

שְׁעָה"כ

264		הערות סופיות
4		הקדמת המו"ל
6	הקדמת הגר"ש ויטל ז"ל	
8	תפילה בעשיה - 8, שם ארארית"א - 8, תפילה בשמחה - 10, קבלת ואהבת לרעך כמוך - 10, לא להתפלל בקול רם - 11, אמירת עשרת הדברות - 11, ח"י ברכות - 11, יפנה ויטול (שערות הראש והזקן) - 12, נטילת ידים - 14, סדר נטילת ידים - 16, אשר יצר - 19, אלקי נשמה - 21, הנותן לשכוי בינה - 22, הנותן ליעף כח, מלביש ערומים - 23, לא ללבוש ב' בגדים ביחד - 25, לבישת המלבושים - 26, לבישת מנעלים - 26, מאה ברכות - 30	הקדמה
291	ברכת שלא עשאני גוי שלא עשאני אישה ושלא עשאני עבד, פוקח עורים, מתרי אסורים, זוקף כפופים רוקע הארץ על המים, שעשה לי כל צרכי, המכין מצעדי גבר, אוזר ישראל בגבורה ועומר ישראל בתפארה	השלמת כוונות ברכת השחר אות כג' ¹
31	הפרש בין כוונת ברכת המצות ובין כוונת ברכת הנהנין, חוץ מי"ח ברכות העמידה - 31, פירוט ברוך אתה - 32, כוונת שם הוי"ה - 35, להיות מעשרה הראשונים - 36, כניסה לבית הכנסת - 36, עניני שבת ואבגית"ץ - 38, כניסה לבית הכנסת - 40	כוונת הברכות הק'
41	טלית היא אור מקיף, ויש טלית קטן וטלית גדול - 41, קשרים ואוירים שבציצית כנגד שם ב"ן, אותיות ומילויים - 43, למה עס"מ יש להם י' אותיות, וב"ן רק ט' - 45	ציצית א
45	ציצית מלשון הסתכלות - 46, ג' בחי' שערות בראש ז"א - 47, טלית הוא מקיף - 48, ציצית קודם לתפילין - 51, מיקום נקב הציצית - 51, עטיפה - 52	ציצית ב
54	כניסת המוחין בז"א מאו"א ביניקה - 54, טיפת או"א - 55, עירבוב המוחין בטיפה - 56, כוונות בק"ש כהמשך להג"ל - 58	ציצית ג
59	תכלת ולבן, מוחין דאו"א ציץ וציצית - 59, כפולים ושזורים - 62, עוד במוחין דאו"א - 63, ב' ציציות לפניו וב' לאחוריו - 65	ציצית ד
65	ציצית ותפילין - 65, תשמישי מצוה תשמישי קדושה - 67, ציצית לבנות, והחזקת הציצית בשעת ק"ש - 68, מקום הנקב - 69	ציצית ה
69	מנהגי אריז"ל בעשיית ציצית	ציצית ו
70	כוונות יחודים לתקן ביטול מצות ציצית תפילין תפילה וק"ש - 70, להסתכל בציצית - 72	ציצית ז
73	סדר כוונת כתיבת התפילין כפי הוי"ה ד' הוי"ו, ושמות אהי"ה ואדנ"י - 73, פירוט בפרשיות של ראש - 73, פירוש בפרשיות של יד - 75, עוד כוונה במ"ב אותיות - 75, עוד כוונה בשם אהי"ה - 76	תפילין א

טעה"כ

77	סדר כתיבת התפילין - 77, תפילה קודם הכתיבה - 78, ד' שיטין בתפילין של ראש - 81, ז' שיטין בתפילה של יד - 81, קדושת כתיבת שם ה' - 82, שינוי אותיות - 83	תפילין ב
84	למה יש ד' בתים בתפילין של ראש וא' בתפילין של יד	תפילין ג
85	ש ו ²² - 85, בתים נעשו מעור, והיותם שחור - 86, שם"ח - 87, ענין הרצועות - 87	תפילין ד
88	שמנה קושיות בענין תפילין - 88, מוחין חדישים בכל תפילה - 88, מוחין דתפילין, ומוחין דתפילה - 90, שימני כחותם על ליבך - 90, יום ולילה בענין תפילין - 91, ירידת רחל בלילה - 92, עליית רחל בבקר - 93, למה נשים לא מניחות תפילין - 94, קדימת תפילת של יד לשל ראש - 94, עוד בענין עליית רחל - 96, עוד טעם ב' להניח תפילין קודם התפלה - 97, עוד טעם שני למה קדמו תפילין של יד לתפילין של ראש - 97, סדר הנחת תפילין - 99, רצועות - 100, כוונת התפילין - 100, הסח הדעת מתפילין - 102	תפילין ה
102	תפילין של ר"ת מנהג האריז"ל בתפילין דרש"י ר"ת וישמושא רבה - 103, כוונות בתפילין דר"ת - 103, ההבדל בין תפילין של רש"י לשל ר"ת - 104, שמות בכוונות תפילין דר"ת - 105, תפילין דר"ת הם תפילין דעלמא דאתי - 107	תפילין ו
108	הקב"ה מניח תפילין - 108, ביאור הזהר שלא יזוו הי' מהתפילין - 111, עזה כמות אהבה - 111,	תפילין ז
467	ו' בחי' מוחין היורדים לז"א מאו"א - 467, למה תפילין במקום המצה, ולמה קטן פטור מתפילין - 469, רצועות וקשר של ראש - Error! Bookmark not defined., מוחין דנוק' ותפילה של יד - 473, יציאת תפילה של יעקב ושל רחל - 474, טעם למה יצאו מהמצה רק אחרי שנכנסו ביסוד - 478, הנחת תפילה של יד מיושב - 478, ג' כלים מכסים העור דז"א - 479, ה' דרכים בענין שם הוי"ה - 480, ב' שינים - 483	השלמת כוונות תפילין מפע"ח הערה קלא ²
113	תפילה מתחילת הברכות עד ברוך שאמר - 113, עליית עולמות על ידי הדי' חלקי תפילה - 114, כוונות של כל הנ"ל - 115	תפלת השחר א
116	ד' חיובי מעשה קודם התפילה כנגד ד' חלקי תפילה - 116, פירוט הדי' תיקוני תפילה כנגד העולמות - 117	תפלת השחר ב
119	ענין ד' חלקי תפילה כפי ד' עולמות 120, עלייתם - 122, השוני בין עשיה ליצירה בריאה אצילות - 124, שוני ב' בין עשיה ליצירה בריאה אצילות - 125, אנא בכח - 127, איזהו מקומן - 128, ברייתא דר' ישמעאל - 129, פי' צו את בני ישראל - 129, עולת תולע - 129, פיטום הקטורת - 131, ענין מגפה - 134, פיטום הקטורת נגד מגפה - 135, נוסח פיטום הקטורת לתיקון חצות - 135, יחוד נגד מגפה	תפלת השחר ג

שְׁעָה"כ

	137 – עוד דבר בכל עת שתרצה – 138, למנצח בנגינות – 139	
140	ב' בחי' כ"ח, ומ"ב שבקדיש – 140, קדיש שבין תיקון כל עולם ועולם – 140, קדיש קודם הודו – 141, בחי' י' וי"ג בכל ד' עולמות אבי"ע – 141, למה יש קדיש בין כל חלק תפילה המתייחס לעולם אחר חוץ מבריאה ואצילות – 144, הקדיש מחבר בין עולמות כקלי' נוגה – 144, אופן עליית העולמות – 145, קדיש דברכו – 146, קדיש לאחר עמידה – 146, קדיש אחרי ובא לציון – 147, מנהג שנה אבילות – 147, שונה עליית עולמות בין שבת ליום חול – 147, כוונת הקדיש בעצמו – 148, שורש ענין הקלי' וקדיש – 149, עוד בב' פעמים י"ד ב' פעמים כ"ח ב"פ מ"ב – 151, מוחין דנה"י דאו"א והמלוכשים בהם – 153, שמיה רבא – 154, רשימה הנשאר אחר סילוק מוחין דגדלות – 155, הגדלה שני ב"יהא שמיה" – 157, רבא באר – 158	קדיש א
161	פסוקי דזמרא – 161, ברוך שאמר – 167, מזמור לתודה – 169, יהי כבוד – 169, פותח את ידיך – 171, תהלה לדוד – 174, הללויה"ה – 174, ויברך דוד – 175, ישתבח – 178, ברכת יוצר – 179, אהבת עולם – 182, ד' זכירות – 183	תפילת השחר א
185	למה אין ק"ש במנחה, ולמה אין נפילת אפיים בערבית	קריאת שמע א
187	הפרש שיש בארבע בחינות של הק"ש שבכל יום	קריאת שמע ב
189	ג' בחי' הזיווג זו"ן כתוצאה בד' בחי' קריאת שמע הנ"ל – 189, מעלת הותיקין – 191	קריאת שמע ג
193	עוד בשינוים בין ד' מיני ק"ש ובעיקר במילת ישראל ובמילת אחד	קריאת שמע ד
197	ענין רמ"ח – 197, עזרת אבותינו – 198, אוהרות קודם ק"ש – 199, יהוד ק"ש עד עזרת – 200, יהוד ק"ש – 201, בשכמל"ו – 202, שמע ישראל – 203, שמע ישראל – 205, ברוך שם – 206	קריאת שמע ה
208	אהבת עולם – 209, זווג ק"ש קודם תפילת י"ח – 210, גידול נוק' בק"ש – 211, ד' פעמים ק"ש – 212, ק"ש יניקה – 212, ב' זווגים באו"א – 214, זווג ק"ש על פי ב' זווגים שבאו"א – 216, שמע – 216, ישראל – 220, הוי"ה אלקינו הוי"ה – 222, אחד – 224, אחד – 229, אחד, נוק' – 231, בשכמל"ו – 234, מלכותו – 234, לעולם – 236, ועד – 236	קריאת שמע ו
237	צינון הנה"י ואריכות בענין ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד	קריאת שמע ז
243	רווח בין הדבקים – 243, ג' פרשיות – 243, שוקי זורועי נוק' בהיותם אבי"א – 244, רמ"ה תיבות שבק"ש – 247, ואהבת – 248, ה"פ ב"ן בק"ש על המטה – 249, ע"ב תיבות שבק"ש – 250, פרשת ציצית – 251, לא תתורו – 252, פרשת ויאמר – 253, ד' פעמים אמת – 254, ט"ו ווי"ן שיש באמת ויצב – 255, ח' פעמים אמת – 258, נשיקין שבק"ש	קריאת שמע ח

שעה"כ

	- 259, תהלות לאל עליון - 260, סמיכת נאולה לתפילה - 262	
--	---	--

שְׁעָה"כ

זה השער לה' צדיקים יבואו בו

זה ספר

שער הכונות

השער הששי מהשמונה שערים אשר חברם הרב המפורסם המקובל האלקי רבינו
מוהר"ח זלה"ה בפי מה שקיבל מרבו איש האלקים קדוש הוא המקובל האלקי בוצינא
קדישא האר"י ז"ל זיע"א אשר קבל מפי אליהו ז"ל

שְׁעָה"כ

הקדמת המו"ל

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתשרה שכינתך במעשה ידי, ותצליחני בכתיבתי זאת, שאני כותב ספר זו לשם קדושת תלמוד תורה שציונו ה' אלהינו, ותצילינו מטעות הכתיבה ומטעות הכוונה, אמן כן יהי רצון, ויהי נועם ה' אלהינו כו' (מעין לשונו לקמן ח ע"ב).

הנה ספר זה ככל ספרי, אמור לעזור ללומד להבין דברי האריז"ל ולכן הבאתי היכן שדבריו היה עשירים מקום אחר, ובפרט בפע"ח, ועי' לשון הלש"ו בהק' לשער הפונה קדים: ספר הנורא פרי עין חיים הנה הדפוס היותר משובח והיותר מתוקן שראיתי הוא דפוס דובראוונא תקס"ד, אמנם גם הוא משובש הרבה ואפשר להגיהו מספר שער הכוונות הנדפס בירושלים ע"ה ת"ו. כי בימינו זכינו שנדפסו בירושלים ע"ה ת"ו כל השמונה שערים, והם: שער הקדמות, שער הכוונות, שער מאמרי רשב"י עם שער מאמרי רז"ל, שער הפסוקים עם ספר הליקוטים, שער המצות, שער הגלגולים, שער רוח הקודש. וכל אלו השמונה שערים הם מה שסידרם מהרש"ו ז"ל בנו של מהרח"ו ז"ל מכת"ק של מהרח"ו ז"ל. והגם שעיקרן כל הדברים הנאמרים בכל השמונה שערים הנה הם בהספרים שחשבנו לעיל, עכ"ז הנה נמצא בהם חידושים רבים ג"כ. וגם הרי אפשר לתקן מהם כל השיבושים שבהספרים הקודמים שהם נדפסו מהעתקות שונות, אבל כל השמונה שערים הרי הם מכת"ק של מהרח"ו ז"ל. אמנם הנה בכל הספרים הקודמים שחשבנו לעיל נמצא ג"כ חידושים רבים למאד מה שלא נמצא בהשמונה שערים כלל. וכו' ונמצא בפרי עין חיים ענינים רבים מה שלא נמצא בשער הכוונות. וכו' וסדר הלימוד בעין חיים למתחילים כתבנו שם בהקדמה ע"ש. ועכ"פ הוא כי העין חיים הוא העיקר לכל, ומצורף אליו הספר מבוא שערים, ואח"כ הפרי עין חיים, אלא שנצרך להגיהו מספר שער הכוונות כנ"ל, ואח"כ שאר כל הספרים הנזכרים. [יש להדגיש שאחרי ע"ח לומדים פע"ח ולא שעה"כ, ונראה לי שזה יותר קריא, וכמו שכל לומד יראה לעצמו, ועוד שהרי נראה מסידור הרש"ש שהוא גם כן לקח הפע"ח כמקור לדברי הכוונות כמו השעה"כ עצמו]. וכמובן כל מקום שאפשר להביא מקורו בדברי הזהר הבאתי, וגם הבאתי את הגליונות הלש"ו

שְׁעָה"כ

שְׁעַר הַכּוֹנוֹנוֹת

הַקְדַּמַת מוֹהַר־שׁו"ל לְשַׁעַר הַכּוֹנוֹנוֹת
הַשַּׁעַר הַשִּׁישִׁי שַׁעַר הַכּוֹנוֹנוֹת

הַקְדַּמַת מוֹהַר־ר' שְׁמוּאֵל וִיטְאָל ז"ל בְּנוֹ שֶׁל מוֹהַר־חַי"ו ז"ל לְשַׁעַר הַכּוֹנוֹנוֹת
{א ע"א} אָמַר הַצַּעִיר שְׁמוּאֵל בֶּן הַרֵב הַגְּדוֹל הַמַּחְבֵּר כְּמוֹהַר־ר' חַיִּים וִיטְאָל ז"ל,
בְּאִשְׁרֵי כִי אֲשַׁרְנִי ה' וְהִנַּחְנִי בְּדֶרֶךְ אֱמֶת וּבִמְעַגְלֵי יוֹשֵׁר וּזְכַנִּי וְהַחִינִי וְקִיַּמְנִי לְגַמּוֹר אֶת
חִיבוּרֵי הַגְּדוֹל שְׁחִיבֵרְתִּי בִּיאֹר עַל חֲמֹשֶׁה הוֹמְשֵׁי תוֹרָה וְקִרְאָתִי שְׁמוֹ תוֹצְאוֹת חַיִּים, וְאַחֲרָיו
תִּיכְנַנְתִּי וְתִקְנַנְתִּי סֵפֶר שְׁנֵי בְּדֵרוּשִׁים נְאִים עוֹלֵת חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה, לְמִשְׁמֵרוֹת
עֶרֶב ר"ח וְקִרְאָתִי שְׁמוֹ סֵפֶר מְקוֹר חַיִּים. וְגַם מִצְאָה יְדֵי וְתִקְנַנְתִּי סֵדֶר נְאִה וְיֵאֵה בְּהִלְכוֹת
גִּיטִין וְחִלְצֵה וּמִיֵּאוֹנוֹיִן, וְקִרְאָתִי שְׁמוֹ סֵפֶר חֲכָמוֹת נְשִׁים, מְלַבֵּד סֵפֶר שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת אֲשֶׁר
מִתְחַדְּשִׁין בְּכָל עֵת וְעַדִּיִן לֹא נִשְׁלַם, וְקִרְאָתִי שְׁמוֹ סֵפֶר בְּאֵר מַיִם חַיִּים.

וּבְרֵאוֹתֵי כִי אַחֲרֵי רִדְף לְבֵן אִמְרַתִּי אֲנִי אֵל לְבִי עַד מֵתִי יִהְיֶה סֵפֶר אֲבֵא מֵאֵרֵי וְרַבִּי
ז"ל גְּנוּזִים תַּחַת יְדֵי וְאֲנִי וּבְנֵי וּבֵיתִי נֶעְבּוֹד אֶת ה' וְאִין לְזוֹלָתִי חֶלֶק בְּהֵם לְהִיּוֹת כִּי כָל
הַקּוֹרֵא בְּהֵם יֵלֵאֵה לְהִיּוֹתָם רוֹבֵם כְּכוֹלֵם מְפוֹזְרִים וּמְפוֹרְדִים כְּנִתְיִנְתָּם מְסִינֵי וְאִין מוֹקְדָם
וּמֵאוֹחֵר בְּתוֹרָה אַחַת לְמַעֲלָה וְשִׁבְעָה לְמַטָּה אַחַת הֵנָּה וְאַחַת הֵנָּה פֶּתַח בְּכ"ד וְסִי"ם בְּחִבִּי"ת
וְהֵנָּה אֲבֵא מֵאֵרֵי ז"ל לְהִיּוֹת לְבוֹ רַחֵב כְּפִתְחוֹ שֶׁל אוֹלָם וְכָל רִז לֹא אֲנִים לִיָּה וְהוּא הַמֵּאֲסָף
הוּא הַמְּשַׁבֵּיר בֵּר לְרַעֵב וּלְצַמָּא לֹא שֵׁת לְבוֹ לְקִרְבָּה אֵל הַמְּלֵאכָה הַזֹּאת וְלִתֵּת סֵדֶר בְּכָל
סִפְרָיו וְכַעַת הַעִיר ה' אֶת רוּחִי וְטִרְחַתִּי וְיִגְעֵתִי וּמִצְאָתִי וְהוֹצֵאתִי לְאוֹר מִשְׁפֵּט הַסִּפְרִים
הָאֵלּוּ כְּאֲשֶׁר עֵינֵי כָל הָעוֹסְקִים בְּהֵם תַּחְזוּנָה מִשְׁרִים בַּעֲזָה"י וְחִלְקָתִי אוֹתָם לַח' שַׁעֲרִים
כְּרִצוֹן אֲבֵא מֵאֵרֵי ז"ל כִּי לַעֲשׂוֹת רִצּוֹנוֹ נִתְכּוֹנְנֵי הָאֲמֵנִם שְׁנֵיתִי דְרָכּוֹ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת לְצוֹרֵךְ
שַׁעָה וְתִקְנַנְתִּי וְסִדְרַתִּי הַשְּׁמוּנָה שַׁעֲרִים בְּדֵרֵכִים אַחֲרִים כְּדִי לְהִיּוֹת נֶקֶל מְאֹד בְּפִי הַקּוֹרֵא
בְּהֵם וּמוֹבְטָח אֲנִי בַּחֲסֵד עֲלִיּוֹן יְת' שְׁבֵאֲמִצְעוֹת הַמְּלֵאכָה הַזֹּאת תְּמַלֵּא הָאָרֶץ דַּעָה אֶת ה'
בְּהִיּוֹת שְׁטִרְחַתִּי מְאֹד בְּגוֹפִי וּבְמִמּוֹנִי וְגַם אוֹר עֵינֵי אֵינִם כְּאֲתֵמוֹל וְכִשְׁלֵשׁוֹם כִּי כִשֵּׁל בַּעוֹנֵי
כַּחֲוֵי וְקִרְבּוֹ יְמֵי הַזְּקֵנָה וְכִשֵּׁל כַּח הַסֵּבֶל מִלְּסִבּוֹל וְחִסְרוֹן כִּים קִשָּׁה מְכוֹלֵם הָאֲמֵנִם תַּהִיָּה זֹאת
נַחֲמַתִּי כִּי אֵהִיָּה מְזַכָּה אֶת הַרְבִּים עַד בִּיאַת מִשִּׁיחָנוּ בְּב"א וּמִלְאוֹ פְּנֵי תֵבֶל בְּזִיו חֲכָמַת
הַקְּבֵלָה וּבֵא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל אֲכִי"ר

וְעוֹד זֹאת הוֹסַפְתִּי לַעֲשׂוֹת בְּסוֹף הַסֵּפֶר מִפְתַּחוֹת מְפוֹתְחוֹת פְּתוּחֵי חוֹתֵם תְּכַנִּית
תּוֹסַפּוֹת טוֹבָה מְרֻבָּה עַל הַעִיקָר כְּאֲשֶׁר עֵינִיךְ תַּחְזוּנָה מִיִּשְׁרִים בַּעֲזָה"י.
וְאֵלּוּ הֵם פְּרָטֵי הַשַּׁעֲרִים:

הַשַּׁעַר הָרֵאשׁוֹן יִפְתַּח בְּכָל הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל הַחֲכָמָה מְרֵאשִׁית הָאִין סוֹף, דְּרוֹשׁ אַחֵר
דְּרוֹשׁ, מְקוֹשְׁרִים כְּשֶׁלְּהַבֵּת קִשׁוּרָה בְּגַחֲלַת עַד סוֹף עוֹלָם הַעֲשִׂיָּה, וְקִרְאָתִי שְׁמוֹ שַׁעַר
הַהַקְדָּמוֹת.

הַשַּׁעַר הַשֵּׁנִי יִפְתַּח בְּכָל מֵאֲמֵרֵי חֲכָמַת הָאֱמֶת כְּמוֹ סֵפֶר הַתִּיקוּנִים וְסֵפֶר הַזּוֹהָר,
פְּרִשָּׁה אַחֵר פְּרִשָּׁה כְּסִדְרָה, וְגַם אִיזָה מְדַרְשׁ שֶׁל רִשְׁב"י ע"ה כְּמוֹ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים אוֹ בְּמַגִּילַת
רוֹת אוֹ בְּסֵפֶר יְצִירָה אוֹ בְּפֶרֶק שִׁירָה וּבְסִפְרָא דְּצִנִּיעוֹתָא, וְקִרְאָתִי שְׁמוֹ שַׁעַר מֵאֲמֵרֵי
רִשְׁב"י.

הַשַּׁעַר הַשְּׁלִישִׁי יִפְתַּח בְּכָל מֵאֲמֵרֵי חו"ל בֵּין בְּכָל הַתְּלִמוּד וּבֵין בְּכָל שְׂאֵר מְדַרְשֵׁי
חו"ל כְּמִדְר"ר וְתַנְחוּמָא וְסִפְרֵי וְסִפְרָא וְהִילְקוּט וְכִיּוּצָא וְקִרְאָתִי שְׁמוֹ שַׁעַר מֵאֲמֵרֵי חו"ל
הַשַּׁעַר הָרְבִיעִי יִפְתַּח בְּבִיאֹר הַפְּסוּקִים פְּרִשָּׁה אַחֵר פְּרִשָּׁה וּנְבִיא אַחֵר נְבִיא
רֵאשׁוֹנִים גַּם אַחֲרוֹנִים וְהֵמָּה בְּכַתּוּבִים דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל שִׁיבוֹר לוֹ הָאֵדָם וְקִרְאָתִי שְׁמוֹ שַׁעַר
הַפְּסוּקִים

שְׁעָה"כ

השער החמישי יפתח מכל פירושי המצות מעשה ולא תעשה, מסודרים על סדר הפרשיות כל מצוה ומצוה במקומה כנתינתה מסיני באמת ובאמונה, וקראתי שמו שער המצות.

השער השישי יפתח מכל הכונות שבתפילות בימי החול ובשבתות ובימים טובים ובימים נוראים, וכונת המצות כלליות ופרטיות, ות"ת כנגד כולם, וקראתי שמו שער הכונות.

השער השביעי יפתח בהקדמות נאות לרוח הקדש ולנבואה וגם יהודים וכן רבים ואזהרות לתיקון הנפש ותיקונים למי שרוצה לשוב מהטאיו כמשפטו וכדינו וקראתי שמו שער רוח הקודש

(א ע"ב) השער השמיני יפתח בכמה הקדמות בענין הנשמות ובענין שכר הצדיקים וגם עונש הרשעים ודרושים בענין ד' יסודות ארמ"ע וכל הנבראים ודרושים רבים ונפלאים בענין הגלגולים ונזכר בהם גלגולים של כללים ופרטים וקראתי שמו שער הגלגולים ואלה שמותם כסדרם וכצביונם שער הקדמות א' שער מאמרי רשב"י ב' שער מאמרי חז"ל ג' שער הפסוקים ד' שער המצות ה' שער הכונות ו' שער רוח הקדש ז' שער הגלגול ח' פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים ביננו

שְׁעָה"כ

הקדמה אחת קטנה

³דע כי כל תפילה היא בעולם העשיה⁴, בסוד תפילה לעני (תהלים קב א), והיא המלכות⁶⁵ השואלת צרכיה ומתפללת אל זעיר אנפין⁷. וסימנך ואני תפלה⁹⁸ (שם קט ד), וזהו הטעם שכל לשון תפלה נכתב בתורה בלשון שפיכת נפש, כמו שאמר הכתוב (שמואל א' א טו) ואשפוך את נפשי לפני ה'¹⁰, והיא¹¹ בחינת מלכות דאצילות או עולם העשיה הנקרא נפש¹².

מצאתי כתוב בספרי המקובלים שהאומר שם זה הקדוש בשומע תפלה שאין תפלתו חוזרת ריקם, ולא כתבתי ניקוד אלפא ביתות וניקוד השמות, לפי שאין אתנו יודע

- מאיר הכוונה -

³ פע"ח 7 ע"7.

⁴ מלכות לעשיה (נוסף בפע"ח, אמנס זכתי" לא מופיע). {} {}

⁵ לזה ועניה (נוסף בפע"ח).

⁶ עי' זהר ח"א כד ע"א: צלותא איהי מצוה ודא שכינתא ואורייתא דא קב"ה לא צריך הפסקה ביניהו וצריך לסלקא תורה ומצוה ברחימו ודחילו.

תרגום: תפלה היא מצוה, וזו שכינה, והתורה זה הקדוש ברוך הוא, לא צריך ביניהם הפסקה. וצריך להעלות תורה ומצוה באהבה ויראה.

ועי' זהר (ח"א השמטות דף רסב ע"ב) צלותא דאיהי שכינתא אדני סלקא לגבי בעלה דאיהו יהו"ה וסליקת כלא דבזמנא דאיהו מתכסי מינה באלין קליפין איהי אתקריאת עניה יבשא ולית לה אלא מה דיהבין עבדין בחשאי.

תרגום: התפלה, שהיא שכינה, אדני, עולה לבעלה שהוא יהו"ה, ומעלה הכל. שבזמן שהוא מתכסה ממנה בקלפות הללו, היא נקראת עניה יבשא, ואין לה אלא מה שנותנים עבדים בחשאי.

ועי' תיקו"ז סה ע"א: ועוד שכינתא אתקריאת צדקה וקודשא בריך הוא בעל צדקה ובגלותא איהי עניה ובהא עניים וקודשא בריך הוא כביכול איהו עני כד איהו בר מאתריה ובגינה אתמר הן אראלם צעקו חוצה וכו' ובאן אתר איהו עני ואיהי עניה בצדיק דאיהו ברית ובגין דחאבו ביה ישראל לתתא איהו נהר יחרב ויבש בבית ראשון ושני.

תרגום: ועוד שכינה נקראת צדקה והקדוש ברוך הוא בעל צדקה ובגלות היא עניה ובניה עניים והקדוש ברוך הוא כביכול הוא עני כשהוא מחוץ למקומו ובגללה נאמר הן אראלם צעקו חוצה וכו' ובאיזה מקום הוא עני והיא עניה בצדיק שהוא ברית ומשום שחטאו בו ישראל למטה הנהר ההוא יחרב ויבש בבית ראשון ושני.

⁷ זעלה שיתן לה חסרונה (נוסף בפע"ח).

⁸ עי' זהר ח"ג מט ע"א: תאנא רבי יוסי כתיב שומע תפלה עדיך וגו' (תהלים סה ג) שומע תפלה דא קודשא בריך הוא רבי חזקיה אמר שומע תפלה שומע תפלות מבעי ליה מהו שומע תפלה אלא תפלה דא כנסת ישראל דאיהי תפלה דכתיב (שם קט ד) ואני תפלה ודוד בגין כנסת ישראל קאמר לה ומה דאמר ואני תפלה כלא חד ועל דא שומע תפלה.

תרגום: שנה רבי יוסי, כתוב שומע תפלה עדיך וגו', שומע תפלה זה הקדוש ברוך הוא. רבי חזקיה אמר שומע תפלה, היה צריך להיות שומע תפלות, מה זה שומע תפלה. אלא תפלה זו כנסת ישראל, שהיא תפלה, שכתוב ואני תפלה (ואני תפילתי), ודוד אמר אותה בשביל כנסת ישראל. ומה שאמר ואני תפלה הכל אחד.

כל נפש מישראל כלול בנפש דוד בן ישי וכו' (כתבי הגרמ"מ דף שלח). עי' עוד בענין דוד בעיונים אות א.

⁹ כי אני היא המלכות (נוסף בפע"ח).

¹⁰ ורבים כמוהו (נוסף בפע"ח). {}

¹¹ שהיא או (פע"ח). {}

¹² "הנקרא נפש" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "כי שניהם נקראים נפש".

ס"א לכן התפילה נקראת זלשון שיהא, דכתיב תפלה לעני וכו' ישפוך שיחו וכו' וזהו נאמר בין במלכות לעשיה בין במלכות ליצירה כי כל אחת שואלת ממה שלמעלה ממנה (נוסף בפע"ח) ולא מופיע זכתי".

פעה"כ

עד מה, עד ישקיף וירא ה' משמים. ונלע"ד חיים כי הוא שם זה ארארית"א¹³, כי ראשי תיבותיו הוא, אחד ראש אחדותו ראש יחוד תמורתו אחד¹⁴.

הקדמה אחת בענין צרות המשיח¹⁶.

צריך לדעת מ"ש חז"ל (סנהדרין צו ע"ב) די לו להקב"ה באבלו ודי להם לישראל באבלם¹⁷. ומאמר זה יובן בהקדמה אחת, והיא כי קודם דור המבול ודור הפלגה, היה הקב"ה משפיע שפע נשמותיו הקדושות ששים רבוא נשמות קדושות, עד שדור המבול קלקלו כ"כ שבחר השי"ת לבלותם, כדי לצרוף אותם בנה ובבניו כמו שנבאר אח"כ¹⁸. וכן בדור הפלגה היו ג"כ שפע הנשמות הקדושות על דרך הכולל, עד שפגמו בעון המגדל וחלקם הקב"ה לשבעים שרים, ובירר לישראל לו שנאמר (דברים לב ט) כי חלק ה' עמו¹⁹.

וכשישראל נכנסו לארץ, והיו ששים רבוא נשמות קדושות, דור אחר דור ופגמו ג"כ בעון ע"ז ש"ד ג"ע וכיוצא, והיה משלח להם נביאיו להוכיח, לראות אם יחזרו בתשובה, כדי שלא יהיה צורך לעשות צירוף הצריך לנשמתם, כמו הרב ורעב כו'. וכשהעונות גברו ולא רצו לחזור בתשובה, וראה בחכמתו שצריך לעשות להם צירוף כולל, מפני שכבר לא יועיל להם להמית אותם במיתה כדרך בני אדם ושיחזרו בגלגול, כי העונות גברו כמו בדור המבול, ואז נחרב הבית.

וא"ת והרי אותם שעבדו ע"ז בדור אחר, או אותם שהמיתו לזכריה במקדש, לא קבלו ענשם שכבר מתו, זה אינו, שהקב"ה המיתם כדי לגלגלם, ואותם עצמם שעבדו ע"ז בדור אחר או שהמיתו לזכריה, הם עצמם באו בגלגול לקבל ענשם בחורבן הבית, וכל אחד קבל ענשו כפי מה שחטא. יש שנהנה בעבירה מעט, יהרג בצער היותר נקל שאפשר וימות תיכף. ויש שנהנה הרבה ובעל בעילות הרבה או כדומה, הנה לאיש הזה ידקרוהו ויחיה ימי מספר ברעב ובחוסר כל, ויראה את בניו שחוטמים לעיניו ח"ו, הכל במדה במשקל כדי למרק כל אחד כפי מה שחטא. ואותם בני ישראל שנשארו מן החורבן, היה כור ומצרף להביא כל אותם הנשמות שנהרגו, ולכך בימי גלות בבל ובית שני היו פרים ורבים הרבה, ע"כ²¹.

- מאיר הכונה -

¹³ אַרְאִיתָא (ש"ש על פי ספר הקנה, אמנם אצלנו זה בספר הפליאה עמוד ריח). וז"ל הספר הפליאה: על מה שנקרא אראריתא, ר"ל אחד ראש אחדות ראש יחודו תמורתו אחד. ר"ל לא תוכל למצא אם תרצה להמירו בשום ענין, אלא אחד שהוא ראש לכל ראש וסוף לכל סוף. ועי' אריכות בספר פרדס רמונים (שער כא פרק ג), ועי' ע"ח שער פו"ח דרוש יג: אם תמצא שם תחתון מאד הרומז על הכתר כמו שם אראריתא וכמו שם כוז"ו דחילוף הו"ה וכיוצא, כי כל אלו הם כינויים חיצוני' מאד והם בבריאה או ביצירה או בעשייה, כי הוא בחי' הכתר אשר שם.

¹⁴ ז"ל תפילת ר' נחוניאל בן הקנה: אייחד סמן צמנות הכתר שהם אַרְאִיתָא ר"ת אחד ראש אחדותו [כלאש] (כוממותו) יחודו תמורתו אחד.

¹⁵ פיסקא זו ליתא צפע"ח. עי' תוספת מפע"ח צעיונים אות ז.

¹⁶ עי' שער מאמרי רשב"י (מב ע"א), שנוק' דז"א נקרא מלך המשיח.

¹⁷ ז"ל בשלימות: אמר רב כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה ומעשים טובים ושמואל אמר דיו לאבל שיעמוד באבלו כתנאי רבי אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין ואם לאו אין נגאלין אמר ליה רבי יהושע אם אין עושין תשובה אין נגאלין אלא הקדוש ברוך הוא מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן וישראל עושין תשובה ומחזירין למוטב.

¹⁸ עי' ענין דור המבול ודור הפלגה וכו' בדרושי הפסח דרוש א'.

¹⁹ עי' זהר ח"ג רחצ ע"ב: קב"ה ברר לון למנן תריסין על שאר אמין ואתון מה כתיב כי חלק יי' עמו יעקב חבל נחלתו דלא יהב להו לרברבא ולא למלאכא ולא לממנא אחרא.

תרגום: הקדוש ברוך הוא ברר להם לממוני המגנים על שאר האומות ואתם מה כתוב כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו שלא נתן אותם לשר ולא למלאך ולא לממונה אחר.

²⁰ עי' שמן ששון שנראה לו שזהו מכתבת הרמ"ק.

²¹ כל ענין הקדמה זו לא מופיע צפע"ח.

שְׁעָה"כ

²²אסור לאדם להתפלל תפילתו בעצבון²³, ואם נעשה כך אין נפשו יכול לקבל האור העליון הנמשך עליו²⁴ בעת התפילה. אמנם בעת שמתודה הודוי, ומפרט חטאיו, אז טוב להתעצב בלבד, אבל בשאר התפילה נמשך לו נזק נפלא גדול על ידי עצבותו²⁵. אבל צריך להראות לפניו ית' הכנעה גדולה באימה ויראה, אמנם תהיה בשמחה יתירה וגדולה בכל האפשר כדמיון העבד המשמש את רבו בשמחה יתירה, ואם משמשו בעצבות עבודתו נמאסת לפניו²⁷²⁶, וכמעט שעיקר המעלה והשלמות והשגת רוח הקודש תלויה בדבר זה, בין בעת תפילתו ובין כשעושה איזה מצוה משאר המצוות, וכמו שאמרו בגמרא (ברכות ל ע"ב) מההוא דהוה קבדה טובא כו' ואמר תפילין קא מנחנא²⁸, ואל תבוז לענין זה כי שכרו גדול מאד²⁹.

קודם שהאדם יסדר תפילתו בבית הכנסת מפרשת העקידה ואילך³⁰, צריך שיקבל עליו מצות (ויקרא יט יח) ואהבת לרעך כמוך. ויכוין לאהוב כל אחד מבני ישראל כנפשו, כי עיי'ז תעלה תפילתו כלולה מכל תפילות³¹ ישראל, ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי³².³³ ובפרט אהבת וא ע"ג החברים העוסקים בתורה ביחד, צריך כל אחד ואחד לכלול עצמו

- מאיר הכוונה -

²² פּע"ח כח ע"ב.

²³ עי' אריכות בעיונים אות ג.

²⁴ זו (פע"ח). [שהרי נמשך עליו, משמע אור מקיף, ונמשך זו משמע אור פנימי.]

²⁵ "נמשך לו נזק נפלא גדול על ידי עצבותו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "לא יקום נגד עיניו קום עצבות אפילו לאגות עצירות שחטא בהם".

²⁶ גם מדת העצבות בעצמה, היא מדה מגונה מאד, ובפרט הרוצה להשיג חכמה ורוח הקדש, ואין דבר גורם מניעת ההשגה, אפי' אם יהיה ראוי אליה, כמו (שיש בו) מדה של העצבות, והעד בזה, מש"ה ועתה קחו לי מנגן, והיה כנגן המנגן (מלכים ב' ג'), וכמה ראיות אחרות (שער רוח הקודש ח ע"ב). העצבון הוא נמשך מזהמת סמ"ל ונחש שהטילו באדם וחווה כמו שכתוב באדם (בראשית ג' י"ז) בעצבון תאכלנה וכתוב (שם ט"ז) בעצב תלדי בנים, ועל ידי כך הקדוש ברוך הוא ושכינתו מסתלקים מעליו (שערי קדושה ח"ב ש"ד).

²⁷ ודע שהתפלה צדמע מרובה לפי שהדמעות נמשכין מחו"צ וכשאלו צ' ספירות נפתחים אז יחול אור כתר עליהם וימשכו רחמים לכל המדות הר"א הלוו להר"מ קורדיווארי (נוסף בפע"ח).

²⁸ ז"ל: מאי וגילו ברעדה אמר רב אדא בר מתנא אמר רבה במקום גילה שם תהא רעדה אביי הוה יתיב קמיה דרבה חזייה דהוה קא בדח טובא אמר וגילו ברעדה כתיב אמר ליה אנא תפילין מנחנא רבי ירמיה הוה יתיב קמיה דרבי זירא חזייה דהוה קא בדח טובא אמר ליה בכל עצב יהיה מותר כתיב אמר ליה אנא תפילין מנחנא.

²⁹ עי' שער המצוות פרק א': גם דע כי העושה מצוה אין מספיק לו במה שיעשה אותם שהרי מצינו בדברי רז"ל שאמרו כל העושה מצוה א' מטיבין לו ומאריכין לו ימיו וכיוצא בזה אמרו כל המקיים מצוה פלוני יש לו כך וכך והנה אנחנו ראינו כמה וכמה מצוות שעושים בני אדם ואינם מתקיימים דברי רבותינו ח"ו בענין גודל שכרם אפילו בעולם הזה אבל השרש שהכל נשען עליו הוא שבעשיית המצוה אל יחשוב שהוא עליו כמשה וממהר להסירם מעליו אבל יחשוב בשכלו כאלו בעשותו אותה המצוה ירויח אלף אלפים דינרי זהב ויהיה שמח בעשותו אותה המצוה בשמחה שאין לה קץ מלב ומנפש ובחשק גדול כאלו ממש בפועל נותנים לו אלף אלפים דינרי זהב אם יעשה אותה מצוה וז"ס הפ' תחת אשר לא עבדת את ה' אלקים בשמחה ובטוב לבב וכו' וז"ס רב ברונא דחד יומא סמך גאולה לתפילה ולא פסק חוכא מפומיה כל ההוא יומא וזה יורה על היות אמונת בטחוננו בבורא ית' בתכלית האחרון יותר משאם היה השכר מזומן לפניו בפועל וכפי גודל שמחתו באמת ובטוב לבב הפנימי כך יזכה לקבל אור עליון ואם יתמיד בזה אין ספק שישירה עליו רה"ק וענין זה נוהג בקיום כל המצוות כולם בין בעת שעסוק בתורה שיהיה בחשק גדול נמרץ בהתלהבות עצום כאלו עומד לפני המלך ומשרת לפניו בחשק גדול מצוה חן בעיניו לקבל ממנו מעלה יתירה וגדולה.

³⁰ "מפרשת העקידה ואילך" נמחק בפע"ח.

³¹ נמחק בפע"ח.

³² עי' לעיל הערה 8, ועי' עיונים אות ד.

³³ שְׁעָה"ג הק' לח.

שְׁעָה"כ

כאלו הוא אבר אחד מן החברים שלו. ובפרט אם יש להאדם ידיעה והשגה לדעת ולהכיר לחברו בבחינת הנשמה, ואם יש איזה חבר מהם בצרה צריכים כולם לשתף עצמם בצער, או מחמת חולי או מחמת בנים ח"ו, ויתפללו עליו. וכך בכל תפילותיו וצרכיו ודבריו ישתף את חברו עמו, ומאד הזהירני מורי ז"ל בענין אהבת החברים שלנו של חברתינו.

גם הזהירני מאד מורי ז"ל שלא להכניס האצבע לתוך האזנים כדי לנקות הזוהמא שבהם בתוך התפלה כלל³⁴, מהתחלת הברכות עד גמר עלינו לשבת, ואם עשה כך צריך נטילה.

גם מעולם לא התפלל תפילתו בקול רם, אפילו סדר התפילה של מיושב כגון הזמירות וכיוצא בהם, להורות הכנעה ואימה ויראה לפני השי"ת³⁵. ואמנם ביום שבת היה מרים ומגביה קולו בנעימה בתפילה דמיושב יותר מעט ממה שהיה עושה בחול. ואף זה לא היה עושה אלא מפני כבוד השבת³⁶.

גם הייתי נוהג לומר בכל בקר קודם התפלה פרשת המן ועשרת הדברות וכיוצא בזה בפרשיות אחרות³⁷, ומנעני מורי ז"ל שלא לאומרם ובפרט בעשרת הדברות הזכיר לי טעמו של דבר, כי הרי בימי הראשונים קבעו בתפלה, ומפני המינין שלא יאמרו שאין עוד ח"ו תורה מן השמים אלא עשרת הדברות בלבד, לכן בטלום, ומי זה יערב אל לבו לחזק את המינין ולנהוג מה שביטלו רז"ל בגמרא (ברכות יב ע"א).

³⁸ענין³⁹ מורי ז"ל בקומו בלילה אף אם היה קודם אור היום, היה מסדר כל הברכות של שחר עד פרשת העקידה, ואח"כ היה קורא ועוסק בתורה, ובהאיר היום היה מתעטף בתחילה בציצית ואח"כ היה מניח תפילין⁴⁰, הפך מן המקדימין התפילין אל הטלית, וטעות גמור הוא בידם, כמו שיתבאר סודם למטה בע"ה (ציצית ב). ואח"כ היה מתחיל תפלתו, ואומר מן פרשת העקידה ואילך.

כל הח"י ברכות שיש מן על נטילת ידיים⁴¹ עד סוף ברכת התורה, כולן חייב האדם לסדרם ולברכם בכל יום, אע"פ שלא נתחייב הוא בהם, לפי שכולם הם רמזים נפלאים אל אורות עליונים, ואין לבטלם, אפילו אם האדם לא ישן בלילה או אם לא הסיר מצנפתו או

- מאיר הכוונה -

³⁴ עי' או"ח (סימן צב סעיף ז) מקום מטונף היינו מקומות המכוסין באדם לפי שיש בהם מלמולי זיעה וכן אם חיקך הראש: הגה ולכן אסור ליגע במקומות אלו בשעה שעומדים בתפלה או עוסק בתורה (כל בו) וכן בצואת האוזן והאף כ"א ע"י בגד (מהרי"ל).

³⁵ גם מעולם לא התפלל תפילתו בקול רם, אפילו סדר התפילה של מיושב כגון הזמירות וכיוצא בהם, להורות הכנעה ואימה ויראה לפני השי"ת נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "גם ראיתי למורי זלה"ה שלא היה מרים קולו בתפלתו אפילו בזמירות ובתפלה דמיושב לפי שצריך להראות הכנעה לפני השי"ת כעצד המתחנן לקונו".

³⁶ גם כל הזמירות והקרבנות ותפלה דמיושב שהוא דיוצר היה אומר הכל מסידור שזידו (נוסף בפע"ח).

³⁷ "וכיוצא בזה בפרכיות אחרות" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "אחר התמיד".

³⁸ פע"ח יב ע"א.

³⁹ נמחק בפע"ח.

⁴⁰ ואח"כ היה הולך לבית הכנסת מעוטף ומוכתר בתפילין וצליצית טלית גדול ושם היה מתחיל מן חלקיו וחלקי אבותינו שהוא פרשת העקידה (נוסף בפע"ח).

⁴¹ הנותן לשכוי בינה (פע"ח).

שְׁעָה"כ

בגדיו או סודרו או מנעליו וכיוצא בזה. צריך לברכן בכל יום כולן אע"פ שלא נתחייב בהם, לפי שעל מנהגו של עולם נתקנו, חוץ מברכת שעשה לי כל צרכי ביום ט' באב ויום הכיפורים, שאז כל העולם יחפים⁴², וגם חוץ מברכת על נטילת ידים ומברכת אשר יצר, ששתי ברכות אלו אם לא נתחייב בהם אין לברך עליהם⁴⁴³.

גם בענין הי"ח ברכות הנזכרות אשר נהגו העולם לסדרם בבית הכנסת וכל העם משיבין אמן אחריהם, ויש מפקפקין ומגמגמין בדבר זה לומר שכיון שענו השומעין אמן אחר האיש הראשון שבירך אותם כבר יצאו כולם ידי חובתן ואסור להם לחזור ולברכן. וראיתי את מורי ז"ל שהוא לא היה מסדרם בביה"כ אלא בביתו בקומו ממיטתו כפי סדר הנזכר בגמרא (ברכות ס"ב), אבל כשהיה איזה אדם מברך ומסדר הברכות בביה"כ, היה עונה אחריהם אמן, ואפילו אם היה באמצע הזמירות, היה מפסיק לענות אחריהם אמן, אף אם היו המברכים רבים⁴⁵.

גם הי"ח ברכות שיש מברכת על נטילת ידים עד סוף ברכת התורה, הנה הם כדוגמת הי"ח אזכרות שיש באותם הפסוקים של יהי כבוד ד' לעולם כו', וכנגד הח"י אזכרות שיש בשירת הים, ושם ביארנו סודם ע"ש (לקמן יא ע"ד וזו ע"ד⁴⁶) (שהם בז"א דעשיה).

⁴⁷ונבאר תחילה דרך כללות ענין ב' הברכות הראשונות של יפנה ויטול ידיו וזה עניינם⁴⁸: דע כי שתי המעשים האלו הם בסוד תיקון עולם העשיה⁴⁹, וזה עניינם: יפנה ויעשה צרכיו. הכוונה בזה הוא⁵⁰ דע יש באדם העליון⁵¹ ב' בחינות שערות, אם⁵² שערות

- מאיר הכוונה -

⁴² "כל העולם יחפים" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שאז הכל אסורים בנעילת הסנדל".

⁴³ ענין ח"י ברכות שהוא מן הנותן לשכוי בינה עד סוף ברכת התורה כבר ביארנו שהם י"ח ברכות דמטטרוין של עשיה והם בחי' ו' לירופים של קדי (אל"ו - לש"ן) קיש צו' כלים האמצעים דז"א לעשיה כמבואר במקומו (פע"ח יג ע"ג).

⁴⁴ עי' הערה 717, ועוד עי' עיונים אות פח ד"ה ודע כי יוסף.

⁴⁵ ובברכת התורה של שחר היה עונה אמן בין ברכה ראשונה להערב נא והוא כמ"ס הפוסקים כי הם ב' ברכות ולעפ"י שמתחיל והערב נא בוי"ו אינו אלא ב' ברכות ואינו ברכה א' וע"כ היה עונה אמן בלמע"ב ב' ברכות אלו (נוסף בפע"ח).

⁴⁶ עי' עוד פע"ח לה ע"ד.

⁴⁷ פע"ח יג ע"א.

⁴⁸ עוד עי' שער פנימיות וחיצוניות ג': תפלת חול, כי אז אנו מתקנים את החיצוניות ומסירין את הקליפות מעליו, בסוד (ברכות טו ע"א) יפנה ויטול ידיו כיוצא, ודוגמתו הוא רחיצת פניו ידיו ורגליו בחמין בע"ש. ואח"כ ע"י קרבנות מתקנים חיצינות עצמן, לשיוכלו לקבל אור העצמות שלא ע"י האמצעי, אלא הוא עצמו יהיה פנימיות. ושם פרק ח: כבר כתבנו כי ג' כלים הם נקראים חיצינות, ולהם ג' מקיפים, וכל זה נקרא חיצינות. (ו)ג' נשמות פנימיות הם נר"ן וכנגדן ג' מקיפים. וממ"א תבין כי גם המוחין שהם נקרא פנימיות הכלים יש בהם ע"ד הנ"ל, פנימים ומקיפים, וכנגדם יפנה וברכת אשר יצר. והרי הם ח"י בחי', ט' פנימית (והם), ג' כלים ג' מוחין ג' נשמות, וט' מקיפים להם. עד"ז גם תבין ממ"א שכתבנו כי המוחין התחתונים נעשין כלים (אל) העליונים, וכן מראש אצילות עד סוף העשיה כלים העליונים הם מוחין לתחתונים, יען היות הכל בחי' כלי[ם], ואין הפרש רק שזה פנימיות וזה חיצינות. ושם פרק י: יטול ידיו בחיצונית שהוא גוף אדם, ויפנה הוא הפנימית שהוא המעיים ואצטומכא, שהם מכלל האיברים הפנימים.

⁴⁹ עי' לקמן דרוש תפילת השחר יא ע"ד והלאה.

⁵⁰ מלינו ב' נקבים יש בלמע"ב העליון הוא ז"א לעשיה: הא' הוא נקב האחר של הגדולים והב' הוא נקב היסוד של הקטנים והענין הוא כי כבר ביארנו כי השערות שצאדם הם בחינת מ"נ של ציור המלכים וכולם הם דינין תקיפין (נוסף בפע"ח).

⁵¹ שהוא ז"א (נוסף בפע"ח).

⁵² נמחק בפע"ח. {}

פעה"כ

הראש ואם⁵³ שערות דיקנא. והנה שערות הזקן דז"א הם תקיפין ודינין קשים מאוד⁵⁴, שהיותם משתלשלים ויורדין למטה נעשה מהם המותרות⁵⁵ שהם סוד הקליפות⁵⁶. ואמנם⁵⁷ שערות דיקנא דאריך אנפין הם רחמים, יען כי הם לבנים⁵⁸, ולכן הם כופין⁶⁰ את הדינין. אבל בז"א הם שערות חזקים מאד, יען כי הם שחורים, והם דינין תקיפין.

וזהו הטעם כי בנוקבא דזעיר אנפין לא יש בה בחינת זקן, לפי שדינין שבדיקנא הם חזקים מאד⁶¹, ואם הנקבה שהיא האחרונה שבכולן הסמוכה אל הקליפות היתה לה זקן, היה אל החיצונים⁶² אחיזה גדולה בה, והיו הדינין מתרבים לאין קץ. וא ע"ד והנה מסוף הדיקנא יצא ממותרות⁶³ בחי הקליפות, ומקום יציאת המותר⁶⁴ הזה הוא נקב האחור העומד בין נצה והוד, תרי ירכין, בבחינה⁶⁵ החיצונית שבהם⁶⁶, בסוף אדם דעשיה⁶⁷, אשר שם סמוך לו הוא מקום הקליפות, וזהו סוד יפנה.

- מאיר הכוונה -

53 נמחק בפע"ת. {}

54 עי' אד"ר קלה ע"ב: בתשעה תקונין אתתקן האי דיקנא דזעיר אנפין בשערי (דדיקנא) אוכמי מתתקנא בתקונא שפיר כגבר תקיף שפיר למחזי דכתיב בחור כארזים. [תרגום: בט' תיקונים נתקן הדיקנא הזה של ז"א, בשערות (של הזקן) שחורות נתקן בתיקון יפה, כגיבור תקיף יפה מראה, שנאמר "בחור כארזים"]. ועי"ש עוד קלט ע"ב.

בחור כארזים - זה קאי על ז"א שיש בו גבורות להלחם בשנאין (ב"ע ר"ד ע"ב). ועי' ע"ח א"א ה כלל ב: דע כי ברישא דז"א שם שורש הקליפות הנאחזין בשערות [הראש ולכן הם] השחורות שלו, אך רישא [בשערות] דנוקבא שורש הדינין לבד, ואין נאחזין שם הקליפות [ממש], והם אדומים. והסברא נראה להיפך [כי שרש הקלי' תהיה בנוק' ולא בזכר], והטעם כי ראה המאציל שאם שורש הדינין היה ברישא דז"א, היו דינין קשים עד מאד, כי דינין דדכורא (קשין ו)תקיפין ברישא [ונייחין בסיפא] [סד"צ כו ע"ב], כי הם מוחין מבחי' נה"י דתבונה נוקבא, [ואם שרש הדינים היו שם] והיו הדינין קשים מתגברין ונאחזין שם מאד, וכן אם היה שורש הקלי' למטה ברישא דנוקבא, אשר כל הקלי' סובבים אותה בסוד (שיה"ש ב ב) כשושנה בין החוחים, היו נאחזין שם [הקלי'] תמיד והיה העולם חרב, ולכן ראה המאציל העליון בחכמתו לשנות הסברא, והיו שורש הקלי' יונקים מרישא דדכורא, אשר האור בא עליהם מרחוק [לפי שמקום הקלי' למטה בנוק'], ואין יכולין להתאחז שם כמו אם היו למטה ברישא דנוקבא. וכן שורש הדינין למטה בראש הנוקבא אשר מוחין דילה מנה"י דז"א זכר, אשר שם החסדים מגולין, והם נייחין ברישא ובזה יהיו הדינין ממותקים, ע"כ. דינים הם שרש הקלי' ואינם רעים והקלי' הם רעים (ועי' שער מאמרי רשב"י ז ע"ג). עי' לש"ו דע"ה ח"ב טז ע"ב, שמביא מדברי הע"ח (יא ע"ב ד"ה זנבא ברישא, וכן הוא ביהל אור ח"א יט ע"ד), שז' ת"ג הם שורש הדינים ות"ד הם שורש הקלי'.

55 עי' אד"ר קלד ע"א שתיקון ט' דדיקנא דא"א היא מותרי מוחא, אמנם הגר"א בספד"צ ג ע"ג ד"ה לבושין משמע שזה כל הדיקנא, עי' יהל אור ח"ג ל"ז ע"ב בליקוטים וז"ל, והענין כי הן (השערות) מותרי מוחא, וכפי מספר הכחות שבמוח כן מספר השערות, וכן השערות שבראש, אלא שהן מכחות שבאורא משכן הנשמה והן גבוהין יותר וכו', ע"כ. ועי' מים אדירים מג, שהם באים מעכירת ופסולת המוח. ועי' לש"ו דע"ה ח"ב טו ע"ב, שהיוצא מהשערות אינו אלא תמצית אור ז"א ושיריו מתבקעים ויוצאים לחוץ מגודל ריבוי תוקף האור שבפנימיותם.

56 "מהם המותרות שהם סוד הקלי'" נמחק בפע"ת, ובמקומו איתא "ממותרם בחי' קלי' ממנש".

57 והנה גם בל"א יק' ב' מיני פערות ההם ממנש (נוסף בפע"ח).

58 עי' אד"ר קלא ע"א.

59 כמ"ס ושער ראשו כעמר נקי (נוסף בפע"ח).

60 יק' בהם כח לכפות את הדינים ולצמם (פע"ח).

61 עי' אד"ר רצו ע"א שיעורי דנוקבא כלילן ביה גווי (ס"א גווי בגו גווי), כדכתיב ודלת ראשך כארגמן (שם ז), אתקטר גבורה בחמש גבוראן. תרגום: השערות של הנקבה, כלולים בהם הגוונים (גוונים תוך גוונים). כמ"ש, ודלת ראשך כארגמן. הגבורה, נקשרה בחמש גבורות.

62 הקלי' (פע"ח)

63 המותרות שלהם והם (פע"ח).

64 מותרות (פע"ח).

65 כלי (נוסף בפע"ח).

66 כמזכור אלכלינו שיש ג' כלים בכל ספירה וספירה (נוסף בפע"ח).

שעה"כ

אבל שערות הראש אינם כ"כ קשים, ולכן הם נמצאים גם בראש הנקבה⁶⁸, ועל כן אין נמשכים מותרות קליפה כמו אותם שבזקן. ואמנם יוצאים מהם מותרות דינין תקיפין מאד, אבל לא קליפות. ועיקר מוצאם הוא דרך היסוד⁶⁹, אשר שם הוא המעבר הב' הרוחה מותרות המים דרך פנים ולא דרך אחר.

ואלו הב' מיני מוצאות הם גדולים וקטנים אשר באדם העליון דעשיה⁷⁰. והרי ביארנו ענין יפנה האדם בבקר, וכל זה הוא בעשיה כנוצר בזוהר פרשת במדבר (קב ע"ב)⁷¹, כי כנגד זה הוא תיקון סדר הקרבנות שאנו אומרים בתפלה⁷², ונדע שהם בעשיה, וגם זה יתבאר אצלנו לקמן היטב מאד ע"ש.

ואמנם ענין יטול האדם⁷³ הוא באופן אחר, כי כמו שיש שערות⁷⁴ באדם העליון דעשיה שהם בחינת הדינין הקשים כנוצר, גם מלבד זה יש באדם עצמו סוד המש מיני גבורות שהם: פ"ה, וחוט"ם, וזרו"ע, וי"ד, ואצבעו"ת⁷⁵, כמבואר אצלנו⁷⁷ באידרת נשא⁷⁸.

– מאיר הכוונה –

⁶⁷ שהוא ז"ל אשר שם ולא מאותו נקב יונקים הקליפות כולם (נוסף בפע"ח).

⁶⁸ כי אין כ"כ חשק אם יונקים מהם החילונים ואין המותרות שלהם המתצרכים מהם ונעשים סיגים כל כך קשים ולכן אינם צחי' הקליפות ממך אמנם הם דינים קשים עד מאד ועיקר מוצאם לחוץ הוא לרך נקב השמאלי שציסוד כנודע [צכורות מד ע"ב, ועי' לקמן סג ע"ג] שיש בו צ' נקבים א' להוציא טפת זרע וקרי וא' לזכות מותר המים (נוסף בפע"ח).

⁶⁹ עי' שער מאמרי רשב"י י ע"א ז"ל: דע כי האבר הקדוש העליון יש לו שתי צנורות בתחתון כי מבשרי אחזה אלוה והאחד מזריע זרע קודש והצינור השני דוחה המותרות ומותרות אלו הם שור' הדינים וכמ"ש בס' הכוונות בדרוש יפנה ויטול וגם שם נתבאר שכל זה הוא בז"א דעשיה ומוציאן לחוץ ושתי הצנורות האלו הם סמוכין זה לזה כי אין ביניהם אלא כקליפת השום וכנגדם ח' וט' זה קדש וזה חול וזמ"ש [הסיבה שהקב"ה לא ברא את העולם באות ט'] דהא ח' לקבלך כי הם סמוכין זה לזה ובדבר מועט אפשר להתערב קדש בחול ח"ו ולפיכך אין ראוי לברא העולם בבחי' זו.

⁷⁰ והנה ענין צ' נקבים אלו הנקב השמאלי של היסוד נתבאר בענין טעם צני ג' וצני ראובן וחלי שצב המנשי שילאו לח"ל וע"ש וכן בענין מערת המכפלה שהיתה תחלה ציד צני חת וע"ש ואמנם בענין הנקב האחר נתבאר אלכינו בענין דרוש ז"ל במאמר פרשת תלוי דף קפ"ד צ' בענין אינון תלת נקודין וכו' והראשון מהם נקרא סטרא אחרת והוא צחי' זה הנקב האחר וז"ס פעור וע"ש איך הם יונקים מן המוחין לקטנות שיואל הארתם אל העורף העליון ומשם נמשך קו היושר עד פעור התחתון וכבר ידעת מ"ש בפרשת נשא כי שערות הזקן מותרות מוחא נפקו וסיומם יולא לרך פעור אל הקליפות ודי בזה (נוסף בפע"ח).

⁷¹ עי' לשונו הובא בעיונים אות ה.

⁷² עי' לקמן יב ע"א.

⁷³ "יטול האדם" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "הנטיולה".

⁷⁴ הזקן (נוסף בפע"ח).

⁷⁵ "פ"ה, וחוט"ם, וזרו"ע, וי"ד, ואלכעו"ת" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "הפה וצ' נקבי החוטם והזרועות והאלכעו"ת".

⁷⁶ עי' שער מאמרי רשב"י שם מד ע"ג.

⁷⁷ נמחק בפע"ח.

⁷⁸ קלז ע"ב: ותאנא חמש גבוראן אינון בהאי זעיר אנפין ואסתלקו לאלף וארבע מאה גבוראן ומתפשטאן בחוטמוי בפומא בדרועוי בידין באצבעין ובג"כ כתיב מי ימלל גבורות יי' (תהלים קו) גבורת כתיב כתיב הכא גבורות וכתוב התם (ד"ה א כט) לך יי' הגדולה והגבורה אלא הכי תאנא כד אתחבראן כלהו גבוראן כחדא אקרי גבורה חדא.

תרגום: ולמדנו: חמש גבורות הן בזה הז"א ועולות לאלף וארבע מאות גבורות ומתפשטות בחוטם, בפה, בזרועות, בידים, באצבעות. לכן נאמר "מי ימלל גבורות ה'". כתוב כאן "גבורת". כתוב כאן "גבורות". ונאמר שם "לך ה' הגדולה והגבורה". אלא כך למדנו: כשמתחברות כל הגבורות כאחת, אז נקראות גבורה אחת. עי' עיונים אות ו.

שְׁעָה"כ

והנה שערות הזקן⁷⁹ הם סביב החוטם וסביב הפה וסביב הזרוע⁸⁰ וכו'. אמנם אלן⁸¹ עצמם הנו' הם נמשכים ומתפשטין עד סיום האצבעות, ומשם יונקים החיצונים, כי כל גבורות האלו הם מתפשטין דרך הזרוע אל סיום האצבעות, ולכן יש ה' אצבעות ביד ימין כנגד ה' אותיות מנצפ"ך שהם ה' גבורות הנזכרות, אשר סיום התפשטותם הוא באצבעות. וכבר ידעת כי הם אותיות כפולות⁸², ולכן הם ג"כ ה' גבורות אחרות ביד שמאל, בה' אצבעותיו השמאליות.

ואמנם כל זה הוא בז"א, לפי ששם אפילו בחסד שלו יש סיגים כנודע⁸³, כי גם מן הכסף יוצאים סיגים⁸⁴, וכן מן המים שהם בחסד יש בהם עכירות ושמרים⁸⁵ כנודע⁸⁶. וכן על דרך זה יש ברגלים ממש בה' אצבעותיו הימנים וה' השמאלים, ולכן לא תמצא אבר שיתגלו בו מציאות כל העשר אלא בידיים וברגלים, לפי ששם הוא סיום השתלשלות הדינין.

וזהו הטעם יטול ידיו בבקר אף אם לא עשה צרכיו, וזה לסיבת כדי להעביר מהם הזוהמא, כי כל זה הוא בסוד העשיה, אשר שם הוא סיום התפשטות הדינין ויציאת המותרות.

ואמנם אף אם ביארנו כי יטול ידיו הוא בסוד עולם העשיה, הנה הוא בו בבחינת היצירה אשר⁸⁷, רוצה לומר בז"א אשר בעשיה, והבן זה ואל תתמה אם תמצא במקום אחר שהוא ביצירה.

והנה כבר ידעת כי יש ראשון לטומאה, ויש שני ושלישי ורביעי, והנה הם מלמטה למעלה. כיצד: הראשון הוא בעשיה, כי הקליפות אשר שם נקרא ראשון. והקליפה שביצירה נקרא שני, ולכן החולין הם ביצירה, והידים⁸⁸ הם שניות, ושני עושה שלישי בחולין⁸⁹. והתרומה הוא בבריאה, והקליפה אשר שם סביב לבריאה נק' שלישי, ומטמא⁹⁰ את התרומה שהיא בבריאה. והרביעי הוא פוסל בקדשים כנגד הקליפה שבאצילות, המטמא את הקדשים שהוא אצילות הנקרא קדשים. ואמנם המת הנקרא אבי אבות הטומאה אינו בכלל אלו הארבעה, ויתבאר במקומו (מכו"ש ש"ו ח"ב פ"ד)⁹². וגם עיין

- מאיר הכוונה -

⁷⁹ ז"ל (נוסף בפע"ח).

⁸⁰ וסביב הזרוע נמחק בפע"ח.

⁸¹ ה"ג (נוסף בפע"ח).

⁸² ע"י ע"ח שער כה דרוש ב (ב): סוד (אותיות) מנצפ"ך כפולות פתוחות וסתומות. והטעם כי הפתוחות הם ה' חסדים שהם פתוחות להשפיע, וסתומות הם גבורות והם דין. פתוחות וסתומות - אין כוונתו לצורתם של המנצפ"ך אלא לכך שהם סתומות ועגולות משורשם וכן בתכונתם, והוא במה שכולם הם רק בסופי תיבות, ולכן נקראו "סתומות" שכן בהם מסתיימת ונסתמת התיבה (ביאורים ח"א נד ע"ד).

⁸³ ע"י אד"ר קלז ע"א אריכות במאיר האדרא לגבי ז' צבעי העיין, שאפילו החסד שבז"א נחשב כדין.

⁸⁴ ע"י זהר חדש (לז ע"ב): אברהם, דנפיק מניה ישמעאל ובני קטורה, דאינון סיגי הכסף.

⁸⁵ פהם מים עכורים (פע"ח).

⁸⁶ ע"י זהר חדש (ל ע"ב): א"ר יהודה, כתיב כי מרים הם, מכאן שנינו, יש מים עכורים, ויש מים צלולים, ויש מים מתוקים, ויש מים מרים.

⁸⁷ זה (נוסף בלש"ו).

⁸⁸ טמא בחולין וכו' וסם הם הידים ולכן (פע"ח).

⁸⁹ בתרומה (פע"ח).

⁹⁰ ופוסל (פע"ח).

⁹¹ ז"ל: אחר שנתבאר מקום מעמדם נבאר מקומם בד' עולמות אב"ע בפרטות. דע כי כמו שיש בקדושה ארבע עולמות אב"ע כן יש בקליפה ארבע עולמות אב"ע והם הפך הקדושה כי בקדושה העליון גדול מן התחתון ובקליפה הוא להפך. וביאור הענין כי הקדושה כל מה שהוא עליון הוא

פעה"כ

בשער המצות בפרשת עקב בענין נטילת ידים של המזון (לה ע"א), כי שם נתבאר ענין זה היטב.⁹³

⁹⁴ועתה נבאר סדר נטילת ידים של שחרית⁹⁵, הנה בתחילה יטול הכלי של המים בידו הימנית ונותנו בידו השמאלית⁹⁶, ואח"כ שופך מים מידו השמאלית על ידו הימנית, ואח"כ ישפוך⁹⁷ מים מידו הימנית על ידו השמאלית, הרי פעם אחת, וחוזר כסדר הזה פעם ב' וג', באופן שתרחוץ כל יד ויד ג' פעמים. ולא תרחצם יחד ג"פ כל יד, אלא פעם אחת ביד זו ופעם אחרת ביד הב' בסרוגין, כי ע"י כן רוח הטומאה הנקראת שיבת א"א⁹⁸ בת מלך היא ומקפדת ודולגת וקופצת עד שנעתקת לגמרי משם, ואם לאו אינה נעתקת וכן נמצא בזוהר בכ"י⁹⁹.

ועתה נבאר כוונת ברכת על נטילת ידים, הנה בברכה זו יש י"ג תיבות, והם כנגד י"ג מידות דא"א דעשיה, וכמו שביארתי לך כי נט"י היא בעשיה בסוד יפנ"ה ויטול ידיו כנ"ל¹⁰⁰.

ואנו צריכים להעלותם ולזקפם¹⁰¹ ולמתקם¹⁰² חמש הגבורות שבהם ע"י מימי החסד שהם ה' חסדים. ולפי שאין המים ניטלים בזרועות אלא בידים¹⁰³, לכן לפחות אנו צריכים

– מאיר הכוונה –

יותר קדוש מאד וכל מה שיורד מתמעט קדושתו עד סיום העשיה אך בקליפות הוא להפך כי קליפה העליונה שכנגד האצילות הוא חלש ואינו כ"כ רע וכל מה שיורד מתחזק הטומאה והקליפה והנה נודע כי יש כמה מיני טומאה והגדול שבכולם הוא המת אבי אבות הטומאה וכבר ביארנו כי הם סוד המלכים דמיתו וגרמו מיתה לכל ואמנם ד' מדרגות הם א' וב' וג' וד' והא' הוא בעשיה כי שם תוקף הקליפות והב' הוא הקליפה דיצירה המטמאה את יצירה הנקרא חולין דטהרה. והג' שלהם היא קליפת בריאה המטמאה את הבריאה הנקרא תרומה. והרביעי פוסל ואינו מטמא והיא קליפת האצילות שפוסל בקדשים שהיא עולם האצילות. ואמנם דע כי עולם האצילות רובו הוא טוב ויש בו מיעוט קליפה ואפילו אותו המיעוט אינו מעורב עם הקדושה ובבריאה הוא ג"כ רובו טוב ומיעוטו הוא רע שהם הקליפות והם מעורבין טוב ברע אך ביצירה הם שקולים ושיון טוב ברע וגם שהם מעורבין ובעשיה רובה רע ומיעוטו טוב וגם בהם מעורבין ואין שום דבר בעולם העשיה שלא יהיה מורכב ומעורב מטוב ורע וקדושה וטהרה ביחד מעורבין.

⁹² פהם סיוגים הנשארם מזיכור המלכים שמתו והם תחת עולם העשייה (נוסף צפע"ח).

⁹³ עי' לשונו הובא בעיונים אות ז.

⁹⁴ פעה"ח יב ע"א.

⁹⁵ כלי להעביר רוח הטומאה שעליהן (נוסף צפע"ח).

⁹⁶ עי' זהר ח"א קצח ע"ב: ז"ל: הא תנינן דכד בר נש קם בצפרא בעי לאסחאה ידוי מגו נטלא דמיא דאיהו מאנא ליטול מניה מיא מגו מאן דאסחי ידוי בקדמיתא כמה דאוקמוה ותא חזי בגין נטלא דא אוקימנא מלה ותו דבעיא ליה לבר נש לנטלא ידא ימינא בשמאלא בגין לשלטאה ימינא על שמאלא ויסתחי ימינא מן שמאלא ובגין כך איהו נטילא ועל דא מאן דנטיל ידוי יטול ימינא בשמאלא לאשלטא ימינא על שמאלא בגין דלא יהיב דוכתא ליצר הרע לשלטאה כלל והא אוקימנא.

תרגום: הרי שנינו, שכשאדם קם בבוקר, צריך לרחוץ ידיו מתוך נטלה של מים, שהוא כלי ליטול ממנו מים, מתוך מי שרחץ ידו בראשונה, כמו שבארוהו. ובא וראה, בשביל הנטלה הזו בארנו את הדבר. ועוד, שצריך אדם ליטול יד ימין בשמאל, כדי להשליט ימין על שמאל, וירחץ הימין מן השמאל, ומשום זה היא נטילה. ועל כן מי שנוטל ידו, יטול ימין בשמאל, להשליט הימין על השמאל, כדי שלא יתן מקום ליצר הרע לשלוט כלל, והנה בארנו.

עי' מפרשי הזהר בעיונים אות ח.

⁹⁷ תקח הכלי בידך הימנית ותשפוך (פע"ח).

⁹⁸ עי' חולין קו ע"ב ושבת קט ע"א.

⁹⁹ לא מצאתי. { הרב זילבר

¹⁰⁰ עי' עיונים אות ט.

¹⁰¹ וטעם הדבר לכיון כי תחלה היו צחי' רישא' דז"א והענין כמה שנודע כי מתחלה צעת שנאלל ז"א היה חג"ת בצחינת רישא' דלילה ונ"ה בצחינת זרועות ויסוד בצחינת גוף ואח"כ נכנסו צו ג' מוחין ואז נעשו צו חז"ל וחג"ת נעשו בצחי' צ' זרועות וגופא' ונה"י צ' שוקין ואמה ולכן אנו מגביהים

שעה"כ

{ב ע"א} לחבר יחד שתי הזרועות באופן שלא יצאו קשרי הזרועות לאחור, בסוד כל אהוריהם ביתה (מלכים א' ז כה)¹⁰⁵¹⁰⁴. גם צריך לפשוט כפות הידים כמי שרוצה לקבל בהם איזה דבר, וזה לרמוז קבלת הטהרה.

והנה ענין עלייתם אינם עולים לעולם אלא בשם בן מ"ב¹⁰⁶, והנה נרמז שם בן מ"ב בשלשה הידים הנזכרין בתקונין (י ע"ב¹⁰⁷) בסוד יד הגדולה (שמות יד לא) ויד החזקה (דברים

– מאיר הכוונה –

אחת צערת הצרכה לכיון ולרמוז ולהעלותם אל מדרגתם הראשונה שהיה לזעיר צנחי' ראש ממם (פע"ח).

¹⁰² עי' ע"ח שער לא פרק ב: גם הבן סוד נט"י, שלא אמר רחיצת ידים אלא בלשון נטילה, לרמז שצריך לשאת ולנטלם בסוד (תהלים קלד ב) שאו ידיכם קודש, כנזכר בגמרא (סוטה לט ע"א) ובזוהר (ח"ג דף יג ע"א). והטעם כי הנה רחיצת ידים סבתה הוא להרחיק הקליפות מקצוות אצבעותיו ומצפרנים, כי שם מקומם כנ"ל, וזהו ע"י מימי החסד, וכדי שלא יחזרו הקליפות להתאחז באור היוצא מהם, צריך להגביה כלפי ג"ר הנקרא קדש, ואז אור היוצא חוזר ונכנס תוך המוחין ממש ממקום שיצאו.

¹⁰³ עי' שער מאמרי רשב"י מב ע"א: מן נקב השמאלי שהוא צורת נ' כפופה הפוכה משם מתפשט רוחא דחיי שבו דרך הזרוע דז"א כי גם הזרוע הוא צורת ו' פשוטה ויען כי הזרוע סגור וסתום ואין לו פתח פתוח בסופו להוציא אורו משם אל המלכות לכן אין רוחא דחיי דנקב שמאלי דחוטם דאריך אפין יוצא אל המלכות רק בסתום גמור ואינו נגלה כנז' אצלנו ענין יציאת האורות דרך סופי האצבעות במקום הצפרנים. ואיך משם נעשות פרצוף לאה. אבל לעתיד לבא יתבסמו דיני הזרועות ואז יוכל לצאת רוחא דחיי דרך הזרוע אל המלכות בגילוי גמור. עי' עיונים אות י.

¹⁰⁴ עי' זהר (ח"א קנד ע"א): תו א"ר אלעזר הא דאתמר לאה אולידת שית בנין וברתא חדא הכי הוא ודאי רחל תרי בנין ודאי בני שפחות ארבעה תקונא דלהון היך קיימי אלא אינון ארבע קשרים דאקרון אחורים דכתיב (מ"א ז כה) וכל אהוריהם ביתה דהא בדרועא ימינא תלת קשרין אבל קשרא חד באמצעייתא דאיהו רב ואיהו אחור דאשתאר לבר וכן חד בדרועא שמאלא וכן חד בירכא ימינא וכן חד בירכא שמאלא וכד אתתקן כלא אשתכחו כלהו ביתה לקיימא קרא דכתיב וכל אחוריהם ביתה כל שאר קשרין כלהו אתחזיין במישר ואלין נפקין לבר מדרועין ולבר מירכין לאתחזאה בבני השפחות דאע"ג דאינון במנינא לא חשיבי כבני רחל ולא וביני כן נפקי לבר דבר אחר אלין אינון ארבע דכל שאר קשרין נטלי בגינייהו ואלין נטלי לון אמר רבי אבא הכי הוא ודאי (נ"א א"ר אבא דא לאו דא) ועל דא כלא מתתקן כחדא:

תרגום: עוד אמר רבי אלעזר, זה שנאמר לאה הולידה ששה בנים ובת אחת, כך זה ודאי. רחל שני בנים ודאי. בני השפחות ארבעה. תקונם איך עומדים, אלא אותם ארבעה קשרים שנקראים אחוריים, שכתוב "וכל אחוריהם ביתה", שהרי בזרוע ימין שלשה פרקים, אבל פרק אחד באמצע שהוא גדול, והוא אחור, שנשאר בחוץ. וכן אחד בזרוע שמאל, וכן אחד בירך ימין, וכן אחד בירך שמאל. וכשהכל נתקן, נמצאו כולם ביתה, לקיים את הפסוק שכתוב "וכל אחוריהם ביתה". כל שאר הפרקים, כולם נראים ביושר, ואלו יוצאים מחוץ לזרועות ומחוץ לירכיים להראות בבני השפחות, שאף על גב שהם במנין, אינם חשובים כבני רחל ולא, ולכן יצאו בחוץ. דבר אחר, אלו הם הארבעה שכל שאר הקשרים נוטלים בשבילם, ואלו נוטלים אותם. אמר רבי אבא, כך זה ודאי, (אמר רבי אבא, זה לא זה) ועל כן הכל נתקן יחד.

דאקרון אחורים - שרשם של בלהה וזלפה הוא באחוריים דרחל ולא (ח"ג נ"ה). ועי' ע"ח שער הקל"י פרק ב' (הקדו"ש מד ע"ד).

אשתכחו כלהו ביתה - משא"כ בסטרא אחרא שאחוריהם לחוץ ככתוב בפרשת פקודי רמד ע"ב (ד"א).

¹⁰⁵ גם כריך צעת שתגביה ידך עד כנגד הראש שתכוין להכניס קשרי הזרועות לפניו מן הגוף שהם בסוד כל אחוריהם ביתה כנזכר צפרסת וילא והם אלילי הזרועות הנקרא קודדים זלע"ז וטעם הדבר לפי שכיון שאינם רוחניים זמים אלא הידים והאצבעות ולא הזרועות ולכן לפחות כריך לחבר ז' הזרועות ביחד וקשרי הזרועות לפניו כנ"ל (פע"ח).

¹⁰⁶ עי' לקמן דרושי קדיש דרוש א: אין שום עליה בעולמות אלא ע"י שם בן מ"ב ושם זה של מ"ב הוא אשר מעלה כל העליות שיש בכל העולמות משום דאיהו סליק ולא נחית כנז' פ' תרומה קל"ב ע"ב. ועי' שעה"מ מ ע"א, שהוא מ"ב של פשוט ומילוי ומילוי דמילוי. עי' עיונים אות יא. ועי' לקמן { טו ע"ד } שיעקר המעלה הוא הג' י"ד.

¹⁰⁷ ז"ל: יד יה"ה מימינא דאתמר בה וירא ישראל את היד הגדולה מסטרא דחסד יד רמה מסטרא דתפארת דאתמר בה ובני ישראל יוצאים ביד רמה יד חזקה באמצעייתא דאיהו יד יה"ה הויה למהוי רחמי מכל סטרא דינא כבוש באמצעייתא יד רמה עלה אתמר והיה ה' למלך על כל הארץ ותלת זמנין י"ד אינון מ"ב אזכרות דתפלין דיד ותפלין דרישא

שְׁעָה"כ

ז יט) ויד רמה (שמות יד ח) באמצעותא, כיצד יהו"ה אלקיננו יהו"ה בימין, כו"ז במוכס"ז כו"ז ביד שמאל¹⁰⁸, יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א באמצע, הרי מ"ב¹⁰⁹.
ואמנם¹¹⁰ יד ימין הם סוד חצי הראשון של שם הוי"ה¹¹¹, שהוא י"ה, יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף. ויד שמאל הוא חצי השם האחרון, שהוא ו"ה, וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף. ויד אמצעית¹¹² היא שורש השם בעצמו שממנו נתפשטו¹¹³ אלו הידים, ולכן הוא באמצע¹¹⁴.
¹¹⁵ולכן ר"ת על נטילת ידים, ענ"י, שהוא בעולם העשיה הנקרא ענ"י¹¹⁶. וגם אלו הר"ת¹¹⁸ הם בגימ' ק"ל¹¹⁹ לרמוז¹²⁰ כי בעשיה הוא סוד ע"ב ק"ל¹²¹.

– מאיר הכוונה –

תרגום: יד יהו"ה מימין, שנאמר בה "וירא ישראל את היד הגדולה" (שם יד לא) מצד החסד. יד רמה מצד התפארת, שנאמר בה "ובני ישראל יוצאים ביד רמה" (שם ח). יד חזקה באמצע, שהיא יד יהו"ה הויה להיות רחמים מכל צד, דין כבוש באמצע. יד רמה, עליה נאמר "והיה יהו"ה למלך על כל הארץ", ושלוש פעמים י"ד הם מ"ב אזכרות של תפילין של יד ותפילין של ראש.
¹⁰⁸ עי' תיקו"ז לט ע"א: תגין תליין במחשבה דלבא ומוחא נקודין בדבורא דפומא אתון בעובדא דאברין ולאלין (נ"א ומאלין) נקודין וטעמי ואתון עביד ההוא סתים וגניז כורסיא טמירא עלאה ועליה אתמר אתה ה' לעולם תשב וכו' מאי אתה ההוא דאתמר ביה ה' אלקי אתה ארוממך בההוא דאתמר ביה רום ידיהו נשא ובגין דא אתמר למי נושאין כפים לרום השמים הה"ד רום ידיהו נשא ומאי ניהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו חכמה כ"ח מ"ה ועליה אתמר כ"ח מ"עשיו ה"גיד לעמו והאי איהו כ"ח פרקין דידין דמלכא עלאה דאינון כו"ז במוכס"ז כו"ז כנויין דיחודא עלאה דאיהו יהו"ה אלהינו יהו"ה ובגין דאסתלק האי חילא מישראל אתמר בהון וילכו בלא כח לפני רודף.

תרגום: התגים תלויים במחשבת הלב והמח, הנקודות בדבור הפה, האותיות במעשה האיברים. ולאלין (ומאלין) הנקודות וטעמים ואותיות עושה אותו סתום וגנוז כסא טמיר עליון, ועליו נאמר "אתה יהו"ה לעולם תשב וכו'", מה זה "אתה", אותו שנאמר בו "יהו"ה אלהי אתה ארוממך", באותו שנאמר בו "רום ידיהו נשא", ובשבילו נאמר, למי נושאין כפים לרום השמים, זהו שכתוב "רום ידיהו נשא", ומיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהוא חכמה כ"ח מ"ה, ועליו נאמר "כ"ח מ"עשיו ה"גיד לעמו", וזהו כ"ח הפרקים של ידי המלך העליון, שהן כו"ז במוכס"ז כו"ז. הכנויים של היחוד העליון, שהוא יהו"ה אלהינו יהו"ה. ומשום שהסתלק הכח הזה מישראל, נאמר בהם "וילכו בלא כח לפני רודף".
עי' עוד עיונים יב.

¹⁰⁹ ואמנם הכוונה צעת הנטילה עצמה הם ג' נטילות בסירוגין ביד ימין וג' נטילות בסירוגין ביד שמאל ואח"כ לריך לשפף שתייהן ביחד בסוד היד הגדולה צימין יד החזקה בשמאל ויד רמה בצמנע ותכוין בג' נטילות יד ימין אל שם מ"ב דהוי"ה ליודיין שהוא מילוי המילוי שלו שהוא כ"ח אותיות בנטילה או' והמילוי שלו לצד שהם י' אותיות בנטילה הב' וד' אותיות פשוטות בנטילה הג' ועד"ז תכוין בנטילת היד השמאלית בשם מ"ב דהוי"ה לס"ג ואח"כ בשפףו צ' הידים יחד תכוין אל שם מ"ב דאלפיין ביחד ואח"כ תגביה ידך למעלה עד"ג הנ"ל ובכל התנאים והכוונות הנ"ל (פע"ח יב ע"ד).

¹¹⁰ גם תכוין כי (פע"ח).

¹¹¹ למילוי המילוי דמ"ה (נוסף בפע"ח).

¹¹² בת"ת (נוסף בפע"ח).

¹¹³ מתפשטים (פע"ח).

¹¹⁴ בצמנעית יהו"ה יוד הא ואו הא (פע"ח).

¹¹⁵ אח"כ [אחר פסקא ד"ה ועתה נבאר א' ע"ד] תכוין אל כללות הברכה כנ"ל ואח"כ תכוין אל ג' תיבות של ענ"י (נוסף בפע"ח יג ע"א).

¹¹⁶ שהוא כנגד המלכות הנקרא עניה ולזה ואתה מעלה אותה למעלה ע"י שם מ"ב (נוסף בפע"ח).

¹¹⁷ עי' לעיל הערה 5.

¹¹⁸ על נטילת ידים.

¹¹⁹ שהוא אחוריים של שם מ"ה ליצירה המאיר בעשיה שהוא ג"כ ר"ת ענ"י שהיא עניה בעשיה כנ"ל כי המלכות נקראת עניה ודעתה קלה כמנין עני לפי שמקבלת מאחוריים לזעיר שהוא שם מ"ה שהוא ק"ל וזהו כוונת עליית הידים וירידתן למטה כנזכר (פע"ח).

שְׁעָה"כ

עוד תכוין בברכת על נטילת ידיים דשחרית להעלות העשיה למעלה ע"י אלו הג' ידיים שאמרנו, שהם ה' אלהינו ה' בימין, כוז"ו במוכס"ו כוז"ו בשמאל, ויהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א באמצע. כי שם זה¹²² הוא בעולם היצירה, וע"י ג' ידות אלו דיצירה, אנו מעלין את עולם העשיה¹²³. גם יכוין כי ר"ת על נטילת ידיים הוא עני בגימ' ק"ל, שהוא הריבוע והאחוריים¹²⁴ של הוי"ה דמ"ה דאלפין דיצירה, להמשיך משם אור ג"כ אל עולם העשיה. וכבר ידעת כי ה' אצבעות הם ה' גבורות מנצפ"ך והם כפולות¹²⁵, וכנגדם ה' אצבעות ביד ימין וה' ביד שמאל¹²⁶. וצריך להעלותם עד ג' ראשונות¹²⁷, ואז נטהרים ע"י המים, שהם ה' חסדים. גם תכוין למה שהודעתך, איך אור המוחין דו"א נמשכין דרך צפראני האצבעות ושם נאחזים החיצונים, ואמנם ע"י העלתם למעלה, אינם נאחזין לפי שאין יוצאים אז האורות משם¹²⁸.

¹²⁹ ברכת אשר יצר היא כנגד אבא¹³⁰ 131130 שבעולם העשיה, ולכן יש בה מ"ה תיבות¹³² כמספר אדם שהוא חכמה אבא¹³³ 134133. וז"ש "אשר יצר את האדם בחכמה", כי

– מאיר הכוונה –

¹²⁰ מוסגר זלש"ו.

¹²¹ מלה"פ (ישעיה יט א) הנה ה' רוכב על ע"ב ק"ל ובא מצרים. וע"י ע"ח שער אנ"כ (פרק ג') כי ע"ב ק"ל הם כולן אחוריים והם זוג דאב"א. וע"י גר"א תיקו"ז מה ע"ד: מ"ש הנה ה' רוכב על עב קל ואמר בתז"ח (לז ע"ב) שהמה אחוריים דפשוט ומילואו והענין כי הנוק' היא נבנית מאחוריים דדכורא כידוע.

ז"ל התז"ח: ויעבר ע"ב רי"ו ודא איהו הנה ה' רוכב על ע"ב ק"ל ודא איהי י' י"ה יה"ו, יהו"ה, יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א וא"ו, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ואנון כ"ו אתון ונפקין מן (י' י"ה יה"ו יהו"ה) [יהו"ה – גר"א] ודא איהו הנה ה' רוכב על ע"ב ק"ל

תרגום: ויעבר ע"ב רי"ו וזהו הנה ה' רכב על עב קל וזהו י' י"ה יה"ו יהו"ה יו"ד ה"א יו"ד ה"א וא"ו יו"ד ה"א וא"ו ה"א והן עשרים ושש אותיות ויוצאות מן י' י"ה יה"ו יהו"ה וזהו הנה ה' רכב על ע"ב ק"ל.

בגר"א: ודא איהו הנה ה' כו' - ר"ל בגלות שולטין אחוריים לבד שהן דינים שבהן באחזין הס"א אבל בגאולה אז יבא הויה פשוטה על האחוריים וזהו ה' שהוא הו"ה פשוטה רוכב על כו' האחוריים וזהו רוכב ר"ב הן האחוריים כ"ו כויה פשוטה כמש"ל אז ונעו אלילי כו' שלא יהא בהם אחיזה כידוע.

¹²² היינו שם מ"ה ע"י נקודות פרק א.

¹²³ הרי נמשכת הארת פנים של היצירה דעשיה (פע"ח יג ע"א).

¹²⁴ היינו הריבוע שהיא האחוריים.

¹²⁵ ע"י לעיל הערה 82.

¹²⁶ ע"י לעיל הערה 78.

¹²⁷ ע"י עיונים אות י.

¹²⁸ ולמטה אלא שחוזרים ונכנסים בהמוחין דז"א ממקום שיצאו מפע"ח (לש"ו), וכן הוא בע"ח לעיל הערה 102.

¹²⁹ פע"ח יג ע"ב.

¹³⁰ ע"י לקמן הערה @@@ וכאן הוא אבא הכולל אר"א עלאין.

¹³¹ לזו"ן נוסף זלש"ו ולא מופיע בפע"ח.

¹³² זהו הנוסח עם מ"ה תיבות: ברוך אתה ה', אלהינו מלך העולם, אשר יצר את האדם בחכמה. וברא בו נקבים נקבים. חלולים חלולים. גלוי וידוע לפני כסא כבודך שאם יסתם אחד מהם או אם יפתח אחד מהם אי אפשר להתקים אפלו שעה אחת. ברוך אתה ה', רופא כל בשר ומפליא לעשות. כח מ"ה (פע"ח).

¹³⁴ ע"י זוהר (חלק ג דף לד ע"א): אש עלאה כסא רחמים אש תתאה כסא דין ואינון בינה ומלכות מלכות אש עולה בינה אש יורד יהו"ה עמודא דאמצעיתא אחיד בתרווייהו בינה יה"ו ה' מלכות תפארת כד אחיד לון שריא עליה חכמה דביה כ"ח מ"ה מ"ה איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א כ"ח דילה יו"ד וא"ו דל"ת ה"א אל"ף וא"ו אל"ף וא"ו ה"א אל"ף.

תרגום: אש עליון כסא רחמים, אש תחתונה כסא דין, והם בינה ומלכות. מלכות אש עולה, בינה אש יורד, יהו"ה עמוד האמצעי אוחד בשניהם. בינה יה"ו, ה' מלכות. כאשר התפארת אוחדת אותם, שורה עליו חכמה, שבה כ"ח מ"ה, מ"ה הוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א. כ"ח שלו יו"ד וא"ו דל"ת ה"א אל"ף וא"ו אל"ף וא"ו ה"א אל"ף.

שְׁעָה"כ

מסוד החכמה העליונה¹³⁵ נוצר זה האדם¹³⁶ שנרמז בו. ולפי שהיצירה קודמת אל העשיה לזה אמר "אשר יצר את האדם", כי ע"י היצירה נעשית העשיה. והנה לפי שהג' ספירות עליונות הם סוד הבריאה¹³⁷, והאדם שהוא חכמה הוא א' מן הג', לזה אמר "וברא בו", כי הוא מבחי' הבריאה¹³⁸. וזהו לשון "בו", כי בו, באדם עצמו שהוא בחי' הבריאה שבעשיה, ברא בו. כנודע¹³⁹ כי ג"ר דעשיה הם בריאה שבעשיה, והו"ק הם יצירה שבעשיה, והעשירית עשיה שבעשיה.

והנה נקבים אלו הם בחינת ז' נקבים שבראש האדם שהוא אבא כנזכר בר"מ פרשת משפטים (ק"ז ע"א¹⁴⁰). ואמנם הם סוד עינים¹⁴¹ וחוטם ופה וכי¹⁴², והם סוד ז' דגלגלתא¹⁴³. והנה הענין הוא כי אין אנו צריכין כאן בעשיה אלא בחי' אור הנקבים האלו¹⁴⁴, לפי שהדינין הם צורך קיום העולם, כדי שיוכלו לקבל אור העליון ע"י המדה הניתנת בהם, ע"י הדינים הקוצבים קצבה ומדה באורות שלא ישפיעו יותר מדאי¹⁴⁵.

ובפרט בעולם העשיה, אשר שם צריכין הדינין בהכרח, כי שם הוא ענין¹⁴⁶ סנדלפון¹⁴⁷ שהוא בגמ' פ"ר, שהם סוד ה' גבורות מנצפ"ך שהם בגמ' פ"ר. והנה אם בחינת הרחמים יפתחו יותר מדאי דרך אותם הנקבים, ודאי הוא כי יתבטלו הדינין שבעשיה ויתבטל העולם. וכן אם יסתתמו יותר מדאי ולא ימשכו הרחמים, יתרבו הדינין ויהיו הם לבדם בלתי רחמים, ועי"ז "א"א להתקיים אפילו שעה אחת", דהיינו בחי' מלכות שבעשיה הנקרא שעה א' כנז' בתיקונים תיקון ס"ט (קטו ע"ב¹⁴⁸), בסוד מזל שעה גורם (שבת

– מאיר הכוונה –

ועי' שער העקודים פרק ח: נודע מהתיקונים שנשמת ז"א הפנימית (נ"א הפנימים) אשר עליו [נקרא אדם] הוא שם מ"ה דאלפין, (והוא) [שיסודה] בחכמה כ"ח מ"ה, והוא בחי' חכמה דז"א, כי חכמה עילאה דאבא הוא ע"ב דיוד"ן.

¹³⁵ היינו חכמה דיצירה (סידור וש"ש), וצ"ע למה לא לומר חכמה דאצילות (וכ"ה ביפ"ש), עי' ע"ח שער אצילות פרק א: אור א"ס בכח התלבשותו בחכמה דא"ק זה האציל תחתיו עולם האצילות, וז"ס (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית. ¹³⁶ היינו חכמה דעשיה.

¹³⁷ עי' ע"ח שער מול"מ ב דהג"ר הם כחד חשיבון, ועי' דע"ה ח"ב קטו ע"ג שם מביא רבינו ראיא לכך מתיקון¹³⁸ כד ע"ב: אימא עלאה מקננא בכרסייא בתלת ספירן עלאין. ¹³⁸ שבעשיה (נוסף צפע"ח).

¹³⁹ שכי"א מד' עולמות אצ"ע כולל מכולס (נוסף צפע"ח).

¹⁴⁰ עי' עיונים אות יג.

¹⁴¹ "ואולונין" נוסף צפע"ח ולק"ו.

¹⁴² נמחק צפע"ח.

¹⁴³ היינו נקבי גלגלתא שמשפיעים וממילא מקבילים לז' אברי הגוף, וכאן אין הכוונה כבפשט שזה מדבר על נקבי יציאת המותרות, אלא כאן כוונתו לשפע עליון הבא מהמוחין לגוף, ואם כן צ"ע למה תקנו על עשיית צרכיו. ובענין הת"ג עי' בהגרא"א על ספד"צ ה ע,ב עד ז ע"ג, ואד"ר קכח ע"ב עד קל ע"ב ועי' הערה 145.

¹⁴⁴ היינו מיעוט האור, עי' שבירה פרק ב' וכן עי' בהגרא"א על ספד"צ ב ע"ג ד"ה ולזה וז"ל: וזהו עיקר התיקון להתמעט האור שיוכלו התחתונים לקבל האור.

¹⁴⁵ "שלא יספיעו יותר מדאי" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "ההס צסוד צולינא דקרלינותא הנותנת קלצה וקו המדה והכי כי אין תיקון אלל ע"י הדינין והבן זה מאלד ואס זה התיקון הוא ככל העולמות מכ"ס בעולם העשיה".

¹⁴⁶ "הוא ענין" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "הדינים הס".

¹⁴⁷ עי' עץ חיים (שער מג פרק ב): עולם העשיה נק' עולם האופנים סנדלפון כי הוא סנדל של השכינה והשכינה מבפנים וזהו סנדלפון כי השכינה נקרא רגל בסוד והארץ הדום רגלי וזהו סנדלה והבן זה. ועי' עיונים אות יד.

¹⁴⁸ ז"ל: ובגין דא אתמר ביה דור הולך ודור בא ולית דור פחות מששים רבוא ולעילא דור הולך דא ו' דסליק לשתין רבוא בשית ספירן והארץ לעולם עומדת דא שכינתא דאיה עומדת ליה ואיהי שעתא דקיימא ליה ובגינה אתמר לית מזל יומא גרים אלא מזל שעתא גרים ולית לכל בר נש קיימא שעתא דהא אית בר נש צדיק דלא קיימא ליה שעתא דלא קיימא שעתא אלא לבעלה והאי שעתא מינה בני חיי ומזוני לבר נש ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין בני חיי ומזוני לאו בזכותא

שְׁעָה"כ

קנו ע"א) ובסוד שעה עומדת לו (עירובין יג ע"ב). ועי"כ¹⁴⁹ "רופא כל בשר" בסוד מיתוק הדינין ע"י הרחמים, כי הבשר הם דינים בישראל סומקא (זהר ח"א כח ע"א), והוא בעשיה כי משם הוא סוד הבשר. ועל כן הוא "מפליא לעשות", ר"ל כי הוא ממשך¹⁵⁰ הנתיב העליון¹⁵¹ הנק' פל"א¹⁵² עד עולם העשיה, כדי למתק דיני' וזהו "ומפליא לעשות". ונרמזה העשיה במלת לעשות.

ומ"ש "גלוי וידוע¹⁵³ לפני כסא כבודך", הוא בעולם האצילות, אשר הוא יותר פנימי מכסא הכבוד שהוא הבריאה, ומ"ש "לפני כסא כבודך", ומשם נגלים וידועים בחי' הנקבים האלו למתקם משם ע"י הנקבים ההם, מן האצילות היושב פנימי מן כסא כבודך שהוא הבריאה כנו'.

¹⁵⁴ ברכת אלקי נשמה שנתתה בי כו'. ¹⁵⁵ ברכה זו סמוכה לחברתה לפי שהיא כנגד אימא¹⁵⁶ דעשיה המחוברת תדיר עם אבא^{157,158}, זה¹⁵⁹. הנה אעפ"י שלא כל אדם זוכה

– מאיר הכוונה –

תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא מאי מזלא דילה בעלה ולבעלה לית מזל כמה דאוקימנא אין מזל לישראל ואף על גב דכלא תליא במזלא אפילו ספר תורה שבהיכל היכל שכינתא תתאה ספר תורה צדיק.

תרגום: ומשום זה נאמר בו דור הולך ודור בא ואין דור פחות מששים רבוא ולמעלה דור הולך זה ו' שעולה לששים רבוא בשש ספירות והארץ לעולם עמדת זו שכינה שהיא עומדת לו והיא השעה שעומדת לו ובשבילה נאמר אין מזל היום גורם אלא מזל השעה גורם ולא לכל אדם עומדת השעה שהרי יש אדם צדיק שאין השעה עומדת לו שלא עומדת השעה אלא לבעלה ומהשעה הזו בנים חיים ומזונות לאדם ומשום זה פרשוה בעלי המשנה בנים חיים ומזונות לא בזכות הם תלויים אלא במזל תלוי הדבר מה המזל שלה בעלה ולבעלה אין מזל כמו שבארנו אין מזל לישראל ואף על גב שהכל תלוי במזל אפלו ספר תורה שבהיכל היכל שכינה התחתונה ספר תורה צדיק.

עיי"ש בהגר"א: האדם והזמן הן נגד דו"נ רוח ונפש וכו' האברים יש שתלויין בראש ויש בנימין כו' וכמש"ל תי"ח וש"מ והנפשות תלויות בזמן כל הזמן של ששת אלפי שנה הן גוף אחד לכל הנפשות וכו' היא נקרא שעתא שהיא הזמן, ועי' עוד בתז"ח לח ע"ג ד"ה בשעתא דאתברי.

¹⁴⁹ "ועי"כ" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "ולכן הוא?".

¹⁵⁰ אור (נוסף צפע"ח).

¹⁵¹ עי' לקמן ג ע"א והערה 302.

¹⁵² כל זה באצילות, ולא יצירה (מו"ר).

¹⁵³ עי' עיונים טו.

¹⁵⁴ פע"ח שער הזכרות פרק ז ק"ג יג ע"ג.

¹⁵⁵ וכבר נתבאר כי היא כנגד אמא שצנעיה ולכן (נוסף צפע"ח).

¹⁵⁶ דז"ן (נוסף בלש"ו).

¹⁵⁷ ללא פסיק זיווגייהו מזניייהו (פע"ח). והבן (נוסף בלש"ו).

¹⁵⁸ עי' זהר ח"ג ד ע"א: רבי שמעון אמר כלא שפיר אבל רזא דמלה (שיר ה א) אכלו רעים לעילא שתו ושכרו דודים לתתא אמר ליה רבי אלעזר מאן אינון לעילא ומאן אינון לתתא אמר ליה יאות שאילתא דא אתר עלאה דאינון באחדותא בחדוותא דלא מתפרשין לעלמין אלין אקרון רעים הדא הוא דכתיב (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן ועדן והוא נהר לא מתפרשן לעלמין ואשתכחו לעלמין ברעותא באחדותא בחדוותא שתו ושכרו דודים אלין אינון לתתא דאקרון דודים לזמנין ידיען והא אוקימנא.

תרגום: רבי שמעון אמר הכל יפה אבל סוד הדבר אכלו רעים למעלה, שתו ושכרו דודים למטה. אמר לו רבי אלעזר מי הם למעלה ומי הם למטה. אמר לו יפה שאלת, זה המקום העליון שהם באחדות ובשמחה שאין נפרדים לעולמים, אלו נקראים רעים, זהו שכתוב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן, ועדן ואותו נהר אין נפרדים לעולמים, ונמצאים לעולמים ברצון ובאחדות ובשמחה. שתו ושכרו דודים, אלה הם למטה שנקראים דודים, לזמנים ידועים, והרי בארנו.

רעים לעיל - דא או"א (ע"ח שער הכללים פרק ב, ושעה"ק מ ע"א). דודים לתתא - דא ז"ן (ע"ח שער הכללים פרק ב, ושעה"ק מ ע"א). בחדוותא - ח"ב נה ע"א ולקמן סא ע"ב (לש"ו).

¹⁵⁹ קשה שהרב לא מזכיר שום דבר בענין אמא או ישסו"ת ועוד הוא מפרש את כל הברכה על האדם עצמו ולא על תיקון העולמות כמש"כ לעיל באשר יצר.

פְּעָה"כ

לחלק הנק' נשמה¹⁶¹¹⁶⁰, עב"ז הנה יש לו חלק¹⁶² בנשמת אדה"ר שהיה כולל כל הנבראים¹⁶⁴¹⁶³, אעפ"י שהאדם {ב ע"ב} הזה עדיין לא זכה אליה הוא בעצמו. ואמרו "טהורה היא" כנגד עולם האצילות אשר משם נשמה לנשמה¹⁶⁵. "אתה בראת", כנגד חלק הנשמה הבאה מן הבריאה. "אתה יצרת", הוא סוד הרוח הבא מן היצירה. "אתה נפחתה ביי", הוא סוד הנפש שבעשיה. ונמצא כי באמרו "נשמה שנתת ביי", כלל כל הד' חלקים הנז', וקראם כלם בשם נשמה. "ואתה עתיד ליטלה ממני כו'", הוא¹⁶⁶ בסוד מ"ג, ואח"כ אתה עתיד להחזירה בי בבקר, בסוד (איכה ג כג) חדשים לבקרים¹⁶⁸¹⁶⁷.

¹⁶⁹ברכת הנותן לשכוי בינה כו'. כבר הודעת¹⁷⁰ כי ליל הוא קודם חצות הלילה, ולילה הוא אחר חצות הלילה¹⁷¹. ועל כן אנו מברכים ברכה זו אחר חצות לילה ואילך¹⁷². ושכוי הוא גבריאל¹⁷³, סוד הגבורה¹⁷⁴. ובחצי הלילה נמשכת הארת הבינה בגבורה, וזמ"ש הנותן לשכוי בינה¹⁷⁵, ואז היא מתמתקת בסוד מה שאמר הכתוב (בראשית כו כה) ויבא לו יין וישת דארמי ביה מיא¹⁷⁶¹⁷⁷, בסוד יין המשמה¹⁷⁸, והוא סוד היום. אבל הגבורה בעצמה

- מאיר הכוונה -

¹⁶⁰ "הנה אעפ"י שלל כל אדם זוכה לחלק הנק' נשמה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "אע"פ שכוזב ז"א אינם זוכים ללל לנפש כלכל והלואי שתהיה שלמה".

¹⁶¹ עי' עיונים אות טז.

¹⁶² נשמה (נוסף בפע"ח). {}

¹⁶³ שהיה כולל כל הנבראים (נמחק בפע"ח).

¹⁶⁴ עי' שמ"ר (פ"מ סי' ג) עד שאדה"ר מוטל גולם הראה לו הקב"ה כל צדיק וצדיק שעתידי לעמוד ממנו יש שהוא תלוי בראשו של אדם ויש שהוא תלוי בשערו ויש שהוא תלוי במצחו ויש בעיניו ויש בחוטמו ויש בפיו ויש באזנו ויש במלתיו.

¹⁶⁵ "עולם האצילות אשר משם נשמה לנשמה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "כנגד נשמה לנשמה שהיא מן האצילות".

¹⁶⁶ והנה המלכות נוטלת הנשמה כלילה (פע"ח).

¹⁶⁷ עי' עיונים אות יז.

¹⁶⁸ וגם לעתיד יהיה כן וכו' (ונודע כי ואתה היא מלכות) (נוסף בפע"ח).

¹⁶⁹ פע"ח יג ע"ג.

¹⁷⁰ ילעת (פע"ח).

¹⁷¹ עי' עיונים אות יח.

עי' לקמן (דרושי סדר שבת דרוש א): והנה בחצות לילה אז לאה נגדלת פב"פ עם בחי' ישראל ויעקב שהוא כל שיעור ז"א כולו ואז לאה היא ממש בחי' רחל ולכן אז נמתקים הדינין וז"ס ליל ולילה הנז' בפ' בא בס"ה בפ' ליל שמורים וכו' הוא הלילה הזה כו' והענין הוא כי קודם חצות נקרא לאה ליל אבל אחר חצות לילה אז לאה נקרא לילה והענין הוא כי כיון שהיא נגדלת גם מן החזה ולמטה שהוא חצי התחתון של ז"א לכן נק' לאה חצות לילה כי לוקחת לאה הנקרא לילה גם בחי' החצי התחתון דז"א.

¹⁷² כי אז מתבסמים הדינים בסוד נער ונערה כמבואר אלכלינו בסוד לאה המתפשטת אחר חצות לילה בכל קומת זעיר (נוסף בפע"ח).

¹⁷³ עי' עיונים אות יט.

¹⁷⁴ עי' עיונים אות כ.

ועי' לקמן קב ע"ד: הנה התרנגול נק' גבר, כי הוא בחי' ה"ג אשר ביסוד דנוק'.

¹⁷⁵ נמשכת הארת הבינה בגבורה, וזמ"ש הנותן לשכוי בינה נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא מאירה כח הבינה מילוי ס"ג שהוא ל"ז בגבורה וזהו ר"ת "הנותן לשכוי בינה".

¹⁷⁶ "לארמי ביה מיא" נמחק בפע"ח וכלש"ו.

¹⁷⁷ עי' עיונים אות כא.

¹⁷⁸ עי' זהר ח"ב קמז ע"א: מאן אתר נהרין הדר ואמר מיין מההוא יין דמנטרא מההוא יין דאיהו חדוה דכל חדוון ומאן איהו ההוא יין דיהיב חיינ וחדוה לכלא דא אלה"ם חיים יין דיהיב חיינ וחדוה לכלא תו מיין מההוא שמא דאקרי יהו"ה דא איהו יין דחדוה דרחימו דרחמי ומן דא כלהו נהרין וחדאן אתו חברייא ונשיקו ליה ברישיה (כד מטו לגבי דרבי שמעון סדרו מלין קמיה).

שְׁעָה"כ

היא יין המשכר¹⁷⁹, והוא סוד הלילה. וזה מה שאמרו "להבחין בין יום ובין לילה"¹⁸⁰, שהוא ע"י היין המשמח הנמשך מבינה¹⁸¹, והיא המבחין בין יום ובין לילה.¹⁸²

¹⁸³ ברכת הנותן ליעף כח כו'. נכון לאומרה¹⁸⁴, והיא אחת מן י"ח ברכות האלו שתקנו קודם התפילה, ואעפ"י שיש מגמגמין בדבר זה¹⁸⁵, עכ"ז ראוי הוא לאמרו עכ"פ וכמו שנבאר סודה בע"ה. והטעם שהשתי ברכות אלו שהם: מלביש ערומים וברכת הנותן ליעף כח, נתקנו לסוד מה שנבאר עתה בע"ה. והוא, כי הנה אין אדם בארץ אשר לא יחטא¹⁸⁶, וע"י כך מפשיטין מעליו לבוש הקדושה ומלבישין לנשמתו לבוש הקלוי, בגדים צואים¹⁸⁷, כדמיון מה שאמר הכתוב (שמות לג ו) ויתנצלו בניי את עדים¹⁸⁹, ונמשך עליהם זוהמת הנחש, וכדמיון אדה"ר¹⁹⁰, שנאמר בהם (בראשית ג ז) וידעו כי ערומים הם, ואח"כ כתיב (בראשית ג כא) וילבישם כתנות עור, משכא דחויא¹⁹¹ (תיקו"ז יב ע"א).

– מאיר הכוונה –

תרגום: מאיזה מקום מאירים חזר ואמר מיין מאותו יין המשמר מאותו יין שהוא שמחת כל השמחות ומיהו אותו היין שנותן חיים ושמחה לכל זה אלהים חיים יין שנותן חיים ושמחה לכל. עוד מיין מאותו שם שנקרא יהו"ה זהו יין של שמחה של אהבה של רחמים ומזה כולם מאירים ושמחים באו החברים ונשקוהו בראשו (כשהגיעו אל רבי שמעון סדרו הדברים לפניו).

ועיי"ש בהגהות מהרח"ו שהשם היא הז' יודין בע"ב וס"ג.

עי' גר"א תיקו"ז מז ע"א: יין המשמח הוא יהו"ה בניקוד אלקים.

עי' זהר ח"ג ק ע"א: ויבא לו יין דא יין דמנטרא יין דהוא חדו דלבא רזא דעלמא דאתי.

¹⁷⁹ עי' עיונים אות כב.

¹⁸⁰ עי' לקמן יט ע"ג: אחר חצות הלילה מתעורר השמאל לחבק את המטרוניתא לצורך היום מה

שיהיה אח"כ, בסוד (שיה"ש ב ו) שמאלו תחת ראשי.

¹⁸¹ "היין המשמח הנמשך מזינה" נמחק בפע"ה, ובמקומו איתא "הזינה המאיר צסוד יין המשמח".

¹⁸² בענין שאר ברכת השחר עי' עיונים אות כג. { }

¹⁸³ פע"ח ה ע"ב

¹⁸⁴ היפך ממה שפסק ב"ע (פע"ח).

¹⁸⁵ עי' שו"ע אורח חיים (סימן מו סעיף ו) יש נוהגין לברך הנותן ליעף כח ואין דבריהם נראין:

הגה אך המנהג פשוט בבני האשכנזים לאומרה.

¹⁸⁶ "אין אדם צארכ' אשך לא יחטא" נמחק בפע"ה, ובמקומו איתא "האדם צעולם הזה (קהלת ז כ)

אין לדיק צארכ' אשך יעשה טוב ולא יחטא".

¹⁸⁷ עי' עיונים אות כד.

¹⁸⁸ "וע"י כך מפשיטין מעליו לבוש הקדושה ומלבישין לנשמתו לבוש הקלוי" צגדים לואיס" נמחק

בפע"ה, ובמקומו איתא "ואז אס החטא הוא גדול גורם שיתפשטו מעליו לבושי הקדושה אשך לו

ונותנין עליו ומלבישין אותו לבוש קליפת הנחש".

¹⁸⁹ עי' לקמן סו ע"א ועי' עיונים אות כה.

¹⁹⁰ "אלדה"ר" נמחק בפע"ה, ובמקומו איתא "אלס וחיה כאשך חטאו".

¹⁹¹ עי' תיקו"ז יב ע"א: איש ואשה בתר דחאבו ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור

וילבישם (בראשית ג כא) (והיינו בורא מאורי האש (אשה)) ודא עור של נחש [והיינו בורא מאורי

האש] לאתדכאה במה דחאב ובגין דא צדיקים דנטרי ברית שוב אינם חוזרים לעפרן דאיהו עור

משכא דחויא דאתברי מעפרא דאתמר ביה ונחש עפר לחמו (ישעיה סה כה).

תרגום: איש ואשה, אחר שחטאו "ויעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם",

והיינו בורא מאורי האש (אשה). וזה עור של נחש להטהר, במה שחטא, ומשום זה צדיקים

ששומרים הברית שוב לא חוזרים לעפרם, שהוא עור הנחש שנברא מעפר, שנאמר בו "ונחש עפר

לחמו".

קליפת נגה, הוא משכא דחויא, כי הרי היא הקליפה חצונה שבכולם בערך הנחש הדבוקה עם

הקדושה (ע"ח שער קלי' נגה ד), והוא בחי' ד' מראות נגעים (בהגר"א בתיקו"ז נד ע"א). עוד כתנות

עור כו' - שעור הוא לשון עור וז"ש חשיכו דעיינין והוא אתכסייא באלין קליפין משכא דחויא והוא

קליפין דמכסין על עד"א הויה דכלילן בוא"ו כנ"ל וזהו עור ער ו' כנ"ל והן גוונין חשוכין כמש"ו

שמקדם היה כתנות אור אור דמעשה בראשית שבהן אדם רואה מסוף העולם ועד סופו וגנזום

לצדיקים לע"ל שאז יחזור אור (בהגר"א על תז"ח לב ע"א). הגלות הזה האחרון הוא עור חשיכו

דעיינין משכא דחויא (שם מה ע"ג).

שְׁעָה"כ

והנה הכל הוא כפי ערך החטא, כי אם החטא הוא קל, מתחלש כח הלבוש ההוא בסוד (דברים לב יח) צור ילדך תשי כו', אבל איננו מסתלק מעליו. ואם החטא הוא חמור, מסתלק הלבוש לגמרי מעליו.

וכנגד ב' בחי' אלו נתקנו ב' ברכות אלו, וענינם הוא, כי הנה בכל לילה כאשר האדם מפקיד נשמתו ביד המלכות העליונה¹⁹², בסוד (תהלים לא ו) בידך אפקיד רוחי, הנה היא מחדשת אותה בסוד (איכה ג כג) חדשים לבקרים¹⁹³ כו', ומי שנסתלק ממנו לבושו נותנת אליו בבקר בחי' לבוש¹⁹⁴. ומי שיש לו לבוש אלא שנחלש, היא נותנת כח בלבוש ההוא. ושני בחי' אלו נעשות בעת הבקר, בסוד חדשים לבקרים והבן זה. והידויש זה נעשה ע"י השם אל¹⁹⁵, המתעורר בבקר, בסוד החסד, כמ"ש חסד אל כל היום¹⁹⁶ (תהלים נב ג)¹⁹⁷, ובסוד (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, ובסוד מה שביארנו על מה שתיקנו בברכת יוצר אור המחודש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית (ברכת יוצר) ע"ש (יח ע"ד).

והנה ז"ס ענין המלבוש, כי מלבוש בגימ' או"ר פניא"ל¹⁹⁸, שה"ס שם אל¹⁹⁹, וה"ס שע"ח נהורין אשר בפנים העליונים²⁰⁰ כמשיית לקמן בע"ה²⁰¹.

והוא בגימ' חשמ"ל (ע"ה שער אי"א יד²⁰²), לבוש הבינה המלבשת את זו²⁰³. ולזה תכוין באומרך מלביש ערומים, אל מלבוש הנז, והכל נמשך משם א"ל. והוא כי ב' שמות א"ל במילואם עולים בגי' ש"ע, ועם ה' אותיות א"ל אל"ף למ"ד²⁰⁴, הרי שע"ח גימטריא מלבוש.

- מאיר הכוונה -

¹⁹² קודם שישן (נוסף בפע"ח).

¹⁹³ עי' עיונים אות יז. האורות יש להם חשק לחזור אל הכלים דוגמת הנשמה כשיוצאת מן הגוף, כי כן הוא חשק ותשוקת האורות תמיד לקבל תוספת אור וברכה למעלה ולחזור אל הכלים להשפיע עליהם ולזכך אותם ג"כ, שיוכלו גם הם לעלות בסוף עמיהם יחד ולהשאר למעלה לעולם עם הכלים ביחד וכמו שיהיה בסוף תיקון האחרון, ולכן היה קשה להם לפרוש מהעביות ולהניח אותן למטה לבדן לגמרי ע"ד פרישת הנשמה מהגוף, שהגם שהנשמה תשוקתה תמיד לעלות למעלה, עכ"ז הרי קשה לה לפרוש מהגוף כי רצונה הוא לעלות למעלה עם הגוף ביחד כמו שיהיה בתיקון האחרון, ולכן הוא כי הגם שהפרצופים הם עולים תמיד למעלה והוא תיקונם ועילויים, אך כל עלייתם הוא רק בסוד מ"ן, והוא רק ע"ד עליית נשמה שעולה בכל לילה ואח"כ חוזרת להגוף ומחדשת אותו בכח וחיות חדש (ביאורים ח"ב כו ע"ג).

¹⁹⁴ "אליו צבקר בחי' לבוש" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "לו לבוש מחדש".

¹⁹⁵ שהוא חסד (נוסף בפע"ח).

¹⁹⁶ "צסוד החסד, כמ"ס חסד אל כל היום" נמחק בפע"ח.

¹⁹⁷ עי' זהר ח"ב כא ע"ב: ובבקר תשבעו לחם משום דאקרי חסד ההוא שעתא וכתוב (תהלים נב ג) חסד אל כל היום וכתוב (בראשית א ה) ויקרא אלהים לאור יום דאיהו מצפרא. תרגום: "ובבוקר תשבעו לחם", משום שאותה שעה נקראת חסד, ונאמר "חסד אל כל היום", ונאמר "ויקרא אלהים לאור יום", שהוא מהבוקר.

¹⁹⁸ עי' עיונים אות כו.

¹⁹⁹ "והנה ז"ס ענין המלבוש, כי מלבוש בגימ' או"ר פניא"ל, שה"ס שם אל" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "והנה מלבוש גימטריא שע"ח".

²⁰⁰ עי' לקמן ב ע"ג ד"ה ענין לבישת, בענין מנעלים ששם איתא שהחשמ"ל אינו מקיף לז"א אלא חיצוניות דכלים דאימא, והיינו הך.

²⁰¹ "כמשיית לקמן בע"ה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "כנזכר באדרא ד קל"ג ושם ביארנו כי יש בכל פן א' שם א"ל והוא במילואו קפ"ה וכן בפן הב' א"ל שהוא קפ"ה וב' פעמים קפ"ה גימטריא ש"ע נהורין ושקה אותיות דמילואיהו ושני אותיות אל פשוטים הרי שע"ח זהו ג"כ סוד שם אור פניאל גימטריא מלבוש כי נמשך מן אור פניאל כנ"ל".

²⁰² עי' עיונים אות כז.

²⁰³ כמסאריז"ל על אלו"ה (נוסף בפע"ח). ל"ל כמ"ס זזהר פרשת לך לך כד ע"א (סמוך לסופו) ועי' עוד בפ' תרומה קעב ע"ב (לס"ו), עי' עיונים אות כז.

²⁰⁴ עי' ע"ח שער ד פרק ה: הרי ו"פ ס"ג גימ' שע"ח נהורין, ש"ע נהורין הנמשכין אל הפנים עם ח' אותיות של ב' הור"ת דחורתי דברי שא דחורתי מצד פני הראש הנמשכין אל הפנים.

שְׁעָה"כ

וכבר ידעת מ"ש בסבא דמשפטים (דף צו ע"ב²⁰⁵) בפ' בבגדו בה, כי לבוש הנשמה נמשך משם אלוה שפירושו²⁰⁶ הוא א"ל ו"ה, כי המלבוש נמשך משם אל, לו"ה שהם²⁰⁷ זו"ן הנק' ו"ה²⁰⁸.

והרי נת' ברכת מלביש ערומים שנתקנה כנגד מי שנתפשט מעליו לגמרי מלבוש הקדושה, והנה הוא מתחדש עתה בבקר לגמרי. וכנגד הבחי' השניה שנחלש מלבושו אך לא נפשט לגמרי, תקנו ברכת הנותן ליעף כח, והדבר מבואר.

²⁰⁹ודע שאין טוב לאדם ללבוש ב' מלבושיו ביחד²¹⁰ והעושה כן קשה לשכחה. וסוד הדבר הוא כי הנה מלבוש האדם הוא מן הקדושה²¹¹, וע"י העבירות שהאדם עושה, גורם להתלבש בקלי', ושיתאחזו הקלי' במלבושיו²¹². והנה המלבושים יש בהם בחי' אור המקיף מחוץ להם, כנודע כי יש אור פנימי בפנים ונכלל²¹³ בתוך הגוף, והמלבוש סובב את הגוף, ועל המלבוש הם האורות המקיפים ועומדים מחוץ המלבושים. והנה לכל לבוש (ב ע"ג) ולבוש יש בחי' אור מקיף²¹⁴, ואין לך דבר שדוחה את הקלי' כמו אור המקיף²¹⁵, לפי שאין יכולת בקלי' לינק ולהתאחזו באור המקיף, לכן הוא עומד בחוץ ואין לו פחד מן הקלי'²¹⁶. ונמצא כי המחבר שני מלבושיו ולבושם ביחד אינו נותן מקום לאור המקיף ליכנס תוך שני המלבושים יחד ולהקיף בין כל לבוש ולבוש, ועי"כ אין הקלי' נדחות משם²¹⁷. ונודע שאין השכחה מצויה אלא מחמת הקלי'²¹⁸, כי הזכירה היא מצד הקדושה²¹⁹, בסוד (ברכות לב ע"ב) ואין שכחה לפני כסא כבודך²²⁰.

- מאיר הכוונה -

²⁰⁵ עי' עיונים אות כח.

²⁰⁶ "נמשך משם אלוה שפירושו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "הוא אלוה" וכו' וזיארנו בזהר פרשת לך לך [ל ע"א - ל"ט] כי אלוה". ועי' עיונים אות כט.

²⁰⁷ "לו"ה שהם" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "אל".

²⁰⁸ שצ"ה"ה (נוסף בפע"ח).

²⁰⁹ פע"ח ה ע"א.

²¹⁰ כמו שיך מי שפושין זימי החורף והקור רק ילבוש כל אחד ואחד בפני עצמו (נוסף בפע"ח).

²¹¹ עי' מב"ש נה ע"ג: אלו המקיפים הם מקיפים כל האדם סביבותיו ע"ד מלבושיו ממש אבל עיקרם הם למעלה על הראש אלא שגם הם יורדים ומקיפים סביב האדם בבחי' המלבושין של האדם כמעט שהמלבושין הם כלים שלהם אבל הענין הוא שיש להם כלים רוחניים מאד ואותם כלים מתלבשים בלבושי האדם ובאותם הכלים מלובשים האורות סביב האדם נמצא כי לבושי האדם הם כלים אל הכלים והבן זה.

²¹² עי' עיונים אות כד.

ועי' הגהות רמ"פ עול"ת יג ע"א: דהיינו בחשמ"ל שלו מתלבש בקלי' הנק' נוגה. ועי' שער החשמ"ל פרק א': כלל העולה כי הנשמות נקראו פנימיות, והכלים שהוא הגוף נקרא חיצוניות השני, והעור הוא חיצון השני, וזה העור הוא בחי' המלכים שלא נתבררו, ונקרא קליפת נוגה, ונקרא חשמ"ל כנזכר במ"א, והוא הערלה המכסה על היסוד. והענין כי חשמ"ל גימטריא מלבוש, וכללות של העור כולו נקרא מלבוש.

²¹³ נמחק בפע"ח.

²¹⁴ אחד נוסף בפע"ח.

²¹⁵ עי' עמק המלך (שער ה - פרק ב): העולמות אין להם עתה שפע מן אור המקיף, רק הוא שמירת הכלי משבירת ומאחיזת הקליפות. והעד על זה סוד הטלית, שיכול אדם בו לצאת אל בית הכסא, וזהו סוד 'פרוס עלינו סוכת שלום' שמירה להגן מהאויבים. ועי' לקמן הערה 227.

עי' שער מב פרק יג: והנה הקליפות והחיצונים הם העומדין בין או"פ אל המקיפין, פניהם אל האו"פ של המל' ואחוריהם אל אור המקיף, כי אין בהם כח להסתכל ולינק מן המקיף כי הוא גדול מהפנימי כנודע.

²¹⁶ שיינקו ממנו (נוסף בפע"ח).

²¹⁷ מן המלבושים (פע"ח).

²¹⁸ עי' יהל אור ח"ג ח ע"ג: חשך. ג' קליפות שור חמור כלב. ומהן באה ש'כ'ח'ה.

שְׁעָה"כ

וכאשר האדם לובש מלבושיו בכל פעם שלובשם צריך לזהר לקחת ב' צדי הלבוש ביד ימינו בצד ימינו, ואח"כ ישאיר צד הימני ביד ימינו²²¹ ואח"כ יתן צד שמאל של המלבוש ביד שמאלו דרך האחור, ואח"כ ילבש צד הימני של המלבוש ביד ימינו²²², ואח"כ ילבש צד שמאלי של המלבוש ביד שמאלו. ותמיד יכוין לכלול הכל בימין, ואח"כ הימין נותנו אל השמאל. ועיין במה שיתבאר עתה בענין לבישת המנעלים.

²²³ענין לבישת המנעלים כבר ידעת המחלוקת²²⁴ שיש בסדר נעילתם, ומה שתקנו הפוסקים לצאת ידי המחלוקת, הוא שילבש תחילה של ימין ולא יקשרנו, ואח"כ ינעל השמאל ויקשרנו, ואח"כ יקשור של ימין. ואם אין קשרים במנעל ינעל תחלה של ימין ואח"כ של שמאל²²⁵. והנה מה שצריך לכוין בזה הוא, כי הנה אימא עילאה²²⁶ היא המנעלת את זו"ן בניה, בסוד (דברים לב יא) כנשר יעיר קינו על גוזליו ירחף²²⁷, ומשים אותם תוך כנפיו. והנה מן המלבוש החיצון דאימא עילאה²²⁸ הנק' חשמ"ל, כי כן חשמ"ל בגימ' מלבוש כנ"ל, וזה המלבוש הוא מלביש ומקיף את זו"ן.

– מאיר הכוונה –

²¹⁹ עי' ע"ח שבירה ב: אר"א בחי' פב"פ הוא הו"ה דיוד"ן באבא ואה"ה דיוד"ן באמא, ושניהן גימ' רג"ל, והוא גימ' זכור, כי הזכירה בה מצד פנים. ובחי' אב"א הם אחוריים של ב' שמות הנ"ל, שהם אחוריים דהו"ה כזה, יר"ד, יר"ד ה"י, יר"ד ה"י ו"ו, יר"ד ה"י ו"ו ה"י באבא, ואחורי אמא כזה, אל"ף, אל"ף ה"י, אל"ף ה"י יר"ד, אל"ף ה"י יר"ד ה"י, אשר שניהן גי' תשכ"ח, כי השכחה מצד אחוריים, ואמנם קר"ע שט"ן גי' תשכח עם הכולל כמנין האחוריים לרמז על נפילת אחורי אבא ואמא.

ועי' שער הזווגים ו: והנה כשנצרף ב' שמות האלו יהיו גימטריא תשכ"ח, כי הנה אלו הם אחוריים העליונים כנ"ל, ומהם נעשה פנים למטה מהם. ונמצא שיש בהם בחי' בינה הנקרא ס' ובחי' תבונה הנקרא מ' סתומה, והקלי' שכנגד בינה ותבונה נקרא מ"ס, וזהו הטעם ששר של שכחה נקרא מ"ס, כי אלו השמות שהם גימטריא תשכ"ח הם בבינה ותבונה הנקרא מ"ס, ומשם יש שכחה לפי שהם אחוריים והקליפות הנקרא מ"ס אוחזין בהם. וז"ס שארז"ל (חגיגה ט ע"ב) אינו דומה שונה פרקו ק' פעמים לשונה פרקו ק"א פעמים, לפי שעד ק' פעמים יש לו שליטה כמנין מ"ס ולא יותר. ואמנם הפנים של אר"א הם עולין גימטריא רג"ל כנזכר, והם גימטריא זכור, ומשם בא הזכירה שהם אותיות זכ"ר י"ה, שהם אר"א הנקרא י"ה, לפי ששם אין קליפה נאחזת. עי' שעה"מ ואתחנן: ומאלו השני אחוריים נמשכת השכחה לפי שאין אחיזת החיצונים אלא באחוריים שאין השכחה מצויה אלא ע"י אחיזת החיצונים ועל שני בחינות אלו כתוב בתורה זכור אל תשכח.

²²⁰ עי' לעיל ב ע"א ד"ה מ"ש ש"לפני כסא כבודך" מרמז על עולם האצילות.

²²¹ "ואח"כ ישאיר כל הימני ביד ימינו" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ילבישנו וישאיר כל כנף ימינו של המלבוש כלל ימינו". ילבישנו – ר"ל שילביש על כתיפו הימנית (גלוונות הל"ץ על הפע"ח).
²²² "כל הימני של המלבוש ביד ימינו" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "תחלה ידו הימנית צבית יד ימינו של המלבוש".

²²³ פע"ח ה ע"ב.

²²⁴ עי' שבת סא ע"א.

²²⁵ תוס' שם.

²²⁶ "אימא עילאה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "לעולם בינה".

²²⁷ עי' שער ההקדמות (נט ע"ב): אין הקלי' נאחזים בג' עליונות, שהם, א"א, ואר"א, ואדרבה אימא דוחה את הקלי', בסוד כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף וגו', ולכן אין הקלי' נאחזים בלאה. ועי' לקוטי תורה תהלים (נג ד - כולו סג יחדיו): ז' הבלים היוצאים משם ס"ג הם גי' ס"ר כי ז"פ הב"ל גי' ס"ר כי ז"פ הב"ל גי' ס"ר הרי כי הכל ס"ר והכל ס"ג ב' פסוקים אלו הם ענין א', היוצא מזה כי פה א"א אע"פ שנקרא פום ממלל רברבין עכ"ז אין יוצא ממנו אור המקיף אל הז"ת אבל הבינה אם הבנים מרחפת כאם על הבנים ונותנת להם אור המקיף להיפם ולשמרם בסוד כנשר יעיר קנו ובסוד ושמים לא זכו בעיניו כי שמים שהוא ז"א לא זכו בעיני הבינה שהיא אמו ותמיד נראה לה שעדיין צריך תיקון ולכן משפעת עליו תמיד באור המקיף הנ"ל לקשטו ולעטרו.
²²⁸ "לאימא עילאה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "בינה".

פעה"כ

ואל תטעה ותחשוב כי זהו האור המקיף דז"א, כי אע"פ שאור המקיף שלו הוא מן הבינה, עכ"ז הוא בחינת אור אחר. אך זה שאנו עסוקים בו, הוא בחי' החיצונית והלבוש דאימא²²⁹ המלביש את ז"א בבחינת לבוש בלבד ולא בבחי' אור מקיף²³⁰.

וטעם הלבוש הזה הוא לסיבת מה שנודע לך, כי אין כח בחיצונים להתאחו אלא בזו"ן בלבד, אבל לא באימא שהיא למעלה מזו"ן. ולכן כדי שלא יוכלו החיצונים להתאחו בהם, הנה אימא מגינה עליהם ומפסקת בינם לבין החיצונים ע"י זה החשמל המכסה עליהם, אשר אורו מועט מאד מן אור זו"ן²³¹, אמנם לסיבת היותו נמשך מן אימא עילאה, אע"פ שאורו ממועט אינם יכולים להתאחו בו החיצונים כנז'.

וגם לסיבה אחרת, כי עביות זה החשמל מפסיק ואינם יכולים להתאחו בהם, כי הנה מושב הקליפות הוא בין האור הפנימי לאור המקיף, לפי²³² שכבר ביארתי לך (ע"ה שער דרושי אבי"ע פרק ג) איך אריך מלביש לעתיק, ואו"א מלבישין לא"א²³³, וזו"ן מלבישין לאו"א, ונמצא כי בבחי' אור הפנימי, הנה אור פנימי דעתיק הוא יותר פנימי מכולם, ואור פנימי דנוקבא דז"א הוא יותר חיצון מכולם. האמנם בבחי' האורות המקיפין הוא להפך, כי אור המקיף נוק' דז"א הוא יותר סמוך וקרוב אל האור הפנימי של נוקבא עצמה, ועליו מקיף אור דז"א כו', עד שנמצא כי המקיף דעתיק הוא חיצון מכולם, ומקיף על כולם, וכולם הם בתוכו מוקפים ממנו. וטעם הדבר הוא לפי שכיון שאור מקיף של עתיק הוא גדול מכולם, ולכן אין כח בשום אור אחר לסובלו בתוכו ולהלבישו, ולכן נשאר חוץ מכולם. וכן עד"ז בשאר אורות המקיפין, כי הגדול מחבירו עומד חוץ ממנו ומקיפו²³⁴.

ונחזור עתה לעניינינו. כי הנה הקלי' הם עומדים באמצע בין אור המקיף לאור הפנימי, פניהם אל נוכח אור הפנימי²³⁵, ואחוריהם אל האור המקיף, לפי שאין בהם כח להסתכל ולהתאחו²³⁶ באור המקיף. ונמצא כי מקום הקלי' הוא ממש באמצע בין אור פנימי דנוקבא דז"א לבין אור מקיף שלה עצמה. ולכן אע"פ שאמרנו שהקלי' נאחזים בנוק' דז"א וגם בז"א עצמו, הנה אינם יונקים מז"א עצמו אלא באמצעות נוקבא, לפי שהיא קרובה אל החיצונים יותר מז"א.

ובזה נבין טעם אל האמור לעיל, כי אם האור מקיף דעתיק היה מקומו כאן אצל אור פנימי דנוק' דז"א, היו הקלי' קרובים אל האור הגדול ההוא, ולכן הונח שם האור המקיף היותר קטן הערך שבכולם שהוא אור מקיף נוק' דז"א כדי שהחיצונים והקלי' יהיו נתונים באמצע בין אור פנימי הקטן שבכולם ובין אור מקיף הקטן שבכולם, ושאר האור המקיף והפנימים היותר גדולים התרחקו מן הקלי', כל אחד כפי ערך גדלותו כך ערך

- מאיר הכוונה -

²²⁹ "החיצוניות והלבוש דאימא" נמחק בפע"ח, וצמקומו איתא "לבוש עור חיצוניות של הבינה". עי' ע"ח שער לרושי אבי"ע פרק ד' (לש"ו).

²³⁰ עי' עיונים אות ל.

²³¹ ז"ל ע"ח שער המוחין פרק יא: אמנם דרך כלל היא כך, כי ג' כלים עצמן דז"א נקרא חיצוניות, ומהם נעשו העולמות והמלאכים, ומהאורות דז"א שהם נר"ן נעשו הנשמות ונקרא פנימיות, ומהג' כלים דאמא ומהג' מיני מוחין שבתוכם נעשו הלבושין דנר"ן של הנשמה הפנימית. והענין, כי ודאי שהנשמות דז"א גדולים מכלים דאמא, אך כלים דאמא הם יותר גדולים מכלים דז"א.

²³² כמ"ס (פע"ח).

²³³ עי' כללים ח"ב סח ע"ג שעל אף שאו"א הם קצרי קומה היינו שרק מתפשטים עד טבור דא"א, אמנם לצורך זו"ן הם מתפשטים עד סוף א"א. עי' פע"ח תפילין פרק ד' (כ ע"ב) (גליונות הלש"ו על פע"ח), ז"ל: ז"א מלביש את או"א הנה"י שלהם ונה"י דאו"א מלבישים לנה"י דא"א.

²³⁴ נמצא לפי זה כי א"פ וא"מ דנוקבא דז"א היא המלכצת ומכסה על כולם בין צדחי' הפנימיות ובין צדחי' המקיף (נוסף בפע"ח).

²³⁵ ליינה משס (נוסף בפע"ח).

²³⁶ וליינה (פע"ח).

פעה"כ

התרחקותו מהם. עד שתמצא נוק' דז"א מלבשת ומכסה על כל האורות כולם, הן בבחינת האור פנימי הן בבחי' אור מקיף.

ונחזור עתה אל הדרוש הנז"ל, כי הנה אנו יראים מן החיצונים פן יתאחזו ויקחו מאור פנימי דנוק' דז"א להיותה סמוכה אצלם כנוז, ולכן בהכרח אימא עילאה הסתירה²³⁷ בסתר כנפיה היא החשמ"ל הנוז. ועניינו הוא במה שנודע כי הנה"י דאימא מתפשטים תוך המוחים דז"א ברישיה²³⁸. ואמנם הלבוש היותר חיצוני מכל (ב ע"ד) לבושי נה"י הנוז, אינו נכנס תוך רישא דז"א, ונשאר²³⁹ מבחוץ דזו"ן, ומלביש וסובב אותם, וז"ס החשמ"ל דאימא עילאה²⁴⁰, אשר ע"י אין הקלי' יונקת מן האור פנימי דז"א מפני רוב עביות החשמל הזה המפסיק ביניהם.

באופן כי רוב הזכות והדקות או רוב העביות והגסות²⁴² מונע את הקלי' להתאחזו, כי אינם יכולים לקחת אלא מן האור הבינוני. כי הנה מן האור המקיף של הנקבה אינם יכולים לקבל מרוב זכותו, ומן החשמל של הבינה ג"כ מרוב עביותו. האמנם כאשר ח"ו האם מסתלקת מעל הבנים²⁴³ ומתגלים זו"ן²⁴⁴, אז החיצונים יכולים לינק מן האור הפנימי שלהם שהוא אור בינוני²⁴⁵.

והנה החשמל הזה הוא מלביש וסובב אותם מבחוץ מכל סביבותיהם ואפי' מתחת רגליהם, והבחי' המקפת אותם מצדדיהם נק' מלבושים, והבחי' הסובבת מלמטה מתחת רגליהם נק' מנעלים. ולכן כאשר תלבש מלבושך תכוין אל הבחי' הראשונה, וכשתנעול מנעליך תכוין אל הבחי' הב'.

ונבאר עתה ענין המחלוקת הנז"ל, כי הנה ימין ושמאל הם בחי' הזכר והנקבה, ובהיות אימא מלבשת בניה זו"ן על ידי החשמ"ל הנוז, יש ספק בדבר אם²⁴⁶ בתחי'

- מאיר הכוונה -

²³⁷ הלבישה (פע"ח).

²³⁸ "הנה"י דאימא מתפשטים תוך המוחים דז"א צריקה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "הנה"י דאימא הכלים שלהם הם המלבישים את המוחין דז"א ונכנסין תוך רישא דז"א".

²³⁹ כנגדו (נוסף צפע"ח).

²⁴⁰ "דאימא עילאה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "העליון של הבינה".

²⁴¹ ועי' דע"ח ח"א סא ע"ג: החשמל העליון שאמרנו, הנה הוא העור דהנה"י דהבינה דאצילות אשר היא מלביש ומקיף על העור דהז"א ומלכות נוקבא, שהוא החשמל והקליפת נוגה דהז"א והנוק' עצמן.

²⁴² נמחק צפע"ח.

²⁴³ נשאלו ערומים ח"ו (פע"ח).

²⁴⁴ עי' שער מאמרי רשב"י ט ע"ג: עאלת את ס' אמרה קמיה רבון עלמין ניחא קמך למברא בי עלמא דאית בי סמיכ' לנפלין דכתיב סומך ה' לכל הנופלים כו'. הנה בינה יש לה שתי בחינות אם בחי' ס' סתומה והיא כד יתבא רביעה על בנין ואז מתפשט עד הוד ואם בחינת ס' בהעלותה בחכמה ונגזזת החכמה בתוכה ואז לא יתבא על בנין ובזמן הגלות מסתלקת האם מעל הבנים בעו"ה והבנים נופלים ובעלותה למעלה בחכמה בסוד ס' משם משפעת אור לבנים וסומכת אותם בגלות ואלו לא היה לבינה בחינה זו להתעלות להיות היכל לחכמה לא היה תקומה ח"ו לבני' העליון בנופלים בגלות ולא היה להם סמך והכוונה היא כי אילו הי'

ועי' פע"ח ק"ש פרק יח: ועוד, בינה אתפשטותא דילה עד הוד דיליה, וצריך לידע שיש לבינה בחינת ס', שהיא מסתלקת מעל בנין, ואז יש להם זיווג למעלה בין או"א. ויש לה בחי' ס' סתומה, כאשר יתבאר, ורביעה על בנין, וראשה נגד דרועין דאבא, ואז אין זיווג. ואם היא מסתלקת ע"י עון, ע"ז נאמר לא תקח האם על הבנים, וזהו גילוי ערותה, כשהיא רביעה נכנס יסוד ערותה תוך ז"א, והיא מכוסה. וכשמסתלקת, פתחה פתוח ומגולה ערותה, ואז דינין מתערין, ואז אין הזיווג להנחיל עטרין. וכשהיא מתפשטת כשם שהמלכות הוא י' דילה, כן הת"ת ד' שבבינה כוללים עד הוד דיליה, דהיא ס' היינו ד' דילה, ואז נעשין מוחין, והוא סותם את פתחה, וע"כ עד הוד אתפשטת, דהיינו מדת ד' דילה, ומכה אור הבינה הה' דילה בה'

²⁴⁵ והכל צלמעות הנוק' כנ"ל כי היא היותר קרובה להם (פע"ח).

²⁴⁶ כי ודאי הוא (פע"ח).

שְׁעָה"כ

מתפשטת בז"א ואחר כך מתפשטת בנוק', וא"כ נמצא כי מנעל ימין שהוא הזכר ינעול תחילה. או אם נאמר כיון שעיקר תועלת²⁴⁷ הנעילה הזאת היא לצורך הנקבה שהיא קרובה אל הקלי' כנז"ל, ועיקר היראה אינו אלא כדי שלא ינקו ממנה ולא מן הז"א עצמו, א"כ ראוי לנעול תחילה מנעל השמאלי. ולכן תקנו תקנה זו שינעול תחילה הימין ולא יקשרנו כו' כנז"ל, ובוזה יתקיימו שני הדברים הנז'. ונמצא שהכונה שתכוין בעת נעילת המנעלים היא שאימא היא הנועלת את בניה זו"ן כנו', ותכוין ג"כ אל סיבת צורך תיקון הזה למה היה כנ"ל.

גם תכוין כי אלו המנעלים שנעשים מהשמל דאימא כנ"ל הוא מבחי' נו"ה דאימא. וכבר ידעת (ע"ה שער מז פרק ג'²⁴⁸) כי ג' שמות של אהיה יש באימא²⁴⁹, א' דיודין בג"ר, וא' דאלפין בג' אמצעיותו, דההין בג' אחרונות, והרי איך נעל עם הכולל גי' אהיה דמילוי ההין ותכוין לזה.

עוד אעריך בענין הנעל הזה, כי הנה²⁵⁰ הוא בחינת המסך ההוא שנת' אצלינו שמפסיק בין עולם האצילות ובין עולם הבריאה²⁵¹. וכבר ידעת כי כל פרצופי עולם האצילות הם מלובשים זה בתוך זה כנ"ל, כי עתיק מלובש תוך א"א כו', והנה דרך זה המסך מאירין הפרצופין דאצילות למטה בבריאה, כי יוצא האור דרך רגלי עתיק ועובר דרך רגלי אריך כו', עד שמאירים רגלי זו"ג, ועוברת הארתם דרך המסך הנז', ועי"ז נחתמים כל אורות האצילות ונחקקים למטה בבריאה, כל הי"ס דבריאה כדמיון הי"ס דאצילות, ואותם הי"ס דבריאה נקרא חותם של הי"ס דאצילות כמבואר אצלינו בשער שמות ספי'²⁵² וע"ש. וכמו שיוצא ועובר אור הרגלים ממש דרך המסך ההוא, גם כל אורות שיעור קומת הפרצוף שלו עובר ויוצא דרך הרגלים, ועובר ויוצא דרך המסך אל הבריאה.

- מאיר הכוונה -

²⁴⁷ כוונת (פע"ח).

²⁴⁸ ז"ל: ג' אהיה הם באו"א: א', למעלה במילוי יוד"ן בג"ר. וא', בג' אמצעיות במילוי אלפי"ן. וא', בג"ת במילוי ההי"ן. וגם בארנו כי ג' מ"ב הם, א', מיה"ו של הזכר אשר אח"כ נחלק לב' אהיה שהם ג"כ מ"ב, וב' מ"ב אחרים הם בב' אהיה דיודי"ן ואלפי"ן, כי באהיה הג' דההי"ן אין במילוי מ"ב אתוון כנודע. ואמנם המ"ב הא' של הזכר ממנו נעשה החלב שהוא לובן דז"א, ומאהיה דאמא נעשה הדם שהוא אודם, והנה דם וחלב הם כמספר ב"פ מ"ב, ולכן חלב ודם לעולם לגבוה סלקי. אמנם האהיה הב' שהוא מ"ב הב', שהוא בג' אמצעיות במקום דדים של האשה, ושם אחר לידת הולד חוזר הדם העליון להיות חלב. וכו' והנה סוד הדם כפי האמת הוא יורד למטה באהיה של ההי"ן דג"ת, ושם נעשה הדם, כי אז נעשה באחוריים של ג"ת שהם רבוע של אהיה העולה מ"ד, ושם הוא ד"ס. ואמנם ב' אהיה הראשונים דיודי"ן ואלפי"ן הם גימטריא ש"ד, כזה: אל"ף ה"י י"ד ה"י, אל"ף ה"א י"ד ה"א, ומהם מתהוים ונעשו שדים והדדים, שיוורד אהיה דיודי"ן למקום אהיה דאלפי"ן, שמקומו בת"ת נגד החזה, ושם מתחברים שניהם ונעשו שדים ודדים, ואז גם אהיה האחרון העולה דם עולה למעלה באהיה דאלפי"ן, ושם מתחלף ונעשה חלב לינק הולד אחר שנולד.

²⁴⁹ עי' עיונים אות לא.

²⁵⁰ זה הנעל (נוסף צפע"ח). {}

²⁵¹ עי' שער מב פרק יג: ונודע כי אור העובר דרך מסך אינו עצמות האור הראשון רק תולדתו, וע"כ נקרא משם ואילך בשם בריאה חדשה ואיננו מכלל עולם אצילות וזהו ההפרש שביניהן

²⁵² עי' שם פרק א: ואח"כ מאלו הי"ס דאצילות האירו והוציאו ניצוצין והם סוד החותם, והם נקרא י"ס דבריאה [זה היה קודם החטא אבל אחר החטא ירדו המלכיות שלהם עצמן כמ"ש לקמן ע"ב (לש"ו)]. וגם בעולם הבריאה יש בו י"ס הנחלקות לא"א ואו"א וזו"ג דבריאה ע"ד הנ"ל באצילות, רק שאלו הם חותם דאצילות אשר נתפשט ממנו. אח"כ מכח אלו י"ס דבריאה האירו והוציאו ניצוצין והם הנקרא י"ס דיצירה, והם בחינת חותם ב' הנחתם מבריאה המתפשט ממנו. וגם הי"ס אלו נחלקין לא"א ואו"א וזו"ג דיצירה ע"ד הנ"ל. ואח"כ מכח אלו הי"ס דיצירה נחתמו י"ס דעשיה, והם חותם לאותן של יצירה, וגם בזה יש א"א ואו"א וזו"ג דעשיה ע"ד הנ"ל. והנה כל ספירה אלו הנ"ל כולם הם אלהות אחדות גמור מתחלת י"ס דאצילות עד סוף י"ס דעשיה.

פְּעֵה"כ

וכן עד"ז מבריאה ליצירה, ומיצירה לעשיה כנודע. ונלע"ד²⁵³ כי לסיבת החשמל הזה דאימא אמרו בתיקונים (כד ע"א) דאימא עילאה מקננא בכורסיא²⁵⁴ והבן זה. ²⁵⁵בברכת המעביר שינה כו' תכוין הפך ממה שית' בכונת ברכת המפיל כו' (דרושי הלילה דרוש ו), וכל הפרטים ההם הם עתה בהפך, וע"ש ומשם תבין כאן.

ועתה נבאר ענין המאה ברכות²⁵⁶ שתיקן דוד המלך ע"ה לברך בכל יום²⁵⁷, והוא להתברך ז"א מן הברכה העליונה שהיא אמו²⁵⁸ אימא עילאה²⁵⁹, ק' ברכאן בכל יום²⁶⁰. ובדרוש ששה בני לאה מי הם²⁶¹, ביארנו ענין מאה ברכות אלו, ע"ש. ופה נבארם דרך כללות.

וענינם הוא במה שהודעתך איך נה"י דאימא עילאה מתפשטים תוך ז"א. והנה אימא עילאה נק' הוי"ה דס"ג כנודע (ע"ה ענו"י ה)²⁶², והנה יסוד²⁶³ שלה מכסה על החסידים המתפשטים עד החזה דז"א כנודע²⁶⁴ (ע"ה לידת המוחין פרק ג), ובחי' מקום המכוסה הוא ס"ג²⁶⁵. ואח"כ מן החזה ולמטה מתגלים²⁶⁶ החסידים שבה כנודע²⁶⁷ (שם), ושם במקום הגילוי הוא מילוי הוי"ת ס"ג שהוא ל"ז²⁶⁸. ואם תחבר ס"ג ול"ז יהיו מאה, והם מספר מאה אורות וברכות הנתנים אל זעיר אנפין מאימא.

עוד ירצה עם האמור, כי כללות ק' ברכות שרשם הוא ס"ג, ומילוי שלו בלתי אותיותיו הפשוטות שהוא בגי' ל"ז. והנה ס"ג ול"ז הם ק' ברכאן, וכשמתחברין בשם

- מאיר הכוונה -

²⁵³ נמחק בפע"ח.

²⁵⁴ עי' לשונו בעיונים אות קלה.

²⁵⁵ פע"ח יג ע"ג.

²⁵⁶ עי' זהר ח"א עו ע"ב הובא בעיונים אות לב.

²⁵⁷ במדרש רבה (קרח פי"ח סי' כא) תנחומא (קרח סי' יב) [הוקם ע"ל בגימטריא ק' כנגד ק' ברכות שבכל יום היו מתים מישראל ק' אנשים בא דוד ותקנן לק' ברכות (דברים י) ועתה ישראל מה ה' אליהך קרי ביה מאה אלו ק' ברכות כיון שתקנום נעצרה המגפה] (לש"ו על פע"ח). ²⁵⁸ מוסגר בלש"ו.

²⁵⁹ עי' תיקו"ז כח ע"א: ומתברכין בשבע ברכאן מסטרא דאימא עלאה דאיהי ברכה. הבינה גופה הנה היא הברכה העליונה אשר כל ברכאן נפקין מתמן (כמ"ש בפ' נח סד ע"ב ופ' תרומה קס"ב ע"א ופ' אחרי ס"ה ע"א ופ' ואתחנן רס"ד ע"ב וע' פע"ח שער הברכות רפ"א) (הקדו"ש כז ע"ד).

²⁶⁰ "והוא להתברך ז"א מן הזכרה העליונה שהיא (אמו) אימא עילאה, ק' ברכאן בכל יום" נמחק בפע"ח, ונמקומו איתא "תחלה לריך להמשיך ק' ברכות אלו מאמא עילאה לזעיר כי מן הזכרה העליונה שהיא אימא עילאה מתפשטים זו הק' ברכות והם בחי' נה"י לאמא הנכנסים בזעיר בחי' מוחין והם בחי' ברכות ממס' וגם זה מלשון ברכיים כי ברכי אמא שהם נה"י הם מתפשטין זו".

²⁶¹ עי' עיונים אות לג.

²⁶² אמנם עי' אח"ף ג שבחי' בינה מרומזת בשם אה"ה דיודי"ן אל"ף ה"י יו"ד ה"י, ותבונה היא מרומזת בשם ס"ג. ונראה שזה העיקר, וכאשר מוזכר שבינה היא ס"ג היינו כאשר לא מחלקים בין בינה לתבונה, שהרי ההארה שנכנסת לז"א היא מתבונה. ²⁶³ עי' עיונים אות רלח.

²⁶⁴ שהם ו' ספירות ושלשן שהם כחצ"ד ח"ג ושלשן הת"ת (נוסף בפע"ח).

²⁶⁵ עי' תיקו"ז כח ע"ב שמא סתים דאיהו יו"ד ה"י וא"ו ה"י.

²⁶⁶ יולאים ומתגלים (פע"ח).

²⁶⁷ מן היסוד לאמא מן החזה לזעיר ולמטה והם ב' שלשן הת"ת ונה"י לזעיר (פע"ח).

²⁶⁸ עי' שער יט פרק ב מ"ת: והנה, מה שנכנס תחלה באלו הכלים להחיותן אינם הג' שמות בעצמן, רק המילוי שלהן נכנסין תחלה, שהם מדרגות השפלות מן השמות עצמן, כמ"ש בדרוש רפ"ח ניצוצין. והנה, מספר המלויין לבדם של אלו השמות אחר שנסיר מהם שמות הפשוטין הם אלו: מילוי ע"ב, כשתסיר הפשוט שהוא גימ' כ"ו, נשאר מ"ו. ומילוי ס"ג על דרך הנ"ל הוא ל"ז.

שְׁעָה"כ

אדני²⁶⁹, אז היא ג"כ בסוד ק' ברכות בזה האופן הוא, כי תצייר²⁷⁰ א' של אדני בציור יו', וגם תצייר אות נ' של אדני בציור ינ כזה²⁷¹, הר יו די ני²⁷², וציור הזה עולה בגי' ק'.
{ג ע"א}

דרושי כוונת הברכות

²⁷³הקדמה אחת רבת התועלת לידיעת ההפרש בין כוונת ברכת המצות ובין כוונת ברכת הנהנין, חוץ מי"ח ברכות העמידה²⁷⁴. הנה ברכת המצות והנהנין יש להם כוונה א' בפני עצמה, חוץ מי"ח ברכות העמידה.

וזה היא כוונת ברכת הנהנין והמצות: במלת ברוך תכוין אל ההוא שביל דקיק²⁷⁵ המחבר חכמה עם בינה, וע"י אנו מורידין שפע אל ז"א כדי שיוכל לעלות למעלה. וביאור ענין זה הוא כי שני מיני שפע הם²⁷⁶: הא', הוא לקבל בתחלה בחי' שפע, לשיהיו ראויים ומוכנים לעלות. ואחר שכבר עלו, אז הם מקבלים שפע האמיתי הנכון והנאות להם. ולכן בתחילה צריך להוריד שפע עליון ע"י²⁷⁹ ברוך הגז' אל אתה שהוא החסד²⁸⁰, ואח"כ אל

- מאיר הכוונה -

²⁶⁹ עי' ביאורים ח"א מג ע"ג אות כג: האדנים שבמשכן הם סוד המלכות, אדני שבאצילות, וכמ"ש בלק"ת (ס"פ ויקהל).

ועי' תיקו"ז (קנד ע"א): ברי אית פקודין דתליין ברגלין דאתמר בהון ורגליהם רגל ישרה על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו דא אדנ"י דעליה אתמר צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו ואינון מאת אדנים למאת הככר דנחתין למאה ברכאן ודא ק' מן צדקה דאיהי צלותא צ' תשעים אמנים ד' ארבע קדושות ק' מאה ברכות ה' חמשה חומשי תורה והאי צדקה איהי אימא עלאה צדק אימא תתאה דאתמר בה צדק לפניו יהלך צדק יקראהו לרגלו דא דינא ודא רחמי צדק אימא תתאה צדקה אימא עלאה.

תרגום: בני, יש מצות שתלויי סברגלים, שנאמר בהם "ורגליה סרגל ישרה על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו דא אדנ"י שעליו נאמר "צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו, והם מאה אדנים למאה ככר שיוורדים למאה ברכות וזה ק' מן צדקה שהיא תפילה, צ' תשעים אמנים, ד' ארבע קדושות, ק' מאה ברכות ה' חמשה חומשי תורה, והצדקה הזאת היא אמא עליונה, צדק היא אמת תחתון שנאמר בה צדק לפניו יהלך צדק יקראהו לרגלו זה דין זה רחמים, צדק אמא תחתונה צדקה אמא עליונה.

²⁷⁰ "עוד ירצה עם האמור, כי כללות ק' ברכות שרשם הוא ס"ג, ומילוי שלו צלתי אותיותיו הפשוטות שהוא בגי' ל"ז. והנה ס"ג ול"ז הם ק' ברכאן, וכשמתחברין בשם אדני, אז היא ג"כ בסוד ק' ברכות בזה האופן הוא, כי תצייר" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ואח"כ כריך להמשיכם גם כן אל המלכות הנקראת אדני" ותכוין לצייר שם זה באופן זה כי אות".

²⁷¹ "כי הי' יושבת קוץ על ראש הנ"י נוסף צפע"ח.

²⁷² יו' 7 ינ' י (פע"ח).

²⁷³ פע"ח י ע"ג.

²⁷⁴ והוא כי בכלל המשכת השפע מלמעלה למטה חוץ מח"י ברכות העמידה שהם להעלות מ"ן מלמטה למעלה וכל זה נזכר בזוהר פר' עקב דף ר"ע ומכאן תבין המאמר ההוא ואף על פי שצמקת המצות אבאר לך איזה כוונת בסיום הברכות זכור ואל תשכח כוונת ראשית הברכות כמ"ס לך כאן (נוסף צפע"ח).

²⁷⁵ שהוא יסוד לחכמה (נוסף צפע"ח).

²⁷⁶ עי' עיונים אות לד.

²⁷⁷ "וביאור ענין זה הוא כי שני מיני שפע הם" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "וענין עליה זו הוא כלל גדול בכל מיני העבודות והתפלות להשפיע צ' מיני שפע".

²⁷⁸ עי' עיונים אות לה.

²⁷⁹ מן (פע"ח).

²⁸⁰ עי' עיונים אות לו. וכן עי' עיונים אות לז.

²⁸¹ בסוד (ו)אחתה כהן לעולם (תהלים קי' 7) (פע"ח).

שְׁעָה"כ

הויה שהוא הת"ת, ואח"כ אל אלהינו שהוא הגבורה, וע"י זה השפע יכולים²⁸² לעלות אל הבינה, ואז בעלותם אל הבינה נק' הוא מלך, כי אין מלך בלתי חיילות אשר הוא מולך עליהם²⁸³, וגם היא נק' העולם^{284,285}. ואז לוקחים²⁸⁶ השפע האמתי הראוי להם, וזהו אשר קדשנו כו', פי' אשר הוא בבינה²⁸⁷, וקדשנו בת"ת, במצותיו הם נו"ה, וצונו יסוד. ואח"כ תשלום הברכה כמו פרי העץ או בורא פרי הגפן וכיוצא²⁸⁸, הכל הוא במלכות. וענין הנז' להשפיע שני מיני שפע הוא צודק בכל התפילות והעבודות וזכור ואל תשכח. עוד ירצה יותר באורך כי כונת ברכת הנהנין וברכת המצות, כולם הם מלמעלה למטה, כדי להמשיך השפע. חוץ מן י"ח ברכות אלו דעמידה, שהם כדי להעלות ממטה למעלה, כנז' זה באר היטב בפ' עקב בר"מ (ער ע"ב)²⁸⁹ וע"ש.

ונבאר עתה כוונת ברכת המצות והנהנין²⁹⁰.

²⁹¹דע כי כל ברוך הוא ביסוד, וצריך לכיין כי זה הברוך הוא ביסוד העליון של חכמה הנק' שביל²⁹², ותכוין להמשיך בו השפע ולחברו אח"כ עם היסוד של בינה הנק' נתיב^{293,294}. והנה השביל נק' ברוך, והנתיב נק' ברכה²⁹⁵, ושניהם שוין בחשבון אחת²⁹⁶.

- מאיר הכוונה -

²⁸² שְׁלָטָתָם (נוסף צפע"ח).

²⁸³ עי' פרקי דר' אליעזר יא וז"ל: העם ממליכין את המלך, ואין המלך ממליך את עצמו אם אין העם ממליכין אותו.

²⁸⁴ עי' עיונים אות לח.

²⁸⁵ ועתה שְׁעָלו חיילותיה חליה אז היא נקראת מלך העולם (פע"ח).

²⁸⁶ "ואז לוקחים" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ועתה שְׁכַזְר עָלוּ שָׁם הַסּ מַקְצֵלִים".

²⁸⁷ עי' עיונים אות לט.

²⁸⁸ "כמו פרי העץ או בורא פרי הגפן וכיוצא" נמחק צפע"ח.

²⁸⁹ עי' עיונים אות לז.

²⁹⁰ "כוונה שלישית יותר בדרך פרט" נוסף צפע"ח.

²⁹¹ פע"ח י ע"ז.

²⁹² עי' סוף ספד"צ: זכאה מאן דעאל וידע שבילוי וארחוי ועיי"ש בגר"א: שבילוי - סתימוי [ר"ל התלבשות הרדל"א בהג"ר (לש"ו)]. וארחוי - גילוי כמו משל ומליצה [ר"ל התלבשות הרדל"א בהז"ת, כי הרדל"א מתלבש בכל א"א כולו שהוא בכל אצילות כולו, כמ"ש בע"ח א"א ז', ובשער הכללים פ"ט (לש"ו)]. ועי' זהר ח"א כט ע"א: ההוא דלעילא שביל דקיק כדכתיב (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט. ועי' עמק המלך (שט"ז פי"ז): וידוע כי שביל הוא מאבא, בסוד הל"ב נתיבות חכמה, כי שביל ונתיב הוא דבר אחד, ויסוד של אבא נקרא שביל וכו'. ועי' שער מאמרי רשב"י (כח ע"ד): דע כי כמו שיש לברית קדש תחתון שתי בחינות זכרות ונקבות בסוד יוסף ובנימין כן יש לשביל העליון בחינה עליונה והיא הנקראת שביל בסוד מיין דכורין או נתיב בבחי' תחתונה בסוד מיין נוקבין והוא הנקרא נתיב לא ידעו עיט או שביל והוא הנקרא עמיקא דבירא כמו שהיסוד נקרא מקורא דבירא. ועי' זהר ח"ב לא ע"ב: מאן נתיבותיה אלין אינון ונתיבות ושבילין (שבילין) דנפקי מלעילא וכלהו נקיט לון ברית יחידאי דאיהו אקרי שלום שלמא דביתא ועאיל לון לימא רבא כד איהו בתוקפיה וכדין יהיב ליה שלם הדא הוא דכתיב וכל נתיבותיה שלום. ועי' עוד בענין שביל דקיק, עי' בעיונים אות לד ואות לז.

²⁹³ ונמצא כי צמלת צרוך תכוין אל יסוד לחצא גם תכוין אל יסוד לחמא הנקרא גם היא צרכה (פע"ח). כבר ידעת כי כל בחי' זיווג או"ח דצרכה הנהנין והמרות הוא זיווג חילוניות העולמות וחיותם שהוא זיווג תדיר ללא פסיק לעלמין, וע"כ צ' אלו היסודות שלהם נרמזין יחד צמלת צרוך כי שניהם לעולם ציווג, ולכן נקרא זה השביל ללא אחידע ללא לעילא ולא לתתא כי לעולם הוא ציווג עם הנתיב ולא אחידע אם הוא לעילא צחכמה או לתתא צבינה מרוב חצוירו עמה (פע"ח).

²⁹⁴ עי' תיקו"ז הובא לעיל הערה 259.

²⁹⁵ עי' עיונים אות רלח.

²⁹⁶ "צרכה ועם הכולל הוא כמנין צרוך" נוסף צפע"ח.

שְׁעָה"כ

גם ברוך וברכה עם הכללות הם רכ"ח, ואם תוסיף עליהם ד' אותיות של ברוך יהיה בגי' רל"ב, והם בגי' ד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, וארבעתן נמשכין אל השביל העליון הנק' ברוך.

וגם תכוין במלת ברכה הנרמז בברוך הנז', ותכוין כי גם היא בגי' רל"ב. באופן זה כי ביסוד הבינה שם הוא אהיה במילוי ההיך, ושאר שמות דאלפין ויודין נמשכין שם²⁹⁸²⁹⁷. והנה זה האהיה בגי' רל"ב בבחינת ציורו, בזה האופן, כי ד' ההיך שבשם זה אם תציירם בציור ד"ו ובציור ד"י ובציור ג' וויך, כל א' מד' ההיך, יהיו בגי' קס"ח, ואות יו"ד בגימ' ד'. ואם תצייר הד' בב' וויך שהם י"ב, תהיה היוד בגימטריא ל"ב, ותחבר הל"ב עם קס"ח הם ר'.

עוד תקח אות א' ותציירה בציור יוד כזה א', ותצייר היוד בציור יו"ד הנ"ל שהוא ל"ב²⁹⁹, ותחבר ר' עם ל"ב, הרי רל"ב³⁰⁰. ונשארים ב' אותיות לף מן המלוי, ותחברם עם אות א' עצמה, ואז יהיו אלף שהם אותיות פלא, וה"ס השביל הדקיק הנק' פלא, דלא אתיידע לא לעילא ולא לתתא כנו' בפ' בראשית (דף כט ע"ב)³⁰¹ ובמקומות אחרים³⁰². ופ"י הענין הוא כך³⁰³, כי זווה או"א הוא זיוג תדירי³⁰⁴, ואינו במקרה לפרקים כזווג זוי"ן³⁰⁵, ולכן השביל שהוא היסוד דאבא הוא מחובר תדיר עם הנתיב שהוא היסוד דאימא, ותמיד גנוז שם, ולכן לא אתיידע אם הוא לעילא בחכמה או אם הוא לתתא בבינה, כי לעולם הוא בבחי' זווה תדירי דלא פסיק. לכן זה השביל הנק' פלא³⁰⁶, הוא מתעלם ונגנז תוך היסוד דבינה, הנק' אלף של אהיה דהיך.

והנה נת"ל כי שם זה דאהיה עולה בגי' רל"ב, וא"כ כאשר תחבר עמו פלא יהיה בגי' גש"ם, שה"ס³⁰⁷ מ"ן דבינה ביסוד שלה הנק' גבורות גשמים³⁰⁸. וגם הוא בגי' בשם עם הכולל, וז"ס ואתה אמרת ידעתוך בשם³⁰⁹ (שמות לג יב), כי מבחי' זו נמשך³¹⁰ משה רבינו

- מאיר הכוונה -

²⁹⁷ עי' לעיל הערה 248.

²⁹⁸ וגם תכוין במלת ברכה הנרמז בצרוך הנז', ותכוין כי גם היא בגי' רל"ב. באופן זה כי ביסוד הבינה שם הוא אהיה במילוי ההיך, ושאר שמות דאלפין ויודין נמשכין שם" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ותכוין שיש גם רל"ב אחרים ויומשכו גם ביסוד של בינה הנקראת ברכה כנ"ל שהיא ג"כ רל"ב כמנין ברכה עם ד' אותיות והכולל כי נודע כי אהיה במילוי ההיך הוא ביסוד הבינה ותכוין שיומשכו שם שאר האהיה דאלפין ויודין כמ"ש". {}
²⁹⁹ "ותצייר היוד בציור יו"ד הנ"ל שהוא ל"ב" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ותחלק ג"כ הד' לב' וויך ועם כ' ויהיו ל"ב".

³⁰⁰ לף הדהוה הדהוה יוה הדהוה הדהוה.

³⁰¹ הובא בעיונים אות לד.

³⁰² אחרי מות סא ע"ב בלק קצג ע"ב (לש"ו). עי' לשונם בעיונים אות מ.

³⁰³ "ופי' הענין הוא כך" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "שהוא הולאת היות".

³⁰⁴ עי' שער טו פרק א: מצינו בזוהר באדר"ז (רצ ע"ב) דאו"א לא מתפרשין לעלמין והוי זווגייהו

תדיר. ועי' ביאורים הובא בעיונים אות לה.

³⁰⁵ עי' לקמן ק ע"ד.

³⁰⁶ עי' זהר ח"ג הובא בעיונים אות מ.

³⁰⁷ ה"ג בחי' (נוסף צפע"ח).

³⁰⁸ עי' בהגר"א בתיקו"ז (פט ע"ג), בדכורא הוא אור מים, חו"ג, והוה המים גבורות דידיה [כי גם

המ"ד הם מעטרה דגבורות כנודע], אבל בנוק' הוא מים ואש, חו"ג והוה המים שהוא גבורות דידיה

נעשה בה לחסד דידיה, והאש הוא גבורות דידיה והוא גבורה שבגבורות.

³⁰⁹ עי' לקוטי תורה שמות: [בסנה] רצה להשפיע בנוקבא ה"ח וה"ג וכו' וז"ש ידעתוך בשם

שהוא מלכות נקראת [שם] בסוד וידע אדם. והנה תחילת הזיווג היא בזיווג או"א שהוא השביל

הזה, ולכן ידעתוך בשם היינו התגלה בחי' שביל, והיא שורש הזיווג, עי' הערה הבאה.

³¹⁰ (שמות (נוסף צפע"ח).

שְׁעָה"כ

ע"ה³¹¹, וגם הוא בנ"י שביל ע"ה, לרמוז כי השביל של החכמה הוא גנוז שם תמיד. [וזהו] אשר נרמוז לעיל בביאור דברי הזוהר באומרו, לא אתידע לא לעילא ולא לתתא.

והנה כאשר תחבר פל"א³¹² זה למעלה³¹³ עם השביל³¹⁴ של החכמה, יהיו שניהם בגימ' (ג ע"ב) גנ"ת, ועם כללות שניהם תנ"ה, והם ג' אהיה, א' דיודין קס"א, ודאלפין קמ"ג, ודההין קנ"א, להורות כי הכל א"י³¹⁵.

גם המספר הזה הוא בגימ' נתיב, כי שביל ופלא עם שני כוללים שלהם הם תנ"ה, ועם ד' שמות הוי"ה העולים רל"ב כנז"ל, שהם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, אשר הם בשביל העליון³¹⁶, ועם ג' אהיה הנז"ל³¹⁷, הם ז' שמות, ועם תנ"ה הרי הכל בגימ' נתיב³¹⁸. הרי נתבאר היטב ענין שביל וענין נתיב מה ענינם בכל מקום שתמצאם בזוהר או במ"א, שהשביל הוא יסוד דחכמה, ונתיב הוא יסוד דבינה³¹⁹.

ונחזור לבאר מלת אתה, כי מלת אתה הוא ר"ת של פסוק אשר תנ"ה הוד"ך על השמים (תהלים ח ב)³²⁰. והכוונה כי אחר שעוררנו היסודות דא"א במלת ברוך כנוז, הנה עתה במלת אתה נתחברו שניהם יחד ביסוד שלה³²¹, ועתה נק' היסוד שלה אשר, כנוז בתיקונים (תיקון ל דף עו ע"א פח ע"ב³²²), כי הזכר נק' ראש והנקבה נקרא אשר. אח"כ נמשך שפע אל מלכות דבינה, שהיא בחי' עטרת דיסוד שבה, שה"ס שיפולי מעיים כנזכר בתיקונים³²⁴ ובגמרא (יבמות פ ע"ב). ויוצא השפע מן היסוד שבה, ונמשך אל המלכות,

- מאיר הכוונה -

³¹¹ ועי' שער הפסוקים (פרשת עקב): משה מסוד הדעת, ומסוד הבינה כנודע, וביאורו הוא, כי הנה יסוד דבינה, הוא דעת דזעיר, שהוא המוח האמצעי. ובחי' מלכות דאימא, היא כנגדו באמצע העורף. נמצא כי באמצעות יסוד דמלכות דבינה, משם היה משה. ובזה יתבאר לך, איך משה מבחי' הדעת, ומבחי' הבינה, ומבחי' היסוד, והכל אמת.

³¹² בא לבאר בזה שמרומז ביסוד דחכמה כל הג' אה"ה ג"כ, הוא כי הרי האלף דאה"ה דהה"ן הוא הבחי' פל"א, שהוא היסוד דחכמה כנ"ל. וזה כבר אמר לעיל, כי באה"ה דהה"ן יומשכו האה"ה דיודין דאלפין ג"כ, וא"כ נמצא שבמה שמרומז ביסוד דחכמה האה"ה דהה"ן ע"י הפל"א, שהוא האלף שבו, הנה מרומז בו ממילא ג"כ כל הג' אה"ה כולם, אשר הם גימ' תנ"ה, וזה הגימ' דג"כ דמילות פל"א ושב"ל עם הב' כוללים, ומילות פלא ושביל הם שניהם שמות דיסוד חכמה, הרי שיש ביסוד דחכמה בחי' תנ"ה שביסוד הבינה (לש"ו על פע"ח).

צ"ע בדבריו, שהרי הפל"א היא יסוד דבינה ושביל היא יסוד דחכמה, וכן עי' לקמן בפיסקא הבאה.

³¹³ "זה למעלה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "לכד".

³¹⁴ כי פלא ושביל הם שניהם שמות דיסוד דחכמה ולכן הם מתחברים יחד (לש"ו).

³¹⁵ "כי הכל א"י" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "איך נקשר זה בזה כי הפל"א העליון קשור ביסוד דבינה קשור אלף לכהיה לההין כנזכר גם לכהיה ליודין דאלפין לההין קהס ביסוד דבינה נקשרים עם השביל העליון לחכמה להורות הקשר העליון הגדול והנמרץ ללא פסיק כלל".

³¹⁶ יסוד דחכמה (נוסף צפע"ח).

³¹⁷ עלמנן קביסוד דבינה (פע"ח).

³¹⁸ שמות אה"ה שהוא גימ' תנ"ה ועם ג' כוללים עצמם ונקשרים וכוללים עמהם הכללות דד' שמות (לש"ו).

³¹⁹ אשר במלות פלא ושביל וכו"ל שהם גימ' תנ"ה כמנין הג' שמות אה"ה אשר מרומזים הם גם ביסוד דחכמה (לש"ו). ובזה מבאר שיש בחי' נתיב גם ביסוד דחכמה ואח"כ במ"ש ויש בו ג' כו' מבאר בחי' נתיב שביסוד הבינה עצמה איך שבה יש ג"כ כל הז' שמות והכל הוא כדי לבאר איך שכ"א הוא כלול משניהם בכל עניניהם ולהורות על הקשר הגדול שבהם ועי' זה בראשית כט ע"ב ואחרי מות סא ע"ב ופרשת בלק קצג ע"ב (לש"ו). זה בראשית הובא בעיונים אות לד. וזה אחרי מות ובלק מובאים בעיונים אות מ.

³²⁰ עי' מקור דבריו בזהר ח"ב מט ע"ב הובא בעיונים אות מא.

³²¹ כללד (נוסף צפע"ח).

³²² ז"ל: מסטרא דאבא ראש מסטרא דאימא אשר. ועי' זהר ח"א טו ע"א: אשר היכלא טמיר וגניז, שריאותא דרזא דראשית אשר, רא"ש דנפיק מראשית. ועי' ע"ח שער טז פרק ב.

³²³ בזהר פרשת ויחי דף למ"ו (נוסף צפע"ח), הובא בעיונים אות מז.

³²⁴ לא מצאתי בזהר ובתיקו"ז אלא רק בע"ח שער א פרק ה ושער לא פרק ג. { }

שְׁעָה"כ

דהיינו העטרה שבה. והנה זאת העטרה נק' תנ"ה, לפי ששם הם ג' אהיה, במלוי יודין אלפין ההין, העולים בנימי' תנ"ה. וכל זה הוא בבחי' הה"ח שנותן לה אבא. ואמנם גם היא יש בה ה"ג וכבר ידעת כי כולם מתקבציי' בעטרת היסוד שלה הנקרא מל' שבה, והיא נק' הודך לפי שה' גבורות המתפשטות בה הוא מחסד עד הוד³²⁵ שבה וכולן נק' הודך. ואחר כך מתחברות כולם בעטרת היסוד שלה, והרי נתבאר ג' תיבות אשר תנה הודך הרמוזות במלת אתה שבברוך אתה.

ונבאר מלת יהוה, כי צריך אתה לכויין כי כבר יצא השפע הנז' מחויין למלכות דבינה, והגיע לד'³²⁶ מקיפין של הד'³²⁷ מוחין דז"א הנק' הוי"ה, וז"ס שני מילות אלו "על השמים", שנוכרו אחר "אשר תנה הודך", ולזה אמרו על השמים ולא בשמים, להורות שהם בחינת מקיפים על ראש ז"א הנקרא שמים.

ומה שתכויין בזה ההויה הוא כמ"ש לך³²⁸, כי הד' מוחין דז"א הם ד' הויות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, וצריך להמשיכם ולכלול כולם בהויה אחרונה דב"ן, לפי שעתה ז"א הוא בסוד ו"ק, בן היונק מאמו. וצריך לכויין בהויה זו דב"ן לציירה באופן שתהיה בגימטריא ברוך, ועם ד' אותיות יהוה, רל"ב, באופן זה, כי ד' ההין שבהויה זו בג' ציורין שבה שהם די דו ג' ווו, בכל א' מן ד' ההין, הרי הם קס"ח, ויוד מליאה בגימטריא כ', וכשתצייר הד' של יוד בציור ב' וויין הרי י"ב, ועם העשרים של יוד הרי ל"ב, ועם קס"ח הרי ר', ואות ו' במילואה היא י"ב, ותחזור ותקח הד' ההין בפשוטן שהם בגי' עשרים, הרי ל"ב³²⁹, ועם ר' הרי רל"ב כמנין ברוך עם ארבע אותיותיו.

הקדמה א' קטנה

הנה בכל פעם שאתה מזכיר ומברך ומוציא מפיהך שם ההויה, בכל מקום תכויין לכלול ביחד הויה אדני³³⁰, לפי כי בכתיבתו הוא הויה, ובקריאתו הוא אדני כגודע (פסחים ג ע"א).

גם צריך לכויין בכל פעם שתוציא מפיהך שם הויה בכל מקום שיהיה³³², הזהר לכויין בזה כי הוא סוד קשר המלכות עם ז"א באופן זה, כי הנה כתוב בשם הויה, ותכויין כי ג' אותיות יהו הוא ז"א, וה"א אחרונה שבשם שהיא מלכות, תכויין שנעשה³³³ שם שלם, שהיא שם אדני, באופן שתצייר שם הויה בלבך, ותכויין בה' אחרונה לשם אדני שהיא הנוק³³⁴, והיא ה"א אחרונה של ההויה³³⁵.

- מאיר הכוונה -

³²⁵ עי' לקמן כה ע"ד ותיקו"ז ג ע"ב הובא שם.

³²⁶ על (פע"ח).

³²⁷ נמחק צפע"ח.

³²⁸ "ומה שתכויין בזה ההויה הוא כמ"ס לך" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "אח"כ לריך לכויין עתה צסם הוי"ה זו איך נעשית גם הוא רל"ב כמנין רל"ב של צרוך שנמשך השפע ההוא כאן ופירוש הדבר".

³²⁹ יוה יהוה יהוה וו יהוה יהוה.

³³⁰ עי' תיקו"ז הובא בעיונים אות מג.

³³¹ וצויתר מזה (פע"ח).

³³² אפילו שאינו בצרכה (נוסף צפע"ח).

³³³ זאת ה' אחרונה (נוסף צפע"ח).

³³⁴ עי' ספר הליקוטים חיי שרה: בתחילה נבראו ע"י מדת הדין, זהו ו"פ, שהוא פ"ו כמנין אלה"ם. והנה היא עצמה נק' אלה"ם, ויש בה חמשה אותיות ראש לשועלים, ואח"כ נעשית ה' אחרונה שבשם, זנב לאריות.

עי' גר"א בספד"צ כו ע"א: סיהרא, במיעוטה שנעשית ראש לשועלים ונקראת שם אלקים, דבאצילות נקראת ה"א אחרונה של הוי"ה זנב לאריות, ובירדה בבריאה נעשית ראש לשועלים לעולמות בי"ע.

שְׁעָה"כ

הקדמה א' בענין בית הכנסת

³³⁶הא דאמרין מצוה על האדם להיות מעשרה ראשונים בבית הכנסת³³⁷. צריך שאחר שיבא לבית הכנסת א' מעשרה ראשונים, לא יצא משם עד שישלם תפילתו שם, לא כאותם הנוהגים להיות מעשרה ראשונים בבית הכנסת זה, ואח"כ חוזרים והולכים להתפלל בבית הכנסת אחרת, שלא היו שם מעשרה ראשונים, טעות הוא בידם, ולא תחשב למצוה כלל. ראיתי למורי ז"ל שלא היה נוהג להיות מעשרה ראשונים, ואמר לי הטעם, מפני שהוא היה חולני, והיה צריך לשהות {ג ע"ג} בביתו כדי לעשות צרכיו. ועוד סיבה אחרת, כדי שאח"כ ילבש טלית ותפילין בביתו, וילך מעוטר ומעוטף בטלית ותפילין לבית הכנסת³³⁸, והיה מוכרח לעשות כן ביום, כי בלילה לאו זמן תפילין הוא. והי' ראשונים היו מקדימין לבית הכנסת באשמורת מרם אור היום, ולכן לא היה יכול לקיים מצוה זו לסיבות אלו³⁴⁰.

³⁴¹הנכנס לבית הכנסת צריך ליזהר מאד להתעכב מעט בפתח קודם שיכנס, ולהראות עצמו ירא וחרד ומזדעזע לכנס בהיכל מלכו של עולם³⁴². וענין זה מועיל מאד אל השלימות של האדם ואל ההשגה³⁴³. וז"ס הפסוק וממקדשי³⁴⁴ תיראו (ויקרא יט ל).

– מאיר הכוונה –

ע"י שם כ ע"ג: שם אדני" במלכות הוא על הנהגתו בתחתונים, ולכן היא ראש לשועלים, ועל ידה מנהיג בתחתונים.

ע"י הקדו"ש נא ע"ב: ודע כי מה שאמרנו כי השמות דאלה"ם ואדני" הם בבי"ע, הנה האמת הוא כי עיקרם הוא ג"כ רק באצילות עצמו, וכמ"ש הרב (בשער הירח פ"א ובכ"מ), כי המלכות דהאצילות כאשר נשלמת להיות פב"פ עם ז"א, הנה עומדת אז בהגילוי דשם אלה"ם ודשם אדני", וע' עוד בזה"ק (ויקרא יא ע"ב ופ' תרומה קנט ע"ב) והוא נודע ופשוט, אך מה שאמרנו כי הם בבי"ע, ר"ל כי השמות דאלה"ם ואדני" הם מתפשטים ומתגלים בבי"ע, משא"כ השם הוי"ה ב"ה הוא רק בפנימיותם, והוא נעלם, וכל המציאות דהבי"ע והנהגתם הוא רק בהגילוי דשמות אלה"ם ואדני", וכמו שנאמר בכל מעשה בראשית רק השם אלה"ם, כי בו נתגלה בהעולמות בי"ע. ולכן הוה שם אלה"ם גימט' הכסא, שהוא עולם הבריאה, מפני ששם הוא מתפשט ומתגלה, וכמ"ש בהקדמת תיקונים (ה סע"ב) וכן הרב ז"ל (בלק"ת ריש פ' בראשית), ע"כ. ועי' לקוטי תורה (פרשת וישב) לפעמים שם אדני דבריא עולה לזיווג אצילות.

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ³³⁵

פנ"ח כח ע"ב.

³³⁷ עי' עיונים אות מד.

³³⁸ כנזכר בזהר (פע"ח).

³³⁹ עי' עיונים אות מה.

³⁴⁰ עי' הקדמה לשעה"ק [במנין עשרה דברים שחייבים לעשות כל מי שנכנס ללמוד זו] אות ב' מהעשה טוב: ילך לבית הכנסת קודם עלות השחר קודם חיוב טלית ותפילין, להזהר שיהיה מי' ראשונים. וצ"ע גדול.

³⁴¹ פנ"ח כח ע"א.

³⁴² "צריך ליזהר מאד להתעכב מעט בפתח קודם שיכנס, ולהראות עצמו ירא וחרד ומזדעזע לכנס בהיכל מלכו של עולם" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "כבר נודע משארז"ל (יצמות ו ע"ב) שחייב אדם לנהוג מורא צבית הכנסת כמ"ס וממקדשי תיראו וגם ז"ה צבית אלהים נהלך צרגש ר"ל שירגוש האדם וירתיע בעצמו בהכנסו לצבית הכנסת מרוב פחדו עליו איך נכנס צבית אלהים ית"ש".

³⁴³ והשגת רוח הקודש עליו והוא קודם שתכנס תמתין מעט ותסהה ותכוין ליכנס צמורא ופחד לפני אלהים ית"ש ולא תכנס בפתע פתאום כמי שאינו מתיירא ח"ו (פע"ח).

³⁴⁴ עי' יבמות (ו ע"ב): מורא האמורה במקדש - לא ממקדש אתה מתיירא אלא ממי שהזהיר על המקדש. ואי זו היא מורא מקדש. לא יכנס אדם בהר הבית במקלו, במנעלו, בפונדתו, ובאבק שעל גבי רגליו, ולא יעשנו קפנדריא, ורקיקה מק"ו; ואין לי אלא בזמן שבהמ"ק קיים, בזמן שאין בהמ"ק

שְׁעָה"כ

גם זמ"ש בגמרא³⁴⁵ בענין אחיתופל שלמדו לדוד ע"ה פסוק בבית אלקים נהלך ברגש (תהלים נה טו), ורמז ג"כ ענין ברגש שיתרגש האדם ויודעזע בעת כניסתו בבית אלקים שהוא בית הכנסת³⁴⁶.

עוד נרמז ברגש³⁴⁷ אל שם אבגית"ץ שהוא³⁴⁸ בגימט' ברג"ש עם המלה בעצמה. והענין הוא, שצ"ל כשנכנס בפתח בית הכנסת פסוק, ואני ברוב חסדיך אבא ביתך כו' (תהלים ה ה), ותכוין כי רוב חסדיך הוא החסד העליון אשר אנו צריכין תמיד אליו³⁴⁹, ובפרט כשאנו נכנסין להיכל המלך לשאול בקשתינו³⁵⁰, כי החסד הזה הוא הנק' ³⁵¹ יומא דכולהו³⁵², ולכן בכל הימים וגם בכל תפלה מנ' תפלות ערב ובקר וצהרים שאתה נכנס לבית הכנסת, תכוין בחסד הזה שהוא יומא דכולהו.

ותכוין אל שם אבגית"ץ שהוא בחסד כנודע³⁵³. וז"ס בבית אלקי"ם נהלך ברגש, ר"ל עם שם אבגית"ץ העולה בגימ' ברג"ש עם המלה עצמה כנו'. ואחר שאמרת פסוק זה

– מאיר הכוונה –

קיים מנין. ת"ל: את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו, מה שמירה האמורה בשבת לעולם, אף מורא האמורה במקדש לעולם.

ועי' פתחי שערים לו"ר ד: והנה יראה הוא מצד רחל שהוא מחזה ולמטה דז"א המנהגת הנבראים, והיא (ויקרא כו כה) חרב נוקמת נקם ברית, שבניינה מצד הגבורות בסוד ירא"ה, שעיקר הנהגת עוה"ז הוא ע"י הצמצום וכח הגבורות שמזה נמצא הסט"א בעולם, וצריך שם יראה לעמוד נגדו ושלא להתפתות אחר הסט"א ח"ו, והוא מ"ש (ויקרא יט ל) ומקדשי תיראו, דבה תליא יראה.

³⁴⁵ עי' רש"י (אבות פ"ו מ"ג): מצאו אחיתופל לדוד שהיה יושב ועוסק יחידי בתורה אמר לו למה אתה עוסק בתורה יחידי והלא כבר נאמר חרב על הבדים ונאלו. שוב פעם אחרת מצאו שהיה נכנס לבית מדרשו בקומה זקופה אמר לו והלא כבר נאמר שצריך לו לאדם ליכנס שם במורא כדי שתהא אימת שמים עליו. וי"א שהיה נכנס לבית המדרש יחידי ואמר לו בבית אלהים נהלך ברגש כתיב שחייב אדם ליכנס שם בקבוץ עם לפי שנאמר ברוב עם הדרת מלך ורגש הוא לשון אסיפה כמו למה רגשו גוים וי"א רגש הוא לשון אימה ופחד. ואתה אנוש כערכי חשוב כמותי. ועי' מסכת כלה (פ"ה ה"ד): מצינו בדוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד, מאי נינהו, אמר רבא, מגופיה דקרא לאו שמעית מינה. נמתיק סוד, אמר ליה, דוד, למה אתה יושב לבדך ועוסק בתורה, אין דברי תורה מתקיימין אלא בחברים. בסוד, מה סוד, הפר מחשבת באין סוד, אף הכא נמי, ומנא אסבריה, דכתיב הסכת ושמע ישראל, עשו עצמכם כתות כתות; ואידך, פעם אחרת מצאו אחיתופל לדוד שהיה הולך לבית המדרש לבדו, אמר ליה ולית לך ברב עם הדרת מלך, אלא בבית אלהים נהלך ברגש, ברגישת בני אדם נלך אני ואתה; ואית דאמר, דאמר ליה, כי אתית לצלויי, רהוט כאיניש דאזל בתר מלכא, ומנא אסבריה, דכתיב אחרי י"י אלהיכם תלכו. ומנין שחזר דוד ושבחן, דכתיב מכל מלמדי השכלתי, וכתיב בבית אלהים נהלך ברגש, וכתיב דרך מצותיך ארוץ.

³⁴⁶ פיסקא זו נמחק בפע"ח.

³⁴⁷ "עוד נרמז ברגש" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ואמנם צאמך צרוב חסדך תכוון", וכן הוא בעולת תמיד.

³⁴⁸ צחסל וזהו עלמו (נוסף בפע"ח).

³⁴⁹ ר"ל איני כדאי ליכנס צביתך מלך עלמי כי אם צרוב חסדך וכו' ולכן אשתחווה וכו' ציראתך (עולת תמיד שער נפ"ח).

³⁵⁰ לשאלו צהשתינו נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "כדי שיפיק שאלותיו זכה החסד ההוא".

³⁵¹ "הזה הוא הנק'" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "נקרא".

³⁵² עי' עיונים אות מו.

³⁵³ עי' תיקו"ז נב ע"א: מקולות מים רבים (תהלים צג ד) אלן שבע (קלין) שמהן דמתפלגין לשבעה נהרות וכלהון מתפלגין בההוא נהר דנפיק מעדן ואינון בהבו לה' (תהלים כט) שבע אינון דאזלין על שבע שמהן דאינון אבגית"ץ וכו' ואינון שבע ספירן (תהלים כט ג) קול ה' על המים דא חס"ד ואיהו אבגית"ץ דמתמן מיא דאורייתא קול ה' בכח דא קר"ע שט"ן ודא גבור"ה קול ה' בהדר דא נג"ד יכ"ש ודא תפאר"ת כסאו כשמ"ש נגד"י (תהלים פט לז) וביה אתמר למשה (שמות לד י) נגד כל עמך אעשה נפלאות קול ה' שובר ארזים דא בט"ר צת"ג ודא נצ"ח קול ה' חוצב להבות אש דא חק"ב טנ"ע ודא הו"ד קול ה' יחיל מדבר דא יג"ל פז"ק דאיהו יסו"ד הר סיני קול ה' יחולל אילות דא שק"ו צי"ת ודא מלכו"ת דעלה אתמר (תהלים כב א) למנצח על אילת השחר ודא איהו מקולות מים רבים.

שְׁעָה"כ

בפתח בית הכנסת, אז תכנס אח"כ בבית הכנסת, ולא תאמר הפסוק הזה אחר שנכנסת, כי מנהג זה הוא טעות ביד הנוהגים אותו.

עוד ירצה, כי כבר הודעתך שקודם שנכנס יאמר פסוק, ואני ברוב הסדך כו', ויכוין לשם אבגית"ץ העולה במספר ברג"ש. והענין הוא כי השכינה היא נקרא בית הכנסת³⁵⁴, ונקרא בית אלקי"ם, וזמ"ש בבית אלקים נהלך ברגש, כי קודם שיכנס האדם לבית הכנסת שהיא השכינה, צריך לימלך באבהן ולומר פסוק ואני ברוב הסדך, כנז' בספר הזוהר³⁵⁵, כי בפ' זה רמוזים ג' האבות. ויכוין באבגית"ץ הנק' רוב הסדך. גם יכוין לעשות מנה"י דז"א ג' מוחין חב"ד אל נוקבא דז"א כגודע (נקודות ב). וזה יכוין בר"ת בבית אלקים נ"הלך ב"רגש ב"ן, והכונה הוא שימשיך ג' מוחין הנז' אל הנק' הנקרא ב"ן שהיא הוי"ה דההין כגודע.

ודע, כי אעפ"י שהכונה זו כוללת בכל הימים, ובכל שלשה זמני התפילות שבכל יום כנז', עכ"ז יש שינוי אחר, והוא כי אעפ"י שבכל יום תכוין אל שם הנזכר, עכ"ז ביום ראשון של השבוע תכוין בפרטות אל אות אחת של שם הזה, ותכוין כי אות זה גוברת ביום הזה באופן זה: אות א' גוברת ביום ראשון של השבוע, ואות ב' ביום ב' של השבוע, ואות ג' ביום ג' של השבוע, ואות י' ביום ד' של השבוע, ואות ת' ביום ה' של השבוע, ואות צ' ביום ו' של השבוע. וענין כוונה זו תכוין בכל ג' תפלות, יום ראשון תכוין כי אות הא' גוברת, וכן על זה הדרך בשאר הימים³⁵⁶.

³⁵⁷והואיל דאתא לידן נגמור גם הכונות של יום שבת, כי אז תכוין ביום ההוא אל שם מ"ב³⁵⁸ האחרון הנקרא שקוצ"ית, כי שם זה גובר בכולן ביום שבת,³⁵⁹ והוא נחלק לנ' חלוקות. כיצד, כליל שבת, קודם שתכנס לבית הכנסת, תכוין לב' אותיות הראשונות,

– מאיר הכוונה –

תרגום: "מקולות מים רבים" אלו שבעה (קולות) שמות שנחלקים לשבעה נהרות, וכולם נחלקים באותו הנהר שיוצא מעדן, והם ב"הבו ליהו"ה", שבעה הם שהולכים על שבעה שמות, שהם אבגית"ץ וכו', והם שבע ספירות. "קול יהו"ה על המים" זה חסד, והוא אבגית"ץ, שמשם המים של התורה. "קול יהו"ה בכח", זה קר"ע שט"ן, וזו גבורה. "קול יהו"ה בהדר" זה נג"ד יכ"ש, וזה תפארת "כסאו כשמש נגדי", ובו נאמר למשה "נגד כל עמך אעשה נפלאות". "קול יהו"ה שובר ארזים" זה בט"ר צת"ג, וזה נצ"ח. "קול יהו"ה חוצב להבות אש", זה חק"ב טנ"ע, וזה הו"ד. "קול יהו"ה יחיל מדבר", זה יג"ל פז"ק, שהוא יסוד, הר סיני. "קול יהו"ה יחולל אילות", זה שק"ו צי"ת, וזו מלכות, שעליה נאמר "למנצח על אילת השחר", וזהו "מקולות מים רבים".
ועי' זהר ח"ג קח ע"ב

³⁵⁴ עי' תיקו"ז (ח ע"א): תליתאה כמראה אש בית לה סביב (שם כז) ודא שכינתא דהכי אוקמוהו רבנן דנשמתין דומין קדם שכינתא כנרות לפני האבוקה ובגין דא כמראה אש בית לה ואיהי בי כנישתא דלעילא א"ש נג"ה (שם) כי ביתי בית תפילה יקרא לכל העמים (ישעיה נו ז) ואיהי אש בית לה מסטרא דגבורה דאיהי ב' יומא תניינא דאתברי ביה גיהנם א' יומא קדמא דאתברי ביה גן עדן ודא חסד עמודא דאמצעייתא כמראה אדם כליל תרוייהו וא"ו לימינא אח"ד ל"ב לשמאלא יו"ד ה"א ה"א

תרגום: השלישי: כמראה אש בית לה סביב, וזו השכינה, שכך פרשוהו חכמים (פסחים ח ע"א), שהנשמות דומות לפני שכינה כנרות לפני האבוקה, ולכן, כמראה אש בית לה, והיא בית הכנסת שלמעלה. א"ש נג"ה, כי ביתי בית תפילה יקרא לכל העמים, והיא אש בית לה, מצד הגבורה, שהיא ב', היום השני, שבו נברא גיהנם (שמ"ר פט"ו סי' כב). א' יום ראשון שנברא בו גן עדן, וזה חסד. שהעמוד האמצעי, כמראה אדם הכולל שניהם, וא"ו לימין, אח"ד ל"ב לשמאל, יו"ד ה"א ה"א.

³⁵⁵ עי' עיונים אות מז.

³⁵⁶ עי' לקמן יג ע"א.

³⁵⁷ פע"ח כט ע"ג.

³⁵⁸ נמחק בפע"ח.

³⁵⁹ פע"ח שער הנגהת הלימוד ל' @???

שְׁעָה"כ

שהם ש"ק³⁶⁰, ובבקר יום שבת תכוין לשתי אותיות אמצעיות ו"צ³⁶¹, ובמנחה תכוין לשתי אותיות אחרונות י"ת.

³⁶² עוד תכוין בליל שבת בשתי אותיות ש"ק, לפי שבלילה נק' המלכות הקל שהיא חיבור ד' שמות יהו"ה אהי"ה יהו"ה אדנ"י, ובשחרית נקרא המלכות תפוחין, ובמנחה נק' קדישין.³⁶³ והנה בלילה עולה המלכות לנה"י של ז"א, והם סוד ש' וסוד ק' כמבואר אצלנו (סג ע"ג), וז"ס שבת ש' בת (זהר ח"ב רד ע"א), כי המלכות הנק' בת עולה אל נה"י הנק' ש'.³⁶⁴ ובמנחה יכוין בשתי אותיות י"ת, כי אז היא נקראת קדישין כנו', וקדוש הוא בנימו' י"ת, והם סוד ת"י נימין שברישא דז"א (אדר"ר קב"ח ע"ב)³⁶⁵.

גם צריך לכוין בקצור כל זה בלילה בג' פעמים שאומרים ויכולו כו' בליל שבת. והנה בויכולו הראשון יכוין באותיות ש', לפי שאז הנה"י דז"א, שהם ג' ענפי אות ש', נעשו מוחין אליה. בויכולו הב' יכוין באות ק', כי אז היא נק' תפוחין, לפי שג' מוחין שלה נעשה לה עתה יותר מלמעלה, והוא מן חג"ת שבז"א, והם סוד ג' אבות שכולם נרמו אות ק', כי ביצח"ק ויעק"ב כבר נמצא בהם אות ק' ממש, ובאברהם נרמו בו במה שהוליד לק' שנה. וכן הנה"י עצמם נעשים ק', שהם ג"פ ל"ג ל"ג, בקבלתם עתה שפע מן חג"ת כמבואר אצלנו (לקמן ע"ד בד"ה ובאות ק'), ועי"ש. וביכולו הג' יכוין בחב"ד שהם יותר (ג ע"ד) עליונים, ובכל קוין ת"י נימין כמנין קדוש.

עוד ירצה כוונת הענין בארוכה, וביאור הענין הוא, כי בליל שבת אומרים ב' פעמים ויכולו, הראשון בתפילת ערבית, והב' הוא אחר העמידה, שאומרים כל הקהל יחד. ושם (לקמן דרוש ויעבור דורש ה') הודעתך כי ויכולו הראשון הוא רומז במלכות שעולה עד נה"י של ז"א. וביאור הענין הוא במה שנתבאר אצלנו כי הנה"י של אימא הם מוחין אל הז"א, והם מתפשטין בכל ז"א, וג' פרקים האחרונים מהם הם בנה"י של ז"א, ואלו נעשין עתה מוחין אל המלכות. וכנגד זו העליה תכוין באות ש' של שקוצי"ת, כנודע כי אות ש' נחלקת לג' ווין שיש בצורת שי"ן, ורומזין לנה"י הנז'. והנה הג' ווין הם עולים בנימו' י"ת, וז"ס וכל שיח השדה (בראשית ב ה), ולכן תכוין כי עתה המלכות נק' חק"ל, שהוא תרגום של שדה, שהוא סוד הנה"י הנז' הנק' שיח השדה.

ובאות ק' של שקוצי"ת תכוין בויכולו הב', שהוא עליה הב', שבה מקבלת המלכות במוחין שלה אור מן חג"ת דז"א, אשר שם ג' פרקין האמצעים דנה"י דאימא, כי גם הם נק' מוחין, כי כל בחי' הנה"י דאימא נק' מוחין. ואמנם לפי שאין המלכות עולה עתה עד שם, רק שאור חג"ת דז"א מתפשט בנה"י דז"א למטה במקומה, ולכן נרמו מציאות זה באות ק'. וביאור הענין הוא, כי אם תחלק אות ק' לג' חלקים, יהיה כל חלק מהם ל"ג חלקים, כי ג' פעמים ל"ג הם ק', והוא כי חג"ת, כל אחד מהם כלול מעשר, והם שלשים, ואלו הג' חג"ת נכללין ויורדין למטה בכל א' מן הג' תחתונות הנקרא נה"י המאירים במלכות, ולכן הם ל' וג'. וכאשר תכלול ג' פעמים השלשים עם כל א' מהג', יהיו ג"פ ל"ג ל"ג, שהם ק' עם הכוללות, כי כונתינו הוא להוריד החג"ת שהם ל' אל נה"י שהם ג'.

- מאיר הכוונה -

³⁶⁰ צ"ע שכאן לא מוזכר שזה גובר אלא רק מכוונים את זה לבד. {}

³⁶¹ ו' לתפלת שחרית ז' לתפלת מוסף (נוסף בפע"ח).

³⁶² פע"ח לח ע"ב.

³⁶³ פע"ח לו ע"א.

³⁶⁴ פע"ח לו ע"ג.

³⁶⁵ ז"ל: וכל קוצא וקוצא אית ביה ארבע מאה ועשר נימי דשערי. עי' לקמן איתא שזה בהארט

הא"א ברישא דז"א.

שְׁעָה"כ

ובשחרית תכוין לאות ו' כנגד ישמח משה (שחרית דשבת), שהוא אות ו'³⁶⁶. ובמוסף תכוין לאות צ' שהוא כנגד היסוד, צדיק יסוד עולם (משלי י כה), כי אות צ' רומז אל היסוד שהוא הצדיק, שבו תפלת מוסף³⁶⁷. ובמנחה תכוין לאות י' מן שקוצי"ת, באומרוך (תהלים סט יד) ואני תפלתי לך ה' כו', ומלת תפלתי ר"ל תפלת י'. וביאור הענין הוא כי עתה עולה עד מקום הדיקנא דא"א כמבואר אצלנו ונודע. והוא כי בהיותו ז"א למטה, היה יורד השער של רישא דא"א נמשך בראש ז"א להשפיע לו, והשער הזה הוא סוד ת"י נימין כמנין ב' אותיות י"ת של שקוצי"ת.

וכבר ביארנו³⁶⁸ באדרת נשא (דף קכח ע"ב) כי הם ת"י נימין כמספר קדוש, ובסוד ת"י עלמין ות"י עיבר הנז'. והנה בחינה זו היא סוד שם יהו"ה דע"ב דמילוי יודין, ויש עשר אותיות במילואו, וזהו ואני תפלתי, תפלת י', כי עתה עולה עד עשר אותיות ההם. ומה שהיה בתחילה מקבל השפע הזה בריחוק גדול, דרך אותם השערות, הנה הוא עתה עולה עד שם ומקבל השפע בקירוב גדול, כי השערות ההם הם נמשכין מזאת ההוי"ה שיש בה י' אותיות דמילוי יודין כנז'. וז"ש, לך ה' עת רצון, כי ע"י עליית ז"א בדיקנא דא"א, יש בו כח לקבל שפע מן מצחא דיליה הנק' מצח הרצון (אד"ר קכט ע"א).

ולאות ת' של שקוצי"ת תכוין כנגד תפלת המנחה, שבה אנו אומרים אתה אחד ושמך אחד כו'. והענין הוא כי הנה ד' יודין יש בשם ע"ב הנז', וכל י' מהם כלולה מי' הוא ק', ונמצאו ארבעתם עולים בנימ' ת', וזהו אתה אחד, ר"ל א"ח ד'³⁶⁹, כי עתה הז"א הנקרא א"ח עולה עד מקום ד' שהם הד' יודין הנז', וז"ס אחד.

³⁷⁰ ואחר שנכנס לבית הכנסת, שמעתי בשם מורי ז"ל שבכניסתו³⁷¹ ישתחוה כנגד ההיכל, ואחר כך יאמר מזמור (תהלים סז ב) אלקים יחננו ויברכנו, אשר יש בו ז' פסוקים, וכנגדם יקיף ז' הקפות סביב התיבה שבאמצע הבית הכנסת³⁷². ושוב הוא שיכוין לגמור פסוק א' בכל הקפה מהז', עד שיוגמור הז' הקפות בז' פסוקים, ויכוין כי התיבה היא כנגד המלכות, ותכוין להמשיך אליה ז' אורות מקיפין שהם מן החסד עד המלכות. ואור המקיף של המלכות ג"כ אנו ממשיכין אליה והיא מכלל ז' המקיפין. ותכוין לכלול עצמך לקבל מן ז' אורות המקיפין האלו, אתה והמלכות ביחד.

וביום א' תכוין לפסוק ראשון, שהוא אלקים יחננו כו', ותכוין שהוא גובר על הז'³⁷³ פסוקים והוא תגבורת החסד על ו' התחתונים. וביום הב' תכוין כי פסוק הב' גובר על כולם, וכן תכוין עד יום הו', כי אז תכוין בפסוק הו' שהוא גובר על כולם. ואמנם ביום השבת אין צריך להקיף רק הקפה א' בלבד³⁷⁴. וספק³⁷⁵ בדבר אם הוא כנגד הת"ת הנק' שבת וכולם

- מאיר הכוונה -

³⁶⁶ עי' ע"ח שער לח פרק ו': נלעד"ח שזהו כוונת הפסוק שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו ר"ל כי משה יסוד דאבא המלוּבש תוך ז"א שהוא ו"ק שהם אותם הס' רבוא ואנכי בקרבו דייקא.

³⁶⁷ עי' תיקו"ז (לד ע"א): תפלת מוסף דא צדיק דכליל כלהו צלותין.

³⁶⁸ צ"ע שכל הנזכר כאן איתא באד"ר עצמו, וצ"ע. {}

³⁶⁹ עי' עיונים אות עה.

³⁷⁰ פע"ח כח ע"א.

³⁷¹ "שמעתי בשם מורי ז"ל שבכניסתו" נמחק בפע"ח.

³⁷² ולא את הבית הכנסת עלמיה (נוסף בפע"ח).

³⁷³ הו' (פע"ח).

³⁷⁴ עי' יחוד בזה הענין הוצא דעיונים אות מה.

³⁷⁵ ויך ספק (פע"ח).

שְׁעָה"כ

כלולות בו, או אם הוא כנגד הבינה הכוללת לכלל³⁷⁶ הז' ולכן אין בשבת רק הקפה א', ע"כ שמעתי בשם מורי ז"ל³⁷⁷.

אבל אני ראיתי שהוא (ד ע"א) היה בא לבית הכנסת, ולא היה מקיף שום הקפה, ואפשר כי בשביל שלא היה הוא מן הי' הראשונים³⁷⁸, לפי שהיה מתאחר לבא כנ"ל, ולכן לא היה מקיף מפני הרואים, שנראה כיוהרא, כנלע"ד³⁷⁹.

ואמנם מה שאני שמעתי ממורי ז"ל, הוא שיכוין כי בית הכנסת הוא בחי' שם הוי"ה דמילוי ההי"ן העולה בגימ' ב"ן, שהוא בית כנוסיא³⁸⁰ לג' שמות העליונים ממנו, שהם ע"ב ס"ג ומ"ה ושם ב"ן זה הוא המלכות, ויש בה י"ס ואם תמנה עשר הויות דההי"ן של ב"ן יהיו בגימ' כמנין כנסת, עם הי' כוללים שלהם³⁸¹.

גם ראיתי למורי ז"ל נזהר בתכלית הזהירות שלא לדבר כלל בבית הכנסת, אף שלא בשעת התפלה. וכמעט שאפי' בדברי מוסר ותוכחות ותשובה³⁸² לא היה רוצה לדבר, כדי שלא ימשך מזה איזה דיבור של חול. גם ראיתי נזהר מלרוק בבית הכנסת, ואם נזדמן לו רוק היה מבליעו בטליתו או בולעו בגרונו.

גם כל הזמירות והקרבנות והק"ש היה מורי ז"ל נוהג לאומרם מתוך סידור התפלות שבידו, אבל בתפלת העמידה דלחש, היה עוצם עיניו ואומר על פה, וגם בחזרת הש"ץ היה עוצם עיניו ושומע ומתכוין לדברי הש"צ.

דרושי ציצית דרוש א

דרוש א' בענין הציצית.

³⁸³דע כי ענין הציצית³⁸⁴ הוא בחי' אור המקיף, כנודע אצלנו כי יש א"מ ויש א"פ³⁸⁵. וכבר ידעת כי ז"א בהיותו בתוך אימא בסוד העיבור, לא היה אלא בבחי' שש קצוות בלבד, ג' כלילן בתלת. ולא היו אז בו³⁸⁶, לא בחי' ראש ולא בחי' זרועות³⁸⁷, אלא

- מאיר הכוונה -

³⁷⁶ כל (פע"ח).

³⁷⁷ ע"כ שמעתי צ"ס מורי ז"ל" נמחק צפע"ח.

³⁷⁸ "ואפשר כי צביל שלא היה הוא מן הי' הראשונים" נמחק צפע"ח.

³⁷⁹ אך כשהיה משכים צבית מדרכו היה מקיף (נוסף צפע"ח).

³⁸⁰ עי' תיקו"ז צה ע"א: תפלה למשה תפילה לדוד בית הכנסת איהו כנוסיא דכלהו ברכאן תפילה איהי בגין דאיהו סוס לקודשא בריך הוא ואיהי אתעבידת טפלה לרוכב הכי אוקמוהו מארי מתניתין אין הרוכב טפל לסוס אלא הסוס טפלה לרוכב אית טפל בט' ואית תפל בת' כגון היאכל תפל מבלי מלח והאי תפילה הכי איהי בת'.

תרגום: תפלה למשה תפלה לדוד בית הכנסת הוא כנוס של כל הברכות התפלה היא משום שהוא סוס לקדוש ברוך הוא והיא נעשית טפלה לרוכב כך פרשוהו בעלי המשנה אין הרוכב טפל לסוס אלא הסוס טפלה לרוכב יש טפל בט' ויש תפל בת' כמו היאכל תפל מבלי מלח והתפלה הזו כך היא בת'.

³⁸¹ בסוד הל"א אנכי טוב לך מעשרה צנים וכו' ואח"כ יאמר הרי קבלתי עלי עול מלכות שמים שלימה שתקנתי צע"ה שהסרתי הקליפות מאצ"ע ויהי נועם וגו' (פע"ח). צענין עשרה צנים עי' לקמן בשעה"כ נ ע"ג.

³⁸² אפילו בדבר מוסר ויראת שמים לא היה משיב תקובה עד שיאלא מצבת הכנסת (פע"ח).

³⁸³ פע"ח יד ע"ד.

³⁸⁴ ענין הציצית" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "כל לציצית".

³⁸⁵ אצלנו כי יש א"מ ויש א"פ" נמחק צפע"ח.

³⁸⁶ "אז צו" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "לו אז".

³⁸⁷ עי' כללים ח"א לא ע"א: אמנם מה שיש להקשות בזה, כי מאחר שכל הנה"י הם באמת רק לבר מגופיה, ועיקר מציאותו הוא רק החג"ת, א"כ אלמה נסדר ראשית התהוותו של האדם רק בבחי' נה"י, וכמ"ש בנדה (דף ל ע"ב) למה הולד דומה במעי אמו, לפנקס שמקופל כו' וראשו מונח לו בין ברכיו כו', והוא סוד תלת כלילן בתלת כנודע. אך הטעם הוא ג"כ ע"פ מה שאמרנו, כי עיקר

פְּעָה"כ

גוף א' פשוט בלבד. וכנגד זה הוא הציצית³⁸⁸ הקטן, שאין מתעטפין בו לא את הראש ולא את הזרועות. אבל הציצית³⁸⁹ הגדול, המעטף את הראש, הוא בחי' אור המקיף דו"א כשהגדיל³⁹⁰ ונעשו לו י"ם גמורות, ונתפשטו ראשו וזרועותיו. ולכן שיעור זה הטלית הגדול של העטיפה הוא כדי לכסות ראשו ורובו כמ"ש בגמ' (מנחות מ ע"ב).

והנה זה הטלית איננו מגיע רק עד החזה³⁹¹ שהוא רובו של גוף האדם³⁹³, כי שם מאחורי החזה דו"א יצאת נוק' דידיה³⁹⁴, ואין שם בחי' טלית. וזהו הטעם שהנשים פטורות מן הציצית. וד' הציצית יוצאים ממנו³⁹⁵ ומקיפין את הנקבה אשר שם מתחת החזה, ולכן נק' ציצית לשון נקבה ולא ציץ, להורות על שהם מקיפין את הנקבה³⁹⁶.

והנה לסיבה זו הצריכו הגאונים להתעטף עטיפת ישמעאלים, ומחזירים ב' הציציות שבצד ימין אל צד שמאל³⁹⁷, באופן שיתחברו שם בצד השמאל מאחוריו כל הד' ציציות³⁹⁹, ויהיו תלויים מאחוריו בצד שמאל, במקום התחלת בנין הנקבה מאחורי החזה. גם רבינו סעדיה ז"ל כתב בפירושו שחיבר בלשון ערבי בפרשת בא ענין עטיפה זו, וטוב ונכון לעשות כך, ולפחות ישאר מעוטף כך כדי שיעור הליכת ד' אמות⁴⁰¹ בעת שמתעטף בציצית. ואח"כ יסיר העיטוף מעל צוארו, וכך היה מנהגו של מורי ז"ל.

ולכן בהיות האדם שלא בשעת התפילה בשאר היום אינו חייב בעיטוף ציצית הגדול⁴⁰² רק בציצית קטן⁴⁰³ די לו, כי אז הז"א בתוך ביתו שהיא אימא עילאה, ועומד

– מאיר הכוונה –

מה ששולח האדם בהעוה"ז הנה הוא כדי לתקן את אשר למטה הימנו, וכל סוד בהמה, ולכך נעשה תחילת יצירתו ג"כ בבחי' הנה"י שהוא סוד בהמה, והוא ג"כ מש"כ בזה"ק (פ' משפטים צד ע"ב) בר נש כד אתייליד יהבין ליה נפשא מסיטרא דבעירא כו' זכה יתיר כו' זכה יתיר כו' ע"ש. והנה הוא הולך וגדל ממטה למעלה, כי ע"ז שולח בהעולם לקשרו עם העולם ולהעלותה עמו. אמנם עיקר עומק הדברים בזה יתבאר בעה"י לקמן כלל ט' בארוכה ע"ש. ועכ"פ הרי נתבאר לנו כי כל עיקר הנה"י הניתן בהאדם הוא רק כדי לקשרו עם העולם לתקן העולם ע"ז, ולכן אמרו כי כל הנה"י הם לבר מגופיה ודי בזה.

³⁸⁸ טלית (פע"ח).

³⁸⁹ טלית (פע"ח).

³⁹⁰ עי' לקמן דרוש ו' שזה יניקה.

³⁹¹ פְּלִיטָה"ת (פע"ח).

³⁹² עי' לקמן הערה 477. עי' לקמן פרק ב' ד"ה ונחזור לענין ראשון והערה שלנו שם 478, שמשמע שיש ב' מיני מקיפים בטלית, א' ישר והוא עד הסוף וא' חוזר והוא עד הראש או עד הגרון או עד החזה (עי"מ), והציצית יוצאין בחזה כדלקמן פרק ב' ד"ה וא"ת והרי הטלית, ושם משמע שאפילו בבחי' אור מקיף הישר זה רק עד החזה לגבי ההלכה שבו. {

³⁹³ היינו רוב הספירות כאשר כוללים גם שליש ת"ת עי' סוף פרק ב.

³⁹⁴ עי' ע"ח שער לד פרק ד.

³⁹⁵ מד' כנפות הטלית (פע"ח).

³⁹⁶ משמע שציצית עצמם מקיפים את הנוק', והבגד מקיף לז"א. ועי' הערה 481.

³⁹⁷ כי פס הוא עיקר מליאת המלכות כנודע (נוסף צפע"ח).

³⁹⁸ צד שמאל היא בחי' נוק' עי' לקמן דרושי ר"ח עו ע"ב וכן לעיל ב ע"ד.

³⁹⁹ עי' לקמן הערה 516.

⁴⁰⁰ מכלן עד סוף הפיסקא לא מלאתי צפע"ח.}}

⁴⁰¹ עי' לקמן הערה 1392 בענין ד' אמות.

⁴⁰² פְּלִיטָה"ת שעת התפילה בשאר היום אינו חייב בעיטוף פְּלִיטָה"ת נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "בתוך ביתו, אז אין לו".

⁴⁰³ עי' הקד' השעה"ק: צריך שיהי' עוסק בתורה מעוטף בטלית ותפילין. וכנראה שזה מציאות של תיקון, אבל שאר היום שלא לומדים או מתפללים אין ענין, וכן עי' לקמן ט ע"ג ד"ה ולכן אנו. { }

שְׁעָה"כ

בתוכה⁴⁰⁴ כי שם ביתו. אמנם אחר שהגדילו ב', זו"ן, ובא הוא לבית הכנסת שהיא הנוק' בית כנוסייא לכל, אז מתעמף בטלית גדול.

⁴⁰⁵ועתה נבאר ענין ד' ציציות איך מקיפין את הנוק' כנ"ל. והענין הוא, כי אלו הד' ציציות הם יוצאים מן הצדיק העליון, הנק' צדיק ויסוד⁴⁰⁶, כמו שאמר הכתוב, מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק כו' (ישעיה כד מז)⁴⁰⁷. והענין הוא, כי כמו שמן הדעת העליון שהוא בחי' הלשון⁴⁰⁸ יוצא ממנו בחי' ההבל שהוא אור מקיף המלביש⁴⁰⁹ כנודע⁴¹⁰, כן מן⁴¹¹ היסוד התחתון יוצא הבל המקיף והמלביש, והם סוד ד' ציציות⁴¹². ועניינם הוא במה שנודע כי הם⁴¹³ ה' הסדים וה' גבורות, והה"ג הם ה' אותיות מנצפ"ך שהם מן הבינה כנודע, כי אור המקיף דו"ן הוא שם⁴¹⁵ אהי"ה שהיא אימא עלאה, כי ממנה הוא הכתר המקיף⁴¹⁶ ולכן אלו ד' ציציות שהם ענין הה' גבורות הם בחי' אור המקיף⁴¹⁸. וכבר ידעת כי אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי (סנהדרין כב ע"ב)⁴²⁰. וביאורו הוא, כי הנוק' דו"א לא היה לה בתחילה רק הוי"ה אחת פשוטה בד' אותיות בלבד, ואחר שבא עליה ז"א⁴²¹, יהיב בה בחי' ההוא רוחא דשביק בה בעלה⁴²², כנז'

- מאיר הכוונה -

⁴⁰⁴ "כי אז הז"א צתוך ביתו שהיא אימא עלאה, ועומד בתוכה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שהוא בחי' ז"א בהיותו צעיבור צתוך הבינה".
⁴⁰⁵ פע"ח יד ע"ד.

⁴⁰⁶ "הלציק העליון, הנק' לדיק ויסוד" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "מן היסוד הנקרא לדיק עליון".

כנראה שכוונתו ליסוד אמא שהיא בחזה דז"א ול"ע. ועי' לקמן הערה 412.
⁴⁰⁷ כנזכר בזוהר פרשת שלח לך דף קעה ע"א (פע"ח). עי' עיונים אות מט.

⁴⁰⁸ שצתוך הפה (נוסף בפע"ח).

⁴⁰⁹ "שהוא אור מקיף המלביש" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "המקיף ומלביש".
⁴¹⁰ עי' ע"ח שער ז"א פרק ד כלל ב ובכ"מ (לש"ו פע"ח). הובא בעיונים אות נ.

⁴¹¹ מזה (פע"ח).

⁴¹² למהרר"ו זלה"ה נלע"ד מש"ל כי ליצית הוא מקיף אמא לזו"נ נ"ל חיים קזהו חזי תפארת תצונה ונ"ה החדשים היורדין ומקיפין מחוץ לראש עד כתר רחל כי עד שם מגיעין עד החזה וזהו ענין מציאת הטלית אך לכתר רחל אז הם ד' ליצית היוצאין מיסוד תצונה והענין כי גם אין זה בחי' תצונה עצמה אלא מקיף חיצון דז"א והבן זה מאד ואם כן יסוד תצונה זו תוך יסוד מקיף דז"א ומשם יוצאין להאיר לרחל ויש מקיף יותר פנימי כנודע כי הם ג' מקיפין וגם יש שם נה"י לתצונה חדשים והם בחי' התפילין והרצועות מכסים ללחיה קשר של תפילין ויורדין ועושין כתר לרחל לתפלה של ראש והרצועות כעין ליצית (נוסף בפע"ח).

⁴¹³ יש (פע"ח).

⁴¹⁴ היינו הארות היוצאים מיסוד, ועי' לקמן הערה הבאה שהה"ח נשארים בפנים וה' גבורות מקיפים, ועל אף ששם מדובר בפה, וכאן ביסוד, היינו דברי רבינו כמו שמן הדעת העליון וכו' שהם דומים זה לזה.

⁴¹⁵ משם (פע"ח).

⁴¹⁶ המקפת (פע"ח).

⁴¹⁷ ועי' ע"ח שער כג פרק ב: אמרו בתקונים (קמב ע"ב) כי כל הכתר הוא אהי"ה. והענין הוא כי מבחי' אמא, הנקרא אהי"ה כנודע, נעשית כתר דז"א.
⁴¹⁸ לנוק' אמנם עניינם נתבאר בפרק המ"נ וזה עניינם בקילור (פע"ח).

⁴¹⁹ עי' עיונים אות נא.

⁴²⁰ עי' שער טל פרק ז, שהעשיית כלי היא הנתינת רוח הנזכר לקמן, והוא כריתת הברית.

⁴²¹ עי' ע"ח רפ"ח ג: שם של ב"ן דמילוי ההי"ן אשר במלכות הוא ב' הוי"ת יחד ממש, והיא הוי"ה כפולה, ונקרא מערת המכפלה כנודע, כי ר"ד דמילוי יו"ד גי' י' כחשבון אות הפשוט, וכל השאר הם אותיות הוי"ה כפולה ממש. והנה ענין ב' הוי"ת אלו עניינם הוא, כי הוי"ה א' בחי' ז"א,

שְׁעָה"כ

בסבא דמשפטים (דף צט ע"ב)⁴²³, ועליו נאמר, ויהי בצאת נפשה כי מתה (בראשית לה יח) כנודע⁴²⁴. וזה הרוחא הוא בחי' מילוי ההוי"ה (ד ע"ב) הנז' ⁴²⁵ דמילוי ההין, העולה בגימ' ב"ן. והנה ה' אותיות הם במילוי הזה, והם ו'ד'הו"ה, והם בחי' ה' הסדים דיהיב בה בביאה הראשונה הזאת, אבל⁴²⁶ לא היה בה רק ד' אותיות יהו"ה כנז'.

האמנם עכ"ז נודע הוא כי הנקבה היא בסוד ד' אחורי הוא"ו, שהיא הנוק' באחורי דכורא⁴²⁷. ונמצא כי היא נרמזת באות ד' שאצל אות ו' שהם מילוי יו"ד. ונמצא כי גם בה יש ה' אותיות, לפי כי גם היא נכללת באות ד' כנז', ואלו הם הה' גבורות שנמשכים בה. וזהו ענין ה' קשרים וד' אוריים שיש בכל כנף וכנף, כי הה' קשרים הם סוד הה' הסדים של היסוד הנק' קשר ושורוק⁴²⁸ כנודע⁴²⁹, והם כלולים בד' אוריים שהם ד' אותיות פשוטות של הוי"ה אשר בה כנז', כי כל בחי' אור היא בנוק⁴³⁰. ואמנם כפי האמת אינם רק ד' מילויים כי שתי אותיות ו"ד הראשונות הם מילוי אות אחת בלבד, שהיא אות יו"ד הראשונה. נמצא כי הם ד' מילויים בלבד לד' אותיות ההוי"ה, ולכן הם ד' ציצייות וכן ארבע אותיות הפשוטות שלה, וד' המילויים [אלה], הם ח' חוטיין שבכל כנף.

– מאיר הכוונה –

והוי"ה הב' הוא בחי' הנוק' עצמה. וכאשר מתחברים הז"א בנוק', אשר אז מאיר ז"א בנוק', הנה אז הז"א נותן הארת הוי"ה שלו אליה, ואז נעשין ב' הוי"ת בנוקבא, ואז נעשית בה שם ב"ן שהוא בחי' ב' הוי"ת וזכור הקדמה זו.

⁴²² (עי' שער ט"ל פרק ז): ואותה רוח שהשאיר ונדבקה באותו הכלי לא נאבדה שהרי אין אפילו דבר קטן בעולם שאין לו אתר ומקום להטמן ולהתכנס לשם ולא נאבד לעולמים ולכן אותה הרוח שהשאיר באותו כלי שם הוא ודאי רודף אחר העיקר והיסוד (שלו) שיצא ממנו ומביא אותו ובונה אותו במקומו במקום של אותה רוח בת זוגו שיצאה עמו ונבנה שם כמקדם וזוהי בריה חדשה עכשיו בעולם רוח חדשה וגוף חדש.

⁴²³ עי' עיונים אות נב.

⁴²⁴ עי' ע"ח שער ט"ל פרק ח: ויהי בצאת נפשה כי מתה כי בנימין לקח אותו החלק עצמו הנשאר באמו שהוא הנפש שלה ממש ובלדתה אותו יצאה נפשה ממש ואז מתה והבן זה.

⁴²⁵ נמחק צפע"ח.

⁴²⁶ היא (נוסף צפע"ח).

⁴²⁷ צ"ע בכוונתו, שאם זה ד' שבא אחרי הו' כמש"כ כאן במילוי ה' זה מובן. אבל ד' אחורי הו' כמו שכתוב, עי' אח"ף ג': ה' זו צורתה ד'ו כנודע, כי הלא תבונה זו התפשטותה בו"ס דז"א כנ"ל, וכנגד הד' של ה' יצאה מכח זאת התבונה לאה מאחורי ז"א סוד ד', קשר של תפילין, וכנגד ו' שבתוך הה' – לש"ן ו"ס של הז"א [כחב"ד ח"ג - ביאורים], הרי כי ה' זו עשתה סוד ו' וסוד ד' שהיא לאה, שהיא ד' אחורי ו', שהם ו"ס ראשונים דז"א. ועי' ביאורים ח"ב סג ע"ב עומק בענין הו"ד שבאות י'.

⁴²⁸ צ"ב נקוד סר"ק (פע"ח).

⁴²⁹ ועי' לקמן דרושי עמידה דרוש ו' בברכת שים שלום דף לז ע"ג (ש"ש). עי' תיקו"ז קכא ע"א: יסוד באמצעיתא איהו שרק.

עי' תיקו"ז (קנא ע"ב): שר"ק קשר המרכבה, ועי' גר"א תיקו"ז כה ע"ד: שרק הוא קשר בהיפך אתון

⁴³⁰ עי' דעה ח"ב קנח ע"א שמביא מקור מספר הבהיר (סי' נה דף י"ז רע"א): מ"ט אתקריאת נקבה על שם שנקביה רחבים, ויש לה נקבים יתרים על האיש.

עי' ע"ח נסירה ח: יסוד הזכר להיות רובו מצד החסדים, לכן יש בו רבוי אור ונמשך ממנו תוספת אור אל היסוד שבו, והוא בולט. אמנם הנוקבא באה מצד הגבורות שהם דינין, אין בה רבוי אור כדי להוציא בה בחי' יסוד בולט ממש, אמנם הוא אור בלתי מורגש, ונקרא אורא דכיא כמבואר במ"א, כי היסוד דכורא נקרא באד"ר [אמה] (אשא) דכיא וכו' ושל נקבה אורא דכיא.

ועי' שער מאמרי רשב"י נה ע"א: היסוד דאימא נקרא אורא בסוד מגדל הפורח באויר שהזכרנו למעלה. והענין הוא כי יסוד הזכר הוא ארוך ובולט וממשיי והוא מפני שהזכר הוא בסוד החסד המתפשט בתוכו וריבוי הארת החסדים גורמין שפע גדול ביסוד שלו ובולט לחוץ מרוב הארתו. אבל יסוד הנקבה הוא קצר מאד והוא יסוד אור וחלל ואינו ממשיי לפי שהנקבה היא בסוד הגבורות המתפשטין בתוכה כנודע ואין הגבורות מאירות כמו החסדים.

ועי' דעה ח"א מא ע"א: והוא משום כי היא הבית קיבול לכל המציאות דלמטה המתילדים ממנה, וקודם שנתעברה מהמציאות דלמטה הרי הוה אותו המקום בה בבחי' פנוי וחלל.

שְׁעָה"כ

ועתה נבאר ענין ד' מילויים אלו שבהוי"ה דההיז העולה ב"ן מה ענינים. דע כי ד' בחי'⁴³¹ נמשכים אל הנקבה: הא', היא בחי' הנפש שנותן בה היסוד לעורר המ"ן, ועל ידה נעשית כלי. הב' הוא מ"ש בפ' תרומה (דף קסו ע"ב) ע"פ אור זרוע לצדיק כו'⁴³². והענין הוא כי נשמות הצדיקים הם מזדווגות ממש עם הנוק' ממש הנק' מלכות. ומהזווג ההוא נבראים נשמות הגרים. וז"ס פסוק, ואת הנפש אשר עשו בחרן (בראשית יב ה). ודע, כי רוב הזווגים הנעשים בזמן הגלות, הם באופן הזה, ולזה נתכוין שם בריה דרב ספרא. הג' והד' הם בחי' הרוח והנשמה שנותן בה, והם בחי' הוי"ה דמ"ה והוי"ה דס"ג. וכנגד ד' בחי' אלו היו ד' מילויים בד' אותיות הפשוטות שבהוי"ה אשר בה כנו'. ואמנם כל ד' בחי' אלו נכללים בבחי' הראשונה הנק' נפש, שהיא כללות המילוי הזה, לפי שכל הוי"ה הזאת במילואה דההיז נק' נפש כנודע, אלא שבנפש הזאת נפרטים ד' בחי' הנז' והבן זה.

⁴³³ועתה נבאר טעם למה כל שאר המילויים דע"ב וס"ג ומ"ה, כל א' מהם היא בסוד עשר אותיות, והויה זו דההיז אין בה אלא ט' אותיות.

אבל הענין הוא, לפי כי בחי' היסוד אין בה⁴³⁴, והוא במה שהודעתך, כי שיעור קומת הנקבה הוא באחורי נה"י דז"א (ע"ה שער כז פרק ב). והנה הנצח וההוד הם ארוכים, אבל היסוד הוא קצר⁴³⁵, ולא נתפשט עד היסוד אשר בה, ונשארה חסרה ממנו. אבל הנצח וההוד הארוכים נתפשטו עד נצח והוד שבה. וזהו הטעם שהמלכות נק' נקבה⁴³⁶, לפי שלא נבראת בסוד היסוד לסיבה הנז'. אבל אימא עילאה היא נק' עלמא דדכורא כנו' בפ' ויצא (קמו ע"א), לפי שאיננה כמו המלכות כנו'⁴³⁷.

גם בזה תבין טעם למה אין בנוקבא רק תריין מוחין כנו' באדרת האזינו (דף רצו ע"א) וז"ל: ונהירו דתריין מוחין גליפין בה כו', לפי שהם מבחי' הנצח וההוד דז"א⁴³⁸. אבל מן היסוד דז"א נברא שיעור קומת גופה הכולל ו"ק, כי גם היסוד נק'⁴³⁹ ו' זעירא (זהר ח"ג יא ע"א), ולכן ממנו נעשית גוף הנקבה בו"ק, אבל בסוד היסוד שבה אין בה ו' שניה, לפי שאות ו' שניה דיסוד דז"א שהוא היסוד שלו, נעשית ו' ראשונות דנוקביה כנוכר, וחסר ממנה ו' שני. וזהו הטעם שחשק ותאות הנקבה להדבק בזכר⁴⁴⁰ למלאות חסרון ו' זו השניה אשר אין לה.

דרוש ב' בענין הציצית

- מאיר הכוונה -

⁴³¹ ע"ח ריש שער תקון הנוק', ושער מ"ד ומ"ן פרק יא כלל כ', וסוף שער דרושי אבי"ע, ועי' שער הגלגולים הקדמה יח, ושער המצות בהר כז ע"א [שזה בחי' ספיחין שכל העבודות האסורים בשביעית היא מ"ד של ז"א בארץ] ועי' מקדש מלך בראשית על ביאור הזהר דף ו ע"א (לש"ו), הובא בעיונים אות נג.

⁴³² עי' עיונים אות נד.

⁴³³ ל"ח מלאתי צפע"ת.

⁴³⁴ עי' שער כט פרק ח: אמנם הנוקבא באה מצד הגבורות שהם דינין, אין בה רבוי אור כדי להוציא בה בחי' יסוד בולט ממש, אמנם הוא אור בלתי מורגש ועי' לעיל הערה 430.

⁴³⁵ שיש לו רק ב' פרקין (יסוד ועטרה) שונה מנה"י שכל א' יש לו ג' פרקין (עי' שער כט פרק ד ועוד), ועי' שער לא פרק ג שיש באמת ג' פרקין, ואין כאן מקומו.

⁴³⁶ עי' לעיל הערה 430.

⁴³⁷ עי' שער לד פרק ב אות יב: דעת המלכות תחילה היה לה ב' כלים לחוד אמצעי וחיצון וגו', אח"כ בביאה ראשונה הניח בה ז"א רוחא לעשותה כלי, ואז נתוסף בה דעת פנימי שהוא שם ב"ן, והוא סוד בנימין, ואז חוזר דעת שלה להיות בחינת זכר, ונתחדש בה או"מ הזכר, ע"כ. משמע שזה נתקן בזיווג, ואמא בזיווג תמידי.

⁴³⁸ עי' עיונים אות נה.

⁴³⁹ יש בו (מבר"ש נה ע"ג).

⁴⁴⁰ עי' ויקרא רבה (פ"ח ס' א): ותפר האביונה זו התאוה שהיא מטילה שלום בין איש לאשתו. ועי' זהר ח"ב ריט ע"ב: ואל אישך תשוקתך כמה דאת אמר ותערוגו על אפיקי מים.

פעה"כ

⁴⁴¹דע כי בזוהר פרשת שלח לך (דף קעד ע"ב⁴⁴²) אמרו כי⁴⁴³ ציצית מלשון הסתכלות, כמו (שיה"ש ב ט) מציין מן החרכים, גם ציצית מלשון⁴⁴⁴ (יחזקאל ה ג) ויקחני בציצית ראשי⁴⁴⁵, והם בחי' השערות הנקראות ציצית. וביאור ענין זה הוא, כי הציצית⁴⁴⁶ הוא סוד אור המקיף אל כל ז"א כולו⁴⁴⁷, אשר עליו ארז"ל, מלמד שנתעטף הקב"ה בטלית לבנה⁴⁴⁸, והבן זה. ולפי שאור המקיף גדול מאד ואין בנו כח להשיגו, ולכן אין הקדושה חלה על הטלית עצמו כמו התפילין. אבל הציציות מצוה כמ"ש חז"ל (מגילה כו ע"ב)⁴⁵⁰. (ד ע"ג) לנו בהם יותר השגה, ולכך נק' תשמישי מצוה כמ"ש חז"ל (מגילה כו ע"ב)⁴⁵⁰. (ד ע"ג) ועתה נבאר ענין הטלית וענין הציציות⁴⁵¹.

דע כי מרישא דא"א נמשך חד קוצא דשערי דתליא עד רישא דז"א⁴⁵², כנזכר באדרת נשא (דף קכט ע"א וקלא ע"ב)⁴⁵³. והנה הוא מאיר במוחין דז"א ומוציא הארתם לחוץ כנודע. וגם בז"א נמשך מן רישיה חד קוצא דשערי ותליא עד רישא דנוקבא⁴⁵⁴. וקוצא דשערי דא"א הם שערות לבנות, ושל ז"א הם שערות שחורות, כנזכר באדרת נשא (דף קמח ע"ב). ושם בפרשת שלח לך ביאורו⁴⁵⁶ דאית ציין ואית ציצית, כי ציין הוא דכורא והוא קוצא דשערי דא"א. ונקרא ציין דכורא, משום דאתפשט עד רישא דז"א דהוי דכורא, אבל קוצא דשערי דז"א אקרי ציצית, נקבה, משום דאתפשט עד רישא דנוק⁴⁵⁷. ונמצא כי ב' ציין וציצית נקראים כך על שם ויקחני בציצית ראשי, שהם בחינת השערות.

- מאיר הכוונה -

⁴⁴¹ פעה"ח טו ע"א.

⁴⁴² עי' עיונים אות נו.

⁴⁴³ "בזוהר פרשת שלח לך (דף קעד ע"ב אמרו כי" נמחק בפעה"ח, ובמקומו איתא "ענין".

⁴⁴⁴ פער כמו (נוסף בפעה"ח).

⁴⁴⁵ "ז"ש פרשת שלח דף קע"ב בר"מ ע"ש ותבין אותו ע"י מה שכתבתי לך כאן פירוש הענין צמה שנודע כי הנוקבא מקומה אחורי הז"א מהחזה שלו ולמטה" נוסף בפעה"ח. ועי' לשון הזהר הוצא בעיונים אות נו.

לא ראיתי תועלת מה זהר} ועי' הערה 443 ולסדר את ההערות}.

⁴⁴⁶ הטלית (פעה"ח).

⁴⁴⁷ עי' לעיל פרק א' שזה רק עד החזה שזה רוב ז"א, אמנם עי' לקמן ד"ה ונחזור לענין ראשון שזה עד היסוד. ועי' הערה 391.

⁴⁴⁸ כשאמר ועבור (פעה"ח).

⁴⁴⁹ עי' מדרש תהילים (מזמור קד): ר' שמעון בן יהוצדק שאל את ר' שמואל בר נחמן, ואמר לו, כיצד ברא הקב"ה את האורה. אמר לו, נתעטף בטלית לבנה והבהיק את העולם באורו. אמנם עי' גמ' ר"ה (דף יז ע"ב): ויעבור ה' על פניו ויקרא אמר רבי יוחנן אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור והראה לו למשה סדר תפלה אמר לו כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם. ועי' ר' בחיי (במדבר טו לח): והכוונה במאמר הזה שבא ללמדנו סדר תפלה ובקשה איך נתחנן לפניו, שנתעטף בטלית ושזכור לפניו שלש עשרה מדות בכוונה וימחול לנו בזה. ובאמרו נתעטף פירוש בטלית לבנה שהוא סימן סליחה וכפרה.

ועי' ספר הקנה (&): הטלית רומז בחכמה עילאה, וזהו שארז"ל שנתעטף הקב"ה בטלית לבנה ר"ל נתעטף הבינה בחכמה.

ועי' עיונים אות נח.

⁴⁵⁰ עי' לקמן ז ע"א ד"ה וצריך לבאר.

⁴⁵¹ פורה זו נמחק בפעה"ח.

⁴⁵² במקום העורף מכנגד המלח שלו (פעה"ח).

⁴⁵³ עי' עיונים אות נט. ועי' הערה פח מה שחסר מפעה"ח דף טו ע"ג.

⁴⁵⁴ עי' עיונים אות ס.

⁴⁵⁵ צמלח שלה ממס' כמ"ש בע"ה בענין תפילין של יד (נוסף בפעה"ח).

⁴⁵⁶ נדצ"ל ביאורו.

⁴⁵⁷ והם בחי' הליצית הג"ל כי הטלית עלמו הנה בחי' אחרת כמ"ש (נוסף בפעה"ח).

פעה"כ

⁴⁵⁸וגם ענין ציצית שהוא לשון הסתכלות כנ"ל, הטעם הוא מפני שאלו השערות אשר בקוצא דשערי דא"א או דו"א היו נמשכים ותלוין לקבל אנפיהו דא"א או דו"א, והו מכוסיין עינייהו דלא יסתכלון לא א"א בז"א ולא ז"א בנוקביה להאיר זה בזה. וע"י מעשינו⁴⁵⁹ במצות הציצית רמינן ושדינן להו להנהו שערי באחוריהו דא"א ודו"א כי היכי דיסתכלון א"א בז"א וז"א בנוקביה⁴⁶⁰. ודא איהו לישנא דציץ וציצית, ציץ אסתכלותא דא"א בז"א, וציצית אסתכלותא דו"א בנוקביה.

⁴⁶¹והנה ע"י הכאת ההוא קוצא דשערי⁴⁶² במוחין דו"א, יוצא הארתם לחוץ וכולטת במצחו ונקרא ציץ דכורא, והארת מוחין דרישא דנוק' הכולטת ע"י הכאת קוצא שערי דו"א נקרא ציצית נקבה.

⁴⁶³ועתה נבאר ענין השערות דרישא דו"א⁴⁶⁴. דע דברישא דו"א יש שלש מיני שערות, ונקרא: קוצין ונימין ושערות. ופשר הדבר הוא, כי כבר ביארנו שיש בז"א ג' בחינות, והם: עיבור ראשון, ויניקה, ועיבור שני דגדלות⁴⁶⁵. והמוחין דעיבור ראשון ויניקה הם שמות של אלקים, ומוחין דגדלות הם של הויות.

גם נתבאר כי בבא המוחין דגדלות בראש ז"א, נדחין המוחין דקטנות למטה, אלא שעב"י עולה הארתם למעלה מתתא לעילא⁴⁶⁶. ונמצא כי מכל ג' בחי' המוחין הנזכרים צומחין בראש ז"א, הקוצין שהם תקיפין יוצאים ממוחין דעיבור. והנימין דאינון שעיעין יתיר, אינון ממוחין דזמן היניקה⁴⁶⁷. והשערות דאינון שעיעין יתיר מכולהו, אינון ממוחין דגדלות⁴⁶⁸. וטעם הדבר הוא כי שער הם אותיות עשר⁴⁶⁹, והוא בחינת המוחין דגדלות שהם הויות, דמילויים שבכל אחת יש בה י' אותיות, שהם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן⁴⁷⁰. גם שער הוא אותיות עשר בסוד י' אות ראשון של הויה.

- מאיר הכוונה -

⁴⁵⁸ פעה"ח טו ע"ב.

⁴⁵⁹ כוונתינו (פעה"ח), אלמנס פעס אחרת כותב מעשינו. {}

⁴⁶⁰ לא נ"ל שיש לזה מקור באדרא. ועי' עיונים אות סא. {}

⁴⁶¹ פעה"ח יז ע"ב.

⁴⁶² לא"א (נוסף בפעה"ח).

⁴⁶³ פעה"ח טו ע"ג.

⁴⁶⁴ עי' לקמן ז ע"א ד"ה ודע כי השערות.

⁴⁶⁵ מתחילת הפיסקא עד כאן נמחק בפעה"ח, וצמקומו איתא "למכנו לעיל שהצליח נמשכים עד החזה לרך האחור עד רישא דנוקבא והענין כי ג' בחינות יש בזה הא"מ של השערות הנזכר ולכן נבאר כאן ענינם דע כי צמחין הפנימים יש ג' בחינות והם מוחין של עיבור ויניקה וגדלות".

⁴⁶⁶ מתוך הגוף למעלה על הראש צחי' קערות (נוסף בפעה"ח).

⁴⁶⁷ וב' בחינות אלו נתבארו צענין תפלה ק"ר וס"י כי תפילין הג"ל שניהם נמשכין על ידי הכאת הקולין שהם הצליח צמחין דו"א וצמחין דנוקבא וע"ס (נוסף בפעה"ח טו ע"א).

⁴⁶⁸ עי' עיונים אות סב.

⁴⁶⁹ עי' תז"ח טו ע"ג: קום אפתח מלין קמי שכינתא מיד פתח ואמר והמשכילים יזהרו מאן משכילים אלין דאית בהון שכל למנדע למארי עלמין דאיהו עילת כל עלאין בשכינתא דאתמר בה (תהלים קיח) זה השער לה' צדיקים יבאו בו שער בהפוך אתון עשר כלילא מעשר ספירן.

תרגום: קום פתח דברים לפני השכינה מיד פתח ואמר והמשכילים יזהרו מי המשכילים אלו שיש בהם שכל להכיר את רבון העולמים שהוא עלת כל העליונים בשכינה שנאמר בה זה השער לה' צדיקים יבאו בו שער בהפוך אותיות עשר כלולה מעשר ספירות.

⁴⁷⁰ יש לו רק ט' אותיות.

שְׁעָה"כ

והנה השערות הנקראין קוצין שהם ממוחין דעיבור, יוצאין בתחילה, ולכן הם ארוכים ונמשכים⁴⁷¹ עד החזה דז"א, עד רישא דנוק' נק' רחל. ואח"כ בזמן היניקה צומחין שערות אחרות בין השערות הנקראין קוצין⁴⁷², ואלו נקראין נימין, אבל הם יותר קצרים ונמשכים עד הגרון דז"א, עד רישא דנוק' עילאה הנקראת לאה. ועיין בהקדמה ביאור אדרא האזינו (שער מאמרי רשב"י נו ע"א⁴⁷³), בענין קשר תפילין של ראש, שנלעד שם. ואח"כ צומחין ביניהם שערות אחרות ממוחין דגדלות, והם⁴⁷⁴ יותר קצרים מכולם, ואינן נמשכים רק עד גולגלתא דרישא דז"א בלבד, והם לצורך עצמו ולא לזולתו⁴⁷⁵.

והנה עוד שמעתי דרוש אחר ממורי ז"ל בזה, כי קוצין הם נמשכין ויוצאין ממוח חכמה דז"א, ונימין ממוח בינה דז"א, ושערות מן הדעת דז"א הכולל חסדים וגבורות. ונימא בגימ' שהוא סוד הוי"ה דס"ג ומילוייה, שהוא בגימ' ל"ז בהסירך אותיות הפשוטות, וס"ג ול"ז הם ק', ונודע כי הוי"ה זו היא בבינה, ולא שמעתי עוד בדרוש זה.

⁴⁷⁶ונחזור לענין ראשון, והוא כי הטלית בעצמו אשר הציצית יוצאין ממנו ונתלין בו, הוא בחינת אור המקיף על כל ז"א כולו, עד סיום היסוד שבו⁴⁷⁷. ותוך זה המקיף הגדול יש אור מקיף קטן ממנו, ולכן הוא בתוכו, וגם הוא מקיף את ז"א, אלא שאין מקיף לו רק לג' ראשונות שלו, והוא מבחינת השערות הנז', אשר סודן הוא בתחילה אור פנימי שנכנס בז"א, וחוזר ועולה ממטה למעלה בראשו בבחינת שערות, ומקיף סביב הראש מבחוץ, ולכן אלו השערות דמוחין דגדלות דרישא דז"א, הם קצרים והם זקופים מעומד ואינן

- מאיר הכוונה -

⁴⁷¹ הם ארוכים ונמשכים" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "והם הולכים וגללים מעט מעט עד ביאת המוחין דגדלות ואז הם גדולים כל כרכם ומגיעים למטה".

⁴⁷² בין השערות הנקראין קוצין נמחק בפע"ח.

⁴⁷³ ז"ל: רחל מתחלת מן החזה שבו ולמטה ולא מתחלת מאחורי הדעת שבו עד החזה שבו והנה ענין זו העליונה הנקראת לאה היא בחינת הקשר של תפלה של ראש וטעם אצילותה שם הוא כמ"ש למעלה כי המוחין דז"א ירדו מלובשין בתוך נה"י דאימא תוך שלשה חללי גולגלתא דז"א. והנה אין ספק כי המלכות דאימא שהיא למטה מן היסוד דאימא גם היא ירדה ונכנסה לתוכו והיא שם דבוקה ומחוברת בדעת דז"א אבל אינה בכלל מוחין שלו גם ידעת כי כל אור שבעולם יש לו בחינת אור חוזר ואם כן זה האור שבלט במצח ויצא בסו' תפלה של ראש מוכרח הוא שיהיה לו אור חוזר אחוריו שהוא בעורף אשר שם עומדים הנהו קוצי דשערי דא"א ומכים ומאירין שם כנ"ל כי מכחם יצא אור תפלה של ראש ועתה יש לו אור חוזר עד שם.

⁴⁷⁴ וע"כ הם (פע"ח).

⁴⁷⁵ רק עד גולגלתא דרישא דז"א בלבד, והם לצורך עצמו ולא לזולתו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "אמנם השערות הם יותר קטנים והם גדלים צלמנע בתוך הנימים והם יולאים צלמנע ממוחין דגדלות וע"כ הם קצרים יותר מכולם ואלו אינם מתפשטים רק הם עומדים בגולגלתא ובקישא דז"א עצמו לצורך עצמן וע"כ אלו השערות היוצאים ממוחין דגדלות אינם כפופים ונמשכים לכך מטה אמנם הם זקופים למעלה בגולגלתא כדי להאיר צבחי א"מ אל קישא עצמה דז"א ואלו היו כפופים היו אורם יורד למטה מהגולגלתא ולא היו מאירין בהגולגלתא עצמה דז"א אבל הקוצין והנימין שהם להאיר לקישא דללאה ורחל הם כפופים ויורדים ונמשכים למטה עד קישא דללאה ורחל כנ"ל".

⁴⁷⁶ פע"ח טו ע"ד.

⁴⁷⁷ לעיל איתא עד החזה שז"א, ועי' הערה 392. עי' גר"א תיקו"ז נ ע"ד: התחלת הנוק' שם שהיא נגד נה"י כי שם הדעת שהוא ביסוד וב' כליות נו"ה אלא שראשה נגד נה"י הפנימים וגופה נגד נה"י החיצונים וחג"ת עד טיבורה הוא עד סיום יסודו סיום הדעת והנה התחלתה מטבורא דלבא ופיה נגד טבורא וטיבורה נגד עטרה שלו, ועי' לקמן ד ע"ד ד"ה נראה לע"ד אחרת, וכן שם ד"ה ואם תאמר.

פעה"כ

כפופים ותלויים, כי אם היו כפופים ותלויים כלפי מטה, היה אור המקיף למטה מן הגולגולת⁴⁷⁸. אבל בהיותם זקופים הם מקיפין באור שלהם אל הראש עצמו דז"א⁴⁷⁹.

ואמנם בחינת זה המקיף הקטן הפנימי הנמשך גם מן הנימין דזמן יניקה, כבר ביארנו שמתפשטין עד רישא דלאה, שהוא עד גרון דז"א עצמו⁴⁸⁰.

ובחינה היוצאת גם מן הקוצין דזמן העיבור, אלו הם מתפשטין עד החזה דז"א ברישא דנוק' התחתונה הנקראת רחל. ובחינה זו של הקוצין הם סוד הציציות⁴⁸¹ היוצאות ונתלות מן הטלית שהוא המקיף (ד' ע"ד) העליון החיצון הכולל כל ראשו וגופו דז"א עד סיום היסוד שבו כנ"ל, וכמה שנבאר בע"ה. וזמ"ש באדרת נשא (דף קמה ע"ב) כד אתברי פרצופא דברישא דנוק' תליא חד קוצא דשערי מאחורוי דז"א ותלי עד רישא דנוק' כו⁴⁸².

והנה כיון שאלו ד' ציציות הם בחינת קוצא דשערי דרישא דז"א ממוחין דעיבור, והם סוד א"מ השני הפנימי, א"כ היה ראוי שהציציות יהיו תלויין באמצעו של הטלית, במקום שמימין אותו על הראש, ולא שיהיו תלויין בקצוות הטלית הנוגעים על החזה דז"א. אבל הטעם הוא, כי כיון שאור המקיף הזה הוא קטן מן האחר⁴⁸³, ולכן הוא פנימי ממנו, ולכן לא נתגלו ממנו אלינו אלו ד' ציציות מלמעלה אלא בסיום הטלית, שהוא המקיף הגדול החיצון ממנו, המקיפו גם הוא.

ועוד טעם אחר, כי אור המקיף העליון הנק' טלית לבנה⁴⁸⁴, אורו גדול מאד מאד והוא מבטל הארת המקיף הפנימי הנק' ציציות, כדמיון אור הנר בפני השמש, דשרגא בטיהרא מאי מהניא. ואע"פ שביארנו כי אין אור הטלית מושג אלינו, אשר לסיבה זו אין בו קדושה, עכ"ז זהו בערכינו אנתנו, אבל לא מפני זה נאמר שאין אורו מכבה ומבטל אור הציציות כנז'⁴⁸⁵.

עוד טעם שלישי, והוא במה שנודע, כי היסוד דאימא נתפשט בסוד מוח הדעת בתוך פנימיות דז"א (עי' לקמן דרושי פסח), הנה [הוא] מתפשט עד החזה דז"א בלבד, ועד שם יושבים אורות החסדים והגבורות שבתוכו מכוסין ביסוד ההוא, ואין אורם בוקע ויצא לחוץ להאיר באלו הציציות⁴⁸⁶. ובפרט כי אלו הציציות⁴⁸⁷, בהיותם נמשכים עד החזה דז"א

- מאיר הכוונה -

⁴⁷⁸ עי' שער המקיפים פרק א' שזה אור מקיף החוזר (חיה) שונה מאור מקיף הישר (יחידה), וכן משמע בשער מב פרק ג.

⁴⁷⁹ עי' לעיל הערה 475. היינו שהשערות יוצאים טיפה מהראש ולא יותר.
⁴⁸⁰ צ"ע למה הוא מזכיר גרון דז"א ולא אחורי דעת דז"א כמש"כ בשער מאמרי רשב"י לעיל הערה 473, וכן בשער כג פרק ד, ועי' לקמן דרושי עמידה ה': לאה יוצאת מן סיום הדעת דז"א שהוא שיעור אורך הגרון עד החזה, אלא כמובן ששורש כל האורות הם מהצד פנים, על אף שעמידתם הוא מאחורא. ועי' ע"ח שער כה דרוש ב (ב) מ"ב: סיום הגרון דז"א שם מתחברין נה"י דאמא ביחד, כי מבשרי אחזה אלוה (איוב יט כו), כי במקום סיום הגוף במקום המתניים, שם הם דבוקים יחד נה"י, ומשם ולמטה הם מתפרדין כל אחד בקו שלו. והנה במקום סיום הגרון ולמטה שם מתחילין להתפצל נה"י דאמא בז"א, כי הנצח הוא נכנס תוך זרוע ימין דז"א, והוד נכנס תוך זרוע שמאל, ויסוד ועטרה נכנס תוך הת"ת של ז"א, וכל א' מופסק ומובדל מחבירו, וכל א' וא' יש לו מחיצה בפ"ע. ועי' עיונים אות סג.

⁴⁸¹ ממקום עמדינת היה יותר מתאים לומר הציצית הם הארה היוצא מ"מקיף" דעיבור דז"א אל נוק', וכן עי' לקמן הערה 497. וכן עי' לעיל דרוש א' ד"ה והנה זה הטלית שהם מקיפים לנוק' } } } צריך לעבוד לבד ולהחליט. } } }
⁴⁸² עי' עיונים אות ס.

⁴⁸³ המקיף הגדול שהוא הטלית (פע"ח).

⁴⁸⁴ עי' לקמן הערה 448.

⁴⁸⁵ וע"כ לשני סיבות אלו אין הצליח ניכרין ונגליון אלא צסיום הטלית [כד' כפנות - נוסף בלש"ו] מהחזה ולמטה כנזכר למטה כי משם ואילך אין שם בחי' טלית (כד' כנפות ואינו דבר בפ"ע - נמחק בלש"ו) (פע"ח).

⁴⁸⁶ כי היסוד דאימא נתפשט בסוד מוח הדעת בתוך פנימיות דז"א, הנה [הוא] מתפשט עד החזה דז"א בלבד, ועד שם יושבים אורות החסדים והגבורות שבתוכו מכוסין ביסוד ההוא, ואין אורם

שְׁעָה"כ

הם שחורים, בסוד (שיה"ש ה יא) קווצותיו תלתלים שחורות כעורב, כנזכר באדרת נשא (דף קלו ע"א שורה ג') וז"ל: תנא בגולגלתא דרישא תליין אלף אלפין רבוא ורבוא רבבן קוצא דשערי אוכמי כו⁴⁸⁸, כנודע כי שערי דא"א הם חורין, ודו"א הם אוכמין, ודנוק' הם אדומים כארגמן, כנזכר באדרת נשא (דף קמא ע"ב שורה ח') וז"ל: ואתערו שערי ברישאה כולהו סומקי דכלילן בגו גוויי הה"ד ודלת ראשך כארגמן כו⁴⁸⁹. ונמצא כי אלו הציציות הם שחורות, ואינם ניכרות ונגלות עד הגיעם אל החזה דו"א, ושם הוא מקום גילוי החסדים כנז', והם מאירים באלו הציציות ומלבינים אותם, ואז הם ניכרים ונתגלים⁴⁹⁰. ולפיכך אין תליית הציציות ניכר אלא בסיום הטלית במקום החזה.

ועוד כי שם במקום החזה מתגלה היסוד דאבא, המאיר אור גדול גם הוא באלו הציציות, וע"י כך מתלבנים ומתגלים. וזהו הטעם שצריך שהציציות יהיו לבנים, כנודע בסוד התכלת והלבן⁴⁹¹.

ואם תאמר והרי הטלית הוא א"מ לכל ז"א כולו כנ"ל, א"כ איך הציציות מתגלים בחזה, והרי עדיין אין הטלית נפסק שם, והוא מתפשט יותר למטה. וי"ל כי כיון שהטלית איננו מושג אלינו כלל, ואינו אלא לזכר בעלמא, ולהכיר איך הציציות יוצאין ממנו, ולכן אין אנו חוששין אליו. וזהו הטעם שארז"ל (מנחות מ ע"ב) ששיעור הטלית הזה הוא כדי שיכסה ראשו ורובו ולא יותר. ושיעור זה הוא עד מקום החזה, כי כיון שאין לנו השגה בו, וגם שכבר הציציות נתלבנו במקום החזה ונתגלו שם, לכן אין אנו חוששין אל הטלית שיכסה למטה מן החזה, ודי שיהיה שיעורו עד החזה כנז', אשר זהו שיעור ראשו ורובו, לפי שלמעלה מן החזה יש ה' ספי' כח"ב חסד גבורה, שהוא מחצית הי"ם, ויש עוד שליש העליון של ספי' הת"ת עד החזה שבו.

ומ"ש רז"ל שיכסה ראשו ורובו של קמין⁴⁹², הטעם הוא לפי שאלו הציציות הם ממוחזין דעיבור הנק' מוחין דקטנות, ולכן תלו הדבר בקטן ולא בגדול. ונמצא כפי זה, שצריך להקפיד בשיעור רוחב הטלית שיקף כל ראשו וגם כל גופו עד החזה פנים ואחור ודי בזה.

ונראה לע"ד ששמעתי ממורי ז"ל כי טלית בגימ' עשר הויות דאלפין שהם בגימ' מ"ה, להורות כי הוא א"מ ליי"ם דו"א, אשר הוא סוד מילוי אלפין דמ"ה כנודע (ע"ה עגו"י ה'), ואני מסופק בזה.

– מאיר הכוונה –

בוקע וילא לחוץ להאיר באלו הציציות" נמחק צפע"ת, ובמקומו איתא "כל א"מ הוא ממס עד המוחין שצפנים וכמו שצפנימית אין האורות נגלים אלא מהחזה ולמטה שסם הוא סיוס יסוד דאמא הפנימית המתלבש תוך ז"א לכן עד שם אין כח באורות לצקוע ולצאת לחוץ להאיר בשערות לכן אינן מתגלין עד למטה במקום גילוי האורות".

⁴⁸⁷ "וצפרט כי אלו הציציות" נמחק צפע"ת, ובמקומו איתא "ועוד כי עד שם היו השערות שחורות כעורב".

⁴⁸⁸ עי' עיונים אות סד.

⁴⁸⁹ עי' עיונים אות ס.

⁴⁹⁰ "ונמצא כי אלו הציציות הם שחורות, ואינם ניכרות ונגלות עד הגיעם אל החזה דו"א, ושם הוא מקום גילוי החסדים כנז', והם מאירים באלו הציציות ומלבינים אותם, ואז הם ניכרים ונתגלים" נמחק צפע"ת, ובמקומו איתא "ולהיות כי החסדים עדיין לא נתגלו צפנים לכן לא הלבינו השערות בחוץ אצל צפנים החזה שסם מתגלים החסדים".

⁴⁹¹ עי' תיקו"ז (קמז ע"ב): בין תכלת ללבן ואשתמודע הכא תכלת מסטרא דשמאלא לבן מסטרא דימינא. ועי' לקמן כז ע"ב ד"ה ובהגיעך.

⁴⁹² עי' עיונים אות סה.

פעה"כ

⁴⁹³ ולהיות כי הציציות הם ממוחזין דקטנות אשר קדמו אל המוחזין דגדלות, לכן צריך להקדים ולהניח הציציות⁴⁹⁴ קודם התפילין⁴⁹⁵. ואפילו הטלית הגדול של העיטוף לסיבה הנז', הפך סברת קצת המקובלים המניחים התפילין קודם הציצית הגדול, אחר שהניחו ציצית קטן. ומכ"ש שאין לעשות כדברי האחרים האומרים שהתפילין קודמין לכל בחי' הציצית. ומי שיעיין בס' הזוהר⁴⁹⁶ ימצא האמת כדברינו.

וא"ת מאחר שהציציות הם ממוחזין דקטנות והם עיקר המצוה, כי הטלית עצמו אינו אלא זכר בעלמא, א"כ למה הקטן פטור מהציצית. והתשובה כי אין הקוצין דמוחזין דקטנות גדלים ונעשים ציציות תלוין עד החוזה ועד רישא דנוק' אלא בהמשך הזמן עד אשר נכנסו המוחזין דגדלות⁴⁹⁷, ⁴⁹⁸ והם הולכים וגדלים מעט מעט, כי {ה ע"א} הרי לסיבת קדימתם בזמן נתארך שיעור אורכן יותר מן הנימין והשערות כנ"ל.

⁴⁹⁹ ונשלים עתה לבאר ענין תליית הציציות בארבע כנפות הטלית. כי הנה ביארנו למעלה כי הטלית עצמו הוא אור המקיף הגדול לכל הי"ם דז"א עד סוף היסוד שלו. וכבר הודעתך כי ג' גבורות התחתונות מן הה' גבורות אשר ביסוד דז"א, הם לבדם ממותקות עם החסדים אשר שם כמבואר במקומו⁵⁰⁰, ולכן אין להטיל ציציות בטלית עד שירחיק ג' אצבעות בלבד⁵⁰¹ מסיום שפת הטלית כלפי מעלה, לפי שלמעלה ממקום זה אע"פ שנתגלו החסדים, עכ"ז עדיין לא נמתקו הגבורות, וע"כ אין הציציות מתגלות אלא בג' אצבעות התחתונות, שהם ענין ג' גבורות הממותקות כנז"ל⁵⁰².

והיותם נק' אצבעות⁵⁰³ הוא במה שהודעתך כי אלו החסדים והגבורות שבדעת ז"א הם מבחי' ב' הזרועות דא"א⁵⁰⁴ וה' אצבעות הימנים הם החסדים וה' אצבעות השמאלים הם הגבורות.

גם ארו"ל (רמב"ם ציצית פ"א ה"ו, שו"ע סי' יא סעיף יז) שלא יפחות מקשר גודל⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶, והוא שיעור הצי אצבע של הגודל⁵⁰⁷. ומעם הדבר הוא במה שהודעתך, כי סדר⁵⁰⁸

- מאיר הכוונה -

⁴⁹³ פעה"ח טו ע"ג.

⁴⁹⁴ בראש (נוסף בפעה"ח).

⁴⁹⁵ כנזכר בזהר פעמים הרבה (נוסף בפעה"ח).

⁴⁹⁶ עי' עיונים אות ה, מש"כ לפרשא על רישיה פרישו דמצוה { }. אמנם סברת האגור המובא בב"י (ריש סימן כה) היא שאחרי שיש טלית קטן, אין סיבה להקפיד על טלית גדול לפני התפילין.

⁴⁹⁷ ועיקר כוונת הליצית הוא בעצור הנוקבא (נוסף בפעה"ח).

⁴⁹⁸ מכאן עד סוף הפיסקא לא נמלא בפעה"ח.

⁴⁹⁹ פעה"ח טו ע"ד.

⁵⁰⁰ בשער אונאה פרק ב' ובדרושי הצלם דרוש ב' הראשון ושם בדרוש ב' השני במ"ב שם (לש"ו על הפעה"ח). עי' לשונם, הובא בעיונים אות סו.

⁵⁰¹ עי' שו"ע (אורח חיים סימן יא סעיף ט) יעשה נקב באורך הטלית לא למעלה מג' אצבעות מפני שאינו נקרא כנף ולא למטה מכשיעור שיש מקשר גודל עד הציפורן משום שנאמר על הכנף ואם היה למטה ממלא קשר גודל היה תחת הכנף.

⁵⁰² והטעם שיש הליצית בכנף ולא יותר למעלה מג' אצבעות מפני שהגבורות הם ה' וג' מהם ממותקים לזל ע"י גילוי החסדים פי' התחתונים של ת"ת נ"ה והב' שלמעלה של חו"ג הם בלי מיתוק והיינו לאמרינן דינין דזוכרא תקיפין צרישא וניחזין צסופא לכן לא יותר מג' אצבעות שלא יפגעו בגבורה הד' שהוא בלא מיתוק (פעה"ח יז ע"ג).

⁵⁰³ עי' עיונים אות סז.

⁵⁰⁴ השורש של החו"ג דז"א הם אר"א שהם במקום זרועות א"א [עי' עץ חיים - שער הכללים פרק ב: כי מזרוע ימין דא"א מן ג' פרקין שבו עם חלק הגוף עד החזה של א"א נעשה פרצוף שלם של אבא ומזרוע שמאלי גבורה עם חלק הגוף עד החזה נעשה פרצוף שלם אמא].

⁵⁰⁵ אגודל (פעה"ח).

שְׁעָה"כ

האצבעות כך הם: גודל, חסד, אצבע, גבורה, אמה, ת"ת. קמיצה, נצח, זרת, הוד. והנה כאשר החסדים שנפלו ביסוד דו"א, הוזרים משם לעלות בסוד אור חוזר ממטה למעלה להגדיל את ז"א כנודע (שער דרושי הצלם פרק ב), הנה אז מסתלקת ההארה והמיתוק של הגבורות. אמנם אין הסתלקותם שוות, כי הגבורה שבגבורות חוזרת כולה ואובדת את מיתוק שלה, ות"ת שבגבורות נמתקת כולה, לפי שכשעולים החסדים מתמתקים ג' גבורות הנק' הג'ת, ונמצא כי הת"ת שבהם ממותקת ב' פעמים כמו שיתבאר במקומו, ולכן כולו נמתק. אבל החסד שבגבורות אינו נמתק כי אם חציו, לפי שלהיותו בחי' גבורה, נשאר חציו התחתון בלתי מיתוק, כי הוא רחוק מן החסדים אחר שעלו למעלה, ולהיותו בחי' החסד שבגבורות, וגם לפי שכבר נמתק בתחילה, לכן חציו העליון נמתק. ונמצא כי הוא ממוצע, ולכן אנו הולכין אחר המיצוע, ואין אנו משערים אלא באמצע שהוא החסד שבגבורות, ולכן לא ירחיק אלא כמלא קשר גודל, שהוא חציו של גודל, כי הגודל אין בו אלא ב' קשרים, והגודל הוא החסד שבגבורה וממוצע שבכולן, ולכן ארז"ל כי לא ירחיק מקשר גודל כלפי מעלה, ולא יקרב כלפי מטה פחות משלש אצבעות. ואעפ"י שג' האצבעות האלו הממותקות⁵⁰⁹ הם נצח והוד ות"ת כנודע, והנה הם אמה וקמיצה וזרת, עכ"ז שם אצבע הוא כולל בכולן, לפי שכולם הם גבורות, והגבורות שבהם נק' אצבע כנו', ולכן כלם נק' גבורות ואצבעות על שמה.

ואמנם הטעם למה אלו הג' אצבעות נמדדות ברחבן ולא באורכן, ומלא קשר גודל הוא לאורכו, הטעם הוא במה שהודעתך, כי הגבורות הם יורדות בתחילה ביסוד דו"א, ואח"כ יורדים שלשה החסדים המגולים וממתקין אותם⁵¹⁰. וכאשר יורדין אלו החסדים יורדין אחד לאחד ולא בדרך קוים. ואעפ"י שהגבורות הם שם דרך קוים, אין החסדים יורדין רק אחד לאחד, ולכך משערים ג' אצבעות ברוחבן זו ע"ג זו, להורות מיתוקן שבדרך ירידה. אבל כשהיא דרך עליה, אז כולן עולות דרך הקו האמצעי, ואינן נוגעין לא בקו ימין שהוא הנצח, ולא בקו שמאל שהוא ההוד. וטעם הדבר הוא לפי שאם היו מתפשטין ועולים דרך קוים, היו מאירים גם בשתי הגבורות של נצח והוד פעם שני בדרך עליה, והיה מתמעט אור החסדים העולים, ועל כן עלו דרך קו האמצעי בלבד. אבל בהגיעם אל שתי הגבורות העליונות, אשר לא נמתקו בתחילה, אז הם מתפשטים בדרך קוים כדי למתקן, נמצא אין מי שיתמתק ב"פ בעליה ובירידה אלא הגבורה הנק' ת"ת בלבד.

גם נמצא כי כשעולין דרך עליה אינן עולין זה ע"ג זה אלא דרך קו האמצעי בלבד ביושר, ואינן עולה מן ההוד אל נצח ומן הנצח אל הת"ת, ומשם לחסד והגבורה. ואם הדבר היה כך, היה צריך שנמדוד ג' אצבעות אלו זה ע"ג זה, אבל כיון שהם עולים מעומד ביושר דרך קו אמצעי, לכן אנו משערין קשר הגודל בהיותו זקוף ולא לרחבו, ואעפ"י שהוא עולה דרך הקו האמצעי שהוא הת"ת, ולא דרך הגודל שהוא החסד, כבר ביארנו למעלה כי אנו משערים במיצוע שהוא הגודל הנק' חסד כנ"ל.

ואחר שביארנו ענין הטלית והציצית, נבאר ענין העטיפה. כי הנה נוק' דו"א בתחילה היא עומדת באחורי הז"א כנודע⁵¹¹. ולכן כשמתעטף האדם בטלית, צריך שיאחוז בצד הימני של הטלית בשתי הציצית שבו וישליכם לצד שמאל סביב גרונו על הכתף

– מאיר הכוונה –

⁵⁰⁶ מקשר גודל עד הצפורן (שו"ע), אמנם ברמב"ם כתוב כמש"כ כאן.

⁵⁰⁷ שְׁל הגודל (נמחק בפע"ח).

⁵⁰⁸ התפסחות הה' (נוסף בפע"ח).

⁵⁰⁹ ה"אלו הממותקות" נמחק בפע"ח.

⁵¹⁰ עי' עיונים אות סו.

⁵¹¹ עי' עיונים אות סח.

שְׁעָה"כ

השמאלי לאחור⁵¹², (ה' ע"ב) כדי שיגיעו⁵¹³ הציציות ברישא דנוקבא העומדת שם באחור בצד שמאל, כנודע דנוק' בשמאלא אתאחדת⁵¹⁴, שהם הגבורות⁵¹⁶, ושתי הציציות האחרות השמאלים ישארו תלויים דרך פניו של אדם ולא באחור. ומעם לזה הוא, כי הנה אלו ד' ציציות יוצאין מן ד' מוחין⁵¹⁸, ולכן שתי הציציות לבדם⁵¹⁹ שהם בחי' חסדים וגבורות אשר במוח הדעת ניתנין לנקבה בהיותה בצד האחור⁵²⁰. וכאשר חוזרת פב"פ, אז לוקחת גם שתי הציציות האחרים שנשארו בפניו של האדם, שהם מן החכמה והבינה⁵²¹.

ואעפ"י שכל ד' ציציות הם חד קוצא דשערי⁵²², וכולם נמשכין דרך האחור, עכ"ז להיותם בתוך הטלית, שהוא האור המקיף הגדול, ואלו בפנים ממנו כנודע, לכן האור המקיף של הטלית הוא מוליך את אור ב' הציציות האלו דרך היקף מבחוץ סביבות ז"א, וממשיכן כנגד פני ז"א, ונשארים שם.

גם יש אופן אחר, והוא כי להיות מקום גילוי הציציות במקום שמתגלים החסדים, שהוא מן החזה ולמטה כנ"ל, לכן האור שלהם בוקע⁵²³ דרך האמצע⁵²⁴ של ז"א ועובר בתוך גופו של ז"א ממש ויוצאים דרך הפנים⁵²⁵.

עוד יש אופן אחר⁵²⁶ והוא כי המציאות הנז' נחלק לב', לפי שהיסוד דאבא הוא באמצע גופו דז"א ונמשך בתוכו, ויש ג"כ חלק אור הציציות שבוקע בתוכו, ויש שמקיף וסובב אל היסוד של אבא ויוצא דרך פני הז"א.

והרי הם ג'⁵²⁸ בחי', וכולם נמצאים בבית אחת, ולכן כאשר אנו מגיעים לומר קריאת שמע דשחרית ביוצר אור, אנו אוחזין בד' ציציות ומשימין אותם בחזה, להורות כי עתה שימשכו המוחין והחסדים למטה, יאירו כולם דרך פנים⁵²⁹, וכנזכר בהנהגות מיימוני (ציצית פרק ג' אות פ) בשם המדרש (שוחר טוב לה), ע"פ כל עצמותי תאמרנה כו'⁵³⁰. וזה מה

- מאיר הכוונה -

⁵¹² עי' הערה 530.

⁵¹³ כל הד' (נוסף בלש"ו על הפע"ח).

⁵¹⁴ אחיזתה (פע"ח).

⁵¹⁵ עי' עיונים אות סט.

⁵¹⁶ אחר העטיפה כשלוש א"כ כדרכו אז נשארו ז' לכל הפנים (נוסף בלש"ו על פע"ח).

⁵¹⁷ עי' לעיל ד' ע"א ד"ה והנה לסיבה שמביא שכל הד' אחוריו, וכן בפע"ח מצאנו ב' הדרכים. וצ"ע אם א' טלית גדול וא' טלית קטן.

⁵¹⁸ לקטנות (נוסף בפע"ח).

⁵¹⁹ מהם (פע"ח).

⁵²⁰ עי' נקודות ו' שח"ג מגדילים אחוריים.

⁵²¹ מע"ח כריך שיקיף הראש וכל גוף האדם פנים ולאחור עד החזה (פע"ח יד ע"ג).

⁵²² עי' עיונים אות ס.

⁵²³ לפנים {}.

⁵²⁴ קו האמצעי (פע"ח).

⁵²⁵ כנ"ל שהציצית מהחזה ולמטה, וכאן סיבה למה הציצית גם לפנים {}.

⁵²⁶ והוא בשעת ק"ש, ולא יתכן שהרי אין זיווג ז"נ אז (הרב), וצ"ע {}.

⁵²⁷ הארת מקיף דז"א שבוקע פנימה {}.

⁵²⁸ ז' (פע"ח).

⁵²⁹ עי' ברכת אהבת עולם כוונות ק"ש ריש דרוש ו' שזה לא פב"פ אלא רק בזרוע.

⁵³⁰ ז"ל המדרש: כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך, אמר לו הקדוש ברוך הוא דוד מה אתה עושה לי, אמר לו אני אשבחך בכל אבריי, בראשי אני כופף וקודה בתפילתי, בשערות ראשי אני מקיים לא תקיפו פאת ראשכם (ויקרא יט כז), ועוד אני מניח תפילין בראשי, בצוארי אני מקיים מצות עטיפת ציצית, בעיני אני מקיים וראיתם אותו (במדבר טו לט), וכו', בחזה שימת ציצית כנגד הלב כל זמן שאני קורא את שמע, שנאמר והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך (דברים ו ו), מאחרי ומלפני השלכתי הטלית, שתי כנפות לאחור, ושתי כנפות לפנים. ז"ל הגהות מיימונית: במדרש שוחר טוב כל עצמותי תאמרנה אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא אני אשבחך בכל איברי ומקיים בהם מצוה עד בחזה אני משים הציצית כנגד הלב כל זמן שאני קורא ק"ש שנאמר והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך על יד שמאלית בה אני קושר תפילין של יד ובה אני

שְׁעָה"כ

שאמר הכתוב תוחלת ממושכה כו'⁵³¹ (משלי יג יב), כי על הבחי' המקיפות וסובבות נאמר תוחלת ממושכה, ועל האורות אשר עוברות דרך יסוד דאבא עצמו נאמר, ועין החיים תאווה באה (שם)⁵³².

והנה ענין טלית דז"א כבר נתבאר. ועוד יש בחי' טלית של יעקב⁵³³, כנודע אצלנו ענין יעקב היוצא בפני ז"א מן החוזה ולמטה (ע"ה פרצופי זו"ן פרק ה). וענין הטלית עצמו שלו יובן מן הטלית של ז"א הנ"ל, כי גם ביעקב יש בו שערות בראשו, ומהם נעשים בחי' הציציות שבו כנ"ל, כי הציציות נעשים מבחי' השערות של הקטנות הנק' קוצין כנ"ל. אמנם בז"א שיש לו ב' נשים מאחוריו, שהם לאה ורחל, צריך ג' בחי' שער: הא', דמוחין הגדלות לעצמו. והנימין דיניקה ללאה. והקוצין דעיבור לרחל. אבל יעקב אין לו רק אשה א' לבד הנקרא דור המדבר כמבואר אצלנו (ע"ה הארת מוחין דזו"ן א), ולכן אין צורך לו אלא ב' בחי' שער: א' לעצמו, וא' לנוקביה.

ודע שאין להקפיד להניח סימן בטלית לשים תמיד צד א' של הטלית על הראש כמו שנוהגים האשכנזים⁵³⁴, כי אין שורש למנהג ההוא.

דרושי ציצית דרוש ג

⁵³⁵ בענין הציצית וק"ש וב' מקושרים יחד⁵³⁶. וצריכין אנו לבאר תחילה ענין המוחין דז"א כדי שיובנו אלו הדרושים. הנה נתבאר אצלנו כי בז"א יש מוחין מצד אבא ומוחין מצד אימא, והמוחין דמצד אבא באים מלובשים בתוך נה"י דאבא, והמוחין דמצד אימא באים מלובשים תוך נה"י דאימא, ואחר כך נתלבשו נה"י דאבא תוך המוחין עצמן דמצד אימא, וכל הבחי' האלו מתלבשים ביחד תוך ז"א⁵³⁷.

– מאיר הכוונה –

אוחז ציצית בזמן ק"ש הרי שהמצוה לאחוז הציצית בידו השמאלית כנגד לבו בזמן ק"ש ע"כ. [צ"ע אם המח' גר"א ואר"י, דלדעת הגר"א במעשה רב אין לאחוז אלא רק ב' ציציות, תלוי בגרסא במדרש אם זה כמו המדרש אצלנו או כמו שכתוב בהגהות מיימונית].⁵³¹ המשך הפסוק: מחלה לב. ול"ג שכוונתו, שללא ק"ש אז ההערה היא רק דרך מקיפים, וללא זכות, ורק הערה אימא, אבל בזמן ק"ש נתקן, ויש גם גילויים של יסוד אבא, ועי' עיונים אות ע, לשון הזהר בענין הפסוק.

⁵³² וכולם נמלאות ביחד ועל הבחי' המקפת וסובבת נאמר תוחלת ממושכה מחלה לב ועל העוברת דרך יסוד אבא צעמנו נאמר ועין חיים תאווה צאה וע"כ כאשר אנו מגיעים לשמע ישראל אנו מקבלים הד' ליכית ונוטלין ביד ומשימין אותן בחזה להורות כי עתה יומשכו המוחין והחסדים בק"ש ויאירו כולם בצחי' פנים (פע"ח).

⁵³³ רישא דעיקב (פע"ח).

⁵³⁴ עי' השל"ה (חולין - פרק נר מצוה אות יט): בענין הנחת הטלית, ראוי שאותן ציציות שבאו ראשונה בצד ראש שיהיו לעולם לצד הראש, כיון שזכו להיות למעלה אין ראוי שירדו ממעלתן. ועל כן נוהגים לעשות עטרת תפארת להיכר שהוא חלק הראש, שלא יחליפנו ולא ימיר אותו עליונים למטה ותחתונים למעלה.

⁵³⁵ פע"ח טז ע"ב.

⁵³⁶ הנה נתבאר לעיל ענין הליכית שהם אור חוזר וא"מ שהם השערות אשר צרישא דז"א עתה יתבאר דרוש זה פעם אחרת ששמעתי ממורי זלה"ה ול"ע לקשרו עם זה הדרוש הנ"ל (נוסף צפע"ח).

⁵³⁷ עי' ע"ח שער המוחין פרק יב, וע"ש שנוסף ובתוכם מוחין מצד א"א ובתוך כל בחי' אלו מתלבש נפש דז"א. ואם קשה איך יש ז"א מבפנים לאו"א וכו' יש ב' מיני הארות המתפשטים מכל העליונים בתחתון, א' ההארה השייכת לעיקר עצמותו גופא דהתחתון, שכן הוא נעשה לעצם מעצמיו, ב' תוספת מוחין של התחתון בה עולה מעילוי לעילוי למעלה ממדריגתו. ועתה מבואר שפיר, שכן מה שכתוב בשער המוחין דהאורות העליונים נכנסים בין כלים שבעשיה העומדים חוצה לו לבין אור פנימי דתחתון העומד פנימה לכולם קאי על הבחי' הראשונה, אבל כאן שכ' בכל מקום דאורות העליונים מתלבשים בתוך הנשמה דתחתון והוא עומד מחוצה להם אינו מדבר אלא על תוספת המוחין והגדלות (ביאורים ח"א יז ע"א).

פעה"כ

והנה המוחין דאבא נק' חכמה ובינה חסד וגבורה⁵³⁸, וכן המוחין של אימא נק' ג"כ כך, ומהם נמשכים המוחין דז"א. כי מד' מוחין דאבא נמשכין ד' מוחין אל ז"א מלובשים תוך נה"י דאבא, ומד' מוחין דאימא נמשכין ד' מוחין מלובשים בנה"י דאימא. האמנם יש חילוק בין המוחין דאבא למוחין דאימא, כי מוחין דאבא הם כולם בחי' שמות של הויית במילויים, ודאימא הם שמות דאיהיה במילויים.

אבל אין זה שאנו מדברים עתה אלא בחכמה ובינה בלבד דאבא או דאימא. ואח"כ נבאר ענין ב' המוחין האחרים הנק' חסד וגבורה דאבא או דאימא.

וגם דע כי אין אנו מדברים עתה אלא במוחין דז"ק הנכנסים בז"א בעת קריאת שמע, כי אח"כ בזמן הגדלות יורדין אלו המוחין בחג"ת⁵³⁹ דז"א, ובאים לו מוחין אחרים לחב"ד שלו, כמבואר שם בענין הק"ש, וזכור ואל תשכח ענין זה.

עוד יש חילוק בין חכמה דאבא לבינה דאבא עצמו. והוא כי אמת הוא ששניהם הם הויות וכנוז, לפי שלעולם באבא הכל הוא בחי' הויות, אבל ההפרש הוא כי חכמה דאבא הוא הויה בד' אותיות, אבל בינה דאבא היא הויה בג' אותיות לבד, והם יהיו, לפי שאע"פ שהוא בחי' אבא, עכ"ז היא בינה שבו, ולכן אין בה רק ג' אותיות יהיו, להורות כי היא בגימ' אהיה, אלא שאינה רק הויה (זה ע"ג) העולה בגימ' אהיה. נמצא כי להיותה מצד אבא היא הויה, ולהיותה מצד בינה היא יהיו העולים כמנין אהיה כנוז. וחכמה ובינה שבאימא הם על דרך הנז, כי שתיהן בחי' אהיה, אלא שחכמה דאימא היא אהיה, ובינה דאימא היא אה"י.

אמנם החסדים והגבורות להיות שאינן מוחין ממש אלא מכריעין⁵⁴⁰, לכך אינם לא שמות הויה ולא שמות אהיה, כי שתי שמות אלו אינן אלא בחכמה ובינה בלבד כנודע⁵⁴¹, אבל החסדים והגבורות בין אותם דאבא ובין של אימא הם בחי' אחרת, והוא שמות אהויה הנרמז בפ' (בראשית א א) א'ת השמים ו'את ה'ארץ, כנוז בזהר בפ' בראשית בכת"י (זו"ה ז ע"ג)⁵⁴², והחילוק שיש בין אבא לאימא הוא כי אבא הוא שם אהויה, בין בחסדים בין בגבורות, ואין הפרש ביניהם אלא במציאות מילוי השם. אבל החסדים והגבורות דאימא הם ג' אותיות אה"י לבד, והחילוק שיש בין החסדים להגבורות הוא במציאות מילוי השם.

⁵⁴³והנה כאשר נזדווגו או"א להוציא מאלו המוחין שלהם טיפות, כדי שיהיו מוחין אל ז"א, נתערבו יחד כולם בתוך היסוד של אימא, שהוא הרחם שלה, ע"ד מה שביארנו בענין עיבור הראשון דז"א של בחי' תלת כלילין בתלת (ע"ה שער מ פרק ד), שאמרנו שנק' שם אהיה בסוד ד' בתי תפילין של ראש, וביארנו כי הטעם הוא לפי שהיו ז' בחי' של מלכים, ונכללו זה בזה בעת העיבור, ונמצאו שהם ג"פ ז' שהם כ"א כמנין אהיה. והנה גם בעיבור הזה של המוחין היה כך, כי נכללו אלו ד' מוחין אלו באלו. ונמצא כי מוח החכמה כלול מד' מוחין האחרים שהם חו"ב וחו"ג, ועד"ז ג' מוחין האחרים. ונמצא כי הם ד' מוחין, כל א' כלול מד' מוחין האחרים הם י"ו בחי', וכל ד' מוחין הכלולים במוח הא' נק' כולם חכמה, וד' הכלולים במוח הב' נק' כולם בינה, וכן השאר, וכל זה הוא במוחין דאבא, ועד"ז ג"כ במוחין דאימא.

- מאיר הכוונה -

⁵³⁸ "חסד וגבורה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "לעת כלול מחסדים וגבורות".

⁵³⁹ "יורדין אלו המוחין בחג"ת" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "נשארם אלו כסוד מוחין לחג"ת".

⁵⁴⁰ ע"י שער דרושי הצלם פרק ב כללי חו"ג אות יז, הובא בעיונים אות עא.

⁵⁴¹ כנראה שכוונתו ששמות הויה ואהיה במוחין אינם אלא בחו"ב, שהרי מצאנו הויה בז"א ואהיה במקיפים, ע"י שער השמות.

⁵⁴² ע"י עיונים אות עב שהבאנו את דברי הז"ח.

⁵⁴³ ל"ח מלאתי בפע"ח.

שְׁעָה"כ

⁵⁴⁴ וזה סדר כל אלו המוחין בקיצור נמרץ: מוח חכמה דאבא כולל ד' מוחין, והם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן: חכמה, יוד ה"י וי"ו ה"י. בינה, יוד ה"י וא"ו ה"י. חסד, יוד ה"א וא"ו ה"א. גבורה, יוד ה"ה ו"ו ה"ה⁵⁴⁵. מוח בינה דאבא הוא ג"כ על סדר הנז', אלא שהן מן ג' אותיות: חכמה, יוד ה"י וי"ו. בינה, יוד ה"י וא"ו. חסד, יוד ה"א וא"ו. גבורה, יוד ה"ה וי"ו⁵⁴⁶. מוח חסד דאבא הוא שם אהו"ה, ע"ד המילויים הנז', אלא שהשם הד' ביודין והוא"ו שבו חסרה כזה: חכמה, אלף הי ו"ו ה"י. בינה, אלף ה"י וא"ו ה"י. חסד, אלף הא ואו הא. גבורה, אלף הי וו ה"י⁵⁴⁷.

מוח גבורה דאבא הוא שם אהו"ה ג"כ, וס"י מילוי הוא יהא"ה, ר"ל יודין, ההין, אלפין, ההין, אלא שג' ויין הא' שבג' השמות הם חסרים, והוא ו' האחרונה שבשם הד' היא מלאה באלף, כזה: חכמה, אלף ה"י ו"ו ה"י. בינה, אלף ה"ה ו"ו ה"ה. חסד, אלף ה"א ו"ו ה"א. גבורה, אלף ה"ה וא"ו ה"ה⁵⁴⁸.

וזה השבונם כדי שלא תטעה. מוח חכמה הם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן גימ' רל"ב, מוח בינה הם ג"ז מ"ח ט"ל מ"ב סך הכל ג' קפ"ו, מוח חסד הם קס"ג קנ"ד קל"ו קנ"ג ג' תר"ו, מוח גבורה הם קנ"ג קמ"ג קל"ה קמ"ד גימ' תקע"ה, וסך כללות כל הי"ו מוחין דאבא הם אלף תקצ"ט.

וזה סדר מוחין דאימא: מוח חכמה דאימא ד' אהיה, ב' דיודין וא' דאלפין וא' דההין, כזה: חכמה, אלף ה"י יוד ה"י. בינה, אלף ה"י יוד ה"י. חסד, אלף ה"א יוד ה"א. גבורה, אלף ה"ה יוד ה"ה⁵⁴⁹.

מוח בינה דאימא הם על סדר הנז', אלא שהם מן ג' אותיות אה"י כזה: חכמה, אלף ה"י יוד ה"י. בינה, אלף ה"י יוד ה"י. חסד, אלף ה"א יוד ה"א. גבורה, אלף ה"ה יוד ה"ה⁵⁵⁰. מוח חסד דאימא הם כדוגמת מוח חסד דאבא, אלא שהם מן ג' אותיות כזה: מוח חכמה, אלף ה"י וי"ו. מוח בינה, אלף ה"י ואו. מוח חסד, אלף ה"א וא"ו. מוח גבורה, אלף ה"י וי"ו⁵⁵¹.

מוח גבורה דאימא דוגמת גבורה דאבא, אלא שהיא מג' אותיות כזה: חכמה, אלף ה"י ו"ו. בינה, אלף ה"ה ו"ו. חסד, אלף ה"א ו"ו. גבורה, אלף ה"ה וא"ו⁵⁵². ואכתוב השבונם, חכמה דאימא, קס"א, קס"א, קמ"ג, קנ"א, סך הכל עולים תר"ו. בינה דאימא, קמ"ו, קמ"ז, קמ"א, וכולם הם תק"ע. חסד דאימא, קמ"ח, קל"ט, קל"ל, קל"ח, וכולם הם תקנ"ה. גבורה דאימא, קל"ח, קל"ג, קכ"ט, קל"ד, וכולם הם תקל"ד. והנה סך כל המוחין דאבא אלף תקצ"ט, וסך כל המוחין דאימא שני אלפים רע"ה. וסך שניהם יחד הם ג' אלפים תתע"ד.

הנה נתבאר בחי' המוחין היוצאים מן או"א לו"א בעת קריאת שמע אשר אח"כ נעשים בחי' מוחין לו"א להג"ת שבו בעת תפלת י"ח כמו שיתבאר במקומו.

אבל דע כי אשר אלו המוחין נכנסין להתלבש תוך נה"י דאבא או דאימא, אינם נכנסים כסדר הזה. אמנם הם מתערבין זה ע"ד באופן אחר. והוא כי הב' מוחין דחכמה

- מאיר הכוונה -

⁵⁴⁴ פ"ח טז ע"ב.

⁵⁴⁵ רל"ב (לש"ו).

⁵⁴⁶ מקו"ם (לש"ו).

⁵⁴⁷ תר"ו (לש"ו).

⁵⁴⁸ תקע"ה (לש"ו).

⁵⁴⁹ תר"ו (לש"ו).

⁵⁵⁰ תק"ע (לש"ו).

⁵⁵¹ תקנ"ה (לש"ו).

⁵⁵² תקל"ד (לש"ו).

שְׁעָה"כ

וחכמה דא"א⁵⁵³, ושני המוחין דחסדים וחסדים דא"א, כולם מתלבשים תוך נה"י דאבא באופן זה: חכמה דאבא בנצח דאבא, והוא מוח חכמה דו"א. וחכמה דאימא בהוד דאבא, והוא מוח בינה שבז"א. וחסד דאבא ביסוד דאבא, והוא מוח הגבורות שבז"א. נמצא שהחכמה והחסד דאימא להיותם נקבות, כאשר מתלבשים בנה"י דאבא, נקרא בינה וגבורה. וגם נמצא, כי המוחין דאבא כולם חכמות וחסדים וכולם רחמים.

אבל שני המוחין דבינה ובינה דא"א, ושני המוחין דגבורות וגבורות דא"א, כולם מתלבשים תוך נה"י דאימא באופן זה: בינה דאבא בנצח דאימא, והיא מוח חכמה בז"א. בינה דאימא בהוד דאימא, והוא מוח בינה בז"א. גבורה דאבא ביסוד דאימא, והוא מוח חסדים שבז"א. גבורה דאימא ביסוד דאימא, והוא מוח גבורה שבז"א. ונמצא כי הבינה והגבורה דאבא, להיותן דכורין, בהתלבשם בנה"י דאימא נחשבין לבחינת חכמה וחסד. ונמצא כי מוחין דאימא כולם בינות וגבורות וכולם דינין.

⁵⁵⁴ והנה סיבת התלבשות אלו המוחין מעורבין שלא כסדרן, הוא בסוד הנז' בס"י (פ"א מ"ד) הבן בחכמה וחכם בבינה, שצריך לשתף בינה בחכמה וחכמה בבינה ולמזגם יחד, ועוד כי בהיותם כך, אין חיבור גדול מזה. ובוה נמצא איך או"א שריין כחדא (אד"ז רצ ע"ב), דלא מתפרשן לעלמין (זהר ח"ג ד ע"א). וכ"ז נעשה ע"י זווג או"א, וע"י העיבור שבתוך אימא נתערבו ונעשו כסדר הנז'⁵⁵⁵.

והנה במש"ל, דאימא אין בה רק ג' אותיות יה"ו, יתבאר לך מ"ש בתיקונים ובזוהר, כי שם יה"ו הוא באימא, וז"ל בתיקון י"ט (דף מא ע"ב מא ע"א) דכל שמא מג' אתוון באימא איהו כו'⁵⁵⁶. והנה שם יה"ו הוא גימ' אהיה, שהוא ג"כ באימא, והוא לפי שהוא בבינה דאבא הנק' ג"כ בינה, ובפרט אחר העירוב הנז', כשנתלבשו תוך הנה"י שאמרנו, כי זו הבינה דאבא נעשית חכמה במוחין דאימא⁵⁵⁷. ונמצא כי שם יה"ו הוא בבינה.

ויש טעם בזה, לפי שנודע שסוד ד' אותיות הוי"ה נרמזות באו"א וזו"ן, ולכן אבא הכולל את כולם יש בו כל הדי' אותיות, אבל אימא שאינה כוללת אלא השלשה שלמטה ממנה, אין בה רק ג' אותיות. ואף שיש להקשות, כי כפי זה היה ראוי להיות בה ג' אותיות הוי"ה לא ג' אותיות יה"ו. כבר תירצתי זה במקומו⁵⁵⁸. גם בזה תבין למה הוי"ה דמילוי ס"ג הוא באימא, והוא כי הנה בד' שמות יה"ו אשר בבינה דאבא, שנעשית חכמה במוחין דאימא כנז', יש בהם ל"א אותיות, וה"ס שם א"ל היוצא מהוי"ה דס"ג, שהם ג' יודין ואלף

- מאיר הכוונה -

⁵⁵³ חכמה דאבא וחכמה דאימא, וכן כולם.

⁵⁵⁴ מכלן ל"א מלאתי צפע"ח.

⁵⁵⁵ עי' ביאורים ח"ב צח ע"ג: כמ"ש אליהו זל"ט (תיקו"ז יט ע"א) ואנת הוא דקשיר לון ומייחד לון. ואמר עוד שם, ואלין עשר ספירן אינון אזלין כסדרן חד ארוך וחד קציר וחד בינוני, שהם הקישורים בג' קוין כנודע. ואמר שם עוד ואתקריאו בתיקונא דא חסד דרועא ימינא, גבורא דרועא שמאלא, ת"ת גופה, נצח והוד תרין שוקין, יסוד סיומא דגופא מלכות כו', וכ"ז הוא הכל רק ע"י אור א"ס שמתייחד בהם. אבל כאשר נסתלק האור מהם נפרדה הרכבתם וירדו זה למטה מזה, כי נשאר כל א' רק בעצמותית העיקרית שבו לבד, ולא נכלל האחד מחבירו כלל, כי כלילת כל א' מכולם הוא רק ע"י יציאתם בזווג ועיבור (וכמ"ש בשער המלכים פ"ז ובספר שער הכוונת דרוש יציצית דרוש ג) וכמ"ש בדע"ה סי' ג' ד' ה', וע"י הרזא דמתקלא.

⁵⁵⁶ ז"ל: ותא חזי כל שמא דאיהי מן תרין אתוון כגון כי ב"ה ה' צור עולמים תליא מן חכמה ומן תלת אתוון תליין מן בינה ומן ארבע תליין מן שכינתא תתאה ומן חמש תליין בחמש ספירן ומן שית תליין מן צדיק.

תרגום: ובא וראה, כל שם שהוא משתי אותיות, כמו "כי ב"ה יה"ה צור עולמים", תלוי מחכמה. ומשלש אותיות תלויים מבינה. ומארבע אותיות תלויים משכינה. התחתונה ומחמש תלויים בחמש ספירות. ומשש תלויים מצדיק.

⁵⁵⁷ ומשנים את שמם כדלקמן ריש ו ע"א עי' הערה 567. עי' עיונים אות לא.

⁵⁵⁸ לא מצאתי (ש"ש).

שְׁעָה"כ

שיש בהוי"ה זו, אשר הם שרש אל הוי"ה דס"ג כנודע, וכנרמז בפ' פינחס בר"מ (דף רמו ע"ב)⁵⁵⁹. והטעם הוא לפי שהיא חכמה דמוחין דאימא, ולכן הג' יודין וא' שהם שרש הוי"ה דס"ג, יוצאים מחכמה דאימא. גם בזה תבין כי לעולם כל הוי"ה היא באבא, וכל אהיה היא באימא⁵⁶⁰, אבל כאן שהיא בינה דאבא ואח"כ נעשית חכמה דאימא, לכן מכח זה לקחה וקנתה אימא הוי"ה דס"ג, אבל בתחלה לא היתה אלא שם של אהי"ה לבר כנודע⁵⁶¹.

אמנם שאר ל"ב דמספר הוי"ה דס"ג הם יוצאים מן בינה דאימא, שיש בה ל"ב אותיות, ועמהם נשלמת אימא בשם ס"ג. והרי ביארנו לך איך יש הוי"ה דס"ג באימא, אעפ"י שאין בה הוי"ה אלא אהיה. והוא כי מאלו השני מוחין הראשונים, שהם חו"ב, נעשית בה בחי' ס"ג שלם כנז'. אבל השני מוחין אחרים שהם חו"ג, הם מכריעין ואינם מוחין ממש כנ"ל. אבל השרש דס"ג שהוא שם א"ל, יוצא מחכמה שבה, שהיא הראשונה, ושאר אותיות ס"ג שהם גימ' ל"ב יוצאים מבינה דאימא, שבה יש ל"ב אותיות בד' שמות אה"י במילוי כנז' וזכור כלל זה.

ובזה תבין ג"כ מ"ש בזוהר בראשית (דף יח ע"ב): ה' אלהינו ה', גוונין סתימין דלא אתחזין ואתקשרין אל מקום א' יחודא חדא עילאה כו', יחודא עילאה שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, דא לקבל דא, יקוו המים מדידו דקו ומשחתא כו'⁵⁶². וענין זה ביארנוהו בסוד קריאת שמע ע"פ שמע ישראל (כד סע"א), כי אז נכנסין כל אלו המוחין בז"א במלת אחד, כי הוא סוד א"ה ז"א⁵⁶³, ד' נוקביה, המקבלים אלו המוחין.

וגם יש בו פירוש אחר, כי הא"ה שהוא ז"א מקבל ד' מוחין, ונמצא כי גם פסוק (בראשית א ט) יקוו המים, ה"ס כניסת המוחין ברישא דז"א, בסוד מדידו דמשחתא דקו המדה כנז' אצלינו שם (דרוש ז')⁵⁶⁴. והנה אומרו אל מקום א', ירמוז כי המוח חכמה דאימא הנה הוא ד' שמות יה"ו במילואם כנ"ל, והם בגימ' מקום, והם ל"א אותיות, והם נכנסין בזו"ן הנק' אחד, וזהו אל מקום אחד. (ו ע"א)

ומוח בינה דאימא יש בה ד' שמות אה"י, והם בגי' תק"ע, שה"ס מ"ן דאימא, והם נמשכין ממוח הבינה שבה, וה"ס ה"ג מנצפ"ך כפולות⁵⁶⁵, שהם בגימ' תק"ע⁵⁶⁶. ומוח בינה דאבא⁵⁶⁷ הם בגימ' תרי"ו, ועם כללות הד' שמות הם בגימ' כתר. והוא כמה שידעת, כי כל כתר דז"א הוא מצד אימא, כנז' בתיקונים⁵⁶⁸. ומוח חסד דאימא שהיא⁵⁶⁹ גבורה דאבא, הוא גימ' תקנ"ה, ועולה כמנין ג"פ א"ל במילוי. והנה גבורה דאבא הוא חסד דאימא כנז', וכבר ידעת כי שם א"ל הוא בחסד, גם גי' שמות של א"ל הם בסוד: אל שדי, א"ל הויה, א"ל אדני, כנודע אצלינו בסוד ביי"ע⁵⁷⁰. ומוח גבורה דאבא שהיא⁵⁷¹ חסד דאימא, הוא בגימ' דב"ן.

- מאיר הכוונה -

⁵⁵⁹ עי' עיונים אות עג.

⁵⁶⁰ עי' שער המוחין פרק י: כל אבא הוא חכמה, או חכמה דב"ן או חכמה דבינה דמ"ה, אך לעולם אמא היא בינה או בינה דבינה דמ"ה או בינה דב"ן. נוסח אדם ישר: כל אבא הוא חכמה, או חכמה דבינה דב"ן או חכמה דבינה דמ"ה, אך לעולם אמא היא או בינה דבינה דמ"ה או בינה דבינה דב"ן.

⁵⁶¹ עי' שער ד פרק ג: בינה אה"ה דיוד"ן אל"ף ה"י יו"ד ה"י, ותבונה היא שם ס"ג. ועי' שער כ פרק י: אה"ה הוא בחלק מ"ה, אך ס"ג הוא בחלק ב"ן.

⁵⁶² עי' עיונים אות עד.

⁵⁶³ עי' עיונים אות עה.

⁵⁶⁴ עי' לקמן דף יח ע"ג, ועי' עיונים אות עו.

⁵⁶⁵ עי' לעיל הערה 82.

⁵⁶⁶ צ"ל תק"ס ועם כללות י' אותיות עי' לקמן שער ר"ה דרוש ח'.

⁵⁶⁷ עי' לעיל ה ע"ד ד"ה והנה במש"ל שזה היה חכמה דאמא ונחלף לבינה דאבא.

⁵⁶⁸ עי' עיונים אות עז.

⁵⁶⁹ בחילוף.

⁵⁷⁰ עי' עיונים אות עח.

⁵⁷¹ בחילוף.

שְׁעָה"כ

תקע"ה שה"ס ב"פ מנצפ"ך, שהם אותיות כפולות, ונכללין החמשה בחמשה האחרים שהם יותר בחי' חסדים, והרי הם תקע"ה. ובוה תבין כי גם ביד ימין יש בה מנצפ"ך, לפי שהם מגבורות דאבא והם ביד ימין ובקו ימין. וכבר נתבאר ענין המוחין דז"א מצד אבא ומצד אימא, אותם הנכנסים בפסוק שמע ישראל בעת קריאת שמע כנ"ל.

דרושי ציצית דרוש ד

⁵⁷²ונבאר עתה ענין⁵⁷³ הציצית⁵⁷⁴.

דע כי הציצית הוא הארות יוצאים מאלו המוחין הנז', בסוד אור מקיף היוצא מן אור הפנימי של המוחין, דרך שערות ז"א, כנ"ל בדרושים הקודמים בענין הציצית. כי סודו הוא אור מקיף. וכל מ"ש בענין הציצית בדרוש הזה, הוא בבחי' אור מקיף. ואל תטעה עם היות שאנו מבארים דרך סתם, והטעם הוא כי כל מה שיש במוחים הפנימים, הוא ממש כך במוחין דאור מקיף דרך השערות בסוד ציציות כנ"ל.

ודע כי ב' מיני ציציות הם, התכלת והלבן. ר"ל כי בזמן שבית המקדש קיים, היה חוט תכלת עם הלבן, ובזמן הזה לא יש כי אם לבן. והענין הוא כי כבר נתבאר ב' מיני בחי' מוחין יש בז"א, אם מצד אבא אם מצד אימא. אמנם המוחין דמצד אבא, אין לנו עתה עסק בהם, לפי שהאור היוצא מהם הוא סוד הציץ של כהן גדול, שהוא ממוחין דאבא, ולכן נקרא ציץ דכורא כנז', בפ' שלח לך (דף קעד ע"ב בר"מ) וע"ש⁵⁷⁵. אבל הציצית הוא ממוחין דאימא, ולכן נקרא ציצית בלשון נקבה⁵⁷⁶.

⁵⁷⁷וזהו הטעם שציץ של כהן גדול היה נתון למעלה מן התפילין ולמטה מן המצנפת⁵⁷⁸. והטעם הוא, כי גם התפילין הם אורות מוחין דאימא כנז"ל (דרושי תפילין ספ"א), אבל הציץ הוא ממוחין דאבא. וזהו הטעם שהיה מפותח על הציץ קדש לה', כמו שידעת שכל קדש הוא באבא, בסוד (שמות יג ב) קדש לי כל בכור⁵⁷⁹. ונדוע כי כל קדושה היא בסוד המוחין, ובפרט באלו מוחין דאבא⁵⁸⁰. וגם במה שהודעתך (שער מאמרי רשב"י מ ע"ב) באדר"ר (דף קכה ע"ב⁵⁸¹) בענין ת' אלפי רבוא עלמין דאתפשטו מחוורא דרישא דא"א, כי אבא הוא הוי"ה דע"ב דיודין, ובה ד' יודין, וכל יו"ד כלולה מקי⁵⁸², והוא סוד

- מאיר הכוונה -

⁵⁷² פע"ח טז ע"ב. מפסקא ד"ה והנה סיבת התלכשות עד כאן הוא לא מופיע בפע"ח, ולכן פרק זה המשך של דבריו לעיל.

⁵⁷³ כוונת (פע"ח).

⁵⁷⁴ היינו דעד עתה לא קשרנו הארות מוחין מאו"א לציצית וכאן נקשר את זה לענין ציצית.

⁵⁷⁵ עי' עיונים אות נו.

⁵⁷⁶ פע"ח: מן המוחין לאבא הנ"ל של ו"ק המלוצקים צנה"י לאבא מהם היה צחי' איץ של כ"ג כנ"ל אצל מן המוחין לאבא מצחי' ו"ק המלוצקים צנה"י לאבא כנ"ל ואלו הם צחינת ליצית.

⁵⁷⁷ פע"ח סוף טו ע"א.

⁵⁷⁸ עי' זבחים יט ע"א ז"ל: כתיב ושמת המצנפת על ראשו תנא שיערו היה נראה בין ציץ למצנפת ששם מניחין תפילין, וכן נפסק ברמב"ם כלי המקדש פ"י ה"ג. ויש מגיחים כאן למטה מן התפילין. וצ"ע אולי זה מדבר על חוט תכלת, ורצועות התפילין.

⁵⁷⁹ עי' זהר ח"א יג ע"ב: פרשתא קדמאה (שמות יג ב) קדש לי כל בכור, דא י' דאיהי קדש. ועי' ח"ב מג ע"ב: קדש דא קדושה עלאה, רזא דחכמתא עלאה, דמתמן כלא אתקדש. ועי' תיקו"ז ריש תיקון יד. ועי' לקמן הערה 1583.

⁵⁸⁰ "באבא, בסוד קדש לי כל בכור. ונדוע כי כל קדושה היא בסוד המוחין, ובפרט באלו מוחין לאבא" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "במוחין ובפרט במוחין לאבא הנקרא קודש כנודע שכל קודש הוא בחכמה".

⁵⁸¹ עי' עיונים אות עט.

⁵⁸² מי' עולה מאה (פע"ח).

פעה"כ

ק"ש, ועם⁵⁸³ הד' יודין עצמן הרי קדש. והיה אור המוחין דאבא בוקע משני צדדי האזנים⁵⁸⁴ ובמצח⁵⁸⁵, אור החכמה וחסד⁵⁸⁶ מצד ימין, ואור בינה ונבורה⁵⁸⁷ מצד שמאל, והיו האורות מתפשטין בכל המצח⁵⁸⁸.

ונלע"ד⁵⁸⁹ כי שם ההויה הכתוב בו היה ג"כ עד"ז, י"ה מצד זה, ו"ה מצד זה⁵⁹⁰. ואמנם אני מסופק במה ששמעתי ממורי ז"ל, אם הציץ היוצא ממוחין דאבא הוא ע"ד תפילין היוצאים ממוחין דאימא, וכפי זה היו ג"כ בחי' ציציות יוצאין מן מוחין דאבא כמו שיוצאים ג"כ ציציות ממוחין דאימא⁵⁹¹. או אם נאמר דמוחין דאבא לא היו יוצאים רק אורות הציץ לבד וצ"ע⁵⁹².

⁵⁹³ונבאר ענין הציציות, כי הנה נת"ל כי שני מיני ציציות הם: הא', מלבן ותכלת כמו שהיה בזמן שבית המקדש קיים. והב', כולו לבן כמו שאנו נוהגים עתה בזמן הזה. והנה שני בחי' אלו של הציציות שניהם ממוחין דאימא לבד לא מאבא, אלא שהציציות תכלת ולבן⁵⁹⁴ הוא יוצא ממוח חכמה דאימא אשר בתחלה היתה בינה דאבא כנ"ל⁵⁹⁵, ון ע"ב} ולכן היה נוהג בזמן שבית המקדש קיים. אבל ציצית הלבן שאנו נוהגים בו היום, הוא מד' מוחין הכלולים בבינה דאימא שהיא עצמה בינה דאימא בתחילה. וזהו הטעם שאין לנו תכלת בזמן הזה⁵⁹⁶.

והרי נתבאר לך ענין הד' ציציות שהם מוח א'. וגם אמרנו שהם ד' מוחין, כנז"ל בדרוש שקדם לזה. והכל א', כי הם ד' מוחין הכלולים במוח בינה דמצד אימא כנז", האמנם משני מוחין דחו"ג אין ציציות בפני עצמן, כי אינן סוד מוחין אלא בחינת מכריעין, ולכך נטפלין להם כמו שיתבאר לקמן.

- מאיר הכוונה -

⁵⁸³ כללות (נוסף בפע"ח).

⁵⁸⁴ עי' סוכה ה ע"א: ציץ דומה כמין טס של זהב ורחב שתי אצבעות ומוקף מאזן לאזן.

⁵⁸⁵ "המוחין לאבא בוקע משני צדדי האזנים וצמח"ח, נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "הד' מוחין לאבא הפנימית לחוץ צמח דזעיר אנפין מב' צדדי המלח אלל האוזן".

⁵⁸⁶ וחסדים שצדעת (פע"ח).

⁵⁸⁷ וגבורות (עולת תמיד וכן טעמי המלות פרשת תלוא).

⁵⁸⁸ ונעשה בחינת הציץ של כהן גדול (נוסף בפע"ח).

⁵⁸⁹ ששמעתי ממורי (נוסף בפע"ח).

⁵⁹⁰ י"ה מצד זה, ו"ה מצד זה נמחק בפע"ח ועולת תמיד, ובמקומו איתא "י"ו צד ימין זה על גב זה ה"ה צד שמאל זה על גבי זה".

⁵⁹¹ היינו כמו שיש ב' התגלויות של מוחין דאימא א' למעלה במקומם וא' למטה במקום התפשטותם, כן הוא במוחין דאבא א' למעלה בצ"ץ וא' למטה. אבל יתכן שהם בכלל בגדי כה"ג שלא נוגע בכלל לנו.

⁵⁹² "אם הציץ היוצא ממוחין לאבא הוא ע"ד תפילין היוצאים ממוחין דאימא, וכפי זה היו ג"כ בחי' ציציות יוצאין מן מוחין לאבא כמו שיוצאים ג"כ ציציות ממוחין דאימא. או אם נאמר דמוחין לאבא לא היו יוצאים רק אורות הציץ לבד וצ"ע" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שגם בחינת ציצית הם היו יוצאין מן המוחין לאבא זולת הציץ כדרך שיש צ' מיני ציציות ממוחין דאימא לכן וציצית תכלת".

⁵⁹³ פע"ח טז ע"ג.

⁵⁹⁴ נמחק בפע"ח.

⁵⁹⁵ מחמת החילוף שבדרוש ג'.

⁵⁹⁶ אעפ"י שהציציות שאנו נוהגין עתה לאחר החורבן הם היוצאים ממוח בינה דאימא לבד עכ"ז ולפי שאין אור ד' ציציות במוח דחכמה דאימא שהוא בינה דאבא נמנע מלצאת שם למעלה אלל שאין הדבר נעשה על ידינו אמנם יוצא הוא בהתלכשות תוך ציצית בינה דאימא (נוסף בפע"ח).

פעה"כ

ונבאר תחילה ענין הציציות שהיו נוהגים בזמן שביהמ"ק קיים מתכלת ולבן היוצאין ממוח חכמה דאימא שהיתה תחילה בינה דאבא. והנה בחכמה זו דאימא יש בה ד' שמות יה"ו, וכנגדם הם ארבע ציציות בארבע כנפות הטלית. ובאלו הארבע שמות יש א"ל אותיות, לפי שג' שמות הראשונים, כל אחד יש בו ח' אותיות⁵⁹⁷, כנגד שמונה חוטיין שבכל כנף. אבל השם האחרון דמילוי ההיין, אין בו אלא ז' אותיות⁵⁹⁸, ולכן היו ז' חוטי לבן ואחד של תכלת משלים לח' חוטיין. והענין הוא, כי השם הד' הוא סוד מילוי ההיין, וכל ההיין הם במלכות, וגם בחי' התכלת הוא מלכות כנודע⁵⁹⁹ (והר"ג ל"ג ע"א), אשר ה"ס ההי' אחרונה דהויה החסירה משם יה"ו. וכדי להשלים חשבון הל"ב חוטיין, אנו לוקחים את המלכות, שהיא התכלת עמהן, כדי להשלימן.

אבל כפי זה לא היה צריך להיות התכלת אלא חוט בכנף רביעי, ולא בכל ציציות מהד'⁶⁰⁰. אבל הענין הוא, כי עיקר הבחי' המשלמת לל"ב חוטיין הוא בכנף רביעי, שהוא במילוי ההיין, שה"ס הנקבה כנ"ל, אלא שגם בשאר ג' ציציות⁶⁰¹ אנו מניחים בהם תכלת דרך רמז בלבד, יען כי הם דכורין ואינן צריכין אליו.

והנה אף בזה הכנף הד', אין אנו לוקחים המלכות עצמה, שא"כ היתה הו"י"ה שלימה, והרי אין כאן אלא שלש אותיות יה"ו בלבד⁶⁰². אבל מה שאנו לוקחין הוא המילוי שלה בלבד. והענין הוא כי מן הה"א אחרונה של ההו"י"ה הכוללת או"א וזו"ן יוצאת הו"י"ה א'⁶⁰³ במילוי ההיין הרומזת במלכות, וכשנקה אותיות מילוי המילוי של ההויה ההיא, יהיו כ"ג אותיות כמנין חוט, כזה: יו"ד ו"י⁶⁰⁴ דל"ת ה"ה ה"ה ו"א ו"א ה"ה ה"ה, וזהו סוד החוט החסר ממנין הל"ב חוטיין כנ"ל, ואנו משלימן אותו ע"י המילוי הזה בסוד התכלת.

והנה בפסוק לא נזכר חוט אלא פתיל תכלת⁶⁰⁵ (במדבר טו לח), והוא לרמוז כי בסוד המלכות, הנקרא פתיל⁶⁰⁶ תכלת, היא ג"כ כלולה מעשר כנודע (והר"ג ע"ב ע"ב). ונמצא כי יש בה⁶⁰⁷ עשרה הויות דההיין, שכל הויה בגימ' ב"ן, ועשרה פעמים ב"ן הם בגימ' פתיל.

- מאיר הכוונה -

⁵⁹⁷ יו"ד ה"י ו"י, יו"ד ה"י ו"א, יו"ד ה"א ו"א.

⁵⁹⁸ יו"ד ה"ה ו"ו.

⁵⁹⁹ עי' רח"ו על זהר ח"ג קנ ע"א, שהכינרת המיא מידת המלכות ותכלת היא מלכות דמלכות.

⁶⁰⁰ ואינו כן אלא שצכל הד' ליצית יש חוט א' של תכלת וז' חוטיין לזכנים (נוסף צפע"ח).

⁶⁰¹ האחרים שהם ע"ב ס"ג מ"ה (נוסף צפע"ח).

⁶⁰² צמוח חכמה לאמא (נוסף צפע"ח)

⁶⁰³ אחרת (פע"ח).

⁶⁰⁴ ו"א (פע"ח).

⁶⁰⁵ עי' זהר ח"ב רלא ע"א: תא חזי מה כתיב (שמות כח כח) וירכסו את החשן מטבעותיו אל טבעת האפד בפתיל תכלת אמאי בפתיל תכלת אלא לאחזאה דהאי תכלא אתקשר בכלא ועל דא כלא איהו ברזא עלאה.

תרגום: (בא וראה מה כתוב) וירכסו את החושן מטבעותיו אל טבעת האפד בפתיל תכלת למה בפתיל תכלת אלא להראות שהתכלת הזו נקשרת בכל ועל זה הכל הוא בסוד עליון. פי' שהתכלת שהיא מ' דמ' כמ"ש הר"ח בהגהותיו בפ' בהעלותך היא מתקשרת אפוד וחשן שהם זו"ן (מ"מ).

ועי' ח"ג קט ע"ב: שמן כתיב איהו מסטרא דצדיק דאיהו כתיש כתישין מאברין דאינון זיתים לאחתא משחא לגבי פתילה פתילא תכלא וגבורה מתמן איהי יראה.

תרגום: שמן כתיב הוא מצד של צדיק, שהוא כותש כתישות מאיברים שהם זיתים, להוריד שמן לגבי פתילה, פתיל תכלת והגבורה, משם היא יראה.

⁶⁰⁶ נמחק צפע"ח.

⁶⁰⁷ כנודע ונמלא כי יש בה נמחק צפע"ח, ונמקומו איתא "והס".

שְׁעָה"כ

ובזה ית' לך ענין התכלת, כי יש מאמרים בזוהר ובתיקונים שנראין דפליגי אהדדי, וכולם הם אמת. כי התכלת הוא בג' מקומות, וכולם א' 609608. והוא, כי הלא הוא בחי המלכות שבחכמה דאימא הנקראת בתחילה בינה דאבא. וכנגד ט"ל אותיות שיש בארבע שמות אלו⁶¹⁰ דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן הם ט"ל כריכות שבציצית⁶¹¹ שהם י"ג חוליות⁶¹³⁶¹².

⁶¹⁴והנה מן החו"ג של המוחין דאימא אינם יוצאין ציציות בפני עצמן, כי הם נכללין בשני המוחין העליונים, וזהו הטעם שצריך שיהיו החוטין כפולים ושזורים. ודבר זה הוא לעיכובא, כי הם⁶¹⁵ בחי חו"ג אשר אינם נחשבים למוחין בפני עצמן אבל נכללין בעליונים, ולהורות זה צריך להיותם כפולים ושזורים יחד⁶¹⁶.

האמנם באלו הציציות של התכלת שבזמן בית המקדש אשר אינם אלא ממוח חכמה דאימא, ומוח חסדים אשר למטה מהם בדעת הם נכללים בציציות התכלת (והלבן), והנה הם ל"ב חוטים אחרים שהם כנגד ל"ב אותיות שיש בד' שמות אהו"ה שבמוח החסד דאימא, שהיה נק' תחילה גבורה דאבא כנ"ל. ואלו הל"ב דחסדים נכללים עם הל"ב דחכמה דאימא, ונעשים ל"ב חוטים שזורין יחד, והבן זה. והנה ע"י היות ל"ב חוטין (ו ע"ג) באלו החסדים, היה בנו כח להשלים גם את הציציות דחכמה דאימא לל"ב חוטין עם התכלת, שאם לא כן לא היה בנו כח להוסיף החוט ההוא החסר למעלה.

ונבאר עתה הציציות שאנו נוהגים בזמן הזה שהם לבן בלתי תכלת, כי אמת הוא שאף בזמן הזה אין אור חכמה דאימא נפסק מלהאיר ולצאת בסוד הציציות הנז' עם התכלת, אלא שאין לנו עתה כח שיעשה הדבר ההוא על ידינו, אבל ודאי הוא שג"כ הוא יוצא בהתלבשותו בציצית היוצא ממוח בינה דאימא. וא"כ כפי זה, מוכרח הוא שיהיה הציצית דחכמה דאימא רמוז בציצית דבינה דאימא כמשי"ת למטה בע"ה. והנה כדוגמת מה שנתבאר בציציות היוצאים מחכמה דאימא, כך הוא ממש בציציות היוצאים מד' מוחין הכלולין במוח בינה דאימא, לפי שאין בנו כח עתה רק עד מח בינה דאימא ולא יותר. והחילוק שביניהם הוא, כי שם היה חסר חוט א' להשלימן לל"ב, ולכן הניחו בו חוט של תכלת שהיא המלכות לחברה עמהם כנ"ל⁶¹⁷. אבל בבינה דאימא יש ל"ב אותיות

- מאיר הכוונה -

⁶⁰⁸ כי צתיקונים אמרו שהתכלת הוא בחי' החכמה גוון ספיר וזוהר אמרו כי התכלת היא המלכות גם אמרו דמ"א שהיא בינה וג' מקומות אלו הם אמיתים (נוסף צפע"ח).

⁶⁰⁹ עי' עיונים אות פ.

⁶¹⁰ להוי"ה (פע"ח).

⁶¹¹ ז, ח', י"א, י"ג בגימ' ל"ט עי' לקמן סוף ז ע"א.

⁶¹² כל ג' כריכות עושין לחוליא אחת עי' לקמן סוף ז ע"א.

⁶¹³ כנ"ל בסדר אופן עשית הציצית (נוסף צפע"ח).

⁶¹⁴ פע"ח טז ע"ד.

⁶¹⁵ רומזים אל (נוסף צפע"ח).

⁶¹⁶ וקשיא לי טובא כי הרי החסדים לצד הם ל"ב חוטין כנגד ל"ב אותיות שיש בד' שמות ממולאים וכן הגבורות לצדן הם בחי' ל"ב חוטים ואיך כל הס"ד יהיו כלולים בל"ב חוטין לצדם של מוח הבינה ולאחר כך זכרתי שאמר לי מורי זלה"ה שהחסדים היו נכללין בחכמה והגבורה צבינה וזוה נ"ל כי הכל מצוואר והוא כי הד' ליצית דתכלת שמאל חכמה של אמא כנ"ל גם הם שזורים וא"כ ל"ב חוטין דמוח החסדים הם נכללין בהם אצל הל"ב חוטין דגבורות לצד הם הנכללין ד' ליצית דלבו דמוח דבינה דאמא שהם שזורים וכפולים ג"כ (נוסף צפע"ח).

⁶¹⁷ ואם לא היתה בחינת שזורה המשלמת לא היינו יכולים להשלים ע"י התכלת כיון שאין שם בחי' כנ"ל שאינם רק שמות של ג' אותיות יה"ו (נוסף צפע"ח).

שְׁעָה"כ

שלימות בדי' שמות שבהם, כנגד ל"ב חוטיין וכולו לבן, כי אין צורך אל תכלת שהוא מלכות להשלימם.

ובזה תבין איך גם בזה"ו שאין לנו תכלת, אין התכלת מעכב את הלבן כנו' במשנה (מנחות לח ע"א), והלבן לבדו הוא מצוה גמורה מן התורה, והוא כי להיות שהם ב' מיני ציציות, א' מחכמה דאימא וא' מבינה דאימא, ולכן התכלת אינו מעכב את הלבן והלבן אינו מעכב את התכלת, ואלו הכל היה בבחי' א' היה ראוי שהלבן היה מעכב את התכלת והתכלת את הלבן.

⁶¹⁸ עוד יש בחי' אחר, כי בטלית⁶¹⁹ של תכלת היו החוטיין השזורין והכפולין מבחי' החסדים דאימא⁶²⁰ הנכפלות והנכללות עם חוט החכמה דאימא כנ"ל, אבל בטלית הלבן שלנו, החוטיין השזורים והכפולים הם בחי' הגבורות דאימא הנכללות בחוטיי בינה דאימא ע"ד הנ"ל ממש.

⁶²¹ועתה נבאר מש"ל, כי אף בזה"ו יוצא האור של מוח החכמה דאימא בסוד ציציות בהתלבשות ציצית בינה דאימא, אלא שאינו על ידינו, וא"כ מוכרח הוא שיהיה נרמז ציצית חכמה בציצית בינה דאימא. והענין הוא כמש"ל, כי המוחין דז"א נקרא חיים שהם חיי המלך⁶²², כמבואר אצלנו בסוד התפילין (ה ע"ג), ושני המוחין האלו שהם חו"ב דאימא נק' שנות חיים (משלי ג ב), כי עיקר שם חיים הוא בחו"ב ולא בדעת⁶²³, וגם נק' שנות כי השמות שלהם הם בגימ' שנות⁶²⁴.

והנה כל הארות אלו⁶²⁵ המוחין אינם יוצאים בגלוי תוך ז"א, אלא מן החזה ולמטה אחר כלות יסוד דאימא, וכולם עוברים בתוכו ויוצאין לחוץ⁶²⁶. וכבר הודעתך שהיסוד נק' יוסף⁶²⁸ העולה בגימ' קנ"ו. והענין הוא כי יסוד דאימא לוקח קנ"ו אורות מאלו המוחין, ושאר האורות יוצאין מתוכו לחוץ בגופא דז"א. ואם תסיר קנ"ו משנו"ת, ישאר ת"ר כמנני ציצית.

ונמצא כי מספר האורות היוצאים מיסוד דאימא הנעשים ציצית, הם ת"ר אורות כמספר ציצית, וזכור ואל תשכח מה שהקדמתי לך לעיל בתחילת הדרוש, כי כל דרושינו זה הוא בסוד אור המקיף, מלבד שה"ם הציצית אשר הוא כדמיון מה שיש באור הפנימי. ודע, כי זה שכתבתי לך, כי היסוד הלוקח קנ"ו אורות הוא היסוד דאימא, זהו מה שכתבתי מדברי מורי ז"ל.

- מאיר הכוונה -

⁶¹⁸ עי' לעיל הערה 616.

⁶¹⁹ לשון מגומגם וצ"ל טלית שיש לו חוטים של לבן ותכלת.

⁶²⁰ שהיו גבורות דאבא כנ"ל ד"ה והנה מן החו"ג.

וקשה שהרי לא מצאנו בעוד מקום שיש חסדים לבד דדעת או גבורות לבד דדעת.

⁶²¹ פע"ח יז ע"א.

⁶²² עי' עיונים אות צו.

⁶²³ כי עיקר קס חיים הוא צח"צ ולא צדעת" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "כי החו"צ יחד נקראים חיים משא"כ צמוח הג' הנקרא דעת".

⁶²⁴ אם נחזר ד' שמות יה"ו הממולאים צמוח חכמה עם ד' שמות אה"י הממולאים צמוח בינה יהיה הכל כמננין שנות (חיים) וז"ס ויוסיפו לך שנות חיים (נוסף צפע"ח).

⁶²⁵ נמחק צפע"ח. {}.

⁶²⁶ "יכולם עוברים צחוכו ויוצאין לחוץ" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ואז כל האורות עוברין צחוכו ויוצאין ממנה לחוץ תוך ז"א בגילוי".

⁶²⁷ עי' לעיל דרוש ב' דף ד ע"ד ד"ה עוד טעם שלישי.

⁶²⁸ עי' זהר ח"ג רלו ע"א: עצמות צדיק יסוד עלמין דרגא דיוסף הצדיק.

שְׁעָה"כ

וגם הבנתי מדבריו הבנה אחרת, והיא יותר אמיתית בעיני, והוא מה שהודעתך במקום אחר (דף נא ע"ד) שזווג הנעשה בתפלת המנחה הוא מישראל עם לאה, אשר איננה מתפשטת רק עד החזה דו"א, ושם בחזה ההוא יש בחי' יסוד אשר בו מזווגו ישראל עם לאה הנז'. ושם ביארנו עניינו.

והנה גם היסוד הזה ראוי לקרותו יוסף ג"כ, כי הנה הוא יסוד דכורא, וגם כי יוסף עצמו שהוא בחי' יסוד למטה הוא העולה למעלה בסוד הזווג הנז', כמ"ש בפרשת⁶²⁹ פקודי דהיכלות, כי יוסף איהו לתתא ואיהו לעילא⁶³⁰, וזה היסוד הוא הלוקח קנ"ו אורות לצורך זווג לאה⁶³¹, והשאר הם נעשים בחי' הציציות כנז'⁶³². ולכן אין הציציות נתלים אלא מן החזה ולמטה כנ"ל בדרוש שקודם לזה וע"ש.

והנה לפי שהן נמשכין דרך היסוד דאימא, אשר נודע כי הוא שם אהיה במילוי ההין, והוא⁶³³ בגימ' כנף עם הכולל, וז"ש מכנף הארץ ומירות שמענו צבי לצדיק (ישעיה כד טז)⁶³⁴, כנף שהיא אהיה דההין.

גם אפשר לומר כי גם כל הג' אחרונות שבה, שהם נה"י, יש בהם שם א' של אהיה דההין כמבואר אצלינו (ע"ח הולדת או"א וזו"ן פרק ג'⁶³⁵), כי בהיותם באימא עצמה יש שם אהיה דיודין בג"ר שבה, ואהיה דאלפין בג' אמצעיות שבה, ודההין בג' אחרונות שבה. והנה כשנכנסים נה"י שבה בז"א, אז נעשה מהן ו' ע"ד { פרצוף א' שלם מ"ס, ואז נעשה אהיה דיודין בנצח, ודאלפין בהוד, וההין ביסוד⁶³⁶. ואם כך הוא, נמצא כי הד' מוחין לוקחין מהארת לבוש⁶³⁷ הבינה אשר להם, והם ד' אהיה דההין, שה"ס ד' כנפות הטלית.

ובבחי' ראשונה⁶³⁸ שאין אהיה דההין אלא ביסוד, עכ"ז בעוברים דרך שם לוקחים ההארה משם, והוא בסוד אהיה דההין, והם ד' כנפות, ארבע פעמים כנף⁶³⁹. והנה גם בסוד זה המלבוש הנק' כנף, הוא ג"כ מורה על שם ציצית, כי ד' פעמים כנף הם בגימ' ציצית.

והנה אחר צאתם לחוץ, אע"פ שכולם לקחו הארה מאהיה דההין הנז', עכ"ז מציאותן של עצמן לא נתבטלה. והוא כי נודע כי בחו"ב חו"ג דמוחין דאבא יש בהם ד' הויות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, וכנגדם באימא הם ד' אהיה במילואם, ב' הראשונים ביודין, והג' דאלפין, והד' בההין. וא"כ אלו הד' מוחין היוצאים⁶⁴⁰ הם ד' בחי' אלו של אהיה⁶⁴¹.

- מאיר הכוונה -

⁶²⁹ שלח על ונסכו רביעית ההין ופרקת (נוסף צפע"ח).

⁶³⁰ עי' עיונים אות פא.

⁶³¹ אצל היסוד דאמא אין כריך ליטלס (נוסף צפע"ח).

⁶³² הם לבחי' רחל כדלעיל דרוש א' (ש"ש).

⁶³³ אל"ף ה"ה יר"ד ה"ה - קנ"א.

⁶³⁴ עי' עיונים אות מט.

⁶³⁵ עי' לעיל הערה 248.

⁶³⁶ עי' ע"ח שער כו פרק ב במ"ב.

⁶³⁷ "מהארת לבוש" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "הארה מלבוש נה"י".

⁶³⁸ "ובבחי' ראשונה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "אעפ"י שביארנו בראשונה".

⁶³⁹ כל הארבעתן הם בחי' כנ"ף שהם אהיה דההין כנ"ל (נוסף צפע"ח).

⁶⁴⁰ עתה צבחינת ליצית שהן מוחין דנה"י אמא (נוסף צפע"ח).

⁶⁴¹ והם גימטריא תרי"ו וכאשר תסיר מהם י"ו אותיות העיקרים שהם אותיות הפשוטות שלהם ישארו ת"ר שהם כמנזין ליצית והרי בכמה בחי' נרמזו קם ליצית (נוסף צפע"ח).

שְׁעָה"כ

⁶⁴²והנה ב' הציציות מהם הם כלפי פנים דז"א, ושני הציציות מהם הם כלפי אחר דז"א. ושני הציציות שהם כלפי אחריו הם לצורך נוק' דז"א, ושל כלפי פניו הם לצורך יעקב⁶⁴³. והענין הוא, כי הד' אהיה אלו הם בנימ' יתר"ו, ואם תסיר מהם י"ו אותיות הפשוטות, ישאר ת"ר כמנין ציצית, הרי כמה פעמים רמזנו ענין הציצית.

ועתה נבאר ענין הי"ו אותיות הנז' מה נעשה בהם בהסירנו אותם כנז'. והוא, כי השני אהיה דיודין הם מצד פנים והם ליעקב, שהם גימ' שכ"ב, כי הוא בחי' שפת הזכר, ולכן נרמזו בלשון שכיבה. ושני אהיה דאלפין ודההין הם לרחל מצד אחריו דז"א, והם בנימ' רצ"ה עם הכולל⁶⁴⁴, וכשתסיר מהם ח' אותיות הפשוטות כנז' ישארו רפ"ז⁶⁴⁵ שהוא רפ"ו ע"ה, וה"ס פרו ורבו (בראשית א כב), כי בכח אלו הנקבה פרה ורבה, וה"ס מנצפך העולה פרו"ו עם הכולל⁶⁴⁶. והנה אם תצרף ח' אותיות הנז' עם שכ"ב הנז' של יעקב, ועם ח' אותיות אחרות הפשוטות של שני אהיה דיודין דיעקב, יהיו כולם גי' וישכב, וז"ס מה שאמר הכתוב, וישכב עמה בלילה ההוא (בראשית ל טז)⁶⁴⁸, כי אלו שני אהיה הנז' נותנן אליה בעת שוכבו עם הנקבה, והוא ג"כ סוד וי"ש כ"ב⁶⁵⁰⁶⁴⁹, שהם כ"ב אותון, כי הד' אותיות מנצפך הכפולות⁶⁵¹ כבר לקחתם רחל⁶⁵². ובזה לא פליג עם מש"ל בדרוש אחר בענין הציצית, שאמרנו כי כל הד' ציצית הם לרחל, וב' דרושים אלו מכוונים אל האמת, כי בתחילה לוקחת רחל ב' ויעקב ב', אח"כ בעת הזווג⁶⁵³ שהזווגות פב"פ אז ניתנים אליה כל הד' הנז'⁶⁵⁴.

דרושי ציצית דרוש ה

⁶⁵⁵ענין הציצית והתפילין וההפרש אשר ביניהם⁶⁵⁶. כבר הודעתך כי הציצית הוא בחי' אור המקיף אל ז"א, וזהו בשני מציאויות: הא', הוא בזמן היותו בסוד העיבור תוך אימא עילאה. והשני, הוא בזמן היניקה. וענין זה איננו חסר לעולם⁶⁵⁷, לפי כי שני בחי' אלו

- מאיר הכוונה -

⁶⁴²ועתה נבאר מה נעשה מאלו הי"ו אותיות והענין כי אלו הד' ליצית כבר נתבאר לעיל בדרוש הקודם לזה שארבעתן הם לרחל אבל להיותה היא אצ"ל אינו לוקחת רק שני ליצית לזכר כנ"ל בסדר העטיפה (נוסף בפע"ח).

⁶⁴³רישא דיעקב (פע"ח).

⁶⁴⁴"רל"ה עם הכולל" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "רלד".

⁶⁴⁵"רפ"ז שהוא רפ"ו ע"ה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "רפ"ו".

⁶⁴⁶ה' אותיות והכולל של כל מנצפך (פע"ח).

⁶⁴⁷פשוטות של ב' אהיה דרחל (פע"ח)

⁶⁴⁸ז"ל הפסוק: ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתך בדודאי בני וישכב עמה בלילה הוא.

⁶⁴⁹הנזכר בזהר (נוסף בפע"ח).

⁶⁵⁰עי' עיונים אות פב.

⁶⁵¹עי' לעיל הערה 82.

⁶⁵²"שהם כ"ב אותון, כי ה' אותיות מנצפך הכפולות כבר לקחתם רחל" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "והוא כי ה' אותיות מנצפך הם ברחל כנ"ל אבל אלו שבעיקב הם כ"ב אותיות הפשוטים".

⁶⁵³עי' לעיל הערה 530 שזה בשעת ק"ש.

⁶⁵⁴ועי' לקמן יט ע"א ענין החזרת ד' ציציות לפניו.

⁶⁵⁵פע"ח כה ע"א.

⁶⁵⁶עי' עיונים אות פג.

⁶⁵⁷עי' ע"ח שער פנימיות וחיצוניות פרק א: תחלה נכנס העיבור ראשון דקטנות והם נה"י כלולין בחג"ת, ואח"כ נכנסה היניקה דקטנות והוא התפשטות נה"י וחג"ת כל אחד לעצמה, ובחינות אלו לא יחסרו ממנו לעולם. אמנם בהיותו בעיבור א', אשר נכנסו נה"י דתבונה בחב"ד דז"א, אז אין בו דעת כנזכר במ"א, כי אין כלי חיצון ליסוד דתבונה. ואחר כך ביניקה נכנסו חג"ת בחב"ד דז"א, וירדו נה"י בחג"ת דז"א, אז יש לו ג' מוחין דיניקה וזהו תמיד בז"א.

פעה"כ

דעיבור ויניקה אינן חסרים אפי' לבחי' העולמות אחר החרבן, ויש להם אור מקיף אפי' בבחי' העולמות.

אבל התפילין הוא אור מקיף⁶⁵⁸ מבחי' זמן הג' דו"א הנק' גדלות דמוחין, והוא יותר גדול ומעולה מבחי' הציצית. וענין זה לאחר החורבן חסר לעולמות החיצונים כנודע, כי אחר החורבן אין זווג אלא לבחי' הנשמות שהם פנימיות העולמות⁶⁵⁹, ואין זווג לבחינת העולמות בימי החול⁶⁶⁰, שאז נאמר, הן אראלם צעקו חוצה (ישעיה לג ז)⁶⁶¹, כי המלאכים הם חיצוניות בבחי' העולמות ואין להם זווג בימי החול⁶⁶².

ובזה תבין למה צריך ללבוש הציצית קודם התפילין, לפי שהציצית הוא בחי' אור המקיף לב' בחי' הראשונות שהם עיבור ויניקה, אשר כנגדם הם ד' כנפות, ציצית קטן כנגד עיבור, וטלית גדול כנגד יניקה. ואין טלית ג' כנגד הגדלות של המוחין, ולכן אח"כ מניחין התפילין שהם כנגד זמן הגדלות של המוחין.

גם בזה תבין טעם למה צריך שהטלית יכסה על התפילין, והוא לפי שהציצית הוא כנגד⁶⁶³ העולמות החיצוניות, והתפילין כנגד אור מקיף של בחי' הנשמות שהם פנימיות העולמות⁶⁶⁴, ולכן הציצית החיצון יכסה על מקום התפילין שהם הפנימיות⁶⁶⁶.

⁶⁶⁷ גם בזה תבין טעם איך גדולה קדושת התפילין מקדושת הטלית. ואמנם ענין הציצית הוא זה, וכתוב, ויטע אשל בבאר שבע (בראשית כא לג)⁶⁶⁸, כי אברהם שהוא סוד מימי החסד גורמין להצמיח שערות הראש שהם דמיון אַשְׁלִים ואילנות, ויש ג' מיני שערות אדום שחור לבן, ר"ת אש"ל! והנה שערות רישא דנוק' דו"א הם אדומים, כמ"ש ודלת

- מאיר הכוונה -

⁶⁵⁸ "אור מקיף" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "מוחין". אמנם עי' פע"ח טו ע"ג: אמנם התפילין הם מקיפים אחרים שמן הכחות אור"מ הפנימי לזריח הנקרא קולי דשערי המכה בעורף ז"ל גורם שיולא אור המוחין הפנימי לחוץ וזקע במלח ז"ל לך יוסר וזולט אור המוחין במלח ונעשה שם א"מ באופן אחר אמנם אינו המקיף של הציצית שהם בחי' אור השערות וזכרוש התפילין יתבאר כל זה בפע"ח.

⁶⁵⁹ עיונים אות פד.

⁶⁶⁰ עי' פע"ח שער הקדישים סוף פרק א' דף לב ע"ב וכן לקמן טו ע"ב ועי' עוד פע"ח פט ע"ג ועי' שער הנ' פרק ו' ושעה"כ יא ע"ד ונט ע"ב וע"ש סח ע"א דרוש ג' והוא לקמן שער השבת פרק י ועי' פו"ח דרוש ה' ג' ט"ו (לש"ו הגהות על פע"ח). ועי' לקמן הערה 1169.

⁶⁶¹ ר"ל מפני שנשארים בחוץ ואין להם יכולת לעלות עד המלכות מן העשייה [יכולת להתעלות עם המלכות ולכנס בפנים עם המלכות מן העשייה (לש"ו מעולת תמיד)] ליצירה ולבריאה ועד האצילות אבל הפנימיות של נפשין ורוחין וכו' הם עולין לבד וטעם הדבר מפני כח נפשיותו ורוחינו ונשמתו שהם משם הבאים מן הפנימיות משא"כ המלאכים שהם מן החיצונות ולכן יש כח בתפילתו להעלות פנימיות הנפשין ורוחין ונשמתין אפילו בימי החול אבל לא חיצונות העולמות אמנם ב"ט ושבת ור"ה וי"כ וכיוצא בהם [הם] עולין עם השכינה בסוד מ"נ [עם השכינה בסוד מ"נ (נמחק בלש"ו מעולת תמיד ועי' שער הקדיש סוף פרק ב)] [פע"ח ז ע"ב].

⁶⁶² ופעם א' שמעתי ממורי זלה"ה בענין פגם העולמות ע"י חטא אדה"ר כי קודם שחטא היו כל העולמות ממש בכל בחינותם למעלה ועתה בימי הגלות אפילו ביום השבת אין אנו יכולין להעלות רק הפנימיות העולמות ולא חיצונות העולמות כי אם היו עולין חיצונית העולמות היינו רואין בעינינו עליות העולמות בשבת (פע"ח ז ע"ג).

⁶⁶³ מקיף אפילו (פע"ח).

⁶⁶⁴ "כנגד אור מקיף של בחי' הנשמות שהם פנימיות העולמות" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "פנימיות כסוד הנשמות אך הטלית מקיף אפילו עולמות החיצונים".

⁶⁶⁵ עי' לקמן תפילת השחר ג' שתפילין כנגד בריאה, ולכן מובן שער מ פרק ב שתפילין בחיצוניות העולמות.

⁶⁶⁶ כי כן העולמות מכסים את הפנימיות שהם הנשמות (נוסף בפע"ח).

⁶⁶⁷ פע"ח יז ע"ב.

⁶⁶⁸ עי' ז"ח ס ע"ב: ויטע אשל בבאר שבע, הקיצוץ שקצץ אדם הראשון, תקנו אברהם, והוא בבאר שבע, שהיא המלכות. ד"א אש"ל, גווי מדות, שהם חג"ת "אדום" שחור "לבן" המשיך לה מהם, בסוד ג' עדרי צאן רובצים עליה, ע"כ. בענין עדרי צאן, עי' עיונים אות קלט.

שְׁעָה"כ

ראשך בארגמן⁶⁶⁹ (שיה"ש ז ו), ודו"א הם שחורות⁶⁷⁰ כמ"ש (שיה"ש ה יא) קצוותיו תלתלים שחורות כעורב, ודא"א הם לבנות כמ"ש (דניאל ז ט) לבושיה כתלג חוור ושער ראשיה כעמר נקי⁶⁷¹.

והנה ענין השערות דו"א ה"ם הציצית כמו שית'. כבר ידעת כי קוצא חד דשערי יש ברישא דא"א נגיד עד רישא דו"א⁶⁷² {ז ע"א} ומכה ובטש במוחין דו"א, שהם כפולים מצד אבא ומצד אימא כנודע, ומוציא הארתם לחוץ, ומן ההארה היוצא ממוחין דמצד אבא, נעשה בחי' הציץ של כה"ג, וזהו ציץ דכורא⁶⁷³, ולכן לוקחו ז"א לעצמו והארה היוצאת ממוחין דמצד אימא נעשה הציצית נוקבא, ולכן ג"כ נותנו ז"א לנוק' כמשיית. נמצא כי ציץ וציצית הוא מאות צי' של צלם דאבא וצלם דאימא⁶⁷⁴. והנה ענין הציצית ה"ם הארה עליונה של ל' דצלם⁶⁷⁵ שנעשה אור מקיף לז"א, והוא סוד בחי' הטלית.

אמר הכותב היים, הנה פליג דידיה אדידיה בתחילה אמר שהוא צי' דצלם ולבתר קאמר שהוא בלמד דצלם⁶⁷⁶.

והנה ענין המקיף הזה כבר ידעת עניינו, כי אור המקיף היוצא משערות אריך שהוא כתר, הם מקיפין לו לעצמו, וכן החכמה המקיף שלה הוא לעצמה. אבל אור המקיף דבינה הנק' פום ממלל רברבן⁶⁷⁷ (דניאל ז ה, סד"צ לג ע"א)⁶⁷⁸, משם יוצא אור מקיף לז"ק תחתונות, והנה מקיף ז"א הוא הטלית.

⁶⁷⁹ וצריך לבאר למה הציצית נקרא תשמישי מצוה והתפילין תשמישי קדושה (מגילה כו ע"ב). והענין, כי הציצית נק' תשמישי מצוה, לפי שהם מאירים אל הנוק' דז"א הנק' מצוה⁶⁸⁰ 681. אבל התפילין הם נק' תשמישי קדושה, לפי שהם בחי' אור מקיף⁶⁸² אל המוחין דז"א הנק' קדושה⁶⁸³.

- מאיר הכוונה -

⁶⁶⁹ עי' עיונים אות ס.

⁶⁷⁰ עי' עיונים אות סד.

⁶⁷¹ עי' אד"ר קל ע"ב, ועי' יהל אור ח"א יט ע"ד, ועי' שער הפסוקים תהלים ז"ל, אמר שמואל נראה מדברי הרב ז"ל ששלג הם יותר רחמים מצמר, שכן בשלג יש ג' אלפי"ן העיקרים, וכמ"ש התנא בהרת עזה כשלג והשאת כקרום ביצה, שניה לה כצמר לבן, ולכן אמר הכתוב אם יהיו חטאיכם כשנים, שאינם כ"כ אדומים כשלג, ילבינו לגמרי, האמנם אם יהיו יותר אדומים ויאדימו כתולע אז כצמר יהיו ולא כשלג ע"כ. ועי' בהגר"א על ספד"צ ה סע"ד ההבדל בין שערות הראש לזקן דא"א.

⁶⁷² עי' עיונים אות נט.

⁶⁷³ עי' עיונים אות נו.

⁶⁷⁴ פי' מיסודות של שניהם ששניהם תוך ז"א (נוסף בפע"ח). א"כ הטלית שאנו מתעטפין בו הוא רמז לא"מ דזעיר אנפין (פע"ח).

⁶⁷⁵ ענין ל' לכלס לא מוצא בפע"ח אלא בשם החברים.

⁶⁷⁶ עי' לעיל דרוש ב' שהציצית יוצאים מהטלית, והטלית הוא הא"מ עצמו.

⁶⁷⁷ המקיף לז"א בהצל היוצא מפיה לז"ק נמצא שמקיף ז"א הוא הטלית שהוא ארוג מכל המקיפים (נוסף בפע"ח).

⁶⁷⁸ עי' טנת"א ג' הטעם שהיא נקראת "פום ממלל רברבן", הוא מכיוון שיוצאים מפיה אורות מקיפים לז"ן והם גדולים בהרבה מהאורות הפנימיים. אמנם עיקר מה שנקרא "פום ממלל רברבן" הוא א"א [עי' בהגר"א על ספד"צ לג ע"ב]. אמנם אין אורות א"א יוצאים לז"א אלא על ידי אר"א, לכן גם אמא נקראת פומא ממלל רברבן (ביאורים ח"א נה ע"ב).

⁶⁷⁹ וא"ת אם כן גדולה מלות ליצית ממלות תפילין וקיימא לן שירי תשמיש מלוא נזרקין ושירי תשמיש קדושה נגנזין (נוסף בפע"ח).

⁶⁸⁰ עי' הערה 6.

⁶⁸¹ ואע"פ שהטלית לז"א עיקרו לצורך הליצית שהוא משמש לשכינה בסוד תחלת המחשבה סוף מעשה לפיכך כשאנו מתעטפין מביאין כל הליצית לכל שמאל ששם השכינה שמאירין לנוקבא (נוסף בפע"ח).

שְׁעָה"כ

⁶⁸⁴והנה שערות רישא דז"א יש בהם ג' בחי', ואלו הם: קוצים ממוח הדעת, וז"ש קווצותיו תלתלים (שיה"ש ה יא), כי הקוצים הם מי' שמות אלקים שבדעת, ה"ג וה"ח מבחי' הקטנות, כנודע כנ"ל כי הציצית אינו מן הגדלות. והנה עשרה פעמים אלקים הם גימ' ת"ל ת"ל, ת"ל חסדים ות"ל גבורות, ועם ו' אותיות שבהם, עשרה פעמים ה', הרי ו', הרי תלתלים. והנימין הם ממוח הבינה. והשערות הם ממוח החכמה⁶⁸⁵.

ודע כי השערות הם קטנים, והם אור מקיף לז"א עצמו⁶⁸⁶. והנימין הם בינונים, והם אור מקיף ללאה. והקוצים הם ארוכים והם אור מקיף לרחל. ודע, כי השערות למעלה הם שחורים, לפי שהחסדים הם מכוסים תוך יסוד אימא, וגם להיותם מבחי' מוחין דקטנות דאלקים שהם דינים, אבל כאשר נמשכים מן החוזה ולמטה ומתגלים, אז מתלבנין חוטי הציצית, כנודע שהם שחורים, כי הוא סוד, דינים דדכורא קשיין ברישא ונייחין בסופה (ספד"צ כו ע"ב, אד"ר קמב ע"ב)⁶⁸⁷. וגם כי אח"כ בבא מוחין דגדלות, נבקע היסוד דאימא שבמקום החוזה⁶⁸⁸, ויוצא הארה משם ומאיר ומלבין חוטי הציציות השחורות שבבחי' הקטנות⁶⁸⁹.

ולטעם זה צריך ליקח ולקבץ כל הד' ציציות בעת הק"ש וישימם כנגד החוזה והלב⁶⁹⁰, כי שם מקום גילוי הארת החסדים דגדלות, כדי שיתלבנו הציציות ויתמתקו הדינים שבהם. ואמנם הם ח' חוטיין, לפי שכיון שהחוטמים הם השערות היוצאות מן מוחין דקטנות.

⁶⁹¹והנה בדעת דז"א יש בו מצד אבא ב' אלקים שהן ארבע, וכן בדעת דמצד אימא יש בו ב' אלקים שהן ארבע, סך הכל ח' אלקים.

אמר הכותב חיים נלע"ד שטעה השומע, וכן צ"ל שהם ד' מוחין דמצד אבא וארבע דמצד אימא, וכולם בחי' אלקים. וכן עד"ז יש בו ד' מוחין דמצד אבא, שהם ד' יה"ו במילוי ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, וד' אחרים מצד אימא שהם ד' אה"י, ב' דיודין וא' דאלפין וא' דההין, וכולם מבחי' מוחין דגדלות, ולכן היו ח' חוטיין ג"כ⁶⁹².

– מאיר הכוונה –

⁶⁸² "בחי' אור מקיף אל המוחין דז"א" נמתק בפע"ח, ובמקומו איתא "מאירין לז"א צסוד המוחין דיליה".

⁶⁸³ עי' עיונים אות פה.

⁶⁸⁴ פע"ח טז ע"ד.

⁶⁸⁵ עי' עיונים אות סב.

⁶⁸⁶ עי' לעיל ד ע"ג ד"ה ועתה נבאר ענין השערות.

⁶⁸⁷ עי' לעיל הערה 54.

⁶⁸⁸ עי' לקמן דרושי ויעבור דרוש ז'.

⁶⁸⁹ והטעם שהם לצנים מפני כי להיות כי שערות אלו הם שחורות וכו' אז יולא אותו הארה לאחורי דז"א ומתמתקין ומתלצנים השערות למוחין דקטנות הם הצלילית (נוסף בפע"ח).

⁶⁹⁰ עי' לעיל הערה 530.

⁶⁹¹ פע"ח יז ע"ג.

⁶⁹² פסקא נמתק בפע"ח, ובמקומו איתא "וג"כ ראוי לדעת למה הם ח' חוטיין ולא יותר מאחרי שהם רומזים לשערות וג"כ למה הם הצלילית בקלוות היה ראוי שיהיו בראש אצל כבר ידעת שהמוחין של ז"א באים לו מאו"א ומוחין של אבא ד' ומוחין של אמא ד' הרי ח' והמוחין של אבא הם ד' היות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן וד' יה"ו לצד מהיות הנ"ל ושל אמא ד' שמות אהי"ה ב' ביודיין וא' באלפין וא' בההיין וד' (אהי"ה) [אהי"י – לש"ו על פי שעה"כ] לצד מאהי"ה הנ"ל כנזכר ביחוד ק"ש לכן כנגדן ח' חוטיין".

שְׁעָה"כ

⁶⁹³ומ"ש רז"ל שנקב הציצית במלית לא יפחות מקומו משיעור קשר גודל, הטעם הוא לפי שכשנכנסים הנו"ה⁶⁹⁴ דאימא בתוך ז"א, אינו נכנס רק ב' פרקים שבהם לבד, וכשבוקע⁶⁹⁵ ירד השפע וחוזר לאחוריו וחוזר⁶⁹⁶ ומסתלק מן אלו ב' פרקים שנכנסו תחילה⁶⁹⁷ והיו בלתי הארה כלל, אבל בפרקים השניים⁶⁹⁸ לא נסתלק מהם השפע והאור לגמרי, כי עדיין נשאר בהם קצת רשימו של הארה, ולכן שם במקום שהוא שיש בו קצת רושם הארה, צריך לעשות נקב הציצית כדי שיהיה להם קצת הארה, ע"כ.

דרושי ציצית דרוש ו

ועתה נבאר קצת דקדוקים שיש בענין הציצית וגם מנהגי מורי ז"ל.
⁶⁹⁹הנה ט"ל כריכות שיש בציצית הם בחי' ט"ל אותיות שיש באהיה דההין בפשוט, ומלוי, ומילוי המילוי⁷⁰⁰. לפי שסוד הציצית הוא באהיה דההין, העולה כנף כנ"ל (ו ע"ד).

ולכן נבאר ענין עשית הציצית כפי מנהג מורי ז"ל.
הנה צריך הציצית לעשותו שלישי א' גדיל וב' שלישי ענף. והטעם הוא, לפי שכיון שהציצית לצורך הנקבה⁷⁰¹, והנה מקומה הוא בחזה דז"א, שהוא בסוף שלישי העליון דתפארת שבז⁷⁰², וכנגדו יעשה שלישי א' גדיל, וכנגד שני שלישים התחתונים דת"ת אשר שם היא הנוק', יעשה שם שני שלישי ענף⁷⁰³.
⁷⁰⁴ואמנם הגדיל יעשהו חוליות חוליות, כל חוליא מג' כריכות⁷⁰⁵. (ז ע"ב) ובתחילה יקשור שני קשרים סמוך לכנף, ויכרוך ז' כריכות⁷⁰⁶, ויקשור ב' קשרים אחרים ויכרוך ח' כריכות, ויקשור ב' קשרים אחרים ויכרוך י"א כריכות, אח"כ יקשור ב' קשרים אחרים ויכרוך י"ג כריכות, ויקשור ב' קשרים אחרים. והרי הם ט"ל כריכות כמנין ט"ל אותיות אהיה דההין כנ"ל, כמספר יהוה אחד.

ובענין קשירת ראשי כל חוט וחוט של הציצית כדי שלא יתפרדו משזירתן, ראיתי למורי ז"ל שלא היה מוחה בזה, אף כי יש בזה מפקפקין⁷⁰⁷, ואדרבה נ"ל שהיה הפץ בקשירת ראשיהם⁷⁰⁸.

- מאיר הכוונה -

⁶⁹³ פע"ח יז ע"ג.

⁶⁹⁴ נה"י (פע"ח).

⁶⁹⁵ צע"ת ק"ש, וכשנצקע יסוד (פע"ח).

⁶⁹⁶ צסוד שערות הראש וכשחוזר (פע"ח).

⁶⁹⁷ פי' מאלו הב' שנכנסו מפרק הראשון צראש הז"א ממס' לגמרי עולה האור לאחוריו ומוציא לחוץ קולותיו תלתלים (נוסף צפע"ח).

⁶⁹⁸ שהוא התחתונים דנה"י דאמא שזרד מראש ז"א (נוסף צפע"ח).

⁶⁹⁹ פע"ח יז ע"ג.

⁷⁰⁰ עי' לעיל ו ע"ב.

⁷⁰¹ "לכורך הנקבה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "רמוזים אל המלכות".

⁷⁰² עי' גר"א בס"י ה ע"א: היא מתחלת כנגד שני שלישי התחתונים דז"א, ועיקר בנינה נה"י דז"א ושם קומתה, כי ב' השלישים דת"ת הן כתר שהן ב' בחינות שבכתר.

⁷⁰³ עי' עיונים אות פו.

⁷⁰⁴ פע"ח יז ע"ב.

⁷⁰⁵ עי' עיונים אות פו.

⁷⁰⁶ עי' עיונים אות פז.

⁷⁰⁷ עי' אר"ח סי' יא ס"ג ברמ"א [אם נתפרקו משזירתן ונעשו ט"ז, כשרים. והוא שישתייר בשזור כדי עניבה. הגה: ולכתחלה טוב לקשור החוטין למטה] ועיי"ש במ"ב סק"ח [וי"א דאדרבה יותר טוב שלא לקשור ונכון להחמיר אם הם שזורים יפה דלא שכיח שיתפרקו], ועיי"ש סי"ד [ונהגו לעשות בסוף כל חוט קשר, כדי שיעמוד בשזירתו].

שעה"כ

גם ראיתי למורי ז"ל, שבציצית קטן היה עושה שני נקבים סמוכים זל"ז, כעין נקודת צירי בכל כנף מד' כנפות הטלית, והיה מוציא חוטי הציצית דרך שני הנקבים ההם, באופן שיהיו שני קצוות חוטי הציציות מתגלגלים בצד א' החיצון⁷⁰⁹. וסברא זו הביאה בספר האגור⁷¹⁰, אבל מורי ז"ל לא היה עושה כן אלא בציצית קטן ולא בגדול. גם צריך לכסות התפילין שבראש בטלית כגז' אצלינו טעם הדבר לעיל (ו' ע"ד ד"ה גם כזה)⁷¹²⁷¹¹.

ובענין שנהגו להתעטף בטלית גדול בליל יוה"כ יתבאר ג"כ זה ע"ש (לקמן ק ע"א). ובענין הטלית הגדול נודע ענין עטיפת הראש משא"כ בטלית קטן, אבל מורי ז"ל כשהיה לובש טלית קטן ביום, וכשהיה יוצא מבית המרחץ או מבית הטבילה וכיוצא בזה, היה נוהג לעטף ראשו בו ממש, והיה מברך להתעטף בציצית, ואח"כ היה שומטו מעל ראשו ומורידו על שני כתיפיו כדרך לבישתו. גם ראיתי למורי ז"ל שהיה מברך להתעטף בציצית כשהיה בבית הטבילה כגז'.

גם הטלית קטן היה לובשו למטה משאר מלבושיו ע"ג חלוקו, שלא כאותם המתיהרים ללבשו ע"כ⁷¹³ בגדיו⁷¹⁴, וטעות גדול הוא בידם הפך האמת⁷¹⁵. גם לא היה מסיר תפילין וטלית עד שהיה גומר כל התפילה ועלינו לשבח ועל כן נקוה לך כז'.⁷¹⁶ והנה בענין הטלית קטן, צריך שתדע מה שיתבאר לקמן בסדר עליית התפילה של שחרית דחול, איך עולים העולמות, ושם נתבאר כי ציצית קטן הוא בחיצוניות היצירה ולא בפנימיות. ובמקום אחר אנו מוצאים כי ציצית קטן הוא בעשיה. והענין הוא [כי] הציצית קטן הוא בהיותו בבחי' הקטנות דעיבור ראשון דג' כלילין בג', וזה עצמו ה"ם העשיה. והענין הוא, כי אז אין בז"א אלא סוד העשיה⁷¹⁷. אבל הטלית גדול הוא בסוד היצירה הגדלות ממש, ונמצא כי טלית קטן הוא ביצירה בהיותה בקטנות שהיא סוד העשיה.

דרושי ציצית דרוש ז

– מאיר הכוונה –

⁷⁰⁸ גם אין לחוש בזה שנוהגין האשכנזים לעשות סימן לטלית כדי שתמיד יניח הכל ההוא על ראשו (פע"ח). עי' הערה 534.

⁷⁰⁹ בלפון שיהיו כל בחי' הליצית מתגלגלים לחוץ ואפשר שזה תלוי במה שביארנו בטלית שהוא אור מקיף של זעיר אנופיין ואור השערות צוקע בסופו ויוצא ממנו ומתגלה ואפשר שכלן כריך שיתגלה הכל מאל החילון וזה בט"ק דווקא (נוסף בפע"ח צס"ח ע"ח).
⁷¹⁰ העטור (פע"ח).

⁷¹¹ כי ט"ג כריך שתהיה תמיד ראשו מעוטף בו כי זה תכלית ט"ג שהוא לעטוף בו את הראש כמ"ש (נוסף בפע"ח).

⁷¹² עי' עיונים אות פג.

⁷¹³ נדצ"ל ע"ג.

⁷¹⁴ עי' לקמן יב ע"ג ד"ה ואח"כ ע"י ב'.

⁷¹⁵ כי ענין ליצית קטן הוא בחי' הפנימית של ג"ת ליצירה וט"ג הוא בחינת החילונות שלהם (נוסף בפע"ח).

⁷¹⁶ פע"ח יז ע"ד ריש פרק ו, וכאן מתחיל פרק חדש, ודרוש ז' המשך שלו.

⁷¹⁷ ואז נקרא ליצית קטן, שמקפת אותו בזמן לקטנותו, ואז הוא כנגד העשיה, כי אז אין בזעיר אלא בחי' עשיה בלבד. ונמצא א"כ, כי הטלית קטן הוא ליצירה, אלא שהוא בהיותו בקטנות, בסוד עשיה לבד וכו' אך התפילין הם מקיף על המוחין, והטלית מקיף על מקיף דמוחין דזעיר, שהם התפילין. וענין דענין הדרוש (שער השמות פ"ה ופ"ז – לש"ו) שביארנו בענין ג' כלים שיש בכל ספירה וספירה, ושם תבין ענין שם שדי ממש ("ממש" נמחק בעולת תמיד – לש"ו), בו' לירופיו, שהם בחי' ז"א ליצירה. ואמרנו שזהו ליצית למטרו"ן, וגם עיין בסוף שער הליצית (נוסף בפע"ח).

שְׁעָה"כ

בכוונת האדם בעת שמתעטף בציצית, ובו יתבאר ד' כוונות שיש בד' מצות הרמוזות בד' אותיות של הויה, ואלו הם: תפילה, וציצית, ותפילין, וק"ש.

דע כי ד' כוונות יש בד' מצות הרמוזות בד' אותיות הויה, וטוב הוא לכוין בהם תמיד באופן שנבאר. הנה לפעמים האדם מבטל א' מד' מצות הנז' בשוגג או אפילו במזיד, וארבעתן הם מצות עשה מן התורה⁷¹⁸, וכאשר האדם איזה פעם מתבטל מלהתפלל, ביטל מצות עשה, שנאמר (תענית ב ע"א) ועבדתם את ה' אלהיכם זו תפלה. והעובר על מצוה זו פוגם בה' אחרונה של הויה.

והמבטל מצות ציצית פוגם באות ו' של הויה.

והמבטל מצות תפילין פוגם בה' ראשונה של הויה.

והמבטל קריאת שמע פוגם באות י' של ההויה.

הרי ארבעתן כסדרן מלמטה למעלה. וכדי לתקן הפגמים הנז', צריך האדם לייחד ד' יחודים אלו שנזכיר, כל יחוד כפי הפגם שכנגדו. וזה סדרן מלמעלה למטה: כנגד פגם היוד דביטול קריאת שמע, תכוין כשאתה קורא קריאת שמע ביחוד זה, והוא שתכוין לעשות הויה באופן זה: תחילה תקח אות ה' אחרונה לבדה, לרמוז אל המלכות המתעוררת תחילה, ואח"כ תחבר הה' הנז' עם אות הו' לרמוז אל התחברות המלכות עם ז"א. ואחר שנתחברו להעלות מ"ן למעלה לאו"א, אז תחבר שני אותיות י"ה זו עם זו, לרמוז אל חיבור או"א, ותכוין כי חיבור זה הוא בגימ' א"ל בזה האופן, ה' ה"ו י"ה, הם בגימ' א"ל, וה"ס שם יי"א היוצא משם ס"ג⁷¹⁹, כמשי"ת לקמן בכונת מלת אחד דפסוק שמע ישראל.

וכנגד פגם ה' ראשונה בביטול מצות תפילין, תיחד זה היחוד שהוא בה"א ראשונה באופן זה, תחילה תחבר ב' אותיות י"ה שהם או"א שרוצים להזדווג לתת מוחין לזו"ן⁷²⁰, ואח"כ עולה ה' אחרונה ומתחברת עם ו', שהוא סוד התחברות זו"ן כדי להעלות מ"ן אל או"א שנתחברו כנזכר. ואח"כ יורדת ה' עילאה ומתחברת עם אות ו' שהוא ענין כניסת נה"י דאימא תוך ז"א לעשות לו מוחין, ועיי"כ יוצאין התפילין כמו שית' לקמן. ותכוין כי חיבור זה הוא גימ' הבל, שהוא מילוי שם ס"ג, לפי שאימא היא הויה דס"ג, והיא הגורמת להוציא {ז ע"ג} תפילין כנו' בתיקונים, דאימא על ברא נעשית בחי' תפילין⁷²¹, והוא באופן זה: י"ה ה"ו ה"ו בגי' ל"ז שהוא הבל.

וכנגד פגם ו' של ההויה בביטול מצות הציצית, תיחד יחוד זה, ותכוין לחבר י"ה שהם או"א עם ו' שהוא ז"א, הנעשה לו אור מקיף שהוא המלית. ואח"כ תחבר אות ו' עם ה'

- מאיר הכוונה -

⁷¹⁸ עי' לקמן כא ע"ג שתפילה מדרבנן (ש"ש).

⁷¹⁹ עי' עיונים אות עג.

⁷²⁰ לז"א (פע"ח).

⁷²¹ משמע מלקמן צה ע"ב שזה תחילת ההקדמה ואולי ג ע"א: ועוד אליו דקשרין לשכינתא עם קודשא בריך הוא בקשורא דתפילין אתמר עליהו לא תקח האם על הבנים ואינן דלא קשרין לון כחדא אתמר בהון שלח תשלח את האם.

תרגום: ועוד אלו שקושרים את השכינה עם הקב"ה בקשר של תפילין, עליהם נאמר "לא תקח האם על הבנים". ואלו שלא קושרים אותם יחד, בהם נאמר "שלח תשלח את האם".

אולי ד ע"א: בכ"א אזכרות דתפילין דרישא ובכ"א אזכרות דתפילין דיד ודא אימא עלאה תפלי דמארי עלמא קרינן ליה תפילין על רישא דעמודא דאמצעיתא.

תרגום: בעשרים ואחד אזכרות התפילין של ראש, ובעשרים וא' אזכרות התפילין של יד, וזו האם העליונה, תפילין של רבוננו של עולם, קוראים לו תפילין על ראש העמוד האמצעי.

ועי' יא ע"א: ועיקר דתפילין משמאלא ובגין כך נשבע ה' בימינו (ישעיה סב ח) זו תורה ובזרוע עזו אלו תפילין ומסטרטא דשמאלא ה' תפילין על ו' אימא על ברה בגין דבה אתבני הדא הוא דכתיב כונן שמים בתבונה (משלי ג יט) י' אבא תפילין על ברתא ה' דביה אתבניאת הדא הוא דכתיב ה' בחכמה יסד ארץ ודא הוא הויה ודא הוא רזא ארבע משמרות הויה לילה.

תרגום: ועיקר של התפילין משמאל, ולכן "נשבע יהוה בימינו" זו תורה, "ובזרוע עזו" אלו תפילין (ברכות ו ע"א). ומצד השמאל, ה' תפילין על ו', אם על בנה, משום שבה נבנה, זהו שכתוב "כונן שמים בתבונה". י', אבא, תפילין על הבת, ה', שבו נבנית, זהו שכתוב "יהוה בחכמה יסד ארץ", וזהו הויה, וזה סוד ארבע משמרות הוה הלילה (ברכות ג ע"א).

שעה"כ

אחרונה, והוא רמז שנותן הז"א לנוקבא בחי' אותם הציציות הנוטפין עליו כנז' בדרושים שקדמו. ותכוין כי חיבור זה הוא גימ' ל"ב, והוא באופן זה יה"ו ו"ה, הרי ל"ב לרמוז אל הל"ב ציציות, כנגד ל"ב נתיבות חכמה (ס"י פ"א מ"א).

וכנגד פגם ה' אחרונה בביטול מצות התפלה, תיחד זה היחוד ותכוין בתחילה להעלות אות ו' עם ה' ראשונה, ואח"כ עולים יחד אות ה' ראשונה ואות ו' אל אות י' ומתחברין שלשתן, ואח"כ נקשרת אות ה' אחרונה עם שלשה אותיות הנז', ותכוין כי חיבור זה עולה גי' ח"ן⁷²² בזה האופן: ו"ה וה"י ה"ו ה"י⁷²³.

והנה מקום כונות אלו היחודים, תכוין בהם כל יחוד במקומו⁷²⁴. כיצד, כשתאמר קריאת שמע דשחרית או דערבית, כי אל⁷²⁵ הם בלבד מ"ע, קודם שיתחיל קריאת שמע, יכוין ביחוד שלו וכנ"ל. וכשיניח תפילין, יכוין ביחוד שלו. וכשיתעמף בציצית יכוין ביחוד שלו. וכשיתפלל תפילת י"ח שהיא ג"כ מ"ע ערב ובקר וצהריים, יכוין ביחוד שלו, אחר שיאמר פסוק ה' שפתי תפתח (תהלים נא יז) קודם שיתחיל ברכת אבות⁷²⁶.

ואמנם גם בעת שכבדך על מיטתך בלילה, כאשר תאמר וידוי כנז' אצלנו במקומו, באמרך, אם חטאתי לפניך ופגמתי באות י' ראשונה של הויה כו', אז תכוין על ביטול קריאת שמע, ותכוין אל יחוד שלו, וכן בשאר ד' אותיות.

גם כשתברך⁷²⁷ להתעמף בציצית, תכוין בר"ת שהם ל"ב חוטי הציציות⁷²⁸, והוא סוד ל"ב נתיבות חכמה (ס"י פ"א מ"א)⁷²⁹.

ודע, כי האדם צריך להסתכל בציציות בכל שעה ורגע, כמו שאמר הכתוב (במדבר טו לט) וראיתם אותו, והוא תועלת גדול לנשמה שלא יזדמן הטא לידו⁷³⁰, אם יזהר בכך, וגם ישיג תועלת גדול. אבל בכונת ההסתכלות יש ב' כונות, כי המסתכל בהם בעת תפלת שחרית בק"ש, דהיינו כשאומר פרשת ציצית, צריך לכוין באופן אחר וכמו שנבאר שם במקומו בע"ה. אבל המסתכל בהם שלא בזמן התפילה, צריך לכוין כוונה אחרת שנבארה בע"ה שם במקומה⁷³¹, והיא זו, דע כי צריך להסתכל בהם ב' פעמים, זה אחר זה, ומה שצריך לכוין הוא זה, כי הנה עין גימ' ק"ל⁷³², והוא בחי' רבוע שם מ"ה כזה: יו"ד, יו"ד ה"א, יו"ד ה"א וא"ו, יוד ה"א וא"ו ה"א. ובעת שהוא מסתכל⁷³³ יכוין כי הכנף הוא סוד אהיה דמילוי ההיץ, וכשתסיר ממנו הפשוט, ישארו אותיות המילוי בגימ' ק"ל כמספר עין כנז'.

- מאיר הכוונה -

⁷²² ור"ל כדי שימצא תפילתו חן בעיני הקב"ה והוא סוד התפלה שהיא המלכות ה' אחרונה תמצא חן בעיני ז"א ו' (לש"ו).

⁷²³ ה"ץ ה"י נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא הוה"י.

⁷²⁴ ועכ"ז אם יחדס ככל שאר שעות היום מה טוב מאוד (נוסף צפע"ח).

⁷²⁵ ולא ק"ש על המטה ולא לפני תפילה.

⁷²⁶ שאז היא עיקר מלכות התפלה (נוסף צפע"ח)

⁷²⁷ "גם כשתברך" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "אחר כך תברך הבכרה".

⁷²⁸ והם נגד היחוד הנ"ל שהוא ל"ב (נוסף צפע"ח).

⁷²⁹ פי' דבריו, שחוץ מהכוונה לתקן את הפגם של ביטול מצות ציצית אלא לכוון גם על זה בעצם ענין ציצית. ועי' פע"ח ציצית ו' שג"כ מביא את הכוונה הזאת ללא שום קשר לביטול המצוה.

⁷³⁰ על ידו (פע"ח).

⁷³¹ "שנבארה בע"ה שם במקומה" נמחק צפע"ח.

⁷³² עי' לקמן דרוש ח' ד"ה ובהגיעך. עי' שער כה פרק ב: י"ב: בדעת דז"א יש ה"ח וה"ג, והם י' הויות גימ' (ק"ל ק"ל) [קלק"ל], ב"פ עי"ן כמנין (שמות ג ד) ס"ר לראות, כי משם נמשכת ראייה אל העיניים היושבים ממש כנגד הדעת. אך בדעת דנוקבא יש ק"ל גבורות לבד. ועי' ספר הליקוטים (שמות ב): וירא ה' כי סר לראות - הכוונה היא, כי רצה להשפיע החו"ג בנוקבא, בגי' ס"ר ב"פ עי"ן, כדי שתוכל לראות.

⁷³³ צעת ק"ש (נוסף צפע"ח).

פְּעָה"כ

ובאשר יסתכל ב' פעמים רצופות⁷³⁴, יהיו ב' פעמים ק"ל, שהם ב' פעמים עין, והם בגימ' ר"ס, וז"ס (שמות ג ד) וירא ה' כי סר לראות, כי ע"י ס"ר הנז' הוא הראות. ותכוין אל עשרה הויות פשמות של החו"ג⁷³⁵ שעולים בגימ' ס"ר. ואח"כ תכוין אל שאר הכונות הנ"ל בדרוש זה אם תרצה⁷³⁶.

ואמר לנו מורינו ז"ל, שעדיין לא היה בנו כח לכוין בהסתכלות ציציות דו"א רק בציצית⁷³⁷ יעקב, כנ"ל שיש ציצית לז"א וציצית ליעקב, ויש לי ספק אם שמעתי ממנו שנכוין בציציות היוצאות לרחל, והראשון עיקר, ע"כ הגיעו דרושי הציציות⁷³⁸.

שער הכוונות דרושי תפילין

דרוש א' בענין התפילין

⁷³⁹ובתחי' נבאר סדר כתיבתם. כבר ידעת שפרשיות של הראש נכתבים ד' שורות בכל פרשה ופרשה, ופרשיות של יד נכתבים ז' שורות בכל פרשה ופרשה. וזה סדר חילוקם בפרשיות של הראש, פ' קדש ארבע שורותיהם הם אלו: וידבר, מזה, בחדש, בצאת⁷⁴⁰. פרשת והיה כי יביאך, ד' שורותיהם הם אלו: והיה, וכל פטר, ה' ממצרים, פטר רחם. פרשת שמע, ד' שורותיהם הם אלו: שמע, נפשך, לבניך, לאות. פרשת והיה אם שמוע, ד' שורותיהם הם אלו: והיה, ונתתי, יבולה, בשבתך.

תפילין של יד, פרשת קדש, ז' שורותיהם הם אלו: וידבר, את היום, בחדש, זבת, את שבעת, ה' לי, ה' ממצרים. פרשת והיה כי יביאך, ז' שורותיהם הם אלו: והיה, רחם, ואם לא, זאת, לשלחנו, לה' כל, עיניך. פרשת שמע, ז' שורותיהם הם אלו: שמע, את, מאדך, היום, בביתך, לאות, על מזוזות. פרשת והיה אם שמע, ז' שורותיהם הם אלו: והיה, ובכל נפשיכם, ואכלת, ה' בכם, אשר ה', בין עיניכם, ביתך ובשעריך.

ונבאר כוונת כל פרשה ופרשה, מה שיכוין הסופר בעת שיכתוב אותה, ואח"כ נסדר הכונה הזאת כפי סדר השמות⁷⁴¹ אשר בהם.

פרשת⁷⁴² של ראש.

פרשת קדש היא ה' של ההויה⁷⁴³, ואחריה והיה כי יביאך באות ה' ראשונה של ההויה, ואחריה שמע באות ו', ואחריה והיה אם שמוע אות ה' אחרונה של הויה. והרי נתבאר איך יש הויה א' פשוטה בארבע⁷⁴⁴ פרשיות תפילין של ראש. עוד דע, כי מזאת ההויה הפשוטה {ז ע"ד} נמשכין ויוצאין ממנה ד' שמות הויה, והם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן⁷⁴⁵,

- מאיר הכוונה -

⁷³⁴ זה אחר זה (פע"ח).

⁷³⁵ הדלעת (פע"ח).

⁷³⁶ אס תלצה" נמחק בפע"ח.

⁷³⁷ בטלית (פע"ח).

⁷³⁸ עי' עיונים אות פח, שם הבאנו כל דברי הפע"ח שלא מופיעים בשעה"כ.

⁷³⁹ פע"ח כה ע"ג.

⁷⁴⁰ זלאתי (פע"ח).

⁷⁴¹ השמות (פע"ח).

⁷⁴² פרשיות (פע"ח).

⁷⁴³ עי' עיונים אות צ.

⁷⁴⁴ כוללת כל הד' (פע"ח).

⁷⁴⁵ עי' עיונים אות צא.

& שהמילים הם תולדות ופחות מרמה מהפשוטה.

שְׁעָה"כ

ונכללים בה, והם ע"ב באות י', ס"ג באות ה', מ"ה באות ו', ב"ן באות ה' אחרונה.⁷⁴⁶ וגם ד' שמות אלו כוללין הארבע פרשיות של תפילין על הסדר שלהם.

עוד דע, כי מזאת ההויה נמשכין ויוצאין ממנה ד' שמות אלו, כי מאות י' נמשך שם אהיה במילוי יודין⁷⁴⁷, ומאות ה' שם אהיה במילוי אלפין, ומאות ו' נמשך שם אהיה במילוי ההין, ומאות ה' אחרונה נמשך שם אדני במילואו. ואלו הד' שמות ג"כ כוללים ד' פרשיות של תפילין על הסדר שלהם, כל שם בפרשה א'.

נמצא שקודם שיכתוב פ' קדש, יכוין כי כל הפרשה הזאת היא י' של ההויה פשוטה, והיא הויה א' דע"ב דיודין, והיא ג"כ שם אהיה דיודין.

וקודם שיכתוב פרשת והיה כי יביאך, יכוין כי כל הפרשה הזאת היא ה' ראשונה של ההויה פשוטה, והיא הויה א' דמילוי ס"ג, והיא ג"כ שם אהיה דאלפין.

וקודם שיכתוב פ' שמע יכוין כי כל הפרשה הזאת היא ו' של ההויה פשוטה, והיא הויה א' דמילוי אלפין שהיא מ"ה, והיא שם א' של אהיה דמילוי ההין.

וקודם שיכתוב פ' והיה אם שמוע יכוין כי כל הפ' הזאת היא אות ה' אחרונה של ההויה פשוטה, והיא הויה א' דמילוי ההין שהיא ב"ן, והיא שם א' של אדני מלא כזה אלף דלת נון יוד.

ואחר שיכוין הכונה הנז' קודם שיכתוב כל פרשה ופרשה עוד יחזור ויכוין בשעת כתיבת השיטות כזה: קודם שיכתוב שיטה א' של קדש דתפילין של ראש, יכוין באות י' פשוטה של הויה הפשוטה, ויכוין באות י' דמילוי שם ע"ב דיודין, ובאות אלף דמילוי אהיה דיודין.

ובשיטה ב', יכוין באות י' פשוטה של ההויה פשוטה, ויכוין⁷⁴⁸ באות ה"י דמילוי שם ע"ב דיודין, ובאות ה"י דמילוי אהיה דיודין.

ובשיטה ג', יכוין באות י' פשוטה של הויה פשוטה, ויכוין⁷⁴⁹ באות ו"ו דמילוי שם ע"ב, ובאות יוד דמילוי אהיה דיודין.

ובשיטה ד', יכוין באות י' פשוטה של ההויה פשוטה⁷⁵⁰, ובאות ה"י דשם ע"ב, ובאות ה"י דשם אהיה מילוי יודין.

ועד"ז תכוין בד' שיטות של פרשת והיה כי יביאך, כי בשיטה א' יכוין באות ה' פשוטה של הויה פשוטה⁷⁵¹, ויכוין באות יוד דשם ס"ג, ובאות אלף דמילוי אהיה דאלפין. ובשיטה הב' יכוין באות ה' פשוטה של הויה פשוטה, ויכוין באות ה"י דמילוי שם ס"ג, ובאות ה"א דמילוי אהיה דאלפין. ובשיטה ג', יכוין באות ה' פשוטה של הויה פשוטה, ובאות ו"ו דמילוי ס"ג, ובאות יוד דאהיה דאלפין. ובשיטה ד' יכוין באות ה' פשוטה של הויה פשוטה, ובאות ה' דמילוי ס"ג, ובאות ה' דאהיה דאלפין.

ועד"ז תכוין בד' שיטות של פרשת שמע, כי בשיטה א' יכוין באות ו' פשוטה של הויה פשוטה, ויכוין באות י' דמילוי שם מ"ה, ובאות א' דמילוי אהיה דההין. ובשיטה ב', יכוין באות ו' פשוטה של הויה פשוטה, ובאות ה"א דמילוי שם מ"ה, ובאות ה"ה דאהיה דההין. ובשיטה ג', יכוין באות ו' פשוטה של הויה פשוטה, ובאות ו' דמ"ה, ובאות יוד דאהיה דההין. ובשיטה הד', יכוין באות ו' פשוטה של הויה פשוטה, ובאות ה"א דשם מ"ה, ובאות ה"ה דאהיה דההין.

- מאיר הכוונה -

⁷⁴⁶ מכאן עד סוף הפסקה לא מלאתי צפע"ח.

⁷⁴⁷ בעיונים אות צא { } מוזכר קצת, אבל לא מצאתי באמת אה"ה דמילוי.

⁷⁴⁸ "צאות י' פשוטה של ההויה פשוטה, ויכוין" נמחק צפע"ח.

⁷⁴⁹ "צאות י' פשוטה של ההויה פשוטה, ויכוין" נמחק צפע"ח.

⁷⁵⁰ "צאות י' פשוטה של ההויה פשוטה" נמחק צפע"ח.

⁷⁵¹ לכל הפרשה (נוסף צפע"ח).

שְׁעָה"כ

ועד"ז תכוין בד' שיטות של פרשת והיה אם שמוע, כי בשיטה א' יכוין באות ה' פשוטה של הויה פשוטה, ובאות יוד דשם ב"ן, ובאות אלף דשם אדני. ובשיטה ב', יכוין באות ה' פשוטה של הויה פשוטה, ובאות ה' דמילוי שם ב"ן, ובאות דלת דשם אדני. ובשיטה ג' יכוין באות ה' פשוטה של הויה פשוטה, ובאות ו' דשם ב"ן, ובאות נו"ן דשם אדני. ובשיטה ד' יכוין באות ה' פשוטה של הויה פשוטה, ובאות ה' דשם ב"ן, ובאות יוד דשם אדני.

אבל כוונת כתיבת ד' פרשיות של יד הם באופן אחר, לפי שהם ב' שיטות, וצריך לחלק הכוונות לז' בחי' חלקים. ונבאר כוונת שלהם דרך כלל בתחילה, והם אלו: ראשונה, יכוין אל הויה פשוטה כוללת ד' פרשיותיה, עוד יכוין כי ד' שמות יוצאים מד' אותיות הויה הנז', והם שם ס"ג באות י', שם מ"ה באות ה', שם ב"ן באות ו', שם אלף דלת נון יוד בהא אחרונה.⁷⁵²

עוד יכוין, כי ד' שמות יוצאין מד' אותיות הויה הנז', והם אהיה דיודין באות יוד, ואהיה דאלפין באות ה' ראשונה, ואהיה דההין באות ו', ושם אלף דלת נון יוד באות ה' אחרונה.

וכל ג' בחי' אלו נחלקים בד' פרשיות של יד, כי קודם שיכתוב שיטה א' מפרשת קדש, יכוין באות י' של הויה פשוטה ובשני שמות שהם אהיה דיודין והויה דס"ג משולבין זב"ו, ויקדים אותיות אהיה לאותיות הויה דס"ג לפי שהוא תפלה של יד, שהיא נקבה. ואח"כ יחלק השילוב של ב' שמות הנז' לז' חלקים ב' שיטות, והם עשרים אותיות, ויצרף עמהם אות י' של הויה הפשוטה בתחילת {ח ע"א} הכל, ויהיו הכל כ"א אותיות, וכשתחלקם יהיו ג' אותיות בכל שיטה בזה האופן: יא"ל פי"ו דה"י הי"ו וד"ו או"ה יה"י.

וכן עד"ז יכוין קודם פ' שנייה אל ה' ראשונה דהויה פשוטה, ואל שילוב ב' שמות שהם אהיה דאלפין והויה דאלפין, ויקדים אהיה להויה לטעם הנ"ל, ואח"כ יחלקם לג' ג' אותיות בכל שיטה מן הז' שיטות ע"ד הנ"ל.

וכן עד"ז יכוין בפ' שמוע, קודם שיכתוב אל⁷⁵³ אות ו' דהויה פשוטה ולשילוב שני שמות דהויה דההין ואהיה דההין יחד, ויקדים אהיה להויה לטעם הנ"ל. ואח"כ יחלק הכ"א אותיות הנ"ל לג' ג' אותיות בכל שיטה ושיטה מז' שיטות ע"ד הנ"ל.

וכן עד"ז יכוין קודם שיכתוב והיה אם שמוע אל ה' אחרונה דהויה פשוטה ואל שם אדני במילואו. והנה אין בהם רק י"ג אותיות, ולכן תחזור לכוין פעם שנית אל אות ה' הפשוטה אחר כל הי"ג אותיות הנז' וישלמו ל"ד אותיות, ותחלקם {ח ע"ב} לז' שיטות, ב' אותיות בכל שיטה.

ודע שמלבד זה יש עוד כוונה אחרת באלו הד' פרשיות של יד, והוא שבפרשה הראשונה תכוין אל מ"ב אותיות שיש בפשוט ומילוי ומילוי המילוי דהויה דע"ב דיודין⁷⁵⁴, ותחלקן לז' חלקים, שהם ששה אותיות בכל שיטה ושיטה. ובפרשה שניה תכוין ע"ד הנ"ל אל מ"ב אותיות שיש בפשוט ומילוי ומילוי המילוי דהויה דס"ג, ותחלקם לז' חלקים ע"ד הנז"ל, שהם ששה אותיות בכל שיטה. ובפרשה הג' תכוין ע"ד הנ"ל מ"ב אותיות שיש בפשוט ומילוי ומילוי המילוי דהויה דמ"ה דאלפין, ותחלקם לז' ע"ד הנ"ל. ובפרשה ד' תכוין תחילה אל שם ס"ג ואל שם אהיה דיודין ואל שם מ"ה דאלפין ואל שם אלף דלת נון

- מאיר הכוונה -

⁷⁵² "שם אלף דלת נון יוד כהא אחרונה" נמחק צפע"ת, ובמקומו איתא "ובאות ה' תתאה אין שם יולא ממנה רק שם אדני במילואו כנ"ל".

⁷⁵³ נמחק צפע"ת.

⁷⁵⁴ עי' זהר ח"ג לד ע"א.

שְׁעָה"כ

יוד על סדר הזה ממש, והם מ"ב אותיות כסדר הנז', ותחלקם לז' חלקים בשבעה שיטות כנז"ל. והנני מסדר לפניך הכל באר היטב כדי שלא תטעה. תפלה של יד

ה	והיה	ו	שמע	ה	והיה	י	קדש	
	761	760	759	758	757	756	755	
הא	יוד היו	ואל	יהו היו	האל	יהו היו	יאל	יהו היו	שיטה א'
לף	אוה יאל	פיו	דהא ואו	פיו	דהי ואו	פיו	דהי ויו	שיטה ב'
דל	פיה יוד	דהה	האי ודו	דהא	היי ודו	דהי	היי ודו	שיטה ג'
תן	היי ודה	ההי	אוד לתה	האי	יוד לתה	היי	יוד לתה	שיטה ד'
ונ	אוא והא	ודו	אאל פוא	ודו	ייו דוא	ודו	ייו דוי	שיטה ה'
יו	אלף דלת	והה	ואל פוא	אוה	ואל פוא	אוה	ויו דוי	שיטה ו'
דה	נון יוד	ההו	והא אלף	אהא	והי יוד	יהי	והי יוד	שיטה ז'

תפלה של ראש

ה	והיה	ו	שמע	ה	והיה	י	קדש	
אלף	יוד	אל	יוד	אל	יוד	אל	יוד	שיטה א'
		ף		ף		ף		שיטה ב'
דלת	הה	הה	הא	הא	הי	הי	הי	שיטה ג'
נון	ווי	יוד	ואו	יוד	ואו	יוד	ויו	שיטה ד'
יוד	הה	הה	הא	הא	הי	הי	הי	שיטה ה'

{ח ע"א} 762 עוד צריך להבין מ"ט בתפילין של ראש יש ד' שיטות בכל פרשה, ובתפילין של יד יש ז' שיטות בכל פרשה. והענין הוא, לפי שבראש ז"א אינם מקיפין רק ארבע בלבד⁷⁶³. אבל בתפילה של יד שהיא המלכות, יש בה ז' מקיפין⁷⁶⁴, כי ארבע מוחין הראשונים הם מתלבשים בנה"י דאימא, ונכנסים בגולגלתא דז"א כנודע, ואח"כ אלו הם נעשים בבחי' מקיפין אל המוחין של הנקבה. והנה הם ארבע גו תלת, שהם ז', וכנגדם יש שבעה שיטות בתפילין של יד.

עוד כוונה אחרת קטנה כוללת בענין פרשיות התפילין של ראש ושל יד. הנה בפרשה ראשונה מתפילין של ראש, תכוין לשם אהיה דמילוי יודין, ובשניה תכוין לשם אהיה דאלפין, ובשלישית לשם אהיה דמילוי ההין, וברביעית לשם אדני במילואו.

- מאיר הכוונה -

⁷⁵⁵ מ"צ לע"צ (פע"ח).

⁷⁵⁶ ס"ג קס"א (פע"ח).

⁷⁵⁷ מ"צ דס"ג (פע"ח).

⁷⁵⁸ קמ"ג ומ"ה (פע"ח).

⁷⁵⁹ מ"צ דמ"ה (פע"ח).

⁷⁶⁰ קנ"א וב"ן (פע"ח).

⁷⁶¹ ס"ג קס"א מ"ה במילואו אדני (פע"ח).

⁷⁶² פע"ח כז ע"ד.

⁷⁶³ כחב"ד.

⁷⁶⁴ בראש (נוסף בפע"ח).

שְׁעָה"כ

והענין הוא כמ"ש לך מ"ש בזוה"ק פרשה⁷⁶⁵ ואתחנן (רסב ע"א)⁷⁶⁶ שארבע פרשיות של התפילין הם חו"ב חו"ג, ובמ"א⁷⁶⁷ אמרו כי התפילין ש"ר הם אימא על ברא⁷⁶⁸. אבל הביאור הוא, כי כל ארבע פרשיות אלו ה"ם אהיה שהוא בינה⁷⁶⁹, ובערך זה אמרו שהתפילין הם אימא על ברא.

ועוד לטעם אחר, והוא לפי שאלו ארבע מוחין מתלבשים בנה"י דאימא כנודע. והנה כל אלו השלשה שמות של אהיה הם בחי' הכתר אשר בכל פרשה מאלו הד' פרשיות, וכנגד אהיה דמילוי יודין שבמוח ראשון הנק'⁷⁷⁰ חכמה, יש שם הויה במילוי ס"ג שיש בו ג' יודין כמו שיש שלשה יודין בשם אהיה דיודין הנז'⁷⁷¹. וזו ההויה היא בז"ת שבחכמה זאת, ונעשית מלבוש אל שם אהיה דיודין הנז', כי הוא נשמה אליו, לפי שהוא בחי' ג"ר שבה. וכן שם אהיה דמילוי אלפין הוא בחי' כתר שבמוח הנקרא בינה דו"א⁷⁷³, והיא נשמה אל שם הויה דמילוי אלפין⁷⁷⁴, אשר שם בז"ת שבו⁷⁷⁵. אבל שם אדני במילואו הוא במלכות שהוא כנגד "והיה אם שמוע", ואין לו התלבשות אחר במה להתלבש כמו האחרים כנז', וע"כ בתפילה של יד תכוין בד' פרשיותיה אל ארבע שמות האחרים⁷⁷⁶ הנז', שהם הויה דס"ג ודמ"ה ודב"ן שם אדני במילוי.

דרושי תפילין דרוש ב

⁷⁷⁷ בסדר כתיבת התפילין. הנה תחילה צריך (ח ע"ב) שיכתוב התפילין⁷⁷⁸ של ראש ויתקנם לגמרי, ויתפרם וישחירם, ואחר כך יכתוב תפילין⁷⁷⁹ של יד⁷⁸⁰, ויתקנם וישחירם. גם צריך לזוהר⁷⁸¹ לכתוב כל הד' פרשיות של ראש או של יד רצופים יחד, ולא יפסיק ביניהם בשום דיבור כלל ועיקר, ומכ"ש באמצעים. ואם הוא זקן או חולה ואינו יכול לכתוב כל הד' פרשיות ביחד, יכתוב שלשה פרשיות הראשונות ביחד, ואח"כ יכתוב הד' לבדה. ואם גם זה קשה עליו, יכתוב עכ"פ ב' פרשיות הראשונות בלבד בלתי הפסק בנתיים בשום אופן, ואח"כ יכתוב ב' הפרשיות האחרות יחד⁷⁸².

- מאיר הכוונה -

⁷⁶⁵ פרשת בא ופרשת (פע"ח).

⁷⁶⁶ עי' עיונים אות צב, ועי' בזה פע"ח פרק ח ד"ה ואח"כ חוזרת (הובא בעיונים אות קלא).

⁷⁶⁷ בהקדמת תיקונים 77 ו (פע"ח).

⁷⁶⁸ עי' לעיל הערה 721.

⁷⁶⁹ עי' עיונים אות לא.

⁷⁷⁰ "שבמוח ראשון הנק'" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "זככתר של".

⁷⁷¹ "כמו שיש שלשה יודין בשם אהיה דיודין הנז'" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ואלף נגד ג' יודין ואלף שבשם אהיה דיודין".

⁷⁷² עי' עיונים אות עג.

⁷⁷³ נמחק בפע"ח.

⁷⁷⁴ שבזינה (נוסף בפע"ח).

⁷⁷⁵ "אשר שם בז"ת שבו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שם אהיה דמילוי ההין הוא כתר דז"א שהוא נשמה אל שם הויה דמילוי ההין שבז"ת שבו".

⁷⁷⁶ תתאין (פע"ח).

⁷⁷⁷ פע"ח כו ע"ב.

⁷⁷⁸ תפלה (פע"ח).

⁷⁷⁹ תפלה (פע"ח).

⁷⁸⁰ ויתפרם (נוסף בפע"ח).

⁷⁸¹ כל מה שיכול (נוסף בפע"ח).

⁷⁸² חבל בין פרשה ראשונה לשניה לא יפסיק בשום ענין (נוסף בפע"ח).

שְׁעָה"כ

והנה אם כתב ב' הפרשיות הראשונות והפסיק אח"כ, כשיבוא לכתוב פרשת שמע צריך שבתחילה יעביר הקולמוס בדיו, ויכתוב על תיבת וידבר של פרשת קדש, ועל תיבת והיה של פרשה שניה, ואח"כ יכתוב מ"שמע" ואילך, ועי"כ נקרא קצת חיבור. ואם כבר כתב שלשה פרשיות והפסיק, אז יעבור הקולמוס גם על תיבת שמע שבפרשה ג', ואח"כ יכתוב פרשה רביעית כולה ביחד.

גם קודם שיתחיל לכתוב, יתפלל ויאמר יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתשרה שכינתך במעשה ידי⁷⁸³, ותצליחני בכתיבתי זאת, שאני כותב תפילין אלו לשם קדושת מצות תפילין שציונו ה' אלהינו, ותצלינו מטעות הכתיבה ומטעות הכוונה, אמן כן יהי רצון, ויהי נועם ה' אלהינו כו'⁷⁸⁴, ואח"כ יתחיל לכתוב תכף עם הכונות הנ"ל.

גם יכוין כי בפרשה הראשונה יש בה עשרה פסוקים כנגד י"ס, וכנגד יו"ד של ההויה פשוטה כנ"ל. ובפרשה שניה יש בה ששה פסוקים כנגד אות הא במילוי אלפין. ובפרשה הג' יש ששה פסוקים כנגד אות ו' שבפרשה הזאת כנ"ל⁷⁸⁵. ובפרשה הרביעית יש ט' פסוקים לרמוז שהיא במלכות המקבל מן ט"ס שעליה⁷⁸⁶, שהם כח"ב הג"ת נה"י⁷⁸⁷.

גם יכוין כי כל הפסוקים של ארבע פרשיות הנז' הם בנימי' שם א"ל היוצא משם ס"ג⁷⁸⁸ כנז' בזוהר פרשה פנחס בר"מ (רמו ע"ב), שהוא שלשה יודין וא', גם הוא כנגד שם א"ל היוצא משם אהיה במילוי יודין, שיש שם ג"כ ג' יודין וא'. והכונה זאת היא בארבע פרשיות תפילין של ראש, אבל בארבע פרשיות תפילין של יד יכוין בשם א"ל היוצא משם אהיה במילוי יודין כנ"ל, וגם אל שם א"ל שהוא בחסד, כמו שאמר הכתוב חסד אל כל היום (תהלים נב ג) כנז' בזוהר פרשה ויקרא (ל ע"ב⁷⁸⁹). {ח ע"ג}

גם תכוין כי כל ההויות שיש בארבע פ' התפילין הם כ"א אזכרות כמנין אהיה, ולכן כשכותב ההויה הראשונה יכוין לאות א' של אהיה, ובה' הויות אחרות יכוין בה' של אהיה, ובי' הויות האחרות יכוין ליוד של אהיה, ובה' הויות האחרונות הנשארות יכוין בה' אחרונה של אהיה.

אמנם סדר פרטן הם ז' הויות בפרשה א', וז' הויות בפרשה שניה, וג' הויות בפרשה ג', וד' הויות בפרשה ד'. ויכוין להמשיך ז' הויות שבפרשה א' בג' הויות שבפרשה ג', וז' הויות שבפרשה ב' בד' הויות שבפרשה הד', בסוד חכמה וחסדים, בינה וגבורות⁷⁹⁰ כמשי"ת לך בע"ה ממה שית' למטה.

והנני כותב הטעם לפניך.

- מאיר הכוונה -

⁷⁸³ עי' ספרי פינחס (פיסקא קמג): ובמלאכתן מה הוא אומר, וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אותה כאשר צוה ה' כן עשו ויברך אותם משה (שמות לט מג). מה ברכה ברכם, אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם, והם אומרים ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ יז). ועי' עיונים אות. **Error! Reference source not found.**
⁷⁸⁴ "ויהי נועם ה' אלהינו כו" נמחק צפע"ח.

⁷⁸⁵ "שזפרשה הזאת כנ"ל" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "שזשם הו"ה פשוטה".

⁷⁸⁶ עי' עיונים אות צג.

⁷⁸⁷ "לרמוז שהיא במלכות המקבל מן ט"ס שעליה שהם כח"ב חג"ת נה"י" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "נגד ט' אותיות דקס ז"ן שהיא מלכות"

⁷⁸⁸ עי' עיונים אות עג.

⁷⁸⁹ עי' עיונים אות צד.

⁷⁹⁰ "חכמה וחסדים, בינה וגבורות" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "כללות חכמה וחסדים ובינה בגבורות".

פְּעָה"כ

⁷⁹¹הנה בתפילין של ראש יש כ"א אזכרות כמספר שם אהיה כנ"ל, ובהם ד' בתים כנגד ד' אותיות של שם אהיה, ובהם ד' פרשיות כנגד ד' אותיות של שם הויה, כנו' בתיקונים בהקדמה (דף ט ע"א י ע"ב⁷⁹²). ונבאר טעם לזה איך האזכרות שהם פנימיים מכולם, והבתים שהם חיצונים מכולם, נרמזים בשם אהיה, והפרשיות שהם בחי' אמצעית, נרמזים בשם הויה. גם נבאר טעם אל ארבע שיטות שיש בכל פרשה ופרשה מהד' פרשיות תפלה של ראש.

והענין הוא במה שנודע שהתפילין ה"ם אימא על ברא כנזכר בתיקונים⁷⁹³. וכבר הודעתך כי ד' בתים של התפילין הם נגד ארבע אותיות אהיה, וד' פרשיות כנגד ארבע אותיות הויה, וכ"א אזכרות שבהם כנגד שם אהיה, שהוא בגימ' כ"א. והרי הם ג' שמות אהיה הויה אהיה בתפילין של ראש, שהם גימ' חיים, ונקרא חיי המלך⁷⁹⁴, לפי שהם מצד אימא⁷⁹⁵ הנעשים תפילין של ראש דז"א. וע"כ ארז"ל (מנחות מד ע"א) המניח תפילין מאריך ימים, שנאמר ה⁷⁹⁶ עליהם יחיו⁷⁹⁷. כי המלך הוא ז"א, וחיי המלך הנז' נמשכים לו מאו"א הנקראים חיים כנודע⁷⁹⁸. וכבר הודעתך כי ג' בחינות היו בז"א, ושנים מהם, הראשונה והשלישית נקראים עיבור, והאמצעי נקרא זמן היניקה⁸⁰⁰⁷⁹⁹. ולכן הראשונה והשלישית

- מאיר הכוונה -

⁷⁹¹ פְּעָה"כ יח ע"א.

⁷⁹² יה"ה בארבע בתי דתפלי דרישא דאינון ארבע אתוון אה"ה. ועי' עיונים אות צה. ועי' סג ע"א: ארבע בתי דרישא אינון אה"ה ארבע פרשיין דאינון קדש לי (שמות יג ב) והיה כי יביאך (שם יא) שמע ישראל (דברים ו ד) והיה אם שמוע (שם יא יג) דא יה"ה ארבעה בתי דיד דא אדנ"י ארבע פרשיין דא יה"ה תרגום: ארבעת בתי הראש הם אה"ה, ארבע פרשיות שהן: "קדש לי", "והיה כי יביאך", "שמע ישראל", "והיה אם שמע", זה יה"ה. ארבעת בתי היד זה אדנ"י, ארבע פרשיות זה יה"ה. ז"ל הגר"א שם: אינון אה"ה - דסוד אהיה הוא החשמל, דלבוש מלבר"ש, ואה"ה מורה על מנין אזכרות שבתוכו כמו שמפרש והולך, ובהון ארבעים ותריין כו', ה' בס, ר"ל הויר"ת כמנין ב"ם.

⁷⁹³ עי' לעיל הערה 721.

⁷⁹⁴ עי' עיונים אות צו.

⁷⁹⁵ עי' זהר ח"ב רנז ע"א: והכא אתרשים שמא קדישא דאקרי אלה"ם בגין דאית אלהים חיים דאיהו לעילא לעילא סתים מכלא ואית אלהים דאיהו בי דינא דלעילא ואלהים דאיהו בי דינא דלתתא הדא הוא דכתיב (תהלים נח יב) אך יש אלהים שופטים בארץ אלהים עלאה רזא דאלהים חיים כליל לאלין דלתתא וכלא איהו חד.

תרגום: וכאן נרשם השם הקדוש שנקרא אלהים משום שיש אלהים חיים שהוא למעלה למעלה נסתר מהכל ויש אלהים שהוא בית דין שלמעלה ואלהים שהוא בית דין שלמטה זהו שכתוב אך יש אלהים שפטים בארץ אלהים עליון סוד של אלהים חיים כולל את אלה שלמטה והכל הוא אחד. בי דינא דלתתא - והיינו בינה וגבורה ומ' (מ"מ).

⁷⁹⁶ מלה"פ ישעיה (לח טז): אדני עליהם יחיו ולכל בהן חיי רוחי ותחלימני והחיני, וצ"ע שזה שם אדנות ולא שם הויה. אמנם עי' זהר ח"ב רלט ע"ב: זכאה חולקיהון דצדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי דאינון ידעי ארחי דאורייתא ואזלי בה בארח קשוט עליהו כתיב (ישעיה לח יז) יה"ה עליהם יחיו מאי עליהם (יחיו) אלין ארחוי דאורייתא יחיו יתקיימו בהאי עלמא ובעלמא דאתי. ארחוי דאורייתא - פי' המצות שהם על האדם כתפילין וציצית וכדומה, ושיעור הכתוב אם ה' עליהם שהם המצות עליהם דישראל יחיו בעו"הז ובעו"הב (מ"מ).

⁷⁹⁷ עי' שער מאמרי רז"ל (סנהדרין): והיה אור הלבנה כאור החמה כו' והענין הוא כי אז יחזרו או"א פעם אחרת לעלות בסוד העבור בתוך א"א כמו שהיה בעת בריאת העולם ונודע כי כל חזרת העבור הוא לחדש מוחין שלהם ועי"כ יהי' בהם כח להגדיל אור הלבנ' כאור החמ' שהם זר"ן והנה המוחין ההם נק' חיי העוה"ב כי הם החיות שלהם כנודע כי המוחין נק' חיי המלך בסוד מ"ש רז"ל המניח תפילין מאריך ימים שנא' ה' עליהם יחיו כי הם החיים הנמשכים אל העוה"ב שהיא אימא. ⁷⁹⁸ עי' עיונים אות צו.

⁷⁹⁹ עי' ליקוטי נוסחאות ועי' עיבורים ב ומלכים ט' שאין עיבור ביניקה.

⁸⁰⁰ ופנסים מהם, הראשונה והשלישית נקראים עיבור, והאמצעי נקרא זמן היניקה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "עיבור ראשון והב' הוא יניקה והג' הוא עיבור ב' לגלות אמנם בחינות האמצעות אינה בסוד עיבור".

שְׁעָה"כ

נרמזים בשם אהיה, ששם אהיה מורה על בחי' העיבור, וכמ"ש פ' ויקרא (יא ע"א) דאהיה ר"ל אנא זמין לאולדא⁸⁰²⁸⁰¹.

והענין הוא כי בתחילה בהיותו במעי אמו, לא היה כי אם ג' כלילין בג', דהיינו ו' זעירא שבתוך ה' ראשונה⁸⁰⁴⁸⁰³, ונקבה שלו היתה רמוזה בו בסוד פסיעה לבר, בסוד רגל הו' כמבואר אצלנו⁸⁰⁶⁸⁰⁵ פ' בלק (דף רג ע"ב)⁸⁰⁷. והנה בהיות הנוק' שם הנה כל אחד כלולה מן הז"ת שהם הו"ק, והמלכות היא ז' בסופם כנז', אבל לפי שאינם רק ג'⁸⁰⁸, לכן הם ג"פ ז', והם גימ' כ"א אזכרות. ולפי ששם היו במעי אימא והיו מעולין שם יותר, והיו בתכלית הדקות בבחי' מוחין, להיותם תוך אימא, ולכן נרמזו בבחי' אזכרות והויות.

וענין היותם ד' פרשיות הוא אחר שנולדו ויצאו⁸⁰⁹ לחוץ⁸¹⁰ ונתפשטו אל ו"ק שלימים, ואז המלכות היתה ז' להם, ואז נוק' אין בה רק ב' מוחין בלבד כנודע⁸¹¹, ולוקחת אותם מן הו"ק, והד' הנשארים מן הו"ק⁸¹² הם נשארים אל ז"א עצמו, וכנגדם הם ד' פרשיות, כנגד שם הויה⁸¹³, כי שם אהיה אינו נרמז אלא בבחי' העיבור כנז'.

וענין היותם ד' בתים הוא כנגד העיבור הב' למוחין הגדלות, כי אז חזרה עוד אימא והיתה⁸¹⁴ בסוד עיבור, ונתנה ד' מוחין לז"א שהם כתב"ד, אז יהיו חו"ב ודעת כלול מב', או⁸¹⁵ חו"ב וב' עטרין דדעת שהם חו"ג, והם כנגד ד' אותיות אהיה המורה על זמן העיבור כנז'.

ונלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל טעם אל היות העיבור השני הזה נקרא בשם אהיה, לפי שכיון שהוא בחי' עיבור, לכן נתקשרו שם כל הו' קצוות מחסד עד מלכות, ונכללו כל הו' בסוד ג' זימנין ז' כמו שביארנו⁸¹⁶ בעיבור ראשון, ולכן נקרא גם הוא אהיה, שהוא כ"א, שהם ג"פ שבעה כנז'⁸¹⁷.

וטעם היותו נרמז בד' בתים ולא בד' פרשיות שהן מוחין עצמן, הוא כי בתחילה לא היתה אימא בסוד בית אלא בבחי' מוחין⁸¹⁸, ועתה נעשית בית ממש אליהם, כמו

- מאיר הכוונה -

⁸⁰¹ "אנא זמין לאולדא" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שאו"ל זמין לאמסכא ולאולדא".

⁸⁰² עי' עיונים אות לא.

⁸⁰³ "שבתוך ה' ראשונה" נמחק בפע"ח.

⁸⁰⁴ עי' זהר ח"א יח ע"א וח"ב קטו ע"ב, ח"ג יא ע"א ועוד הרבה, ותיקו"ז סוף תיקון מז.

⁸⁰⁵ נמחק בפע"ח.

⁸⁰⁶ ואולי שער מאמרי רשב"י מו ע"ג וצ"ע.

⁸⁰⁷ עי' עיונים אות צז.

⁸⁰⁸ "הנוק' קס הנה כל אחד כלולה מן הז"ת שהם הו"ק, והמלכות היא ז' כסופם כנז', אצל לפי שאינם רק ג'" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "קס כל א' מאותן התלת היה כלול מז' קס הו"ק עס המלכות שצסופס".

⁸⁰⁹ שנוכל ויולא (פע"ח).

⁸¹⁰ אז לא היה בסוד עיבור (נוסף בפע"ח).

⁸¹¹ עי' עיונים אות נה.

⁸¹² היינו שהיה חב"ד דזו"ן בז"א והעביר אליה חו"ב, דידה, ונשאר לו חב"ד דיליה, ודעת דילה.

⁸¹³ ואם היה בסוד עיבור היה צסס אהיה (נוסף בפע"ח).

⁸¹⁴ צ"ל חזר עוד באימא והיה.

⁸¹⁵ כחצ"ד, אז יהיו חו"ב ודעת כלול מז', או – נמחק בפע"ח.

⁸¹⁶ קהיה (פע"ח).

⁸¹⁷ פיסקא זו מופיע לאחר הפיסקא הצאה בפע"ח.

⁸¹⁸ עי' שער הנסירה פרק א' שבתרדימה המוחין דז"א הם רק נה"י דאימא ללא הארה של אבא. ועי' פו"ח י': המוחין דקטנות דעיבור ויניקה אינם רק הלבושים דנה"י אמא בלבד, והרי הם עצמן המוחין, אך בגדלות יש לבושים דנה"י דאמא, והם אה"ה הפנימים, ועוד מוחין ממש בתוכם והם הויות. ועי' לקמן פ ע"ג דרוש ב' באריכות, וצ"ע.

פְּעֵה"כ

שנתבאר אצלנו זאת ההקדמה. גם הענין הוא, כי כבר הודעתך כי מוחין אלו אינם מאימא לבדה, אלא שהם כלולים מאו"א, משום דתרוייהו כחדא שריין לעולם⁸¹⁹, וא"כ נמצא כי ארבע מוחין דאימא נעשים ארבע בחי' בתים אל ארבע מוחין דאבא, כי אימא בית לאבא⁸²⁰, והבן זה. ולכן נרמזו ארבע בתים בשם אהיה שהוא באימא כנודע⁸²²⁸²¹.

וענין היות בתפלה של ראש ארבע שיטין, הוא מפני שהמוחין הם ארבע, וכל אחד כלול מכולם, ולכן כל פרשה כלולה מארבע שיטין.
וענין תפילה של יד, הנה כ"א אזכרות שבהם, הם ממש על דרך שביארתי בתפילין של ראש, כי גם הנוק' כלולה מכל הז' ג' זמנין, והרי הם כ"א אזכרות.
וענין ד' פרשיותיה, הוא במה שנודע, כי תרין מוחין דילה הם נו"ה דדכורא, וכל אחד מהם כלול משנים, לפי שהנקבה נעשית מאחורי נו"ה דז"א, הנקרא תרי פלגי גופא (רע"מ פנחס רלו ע"א⁸²³), וח ע"ד) והנקבה⁸²⁴ עצמה נחלקה גם היא באחוריה לב' פלגי גופא, הרי הם ארבע כנגד ארבע פרשיותיה. והיותם כולם בבית אחת לבדו, הטעם הוא לפי שכיון שהם בסוד פלגין כנ"ל, נמצא שארבעתן אינם רק אחד בלבד, ולכן הם בית אחד לבד, והוא כנגד שם אדני.

וענין היות ז' שיטין בתפלה של יד, הוא כי הנה תרין מוחין⁸²⁵ דנוקבא⁸²⁶ הם נו"ה כנו⁸²⁷, והנה היא צריכה לקבל הארה גם מתחילת ראשית⁸²⁸ המוחין דז"א, בעלה דידה. והנה ד' מוחין דיליה ועוד חג"ת דיליה, הרי הם ז', כנודע שמשם נמשך הארה בנו"ה, וכנגד זה היו ז' שיטין.

- מאיר הכוונה -

⁸¹⁹ עי' אד"ז הובא בעיונים אות צח.

⁸²⁰ עי' תיקו"ז כ ע"א: בראשית ב' ראשית נקודה בהיכליה והאי נקודה איהי מחשבה סתימא אדהכי הא אליהו אזדמן לגביה דרבי שמעון אמר ליה רבי רבי והא ב' פתיחא איהי אם כן במאי איהי מחשבה סתימא בה אלא בריש הורמנותא דמלכא בוצינא דקרדינותא כד מדיד משיחא האי נקודה נפיק מינה קו דסתים ניצוצא ההוא מחשבה כגוונא דא ס' בקדמיתא איהי מ"ם סתימא וכד אתשפט קו דאיהי ו' מן המדה איהי אתפתחת ואתעבידת ב' ודא בראשית ב' ראשית נקודה בהיכליה

תרגום: בראשית, ב' ראשית, נקודה בהיכלו. והנקודה הזו היא מחשבה סתומה. בינתים הנה אליהו מזדמן אל רבי שמעון, אמר לו רבי רבי, והרי ב' היא פתוחה, אם כן במה המחשבה סתומה בה. אלא בתחלת שלטון המלך, הניצוץ הקשה, כשמדד החבל, הנקודה הזו יצא ממנה קו שהסתיר הניצוץ אותה מחשבה כמו זה ס. בהתחלה היא מ"ם סתומה, וכשהתפשט הקו שהוא ו' מהמדה היא נפתחה ונעשתה ב', וזה בראשית, ב' ראשית, נקודה בהיכלו.

בהגר"א נקודה בהיכלי' - ר"ל, נקודה חכמה בהיכליה בינה, וזה ב' בינה דאיהי ביתא דלעילא בית ראשון, ראשית חכמה (תהלים קיא ז), והוא נקודה בתוך הב' כמ"ש לעיל בהקדמה (יד ע"א): איהי מחשבה סתימא - ר"ל, יסוד דחכמה, שהוא (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט, והוא סתום ביסוד הבינה:

עי' בהגר"א לקמן פ' ע"ד שהמציאות של נקודה בהיכליה היא מציאות של חכם בבינה (ס"י פ"א מ"ד), ועי' בהגר"א בסד"צ יד ע"ב ד"ה וענין ג', שחכם בבינה הוא ישסו"ת.
⁸²¹ עי' עיונים אות לא.

⁸²² גם הטעם הוא כי אין המוחין נכנסין בז"א אלא צהלתצקס תוך נה"י דאמא ואינו מתגלה רק הלבוש ולכן נקרא סם אהיה גם צעיבור הב' (נוסף צפע"ח).

⁸²³ עי' עיונים אות צט.

⁸²⁴ הנו"ה דנוק' (לש"ו על הפע"ח), ועי' לקמן ריש ט ע"א שהארתם דנו"ה דז"א יוצר את הבית, אם כן משמע שהוא חו"ב דנוק' וכמ"ש בפי"ש, וכן עי' נוסח פע"ח שגורס "נחלקה היא באחוריו (לשון זכר)".

⁸²⁵ עי' עיונים אות נה.

⁸²⁶ מוחי המלכות (פע"ח).

⁸²⁷ נמחק צפע"ח.

⁸²⁸ ג' (נוסף צפע"ח).

פְּעָה"כ

וענין המעברתא של התפילין, הוא סוד ג' שמות הנז' שהם אהיה הויה אדני, והם בגימ' יב"ק⁸²⁹, וז"ס (בראשית לב כב) ויעבר את מעבר יב"ק, כי דרך ג' שמות אלו עובר ונמשך השפע מתחילת האצילות עד סופו^{830,832831}.

וענין ד' קלפים לבנים שכורכים בהם הפרשיות, נתבאר בברכת אבות דר"ה ע"ש (צה ע"ב).

⁸³³ גם דע כי לעולם יש בחי' מוחין בין בז"א בין בנוקבא, אמנם הענין הוא כי קודם הנחת תפילין, אז יש לז"א מוחין בבחינת רוח⁸³⁴, כי כן ז"א הוא רוח, ואז יש לנוקבא בחי' נפש⁸³⁵, כי כן נוקבא היא⁸³⁶ נפש (זהר ח"ג רמב ע"ב). אבל אחר הנחת תפילין, אז יש לז"א מוחין בבחי' נשמה, ולנוקבא בבחי' רוח. ונלע"ד כי אלו הנק' רוח הם מוחים דיניקה, שהם כלים האמצעים כנודע⁸³⁷.

⁸³⁸ גם כשכותב שם ההויה⁸³⁹, אז קודם שיכתוב אותה, יקדש את השם כבראשונה⁸⁴⁰ כדת וכהלכה (עי' או"ח סי' לב סי"ט), ואח"כ כשכותב אות יו"ד, יכוין שנחלקה לשלשה קוים, והם כח"ב, ובהם נכללין כל הי"ם בעיבור⁸⁴¹, שהכתר כולל כל קו האמצעי שהם כתר ת"ת יסוד, והחכמה כולל כל קו ימין שהם חכמה חסד נצח, ובינה כוללת כל קו שמאל שהם בינה גבורה הוד, והמלכות כוללת את כולם.

- מאיר הכוונה -

⁸²⁹ עי' עיונים אות ק.

⁸³⁰ עי' תיקו"ז קמב ע"ב: אשכחנא תקונא כגוונא דא, אקי"ק כתר עלאה, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, אדנ"י שכינתא תתאה.

⁸³¹ והנה נחזיר לעיל כי כל לורת היודי"ן תתאין ללותיות אלפי"ן אשך נכתבין בתפילין הס לורת לתי"ן כזה א כנזכר בתיקונים לאית א' שהוא צורת יוי ואות א' שהוא צורת יוד ולפי שהתפלה של ראש הס אמא על צרא ע"כ אלפי"ן שזהו צורת יו"ד מה שאין כן שאר כל האותיות שהם שי"ן לדי"ק עי"ן וכיוצא כי כולם סוד יודי"ן ולא זייני"ן (נוסף בפע"ח).

⁸³² [כהוספה על הפע"ח] עי' לקמן פב ע"ב: הא' בציור יו"י הוא בחסדים, והא' בציור יו"ד א הוא בגבורות.

עי' יז ע"א: א' כגון י' לעילא ו' באמצעיתא ד' לתתא א' איהו קוצא לעילא קוצא לתתא קוצא באמצעיתא ואיהו סגו"ל ואיהו שור"ק תלת נקודין כלא איהו א'.

עי' כב ע"א: מסטרא דא' דאיהו יו"י דסליק יהו"ה הוה קודשא בריך הוא ושמיה לחוד בכתרא קדם דאתברי עלמא.

ועי' קלג ע"א: אית א' דאיהו בדיוקנא דא יו"ד י' לעילא ו' באמצע ד' לתתא ודא א' מן אה"ה א' מן אדנ"י אבל האי א' סופה כתחלתה ותחלתה כסופה ובה אמר עלת העלות אני ראשון ואני אחרון (ישעיה מד ו) ובאת ו' דאמצעיתא ומבלעדי אין אלה"ם (שם).

בהגר"א: אלף מן אה"ה ומן אדני הוא יו"ד שכולל ג' דרגין י' בג"ר ו' בז"א דשם ד' בנוק' דשם והוא ד' דל"ל מגרמה כלום (זהר ח"א קפ"א ע"א) אבל באלף הזה לית נוק' דכולא שוה שם וז"ש סופה כתחלתה דשניהם יודי"ן.

⁸³³ פע"ח תפילין סוף פרק ת.

⁸³⁴ עי' ע"ח שער המוחין פרק ח.

⁸³⁵ מוחין בסוד נפש (עולת תמיד לג ע"ב).

⁸³⁶ נקרא (פע"ח).

⁸³⁷ ונלע"ד כי אלו הנק' רוח הם מוחים דיניקה, שהם כלים האמצעים כנודע – נמחק בפע"ח.

⁸³⁸ פע"ח תפילין יד.

⁸³⁹ איזה שתהיה מכל הפרשיות (נוסף בפע"ח).

⁸⁴⁰ נמחק בפע"ח.

⁸⁴¹ נמחק בפע"ח.

שְׁעָה"כ

וכשכותב אות ה' יכוין אל החכמה ביחוד עם הבינה, ובהמשים שעריה מחולקים בחג"ת נו"ה, והיסוד כוללם ונותנם אל המלכות.

וכשכותב אות ו', יכוין לחג"ת נה"י והמלכות כוללתם בשיתא⁸⁴² סדרי משנה שלה כנודע⁸⁴³. ותכוין אל ראש אות ו' אל הדעת העליון הנמשך מכח"ב⁸⁴⁴.

וכשכותב אות ה' אחרונה, יכוין אל י"ם הנכללין בה, כי היא אות ה"א, וצורה היא ד"ו שהם עשר.

גם תכוין ביוד אל שם ע"ב, ובה' אל שם ס"ג, ובו' אל שם מ"ה, ובה' אחרונה אל שם ב"ן.⁸⁴⁵

⁸⁴⁶ גם בצורת האותיות של כתיבת התפילין יש קצת שנויים ואלו הם: באות אלף יכוין כי כל האלפין יהיו בציור יו"ד⁸⁴⁷ מלמעלה כנז' בתיקונים (סוף תיקון י"ט קלג ע"א⁸⁴⁸)⁸⁴⁹, ומלמטה⁸⁵⁰ תהיה בצורת ד' כנז' בתיקונים שם, שצורת א' היא יו"ד⁸⁵¹. ומעם הדבר הוא לפי שהתפילין של ראש הם אימא על ברא⁸⁵² כנז' בתיקונים⁸⁵³, ולכן כל צורת האלפין שבתפילין הם כצורת הנז' א. משא"כ בשאר כל האותיות כמו השינין והעיינין והצדי וכיוצא בהם, כי כולם הם בחינת יודין לא צורת זיינין.

⁸⁵⁴ באות⁸⁵⁵ ה' ראשונה של שם ההויה, כולם יהיה להם כעין קוין אחד קטן מאד⁸⁵⁶ למטה בסיום רגל ו' זעירא שבתוך אות ה', והוא הנז' בזוהר בשם פסיעה לבר בזוהר בלק (דף רג ע"ב⁸⁵⁷) כמבואר שם אצל⁸⁵⁸, וזה צורתה **ה**.

- מאיר הכוונה -

⁸⁴² צקוד שיתא (פע"ח).

⁸⁴³ עי' זהר ח"ג רנג ע"ב: ובזמנא דחבו ישראל ואתחריב בי מקדשא מה כתיב (דברים כב ז) שלח תשלח את האם הה"ד ובפשעיכם שלחה אמכם ואינון מארי שיתא סדרי משנה כתיב בהו ואת הבנים תקח לך דאינון שית מסטרא דשית בנין דתחת אימא עלאה דאינון בשית תיבין דק"ש או בשית סדרי משנה אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים וקשרין לון בקשרין דתפלין על רישא ועל דרועא:

תרגום: ובזמן שחטאו ישראל ונחרב בית המקדש, מה כתוב "שלח תשלח את האם", זהו שכתוב "ובפשעיכם שולחה אמכם", ואלו בעלי ששה סדרי משנה כתוב בהם, "ואת הבנים תקח לך", שהם ששה, מצד של ששה בנים שתחת האמא העליונה, שהם בשש תיבות של קריאת שמע או בששה סדרי משנה, אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים, וקושרים אותם בקשרי התפלין על הראש ועל הזרוע.

ועי' עיונים אות קא.

⁸⁴⁴ עיקר הוראת הו' הוא רק על המוחין הכלולים בהז"ת עצמן, ועי' בנסירה (פרק ד') ובפע"ח (שער התפילין פ' י"ד) כי ראש אות ו' הוא הדעת הנמשך מכח"ב, והרי עכ"פ הוא כי אינם הכח"ב ממש (הקדו"ש מא ע"ב). עי' תיקו"ז כט ע"ב יעקב מלבר משה מלגאו.

⁸⁴⁵ עי' עוד ליצורים צעיונים אות קא.

⁸⁴⁶ פע"ח תפילין א.

⁸⁴⁷ נדצ"ל י'.

⁸⁴⁸ עי' לעיל הערה 832.

⁸⁴⁹ נמחק בפע"ח.

⁸⁵⁰ כורת היודיין תתאין לאותיות אלפייין אשך נכתבין בתפילין הם כורת דלתיין (פע"ח).

⁸⁵¹ א

⁸⁵² עי' לעיל הערה 721.

⁸⁵³ כנז' בתיקונים – נמחק בפע"ח.

⁸⁵⁴ פע"ח תפילין יד.

⁸⁵⁵ וכל כורת (פע"ח).

⁸⁵⁶ יולא לחוץ (נוסף בפע"ח).

⁸⁵⁷ עי' עיונים אות צז.

⁸⁵⁸ כמבואר שם אלכלי (נמחק בפע"ח).

שעה"כ

ר באות ו' כולם יהיו להם גוף וראש וקוץ קמץ על הראש, וזה צורתה .
באות י', כולם יהיו להם ג' קוצין א' למעלה וא' למטה וא' באמציעתה וזו צורתה

859

ט באות ט' כולם יהיו קו שמאלי שבהם כעין ז' וזה צורתה .

ע באות ע' כולם יהיו הקוין שבהם כעין ווין ולא כעין זיינין, וזה צורתה
באות צ' כולם יהיו שני ראשים כעין שני יודין, והימיני יהיה כעין י' הפוכה
לאחריה, ושמאלי כעין נון כפופה למטה, ויוד ישרה על ראש הנון כפופה, וזה צורתה צ'.

פ באות ש' כולם יהיו הג' קוים שבהם כעין ג' ווין ולא כעין ג' זיינין, וזה צורתה .
ושאלתי את פי מורי ז"ל בענין צורת האותיות אשר כמה שינוים וחילוקים יש בין
כתיבת הספרדים לכתיבת האשכנזים. וא"ל כי לכולם יש רמז וסוד נרמז למעלה, כי לכמה
ציורים ושנוים וצורפים משתנים צורת האותיות. וא"ל כי בפרט בענין צורת הא' שכותבים
האשכנזים שעושים י' ראשונה שבאלף כעין זיין שיש בזה רמז בס' התיקונים.
גם תעיין במ"ש בזהר פ' ויקרא (יא ע"ב⁸⁶⁰) בענין כתיבת ההויה הנז' שם היטב,
ואיך צריך הסופר ליזהר בכתיבה שלה.

⁸⁶¹דרושי תפילין דרוש ג

נבאר בו ענין תפילין של ראש, למה יש להם ארבעה בתים, ושל יד בית א' לבד.
ובמ"א⁸⁶² ביארנו טעם אחר לזה. ונבאר עתה יותר בפרטות, כמה שנעורר שאלה אחרת,
והוא, כי הנה גם⁸⁶³ הד' בתים דתפילין של ראש הן מנה"י דאימא, וא"כ לא היה צריך אלא
שיהיו שני בתים בלבד: אחד, מנו"ה, תרי פלגי גופא⁸⁶⁴. ואחד, מן היסוד. ושם (לקמן דרוש
ו) תירצנו שהיסוד נבקע⁸⁶⁵ ונחלק לשני בתים בצאת אורו לחוץ בסוד אור המקיף. אבל
ענין הנו"ה עדיין צריך לתרץ, שיהיו שניהם {ט ע"א} בבית אחד בלבד⁸⁶⁶.
אבל הענין הוא שבמלכות⁸⁶⁷ אין הנו"ה דז"א עצמן נעשים בתים במלכות, רק
הארתם בלבד בולטת ויוצאת לחוץ אליה, ולכן אינן נחשבין בה שניהם רק לבית א'. אבל
בז"א אשר הנו"ה עצמן דאימא נכנסין בתוכו, לכן נחשבין לשני בתים⁸⁶⁸.
גם יובן זה במ"ש בפ' בראשית (דף כא ע"ב⁸⁶⁹) כי שמואל אתנבא מן הוד דרגא
רביעאה, והקשינו שם שהנצח הוא הרביעי לא ההוד. ושם ביארנו⁸⁷⁰ שהענין הוא שנו"ה

- מאיר הכוונה -

⁸⁵⁹ עי' עיונים אות קב.

⁸⁶⁰ עי' עיונים אות קג.

⁸⁶¹ פע"ח תפילין א' יח סע"ב.

⁸⁶² פרק ה' דף י ע"ב.

⁸⁶³ כמו שמוחין דנוק' מנ"ה דז"א כך של ז"א מנה"י דאימא.

⁸⁶⁴ עי' עיונים אות צט.

⁸⁶⁵ ואז נעשין ממנו ז' מוחין חו"ג (נוסף בפע"ח).

⁸⁶⁶ המלכות אין זה רק ז' מוחין לזד מבחי' נ"ה דז"א ואלו הנ"ה עלמין דז"א היו נכנסין תוך
הנוקבא והם עלמין היו נעשין בתים אל ז' מוחין דילה היה בנוקבא ז' בתים כדוגמת הנ"ה דאמא
שנכנסין תוך ז"א הם עלמין אבל כאן אינו כך כי הארה שלהם בלבד הוא הבולטות אל המלכות לכן
שניהם נחשבין לבית א' לזד (פע"ח).

⁸⁶⁷ נדצ"ל פרצוף נוק'.

⁸⁶⁸ עי' עיונים אות צט.

⁸⁶⁹ עי' עיונים אות קד.

שְׁעָה"כ

דז"א הם מועילים ומשמשים לזו"ן, ומהם נעשין שניהם, וכותל אחד מפסיק בין שניהם. אמנם מצד פנים, הנו"ה הם נחלקים לשנים, לפי שלגבי ז"א הם לו בחי' שני רגלים, ולכן נחלקים לשנים, אבל מצד האחוריים שלהם הם מחוברים יחד, משום דלגבי הנקבה הם משמשים לה בבחי' הראש שבה, כי מהם ממש נעשה הראש של הנקבה, ולכן הם מוכרחים להתחבר ולהיות בחי' אחת.

ובזה תבין ענין מ"ש כי נו"ה הם תרי פלגי גופא⁸⁷¹, כי זהו עיקר הטעם, כי הנו"ה הם שנים נחלקים מצד פניהם, ומצד אחוריהם הם בחי' אחד בלבד, ולכן אין בנקבה רק בית א' בתפלה שלה. כי גם זה הוא ענין מ"ש באדרא זוטא (רצו ע"א) וז"ל ונהירו דתרי מוחין גליפין בה⁸⁷², שאין בה רק תריין מוחין ושניהם נעשו א' לסיבה הנ"ל. וגם לסיבה זו נקרא בית זו של תפלה של יד בשם אדני, כנז' בשם התיקונים⁸⁷³ (ד ע"א⁸⁷⁴), לפי שהוא עצמו מתהפך ונעשה ראש ממש אל הנקבה הנקרא אדני, כי בחי' האחוריים דנו"ה דז"א אינם נקראים כלל ע"ש ז"א, כי אם רישא דנוקבא ממש. ולכן נקרא אדני על שמה ולא על שמו⁸⁷⁵. אבל דנו"ה⁸⁷⁶ דאימא, אינם הם עצמם בחי' הראש דז"א, אמנם הם מתלבשים בתוך ראשו⁸⁷⁷. ובהתלבשם בתוכו, נשארים נחלקים בחללי⁸⁷⁸ גלגלתא דז"א, ואינן צריכין להתחבר. ולכן שם הם נקראים בשם ב' בתים נפרדים זה מזה⁸⁷⁹.

ולטעם זה ג"כ נתבאר למה אינם נקראים הבתים דתפילין של ראש בשם הויה כדרך שנקרא בית תפילין של יד אדני ע"ש הנקבה.⁸⁸⁰ אבל הטעם הוא כי שם מתהפכין ונעשים ראש שלה ממש, ולכן נקרא על שמה, אבל כאן שאינם נעשים בז"א בחי' ראש, אלא שמתלבשים בתוכו ולכן נק' הבתים ע"ש הבינה עצמה בשם אהיה^{881,882}.

דרושי תפילין דרוש ד

– מאיר הכוונה –

⁸⁷⁰ שם נתבאר כי הזכר והנוקבא הם אז"א נמצא כי אחור הנלח שלו עומד כנגד אחור ההוד שלה וכן אחור ההוד שלו עומד כנגד אחורי הנלח שלה (נוסף צפע"ח).

⁸⁷¹ "ובזה תבין ענין מ"ש כי נו"ה הם תרי פלגי גופא" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "וזהו אחד מן הטעמים שנו"ה נקראים ב' פלגי גופא".

⁸⁷² עי' עיונים אות נה.

⁸⁷³ צקס התיקונים – נמחק צפע"ח.

⁸⁷⁴ עי' עיונים אות צה.

⁸⁷⁵ "כי בחי' האחוריים דנו"ה דז"א אינם נקראים כלל ע"ש ז"א, כי אם רישא דנוקבא ממש. ולכן נקרא אדני על שמה ולא על שמו" נמחק צפע"ח.

⁸⁷⁶ היינו לבושין דנו"ה דאימא.

⁸⁷⁷ עי' שער כא פרק א: בחי' הכלים של נה"י דאמא בלבד הם אשר נתלבשו בהם בתוכם רוחניות ונשמת המוחין דז"א, ואח"כ נתפשטו הכל ביחד תוך ז"א כנ"ל (שער המוחין יב). ועי' שער כג פרק א: לפי שכבר נסתלקו אורות שלהם ונכנסו אורות הז"א במקומם, לכן אלו (הנה"י) [הכלים דנה"י] דאמא מתחלפין מטבעם הראשון ונהפכים להיות עצם מעצמו ובשר מבשרו של הז"א עצמו, וכגוף עצמו דמיין ממש, ואינן נקראין אלא בשם גופא דז"א ממש.

עי' בהגר"א בסד"צ ט"ו ע"ב וז"ל, וזה יקרא בשם יעקב בינה, דהיא נחתא רביעא על בנין ונכנסת בראשו של ז"א, ונעשית עצם מעצמי, כידוע שנה"י דילה נעשין גופא דילה, כמ"ש בא"ז (דף רפ"ט ע"ב) ואפיק חד נהרא דנגיד ונפיק לאשקאה גנתא, ועייל ברישא דז"א ואתעביד חד מוחא ומתמן אתמשיך ונגיד בכל גופ' ואשקי כל אינון נטיעאן, עכ"ל.

⁸⁷⁸ "נשארים נחלקים בחללי" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "אז נחלקים צב' חללי".

⁸⁷⁹ ואינן צריכין להתחבר. ולכן שם הם נקראים צקס ב' בתים נפרדים זה מזה – נמחק צפע"ח.

⁸⁸⁰ מכאן עד הסוף לא מופיע צפע"ח.

⁸⁸¹ ואפשר עוד לתרץ שכל בית קיבול היא נוק', ולכן צריכים לקרא את הכלי על שם הנוק'.

⁸⁸² עי' עיונים אות קה.

פעה"כ

⁸⁸³ בענין השינין שבתפילין של ראש, שין דתלת רישין ושין דארבע רישין, והם שבעה רישין⁸⁸⁴. והענין הוא במה שביארנו כי המוחין הם ד'⁸⁸⁵, ומתלבשים בנה"י דאימא שהם שלשה אחרים, והרי הם שתי בחי'. וכנגדם הם שין של ארבע רישין מצד א' ושין דתלת רישין מצד אחר.

גם יש סיבה אחרת, והוא שהמוחין הם ארבע ובהתלבשם תוך נה"י דאימא⁸⁸⁶ נעשים תלת מוחין לבד כנודע, וכנגד שתי בחי' אלו במוחין עצמן היו שני שינין, א' דתלת רישין ואחד דארבע רישין⁸⁸⁷.

עוד יש ענין גדול, והוא כי הנה השינין והבתים הם בחי' עור בלבד ואינן בחי' כתיבה ממש, וגם הם שחורים כנודע. והטעם הוא, כי אלו הם סוד המוחין דקטנות אשר נעשים אח"כ בחי' בתים ולבושים אל המוחין דגדלות, שהם הארבע פרשיות דתפילין כנודע. ולכן אינן רק בחי' עור בלבד⁸⁸⁸, כי הם בתים ולבושים אליהם. וגם לזה הם שחורים⁸⁸⁹ להורות אל היותם דינין תקיפין⁸⁹⁰.

והיותם שתי שינין, אחד דתלת רישין ואחד דארבע רישין, הם ע"ד הנ"ל, כי בתחילה הם ארבע מוחין דקטנות, ואח"כ נעשים שלש לבד, והרי הם שבעה. גם הם ארבע מוחין דקטנות ושלש נה"י דאימא לבושים אליהם, הרי ג' וארבע, שהם ז' רישין. ובוה תבין טעם היותה בבחי' שינין, והוא כי שין גימ' אלהים דיודין העולה ש', והוא בגימ' מצפ"ץ שהוא תמורת שם הוי"ה בא"ת ב"ש⁸⁹¹, כנודע שהם בחי' המוחין דגדלות שהם היות. וזה מה שאמר הכתוב (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך⁸⁹², וא"ר אליעזר הגדול אלו הן תפילין של ראש (ברכות ו ע"א). והענין הוא כי ר"ת "שם יהוה"

- מאיר הכוונה -

⁸⁸³ פעה"ח תפילין ב.

⁸⁸⁴ עי' עיונים אות קו.

⁸⁸⁵ חו"ב חו"ג. עי' לעיל דרוש ב' והערה 815.

⁸⁸⁶ "נה"י דאימא" נמחק בפעה"ח, ובמקומו איתא "ז"א".

⁸⁸⁷ עי' ע"ח שער כו פרק ב: ענין המוחין דז"א איך נכנסו בנה"י דאימא הוא כך, כי יסוד אבא נכנס בנצח דאימא, ויסוד דאימא נכנס בהוד שלה עצמה. וב' המלכות שהם מלכות דאבא ומלכות דאימא, שניהן נכנסו במלכות דאימא (נ"א ומלכות דאבא נכנס במלכות דאימא), ואז נצח דאימא נעשה חכמה דז"א, והוד דאימא בינה דז"א, ומלכות דאימא דעת דז"א, וז"ס ש' של תפילין דג' רישין נגד נה"י דאימא, ושל ד' רישין כזה **ו** נגד ד' מוחין, שהם יסוד ומלכות דאבא ויסוד ומלכות דאימא.

ועי' שער הכללים פרק ה: החו"ג תחילה הם נפרדין ונחלקין לב' מוחין בסוד ס' דצלם, ואחר שיתלבו תוך נה"י של אימא, אז נכללין החו"ג תוך יסוד אימא ונעשים חד מוחא סוד ל' דצלם, ואז נקרא חד עטרה, וזהו בעטרה שעטרה לו אמו לשון יחיד. וזה סוד ש' של תפילין, של ד' ראשין ושל ג' ראשין, שמתחלה היו ד' מוחין, ואח"כ נעשו ג' מוחין לבד.

⁸⁸⁸ עי' עיונים אות קז.

⁸⁸⁹ עי' עמק המלך (שער טז פרק לט): עוד נדרש בפסוק, 'קווצותיו תלתלים שחורות כעורב' בהתגבר על זעיר עשר שמות אלה"ם שזכרנו למעלה, מיחדים שער ראשו בסוד הדינין, לכן הבתים של תפילין וגם השינין שחורות. ואומר שחורות כעורב, דומה לעורב, שהיא קליפה שחורה, והם כעורב אכזרי, אבל אינה קליפה ממש חס ושלום, וכן כתיב, 'היה י"י כאויב' ולא אויב' ממש [זהו שמות ק"ב ב' א'], וכל שכן שישחירו שערותיו 'בקדרותא דצפרא', שאז היא שעת דין גמור, כדברי ספר ברית מנוחה. והוא כטעם כל דבר [המתגבר כנגד הרוצה לבטלו, כי בהאיר היום בטש שער אריך על ראשו דזעיר, וממתיק דיניו, ומלבן ראשו, תדע שכן בני עורב אשר יקראו הם לבנים, והוא רמז למיתוק הדינין הקשין. והעורב עצמו רומז לזקני עם הארץ שכל זמן שמזקינים מטפשים ומשחירים [ראה קינים ג' משנה ו'], כי השכחה והטפשות באה מצד הדין, ומתגבר מאוד בעת זקנתו:

⁸⁹⁰ כי הקטנות הם דינין (נוסף בפעה"ח).

⁸⁹¹ עי' עיונים אות קס, ועי' לקמן יח ע"א והערה 1762.

⁸⁹² עי' עיונים אות קח.

שְׁעָה"כ

נקרא" הוא אותיות שין. והענין הוא, כי להיותם בחי' מוחין דקטנות שהם שמות אלהים⁸⁹³, לכך ויראו ממך, כי⁸⁹⁴ היראה היא משם אלהים⁸⁹⁵.

והנה שין בגי' ש"ם, ואם נמנה ז' רישין שבשתי השינין שהם בחי' ארבע מוחין ותלת נה"י דאימא כנו⁸⁹⁶, יהיו בגי' שם"ח עם הכולל⁸⁹⁷, ואלו הם עצמן שם"ח מנים שהיו בקטורת הסמים, כי מאלו המוחין דקטנות שהם אלהים נמשכין י"א סמני הקטורת, שהם רוחניות הקלי⁸⁹⁸ כמבואר אצלינו (יג ע"א)⁸⁹⁹. ולכך כל בחי' הקלי' הם מצד אלהים, אלא שהקלי' עצמן⁹⁰⁰ נקרא אלהים אחרים.

גם טעם אחר אל היותם שבעה ראשין, הוא לפי שהארת המוחין דגדלות הם ארבע ותלת, כנודע הם שבעה {ט ע"ב} הארות. ואם תחברם עם שם אלהים דמוחין דקטנות העולה בגימ' ש', יהיה הכל שם"ח מנים שבקטורת. ולכך שם"ח⁹⁰¹ מנים הם העיקרים כנגד שם"ה ימות השנה שהם המוחין עצמן דקטנות שהם שיי"ן העולה ש"ס, ועם ד' מוחין דגדלות הרי שם"ד, ועם הכולל הרי שם"ה מנים. אבל ג' מנים היתרים שבקטורת הם כנגד נה"י דאימא⁹⁰².

⁹⁰³ענין הרצועות כבר נודע שצריך שיעבדם לשם קדושת תפילין⁹⁰⁴, וטוב שתעבד שתי עורות, א' לתפילין של ראש, דהיינו לרצועות, ואחד לרצועות תפילין של יד. וכשתשים העור תוך הסיד והמים, אם העור הוא לצורך רצועות הראש, יכוין שהוא לשל ראש, ויכוין לשם ההויה. ואם הוא לצורך רצועות של יד, יכוין שהוא לשל יד, ויכוין לשם אדני⁹⁰⁵. גם צריך שישחירם פנים ואחור⁹⁰⁶ שחורות כעורב, גם טוב לכוין ברצועות כי רצועה בגימ' שע"א, והם ב"פ א"ל במילואם העולים ש"ע והכולל הרי שע"א, וה"ם ש"ע נהורין הנודעים⁹⁰⁷.

- מאיר הכוונה -

⁸⁹³ "שמות אלהים" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שם אלהים שהוא גימטריא שין ונרסם בתפילין כנ"ל".

⁸⁹⁴ כל (נוסף בפע"ח).

⁸⁹⁵ עי' עיונים אות קט.

⁸⁹⁶ "בחי' ארבע מוחין ותלת נה"י דאימא כנו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "סוד המוחין דנה"י".

⁸⁹⁷ עי' לקמן יג ע"ד.

⁸⁹⁸ "רוחניות הקלי" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "חיות בקלי".

⁸⁹⁹ ועי' שער השבירה פרק ב: והנה נתבאר מה שנפל מאו"א גם בחי' היותן נחלקים לד' פרצופים כנ"ל, וגם נתבאר סדר יציאת ז' מלכים. ונמצא כי ירדו ז' המלכים שהם זעיר ונוקבא, ועוד ד' אחוריים דאו"א עלאין וישסר"ת, סך הכל הם י"א בחי' שירדו, ומהם נתברר ומהסיגים שלהם נעשה קליפות, והם י"א סמני הקטורת שהם י"א אורות שנשארו מאלו הי"א בחי' כנ"ל שירדו, ולא יכלו אורות אלו להתברר ונשארו נתונים תוך הקליפות כמבואר אצלינו בסוד פטום הקטורת (שעה"כ תפילת השחר פרק ג').

⁹⁰⁰ "הם מלך אלהים אלא שהקלי' עצמן" נמחק בפע"ח.

⁹⁰¹ עי' עיונים אות קו, תיקו"ז דף כז ע"א.

⁹⁰² ונלע"ד כי לכן היו משמשין ליה"כ נגד צינה לכן אלו שכנגד נה"י דצינה הם היו משמשין ליה"כ (נוסף בפע"ח).

⁹⁰³ כל פיסקא זו לא מופיע בפע"ח.

⁹⁰⁴ לא מצאתי מקור לזה שיש לעבד הרצועות לשם קדושת תפילין.

⁹⁰⁵ עי' עיונים אות צה.

⁹⁰⁶ ?

⁹⁰⁷ עי' עיונים אות כז, ועי' הערה 204.

⁹⁰⁸ עי' אריכות בעיונים אות קי.

פעה"כ

דרושי תפילין דרוש ה

⁹⁰⁹ נבאר בו טעם למה אנו מניחים התפילין ביום ולא בלילה, וג"כ למה תפלה של יד קודמת לשל ראש, כי לכאורה היה נראה לשום תחילה של ראש הקודמין לבא מוחין דז"א קודם ביאת מוחין בנוקבא. ואגב יובן למה נקשרת בשמאל, וגם למה אנו מניחים אותם קודם התפילה, והרי בחי' התפילין הם הארת המוחין אחר שנכנסו בפנים ויצאו לחוץ בסוד אור מקיף, וכיון שהמוחין הפנימיים אינם נכנסים לגמרי עד זמן העמידה של ח"י ברכות, א"כ איך ולמה קודמין התפילין לתפילה. וגם מהו הטעם של חכמים הראשונים שהיו מניחים התפילין בראשם כל היום^{910,911}, כי הרי מאחר שכניסת המוחין אינם אלא ג"פ ביום בג' זמני התפילות כנודע, א"כ בשאר היום שאין מוחין מהיכן יש תפילין. וענין זה ית' בע"ה בסדר שכיבת הלילה (דרושי הלילה דרוש ד נג ע"ד), וע"ש גם בפרשת ויחי בשער המצות (י ע"ב) במצות אבילות⁹¹² נת' טעם פטור הקטן והאבל מן התפילין ופטור יום השבת, ומצאת שם כי תדרשנו וע"ש⁹¹³.

ולבאר זה צריך שנבאר ענין א' בתפילות⁹¹⁴, כי הנה נתבאר אצלנו כי בכל תפילה ותפילה נכנסים המוחין, ואחר התפילה חוזרים ומסתלקים. וראוי שתדע כי הענין אינו כפשוטו, לומר שהמוחין עצמן שבאים הם מסתלקים והם הם שהוזרים ובאים בכל תפילה, לכן דע לך שאין כן הדבר. אבל הענין הוא, כי בכל תפילה ותפילה באים מוחין חדשים גמורים לגמרי, בעבור כי אין לך כל תפילה ותפילה שלא יתחדש למעלה אור שפע חדש לא ראי זה כראי זה כלל⁹¹⁵. ונמצא כי בכל יום ויום ובכל תפילה ותפילה באים

- מאיר הכוונה -

⁹⁰⁹ פע"ח תפילין ז.

⁹¹⁰ לא נ"ל שזה מוסבר בשעה"כ בכלל.

⁹¹¹ ונלע"ד חיים שיך שמיני תפילין כל היום הוא גורם להשקות המוחין כל היום הכוונה על הרשימו דגלות כי המוחין עלמין כזכר אמרנו שאין יכולת להשקות אותם יותר מג' שעות ובהיר קלח – אסור לו לאדם לשהות שלש שעות כפיו פרושות השמים] ואפילו משרע"ה לא היו ידיו פרושות רק ג' שעות גם זה הוא הטעם מה שאמרו רבותינו ז"ל שהחסידיים הראשונים לא היו צטלו תפילין מעליהם כל היום והענין הוא כדי לגרום כח למעלה שהמוחין עליונים דז"א יתעכבו קם כל היום כולו וזהו שארז"ל שלא היו ידיו של משה פרושות יותר מג' שעות כי אי אפשר לעשות כן יותר מג' שעות (פע"ח שער התפילה ז).

⁹¹² ז"ל: ונבאר עתה איך המוחין דקטנות גורמין הסתלקות התפילין ובהו יתבאר ג"כ טעם למה הקטן פטור מתפילין כי הנה הקטן והאבל שניהם שוים בבחינת זו כנזכר כי האבל חוזר לזמן הקטנות. והענין הוא זה כי בתחלה בימי היניקה היה נקרא קטן וראש שלו היה אז במקום שהוא עתה בחינת הת"ת שבו בימי גדלותו לפי שאז לא היה רק בבחינת ו' קצוות חג"ת נה"י ואח"כ הגדיל וע"כ הרים ראש ועלה למעלה עד חצי הת"ת דתבונה הנזכרת. והנה בהיותו גדול כשיעור הזה נמצא כי סיום קוצא דשערי דרישא דא"א הנמשך מאחוריו מגיע בחצי הת"ת דתבונה כנגד אחורי הדעת דז"א ומכה הארתו שם ונבקע ונכנס תוך המוחין דז"א וחוזר בוקע המצח ומאיר שם בחינת תפילין דרישא. אבל בהיותו קטן אשר ראשו למטה מאוד והוא במקום שהוא עתה בחינת הת"ת שבו בגדלותו אין ההוא קוצא דשערי מתפשט עד שם כי גבה מאד ממנו ובכן אין תפילין יוצאין בראשו כי אין תפילין יוצאין אם לא בכח הכאת קוצא דשערי. והרי נתבאר טעם לפטור הקטן והאבל מתפילין. גם בזה תבין טעם לפטור התפילין בשבת כי בשבת עולה ראש ז"א למעלה משיעור ימי החול והנה שם הוא מקום גבוה למעלה ממקום סיום קוצא דשערי דא"א ולכן אין בחינת תפילין יוצאין שם כנזכר כי אין אור התפילין יוצא אלא ע"י הכאת ובטישת ההוא קוצא דשערי בסיומו. ולכן בהיות ראש ז"א מכוון ממש כנגד ההוא סיום קוצא אז יוצא בחינת הארת תפילין אבל בהיותו למעלה ממקום זה כגון בשבת או למטה ממקום זה כגון בהיותו קטן או בזמן האבלות אין תפילין יוצאים אע"פ שיש בפנים מוחין פנימיים.

⁹¹³ הפע"ח ממשיך לקמן במקום הערה 931.

⁹¹⁴ עי' לקמן עיונים אות רנג.

⁹¹⁵ עי' שער הפונה קדים קד ע"ב שה"ה בכל מצוה ומצוה בכל יום ויום. ועי' ספר הכללים ח"א קו ע"ד: והנה אותו הצלם הנה הוא מהנצוצין דש"כ ופ"ר ורפ"ח המתבררים בכל יום, ונמשך

שְׁעָה"כ

מוחינן אחרים חדשים לגמרי כמבואר לקמן בע"ה ע"ש. וכפי זה צריך שנודיע ונבאר מה שביארנו בסוד שכיבת הלילה, כי אחר התפילה חוזרים להסתלק המוחין, א"כ להיכן הם מסתלקין ומה נעשה מהם.

⁹¹⁶ אבל סוד הענין הוא כי אחר התפילה חוזרים להסתלק המוחין ההם ויוצאין מן רישא דז"א ועולים ועומדין על ראשו דז"א בבחי' אור מקיף על ראשו⁹¹⁷. אמנם כבר הודעתין כי כל דבר קדושה ורוחניות אע"פ שמסתלק, עכ"ז נשאר שם לעולם בחי' רשימו⁹¹⁸ ועיר⁹²⁰ תמיד ואינו מסתלק משם⁹²¹. ונמצא כי אע"פ שאלו המוחין נסתלקו למעלה בסוד מקיפין כנו', עכ"ז נשאר⁹²² רשימו דילהון גו ז"א כל היום כולו⁹²³ ועי"ז אין זו"ן מתמעטין אלא נשארים כל היום כולו במדת גדולתם שהיו בעת תפילת שחרית, בכח אותו הרשימו הקטן הנשאר בהם, אעפ"י שאינן מוחין גמורים.

וכמו שיוצאים מרישא דז"א כך יוצאין אחר התפילה מרישא דנוק', ועומדין לה בסוד מקיפין ג"כ, ואין נשאר בתוכה רק רשימו זעיר כל היום כנו', והוא מעמיד אותם בשיעור קומת גדלותם כל היום כלו⁹²⁵.

וכאשר הוא לילה⁹²⁶, תיכף מסתלק מהם אף אותו הרשימו הנז', והרשימו דז"א יוצא אז תיכף בתחילת הלילה, ונעשה אז אור מקיף על ראשו, והמוחינן הפנימים שבו

– מאיר הכוונה –

בירור ע"י ה"ב צרופי הו"ה השולטים בכל יום, י"ב צרופי פנים בה"ב שעות דהיום, וי"ב צרופי אחר בה"ב שעות דהלילה, ומתחלק ומתגלה כל א' לתת"ף צרופים, שהם תת"ף רגעי השעה. וכן גם כל אותן הצרופי הו"ה, הנה הם בכל יום ויום בגילוי מיוחד, שאינו דומה אור הצרופים דיום אחד לחבירו, ע' פרדס שער פרטי השמות (פרק ב), ובהגר"א בליקוטים סוף ספר יצירה (דף כ"ג ע"ד מדפוס ווארשא תרמ"ד), ע"ש ותמצא כ"ז. והנה מזה הוא שינוי ההנהגה והמאורעות שבכל יום, והוא לפי חלוקי איכות הניצוצין המתבררים בכל יום שמשונים בכל יום מזולתו כמ"ש בפע"ח שער התפילה (פרק ז) וכן בשעה"כ (נט סע"א), ונעשה בירורם בכח אור הצרופים דהשם הו"ה ב"ה המתחדשים ג"כ ומתגלים ומתחלפים בכל יום כנו'. ומאותן הניצוצין המתבררים ומתחדשים בכל יום ע"י ה"ב צרופי הו"ה ב"ה המתחדשים ג"כ בכל יום, הנה מחדש הקב"ה בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית (ברכת ק"ש). עי' לקמן דרושי סדר שבת הקדמה. ועי' פע"ח שער התפילה פרק ז ד"ה דע כי אין לך דבר. הובא בעיונים אות רנג.

⁹¹⁶ פע"ח שער התפילה ז.

⁹¹⁷ ואז המוחין המקיפין שלו ראשונים והעליונים הם מסתלקין ועולין גם הם יותר למעלה ממקומן כי אלו מוחין הפנימים שנסתלקו עתה עלו ולקחו את מקומן והולכרו גם הם לעשות להם מקום ולעלות הם למעלה יותר וכן עד"ז עולין שאר הבחי' יותר למעלה עד שאי אפשר לבאר פרטם עתה כל מדרגה ומדרגה להיכן עולה (נוסף בפע"ח).

⁹¹⁸ עי' עיונים אות קיא.

⁹¹⁹ עי' גרסאות, וקשה, אמנם הוא נוסח הזהר ח"ב סח ע"ב, וכן בתז"ח נ ע"ג, אמנם לא נ"ל שזה אותו רשימו, וצ"ע.

⁹²⁰ נמחק בפע"ח.

⁹²¹ עי' לקמן הערה 932.

⁹²² חד (נוסף בעולת תמיד)

⁹²³ כסוד לעולם ה' דצדך נכב בשמים (פע"ח).

⁹²⁴ עי' ע"ח (שער כג פרק ה): וז"ס לעולם ה' דברך נצב בשמים שהמל' דז"א אף שנפלה למטה לעולם הרשימו שלה למעלה וזה דברך שהוא מל' נוקבא דז"א הוא נאמר על הרשימו ואמר שלעולם היא שם בשמים למעלה בז"א שהוא שמים וכן בכל בחי' ובחי'. ועיי' שם שער לה פרק א: וכן תמצא שבכל קו האמצעי דז"א יש לה שרשים תמיד שם כי היא תמיד יש לה שורש ביסוד ז"א בסוד עטרה וז"ס לעולם ה' דברך נצב בשמים והבן זה.

⁹²⁵ נמלא כי אחר כל תפלה ותפלה שמסתלקין משניהם המוחין ומתמעטין כנ"ל אין פירוש מיעוט גמור שהוא חוזר על ו"ק והיא חוזרת על הנקודה הא' כמו שהיה שרשם צתחלה כנודע אמנם הם שניהם נשארים צמדת גדלותם כל היום רק שהמוחינן שלהם נסתלקו כנ"ל והרשימו שלהם הנשאר צתוכס מעמידם צמדת גדלותם וזהו הסתלקות המוחין עצמם הוא שאמרנו למעלה שנתמעטין זו"ן אחר כל תפלה ותפלה והנה כל זה הוא ציוס (נוסף בפע"ח).

שעה"כ

שהיו בסוד מקיפין על ראשו כל היום כנז', הם עולים עתה למעלה יותר מן המקום ההוא. וכמו שביום בצאת המוחין הפנימיים ממנו אחר התפילה ועולים להיות בסוד מקיפין, ואז המקיפין הראשונים העיקריים כנודע, הנה הם עתה עולין ממקומם לתת להם מקום, כן עתה בתחילת הלילה נתעלו כולם מדרגה אחר מדרגה, והמקיפין הראשונים העיקריים עלו למעלה מאד, והמוחין הפנימיים עלו וישבו תחתיהן, והרשימו הזה שיצא בתחילת הלילה עלה וישב תחתיהן של המוחין הפנימיים, והיה שם בסוד אור מקיף כנז'. (ט ע"ג) וכדי שלא נאריך לא נוכל לבאר עתה מקומם ומדרגתם, איך הם עולים כל אחד ואחד בפרטות. סוף דבר כי הרשימו דו"א עולה בתחילת הלילה ונעשה בחי' אור מקיף על ראשו, אבל הרשימו דמוחין דנוק' הנקרא רחל עקרת הבית, הוא מסתלק בלילה ממנה ונכנס תוך גופא דו"א ממקום מוצאו שיצא בתחילה⁹²⁷, שהוא בחוזה דו"א, ושם עומד בתוך ז"א, ומשם הוא מאיר אליה למטה, ושם הוא עומד בבחי' מקיפים אל רחל נוק' דו"א. והרי ביארנו השינוי שיש בין היום ובין הלילה.

ובזה נבא אל הביאור הנ"ל. כי הנה בכל היום אשר נשאר עדיין רשימו של המוחין תוך זו"ן, הוא זמן תפילין דרישא ודרועא, כי מכה אותו הרשימות יוצאים ג"כ בחי' תפילין⁹²⁸. אבל בלילה שאין שם רשימו לא בז"א ולא בנוק' כלל, אז אין זמן תפילין לא דרישא ולא דדרועא.

גם בזה תבין ענין התפילין מה עניינם, כי דע לך שאין נעשין התפילין אלא מאותו הרשימו הנשאר מן המוחין הראשונים שנסלקו אחר תפלה שקדמה. וכאשר אנו חוזרים ומתפללים תפלה אחרת בשחרית, חוזרין ובאין מוחין אחרים חדשים, והם בחי' מוחין ממש גו רישא דזו"ן, ואז הרשימו שעבר יוצא ונעשה בחי' התפילין, ולעולם אין התפילין אלא מבחי' הרשימו שהיה מן המוחין של אתמול, ואותם החדשים הבאים עתה בתפלת שחרית הם מוחין פנימיים ממש גו רישא דילהון.

ולכן אנו מקדימין להניח תפילין קודם התפלה, כי התפילין הם מן רשימו דאתמול שנעשה בחי' תפילין, ובתפלה באים אח"כ מוחין חדשים פנימיים. גם לטעם זה עיקר מצות התפילין הוא בבקר בעת התפילה לפי שאז יש מוחין גמורים, אבל בשאר היום שאינם אלא מכה רשימו בלבד, לכן אינה כ"כ מצוה וחובה כמו בעת התפילה⁹²⁹.

⁹³¹ועתה צריך שנבאר ענין הרשימו הזה שמסתלק בלילה, ובו נבאר ג"כ פסוק (שיה"ש ה ו) שימני כחותם על לבך כו', אשר בספר הזוהר⁹³² והתיקונים⁹³³ ביארוהו על תפילין של יד⁹³⁴. והוא דע כי יש חילוק בין ז"א לנוקבא, כי הרשימו דו"א מסתלק ועולה⁹³⁵

– מאיר הכוונה –

⁹²⁶ אחר תפלת ערבית כמ"ס במקומו (פע"ח).

⁹²⁷ מובן הוא שהרי היא חזרה להיות נקודה ואין מקום למקיף אז.

⁹²⁸ כאשר זה הרשימו של המוחין הראשונים הוא חוזר ונכנס תוך ז"א ונוקביה כנ"ל אז חוזר האור שלהם ונעשים בחי' תפילין צמחיהם ונמצא כי התפילין אינם נעשין אלא מאותו הרשימו לצד הנשאר מן המוחין שעברו צמחיהם ונסתלקין (פע"ח).

⁹²⁹ עי' לעיל הערה 403.

⁹³⁰ יש הפרש בין שעת התפלה לשאר היום כי בשעת התפלה שאז יש מוחין גמורים ממש צרישא דז"א ולכן עיקר של מצות תפילין הוא אז בשעת התפלה אבל בשאר היום שאין תפילין אלו אלא מכה הרשימו כלל ולכן אין התפילין אז מצוה וחובה כמו בשעת התפלה (נוסף בפע"ח).

⁹³¹ פע"ח שער התפילין ז'.

⁹³² עי' עיונים אות ה, וכן אות קיב.

⁹³³ עי' עיונים אות קיג.

⁹³⁴ המונחת בזרוע וכנגד הלב (נוסף בפע"ח).

שְׁעָה"כ

על ראשו, אבל רשימו דמוחין דנוקבא נשאר תוך ז"א ממש, תוך החזה שלו, אשר שם נתון לב ז"א, ומשם יוצאת הארת אל הנוקבא. וכבר ידעת כי כל הארות שמאיר ז"א אל נוקבא, כולם הם עד"ז.

ונמצא כפי זה, כי נוקבא לא הפסידה כמוהו, וזהו ענין הפסוק שימני כחותם כו', והוא לשון שאלת הנקבה אליו, ששימנה כחותם כו', פירוש כי אלו המוחין הנכנסין תוך רישא דז"א הם מוחין עיקריים, לפי שהם בחי' המוחין עצמן הנכנסין בו עם בחי' נה"י דאימא עצמה כנודע. אבל מוחין דרישא דנוקבא, הם נקרא חותם בלבד, כי אינם רק הארת חותם הנחתם בה מן המוחין דרישא דז"א, שהם מוחין עיקריים כנז'.

והנה נודע, כי ביום יש קירוב לז"א עם נוקבא, לפי שיש בהם בחי' מוחין. אבל בלילה שהמוחין מסתלקים לגמרי, שאף הרשימו מסתלק, אז הוא זמן פירוד בין ז"א לנוקביה, לפי שהבחי' שהיתה מקשרת⁹³⁶ אותם היו המוחין הנמשכין ונתנים ממנו אליה, ועתה בהסתלקותם יש פירוד ביניהם, ואז היא שואלת אליו ואומרת לו, שימני כחותם כו', ופי' אע"פ שעתה הארתך מסתלקת ממני, עשה באופן שאותו החותם שלי שהוא הרשימו של המוחין שלי הנשאר בי ביום, ועתה גם הוא מסתלק, עשה באופן שתשים זה החותם והרשימו שלי על לבך, וישאר שם במקום החזה כנ"ל, ולא יסתלק לגמרי אל המקום אשר באו משם, כאשר עשו המוחין שלך שנסתלקו לגמרי, אמנם ישארו על לבך כנז'. ומעם הדבר הוא, מפני רוב האהבה שיש לי עמך, וזמ"ש (שיה"ש ח ו) כי עזה כמות אהבה, ואיני יכולה להתפרד ממך לגמרי⁹³⁷. ולכן בהשאר אותו הרשימו שלי על לבך, אז תוכל להמשיך לי הארה משם, משא"כ אם נסתלק יותר למעלה.

⁹³⁸ונמצא כי כפי זה שבלילה הוא זמן המעטת זו"ן, שמתמעטים מגדלותם, והוא חוזר בסוד ו"ק בלבד, והיא בסוד נקודה בלבד, ולכן התעוררות הדינים הם בלילה. משא"כ ביום, כי אף אחר התפלה שמתלקים המוחין, ואינו נשאר רק הרשימו בלבד, עכ"ז אינם מתמעטים אבל נשארין בגדולתם ע"י אותו הרשימו.

ומ"ש במקום אחר, כי אחר התפלה הם מתמעטין, אין הכוונה לומר מיעוט ממש, אלא כיון שאין נשאר בהם רק הרשימו בלבד, הרי זה נק' מיעוט, אבל נשארים הם

– מאיר הכוונה –

⁹³⁵ ויוסף (פע"ח).

⁹³⁶ עי' בהגר"א על תיקו"ז (&): ותפארת כבוש כו' - כמ"ש לעיל (י ע"א) דאנן קשרין לה' תתאה באות ו' שהוא הרצועה, והקשר הוא יו"ד, וז"ש האיש מצווה לכבוש, שהוא כובש אותה להיות עמנו, אבל אין האשה מצווה לכבוש, שהיא אינה כובשת אותו. ובמה כובש אותה באות יו"ד, ואז הוא ג"כ כבוש עם היו"ד דרצועה, איהי קשורה עם הקשר, וכן ו' עם יו"ד קשור תמיד, גוף וברית. וכשהברית מתייחד עמה, אז הוא ג"כ קשור עמה, דכל חמודיה ביה. וז"ש ונפשו קשורה בנפשו, הרי שהוא"ו כובש הה' להיות, אבל מי כופה אותו להיות עמה, אימא עילאה, בתפילין של ראש, דשם איהו חבוש כו', פרשיות בתוך ד' בתים, שהוא ו' בתוך ה' עילאה כנ"ל, ואז חבוש עמנו, עם היו"ד שהוא יסוד, בתחילה כובשין אותה בו, ואח"כ חובשין אותה, ואז הם עמנו, וז"ס תפילין של ראש, ותפילה של יד: ובג"ד אין חבוש כו' - שהוא עצמו עמנו בגלות, עד דהיא מפקא אותו, דבידה תרעין דחירו: לא צר בא' - מפרש הכתוב: לא צר ודאי כו' - דנשמתא מסט' דאצילות אין יצה"ר שולט כנ"ל (י ע"א ד"ה דבכל יומא):

@@@@@

⁹³⁷ המשך הזהר ח"ג נד ע"ב: כי עזה כמות אהבה מאי כי עזה כמות אלא לא אשתכח קשיותא בעלמא כמה דפרישו דנפשא מגופא כד בעיין לאתפרשא (ועל דא) כך אהבת כנסת ישראל לקודשא בריך הוא דלא אתפרשן לעלמין ובגין כך תפלה של יד אתקשרא בזרוע לקיימא דכתיב (שם ב ו) שמאלו תחת לראשי

תרגום: כי עזה כמות אהבה, מה זה כי עזה כמות. אלא לא נמצאת קשיות בעולם כמו פרידת הנפש מהגוף כשרוצים להיפרד, (ועל זה) כך אהבת כנסת ישראל לקדוש ברוך הוא, שלא נפרדים לעולמים, ולכן תפלה של יד נקשרת בזרוע, לקיים את הכתוב שמאלו תחת לראשי.

⁹³⁸ פע"ח שער התפילה ז.

שְׁעָה"כ

בגדלותם כל היום. משא"כ בלילה, ואז בלילה היא אומרת אליו שימני כחותם כו', ואז בלילה נמצאת היא יתירה עליו, לפי שהרשימו של המוחין שלו נסתלקו לגמרי, אך רשימו המוחין שלה נשאר קיים בחוזה שלו שהוא על לבו ומאיר בה משם.

והנה תיכף בהתחלת הלילה מסתלק הרשימו שלו ושלה כנז⁹⁴⁰⁹³⁹, וכבר (ט ע"ד) נתבאר אצלנו בענין שכיבת הלילה, כי זוונו של חצות לילה הוא עם לאה, לא עם רחל הנק' נוק' דז"א האמיתית, ושם ביארנו ענין זה איך הוא. כי הנה רחל נוקבא דז"א יש בה י"ס, והספ"י העשירית שבה⁹⁴²⁹⁴¹ היא שורש עצמות שבה, ואינה יכולה להתערב ולהתחבר עם לאה, אמנם הט"ס האחרות הבאים לה ע"י תוספת, אלו הם יכולות להתערב ולהתחבר בפרצוף לאה, ועי"כ נגדלת לאה אחר חצות לילה בכל אורך ז"א כולו, ע"י אלו הט"ס שלוקחת מרחל.

ושם כתבנו כי היה ספק אצלי⁹⁴³ אם שמעתי ממורי ז"ל שהט"ס דרחל הם יורדין בלילה בעולם הבריאה, או אם שמעתי שהספירה העשירית היא היורדת⁹⁴⁴. ועתה אבאר לך אמיתות הדבר בלתי ספק. ודע כי שני ספרות אלו שמעתי ממורי ז"ל, ושניהם הם אמיתיות. והענין הוא באופן זה, כי בחצי הלילה יורדת הספ"י העשירית דרחל בעולם

- מאיר הכוונה -

⁹³⁹ המוחין מסתלקין בלילה מז"א אחר תפלת ערבית אצל מוחין לנוקבא מסתלקין מחשכת הלילה וחזרו אצל ועדיין מוחין דז"א הם במקומן בתפלת ערבית להזדווג עם לאה כנודע ואחר תפלת ערבית מסתלקין גם מז"א ואז גם לאה חוזרת אל אחורי ז"א כמו רחל ואז מוחין דז"א הולכין כמו צעת השנינה וניתנין ללאה ונכנסת בה מתחלת הלילה עד חצות ואז היא לוקחת הט' ספירות דרחל הצאים אליה בסוד תוספות ועל ידיהם נגדלת לאה בכל קומת זעיר אנפין וחוזרת פצ"פ עמו אחר חצות וזה הענין נעשה מתחלת הלילה צעת השנינה אחר תפלת ערבית עד חצות הלילה ואז נמלאת לאה שלמה לגמרי בכל מדת ז"א על ידי שלקחה הט' ספירות דרחל (פע"ח).

⁹⁴⁰ עי' עוד בזה בפע"ח שער התיקון חצות פרק ב' בדף פא ע"ד ופב ע"א (לש"ו) [והוא בשעה"כ דורשי הלילה ד].

⁹⁴¹ היא הכתר שבה שהיא היורת מעולה מן הט' ספירות שלה (פע"ח).

⁹⁴² הוא הנקודה שהיה לה בצאתה בעולם הנקודות והוא הכתר שלה אמנם הוא רק המלכות דהכתר כי הט"ר הם יצאו רק לאחר התיקון. ולכן אמר הספירה העשירית כי היא רק המלכות ור"ל המלכות דהכתר י' כי הג"ר יצא כ"א בי' מלכיות דהי' ספירות שבכ"א והיה חסר הט"ר דכל ספירה והז"א יצא בו' מלכיות דהחג"ת נה"י והיה חסר מכל הג"ר ומהט"ר דחג"ת נה"י שבו והנוק' היא יצאה רק נקודה אחת שהוא המלוכות (המלכות) דהכתר והיה חסר לה הט' עליונים דהכתר והט' אחרונים הם היו חסרים בה לגמרי וכ"ז הוא בהב"ן הכללי אבל המ"ה הכללי היה חסר (חסר) אז כולם מכל וכל (לש"ו) @@@@.

⁹⁴³ עי' לקמן נד ע"ב ובספר עולת תמיד ד ע"א (לש"ו).

⁹⁴⁴ בשער המלכים (פרק ו) איתא דהט' אחרונים עולים ומסתלקים בעת הפגם, ובשער מיעוט הירח (פרק ב) איתא דהט' עליונים מסתלקים ויורדים בעת הפגם. { }

עי' דע"ה ח"ב קטו ע"ב: מה שאמר בשער הכוונות (כח ע"ד דרוש ב) כי הכתר נשאר לעולם באצילות, הכוונה הוא על הכתר דכתר הנז', שהוא אינו יורד לעולם, וכן הט' אחרונים הפרטיים דהמלכות אשר מתחת כל הכתר הנז', והם באו ג"כ רק בעת התיקון וכנ"ל סי' ג', הנה הם אינם יורדים ג"כ לעולם בבי"ע, וכמ"ש בשער המלכים (פרק ו) שהם מסתלקים ועולים בעת הפגם בעת המיעוט נסתלקו הט' עליונים הכלליים והט' אחרונים הפרטיים מהמלכות שלה. אמנם בעת הפגם יורדים עמה ט' העליונים הכלליים ג"כ, והם יורדים עמה לעולמות בי"ע.

כל הנ"ל הוא בט' הכלליים. אמנם ט' האחרונים הפרטיים דאותה המלכות אינם יורדים אפי' בעת הפגם, אלא שהם מסתלקים למעלה כמו בעת המיעוט. והטעם, מכיוון שאם היו יורדים הם היו נפגמים יותר מדאי ח"ו, שהרי הם למטה מהכתר הנז', ואין חשש בהם כ"כ, ואדרבא הוא, שכל הביורר נעשה לעולם רק על ידם, שהרי הם יורדים עם אור המ"ה ג"כ כנז', ואור המ"ה הוא המברר לעולם.

ועכ"ז שהכתר נשאר אף הוא באצילות, אלא שקיימת בו עלייה וירידה באצילות גופה, ובעת שעולה הוא נכלל בנוק' ועולה עמה בכל העליות כולם. אמנם בעת הפגם ח"ו, הוא יורד למקומו הראשון, הרי הוא למטה מיסוד דז"א.

שְׁעָה"כ

הבריאה בהיכל הז' העליון הנקרא היכל ק"ק דבריאה כנודע (זהר ח"ב רנח ע"ב), ועומדת שם עד אור הבקר. וכל אותה הצות לילה⁹⁴⁶⁹⁴⁵ יושבת ומזמרת וקוראה אל ז"א, וז"ס (תהלים פג ב) אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט אל, כנו' בפרשת לך לך (דף פו ע"א)⁹⁴⁷. וז"ס האחרות הם מתחברות עם פרצוף לאה, ועי"כ נגדלת בכל קומת ז"א, ונשארי'ן כך עד אור הבוקר. ובאור הבוקר מתמעטת לאה וחוזרת לשיעורה הראשונה בלבד⁹⁴⁸, ועומדת באחורי ז"א במקומה כנודע. ואז אותם הט"ס שלקחה מן רחל, הם יורדות למטה גם הם בעולם הבריאה להתחבר עם אותה הנקודה עצמית של רחל שירדה בחצות הלילה, ואז אותה הנקודה העשירית שירדה שם בחצות הלילה, היא עולה עתה באצילות, לפי שבתחילה דחתה אותה לאה שהיתה מתפשטת ולקחת מקומה כנו' שם במקומו. ועתה אשר כבר נתמעטה לאה כנו', אינה דוחה אותה, ואז היא עולה למעלה באצילות. וגם טעם אחר יש בזה, והוא כי ע"י עסק התורה שעוסקים ישראל הקמים אחר חצות לילה, הם מוסיפם בה כח והיא עולה מעט מעט, עד שנמצא כי באור הבוקר גמרה היא לעלות באצילות, אבל הט"ס ירדו למטה בבי"ע כנו'.

ודע כי הנקודה העשירית הנז'⁹⁴⁹ היא בחי' הכתר שברחל, והיא שרשית ועיקרית בה⁹⁵⁰. והט"ס האחרות הם התחתונות שמן החכמה שבה ולמטה, ואלו הם הבאים לה בסוד תוספת כמבואר אצלינו. ועיין היטב בברכת למשומדים כו' (לו ע"ג), כי שם נתבאר דרוש זה היטב, וגם בברכת המפיל חבלי שינה כו' (דרושי הלילה דרוש ו'), וגם בדרוש א' של תפילת ר"ה בברכת אבות, וצ"ע שם, כי נראה שהוא הפך ממה שכתוב כאן. אבל הנקודה הקטנה לבדה היא היושבת בבריאה, ועולה בברכת אבות, ובהקדמת ברכת אבות דשחרית דחול כתבתי (&) הנלע"ד בזה.

⁹⁵¹והנה באור הבקר עלה הכתר דרחל באצילות ושאר הט"ס התחתונות ירדו למטה בבי"ע⁹⁵², ואז אותה נקודת הכתר דרחל, להיותה שרש רחל ועצמותה, לכן בעלותה באצילות, יושבת עם ז"א פב"פ⁹⁵³. ובפרט כי עתה נכנס בה אותו הרשימו שנסתלק ממנה בלילה כנו"ל וכמו שנבאר⁹⁵⁴. והענין הוא, כי בלילה היא אומרת (שיה"ש ח ו) שימני כחותם על לבך, כנו"ל שיוצא רשימו דילה ועומד בחזה שבו. ובאור הבוקר היא אומרת לו (שם) כחותם על זרועך, והוא כי בעלות ספירת הכתר שבה מן הבריאה לאצילות וחוזרת עמו פב"פ כנו', הנה להיותה בחי' נקודה בלבד ואינה פרצוף שלם, לכן מקום חזרתה הוא בזרועו השמאלי הנקרא גבורה, לפי שכל עצמה של הנוקבא היא גבורות כנודע, ולכן היא

- מאיר הכוונה -

⁹⁴⁵ אינה מחרשת ושוקטת ודומיה כל הלילה לשבח להקב"ה לכן ראוי לאדם לשתף עצמו עמה לעשות כמעשה לכן כריך האדם להרבות ולצקות וללעוק בכל לילה על גלות השכינה שהיא רחל וחורבן בית המקדש ואח"כ לעסוק בתורה וז"ס דוד המלך שכל לילה היה עוסק ציירות ותשצחות לסייע לשכינה (פע"ח תיקון חלות א).

⁹⁴⁶ היינו מחצות ואליך.

⁹⁴⁷ עי' עיונים אות קיד.

⁹⁴⁸ עי' לקמן כ ע"א שזה סוד ויהיה בבקר והנה היא לאה.

⁹⁴⁹ עי' שער הנסירה פרק א ועי' מיעוט הירח פרק ב (לש"ו).

⁹⁵⁰ עי' ע"ח שער לד פרק ב כלל ח: אותה הנקודה שלה לעולם אינה נפרדת ממנו, והיא בחי' בפ"ע, אך אותן הט' חלקים אחרים הם מתדבקים בו ולפעמים נסרין והבן זה מאד.

⁹⁵¹ פע"ח שער התפילין ז.

⁹⁵² ועומדת קם עד תפלת שחרית ואז ע"י התפלה הם עולין כמו"ס צע"ה (נוסף צפע"ח).

⁹⁵³ פי' פב"פ בזרוע דז"א ואינו לפני ז"א ממש רק לצד הפנים בקבורת עי' לקמן ד"ה ומעתה.

⁹⁵⁴ אז הרשימו של המוחין לזעיר אנפין חוזר למקומו תוך ז"א צלור הבוקר וגם הרשימו של נוקבא שהוא כלילה ניתן צפנימית החזה של ז"א כלצו וכו' אמנם תחלה נמשך הרשימו שלה ואח"כ הרשימו לילה (פע"ח).

פעה"כ

מתקשרת עמו בזרועו השמאלי. וז"ס מ"ש בזהר⁹⁵⁵ דיצחק אתער בלילה ואחיד לה לנוקבא בהדיה, ובבוקר אז אתער אברהם כו⁹⁵⁶.

ונמצא כי בזרועו השמאלי עומד הכתר דרחל פב"פ עם ז"א, וע"ז נאמר כחותם על זרועך, כי היא נקשרת עמו בזרועו בחוץ ואינו בתוכו על לבו, אבל בחי' הרשימו של המוחין שלה אשר יכולים לכנס תוך ז"א עצמו, עליו נאמר שימני כחותם על לבך, כי מקומו הוא נתון בלבו דז"א בפנימיותו ממש, ויושב שם עד אור הבקר. וכשעלה הכתר דרחל ונקשר בחוץ כחותם על זרועו, אז יוצא אותו הרשימו דמוחין דרחל מתוך פנימיות ז"א מלבו ממש שהוא כנגדה, ויוצא לחוץ ונכנס תוך רישא דכתר דנוק' דז"א, ושם משמש זה הרשימו בסוד מוחין של הנקודה ההיא. ואז בהכנס אותו הרשימו תוך אותה הנקודה, אז נקראת אותה הנקודה תפילין של יד. פי" כי אותה הנקודה נקשרת בזרוע השמאלי דז"א במקום הקיבורת, שהוא מכוון כנגד הלב ממש, כדי לקחת אותו הרשימו שלה העומד שם בפנים כנוז', ואז נעשים בראשה בחי' תפילין. נמצא שבערך ז"א נק' תפילין של יד, ובערך נוקבא נק' תפילין של ראש שלה ממש. ובוה לא יקשה לך מאמרי הוזהר⁹⁵⁷ אם התפילין של יד הם תפילין דזרוע ז"א או אם הם תפילין דנוק', כי הכל אמת, וי ע"א והם תפילין גמורים ממש בראש רחל כענין תפילין שבראש ז"א.

והנה מן הראוי היה שכמו שהאיש מניח תפילין כדמיון תפילין של ראש ז"א, כן גם האישה תחייב בתפילין כדמיון הנוקבא דז"א שמנחת תפילין בראשה כנוז'. אבל הטעם הוא, לפי שאלו התפילין דראשה דרחל הם בהיותה בבחי' נקודה א' בלבד, ואין בה עדיין פרצוף כלל, ולכן אינה נרמזת בענין התפילין רק הז"א, אשר הוא מקשר עמו אותה הנקודה בזרועו עם אותה התפילין שבה ונק' תפילין של יד דז"א. וביאר הטעם ואמר, כי עזה כמות אהבה (שיה"ש ח ו), וכיון שאהבתינו היא עזה מאד, ראוי שתשימני בתחלה כחותם על לבך בלילה בבחי' אותו הרשימו, ואח"כ באור הבוקר תשימני בבחי' נקודת הכתר הזה כחותם על זרועך בחוץ בסוד תפילין של יד, כי הרי היא עזה כמות אהבה.

והנה אחר שהנחנו תפילין של יד, אח"כ צריך להניח תפילין של ראש. והענין הוא כי בראות ז"א אשר הרשימו של המוחין דנוקבא שהיו עומדים על לבו בפנים בלילה, חזר באור הבוקר ע"י עסק התורה של התחתונים שעסקו בלילה כנוז', ועלתה נקודת הכתר שלה למעלה⁹⁵⁸, ונקשרה בזרועו ע"י עסק התורה של התחתונים שעסקו כנוז'. ואותו הרשימו ג"כ נכנס בנקודה ההיא בכח המצות שעושים התחתונים בהניחם תפילין של יד, וגם ע"י הברכה של להניח תפילין⁹⁵⁹, ואז נעשית בה בחי' תפילין⁹⁶⁰. אז מתקנא גם הוא בה, וממשיך ושואב בו גם את הרשימו שלו שנסתלק ממנו בלילה, ונכנסו בו ונעשים בו תפילין של ראש, וגם זה ע"י מצות תפילין שמניחין התחתונים, כי אין דבר נעשה למעלה אלא בכח מעשה התחתונים, וזמ"ש (שיה"ש ח ו) קשה כשואל קנאה⁹⁶²⁹⁶¹.

- מאיר הכוונה -

⁹⁵⁵ ע"י עיונים אות קטו.

⁹⁵⁶ לא מלאתי קום זהר כזה, וענין זה לא מופיע בפע"ת.

⁹⁵⁷ { } לבדוק הזהרים בסוף

⁹⁵⁸ ע"י לקמן דרושי הלילה ד' נד ע"ג. וע"י עיונים אות קטז.

⁹⁵⁹ ע"י ע"ח שער מ פרק ב: כל המעשה הוא וברכותיה הכל הוא בחיצוניות, או"פ כנגד המעשה,

ואו"מ כנגד הברכה.

⁹⁶⁰ ואחר כראות ז"א שכבר היא יש לה תפילין כראשה מחמת שנתקרבה בזרועו לכל הרשימו שלה אקר שם כחזה (פע"ח).

⁹⁶¹ אחרי מ"ס כחותם על לבך כחותם על זרועך כי עזה כמות אהבה (נוסף בפע"ח).

שְׁעָה"כ

והרי נתבאר איך תפילין של יד קודמת לתפילין של ראש. גם נתבאר איך כל בחינת תפילין קודמים אל התפלה, כי במצוה המעשית ובברכתיה בעת הנחת התפילין, הספיק לתת בהם מכה אותו הרשימו שעבר בחי' תפילין דיליה ודילה. ואח"כ ע"י מצות התפלה והק"ש, באים מוחין אחרים חדשים לצורך זיווג ז"ן, ואינם המוחין של התפילין כנ"ל.

גם נתבאר איך התפילין של יד הם בחי' רשימו דמוחין של רחל עם בחי' דעת שלה ג"כ, שהוא הקשר דתפילין של יד כמבואר אצלנו בהקדמת ביאור אדרת האזינו באורך (נז ע"א⁹⁶³) וע"ש, וכל זה נקרא מוחין⁹⁶⁴. אמנם פרצוף רחל עצמו אינו נרמז לפי שהיא נקודה א' בלבד כנז, ולכן אין אנו עושין רמז וזכר אלא על התפילין שלה בלבד, שהם המוחין עצמן שלה אשר הם מוחין שלימים בבחי' שלימות כל פרצוף רחל כולו כנז. אבל רחל עצמה שנתמעטה בסוד נקודה א', אין אנו עושין זכר לה, ולכן אין הנשים חייבות בתפילין⁹⁶⁵ רק נקרא תפילין של יד טפל אל ז"א, יען כי היא נקשרת ונתונה בזרוע שמאל כנז.

– מאיר הכוונה –

וא"ת לא יניח תפלה ק"ר עד שיאמר ק"ס ותפלה שצאוחו זמן נכנסים ז"פ של נ"ה אמא צראש ז"א בק"ס ובעמידה אז נכנסין ג' פרקין והאחרים שנכנסו קודם יורדין למטה ואז נכנס יסוד אמא בדעת ז"א ונעשו המוחין אצל תשובה לזה שפי' הטעם כי עזה כמות אהבה דז"א לנוקבא קשה כשאלו קנאה מאחר שיש לנוקבא הארה ג"כ פי' לנוקבא יש הארה ולא לז"א וזוהו הוא מקנא ועולה לקבל המוחין שלו שנסתלקו אז הם צאו לו בסוד תפילין וטעם הדבר שז"ן נקראים דודים אשה ובעלה ויש אהבה ביניהם לזה אמרה שימני כחותם על לבך כי עזה כמות אהבה מז"א לנוקבא לכן מתחברים ומתדבקין עמו כי הם דודים אשה ובעלה (פע"ח).

ואח"כ ע"י התפלה של ראש, בלתי ברכתה, נעשו מוחין לעולמות אכילות פנימי לבד, כי המקיף נעשה שלא על ידינו, ויורד אור מנפש לאכילות עד העשיה לבד, הנקרא נפש צעיר שאר העולמות, לפי שעד עתה לא עשינו רק מעשה שהוא בעשיה, וזה למה שנוגע אל מעשה האדם. אך בחי' העולמות שאינם תלויים במעשה האדם, נעשה כולם מעלמם על ידי מעשה לבד, ואפשר לומר כי גם ג' עולמות אצ"י לא נתקנו לגמרי רק קחתם מדרכות (פע"ח ט ע"ד).

⁹⁶² ע"י עיונים אות קיז.

⁹⁶³ ז"ל: עיקר המוחין שלה אינן אלא מנצח והוד דאימא ולא מן המוחין עצמם ועוד כי הנצח וההוד דז"א הם לבדם המתלבשין בראשה בסוד מוחין אבל לא היסוד כנ"ל וכללות ארבע מוחין שלה אינן אלא בנצח והוד בלבד הנ"ל ונודע כי נצח והוד תרי פלגי גופא אינן ושניהם אינם רק גופא חדא לכן אין הבתים בתפלה של יד רק בית אחד כי הבתים מנצח והוד נעשו שהם בחינה אחת אבל הפרשיות הם ארבעה משום הארבעה מוחין עצמם שבתוך הבתים דנצח והוד. והנה אחר שבלטו אור המוחין במצחא דרחל נוקבא דז"א חזר האור פעם שנית בסוד אור חוזר גם כן ונכנס תוך המוחין פנימיים שלה ומתחברין ארבע מוחין אלו בתוך היסוד דז"א המלובש תוך ראשה ואז בחי' היסוד הזה בולט דרך אחור בעורף שלה והוא סוד קשר תפלה של יד צורת יר"ד כי היסוד הוא יסוד ובתוכו מלובשין ההירות ארבע מוחין שבה על דרך שביארנו בקשר דתפלה של ראש דז"א.

⁹⁶⁴ ע"י ע"ח שער כה פרק ב אות יג: דעת דנוקבא אינו רק מחציה⁹⁶⁴, שהוא עטרה דגבורה לבד. ואף גם בחי' זו אינו למעלה ברישא, אלא בגופא בשליש עליון דת"ת שבה, באמצע בין ב' הכתפיים שלה. וז"ס קשר יר"ד של תפילין של יד כמבואר במקומו⁹⁶⁴. לפי שהמוחין דז"ן שהם חכמה ובינה שלהן הממשיכין אר"א בעת זיווג ממוחין שלהן עצמם, ולכן נשארים ג"כ בראש ז"ן, אך הדעת שבז"א (ונוקבא) לא המשיכוהו מדעת עליון שלהם, אלא היה מהחו"ג המתפשטין בו"ק דאז"א. לכן גם בנוקבא דז"א היה כך כנ"ל, שירדו ונתפשטו בתחלת הו"ק בשליש עליון דת"ת בין הכתפיים כנ"ל.

⁹⁶⁵ ע"י ע"ח שער נוק' דז"א א': למה נשים פטורות מן התפילין, כי אין לרחל בחי' אורות מקיפים שהם סוד התפילין כמו שיש ליעקב, כמ"ש למטה בענין יעקב, והרי שלקחה רחל כלי ואור לצורך כתר שלה, ושם לעיל (שער לידת המוחין פרק ב') נתבאר היטב ענין הכתר הזה וע"ש. ⁹⁶⁶ טעם למה אין הנשים חייבות בתפילין הוא כי אין לרחל אותן הד' מקיפים שיש אל ז"א עוד טעם אחר כי תפילין ליד דיעקב הם בחי' תפילין צרישא לרחל ואין תפילין נגד רישא לרחל (פע"ח).

פְּעֵה"כ

וזה סוד הפסוק (שיה"ש ח ו) רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה⁹⁶⁷, ר"ת ראש"י. והענין הוא כי הנקודה הזאת הוא הכתר דרחל כנו' ונקרא ראש"י של הנקבה, והיא הנקשרת בזרוע השמאלית הנקרא גבורה שהוא בחי' אש, וז"ס רשפיה כו'⁹⁶⁸. וביאר ואמר מה הם, אלו התפילין שלה. ואמר שהם שלהבת י"ה, כי הארות ושלהביות היוצאות מן י"ה שהם או"א, כמבואר אצלנו באורך בהקדמת ביאור אדרת האזינו (שער מאמרי רשב"י נו ע"א), כל בחי' אלו התפילין שלו ושלה מה ענינו. ושם ביארנו כי הד' פרשות דתפילין של יד הם ממוחזין דחו"ב דאבא וממוחזין דחו"ב דאימא אשר בז"א. ונמצא כי או"א נק' י"ה, וגם המוחזין עצמן הם בחי' חו"ב הנק' י"ה וזהו שלהבת י"ה.

ונבאר עתה ענין שאר הט"ס דרחל שירדו בבקר⁹⁶⁹ בבי"ע מה נעשה מהם. והנה אח"כ ע"י תפלה של שחר שמתפללין התחתונים, הם מעלים אותם מעולם לעולם. עד שמתפללין ברכת אבות, ואז בברכת אבות עצמה אנו מעלים הט"ס האלה עד אחורי ז"א, ושם נעשית פרצוף רחל, מחכמה שלה ולמטה פרצוף גמור אחור באחור עם ז"א. ואחר שעלו שם אלו הט"ס, אז חוזרת הנקודה ההיא שהיא כתר דרחל, שהיתה עד אז עומדת פב"פ עם ז"א כנודע, בזרועו השמאלית, וחוזרת אל האחור, ומתחברת עם הט"ס תחתונות שבה, ונתקנת עמהם יחד ע"י המוחזין החדשים שבאו לה מחדש. ואז בברכת אבות עצמה חוזרת אח"כ פ"ב⁹⁷⁰ הנקודה ההיא המחוברת עם כל הט"ס וכל הי"ס שלה ביחד, חוזרים פב"פ עם ז"א ועם יעקב כנודע. ואז יעקב עומד בקו ימין בחסד ונצח דז"א, ורחל עומדת בקו שמאל שהוא גבורה והוד שבו⁹⁷¹, במקום שהיתה הנקודה דכתר שבה בתחילה קשורה בסוד תפילין של יד בזרועו השמאלית, ושם הם י' ע"ב} מזדווגים יעקב ורחל בימי החול כמבואר אצלנו.

ומעתה אל תתמה אם כתבתי כאן שזו הנקודה עומדת פב"פ עם ז"א מעת הנחת תפילה של יד⁹⁷², ושם בביאור ברכת אבות כתבנו⁹⁷³ כי אין רחל עומדת קודם ברכת אבות אלא בבחי' אחור באחור, ובברכת אבות היא חוזרת פנים בפנים. ויובן זה במ"ש כי הנקודה היא לבדה עומדת פב"פ תמיד⁹⁷⁴, ושאר הט"ס הם אחור באחור עד בברכת אבות, ואח"כ בברכה זו עצמה חוזרת כל הי"ס שלה ביחד לעמוד פב"פ⁹⁷⁵ כנ"ל. אבל

- מאיר הכוונה -

⁹⁶⁷ בשיה"ש היא מילה אחת שלהבתיה.

המשך הזהר ח"ג נד ע"ב: רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה ומאן איהו שלהבת י"ה דא אשא דנפיק מגו שופר כליל מרוחא ומיא ומגו ההוא שלהובא כד מתלהטא בכנסת ישראל אוקיד עלמא בשלהובתא בקנאה דקודשא בריך הוא ובשעתא דהיא מקנאה ליה ווי דאערע בשלהוביתא דאיהו יתוקד בהו:

תרגום: רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה, ומי היא שלהבת י"ה, זו אש שיוצאת מתוך שופר כלולה מרוח ומים, ומתוך אותה השלהבת כשמתלהטת בכנסת ישראל, שורפת העולם בשלהבת, בקנאה של הקדוש ברוך הוא. ובשעה שהיא מקנאה לו, אוי לפוגש בשלהבת שהוא ישרף בהם.

⁹⁶⁸ פיוקתא משקס ונעקית אז צה תפילין סלה (פע"ח).

⁹⁶⁹ בנה"ש ד' כ"ז ע"ב כתב "העומדת בהק"ק דבריאה" - השד"ה (לש"ו). ועי' פע"ח (שער התפילה פרק ד דף ו ע"א): אמנם ענין עליות זר"נ דאצילות בבחי' מ"ן באופן זה כי הנה רחל שהיא נקודת המלכות שירדה בלילה בהיכל ק"ק דבריאה כנודע היא עולה עד האצילות ונכללת שם עם לאה העומדת שם בפרצוף שלם של י"ס

⁹⁷⁰ צ"ל פנים בפנים.

⁹⁷¹ עי' דרושי עמידה ב' שנו"ה היא בלחש, וחז"ג בחזרת הש"ץ.

⁹⁷² עי' לעיל הערה 953.

⁹⁷³ עמידה ב' (ש"ש)

⁹⁷⁴ היינו אחרי עלות בעליית הכתר דאחור למעלה.

⁹⁷⁵ עי' ע"ח שער לד פרק ב אות ח: כשאנו אומרים שאחר שנגדלת אב"א, אז חוזרת להיות נקודה קטנה בפנים, פירוש הוא על אותה נקודה מבחינת פנים שעדיין בבחי' פנים שלה, אין לה רק נקודה אחת, אמנם כל האחוריים הם שלמים לגמרי והבן זה מאד.

שְׁעָה"כ

בביאור ברכת אבות דר"ה⁹⁷⁶ נראה בהפך ממ"ש כאן, כי המלכות עומדת בסוד הנקודה קטנה בבריאה, והיא לבדה עולה בברכת אבות עד הכתר דז"א אהור באהור, ואח"כ נעשית פרצוף ג"כ בבחי' אהור באהור. ודע כי כל ענייני התפילין של ראש ושל יד נתבארו באורך גדול בהקדמת ביאור אדרת האזינו (נו ע"ג⁹⁷⁷).

⁹⁷⁸ עוד טעם ב⁹⁷⁹ להניח תפילין קודם התפלה, כי לכאורה היה ראוי להניחם אחר התפילה, לפי שהתפילין נעשים מבחי' מוחין הפנימים שיוצאים מבחי' אור מקיף בבחי' התפילין כגודע, ואם המוחין אינם באים אלא בתפלה, איך התפילין באים קודם התפילה. אך הענין הוא, כי התפילין הם בבריאה, ושם הוא בבחי' אלו המוחין, מאותם שירדו בלילה אל עולם הבריאה. ואפשר כי זהו בחי' הרשימו של יום אתמול שירד בלילה בבריאה, כנ"ל בדרוש שקדם⁹⁸⁰.

עוד טעם שני⁹⁸¹ למה קדמו תפילין של יד לתפילין של ראש, עם היות שהמוחין שלו קודמין למוחין שלה, דע כי תחילה נעשין לנקבה מוחין מצד הבריאה כמבואר אצלנו, כי תפילין של יד הוא בבריאה⁹⁸², ואנו עושין לז"א מוחין שלו⁹⁸³ בעולם האצילות. ואח"כ נמשכין אליה ונעשין לה מוחין מן⁹⁸⁴ האצילות, והוא כי אחר שהנחנו תפילין של ראש⁹⁸⁵ שהם בבחי' ד' מוחין שלו שהם ד' פרשיות בראשו שהם הקרקפתא והנה אח"כ⁹⁸⁶ נמשכין ממנו⁹⁸⁷ שתי רצועות⁹⁸⁸ המקיפות את ראשו⁹⁸⁹ בחי' חו"ג ונמשכין דרך אהורי הראש⁹⁹⁰, ושם אנו עושים קשר א' והוא בחי' הת"ת, כי שם הוא קשר כל הספירות כגודע⁹⁹¹, ושם נרשמת בחינת המלכות, כי שם מקומה אהורי החזה דז"א, כנגד הת"ת

- מאיר הכוונה -

⁹⁷⁶ דרוש ו' (ש"ש).

⁹⁷⁷ עי' עיונים אות קיח.

⁹⁷⁸ פת"ח תפילין ת.

⁹⁷⁹ "עוד טעם ב'" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "והנה פעם אחרת שמעתי ממורי זל"ה בענין טעם למה".

⁹⁸⁰ ואפשר כי זהו בחי' הרשימו של יום אתמול שירד בלילה בבריאה, כנ"ל בדרוש שקדם (נמחק בפע"ח).

⁹⁸¹ "עוד טעם שני" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ופעם אחר שמעתי טעם אחר".

⁹⁸² עי' עיונים אות קכ.

⁹⁸³ "לז"א מוחין שלו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "לתת לו מוחין".

⁹⁸⁴ "ונעשין לה מוחין מן" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "מוחין לילה מלד".

⁹⁸⁵ בראש ז"א (נוסף בפע"ח).

⁹⁸⁶ שהם בבחי' ד' מוחין שלו שהם ד' פרשיות בראשו שהם הקרקפתא והנה אח"כ (נמחק בפע"ח).

⁹⁸⁷ משם (פע"ח).

⁹⁸⁸ עי' עיונים אות קכא.

⁹⁸⁹ המקיפות את ראשו (נמחק בפע"ח).

⁹⁹⁰ ושם מאירין באורם המלכות אשר שם שהיא לורת ד' הנקרא קשר של תפילין בסוד התפארת שהוא הקושק, ובאחוריו הוא המלכות, ואח"כ נמשכין ב' הרצועות שהם נ"ה עד תפלה ש"י שהוא נוקבא דז"א ואז נמשכין ונעשין אליה מוחין בסוד האצילות. ופעם אחר שמעתי טעם אחר למה התפילין של יד קודמין לתפילין של ראש ואמר כי הטעם הוא כי התפילין הם בבריאה ושם הם אלו המוחין והם מאותן שירדו בלילה אל עולם הבריאה (פע"ח).

⁹⁹¹ צ"ע שהרי עי' בזהר (ח"ג קכג ע"ב): כתיב (מלאכי ג ז) שובו אלי ואשובה אליכם ודא איהו בתשובה גמורה דגרים לאהדרא בינה דאיהו יה"ו לגבי ה' דאיהי מלכות דאזלא מנדדא מן קנהא דאיהי היא דיוקנא דמתקטרין בה כל פקודין ובה מתקטרין עשר ספירן. וכן עי' תיקו"ז כ ע"א: לית ספירה מכלהו ספירן דיהא לה רשו לארקא ברכאן ולאשפעא לתתאין אלא בבת שבע בגין

שְׁעָה"כ

שבו. ולכן בקשר ההוא עושיין צורת ד' גדולה, שהוא סוד ד' של יהודה כנרמז אצלנו⁹⁹², ומשם נמשכין עוד שני הרצועות בסוד נו"ה, ואז על ידה נמשכין עד התפילין של יד, ונעשים שם מוחין לנקבה, בסוד האצילות⁹⁹³. וענין קשירת תפילין של יד בזרוע השמאלית, זה יובן במ"ש באדרת נשא (דף קל ע"ב⁹⁹⁴) בענין ב' נקבי דפרדשקא, דמנקב שמאלא דידה עתיד לאתקרא רוחא דחיי על מלכא משיחא שהוא נוקבא דז"א.

⁹⁹⁵מעם לסדר הנחת תפילין, כבר ידעת (ט ע"ב) שהתפילין ה"ם אור מקיף, והנה צריך לאושטא שמאלא כנז' בזוהר (ח"ג נה ע"א⁹⁹⁶)⁹⁹⁷, והכונה הוא להורות כי ז"א מניח שמאלו תחת ראשה. וימינו תחבקנה, בסוד יד ימין הכורך את הרצועה סביב הזרוע השמאלית⁹⁹⁸. וסוד הדבר הוא, לפי שהנקבה עדיין היא למטה, ואין קומתה כשיעור קומתו עדיין, אבל ראשה הוא במקום⁹⁹⁹ החזה דז"א. ונמצא כי ראשה נתון בין זרועותיו, ונמצא שהחיבוק הזה אינו חיבוק גמור¹⁰⁰⁰, אלא חיבוק בראשה בלבד. וז"ס ב' פסוקים הנז' בשיר

– מאיר הכוונה –

דאיה קשורא דכלהו ספירן. אמנם עי' שערי אורה (מה ע"א): סוד אות שלישיית מאותיות השם היא רמז לו' ספירות למטה מן הג' ספירות העליונות, והיא אות ו', והיא סוד קשר כל הספירות העליונות והתחתונות, והיא עולה עד הכתר ויורדת עד המלכות, ומתקיימת כל הספירות, וכולן מתאחדות בה, מהן למעלה ומהן למטה, מהן לימין ומהן לשמאל, והיא הנקראת קו האמצעי.⁹⁹² עי' ע"ח שער כח פרק ד אות ו' (אם שינוי קל משעה"ק סט ע"ד): ו'. ג' בחי' היה לז"א: א', בהיותו במעי בינה, כי היה ו' זעירא, ג' כלילן בג', ובחי' המלכות שבו בסוף הו' בסוד פסיעה לבר (זהר בלק רג ע"ב). ואח"כ כשיצא לחוץ, אז נתפשטו כל הו"ק ו' שלימה, ובסופה סוד המלכות. ואח"כ בקניית המוחין נשלם לי"ס, הרי ג' בחינות. והראשונה היא סוד ראובן שמעון לוי בז"א ואח"כ הד' יהודה בסופם הוא נוק'.

עי' תיקו"ז י ע"ב: ואתפשטותא דה' עלאה עד הוד⁹⁹² באת י' איהו דאיהו קשר של תפילין דרישא דאיהי ה' עלאה סליקת לחמשין חמש זמנין עשר באת י' והיינו ה"י מן אלה"ם חמש זמנין ה' באת י' חמשין בחמש ספירן יסוד כ"ל נטיל לון כלהו וירית לון לכלה והיינו כ"ל כל"ה.

תרגום: והתפשטות של ה' העליונה עד הוד, באות י' היא, שהוא הקשר של תפילין של ראש, שהיא ה' עליונה, עולה לחמשים. חמש פעמים עשר באות י', והיינו ה"י מן אלה"ם, חמש פעמים ה' באות י', חמשים בחמש ספירות, יסוד כ"ל, נוטל כולם ומוריש אותם לכלה, והיינו כ"ל כל"ה.

⁹⁹³ תפילין של יד דז"א, שהוא תפילין של ראש דרחל מרושם אור שבה, והיא נעשית אח"כ פרצוף שלם באחורי ז"א, ר"ל כי מתחילה היא בסוד תפילין של יד דז"א, ואח"כ נעשית פרצוף שלם מאחוריו. ואח"כ הנה היא חוזרת פב"פ בתפילין בראשה, והרושם נשאר בו לעולם בסוד תפילין של יד, כמ"ש כ"ז בדרושי תפילין (שעה"כ דרוש ה), וכן הנה נשלמת ונתקנת ג"כ אח"כ מהתפילין של ראש דז"א מהקשר של ראש ע"י ב' הרצועות הנמשך מהקשר, והם נמשכין עד ראש רחל באור מקיף, ונשלמת עי"ז במוחין חדשים, ע' פע"ח (תפילין ספ"ח). ונראה לענ"ד (וה"י יכפר) כי עיקר הקשר של יד, שהוא ג"כ בבחי' מוחין מוח הדעת דרחל כמבואר שם, הנה הוא נעשה ג"כ ע"י התוספות מוחין הללו אשר ע"י הקשר של ראש, כי משם הוא העטרין דחו"ג היורד בהיסוד דז"א, אשר ממנו הוא הדעת דרחל, וע"י הארת ה' הרצועות הנמשך שם, הנה עולה עי"ז אור היסוד דז"א למציאות הדעת דרחל, אשר מקומה הוא כנגד הזרוע שמאל דז"א, ונשלם עי"ז מוח הדעת שלה שהוא ה' דקשר של יד כמבואר בהדרושים שם (כללים ח"ב ז ע"ג).

⁹⁹⁴ עי' עיונים אות קכב.

וז"ל השער מאמרי רשב"י שם: כל הגבורות אשר בז"א מתקבצות כולם בתוך החוטם שלו וכדי לאכפייא כל אותם הגבורות שבחוטם ההוא דז"א צריך להמשיך רוחא דחיי מחוטמא דעתיקא שהוא אריך אפין אל ז"א ונוקביה הנקרא מלכא משיחא בסוד המלכות.

⁹⁹⁵ פע"ח תפילין י.

⁹⁹⁶ עי' עיונים אות קכג.

⁹⁹⁷ כאשר יניח תפילין של יד בראשונה צריך להוסיף הזרוע השמאלית כנזכר בזוהר וטעם לזה כדי להורות כי כל זה הוא צסוד ח"מ כנ"ל (פע"ח).

⁹⁹⁸ חיבוק הימין הוא כאשר כורך הרצועה סביב הזרוע (פע"ח).

⁹⁹⁹ כנגד (פע"ח).

¹⁰⁰⁰ בגופה (נוסף צפע"ח).

שְׁעָה"כ

השירים: הא' (ח ג) שמאלו תחת ראשי. והב' (ב ו) שמאלו תחת לראשי¹⁰⁰¹.¹⁰⁰² וכנגד החיבוק הנו', שהוא בראשה בלבד, אמר שמאלו תחת ראשי, כי ראשה נתון שם בשמאלו. וכנגד חיבוק האמיתי, הנעשה בברכת אתה גבור, שאז החיבוק הוא בגופא ממש, לפי שכבר הגדילה, ונמצא כי שמאלו הוא נתון עתה בגופה, שהוא במקום שהיה בתחילה במקום ראשה, ועתה הוא מקום גופה ממש, וזהו תחת לראשי הבכור¹⁰⁰³, שהוא מחבקה ונתון זרועו תחת המקום שהיה בתחילה ראשי, אבל עתה הוא גופי. משא"כ בתחילה, שזרועו היה נתון תחת ראשה ממש, וראשה שוכב על זרועו. אבל עתה גופה שוכב על זרועו, וזרועו נתון למטה ומחבק גופה מלמטה, וימינו למעלה, וגופה נתון בין שני הזרועות, זה למעלה וזה למטה. וכבר ביארנו כי בהיותה כן, שראשה אצל החזה שלו, נמצא שהד' פרשיות של תפילין שלה¹⁰⁰⁴, הוא סוד תנה"י דז"א, כמבואר אצלנו בתיקונים (דף ל ע"ב לד ע"א¹⁰⁰⁵) בענין קרית ארבע ד' שמהן דיליה וע"ש.

¹⁰⁰⁶סדר הנחת התפילין: בתחילה יקשור תפילין של יד בזרועו השמאלי על הקיבורת¹⁰⁰⁷, ויכסה זרועו בטלית, כדי שתהא הנחת תפילין בהצנע¹⁰⁰⁸¹⁰⁰⁹. ואח"כ יכרוך הרצועה סביב זרועו ז' כריכות, כנגד שבעה נערות הראויות לתת לה (אסתר ב ט) כמבואר אצלנו עניינם¹⁰¹⁰.

- מאיר הכוונה -

¹⁰⁰¹וז"ס הפסוק שמאלו תחת ראשי ולא אמר לראשי כנזכר בפרשת אחרי אלף תחת ראשי ממש (פע"ח).

¹⁰⁰²עי' לקמן דרושי ר"ה דרוש ד.

¹⁰⁰³בלמ"ד (לש"ו).

¹⁰⁰⁴סבראקה (פע"ח).

¹⁰⁰⁵עי' עיונים אות קכד.

¹⁰⁰⁶פע"ח תפילין י.

¹⁰⁰⁷כעין ש' ג' כריכות (נוסף בפע"ח).

¹⁰⁰⁸ובעת הנחת תפילין של יד כריך להיות הנחתו בהצנע ולכסותם בטלית ויקשור התפילין בקיבורת כעין ש' ג' כריכות ואחר כך יכרוך צפרק האמצעי של הזרוע ז' כריכות והם נגד שבע הנערות הראויות לתת לה מצית המלך (פע"ח).

¹⁰⁰⁹דווקא של יד, ועי' הבאת ציקי קדרה בחשאי, ואולי כל ענינים מחוץ לאצילות צריך להיות בצנע.

ועי' פת"ש גדלות דז"א כא: ופרצוף המוחין הוא כולל ג"ר וז"ת, והיינו הנהגה של המעשה דז"ת של ו' אלפי שנים וג"ר של המוחין הם העטרות של הנהגה זאת, שבזה מתעלה להנהגת אלף הז' של אימא, והם בסוד הנסים והנפלאות שמתגלים לפרקים שהוא ביטול הטבע, והוא סוד הג"ר שהם נשגבים מבחינת הטבע שהוטבע בו' ימי המעשה ימי בראשית שהם ו' אלפי שנים, והוא מה שמתגלה ע"י תפלת הצדיקים שהם נענים ע"י התפלה, וניכר מעלתם כמ"ש (דברים ד ו) כי היא חכמתכם ובינתכם וגו' (שם ז) כי מי גוי גדול וגו' אשר לו אלקים קרובים אליו כה' אלקינו בכל קראנו אליו, ואז ניכר מעלת ישראל, כמ"ש (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וגו', ואמרו (ברכות ו' ע"א) אלו תפילין שבראש, והם סוד הג"ר של פרצוף המוחין, אבל הנהגה הפנימית של המעשה שהם ז"ת של המוחין שמתלבשים בז"ת של גופא דז"א, הם סוד נסים נסתרים שהוא לישראל, והוא סוד תפילין של יד שהוא באתכסיא, והיה לך לאות ולא לאחרים לאות (מנחות ל"ז ע"ב) ואינו אלא בלב ישראל באמונה, אבל אין מתגלה לכל, שמצד זה האפיקורסים ואו"ה תולין הכל בטבע ובמקרים ובאמת הם נסים נוראים, והן הן גבורות גבורותיו, שאלמלא כן היאך שה אחת כו' (יומא ס"ט ע"ב).

¹⁰¹⁰עי' תיקו"ז קעב ע"א: ושכינתא אתמר בה (משלי לא טו) ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה כל הנחלים דאזלין לימא הא שבע אינון ואינון שבע נערות הראויות לתת לה לאימא קדישא דאיהי בת שבע.

ועי' ע"ח שער מו פרק ו: ודע כי היכלי ז' דבריאה הם נקראים ז' נערות אסתר, לפי שהן נוקבין בערך אותן ז' היכלין דאו"ה דבריאה, אבל הם נקראים שבעת הסריסים המשרתים, ונקרא דוכרין.

שְׁעָה"כ

ואחר שיכרוך הו' כריכות, אז יניח תפילין של ראש, ולא קודם הכריכות. ואחר שכבר הניח (וי ע"ג) תפילין של ראש שהוא בעלה¹⁰¹¹, אז יתן לה הבעל קדושין, שה"ם כריכות הרצועה סביב האצבע האמצעי, הנקרא אמה, כדרך הטבעת העגול של הקידושין הניתן באצבעה. וצריך לכרוך שם ג' כריכות, והכריכה העליונה תהיה¹⁰¹² בפרק האמצעי של האצבע הזוה, וב' כריכות תחתונות¹⁰¹³ בפרק התחתון המחובר אל כף היד, שלא כדברי המתיהרים¹⁰¹⁴ לכרוך כל הג' כריכות בפרק התחתון, ושיבוש הוא בידם. ומורי ז"ל היה נזהר שלא להוציא תפילין של ראש מכיסן עד שיניח תפילין של יד ויקשרנו¹⁰¹⁵ למעלה במקום הקיבורת, ואח"כ לא היה הושש מלהוציאם, אע"פ שלא כרך עדיין הו' כריכות סביב זרועו כנ"ל. אבל ודאי שצריך לכרוך הו' כריכות האלו קודם שיניח תפילין של ראש בראשו.

ובענין הרצועות ראיתי מקפידין להניחן תלויות, ולא להניחם באבנט כדי שלא יגיעו לארץ אם הם ארוכות, ומורי ז"ל אמר לי כי אדרבא, ראוי הוא להניחם באבנט, דהיינו לשום קצוות הרצועות תחת האבנט, כדי שלא יגיעו לארץ.

בענין כוונת התפילין, ביארנו לעיל בסדר הכונה בד' אותיות הויה, שיש בהם ד' יחודים כנ"ל בדרוש הציצית (דרוש ז') וע"ש. אמנם הנלע"ד יותר באמיתות הוא, שצריך לכוין ליחד בתחלה ב' אותיות י"ה זו בזו, ואח"כ יכוין להעלות ה' תתאה עד אות ו', שהוא חיבור נוקבא בז"א, ואח"כ יכוין להוריד ה' ראשונה עד אות ו', כי הוא סוד נתינת המוחין. עוד תתבאר הכונה הנז' ביתר שאת.

כבר ביארנו לעיל בדרוש הציצית (דרוש ז') ענין ד' מצות עשה הרמוזים בד' אותיות הויה, והם, ק"ש ותפילין וציצית ותפלה, וכוונת כל א' מהם תתבאר במקומה ג"כ בע"ה. ונבאר עתה כוונת התפילין.

¹⁰¹⁶הנה תניח תחילה תפילין של יד מיושב ולא מעומד¹⁰¹⁷, וקודם שתברך הברכה, תכוין לחבר ב' אותיות י"ה, שהוא סוד התעוררות או"א להודווג יחד¹⁰¹⁸, כדי

– מאיר הכוונה –

ועי' שער מאמרי רשב"י ויגש: דע כי שבע נערות אלו הם בבריאה ואלו הם מבית המלך שהוא הבריאה כנודע והם הם ההיכלות של המלכות.

ועיי"ש (כה ע"א): דע כי שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך הם הם תיקונוי דסיהר' קדישא גם שבעה רואי פני המלך בהם עולה למעלה ובזה הנערה באה אל המלך.

¹⁰¹¹ "שהוא צעלה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "והם תפילין של צעלה ז"א ואחר שכבר צא צעלה שהוא תפילין של ז"א של ראש אז יכרוך ג' כריכות באלצבע."

¹⁰¹² "והכריכה העליונה תהיה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ויכרוך כרך א'."

¹⁰¹³ "וב' כריכות תחתונות" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ואח"כ ב' כריכות."

¹⁰¹⁴ הגהגים (פע"ח).

¹⁰¹⁵ ג' כריכות (נוסף צפע"ח).

¹⁰¹⁶ פע"ח שער התפילין יא, פע"ח תפילין י' הגה"ה מע"ח.

¹⁰¹⁷ והנה ענין הכוונה שתכוין צעת הגחתי תפילין של ראש"י הוא כך כי תחלה תכוין אל מה שתתבונן למעלה כי תפלה ש"י בצריאה וש"ר הוא צאלילות ושם יתבאר עניינם וע"ש מה תיקון הוא עושה בעולמות אבי"ע אח"כ קודם שתברך ברכת תפלה ש"י שהוא להניח תפילין אחר שהיה כבר מונח על הקיבורת בזרוע קודם שתקשרם תכוין כוונה זו וכבר ביארנו ענינה לעיל בענין ליצית ענין ד' יחודים שיש בד' אותיות הויה ויחוד תפילין הוא זה' ראשונה וצריך שתכוין שיתקון הפגם שפגם האדם אם איזה פעם חטא ולא הניח תפילין ופגם זה' ראשונה ויכוין ליחד יחוד זה לתקן הפגם הזה וזהו כוונתו (נוסף צפע"ח).

¹⁰¹⁸ על אף שאו"א בזיווג תמידי עכ"ז, עי' עיונים אות קכה.

שְׁעָה"כ

להמשיך מוחים אל ז'ו", כדי שמהם יבואו התפילין, כנודע. ואח"כ תכוין להעלות ה"א¹⁰¹⁹ תתאה עם אות הוי'¹⁰²⁰ כזה, ה"ו אל ה"א¹⁰²¹ ראשונה, בסוד העלאת מ"ן¹⁰²². ואח"כ תכוין להוריד ה"א ראשונה אל שתי אותיות ו"ה, שהוא סוד כניסת המוחין ע"י נה"י דאימא עילאה¹⁰²³ ברישא דזו"ן¹⁰²⁴.

ואח"כ תקשור התפילין ותברך עליהן, וזה סוד ההויה הנז', יה הוה הוה, ותכוין ע"ד שנבאר בתפילין של ראש¹⁰²⁵, והוא שתכוין תחילה¹⁰²⁶ בסוד עיבור ראשון אל אהיה פשוט, ואח"כ¹⁰²⁷ בד' פרשיותיה אל סוד היניקה אל שם הויה פשוט, ואח"כ בבית¹⁰²⁸ שלה בסוד עיבור שני דגדלות אל שם אדני במילואו אלף דלת נון יוד. ואח"כ תכוין כי ג' שמות הנז' אהיה הויה אדני עולים גי' יב"ק¹⁰²⁹, וה"ס¹⁰³⁰ הויה אלהים, שה"ס המלכות בסוד מעבר יב"ק.

ואח"כ בהניחך תפילין של ראש, תכוין באופן אחר, כי תחילה תכוין בסוד עיבור ראשון לשם אהיה במילוי יודין¹⁰³¹, ואח"כ תכוין לסוד היניקה שהוא הויה¹⁰³², והוא ד' מוחין שהם חו"ב וחו"ג, ותכוין למה שהודעתך בדרוש הציצית, כי כל אחד מד' מוחין כלול מד', ולכן תכוין אל ד' שמות יה"ו במילואין בסוד ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן והוא מוח החכמה. ואח"כ תכוין אל ד' שמות אה"י מן שם אהיה, והשנים הראשונים יהיו במילוי יודין, והג' באלפין, והד' בההין¹⁰³³. ושוב לשלב ולהבר יה"ו הראשון עם אה"י הא', וכן עד"ז כל הד' יה"ו עם ד' אה"י. והנה ד' שמות אה"י הם בנימ' תפילין, ואל זה תכוין באומרך ברכת להניח תפילין, אל ד' אה"י אל¹⁰³⁴.

גם תכוין במילת תפילין, אל שם פסתם¹⁰³⁵, והוא שם של כ"ב כנודע, והא ג"כ בנימ' תפילין. ואמנם ה' שמות האחרים שיש בד' מוחין דחסד ובר' דגבורה, מספקא לן

- מאיר הכוונה -

¹⁰¹⁹ ה' (פע"ח).

¹⁰²⁰ נדצ"ל ו'.

¹⁰²¹ ה' (פע"ח).

¹⁰²² והוא המלכות העולה עם ז"א למעלה דבינה להיותן מ"ן אל הזיווג הנ"ל (פע"ח).

¹⁰²³ דאימא עילאה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא דה' ראשונה.

¹⁰²⁴ ופ"א שמעתי שלא יכוין רק להוריד ה' ראשונה לגבי ו' כזה ה"ו והנה אם תחבר כל בחי' הם י"ה ה"ו ה"ו יהיה גימטריא ל"ז והוא מילוי דהו"ה דס"ג שהוא צאמא שהיא מניחה את התפילין וכמ"ס דתיקונים וגם צוהר שהתפילין הם אמא על צרא ותכוין כי היחוד הזה הוא צאות ה' ראשונה של הו"ה (נוסף בפע"ח).

¹⁰²⁵ וזה סוד ההויה הנז', יה הוה הוה, ותכוין ע"ד שנבאר בתפילין של ראש (נמחק בפע"ח).

¹⁰²⁶ שיש כ"א אזכרות ד' פרשיותיה והם צגימטריא אהיה פשוטה והוא בחי' עיבור ראשון (נוסף בפע"ח).

¹⁰²⁷ תכוין אל ד' פרשיות עלמן שהם ד' מוחין שבה והם ד' אותיות הויה פשוטים (פע"ח).

¹⁰²⁸ תכוין לבית (פע"ח).

¹⁰²⁹ עי' עיונים אות ק.

¹⁰³⁰ והם גימ' (פע"ח).

¹⁰³¹ "תכוין באופן אחר, כי תחילה תכוין בסוד עיבור ראשון לשם אהיה במילוי יודין" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ותכוין אל הנ"ל כי הוא בצאליות ותכוין מה תיקון עושה למעלה בעולמות אב"ע ואח"כ תכוין שיש ד' פרשיותיה כ"א אזכרות כמנין אהיה אלף שתכוין אותו במילוי יודין והוא בחי' עיבור ראשון".

¹⁰³² וגם בחי' ד' פרשיותיה עלמן (נוסף בפע"ח).

¹⁰³³ והם מוחין דבינה (נוסף בפע"ח).

¹⁰³⁴ בענין ברכת תפילין של ראש, עי' לקמן יב ע"א ד"ה הנה בתחילה.

¹⁰³⁵ עי' לקמן דרושי ר"ה דרוש ט. עי' עיונים אות קכו.

פעה"כ

אם צריך לכוין בהם¹⁰³⁶. והנלע"ד כפי דברי מורי ז"ל, שאין צריך לכוין אלא בחו"ב, אבל בחו"ג הם כלולים בהם על דרך מה שכתבנו כיוצא בזה בענין הק"ש במלת א'¹⁰³⁷ ע"ש. ואח"כ תכוין אל שם אהיה דיודין אל סוד עיבור השני דמוחין דגדלות¹⁰³⁸. ואח"כ תכוין¹⁰³⁹ אל ג' שמות הנ"ל שהם אהיה הויה אהיה העולים בגי' חיים, וה"ס חיי המלך¹⁰⁴⁰ בגי' ל'¹⁰⁴¹, וגם הם בגימ' בינה, להורות, כי כל זה נמשך מן הבינה אל ז"א כנודע. והם גם כן כ"א אזכרות וד' פרשיות וד' בתים, כמבואר אצלנו לעיל בדרוש אחר. ואח"כ תכוין ותחבר אל שני הכונות שהם יב"ק דתפילין של יד וס"ח דתפילין של ראש, שכולם בגי' ק"ף, כמנין ג' הוי"ת ע"ב ס"ג מ"ה.

¹⁰⁴² והנה נודע מ"ש חז"ל (שבת יב ע"א) שאסור להסיח י' ע"ד דעתו מתפילין¹⁰⁴³, ואפילו בהיותו מתפלל, ובכל רגע צריך לחזור ולכוין בהם, זולת בעת שאתה עוסק בתורה איזה זמן שיהיה, או בעת שאתה מתפלל תפילת י"ח, אבל בכל שאר התפילה צריך לכוין בהם בכל רגע¹⁰⁴⁴.

¹⁰⁴⁵ ולכן כדי שלא תטרד בכונה¹⁰⁴⁶, בהיותך מתפלל שאר התפילה, עשה זאת איפא, ובעת שתניח ותקשור התפילין תכוין כל הכונות הנז', ואח"כ בשאר שעות היום או בשאר התפילה, תכוין כוונה זו בקצרה באופן זה, תכוין תחילה בתפילין של ראש בגי' שמות אהיה הויה אהיה פשוטים, ואח"כ תכוין בתפילין של יד שהם ג' שמות אהיה הויה אדני פשוטים. ותכוין כי חבור כולם ביחד הם בגימ' ג' הוי"ת ע"ב ס"ג מ"ה, והכונה זו תכוין בכל רגע ורגע, אפילו בעת שאתה מתפלל שאר התפילה, חוץ מכשאתה מתפלל תפילת י"ח, או בעת שאתה עוסק בתורה כנ"ל, שאז אתה פטור מכוונת אלו¹⁰⁴⁷.

דע כי צריך להתפלל כל התפילה אחר שתניח תפילין, ואחר שתגמור עלינו לשבח ועל כן נקוה לך, אז תסיר בתחילה תפילין של יד מיושב כדרך שהנחת אותו מיושב כנז', ואח"כ תסיר תפילין של ראש מעומד¹⁰⁴⁸, ואח"כ תסיר הטלית. כי כמו שהנחת הטלית קודם התפילין, כך יהיה הטלית בראשך עד אחר שתסיר התפילין, וצריך לחלוץ תפילין של יד מיושב עכ"פ¹⁰⁴⁹.

דרושי תפילין דרושו

- מאיר הכוונה -

¹⁰³⁶ "ואמנם ח' שמות האחרים שיש צד' מוחין לחסד וצד' לגבורה, מספקא לן אם צריך לכוין בהם" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "אמנם השמות אחרים של החו"ג מספקא לי אם צריך לכוונם".

¹⁰³⁷ אחד (פע"ח).

¹⁰³⁸ והס סוד הר' צתים (נוסף צפע"ח).

¹⁰³⁹ לרך כלל (נוסף צפע"ח).

¹⁰⁴⁰ עי' עיונים אות צו.

¹⁰⁴¹ "וה"ס חיי המלך כנ"ל" נמחק צפע"ח.

¹⁰⁴² פע"ח תפילין י.

¹⁰⁴³ ומורי זלה"ה היה מזהיר בענין זה מאוד מאוד כי ענין היסח הדעת גורם לסלק מוחין העליונים ואין לך פגם גדול יותר מזה (פע"ח).

¹⁰⁴⁴ עי' עיונים אות קלא.

¹⁰⁴⁵ פע"ח תפילין יא.

¹⁰⁴⁶ אין להסיח דעתו מן התפילין אפילו בתפילה עצמו כנ"ל ולא תוכל לכוין זו הכונה בכל רגע כי אתה טרוד בכוונת התפילה (פע"ח).

¹⁰⁴⁷ שאז אתה פטור מכוונת אלו" נמחק צפע"ח.

¹⁰⁴⁸ נגד השו"ע @.

¹⁰⁴⁹ פיסקא זו לא מופיע צפע"ח.

פעה"כ

¹⁰⁵⁰ בענין תפילין דר"ת. דע כי מורי ז"ל בתחילה היה מניח תפילין דרש"י ור"ת ביחד¹⁰⁵¹, ומתפלל בהם תפילתו בשחרית, כמ"ש בפ' הקומץ¹⁰⁵² כי מקום יש בראש להניח בו ב' זוגות. ובמנחה לא היה מניח אלא תפילין דר"ת. ואח"כ עשה¹⁰⁵³ זוג תפילין דרש"י¹⁰⁵⁴ כסברת שמושא רבא¹⁰⁵⁵, שהם אצבעיים על אצבעיים וחריצין שקועין עד מקום המעברתא, באופן שיהיה כל בית ובית חלוק ומפורד מחבירו. ובעת התפירה היו חושי הגידים מפסיקים ועוברים בתוך החריצים ממש, מצד זה לצד זה. ובבוקר היה לובש שני זוגות דרש"י ור"ת, ובמנחה של שמושא רבא לבד, והיה אומר דתפילין אלו דשמושא רבא הם כפי שני הסברות דרש"י ור"ת, ועולין במקום ב' הסברות, כי מוחין דא"א שהם תפילין דרש"י ור"ת, שניהם מתחברים יחד, ונעשין זוג תפילין א', וזהו טעם היותם אצבעיים כנגד א"א¹⁰⁵⁶.

ואמנם אופן הנחתם הוא זה, כי תחילה יכניס בזרועו תפילין של יד דרש"י, ואח"כ תפילין של יד דר"ת, ושניהם יניחם במקום הנק' קיבורת של פרק העליון שבזרוע השמאלית. ודרש"י יהיה למעלה סמוך כלפי צד הכתף, ודר"ת סמוך לפרק אמצעי¹⁰⁵⁷. וכן בתפילין של ראש יניח בתחילה דרש"י, ואח"כ יניח דר"ת למעלה מרש"י. וכן גם הקשר של תפילין דרש"י יניח בעורף יותר למטה מן הקשר תפילין של ראש דר"ת, וטעם הקדמת הנחת תפילין דרש"י, הוא לפי שבתחילה קודמין ליכנס מוחין דאימא, ואח"כ נכנסין מוחין דאבא¹⁰⁵⁸, שהם תפילין דר"ת, כמשי"ת בע"ה. ולכן¹⁰⁵⁹ כשאתה כורך הרצועות סביב הזרוע, תשים הרצועה דר"ת תחת הרצועה דרש"י, באופן שלא תתגלה הרצועה דר"ת, כי כן אורות אבא מכוסים באורות אימא.

¹⁰⁶⁰ והנה נת"ל מה שצריך לכוין בתפילין דרש"י, אמנם דר"ת לא קבלתי ממורי ז"ל מה שצריך לכוין, אבל מה שהבנתי מדבריו הוא זה, שיכוין בשל ראש בג' שמות אהיה יהה"ו אהיה, ובשל יד אהיה יהה"ו אהיה, אשר חיבור ששה שמות אלו הם בנימ' ק"ף,

- מאיר הכוונה -

¹⁰⁵⁰ פעה"כ תפילין ט.

¹⁰⁵¹ הפוסקים אמרו כי ראוי הוא להניח שני זוגות תפילין מספק א' כסברת רש"י וא' כר"ת ודע כי ב' הסברות אמיתיות (נוסף צפע"ח).

¹⁰⁵² עירובין צה ע"ב וע"ז מד ע"א (לש"ו).

¹⁰⁵³ טוה לעשות לו (פע"ח).

¹⁰⁵⁴ אלא שהם מדורים קדש לימין המניח מבחוץ ואחריו והיה כי יביאך ואחריו שמע ואחריו והיה אם שמוע לשמאל המניח מבחוץ משא"כ לרש"י ז"ל הוא קדש לשמאל והיה כי יביאך שמע והיה אם שמוע לימין (לש"ו).

¹⁰⁵⁵ עי' רא"ש במנחות בהלכות תפילין שלו: נשלמו הלכות תפילין הנמצאים במשנה ובגמ' ואכתוב הלכות תפילין הנמצאים ע"ש גאון ז"ל ונקרא שמושא רבא. אמר רבא האי מאן דבעי למיעבד תפילי מיייתי אעא טבא תרין אצבעי על תרין אצבעי כעין תרי אצבעי ואי הוו טפי שפיר דמי ואי הוי בציר לא פסול. ונאפיר ביה תלתא נפירין בשוה ומפתי להון כי היכא דניעול בהון קילפא והויין ד' ראשין מעילאי עד מצעי וממצעי לתתאי הוי חד וסימניך ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. ועביד בכל נפירא חדא נקובתא מפיתחא לפיתחא וה"ל ארבע נפירין דתנן תפילין מרובעות הלכה למשה מסיני ומיייתי קילפא קשה דמן בהמה טהורה אבל דטמאה אסור.

¹⁰⁵⁶ אלכצע כנגד אלכצע כנגד אמא (פע"ח)

¹⁰⁵⁷ ודרש"י יהיה למעלה סמוך כלפי כל הכתף, ודר"ת סמוך לפרק אמצעי" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "שתהיה ע"ג התפלה של רש"י ז"ל יותר למעלה מעט אליה לכל הכתף". וכן הוא בעולת תמיד לה ע"א.

¹⁰⁵⁸ צ"ע גדול אם כוונתו כאן לאבא או לאו"א וכן אמא היא ישסו"ת, עי' לקמן הערה 1064.

¹⁰⁵⁹ ואח"כ יכרוך הב' לרועות ביחד (פע"ח).

¹⁰⁶⁰ פעה"כ תפילין יא.

שְׁעָה"כ

כמנין ג' הויות ע"ב ס"ג מ"ה. ואין הפרש בין דרש"י לר"ת, אלא בענין ההויה, כי כפי סברת רש"י היא כסדרה, וכפי סברת ר"ת היא בסוד יהה"ו, הויות אהרדי¹⁰⁶²1061. ואל תתמה אם יש בתפילין דר"ת אהיה מאחר שהוא מוחין דאבא¹⁰⁶³, כי כבר הודיעני מורי ז"ל, שבשנכנסין מוחין דאבא והם תוך מוחין דאימא, נקראים אהיה כמותם ממש¹⁰⁶⁴. גם נלע"ד שצריך לכוין בד' שמות יה"ו במילוי ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, כמבואר אצלנו בתפילין דרש"י, אלא משום דתפילין דר"ת הם מוחין דאבא, והם בסוד ד' אותיות גמורות כנ"ל בדרוש הציצית, לכן צריך בד' הויות גמורות דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, אלא שצריך להקדים שם ב"ן לשם מ"ה, בסוד הויות אהרדי, וזהו ענין ביאור תפילין דר"ת¹⁰⁶⁵.

¹⁰⁶⁶הנה בזהר פ' פנחס (בר"מ דף רנח ע"א¹⁰⁶⁷) וכן במקומות הרבה בתקונים הוזכרו שני אלה הסברות דרש"י ור"ת, ושם אמרו כי תפילה דר"ת הם תפילין דעלמא דאתי ותפילין דרש"י הם {יא ע"א} תפילין דהאי עלמא, ולכן תפילין דר"ת הם הויות אהרדי, בסוד שם יהה"ו, היוצא מר"ת (ירמיה ט כג) י"תהלל ה"מתהלל ה"שכל ו"ידוע¹⁰⁶⁸. ודע כי פעם אחת שמעתי ממורי ז"ל, כי ענין הפרש שיש ביניהם, הוא תלוי בחקירה¹⁰⁶⁹, אם נכנסה תחילה עיטרא דגבורה או דחסד ברישא דז"א, כי כפי סברת רש"י, נכנסת תחילה עיטרא דחסד, שהיא פ' שמע, ולכן קודמת לוהיה אם שמוע, שהיא עיטרא דגבורה. ולסברת ר"ת הוא להפך¹⁰⁷⁰.

ואח"כ פעם אחרת שמעתי ממנו באופן אחר, והוא זה הדרך שנבאר עתה בע"ה, ונלע"ד שזה הדרך מפרש הדרך הא' הנז' ולא פליגי ושניהם אמת, ובזה נבין דרש"י ור"ת לא פליגי, וב' הסברות הם דברי אלהים חיים, שלא כדברי החושבים שסברא א' היא האמת והאחרת בטילה, חלילה מלהאמין דבר זה¹⁰⁷¹. וזהו ששמעתי בדרך השני: הנה במקומות רבים ביארנו שיש לז"א שני בחי' מוחין, והם ד' מוחין מסטרא דאבא, וד' מוחין מסטרא דאימא. ומן המוחין דאבא יוצאין תפילין דר"ת, וממוחיין דאימא יוצאין תפילין דרש"י. ובהכי לא פליגי ושניהם אמת דברי אלקים חיים.

והענין הוא במה שנודע, שהיסוד דאימא הוא רחב ויש בו מקום לסבול ולהכיל בתוכו¹⁰⁷² תרין עטרין דדעת, שהם החו"ג, ביחד¹⁰⁷³ באופן זה, כי החסדים הוא מצד פנים,

- מאיר הכוונה -

¹⁰⁶¹ עי' עיונים אות קכז.

¹⁰⁶² "ואין הפרש בין דרש"י לר"ת, אלא בענין ההויה, כי כפי סברת רש"י היא כסדרה, וכפי סברת ר"ת היא בסוד יהה"ו, הויות אהרדי" נמחק צפע"ח.

¹⁰⁶³ פי' מוחין דגדלות שבאים מאבא מלבושים באימא. {

¹⁰⁶⁴ "הודיעני מורי ז"ל שכשנכנסין מוחין לדבא והם תוך מוחין דאימא, נקראים אהיה כמותם ממס" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "נתבאר לעיל כי בינה לדבא הוא חכמה דאמא וגם מלכד הנ"ל נודע כי כיון שהתפילין של אבא הם מתלבשים תוך של אמא לכך נקראו שם אהיה כמותן".

¹⁰⁶⁵ "אלא שצריך להקדים שם ב"ן לשם מ"ה, בסוד הויות אהרדי, וזהו ענין ביאור תפילין דר"ת" נמחק צפע"ח.

¹⁰⁶⁶ פע"ח תפילין ט.

¹⁰⁶⁷ עי' עיונים אות קכז.

¹⁰⁶⁸ "היוצא מר"ת י"תהלל ה"מתהלל ה"שכל ו"ידוע" נמחק צפע"ח.

¹⁰⁶⁹ עי' לקמן ר"ה דורש א' מח' ר"א ור"י.

¹⁰⁷⁰ כי תחלה נכנסת עטרא דגבורה ולכן פרשת והיה אם שמוע קודם לפרשת שמע (נוסף צפע"ח).

¹⁰⁷¹ עי' עיונים אות קכח.

¹⁰⁷² ביחד (נוסף צפע"ח).

¹⁰⁷³ נמחק צפע"ח.

שְׁעָה"כ

והגבורות מצד אחר¹⁰⁷⁴, והיסוד דאבא מפסיק ביניהם, ומכריע בין החו"ג דיסוד דאימא¹⁰⁷⁵.

ואמנם כאשר נבקעים נה"י דאימא לצאת מתוכן ההארות בסוד תפילין, נבקעים בתחלה עליונים שהם חו"ב¹⁰⁷⁶, ואח"כ נבקע היסוד¹⁰⁷⁷, ואז בולטין בסדרן במצח ז"א¹⁰⁷⁸, חכמה ואח"כ בינה, ואח"כ החסדים שהם מצד פנים, ואח"כ הגבורות שהם מצד האחר. ואלו הם ד' פרשיות דתפילין דרש"י ז"ל.

אבל תפילין דר"ת הם ממוחין דאבא, והוא כי הנה היסוד שלו צר מאד, שהוא ארוך ואינו רחב כיסוד הנקבה, ואין מקום להכיל החו"ג. ובתחילה נכנסין החסדים לתוכו, יען הוא עיטרא מעולה¹⁰⁷⁹ מעטרא דגבורה, ואחריו נכנסת עטרא דגבורה. וכיון שהמקום צר, דוחין הגבורות את החסדים למטה ויוצאין מפי היסוד לחוץ. ואמנם ודאי הוא שאינם יוצאין לחוץ ממש, שהרי נתבאר אצלנו שהיסוד דאבא מתפשט עד היסוד דז"א¹⁰⁸⁰ וארכם שוה¹⁰⁸¹, וא"כ אי אפשר שיצאו לחוץ מיסוד ז"א¹⁰⁸². אבל הענין הוא כי עתה בעת¹⁰⁸³ כניסת ראש היסוד דאבא בראש ז"א, עתה הוא שיוצאין לחוץ בסוד התפילין, אבל אחר שנתפשט כולו בתוך ז"א, אז אין הדבר כן, אלא כמו שיתבאר בע"ה.

ויסוד הענין הוא באופן זה, כי החסדים מגיעים עד מקום עטרת היסוד דאבא, ונודע כי עד שם יש ב' עורות מלבישין את היסוד¹⁰⁸⁴¹⁰⁸⁵, אבל במקום העטרה, כבר נכרת ונסתלק עור א' ע"י הפריעה, ולא נשאר רק מסך א' של בשר כנודע. ובהגיע החסדים למקום ההוא, נוקבים המסך הדרק והודך ההוא, ויוצאים לחוץ, ושרשם נשאר בפנים, מפני היותם עוברים דרך המסך, משא"כ אלו היו יוצאין ממש דרך פי היסוד לחוץ, היו יוצאים לגמרי.

והנה ביארנו בדרוש הציצית (דרוש ג) שהחו"ג דאימא הם שמות של אה"ו, אך החו"ג דאבא הם שמות שלמים מד' אותיות אהו"ה¹⁰⁸⁶. והנה אח"כ כשנכסים הגבורות תוך היסוד דאבא, גם להם קצר המצע מהשתרע, ולכן יורדין הההין אחרונות של שם אהו"ה של הגבורות למטה עם החסדים, לפי שהיסוד דאבא הוא דכורא, והוא צר מאד, ואינו מכיל אותם למעלה. והנה החסדים הם עומדים מן העטרה ולמעלה מחוץ ליסוד, ומקיפין אותו מבחוץ סביב, וז"ש (תהלים לב י) והבוטח בה' חסד יסובבנו, כי מעלת הבטחון הוא

- מאיר הכוונה -

¹⁰⁷⁴ עי' ע"ח שער הארת המוחין א: והנה כבר נתבאר לך ענין ב' מיני מוחין שיש אל ז"א מן אבא ומן אמא מתלבשין תוך נה"י דאמא ותוך נה"י דאבא, ונה"י דאבא מלובשין תוך נה"י דאמא, ונה"י דאמא תוך ז"א עצמו. גם נתבאר אצלנו כי יסוד דאמא נשלם בחזה דז"א, לכן עד שם היו מוחין דאבא מכוסים תוך נה"י דאמא, ומשם ולמטה מתגלה יסוד אבא. ולטבה זו יצאו שם חוץ לז"א ב' פרצופים, כי מיסוד אמא, ר"ל מאורותיה המגולין שנתגלו מן החזה ולמטה, יצאה רחל מאחוריו שיעור מקום זה, ומלפניו יצא פרצוף יעקב ג"כ.

¹⁰⁷⁵ "ליסוד לחימא" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "כי הנה הוא נתון תוך היסוד לחימא".

¹⁰⁷⁶ נ"ה שצתוכס חו"ב (פע"ח).

¹⁰⁷⁷ שצתוכו חו"ג (פע"ח).

¹⁰⁷⁸ ותחלה יולא (נוסף צפע"ח).

¹⁰⁷⁹ יען הוא עיטרא מעולה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "לפי שהוא גדול".

¹⁰⁸⁰ עי' ע"ח שער הצלם פרק ג ושער לב פרק א'.

¹⁰⁸¹ "וארכם שוה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "צעת גלותר".

¹⁰⁸² "מיסוד ז"א" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "בתוך ז"א עכמו".

¹⁰⁸³ התחלת (נוסף צפע"ח).

¹⁰⁸⁴ לחצא (נוסף צפע"ח).

¹⁰⁸⁵ עי' עיונים אות קכט.

¹⁰⁸⁶ עי' עיונים אות עב, שהבאנו את דברי הזו"ח ז ע"ג.

פעה"כ

באבא¹⁰⁸⁷, ולכן שכרו הוא חסד יסובבנו כדמיון חסדים דאבא שסובבים היסוד שלו סביב כנו'. ונמצא כפי זה, כי ביסוד דאימא יש חו"ג דאימא וגם חסדים דאבא, אבל ביסוד דאבא לא יש אלא גבורות שלו בלבד, ומזה הטעם נקרא היסוד י"ה, כמבואר אצלנו בסוד מספר רפ"ח ניצוצין, כי יש בו ט"ו חו"ג כמנין י"ה¹⁰⁸⁸. והנה בהכנס נה"י דאבא תוך רישא דז"א, אז נבקעים גם הם ע"י קוצא דשערי¹⁰⁸⁹ דא"א המכה באחורי רישא דז"א¹⁰⁹⁰, ונבקעין אלו הנה"י דאבא, ואז יוצאות הארת המוחין לחוץ בסוד תפילין דר"ת, כדמיון יציאת התפילין דרש"י ממוחין דאימא¹⁰⁹¹.

והנה סדר יציאתם הוא כך: תחילה הוא יוצא מוח החכמה, ואח"כ הבינה, ואח"כ עיטרא דגבורה שהוא בתוך היסוד דאבא, וזהו ענין הויות אהרדי¹⁰⁹², שהם בינה וגבורה, ואחר שייצאו הגבורות לחוץ כבר נפנה המקום, והחסדים יש להם מקום לעלות. ומה שהיו בתחילה מקיפים סביב היסוד, הנה עתה חוזרים ונכנסים לפנים תוך העטרה ממקום שייצאו, ועולים החסדים יותר אל היסוד בתוך פנימיותו במקום שהיו הגבורות עומדות, ואז גם הם יוצאות משם לחוץ, ובולטים במצח אחר שייצאו הגבורות. וז"ס פ' שמע, שהיא חסד, אחר פרשת והיה אם שמוע שהיא גבורה, כסברת ר"ת ז"ל.

ועתה צריך לדעת (יא ע"ב) כי הנה החסדים בהיותם מקיפים סביב היסוד, למה לא יצאו משם לחוץ במצח דז"א טרם יציאת הגבורות, ולמה הטריחו עצמן לחזור ולהכנס תוך היסוד, ולחזור ולצאת לחוץ. כי בענין זה הוכרחו להתעכב ביציאתו עד שייצאו הגבורות¹⁰⁹³. אבל הטעם הוא, כי אי אפשר לחסדים לצאת לחוץ אלא בהיותם מלוכשים בתוך¹⁰⁹⁴ נה"י דאבא, כי מהם נעשים¹⁰⁹⁵ בתים של התפילין, ולכן הוכרחו לחזור ולכנס תוך נה"י דאבא, כדי שיקחו מהם ויצאו לחוץ מלוכשים.

והנה כל זה הוא בתחילת הכנסתם¹⁰⁹⁶, אבל אחר שנעשה מהם בחי' התפילין, והם יורדים עוד ומתפשטים נה"י דאבא תוך ז"א, אז אותם המוחין המתפשטים תדיר, כנודע שבכל רגע נמשך התפשטות שפע המוחין מן או"א אל ז"א, ואז ע"י אותו השפע הנמשך

- מאיר הכוונה -

¹⁰⁸⁷ עי' עיונים אות קל.

¹⁰⁸⁸ עי' ע"ח שער רפ"ח ד: ונבאר תחלה מה הם בחי' הניצוצין שירדו מהם. הנה נודע כי נו"ה הם ב' פלגי דגופא (רע"מ פנחס רלו ע"א) כנ"ל [ונחשבים לספירה א', ונודע כי בכל ספירה יש הו"ה א' - מבר"ש], לכן אין הו"ה גמורה בכל א' מהם, רק הו"ה א' בין שניהם, נמצא כי חצי הו"ה הוא אור של נצח, וחצי הו"ה הוא אור של הוד. ופשוט כי כשהו"ה נחלקת לב' אינה עולה בשם בפ"ע רק חצי העליון שהם ב' אותיות י"ה, כמ"ש (שמות יז טז) כי יד על כס י"ה, כי ב' אותיות ו"ה אינן שם בפ"ע. נמצא כי נצח נקרא י"ה, וכן ההוד וכן היסוד י"ה, כי היסוד אינה בחי' בפ"ע, רק הארה כלולה מהאורות עליונים כנודע [ולכן נקראת כל (זהר בראשית יז ע"א) ולכן גם הוא איננו הו"ה גמורה רק ב' אותיות י"ה - שעה"ק]. ועוד טעם אחר במה שנבאר, כי ב' יסודות דאו"א מתלבשין תוך ז"א, וכל א' מהם יש בו ה"ח וה"ג, וה"ח דיסוד דאמא הם מתפשטין בז"א בחו"ג ת"ת ונו"ה שלו, והה"ג דיסוד דאמא וכן הה"ח וה"ג דיסוד דאבא אשר לא נתגלו ולא יצאו, הנה כל אלו הם יורדין אל היסוד דז"א. וכבר ידעת, כי סיום היסוד דאבא הוא מסתיים ביסוד דז"א עצמו, נמצא כי ט"ו חסדים וגבורות יש ביסוד דז"א, אשר מספרם י"ה.

¹⁰⁸⁹ לריש"א (נוסף בפע"ח).

¹⁰⁹⁰ המכה באחורי ריש"א דז"א (נמחק בפע"ח).

¹⁰⁹¹ כדמיון יציאת התפילין דרש"י ממוחין דאימא (נמחק בפע"ח).

¹⁰⁹² עי' עיונים אות קכז.

¹⁰⁹³ כשהיו החסדים מקיפים היו יכולין ללכת צמלח קודם הגבורות וא"כ מה טעם כניסתן לפנים מן היסוד כי על ידי כן נתאחרו וילאו אחר הגבורות (נוסח הפע"ח) – יותר קריא ולא שיש שנינו במשמעות). {}

¹⁰⁹⁴ בלבד שלהם פעה"ח.

¹⁰⁹⁵ כי מהם נעשים" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שהם בחי'".

¹⁰⁹⁶ כניסתן (פע"ח).

סעה"כ

אח"כ בהתמדה, הם חוזרים להפך, כי תחילה נכנסים הגבורות ויוצאות לחוץ תוך יסוד דאימא, ואח"כ נכנסים החסדים ונשארים בפנים, הפך ממה שהיה בתחילה כנ"ל. ובענין זה יתבאר מ"ש בענין דרוש עשרה הרוגי מלוכה¹⁰⁹⁷, שאמרנו שהם בחי' העשרה גבורות דאו"א אשר כולם עומדים תוך היסוד דאימא. והנה זה הוא הפך מן הנז"ל, ובמ"ש עתה יתיישב, ולא פליגי אהרדי.

ובזה תבין מ"ש בזהר (ח"ג רנה ע"א) דתפילין דר"ת נקרא תפילין דעלמא דאתי¹⁰⁹⁸, פ"י כי כיון שהם ממוחין דאבא, א"כ הם גדולים מן אימא הנקרא עלמא דאתי כנודע¹⁰⁹⁹, ואלו הם תפילין דידה ממש, שהם למעלה ממנה. גם זהו מ"ש שם, כי ז"ס (ברכות יז ע"א) צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם¹¹⁰⁰. והוא כי נודע כי עטרא דחסד הוא דדכורא דז"א¹¹⁰¹, והם נמשכין בסוד התפשטות הה"ח אל יסוד, ואלו הם סוד הצדיקים. ואמנם עיטרא דגבורה הוא למעלה מהם, שהיא עיטרא דנוק', כי פרשת והיה אם שמוע קודמת לפרשת¹¹⁰² שמע, וז"ס ועטרותיהם בראשיהם, כי המלכות¹¹⁰³ נק' עטרא כנודע¹¹⁰⁴, והגבורות שהיא בחי' המלכות נקראת ג"כ עטרא, והיא למעלה מראשיהן. משא"כ התפילין דסברת רש"י, אשר עטרה שהיא הגבורה היא תחת הזכר בהאי עלמא, שהוא עולם זו"ן¹¹⁰⁵, אשר היא יושבת תחתיו. והרי נתבאר איך התפילין דר"ת הם בסוד שם יהה"ו ומוחין דאימא הם בסוד יהוה. אמנם כל שאר הפרטים אין הפרש בין תפילין דרש"י לדר"ת.

¹¹⁰⁶ עוד ירצה, כי כבר ידעת¹¹⁰⁷ כי זווג או"א הוא לצורך זו"ן לתת להם מוחין. והנה המוחין הם חו"ב, וחז"ל הנקרא תריין עטריין, אמנם¹¹⁰⁸ חו"ב הם לצורך ז"א שהוא זכר, ונודע

- מאיר הכוונה -

¹⁰⁹⁷ שעה"ג הק' כו: הרי מצינו חמשה מיני זווגים [א] ז"א הנקרא ישראל, עם נוקביה הנקראת רחל, [ב] זווג יעקב עם רחל, [ג] זווג יעקב עם לאה, [ד] זווג ישראל עם לאה, [ה] זווג יעקב עם לאה, ולהם חמשה מיני יסודות, ומכל אלו היסודות יצאו טפות קרי, ואמנם אלו הטפות [של שז"ל] שיצאו מהיסוד העליון במעשה של יוסף עם אשת פוטיפרע] הם סוד לבושי הנשמות. ונבאר עתה כל אלו החמשה בחי', הבחי' א', שהוא הזווג היותר מעולה שבכלם, הוא זווג ישראל עם רחל. והנה יש בו ב' בחי', משא"כ בשאר הזווגים, והוא, שביסוד האמיתי של ישראל שהוא המזדווג עם רחל, יש בו חמשה חסדים וחמשה גבורות, הנמשכים שם ממוחין דאימא, וגם חו"ג ממוחין דאבא. כי הנה היסוד דאבא המתלבש תוך ז"א, הנה הוא מגיע ומתפשט עם סיום היסוד דז"א ממש, והנה העשר גבורות, שהם, חמשה דאבא, וחמשה דאימא, הם בחי' עשרה הרוגי מלכות, אשר נשמותיהם נתלבשו באלו הטיפות. עיי"ש באריכות.

¹⁰⁹⁸ עי' עיונים אות קכז.
¹⁰⁹⁹ עי' שער הזווגים סוף פרק ה' שכוונתו לתבונה לפי שהיא יורדת למטה ומתגלית תמיד, אבל בינה עליונה נשארת למעלה ואינה יורדת ולכן נקראת לעתיד לבא.

ועי' ביאורים ח"א נג ע"א: מ"ש "שקדימת הב"ן להמ"ה הוא בסוד תפילין דר"ת", כי הב"ן הרי הוא ה' אחרונה, והאורות דאח"פ שהם הס"ג הרי הוא ה' ראשונה, ויצאו אורות דהעינים שהם הב"ן והה' אחרונה, אחר האורות דהאח"פ שהם הס"ג ה' ראשונה, וקודם לאור המ"ה דהמצח שהוא האות ו' וכנ"ל אות מ"ז, שיצאה אז הנקבה מתחילה. והרי נתגלה אז השם הוי"ה הפנימית שבא"ק בגילוייו שמבחוץ בגילוי הצירוף י' ה' ו', שהם סוד תפילין דר"ת, והוא כי הנה לצורך המציאות דעולם הנקודות כנ"ל אות מ"ה, הנה יצאו הגבורות מתחילה ויצא ה' קודם להו', והיא סוד תפילין דר"ת, וכמ"ש הרב בפע"ח (שער התפילין פ"ט).

¹¹⁰⁰ עי' עיונים אות קכז.

¹¹⁰¹ סהול ז"א (פע"ח).

¹¹⁰² "קודמת לפרשת" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "היא למעלה מפרשת".

¹¹⁰³ ג"כ (נוסף בפע"ח).

¹¹⁰⁴ עי' שער כה פרק א שזה מלכויות דאו"א, ועי' ביאורים ח"ב לד ע"א: כלומר עטרת היסודין וזה דוגמת כל כתר דתחתון הוא במלכות דעליון, ועי' שער לד פרק ב אות ט', ונראה ששם מקורו של הביאורים.

¹¹⁰⁵ הנוק', הנקראת עולם הזה (פע"ח).

¹¹⁰⁶ פע"ח תפילין יב.

שְׁעָה"כ

כי כשהאשה יולדת זכר, היא מזרעת תחילה (גדה לא ע"א), א"כ נמצא שאימא הזריעה תחילה טיפת המוח הנק' בינה, ואח"כ נתן בה אבא טיפת מוח הנקרא חכמה. וכבר נודע שהנכנס ראשון יוצא אחרון, וע"כ בתחילה נולד חכמה שהיא פרשת קדש לי, ואח"כ נולדה הבינה שהיא פרשת והיה כי יביאך. אבל תרין עיטרין שהם חו"ג, הם לצורך נוק' דו"א, והנה היולדת נקבה הוא מזריע תחילה, וא"כ נמצא שאבא הזריע תחילה, וכשבא זמן הלידה, נולדה הנקבה תחלה שהיא גבורות פרשת והיה אם שמוע, ואח"כ נולד הזכר שהוא החסד פרשת שמע, ואלו הם התפילין כסברת ר"ת ז"ל, והסיבה היא זו כאמור¹¹⁰⁹.

דרושי תפילין דרוש ז

בענין תפילין מהודש בקיצור בכל ענייניו.

¹¹¹⁰ אחר עטיפת הציצית יניח תפילין, והמניח הוא ז"א, בסוד מ"ש חז"ל (ברכות ו ע"א) שהקב"ה מניח תפילין. וענין התפילין עצמם הם בסוד המוחין שלו, כי הנה נתבאר אצלנו כי בתחילה הם ד' מוחין, ואח"כ כשמתלבשין תוך נה"י דאימא טרם שנכנסין תוך ז"א עצמו, חוזרים להיות שם בסוד ג' מוחין בלבד¹¹¹¹.

ואחר שנכנסין בז"א, נמשך¹¹¹² קוצין דשערי דאריך אהורי רישא דז"א במקום העורף, ומוציא¹¹¹³ הארת הד' מוחין לחוץ במקום המצח דז"א, וגם מוציא הארת מלבושיהם שהם נה"י דאימא, ולכן הם ד' פרשיות כנגד הארת ד' מוחין עצמן, והד' בתים כנגד הארת מלבושיהן שהם נה"י כנו¹¹¹⁴. ואע"פ שאינן רק ג', עכ"ז הוצרכו להתחלק לד' בתים, כדי להלביש בחוץ את ד' הארות המוחין.

גם טעם אחר לזה, והא כי נודע כי ז"ן היו בתחילה ביחד בסוד העיבור תוך אימא, אבל הז"א היה בחי' ג' ג' בסוד נה"י גו חג"ת¹¹¹⁵, ונוקבא היתה ז' להם בבחי' העטרה

– מאיר הכוונה –

¹¹⁰⁷ "עוד ילכה, כי כבר ילעת" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ענין סדרת התפילין לר"ת".

¹¹⁰⁸ או"א הוא לכוך ז"ן לתת להם מוחין. והנה המוחין הם חו"ג, וחו"ג הנקרא תרין עטרין, אמנם (נמחק בפע"ח).

¹¹⁰⁹ ואלו הם התפילין כסברת ר"ת ז"ל, והסיבה היא זו כאמור (נמחק בפע"ח).

¹¹¹⁰ פע"ח תפילין ז כא ע"ד נקם החברים.

¹¹¹¹ ובתפילין יש כ"א אזכרות ולא יותר כמנין אהי"ה ויש ד' פרשיות וד' בתים וכפי מה שכתבנו היה ראוי להיות ג' בתים נגד נה"י דתצונה שנכנסו במוחין אצל הכוונה שהם ד' בתים (נוסף בפע"ח).

¹¹¹² בט"ש (פע"ח).

¹¹¹³ זעיר אנפין כי ז"א מלביש כל דלדי נה"י דא"א א"כ נמצא כי הארת קולי דשערי כשהולכין מאחורי ז"א אז היא פוגעת בעורף זעיר אנפין ואז יולא (פע"ח).

¹¹¹⁴ ומאותו בטיסה נחלק יסוד לאמא בראשו לז' חסדים לזד וגבורות לזד ואז ילאו הבתים נגד פניו במלחו וחוזרין להיות ד' מוחין באותו הארה של קולי דשערי דא"א (נוסף בפע"ח).

¹¹¹⁵ צ"ע שהרי עי' ע"ח שער לד פרק ד שהעיבור היא התעלמות חג"ת בנה"י וכאן הפוך, וכן הוא ע"ח שער יח פרק ו ובשער כט פרק א. ולתרץ הסתירה עי' פת"ש שער ז"א פרק כח: תיקון הרגלים ע"י היניקה וכו' נו"ה הם מאורות האחרונים של פרצוף ז"א שמשפיעים לעולם התחתון וכו', והיינו שב' מדות נו"ה הם הנהגת עוה"ז בב' הדרכים לצדיקים ולרשעים, אבל הם מתהפכות כי לצדיקים וסביבו נשערה מאד (תהלים נ ג) ולרשעים (דברים ז י) משלם לשונאיו אל פניו להאבירם וכו', ולכן בגלות נפסקה הנבואה, שהרגלין אינם בתיקון, וכמ"ש (ישעיה נ ג) אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם וכו', וסוד תיקון הרגלין ע"י חלב דאימא, הוא כי בעיבור הוא תלת כליל בתלת, נה"י נכלל ונעלם בחג"ת, וכשהוא יוצא ממעי אמו אז יונק החלב ומתפשט נה"י שלו ויכול לילך, והוא מה שאמרנו למעלה (פתח כו) שכ"ז הגלות וכ"ז שמאורות עליונים הם מראים השפעתם בקטנות ובצמצום, אז מתעלם הנהגה השלמה בעולם התחתון, ונשאר עיקר השכר לצדיקים והעונש לרשעים בעוה"ב שהוא חג"ת שהם מנהיגים בעוה"ב, ונמצא שנה"י מתעלמים בחג"ת עד שיונק מחלב דאימא שיתגלה גם הנהגת עוה"ב למטה, אז נתקנים הרגלין, ונמצא שאין כאן סתירה בדברי

שְׁעָה"כ

קשורה ביסוד. וכשנולדו ויצאו לחוץ, חזר הז"א להיות בסוד ו"ק גמורים, גם נוקביה נתפשטה וירדה במקומה, ולכן היו הבתים ד' כנגד נה"י ומלכות, ולהורות אל סוד העיבור הנז'.

נמצאו כאן כ"א אזכרות כמנין אהיה בתפילין של ראש ושל יד. והענין הוא כי בהיותם בסוד העיבור היה הז"א בסוד ג' קוים לבר ג' גו ג', והמלכות בסוד עטרה כנו', הרי ז'. וכל א' מאלו הז' נכלל בכל א' מהג' קוים הנז', והרי הם ג"פ שבעה, הם כ"א. ולהיות כי אימא הנקרא אהיה¹¹¹⁶, ובתוכה היה העיבור, ולכן נרמזו האזכרות בסוד מספר אהיה. וא"ת א"כ יהיו כ"א שמות של אהיה ולא שם הויה, הטעם (יא ע"ג) הוא כי שם אהיה מורה בחי' התפשטות, אמנם ההויה מורה על היותו כמו שהוא עתה טרם שנתפשט במוחי¹¹¹⁷.

והנה הבטישא דקוצא דשערי הנז', לא הועילה רק להוציא הארה בלבד של המוחין, ואינה אלא בזמן שבית המקדש קיים¹¹¹⁹, אבל אחר החורבן כבר נתבאר אצלינו כי המוחין דגדלות מסתלקין וחוזר ז"א לקטנות בכל יום ויום, בסוד (עמוס ז ה) חדל נא מי יקום יעקב כי קטן הוא¹¹²⁰. ואמנם בשעת ק"ש ותפלה, יש בנו כח להחזירם בו, ואחר

– מאיר הכוונה –

הרב ז"ל כמ"ש במ"א, שהעיבור הוא סוד נה"י, וחג"ת מתעלמים בנה"י, וביניקה מתגלה חג"ת, ובאמת הכל אחד.

¹¹¹⁶ עי' עיונים אות לא. { }

¹¹¹⁷ עי' עיונים אות לא.

¹¹¹⁸ כפי מה שהזכיר עתה כשהיא במקומה כלי התפשטות במוחי¹¹¹⁸ (פע"ח).

¹¹¹⁹ עי' ע"ח שער הכללים יב: וכבר ביארנו כי הד' מוחין דז"א כשיוצאין מבינה הם ד', והם מ' דצלם. אח"כ נכנסין בנה"י דתבונה ונעשית ג', והם סוד ל' דצלם. וז"ס (חגיגה טו ע"ב) מגדל הפורח באויר, הוא סוד רמז בחי' לאה אשר שם שהוא סוד מלכות דתבונה מקבלת הארה שהוא סמוך ליסוד. וקוצי דשערי דעתיקא בטש שם ונעשה שם תפילין בכח אותו צלם, כמ"ש בזוהר (שער מאמרי רשב"י נו ע"ג) כי בעבור צלם בוד' יש לו צלם רוחניות. וז"ס (תהלים לט ז) אך בצלם יתהלך איש, וזה שאותו צלם הוא מגדל הפורח באויר, כעוף הפורח באויר [ס"א ועובר]. והנה כמו שלמטה בסוד צ' דצלם שנכנסין המוחין ברישא דז"א אז יוצאין תפילין, כן כאן בסוד ל' דצלם שכבר [נתלבשו המוחין בנה"י דתבונה כבר] יש שם מלכות דתבונה, משא"כ בסוד ס' דצלם, שלא נתלבשו מוחין עדיין [ולכן יוצאת ממנה בחי' לאה יותר עליונה מאותה שלמטה בבחי' צ' של צלם שהוא אחר הכנס המוחין תוך ז"א ממש, ונעשית כאן בחי' תפילין ממש ע"ד אותם שנעשי' בצ' דצלם שהוא בז"א].

אך בל' של צלם בטש שם קוצי דא"א ויצאו תפילין בכח ובדקות יותר משל מעלה, ואז נעשית ג"כ לאה בסוד אר"פ.

ואלו הם סוד התפילין של שבת שהם למעלה מהראש, בסוד ל' דצלם [כי בחול התפילין הם מבחי' צ' דצלם כי זו הצ' היא שנכנס אז בז"א]. וכשבא שבת, בא פנים חדשות, שהם אלו המוחין דסוד ל' דצלם שהיו למעלה מראשו בסוד התפילין, ועתה בשבת נכנסו הראשונים בראשו ונעשו לו מוחין חדשים, והם הראשונים נעשו פנימית עתה. לכן אין אנו מניחין תפילין בשבת, כי התפילין נעשו ממוחי פנימים, ובתחלה היו מקיפין לז"א והיו בבחי' אר"פ ללאה [כי התפילין דחול נעשה עתה פנימיים בשבת].

עי' פע"ח שער השבת יט.

עי' לקמן נט ע"ב: גם דע כי בכל תפלתנו אנו מעלים העולמות העליונות ומקשרים אותם זה בזה כנזכר בפ' בראשית בענין ההיכלות וג"כ בפ' פקודי. אבל צריך שתדע כי אין אנו יכולים להעלות עולמות ב"ע עד האצילות לכול אותם שם אלא מבחי' הנפשות והרוחי והנשמות אשר בג' עולמות אלו, ואלו הם העולים עם השכינה למעלה, שהיא המלכות העליונה, וכמ"ש בתפי' ר"ה. כי הנשמות הם יותר פנימיים מן המלאכים, ולכן המלאכים אינם עולים רק בשבת לבד. וז"ס (ישעיה לג ז) הן אראלם צעקו חוצה, ר"ל צעקו לסיבת שהם חוצה ולא מהפנים, לכן אינן יכולים לעלות עם המלכות.

אבל בחי' העולמות בעצמם אינם יכולים לעלות עד ביאת המשיח בב"א, כי אז יתעלו ויעלו העולמות עצמם, אבל עתה לא יש עליה והתכללות העולמות למעלה אלא בבחי' הנשמות בלבד עם המלכות, וכמ"ש לקמן שאין שום חיצוניות עולה, רק נשאר במקומו, וחוזר להיות פנימיות.

¹¹²⁰ עי' ספר הליקוטים: מי יקום יעקב כי קטן הוא – ר"ל מ"י שהיא אימא עילאה יקום יעקב ויעשהו גדול ואמר כי קטן הוא ר"ל כי קטן הוא כשיעקב בבטן אמו שאז נק' קטן וכשנפתח הנ' שערי בינה אז נק' מי אז יקום יעקב מקטנותו.

שְׁעָה"כ

התפלה מסתלקין, אבל עב"ז נשאר שם כל היום קצת רשימו של הארה, ולכן כל היום הוא זמן תפילין, אבל בלילה מסתלק אפי' הרשימו, ולכן לילה לאו זמן תפילין הוא¹¹²¹.

וענין הרצועות דתפילין של ראש¹¹²²1123 הם נו"ה דאימא שעומדים בסוד אור מקיף על ראשו של ז"א, ועי"ז נמשכת הארה כל היום עד הלילה כנו".

וענין המעברתא של ראש ושל יד ה"ם ג' שמות אהיה הויה אלהים¹¹²⁴1125 שמשפרם יב"ק¹¹²⁶, ואלו הג' עומדים בתוך המעברתא¹¹²⁷, וז"ס (בראשית לב כב) ויעבר את מעבר יב"ק. אמנם תפילין של יד הוא בנוק' דז"א.

והענין הוא כי קשר תפילין של ראש היא לאה, ותפילין של יד היא רחל נוקבא דז"א, ועניינה כי נה"י דז"א נעשו מוחין בראש דרחל כנודע, וקוצא דשערי דרישא דז"א נמשך עד רישא דרחל ע"ד הנ"ל¹¹²⁸, ומכה בערפה ויוצאין ד' הארות מוחין שלה במצחה. ולפי שהראש שלה היא מאהוריו¹¹²⁹ דז"א כנגד הלב, לכן אנו מניחין תפילין של יד בזרוע שמאלי דז"א בפרק הג'¹¹³⁰ שהוא כנגד הלב דז"א.

ועוד טעם אחר, והוא כי הדעת דרחל הם הה"ג הניתנים לה מן היסוד דז"א כנודע (ע"ח שער האונאה פרק א), והוא עומד למטה, והדעת הוא מקומו יותר למעלה כנגד הלב דז"א¹¹³¹, ולכן צריך להעלות ולקשר תפילין של יד בזרוע שמאל כנגד הלב, כי על ידי כן הה"ג העומדות למטה ביסוד דז"א, יעלו בסוד אור חוזר למעלה עד הלב במקום זרוע שמאלי הנקרא גבורה, וגם הם ה"ג מסוג של הגבורות ג"כ, ואז יאירו הה"ג בסוד אור חוזר, ויהיו למעלה כנגד הלב ברישא דנוקבא.

- מאיר הכוונה -

¹¹²¹ לכן מהכרואי שלא יסורו לפחות עד שיאמר עלינו להעמיד הארת מוחין דזעיר אנפין (נוסף צפע"ח).

¹¹²² עי' עיונים אות קכא.

¹¹²³ "של ראש" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "שמקיפים הראש".

¹¹²⁴ עי' עיונים אות ק.

¹¹²⁵ אלנ"י (פע"ח).

¹¹²⁶ עי' לעיל דרוש ב' ד"ה וענין המעברתא.

¹¹²⁷ כי דרך אלו עובר כל שפע מתחלת אלילות עד סופה (פע"ח).

¹¹²⁸ היינו יא ע"א בענין קוצא דשערי דא"א שיוורד לז"א. { }

¹¹²⁹ הש"ש התקשה שזה נגד הכתוב לעיל סדר הנחת תפילין דרוש ה', ששם איתא שהיא בפניו

בסוד נקודה.

¹¹³⁰ הדבוק אל הכתף (נוסף צפע"ח).

¹¹³¹ עי' ע"ח שער לידת המוחין סוף פרק ב': והנה סיבת היות דעת הנקבה ניתן למטה בגופא מבואר הוא, כיון שלא נמשך מדעת אר"א העליון [שבראשם] (שבראשה), אבל צריך לידע סבה למה הדעת של ז"א נתנין למעלה בסוד מוח בראשו ממש, כיון שלא נמשך ממוח הדעת דא"א כנ"ל. והטעם תלוי בשינוי הראשון הנ"ל, והוא כי ז"א אשר הכתר שלו יש לו אור גדול מאוד, וגופו קטן יש בו הארה גדולה, ויש בו כח להמשיך ולהעלות את החו"ג שהוא דעת דז"א, ולהעלות דרך קו האמצעי עד ראשו ממש תחת כתר כנודע, כי שניהם הם קו האמצעי. ואז יהיה הז"א דומה לאבא ואימא, שיש להם מוח הדעת שלהם בראשם, אבל נוקבא דזעיר אנפין, שגוף כתר שלה גדול ואורו קטן מאד, אין בו כח להעלותו ונשאר למטה בגוף, כי שם מקומן הראוי להם כי משם חוצב מא"א כנ"ל. וכן שער דרושי הצלם דרוש ב' (ב) אות יג: דעת דנוקבא אינו רק [מחצית] (מחציה), שהוא עטרה דגבורה לבד. ואף גם בחי' זו אינו למעלה ברישא, אלא בגופא בשליש עליון דת"ת שבה, באמצע בין ב' הכתפיים שלה. וז"ס קשר יר"ד של תפילין של יד כמבואר במקומו. לפי שהמוחין דז"א שהם חכמה ובינה שלהן [המשיכום] (הממשיכין) אר"א בעת זווגם ממוחין שלהן עצמם, ולכן נשארים ג"כ בראש ז"א, אך [החו"ג] (הדעת שבז"א (ונוקבא)) לא המשיכוהו מדעת עליון שלהם, אלא היה מהחו"ג המתפשטין בו"ק דא"א. לכן גם בנוקבא דז"א היה כך כנ"ל, שירדו ונתפשטו בתחלת הו"ק בשליש עליון דת"ת בין הכתפיים כנ"ל.

שְׁעָה"כ

וּז"ם מ"ש בַּזוּהַר פִּינַחַם (רלו ע"ב¹¹³²) דְּבַעֵי לְאַזְדַּהֲרָא דְלֵא יַעֲדֵי יוֹד שֶׁהוּא קֶשֶׁר תְּפִילִין שֶׁל יָד מִן הַתְּפִילִין עֲצָמָם¹¹³³, וְהַטַּעַם הוּא כִּי הַיּוֹד הַזֶּה הוּא קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִילִין, ה"ם הַיּוֹסֵד כְּנ"ל שֶׁל הַה"ג¹¹³⁴, שֶׁמִּמֶּנּוּ נַעֲשֶׂה דַעַת הַנּוֹקְבָא, וְלִפִּי שֶׁהוּא תַחְתּוֹן לְמַטָּה, צְרִיךְ לְהַעֲלוֹתוֹ לְמַעְלָה עִם הַתְּפִלָּה עֲצָמָה הַיּוֹשֶׁבֶת לְמַעְלָה כְּנֶגֶד הַלֵּב¹¹³⁵, וְלִקְשָׁרוֹ שֵׁם שֶׁלֹּא יֵרֵד מִמְּקוֹמוֹ. וְע"ז¹¹³⁶ נֹאמַר (שִׁיהִ"ש ח ו) שִׁימְנֵי כַחוֹתֶם עַל לִבְךָ כּו' כַּמְבוֹאֵר אֶצְלֵינוּ¹¹³⁷, וְע"ש.

גַּם עֵינֵי פֶסוּק זֶה הוּא, כִּי הִנֵּה שְׁנֵי בַחֵי הֵיוּ כֹאן: הַא', הוּא עֵינֵי בְּמִישַׁת קוֹצָא דְשַׁעֲרֵי דְזו"א בְּרֹאשׁ הַנִּקְבָּה, אִשֶׁר אֵינּוּ מִכָּה רַק בַּחוּ"ב שֶׁלָּה בְּלִבְד, כִּי עַד שֵׁם מְגִיעַ קוֹצָא דְשַׁעֲרֵי בְּלִבְד, שֶׁהוּא עַד הַחֹזֶה דְזו"א, אֲבָל בְּדַעַת שֶׁלָּה שֶׁהוּא יוֹתֵר תַּחְתּוֹן, לִפִּי שֶׁנַּעֲשֶׂה מִן הַיּוֹסֵד שֶׁלּוֹ כְּנֹז, אֵינֶן קוֹצָא דְשַׁעֲרֵי מְגִיעַ שֵׁם, וְלֹא בְּטַשׁ בִּיה.

בַּחֵי הַב', הִיא לְתוֹעֵלַת הַדַּעַת שֶׁלָּה, גַּם הוּא לְהַעֲלוֹתוֹ עַד מְקוֹם הַלֵּב. וְזֶה נַעֲשֶׂה ע"י הַקְּשִׁירָה, דְּיוֹד קֶשֶׁר עִם הַתְּפִילָּה עֲצָמָה כְּנֹז, וְלִכֵּן כְּנֶגֶד הַבְּמִישָׁה בְּתַרְיִן מוֹחִין כְּתִיב שִׁימְנֵי כַחוֹתֶם עַל לִבְךָ, כִּי שֵׁם מְקוֹמָם. וְכֶנֶגֶד קְשִׁירַת גְּבוּרוֹת הַדַּעַת, וְלְהַעֲלוֹתוֹ וְלִקְוֶשְׁרוֹ בְּזוּרְעַ שְׂמַאל, אֹמֵר (שֵׁם) כַחוֹתֶם עַל זְרוּעֶךָ¹¹³⁸1139.

¹¹⁴⁰וְנִתֵּן טַעַם לְכָל זֶה וְאֹמֵר (שֵׁם) כִּי עֲזָה כְּמוֹת אַהֲבָה¹¹⁴¹, אַהֲבַת ז"א לְנוֹקְבָא, וְלִכֵּן מַעֲלָה אוֹתָהּ וּמַחְבְּרָה עִמּוֹ, כְּעֵינֵי חֵיבוּר הָאִשָּׁה בְּבַעֲלָהּ. וְעֵינֵי זֶה נִקְרָא אַהֲבָה מִמֶּשׁ. וְאַחַר

- מֵאִיר הַכוּוֹנָה -

¹¹³² ז"ל: י"ד דא אצטריך דלא יתעדי כלל מגו תפלה דיד דלא יעביד פרודא וכל חדוה דיליה בהאי י' איהו י"ד דא בדכורא איהי ולא בנוקבא איהו צדיק ואיהי צדק ובגין כך אתקריבת בהדה ומאן דרחיק ליה מאתר דא רחיק הוא מעדונא דעלמא דאתי:

בדכורא איהו צדיק ואיהי צדק בלא י"ד איהו איש ואיהי אשה בלא י"ד ובג"כ חדוה (נא תיאובתא) דילה לאתקרבא בה ולא תעדנא בהדה מאן דרחיק עדונא דא ירחקו ליה מעדונא דלעילא וע"ד כתיב (שמואל א' ב) כי מכבדי אכבד וגו':

תרגום: י"ד זו צריך שלא תפרד כלל מתוך תפלה של יד, שלא תעשה פירוד, וכל שמחה שלה היא ב' זו, י"ד זו היא בזכר ולא בנקבה, הוא צדיק והיא צדק, ומשום זה מתקרבת אצלה, ומי שמרחיק אותה ממקום זה, רחוק הוא מהעונג של העולם הבא.

בזכר הוא צדיק והיא צדק בלי אות י"ד, הוא איש והיא אשה בלי י"ד, ומשום זה שמחה (תשוקה) שלה להתקרב אליו ולהתענג עמו, מי שמרחק עונג זה ירחיקו אותו מעונג של מעלה, ועל זה כתוב "כי מכבדי אכבד וגו'". עי' פע"ח פרק ח הובא בעיונים אות קלא, ד"ה אמנם דע.

¹¹³³ עי' עיונים אות קיח.

¹¹³⁴ ז"א (פע"ח).

¹¹³⁵ ולכוין צו תמיד שלא יחזור לירד למקומו ולא יעדי מגו תפלה ש"י ועיין בקונטרס כי שם נתבאר ענין זה יותר (פע"ח).

¹¹³⁶ והטעם שתפלה ש"י בית א' לפי שני"ה דז"א הם צ' פלגי דגופא ולפי שהיסוד ז"א הוא למטה ואינו מגיע להיות שוה לנ"ה ומנ"ה נעשו מוחין לידה אף כי נראין שניהם כמו שנים מ"מ הם מחוברים במוחין כמו א' פירוש מלך אחוריהם הם נדבקים בנוקבא ונעשה א' לכן הוא בית א' לתפלה ש"י או כנגד פרוף של מלכות שחזרה פרוף א' או מפני שכבר נוקבא דז"א יונקת משם א' שצדעת זעיר אנפין שכולל מב' הויות והטעם שאנו מניחין תפלה של יד ומהראוי היה להניח תפלה של ראש מפני שתחלה באים המוחין לז"א מאו"א ואחר כך מז"א לנוקביה והטעם יוצן עם סוד הפסוק (פע"ח).

¹¹³⁷ עי' עיונים אות ה, קיב וקיג.

¹¹³⁸ עי' עיונים אות ה.

¹¹³⁹ מיסוד שהוא שורש הדעת למעלה בגבורה לזה צדוקר תיכף יש לה הארה מהארת אותו חותם שעל לבו וזרועו לפיכך משימין צדוקר תפלה ש"י מאחר שכבר יש לה אותו הארה (נוסף בפע"ח).

¹¹⁴⁰ וא"ת לא יניח תפלה ש"ר עד שיאמר ק"ש ותפלה שצאחות זמן נכנסים צ"פ של נ"ה אמא בראש ז"א בק"ש ובעמידה אז נכנסין ג' פרקין והאחרים שנכנסו קודם יורדין למטה ואז נכנס יסוד אמא צדעת ז"א ונעשו המוחין (נוסף בפע"ח).

¹¹⁴¹ עי' לעיל דרוש ה'.

שְׁעָה"כ

שכבר הניחה הנקבה תפלה שלה בתחילה משום אהבה הנז'1142, אז מתקנא בה הז"א, ומניח גם הוא התפילין של ראש. וז"ס (שיה"ש ח ו) קשה כשאול קנאה¹¹⁴³. והרי נתבאר מעם למה מקדימין תפילין של יד לתפילין של ראש.

וא"ת והרי גם אימא הנעשית תפילין של ראש לז"א, גם היא אהבת אותו כאם על בנה. והתשובה היא, כי תפילין של ראש אינה אלא מכה בטישת קוצא דשערי דא"א כנו', ואינו עושה אותן מפני אהבה שיש לו עם ז"א, כי ז"א ברא דאז"א הוא ולא דא"א, ולא עשה זה מחמת אהבה רק מחמת (מיכה ז יח) כי חפץ חסד הוא¹¹⁴⁴, הוא דייקא, כי א"א הנקרא הוא, חפץ תמיד לעשות חסד עם זולתו, ולכן התפילין של יד הנעשית לסיבת אהבה גמורה שיש לז"א עמה, כאהבת איש לאשתו, משתדל לתקנה בתחילה ונקדמת, ואז הז"א נותן בה אותו הרשימו שלה שנשארה בו. ועושה אותה בחי' תפילין של יד כמבואר אצלנו¹¹⁴⁵.

ואח"כ מתקנא בה, ואז א"א בטש ביה משום כי חפץ חסד הוא, ומחזיר בו גם הרשימו של המוחין שלו שנסתלק בכל לילה כנ"ל, ונעשית בו תפילין של ראש אח"כ. ובביאורינו למעלה יובנו כל אלו הדברים על מתכונתם וע"ש.

והנה¹¹⁴⁶ נתבאר אצלנו כי כאשר לאה מתפשטת בכל אחורי קומת ז"א אחר חצות לילה, מאותו האור הגדול (יא ע"ד) לוקחת רחל מוחין בהיותה בבוקר למטה בעולם הבריאה. וגם לסיבה זו מניחין תפילין של יד בתחילה, לפי שנעשית מן ההארה הנז' אשר קבלה רחל מן לאה אחר חצות לילה. אבל התפילין דז"א של ראש, נעשים מכה ההארה הנמשכת ע"י ישראל הקמים בחצות לילה ועוסקים בתורה, ולכן נעשית אח"כ. ואחר היות שניהם זו"ן בבחי' התפילין, אז אומרים ק"ש כמו שית' לקמן בע"ה בענין הק"ש.

- מאיר הכוונה -

¹¹⁴² מאלו שיש לנוקבא הארה ג"כ פי' לנוקבא יש הארה ולא לז"א וזוהו הוא מקנא ועולה לקבל המוחין שלו שנסתלקו אז הם צאו לו בסוד תפילין (נוסף בפע"ח).

¹¹⁴³ עי' לעיל הערה 962.

¹¹⁴⁴ עי' אד"ר קלג ע"ב: כתיב (תהלים פט) אמרתי עולם חסד יבנה והאי חסד דעתיק דעתיקין הוא חסד דקשוט וחסד דקשוט לאו בחיי גופא אתמר אלא בחיי דנשמתא - שבאופן זה אין עושים לתשלום גמול וכמבואר לעיל. והוא ג"כ אינו מזומן להתפשט בהנהגת העוה"ז בבחי' גשם וגבול, אלא רק מוכן לעתיד לבא, שכן ע"ק הוא נשמתא ואילו ז"א אינו אלא גוף לגביו (ב"ע קכא ע"ב). ובג"כ כתיב (מיכה ז) כי חפץ חסד הוא - 'הוא' הוא כינוי לע"ק, והוא "חפץ חסד", שכן מטבעו להיטיב אפילו לאלו שאינם ראויים, ואינו תלוי בעבודת בני אדם כלל. והנה כבר אמרנו שעיקר גילוי החסדים שלו הוא מהתחלת התיקון ה' (ב"ע קכא ע"ב). דא הוא תקונא שתיתא דדיקנא יקירא דעתיק דעתיקי. ועי' ע"ח שער לד פרק ב אות כב: הטעם שהבינה נקרא ה"א, לא מפני ההעלם, שהרי אבא נעלם ממנה ונקרא את"ה, וגם א"א נקרא ה"א, אלא משום (כי תיבת) הוא לעולם בכתר, ואמא הוא כתר לז"א, וא"א הוא כתר לאר"א.

¹¹⁴⁵ וטעם הדבר שזו"ן נקראים דודים אשה ובעלה ויש אהבה ביניהם לזה אמרה שימני כחותם על לבך כי עזה כמות אהבה מז"א לנוקבא לכן מתחברים ומתדבקין עמו כי הם דודים אשה ובעלה לכן אנו משמין תחלה תפלה ש"י ותפלה ש"ר צאה אח"כ כי אם היתה צאה מאז"א לז"א היתה גם כן בסוד אהבה כמ"ס ושמים לא זכו בעיניו ר"ל בעיני בינה כי מטבע האם להאיר בכל עת אל הז"א צנה הנקרא שמים כדרך אם מרחמת על צניה משום אהבה גמורה א"כ אם שהיו תפילין יולאין לז"א מחמת או"א היה הטעם ג"כ משום אהבה והיה מוקדם תפלה ש"ר לש"י אך תפלה ש"ר בז"א אינה יולאת רק ע"י א"א שעי' הקוץ דשערי המכה ומאיר צראש ז"א נעשה בו בחי' תפילין ואינו מטעם האהבה רק כי חפץ הוא להיטיב לזולתו כטבע השלם המטיב לזולתו טוב אתה ומטיב אמר דוד לכן תפילין של יד שהוא משום אהבה קודמת לצד ונותן לה הז"א רשימו ההארה הנשארת בו ועושה בה בחי' תפלה ש"י ואח"כ מתקנא בה הז"א וזהו קשה כשאול קנאה ואז גם ניתן לו רשימו שלו שנסתלק כלילה ונעשה לו תס"ר אח"כ (פע"ח) - במקומו כל הפיסקה).

¹¹⁴⁶ זו חזרה על פרק ה' הספק של הרח"ו שם. { }

שְׁעָה"כ

והנה ד' פרשיות דתפילין של יד הם כנגד ד' אותיות הוי"ה, והבית כנגד אדני, וה"ם זו"ן. ובשעת הקשירה יכוין שקושר הנוקבא עם ז"א כדי לייחדם אח"כ בק"ש במלת אחד, ר"ל א"ח ד'1147, שהם זו"ן קשורים יחד בשני קשרים, קשר יד וקשר יו"ד, וה"ם שני יודין שבשם יאהדונה"י, בסוד (תהלים קמה מז) פותח את ידיך וקרנין ביה (תיקו"ז ח ע"ב1148) יודיך1149.1150

ע"כ הגיעו דרושי התפילין.

דרושי תפלת השחר דרוש א'

ונבאר עתה כללים שיש בסדר תיקון תפלת השחר.

1151 דע כי מן תחילת התפלה עד ברוך שאמר הוא עולם העשיה, ומברוך שאמר עד יוצר אור הוא עולם היצירה, ומן יוצר אור עד סוף ברכת אבות הוא עולם הבריאה, ושאר כל העמידה הוא עולם האצילות.

וסדר העשיה הוא מתתא לעילא, וכדי ליחד את העשיה ביצירה. והנה יש בה קלי' קשות וחזקות1152, לכן צריך ליחד תחילה ראש היצירה בראש העשיה, ואח"כ שאר היצירה הוא מתתא לעילא, וכן הבריאה הוא מתתא לעילא. וברכת אבות הוא ראש הבריאה הנקרא היכל ק"ק דבריאה1153, עד סוף ברוך אתה ה' מגן אברהם ושאר כל העמידה כולה היא באצילות.

וזה ביאור כל הנוז': כי הי"ח ברכות שיש מן על נטילת ידיים1154 עד ברכת התורה הם ח"י ברכות1155 דיסוד דעשיה. ומן הודו עד ברוך שאמר הוא רישא דעשיה, היכל ק"ק שלה. וברוך שאמר הוא היכל ק"ק ראש היצירה, ולכן הם י"ג ברוך כמנין אחד1156. והוא סוד י"ג מכילין דרחמי אשר בעולם היצירה1157. ולכן יש בברוך שאמר פ"ז תיבות ככתוב בנוסח שנעתיק לקמן בע"ה, לרמוז כי הוא ראש היצירה, שעליו נאמר (שיה"ש ה יא) ראשו כתם פז1158, ולכן צ"ל המהולל בפה עמו, שעולה בגימ' פ"ז, ולא ככתוב במחזורים בפי עמו. ואח"כ ח"י שמהן שיש באותם הפסוקים של יהי כבוד ה' לעולם עד תהלה לדוד,

- מאיר הכוונה -

1147 עי' עיונים אות עה.

1148 עי' לקמן הערה 1760.

1149 עי' לקמן תפילת השחר א.

1150 עי' עיונים אות קלא, {} כל החלקים של הפע"ח שלא מוצאים בשעה"כ.

1151 פע"ח שער התפילה פרק ו.

1152 עי' תיקו"ז קלד ע"ב שהקלי' שבעולם העשיה הוא בחי' ערלה. ועי' ע"ח (שער לו פרק ד): והנה אחר שנברא אדה"ר וכו' חזרו זו"ן פב"פ, וכו' והנה כמו שתיקן בעולם אצילות כן גרם תיקון בכל העולמות של בריאה יצירה והחזירם פב"פ. אבל עולם עשיה לא תיקן, לפי ששם הרע מרובה על הטוב, כמ"ש בע"ה בדרוש אבי"ע, ופסולת מרובה על האוכל, ויש שם קליפות רבים מאד, לכן נשאר עולם העשיה בבחי' אחור [באחור], ושם באותן אחוריים נאחזים הקלי' אשר שם בעשיה הנקרא אלהים אחרים. ועי' דרושי אבי"ע ג שהרי על קלי' דאצילות נמצא כל הקלי' של כל העולמות אצילות בריאה ויצירה. ועי' שם פרק א' (ב): התחלת הכלים הם מעולם הנקודים שהם י"ס דאצילות שהם מאנין וכלים הנזכר ר"מ (פ' בא מג ע"א), וכאן בעולם עשיה נגמר מלאכת הכלים והוא תכלית החומרים שהוא קצה האחרון. ולכן פה נתגלו בחי' הקליפות לגמרי, ולכן נקרא זה עולם הקליפות עם היות בתוכה עשר ספירות דעשיה דקדושה. ועי' הקדמה לשער ציור עולמות אבי"ע: בבריאה הקליפה מועטת מן הקדושה ונפרדת ואינה נדבקת, וביצירה הקלי' והקדושה בשיקול א' ואינן מתערבים, ובעשיה הקליפה מרובה על הקדושה, ומעורבים טו"ר בבחינת הלבושים ולא בבחינת הכלים והעצמות ח"ו.

1153 עי' לקמן יב ע"א ד"ה ובהגיעך אל ברכת אבות, שרק ה' שפתי תפתח בהיכל ק"ק דבריאה.

1154 הנותן לשכוי (ש"ש וכן הוא בנהר שלום מו ע"א).

1155 עי' תיקו"ז ג ע"ב ועוד הרבה מקומות שיסוד היא חי עלמין, וח"י ברכות [הובא לקמן

בעיונים אות יב]. {}

1156 צ"ל וא"ו וכן הוא בפע"ח לז ע"ד (גלינות הלש"ו על פע"ח).

1157 עי' לקמן (יג ע"ב) ד"ה ודע כי כמו שנתבאר בי"ג מידות.

1158 עי' לקמן יז ע"ג.

שְׁעָה"כ

כנודע¹¹⁵⁹. והנה הם ח"י ברכאן דיסוד דיצירה, ולהיות כי נודע כי בכל עולם מארבע עולמות אבי"ע יש כל הי"ם וכל הפרצופים, שהם א"א ואו"א וזו"ן, ולכן בסוף היצירה אנו חוזרים להזכיר ח"י היות בשירת הים, וי"ג שבחים דישתבה, שהם שיר ושבתה הלל וזמרה כו'.

¹¹⁶¹¹¹⁶⁰ והנה בהיותו בסדר העשיה, שהוא מתחלת התפלה עד ברוך שאמר כנ"ל, יכוין לעלות כל הנפשות אשר שם אל עולם היצירה¹¹⁶². ובסדר היצירה יכוין לעלות כל הרוחין אשר שם אל עולם הבריאה. ובסדר הבריאה יכוין לעלות כל הנשמות אשר שם אל עולם האצילות, ואז מלכות עילאה¹¹⁶³ נכללת מכל אלו הנפשיין ורוחין ונשמתין, ועי"כ נעשין בה בחי' מ"ן¹¹⁶⁴. וצריך לשתף גם את עצמו בכל חלקיו, דהיינו להעלות נפשו עם הנפשות דעשיה, ורוחו עם הרוחין דיצירה, ונשמתו עם נשמתין דבריאה, והבן זה היטב. וכבר ביארנו¹¹⁶⁵ ענין עליית העולמות¹¹⁶⁶, שאינם עולים¹¹⁶⁷ רק בחינת הנפשות והרוחות והנשמות אשר בהם בלבד¹¹⁶⁸, אבל העולמות עצמן אינן עולים¹¹⁶⁹. וכן בירידת הנשמות אחר העמידה, תכלול נפשך ורוחך ונשמתך עמהם על דרך הנז' בעליה.

עוד דע בענין סדר תפלת שחרית, כבר נת"ל כי מן התחלת הי"ח ברכות עד ברוך שאמר הוא בעולם העשיה, ומשם עד יוצר אור עולם היצירה, ומשם עד תפלת י"ח הוא עולם הבריאה, ומשם עד קדיש שאומרים קודם אשרי יושבי הוא באצילות, ומן אשרי יושבי עד תפלה לדוד חוזר להיות עולם הבריאה, ומשם עד אין קדוש כה' חוזר להיות עולם היצירה, ומשם עד עלינו לשבח הוא עולם העשיה. והכונה היא שצריך בתחילה להעלות העולמות ממטה למעלה כנ"ל, ומתקשרים עולם התחתון בעולם העליון ממנו, עד שנמצאים כל העולמות כולם יחד קשורים בעולם האצילות בעת שמתפללין תפלת י"ח - מאיר הכוונה -

¹¹⁵⁹ עי' לקמן יז ע"ד.

¹¹⁶⁰ פע"ח שער התפילה ו. {}

¹¹⁶¹ ונבאר כוונה אחרת כוללת צד' חלקי התפלה שצד' עולמות אבי"ע הנ"ל (פע"ח).

¹¹⁶² כי זה הוא עיקר כוונתנו להעלות מ"ן למעלה (פע"ח). עי' לעיל הערה 661.

¹¹⁶³ "מלכות עילאה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שכינה".

¹¹⁶⁴ עי' ע"ח שער השמות פרק א: אמרו בתקונים (כד ע"ב) ג' ספירות עלאין מקננן בבריאה שהם הנקרא כורסייא כנודע. וזה שאנו אומרים שג"ר דבריאה מאירין, אינו רק על ג"ר דנוקבא דז"א דבריאה, כי גם היא כלולה מ"ס, כי כל הג' עולמות ב"ע הם דוגמת עולם האצילות כנ"ל. ועי' דע"ה ח"ב קיח ע"ב: כלומר הג"ר דנוק' דז"א דאצילות המתפשטים בבריאה. ועי' שער תיקון הנוק' ב' אות א' - שט"ת ירדו לבי"ע.

¹¹⁶⁵ עיין ציצית דרוש ה' בד"ה אבל התפילין, ועיי"ש הערות 659, 660, 661, 662. ועי' עיונים אות פד.

¹¹⁶⁶ עי' שער פר"ח ח: אין חיצוניות העולמות עולין, דא"כ היינו רואין בעינינו עלייתן. עי' פע"ח שער התפילה פרק ו' שזה רק בביאת משיח (דע"ה ח"א מד ע"ג). {}

¹¹⁶⁷ עי' לקמן טו ע"ב וסח סע"א, ובע"ח שער מ' דרוש ג' ה' טו ושער נ' פרק ו' (לש"ו).

¹¹⁶⁸ כל העליות של הפרצופים אינן עליות כפשוטו, אלא כל העליות של הפרצופים אינן כי אם תוספת אור ומוחין מלעילא לאור התחתון [עי' לש"ו כללים ח"א לו ע"ג, שאם היה זה עילוי ממש וכפשוטו, הרי שהיה הדבר כעין מיתה שכן בעליה מעין זו חוזרת נשמתו לשורשה], ועל ידי זה נעשה התחתון עצמו להיות מעין מדריגת הפרצוף שעליו, ונקרא על שמו (ביאורים ח"א לד ע"ד).

¹¹⁶⁹ פיסקא זו נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "נראה כי גם חיצוניות העולמות יכולין לעלות למעלה ממקומם ע"י הכללות בפנימית העולמות שהם נפשין ורוחין ונשמתין כנזכר בנוסח הקדמה הראשונה והנה שמעתי ממורי זלה"ה ענין זה פעמים רבות אל"ל שיש בהם דברים הפכים ואיני זוכר תיכונם ותשובתם". [למעלה ממקומם - אמנם נראה כי הכוונה הוא צאמת רק על אור הפנימי שבהם, כי הן החיצוניות והן הפנימיות ישנם בכל א' אור פנימי ואור מקיף, כמ"ש לקמן בשער השצת פרק ו' וכן בשער הכוונות סל ע"צ (לש"ו)].

שְׁעָה"כ

בעמידה, ואז נעשה שם הזווג העליון. ואח"כ צריך לקבל שפע העליון הנמשך מן הזווג ההוא, וצריך להורידו למטה בעולמות התחתונים מעילא לתתא, ולכן באומרינו אשרי יושבי ביתך עד תפלה לדוד, אנו מורידין השפע מן (יב ע"א) האצילות אל הבריאה¹¹⁷⁰, ואין הכונה להוריד עולם הבריאה בעצמו. וכן עד"ז עד אין קדוש בה' כי אין בלתך, כי אז אנו מורידין השפע מיצירה לעשיה. ואח"כ בעלינו לשבח אז יורדין העולמות הנז' כל א' במקומו כמ"ש שם בע"ה. גם נתבאר במזמור אשרי יושבי ביתך הנתקן אחר נפילת אפים, ושם נתבאר בכל הצורך, וע"ש היטב.

¹¹⁷¹והנה כאשר תתחיל בח"י ברכות הנז' עד ברוך שאמר, תכוין תמיד¹¹⁷³ בהויה דמילוי ההין, שהוא בעשיה¹¹⁷⁴, ויוצא מאות ה' אחרונה של ההויה הכוללת, כגודע כי ה' אחרונה היא בעשיה, והויה זו דמילוי ההין ה"ם נשמת העשיה, הנק' בחי' נפש, והיא העולה ממקומה אל היצירה כנז'. גם תכוין אל שם א"ל אדני¹¹⁷⁵ אשר בעולם העשיה. ובהגיעך אל ברוך שאמר עד יוצר אור, תכוין¹¹⁷⁶ אל נשמת עולם היצירה, שהוא הויה דאלפין העולה בגימ' מ"ה, והוא בחי' רוח כנ"ל¹¹⁷⁷. גם תכוין אל שם א"ל הויה אשר בעולם היצירה¹¹⁷⁸.

ובהגיעך אל יוצר אור עד העמידה, תכוין¹¹⁷⁹ אל נשמת הבריאה, והיא הויה דמילוי ס"ג, גם תכוין אל שם א"ל שדי¹¹⁸⁰ אשר בעולם הבריאה¹¹⁸¹. ובהגיעך אל ברכת אבות, אחר שאמרת ה' שפתי תפתח, אז תכוין אל¹¹⁸² הויה דמילוי יודין העולה בגימ' ע"ב, שיוצא מאות יוד של ההויה הכוללת, כי כבר ידעת כי ה' שפתי תפתח הוא בהיכל ק"ק דבריאה¹¹⁸³. וכן עד"ז ממש תכוין בעת הורדת הג' עולמות אחר העמידה כנ"ל עד עלינו לשבח.

והנה אין ראוי לכוין¹¹⁸⁴ כל א' וא' בפני עצמו, לפי שעיקר הכונה היא לכלול ולקשר עולם בעולם, ולכן כשתגיע אל ברוך שאמר תכוין אל אות ה' תתאה שבשם הויה, ותכוין אל שם ב"ן דמילוי ההין, וגם תכוין אל שם א"ל אדני, ותעלם ותחברם עם אות ו' של השם ועם שם מ"ה דאלפין ועם שם א"ל הויה שביצירה. וכשתגיע אל יוצר אור, תכוין אל ה' תתאה להעלותה ולדבקה עם אות ו', ואות ו' דבוקה עם ה' עילאה שבבריאה, וכן שם ב"ן דההי"ן, תחברוהו לשם מ"ה, ושם מ"ה עם שם ס"ג דבריאה, וכן שם א"ל אדני עם שם אל הויה, ותחברם עם שם א"ל שדי שבבריאה. ובהגיעך אל העמידה, תכוין להעלות כל הדר' עולמות כלולים זב"ז בג' בחי' הנז' מלמטה למעלה עד הנ"ל. ועד"ז תעשה להפך

- מאיר הכוונה -

¹¹⁷⁰ עי' נהר שלום יז סע"ד "השפע הנמשך לאב"ע בכל יום באשרי ובתפילה לדוד ובקוה אל ה' אינו מהבירורים שעלו באותו יום אלא מהבירורים של יום הקודם".

¹¹⁷¹ פע"ח שְׁעָרַת הַתְּפִלָּה ו. {}

¹¹⁷² ונבאר עתה כוונה כוללת ד' עולמות האלו ד' חלקי הדבור כנ"ל (נוסף צפע"ח).

¹¹⁷³ דהיינו שזה כוונה כללי ולא בשעת אמרת שם השם. {}

¹¹⁷⁴ עי' לעיל א ע"ג שזה בז"א דעשיה, שהיפנה ויטול הוא בנוק' דעשיה. {}

¹¹⁷⁵ עי' עיונים אות עח.

¹¹⁷⁶ תדיר (נוסף בלש"ו על פע"ח מעולת תמיד).

¹¹⁷⁷ ויולא מאות ו' ש'ל הויה הנ"ל (פע"ח).

¹¹⁷⁸ עי' שם.

¹¹⁷⁹ תמיד (נוסף צפע"ח).

¹¹⁸⁰ עי' שם.

¹¹⁸¹ והוא יולא מה' ראשונה ש'ל שם הויה"ה (נוסף צפע"ח).

{} ¹¹⁸²

¹¹⁸³ עי' גמ' ברכות ד ע"ב שזה כתפילה אריכתא, ועי' לקמן עמידה א.

¹¹⁸⁴ כל עולם נפרדים בפני עצמו (נוסף צפע"ח) {}

שְׁעָה"כ

בעת ירידת העולמות אחר העמידה כנ"ל, ונמצא כי בהגיעך אל אין קדוש כה' כי אין בלתך כו', תכוין לכל הארבע עולמות כלולים זב"ז מעילא לתתא.

דרושי תפלת השחר דרוש ב'

¹¹⁸⁵על ענין הנז' בסדר תיקון תפלת שחרית, הנה כבר נתבאר לעיל (דרוש א') ענין התחלקותה אל ארבע עולמות אבי"ע. ועתה נבאר ענין הנז' יותר בביאור עמוק, הנה כבר ביארנו בביאור הקדמת אדרת האזינו בסופה (נה ע"א¹¹⁸⁶) הקדמה א' בענין שני בחי' שיש למעלה בכל העולמות דאבי"ע, כי בחי' א' היא ענין היצוניות העולמות, הוא בחי' כללות העולמות בבחי' היצוניותם, הנקרא כסא הכבוד ומלאכים¹¹⁸⁷ ואופנים¹¹⁸⁸, והבחינה הב' היא ענין פנימיות העולמות, שהם בחי' הנפשות של בני אדם דעשיה¹¹⁸⁹, והרוחות שביצירה, והנשמות שבבריאה כו'. וכל בחי' מהם יש לה בחי' אור פנימי ואור מקיף¹¹⁹⁰. והנה נודע מ"ש בזה"ק (פרשת ויקהל דף רא ע"ב¹¹⁹¹ ובפ' בהר קב ע"א קב ע"ב¹¹⁹²) שבתחלה צריך לעשות התיקון בבחי' המעשה, שהם ד' תיקונים, והם אלו¹¹⁹³: יפנה¹¹⁹⁴, ויתעטף בציצית, ויניח תפילין של יד, ואח"כ תפילין של ראש. וכנגדם הם סדר קרבנות של שחר¹¹⁹⁵, וסדר הזמירות, וסדר יוצר, וסדר תפילת י"ח, וצריך לבאר כל זה. הנה בתחילה, צריך בסוד המעשה לתקן בחי' היצוניות כל העולמות במקומם אשר להם¹¹⁹⁶, והוא כי ע"י אשר יפנה צרכיו¹¹⁹⁷ ו¹¹⁹⁸, הנה הוא מתקן עולם העשיה בבחי' הנקרא

- מאיר הכוונה -

¹¹⁸⁵ שְׁעַר הַתְּפִילָה פֶּרֶק א.

¹¹⁸⁶ ז"ל: הנשמות של הצדיקים הם יותר פנימיים מכל המלאכים כולם חוץ מן הנשמות שהם מבריאה יצירה ועשיה ואמנם אף הם יהיו כפי הערך עצמו של הבריאה והיצירה והעשיה כי נשמות הבריא גדולים הם ממלאכי הבריאה ופחותות ממלאכי האצילות. וכן עד"ז בשאר העולמות כמו שיתבאר במקומו. והנה גם באצילות עצמו בבחינת ז"א ונוקביה עצמ' יש בהם שתי בחינות האחת היא בחינת היצוניות שבהם שהיא כדמיון גוף אל הנשמ' שלפנים ומן היצוניות הזה נבראו כל העולמות כולם של בריאה ויצירה ועשיה כי כל הבריות שבעולם כולם הם בסוד פרצו' אדם כנז' בפ' תולדות וז"ל בתחי' דכל שייפא ושייפא אתקרי אדם כו' ואפילו כל המלאכים נבראו מן היצוניות של ז"א ונוקביה. והשנית היא בחינת הפנימיות שבז"א ונוקביה ומשם נבראו כל נשמות הצדיקים הזכרים מן ז"א והנקבות מן נוקביה, ע"כ. מש"כ שהנשמות הם מהפנימיות ר"ל גם מהפנימיות כי הפנימיות בלתי היצוניות אי אפשר עי' עוד פר"ח דורש י' (כללים ח"א קג ע"ד). ועי' ע"ח שער כח פרק א.

¹¹⁸⁷ עי' עיונים אות קלה.

¹¹⁸⁸ "הנקרא כסא הכבוד ומלאכים ואופנים" נמחק בפע"ח.

¹¹⁸⁹ "ש"ל בני אדם דעשיה" נמחק בפע"ח, וזמקומו איתא "זעשיה".

¹¹⁹⁰ וכל בחי' מהם יש לה בחי' אור פנימי ואור מקיף (נמחק בפע"ח). אמנם הוא כן מופיע בשער מאמרי רש"י.

¹¹⁹¹ ז"ל: דבעי ליה לבר נש כיון דאתקין גרמיה ובפולחנא דעובדא בתקוני דמצוה וקדושה [ציצית ותפילין – רח"ו] ליחדא לביה בתקונא דפולחנא ופנימאה דמאריה ולשוואה לביה ורעותיה בהוא פולחנא דאינון מלין [דקאמר] [דקשוט] דהא מלה סלקא:

תרגום: צריך לו לאדם שכיון שהתקין עצמו לעבודת המעשה בתקוני מצוה וקדושה ליחד לבו בתקון של העבודה הפנימית של אדונו ולשים את לבו ורצונו באותה עבודה של אותם דברים (שאומר) שהרי הדיבור עולה.

¹¹⁹² דף קב מדבר על שער לעזאזל, ולכן נראה שכוונתו לדף קכ והוא לשונו בעיונים אות ה.}

¹¹⁹³ נטילת ידים ואח"כ יפנה (והם א' כי הם שניהם בעשיה כמ"ש למטה בסמוך) (לש"ו בפע"ח).

¹¹⁹⁴ ויזדקק נקצו (נוסף בפע"ח).

¹¹⁹⁵ שהוא מתחלת כל הזכרות עד זרוך שאמר (נוסף בפע"ח).

¹¹⁹⁶ וז' חלקי התפלה הוא כדי להעלותם ולכללם עולם בעולם כמ"ש צעז"ה אבל זכחי' זו שהוא להעלותם למעלה זה א"ח רק ע"י שיוכלו ויעלו פנימית העולמות כולם שהוא זכחינת הנשמות

שְׁעָה"כ

נפש¹¹⁹⁹. וע"י ברכת אשר יצר, שהוא סוד הבל היוצא מן הפה בעת שמברך, הוא מתקן אור המקיף העולם העשיה¹²⁰⁰. ואח"כ ע"י הטלית שמתעטף בראשו הוא מתקן היצוניות עולם היצירה הנקרא רוח¹²⁰¹, ועל ידי כן יורד אור מן בחי' הנפש דיצירה אל בחי' הרוח אשר בעשיה הנק' יצירה שבעשיה. ובסוד הברכה שבציצית, נעשה אור מקיף אל היצירה. ואח"כ ע"י התפילה של יד נתקן עולם הבריאה, ואז יורד אור מן נפש דבריאה אל הנשמה שבעשיה. וע"י הברכה נעשה אור מקיף אל הבריאה. ואח"כ ע"י תפילין של ראש, נתקן עולם האצילות¹²⁰². האמנם בענין הברכה יש מחלוקת, לפי שמר סובר כי גם בעולם האצילות צריך לעשות ע"י מעשינו אור מקיף שלו, ולכן צריך לברך גם על תפילין של ראש, לעשות אור מקיף אליו. ומר סבר דאור מקיף העולם האצילות שהוא בחי' נשמה לנשמה, אינו נעשה על ידינו, ומעצמו הוא נעשה, כי אין בנו כח לעשות¹²⁰³.

¹²⁰⁴ והנה כל הדי' עולמות נתקנו בבחי' היצוניות שהוא כללות העולמות בעצמם בכללותם, בבחי' אור פנימי עם אור מקיף שלהם, ע"י אלו המצות מעשיות הנז"ל. אבל האדם בעצמו לא נתקן רק בחי' הנפש שלו בלבד, לפי שכל אלו הם מצות מעשיות, שהם מצד הנפש, ואפי' בברכה שלהם היא מצד מצות (וב ע"ב) מעשיות בלבד, ולכן כדי לתקן בחי' שנית, צריך סוד הדבור בתפלה.

וזה פרטן: כי באומרו סדר קרבנות של שחר, יכוין לכלול העשיה ביצירה, אחר שכבר נכללו ונתקנו¹²⁰⁵ כל העולמות בכללותם. ואמנם כדי להעלותם למעלה ולכלול אותם ביחד, אי אפשר לעשותו אלא ע"י הכללות הנשמות¹²⁰⁶, שהם בחי' פנימיות

– מאיר הכוונה –

כנ"ל ואז גם חיזונום שהוא צחינת העולמות החיזונום גם הם עולין ונכללין עמהם (נוסף צפע"ח).

¹¹⁹⁷ "כי ע"י אשך יפנה לרכיו" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "תחלה ירחץ ידיו ועי"ז מתקן חיזוניות עשיה וע"י צרכה מקיף ואח"כ יפנה ויבדוק נקביו".

¹¹⁹⁸ עי' לעיל א ע"ג ד"ה ונבאר תחילה.

¹¹⁹⁹ נפש לעשיה (פע"ח).

¹²⁰⁰ "בעת שמברך, הוא מתקן אור המקיף לעולם העשיה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "נעשה מקיף אליו".

¹²⁰¹ "שמתעטף בכראו הוא מתקן חיזוניות עולם היצירה הנקרא רוח" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "הוא מתקן עולם יצירה".

¹²⁰² עי' עיונים אות קלו.

¹²⁰³ עי' דע"ה ח"ב קכג ע"ג: וכן מטעם זה כתב הרמ"ז ז"ל באיגרות הרמ"ז סי' ה' שאין לברך על תפילין דרבינו תם, משום שהם מוחין דאבא כמ"ש בדרושי תפילין (דרוש ו), ואין בנו כח לתקן את הענין אשר הברכה מרמז עליו ע"ש.

¹²⁰⁴ פע"ח שער התפילה 7.

¹²⁰⁵ "נכללו ונתקנו" נמחק בש"ש, ובמקומו איתא "נתקנו".

¹²⁰⁶ עי' ע"ח שער מ' פ"ג: חיזוניות העליון גדול מאד מפנימיות התחתון. וכשעולה התחתון בעליון הנה הפנימיות של התחתון נעשה חיזוניות אל חיזון העליון, וחיזוניות העליון נשאר בחי' פנימי אל החיזוניות שהוא בחי' פנימי התחתון. וא"כ עם זה הדרוש נוכל לבאר (דע כי) [טעם] עליות העולמות בתפלת החול, ובשבת מתערבין חיזוניות עם הפנימיות ע"ד הנ"ל ונעשה הכל חיבור א'. אך אין נראה כך בשאר מקומות בספרינו, כמו בקבלת שבת ובתפלת ר"ה וכיוצא, אלא שכל חיזוניות בפ"ע והפנימיות בפ"ע. גם אמר במ"א כי כל בחי' המעשה הם לתיקון החיזוניות והפנימיות הכל במקומו עצמם, אך הדבור הוא להעלותן מעולם אל עולם, וחיזוניות עליון יחזיר פנימיות אל פנימיות תחתון שעולה להלבישו בסוד חיזוניות אליו, וכל זה בסוד התפלה בחול. אמנם בקבלת שבת אע"פ שאמרו כי אינו רק בחיזוניות העולמות בלבד, הנה במ"א כתוב בהיפך (וכי) [כי גם] הוא כולל בב' הבחי' של פנימיות וחיזוניות ע"ד עליית העולמות בתפלת החול כנ"ל, אלא שבתפלת שבת הוא יותר עליון להמשיך אור בעולמות עצמן, עיין לקמן פי' הדברים אלו היטב, כי הם צריכין עיון מה ענין קדושה יתירה בתפלת שבת. ואפשר לתרץ בהיפך הנ"ל, כי אמת

שְׁעָה"כ

העולמות כולם, ולכן אנו אומרים הקרבנות, שעל ידי כן אנו כוללים עולם העשיה בבחי' פנימיותו, שהוא סוד הנפשות שבו, עם אור מקיף שבהם ג"כ, הנעשה ע"י הדיבור, ואז גם החיצוניות שהוא כללות עולם העשיה נכלל עמהם, ואז אנו מעלים עולם העשיה אל עולם היצירה, וכוללים אותו עמו בבחי' הנפשות שבעולם העשיה, שהם פנימיות העשיה כנוז', וזה ע"י הקרבנות, ואז נעשין מוחין דאור פנימי לבחי' הנפשות, וגם אור המקיף שלהם, ע"י הדיבור¹²⁰⁷.

ואח"כ ע"י הזמירות של ברוך שאמר עד היוצר, אנו מעלים את הרוחין שבעולם היצירה, בבחי' מוחין דאור פנימי ובבחי' אור מקיף עד עולם הבריאה. ואז גם בחי' חיצוניות דעולם היצירה, אור פנימי שלו עם אור מקיף שלו, הם עולים ונכללים עמהם בבריאה¹²⁰⁸.

ואח"כ ביוצר אור עד העמידה, אנו מעלים הנשמות שבעולם הבריאה בבחי' אור פנימי ואור מקיף שלהם עד עולם האצילות, ואז גם חיצוניות עולם הבריאה אור פנימי שלו עולים ונכללים בהם. והנה נתבאר כי ע"י תפילה של יד שהיא בבריאה וע"י התפילין של ראש שהיא באצילות, נעשים מוחין פנימיים דאור פנימי, וגם אור המקיף שלהם בבחי' חיצוניות העולמות. ואמנם עתה ע"י ק"ש שאומרים ביוצר, אנו ממשיכין ומורידין מוחין פנימים דאור פנימי בבחינת פנימיות העולמות, שהם הנשמות כנ"ל¹²⁰⁹.

ואח"כ בעמידה אנו נותנים להם בחינת אור מקיף שלהם, ובביאור ברכת אבות דראש השנה (&) במלות אלהינו ואלהי אבותינו, יש סיוע לזה ע"ש היטב. והנה עתה אשר¹²¹⁰ עלו היצירה והעשיה בבריאה, שהם בחי' מלכות ות"ת, בני הבריאה¹²¹¹, אנו צריכין עתה להעלותם בבריאה בסוד מ"ן, אל אמם, שהיא עולם הבריאה, כדי שיתנו להם מוחין פנימים דאור פנימי בבחי' אותם הנשמות, שהם פנימיות

– מאיר הכוונה –

הוא שהוא כדרך תפלת החול. אמנם כיון שכל התיקון אינו רק אל החיצוניות, שיחזור פנימיות, אך הפנימיות לא הרויח להיות פנימיות אחר גדול ממנו, אלא שחזר להיות חיצוניות אל הפנימיות אחר גדול (ממנו), עם היות שהיה לו מעלה יותר מבראשונה, עם כל זה לא הרויח [לחזור] פנימיות גם כן כמו החיצוניות שחזר להיות פנימיות ממש, וע"כ כל התיקון יכונה לחיצוניות בלבד ולא לפנימיות. עי' לעיל הערות 1166, 1167, 1168, ועי' עיונים אות פד.

¹²⁰⁷ "ואז גם החיצוניות שהוא כללות עולם העשיה נכלל עמהם, ואז אנו מעלים עולם העשיה אל עולם היצירה, וכוללים אותו עמו בבחי' הנפשות שבעולם העשיה, שהם פנימיות העשיה כנוז', וזה ע"י הקרבנות, ואז נעשין מוחין דאור פנימי לבחי' הנפשות, וגם אור המקיף שלהם, ע"י הדיבור" נמחק בפע"ה, ובמקומו איתא "אחר אשר עשינו אל הנפשות האלו שהם פנימיות לעשייה בחי' מוחין פנימים וגם א"מ להם במקומם למטה ואחר כך עולין ונכללין ביצירה ואז גם החיצוניות שהוא כללות עולם העשייה פנימי ומקיף שלו עולה ג"כ עמהם".

¹²⁰⁸ נוסח בפע"ח: ואח"כ ע"י הזמירות נעשין מוחין פנימים ומקיפין אל הרוחין שביצירה ואז עולין אלו הרוחות שהם פנימיות עולם היצירה עם א"פ וא"מ שלהם אל עולם הבריאה ואז בחי' א"פ ליצירה שהוא חיצוניותו עם א"מ של החיצונות ג"כ עולין עם הרוחין ונכללין עמהם למעלה בבריאה.

¹²⁰⁹ נוסח בפע"ח: אח"כ ביוצר נעשין מוחין פנימים ומקיפין אל הנשמות שהם פנימיות הבריאה וכי כבר המוחין הפנימים והמקיפים של החיצוניות כללות העולמות דבריאה לאצילות נעשין על ידי תפלה ש"י וס"ר כנ"ל ועתה בק"ש נעשין מוחין פנימים ומקיפים בפנימיות נשמות הבריאה ומוחין פנימים בלי מקיפים לאצילות כמ"ש בע"ה ואח"כ בעמידה נעשין מקיפים דמוחין לאצילות – מקומו נשתנה {} על פי הלש"ן ואז הם עולין עד האצילות ואז גם החיצוניות כללות עולם הבריאה א"פ שלו וגם א"מ שלו הם עולין ונכללין עם הנשמות דבריאה ועולין לאצילות.

¹²¹⁰ "עתה אשר" נמחק בפע"ה, ובמקומו איתא "בק"ש שביצור כבר".

¹²¹¹ עי' דרוש ק"ש ה כב ע"ב ד"ה עינין.

שְׁעָה"כ

של העולמות¹²¹². וצריך שיתייחדו בתחילה ויזדווגו או"א דאצילות¹²¹³ לתת מוחין לזו"ן דאצילות, ועי"כ יומשך שפע לאו"א דבריאה, שיזדווגו גם הם לתת מוחין לזו"ן אשר שם, שהם בחי' היצירה והעשיה שעלו ונכללו עתה שם כנו'.

וכדי להיות בנו כח לעשות הדבר הזה, נצטוינו במצות ק"ש, שהיא בחי' דיבור ואינה מעשית. ועי' מצוה זו, יהיה בנו כח לגרום הזווג הנז', כדי שיתנו מוחין אל זו"ן דבריאה כנו'¹²¹⁴. וכדי לבאר ענין זה, הוא מוכרח לבאר פה קצת מן כוונת ק"ש.

והענין יובן במה שנתבאר אצלנו, כי יעקב יש לו שתי נשים לאה ורחל. והנה בחי' לאה היא בבחי' הקשר דתפילין של ראש שבעולם האצילות, ויש לה פרצוף שלם מי"ם כנודע¹²¹⁵. ואמנם עתה אנו מעלים את רחל, שהוא אותה הנקודה של מלכות אשר עומדת¹²¹⁶ בהיכל ק"ק דבריאה, ועולה עד לאה¹²¹⁷ הנז'¹²¹⁸, שהוא סוד אות ד' דאחד, ונכללת עמה ומתחברת אז אותה הדי'¹²¹⁹ עם הז"א שהוא סוד אח"ד, א"ח ד'¹²²⁰, נעשין מ"ן אל או"א דאצילות, ואז מורידים ונותנים מוחין פנימין לז"א וללאה הנז'. ואמנם המוחין של רחל אינם יורדין, לפי שעדיין היא בבחי' נקודה, ואין לה פרצוף לקבל מוחין. ולכן המוחין שלה נשארים למעלה עם הדי' דאחד שהיא לאה. וכאשר אנו אומרים בשכמל"ו, הכל הוא בסוד בחי' לאה והבן זה.

ונמצא כי אז, עי' זווג דאו"א, יורדין מוחין פנימים לז"א ולאה, ומכח האור הזה הגדול, נעשה עשיה ויצירה ג"כ מ"ן אל הבריאה, ואז יורדין להם מוחין גם דאור פנימי ואור מקיף, כי כ"כ הוא¹²²¹ מוחין פנימים בלבד באצילות¹²²², כמו לתת מוחין פנימים ומקיפים¹²²³ דבריאה¹²²⁴. נמצא עתה כי בבחי' העולמות בחיצוניותם, יש להם מוחין פנימים דאור פנימי ואור מקיף, ובבחי' הנשמות שהם פנימיות העולמות, יש להם ג"כ מוחין דאור פנימי ואור מקיף בג' עולמות בי"ע הו"ן מעולם האצילות, כי אין שם לבחי' הנשמות רק מוחין דאור פנימי בלתי אור מקיף. ואח"כ עי' העמידה בתפילת י"ה, נעשים להם ג"כ בחי' אורות המקיפין דמוחין כמשי"ת בע"ה בתפלת ר"ה ע"ש (פרק ו).

דרושי תפלת השחר דרוש ג'

על הנז' בסדר חילוק תפילת השחר דחול.

- מאיר הכוונה -

¹²¹² כדי שז"א דבריאה יתנו מוחין לזו"ן אשר שם, שהם עשייה ויצירה שנכללו עתה שם (נוסף פע"ח).

¹²¹³ דבחי' ו"ק (נוסף בפע"ח) ויתנו מוחין פנימיים לזו"ן דאצילות דבחי' ו"ק וכ"ה בספר עולת תמיד (גליונות לש"ו לפע"ח).

¹²¹⁴ עי' לקמן כג ע"ב וז"ל: הנה כוונתנו בתחילה היא לזווג זווג חיצון דאו"א וכו'.
¹²¹⁵ עי' ע"ח עקודים ג: בכל בחי' ובחי' מכל עולם ועולם ובכל פרצוף יש בו י"ס. אלא כוונתו שהמיעוט הירח הנמצא אצל רחל אינו אצל לאה { }.

¹²¹⁶ ירדה כלילה (פע"ח).

¹²¹⁷ האצילות ונכללת שם עם לאה (פע"ח)

¹²¹⁸ עי' דרוש ק"ש ה ד"ה עוד פי' שלא העולה למ"ן ולא מוזכר בחי' רחל, ובדרוש ו' דף כד עב, שם כתב שעולה רחל למ"ן עם ז"א ולא לאה שהיא אחרים דאימא

¹²¹⁹ והז"א שהוא א"ח דאח"ד וכללות ז"א ולאה נקרא אחד א"ח ד' (נוסף בפע"ח כת"י).

¹²²⁰ עי' עיונים אות עה.

¹²²¹ ירידת (פע"ח). לתת (נוסף כלש"ו).

¹²²² זו"ן דאצילות (פע"ח).

¹²²³ לז"א (נוסף כלש"ו על הפע"ח).

¹²²⁴ עי' עוד בענין ע"ח שער הזווגים פרק ב.

שְׁעָה"כ

¹²²⁵הנה תחילה צריך לתקן ד' עולמות אבי"ע ע"י מצות מעשיות שאנו עושים למטה בעוה"ז¹²²⁷ וכוונת התיקון הזה הוא לתקנם במקומם עצמם¹²²⁸, שהקליפה אשר סביבותיהם שנתאחזו בהם בלילה¹²³⁰ יתפרדו עתה מהם, לפי שהוא יום ואין הקלי' גוברת.

והנה תחילה נוטל אדם ידיו שחרית¹²³¹, ויכוין כי ע"י נטילה זו נפרדים הקליפה¹²³² דג' אחרונות דעולם העשיה, ונפרדים מהם בבחי' החיצוניות¹²³³. ואחר כך יפנה ויעשה צרכיו, ועל ידי כן יתקן גם הפנימיות ג' אחרונות דעולם העשיה הנז', כי הנה בעולם העשיה יש אחיות הקלי' אפילו בפנימיותה, (ויב ע"ג) כנודע¹²³⁴ כי בעשיה ויצירה יש תערובות טוב ורע¹²³⁵, וע"י מה שנפנה גורם להפריד ולהוציא הקלי' מן פנימיות דעשיה¹²³⁶. והנה ע"י ב' דברים אלו, שהם יטול ידיו ויפנה, נתקנו ג' אחרונות דעשיה בבחי' אור פנימי מבחי' חיצוניות ופנימיות שבהם, ואמנם ע"י שני ברכות שמברכין על נטילת ידים כשנוטל ידיו, ואשר יצר כשיפנה, נתקן אור המקיף שלהם בבחי' פנימיותם ובבחי' חיצוניותם, כנודע כי כל מצוה הנעשית בדיבור ובהבל הפה הוא בחי' אור מקיף. והרי נתקנו ג' אחרונות דעשיה במקומם עצמם בבחי' חיצוניותם ובבחי' פנימיותם, ע"י ב' מעשים הנז'.

ואח"כ ע"י ב' הטליתות, טלית קטן וגדול, הם שני תיקונים אל ג' אחרונות דעולם היצירה, כנודע כי סוד טלית היא במטטרו"ן אשר ביצירה כנז' בפ' פנחס (דף רכו ע"ב¹²³⁷) בר"מ. והנה מט"ט הוא מתלבש בטלית הזה¹²³⁸, אבל הטלית קטן הוא כנגד פנימיות ג' תחתונות דיצירה, ולכן הוא נלבש על החלוק מתחת המלבושים, שלא כאותם הנוהגים ללבוש על המלבוש, שטעות הוא בידם¹²³⁹. והטלית גדול הוא כנגד חיצוניותם, ולכן הוא נלבש על כל המלבושים. ואמנם הפנימיות דיצירה אינו פנימיות גמור כמו פנימיות

- מאיר הכוונה -

¹²²⁵ פע"ח שער התפלה פרק ה.

¹²²⁶ עי' לשון זהר במדבר קכ ע"ב הובא בעיונים אות ה.

¹²²⁷ קודם הדיבור (נוסף בפע"ח).

¹²²⁸ ופי' התיקון זה הוא (נוסף בפע"ח).

¹²²⁹ עי' עיונים אות קלז.

¹²³⁰ נתדבקו ונתאחזו בקדושה כלילה ויונקים משם כנודע כי אז הוא זמן יניקתן כנזכר פרשת ויחי בענין הגי תרין כפרין כמבואר אלכלינו ועתה ציוס אנו כריכין להפרידן מן הקדושה וסלא יתאחזו צה ציוס כמו שנאחזו צה כלילה וכל זה נעשה על ידי תיקון המעשה כנ"ל כמ"ס צע"ה (נוסח הפע"ח).

¹²³¹ בקומו ממטותו (נוסף בפע"ח).

¹²³² מבחי' החיצוניות (נוסף בפע"ח).

¹²³³ ונפרדים מהם בבחי' החיצוניות" נמחק בפע"ח.

¹²³⁴ דכרוס אבי"ע (נוסף בפע"ח).

¹²³⁵ עי' ע"ח שער מז פרק ד: והבריאה חציו טוב וחציו רע, אבל אינן מתערבין יחד. וביצירה חציו טוב וחציו רע והם מעורבים יחד. והעשיה רובו רע ומעוטו טוב ומעורבים יחד. אמנם בשער מח פרק ג איתא שהם מעורבים, ועי' דע"ה ח"ב ט ע"ד, תערובות הרע בטוב אשר בבריאה ויצירה וכן ערך כמות הרע אשר בעולם הבריאה היא תלוי במעשה האדם, ומש"כ כאן כי בהבריאה ט"ר מעורבים ר"ל כי שם אפשר להם להתערב על ידי מעשה בני אדם וכ"ש בו' ראשונות דיצירה משא"כ באצילות וכן בעולם העשיה שם הוה לעולם עד התיקון האחרון הרע מרובה וגובר על הטוב ומעורב שם. ולבדוק אם זה בלבושים שלו, או אפילו בכלים ופנימיותו.

¹²³⁶ עי' ע"ח פ"ח י: יטול ידיו בחיצוניות שהוא גוף אדם, ויפנה הוא הפנימית שהוא המעיין ואצטומכא, שהם מכלל האיברים הפנימים כנ"ל. וגם נזכר בפ' (גמור) כי גוף האדם והבשר הוא החיצוניות והמוחין הוא הפנימים. ובמ"א כי המוחין הם הפנימים שיוצאין מהם ה' (קולות וכן מן) [אורות ומן] הלב. אך האכילה ושתייה הוא לאיברים החיצונים.

¹²³⁷ עי' עיונים אות סה.

¹²³⁸ נמחק בפע"ח.

¹²³⁹ עי' לעיל ז ע"ב ד"ה גם טלית.

שְׁעָה"כ

העשיה, אשר הוא בתוך הגוף ממש, בסוד יפנה כנ"ל, לפי שאין אחיזת הקליפה ביצירה כמו בעשיה¹²⁴⁰. ואח"כ ע"י ב' ברכותיהם נתקן אור המקיף שלהם.

והנה בהיותנו בעולם העשיה, לא נתקנו רק ג' תחתונות אשר שם, אבל עתה שנתקנו ג' אחרונות דיצירה, ממילא נתקנו כל הי"ס¹²⁴¹ שבעשיה אשר הם למטה מג' תחתונות דיצירה. אמנם לא נתקנו רק בבחי' היצוניותם בלבד. נמצא כי עתה¹²⁴² נתקנו ג' אחרונות דיצירה בבחי' פנימיות וחיצוניות, וז' עליונות דעשיה בבחינת היצוניות בלבד, וג"ת דעשיה בבחי' פנימיות וחיצוניות.

ואח"כ ע"י התפילה של יד, נתקנים ג' תחתונות דבריאה, וע"י הברכה נתקן אור המקיף שלהם, וזה בבחי' החיצוניות לבד, כי לבחי' הפנימיות שלהם, אין צורך לעשות תיקון אחר, ע"ד הנז' ביצירה ועשיה. והטעם הוא, שאין הקלי' נאחזות בפנימיות הבריאה רק בחיצוניותה, ומכל שכן בעולם האצילות. וכונדע אצלנו, שבבריאה אין רע וטוב מעורבים והבן זה היטב¹²⁴³.

והנה עתה אשר נתקנו ג' אחרונות דבריאה, מכ"ש שנתקנו החיצוניות בלבד של הז' עליונות דיצירה, אשר הם למטה מג"ת דבריאה, וגם נתקנו הפנימיות דז' עליונות דעשיה¹²⁴⁴.

אח"כ ע"י תפילין של ראש, נתקנין ג' אחרונות דאצילות בבחי' היצוניותם¹²⁴⁵, אלא שהוא בסוד אור פנימי שלהם בלבד, ואין התפילין של ראש צריכה לברך עליה, לפי שאור מקיף שלהם נעשה מאליו, ואינו נעשה על ידינו. אך סברת חכמי אשכנז המברכים גם על התפילין של ראש, לפי שהם סוברים שגם אור המקיף שלהם, אעפ"י שהוא באצילות, הנה הוא נעשה על ידינו¹²⁴⁶.

והנה פנימיות עולם האצילות אין צורך לתקנו כנ"ל, כי אפי' בפנימיות עולם הבריאה אין הקלי' נאחזות אלא בחיצוניות בלבד. והנה עתה אחר אשר נתקנו ג' התחתונות דאצילות בסוד היצוניותם, מכ"ש שנתקנו גם היצוניות דז' עליונות דבריאה אשר למטה מהם, וגם נתקן הפנימיות דז' עליונות דיצירה. ונמצא כי כבר נתקנו כל הי"ס דעשיה בבחי' היצוניות ופנימיות, באור פנימי ואור מקיף, וכל הי"ס דיצירה ע"ד הנז' היצוניות ופנימיות, באור פנימי ואור מקיף. אבל הי"ס דבריאה בבחי' היצוניות לבד באור פנימי ואור מקיף, אבל בבחי' הפנימיות, אין צורך לתקנו כנ"ל. והג' תחתונות דאצילות בבחי' היצוניותם לבד, ובסוד אור פנימי לבד, אבל אור מקיף שלהם, וגם כל בחי' הפנימיות שלהם דאור פנימי ואור מקיף, הוא נעשה מאליו, ואין צורך לתקנו. ומכ"ש הז' ראשונות דאצילות, שלא הוצרך בהם שום תיקון לשום בחי' מהם כלל ועיקר, והרי נתבאר כל בחינות המעשה.

- מאיר הכוונה -

¹²⁴⁰ ע"י לעיל הערה 1235.

¹²⁴¹ "כל הי"ס" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ז' עליונות".

¹²⁴² ע"י מעשים שצ"ל"ה (נוסף צפע"ח).

¹²⁴³ ע"י לעיל הערה 1235.

¹²⁴⁴ וכבר היו מתוקנות חילוניות ז' ראשונות דעשיה ופנימיות וחילוניות ג"ת דעשיה ופנימיות וחילוניות ג"ת דיצירה (נוסף צפע"ח).

¹²⁴⁵ כי הפנימיות א"ל תיקון כלל כי אפילו בפנימיות הבריאה לא יש אחיזה לקליפות (נוסף צפע"ח).

¹²⁴⁶ "הנה הוא נעשה על ידינו" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "כריך לדרך עליהם על התפלה ש"ר להמשך א"מ על ידינו ויש בדינו כח להמשך".

¹²⁴⁷ ע"י לעיל י"ב ע"א ד"ה הנה בתחילה.

שְׁעָה"כ

ועתה נבאר בחי' הדיבור¹²⁴⁸ כנ"ל בשם הזוהר ויקהל (דף רא ע"א¹²⁴⁹) ופ' במדבר (דף קב ע"ב¹²⁵⁰). והנה עד עתה, ע"י המעשה נתקנו העולמות במקומן, ונסתלקו מהם הקלי', כדי שאח"כ ע"י הדיבור של התפלה נוכל להעלות עולם בעולם¹²⁵¹ ולקשרם ולהעלותם יחד-1252.

ונתחיל לבאר סדר עלייתם. הנה ע"י ה"ח ברכות דשחרית מברכת ענ"י עד פרשת התמיד¹²⁵³1254, אנו מורידים שפע גדול והארה גדולה אל הג' ראשונות דעשיה, כדי שהחיצוניות¹²⁵⁵ שלהם יזדכך ויחזור להיות בבחינת פנימיות¹²⁵⁶, כנודע לעיל כי בכל עולם יש ב', חיצוניות העולמות ופנימיות העולמות, שהוא הנשמות אשר בהם. וע"י אלו הברכות דפנימיות מתברך חיצוניות, ומקבל הארה גדולה, וחוזרין בערך פנימיות.

אח"כ ע"י פרשת קרבן התמיד, אנו מעלים פנימיות ג"ר דעשיה למעלה, ונעשין בחי' חיצוניות בלבד אל ג"ת דיצירה, וז"ס קרבן התמיד שהוא לקרב התחתון בעליון ולהעלותו עד שם למעלה. ונמצא כי ע"י קרבן התמיד עולים (יב ע"ד) פנימיות ג"ר דעשיה, ונעשים חיצוניות אל¹²⁵⁷ ג' תחתונות דיצירה, ואז הפנימיות של שלשה התחתונות דיצירה מתעלה גם הוא יותר למעלה, ונשאר חיצוניותם בסוד פנימיות. ופנימיות ג"ר דעשיה נעשה להם בחינת חיצוניות¹²⁵⁸, ופנימיות ג"ת דיצירה עלו ונעשו חיצוניות לשלשה¹²⁵⁹ אמצעיות דיצירה, וחיצוניות שלשה אמצעיות דיצירה נעשים פנימיות להם, ופנימיות שלשה אמצעיות דיצירה עולים ונעשים חיצוניות אל שלשה ראשונות דיצירה, וחיצוניות שלשה ראשונות דיצירה נעשין בחינת פנימיות להם כנז', ופנימיות שלשה ראשונות דיצירה עולים ונעשים חיצוניות אל המלכות¹²⁶⁰ דבריאה. וחיצוניות מלכות דבריאה נעשים פנימיות להם, ופנימיות מלכות דבריאה עולה ונעשה חיצוניות אל¹²⁶¹ הג"ת דבריאה, והחיצוניות ג' תחתונות דבריאה נעשה פנימיות להם, ופנימיות ג' תחתונות

- מאיר הכוונה -

¹²⁴⁸ איכות התיקונים הנה הם בג' בחי': א', הוא במקומן עצמן להסיר ולהרחיק אחיזת ויניקת החיצונים. ב', הוא כי ניתוסף להם אור וקדושה מלמעלה, ונכלל כל תחתון בהעליון שעליו, כי נכלל כל גוף בהנשמה שבו, ושולט ומאיר בו אור הנשמה שבו, וכן נכלל התחתון עם העליון ומאיר בו אור העליון, והוא תיקון הכלילות שנכלל כל תחתון בהעליון שעליו, ע' כ"ז שעה"כ (דף יב) ופע"ח (שער התפילה). ג', הוא כי נמשך אור גדול מלמעלה למעלה, ונמשך מכל עליון להתחתון עד שמתחלף התחתון ועולה למדרגת העליון שעליו, וזה ענין עליית הפרצופים והעולמות הנזכר בכל דרושי האריז"ל. אמנם התיקון הזה הנה הוא רק להנר"ן ולא להכלים, ואין הכוונה שיוצאים הנר"ן מהכלים ועולים למעלה ח"ו, כי זה אינו תיקון כלל אלא אדרבה כי הוא חסרון וקלקול גדול, כי הוא כעין מיתה ח"ו, ולא נעשה זה אלא בעת הקלקול והפגם רח"ל (כללים ח"א לו ע"ג).

¹²⁴⁹ עי' לעיל הערה 1191.

¹²⁵⁰ עי' לשונו הובא בעיונים אות ה.

¹²⁵¹ כל אחד ואחד צעולס שלמעלה ממנו (נוסף צפע"ח).

¹²⁵² עי' לעיל הערה 1168.

¹²⁵³ "פרשת התמיד" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "צרוך שאמר". ועי' לקמן ד"ה ונמלא עתה, ועי' הערה 1281.

¹²⁵⁴ עי' לקמן הערה 1320.

¹²⁵⁵ שהפנימיות (לש"י על הפע"ח).

¹²⁵⁶ ממש (נוסף צפע"ח).

¹²⁵⁷ חיכוניות (נוסף צפע"ח).

¹²⁵⁸ עי' לעיל הערה 1168.

¹²⁵⁹ לחיכויות ג' (פע"ח).

¹²⁶⁰ חיכוניות דמלכות (פע"ח).

¹²⁶¹ חיכוניות (נוסף צפע"ח).

שְׁעָה"כ

דבר־יאה עולים ונעשים היצוניות אל¹²⁶² הג' אמצעות דבר־יאה, והיצוניות ג' אמצעות דבר־יאה נעשים פנימיות אליהם.

וכעד"ז עולים כסדר המדרגות הנז', עד שנמצא כי פנימיות ג"ר דבר־יאה עולים ונעשים היצוניות אל המלכות, נוקבא דז"א דאצילות, והיצוניות מלכות נוקבא דז"א דאצילות, נעשית פנימיות אליהם. ופנימיות מלכות דנוקבא דז"א דאצילות עולה ונעשה היצוניות אל¹²⁶³ ג"ת דילה שהם נה"י שבה, והיצוניות נה"י שבה נעשין פנימיות אליהם. וכעד"ז עולים כסדר המדרגות, עד שנמצא כי פנימיות ג"ר דילה עולים ונעשים היצוניות אל¹²⁶⁴ המלכות דז"א דאצילות, והיצוניות מלכות דז"א נעשים פנימיות אליהם, ופנימיות מלכות דז"א עולה ונעשה היצוניות אל¹²⁶⁵ ג' תחתונות דז"א, והיצוניות ג' תחתונות דז"א נעשים פנימיות אליה. וכעד"ז עולים כסדר המדרגות, עד שנמצא כי פנימיות ג"ר דז"א עולים ונעשים היצוניות אל¹²⁶⁶ מלכות דאז"א, והיצוניות מלכות דאז"א נעשים פנימיות אליהם.

וכעד"ז עולים כסדר המדרגות עד עתיק יומין דאצילות¹²⁶⁷¹²⁶⁸, ובוה ית' לך מ"ש בזוהר פ' צו (דף כו ע"ב¹²⁶⁹) ובסוף פ' פקודי (רסח ע"ב¹²⁷⁰) כי רעותא דקרבינן סלקא עד א"ס¹²⁷¹ לעילא לעילא. פירוש, כי ע"י קרבנות עולים העולמות ומתקשרים זה בזה, מדרגה למעלה ממדרגה עד א"ס. ובוה יתבאר לך מש"ל, כי העולמות הנקרא היצוניות אינם עולים כלל, אמנם נשארים במקומם וחוזרים להיות בחינת פנימיות¹²⁷². ועתה צריך לתת טעם אל הנ"ל, איך המלכות דבר־יאה נעשית היצוניותה בחינת פנימיות אל ג"ר דיצירה, כי היא א' והם ג', וכן איך פנימיותה עולה ונעשית היצוניות אל כל ג"ת שלמעלה ממנה. וכעד"ז תפול קושיא זו במלכות דנוקבא דאצילות ודז"א דאצילות כו' עד רום המעלות.

- מאיר הכוונה -

¹²⁶² חילוניות (נוסף בפע"ח).

¹²⁶³ חילוניות (נוסף בפע"ח).

¹²⁶⁴ חילוניות (נוסף בפע"ח).

¹²⁶⁵ חילוניות (נוסף בפע"ח).

¹²⁶⁶ חילוניות (נוסף בפע"ח).

¹²⁶⁷ יותר למעלה עד א"ס (נוסף בפע"ח).

¹²⁶⁸ עי' ע"ח שער ט"ל פרק ז: ואנו בעונותינו לא נמסר לנו תשלום ענין זה אצלינו. עי' ליקוטי נוסחאות, וכן הוא בסידור, שהרי מתקנים עד ע"ב ס"ג דא"ק.
¹²⁶⁹ עי' עיונים אות קלח.

¹²⁷⁰ ז"ל: חביתין וכל שאר מנחות לאתערא רוחא דקודשא ברעותא דכהנא ושירתא דליוא וצלותא דישראל ובהוא תננא ושמנא וקמחא דסליק מתרוון ומסתפקי כל שאר מארי דדינין דלא יכלי לשלטה בהוא דינא דאתמסר לון וכלא בזמנא חדא תא חזי כלא אתעביד ברזא דמהימנותא לאסתפקא דא בדא ולאסתלקא לעילא מאן דאצטרך עד אין סוף.

תרגום: חביתים וכל שאר המנחות לעורר רוח הקודש ברצון הכהן ושירת הלויים ותפלת ישראל ובאותו הענין והשמן והקמח שעולים נרוים ונהנים כל שאר בעלי הדין שלא יוכלו לשלט באותו דין שנמסר להם והכל בפעם אחת בא וראה הכל נעשה בסוד האמונה להנות זה בזה ולעלות למעלה מי שצריך עד אין סוף.

¹²⁷¹ עי' גר"א בספד"צ ד ע"ד: כל הבידורים של הסיגים בסוד מ"נ סלקין במ"ס, וכמ"ש בתיקוני זוהר חדש (דף עו ע"ב (יא ע"ב)) דהאי אבנא דילך סלקא לאתר דאתמר ביה, במופלא ממך אל תדרוש ובמכוסה ממך אל תחקור, ואיהי שמא דכתר עילאה דאיהי חכמה קדומה כו', והוא מ"ס, כו', ואמר שם (זהר פקודי רלט ע"א) אתדבקותא דרעותא כו' עד היכן איהו סלקא, א"ל הא אוקימנא עד א"ס כו' בהוא א"ס כל אלן בוצינין ונהורין תליין לאתקיימא בהו כו', ע"כ, ועיי"ש אריכות במאיר הספרא. ועי' תיקו"ז עו ע"ב: כתר עלאה שריא ברישא דבר נש דתמן מחשבה סתימאה וכמה דמחשבה איהי סתימא כך איהו סתים אין סוף אתקרי מלגאו כתר עלאה מלבר.
¹²⁷² עי' לעיל הערה 1168.

שְׁעָה"כ

אבל סוד הענין הוא במה שהודעתך, כי שיעור קומת המלכות היא לעולם בסוד¹²⁷³ נה"י, כי הם שלשה עדרים צאן רובצים עליה¹²⁷⁴, וה"ם¹²⁷⁵ שלשה קוים אשר מהם נעשית המלכות. ולסיבה זו יש יכולת בהיצוניות המלכות להתלבש בתוך הפנימיות של ג"ר שלמטה ממנה, ויש יכולת בפנימיותה להלביש את היצוניות הג"ת שלמעלה ממנה.

ונמצא עתה, כי יש ב' מיני שינויים מעולם העשיה אל שאר העולמות: השינוי הא', הוא כי פנימיות ג"ר דעשיה נעשית היצוניות אל ג"ת¹²⁷⁶ דיצירה, אבל הג"ר דיצירה אינם מלבישין אלא אל¹²⁷⁷ המלכות דבריאה בלבד ולא לג"ת דבריאה. וכן בג"ר דבריאה כו', וכן בשאר עולמות העליונים כולם. וטעם הדבר הוא, לפי שסדר הקרבנות עד ב"ש, הכל הוא בתיקון עולם העשיה בלבד. והנה עולם העשיה ה"ם המלכות כנודע¹²⁷⁸ (עגו"י ה), ולכן כיון שאנחנו עתה בתיקון עולם העשיה, לכן נשלם כל תיקון עולם העשיה לגמרי, ויכולים לעלות עד מקום הראוים להם, שהוא בשלשה אחרונות, שהם נה"י דיצירה. אבל העולמות שלמעלה מן העשיה, אין עתה זמן תיקונם, כי כברוך שאמר, הוא זמן תיקון היצירה, וביוצר אור הוא זמן תיקון הבריאה כנ"ל כו'. ואף אם תראה עתה כי גם עולמות העליונים נתעלו ממדרגתם כנ"ל, אינו אלא לצורך העשיה עצמה, לתת מקום פנוי אל ג"ר דעשיה שיעלו ביצירה, ולסיבתה הוכרחו כל העולמות להתעלות מדרגה אחר מדרגה על צד ההכרח, אף ע"פ שאין עתה זמן עלייתם מצד עצמן. ולכן הלואי שהעולמות העליונים יתקנו עתה אע"פ שאינו זמנם בבחי' חלק העשיה שבכל עולם מהם, שהוא מלכות שלהם, ויתקן ע"י תיקון עולם העשיה התחתון, שהוא מן הסוג שלהם¹²⁷⁹. ולכן אין כח בג"ר דיצירה לעלות אלא עד המלכות דבריאה בלבד, אשר היא לבדה נתקנה ע"י תיקון עולם העשיה התחתון, כי גם היא בחי' עשיה שבבריאה¹²⁸⁰, אבל למעלה מזה אי אפשר להם לעלות.

ואמנם כשיהיה זמן תיקונם, אזי יהיו גם הם דומים אל תיקון העשיה, והוא כי בתיקון ברוך שאמר, שהוא תיקון היצירה, יכלו ג"ר שבה לעלות עד שלשה אחרונות דבריאה ממש, וכן בתיקון יוצר אור, שהוא תיקון הבריאה, יוכלו ג"ר שבה לעלות עד ג"ת דאצילות, ויג ע"א) וכן בתפלת י"ח, שהוא תיקון עולם האצילות יהיה ג"כ ע"ד הנו'. ונלע"ד חיים ששמעתי ממורי ז"ל, כי עד ברוך שאמר עלה הפנימיות דג"ר דעשיה והלביש לחיצוניות ג' אחרונות דיצירה¹²⁸¹. אבל אחר ב"ש, נתקן היצירה ע"ד הנו', כי ג"ר שבה עולה פנימיות¹²⁸², ומלביש לחיצוניות ג"ת דבריאה, ואז ממילא ניתוסף תיקון והארה בעשיה. והוא כי עלה גם החיצוניות דג"ר דעשיה ונתחברו עם¹²⁸³ הפנימיות שלהם שעלה בתחילה ביצירה כנ"ל. ונמצא עתה כי ג"ר דעשיה, היצוניותם ופנימיותם, הם עומדים עתה

- מאיר הכוונה -

¹²⁷³ עומדת אחורי (פע"ח).

¹²⁷⁴ עי' עיונים אות קלט. ועי' לקמן כא ע"ג ד"ה וזה טעם.

¹²⁷⁵ שהם צחי' (פע"ח).

¹²⁷⁶ לחיצוניות (נוסף צפע"ח).

¹²⁷⁷ חיצוניות (נוסף צפע"ח).

¹²⁷⁸ והנה עולם העשיה ה"ם המלכות כנודע" נמחק צפע"ח.

¹²⁷⁹ "צבחי' חלק העשיה שבכל עולם מהם, שהוא מלכות שלהם, ויתקן ע"י תיקון עולם העשיה התחתון, שהוא מן הסוג שלהם" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "הלוואי שעתה על ידי תיקון עולם העשיה יהיה זהם כח לעלות ג"ר שלהם במקום מלכות לצדו של עולם שלמעלה מהם".

¹²⁸⁰ "כי גם היא צחי' עשיה שבבריאה" נמחק צפע"ח.

¹²⁸¹ היינו שזה מתחיל בפרשת התמיד (לעיל סוף יב ע"ג) ונגמר עד ברוך שאמר (ש"ש).

¹²⁸² פי' פנימיות ג"ר עולה { }.

¹²⁸³ "ונתחברו עם" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ציליכה והלבישו את".

שְׁעָה"כ

במקום ג' אחרונות דיצירה. וחיצוניות ופנימיות ג' אחרונות דיצירה¹²⁸⁴, במקום ג' אמצעיות דיצירה כו'. וכן ביוצר אור¹²⁸⁵, נתקן ממילא גם עולם היצירה ע"ד הנז', וכן בעמידה נתקן ממילא גם עולם הבריאה ע"ד הנז'.

עוד יש שינוי שני מעולם העשיה אל שאר העולמות, והוא כי בשאר העולמות כאשר עולים ג"ר דיצירה בג"ת דבריאה, או עדי"ו בשאר העולמות, הנה הם עולים ג"ר בד' תחתונות דכל עולם, כי המלכות דבריאה נכללת בג"ת שהם נה"י דבריאה, ואז באלו הארבעה תחתונות דבריאה, עולים הג"ר דיצירה ונכללים בהם. אבל בעשיה אינו כן, אמנם בעשיה, הג"ר עולים בג"ת שהם נה"י בלבד דיצירה, אבל המלכות דיצירה היא נשארת למטה בז"ת דעשיה¹²⁸⁶ לעולם וכמשי"ת בע"ה. וטעם הדבר הוא, לפי שכל בחינת המלכות הוא בחינת עשיה¹²⁸⁷ כנודע, ולכן צריך שהמלכות דיצירה הדבוקה עם¹²⁸⁸ העשיה, שתהא ממש למטה במקום העשיה עצמה ולא בעולם היצירה, ולכן מתקשרת עם הז"ת שבעשיה, ועומדת בעולם העשיה, ואינה נקשרת עם ג"ר דעשיה, לפי שכבר עלו ביצירה.

ונהזור עתה לעולם העשיה¹²⁸⁹ שער עתה נתעסקנו בענין פנימיות ג"ר שבה, איך עלו אל היצירה כנ"ל, ואיך כל שאר העולמות נתעלו ממקומן בסדר מדרגתם, ועתה נבאר שארית עולם העשיה. כי הנה עתה חסרים ממנה פנימיות ג"ר שבה, וצריך עתה להשלים חסרונו ולהביאו ממקום אחר¹²⁹⁰, והלא הוא אותה החיות אשר בתוך הקלי', והיא בחינת הקדושה המחיי' הקליפה, וה"ס י"א סמני הקטורת, ולכן תיכף אחר פרישת התמיד, אנו אומרים סדר פטום הקטרת קודם פסוק (מלאכי ג' ד) וערבה לה' מנחת כו', ולא כאותם הנוהגים לאומרו קודם פרישת התמיד, וטעות הוא בידם¹²⁹¹.

¹²⁹²וע"י פטום הקטרת הוזה שאנו אומרים, גורמים לסלק חיות הקדושה אשר בתוך הקלי' העשיה שהם י"א יריעות עזים, ואנו מסלקים אותם ע"י סמני י"א קטרת¹²⁹³. ובתפלת ר"ה יתבאר לך ענין אלו י"א סמני הקטרת¹²⁹⁴. גם בפ' תרומה (דף קסד ע"ב¹²⁹⁵) ביארנוהו

- מאיר הכוונה -

¹²⁸⁴ יעלו (נוסף בפע"ח).

¹²⁸⁵ שהוא תיקון הבריאה (נוסף בפע"ח).

¹²⁸⁶ "בז"ת דעשיה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "צעשיה עלמה".

¹²⁸⁷ "שכל בחי' המלכות הוא בחי' עשיה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שכל בחינת עולם העשיה היא בחי' מלכות".

¹²⁸⁸ "הדבוקה עם" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "הסמוכה אל".

¹²⁸⁹ איך נתקנת (נוסף בפע"ח).

¹²⁹⁰ כדי שנוכל להשלים כל חלקי העשיה כריך להעלות צעשיה קדושה אחרת כדי להשלים החסרון הנ"ל כמ"ש צע"ה (נוסף בפע"ח).

¹²⁹¹ "ולא כאותם הנוהגים לאומרו קודם פרישת התמיד, וטעות הוא בידם" נמחק בפע"ח.

¹²⁹² שער עולם העשיה ד'.

¹²⁹³ עי' עיונים אות קמ.

¹²⁹⁴ עי' לקמן צו ע"ג: וכבר נתבאר אצלנו שזהו סוד הנסירה ואינה נעשית אלא ע"י השינה והדורמיטא שהיא א' מס' במיתה לכן אנו אומרים שזכירה תהיה לחיים ולא למיתה גם נתבאר אצלנו כי למענך אלקים חיים הוא בנה"י דז"א ונודע כי הם שיעור קומת הנוקבא וזהו למענך כי נסירת הנה"י היא למענך כי שם הוא קומתך והנה הם י"א תיבות בסדר הזה והם כנגד עשר אחוריים שצריך לנסר ועוד בחי' אחרת שהיא חיות לכולם שעמה הם י"א ע"ד מ"ש בי"א סמני הקטורת הנאחזים בי"א אחוריים שלו.

¹²⁹⁵ עי' עיונים אות קמא.

פְּעָה"כ

בסוד עשתי עשרה יריעות וע"ש, ומשם יתבאר לך כי י"א סמני הקטרת הם הי"ם דעשיה¹²⁹⁶.

¹²⁹⁷ והנה יש י"ם דקליפה, ועוד כח א' קדוש המחיה אותם, הרי הם י"א. וע"י אלו הי"א סמנים, שהם הי"ם דעשיה¹²⁹⁸ ועוד אותה נקודה קדושה העליונה המחיה את כולם, ואז ע"י כך נדחין הקלי', ואנו¹²⁹⁹ מסלקים משם אותה הנקודה אשר היתה מחיה אותם, ואח"כ אנו ממתין את העשר קליפות, ולכן כיון שהקדושה והחיות שבהם מסתלק מהם¹³⁰⁰, אז נשארים הם מתים, וז"ס למה הקטרת מכפר על הנגף ומבטלה, כמ"ש (במדבר יז יב) ויתן את הקטרת וכפר על העם. והטעם, שהקטרת ממית מלאך המות, ועי"כ אין בו כח להמית¹³⁰¹. והנה ע"י הקטרת נסתלק החיות והקדושה מתוך הקלי', ועתה צריך לתקן מקום בעשיה, לחבר שם החיות הזה שיהול שם¹³⁰².¹³⁰³

¹³⁰⁴ ולהבין זה צריך שנתחיל לבאר מראש העשיה, הנה נת"ל כי המלכות דיצירה נשארה למטה בעשיה, והנה נחלקת לב' בחינות, והם הפנימיות והחיצוניות. והנה אנו מעלים את היצוניות ג"ר דעשיה אשר נשארו למטה בעשיה כנז', ובהם אנו מלבישים את פנימיות מלכות דיצירה אשר ירדה בעולם העשיה, ונשארה החיצונית של מלכות דיצירה וחזרה לבחי' פנימיות. ואז עולים פנימיות ג' אמצעיות דעשיה ומלבישים היצוניות המלכות דיצירה ונעשית היצוניות אליה, והיא נעשית בבחינה פנימיות אליהם. והנה להיות כי שתי

- מאיר הכוונה -

¹²⁹⁶ הי"ם דעשיה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא י" פנימים ואחד עשר הוא האור המקיף עליהם".

¹²⁹⁷ ותחלה שמעתי ממורי זלה"ה ענין זה (נוסף בפע"ח)

¹²⁹⁸ עי' ע"ח שער מ"ד ומ"ן ג: ואין לך שום נברא בעולמות כולם [שאינו] (שאינו בהם) מן בירור המלכים הנ"ל, והכל נכלל בהן. ומכל הבחי' הנ"ל יש בקלי' מן מיתת המלכים. והנה מן כל הבחי' הנ"ל הם נבררין ויוצאין מתוך הקלי', ואמנם היותר מעולה שבהם הובררה באצילות, והגרוע ממנו הובררו בבריאה, והגרוע ממנו ביצירה, והגרוע ממנו בעשיה. ובעשיה עצמה יש ד' בחי' הנ"ל, כי המובחר שבו הוא האדם, והגרוע ממנו הוא בעל חי, והגרוע ממנו הוא הצומח, והגרוע ממנו הוא הדומם. והגרוע מכולם הוא הנקרא (זהר בראשית סב ע"ב וקט ע"ב) זוהמא דהתוכא דדהבא, וזה לא הועיל כלום, ונקרא קלי', כי לא יוכלו להתברר, והם דינין קשים וחזקים עד מאד, שהם הקלי' ממש. והנה מוכרח הוא שיש בתוך אלו הקליפות קצת ניצוצי קדושה קטנים עד מאד, שהם בחי' י"א סמני קטורת כמ"ש במקומו (שער המלכים פרק י). נמצא כי מכל אלו הבחי' הנ"ל יש בקלי', וצריך האדם במעשיו לתקנם ולבררם ולהעלותן ממדרגה למדרגה. וכאשר יושלמו להתברר כל אלו הי"א סמני הקטורת, אז (ישעיה כה ח) בלע המות לנצח כנזכר בדרוש א'. ועי' שער מ פרק ח: הי"א סמני קטורת הנקרא קליפת נוגה הנטהרת בעלייתה, כי הם היצוניות לחיצוניות, מלכות דעשיה.

ועי' שער הקלי' פרק א: כאשר עולין זו"ן למעלה עד (עולם אצילות ומתחברים עם) או"א שהם י"ה, אז מסתלקין ועולין גם כן למעלה י"א סמני הקטורת, שהם חיות הקלי' (ורוחניותם) אשר נמשכו מן ר"ה, ואז הקלי' מתבטלים ואז השם עליון נעשה שלם. ועי' עוד בשער הקלי' נוגה ג.

¹²⁹⁹ ואז ע"י כך נדחין הקלי', ואנו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא וכשאלנו.

¹³⁰⁰ ואח"כ אנו ממתין את העשר קליפות, ולכן כיון שהקדושה והחיות שבהם מסתלק מהם" נמחק בפע"ח.

¹³⁰¹ ולכן אנו אומרים אותו קודם כל תפלה בשחרית ובמנחה אך בערבית שהוא לילה אין בנו כח (נוסף בפע"ח).

¹³⁰² עי' לקמן ע"ג ד"ה ובענין פטום.

¹³⁰³ ופ"א שמעתי ממורי זלה"ה כי אלו י"א סמני הקטורת הם עשר ניצוצי הקדושה של אור פנימי המחיה את הקליפות ויש ניצוץ א' שהוא אור המקיף ונודע כי א"מ כיון שמקיף מבחוץ אינו נחלק לעשר ונקרא אחד ונמצא כי זה המקיף עם י' דא"פ הם י"א סמני הקטורת (פע"ח).

¹³⁰⁴ פע"ח עולם העשיה ה'.

פעה"כ

בחינות אלו, שהם חיצוניות ג"ר ופנימיות ג' אמצעיות, כל אלו הם עשי, והם נעשים חיצוניות לחיצוניות ופנימיות מלכות דיצירה, ונמצא כי העשיה חזרה להיות יצירה.

¹³⁰⁵ ולכן צ"ל תיקון שם בן מ"ב ¹³⁰⁶ הרמוז באנא בכח גדולת כו' כנודע, והוא בעולם היצירה, ועל ידו אנו מעלים אותה ¹³⁰⁷, אע"פ שכל זה הוא בעולם העשיה, אשר שם ירדה מלכות דיצירה כנ"ל. וז"ס מה שתקנו לומר אחר פטום הקמורת אנא בכח כו', שהוא מ"ב אשר ביצירה, ועל ידו יש יכולת בעשיה לחזור לבחינת יצירה, ולהלביש כנז' ¹³⁰⁸.

הנה בכל יום ויום תכוין להעלותם ע"י כל הז' שמות הכלולים בשם מ"ב, אמנם ויג ע"ב} בהיותך ביום א', תכוין שאז גובר שם של אבגית"ן על כולם ¹³⁰⁹, ובו נכללים כולם. וביום ב' נכללים כולם בשם קרע שט"ן, וכעד"ו בשאר הימים, עד שנמצא שביום השבת גובר שם של שקוצי"ת, ובו נכללים כולם.

וכבר נת' אצלינו בענין שם בן מ"ב אשר אומרים בעת השכיבה על המטה (לקמן נה ע"ב), כמו שאמר הכתוב (ישעיה ו ב) בשתים יכסה פניו כו' כנז' שם. וכן עתה תכוין כוונה ההיא להעלות הפנימיות ¹³¹⁰ בשתי אותיות הראשונות של השם הגובר כפי יומו כנז' ¹³¹¹, ובשני אותיות האמצעיות תכוין לכסות רגלי העולים ¹³¹², ובשני אותיות האחרונות תכוין שבהם מעופפים ועולים ¹³¹³. ואח"כ תאמר בשכמל"ו בלחש.

- מאיר הכוונה -

¹³⁰⁵ פע"ח עולם העשיה ה.

¹³⁰⁶ עי' עיונים אות קמב.

¹³⁰⁷ עי' תיקון קיט ע"ב: ואית שם בן מ"ב בצורת חותמא דשעוה נכתב ואית שם מ"ב בצירור דיוקנא דמלכא חקיק על חותמא ואית שם מ"ב דאיהו דיוקניה ממש שם מ"ב דאיהו דיוקניה איהו יהו"ה יו"ד ה"א ו"א"ו ה"א יו"ד ו"א"ו דל"ת ה"א אל"ף ו"א"ו אל"ף ו"א"ו ה"א אל"ף שם מ"ב דאיהו חותמא איהו אה"ה אשר אה"ה ציור מ"ב בשעוה דא אבגית"ן.

ז"ל בהגר"א: ודיוקניה הוא באצילות וחותמא בבריאה ובשעוה הוא ביצירה וכמש"ל בהקדמה והן הכנפים ג' ידן דמ"ב יד הגדולה יד החזקה יד רמה (שמות יד ח) אבל בעשיה לית כנפים דג' מ"ב הוא להעלות ג' עלמין בל"ע ושם מ"ב דאיהו חותמא הוא המרגלא ודיוקני' הוא בשמא מפרש אדם הגדול נגד חכמה ואה"ה חותמא בינה ושם מ"ב דהוא בשעוה לבושא דז' היות בז"ת כנ"ל עי' ע"ח שער מו פרק ז: ענין שם מ"ב שיש בכל עולם מן ג' עולמות אצילות בריאה יצירה משא"כ בעולם עשיה כנזכר בכת"י בחסרון התקונים. והנה אלו הם: שם מ"ב דאצילות הוא ד' אותיות פשוטים דהו"ה, וי' אותיות מילוי אלפ"ן שהם גי' מ"ה, וכ"ח אותיות מילוי דמילוי דאלפ"ן. שם מ"ב דבריאה הם ב' שמות אה"ה יהו, וכן אה"ה אשר אה"ה [עי' לקמן נח ע"א] שהוא גימטריא מ"ב [כל א' מהם]. ושם מ"ב דיצירה הם שם מ"ב הרמוז בר"ת אנא בכח שהוא אבגית"ן כו'. (גם צריך שתדע כי ד' היות הם: א' הו"ה דע"ב דיוד"ן באצילות, והו"ה דס"ג בבריאה, ודמ"ה ביצירה, ודב"ן בעשיה. והנה בכל הו"ה מן הג"ר הנ"ל דאב"י יש בהם סוד מ"ב אתוון כנ"ל, כי ד' אותיות הפשוטים וי' אותיות המילוי, וכ"ח אותיות דמילוי המילוי, הרי מ"ב דהו"ה דע"ב, ודהו"ה דס"ג, ודהו"ה דמ"ה. אבל בהו"ה דב"ן שהוא בעשיה אין בה מ"ב אתוון).

¹³⁰⁸ נוסח דפעה"ח: ואמנס ז' בחי' [אלו] אע"פ שפעקין למטה דעש"ה הגה נעשה עתה לבחי' מלכות ליצירה אע"פ שהיא למטה (הרי) כי מן העשיה חזרו להיות יצירה ממך ולכן לעשות ז' בחי' [אלו] אנו אומרים אנא בכח וכו' שהוא שם מ"ב שהוא בעולם היצירה כנודע להעלות ז' בחי' אלו של העשיה שהם חיצוניות ג"ר ופנימיות ג' אמצעיות שיהיה זבחי' יצירה וילבישו את המלכות ליצירה וכמ"ס לקמן בכוונת אנא בכוח וכו' מה עניינו.}}

¹³⁰⁹ עי' לעיל ג ע"ג ד"ה עוד נרמז.

¹³¹⁰ הפנים (פע"ח).

¹³¹¹ בסוד דשתיים יכסה פניו (נוסף דפעה"ח).

¹³¹² בסוד ובשתיים יכסה רגליו (נוסף דפעה"ח).

¹³¹³ בסוד ובשתיים יעופף (נוסף דפעה"ח).

שְׁעָה"כ

גם תכוין¹³¹⁴ כי המדרגות¹³¹⁵ הנכללים במלכות דיצירה הם ו' מדרגות, שהם היצוניות ג"ר דעשיה בפנימיות המלכות דיצירה, ופנימיות ג' אמצעיות דעשיה בחיצוניות המלכות דיצירה.

ונודע שהמלכות דיצירה ה"ם שם אחרון שבשם מ"ב, שקוצי"ת, ויש בו ו' אותיות, ותכוין כי ע"י ששה שמות¹³¹⁶ דאבגית"ן, קר"ע שט"ן, נג"ד יכ"ש, בט"ר צת"ג, חק"ב מנ"ע, יג"ל פז"ק, אנו מעלים ששה מדרגות הנז' של העשיה אל הששה אותיות שבשם שקוצי"ת שהוא המל' דיצירה, ולכן צריך לכוין ולשלב שם אבגית"ן באות ש' של שקוצי"ת. ושם קרע שט"ן באות ק' של שקוצי"ת. וכן שאר ששה השמות בששה אותיות שקוצי"ת. אח"כ בשאר הסדר¹³¹⁷.

¹³¹⁸ובפרק¹³¹⁹ איזהו מקומן¹³²⁰, אשר כל זה אינו פסוקים של תורה אלא דברי רז"ל לבד, וע"י כל זה אנו מעלים שאר העשיה¹³²¹¹³²². והוא כי עתה עלה פנימיות שלשה אחרונות דעשיה ונעשים בחינת היצוניות ג' אמצעיות דעשיה, והיציוניות ההוא נעשה פנימיות אליהם. ועולה פנימיות מלכות דעשיה ונעשה היצוניות אל היצוניות שלשה אחרונות. ועולה אותו החיות של הקדושה שעלה ע"י י"א סמני הקטרת כנ"ל, ונעשה בחינת היצוניות אל היצוניות מלכות דעשיה. והרי ע"י כך נשלמו י"ם שלימות דעשיה, ע"י בחינת מלכות דיצירה שירדה בעשיה וע"י החיות הזה של קטרת.

ויש עוד הפנימיות דג"ר דעשיה שעלו למעלה ונכללו למעלה ביצירה, אשר הוא סוד זעיר אנפין הנקרא תורה שבכתב, ולכן אנו אומרים עתה גם הברייתא דרבי ישמעאל אומר ב"ג מידות התורה כו', שה"ם העשיה שנעשית י"ג מדרגות כנז', יועלו ליצירה השלשה מהם, וע"י אלו הי"ג מדות התורה שהיא היצירה נדרשת בהם.

¹³²³עוד יש טעם אחר למה שנהגו לומר פרק איזהו מקומן לא זולתו¹³²⁴, מפני שאין שום פרק בכל המשניות בלתי מחלוקת לבד פרק זה¹³²⁵, ונקרא הלכה פסוקה. והנה בעלית העולמות אנו צריכים אל השלום ולא אל המחלוקת, ולכן בחרו פרק זה כנז'.

- מאיר הכוונה -

¹³¹⁴ הכוונה הז' (נוסף בפע"ח).

¹³¹⁵ העולים עתה (נוסף בפע"ח).

¹³¹⁶ הראשונות דקס מ"ב (פע"ח).

¹³¹⁷ ע"י המשך של דברי הפע"ח עיונים אות קמג.

¹³¹⁸ פע"ח שער התפלה ה'.

¹³¹⁹ ואח"כ ע"י שאר הסדר וגם פרק (פע"ח).

¹³²⁰ ע"י זהר סוף ח"א רסו ע"ב: אנת הוא קריבא דקב"ה בצלותא דילך דאיהו קרבנא דקב"ה ושכינתא באיזהו מקומן בצו את בני ישראל וכו' דתקיננו מארי מתניתין קרבנין דצלותא מסטרא דימינא דתמן כהן איש חס"ד ותקיננו זמירות דאינן שיר דלויים אבתרייהו מסטרא דגבור"ה והו"ד דרגא דדוד אתקשר בשמאלא דגבורה ואהרן דדרגא דיליה בהו"ד אתקשר בחס"ד הו"ד (תהלים טז יא) נעימות בימינך נצח.

אתה הוא קרוב של הקב"ה בתפילתך, שהוא קרבן של הקב"ה והשכינה ב"איזהו מקומן", ב"צו את בני ישראל וכו'" שתקנו בעלי המשנה קרבנות של תפילה מצד הימין, ששם כהן איש חסד, ותקיננו זמירות שהם שיר הלויים אחריהם מצד הגבורה. והוד היא מדרגת דוד שנקשר בשמאל של הגבורה. ואהרן שמדרגתו בהוד נקשר בחסד, זהו שכתוב "נעימות בימינך נצח".

¹³²¹ ע"י עיונים אות קעב.

¹³²² אמנם ג"ר שעלו זילירה ממש היה ע"י תורה שכתב שהוא פרקת התמיד כנ"ל (פע"ח).

¹³²³ פע"ח שער עולם העשיה ו.

¹³²⁴ שיש בו ענין הקרבנות מפני שהוא כולל כל מיני הקרבנות (נוסף בפע"ח).

¹³²⁵ ע"י ריטב"א (עבודה זרה דף יט ע"ב): וזה שבררו להם פרק איזהו מקומן יותר משאר הפרקים אומר מורי נר"ו מפני שכולו שנוי בלא שום מחלוקת כלל.

שְׁעָה"כ

והנה לענין ברייתא דר' ישמעאל נלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל שהוא באופן אחר, כי בעולם העשיה עצמה לבדה נשארו י"ג מדרגות זולת הפנימיות של ג"ר שבו שעלו אל היצירה, והוא כי הנה היצוניות המלכות עם י"א סמני הקטורת שנעשו היצוניות אליה¹³²⁶, הרי ספירה א', ופנימיות המלכות עם היצוניות¹³²⁷ נה"י, הרי ג' ספירות אחרות. ופנימיות נה"י עם היצוניות חג"ת, הרי ג' ספ' אחרות. ופנימיות חג"ת עם היצוניות מלכות דיצירה, הרי שלושה ספירות אחרות. והיצוניות כח"ב עם פנימיות מלכות דיצירה, הרי ג"ס אחרות, הרי בין כולם י"ג ספירות שלימות בעשיה לבדה¹³²⁸.

ודע כי כמו שנתבאר בי"ג מידות אלו שה"ס עולם העשיה, שנעשה י"ג מדרגות ע"י עליית ג"ר שבה אל היצירה, וכן עולם היצירה נעשה י"ג על דרך הנו', והם רמוזים בי"ג ברוך שבברוך שאמר. וכן ג"כ בבריאה יש י"ג שבחים שיש בישתבח שמך כו', שיר ושבחה כו' כנ"ל בס' הזוהר¹³²⁹. וכן עד"ז בעולם האצילות עצמו, יש בו י"ג, וה"ס י"ג ברכות אמצעיות של שאלת צרכים שיש בין ג"ר וג' אחרונות דתפלת י"ח¹³³⁰.

¹³³¹ונחזור עתה לבאר קצת פרטים בפ' קרבן התמיד ובפטום הקטרת. ענין (במדבר כח ב) צו את בני כו', את קרבני לחמי כו'. כבר ביארנו כי כל אלו הקרבנות הם¹³³² למטה בעולם העשיה, וכבר ידעת כי עולם העשיה ה"ס שם אל אדני, שהם בנימ' צ"ו, וזהו רמוז באומרו צו את בני ישראל, וכמ"ש בזוהר בפ' צו (כו ע"ב¹³³³) כי הקליפות הנאחזות בעשיה הם קשות וחזקות¹³³⁴ מאד, וצריך לשרפם באש, כי זהו סוד מ"ש חז"ל (בתי מדרשות חלק ב – מדרש רבי עקיבה בן יוסף על אותיות קטנות וטעמיהן) אין צ"ו אלא ע"ו, כמו שאמר הכתוב (הושע ה יא)¹³³⁵ כי הואיל אפרים הלך אחרי הצו¹³³⁶. והטעם לפי שיונקים ונאחזים¹³³⁷ בשם אל אדני שהוא בעשיה.

גם בפ' (במדבר כו ו) עולת תמיד העשויה כו', תכוין במלת עולת אל מה שנת' אצלינו¹³³⁸, כי יש תולעת בקדושה, וה"ס פסוק (ישעיה מא יד) אל תיראי תולעת יעקב,

- מאיר הכוונה -

¹³²⁶ "שנעשו היצוניות אליה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "הלכצו למלכות לעשיה היצוניותה".

¹³²⁷ "עם היצוניות" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "[מלכצו] לחיצוניות".

¹³²⁸ זולת פנימיות כח"ב שעלו בג"ת דיצירה (נוסף בפע"ח).

¹³²⁹ עי' עיונים אות ר.

¹³³⁰ עי' פירוט הי"ג מדות שהתורה נדרשת בהם בפע"ח עיונים אות קמד.

¹³³¹ שער עולם העשיה ג.

¹³³² חנו מתקנים (פע"ח).

¹³³³ עי' עיונים אות קמה.

¹³³⁴ רעות וקשות (פע"ח).

¹³³⁵ היא העולה על מוקדה על המזבח כו' כנזכר בזוהר שם (פע"ח).

¹³³⁶ עי' לשון הפסוק {} (הושע ה יא) עשוק אפרים רצון משפט כי הואיל הלך אחרי צו. ועי' ב"ע (קא ע"א): ובעלמא תניינא הם נ"ז דרגין מארי דיבבא והם ביצירה ששם סוד אל הו"ה גי' נ"ז ובעלמא תליתאה הם צ"ו אלפין מארי דיללה בעולם העשיה גי' א"ל אדני ושם כל הקלי' כמ"ש כי הואיל הלך אחרי צו והם ג"פ אל בג' עולמות ולכן נמשכים מתיקון ראשון שנק' אל כמ"ל. ועי' לש"ו (דע"ה ח"ב מג ע"ב): ובאל הויה שביצירה שמשם נמשך העלמא תליתאה שבהאחוריים דהנוק' המתפשט מהשם אל אדני שבה ומתפשט היא לצ"ו אלפין והנה אותן הצ"ו הם הגבורות היותר קשים ומהם הוא הקליפה היותר הגרוע שהוא עבודה זרה ולכן אמרו סנהדרין נ"ו ב' כי צו הוא עבו"ז שנאמר הואיל הלך אחרי צו.

¹³³⁷ הוא מקדושת העשיה (נוסף בפע"ח).

¹³³⁸ עי' שער מאמרי רשב"י יט ע"ד: שם בדף קל"ט ע"א וז"ל ותולעת שני כתיב שני וכ' שנים דכתיב כי כל ביתה לבוש שנים כו' זה יתבאר לך ממה שיתבאר בפ' אמור ד' ק"נ ע"ב וממה

שְׁעָה"כ

וה"ם שם אבגית"ן, שהוא בני" תולע. כי ה"ם החסד המתגבר ומתגלה ומאיר בכל בקר ובקר, כמבואר בזוהר¹³³⁹. וכבר ידעת כי שם יג ע"ג הנז' הוא בחסד. אמנם להיות שרשו בגבורה, שהוא שם בן מ"ב, אלא שהוא בבחי' החסד שבגבורות, ולכן נקרא (במדבר ד ח) תולעת שני, וכמבואר אצלנו בפסוק (שמות כה ד) ותכלת וארגמן ותולעת שני בפי תרומה (קלו ע"א קלט ע"א¹³⁴⁰), כי גוון אדום בסוד תולעת שני, לפי ששרשו גבורה אבל הוא בחי' החסד שבגבורה¹³⁴¹. ולהיותו משורש הגבורה, לכן נק' ישראל על שמו, תולעת יעקב, לפי שהם מְכַלִּים את העכו"ם בסוד הגבורה, כדמיון התולעת הרך¹³⁴² המרקיב ומכלה את העץ הקשה והחזק.

והנה כדמיון התולעת הזה שבקדושה, יש כנגדו תולע א' בקל"י בס"א, וגם הוא מתעורר בכל בוקר לכלות את העולם ח"ו, וה' ית' ברחמיו מגלה התולע שבקדושה, שהוא אור החסד הנז', בסוד (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, וז"ס ענין התמיד הנאמר בו, עולת תמיד, כי אותיות עולת הם היפוך תולע, וע"י עולת תמיד הנעשית בכל בוקר, היה נכנע התולע הטמא דס"א. ובפסוק (ישעיה מא יד) אל תיראי תולעת יעקב כו', ביארנו ענין התולע הזה¹³⁴³.

ואמנם ענין העולה של התמיד, דע כי כל עולה היא בחי' לאה¹³⁴⁴ העליונה, אשר בה¹³⁴⁵ כל בחינת הדינין והגבורות החזקות כנודע. ולכן היו מקריבין כנגדה עולת תמיד, כדי למתק הדינין שבה, כדי שלא יגבר התולע הטמא הנז', וז"ס עולת תמיד. והנה תיבת תמיד הוא חסר יו"ד¹³⁴⁶, כי כתיב תמד וקרינן תמיד¹³⁴⁷, וכבר ידעת מ"ש בפסוק (תהלים

– מאיר הכוונה –

שביארנו לעיל בפ' יתרו בדף ס"ח ע"ב בתוספתא ההיא ושם נתבאר כי מציאות החסד נקרא יומם יומא דכליל לכולהו יומין כי הוא מתפשט בחמש הספירות אשר למטה ממנה. וכולן אינן מקבלות אור ושפע אלא על ידה ובאמצעותה כנז' שם. והנה היא לבדה נקראת שני בערך עצמ' בלשון יחיד כי היא נוטלת כל גוונין בה כי לכן נקראת יריעה מרקמה כנז' שם אבל בבחינת כל שאר החסדים המתפשטים למטה ממנה נקראת שנים בלשון רבים ומ"ש שני דנפק מכרסיא עלאה דשלטא על תכלת מסטרא דימינא כו' פירוש כי החסד העליון נק' תולעת והוא היוצא מכרסיי' שהיא הבינה שבברי' והתולעת הוא החס' שביציר' ושני הוא בחי' החסד החיצונה שביצירה (נ"ל שבעשיה שהיא לבוש אל התולעת שהוא החסד שביצירה ואומר שני דנפק מכרסיא הוא כי כיון שהוא לבוש של החסד עצמו היוצא מן הכרסיא. לכן גם זה נאמר עליו שגם הוא יוא מן הכרסיא ולכן נקרא שני להורות כי התולעת הוא הראשון וזה הוא שני לו ומן זה השני נפק מיכאל אפוטרופסא דישראל. ואמנם יש בזה קצת קושיא כי הרי החסד הוא לובן ואיך קראו תולעת שני שהוא אודם. וזה יתבאר ממ"ש תולעת שני תרין גוונין כחדא דימינא ושמאלא חירור וסומק. והענין הוא במה שנודע גם כן. כי פני אריה הוא בימין שהוא בחסד והנה אריה הוא בגמטר' גבורה. אמנם הענין הוא להורות הכלל הנודע כי החסד כלול בגבורה והגבורה כלולה בחסד ונמצא כי בחסד עצמו יש גבורה ונמצא שהוא כלול מתרין גוונין ימינא ושמאלא. ונמצא כי מה שקראו תולעת שני שהיא אל בחינת הגבורה הכלולה בו שהוא אריה בגמטריא גבורה כנז':

¹³³⁹ עי' עיונים אות קמו.

¹³⁴⁰ עי' עיונים אות קמז.

¹³⁴¹ וז"ס ללעת לעות את יעף דבר כמבואר אצלנו (פע"ח). עי' עיונים אות קמח.

¹³⁴² נמחק בפע"ח.

¹³⁴³ "ביארנו ענין התולע הזה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "וענין תולע שצקליפה יתבאר בענין י"א סמני הקטורת לקמן".

¹³⁴⁴ קהיא (נוסף בפע"ח)

¹³⁴⁵ נאחזים (נוסף בפע"ח).

¹³⁴⁶ {} לא מצאתי כזה פסוק. ועי' לקמן כב ע"א ושם בפע"ח איתא תמ"ד (כתיב – נמחק בכת"י). ועי"ש הערה 2098.

¹³⁴⁷ "הוא חסר יו"ד, כי כתיב תמד וקרינן תמיד" נמחק בפ"ח, ובמקומו איתא "חסר י', אותיות מדת".

שְׁעָה"כ

לפ"ה) ומדת ימי מה היא¹³⁴⁸, כי לאה הנק' מדת, שהם אותיות תמך, לפי שהיא לוקחת ד' אלפים מד' שמות אהיה שהם בנימ' מדת¹³⁵⁰¹³⁴⁹.

¹³⁵¹ ובענין פטום הקטורת, ג"כ נודע מ"ש בזה פרשת ויקהל (דף ריט ע"ב) וז"ל, ובג"כ עובדא דקטרת אצטריך לאקדמא לצלותא כו'¹³⁵², הנה לעיל נתבאר עניינו, כי הלא יש בו י"א סמנים¹³⁵³, שהם סוד אותם אורות המחיים את הקלי'י¹³⁵⁴. וכונתנו בזה לסלקם מתוכם, ולהעלותם למעלה¹³⁵⁵, וישארו הקליפות מתים. וז"ס מה שאנו אומרים פטום הקטרת בשחרית קודם התפילה אחר קרבן התמיד כנ"ל, וגם בתפלת המנחה קודם העמידה, כי כונתנו היא להעלות העולמות¹³⁵⁶ ע"י התפילות, לכן אנו אומרים אותו שלא יתאחזו הקליפות, ויעלו בעלית העולמות¹³⁵⁷, ולכן אנו אומרים אותו קודם שני תפלות הנז'. וכן בסוף תפלת שחרית, אנו חוזרים ואומרים אותו כנודע, והטעם הוא כדי שלא ינקו הקליפות מן השפע היורד ונשפע לעולמות כנ"ל. אבל בתפלת ערבית אין בנו כח לעשות כך.

והנה¹³⁵⁸ ענין י"א סמנים אלו, ה"ס עשרה ניצוצי הקדושה המחיה הקלי' בסוד אור פנימי, ויש נצוץ א' שהוא בסוד אור המקיף להם, ואין המקיף הזה מתחלק לעשר כדמיון אור הפנימי, לפי שאור המקיף הוא אור פשוט אחד, ונקרא אור א' בלבד¹³⁵⁹. ונמצא שהאור הפנימי הנחלק לעשרה והאור המקיף שאינו נחלק, בין כולם הם י"א סמני הקטרת.

- מאיר הכוונה -

¹³⁴⁸ עי' שער לח לאה ורחל פרק א.

¹³⁴⁹ כמבואר אכלינו צענין לורת ד' שצקשך של ראש (נוסף צפע"ח).

¹³⁵⁰ עי' כוונת ק"ש בכוונת בשכמל"ו (ק"ש ה ו).

¹³⁵¹ שער עולם העשיה ד.

¹³⁵² ז"ל בשלימות: תא חזי קטרת איהו קדמא תדיר קדם לכלא ובגיני כך עובדא דקטרת אצטריך לאקדמא לצלותא בשירין ותושבחן בגין דכל דא לא סלקא ולא אתתקן ולא אתקשר עד דאתעבר זוהמא [מה כתיב (ויקרא טז טז) וכפר על הקדש וגו'] בקדמיתא ולבתר ומפשעיהם לכל חטאתם ועל דא ובעינן לכפרא על קדשא ולאעברא זוהמא ולאדכאה קדשא ולבתר שירין ותושבחואון וצלותין כלא כדקאמרן:

תרגום: בא וראה הקטרת היא ראשונה תמיד לפני הכל ולכן מעשה הקטרת צריך להקדים לתפלה לשירות ותשבחות משום שכל זה לא עולה ולא נתקן ולא נקשר עד שעוברת הזוהמא מה כתוב וכפר על הקדש וגו' בראשונה ואחר כך ומפשעיהם לכל חטאתם ועל כן צריכים לכפר על הקדש ולהעביר הזוהמא ולטהר הקדש ואחר כך שירות ותשבחות ותפלות הכל כפי שאמרנו.
¹³⁵³ עי' לעיל הערה 1298.

¹³⁵⁴ י"א סמני הקטורת הם י"ס דעשיה והנה י"ס דקליפה עוד לוקח כח א' של הקדושה המחיה אותה והם י"א ואלו י"ס דעשיה עם אותו הכח של הקדושה המחיה י"ס דקליפה הם י"א סמני הקטורת (פע"ח).

¹³⁵⁵ עי' דע"ה ח"ב קטז ע"ד: הז"ת דהנקודות עם הד' אחוריים, שהם ה"א אורות הנז', עדיין לא נבררו בשלימות כלל, ויש מהם עדיין ניצוצין הרבה הטבועים בעמקי הקליפות רח"ל. והנה הם מתבררים ומתתקנים תמיד ע"י התורה ומעש"ט, ובפרט ע"י ה"א סימני הקטורת, שהם סגולה גדולה לתיקונם.

¹³⁵⁶ מו"ר שאל שהרי לא מצאנו עליית עולמות במנחה, ועי' לקמן הערה 1402.

¹³⁵⁷ לכן אנו אומרים אותו שלא יתאחזו הקליפות, ויעלו בעלית העולמות" נמחק צפע"ח.

¹³⁵⁸ ופ"א שמעתי ממורי זלה"ה (פע"ח).

¹³⁵⁹ עי' ביאורים ח"ב קג ע"ב: משום שהמקיף אינו מצומצם נקרא אור אחד אע"פ שבאמת הוא כולל ג"כ י"ס מ"מ נקרא אחד לבד, ועי' עוד מבו"ש שער הקלי' פרק א.

פְּעָה"כ

ונבאר התחלקותם בפסוק (שמות ל לד) קח לך סמים הרי ב', כמ"ש חז"ל בגמ' (כריתות ו ע"ב)¹³⁶⁰, והם ת"ת ונצה. נטף ושחלת וחלבנה, ה"ס¹³⁶¹ הוד יסוד ומלכות, והרי הם ה' תחתונות¹³⁶². ויען שהניצוץ האחרון שבמלכות הוא ניצוץ קדושה, נקודה קטנה, ומועטת מאד יותר מכולם, ולכן הקליפה גוברת במקום ההוא, לכך החלבנה ריחה רע, עם היותה בכל י"א סממני הקטורת דקדושה כנז'. סמים הם ה' סמים אחרים, והוא כמ"ש חז"ל בגמרא (שם), והם ה' ספירות עליונות כסדרן¹³⁶³, והם כח"ב ח"ג. ולבונה זכה, ה"ס¹³⁶⁴ אור המקיף לכולם, ולהיותו אור מקיף מבחוץ ואינו מוגבל תוך הקלי', לכן נקרא זכה, משא"כ באור פנימי המוגבל בתוך הקליפות, כי איננו נקרא זך כמוהו. ובוזה תבין טעם נפלא אל כל המכשפים המקטירים אל הקליפות העליונות, אשר עיקר וראש הקטורותיהם היא הלבונה¹³⁶⁵, והיא חביבה להם מכל שאר הקטרת, כדי ליהנות מאור המקיף הזה.¹³⁶⁶

"בד בבד יהיה¹³⁶⁷", זה יובן במ"ש אצלנו בענין בגדי הבר אשר לכהנים¹³⁶⁸, כי בד באתב"ש הוא ש"ק, כי הש"ק שהם הקלי¹³⁶⁹, הם מתלבנים¹³⁷⁰ ונעשים בגדי בר לבנים. וגם בר הוא פשתן, אשר גם חלקו של קין מצד ס"א כנודע¹³⁷¹.

- מאיר הכוונה -

¹³⁶⁰ ז"ל: אמר רבי יוחנן י"א סממנין נאמרו לו למשה בסיני אמר רב הונא מאי קראה קח לך סמים תרי נטף ושחלת וחלבנה הא חמשה וסמים אחריני חמשה הא עשרה ולבונה זכה חד הא חד סרי

¹³⁶¹ והם (פע"ח).

¹³⁶² כסדרן (נוסף צפע"ח).

¹³⁶³ סמים הם ה' סמים אחרים כמספר ה"ר (פע"ח).

¹³⁶⁴ הוא (פע"ח).

¹³⁶⁵ או חלזנה שהוא כנגד המלכות הקרוכה אליהם יותר מן הכל או לזנה זכה שהוא עליונה שצכולם (פע"ח).

¹³⁶⁶ וכן כשמקטירין לפני ע"ז שלהם הוא לזנה (פע"ח).

¹³⁶⁷ עי' בית עולמים (&): סוד הלבנת לשון זהורית וסוד אם יהיו חטאיכם כשנים כו' והוא של לבושי' כתלג חיזור ונק' בגדי בד שבאים מע"ק שבו בחי' יחידה כמ"ש בד בבד כו' והוא סוד המתקת הגבורות ע"י חסדים.

¹³⁶⁸ בגדי הכז הצד אשך לכהנים" נמחק צפע"ח, וצמקומו איתא "לזינת השק".

¹³⁶⁹ עי' תיקו"ז (פ ע"א): ומשה אתמר ביה של נעליך מעל רגלך דא בהפוכא דאחרנין דלא צריך לאתחזיא קדם שכינתא בקליפה ורזא דמלה כי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק ולגבי אבהן לא אתחזיא אלא בנעלים הה"ד מה יפו פעמים בנעלים בת נדיב אבל לגבי משה בלא כסויא כלל ורזא דמלה וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י ושמי ה' לא נודעתי להם ומשה אתמר ביה ואמרו ל"י מ"ה שמ"ו מ"ה אומר אליהם

תרגום: ובמשה נאמר של נעליך מעל רגליך זה בהפך של אחרים שלא צריך להראות לפני השכינה עם קלפה וסוד הדבר כי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק ולאבות לא נראה אלא בנעלים זהו שכתוב מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב אבל למשה בלי כסוי כלל וסוד הדבר וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י ושמי יהו"ה לא נודעתי להם ובמשה נאמר ואמרו ל"י מה שמ"ו מ"ה אומר אליהם

ועי' שער לו פרק ג: המלכות דאצילות הנקרא אדם דעשייה והבן, בסוד לבישת שק בענין עשו כולו כאדרת שער (בראשית כה כה), (הוא ת' איש ואחיזתו מד' עולמות שלהן) [פי' כ"ל ו'], שיובן מזה שאין תיקון באצילות הטומאה רק בזו"נ סמא"ל ולילית, (שהוא ביצירת הטומאה נגד יעקב שמקנן ביצירה, והוא מקבל י"ג ת"ד דא"א, לכן עשו נקרא כולו כאדרת שער).

ועי' שער המצות (פרשת צו): הנה הכהן הוא בחינת כסף הלבן שבחסד ונהיר מהנהו חוורתית דרישא דא"א. וגם החכמה נקרא כהן גדול ולכן היה לובש בגדי הבר כמ"ש כתונת בד ילבש כו' כי שק הוא בחינת אותן ארבע מאה עלמין וב"ד בא"ת ב"ש הם ש"ק. וזהו סוד לבישת כהן גדול ביום הכפורים בגדי הבר לבנים והבן זה.

¹³⁷⁰ משחור ללזן (נוסף צפע"ח).

¹³⁷¹ נמחק צפע"ח.

¹³⁷² עי' שעה"ג ע ע"ב: עוד א"ל מורי ז"ל, כי עתה כבר התחלתי לתקן פגם עון קין, ולכן כשאני מחשב באותו סדר שסדר לי מורי ז"ל, שאכוין בעת שמצולות ים גוברים עלי להעציבני

פעה"כ

והנה אלו הסמים היו מוחין לקלי, ועתה נכנסין במוחין דקדושה, וזמ"ש "יהיה", שהם שני שמות י"ה י"ה, כמ"ש במקום אחר (לקמן פורים א), כי ב' מוחין דנוק' הם ב' שמות י"ה י"ה.

ועתה נבאר התחלקותם בלשון הברייתא ואלו הם: הצרי כתר, והצפורן יסוד, והחלבנה מלכות, והלבונה אור מקיף. וכוונתינו היא לקשר המלכות, שהיא החלבנה, עם אור המקיף, שהוא הלבונה להאיר בה. ואין די לה בהארת הנמשכת אליה מהכתר. אבל הצפרן שהוא היסוד¹³⁷³, אנו מקשרים אותו עם הצרי שהוא הכתר, שיאירו בו מור הוא החסד בסוד אברהם הנקרא הר המור. וקציעה גבורה, ושבלת נרד הוא ת"ת, כי הוא קו האמצעי בין שני ענפי קו הימין וקו שמאל, כדמיון השבלת עם ענפיו מן הצדדין. וכרכם הוא נצה, כי יג ע"ד} גם הוא יש לו ריח כדמיון המור, אע"פ שאינו כ"כ חשוב כמוהו, כי איננו חסד גמור כמו החסד¹³⁷⁴. וקושט הוא חכמה, קלופה היא בינה, קנמון הוא הוד. והרי נשלמו כולם.

והנה נתבאר אצלינו¹³⁷⁵ (ע"ה שער השבירה פרק ב) כי אלו הי"א סממנים הם בחי' הז' מלכים דמיתו, ועוד יש ד' אחוריים עליונים דא"א וישסו"ת, שגם הם נפלו עמהם, וסך כולם הם י"א.

¹³⁷⁶ והיותם שם"ח מנים נתבאר אצלינו לעיל בענין סוד השינין דתפילין של ראש, ע"ש (תפילין דרוש ד'), ואיך הם סוד המוחין דזמן הקטנות, שהם שמות אלהים אשר במילואן ביודין בגימ' ש', ושין במילואה היא בגי' ש"ס, ועם ד' המוחין וג' נה"י דאימא, שבהן מתלבשין המוחין¹³⁷⁷ כנז', ועם כללותם, הרי הם שס"ח. וז"ס מנין שם"ח מנים שהיו בקטרת, לפי שמן המוחין דזמן הקטנות, נמשכין י"א סממני הקטרת, שהם רוחניות הקלי' כנז"ל. וזהו הטעם שכל בחי' הקלי' נאחזים בשם אלהים, והקלי' עצמם נק' אלהים אחרים. וגם ז' ראשין שיש בשתי השינין דתפילין של ראש, ה"ס ז' בחי' הארות המוחין דגדלות שהם ד' מוחין וג' נה"י כנ"ל, ואלו הז' הארות עם שם אלהים העולה בגימ' שין, יהיה הכל גימ' שס"ח מנים שהיו בקטרת. ולכן השם"ה לברם היו העיקריים, כמנין¹³⁷⁸ ימות החמה,

– מאיר הכוונה –

ולהחטיאני, לכיון בנוצר חסד לאלפים כנודע ובמלת לאלפים, שאכוין לשם אדנ"י ואלהי"ם, שהם ב' אלפי"ן. והם כך בגימטריא, וא"ל כי בזה השם של אלהים הנזכר, יהיה מלואו אלפי"ן, והוא בגי' ארץ. וזה אכוין תמיד בכל יום, ואהיה מכוין בו תמיד, ומחשב בו, ויועיל לי מאד, ובפרט ביום שאעסוק בתורה, אני צריך להזהר יותר בזה הענין. וסוד הענין הוא, לפי שקין הביא זרע פשתן וכבר ביארנו ענינו באורך כי הוא מכחיש כח הקרקע ומה שהיתה המלכות נקראת ארץ, חזרה להיות יבשה, ולכן נגזר על קין נע ונד תהיה בארץ. והנה שם אלהי"ם דמלוי אלפי"ן כנזכר הוא במלכות, בזמן שנקראת ארץ, שהוא כנוי לשם הנזכר. ותכוין לתקן פגם שנפגמת לעשותה יבשה ע"י הפשתן, ואתה חוזר לתקנה ולעשותה ארץ ע"י מלוי זה. והנה כל החיצונים נדבקים בקליפת הרע שנדבק בקין, וכלם הם רוצים להדביק ולהשיג אות אלף שבמלוי אות ה' של אלהים הנזכר, ואינם יכולים להשיגה.

¹³⁷³ אמנם היסוד שהוא התחתון משאר קלוות אצל הוא עליון יותר ממנה כדי שיאיר הכתר העליון לכן אנו מחברים אלו ד' שנים בשנים עד"ז מור זה אברהם כמ"ס אלך לי אל הר המור (פע"ח).

¹³⁷⁴ גם הוא יש לו ריח כדמיון המור, אע"פ שאינו כ"כ חשוב כמוהו, כי איננו חסד גמור כמו החסד" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "גם הוא מריח קלת כי הוא קו ימין אצל אינו מריח כ"כ כמו החסד שהוא המור".

¹³⁷⁵ צענין הקדיש של קודם הודו (נוסף בפע"ח).

¹³⁷⁶ והנה כל אלו החיצונים אחיזתן ויניקתן ממוחין דקטנות שמות אלהי"ם כמ"ס צענין הקדיש ולטעם זה היה שם"ח מנין דקטורת (נוסף בפע"ח).

¹³⁷⁷ וג' נה"י דאימא, שבהן מתלבשין המוחין" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "וג' לבושיהם שהם ג' מוחין דקטנות".

¹³⁷⁸ "העיקריים, כמנין" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "עיקר".

שְׁעָה"כ

שהם המוחין עצמם דקטנות, שהם שי"ן. והמוחין דגדלות, שהם ד', והכולל הרי שם"ה. אבל הג' היתרים, הם כנגד נה"י דאימא, לבושי המוחין, ולכן אינם מכלל העיקריים, והם ג' מנים היתרים.

ונלע"ד חיים כי להיותם נה"י דאימא, לכך היו משמשין ליוה"כ, שגם הוא סוד אימא עליאה כנודע¹³⁷⁹.

¹³⁸⁰והנה צ"ל קלופה ג' ולא קליפה, כי כך שמו קלופה¹³⁸¹. גם צ"ל כל הברייתות הכתובות בסידור שלנו, עד פסוק (ויקרא ב יא) כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו כו'¹³⁸².

ואח"כ תאמר ג' פסוקים אלו: (תהלים מו ח) ה' צבאות עמנו כו' (שם פד יג) ה' צבאות אשרי כו' (שם כ י) ה' הושיעה כו', מפני שהם מסוגלים מאד לאומרם אחר פטום הקטרת, וכן היה מנהג מורי ז"ל לאומרם בכל פעם שהיה אומר פטום הקטרת קודם התפלה ואחריה, וקודם תפלת המנחה, וכן בזמן המגפה ח"ו בר מינן¹³⁸³.

תיקון אחד שיכוין בי"א סממני הקטרת¹³⁸⁴, שהעשרה הם עשר ניצוצות הקדושה שירדו למטה בתוך הקליפה להכניעם, והא' הנוסף עליהם הוא אור מקיף לעשר הנזכר, ולכן התיקון הוא שיכוין לסלקם מתוכם, ועי"כ ישארו הקליפות מתים בלתי חיות. התיקון השני, הוא להחזיר לבני אדם בתשובה, כי בזה מכניע הקליפה¹³⁸⁵.

¹³⁸⁶עוד יחוד אחר א"ל מורי ז"ל לזמן המגפה בר מינן, וזה עניינו, כבר הודעתוך כי כל הנשמות של בני אדם הם ממה שמתברר מן ז' מלכי אדום דמיתו, וז"ס אומרם ז"ל¹³⁸⁷ (שבת קיא ע"א) כל ישראל בני מלכים הם¹³⁸⁸. וכאשר בתוך הבירורים יש קצת פסולת שלא הוברר, זה הפסולת נעשה ארס וסם המות הממית לאדם בזמן המגפה¹³⁸⁹. ¹³⁹⁰וה"ס פסוק (דברים כח כא) ידבק ד' בך את הדבר¹³⁹¹. והענין הוא, כי אותם הקלי' שיש באותם בירורים כנז', הם המכים ונוגפים לאדם בזמן המגפה, ואחר שהכו

- מאיר הכוונה -

¹³⁷⁹ עי' עיונים אות קמט.

¹³⁸⁰ שער עולם העשיה פרק ב.

¹³⁸¹ "כי כך שמו קלופה" נמחק בפע"ח.

¹³⁸² גם צ"ל כל הברייתות הכתובות בסידור שלנו, עד פסוק כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו כו' נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "יין קפריסין היוד צלירי כי הוא סמוך מלח סדומית רובע ואל"ל הקב כי סתם רובע זגמרא הוא רובע קב אף מכיפת הירדן כ"ש וכו' צורית כרשינה כו' כדי לשפות זו את האפורן יין קפריסין צלירי כו' כדי לשרות את האפורן כדי שתהא עזה ר' נתן אומר כו' תני בר פרא כו' יפה לצשמים שצבא תחת הבית ולא בקמץ לא תקטירו כו'".

¹³⁸³ עי' עיונים אות קמ.

¹³⁸⁴ עי' לעיל הערה 1298.

¹³⁸⁵ והוא שיאמר פיטום הקטורת זכוונה הכתובה לפניך לעיל וכריך למנות הסמים זאלצעות הידים א' לא' כדי שלא ילג ח"ו א' מהם וגם הוא טוב להנז' ובכל פעם שהיה אומר פיטום הקטורת היה אומר אח"כ ג"פ ה' צבאות ואח"כ וערבה (פע"ח שער עולם העשיה ה).

¹³⁸⁶ בספר הליקוטים כי תבא כח.

¹³⁸⁷ "זו"ס אומרם ז"ל" נמחק בספר הליקוטים, ובמקומו איתא "כמבואר אלכינו [ספר הליקוטים כי תבא כג]".

¹³⁸⁸ עי' עיונים אות קנ.

¹³⁸⁹ עי' עיונים אות קנא.

¹³⁹⁰ שער היחודים פרק יג.

שעה"כ

אותו, אינם נפרדים ממנו, ותמיד דבוקים עמו ומקיפין אותו מכל סביבותיו שיעור כמה אמות¹³⁹².

ולא עוד, אלא אפילו באותה השכונה שעומד¹³⁹³ שם המוכה, או אפילו איזה כלי ומלבוש שלו, צריך להתרחק ממנו, וכל ההולך ומתדבק שם, הוא מתדבק באותם הקלי' הנז', ויכול להנזק. וזהו טעם שבשאר החולאים והמכות שבפרשת כי תבוא, לא כתוב בהו "ידבק", כמו בענין הדבר והמגפה, לפי שבשאר החולאים אין הקליפה ההם מתדבקים שם. משא"כ במכת הדבר והמגפה, שהיא מבחי' קלי', הבירורים הנז' הם דבוקים בו ובמלבושיו ובשכונתו ובכל כליו.

¹³⁹⁵1394 וכבר הודעתך בענין פטום הקטרת, כי אותם י"א סממני הקטרת הם מה שנשאר בתוך הקלי', שלא יכלו להתברר, והם י"א אורות שבקדושה המהיים את הקליפות¹³⁹⁶. וכאשר יעלו למעלה, יסתלקו מתוך הקליפות, וישארו בלתי חיות וימותו, ואינן מזיקים. וזה"ס הנז' בזה"ס פ' וירא במדרש הנעלם (ק ע"ב¹³⁹⁷) שטוב לומר פטום הקטרת בזמן המגפה¹³⁹⁸. וכן מצינו במגפת עדת קרח, שנעצרה ע"י הקטרת שהקטיר אהרן, ולכן טוב מאד בזמן המגפה בר מינן¹³⁹⁹.

שבעת אומרו פטום הקטרת בתפלת שחרית ומנחה, יכוין בה באותה כוונה האמורה למעלה בסדר הקטורת. וג"כ כאשר האדם קם אחר הצות לילה לעסוק בתורה, – מאיר הכוונה –

¹³⁹¹ עי' עיונים אות קנב.

¹³⁹² גם מצורע וכן מי שחייב נידוי אסור להיות בד' אמות שלהם, והמתפלל יש ד' אמות לשכינה, ועי' רמ"ז (ח"ג קפז ע"א): בגילוייא דרישא ארבע אמות, תחום זה הוא של השכינה, וכדאמרין ארבע אמות בארץ ישראל, ארבע אמות של הלכה, שה"ס כחב"ד זידה המאירים מתנה"י זידה.

עי' שער מאמרי רז"ל כתובות: א"ר ירמיה בר אבא א"ר יוחנן כל המהלך ד' אמות בא"י מובטח לו שהוא בן עוה"ב כו', וכו' כוונה הב' שהיא בלאה באופן אחר, כי הנצח וההוד המהלכים בה הם תרין פירקין עילאין דנר"ה שיש באימא שבתוך חו"ב דז"א, משא"כ ברחל שהכוונה היתה בנר"ה עצמם דז"א. עוד יש שנוי אחר, כי שם היו שני מוחין בלבד דמצד אימא כנ"ל ונרמזו במלת הליכה, אבל בלאה הוא המשכת ד' מוחין וכולם מצד אבא כמו שנבאר. האמנם לפי שאינם מאירים בה ד' מוחין אלא באמצעות אימא המלבשת אותו כנודע, לכן צריך לכוין במלוי האחורים דהו"ה דס"ג דאימא שהם בגי' קס"ו, וכשתסיר מהם רבוע האותיות הפשוטות שהם בגי' ע"ב, ישאר המלוי בגי' צ"ו כמנין מהל"ך. וכו' משתי המלכיות דאו"א המתלבשות תוך רישא דז"א נעשה ד' בחינות הנק' לאה, אחת ביסוד דאבא, ושנים ביסוד דאימא, ואחת באחורי הדעת דז"א בסוד קשר תפילה של ראש. והשתיים הם ההארות של מלכות דאבא, והשתיים מלכות דאימא, וזה סדרם: אבא אימא אבא אימא, וההארות ד' מוחין דז"א הם מצד אבא נמשכות.

ועי' שער המצות וילך דף סא ע"ב: והאמנם היות שם א"י שדברו רז"ל בלאה הוא לפי שעיקר שם זה הוא בלאה לפי שז"א נקרא ישראל ולמעלה מן החזה יוצאת לאה לבדה מאחור ולכן נקרא ע"ש א"י אבל רחל יוצאת למטה מן החזה מאחוריו דז"א ולכן אין לה שם א"י בפרטות כמו בלאה.

¹³⁹³ שיושב (שער היחודים).

¹³⁹⁴ תחלה שמעתי ממורי זלה"ה ענין זה כי י"א סמני הקטורת הם י"ס לעקיה והנה י"ס י"ס דקליפה עוד לוקח כח א' של הקדושה המחיה אותה והם י"א ואלו י"ס לעקיה עם אותו הכח של הקדושה המחיה י"ס דקליפה הם י"א סמני הקטורת (פע"ח כט ע"א).

¹³⁹⁵ שער עולם העקיה 7.

¹³⁹⁶ ונודע כי א"מ כיון שמקיף מבחוץ אינו נחלק לעשר ונקרא אחד ונמצא כי זה המקיף עם י' דא"פ הם י"א סמני הקטורת (נוסף צפע"ח).

¹³⁹⁷ עי' עיונים אות קנב.

¹³⁹⁸ כי הוא שממית המלאך המות ואין לו עוד חיות ואין בו כח להמית (נוסף צפע"ח כט ע"א).

¹³⁹⁹ ומורי זלה"ה היה נוהג בזמן המגפה לאומרו אחר חלות לילה כי אז נכנעת ממשלתן ובפרט אם יאמרו יו"ל חנפים ציחל ויהיו יראי ה' (נוסף צפע"ח).

שְׁעָה"כ

אחר שיאמר תיקון חצות ככתוב במקומו¹⁴⁰⁰, אח"כ יאמר פטום הקטורת בכוונה ההיא, לפי שאחר חצות נכנעת ממשלת הקליפה¹⁴⁰¹, ובפרט אם יתחברו י' אנשים יראי ה'¹⁴⁰², ויקראו סדר פטום הקטורת יחד בכוונה הנז', יעשה רושם גדול למעלה, אם יהיה אחר חצות לילה כנז'.

¹⁴⁰³ואמנם זהו מה שצריך יד ע"א} לקרות בשעת הנז' אחר חצות לילה, אחר שתגמור הסדר הנז', תאמר פסוק (שמות ל לד) ויאמר ה' אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמיי ולבונה זכה בד בבד יהיה, ותאמר אותו ג' פעמים ישר, ואח"כ ג"פ הפוך כזה, יהיה בבד בד זכה ולבונה סמים וחלבנה ושחלת נטף סמים לך קח משה אל ה' ויאמר. ואח"כ תאמר ג"כ אותיות הפסוק למפרע ג"פ¹⁴⁰⁴ ותנקד האותיות בנקודת תיבות אלו הדי'¹⁴⁰⁵, והם נטף שחלת וחלבנה ולבונה¹⁴⁰⁶, וכשיושלמו תחזור מתחלתן לסופן וזה סדרן: הָיְהִי דָבָר הַזֶּה הַנְּבִלָּו מִיָּמֶם הַנְּבִלָּחוּ תִלְחָשׁוּ פְּטוֹן מִיָּמֶם כָּל חֶק הַשָּׁמַיִם לֹא הוּא רְמָאִין¹⁴⁰⁷.

ודע כי מורי ז"ל מסר לנו כמה כונות ושמות¹⁴⁰⁸ בכל תיבה ותיבה,¹⁴⁰⁹ ולכל אחד מן החברים שהיינו שם עמו, אמר לו שיכוין במלה א' מזה הפסוק, כל א' וא' כפי שרש נשמתו, ואיני זוכרם. ואלו ג' תיבות זכרתי שמסר אותם לג' חברים, כל א' תיבה הנכונה לו.

הא' היא סמים הראשון שבפסוק, תחלף אותה באי"ק בכ"ר, ויהיו אותיות מתק"י¹⁴¹⁰, והוא שם קדוש, ואיני זוכר נקודותיו. ודע כי כשתרצה להוציאו ולהחליפו באי"ק בכ"ר, לעולם צריך שתקח האות ההיא שאתה רוצה, ותחליפנה באות שאחריה היותר סמוכה, כגון א' דאי"ק תחליפנה באות י', ואות י' תחליפנה באות ק', ואם היא אות אחרונה כגון ק', אות ק' תחזור לאות הראשונה, ותחליפנה באות א'. ועד"ז בשאר אותיות של האלפא ביתא זו, וכן עד"ז בשאר האלפא ביתות שהם הג' אותיות, אח"ס בט"ע וכיוצא¹⁴¹¹.

והנה צריך שתכוין בשם הזה כוונה גדולה נמורה¹⁴¹². וגם תכוין כי הוא בגימ' מילוי הויה דיודין אשר באבא, העולה ע"ב, ומילוי מ"ו. גם הוא בגימ' מילוי שם אהיה בריבועו דיודין אשר באימא, העולה תקמ"ד. ומילוי ת"ק, וזהו שם תקמ"ו הנז'.¹⁴¹³ הב' הוא נטף, תחליפנה באתב"ש, ויהיה שם קדוש טָנָו. ונלע"ד שנקודותיו יוצאים מן האותיות לָךְ ׀ או מן בְּנָה ז'.

- מאיר הכוונה -

¹⁴⁰⁰ ומורי זלה"ה היה נוהג בזמן המגפה לאומרו אחר חצות לילה (נוסף צפע"ח כט ע"א).

¹⁴⁰¹ "ממשלת הקליפה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ממשלתן".

¹⁴⁰² ולפי שכוונתינו להעלות העולמות ולכן בכל תפלה אנו אומרים אותו קודם כדי שלא יעלו עם העולמות וכן אחר תפלת שחרית אנו אומרים הקטורת כדי שלא יינקו מן השפע היורד (נוסף צפע"ח).

¹⁴⁰³ שער היחודים פרק יג (דף יח ע"א).

¹⁴⁰⁴ נמחק צשער היחודים.

¹⁴⁰⁵ נמחק צשער היחודים.

¹⁴⁰⁶ "וכו" נוסף צשער היחודים.

¹⁴⁰⁷ ואח"כ יכוין צסם נגף בניקוד הנ"ל (נוסף צשער היחודים).

¹⁴⁰⁸ נמחק שער היחודים.

¹⁴⁰⁹ מכלאן עד סוף הפיסקא נמחק צשער היחודים.

¹⁴¹⁰ והוא סוד זיווג או"א (נוסף צשער היחודים).

¹⁴¹¹ "שהם הג' אותיות, אח"ס בט"ע וכיוצא" נמחק צספר הליקוטים.

¹⁴¹² "והנה לריך שתכוין צסם הזה כוונה גדולה גמורה" נמחק צספר הליקוטים.

שְׁעָה"כ

הג' הוא ושחלת, תחליפנה באלב"ם ויהיה שם קדוש, והוא שם פיק א"כ. ונלע"ד כי נקודותיו יוצאים מן אותיות הלך סמ. ושאר שמות היוצאים מן שאר תיבות איני זוכרם, אך מה שאני זוכר, הוא שיודע אני שיוצאין שאר התיבות בחילוף אלפא ביתות הנז'.

¹⁴¹⁴ גם טוב לכיין בזמן המגפה תמיד בכל רגע אל שם זה הקדוש נגף ותנקדהו בתנועת האותיות שורק היריק צירי¹⁴¹⁵.

והענין הוא, כי סוד הדבר הוא, כי גם אחת מסבות מכת הדבר, הוא נמשך מזה, כי כאשר ארבעה היות דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן אינם מאירים, אז מסתלקים אותיותיהם הפשוטות, ונשארים המלויים שלהם לבד, שהם מ"ו ל"ו י"ט כ"ו¹⁴¹⁶, סך ארבעתן קכ"ח, ועם כללות ארבעתן קל"ב, וכללות כולם קל"ג, כמנין שם נגף, כי לסיבת הסתלקות הנז' מן המלויים, בא נגף בעולם. ולכן תכוין בשם הנז' לתקן הענין.

¹⁴¹⁷ יאמר בכל יום קודם התפלה פסוק זה ג"כ ישר והפוך (תהלים נט יז) ואני אשיר עזך וארנן לבקר חסדך כי היית משגב לי ומנום ביום צר לי. לי צר ביום ומנום לי משגב היית כי חסדך לבוקר וארנן עזך אשיר ואני.

¹⁴¹⁸ משם הרב הגדול ז"ל גם יאמר אחר פטום הקטרת בכל יום, וכוונתו כנז"ל, אלו הפ' ג"פ ביושר, ואלו הן¹⁴¹⁹ (במדבר יז יא-טו) ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה

– מאיר הכוונה –

¹⁴¹³ מכאן לא מלאתי במקום אחר. {}

¹⁴¹⁴ שְׁעָר היחודים פרק יג.

¹⁴¹⁵ צ"ע עומק הענין של תנועות האותיות. עי' שער השמות פרק ג' ששם הדעת היא מנוקדת בתנועת האותיות, והוא נקרא שם המפורש בכל מקום, וכן עי' בפע"ח ר"ה ז שזה שם של דעת. ועי' שער א"א פרק ד שכן הוא בשמות של רישא דא"א בפנימיות ובמקיף. ועי' תיקו"ז ט ע"א: מלאכין אית דמשמשיין לאלין נקודין ואינן אתון דאינן כסוסון לנקודי וטעמי מנהיגי לון ואינן תנועות לגבייהו כגון על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו (במדבר ט יח) ואינן נקודין לגבי טעמי כעאנא בתר רעיין דאנהיגין לון לכל סטרא לסלקא ולנחתא עילא ותתא ולאנהגא לון לכל סטרא לימינא ושמאלא לקמא ולאחורא. אם כן יש מקום לחשוב שהסיבה שזה ניקוד הדעת שזה חיבור של נר"ג, ומובן למה זה יעזור נגד המגפה.

¹⁴¹⁶ עי' ע"ח אנ"כ ב, שבעובר יש רק ניצוצין של המילויים של עס"מ, ולא השמות עצמם, שהמילוי הוא מדרגות השפלות.

¹⁴¹⁷ לֹא מִלְאֲתִי בַמְּקוֹם אַחֵר.

¹⁴¹⁸ אח"כ יכוין השם קר"ע שט"ן וצא"ת צ"ש דגזבנ"ט ושניהם ניקוד שצא, ואח"כ שם מטטרו"ן וצא"ת צ"ש ינגפ"ט ושניהם צניקוד חטף קמז, ואח"כ סגזגיא"ל צניקוד חולם, ומספרו [עה"כ] ס"ג וצ"ן, ואח"כ נורטט"ס והוא מטטרו"ן למפרע, צניקוד חטף קמז, ואח"כ שם יל"י וצא"ת צ"ש מכ"ס, ושם כוז"י וצ"ס טדה"ד, כל אלו השמות צלי ניקוד, ואח"כ יכוין הוי"ה פשוטה צריצוע ושם מ"ה צריצוע והכל צניקוד חטף קמז, ואח"כ יאמר פסוק 'הפקד עליו רשע וטטן יעמוד על ימינו', ויכוין שבו שצב תיבות נגד ז' ספירות מכתח עד לכת, וינקדנו צניקוד הספירות, הפקד צקמז, עליו צפתח, עד ימינו צחיריק, ואח"כ צאוחיות למפרע ונימי לע דומעי נטשו עשר וילע דקפה, וינקוד ונימי צקמז, לע פתח, עד דקפה חיריק, ואח"כ ו' שמות ראשונות דע"ב, ישר הפך וישר, והו ילי סיט עלם מהש ללה, וינקוד צ' ווי"ן של והו צפתח ה' לירי, וב' יודי"ן של ילי חולם ול' פתח, וסיט סמ"ך פתח וי"ד חולם טי"ת לירי, עלם עי"ן למ"ד קמז מ"ס לירי, מה"ש מ"ס ה"ה לירי טי"ן חיריק, ללה צ' למדי"ן קמז ה' לירי, ואח"כ יאמר פסוקים [שמות י"ב] ויקרא משה אל כל זקני ישראל ויאמר אליהם משכו וקחו וכו' עד ויקוד העם וישתחוו, כי הוא מסוגל מאד, ויכוין צר"ת של פסוק האחרון ויאמרתם זבח פסח הוא לי"י אשר פסח על צני ישראל צמלרים צנפנו את מלכרים

שְׁעָה"כ

כו¹⁴²⁰1421, מעל המזבח ושים קטרת והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם כי יצא הקצף מלפני ה' החל (יד ע"ב) הנגף, ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטרת וכפר על העם ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה. וישב אהרן אל משה אל פתח אהל מועד והמגפה נעצרה.

ובכל פעם מהג"פ הנו' תכוין אל שם טפטפיה כתוב בצבע זהב¹⁴²², ויוצא מאלו התיבות שתציירם לפניך, ואלו הם: ט' של קטרת, פ' של וכפר, ט' של הקטרת, פ' של וכפר, י' מן ויעמד, ה' מן נעצרה¹⁴²³.

¹⁴²⁴ גם טוב לכוין שארבע פסוקים הנו' הם ס"ג תיבות, ויכוין לשם ס"ג שהוא באימא עילאה, המבררת את הסינים של שבעה מלכי אדום, אשר ממותריהם ומן הפסולת שלהם נעשין המזיקין המכים את בני אדם כנו"ל.

¹⁴²⁵ גם יאמר בכל יום בכל עת שתרצה, או לפחות ג"פ ביום, דהיינו קודם תפלת שחרית ומנחה וערבית, אלו הפסוקים שבפרשת ויקהל (שמות לו יז-יט) ויעש את המנרה זָהָב טָהוֹר מְקֻשָּׁה עֲשֵׂה אֶת הַמְּנֵרָה יָרֵכָה וְקִנְיָה גְבִיעֶיהָ כַּפְתָּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמְּנֵהָ הָיוּ וְשִׁשָּׁה קָנָיִם יִצְאִים מִצְדָּתֶיהָ שְׁלֹשָׁה קָנָיִם מִמְּנֵהָ הָאֶחָד וְשְׁלֹשָׁה קָנָיִם מִצְדָּתָה הַשְּׁנַיִם שְׁלֹשָׁה גְבָעִים מְשֻׁקְדִים בְּקִנְיָה הָאֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח¹⁴²⁶. כן לומר (שם יט - כד) הקנאים היצאים מן המנרה ובמנרה ארבעה גבעים משוקדים כַּפְתָּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ וּכְפָתֵר תַּחַת שְׁנַיִם קָנָיִם מִמְּנֵהָ וּכְפָתֵר תַּחַת שְׁנַיִם קָנָיִם מִמְּנֵהָ לְשִׁשָּׁה קָנָיִם יִצְאִים מִמְּנֵהָ כַּפְתָּרֶיהָ וְקִנְיָתָם מִמְּנֵהָ הָיוּ כְּלָה מְקֻשָּׁה אַחַת זָהָב טָהוֹר וְיַעֲשֶׂה אֶת נִרְתֶּיהָ שְׁבַע וּמְלַקְחֶיהָ וּמְחַתְתֶּיהָ זָהָב טָהוֹר כְּכָר זָהָב טָהוֹר עֲשֵׂה אֹתָהּ וְאֵת כָּל כְּלֶיהָ. ותכוין ר"ת וס"ת פ' זו, והם ו"ה, ואח"כ פסוק א' בישעיה, והוא זה (לח כ) יְהוָה לְהוֹשִׁיעֵנִי וּנְגִינֹתַי נִגְנְנָן כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ עַל בֵּית יְהוָה, ותכוין כי ר"ת ס"ת פ' זה הם יה, והרי השם שלם בר"ת וס"ת פסוק זה הפסוק הנו', ולכן אמור זה הפסוק וזה הפסוק ז' פעמים, ובכל פעם תכוין אל הויה שלימה כנו'. אח"כ תחזור ותאמר הפ' הזה של ה' להושיעני, ופסוק א' מפרשת בהעלתך (במדבר ה ד) וזה מעשה המנורה כו' כן עשה את המנורה, אשר גם ר"ת וס"ת פסוק זה הוא ו"ה, ומפסוק ה' להושיעני ר"ת וס"ת הוא י"ה, הרי הויה א' שלימה.

¹⁴²⁷ גם יאמר בכל יום אחר פטום הקטורת קודם פסוק ה' צבאות כו¹⁴²⁸ פסוק (בראשית מג יא) ויאמר אליהם ישראל אביהם, אם כן איפה זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נבאת ולט בטינים ושקדים.

– מאיר הכוונה –

ואת צחינו הליל ויקוד העם וישתחוו, [והס] וז'פ' ה'ל'א' פ'ע'ב' צ'י'ב' צ'א'מ' ו'צ'ה' ו'ה'ו' (שער היחודים).

¹⁴¹⁹ "וכונתו כנו"ל, אלו הפ' ג"פ ציושך, ואלו הן" נמחק בשער היחודים.

¹⁴²⁰ ויכוין בשם היואל ממנו שהיא טפטפיה (נוסף בשער היחודים).

¹⁴²¹ ותן עליה אש.

¹⁴²² "כתוב בצבע זהב" נמחק בשער היחודים.

¹⁴²³ להמתים (שער היחודים). ונוסף "ט' ראשונה קמץ, פ' חיריק, ט' שנייה חולם, פ' שנייה לרי, י' שזא, ה' חולם, והניקוד מספרו חלקים".

¹⁴²⁴ {} ללא מלאתי במקום אחר.

¹⁴²⁵ {} ללא מלאתי במקום אחר.

¹⁴²⁶ המשך הפסוק: וְשִׁשָּׁה גְבָעִים מְשֻׁקְדִים בְּקִנְיָה אֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח כֵּן לְשִׁשָּׁה.

¹⁴²⁷ שער היחודים פרק יג.

שעה"כ

ותכוין תחילה לשם נעורירו"ן היוצא מר"ת¹⁴²⁹ ג' מן כן, ע' מן עשו, ו' מן קחו, ר' מן מזמרת, י' מן בכליכם, ר' מן הארץ, ו' מן והורידו, נ' מן מנחה¹⁴³⁰.
עוד תכוין בשם רוטא הנרמו באותיות ר' מן צרי, ו' מן ומעט, ט' מן ומעט¹⁴³¹, א' מן נכאת. גם תכוין כי השם הנז' עולה בגימ' רי"ו, כמנין גבורה.
גם תכוין בשם צדנלבש, והוא יוצא מר"ת, צרי דבש נכאת לט בטנים ושקדים¹⁴³².
ודע כי כל אשר תוכל לכוין בכל רגע תמיד בשם נעורירו"ן הנז', יועיל מאד, ולכן יהיה תמיד נגד עיניך.

גם תאמר בכל יום אחר תפלת ערבית ומנחה ושחרית, אחר העמידה קודם אלהי נצור¹⁴³³, מזמור ס"ז¹⁴³⁴, והוא מזמור למנצה בנינות מזמור שיר אלהים יחננו כו', ויכוין שיש בו ז' פסוקים זולת פסוק א', ויש בו מ"ט תיבות, וכונתם, מזמור נרמזה בכונת העומר¹⁴³⁵. ועוד יכוין כי ר"ת ג' פסוקים הראשונים הם אל"י, ור"ת וס"ת פסוק האמצעי הם י"ה, ור"ת ג' פסוקים האחרונים הם יא"י, כמנין שם אהי"ה, וס"ת ג' פסוקים הראשונים הם, הכם, כמנין שם אדני. וס"ת ג' פסוקים האחרונים הם מו"ן¹⁴³⁶, כמנין קול.
הרי נתבאר כי שבעה פסוקים הנז' הוא אלייאי, ועולה כמנין שם ע"ב. וס"ת כל הו' פסוקים זולת פסוק האמצעי, הם קו"ל אדני¹⁴³⁷, ור"ת ס"ת פסוק האמצעי הוא י"ה¹⁴³⁸. נמצא קו"ל י"ה אדני ע"ב¹⁴³⁹. גם תכוין כי מספר כל האותיות של זה המזמור הם רי"ו אותיות שבשם ע"ב הנז'.

גם יד ע"ג אמור בכל יום מזמור (תהלים צא א) יושב בסתר כו' ותתחיל מפסוק הקודם לו, ויהי נועם ה' כו', וצריך לאומרו¹⁴⁴⁰ ז"פ¹⁴⁴¹, ובכל פעם מהם תכוין¹⁴⁴² בס"ת פ'

– מאיר הכוונה –

¹⁴²⁸ גם יאמר בכל יום אחר פטום הקטורת קודם פסוק ה' לזאות כו" נמחק בשער היחודים, ובמקומו איתא "גם טוב לומר".

¹⁴²⁹ נמחק בשער היחודים.

¹⁴³⁰ גם תכוין בשם קר"ע שט"ן, ק' יולא מקחו, ר' מזמרת הארץ, ע' למעט, ש' מדבש, ט' לטו, נ' דצטנים (נוסף בשער היחודים).

¹⁴³¹ לטו (שער היחודים).

¹⁴³² והנה תכוין באותיות הקודמות שהם פגמכאר, ואח"כ באותיות המאוחרות קהסמגת (נוסף בשער היחודים).

¹⁴³³ "אחר העמידה קודם אלהי נאור" נמחק בשער היחודים.

¹⁴³⁴ עי' עיונים אות קנג.

¹⁴³⁵ "ויכוין שיש בו ז' פסוקים זולת פסוק א', ויש בו מ"ט תיבות, וכונתם, מזמור נרמזה בכונת העומר" נמחק בשער היחודים.

¹⁴³⁶ גימט' ה' הו"ו"ת שהם" נוסף בשער היחודים.

¹⁴³⁷ "גימט' ר"ז שהוא אלף למ"ד אהי"ה עולה [עה"כ] כמנין ר"ז" נוסף בשער היחודים דלפוס א'.

¹⁴³⁸ "ויש במזמור אלקים יחננו מ"ט תיבות כנגד שם מ"ב עם ז' שמהן עולה כמנין מ"ט" נוסף בשער היחודים דלפוס א'.

¹⁴³⁹ אהי"ה גימ' רחל (שער היחודים).

¹⁴⁴⁰ היינו ויהי נועם (שער היחודים).

¹⁴⁴¹ כנגד ז' אותיות אהי"ה יה"ו, וז' מרגלאין, ויכוין הכוונות הנזכר בסדר התפלה צויהי נועם דמואלאי שבת (נוסף בשער היחודים).

¹⁴⁴² "ובכל פעם מהם תכוין" נמחק בשער היחודים, ובמקומו איתא "ובפסוק 'אליך לא יגש' תכוין בס"ת ש"א ועס ג' אותיות והכולל הרי ש"ה, להעלות הש"ך ניאלין על ידי שם יג"ל היוצא מאותיות הסמוכות לסופי תיבות הנזכר, והוא חלי שם משם יג"ל פז"ק".

שְׁעָה"כ

כי מלאכיו יצוה לך, אל שם יוה"ך.¹⁴⁴³ גם תכוין באות כ' של כו, ואות ל"ך מן מלאכיו, לשם כלך. ותזכור בפ"ך¹⁴⁴⁴ ב' שמות יוה"ך כל"ך אחר שתסיים הפסוק הנזכר, כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך.

דרושי הקדיש דרוש א

סדר הקדיש בע"ה

ועתה נבאר סדר הקדיש של קודם הודו לה' קראו כו, ואגב נבאר סוד כל הקדישים בעזרת האל יתברך.

¹⁴⁴⁵דע כי הנה עד עתה נכללת העשיה ביצירה, אבל עדיין לא קבלו הג"ר דעשיה מן היצירה אלא בחי' נפש של היצירה, ואנו צריכים לתת להם עוד בחי' רוח ממש של היצירה, וזה נעשה ע"י הקדיש שאומרים קודם הודו לה'. וצריך לכוין בזה הקדיש כי יש בו ב' פעמים כ"ח וב' פעמים מ"ב, והכ"ח ומ"ב הראשונים הם של אותיות, ¹⁴⁴⁶כי כ"ח אותיות הם מן יהא שמייה רבא מברך כו' עד מלת עלמיא, שהם ז' תיבות, ובהם כ"ח אותיות. והמ"ב אותיות הם גימ' של ז' אותיות, והם ז' וויין שבר"ת וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שעולים מ"ב. ותכוין בשם הויה במילוי אלפין דמ"ה שהוא בעולם היצירה, שיש בו בחינת כ"ח אותיות דמילוי המילוי, וגם יש בו מ"ב אותיות בכל כללותו, שהם ארבע אותיות הפשוט, ועשרה דמילוי, וכ"ח דמילוי המילוי. וע"י זה הכ"ח והמ"ב תכוין להמשיך רוח דיצירה אל ג"ר דעשיה שעלו שם.

ואח"כ תכוין עוד בכ"ח של תיבות, שהם כ"ח תיבות שיש מן יהא שמייה רבא כו' עד דאמירן בעלמא ואמרו אמן. ותכוין גם במ"ב דתיבות, והם ז' תיבות עצמם של וישתבח כו' עד ויתהלל, ובכל תיבה מהם יש בה ו' אותיות, הרי מ"ב. והנה אלו המ"ב והכ"ח האחרים תכוין אל הוי"ת ס"ג שיש בעולם הבריאה, שיש בו כ"ח ומ"ב כנ"ל בהויה דמ"ה דאלפין. וטעם כוונה זו עתה היא, לפי שכונתנו עתה הוא להמשיך כח בחי' הרוח דיצירה¹⁴⁴⁷ עד סוף כל העשיה, ולכן צריכין אנו להאיר אור גדול עליון משם ס"ג דבריאה, מן הכ"ח והמ"ב דבריאה אל ג"ר דעשיה, כדי שע"י יוכלו לתת אח"כ כח רוח יצירה בכל העשיה כנו'.

ונבאר כל הקדישים שיש בתפלת שחרית, ואגב יתבאר לך שאר הפרטים של

התפלה.

¹⁴⁴⁸הנה נת"ל כי מן התחלת התפלה¹⁴⁴⁹ עד ברוך שאמר הוא בעולם העשיה, ומשם עד יוצר אור¹⁴⁵⁰ הוא עולם היצירה, ומשם עד תפלת י"ח הוא עולם הבריאה, ותפלת י"ח הוא עולם האצילות. ואח"כ אלו יורדים מעילא לתתא, לפי שבימי החול אין בנו כח

- מאיר הכוונה -

¹⁴⁴³ מכאן נמחק צעור היחודים, ובמקומו איתא "וכל"ך, שהם צ' מלאכים השומרים את האדם, ובאמרו על כפיס ישאונך, ישא את עלמך ויתנוענע, ובפרט אם הולך צדק גם תאמר פסוק ותהלים ק"ו, ל' יועמד פינחס ויפלל ותעזר המגפה, גם תאמר פסוק זה, זיקרא משה אל כל ישראל ויאמר אליהם משכו וקחו לכם לאן וגו' צפ' צא, כי הוא מסוגל מאד מאד

¹⁴⁴⁴ צ"ע בזה שהוא דבר מסוכן לבטא שמות בפה {} {} { הרב זילבר }.

¹⁴⁴⁵ שער הקדישים (פע"ח לא ע"א).

¹⁴⁴⁶ זה לא מוצא בפע"ח כאן אלא ל ע"א אצל מוצא בשעה"כ לקמן, לכן לא הבאתי לשונו כאן. {}

¹⁴⁴⁷ אל שאר היכלות (נוסף בפע"ח).

¹⁴⁴⁸ פע"ח ל ע"ג.

¹⁴⁴⁹ הצרכות (פע"ח).

¹⁴⁵⁰ יוצר אור" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "סוף ישתבח".

שעה"כ

להעמיד כך, רק ליחדם לפי שעה, ותיכף חוזרים למקומם. הנה מן אשרי עד תפלה לדוד הוא עולם הבריאה, ומשם עד אין קדוש כה¹⁴⁵¹ כו', הוא עולם היצירה, ומשם עד עלינו לשבת¹⁴⁵², הוא עולם העשיה. ולכן¹⁴⁵³ תקנו קדיש אחד בכל שינוי עולם ועולם¹⁴⁵⁴.

¹⁴⁵⁵ונתחיל מן הראשון, שהוא הקדיש שקודם הודו לה' כו', והנה כבר הקדמנו לך הקדמה אחת בענין מיעוט הירח¹⁴⁵⁶¹⁴⁵⁷, כי הכונה היא כי בתחילה היתה נוקבא דז"א במקום שהוא מאחורי ז"א מן החזה ולמטה, ושיעור קומתה מראשה ועד רגליה הם כשיעור נה"י דז"א. גם ביארנו¹⁴⁵⁸ כי אור כל הספירות דאצילות מתנוצץ בג' עולמות ב"ע, ואינם הם עצמם רק אור המתפשט מהם ולמטה¹⁴⁵⁹.

ואמנם המלכות עצמה דאצילות, שהיתה בתחילה במקומה למעלה בנה"י דז"א, היא עצמה בעת מיעוט הירח נתמעטה וירדה למטה בהיכל ק"ק דבריאה, ושם בהיכל ההוא נכללו כל חלקיה וכל שיעור קומתה הראשונה¹⁴⁶⁰ שהיתה בתחילה באחורי נה"י דז"א דאצילות, הם עתה בזה ההיכל¹⁴⁶¹ הכולל ג"ר בעולם הבריאה.

והרי הם שלשה כנגד שלשה, כי תמורת שלשה ספירות נה"י¹⁴⁶² דז"א, לוקחת עתה ג"ס¹⁴⁶³ ראשונות דבריאה. ומכאן נקיש אל שאר העולמות, כי כן המלכות דבריאה היא בהיכל ק"ק דיצירה, והמלכות דיצירה היא בהיכל ק"ק דעשיה¹⁴⁶⁴.

¹⁴⁶⁵וצריך שנקדים לך עוד הקדמה א', וגם בזה יובן מה שיתבאר לקמן בע"ה בענין עזרת אבותינו, וד' אמת שנתקנו בו, ע"ש (לקמן ק"ש ה), ובו יתבאר לך איך בהיכל הרצון יש - מאיר הכוונה -

¹⁴⁵¹ "אין קדוש כה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "פטוס הקטורת".

¹⁴⁵² "ומשם עד עלינו לשבת" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "וקטורת ענמה הוא".

¹⁴⁵³ והנה (פע"ח).

¹⁴⁵⁴ וטעם הדבר יתבאר לך בהקדמה אחת ונתבאר בענין מיעוט הירח מה ענין המיעוט וסם נתבאר (נוסף בפע"ח).

¹⁴⁵⁵ פע"ח זה גם בפע"ח כאן וגם לקמן לא ע"ג וגם לא ע"ג.

¹⁴⁵⁶ שאמר לה לכי ומיעוטי את עמך (נוסף בפע"ח).

¹⁴⁵⁷ ירידתה בעת הפגם, שאז יורדת בכל כללותה, וכמ"ש בשער סדר אבי"ע (פרק ו) ובשער כסא הכבוד (פרק ב) (ביאורים ח"א כז ע"א).

עי' ע"ח שער לו פרק ב.

¹⁴⁵⁸ עי' ע"ח שער מו פרק ה.

¹⁴⁵⁹ וכבר נודע כי מן תנה"י דז"א נתהווה אור ד' מוחין לנוקבא דז"א עליונה אשר באצילות וכל מלאכות הי"ס שבה ולעולם שיעור קומתה הוא בד"ס תנה"י דז"א כלכד לכן נקראת ד' כנודע וגם ממנה נתהווה אור א' כלול מד' אורות וד' אורות אלו נתהוו מתנה"י שבה ואלו יורדין ומתלבשין בהיכל העליון הנז' ב' היכלות אשר בו כנז"ל ואל תחשוב כי תנה"י עצמן למלכות דאצילות הם נעשין מוחין למטה רק שמאירים הד' אורות הנז' והם יורדים למטה בהיכל הנז' והם הגקראים כסא כבוד (נוסף בפע"ח).

¹⁴⁶⁰ ר"ל המלכות עצמה אשר ירדה באותן הד' אורות שנתהוו מתנה"י שלה היא נעשה נשמה לאותן הד' אורות ואותן הד' אורות הם נקרא כסא והם נשמה להבריאה ונמצא כי המלכות עצמה היא נשמה לנשמה להבריאה (לש"ו על הפע"ח). {עי' לש"ו בהערה הבא}

¹⁴⁶¹ אמנם אינה עומדת בזה ההיכל אלא רק ע"י שמתלבשת בהכסא שהיא הנשמה דההיכל הנעשה מהאורות שנתפשטו מהתנה"י שבה והם הכסא והנשמה דההיכל ובתוך אותה הכסא שם מתלבשת המלכות עצמה אחר שירדה שם בעת המיעוט (לש"ו). {עי' לש"ו בהערה הקודמת.}

¹⁴⁶² תנה"י (פע"ח).

¹⁴⁶³ כחצ"ד (פע"ח).

¹⁴⁶⁴ עי' עוד פרט בענין לקמן יד סע"ד. {

¹⁴⁶⁵ פע"ח לז ע"א.

שְׁעָה"כ

בתוכו ששה היכלות אחרים¹⁴⁶⁶, והיכל ק"ק יש בו ד' היכלות. והנה נתבאר במ"א (לעיל יג ע"ב) כי ארבע עולמות הם הנקראים אבי"ע, וכל א' מהם הוא בחי' עשרה ובחי' י"ג. ונתחיל מן הבריאה, והנה הבריאה {יד ע"ד} היא מי"ס, והם נק' שית דרגין דכורסיא, וארבע רגלין דכורסיה הרי הם עשרה כו', כנז' פרשה בא ברע"מ¹⁴⁶⁷ (דף מא מג ע"א¹⁴⁶⁸) דשית דרגין וארבע רגלין אית לכורסיא, וכולם הם עשרה, וכלא איהו כורסיא. וצריך להבין המאמר הזה, שאם בחינת הי"ס הם הרגלין והדרגין, א"כ הכסא¹⁴⁶⁹ עצמו מי הוא.

אבל הענין הוא, כי השית דרגין לכורסיא הם ששה היכלות שיש מן לבנת הספיר עד היכל הרצון מתתא לעילא¹⁴⁷⁰, וארבע רגלין דכורסיא הם ארבע היכלות שיש בהיכל ק"ק, וזה ההיכל עצמו נקרא ארבע רגלין דכורסיא. והרי נשלמו י"ס דבריאה. האמנם ענין הכסא הוא ענין ג' אורות שנמשכין ויורדין מן אימא¹⁴⁷¹ דמקננא בכורסיא בג"ס כנז' בתיקונים (כד ע"ב)¹⁴⁷², ואותם השלש אורות הם נשמת הבריאה, והם הנק' כסא הכבוד, והם נקראים קודש קדשים, קדש חד, קדשים תרין, הא תלת¹⁴⁷³. ואלו הג' אורות הנז' הנק' קה"ק מקננא ומתלבשין בזה ההיכל העליון דבריאה, הכולל ד' היכלין בתוכו, הנקרא ד' רגלין דכורסיא כנז', וע"כ נק' ההיכל הזה קה"ק, ר"ל בהיכל שבו מתלבשין ג' אורות עליונים הנקרא ק"ק. והרי נתבאר כי עולם הבריאה עצמו הוא עשר היכלות הנז', והג' אורות עליונים שהם נשמה להם, הם הנק' כסא, והרי איך הבריאה היא עשרה והיא י"ג, והבין היטב כל זה.

והנה אלו הד' היכלות הנכללין בזה ההיכל העליון דבריאה הנק' ד' רגלין דכורסיא, הלא הם כחב"ד דעולם הבריאה, ובאלו הד' ראשונות דבריאה מתלבש בחי' הכסא הנז', שהוא כולל ג' אורות, שה"ס אימא עילאה מקננא בכורסיא כנז'. וזה ענינם, כי המלכות עליונה דאצילות, הנה ה"ס ד' כנודע¹⁴⁷⁴, והטעם הוא¹⁴⁷⁵ לפי ששיעור קומתה הוא ד"ס דז"א שהם תנה"י כנ"ל, והנה מן שיעור קומתה הנז' מתאצל אור אחד, והוא בסוד ד' אורות לסיבת הנז', ונגנזים בד' היכלי הבריאה העליונים הנק' כולם יחד בשם היכל א', הנק' היכל ק"ק.

והנה בזה תבין, כי כמו שהמוחין דז"א דאצילות הם ד', והם בחי' התנה"י דבינה העליונה, כן המוחין דמלכות דאצילות, נוקבא דיליה, הם ד', והם תנה"י דז"א דאצילות. וכן המוחין דעולם הבריאה הם ד' תנה"י דמלכות דאצילות. ונמצא כי ד' אורות האלו הם הם הכסא, והם הם ד' המוחין דבריאה, והם הם נשמת הבריאה, כי המוחין סוד נשמה הם, והבין זה היטב. ותכוין איך כל המדרגות והעולמות הם בסדר א' שוה. ואע"פ שבתיקונים אמרו דאימא מקננא בכורסיא בג"ס, ואנו אמרנו שהם ד', הענין הוא, כי ספי' הדעת איננה

- מאיר הכוונה -

¹⁴⁶⁶ עי' עוד בענין שער מו פרקים א, ב, ה.

¹⁴⁶⁷ "כו', כנז' פרשה זל ברע"מ" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "והנה בזה תבין מ"ס צוהר פ' זל".

¹⁴⁶⁸ עי' עיונים אות קנד.

¹⁴⁶⁹ עי' ביאורים ח"ב סו ע"ד: אותו הד' הנמשך מן הבינה, הנה הוא רק בסוד הכסא, וכמו שהוא באצילות שמתפשטים ונמשכים ד' אורות מהד"ת דהמלכות דאצילות להעשות לסוד כסא, והמלכות עצמה הוא האדם היושב על הכסא ומתלבש שם להנהיג את העולמות ב"ע, ע' שער כסא הכבוד (פרק ה סמוך לסופו).

¹⁴⁷⁰ עי' זהר ח"א מא ע"ב עד מה ע"א, וח"ב רמה ע"א עד רנד ע"א.

¹⁴⁷¹ עילאה הוא מלכות דאצילות (נוסף צפע"ח).

¹⁴⁷² עי' לשונו בעיונים אות קלה. עי' ע"ח בסדר אבי"ע סוף פרק ה וכסא הכבוד שם פרק א' (הגהות הלש"ו על הפע"ח).

¹⁴⁷³ ואלו הם נקראים ק"ק שהם מתלבשים בהיכל זה הכולל ד' (דרגין) [רגלין - לש"ו] פע"ח.

¹⁴⁷⁴ עי' ספר הדע"ה ח"א ד ע"ג י"א טעמים מ"ט נוק' מכונה באות ד'.

¹⁴⁷⁵ "כנודע, והטעם הוא" נמחק צפע"ח.

פעה"כ

נכנסת לעולם בחשבון הי"ם כנודע (שער כסא הכבוד ו), לפי שהוא נעלם מאד וגנוז בין החכמה והבינה, ולכן לא הזכירו שם רק ג"ס בלבד, אבל ד' הם.

גם אל תחשוב כי התנה"י עצמן דמלכות דאצילות, הם הם היורדין ומתלבשים בסוד כסא¹⁴⁷⁶ בהיכל ק"ק דבריאה, אמנם הם אורות נמשכין מהן, ונעשין מוחין בעולם דבריאה כנז'. והרי איך מן התנה"י דו"א בה דאצילות¹⁴⁷⁷ נתהוו ד' אורות מוחין דנוקבא, וכל מציאות הי"ם אשר בה, ולפי שלעולם הוא שיעור קומתה בד' ספי' הנזכרות, לכן גם ממנה נתפשטו ונתהוו מתנה"י שבה ארבע אורות ונתלבשו בהיכל ק"ק דבריאה, ונעשו שם בחי' הכסא¹⁴⁷⁸ שהיא נשמת הבריאה כנז'. ואלו הד' אורות מאירים בד' ההיכלות שבהיכל ק"ק אשר הי"ם ד' מוחין של בריאה.

והנה הו"ק דבריאה הם הו' היכלות תחתונים, שהם מלבנת הספיר עד היכל הרצון כנ"ל. ודע כי היכל לבנת הספיר איננו רק בחי' היסוד בלבד¹⁴⁷⁹, המכריע וכולל מן נו"ה, וזהו לבנת הספיר, לובן וספיר. ואיננו כאשר טעו רבים וחשבו שהיכל זה כולל יסוד ומלכות, כי המלכות דבריאה איננה עומדת בעולם הבריאה, אבל היא בהיכל ק"ק דיצירה כמ"ש"ל, כי סדר כל העולמות הוא כך, כי מלכות דעולם העליון היא בכתר דעולם שלמטה ממנה, כי כל זה הוא בסוד מעוט הירח, וירידתה למטה¹⁴⁸⁰ להיות ראש לשועלים¹⁴⁸¹ לעולם שלמטה ממנה. אמנם דע כי יש חילוק א' בד' עולמות אבי"ע, והוא כי המלכות דאצילות, כל כללותה בכל הי"ם שבה¹⁴⁸², הם מתלבשים באותם הד' אורות הנמשכים

- מאיר הכוונה -

¹⁴⁷⁶ ר"ל שאל תחשוב שהם עצמן נעשין הכסא (לש"ו).

¹⁴⁷⁷ "צד לאצילות" נמחק צפע"ח.

¹⁴⁷⁸ והרי הוה הכסא רק אותן הארבע אורות אשר נתפשטו מתנה"י שבה ובעת המיעוט הנה ירדה המלכות עצמה כנ"ל ונתלבשה באותה הכסא (לש"ו).

¹⁴⁷⁹ עי' שער מו פרק ד: דע כי ז' היכלות דבריאה אין המלכות דבריאה בכללן, כי המלכות נקודה בכתר דיצירה, בהק"ק, וכן הוא בשאר עולמות. והנה ההיכל הא' הוא היכל לבנת הספיר, והוא ביסוד דבריאה, וז"ש (שמות כד י) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר, כי רגליו הם נו"ה, ותחתיהן הוא היסוד. וז"ש פרשה בראשית (דף מה ע"א) יוסף הצדיק נטל היכל לבנת הספיר, ואף על גב דכתב ותחת רגליו בגין יקרא דמלכא. פי' כי היסוד הוא ענין שצריך להיותו מכוסה ונעלם, ולכן בגין יקרא דמלכא לא פרסמו בשמא רק ברמז ביאר את מקומו שהוא נתון תחת רגליו כנ"ל. והנה היסוד הוא זכר ונקבה לפי (שיש בחי' עטרה שבו כי) אין בחי' העטרה בחי' מלכות עצמה רק כללות מל' הזכר שיהיה כלול מ"ס, כי המלכות האמיתית היא רחל אשת יעקב ואיננה העטרה שביסוד, ואמנם מבשרי אחזה אלוה. לכן נקרא לבנת הספיר, לבנת עטרה נוקבה, הספיר יסוד זכר.

¹⁴⁸⁰ עי' ביאורים ח"א כז ע"א: בשער אר"א (סוף פרק ח וסוף פרק ט) ובמוחין דצלם (סוף פרק ד)

ובפרטי עי"מ (סוף פרק ד), שרק המלכות דמלכות של המלכות דאצילות (והוא המלכות הג' ממנה הוא אשר) מתלבש בבריאה, וכן בכל ספירה וספירה כן והכוונה הוא על ההארה הנז', שהוא בחי' המלכות הג' שאמר.

¹⁴⁸¹ עי' עיונים אות קנה.

¹⁴⁸² עי' ע"ח שער ג סוף פרק א שזה רק ז"ת ועי' לש"ו ביאורים ח"א טז ע"ב וע"ג: באמת לאמיתה אין התלבשות של ספירות כל עליון בתחתון, וכל עולם ועולם הוא עומד בפני עצמו הן בעיגוליו והן ביושר שלו. אלא שההתלבשות היא בטפה הזרעית הנמשכת מהנה"י דכל עליון [עי' ע"ח שער כג סוף פרק ד], הרי הם כלל חלקי הפרצוף העליון הכלולים בטיפה הזרעית (דהיינו שעל אף שהטיפה נמשכת מכל הקומה, עיקר גילוייה והתהוותה נגמרת בנה"י), והן נעשות בתחתון לעצם מעצמיו.

יש מקומות בדברי רבינו שכתוב שהתחתון מלביש על הנה"י דעליון, ויש מקומות שכתוב שהתחתון מלביש על ב' שלישי ת"ת, ויש מקומות שכתוב שהוא מלביש על כל הז"ת. והנה הסדר של הדברים לאמיתם הוא כדלהלן: כל המציאות דהתחתון הוא רק מהנה"י דעליון ובאופן זה: ג' פרקי הנצח דעליון המה שורש לחח"ן דהתחתון, וג' פרקי ההוד דעליון המה שורש לבג"ה דהתחתון וג' פרקי היסוד המה שורש לדת"י דתחתון. ושני שלישי הת"ת דעליון המה שורש לכתר דתחתון, והכתר נחלק לרדל"א גלגלתא ומ"ס, והגלגלתא נחלק לגלגלתא ואוירא, ובד' בחי' הכתר האלה נחלקו בדברי הרב עד היכן הם מתלבשים, שכן הרדל"א מתלבשים על השליש העליון דהת"ת, ואז התחתון כולל את כל הז"ת דעליון, אך כללות הרישא תניינא (הרי הוא גלגלתא ואוירא) נמשכת מהשליש האמצעי דת"ת דעליון. ואז ההתלבשות היא מהחזה ולמטה, והרישא תניינא נחלק לב' והם גלגלתא ואוירא. לכן יש מקומות שנאמר שההתלבשות היא עד חצי הת"ת

סעה"כ

ממנה הנק' כסא הכבוד בראש הבריאה. ונמצא כי המלכות מתלבשת בכסא הכבוד, והכסא מתלבש בהיכל ק"ק, אבל אין הדבר כן בשאר העולמות, כי המלכות דבריאה אין כל הי"ם שבה מתלבשים בכסא אשר בראש היצירה, אמנן החלק העשירי שבה בלבד, היא היורדת ומתלבשת בהיכל ק"ק דיצירה, וכן מיצירה לעשיה.

ובזה תבין למה בין כל עולם ועולם תקנו לומר קדיש א', חוץ מן עולם הבריאה לעולם האצילות, שהוא בין גאולה לתפלה, לפי (טו ע"א) שכל כללות מלכות דאצילות היא בראש הבריאה, ואין לך סמיכות גדול מזה, ואין צורך להעלות הבריאה באצילות, כי כבר הבריאה קשורה קשר אמיץ עם המלכות דאצילות בתכלית האחרון. וזהו טעם מאמרם ז"ל (ברכות ד ע"ב) שצריך לסמוך גאולה לתפלה¹⁴⁸³, שהיא הבריאה במלכות דאצילות.

ובזה תבין מה שאמר הכתוב (זכריה ד ב) שבעה בשבעה מוצקות, מוצקים לא כתיב אלא מוצקות, וז"ס מ"ש בפ' פקודי (דף רסא ע"א) לאעלאה שביעאה בשביעאה¹⁴⁸⁴, ונקרא¹⁴⁸⁵ ז' ימים וז' ימים¹⁴⁸⁶. והענין הוא כי כל אלו הי"ד הם נוקבין, לפי שהם ז' דבריאה וז' דמלכות דאצילות, והוא כי הנה בזה ההיכל העליון דבריאה הנק' היכל קה"ק, יש בו ד' היכלות שהם כחב"ד דבריאה כנ"ל, ובתוכם מתלבשים ג' אורות הנק' כסא, וגם נק' ק"ק כנ"ל, והם הם ז' דבריאה, וגם המל' דאצילות היא ז' לפיכך¹⁴⁸⁷.

¹⁴⁸⁹ונחזור לענין הקדישים שבתפלת שחרית. הנה מן התחלת התפלה עד הודו לה' כו' הוא בחי' ו' היכלות התחתונים דעשיה. ומן הודו עד ברוך שאמר הוא בחי' היכל ק"ק דעשיה, שמתהפך וחוזר להיות יצירה ממש ע"י המלכות דיצירה העומדת בהיכל הזה כנ"ל. וז"ס תוספת שבת בסוד¹⁴⁹⁰ קלי' נוגה, שלפעמים נהפכת לקלי' ופעמים לקדושה¹⁴⁹¹. ונמצא כי בד' עולמות אבי"ע יש שני מציאות: הא', היא בחי' הו' היכלות שיש בכל עולם מהם, כי אלו הם נכללים למעלה זב"ז בחי'¹⁴⁹² כללות בלבד¹⁴⁹³. והב', הוא בחי' ההיכל הו' העליון שנקרא היכל ק"ק, אשר הוא נכלל למעלה, וחוזר ונהפך להיותו במציאות העולם שלמעלה ממנו, משא"כ בו' היכלות התחתונים כנו'. וזהו טעם הדבר

– מאיר הכוונה –

שהוא רק האוירא דהתחתון, וכללות רישא תליתאה הוא המו"ס, והוא מתחיל ונמשך מטבורא דגופא דעליון הרי הוא השליש התחתון דת"ת (ביאורים ח"ב פט ע"ד, כן דע"ה ח"ב צו ע"ד).

¹⁴⁸³ עי' לקמן כח ע"ג.

¹⁴⁸⁴ עי' עיונים אות קנו.

¹⁴⁸⁵ ונאמר (פע"ח).

¹⁴⁸⁶ עי' עיונים אות קנז.

שכחתי עניינם (ע"ח שער מו פרק ב). עוד נשאר ז' ספירות עליונות דמלכות דאצילות שהם כחב"ד חג"ת, זהו הנקרא אדם יושב על הכסא, הרי ז' מתלבשות (בז' אלו) (ע"ח שם פרק ה).

¹⁴⁸⁷ הרי ז' צז' (פע"ח סער הקדישים פרק א).

¹⁴⁸⁸ שגם בהמלכות דאצילות יש גם כן ז' היכלות כי היכל ק"ק דילה כולל ג"כ ד"ס והששה היכלות התחתונים שלה הרי הם י"ס דמלכות דאצילות ונחלקים ג"כ לז' היכלות הרי כו' (כצ"ל מהגהת הר"ש שרעבי שללה"ה בשער הכוונות טו ע"א) ועי' בע"ח שער כסא הכבוד פ"ה ושם פ"ב (לש"ו שם).

¹⁴⁸⁹ פע"ח לא ע"ג, וכן ל ע"ג.

¹⁴⁹⁰ ע"י (פע"ח).

¹⁴⁹¹ עי' עיונים אות קנח.

¹⁴⁹² לךך (פע"ח).

¹⁴⁹³ היינו באותו עולם שונה מהיכל ז' (ש"ש).

שְׁעָה"כ

שאנו אומרים הודו לה' כו' בעולם העשיה, עם היות שכל המזמורים הם ביצירה¹⁴⁹⁴, אבל הטעם לפי שזה היכול הז' דעשיה חוזר להיות ממש בחי' יצירה.

ובזה תבין, כי אחר שנכללו ו' היכלות התחתונות דעשיה זב"ז וזב"ז, בתיקון התפלה שיש מן התחלת התפלה עד הודו לה' כו' כנ"ל, אז אנו צריכין להעלות אותם בסוד עמוד א' שיש בין כל עולם ועולם, ובאמצע¹⁴⁹⁵ כל היכל והיכל, ודרך העמוד הזה עולה כל היכל והיכל בחיבורו שלמעלה ממנו ונכלל בו, כנז' בפ' פקודי (רמו ע"ב¹⁴⁹⁶). והנה סוד הקדיש הזה הוא בחי' העמוד הנז' אשר באמצעות עולם העשיה¹⁴⁹⁷.

ואמנם אופן העלאתו אל עולם היצירה כבר נתבאר, איך יש בקדיש ב' בחי' כ"ח וב' בחי' מ"ב. והענין הוא כי יש כ"ח אותיות בז' תיבות של יהא שמיה רבה מברך לעלם ולעלמי¹⁴⁹⁸ עלמא, גם יש כ"ח תיבות מן אמנ' יש"ר מברך כו' עד דאמירן בעלמא, וע"י כ"ח אותיות הנז' אנו מעלים הו' היכלות התחתונים דעשיה זב"ז, לפי שכל בחי' אותיות הם בגבורה, כגודע בענין שם ע"ב שיש בו ע"ב תיבין ורי"ו אותיות¹⁴⁹⁹, שהם גימ' גבורה, אבל התיבות הם ע"ב כמנין חסד¹⁵⁰⁰. ולכן ע"י כ"ח אותיות הגבורה¹⁵⁰¹, אנו מעלים הו' היכלות, וע"י כ"ח תיבות אנו מעלים את היכל הז' הנק' ק"ק למעלה ביצירה. וטעם הדבר הוא, כי אין שום עליה בעולמות אלא ע"י שם בן מ"ב¹⁵⁰², ושם זה של מ"ב הוא אשר מעלה כל העליות שיש בכל העולמות, משום דאיהו סליק ולא נחית כנז' פ' תרומה (קלב ע"ב)¹⁵⁰³. והנה בחי' הכ"ח הנזכר הוא הויה דמילוי מ"ה¹⁵⁰⁴, כגודע כי שם הויה דמ"ה דמילוי אלפין בפשוטו ומילוי ומילוי מילוי הוא מ"ב אותיות, אך במילוי המילוי לבד אין בו רק כ"ח אותיות. נמצא כי גם הכ"ח הוא בחי' מילוי המ"ב, וגם לעולם אין עליה אלא בשם מ"ב. ולכן צ"ל הקדיש בנוסח זה כנ"ל: וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה

- מאיר הכוונה -

¹⁴⁹⁴ עי' שער הגלגולים (הקדמה לט, וכן הוא בפע"ח קריאת התורה ה'): כל המזמורים הם בעולם היצירה, וכו', כי כל המזמורים הם בחי' גבורות כגודע. ועי' שער מאמרי רשב"י (&): תיקון דוד הע"ה שתיקן במזמורים הוא ביצירה הנקראים נופלים אבל בעשיה אינם נקראים נופלים כי שם הם עומדים ממש בתוך הקליפות והוא יותר ממדרגת נפילה. עי' זהר ח"ג רכג ע"ב שזמר היא בחי' הגבורה.

¹⁴⁹⁵ "שיש צין כל עולם ועולם, וצאמלע" נמחק צפע"ח, וצמקומו איתא "כנזכר צהיכלות דפקודי כי יק עמוד א' צין".

¹⁴⁹⁶ עי' עיונים אות קנט.

¹⁴⁹⁷ הגהה: ורכיך שדע מ"ש צסוד הקדיש עולה כל העשיה ציזירה וכל היצירה צצריאה וצ"ל שאין עוליס רק פנימיות העולמות לצדס אך החיצונית לא עלו רק מה שהיו קודם הקדיש צלצד וצריאה שהיה העמוד צצין עולם לעולם כנקודה ואין כל העולם יעלה לך אותו העמוד אך יתורץ כנז' שאין עוליס רק הנשמות לך העמוד כנז' צזוהר ויחי וצפ' ויקהל (נוסף צפע"ח).

¹⁴⁹⁸ עלמי (שער התפילה).

¹⁴⁹⁹ עי' זהר ח"א קח ע"ב שם ע"ב ויסע ויבא ויט.

¹⁵⁰⁰ עי' תיקו"ז (כו ע"ב): דרועא ימינא ושמאלא ויעב"ר חסד וגבורה דסלקין לחושבן ע"ב תיבין ורי"ו אתון דע"ב שמהן ודא רזא דויעב"ר עיבור כלל תרוייהו.

ועי' שער מאמרי רשב"י בראשית ז ע"ב וזהו הרקיע שם שהרי"ו הם מ"ן והע"ב הם מ"ד.

עי' בהגר"א בתז"ח (&): ומאלין תלת כו' ואמר בחושבן חסד כו'. מורה שהם כוללין שם ע"ב חסד מורה על התיבין וגבורה על האתון שהם כלל ופרט וכלל דמים דרכן להתדבק וכל דבוק כגון קמח לעשות עיסה מתדבק במים ואש דרכו להתפרד שכל דבר שנשרף מתפרד וכן כל דבר לח ¹⁵⁰¹ נמחק צפע"ח.

¹⁵⁰² עי' לעיל הערה 106.

¹⁵⁰³ עי' עיונים הערה קס.

¹⁵⁰⁴ "הויה דמילוי מ"ה" נמחק צפע"ח, וצמקומו איתא "מילוי דמלוי קס מ"צ".

שְׁעָה"כ

ויתהלל, לפי יש בהם ז' וויז לרמוז אל שם מ"ב שהוא ז"פ ששה שמות, וכל שם מששה אותיות¹⁵⁰⁵, וכן תמצא ג"כ כי בכל תיבה מאלו של וישתבח כו' יש בה ששה אותיות¹⁵⁰⁶.

והרי נתבאר איך נרמזו בזה כל שם מ"ב, ולכן אותם האומרי' ישתבח יתפאר ביודין טועים הם, לפי שאז יעלו ז' יודין¹⁵⁰⁷ בחי' שם ע"ב, והנה אין עליה אלא בשם בן מ"ב, וגם כי לעולם כ"ח אותיות הם בסוד שם בן מ"ב¹⁵⁰⁸.

והנה אחר אשר העלינו היכל הז' דעשיה למעלה ביצירה ע"י כ"ח תיבות של הקדיש, הנה אח"כ יכול הוא להתהפך ולחזור ולהיותו הוא עצמו בחי' יצירה, וכנגד זה אנו אומרים הודו לה' כו'.

והנה כבר ידעת כי ארבע הויות הם בארבע עולמות אבי"ע, והם כסדרן מלמעלה למטה ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. והנה בג' הויות ע"ב ס"ג מ"ה, יש בכל אחד עשרה אותיות, ולכן יש בכל אחד מג' הנז' במילוי מילוי כ"ח אותיות, אבל בהויה דב"ן, שאין במילוי רק ט' אותיות, א"כ גם במילוי מילוי ג"כ לא יש בה כ"ח אותיות, ולכן אין בו שום עליה ע"י, אבל ע"י כ"ח אותיות של שם מ"ה דאלפין¹⁵⁰⁹ אנו מעלין בתחילה את ששה היכלות התחתונים דעשיה אל היצירה, וע"י כ"ח תיבין (טו ע"ב) אנו מעלים אח"כ את ההיכל העליון הז' אשר הוא חוזר להיות יצירה ממש ע"י כ"ח דשם ס"ג אשר בבריאה, נמצא כי מקום הקדיש הזה הוא קודם הודו כו'.

כונת הקדיש השני שבין ישתבח ליוצר. הנה גם הוא דוגמת הקדיש הראשון שבעשיה בשני מיני הכ"ח, א' אל ששה היכלות, וא' אל היכל הז'. אבל הכ"ח אותיות הם משם ס"ג שבבריאה, והכ"ח תיבות הם משם ע"ב שבאצילות. ואחר שהעלינו היכל הז' דיצירה אל הבריאה, אז הוא חוזר להיותו בריאה ממש, כי גם בו נכללת מלכות דבריאה כנז', ולכן אחר הקדיש אנו אומרים ברכו, והוא כדוגמת מ"ש בהודו לה' כו'. וכבר נת"ל כי המזמורים הם ביצירה, ולהורות כי זה ההיכל הז' דעשיה נהפך ליצירה, לכן אנו אומרים מזמור היצירה. וכן הענין כאן, כי כל בחי' ברוך הוא בבריאה, כי שם הוא נקרא ברוך בכל מיני ריבויים דברכאן כנודע¹⁵¹⁰. ולכן כאן אנו אומרים ברכו, לרמוז כי היכל השביעי דיצירה, חוזר להיות בריאה ממש. בין גאולה לתפלה, אע"פ שהם ב' עולמות בריאה ואצילות, לא תיקנו לומר בהם קדיש לסיבה הנ"ל (סוף יד ע"ד).

¹⁵¹¹קדיש ג' שלאחר העמידה קודם אשרי יושבי ביתך, הכונה לפי שבתחלה העלינו כל העולמות למעלה, כדי שכל העולמות יוכלו בעולם האצילות, לעשות שם זיווג עליון דת"ת ומלכות לבדם, ושאר כל העולמות הם נעשים להם כדמיון כנפים החופפים ומכסים עליהם, בסוד (שיה"ש ז ג) אגן הסהר הנז' במאמר הזוהר בכ"י הנקרא סתרי אותיות של ה' ית'¹⁵¹², וע"ש. ואחר הזיווג אנו צריכים לחזור להעלות העולמות שיקבלו השפע הנשפע מחמת הזיווג שנעשה אז, ולכן אומרים עתה זה הקדיש כדי לכלול פעם אחרת

- מאיר הכוונה -

¹⁵⁰⁵ "שמות, וכל שם מששה אותיות" נמחק צפע"ת.

¹⁵⁰⁶ "הרי נרמזו שם מ"ב באותיות [בתיבות - לש"ו]" נוסף צפע"ת.

¹⁵⁰⁷ "ז' יודין" נמחק צפע"ת, ובמקומו איתא "ו' יודין וז' ויין".

¹⁵⁰⁸ ושם ע"ב נחית (נוסף צפע"ת).

¹⁵⁰⁹ טביליירה (נוסף צפע"ת).

¹⁵¹⁰ עי' זהר ח"ב רסא ע"א, הובא בעיונים אות קסא.

¹⁵¹¹ פע"ח לא ע"א.

¹⁵¹² עי' עולת תמיד (&): אגן הסהר חצי גורן עגולה ופניה למעלה לכסות ולהעלים הזיווג העליון מן החיצונים (כזה) כנזכר במאמר כתיבת יד של הזוהר בפ' בראשית הנקרא סתרי אותיות השי"ת (זוהר חדש א' ע"א) המתחיל ר"ש פתח מי ימלא גבורות ה' וכו' [הובא בעיונים אות קסב].

שְׁעָה"כ

הבריאה באצילות לקבל שפע הזיווג ההוא, ולכן כוונת זה הקדיש ע"י שם ע"ב, הויה דיודין במ"ב אותיותיו בפשוט ומילוי ומילוי המילוי¹⁵¹³, ואח"כ הבריאה מקבלת תוספת קדושה בקדושת ובא לציון.

קדיש ד', לכלול היצירה עם הבריאה ע"י הויה דס"ג וע"ב, ואח"כ היצירה, תפלה לדוד. ואח"כ קדיש ה', להעלות העשיה אל היצירה ע"י הויות ס"ג ומ"ה, ואח"כ העשיה היא פטום הקטרת, והרי נשלמה התפלה.

אמנם קדיש בתרא אינו מכלל הקדישים הנז', לפי שכבר עלו כל העולמות, אמנם זה הקדיש נקרא קדיש יתמא, ר"ל קדיש שאומרים אותו היתומים, והענין הוא שהקדיש הזה הוא בעולם העשיה, ששם בחינת המיתה¹⁵¹⁴, כדי להעלות כל הנשמות והנפשות¹⁵¹⁵ בסוד תחית המתים, וע"כ אומרים אותו היתומים על מיתת אב ואם.

¹⁵¹⁶ויש בקדיש הזה שם בן מ"ב, אלא שהוא באופן אחר, ונתבאר אצלינו בענין נטילת ידים, שה"ס יהוה אלהינו יהוה, כו"ו במוכס"ו כו"ו, יהוה, יוד הא ואו הא, שה"ס ג' ידות כנ"ל (ב ע"א), וע"ש. ודע כי ע"י שם במוכס"ו יהיה ענין תחית המתים¹⁵¹⁷, ולכן קדם אליו שם כו"ו שהוא גימ' ט"ל, והוא המ"ל שעתיד הקב"ה להחיות בו את המתים, כמ"ש חז"ל (שבת פח ע"ב).

ונלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל שטוב לומר הקדיש הזה על מיתת אביו ואמו כל השנה כולה אפילו בשבתות ויו"ט, לפי שאין הטעם כפי מה שחושבים המון העם, שמועיל להציל נפש המת מדינא של גהינם לבד, כי הנה עוד יש תועלת א', והוא להכניסו לג"ע ולהעלותו ממדרגה למדרגה, וכפי זה גם בשבתות ויו"ט יש לאמרו¹⁵¹⁸.

ואני ראיתי למורי ז"ל שהיה אומר קדיש בתרא בכל שנה ושנה ביום שמת בו אביו בג' תפילות, והיה אומרו בנוסח קדיש של בני ספרד כמו שנעתיקהו לקמן בע"ה, לא כמנהג המוסתערבים המוספים בו דברים אחרים ע"ד מ"ש בהרמב"ם ז"ל.

¹⁵¹⁹ודע כי בשבת נמשכת תוספת הקדושה כל היום, משא"כ בחול שאין תוספת קדושה אלא בשעת תפלה לבד, וזהו הטעם שאין תוספת נשמה רק בשבת בלבד, אבל עכ"ז ליראי ד' ולחושבי שמו, יש להם איזה קצת הארת קדושה גם בימי החול בשעת התפלה.

גם יש חילוק אחר, והוא כי בשבת נמשכת תוספת קדושה מעצמה כל¹⁵²⁰ מה שנעשה ע"י תפילתנו בימי החול, ולכן יש תוספת נשמה בשבת. גם יש חילוק אחר, והוא כי בשבת עולים כללות כל העולמות¹⁵²¹, משא"כ בחול שאין עולים בעת התפלה רק בחינת נשמות לבד, שעולים עם השכינה להיות לה בסוד מ"ן כנודע. גם דע בענין תפלת

- מאיר הכוונה -

¹⁵¹³ "ולכן כוונת זה הקדיש ע"י שם ע"ב, הויה דיודין במ"ב אותיותיו בפשוט ומילוי ומילוי המילוי" נמחק בפע"ח.

¹⁵¹⁴ וביאורו הוא (נוסף בפע"ח).

¹⁵¹⁵ קצבולס העשיה (נוסף בפע"ח).

¹⁵¹⁶ פע"ח לב ע"ב.

¹⁵¹⁷ בסוד אני אמית ואחיה כי שם זה בגזרה וזמה שהקב"ה ממית בו בעלמו מחיה (נוסף בפע"ח). ¹⁵¹⁸ עי' עיונים אות קסג.

¹⁵¹⁹ פע"ח לב ע"ב.

¹⁵²⁰ מכל (פע"ח).

¹⁵²¹ עי' לעיל יא ע"ד ולקמן נט ע"ב סח ע"א ובע"ח שער מ דרוש ג' ה' טו ושער נ פרק ו (לש"ו). עי' הערה 1166.

שְׁעָה"כ

החול, שענין העלאתם צריכה להעשות על ידינו קודם התפלה, אבל אחר שכבר קבלו השפע העליון, אין אנו צריכין להורידו, כי מעצמם הם יורדין אחר עלינו לשבח¹⁵²³¹⁵²².

{טו ע"ג} ¹⁵²⁴ונבאר כוונת הקדיש בעצמו.

הנה הקדיש נתקן בלשון תרגום וכנו' בזהר פ' תרומה (קכט ע"ב)¹⁵²⁵ וז"ל דאיהו מתבר שלשלאין דפרזלא כו', והענין הוא במה שהודעתך בשער המצות בפרשת ואתחנן¹⁵²⁶ איך התרגום ה"ם אחריים דקדושה, והוא קדושה¹⁵²⁷ ג"כ, אלא שהחיצונים יונקים משם. וכבר נתבאר שהקדיש נתקן להעלות את העולמות למעלה ממדרגתם, כגון העשיה ביצירה וכיוצא. והנה אנו מתייראים פן ח"ו ע"י עליית העולמות יעלו גם הקליפות¹⁵²⁸ עמהם, ויתאחזו בהם ויינקו שפע מהם¹⁵²⁹, ולכן נתקן בלשון תרגום, דאיהו לישנא דלא משתמע למלאכין עלאין, כנז' בזהר פ' נח (דף עח ע"ב)¹⁵³⁰ ובפ' לך לך (דף פט ע"א)¹⁵³¹. והטעם הוא לפי שהם מצד הפנים, והם מדברים בלשון הקדש שהוא בחינת

- מאיר הכוונה -

¹⁵²² והנה ע"ד שזיארנו צאלו הקדישים של תפלת השחר כך הם הקדישים של תפלת מנחה וערבית כמ"ש במקומו ויש עוד קדישים שהם צאמלע היום בקריאת ס"ת ועל הדרכה והוא נקרא קדיש לאגדתא וגם ענינו ע"ד הנז' אצל יש צו חילוק כי אם הקריאה היתה ציוס במקרא שהוא בעשיה לכן הקדיש יהיה צכוונת צ' מ"צ וב' כ"ח א' של מ"ה דיצירה וא' של ס"ג דצריאה ואם הקריאה היתה של משנה ואגדה או הלכה שהם דיצירה וצצריאה הקדיש יהיה צכוונת צ' מ"צ וב' כ"ח א' של ס"ג וא' של ע"צ שהם מצריאה ואיליות ואם הקריאה היא של קבלה שהם צאיליות הקדיש יהיה צכוונת צ' מ"צ וב' כ"ח א' של ע"צ לנוקבא לאיליות וא' של ע"צ דכורא לאיליות שהוא ז"א (פע"ח לא ע"ב).

¹⁵²³ עי' עולת תמיד (&): אח"כ אנו כוללין פעם אחרת עשיה עם היצירה ואז מקבלת שפע העשיה מן היצירה, וזה נעשה מן קוה אל ה' חזק וכו' אין קדוש כה' וכו' עד עלינו לשבח. ואח"כ בעלינו לשבח יורדים כל העולמות למטה כל א' וא' במקומו. ¹⁵²⁴ פע"ח לא ע"א.

¹⁵²⁵ עי' עיונים אות קסד.

ועי' זהר ח"א קכו ע"א: אמר ליה כל הני עובדין וכל מה דידיע בלעם מאן אתר אוליף ליה א"ל מאבוי אבל באינון הררי קדם דאיהו ארץ קדם אוליף כל חרשין וכל זיני קוסמין בגין דבאינון טורי אינון מלאכי עז"א ועז"א דאפיל לון קב"ה מן שמיא ואינון קטירין בשלשלאי דפרזלא ואודיעין חרשין לבני נשא ומתמן הוה ידע בלעם כמה דאת אמר (שם כג ז) מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם

תרגום: אמר לו, כל המעשים הללו וכל מה שידע בלעם, מאיזה מקום למד אותם. אמר לו, מאביו. אבל באותם הררי קדם, שהיא ארץ קדם, למד כל הכשפים וכל מיני קסמים, משום שבאותם ההרים הם המלאכים עז"א ועז"א ל שהקב"ה הפיל אותם מן השמים, והם קשורים בשלשלאות של ברזל, ומודיעים כשפים לבני אדם. ומשם היה יודע בלעם, כמו שנאמר "מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם".

¹⁵²⁶ לו ע"א: מצות ת"ת כבר ביארתי ענין כונה שמו"ת וע"ש כי שנים מקרא הם הת"ת ויסוד וא' תרגום הוא באחוריים שלהם, ושמעתי מזולתי באופן אחר והוא כי א' תרגום הוא בנוק' דז"א כי היא בחינת האחורים שלהם היושבת באחורי ז"א כנודע.

ונבאר עתה ענין כונת התרגום דע כי בכל פעם ופעם שתקרא איזה מקרא אפילו בשאר ימי השבוע צריך לקרותו שמו"ת והכונה היא כי המקרא הוא בחינת פנים דהוי"ה של ב"ן ותרגום הוא אחוריים שבקדושה. והענין הוא כי תרגום בגי' תרדמה כאשר הנביאים אינם מוכנים לדבר עמהם בלשון הקדש אלא בלשון תרגום אז נופלת עליהם תרדמה כמ"ש היה דבר ה' אל אברם במחזה וכו' וכתוב בתריה ותרדמה נפלה על אברם. הרי כי במחזה שהוא תרגומו של במראה בו נגלה עליו ואז נפלה עליו תרדמה.

¹⁵²⁷ קדוש (פע"ח).

¹⁵²⁸ החילוניות (פע"ח).

¹⁵²⁹ ויתאחזו בהם ויינקו שפע מהם" נמחק צפע"ח.

¹⁵³⁰ עי' עיונים אות קסה.

¹⁵³¹ עי' עיונים אות קסו.

פעה"כ

הפנים. אך הקליפות הם נאחזים באחוריים והם¹⁵³² מבינים בלשון תרגום שהוא אחוריים, ובהיותנו אומרים השבח הגדול והקדוש הזה של הקדיש בלשון תרגום שהם מבינים אותו, אז הם נכנעים ואינם עולים למעלה¹⁵³³.

¹⁵³⁴ והנה הקליפות הם¹⁵³⁵ כולם נמשכים מסוד י"א סממני הקטרת¹⁵³⁶, שהם סוד עשתי עשרה יריעות עזים¹⁵³⁷1538, אשר סודם הם שני אותיות אחרונות דשם הויה, שהם ו"ה, שהם בנימ' י"א. והענין הוא במה שהודעתך, כי י"א סמנים הם אחוריים שלמעלה שירדו בעת מיתת המלכים וביטולם, וירדו אחוריים דאו"א במקום זו"ן¹⁵³⁹, שהם ז"ם האחרונות, וגם הם בחינת שני אותיות ו"ה הנז' של שם הויה. ואלו האחוריים נכללין בכלל זו"ן, ולכן תמצא כי אין שום פגם תחתון מניע אלא בזו"ן ולא באו"א, ולכן תקנו י"א אותיות בשני תיבות יתגדל ויתקדש כנגד הי"א הנז'. עוד ירצה, כי כבר ביארנו, כי יתגדל ויתקדש יש בהם אחת עשרה אותיות כנגד י"א סממני הקטרת¹⁵⁴⁰.

וסוד הענין הוא כי שם הויה נרמז בה ענין שני חיבורים דאו"א וזו"ן בד' אותיותיה. והנה בזמן הגלות, כביכול אין השם שלם (תנחומא כי תצא יח), ואינו נק' אלא בשם י"ה, כמ"ש (שמות יז טז) כי יד על כס יה כו'. והענין הוא, כי הנה כל הקל' יצאו מן הבירורים דז' מלכי אדום, והנה הם סוד י"א, לפי שה"ס זו"ן, שהם בחי' ז' מלכים דמיתו כנודע. אמנם באו"א לא היה בהם בחי' מיתת המלכים, והנה זו"ן ה"ס שני אותיות אחרונות של שם הויה, שהם ו"ה, שהם בנימ' י"א כנגד הקליפות שנתבררו ויצאו משם, ומן ב' אותיות אלו נמשכת להם הארה ומזון, להיות שרשם משם כנז'. וזהו הטעם שאין אחיזה לקל' בשני אותיות י"ה הראשונים, שהם או"א, רק בשני אותיות ו"ה האחרונות שהם זו"ן. וזהו הטעם שאין הקליפות יכולין לעלות מן בינה דאצילות ולמעלה¹⁵⁴¹, כי בבי"ע ודאי שמתאחזים

- מאיר הכוונה -

¹⁵³² "הקליפות הם נאחזים באחוריים והם" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "החילונים פונקין מן האחוריים לכן הם".

¹⁵³³ עם העולמות (נוסף צפע"ח).

¹⁵³⁴ פע"ח לא ע"ב.

¹⁵³⁵ י"א בחי' (נוסף צפע"ח).

¹⁵³⁶ עי' לעיל הערה 1298.

¹⁵³⁷ עי' עיונים אות קמא.

¹⁵³⁸ והם י"א ארוכים הנזכר צפרשת כי תצא (נוסף צפע"ח פער עולם העשיה 7).

¹⁵³⁹ עי' ע"ח שער ט פרק ב שפשוט הלשון היא שאחוריים דאו"א ירדו למקום הזר'ן באצילות, אמנם עי' מבר'ש נו ע"ד: ועיקר הדבר איך היו ז' ונעשו י"א הוא כי ד' אחוריים נשברו מן חו"ב וישר'ת ונתחברו למעלה משבעה מלכים אלו עמהם והיו י"א. ואל תתמה איך מחו"ב כו' היו קליפות כי זהו מבחי' שמתלבשת בזר'ן למטה להיות להם מוחין ובאותה הבחי' נחשבת כזר'ן ממש וכמו שנעשו ראש לז"א כן נעשו סיגיהם ראש אל ז' מלכים והיו י"א סמני הקטרת כי כיון שירדו למקום זר'ן בעת שבירתם א"כ יחשבו כזר'ן ממש כמבואר בסוד הקדיש ועיין בפרק שלאחר זה פירוש אחר.

¹⁵⁴⁰ עי' עיונים אות קסז.

¹⁵⁴¹ שער יעקב ולאה סוף פרק ב ושער לו"ר פרק ז (לש"ו). ז"ל שער לו"ר: המוחין דאבא הם הדוחין את החיצונים מלהתאחז בחסדים של הבינה המגולין מן החזה ולמטה, אשר שם נקרא עץ הדעת טו"ר, שמשם יונקים החיצונים וכו' בחי' בינה דוחה את החיצונים בסוד התכלת, אלא שאין כח הזה בבינה רק ע"י היותה יחד עם החכמה. אבל עתה שהיא לבדה בלתי חכמה אינו כך, ולסבה זאת ג"כ היא עתה דינא קשיא להיותה נפרדת מן החכמה.

אין להם [לקל'י] אחיזה בהג"ר ח"ו וכמ"ש הרב בשער הקליפות רפ"א אך הבינה אינה דוחה אלא מעצמה ר"ל שלא יהא להם אחיזה ויניקה ממקום ומדרגת הג"ר אבל אחר שמתפשטת מהחזה ולמטה דז"א הנה יש להם אחיזה ויניקה משם וכנודע כי לכך אין להזר'ן אז הזווג דפב"פ העיקרי כדי שלא יינקו החיצונים מאחוריהם כי ע"י החטא דעץ הדעת נעשה אחיזה להחיצונים בהארת החו"ג אשר מהחזה ולמטה כל זמן שאין להזר'ן המוחין דמצד אבא וכמ"ש הרב בשער לאה ורחל פ"ז ולכן אין לגרום זווג דפב"פ להזר'ן אלא רק ע"י המוחין דאבא דוקא וכנודע וכנז' וא"כ הרי נדב

שְׁעָה"כ

הקל"י בכל הי"ם שלהם¹⁵⁴², אבל באצילות אין להם אחיזה מבינה ולמעלה, לפי שאין שרשם ומקורם משם.

וז"ם מ"ש רז"ל אין השם שלם ואין הכסא שלם, והוא לפי שחציו הראשון שהוא י"ה, שהם או"א, אין לקליפות אחיזה בהם, ונשארים למעלה. אבל שני אותיות האחרונות ו"ה, נאחזות הקליפות בהם, ויש להם אותו הרוחניות, שהם י"א סממני הקטרת הנמשך להם משם.

והנה כוונת הקדיש הוא לסלק ולהסיר אותו הרוחניות שהם הי"א סממנים משם, וזה נעשה ע"י העלאת¹⁵⁴³ ב' אותיות ו"ה עד או"א, שהם י"ה, ואז יתחברו עמהם¹⁵⁴⁵, ועי"כ יתבטלו הקליפות. וזמ"ש יתגדל ויתקדש שמייה רבא, פי' כי השם של י"ה, הרמז במלת שמייה, ר"ל שם י"ה, שהם או"א, יהיו שם י"ה רבא, וזה ע"י שנתחברו עם שני אותיות אחרונות ו"ה, ועי"כ יהיה השם גדול ושלם, כי בעוד שהאותיות אלו נפרדות זו מזו ח"ו, אין השם שלם וגדול¹⁵⁴⁶. ולכן יתגדל שמו של י"ה, ויעשה רבא¹⁵⁴⁷.¹⁵⁴⁸ ולכן יש י"א אותיות בב' תיבות ראשונות יתגדל ויתקדש, להורות על¹⁵⁴⁹ שני אותיות ו"ה, שהם גימ' י"א, שיעלו עד שני אותיות י"ה, ויתחברו ויהיו שם א' גדול ושלם. ואז בעלותם שם, לא יהיה כח בקל"י לעלות עד שני אותיות י"ה.

עוד ירצה, כי כבר נתבאר אצלנו כי י"א אותיות יש ביתגדל ויתקדש, לרמז על ניצוץ א' של קדושה שיש בתוך י"ם דקל"י להחיותם. וכונתנו היא לסלקן משם, כדי להכניע הקליפות¹⁵⁵⁰.

– מאיר הכוונה –

ואביהו כאשר גרמו ע"י הקרבת הקטורת זוג דפב"פ להז"ן בלתי המוחין דאבא הרי גרמו ע"ז פגם גדול רח"ל כי הרי נתקרבו החיצונים לינק מהארת הזוג הזה רח"ל והוא ענין האש זרה הנאמר עליהם ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם (דע"ה ח"ב קא ע"ג). אמנם מהחזה ולמעלה הנה גם אורות דאימא דוחין את החיצונים כנ"ל ביעקב ולא ספ"ב (הערת הלש"ו על הע"ח).

אין לקל"י אחיזה באצילות עצמה בכלל שכתוב לא יגורך רע (ע' בהגר"א בסד"צ כו ע"א וענין הפרסה בשם הזהר בכ"מ), אלא כל החסרון היא היות שאין המאורות האצילות מאירים למטה מהם בכל פרטיהם, ונעשה מחיצה מבדלת ביניהם (פת"ש שער הקל"י פ"א). ועי' הגהות הלש"ו בע"ח שער מח פרק א: כי הקליפות בעולם אצילות אינם אחוזים אלא בזו"ן לבד - ר"ל באור הזו"ן המתפשט למטה.

ע' ע"ח שער ג' פרק ג' וז"ל לכן תראה שאפילו הקליפות שכנגד האצילות אינם שם אלא בבריאה.

¹⁵⁴² שער הקליפות פרק א' וע"ש פרק ב עש"מ (לש"ו). כ"ז הוא רק אחר החטא דעץ הדעת שנשתרבב הרע ועלה למעלה עד ראש הבריאה ור"ל שיש להם יניקה גם מהג"ר דבריאה. אמנם הוא רק בהארתם אחר שמתפשט למטה, אך מקומם הנה הוא שהקליפה דכל עולם, הוא רק נגד האחוריים דהו' היכלין אשר תחת היכל ק"ק שבו (כללים ח"ב קלז ע"ד).

¹⁵⁴³ שאנחנו מעלים (פע"ח).

¹⁵⁴⁴ עי' לעיל הערה 1355.

¹⁵⁴⁵ ואז אותן י"א סמני הקטורת יתחברו עם ז' אותיות לאקונוט שהם י"ה הנז' (נוסף צפע"ח).

¹⁵⁴⁶ עי' זר"ח ג ע"ב: דא"ר יהושע, מאי דכתיב אני ה' הוא שמי. מלמד שהוא ושמו אחד הוא. א"ר אבהו, הכל נתן, אבל שמו הגדול לא נתן, ולא אוזיף לאחרון [מלוה לאחרים], דכתיב אני ה', לבדי, מלמד דשם זה לא נתן לשום נברא. ¹⁵⁴⁷ פי' גדול.

¹⁵⁴⁸ וגם יהיה קדוש שעי"ז יתבטל הטומאה הנאחז בקודש (נוסף צפע"ח).

¹⁵⁴⁹ י"א סימני הקטורת שהם (נוסף צפע"ח).

¹⁵⁵⁰ ונבאר עתה ענין הכנעת החיצונים ז' הכוונות יחד שהן הכנעת הקליפות והעלאת העולמות כי זה גורם לזה והענין כי הנה נודע שכל אחיזת החיצונים הוא מבחי' המוחין שהם אלהי"ם והנה הם ג'..... ע"כ מלאתי במהדורא בתרא וה' יאיר עינינו בתורתו אכי"ר (נוסף צפע"ח). נמלא כי יס' ז' כוונות בקדיש א' הוא להעלות העולמות הז' להכניע הקליפות שלא יתאחזו בהם לעלות גם הם עמהם וז' הכוונות הם א' כמ"ש צע"ה וכו' ונבאר עתה ענין ז' מ"ז כי נת"ל עינים שהם להעלות

שְׁעָה"כ

גם הבנת לשון יתגדל, ר"ל ירום ויתגדל ויסתלק ניצוץ החיות שבתוכן, ויכנס למעלה ויתחבר עם הקדושה, וזהו ויתקדש. ומקום עלייתו הוא למעלה, בו היכלות הקדושה הנודעים הכוללים י"ם של הקדושה כנודע. וכנגד זה אומרים שמיה רבא, כי יש בהם ז' אותיות, ושם מקום העליה הנז' 1551.

15531552 גם נתבאר אצלינו כי במילת יה"א רמוזים ג' מיני מילויים שיש בשם י"ה, והם דיודין דאלפין וההיין, ונמצא כי אות אלף של יהא רומזת בדעת דזמן הקטנות, וכבר ידעת כי הדעת כלול מהחיו"ג, עם היות שני בחי' (טו ע"ד) הדעת א' 1554, ולכן בו נרמזו אות א', אחת, אלא שיש בה שני מיני ציורים, וי"ה 1555 כנגד חסדים, יוד 1556 כנגד הגבורה. גם נתבאר אצלינו כי בנוסח הקדיש יש ב' פעמים י"ד: אחד דאותיות ואחד דתיבות. וב' פעמים כ"ח, א' דאותיות וא' דתיבות. וב' פעמים מ"ב, אחד דאותיות ואחד דתיבות 1557. וכל 1558 כונתינו למתק ג' אלקים דמוחין דקטנות, שבימי הגלות נעשה 1559 אל"ם, ועתה יגדלו 1560 ע"י שם י"ה ויהיה אלקים 1561.

והנה זה השם של י"ה שאנו ממשיכין עתה, בכל אחד מג' מוחין דקטנות, יש בו ג' מילויין דיודין ואלפין וההיין. ואמנם אין שינוי המילויים רק באות ה', ולכן אין אנו מזכירין כי אם אות ה'. ואמנם כשתמלאם בשלשה מילויים, ה"י ה"ה ה"א, יהיו בהם ו' אותיות, ואם תחזור למלאם, הי יוד, הא אלף, הה הה, יהיו בהם י"ד אותיות, בשם י"ה מאלקים. ולכן תכוין להמתיק אלו הי"ד של י"ה דקטנות, ע"י י"ד אותיות דפשוט ומילוי הויה דע"ב, כזה יהוה יוד הי ויו הי. וז"ם מ"ש ב' פעמים י"ד דאותיות 1562 ותיבות שיש בנוסח הקדיש.

עוד יש שני פעמים כ"ח בקדיש כנז', והם כ"ח אותיות מילוי המילוי דהויה דמילוי דע"ב, ותסיר מהם הי' אותיות שהם בחי' המילוי 1563, אשר כבר נרמזו בבחינת י"ד הנז',

– מאיר הכוונה –

העולמות ונבאר ענין הכנעת החילונים איך נרמז בקדיש ואל"כ נחזור לבאר ב' כוונות ביחד כונה א' בענין הגדלת המוחין ועי"ז נכנעו הקליפות ויעלו העולמות אמנם הכנעת החילונים תחלה נרמז ב' תיבות יתגדל ויתקדש שמיה רבא (פע"ח לא ע"ב).

1551 וז"ס י"ב צקר והיס עומד עליהם והם סוד ז' היכלות כי ו' היכלות התחתונים הם ממטה למעלה הוד נלח וכו' והיכל ק"ק כולל חצ"ד נמצא כי היכל ק"ק הוא סוד היס העומד על י"ב צקר שהם ו' היכלות התחתונים ועוד ו' היכלות נכלל בהיכל ראון כי סוד ת"ת נקרא ו' ויש בו כללות כל הו' הרי הם י"ב היכלות שהם י"ב צקר והיס עליהם הוא היכל ק"ק (נוסף צפע"ח שער הקדישם 7).

1552 פע"ח לג ע"ב.

1553 סוד הקדיש כבר ביארנו כי יהא הם ג' מילואים של י"ה לשם אלהים (נוסף צפע"ח).

1554 "עם היות שני בחי' הדעת א"י נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ושניהם דעת א"י".

1555

1556

1557 "וב' פעמים מ"ב, אחד לאותיות ואחד דתיבות" נמחק צפע"ח.

1558 נמחק צפע"ח.

1559 נשארים (פע"ח).

1560 ימלא אותם (פע"ח).

1561 (ס"א מלאתי וז"ל בכל קדיש יש ב' פעמים י"ד א' לאותיות רמוז ד"י בר"א וא' בתיבין מן יתגדל עד משיחיה ב"ד אותיות ראשונות ממתיק ה' אותיות דאלהים ב' אותיות ראשונות מה"ד ונשארת אות א' ומתיקנה וגם ימתיק י"ג ראשונים של מילוי אלהים הרי י"ד ב"ד הג"ל ובחזירתו לריך לכון הד' ראשונים פעם ב') (נוסף צפע"ח שער הקדישם 7).

1562 עי' לעיל טו ע"א ד"ה ואמנם אופן, שאותיות בגבורה ותיבות בחסד.

1563 י"ד ה"י ו"ו ה"י.

פעה"כ

וישארן בבחי' י"ח, ותמתיק בהם י"ח אותיות שיש באלקים פשוט ומלא כזה, אלקים אלף למד הי יוד מ"ם.

עוד יש ב"פ מ"ב בקדיש, ותכוין להמתיק ע"י¹⁵⁶⁴ הפשוט ומילוי ומילוי המילוי דהויה דע"ב, שבהם מ"ב אותיות אל אלקים הנז, להמתיקו ולהגדילו, כי הנה הוא מוח קמץ¹⁵⁶⁵ דקטנות, וצריך להרחיבו ולהגדילו, כדי שיסבול בתוכו ההויה דגדלות, והיה¹⁵⁶⁶ יב"ק כנודע אצלינו¹⁵⁶⁷1568.

כלל כל הדברים הוא, שע"י הד' והי' והכ"ח והמ"ב אותיות, וכן של תיבות שיש בקדיש הזה, אשר הם כנגד הד' והי' והכ"ח והמ"ב של הויה דע"ב כנז', אנו מעלים את שני אותיות וא"ו ה"א של שם ההויה הרומזים אל זו"ן, אשר מהם נפלו י"א ניצוצין דסממני הקטרת בתוך הקל"י, והם כמספר אותיות ו"ה עצמן, ואנו מעלים אותם עם ב' אותיות הראשונות י"ה דהויה, שה"ם או"א, ונעשה יהוה גדול. וזהו יתגדל ויתקדש שמייה רבא, כי נגדל ועלה אל הקדושה הנקרא יה, כי עד עתה היה שם י"ה לבד, ועתה שם י"ה נעשה גדול, וזהו שמי"ה רבא, ר"ל שם יה גדול, כי נעשה הויה שלימה.

¹⁵⁶⁹ וכבר ביארנו לעיל שמציאות הקדיש הוא להעלות העולמות, וכבר הודעתך כי כל העלאה היא ע"י שם מ"ב¹⁵⁷⁰, שיש בו ג"פ י"ד¹⁵⁷¹, האוחזים בעולם ההוא ומעלים אותו, ולכן כללות הקדיש הוא מ"ב תיבות. וכבר נת"ל כי כפי בחי' הקדיש כך היא כוננתו, כי הקדיש של הודו יכוין בשם הויה דמ"ה באלפין במ"ב שלו כו', ונמצא כי שם בן מ"ב של כוננת הקדיש איננו שם בן מ"ב הנודע אצלינו בר"ת של אנא בכח כו'¹⁵⁷², רק הוא שם מ"ב היוצא מכל הויה והויה כפי מקומה באופן זה, כי ארבע אותיות פשוטות של הויה הם בחי' א', ואח"כ הם י' אותיות המלוי, הרי בחי' שנית. ואח"כ הם אותיות מלוי המלוי והם כ"ח, והרי בחי' ג'. והרי גרמז שם בן מ"ב בג' בחי' אל, שהם ד' י' כ"ח, הרי מ"ב.

ולכן יתגדל ויתקדש שמייה רבא הם ארבע תיבות כנגד בחי' הראשונה שהם ארבעה אותיות דהויה פשוטה, ולכן בכאן צריך לענות אמן, כדי לעשות הפרש א'. ואח"כ יש י' תיבות מן תיבת בעלמא עד תיבת משיחיה, ואלו הם: בעלמא די ברא כרעותיה וימליך מלכותיה ויצמח פורקניה ויקרב משיחיה, כי די ברא הם שתי תיבות, לא כאותם הקוראים דברא, והרי בחי' ב' דעשרה אותיות המילוי, ולכן צריך לחזור לענות אמן ג"כ פעם שנית, כדי לעשות הפרש ב'.

והנה בחייכון וביומיכון, הוא תפלה ואינה מכלל נוסח הענין¹⁵⁷³, אח"כ יש כ"ח תיבות מן יהא שמייה רבא עד בעלמא, ואלו הם: יהא שמייה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא, יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמייה דקדושא

- מאיר הכוונה -

¹⁵⁶⁴ "להמתיק ע"י" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "להוריד כל".

¹⁵⁶⁵ "מוח קטן" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "מוחין".

¹⁵⁶⁶ ונעקים (פע"ח).

¹⁵⁶⁷ ועיין צביאורינו כי שם נתבאר היטב ענין צ' מ"ב וב' כ"ח אלו ע"ס (נוסף צפע"ח).

¹⁵⁶⁸ ע"י עיונים אות ק, ותפילין ב' ד"ה וענין המעברתא.

¹⁵⁶⁹ פע"ח לב ע"ג.

¹⁵⁷⁰ ע"י לעיל הערה 106.

¹⁵⁷¹ ע"י לעיל ב ע"א ד"ה והנה ענין עלייתם.

¹⁵⁷² ע"י לעיל הערה 1307.

¹⁵⁷³ ונלע"ד שזהו הטעם של האשכנזים שזנוסח שלהם יש י"ד תיבות מן בעלמא די ברא כרעותיה וימליך מלכותיה צחייכון וביומיכון וצחי לכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב הם י"ד תיבין אך אני לא קבלתי רק כפי נוסח הספרדים (פע"ח לג ע"ג).

פעה"כ

ברוך הוא, לעילא מכל¹⁵⁷⁴ ברכתא שירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, והיא בחי' הג' של מילוי המילוי, ולכן צריך לחזור ולענות אמן פעם שלישית.
וג' אמנים אלו הם זולת אמן יהא שמיה רבא כו', ואם העונה מסיים לומר עד דאמירן בעלמא, קודם שיאמר החזן שמיה דקב"ה, צריך לענות כאן פעם אחרת אמן, באופן שיהיו ה' אמנים.

גם צריך לכוין, כי הלא נתבאר שכונת הקדיש הוא להכניע הקליפות כנ"ל בפ' תרומה¹⁵⁷⁵, והנה כל אחיות הקליפות היא במוחין דקטנות, שהם שמות אלקים כנודע (שעה"ק עה ע"ב, לקמן פסח א'), והם שלשה מוחין מלובשים תוך נה"י¹⁵⁷⁶ דאימא, ועוד שלשה מוחין אחרים מלובשים¹⁵⁷⁷ בנה"י דאבא, הרי הם ששה מוחין, שהם ששה שמות אלקים, ומאלו האלקים (מז ע"א) יונקים החיצונים. ולכן צריך בראשונה לתקן המוחין אלו ולהמשיך המוחין דגדלות, כדי שיסתלקו החיצונים משם ולא יתדבקו בהם.

והנה אלו המוחין הם מלובשים תוך נה"י דאימא כנו', והם ג' שמות אהיה, כי אהיה הוא באימא כנודע¹⁵⁷⁸, ואמנם במוחין דגדלות הנה"י דאימא הם בסוד ג' מילוי אהיה דיודין ואלפין וההין, שהם גימ' תנ"ה. אבל במוחין דקטנות אינם אלא בבחי' מילוייהם לבד, שהם ק"מ קב"ב ק"ל שהם שצ"ב.

ותחילה אנו מזכירין נה"י דאימא להיותם חיצונים יותר קרובים ומושגים אלינו¹⁵⁷⁹ מנה"י דאבא, וכנגדם אנו אומרים יתגדל, שהם אותיות תג"י ד"ל, פי' כי תג"י הוא שצ"ב ואהיה, כי השצ"ב הם נה"י דאימא דקטנות כנו', וגם אנו מחברים עמהם שם אהיה, ויהיה הכל בגימ' תג"י, והם בחי' המוחין דקטנות דז"א.

ואמנם גם המוחין דקטנות דנוקבא דז"א, הם שמות אלקים, אבל הם לוקחים הארה מנה"י דאימא אשר בז"א כנודע, כי יוצאים הארות נה"י דאימא, וגם יוצאת הארת המוחין המלובשים בתוכם לחוץ אל הנוקבא, וא"כ נמצא כי הלבושין דמוחין¹⁵⁸⁰ דנוקבא אינם מילוי אהיה כמו דז"א, אבל יהיו בסוד תמורת והילוף שם אהיה, שהוא שם בוכ"ו, כמבואר אצלינו בברכת אבות (לג ע"א) בענין מלך עוזר ומושיע ומגן. ונודע כי שם זה הוא בגימ' ד"ל, לפי שבבחי' זאת נק' המלכות דלה ועניה¹⁵⁸¹, לפי שאינה לוקחת אלא תמורת שם אהיה ולא עצמותו. וז"ס יתגדל תג"י ד"ל, תג"י לז"א וד"ל לנוקבא.

והנה כיון שאנו רומזים שם בוכ"ו אל הנוקבא באותיות ד"ל, א"כ מוכרח הוא ששם אהיה הוא בדכורא, והוא שם אהיה שחברנו עם שצ"ב, ויהיה הכל סוד תג"י כנזכר. ונמצא כי תיבת יתגדל, הכונה לומר כי אלו המוחין דקטנות דנוקבא ודכורא שהם בגימ' יתגדל יוגדלו ויהיה להם מוחין דגדלות, וגם המוחין עצמם דקטנות הם בעצמם יוגדלו, וכמ"ש ענין הגדלתם במלת¹⁵⁸² אמן יהא שמיה רבא זה.

- מאיר הכוונה -

¹⁵⁷⁴ מן כל (פע"ח לא ע"ד).

¹⁵⁷⁵ עי' לעיל הערה 1525.

¹⁵⁷⁶ "מלובשים תוך נה"י" נמחק בפע"ה, ובמקומו איתא "בנה"י".

¹⁵⁷⁷ נמחק בפע"ח.

¹⁵⁷⁸ עי' עיונים אות לא.

¹⁵⁷⁹ "יותר קרובים ומושגים אלינו" נמחק בפע"ח.

¹⁵⁸⁰ במוחין (פע"ח).

¹⁵⁸¹ עי' לעיל הערה 6.

¹⁵⁸² נדצ"ל. } היה כתוב איש"ר.

שְׁעָה"כ

ואח"כ אנו רומזים נה"י דאבא במלת ויתקדש. והענין הוא כמבואר אצלנו כי כל קדוש הוא באבא כנו' שלהי פ' האזינו בזהר¹⁵⁸³, אבל הוא בבחינת המוחין אשר מלובשים תוך הנה"י דאבא¹⁵⁸⁴, ולכן כנגד אימא הנקרת עלמא אריכא (תיקו"ז ג ע"א ע"ב) כמ"ש חז"ל (קידושין לט ע"ב) לעולם שכלו ארוך, שהוא עוה"ב¹⁵⁸⁵, אנו אומרים יתגדל. וכנגד אבא אנו אומרים ויתקדש.

ולחיות כי הנה"י דאבא מתלבשים תוך נה"י דאימא, ואין מתגלה מהם רק בחי' היסוד דאבא לבדו, מן החוזה דז"א ולמטה, כנודע (ע"ח שער הנסירה פרק ה), לפי שהיסוד דאימא קצר ודאבא ארוך, ולכן אין אנו מזכירין עתה רק בחי' היסוד דאבא לבדו המגולה, כי הנה"ה מכוסים הם, ואין שם שום אחיזה. וזהו ויתקדש שהם אותיות שד"י ת"ק. ונודע כי שדי הוא ביסוד כנו' בפרשת ויקרא (יא ע"ב). והנה מילוי דשדי הוא בנימ' ת"ק, ונמצא כי יתקדש הוא שם שדי עם מילואו, והוא בחי' היסוד דאבא.

ואח"כ אנו אומרים שמיה רבא¹⁵⁸⁶, פי' כי הנה נתבאר אצלנו, כי המוחין דאלקים לפעמים נקרא אלם (ע"ח שער כח פרק ה), והוא כשקלי' נאחזות בהם, פי' כי ב' אותיות י"ה מאלקים הם מתכסים ונעלמים¹⁵⁸⁷, ונשאר אלם מן אלקים. ז"ס פסוק (תהלים לט ג) נאלמתי דומיה כו', פי' כי כאשר היא דומיה, פי' דו"ם י"ה¹⁵⁸⁸, ר"ל שאותיות י"ה משם אלקים, הם דומים בשביל החיצונים ואינם מתגלים, ואז נאלמתי, ושם אלקים נעשה אל"ם. ובפרט עתה בגלותינו זה המר¹⁵⁸⁹, שחזר הז"א לבחי' קטנות, ובו נאמר נאלמתי דומיה, ולכן אנו מתפללין שאלו המוחין דקטנות שהם שמות אלקים, יוגדלו ויתקדשו, פי' כי כל בחי' קדש הוא במוחין כנ"ל (לעיל ד"ה ואח"כ אנו ועי' עוד ו ע"א), והענין כי עיקר ושרש המוח הוא¹⁵⁹⁰ שני אותיות י"ה שבשם אלקים, שה"ס חו"ב הנקרא י"ה כנודע¹⁵⁹¹. וכאשר יסתלקו שרשי

- מאיר הכוונה -

¹⁵⁸³ רצז ע"א: אר"א שירותא וסיומא דכלא אתכליל בקדש (ס"א א') וחכמה עלאה קדש אקרי וכד נהיר דא חכמה עלאה חכמה דשלמה נהיר כמה דכתב ותרב חכמת שלמה דקיימא באשלמותא והא אוקיימא וכד אתברכא מיסוד הכי קרינן לה קדש דאיהו אנהיר בשלימו. תרגום: אמר רבי אלעזר התחלה וסיום של הכל נכלל בקדש (א') וחכמה עליונה נקראת קודש וכאשר מאירה החכמה העליונה הזו מאירה חכמת שלמה כמו שכתוב ותרב חכמת שלמה שעומדת הלבנה בשלמותה והרי בארנו וכאשר מתברכת מהיסוד כך קוראים לה קודש שהיא מאירה בשלמות.

¹⁵⁸⁴ "אצל הו' צנחינת המוחין אשר מלובשים תוך הנה"י לזכ"ל נמחק צפע"ח, וצמקומו איתא "והענין כי כל קדש הוא צמחין ולכן אין להקשות אם נרמז מלת קדש צז"א או צמלכות אע"פ שכל קודש הוא צמחיה הוא צמח המוחין".

¹⁵⁸⁵ עי' ע"ח שער טו פרק ה: וגם לסיבה זאת נקראת זאת תבונה ראשונה עולם הבא, והטעם כי הנקבות נקראות עולם כמ"ש בזהר (ויצא קנח ע"א - עי' עיונים אות לח) על פסוק (תהלים קו מח) מן העולם ועד העולם. וזה התבונה נקרא עולם הבא, עלמא דאתי, לפי שהיא יורדת למטה ומתגלית תמיד. אבל בינה עליונה נשארת למעלה ואינה יורדת, לכן בינה נקראת לעתיד לבא, כי המוחין עליונים דז"א המלובשים בנה"י דבינה עליונה, הם עתידין לבא אח"כ כאשר יתגדל מעלתו, ויהיה לו מוחין עליונים יותר, מן בינה, ולא מן התבונה, ואז יהיה לע"ל. אבל מוחין דנצח הוד יסוד דתבונה הם נמשכין בו תמיד, ולעולם הם נמשכין ובאין, וזהו פי' עולם הבא, עלמא דאתי, כי תמיד נמשך ובא. וזהו הפרש שיש בין עולם הבא ובין לעתיד לבא, כי זהו בתבונה וזהו בבינה, בבחי' הנצח הוד יסוד שבהם הנעשין מוחין דז"א. וזהו מ"ש בס' הבהיר (אות קס) ששאלו התלמידים לר' רחומאי מהו עולם הבא, א"ל עולם שכבר בא, והדבר מובן עם הנ"ל שכתבתי.

¹⁵⁸⁶ וכו' (נוסף צפע"ח).

¹⁵⁸⁷ עי' עיונים אות קסח. ועי' זר"ח פז ע"ד.

¹⁵⁸⁸ עי' עיונים אות קסט.

¹⁵⁸⁹ "צנחתינו זה המר" נמחק צפע"ח, וצמקומו איתא "צנחות".

¹⁵⁹⁰ קס י"ה (נוסף צפע"ח).

¹⁵⁹¹ עי' לקמן כוונות פורים בענין סעודת פורים בעיונים.

שְׁעָה"כ

המוחין, נשאר אלם, וכשיחזרו לבוא שרשי המוחין הנז', שהם ב' אותיות י"ה מן אלקים, אז יתקדשו, כי ימשכו המוחין ושרשם ויגדלו, וזהו יתגדל ויתקדש.

ולפי שיש ב' מיני הגדלות בענין זה כמ"ש לקמן, לכן ביאר כי הגדלות והקדושה הזאת היא ממטה למעלה, כי הגדלה הראשונה היא באופן זה, כי עד עתה היו המוחין בבחינת אלם, ואח"כ נגדלו ונעשו בבחי' אלקים, אלא שעדיין הוא פשוט בלתי מילוי, ולכך צריך הגדלה שנית, והוא שיתמלאו אלקים האלה במילוייהם הנודעים שהם אלקים במילוי יודין במוח הנק' חכמה, ואלקים במילוי ההין במוח הנק' בינה, ואלקים במילוי אלפין במוח הנק' דעת.

והנה צריך להתחיל ממטה למעלה, והוא שמן אלם יעשה אלקים, והרי נגדלו שני אותיות י"ה, ונעשה שם גדול, וזהו מה שאומרים שמים רבא, פי' שיתגדל שמו של ז"א בבחי' המוחין שלו, ויעשה רבא ונגדול¹⁵⁹², כי מאלם יהיה אלקים. וזה עצמו נרמז במלת שמים, שהם אותיות שם י"ה, כי שם י"ה אשר בתוך שם אלקים יהיה רבא ויגדל ויתגלה פעולתו ושרשו. והנה רמזנו הלבושים שהם נה"י¹⁵⁹³ דאו"א.

ואמנם המוחין עצמן דאלקים נרמזו בר"ת וס"ת של יתגדל ויתקדש שמים רבא, ומז ע"ב} שהם יוש"ר¹⁵⁹⁴, וה"ס מה שאמר הכתוב (תהלים ט ט) ידין לאומים במישרים, וכנז' בזוהר, כי הגבורה נק' מישרים¹⁵⁹⁵, וכן בזוהר שיר השירים (זו"ה סו ע"ג) על פסוק (שיר"ש א ד) מישרים אהבוך כו' ביארוהו על ה' אותיות מנצפ"ך¹⁵⁹⁶. וכבר הודעתך, כי אלו האותיות הם ה"ג הנודעות, ולהיות כי אלו המוחין דאלקים הם דינין וגבורה, לכן נק' יושר. גם הענין הוא, כי הנה הג' מוחין דאימא וג' דאבא, הם ששה אלקים, והם בנימ' יושר.

וכבר ביארנו במ"א, כי כאשר באין המוחין דגדלות, אע"פ שאח"כ מסתלקין, אינן מסתלקין לגמרי, ובהכרח שנשאר רשימו דילהון תמן, וההוא רשימו הוא ממתיק הגבורה דאלקים דקטנות, אבל בתחילה בהיותם בסוד אלם, אז אין הרשימו דמוחין דגדלות ניכר. אבל כאשר הגדיל הגדלות ראשונה, ומן אלם נעשה אלקים, אז ניכר הרשימו של הגדלות. ונודע (ע"ה מוחין דקטנות ג) כי המוחין דגדלות הם בחי' הויות, ונמצא כי הרשימו דמוחין דגדלות, גם הוא יהיה בבחינת הויות, ואם תחבר הויה ואלקים יהיו בנימ' יב"ק¹⁵⁹⁷, בסוד (בראשית לב כב) ויעבר את מעבר יב"ק, כמבואר אצלינו.

ונמצא כי ג' מוחין¹⁵⁹⁸ דקטנות שהם ג' אלקים, מתחברים עם שלש הויות¹⁵⁹⁹, וסך כולם הם בנימ' של"ו, כמנין ס"ת יתגדל ויתקדש שמים רבא, והם בחי' שלשה אלקים

- מאיר הכוונה -

¹⁵⁹² פי' גדול (פע"ח).

¹⁵⁹³ "שהם נה"י" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "לנה"י".

¹⁵⁹⁴ עי' עיונים אות קע.

¹⁵⁹⁵ עי' ז"ח (נא ע"א): וע"ד כתיב מישרים אהבוך מאי מישרים כד"א אתה כוננת מישרים ומאן אינון כד"א משפט וצדקה אלין איקרון מישרים ודאי כד"א צדיק וישר הוא ואתכליל דכורא עם נוקבא משפט אתכליל בצדק וצדקה איתערת בעלמין כלהו וע"ד מישרים אהבוך ודאי.

תרגום: ועל זה כתוב (שיר א) מישרים אהבוך מה זה מישרים כמו שנאמר (תהלים צט) אתה כוננת מישרים ומי הם כמו שנאמר (שם) משפט וצדקה אלה נקראים מישרים ודאי כמו שנאמר (דברים לב) צדיק וישר הוא ונכלל הזכר עם הנקבה המשפט נכלל בצדק וצדקה מתעוררת בכל העולמות ועל זה מישרים אהבוך ודאי

¹⁵⁹⁶ ז"ל: מישרים אהבוך מישרים אינון שאר אתוון דאשתארו ומאן אינון מנצפ"ך דלית בכל אתוון דאיקרון מישרים בר אלין ואינון דאתכפלו מישרים אלין באלין מ' בס' נ' בן' צ' בן' פ' בן' כ' בן' אלין מישרים אלין באלים ודא בדא.

תרגום: מישרים אהבוך מישרים אותן שאר האותיות שנשארו ומי הם מנצפ"ך שאין בכל האותיות שנקראו מישרים פרט לאלה ואלו שנכפלו מישרים אלו באלו מ' בס' נ' בן' צ' בן' פ' בן' כ' בן' אלו מישרים אלו עם אלו וזה עם זה.

¹⁵⁹⁷ עי' עיונים אות ק, ותפילין ב' ד"ה וענין המעברתא.

¹⁵⁹⁸ למאמ' (נוסף בפע"ח).

שְׁעָה"כ

דאימא הנמתקים עתה, עם ג' ההוי"ת דההוא רשימו¹⁶⁰⁰ דמוחין דגדלות כנז. וכיון שרמזנו אלו המוחין דאימא במספר של"ו וכנז, אין צורך להזכיר גם המוחין דאבא, כיון שהם מלובשין בתוך של אימא, ובפרט כי גם המוחין דאבא נרמזו בר"ת של יתגדל ויתקדש שמיא רבא, שהוא בנימ' יושר כנז"ל, ולכן אין צורך לחזור ולזכורם בס"ת.

¹⁶⁰¹ עוד ירצה, כי כבר נתבאר לעיל שהכוונה היא למתק המוחין דקטנות דאלקים ע"י המוחין דהויות דגדלות, אבל אין כל הקדישים שוים, כי אם הקדיש שהוא בעולם העשיה, נמצא שתהיה הכונה בשמות אלקים והויות דעשיה כנז"ל באורך.

והנה מה שצריך לכוין, הוא כי הנה בנוסח הקדיש מצאנו ב' פעמים י"ד, וב' פעמים כ"ח, וב' פעמים מ"ב, באופן זה, כי מן יתגדל ויתקדש עד משיחיה, הם י"ד תיבות. וגם במילת ד"י ברא נרמזו י"ד אחרת, והרי הם ב"פ י"ד, אחד מן תיבות ואחד מן אותיות. וצריך לכוין בהם בענין ב' הויות הנז"ל, שצריך לכוין בכל קדיש.

כי אם הוא בקדיש של הודו, אשר הכונה בו הוא בשני הויות דמ"ה וס"ג, תכוין בי"ד הראשונה של אותיות הנרמזות במלת ד"י ברא כנז, אל בחינת הי"ד אותיות דהויה דמ"ה, שהם ד' אותיות הפשוט וי' אותיות המילוי כנז, ותכוין להמתיק בזה לאלקים דקטנות דאימא לכל כללותם, כי כולם נקרא בשם אלקים. וכן גם המוחין דגדלות, עם היותם ד' מוחין, אין אנו מכוונים בהם אלא בבחי' הויה א', ולכן תמתיק י"ד אותיות שבשם הויה דגדלות דמ"ה דאלפין¹⁶⁰², לאלקים דמוחין דקטנות דאימא, שהוא במלוי י"ג אותיות כנודע, ועם הכולל הם י"ד.

והי"ד הב' של תיבות, תכוין בי"ד דהויה דס"ג, להמתיק בהם את אלקים דקטנות דמצד אבא, שהוא ג"כ י"ד כנז. וכבר ידעת שהאותיות הם מצד הבינה, והתיבות מצד החכמה¹⁶⁰³.

ואמנם אלו הי"ד צריך לחלקם לשנים, ותחילה תעורר את ארבע אותיות הפשוטות של ההויה, שהם ד' תיבות יתגדל ויתקדש שמיא רבא, ואח"כ תעורר את עשרה אותיות שבמילוי הויה, ב' תיבות שמן "בעלמא" עד "משיחיה" כנז. ואח"כ צריך לעורר את הי"ד זולת החלוקות הנז', כי בן הכ"ח והמ"ב האחרים הם זולת אלו הי"ד.

וכבר כתבנו לך (טו ע"ד) ש"בחיכון וביומיכון כו", הוא תפלה ואינו מן נוסח הקדיש.

ונחזור לענין, כי גם יש ב"פ כ"ח וב"פ מ"ב. והנה בכ"ח של ס"ג, תכוין להמתיק אלקים דקטנות דאבא, ובכ"ח דמ"ה תכוין למתק אלקים דאימא, ע"ד הנז'. וכן במ"ב דמ"ה, תמתיק אלקים דאימא, ובמ"ב דס"ג תכוין למתק אלקים דאבא. אמנם המיתוק הזה לא קבלתיו אני ממורי ז"ל, אבל קבלתיו מאיש אחר¹⁶⁰⁴ שקבלו ממורי ז"ל, והאיש ההוא אמר לי שאיננו זוכר היטב עניינו, אבל מה שהיה זוכר בכללות הוא כך, שצריך לכוין להמתיק הי"ח אותיות של אלקים, שהם ה' אותיות הפשוטות וי"ג דמלוי, סך שניהם י"ח אותיות, ותמתיקם בכ"ח אותיות דהוי"ה דגדלות¹⁶⁰⁵. ואע"פ שאלו הם כ"ח ואלו הם י"ח, עכ"ז כבר העשרה היתרים אנו צריכין אל החשבון האחר, ואינו זוכר יותר מזה.

– מאיר הכוונה –

¹⁵⁹⁹ לראמא (נוסף בפע"ח).

¹⁶⁰⁰ "עם ג' ההוי"ת דההוא רשימו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ע"י אותו הרשימו דהוי"ה".

¹⁶⁰¹ פע"ח לג ע"ג תקלוס סוד הקדיש.

¹⁶⁰² קהם כללות מוחין דגדלות (נוסף בפע"ח).

¹⁶⁰³ ע"י לעיל טו ע"א ע"ב ר"ו.

¹⁶⁰⁴ "מאיס אחר" נמחק בפע"ח לג ע"ד, ובמקומו איתא "ממהר"ס".

¹⁶⁰⁵ נמחק בפע"ח.

שְׁעָה"כ

גם במ"ב דהויה היה ממתיק המ"ב של אלקים, וגם זה אינו זוכרו היטיב. והנלע"ד בזה כפי דברי האיש ההוא, הוא בב' פנים, או אם נאמר כי הנה בשם אלקים באחוריים שלו יש בהם מ"א אותיות, ועם הכולל הם מ"ב, בזה האופן: אלף, אלף למד, אלף למד הא, אלף למד הא יוד, אלף למד הא יוד מס, והכולל הם מ"ב דאלקים.

ואמנם¹⁶⁰⁶ נראה דוחק בכאן להכניס בחינת האחוריים דאלקים, וגם שעדיין לא נתקן בזה העשרה היתרים מן הכ"ח של הי"ח {מז ע"ג} כנז', ולכן נלע"ד באופן אחר והוא יותר אמיתי כפי דעתי, והוא שתקח הי"ח מן הכ"ח דהויה, ותמתיק בהם הי"ח דאלקים דפשוט ומילוי, והי' היתרים מן הכ"ח של ההויה תחברם עם המ"ב של ההויה ויהיו ב"ן, ותמתיק בהם הב"ן של אלקים, שהם ב"ן אותיות, שיש בפשוטו ה', ובמילוי י"ג, ובמילוי מילוי ל"ד, סך הכל ב"ן שבשם אלקים כנודע. ובוזה הפירוש יתיישב הכל, כי תחילה תמתיק ה' אותיות הפשוטות משם אלקים בד' תיבות של יתגדל ויקדש שמייה רבא, אע"פ שחסרים א', ואח"כ תמתיק ב"ד¹⁶⁰⁷ תיבות שיש מן "בעלמא עד משיחיה" אל י"ג אותיות מלוי, והרי באה הא' החסרה. ואח"כ תצרף ותחבר פשוטו ומילוי, שהם י"ח אותיות ב"ח של הויה, ואח"כ תחבר פשוטו ומילוי ומילוי במ"ב של הויה, שהם עשרה העודפים מן הכ"ח כנ"ל.

עוד יכוין כנ"ל, כי יתגדל הם אותיות תג"י ד"ל כנז' פירושו {מז ע"א}, כי שם בוכ"ו הוא תמורת שם אהיה אשר בבינה¹⁶⁰⁸, והוא בגימ' ד"ל כנז'. ותג"י הוא סוד התגין אשר בספ"י הכתר דבינה כנז' אצלינו בשער היחודים (&) וע"ש, ושם הוא בחי' שם ד"ל כנז'. וזהו יתגדל ויתקדש, הם אותיות שדי ות"ק, כי שדי במילואו כזה: שין דלת יוד, הוא בגימ' יתקד"ש. וגם כי שדי עצמו הוא רמוז באותיות יתקדש, ושאר אותיות יתקדש, הם ת"ק של מילוי של שם שדי העולה ת"ק, והרי איך נרמז בו שם שדי בין באותיותיו בין במספר שלו ג"כ.

¹⁶⁰⁹ועתה נבאר ההגדלה השנית באומרו "אמן יהא שמייה רבא מברך". והענין הוא, כי סוד אמן בגימ' צ"א, והוא סוד שלשה מילויי שם י"ה של אלקים הנ"ל, ביודין באלפין בההיין, יו"ד ה"י, יו"ד ה"א, יו"ד ה"ה, הם בגימ' צ"א, כמנין אמן. ולפי ששאר אותיות המילוי דשם אלקים שהם אותיות אל"ם, הם שוים במילויים¹⁶¹⁰, בשלשה שמות אלקים, ואין שינוי ביניהם רק בשני אותיות י"ה דאלקים בלבד כנז', כי הראשון¹⁶¹¹ הוא ביודין, והב' באלפין, והג' בההיין, כנזכר. לכן אין אנו רומזין רק מלוי שתי אותיות י"ה בלבד כפי ההפרש שבהם, ואנו מתפללים שיתמלאו עתה שלשה מוחין דאלקים דאימא.

וכבר ביארנו, כי גם המוחין דאבא הם מתמלאים מאליהם, ואין צריך להזכירם גם הם, כי כונתינו היה בג' מוחין דאימא¹⁶¹², וגם כונתינו פעם ב'¹⁶¹³ בשלשה מוחין דאבא

- מאיר הכוונה -

¹⁶⁰⁶ הרי מ"ב דהויה נגד מ"ב דאלהים וכו' וזה טענה נכונה אס ל"א מה ששכח צענין הכ"ח עם י"ח העודפים עשרה לכן נלע"ד צאופן אחר ויתיישב כל דבריו היטב כי (פע"ח).
¹⁶⁰⁷ צי' (פע"ח).

¹⁶⁰⁸ עי' עיונים אות לא.

¹⁶⁰⁹ פע"ח ל"ב ע"ד שער הקדיקים פרק ג.

¹⁶¹⁰ הרי י' ג"כ שוה במילואו? עי' לעיל טז ע"א ד"ה אח"כ אנו, ואולי י"ה שהם המוחין של אלקים יש שינוי, ולא באל"ם שזה כלים. {}
¹⁶¹¹ ראושנה? {}

¹⁶¹² מספיק כי מלוצקים צלמא (נוסף בפע"ח).

¹⁶¹³ פיתוח הראשי תיבות על פי הפע"ח. {}

פעה"כ

במלת אמן¹⁶¹⁴, והנה זהו סוד אמן, ועי"כ יהא שמיה רבא, ויתגדל הגדלה שנית זולת הראשונה, ואז ימתקו מתוק שני יותר. וזה עצמו נרמז במילת יהא, שהוא רמז אל שלשה שינויים שיש בשלשה שמות י"ה הנז', שהם במילוי דיודין¹⁶¹⁵ בחכמה, ודההיין¹⁶¹⁶ בבינה, ודאלפיין¹⁶¹⁷ בדעת, וזהו יה"א כסדרן, יודין ההיין אלפיין¹⁶¹⁸. וביאר היכן הוא ענין יהא הנז', ואמר שהוא בשמיה רבא, פי' בשם י"ה כנז"ל, כי שלשה שמות י"ה יתמלאו בשלשה מילויין שסדרן יהא, ועי"ז יהיה רבא וגדול במעלת אחרת יותר גדולה מן הראשונה¹⁶¹⁹.

גם תכוין במלת רבא שהם אותיות באר, שה"ס ד' שמות הויה אלקים, הויה אדני¹⁶²⁰, כי ע"י שלשה מילויים הנז', תחזור מן בור להעשות באר מים חיים¹⁶²¹¹⁶²². וענין באר הוה, כי הנה המוחין האלו הם מלובשים תוך נה"י דאימא, שהם בחי' שם אהיה כנדוע¹⁶²³, וכאשר יוצאין¹⁶²⁴ המוחין לכנוס בנוקבא דז"א הנקרא אדני, הם מתחברים ב' שמות אהיה ואדני ונעשים אלקים¹⁶²⁵. והז"א הוא שם ההויה, הרי לך בהדיא איך ע"י שם אדני ואהיה נעשים הויה אלקים הויה¹⁶²⁶ אדני.

ובעלמי עלמיה תכוין אל מה שנודע, כי בתחי' יש לו מוחיין¹⁶²⁷ דקטנות דעיבור הא', ואח"כ מוחיין דקטנות¹⁶²⁸ דיניקה, ואח"כ מוחיין דגדלות העיקריים, וזה נרמז במלות אלו, כי מלת לעלם הוא עיבור הא', ולעלמי הוא היניקה, ועלמיה הוא הגדלות¹⁶²⁹. והרי עתה נגדלו המוחין בכל צרכן, כי מוחיין דעיבור נרמזו בתחילת הקדיש עד לעלם, ומוחיין דיניקה נרמזו במלת לעלמי, ומוחיין דגדלות נרמזו במלת עלמיה.

ולחיות שעיקר הכל הם המוחין דגדלות, לכן צריך לכלול כל הז' תיבות שיש מן אמן עד עלמיה בבחי' הגדלות באופן זה, כי הנה הם ד' מוחיין, שהם חו"ב ודעת כלול מחו"ג, ובהתלבשם תוך נה"י דאימא, נעשין שלשה מוחיין בלבד, כנדוע¹⁶³⁰, וכמבואר באדרא זוטא¹⁶³¹ (&), והרי הם שבעה. וגם אם תחבר ד' המוחיין עם ג' הלבוישין, שהם עצמן נה"י דאימא, הרי הם שבעה, כמנין שבעה התיבות הנז'.

ואמנם כבר הודעתך למעלה שיש שינויים בענין הקדישים כפי מקומם, כי בקדיש הודו תכוין אל מ"ב דהויה דאלפיין דמ"ה, ואל הויה דס"ג, ובקדיש דיוצר תכוין אל מ"ב

- מאיר הכוונה -

¹⁶¹⁴ ה' שהוא בעלמא ואמרו אמן (נוסף בפע"ח).

¹⁶¹⁵ י' (פע"ח).

¹⁶¹⁶ ה' (פע"ח).

¹⁶¹⁷ ח' (פע"ח).

¹⁶¹⁸ "יודין ההיין אלפיין" נמחק בפע"ח.

¹⁶¹⁹ "וגדול במעלת אחרת יותר גדולה מן הראשונה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "וגדל צאופן אחר יותר מעולה".

¹⁶²⁰ גימ' צאר (נוסף בפע"ח).

¹⁶²¹ עי' עיונים אות קעא.

¹⁶²² "תחזור מן בור להעשות צאר מים חיים" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "מן בור נעשה צאר".

¹⁶²³ עי' עיונים אות לא.

¹⁶²⁴ יורדים (פע"ח).

¹⁶²⁵ גימ'.

¹⁶²⁶ מוסגר ע"י הלש"ו אמנם מופיע בפע"ח, ול"ע.

¹⁶²⁷ לאלהי"ם (נוסף בפע"ח).

¹⁶²⁸ "מוחיין דקטנות" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "אלקים".

¹⁶²⁹ וכן הוא בהערת הרח"ו זהר שמות ב ע"א.

¹⁶³⁰ עי' שער כה פרק א.

¹⁶³¹ "וכמבואר בצלרל זוטא" נמחק בפע"ח.

שְׁעָה"כ

דס"ג, והויה דע"ב כו', וע"ש ושם ביארנו, כי לכך יש שני מיני מ"ב ושני מיני כ"ח בקדיש בזה האופן, שבעה ויין שיש מן וישתבח כו' (טז ע"ד) עד ויתהלל, הרי מ"ב, א' באותיות והוא מ"ב אותיות התחתון, שהוא בהויה דמ"ה דאלפין, ואח"כ ז' תיבות עצמן כל תיבה מו' אותיות שיש מן וישתבח עד ויתהלל, הרי מ"ב שני של תיבות, ולכן הוא מעולה ומשובח מן הראשון, והוא מ"ב דהוי"ה דס"ג כנו' בסוד הקדיש דהודו.

ועד"ז הוא בשאר הקדישים, ועד"ז יש כ"ח תחתון דאותיות, וכ"ח עליון דתיבין, וגם הם כ"ח דמ"ה וכ"ח דס"ג. והנה עם הדרך שביארנו כאן שהם בחי' מוחין דגדלות, נבאר ג"כ עתה ענין שני כ"ח וב' מ"ב עם הדרך הנז', עם ששניהם אמתיים, וצריך לכוין ב' הכונות האלו ביחד.

והענין הוא כי מוחין דגדלות דאימא ויש מוחין דגדלות דאבא, והנה המ"ב¹⁶³² הא' שהוא דאותיות, הם בחינת מוחין דאימא, כי הם היותר ראשונים ומתגלים בתחילה. וכבר ביארנו כונתם במלת אמן יהא שמיה רבא מברך כו' כנ"ל. אבל המוחין דאבא נרמזו בכ"ח האחרות, שהם התיבות שיש עד אמן האחרון. ולזה נאמר בהם מלת אלו על הסדר הזה, לעילא מכל ברכתא, לפי שאבא הוא לעילא מן אימא. ואנו חוזרים לומר באחרונה הכ"ח והמ"ב¹⁶³³ שהוא עד מלת בעלמא, ואז אנו אומרים פעם אחרת אמן, ולכן צריך לכוין בו בבחינת מוחין דאבא ג"כ, ע"ד מ"ש באמן יהא שמיה רבא כו'. וצריך לכוין בג' שמות י"ה שיש בג' שמות אלקים, שיש בג' מוחין דאבא שיתמלאו בג' מלויים דיודין ההין אלפין, שהם בנימ' אמן כנ"ל.

¹⁶³⁴ וכבר ידוע שיש קדישין שחותמים בהם ואומרים יה"א שלמא רבא, וצריך לכוין במלת יה"א, דיהא שלמא רבא אל ג' מלויין שסדרן יה"א, כמו שכוונת¹⁶³⁵ באמן יהא שמיה רבא כו'. ובמלת שלמא, תכוין שהוא בחי' היסוד המגולה דאבא הנקרא שלום כגודע (עי' זהר ח"ג קטו ע"ב). ובשאר הקדישין לא קבלתי טעם ממורי ז"ל למה לא נזכר בו ענין יהא שלמא רבא כו', ע"ד שרמזוהו ביהא שלמא רבא כנו'.

והנה כל שאר מלות אמן שיש בקדישין, אין בהם כוונה זו, אלא באלו שני אמנים בלבד, שהם באמן יהא שמיה רבא מברך כו', ובדאמירן בעלמא ואמרו אמן. אבל בשאר האמנים, יש להם כוונה אחרת, וביארנו אותה בענין סדר כל האמנים והברכות, כגודע שיש חילוק בין ברכות התפלה והמצות וברכת הנהנין ע"ש (ג ע"א).¹⁶³⁶

והנה הקדיש שיש בין השכיבנו לתפלת י"ח דערבית, משא"כ בשחרית שצריך לסמוך גאולה לתפלה, כבר נת"ל טעם לדבר הזה (טו ע"א). גם מן הטעם ההוא עצמו צריך לומר קדיש בערבית, לפי שכבר ביארנו, כי בתפילת ערבית אין עולם הבריאה עולה למעלה, אמנם עולם האצילות הוא היורד למטה בהיכל הז' דבריאה כנ"ל, ולכן צ"ל אותו הקדיש קודם העמידה, להוריד האצילות למטה.

- מאיר הכוונה -

¹⁶³² וכ"ח (נוסף צפע"ח).

¹⁶³³ "באחרונה הכ"ח והמ"ב" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "צסוף כ"ח ומ"ב ה' הזה".

¹⁶³⁴ פע"ח לב ע"ב (גס).

¹⁶³⁵ { } ניקוד?

¹⁶³⁶ צריך לענות אמן בכל קדיש ד' אמנים והם יתגדל ויתקדש שמה רבא אמן ויקרב משחיה אמן אמן יהא שמה רבא דאמירן בעלמא ואמרו אמן ואם העונה מסיים עד דאמירן בעלמא קודם שאומר שמה דקב"ה צריך לענות כאן אמן ג"כ והם ה' אמנים (פע"ח לב ע"ד). כי הקדושה הם עשיר ולא י"א כמבואר בס"י כי החיות שבהם נכלל עמהם אך בקליפה אין נכלל עמהם החיות לכן הם י"א כי המוסוף גורע כנזכר בזוהר תרומה משא"כ בקדושה כי א"ס מתפשט בכלם בתוכם ממש והם עשיר לכל וז"ש בס"י עשיר ולא י"א והבן זה (פע"ח לב ע"ג).

פְּעֵה"כ

וגם במנחה אומרים קדיש קודם העמידה, לפי שלא זכרנו כלל ענין הבריאה כנודע, כי אין חיוב בתפלת המנחה רק לומר תפלת י"ח לבד, ושם ביארנו הטעם, לפי שאין בנו כח להעלות הבריאה למעלה, מפני שהדין שולט אז בעת המנחה, ומכ"ש שלא יעלו יצירה ועשיה.

והנה הקדישים שיש קודם העמידה ואחר העמידה, כולם הם מסוד ע"ב כמבואר אצלנו, וצריך שגם בהם יהיו ב' כ"ח וב' מ"ב. ודע כי הנה אנו¹⁶³⁷ מכנים הויה דע"ב אל האצילות, ודס"ג אל הבריאה, ודמ"ה אל היצירה, ודב"ן אל העשיה. והנה כל האצילות כללותם הוא שם ע"ב, ולכן צריך שתכוין מ"ב הראשון¹⁶³⁸ הויה דע"ב דיודין שבנוק' דאצילות, ואח"כ תכוין המ"ב הב' מן הויה דע"ב דיודין שבז"א דאצילות.

והנה ע"ד מציאות הקדישין שבתפלת שחרית, כן הם במנחה וערבית ובשאר היום, כי הקדיש אשר קודם העמידה דתפלת מנחה, תכוין אל הויה דע"ב דיודין, וכן בקדיש שאחר העמידה דתפלת מנחה, תכוין ע"ד שביארנו בתפלת השחר. ובקדיש שקודם יוצר דערבית, הוא ע"ב ס"ג, ושל קודם העמידה ואחר העמידה דערבית ג"כ הוא ע"ב וע"ב, ושל אחר ערבית הוא ס"ג ומ"ה. והקדישים שבשאר היום, כפי מה שתקרא כך תכוין, כי אם למדת מקרא¹⁶³⁹ הוא בעשיה, ולכן הקדיש הוא מ"ה וס"ג, ואם שנית משנה אשר היא ביצירה, תכוין בקדיש ההוא בס"ג וע"ב, ואם עסקת בחכמת הקבלה ג"כ תכוין ע"ד הנזכר בס"ג וע"ב, כי כל זה ביצירה¹⁶⁴⁰.

מורי ז"ל לא היה קם מעומד בענית אמן יהא שמיה רבא של הקדיש, ואמר לי כי הלשון הנז' בירושלמי¹⁶⁴¹ דמשמע ממנו שצריך לקום מעומד, הוא מוטעה, ואינו מתלמוד ירושלמי עצמו, אלא הגהת איזה חכם היתה, והאחרונים הדפיסו אח"כ בתוך דברי הירושלמי. אמנם כשהיה בקדיש דאחר העמידה דשחרית או דערבית או דמנחה, וכן בקדיש תתקבל של אחר חזרת ס"ת להיכל, אז היה נשאר מעומד, וגומר ענית הקדיש ואח"כ היה יושב.

גם מה שרגילין העם לומר פסוק (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא כח ה' בעת שהש"ן אומר קדיש, וכנז' בספר התיקונים (יד ע"א)¹⁶⁴², הנה מורי ז"ל מנעני יז ע"א מלאומרו, ולא גילה לי טעמו של דבר. ואולי¹⁶⁴³ שגם זה אינו מהתיקונים כנ"ל.

- מאיר הכוונה -

¹⁶³⁷ עי' ע"ח שער השבירה פרק ב'.

¹⁶³⁸ הראשונה {זכר או נקבה

¹⁶³⁹ (ול"ע לעיל וחולי פ"ל צהלכה) (נוסף צפע"ח).

¹⁶⁴⁰ עי' שער המצות בעיונים אות קעב.

¹⁶⁴¹ עי' דרכי משה (על אר"ח סימן נו אות ה): במהרי"ל (מנהגים הל' תפלה סע' ג) שהוא לא היה עומד בשעת קדיש וברכו אך כל קדיש שתפסו מעומד נשאר עומד עד שסיים אמן יהא שמיה רבא כו' והמנהג לעמוד וכן מצאתי בהגהת מרדכי בדפוס החדש פרק תפלת השחר (שלטי הגיבורים אות ה) בירושלמי קום כי דבר ה' אליך מכאן א"ר אליעזר כד עני אמן יהא שמיה רבא כו' וכל דבר שבקדושה בעי למיקם ארגלוהי עכ"ל.

¹⁶⁴² ז"ל: והמשכילים (דניאל יב ג) בהון אשתמודעין אתוון דאתמר בהון יודע היה בצלאל לצרף אותיות שבהם נבראו שמים וארץ ואינון כ"ח אתוון וארבע סרי אחרנין גניזין בהון ואלין אינון כ"ח אתוון בראשית ברא אלה"ם את השמים ואת הארץ (בראשית א א) ועליהו אתמר כח מעשיו הגיד לעמו (תהלים קיא ו) ובגלותא אסתלק האי כ"ח מנייהו ואתמר בהון וילכו בלא כח לפני רודף (איכה א ו) ובגין דא אמרין בקדיש ועתה יגדל נא כח אדנ"י (במדבר יד יז) לקבל כ"ח אתוון אחרנין דאית באלין שבע תיבין דאינון יהא שמיה רבא מברך לעלם לעלמי עלמיה ודא איהו העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו י"ד אחרנין אינון יהו"ה אלהינ"ו יהו"ה וסימן אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר ובאלין י"ד אתוון אומאה הדא הוא דכתיב כי י"ד על כס י"ה (שמות יז טז)

תרגום: "והמשכילים", בהם נודעים האותיות, שנאמר בהם יודע היה בצלאל לצרף אותיות שבהן נבראו שמים וארץ (ברכות נה ע"א), והם כ"ח אותיות, וארבע עשרה אחרות גנוזות בהן. ואלו הן כ"ח אותיות "בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ", ועליהן נאמר "כח מעשיו

שְׁעָה"כ

גם בענין מה שנהגו האבלים לומר קדיש על מיתת אביהם ואמם בשנה ההיא, טוב לאומרו אפילו בשבת ויו"ט ור"ח, לפי שטעם הדבר הוא כדי להעלות נפש המת בג"ע עצמו ממדרגה למדרגה, ולכן נכון לאמרו אפילו בימים שאין בהם דינה של גהינם¹⁶⁴⁴, וכבר נתבאר לעיל זה ע"ש¹⁶⁴⁵.¹⁶⁴⁶

דרושי תפילת השחר דרוש א

ענין תפלת השחר

¹⁶⁴⁷ונבאר עתה ענין הודו לה' כו', כבר ביארנו לעיל (יד ע"ג) כי כוונת הקדיש דקודם הודו הוא כדי להעלות היכל הו'¹⁶⁴⁸ דעשיה אל היצירה ע"י כ"ח תיבות שיש בקדיש הזה. והנה אחר אשר כבר עלה ע"י הקדיש, יש בו כח עתה לחזור הוא עצמו ממש בחינת היצירה, כנגד זה אנו אומרים הודו לה' כו'¹⁶⁴⁹. והענין הוא, כי הנה מן הודו לה' עד ברוך שאמר הכל הוא בתיקון ג"ר דעשיה שעלו ביצירה כנז'¹⁶⁵⁰. ואמנם מנהג אשכנזים לאומרו אחר ברוך שאמר, וטעם סברתם הוא, לפי שעתה הוא כבר נקי אלו¹⁶⁵¹ יצירה, וא"כ ראוי לאמרו באמצע תיקוני היצירה, שהם מן ברוך

– מאיר הכוונה –

הגיד לעמו, ובגלות הסתלק כ"ח זה מהם, ונאמר בהם "וילכו בלא כח לפני רודף", ולכן אומרים בקדיש "ועתה יגדל נא כח אדנ"י", כנגד כ"ח אותיות אחרות שיש באלו שבע התיבות שהן, אמן, יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא, וזהו העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו (שבת קיט ע"ב). י"ד אחרות הם, יהו"ה אלהינו יהו"ה. וסימן (פסחים ב ע"א) אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר, ובאלה הי"ד אותיות שבועה, זהו שכתוב "כי י"ד על כס יה".¹⁶⁴³ ונלע"ל חיים (פע"ח)

¹⁶⁴⁴ קדיש יתום המ"צ אשר בזה הקדיש הוא ע"ד מ"צ אשר בני"ן שהוא יהו"ה אלהינו י"ה ו"ה כוזו צמוכס"י כוז"ו יהו"ה יוד ה"א ואל"ו ה"א והענין זה כי הקדיש הזה הוא בעולם העשיה ששם בחינת המיתה כדי להעלות הנפש רוח נשמה בסוד תחיית המתים וע"כ אומרים היתומים שמתו אציהם או ארם (פע"ח).

¹⁶⁴⁵ עי' עיונים אות קסג.

¹⁶⁴⁶ והנה ע"ד שביארנו באלו הקדישים של תפלת השחר כך הם הקדישים של תפילת מנחה וערבית כמ"ס במקומו ויש עוד קדישים שהם צאמצע היום בקריאת ס"ת ועל הדרכה והוא נקרא קדיש לאגדתא וגם ענינו ע"ד הגז' אצל יס צו חילוק כי אם הקריאה היתה ביום במקרא שהוא בעשיה לכן הקדיש יהיה צכוונת צ' מ"צ וב' כ"ח א' של מ"ה ליצירה וא' של ס"ג דבריאה ואם הקריאה היתה של משנה ואגדה או הלכה שהם ביצירה וצבריאה הקדיש יהיה צכוונת צ' מ"צ וב' כ"ח א' של ס"ג וא' של ע"צ שהם מצריאה ואצילות ואם הקריאה היא של קבלה שהם באצילות הקדיש יהיה צכוונת צ' מ"צ וב' כ"ח א' של ע"צ לנוקבא לאצילות וא' של ע"צ לכורא לאצילות שהוא ז"א (פע"ח) לא ע"צ.

¹⁶⁴⁷ שער הזמירות א.

¹⁶⁴⁸ מו"ר האיר שצ"ל כל הז' היכלות. אבל עי' איזהו מקומן לעיל יג ע"ב, שכל הז' היכלות נכללו בשביעית. { }

¹⁶⁴⁹ ועתה על ידי הודו שהוא מזמורים וכל מזמור הוא ביצירה לכן נעשו יצירה גמורה (או"פ) ויש בהם – ל"ש"ו נשמה מיצירה (פע"ח).

¹⁶⁵⁰ לפי שאחר קדיש תעלה היצירה למעלה כמבואר דג"ר ליצירה חילונית ופנימיות שלהם עולה במקום ג' האמצעים וכו' הרי חוזרים אז להיות עשיה כצראשונה רק שהם במקום יצירה אך אינם דבוקים ביצירה ממש כצראשונה שהיו פנימית ג"ר דעשיה חילונית לג"ר ליצירה ואז ישארו צלי בחי' נשמה כי יצירה מסתלק למעלה לכן אומרים הודו קודם צ"ס שהוא תיקון יצירה כי אז מסתלק בחי' ז' (פע"ח).

¹⁶⁵¹ זה (פע"ח).

¹⁶⁵² ג"ר דעשיה, ואם גורסים כפע"ח פי' היכל ז' דעשיה.

שעה"כ

שאמר עד יוצר כנודע, אבל הספרדים אומרים אותו קודם ברוך שאמר, לפי שעדיין כל זה הוא בחי' תיקון עולם העשיה, כי יצירה עצמה עדיין אינה נתקנת, ואינה מקבלת אור אליה עצמה, רק מן ברוך שאמר ואילך, ולכן אין לאומרו רק בין העשיה ליצירה, שהוא אחר קדיש העשיה, וקודם ברוך שאמר שהוא תיקון היצירה, ומורי ז"ל נהג בזה כמנהג הספרדים.

והנה כוונת הודו כו' הוא זה, כי הנה בתחילה ע"י תיקון המעשה, שהוא לבישת הטלית קמן ועיטוף בטלית גדול, נפרדו¹⁶⁵³ הקלי' דיצירה ונסתלקו¹⁶⁵⁴ משם כנ"ל. ואמנם מה שעשינו אז, הוא כדי שלא יתאחוזו¹⁶⁵⁵ קלי' היצירה ביצירה עצמה, ועתה אשר ג"ר של העשיה נעשים היצונים אל ג' תחתונות דיצירה, והנה נודע כי בלי ספק שחיצוניות היצירה גדול מפנימיות העשיה, וא"כ עתה אשר החיצוניות דיצירה הוא תחתון כי הוא מן העשיה, א"כ יש פחד מן הקלי' עתה, פן יתאחוזו שם בג"ר דעשיה שעלו שם, ולכן אנו אומרים מזמור הודו לה' כו', פירושו, אתם מלאכי קדש הודו לה' אשר בעולם היצירה¹⁶⁵⁶, והודיעו בעמים עלילותיו, שהם הקלי', וע"כ מתפחדין הקלי', ואינם נאחזים שם בג' אחרונות דיצירה אשר עלו שם ג"ר דעשיה. וכמעט כל המזמור הזה וכל הפסוקים עד ברוך שאמר, כולו מתעסק בסיפור שבחיו יתברך נגד העמים והקלי', שיכירו אלהותו וגדלותו ויתפרדו מעל הקדושה כנז'.

ופקה עיניך וראה אופן הסתלקות הקליפות מעל הקדושה באיזה אופן הוא, והענין הוא, דע כי כדי שישתלקו הקליפות מעל הקדש¹⁶⁵⁷, צריך שגם הקלי' עצמם יעלו ויוכללו זו בזו, ע"ד שנתבאר בענין הכחות של הקדושה, ויעלו הקלי' שכנגד ג' תחתונות דיצירה במקום ג' אמצעיות דיצירה של הקלי', וע"י עלייתם יתמתקו הקלי' יותר, וע"כ לא יתאחוזו בקדושה¹⁶⁵⁸.

וזה"ש (תהלים צו ו) הוד והדר לפניו כו', והענין הוא שפסוק שלפניו הוא, כי כל אלהי העמים אלילים, שהם בחי' הקלי', וכונתנו לשבר כח הקלי' ולהכניעם, שלא יתאחוזו בג' אחרונות דיצירה, שהם נרמזות בפסוק שלאחרי, הוד והדר לפניו כו'. כנודע שהוד והדר הם נו"ה¹⁶⁶⁰, ועוז וחדוה הוא יסוד, שהוא עוז וחדוה דמטרוניתא¹⁶⁶¹. והכונה היא כי ג'

- מאיר הכוונה -

¹⁶⁵³ תקנו (פע"ח).

¹⁶⁵⁴ וסלקנו אותם (פע"ח).

¹⁶⁵⁵ יקבלו ויאחוזו (פע"ח).

¹⁶⁵⁶ "מלאכי קדש הודו לה' אשר בעולם היצירה" נמחק בפע"ת, וזמקומו איתא "מלאכים קדושים וכתות הקדושים קראו בשמו של הש"י".

¹⁶⁵⁷ עי' שער מב פרק ג: כל זמן שהם [בי"ע] עולין [ומלבישין לאצילות] אז מסתלקין הקלי' משם.

¹⁶⁵⁸ "ויעלו הקלי' שכנגד ג' תחתונות דיצירה במקום ג' אמצעיות דיצירה של הקלי', וע"י עלייתם יתמתקו הקלי' יותר, וע"כ לא יתאחוזו בקדושה" נמחק בפע"ת, וזמקומו איתא "ולא יאחוזו בג"ת דיצירה אמנם התיקון תלוי שלא יעלו הקליפות גם הם ויכללו זו בזו למעלה כמו בקדושה ולא יסתלקו הקליפות".

¹⁶⁵⁹ עי' ליקוטי נוסחאות וקשה מאד נוסח השעה"כ, שהרי רק קלי' נוגה אפשר למתקן, ולא הקלי', ועי' הערה 1653.

¹⁶⁶⁰ עי' זהר ח"ב סא ע"א: מאן לבושו דקדושה בריך הוא הוד ונצח דכתיב (תהלים קד א) הוד והדר לבשת.

תרגום: מהו לבושו של הקדוש ברוך הוא הוד ונצח, שכתוב הוד והדר לבשת. וכן הוא שם צח ע"א.

¹⁶⁶¹ עי' זהר ח"א נ ע"א: בחדוותא דשבת דאיהו זווגא דחכימין.

פעה"כ

תחתונות דיצירה אל¹⁶⁶², לא ישלמו בהם הקלי, אלא אדרבא יהיו הוד והדר עו והדוה¹⁶⁶³.

כי בא לשפוט את הארץ (שם יג), תכוין כי ר"ת הוא לאה, כי משם נמשכין הדינין והמשפטים, כנודע כי לאה נקרא דינא קשיא¹⁶⁶⁴.

והלל לה' תכוין לחבר אדני נוק' דו"א הרומות במלת והלל, שהיא בגימ' ס"ה כמנין אדני, לחברה לה' שהוא ז"א, ולזה לא אמר ויהללו לה'.

¹⁶⁶⁶נפשנו חכתה לה', תכוין בהויה דההין העולה ב"ן, וגם תכוין אל ל"ו אותיות שיש בהויה הפשוטה הזו ומלווייה ומילוי מלווייה. והנה ב"ן ול"ו גימ' נח"ל¹⁶⁶⁷, שהוא ר"ת נפשנו חכתה לה'. ונודע שהויה זו היא בעולם העשיה הנקרא נפש.

¹⁶⁶⁸אל נקמות ה', הנה כונתנו עתה היא, שעל יד תפלתנו להעלות העולמות ולכלול אותם עד עולם האצילות, וללקט כל ניצוצות הקדושה שנתפזרו ונתערבו בין קלי' ג' עולמות ב"ע¹⁶⁶⁹, ולהעלותם למעלה באצילות, וללקט הנשמות והניצוצות של המלכים שמתו, ואלו הניצוצות המתלקטות נעשה אח"כ בחי' מ"ן למלכות בעת נפילת אפים, וה"ס הנשמות המתערבות אז ברחם הנקבה ע"י זיווג נפילת אפים. ואמנם הניצוצות אשר נפלו בעולם העשיה, אינם דומים לאותם שנפלו ביצירה ובבריאה, לפי שבעשיה הקלי' עצמות וחזקות וגדולות, ואין כח להוציא אותם הנצוצות משם אלא (זו ע"ב) בכח עשרה הרוגי מלוכה, כמבואר אצלינו במאמר הזוהר פ' פקודי (דף רנד ע"ב)¹⁶⁷⁰ בענין גופין ורוחין דילהון דאתמסרו בידא דמלכות חייבא כו', וע"ש. ושם נתבאר אצלינו כי הגופין עצמן דילהון נעשו בחי' מ"ן אל המלכות, והם המלקטים את הנצוצות הנשמות שבעשיה, כי א"א ללוקטן בשום אופן אחר, זולתי ע"י אותם הנשמות של עשרה הרוגי מלוכה. וכל זה הוא בעשיה, משא"כ בשאר העולמות. וזהו הטעם שהוצרכו ליהרג אותם י' אבירי ישראל, כדי שיוכלו ללקט אותם הניצוצות שבעשיה מיום שנהרגו עד ביאת המשיח כמ"ש אצלינו שם. וזהו מה שאנו רומזים ואומרים (תהלים צד א) אל נקמות ה' אל נקמות הופיע, שינקום נקמת אותם עשרה הרוגי מלוכה, וע"י הזכירה הזאת, הם מתגברים ולוקטים הניצוצות של הנשמות הנתונות תוך הקלי' דעשיה.

¹⁶⁷¹גם נלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל, שצריך לכוין בפסוק (תהלים יג ו) אשירה לה' כי גמל עלי, שבס"ת נרמז שם ילי¹⁶⁷²1673, כי שם זה מעלה נשמות¹⁶⁷⁴ דעשיה, כמבואר

- מאיר הכוונה -

¹⁶⁶²היו תחלה ג"ר לעשייה (נוסף בפע"ח).

¹⁶⁶³כי כל אלהי העמים אלילים אלו הקליפות וה' שמים עשה פי' פנימית חז"ל דעשייה שעלו לחיכונית נה"י ליצירה ישארו שם ולא יאחזו בהם הקליפות וזהו הוד והדר נלח עוז וחדוה יסוד (נוסף בפע"ח).

¹⁶⁶⁴וכן ויפז משה "לשפוט" את "העם כי הוא ז"ל העליון סבדינה (פע"ח).

¹⁶⁶⁵עי' עיונים אות קעג.

¹⁶⁶⁶פע"ח שער הזמירות ב.

¹⁶⁶⁷עי' לקמן קח ע"ד ענין שם זו.

¹⁶⁶⁸שער הזמירות א.

¹⁶⁶⁹ג' עולמות ב"ע" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "דעשיה וליצירה".

¹⁶⁷⁰עי' עיונים אות קעד.

¹⁶⁷¹שער הזמירות ב.

¹⁶⁷²עי' זהר ח"א קח ע"ב שזה שם ע"ב ויסע ויבא ויט. וכן הוא בפע"ח לד ע"ג.

¹⁶⁷³והוא שם משמות ע"ב (נוסף בפע"ח).

¹⁶⁷⁴הנילוין (עפ"ח).

שְׁעָה"כ

אצלינו בקבלת שבת (סה ע"ג) בפסוק (תהלים כ"ז) ה' למבול ישב, וע"ש¹⁶⁷⁵. גם פסוק (שם ל ד) העלית מן שאול נפשי, הוא סוד העלאת המ"ן מבחינת הנפשות¹⁶⁷⁶ שבקלי' העשיה, שאין שם אלא בחינת הנפש, וקלי' העשיה נקר' שאול, דרגא תתאה דגיהנם¹⁶⁷⁷, וזהו העלית מן שאול נפשי. גם כל שאר הפסוקים מכאן עד ה' מלך, כולם מדברים בענין י' הרוגי מלוכה¹⁶⁷⁸.

¹⁶⁷⁹ענין ה' מלך (תהלים י טז) ה' מלך (תהלים צג א) ה' ימלך (שמות טו יח)¹⁶⁸⁰, הנה פסוק¹⁶⁸¹ זה עניינו¹⁶⁸² הוא ענין המ"ן אשר העלינו באל נקמות ע"י עשרה הרוגי מלוכה כנ"ל.

¹⁶⁸³וקודם שנבא אל ביאורם נכתוב הקדמה קטנה על הגז' והיא זאת. כי כבר נתבאר אצלינו שבתחילה קבלו ג"ר דעשיה בחי' נפש, וע"י הקדיש עלו אל ג' תחתונות דיצירה, וקבלו בחי' רוח. ועתה באמרנו הודו בו, הנה הוא מזמור, ונדע שהמזמורים הם ביצירה¹⁶⁸⁴, ונמצא עתה כי ג"ר דעשיה שעלו אל היצירה, נעשו יצירה ממש, וקבלו בחי' נשמה מצד היצירה. גם טעם אחר אל נתינת נשמה זו להם, לפי שאח"כ באומרנו ברוך שאמר, תעלה היצירה בבריאה, כמבואר אצלינו שחיצוניות ופנימיות ג' תחתונות דיצירה עולים במקום שלשה אמצעיות יצירה, ונמצאו אלו הג"ר דעשיה בלתי יצירה הנעשית נשמה להם, ולכן אנו צריכין לתת לג"ר דעשיה אור מג' תחתונות דיצירה ממש, קודם שיסתלקו ג' תחתונות דיצירה ויעלו למעלה בבריאה בברוך שאמר כנ"ל, כי אז תסתלק הנשמה מן העשיה, כי אע"פ שהוא במקום היצירה, האמנם נפרדה מן היצירה כגז'. וגם לטעם הזה אומרים הודו קודם ברוך שאמר, שלא כמנהג האשכנזים כאמור.

אח"כ יאמר ה' מלך ה' מלך בו, הנה פסוק זה ענינו הוא ענין המ"ן אשר העלינו באל נקמות ה' ע"י נשמות עשרה הרוגי מלוכה כנ"ל, הנה הם בחינת עשרה ניצוצות אשר בעולם העשיה. ולפי שעולם העשיה הוא סוד המלכות, לכן כל העשרה שלהם הם בסוד מלכים, וז"ס ה' מלך ה' מלך, שחזרו לחיות ונעשו מלכים גמורים כבתחילה קודם שנפלו ונתבטלו ממלכותם¹⁶⁸⁵.

- מאיר הכוונה -

¹⁶⁷⁵ במזמור ארוממן יש צו ט"ו פסוקים ול"א תיבות גי' הוי"ה אלני"י וי' הויות הכוונה לחצר זו"ן ולחצר י"ה (נוסף בפע"ח).

¹⁶⁷⁶ מ"ן (פע"ח).

¹⁶⁷⁷ עי' עיונים אות קעה.

¹⁶⁷⁸ "וכמעט כל המזמור מדבר ע"ד הגז'" (נוסף בפע"ח).

¹⁶⁷⁹ שער הזמירות ג.

¹⁶⁸⁰ עי' תיקר"ז קנח ע"ב הובא לקמן הערה 1705.

¹⁶⁸¹ זה לא פסוק אלא פסוקים וצ"ע. { }

¹⁶⁸² "הנה פסוק זה עניינו" נמחק בפע"ח.

¹⁶⁸³ פיסקא זו חזרה ולא מלאתי אותו בפע"ח.

¹⁶⁸⁴ עי' לעיל הערה 1494.

¹⁶⁸⁵ וזהו ה' מלך וכו' שהם ג"ר דעשיה שעלו ליצירה וכנגדו ג"פ מלכים בפסוק זה והם סוד מ"ן שהם מנכפ"ך לכך תכוין במלת מלך שעולה למנין מ"ן ומלך עולה כ' וימלך חסר ו' עולין פ"ך הכי מנכפ"ך כולו וז"ס ה' מלך וכו' (נוסף בפע"ח). { }

ח"ח	ס"ן	צ"ג	ז	ד"ת	ד"ת	יהוה	ד"ת
יְהוָה	מְלֶכֶךְ	יְהוָה	מְלֶכֶךְ	יְהוָה	יְמַלְכֵךְ	לְעֵלְמָס	וְעַד
כֹּלֵךְ	מִנְ	הוּד	כ	יְסוּד	פ"כ	יְהוָה	יְסוּד
יְהוָה	מְלֶכֶךְ	יְהוָה	מְלֶכֶךְ	יְהוָה	יְמַלְכֵךְ	לְעֵלְמָס	וְעַד

לא מופיע דכתי"י (עמוד 74), ולשאל לרצ על הטבלה אם זה עוזר משהו*##

שְׁעָה"כ

וזה סדר רמיזת אלו העשרה בפ' זה, הנה בפ' זה נזכרו ג"פ הויה, וג"פ שם מלכות, ותכוין בזה אל ג"ר דעשיה, והם ג' הויות, וג' מלכים והם חב"ד, וגם באלו הג' הויות תכוין ג"כ אל הג' אמצעיות הג"ת¹⁶⁸⁶.

ובאומרך לעולם ועד, תכוין אל בחינת המלכות הנקרא עולם כנודע¹⁶⁸⁷. וגם ידעת כי גם בעשיה יש א"א ואו"א וזו"ן, ונקבא דו"א דעשיה היא המלכות דעשיה, ואל זה המלכות¹⁶⁸⁸ אנו קורין בשם עולם. וכבר נתבאר לעיל אצלנו¹⁶⁸⁹ בענין מ"ש רז"ל בגמרא (כתובות מה ע"א) האשה עולה עמו ואינה יורדת, כי יש ג' בחינת אל המלכות בהיותה דבוקה בז"א, וכמעט שהם שלשה בחי' פרצוף¹⁶⁹⁰. וכבר נתבאר זה במ"א (ע"ה שער תיקון הנוק' פרק ג), והם בשלשה מקומות בדעת ובת"ת וביסוד דו"א. ובדמיון מה שתכוין לכפול את שלשה הויות הנז' בסוד ג' ספירות ראשונות וג' אמצעיות כנז', כך תכפול לכוין תיבת לעולם ב' כונות¹⁶⁹¹ בשני בחי' שיש אל המלכות, א' בדעת ואחד בת"ת. אח"כ כופלים פסוק הנזכר פעם שנית כנודע¹⁶⁹², ואז תכוין בשלש הויות אל ג' ספי' האחרות, שהם נה"י. ובתיבת לעולם, תכוין אל בחינת השלישי של המלך, שהיא למטה תחת היסוד דו"א. אח"כ אומרים פסוק (זכריה יד ט) והיה ה' למלך על כל הארץ, והוא סוד פרצוף י"ם דמלכות אחרונה¹⁶⁹³, נוקבא דו"א, אשר בעשיה הרמוזה בכללות במלת לעולם כנזכר. ועתה אנו מפרטים כל העשר ספירותיה.

ונחזור עתה לבאר בפרטות התיבות של הפסוק הנז'¹⁶⁹⁴. הנה ניקוד הויה הראשונה שהוא ה' מלך, היא סגול באות יוד ובאות ואו, אבל בשני ההי' אין צריך נקודות, והם נקודות דמלת מלך, כזה יְהוָה מלך. והויה ב', בשני פתחים תחת היוד והו', כניקוד מלך, כזה יְהוָה¹⁶⁹⁵ מלך¹⁶⁹⁶. והויה ג' הוא נקוד ג"כ (זו ע"ג) בתיבת¹⁶⁹⁷ ימלוך, והיא חיריק ביוד, שבא בהא, הולם בואו, ה' אחרונה בלתי ניקוד, כזה יְהוָה ימלוך¹⁶⁹⁸.

ובתיבות לעולם תכוין בה אל מלכות תתאה דעשיה כנז', ותכוין שהיא הויה אחת נקוד בנקוד¹⁶⁹⁹ לעולם, שהיא שבא ביוד, וחולם בהא ראשונה, וקמץ בואו, והא אחרונה אין בה נקוד, כזה יְהוָה. והנה בהויה הג' הנז' של ה' ימלוך, תכוין אז כי כל הנקוד של

- מאיר הכוונה -

¹⁶⁸⁶ ובאמרו ה' מלך וכו' כריך לכוין שהם נגד חג"ת וחב"ד לאילנות דעשיה שעלו למעלה עם ראשון חסם פז דז"ס שהוא כתר לאילנות דעשיה לכלול הכל ציכרה ומפני זה אנו עומדים (פע"ח).
¹⁶⁸⁷ עי' לעיל הערה 1585.

¹⁶⁸⁸ "ואל זה המלכות" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ולזה".

¹⁶⁸⁹ "נתבאר לעיל אצלנו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ידעת".

¹⁶⁹⁰ פרלופיס (פע"ח).

¹⁶⁹¹ עולמות (פע"ח).

¹⁶⁹² עי' לקמן הערה 1705.

¹⁶⁹³ נמחק בפע"ח.

¹⁶⁹⁴ "הפסוק הנז'" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ג' פסוקים אלו".

¹⁶⁹⁵ בקבלה שלנו הוא פעמים קמץ. {} ועי' רח"ו זהר ח"ב קפ ע"ב: קשה כי כפי זה יש טעות בספרי תהלים שלנו בפ' רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם וצ"ל את שועתם בלא ו' כפי דברי הזהר ופסוק של חנון ורחום ה' ארך אפים וגדול חסד הרי כתוב ורחום בו' וגדול בו' ואולי ע"ד הנז' בפ' פנחס ברע"מ דף רנד ע"א על פי' ויהי ביום כלות משה כלת כתיב ושם עצמו הקשו שהרי כלות כתיב בו' ותירצו דהכי כתיב חסר בתורה למעלה בשמים ולא בתורה שנתנה לנו דנעו מעלותיה ואולי גם זה שאמר בקרא דרצון יראיו יעשה דלא כתיב ו' הוי בהתלים שלמעלה בשמים אמר שמואל ק"ל בדברי מורי ז"ל פ' של חנון ורחום מאן דכר שמה וצ"ע.

¹⁶⁹⁶ וצ' ההי"ן צלי ניקוד (נוסף בפע"ח).

¹⁶⁹⁷ כתיבת (פע"ח).

¹⁶⁹⁸ עי' עיונים אות קעו.

¹⁶⁹⁹ לנקד? {}

שְׁעָה"כ

שלשה שמות הנז', שלשתם ביחד הם בגימ' יב"ק¹⁷⁰⁰, שהוא סוד יהוה אלקים כנז' ברע"מ פרשת פנחס (דף ריו ע"א¹⁷⁰¹). גם תכוין באומרך ה' מלך הראשון הנקוד בסגול, תכוין כי מלך הוא בגימ' 1702 כמנין מים, לרמוז אל הנז"ל, כי אלו המלכים הם המ"ן דעשיה¹⁷⁰³.
ובמלת ימלוך תכוין כי מלך ומלך וימלוך הנז' בפ' הראשון¹⁷⁰⁴, שלשתם הם בגימ' מנצפ"ך, שהוא סוד הה"ג של המ"ן. ומלת ימלוך חסרה וא"ו, ובוה יעלו הכל למספר פ"ר, שהם מנצפ"ך. ואם תמלא ימלוך בו', צריך לחשוב כללות ה' אותיות מנצפ"ך והכולל לכולם, הרי פ"ו.

ועיין בתיקונים תיקון ע' (דף קלג ע"ב קנה ע"ב¹⁷⁰⁵) ומשם יתבאר כל מה שכתבנו לעיל, כי שם אמרו בפירוש כי ה' מלך כו' אינון ראשין, פי' שהם ג"ר¹⁷⁰⁶. ואח"כ אמר נקוד דילהון ה' מלך, פי' שצריך לנקוד את ההויה כנקוד מלך ומלך וימלוך. אח"כ אמר, והכי אינון לתתא בתרין שוקין ואמה, ובג"ד כפל לון תרין זמנין כו'. והנה שלשה האמצעיות חג"ת לא זכרם, והענין הוא כמ"ש, כי השלשה אמצעיות, כבר נרמזו גם הם בפעם הראשונה, כי שם צריך לכוין בג' ההויות אל ג"ר וג' אמצעיות, אבל השלשה האחרונות צריך לכפול הפסוק פעם שנית כדי לכוין בהם, וזמ"ש, והכי אינון לתתא בתרין שוקין ואמה ובג"ד כפל לון, פי' כי הכפל אינו רק בשביל ג' אחרונות בלבד.

אח"כ אמרו שם לעולם ועד, שכינתא ונקודה דיליה כו', פי' כי בתיבת לעולם תכוין אל השכינה שהיא מלכות דעשיה כנ"ל, ותכוין שהיא הויה א' נקוד בניקוד לעולם כנ"ל. או אפשר לחברו למטה, והוא כי הי"ם דשכינתא רמוזות בפ' השני, שהוא והיה ה' למלך כו', ואמר כי¹⁷⁰⁷ סוד (תהלים צא יד) כ"י ב"י חש"ק, שראשי תיבותיו הוא כתר בינה חכמה, והוא סוד פסוק והיה ה' מלך כו' על כל הארץ, כמ"ש שם. והיה הוא אבא, ה' אימא, יהיה ה' אחד כתר, הרי נרמז ג"ר שלה בפ' זה, ושאר הז' דידה כלולות בהם.

- מאיר הכוונה -

1700 { } יש ב"פ סגול מתחת ל"מלך" הראשון, ויש ב"פ פתח מתחת ל"מלך" השני, ויש חירק שוא וחולם בתיבת "ימלך". והנה כל נקודה היא י' וכל קו הוא ו', וקמץ הרי הוא מורכב מקו על גבי נקודה, וממילא נחשב לי' עם ו'. ממילא החשבון הוא 40+12+60 סה"כ 112. וענין יב"ק עי' עיונים אות ק.

1701 צ"ל ריז ע"א, הובא בעיונים אות קעו.

1702 נמחק צפע"ח.

1703 אל האלילות (נוסף צפע"ח).

1704 הנז' צפ' הרלשון (נמחק צפע"ח).

1705 ז"ל: ראשין יהו"ה מלך (תהלים י טז) יהו"ה מלך (תהלים צג א) יהו"ה ימלך (שמות טו יח) נקודה דילהון יהו"ה מלך יהו"ה מלך יהו"ה ימלך והכי אינון לתתא בתרין שוקין ואמה ובגין דא כפל לון תרי זמנין ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך לעולם ועד שכינתא ונקודה (דיליה) [דילה – גר"א] יהו"ה ודא רזא כ"י ב"י חש"ק ואפלטוה ראשי (רישין דאינון) [תיבין – גר"א] כתר עלאה חכמה בינה והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד (זכריה יד ט) והיה יהו"ה אבא ואמא יהיה ה' אחד ושמו אחד כתר עלאה.

תרגום: ראשין יהו"ה מלך (תהלים י טז) יהו"ה מלך (תהלים צג א) יהו"ה ימלך (שמות טו יח) נקודה שלהם יהו"ה מלך יהו"ה מלך יהו"ה ימלך וכך הם למטה בב' שוקים ואמה, ולכן כפל אותם ב' פעמים ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך לעולם ועד שכינה ונקודה שלה יהו"ה וזהו סוד כי בי חשק ואפלטוה ראשי (הראשים שהם) [תיבות] כתר עליון חכמה בינה והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד (זכריה יד ט) והיה יהו"ה אבא ואמא יהיה ה' אחד ושמו אחד כתר עליון. { }

1706 @@@

נוסף צפע"ח

1707 "ואמר כי" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "שאמר כי הו"א".

שְׁעָה"כ

שני פסוקים אלו של ה' מלך והיה ה' למלך, צריך לאומרם מעומד, כי הוא סוד הי"ם של עולם העשיה, הכוללת אריך ואו"א וזו"ן¹⁷⁰⁸. וכבר ידעת כי בכל תיקון דא"א או דאבא או דאימא צריך לאומרם מעומד¹⁷¹⁰¹⁷⁰⁹.
ואף גם זאת, אם אדם אומר פסוקים אחרים או סדר הקרבנות, ושומע שאומרים ה' מלך, צריך לקום מעומד עמהם בעוד שהצבור אומרים אותו, ואף שהוא בסדר הקרבנות. ואין צריך להפסיק ולומר עמהם ה' מלך כו', כי אם לקום עמהם¹⁷¹¹.
¹⁷¹² בימי החול אומר (תהלים סז ב) מזמור אלקים יחננו, ובשבת (שם יט ב) השמים מספרים כו'.

¹⁷¹³ ענין ברוך שאמר. בהגיעך אל ברוך שאמר, תקום מעומד כמו שיתבאר, וגם תאחוז בידך הימנית¹⁷¹⁴ שני הציציות של הטלית, אותם שהם כנגד פניך, ותכוין כי ברוך שאמר הוא בעולם היצירה, בבחינת הדיבור בערך חלק המעשה שהוא הציצית, שגם הוא ביצירה כמבואר לעיל (&)¹⁷¹⁵¹⁷¹⁶.

וזה כוונתו, הנה נת"ל כי מן ברוך שאמר עד יוצר אור הוא בעולם היצירה, אמנם כבר הודעתך, כי בכל עולם מד' עולמות אבי"ע יש בו א"א ואו"א וזו"ן. והנה ענין ברכת ברוך שאמר לבדה עד ברוך אתה ה' מלך מהולל בתשבחות, הוא בא"א, דאיהו רישא בלא גופא, ולכן יש בה י"ג ברוכים כנגד י"ג תקוני דיקנא דא"א¹⁷¹⁷. והנה שלשה ברוכים הראשונים הם כח"ב כסדר, ושאר הברוכים לא זכרם הרב, ולהיותם בא"א לכן צריך לקום מעומד ולברך ברכה זו להיותה ברישא דא"א. ואמנם גם הוא כולל שרשי זו"ן דנפק מן א"א, וביה תליין כנז' באד"ז¹⁷¹⁸, ולכן הברכה הזו יש בה פ"ז תיבות כמבואר אצלינו לקמן בסוד נוסח ברכה זו.

וטעם פ"ז תיבות אלו הוא כנגד י"ג תיקוני דיקנא דאריך דיצירה, וכנגד ט' תיקוני דיקנא דז"א, אשר אלו הם סוד שם כ"ב אתוון כנז' בפ' נשא (קלט ע"א¹⁷¹⁹) בענין ברכת

- מאיר הכוונה -

¹⁷⁰⁸ ה' מלך לעילא א"א, ה' מלך לאו"א, ה' ימלוד זו"ן (פע"ח).

¹⁷⁰⁹ כנזכר בזהר (נוסף בפע"ח). עי' עיונים אות רנא.

¹⁷¹⁰ עי' ליקוטי נוסחאות, ולא מצאתי בזהר, ועי' ריש אד"ר שרשב"י עמד להתפלל שם. { }

¹⁷¹¹ מורי זלה"ה כשהיו אומרים ה' מלך בבית הכנסת בזמירות לע"פ שלא הגיע עד קס בסדר הזמירות עכ"ז היה קם ועמד עם הציבור בעוד שאומרים ה' מלך אך הוא היה אומר סדר זמירותיו במקום שהיה אומר ואח"כ אומרים ה' מלך (נוסף בפע"ח). { }

¹⁷¹² אח"כ (נוסף בפע"ח).

¹⁷¹³ שער הזמירות 7.

¹⁷¹⁴ "צידך הימנית" נמחק בפע"ח.

¹⁷¹⁵ וכ"כ בזוהר ח"ב דף ר"ב ענין צ"ס (פע"ח).

¹⁷¹⁶ ולא מצאתי שם רק בדף רטו ע"ב ולא מוזכר שום דבר שם { }.

¹⁷¹⁷ צריך שאמר והיה העולם א"ל צריך הוא רחום צריך אומר ועושה וחנו"ן צריך גוזר ומקיים אר"ך צריך עושה בראשית אפי"ם צריך מרחם על הארץ ורז חסד צריך מרחם על הבכיות ואמ"ת צריך משלם נז"ר חס"ד צריך חי לעד לאלפי"ם צריך פודה נושא עו"ן צריך שמו ופסע צריך אתה ה' אלהינו וחטא"ה צריך אתה ה' מלך ונק"ה בתשצחות בחירק תחת התי"ו על משקל תפארת (נוסף בפע"ח). { }

¹⁷¹⁸ "כנז' באל"ז" נמחק בפע"ח.

¹⁷¹⁹ ז"ל: ובשעתא דנהיר דיקנא יקרא דעתיקא דעתיקין בהאי דיקנא דזעיר אפי"ן נגדין תליסר מבועין דמשחא עלאה בהאי דיקנא ומשתכחין ביה עשרין ותריין תקונין ומניה נגדין עשרין ותריין אתוון (ס"א דאורייתא) דשמא קדישא (נ"א ובעלמא דאתי משום דאתדבקווא דלהון הוא בשמא קדישא בעלמא דין ובעלמא דאתי יתיר מהכא דהתם לא מתפרשין מההוא צרורא דחיי דצירין ביה צדיקייא הה"ד ואתם הדבקים בה' בה' ממש עלייכו כתיב (דברים לג כט) אשריך ישראל מי

שְׁעָה"כ

כהנים, כנז' שם בזוהר, וכנגד שם אדני העולה ס"ה. ונמצא כי הנה שני שמות שהם כ"ב וס"ה עולים בנימ' פ"ז, אשר בהם נכללים א"א וזו"ן. אמנם הכל הוא בחי' א"א, כי משם נפקו זו"ן, וז"ם (שיה"ש ה יא) ראשו כתם פ"ז.

והנה שלשה שמות יש אל הת"ת, ושלשה אל המלכות, לפי שהת"ת¹⁷²⁰ והמלכות הם נקראים שמש וירח בעולם הבריאה, חמה ולבנה בעולם היצירה, חרס וסוהר בעולם העשייה. והנה עתה אשר אנו בעולם היצירה, אשר יז' ע"ד המלכות שלה נקרא לבנה, שהיא גימ' פ"ז, אנו אומרים פ"ז תיבות אלו. ונמצא כי המלכות שביצירה כוללת אלו הפ"ז תיבות, לכן נקרא לבנה, שהיא גימ' פ"ז.

אבל דע, כי הנה מה שנקרא פ"ז, הענין הוא כי הכ"ב תיקוני דיקנא שבא"א ושבו"א, העשרים בלבד הם בא"א ובו"א ולא בנוקבא, אבל השנים הם אפילו בנוקבא¹⁷²¹. והענין כי בחינת תיקון¹⁷²² תרין תפוחין קדישין שבא"א ותריין תפוחין שבז"א הנה הם שני תיקונים מכלל הכ"ב אלו, ואלו השני תיקונים ישנן גם בנוקבא, כי גם היא יש לה בחי' הפנים, אבל שאר התיקונים שהם כולם בחי' השערות דוקן, אינם רק בזכר שהם א"א וז"א¹⁷²³. ונמצא שהעשרים תיקונים הם זכרים, והב' ישנם גם בנקבה.

וכן בענין שם ס"ה הנז' הרומז אל שם אדני, הנה הוא כנגד היסוד והמלכות, וזה נרמז בזוהר פרשה לך לך (דף צ ע"א)¹⁷²⁴ בפסוק (חבקוק ב כ) וה' בהיכל קדשו ה"ם מפניו כו' שיתין אינון וחמש אינון. והענין הוא כי ה"ם הם בבחי' היסוד הכולל ו"ק, וכל א' כולל מעשר, הרי ששים. והה' היא מלכות הנקרא ה' תתאה. נמצא שגם בשם ס"ה, ה"ם הם זכרים והחמש נקבות. ונמצא כי העשרים וששים הם זכרים, והם בנימ' שמונים, והב' והה' הם נקבות, והם בנימ' ז', וז"ם פ"ז, פ' זכרים, וז' נקבות.

גם דע, כי ענין פ"ז הנז' הם בחי' החיצוניות שבו, שהרי הוא בחי' זקן ושערות שבו. ואמנם יש עוד כוונה אחרת בזה הפ"ז, בסוד פנימיות שבתוכו¹⁷²⁵, והוא זה, כי הנה יש הויה דמ"ה ביצירה, כנודע בענין כוונת מודים¹⁷²⁶, בתפלת המנחה בערב שבת, ובמקומות

– מאיר הכוונה –

כמוך עם נושע בה' וכתוב (שמות טו יא) מי כמוכה באלים ה' השתא אתכווננו דעתא לאוקורי למלכא ולאוקיר יקרא דדיקנא קדישא דמלכא.

תרגום: בשעה שמאיר זקן מכובד של עתיקא באותו זקן של ז"א, נמשכים י"ג מעיינות של השמן העליון באותו זקן, ונמצאים בו כ"ב תיקונים, וממנו נמשכות כ"ב אותיות [התורה] השם הקדוש. (נ"א ובעולם הבא משום שהתדבקות שלהם הוא בשם קדוש בעולם הזה ובעולם הבא יותר מכאן ששם לא נפרדים מאותו קשר של חיים שקשורים בו הצדיקים שנאמר ואתם הדבקים בה' בה' ממש עליכם נאמר אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה' ונאמר מי כמוכה באלים ה' כעת התכווננו דעת לכבד המלך ולכבד כבוד הזקן הקדוש של המלך.

¹⁷²⁰ "לפי שְׁעָה"ת" נמחק צפעה"ח, ובמקומו איתא "כי הת"ת".

¹⁷²¹ הכ"ב תיקוני דיקנא צבא"א וצבז"א, העשירים כלכל הם צבא"א וצבז"א ולא צנוקבא, אצל הסנים הם אפילו צנוקבא" נמחק צפעה"ח, ובמקומו איתא "הנה מן כ"ב ת"ד דא"א ודז"א כ' מהם צכר לצד ולא צנקבה והב' הם אפילו צנקבה ג"כ".

¹⁷²² סוד הפנים דא"א וסוד הפנים דז"א הם (פעה"ח).

¹⁷²³ קשה שהרי הב' ארחין (תיקונים ג' וה'), וכן השפתיים (תיקון יב) הם ג"כ ללא שערות – אד"ר קלא ע"א ובהגר"א בספד"צ יט ע"א, וזה בא"א וכן פשוט תיקון ז' דז"א [אד"ר קמא ע"א. ועי' ב"ע רכד ע"ב: הוא פה דז"א אשר בו גניזת הדעת, שבכל מקום שיש בו גילוי של הדעת אין שערות שכן השערות מעכבות את פעולתו. וכמו כן כאן בפה הרי הוא מקום להארות זיווגי הנשיקין והדיבור, וצריך שהשערות לא תפרענה (ב"ע)] {}.

¹⁷²⁴ עי' עיונים אות קעז.

¹⁷²⁵ עי' ביאורים ח"א נד ע"ב (והוא בנוי על הע"ח ח"א כב ע"ב {}): האור הנמשך ויוצא דרך האזן הוא זק מאד, וכאשר נמשך האור הזה בפנימיות הא"ק עד הגיעו אל החוטם ויצא קצת דרך שם הוא מתעבה וקונה איזה עביות וגסות.

¹⁷²⁶ "כנודע בענין כוונת מודים" נמחק צפעה"ח, ובמקומו איתא "כמו שְׁהוּדעתיך צכריעה פליקית פל מודים".

שעה"כ

הרבה גם כן¹⁷²⁷. והנה הויה זו היא בגימטריא מ"ה. ואמנם השבון אותיותיה הם מ"ב, שהם ד' אותיות הפשוט, וי' דמילוי, וכ"ח דמילוי המילוי הרי מ"ב אותיות. והנה מ"ב ומ"ה הם בגימטריא פ"ז¹⁷²⁸, 1729.

מזמור לתודה – הוא בבחינת או"א שבעולם היצירה¹⁷³⁰, והטעם הוא כי אמת שכל הקרבנות הם למטה בעולם העשיה, לתקן ולזכך קטרוג הקליפות שבעשיה, אבל קרבן תודה עולה על כולם, כי הוא ביצירה ועולה עד או"א דיצירה. וזהו טעם אומרם ז"ל (ויק"ר פ"ט סי' ז'¹⁷³¹) שלעתיד לבא כל הקרבנות יהיו בטלים הו"ן מקרבן תודה¹⁷³². וזה מה שאמר הכתוב (תהלים ק ב) עבדו את ד' בשמחה בואו לפניו ברננה, כי עבדו¹⁷³³ את ה' הוא אבא, ובשמחה היא אימא, ומלת עבדו היא במטרו"ן, ו"ק דיצירה¹⁷³⁴, ובעבד זה בסודו נעבוד¹⁷³⁵ את או"א. גם ז"ס (תהלים ק ג) דעו כי ה' הוא אלקים, הוא חיבור או"א דיצירה, ה' ואלקים¹⁷³⁶, 1737.

ענין הי"ח פסוקים של יהי כבוד ה' לעולם כו' והנמשכין. הנה באלו הי"ח פסוקים¹⁷³⁸ עד תהלה לדוד יש בהם י"ח אזכרות, וה"ס ט"ט של מטטרו"ן. והענין הוא במה שנודע, כי שם אכתריאל הוא ביצירה¹⁷⁴⁰, 1739 באופן זה, אכתריאל בא"א¹⁷⁴¹, י"ה

- מאיר הכוונה -

¹⁷²⁷ "וזמקומות הרבה גם כן" נמחק בפע"ח.

¹⁷²⁸ לכך כריך לומר צפה עמו ולא צפי עמו כי צפה גי' פ"ז תיבות שננוסח זה. גם ל"ל בתשצחות בחירק ולא צשורק גם ל"ל מרחס על הזכיות ניקוד שז"א צז"ית בחירק הרי"ש חולס ציו"ד כנזכר צזוהר צסדר היכלות (ניקוד הויות של צ"ש צפתחה וסיוס הכל צחולס נ"א יכוין לנקוד חולס צההין וי"ו צקמץ) (נוסף בפע"ח).

¹⁷²⁹ עי' עיונים אות קעח.

¹⁷³⁰ עי' לקמן נא סע"א שנאמר מיושב. { }

¹⁷³¹ רבי פנחס ורבי לוי ורבי יוחנן בשם ר' מנחם דגליא לעתיד לבא כל הקרבנות בטליו וקרבן תודה אינו בטל כל התפלות בטלות ההודאה אינה בטלה הה"ד (ירמיה לג) קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרים הודו את ה' צבאות וגו' זו הודאה ומביאין תודה בית ה' זה קרבן תודה וכן דוד אומר (תהלים נו) עלי אלהים נדריך אשלם תודות לך תודה אין כתיב כאן אלא תודות ההודאה וקרבן תודה.

¹⁷³² (לפי שכל הקרבנות באו על חטא לכן הם למטה במקום שיג אחיזה לקליפות אצל קרבן תודה אינה באה על חטא לכן הוא למעלה ביצירה ואינו אלא שצח ותודה) (פע"ח).

¹⁷³³ נמחק בפע"ח.

¹⁷³⁴ נמחק בפע"ח.

¹⁷³⁵ "צסודו נעבוד" נמחק בפע"ח, וצמקומו איתא "צסוד עבודו".

¹⁷³⁶ "הוא חיבור או"א דיצירה, ה' ואלקים" נמחק בפע"ח, וצמקומו איתא "הם או"א ונלענ"ד חיים כי דעו הוא לשון זיווג כמו שנא' וידע אדם את אשתו".

¹⁷³⁷ מזמור לתודה הוא מ"ב תיבין מלכד מלת מזמור שאינו עולה בתשצון שבו נכרא שמים וארץ (נוסף בפע"ח). עי' המשך לשון הפע"ח צעיונים אות קעט.

¹⁷³⁸ "והנמשכין. הנה באלו הי"ח פסוקים" נמחק בפע"ח.

¹⁷³⁹ הצריאה (פע"ח). ##*

¹⁷⁴⁰ עי' ע"ח שער פ"ח סוף פרק ט"ו: עיין בכוונת ויהי נועם שם אכתריאל כולו בקמץ (בעשיה) [בבריאה], והוא יוצא מפסוק ומאותיות אשר לא יכרת (ישעיה נו ה), שהם אכתריאל. ושם (חיפניאל) [חופניאל] בפתח ביצירה, ושם ינהך כולו בצירי בעשייה. ועי' לש"ו כללים ח"א לו ע"ב ודע"ה ח"ב קיב ע"ד. עי' שער מז פרק ו: עולם הבריאה יש בה עצמות וכלים. והנה בענין הכלים דבריאה נחלקין עד"ז, כי הכלים דאו"א דבריאה הם סוד שמות אכתריאל ל"ה יהו"ה צבאות. וכמו שידעת שהשמות אלו הם (סוד) [שמות של] כסא עצמו. וגם ידעת כי ג"ר דבריאה הם כסא עצמו, ואלו הם סוד גופא ממש דאו"א דבריאה.

פעה"כ

באבא¹⁷⁴², ה' צבאות באימא, לפי ששם הוא סוד עונה בשם צבאות¹⁷⁴³, כנז' בסבא דמשפטים (צו ע"ב¹⁷⁴⁴) בסוד (שמות כא י) שארה כסותה ועונתה לא יגרע, עונה טמירא. אבל מטטרון הוא בו"ק דיצירה, שהוא ז"א דיצירה בלבד, ולא בכח"ב, ולכן יש בו ששה אותיות כנגד ו"ק. והנה ט"ט מן מטטרון הוא רישא דז"א, סוד ט' תיקוני דיקנא דיליה, אשר הם כפולים, ט' מעילא לתתא וט' מתתא לעילא, וכנגדם הם ח"י אזכרות אשר בפסוקים אלו, והם כנגד ח"י ברכאן דח"י עלמין כנודע¹⁷⁴⁵.

וכבר ידעת מ"ש חז"ל (הולין ס ע"א) בפסוק זה דיהי כבוד, דשרו של עולם אמרו. ושר העולם הוא מטטרון (תוס' שם). והרי הדבר נכון על מקומו, הפסוקים של יהי כבוד ה' לעולם כו' שאומרים אחר מזמור לתודה, תמצא שהם ח"י פסוקים, ובהם ח"י אזכרות, הרומזים לח"י עלמין שמקבל חיות ושפע רב מאילנא דחיי, וז"ס (ישעיה לח יט) חי חי הוא יודך כו'¹⁷⁴⁷, וכל זה להטיל לחקל תפוחים קדישין, ולכן באלו הי"ח פסוקים יש קל"ז תיבות, וע"ה הרי חק"ל, כמנין חקל תפוחין. והשפע בא לו מד' הויות וג' אהיה, וז' שמות אלו הם בגימ' פות"ר, ועם הכולל תרפ"ז. והנה ר"ת פסוקים הנז' הם בגימ' תרפ"ו, ועם הכולל תרפ"ז, כמנין ז' שמות הנז'. ויוסף נק' פותר כנודע¹⁷⁴⁸. ובזה נעשה כתר לחקל תפוחין קדישין כנ"ל, ולזה ס"ת¹⁷⁴⁹ עולה כתר¹⁷⁵⁰, לרמוז כי הוא סוף כל דרגין¹⁷⁵¹, וזה

– מאיר הכוונה –

¹⁷⁴¹ ר"ל והוא בברוך שאמר כנ"ל שהוא בכתר דיציר הכי הכתר דיציר ההוא חותם מכתר דבריאה (לש"ו על הפע"ח).

¹⁷⁴² ר"ל והוא במזמור לתודה כנ"ל (לש"ו על הפע"ח).

¹⁷⁴³ "לפי ששם הוא סוד עונה צקס כצלות" נמחק צפע"ת.}}

¹⁷⁴⁴ ז"ל: וענתה מאן איהו דא משיכו דעלמא דאתי דביה כלא יהו"ה צבאות איהו ודא איהו דנהיר בכל נהורין סתימין עלאין דאילנא דחיי דביה עונה טמירא דמתמן נפקת וכל דא בעדונא וכסופא דעלמא דאתי.

תרגום: ועונתה מיהו זו משיכה של העולם הבא שבו הכל ה' צבאות הוא וזהו שמאיר בכל האורות הנסתרים העליונים של עץ החיים שבו עונה טמונה שמשם היא יוצאת וכל זה בעדון ותשוקה של העולם הבא.

ועי"ש בשער מאמרי רשב"י: הנה"י של הבינה נקראים ה' צבאות. והם מתפשטין ונמשכין בתוך ז"א. ולכן נקראים עונה טמירא כי אותו היסוד דבינה טמיר תמן וגם כל הג' הנז' שהם שארה כסותה ועונתה ביארתי בענין דרושי יום הכפורים שנאסרו בו בה' עינים אכיל' ושתייה ורחיצה כו' ושם ביארנו שארה שהיא האכילה ועונתה שהיא תשמיש המטה. אבל כסותה לא ביארתי שם והנה ענינה הוא שם ס"ג שבבינה שבו ג' יודין ואלף שהיא שם ייא"י שהוא בגמטריא אל מן אלוה אשר באל זה מתכסין ז"א ונוקביה הנקראי' ו"ה מן שם אהוה וזהו אלוה אל זה כנדרש בפ' לך לך ועי"ש. ועי' עינים אות קפ.

¹⁷⁴⁵ עי' עינים אות קפא, ועי' עוד תיקר"ז הובא בעינים אות יב.

¹⁷⁴⁶ "והס כנגד ח"י ברכאן דח"י עלמין כנודע" נמחק צפע"ח.

¹⁷⁴⁷ עי' עינים אות קפב.

¹⁷⁴⁸ עי' שער הפסוקים (פרשת וישב): החלום הוא, בהיות המוחין דגדלות סתומים בגרון, תוך המוחין דקטנות. והפתרון הוא, בהיות המוחין דגדלות מתפשטים עד היסוד, ושם הם מגולים ומאירים, והם מפרשים מה שהיה סתום למעלה בהיותם בגרון, והפתרון הוא, לגלות ההויות שהם החלום, ע"י הפתרון, שהם ז' שמות שביסוד, כמ"ש בעה"ת במלת פותר, ועי"ז מתמתקים דינים של אלהים, שגרמו השינה. ולכן יוסף היה פותר החלומות, כנזכר בפרשה. וז"ס (בראשית מ"ט כ"ב) בן פורת יוסף, כי פורת, הם אותיות פותר, כנז"ל בתחלת הדרוש:

הנה טעם קראתו פותר, ולא בשם אחר הוא, כי הנה המוחין דהויות דגדלות, הם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, בסוד חו"ב ותרין עיטרין דחו"ג שבדעת, והם מלובשים תוך נה"י דאימא. שהם ג' שמות דאה"ה, ביוד"ן ואלפ"ן והה"ן, והנה ז' שמות הנזכרים הם בגימטריא תרפ"ז, כמנין פות"ר עם הכללות. נמצא, שיוסף בבחי' האורות דמוחין דהויות ואה"ה דגדלות המתקבצים כלם בו כנודע, אז נקרא פותר, כי בו מתגלים ונפתרים האורות המכוסים. גם הוא בעל החלומות, כנזכר בפרשה, והוא מבחי' הויות אשר בו, שמהם נמשך החלום כנז"ל, בהיותם בגרון גם אלהים דקטנות, הגורמים השינה, ושההויות דגדלות יהיו בחי' חלום יליו בהקיץ, הם ביוסף, כנז"ל, כי בו יורדים גם המוחין דאלהים דקטנות. והרי הם ג' בחי' כלולות בו. ולזה אמר יוסף, הלא לאלהים פתרונים ספרו נא לי:

¹⁷⁴⁹ לח"י פסוקים אלו (נוסף צפע"ח).

שעה"כ

הכתר הוא מכ"ב אתון¹⁷⁵²1753, ולכן אומרים תהלה לדוד אחריו מיד בלי הפסק, אפילו בשבת, שנרמזו בה הכ"ב אתון¹⁷⁵⁴, ולכן אין להפסיק בין הפסוקים האלו לתהלה לדוד בשום פסוק אחר כלל, להיות כי פוגם בכתר הנז' ח"ו, ולכן תיכף יתחיל לומר אשרי כו' תהלה לדוד כו'¹⁷⁵⁵, 1756 וה"ס הכתר דיצירה כנז' בתיקונים (כח ע"ב) שכל אשרי הוא בכתר. {יח ע"א} פסוק (תהלים קמה יב) להודיע לבני האדם גבורותיו ר"ת יכוין שהם שם לל"ה, והוא שם א' מע"ב שמות דויסע ויבא ויט¹⁷⁵⁸, וגם הוא בנימטריא אדני.

פסוק¹⁷⁵⁹ (תהלים קמה טז) פותח את ידיך, הנה מזמור הזה נתקן לאומרו ג' פעמים ביום, כנודע בסדר התפלה, ב' פעמים בתפלת השחר ופעם א' במנחה, בכל זמן מג' זמנים הנז' יש כוונה בפני עצמה, עם היותם דרך אחד. ונבאר עתה כוונה שבזמירות דתפלת השחר, הנה ר"ת פותח את ידיך, פא"י, והוא שם א' מע"ב שמות דויסע ויבא ויט, גם סודו הוא חיבור ב' שמות הויה ואדני, יאהדונהי, וכבר ידעת מ"ש בזהר ובתיקונים (ח ע"ב)¹⁷⁶⁰ פותח את ידיך, אל תקרא ידיך אלא יודיך. והם שני יודין של יאהדונהי, ראשונה ואחרונה, וביניהם ו' אותיות כמנין ו', וצורת ו' היא נקודת פתח, וזהו פותח את ידיך יודיך כנז' בהקדמת התיקונים (ח ע"ב). גם ס"ת פותח את ידיך חת"ך, והוא שם קדוש המכונה בספרי המקובלים שם הפרנסה¹⁷⁶¹. גם תכוין כי שם הנז' בחילוף אתב"ש הוא סא"ל, והוא שם א' משמות ע"ב דויסע ויבא ויט. גם שם סא"ל הוא בנימטריא שם פא"י, כמנין יאהדונהי כנז' בר"ת פא"י.

והנה כל הכונות שבפסוק הזה הם שוות בשלשה זמנים שאומרים אשרי, והחילוק שביניהם אינו אלא בכונת שם חת"ך בלבד, וזה ענינו, כי בזמירות דשחרית, תכוין כי שם חת"ך שרשו הוא יוצא מחילוף ותמורת ההויה שהיא בגימ' מצפ"ן, שהוא בגימ' ש', גם שם

– מאיר הכוונה –

¹⁷⁵⁰ עם ח"י עלמו (נוסף צפע"ח).

¹⁷⁵¹ ונקרא כתר צקוד אבן מאסו הבונים וצקוד אני ראשון ואני אחרון (נוסף צפע"ח).

¹⁷⁵² עי' לעיל הערה 1719.

¹⁷⁵³ הנרמז בתהלה לדוד (נוסף צפע"ח).

¹⁷⁵⁴ "שנרמזו בה הכ"ב אתון" נמחק צפע"ח.

¹⁷⁵⁵ אמנם נלע"ד כפי הנזכר ל"ל הפסוק של והוא רחום יכפר עון וכו' אפילו צצצת לאפוקי מקצת אנשים שאין אומרים זה הפסוק וא"כ אינם משלימים הענין הנז"ל. כתב בליקוטים כי יעקב צחר לו י"ה הנה יעקב הוא מאור יסוד אבא הנכנס תוך ז"א והכלי שלו הם אחוריים לאבא שנפלו בזמן צצירת הכלים והנה אבא עלמו הוא המעלה אותם אחוריים כי היסוד לאבא שיוכר תוך ז"א עולין לקראתו אחוריים שלו כי הוא אורו ממך המלבישין אורו של יעקב וז"ש כי יעקב צחר לו יה שהוא אבא צוחר וצורר והעלה לו ליעקב וצוה ישראל לסגולתו כשמזדווג יעקב עם רחל אז הם נעשין כמו סגול עם יעקב ע"כ ליקוטים והוא רחום וכו' ה' הושיעה וכו' (נוסף צפע"ח).*##נוגע לכאן ככלל?

¹⁷⁵⁶ שער הזמירות ה.

¹⁷⁵⁷ מכאן על סוף הפסקא לא מופיע צפע"ח.

¹⁷⁵⁸ עי' זהר ח"א קח ע"ב שזה שם ע"ב ויסע ויבא ויט. וכן הוא בפע"ח לד ע"ג.

¹⁷⁵⁹ עי' לקמן יח ע"ב תהלה לדוד, וצ"ע למה זה מופיע שם, ולא כאן. { }

¹⁷⁶⁰ הובא בעיונים אות קפג.

¹⁷⁶¹ עי' ספר עמק המלך (שער יד - פרק צב): ושם זה הוא גם כן שם הפרנסה היוצא מזווג זעיר ונוקביה, וחותך חיים לכל חי, שהוא סוד יסוד הנקרא חי. ולכן שם יאהדונהי [פ'א"י] נרמז בחשבון ראשי תיבות של הפסוק הזה, והוא החותך ופוסק השפע הראוי לשכינה, כי הוא החותך מזון, מזעיר לנוקביה. והמחתך הוא החשמל הוא אורפניא"ל, אור הפנים של המלכות, הוסיף חמישים על מספר חשמל, כדי שיעלה למנין חת"ך, הוא כנגד ה' ספירות של זעיר, דהיינו גדולה גבורה ת"ת נצח הוד, כל אחד כלול מעשר.

שְׁעָה"כ

אלקים במילוי יודין הוא בגימ' ש'. וכבר נתבאר במ"א (&) כי שם מצפ"ץ להיותו תמורת ההויה¹⁷⁶², לכן הוא רחמים מעורב בדין, ולכן הוא בגימ' אלקים דיודין.

וזה סדרן: הויה ואח"כ מצפ"ץ, ואח"כ אלקים, כי שם אלקים הוא יותר דין מכולם. והנה בזמירות שעדיין לא התפללנו תפלת השחר ולא ירד שפע עליון, אלא שעכ"ז הוא בחינת בקר¹⁷⁶³, אשר בו שולט אברהם איש החסד, ולכן שם מצפ"ץ שהוא ממוצע בדין הוא המאיר עתה¹⁷⁶⁴. ונמצא כי שם זה הוא הנק' חת"ך, עם היות שמקורו¹⁷⁶⁵ הוא מג' שמות שהם הויה מצפ"ץ אלקים, עכ"ז כל אחד הוא כפי הזמן והשעה כמו שיתבאר.

והנה עתה בזמן הזמירות לסבה הנז', הנה השם הזה יונק משם מצפ"ץ הממוצע, והנה הוא באופן זה, כי מצפ"ץ גימ' ש', כמנין אלקים דיודין, ואם תסיר שורש שם אלקים כפשוטו, שהוא פ"ו, שהוא שרש הדינין, ישאר בגימ' רוח, כמבואר אצלנו בפסוק (בראשית א ב) ורוח אלקים מרחפת כו'. והנה בבקר שעדיין זו"ן הם אהור באהור, ושני האהוריים הם בחינת דינין כנודע, וכל אהור הוא שם אלקים, ונמצא ששני האהוריים הם שני פעמים רוח, וב"פ רוח הוא גימ' חת"ך. גם פי' חת"ך הוא לפי שכל האהוריים הם בסוד רבוע השמות כנודע (&), וכאשר תרבע שם אלקים כזה, א' א"ל אלהי אלקים, בגימ' ר', ועם הי"ג אותיות דמילוי יודין והכולל, הרי רי"ד, כמנין רוח כנו'. והנה הם ב' אהוריים, שהם שני פעמים רוח, שהם בגימ' חת"ך.

גם זה עצמו הוא הבנת לשון חת"ך, כי בחי' האהורים, שם מקום החתוך, כי שם מתחתכין וננסרין לשנים בעת הנסירה כנודע¹⁷⁶⁶. ונמצא כי שם חת"ך הנז' בס"ת ה"ס ב' האהוריים דו"ן, הנקרא הויה אלקים, הנרמזים בר"ת פא"י העולה יאהדונה"י, שהוא חיבור זו"ן.

אבל כוונת שם חת"ך בזמן המנחה, הוא נגזר משם אלקים, לפי שאז הוא זמן הדין, והכוונת שוות אל הנז', כי כאשר תסיר ב' האהוריים¹⁷⁶⁷ דאלקים במילוי יודין, ב' שמות שרשי אלקים, שהם פ"ו פ"ו, ישארו חת"ך ע"ד הנז' ממש.

וכונת שם חת"ך באשרי שקודם ובא לציון, אשר אז כבר התפללנו תפלת שחרית, וירד השפע, וגם הוא בחינת בקר שהוא חסד גמור, אז הוא נגזר משם ההויה, שהוא רחמים, והיא הויה דע"ב, שהוא מבחינת החכמה, ששם הוא הויה דע"ב דיודין כנודע.

והנה נודע בסוד (קהלת ז יב) והחכמה תחיה בעליה, כי כל המזון והפרנסה באה מן החכמה, כנו' בזוהר פ' בשלח (סא ע"ב)¹⁷⁶⁸ בענין המן, וה"ס פותח את ידיך יודיך, שהם הד' יודין שבהויה דע"ב דיודין כנו'. וכל אחד כלולה מעשר, וי' מי¹⁷⁶⁹, הרי הארבע יודין הם ת', וכ"ח אותיות שיש במילוי המלוי שיש בהויה זו, הרי הכל גימ' חתך, ובזה תבין היות השם הזה נקרא אצל המקובלים שם הפרנסה. והרי נתבאר ג' חילוקים שיש בכונת שם

- מאיר הכוונה -

¹⁷⁶² כי הלוא הוא חילוף הויה שהוא רחמים אך להיותו חילוף הוא דין לכן הוא ג"כ בגימ' ש' כמו אלהים דיודי"ן אמנם וכו' (כצ"ל מנ"א) (לש"ו על פע"ח).

¹⁷⁶³ "עליון, אלא שעכ"ז הוא בחינת בקר" נמחק צפע"ת, ובמקומו איתא "לכן אין עדיין מתגלים רחמי הוי"ה אך להיותו צוקר".

¹⁷⁶⁴ "ואחר העמידה אז מאיר שם הוי"ה עצמו אבל אשרי שקודם מנחה הוא שם אלהים שאז מתעוררים הדינים" נוסף צפע"ת.

¹⁷⁶⁵ "ונמלא כי שם זה הוא הנק' חת"ך, עם היות שמקורו" נמחק צפע"ת, ובמקומו איתא "ואמנם שם חת"ך הנזכר מקורו".

¹⁷⁶⁶ והוא פי' חת"ך שהוא מקום חתך שנחתך צעת הנסירה שהוא ב' אהוריים והצן זה (לשון הפע"ח).

¹⁷⁶⁷ מלואים (פע"ח).

¹⁷⁶⁸ עי' עיונים אות קפד.

¹⁷⁶⁹ וי' מי' (נמחק צפע"ח).

שְׁעָה"כ

חת"ך בג' זמנין הנז', אבל כל שאר הכונות שבפסוק {יה ע"ב} הזה הם שוים בג' זמנים הנז' 1770.

הנה במלת ומשביע, ג"כ תכוין שהוא בגימטריא חת"ך הנזכר, ותכוין גם כן בו בענין כונות שם חתך הנז'.

ובמלת רצו"ן תכוין להמשיך מן הרצון העליון, שהוא הוי"ה העולה קפ"ד, שהם 1771 אחרים דהויה דיודין שהוא ביסוד דאבא שבתוך רישא דז"א בדעת שבו כנודע 1772 (ע"ה מלכים ד' 1773). וגם הוא 1774 אהיה דיודין העולה בגימ' קס"א, שהוא היסוד דאימא, שגם הוא ברישא 1775 דז"א בדעת שבו כנודע 1776. והנה קפ"ד וקס"א עם הכולל הם בגימ' רצו"ן, ותכוין להמשיך מב' יסודות הנז', שפע ומזון וברכה אל כל 1777 העולם, ותכוין שעל ידם יתמתקו ב' כוחות של דין המונעים הפרנסה, שהוא סוד שני עינים הנזכר בפ' שקודם לזה, והוא עיני כל אליך ישברו כו'. והנה בעינים 1778 יש שני דמעות, שמהן יוצא הדין 1779 כנז' בפ' שמות 1780 והם למטה בנוקבא דז"א הנקרא רחל 1781, אשר גם היא בגימ' דמעה שני פעמים, ולכן נרמזת רחל בר"ת לכ"ל ח"י רצו"ן. ותכוין להמתיק את רחל הנז', שהיא נוקבא תתאה, ואת שני דמעות שהם בגימ' ג"כ כמנין רחל, אשר אלו הדמעות הם יורדים בימא רבא, שהיא הנוקבא כנז' שם בזוהר בפ' שמות, ותמתיקם ע"י הרצון הנז' שהוא קפ"ד וקס"א 1782.

פסוק ואנחנו נברך יה כו', מורי ז"ל היה נוהג לומר פסוק זה אחר סיום תהלה לדוד כו' בכל פעם מג' זמנים הנז', שלא כאותם הנוהגים שלא לומר פסוק זה אלא בשחרית בעת הזמירות בלבד.

- מאיר הכוונה -

1770 ונלע"ד חיים כי הראשון הוא צ' אחרים לללא וישראל והצ' נגד אחרים לרחל וישקוון (נוסף צפע"ח). צפע"כ כלוח הטעות סם כתוב ישראל ורחל וכ"ה דנהר שלום לו סוף ע"צ (לש"ו).

1771 "הויה העולה קפ"ד, שהם" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "קס דפק, שהוא".

1772 "דלעת שבו כנודע" נמחק צפע"ח.

1773 ז"ל: כשנתלבשו המוחין תוך נה"י דאז"א לכנוס ברישא דז"א אז נתלבשו נה"י בנה"י ואז יסוד אבא נתלבש ביסוד אמא ונתערבו שם יחד החו"ג. ועי' עוד שער פנימיות וחיצוניות ח.

1774 "וגם הוא" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "וקס".

1775 "קס הוא כרישא" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "קצחוד רישא".

1776 "דלעת שבו כנודע" נמחק צפע"ח.

1777 נמחק צפע"ח.

1778 "צב עינים (פע"ח).

1779 "יורא הדין" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "יורד הדין לעולם".

1780 עי' עיונים אות קפה.

1781 "בנוקבא דז"א הנקרא רחל" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "צב עינין לרחל".

1782 כתב האר"י זלה"ה ביחודים והנה חת"ך הוא סוד חשמ"ל שהוא בגי' אור פניא"ל שהוא סוד אור פני המלכות הנקרא אל ומן החשמ"ל חסר נ' עד שיהיה בגי' חת"ך וסוד נ' אלו הם סוד ה"ס דז"א מחסד עד הוד כ"א כלול מי' הרי נ' ומן נ' זו לפעמים לוקחת הקליפות נוגה מן השם חת"ך ונשאר חשמ"ל לבד למלכות וכשארס חוזר בתשובה אז מה שהיתה תחלה קליפת נוגה נקרא אור נוגה וחוזר אל הקדושה. עוד כתב מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי כך חסיתי גי' פת"ח והוא סוד כוונת פתח את ידך והוא להמשיך משע"ח נהורין לשם מ"ה שהוא בת"ת ולקס אדני"י שהוא גי' ס"ה ושניהם עולים ק"י וגם שט"ח הרי גי' פת"ח ע"כ, מהחזרים יש כאן י' הויות והוא נשמה ל"ס ויש לכון צסוף עינינו ציוס קראינו (נוסף צפע"ח).

שעה"כ

¹⁷⁸³תהלה לדוד, ובו תכוין לחתום המלכות בחותם אמת, כי תהלה היא המלכות כנודע (זהר ח"ג רכג ע"ב). והנה תהלה בגימ' אמת עם הכולל של תהלה. גם תהלה היא כמו תפלה בגימ' אלא שהתפלה עודף בגימ' על תהלה ע"ה, שהם ג"פ כ"ה כ"ה כ"ה, וה"ס¹⁷⁸⁴ מוחין של הנקבה, וכל א' נקרא כ"ה, וה"ס כ"ה א' שבברכת כהנים שאנו אומרים בבקר אחר ברכת השחר¹⁷⁸⁵ קודם הקרבנות, וכ"ה ב' כנגד ברכת כהנים דחזרת העמידה, וכ"ה ג' כנגד כ"ה שבקטרת. ¹⁷⁸⁶והכ"ה שבברכת כהנים נתבאר במקומו שם. והענין הוא בקיצור, כי עתה המלכות נקרא כ"ה, בסוד (במדבר ו כג) כה תברכו כו', והם כ"ה אותיות שיש בפ' (שם כו) ישא ה' פניו כו', וכ"ה שבקטרת לא מצאתי בהם רמז בדברי הרב ז"ל, ונלע"ד שיש כ"ה תיבות באלו שני הפסוקים (שמות ל לד) ויאמר ה' אל משה קח לך סמים כו' טהור קדש, ע"כ¹⁷⁸⁷.

בנות החמשה הללויות.

הללויה הללי נפשי את ה' כו' (תהלים קמו א), היא במלכות דיצירה הנקרא נפש. ופ' האחרון שבו, והוא ימלוך ה' לעולם אלקיך ציון כו', היא יסוד¹⁷⁸⁸. הללויה כי טוב זמרה אלהינו כו' (שם קמו א), הוא ביסוד דיצירה, בסוד (ישעיה ג י) אמרו צדיק כי טוב, שהוא היסוד¹⁷⁸⁹1790. ואמנם הנו"ה, להיותם סוד הדינין כמבואר אצלינו, והנה עתה אנחנו ביצירה, אשר שם תוקף הדין, בסוד עי' הדעת טוב ורע¹⁷⁹¹, ולכן אין אנו מזכירין עתה את הנו"ה, אמנם נטפלו אל היסוד¹⁷⁹², ונרמזו עמו בסוד פסוק (תהלים קמו י) לא בשוקי האיש ירצה כו', פי' שאינו מתרצה בשוקי האיש לבדם, שהם הנו"ה, להיותם דינין, אלא בהצטרפות היסוד. גם נרמזו במ"ש (תהלים קמו א) כי נעים נאווה תהלה, שהוא הנצח, דכתיב ביה (תהלים מז יא) נעימות בימינך נצח, וההוד נרמז במ"ש (תהלים קמו יט) ומשפטיו לישראל, וכן (שם כ) ומשפטים בל ידעום, והוא הוד, ששם המשפטים והגבורות¹⁷⁹³.

- מאיר הכוונה -

¹⁷⁸³ שער הזמירות ה.

¹⁷⁸⁴ ג' (נוסף צפע"ח).

¹⁷⁸⁵ פי' בברכת התורה (מו"ר).

¹⁷⁸⁶ מכאן עד סוף הפסקא לא מופיע צפע"ח.

¹⁷⁸⁷ דכרוס'ס. סומך ה' לכל הנופלים כאשר תתפשט התצונה למטה אז גם הז"א מתפשט למטה ממקומו וגם הנוקבא תרד למטה ממקומה כסוד המדרכות ולהיות התצונה זו כסוד אחוריים לכן י' אחיזה לקליפות עד התצונה זו ואז כולם נקראים נופלים וכאשר נתעלו כל אלו אחוריים למעלה אזי תתעלה המלכות למעלה וגם הז"א יעלה למעלה וגם התצונה תחזור להיות כמו בתחלה ואחוריים דבינה נקראים ס' ושם אין מקום אחיזה לחי'ונים ואז ע"י זאת הסמך יהיה סומך ה' לכל הנופלים ע"ש. ואח"כ עיני כל אליך יצברו אינון ב' עינין של רחל דאינון דינא ומונעין את הפרנסה והם ב' דמעין נחתין לימא רבא וכן ב' פ' דמענה גי' רחל וזהו ר"ת "לכל חי" רלון הוא רחל עד כאן (פע"ח).

¹⁷⁸⁸ מלכות וי' צו ט' פסוקים ט' הויו"ת נגד ט' נקודות ופ"ג תיבין כסם ב"ן ושם אל שאל הויו"ה הוא ביצירה וכאן במלכות הויו"ה דב"ן (פע"ח).

¹⁷⁸⁹ "ביסוד ליצירה, כסוד אמרו לדיק כי טוב, שהוא היסוד" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "הוא יסוד ג"כ זמור הוא יצירה".

¹⁷⁹⁰ עי' זהר ח"א ל ע"ב.

¹⁷⁹¹ "בסוד עי' הדעת טוב ורע" נמחק צפע"ח.

¹⁷⁹² "אמנם נטפלו אל היסוד" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "רק רמוזים ביסוד".

¹⁷⁹³ פסקא זו לא מופיע צפע"ח.

שְׁעָה"כ

בפסוק (שם ג) הרופא לשבורי לב, ר"ת לל"ה, והוא א' משמות ע"ב דויסע ויבא ויט, והוא בנימ' אדני¹⁷⁹⁴.

הללויה הללו את ה' מן השמים הללוהו במרומים כו' (שם קמח א), הוא ת"ת דיצירה, ופסוק (שם יד) לבני ישראל עם קרובו הללויה, הוא בגבורה, מלשון (תהלים קמד א) המלמד ידי לקרב. וז"ס (דברים ד ז) אשר לו אלהים קרובים, שהוא הגבורה, וקרובים מלשון בלי הקרב וכלי זיין.

הללויה שירו לה' שיר חדש כו' (תהלים קמט א) הוא בחסד דיצירה, וזה שאמר הכתוב¹⁷⁹⁵ (שם) תהלתו בקהל חסידים. אבל הגבורה, להיותה דין, אנו כוללים אותה עם החסד למתקה עמו, וז"ש (שם ו) וחרב פיפיות בידם לעשות נקמה בגוים כו'. לעשות בהם משפט כתוב (שם ט), הוא בבינה, שהוא משפט וגבורה עלאה¹⁷⁹⁶.

הללויה הללו אל בקדשו (שם קנ א), הוא בשלש ראשונות דיצירה¹⁷⁹⁷, ובאומרו הללו אל בקדשו, יכוין שהוא רמז בחכמה הנקרא קדש עילאה (זהר ח"ג סא ע"א¹⁷⁹⁸). ואני מסופק אם אלו הי"ס הרמוזים באלו החמשה הללויות, אם הם י"ס דיצירה, או אם עשר ספירות דמלכות (יח ע"ג) דיצירה, וכונת כל הנשמה תהלל, עיין בשער מאמרי רשב"י בזהר בשלח (דף כז) וז"ל ובההיא שעתא כו' וז"ל שמעתי אומרים כו'¹⁷⁹⁹, ע"ש.

ויברך דוד את ה' כו' (דבה"י א' כט י), צריך לקום¹⁸⁰⁰ מעומד מן ויברך דוד כו' עד אתה הוא ה' האלקים אשר בחרת באברם כו'¹⁸⁰¹ (נחמיה ט ז) ועד בכלל, להיות כי שם אהיה רמוז בר"ת את"ה ה"וא ה' האלקים כו', וכל אהיה הוא בכתר¹⁸⁰², ולכן צריך לקום מעומד עד סוף ארבעה תיבות הגז' בלבד. והנה כבר נתבאר כי בכל עולם ועולם יש כמה פרצופים, ולכך אל תתמה אם תראה שנוכיר הדברים כפולים ומכופלים, כי אע"פ שכבר רמזנו הי"ס דיצירה למעלה בחמש הללויות, עכ"ז אנו צריכין לחזור ולהזכירם בפסוק (דבה"י א' כט יא) לך ה' הגדולה כו', כגודע שבפ' הזה נרמזו הי"ס¹⁸⁰³.

- מאיר הכוונה -

¹⁷⁹⁴ ליצירה ויש צו י"ד פסוקים נגד י"ד רמה בת"ת ויד חזקה צבורה (נוסף צפע"ח), לפי הנראה שחסר כאן ועי' צמ"ח רפ"ו (לש"י צפע"ח). [ז"ל המגנת חסידים תפילת היצירה פ"ה אות ד: נאו"ה תהלה נלח צונ"ה מספרו ס"ג הרופ"א לשצ"ורי ל"צ ר"ת לל"ה שמספרו אדני"י ור"צ כ"ח מספרו סנסנו"י ויכוין אותו צנקה הסמכין צצצא והגונין צפתח והויו צחולס ויואל מפסוק אחזה צנסנינו. וז"ל שם ריש פרק ו: אח"כ מזמור"ר הללו"ר א"ת הוא בת"ת ליצירה לפיכך יש צו י"ד פסוקים סוד יד רמה דת"ת וצו ק"י תיבות מספר שם הויה שאות אחת מכה חצרתה. כי"ל יוד פעמים הא ואלו פעמים הא הם שמונים ועם כ"ו שהוא מספר השם וארבע אותיותיו יעלה למספר ק"י ומתחילת המזמור ועד ול"א יעצור יכוין צו כאמור בצרכת הלצנה].

¹⁷⁹⁵ וזה שאמר הכתוב"נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "זהר". {}

¹⁷⁹⁶ "לעשות בהם משפט כתוב, הוא צבינה, שהוא משפט וגבורה עלאה." נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "כלול הגבורה גימטריא וחרב צחסד ויש צו ט' פסוקים נגד ט' רקיעים וס"א תיבות נגד שם אגל"א הויה".

¹⁷⁹⁷ מכאן לא מופיע צפע"ח, ועי' עיונים אות קלה.

¹⁷⁹⁸ עי' לעיל הערה 579 ודף ו ע"א ד"ה וזהו הטעם, והערה 1583.

¹⁷⁹⁹ עי' עיונים אות קפו.

¹⁸⁰⁰ עי' לעיל יז ע"ג ה' מלך ה' מלך ה' ימלך.

¹⁸⁰¹ אשר בחרת באברם כו' (נמחק צפע"ח).

¹⁸⁰² עי' עיונים אות לא.

¹⁸⁰³ נוסח פע"ח: ויברך דוד לתקן גולגלתא הנקרא כתר ליצירה כי הנה כבר זכרנו כי כל הי"ס ליצירה הוא דמלכות ליצירה ואיני זוכר אמנם נזכרו כאן מן הללי נפשי את ה' עד הללו אל צקדשו וכו' וגם ביארנו כי יש כמה פרצופים בכל עולם ועולם לכן אל תתמה אם נזכיר הדברים כפולים

שְׁעָה"כ

גם צריך ליתן צדקה בכל בקר, בסוד (תהלים יז טו) ואני¹⁸⁰⁴ בצדק אחזה פניך, קודם שיתפלל תפלת י"ח. וצריך לתת תחילה ביד הגבאי¹⁸⁰⁵ שני פרוטות ביחד, אחד כנגד לאה, ואחד כנגד מלכות דבינה שבתוך ראש ז"א, אשר ממנה יוצאת לאה כנו'. ולכן שני הפרוטות אלו ניתנים ביחד. ואח"כ נותן עוד ביד הגבאי פרוטה ג' כנגד רחל, נוקבא תחתונה דז"א. והענין הוא, כי שלש בחינות אלו, כל אחד מהן נקרא צדק, אשר זהו בסוד הפסוק (דברים מז כ) צדק צדק תרדוף כו', כנו' בתיקונים¹⁸⁰⁶ שהם צדק עילאה וצדק תתאה, שהם לאה ורחל. וגם מלכות דבינה נקרא בכלל צדק עילאה, אבל להיות שהיא עצמה היא בחינת לאה, לכן לא נזכרה גם היא בפסוק בפני עצמה בשם צדק שלישי כי אם ב' פעמים צדק בלבד. ותכוין כי הם צדק, שהם דינין כנו' באדרת האזינו, וז"ל (רצא ע"ב): כד אתער צדק בשלהובוי כו'¹⁸⁰⁷, וע"י צדקה זו שנותן, נעשית צדקה, כי צדקה היא רחמים כנו' ע"ב¹⁸⁰⁸. 1809

ולכן צריך ליתן צדקה עתה מעומד, והטעם הוא, לפי שהצדקה היא מצות עשה, וראוי לעשות המצות מעומד. עוד טעם אחר, כי כיון שהטעם הוא כדי לתת צדקה לעני שהיא השכינה והמלכות כנו'. והנה המלכות נופלת לארץ בעונותינו הרבים¹⁸¹⁰, ולכן צריך שיתננו מעומד, ויכוין להקימה ולהעמידה מעומד ע"י הצדקה, שהוא הת"ת דכורא, כמו שאמר הכתוב (תהלים צט ד) משפט וצדקה ביעקב אתה עשית¹⁸¹¹.

ולחיות שצדקה זו ניתנת מן הת"ת למלכות ע"י היסוד, לכן צריך ליתנה ביד הגבאי צדקה, שיסוד נקרא גבאי צדקה¹⁸¹², שהוא היסוד דאימא, או יסוד דז"א, אשר הוא גובה כל הצדקה, בסוד (בראשית מז יד) וילקט יוסף את כל הכסף, והוא נותן לעני שהיא השכינה, הנקרא עני¹⁸¹³. ומזה הטעם עצמו צריך ליתנה בעת שאומר, כי כל בשמים ובארץ, שהוא רומז אל היסוד הנקרא כל¹⁸¹⁴1815.

– מאיר הכוונה –

ומכופלים ולכן תמלא כי אנחנו חוזרים להזכיר כל י"ס ליצירה צויצרך דוד ולא ידעתי היכן הם אך ראיתי למורי ז"ל שהיה קם מעומד מן ויצרך דוד עד אהה הוא ה' האלהים ועד בכלל מעומד כי הם סוד הכתר ולכך צ"ת שם אהי"ה מרומז וכל אהיה הוא צכתר ונזכר צו י"ס כי כל פרוטות כלול מי"ס אך ויצרך דוד הוא צכתר ליצירה.

¹⁸⁰⁴ לשון הפסוק "אני". { }

¹⁸⁰⁵ גם צריך ליתן צדקה בכל בקר, בסוד ואני בצדק אחזה פניך, קודם שיתפלל תפלת י"ח. וצריך לתת תחילה ביד הגבאי נמחק צפע"ת, וצמקומו איתא "והנה מליאת הצדקה שהיה נותן צויצרך דוד היה ג' פרוטות".

¹⁸⁰⁶ לא מצאתי בתיקו"ז אמנם עי' זוהר ח"ג רעד ע"א, הובא בעיונים אות קפז.

¹⁸⁰⁷ עי' עיונים אות קפח.

¹⁸⁰⁸ עי' עיונים אות קפח.

¹⁸⁰⁹ ותכוין צנתינת הפרוטה כי פרוטה פרט ו"ה כי שורש הדין רפ"ח והכולל רפ"ט והדינין צמלכות תתאה וכשמתחברים עם ו"ה נמתקים גם תכוין כי פרוטה גימטריא מצפ"ץ שהוא חילוף הו"ה צא"ת צ"ץ (נוסף צפע"ח).

¹⁸¹⁰ עי' עיונים אות רכד.

¹⁸¹¹ עי' עיונים אות קפח.

¹⁸¹² עי' זהר ח"א רח ע"א: תא חזי מלכות שמים איהי בי מקדשא לקיימא כל מסכני בגו צלא [דשירותא] דשכינתא וצדיק דא איהו אקרי גבאי צדקה למיחן ולמיזן לכלא דכתיב פזר נתן לאביונים בגין כך גבאי צדקה נטלי אגרא לקביל [כלהו דיהבי צדקה] (כלא).

תרגום: בא וראה, מלכות שמים היא בית המקדש, לקיים כל העניים בתוך הצל של ראשית השכינה, והצדיק הזה הוא נקרא גבאי צדקה, לחון ולזון את הכל, שכתוב "פזר נתן לאביונים", לכן גבאי צדקה נוטלים שכר כנגד כל הנותנים צדקה.

¹⁸¹³ עי' לעיל הערה 5.

¹⁸¹⁴ פיסקא זו לא מלאתי צפע"ח.

שְׁעָה"כ

ופעם אחרת שמעתי ממורי ז"ל, שצריך שיתגנה¹⁸¹⁶ בעת שאומר, ואתה מושל בכל, שהיסוד נקרא כל, והוא גבאי צדקה. ונותן אותה¹⁸¹⁷ למלכות, אשר גם היא נקרא בכל, זה כל וזה בכל¹⁸¹⁸. כמ"ש רז"ל (ב"ב טז ע"ב) בת היתה לו לאברהם ובכל שמה, והוא במה שידעת, כי הויה דמילוי ההין היא בגימ' בכל, שהיא במל'. והכונה היא שע"י צדקה זו שנותן לה היסוד, שהוא שם ב"ן כנו', יגדל פרצופה ושיעור קומתה.

והוא כי כבר ידעת, כי קו המידה דז"א¹⁸¹⁹, הם הנה"י דבינה, המתפשטים דרך קוים ומדות דז"א¹⁸²⁰. והנה הם סוד אהיה, שהיא הבינה¹⁸²¹, והם ג' אהיה: א' דיודים, וא' דאלפין, ואחד דההין, כמבואר אצלנו שהם בנה"י דבינה הנז'¹⁸²². ואמנם ההארות הנמשכות מן הבינה אל המלכות, אינם משם אהיה ממש, אלא מהארתו, והוא שם בוכ'¹⁸²³, שהוא יוצא משם אהיה בחילוף אלפא ביתא דאבג"ד כמבואר אצלנו, ולכן נרמז שם זה בר"ת (דבה"י א' כט יב) ב"כל ו"בידך כ"ח ו"גבורה, ולכן סמך לו אחריו, ובידך לגדל ולחזק לכל, בסוד הנז' בזוהר ובמאמר קו המדה (נו ע"ד) דכת"י, כי הנטיעות היה בוצינא דקרדינותא¹⁸²⁴ מכה בהם ואומר להם גדל¹⁸²⁵, וכן במלכות אשר היא נקבה, השם המכה בה ומגדל בסוד קו המדה, הוא שם בוכ"ו הנז', וזהו ובידך לגדל ולחזק לכל, כי ע"י שם בוכ"ו קו המדה שלה, בידו לגדלה ולחזקה, או לפחות ממנה כפי רצונו. וזהו ובידך לגדל ולחזק לכל, פי' אל המלכות הנקרא כל¹⁸²⁶.

והנה שם זה של בוכ"ו הוא קו המדה של המלכות, והוא המוסף חיות במוחין שלה, ואז ניתוסף בה כח המשכת חיות אל המ"ן שלה, שהוא ההויה דההין, שהוא בגימ' בכל, וזהו ואתה מושל בכל.

ואמרו ובידך כח וגבורה כו', הענין הוא בסוד מה שביארנו בפ' (במדבר כא יח) כרוה נדיבי העם כו', בסוד מ"ש רז"ל (יבמות לד ע"ב) כל מועכות של בית רבי תמר שמן¹⁸²⁷, כי מן הבינה אשר ממנה נמשך שם בוכ"ו הנז', הנה מן היד שלה נעשית כלי המלכות למ"ן שלה, כי (יח ע"ד) שם הה"ג בה' אצבעות היד, ודי בזה, ולכן בידך הוא בגימ' שם בוכ"ו.

– מאיר הכוונה –

¹⁸¹⁵ ע"י זהר ח"א יז ע"א: לית זרעא דאזדדע בר ברזא דא ואתחבר כלא בעמודא דאמצעיתא ואפיק יסודא דעלמא ובגין כך אקרי כל דאחיד לכלא בנהירו דתיאובתא. תרגום: אין זרע שנזרע מלבד בסוד הזה. והכל התחבר בעמוד האמצעי והוציא יסוד העולם, ולכן נקרא 'כל', שאוחז את הכל באור ההשתוקקות.
¹⁸¹⁶ "ופעם אחרת שמעתי ממורי ז"ל, שצריך שיתגנה" נמחק צפע"ת, וזמקומו איתא "אמנס היה נוהג מורי זל"ה ליתן לך".

¹⁸¹⁷ "שהיסוד נקרא כל, והוא גבאי צדקה. ונותן אותה" נמחק צפע"ת, וזמקומו איתא "כי הלך צכל הוא היסוד הנקרא כל (אולי ל"ל אל) ח"י והוא אשר נותן ה"לך".

¹⁸¹⁸ ע"י עיונים אות קפט.

¹⁸¹⁹ ע"י עיונים אות קצ.

¹⁸²⁰ ב"א (פע"ח).

¹⁸²¹ ע"י עיונים אות לא.

¹⁸²² ע"י לעיל הערה 248.

¹⁸²³ ע"י ע"ח שער מיעוט הירח א': עוד יש ד' בחינות בבחי' פב"פ, והם אלו: א' שתהיה היא פרצוף שלם [בע"ס] פב"פ, אלא ששיעור קומתה הוא מחזה ולמטה דז"א, ועדיין אורות שלה דבחי' פנים שיש בה"ר של ז"א לא נמשכו להאיר בה. והנה בחי' ראשונה שהוא שתהיה ג"כ בחי' נקודה א' כלולה מי' כנגד היסוד פב"פ, אין כאן מקום ביאורו ונתבאר במ"א, בפ"י תפלת השחר בברכת אבות. הב' הוא הה"ר של ז"א האירו בה [מרחוק] מלמעלה, אבל עדיין היא מהחזה ולמטה, ואז הוא יורד בנצח שלו, והיא עולה בהוד שלו, בבחי' שם בוכ"ו, והוא כופף קומתו ומזדווג שם עמה.
¹⁸²⁴ "היה צולינא דקרדינותא" נמחק צפע"ת, וזמקומו איתא "הקס".

¹⁸²⁵ ע"י עיונים אות קצא.

¹⁸²⁶ ע"י עיונים אות קפט, ואם כן { } אפשר דכוונתו ל"לכל" כמו "בכל".

¹⁸²⁷ ע"י עיונים אות קצב.

שעה"כ

והנה יש כאן ב' פעמים ובידך, והם הא' ובידך כח וגבורה, והב' ובידך לגדל ולחזק כו', וה"ם שם ב"ן הנו', שהיא בגימ' בכ"ל המעלה מ"ן אשר בעולם היצירה, אשר אנו עתה בתיקונו. ובחי' המ"ן שבו הם חו"ג¹⁸²⁸, שה"ם ה' אותיות מנצפ"ך הכפולות כנודע¹⁸²⁹, וה"ם שני ידים ימין ושמאל, ובהם עשרה אצבעות, כנגד י' אותיות מנצפ"ך הכפולות. ועיין בפסוק¹⁸³⁰ (תהלים לא ו) בידך אפקיד רוחי כו', כי שם נת' ענין זה היטב.

ואתה מחיה את כולם (נחמיה ט ו), הנה המלכות נקרא אתה¹⁸³¹¹⁸³², והיא המחיה את כל העולם ע"י שם ההויה העולה ס"ג, כמנין מחיה. ¹⁸³³ ¹⁸³⁴ והענין הוא, כי מוח הנקרא בינה שמצד מוחין דאבא¹⁸³⁵, נתחלף ונעשה מוח חכמה מצד אימא¹⁸³⁶, והיא הויה דס"ג כמנין מחיה, אשר משם נמשך כל בחי' החיות, וז"ס (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית כנו' בפ' תזריע (מג ע"א¹⁸³⁷), ¹⁸³⁸.

פסוק (שמות טו יג) נ"הלת ב"עזך א"ל נ"וה ק"דשך, ר"ת עולה ב"ן קנ"א, והם ההויה דב"ן דההין ואהיה דההין, ושניהם בגימ' עולים בא"ר. ¹⁸³⁹

ישתבח שמך לעד מלכינו כו', ענין הי"ג שבחים¹⁸⁴⁰ אלו, שהם: שיר ושבחה הלל וזמרה כו', שמעתי שהם ע"ד מש"ל¹⁸⁴¹ בברייתא דרבי ישמעאל, בי"ג מדות שהתורה נדרשת בהם כו' כנו' שם (יג ע"ב). והוא כי עתה גם היצירה שהיתה י"ס, נעשית י"ג ספירות, בסוד ג"ר שבה שעלו למעלה בבריאה, וע"ש. גם שמעתי שהם כנגד י"ג ברוכים שבברוך שאמר. והח"י הויות שבשירת הים, הם כנגד ח"י הויות שבפסוקים¹⁸⁴² של יהי כבוד כו', והוא בסוד הפרצופים¹⁸⁴³ שביצירה¹⁸⁴⁴.

גם הקדיש הזה כבר נת"ל עניינו, בענין הקדישים בקדיש הקורבנות ע"ש (&)¹⁸⁴⁵. גם יתבאר עניינו היטב בברכו השני שאומרים אחר קדיש בתרא קודם עלינו לשבח, וע"ש

- מאיר הכוונה -

¹⁸²⁸ ה"ח וה"ג (פע"ח).

¹⁸²⁹ עי' לעיל הערה 82.

¹⁸³⁰ בסוד (פע"ח).

¹⁸³¹ עי' עיונים אות קצג.

¹⁸³² ולתה (פע"ח).

¹⁸³³ עי' עיונים אות קלו.

¹⁸³⁴ מכלן עד סוף הפיסקא לא מופיע צפע"ח.

¹⁸³⁵ עי' ציצית ג' ד"ה והנה סיבת התלבשות.

¹⁸³⁶ היינו אמא עלאה נהפכה לחכמה דתבונה (מו"ר).

¹⁸³⁷ עי' עיונים אות קצד.

¹⁸³⁸ עי' עיונים אות קלז.

¹⁸³⁹ עי' השלמת הפע"ח בהערה קלח. {}

¹⁸⁴⁰ עי' בזהר פרשת תרומה קלב ע"א (לש"ו). הובא בעיונים אות ר.

¹⁸⁴¹ נמחק צפע"ח.

¹⁸⁴² "הויות שצפסוקים" נמחק כלש"ו על הפע"ח, ובמקומו איתא "פסוקים".

¹⁸⁴³ ה' פרלופים (פע"ח).

¹⁸⁴⁴ עי' עיונים אות קלט.

¹⁸⁴⁵ והכוונה אחר שהעלינו היכל ק"ק ליצירה לצריאה ע"י הקדיש עתה בצרכו חוזר להיות צריאה עצמו כמו מזמור הודו לך ע"ש שהארכנו צער הקדיש. מהחצרים ניקוד הו"ה שצחתימות ישתבח בחולם נ"א זכרים בקמץ והנקבות בחולם ותוסף לכוין בהם לשם יה"ו. מע"ח ל"ל בתשצחות בחירק של תפארת ולא צורק כתבו המקובלים הראשונים כל האומר חי העולמים צפת"ח תחת הח' הוא טעות גדול כי חי הוא חוץ מן העולמים לכל האומרים חי העולמים צליר"י תחת הח' הוא מחצר

שְׁעָה"כ

היטב. וכשיתחיל הש"צ לומר ברכו, יאמר בלחש אותו הסדר הכתוב בסידורים, והוא ישתבח שמו של ממ"ה הקב"ה¹⁸⁴⁶ כו'.

ברכת יוצר אור כו', הנה כשמתחיל ברכה זו, תמשמש בתפילין של יד אשר הוא בעולם הבריאה בסוד המעשה, כנגד תפלת יוצר שהוא בבריאה בסוד הדבור כמבואר לעיל^{1847, 1848}.

והנה נת"ל (&) כי מן יוצר אור עד העמידה הוא בבריאה, ושם נכללים היצירה והעשיה¹⁸⁴⁹. והנה בפ' פקודי (&) בענין אותם הז' היכלות, נתבאר בזהר ענינם איך נרמזים באלו הברכות של יוצר אור, וזה ענינם בקיצור, דע כי אותם ההיכלות דפ' פקודי ודפ' בראשית (דף מה¹⁸⁵⁰) הם היכלות עולם הבריאה¹⁸⁵¹. והנה ז' היכלות הם בבריאה, ואין המלכות דבריאה במספרם, כמבואר לעיל (&) בענין הקדיש שאומרים קודם הודו לה' כו' וע"ש. והטעם הוא לפי שהמלכות דבריאה היא נקודה מתלבשת בכתר דיצירה אשר בהיכל ק"ק דיצירה, ועד"ז הוא בשאר העולמות. ונמצא כי היכל לבנת הספיר הוא ביסוד דבריאה, וזה מה שאמר הכתוב (שמות כד י) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר, כי היסוד הנקראת לבנת הספיר, הוא תחת רגליו שהם נו"ה, וז"ס מ"ש¹⁸⁵² בזהר בראשית¹⁸⁵³ (דף מה ע"א) וז"ל: לבנת הספיר יוסף נטל היכלא דלבנת הספיר, אע"ג דכתיב ותחת רגליו בגין יקרא דמלכא הוא, פי' כי היסוד הוא בחינה שראוי לכסותה ולהעלימה, ומשום כבודו ית' לא פרסמו רק באר מקומו, שהוא תחת רגליו כנו'.

והנה היסוד עצמו כלול מזכר ונקבה, בסוד יסוד ועטרה שבו, כמו שהודעתך (&) שהעטרה איננה סוד מלכות בפני עצמה, רק כללות הדוכרא בכל י"ס¹⁸⁵⁴, והוא בחי' מלכות שבו. אבל המלכות העיקרית, היא רחל נוק' דז"א¹⁸⁵⁵. וזה פשוט כי מבשרי אחזה אלוה, שהעטרה דבר א', והנקבה דבר א' בפני עצמה. ושני בחי' אלו שהם יסוד ועטרה,

– מאיר הכוונה –

המדות שהם חו"צ ביחוד לכן ל"ל חי העולמים צלירי והוא נכון עיין צתי"ט סוף מסכת תמיד טעם נכון (נוסף צפע"ח).

¹⁸⁴⁶ עי' לקמן נא ע"ב שגורס ישתבח ויתפאר. והנוסח שמצאתי בסידור לפני: { ישתבח ויתפאר שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים. יהי שם ה' מברך מעתה ועד עולם ומרמם על כל ברכה ותהלה. ¹⁸⁴⁷ עי' באר היטב (א"ח סימן נט סק"א): כשאומר יוצר אור ומשמש בתפלה של יד, וכשאומר ובורא חשך ימשמש בתפלה של ראש, ע"כ. וצ"ע אם זה טעות של הבאר היטב, שהרי לא מוזכר משמוש של תפילין של ראש כלל. } ¹⁸⁴⁸ עי' עיונים אות רל.

¹⁸⁴⁹ והנה בתחלה עולין אל היכל הראשון דבריאה (נוסף צפע"ח).

¹⁸⁵⁰ דף מא [ע"ב] (לש"ו).

¹⁸⁵¹ לקמן לב ע"ד נב ע"ב סג ע"ב עג ע"א (לש"ו). עי' שעה"ק נ ע"א: ההיכלות של בראשית, הם דכורין. ושל פרשת פקודי, הם נוקבין. ועי' דע"ה ח"א סב ע"ב: ומ"ש ההיכלות וכו' כוונתו הוא על היכלות דגן אשר ישנם בכל עולם דהבי"ע והם כל ההיכלות אשר נזכר בזה"ק בראשית בד' מ"א ע"ב. ומשם ולהלאה. שהם ההיכלות דא"א דבריאה וכן ההיכלות דפ' פקודי בד' רמ"ה. שהם ההיכלות דהז"ן דבריאה. וכן ההיכלות אשר בפ' בראשית בד' מ"א ע"א. שהם ההיכלות דהיצירה. והם ג"כ ההיכלות אשר בפרקי היכלות דר' ישמעאל כה"ג הנדפס בספר ארזי לבנון. וכן ההיכלות אשר בפ' בראשית בד' ל"ח ובד' ט"ל והם ההיכלות דהעשיה אשר בגן עדן התחתון (כמ"ש הרב בשער כסא הכבוד פ"ב ושם פ"ו ובמאמרי רשב"י בראשית ד' י"ט ע"ב) וכל אלו ההיכלות הם אינם בהעגולים אלא הם כולם רק בהיושר שבכל עולם ובספ"י הבינה דהיושר.

¹⁸⁵² "זו"ס מ"ש" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "זו"ס"ן.

¹⁸⁵³ צכוד היכלות דז"ל (נוסף צפע"ח).

¹⁸⁵⁴ עי' ע"ח שער כ"ה פרק ג (לש"ו פע"ח).

¹⁸⁵⁵ עי' זהר ח"א קנד ע"א: עקרת הבית דא רחל דאיהי עקרא דביתא.

שעה"כ

אשר בו נקרא לבנת הספיר, לבנת עטרה¹⁸⁵⁶, הספיר יסוד¹⁸⁵⁷. למעלה ממנו הוא עצם השמים בהוד, היכל נוגה בנצח, היכל זכות בגבורה, היכל אהבה בחסד, היכל רצון בת"ת, היכל ק"ק בג"ר.

וכבר נתבאר סדרן בפ' פקודי (רס ע"ב¹⁸⁵⁸) איך מסודרים בתפלת יוצר אור, והוא כי בתחילת ברכת יוצר אור עד אל ברוך גדול דעה, הוא היכל לבנת הספיר, ומשם עד לאל ברוך נעמות יתנו, הוא היכל עצם השמים, ומשם עד המחדש בטובו כו', הוא היכל הנוגה, ומשם עד אהבת עולם הוא היכל הזכות, ומשם עד אמת ויציב הוא היכל אהבה, ומשם עד העמידה הוא היכל הרצון. ואדני שפתי תפתח הוא היכל ק"ק. ובתפלת ערבית (&) נתבאר ענין אלו הז' היכלות, שהם היכלין דכורין דז"א {יט ע"א} דבריאה, וע"ש כי שם נתבאר אמיתות ענין זה.

ועתה נבארם דרך פרטות, ברכת יוצר אור היא בלבנת הספיר, ולכן נאמר בו "עושה שלום ובורא את הכל", כנגד היסוד, הנק' שלום (ח"ג קטו ע"ב וכן רעג ע"ב), ונק' הכל¹⁸⁵⁹ (זהר ח"א יז ע"א).¹⁸⁶⁰

יוצר אור ובורא חושך, נודע הוא כי אור דכורא וחשך נוק'¹⁸⁶¹, ולכן ביצירה שהוא דכורא, כתיב אור, ובבריאה שהיא נוק' כתיב חשך, ואע"פ שהבריאה למעלה מן היצירה, הטעם הוא שהיא הבריאה הגוברת על היצירה¹⁸⁶².

ובטובו מחדש¹⁸⁶³ בכל יום תמיד מעשה בראשית, כך צ"ל, ובטובו לפי שהדבר הזה גורם ענין קדימת הזרעת טיפת הזכר, אשר הנקבה גוברת על הזכר, בבית, ולא יאמר וטובו מחדש כו'. והענין הוא, כי המאציל העליון מחדש בכל יום מעשה בראשית ע"י טובו, שהוא החסד, כמו שאמר הכתוב (תהלים כג ו) אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי. וזהו ובטובו, כי ע"י החסד הנקרא טוב, מחדש כו', בסוד (איכה ג כג) חדשים לבקרים¹⁸⁶⁴, שהחסד מתעורר בבקר, ומחדש כו', כמבואר אצלינו בברכת מלביש ערומים והנותן ליעף בת, וע"ש¹⁸⁶⁵.

- מאיר הכוונה -

¹⁸⁵⁶ לבנת לשון נוקבא עטרת (הספיר) [היסוד - ל"ן] [פע"ח].

¹⁸⁵⁷ הז' היכלין דז"ן דבריאה הם מתפתחין בשחרית וערבית דחול (ע' כסה"כ פ' ד ו, ושער הכוונות דף יח ע"ד לב ע"ד נב ע"ב ודף עג סע"א), והם ההיכלות אשר בפ' פקודי (דף רמה וע"ש רס ע"ב). וכן ישנם עוד היכלות נז' בזוה"ק בראשית (דף כג סע"ב), ואמר הרב בכסה"כ (פרק ב) כי הם באצילות, וכן הוא בספר היחודים (דף א ע"ד). (אמנם בענין היכלות נוק' דז"א דבריאה אשר אמרנו מדברי הרב בכסה"כ (פרק ו) שהם ג"כ אותן דפ' פקודי, הנה יש בזה סתירה קצת, כי בשער השמות (פרק ה) אמר הרח"ו ז"ל שהם לא נז' בזוהר כלל ע"ש). ועכ"פ הוא כי הנה ישנם ז' היכלות בכל פרצוף ופרצוף מהה' פרצופים, ומ"ש בשער הכוונות (סג ע"א) שהמלכות אין לה היכל בפנ"ע כנ"ל, ר"ל על המלכות שבכל פרצוף, ולכן אמרנו כי לבנת הספיר כולל יסוד ומלכות כנז', אבל מלכות נוק' הכללי, היא יש לה ג"כ הז' היכלות כולם ופשוט הוא (דע"ה ח"ב קטז ע"ב).

¹⁸⁵⁸ עי' עיונים אות רב.

¹⁸⁵⁹ נוסח הזהר שם איתא "כל" וכנראה בזה שהרב מביא "הכל" מתוך נוסח התפילה { }.

¹⁸⁶⁰ עי' עיונים אות רטז.

¹⁸⁶¹ עי' ע"ח שער מז פרק ד.

¹⁸⁶² "ואע"פ שהבריאה למעלה מן היצירה, הטעם הוא שהיא הבריאה הגוברת על היצירה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "וזה גורם קדימת הזרעת טיפת האיש כי לכן גברה הבריאה שהיא הנוקבא על הזכר שהיא היצירה כמבואר אללינו".

¹⁸⁶³ עי' לקמן ד"ה המחדש בענין הנוסח { }.

¹⁸⁶⁴ עי' עיונים אות יז.

¹⁸⁶⁵ פיסקא זו נמחקו בפע"ח, ובמקומו איתא "ובאמרו המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית תכוין כי טובו הוא סוד החסד כמ"ש אך טוב וחסד ירדפוני וע"י חסד הנקרא טוב מחדש בכל יום מעשה בראשית כסוד חדשים לבקרים כנ"ל".

שְׁעָה"כ

מה רבו מעשיך, תכוין אל מ"ש בזהר תזריע (דף מא ע"ב) וז"ל, כולם בחכמה עשית בבינה¹⁸⁶⁶, ונתבאר אצלנו במקומו, וע"ש¹⁸⁶⁷. והענין הוא, שהיסוד דאבא מתלבש תוך יסוד דאימא, ויסוד דאימא תוך היסוד דז"א¹⁸⁶⁸. ונודע הוא כי החכמה אומר והבינה עושה מאמרו כנז' בזהר בראשית (כב ע"א)^{1869/1870}, בסוד ל"ב אלקים דמעשה בראשית, כי ל"ב נתיבות דאבא אומרים ול"ב אלקים דאימא עושיין¹⁸⁷¹. וזהו ויאמר אלקים, ויעש אלקים. נמצא כי כל הדברים וכל הפעולות, כולם נמשכים מן החכמה, אמנם הם נעשים ע"י אימא שהיא מלבשת אותו, וזהו (תהלים קד כד) כולם בחכמה עשית, כי כל מעשיך נמשכים מן החכמה, אלא שנעשים ע"י הבינה המלבשת את החכמה¹⁸⁷².

ותכוין אל כל מ"ש בזהר בפרשת פקודי (רס ע"ב¹⁸⁷³) בענין ברכה זו, שכולה מדברת בענין החיות והאופנים שבהיכל הזה, ועליהם הוא אומר, מלאה הארץ קנייך. המלך המרום כו', נתבאר בפרשת פקודי (שם) כי הוא שם יאהדונה"י, וביאורו הוא כי הנה נתבאר שהיכל הזה הוא ביסוד הבריאה. והנה כבר עתה עולים העשיה והיצירה והמלכות דבריאה, אשר עומדת בהיכל ק"ק דיצירה, אשר העשיה והיצירה כלולים בה, והיא עתה עולה להיכל זה, ומתחברת עם היסוד דבריאה. וז"ס חיבור שם זה של יאהדונה"י, כנודע, כי שם זה הוא ביסוד¹⁸⁷⁴, בהתחבר עמו המלכות, כדי להעלותה¹⁸⁷⁵ אל הת"ת, כמו שאנו עתידים לעשות בעמידה. וכונת שם הנז' הוא במלת "מאז". כי אז הוא בגימ' ח' אותיות של שם הנז', ובכמה מקומות נתבאר¹⁸⁷⁶, כי מלת אז רומזת אל השם הזה. יוצר משרתים ואשר משרתיו, ר"ת מו"ם, והוא שם א' משמות ע"ב, דויסע ויבא ויט¹⁸⁷⁷, והוא האחרון שבכולם, והוא בגימ' פ"ו, אלקים. ולכן צ"ל, ואשר משרתיו, באות ו', שלא כאותם הטועים לומר, אשר משרתיו בלא ו¹⁸⁷⁸.

¹⁸⁷⁹סוד קדושת יוצר ביארתינו למטה בקדושת העמידה¹⁸⁸⁰.

המחדש בטובו בכל יום תמיד מ"ב, כבר נת"ל בברכת יוצר, כי צ"ל המחדש בטובו באות בית, שלא כאותם האומרים טובו בלא בית, כי מעשה בראשית מתחדש ע"י טובו שהוא החסד, בסוד (איכה ג כג) חדשים לבקרים כנ"ל.

- מאיר הכוונה -

¹⁸⁶⁶ ע"י עיונים אות קצד.

¹⁸⁶⁷ ונתבאר אצלנו במקומו, וע"ש"נמחק בפע"ח.

¹⁸⁶⁸ "היסוד הז"א"נמחק בפע"ח, ונמקומו איתא "הז"א". } }נוסח השְׁעָה"כ טעות שהרי יסוד לאמא נערכת בחזה לז"א ע"י &].

¹⁸⁶⁹ ע"י עיונים אות רג.

¹⁸⁷⁰ "מאמרו כנז' בזהר בראשית"נמחק בפע"ח.

¹⁸⁷¹ ע"י תז"ח לה ע"ג: אלן אנון ל"ב אלהים דבראשית דאנון לקבל ל"ב שבילין¹⁸⁷¹ א' בראשית ברא אלהים את וכו'. ע"י בהגר"א בס"י (ג ע"ב): כל הל"ב נתיבות ג"כ בבינה, ל"ב אלהים דעובדא דבראשית, וע"י ביאורו על תיקו"ז ח ע"א ד"ה ל"ב ז"ל, אינון ל"ב אלהים שהם מסט' דגבורה במעש"ב, אע"ג דהן בחכמה מ"מ הן בבוצינא דקרדינותא שהוא גבורה דעתיק.

¹⁸⁷² "וזהו אומרו עשית בזינה כי כולם נעשו על ידי הזינה המלכצת ליסוד החכמה" נוסף בפע"ח.

¹⁸⁷³ ע"י עיונים אות רב.

¹⁸⁷⁴ והוא הפנימי שבו כמ"ש בשער השמות פרק ג (לש"ו).

¹⁸⁷⁵ להעלותו (פע"ח)##*.

¹⁸⁷⁶ ע"י ח"ג רכז ע"א וכן תיקו"ז נח ע"א.

¹⁸⁷⁷ ע"י זהר ח"א קח ע"ב שזה שם ע"ב ויסע ויבא ויט. וכן הוא בפע"ח לד ע"ג.

¹⁸⁷⁸ בקול דברי כמנהג האשכנזים ולא קול דדברי כמנהג הספרדים (נוסף בפע"ח).

¹⁸⁷⁹ שער קריאת שמע ב.

¹⁸⁸⁰ ע"י עיונים אות רז.

פעה"כ

¹⁸⁸¹ ברכת אהבת עולם כו', אין ראוי לומר אהבה רבה, לפי שאהבה רבה היא
בחסד שבעולם האצילות, ועתה אנו בהיכלות הבריאה, ולכן צ"ל¹⁸⁸² אהבת עולם, שהיא
אהבה זוטא¹⁸⁸³ של המלכות הנק' עולם¹⁸⁸⁴, אשר היא עדיין למטה בעולם הבריאה. והנה
נת"ל, כי אהבת עולם הוא סוד היכל אהבה, שהוא החסד שבבריאה¹⁸⁸⁵.

מהר והבא עלינו ברכה ושלום מהרה מארבע כנפות כל הארץ, בהגיעך כאן תתיר
כנפות הטלית המונחות על כתפך, ותניחם שיפלו הציציות למטה, והוא מה שנו'
בתיקונים (כו ע"ב) דבעידן קריאת שמע שמטי חיון גדפיהו כו'¹⁸⁸⁶. ופ"א שמעתי ממורי ז"ל
באופן זה, כי בהגיעך אל מקום הזה¹⁸⁸⁷, תשים שני צדדי הטלית על כתפך, כדרך
שנוהגים קצת בני אדם, וה"ם (בראשית ט כג) ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם
שניהם¹⁸⁸⁸. והוא מ"ש בביאור סוד הציצית לעיל, שבתחילה אין המלכות לוקחת רק שני
הציציות שמצד פנים, ועתה צריך שיאירו בה כל הד' ציציות¹⁸⁸⁹. ובפרט מי שהוא משרש
קין והבל¹⁸⁹⁰, הם צריכים יותר אל הכונה זו, ולשים הציציות על כתפיהם, כיון שקין והבל

- מאיר הכונה -

¹⁸⁸¹ פעה"כ ק"ט ג.

¹⁸⁸² נכון לומר (פעה"ח).

¹⁸⁸³ עי' עיונים אות רד.

¹⁸⁸⁴ עי' עי' עיונים אות לח וכן לעיל הערה 1585.

¹⁸⁸⁵ "והנה נת"ל, כי אהבת עולם הוא סוד היכל אהבה, שהוא החסד שבבריאה" נמחק בפעה"ח.

ול"ל והאז עינינו בתורתך ודבק לבנו במותיך וכו' ואין לומר בהיפך כמו שאומרים הספרדים ול"ל
כפול מהר והבא עלינו ברכה ושלום מהרה ול"ל כי צ"ס קדשך הגדול והנורא ואין לומר הגבור ול"ל
להודות לך וליתחך ולאהבה את שמך שהם סוד ג' מוחין לנוקבא הנעשין מנה"י דז"ל וכי להודות
הוא הוד וליתחך הוא יסוד כי על ידו הוא היחוד, ולאהבה הוא נלח כי הוא ענף החסד (כ"כ לקמן
ע"ג) (לש"ו) (נוסף בפעה"ח).

¹⁸⁸⁶ עי' תיקו"ז לה ע"ב: כד ישראל אמרין שמע ודאי (נ"א מארי) חיוון שמטין גדפיהו באן אתר
בכנפי מצוה דאתמר בהון על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה דאיהו כוונא דמעיל האפוד
דפעמונים ורמונים אינון לקבל חליין וקשרין שולי המעיל אינון לקבל כנפי מצוה.
תרגום: כשישראל אומרים "שמע", ודאי (אדוני) החיות שומטות כנפיהם באיזה מקום, בכנפי
מצוה, שנאמר בהם "על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה" (דברים כב יב) שהיא כמו מעיל
האפוד, שהפעמונים והרמונים הם כנגד חוליות, וקשרים שולי המעיל הם כנגד כנפי מצוה.
¹⁸⁸⁷ "ופ"א שמעתי ממורי ז"ל בלפון זה, כי בהגיעך אל מקום הזה" נמחק בפעה"ח.

¹⁸⁸⁸ עי' תיקו"ז לה ע"ב: הא אליו נפקין הא אחרנין דפקין לפתחא ואינון מארי דרועין ואמרין
(תהלים נא יז) אדנ"י שפתי תפתח מיד עאלין נטורי תרעין ואמרין רבון עלמא הא מארי דדרועין
קא דפקין לפתחא קלא נפיק ויימא הא אינון מארי דדרועין בקשורא דתפלין ובעטיפו דמצוה
דאתמר בהון (בראשית ט כג) וישימו על שכם שניהם כוונא דשם ויפת דאתמר בהון (שם) ויקח
שם ויפת את השמלה וגו' וערות אביהם לא ראו ערוה איהי מסטרא דחם ודא איהו יצר הרע
דמחמם גופיה לדבר ערוה (נ"א עבירה) וגלי עריין בעלמא דאיהו מסטרא דנחש הקדמוני דאתמר
ביה ארור אתה מכל הבהמה (בראשית ג יד) ובגין דהאי איהו מסטרוי אמר (שם כה) ארור כנען
וגו'.

תרגום: הרי אלה יוצאים, הנה אחרים דופקים בפתח, והם בעלי הזרועות, ואומרים "אדנ"י
שפתי תפתח", מיד נכנסים שומרי השערים ואומרים, רבנו של עולם, הרי בעלי הזרועות דופקים
בפתח, קול יוצא ואומר, הרי אותם בעלי הזרועות בקשר של תפלין ובעטוף של מצוה, שנאמר
בהם "וישימו על שכם שניהם", כמו ששם ויפת, שנאמר בהם "ויקח שם ויפת את השמלה וגו'
וערות אביהם לא ראו". הערוה היא מהצד של חם, וזהו יצר הרע שמחמם את גופו לדבר ערוה
(עבירה) ומגלה עריות בעולם, שהוא מצד של נחש הקדמוני שנאמר בו "ארור אתה מכל הבהמה",
ומשום שזהו מצדו אמר "ארור כנען וגו'".

בהג"א: על שכם - שהם ב' כתפין, ב' פרקין אחרונין דידין: שניהם - שני הכתפין: ערות אביהם
כו' - דהכתפין הן הדעת שיורד ביסוד כידוע (ע"ח שער הזווגים פרק ה), ולכן וישימו כו' ויכסו כו'.
¹⁸⁸⁹ עי' לעיל דרושי ציצית סוף דרוש ד.

¹⁸⁹⁰ עי' שער הגלגולים (הקדמה לה): ונבאר עתה שרש קין והבל, היכן גאחזים בנשמת אדה"ר.
דע, כי קין הוא בחי' זרוע שמאלי שבכל הפרצופים שבכל העולמות, בין בא"א, בין באו"א, בין

שְׁעָה"כ

הם בחי' שני הכתפים כמבואר במקומו. ולכן מי שהוא משרשם, ראוי לו לכוין בזה יותר משאר בני אדם.

ובאומרו מארבע כנפות כל הארץ, תכוין כי הם בחי' ד' כנפות הציציות של המלכות, הנקרא ארץ¹⁸⁹¹, לקבצם יחד בהיותם מפוזרים, כדי שיאירו¹⁸⁹² ארבעתם יחד במלכות. ולכן צריך שתעלה שני צדדי הטלית ותשימם על שני כתפיו, ואחר כך תקבץ הארבע ציציות בידך שמאלית, לפי (יש ע"ב) שהמלכות בשמאל אתאחדת¹⁸⁹³,¹⁸⁹⁴ ושרשה משם. ותניח ירך השמאלית בהיותה אוהז ד' הציציות כנגד הלב¹⁸⁹⁵, שהוא בשמאל, כי משם מקבלת המלכות תדיר. ותעשה כך עד שתאמר, ודבריו חיים וקיימים ונאמנים כו'¹⁸⁹⁶ אחר אמת ויציב כו'¹⁸⁹⁷ כמו שיתבאר שם.¹⁸⁹⁸

ובנו בחרת מכל עם ולשון כו'¹⁸⁹⁹, דע כי ארבעה מצות עשה צריך האדם לקיים בכל יום, שהם ענין זכירה, והם ארבעה זכירות הכתובים בתורה שתלויים בזכירת הלב, ואלו הם: א', היא זכרון מעמד הר סיני וקבלת התורה, וכמו שאמר הכתוב (דברים ד ט) – יום אשר עמדת כו' בחורב כו', וכתוב בתריה¹⁹⁰¹ פן¹⁹⁰² תשכח את הדברים אשר ראו עיניך כו', והיא א' מרמ"ח מ"ע להרמב"ן ז"ל. זכירה ב', זכור את אשר עשה לך עמלק,

– מאיר הכוונה –

בז"ן שבאצילות ושבבי"ע. וכנגדו הוא הבל בחי' זרוע ימני שבכל הפרצופים שבכל העולמות. ודע, כי בשלשה עולמות התחתונים שהם ב"ע, נקראים זרועות. אבל בעולם האצילות, נקראים כנפים. ונמצא כי קין הוא בכנף השמאל דאצילות, והבל בכנף ימין. ובחי' זו של הכנפים ושל הזרועות, יש בהם בחי' אור מקיף ואור פנימי כנזכר. ודע, כי כל הנשמות הבאים מזו הבחי' ה' של קין והבל, שהורישם אדם אביהם, לא זכו ליקח בעה"ז רק עד הכנפים של מלכות דאצילות, הנקראת נפש דאצילות. וכל השרשים של הנשמות שיש בבחי' זו השנית, יכולים להשיג בעה"ז, ליקח עד שם בפעם א'. אבל משם ולמעלה, אי אפשר להם להשיג בפעם א', אלא עד שיבאו בגלגול שני. ויען אשר מי שהוא מזו הבחי' השנית, יכול להשיג בפעם א' אפילו נפש דאצילות, לכן כל הצדיקים האלו, נקראים מלאכים. ובכל מקום שתמצא בחי' שם מלאך, מכונה לאיזה צדיק, אינו אלא משרש הזה הנזכר. ולכן נאמר בפנחס, בענין רחב הזונה, ותקח האשה את שני האנשים, ותצפנו בלשון יחיד, כי לא הוצרכה להטמין אלא את האחד, אבל פינחס לא הוצרך לכך, לפי שנקרא מלאך, והוא נקרא כן, לפי שהוא מן שרש קין זה. ולכן אליהו ז"ל היה מלאך, כי הוא מן השרש הזה של קין וכו'.¹⁸⁹¹ עי' זהר (ח"א לא ע"ב): "בראשית ברא" רמז לכתר חכמה, אלהים רומז לבינה, "את" רומז לגדולה וגבורה, "השמים" זהו תפארת, "ואת" רומז לנצח הוד יסוד, "הארץ" רומז למלכות.¹⁸⁹² שיהיו (פע"ח).

¹⁸⁹³ "בשמאלך אתאחדת" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "מן השמאל תמיד".

¹⁸⁹⁴ עי' עיונים אות סט.

¹⁸⁹⁵ עי' לעיל הערה 530.

¹⁸⁹⁶ "ודבריו חיים וקיימים ונאמנים כו'" נמחק בפע"ח.

¹⁸⁹⁷ עד ונחמדים לעד (נוסף בפע"ח).

¹⁸⁹⁸ עי' עיונים אות ריח.

¹⁸⁹⁹ "תכוין למעמד הר סיני שאז בחר בנו מכל עם. ונלע"ד חיים כי לכך צריך לשום הליצית נגד הלב כי הליצית מזכרת כל המצות לכן ניתנה עתה בלב להזכיר לו אל כל הד' זכירות כמ"ש בע"ה גם נלע"ד לפי שעתה בק"ש יורדין המוחין ויש לה הארה מהם כנודע לכן אנו מקבצין הארת הד' ליצית האלו אשר ילאו מן המוחין הישנים כנודע ויש לה הארה מהם כנודע ועתה במוחין מחודקים יקבלו הארה הגדולה לכן אנחנו מקבצין אותן נגד הלב ששם גילוי המוחין כי שם נגמר יסוד בינה כי זהו בחינת הלב כמבואר אלכינו" נוסף בפע"ח.

¹⁹⁰⁰ ז"ל הפסוק: רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך והודעתם לבניך ולבני בניך. יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחרב באמר ה' אלי הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר ילמדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם ילמדון. {}
¹⁹⁰¹ לפניו. {}

¹⁹⁰² זה לאו ולא עשה. {}

שְׁעָה"כ

והיא מצוה שנית. זכירה ג', זכור את אשר עשה ה' אלקיך למרים, והיא מ"ע ג'. זכירה ד', זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים, והיא מ"ע ד'.

והנה ד' מצות עשה וארבע זכירות אלו, הם כנגד ד' ימים טובים שיש בשנה. יציאת מצרים כנגד חג המצות, שבו יצאו ישראל ממצרים. מתן תורה כנגד חג השבועות שבו ניתנה התורה. זכירת עמלק כנגד חג הסוכות כמשחז"ל (&) שעמלק היה מזנב והורג כל הנחשלים אחריך, אותם שלא היו ענני כבוד מקבלן, וענני כבוד כנגד הסוכות. וזכירת מרים שדברה על משה דלטוריא, הוא כנגד ראש השנה, שאז כל המקטרגים והדילטורין מתעוררין. וכבר ידעת¹⁹⁰³ כי מרים היא סוד כל הדינים המרים והקשים, והיא בגימ' מנצפ"ך, שהם בגימ' פ"ר, והנה הם חמש אותיות כפולות¹⁹⁰⁴ שהם עשר, ועם פ"ר הרי ר"ן, כמנין מרים.

ואמנם יוה"כ נקרא שבתון ואינו מכלל המועדים, כי אין בין שבת ליוה"כ אלא שזה זדונו בכרת וזה זדונו בסקילה כמ"ש רז"ל (מגילה &). וחנוכה ופורים הם מדרבנן, א"כ אינו רק ד' מועדים הנז', והנה ג' הזכירות אנו מזכירים עתה כאן, וזכירת יציאת מצרים נזכר אותה בסוף פרשת ציצית, בפסוק (&) אני ה' אלהיכם כו'.

וזה סדרן: מתן תורה, צריך לרמוז אותה באומרך "ובנו בחרת מכל עם כו' וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול באהבה", כי ע"י התורה קרבנו לשמו הגדול, ובחר בנו מכל עם, וקבלנו אותו עלינו למלך, וזהו וקרבתנו מלכינו¹⁹⁰⁵.

זכירת עמלק, נרמוז אותה במלת "לשמך הגדול", כנודע כי בעבור עמלק, אין השם שלם ואין הכסא שלם¹⁹⁰⁶ (&), ואנו מתפללין שימחה זכרו של עמלק, ויהיה שמו גדול.

זכירת מרים, נרמוז אותה במלת "להודות לך", פירש כי הלשון והפה והשפתים הם כלי הדיבור, שיצר בנו הוא ית', נודה אותו בהם¹⁹⁰⁷, ולא נשתמש בהם בסיפור לשון הרע ח"ו, ונזכור לשון הרע של מרים ולא נעשה כמו שעשתה היא.

וזכירת יצ"מ תתבאר במקומה בע"ה.¹⁹⁰⁸

- מאיר הכוונה -

¹⁹⁰³ עי' ספר הליקוטים (פרשת שמות): דע כי המילדות העבריות הם סוד בינה ותבונה. ולפי שפעמים הם כלולים זו בזו, ולכן כתיב חסר, ולפי שהם בחינת אם ובת, כי תבונה היא סוד מלכות דבינה, ולכן יוכבד ומרים הם היו אימא וברתא, וכן יוכבד גי' מ"ב ע"ה, סוד אימא עילאה, ומרים סוד תבונה, ובה דינין תקיפין, וז"ס מ"ש בס"ה מינה דינין מתערין, היינו מבחינת תבונה ולא מן בינה. ולכן היא הו"ה בניקוד אלה"ם, כי היא גופא רחמים, אך תבונה היא דינים, ולכן מרים גופא היא דינים. ועי' שם ליקוטי תורה: [נוסף] וכבר ידעת שבאמא שם ס"ג יש ג' מלואי אהיה המלבישים בתוכן ד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן לכן העברי"ת גימ' תרפ"ז כמנין כל השמות. ושם השנית פועה גימ' קס"א שבתבונה כי ס"ג באמא וקס"א במלכות דאמא תבונה כנודע. ושם האחת שפר"ה היינו אמא שופ"ר העליון כנודע וכוונת פרעה לבטל הארת מוחין דז"א לכן אם בן והמיתן אותו אבל הבת דהיינו הנוקבא תחיון כדי שיינקו ממנו השפע ויקח הוא כל השפע.

¹⁹⁰⁴ עי' לעיל הערה 82.

¹⁹⁰⁵ כי ע"י התורה קרבנו לשמו הגדול, ובחר בנו מכל עם, וקבלנו אותו עלינו למלך, וזהו וקרבתנו מלכינו" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "שהוא קריבת מעמד הר סיני לקבל אותו עלינו למלך ולקבל תורתו וזהו וקרבתנו מלכנו".

מהחזרים כשאומר להודות לך וליחדך ולאהבה את שמך יכוין לקשט זו"ן ולעורר המוחין שלו שנעשה מנה"י דבינה להודות לך מאל הוד וליחדך מאל יסוד שהוא השושבין המייחדם ולאהבה את שמך מאל נחם ענף חסד הנקרא אהבה הרי התעוררת ג' מוחין שלו את שמך רומז לו"ק הנקרא שם אח"כ אומר צא"י הבורח צעמו ישראל באהבה ר"ת גי' ל"ב להמשך לזה היחוד ל"ב נתיבות החכמה עוד נרמז בזה שם כ"ח וד' אותיות הרי ל"ב וזה השם נקרא כ"ח אלדני ונכנס עתה בקישוטין לזו"ן בזה היחוד שמע ישראל (נוסף צפע"ח).

¹⁹⁰⁶ "ואין הכסא שלם" נמחק צפע"ח.

¹⁹⁰⁷ "נודה אותו בהם" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "להודות לך ולכרומך".

¹⁹⁰⁸ עי' עיונים אות ריט.

שְׁעָה"כ

כוונת ק"ש
דרוש א'

בענין דרוש זה צריך להרחיב בחזקת היד¹⁹⁰⁹. ועיין בכוונת הב' הקצרה דברכת אבות שכתבנו אותה בסוף כל תפלת השחר (כוונת העמידה דרוש ד), ושם נתבאר הקדמה אחת עצומה בתכלית בענין הק"ש ובענין העמידה והוא דרוש גדול מאד בענין המוחין דז"א. ואמנם ראינו לכתוב בתחילה דרך קצרה ענין מה שתקנו לומר הק"ש ד' פעמים, ומה חילוק יש ביניהם. ואח"כ נכתוב כוונות קצרות ששמעתי ממורי ז"ל בענין כוונת ק"ש, ואח"כ (דרוש ו) נבאר ענין הק"ש דשחרית באורך על מתכונתה.

¹⁹¹⁰בראשונה נבאר ענין הק"ש שתיקנו לאומרים בתפלת השחר ובתפלת ערבית ובעת ששוכב על מיטתו, וגם מדוע בתפלת מנחה אין בה ק"ש, וגם מדוע בשחרית ומנחה יש בה נפילת אפים ובערבית אין בה נפילת אפים. והענין יובן במ"ש בהקדמת ביאור אדרת האזינו¹⁹¹¹ ענין העלאת מ"ן מה ענינה. והנה תפלת שחרית אז הזווג הוא בבחי' פב"פ, ולכן יש בו נפילת אפים וגם קריאת שמע, וכוונת אותה הק"ש הוא ליחד את או"א יחוד מעולה מאד כדי שימשך משם, שייחדו¹⁹¹² זו"ן פב"פ. ובמנחה אז הזווג הוא בבחי' אהור באהור¹⁹¹³.

ונודע שהיום והלילה הם כ"ד שעות, ונחלקים לד' זמנים, כי היום מתחלק לב' זמנים שהם ב' הצאין, וכן הלילה מתחלק לב' הצאין. וממשלת עליון באלו ארבעה זמנים אינם שוין, כי אחר חצי היום מתעורר כח גבורת יצחק. ואמנם אותם המוחין שנמשכו בתפלת שחרית אל זו"ן מיחוד או"א בעת הק"ש כנו', הנה נפסקו המוחין ההם וכבר הולידו והוציאו נשמות מתוספת המוחין ההם וכבר נפסקו. האמנם להיות כי הייחוד ההוא היה נעלם ומעולה מאד, עד שהועיל אל זווג זו"ן פב"פ, לכן נראה שהיה¹⁹¹⁴ כחו גדול, והוא מספיק אל זווג המנחה, לפי שאינו רק זווג אהור באהור, (יט ע"ג) ולכן אין צ"ל קריאת שמע פעם אחרת במנחה.

- מאיר הכוונה -

¹⁹⁰⁹ עי' רש"י ישעיה (ח יא) בחזקת היד - בהתגבר הנבואה עלי כשהוסיף לדבר עלי בדבר זה כמו שכתוב למעלה ויוסף ה' דבר אלי (ישעיהו ז) ובלשון זה אמר (יחזקאל יז) ויד ה' עלי חזקה לשון נבואה.

¹⁹¹⁰ פע"ח שער הקריאת שמע ח.

¹⁹¹¹ עי' שם דף נג ע"ב: דע כי בחינת המיין נוקבין של ז"א ונוקביה הם נשמות הצדיקים שהם נקראים בנים שלהם בסוד בנים אתם לה' אלהיכם ובחינת המיין נוקבין של או"א הם ז"א ונוקביה בנים שלהם וכמו שביארנו כי בכל לילה ולילה עולין נשמות התחתונים בסוד בידך אפקיד רוחי בעת השכיבה ומתעברת מהם נוקב' עלאה דז"א בסוד חדשים לבקרים רבה אמונתך. ותועלת העליה ההיא ענינה היא כדי לחדש את הנשמות ההם ולתת כח בהם ולהאיר בהם וענין החידוש הזה הוא מה שמחדש ומתקן את המוחין שלו שהוא בחינת הנשמה שלו היושבת במוח כנודע. וכן ז"א ונוקביה בני אבא ואימא עולין בסוד מיין נוקבין למעלה באבא ואימא כדי לחדש המוחין שלהם ולהוסיף בהם הארה וזו ההעלאה היא מה שאנו קוראין אותה עיבור השני של המוחין הדולדה והבן זה.

והנה יש חילוק בין נשמות הצדיקים אל ז"א ונוקביה כי נשמות הצדיקים אינם עולות בסוד מיין נוקבין למעלה בז"א ונוקביה אלא בלילה בזמן השכיב' כנ"ל לפי שאין שליטת המלכות אלא בלילה אבל ז"א ונוקביה עולין בסוד מיין נוקבין ביום ובלילה בסוד קריאת שמע דערבית ודשחרית עד אימא עלאה כמבואר אצלנו והטעם הוא לפי שזווג דאבא ואימא לא פסיק לעלמין ולא מתפרשאן. ושליטת אימא עלאה הוא ביום ובלילה דתדיר איהי ביחודא כחדא עם אבא. וכן הוא בע"ח שער הנסירה פרק ג'.

¹⁹¹² קייתוחדו (שער התפילה). "מאלד כלי קימסך משס, קייחדו" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "וכלי קתתיחד".

¹⁹¹³ עי' נפילת אפים דרוש א' דף מו ע"ד (לש"ו). עי' ביאורים ח"א נו ע"א שאין שום זיווג אלא פב"פ.

¹⁹¹⁴ לכן נראה שהיה "נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "א"כ".

שְׁעָה"כ

אבל זה הזווג דמנחה, אע"פ שהוא אב"א, הנה הוא מעולה עד מאד¹⁹¹⁵, ואיננו כשאר הזווגים דאב"א, ולכן צריך בו נפילת אפים. והענין הוא, שעתה עולה המלכות¹⁹¹⁶ 1917 אב"א שיעור¹⁹¹⁸ קומתו ממש¹⁹¹⁹. אבל בערבית אין המלכות עולה רק אחר באחר מן החזה שלו ולמטה בלבד, שהוא שיעור קומת תנה"י בלבד, ולכן אין צורך לנפילת אפים בערבית, כי מאחר שהיא אינה עולה למעלה במקום המוחין שלו עד או"א¹⁹²⁰, א"כ אין תועלת בעליית מ"ן של הנשמות בנפילת אפים¹⁹²¹. אבל במנחה שהיא עולה עד או"א כמוהו, אע"פ שהיא אחר באחר, היא צריכה אל מ"ן מנשמות הצדיקים, וז"ס אומרם ז"ל (ברכות ו ע"ב) לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה, והטעם שלא יש שום זמן שתהיה היא והוא אחר באחר, ותהיה שיעור קומתה שוה לו אלא במנחה.

וטעם שלא נענה אליהו אלא בתפלת המנחה הענין הוא, דע כי אליהו ז"ל יש בו בחינות נשמות¹⁹²² נדב ואב"הו כנודע¹⁹²³, והנה הם מבחינת קין שהיא בחינת הנפש¹⁹²⁴ הנקרא מלכות, בסוד (במדבר ט ז) אנחנו טמאים לנפש אדם¹⁹²⁵. וא"ל נדב ואב"הו הם¹⁹²⁶ בחי' מ"ן המלכות, וזהו הטעם שזכה אליהו לאותה מעלה הרמה והנפלאה אחר שנתעברו בו נשמות נדב ואב"הו, ולכן נשתנה שמו מפינחס לאליהו¹⁹²⁷ 1928, לפי שאליהו בנימ' ב"ן כמנין הויה דב"ן דההי"ן, והיא בחי' המ"ן דמלכות כנודע. ולכן אליהו נענה בתפלת המנחה, כי אז העלה מ"ן אלו, כי אז היא היתה צריכה לזה כנז'.

וכבר הודעתוך במ"א¹⁹²⁹ (ע"ה שער מיעוט הירח פרק ג) כי מיציאת מצרים עד בנין בית המקדש תמיד היו זו"ן אחר באחר¹⁹³⁰, ואין קומתה שוה לו רק היא עומדת מן החזה שלו ולמטה ששם מקום לבו של ז"א. ונמצא שהמלכות הנקרא לבם היתה אחרונה עם ז"א, וראשה מגיע עד שם, עד מקום טיבורא דלכא דז"א בלבד לא למעלה מזה, וז"ש (מלכים א' יח לז) ואתה הסבות את לבם אחרונה, שע"כ הקל"י היו מתגברים בימים ההם, ובכל זמן שהיו ישראל עע"ז על אדמתם, וכיון שגברו הקל"י גרמו לישראל לחטוא, ולכן

- מאיר הכוונה -

¹⁹¹⁵ פי' שהוא יחוד עם לאה ולא רחל (הקדו"ש קב ע"ד).

¹⁹¹⁶ עמו (נוסף צפע"ח).

¹⁹¹⁷ עיי' לקמן דף נא ע"ד סמוך לסופו, ודף נט ע"ג סמוך לסופו, ושם ע"ב וכן דרוש א' דנפ"א דף מו ע"ד (לש"ו).

¹⁹¹⁸ עד שיעור כל (פע"ח).

¹⁹¹⁹ עיי' לעיל הערה 1913.

¹⁹²⁰ נה"י לאור"א (פע"ח).

¹⁹²¹ צנפולת אפים (נמחק צפע"ח).

¹⁹²² "בחינות נשמות" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "סוד".

¹⁹²³ עיי' שער הגלגולים פרקים לא לב ולג, ועיי' לעיל הערה 1890.

¹⁹²⁴ קל אדה"ר (נוסף צפע"ח).

¹⁹²⁵ עיי' סוכה דף כה ע"א תניא ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם וגו' אותם אנשים מי היו נושאי ארונו של יוסף היו דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומר מישאל ואלצפן היו שהיו עוסקין בנדב ואב"הווא.

¹⁹²⁶ "בסוד (במדבר ט ז) אנחנו טמאים לנפש אדם. וא"ל נדב ואב"הו הם" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "והם".

¹⁹²⁷ וז"ש אנחנו טמאים לנפש אדם כמ"ס בזהר, לכן תחלה היה נקרא פנחס ואח"כ נקרא אליהו (נוסף צפע"ח).

¹⁹²⁸ עיי' זהר ח"ב קצ ע"א, וכן ח"ג רטו ע"ב וכן זו"ח פד ע"ב.

¹⁹²⁹ צע"ר מיעוט הירח (פע"ח).

¹⁹³⁰ עיי' לעיל הערה 1919.

פעה"כ

אליהו ז"ל תיקן הדבר הזה, כי ע"י תפילתו העלה אז מ"ן, ועי"ב עלתה הנקבה אחרנית למעלה עד רישא דז"א ממש ולא עד הלב בלבד כמו בתהילה¹⁹³¹.

ונחזור לענינו, כי אע"פ שמחצות היום ואילך משתנה הזמן והממשלה, עכ"ז עדיין הוא מכלל ממשלת היום, ומשום הכי מספיק קריאת שמע דשחרית לצורך זוג המנחה. אבל בערבית שהוא מדת לילה, כבר נפסק וכלה המ"ן בב' הזווגים דשחרית ומנחה, ולכן צריך עתה ייחוד דק"ש אחר מחדש, לצורך זוג אחר באחור דערבית¹⁹³², ולכן קורין קריאת שמע בערבית. אבל להיות שאין זוגם עתה רק בבחי' אחר באחור ושיעור קומתה עד הלב בלבד כנזכר, ולכן אין צורך לנפילת אפים פעם אחרת¹⁹³³ עתה.

והנה זה הייחוד דק"ש דערבית אינו מעולה כ"כ כמו הק"ש דשחרית, כיון שאינו רק¹⁹³⁴ אחר באחור, וגם כי היא עד הלב כנו', ולכן אין בו כ"כ כח כמו הק"ש דשחרית שהועיל אפילו למנחה, אבל זה הק"ש דערבית אינו מועיל אלא לבחי' חיבוק בלבד¹⁹³⁵. והענין הוא, שאחר¹⁹³⁶ חצות הלילה מתעורר השמאל לחבק את המטרוניתא לצורך היום מה שיהיה אח"כ, בסוד (שיה"ש ב ו) שמאלו תחת ראשי, וזה החיבוק נעשה ע"י¹⁹³⁷ הייחוד דק"ש דערבית.

ואמנם הק"ש שעל המטה אינו מענין הנז' כלל¹⁹³⁸, אמנם הכוונה הוא כדי להמשיך ע"י הייחוד ההוא, אור חזק מן או"א אל זו"ן, כדי שהם יתחדשו ויחזקו את הנשמות העוליים שם בכל לילה, בסוד (איכה ג כג) חדשים לבקרים¹⁹³⁹. ונמצא כי הק"ש דערבית הוא לצורך החיבוק הנעשה אחר חצות, וזה הייחוד דק"ש שעל המטה הוא לצורך הידוש הנשמות כנו'.

קריאת שמע דרוש ב

בענין שינוי והפרש שיש בארבע בחינות של הק"ש שבכל יום, והם: הק"ש שאומרים בסדר הקרבנות, פסוק ראשון דשמע ישראל וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד בלבד, וק"ש דשחרית, וק"ש דערבית, וק"ש שעל המטה.

- מאיר הכוונה -

¹⁹³¹ ו"אין להאריך בזה יותר" נוסף בפע"ח.

¹⁹³² עי' לקמן נט ע"ב (לש"ו).

¹⁹³³ "פעם אחרת" נמחק בפע"ח.

¹⁹³⁴ לצורך (נוסף בפע"ח).

¹⁹³⁵ משום שלא עומדת אז מהחזה ולמעלה שבו, וכל ייחודו הוא אז רק בהיסוד הנעלם הנעשה עתה לת"ת, לכן מנחה שם הרב את הייחודים דשחרית ומנחה רק בשם חיבוק לבד וכו' משום שבליילה בתפילת ערבית עולים יעקב ולא למעלה מן החזה דז"א, הנה נעשה ע"ז בחי' חיבוק מז"א ללא, ונעשה אז ייחוד מיעקב, וחיבוק מז"א וכו' כל הייחודים הנעשה למעלה מן החזה דז"א, הן מה שנעשה מז"א עצמו, וכגון בשחרית בכוונת ויעבור, וכן בתפילת המנחה, והן מה שנעשה מיעקב, וכגון בתפילת ערבית, וכן אחר חצות לילה, שנתגדלו אז שניהם בכל אורך קומת ז"א, הנה אפשר ושייך היטיב לקרוא אותם ולייחסם על ייחודי דז"א עצמו, כי כשעולה יעקב למעלה מן החזה שבו הנה הוא נכלל בז"א, ולכן שייך היטיב לייחסם על שם ז"א עצמו (הקדו"ש קב ע"ד).

¹⁹³⁶ "אלל לזחי' חיבוק כלכל. והענין הוא, שאחר" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "כך רק כי אחר".

¹⁹³⁷ כח אותו (פע"ח).

¹⁹³⁸ הכוונה הוא כי משום שבליילה בתפילת ערבית עולים יעקב ולא למעלה מן החזה דז"א, הנה נעשה ע"ז בחי' חיבוק מז"א ללא, ונעשה אז ייחוד מיעקב, וחיבוק מז"א. והוא מ"ש שם ג"כ כי בק"ש שעל המטה אינו מענין הזה ע"ש. והוא משום כי הרי בק"ש שעל המטה יורדים אז יעקב ולא למטה מן החזה וכנ"ל סי' ג', ולכן אין לז"א אז שום חיבוק כלל. והכלל הוא, כי כל הייחודים הנעשה למעלה מן החזה דז"א, הן מה שנעשה מז"א עצמו, וכגון בשחרית בכוונת ויעבור, וכן בתפילת המנחה, והן מה שנעשה מיעקב, וכגון בתפילת ערבית, וכן אחר חצות לילה, שנתגדלו אז שניהם בכל אורך קומת ז"א, הנה אפשר ושייך היטיב לקרוא אותם ולייחסם על ייחודי דז"א עצמו, כי כשעולה יעקב למעלה מן החזה שבו הנה הוא נכלל בז"א (הקדו"ש קב ע"ד).

¹⁹³⁹ עי' עיונים אות יז.

שְׁעָה"כ

¹⁹⁴⁰הנה לקמן (דרוש ו) יתבאר ענין קריאת שמע דשחרית דיוצר באורך גדול, ומשם תלמד לכל אלו הד' קריאת שמע. והנה שם יתבאר, כי טרם שנאמר קריאת שמע דיוצר, כבר היו בז"א כל המוחין דקטנות¹⁹⁴¹ חוץ מן המקיף¹⁹⁴² מצד אבא, אשר זה נכנס¹⁹⁴³ במלת "ישראל". ואח"כ במלת "אחד", נכנסים המוחין דו"ק דגדלות, לפי שכבר כל הקטנות נגמר לכנס בתחילה. ולכן אלו המוחין הנכנסים בו עתה בזו"ן במלת "אחד", הם מזווג או"א, אשר הם המשיכו אותם המוחין מלמעלה מן החיצוניות דעתיק¹⁹⁴⁴, כי מן הפנימיות דעתיק אי אפשר להמשיך עד זמן ביאת הגואל במהרה בימינו אמן.

והנה הקריאת שמע דסדר ו'ט ע"ד) הקרבנות דשחרית, הוא גרוע מן הקריאת שמע דיוצר דשחרית¹⁹⁴⁵, לפי שבמלת "ישראל" נכנסים יחד פנימי דאבא ומקיף דמצד אבא דקטנות¹⁹⁴⁶ ביחד¹⁹⁴⁷. ואח"כ במלת "אחד" נכנס מקיף דאבא יחד עם המוחין דו"ק דגדלות, ולכן אין כח באו"א אז להמשיך מוחין הנז' ע"י זוגם, אלא מן פנימיות דאריך בלבד ולא מלמעלה דעתיק¹⁹⁴⁸.

והק"ש דערבית גרוע מק"ש דסדר הקרבנות, כי במלת ישראל אינו נכנס בז"א רק הפנימי דאבא דקטנות בלבד¹⁹⁴⁹, כי המקיף דאימא כבר היה בו בתחילה. ובמלת אחד נכנס מקיף דאבא עם המוחין דו"ק דגדלות¹⁹⁵⁰, ואז אין או"א ממשיכין המוחין אלא מן החיצוניות אריך בלבד.

והק"ש שעל המטה גרוע מכולם, כי במלת ישראל אינו נכנס בז"א אלא המקיף דאימא דקטנות בלבד, כי כבר ביארנו, כי לעולם אי אפשר לז"א שיחסר ממנו הפנימי דאימא דמוחין דקטנות. ובמלת אחד, נכנסים בו פנימי ומקיף דאבא דקטנות, עם ו"ק דמוחין דגדלות, ואז אין או"א ממשיכין להם¹⁹⁵¹ מוחין אלא מחיצוניות או"א עצמן, כי מפנימיות עצמן, אין שום זמן שימשכו מוחין. ושאלתי טעם הדבר ממורי ז"ל, והשיב לי כי כ"כ הוא פנימיות דאבא כמו חיצוניות דעתיק, ואיני מבין דבריו¹⁹⁵² אלה מה פירושם.

והרי לך סדר ד' מיני קריאת שמע מלמטה למעלה, בתחיל הגרועה מכולם, הוא קריאת שמע שעל המטה, ואחריו קריאת שמע דערבית, ואחריו קריאת שמע דקרבנות, ואחריו קריאת שמע דיוצר, וזה המעולה שבכולם. ולעולם אין הו"ק דגדלות נכנסים במלת אחד, עד שיכנסו כל המוחין דקטנות לגמרי. אמנם השינוי הוא בסדר כניסת המוחין דקטנות כנז'. והנה כפי ערך שלימות המוחין דקטנות שיש לו אז, טרם שיאמר קריאת שמע, כך כפי הערך ההוא מושכין או"א מוחין דזו"ן מלמעלה. כי הנה הכלל הוא, שלעולם

- מאיר הכוונה -

¹⁹⁴⁰ פע"ח שער הקריאת שמע פרק טו.

¹⁹⁴¹ דהיינו פנימי ומקיף דאימא ופנימי דאבא.

¹⁹⁴² מקיף קטנות (פע"ח).

¹⁹⁴³ הם נכנסים (פע"ח).

¹⁹⁴⁴ יומין (נוסף צפע"ח).

¹⁹⁴⁵ "מן הקריאת שמע דיוצר דשחרית" נמחק צפע"ח, ובמקומו ליתא "ומועט".

¹⁹⁴⁶ { } ולכן הם שמות אלקים עי' לקמן כג ע"ד, ואיתא שם שזה יניקה.

¹⁹⁴⁷ עי' לקמן כג ע"ד והנה סדר.

¹⁹⁴⁸ "ולא מלמעלה דעתיק" נמחק צפע"ח. עי' עיונים אות רכ.

¹⁹⁴⁹ { } הגרועון הוא רק ביחס לזה שרק מוריד מחיצוניות א"א שהרי עצם זה שרק נכנס פנימי

דאבא נראה כמעלה, שכבר יש מקיף דאימא, וצ"ע.

¹⁹⁵⁰ לאימא (נוסף הגליונות הלש"ו לפע"ח).

¹⁹⁵¹ לז"א (פע"ח).

¹⁹⁵² הם מובנים היטב ע"פ דברינו בספר הכללים כלל ח ענף ג' (לש"ו). כל הגילוי של נה"י

דרדל"א הנ"ל היא רק עד ג"ר דאצילות ואינו מתגלה יותר למטה כלל, וזה דוגמת כל עולם ועולם, שיש לו ה' פרצופים למטה מאמיתתו הנעלמה (א"א אר"א זו"ן), ורדל"א מרמז על אמיתתו הנעלמה, ולכן הוא מתפשט עד אר"א שהם הנסתרות ולא עד זו"ן, ע"כ. עי' פרק ג' ד"ה גם דע.

שְׁעָה"כ

הזווג של או"א הוא להוריד אורות עליונים מן המדרגות שלמעלה מהם אל המדרגות שלמטה מהם, אבל לא כל הזווגים שוים כמ"ש.

כוונות קריאת שמע דרוש ג

¹⁹⁵³ בענין ד' מיני יחודי קריאת שמע: שעל המטה, ושל ערבית, ושל שחרית בסדר הקרבנות, ושל שחרית בתפלת יוצר. ולעיל בדרוש שקדם ביארנו כי כל השינוי הוא במלת ישראל בסדר כניסת המוחין דקטנות, ונבאר עתה הדרוש הזה יותר באורך בע"ה. דע כי ארבע מיני זווגים הם, ר"ל כי הנה נודע הוא¹⁹⁵⁴, שכאשר מזדווגים זו"ן, כוונת זווגם הוא כדי להוריד נשמות לתחתונים בעוה"ז¹⁹⁵⁵. וכבר נתבאר אצלנו כי טיפת הזווג אינה משלהם עצמם¹⁹⁵⁶, אמנם הם צריכים לקחתה בתחלה ממי שלמעלה מהם¹⁹⁵⁷. כיצד, הרי כאשר זו"ן מזדווגים, הנה הז"א הוא נוטל טפת הזווג ההוא מתחלה מן או"א, ואח"כ נותנה ז"א בנוקבא בעת¹⁹⁵⁸ הזווג. וכן אבא לוקח לצורך זווגו בתחלה מלמעלה ממנו כגון¹⁹⁵⁹ מא"א, ואח"כ נותנו לאימא בסוד זווג.

ונדבר עתה בענין זווג זו"ן. הנה פשוט הוא שאין זווגם שוים בכל הזמנים, וגם כמה¹⁹⁶⁰ מיני זווגים יש בו, אם בחינת זווג ישראל ורחל, ואם זווג ישראל ולאה, ואם זווג יעקב ורחל, ואם זווג יעקב ולאה כו'. וגם נתבאר אצלנו סדר מעלת הזווגים, כי הנה יש זמן שהטפה של זווג דו"א נמשכת מן אבא בלבד, פי' ממה שהוא חלקו של אבא, ולפעמים מושך הטיפה יותר מלמעלה שהוא מן אריך, ולפעמים מושך יותר מלמעלה מן עתיק. והכלל הוא, כי כפי גודל מעלת הזווג דו"א, כך מעלת המשכת טיפת זרעו מלמעלה.

גם דע, כי הנה בכל פרצוף ופרצוף יש פנימיות וחיצוניות, ולפעמים נמשכת טיפה מן החיצוניות, ולפעמים מן הפנימיות. והוא כי לעולם כאשר ז"א ממשך אותה טיפה מן אבא, אינו יונק אלא מן חיצוניות בלבד, כי הפנימיות דאבא הוא נחשב כאלו יונק מן עתיק הגנוז ומתלבש תוך א"א. והטעם הוא, כי כשנתקן עתיק, היו או"א אחור באחור¹⁹⁶¹, ונמצא, כי זווג או"א אחור באחור¹⁹⁶², הוא נמשך מתיקון עתיק יומין¹⁹⁶³. אלו הם דברי מורי ז"ל ואיני זוכר הבנתם ופירושם, אמנם הכלל הוא כי אין המשכה לעולם¹⁹⁶⁴ אל ז"א אלא מחיצוניותו, אבל בא"א ובעתיק יש בהם המשכה מחיצוניותם ופנימיותם.

- מאיר הכוונה -

¹⁹⁵³ פע"ח שער קריאת שמע טו.

¹⁹⁵⁴ "הנה נודע הוא" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "הל"א".

¹⁹⁵⁵ "לתחתונים צעוה"ז" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "צעולס".

¹⁹⁵⁶ "כי טיפת הזווג אינה משלהם עצמם" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שכל מי שמזדווג אינו מוליך ממה שיש בו".

¹⁹⁵⁷ עי' ע"ח שער טל פרק ז.@@@

¹⁹⁵⁸ בסוד (פע"ח).

¹⁹⁵⁹ שואל (פע"ח).

¹⁹⁶⁰ "וגם כמה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "וכמו שמבואר אצלנו שכמה".

¹⁹⁶¹ אולי צ"ל פב"א ועי' בשער המלכים פ"ח@@@ ובשער יעקב ולאה פ"ב@@@ ומזה נראה לענ"ד שנוכל לבוא קצת להבנת הטעם (לש"ו על פע"ח).

¹⁹⁶² "אחור באחור" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "כ"א באחור".**

¹⁹⁶³ "מתיקון עתיק יומין" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "מעתיק".**

¹⁹⁶⁴ מן אבא (נוסף בפע"ח).

שעה"כ

והנה ד' זווגים אלו, כל אחד נמשך ממקום אחר, כיצד: זווג תפלת שחרית הוא הזווג המשובח מכל הזווגים¹⁹⁶⁵ שיש בימי החול, והוא זווג יעקב ברחל. והנה בזווג הזה הוא מושך הטפה מחיצוניות עתיק, ומשם נמשכין המוחין דו"א בעת קריאת שמע דיוצר, ואז ז"א נותן אל יעקב אותה הטפה, כדי שיזדווג הוא יעקב ברחל. ובק"ש של הקרבנות, גם אז נכנסין מוחין דגדלות בז"א כנודע, וגם המוחין ההם {כ ע"א} תכליתם הם לצורך הזווג הנז' של יעקב ורחל שבתפלת שחרית בזמן העמידה, כי הנה אין זווג אחר בעת הק"ש הזו של הקרבנות, ואותם המוחין נמשכין מפנימיות א"א, שהיא מדרגה למטה מחיצוניות דעתיק וניתנים בז"א, ומשם נמשך כח אל יעקב להזדווג ברחל בעת העמידה כנז'. ואח"כ נבאר צורך ב' קריאת שמע אלו לזווג א' למה הוצרכו שניהם.

והזווג דערבית בעת העמידה הוא זווג יעקב בלאה, בהיותם מן החזה דו"א ולמעלה¹⁹⁶⁶, והוא גרוע מזווג יעקב ברחל אשר בשחרית, וזווג הזה איננו ממשך אלא מן המדרגה שלמטה מהשני מדרגות הנז', והוא מחיצוניות אריך.

והק"ש שעל המטה הוא לצורך זווג של חצות לילה שהוא יעקב¹⁹⁶⁷ בלאה למטה מן החזה, והזווג ההוא איננו ממשך אלא מחיצוניות או"א.

הרי ביארנו ג' בחינות הזווגים, כי הזווג הד' שהוא בתפלת המנחה, אין בו קריאת שמע, וכמו שנבאר עניינו בע"ה לקמן.

¹⁹⁶⁸ ונחזור לבאר הטעם למה הוצרכו שני מיני קריאת שמע לצורך זווג א' דתפלת שחרית, משא"כ בשאר הזווגים¹⁹⁶⁹. והטעם הוא, לפי שהמוחין של חצות לילה היו נמשכין מחיצוניות דאו"א, ואחר כך נסתלקו כל המוחין לגמרי, כנודע כי אחרי כל זווג, חוזרין ומסתלקין כל המוחין לגמרי. וז"ס הגלות, כי בזמן החרבן, לא יש למעלה מוחין אלא בעת התפלה בלבד, ואח"כ הם מסתלקים שלא יגיע בהם הפגם. וגם טעם אחר, לפי שאין בידינו כח כדי לקיימם כל היום רק בעת התפלה בלבד¹⁹⁷⁰.

והנה בזמן תפלת שחרית, אשר הזווג ההוא הוא עליון מאד, שהוא זווג יעקב ברחל, ובפרט כי הם מושכין מן חיצוניות דעתיק, והנה הכל הוא ריקם וחסר, ואי¹⁹⁷¹ אפשר להמשיך הכל בפעם א', שיושלם ז"א מכל המדרגות האלו עד עתיק, כי הנה כאשר

- מאיר הכוונה -

¹⁹⁶⁵ אבל כל היחודים דישראל עם לאה הנעשה בימי החול, בשחרית בכוונת ויעבור וכן במנחה, הנה משום שהיא רק בחציו ולמעלה שבו, והוא אינו בהיסוד העיקרי שבו אלא רק בהיסוד העליון הנעלם הנעשה לת"ת, הנה נקראים כל היחודים הללו רק בשם חיבוק לבד (הקדו"ש קב ע"ג).

¹⁹⁶⁶ עי' לעיל הערה 1938.

¹⁹⁶⁷ ר"ל הזיווג דק"ש שעל המיטה הוא למטה מן החזה, וכמ"ש ג"כ לקמן ע"ד שורה ו' ז', אבל הזווג דיעקב ולאה אשר אחר חצות הנה הם אז בכל אורך קומת ז"א כולו, וכמ"ש לקמן נד ע"א וע"ב עש"ה וכן הוא ג"כ לקמן נט ע"ד (לש"ו).

בלילה מסתלקין המוחין לגמרי, לכן צריך שיהיה כל יחוד בשני בחי' כדי לעורר למעלה למעלה ולהמשיך המוחין עכ"פ, ולכן נעשה כל א' בבחי' יחוד כפול כדי להמשיך המוחין הראויים אליו. ולכן לצורך היחוד דעמידה דערבית שהוא יותר עיקרי כי הוא באצילות עצמו ובפרצופים העיקרים דיעקב ולאה למעלה מן החזה דז"א, נעשה מקודם איזה יחוד דבחי' יעקב ורחל בהיכל קה"ק דנוק' דבריא, וכן לצורך היחוד שאחר חצות שהוא ביעקב ולאה בכל אורך קומת ז"א נעשה מקודם איזה יחוד בק"ש שעל המטה ביעקב ולאה למטה מן החזה, והוא לצורך היחוד שאחר חצות שהוא יותר עיקרי (הקדו"ש קב ע"ב).

¹⁹⁶⁸ פע"ח שער הקריאת שמע טז.

¹⁹⁶⁹ וממשיכין מוחין מז' מקומות ללכוד זיוג א' משא"כ בשאר הזיוגים שאינו כריך רק המשכת מוחין ממקום א' ללכוד אותו זיוג (נוסף בפע"ח).

¹⁹⁷⁰ עי' לעיל ט ע"ג: כי אחר התפלה הם מתמעטין, אין הכוונה לומר מיעוט ממש, אלא כיון שאין נשאר בהם רק הרשימו בלבד.

¹⁹⁷¹ ולוין (פע"ח).

שעה"כ

כתבנו לעיל כי הוא מושך מן עתיק, אין ספק שמכל שכן שמושך מכל המדרגות האלו¹⁹⁷². האמנם צריך שיושלם בהם לאט לאט, וז"ס טעם מה שתיקנו קריאת שמע בבקר בעת הקרבנות וזלת הק"ש השנית העיקרית אשר ביוצר.

והנה בק"ש של סדר הקרבנות, אנו ממשיכין מן פנימיות א"א, ואח"כ בק"ש דיוצר אנו ממשיכין מן חיצוניות עתיק כנ"ל, שהוא מקום יותר גבוה ועליון. ואחרי אשר כבר המשכנו די סיפוקן החלק הא' ¹⁹⁷³ הראוי בזווג הזה, אנו מזווגים אותם יחד בתפילה של עמידה. הרי לך בהדיא איך מוכרח הוא לומר ב' פעמים קריאת שמע לצורך הזווג הנז' הזה. אמנם שאר הזווגים אשר אינם עולים רק מדרגה א', די להם בהמשכת קריאת שמע א' בלבד וכמ"ש בע"ה.

ובזה יתבאר לך ענין מעלת הותיקין שהיו נוהגין להתפלל¹⁹⁷⁴ קודם הנז' החמה. וסוד הענין הוא, הנה האמת הוא, כי לא היה צריך אל הזווג ההוא רק קריאת שמע אחד כשאר הזווגים, אבל הטעם למה היו בו ב' פעמים קריאת שמע הוא לטעם שנתבאר. כי כיון שנסתלקו כל המוחין לגמרי, לכן צריך להמשיכם בב' פעמים, כי לא יספיק פעם אחת. והנה טעם זה אינו אלא כאשר אנו מתפללים ואומרים קריאת שמע כאשר האיר היום וזרח השמש והוא ¹⁹⁷⁵ יום ממש. והענין הוא, כי זווג יעקב ולאחרי הצות לילה, הנה הוא מתמיד ונמשך כל הצות לילה עד אור הבקר¹⁹⁷⁶, וז"ס (בראשית כט כה) ויהי בבקר והנה היא לאה, כי עד היות בקר ממש, עדיין לאה עם יעקב בזווג יחד במקומה, ובפרט במה שנתבאר אצלינו (&) כי יש בחי' זווג יעקב עם לאה בסוד אילת השחר¹⁹⁷⁷, שאז התחיל היום להאיר כדמשמע מן הזוהר¹⁹⁷⁸ (פרשת וישלח דף קע"ח ע"א¹⁹⁷⁹).

ובזה לא יקשה ¹⁹⁸⁰ בעיניך אם נראה מזהה במקום הנז' שהזווג הוא בעת אילת השחר, ובמ"א מהזוהר משמע שהזווג הוא בעת נפילת אפים אחר העמידה¹⁹⁸¹ ¹⁹⁸², דע כי שני המאמרים הם אמיתים, כי זווג דקדוה דצפרא¹⁹⁸³ הוא זווג יעקב עם לאה¹⁹⁸⁴, ודנפילת אפים הם יעקב ברחל. ונמצא כי המוחין שבאו מחצות לילה ואילך אינם מסתלקים עד אחר היות היום ברור, כי בעת אילת השחר עדיין לא נסתלקו המוחין, ולכן

- מאיר הכוונה -

¹⁹⁷² סנתיים ואי אפסך שמה שהיה חסר עד עתה לגמרי שיושלם ויעלה צפעס א' כל המדרגות אלו (פע"ח).

¹⁹⁷³ נמחק צפע"ח, ומוסגר בלש"ו.

¹⁹⁷⁴ "לומר ק"ש" (פע"ח).

¹⁹⁷⁵ "האיר היום זרח השמש והוא" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "אחר נז' החמה שהוא".

¹⁹⁷⁶ מ"ש שהוא מתמיד עד אור הבוקר הכוונה רק שכל הצות לילה הוא הכל בזווג יעקב ולאחרי אבל באמת נעשה אז שני הזיווגים דיעקב ולאחרי כי באילת השחר הוא זווג שני והוא יורת מעולה כמ"ש בשער הגלגולים דף כז ע"א וסח ע"א (לש"ו). וכן הוא בהקד"ש קב ע"א. עי' לעיל ט ע"ד ד"ה ושם כתבנו כי היה.

¹⁹⁷⁷ עי' עיונים אות רה.

¹⁹⁷⁸ "כדמשמע מן הזוהר" נמחק צפע"ח.

¹⁹⁷⁹ עי' הערה הקודמת.

¹⁹⁸⁰ עי' שמות דף י ע"א ובפרשת בשלח מו ע"א עש"ה כל הדיבור (לש"ו). עי' הערה הקודמת. ¹⁹⁸¹ [פי' שהזווג] מתחיל בשים שלום ונמשך עד סוף נפילת אפים. אמנם באשר כי הורדת ויציאת הטיפה הוא נעשה רק בנפילת אפים כנ"ל, לכן הוא באמת עיקר הזווג רק בנפילת אפים, כי עיקר הזווג הרי הוא יציאת הטיפה אשר ממנו אליה, אבל היחוד דיסוד ביסוד הוא רק התעוררות לבד (ביאורים ח"ב מו ע"ג).

¹⁹⁸² "צעת נפילת אפים אחר העמידה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "אז צפים שלום בנפילת אפים".

¹⁹⁸³ "לקדוהא לשחר" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "שכל אילת השחר".

¹⁹⁸⁴ עי' לקמן נד ע"ב מ"ש בגליון שם (לש"ו).

שְׁעָה"כ

כשאומרים קריאת שמע של שחרית קודם הנץ החמה, אין טורח כל כך להחזיר המוחין, כי כמעט שלא עבר רגע קטן שנסתלקו, ולכן בקל אפשר להחזיר, וזהו הטעם שהותיקין היו גומרים אותה קודם הנץ החמה, ועי"כ לא היו צריכים לקרות קריאת שמע ב' פעמים בתפלת שחרית.

אבל אנו, כללות העולם¹⁹⁸⁵, שאין אומרים הק"ש קודם הנץ החמה אלא עד אחר הנץ החמה ממש¹⁹⁸⁶, הנה אז כבר נסתלקו המוחין לגמרי ולא נשאר מהם דביקות ברישא דז"א, ולכן אנו צריכין לקרות ב' פעמים קריאת שמע כדי להחזיר המוחין ע"י מדרגה אחר מדרגה. משא"כ כמנהג הותיקין לפי שהמוחין אשר באו אחר הצות לילה, אין צורך לטרוח להחזירם, וכמעט שהם חוזרים מעצמם. וכאשר אומרים קריאת שמע, אז באים מוחין אחרים חדשים מעולים מאותם (כ ע"ב) שהיו מהצות לילה. אבל עתה אנו צריכין לק"ש הראשונה להמשיך אותם מוחין דהצות לילה, וק"ש הב' להמשיך המוחין האחרים היותר עליונים, וזהו הטעם שתיקנו לומר אותו הפ' דשמע ישראל וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד¹⁹⁸⁷ דסדר הקרבנות למי שאינו נוהג כמנהג הותיקין.

האמנם אני ראיתי למורי ז"ל, שאפי' כשהיה מתפלל כמנהג הותיקין ולומר קריאת שמע קודם הנץ החמה, אפילו הכי היה אומר קריאת שמע ב' פעמים, והטעם הוא לפי שגם לזה צריך תנאי אחר, והוא שאותם שמתפללין תפלת הותיקין וקורין קריאת שמע עם הנץ החמה, צריך שיהיו חסידים גמורים שתועיל כוונתם ומחשבתם¹⁹⁸⁸ לקיים אותם המוחין שלאחר הצות לילה שיחזרו מעצמן. והנה אין כל אדם ראוי לכך בזמנינו זה, ולכן אפי' המתפללים תפלת הותיקין צריך שיקראו קריאת שמע ב' פעמים בתפלת השחר.

¹⁹⁸⁹אמנם בתפלת המנחה הוא זווג ישראל עם לאה מן החזה ולמעלה, ואין צורך לקרות קריאת שמע. והענין הוא כי הלא בשחרית כבר אמרנו קריאת שמע והמשכנו מוחין עליונים, ואע"פ שהם מסתלקים אחר התפלה, עכ"ז נודע כי מדת היום הוא חסד ומדת הלילה הוא גבורה, ולכן היום אשר הוא חסד ואין החיצונים שולטין בו כל כך, לפי שהוא יום והחסד גובר בעולם, לכן בבא עת תפלת המנחה אין צורך לקרות קריאת שמע וליחד יחוד העליון, כי המוחין חוזרים לבא אז מעצמן. אבל עכ"ז צריך קצת התעוררות, והוא ע"י תפלת המנחה, כי הוא ענין זווג ישראל עם לאה. וכיון שאנו מתפללין כדי לזווגם, אז מתעוררין המוחין העליונים וחוזרין לבא מעצמן, מבלתי שנצטרך להביא מוחין חדשים ע"י הק"ש.

ועיין בדרוש התפילין (דרוש ה) טעם למה זמן התפילין נוהג ביום ולא בלילה, ושם יתבאר לך היטב ענין הדרוש הזה, איך ביום אין המוחין מסתלקים לגמרי, אבל הם נשארים על ראשו בסוד אורות מקיפין, אמנם בלילה הם מסתלקים לגמרי. וע"כ בתפלת ערבית צריך לומר פעם אחרת קריאת שמע, כדי לעשות זווג אשר בעת ההוא, לפי שאז כבר הוא לילה והדינים גמורים שולטים, ולכן צריך לקרות פעם אחרת קריאת שמע מחדש כדי להמשיך מוחין לצורך הזווג ההוא.

גם טעם אחר קרוב אל טעם הנז', והוא, כי בתפלת המנחה סמכנו על הק"ש דשחרית, ומן השיריים שנשתייר מן הזווג דשחרית, וכן מה שנשאר מן המוחין אחר שנעשה הזווג ההוא דשחרית מן השיריים ההם, אנו עושים זווג תפלת המנחה. אבל איננו

- מאיר הכוונה -

¹⁹⁸⁵ "כללות העולם" נמחק בפע"ת.

¹⁹⁸⁶ נמחק בפע"ת.

¹⁹⁸⁷ "וצורך קס כבוד מלכותו לעולם ועד" נמחק בפע"ת.

¹⁹⁸⁸ "כוונתם ומחשבתם" נמחק בפע"ת, ובמקומו איתא "מחשבתם".

¹⁹⁸⁹ שְׁעַר קְרִיאַת שְׁמַע יז.

טעה"כ

מספיק גם לעשות בו זוג תפלת ערבית על סמך המוחין דק"ש דשחרית, כי כבר כלו ונפסקו בתפלת המנחה. ועם הטעם הזה ית' לך טעם אחר למה זוג המנחה אינו מעולה כל כך כתפלת שחרית, אע"פ ששניהם ביום. אבל הטעם הוא כי זוג תפלת המנחה הוא מן השיורין דמוחין של תפלת שחרית. וגם בזה תבין למה הדינין מתגברין בתפלת המנחה, בסוד (ירמיה ו ד) כי ינטו צללי ערב¹⁹⁹⁰, הטעם הוא לפי שהמוחין הולכין ומתמעטין, אבל עכ"ז עדיין נקרא מדרת¹⁹⁹¹ יום. אבל בתפלת ערבית שנפסקו כל המוחין לגמרי, ולכן כל שליטת החיצונים והמוזיקין הוא בלילה, כנז' בר"מ (פ' פנחס רכב ע"א) בלילה אסתתמו תרעי ג"ע ואתפתחו תרעי גהינם דאיהו מרה כו¹⁹⁹², כנודע שהדינין וגבורות של הלילה הם גדולים כמה מדרגות יותר מן הדינין שבשעת המנחה, כי שליטת וממשלת החיצונים האמיתית¹⁹⁹³ אינה אלא בלילה כנודע¹⁹⁹⁴.

והק"ש שעל המטה אנו צריכין לעשותו מחדש¹⁹⁹⁵, ואינו מספיק בק"ש דתפילת ערבית, כמו שהספיק הק"ש דשחרית אל זוג תפלת המנחה, והטעם הוא כי כשהוא עדיין יום, אין המוחין מסתלקין לגמרי, ולכן במנחה א"צ קריאת שמע פעם אחרת מחדש, משא"כ כשכבר נעשה לילה, שאז מסתלקין המוחין לגמרי, ולכן צריך קריאת שמע מחדש לצורך הזוג, שיהיה אח"כ בחצות הלילה. והטעם שאנו מקדימין לקרות אותה קריאת שמע בעת השכיבה יתבאר במקומו לקמן בע"ה¹⁹⁹⁶. והנה להיות שעתה הוא לילה ממש יותר מבשעת תפלת ערבית, לכן הזוג הזה הוא גרוע ואינו כ"כ מעולה, ולכן אינו מושך אלא מחיצוניות או"א בלבד כנ"ל. והרי נתבאר שני חילוקים שיש באלו הארבעה מיני קריאת שמע, והחילוק הא' שביניהם הוא בענין המשכתן אשר אין המשכתן שוה, והחילוק הב' הוא בענין הזוגים הנמשכין מהם כי אינם שוים.

דרושי כוונות קריאת שמע

דרוש ד'

בענין ד' מיני יחודי קריאת שמע הנז"ל.

עוד יש חילוק שלישי בענין ד' קריאת שמע, והוא כי הלא ביארנו בענין קריאת שמע של יוצר, כי ז"א יש לו מוחין דקטנות ודגדלות, ובחינת המוחין דקטנות יש בה מוחין פנימיים ומקיפין, וכן בבחינת המוחין דגדלות. ושם אמרנו, כי בכל קריאת שמע מאלו הארבע, נכנסין בזעיר אנפין שש קצוות דמוחין פנימיים דגדלות דמצד אימא, ואי אפשר שיכנסו אלו, עד שיכנסו כל מה שלמטה ממדרגתם, והם כל המוחין (כ ע"ג) דקטנות הפנימיים והמקיפין מצד אבא ומצד אימא, ואח"כ נכנסים ו"ק הפנימיים דמצד אימא¹⁹⁹⁷. וכל אלו המדרגות נכנסות בכל קריאת שמע מאלו הד' מיני קריאת שמע הנז', ובדבר הזה כולם שוים. האמנם החילוק שיש ביניהם הוא במדרגות הנכנסות מכאן ואילך כמשי"ת בע"ה.

והנה הזוג דשחרית, כבר ביארנו שנכנסים בז"א קודם הזוג ההוא כל המוחין דגדלות הפנימיים והמקיפין דאו"א, ואח"כ נעשה הזוג ההוא בעת נפילת אפים, אבל בשאר הזוגים אין הדבר כן כמשי"ת בע"ה. וגם ענין זה תלוי טעמו במש"ל שאין הד' זוגים

- מאיר הכוונה -

¹⁹⁹⁰ עי' עיונים אות רו.

¹⁹⁹¹ נמחק צפע"ח.

¹⁹⁹² עי' עיונים אות קסט.

¹⁹⁹³ "החילונים האמיתית" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "עלמות לחילונים".

¹⁹⁹⁴ בזהר (נוסף צפע"ח).

¹⁹⁹⁵ "לעשותו מחדש" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "לעשות מחדש מוחין".

¹⁹⁹⁶ נז רע"א (לש"ו).

¹⁹⁹⁷ דגדלות (נוסף צפע"ח).

טעה"כ

שונים, לפי שבשחרית הז"א שלם וממולא בכל המוחין האלו כולם, לכן הזווג ההוא מעולה, והוא זווג יעקב ורחל. אבל בשאר הזווגים כפי ערך המוחין אשר הוא לוקח כך הוא ערך הזווג ההוא, או יהיה זווג ישראל עם לאה, או יעקב עם לאה, וכן כיוצא בזה. וגם הטעם הזה תלוי במש"ל כי בשחר הוא חסד גמור, ולכן המוחין של אז הם מעולים, וגם הזווג ההוא גדול ומעולה, ובמנחה מתגברין הדינין מעט, ולכן המוחין והזווג אשר אז הם יותר ממועטים במעלה, ועד"ז הם מתמעטין בתפלת ערבית יותר וכיוצא בזה. והנה החילוק הזה שבארנו אינו אלא בזווגים עצמם, אבל בעת הק"ש כולם שונים, כי כולם נכנסים בז"א עד המוחין דו"ק דגדלות ג"כ¹⁹⁹⁸ הפנימים מצד אימא.

ואמנם החילוק הג' שיש בד' מיני קריאת שמע עצמם הוא זה, כי הנה אע"פ שאנו אומרים שבעת הק"ש נכנסים כל המדרגות עד הו"ק דמצד אימא דגדלות הפנימים, עכ"ז אלו המדרגות שבנתים יש ביניהם הפרש, כי יש פעם שנכנסים כולם יחד, ויש פעם שנכנסים מפוזרין ומפורדין, וסוד זה תלוי במלת "ישראל". פי' כי כבר ביארנו בק"ש דיוצר כי סוד הק"ש היא להעלות מ"ן מן זו"ן אל או"א, כדי שיזדווג או"א ויורידו מוחין אל זו"ן. אמנם קודם העלאת מ"ן אלו, אין הז"א עדיין ראוי להעלותם, וצריך להמשיך לו הארה מלמעלה כדי שיוכל להעלותם. והנה ההארה הזאת ניתנת אליו במלת ישראל כמשי"ת לקמן בק"ש דיוצר (דרוש ו). וביאור הדברים הם, כי ז"א כדי שיוכל להעלות מ"ן למעלה, צריך שבהכרח יהיו לו לפחות מוחין דקטנות מצד אימא¹⁹⁹⁹ כדי שיוכל אח"כ להעלות מ"ן כדי שיקבל אח"כ מוחין דגדלות.

והנה בק"ש דשחרית במלת ישראל נגמרים לכנס בו כל המוחין דקטנות אפילו המקיפים דמצד אבא, וזו היא תוספת הארה הניתנת לו אז במלת ישראל, כדי שאח"כ יוכל להעלות מ"ן במלת אחד, כדי שיקבל אז מוחין דגדלות דו"ק כנ"ל. וכבר ביארנו בדרוש ו²⁰⁰⁰ דק"ש דיוצר, כי לעולם אי אפשר שיחסרו מן ז"א כל המוחין דקטנות, כי בהכרח שמוחין פנימים דקטנות דמצד אימא לא יסתלקו כלל ממנו לעולם, לא ביום ולא בלילה, לפי שבהכרח צריך שתהיה לו איזה בחינה של מוחין כדי שיתקיים בהם, כי המוחין הם הם חיות וקיום האדם בסוד (קהלת ז יב) והחכמה תחיה את בעליה²⁰⁰¹²⁰⁰². אבל המוחין המקיפין דמצד אימא, והפנימיות והמקיפין דמצד אבא, ג' מדרגות אלו יכולות להסתלק לפעמים מן ז"א²⁰⁰³, כמו שגם מסתלקים המוחין דגדלות. אבל השינוי וההפרש הוא כפי ערך הזמנים כך סדר מדרגת הסתלקותם.

ונתחיל לבאר מן הק"ש שעל המטה, כי היא המדרגה התחתונה שבכולם, כי הנה בלילה ודאי הוא שאינם²⁰⁰⁴ מסתלקים כל המוחין כנ"ל, ונשארים בהכרח המוחין הפנימים מצד אימא כנו'. וכשאנו קורין קריאת שמע שעל המטה נמצא שקודם שנאמר קריאת שמע, הנה לא היו בז"א רק מוחין פנימים דאימא בלבד, ולכן כשאנו אומרים "ישראל" כדי להמשיך לו הארה מלמעלה כדי שיוכל להעלות אחר כך מ"ן, כדי לקבל גם המוחין דגדלות, והנה אז איננו יכול להמשיך הארה גדולה, רק מדרגה א' בלבד יותר ממה שהיה לו תחילה. והוא, כי בתחילה היו לו מוחין פנימים דקטנות דאימא, ועתה במלת ישראל ההארה שניתוספה לו עתה, היא מקיפין דקטנות דאימא. ונמצא, כי כאשר מעלה מ"ן במלת אחד כנודע, הנה אין לו עדיין רק עד מדרגת מקיפין דאימא, וחסרים ממנו פנימים

- מאיר הכוונה -

¹⁹⁹⁸ נמחק צפע"ח.

¹⁹⁹⁹ עי' בפיסקא הבאה שהרי אין שום זמן שאין לז"א מוחין דקטנות דאימא, ולכן צ"ע כוונתו.

²⁰⁰⁰ "צלוש ו" נמחק צפע"ח.

²⁰⁰¹ עי' עיונים אות עז.

²⁰⁰² "צסוד (קהלת ז יב) והחכמה תחיה את בעליה" נמחק צפע"ח.

²⁰⁰³ לגמרי (נוסף צפע"ח).

²⁰⁰⁴ טאז (פע"ח).

פעה"כ

ומקיפים דאבא דקטנות, והוא השיעור של המדרגות שהיו בו כבר במלת ישראל בקריאת שמע דשחרית.

ובזה תבין טעם אמיתי, למה אין הד' זוונים והד' המשכות דק"ש שוות, והכל תלוי במה שנו', כי הנה כפי ההכנה שיש לז"א בעת שמעלה מ"ן במלת אחד, כך יש בו כח למשוך המשכה עליונה או תחתונה. וגם בענין זה תלוי כניסת המוחין דגדלות בו אח"כ, אם נכנסים כולם או מקצתם. וגם בזה תלוי הפרש מעלת הזיוונים אשר זוג זה גדול מזה, וכל זה תלוי בהתחלה הנ"ל, כי אם ההתחלה היא מעולה בעת העלאת מ"ן, כך יש לו כח להמשיך (כ ע"ד) המשכות עליונות מלמעלה, ונמצא שהכל תלוי בענין זה.

ונחזור לענין כי עתה בעת קריאת שמע שעל המטה²⁰⁰⁵ שאין לו רק מדרגה א' לבד מן הג' הנו', אשר היא מקיפין דאימא, לכן אין בו כח להמשיך רק מחיצוניות דאבא ודאימא בלבד כנו', ולכן אין נכנסין בו רק המוחין דו"ק דגדלות מצד אימא ולא יותר כמשי"ת בע"ה. ולכן גם הזווג ההוא הוא תחתון, והוא יעקב ולא היותם למטה מן החזה בלבד. ודע כי אח"כ כשיורדין ונכנסין בו המוחין דגדלות במלת "אחד" כנודע, הנה אז נכנסין לו ביחד מחדש פנימים ומקיפין דקטנות דאבא, וגם פנימים דו"ק דגדלות דאימא. ולכן כיון שאלו המדרגות באים לו עתה ביחד, אין בו כח לקבל עוד מדרגות עליונות מאלו, ונשאר באלו המדרגות הראשונות לבדם.

אמנם בתפלת ערבית, עדיין הוא התחלת הלילה, ולא נתחזקה שליטת החיצונים²⁰⁰⁶, לפי שערך אז היה יום והחסד והרחמים גברו בעולם, ולא נסתלקו כל המוחין דקטנות לגמרי, אבל נשארו בו שני מדרגות: הא', היא המוחין פנימים דקטנות דאימא, אשר אלו קבועים בו תמיד ואינם מסתלקין בשום זמן כנ"ל, וגם נשארו בו המקיפין דקטנות דאימא. ולכן כשאומרים מלת "ישראל" כדי להביא לו תוספת הארה כנו', הנה אנו ממשיכין לו מדרגה אחרת יותר על הג' הנו' והוא מוחין פנימים דקטנות דאבא. ונמצא כי כאשר מעלה מ"ן במלת "אחד" לגבי או"א, הנה הוא כבר שלם וממולא יותר, ולכן הנה הוא מושך מן חיצוניות א"א שהיא מדרגה מעולה יותר. ואח"כ במלת "אחד" נכנסין בו מוחין מקיפים דקטנות דאבא וו"ק פנימים דגדלות דאימא. וכיון שלא קבל עתה מחדש הארות יתירות, לכן יש בו כח לקבל בתפלת ערבית מוחין אחרים גבוהים יותר, והם ו"ק פנימים דגדלות דאבא כמשי"ת במקומו בע"ה. ולכן גם הזווג ההוא הוא יעקב ולא היותם למעלה מן החזה.

והנה בק"ש של הקרבנות, אשר כבר הוא יום ומדת החסד מתעורר, ולכן הוא יותר מעולה מן מדרגת קריאת שמע שעל המטה, אמנם הוא שוה אל ערך קריאת שמע דערבית בבחי' א', עם היות שיש ביניהם חילוק, והוא, כי בתפלת ערבית נשאר בו הארת המוחין מן היום, אלא שזמנו ועונתו הוא לילה, אבל הק"ש של הקרבנות, הנה היא נמשכת מן הלילה אשר לא נשאר לו הארה, אבל יש לו יתרון אחר, והוא כי זמנו ועונתו הוא יום. ונמצא כי בבחי' אחת הוא שוה אל קריאת שמע דערבית, ובבחי' אחרת הוא גבוה ומעולה ממנה. והענין הוא, כי לפי שהוא בא אחר הלילה, שלא נשארו בו רק פנימים דקטנות דאימא בלבד, לכן צריך שבמלת "ישראל" נמשיך לו מדרגה אחרת, והוא מקיפים דקטנות דאימא. ובבחי' זו הוא פחות מן קריאת שמע דערבית, כי אז כבר היו בו מקיפים דאימא ממילא בלתי מעשינו²⁰⁰⁷.

- מאיר הכוונה -

²⁰⁰⁵ כלומר אחרי אמירת ישראל.

²⁰⁰⁶ "נתחזקה שליטת החיצונים" נמחק בפע"ה, ובמקומו איתא "שלטו החיצונים עדיין הרבה כי עדיין לא התחילו לשלוט".

²⁰⁰⁷ "צלתי מעשינו" נמחק בפע"ה.

שְׁעָה"כ

אבל להיות כי היום מעולה מן הלילה, כי כשנעריך ערך קריאת שמע דערבית עם קריאת שמע דקרבות, ודאי שהק"ש דקרבות הוא יותר מעולה מפאת עצמה, לפי שמעלת קריאת שמע דערבית אינה תלויה בה בעצמה, רק מפאת מה שקדם אליה, שהיא בחי' יום, אבל היא בעצמה איננה אלא מדרגה גרוע להיותה מדת לילה. אבל קריאת שמע של הקרבות פחיתותה אינה מפאת עצמה, אלא מפאת מה שקדם אליה שהיא בחי' לילה, אבל היא בעצמה היא מעולה לפי שהיא מדת יום.

וכשנעריך ב' ערכים אלו, ודאי שיותר גדול ערך המעלה הנמשכת מפאת עצמה מן ערך המעלה הנמשכת מפאת מה שקדם אליה, שהוא כח אחרים ואינו כח עצמו. ולכן יש בק"ש של הקרבות כח ויכולת להמשיך שני מדרגות ביחד, והם מקיפים דקטנות דאימא ופנימים דקטנות דאבא. אך ודאי שבבחי' אחרת הם שוים, והוא כי במלת ישראל עדיין אין בז"א בק"ש דקרבות יותר ממה שיש לו בק"ש דערבית, אבל עכ"ז גדול כח קריאת שמע דקרבות שהמשיכה שני מדרגות ביחד, משא"כ בק"ש דערבית שלא המשיכה רק מדרגה א', ולכן להיות שיש לק"ש דקרבות יתרון הזה על קריאת שמע דערבית, לכן יש בה כח להמשיך ממדרגה יותר עליונה, והיא מן פנימיות דא"א. ואח"כ במלת "אחד" נכנסים המקיפים דקטנות דאבא עם הפנימים דו"ק דגדלות דאימא.

והנה אם לא היה בשחרית רק קריאת שמע של הקרבות בלבד, היה זווג שלו גרוע, דוגמת זווג דערבית, ולכן הוצרך פעם אחרת קריאת שמע של יוצר, כדי לעשות זווג אחר יותר עליון, ולהמשיך המשכה יותר עליונה, והיא מחיצוניות עתיק, ואז יכנסו בז"א כל המוחין דגדלות פנימים ומקיפים דא"א. וגם כי הזווג ההוא היה יותר עליון, והוא זווג יעקב ברחל, לפי שבבקר הוא שעת החסד והרחמים יותר מכל שאר זמני היום והלילה, ולכן זווג הנעשה בעת ההיא צריך שיהיה הגדול והמשובח שבכולם.

והנה נת"ל כל החילוקים שיש בד' מיני קריאת שמע ובג' הזווגים באר היטב, ולכן ג"כ יש הבדל בשלשה מקומות מן הק"ש כפי חילוק (כא ע"א) הזמנים וראוי לכוין בהם. והנה שאר המשך ג' פרשיות קריאת שמע וגם המשך פסוק א' דשמע ישראל יתבאר לקמן, אבל עתה נבאר חילוקים אלו בלבד אשר ביניהם.

הנה החילוק הא' הוא במלת "ישראל", כי בק"ש של הקרבות תכוין שעתה הם נכנסים בז"א המקיפים דקטנות דאימא, והפנימים דקטנות דאבא, לפי שכבר היו בו הפנימים דקטנות דאימא, ובכח אלו המוחין שבו יכול להעלות מ"ן במלת אחד. ובק"ש דיוצר תכוין כי כבר יש בו פנימים ומקיפין דקטנות דאימא ופנימים דקטנות דאבא, ובמלת "ישראל" נכנסים מקיפים דקטנות דאבא, ובכח אלו המוחין הוא מעלה מ"ן במלת "אחד".

ובק"ש דתפלת ערבית תכוין כי כבר יש בו פנימים ומקיפים דקטנות דאימא, ובמלת "ישראל" נכנסים בו פנימים דקטנות דאבא, ובכחם מעלה מ"ן במלת "אחד". ובק"ש שעל המטה תכוין כי כבר יש לו פנימים דקטנות דאימא, ובמלת "ישראל" נכנסים בו מקיפים דאימא בלבד, ובכחם מעלה מ"ן במלת "אחד".

החילוק הב' נמשך מן הקודם, והוא במלת "אחד". כי הנה ביארנו בק"ש דיוצר שצריך לכוין במלת "אחד" לשלב שם הויה בשם אהיה ביחד, אשר הוא סוד חיבור או"א, ושאח"כ תכוין בהויה דיודי"ן דע"ב אשר היא סוד טיפת הזרע היוצא מאבא לאימא, אשר בה כלולים המוחין דו"א ביחד באותה ההויה. והנה בכוננת ההויה זו הוא ענין זה החילוק השני, כי בק"ש של הקרבות, תכוון כי זו ההויה שהיא טפת זרע דאבא נמשכת שרשה מלמעלה מפנימיות א"א, ומשם המשיכה או"א על ידי חיבורם וזווגם בעת הזו. ובק"ש דיוצר תכוין כי ההויה הנז' המשיכה מן חיצוניות עתיק יומין. ובק"ש דערבית תכוין כי זאת ההויה המשיכה מן חיצוניות א"א. ובק"ש שעל המטה תכוין שהויה זאת המשיכה אבא ואימא מחיצוניות או"א עצמן.

שְׁעָה"כ

החילוק הג' הוא ג"כ במלת "אחד", והוא כי כבר ביארנו בק"ש דיוצר שאחר שתמשיך ההויה הנז', שהיא טפת זרע דאבא כנזכר, צריך שתכוין אח"כ כי אחרי שנצטיירה טפה זו במעי אימא כנודע, ויורדין המוחין לז"א, שהיא נחלקת לד' מוחין כמ"ש, ואלו המוחין הם המוחין דו"ק דגדלות דאימא כנז' שם. והנה בענין זה הוא החילוק הג' הנז', כי בק"ש דקרבנות תכוין כי כאשר יורדין אלו המוחין דגדלות, הנה ג"כ נכנסים עמהם בז"א, המקיפים דקטנות דאבא, אשר היו חסרים לו בתחילה במלת "ישראל". ובק"ש דיוצר תכוין כי כל הקטנות אפי' דאבא כבר היו בתחילה במלת "ישראל", ואין נכנסים בו עתה רק המוחין דו"ק דגדלות דאימא. ובק"ש דערבית תכוין כי נכנסים עתה עמהם המקיפים דקטנות דאבא אשר היו חסרים לו במלת ישראל. ובק"ש שעל המטה תכוין שנכנסים עמהם הפנימים והמקיפים דקטנות דאבא אשר היו חסרים בו בתחילה במלת ישראל.

ועתה נבאר הכונה שצריך לכוין בחילוק הא' הנז' שהוא במלת ישראל. והנה כוונת ישראל בק"ש דיוצר תתבאר לקמן במקומו. והק"ש של הקרבנות אשר אז נכנסין המקיפים דקטנות דאימא והפנימים דקטנות דאבא, צריך ג"כ לכוין כוונה אחרת, שהיא ג"כ בנימ' ישראל, כדוגמת אותה כוונה דק"ש דיוצר, והיא זאת, שתכוין אל שם שדי במילואו, אשר מילואו לבד עולה ת"ק. ואח"כ תכוין אל שם אהיה דמילוי אלפין בפשוטו ומילוי ומילוי מילוי, שהם מ"א אותיות ותחבר מ"א עם ת"ק יהיו בנימ' כמנין ישראל. ובק"ש דערבית תכוין במלת "ישראל" לשם²⁰⁰⁸ אלקים באופן זה, כי באות שין דישראל תכוין באלקים דיודי"ן שעולה ש'. ואות ר' דישראל תכוין אל רבוע אלקים העולה ר'. ובג' אותיות הנשארים מישראל שהם א' ל' י' גימ' מ"א, תכוין בהם אל אהוריים דאלקים במילואם²⁰⁰⁹, אשר אז יש בהם מ"א אותיות.

ובק"ש שעל המט' תכוין במלת "ישראל" אל שם אהיה דיודין ברבועו הנקרא אהוריים, כי כשתקח המלויים בלבד יהיו גימ' ת"ק, ופשוטו ומלווי ומלווי דשם זה, אהיה דיודי"ן, יש בו מ"א אותיות, והנה ת"ק ומ"א הם גימ' ישראל. ואמנם יש כמה חילוקים אחרים בין קריאת שמע שעל המטה לשאר קריאת שמע וכבר נתבאר לקמן במקומו, אבל בענין כללות כוונת קריאת שמע בעצמה כולם שוים, וכן בק"ש דערבית ודיוצר ודקרבנות כולם שוות, זולת בג' החילוקים הנז'ל. ואמנם החילוק האחד (כא ע"ב) שאמרנו שיש בין הזיווגים האלו אינם נוגעים אל הק"ש בעצמה רק בסוד המוחין דגדלות, ובמקומם יתבארו כולם בע"ה.

קריאת שמע דרוש ה

²⁰¹⁰ בענין הרמ"ח תיבין שיש בק"ש כנגד רמ"ח איברים שבאדם כמ"ש חז"ל²⁰¹¹. הנה כבר נתבאר כי בק"ש דשחרית וכן בק"ש דערבית, אינם נכנסים רק המוחין דו"ק דגדלות בלבד, והענין הוא, כי השית פרקין תתאין שיש בנה"י דאימא נכנסים בו ראשונות דז"א, ונשארים ג' אחרונות שבו בלתי מוחין, והג' פרקין קדמאין דנה"י דאימא נשארו למעלה ולא נכנסו תוך ז"א. אבל החילוק שיש בין קריאת שמע דשחרית לק"ש דערבית, הוא בענין תפלת י"ח, כי בברכת אבות דשחרית נכנסין כל הפרקין קדמאין באופן שנכנסין כל המוחין דאז"א, אבל בערבית אינם נכנסים רק ו"ק דאז"א בלבד,

- מאיר הכוונה -

²⁰⁰⁸ צַמְנוֹת (פּע"ח).

²⁰⁰⁹ אֶלֶף אֶלֶף לִמְד אֶלֶף לִמְד הִי אֶלֶף לִמְד הִי יוֹד אֶלֶף לִמְד הִי יוֹד מֵם

²⁰¹⁰ שְׁעַר קְרִיאַת שְׁמַע כּב.

²⁰¹¹ עֵי' עֵיוֹנִים אוֹת רז.

²⁰¹² "וְהוֹאֵ סוּד יִשְׁכַּח חֲמוֹר גֵּרס" נוסף צפּע"ח.

שְׁעָה"כ

והפרקין קדמאין שלהם אינם נכנסין, באופן כי הפרקין אמצעים שהיו ראויים להיות בחג"ת דז"א הם עתה בכח"ב שלו.

והנה בק"ש דשחרית אשר שם אתה מכוין במלת אחד באות ד' שבו אל הד' מוחין היורדין בז"א, והם ד' הויות דעסמ"ב כנודע, ובגימ' הם רל"ב, ויש בהם י"ו אותיות בד' הויות ותצרפם עם רל"ב יהיו רמ"ח, שהם רמ"ח איברים הנכנסים בו. וכבר ביארנו כי אלו הו"ק דגדלות הם מוחין דגדלות, אמנם כאשר אלו נכנסין בז"א, כבר אז יש בז"א מוחין דקטנות, שהם מבחי' אלקים כמבואר אצלנו. והנה הם ג' מוחין דקטנות בנה"י דאבא, וג' מוחין דקטנות בנה"י דאימא, והם ששה שמות אלקים, וכשתחבר ו' שמות של אלקים אלו דקטנות עם הרמ"ח איברים דגדלות כנז' יהיו שניהם בגימ' רומ"ח, וז"ש בינוקא פ' בלק²⁰¹³2014 כי הק"ש נקרא רומח. והנה רומ"ח הם אותיות חמור²⁰¹⁵ והם סוד (&) יששכר חמור גרם.

ואח"כ בהגיעך אל עזרת אבותינו כו²⁰¹⁶, שירה חדשה שבחו גאולים כו', אשר השירה ההיא²⁰¹⁷ יוצאה מהגרונ²⁰¹⁸, וכמ"ש (&) וענו ואמרו ה' ימלוך כו', אז תכוין במלת גרון, כי הנה תחילה היה לנו ענין הרומ"ח הנז', ואם תוסיף עליו כללות ד' הויות הנז' דעסמ"ב, יהיו בגימ' גרון. והענין הוא, כי בתחילה בעת הק"ש, ירדו המוחין בראש ז"א, ועתה בשירה חדשה הם מתחילין להתפשט הטיפה שלהם עד הגרון, ויורדים שם ומתעכבים שם במקום צר, ואז שם נתוספה הארתם בכח ד' כוללים ונעשים גרון.

ואח"כ באתה קדוש כו', כבר הודעתך במקום אחר (&) כי עד²⁰¹⁹ עתה היה בחי' החיבוק בימינא ובשמאלא ובאמצעיתא, וכאשר הגיע החיבוק אל בחינת אמצעיתא, אז מתחילין המוחין להתפשט ולצאת מוחין לגרון למטה אל הגוף, וזהו הטעם שתקנו ברכת אתה חונן אחר ברכת אתה קדוש, לפי שעתה כבר מוח הדעת התחיל להתגלות לצאת אל מקום מרחב ומגולה, ואז אנו שואלים אתה חונן לאדם כו'. גם בזה תבין, כי מן ברכת אתה חונן ואילך מתחיל תיקון י"ס דנוקבא כמבואר במקומו. והענין הוא, כי עתה אשר כבר התחילו המוחין להתפשט למטה מן הגרון, ושם הוא התחלת פרצוף הנקבה מהחזה ולמטה, ואנו מתקנין אותה. וגם טעם אחר, לפי שעל ידי הקדושה ניתן בחינת הדעת אל הנוקבא דז"א כמבואר במקומו, ולכן אנו שואלים עתה, אתה חונן לאדם דעת כו'.

ונחזור לענין ראשון, שצריך לכוין בברכת אתה קדוש²⁰²⁰ כו' שהמוחין יורדין ויוצאין מן הגרון כדי להתפשט בגוף החסדים²⁰²¹ העומדים תוך יסוד דאימא, ובהיותם בגרון היו סתומים שם בסיתום גדול. ותכוין כי ענין גרון, הנה נתבאר אצלנו (ע"ה שער כב

- מאיר הכוונה -

²⁰¹³ זכרע"מ (נוסף צפע"ח).

²⁰¹⁴ צ"ע גדול כוונתו עי' שם קפו ע"א, הובא דבריו בעיונים אות רח, אבל לא מוזכר לא רומח ולא חמור גרם. {}

²⁰¹⁵ עיין ס' הליקוטים פ' ויחי (לש"ו). ז"ל: דע, כי ביששכר נרמז שכר השני עולמות, אחד בעולם נסתר עולם הבא, וא' בזה העולם נגלה. כי יש בו שנים י"ש, א' נגלה וא' נסתר. כי לכל ישראל יש חלק לעה"ב מיש נגלה, אמנם לצדיקים שנים י"ש, מב' עולמות, וב"פ י"ש עולים בגי' כת"ר, מקום הנקרא אוצר, וזהו אוצרותיהם אמלא. וזה כשנגמר הלבוש של רמ"ח מ"ע על רמ"ח איבריו. ורמוז הכל בפסוק יששכר, ב"פ י"ש, כשרמ"ח גמ"ר, שהוא סוד חמ"ר גר"ם, ואז יהיה רובץ בין המשפתי"ם, בין ב' ממין, מ"ם פתוחה, שכר זה העולם הנגלה, ומ"ם סתומה, שכר העה"ב:

²⁰¹⁶ שאתה אומר (פע"ח).

²⁰¹⁷ "אשך השירה ההיא" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "והנה קם היתה שירה". {}

²⁰¹⁸ עי' תז"ח יט ע"ג ובהגר"א על ספד"צ יג ע"ד ואולי זה חיך וגרון.

²⁰¹⁹ נמחק צפע"ח. ##

²⁰²⁰ חונן (פע"ח).

²⁰²¹ או הגבורות (נוסף צפע"ח).

שְׁעָה"כ

פרק ג, שער כה פרק ה) כי הוא ג"פ יב"ק²⁰²², שהוא בחינת המוחין דקטנות שהם שם אלקים, ובחינת המוחין דגדלות הנקרא שם הויה. ובהיותם מתלבשין ביחד זכ"ו בתוך הגרון, שהוא מעבר צר, אז נקרא הגרון מעבר יב"ק, שהוא מעבר של שם הויה ואלקים שעולים בגימ' יב"ק²⁰²³.

והנה הה"ח או ה"ג הנה הם עוברים בתוך המעבר האמצעי של יב"ק שהוא היסוד שהוא קו האמצעי. והנה כל בחינת חסד או גבורה היא הויה א', נמצא כי הה"ח או הה"ג הם ה' הויות שהוא בגימטריא ק"ל. וכן ה' הויות של גבורות גימטריא ק"ל, ולכן תכוין להוריד אותם הק"ל דרך מעבר היב"ק הנו', שיצאו משם למטה מן הגרון. והנה ק"ל ויב"ק הם גימטריא גר"ם²⁰²⁴. (כא ע"ג) והנלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל, שאלו הק"ל הם הה"ג היוצאין לעשות דעת הנקבה²⁰²⁵.

והרי נתבאר שלש כוונות שהם רמ"ח ורומ"ח וגרון²⁰²⁷, ושלשתם בשחרית. אבל בערבית הם משונים למעם הנו"ל, כי יש הפרש בין שחרית לערבית, וזה ביאורו, ענין הרמ"ח תכוין שהם ג' הויות סמ"ב, כולם בבחי' ע"ב באופן זה, ס"ג עם עשרה אותיותיו, ע"ב. מ"ה כ"ו, ע"ב. הויה דב"ן באחוריים הוא ע"ב²⁰²⁸. ונמצא שהם ג"פ ע"ב הם רי"ו, ותחבר עמהם ל"ב אלקים הרי רמ"ח, ואם תחבר עמהם ו' אלקים דקטנות הרי רומ"ח.

ואח"כ בברכת אתה קדוש תכוין אל גר"ם, ע"ד שכונת בשחרית שהוא ק"ל ויב"ק. אבל יש בזה הפרש אחר, והוא כי בשחרית אשר כבר נכנסו בברכת אבות כל הנה"י דאו"א, לכן כוונת גר"ם היתה בגרון, לפי שמקום הגר"ם הוא היסוד דאימא למטה בבחינת העטרה שבה, ושם הוא²⁰²⁹ בחי' יב"ק כנוז, אבל עתה בערבית שאין בו אלא מוחין דו"ק נמצא כי זו העטרה דיסוד דאימא הוא למעלה בכתר דז"א, ולכן צריך שתכוין שם ענין הגרם הזה, כי שם בהיות היסוד שם למעלה יוצאין ממנו ק"ל הגבורות כנוז. והרי נתבאר כוונת קריאת שמע דערבית.

וגם בק"ש שעל המטה קבלתי עניינה ושכחתי קצתה, וזהו הנו' אצלינו, כי ענין כוונת הגרון הנ"ל, צריך שתכוין אותו בעת שתאמר הפסוק (&) רוממות אל בגרונם, ושם תכוין כוונת הגרון הנ"ל. ונלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל, כי אין לכוין בגרון הנ"ל בק"ש דערבית, אבל תמתין עד קריאת שמע שעל השכיבה, ושם תכוין בפסוק רוממות אל בגרונם כנוז.

אזהרות שקודם השמע.

- מאיר הכוונה -

²⁰²² אלהים (פע"ח).

²⁰²³ עי' עיונים אות ק, ולעיל תפילין ב' ד"ה וענין המעברתא

²⁰²⁴ "זו"ס חמר גרם ולני זוכר זולאי קהס ק"ל לגבורות קהס יולאים לעשות דעת זנוקבא" נוסף בפע"ח.

²⁰²⁵ עי' שער כה פרק ב' (ב) אות יב: בדעת דז"א יש ה"ח וה"ג, והם י' הויות גימ' ק"ל ק"ל, ב"פ עי"ן כמנין (שמות ג ד) ס"ר לראות, כי משם נמשכת ראייה אל העיניים היושבים ממש כנגד הדעת. אך בדעת דנוקבא יש ק"ל גבורות לבד. וכאשר מתפשטות בו"ק שהם בחי' חג"ת נה"י, נשארין בחי' ו' בכל אחד מה"ק שבה והם ל', ואלו נקראו (חגיגה טו ע"ב) מגדל הפורח באויר. ונשאר ק' מהק"ל דגבורות ביסוד שלה, ואח"כ כשמזדווגין נתון בה הזכר גם ק"ל ראשון דחסדים ומתחברים עם הק' שביסוד דילה, והנה ק' וק"ל גימטריא יר"ך כי היסוד נתון בין ב' הירכיים.

²⁰²⁶ "והנלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל, שאלו הק"ל הם הה"ג היוצאין לעשות דעת הנקבה" נמחק בפע"ח.

²⁰²⁷ וגרם (פע"ח).

²⁰²⁸ עי' שער רפ"ח פרק ג.

²⁰²⁹ הם (פע"ח).

פְּעָה"כ

²⁰³⁰קודם שתאמר היחוד²⁰³¹ דשמע ישראל, צריך שתכוין אל היחוד שביארנו בדרוש הציצית (דרוש ז' דף ז ע"ב) בענין ד' כוונת שיש בד' אותיות הויה, והכונה הנוגעת אל יחוד דשמע ישראל היא שתכוין תחילה אל ה' תתאה, ואח"כ תחברה עם ו', ואח"כ תחבר י' עם ה' ראשונה, וע"ש ותמצא ביאור כוונה זו מה ענינה.

גם קודם שתאמר שמע ישראל תסגיר²⁰³² שני עיניך ביד ימינך, ותכוין למ"ש בסבא דמשפטים (צד ע"ב) עולימתא שפירתא דלית לה עיינין²⁰³³, ושם ביארנו שהכונה היא על רחל שהיא העולה עתה בבחינת מ"ן לגבי או"א, ועי"ש בסבא דמשפטים. ובידך השמאלית תאחוז ד' ציציות ויהיו מונחים על לבך כמבואר לעיל (ציצית ב' ה ע"ב). גם קודם שתאמר קריאת שמע צריך שתכוין אל מ"ע שנצטוינו לקרות קריאת שמע ב"פ בכל יום.

כוונת יחוד קריאת שמע עד עזרת אבותינו.

²⁰³⁴דע כי הנה ברכת אהבת עולם ה"ם היכל אהבה הנו' בפ' פקודי (רנד ע"ב)²⁰³⁵. והנה היכל אהבה ה"ם החיבוק. והיכל הרצון הוא סוד הנישוק²⁰³⁶, והוא בברכת אמת ויציב. וכבר נודע כי אין נישוק אלא אתדבקותא דרוחא ברוחא (זהר ח"ב קכד ע"ב), וא"א²⁰³⁷ זה אלא עד שירד ז"א שבאצילות אל היכל הרצון, וגם הוא איננו יכול לירד עד שיתוסף בו כח מן רוח או"א, ולכן אנו מייחדים את או"א בשמע ישראל כו', ואז מאירים בזו"ן בחי' מוחין, ואז הוא יורד למטה כנו'. ונמצא כי בעת זה היחוד²⁰³⁸ נעשו מוחין לו ולה. וזה טעם משרז"ל שהק"ש מדאורייתא והתפלה מדרבנן, והענין הוא במה שנודע, שנה"י דז"א מאירים בנוקבא בסוד ד' מוחין שבה, אמנם יורדין לה ג"כ בעת יחוד קריאת שמע ד' מוחין ממש מלמעלה מאו"א.

וזה אומרם דתפלה מדרבנן, כי רבנן הם הנה"י בסוד מ"ש רו"ל בברכות (&) הני ברכי דרבנן דשלהי כו'²⁰³⁹, כי ה"ם (&) ת"ח מרבים שלום בעולם שנאמר וכל בניך למודי ה' כו'²⁰⁴⁰, שהם תרין לימודין, תרי ערבי נחל, נצח והוד²⁰⁴¹.²⁰⁴²

ונמצא שבאותו הרגע של יחוד קריאת שמע יש יותר הארה בהם ממה שנעשה בתפלה, כי אין ניכר אח"כ אור זה, והוא מסתלק אחר זמן הק"ש. ואח"כ ברמ"ח תיבין דק"ש אנו מורדין סוד הז"א כולו ברמ"ח איברים שבו, ולכן אלו הרמ"ח תיבין דק"ש הם פרשיות תורה שבכתב, כנודע (&) כי ז"א נקרא תורה שבכתב²⁰⁴³²⁰⁴⁴, ולכן בין ויאמר לאמת ויציב לא יפסיק (&), כי אנו צריכין להוריד ז"א בהיכל הרצון הרמוז בברכת אמת ויציב, ולכן לא יפסיק בנתיים.

- מאיר הכוונה -

²⁰³⁰ פע"ח ק"ס ו.

²⁰³¹ נמחק צפע"ח.

²⁰³² תסגור (פע"ח).

²⁰³³ עי' עיונים אות רט. ועי' לקמן כז ע"ב ד"ה ובהגיעך.

²⁰³⁴ פע"ח ק"ס כז.

²⁰³⁵ עי' עיונים אות רד. עיין נה"ש דף ח"י ע"א ד"ה עיקר הק"ש (לש"ו).

²⁰³⁶ עי' עיונים אות רי.

²⁰³⁷ לעשות (נוסף צפע"ח).

²⁰³⁸ נמחק צפע"ח.

²⁰³⁹ עי' עיונים אות ו.

²⁰⁴⁰ עי' עיונים אות קמח.

²⁰⁴¹ עי' זהר ח"א רכ ע"ב.

²⁰⁴² פיסקא זו לא מלאתי צפע"ח.

²⁰⁴³ עי' עיונים אות ריא.

²⁰⁴⁴ "ולכן אלו הרמ"ח תיבין דק"ש הם פרשיות תורה שבכתב, כנודע כי ז"א נקרא תורה שבכתב" נמחק צפע"ח.

שְׁעָה"כ

ודע כי בהיכל הרצון יש בתוכו ו' היכלות, והוא כולל ו' היכלין אחרנין, ושם יורד ומתלבש ז"א עם ו"ק, והנה עדיין חסרים ד' היכלות אחרים, כי יש בז"א י"ס²⁰⁴⁵, ולכן צריכין אנו להוריד שם בהיכל הרצון בחי' היכל הז' שהוא כללות ד' היכלות כמשיית בע"ה, ושם מתלבשים ד' ראשונות שהם כחב"ד דז"א, והרי נשלמו לירד כל י"ס²⁰⁴⁶. וז"ס שתקנו באמת ויציב (כא ע"ד) ד"פ אמת קודם עזרת אבותינו, כי שם נגזרים ומתלבשין תנה"י דז"א בד' היכלות אשר שם בהיכל הרצון. ואמנם עוד יש ב' היכלות אחרים שם, אשר בתוכם מתלבשים חו"ג דז"א, ולא תקנו לומר כנגדם ב"פ אמת, לפי שעיקר כוונתינו היא בתנה"י לבד, ולפי שהם מאירים בקומת המלכות נוק' דז"א, לכן לא תקנו רק ד' פעמים אמת בלבד²⁰⁴⁷.

ואח"כ בעזרת אבותינו כו', אז הוא סוד הורדת היכל ק"ק למטה בהיכל הרצון כנו', וההיכל ההוא נק' עזרת אבותינו, ושם ג"כ תיקנו לומר ד' פעמים אחרים אמת, לפי ששם מתלבשים ד' ראשונות דז"א כנו'. והרי נשלמו ליכלל י"ס דז"א תוך היכל הרצון הכולל ו' היכלין בתוכו, מלבד ו' היכלין תתאין הנק' היכל אהבה היכל זכות כו', וגם נכללין בו ג"כ ד' היכלות עליונים אשר בהיכל קה"ק. והנה, ענין אלו ד' היכלות הכלולים בהיכל קה"ק, ואלו הו' היכלין הכלולים בהיכל הרצון, נתבארו לעיל באורך בסוד כוונת הקדיש שתקנו לומר קודם הודו ע"ש היטב, כי שם נתבאר כל הצורך.

²⁰⁴⁸כוונת יחוד קריאת שמע הוא, כי ג' שמות ה' אלהינו ה' הוא יחוד או"א ודעת, ובאחד תכויין להעלות הת"ת ומל' בסוד מ"ן, ואז יכוין שאז מזדווגים או"א ודעת ואז יורד השפע ההוא²⁰⁴⁹ למטה בת"ת ומל', ואז יכוין כי נמשכין אל הת"ת אותם ג' שמות (אחרים) הראשונים שהם ה' אלהינו ה'²⁰⁵⁰, שהם ג' מוחין הראשונים. וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שם תכוין אל המלכות ע"ד מ"ש במ"א. וענין ואהבת והיה ויאמר, הוא כי אחר שיורד השפע אל ג' מוחין שבת"ת, יורד אח"כ גם אל חג"ת שהם גופא ותריין דרועין.

כוונת יחוד שמע ישראל.

²⁰⁵¹הנה יחוד זה הוא זווג או"א, כי זווג הנעשה בשים שלום הוא זווג ת"ת ומלכות, ולכן צריך להקדים זווג או"א העליון לתחתון. והנה כמו שלצורך זווג זו"ן אנו צריכים אל התעוררות מ"ן, שהם נשמות התחתונים הנקרא בנים לת"ת ומל', כמו שאמר הכתוב (&) בנים אתם לה' אלהיכם. כמו כן בזווג או"א, הם צריכים אל מ"ן של זו"ן בנייהם, ולפי שהן צריכין בתחילה לתקן עצמן כדי שיוכלו לעלות ולהיות בסוד מ"ן, לכן אנו ממשיכין לשניהם שפע בסוד ב' תיבות שמע ישראל, כי שמע היא המלכות הנקרא שם ע'²⁰⁵², שהמלכות נק' שם, בסוד שני שמות הויה ושד"י העולים בגימ' ש"ם, ואנו ממשיכין אל המלכות שנקרא שם, שפע מן הע' שהיא מאותיות גדולות, שהוא סוד ע' שמהן עלאין²⁰⁵³.

- מאיר הכוונה -

²⁰⁴⁵ והוא כולל ו' היכלין אחרנין, וס' יורד ומתלבש ז"א עם ו"ק, והנה עדיין חסרים ד' היכלות אחרים, כי יש בז"א י"ס" נמחק בפע"ה, ובמקומו איתא "כי הוא סוד הת"ת והנה הוא ו"ס".

²⁰⁴⁶ "הרי י"ס כדי קירל הז"א להיכל הרצון לסוד נשיקין ודע שאין הכוונה קירל הז"א בעצמו אמנם הכוונה שתקן הארה ממנו למטה כנ"ל" נוסף בפע"ת.

²⁰⁴⁷ עי' לקמן כז ע"ג.

²⁰⁴⁸ פע"ח סוף פרק יד.

²⁰⁴⁹ מנייהו (פע"ח).

²⁰⁵⁰ (אחרים) הראשונים שהם ה' אלהינו ה'" נמחק בפע"ת.

²⁰⁵¹ פע"ח ק"ס ז.

²⁰⁵² עי' עיונים אות ר"ב.

²⁰⁵³ עי' עיונים אות ר"ב.

שְׁעָה"כ

דאילנא דחיי שהיא בינה²⁰⁵⁴. ואלו הע' הוא סוד ז"ס תחתונות דבינה, אשר כל א' כלולה מעשר שהם ע'. וז"ס ע' רבתי דשמע שהיא הבינה. ואחר"כ ישראל, ר"ל שי"ר א"ל, כי הבינה נקראת שיר, והחכמה נק' א"ל²⁰⁵⁵, והת"ת הנקרא ישראל מקבל עתה השפע משניהם. ואחר שהמל' והת"ת קבלו השפע הנז' במלת שמע ישראל כנו', אז עולים בסוד מ"ן, ואז מזדווגים או"א בסוד הדעת המזווגם, וז"ס ה' אלהינו ה', שהם או"א ודעת כנ"ל. ואחר אשר כבר נזדווגו או"א, אז אנו מורידים שפע ג' מוחין הנז' אל הת"ת הנקרא א"ח דאחד, ואנו מכוונים שהג' מוחין הנז' נמשכין בסוד חב"ד אל ז"א, וחוזרים להיות בו ג"כ ג' שמות האלו בא"ח דאחד שהוא הז"א. ובד' דאח"ד תכוין אל המלכות המתייחדת²⁰⁵⁶ עם הת"ת הנק' א"ח²⁰⁵⁷, ולכן ד' זו היא גדולה להיות עתה למעלה במקום או"א²⁰⁵⁸ בסוד מ"ן²⁰⁵⁹.

ועתה בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, אנו ממשיכין המוחין אל המלכות²⁰⁶⁰, וזה סדרן: "ברוך שם כבוד" חב"ד, "מלכותו" כתר, גלגלתא דרישא דילה, "לעולם" הם ו"ק דידה, "ועד" מלכות העשירית שבה. ולכן תיבה זו מסיימת בד' שהיא בחי' תתאה דילה²⁰⁶¹.

אמנם דע כי בזווג זו"ן אנו אומרים²⁰⁶² נפילת אפים בסוד המיתה, שאנו נחשבים כמתים ומעלים שם נשמתינו, וזמ"ש (&) אליך ה' נפשי אשא, מלת אליך דייקא לרמוז שאנו מעלין נשמותינו²⁰⁶³ עד ה' ממש שהוא הת"ת. אבל עתה בק"ש אנו כוללים עצמינו ג"כ בסוד המ"ן דזו"ן²⁰⁶⁴, אבל אינו מספיק שנמסור נפשותינו בסוד מיתה אלא בסוד קידוש ה' שהוא מסירת נפשינו להריגה²⁰⁶⁵, ולכן צריך לכוין במלת אחד בשם

- מאיר הכוונה -

²⁰⁵⁴ אילנא דחיי הוא עינוי לז"א, אבל בגדלותו יש הערת הבינה, ולכן מכנהו אילנא דחיי, ועי' בהג"ר א בתז"ח נא ע"ד: עץ החיים מהלך ת"ק שנה והן ג' שערי בינה שנכללין בה' ספירות מחסד עד הוד ונכללין ביסוד וכ"א נכלל מעשר. { }
²⁰⁵⁵ עי' לקמן כג ע"ד והערה 2292.

²⁰⁵⁶ עי' עיונים אות עה. זהר ח"א רנו ע"ב ועי' ח"ג צג ע"ב { } ורלו ע"ב (לש"ו).

²⁰⁵⁷ כי הו"א רח למלכות והיא אחותו (נוסף צפע"ח).

²⁰⁵⁸ עי' עיונים אות ריג.

²⁰⁵⁹ עי' לקמן כה ע"א שזה גדולה בגלל שהיא בלאה בבינה עצמה, וצ"ע.

²⁰⁶⁰ עי' תיקו"ז טו ע"א: דבר אחר והמשכילים (דניאל יב ג) אלין מארי מקרא יזהירו אלין מארי משנה דאינון מארי מתניתין מ"ט אנפין טהור ומ"ט אנפין טמא מ"ט אנפין טהור אינון מ"ט אתוון דפרשה דיחודא עלאה דאיהו שמע ישראל (דברים ו ד) כ"ה אתוון וכ"ד אתוון דפרשה תניינא דיחודא דאיהו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד כ"ה אתוון עליהו אתמר (שמות יט ג) כה תאמר לבית יעקב ובכ"ד אתוון דכלילן בהון כ"ד ספרים דאינון כ"ד דשאיב מן ימא דאורייתא אתמר בהון (שם) ותגיד לבני ישראל ומאי ניהו דשאבין מניה האי כ"ד דאיהו שכינתא כלילא מכ"ד ספרי דאורייתא דא צדיק דאיהו נהר דנפיק מעדן עלאה בגין דנחית ביה ו' דאיהו בן י"ה.

תרגום: דבר אחר "והמשכילים", אלו בעלי מקרא, "יזהירו", אלה בעלי משנה, שהם חכמי המשנה, ארבעים ותשעה פנים טהור וארבעים ותשעה פנים טמא. ארבעים ותשעה פנים טהור הם ארבעים ותשע אותיות של פרשת היחוד העליונה, שהיא "שמע ישראל" עשרים וחמש אותיות, ועשרים וארבע אותיות של הפרשה השניה של היחוד שהיא ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. עשרים וחמש אותיות שעליהן נאמר "כ"ה תאמר לבית יעקב". ובעשרים וארבע אותיות שכוללים בהם עשרים וארבעה ספרים, שהם פ"ד ששואב מי התורה, נאמר בהם "ותגיד לבני ישראל". ומי הוא ששואבים ממנו כ"ד הללו, שהיא שכינה כלולה מעשרים וארבעה ספרי התורה, זה צדיק שהוא נהר שיוצא מעדן העליון, משום שיורד בו ו', שהוא בן י"ה.

²⁰⁶¹ עי' זהר ח"ב קסב ע"א הובא בעיונים אות רלח.

²⁰⁶² עושים (פע"ח כת"י).

²⁰⁶³ עכמינו (פע"ח).

²⁰⁶⁴ קל כללות זו"ן (פע"ח).

²⁰⁶⁵ עי' לקמן כד ע"ב שזה בגלל הגלות.

שְׁעָה"כ

יאהדונה"י²⁰⁶⁶ ויכוין בד' מיתות ב"ד סקילה שריפה הרג וחנק ע"ד שידעת, וז"ס הכתוב (&) כי עליך הורגנו כל היום²⁰⁶⁷, שלא אמר "אליך" אלא "עליך", פי' במי²⁰⁶⁸ שהוא עליך, שהיא החכמה שעל הת"ת אשר עליו ממש, הורגנו²⁰⁶⁹. וז"ס משרז"ל²⁰⁷⁰ (מנחות כ"ב ע"ב) על ר' עקיבא שעלה אל המחשבה שהיא חכמה²⁰⁷¹ בסוד מסירת נפשו להריגה ודי למבין. והנה אחר שיחדנו הת"ת בג' מוחותיו בסוד א"ח דאחד דרך {כב ע"א} כללות, אנו חוזרים לפרטם דרך פרט, פרשת ואהבת, ופרשת והיה, ופרשת ויאמר, והם ג' מוחין דיליה²⁰⁷². ואל תתמה איך אל הת"ת לא יחדנו רק אלו הג'²⁰⁷³ מוחין דיליה בלבד. ואף גם זאת, לא היה בפירושו ובגילוי אלא בדרך נסתר, בשני אותיות א"ח דאחד, ולנקבה יחדנו כל עשר ספירותיה. והתשובה היא כי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אינו כתוב בתורה, ולכן אנו אומרים אותו בלחש, אבל יחוד הת"ת הוא בפ' שמע שנכתב בתורה, אשר לכן נאמר בקול רם. ולכן אף אם אין בו יחוד אלא דרך רמז, הנה הוא יותר נגלה מיחוד המלכות שלא נזכר בתורה, וגם אין אנו אומרים אותו רק בלחש.

עוד פי' כוונת פסוק שמע ישראל כו'.

²⁰⁷⁴שמע ישראל הוא הכנת קבלת אור ת"ת ומלכות²⁰⁷⁵ מלמעלה מהם, כדי שיוכלו לעלות בסוד מ"ן אל או"א, וזה הת"ת ומל' ה"ס לאה וישראל. וה' אלהינו ה' ה"ס חב"ד²⁰⁷⁶, כי ה' הוא הויה דיודי"ן באבא, ואלהינו ה"ס²⁰⁷⁷ אהיה דיודי"ן באימא, וה'²⁰⁷⁸ הג' הוא הדעת המזווגים²⁰⁷⁹ אשר הוא מתעורר עתה אל הזווג, ועתה הוא בסוד הויה דמילוי ס"ג²⁰⁸⁰, ועדיין אל תחבר שם הויה עם שם אהיה²⁰⁸¹.

ובמלת אחד תכוין להעלות ישראל הנקרא א"ח²⁰⁸² בסוד הויה דמ"ה דאלפין, ואות ד' דאחד שהיא בחי' לאה²⁰⁸³, תכוין בה בסוד שם אדני במילואו כזה אל"ף דל"ת נו"ן יוד', ותכוין לשתף נשמתך עמהם אחר שמסרת עצמך על קדוש ה'. וכל זה תעלהו ע"י²⁰⁸⁴ שם

- מאיר הכוונה -

²⁰⁶⁶ עי' עיונים אות ריד. ועי' דרושי הלילה דרוש ה'.

²⁰⁶⁷ עי' עיונים אות רטו.

²⁰⁶⁸ במה (פע"ח).

²⁰⁶⁹ "אשר עליו ממש, הורגנו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ועליו הורגנו ממש".

²⁰⁷⁰ ז"ל: ראה ששוקלין בשרו במקולין אמר לפניו רבש"ע זו תורה וזו שכרה א"ל שתוק כך עלה במחשבה לפני. ועי' שעה"ג הק' כח: כאשר ר' עקיבא נהרג, נתעלה ועלה עד המחשבה העליונה, וז"ס מ"ש הקב"ה למרע"ה על הריגת ר' עקיבא, שתוק, כך עלה במחשבה, כדי לתקן הפגם. ועי"ש הק' לח: כמו שנצוץ נפש ר' עקיבא, עלה באותה המדרגה הנקראת מחשבה. ועי' דע"ה ח"א א ע"ד שלומד את זה במור"ס דא"ק, וכן בח"ב עד ע"א. {

²⁰⁷¹ שחול על הת"ת (נוסף בפע"ח).

²⁰⁷² עי' לעיל כא ע"ד שזה חג"ת ולא חב"ד.

²⁰⁷³ "אל הת"ת לא יחדנו רק אלו הג'" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "איך לא יחדנו לת"ת רק ג'".

²⁰⁷⁴ פע"ח ק"ץ יט.

²⁰⁷⁵ "ת"ת ומלכות" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "זו"ן".

²⁰⁷⁶ "ה"ס חב"ד" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "הס או"א".

²⁰⁷⁷ הס (פע"ח).

²⁰⁷⁸ והסס (פע"ח).

²⁰⁷⁹ עי' לקמן כד ע"א: הוא בחי' מזלא דא"א הנקרא דעת.

²⁰⁸⁰ עי' לקמן דרוש ו' שזה מילוי ע"ב, ויתכן שזה פשוט, שהרי כל עלייה לס"ג היא כדי לעשות

זיווג לע"ב. {

²⁰⁸¹ שהרי אין זיווג בין או"א עד מילת אחד.

²⁰⁸² ר"ל כמ"ש לעיל פרק יב ע"ש [הערה 2057] (הגהות לש"י לפע"ח), שהוא אח המלכות וכו'

גימ' ט' כי הוא הז"א הכולל ט'.

²⁰⁸³ עי' לקמן דרוש ו' שזה רחל.

²⁰⁸⁴ כסוד (פע"ח).

פעה"כ

הויה דס"ג למ"ן, ואז תתחבר²⁰⁸⁵ ותשלב ב' שמות של הויה ואהיה בזה האופן יאההויה²⁰⁸⁶. ואח"כ תכוין להוריד מ"ד בסוד הויה דע"ב דיודי"ן. ואח"כ תכוין להוריד מן הזווג הזה מוחין אל הז"א, והם ד"פ יה"ו²⁰⁸⁷, הראשון במילוי ע"ב, והב' במילוי ס"ג, והג' במילוי מ"ה, והד' במילוי ב"ן. ותכוין כי ד' שמות יה"ו הנז' הם גימ' מקו"ם, שה"ס: נ"ז ומ"ח וט"ל ומ"ב²⁰⁸⁸, והוא חשבון שם הויה בריבועו²⁰⁹⁰²⁰⁸⁹, כזה שעולה מקום, י' פעמים י', ק'. ה' פעמים ה', כ"ה. ו' פעמים ו', ל"ו. ה' פעמים ה', כ"ה. סך הכל גימ' מקום. וז"ם מ"ש רז"ל (מנחות לה ע"א) תפילין מרובעות הלמ"מ, כי התפילין הם אלו הד' מוחין הנז', וצריכים להיותם מרובעות כנגד שם הויה המרובע העולה בגימ' מקו"ם. והנה מאלו הד' שמות יה"ו הנזכרים חסרים ד' ההיין והם לצורך המלכות²⁰⁹¹, והנה הד' ההיין הנז' בארבע מילויי עסמ"ב הם בגימ' מ"ו, בזה האופן ה"י ה"י ה"א ה"ה, וז"ם פסוק (&) הנה מקום אתי²⁰⁹², שר"ת שלו²⁰⁹³ מ"ו. והנה מקו"ם ומ"ו בגימ' רל"ב כמנין ד' שמות עסמ"ב. ואחר כך בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד תכוין להוריד המוחין של לאה²⁰⁹⁴. והענין הוא כי הכתר דלאה אינו נעשה רק אחר ביאת²⁰⁹⁵ המוחין, והוא כי המוחין²⁰⁹⁶ הם ד' שמות אהיה, והד' אלפין אשר בהם מתעלים ועולים על המוחין ונעשין כתר שלה²⁰⁹⁷. והנה ד' אלפין במלואם עולים תמ"ד, וה"ם עולת תמיד, דמלת תמיד חסרה יו"ד וצ"ל תמ"ד לא תמיד²⁰⁹⁸. וז"ם (בראשית כה כז) ויעקב איש תם²⁰⁹⁹, והד' הנשארת מן תמ"ד היא בחי' המלכות העשירית שבה שנכנסת תוך רחל²¹⁰⁰ ומתלבשת בה.

- מאיר הכוונה -

²⁰⁸⁵ תחבר (פע"ח).

²⁰⁸⁶ עי' תיקו"ז לד ע"א: כד אינון באבא ובאימא לימינא ושמאלא כל חד איהו שם בפני עצמו וכד אינון בכתר עליון אינון ביחודא חדא כגוונא דא יאההויה"ה. ועיי"ש סח ע"ב: י' רישא דחרבא ו' גופא דחרבא תרין פיפיות דילה ה"ה נרתקא דחרבא אה"ה והכי לתתא נרתקא דהאי חרבא אדנ"י ואיהו יאקדונק"י לתתא יאההויה"ה לעילא.

²⁰⁸⁷ צמילואס (נוסף צפע"ח).

²⁰⁸⁸ ס"ה"ס, נ"ז ומ"ח וט"ל ומ"ב" נמחק צפע"ח.

²⁰⁸⁹ בהכאה (פע"ח). ##*

²⁰⁹⁰ עי' תיקו"ז צא ע"ב: מקו"ם דסליק יה"ה בחושבנא כגוונא דא י' ק' ה"ה כ"ה כ"ה ו' ל"ו סליק כלא קפ"ו כחושבן מקו"ם. עי' ע"ח אח"ף א בדרוש דר"ג שהכאה היא לשון של זיווג, וכן עי' עמק המלך (שי"א פט"ז) וכן הוא בפירוש שני לספד"צ מהאריז"ל): מתחבר י' עם ה' של אמא ונעשה ה"י של היכל. ואחר כך כשנכנסו ה' י' ביסוד של אמא אז נעשה הרבוע בהכאה, מכה יסוד אבא, ביסוד אמא, ותאמר י' פעמים ה' ה' הרי כל, שכבר ידעת שיסוד נקרא 'כל', ולזה נקרא היכל. אמנם עי' (פת"ש יעקב ולא יג): אורות לאה הם רק בסוד חיצוניות של מאורות חצי עליון דז"א מעור לבד שהם מספר רע"ו מאורות הבאים בהכאה משם הו"ה, משא"כ רח"ל מקבלת עיקר האורות. משמע שזה חיצוניות, ועי' לעיל כב ע"א שזה גימ' מקום, שהוא בחי' החיצוניות.

²⁰⁹¹ וכריך להמשיך חליה הד' יה"ו הנ"ל והיא בחי' ה' וצ"ה נשלמו ד' הויו"ת (נוסף צפע"ח).

²⁰⁹² עי' תיקו"ז עה ע"א: ושכינתא בה אתמר הנה מקום אתי.

²⁰⁹³ גימ' (נוסף צפע"ח).

²⁰⁹⁴ צסוד ד' שמות אהיה"ה כפשוטו כלל מילואו וזהו צרוך חכמה שם צינה כבוד דעת ח"ג מלכותו היא סוד כתר של לאה (נוסף צפע"ח).

²⁰⁹⁵ עשיית (פע"ח).

²⁰⁹⁶ סלה (נוסף צפע"ח).

²⁰⁹⁷ עיין לקמן דף כ"ה ריש ע"ב (לש"ו).

²⁰⁹⁸ בחומשים שלנו כתוב תמיד מלא, ועי' לעיל הערה 1695. עי' לר"ר א, ח.

²⁰⁹⁹ עי' לר"ר ח': דע כי גם זה לעומת זה עשה אלהים, והנה המוחין של לאה הם ד' אה"ה: ב' דיודי"ן וא' דאלפ"ן, וא' דההי"ן. ולא נקרא מד"ת ע"ש ד' אלפ"ן, שהם בד' אה"ה הנ"ל. וזהו מדת ימי מה היא (תהלים לט ה) כנ"ל (שער לז פרק ד). ולעומת זה יש קליפה הנקרא מ"ת, כי שם סוד הקלי' כנודע. והענין כי שורש ד' אלפ"ן עצמו אנו מסירין מן הקלי', שהוא החיות שלהם, וכשתסלק ד' מן מדת אשר אחזו הקלי', ישאר מ"ת. אמנם בקדושה עצמה יש ב' בחי' אלו שהם

שְׁעָה"כ

ובמלת מלכותו תכוין מלכות ו', שהיא לאה הנקרא מלכות ז"א²¹⁰¹ הנקרא ו'. לעולם, ה"ם ו"ק שלה, אשר כבר ידעת כי ו'²¹⁰² תחתונות שלה ה"ם²¹⁰³ שם ס"ג²¹⁰⁴. והנה במלואו ורבעו עולה קס"ו, ועם עשר אותיות הרי קע"ו כמנין לעולם. "ועד" הוא בחי' היסוד שלה המתחברת עם המלכות שבה. והנה בשם ס"ג הנז', העולה ברבעו ובמלואו קס"ו יש בו ח' יודי"ן, ותכוין כי ו' יודי"ן הראשונים של שם²¹⁰⁵, הם עד הת"ת שלה, וזהו ו' של ועד, והיו"ד השביעית ביסוד שלה, ושם כלולים כל הז' יודין שהם בגימ' ע' של ועד, והיו"ד הח' במל' שלה, כי היא דלת של תמ"ד הנזכרת שמתפשטת ברחל²¹⁰⁶.

כוונות אחרות קרובות אל האמור²¹⁰⁷.
²¹⁰⁸שמע אות ש', ה"ם מצפ"י²¹⁰⁹, והיא הויה באתב"ש. והנה ההויה הנז' יש בה יו"ד בתחילתה, ועם הר"ת של יהו"ה ישראל²¹¹⁰, הרי בגימ' שם אהיה²¹¹¹. גם²¹¹² בתיבת ישראל, כבר נת' (כא ע"ד) שהוא שיר אל, והענין הוא כי אל הוא שם ייא"י²¹¹³ שבהויה דס"ג, והוא בחי' הה"ח דאבא שניתנו ביסוד דאימא. ושי"ר הם הה"ג דאימא עצמה²¹¹⁴.
שמע ישראל כו' כבר נתבאר (כא ע"ד) בביאורינו שיכוין אל המל' שנקרא שם²¹¹⁵ מ"שמע", וה"ם שדי והויה. והענין הוא כי ה"ם הת"ת ויסוד, שהם שני שמות הנז', ומכחם נק' המל' ש"ם. גם יכוין בד' תיבות ה' אלהינו ה' אחד שהם ד' פרשיות דתפילין של ראש, והם ד' אותיות ההויה, וד' תיבות של ברוך שם כבוד מלכותו הם ד' אותיות ההויה, והם ד' פרשיות דתפילין של יד.

– מאיר הכוונה –

מד"ת ות"ם, כי בקלי' מת ובקדושה ת"ם. ויעקב לא השיג בכל מדת רק בב' אותיות ת"ם, כי בשורש ד' אלפ"ן לא השיג. וזהו (בראשית כה כז) ויעקב איש תם.
²¹⁰⁰ כסוד עקב ענוה יראת ה' (נוסף בפע"ח).

²¹⁰¹ לז"א (פע"ח).

²¹⁰² ז' (פע"ח).

²¹⁰³ הוא (פע"ח).

²¹⁰⁴ עי' ע"ח שכ"ט פרק ב: הוא תבונה עצמה הנקרא ז"ת דאמא.

²¹⁰⁵ השם (פע"ח).

²¹⁰⁶ מהחזכרים וכו' וזה השם יק' צו ח' יודי"ן שהם פ' כמנין ועד וכשהוא צו' של ועד יכוין לו' ווי"ן שצ"ס הזה דס"ג ויכוין שאז יעשה הת"ת ללאה צו"ק בצופן זה יו"ד ראשונה דס"ג היא כתר ללאה דהיינו שיר פשוט יו"ד ה"י חו"ב שלה שיר כפול יו"ד ה"א וא"ו שיר משולש דח"ג שלה יוד שהיא תחלה לשיר מרובע הוא ת"ת במלא קומתה דהיינו ו"ק ה"י יסוד וא"ו ה"י מלכות שבה ר"ל כשהיא צע' מן ועד יכוין צידו ז' הנ"ל שאז יסוד ללאה וכשהוא צלות ד' מן מן ועד יכוין ציו"ד ח' שאז נגמר פרכוף ללאה לגמרי (נוסף בפע"ח).

²¹⁰⁷ מכאן עד סוף הדרוש הוא מזולתו (הגוב"י), וי"ח (ש"ש).

²¹⁰⁸ פע"ח ק"ש ו.

²¹⁰⁹ גימ' ש', ועי' לעיל יח ע"א והערה 1762, ובענין א"ת ב"ש עי' עיונים אות קס.

²¹¹⁰ ישראל ה' (פע"ח).

{ } ²¹¹¹

²¹¹² שמ"ע ישראל כבר בארנו כוונתה כי שמע הארה לנוקבא וישראל לז"א (פע"ח).

²¹¹³ עי' עיונים אות עג.

²¹¹⁴ גם סוד ע' רבתי לשמ"ע כבר נת' גם תכוין כי שם ס"ג הוא צבינה תסיר ג' יודין נש"ארו ז' אותיות וכל אות כלול מי' הרי ע' גם זה נלע"ל שביארנו במקומו (נוסף בפע"ח).

²¹¹⁵ עי' לקמן כג ע"ב.

שְׁעָה"כ

²¹¹⁶וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.²¹¹⁷ תכוין לב' בחי', (כב ע"ב) האחת היא לעשות התפשטות כל הפרצוף לאה מאחורי ז"א מחציו ולמעלה, והשנית לתת בחי' מוחין בלבד לרחל באחורי ז"א מחציו ולמטה. וזה ענינו, ברוך, חכמת לאה, והוא אהיה דיודיין. שם, בינת לאה, והוא ג"כ אהיה דיודיין. כבוד, דעת לאה כלול מחו"ג, והיא אהיה דאלפיין ואהיה דההיין. מלכותו, יכוין להמשיך ד' אלפיין מן ד' אהיה הנז"ל לעשות ד' מוחין ברחל הנקרא מלכות.

גם יכוין להמשיך לה עשרה אהיה פשוטים שהם בגימ' ציק"י שהם לבושי של ה"ח וה"ג כנודע, כי עתה לא יש לרחל רק אלו הלבושים עד אח"כ בעמידה, שלוקחת גם המוחין שבתוכם ומשיכם לשם אלקים שבה מלא ביודיין, אשר השם הזה במילואו ומילוי השם והכללות עולה הכל בגימ' קדרה²¹¹⁸. וז"ס מ"ש רו"ל (פסחים נו ע"א²¹¹⁹) משל לבת מלך שהריחה ציקי קדרה, והביאו לה בחשא²¹²⁰.

אח"כ חוזרין בפרצוף לאה, בתיבת לעול"ם תכוין לעשות כתר²¹²¹ אל לאה, והוא מאחוריים מלאין מהויה דס"ג העולה קס"ו²¹²², ועם י' אותיות רבוע הרי קע"ו כמנין לעול"ם. וע"ד, בגימ' פ', כמנין ה' יודיין שיש באחורי הויה הנז', וח' יודיין אלו הם התפשטות שאר פרצוף לאה.

²¹²³גם במלת אחד כבר נתבאר אצלינו (&) שיכוין בשם א"ל²¹²⁴ כו', והענין הוא כי משם אדני במלואו הנרמז במלת ד', כי הוא מלשון דלת, ותרגומו תרעא, שהוא מילוי אדני. ותסיר מתרע"א שם א"ל, ישאר בגימ' תמר, ויחבר עמו שם א"ל מן אותיות ייא²¹²⁵ שבהויה דס"ג שנסארו מקודם כנזכר אצלינו, ויהיו שניהם בגימ' עם הכולל הויה א' דס"ג ביסוד דאימא, ואז מזדווגים יחד.

ענין הק"ש דשחרית הוא, כי הנה כבר ע"י התפילין שהנחנו, נתנו תפילין לז"א דאצילות. ואמנם היחוד דק"ש הוא לתת התעוררות אל זו"ן שבבריאה שיזדווגו.

- מאיר הכוונה -

²¹¹⁶ פע"ח ק"ש יל.

מאל מסובך עי' לקמן כה ע"ב הנה היחוד

²¹¹⁷ צ"ע על פסיק. { }

²¹¹⁸ אל"ף למ"ד ה"י יר"ד מ"ם גימ' ש, ועוד ט' אותיות של ל"ף מ"ד י ו"ד ם ועוד א' של הכללות.
²¹¹⁹ ז"ל: ואנן מאי טעמא אמרינן ליה [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד]. כדדריש רבי שמעון בן לקיש, דאמר רבי שמעון בן לקיש: ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם. ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין, ונסתלקה ממנו שכינה. אמר: שמא חס ושלום יש במטתי פסול, כאברהם שיצא ממנו ישמעאל, ואבי יצחק שיצא ממנו עשו. אמרו לו בניו: שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. אמרו: כשם שאין בלבך אלא אחד - כך אין בלבנו אלא אחד. באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. אמרי רבנן: היכי נעביד? נאמרוהו - לא אמרו משה רבינו, לא נאמרוהו - אמרו יעקב. התקינו שיהו אומרים אותו בחשאי. אמר רבי יצחק, אמרי דבי רבי אמר: משל לבת מלך שהריחה ציקי קדירה, אם תאמר - יש לה גנאי, לא תאמר - יש לה צער. התחילו עבדיה להביא בחשאי. אמר רבי אבהו: התקינו שיהו אומרים אותו בקול רם מפני תרעומת המינין. ובנהרדעא דליכא מינין - עד השתא אמרי לה בחשאי.

²¹²⁰ עי' לקמן כה ע"ב, ועי' עיונים אות רלז.

²¹²¹ עי' לעיל כא ע"ד ד"ה ועתה שזה ו"ק { }.

²¹²² יר"ד, יר"ד ה"י, יר"ד ה"י וא"ו, יר"ד ה"י וא"ו ה"י.

²¹²³ גם כאן מסובך ועיקר מקומו לקמן כד ע"ג, וצ"ע על הכפל. { }

²¹²⁴ ייא"י.

²¹²⁵ עי' עיונים אות עג.

פעה"כ

²¹²⁶ גם ראיתי באופן אחר וזה ענייני, בתיבת יהוה אלהינו יהוה, יכוין שז"א דאצילות לוקח עתה ג' מוחין חב"ד, ויכוין כמו שזו"ן דאצילות עלו בסוד מ"ן אל אימא²¹²⁷ דאצילות²¹²⁸, כן עולם היצירה והעשיה שה"ם זו"ן עלו בסוד מ"ן אל הבריאה שה"ם אימא הנק' אמת. וז"ס מה שרמזו בזוה"ק (פ' שלח לך קסב ע"א²¹²⁹) כי ה' אלהינו ה' הם נקרא חותמא דגושפנקא אמת. והנה ע"י היצירה והעשיה שעלו בסוד מ"ן בבריאה, מזדווגים גם או"א דבריאה, ונותנים מוחין לזו"ן דבריאה כדוגמא הנעשה באצילות כנו' אצלינו, אבל יצירה ועשיה אינם בעלי זווה כלל כמבואר אצלנו²¹³⁰, כי אין להם מוחין²¹³¹.
ונמצא כי ע"י זה היחוד דק"ש נעשים ב' בחי', כי נמשכין מוחין פנימים אל זו"ן דאצילות, וכן מוחין פנימים²¹³² אל הבריאה, אלא שהפנימים דאצילות נעשים מקיפין לאותן של הבריאה²¹³³. ואח"כ בעמידה נמשך מוחין מקיפים לזו"ן דאצילות כנו' אצלינו. וכבר נתבאר אצלינו, כי אלו הפנימים דאצילות הנמשכין בק"ש, אינה רק בחינת ו"ק מצד מוחין דאימא, וכל שאר בחינת המוחין נכנסין בעמידה עם המקיפין, וע"ש.

בונה אחרת²¹³⁴

²¹³⁵ הנה כמו שבשמע ישראל ביארנו שאז מקבלין זו"ן הכנה לשיוכלו להזדווג אח"כ בנפילת אפים, כן עד"ז צריכין או"א לקבל הכנה בתחילה לשיוכלו להזדווג אח"כ במלת אחד כמו שנבאר. ואמנם ההכנה הזו היא שמקבלים ג' הארות בג' תיבות אלו מן א"א כמו שנבאר. ואמנם הנה נודע כי בא"א יש בו הויה אחת הכוללת כל הי"ם שלו, ותכוין שהיא במלוי יודי"ן. והנה בשם הויה הראשון, תכוין שהיא דיודי"ן שמקבל עתה אבא מן י' של הויה א"א, ובאלהינו תכוין שהוא אהיה דיודי"ן שמקבלת עתה אימא מן ה' ראשונה של הויה א"א, ובהויה אחרונה תכוין הויה דס"ג²¹³⁶ והוא בחינת הדעת המזווגן לאו"א המקבל עתה הארה זו מן אות ו' של הויה א"א.
אח"כ במלת אחד תכוין להוריד הארה מן אות ה' אחרונה של הויה א"א אל זו"ן, שהם הויה אדני הנרמזים באחד²¹³⁸, א"ח ד²¹³⁹, כדי שיעלו זו"ן עתה בסוד מ"ן אל זווה או"א.

- מאיר הכוונה -

²¹²⁶ פעה"כ ק"ש ספ"ז.

²¹²⁷ "עלו בסוד מ"ן אל אימא" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "העלו מ"ן צבינה".

²¹²⁸ ג' שמות ה' אלהינו ה' הוא יחוד אור"א ודע"ת וצאומרו אחד תכוין לעשות זו"ן מ"ן ואז יכוון כי אז הם מזדווגים אור"א ודע"ת ואז נחית מנייהו שפע לתתא בזו"ן ואז יכוון כי נמשך אל הת"ת ג' מוחין הראשונים ג' שמות הג"ל וצברוך שם כבוד תכוין אל המלכות הג"ל וענין והאצת והיה ויאמר כי אחר לנחית השפע לג' ראשונות דת"ת נחית אח"כ אל חג"ת דז"א גופא וצ' לרועין (פע"ח).
²¹²⁹ עי' עיונים אות רכא.

²¹³⁰ ע"ח סדר אבי"ע סוף פרק ד ופרק ה (הגהות הלש"ו על הפע"ח), וכן בשעה"ק פח ע"ב. ז"ל סוף פרק ד: האמנם להיות כי שורש ב' זווגים אלו נמשך מזו"ן אשר שרשם לא היה רק ו"ק לבד בלתי מוחין, ולכן כאשר הוא מאיר ביצירה בסוד ו' ספיראן מקננן ביצירה, אינן מאירין ביצירה רק ו"ק לבד, ואין פרצוף בכל היצירה יותר מו"ק בלתי מוחין, לכן אין הולדה לזו"ן דיצירה וכ"ש בעשיה.

²¹³¹ "כי אין להם מוחין" נמחק בפע"ח.

²¹³² פנימיות דו"ק (פע"ח).

²¹³³ עי' שער המקיפים פרק ג ופרק ד.

²¹³⁴ עי' גליון שמכאן עד סוף הדורש הוא מזולתו, ועי' ש"ש החולק.

²¹³⁵ פעה"כ ק"ש יז מהחזכרים, ופרק כד לא מהחזכרים, אמנם לא מופיע צכת"י.

²¹³⁶ לע"צ (פע"ח).

²¹³⁷ עי' לקמן כד ע"א שהוא גורס כמש"כ בפע"ח בליקוטי נוסחאות. { }

²¹³⁸ "הויה אלני הנרמזים צאחד" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "יאהדונה"י שהם סוד".

שְׁעָה"כ

ואח"כ תכוין גם במלת אחד להמשיך מזווג או"א ד' מוחין לז"א שהם ארבע יהיו וד' אה"י כסדר מלוי עסמ"ב, ותכוין כי ארבע יהיו הנז' יוצאין מארבע יודין שיש בהויה דע"ב דיודין דאריך כנו'. גם תכוין בד' דאחד שהיא בלאה ותכוין כי אלו המוחין הם בחינת אור פנימי אל לאה ובחי' אור מקיף אל ז"א, כי לא נכנסו²¹⁴⁰ המוחין במצחו.

אח"כ במלת "מלכותו" תכוין אל רחל שהיא מלכות ו' רומז אל הז"א, כי רחל היא (כב ע"ג) הנוק' העיקרית כנודע²¹⁴¹. ולזה רמזו רז"ל (פסחים נו ע"א) לבת מלך שהריחה ציקי קדרה²¹⁴², כנודע כי לאה היא דמיון אימא עלאה דאתכסיא (זהר ח"א קנח ע"א)²¹⁴³, אבל רחל היא בת ממש. ואומרו שהריחה כדמיון המריח מרחוק, כי המוחין הנז' נתעלמו ממנה, כי הרי לז"א עצמו אינם אלא בסוד אור מקיף נעלם, ולכן הצדיקים הנק' עבדיה, ע"י שמסרו נפשם על קדוש ה' במלת אחד כנו' (ד"ה ובמלת אחד תכוין להעלות), יכלו להמשיך אליה הארה בעלמא בחשאי אל המוחין שלה ולא מוחין ממש. וזה נרמז במלת בחשאי, ולכן בתיבת מלכותו צריך להשפיל ראשו מלמעלה למטה, להורות שממשיך ומוריד הארה הנז' למטה עד רחל כנו'.

גם באות ד' של ועד יכוין לגמור פרצוף רחל בפרשות כמו בלאה ממש, כי עד עתה כל הכוונות היתה בלאה כנו', ולכן גם בד' זו של "ועד" יכוין להמשיך ברחל בסוד אור מקיף, ולכן סמוך לו "ואהבת את", כי א"ת היא רחל נוק' דז"א²¹⁴⁴, הנק' ה' אלקיך²¹⁴⁵.

²¹⁴⁶והאהבה היא שתמשיך לה הארה הנז', וזמ"ש (&) ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך שני לבבות, והוא שיחבר ויכלול הימין שהוא החסד עם הגבורה, ואח"כ תכלול המלכות עמהם, וזהו ובכל נפשך, הוא המל' הנק' נפש, ואח"כ תכלול כולם ותעלם למעלה בחב"ד, וזהו ובכל מאדך.

²¹⁴⁷ודברת ב"ם תכוין אל מ"ב תיבות שבפרשת שמע²¹⁴⁸, וה"ם שם בן מ"ב שהוא בג"ר הנק' רישא דז"א כנו' בתיקונים (תיקון ע קנח ע"ב²¹⁴⁹)²¹⁵⁰. וגם בפ' והיה אם שמוע עד ושמתם יש ע"ב תיבות, וה"ם שם ע"ב²¹⁵¹, והוא בשלשה אמצעיות דז"א. וגם זה תכוין במלת עש"ב, שהם אותיות ע"ב ש', כי ש' היא שלש אמצעיות, ג' קוי השי"ן²¹⁵², ובהם ע"ב שמות דויסע ויבא ויט²¹⁵³ המתחלקים בג' אותיות כ"ד כ"ד לכל א', עד מלת ושמתם שהוא עד הטבור.

דרושי כוונות קריאת שמע דרוש ו

– מאיר הכוונה –

²¹³⁹ עי' עיונים אות עה.

²¹⁴⁰ "כי לא נכנסו" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "שלא יכנסו".

²¹⁴¹ עי' זהר ח"א קנד ע"א: עקרת הבית דא רחל דאיהי עקרא דביתא. עי' לעיל כב ע"א ד"ה ובמילת, שזה מרמז ללאה. { }

²¹⁴² לשונו הובא לעיל הערה 2119.

²¹⁴³ הובא בעיונים אות לח ועי' אות קעו, ועי' עוד זהר ח"א קנב ע"א.

²¹⁴⁴ עי' זהר ח"א מו ע"א: וירא אלה"ם את האור כי טוב (בראשית א ד) את לאתכללא אספקלריאה דלא נהרא עם אספקלריאה דנהרא.

²¹⁴⁵ עי' לקמן כג ע"א ד"ה דע כי זר"ן שהתואר ה' אלקיך היא זר"ן, פי' ז"א בזיווג { }.

²¹⁴⁶ מסוכך עי' כו סע"ב. { }

²¹⁴⁷ פע"ח ק"ש כד.

²¹⁴⁸ "תיבות ספרשת שמע" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "הידוע".

²¹⁴⁹ ז"ל: רישא דאילנא משמשין דיליה דאינון שופטים ושוטרים אינון מ"ב תיבין מן ואהבת עד והיה גופא (נ"א נופא) דאילנא ממנן ושליחאן דיליה.

²¹⁵⁰ וכן יא צפרקה זו מ"ב תיבין (נוסף צפע"ח). עי' הוספה לקמן הערה 2617.

²¹⁵¹ "וה"ם קס ע"ב" נמחק צפע"ח.

²¹⁵² ג' קוי השי"ן" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "ג' לכות חג"ת".

²¹⁵³ עי' זהר ח"א קח ע"ב שזה שם ע"ב ויסע ויבא ויט. וכן הוא בפע"ח לד ע"ג.

שְׁעָה"כ

בענין כוונת יחוד קריאת שמע בארוכה בתכלית הביאור לגמרי.

²¹⁵⁴ונתחיל מן ברכת אהבת עולם. דע כי הנה ענין ברכת אהבת עולם הוא בהיכל אהבה שהוא בחי' החסד. ונודע מה שאמר הכתוב (ישעיה מז ה) והוכן כסא²¹⁵⁵, וגם הפסוק אומר (&) ואיש כי יקח את אחותו בת אביו או כו' חסד הוא, לפי שמדת החסד הוא המתקן לזו"ן והמזווג אותם²¹⁵⁶. והנה כבר ידעת כי כוונת התפלות הם לחבר ולזווג זו"ן, ובזמן שהיה בית המקדש קיים היו המוחין שלהם תדירין ולא היו מסתלקין²¹⁵⁷, אבל אחר החורבן המוחין באים לפרקין וחוזרין ומסתלקין מהם²¹⁵⁸. וזהו הטעם שנקרא זו"ן נופלים²¹⁵⁹ ואובדים²¹⁶⁰.

וזהו סוד תפלותינו כדי להחזיר בהם המוחין שנסתלקו מהם. והענין הוא כי הנה כוונתנו היא כדי לזווגם שיולידו שפע ונשמות בעולם²¹⁶¹. והנה הורדת השפע²¹⁶² הוא מן המוחין, ואם אין להם מוחין איך יולידו, כי כן מציינו כי ביאת הקטן אינה נקראת ביאה עד שיגדל, והטעם הוא לפי שאין המוחין באים בו עד היותו בן י"ג שנה, ולכן צריכין אנו לתת מוחין לזו"ן²¹⁶³. והנה המוחין הם בשני בחי', או מוחין דג"ר או מוחין דו"ק וכמשי"ת בע"ה.

- מאיר הכוונה -

²¹⁵⁴ פנ"ח ק"ס ל.

²¹⁵⁵ עי' עיונים אות רכב.

²¹⁵⁶ עי' עיונים אות רכג.

²¹⁵⁷ עי' זהר ח"ג ז ע"א: ורזא דמלה כנסת ישראל בגלותא וקודשא בריך הוא סליק לעילא לעילא וזווגא אתפרש ושמא קדישא לא אשתכח שלים ואחד לא אקרי ואימתי יתקרי אחד בשעתא דמטרוניתא תשתכח ביה במלכא ויזדווגון כחדא הדא הוא דכתיב (עובדיה א כה) והיתה ליהו"ה המלוכה מאן מלוכה דא כנסת ישראל דמלכו בה אתקשר כדין (זכריה יד ד) ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד ועל דא (תהלים קלג א) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. תרגום: וסוד הדבר, כנסת ישראל בגלות והקדוש ברוך הוא עולה למעלה למעלה, והזווג נפרד, והשם הקדוש לא נמצא שלם, ולא נקרא אחד. ומתי יקרא אחד, בשעה שהמלכה תמצא עם המלך ויזדווגו כאחד, זהו שכתוב (עובדיה א) והיתה לה' המלוכה, מי המלוכה זו כנסת ישראל, שהמלכות קשורה בה, אז ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. ועל זה הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.

ועי' מיעוט הירח פרק ב: ואח"כ כאשר נבנה בית ראשון ע"י שלמה, נתוסף עוד בה בחי' אחרת, והיא כי בין בשבת בין בחול לעולם היתה עמו פב"פ, בחי' ו'. אמנם הבחינת ז' שהוא היות (חולין ס' ע"ב) ב' מלכים משתמשין בכתר אחד כנ"ל, לא היתה כך לעולם עד לע"ל, ואילו היה כן בבית ראשון לא היתה אומה ולשון שולטת בנו כלל עוד. ועי' לעיל ט ע"ב ד"ה וראוי שתדע.

²¹⁵⁸ עי' זהר ח"ג ד ע"ב: רבי שמעון אמר כלא שפיר אבל רזא דמלה (שיר ה א) אכלו רעים לעילא שתו ושכרו דודים לתתא אמר ליה רבי אלעזר מאן אינון לעילא ומאן אינון לתתא אמר ליה יאות שאילתא דא אתר עלאה דאינון באחדותא בחדוותא דלא מתפרשין לעלמין אלין אקרונ רעים הדא הוא דכתיב (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן ועדן והוא נהר לא מתפרשין לעלמין ואשתכחו לעלמין ברעותא באחדותא בחדוותא שתו ושכרו דודים אלין אינון לתתא דאקרונ דודים לזמנין ידיען והא אוקימנא

תרגום: רבי שמעון אמר הכל יפה אבל סוד הדבר אכלו רעים למעלה, שתו ושכרו דודים למטה. אמר לו רבי אלעזר מי הם למעלה ומי הם למטה. אמר לו יפה שאלת, זה המקום העליון שהם באחדות ובשמחה שאין נפרדים לעולמים, אלו נקראים רעים, זהו שכתוב (בראשית ב) ונהר יצא מעדן, ועדן ואותו נהר אין נפרדים לעולמים, ונמצאים לעולמים ברצון ובאחדות ובשמחה. שתו ושכרו דודים, אלה הם למטה שנקראים דודים, לזמנים ידועים, והרי בארנו.

ועי' ע"ח שער הכללים פרק ב שדודים הם זו"ן ורעים הם או"א.

²¹⁵⁹ עי' עיונים אות רכד.

²¹⁶⁰ עי' עיונים אות רכה.

²¹⁶¹ כי א"א להוציא אורות אלא בכח זווג (מב"ש ש"ב ח"א פ"ו).

²¹⁶² "הורלת השפע" נמחק צפע"ח, ובמקומו ליתח"ל "ירידת טיפת הזרע".

²¹⁶³ עי' שער מ"ד ומ"ן ז: והנה כאשר רוצין זו"ן להזדווג יחד מאז ואילך, הנה נודע שאין שום זווג בעולם לזו"ן אם לא שיקדים להם בתחלה זווג או"א. וטעם הדבר, שאלו ב' עטרין הנ"ל שלקחו זו"ן לצורך עצמן וגופם, אבל לחדש מחדש בנים אחרים אינן יכולים אם לא שיקחו התוספת ההוא מאביהם מלמעלה מאו"א, וגם או"א לוקחין מהיותר למעלה עד המאציל עליון, שהוא לבדו יש לו כח לחדש תמיד לפי שאין לו סוף, משא"כ בנאצלים, שאין להם אלא לעצמן מה

שְׁעָה"כ

והנה קודם שנוווגם בעמידה בתפלת י"ח, צריך שיהיו להם מוחין, ולכן בהיותינו עתה בהיכל אהבה, אשר בו סוד הימין, המכין בחסד כסא, נעשין בו בחי המ"ן לעורר זווג עליון²¹⁶⁴ דאו"א שבעולם האצילות, כדי שע"י זווגם יולידו וימשיכו מוחין לזו"ן, כדי שגם אלו יזווגו אח"כ בעת תפלת י"ח.

ונמצא כי ענין קריאת שמע הוא זווג או"א והורדת המוחין אל זו"ן, ואח"כ ענין העמידה הוא זווג זו"ן. וזהו הטעם גודל חומר הק"ש מהתפלה, כי הנה רשב"י וחבריו²¹⁶⁵ שהיתה תורתם אומנתם, לא היו חוששים להתפלל בזמנה²¹⁶⁷, אבל כשהיה מגיע זמן קריאת שמע היו נזהרין מאד לקרות קריאת שמע בזמנה, דהיינו²¹⁶⁹ פסוק ראשון של שמע

– מאיר הכוונה –

שניתן להם מלמעלה, נמצא שאין זווג בעולם של זו"ן כלל אא"כ יהיה הזווג הוא נמשך מלמעלה עד א"ס. וז"ס כוונת יחוד ק"ש באמתותה, שכבר נודע שהוא בחי' זווג או"א כדי לתת להם מוחין חדשים לזו"ן בניהם, כדי שיוכלו להזדווג גם הם להוליד בנים אחרים. וצריך לכוין בק"ש ולהשלים כל הזווגים עד א"ס, כי ז"א יקבל מאו"א, ואו"א מא"א, וא"א מעתיק יומין כו' עד א"ס. ואנו בעונותינו לא נמסר לנו תשלוש ענין זה אצלינו.

נמצא כי אע"פ שכבר לקחו זו"ן בתחלת אצילות הב' עטרין, שהם תכלית ועיקר הזווג כנודע, כי אין קישוי אלא לדעת (יבמות נג ע"ב), בסוד (בראשית ד א) ואדם ידע את חוה אשתו וידע אלקנה, עכ"ז בכל פעם שצריכין להזדווג, הם צריכין ליקח מחדש ולחדש אותן הב' עטרין משרשם העליון כמ"ש.

²¹⁶⁴ שהרי הזיווג התחתון תמידי.

²¹⁶⁵ "רשב"י וחבריו" נמחק בפע"ת, וזמקומו איתא "רבינו הקדוש ושאר החכמים".

²¹⁶⁶ עי' גמ' ברכות יג ע"ב: תנו רבנן שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד זו קריאת שמע של רבי יהודה הנשיא אמר ליה רב לרבי חייא לא חזינא ליה לרבי דמקבל עליה מלכות שמים אמר ליה בר פחתי בשעה שמעביר ידיו על פניו מקבל עליו עול מלכות שמים. פי' רש"י: לא חזינא דמקבל עליה מלכות שמים - שהיה שונה לתלמידיו מקודם זמן קריאת שמע, וכשהגיע הזמן לא ראיתי מפסיק.

²¹⁶⁷ "חושפים להתפלל בזמנה" נמחק בפע"ת, וזמקומו איתא "מתפללים".

²¹⁶⁸ עי' שבת יא ע"א: חברים שהיו עוסקין בתורה מפסיקין לקריאת שמע ואין מפסיקין לתפלה אמר רבי יוחנן לא שנו אלא כגון רבי שמעון בן יוחי וחבריו שתורתן אומנותן אבל כגון אנו מפסיקין לקריאת שמע ולתפלה.

ועי' ב"ע קמג ע"א: ואף שתיקונים דע"ק אינם תלויים בעבודת בני אדם מ"מ כיון שהם משפיעים לזו"ן ואזי הם צריכים לעלות עוד יותר למעלה כידוע וז"ש לאתעטרא ולאסתלקא כל חד לאתרי' ר"ל שיקבלו הם עטרות מעולמות עליונים ביותר ויעלו למקום המיוחד להם כשעולים לקבל העטרות להשפיע לזו"ן כידוע ובפרט רשב"י וחבריו שהיו מסוד הדעת ה' כחם גדול להעלות קו האמצעי יותר למעלה למעלה ונודע כי כחם יותר גדול מאותם העוסקים במצות מעשיות שהמעשה הוא בגופא בזיוגא דגופא משא"כ עסק התורה ע"י הבל פיהם גורמים זיוג נשיקין במוחא והוא דרגא דמשה שהיה כחו בפיו ולכן אמרו בש"ס שרשב"י וחבריו היו פטורים מכל המצות שתורתם אומנתם ולכן היו מלאכי השרת שכיחים אצלם ליהנות מתורתם שגם הם תליין בזיוג נשיקין ולזה אמר דבשעתא דהוה מתתקנן מפומנא כל חד סליק כו' ר"ל אחר שגמר כל א' מהחברים תיקונו היה עולה ויושב על מקומו המיוחד לו בע"ק והאיר לז"א לבסם הדיני' דבי' כמו שיתבאר למטה בעז"ה.

ועי' רמ"ז ח"ג קכב ע"א: עיקר התורה הוא הלימוד והעיון עד (נ"א ע"ד) שאמרו רז"ל שמי שתורתו אומנותו פטור מכל המצוות, ואם כן למה הוצרכו [המצוות], ואומר לצרף בהן את הבריות, ודוק שלא אמר לא ניתנה תורה אלא המצוות.

ועי' ספר הקנה (&): מי שתורתו אומנתו בזמן התפלה אינו פוסק כי הוא מחבר התפלה למעלה בת"ת ולכן אינה דוחה לימודו, ולא אמרו ז"ל זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד אלא למי שאין תורתו אומנתו ומערב כוחות חיצונים בלימודו כי לא אפשר בלאו הכי הואיל ואין תורתו אומנתו ועל כן פוסק גם להתפלל.

ועי' ספר אור תורה (אות קכד): מה שנאמר ודברת בם ולא בדברים אחרים כלל, מדבר ביחידי סגולה, שתורתם אומנתם, שלהם אסור לדבר שום שיחת חלין, ושלא להפסיק מן התורה אפלו רגע אחת ממש.

²¹⁶⁹ "נזהרין מאלד לקרות קריאת שמע בזמנה, דהיינו" נמחק בפע"ת, וזמקומו איתא "אומרים".

שְׁעָה"כ

ישראל, כי בו הוא סוד זווג או"א²¹⁷⁰, אבל שאר הק"ש הוא תיקון אל רמ"ח איברים דז"א כמשי"ת בע"ה²¹⁷¹.

וזהו הטעם שצריך למסור נפשו בד' מיתות ב"ד כשאומר אחד משא"כ בעמידה²¹⁷². ומן הראוי היה לקום מעומד בעת הק"ש להיות סוד זווג עליון דאצילות, אבל להיותנו עתה עדיין בעולם הבריאה, אין אנו חייבין לאומרה מעומד כמו תפלת י"ח, לפי שאז אנו בעולם האצילות. אבל עתה בק"ש שאדרבא, להיותנו זווג עליון ונעלם מאד, אין בנו כח לעוררו בהיותנו למעלה בעולם האצילות אלא בהיותנו למטה בעולם הבריאה^{2173, 2174}, ולכן אין אנו צריכין לקרות קריאת שמע בעמידה. וזהו טעם סברת ב"ה שאמרו (&) כל אדם קורא כדרכו בין עומד בין יושב.

ולכן אנו צריכין לומר פסוק שמע ישראל שהוא מפסוקי התורה שבכתב בעולם הבריאה, לפי שפרשת²¹⁷⁵ שמע אינה אלא באצילות, אמנם נעשה הזווג הזה ע"י התעוררות מ"ן דהיכל אהבה שבבריאה.

ונמצא כי סוד קריאת שמע הוא לזווג את או"א ולתת מוחין אל זו"ן. ואלו המוחין ירדו²¹⁷⁶ עד מקום²¹⁷⁷ היכל אהבה שבבריאה, {כב ע"ד} ואז תוכל המלכות לעלות בעולם האצילות להעשות פרצוף גמור מ"ם.

וסוד ענין זה הוא במה שנודע, כי המלכות נתמעטה בסוד חד נקודה בלבד, וירדה עד עולם העשיה. אבל ז"א לא נתמעט ממנו רק ג"ר שהם בחי' המוחין שבו, ולא נשארו לו אלא ו"ק כמספר ו' של הויה הרומזת אליה²¹⁷⁸. ולסיבה הנז' הם²¹⁷⁹ יורדין אלו הבחינות של זו"ן שנמשכו²¹⁸⁰ אליהם מן הזווג הנעשה ע"י הק"ש מן או"א, וירדו עד הבריאה, וע"כ²¹⁸¹ יש בהם כח ויכולת לעלות אח"כ בעולם האצילות להזדווג שם. ולהיות כי כוונתנו היא להמשיך ההמשכות האלה בבריאה, לכן אין אנו ממשיכין עדיין רק המוחין דו"ק²¹⁸² כמ"ש עניינם, ואחר כך בתפלת י"ח בברכת אבות נמשכות ג"ר עצמן²¹⁸³ אל ז"א ג"כ כמו שית' שם.

ודע כי קודם שתאמר קריאת שמע צריך שתכוין לקיים מ"ע שנצטוינו לקרות קריאת שמע ב"פ בכל יום, ובכח מצוה זו תכוין כי ע"י כן תוכל להעלות המ"ן אלו ולהוריד²¹⁸⁴ המוחין כמ"ש בע"ה.

- מאיר הכוונה -

²¹⁷⁰ צ"ע מהו הזיווג שעושים בלימוד שלהם. והרי לולא דבריו היו אומרים ק"ש מטעם החיוב שבו. ועוד הרי עי' אד"ר שבלימוד מתקנים אפילו דיקנא דא"א ??? {

²¹⁷¹ לעיל כא ע"ג.

²¹⁷² עי' לעיל כא ע"ב.

²¹⁷³ אז אנו מעוררים לזווג כי הוא נעלם מאוד (פע"ח).

²¹⁷⁴ עי' לקמן כג ע"א ד"ה והנה הנפשין והרוחין.

²¹⁷⁵ שפסוק (ש"ש).

²¹⁷⁶ יורדין (פע"ח).

²¹⁷⁷ נמחק בפע"ח.

²¹⁷⁸ עליהם (פע"ח).

²¹⁷⁹ נמחק בפע"ח.

²¹⁸⁰ הנמשכין (פע"ח).

²¹⁸¹ ואז (פע"ח). ועי"כ (שער התפילה).

²¹⁸² לאמא (נוסף בפע"ח).

²¹⁸³ וכל הט' לאצא (פע"ח).

²¹⁸⁴ להוריד (פע"ח).

שְׁעָה"כ

²¹⁸⁵ גם דע כי ד' פעמים תקנו לומר קריאת שמע בכל יום, והם ב' בבקר וא' בערבית וא' על המטה, וכבר נתבאר עניינם לעיל ע"ש (דרוש ב). גם כבר הודעתך כי יש לז"א שני בחי' דמוחין, א' מסטרא דאבא וא' מסטרא דאימא. גם כבר הודעתך כי כל בחי' מוחין הלא הם מתפשטין בכל הז"א, בג"ר, ובג' אמצעיות, ובג' אחרונות. וכאשר הם מתחילין לכנס בו, בתחילה נכנסין ג' פרקין תתאין שלהם, דנה²¹⁸⁶ דאימא, תוך ג"ר דז"א, ואח"כ יורדין שלשה פרקין אמצעים בג"ר דז"א, וע"י זה²¹⁸⁷ יורדין הג' פרקין תתאין בג' אמצעיות דז"א. ובהיות אשר אלו הו' פרקין ירדו ונתלבשו בג"ר דז"א ובג' אמצעיות דידיה, אז הם נק' מוחין דו"ק, לפי שאין אלו אלא הו' פרקין תתאין של המוחין²¹⁸⁸. ועוד²¹⁸⁹ כי הלא אלו עתידין אח"כ לירד יותר למטה בו"ק דז"א כמ"ש בע"ה.

וכאשר אח"כ יורדין גם הג"פ עלאין בז"א, אז יורדין ג"פ תתאין בג' תחתונות דז"א, וג' אמצעים בג' אמצעיות, וג' עליונים בג' עליונות, ואז הז"א שלם במוחותיו ונק' גדול ודעתו שלימה בכל המוחין הראויים לו²¹⁹⁰. והרי זה²¹⁹¹ בבחינת המוחין דאימא וכעד"ז בבחי' המוחין דמסטרא דאבא. והנה בזווג קריאת שמע אין נכנסים בז"א רק המוחין דו"ק דאימא בלבד, אבל כל המוחין דאבא וגם ג"ר דמוחין דאימא אינם נכנסין עד ברכת אבות כמשי"ת שם בע"ה.

והנה כל זה שביארנו²¹⁹² הוא בבחינת המוחין דגדלות שהם מוחין דהויות. אבל נודע כי קודם שיכנסו אלו צריך שיקדימו לכנס בז"א המוחין דקטנות, שהם מוחין של שמות אלקים. ונודע מ"ש כי יש ג' מיני מוחין: א' מוחין דזמן העיבור, וא' מוחין דזמן היניקה, וב' בחי' אלו הם שמות אלקים²¹⁹³, והג' הוא מוחין דגדלות שהם של הויות. ונמצא שעתה בק"ש אנו ממשיכין מוחין דגדלות דו"ק בלבד. גם הודעתך כי יש בכל בחי' מוחין ענין המוחין הפנימים והמקיפין, הן במוחין דעיבור הן במוחין דיניקה הן במוחין דגדלות. גם דע כי כמו שיש מוחין מסטרא דאבא ומסטרא דאימא בזמן הגדלות, כך יש מוחין דאו"א בזמן העיבור²¹⁹⁴ והיניקה אמנם הם שמות אלקים כנו"ע"ש.

ונבאר עתה ענין הק"ש.

כי הנה בזמן הק"ש עדיין אין הז"א שלם בכל בחי' המוחין דיניקה כולם, ולכן צריך בתחילה להשלים בו המוחין דיניקה, ואח"כ צריך להשלים לו המוחין דו"ק דגדלות. אמנם יש שינוי בין הד' פעמים שאנו אומרים קריאת שמע בכל יום כנו", ואין כולם שוים. וטעם הדבר הוא במה שנתבאר לעיל כי לסבת גלות והורבן בית המקדש, היה²¹⁹⁵ שינוי ופגם

- מאיר הכוונה -

²¹⁸⁵ פע"ח ק"ס ה.

²¹⁸⁶ שלהם, דנה"י (נמחק צפע"ח). ##* קשה שהרי ל"ל דנה"י ולא שלהם.

²¹⁸⁷ "וע"י זה יורדין" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ויורדין".

²¹⁸⁸ היינו הו' פרקין דנה"י דאימא לכן כאשר אומרים ו"ק דאימא כוונתו לו"ק דנה"י##*

²¹⁸⁹ "לפי שאין אלו אלא הו' פרקין תתאין של המוחין. ועוד" נמחק צפע"ח.

²¹⁹⁰ "הראויים לו" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "דלילה".

²¹⁹¹ "והרי זה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "וכל זה עדיין".

²¹⁹² ע"י ע"ח שער כג פרק ו.

²¹⁹³ "וב' בחי' אלו הם שמות אלקים" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "בעיבור היו לו מוחין לאלהים ואחר כך ביניקה באו לו מוחין אחרים לאלהים".

²¹⁹⁴ ע"י שער כב פרק א: נמצא כי בעיבור יש לו ב' מוחין והם כפולים, ב' דאבא וב' דאימא. וביניקה ג' מוחין כפולים ג' דאבא וג' דאימא. והגדלות ג"כ כפולות ג' דאבא וג' דאימא. אך של עיבור ויניקה הם סוד אלקים ושל הגדלות הו"ת, הרי בעיבור יש לו ד' שמות אלקים וביניקה ו' שמות אלקים, ובגדלות ו' הויות, ועי"ש אריכות במב"ש.

²¹⁹⁵ יק' (פע"ח).

פעה"כ

ח"ו במוחין עלאין²¹⁹⁶ דז"א, משא"כ בזמן בית המקדש, שאז תמיד היו ז"ן שלמים במוחין דגדלות שלהם, אבל אחר החורבן נחסרו. אמנם אין הזמנים שוים, כי הלא פשוט הוא שמדת החסד יותר מתפשטת בעולם בבקר מבערב, לפי שבערב הם דינין תקיפין²¹⁹⁷. ונמצא שהד' קריאת שמע הם משונים זו מזו, וגם לסבה זו נמשך שינוי אחר, כי גם ענין הזווגים אינם שוים, כי כפי המוחין שיש בזמן הזווג ההוא, כך יהיה כחו ופעולתו. והנה שינוי הזווגים הם ד' כנגד ד' קריאת שמע. וגם לסיבה זו גם התפלות אין ענינם שוה. והנה טעם היותם ג' תפלות ולא ד' הוא כנגד ג' זווגים, כי הזווג הד' איננו צריך אל התפלה כמ"ש בע"ה.

והנה נמצא כי עתה בק"ש אנו צריכים להשלים בתחילה המוחין דיניקה, ואח"כ להמשיך בו המוחין דגדלות. גם אנו צריכין לדבר אחר שני²¹⁹⁸, והוא מש"ל כי כל המוחין דז"ן בני או"א, נמשכין מאבותיהם, אשר ע"כ אנו צריכים בתחילה אל זווג או"א, וע"י זווגים ימשיכו לז"ן מוחין הצריך להם. גם אנו צריכים אל (כג ע"א) בחי' שלישיית והוא להעלות מ"ן אל או"א כדי שיזדווגו, וג' בחי' אלו נעשות בבת אחת, ולכן נבאר ג' בחי' אלו על הסדר.

דע כי ז"ן נק' בנים דאו"א, ואנחנו עם בני ישראל²²⁰⁰²¹⁹⁹ נק' בנים לה' אלהינו²²⁰¹ שהם ז"ן²²⁰². והנה המ"ן אשר מעלה המלכות אל ז"א היא בחי' נשמות הצדיקים שהם הבנים שלהם כנו'. והמ"ן אשר מעלה אימא לאבא ה"ם המוחין הפנימים²²⁰³ דז"ן בני או"א, ואלו המוחין שלהם ה"ם הנשמה הפנימית שלהם. ודע כי יש לאדם התחתון ד' בחי', והם נשמה לנשמה מצד אבא, ונשמה מצד אימא, ורוח מצד הת"ת, ונפש מצד הנוק'²²⁰⁵²²⁰⁴.

והנה הנפשיין והרוחין של הצדיקים הם המ"ן ומ"ד בז"ן, והנשמה ונשמה לנשמה שלהם הם מ"ן ומ"ד לאו"א, יען כי משם נחצבו וכמבואר אצלי ביחוד מכ"י מורי ז"ל על ענין השתטחות על קברי הצדיקים לדבר עמהם (שער רוה"ק מח ע"ד יחוד יט²²⁰⁶)²²⁰⁷. ונמצא שבאשר מזדווגים או"א ועולים מ"ן דז"ן לגביהם, הנה גם הנשמה ונשמה לנשמה של הצדיק עולה עמהם בסוד מ"ד ומ"ן שלהם. אבל עדיין לא זכיתי שיפרש לי מורי פרטי ב'

- מאיר הכוונה -

²¹⁹⁶ בג"ר (פע"ח).

²¹⁹⁷ עי' עיונים אות רו.

²¹⁹⁸ נמחק צפע"ח.

²¹⁹⁹ עי' עיונים אות רכו.

²²⁰⁰ בני אדם גם בני איש היוצאים צעה"ז (פע"ח).

²²⁰¹ אלהיכם (פע"ח).

²²⁰² וזהו הענין מ"ש בזה"ק ויקרא (ז ע"ב) כי בג' מיני שמות נקרא ישראל להקב"ה היינו עבדים ובנים ואחים, וכו' כי מצד שרשם הראשון הנעלם הרי הוה הב"ע עם האצילות משורש אחד ובזה הם נקראים אחים, אבל מצד התפשטות הב' שהוא מציאותם העיקרי אשר בזה הם נמשכים רק מהאצילות וכוז', הנה מצד זה הם נקראים בנים, ובחי' עבדים יתבאר למטה (כללים ח"ב צה ע"ג).

²²⁰³ נמחק צפע"ח.

²²⁰⁴ מלכות (נוסף צפע"ח).

²²⁰⁵ עי' זהר חדש עה ע"א: בא וראה כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא אלא ליקרא דיליה שנאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי בארתיו יצרתיו אף עשיתיו. הקב"ה ברא בר נש בעלמא ויהיב ביה שמה הו"ה. ה' נפש. ו' רוח. ה' נקראת נשמתא. י' נשמתא לנשמתא. וקראם י"ה אב ואם. ו"ה בן ובת.

²²⁰⁶ ז"ל מט ע"ב: והנה מה שהוא תכלית כונת היחוד לענין של השתטחות הנז"ל הוא זה. כי בעת שתכוין להעלות ז"ן בסוד מ"ן ביסוד הבינה. צריך שתכוין למסור עצמך על קדוש השם בכל לבבך. ולקבל עליך ד' מיתות ב"ד סקילה שריפה הרג וחנק. בד' דאחד ע"י שם יאהדונה"י כמבואר אצלינו בק"ש דיוצר. ותכוין להעלות בחי' נשמתך כלולה בנשמת הצדיק ההוא. בכח מסירת נפשך. ועי' עיונים אות ריד. ועי' לקמן כד רע"ג שזה דווקא בשם ס"ג.

²²⁰⁷ ענין השתטחות על קברי הצדיקים לדבר עמהם – נמחק צפע"ח.

פעה"כ

בחי' אלו דנשמה ונשמה לנשמה, אבל דרך כללות אמר לי שאכוין להעלות הנשמה של האדם ביחוד קריאת שמע, ולא הזכיר לי בחי' נשמה לנשמה²²⁰⁸.

והנה כוונתינו היא להעלות זו"ן בסוד מ"ן לגבי או"א, אמנם מפני היות זמן הגלות והחורבן, אין בהם כח לעלות עד שנמשיך להם תחילה איזה הארה מלמעלה²²⁰⁹ כדי שיהיה בהם כח אח"כ לעלות, ואז אח"כ ידווגו או"א. ואמנם ההארה הזו העליונה אי אפשר לקבלה מלמעלה בלתי זווג עליון, וכיון שאין עדיין העלאת מ"ן, אי אפשר אל זווג עליון, ולכן לדעת הענין הזה איך אפשר להיות צריך לבאר לך הקדמה והיא זו.

דע²²¹⁰ כי למעלה באו"א יש ב' מיני זווגים, הא' הוא כדי לתת קיום וחיות ומזון אל כל העולמות ולקיימם קיום ההכרחי להם, אמנם זווג הזה הוא תדירי ואינו נפסק שום רגע, כי אם יפסק רגע א' יתבטלו כל העולמות מקיומם והוייתם²²¹¹. והב' הוא כדי להמשיך ולתת מוחין לזו"ן כדי להוליד נשמות²²¹² בני אדם התחתונים בעוה"ז. ונדע כי נשמות של הצדיקים הם פנימיות העולמות²²¹³, והזיווג הזה איננו מוכרח להיות תדירי ולפעמים נפסק²²¹⁵, ובזה ית' לך שינוי מאמרי רז"ל, כי במקום א' מהזווג משמע שפגם התחתונים מטי האי פרודא עד או"א, וכדוגמא זו מצינו בדברי רז"ל (זהר ח"ג טו ע"ב) נשבע הקב"ה שלא יכנס בירושלם של מעלה²²¹⁷, וה"ס זווג אבא באימא הנקרא ירושלם של מעלה, עד שיכנס בירושלם של מטה²²¹⁸, וה"ס זווג ז"א בנוק' הנק' ירושלם שלמטה. ומצינו בזו במ"א דלעילא באו"א לא מתפרשן לעלמין וזווגייהו תדיר, בסוד (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן יוצא תדיר ולא פסיק²²¹⁹. אך אמנם זה הזווג דלא פסיק הוא זווג חיות העולמות כנ"ל.

והנה המ"ן דאימא אשר הם לצורך הנשמות שהם פנימיות העולמות, הנה הם זו"ן העולים בסוד מ"ן לצורך הזווג הנ"ל, ואם הם אינם עולים, אין הזווג נעשה למעלה, ולכן בזמן החורבן אשר זו"ן נופלים²²²⁰ למטה, נפסק לפרקים הזווג העליון הנז' וכמ"ש בע"ה.

- מאיר הכוונה -

²²⁰⁸ והנלע"ד שראוי לכוין ע"ד היחוד שמסר לי זכת"י מורי זלה"ה כי צריך להעלות שתיהן זו מ"ד לחז"ל ועי' לקמן צפרק יז ואלו ט"ס יס כאלו *##-- לש"ן וזו מ"ן להעלותן (נוסף צפע"ח).

²²⁰⁹ עי' כללים ח"א לו ע"ב שמציין למוחין דצלם ו: ז"ל, והנה הז"א, המוחין שבו אינם תמיד מתקיימין כנודע, כי הם מסתלקין וחוזרין בסוד תוספת, ע"כ. דהיינו שז"א אינם יכולים לעשות שום דבר חדש, שכן הארות חדשות יכולים לבוא רק מכח זיווג (מבו"ש ש"ב ח"א פ"ו) ואין זיווג ללא מוחין, ובזמן הגלות אין מקבלים מוחין אא"כ או"א מורידים להם.
²²¹⁰ עי' ע"ח שער כ"ג סוף פ"ו, ועי' עיונים אות לה.

²²¹¹ "מקיומם והוייתם" נמחק צפע"ח.

²²¹² חדשות (נוסף בע"ח שער יד פרק ז), עי' עיונים אות רנג שזה דווקא בשבת.

²²¹³ עי' ע"ח שער פ"ח פרק א: כי יש בהם ב' בחי': א', הוא בחי' העולמות עצמן, ובחי' זו נקרא חיצינות הספי'. הב', הוא בחי' נשמות עצמן, ובחי' זו נקרא פנימיות הספי', ע"כ. וכל מה שיש בפנימיות יש בחיצינות (דע"ה ח"א מה ע"א), וכל חיצינות הוא בחי' עיגולים וכל פנימיות הוא בחי' יושר (דע"ה ח"א ס ע"ג).

²²¹⁴ בני אדם התחתונים בעוה"ז. ונדע כי נשמות של הצדיקים הם פנימיות העולמות - נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "שהוא פנים העולמות".

²²¹⁵ "מוכרח להיות תדירי ולפעמים נפסק" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "תדירי".

²²¹⁶ עי' לעיל הערה 2158.

²²¹⁷ כי צ' ירושלים הם סוד אמא ומלכות (פע"ח)

²²¹⁸ עי' עיונים אות רכז.

²²¹⁹ עי' עיונים אות מ.

²²²⁰ עי' עיונים אות רכד.

פעה"כ

וכבר הודעתך במ"א (&) בענין מציאות מ"ן מה ענינם, והוא כי בעת בעילה וביאה²²²¹ ראשונה שביק בה בעלה באתתיה רוחא חדא דיליה, והוא רוחא אשתאר תמן בה תדיר. וזהו הטעם שאין האשה מתעברת מביאה ראשונה, לפי שבתחילה בביאה ראשונה צריך לעשותה כלי לקבל הטיפה העליונה, ולכן בביאה ראשונה עושה אותה כלי ומשם והלאה כל שאר הבעילות הם מצטיירות ונעשות בחי' נשמות וולדות ע"י ההוא רוחא דשביק בה בביאה קדמאה²²²². וזהו משרז"ל (סנהדרין כב ע"ב) אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי, והוא ההוא רוחא דשבק בה.

והנה כל הבנים הנולדים משם ואילך הם נעשים בכח ההוא רוחא דשבק בה בעלה, וכולם לוקחים דבר מועט ואיזה ניצוץ מן ההוא רוחא, עד שנשלם ההוא רוחא. וכיון שנשלם ההוא רוחא ולא נשאר באשה כלום מן ההוא רוחא, אין האשה יולדת עוד²²²³.

וזהו הטעם שאדם חייב בכבוד אחיו הגדול, כמ"ש רז"ל (&) את לרבות אחיך הגדול, והטעם הוא כי הנה אחיו הגדול הוא לוקח בתחלה עיקריות ההוא רוחא, והאח הב' נטל מה שהשאיר אחיו הגדול. ונמצא שהשני טפל לראשון, ועד"ז האח הג' טפל לב' אחים הראשונים, לפי שלוקח השיריים שנשארו ממה שלקחו. והנה זו"ן הם ב' אחים הגדולים, וכל²²²⁴ הנשמות הטהורות היוצאים מן זווה העליון דאו"א, הנה הם אחים אל זו"ן, וז"ס (&) למען אחי ורעי, (כג ע"ב) שקראם הקב"ה לישראל אחים ורעים, ולכן אל תתמה מגדולת מעלת נשמות הצדיקים כמה גבוה לאין קץ, ואין כאן מקום ביאורו. ואמנם זו"ן הם אחים הגדולים אשר כולנו חייבים בכבודם.

והנה כשנאצלו זו"ן ויצאו ממעי אימא, נשאר תוך אימא השרש של ההוא רוחא דשבק אבא גו אימא. אמנם עיקריות ההוא רוחא הם זו"ן, ולסיבה זו כאשר רוצים או"א להזדווג לצורך²²²⁵ הנשמות שהם פנימיות העולמות, אין זווגם רק ע"י עליית זו"ן עד או"א בסוד מ"ן. וזאת היא עיקר כוונתנו בענין²²²⁶ התפלות והמצות לתקן את זו"ן, כדי שיכלו לעלות בסוד מ"ן אל או"א, עתה בזמן החורבן אשר הם נופלים²²²⁷ ואובדים²²²⁸ בעו"ה, ואנו צריכים להקימם ולהעלותם ע"י מעשינו הטובים.

אבל הזווג החיצון, אשר הוא לצורך חיות העולמות, ולכן²²³⁰ אינו נפסק, אין לו צורך אל עליית מ"ן של זו"ן, כי אין זה נקרא זווג גמור, לפי שאינו אלא בבחינת חיצוניות, ולכן אין צורך לזו"ן שיעלו שם בסוד מ"ן ע"י מעשינו כנ"ל, אבל הוא נעשה מעצמו. גם יש טעם אחר²²³¹ למה זה הזיווג החיצון אינו נפסק, והוא כי אם היה מוכרח וצורך אל עליית זו"ן, לא היה יכול להיות תדירי, לפי שכאשר החטא גורם, ואז נופלים זו"ן לתתא²²³², אז היו או"א מתבטלים מן הזווג הנז'. ולכן כיון שאינן צריכין אל עליית זו"ן בסוד מ"ן, לזה

- מאיר הכוונה -

²²²¹ "בעילה וביאה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ביאה".

²²²² עי' לעיל הערה 422, ועי' זהר ח"ב צט ע"ב הובא בעיונים אות נב.

²²²³ ודע שמזה הרוח קדמאה נמשך בה אורח נשים, וז"ס (בראשית יח יא) חדל להיות לשרה אורח כנשים, כי אורח בא מהגבורות כנ"ל, והם אותן גבורות הראשונים הנקרא רוחא דשדי בגווה, וכאשר ילדה כל הבנים, וכל א' לקח חלקו משם, ונשלם ההוא רוחא, אז נפסק האורח, ואין האשה יולדת כי אם אין שאור אין עיסה (ע"ח שער ט"ל פרק ח).

²²²⁴ פאר (נוסף בפע"ח).

²²²⁵ הבנים שהם (נוסף בפע"ח).

²²²⁶ בסוד (פע"ח).

²²²⁷ עי' עיונים אות רכד.

²²²⁸ עי' עיונים אות רכה.

²²²⁹ נמחק בפע"ח.

²²³⁰ פאר (פע"ח).

²²³¹ "יש טעם אחר" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "זהו הטעם".

²²³² "החטא גורם, ואז נופלים זו"ן לתתא" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "בזמן שזו"ן לתתא".

שְׁעָה"כ

הטעם לא פסיק. ואמנם אותו השרש של ההוא רוחא הנשאר בתוך אימא, הוא המעלה את המ"ן אל צורך הזווג החיצון הנז' שלא ע"י זו"ן. וכבר הודעתך מה הוא ענין ההוא רוחא דשביק בה בעלה, כי הנה הוא שם הויה דמילוי ההי"ן, שהוא בגימ' ב"ן, וז"ס (בראשית לה יח) ויהי בצאת נפשה כי מתה, ועיי' ענין זה באורך בשער הפסוקים (בפ' וישלח²²³³)²²³⁴.

ועתה נבא אל הכוונה לבאר ענין יחוד קריאת שמע. הנה כוונתנו בתחילה היא לזווג זווג היצון דאו"א, אמנם לפי שהוא נעשה מעצמו שלא ע"י העלאת מ"ן של זו"ן כנז', לכן אין אנו מכוונים אותו בענין היחוד דק"ש, כי הנה הוא זווג תדירי ואינו נפסק ונעשה מעצמו, אבל כוונתנו היא להוריד הארה ושפע מן הזווג ההוא אל זו"ן²²³⁵ לשיהיה בהם כח לעלות בסוד מ"ן אל צורך זווג האחר של הפנימיות במלת אחד.

²²³⁶ונתחיל לפרש שמע ישראל כו'.

תחילה תכוין להמשיך הארה מן אבא אל ז"א, ומן אימא אל נוקבא דז"א הנקרא מלכות. וזהו ענין שמע ישראל, שמע לנוק' וישראל אל ז"א. ובתחילה תכוין דרך קיצור, כי שמע היא שם עי'²²³⁷, פי' כי המלכות הנקראת "שם", היא המקבלת עתה הארה מן השבע תחתונות דאימא, אשר כל א' מו' כלולה מי', ונמצא שהם עי', ולכן עי' זו של שמע הוא עי' רבתי, לרמוז שהיא רומזת באימא, כנודע שאלפא ביתא רבתי באימא, ובינונית בת"ת, וזעירין ביסוד כנז' בתיקונים²²³⁸ (קבא ע"א²²³⁹) וע"ש. וביאור הענין הוא כי הנה המל' נק' "שם"²²⁴⁰, והטעם הוא במה שהודעתך כי כל האחוריים העליונים שנפלו בימי המלכים שמתו, הנה אותם הביטולים שנתבטלו הם בחי' המ"ן שאנו מעלים תמיד לתקנם כמבואר אצלינו.

וכל האחוריים ההם ירדו למטה עם המלכות ועתה עולים הם עמה. וחיבור אלו הבחינות הם הנקרא "שם", לפי שהאחוריים²²⁴¹ כולם הם במספר רפ"ח²²⁴², שהם הויה דידין בגימ' ע"ב, והויה דס"ג אשר עם עשרה אותיותיה היא ע"ב, והויה דמ"ה עם מספר ההויה עצמה שהיא כ"ו הרי ע"ב עם הכולל, והאחוריים דהויה דב"ן דההי"ן י' יה יהו יהוה, הרי²²⁴³ ע"ב^{2244, 2245} וסך ד' פעמים ע"ב הם רפ"ח ניצוצין הנז'. ואם תחבר בחי' הפנים דהויה דב"ן דמילוי ההי"ן שהיא ג"כ²²⁴⁶ גימ' ב"ן²²⁴⁷, יהיה הכל גימ' ש"ם, כי אלו הפנים הם

- מאיר הכוונה -

²²³³ עי' עיונים אות רכט.

²²³⁴ "ועיין ענין זה בלורך בשער הפסוקים (צפ' וישלח)" נמחק צפע"ח.

²²³⁵ כזה שזה לא תדירי. { }

²²³⁶ פע"ח פרק ט.

²²³⁷ עי' עיונים אות ריב.

²²³⁸ "ובינונית בת"ת, וזעירין ביסוד כנז' בתיקונים" נמחק צפע"ח. { }

²²³⁹ עי' עיונים אות ריג.

²²⁴⁰ עי' עיונים אות רל.

²²⁴¹ "ההם ירדו למטה עם המלכות ועתה עולים הם עמה. וחיבור אלו הבחינות הם הנקרא "שם",

לפי שהאחוריים" נמחק צפע"ח.

²²⁴² "שהם ד' ע"ב" נוסף צפע"ח.

²²⁴³ ד' פעמים (נוסף צפע"ח).

²²⁴⁴ עי' כל זה בשער רפ"ח פרק ב.

²²⁴⁵ עי' עיונים אות רכת.

²²⁴⁶ נמחק צפע"ח.

²²⁴⁷ הוא המדרגה ז' דשם שהוא החשבון ממדרגה ה' שהוא הפנים עי' רפ"ח ב.

שְׁעָה"כ

הפנים של המלכות אשר גם הם ירדו. והנה²²⁴⁸ כל אלו הבחי' הצריכות להתמתק כולם מתחברים במלכות, ונקרא שם על שמם.

ותכוין להמשיך אל זה השם אור מן הע' העליונה הגדולה שה"ם הז"ת דאימא. והטעם הוא לפי שמלכות נקרא שביעית בערך הז' קצוות, ולכן היא צריכה לקבל מן ז"ת דאימא שאח"כ תוכל להזדווג עם ו"ק ז"א, שהם²²⁴⁹ סוד אות ו' כגודע.

אבל ישראל שהוא ז"א²²⁵⁰ איננו צריך לקבל רק מן שי"ר אל, שהם חו"ג²²⁵¹ דאבא²²⁵² שהם ב' קצוות הראשונים²²⁵³, כי כבר יש לו ו"ק, ולכן יספיק לו במה שיקבל שפע מן ב' קצוות ראשונות. אבל המלכות שהיא שביעית צריכה לקבל מכל השבע קצוות. והנה ביאור זה הע' יותר מפורש יובן במש"ל, כי היא מקבלת עתה מזווג או"א שהוא לחיות העולמות, הנה מ"ן של הזווג ההוא, הוא שרש אל שם ההויה בגימ' ²²⁵⁴ ב"ן אשר {כג ע"ג} מקומה בז"ת דאימא. ומן ההויה ההיא דב"ן היא מקבלת עתה כדי שיהיה לה כח אח"כ להעלות מ"ן, ולכן גם ההארה שלוקחת עתה היא מן מ"ן²²⁵⁵ דוגמתה ג"כ, כפי מה שהיא עתה צריכה להעלות, כי כיון שהיא צריכה להעלות מ"ן לכן צריכה לקחת הארה מן שרש מ"ן העליונות.²²⁵⁶

וכבר הודעתוך בשער הפסוקים בפסוק (בראשית מז כד) וארבע הידות יהיה לכם לאכלה²²⁵⁷ כו'²²⁵⁸, כי ה' ידות הם נרמזות בשם ב"ן, וז"ס (יבמות לד ע"ב) מיעוך באצבע²²⁵⁹ שהיו הראשונים נוהגים למעך באצבע ולהוציא הבתולים²²⁶⁰, כמבואר אצלנו במקומו (לקמן דרושי הלילה דרוש ג).

והנה היד כלולה מה' אצבעות שהם חמש אותיות מנצפ"ך שהם המ"ן עצמן, וכל א' כלולה מה', הרי הם ה' פעמים ה'²²⁶¹, שהוא ה' ידות, ובהם חמש אצבעות בכל יד²²⁶².

- מאיר הכוונה -

²²⁴⁸ הרי כי כללות (פע"ח).

²²⁴⁹ שְׁהוּא (פע"ח).

²²⁵⁰ עי' לקמן כג רע"ד (לש"ו על פע"ח).

²²⁵¹ חסד וגבורה ולא חסדים וגבורות. *##עי' הערה הבאה.

²²⁵² נמחק צפע"ח.

²²⁵³ עי' לקמן הערה 2294 שזה י' בחינות. ולכן צ"ע בהערה הקודמת.

²²⁵⁴ "שרש אל סם ההויה בגימ'" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "סס".

²²⁵⁵ דוגמתן (נוסף צפע"ח).

²²⁵⁶ הגהה: מע"ח גם תכוון כי ב' חסדים וז' שלישים המגוליס שהם ב' הויות וז' שלישי הויה הם גי' ע' גם כשתחלק חסד שְׁהוּא כמנין ע"ב לשלישים יס' ג' שלישים כ"ד כ"ד כ"ד הרי ב' שלישים מ"ח ועס ב' כוללים הרי נ' ועס ב' שלישי מן השליש הג' עם כוללים והכולל הרי ע' (נוסף צפע"ח).

²²⁵⁷ נמחק צפע"ח, ולא מופיע צפסוק.

²²⁵⁸ ז"ל: והנה עד"ז, יש עוד חמש ידות אחרות למטה, ואלו הם, כי היד החמישית, הם ב' ידות דאימא עילאה, שנכללו כאחד, ומהם נעשו כלי היסוד, למ"ן שבמלכות, שהיא נוקביה דז"א. וד' הידות יהיה לכם וכו', הם ד' הידות דזו"ן. ונמצא, כי בחי' הידים הם בחי' הגבורות כנזכר, שהם ביסוד של הנקבה. ועי"ש לעיל שיש גם בחי' ד' ידות דאר"א ויד א' דא"א.

²²⁵⁹ עי' ע"ח שער טז פרק ה: ארז"ל ביבמות שכל מעכות של בית רבי תמר שמן ע"ש שמעכו באצבע, ולא הוצרכו אלא ביאה ראשונה. והענין הוא כי הלא להיות כי א"א הוא זכר בלי נוק', והזווג הוא מקצתו אל קצתו בלי נוק', לא הוצרך לזה לעשות כלי, ומכח זה נמשך אל יעקב ולכל מעכות של בית רבי. ועי' ביאורים ח"ב עד ע"ב, שם עה ע"א שבק"ש משלימים המוחין דיניקה, וצ"ע מקומו*##.

²²⁶⁰ בינה פשטה ידיה ולקחה את סוד הבתולים דהמלכות ופתחה את פתחה ותיקן אותה לזווג, וזהו סוד חפירת הבאר, וע' הולדת או"א (פרק ה), ובתיקון הירח (פרק ג), ובשער הכוונות (דף כג רע"ג), ובמאמרי רשב"י (דף ח ע"ד, וט ע"א), ובפע"ח ראש השנה (פרק ג) (דע"ה ח"ב קכט ע"ג).

²²⁶¹ וכל ה' כורת ל"י (נוסף צפע"ח).

²²⁶² ובהם חמש אצבעות בכל יד" נמחק צפע"ח.

פעה"כ

וא"כ²²⁶³ נמצא שכולם נרמזות בשם הוי"ה דב"ן שהיא המעלה מ"ן והוא באופן זה, כי כאשר תצייר הוי"ה דב"ן בציורו יהיה כך, כי יוד במלואה יש בה ב' אותיות י"ד²²⁶⁴ ונשאר בה אות ו', ואח"כ תקח ב' הההי"ן במלואם שהם ד' ההי"ן, וכל אות ה' צורתה ד' י' כנודע²²⁶⁵, הרי ד' ההי"ן הם ד' פעמים י"ד, ועם הי"ד ראשונה הרי ה' ידות. נשאר משם ב"ן ג' ווי"ן שהם אות ו' דמילוי יו"ד וב' הווי"ן האחרים, הרי ג' ווי"ן. והנה ה' ידות הם בנימ' ע', וז"ס ע' רבתי דשמע ישראל, שה"ס ה' ידות דמ"ן דאימא עלאה²²⁶⁶. וג' הווי"ן הנשארים עם ההוי"ה דב"ן דההי"ן עצמה שהיא בנימ' ב"ן²²⁶⁷ הרי ע' שנית. וז"ס (&) ותרב משאת בנימין ה' ידות, הם ה' ידות הנז' דהויה דב"ן, שה"ס בנימין, שהם המ"ן²²⁶⁸.

והסוד הזה נרמז בפ' (&) ובניהו בן יהוידע כו²²⁷⁰. והוא במה שביארנו (ספר הליקוטים תהלים פרק פד²²⁷¹) כי יש צדיק תחתון וצדיק עליון, יוסף הוא צדיק עליון שהוא יסוד²²⁷² דכורא הנותן מ"ד, וצדיק תחתון הוא יסוד דנוקבא הנותן²²⁷³ מ"ן, וגם הוא נקרא צדיק אלא שהוא תחתון, וה"ס בנימין הצדיק לפי ששרשו מן הזכר, כי הנה ההוא רוחא דשבק בה בעלה בביאה קדמאה הנה הוא הוא²²⁷⁴, ולכן גם הוא נקרא צדיק, אלא שהוא תחתון, וה"ס בנימין הצדיק²²⁷⁶, פי' בן ימין, כי ב"ן ר"ל שם הויה דב"ן הנז' במילוי ההי"ן, שהיא בנימ' ב"ן. ואמנם הוא נק' ימין לפי שניתן לה מן הזכר הנקרא ימין בביאה ראשונה כנודע, כי דכורא מימינא²²⁷⁷ ונוק' משמאלא, שהיא²²⁷⁸ עיטרא דגבורה. ועל ענין

- מאיר הכוונה -

2263 ואלמנס (פע"ח).

2264 הרי י"ד ח' (נוסף בפע"ח).

2265 כי הלל רגל הה' קטן ולינו ו' ולורתו ו' קטנה שהיא לורת י' גדולה (נוסף בפע"ח).

2266 עי' לעיל הערה 2239.

2267 בלתי לזכרים (נוסף בפע"ח).

2268 עי' ז"ח נא ע"א: ותרב משאת בנימין, מ"ט. בגין דשכינתא בחולקיה. ממשאות כלם חמש ידות, ת"ח, האי ה' בתראה, אקרי כלה, כד אתחבר כ"ל עמה, לא אתיישבו אלא בחולקא דבנימין. וע"ד חמש ידות קביל, כד קביל האי ה' דאקרי מנחה בחולקיה. וכל חמשין ברכאן, דאתיין מכ"ל להאי כלה, קביל בנימין. מ"ט. בגין דאיהו זעירא דכלהו.

2269 וז"ס ותרב משאת בנימין ה' ידות, הם ה' ידות הנז' דהויה דב"ן, שה"ס בנימין, שהם המ"ן" נמחק בפע"ח.

2270 עי' ספר הליקוטים ישעיה לח יב: יש צדיק שעושה זיווג בעה"ז, כמו בניהו בן יהוידע, שהיה עושה זיווג למעלה באו"א, ואותו הזיווג אינו נעשה רק ע"י מסירת נפשו על קידוש השם, בסוד עשרה הרוגי מלכות ובסוד ייחוד ק"ש, כמבואר אצלנו בק"ש. וז"ס בניהו בן יהוידע, כי בניהו הוא אותיות בינה, ובן יהוידע, י"ה ויד"ע. וזהו בן איש חי, כי בהיותו בחיים עשה זיווג זה העליון. ועי' לקמן הערה 2281.

2271 וז"ס שהיה לרחל ב' צדיקים, יוסף סוד צדיק עליון, ובנימין סוד צדיק תחתון. וז"ס מש"ה הנה ברכו את ה' כל עבדי ה', ואז בהיות הנשמה של הצדיק שהעלה מ"ן שם ביסוד שלה, היא מתבררת ממ"ד מה שנשפעים על רחל על ידו, וזהו יברכך ה' מציון, שהוא יסוד, סוד ירושלם העליון. ועי' תיקו"ז א ע"ב: על צדיק דלעילא קיימא עלמא דאתכסיא ועל צדיק דלתתא קיימא עלמא דאתגליא והיינו מצדיקי הרבים (דניאל יב ג) מההוא צדיקא דעלמא תליין. בהגר"א: על צדיק דלעילא - הוא יסוד: קיימא עלמא דאתכסיא - הוא מלכות דאצילות: ועל צדיק דלתתא - הוא מט"ט: קיימא עלמא דאתגליא - הוא עולם היצירה, ששם ראה יחזקאל כדלקמן (ב ע"ב): ועי' לקמן הערה 2279.

2272 זיכוד (פע"ח). ##*

2273 "הוא יסוד לנוקבא הנותן" נמחק בפע"ח##.

2274 "הנה הוא הוא" נמחק בפע"ח.

2275 עי' עיונים הערה רכט.

2276 נמחק בפע"ח.

2277 נקרא ימין סוד החסד (פע"ח).

2278 "משמאלא, שהיא" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "נקראת שמאל סוד".

שְׁעָה"כ

זה רמזו בפ' ויצא (קנג ע"ב) בענין רחל דיתבא בין תרין צדיקים בסוד וצדיקים ירשו ארץ כו' 2279.

והנה כל הצדיקים אשר הם 2280 מעלים מ"ן נקרא ע"ש בנימין, ואחד מהם הוא בניהו בן יהוידע, וז"ס ובניהו, ב"ן יה"ו, כי יה"ו הם שלשה אותיות ראשונות שהם ע"ב ס"ג מ"ה, ואות הדר' ה"א תתאה היא שם ב"ן, וזהו ובניהו ב"ן יה"ו, וכבר ביארנוה במקומו (שעה"פ חיי שרה 2281) ע"ש. ואומר 2282 בן איש חי 2283, פ"י כי הוא ב"ן שהיא הויה דמילוי ההי"ן שהיא בנימ' ב"ן, והוא בן 2284 איש חי 2285, פ"י שהוא נמשך מן היסוד צדיק עליון הנקרא חי, וגם הוא נקרא חי כמוהו, צדיק תחתון 2286. והנה ב"ן ח"י הוא גימ' ע', שהם ג' וויזן הנשארים משם ב"ן העשוי בצירוף כנ"ל והם בגימטריא ח"י ועם ב"ן הרי ע'.

עוד תכוין באות ע' פירוש ג', והוא אל כללות ז"ת דאימא, והנה הם רמוזים בשם ס"ג 2287 כי גם הוא סודו ע', דהיינו ס"ג עם י' אותיותיו הרי ע"ג, תסיר ג' ישאר ע'.

והרי נתבאר ג' כונות בסוד הע': האחד, היא בסוד מ"ן בעצמן שהיא ציור ה' ידות. והב', הוא בשם הויה דמלוי ההי"ן המעלה את המ"ן כמו שהודעתך, כי המ"ן הוא דבר אחד, ויש ג"כ כח אחר המעלה אותם, וכל א' הוא דבר בפני עצמו. והג', הוא בז"ת דאימא אשר המ"ן עומדים בתוכם ובפנימיותם, אבל מן הו"ת עצמן צריך ג"כ לקבל הארה, וה"ס הויה דס"ג אשר בז"ת שלה ועם י' אותיותיו הם ע"ג, ואם תסיר ג' ישאר ע'. וביאור הדבר במה שהודעתך כי עקריות 2288 הויה דס"ג, הוא שם א"ל היוצא ממנה, שהם ג' יודי"ן וא' שבו שהם בגימ' א"ל כמבואר אצלינו בדרוש הציצית וע"ש (דרוש ג).

והנה עתה בתחילה אשר עדיין איננה מעלה מ"ן, אינה צריכה לקבל הארה מן עיקריות ההויה שהוא שם א"ל, אלא משארית ההויה. והוא כי כאשר תסיר ג' יודי"ן וא' אשר בכללותם אינם אלא ד' אותיות, ואע"פ שבמספרם עולים לחשבון גדול, אל תכוין להוציאם אלא בחשבון אותיות שהם ד' אותיות בלבד, ונשארו ס"ט ועם הכולל הרי ע'. ואמנם ארבע אותיות הנז' נמשכים אח"כ בעת העלאתם מ"ן וז"ס ד' רבתי דאחד כמשי"ת בע"ה (כה ע"א).

- מאיר הכוונה -

2279 ז"ל: רחל אולידת תרין צדיקים והכי אתחזי והא שמטוהו דבין תרי צדיקי יתבא ולעלמין (עלמא) דכתיב (תהלים לז כט) צדיקים ירשו ארץ צדיק לעילא וצדיק לתתא צדיק לעילא מניה נגדן מיין עלאין צדיק לתתא מניה נבעא נוקבא מיא לגבי דכורא בתיאובתא שלים צדיק מסטרא דא וצדיק מסטרא דא.

תרגום: רחל הולידה שני צדיקים, וכך ראוי, הנה שמיטה, לעולם יושבת בין שני צדיקים, שכתוב "צדיקים ירשו ארץ". צדיק למעלה וצדיק למטה. הצדיק למעלה, ממנו שופעים מים עליונים, הצדיק למטה, ממנו נובעת הנקבה מים לזכר בתשוקה שלימה. צדיק מצד זה, וצדיק מצד זה.

2280 היו (פע"ח).

2281 ז"ל: בן יה"ו, כי ג' אותיות ראשונות של ההו"ה, הם יה"ו, וה' אחרונה היא הו"ה דב"ן, הנקראת מלכות, והיא הנקראת ב"ן של יה"ו. ונמצא כי בניהו, הוא בחינת המ"ן שבמלכות, הנקרא ב"ן, העולים לגבי דכורא הנקרא יה"ו, וזהו בניהו. ודע והבן, כי כל שרש נשמות אלו הצדיקים שנבאר עתה, שרשם מן בחי' המ"ן של המלכות, ולכן כל שמותיהם רומזים ומורים בחי' המ"ן.

2282 אומנס נקרא (פע"ח).

2283 עי' עיונים אות רלא.

2284 נמחק צפע"ח.

2285 פ"י כי הוא ב"ן וגם איש ח"י (נוסף צפע"ח).

2286 פ"י שהוא נמשך מן היסוד לדיק עליון הנקרא חי, וגם הוא נקרא חי כמוהו, לדיק תחתון נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "כי כמו שהיסוד נקרא אל חי כך לדיק התחתון נקרא איש חי".

2287 כי ג' ר' דצינה נקרא אהיה לודין וז"ת דצינה הוא שם ס"ג (פע"ח).

2288 עי' עיונים אות עג.

פעה"כ

ישראל.

2289 עתה מקבל הז"א מן אבא הארה כדי שיוכל (כג ע"ד) אחר כך להעלות מ"ן, כדוגמת מה שביארנו במלת שמע לצורך נוקביה.

והנה בזוהר במקומות 2290 רבים וגם בפ' ואתחנן אמרו כי ישראל זה היינו יש"ם, וכבר הודעתך כי כמו שז"א מתחלק לב' פרצופים והם יעקב וישראל, וכן גם נוקביה נחלקת לשנים והם לאה ורחל. והנה גם עד"ז מתחלקת אימא עלאה לב' בינה ותבונה, וגם אבא נחלקת לב' והם אבא ויש"ס. והטעם שנקרא יש"ס הוא משום דאיכא ישראל זוטא והוא הז"א, והנה עתה במלת ישראל מקבל ז"א הנק' ישראל זוטא הארה מן יש"ס פרצוף התחתון דאבא כנו', ולא מכולו אלא מבחי' חסד וגבורה 2291 שבו הנק' שי"ר א"ל, שיר משמאלא א"ל מימינא, כנו' בתיקונים (ד ע"א 2292). וכבר ביארנו לעיל (כג סע"ב) במלת שמע למה נוקביה מקבלת מכל הז"ת דאימא וז"א מן הז"ג דאבא 2293 לברד 2294.

והנה 2295 הארת ז"א אינה כהארת נוקביה, והוא מה שנתבאר לעיל שעדיין אנו צריכים להשלים לו מוחין דיניקה שהם שמות אלקים. ואמנם יש הפרש בין הד' קריאת שמע אשר אנו קורים בכל יום, כי אין הזמנים שווים כנ"ל, וכבר נת"ל באורך עניינם. ואמנם עתה נבאר הק"ש דשחרית דיוצר ונחזור לענין, הנה בהכרח הוא שבקטנותו של ז"א שהוא זמן היניקה גם אז יש לו מוחין אלא שאינם שלימים.

וכבר ביארנו לעיל כי לעולם אי אפשר שיחסרו לו לפחות המוחין הפנימים דשמות אלקים מצד אימא. והאמנם במה שיהיה יותר ממדרגה זו יש ארבע מדרגות ואלו הם: הא' 2296, שיהיו בו מוחין פנימים דאימא דקטנות 2297. הב', הוא שיהיה בו גם מוחין מקיפין דקטנות 2298 מצד אימא. הג', שיהיו בו גם מוחין פנימים דקטנות 2299 מצד אבא. הד', שיהיה בו גם מוחין מקיפים דקטנות 2300 מצד אבא. וכל הד' בחי' אלו הם במוחין דקטנות בשמות אלקים.

והנה סדר מעלתם היא זו, שבתחילה נכנסין מוחין דאימא הפנימים, ואח"כ הפנימים דאבא, ואח"כ מקיפין דאימא, ואח"כ מקיפין דאבא, ואני מסופק בזה אם שמעתי

- מאיר הכוונה -

2289 פעה"כ ק"ס י.

2290 עי' עיונים אותיות צב ו-ריב.

2291 "חסד וגבורה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "חוג"ג.

2292 שיר משמאלא שיר דלויים אל מימינא דכהניא עמודא דאמצעייתא ישראל כליל תרוייהו. בהגר"א: שיר דלויים - שהוא גבורה: אל מימינא - חסד.

ועי' שם כה ע"ב: עד דקראן לה ישראל לתתא בקריאת שמע דתיחות לגבייהו ובאן קראן לה בבו זוגה דאיהו ו' ישראל סבא ואיהו שיר א"ל שיר דיליה דאם לא קראן לה ביה לא נחתא עלייהו. וכאן משמע כנוסח הפע"ח שזה חסדים וגבורות שהוא מציאות היש"ס. אמנם עי' לעיל כג

סע"ב שקורא לזה ב' קצוות, וצ"ע. {}

2293 עי' לקמן דרושי הלילה דרוש ח: נוק' דז"א מתחיל שיעור קומה מן הת"ת דז"א ולמטה ונמצא כי החסד והגבורה דז"א הם לבדם לז"א ולא לנוק' ולכן הם לבדם צריכין לקבל מן החסד והגבור' שבחכמ' עלאה.

2294 והטעם נלע"ד כי ח"ג אלו כללות כל י' דאבא כי כאשר נחלק אבא לב' יהיה ח"ג הנ"ל רגלים שלו כי ישראל סבא מתחיל מת"ת של אבא ומסס הוא מקבל ז"א הארת הרגלים דאבא עילאה שהם ח"ג של כללות י' דאבא כלתי התחלקות לב' בחינות (נוסף בפע"ח).

2295 ונחזור לענין כי הנה (פע"ח). {}

2296 לא מה שיש לו כבר*##.

2297 נמחק בפע"ח.

2298 נמחק בפע"ח.

2299 נמחק בפע"ח.

2300 נמחק בפע"ח.

פְּעָה"כ

להיפך ממורי ז"ל, אם מקיפין דאימא קודמין אל פנימים דאבא²³⁰¹. והנה עתה בעת הק"ש דשחרית דיוצר יש בו כל ג' מדרגות הראשונות, ועדיין חסר ממנו המדרגה הד' הגדולה מכולם והיא מקיפין דאבא דקטנות. והנה אלו המקיפים הם הנתנים בו עתה במלת ישראל. וכבר עתה נשלם בכל הד' בחי' דמוחין דקטנות. ואח"כ נעשה בחי' מ"ן למעלה²³⁰² במלת אחד, ואז מקבל המוחין דו"ק דגדלות.

וסדר רמיזת וכוונת²³⁰³ אלו המוחין המקיפים דאבא דקטנות איך נכנסים²³⁰⁴ במלת ישראל הוא באופן זה, שתכוין שהם ב' אותיות י"ה מן אלקים, ואלו הם המקיפין דאבא, והם²³⁰⁵ מקיפין אל הג' מוחין. הא' הוא שם י"ה במלוי יודי"ן, והוא ע"י הכאה באופן זה, יו"ד פעמים ה"י, הם בנימטריא ש' מן ישראל. וזהו מקיף של מוח חכמה.

הב' הוא שם י"ה במלוי ההי"ן, והוא ע"י הכאה באופן זה, יו"ד פעמים ה"ה, הם בנימ' ר' מן ישראל, וזהו מקיף של מוח הבינה.

הג' הוא שם י"ה במלוי אלפי"ן והוא שם בלתי הכאה, והטעם הוא לפי שבמוח הדעת שבימי הקטנות אין בו כח כדי להכות ולהרבות אורות²³⁰⁶, לפי שבזמן העיבור לא היה בו עדיין מוח הדעת כלל, ועתה בזמן היניקה נתוסף בו הדעת, אלא שאין בו כח להכות ולהרבות אורות²³⁰⁸. והנה הוא בנימ' כ"ו ועם שם י"ה עצמו אשר הוא שרש אל²³⁰⁹ כל הג' מלויים הנז' הנה²³¹⁰ הם בנימ' מ"א והם בנימ' ג' אותיות אל"י מן ישראל.

ודע כי אני לא שמעתי ענין זה בפרשות ממורי ז"ל רק בדרך כללות באופן זה, יו"ד פעמים ה"י הם ש' מן ישראל, ויו"ד פעמים ה"ה הם ר' מן ישראל, ויו"ד ה"א עם י"ה הם אל"י מישראל, ואלו²³¹¹ הם מקיפי אבא. אבל הנלע"ד לפרשו ע"ד הנזכר, אע"פ שלא קבלתי בפירוש, לפי שכבר נתבאר לנו (דרושי קדיש טו ע"ג) שהג' מוחין דאלקים במלוי שלהם הם ע"ד²³¹² יה"א, ביודי"ן בההי"ן באלפי"ן, בחכמה בבינה ובדעת²³¹³.

וגם נלע"ד ע"ד שאמרנו בענין ד' כוסות דליל פסח, שהם המוחין דקטנות עצמם, והם ד' הו"ב והו"ג, והם משונים זה מזה. וכנזכר שם ע"ש. וכן נלע"ד כאן, כי היודי"ן בחכמה, וההי"ן בבינה, והאלפי"ן בלי הכאה הוא בחסד²³¹⁴, כי אינו מתגלה כל כך כמו הראשונים היותר מעולים²³¹⁵. וי"ה הפשוט בלתי מילוי הוא בגבורות, כי הגבורה נבלעת

- מאיר הכוונה -

²³⁰¹ עי' לעיל יט רע"ד.

²³⁰² "נעשה בחי' מ"ן למעלה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "מעלה מ"ן".

²³⁰³ "וסדר רמיזת וכוונת" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "אמנס סוד".

²³⁰⁴ "איך נכנסים" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "הם רמוזים".

²³⁰⁵ ג' (נוסף צפע"ח).

²³⁰⁶ עי' לעיל הערה 2090.

²³⁰⁷ "ולהרבות אורות" נמחק צפע"ח.

²³⁰⁸ "ולהרבות אורות" נמחק צפע"ח.

²³⁰⁹ "הוא קרש אל" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "צו".

²³¹⁰ כ"ו וי"ה (פע"ח).

²³¹¹ אלו (פע"ח).

²³¹² על סדר (פע"ח).

²³¹³ לכן נלע"ד עתה לומר כי יודי"ן הם צמקיף לחכמה וההי"ן צבינה ויו"ד ה"א צלי הכאה וי"ה הכולל שלשתן הוא צדעת (נוסף צפע"ח).

²³¹⁴ בחסדים (פע"ח).

²³¹⁵ "היותר מעולים" נמחק צפע"ח.

שְׁעָה"כ

ונכללת בתוך החסדים כנודע, כי היסוד דאימא יש בו חו"ג, וגבורות נעלמים בתוך החסדים ואינם ניכרים, שאל"כ היה מוכרח להיות תרין חללין לתרין עטרין שבדעת²³¹⁶. והרי נתבאר מה היא ההארה שנתוספה עתה בז"א, והוא כי נקרא ישראל ע"ש הבחי' הנז'. והנה ההארה זו שהם אלו המוחין²³¹⁷ המקיפין (כד ע"א) דקטנות מצד אבא הוא מקבל עתה הז"א מן יש"ס, מן הזווג²³¹⁸ דחיצוניות העולמות כנ"ל כמו שהודעתך, כי שם אלקים הוא כללות כל חיצוניות העולמות, ושם הויה הוא²³¹⁹ פנימיות העולמות. וכן המוחין דגדלות הם שמות של הויה.

יהוה אלהינו יהוה

²³²⁰ אחרי שקבלו ז"ן הארה מן זווג דחיצוניות שהוא לחיות העולמות בשמע ישראל כנ"ל, הנה עתה אנו מכינים ומזמנים את או"א שיזווגו זווג הפנימי בבחי' נשמות לצורך מוחין דגדלות דז"ן. כי הזווג הזה איננו תדירי, וצריך הוא אל מעשה התחתונים²³²¹, ולכן ע"י הזכרת ג' שמות האלו אנו רומזים ומכוונים שיוכנו ויזדמנו לצורך הזווג הזה. והנלע"ד בזה הוא כי הנה זווג חיצונית העולמות הוא מישסו"ת, וזווג הפנימיות מן חו"ב²³²² בשמע ישראל אנו מכוונים אל ישסו"ת²³²⁴, וג' שמות אלו הם בחו"ב. ודבר זה קבלתי בפ"י ממורי ז"ל²³²⁵, כי המוחין דגדלות דז"א הנקרא עיבור ב' הוא ע"י שנכללים חכמה עם יש"ס ונעשים פרצוף אחד, ונכללת בינה עם התבונה ונעשים פרצוף אחד, ואז שני פרצופים אלו מזדווגים לצורך המוחין דגדלות²³²⁶. ונחזור לענין הנז', כי הנה יהוה הוא אבא²³²⁷, ואלהינו הוא אימא²³²⁸, ויהוה²³²⁹ הוא הדעת המזווגם לאו"א כנז' בזהר²³³⁰ ובתיקונים, והוא בחי' מזלא²³³¹ עלאה דדיקנא²³³² דאו"א המזווג לשניהם. ויורד אור ממנו אל הדעת דאבא ואל²³³³ היסוד דאבא²³³⁴, ואז

- מאיר הכוונה -

²³¹⁶ "לכ' עטרין שזדעת" נמחק צפע"ת, ובמקומו איתא "צ' מוחי חו"ג ולכן גם הגבורות נתמעטו מתוך החסדים ואינה ניכרת זה המילוי רק י"ה פשוט".

²³¹⁷ "שם אלו המוחין" נמחק צפע"ת, ובמקומו "ומוחין".

²³¹⁸ "הכולל" נוסף צפע"ת.

²³¹⁹ כוללת (פע"ח).

²³²⁰ פע"ח ק"ס יא.

²³²¹ "מעשה התחתונים" נמחק צפע"ת, ובמקומו איתא "מעשינו ותפלותינו".

²³²² עלאין (נוסף צפע"ח).

²³²³ ע"י שעה"ק צה ע"ב: גם תבין משם כי זווג שלים דאו"א. ע"י הכללות בישראל סבא ותבונה בפרצוף א', אינו אחר החרבן, רק זווג חיות העולמות. וממנו אנו ממשיכים מוחין דגדלות בק"ש, וגם בעמידה לז"ן דאצילות. ולאבא דבריאה, אבל זווג תחתון דישראל סבא ותבונה לבדם למטה, אז אינו רק לתת מוחין דיניקה לז"ן דאצילות ומוחין דיניקה לאבא דבריאה. ומוחין דגדלות, לאימא וז"ן דבריאה. וכן הוא בעולת תמיד שער התפילה.

²³²⁴ לקבל מיססו"ת (פע"ח).

²³²⁵ לאפוקי מה ???*##

²³²⁶ ע"י עוד ע"ח שער ז"א סוף פרק ב'.

²³²⁷ צאצא (פע"ח).

²³²⁸ צאימא (פע"ח).

²³²⁹ הג' (נוסף צפע"ח).

²³³⁰ ע"י זהר ח"ב קס ע"ב הובא בעיונים אות ריב.

²³³¹ ע"י עיונים אות רלב.

²³³² "עלאה דדיקנא" נמחק צפע"ת, ובמקומו איתא "דדיקנא עלאה".

²³³³ ומסס אל (פע"ח).

²³³⁴ ע"י בהגר"א בתיקו"ז פא ע"א: כשזה נפתח זה נפתח, ודעת ויסוד הוא א'.

שְׁעָה"כ

מזדווג עם אימא כמבואר אצלנו²³³⁵ באדרת האינו (שער מאמרי רשב"י נ סע"ד). כי מזל לא קדישא הוא המזווג לאו"א ואין כאן מקום ביאורו²³³⁶.

ותכוין כי הויה זו הוא במילוי יודיין ג"כ²³³⁷, והוא באבא. ואלהינו הוא שם אהיה במלוי יודיין והוא באימא. ויהוה²³³⁸ הוא הויה דע"ב דיודיין²³³⁹ ג"כ והוא בדעת המזווגם. והנה ההכנה וההזמנה²³⁴⁰ הזאת הוא סוד גדול, והענין הוא דע כי כל הי"ס כולם הם מזדווגות יחד, ואין התחתונות יכולות להזדווג זב"ז עד שיזדווגו גם העליונות זו בזו, ויאירו בתחתונות כדוגמא מה שנת"ל, כי אנו מקדימים זווג או"א בק"ש, ואח"כ נעשה זווג זו"ן בשים שלום²³⁴¹. והנה א"כ יש לדעת כי גם או"א צריכין גם הם אל זווג גבוה ועליון מהם כדי שיקבלו אור משם בתחילה, הלא הוא הזווג העליון הנעלם והסתום של א"א, ובכח מה שמקבלים מאותו הזווג יש כח בהם גם הם להזדווג. וכעד"ז הולך סדר המדרגות זו למעלה מזו עד שאין הפה יכולה לדבר עמוק עמוק מי ימצאנו.

וסוד הענין הוא כי הנה זווג החיצוניות של העולמות הנה הוא נמשך ממוחין דאו"א עצמם בלתי שיקבלו אור עליון, כי כיון שכל המדרגות אשר תחתם נמשך מהן, פשוט הוא שיש בהם כדי לחיות את²³⁴² כולם. אבל הזווג דאו"א של פנימיות העולמות, כדי להמשיך נשמות חדשות של התחתונים²³⁴³, צריכים לקבל הארה וכח מלמעלה מהם, וזכור כלל זה. ונמצא שעד עתה לא הוצרכו לקבל הארה, אבל עתה שרוצים גם הם להזדווג, צריכים הכנה והזמנה²³⁴⁴. וההכנה היא ענין קבלתם אור עליון מא"א כדי שאח"כ יזדווגו במלת אחד. והנה מה שהם מקבלים ממנו הם ג' הויית במלוי יודיין, ושלתם רמוזים ג"כ בג' שמות יהוה אלהינו יהוה. וכבר ביארנו ענינם בביאור קריאת שמע שעל המטה (&), ושם נתבאר כי ה"ם י"ג תיקונים דיקנא דעתיקא, והם י"ג חוורת דרישא דעתיקא²³⁴⁵, ואין

- מאיר הכוונה -

²³³⁵ "כמבואר אלכלינו" נמחק צפע"ח, וצמקומו איתא "כנוטע".

²³³⁶ { } עי' ע"ח שער כט ספ"ג: אמנם אין כח מוחא עלאה עצמו יורד עד או"א כי גדלה מעלתו עד מאד, אבל זה המוח דאו"א כל גילויו הוא בדיקנא דאו"א כמ"ש במקומו. ושם נתבאר כי יש בו ב' מזלות, מזל הח' ומזל י"ג והם זכר ונקבה, ומהח' שהוא זכר נשפע כח באבא, ומי"ג שהוא נקבה משם נשפע כח באמא. ולכן זה המוח העליון משפיע ע"י הדעת שבו שהוא מזל ח' אל מזל י"ג, ואחר כך לוקחים הטפה או"א, ואח"כ הם מורידין הטפה בסוד מוחין לבניהן זו"ן. נמצא, כי מתעורר המזל הנ"ל בהתלבשות או"א, ואז מורישין או"א מוחין לבניהן.

²³³⁷ נמחק צפע"ח.

²³³⁸ הג' (נוסף צפע"ח).

²³³⁹ עי' לעיל כב ע"א שזה ס"ג.

²³⁴⁰ "ההכנה וההזמנה" נמחק צפע"ח, וצמקומו איתא "הכוונה".

²³⁴¹ עי' לעיל הערה 1981.

²³⁴² כדי לחיות את" נמחק צפע"ח, וצמקומו איתא כנגד

²³⁴³ עי' עיונים אות רכז.

²³⁴⁴ נמחק צפע"ח.

²³⁴⁵ היינו כל י"ג כלול מג' פעמים הוי"ה ועוד א' הכוללם (עי' אד"ר קכח ע"ב לגבי ג' פעמים ד' בחוורתא), וצ"ע למה לא מוזכר ה"ג נימין דאו"א (עי' אד"ר קכט ע"א). אבל כמובן שהזווג של החוורתא מוריד הארה לנימין, ומשם לדיקנא. ועי' כללים ח"א כטע"ג: עיקר עצמות או"א ורוממות מעלתו הנפלאה והנוראה הנה הוא רק הג' רישין שבו, גלגלתא ואורא ומ"ס, עם אורם המתפשט מהם שהם י"ג חוורתא וי"ג נימין וי"ג ת"ד²³⁴⁵, והוא מ"ש באד"ז (רפח ע"א) בהאי עתיקא לא אתגלייא אלא רישיה בלחודו, כי רק זהו עיקר עצמותו ורוממות מעלתו. עי' בהגר"א בספד"צ ג ע"ג: שם (אד"ז דף רפט ע"ב) כמה דע"ק תלת רישין מתעטרין ביה כו' תרין מתרין סטרין וחד דכליל לון כו', והוא כליל כלא תרין רישין ביה כלילן, וזהו המתקלא כמש"ל (א ע"ב), ועיקר תקונוי במ"ס שמשם מאיר לתתאי בתקונוי ע"י שערות הראש והזקן כמ"ש שם (אד"ז רפט ע"א) ובא"ר (קכט ע"א - נימין, קלא ע"א - ת"ד), שזה עיקר התיקון כמ"ש שם (רפח ע"ב), תקונא דע"ק אתתקן בתקונא חד כללא דכל תקונוי, והיא חכמה עילאה סתימאה כללא דכל שאר, והאי אקרי עדן סתימאה והוא מוחא דע"ק כו'. ותקונוי דמשתכח בי"ג, שהן ג' הוי"ת, שהן ג' מוחין דכלילן בחד, שכל מוח הוא פרצוף שלם כמש"ל, וא' כולל את כל הג' מוחין, והוא ע"ק במקום מלכות כידוע, בסוד כתר מלכות (ת"ז יט ע"א), כמ"ש שם (דף רפח ע"ב) ב"ג מכילן דרחמי אשתכח בגין דהאי

שְׁעָה"כ

כאן מקום ביאורו. ואמנם לפי שזווג א"א נעלם מאד כי הרי אין בחינת נקבה נזכר אצלו בפירוש אלא בהעלם גדול, וע"כ נעלם זווג א"א במקום הזה²³⁴⁶, ואין אנו מזכירין רק זווג²³⁴⁷ דא"א לבד²³⁴⁸.

אחד

²³⁴⁹ אחרי אשר נזדמנו והוכנו²³⁵⁰ א"א, אנו מעלים עתה להם את המ"ן כדי לזווגם במלת אחד. והנלע"ד שצריך לכוין להעלות עתה את ז"א לצורך מ"ד לחברם ולשלבם יחד, ולהעלות לנוקבא לצורך מ"ן, כדי להוריד אח"כ טיפת הדכורא בנוקבא ע"ד הנ"ו ביחוד כתיבת ידי מורי ז"ל בענין השטתחות על קברי הצדיקים²³⁵¹. אמנם לא קבלתיו כאן בפ"י, וזהו מה שקבלתי כאן, כי הנה צריך שבמלת אחד יכוין לנ"ו דברים: הא', הוא להעלות תחילה מ"ן. והשני, הוא לזווג אח"כ את א"א. והשלישי, הוא להוריד אח"כ מוחין אל הזו"ן. וזה סדרן, יכוין תחילה במלת אחד אל שני אותיות א"ח כנגד ז"א²³⁵³, הנקרא א"ח של המלכות, ובאות ד' תכוין אל נוקבא, ותכוין להעלות את שניהם. גם תכוין ששניהם זו"ן הם אחדות גמור אחד. וזה תכוין בשטתחות פשט²³⁵⁴ מלת אחד. גם תכוין כי א"ח הוא הז"א הכולל ט"ס כמנין א"ח, והמלכות היא העשירית הנקרא ד'²³⁵⁵, על שם שמקומה הוא כנגד שיעור ד"ס דז"א שהם תנה"י, (כד ע"ב) ועומדת עמהם אהור באהור כנודע.

גם תכוין באותיות א"ח בז"א אשר הוא שם הוי"ה דמלוי אלפי"ן שהוא בנימ' מ"ה, ובאות ד' תכוין בנוק' אשר היא שם²³⁵⁶ אדני במילואו עולה תרע"א²³⁵⁷, כי עתה נתמלא שמה²³⁵⁸. ודע כי זו המלכות שאנו מכוונים בד' דאחד הוא בחי' רחל²³⁵⁹, לפי שהיא הספירה העשירית מן הי"ם עצמן, והיא מכללן כי לכן נקרא רחל עקרת של הבית עיקרא של בית (זהר ח"א קנד ע"א), ולכן (&) ויאהב יעקב את רחל. משא"כ בלאה שהיא בחי' האהוריים שנפלו מן אימא עלאה כנודע²³⁶⁰.

– מאיר הכוונה –

חכמתא סתימאה דביה מתפרש לתלת זמנין ארבע ארבע והוא עתיקא כליל לון כו', וע"י מ"ס יוצאין הנימין ודיקנא להאיר לכל הפרצופים כו', ואמר בא"ז (דף רפט ע"ב) וחסד עלאה אתפשט ואתקן ואתכליל כלא במ"ס כו' אתנהירו ג' רישין עילאין כו' ובמזלא תליין, והן חב"ד, וכו' ונפקין ממ"ס ג' פעמים י"ג, א' בנימין וא' בארחין שע"י הנימין מתחלקין הארחין וא' בדיקנא, נגד ג' מוחין הכלולין ביה [היינו החב"ד דמו"ס – לש"ו כללים ח"א עט ע"ב]. { }²³⁴⁶ וכ"ש למעלה מאו"א.

²³⁴⁷ מזווג (פע"ח).

²³⁴⁸ ולמטה (נוסף צפע"ח).

²³⁴⁹ פע"ח ק"ש יב.

²³⁵⁰ נזדמנו והוכנו" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "כזכר הוכנו".

²³⁵¹ עי' לעיל כג ע"א, והערה 2206.

²³⁵² "צענין השטתחות על קברי הצדיקים" נמחק צפע"ח.

²³⁵³ עי' עיונים אות עה.

²³⁵⁴ "תכוין צטתחות פשט" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "פירוש".

²³⁵⁵ אמנם הד' דאדנ"י הנה בבחי' גילוייה הנה הוא ע"ש תלייתה בז"א ויציאתה ממנו, שהנה הוא מהד' תחתונות שבו, מהתנה"י (כללים ח"ב עב ע"ד, ועיי"ש עוד).

²³⁵⁶ "תכוין בנוק' אשך היא קס" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "נוקבא תכוין לקס".

²³⁵⁷ "עולה תרע"א" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ולשלבן יחד ולהעלותן".

²³⁵⁸ ענין מילוי שמה עי' לקמן כד ע"ג שזה תוספת א"ל לתמ"ר.

²³⁵⁹ ול' לאה (נוסף צפע"ח).

²³⁶⁰ עי' זהר ח"א קנד ע"ב: וירא יהו"ה כי שנואה לאה מהכא דסאני בר נש עריין דאמיה. לאה היא מלכות אמא, דהיינו עריין דאימיה, והיא אחותו להיותה בת אמו, וגם כי יעקב הוא מאחוריה דאבא ולאה מאחורי אמא והות ליה אחותו (רמ"ז). לאה היא נמשכת מן מלכות דאימא כנז' שהיא

שְׁעָה"כ

ודע כי הנה ע"י תפלתינו ומצות²³⁶¹ שאנו מקיימים לקרא קריאת שמע²³⁶² יש כח ותוספת גבורה ברחל²³⁶³ לעלות עד מקום²³⁶⁴ ז"א דאצילות מן המקום אשר היא עומדת בו עתה, שהוא בהיכל אהבה דבריאה עד ז"א דאצילות. ואח"כ עולים שניהם יחד עד או"א להעלות להם מ"ן, לפי שז"א ונוק' רחל הם בניה ממש דאימא, משא"כ בלאה כנו'.

והנה בזמן הגלות אין כח ברחל לעלות כיון שהיא למטה בהיכל אהבה של עולם הבריאה כנו', ולכן אנו צריכין למסור נפשינו על קדוש השם באות ד' דאחד, וצריך לכוין ולקבל²³⁶⁵ עליו ד' מיתות ב"ד סקילה שרפה הרג וחנק מן ד' אותיות אדני²³⁶⁶, כמבואר אצלינו בק"ש שעל המטה (דרושי הלילה ה), וכבר ידעת מ"ש בתיקונים (סו ע"א²³⁶⁷) כי ד' מיתות ב"ד שרשם בד' אותיות אדני, ולכן תכוין לקבל מן ד' אותיות אשר כיוונת בהם בד' דאחד. וגם תכוין בד' של אחד בד' מיתות כנו'. ושאתה²³⁶⁸ מוסר נפשך בד' מיתות אלו לקדש את השם בכל לבבך, ולקבל עליך עול מלכות שמים הזה אשר בק"ש.

וטעם הדבר הוא במש"ל, כי הנה אין כח ברחל לעלות עד כאן אלא ע"י מסירת נפשך כנו'. וטעמו של דבר הוא במה שהודעתך בענין היחוד של כתיבת ידי מורי ז"ל בענין השמתחות על קבר²³⁶⁹, כי יש באדם נשמה לנשמה ונשמה ורוח ונפש. והנה נשמה לנשמה באה מן אבא, ונשמה מן אימא, ורוח מן ז"א, ונפש מן נוק'. ונמצא כי הנשמה לנשמה ונשמה הם בנים לאו"א עצמם, והם אחים גמורים לז"א ונוקבי'. וזש"ה (&) למען אחי ורעי²³⁷⁰, וארז"ל (&) קראם הכתוב אחים ורעים, והוא בבחינת נשמה לנשמה ונשמה. אמנם הרוח והנפש הם בנים גמורים של ת"ת ומלכות, וכנגדם נאמר (&) בנים אתם לה' אלהיכם, שהם בבחי' הרוח והנפש.

והנה עתה²³⁷¹ אנחנו בזווג העליון דאו"א, וכוונתנו עתה להעלות מ"ן אליהם מן בניהם שהם זו"ן, וגם נשמות הצדיקים, וכל אלו צריכים להעלות מ"ן לאימא עילאה. והנה הכתוב אומר (תהלים סח לה) תנו עוז לאלקים על ישראל גאות²³⁷². פי' כביכול השי"ת צריך עזר וסיוע וכה מן מעשה ישראל התחתונים. והנה המלכות נקרא סוכת דוד הנופלת²³⁷³, כי בעוונותינו נפלה²³⁷⁵ ע"י מעשינו הרעים, וכן כאשר רוצה לעלות צריך

– מאיר הכוונה –

אמו של יעקב, ולכך אמר עריין דאמיה. ועוד כי יסוד דאימא ויסוד דלאה, כאשר תחזור עם הז"א פב"פ להזדווג עמו מתחברים יחד שניהם ונעשים רחם א' להזדווג בו יסוד ז"א שכבר ידעת כי חצי העליון דת"ת דז"א היה בתחילה בחי' יסוד, כמבואר אצלו בענין הגדלת ז"א שחג"ת שלו נעשו חב"ד ונה"י שלו נעשו חג"ת הרי כי סוד נעשה ת"ת והיסוד הזה העליון הוא שמזדווג ברחם הזה (מ"מ מספר שעה"פ ויצא).

²³⁶¹ "תפלתינו ומצות" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "המנוחה הזאת".

²³⁶² וע"י תפלתנו (נוסף בפע"ח).

²³⁶³ כח ותוספת גבורה ברחל" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא יכולת לרחל.

²³⁶⁴ ישראל (נוסף בפע"ח).

²³⁶⁵ לכוין ולקבל" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא לקבל.

²³⁶⁶ במילואו כי שם שרשם (נוסף בפע"ח).

²³⁶⁷ ע"י עיונים אות ריד.

²³⁶⁸ שאתה (פע"ח)

²³⁶⁹ ע"י לעיל הערה 2206.

²³⁷⁰ ע"י עיונים אות רלג.

²³⁷¹ כלומר במילת "אחד".

²³⁷² ע"י עיונים אות רנג.

²³⁷³ ע"י זהר ח"א עב ע"ב: וידכר קב"ה להאי ברית דאיהו בגלותא ויקים לה מעפרא הה"ד (הושע ג ה) ובקשו את יהו"ה אלהיהם ואת דוד מלכם וכתוב (ירמיה ל יט) ועבדו את יהו"ה אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם אשר אקים מעפר כמה דאת אמר (עמוס ט יא) אקים את סכת דוד הנופלת ועל דא וראייתיה לזכור ברית עולם ולאקמא לה מעפרא ואמר הכי אבא דבגין כך אדכר באורייתא פורקנא דישראל ודוכרנא דילה [והא הוא] [בדא] וודא הוא דכתיב (ישעיה נד ט) אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקצוף עליך ומגער בך.

שְׁעָה"כ

שיהיה ע"י זכויותינו ומעשינו הטובים, כי עוונותינו מפילים אותה כביכול וזכויותינו מעלים אותה. וא"כ עתה א"א לה לעלות אם לא יהיה בנו צדיקים גמורים אשר נשמותיהם קדושות וטהורות, שיש להם כח לעלות עד מקום אימא²³⁷⁶, ועל ידיהם תעלה המלכות בנו בתיקונים²³⁷⁷, כי ישראל נק' גדפין דשכינתא להעלותה למעלה.

ולטעם זה הגלות מתעכב ומתארך²³⁷⁸, כי אין בנו מי שיוכל לעלות במדרגה הזו, כי אם יהיה בינינו מי שיוכל לעלות שם נשמתו היה מעלה גם את המלכות, והיה הזווג נעשה כתיקונו, והיתה מתמהרת קץ הגאולה. אך עתה בזמנינו בעו"ה, אין יכולת לעשות זווג כתיקונו למעלה, ולסיבה זו הקץ מתארך, וכמעט רוב הרעות והצרות הבאות על האדם באות לסיבה זו.

אמנם עכ"ז יש קצת תיקון במה שנמסור נפשינו על קדוש השם בכל לב, כי ע"י כן אפילו אין בנו שום מע"ט והרשענו עד להפליא, הנה ע"י מסירת נפשינו להריגה מתכפרים עוונותינו כולם²³⁸⁰²³⁷⁹, ויש בנו יכולת לעלות עד אימא עלאה, כמ"ש חז"ל (יומא פו ע"א) גדולה תשובה שמנעת עד כסא הכבוד, שנאמר שובה ישראל עד ה' אלקיך כו'. כי ענין התשובה מעלה את האדם ומניעתו עד כסא הכבוד שהיא אימא עלאה הנקראת תשובה²³⁸¹, ועי"כ תוכל המלכות לעלות עמנו, כי אנחנו גדפין דשכינתא כנ"ל, ואז יעלו

– מאיר הכוונה –

תרגום: ויזכור הקדוש ברוך הוא את הברית הזו שהיא בגלות ויקימה מהעפר, זהו שכתוב "ובקשו את ה' אלהיהם ואת דויד מלכם", וכתוב "ועבדו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם", אשר אקים מעפר, כמו שנאמר "אקים את סוכת דויד הנופלת". ועל זה "וראיתיה לזכור ברית עולם", ולהקימה מהעפר. ואמר כך אבא, שלכן נזכרה בתורה גאולת ישראל וזכרונה. וזהו שכתוב "אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקצוף עליך ומגער בך".

²³⁷⁴ "נקרא סוכת לוד הנופלת" נמחק צפע"ת.

²³⁷⁵ עי' עיונים אות רכד.

²³⁷⁶ עי' תיקו"ז כו ע"ב: ו' דא אורייתא דשריא בפומא וברוחא דפומא פרחת על נשר דנשר איהו חוטמא תרין גדפוי דילה תרין שפון ועלה אתמר (קהלת י כ) כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר ודא עמודא דאמצעיתא דחכמה ובינה אינון נסתרות במוחא ולבא ברחימו ודחילו ואורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחת לעילא (נ"א ובהאי נשר) וכתר ביה תליין בני חיי ומזוני דאיהו מזלא דכולהו ואיהו לא תליא במזלא ובגין דא אוקמוהו בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא דחסד איהו זכותא.

תרגום: ו' זו תורה ששורה בפה וברוח של הפה, פורחת על נשר, שנשר הוא חוטם, שני הכנפים שלה שתי שפתים, ועליה נאמר "כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר", וזה העמוד האמצעי, שחכמה ובינה הם נסתרות במח והלב, באהבה ויראה, ותורה בלי יראה ואהבה לא פורחת למעלה. (ובנשר זה) ובכתר, בו תלויים בני חיים ומזונות שהוא המזל של כולם, והוא לא תלוי במזל. ומשום זה פרשוהו, בני חיים ומזונות לא בזכות הדבר תלוי, אלא הדבר תלוי במזל (מ"ק כח ע"א), שחסד הוא זכות.

בהגר"א: **דחכמה ובינה כו'** - כידוע שג' הראשונות הן נסתרות, וכן מוחא ולבא בפנים הגוף, וכן דחילו ורחימו אין ניכר. משא"כ בתורה ומצוה, שהן נגלות בכל ענינים הנ"ל, כמ"ש לקמן: **לא פרחת לעילא** - ר"ל, לאו"א שהן לעילא, כמ"ש לקמן בלא דחילו כו' קדם י"ה:

²³⁷⁷ עי' עיונים אות רלד.

²³⁷⁸ ומתגבר ומתארך צעונותינו (פע"ח).

²³⁷⁹ "מתכפרים עוונותינו כולם" נמחק צפע"ה, ובמקומו חיתא "אנו לדיקים גמורים".

²³⁸⁰ עי' עיונים אות ריד.

ועי' פסחים דף נ ע"א: שמעתי שהיו אומרים הרוגי מלכות אין אדם יכול לעמוד במחיצתן (ומאן) [מאן] נינהו אילימא רבי עקיבא וחביריו משום הרוגי מלכות ותו לא אלא הרוגי לוד.
²³⁸¹ עי' זהר ח"ג טז ע"א: אמר רבי יצחק כד מתכשר עלמא כוליה מתכשר כחדא כתיב (תהלים קח ה) כי גדול מעל שמים חסדך מעל שמים דסלקא לעילא מאתר דאקרי שמים ומאי איהו דא איהי אימא והיינו דאקרי תשובה רבי יהודה אמר דיקא דכתיב מעל שמים אלמלא כתיב על שמים משמע ההוא אתר דקיימא על שמים ולא יתיר כיון דאמר מעל שמים משמע ההוא אתר דקיימא על השמים לעילא לעילא (ס"א ומאי איהו איהי אימא והיינו דאקרי תשובה) דתאנא בההוא זמנא דמתכשרן עובדין לתתא ואימא בחדוותא אתגלייא עתיקא קדישא ותב נהורא לזעיר אנפין וכדין כלא בחדוותא כלא בשלימו כלא אשתכחו בברכאן ורחמינן זמינין ועלמין כלהו בחדוותא הדא הוא

פעה"כ

זו"ן ונשמותינו למעלה בסוד מ"ן אל אימא עלאה, וז"ס על קדוש²³⁸² השם שהיא אימא אשר למעלה על ז"א הנק' ה'²³⁸³. האמנם בזווג התחתון דזו"ן אין צריך למסירת נפשינו להריגה, רק אל נשיאות נפש בסוד מיתה טבעית בלבד²³⁸⁴, כמו שית"ל בע"ה בענין נפילת אפים.

והנה צריך לכונן בהויה דס"ג, כי (כר ע"ג) הוא המעלה את הנשמות ואת המ"ן של אימא עלאה כנודע, כי שם ההויה דהה"ן דב"ן מעלה מ"ן למלכות, והויה דס"ג מעלה מ"ן דאימא. ואע"פ שגם באימא יש הויה דב"ן כנז' אצלינו²³⁸⁵, עם כל זה ההויה דס"ג היא המעלה מ"ן, כנז' ביחוד מכתבת ידי מורי ז"ל בענין השטתחות על הקבר²³⁸⁶. ולכן אחר שמסרת נפשך וקבלת עליך ד' מיתות ב"ה, תכוין להעלות זו"ן ונשמתך אל אימא עלאה בסוד מ"ן ע"י הויה דס"ג²³⁸⁸.

ותכוין כוונה זו באות ד' דאחד באופן זה, כי הנה נת"ל (כנ ע"ג) כי ע' דשמע תכוין בה אל הויה דס"ג עם עשר אותיותיה שהם ע"ג. וביארנו שאז עדיין לא היה זמן²³⁸⁹ העלאת

– מאיר הכוונה –

דכתיב (מיכה ז יט) ישוב ירחמנו יכבוש עונותינו מאן ישוב עתיקא קדישא לאתגלייא בזעירא ישוב לאתגלייא דהוה סתים בקדמיתא וכלא אתקרי תשובה:

תרגום: אמר רבי יצחק כשמכשר העולם, כלו מתכשר כאחד. כתוב כי גדול מעל שמים חסדך, מעל שמים, שעולה למעלה מהמקום שנקרא שמים, ומיהו, זוהי האם, והיינו שנקראת תשובה. רבי יהודה אומר מדיוק שכתוב מעל שמים, אלמלא כתוב על שמים משמע אותו מקום שעומד על שמים ולא יותר, כיון שאמר מעל שמים, משמע אותו מקום שעומד על השמים למעלה למעלה. ומהי, היא אמא, וזהו שנקרא תשובה, ששנינו באותו זמן שמכשרים המעשים למטה והאם בשמחה, מתגלה העתיק הקדוש, ושב האור לזעיר אנפין, ואז הכל בשמחה, הכל בשלמות, הכל נמצאים בברכות, והרחמים מזומנים, וכל העולמות בשמחה, זהו שכתוב ישוב ירחמנו יכבוש עוונותינו, מי ישוב, ישוב העתיק הקדוש להתגלות בזעיר, ישוב להתגלות שהיה סתום בראשונה, והכל נקרא תשובה.

אמרו בזוה"ק (פרשת ויקרא טז ע"א) על הי"ג תיקונים, וכלא אתקרי תשובה ע"ש, ומהם נתקנו כל המלכין קדמאין כנודע בספד"צ פ"א. והרי אמר הפרד"א ג"כ כי יסודות כל הבריאה הנה הם נעשו קודם שנברא העולם והוא בסוד כל דברינו הנז' (דע"ה ח"א א ע"ג).

²³⁸² ע"י לקמן עה ע"ג שאבא נקרא קדוש.

²³⁸³ זו"ס על קדוש השם שהיא אימא אשר למעלה על ז"א הנק' ה"ן נמחק צפע"ת.

ועי' פעה"ח מ ע"ד: ולא חליך רק עלליך פירוש צמה שהוא עלליך שהוא החכמה שהוא על הת"ת ועליו הורגנו.

²³⁸⁴ "בסוד מיתה טבעית בלבד" נמחק צפע"ת. ובשער רוח"ק מט ע"ג איתא: זה זכח מסירת נפשך למיתה ולא להריגה כסוד נפילת אפים.

²³⁸⁵ ע"ח שער ט"ל פרק ח: ונבאר עתה ענין ההוא רוחא הנקרא שם ב"ן ומהיכן נמשך. דע כי גם [ביסוד] (היסוד) דאמא עלאה יש בה שם ב"ן א', והוא ההוא רוחא דשביק בה אבא, ובהכרח הוא שיהיה כלול מב' רוחין כדי שיהיה בה כח להוליד זכרים ונקבות, וע"כ נקרא ההוא רוחא ב"ן, כי ב"ן הוא גימ' ב' הויות כנגד כח הזכר, והנקבה הויה"ה א' לזכר והויה"ה א' לנקבה.

²³⁸⁶ "בענין השטתחות על הקבר" נמחק צפע"ת.

²³⁸⁷ ע"י לעיל הערה 2206.

²³⁸⁸ ע"י שער רוח"ק מ ע"א: והנה יחוד העליון של חו"ב הוא שם יהו"ה בחכמה ושם אהי"ה בבינה ובהתחברם יחד כזה יאהויה"ה הוא זווג העליון. והשם המחברם הוא שם ההויה"ה במלוי יודי"ן כזה יו"ד ה"י וי"ו ה"י והיא עולה בגי' ע"ב כמנין חס"ד והוא חסד עילאה המזווג את הזווג העליון והוא הנקרא מזל"א וזה נעשה ע"י נשמת הצדיק העולה למעלה בבינה. ואולי שהיא מ"ן דבינה כאשר נבאר, וז"ס כך עלה במחשבה (מנחות כ"ט ע"ב) ואמנם ת"ת ומלכות הם שם יהו"ה בת"ת ושם אדנ"י במלכות. ובהתחברם יחד יהיה יאהדונה"י והשם המחברם הוא שם הויה"ה במלוי אלפין כזה יו"ד ה"א וא"ו ה"א וזה נעשה ע"י הרוח של הצדיק. ונפש הצדיק. היא מ"ן דילה, ואל תשיבני. כי הנה בזווג התחתון צריך רוח ונפש. רוח לחברם. ונפש למ"ן. ובזווג עליון אין כ"א נשמה לבד. דע כי יש נשמה. ויש נשמה לנשמה. זה לזווג. וזה למ"ן. נשמה לנשמה מצד חכמה לזווג. ונשמה מבינה בסוד מ"ן.

ע"י עיונים אות ריד.

²³⁸⁹ (נמחק צפע"ת.)

פְּעָה כ

מ"ן, ולכך לא קבלה²³⁹⁰ הארה אלא מחשבון ס"ט ועם הכולל הרי ע', וחשבון הד' הנשארים מן ע"ג לא קבלה²³⁹¹ הארה מהם להיותם יותר גבוהים, וה"ס ד' אותיות המעולות שבהויית ס"ג, והם ג' יודי"ן וא' שחשבונם א"ל. ועתה אשר היא ממש מעלה מ"ן²³⁹² צריכה לקבל הארה מארבע אותיות ייא²³⁹³ שחשבונם א"ל, וע"י הארה זו תוכל לעלות, ואלו הד' אותיות ייא"י תכוונם במלת אחד באות ד' דאחד²³⁹⁴.

ונבאר ענין זו ההארה אשר מקבלת עתה מחדש מאלו הד' אותיות. והוא, כי תחילה לא היתה היא רק שם אדני פשוט, ועתה נמלאת בסוד מלוי אלף דלת נון יוד כמ"ש (כד ע"ב), שצריך לכוין בד' דאחד אל שם אדני במלוי כנו', וצריך לכוין כי זה המלוי נתוסף בה עתה²³⁹⁵ ע"י זו ההארה הנמשכת אליה מן ארבע אותיות ייא"י שבהיות ס"ג הנז'. וביאור ענין זה יותר בביאור הוא, כי הנה המל' היא דינין וגבורות²³⁹⁶, וז"ס משחז"ל (ירושלמי מגילה פ"ג מ"ב) תמר בתמרוריתה עומדת ובקשו חכמים למתקה כו'²³⁹⁷. והענין הוא כי המלכות נק' תמר לפי שהיא בחי' הש"ך דינין כפולים, כמו שהודעתך (ע"ה רפ"ח ה²³⁹⁸) כי יש דינים באחוריים דז"א ובאחוריים דנוקביה, והם ש"ך ש"ך. ואמנם כשננסרת, המלכות לוקחת כל שני בחי' הש"ך דינין הנז' ונעשית תמר, ולכן אמרו כי בתמרוריתה היא עומדת. ואמנם כדי למתקם²³⁹⁹ צריך להמשיך אליה שם ייא"י הנז' מהויה דס"ג הנז' אשר באימא עלאה העולה בגימ' א"ל, כי היא²⁴⁰⁰ בסוד (&) חסד א"ל כל היום²⁴⁰¹. ובהתחבר א"ל עם תמר יהיה הכל בגימ' תרע"א שה"ס שם אדני במלואו. והרי איך אין לה שם הזה במלואו עד שנמשך אליה שם ייא"י²⁴⁰² כנו', כי מקודם היתה תמר, ולכן ד' זו דאחד הוא רבתי בסוד אותיות גדולות, כי היא בסוד אימא²⁴⁰³ והרי נתבאר ענין העלאת מ"ן במלת אחד.

- מאיר הכוונה -

²³⁹⁰ קבלו (פע"ח).

²³⁹¹ קבלו (פע"ח).

²³⁹² "היא ממש מעלה מ"ן" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שהוא המעלה מ"ן ממס".

²³⁹³ עי' עיונים אות עג.

²³⁹⁴ "וע"י הארה זו תוכל לעלות, ואלו הד' אותיות ייא"י תכוונם במלת אחד באות ד' דאחד" נמחק

בפע"ח.

²³⁹⁵ "נתוסף בה עתה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "לקח".

²³⁹⁶ "דינין וגבורות" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "כולו דינין".

²³⁹⁷ עי' עיונים אות רלה.

²³⁹⁸ ז"ל: והנה היותן מספר ש"ך ניצוצין הוא כי אלו הניצוצין הם מבחי' ז' מלכים שמתו, והנה הם מבחי' ז"א. והנה ז"א נקרא אדם לפי שהוא הו"ה במילוי אלפין גי' אד"ס, וכל מלך מאלו הוא אדם א' [לית ספירה דלא אתקריאת אדם - תיקו"ז קלח ע"א, מהמבר"ש לו ע"ג]. נמצא, כי ז"פ אדם הוא גי' שט"ו, אשר כולם הם ניצוצין של גבורה ודינין גמורים של מלכים שמתו. וכאשר נתקנו במעי אמם בינה, כבר נתבאר שהיה ע"י טיפת אבא שנתן בה מחדש, והיא כוללת ה"ח. ואמא ג"כ נתנה בהם טיפת מ"ן, הכוללת ה"ג. וע"י נתקנו אלו השט"ו הנ"ל, ובין כולם הם ש"ך ניצוצין, כי ה"ח דאבא אינן ניצוצין רק חסדים, שהניצוצין הם גבורות בלבד, באופן שהשט"ו ניצוצין הם ישנות של המלכים, וה' ניצוצין אחרים הם חדשות, וסך כולם הם ש"ך בז"א. וכבר ידעת, כי גם נוק' דז"א שהוא מדה הז' שבמלכים, יש בה כללות כל הז' מלכים, כנודע דלית ספי' דלא אתכליל בה בחי' המלכות. ונמצא כי הם ש"ך ניצוצין אחרים בנוקבא דז"א*, ונודע, כי הגבורות והדינין הם כפולות, ונמצא, שיש ב"פ ש"ך בז"א [כלומר א' במלכין קדמאין וא' בתיקון המ"ה, וכן בנוק' וכן ברפ"ח (דע"ה ח"ב קמ ע"ד)], אשר לסבה זו נקרא הז"א שמ"ש (תיקו"ז י ע"א), שהם בחי' הניצוצין האלו. וב"פ ש"ך בנוק' אשר לסבתם נק' היא תמ"ר, שהם בחי' הניצוצין שבה, וכל אלו הניצוצין שלו ושלה הם מתערבים במעי אמא ומצטיידין ונתקנו שם. }

²³⁹⁹ למקתה (פע"ח).

²⁴⁰⁰ "כי היא" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שהוא לחמים".

²⁴⁰¹ עי' זהר ויקרא ל ע"ב הובא בעיונים אות צד.

²⁴⁰² עי' עיונים אות עג.

²⁴⁰³ עי' ליקוטי נוסחאות ועי' לקמן כה ע"א. עי' עיונים אות ריג.

פעה"כ

ועתה נבאר ענין הזווג במלת אחד.

²⁴⁰⁵הנה אחר שכונת²⁴⁰⁶ להעלות המ"ן אל אימא עלאה, תכוין לחבר יחד או"א, ותכוין בסוד יהוה אהיה²⁴⁰⁷, יהוה באבא ואהיה באימא, ותכוין לשלבם ביחד כזה יאההויה"ה, ועי"כ מזדווגים ונעשים אחד. אח"כ תכוין בסוד הורדת טפת הזווג מן אבא אל אימא, ושהטיפה היא הויה א' ביודין דע"ב²⁴⁰⁸ כנודע, כי הויה דיודין הוא באבא, ולכן גם הטיפה הנמשכת ממנו היא דיודין²⁴⁰⁹. וכח זה נמשך אליו מן א"א כנז"ל (כד ע"א)²⁴¹⁰. והנה עדיין הטפה הזו ברדתה ממוח אבא²⁴¹¹, אין בה ציור, והיא בסוד כללות אחד, ולכן תכוין כי אח"כ ברדתה תוך מעוי דאימא אז היא מקבלת הציור ומצטיירת, ונעשים ממנה ד' מוחין אל ז"א, שהם הו"ב ודעת כלול מתרוייהו וה"ס חו"ג, ותכוין כי ד' מוחין אלו ה"ס ד' אותיות דהויה דיודין הנז', כי מן אות יו"ד נעשית מוח חכמה, ומן אות ה"י²⁴¹² נעשה מוח בינה, ומן אות וי"ו נעשה מוח החסד, ומן אות ה"י²⁴¹³ אחרונה נעשית מוח גבורה. והנה עתה אשר הם מוחים גמורים יש להם ארבע שמות גמורים.

וכבר הודעתך כי אלו המוחים הם בחי' אור פנימי של המוחין דז"א, כי המקיפים אינם נכנסין עד תפלת י"ח וכמו שיתבאר שם. גם הודעתך כי אלו המוחין הם מבחי' פנימיות ז"א אשר נקרא בחי' הנשמות, ואינם מבחי' היצוניות הנק' בחי' העולמות. וב' בחי' אלו נתבאר בדרוש א' של שני ימים טובים של ר"ה (&) וע"ש. גם תעיין בביאור ברכת אבות שביום ר"ה בתיבת אלהינו ואלקי אבותינו.²⁴¹⁴

גם הודעתך כי עתה בק"ש אינם נמשכין כל המוחין דאור פנימי רק בחי' הו"ק שבהם בלבד. והענין הוא כי המוחין הם בחי' פרצוף א' כלול מ"ס המתלבשים תוך נה"י דאימא, כי הנצה דאימא נחלק לג"פ, והם כנגד קו ימין דז"א שהם חח"ן שבו. והוד דאימא נחלק לג' פרקין והם מתלבשים בקו שמאלי דז"א, והם כג"ה שבו. ומן היסוד דאימא נעשה ממנו קו האמצעי דז"א והם דת"י שבו.

והנה כאשר מתחילין לכנס תוך ז"א ולהתפשט בתוכו, נכנסים תחילה הפרקים תחתונים דנה"י דאימא בג"ס עליונות דז"א, ואח"כ נכנסין ג' פרקים אמצעים דנה"י דאימא בג"ס עליונות דז"א, ונרחין הג' פרקים תחתונים (כד ע"ד) בג"ס אמצעיות דז"א, וזהו מה שנעשה עתה בעת הק"ש, אבל מה שנכנס אח"כ בעת תפלת י"ח²⁴¹⁵, הוא כי נכנסין ג' פרקים עליונים דנה"י דאימא בג"ס עליונות דז"א, וג' אמצעים בג' אמצעיות, וג' תתאין בג' תחתונות. והרי נשלמו המוחין דאימא, ואח"כ ע"ד הנז' נכנסין גם המוחין דאבא.

– מאיר הכוונה –

²⁴⁰⁴ "ולכן ד' זו לאחד הוא רבתי בסוד אותיות גדולות, כי היא בסוד אימא" נמחק בפע"ח.

²⁴⁰⁵ פע"ח ק"ס יג.

²⁴⁰⁶ "אל שם זה כנ"ל" נוסף בפע"ח.

²⁴⁰⁷ עי' לעיל הערה 2388.

²⁴⁰⁸ "הויה א' ציודין לע"ב" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "שם אחד לע"ב ציודין".

²⁴⁰⁹ עי' הולדת או"א וזו"ן א': לעולם הטפה הוא משם ע"ב כנודע והוא בחי' חיה שבו תלוי זיווג (ביאורים ח"ב ט ע"ב), ועי' שער מ"ד ומ"ן פרק ה' וז"ל, בחי' הטפה עצמה של הזכר שהוא בחי' מוח הולד אינה אלא משם ע"ב דיודין לבד.

²⁴¹⁰ "וכח זה נמשך אליו מן א"א כנז"ל" נמחק בפע"ח.

²⁴¹¹ "צדקתה ממוח אבא" נמחק בפע"ח.

²⁴¹² ה' (פע"ח).

²⁴¹³ ה' (פע"ח).

²⁴¹⁴ פיסקא זו נמחק בפע"ח.

²⁴¹⁵ "תפלת י"ח" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "צדקת אבות".

שְׁעָה"כ

ופשוט הוא כי הבחי' העליונות אינם שוים אל מדרגות תחתונות מהם, ולכן אלו הט' פרקים שיש במוחין אין שמותיהם שוים, אמנם²⁴¹⁶ ג' פרקים תתאין יש להם ג' שמות, ונ"פ אמצעים יש להם ג' שמות אחרים, ולשלשה עליונים ג' שמות אחרים, וכל זה במוחין דאימא, וכן יהיה במוחין דאבא²⁴¹⁷. וכ"ז הוא בבחינת הלבושים של המוחין שהן נה"י דאימא או דאבא, וגם במוחין עצמן המתלבושים בתוכם יהיה כן. והנה בדרושי הציצית (ו' ע"ד) ביארנו זה היטב וע"ש.

אבל מה שצריך לך לכוין עתה²⁴¹⁸ בקצרה הוא זה, הנה כבר הודעתך כי בד' אותיות ההויה יש ד' הויות אחרות, והם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן ומתחלקים באופן זה, ע"ב באבא, ס"ג באימא, מ"ה בז"א, ב"ן בנוקביה. והנה גם אלו הד' מוחין דז"א הם עד"ז, כי מוח חכמה כנגד אבא, ומוח בינה כנגד אימא, ומוח חסד כנגד ז"א, ומוח גבורה כנגד נוקביה. כנודע כי תרין עטרין חו"ג הם החסד²⁴¹⁹ לז"א והגבורה לנוקביה. ונמצא כי אלו הד' מוחין הם ד' הויות עסמ"ב. אמנם להיותם מוחין מצד אימא²⁴²⁰ אינם הויות גמורות כל אחד מד' אותיות, אבל הם כל הויה משלשה אותיות בסוד יה"ו כנודע (תיקו"ז מא ע"א²⁴²¹), כי יה"ו הוא בבינה שהיא בגימ' אהיה, וגם כל אהיה הוא בבינה, ולכן תכוין כי ד' מוחין אלו הם ד' שמות יה"ו במלוין כסדר, ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן.

וזה הענין תכוין בד' דאחד, איך עתה מוריד²⁴²² את הד' מוחין האלו הנז' אל ז"א הנק' א"ח. וזהו כללות מלת אחד, א"ח ד'²⁴²³, כי הז"א הנק' א"ח מקבל הד' מוחין האלו עתה.

והנה נתבאר איך הם באים מלבושים תוך נה"י דאימא, ולכן תכוין ג"כ בעניינם. והנה הם ד' שמות אהיה כנודע, כי כל אהיה הוא בבינה, אבל עתה לא תכוין בהם אלא בד' שמות אה"י²⁴²⁴, כל א' מג' אותיות בלבד, ותכוין²⁴²⁵ לחבר כל מוח עם לבושו כזה, יוד הי ויו אלף הי יוד, יוד הי ואו אלף הי יוד, יוד הא ואו אלף הא יוד, יוד הה וו אלף הה יוד. והרי הורדנו אל הז"א ב' מוחין הנקרא חו"ב שבו, שה"ס שני שמות יה"ו ואה"י במלואם כנז"ל בדרושי הציצית (ה ע"ב), אבל השני מוחין האחרים הנק' חו"ג הם שמות של אהוה כנז' שם (ה ע"ג²⁴²⁶)²⁴²⁷, ולכן צריך לכוין ג"כ אח"כ בד' אותיות אהוה בד' דאחד, ותכוין בהם במלוייהם דיודין אלף הי ויו הי ותכוין כי השם הזה הוא כללות החו"ג כי שניהם נק' בשם הזה.

ואני מסופק מעט בענין זה הנז' אם הד' שמות אה"י הנז' הם מוח בינה, והד' יה"ו הם חכמה, והראיה לזה הוא כי הרי שמות אהוה האלו הם בחו"ג, והרי נזכר כל הד' מוחין. אבל היותר מוסכם אצלי ששמעתי ממורי ז"ל²⁴²⁸ הוא כי הד' יה"ו הם ד' מוחין בכללותם,

- מאיר הכוונה -

²⁴¹⁶ כי (פע"ח).

²⁴¹⁷ ע"ד הנ"ל (נוסף צפע"ח).

²⁴¹⁸ סוד הד' מוחין (פע"ח).

²⁴¹⁹ חסדים (פע"ח).

²⁴²⁰ חכמה דבינה, ואחרי החילוף בינה דאבא, ע"י לעיל ה סע"ב.

²⁴²¹ ע"י לעיל הערה 556.

²⁴²² "איך עתה מוריד" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "שאתה מוריד עתה".

²⁴²³ ע"י עיונים אות עה.

²⁴²⁴ בינה דאימא (לעיל ה ע"ג).

²⁴²⁵ לכן ראו (פע"ח).

²⁴²⁶ עיי"ש שהמוחין דמצד אימא הם אה"ו.

²⁴²⁷ ע"י עיונים אות עב.

²⁴²⁸ "מוסכם אלפי ששמעתי ממורי ז"ל" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "זכור ל".

שְׁעָה"כ

והד' אה"י הם ארבעה לבושים בכללותם. ועי' לקמן בפסוק (&) והיו הדברים האלה כו', כי שם ית' ענין זה של החו"ג.

אה"כ תכוין להמשיך ג"כ מוחין אל נוק' דז"א במלת אחד, והנקבה הזו כבר ביארנו עניינה לעיל כי המעלה עתה מ"ן במלת אחד היא רחל ולא לאה. אמנם מצאנו ראינו²⁴²⁹ בזוהר (ח"ג רלו ע"ב²⁴³⁰) כי הד' דאחד היא מלכות הנקרא קשר של תפילין של ראש, גם אמרו כי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד הוא במלכות²⁴³¹ וצריך לבאר הדברים האלה באר היטב שלא יחלקו יחד.

והענין הוא דע כי ב' נקבות יש לז"א לאה ורחל, וה"ס תרין נשיין דיעקב דאיהו ז"א. ומצינו כתוב (&) ויאהב יעקב את רחל, ותמיד הוה דיוריה ומשכניה באהל רחל, וקצת טעמו של דבר נתבאר לעיל, והוא לפי שרחל נקרא עקרת הבית (וזה ח"א קנד ע"א), עיקרו של בית, כי היא מכלל הי"ס²⁴³², והיא ספי' עשירית שבהם, ויש לה בחי' פרצוף גמור, והפרצוף הזה יש לו פנים ואחור, ויש לו פנימי וחיצון כמו שאר הפרצופים שיש באצילות. אבל לאה אינה רק האחור דאימא לבד, וזהו הטעם שלאה היא כולה דינים תקיפין, לפי שאפי' אימא דינים מתערין מינה (וזה ח"א ר"כ ע"ב), ומכ"ש באחוריים שלה.

וזהו טעם למה שביארנו בענין דרוש התפילין כי גם שם נרמזו ב' הנקבות האלו, והם בחי' קשר תפילין של ראש בסוד לאה, דכתיב (&) וראית את אחורי, שהיא עומדת באחור עם ז"א בחציו העליון באחורי ראשו בסוד קשר תפילין של ראש, אבל רחל נרמזה בסוד תפילין של יד, כי היא עומדת מחציו ולמטה של ז"א מכנגד הלכ²⁴³³. ושם ביארנו טעמו של דבר, כי רחל שהוא פרצוף גמור, יש לה בחי' תפילין של יד בפרשיות ובבתים,

- מאיר הכוונה -

²⁴²⁹ "מלאנו ראינו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "כתוב".

²⁴³⁰ עי' עיונים אות רלו.

²⁴³¹ עי' זהר ח"ב קלג ע"ב: כיון דאמרי ישראל יהו"ה אחד באתערותא דשית סטרין כדון כל אינון שית סטרין אתעבידו חד ועאלין בחד תיאובתא ורזא דא ו' חד פשיטו בלחודוי בלא דבקותא אחרא לגביה אלא איהו בלחודוי פשיט מכלא ואיהו חד בההיא שעתא מטרוניתא מתתקנא ומתקשטא ועיילין לה שמשאא בלחישו סגי לגבי בעלה ואמרי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דא איהו בלחישו דהכי אצטריך לאעלא לה לגבי בעלה זכאה עמא דידיעי דא ומסדרי סדורא עלאה דמהימנותא תרגום: כיון שאומרים ישראל "ה' אחד" בהתעוררות ששה צדדים אז כל אותם ששת הצדדים נעשים אחד ונכנסים בתשוקה אחת וסוד זה ו' אחד פשיטות בלבדו בלי דבקות אחרת אליו אלא הוא לבדו פשוט מכל והוא אחד.

באותה שעה המלכה מתתקנת ומתקשטת ושמשיה מכניסים אותה בלחש רב אל בעלה ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד זהו בלחש שכך צריך להכניסה לבעלה אשרי העם שיודעים את זה ומסדרים סדור עליון של האמונה.

כל זמן שהעולמות ב"ע הם פגומים ועומדים בעביותם וזוהמתם, הרי הם נפרדים מהאצילות, והם נבדלים מאלקות, והגם שבאמת הוה לעולם רק ה' הוא האלה"ם בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד (דברים ד לט), אך הוא עתה רק בפנימית ובהעלם גדול, וכמו שאמרו בזוה"ק (פ' תרומה קלד ע"א) בסוד הענין מה שאנו אומרים בשכמל"ו בלחישו, שהוא בגין דלא יתערב זר באותו היחוד ח"ו, כי הענין דשמע ישראל ובשכמל"ו הוא על יחודו ית"ש לעילא ותתא, ומשום דהשתא עומד הזוהמא אחוז בכל המציאות אשר למטה, והוה יחודו לתתא רק בפנימית ובהעלם, לכן אנו אומרים יחודו אשר לתתא רק בלחישו, וע"ש (קלג ע"ב, וקלד ע"א) ואמרו שם בגין דהשתא דהוה סטרא אחרא אתדבק בהדה כו' (הקדו"ש נב ע"ב). לעת"ל יתוקנו כולם ע"י הגילוי דאור יחודו ית"ש, ויזדכך כל חומר לצורה, ויתייחדו כולם לאחד בגילוי אור קדושתו ית"ש, ויהיה אז ה' אחד לעילא, ושמו אחד לתתא בגילוי גמור, וכמו שהוא עתה בהעלם, ע' זוה"ק בראשית (יב ע"א) ופ' תרומה (קלג סע"ב וקלד ע"א ושם קסא ע"ב) ופ' ואתחנן (רסד ע"א) (דע"ה ח"א ח ע"א). אמנם כל היחודים עתה הוא בלחישו דוקא בגין דלא יתערב זר בההיא חדוה, כמ"ש בפ' תרומה (קלג ע"ב, וקלד ע"א) ור"ל שלא ינקו החיצונים ח"ו מהאורות דמ"ד ומ"ן, ולכן הם עתה כולם בלחישו (דע"ה ח"א פא ע"א).

²⁴³² עי' עיונים אות צג.

²⁴³³ ולכן ניתנית נגד הלכ (נוסף בפע"ח).

שְׁעָה"כ

כדמיון ז"א ממש שיש לו תפילין של ראש. אבל לאה שאינה רק אחוריים דאימא, אינה רק בחי' קשר דתפילין של ראש שהיא עור (וכה ע"א) לבד בלתי בתים ופרשיות כלל.

והנה עד"ז ג"כ נרמזו שתיהן לאה ורחל בענין הק"ש. כי הנה ענין הק"ש הוא בחי' בניסת המוחין בז"א, ונודע כי התפילין יוצאין מן המוחין כנז' במקומו (לעיל י ע"ב²⁴³⁴)²⁴³⁵, ולכך כמו שבתפילין אנו מחברין לאה עם ז"א בסוד תפילין של ראש עם הקשר שלו, אבל רחל היא בפני עצמה בסוד תפילין של יד. כך עתה אנו בק"ש בפסוק א' של שמע אנו מחברים את לאה שהיא ד' דאחד, שהיא קשר תפילין של ראש²⁴³⁶ עם יחוד ז"א עצמו, אשר הוא תפילין של ראש²⁴³⁷ בפסוק הא' דשמע ישראל.

ואח"כ בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד הוא יחוד בפני עצמו לרחל. והוא לסיבת הטעם הנז' בענין תפילין, כי להיות שרחל היא פרצוף גמור בפני עצמו, לכן יש לה יחוד "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" בפני עצמה. אבל לאה, שאין לה אלא הארה מועטת מן הד' מוחין של ז"א, לכן היא טפלה אליו. ובזה הטעם יובן ג"כ למה אנו מתחילין בלאה קודם רחל, לפי שלאה היא עומדת למעלה במקום אחורי הראש, כי זהו הטעם שבזוהר (ח"א קנו ע"א) קוראים אל לאה עלמא עלאה. והראשונה המקבלת הארת המוחין היא לאה²⁴³⁸. גם לסיבה זו נק' ד', לפי שהיא יוצאה ממש מאחורי הד' מוחין דז"א, גם נק' דלת לסיבת היותה דלה ועניה²⁴³⁹, כי היא דינין תקיפין, לסיבת היותה אחוריים דאימא עלאה, גם נקרא דלה ועניה, לפי שאינה פרצוף גמור כמו רחל כנז', ואינה רק עור בלבד, בסוד עור דקשר דתפילין של ראש כנז"ל. גם לסיבה זו היא ד' רבתי, לפי שכל אלפא ביתא רבתי היא באימא עלאה²⁴⁴⁰, ולאה היא אחוריים דאימא עלאה, ולכן היא ד' גדולה.

ונחזור לענין, כי בד' זו דאחד, תכוין להמשיך הארה מן ד' מוחין דז"א אל לאה. וסוד הענין הוא במה שביארנו, כי רחל היא עומדת עתה בהיכל אהבה דעולם הבריאה, אלא שעתה עלתה²⁴⁴¹ למעלה בסוד מ"ן. ונודע כי בהיותה למטה בבריאה עומדת שם בסוד נקודה קטנה, ר"ל כי כאשר תעלה באופן ההוא²⁴⁴² אל האצילות, לא תראה שם רק בחינת נקודה קטנה, ואז היא צריכה לקבל מן הז"א הארה אחר הארה, מדרגה אחר מדרגה, עד שתחזור להיות פרצוף גמור כבראשונה כמשי"ת בברכת אבות. ונמצא כי עתה אשר עלתה למעלה, בהכרח, כדי להעלות מ"ן, עלתה בבחי' נקודה קטנה.

וכאשר עתה בק"ש ירדו המוחין דז"א, אינה יכולה עדיין לקבל המוחין שלה, כי אפילו בחי' גופא אין לה, ואיך תקבל המוחין עתה, ואי אפשר לקבלם עד ברכת אבות כמשי"ת. אבל לאה יכולה עתה לקבל את המוחין שלה, לפי שכבר נתבאר שרחל ירדה עד עולם הבריאה, אבל לאה שהיא אחוריים דאימא לא נפלה אלא בעולם האצילות²⁴⁴³, ונפילתה היתה שירדה למטה ממדרגתה²⁴⁴⁴, דהיינו שירדה עד מקום רחל נוק' דז"א, ולכן

- מאיר הכוונה -

²⁴³⁴ ז"ל: התפילין נעשים מבחי' מוחין הפנימים שיוצאים מבחי' אור מקיף בבחי' התפילין כנודע.

²⁴³⁵ נמצא כי כל דרכי התורה ומלותיה סובבין על קוטב א' (פע"ח).

²⁴³⁶ "שהיא קשר תפילין של ראש" נמחק בפע"ח.

²⁴³⁷ "אשר הוא תפילין של ראש" נמחק בפע"ח.

²⁴³⁸ "והראשונה המקבלת הארת המוחין היא לאה" נמחק בפע"ח.

²⁴³⁹ עי' לעיל הערה 6.

²⁴⁴⁰ עי' עיונים אות ריג.

²⁴⁴¹ העלינו אותה (פע"ח).

²⁴⁴² "צאופן ההוא" נמחק בפע"ח.

²⁴⁴³ "אלא בעולם האצילות" נמחק בפע"ח, וצמקומו איתא "למטה מן האצילות לעולם אחר".

²⁴⁴⁴ עי' ע"ח שבירה ב' ההבדל בין אר"א שהיה להם ירידה בשבירה, לז"ת שהיה להם שבירה, ועי' אד"ר קלה ע"ב: כל מאן דנחית מדרגא קדמא דהוי ביה קרי ביה מיתה. { }

שְׁעָה"כ

כאשר עולה ז"א בסוד מ"ן למעלה, גם לאה היא עולה למעלה עד מקומה, ועלייה זו הוא התיקון שלה, ולכן יכולה לקבל בק"ש את המוחין שלה. אבל רחל אשר ירידתה ונפילתה הוא למטה בעולם הבריאה, לכן היא מתמעטת²⁴⁴⁵ בבחי' נקודה קמנה, וצריכה תיקון מחדש כדי שתעשה פרצוף כמתחילה. ולכן עתה בק"ש, שעדיין לא נעשית פרצוף, אין בה כח לקבל את המוחין שלה עדיין.

וא"ת, א"כ מה הוא התיקון שאנו מתקנים אותה עתה ביחוד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. והתשובה היא, כי אין זה רק הכנה אל העתיד, כאשר נאמר ברכת אבות בתפלת י"ח, שימצא הכל מוכן ומזומן ותקבלם. וז"ס מ"ש רז"ל (פסחים נו ע"א²⁴⁴⁶) הביאו לה עבדיה בחשאי. ומ"ש אם תשאל גנאי הוא לה כו'. הענין הוא כי בהיותה בלתי תיקון יש לה גנאי²⁴⁴⁷ אם תשאל, ולכן הביאו לה עבדיה בחשאי כמשי"ת בע"ה.

ואחר אשר ביארנו בדרך כללות בקיצור איך תכוין בד' דאחד ללאה ובברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אל ו"ק דרחל²⁴⁴⁸, נבאר עתה יותר בפרטות מה שצריך לכוין. דע כי על האמת הוא כי גם לאה יחודה²⁴⁴⁹ היא בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד עם רחל, אלא שלהיותה נוק' עלאה²⁴⁵⁰ עליונה, יש לה ג"כ יחוד למעלה בראש הזכר בסוד ד' דאחד. ונמצא כי בד' דאחד אנו מכוונים אל כתר דלאה בלבד²⁴⁵¹, ושאר התפשוטתה נרמז בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד עם רחל ג"כ.

ונבאר עתה ענין הכתר הזה דלאה שאנו מכוונים בו בד' דאחד. דע כי בחי' לאה אינה רק אחוריים דאימא עלאה כנו"ל, אשר לכן איננה רק בחי' קשר דתפילין של ראש שהיא של עור בלבד. וכבר ביארנו ענין מלת עור מה ענייני²⁴⁵², ואמרנו שהענין הוא שאין לאה לוקחת הארה מן המוחין עצמן דז"א, אלא מן הנה"י דאימא אשר הם הלבוש של המוחין דז"א, כנודע²⁴⁵³. אבל רחל לוקחת הארה מן המוחין עצמן, לפי שהיא במקום החסדים המגולים, והחסדים הם מכים במוחין ומוסיפין בהם הארה ומוציאים אותם לחוץ. משא"כ בלאה העומדת מכנגד מקום החסדים הסתומים²⁴⁵⁴.

- מאיר הכוונה -

²⁴⁴⁵ נתמעטה (פע"ח).

²⁴⁴⁶ לשונו הובא לעיל הערה 2119.

²⁴⁴⁷ עי' לקמן מח ע"ג ופע"ח נפ"א ו.

²⁴⁴⁸ ו"ק דרחל" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "רחל".

²⁴⁴⁹ היא נוקבא ויחודה (פע"ח).

²⁴⁵⁰ "נוק' עלאה" נמחק צפע"ח.

²⁴⁵¹ עי' לעיל כא ע"ד ד"ה ועתה שזה ו"ק {}, אמנם כב ע"ב ד"ה אח"כ כתוב כמ"ש כאן.

²⁴⁵² עי' ע"ח לר"ר ב' (לש"ו על פע"ח). וז"ל הע"ח: אמנם הסיבה הב' למה שנאמר ויאהב יעקב את רחל, הוא מובן במ"ש הפסוק (איוב ב ד) עור בעד עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו, פי' כי האיש הזה הוא ז"א, ויש לו תרין נשין, לאה ורחל. והנה לאה היא בחי' עור כמו שנבאר, אך רחל היא נפשו ממש וכו', כי רחל היא נוקבא האמיתית של ז"א, והיא בת זוגו ממש, לפי שהוא מכלל הי' ספי' הכוללים עולם האצילות, והיא מלכות האחרונה שבהם. אבל לאה עיקרה היא אחוריים דאמא שנפלו כאן למטה במקום הזה, ואיננה אשתו לז"א רק בדרך השאלה לבד, בהיותה נופלת כאן למטה נדבקת בעורו של ז"א. אבל רחל היא נפשו, כי המלכות נפש, וז"א רוח כנודע. עוד טעם אחר כי הנה מקום לאה היא למעלה במקום אורות הסתומים, כי יסוד אמא מגיע עד החזה, לכן הארה שלה אינה אלא בחי' עור לבד, ר"ל כמ"ש אצלינו בענין צורת ד' של קשר תפילין של ראש שהיא לאה, וקשר אינו רק בחי' עור לבד. אבל רחל שהיא תפלה של יד, יש בה עור בחי' בתים של תפילין של יד, וגם מוחין ממש בסוד פרשיות ע"ש. והענין בקיצור כי לאה היא נגד מקום הכסוי של האורות, עוברת הארה מועטת דרך עור דז"א לחוץ אליה מן המוחין שלו, ולא מן המוחין עצמן רק מהלבושים והכלים שלהם, שהם נה"י דאמא, ולכן נרמזת בד' של קשר תפילין של ראש, כי היא דלה ועניה, ומה שלוקחת צורת ד', כנגד ד' מוחין, אינה רק הארה בעלמא דרך העור. ועי' לעיל ט ע"א ועיונים אות קז.

²⁴⁵³ עי' לעיל דרושי ציצית ריש פ"ג.

²⁴⁵⁴ "העומדת מכנגד מקום החסדים הסתומים" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "שעדיין החסדים סתומים" {}.

שְׁעָה"כ

וכבר (כה ע"ב) ביארנו כי הלבושין של המוחין הם ד' שמות אהיה, ונמצא כי כל קבלת לאה הוא מאלו הד' שמות אהיה, ובתחלה היא מקבלת כללותם בלבד, ולוקחת הד' אלפין אשר בארבע שמות אהיה, אשר אלו הד' אותיות הם²⁴⁵⁵ היותר מעולות, ומשם²⁴⁵⁶ נעשה כתר שלה, וזה תכוין בד' דאחד שהם ד' אלפין הנז'. אבל תכוין כי היא ד' גדולה, פי' כי כל מוח מאלו הד' מוחין כולל כולם²⁴⁵⁷, כמבואר אצלנו בדרוש הציצית (ה ע"ג ד"ה והנה כאשר). ונמצא שד' זו כלולה מן ארבעה, והם ד"פ ד' הם י"ו מוחין, ודבר זה נרמז בהיות ד' זו גדולה. וכן היה מורי ז"ל אומר שצריך לכתוב בתפילין ובמזוזה שיעור ד' זו דאחד גדולה ועבה כשיעור עובי ד' דלתין קטנות²⁴⁵⁸, ולפי שעתה ה"ס הכתר דלאה. ונודע כי כללות ד' מוחין כלולים בכתר, ובארבע מוחין כלולים כל הי"ס, ונמצא כי מוכרח הוא שיהיה בכתר כללות כל הארבע מוחין.

²⁴⁵⁹תיקון²⁴⁶⁰ ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

הנה היחוד הזה נכלל בו יחוד תריין נוק' לאה ורחל וכמ"ש בע"ה, וזה ביאורו. ברוך שם כבוד, אחר שנתבאר כי בד' דאחד תכוין אל בחי' הכתר דלאה, תכוין עתה בד' מוחין דלאה עצמן אעפ"י שאינם אלא בסוד הארת עור בלבד כנ"ל. וכבר נתבאר בזוהר (ח"ב קסב ע"א²⁴⁶¹) כי ברוך רומז אל החכמה, ושם אל הבינה, וכבוד לחו"ג, והוא עצמו הד' מוחין עצמם שאמרנו, יען כי דעת כלול מחו"ג. גם תכוין כי אלו הם מסוד ד' אהיה הנז', ותכוין כי ג' תיבות אלו ברוך שם כבוד רומזים אל המוחין שהם ג' והם ד', פי' כי הם ג' חב"ד, והם ד' לפי שהדעת נכלל מחו"ג, ולכן עם היותם המוחין ד', נרמזו בג' תיבות ברוך שם כבוד בלבד.

גם תכוין כי ג' תיבות אלו עולים בגימ' ת"ר, והוא כי ד' שמות אהיה, ב' הראשונים במלוי יודין, והג' באלפין, והד' בההין, הם בגימ' תרי"ו. והנה בד' דאחד רמזנו אל הכתר שלה, אל מספר ה"י"ו, לפי שהיא ד' רבתי, והיא בגימ' ד"פ ד', נשאר ת"ר לד' מוחין שלה.

גם ר"ת ב"רוך ש"ם כ"בוד הם שכ"ב, והם בגימ' כמספר שני שמות אהיה הראשונים דמלוי יודין, להורות כי כל אלו הב' הראשונים הם העיקרים, ולכן ניתנו בר"ת, והם ב' מוחין חו"ב. ושאר האותיות של ג' תיבות דברוך שם כבוד הם בגימ' כמספר שני שמות אהיה, דאלפין וההין²⁴⁶², אשר הם בחו"ג הכלולים בדעת.

מלכותו

תכוין לעשות הכתר דלאה כתיקונה, ותכוין כי מלכותו היא נוקבא דז"א הנקרא מלכות כנודע, ותכוין ל"נעוץ סופו בתחילתו"²⁴⁶³, כי עתה נעשה כתר מלכות בראשה, והם

- מאיר הכוונה -

²⁴⁵⁵ הראשונות (נוסף צפע"ח).

²⁴⁵⁶ ומהם (פע"ח).

²⁴⁵⁷ "כולל כולם" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "כלולים מכולם".**#

²⁴⁵⁸ שתי קולמוסים וברוחב פי שנים (מו"ר) {}.

²⁴⁵⁹ פע"ח ק"ץ יד. כל זה מופיע עוד פעם לעיל כצ סע"א, אצל קס חסר הרצה, ול"ע על החזרה. {}

²⁴⁶⁰ נמחק צפע"ח.

²⁴⁶¹ עי' עיונים אות רלח.

²⁴⁶² עם ו' כללות דמוחין האחרונים (לש"ו).

²⁴⁶³ עי' ס"י (פ"א מ"ז) עשר ספירות בלימה, נעוץ סופן בתחילתו ותחילתו בסופן, כשלהבת קשורה בגחלת. ועי' תיקו"ז סח ע"ב.

סַעֵה"כ

ד' אלפי'ן מן ד' אהיה אשר לְקַחְתָּם²⁴⁶⁴ פשוטים בד' דאחד, ועתה במלת מלכותו הם מתמלאין, ואז הם בגימ' תמ"ד. וכבר ידעת כי לאה נק' מדת ימיו של דהע"ה, בסוד מ"ש (&) ומדת ימי מה היא כמבואר אצלינו (ע"ה שער לו"ר א, וכן לעיל יג ע"ג).

גם תכוין עתה ברחל, שגם היא נוק' דז"א, והיא מלכות האמיתית²⁴⁶⁵, שהיא הספי' העשירית שבאצילות. והענין יובן במש"ל (כב ע"ג), כי אעפ"י שעלתה רחל בסוד מ"ן, אין בה כח עתה לקבל המוחין שלה, עד ברכת אבות כנ"ל²⁴⁶⁶. אמנם עכ"ז, מוכרח הוא שיורדת לה עתה איזה הארה מן הזווג הזה, של אלו המוחין אשר באצילות, עד היכל אהבה שבבריאה, אשר היא עומדת שם, וזו ההארה קראוה רז"ל (פסחים נו ע"א²⁴⁶⁷) בלשון ציקי קדרה שהביאו לה עבדיה בחשאי²⁴⁶⁸, וה"ס י"פ שם אהיה שהוא בגימ' ציקי. והענין הוא, כי כבר נכנסו המוחין בז"א, ונכנס בו סוד הדעת הנכלל מן הה"ח וה"ג, רק שהיו מבחי' התפשטותם בו"ק, כי הג"ר לא נכנסו עד ברכת אבות כנ"ל. וכבר ידעת כי אלו ה"ח וה"ג כשנכנסים להתלבש ביסוד דאימא הנק' אהיה, כנודע כי כל אהיה הוא באימא²⁴⁶⁹, ואז הם לוקחים משם עמהם הארת י"פ אהיה, וכשיוצאים ומתפשטים למטה אע"פ שכבר נגמר יסוד הבינה במקום החזה דז"א, עכ"ז אותם ההארות הם יורדות ומתפשטות עם החו"ג.

והנה עתה רחל אינה יכולה לקבל הארה מן החו"ג עצמן רק מן העשר לבושים שלהם, שהם י"פ אהיה, שהם בגימ' ציקי קדרה, ואלו ההארות הם שמביאים לה ישראל עבדיה בחשאי למטה, עד היכל אהבה שבבריאה ע"י תפילתם, וזווגם בחשאי²⁴⁷⁰ הוא כדי שלא יתאחוזו בהם החיצונים, יען לא נגמר פרצופה. ובהיותה בבחי' נקודה חסירה התיקון, יוכלו החיצונים להתאחוז²⁴⁷¹ בה, וע"כ הביאו לה בחשאי כנ"ל. ואמנם המוחין האמתים העקרים שלה הם נשארם ועומדים למעלה בלאה, עד שיבא זמן תיקון רחל בברכת אבות ותשלם.

והנה ענין המוחין שלה, הם מה שנשאר מד' שמות אהיה הממולאים כנ"ל, כי אחרי אשר לקחה לאה הד' אלפי'ן מהם במלויים, שהם עולים בגימ' מדת, נשאר בחי' עק"ב אורות לרחל, לפי שהד' אהיה במלוייהם כנ"ל הם בגימ' תרי"ו, וכשתסיר מהם מד"ת אורות ללאה ישארו עק"ב אורות (כה ע"ג) לרחל. ואלו העק"ב הם מתפשטים בכל קומת רחל כנודע, כי רחל נק' יראת ה' (תיקו"ז ו ע"ב²⁴⁷²), דכתיב (&) עקב ענוה יראת ה'. ונמצא כי

- מאיר הכוונה -

2464 *##נכון? {}

2465 עי' לעיל כד ע"ד.

2466 רק סַעֵתָה אנו מכינין לה למעלה המוחין שלה וכאשר תצא בצרכת אבות תטלם (פע"ח).

2467 לשונו הובא לעיל הערה 2119.

2468 עי' עיונים אות רלז.

2469 עי' עיונים אות לא.

2470 עי' לקמן מח ע"ג ופע"ח נפ"א ו.

2471 "חסירה התיקון, ויכלו החיצונים להתאחוז" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "יש קצת אחיזה אל החיצונים".

2472 וענוה קטירא בדחילו הדא הוא דכתיב עקב ענוה יראת ה' (משלי כב ד) מאן דאית ביה יראת ה' אייתי ליה לידי ענוה דאיהי שכינתא עלאה דיראת ה' עקב לגבה ודא דרגא דמשה דאתמר ביה והאי שמה ענו מאד (במדבר יב ג) ובגין דאיהי יראה עקב לגבה אוקמוה מארי מתניתין יראה מלתא זוטרתיה היא לגבי משה.

תרגום: וענוה קשורה ביראה, זהו שכתוב "עקב ענוה יראת יהו"ה", מי שיש בו יראת יהו"ה היא מביאה אותו לידי ענוה, שהיא שכינה עליונה. שיראת יהו"ה עקב לגביה, וזו דרגת משה, שנאמר בו "והאי שמה ענו מאד", ומשום שהיראה היא עקב אליה, פרשוה בעלי המשנה (ברכות לג ע"ב) יראה דבר קטן היא לגבי משה.

שְׁעָה"כ

רחל הנקרא יראת ה', היא עקב אל לאה הנק' ענוה, כמבואר אצלנו בשער הפסוקים, בפסוק (&) ותגנוב רחל כו' ע"ש²⁴⁷⁴²⁴⁷³.

ונמצא כי במלת מלכותו תכוין לב' כוונות: הא', הוא להמשיך כתר אל לאה. וגם תכוין אחר כוונה זו אל עק"ב אורות הנמשכין אל רחל, וכ"ו הם הכנה בלבד עד ברכת אבות, אבל מה שנמשך עתה ממש אליה הם עשרה אהיה הנקרא ציק"י קדר"ה.

לעולם

כאן תחזור לכוין להשלים פרצוף לאה, והם ז"ת שלה, כי כבר נעשה הכתר שלה דרך כולל במלת ד' דאחד, והמוחין שלה נעשו בברוך שם כבוד, ובמלת מלכותו נעשה הכתר שלה לגמרי, ומשם נשארו עק"ב אורות לרחל. ועתה במלת לעולם נעשים ז"ת אל לאה הנק' עולם²⁴⁷⁵. ותכוין להמשיך בהם סוד²⁴⁷⁶ הויה דס"ג²⁴⁷⁷ דאימא בבחי' אחוריים שלה, לפי שבחי' הפנים שלה לוקח אותם ז"א, ואחוריים לוקחתם לאה, והנה הם בנימ' קס"ו ועם י' אותיותיה בנימ' קע"ו כמנין לעולם, ואלו נמשכין בו"ק שלה.

ועד

כאן תכון להמשיך המל' של לאה, וזהו "ועד", דתמן ויעודא דכלא כנו' בזוהר (ח"א לד ע"א), ר"ל מקום בית ועד וכניסת כל האורות, ולכן נגמר ומסתיים ג"כ היחוד בד' של ועד כנגד המלכות, של²⁴⁷⁸ רחל שנק' ד', כי היא דלה ועניה²⁴⁷⁹, אספקלריא דלא נהרא מגרמא (זוהר ח"א לג ע"ב). ובמ"א ביארתי (דרוש ז) יותר באורך כוונת לעולם ועד וע"ש.

גם תכוין²⁴⁸⁰ כי מלת ועד רומזת אל לאה בסיומא שהוא במל' שבה כנו', אשר שם הוא התחלת פרצוף רחל, ולכן עתה אנו מכוונים במלת ועד לתקן ג"כ כתר דרחל ולהכינו מעתה. והענין הוא במה שנודע²⁴⁸¹ בפ' (&) עקב ענוה יראת ה', כי כתר דרחל הם העקביים של רגלי לאה, וע"כ אנו מוכרחים לתקן מעתה כתר דרחל, לפי שעדיין לא נגמרו ליתקן עקבי הרגלים של לאה, אבל שאר הפרצוף של רחל איננו נזכר עתה כלל.

והנה כתר דרחל נרמז במלת "ועד", והענין הוא כי אחר אשר במלת "מלכותו", נרמז²⁴⁸² דרך כללות להכין ולהניח שם עק"ב אורות לצורך רחל, שהם ג' אותיות אחרונות שבכל שם אהיה מן הד' אהיה הגז', אשר הם בנימ' עק"ב כנ"ל. והנה כל עקב האורות מתפשטים בכל קומת פרצוף רחל כדוגמת ד' אלפין העולים מד"ת, אשר הם כללות כל

- מאיר הכוונה -

²⁴⁷³ "כמבואר אצלנו בשער הפסוקים, בפסוק ותגנוב רחל כו' ע"ש" נמחק צפ"ח.

²⁴⁷⁴ כבר הודעתך ענין לאה ורחל, שתי אחיות, איך שתיהם הם, זו למעלה מן החזה דז"א, וזו למטה מהחזה. גם הודעתך בפרשת שופטים במצות ולא ירבה לו נשים, ענין לאה מה עניינה, ואיך הם ד' בחי' של לאה. ושם נתבאר כי הנה בהיות אימא מתפשטת, מן חצי הת"ת שלה ולמטה בז"א. והת"ת שלה, היא בחי' הכתר של ז"א, והנה"י שלה, הם הכלים והלבושים של האורות והמוחים דחב"ד דז"א, כנודע. ואמנם המלכות של אימא, אינה משמשת כלום לז"א, והנה היא בחי' העטרה של היסוד דאימא כנודע. ואמנם מה שהיא משמשת שם, היא לצורך לאה. כי הנה מקום התלבשות העטרה הזאת, היא בדעת דז"א, ושם מקומה דבוקה עם היסוד שבאימא, ומכח הארתה, יוצאה לאה מחוץ ז"א, באחור הדעת שבו ממש, ושם מתחיל בנין קומת פרצופה, ולא יותר למעלה. ושם נעשה הכתר שלה, ומתפשט שאר פרצופה, עד כנגד החזה דז"א.

²⁴⁷⁵ עי' עיונים אות לח, ועי' לעיל הערה 1585.

²⁴⁷⁶ עוד (פ"ח).

²⁴⁷⁷ עי' לעיל כד ע"א ד"ה ותכוין.

²⁴⁷⁸ מוסגר על ידי הל"ס.

²⁴⁷⁹ עי' לעיל הערה 6.

²⁴⁸⁰ ג"ס תכוין" נמחק צפ"ח, ובמקומו איתא "אמנם מה שראוי שתכוין הוא".

²⁴⁸¹ עי' שעה"פ הובא לעיל הערה 2474.

²⁴⁸² כיוונו (פ"ח).

פעה"כ

פרצוף לאה מראשה עד סופה. אבל הכתר שלה איננו רק הד' אלפין פשוטות, אבל המלויים הם בשאר פרצוף. אלא שלהיות כי הכתר כולל הי"ם שלמטה ממנו, לכן אמרנו, כי הכתר שלה נרמז במלת מלכותו, בסוד מד"ת, אבל עיקרו של דבר אינו אלא שהד' אלפין פשוטות הם בכתר של לאה, הנרמז בד' דאחד, והמלויים שלהם הם בשאר פרצוף. וכן הענין ברחל, כי ד' פעמים "היה" הנשארים מן לאה בכל שם אהיה, ונמצאים ד' פעמים "היה" בפשוטם הם בגימ' "ועד", והם בחי' הכתר דרחל. אבל במלויים בגימ' עק"ב, והם מתפשטים בכל פרצוף רחל הנז' 2483, והרי כי גם במלת "ועד", נרמזו בה לאה ורחל. והענין הוא שרומז ברחל שהיא שם אדני, ואם תחבר עמהם י"ו אורות שלוקחת כתר לאה כנ"ל בד' דאחד הרי הם בגימ' ועד 2484.

דרושי כוונות קריאת שמע

דרוש ז'

2485 בענין קריאת שמע ע"פ דרך מ"ש בזהר במאמר הנקרא קו המדה (ו"ח נו ע"ד 2486), וז"ל והנה מורי ז"ל רצה לבאר לנו כוונת קריאת שמע ע"פ הזוהר במאמר הנקרא קו המדה, ונמצא אצלינו בכ"י, והתחיל לבארו ולא זכינו לסיומו, ועכ"ז לא אאסוף ידי מלכתוב זה המעט אשר קבלתי בו.

הנה נתבאר אצלינו (ע"ח שכ"ה פ"ג) איך בעת לידת התבונה את המוחין דגדלות דז"א מתקררין ומצטננין ירכותיה, בסוד מ"ש רו"ל (&) אין התורה מתקיים אלא במי שממית עצמו עליה, ושם נתבאר צינון והתקררות ירכותיה שהוא בחינת הסתלקות הארה פנימית שבהם 2487 למעלה בת"ת שבה, ועי"כ נשארים נה"י שבה, שהם ירכותיה, בלי הארה הפנימים שבהם, ונשארים בחי' חיצוניותם שבה בלבד 2488. וכאשר יולדת המוחין ההם, הנה הם חוזרין המוחין ההם לכנס בתוך נה"י דתבונה הריקניים, והאור האמיתי הפנימי שהיה בתוכם, נסתלק למעלה בת"ת שבה כנו', ואז בהיות חיצוניות נה"י דתבונה מלבישים את המוחין דז"א, הם נכנסים הכל ביחד תוך רישא דז"א, (כה ע"ד) ואז נחשבים הנה"י דתבונה בז"א, כאלו הם גופא דז"א עצמו, ובכח הזה נעשית הגדלת ז"א כמבואר במ"א.

ובזה נבא אל ביאור שמע ישראל. הנה נת"ל כי במלת שמע נרמז ענין המלכות המקבלת אור מן היסוד דאימא, אשר שם הם בחי' המ"ן שלה, וז"ס שמע שם ע' כנ"ל (כג ע"ב). והנה צריך שתכוין כי במלת שמע מתחלקת 2489 התבונה להכין עצמה לצורך המוחין דז"א, ומתחיל להסתלק 2490 מתוך נה"י שבה המוחין וההארה הפנימי' שבתוכה, ועולים עד הת"ת שבה, כדי להכין מקום פנוי וריקן, לצורך הכנסת המוחין דז"א בתוכם כנו'. ובתיבת

- מאיר הכוונה -

2483 "הרי צארנו כוונות ק"ץ צלמוותה" נוסף צפע"ח.

2484 "והרי כי גם במלת "ועד", נרמזו בה לאה ורחל. והענין הוא שרומז ברחל שהיא קס אדני, ואם תחבר עמהם י"ו אורות שלוקחת כתר לאה כנ"ל בד' דאחד הרי הם בגימ' ועד" נמחק צפע"ח.

2485 פע"ח ק"ץ כל.

2486 עי' עיונים אות עו.

2487 לזנה"י (פע"ח).

2488 אמר הרב בשער המוחין (פרק ג) ובכ"מ בענין לידת המוחין דז"א, שהוא בסוד (ברכות סג ע"ב) אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. וכן הוא מעין זה גם כאן, כי נתרקן האור בהעליון לצורך התהוות האור בהתחתון, כי בלתי זה אי אפשר להתחתון להתגלות על מדרגתו [ואז הוא עולה בבחי' עליית מ"ן] וכן הוא ג"כ מענין האור שנגנז וכמ"ש הספד"צ (פרק א יב ע"א ד"ה וז"ש וזעיר) אעבר וזעיר נטיל וגניז, ע"ש בהגר"א בארוכה (ביאורים ח"ב נד ע"ד).

2489 { לבדוק את הניקוד

2490 "ומתחיל להסתלק" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ומתחלת לסלק ולהעלות".

שְׁעָה"כ

שמע מצטנן²⁴⁹¹ היסוד שלה, ואור פנימי שבתוכו מסתלק ממנו ועולה אל הת"ת שבה, כי מן היסוד שבה, הוא התחלת הצינון והתקררות והסתלקות האורות.

וכדי שתבין הענין היטב, נקדים ונאמר, כי הנה ביארנו לעיל, שעתה בק"ש, אינם נכנסין רק המוחין דו"ק דגדלות דו"א בלבד, ונמצא שעתה נכנסין אותם המוחין הראויים להיותם אח"כ בחג"ת ונה"י דו"א, והם נכנסין ומתלבשים עתה בחב"ד וחג"ת דו"א. והנה כמו כן בענין הלבושים של המוחין, אשר הם הנה"י דתבונה^{2492, 2493}, אינם נכנסין עתה רק הלבושים הראויים אל חג"ת נה"י דו"א. והענין הוא, כי הנה נצח דתבונה²⁴⁹⁴ אית ביה ג' פרקין, והם כנגד חח"ן קו ימין דו"א. וג' פרקין בהוד דתבונה²⁴⁹⁵, אשר הוא כנגד בג"ה קו שמאל דו"א. והיסוד דתבונה²⁴⁹⁶ אין בו רק ב' פרקין שהם היסוד והעטרה שבו, והם כנגד קו האמצעי דו"א, שהוא כנגד הדעת וכנגד שלישי העליון דת"ת דו"א.

ואמנם כנגד היסוד דו"א לא יש שום לבוש מצד התבונה²⁴⁹⁷ בפרטות, והטעם הוא לפי שגם בחי' מוחין²⁴⁹⁸ אין לו, כי הרי הה"ח המתפשטים בגופא דו"א הנה הם מתפשטים עד ההוד שבו בלבד, בסוד מ"ש בתיקונים (ג ע"ב) בינה עד הוד אתפשטת²⁴⁹⁹. אמנם כבר נתבאר כי עכ"ז מן הארת התפשטות ה"ח, מתקבצת הארתה ביסוד, ונק' כ"ל (זהר ח"א יז ע"א), ושם נת²⁵⁰⁰, כי כמו שמתפשטות בו הארת הה"ח, כמו כן הארת הלבושים שלהם, שהם מבחינת נה"י דתבונה²⁵⁰¹, גם היא מתפשטת ביסוד שבו. ונמצא כי מכח היסוד דאימא, אשר בתוכו מלובשים הה"ח ברישא דו"א בסוד הדעת, הנה ממנו ומן העטרה שבו²⁵⁰² נמשכת ויורדת הארתם עד היסוד דו"א.

והנה עתה בק"ש נכנסין ב' פרקין תתאין דנצח דאימא²⁵⁰³ בחכמה ובחסד דו"א, וב' פרקין תתאין דהוד בבינה ובגבורה דו"א, ופרק ב' דיסוד שהוא העטרה בדעת דו"א. ואותה הארה שביארנו לעיל שנמשך משם אל היסוד דו"א, הנה הוא נכנס עתה בשלישי

- מאיר הכוונה -

²⁴⁹¹ נלכטון (פע"ח).

²⁴⁹² עי' נוסחאות, ועי' בפסיקא ד"ה והנה עתה שמוזכר אימא ולא תבונה. ועי' לקמן הערה 2503.

²⁴⁹³ נמחק צפע"ח.

²⁴⁹⁴ נמחק צפע"ח.

²⁴⁹⁵ נמחק צפע"ח.

²⁴⁹⁶ נמחק צפע"ח.

²⁴⁹⁷ האמא (פע"ח).

²⁴⁹⁸ חסדים (פע"ח).

²⁴⁹⁹ ז"ל: עמודא חדא מארעא עד רקיעא וימא מטי עד קרסולוי אלין נצח והוד דאימא עלאה אייה ימא דאתפשטת לחמשין תרעין עד קרסולוי דהוא עופא כגוונא דא יו"ד אייה עשר ה' חמש עשר זמנין חמש אינון חמשין עשר בכל ספירה מאלין חמש מחסד עד הוד יסוד נטיל לון כלהו ואיקרי כ"ל כליל מאלין חמשין וכורסיא דלתתא ים המלח כסא דין.

תרגום: עמוד אחד מהארץ עד לרקיע, והים מגיע עד קרסוליו, אלו נצח והוד, שהאם העליונה היא ים שמתפשט לחמישים שערים, עד קרסולי אותו העוף. כדוגמא זה, יו"ד הוא עשר, ה' חמש, עשר פעמים ה' הם חמישים, עשר בכל ספירה מחמש האלו מחסד עד הוד, היסוד לוקח את כולם ונקרא כ"ל, כלול מהחמישים הללו, והכסא שלמטה ים המלח, כסא הדין. עי' רע"מ פנחס רכג ע"ב.

²⁵⁰⁰ "וְאֵס נַת" נמחק צפע"ח, וכמומו איתא "וכזכר זיאלרנו".

²⁵⁰¹ לאמא (פע"ח).

²⁵⁰² "ומן העטרה שבו" נמחק צפע"ח. ##*

²⁵⁰³ יש להדגיש שבב' הפיסקאות הקודמות מוזכר תבונה כמה וכמה פעמים ולא כן הוא בפע"ח. ##* ועי' הערה 2522 שהרי הדגיש שהשעה"כ יותר מדויק, וצ"ע אם לא שאז בינה ותבונה חד פרצוף, ולכן יש להדגיש נוסח השעה"כ.

שְׁעָה"כ

ראשון דת"ת דז"א, ונשארים ג' פרקין עליונים דנה"י דאימא למעלה בבחי' אור מקיף על ראש ז"א.

וכבר ביארנו כי בברכת אבות נעשה זוג שני באו"א, כדי להמשיך עוד²⁵⁰⁴ ג' מוחין ראשונים דז"א בתיבת אלהינו ואלקי אבותינו כמבואר שם, ונמצא כי זאת הלידה דתבונה²⁵⁰⁵ אינה עתה אלא בבחי' הו"ק התחתונות דמוחין דז"א²⁵⁰⁶, וכל הסתלקות האור והצינון והקרירות דנה"י דתבונה²⁵⁰⁷ איננו אלא בחלק אשר הוא לבחי' ו"ק דמוחין²⁵⁰⁸ בלבד.

ובהקדמה זו נבאר עתה יחוד שמע ישראל²⁵⁰⁹

"שמע" היא ההארה הנמשכת מן העטרה לצורך היסוד דז"א, ואמנם עתה הוא לצורך ת"ת שבו. "ישראל" הוא עמרת היסוד דתבונה²⁵¹⁰ בדעת ז"א. והרי נגמר עתה²⁵¹¹ קו האמצעי אשר בו מתחיל הצינון והקרירות²⁵¹². "יהוה" הוא פרק תחתון דנצח דאימא לחסד ז"א. "אלהינו" הוא פרק האמצעי דנצח לחכמה דז"א²⁵¹³, כי בתחילה מתקרר פרק התחתון ואח"כ העליון, והרי נגמר קו ימין²⁵¹⁴. "יהוה" פרק התחתון דהוד דאימא לגבורה דז"א. "אחד" הוא פרק אמצעי דהוד לבינה דז"א, והרי נגמר קו שמאלי דז"א גם כן²⁵¹⁵.

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

הנה גם זה היחוד צריך לבארו בדרך הנז', ויובן במש"ל בענין הכנת²⁵¹⁶ התחלקות נה"י דתבונה הנכנסים בז"א, אע"פ שאינן נכנסין עד מלת אחד²⁵¹⁷. ואין זה רק הכנה וצינון, כדי שיהיו מוכנים לכנס במלת אחד. ועתה בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד צריך לבאר סדר כניסתם בז"א, וצריך לחלק ו"ק אשר בו, ויובן הענין במה שהודעת²⁵¹⁸ צריך לבאר סדר כניסתם בז"א, וצריך לחלק ו"ק אשר בו, ויובן הענין במה שהודעת²⁵¹⁸ צריך לבאר סדר כניסתם בז"א, וצריך לחלק ו"ק אשר בו, ויובן הענין במה שהודעת²⁵¹⁸

- מאיר הכוונה -

²⁵⁰⁴ נמחק צפע"ח.

²⁵⁰⁵ לאמא (פע"ח).

²⁵⁰⁶ "התחתונות דמוחין דז"א" נמחק צפע"ח. ##* "ל ששעה"כ יותר טוב

²⁵⁰⁷ לידה (פע"ח).

²⁵⁰⁸ נמחק צפע"ח. ##* "ל ששעה"כ יותר טוב

²⁵⁰⁹ "ובהקדמה זו נבאר עתה יחוד שמע ישראל" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ועתה תבין היטב בקי"ור".

²⁵¹⁰ לבינה (פע"ח).

²⁵¹¹ "נגמר עתה" נמחק צפע"ח. ##* "מ?

²⁵¹² וההכנה (פע"ח).

²⁵¹³ הוא קו ימין (נוסף צפע"ח).

²⁵¹⁴ "והרי נגמר קו ימין" נמחק צפע"ח.

²⁵¹⁵ "והרי נגמר קו שמאלי דז"א גם כן" נמחק צפע"ח.

²⁵¹⁶ וקי"ור (נוסף צפע"ח).

²⁵¹⁷ כי אז הוא כניסת המוחין (נוסף צפע"ח).

²⁵¹⁸ עי' ע"ח שער כג פרק ה אות ד: המלכות שכולם אחר הקטרוג ירדו, בין מלכות ז"א, ובין מלכות נוקבא, בין מלכות דא"א בין מלכות דא"א, כולם ירדו ממש למטה, אלא שמאירים אליה ממקומם, ולא נשאר למעלה רק רשימו לבד. א"כ היה אפשר לומר ח"ו דהשתא לא נשארו רק הט' בכל בחי' ותו לא, שהרי העשירית ירדה ונפלה, לכן אמר י' ולא ט'. ואמר י' ולא י"א, כי אין זה רק הרשימו לבד, כדי כשתעלה תדבק בשרשה למעלה דהיינו הרשימו. וז"ס (תהלים קיט פט) לעולם ה' דברך נצב בשמים, שהמל' דז"א אף שנפלה למטה, לעולם הרשימו שלה למעלה, וזה דברך שהוא מל', נוקבא דז"א, הוא נאמר על הרשימו. ואמר שלעולם היא שם בשמים למעלה בז"א שהוא שמים, וכן בכל בחי' ובחי'.

שְׁעָה"כ

כי ז"א מתחילת אצילותו לא היה רק ו"ק בלבד, כי לכן נרמז באות ו' של הויה, אבל הדי' הראשונים חסרים ממנו, ואינם נכנסים בו אלא ע"י מעשה התחתונים.

גם ביארנו ענין גדלותו, איך נגדל ונעשה בן י"ם גמורות באופן זה, כי הנה (כו ע"א) בתחילה לא היו בו רק חג"ת נה"י בלבד, וכל ספי' מאלו מתחלקת לג' פרקין. ונתחיל לבאר מן קו הימין, שהם חסד ונצח, אשר בכל א' מהם יש שלשה פרקין, שית פרקים בתרוייהו, ושית פרקין בקו שמאלי שהם גבורה והוד, ושית פרקין בקו האמצעי²⁵¹⁹. ואופן הגדלת ז"א הוא באופן זה, כי הו' פרקין שיש לו בקו ימין שבו, נחלקים אל ג' בחי', כי ב' פרקין עלאין דחסד שבו, מהם נעשית חכמה שבו, כי מתחברין ב' פרקין אלו עם פרק העליון דנצח דאימא, והרי הם ג' פרקין, ונעשית חכמה שבו²⁵²⁰.

ומן הפרק התחתון דחסד שבו, מתחבר עם פרק עליון דנצח שבו, הרי הם תריין פרקין, ומתחברין עם פרק אמצעי דנצח דתבונה, הרי הם שלשה פרקין, ומהם נעשה חסד דז"א.

וב' פרקין תתאין דנצח דז"א מתחברין עם פרק תחתון דנצח דאימא הנכנס בהם, והם ג' פרקין²⁵²¹, ומהם נעשה נצח דז"א, והרי נגמר קו ימין דז"א.

ועד"ז נעשה בקו שמאל ובקו האמצעי, כי כבר ביארנו טעם אל הנז', כי מאחר שהתבונה²⁵²² המיתה את עצמה, שהם הנה"י שבה, בשביל ז"א, שהוא הסתלקות אור פנימי שבהם²⁵²³, ונכנסים²⁵²⁴ במקומם אור פנימי אחרים, והם המוחין דז"א. ואח"כ הכל יחד מתלבשים תוך ז"א. א"כ מוכרח הוא שזה החיצוניות דנה"י דתבונה, נעשים עצם מעצמו ובשר מבשרו ממש וכגופו דמי, ונגדל ע"י ממש.

והנה עתה כשמתחילין המוחין דו"ק לכנס בו²⁵²⁵, מוכרח הוא שכבר התחיל להגדיל, אלא שעדיין אין לו בחינת הראש, שהם²⁵²⁶ ג"ר של הגדלות. ועדיין החג"ת שלו, הם עתה רישא דיליה²⁵²⁷. ובהכרח הוא שבזה הראש שהם החג"ת שלו יהיה ניכר בהם הגדלות²⁵²⁸, לפי שכבר התחיל להתחלק החילוק הנז' באופן זה.

ונתחיל לבאר קו ימין, כי הנה הנצח שלו התחיל להתחלק, והפרק העליון שלו עלה ונתחבר עם הג' פרקין דחסד שלו, ולא נשארו בנצח שלו רק ב' פרקין בלבד, אשר עם הפרק התחתון דנצח דאימא נעשין ג' פרקין, ונמצא כי הו' פרקין שהיו בנצח וחסד דז"א נתחלקו באופן זה: ד' פרקין בחסד, ושני פרקין בנצח. וכעד"ז בגבורה ובהוד בקו שמאל. וכעד"ז בת"ת ויסוד בקו אמצעי שבו.

– מאיר הכוונה –

ועי' בהגר"א על ס"י ח ע"א וז"ל, וידוע שמלכות האחרונה נוק' דא"א לא חשיב בכלל הע"ס כמו שיתבאר לקמן, רק נכלל בבחינה ראשונה של כתר, לכן אמר שאל תחשוב מלכות נוק' והיו אחת עשרה, וכ"ה בספירות הפרטיות של כל פרצוף שמסתיים ביסוד, ומלכות נוקבא היא עטרת בעלה שעולה עמו ואינה יורדת, אבל בע"ס הכללים עתיק אינו מן המנין, אבל מלכות נוקבא דז"א היא המשלמת לעשר, ולכן אמר עשר ב' פעמים, עשר ולא ט' בפרטיות, עשר ולא י"א בכלליות.

²⁵¹⁹ עי' ע"ח שער לא פרק ג: והיסוד אין בו רק ב' פרקין בלבד, והם היסוד וראש העטרה שבו, ואע"פ שמתחלק לג' שלישים.

²⁵²⁰ מדה גמורה (נוסף צפע"ח).

²⁵²¹ מדה שלמה (נוסף צפע"ח).

²⁵²² שהצנינה (פע"ח). הרב אמר עיקר כשעה"כ.##

²⁵²³ והפנימית נשאר למעלה צנינה" נוסף צפע"ח.

²⁵²⁴ ולוקחה (פע"ח).

²⁵²⁵ צעת ק"ס (נוסף צפע"ח).

²⁵²⁶ צחינת הראש שהם" נמחק צפע"ח, וצמקומו איחא" צראש".

²⁵²⁷ עי' עיונים אות רלט.

²⁵²⁸ יניקה דגדלות, היינו ו"ק דג"ר וג"ר דג"ר רק תפילת י"ח (מ"ר).

פעה"כ

והנה אלו הד' פרקין שיש בכל א' מאלו הג' שהם חג"ת דו"א, הנה הם עתה אליו²⁵²⁹ בבחי' רישא דיליה, וכבר יש כאן רושם הגדלת הראש דו"א, כי כבר הם כאן בכללות, אעפ"י שאינן בפרטות. כי הרי יש כאן ד' פרקין אשר הם מוכנים, כי²⁵³⁰ כאשר יכנסו ג' עלאין בברכת אבות, כבר אלו הם כאן²⁵³¹ מוכנים עתה כדי שיתחלקו, וינתנו²⁵³² ב' פרקין עלאין אל החכמה, ותרין תתאין אל החסד. אבל עתה שלא באו ג' מוחין עלאין, הם עדיין כלולים בחסד, נמצא שכבר יש לו בחי' ראש, אלא שאינו ניכר להיותו מתערב בחסד. וכעד"ז בגבורה, וכעד"ז בת"ת.

ונמצא עתה שצריך לחלק, ולתת ד' פרקים לכל אחד מאלו הג', שהם חג"ת דו"א, וב' פרקין לכל א' מאלו התתאין שהם נה"י שבו. גם צריך שתדע כי ז"א כמו שיש לו, בהיותו קטן, בחי' מוחין והגדלה מצד אימא, כן יש לו מוחין והגדלה מצד אבא. ונמצא שיש לו בקטנותו מוחין דאו"א כנודע. וא"כ כמו שאנו מתחלקים²⁵³³ כח הז"א מצד אימא, כן צריך לחלקו מצד כח אבא אשר בו. ונמצא שצריך לחלקו ג"כ²⁵³⁴ ד' פרקין מצד אבא וד' מצד אימא בחסד שבו, וכן בגבורה שבו, וכן בדעת²⁵³⁵ שבו, וב' פרקין מצד אבא²⁵³⁶ וב' פרקין מצד אימא בנצח שבו, וכן בהוד שבו, וכן ביסוד שבו.

אבל צריך שתדע, כי זה מה שהיה ראוי להיות, ואמנם עתה אין הדבר כן, והטעם הוא לפי שיחוד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד הוא יחוד הנקבה כנ"ל, וצריך לתת ג"כ חלק אל רחל נוק' דו"א, אשר היא חלק ממנו עצם מעצמיו ובשר מבשרו. כי הנה היא לוקחת אבר מן איברי ז"א ממש ולוקחת מבחינת צד²⁵³⁷ אבא שבו ומבחי' צד אימא שבו. וז"ס ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שהביאו לה עבדיה בחשאי.

וצריך לבאר מהיכן היא לוקחת, דע כי המלכות אינה נבנית אלא מן השמאל שהוא עטרא דגבורה, ואין לה חלק בקו ימין²⁵³⁸ כלל אם לא בעת הזווג, כי אז לוקחת טיפת הה"ח, ואין לה בקו ימין דו"א חלק כלל, לא מצד אבא ולא מצד אימא כלל, וכל אחיזתה בקו שמאל היא. ולהיות כי אימא בעד שמאל היא, ולכן החלק הזה אשר היא לוקחת מצד שמאל דו"א, הוא מצד אימא שבו ולא מצד אבא שבו. גם יש טעם אחר לזה, והוא לפי שאבא אתכסי תדיר גו אימא²⁵³⁹.

גם יש אל הנקבה אחיזה בקו האמצעי שבו ביסוד שבו, כי שם עיקר יניקתה כנודע²⁵⁴⁰. ולפי ששם מגולה כח אבא כנודע²⁵⁴¹,²⁵⁴² לכן אותו החלק שלוקחת משם הוא מצד אבא שבו כנודע²⁵⁴³. וכללות הענין הוא שהמלכות לוקחת חלק שלה מן כח ההוד שבו ז"א מבחי' כח אימא {כו ע"ב} אשר בו, ומן היסוד דו"א מכח אבא אשר בו. והרי איך

- מאיר הכוונה -

²⁵²⁹ עומדים (פע"ח). {}

²⁵³⁰ "הם מוכנים, כי" נמחק צפע"ח.

²⁵³¹ "הם כאן" נמחק צפע"ח.

²⁵³² ח"כ אותן הד' פרקין והיו (פע"ח).

²⁵³³ צ"ל מחלקים (מו"ר).

²⁵³⁴ נמחק צפע"ח. {}

²⁵³⁵ בת"ת (פע"ח).

²⁵³⁶ "וב' פרקין מלד אבא" נמחק צפע"ח.

²⁵³⁷ "ולוקחת מבחי' כד" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ומחלקיו מלד".

²⁵³⁸ קל ז"א (נוסף צפע"ח).

²⁵³⁹

²⁵⁴⁰ שלא בשעת זיווג (מו"ר).

²⁵⁴¹ נמחק צפע"ח.

²⁵⁴² עי' לקמן כו ע"ב פיסקא ד"ה והרי הוא שלם, שעד החזה מכוסה באימא.

²⁵⁴³ נמחק צפע"ח.

שְׁעָה"כ

הז"א בגדלותו מסתלקין ממנו ב' פרקין תתאין דהוד שלו מצד אימא, ונותנם אל הנקבה, לפי שההוד הוא עיקר קו השמאלי בסוד כל היום דוה (איכה א יג, ועי' זהר ח"ג רמג ע"א), היפוך הוד כנודע, ולא נשאר אליו רק ב' פרקין תתאין מצד אבא, וגם מסתלקין ממנו מן היסוד שלו ב' פרקין תתאין דמצד אבא, ונותנם לנוק', ולא נשאר אליו רק תריין פרקין תתאין דמצד אימא.

ונבאר עתה סדר הנזכר בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד
אבל דע כי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אינו ע"ד שמע ישראל, כי שם ביחוד שמע היה מתחיל הצינון והקרירות מן קו האמצעי, וגם שם היה מתחיל ממטה למעלה, כי כן דרך להצטנן התחתון ואח"כ העליון ממנו. אמנם בברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שאינו אלא הגדלה והתחלקות הפרקין, לכן כאן מתחיל ההגדלה להגדל דרך מעלה²⁵⁴⁴, ואח"כ נשאר השארית אל התחתון. ועוד חילוק אחר, כי כאן מתחיל ההגדלה מן קו ימין, ואח"כ בקו אמצעי, ואח"כ בקו שמאל, ע"ד חג"ת, וזה ביאורו:
ברוך – הם ד' אותיות כנגד ד' פרקין עלאין דחסד, ותכוין²⁵⁴⁵ שהם כפולין, ר"ל ד' מאבא וד' מאימא.

שם – הם ב' אותיות, שהם כנגד ב' פרקין מאבא וב' מאימא אל נצה, ובוה תבין ג"כ איך²⁵⁴⁶ כל ברוך הוא בחכמה²⁵⁴⁷, שהוא קו ימין כנגד החכמה הכלולה בחסד כנז"ל, אשר לכן יש בו ד' פרקין.

כבוד – אמרו בזוהר (ח"ג רנו ע"ב²⁵⁴⁸)²⁵⁴⁹ שהיא בינה, וה"ם ארבע פרקין עלאין דגבורה, אשר שם כלולה הבינה. אמנם כאן לא תכוונם כפולים רק פשוטים שהם ד' מצד אימא, כי להיותם חסרים ב' פרקין תתאין של ההוד, שלקחתם הנקבה כנ"ל, לכן אינן מתערבין עם של אבא. ולכן אנו אמרים אח"כ:

מלכותו – לרמוז אל ההוד דז"א, אשר החלק הנוגע אל ההוד הזה²⁵⁵⁰ לקחתו המלכות, הנרמזת במלת מלכותו. גם תכוין כי יש בו ו' אותיות כנגד ו' פרקין מצד אבא ד' לגבורה וב' להוד.

לעולם – הוא הת"ת דז"א, וד' אותיות ל'עויל' הם כנגד ד' פרקין מצד אימא.

ועד – שני אותיות ע"ד הם ב' פרקין דאימא²⁵⁵¹ שביסוד דז"א.

והרי הוא²⁵⁵² שלם בקו אמצעי שלו מצד אימא. כי מצד אבא לקחתו המלכות²⁵⁵³ כנ"ל, לפי ששם עומד אבא מגולה, כי גלויו דאבא הוא מן החוזה, נמצא כי אין מקום סתום ומכוסה מאבא, אלא השליש העליון דת"ת דז"א²⁵⁵⁴, וכל השאר מגולה אשר שם מקום אצילות המל' מן החוזה עד סיום היסוד, ולכן כאן לוקחת כל הד' פרקים שבז"א מצד אבא. ואינם נשארים אליו²⁵⁵⁵ מצד אבא רק ב' פרקים לבה, וניתנים בו בת"ת וביסוד שבז"א²⁵⁵⁶,

- מאיר הכוונה -

²⁵⁴⁴ "דרך מעלה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "למעלה".

²⁵⁴⁵ ג"כ (נוסף צפע"ח).

²⁵⁴⁶ מש"ל (פע"ח).

²⁵⁴⁷ עי' זהר ח"ב קס ע"ב הובא בעיונים אות רלח.

²⁵⁴⁸ עי' עיונים אות רלח.

²⁵⁴⁹ תרומה קכג (פע"ח).

²⁵⁵⁰ "הנוגע אל ההוד הזה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "המגיע לו".

²⁵⁵¹ ליסוד לאימא (פע"ח).

²⁵⁵² הז"א (פע"ח).

²⁵⁵³ "לקחתו המלכות" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "שהמלכות לוקחת משם".

²⁵⁵⁴ שהוא דבר מועט (נוסף צפע"ח).

²⁵⁵⁵ בז"א (פע"ח).

שְׁעָה"כ

ואלו הם שתי אותיות הנשארות "ם" של לעולם, "ו" של ועד. שהם ב' אותיות מ"ו הסמוכות זו לזו, אות מ' אל הת"ת, ואות ו' אל היסוד. וכבר ידעת (ע"ה אנ"כ ב) כי מ"ו הוא בנימ' מלוי ההויה דע"ב דיודין אשר הוא באבא כנודע. והענין הוא כי מילוי אבא בלבד שהם שתי אותיות מ"ו נשארים בת"ת ויסוד דז"א, אבל ההויה עצמה לוקחתה המלכות, ולכן תכויין בשני אותיות מ"ו הנז' אל מלוי הויה דע"ב דיודין.

והרי איך רחל לוקחת ב"פ תתאין דמצד אימא שבהוד דז"א, וד' פרקין מת"ת ויסוד ז"א דמצד אבא שבו, והרי הם ו' פרקין, שהם מדה אחת²⁵⁵⁷, כי כל מדה יש בה ג"פ מצד אבא וג"פ מצד אימא. ונמצא כי מה שהיתה רחל בתחילה בסוד נקודה א' קטנה, הרי הגדילה היא עתה ונעשית מדה אחת שלימה²⁵⁵⁸. אבל עדיין זה הוא בכח ולא בפועל, כי שם בברכת אבות או נגמרת ונעשית תחילה מדה אחת שלימה בפועל, ואח"כ נעשית פרצוף שלם כמבואר שם, ע"כ. ולא זכרתי תשלום הדרוש הזה.

דרושי כוונות קריאת שמע

דרוש ח

בענין הג' פרשיות עצמם בכללותם ובפרטותם ובענין מה שצוו חז"ל ליתן ריוח בין הדבקים ושיש בהם ס' אותיות ויש בכל הג' פרשיות רמ"ח תיבות כו'.²⁵⁵⁹ בתחילה נבין מ"ש בתיקונים (כח ע"ב²⁵⁶⁰) בענין לשום ריוח בין הדבקים, ושהם ס' אתון בק"ש, דעלייהו אתמר (שיה"ש ג ז) ששים גבורים סביב לה כו'. הענין הוא כי זו"ן דבוקים יחד אחור באחור, ונודע שהנסירה שלהם הוא ע"י החסדים²⁵⁶¹ הנמשכים בז"א. והנה החסדים יורדים בו עתה בעת הק"ש, ואז מתחילין הזו"ן להפרד איש מעל אחיו קצת, וניתן ריוח בין הדבקים. ואח"כ בברכת אבות, אז נגמרים לפרד לגמרי. ונראה לע"ד ששמעתי ממורי ז"ל כי ענין היותם ס' אתון הוא בהיותה דבוקה בו"ק דז"א, וכל א' כלולה מ"ו הם ס' בסוד ששים גבורים סביב לה²⁵⁶³.

ענין שלשה פרשיות שמע כו'

²⁵⁶⁴דע כי בחינת החסד המתפשט בת"ת דז"א²⁵⁶⁵, הנה הוא מתפשט בראש המלכות, ולכן ראוי לכויין בפסוק ואהבת, כי פסוק זה {כו ע"ג} הוא בחסד דז"א, בסוד

– מאיר הכוונה –

²⁵⁵⁶ "וניתנים זו בת"ת וזיסוד שבו" נמחק צפע"ח, וצמקומו איתא "ואלו הב' פרקין נחלקין א' בת"ת וא' זיסוד".

²⁵⁵⁷ ספירה אחת של הנוק'.

²⁵⁵⁸ דבחי' יניקה (מו"ר).

²⁵⁵⁹ פע"ח ק"ש כג.

²⁵⁶⁰ עי' עיונים אות רמ.

²⁵⁶¹ עי' דרושי ר"ה דרוש א'.

²⁵⁶² והגבורות (נוסף צפע"ח).

²⁵⁶³ "ונרא' לע"ד ששמעתי ממורי ז"ל כי ענין היותם ס' אתון הוא בהיותה דבוקה בו"ק דז"א וכ"א כלולה מ"ו הם ס' בסוד ששים גבורים סביב לה" נמחק צפע"ח.

²⁵⁶⁴ פע"ח ק"ש כל.

²⁵⁶⁵ "דע כי בחינת החסד המתפשט בת"ת דז"א" נמחק צפע"ח, וצמקומו איתא "ענין הק"ש הוא סוד החסד של הז"א".

שְׁעָה"כ

ואהבת חסד²⁵⁶⁶, ותכוין שע"י החסד הזה נמשך אל ראש הנקבה בשיתוף הדעת²⁵⁶⁷ של ז"א, ונמצא שהדעת והסוד דו"א הם מכוננים²⁵⁶⁸ ומתקנים איברי²⁵⁶⁹ הראש של הנקבה.

ובזה יובן איך פסוק ואהבת הוא בראש והוא בחסד כנו' בתיקון ע' (קנה ע"ב²⁵⁷⁰), ולכן תמצא בפרשה זו ה' פסוקים, וכל פסוק מתחיל בו' ומסיים בכ', כמנין²⁵⁷¹ כ"ו, שהוא שם²⁵⁷² ההויה. והנה ה' היות בגימ' ק"ל, לרמוזו אל דעת הנקבה שהוא ק"ל²⁵⁷³, הנתקן ע"י דעת וחסד דו"א²⁵⁷⁴.

ובפ' והיה אם שמוע כו', תכוין שהיא גבורה דו"א, וע"י נתקן החסד שבה, שהוא²⁵⁷⁵ במלכות, ובהיות הו"ג ביחד נכלל גם הגוף באמצעותם, ולכן הפ' הזאת היא כללות²⁵⁷⁶ שם ע"ב, שהוא גופא ותריין דרועין כנו' בתי' ע' (קנה ע"ב²⁵⁷⁷).

מן ושמתם עד פ' ציצית תכוין להוריד כל שאר בנין הת"ת מן הטבור ולמטה עד טבורא דמלכות ולתתא²⁵⁷⁸.

ובפ' ציצית תכוין לב' פרקין תתאין דנ"ה דו"א, שבהם נתקנו כללות נו"ה של הנקבה, וגם היסוד שלה אשר בתוכם²⁵⁷⁹.

²⁵⁸⁰והנה אלו הה' היות הנרמזות בר"ת וס"ת של ה' פסוקים שיש בפ' ואהבת, עניינם הוא, כי הדעת שבין החו"ג הנק' ב' עטרין שבדעת דו"א, יש בו עשרה היות, ה' מצד עיטרא דחסד וה' מצד עיטרא דגבורה, והם ה"ח וה"ג. וצריך לכוין כי בפרשה זו יש בה מ"ב תיבין, בסוד הראש. וצריך לכוין כי הם ה' היות של חסדים בראשו, ומהם מתפשטים ה' היות דגבורות בראש הנקבה.

עוד דרוש אחר קצר על הנו' נוסף ביתר שאת

²⁵⁸¹דע כי בתחילה היו זו"ן שני פרצופים דבוקים אהור באהור גופא בגופא. אמנם הזרועות והשוקים שלה בלבד היו נפרדים מאותם שלו וכנו' בתיקונים (לד ע"א²⁵⁸²), והטעם

- מאיר הכוונה -

²⁵⁶⁶ "צסוד ולהבנת חסד" נמחק צפע"ת, ונמקומו איתא "כי האהבה היא חסד".

²⁵⁶⁷ היינו החסדים/החו"ג שירדו בפיסקא הקודמת. {}

²⁵⁶⁸ מכינים (פע"ח).

²⁵⁶⁹ נמחק צפע"ח.

²⁵⁷⁰ עי' לעיל סוף דרוש ה'. ז"ל: רישא דאילנא משמשין דיליה דאינון שופטים ושוטרים אינון מ"ב תיבין מן ואהבת עד והיה גופא (נ"א נופא) דאילנא ממנן ושליחאן דיליה.

²⁵⁷¹ הרי (פע"ח).

²⁵⁷² מנין (פע"ח).

²⁵⁷³ עי' לעיל הערה 2025.

²⁵⁷⁴ צפע"ח איתא כאן פיסקא וזכרת צס דף כב ע"ג.

²⁵⁷⁵ נמחק צפע"ח.

²⁵⁷⁶ כוללת (פע"ח).

²⁵⁷⁷ ז"ל: ידין אינון משמשין דגופא רגלין שליחן דגופא ועלייהו אתמר עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוחט ומשמשין דגופא תריין דרועין אינון ע"ב ענפין דויסע ויבא ויט אלין אינון ענפי דאילנא שרשא דאילנא אינון שליחן ואינון שבעין ותריין ע"ב עלאין לקבל שבעין ותריין תיבין דאינון מן והיה אם שמע עד ושמתם.

²⁵⁷⁸ עי' תיקו"ז (שם): ושבעים ותריין אחרנין אינון דפרשת ציצית.

²⁵⁷⁹ וצפרקת לילית ע"צ תיבין נגד נה"י דלכורא ומהן כל בנין גופא לנוק' (פע"ח).

²⁵⁸⁰ פע"ח ק"ס כג.

²⁵⁸¹ פע"ח ק"ס יח.

²⁵⁸² ז"ל: כד אינון באבא ובאימא לימינא ושמאלא כל חד איהו שם בפני עצמו וכד אינון בכתר עליון אינון ביחודא חדא כגוונא דא יאהויה"ה בחסד וגבורה אינון יהו"ה אה"ה ענפין מתפרדין לימינא ושמאלא בעמודא דאמצעיתא אינון תרוייהו ביחודא חדא והכי אינון ענפין מתפרדין בנצח

שְׁעָה"כ

הוא משום שהזרועות שלו יש להם מכריע המייחדם, אבל הזרועות שלה אין להם מכריע, לפי שאין להם²⁵⁸³ דעת. וכן השוקיים שלה אין להם מכריע בה. ועוד כי הנו"ה שלו ג"כ אינם דבוקים, לפי שמן ג' פרקים דנו"ה שלו הוא פתוח מלפניו וסתום מאחוריו. והנה בפרקים²⁵⁸⁴ הראשונים שלו הם חו"ב שלה, ובפרקים האמצעיים הם חג"ת שלה, ובאחרונים נה"י שלה²⁵⁸⁵. והענין הוא, כי הנה הנו"ה שלו הם חו"ב שלה, וביסוד שלו מתחיל חסד שבה, ועולה לה לדעת ולגבורה ולחסד שבה. בבחי' דעת הוי חסד, ובבחי' חסד הוי גבורה, הרי שזו בבחי' דעת עולה וזו בבחינת גבורה יורדת, וע"כ לא אתדבקן. ות"ת שבה יש בה בחי' זרוע וגבורה²⁵⁸⁶ ובחי' גוף ת"ת. וע"כ בק"ש, שהיחוד הוא להנחיל להם עטרינ לצורך הזווג שבעמידה בברכת שים שלום, ושם ביחוד לא נמשכו אליו אלא²⁵⁸⁷ המוחין בלבד.

מן ואהבת עד ובשערך יש מ"ב תיבות²⁵⁸⁸, ואע"ג דפ' שמע היא חסד שהוא ע"ב, אהבת חסד, היינו שמאיר בה מחסד שבו לחסד שבה דהוי דעת, וע"ב הוי מ"ב²⁵⁸⁹, בסוד הראש דהוי חסד ודעת, הרי מ"ב וע"ב. ובפ' זו יש בה ה' פסוקים מתחילין בו' ומסיימים בכ', ועולים ק"ל, לפי שהמ"ב הם בסוד דעת ק"ל, דהוי חסד ודעת כנו', באופן שהוא חסד ע"ב, והוי דעת ק"ל, והוי מ"ב²⁵⁹⁰. גם תחלת הפרשה מתחלה באות ו' ומסיימת באות ד', וכשתמלא כך, וי"ו ד' יעלו בגימטריא מ"ב.

בפ' והיה אם שמוע עד תיבת ושמתם, והיא בכלל, יש ע"ב תיבות. ואע"פ שפ' זו היא גבורה שלו, המאירה בגבורה שלה, עכ"ז כיון שהגבור' שלה היא מבחי' הדעת, הוי חסד שהוא ע"ב²⁵⁹¹. ולא הוזכר גופה, מפני שיש לה²⁵⁹² בחי' זרוע מבחי'²⁵⁹³ הדעת, ועוד מפני שחו"ג שלא²⁵⁹⁴ היו לה, וצריך להמשיך לה מהם, לכן הוזכרו, אבל הת"ת אשר היא היתה שם בראשונה בבחי' נקודה, אין צריך להמשיכו לה, כי שם ביתה ומקומה, ואין צריך לזכרו.

ותחילת הפרשה ו' דוהיה, וסוף הפרשה ס' מן ושמתם, הרי מ"ו. ועם כ"ו דפרשה ראשונה, הרי ע"ב. ומן "את דברי אלה" עד "הארץ", יש י' תיבות, כנגד ג' שערי בינה, כי

– מאיר הכוונה –

והוד יהו"ה לימינא אה"ה לשמאלא בצדיק מתייחדים הא הכא רזא דאילנא דאתפשטן ענפוי מעילא ומתייחדין בשרשו לתתא ודא עץ החיים. תרגום: כשהם באבא ובאמא לימין ושמאל, כל אחד הוא שם בפני עצמו. וכשהם בכתר עליון, הם ביחוד אחד כמו זה יאהוה"ה, בחסד וגבורה הם יהו"ה אה"ה, הענפים נפרדים לימין ולשמאל. בעמוד האמצעי הם שניהם ביחוד אחד, וכן הענפים נפרדים בנצח והוד, יהו"ה לימין אה"ה לשמאל. בצדיק מתייחדים, הרי כאן סוד האילן שמתפשטים ענפוי ממעלה ומתייחדים למטה בשרשו, וזה עץ החיים. ועי' לקמן מא ע"ג שמציין לכאן, ולכן לא כל כך פשוט מהנוסח עצמו { }.

²⁵⁸³ לה (פע"ח).

²⁵⁸⁴ ב' פרקים (פע"ח).

²⁵⁸⁵ "ובפרקים האמצעיים הם חג"ת שלה, ובאחרונים נה"י שלה" נמחק בפע"ח.

²⁵⁸⁶ גבורה (פע"ח). { }

²⁵⁸⁷ "אליו אלף" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "אליה אלף אלף".

²⁵⁸⁸ עי' לעיל כב ע"ג.

²⁵⁸⁹ "ואע"ג דפ' שמע היא חסד שהוא ע"ב אהבת חסד היינו שמאיר בה מחסד שבו לחסד שבה דהוי דעת וע"ב הוי מ"ב" נמחק בפע"ח.

²⁵⁹⁰ "ק"ל, והוי מ"ב" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "והוי דעת מ"ב והוי"ה כ"ו והוי ק"ל".

²⁵⁹¹ ע"כ יש בו ע"ב (נוסף בפע"ח).

²⁵⁹² לו (פע"ח). ##

²⁵⁹³ גבורה בבחי' (פע"ח).

²⁵⁹⁴ שלה לא (פע"ח).

שְׁעָה"כ

שם הוא מקום הבטן, בסוד (איוב לח כט) מבטן מי יצא הקָרָה²⁵⁹⁵, וז"ם (שהי"ש ז ג) בטנך ערימת חטים, כי חטה בגימ' כ"ב, דהיינו הכ"ב אותיות הנרמזות בבטנו²⁵⁹⁶, כי שם נרמזים הרל"א שערים²⁵⁹⁷, בסוד הגלגלים שהם בבטן²⁵⁹⁸. והכ"ב אותיות הם מן בינה²⁵⁹⁹ הנק' מ"י, וע"כ יש ו' שערים²⁶⁰⁰ בבטן²⁶⁰¹ הנז' בספר יצירה²⁶⁰².

ועוד כי בינה עד הוד אתפשטת²⁶⁰³, ר"ל עד הוד דו"א. ודע כי בינה יש לה ב' בחי': אחת בחי' ס', והוא כד אסתלקת מעל בנין, ואז מזדווגת עם אבא. והבחי' הב': היא בחי' ס' שתומה, והיא כד יתבא רביע' על בנין²⁶⁰⁴, כי אז רישא דילה הוא בין ב' דרועין דאבא, ולכן אין לה אז זווג עם אבא.

והנה כשהיא מסתלקת מעל הבנים ע"י עון התחתונים נאמר ע"ז (&) לא תקח האם על הבנים כי אז מתגלית ערותה לפי שכאשר היא רבוצה עליהם, נכנס היסוד שלה ומתלבש תוך ז"א {כו ע"ד} ופתחה סתום²⁶⁰⁵, וכשמסתלקת מעליו נמצא פתחה פתוח ומתגלית ערותה, ואז הדינים מתערין, ולא נמצא אז הזווג להנחיל העיטריין לבנייהו.

- מאיר הכוונה -

²⁵⁹⁵ עי' תיקו"ז לה ע"א: מסטרא דאימא עלאה אתקריאת שכינתא בטן הה"ד (איוב לח כט) מבטן מי יצא הקרח כעין הקרח הנורא גוף דילה עמודא דאמצעייתא בטן עליה אתמר בטנך ערמת חטים (שהי"ש ז ג). ועיי"ש פב ע"א: מבטן מי יצא הקרח (יחזקאל א כב) הקרח הנורא מאי נורא דא עמודא דאמצעייתא.

²⁵⁹⁶ צבטנה (פע"ח). ##*

²⁵⁹⁷ עי' ס"י (פ"ב מ"ד) עשרים ושתיים אותיות יסוד, קבען בגלגל כמין חומה ברל"א שערים, וחוזר הגלגל פנים ואחור, וסימן לדבר אין בטובה למעלה מענג ואין ברעה למטה מנגע.

²⁵⁹⁸ עי' ס"י (פ"ג מ"ו) שלש אמות אמ"ש בנפש זכר ונקבה, ראש ובטן וגויה, ראש נברא מאש, ובטן נברא ממים, וגויה מרוח מכריע בינתים. בהגר"א: ג' אמות אמ"ש בנפש – וכל א' כלול מג', ראש כולל כח"ב, בטן נה"י ומלכות, וגויה חג"ת.

²⁵⁹⁹ מן בינה נמחק צפנ"ח, ובמקומו איתא "צבניה".

²⁶⁰⁰ ישנם כמה בחי' נ' שערים שבבינה שם ג"כ רק מהתפשטות החו"ג דהיסוד דבינה המתפשטים ומתלבשים בהזו"ן, ע' דרושי הצלם (דרוש ב כללי חו"ג כלל ו) וכן בכוונות ספ"י העומר (כללים ח"ב נב ע"ג).

²⁶⁰¹ צבניה (פע"ח).

²⁶⁰² עי' לעיל הערה 2597 והערה 2598.

²⁶⁰³ עי' לעיל הערה 2499.

²⁶⁰⁴ עי' זהר ח"ב קכז ע"א הובא בעיונים אות רמא.

²⁶⁰⁵ עי' ספד"צ טז ע"ב: אתא מפתחא דכליל בשית ומכסייא פתחא. בהגר"א: אתא מפתחא דכליל בשית ומכסייא פתחא - הוא בן הבכור פטר רחם שלה, שנקרא מפתח שלה, כמ"ש לעיל (טו ע"ב) דהא אתפתחא ליה, וכמש"ל (טו ע"ג), והוא הדעת כמ"ש בפרשת בראשית (דף ג ע"ב) ההוא גליפו אגליף וטמיר ביה כמאן דגניז כלא תחות מפתחא חדא כו' ההוא מפתחא סגיר ופתח בההוא היכלא, אית תרעין עובד סתימו ואינון חמשיין גו אינון תרעין, אית מנעולא חדא וחד אתר דקיק לאעלא ההוא מפתחא ביה, ולא אתרשים אלא ברשימו דמפתחא, לא ידעין ביה אלא ההוא מפתחא בלחודוי כו' דא מפתחא דכלא סתים ביה והוא סגיר ופתח, ושית תרעין כליל ביה בההוא מפתח דסגיר כד סגיר אינון תרעין וכליל לון בגויה כו' [תרגום: אותה החקיקה שנחקקת וטמונה בו כמי שגנוז, הכל תחת מפתח א' וכו' אותו המפתח סוגר ופותח את אותו ההיכל. יש שערים הנעשים בסתימה, והם חמישים. בתוך אלה השערים יש מנעול א' ומקום א' דק להכניס בו את אותו המפתח, ולא נרשם אלא ברישום של המפתח, ואין מכיר אותו אלא אותו מפתח בלבד וכו' וזהו המפתח שהכל סתום בו והוא סוגר ונפתח, ו' שערים כלולים באותו המפתח שנסגר כאשר נסגרו אלה השערים וכלולים בו.] ע"ש, והוא הדעת והוא ת"ת כמש"ל (יד ע"ד ד"ה וכו'), והן המוחין דכליל לון בגויה, וזהו כיסוי פתחא שסותם את התרעין בגויה ומקבל החסדים ונוקבא הגבורות ונתקנים לזיווג, כמ"ש בא"ר שם (קמב ע"ב) אפיל דורמיטא לז"א ופריש לנוק' מאחורוי דסטרוי ואתקין לה כל תקונהא ואצנעה ליומא דיליה למיתהא לדכורא כו' ויקח אחת מצלעותיו, מאי אחת דא היא נוק', וסלקא ואתתקנא ובאתרהא שקיע רחמי וחסד, הה"ד ויסגור בשר תחתנה כו' [תרגום: הפיל שינה על ז"א והפריד את נוק' מאחוריו לצדה והתקין לה את כל תיקוניה והצניעם ליום שלה ולהביאה לזכר וכו', "ויקח אחת מצלעותיו" מהו "אחת"? זוהי הנקבה, ועולה ונתקנת ובמקומה שקועים רחמים וחסד. זהו שנאמר, "ויסגור בשר תחתנה."].

שְׁעָה"כ

והנה כשאִימָא מתפשטת למטה, כמו שנוק' דז"א רחל עומדין י"ם שלה כשיעור ד' תחתונות דז"א, כך הז"א, שהד' תחתונות דאימָא מתפשט שיעורן בכל קומת ז"א עד ההוד שבו, ואז נקר'ם סתומה, שה"ם ד' תחתונים שלה, שהם נעשין מוחין לז"א, ופתחה נסתם. וע"כ אימָא עד הוד דז"א אתפשטת, שהוא שיעור ד' תחתונות שלה. ומכא אור דאימָא, הה' דיליה הם הה' דילה²⁶⁰⁶, ולכן חג"ת נו"ה שלה²⁶⁰⁷ הם²⁶⁰⁸ נ' שערי בינה. ועוד כי בינה עד הוד אתפשטת, והוי הנו"ה שלו חכמה ובינה של הנקבה. והנה מן ההוד שלו, שהוא הבינה שלה, עד הוד שלה, הם ו', שהם בחי' ו' שערי בינה, ר"ל להוד שלה. ופ' ויאמר, יש בה ע"ב תיבות מזולת תיבת ויאמר, גם עם ג' תיבות אלו ה' אלהיכם אמת שכופל הש"ץ²⁶⁰⁹, ואלו הם בנה"י של הנקבה²⁶¹⁰.

²⁶¹¹ענין סדר רמ"ח תיבות שבק"ש כאשר נתחלקו בס' התיקונים בסוף תי' ע' (קנח ע"ב)²⁶¹². כבר נתבאר²⁶¹³ עתה איך נגדל ז"א ונעשים לו רמ"ח איברים שלמים. כי פ' שמע, יש בה מן ואהבת עד ובשעריך, מ"ב תיבין, כנגד רישא דז"א²⁶¹⁴. והוא²⁶¹⁵ בחי' עיטרא דחסדים דדכורא כי הם רישא²⁶¹⁶ דנוק', לפי שמהם נעשים חו"ב דנוקבא כמו שנת²⁶¹⁷. ופ' והיה אם שמוע עד ושמתם ע"ב תיבין, כנגד חג"ת דז"א, שהם ג"פ כ"ד כ"ד²⁶¹⁸ ועולים ע"ב והוא עיטרא דגבורה דנוק' כמו שאמר הכתוב (דברים יא יז) וחרה אף ה' בו, ומשם כח התפשטות ה"ג בגופא דנוק'. ומן ושמתם עד פ' ציצית, ו' תיבין כנגד שני שלישי הת"ת דז"א. ובפ' ציצית, ע"ב תיבין כנגד נה"י דדכורא, אשר גם הם ג"פ כ"ד כ"ד²⁶¹⁹, ומהם נעשה כל בנין גוף הנקבה.

והנה המוחין הראויים אל נה"י דז"א עדיין לא ירדו למקומם עד ברכת אבות שיכנסו ג"ר, ואז יתפשטו במקומם כל א' כפי הראוי להם. אבל עתה המוחין של שלשה אמצעיות הם בג"ר, ושל ג"ת בשלש אמצעיות, ונמצאו ג"ת נה"י ריקניות מבלי מוחין שלהם. וכבר הודעתין פי' מ"ש בזה (ח"א כא ע"ב) כי נו"ה נק' לבר מגופא, ושם נת'

- מאיר הכוונה -

²⁶⁰⁶ "ומכא אור דאימָא, הה' דיליה הם הה' דילה" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "ומכא אור דאימָא ה' דילה זה' דילה".

²⁶⁰⁷ דילה (פע"ח).

²⁶⁰⁸ צסוד (נוסף צפע"ח).

²⁶⁰⁹ "מזולת תיבת ויאמר גם עם ג' תיבות אלו ה' אלהיכם אמת שכופל הש"ץ" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "עם הב' שמות שצריך לכפול צסוד".

²⁶¹⁰ פלו (פע"ח).

²⁶¹¹ פע"ח ק"ש כה.

²⁶¹² עי' לעיל הערה 2577.

²⁶¹³ כי אחר שצריך השפע לג' מוחי ז"א אח"כ יורד לחג"ת ונה"י דז"א (נוסף צפע"ח).

²⁶¹⁴ עי' לעיל הערה 2570.

²⁶¹⁵ וגם הוא (פע"ח).

²⁶¹⁶ "דכורא כי הם רישא" נמחק צפע"ח, וזמקומו איתא "והם צרישא".

²⁶¹⁷ זהו וההבת צסוד אהבת חסד וסי' מ"ב וזהו דצרת צ"ס אותיות מ"ב והם כנגד מ"ב אחרון לצבגית"ץ והנה אמרו צתיקונים רישא דאילנא דאיון מ"ב תיבין לצבגית"ץ והנה פס מ"ב זהו גבורה ואיך אמר שואהבת הוא חסד כנגד פס מ"ב הנ"ל והוא גבורה והענין הוא כי גם יש פס מ"ב הנ"ל שהוא צסוד והוא כי כבר בארנו צענין דקמ"א דאילנות שיש צסוד דז"א פס אלו"ה והנה פס אלו"ה הוא כמנין מ"ב וזהו אהבת את זה אהבת חסד (נוסף צפע"ח).

²⁶¹⁸ עי' לעיל סוף דרוש ה'.

²⁶¹⁹ "אשר גם הם ג"פ כ"ד כ"ד" נמחק צפע"ח.

שְׁעָה"כ

הענין, שהוא לפי שאלו הג' הם באים בסוד תוספת²⁶²⁰, ואינם נגמרים ונתקנים אלא ע"י ג' פרקין תתאין דנה"י דאימא, המתפשטים ויורדים שם. והנה עתה, אין להם מהם רק הארה בעלמא לבד, לפי שעדיין לא נתפשטו למטה במקומם, ולכן צריך לכפול פעם שנית ג' תיבות ה' אלהיכם אמת, להוריד אותה הארה נה"י דאימא אל נה"י דז"א, אשר אנו עסוקים בהם עתה בפ' ציצית כנוז, כדי שע"כ יושלמו כל הרמ"ח איברים דז"א.

²⁶²¹וביאור זה יותר בפרטות הוא, כי הנה נודע איך הבינה נכנסת תוך ז"א, כי מן הנה"י שלה נתקן הז"א, כי הנה"י שלה הם מתפשטים בכל פרצוף ז"א, הכלול מן רמ"ח איברים. והנה עתה הם חסרים ממנו ג' איברים, שהם נה"י שלו כמש"ל, כי הג"ת שלו עלו ונעשו חב"ד, ונה"י שבו עלו ונעשו חג"ת, ונשאר ז"א בלתי נה"י, ולכן הוצרכה אימא עילאה להיות כונן שמים, שהוא ז"א, בתבונה²⁶²². ונמצא כי אמת הוא שיש לז"א תשלום רמ"ח איברים ע"י הבינה, שנתפשטו נה"י שלה בתוכו, אבל עדיין אין בו רמ"ח איברים מצד הנה"י שלו עצמו, שאין בו עדיין, ולכן חוזר הש"צ וכופל ג' תיבות אלו של ה' אלהיכם אמת, בסוד שלשה נה"י שבו החסרים ממנו.

והנה אם היו חסרים ממנו לגמרי, ודאי שהיו חסרים ממנו איברים רבים מאד הכלולים בנה"י שלו. אמנם כיון שישנם בו מצד אימא, לכן אין אנו מחשבים כל פרטות האיברים החסרים ממנו באלו הנה"י, ואינם מונים אותם רק במספר ג' איברים לבד, עם היות שחסרים ממנו איברים רבים הכלולים באלו הנה"י שבו.

עוד נכתוב כוונה כוללת מראש קריאת שמע עד סוף בפסוקים ובאותיות כאשר עיניך תחזינה משרים בע"ה.

²⁶²³הנה בפסוק ואהבת, תכוין לקיים מ"ע שנצטוינו לאהוב את השי"ת, והיא מכלל הרמ"ח מ"ע. גם תכוין בפסוק זה להוריד ב"פ אור בכתר דרחל נוק' דז"א כמבואר אצלינו (ע"ה לז"ר ג)²⁶²⁴, שהכתר דז"א הם ג"פ אור אור אור, כמנין כתר עם הכולל. והכתר דנוקבא אין בו רק שני פעמים אור אור בלבד, והם עולים בגימטריא ואהבת, לפי שמכאן מתחיל

- מאיר הכוונה -

²⁶²⁰ ע"י ע"ח בשער הולדת אר"א (פרק ד ושם סוף פרק ו) בענין הנה"י דאר"א שהם נעשו בסוד תוספות ע"ש, וע' נסירה (פרק ח). וכן הנה"י דז"א הם נעשים בסוד תוספות כמ"ש בנסירה (פרק א בהמ"ק שם), ובשער העיבורים (פרק ד). וכן הנה"י דנוק' הם נעשים ג"כ ע"י תוספות, וכמ"ש הרב הכלל בזה בכל הפרצופים כולם, והוא בשער א"א (פרק ו) שאמר שם, והנה כל א' מן הפרצופים בין א"א בין אר"א בין ז"ן כולם יש בהם "ג, כי אחר שכבר ידעת שאין העליון מתלבש בתחתון רק ז"ת שבו, וצריך שיהיה בתחתון סוד ג' אחרים לקבל מג"ר איזה צד הארה כו', ע"ש. והנה עומק הכוונה בזה הוא ג"כ על הנה"י דכל פרצוף שהם מהארת הג"ר דהעליון, כי הנה"י הם התרין ביעין ואמה שהם בסוד תוספות אור ומוחין מה"ג ת"ד וכמ"ש בשער הנסירה (סוף פרק ג). וכן אמר הרב ג"כ בשער הולדת אר"א (ריש פרק ד) (ביאורים ח"ב סה ע"ב).

²⁶²¹ פע"ח ק"ט כז.

²⁶²² ע"י עיונים אות קכז.

²⁶²³ פע"ח ק"ט כג.

²⁶²⁴ ז"ל: אמנם דע כי פעמים שרחל לוקחת כל מקום אותו שלישי אמצעי, ואין רגלי לאה מתפשטים בתוך כתר רחל כשיעור שלישי ההוא, וז"ש אצלינו בכוונת ק"ש בפ' ואהבת, צריך לכוין לתת ב' אורות לרחל כמנין ואהבת, שהם ב"פ אר"ר, ורחל נקראת א"ת, כמ"ש למטה בע"ה, כמארז"ל (ירושלמי ברכות פ"ט מ"ה) אתין וגמין רבויין הם, וזהו ואהבת את, ר"ל שתאהב את רחל הנקראת את, והוציא בלשון אהבה, ע"ד (בראשית כט יח) ויאהב יעקב את רחל, כי האהבה יתירה הוא שנתן לה חלק יתר על לאה כנ"ל, והם ב' אורות אלו כמנין ואהבת כנ"ל. והאורות הללו הנה הם בחי' הב"ש תחתונים של ת"ת כנ"ל, ולפי ששליש העליון הוא במקום הסתום, אבל אלו הב"ש הם במקום הגלוי שמאירין החסדים, לכן נקרא אור אור. וענין זה נת"ל בענין הכתר של רחל שהוא ב"ש דת"ת דז"א הנקרא ב"פ אור אור, בסוד (ישעיה נד יב) ושמתי כדכ"ד שמשותיך. אבל כתר של לאה אין בו רק אור א' לבד כנ"ל שם באורך, ויתבאר לקמן. ע"י שער לידת המוחין פרק ב: ז"א יש לו ג' אורות בכתר שלו, ורחל ב' אורות מהם [בכתר שלה], ולאה אור א' מהם בלבד בכתר שלה.

שְׁעָה"כ

כתר רחל נוק' דז"א. וז"ס (&) ואהבת את ה', ר"ל שתאהב לרחל הנק' את²⁶²⁵, ואהבה זו תהיה בהשפיעך ובהמשיכך אליה ב"פ אור אור, שהם כמנין ואהבת, אל הכתר שבה.

ושמעת²⁶²⁶ בשם מורי ז"ל שיכוין להוריד אליה ב' מוחין, כי אין לה רק תרין מוחין בלבד, כנודע דדעתן קלה (שבת לג ע"ב²⁶²⁷). אבל אני לא שמעתי (כו ע"א) ממורי ז"ל אלא כפי מה שאמרתי לעיל, והדעת²⁶²⁸ נוטה כן למה שכתבתי, לפי שאין מלת אור שייך אלא בכתר כנ"ל, כי ג"פ אור הם בגימ' כתר, והוא כתר דכורא, כי כתר דנוק' אין בו רק ב"פ אור אור כמבואר אצלינו במקומו.

²⁶²⁹ גם תכוין ב'פ' הוזה בעיטרא דחסד הנק' אהבה²⁶³⁰ כנ"ל. וכבר הודעתך בדרוש הציצית (דרוש ג), וגם לעיל במלת אחד, כי עיטרא דחסד ועיטרא דגבורה נק' אהו"ה²⁶³¹, ולכן תכוין עתה בר"ת של (&) והיו הדברים האלה אשר, אל שם אהוה כנו', שהוא עיטרא דחסד²⁶³² והכונה היא כי לעיל במלת אחד ירדו המוחין, והיו כלולים החסדים במוח החכמה והגבורות במוח הבינה, ושם לא היו מתגלין כלל. אבל אח"כ התחיל²⁶³³ לירד ולהתפשט במקומם, כי ב'פ' ואהבת כו²⁶³⁴ והיו הדברים כו' יורדים החסדים מן מוח החכמה אל מוח הדעת אשר שם הם מקומם.

וכבר ביארנו לעיל (&) כי יש ה' פסוקים ב'פ' זו, והנה הם כנגד ה' חסדים, והם ה' הויות דב"ן דמלוי ההי"ן. ולכן תכוין ג"כ, כי ר"ת וס"ת של ה' פסוקים אלו, הם ה"פ כ"ו, שהם ה' הויות של החסדים. גם תכוין שה' הויות אלו, הם במלוי ההי"ן, והם כנגד ה"פ ב"ן שנרמזו ב'פ' זו. והם: בכל לבבך (&), כי בכל בגימ' ב"ן, הרי ב"ן אחד. ובכ"ל מאד"ך והי"ו, ר"ת ב"ן בגימ' ²⁶³⁵, הרי ב"ן ב'. האל"ה אשר אנכ"י מצו"ך היו"ם, ר"ת ב"ן, הרי ב"ן ג'. ב"ם בשבת"ך בבית"ך ובלכת"ך, תכוין כי ב"ם גימ' מ"ב²⁶³⁶, ועם הר"ת בשבתך בביתך ובלכתך, הרי ב"ן רביעי. הדברי"ם האל"ה אשר אנכ"י מצו"ך, ר"ת ב"ן, הרי ב"ן חמישי, והרי נשלמו ה"פ ב"ן. וטוב מאד לכוון באלו ה"פ ב"ן בק"ש שעל המטה בסוד מ"ן, ועיקר הכוונה הזאת היא בק"ש שעל המטה ולא בק"ש הזאת.

ובכל מאדך, תכוין כי מאד גימ' מ"ה, והוא הויה דמלוי אלפין, שהוא גימ' מ"ה. ותכוין בה אל הדעת, שהם החסדים, שהם הויה דמ"ה דאלפין כנודע. ויען כי כל נשמות בני אדם, יש מהן נמשכות מן זכר ויש מן הנקבה, כנודע²⁶³⁷, ולכן כאשר דברה תורה

- מאיר הכוונה -

²⁶²⁵ עי' זהר ח"א טו ע"ב: את רזא אדני והכי אקרי.

²⁶²⁶ למהר"ם מינץ (נוסף צפע"ח).

²⁶²⁷ עי' עיונים אות קיט. עי' שער הצלם ג: ודע, כי יש ג' חלוקים מן הדעת דז"א לדעת דנוקבא: א', כי הדעת שלו יש בו ה"ח וה"ג וכל א' הויה א', והם גימטריא ק"ל ק"ל, אך דעת שלה ה"ג לבד, שהם גימטריא ק"ל א' לבד, וזהו (שבת לג ע"ב) דעתן של נשים קל"ה.

²⁶²⁸ "כנודע דדעתן קלה. אצל אני לא שמעתי ממורי ז"ל אלא כפי מה שאמרתי לעיל והדעת" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "אצל הדעת".

²⁶²⁹ פע"ח ק"ס כה.

²⁶³⁰ וז"ס ואהבת שהוא אהבת חסד (נוסף צפע"ח).

²⁶³¹ עי' עיונים אות עב, שהבאנו את דברי הזו"ח ז ע"ג.

²⁶³² דחסדים (פע"ח).

²⁶³³ מתחילין (פע"ח).

²⁶³⁴ "ואהבת כו" נמחק צפע"ח.

²⁶³⁵ "ב"ן בגימ' נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "בגימ' ב"ן".

²⁶³⁶ והוא צריקא לז"א צג"ר שבו (נוסף צפע"ח).

²⁶³⁷ עי' ע"ח שער לד פרק ג מ"ב: ונבאר תחילה למה נקראת המלכות נקבה. גם נבאר מה הפרש יש באורות עליונים, שלזה נקרא זכר, ולזה נקרא נקבה. גם נבאר איך מצינו שנשמות זכרים באים מן הנקבה ונקרא זכרים כמו דהע"ה וזולתו.

פְּעָה"כ

בלשון יחיד, שהוא בזו הפ' הזכיר בה, ובכל מאדך, כי כבר ימצא איזה בחי פרטית יחידי שתהא נשמתו מן דכורא הנק' מאד, שהוא הוי"ה דמ"ה כנו'. אבל בפ' והיה אם שמוע, שהיא מדברת בלשון רבים, לכן לא הזכיר בה ובכל מאדכם, לפי שרוב הנשמות באות מן הנקבה ולא מן הזכר הנקרא מאד כנו'. ובפרט טעם אחר, לפי שפרשת והיה אם שמוע, היא בגבורה שהיא עיטרא דנוקבא²⁶³⁸, אבל פ' שמע היא בחסד, שהיא עיטרא דכורא²⁶³⁹.

ובאומרך וקשרתם לאות ע"י, תמשמש²⁶⁴⁰ בידך בתפילין של יד ובתפילין של ראש כנו' בספרי הפוסקים²⁶⁴¹.

²⁶⁴³והיה אם שמוע תשמעו כו', תכוין כי ר"ת א"ם שמו"ע תשמעו, אשת, לרמוז שפ' זו היא עטרא דגבורה, שהיא נוקבא²⁶⁴⁴. גם מלת א"ם היא נוקבא כנודע. והכונה היא, כי עיטרא דגבורה זו הנמשכת מאימא עילאה הנקרא אב, ולפי שהנקבה היא נמשכת מעיטרא דגבו', לכן נרמזה יציאתה והוייתה בפ' זו, במלת והיה²⁶⁴⁵. והענין הוא, כי מקום יציאתה הוא במקום החזה דו"א²⁶⁴⁶.

– מאיר הכוונה –

דע, כי הדעת כולל ב' עטרין והם חו"ג, והחסדים נק' זכרים, והגברות נקראים נקבות, ואעפ"כ, יש גבורות זכרים ויש גבורות נקבות. והענין הוא, שודאי הוא שעיטרא דחסדים נשאר בז"א ועיטרא דגבורות לוקחת רחל, והנה בארנו במ"א שלפי שאין הנקבה לוקחת רק עטרא דגבורה, לכן ארז"ל (שבת לג ע"ב) דעתן של נשים קלה, וא"כ גם הזכר יהיה דעתו קל אם אין בו רק מחצית דעת דוגמתה, שהם עטרא דחסד. אמנם בהכרח הוא, ששורש עטרא דגבורה נשאר בדעת הזכר. ולא די בזה, [אלא] גם הו"ק דזכר כמו ששם מתפשטין הה"ח כנודע, כן מתפשטין שם הה"ג עם הה"ח, וע"כ גם אלו הגבורות שנשארו בו נקראו זכרים, וכאשר ניתנין בעת הזווג מן הזכר לנקבה דרך היסוד, יוצאין משם בגלוי מפי היסוד, ואין שם מחיצה ואין האור נחלש כחו ממה שהיה, לכן נקרא זכרים. אמנם הגבורות שיצאו מתחלה אל הנקבה לתקן פרצופה, ונתפשטו תחלה בו"ק ע"ד הזכר כנ"ל, ואח"כ היא נותנת אותן בעת הזווג בבחי' טפת מ"נ, אלו הם נקבות. ועוד סבה אחרת, שכאשר יצאו אלו האורות של הגבורות מן הזכר אליה, הנה עברו דרך גופא דז"א ממש מן האחוריים שלו, ואז בהכרח בעברו דרך מחיצה נחלש כחו ומתמעט הארתו, וע"כ נקראו אלו האורות נקבות.

וזה סוד שאומרים תמיד בכל מקום (ברכות לב ע"א) תשש כחו כנקבה, כי חלישת הכח הוא כינוי אל הנקבה, משא"כ כשנתפשטו האורות תחלה בזכר, שאז יצאו בגלוי מפי יסוד תבונה שהוא רחם נוקבא המלובש תוך הזכר, ומשם יצאו בכחם בגלוי בלתי חלישת כח, אלא עדיין הם בכחם, על דרך שיצאו ממוח אבא ממש, ולכן נקרא זכרים. גם הענין יותר מבואר, שנודע שב' עטרין אלו הם חו"ג, ב' זרועות דא"א כמבואר אצלינו (שער כט פרק ו), ושם בודאי שניהן זכרים, אלא שבעודן מתפשטין בזכר נקראים זכרים אע"פ שנותנם בעת הזווג אל הנקבה, וברדתן להתפשט משם בגוף הנקבה, אז נקרא נקבות. וזהו ענין כמה נפשות כמו נפש דהע"ה, וכל שורש קין [והבל] כנזכר במקומו. וזה טעם למה אשה נקרא נקבה, והוא כמ"ש באדרא (קמא ע"ב) דעבר בוצינא דקרדינותא ונקיב בחדוי דז"א ונפיק לבר מאחוריו, לכן היא נקראת נקבה, שכל האור שלה יוצא דרך נקב ההוא, זהו פירוש לשון נקבה נקב ה', שהמל' שהיא ה' תתאה כל אור שלה יוצא דרך נקב ההוא. עי' עוד שער ט"ל ספ"ג. ועי' לקמן הערה 2715.

²⁶³⁸ "בגבור' שהיא עיטרא דנוקבא" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "צעטרא דגבורה שהיא נוק'".

²⁶³⁹ "אבל פ' שמע היא חסד שהיא עיטרא דכורא" נמחק צפע"ח.

²⁶⁴⁰ תיגע (פע"ח).

²⁶⁴¹ עי' שו"ע או"ח סי' סא סכ"ה בשם השו"ת הריב"ש תפ"ו.

²⁶⁴² "כנו' בספרי הפוסקים" נמחק צפע"ח.

²⁶⁴³ ובפרשת (נוסף צפע"ח).

²⁶⁴⁴ בנין לנוק' (פע"ח).

²⁶⁴⁵ "במלת והיה" נמחק צפע"ח.

²⁶⁴⁶ "ואלו הם ד' אותיות וה"ה" נוסף צפע"ח.

שְׁעָה"כ

וכבר נת"ל (&) כי בפ' זו יש בה ע"ב תיבין, שהם בחג"ת דז"א, ויציאת המלכות הוא בת"ת שלו, שהוא במקום החזה. וענין זה יובן בדרוש המזוזה²⁶⁴⁷ וע"ש. והענין הוא, כי אות ו' של והיה, הוא החזה²⁶⁴⁸ דז"א, שהוא הת"ת, אשר ה"ם ו' של ההויה שבו. ושם מוצא הנקבה הנקראת "היה", כי המלכו' היא ה' אחרונה של ההויה, ולכן הכתר שלה שהוא ספירה ראשונה שבה נק' ה', וזהו ו"ה של והיה, כי אות ו' הוא הת"ת דז"א, אשר שם יוצא כתר הנקבה הנק' ה'. וב' אותיות י"ה של והיה, ה"ם תרין מוחין דידה, חו"ב, וזהו והיה, ו' הי"ה. ולכן פ' זו היא עיטרא דגבורה, שהיא בנין הנקבה.

והנה אחר אשר נתגלו החסדים בדעת, שהוא מקומם בפ' ואהבת כנ"ל, הנה עתה גם הגבורות מתגלות במקומם, וכנגדם נרמו שם אהו"ה, שהוא ג"כ עיטרא דגבורות הנרמו בר"ת את השמים ולא יהיה. כי ר"ת הם אהו"י, אבל תכוין שהוא שם אהו"ה, ויש בו מספר ה' יתירה, לרמוז כי שם אהו"ה, הם ה' חסדים, וצריך לכוללן עם החמשה גבורות, למתק את הגבורות, ונמצא כי שם אהו"ה עם כללות הה' חסדים, הוא שם בגימ' אהו"י.

ולהבין זה, אודיעך הקדמה אחת. דע כי לפי שאנו עומדים עתה בק"ש, אשר עדיין לא ירדו רק המוחין דו"ק, לכן אין כח בחו"ג להתפשט במקומם, עד שיכנסו הג"ר של המוחין, ואז (כו ע"ב) יתפשטו החו"ג במקומם, כי אין יכולת להתפשט במקומם, עד גמר כניסת כל המוחין, אבל הם מחוברים למעלה עם שני מוחין חו"ב כנ"ל. ונמצא, כי מה שהם מתפשטים עתה, אינו רק הארה בעלמא בלבד²⁶⁴⁹, ולכן נרמזו בבחינת ר"ת בלבד כנז', ועדיין שרשם עומד למעלה כנז', עד ברכת אבות. ולכן בפ' והיה אם שמוע, אנו ממשיכין הארת החסדים עם הגבורות, כדי למתקם יחד כנ"ל. משא"כ אם כבר ירדו יחד כולם אל מקומם, כי אז אין צורך אל הנז', לפי שכבר הם מחוברים יחד.

ובאומרך וקשרתם לאות כו', ג"כ תמשמש בתפילין של יד ותפילין של ראש ע"ד הנז"ל.

²⁶⁵⁰ובהגיעך אל פרשת ציצית, תכף בתחילה, תקח כל ארבע ציציות בידך הימנית²⁶⁵¹, פי' כי כבר ביארנו לעיל (&) שבהגיעך אל מהר והבא עלינו ברכה ושלוש, תזקוף שני צדדי הטלית על שני כתפותך, באופן שישארו שני הציצית מאחור ושני ציציות לפנים. ואח"כ תקבצם יחד שרשי²⁶⁵² ארבעתם בידך השמאלית, ותניחם על לבך עד עתה²⁶⁵³. וכשתתחיל פ' ציצית, אז תאחז כנפי הציציות גם בידך הימנית, ושרשיהם

- מאיר הכוונה -

²⁶⁴⁷ עי' שעה"ק מב ע"ב: המזוזה היא נוקבא דז"א, הנקראת אדני, בגימטריא מזוזה. וצריך שיקבענה בשליש העליון של הפתח, לרמוז כי היא הנקבה שיצאה בסוף שליש עליון דת"ת דז"א. וזהו סוד פסוק והיה שדי בצריך, שהוא שם שד"י הנכתב באחור המזוזה, וכחו להגן מן המזיקין, שהם צרים ואויבים של האדם. וכך הענין עצמו היה, סבת יציאת הנקבה הנקראת מזוזה כנז' באחור ז"א, כדי שלא יתאחזו הקליפות באחורים שלהם, כמבואר אצלנו זה הטעם בענין בריאת אדם וחוה, בסוד אחור באחור. ובזה תבין, למה סגולת שם שד"י הוא להגן ולהבריח את הקליפות. גם עם הנז"ל יתבאר, סוד מה שאמרו רז"ל, במזוזה עד שליש, בעי רבי זירא שליש מלגו או מלבר וכו', והענין הוא, כי כל הגדלת ז"א, הוא בבחי' שליש בכל ספירה שבו כנז', ובזה שאמרו יתבאר לך, אם השליש שאמרו רז"ל הוא מלבר, או מלגאו, והבן זה.

²⁶⁴⁸ בחזה (פע"ח).

²⁶⁴⁹ עי' ע"ח שער כ"ג פ"ו: כל זמן שלא נכנסו ג"ר דיליה דגדלות, אין שרשי החו"ג מתפשטין במקומן, כי נשארו למעלה שרשם בדעת, מחוברים עם חו"ב שלא נכנסו. אמנם הארתן לבד נכנסת ומתפשטין בו"ק דגדלות, והבן זה, שלא יחלוקו ג' דרושים יחד כנזכר אצלנו. וע"ש איך יש ענפים ושרשים, ונראה שהארה זו היא הארת הענפים ולא הארת השרשים.

²⁶⁵⁰ פע"ח ק"ס כו.

²⁶⁵¹ נמחק צפע"ח.

²⁶⁵² כל (פע"ח).

²⁶⁵³ והיו ענפי הלילית נופלין לכל מטע ויהיו צידך על ודכריו חיים וקיימים (נוסף צפע"ח).

שְׁעָה"כ

יהיו בידך השמאלית²⁶⁵⁵, ותבט ותסתכל בהם בכל פ' ציצית²⁶⁵⁶. ותכוין בהם הכונה הנ"ל שידעת בדרוש הציצית (דרוש ז) ע"ש.

ובהגיעך אל פסוק וראיתם אותו וזכרתם, אז תכוין כוונה אחרת, והיא זו, כי הנה תסתכל בהם בפסוק זה ב' פעמים, פעם אחר פעם. ובכל פעם תכוין בהם אל שם ק"ל, שהוא בגימ' עין, וה"ס הרבוע של שם הויה דאלפין דמ"ה, העולה ק"ל. ותכלית כוונה זו היא, כי רחל נק' עולימתא שפירתא דלית לה עינין, כמבואר אצלנו בתחלת הסבא דפ' משפטים (צד ע"ב)²⁶⁵⁷, והנה התכלת שבציצית ה"ס החשך שאין בו בחינת העינים, והארה המכלה את הכל, והוא בחי' הדין. ולכן צריך לכוין כשמסתכל בציצית, כאלו יש שם תכלת שבציצית, ותסתכל כשתאמר וראיתם אותו, ותכוין להמשיך שם בחי' העינים העליונים והראי' שבהם ותכוין בשני פעמים ק"ל²⁶⁵⁸ שה"ס ב' עינין עלאין להמשיך משם בחי' הארת ראייה עליונה אל התכלת החשך הזה שה"ס עולימתא שפירתא דלית לה עינין כנו'. וזה עצמה היא הכונה שתקנו בכוס ברכת המזון, באומרם ז"ל (&) ונותן עיניו בו כמבואר במקומו²⁶⁵⁹. וזה הטעם שאין הציצית נוהגת אלא ביום לפי שאז יש כח בדינו להמשיך אליו ראייה העליונה, משא"כ בלילה, שאז הדינין גוברין, ואין כח בדינו להמשיך שם ראייה העליונה²⁶⁶⁰.

ובהגיעך אל, ולא תתורו אחרי לבבכם כו', אז תנשק הציציות בפוך, ותשימם ע"ג העינים שלך. והנה צריך שיהיו ב' ידיים אוהזים בציצית ע"ד הנוז'²⁶⁶¹, עד הגיעך אל ודבריו חיים וקיימים ונאמנים ונחמדים כו' כמשית"ל בע"ה.

ובאומרך ועשו להם ציצית, תכוין אל אותו יחוד של הציצית שביארנו לעיל בדרוש הציצית (דרוש ז), איך יש ארבע מיני יחודים רמוזים בד' אותיות של הויה, ויחוד הג' הנרמז באות ו' הוא יחוד הציצית, והוא לחבר ב' אותיות י"ה אל אות ו', ואח"כ לחבר אות ו' עם ה' התאה, וע"ש היטב.

ובאומרך, ונתנו על ציצית, תכוין בד' שמות יה"ו במלויים, כסדר ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, ובד' שמות אה"י, וב' שמות הראשונים יהיו במילוי יודין, והג' במילוי אלפין, והד' במילוי ההין, וכולם בגימ' ציצית ויוסף, כמבואר אצלנו לעיל בדרוש הציצית (ו ע"ג).

ובמלת הכנף, תכוין אל שם אהיה במלוי ההין, שעולה בגימ' הכנף²⁶⁶² עם הכולל, והד' כנפות²⁶⁶³ הם ג"כ גימ' ציצית²⁶⁶⁴.

– מאיר הכוונה –

²⁶⁵⁴ עי' לעיל הערה 530.

²⁶⁵⁵ וקשריהם יהיו בידך השמאלית" נמחק צפע"ח.

²⁶⁵⁶ ותסתכל בהם בכל פ' ליצית" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "בהס".

²⁶⁵⁷ עי' עיונים אות רט.

²⁶⁵⁸ עיין לעיל דרושי ציצית סוף פרק ז'.

²⁶⁵⁹ עי' עיונים אות רמב.

²⁶⁶⁰ אמנם ההסתכלות צפואר היום הוא זה כי עינין גימטריא ק"ל והוא סוד אחוריים דמ"ה וכשמסתכל צליצית יכוין צפואר הכנף שהוא אהיה"ה דההי"ן ומילוי לצד גימטריא ק"ל כמו עינין ולריך להסתכל ולחזור ולהסתכל צ"פ זא"ז ואז יהיה ב' פעמים עינין שהוא גימטריא ס"ר (פע"ח מח ע"ז).

²⁶⁶¹ ע"ד הגז"ז נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "נגד הלצ".

²⁶⁶² כנ"ף (פע"ח).

²⁶⁶³ פעמים כנ"ף (פע"ח).

²⁶⁶⁴ עי' עיונים אות רמג.

²⁶⁶⁵ עי' לעיל ז ע"ג.

פְּעָה"כ

מלת²⁶⁶⁶ פתיל, תכוין ג"כ אל מ"ש שם בדרוש הציצית, כי חוט התכלת, ה"ם המלכות. והנה היא כלולה מ"ס אשר בה, והם עשרה הויות כולם במלוי ההין, שכולם בגימ' פת"ל. ובמלת תכלת, תכוין שהמלכות מקבלת מן²⁶⁶⁷ ז' שמות הרמוזים בשם²⁶⁶⁸ מ"ב, שהוא אהי"ה יה"ו, העולים מ"ב. ובו רמוזים שבעה שמות, שהם: יהוה²⁶⁶⁹, ויהוה בניקוד אלקים, ומצפ"ן, וי"ה, ואדני, ואל, ואלקים, ומצפ"ן. וז' שמות אלו הם בגימ' תכלת. וענין ז' שמות אלו נת' ענינם בזהר (בר"מ פ' יתרו דף צ"ב²⁶⁷⁰) גם ית"ל בדרוש קבלת שבת וע"ש ענינם²⁶⁷²²⁶⁷¹.

ובפסוק אני ה' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים, תכוין אל הזכירה הדי' מן הדי' זכירות שביארנו לעיל בדרוש אהבת עולם (יט ע"ב) וע"ש. והנה זכירת מצרים, מ"ע מן התורה, ולכן תכוין בפסוק זה לקיים מצוה זו של זכירת יציאת מצרים בק"ש דשחרית ובק"ש דערבית.

ענין ה' אלהיכם אמת אשר כופלה הש"ץ פ"ב כנו' בזהר רות²⁶⁷³, כבר ביארנו ענינם לעיל בדרוש ענין סדר רמ"ח תיבין שבסדר קריאת שמע, וע"ש. {כו ע"ג}

²⁶⁷⁴ גם נתבאר פה כוונה אחרת והיא זו. הנה פסוק ויאמר, היא כנגד נה"י דז"א כנו"ל בדרוש הנז'. והנה הם יצאו ונעשו מסוד²⁶⁷⁵ אימא עילאה, לפי שז"א הוא סוד אות ו' של הויה. והטעם, לפי שאין בו רק ו' ספירות בלבד, והם ג' מוחין חב"ד וחג"ת. אמנם אח"כ, האריכה אימא עילאה, והמשיכה את שוקיה נה"י שלה עד למטה, והאצילה בחי' נה"י דז"א, כי הנו"ה יצאו מב' ירכין שלה. ולפי שאימא עילאה נק' עלמא דדכורא כנו'

- מאיר הכוונה -

²⁶⁶⁶ ובמלת (פע"ח).

²⁶⁶⁷ נמחק בפע"ח.

²⁶⁶⁸ צסוד (פע"ח).

²⁶⁶⁹ בלי ניקוד (נוסף בפע"ח).

²⁶⁷⁰ עי' לשונות הובא בעיונים אות רמד.

²⁶⁷¹ וענין ז' שמות אלו נת' ענינם בזהר בר"מ פ' יתרו ל"ב גם ית"ל בדרוש קבלת שבת וע"ש ענינם" נמחק בפע"ח.

²⁶⁷² עי' לקמן דף סה סע"ד דרוש מזמור הבו וכו' ודס"ח ע"ג ודס"ט ע"ד דרוש א' דתפלת עמידה דליל שבת.

²⁶⁷³ עי' ז"ח צ ע"ג: פתח ואמר אתערו קדישי עלמא הא בניכון קדישין דקא מייחדי שמא קדישא ומכווני ברעותא דפרשיין דק"ש

ואדם הראשון חמינא דמשתדל בהו ובשעתא דעאלת קריאת שמע {צ ע"ד} דקרי בר נש סליקא בקדמיתא להאי היכלא וארח בה אדם הראשון אי חסר אות אחת מקרית שמע לא מקבל לה דהוא חסר בנינא דאדם דאיהו רמ"ח באינן תיבין דחוזר ש"צ

ואי אשכח יתה כדקא יאות מקבל לה ונטלין אברהם יצחק ויעקב מניה ונשקין לה מאן חמי חדוה מאן חמי ערבוביא בכל אינן צדיקייא דבגינתא דעדן דקא אתיין בההוא חדוה

תרגום: פתח ואמר התעוררו קדושי העולם הרי בניכם הקדושים שמיחדים את השם הקדוש ומכוונים ברצון של הפרשיות של קריאת שמע

וראיתי את אדם הראשון שמשתדל בהם ובשעה שנכנסת קריאת שמע שקורא בן אדם עולה בראשונה להיכל הזה ומריח בה אדם הראשון אם חסרה אות אחת מקרית שמע אינו מקבל אותה שהרי חסר בנינו של אדם שהוא מאתים ארבעים ושמונה באותן התבות שחוזר שליח הצבור

ואם מוצא אותה כראוי מקבל אותה ונטלים ממנו אברהם יצחק ויעקב ונושקים אותה מי ראה השמחה מי ראה הערבוביה בכל אותם הצדיקים שבגן עדן שבאים לאותה השמחה.

עי' אור יקר תיקו"ז ש"ב סי' ו' שההבדל שבין תפילה בלחש לתפילה בציבור היא אור חוזר ואור ישר, וכנראה שה"ה כאן. ##*

²⁶⁷⁴ פע"ח ק"ש כז.

²⁶⁷⁵ צסוד (פע"ח).

טעה"כ

בזוהר פ' ויצא (לך לך דף צו ע"א), אבל יש בה סיומא דנוקבא, ולכן יצא ממנה גם בחינת היסוד, ואז נעשו נה"י בז"א. וז"ס²⁶⁷⁶ מ"ש בתיקונים (נה ע"א) ומבינה נביאים. גם ז"ס פסוק (&) ה' בחכמה יסוד ארץ, כי אחר²⁶⁷⁷ הת"ת, נעשה רישא דנוקבא, הנק' ארץ, ע"י החכמה. ואח"כ כונן שמים^{2679,2678}, שהם נה"י דז"א, הנקרא שמים. והם נק' מכוניה, כמו שאמר הכתוב (&) יסוד ארץ על מכוניה, כי השוקיים הם מכוני²⁶⁸⁰ הגוף. וכונניות זה נעשה ע"י התבונה²⁶⁸¹. ואז אלו הנה"י ששמשו לב' בחי', אם בבחי' נה"י דז"א ואם בבחי' ג' מוחין דנוקבא, כי הם הם מוחין דילה, כמבואר אצלינו. ולהורות שני בחי' אלו אנו כופלים בפסוק ה' אלהיכם אמת, שהם בחי' נה"י הנז', אשר בתחילה נעשים בחינת נה"י דז"א עצמו, ואח"כ ע"י הש"ץ, שכבר ידעת מי הוא²⁶⁸². הנה ע"י נכפלים ונעשים גם הם ג' מוחין אל הנקב', ע"י חזרתו לכפול פעם שני, ולהורות כי אלו הנה"י עצמם, הם הם משמשים להיותם מוחין אל הנקבה, ולכן אין בפי' זו רק ע"ב תיבות ע"י חזרת ג' תיבות אלו.

ענין ד"פ אמת²⁶⁸³ שנתקנו קודם עזרת אבותינו, וד"פ אמת אחרים שנתקנו אחר עזרת אבותינו, כנזכר בזוהר פרשת ויקהל (ריז ע"א²⁶⁸⁴), הענין הוא, כי ה"ס ד' מוחין הנקבה הנעשים לה ע"י הנה"י²⁶⁸⁵ דז"א, ובאים ונמשכים אליה מבחינת הזכר עצמו²⁶⁸⁶, וזהו ד"פ אמת הראשונים. אמנם אח"כ הם ד' מוחין שלה עצמם, בסוד היסוד, שגם הוא כולל ו' אחרת כמו הת"ת, בסוד ו"ו כפולה, ומזו הו' השנית, שהוא היסוד, נעשים בה ארבע מוחין אחרים. והב' הנשארים באות ו', הם אל היסוד בעצמו, באופן כי הו' דיסוד נחלקת לו' חלקים, הארבע מהם אל המוחין דנקבה, והשנים הנשארים מהם אל היסוד בעצמו.²⁶⁸⁷ גם ביארנו בזה כוונה אחרת לעיל בדרוש קצר ביחוד קריאת שמע עד עזרת אבותינו (דרוש ה' כא ע"ג), וע"ש איך שהם סוד ההיכלות הכלולים בהיכל הרצון, הכולל שית היכלין בגויה. ע"ש, כי שם נתבאר כוונה זו. ונבאר עתה כוונה א', עם שגם היא נקשרת עם הכונה הנז', והכל עולה לסגנון א', וזה גורם את זה. הנה נת"ל (דרוש ה' & ו' & במילת אחד) שעדיין עתה רחל עומדת למטה בעולם הבריאה בבחי' נקודה קטנה. ואמנם בעת הק"ש, העלינו אותה לצורך מ"ן, כדי שע"י תקבל אור עליון, וע"כ יתוקן פרצוף ז"א, ויושלם ב"ס גמורות, אשר בתחילה לא היה אלא בסוד ו"ק לבד. וגם נוק' דז"א תשתלם בפרצוף גמור מ"ס גמורות. ואמנם, כבר ז"א נתקנו רמ"ח איבריו²⁶⁸⁸, מרמ"ח תיבין דק"ש כנ"ל.

- מאיר הכוונה -

²⁶⁷⁶ וזוהר תבין (פע"ח).

²⁶⁷⁷ אחרוי (פע"ח).

²⁶⁷⁸ עי' עיונים אות קכז.

²⁶⁷⁹ בתבונה (נוסף צפע"ח).

²⁶⁸⁰ מכיני (פע"ח).

²⁶⁸¹ "ע"י התבונה" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "בתבונה על ידי הזינה".

²⁶⁸² עי' עיונים אות רמה.

²⁶⁸³ עי' לעיל כא סע"ג.

{ } זה דרוש ט' בשמן ששון.

²⁶⁸⁴ עי' עיונים אות רמו.

²⁶⁸⁵ תנה"י (פע"ח).

²⁶⁸⁶ "הזכר עצמו" נמחק צפע"ח, ובמקומו ואיתא "יסוד הזכר".

²⁶⁸⁷ פע"ח ק"ץ כת.

²⁶⁸⁸ עי' עיונים אות רלט שכל צורת הגוף הוא ו"ק ולא י"ס, שהג"ר הם פנימיות המוחין. { }

שְׁעָה"כ

וכבר הודעתוך כי ד' מיני זווגים הם, והיותר מובחר שבהם, הוא זה הזוג דשחרית, שהוא זוג יעקב ברחל. ונודע כי יעקב ורחל עומדים אחר באחר, וז"א הנק' ישראל²⁶⁸⁹, מפסיק בין ב' אחוריים שלהם. ובברכות אבות, חוזרים יעקב ורחל פב"פ כמשי"ת שם. והנה עתה אנו צריכים להמשיך הארה אל יעקב ורחל, כדי שיוכלו לעשות אח"כ בברכת אבות פרצוף גמור.

והנה ב' מיני מוחין היו בק"ש: הא', הם במוחין²⁶⁹⁰ עצמם, שהם ד"פ יה"ו במלוי עסמ"ב, ותכוין להמשיך ולהוריד מהם הארה למטה²⁶⁹¹, וה"ס ד"פ אמת שיש מן אמת ויציב עד עזרת. ונמצא, כי באמת הראשון, תכוין אל יה"ו דמלוי ע"ב²⁶⁹². וכבר נודע כי יה"ו פעמים יה"ו בנימ' אמת. ובאמת הב', תכוין אל יה"ו דמלוי ס"ג, ובג' אל יה"ו דמלוי מ"ה, ובד' אל יה"ו דמלוי ב"ן. אמנם ד' אמת האחרונים שיש מן עזרת אבותינו ואילך, הם מבחינת הלבושים של המוחין הנז', שהם ד"פ אהיה, אשר גם הם באו עם הד' מוחין הנז' בק"ש.

והנה גם אהיה פעמים אהיה הם גימ' אמת. ונמצא, כי באלו ד"פ אמת האחרונים, תכוין בהם אל ד' שמות אהיה פשוטים ולא במלואם, לפי שכיון שהם עצמם, אינם רק בבחינת לבושים²⁶⁹³, אין יכול לירד מהם הארה רק בבחינת פשוטים ולא מלויים²⁶⁹⁴. עוד יש כוונה אחרת באלו ח' פעמים אמת, והוא כי ד"פ אמת הראשונים הם כנגד ד' דאחד, שהיא למעלה בלאה, הנק' ד' קשר של תפילין של ראש. והד' אמת האחרונים, הם למטה בד' תחונה רחל²⁶⁹⁵. והרי ביארנו כמה כונות באלו הח' פעמים {כו ע"ד} אמת, ולקמן נחזור לבאר דרך פרשות וע"ש למטה.

ענין ט"ו וויין שיש באמת ויציב כו'. תכוין בהם אל שם ההויה²⁶⁹⁶, היוצא מהם²⁶⁹⁷ באופן זה, כי הנה הם ט"ו וויין כמנין י"ה²⁶⁹⁸. ואם תכה י"ה פעמים ו', הם כמנין ט"ו וויין הנז', ועם ה' שבר"ת "הדבר הזה", הרי נשלמה יהוה אחד²⁶⁹⁹.

- מאיר הכוונה -

²⁶⁸⁹ יְשׁוּרוּן (פע"ח כת"י).

²⁶⁹⁰ המוחין (פע"ח).

²⁶⁹¹ פי' למטה לבריאה (ש"ש).

²⁶⁹² "ונמלא כי צאמת הראשון תכוין אל יה"ו דמלוי ע"ב" נמחק צפע"ח, ומופיע לקמן אחרי "בגימ' אמת".

²⁶⁹³ וקשה איך במילת בשכמל"ו הנמשך מהלבושים והם ד' אה"ה במלויי הם כנז' לעיל סוף דרוש ו' יע"ש ואפשר לומר דשם באצ"ו וכאן לבריאה (מ"ר)*##. ²⁶⁹⁴ כי כל עכמס אינס רק לזקין לזדו ולא מוחין (נוסף צפע"ח).

²⁶⁹⁵ עי' ספר הליקוטים (פרשת תולדות): הרמ"ח בו ובה, ועם הט"ו ווי"ן, לתקן בה הב' בנים, והשמנה אמת, הד' של לאה, והד' של רחל, להמשיכם כולם לרחל. ואחר שרחל נתקנת רשני יסודות, שהוא הנקרא תז, לות, אז מתגלה היסוד של אבא שקרא אל עליון. והיכן מתגלה, גואלם, פי', ג"ו אל"ם. שהמלכות נק' אלהים, וכשמסתלקים הארת או"א ממנה, נשארת אלם, ועתה חוזרים ומתגלים אלו האורות ומתגלים בה, ונעשית אלהים. או יהיה פי' ג"ו אל"ם, גואל מ"ם, שהוא גואל האמיתי. וכנגד אלו הג' כדים שאמרנו שעולים ע"ב, צריך שיהיו בכל דור ע"ב צדיקים, ולא יפחתו משלשים. ורובם בארץ ישראל, לפי שאלו השנים מתגלים, ושני שלישי ת"ת, שהם אלו כנגד ארץ ישראל, שהיא מלכות, וה' נשארים למעלה בלאה, ששם האור סתום.

²⁶⁹⁶ ואלני (נוסף צפע"ח).

²⁶⁹⁷ היוצא מהם נמחק צפע"ח.

²⁶⁹⁸ "כי הנה הם ט"ו וויין כמנין י"ה" נמחק צפע"ח.

²⁶⁹⁹ ועם ה' שבר"ת הדבר הזה הרי נשלמה יהוה אחד" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "ועם הכולל כמנין הויה אלני".

שְׁעָה"כ

²⁷⁰⁰ גם קבלתי כוונה זו הנז' באופן אחר, והוא כי הנה ט"ו וויז הנז', הם ו' פעמים י"ה, שהם תשעים. והרי לך שתי אותיות י"ה בכל הו"ק כמנין ו', וה"ס שם יה"ו, ועם ה' שבר"ת "הדבר הזה כו", הרי יהוה.

ולכן צריך לקשר מלת "הדבר" עם ט"ו וויז הנז', ולא להפסיק ביניהם כלל. גם יש כוונה אחרת, והיא נקשרת עם הכונה הנז"ל, והכל ענין א', והוא כי ענין זאת ההויה הנז' שרמזונה בט"ו וויז, ובה' של הדבר הנה מקומ' במלכו²⁷⁰¹, ²⁷⁰² והענין הוא כי²⁷⁰³ כל אלו הארות, אנו מורידין עתה אותם אל המלכות, העומדת עתה בהיכל הרצון, כדי שתוכל לעלות אח"כ בברכת אבות אל האצילות. ונודע כי ההויה במלוי ההין היא במלכות, וכיון שלעולם כל בחי' מלוי ההין הוא במלכות, א"כ גם בחי' ההין שבהויה זו, יהיו מכוונים אליה בפרטות. ולכן אנו לוקחים אלו הד' ההין, שיש בהויה זו דמלוי ההין, ואנו מציירים אותם בציוור וויז, עד²⁷⁰⁴ כי כל אות ה' היא צורת ג' וויז. ונמצא שהד' ההין הם י"ב וויז, ותחבר עמהם ג' וויז שיש בהויה זו²⁷⁰⁵, הרי הם ט"ו וויז בהויה זו דההין הנז'. והנה גם אות הד', אשר בוז ההויה²⁷⁰⁶, היינו יכולים לצייר בציוור ב' וויז אחרים, ויהיו י"ז וויז. אבל הטעם שאין אנו מציירים גם את הדלת הוא לסיבה הנז', כי עיקר מה שאנו מציירים עתה, הם אותיות ההין, לפי שהם עיקרה של המלכות, הנק' ה' בכל מקום. והנה כוונה זו קשורה עם הכונה הראשונה הנז"ל, כי ענין הכאת אותיות י"ה באות ו' להיותם בגימ' צ' כמנין ט"ו וויז, הוא הגורם אל הציוור הנז', לצייר הההין הנז' בציוור וויז, כדי שיהיו בין כולם ט"ו וויז כנו'. וצריך שנבאר עתה ביאור אלו הט"ו וויז מה ענינם.

הנה נתבאר כי כל בנין המל' נעשית ע"י הויה דמילוי ההין הנז"ל, ואנו עתה מתחילין להאיר אליה מן²⁷⁰⁷ הגלגלתא והקדקדק שלה. והנה בגלגלתא דילה, אית בה ג"כ נימין ושערין כמה דאית ברישא דו"א, כנוכר בב' האדרות. והנה מספר הנימין אשר בראשה הם ט"ו נימין, כמנין ט"ו וויז אלו הנז' פה, כנודע בתיקוני' תי' ע' (קמא ע"א²⁷⁰⁸), דכל נימא איהו שיעור אות ו'²⁷⁰⁹. ונימין אלו נמשכין בראשה על ידי הציציות, אשר קדמו בפ' ציצית. וכבר הודעתך איך בחי' הציציות, הם נמשכין מן הנימין והשערות דברישא דו"א, אשר מהם נמשכה הארה אל רישא דנוקבי' דו"א, ומחמת ההמשכה ההיא, נמשכו בה ט"ו נימין אלו בראשה²⁷¹⁰.

- מאיר הכוונה -

²⁷⁰⁰ פע"ח ק"ץ כז וכן צפרק כח צקס הע"ח.

²⁷⁰¹ מתחילת הפיסקא ע"כ נמחק צפע"ח.

²⁷⁰² פע"ח ק"ץ כת.

²⁷⁰³ סוד הויה הזאת היא במלכות כי (נוסף צפע"ח).

²⁷⁰⁴ ה

²⁷⁰⁵ { }

²⁷⁰⁶ של היר"ד. { }

²⁷⁰⁷ אל (פע"ח).

²⁷⁰⁸ ז"ל: כל נימא ונימא דיליה דאתמר עלייהו קווצותיו תלתלים שחורות כעורב וכל נימא אית ליה מבוועא דאיהי י' ונימא שעורא דאת ו'. כל שערה ושערה שלו נאמר עליהם קווצותיו תלתלים שחורות כעורב וכל שערה יש לו מבווע, שהיא י' והשערה שיעורו של אות ו'. ועיי"ש לז ע"א: ולית נימא ונימא דשערה דעתיקא קדישא דלא נפקא ממבוועא עלאה והאי נימא איהו ו' מבוועא דיליה י' דסלקא באוירא עד אין סוף ונחתא עד אין תכלית.

ואין נימא ונימא של שערה של העתיק הקדוש שלא יוצאת ממעיין עליון, והנימא הזו היא ו', מעיינו היא י', שעולה באויר עד אין סוף, ויורד עד אין תכלית. בהגר"א: ולית נימא כו' - מפרש האיך ו' נפיק מיוד.

²⁷⁰⁹ "כנודע בתיקוני' תי' ע' לכל נימא איהו שיעור אות ו'" נמחק צפע"ח.

²⁷¹⁰ פי' יורד שפע מציצית למוח שלה, ומשם באו"ח יוצאים נימין. { }

שְׁעָה"כ

ונלע"ד כי טעם היותם מ"ו נימין, הוא לפי שהנימין יוצאין מן המוחין שבה, ואין בה רק תרין מוחין, כנז' באדרא זוטא בסופה (רצו ע"א)²⁷¹²²⁷¹¹. והם חו"ב שבה, שהם י"ה, ולכן מספר הנימין הם מ"ו, כחושבן י"ה. והנה אחר שהמשכנו אליה אלו המ"ו נימין, אח"כ נתקנה הקדקדק שלה, לפי שהנימין הם משני מוחין²⁷¹³, והקדקדק הוא עצם הגלגלת²⁷¹⁴, אשר מוח הדעת ושאר המוחין הם בתוכו. והנה כמו שהנימין נמשכו מן הויה דההין הנז', גם הקדקדק שהוא הגלגלת עצמו, נעשה בהויה ההין. כי הנה הויה דההין הוא בגימ' ב"ן, וקדקדק הם ד"פ ב"ן. והטעם הוא, כי הקדקדק שלה נעשה מהגבורות, ולכן יצחק שהוא נמשך מהגבורות²⁷¹⁵, נק' יצחק, כי הוא בגימ' ד' הויות ב"ן כמנין קדקדק.

ויובן זה עם מה שביארנו בהגדה, כנגד ד' בנים דברה תורה (לקמן פב ע"ב). גם ביארנוהו בדרוש הארבה, שהוא ג"כ גימ' יצחק. ואמרנו, כי הה"ג נעשים ארבעה בנים, לפי ששלשה מהם בלבד מתמתקות ביסוד דז"א, ע"י²⁷¹⁶ הג' חסדים אשר שם. וכל אחד מן החסדים או מן הגבורות הוא הויה אחת. ונמצא כי הג' הגבורות המתמתקות עם הג' חסדים, שהם ו' הויות שעולים בגימ' ג"פ ב"ן, נשארו שני גבורות שלא נמתקו, והנה הם שני הויות, שהם בגימ' ב"ן. והרי הם ארבעה בנים, ואין להאריך כאן בענין זה.

- מאיר הכוונה -

²⁷¹¹ עי' עיונים אות נה.

²⁷¹² "כנז' באלרל זוטא בסופה" נמחק צפע"ח.

²⁷¹³ "משני מוחין" נמחק צפע"ח, וצמקומו ליתא "ממותרי מוחא". ועי' ענין מותרי מוחא צהערה 55.

²⁷¹⁴ עי' ע"ח שכ"ג ספ"א: בספר יצירה נתבאר שהחשבון י"ס מתחיל מן החכמה כמו שכתב (ס"י פ"א מ"ט) אחת היא רוח אלהים חיים כו', וכן אמרו (בהיר ס' ג') אין ראשית אלא חכמה, וראיות הרבה [יש] לסברא זו. גם מה ענין הבנת לשון כתנ, ולמה נק' כך. והנה כפי הנראה מפשטות לשון התיקונים וספר הזוהר נראה כי הכתר הוא גולגלתא, וחב"ד הם המוחין שבתוך הגולגלתא, ואם כך הוא, נמצא שהכתר הוא גרוע בתכלית הגרעון, כי הוא נעשה חיצונית ולבוש אל המוחין, כדרך הגולגלתא המקיף ומלביש את המוחין, ואין ספק שתכלית ועיקר הם המוחין, כי הגלגלת הוא כלי ומלבוש טפל אליה, ודבר זה לא יעלה על דעת תינוק בן יומו, כי הרי כתנ גדול לאין קץ על החכמה ותבונה ודעת, ונחשבו אצלו כלא היו. אבל הענין הוא כי הנה המוחין הם חב"ד וכו', אמנם בכתר יש בו בחי' פנימיות שהם מוחין שבו בעצמו ממש, ובחי' החיצונית שהוא הגולגלתא, אלא שחיצונית שהוא הגולגלתא מתפשטת עד למטה ומלבשת גם את המוחין הנקרא חב"ד, אבל עיקרית הכתר אינו אלא למעלה על אלו המוחין.

ועי' ע"ח שער ד פרק א: אמנם הגלגלת שהוא סוד הכתר משם שורש לנשמה עליונה הנקרא יחידה. וטעם קריאתה יחידה לפי שהיא מקפת כל העולמות בבחי' נשמה (לנשמה) לבדה ולא בחי' נר"ן כמ"ש בנשמה לנשמה כנ"ל, (כי הלא לא יש רק ג' בחינות נר"ן וכנגדם יש ג' בחי' אלו בנשמה לנשמה) אבל דוגמת הנשמה העליונה הנקרא יחידה אין למטה דוגמתה בחי' (ד) [רוח ונפש] כנ"ל, וכולה היא מציאות א' וז"ס הנקרא יחידה לפי שאין דוגמתה למטה כנ"ל.

בחי' היחידה היא במדרגת כתר שהוא מקיף כללי ואינו מתחלק לנר"ן, ובחי' יחידה הוא תכלית הרצון העליון העולה מעבודת הנר"ן של הצדיקים, שבזה מתקשרים ביחודו ית', שכן תכלית הרצון הוא רק לגלות את השלמות, ובכך מקדש הצדיק את כל כחותיו ועניניו שלא יהיו כי אם על מנת לגלות את רצונו ית'. והוא תכלית השלמות, והיא העבודה היותר גדולה שיש לצדיקים, והוא על ידי ביטול מציאותו לרצונו ית' ואז מגלה הוא ית' את רצונו בבריאה בזכותם וזהו גילוי בחינת היחידה (פת"ש אח"ף ח').

²⁷¹⁵ עי' בע"ח שכ"ג פ"ה אות ג': דע, כי (הלא) בסוד העיבור ג' כלילין בג', לא היה לז"א רק ב' מוחין חו"ב מצד אבא (וב' [ובתוכם ב'] מוחין מצד אמא, כי היה הדעת חסר אז ממנו, והם ד' שמות אלקים, כולם בסוד ב"ן. פי' כי אלה"ם פשוט ומלא ומלא דמלא הם ב"ן אותיות, כי ז"ס (איוב לח ז) בניי אלקים. וד' פעמים ב"ן של ד' פעמים אלה"ם הם גימטריא קדק"ד, וז"ס הקדקד, מקום שמוחו של תינוק רופף [הוא ז"א שנקרא נער קטן, הוא תינוק, שבזמן הקטנות עולה יצחק - עמק המלך ש"ד פפ"ח]. וזהו (בראשית כא ו) צחוק עשה לי אלקים, כי ב' מוחין שהם ב' אלקים גימטריא עק"ב, וי"ג אותיות המילוי בכל א' משתיהן הרי הוא גימטריא צח"ק, ועם י' אותיות דב' אלקים גימטריא יצחק, וזהו (סוד) צחוק עשה לי אלקים וגו' וכו', אך ביניקה בקטנות הם ו' מוחין, ג' מוחין דאבא וג' דאמא, והם ג"כ בחי' אלקים וכו'. ועי' זהר ח"ג רנח ע"א שהקדקד { } הוא מקום הנחת תפילין של ראש.

²⁷¹⁶ עס (פע"ח).

שְׁעָה"כ

והנה מבח עיטרא דגבורה, נעשה הקדקד שלה, כי חסדים אין בה, ומאותם ד' בנים נעשה הקדקד שלה. גם צריך שתכוין, כי קדקד זה נעשה ג"כ מן הויה דההין, בציורה ע"ד הנז' בענין המ"ו ווין, וזה ביאורה. כי תצייר ד' ההין שיש בזאת ההויה בבחינת ווין, יהיו י"ב ווין. ועם ג' ווין שיש בזאת ההויה, הרי ט"ו ווין. ונשארו בזאת ההויה ב' אותיות י"ד, ותחבר י"ד עם ט"ו ווין, ויהיה הכל בגימ' ק"ד. והנה (כח ע"א) מהויה אחרת דההין, יהיו ק"ד שני ע"ד הנז', נמצא כי מב' הויות דההין, נעשה קדקד שלה, שהוא כנגד ב' מוחין שבה, שהם ב' הויות.

וענין ב' הויות אלו, ששתייהם בציורון, הם בגימ' קדק"ד, תכוין אליהם בשני פעמים לעד שני כאן. והם אלו: הראשון, ומלכותו ואמונתו לעד קיימת. והב', הוא ודבריו חיים וקיימים ונאמנים ונחמדים לע"ד. הם בגימ' קדק"ד שהם שני הויות דההין, שכל אחד מהם בציורה הוא בגימ' ק"ד, כמנין לעד.

והנה אחר שאמרת, ודבריו חיים וקיימים ונאמנים ונחמדים לעד כו', שאז כבר נשלם הקדקד שלה, שכל זה נעשה ע"י הציציות, וזהו הבנת פי', ודבריו חיים וקיימים כו', כי הם חיים²⁷¹⁷ בסוד היסוד, וקיים²⁷¹⁸ בסוד נו"ה, תרין קיימי גופא²⁷¹⁹. ונודע כי מג' נה"י אלו²⁷²⁰ נבנית המלכות הנקראת דבר²⁷²¹, ולכן נה"י האלה נק' דברים, וזהו ודבריו חיים וקיימים כו'. ואלו הם סוד הציציות כמש"ל, כי פ' ציצית היא בנה"י דז"א, ונמצא כי מן הציציות הנז' נעשו הנימין והקדקד שלה. ולכן בהגיעך כאן, תנשק הציציות בפיד, ותשימם על עינדך, ותתירם²⁷²² ותניחם מידך יורדין ומשולשלין מאליהן, ואל תאחזם ותקחם עוד בידך.

ובאומרך פודינו ומצילנו מעולם הוא שמך, תכוין לשני שמות אלו, כי פודינו ומצילנו ר"ת הוא בגימ' אלקים, ור"ת מעולם הוא שמך הוא מה"ש, והוא שם א' קדוש משמות ע"ב דויסע, ויבא, ויט כנודע. גם באומרך עזרת אבותינו, תכוין כי הויה פעמים הויה הם בגימטריא עזרת.

²⁷²³ונחזור לבאר ענין ח' פעמים אמת שנזכרו מן אמת ויציב עד התחלת העמידה. וכבר נת"ל בדרך כללות, ונשלים עתה ביאורם.

דע הקדמה²⁷²⁴ א' כוללת בענין כל העולמות של הקדושה, כי כל בחי' אשר בהיותה למטה היא גדולה, הנה בעלותה למעלה תהיה קטנה. המשל בזה בענין המלכות

- מאיר הכוונה -

²⁷¹⁷ וקייס כו', כי הס חייס (נמחק צפע"ח).

²⁷¹⁸ וקיימים (פע"ח).

²⁷¹⁹ עי' עיונים אות קמח.

²⁷²⁰ נה"י אלו" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "אלו, נה"י".

²⁷²¹ עי' תז"ח כא ע"ד: משכיל על דבר ימצא טוב דבר דא אספקלריא דלא נהרא ימצא טוב דא אספקלריא דנהרא.

²⁷²² ותסירס (פע"ח).

²⁷²³ פע"ח ק"ץ כט.

²⁷²⁴ עיין בע"ח של"ד פ"ב כלל ח': ויפל ה' אלהים תרדמה (בראשית ב כא) גי' תרגום, כי כל האחוריים הם בסוד רבוע כנודע, והנסירה היתה בהיות (בו) אחוריים אלו הנק' תרדמה כנ"ל, ואח"כ הביאה פ"פ. והענין, כי בכל א' מט"ס דז"א יש בה הו"ה א', והאחוריים שלה הוא גימטריא ע"ב כנודע, והרי ט"פ ע"ב גי' תרדמה (והם גי') תרגום, וכולם ניתנין אל המלכות בעת הנסירה, והבן זה מאד. ואמנם יש בה ב' בחי', והוא פנים ואחור, ובעת האחור כל הט' [בחי'] שלה של אחור הם בו, ובחי' העשירית של אחור היא לבדה בה, ותמיד לעולם עומדת בחזה שלו באחוריו, ואח"כ בנסירה מתחברין כל (הט') [הי'] אחוריים בה יחד ונגדלת כמוהו, ואחר כך בפנים, יש נקודה אחת לבד מבחי' פנים, ויושבת בסוד תפילין דיד לעולם עמו, ואינה זזה משם לעולם, ואז כל (הט') בחינות] [הבחי' דט"ס] דפנים שלה, אז ניתנין בה אחת לאחת, עד שנתגדלה פ"פ כמוהו, באופן כי כשאנו אומרים שאחר שנגדלת אב"א, אז חוזרת להיות נקודה קטנה בפנים, פירוש הוא על אותה

טעה"כ

דאצילות, אשר בהיותה למטה היא גדולה, הנה בעלותה למעלה היא קטנה. והענין הוא אשר בהיותה למטה בעולם ביי"ע, היא שם בבחינת פרצוף שלם²⁷²⁵. הנה כאשר תעלה במעלה בעולם האצילות באחורי ז"א, כי שם ביתה ומקומה האמיתי, ושם איננה אלא בבחינת נקודה קטנה, כי כל בחי' פרצופה, בהיותה למטה איננה מספיק לה, להיותה נקודה בהיותה למעלה. וצריכה פעם אחרת להעשות פרצוף שם, בהיותה אחורי ז"א, ואח"כ תוכל לחזור עמו פב"פ. ואחר שתחזור עמו פב"פ, תחזור היא אז פעם אחרת להיות נקודה קטנה, לפי שאור הפנים הוא גדול מאד לאין קץ על אור האחוריים, ואז צריכה פעם אחרת להעשות פרצוף אחר, כדי שתוכל לעמוד עמו פב"פ כנגד נה"י שלו כנודע.

ואם תרצה לעלות מדרגה אחרת, עד חג"ת שלו, אשר ז"ס ענין חזרת העמידה, שחזור הש"צ בקול רם, כמו שיתבאר במקומו בע"ה (לה ע"ב). הנה אז גם הזכר צריך לעלות עמה בהכרת, ואז היא צריכה לחזור עמו אחור באחור פעם אחרת, מפני גבהו ומעלתו של ז"א, ואז חוזרת לחזור פעם אחרת פב"פ, ולהעשות פרצוף אחר מחדש.

ובזה תבין היות בשחרית דשבת ארבע תפילות ב' בקול רם וב' בלחש, שהם תפלת שחרית ומוסף, כל א' כפולה לב', ובכל עמידה מהם, עולה הז"א מדרגה אחת. ובכל עליה מהם, צריכה לחזור ולהיות נקו' קטנה²⁷²⁶, ואח"כ חוזרת להעשות פרצוף גמור מחדש בכל עליה ועליה. וצריך בכל עמידה מהם לומר ברכת אבות, כדי לחזור ולתקנה בבחי' פרצוף בהיותה אחור באחור, ואח"כ להחזירה פב"פ, ולעשותה פרצוף שלם.

אמנם לא ראי זה כראי זה²⁷²⁷, כי לא התפלות שוות, כי כפי עליית המדרגות כך יהיה סדר ההארות וכונת הפרטיות לכל אחת ואחת, ושמותם הפרטיות בכל א' וא'. ולכן בכל עמידה יש כוונה מיוחדת בפני עצמה, בשחרית או במוסף או במנחה או בערבית או בחול או בשבת או ביו"ט או בחנוכה או בפורים או בר"ה, ובה יש חילוקים רבים לאין קץ.

ואחר שהקדמנו לך הקדמה הנז' נחזור למקומנו, כי הנה עתה יושבת המל' בהיכל הרצון של עולם הבריאה, ושם ה"ס הנשיקין כנז' בהיכלות דפ' פקודי²⁷²⁸, כי להיות היכל הרצון מכונה אל יעקב בסוד הת"ת, בסוד (בראשית כט יא) וישק יעקב לרחל, ולכן שם הם ענין הנשיקין. ולכן מכאן הוא מתחיל הארת המלכות להעשות פרצוף שלם בכאן, כדי שעיי"כ תוכל לעלות אל עולם האצילות, לעמוד שם עמו אחור באחור, והלואי שם תהיה בבחי' נקודה קטנה, ואז תצטרך לחזור להעשות שם פרצוף שלם, בהיותה אחור באחור. ואם לא הקדימה להעשות כאן בהיכל הרצון פרצוף שלם, לא היה לה מציאות כלל, לעלות אל עולם האצילות, כיון שהיא עתה נופלת למטה בעו"ה²⁷²⁹. אבל כיון שהתחילה (כח ע"ב) להאיר ולהעשות כאן פרצוף שלם, יש לה יכולת לעלות בברכת אבות באחורי ז"א בעולם האצילות, ותהיה שם בבחי' נקודה קטנה כנז'.

ונמצא שעתה אנו צריכין להמשיך לה הארה מן המוחין עלאין דו"א, שנמשכו לה ע"י הק"ש, כדי שתעשה כאן פרצוף שלם, ותוכל עיי"כ לעלות אח"כ אל עולם האצילות. ולכן אנו מורידים עתה אלו ההארות, שהם ח' פעמים אמת, שהם ענין הד' מוחין והד' לבושים שלהם כנ"ל.

– מאיר הכוונה –

נקודה דבחינת פנים שעדיין בבחי' פנים שלה, אין לה רק נקודה אחת, אמנם כל האחוריים הם שלמים לגמרי והבן זה מאד.

²⁷²⁵ והוא בחי' ראש לשועלים, ועי' עיונים אות קנה.

²⁷²⁶ צלחור (נוסף צפע"ח).

²⁷²⁷ עי' לקמן נט ע"א הקדמה לשבת.

²⁷²⁸ עי' עיונים אות רי.

²⁷²⁹ עי' עיונים אות רכד.

שְׁעָה"כ

והענין הוא, כי אנו מורידים אלו ההארות מלמעלה מז"א הנק' ישראל, אשר בעולם האצילות למטה בהיכל הרצון דבריאה. ואיננו ישראל עצמו היורד, אלא ההארות הנמשכות ממנו, והיא בחי' הנק' יעקב, שה"ם האחוריים דאבא שנפלו ממקומם בעת מיתת המלכים, עד מקום מלכות דאצילות כמבואר אצלינו (שער לו פ"א ופ"ב). ואע"ג שאמרו בזוהר פ' ויקהל (ר ע"ב²⁷³⁰) דנחית ישראל לקבלה בהיכל הרצון, בעת שאומרים ישראל תהלות לאל עליון גואלם כו' כמשית"ל בע"ה, איננו ישראל עצמו, אלא זו ההארה הנז'.

וביאור אלו ההארות, הוא באופן זה. כי הנה הם ח' פעמים אמת, ד' קודם עזרת אבותינו וד' אחר עזרת אבותינו, וכבר נת"ל כי הד' ראשונים הם ללאה, וד' אחרונים לרחל. גם נתבאר כי הד' ראשונים הם כנגד ד' מוחין, וד' אחרונים כנגד ד' לבושים דמוחין. והכל א', כי הנה ארבע אמת הראשונים, הם ארבע אורות ראשונות, הנמשכות מן ד' שמות יה"ו במלוי עסמ"ב, ונמשכות אל לאה, שהם המוחין עצמן. וד' אמת האחרונים הם ד' הארות שניות הנמשכות מן ד' שמות אהיה פשוטין, שהם לבושי המוחין ונמשכות אל רחל. ואמנם בתחילה כל ח' הארות אלו נמשכות כולם אל יעקב, ואח"כ מחציין יוצאת לאה, ומחציין יוצאת ונעשית רחל. והרי כל הכונות נקשרות ביחד, ונמצא כי ע"י הארות של ח' פעמים אמת, נתקנה רחל²⁷³¹, כי בתחילה היתה סוד נקודה בלבד, בהיותה למטה בהיכל הרצון דבריאה, ועתה ע"י אלו ההארות, נתקנת ונעשית פה בחי' פרצוף גמור, אהור באהור עם יעקב. ואח"כ בתהלות לאל עליון גואלם, חוזרת להיות עמו פכ"פ למטה דבריאה כמשית"ל בע"ה.

ובאומרך "עוזר דלים העונה לעמו ישראל כו'", תכוין לעשות עצמך עני עם השכינה הנקראת עניה²⁷³², בהיותה כאן למטה, כדי שבהעלותה תזכה לעלות עמה כנו' בזהר פ' בלק (קצה ע"א) וצריך למעבד גרמיה עני בהדי שכינת' כו'²⁷³³.

ובאומרך תהלת לאל עליון גואלם, צריך להגיה ולומר תהלות בלשון רבים כמ"ש בע"ה, והוא מנהג אשכנז. גם צריך לקום מעומד כשמתחיל לומר תהלות כו', וטעם שני דברים האלה ית' בכלל דברינו אלה. והענין הוא כי כבר נת' שבתהלות לאל עליון מתחלת הכלה ליתקן ולחזור פכ"פ עם יעקב. וכבר נת' בברכת אבות, שהתחלת בנין המל' במלת אל עליון גומל כו', כי שם מתחיל להעשות בנין הכתר שלה, ע"י שם זה, הנקרא אל עליון. והנה ע"י שם זה, אל עליון הנז', נחית מלכא לקבל הכלה ולתקנה כנוכ' בזוהר²⁷³⁴. ולכן באומרו עתה תהלות לאל עליון גואלם, צריך לקום מעומד לכבוד מלכא קדישא המתגלה ונחית לקבל הכלה ולתקנה²⁷³⁵. לפי שעתה בתהלות לאל עליון גואלם,

- מאיר הכוונה -

²⁷³⁰ עי' עיונים אות רמז.

²⁷³¹ עי' לעיל הערה 2695.

²⁷³² עי' לעיל הערה 6.

²⁷³³ ז"ל: אמר ליה רבי אלעזר שפיר קאמרת ועל"ד (ס"א וע"ד) אצטריך ליה לבר נש דצלי צלותיה (למהוי תמן עני ואביון) ולמעבד גרמיה עני בגין דתייעול צלותיה בכללא דכל עניים דהא כל נטורי תרעין לא שבקין הכי למיעאל כמה דשבקין למסכנין דהא בלא רשותא עאלין ואי עביד בר נש גרמיה ושוי רעותיה תדיר כמסכנא צלותיה סלקא ואערעת באינון צלותין דמסכנין ואתחברת בהו וסלקת בהדייהו ובכללא דלהון עאלת ואתקבלת ברעותא קמי מלכא קדישא (בהו): תרגום: אמר לו רבי אלעזר יפה אמרת, ועם כל זה (ועל זה) צריך לאדם שמתפלל תפלתו (להיות שם עני ואביון) לעשות עצמו עני כדי שתכנס תפלתו בכלל כל העניים, שהרי כל שומרי השערים לא משאירים כך להיכנס כמו שמשאירים את העניים, שהרי בלי רשות נכנסים. ואם עושה אדם עצמו, ושם רצונו תמיד כעני, תפלתו עולה ונפגשת עם אותן תפלות העניים ומתחברת איתם ועולה יחד איתם ונכנסת בכללן, ומתקבלת ברצון לפני המלך הקדוש (בהם).

²⁷³⁴ עי' עיונים אות רמז.

²⁷³⁵ עי' לעיל הערה 1709, ועי' עיונים אות רנא.

שְׁעָה"כ

אז הוא התחלת עליית יעקב עם לאה ורחל בהיכל ק"ק דבריא²⁷³⁶. ועתה מתחילין לעלות שם, וחוזרים אפין באפין, ונשקין דא לדא כנו' בזו' פי' פקודי²⁷³⁷. ואח"כ באדני שפתי תפתח אז הוא גמר כניסתם בהיכל קה"ק²⁷³⁸.

ונבאר עתה ביאור מלות "תהלות לאל עליון כו". הנה בזוהר²⁷³⁹ אמרו שבתהלות לאל עליון כו' כדין נחית מלכא לקבל²⁷⁴⁰ כו', וביאור דבר זה הוא במה שנת' אצלינו לעיל, כי לא נכנסו בק"ש רק המוחין דו"ק בלבד, והג"ר נשארו למעלה בראשו²⁷⁴² דז"א בסוד אור המקיף. והנה פשוט הוא, שהיסוד דאבא המלוכש בתוך דעת דז"א, כיון שהוא זכר, הוא ארוך ומתפשט יותר למטה ממה שמתפשט יסוד דאימא הנתון ג"כ שם, והוא יושב במקום המוח הנק' דעת²⁷⁴³, בין תרין מוחין חו"ב. והנה קצה היסוד בעצמו, כיון שהוא ארוך, הנה הוא מתפשט ונמשך עד תרין פרקין אמצעיים דנו"ה²⁷⁴⁴. ואל תשיבני ממה שביארתי במ"א (&) כי שיעור היסוד דאבא הוא מתפשט עד סיום יסוד דז"א, כי הנה אין זה אלא אחר גמר כניסת כל המוחין, כי אז יורד ומתפשט היסוד דאבא עד סיום יסוד דז"א²⁷⁴⁵, וכמ"ש בחזרת העמידה איך מתגלים ג' אמצעיות הג"ת דז"א. ושם נת' שאין היסוד דאבא מגיע למטה, רק כאשר האם רובצת על האפרוחים²⁷⁴⁶. אמנם כאשר איננה רובצת עליהם, אלא זקופה ועומדת עליהם, מבשרינו נחזה אלוה, שאין היסוד מגיע רק עד מקום שבין ב' פרקין עלאין דנ"ה בלבד.

והנה עד עתה עדיין לא נכנס היסוד דאבא ברישא דז"א כלל. {כח ע"ג} אמנם עתה מתחיל היסוד ההוא, לסבת היותו יותר ארוך משל אימא, ליכנס קצת בתוך הדעת דז"א. והארה הזאת נמשכת דרך קו האמצעי דז"א, עד היסוד שבו, ומשם מאיר אל המלכות העומדת עתה בבריא כנ"ל. וז"ש בזוהר דכדין מלכא עלאה נפק לקבלא כו'²⁷⁴⁷, כי יוצא ממחיצתו ויורדת הארתו²⁷⁴⁸ אל הכלה העומדת בבריא, ועי"כ יש בה יכולת לעלות לנגדו. ובתחילה מכח זו ההארה, חוזרת עם יעקב פב"פ למטה, ומתחלת לעלות עמו אל היכל²⁷⁴⁹ קה"ק שבבריא, מכח ההארה הנז'. וכבר ידעת כי כל תכלית הזווגים אינם אלא להמשיך החו"ג שבדעת הזכר אל הנקבה, ולכן בהראות עתה, היסוד הנז' דאבא, יש יכולת ביסוד דז"א להעלות אותה²⁷⁵⁰ בסוד החו"ג אשר בו, בסוד (ישעיה טז ה) והוכן בחדס כסא כו'²⁷⁵¹.

- מאיר הכוונה -

²⁷³⁶ יש מקשים שהרי אין מקום ללאה בבריא.

²⁷³⁷ עי' עיונים אות רי.

²⁷³⁸ עי' לקמן כח ע"ג ענין גואלם אשר מוזכר כאן בפע"ח. { }

²⁷³⁹ עי' עיונים אות רמז.

²⁷⁴⁰ "נחית מלכא לקבל" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "תמן נפיק מלכא עלאה לקבלה".

²⁷⁴¹ לקמן הגרסא בזהר כמש"כ בפע"ח. { }

²⁷⁴² על ראשו (פע"ח).

²⁷⁴³ "יושב במקום המוח הנק' דעת" נמחק בפע"ח.

²⁷⁴⁴ עי' בסוף הפיסקא שזה ב' פרקין עלאין. { }

²⁷⁴⁵ פי' בשעת קישויו. { }

²⁷⁴⁶ עי' לעיל כו סע"ג.

²⁷⁴⁷ עי' עיונים אות רמז.

²⁷⁴⁸ "ויורדת הארתו" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "ויורד".

²⁷⁴⁹ בהיכל (ס"א מהיכל) (פע"ח).

²⁷⁵⁰ "בהראות עתה היסוד הנז' לזכא יש יכולת ביסוד דז"א להעלות אותה" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "סוד היסוד הוא המעלה אותו".

²⁷⁵¹ עי' עיונים אות רכב.

שְׁעָה"כ

ונמצא כי מלכא עלאה הנז' בזהרר דנפק לקבלא הוא היסוד דאבא, כי הוא נק' מלכא עלאה²⁷⁵² באמיתות, וז"ס תהלות לאל עליון גואלם, כי תהלות הם ב' תהלות, לאה ורחל²⁷⁵³, וה"ס שתי הארות של ד"פ אמת הראשונים וד"פ אמת האחרונים שביארנו, כי ב' הארות האלה מתחברין יחד, ועולים כנגד אל עליון. ופי' כי אל עליון²⁷⁵⁴, אל שהוא היסוד דבינה אשר היא הויה דס"ג, שבה נרמזת שם ייא"י²⁷⁵⁵, שהיא גימטריא א"ל כמבואר אצלנו במקומות רבים. ועליון הוא יסוד דאבא המתלבש תוך יסוד דאימא. ובערך היסוד דאימא נק' עליון, וחיבור אלו היסודות הנקרא אל עליון, בהם תלוי סוד הגאולה. וזמ"ש גואלם, כי הוא המעלה אותם וגואל אותם מיד החיצונים אשר למטה בבי"ע, שלא יתאחוזו בהם, ועי"כ יכולים לעלות.

ונודע כי כל גאולה הוא ביסוד²⁷⁵⁶, גם תכוין במלת גואלם שהוא חיבור ג"ו אל"ם, ר"ל תוך אל"ם. והענין הוא כי האותיות אשר תוך מלוי אותיות אלם הם ל"ף מ"ד ס' והם בגימ' צדק, שהיא המלכות שנזכרה במלת תהלות²⁷⁵⁷, הנקרא ג"כ צדק, וכמ"ש בפסוק (&) האמנם אלם צדק תדברון כו'²⁷⁵⁸, כי צדק הוא אותיות מלוי אל"ם ועי"ש²⁷⁵⁹.

וז"ש ג"כ ברוך הוא ומבורך כו'²⁷⁶⁰, כי תיבות ברוך הוא כנגד יסוד דאבא, לפי שכל ברוך הוא ביסוד כנז' בזהרר²⁷⁶¹, ובפרט ביסוד דאבא הנקרא ברוך מצד עצמו²⁷⁶². ונקרא "הוא" לשון העלם, יען כי הוא נעלם תוך היסוד דאימא. אבל היסוד דז"א הוא המקבל ברכה ממנו, נק' ומבורך כנז'²⁷⁶⁴. כי להעלות את הכלה למעלה, צריך להוריד הארת יסוד דאבא ביסוד דז"א, ויסוד דז"א הוא המעלה אותה מן הבריאה אל האצילות. וכנגד שני יסודות הנז' נאמר ברוך הוא ומבורך. וכבר הודעתך שרש מרע"ה שהוא ביסוד דאבא²⁷⁶⁵, וזמ"ש כאן תכף משה ובני ישראל לך ענו שירה כו', כי משה הוא יסוד דאבא ובני ישראל הם נו"ה (זהרר ח"ג רנז ע"א).

והנה בזה יובן ענין סמיכות גאולה לתפלה הנז' בדברי רז"ל (&)²⁷⁶⁶, כי דבר זה צריך ביאור, לפי שנודע כי כל גאולה הוא ביסוד, וכל תפלה במל'²⁷⁶⁷. וא"כ קשיא היאך

- מאיר הכוונה -

²⁷⁵² נמחק צפע"ח.

²⁷⁵³ כי כל א' מהם נקראת תהלה (נוסף צפע"ח).

²⁷⁵⁴ עי' עיונים אות רמח.

²⁷⁵⁵ עי' עיונים אות עג.

²⁷⁵⁶ עי' עיונים אות רמט.

²⁷⁵⁷ "שנזכרה במלת תהלות" נמחק צפע"ה, וצמקומו איתא "הנקרא תהלה".

²⁷⁵⁸ עי' ע"ח שער כח פרק ה: הקטן בהיותו תוך בטן אמא וכו' מוחין שלו הם [סוד] אל"ם דאלה"ם, לכן אין בו כח הדיבור בהיותו בבטן אמא. והנה אל"ם גימטריא ע"א שהם שם (הו"ה) מלוי דאלפין עולה מ"ה והשם עצמו כ"ו הרי ע"א, ואז הוא אל"ם. והנה מילוי אותיות אלם גימטריא צד"ק: ל"ף, מ"ד, ס', והוא סוד המוחין שבמל' הנקרא צדק שהיו כלולין שם, וז"ס (תהלים נח ב) האמנם אלם צדק תדברון. [אז בא כח הדבור, ולכן אמר צדק תדברון, כי מה שהוא צדק ראוי לדבר – שעה"פ תהלים].

²⁷⁵⁹ "וע"ש" נמחק צפע"ח.

²⁷⁶⁰ עי' עיונים אות רנ.

²⁷⁶¹ עי' עיונים אות לד ואות לז.

²⁷⁶² "גם היכל ק"ק נקרא ברוך כי כל ברוך הוא זיכוד" נוסף צפע"ח.

²⁷⁶³ עי' גרסאות. { } ועי' מ"ח במסכת תפי' האציל' פ"ב מ"א (לש"ו על הפע"ח).

²⁷⁶⁴ כי הוא מצורך מיסוד עליון לאבא ולכן זה נקרא ברוך וזה נקרא מצורך (נוסף צפע"ח).

²⁷⁶⁵ עי' לע"ח שער ל"ב פ"ו, ועי' לעיל הערה 311.

²⁷⁶⁶ עי' עיונים אות רנא.

²⁷⁶⁷ יסוד נקרא גאל כמ"ס אס יגאלך טוב ותפלה היא מלכות שנאמר תפלה לדוד ומאוד יס לזהר שלא לדבר כלל ועיקר ח"ו כמו שאתה נזהר מאס וכן תמלא שמהלכות נקרא אס כי ה' אלהיך אס

שְׁעָה"כ

אפשר לומר שהגאולה שהיא ביסוד היא למטה בהיכל קה"ק, אשר עתה הוא מקומו בתהלות לאל עליון כנוז, והתפלה שהיא המלכות היא למעלה באצילות, כי כל עמידה היא באצילות. אמנם ביאורו יובן עם הנוז"ל, כי הגאולה הזו היא למעלה באצילות ביסוד הנוז, אמנם הוא מוריד הארתו למטה בבריאה אל המלכות, הנק' תפלה, אשר שם למטה. וע"י סמיכות הזו, עולה המלכות הנק' תפלה מן הבריאה אל האצילות כנ"ל. והנה העליה הראשונה של המלכות הנק' תפלה, היא במלת ברוך שבברכת אבות כמו שית'. והנה זה הברוך הוא ביסוד דז"א כמשי"ת שם (לקמן עמידה ב'). והרי נתבאר היטב ענין סמיכות גאולה לתפלה ממש.

ועוד כי הנה גם היכל קה"ק דבריאה נקרא ברוך ברבוייא דברכאן כנוז בזוהר פ' פקודי²⁷⁶⁸ וכמשי"ת בע"ה, כי נתרבה בברכאן ע"י הברכות הנמשכות שם מן יסוד דז"א דאצילות²⁷⁶⁹ הנקרא ברוך ג"כ²⁷⁷⁰. ובוה יובנו דברי רז"ל (&) שאמרו כל הסומך גאולה לתפלה כו'. והיה צ"ל כל הסומך תפלה לגאולה, שכן הוא האמת שצריך לסמוך ולעלות ולחבר את התפלה שהיא המלכות למעלה עם הגאולה שהוא היסוד. אמנם יובן עם הנוז, שהנה בתחילה אנו מורידין הארת היסוד, הנקרא גאולה למטה, אל המלכות, הנקרא תפלה, העומדת בבריאה. וזהו ממש סמיכות גאולה לתפלה. ואח"כ עולה התפלה למעלה עם²⁷⁷¹ הגאולה באצילות, ואז איננו סמיכות והארה בלבד, רק גאולה עצמיות, ולא סמיכות לבד²⁷⁷².

וכבר נת"ל בדרוש הקדיש של הודו לה' כו' (טו ע"א), ענין סמיכות גאולה לתפלה היטב. ושם נתבאר כי לסיבה זו לא נתקנו לומר קדיש כאן, כיון שהוא באמצע הבריאה אל עולם האצילות. וא"כ (כח ע"ד) היה ר"ל²⁷⁷³ קדיש, ע"ד שתקנו לומר קדיש בין עולם ועולם, ושם נתבאר באורך טעמו של דבר, וקיצור של דבר הוא, כי בכל עולם ועולם המלכות של עולם העליון, מתלבשת החלק העשירי התחתון שבה, שהיא המל' של המל' בכתר שבעולם שלמטה ממנו²⁷⁷⁴. אבל המלכו' שבעול' האצילות, כל הי"ס שבה, כולם יורדים ומתלבשים בכסא הכבוד שהוא בראש הבריאה בהיכל קה"ק שבה. ואין לך סמיכות גדולה מזה, ולכן אין צ"ל כאן קדיש כדי להעלות את הבריאה בעולם האצילות, כי הרי היא נקשרת עם המל' דאצילות לגמרי, וז"ס סמיכות גאולה לתפלה שהיא עולם הבריאה במלכות דאצילות²⁷⁷⁵.

– מאיר הכוונה –

אוכלה ויסוד נקרא ג"כ אש כאש אוכלת צראש ההר כי עתה נכנס האדם באצילות ונריך לייסב אותו שעה באימה ובחלחלה צרתת וזייע לפני הצורא לכן הוא צעמידה ולא מיוסב כשאר תפלה כי אפילו כל הכתות שלמעלה עד חיות הקודש שהם יותר עליונים כשישראל הם צעמידה אז גם הם מרפים כנפיהם כמו שכתוב צעמדם תרפינה כנפיהם (נוסף צפע"ח צסוגריים).

²⁷⁶⁸ עי' עיונים אות קסא.

²⁷⁶⁹ "דז"א לאצילות" נמחק צפע"ח, ובמקומו איתא "עליון".

²⁷⁷⁰ נמחק צפע"ח.

²⁷⁷¹ עד (פע"ח).

²⁷⁷² "ולא סמיכות לצד" נמחק צפע"ח.

²⁷⁷³ אפשר דצ"ל "צ"ל".

²⁷⁷⁴ עי' ע"ח שער כד פרק ג' שזה מלכות דמלכות דמלכות.

²⁷⁷⁵ עי' השלמות מפע"ח צעיונים אות רנב.

שְׁעָה"כ

	א ע"ב	
271	פת"ש בענין תפילה ומלכות ודוד	א
271	פע"ח בענין שם מלאך הממונה על התפילה	ב
271	עצבות ושמחה בתפילה	ג
274	קבלת ואהבת לרעך כמוך לפני תפילה	ד
	א ע"ד	
275	זהר בענין ד' מצות לפני תפילה וד' חלקי תפילה	ה
277	ה"ג פה חוטם זרוע יד ואצבע בזהר נשא	ו
277	שער המצות בענין נטילת ידים	ז
278	מפרשי הזהר על ענין נטילת ידים	ח
278	פע"ח בענין נטילת ידים	ט
279	פע"ח בענין נטילת ידים	י
	ב ע"א	
279	שם מ"ב	יא
280	דברי התיקו"ז בענין כוז"ו וכו'	יב
281	דברי הזהר בענין ז' נקבי הראש	יג
282	בענין סנדלפ"ן	יד
283	גלוי וידוע לפני כסא כבודך	טו
283	דברי הזהר בגידול הנשמה לאדם	טז
	ב ע"ב	
283	זהר ויקהל בענין חדשים לבקרים	יז
286	ליל לילה קדום חצות ואחרי חצות	יח
287	שכוי הוא גבריאל	יט
288	עוד בענין הנ"ל	כ
289	זהר בענין ויבא לו יין וישת	כא
291	יין המשמח ויין המשכר	כב
291	ברכת שלא עשאני גוי שלא עשאני אשה ושלא עשאני עבד, פוקח עורים, מתרי אסורים, זוקף כפופים רוקע הארץ על המים, שעשה לי כל צרכי, המכין מצעדי גבר, אוזר ישראל בגבורה ועוטר ישראל בתפארה {} {} {לבדוק הכל}	כג
294	בגדים צואים	כד
295	ויתנצלו בני ישראל את עדים	כה
296	לבושים	כו
298	ש"ע נהורין	כז
300	זהר בבגדו בה	כח
301	הוספה מפע"ח	כט
	ב ע"ג	
301	חשמ"ל וקלי' נוגה	ל
	ב ע"ד	
303	אהיה שמו של אמא	לא
305	זהר בענין מאה ברכות	לב
307	ו' בני לאה	לג
	ג ע"א	
307	שביל דקיק	לד
308	ב' מיני שפע כדי חיות ותיקון	לה
311	ברוך אתה	לו
312	זהר בענין מטבע ברכה	לז
320	זהר בענין עולם	לח

שְׁעָה"כ

321	אשר בבינה	לט
322	אלף פלא	מ
	ג ע"ב	
325	זהר מה אדיר שמך בכל הארץ	מא
326	יסוד - אשר	מב
328	תיקר'ז בענין יאהדונה"י	מג
330	עשרה ראשונים	מד
	ג ע"ג	
331	עיטוף טלית ותפילין בבית לפני שחרית	מה
332	בבית אלהים נהלך ברגש	מו
335	ואני ברוב חסדך אבא ביתך	מז
	ג ע"ד	
336	יחוד בהקפות הבימה	מח
	דרושי ציצית - ד ע"א	
336	זהר בענין מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק	מט
337	הבל הפה דבינה נעשה אור מיקף ומלבוש לז"א	נ
339	ציצית אור מקיף	נא
340	זהר משפטים בענין רוחא דשביק בגווה	נב
	ד ע"ב	
343	ד' בחי' הנמשכים אל הנקבה	נג
345	זהר על אור זרוע לצדיק	נד
346	אד"ז בענין ב' מוחין	נה
347	זהר שלח ציצית מלשון הסתכלות	נו
348	זהר בענין הנוקבא מקומה אחורי הז"א מהחזה שלו ולמטה	נז
349	נתעטף הקב"ה בטלית לבנה	נח
	ד ע"ג	
350	חד קוצא דשערי דתליא עד רישא דז"א	נט
353	חד קוצא דשערי ותליא עד רישא דנוקבא	ס
353	קוצין דשערי תליין בתקונוי נקיי כעמר	סא
354	השערות דאינון שעיעין יתיר מכולהו, אינון ממוחין דגדלות	סב
355	לאה אחורי גרון דז"א	סג
	ד ע"ד	
356	קוצא דשערי אוכמי	סד
357	שיעור טלית שיכסה ראשו ורובו של קטן	סה
	ה ע"א	
358	ג' גבורות התחתונות מן הה' גבורות אשר ביסוד דז"א, הם לבדם ממותקות עם החסדים אשר שם	סו
362	דברי הע"ח בענין אצבעות??	{ }
363	עטיפת טלית	סח
	ה ע"ב	
364	נוק' בשמאלא אתאחדת	סט
364	תוחלת ממושכה מחלה לב	ע
	ה ע"ג	
366	שער דרושי הצלם - החסדים והגבורות להיות שאינן מוחין ממש אלא מכריעין	עא
368	זו"ח אהר"ה	עב
	ה ע"ד	
369	ייא"י	עג
371	יקוו המים מדידו דקו ומשחתא	עד
373	א"ח ז"א ד' נוקביה	עה
375	מדידו דמשחתא דקו המדה	עו
	ו ע"א	

שְׁעָה"כ

378	כל כתר דז"א הוא מצד אימא	עז
379	אל שדי, א"ל הויה, א"ל אדני	עח
382	ת' אלפי רבוא עלמין דאתפשטו מחורא דרישא דא"א	עט
	ו ע"ב	
384	לשונות הזהר בענין התכלת	פ
	ו ע"ג	
388	יוסף איהו לתתא ואיהו לעילא	פ0
388	יוסף איהו לתתא ואיהו לעילא	פא
	ו ע"ד	
389	ע"ח וזהר בענין וי"ש כ"ב	פב
390	ציצית ותפילין	פג
390	לאחר החורבן חסר לעולמות החיצונים כנודע, כי אחר החורבן אין זוג אלא לבחי' הנשמות שהם פנימיות העולמות	פד
	ז ע"א	
391	זהר בענין קדושה	פה
391	זהר בענין ב' שלישי ענף וג' כריכות	פו
	ז ע"ב	
392	זהר בענין ז' כריכות	פז
	ז ע"ג	
392	מה שחסר משער הכוונות על ציצית ומופיע בפע"ח	פח
394	רנ"ו (זהר המובא בפע"ח)	פט
	דרושי תפילין	
395	זהר בענין ד' פרשיות תפילין כנגד שם הוי"ה	צ
	ז ע"ד	
397	עסמ"ב	צא
	ח ע"א	
399	זהר שד' פרשיות של תפילין הם חו"ב חו"ג	צב
403	מלכות מקבלת מכל הט' ספירות שלמעלה הימנה	צג
405	זהר בענין אל זועם בכל יום	צד
	ח ע"ג	
405	תיקו"ז בענין פרשיות כנגד עסמ"ב	צה
408	חיי המלך	צו
410	פסיעה לבר	צז
411	כחדא שריין	צח
412	תרי פלגי גופא	צט
	ח ע"ד	
414	הוי"ה אה"ה אדנ"י יב"ק	ק
415	פע"ח בענין כתיבת שם הוי"ה	קא
417	רישא גזעא ושבילא	קב
420	זהר איך לכתוב שם הוי"ה	קג
	ט ע"א	
421	שמואל אתנבא מהוד	קד
422	הוספה מפע"ח בענין דברי התיקו"ז בתפילה של יד ושל ראש	קה
423	ש ויש	קו
425	בתי תפילין מעור	קז
426	וראו כל עמי הארץ ויראו ממך	קח
427	אלקים שם היראה	קט
	ט ע"ב	
429	הוספת מפע"ח בענין הרצועות	קי
430	שימני כחותם	קיא
	ט ע"ג	
431	שימני כחותם	קיב
431	כחותם על ליבך	קיג
	ט ע"ד	
432	זהר בענין אל תחרש ואל תשקט אל	קיד

שְׁעָה"כ

434	זהר בענין יצחק אתער בלילה	קטו
435	זהר בענין עלתה נקודה שלה למעלה	קטז
436	זהר בענין קשה כשאול קנאה	קיז
	י ע"ב	
436	שער מאמרי רשב"י על התפילין	קיח
441	זהר הובא בשער מאמרי רשב"י הקודמת	קיט
442	זהר שתפילה של יד בבריאה	קכ
443	זהר על רצועות התפילין	קכא
448	אד"ר בענין ב' נקבי פרדשקא	קכב
451	צריך לאושטא שמאלא	קכג
453	ד' פרשיות הם תנה"י דז"א	קכד
	י ע"ג	
454	או"א יש תיקון או לא	קכה
455	פסת"ם	קכו
	י ע"ד	
457	תפילין דרש"י ור"ת	קכז
	יא ע"א	
459	תפילין רש"י ור"ת אם זה מחלוקת אם ב' דעות שיש לקיים שניהם	קכח
460	ב' עורות המלבישים את היסוד	קכט
463	בטחון	קל
467	הוספות מפע"ח על תפילין. ו' בחי' מוחין היורדים לז"א מאו"א (פרק ג) - 467, למה תפילין במקום המצח, ולמה קטן פטור מתפילין (פרק ד) - 469, רצועות וקשר של ראש (פרק ה) - Error! Bookmark not defined. מוחין דנוק' ותפילה של יד (פרק ו) - 473, יציאת תפילה של יעקב ושל רחל (פרק ח) - 474, טעם למה יצאו מהמצח רק אחרי שנכנסו ביסוד (פרק ט) - 478, הנחת תפילה של יד מיושב (פרק י) - 478, ג' כלים מכסים העור דז"א (פרק יב) - 479, ה' דרכים בענין שם הוי"ה (פרק טז) - 480, ב' שינים (פרק יז) - 483	קלא
483	אד"ז רצב ע"ב (פע"ח פרק ד {{ }})	קלב
484	אד"ר קכט ע"א (פע"ח פרק ד {{ }})	קלג
485	שער המצוות לא ירבה לו נשים (פע"ח פרק ה {{ }})	קלד
	יב ע"א	
488	כסה"כ מלאכים ואופנים	קלה
489	ע"ח שער מ"א בענין תפילין	קלו
	יב ע"ב	
489	זהר בענין הקלי אשר סביבותיהם שנתאחזו בהם בלילה	קלז
	יב ע"ד	
490	זהר בענין רעותא דקרבנין סלקין עד א"ס	קלח
491	זהר בענין ג' עדרי צאן	קלט
	יג ע"א	
492	יא סמני קטרת	קמ
492	זהר בענין י"א יריעות	קמא
493	שם מ"ב	קמב
	יג ע"ב	
494	פע"ח	קמג
495	פע"ח בענין י"ג מידות שהתורה נדרשת בהם	קמד
497	הקלי' הנאחזים בעשיה	קמה
497	זהר בענין תולעת יעקב	קמו
	יג ע"ג	
498	תולעת שני	קמז
499	חכמה הוא קדוש	קמח
	יג ע"ד	
500	פע"ח בענין שמן וקטורת	קמט
	יד ע"ב	

שְׁעָה"כ

501	כל ישראל בני מלכים	קנ
501	ספר היחודים בענין מגפה	קנא
501	זהר ידבק ה' בך את הדבר	קנב
502	טבלה של למנצח על הנגינות בצורת מנורה	קנג
	יד ע"ד	
506	זהר ח"ב מג ע"א: שית דרגין וארבע רגלין אית לכורסיא	קנד
506	ראש לשועלים	קנה
	טו ע"א	
508	זהר ח"ב (דף רסא ע"א) לאעלאה שביעאה בשביעאה	קנו
510	זהר בענין ז' ימים וז' ימים	קנז
511	זהר בענין קל' נגה	קנח
512	זהר בענין עמוד א'	קנט
513	זהר בענין שם מ"ב וא"ת ב"ש	קס
	טו ע"ב	
514	זהר ח,ב רסא ע"א: ברוך בכל מיני ריבויים דברכאן	קסא
515	סתרי אותיות אגן הסהר	קסב
517	זהר בענין קדיש לעילוי נשמת	קסג
	טו ע"ג	
520	זהר בענין מתבר שלשלאין דפרזלא	קסד
521	זהר למה קדיש בלשון תרגום	קסה
522	זהר למה קדיש בלשון תרגום	קסו
522	יתגדל ויתקדש יש בהם אחת עשרה אותיות כנגד י"א סממני הקטרת	קסז
	טז ע"א	
522	י"ה מאלהי"ם	קסח
524	דו"ם י"ה	קסט
525	יושר	קע
	טז ע"ג	
526	מישרים	קעא
	טז ע"ד	
528	שער המצות ואתחנן	קעב
	יז ע"א	
528	לאה דינא קשיא	קעג
	יז ע"ב	
529	גופין ורוחין של י' הרוגי מלכות דאתמסרו בידא דמלכות חייבא	קעד
531	שאול, דרגא תתאה דגיהנם	קעה
	יז ע"ג	
532	ה' מלך ה' מלך ה' ימלך	קעו
	יז ע"ד	
534	זוהר פרשה לך לך (דף צ ע"א) בפסוק וה' בהיכל קדשו	קעז
534	הוספה של פע"ח	קעח
536	עי' זהר ח"ב קמו ע"ב	קעט
536	זהר בענין צבאות	קפ
537	זהר כנגד ח"י ברכאן דח"י עלמין	קפא
537	זהר בענין חי חי יודוך	קפב
	יח ע"א	
538	תיקו"ז בענין פותח את ידך, אל תקרא ידך אלא יודיך	קפג
539	זהר בענין מזון כולם ומזון חברים	קפד
	יח ע"ב	
539	דמעו עינים	קפה
	יח ע"ג	
542	שער מאמרי רשב"י בענין כל הנשמה תהלל י"ה	קפו
542	זהר בענין צדק צדק תרדוף	קפז
542	אד"ז רצא ע"ב כד אתער צדק בלחודוי	קפח
544	זהר ח"א קכב ע"א בענין "בכל"	קפט

שְׁעָה"כ

545	תיקו"ז בענין קו ומדה	קצ
545	זו"ח בענין בוצד"ק בנטיעות	קצא
546	באר חפרוה שרים ומיעכה באצבע	קצב
	יח ע"ד	
547	זהר בענין "ואתה"	קצג
547	זהר בענין כלם בחכמה עשית	קצד
548	הוספה מפע"ח	קצה
549	הוספה מפע"ח	קצו
549	הוספה מפע"ח	קצז
552	הוספה מפע"ח	קצט
552	זהר בענין תפילת ישתבח	ר
553	הוספות מפע"ח	רא
554	היכלות בענין ז' חלקי ברכת ק"ש של שחרית	רב
	יט ע"א	
556	זהר בענין חכמה אומר בינה עושה	רג
557	זהר בענין אהבה רבה אהבה זוטא	רד
	כ ע"א	
557	זהר בענין אילת השחר	רה
	כ ע"ב	
560	זהר בענין אחרי הצהרים זמן של דין	רו
	כא ע"ב	
561	זהר בענין רמ"ח תיבין של ק"ש	רז
562	זהר ינוקא בענין קריאת שמע	רח
	כא ע"ג	
563	זהר בענין עולימתא שפירתא דלית לה עיינין	רט
565	זהר בענין היכל רצון - נשיקין	רי
567	זהר בענין שמע ישראל וברוך שם, ה' אחד ושמו אחד	ריא
	כא ע"ד	
568	זהר בענין שמע ש"מ ע'	ריב
569	זהר בענין אתוון רברבין ואתוון זעירין	ריג
569	זהר בענין ד' מיתות בית דין	ריד
572	זהר בענין כי עליך הורגנו כל היום	רטו
	כב ע"א	
572	מה שחסר מפע"ח	רטז
573	מה שחסר מפע"ח	ריז
551	מה שחסר מפע"ח	קצח
574	מה שחסר מפע"ח	ריח
574	מה שחסר מפע"ח	ריט
576	מה שחסר מפע"ח	רכ
	כב ע"ב	
576	ה' אלקינו ה' חותמא דגושפנקא	רכא
	כב ע"ג	
577	זהר בענין והוכן בחסד כסא	רכב
579	זהר בענין ואיש כי יקח את אחותו בת אביו או כו' חסד הוא	רכג
580	זהר בענין נופלים	רכד
581	זהר בענין אבודים	רכה
	כג ע"א	
581	זהר בענין בני ישראל נק' בנים לה' אלהינו	רכו
582	זהר בענין ירושלם של מעלה וירושלם של מטה	רכז
582	פע"ח	רכח
	כג ע"ב	
583	שעה"פ בענין ב"ן ובנימין	רכט
583	מלכות נקרא שם	רל
	כג ע"ג	
585	שעה"פ בנין בניהו	רלא

שְׁעָה"כ

	כד ע"א	
585	מזלא	רלב
	כד ע"ב	
586	זהר בענין למען אחי ורעי	רלג
588	ישראל גדפין דשכינתא	רלד
	כד ע"ג	
589	תמר בתמרוריתה עומדת	רלה
	כד ע"ד	
589	ד' דאחד מלכות, וקשר של תפילין	רלו
590	ציקי קדרה	רלז
	כה ע"ב	
591	פירוט של ברוך שם כבוד	רלח
	כו ע"א	
591	יסוד אמא מכסה על חסדים עד חזה דז"א	רלט
	כו ע"ב	
592	רווח בין הדבקים	רמ
	כו ע"ג	
593	יתבא רביע על בנין	רמא
	כז ע"ב	
593	נותן עיניו בו	רמב
594	הוספה מפע"ח בענין תיקון הכעס בציצית	רמג
594	זהר יתרו בענין קבלת שבת וז' שמות	רמד
598	זהר בענין חזן	רמה
598	זהר בענין ד' פעמים אמת בברכת ק"ש	רמו
	כח ע"ב	
599	זהר בענין נפק חתן לקבל מלכא	רמז
	כח ע"ג	
600	זהר בענין אל עליון	רמח
600	תיקו"ז בענין גאולה ביסוד	רמט
601	בהגר"א בס"י בענין ברוך הוא ומברך	רנ
601	זהר בענין סמיכת גאולה לתפילה	רנא
602	פע"ח מה שחסר מדרושי ק"ש	רנב
608	פע"ח בענין ז' מלכים ותפילה	רנג

פעה"כ

א ע"ב

א. עי' פתחי שערים (נתיב פרצוף א"א - פתח יט): התפלה הוא בדוד בסוד ואני תפלה והוא בעטרת היסוד מלכות, וה"ס ביסוס הדינים שלא יוקיד עלמא בשלהובוי¹, שכן התפלה מועיל לחיי הזמן שהוא מסטרא דז"א. ולכן הוא המעורר רק הארת נקב השמאלי של א"א שהוא מתפשט בז"א בסוד ביסוס הדינים לבד, אבל לא לבטל הסט"א מכל וכל, כדי שיהיה נשאר הנהגת הזמן קיים. ולכן לפעמים תפלת הצדיקים אינו מועיל להם להפך הדין, כי כך הוא משוער במדה ובמשקל לפי הצורך לתיקון העולם, ונשאר סוד התפלה למעלה בשמים כדי שיבוא הכל בשיעור וגבול וכמ"ש. אבל התורה עניינה סוד הפנימיות אור הראשון שעניינה לגרום חיים הנצחיים להעביר כל הנהגת הזמן למעלה.

ב. מע"ח דע כי יש מלאך א' ממונה על התפילה ומעלה אותה למעלה בעת ההיא בכח שם י"י [י"ה - ליקוטי תורה] שעמו בנה [צייר - ליקוטי תורה] הקב"ה את העולמים ולכל עולם ועולם מהלך ת"ק שנה ובעת אחד מהלך אותם והנה על אלו המלאכים נאמר ורגליהם רגל ישרה כי אותיות ישרה הוא ת"ק י"ה [שעולה ת"ק שנה בחי' י"ה לז"א - נוסף בליקוטי תורה] והנה תפילה [ואתחנן - ליקוטי תורה] כמנין ישרה וזהו רמז משה ואתחנן אל ה' בעת ההיא ר"ל כי בעת ההיא כנ"ל [חליתי פני מלאכים שיעלו תפילתי העולה כמנין ואתחנן - ליקוטי תורה] מעלין התפילה ת"ק שנה הליכה לכן ישרה תפלה ואתחנן מנין א' לרמוז כל הנ"ל [וזהו בעת ההיא היינו בעת שהתפלות עולין ע"י המלאכים המעלין התפלה ע"י שם י"ה - ליקוטי תורה]. (נוסף בפע"ח).

ג. עי' זהר ח"ב קסה ע"א: ועלזו לפניו מלפניו לא כתיב אלא לפניו² דהא לית מאן³ דינדע ביה כלום אבל לפניו מאן דעייל לקמיה דהאי רקיע אצטריך למיעל בחדוה⁴ ולא בעציבו כלל בגין דהאי רקיעא גרים⁵ דתמן לא שריא⁶ עציבו⁷ ורוגזא כלל דהא תמן כלא איהו בחדוה. ועל דא כהן גדול⁸ דקיימא לקמיה⁹ לא הוה עאל לבי קודשא בר בחדוה¹⁰ ולאחזאה חדוה דהא אתרא גרים ועל דא כתיב¹ (שם ק ב) עבדו את יהו"ה בשמחה באו לפניו ברננה דהא אצטריך דלא לאחזאה בה עציבו².

- מאיר הכוונה -

1 עי' זהר ח"א רנח ע"ב: ונכסין נכסת קודשין בצפונא דמזבח בגין דבסטר צפונא דאית בה כד קריב גבורה לגבה עבדא אינון נוקמין בג"כ עבדין כהני שלמא בעלמא דלא יתוקד עלמא בשלהובוי דמזבח וכדין חיים נחתין לעלמא הה"ד (מלאכי ב ה) בריתי היתה אתו החיים והשלום מאי טעמא חיים בגין [דהוא] (דהא) עבד שלום וכהני עבדין שלום בקרבנא.

תרגום: ונשחטים שחיטת הקדשים בצפון המזבח, משום שבצד צפון שיש בה כשקרבה גבורה אליה, עושה את אותן נקמות, לכן הכהנים עושים שלום בעולם, שלא ישרף העולם בשלהבות המזבח, ואז יורדים חיים לעולם. זהו שכתוב "בריתי היתה אתו החיים והשלום". למה "חיים", משום שהוא עושה שלום. וכהנים עושים שלום בקרבן.

2 עי' ע"ח שער טו פרק ג: בינה נקרא מלפני ה' שהוא יותר פנימי מן הו"ה, אבל המלכות נקרא לפני ה' שהוא לפניו של הת"ת, ועי' עוד זהר תרומה קע ע"ב.

3 פי' אבא שהוא מלפני הבינה (מ"מ).

4 מפני שהיא הבינה בעלת השמחה ודאי, והיא רחמים ממתקת הדינים ומהפכן לשמחה, וזהו סוד ועבד הלוי הוא ואם ח"ו יעורר עציבות שהעצבות הוא ענין הדין, ואם ח"ו יכנס כאן בעצבות יעורר הדין במקום שאין ראוי (אור יקר).

5 שהעבודה אליו תהיה בשמחה (אור יקר).

6 הן אמת שעיקר התעוררות הדין משם, אבל אין הענין בו מצד עצמו אלא מצד מקור הגבורה שבו, אבל בו בעצמו לא שריא אלא מתעורר ממנה (אור יקר).

7 בכל המדות למטה נאחז הדין, מפני שאברהם יצא ממנו קליפת ישמעאל וכו', אמנם מהבינה ולמעלה אין דין ולא קליפה ולא רוגז נאחז, וזה הנכנס שם בעציבות ח"ו פוגם המדה הזו (אור יקר).

8 הענין שהבינה הוא היכל קדש הקדשים כדפי' וכהן גדול הוא מיכאל שר החסד שהוא עומד בהיכל הרצון (אור יקר).

9 במדות חסד לפני הבינה (אור יקר).

10 ולכך לא היה מתודה אלא בחוץ ובהכנסו פנימה ברחמים בשמחה, ולכך שם תפלתו קצרה (אור יקר).

שְׁעָה"כ

ואי תימא³ אי הכי מאן דאיהו בצערא ובדוחקא דלא יכיל למחדי לביה ומגו דוחקיה אית ליה למתבע רחמין⁴ קמי מלכא עלאה⁵ אי הכי לא יצלי צלותא כלל⁶ ולא ייעול בעציבו כלל דהא לא יכיל למחדי לביה ולאעלא קמיה בחדוה מאי תקונא אית ליה להאי בר נש.

אלא ודאי הא תנינן כל תרעין ננעלו ואסגירו ותרעין דדמעין⁷ לא אסגירו ולית דמעה אלא מגו צערא ועציבו וכל אינון דממנן על אינון תרעין כלהו מתברין גזיזין ומנעולין⁸ ועיילין אינון דמעין וההיא צלותא עאלת קמי מלכא קדישא⁹.

כדין ההוא אתר¹⁰ אית דוחקא מההוא עציבו¹¹ ודוחקא דההוא בר נש כמה דאת אמר (ישעיה סג ט) בכל צרתם לא¹² צר¹³ תיאובתיה דההוא עלמא עלאה¹⁴ לגבי האי אתר¹⁵ כדכורא דתיאובתיה תדיר לגבה דנוקבא¹⁶ כד מלכא עאל¹⁷ לגבי מטרוניתא¹⁹ אשכח לה בעציבו כדין כל מה דאיהי בעאת²⁰ בידהא אתמסר²¹ וההוא בר נש²² וההיא צלותא לא אהדר בריקניא²³

– מאיר הכוונה –

¹ עם היות שאמר עבדו את ה' עם היות שמורה שם זה על ת"ת, אינו אלא ע"ד כתיב על הבינה, שגם בה יצדק שם ה' בשמחה שתעוררו כנגד הבינה שמחה (אור יקר).

² ח"ו שהוא פוגם ומעורר הדינים משורשם (אור יקר).

³ הענין שהבקשות מלמעלה הם כל ענין וענין בספירה ידועה, וכענין חנה דכתיב ותתפלל חנה על ה' ופי' על ה' אל מדת הבנים משום דלאו בזכותא תליא אלא במזלא ולפעמים יהיה חשוך בנים כחנה דכתיב ובכה תבכה והנה מתוך צערו מתפלל, שאם תאמר ישמח ואח"כ יתפלל אי אפשר (אור יקר).

⁴ וענין בקשתו אפשר שיהיה בני חיי ומזוני שהוא למעלה (אור יקר).

⁵ אם כן מה יעשה (אור יקר).

⁶ מפני שבהזכירו צערו בתפלתו לא יעמוד לבו שלא יצטער (אור יקר).

⁷ עי' זהר ח"א רכג ע"א בענין לאה.

⁸ ובכח הבינה כולהו מתברין מנעולין משאר השערים, כדי שיכנס עד שערי דמעה, שאין שערי דמעה השערים הראשונים, שהרי שערי דמעה פנימיים הם, וכל מה שבין האדם ועד שערי דמעה הם נעולין אלא שבהיות האדם שופך דמעה, מיד כח שערי דמעה שהם למעלה, יורד ופותח כל השערים כדי שיכנסו דמעותיו דרך השערים עד למעלה, וכן בהיכלות יש שערים ידועים לשערי דמעה (אור יקר).

⁹ היינו הת"ת מצד הבינה, מלכא, ומצד החכמה קדישא (אור יקר). פי' בינה (מ"מ).

¹⁰ מלכות שהיא בוכה תמיד והיא בעלת הדמעה (אור יקר). מלכות (מ"מ).

¹¹ מפני שכל איזה עוני שבאדם וחסרון מצדה ואם האדם מתגאה ומתגבר ואינו בוכה ואינו נכנע אינו בה ואינה משתתפת בצרתו ואם האדם בוכה ומצטער מיד היא מצטערת עמו ומצר בצרתו (אור יקר).

¹² לו (אור יקר).

¹³ תימא מאי ראייה, דאלו התם לו צר לוא"ו צר, או לא צר לאלף צר, ועוד צרתם כתיב לא בכייתם ועוד בכל צרתם בכל אי זו צרה לזה נראה לי דלא מייתי ראייה אלא סתם שיש צער גבוה בצער הדיוט ומרבים לאיזה צער ליחיד בבכיה קא מייתי ראייה, אמנם התם ברבים ולמעלה בלא בכיה והכא ביחיד בבכיה צרה המגעת למלכות (אור יקר).

¹⁴ פי' בינה (אור יקר, מ"מ).

¹⁵ מלכות המתמרמת בצרת השופך דמעה בתפלה (אור יקר). מלכות (מ"מ).

¹⁶ דחלק הזכר היא הבינה שהרי לענין הזווג תפארת גופא, ג"ר רישא, ואין זווג פחות מכל הספירות יחד (אור יקר).

¹⁷ "כד מלכא עאל" נמחק באור יקר, ובמקומו איתא "כמלכא".

¹⁸ והיינו טעם השמעת תפלה, שעם היות שאינו ראוי כיון שהשכינה מצירה עמו מיד יענוהו (אור יקר).

¹⁹ ור"ל כשהבינה נכנסת אצל המלכות לתקנה, מוצאה אותה עצבה ואזי הבינה חייס על ההוא בר נש א"נ י"ל כד מלכא וכו' היינו כשנכנס הז"א אצל המלכות ונה"י דאימא בתוכו, נמצא כאלו הבינה היא שנכנסה (מ"מ).

²⁰ אפילו לזה שאינו הגון (אור יקר).

²¹ והיינו בערכה שהיא עולה בתפלת הדמעות ומתייחדת למעלה (אור יקר).

²² לענותו מיד אפשר שלא יענוהו מפני שאין ראוי אותו ענין וכיוצא (אור יקר).

²³ אמנם אפשר שיתעכב הכל לפי מה שהוא הענין (אור יקר).

שְׁעָה"כ

וקודשא בריך הוא חייס עליה¹ זכאה חולקיה דההוא בר נש דאושיד דמעין קמי קודשא בריך הוא בצלותיה².

תרגום: ועלזו לפניו לא כתוב מלפניו אלא לפניו שהרי אין מי שידע בו כלום אבל לפניו מי שנכנס אצל הרקיע הזה צריך להיכנס בשמחה ולא בעצב כלל משום שהרקיע הזה גורם ששם לא שורה עצב ורגז כלל שהרי שם הכל בשמחה.

ועל זה כהן גדול שעומד לפניו לא היה נכנס לבית הקדש רק בשמחה ולהראות שמחה שהרי המקום גורם ועל זה כתוב עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה שהרי צריך שלא להראות בו עצב.

ואם תאמר אם כך מי שהוא בצער ודחק שלא יכול לשמח את לבו ומתוך דחקו יש לו לבקש רחמים לפני המלך העליון אם כך לא יתפלל תפלה כלל ולא יכנס בעצב כלל שהרי לא יכול לשמח את לבו ולהיכנס לפניו בשמחה מה התקון שיש לאדם הזה.

אלא ודאי הרי שנינו כל השערים ננעלו ונסגרו ושערי דמעות לא נסגרו ואין דמעה אלא מתוך צער ועצב וכל אותם הממנים על אותם השערים כולם משברים חתיכות קשות ומנעולים ומכניסים אותן דמעות ואותה תפלה נכנסת לפני המלך הקדוש.

ואז לאותו מקום יש דחק מאותו עצב ודחק של אותו אדם כמו שנאמר בכל צרתם לא (לו) צר תשוקת אותו העולם העליון למקום הזה כזכר שתשוקתו תמיד אל הנקבה כשנכנס המלך למלכה ומוצא אותה בעצב אז כל מה שהיא רוצה נמסר בידיה ואותו אדם ואותה תפלה לא חוזרת ריקם והקדוש ברוך הוא חס עליו אשרי חלקו של אותו אדם ששופך דמעות לפני הקדוש ברוך הוא בתפלתו.

{ } מהזהר משמע שיש ב' סוגי תפילות, א' של צער וא' של שמחה. אמנם יש עוד פן בחיוב שמחה בתפילה והוא, ענין שכל תפילה היא זיווג, ואין זיווג אלא ברצון.

ועי' זהר ח"א דף קסט ע"א: קב"ה תאיב לצלותהון דצדיקייא³ בשעתא דאצטריך לון⁴ בגין דידיעי לרצויי למריהון⁵ מה כתיב ביה ביעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהו"ה האומר אלי שוב וגו' אעטר ואקשר⁶ קשורא בקשירו⁷ חד כדקא חזי⁸ אלהי אבי אברהם לימינא ואלהי אבי יצחק לשמאלא האומר אלי⁹ הכא תלי מלה לאתעטרא לאתריה בינייהו שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה עמך.

תרגום: הקדוש ברוך הוא תאב לתפלות הצדיקים בשעה שצריך להם, משום שיודעים לרצות את רבוונם. מה כתוב ביעקב, "אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק ה' האומר אלי שוב" וגו'. התעטר ונקשר קשר בקשר אחד כראוי. "אלהי אבי אברהם" לימין, "ואלהי אבי יצחק" לשמאל,

- מאיר הכוונה -

¹ ובוחר לו צד הטוב ברחמי הקב"ה עליו, שלפעמים שואל מה שאין הגון לו שיזיקוהו ולא יועילהו (אור יקר).

² שעתה שאינה תפלה פרטית לו אלא דרך כלל הוא מזדווג עם השכינה וזכר בתפלתו עמה זהו מעלה אחרת שהיא צורכי שמים לא צורך עצמו, וזהו מעלתו גדולה שהוא אדרבה מצד בצרת השכינה לא השכינה מצרתו זה מעלה נפלאה (אור יקר)

³ וז"ס שהקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים שהם סוד מ"נ העולים מתתא לעילא בסוד אור חוזר (ליקוטי תורה תהלים).

⁴ שהיא מרוחקת או שאין לה זיווג כלל, מיד היא מושכת צרה אל הצדיקים מפני שהם יודעים לקשטה ולקשרה למעלה (אור יקר). הוקשה לו דאם חביב עליו תפלת הצדיקים א"כ ח"ו שולח להם לעולם פחד ויסורין כדי שיתפללו. לז"א דבשעה שצריכים לתפלה לעתים רחוקות אז הקב"ה חביב תפלתם אצלו ומ"ש שנעקרו האמהות כדי שיתפללו י"ל כי לקרב תועלתם ולהוסיף על שכרם מעקרון שיתפללו אבל להטיל עליהם פחד כדי שיתפללו לא (נ"א).

⁵ להתרצות מן הרצון העליון רחמים פשוטים למתק הדינים בסוד הזיווג (אור יקר).

⁶ הענין שאין מיוחד כראוי אלא יעקב, ולזה אמר כדקא חזי ליה, והיה היחוד הזה בכמה עניינים. ראשונה, אמר אלהי אברהם ואלהי יצחק להעטיר האבות במדתם, וז"ש "אעטר", ועוד הוסיף אבי אבי לקשרם עמו בקו האמצעי, ועוד הוסיף ו', ואלהי אבי יצחק, להורות על קו האמצעי הקושר שתי הקצוות יחד, ועוד אמר ה' האומר אלי וכו', דהיינו להוסיף עוד יחוד על יחוד (אור יקר).

⁷ בקשורא (דפ"ו)

⁸ והוסיף על קשירו חד דהיינו אבי אבי (אור יקר).

⁹ הכא תלי מלה לאתעטרה באתריה, הוא במדתו, בת"ת בינייהו יעקב מרכבה בת"ת, בין אברהם ויצחק. ועם היות שקשר המדות לא קשר עצמו ולא נתעטר במדתו אלא בזה (אור יקר).

פְּעֵה"כ

"האומר אלי" כאן תלה הדבר להתעטר למקומו ביניהם, "שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה עמך".

ועי' לקוטי הש"ס (חגיגה): בתי בראי ובתי גוואי. דע כי הנצח והוד נקראים בחי' בראי אבל פנימיותם עצמם נקראים גוואי כי שם הבכיה על העדר עליית הפנימיות אך למעלה הוא עוז וחדוה במקומו. ועי' ב"ע (קכג ע"ב): וז"ס הגלות שנק' לילה שבגלות ההוא גנא לא עאל בגינתי ואז כל חדו לא אשתכח כמ"ש רז"ל מיום שנחרב בית המקדש אין שמחה לפני הקב"ה וכו' ואמרו כאן בבתי גוואי כאן בבתי בראי ר"ל בע"ק כתיב עוז וחדוה במקומו ששם אין פגם כלל ואין שם שינוי שאינו תלוי בעבודת התחתונים וז"א נקרא בתי בראי שעומד לבר מפרסה ולמטה דע"ק וכמ"ש בס"ד ריש פ"ב.

א ע"ג:

ד. עי' זהר ח"ב קצ ע"ב: אמר רבי אבא כל אלין חברייא דלא רחימין אלין לאלין אסתלקו מעלמא עד לא מטא זמנייהו כל חברייא ביומוי דרבי שמעון רחימו דנפשא ורוחא הוה בינייהו ובגין כך בדרא דרבי שמעון באתגלייא הוה דהוה אמר רבי שמעון כל חברייא דלא רחימין אלין לאלין גרמין דלא ליהך בארח מישר¹ ועוד דעבדין פגימו בה² דהא אורייתא רחימו ואחווה וקשוט אית בה אברהם רחים ליצחק יצחק לאברהם מתחבין דא בדא יעקב תרווייהו אחידן ביה ברחימו ובאחווה יהבין רוחייהו דא בדא חברייא כההוא דוגמא אצטריכו ולא למעבד פגימו.

כיון דחמא סימן באנפייהו ואמר לון הכי אמרו ליה ודאי רוח נבואה שרא על בוצינא קדישא³ והכי אצטריך לן למנדע בכה רבי שמעון ואמר חד מלה מאינן מלין דלחישו לי מגו ריש מתיבתא דגנתא דעדן⁴ דלא אמרו באתגליא מלה דא סתרא איהי ואימא לכו בני רחימאי בני רחימין דנפשי מה אעביד אמרו לי בלחישא ואנא אימא באתגלייא ולזמנא דנחמי אנפין באנפין.

תרגום: שאמר רבי אבא כל החברים הללו שאין אוהבים זה את זה מסתלקים מהעולם טרם שהגיע זמנם כל החברים בימיו של רבי שמעון אהבת נפש ורוח היתה ביניהם ולכן בדורו של רבי שמעון היו בגלוי שהיה רבי שמעון אומר כל החברים שאין אוהבים אלה לאלה גורמים שלא ללכת בדרך ישרה ועוד שעושים בה פגם שהרי בתורה אהבה ואחווה ואתם יש בה אברהם אהב את יצחק ויצחק את אברהם היו מתחבקים זה בזה ביעקב שניהם אחוזים באהבה ובאחווה נותנים רוחם זה בזה גם החברים באותה דוגמא הם צריכים ולא לעשות פגם.

כיון שראה סימן בפניהם ואמר להם כך אמרו לו ודאי רוח נבואה שורה על המנורה הקדושה וכך אנו צריכים לדעת בכה רבי שמעון ואמר דבר אחד מאותם דברים שלחשו לי מתוך ראש הישיבה של גן עדן שלא אמרו בגלוי דבר זה סתר הוא ואמר לכם בני אהובי בני אהובי נפשי מה אעשה אמרו לי בלחש ואני אמר בגלוי ולזמן שנראה פנים בפנים כל הפנים יסתמכו בזה.

- מאיר הכוונה -

¹ המלכות, והענין כי בהיות האהבה בין עוסקי התורה, דהיינו אלו מטהרים מצד הימין, ואלו מטמאין מצד השמאל, דהיינו את והב בסופה, אהבה בסופה, דהיינו סוד האהבה המתעוררת מן השמאל ומן הימין כדפי' בזהר, והוא סוד ויאהב יצחק את רבקה אשתו, וכן אהבת עולם אהבתך על כן משכתיך חסד, כי בהיות האהבה בסוף כל המדרגות, שהיא המלכות לחבקה למעלה, כיצד, שהם חצפים בהכרה, דהיינו קו האמצעי, אז היא אזלא באורח מישר דהיינו סוק קו האמצעי, אמנם כאשר אין אהבה בסופה ואין חפץ בהם בהכרעה ח"ו, איהי לא אזלא באורח מישר ואינה עולה בקו האמצעי, ושמא תאמר אם כן תעלה בא' הצדדים, לזה אמר "ועוד דעבדי בה וכו'" (אור יקר). פי' כיון שאינם אוהבים זה לזה מקטנרים זה את זה ואינם יורדים לאמתה של תורה (מ"מ).

² שהיא נפגמת על ידם ואינה מיוחדת למעלה, והיינו מחלוקת שאינה לשם שמים שהוא מחלוקת קרח ועדתו שלא רצו בהכרעה ובשלום, אמנם מחלוקת הלל ושמאי היה לשם שמים, דהיינו אש ומים, אברהם ויצחק, והם חצפים בהכרעה דהיינו יעקב מטה כלפי חסד הלכה כבית הלל (אור יקר).

³ קשה במה ידעו החברים שרוח נבואה שריא עליה, ותירץ מוריניו כשא"ל דהא אורייתא רחימו ואחווה וקשוט אית בה, ש"מ שהבין ר"ש בקושייתם ורמז להם התירוץ בדברים אלו, שצריכים ישראל להיות אוהבים לשכינה, והם לא עשו כך, ולכן לא תפסה הרצועה כנהוג (מ"מ).

⁴ פי' מט"ט, וכמ"ש הרח"ו בפ' שלח לך (מ"מ).

פעה"כ

ועי' טעמי המצות (קדושים): מצות ואהבת לרעך כמוך. דע כי כל ישראל סוד גוף א' כל נשמת אדה"ר כנודע אצלנו בסוד עת אשר שלט וכו' וכל א' מישראל הוא אבר פרטי כי זה הערבות שאדם ערב בשביל חברו אם יחטא ולכן נוהג מורי זללה"ה לומר פרטי הוודים כלם אפי' שלא היה בו והיה אומר כי אעפ"י שלא מצאו בו צריך להתודות עליהם ולכן תקנו בלשון רבים חטאנו וכו' ולא חטאתי, כי כל ישראל גוף א' לכן אעפ"י שאין בו אותו עון ראוי להתודות כי כשעשהו חברו כאלו עשהו עצמו ולכן נאמר בשון רבים ואפי' אם היחיד מתפלל ומתוודה בביתו צ"ל לשון רבים כי מה שחטא אחד נחשב כאלו חטאו ביחד מצד ערבות נשמות. עי' ב"ע נא ע"א שהחברים נתקבצו באדרא זו ע"מ שכל א' יאמר ויחדש תיקון א' הנוגע לשורש נשמתו ונהנה גלגלתא קד"א ועמר נקי לא כתוב בפירוש שא' מהתלמידים גילו אותם, וכנראה שזה שייך לרשב"י עצמו – עי' ב"ע ק"ז ע"א שרשב"י היה הדעת וכל תלמידיו הם ענפים מנשמתו. ר' אלעזר בן ר"ש מוזכר בדף קכט ע"א במצחא, וכן תיקון ח' דדיקנא דא"א קלד ע"א, וכן בדיקנא דז"א דף קלט ע"א וכו'. ועי' ב"ע קיג ע"א שתלמידי רשב"י נקראו 'חברין קדישין' שכן שרשם הוא בי' החסדים דאז"א הרי הם 'רעין דלא מתפרשין'.

א ע"ד:

ה. ז"ל: ת"ח רזא דמלה אע"ג דצלותא תלייא במלולא ודבורא דפומא כלא תלייא בעקרא דעובדא בקדמיתא ולבתר בדבורא ובמלולא דפומא.

מאן עובדא אלא ההוא עובדא דעביד בר נש בקדמיתא כגוונא דצלותא הוא ולא יצלי בר נש צלותא עד דיתחזי עובדא בקדמיתא כגוונא דצלותא עובדא דקדמיתא (ס"א בקדמיתא עובדא) בשעתא דבר נש קאים בעי לדכאה גרמיה בקדמיתא ולבתר יקבל עליה האי עול לפרשא על רישיה פרישו דמצוה לבתר יתקשר קשורא דיחודא דאינון תפלין (מהו תפלין¹) תפלה של ראש² ושל יד ולאתקנא לון³ בקשורא חדא בשמאלא ועל לבא⁴ כמה דאוקימנא (שיה"ש ב ו) שמאלו

- מאיר הכוונה -

¹ תימה דאטו עד כאן לא הוינון ידעי מהו תפלין, ותו דהקדים של ראש לשל יד, ותו דלא הזכיר תקון תפילה של ראש בראש אלא רק דשל יד בשמאלא ועל לבא. ונלע"ד דהוקשה לו מה שהקשה הרב ז"ל בדרוש התפלין, דאם התפלין נעשים מהמוחין והם אינם נכנסים אלא בתפילה, אם כן איך יצויר בחינת תפלין קודם התפילה. וזהו ששואל בכאן מהו תפלין, וירצה כיון שאנו מדברים עתה בתיקונא דעובדא שקודם [התפילה] אם כן מהו ענין תפלין עכשיו (רמ"ז).

² והוא ממש מ"ש בדרוש התפלין בישוב קושיא זו, והענין בקיצור הוא שאעפ"י שאחר התפילה מסתלקים המוחין מזו"ן, מכל מקום נשאר הרושם שלהם כל היום ולכן הוא זמן תפלין, אבל בהגיע הלילה אז מסתלק רשימו דזעיר לגמרי ועומד על ראשו, ורשימו דראש רחל נכנס תוך חזה ז"א, והנה בשחרית שאז עולה כתר רחל מן הבריאה ומתעלה בסוד נקודה עד שעומדת בזרוע שמאל דז"א פנים בפנים, ואז יוצא אותו הרשימו מתוך חזה זעיר ונעשה תפלין בראשה, ובזה חוזרת להתייחד עמה, כי בלילה הוּו בפירוד, וגם זעיר חוזר ושואב הרשימו שעל ראשו, וה"ס תפלין של ראש. נמצינו למדים שעיקר תפלין שקודם התפילה מתחיל מחזרת הארת הרשימו דנוק' שיוצא מן החזה ומאיר בנקודה שבשמאלה (נ"א שבשמאלו), שיש בזה שתי בחינות, שבבחינת זעיר הם של יד ובבחי' רחל הם של ראש ועיקרם להאיר ראשה. וז"ש תפלה של ראש ושל יד, כלומר אותה תפילה שהיא של ראש ושל יד כאחד, שאז חוזרים ונקשרים יחד זו"ן בפעם אחת וקשר אחד (רמ"ז).

³ פי' לראש וליד, בקשורא חדא בשמאלא, ששם עלתה הנוק' (רמ"ז).

⁴ שמשם ההארה יוצאת ולכן מביא שני הפסוקים דשמאלו תחת לראשי וגו' ושימני כחותם וגו', ששניהם נדרשים יחדיו בדרוש התפלין על סוד זה, אלא שלפי הנזכר שם צריך להגיה בכאן שמאלו תחת ראשי שהוא הרומז לענין זה, כי פסוק תחת לראשי נדרש על החיבוק הגמור שנעשה באתה גבור כנזכר בספר הכוונות, עיי"ש. ואולם לא חשש רבי שמעון להזכיר תפלין של ראש דז"א משום דסגי ליה במה שהזכיר תחילה סוד בחינת תפלין קודם ומה שהוא עיקר, והנמשך מזה שהוא שאיבת ז"א הרשימו שעליו הוא מובן מעצמו בדרישת כל הפסוק דשימני כחותם, שבמ"ש קשה כשואל קנאה נרמזה תפלה של ראש כנזכר בדרוש התפלין, ועל זה חזר ואמר והא אוקימנא, ודוק. ואולם צריכין אנו ליישב קושיא אחת שיש בענין זה וגם הרח"ו הרגיש בה בסוף פ"ט דדרוש התפלין, והוא שלפי הנזכר תפלין אלו הקודמים הכל הוא באצילות, והנה הרב זללה"ה מסר לנו בפירוש שתש"י היא בבריאה וש"ר באצילות, וכן מוכח מכאן ממ"ש בסמוך, ולבתר תפלה של יד דאיהי תפלה דמיושב ולבתר תפלה דרישא דהיא תפלה דמעומד, וכבר נודע דברכות יוצר הם בהיכלות הבריאה והעמידה היא באצילות, והרח"ו זללה"ה לא תירץ כלום בפירושו בזה, אלא כתב שפעם אחרת יורדות שתי הרצועות שהם נ"ה עד תפלה של יד, ואז נעשים אליה מוחין בסוד

שְׁעָה"כ

תחת לראשי וגו' וכתוב (שם ח ו) שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך והא אוקימנא ודא הוא עובדא בקדמיתא.

לבתר בשעתא דב"נ עאל לבי כנישתא ידכי גרמיה בקדמיתא בקרבנין במלולא דפומא לבתר יקבל עליה האי עול מלכות לפרשא על רישיה (פרישו דמצוה) בשבחי דוד מלכא כגוונא דעובדא דפריש על רישיה פרישו דמצוה ולבתר צלותא דמיושב לקבל תפלה של יד לבתר צלותא דמעומד דהיא לקבל תפלה דרישא ודא כגוונא דדא עובדא כגוונא דדבורא ודאי בעובדא ומלולא תלייא צלותא.

ואי פגים עובדא מלולא לא אשכח אתר דשריא ביה ולא איהו צלותא ואתפגים ההוא בר נש לעילא ותתא (ולא עוד אלא) דבעינן לאחזאה עובדא ולמללא מלולא עליה ודא הוא צלותא שלים ווי ליה לבר נש דפגים צלותיה פולחנא דמאריה עליה כתיב (ישעיה א יב) כי תבאו לראות פני וגו' גם כי תרבו תפלה אינני שומע דהא בעובדא ובמלולא תליא מלתא.

ת"ח כיון דבר נש עביד צלותא כגוונא דא בעובדא ובמלולא וקשיר קשורא דייחודא אשתכח דעל ידיה מתברכן עלאינ ותתאינ כדין בעי ליה לבר נש לאחזאה גרמיה. תרגום: בא וראה סוד הדבר, אף על גב שתפלה תלויה במלל ודיבור הפה, הכל תלוי בעיקר המעשה בתחלה, אחר כך בדבור ובמלל הפה.

איזה מעשה, אלא אותו מעשה שעושה האדם בתחלה, כדוגמת תפלה הוא, ולא יתפלל אדם תפלה עד שיראה מעשה בתחלה, כדוגמת התפלה מעשה ראשון ובתחילה (בראשונה מעשה) בשעה שאדם קם, צריך לטהר עצמו בתחלה ואחר כך יקבל עליו עול זה, יפרש על ראשו פריסת מצוה, אחר כך יקשר קשר היחוד שהם תפלין, (מהו תפלין) תפלה של ראש ושל יד, ולתקנם בקשר אחד בשמאל ועל הלב כפי שבארנו, "שמאלו תחת לראשי וגו'" וכתוב "שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך", והרי בארנו, וזהו המעשה שבתחלה.

אחר כך בשעה שאדם נכנס לבית הכנסת, יטהר עצמו בתחלה בקרבנות בדבור הפה, אחר כך יקבל עליו עול מלכות, זה לפרש על ראשו (פרישת מצוה) בשבחי דוד המלך, כדוגמת מעשה שפורס על ראשו פרישת מצוה, אחר כך תפלת מיושב כנגד תפלין של יד, ואחר תפלת מעומד שהיא כנגד תפלין של ראש, וזה כדוגמת זה מעשה, כדוגמת דיבור, ודאי במעשה ודיבור תלויה התפלה.

ואם פוגם את המעשה, הדבור לא מוצא מקום ששורה בו, וזו לא תפלה, ונפגם האיש ההוא למעלה ולמטה. (ולא עוד אלא) שצריך להראות מעשה ולמלל דיבור עליו, וזוהי תפלה שלמה, אוי לאיש שפוגם בתפלתו עבודת רבונו, עליו כתוב "כי תבאו לראות פני וגו'" גם כי תרבו תפלה אינני שומע" שהרי במעשה ודיבור הדבר תלוי.

בא וראה, כיון שאדם עושה תפלות, כדוגמת זה במעשה ובדיבור וקושר קשר היחוד, נמצא שעל ידו מתברכים עליונים ותחתונים, ואז צריך האדם להראות עצמו. לדכאה גרמיה היא יפנה. { }

– מאיר הכוונה –

אצילות, ופעם אחרת שמע בטעם קדימת התפלין לתפלה, שאלו התפלין הם בבריאה מהמוחין שירדו לבריאה בלילה, ופעם אחרת שמע שלעולם יש לזרין תפלין תמיד אלא שקודם הנחת תפלין ישנם לזעיר בסוד רוח [לנוקבא בסוד נפש, אבל אחר הנחתנו ישנם לז"א בסוד נשמה ולנוקבא בסוד רוח]. הרי לך ד' שמועות חלוקות בענין, והרח"ו ז"ל לא דיבר כלום ביישובם. איברא דשמועה ד' י"ל דלא פליגא על דרוש דשימני כחותם לאוקמיה שהיא שואבת רשימו לסוד הרוח וגם הזעיר שואב סוד הנשמה, אבל תרין שמועות מציעתי נראה דפליגי על הדרוש הנ"ל, וכל שכן דלפי השמועה הג' לא יש טעם לקדימת תפלה של יד לתפלה של ראש. ונלע"ד שכן הוא המשך הענין, שתחילת אותה הנקודה העצמית שירדה לבריאה בלילה הלא באור הבקר מתקשטת ולוקחת תפלין לראשה מאותם המוחין דבריאה שירדו שם בלילה, ואחר כך עולה לאצילות ושואלת שימני, ומושכת הארת הרשימו מן החזה כנ"ל, אבל אותה ההארה אינה אלא מצד מוחין דבריאה שבאצילות שכל עולם כלול מאבי"ע, ואחר שאיבת זעיר הרשימו שלו שמניח תפלין בראשו אז יורדים לנוק' תפלין מצד אימא שבאצילות, וזה בהארת שתי הרצועות, כנלע"ד ליישב השמועות. אבל לתירוץ הקושיא הראשונה שהקשיתי נראה דנוכל לומר דאע"ג דתפלה של יד אינה מאירה באותה נקודה עד היותה באצילות, מכל מקום כיון דתחילת עלייתה היא מהבריאה מקרייא שפיר תיקון הבריאה, שאין ספק שמידי עלותה לאצילות תשים דרך להאיר משם לבריאה שהיתה שם בתחילה, וכל שכן שבלי ספק יורד כח לרחל מן האצילות כדי שתוכל לעלות לאצילות, וזה הכח הוא תיקון גדול לכללות הבריאה (רמ"ז).

שְׁעָה"כ

ועי' תיקו"ז עג ע"א: שימני כחותם דא נשמתא דאיהי חקוקה בכורסיא בזמנא דאיהי אתערא לתתא בצלותא כורסיא אתער לעילא כחותם דא רוח דאיהו ציורא (דיש) (נ"א דש') חקיקא במלאכיא בזמנא דאיהי אתערא לתתא מלאכיא אתערון עמיה לעילא על זרועך דא נפש דאיהי חקיקא בארבע סטרין דעלמא בזמנא דאתערא איהי בצלותא לתתא ארבע סטרין דעלמא מתערין עמה.

תרגום: "שימני כחותם", זו הנשמה שהיא חקוקה בכסא, בזמן שהיא מתעוררת למטה בתפלה, הכסא מתעורר למעלה. "כחותם", זו רוח, שהיא ציור (של יש) (של ש) החקוק במלאכים, בזמן שהיא מתעוררת למטה בתפלה, המלאכים מתעוררים עמה למעלה. "על זרועך", זו הנפש, שהיא חקוקה בארבעת הצדדים של העולם, בזמן שהיא מתעוררת בתפלה למטה, ארבעת הצדדים של העולם מתעוררים עמה.

ו. ועי' ע"ח שער כב פרק ג: והנה, כשירדו אלקים דקטנות אל ג' אמצעות דז"א, אז נעשו ב' הידים דז"א מבחי' ב' שמות דאלקים, כי כפי הזמנים כך משתנים הפעולות. ועתה, כשירדו אל הזרועות¹, אז נעשו בחי' ידים של ז"א מן מוחין דאלקים, ואז ה' אצבעות היד מה' אותיות אלהי"ם, גם י"ד פרקין של אצבעות הם מילוי שם אלקים, והם י"ג אותיות, ובהם כללות השם, כנגד י"ד פרקין, והזרוע כולו כנגד השם אלקים עצמו, ולכן שורש הדינין בזרועות, כי הם סוד מנצפ"ך כפולות בימין ושמאל. והנה הדינין יש להם ה' מקומות כנוצר באדרא (קלז ע"ב), וא' מהם הוא הזרוע, וזהו הטעם שהקליפות נאחזות שם תמיד, וז"ס נטילת ידים.

ועי' ע"ח שער לא פרק ב ז"ל: אנו רואין שקו האמצעי נמשך ביושר בלי הפסק, ובב' הקוין ימיני ושמאלי יש הפסק בין חסד ונצח, ובין גבורה להוד, כי הרי הזרועות הם בפירוד מן השוקיים, ואין הקוין מחוברים יחד. ולהשיב את כל זאת צריך שנבאר לך מה ענין הצפרנים של האדם, גם ענין הקליפות והחצונים שמצינו לרז"ל (זהר ח"א רכג ע"ב) שניקתן מן הצפרנים, לכן צריך הקוצצן ליטול את ידיו. גם אמרו (זהר ח"א קפד ע"ב) כי בשחרית רוח רעה שורה על הידים, ואינה מסתלקת עד שיטול ידיו במים. גם להבין ענין נו"ה שהם (ברכות ו ע"א) ברכי דרבנן דשלהי מנייהו הוי, כי שם מתאחזין הקליפות בסוד (תיקו"ז עג ע"ב) שקר אין לו רגלים, ובסוד (איכה א יג) כל היום דו"ה היפך הוד², וכיוצא בזה. והרי נו"ה הם סוד ערבי נחל (ויקרא כג מ), סתומים ואין להם פתח פתוח כמו היסוד, וא"כ מהיכן הם יונקים [החיצונים].

אבל הענין דע, כי הקליפה מקום יניקתה הוא מסוף האצבעות מקום הצפרנים, כי משם או"פ בוקע ויוצא בין בצפרני ידיו בין בצפרני רגליו, כי מן הידים בוקע אור לצאת ולכנס בראשי הירכיים כנ"ל, ואז יונקים משם בעודו מגולה שם. וז"ס שארז"ל (שבת יד ע"א) כי הידים עסקניות הן ושניות לטומאה, וצריכין נטילה אפי' לחולין קודם אכילה, גם בקום האדם בבוקר ממתו בלילה כבר שרתה עליהן רוח רעה וצריכין נט"י שחרית כנודע. כי לעולם החצונים כל יניקתן הוא מן הקצוות ומסיומן, כי אין להם רשות לעלות אל מקום הקדושה, אבל יונקים ממקום סיומא. והנה בקצוות ההם של הזרועות ושל הירכיים שם אחיזתן ויניקתן. והנה אנו רואין בחוש הראות כי הבשר שבסוף האצבע נבקע, ומתוכו יוצא וגדל הצפורן ויוצא לחוץ, ודרך אותו בקיעה יוצאין האורות הנ"ל, ויונקים משם החצונים לפעמים כשיש פגם ח"ו בישראל ולא תמיד.

ז. נטילת ידים שיעורה כל היד שהוא ה' אצבעות והכף עצמה עד פרק הזרוע וטעם זה נתבאר אצלנו³ באדרת נשא דף קל ע"ב בענין ההוא רוחא דזמין לאתדבקא⁴ על מלכא משיחא כו' וע"ש. ואמנם ענין הידים עצמם עניינם הוא כי הנה אנו רואים שאין בכל האיברים שבגוף האדם מקום שנגלו בו בגילוי בחינת עשרה כמו באצבעות הידים ורגלים וצריך לידע טעמו של

- מאיר הכוונה -

¹ עי' פת"ש ז"א מ וז"ל, אח"כ כשנדחין מוחין דקטנות עוד יותר למטה בג' אמצעות דז"א, שם עושים פעולת הידים בסוד י"ד פרקין שהם י"ג אותיות אלקים בגילופין, והיינו, שבם עשו הדינים מקום ושורש בעיקר קווי ההנהגה, שלכן שם בסופי האצבעות נאחזים הקליפות, שהוא סוד סיום המעשה במקום שנגמר פעולת הידים והעשיה בסטרא דקדושה, שהוא בטופרא דאצבעין [ע"ח פרצופי זרין ב' וז"ל, כי לעולם החצונים כל יניקתן הוא מן הקצוות ומסיומן, כי אין להם רשות לעלות אל מקום הקדושה, אבל יונקים ממקום סיומא]

² עי' זהר ח"ג רמג ע"א.

³ שער מאמרי רשב"י מב ע"א.

⁴ לשון האדר"ר אצלנו "לאשראה".

שְׁעָה"כ

דבר. והנה הוא זה כי הנה א"א הוא כולל ג' רישין עלאין שהם בחינת רישא עלאה עתיק יומין שעם היותו למטה ממדרגת הא"ס עכ"ז אין בו תפיסה כלל לרוב העלמו ועוד למטה ממנו תרין רישין אחרנין שיש בהם קצת תפיסה כנזכר בביאור הקדמת אדרת האזינו בשער מאמרי הזהר. אמנם בא"א לא נגלו בו רק ג' רישין הנזכרים אבל בחינת תרין דרועים ותרין יריכין לא נתפשטו בו ולא נגלו ונשארו נעלמים וגנוזים בו בבחינת אות ו' שהוא התפשטות הת"ת שבו הנקרא גופא דאמצעייתא והוא לבדו נגלה. ושתי הזרועות היו בו גנוזים בבחינת תרין יודין תרין ענפין בשתי צדדי ו' הנזכר בציור אות א שהוא אות ו' ותרין יודין לסטרוי שהם ב' הזרועות ובהם כלולין גם תרין ירכי אבל כשהם נעלמין אינם כי אם מבחינת אות ו' פשוטה לבדה בלי תרין יודין תרין ענפין שהם שתי הזרועות וב' הירכין ואין בהם גילוי כי אם הת"ת לבדו הנקרא גופא דאמצעייתא. והנה כמו כן באו"א נעלמו בחינתם של הדרועין והיריכין. ואח"כ בז"א שם נגלה בחינת הדרועין והיריכין בגילוי ונעשו בו ו"ק גלויים ונמצא כי לא נגלית בחינתם אלא במקום הה' לפי שרישא עילאה אין לנו עסק בה כנזכר לרוב העלמה נשאר ב' רישין שבא"א ובאו"א וז"א שם בז"א שהוא הה' בו נגלו הדרועין והיריכין ולכן נגלו ה' אצבעות בכל זרוע מהם ובכל ירך ודי בזה.

ח. וקשה שהרי צריך ליטול יד השמאל בידא ימינא, ומה הועילו בתקנתא, והענין יובן עם מ"ש שצריך ליטול כל יד ג' פעמים, אך שלא יהו רצופים, וזהו הטעם כי ענין תגבורת הימין על השמאל הוא מפני שהרוח רעה שורה על הידים, עכ"ז יותר רע ההוא שורה על השמאל מבימין, ולכן כשתחלה נוטל הימין בשמאל, אז נכנע הרע המועט שביד ימין ונסתלק משם. וגם כי הרע שבשמאל נכנע, הוא עצמו גורם הסתלקות הרע שבימינו. ואז כאשר יחזור הימין, יטול היד השמאל, ומוציא הרע שבשמאל, ונכנע ודולג משם. ולכן זה נוטה אל הקדושה שבימין, כי אדרבא הוא גורם הסתלקות הרע, משא"כ אם בתחלה היה נוטל השמאל בימין, כי אז להיות רעות שמאל רבה לא היתה מסתלקות, לכן התחיל בימין שהוא יותר נקל להסתלק, ועי"כ גם השמאל נכנעת ומסתלקת גם היא (זהר הרקיע). הרב בית יוסף הקשה לשון זה עם לשון דפ' תרומה שכתב שם וז"ל: מאן דנטיל מייא בידיה ימינא במאנא קדמאה לארקא מייא בשמאלא איהו ולא משמאלא לימינא. ותירץ שיש חילוק בין נטילת שחרית לנטילה דסעודה, דבשחרית כיון שהם טמאות, אי הוה נטיל בקדמיתא שמאלא בימינא, היה נראה כאלו סטרא דימינא משמש לסט"א, לכך בעי לנטלא ימינא בשמאלא כמ"ש בפ' מקץ, אבל בנטילה דסעודה שהיא משום נקיות יטול שמאלא בימינא. עוד י"ל דלעולם בין בשחרית בין בסעודה תחלה נוטל יד ימין מי דשמאל כמ"ש בפ' מקץ, ומ"ש בפ' תרומה מאן דנטיל מייא בידיה, פי' שנוטל הכלי של מים ביד ימינו ונותנו ליד שמאלו, כדי שיריק מים על יד ימינו, עכ"ל הב"י. והרב כתב ספר הכוונות דאפילו בנטילת ידים דסעודה השמאל מריק מים על הימין כשינויית בתרא דהב"י דמשה נטילה דשחרית לסעודה, ופי' לשון הזהר דתרומה הכי הוא, מאן דנטיל מיא בידיה ימינא במאנא קדמאה, פי' שיטול הכלי בימין תחלה. ומ"ש לארקא מיא בשמאלא, איהו פי' אחר שקיבל השמאל הכלי מהימין, יריק מים על הימין, כמ"ש לארקא מייא בשמאלא איהו, ולא משמאלא לימינא, פי' לא יטול הכלי בשמאל ויריק על הימין, רק יטול הכלי בימין ויתן אותו לשמאל, והשמאל יריק על הימין. ודברי הרב עולים כהוגן עם פי' בתרא דהב"י, והכי נקטינן ובכל הנטילות השמאל מריק מים על הימין תחילה (מ"מ).

ט. עי' פע"ח יב ע"ד: ענין הגבהת ידים יתבאר לך במ"ש בענין פרצוף לאה וע"ש גם בענין נשיאת כפים וע"ש איך דרך צפרני האצבעות דרך הבקיעות אשר שם האורות של מוחין בוקעין ויוציאין לחוץ ואז האורות נכנסין בראשי פרקין עילאין נ"ה שהם ב' הרגלים ומאירים בה ולפעמים אנו צריכים ואז אנו מעלים הידים למעלה כדי שאותם האורות יצאו משם ויאירו בפרצוף לאה העומדת אחורי דעת דזעיר וזה נעשה בנשיאת כפים בברכת כהנים כמבואר במקומו ואמנם עתה ענין הגבהת הידים הוא מפני שנודע כי הידים הם עסקניות ושניות לטומאה ורוח רעה שורה על הידים והענין הוא כי אין אחיזת החיצונים אלא בסיוע הדינים ובקצוותיהן כנ"ל ואין להם כח לינק למעלה מהקדושה אלא מסיומא ולמטה וע"כ הושמו הצפרניים על ראשי האצבעות שהוא לבוש קשה למאוד והוא של קדושה שאל"כ לעולם היו ידים טמאות כנזכר בפרשת ויקהל ע"ש.

שְׁעָה"כ

ואמנם העודף מצפרנים מכנגד בשר האצבע שם הוא אחיזת הקליפות ויניקתן מאותן האורות הבוקעים מתחת הצפרנים ולכן צריך לחתוך אותם הצפרנים שגדלו יותר מדאי ולהיות כי שם אחיזת הקליפות על כן צריך ליטול הידים במים שהם בחי' החסד הכולל ה' חסדים ועיי"כ נמתקים הה' גבורות דמנצפך הכפולות בה' אצבעות יד ימין ויד שמאל ואז הקליפות שהיו נאחזים באותם ה"ג שבה' אצבעות הכפולות כנזכר הם נדחים ומתגרשים ומסתלקים משם ע"י הה"ח כי לעולם החסד דוחה ומגרש הקליפות משם אך אנו יראים שאם נניח האצבעות כפופים למטה ימשכו האורות ב' מוחין דזעיר הנמשכים דרך הקוים ימין ושמאל דרך הזרועות ויצאו דרך בקיעות הצפרנים ויחזרו הקליפות להתאחו שם ולינק משם על כן תיכף אחר הנטילה שנסתלקו הקליפות אנו מעלים הידים למעלה ומגביהים אותם עד הראש וע"י הגבהת הידים חוזרים האורות שהיו מתפשטות בהם לצאת דרך הצפרנים ונכנסים במקומם וחוזרים עם המוחין דזעיר עצמו ממקום שיצאו ועיי"כ הקליפות אינם חוזרים להתאחו שם עוד.

עוד כוונה אחרת בענין הגבהת הידים למעלה שהוא עליית הידים אלו שבעשיה אל היצירה ע"י שם מ"ב שביצירה כמ"ש בכוונת הברכות ע"ש ותחלה נבאר לך ענין המים כי תכוין בהם כאשר תקח בידך קודם שתרחץ בהם תכוין כי כל בחי' המים אלו הם ב' אותיות מ"י של שם אלקים ויכוין בא' וחמשים יודי"ן שיש בד' אחוריים של ד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן ובד' אחוריים של ד' שמות אהי"ה ב' דיודי"ן וא' דאלפין וא' דההי"ן ובג' אחוריים של ג' שמות אלקים דיודי"ן דאלפין דההי"ן והם כמנין מ"י של אלהים.

ב ע"א

י. ואמנם הטעם שאין אנו רוחצים הזרועות הוא כמ"ש בפרשת נשא (קלח ע"א) על החוטמא דזעיר אנפין דאית ביה תרין נוקבין וכו' ושם נתבאר כי בחוטם הזעיר שם מתקבצין כל

הגבורות שבו וב' נקבי החוטם הם ב' אותיות ראשונות דמנצפ"ך שהם ס סתומה ונ כזה **סס** ומ' סתומה מימין ונו"ן הפוכה משמאל בנקב הב' ומן חוטם דא"א נמשך רוחא דחיי אל זעיר והנה אותו הנקב החוטם הב' דזעיר הנרמז באות נ' הפוכה הוא מתפשט בזרוע דזעיר אנפין השמאלי ששם בחי' המלכות בסוד תפלה של יד וע"כ זרוע דז"א הוא סתום ואין בו פתח פתוח כמו בקו האמצעי שהוא הגוף וא"כ הזרוע הוא צורתו פשוטה דמנצפ"ך.

ולעתיד לבוא ימשך גם כן רוחא דחיי מחוטמא דע"ק דרך הזרועות דז"א ואז יתבסמו דיני הזרועות וגבורותיו ואז ימשיך דרך שם האי רוחא דחיי אל המלכות שהיא תפלה של יד הניתנת בזרוע והוא הנקרא מלכא משיחא הנזכר באדרא רבא והנה עתה בגלות נמשך ההוא רוחא דחיי בזרוע זעיר ומשם נמשך אל המלכות שהיא תפלה של יד אמנם אינו אלא בסיתום וכנזכר כי אין בזרוע פתח פתוח כנ"ל אבל לעתיד לבא ב"ב ימשך בגלוי גמור ע"כ אין לנו עתה נט"י רק עד הפרק עצמו דזרוע כי אין לנו עתה כח לבסמו ולמתקו עד לעתיד לבא (פע"ח).
זרוע דז"א הוא סתום - ר"ל משום שאין בנו כח עתה להמשיך רוחא דחיי אל המלכות עד ביאת המשיח במהרה וכמו שמפרש והולך (לש"ו).

יא. וז"ל הזהר תרומה ז"ל: שמא דמ"ב אתוון רזא דיליה אבהן דקא מתעטרן בעלמא עלאה ועלמא עלאה במה דלעילא (ס"א וסלקא רזא לעילא לעילא עד דאתעטרא באין סוף) ועל דא סליק ולא נחית ואתעטר גו מחשבה עילאה זכאה חולקא דמאן דידע ליה ואזדהר ביה¹.

- מאיר הכוונה -

¹ רוב אותיותיו מצורפות על סוד העליה, כיצד, אבגית"ץ הרי כל הו' אותיות עולות ולא יורדות כי ע' פשוטה היא תשע מאות, ק"ר ע"ש ט"ן הרי ג' זוגות עולות ולא יורדות (גדיכ"ש הם אותיות עולות ולא יורדות), בט"ר הרי ג' עולות, צ"ת הם ג"כ עולות, ח"ק בטנ"ע הרי זוג עולה וד' עולות, גל"ף הרי ג' עולות, ז"ק הרי זוג עולה, קו"צ הרי ג' עולות, י"ת הרי זוג עולה נמצא כל השם עולה ואינו יורד אלא מעט מזער לכך עיקרו עולה, ושם ע"ב יקרא עולה ויורד בסוד היושר וההפוך כדפי'. ושם מצפ"ץ יקרא עולה ויורד על שם הא"ב, וענין העליה משובחת אלא שאין בה עונ"ג לתחתונים, דהיינו כעין יום שבת היא א"ת ב"ש, עולה להקשר ברוחניות העליון, ויורד במנוחה לישראל, ויש בו ענג ומותר באכילה ושתייה, ושאר ענג שבת, אמנם כעין שבת ויום הכפורים היא א"ל ב"ם, דהיינו מיותר בקדושה, אמנם עולה ונקשר והתחתונים אין להם שפע, דהיינו יוה"כ אסור בענ"ג (אור יקר). פי' כיון ששם מ"ב רמוז באלב"ם דהיינו ב"ם דאלב"ם כמ"ש לקמן לכ"א סליק (מ"מ). הנה אמרנו כי כל הבירור נעשה ע"י בחי' הגבורות, כי הגבורות הם דוחין ומכלין את הקליפות והחיצונים, והוא משום כי בחי' החסד הרי הוא סובל הכל וטוב ומטיב לרעים ולטובים.

פְּעֵה"כ

תרגום: השם של מ"ב אותיות הסוד שלו האבות שמתעטרים בעולם העליון והעולם העליון במה שלמעלה (ועולה הסוד שלמעלה למעלה עד שמתעטר באין סוף) ולכן עולה ולא יורד ומתעטר בתוך המחשבה העליונה אשרי חלקו של מי שמכיר אותו ונוהר בו.

ע"י בהגר"א בתיקון"ז טז ע"ב שכוז"ו וכו' הוא כינוי למט"ט [ולכן ביצירה]. וע"י שם לט ע"ב ז"ל: דאינון כוז"ו כו' - הן בב' הידים השמות עצמן בי"ד פרקין דימין וחילופם בשמאל, ובכל א' מהידיים כולל ג' אבהן כמ"ש באד"ר (דף קמב ע"ב) דרועא קדמאה ג' קשרין אתקשרו ביה ואתכלילו כו' בג' קשרין דאבהתא כו' ע"ש. ופרק הד' שהן האצבעאן הוא אדם, כל הג' חיות חג"ת, ונושאין אותן לאדם בחכמה, ואלו ג' חיות הן ג' השמות דיחודא, והן מתייחדין באחד שהוא השלמת, ל"ב שבילין לאדם, וז"ש ידיהו יה"ו, ג' הנ"ל, והן בר"ת נש"א.

יב. וע"י עוד תיקון"ז עו ע"א: והאי כ"ח איהו רזא דכ"ח פרקין דעשר אצבעות דבהון והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל ובגין דא אוקמוהו זכרונם לברכה למי נושאים כפים לרום השמים דצריך האי כח לסלקא ליה לגבי חכמה ודא איהו רום שמים ואיהו י"וד ה"א ו"או ה"א דשארין בעשר אצבעאן על האי כח ואיהו חכמה כ"ח מ"ה והאי כח עליה אתמר ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך לעמוד בצלותא דעמידה בהיכל המלך סתם דא אדנ"י דסליק לחושבן היכל.

תרגום: והכ"ח הזה הוא סוד של עשרים ושמונה פרקים של עשר אצבעות, שבהם "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל". ולכן פרשוהו זכרונם לברכה למי נושאים כפים, לרום השמים, שצריך להעלות הכח הזה לחכמה, וזהו רום השמים. וזהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א ששורה בעשר אצבעות על הכח הזה, והוא חכמה, כ"ח מ"ה. והכח הזה נאמר עליו "ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך", לעמוד בתפלת העמידה. בהיכל המלך סתם זה אדנ"י, שעולה לחשבון היכל.

בהגר"א: והאי כ"ח איהו כו' - כמו שמפרש והולך, דיו"ד אתוון הוא בחכמה, וכ"ח פרקין בבניה, וע"ל כל הענין הזה: דצריך האי כח לסלקא כו' - לייחד י"ה. וה"א זאת דכח, אתפשטת ואתלבשת בחו"ג, דאינון כמ"ש למטה, דאיהו כח דאתלבש כו', ולכן צריך להגביה הידים לרום חכמה: ואשר כח בהם כו' - להתלבש כח הזה בהיכלא מלכות, להעמיד שם בצלותא דעמידה כמו שמפרש והולך:

עיי"ש: והאי כ"ח איהו רזא דיהו"ה אלהינו יהו"ה כוז"ו במוכס"ז כוז"ו ועליה אתמר כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו דאיהו כח דאתלבש בתרין דרועין דאינון חסד וגבורה וצריך לסלקא ליה לגבי י' דאיהו רום שמים ולנחתא ליה לגבי ו' דאיהו שמים דעליה אתמר ואתה תשמע השמים (מלכים א' ח לב) כד נחתא ליה לגבי עמודא דאמצעייתא למפרק בה לישראל בנוי וכד סליק לה לגבי רום השמים דאיהו י' למיטל נוקמא מעמלק.

תרגום: והכ"ח הזה הוא הסוד של יהו"ה אלהינו יהו"ה, כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, ועליו נאמר "כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו", שהוא כח שהתלבש בשתי זרועות, שהן חסד

– מאיר הכוונה –

משא"כ הגבורות הם דינים, ובהם הוא כל ההבחנה בין רע לטוב, והוא דוחה את הרע ומברר את הטוב אליו. וכן בחי' החסד דרכו הוא להתפשט למטה, כי הוא עושה חסד עם כל כנז', והוא תכונת מים שהם מתפשטים ויורדים תמיד, משא"כ הגבורות הוא כתכונת אש שהוא תמיד עולה למעלה. והוא ענין שם מ"ב דהוא סליק ולא נחית כמ"ש בזוה"ק (תרומה קלב ע"ב), ולכן הוא כי רק הגבורות הם המבררים ומעלים למעלה, ועל ידם נעשה כל העליות כולם (דע"ה ח"ב נד ע"ג). והנה יש שם מ"ב בכל עולם ועולם לבד בעשיה, כמ"ש הרב בסוף שער כסא הכבוד, והשם מ"ב אשר בעולם אצילות הנה הוא הו"ה פשוט ומלא ומלא דמלא, שהוא מ"ב אותיות. ובעולם הבריאה הוא הב' שמות אה"ה, דאה"ה אשר אה"ה (שמות ג יד), וכן אה"ה יה"ו. ובעולם היצירה הוא השם אבגית"ץ כו', וכמ"ש כ"ז בתיקונים (תיקון סט דף קיט ע"ב). ושורשו דכל שם מ"ב הוא בגבורה, כי הוא מסוד הצמצום, והוא סליק ולא נחית וכמ"ש בפ' תרומה (דף קלב ע"ב), וע' עוד בתיקונים (דף קכ ע"א) כל הענין שם. וזהו שאמר הספר יצירה בל"ב נתיבות פליאות חכמה חקק כו', ואמר פליאות כי מרמז בזה על הרשימו שבהצמצום שהיא פלא, מופלא ומכוסא, גנוז ונעלם, והוא העשר פנימיות, כי כל רשימו הוא בסוד י', והוא הנקרא פליאות חכמה, וממנה יצא כל הל"ב נתיבות, ועם אותה הרשימו הוא מ"ב, והוא השם מ"ב שבו נבראו כל העולמות כולם כמ"ש בפ' פקודי (דף רלד ע"א) וכנ"ל (ביאורים ח"א נט ע"א).

שְׁעָה"כ

וגבורה. וצריך להעלותו ל'י, שהוא רום השמים, ולהורידו ל'ו, שהוא שמים, שעליו נאמר "ואתה תשמע השמים". כשמורידו אל העמוד האמצעי, לגאול בו את ישראל בניו, כשמעלה אותה לרום השמים, שהיא י' לקחת נקמה מעמלק.

בהגרא' א: והאי כח איהו כו' - שהן בב' ידיים, בכל יד י"ד אתוון ב"ד פרקין: ועליה אתמר כו' - ע"ל (לט ע"א): ואיהו כח דאתלבש כו' - כצ"ל, ור"ל ולכן וצריך לסלקא בנשיאת כפים, ואחר הברכה לנחתא, להוריד האי כח לגופא, לשמים, וכמ"ש (בהר קלח) דאסור יותר מג' שעות להגביה, ולכן עשוי הידים בענין זה להגביה ולהוריד: לנחתא לה לגבי שמים - ר"ל, דכתיב (דברים לב מ-מא) כי אשא אל שמים ידי ואמרת כו', ור"ל מתחילה אשא אל רום שמים, ואח"כ אשיב אל שמים ידי, ואז בנשיאת יד, אשיב נקם לצרי כו': וכד סליק לה כו' - דהוא ה' לגבי יו"ד, על כס י"ה (שמות יז טז).

עיי"ש: ודא איהו והיה כאשר ירים משה ידו ואיהו יד ו' ואיהו יו"ד ואיהו י"ה ולבחר נחית האי כ"ח לגבי וא"ו דאיהו י"ג מכילן דרחמי למפרק לבנוי דישאל כמה דאת אמר (ישעיה נד ז) וברחמים גדולים אקבצך וכ"ח בהאי וא"ו אשתלים ואתעביד א"ם בההוא זמנא כי היא היתה א"ם כל ח"י ודא ח"י עלמין דבה אתמלי ואשתלים בח"י ברכאן דצלוחא.

תרגום: וזהו "והיה כאשר ירים משה יד"ו, והיא יד ו', והוא יו"ד, והוא י"ה. ואחר כך יורד הכ"ח הזה לוא"ו, שהוא י"ג מדות הרחמים, לגאול את בני ישראל, כמו שנאמר "וברחמים גדולים אקבצך". וכ"ח בוא"ו הזה השתלם ונעשה א"ם. באותו הזמן, "כי היא היתה א"ם כל ח"י", וזהו ח"י העולמים, שבו התמלא והשתלם בח"י ברכות התפלה.

בהגרא' א: ואיהו יו"ד כו' - דריש בג' אופנים יד, ו' דעמודא דאמצעייתא, והן אותיות יוד, דמרים לגבי יוד, ומתחברים י"ה, והוא ג"כ ידו, דד"ו נעשה ה': ולבחר נחית כו' - כנ"ל אל שמים ידי, ולכן מביא ראייה למעלה, ועליה אתמר, ואתה תשמע כו': כד"א וברחמים כו' - מביא ראייה דשם י"ג מכילן דרחמי, דכתיב אצל רחמים דבת"ת גדולים, וכמ"ש"ל (סו ע"א): בהאי וא"ו כו' - י"ג להשלים א"ם: בההוא זמנא כי היא כו' - דבה אתמלי, דמחיים דילה נק' חי, ואשתלם בצלוחא, במלכות דהיא צלוחא, ומתמלאין ע"י ח"י ברכאין בה. ור"ל בזה סיפא דקרא הנ"ל, ואמרת חי אנכי, חי מסט' דאנכי, לעולם במלכות.

ועי' שם קב ע"א: יד הגדולה דאתמר בה וירא ישראל את היד הגדולה ותניינא יד החזקה הה"ד (דברים ד') וביד חזקה וכו' ורזא דמלה ה' אלקינו ה' יד הגדולה (כוז"ו במוכס"ז כוז"ו י"ד) החזקה ואינון (נ"א אימא עלאה ואימא תתאה) יד עלאה מסטרא דימינא יד תתאה מסטרא דשמאלא.

תרגום: יד הגדולה אחת שנאמר בה וירא ישראל את היד הגדולה והשנית יד החזקה זהו שכתוב וביד חזקה וכו' וסוד הדבר יהו"ה אלהינו יהו"ה י"ד הגדולה כוז"ו במוכס"ז כוז"ו י"ד החזקה והם יד עליונה מצד הימין יד תחתונה מצד שמאל.

יג. ז"ל הזהר: ובהון (שיר ב ט) משגיח מן החלונות אבשבעו (רזא) נוקבין¹ דכר נש בתרין עיינין ותרין אודנין ותרין נוקבין דחוטמא ופומא הא שבע דאמא עלאה והכי בעובדוי [נ"א מעיבורן] אסתכל בשבע מסטרא דשכינתא [נ"א דאימא] תתאה בתרין ידין וצואר תלת וגוף וברית תרין הא חמש תרין רגלין שבע [הא] י"ה יו"ד ה"א בשבע אתוון דיליה אסתכל בשבע נוקבין דרישא.

נקבים על שם נקבה דנקביה פתוחות לקבל [נ"א ומקבלו] ו"ה וא"ו ה"א בשבע אתוון דיליה אסתכל בשבעה תקונין [נ"א אברין] אתוון דלתתא² דאינון תקונא דגופא³ דבהון עשיית המצות¹.

- מאיר הכוונה -

¹ ר"ל שנאמר שבעה עיני ה' כו' וכתוב עיני ה' מושטטות כו' שהוא על המחשבה וז"ש (אבות פ"ב מ"א) דע מה כו' עין רואה וכתוב עיניו על כל דרכי כו' שהוא על המעשה וז"ש וכל מעשיך בספר כו' ובכ"א שבע כנ"ל (יהל אור).

² ושבע אברין אלו הם שבע שבבינה וע"י שבע אותיות שבת"ת דהיינו ו"ה שבשם אסתכל בז' אברין דלתתא שהם בשכינה (אור יקר).

³ דהיינו גופא דשכינתא שהשכינה עצמה גוף אליו וזהו שאמר אשתו כגופו ושם ו"ה נשמה אל ז' אברים (אור יקר).

שְׁעָה"כ

נקבים על שם נקבה שנקביה פתוחות לקבל ו"ה וא"ו ה"א בשבע אותיותיו מסתכל בשבעה האיברים שלמטה שהם תקון הגוף שבהם עשית המצוות. ובהן משגיח מן החלונות בשבעת נקבי האדם בשתי עיניים ושתי אזנים ושני נקבי החטם והפה הרי שבע של האם העליונה וכך במעשיו הסתכל בשבע מצד השכינה התחתונה בשתי ידיים וצואר שלש וגוף וברית שתיים הרי חמש שתי רגלים הרי שבע י"ה יו"ד ה"א בשבע אותיותיו מסתכל בשבעת נקבי הראש.

יד. ועי' עוד ע"ח שער מו פרק ז, ז"ל: והנה סנדלפון הוא בעולם העשיה, שהוא כנגד מלכות שיש בה הה"ג, שהם ה' אותיות מנצפ"ך, והם גימטריא פ"ר, כמנין סנדלפון הנמשך מכחם. ולכן נקרא שם זה המלאך שר היער, כי הוא שר היונק מן היער, שהם ה"ג הנ"ל דמנצפ"ך שהם גימטריא יע"ר, פ"ר. ועי"ש בהגהות הלש"ו: עי' מ"ן ומ"ד דרוש ח', ועי' ציור עולמות פרק ב', ומאמרי רשב"י בראשית יב ע"ג, וספר הגלגולים פרק סד, וזוהר ח"ב נח ע"א, ולקמן סוף שער מז, ועי' בדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כב סימן ד' דף רפה סוף ע"ג. עי' דע"ה ח"ב צ ע"ג: [ישנם] ד' יסודין בבחי' המלכות שבכל עולם, שהיא הנפש הכללית. ואחד, הוא ד' יסודין בבחי' הז"א שבכל עולם, שהוא הרוח הכללי. ובעולמות בי"ע הנה הרוח הכללי הוא מטטרו"ן, שעליו נאמר (שמות כג כא) כי שמי בקרבו כמ"ש (סנהדרין לח ע"ב), כי הוא גופא דו"א דבריאה. והנפש הכללית הוא סנדלפון, שעליו נאמר (יחזקאל א טו) והנה אופן אחד בארץ כמ"ש חגיגה (יג ע"ב), והוא גופא דנוק' דבריאה. וכו' הפנימיות דהעשיה שהוא הנפש העיקרי שבה המקיים את הטבע והפועל אותה תמיד. וכן בו ועל ידו נעשה הפכו ג"כ, והוא כל שינוי הטבע אם ברב אם במעט אם בכלל אם בפרט, אשר כ"ז נעשה ג"כ תמיד בכל דור ודור אם בגלוי אם בסתר הנה הוא המלאך סנדלפון, כי הוא הנפש העיקרי דהעשיה. ועל ידו הנה מקיים הקב"ה את הטבע כולו ופועל אותה תמיד, וכן על ידו הנה משנה אותה תמיד ג"כ כפי רצונו והשגחתו ית"ש, המשגיח בה ומנהיג אותה תמיד ע"פ תכלית כוונתו ית"ש בהמציאות כולו, וכו' ע' סדר אבי"ע (פרק ו סמוך לסופו) שאמר שם כי סוד רישא דא"א דעשיה הוא סנדלפון.

ונודע הוא כי היחידה הוא אלהות גם בעשיה, והרי לנו כי אורו ית"ש ממש הוא מתלבש בסנדלפון, וכן אמר הרב בפירוש בשער ציור עולמות (פרק ב) כי השכינה הוא בסנדלפון מבפנים ע"ש. והענין הוא כי כבר אמרנו מדברי הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ח) כי מט"ט וסנדלפון הם דו"ן והם אחד, כי כל נוק' היא כללות הנה"י דהזכר, והוא מ"ש הארז"ל בשער מאמרי רשב"י (פ' קדושים סמוך לסופו דף כח רע"ב) וכן בהגר"א בתיקונים (ריש תיקון נח קו ע"א ובתיקון סח קיד ע"ב) כי מט"ט הנה הוא כולל כל הג' עולמות בי"ע, כי ראשו הוא בבריאה, וגופו הוא ביצירה, ורגליו הוא בעשיה. ורגליו הוא סנדלפון, כי הוא הנוק' שלו, והוא הרגלין שלו, כי כל נוק' הוא רגלין דהזכר כמ"ש בזה"ק (פ' וירא קיב ע"ב וקיג רע"א) בפסוק (שמואל א' ב ט) רגלי חסידיו ישמור. וכן אמר הרב בספר הגלגולים (פכ"ב) כי הנוק' היא נקרא רגל, כי היא כללות הנה"י שלו, והוא מ"ש כי רגלי מט"ט הוא בעשיה והוא כולל את העשיה ג"כ, הגם שבהעשיה הרי שולט סנדלפון, אך סנדלפון הוא עצמו רגלין דמט"ט, והם דבר אחד. וכבר

– מאיר הכוונה –

¹ עי' ספר הבהיר אות פב: ומאי איברים שבע שיש באדם, דכתיב (בראשית ט ו) כי בצלם אלהים עשה את האדם, וכתיב (שם א כז) בצלם אלהים ברא אותו, בכל איבריו ובכל חלקיו, והא אמרינו ו' למה הוא דומה לעוטה אור כשלמה (תהלים קד ה), דהא ו' אינו אלא שש קצות, א"ל ברית מילה וזוגו של אדם חשבינן חד ושתי ידיו שלשה, ראשו וגופו חמשה שתי שוקיו שבעה, וכנגדן כוחותם בשמים דכתיב (קהלת ז יד) גם את זה לעומת זה עשה האלהים, והיינו ימים (שמות לא יז) כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ, ולא אמר בששת ימים מלמד כי כל יום ויום יש לו כחו, ע"כ. סוד מצוה תיקון המלכות שהיא נקראת מצוה והיינו אברים בפרטות בת"ת ובהם רמ"ח מצות רמ"ח אברים בפרטות בתורה שבכתב וקיבוצם יחד נעשה גוף א' בשבעה מדות בשכינה והיינו אשתו כגופו שכללם במלכות גוף ולבוש אל פרטם בת"ת ולפי' על שם פקודין שהם רמ"ח אתקריאו אברים דהיינו בת"ת ועל שם שכינתא שהם נכללים שם יחד ונעשים גוף א' נקראים גופא, והיינו סוד האדם התחתון באבריו, לפי פרטי המצוה יהיה בת"ת כגון בהיותו נותן צדקה המצוה בעצמה פרטית באבר א' מן האברים, אמנם נעשה בכל הגוף, וכן שאר המצות נעשות בכלל כל הגוף והם פרטיות באבר א' ומצד הת"ת הם פרטיות בספירה ידועה בחינה ידועה ומצד המלכות ששם כלל הגוף הם ז' כדפי' (אור יקר).

פְּעֵה"כ

אמרנו לעיל סי' ג', כי מט"ט הוא הדעת, שקיו דאילנא [השקאת האילן] והוא לשון התיקון יט ע"א] דכל העולמות ביי"ע, כי הוא הבריח התיכון המבריח בהם מן הקצה אל הקצה, ובו מתלבש השכינה ושורה על ידו בכל העולמות ביי"ע, והוא מה שנאמר עליו (שמות כג כא) כי שמי בקרבו.

טו. ב' לשונות האלה צ"ע בהם, ול"נ שידוע שגילוי ית' בעליונים מכוונים מופלא ומכוסה, וההפך של מופלא היא ידוע, וההפך של מכוסה היא גלוי, וצ"ע. ולגבי הלשון מופלא ומכוסה, עי' בהג"ר"א על תיקון קלח ע"א, ז"ל, מכוסה הוא ח"ס עלאה אורא עלאה ומופלא הוא רישא עלאה לכל רישין, עי' לש"ו ביאורים ח"א כ ע"ד שמשנה הגרסא כאן, שמכוסה למעלה ממופלא. ועי' אד"ז רפח ע"ב, האי עתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין, לא אדכר ולא אשתכח ובגין דאיהו רישא עלאה לכל עלאין, לא אדכר בר רישא חדא בלא גופא, לקיימא כלא והאי טמיר וסתים וגניז מכלא.

טז. עי' זהר בהעלותך קנב ע"א: כהאי גוונא אורייתא אית לה גופא¹ ואינון פקודי אורייתא דאקרון גופי תורה האי גופא מתלבשא בלבושין דאינון ספורין דהאי עלמא טפשיין דעלמא לא מסתכלי אלא בההוא לבושא דאיהו ספור דאורייתא ולא ידעי יתיר ולא מסתכלי במה דאיהו תחות ההוא לבושא אינון דידעין יתיר לא מסתכלן בלבושא אלא בגופא דאיהו תחות ההוא לבושא חכימין עבדי דמלכא עלאה אינון דקיימו בטורא דסיני² לא מסתכלי אלא בנשמתא דאיהו עקרא דכלא אורייתא ממש (ולעלמא) ולזמנא דאתי זמינין לאסתכלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא³.

תרגום: כדוגמא זה התורה יש לה גוף והם מצוות התורה שנקראים גופי תורה, גוף זה מתלבש בלבושים שהם ספורי העולם הזה, טפשי העולם לא מסתכלים רק באותו לבוש שהוא ספור התורה, ולא יודעים יותר ולא מסתכלים במה שתחת אותו לבוש. אותם שיודעים יותר לא מסתכלים בלבוש אלא בגוף שהוא תחת אותו לבוש. החכמים עבדי המלך העליון, שהם עמדו בהר סיני, לא מסתכלים אלא רק בנשמה שהיא עיקר הכל, תורה ממש (ולעולם) ולעתידי לבא עתידים להסתכל בנשמה של נשמת התורה.

ב ע"ב

יז. עי' זהר ויקהל ריג ע"ב (לש"ו).

ז"ל: בליליא שלטאן ממנן דאתפקדו על אינון נשמתין דצדיקיא לסלקא לון לעילא ולקרבא לון קרבן נייחא לגבי מאריהון ההוא ממנא דאתפקד על כל אינון משריין⁴ סורי"א שמיה רב ממנא כיון דנשמתא סלקא בכל אינון רקיעין כדין מקרבין לה לגביה וארח בה כמה דאת אמר (ישעיה יא ג) והריחו ביראת יהו"ה כמה דזמין מלכא משיחא למעבד בעלמא ועל ידיה אעברו כלהו בפקדונא על ידיה לאתקרבא להלאה.

וכלהו נשמתין כד אתקריבו לההוא אתר דאתקריבו ואתחזון תמן דא איהו רזא כלהו נשמתין אתכלילו בההיא נקודה⁵ ונטלא לון זמנא חדא כמאן דבלע בליעו דמלה ואתעברא כאתתא

- מאיר הכוונה -

¹ הענין הזה כולל כל חלקי המצוות וההלכות היוצאים לידי מעשה מוחש ומורגש, ועליהם שנינו בסוף פ"א דחגיגה (מ"ח), הדינים והעבודות הטהרות והטומאות והעריות יש להם על מה שיסמוכו והן הן גופי תורה, פי' בין המעשים בעצמם (רמ"ז).

² פנימיותה הוא אורייתא דאצילות, אורייתא דקב"ה, שהקב"ה עוסק בה בכל יום וכמ"ש בעבור² (ג ע"ב וד ע"ב) והוא נשמתא דאורייתא אשר זכו ישראל לזה בעת מתן תורה, וכמ"ש בפ' בהעלותך (קנב ע"א) וע' סוף פ' יתרו (צד ע"א) (דע"ה ח"ב קכח ע"ב).

³ כל זה יובן באד"ר דף ק"ל ע"פ (ישעיה נב ח) כי עין בעין יראו כי הוה קאי על עתיקא שמתגלה אז ובו נודע את סתרי תורה (זהר הרקיע). ע"ד שאמרנו שראשית הבריאה והתחלתה הנה היה בהאור הגנוז, והוא יסודה העיקרי אשר אליו תחזור לבסוף, וכן נתינת התורה בתחילתה שהם הדברות הראשונות היה ג"כ מאור הגנוז, וכן תתגלה לעתיד בכל עיקרה כמ"ש בפ' בהעלותך (קנב ע"א) (הקדו"ש לב ע"ג, ועיי"ש צז ע"ד).

⁴ רנג ע"א קנד ע"א (הערת הזהר).

⁵ פי' מלכות (מ"מ).

שְׁעָה"כ

דמתעברא רזא דא למארי מדין כד האי נקודה אתעברת כאתתא דמתעברא אתהני מההיא הנאותא דאתכלילת נשמתא מהאי עלמא באינון עובדין ובההיא אורייתא דאשתדלת בה ביממא¹ ונטלא ההוא רעו דהאי עלמא וביה אתהני בחדוה ואתכלילת מכל סטריין.

לבתר אפיקת לון לבר ואולידת לון כמלקדמין ונשמתא אייה חדתא השתא כמלקדמין ורזא דא (איכה ג כג) חדשים לבקרים² חדשים ודאי כמה דאתמר מה טעם אינון חדשים בגין רזא דכתיב (איכה ג כג) רבה אמונתך רבה ודאי³ דיכלא לאכללא לון⁴ ולאעלא לון לגווה⁵ ואפיקת לון ואינון חדתיין ועל דא נקטא אחרניין מלעילא ביממא⁶ זכאין אינון צדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

תרגום: בלילה שולטים הממונים שנפקדו על אותן נשמות הצדיקים להעלותן למעלה ולהקריבן קרבן מנחם לאדונם אותו ממנה שנפקד על כל אותם מחנות שמו סורי"א ממנה גדול כיון שעולה הנשמה לכל אותם רקיעים אז מקריבים אותה אליו ומריח בה כמו שנאמר והריחו ביראת ה' כמו שעתידי מלך המשיח לעשות בעולם ועל ידו עוברים כולם בפקדון על ידו להתקרב הלאה.

וכל הנשמות כשנקרבות לאותו מקום שנקרבות ונראות שם זהו סוד כל הנשמות נכללות באותה נקודה ולוקחת אותם פעם אחת כמו מי שבולע בליעת דבר ומתעברת כמו אשה שמתעברת הסוד הזה לבעלי מדות כשנקדה זו מתעברת כאשה שמתעברת נהנית מאותה הנאה שמכלילה נשמה מהעולם הזה באותם מעשים ובאותה תורה שהשתדלה בה ביום ונטלת אותו רצון של העולם הזה ובו נהנית בשמחה ונכללת מכל הצדדים.

אחר כך היא מוציאה אותם החוצה ומולידה אותם כמקדם והנשמה היא חדשה כעת כמקדם וסוד זה חדשים לבקרים חדשים ודאי כמו שנתבאר למה הם חדשים משום סוד הכתוב רבה אמונתך רבה ודאי שיכלה להכלילם ולהכניסם לתוכה ומוציאה אותם והם חדשים ולכן לוקחת אחרים מלמעלה ביום אשרי הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

ע"י ע"ח שער הנסירה פרק ג: וכמו שנשמת הצדיקים מעלין מ"ן בכל לילה בעת השינה אל המל', והיא מחדשת אותן בסוד (איכה ג כג) חדשים לבקרים.

וע"י לקמן (נג ע"ב) והנה ז"ס חדשים לבקרים רבה אמונתך כי המלכו' הנק' אמונה נעשית גדולה ורבה בכל לילה ע"י כל נשמות התחתונים העולים בכל לילה להכלל ולהתעבר בתוכה כדי להתחדש שם בהיותם בתוכה ואח"כ בבקר יוצאות משם מחודשות וזמ"ש חדשים לבקרים.

עלייתה לתועלת גדול לגוף כי על ידי זה הוא מתחדש בכל יום בכח וחיות חדש תמיד (ביאורים ח"ב כו ע"ג) והנה אנו רואין בכל עניני פעולה ומעשה, הן בפעולה שכליית הנתחדש ונולד בהשכלת בני אדם, והן בפעולה מעשיית הנעשה בכחות הפועל בעסקו ועשייתו, הנה הוא יוצא ונמשך רק ע"י התעוררות, אם בהתעוררות שכלו והשכלתו, אם בהתעוררות כחותיו. וכל

- מאיר הכוונה -

¹ גודל מעלת העוסק בתורה ביום שזוכה על ידי כן להעלת מ"ן בלילה (רח"ו במ"מ).

² הנשמה שעולה בכל לילה ומקבל שם תוספות אור ומוחין ומתחדש בכל יום בסוד (איכה ג כג) חדשים לבקרים (כללים ח"א יא ע"ד).

³ בראשית יט ע"ב (הערת הזהר).

⁴ הענין שעבורה של מלכות ראשונה אינה כעבורה מלמטה, כי עבור ראשונה הוא נשמה אחת או שתיים וכו', כי אי אפשר שיהיו ששים רבוא יחד שם אן מה נעשו אלו הנשמות, אלא העיבור הוא כפי התוספת שישראל נוספים והולכים, ונשמות עולות ונשמות יורדות זולתי המגולגלות שחזרות ובאות, אם כן רחמה אינה מקבלת אלא מעט, ומצד התחתונים הרי ששים רבוא קבלה מידי לילה ולילה, ובזמן שלמה שהיו ישראל כחול הים וכולם כשרים בכשרות היתה שואבת בכל לילה ולילה כולם להשפיעם שכר מצותיהם ותורתם ולהשכירם כדפירשנו, וכיצד הם נכללות שם, אלא "רבה אמונתך", המלכות שהיא נקראת אמונה הנקשרת עם התפארת הנקראת אמת, והיא אמונה שמחזרת הפקדונות באמנה ודאי, היא רבה שיש בה בחינה להתקבל כל נשמה ונשמה למעלה בבחינה ידועה וראיה לה כפי מעשיה ותורתה, וכדפירשנו בארוכה בפרשת בראשית, וזהו שאמר "דיכלא לאכללא לון", ובפסוק זה באו ארבעה עניינים, האחד הוא מציאות היותם בה ובה בחינה לכולם בשוה ובמעלה הראוי לה, וזהו מעט אינה גדול הפלא כל כך כעין שתאמר אסטומכא של פלוני מקבל כך ככרות זהו פלא יותר גדול מהיות האסטומכא סובלת, וזהו היות פתח כניסת בבת אחת ולא יקדם זה לזה ולא יתאחר, והיינו בליעה דקאמר לעיל, שאין ראוי שתהיה כת נכנסת אחר כת ואלו מתעכבות חוצה (אור יקר).

⁵ שהוא פלא גדול מהראשונה (אור יקר).

⁶ פי' נשמות אחרות מקבלת אותם ביום מבעל ע"י זוג שעושין בנפילת אפים (מ"מ).

שְׁעָה"כ

התעוררות הנה הוא בהבחנת תנועה שכחות השכל או כחות הגוף הם מתעוררים ומתנועעים, וכל תנועה הנה הוא בבחי' העתקה שנעתק כח מכת, והוא בבחי' פירוד וריבוי, שכחות השכל או הגוף מתנועעים האחד מחבירו, ומתגלה ריבויים, ומתלהטים זה בזה, ומאירים לחוץ, ונעשה מזה פעולה חדשה (דע"ה ח"א ז ע"ג).

ע"י זהר ח"א יט ע"א: בר נש לתתא אית ליה דיוקנא וציורא ולא איהו בקיומא כגוונא דהני דלעילא ציורא ודיוקנא דלעיל מצטיירין בציוריהון כמה דהויין בלא מלבושא אחרא לאצטיירא ובגין כך אינון בקיומא תדיר ציורא דאדם לתתא מצטיירין בציוריהו במלבושא ולא כגוונא אחרא ובגין כך קיימין בקיומא זמן ועידן¹ ובכל ליליא וליליא מתפשט רוחא מהאי מלבושא וסלקא וההוא אשא דאכלא אכיל ליה ובתר אתהדר כמלקדמין ומצטיירין בלבושייהו ובגין כך לית לון קיומא כאינון דיוקנין דלעיל ועל דא כתיב (איכה ג כג) חדשים לבקרים² בני נשא דאינון חדשים בכל יומא ויומא.

מאי טעמא רבה אמונתך³ רבה איהו ולא זעירא⁴ [רבה אמונתך] ודאי רבה דכלא (דעתיד) לנטלא כל בני עלמא [ולאכללא] (ולאכללא) לון בגוה עלאה⁵ ותתאה⁶ אתר רב וסגי איהו דכליל כלא ולא אתמליא יתיר ורזא דא (קהלת א ז) כל הנחלים הולכים אל הים⁷ והים אינו מלא וגו' אזלי לגבי ימא⁸ וימא נטיל לון ואכיל לון בגויה ולא אתמליא ובתר אפיק לון כמלקדמין ואזלי ובג"ד רבה אמונתך.

ביומא דא כתיב כי טוב כי טוב תרי זמני בגין דיומא דא⁹ אחיד לתרין סטרין ואפריש מחלוקת אמר להאי סטרא כי טוב¹⁰ ואסכים ביניהו ובגין כך אית ביה תרין זמנין ויאמר [ויאמר הכא] רזא דשמא דארבע אתון¹¹ גליפא מחקקא סליק לתריסר אתון בארבע דיוקנין בארבע סטרין רשים על כורסיא קדישא¹².

תרגום: אדם למטה יש לו דמות וציור, ואינו בקיום כדוגמת אלה שלמעלה. ציור ודמות שלמעלה מצטיירים בציוריהם כמו שהיו בלי לבוש אחר להצטייר, ולכן הם בקיום תמיד. הציור של אדם למטה, מצטיירים בציוריהם בלבוש ולא בצורה אחרת, ולכן עומדים בקיום של זמן ועידן, ובכל לילה ולילה מתפשט רוח מהמלבוש הזה ועולה, ואותה אש אוכלת אותה. ואחר כך חוזרים כמו מקדם ומצטיירים בלבושיהם, ולכן אין להם עמידה כמו הדמויות הללו שלמעלה, ועל זה כתוב "חדשים לבקרים", בני אדם שהם חדשים בכל יום ויום.

למה, "רבה אמונתך", רבה היא ולא קטנה, "רבה אמונתך", ודאי גדולה, שיכולה לקחת כל בני העולם ולהכלילם בתוכה עליונה ותחתונה, מקום גדול ורב הוא שכולל הכל ולא מתמלא יותר. וסוד זה, "כל הנחלים הולכים אל הים והים אינו מלא וגו'", הולכים לים, והים לוקח אותם ואוכל אותם בתוכו, ולא מתמלא. אחר כך הוא מוציא אותם כמו מקדם והולכים, ובגלל זה "רבה אמונתך".

- מאיר הכוונה -

¹ פי' שאי אפשר לנשמה להיות בעוה"ז בלא לבוש הגוף זהו ולא בגוונא אחרא ע"כ אין לה קיום בעוה"ז. א"מ (נ"א).

² בכל לילה כאשר האדם מפקיד נשמתו ביד המלכות העליונה בסוד בידך אפקיד רוחי הנה היא מחדשת אותה בסוד חדשים לבקרים כו' (שער הכוונות - דרושי ברכת השחר).

³ מלכות (רח"ו).

⁴ ע"י שעה"כ דרושי הלילה דרוש ג': המלכו' הנק' אמונה נעשית גדולה ורבה בכל לילה ע"י כל נשמות התחתונים העולים בכל לילה להכלל ולהתעבר בתוכה כדי להתחדש שם בהיותם בתוכה.

⁵ מ"ד (מ"מ).

⁶ נשמות בסוד מ"ן (מ"מ).

⁷ שהיא השפעת הקצוות במלכות, והם מ"ד (מ"מ).

⁸ הם הנשמות שהם בסוד מ"ן (מ"מ).

⁹ ת"ת (רח"ו).

¹⁰ "ולהאי סטרא כי טוב" נוסף דפ"ו וכן הוא במ"מ. שמא דד' אתון הוא שם אדנ"י וסליק לתריסר אתון, הם י"ב אותיות מלוי אדנ"י בארבע דיוקנין כל סטרין, פי' כל אות מאדנ"י מאירה לצד א' מהמרכבה (מ"מ).

¹¹ פי' שם הוי"ה מתהפך ומצטרף ל"ב צרופים כנודע זהו ד' אותיות ל"ב אתון ור"ל תיבות כמש"ל שקורא לתיבות ג"כ אותיות. א"ם (נ"א). הכא רזא דשמא דארבע אתון כו'. נ"ב נראה שהוא אדנ"י וסליק מילואו ל"ב אתון בסוד חיות שנושאין הכסא מברא. וכל אחד כלול ג' כמו הדגלים (נז"י) (ש"נ).

¹² אדנ"י הנזכר הוא על כרסיא קדישא, שהיא המלכות (מ"מ).

שְׁעָה"כ

ביום זה כתוב "כי טוב" "כי טוב" פעמיים, בגלל שיום הזה אחוז לשני צדדים ומפריד מחלוקת. אמר לצד זה "כי טוב" ולצד זה "כי טוב", ומסכים ביניהם. ולכן יש בו פעמיים "ויאמר" "ויאמר". כאן הסוד של שם של ארבע אותיות חקיקה מחוקקת עולה לשתיים עשרה אותיות בארבע דמויות בארבעה צדדים רשום על הכסא הקדוש.

יח. עי' זהר ח"ב לח ע"ב: ותא חזי כתיב (שמות יב מב) ליל שמורים הוא ליהו"ה להוציאם וגו' הוא הלילה הזה ליהו"ה שמורים לכל בני ישראל וגו' האי פסוקא קשיא כיון דאמר ליל מהו שמורים ולא שמור שמור ומבעי ליה! (אשתמע מלה) וכתיב (שם) הוא הלילה הזה ליל קאמר בקדמיתא [ולכתר] וכתרו (והשתא) לילה.

אלא הכי תנינן כתיב (דברים כב כג) כי יהיה נערה בתולה נער כתיב מאי טעמא משום דכל זמן דלא קבילת דכר אתקרי נער מדקבילת דכר אתקרי נערה¹ אוף הכא ליל עד לא קבילת דכר² ואף על גב דכתיב ביה שמורים דכר הוה זמין לאתחברא עמה ובשעתא דאתחבר עמה דכר כתיב הוא הלילה הזה ליהו"ה שמורים שמורים דכר ונוקבא³ ובגיני כך כתיב (שמות יב מב) הלילה הזה.

- מאיר הכוונה -

¹ דע כי שם אדנ"י הוא מורה על הדין כי לכן נקראת דינא רפיא וכן אדנ"י בהיפוך אתוון הוא דינ"א ואמנם סוד האלף שבזה השם מורה על שתוף הרחמים אשר בו כי שלשה אותיו האחרונות הם דין ואות אלף הראשונה הם רחמים והיא סוד שם אהיה שהוא רחמים. ובזה תבין למה זה השם נקרא דינא רפיא והטעם הוא לפי שיש בו שתוף הרחמים שהיא אות האלף המורה על שם אהיה שהוא רחמים הממתק ומרפא את שלשה אותיות ד"ן אשר בו. וכבר ידעת כי שורש כל הדינים הם החמש גבורות הנודעות ואם כן כל גבורה מאלו החמשה נקראת ד"ן. ואם תמנה חמשה פעמים ד"ן הם בגמטריא ש"ך. והענין הוא כי החמשה גבורות הנז' הם מתפשטות עד היותם ש"ך ניצוצות גבורה וזהו סוד מ"ש ב' פ' פקודי בדף רצ"ד סוף ע"ב ניצוצין זריק לתלת מאה ועשרין עיבר ובריר פסולת מגו מחשבה כו' כי אלו החמשה גבורות מתנוצצות עד סך ש"ך ניצוצי גבורה. ואמנם התבסמות ש"ך ניצוצות אלו הם ע"י אות האלף של שם אדנ"י המורה על שם אה"ה שהוא רחמים כנז' ונמצא עתה כי הה' גבורות שהם חמשה פעמים דין חזרו להיות חמשה פעמים אדנ"י ואינון דינא רפיא והנה ה' פעמים אדנ"י הם ש"ה וזהו הסוד הנרמז באדרא רבא בדף קל"ב ע"ב שאמר ר' חזקיה מסתכל הוינא כו' נהיר וסליק לתלת מאה ועשרין וחמש עיבר כי עתה בהתנוצץ בהם אות האלף אז אתנהירו והיו לחשבון ש"ה עיבר וכולהו נהירין וניצוצין מצד האלף שנגלה בה. והנה נע"ר הם סוד ש"ך דינין הנז' עד לא אתבסמו וכד אתבסמו על ידי שם אה"ה שהיא ה"א עלאה המורה על האלף שבשם אדנ"י ואתבסמו על ידי חמשה אלפין שבחמשה פעמים דין כנז' כנגד ה"א ראשונה של בינה הכוללת החמשה אלפין החמשה פעמים אור ואז נקראת נערה יתיר ה"א כי אז אתבסמו ונמתקו ואז היא בבחינת ש"ה דינין ממותקים ואז קבילת עלה דכורא ואזדווגת ביה.

ולהבין הדבר הזה יותר בביאו' צריך להקדים לך כי הנה נודע כי בוצינא דקרדינותא היא סוד שורש הדינין והגבורות מתחילתם ולכך שורש זאת הבוצינא אגניז גו מיעוי דאימא כנז' ב'פ' האיזינו בדף רצ"ב ע"ב ולכן הוא הנותן משחתא וקצבה אל הספירות כי כל מדידה היא מצד הגבורה לפי שהסוד מורה התפשטות בכל הדברים אבל הגבורה והדין אינה מנחת האור העליון להתפשט למטה להאיר אלא בקצבה ומדה בשיעור הצריך להתפשט ולא יותר. ולכן זו הבוצינא מדד ועביד משיחן בכל ה"ס כולן ושורש זו הבוצינא היא בבינה לפי שמשם דינין מתערין כנודע.

ואמנם כבר ידעת כי פסולת אלו הוא מבחינת אותם המלכים שמלכו בארץ אדום ואצטריפו ואתלבנו ומן המותר ממה שהוברר מהם נשאר אלו הסיגים והפסולת הזה כנז' ב'פ' פקודי בדף רנ"ד ע"ב כנ"ל וחושבנא דילהון הוא ש"ך עיבר וכל אלו הם הניצוצו' דזריק האי בוצינא ואיקרון עלמין קדמאי דאתחריבו כנז' ב'פ' פקודי ופרשת האיזינו בדף רצ"ב ע"ב ניצוצא אפיק זיקין בזיקין לתלת מאה ועשרין עיבר כו'.

ואמנם אח"כ על ידי אותם החמשה גבורות דינין קדישין הנז' ב'פ' נשא בדף קמ"ב ע"א ובדף קל"ז ע"ב בהם נתבסמו אותם מלכין קדמאין כמ"ש ב'פ' נשא בדף קל"ה והם סוד הש"ך דינין ובהתחבר עמהן חמשה גבורות הנז' נעשו ש"ה כמנין נערה וכו' (שער מאמרי רשב"י), ועי' אריכות בזהר הרקיע. ועי' שעה"כ דרושי סדר שבת א.

² דע כי ליל הוא לאה בזמן חצות לילה הראשונה כי אז אינה מתפשטת בפנים דזעיר אפין אלא עד החזה ומזדוגת עם יעק' ואז היא דין אבל אחר חצות היא מתפשטת למטה עד מקום רחל הנקראת ה"א אחרונה ואז יש בה יותר רחמים ולכן נקראת לילה בהא יתירה וזהו ליל שמורים כו' הוא הלילה כו' (שער מאמרי רשב"י).

³ עי' דע"ה ח"ב קכז ע"ב.

שְׁעָה"כ

ובאתר דאשתכחו דכר ונוקבא לית שבחא אלא לדכורא והכי שבחו ישראל בתושבחתיהו לדכורא ולא לנוקבא הדא הוא דכתיב (שמות טו ב) זה אלי ואנוהו דלית שבחא באתר דדכורא ונוקבא אשתכחו אלא לדכורא ועל דא (נ"א ולדא) מחכאן ישראל דכתיב (ישעיה כה ט) זה יהו"ה קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו משום דהכי זמין למעבד להו דכתיב (מיכה ז טו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

תרגום: ובא וראה, נאמר "ליל שמרים הוא לה' להוציאם וגו' הוא הלילה הזה לה' שימורים לכל בני ישראל וגו'". פסוק זה קשה, כיון שאמר "ליל", מה זה "שימורים", ולא "שמור", היה צריך [להיות כתוב] שמור. ונאמר "הוא הלילה הזה", בהתחלה אמר ליל ואחר כך לילה. אלא כך שנינו, נאמר "כי יהיה נַעַר בתולה", למה נאמר נער, משום שכל זמן שלא קבלה זכר, נקראת נער. משקבלה זכר נקראת נערה. כמו כן כאן, "ליל", עד שלא קבלה זכר. ואף על גב שנאמר בו "שימורים", זכר היה עתיד להתחבר עמה, ובשעה שהתחבר עמה זכר, נאמר "הוא הלילה הזה לה' שימורים", שימורים זכר ונקבה, ולכן "נאמר הלילה הזה".

ובמקום שנמצאו זכר ונקבה, אין שבח אלא לזכר. וכך שבחו ישראל בתשבחותיהם לזכר ולא לנקבה, זהו שנאמר "זה אלי ואנוהו", שאין שבח במקום שזכר ונקבה נמצאים אלא לזכר. ועל זה (ולזה) מחכים ישראל, שנאמר "זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו", משום שכך עתיד לעשות להם, שנאמר "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

יט. עי' זהר שלח קעא ע"ב וקעב ע"א ופרשת ויחי רי"ח ע"ב (לש"ו על פ"ח).

ז"ל הזהר ח"ג קעא ע"ב: איהו משיך משיכו מסטרא דיליה ואתטמר ואתחפא תחות אתר דאקרי תא הרצים עד פלגו ליליא מבתר פלגו ליליא שלהובא דעמודא דיצחק נפיק ובטש בהאי תרנגולא דאקרי גבר¹ כגוונא דגבר אחרא עלאה² עליה כיון דבטש ביה האי גבר קרי ויהיב שית קלין וכלהו בסכלתנו.

בשעתא דאיהו קרי כל תרנגולין דהאי עלמא קראן ונפיק מניח שלהובא אחרא ומטי לון תחות גדיפיהו וקראן איהו מה קרי בשעתא קדמאה קרי ואמר (תהלים כט ד) קול יי' בכח קול יי' בהדר ובשעתא תניינא קרי ואמר (מיכה ו ט) קול יי' לעיר יקרא³ וגו' בשעתא תליתאה קרי ואמר (תהלים כט ז) קול יי' חוצב להבות אש.

תרגום: הוא מושך משיכות מצדו ונסתַר ומתכסה תחת מקום שנקרא "תא הרצים" עד חצות הלילה, מאחר חצות הלילה יוצאת שלהבת, עמוד יצחק, ומכה בתרנגול הזה שנקרא גבר, כדוגמת גבר אחר עליון ממנו, כיון שמכה בו גבר זה קורא ונותן ששה קולות וכולם בהשכל. בשעה שהוא קורא, כל תרנגולי העולם הזה קוראים ויוצאת ממנו שלהבת אחרת, ומגיעה תחת כנפיהם, וקוראים. מה הוא קורא, בשעה ראשונה קורא ואומר "קול ה' בכח קול ה' בהדר", ובשעה שניה קורא ואומר "קול ה' לעיר יקרא", בשעה שלישית קורא ואומר "קול ה' חוצב להבות אש".

ועי' ח"א ריח ע"ב: תנא בההוא זמנא דכרוזא כריז כדין נפק חד שלהובא⁴ מסטר צפון⁵ ואזלא ואתוקד בנהר דינור⁶ ומתפרשא לארבע סטרי עלמא⁷ ואוקיד נשמתהון דחייביא ונפק ההוא שלהובא וסלקא ונחתא בעלמא וההוא שלהובא מטא בגדפוי דתרנגולא⁸ אוכמא ובטש בגדפוי¹

- מאיר הכוונה -

¹ גבריאל (רח"ו).

² פי' גבורה (מ"מ). המלאך גבריאל וחלק הרמז שבתורה, הם כולם ענין אחד, שכולם הם מצד הגבורות אשר שם שוכן הס"מ הצורר, וכמו שאמרו בגבריאל בזוה"ק שלח (קעא סע"ב וקעב רע"א) (דע"ה ח"ב צ ע"ב).

³ לעיר יקרא" ט"ס וצ"ל שובר ארזים (יהל אור).

⁴ שפע דין (אור יקר).

⁵ גבורה שממנה התעוררות אשו של גיהנם (אור יקר).

⁶ ששם בעולם הנפרדים נדלק בדין שכל בחינותיו מתהפכין לדין שם, שאין שפע מלמעלה שלא יהיה בו כח כל הצדדים, ולמטה מתהפך אל א' הבחינות להיותו דין חזק, וכל טובו ניטל ממנו להשפיעו לגיהנם כדמסיק (אור יקר).

⁷ ד' סטרי גהנם (אור יקר).

⁸ שהוא כעין גבריאל כדפי' בזהר בינוקא בפ' בלק, וגם יונק מהגבורה, והתרנגול נקרא גבר על שמו וכו', והיינו תרנגולא אוכמא (אור יקר).

פעה"כ

וקרי [בפתחא] (לפתחא) בין תרעי זמנא קדמאה קרי ואמר (מלאכי ג יט²) הנה יום ה' בא בוער כתנור וגו' זמנא תניינא קרי ואמר (עמוס ד יג) כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שחו וההיא שעתא יתיב בר נש בעובדוי דסהדין קמיה והוא אודי עליהו זמנא תליתאה כד בעיין לאפקא נשמתייה מניה קרי תרנגולא ואמר (ירמיה י ז) מי לא ייראך מלך הגוים כי לך יאתה וגו'.

אמר רבי יוסי תרנגולא אוכמא למאי נפקא אמר אליה רבי יהודה כל מה דעבד קב"ה בארעא כלהו רמיז בחכמה בר דבני נשא לא ידעי הה"ד (תהלים קד כד) מה רבו מעשיך יהו"ה כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנייך ומשום דאתעבידו בחכמה כלהו רמיזין בחכמה ותרנגולא אוכמא תנינן לית דינא שריא אלא באתר דהוא זיניה ואוכמא מסטרא דדינא קאתי ובגין כך בפלגות ליליא ממש כד רוחא דסטרא דצפון אתער חד שלהובא נפיק ובטש תחות גרפוי דתרנגולא וקרי וכל שכך³ בתרנגולא אוכמא דאתכוון יתיר מאחרא.

תרגום: למדנו, באותו הזמן שהכרוז מכריז, אז יוצאת שלהבת אחת מצד צפון, והולכת ובוצרת בנהר דינור, ונפרדת לארבעת צדדי העולם, ושורפת את נשמות הרשעים. ויוצאת אותה שלהבת ועולה ויורדת בעולם, ואותה שלהבת מגיעה בכנפי התרנגול השחור, ומכה בכנפיו, וקורא בפתח בין השערים. פעם ראשונה קורא ואומר, "כי הנה היום בא בוער כתנור" וגו'. פעם שניה קורא ואומר, "כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שחו". ואותה שעה יושב בן אדם במעשיו שמעידים לפניו, והוא מודה עליהם. פעם שלישית, כשרוצים להוציא ממנו את נשמתו, קורא התרנגול ואומר, "מי לא ייראך מלך הגוים כי לך יאתה" וגו'.

אמר רבי יוסי, למה יוצא תרנגול שחור. אמר לו רבי יהודה, כל מה שעשה הקדוש ברוך הוא בארץ, הכל רמוז בחכמה, רק שבני אדם לא יודעים. זהו שכתוב "מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית מלאה הארץ קנייך". ומשום שנעשו בחכמה, כולם רמוזים בחכמה. והתרנגול השחור, שנינו, אין דין שורה אלא במקום שהוא מינו, ושחור בא מצד הדין. ולכן בחצות הלילה ממש, כשמתעוררת רוח של צד צפון, שלהבת אחת יוצאת ומכה תחת כנפי התרנגול והוא קורא. וכל שכך בתרנגול שחור, שמכוין יותר מאחר.

כ. עי' זהר ח"ג כג ע"א: פתח רבי יוסי ואמר (איוב לה י) ולא אמר איה אל"ה עושי נותן זמירות בלילה תא חזי בשעתא דאתער רוח צפון⁴ ואתפליג ליליא⁵ הא אוקמוה דשלהובא חד נפיק ובטש תחות גרפוי דתרנגולא⁶ ואקיש גרפוי⁷ וקארי וההוא שלהובא⁸ בזמנא דמטי גביה ואתער לקבליה אסתכי ביה⁹ ואזדעזע וקארי ואסתכי ואשגח בגין יקרא דמאריה למעבד רעותיה וקארי לון לבני נשא¹⁰ ועל דא אקרי שכוי אשגחא¹ ואקרי גבר בגין דאתער בשלהובא דגבורה²

– מאיר הכוונה –

¹ ומכה בכנפיו לכרוז כרוז כמבואר (ד"א).
² צ"ע, שהרי הוא מצרף ב' פסוקים (ישעיה יג ט) הנה יום ה' בא אכזרי ועברה וחרון אף וכו', וכן (מלאכי ג יט) כי הנה היום בא בער כתנור.
³ גוון שחור הוא יותר רמז אל תוקף הדין שמחשיך פני הבריות משא"כ גוון זהב אע"פ שהוא גוון בחינת הדין מ"מ יש קצת שמחה בגוון האדמימות שבו משא"כ בגוון שחור (ד"א).
⁴ ת"ת מצד הגבורה (אור יקר), הם ה' גבורות דאימא המתעוררים בחצות (מ"מ).
⁵ מלכות חציה בגבורה חזקה, וחצי השנית בגבורה רפה, ואז מהתעוררות הגבורה הרפה שבה (אור יקר).

היינו ה"ג שבנוקב' בסוד רוחא דשדי בגווה (זהר הרקיע).
⁶ שהם חיילי גבריאל, המלאך הנק' תרנגול (אור יקר). הם ה"ג שבו, שהם מתקבצין ליסוד שלו, שהוא התרנגול, ולכן נק' גבר, משום דאתער בשלהובא דגבורה (זהר הרקיע).
⁷ כל חייליו מתעוררים לזמר לקונם, והשלהבת הזו מתעוררת מצד הדין דרך השמאל, עד הגיעו אל מקום גבריאל (אור יקר).

⁸ ה"ג ממותקות בסוד יין המשמח, ולכן נקרא אז לילה. והן באות ליסוד דדכורא, ובו ב' בחינות מסטרא דגבורות, שבו מקום לקבל הגבורות, נקרא כבר (צ"ל גבר), שרשו של תרנגול. ולכן קארי שדרכן לארמא קלא יין, ש' שורקת, ובאור היום, ה"ח. ולכן אז זמן תפלה בחשאי. אבל בלילה אז שירת הלויים (אולי צ"ל המלאכים – רד"ל), וז"ש יומם כו' ובלילה כו', וז"ש לקמן כד נהר יממא כו' (יהל אור).

⁹ פי' גבריאל"ל מביט בשלהובא הנז' (מ"מ).

¹⁰ שנותן ההתעוררות לכל בני אדם, שאין אדם שאין מתעורר בחצות לילה אלא במתעצל, ועוד נתן טבע בתרנגול הגשמי לקרוא, ויש בו ב' בחי': האחת, שמסתכל לסבתו למעלה, וזה נקרא שכוי לשון ראייה, והסתכלות שמסתכל בסבתו וזהו שאמר "אשגח וכו'". השנית, משפיע אל התחתונים שיתעוררו לזמר בתורה, וזה נקרא "גבר" כדמסיק (אור יקר).

שְׁעָה"כ

בסטרא דגבורה קא אתיא לאתערא בעלמא כדין אינון בני מהימנותא קיימין ויהבין גבורה וחילא לכנסת ישראל וכדין אקרי רנה דאורייתא ועל דא ירית דוד מלכותא הוא ובנוי לעלמין ולדרי דרין.

וכד תרנגולא קארי ובני נשא נימי בערסייהו ולא מתערי תרנגולא קארי לבתר ואמר מה דאמר והא אוקמוה לבתר בטש בגדפוי ואמר ווי לפלניא נזיף דמאריה שבקא דמאריה³ דלא אתער רוחיה ולא אשגח ליקרא דמאריה כד נהיר יממא כרוזא קרי עליה ואמר ולא אמר איה אלוי"ה עושי נותן זמירות בלילה⁴ לסייעא ליה באינון תושבחן ולמהוי כלא בסיועא חדא עושי עושני מבעי ליה מהו עושי אלא בשעתא דבר נש קם⁵ בפלגות ליליא ואשתדל ברנה דאורייתא דרנה דאורייתא לא אתקרי אלא בליליא וכד איהו אשתכח באורייתא כד נהיר יממא קודשא בריך הוא וכנסת ישראל מתקני ליה בחד חוטא דחסד⁶ לאשתזבא⁷ מכלא ולנהרא ליה בין עלאין ותתאין.

תרגום: פתח רבי יוסי ואמר (איוב לה) ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה, בא וראה בשעה שמתעוררת רוח צפון ונחלק הלילה, הרי בארו ששלהבת אחת יוצאת ומכה תחת כנפי התרנגול ומקיש את כנפיו, וקורא, ואותה שלהבת בזמן שמגיעה אליו ומתעוררת כנגדו מסתכל בה, ומזדעזע וקורא ומסתכל ומשגיח בשביל כבוד רבונו, כדי לעשות רצונו, וקורא לבני האדם. ולכן נקרא שכוי, השגחה, ונקרא גבר שמתעורר בשלהבת הגבורה, בצד של הגבורה הוא בא לעורר את העולם, ואז אותם בני האמונה עומדים ונותנים גבורה וכח לכנסת ישראל, ואז נקראת רנת התורה. ולכן דוד ירש את המלכות הוא ובניו לעולמים, ולדורי דורות.

וכשהתרנגול קורא, ובני אדם ישנים במטותיהם ואינם מתעוררים, התרנגול קורא אחר כך ואומר מה שאומר, והרי פרשוה. אחר כך מכה בכנפיו ואומר אוי לפלוני הנזוף של רבונו, שעזב את רבונו ולא עורר את רוחו, ולא משגיח על כבוד רבונו. כשמאיר היום הכרוז קורא עליו ואומר, ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה, לסייע לו באותן התשבחות, ושיהיה הכל בסיוע אחד. עושי, היה צריך להיות עושני, מה זה עושי, אלא בשעה שאדם קם בחצות הלילה ועוסק ברינת התורה, שרנת התורה לא נקראת אלא בלילה, וכשהוא נמצא בתורה כשמאיר היום, הקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל מתקנים לו בחוט אחד של חסד להנצל מן הכל, ולהאיר לו בין העליונים והתחתונים.

כא. עי' זהר ח"א קמב ע"ב: רבי יהודה⁸ אמר רמז הכא דזמינין בנוי דיעקב לקרבא שני שעירים חד ליהו"ה וחד לעזאזל ביומא דכפורי ובגין כך קריבת שני גדיי עזים⁹ חד בגין דרגא דלעילא וחד בגין לכפייא דרגיה דעשו ודלא (ולא) ישלוט עליה דיעקב ועל דא שני גדיי עזים ומתרוייהו טעים יצחק¹⁰ ואכיל ויבא לו יין וישת (בראשית כז כה) ויבא לו יין רמז¹¹ ארמיזו מאתר

– מאיר הכוונה –

¹ פי' דריש שכוי לשון הבטה, כמו הבט נא, תרגומו איסתכי (מ"מ).
² פי' שלא נתעורר גבריא"ל בלילה רק ע"י השלהובא, ומ"ש בסטרא דגבורה, פי' ששרשו הוא מגבורה של מעלה (מ"מ).

³ פי' מאריה עזב אותו דומיא דנזיף דמאריה (מ"מ).
⁴ יעסוק בתורה בחצות, כדי לסייע למלכות המשבחת בחצות ג"כ, וזה שאמר "לסייעא ליה באינון תושבחן" (מ"מ).

⁵ היינו זה לא אמר ולא החשיב "איה אלוה" כלומר במה עוסקים עתה אלוה עושי, שתי ספירות, שהם ת"ת ומלכות, העושים לו בחוט של חסד. כל פעם שאני נותן זמירות בלילה. וכיון שהם עוסקים בשיר ושבח, אשתתף עמהם. ואפשר "אלוה" במלכות, "עושי" עם הת"ת, והיא עתה נותן זמירות, גם אני אתחבר עמה, ופי' סגולת חוט של חסד ואמת, שהם האחת, שהוא מתפטש אותו חוט מחסד עד מציאותו למטה, ולזה עובר אותו החוט ופועל בכל עולם ועולם, בסגולה במציאות העשיה ששם החצונים (אור יקר).

⁶ בסוד טיפת החסדים הנמשכין דרך חוט היסוד, שבאים אליו גם האורות ההם (זהר הרקיע).

⁷ במציאות האצילות והבריאה והיצירה (אור יקר).

⁸ פליג אדלעיל, וב' תבשילין רמז לשערי עזאזל ושעיר ר"ח (אור יקר).

⁹ קמה ע"ב (הערת הזוהר).

¹⁰ כי היה יצחק מתגולל בדין קדוש וטמא, וטעם קדוש מצד עצמו, וטמא מצד עשו, לכך טעם מב' השעירים משעיר עזאזל מצד עשו, ומשעיר חטאת לה' מצד קדושה, וכשנדע סוד שעיר ר"ח ופסח ושער תפילין לא יתרחק הרבה (אור יקר).

¹¹ (פי' תרי תנועי בלק קפט ע"א) (ד"א). ועי' זוהר הרקיע.

פעה"כ

רחיק קריב ליה¹ מההוא אתר² (דעשו) רבי אלעזר אמר רמז מההוא יין דכל חדו³ אשתכח ביה בגין לחדתא ליה ליצחק דבעי חדוה כדקא בעיין חדוה לחדתא סטרא (דליואי) אדיליה ועל דא ויבא לו יין וישת.

תרגום: רבי יהודה אמר, כאן רמז שעתידיים בני יעקב להקריב שני שעירים, אחד לה' ואחד לעזאזל ביום הכפורים, לכן הקריבה שני גדיי עזים, אחד בשביל הדרגה שלמעלה, ואחד כדי להכניע את דרגתו של עשו שלא ישלוט על יעקב. ועל כן שני גדיי עזים, ומשניהם טעם יצחק ואכל. "ויבא לו יין וישת". "ויבא לו יין" רמז רימז ממקום רחוק קריב אותו, מאותו מקום של עשו. רבי אלעזר אמר, רמז מהיין ההוא שכל השמחה נמצאת בו כדי לשמח את יצחק, שצריך שמחה, כשרוצים שמחה לשמח את צד (הלויים) שלו, ועל כן "ויבא לו יין וישת".

ועי' זהר ח"ג קפט ע"א: פתח איהו ואמר ובגפן שלשה שריגים וגו' עד הכא חזיונא דמלה דהא מכאן ולהלאה חזיונא דיליה הוה דכתיב וכוס פרעה בידי אבל חזיונא דמלה בגיניה דיוסף הוה ולבשרא ליה דישמע יוסף וינדע.

תנינן שבועה רקיעין אינון ואינון (שבועה) היכלין ושית אינון⁴ וחמש אינון⁵ וכלהו נפקי מגו יין עתיקא קדישא עלאה ההוא יין משיך ליה יעקב מרחוק וסחית ליה מענבים דההוא גפן כדין יעקב אמשיך ליה ההוא יין דקא אתחזי ליה⁶ וחדי ושתה הה"ד ויבא לו יין וישת הכא אתכליל עילא ותתא וע"ד ארחיק מלה ומשיך לה במשיכו דתרי תנועי והיינו לו ליה לתתא ליה לעילא (בתרין סטריין אחיד).

חנוך מטטרון אמר ויבא לו יין דארמי מיא בההוא יין⁷ ואי לאו דארמי ביה מים לא יכיל למסבל ושפיר אמר חנוך מטטרון ובג"כ אמשיך לו בתרי טעמי דהא בתרין סטריין אחיד וההוא יין אזיל מדרגא לדרגא וכלהו טעמין ביה עד דיוסף צדיקא⁸ טעים ליה דאיהו דוד נאמן הה"ד כייין הטוב הולך לדודי למישרים מהו כייין הטוב דאתא יעקב וארמי ביה מיא דא הוא יין הטוב והכי הוא כמה דאמר חנוך מטטרון.

תרגום: פתח הוא ואמר "ובגפן שלשה שריגים וגו'", עד כאן חזיון הדבר, שהרי מכאן והלאה חזיונו היה, שכתוב "וכוס פרעה בידי", אבל חזיון הדבר היה בגלל יוסף, ולבשרו שישמע יוסף וידע.

שנינו שבועה רקיעים הם, והם (שבועה) היכלות, וששה הם, וחמשה הם, וכולם יוצאים מתוך יין עתיק עליון. אותו יין משכו יעקב מרחוק, וסחטו מענבי אותה הגפן, אז יעקב המשיך אותו יין

- מאיר הכוונה -

1 פי' קרב את יצחק עצמו ממקום רחוק מהחוץ שהיה מתגולל בטומאת עשו ומשם קרבו אל הקדושה לצד ימין ומלת ויבא לו פי' ויבא את עצמו את יצחק שהוא נקרא יין (אור יקר).

2 הכוונה שהמתיק ה"ג דאימא שהוא היין החזק שכל הדינים תלויין שם, ומתמצית ה"ג יוצאות דם להניק לעשו, בסוד מיץ אפים יוצא דם, וז"ש מההוא אתר דעשו, כי יצחק סוד ה"ג הנז' והוא קרא לעשו בנו הגדול כדכתיב ולחשך קרא לילה, פי' דאסביר אנפין לרע כנז' בפ' בראשית (זהר הרקיע). ז"ל הרב (לקוטי תורה תולדות) הנה יצחק סוד הגבורות שביסוד אמא והוא יין החזק וכו', והנה יעקב הוא סוד הארת יסוד אבא שע"כ הוא בחיר שבאבות וכו', והנה יעקב [רצה] למתק באותו יין שהשקה ליצחק אביו שהם שורש מקום הגבורות יין העליון היוצא מבינה שהוא עיטרא דגבורה רצה יעקב להטיל בו מים כדי למותקו ובזה יתנו לו הברכות ולא לעשו אחיו כי אם היו נשארות הגבורות בלתי מזוג היה דין קשה והיה נוטל עשו את הברכות וכו', משם שורש יעקב וז"ש בזהר מאתר רחיק קריב ליה, כי אבא נקרא רחוק, בסוד מרחוק ה' נראה לי ומאותו מקום רחוק שהוא יסוד דאבא המשיך המים למזוג היין עכ"ל הרב. ולפי זה ל"ג "דעשו". וגי' גרסינן ליה, יפורש כמ"ש הרב בדרוש עשו, כי עשו שורש נשמתו הוא מיסוד אבא בשורה החצונה שיש בה יעקב באמצע ועשו מכאן וערב רב מכאן, ולכך רצה יצחק לברכו לקרבו תחת כנפי השכינה (מ"מ).

3 פי' ר"א לא פליג את"ק לפי מ"ש לעיל בשם האריז"ל אלא ת"ק שאמר מאתר רחיק קריב ליה, קאי על המים שבו עשה מזיגה ליין. ור"א קאי איין מהיכן הביאו, מיסוד דאימא, דכל חידו אשתכח ביה (מ"מ).

4 ר"ק (רח"ו).

5 בלת מנין היסוד (רח"ו).

6 מהבינה קו הגבורות (רח"ו).

7 דע כי יצחק סוד הגבורות שביסוד דאימא והוא יין החזק והנה יעקב באותו יין שהשקה לאביו הטיל בו מים שהם החסדים שביסוד דאבא כי משם שורש יעקב וז"ס תרין טעמי שהם דמות שני וו"ן רמז שחיבר ב' יסודות דאו"א כי יסוד הוא בחי' ו' קטנה (רח"ו). ויבא לו יין וישת. { }

8 יסוד (רח"ו).

שְׁעָה"כ

שנראה לו, ושמח ושתה, זהו שכתוב "ויבא לו יין וישת", כאן נכלל למעלה ולמטה, ולכן הרחיק הדבר, ומשכו במשיכות שתי תנועות, והיינו לו, לו למטה, לו למעלה (בשני צדדים אחז). חנוך מטטרון אמר "ויבא לו יין" ששם מים באותו יין, אם לא ישים בו מים לא יכול לסבול ונאה. אמר חנוך מטטרון, ומשום זה המשיכו בשני טעמים, שהרי בשני צדדים אחוז, ואותו יין הלך מדרגה לדרגה וכל הטעמים בו, עד שיוסף הצדיק טעם אותו, שהוא דוד נאמן, זהו שכתוב "כיון הטוב הולך לדודי למישרים", מהו "כיון הטוב", שבא יעקב ושם בו מים, זהו "יין הטוב", וכך זה, כמו שאמר חנוך מטטרון.

כב. עי' זהר ח"א ע"א: אמרו ליה אימא לן קרא חד מאינון דאמר לך אבוך פתח ההוא ינוקא ואמר (שיר א ב) ישקני מנשיקות פיהו דא הוא תאובתא עלאה [דיפוק] [דנפקא] רעותא מפומא (לנשקא ו)לא¹ נפיק מחוטמא כד אשא נפקא דהא כד אתחבר פומא לנשקא נפיק אשא ברעותא בנהירו דאנפין בחדוה דכלא באתדבקותא דניחא ובגין כך כי טובים דודיך מיין מההוא יין (יין) דמחדי ונהיר אנפין וחייכין עיינין ועביד רעותא ולא ויין [דמשכר] (דשכיר) ועביד רוגזא ואחשיך אנפין ולהטאן עיינין יין דרוגזא ועל דא בגין דחמר דא טב נהיר אנפין וחדי עיינין ועביד תיאובתא דרחימו מקריבין ליה כל יומא על גבי מדבחה שעורא דמאן דשתי ליה חדי ליה² ועביד ליה נייחא דכתיב (במדבר כח ז) ונסכו יין רביעית ההין ובגין כך כי טובים דודיך מיין מההוא יין דאתער רחימותא ותיאובתא.

תרגום: אמר לו, אמור לנו פסוק אחד מאותם שאביך אמר לך. פתח אותו התינוק ואמר, "ישקני מנשיקות פיהו", זוהי השתוקקות העליונה שיוצא (שיצא) רצון מהפה (לנשק) ולא יוצא מהחוטם, כאשר יוצאת אש, שהרי כשמתחבר הפה לנשק, יוצאת אש ברצון בפנים מאירות, בשמחת הכל, בהתדבקות של מנוחה. ולכן "כי טובים דודיך מיין", מאותו יין (יין) המשמח ומאיר פנים והעיניים מחייכות, ונעשה הרצון. ולא מהיין המשכר (שמשכר) ועושה רוגז ומחשיך פנים, והעיניים לוחטות, יין של רוגז. ועל זה, משום שישן זה טוב מאיר הפנים ומשמח העיניים ועושה השתוקקות של אהבה, מקריבים אותו כל יום על גבי המזבח, כשיעור שמי ששותה אותו, משמח אותו ועושה לו נחת, שכתוב "ונסכו יין רביעית ההין". ולכן "כי טובים דודיך מיין", מאותו היין שמעורר אהבה והשתוקקות.

ועי' שער מאמרי רשב"י כ"ד ע"ג וז"ל, וביום שני זה נתגלה גוון הגבורה, שהיה נעלם במלכו' והוא גוון סומק, וירית גוון דהבא מאימא עלאה אשר שם הזהב, והיא הנקראת גם כן אלהים אלהים חיים, דכולא גוונא חדא, שזו גבורה עלאה וזו גבורה תתאה, אלא שזה זהב בסוד היין המשמח וזה בסוד היין המשכר, ויונקת היא התחתונה מהעליונה דהא מסטרא דאימא נפיק גבורה כנודע, עכ"ל.

כג. בענין שלא עשאני גוי, אשה, עבד: { } { לעבור על הכל }

עי' תיקו"ו (קנה ע"א): כד גלגולא דנוקבא קא רכיבת עליה עובדוי איהי כאתתא כד מליל מליל בפתיחו דידין וקליה ודבוריה וכל עובדוי כאתתא תועבה איהו ובגין דא מברכין ישראל עמא קדישא ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם שלא עשני אשה.

תרגום: כאשר גלגול הנקבה רוכבת עליו מעשיו היא כאשר מדבר מדבר בפתיחה שלהם וקולו ודיבורו וכל מעשיו כאשר תועבה הוא ולכן מברכים ישראל עם הקדוש ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם שלא עשני אשה.

בהגר"א: **דגלגולא דנוק' כו'** - שכמו שיש נשמות זכרים ונקבות בסט' דקדושה כן הוא בסט' דלהון ויש זכר שבו נשמת נקבה וכמ"ש למעלה מנהון דכורין מנהון כו' ויש שמרכיבין שניהם כמ"ש לזמנין מרכיבין כו' וכל דאלים גבר ואמר שם דמרכיבין על ב"ג דכל גלגולין הוא שמרכיבין נשמה אחרת על נשמתו כמ"ש בר"מ פרשת פנחס מתלא לאילנא וכמ"ש למעלה ולכן

- מאיר הכוונה -

¹ עיין בפרדס רמונים שער ח פ' כא דף סז ע"א (ד"א).

² עי' זהר ח"ב קמז ע"א: ההוא יין דאיהו חדוה דכל חדוון. ועיי"ש בהגהות מהרח"ו. היין ההוא נמשך מאימא עילאה בסוד יין המשומר בענביו יין המשמח ואינו משכר (שעה"כ עו ע"א). כוס של ברכה צריך להגביהו בחמשה גבורות אלו לעלותם אל שרשם אל מקום היין המשמח למתקם והם הם חמשה אצבעות היד הימנית למתקם בסוד הימין ולהעלותם אל שרשם ויתמתקו בסוד הימין שבה ויהיו יין המשמח ולא יין המשכר מצד הגבורה החזקה (שער מאמרי רשב"י ג ע"ב).

שְׁעָה"כ

הכל בהרכבה וז"ש כאן קא רכיבת עליה על עיקר נשמתו ומ"מ גלגולא דיליה הוא נוק' לבד ולכן הוא בגוף זכר אבל מעשיו כלן הן בנקבה כמו שמפרש והולך עובדוי איהו כאתתא כו' והן אותן ב"א שדעתן קלה והכל במהירות ועבז"ח סוף ש"ה מענין הנקודות שבא שורק (דאתתא כו').

אור יקר (ריש פרשת ואתחנן): אינם מחליפים בעליהם לעולם והיינו שלא עשאני גוי עבד אשה אלא נשמה שמסר והפקיד מחזירים לו.

ע"י ספר תולעת יעקב - סוד ברכת השחר (בשם הבעל האור זרוע): שלא עשני גוי יש לך להסתכל בסוד נעלם בברכה זו, כי כל הברכות שהזכרנו למעלה, מן הדין צריך לברכן בכל יום אבל ברכה זו היה לו לברכה פעם אחת מיום שנברא, וכן שלא עשני עבד וכן שלא עשני אשה. אבל הסוד בזה כי בעלות הנשמה בלילה לעולם העליון אם צדיק הוא כמה משרתי עליון או חזין בה ומושיבין אותה במקומה הראוי לה, ואם הוא רשע כמה מלאכי חבלה יוצאין לקראתה ואומרים (ישעיה מח. כד) אין שלום אמר ה' לרשעים, ומכניסין אותה במקום הגוי הטמא והמזוהם או העבד שנדח לתמורות או אשה, אבל כשיקום האדם ממטתו אם הוא יודע בעצמו שהוא צדיק יברך שלא עשני גוי, פי' שלא הושיב אותו במקום הגוי כי מי שהוא יושב ברשות הגוי כאלו עובד ע"ז.

פוקח עורים

כאשר יבטל הכח מן המדה יקרא עור כענין אלהים בהסתלק י"ה שהוא הכח נשאר אל"ם ע"כ מברך פוקח עורים כי מחצות ואילך פקוחות העינים כענין שבעה עינים על אבן אחת (ספר הקנה &), כי מנח ידיה על עיניה לימא פוקח עורים. והטעם לפי שביטול הרחמים מהעטרה היה כמו עוורת כמו מלת אלהים כשתסיר ממנו י"ה תשאר אל"ם. כן הדבר בכאן כי הספירות נקראו עיני ה' ככתוב שבעה אלה עיני ה' ובהעדר הרחמים מהם היו כעוורים ולכן באה הברכה בפני עצמה (שושן סודות &).

פוקח עורים רומז לנפשות הנדחות לעולם התמורות והם יושבים שם בחשך ואפלה כעורים, וכיון שמגיע זמן עלייתן ויוצאין מאפלה לאורה ופוקחין עיניהם ומסתכלין באור העליון שהוא שמש ומגן ה' צבאות, אזי הוא פוקח עיני העורים וזורח עליהם מאור העליון, הה"ד (מלאכי ג, כ) וזרחה לכם יראי שמי וגו', והסוד בזה לאמר לאסורים צאו (תולעת יעקב בשם הבעל אור זרוע).

מתיר אסורים

ואח"כ מברך מתיר אסורים הענין מלך אסור ברהטים (ספר הקנה &), מתיר אסורים. והטעם כי בהיות אדון השמטה שופע דיניו החזקים כל הספירת הם במאסר ואין להם כח ובהסתלקו הותרו ממאסרם ולכן באה הברכה בזה הלשון (שושן סודות &). מתיר אסורים אותם שהיו אסורים בעולם התמורות ויצאו משם כמו האסורים שיצאו מבית האסורים (תולעת יעקב).

זוקף כפופים

זוקף כפופים אותם שהיו כפופים ואסורים זוקפים הקב"ה וע"כ מברך זוקף כפופים, וביום הרחמים זוקפין ועומדין אין להם אש (ספר הקנה &), במזמור 'תהלה לדוד' באומרו, 'סומך י"י לכל הנופלים' [תהילים קמ"ה י"ד] שנפלו בבריאה ואנו צריכים להעמידם בסוד העמידה, ואומרו 'זוקף לכל הכפופים' הוא סוד הכתרים של ז"א החסרים בזמן הגלות. וז"א הוא סוד אדם הראשון, שכפף הקב"ה קומתו, והעמידו על מאה אמה, שנאמר, 'ותשת עלי כפכה' [תהילים קל"ט ה'] ותורידני. ועל זה אנו מתפללים 'בא"י אמ"ה זוקף כפופים' (עמק המלך ש"ד פרק סג). זוקף כפופים. והטעם כי אחרי שהותרו ממאסר זוקפים לקבל הרחמים מבעל הרחמים (שושן סודות).

רוקע הארץ על המים

רוקע הארץ שהוא כנ"י על המים שהוא רחמים הם רחמים סתם, ע"כ מברך רוקע הארץ על המים (ספר הקנה &), רוקע הארץ על המים. והטעם כי כשיורד השפע מהאדון הרחמים על

שְׁעָה"כ

הארץ העליונה הנה צפה על המים מימי החסד והרחמים (שושן סודות). רוקע הארץ על המים פי' ארץ החיים, והמים הם מים התחתונים ובהגיעך לאבני שיש דר' עקיבא ע"ה (חגיגה יד, ב) תבינהו (תולעת יעקב).

שעשה לי כל צרכי

עי' זהר ח"ג קפ ע"א: (והא אוקמוה) ות"ח ויאמר אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך וגו' וכי אמאי נעל הכא¹ אלא אתמר דפקיד ליה על אתתא לאתפרשא מנה ולאזדווגא (ס"א באתר) באתתא אחרא דנהירו קדישא עלאה² ואיהי שכינתא. והוא נעל אוקים ליה באתר אחרא [ס"א ואיהי שכינתא]³ אעבר ליה מהאי עלמא ואוקים ליה בעלמא אחרא⁴ וע"ד כל מה דיהיב מיתא לבר נש בחלמא טב נטיל מאניה מן ביתא ביש כגון סנדליה.

מ"ט בגין דאעבר רגליה דאינון קיומא דבר נש מהאי עלמא וכניש לון לעלמא אחרא אתר דמותא שארי ביה דכתיב מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב⁵ (מאי היא בת נדיב⁶ דא בת דאברהם דכתיב (תהלים מז י) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם ולא אלהי יצחק) ורזא דמלה בין חברייא איהו.

ודא כד מיתא נטיל לון אבל בזמנא דחייא שליף מסאניה ויהיב לבר נש אחרא בגין לקיימא קיים קא עביד בגזירא דלעילא נעל דחליצה כגוונא⁷ דלעילא נעל אחרא וכלא אתר חד (ס"א כלא אתיחד) (נ"א רזא חדא).

תרגום: (והרי פרשוה) בא וראה "ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך וגו'", וכי למה הנעל כאן, אלא נתבאר שצוה לו על האשה להפרד ממנה ולהזדווג (במקום) באשה אחרת של אור קדוש עליון והיא השכינה.

ואותה נעל בארוה במקום אחר (והיא השכינה), העבירוה מעולם הזה, ובארוה בעולם אחר, ועל כך כל מה שנותן המת לאדם בחלום זה טוב, לקח כליו מהבית זה רע כמו סנדלו. מדוע, כי העביר רגליו שהם עמידת האדם מהעולם הזה, וכינס אותם לעולם אחר, מקום שהמות שורה בו, שכתוב "מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב". (מהי בת נדיב, זו בת אברהם שכתוב "נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם", ולא אלהי יצחק.) וסוד הדבר הוא בין החברים.

- מאיר הכוונה -

¹ מ"ש בספר הכוונות בענין לבישת המנעלים, שהכוונה שאי' מלבשת את זר"ן להגין עליהם מאחיזת החיצונים, והאור המקיף את רגליהם ה"ס נעל, ושל שאר גופם הוא בחי' המלבושים. ולפי זה זהו יופי פעמי השכינה כשיש להם נעלים, ומינה דאם אין לה מנעלים יש אחיזה למות שם. ולכן בא הרמז בנעילת המנעלים, להודיע אל האדם שבחינת אחיזתו הפרטית בשכינה היא חלוצה בלי מנעל, הפך ממש מלבישתם שהכוונה שהוא מוקף במגן אור מקיף, שלכן נותן הודאה שעשה לי כל צרכי. וכלפי כל זה אמר ורזא דמלה וכו', שהרי החכמים מכוונים בו תמיד. ודא כד מיתא נטיל לון, כי אז המנעלים רומזים לנ"ה, ששם דוקא אוחזים החיצונים והמות, כדכתיב רגליה יורדות מות. אבל בזמנא דחייא וכו', כי אז הנעל ירמוז ליסוד הנקרא חי העולמים, ואז נעשה הקנין כנז"ל (רמ"ז).

² הוא הכתוב כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש כלומר מלכות, אדמה ונהירו דקדש עליו ורצה לתקן ענין גדול שהרי שאר האדם אם יתפרדו מנשותיהם הם מפרידים ואדרבה על ידי ייחודם בנשותיהם הם מייחדים ומתחברים בשכינתא, והאיך משה בהפך שבהפרדו הוא מייחד בשכינתא לזה אמר הכתוב המקום אשר אתה עומד עליו דהיינו משה מעלמא דדכורא בעלה דמטרוניתא דהיינו מקום אשר אתה עומד עליו אדמה קדשה, אבל שאר בני אדם הם למטה משכינה מאירים לה וצריכים להתייחד בנשותיהם להשפיע ולהאיר בשכינה אותו המאור, ולכן האמרו של נעלך, היינו תסיר את הזווג הגשמי ובמקומו תקח הזיווג הרוחני (אור יקר).

³ עי' אריכות בהיכלות פקודי רנה ע"א [לב ע"ב] (יהל אור). ר"ל לחלוץ נעל דהאי עלמא ולנעול נעל דשכינתא (יהל אור)

⁴ כאלו נאמר המצות יש בהם גשמי ורוחני ועל ידי הגשמי נעשה ברוחני ומשה נפטר מן הגשמי וקיים ברוחני לבד כענין הבחינה שעסק במצות אדם בגן עדן בהפשטה מן הצד החומרי מכל וכל יותר מאדם הראשון. ועוד כי מסוד המטטר"ן נמשך לנו סוד פשטי התורה וקיום המצות בגשמיות והיינו סוד הנעל שאנו נועלים בו, ולכן אמר של נעליך הסתלק ממנה אל בחי' עלאה דהיינו בחינת הרוחני המסולק מן הפשט (אור יקר).

⁵ הכוונה על סילוק כחותיו וחייליו מן החיים אל המות (אור יקר).

⁶ עי' תיקו"ז לד ע"א בת נדיב היא מלכות דשכינה.

⁷ שגם הוא רומז למלכות (מ"מ).

שְׁעָה"כ

וזה כשהמת לוקח אותם, אבל בזמן שהחי שולף נעלו ונותן לאיש אחר כדי לקיים ברית, עושה בגזרה עליונה. נעל של חליצה כדוגמא שלמעלה נעל אחרת, והכל מקום אחד (הכל מתייחד) (סוד אחד).

ברכת שעשה לי כל צרכי להמשיך התפשטות החשמל הנו"ל שנמשך לזו"ן לבחי' מלבוש בברכת מלביש ערומים וכו' עתה ימשיך עד מתחת רגלי זו"ן וכו' (פתח עינים). כשנאסף הצדיק לגמרי העליונים מברכים שעשית לי כל צרכי, כי האור צריכין ואוהבין אותו ולא הדין והחושך הפך וחושך על פני תהום (ספר הקנה &). ההליכה ממקום למקום לתקן מלאכתו וצרכיו הוא ברגלים, ורגלי המרכבה הם ד' עם המלכות ומאחר שכבר קישרה עם חברותיה הנה נעשה לה כל צרכיה (שושן סודות).

המכין מצעדי גבר

המכין מצעדי גבר שממנו יראים הצדיקים וצעדים הן הת"ת והנצח (ספר הקנה), המכין מצעדי גבר. ידעת במה שקדם כי יסוד עולים הוא הנקרא גבר וצעדיו הם חס"ד ות"ת ב"ינה והנה שבה העטרה ליושנה (שושן סודות).

אזור ישראל בגבורה, עוטר ישראל בתפארה

עי' פע"ח יג ע"ג: אזור ישראל בגבורה, היינו הנוקבא שיצאה במקום המתניים שלו, מקום אחורי האיזור, דהיינו הת"ת שלו מאחוריו, וזהו אזור ישראל, דהיינו הזעיר, בגבורה היינו שנוטל הגבורות מסטרא דלבא בינה.

עוטר ישראל בתפארה, הכתר שלו ידוע שהוא מתפארת דאמא, וזהו בתפארה ה', דהיינו תפארת ה', וזהו שלא אמר בתפארת אלא תפארה¹.

עי' זהר ח"ג קמח ע"ב: והוא כחתן יוצא מחפתו² מאן איהו חפתו דא איהו (שיה"ש ג יא) עטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו יוצא מחפתו דא איהו רישא דכל נהורא³ כד"א בקרא דאבתריה (תהלים יט ז) מקצה השמים מוצאו דא שירותא דכלא דאקרי מקצה השמים וכדין נפיק כחתן ממש⁴ כד נפיק לאערעא לכלתיה רחימתא דנפשו ופריש דרועוי ומקבל לה.

תרגום: "והוא כחתן יצא מחופתו", מהי חופתו, זהו "עטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו", יצא מחופתו, זהו ראש של כל אור, כמו שנאמר בפסוק שלאחריו "מקצה השמים מוצאו", זו ראשית הכל שנקראת מקצה השמים, וכך יוצא כחתן ממש, כשיוצא לפגוש את כלתו, אהובת נפשו, ופורש זרועותיו ומקבלה.

כד. מלה"פ (זכריה ג ג) ויהושע היה לבש בגדים צואים ועמד לפני המלאך.

ועי' זהר ח"ג קעד ע"ב: מאי קא משמה לן דכל בר נש דלא זכי⁵ בהאי עלמא לאתעטפא⁶ בעטופא דמצוה ולא תלבשא בלבושא דמצוה כדעיייל בההוא עלמא קאים בלבושא טנופא דלא אצטריך וקאים בדינא עליה.

- מאיר הכוונה -

¹ עי' ספר הקנה (&): אז [אחרי חצות] ישראל שהוא ת"ת משתרר עם כנ"י ומתפארין שניהן, כענין ויקרא את שמם אדם. לכן מברך עוטר ישראל בתפארה, ה' הנוסף להרמיז בה' אחרון שבשם בן ד', וישראל הוא הת"ת.

עי' רמ"ק (ספר יצירה פ"ב מ"ד): עטרה על בעלה אומרים עוטר ישראל בתפארה, בפאר לא אמרינן אלא בתפארה, דהיינו מלכות בהיותה למעלה עטרה מפוארת על ראשו.

² כתר הוא גג החופה וחו"ב הם כתלי החופה, והוא העטרה הנצרך לז"א כאשר מזדווג עם הנוק' (אור יקר), שהוא יוצא מתוך ת"ת דאימא שעליו אנו אומרים עוטר ישראל בתפארה (רמ"ז).

³ בינה, שז"א נקרא שמים, וקצה העליון שלו הוא בינה, ותחתון הוא מלכות (מ"מ).

⁴ כחתן בעולם הזה כך נמשל ז"א (מ"מ).

⁵ ואם תאמר וכי יהושע לא זכה בעיטוף המצות אתמהה, ויש לומר שבגדי יהושע לא היה על זה אלא על מה שפירשו רז"ל בעון בניו שהושיבו נשים נוכריות, ולזה כאשר השליכו נבוכדנאצר בכבשן האש עם אותם הרשעים וכו', אלא נפקא לן לענין עיטופא דמצוה כך, ומשום דמצות ציצית גורם שיפרוש האדם מנשים נוכריות כדאיתא במדרש, ויהושע בניו פגמו בזה נמצא מצות ציצית אשר לו פגום כיון שלא הועיל להפריש בניו מעבירה זו, ומשום דלאו ראייה איהי שפיר קאמר (אור יקר).

⁶ כתב בספר אור ישראל לאתעטפה בסוד טלית גדול ולא תלבשה בסוד טלית קטן (מ"מ).

שְׁעָה"כ

ת"ח כמה לבושינ¹ מזדמנין בההוא עלמא וההוא בר נש דלא זכי בהאי עלמא בלבושינ דמצוה כד עייל לההוא עלמא מלבושינ ליה בחד לבושא דאשתמודע לגבי מאריהון² דגיהנם וההוא לבושא ווי למאן דאתלבש ביה דהא כמה גרדיני נמוסין זמינין לאחדא ביה ועיילי ליה לגיהנם ושלמה מלכא צווח ואמר בכל עת יהיו בגדיך לבנים.

תרגום: מה בא להשמיענו, שכל אדם שלא זוכה בעולם הזה להתעטף בעטוף מצוה ולהתלבש בלבוש מצוה, כשנכנס בעולם ההוא עומד בלבוש טנופת שלא צריך, ועומד בדין עליו.

בא וראה כמה לבושים מזדמנים באותו עולם, ואותו האיש שלא זוכה בעולם הזה בלבושי מצוה, כשנכנס לעולם ההוא מלבישים אותו בלבוש נודע אחד לפני בעלי הגיהנם, ואותו לבוש אוי למי שמתלבש בו, שהרי כמה שומרי החוקים עתידיים לאחוז בו, ומכניסים אותו לגיהנם, ושלמה המלך צווח ואומר "בכל עת יהיו בגדיך לבנים".

כה. עי' זהר ח"א נב ע"ב: תא חזי מה כתיב בהו (שם לג ו) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב דאתעבר מנייהו אינון מזיינין³ (דאתחברו בהו) [דאתחגרו בה] בטורא דסיני בגין דלא ישלוט בהו ההוא חויה בישא כיון דאתעבר מנייהו מה כתיב (שם ז) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה.

תרגום: בא וראה מה כתוב בהם, "ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב", שבטלו מהם אותם כלי זיין (שהתחברו בהם נ"א שהתחגרו בה) בהר סיני כדי שלא ישלוט בהם אותו נחש רע. כיון שבטלו מהם מה כתוב, "ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה".

עי' שם סג ע"ב: וכד קמו ליואי לקטלא קטלא כדין אתער חויה בישא והוה אזיל קמייהו ולא יכיל לשלטאה בהו בגין דהוה ישראל מזדרזין כולהו בחגירו מזיינין ולא יכיל ההוא נחש לשלטאה בהו וכיון דאמר למשה (שמות לג ה) ועתה הורד עדיך מעליך⁴ אתייהב רשו⁵ להאי נחש לשלטאה עלייהו תא חזי מה כתיב (שם ג) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חרב ויתנצלו

- מאיר הכוונה -

¹ ואם כן ממציאות בגדים צואים נפקא לן גם כן לענין הציצית (אור יקר).
² מהקליפות ממש והיינו ממציאות חטאותיו ועונותיו ופשעיו והם צואים, ומה גם אם הוא ממדרגת העבירות המחייבות אותו ליכנס אל תוך הקליפה הנקראת צואת רותחת כדפי' בזהיר פרשת פקודי והיינו בגדים צואים, ובהיותם רואים אותו ממינם רודפים אחריו ומכניסים אותו אל מחיצתם ושם דנים אותו (אור יקר).

³ [כתוב] (שמות לג ו) ויתנצלו בני ישראל את עדים כו', ואמרו (שבת פח ע"א) בשעה שהקדימו נעשה לנשמע באו ס' ריבוא מלאכי השרת וקשרו לכל א' מישראל שני כתרים כו' ועתיד הקב"ה להחזיר לנו שנאמר ושמחת עולם על ראשם, שעל ראשם, והן המוחין שהן עטרות דא"א, שלכן היו חייין לעולם בסוד חיי המלך כו', ואלו הכתרים זכו בלוחות כמ"ש בשעה כו', והלוחות הן ב' ספרים בסוד חו"ב, ודבור העשרת דברות בסוד סיפור, והן ב' עטרין ב' כתרים כנ"ל (א ע"א בהגה"ה) (ליקוט) כי כתרין ועטרין הן אחד, ונאמר את עדים, ואמר בת"א וזיוניהון, ובתנא דבי אליהו פ"ד ח"ב אמר שאלו ב' כתרים הן מ"ש (שמות יט ו) ואתם כו' ממלכת כהנים וגוי קדוש, והן חו"ב, ברכה נחית בימינא דכהנא וקדושה נחית בשמאלא דלויה כו', ורמיז ג"כ לכתר הג' דא"א, כמ"ש (שמות יט ה) והייתם לי סגולה וכמ"ש בתז"ח, ועמ"ש שהשלשה שנים הן, והן שלשה, שאמרו (אבות פ"ד מ"ג) ג' כתרים הן, והן ג"כ ד' כידוע בסוד התפלין, וז"ש וכתר שם טוב כו', והענין כמ"ש בא"ר שג' מוחין הן בז"א ומתחבר עמהן מ"ס דא"א ונעשין ד', וזהו כתר שם טוב העולה על גביהן (בהג"א על ספד"צ ג ע"א).

במתן תורה אם שהיו זוכים להלוחות הראשונות היה נקנה בהם אותו האור לקנין עולם, והיה נעשה עצמותם זך ומצוחצח בדיוקנא דמלאכין עלאין דלעילא וכמ"ש בזוה"ק (משפטים קיד רע"א), כי היה נעשה גופם מאז כמו לאחר התחייה דלעתיד, וכן היה מתתקן על ידיהם העולם כולו מתיקון לתיקון ומעילוי לעילוי, וכמו התיקון דלעתיד. אבל מאחר שלא זכו לכ"ז ולא עמדו בנסיונם, וניסו להקב"ה פעם אחר פעם עד עשרה פעמים, והגיע הפגם עד המחשבה שהיא י', כי כל חטא האדם הוא מגיע לפי מדרגתו ושורשו, ולכן לפי מדרגתם הגיע החטא עד המ"ס, וכמו החטא דאדה"ר, ועי"ז הנה נסתלק ונסתם מהם האור דא"א, ור"ל שנתמעט ונצטמצם והיה עומד עליהם מאז ולהלאה רק בהעלם גדול (דע"ה ח"ב קלט ע"ד).

⁴ דרך צווי בניחותא מן הטעם אשר נבאר שזהו תועלתך לעת כזו (אור יקר).

⁵ אתייהב רשו מלמטה, ויכיל מה דלא הוה יכול מעיקרא (אור יקר).

שְׁעָה"כ

וינצלו מבעי ליה אלא ויתנצלו על ידא דאחרא בגין דאתייהיב רשו לנחש לשלטאה את עדים מהר חורב דקבלו מטורא דחורב כד אתייהיב אורייתא לישראל.

תרגום: וכשקמו הלויים להרוג הרג, אז התעורר הנחש הרע והיה הולך לפניהם ולא יכל לשלוט בהם, משום שישראל היו מזדרזים כולם בחגורות מזוינות, ולא יכל הנחש לשלוט עליהם. בא וראה וכיון שאמר למשה "ועתה הורד עדיך מעליך", נתנה רשות לנחש הזה לשלוט עליהם. בא וראה מה כתוב, "ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חרב". "ויתנצלו", היה צריך לכתוב וינצלו. אלא ויתנצלו על ידי האחר, משום שנתנה רשות לנחש לשלוט, "את עדים מהר חורב", שקבלו מהר חורב כשנתנה תורה לישראל.

כו. עי' ע"ח שער א"א פרק יד: ובענין הש"ע נהורין הנזכר באדרא (דף קכח ע"ב) ומהאי אתפשט אורכא דאנפוי לש"ע רבוא עלמין, שמעתי ממורי זלה"ה כמה בחי' (הם) וכולם הם ג"כ ש"ע נהורין וכו', גם באופן אחר כי הפנים הם תיקון ז' הנקרא ואמת, והנה הוא כללות פרצוף פנים עם החוטם, כי ג' שמות ס"ג יש (בפן) [תפוח] אחד, וג' שמות ס"ג יש בפן ב', והרי הם גימטריא שע"ח, וס"ג א' בחוטם עצמו כי כן חוטם גימטריא ס"ג. וז' פעמים ס"ג גימטריא אמת, אמנם הששה ס"ג לבד אשר הם בב' הפנים הם גימטריא שע"ח, וה"ס ח' חוורתא דרישא המתפשטין בפנים לש"ע נהורין כנ"ל, והרי הם ש"ע ועם ח' חוורתא הם שע"ח כנ"ל¹.

והנה דע כי אלו הש"ע נהורין דאנפין עלאין נמשכין עד היכל הו' דהוד הנקרא היכל עצם השמים², ושם האי רוחא דביה הנקרא אור פניאל³, ואותו הרוח של ההיכל נקרא כך כנזכר פ' פקודי (דף רמו ע"ב), לפי שאלו השע"ח נהורין נמשכין שם, והם גימטריא אור פניאל. וגם ההבנה (נ"א ההכנות) שלו הם אותיות נחלקות, אור פניאל, ר"ל אור הפנים העליונים (הנמשכין מא"ל, שהוא ב' א"ל במילוי, וב' ס"ג עם י' אותיות בכל אחד הם גימטריא פניו, והם לשון רבים, ב' ס"ג, ב' א"ל כנ"ל), גם נקרא חשמ"ל כנזכר שם (רמז ע"א), שגם הוא גימטריא שע"ח⁴.

עי' תיקו"ז קמח ע"ב: אית עיינין מכמה גוונין כגון ארגמ"ן רגמ"ן ר' רפאל ג' גבריאל מ' מיכאל ל' נוריא"ל ורזא דמלה מרכבו ארגמ"ן א' אור דנהיר באלין ארבע גוונין א' אורפניאל ואיהו וקכו ע"ב] מטטרו"ן אור פניאל ובגין דא אתקרי שר הפנים⁵ ואיהו רזיא"ל ואיהו אוריא"ל דהכי סליק לחושבן רזיא"ל ואיהו סליק לחושבן רמ"ח פקודין דאורייתא כחושבן אברה"ם ודא מלאך החסד דמתמן אורייתא אתייהיבת הה"ד (דברים לג ב) מימינו אש דת למו ואיהו ממונא על רזי אורייתא והוא גלי עמיקתא ומסתרתא ידע מה בחשוכא בגין דחשך איהו לבושא דאור וביה אל"י דאתמר ביה זה אל"י ואנוהו.

תרגום: ישי עיניים מכמה צבעים, כמו ארגמ"ן רגמ"ן ר' רפאל, ג' גבריאל, מ' מיכאל, נ' נוריא"ל. וסוד הרב מרכבו ארגמ"ן, א' אור שמאיר באלה ד' צבאים א' אורפניאל, ווהא מטטרו"ן, אור פניאל ולכן זה נקרא שר הפנים, והוא ריזאל והוא אוריא"ל, שכך עולה בגימ' - מאיר הכוונה -

¹ אף על גב שהאד"ר שם עניינו התפשטות החד לעילא, כל התפשטותו היא רק דרך הח' חוורתא האלה (הקדו"ש צז ע"ג).

² עי' היכלות בראשית מב ע"א, ובהיכלות פקודי סו ע"ב.

³ עי' תיקו"ז קמח ע"ב וז"ל, אית עיינין מכמה גוונין כגון ארגמ"ן רגמ"ן ר' רפאל ג' גבריאל מ' מיכאל ל' נוריא"ל ורזא דמלה מרכבו ארגמ"ן א' אור דנהיר באלין ארבע גוונין א' אורפניאל ואיהו מטטרו"ן, אור פניאל, ובגין דא אתקרי שר הפנים ואיהו רזיא"ל ואיהו אוריא"ל. וע"ש בבהגר"א שאור פניאל הוא פנימיות ד' המלאכים שבמרכבה. והוא החשמ"ל הפרטי דעולם הבריאה, על שם האור הפנים העליונים דא"א הנמשך עד היכל הזה. ועי' ליקוטים תצא דף קטו ע"ב שרוחא זו מאירה למטה וכופה את כל הקליפות, וכן נשמות הצדיקים כשרוצים לעלות למעלה הם מקבלים מאותו הרוחא לבוש א' כדי שהחיצונים לא יתאחזו בהם (דע"ה ח"א סב ע"ג). סוד המלבוש הוא בשם אורפניאל, שכן הוא בגימ' מלבוש, ונקרא "אור פני א"ל" מכיוון שהוא נעשה מאור הפנים של עצמותו ית' המתחילה ממרכז א"ל ומשם נמשך ההוא רוחא דאקרי אור פניאל בהיכלות דבריאה בהיכל ב', והוא מאיר ג"כ בעולם היצירה ויוצאים ממנו שע"ח מלאכים כמנין שמו (הקדו"ש עט ע"א).

⁴ הם נמשכים מהחיוורא דגלגלתא, והוא מהאור דהדעת עלאה העיקרי אשר יצא רק בעת התיקון, והוא שורש האורות המקיפים הרי הם כל החשמלים (דע"ה ח"א סא ע"ד), ועי' זהר יתרו עח ע"א ושער קיצור אבי"ע ו' (דע"ה ח"א סב ע"א).

⁵ עי' תיקו"ז ג ע"ב שמשמע שזה שר הפנים.

שְׁעָה"כ

רזיא"ל והוא עולה לגימ' רמ"ח מצות התורה כגימ' אברהם, וזה מלאך החסד שמשם נתנה תורה, זהו שנאמר "מימינו אש דת למו", והוא ממונה על סודות התורה והוא מגילה עומקים והסתרים, ויודע מהו בחושך, לכן חשוך הוא לבוש אור, ובו אל"י שנאמר בו זה אלי ואנוהו.

ועי' דע"ה ח"א סב ע"ג: וכן אמר הרב עוד בשער הקדמות (דף מד ע"ב) כי בכל עולם מד' עולמות אבי"ע יש מלבוש ואור מקיף אחד הנקרא חשמל, והוא שומר שלא יתאחזו הקליפות באור הקדושה שבו אמנם אינם שוים החשמלים בכל עולם, אלא בכל א' הוא לפי ערכו ומדרגתו, כי החשמל דהאצילות הוא יותר זך מכולם, ושל העשיה הוא יותר עב מכולם ופשוט הוא. וזהו סוד (ברכת ק"ש של ערבית) ופרוש עלינו סוכת שלום, שהוא פרישת המלבוש והחשמל דאור מקיף שהוא כעין סוכה, ונקרא סוכת שלום, ולכן אחר סיום תפילת י"ח אנו חותמין המברך את עמו ישראל בשלום, שהוא אותיות מלבוש, כדי להמשיך את החשמל הנקרא מלבוש שלא יתאחזו הקליפות באורות אשר המשכנו אל הקדושה ע"י תפילת י"ח.

וכ"ז הנה הוא בחי' החשמלים הכלליים שבכל עולם, וכן ישנם ג"כ בכל א' חשמלים פרטיים. כי בהיכלות דבריאה בהיכל שני שם, שהוא היכל עצם השמים הוד, הנה יש שם רוחא חדא הנקרא אורפניאל, על שם האור הפנים העליונים דא"א הנמשך עד היכל הזה, ונעשה שם ע"ז הרוחא הנז' שהוא אורפניאל, והוא נקרא ג"כ בשם חשמל כמ"ש בזוהר פקודי (רמ"ו ע"ב ורמ"ז ע"א) והרב בשער א"א (פרק יד). ואמר עוד הרב בספר הליקוטים (פרשת כי תצא דף קט"ו ע"ב) כי זה הרוחא דאורפניאל הנה הוא מאיר למטה וכופה את כל הקליפות, וכן נשמות הצדיקים כשרוצים לעלות למעלה מקבלים מאותו הרוחא לבוש אחד כדי שלא יתאחזו בהם החיצונים, וכמ"ש בזוהר (שם רמז ע"א) דבהוא רוחא קיימין כל אינון מלבושין דנשמתהון דצדיקיא דסלקין לאתחזאה קמי מאריהון ולקיימא קמיה כו' ע"ש. כי אורפניאל הוא גימטריא מלבוש שהוא סוד החשמל הדוחה את כל החיצונים כנ"ל, ולכן הוא עומד בהיכל השני שהוא הוד, כי נצח והוד הם סוד הלבושין כי הם לבר מגופא כנודע (זהר בראשית כא ע"ב), ולכן הוא שם סוד הלבושין שהם ג"כ לבר מגופא, וכמ"ש (תהילים קד א) הוד והדר לבשת (וכמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק א' ט ע"ג) בד"ה מלך חמישי ע"ש, ובביאורו להיכלות שם ח"ב כ ע"א). וכן עיקר אורפניאל ואור החשמל המאיר ומתגלה ברוחא הזה, הוא רק כשנכלל בהיכל נוגה שהוא נצח, כי הם שניהם הם אור החשמל וסוד המלבוש, וכן אמרו בזוהר שם (רמ"ט סוף ע"ב), כי בהיכל נוגה שהוא נצח, הנה שם הוא המלאכים דאקרון חשמלים, ואינון מגינין וסייפין ורומחין דרהטי לאגנא עליהו דישאל משאר עמין ולאגנא קרבא בהו ולנקמא לון כו'.² והרי לנו חשמלים פרטיים בעולם הבריאה, וכן הוא ג"כ בעולם היצירה כי שם הוא כל הי' כתות מלאכים, וכמ"ש במסכת אצילות, וחד מינייהו הוא חשמלים וכמו שכתוב שם, וכן בזוהר (פ' בא מ"ג ע"א).

ועי' הקדו"ש עט ע"א: והנה נקרא כל סוד המלבוש הזה בשם אורפניאל³, כי הוא גימט' מלבוש, ונקרא אור פני אל, כי הוא נעשה מאור פנים של עצמותו ית"ש, המתחיל ממרכז א"ל⁴. ומשם נמשך ההוא רוחא דאקרי אורפניאל בהיכלות דבריאה בהיכל שני, כמ"ש בזוה"ק פקודי (דף רמז ע"א), ואמרו שם: הכא קיימין כל אינון מלבושין דנשמתהון דצדיקיא דסלקין

- מאיר הכוונה -

¹ תרגום: שבאותו רוח עומדים כל אותם לבושים של נשמותיהם של הצדיקים שעולים להיראות לפני אדוניהם ולעמוד לפניו.

² תרגום: כי בהיכל נוגה שהוא נצח, הנה שם הוא המלאכים שנקראים "חשמלים", והם המגנים והחרבות והרמחים שרצים להגין על ישראל משאר העמים ולהלחם בהם מלחמה ולנקום בהם וכו'.

³ עי' עמק המלך שער שעשועי המלך ריש פרק נה, ז"ל, כל העולמות כלם אותיות ושמות וכו'. ועי"ש פרק ס' שהוא גימ' אי"ן סר"ף.

עי' לימודי אצילות (המיוחס למהר"ו) יא ע"א, ז"ל: וצריך אתה לדעת שהמלבוש שאמרנו אע"פ שנארג מן ד' שמות עסמ"ב ורל"א שערים עכ"ז יש לו שם לעצמו שהוא פועל פעולות נפלאות ואורפניאל שמו, שכנגדו למטה בעולם היצירה יש מלאך ששמו אורפניאל שעולה כמנין חשמ"ל וכמנין מלבו"ש, והכוונה כי המלבוש הזה יש בו כח שם זה.

⁴ עי' עמק המלך שער שעשועי המלך ריש פרק נו ז"ל, פרצוף א"ל מן א"ל ב"ם הוא חוט של אין סוף ב"ה, הוא בחינות כתר, ותמצא כי ב"ם הוא יותר מחשבון א"ל י"א, כמנין י"א זוגות של א"ל ב"ם, והוא כנגד י' ספירות והחוט של אין סוף שבתוכו.

שְׁעָה"כ

לאתחזאה קמי מאריהון ולקיימא קמיה. וע' עוד בדברי הרב בשער א"א (פרק יד). וכן מאיר השם הזה ג"כ בעולם היצירה, ויוצאים ממנו שע"ח מלאכים כמנין שמו, המלבישים ומכסים על ישראל. ואור הה' גבורות אשר על ידם נפסק המלבוש לשנים, ונתעלה חצי מלבוש התחתון אחורי העליון, הנה הוא השורש דרוח פסקנית¹ שאמרו בסנהדרין (מד ע"ב²), וע"ש ברש"י שהוא גבריאל ובהגהות הגר"א אמר שם שאינו כן, וכוונתו הוא כי הוא מטט', כי כן הוא בספר החשק, שהוא על ע' שמות דמטט', והוא מההיכלות דר"י כה"ג, וחושב שם רוח פסקנית מע' שמות דמטט'. ועוד, כי שם בגמרא אמרו שלש שמות יש לו, פיסקון איטמון סיגרון, ומבואר הוא בתיקונים תיקון נ"ז (קה ע"ב) דהוא מטט'. והשורש דרוח פסקנית הנה הוא באור הה' גבורות דענינינו, אשר על ידם נפסק המלבוש לשנים. וכן הוא עוד כי הקו המקיף את המרובע דהר"א שערים הנה הוא בצורת מ' סתומה, וכשנפסקה המלבוש לשנים הנה נעשה מאותו המ' לשני נונין³, והם סוד הב' נונין אשר בפרשת ויהי בנסוע הארון, אחד בתחילתה ואחד בסופה, וכמ"ש בזוה"ק (בהעלותך דף קנה ע"א) וכן בגמרא שבת (דף קטו סע"ב). וע' בתוספת יום טוב (פ' הבונה משנה ג) בשם רב האי גאון⁴, וכן הוא בחידושי הרשב"א בפ' הבונה שם (דף קג ע"א ד"ה משני⁵).

כז. עי' זהר ח"א צד ע"א: פתח אידך ואמר (איוב יט כו) ומבשרי אחזה אלו"ה⁶ מאי ומבשרי ומעצמי מבעי ליה⁷ אלא מבשרי ממש ומאי היא דכתיב (ירמיה יא טו) ובשר קדש יעברו מעליך וכתיב (בראשית יז יג) והיתה בריתי בבשרכם דתניא בכל זמנא דאתרשים בר נש בהאי רשימא קדישא⁸ דהאי את מניה חמי⁹ לקב"ה מניה ממש ונשמטא¹⁰ קדישא אתאחידת ביה [ו]אי לא זכי דלא נטיר האי את מה כתיב (איוב ד ט) מנשמת אלו"ה יאבדו דהא רשימו דקב"ה לא אתנטיר ואי זכי ונטיר ליה שכינתא לא אתפריש מניה אימתי מתקיימא ביה כד אתנסיב¹¹ והאי את¹² עייל באתריה¹³.

- מאיר הכוונה -

¹ עי' עמק המלך שער שעשועי המלך פרק ס' ד"ה ונחזור לעניינינו ז"ל: והכ"ז הויות הנזכרים עולים שב"ת כמנין פסקנית עם ב' כלילות של שני חצאי המלבוש פנים ואחור, וזה הוא סוד רוח פסקנית, כי זה הרוח היה פוסק וחותר את המלבוש לשנים, ויורד ליצירה בסוד ע' שמות של מטטרון, והוא באמצע הע' שמות.

² ז"ל הגמ': בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא ליחזקאל לך אמור להם לישראל אביך האמורי ואמך חתית, אמרה רוח פסקונית לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, אם יבואו אברהם ושרה ויעמדו לפניך אתה אומר להם ומכלים אותם, ריבך ריב את רעך וסוד אחר אל תגל.

³ ויקהל משה ריש פרק ח', וז"ל, ומחמת סוד ריבוע אלקים שהוא סוד רוח סוד הדין גמור שדרכו לעשות חזרה למעלה בסוד אור חוזר לכן נפסק המלבוש בחציו לשנים ונעשה כמו שני נונין כזה [כ], כי בתחילה היה בסוד מ"ם כזה ם, ובאשר נפסק בסוד התנוצצות הגבורה לשנים נעשה כמו שני נונין.

⁴ ז"ל: ופירש רבינו האי שני סימניות שאינן אותיות ידועות בכתב שהן נקראות סימנין בעלמא. כגון נונין הפוכים דכתיבי גבי ויהי בנסוע הארון. וכן הוא ברשב"א שם. ונראה כוונת רבינו להביא ראייה מדבר רב האי שאינן אותיות אלא סימנין בעלמא.

⁵ ז"ל: משני סימניות. פי' רבינו האי גאון ז"ל שאינן אותיות ידועות בכתב שהן נקראות אלא סימנין בעלמא, כגון נונין הפוכין דכתיבי גבי ויהי בנסוע הארון כדמפרש בגמ' דכל כתבי הקדש (לקמן קטו ע"ב) וסימניות דכתיבי הדדי תהלים ק"ז (כב ל) וכדמפרש בגמרא דד' ראשי שנים הן (ר"ה יז ע"ב), אבל רש"י ז"ל פירש משני סימניות האחד בדיו והאחת בסיקרא. ואינו מחוור בעיני, דבבא זו אינה אלא בצורת האותיות ובבא שניה במינין שהן נכתבין ולמטה הוה לה למיתני הא.

⁶ שם אלוה הוא לבוש לנשמה. ועי' זוהר משפטים צו ע"ב, וע"ח דרושי מ"ן ח', ושם דרוש יב (ביאורים ח"א לד ע"ג).

⁷ אם הכוונה על מציאות הגוף ובניינו, היה לו לומר ומעצמי (אור יקר).

⁸ מילה (אור יקר).

⁹ שהנשמה נאחזת בגוף ושכינה בנשמה (אור יקר).

¹⁰ בעת הולדת האדם באים לו נפש רוח ונשמה וכשנמול זוכה לכולן כדי להשלימן באותה מצוה אך מסתלקים עד שישבר קליפת יצה"ר בהתחנכו במצות (ד"א).

¹¹ שלמות הנשמה בנשמת הנקבה וכו' ושכינה אינה שורה על מקום פגום (אור יקר).

¹² יסוד (אור יקר).

¹³ מלכות, דהיינו ז"נ למטה (אור יקר).

שְׁעָה"כ

(דתניא מאי טעמא וא"ו ה"א אזלין כחדא אלא חד דכר¹ וחד נוקבא² אשתתפו כחדא³ ואקרי חד שמא⁴ כדין חסד עלאה שרייא עלייהו באן אתר שרייא בסטרא דדכורא ומאן חס"ד חס"ד א"ל דאתי ונפק מחכמה עלאה ואתעטר בדכורא ובגין כך⁵ אתבסמת נוקבא) [נ"א דתנן רזא דוי"ו ה"א אזלין כחדא כגוונא דדכר ונוקבא אשתתפו כחדא ואינון חד כדין חסד עלאה שריא עלייהו ואתעטר בדכורא ואתבסמת נוקבא].

תו תנינן⁶ אלו"ה הכי הוא⁷ א"ל⁸ נהירו דחכמתא ו' דכר ה' נוקבא אשתתפו כחדא אלו"ה אקרי⁹ ונשמתא קדישא מהאי אתר¹⁰ אתאחדת¹¹ וכלא תליא בהאי את ועל דא כתיב (איוב יט כו) ומבשרי אחזה אלו"ה דא שלימותא דכלא מבשרי ממש מהאי את ממש ועל דא זכאין אינון ישראל קדישין דאחידן ביה בקב"ה זכאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי עלייהו כתיב (דברים ד ד) ואתם הדבקים ביהו"ה וגו' ובגין כך חיים כלכם היום.

תרגום: פתח אחר ואמר, "ומבשרי אחזה אלוה". מה זה "ומבשרי", היה צריך להיות ומעצמי. אלא מבשרי ממש, ומה היא, שכתוב "ובשר קודש יעברו מעליך", וכתוב "והיתה בריתי בבשרכם". ששנינו, בכל זמן שנרשם אדם ברושם הקדוש של האות הזו, ממנה רואה את הקדוש ברוך הוא, ממנו ממש, והנשמה הקדושה נאחזת בו. ואם לא זוכה, שאינו שומר את האות הזו, מה כתוב "מנשמת אלוה יאבדו", שהרי הרושם של הקדוש ברוך הוא לא נשמר. ואם זוכה ושומר אותו, אין השכינה נפרדת ממנו. מתי מתקיים בו, כאשר הוא נושא [אשה], והאות הזו נכנסת למקומה.

(ששנינו, למה וא"ו ה"א הולכות יחד, אלא אחת זכר ואחת נקבה. משתתפים יחד, ונקרא שם אחד, אז שורה עליהם החסד העליון. באיזה מקום שורה, בצד הזכר. ומי החסד, חס"ד א"ל שבא ויוצא מהחכמה העליונה ומתעטר בזכר. ולכן נתבשמת הנקבה.) (נ"א ששנינו, הסוד של וי"ו ה"א הולכים יחד כדוגמת זכר ונקבה משתתפים יחד והם אחד. אז שורה עליהם החסד העליון, ומתעטר בזכר ונתבשמת הנקבה).

עוד שנינו, אלוה כך הוא, א"ל, אור החכמה, ו' זכר, ה' נקבה, כשמשותפים יחד נקרא אלוה. והנשמה הקדושה נאחזת מהמקום הזה, והכל תלוי באות הזו. ועל כן כתוב "ומבשרי אחזה אלוה", זו היא שלמות הכל. מבשרי ממש, מהאות הזו ממש. ועל כן אשריהם ישראל קדושים שאחוזים בקדוש ברוך הוא, אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב "ואתם הדבקים בה' וגו'", ולכן "חיים כלכם היום".

ועי' זהר ח"ב קעב ע"ב: פתח [רבי שמעון] ואמר (איוב לה י) ולא אמר איה אלוה עשי נותן זמירות כלילה האי קרא אוקמוה ואתמר אבל עושי עושי¹² מבעי ליה מאן עושי אלא שמא¹³ דאלוה שמא כליל איהו דאתחזי הוא ובי דיניה דא שמא שלים איהו דכליל דכר ונוקבא א"ל ו"ה ובגיני כך עושי.

תרגום: פתח רבי שמעון ואמר (איוב לה) ולא אמר איה אלוה עושי נתן זמירות כלילה הפסוק הזה פרשוהו ונתבאר אבל עושי עושי היה צריך להיות מה זה עושי אלא שם האלוה הוא שם כלול שנראה הוא ובית דינו זהו שם שלם שכולל זכר ונקבה א"ל ו"ה ולכן עשי.

- מאיר הכוונה -

¹ ת"ת (אור יקר).

² מלכות (אור יקר).

³ באלפ"א ב"ת (אור יקר).

⁴ עי' ס"י (פ"ד מט"ז) שני אבנים בונות שני בתים, שלש אבנים בונות ששה בתים. אבל אות אחת אינה עושה שם, ואינה בונה בית (אור יקר).

⁵ ג"י פי' דלא הוי זווגא דמלכא במטרוניתא אלא בזמנא דנהרא מאבא וע' בפ' אמור ק ע"ב בפסוק וגם אמנה אחותי בת אבי היא כו' (ד"א).

⁶ לראיה שחסד גובר על הכל ומצד החכמה (אור יקר).

⁷ תחילה לא פי' תיבת אלוה ועתה מפרש תיבת אלוה (מ"מ).

⁸ פירוש חסד הוא ענף החכמה. הרש"ב (נ"א).

⁹ עי' שעה"כ נח ע"ב.

¹⁰ אל הוא נהירו דחכמתא דהיינו שתוף חכמה ובינה שמשם נשמה, ו' רוח, ה' נפש (אור יקר).

¹¹ עי' פרשת משפטים צו ע"ב (לש"ו).

¹² עושי עושי (הערת הזהר).

¹³ צו ע"ב (הערת הזהר).

שְׁעָה"כ

ע"י עוד פע"ח שער הקדישים פרק ד (לש"ו על פע"ח).
גליונות הלש"ו (פע"ח ה ע"ב): חסר ומשובש כאן וכצ"ל מספר עולת תמיד שם אלוה ומשמ
נעשה לבוש אל הנשמה כמ"ש מנשמת אל"ה ואברו והוא החותם הנזכר בסבא דמשפטים (צו
ע"ב וע"י פרשת לך לך צד ע"א) ונודע מ"ש בפ' ויחי דף רכד כי הלבוש נעשה ע"י מצוות עשה
של האדם והם רמ"ח כנודע ושני אותיות ראשונות של אל"ה הוא בחינת א"ל כפול הנ"ל שהוא
במלואו שע"ו עם ו' אותיות המלוי.

כח. ז"ל: ואי תימא (ד) אינון נשמתין דיעבדון טב לעלמא לאו הכי דכתיב (שמות כא ח)
אם רעה בעיני אדניה דיחמיץ ההוא גברא בה לבתר יומין אי אתקיים בה¹ דא אתעשקת ואחרא
לא אתעשקת ועל אלין כתיב (קהלת ד א) ואראהו (ראיתי) את כל העשוקים וגו' והיינו אם רעה
בעיני אדניה.

אשר לא יעדה לא באלף כתיב אי תימא דהא בההוא סטרא אחרא אזמין לה קודשא בריך הוא
מיומא דהות לא² והשתא בגלגולי טיקלא³ לו יעדה בוא"ו מה דלא הות מקדמת דנא.
והפדה (שמות כא ח) מאי והפדה פריק לה קודשא בריך הוא השתא דסלקא ריחא עד לא
תחמיץ וסליקן (וסלקא) לה לרומי מרומים⁴ במתיבתא דיליה ואי תימא כיון דאתעשקת מההוא
סטרא אחרא יהיב לה כמה דאמרו לחסידי⁵ שאר עמין⁶ ולאנון אמזרין⁷ תלמידי חכמים [ממזרין]
אתא קרא ואוכח (שם) לעם נכרי לא ימשול למכרה ודאי בבגדו בה דעשיק לה בעשיקו דגלגולא
דטיקלא אלא לישראל ודאי ולא לאחרא וכד נפקת מן טיקלא⁷ לא תצא כצאת העבדים (שם ז)
אלא מתעטרא בעטרהא בארמא על רישה⁸.

ואי תימא דהאי סטרא אעילת לה בההוא ינוקא⁹ לאו הכי אלא נטלת לה¹⁰ וחדאת בהדה¹¹
ופרכת מן ידהא ועאלת בההוא אתר ואיהי פקידת לההוא ינוקא וחדאת ביה וחייכת ביה
ותאיבת¹² לההוא בשר עד דלכתר נטיל קודשא בריך הוא נשמתיה¹³ והיא לגופא ולכתר ולאן
(ובתר¹ כלא) איהו ברשותא דקודשא בריך הוא.

- מאיר הכוונה -

¹ פי' אם יתקיים האיש הזה בעולם הזה יחמיץ, לכך מסלקו קודם זמנו (מ"מ).
² פי' שלא תאמר מיום שבראה הקב"ה לנשמה זו, גזר עליה שתהיה נעשקת ביד סט"א, לכך
אמר לא באל"ף (מ"מ).

³ פי' בעון הדור נעשקה בידה, והיינו לו בוא"ו (מ"מ).

⁴ קיג ע"ב (הערת הזהר).

⁵ רה ע"ב (הערת הזהר).

⁶ פי' הסבא פליג אספרי קדמאי דלעיל, וס"ל שלא יקחו אותה אלא ישראל לבד (מ"מ).

⁷ וכאשר הגיע זמנה לצאת מכף חובה וכשיזדככה (כתבי הגרמ"מ ביאורים הזהר דף קלא).

⁸ על רישיה, וסליק לה לרומי מרומים במתיבתיה דיליה, כצ"ל. כי זה הסוד מפי עוללים
ויונקים יסדת ע"ז (כתבי הגרמ"מ ביאורים הזהר דף קלא).

⁹ כלומר שהיא הכניסה זו הנשמה לזו הילד, כמו הדרך של חסידי א"ה או גירי צדק או ממזר
ת"ח שבא הנשמה על ידה, והיא נותנת מרצונה מחמת שביאות אסורת הן, ומקום טמא היא
נותנת מרצונה, אבל בזה הילד אינו כן, אלא נטלת לה הנשמה מסוד הצדיק סוד הקמת הברית,
שהיה בהתעוררות הצדיק התחתון, בסוד ואת ברית"י אקים את יצחק, ומחמת איזה עבירה הוכרע
הטיקלא לכף חוב, ונכנסת זו השפחה ולוקחת ע"י הערל הנ"ל לר"ע, ואח"כ כאשר הגיע זמן של זו
הנשמה לצאת מידהא פרכת מידהא, כי זה הסוד של שפחה חרופה, כי היא נחרפת לאיש, כי זהו
חרפת איש ששפחה תירש גברתה, אך שם היא סוד מרחפ"ת, כי ע"ז קרוב לטהר כי נקראת על
שמה, והוא עבד, וכאשר משחרר אותו הוא ישראל גמור ומותר בקהל יהו"ה, ויש לו עוד מעלה
שהוא ראוי ג"כ למלכות, שהוא מקרב אחיך, כמו כן הנשמה הבאה מסוד זה היא בידהא לפי שעה,
בסוד מרחפ"ת, מ"ת רפ"ח (עי' ע"ח שער רפ"ח פ"א) סוד עיבור, דרך מעבר לבד, ואח"כ פרכת
מידהא (כתבי הגרמ"מ ביאורים הזהר דף קלא).

¹⁰ פי' אחר שנעשקה בטיקלא פרכת מן ידה ועאלת בההוא אתר שהוא ינוקא (מ"מ).

¹¹ ע"י לעיל צג ע"ב שמשמע שהוא לשון זיווג.

¹² נח סה ע"א (הערת הזהר).

¹³ פי' כיון שרואה הקב"ה בסופו יחמיץ, נותן לה הקב"ה רשות להורגו ונוטל הקב"ה הנשמה
ומניח לה הגוף. וע"י בדף קיג ע"א שאמר כן הסבא בפ"י, שאחר שנעשקה הנשמה בטיקלא פעם א',
עוד אחר שבא לעולם הזה מת התינוק קודם זמנו, כן פי' מוריננו, וכן כתב הרמ"ק, שהסבא פליג
עם ספרי קדמאי, ושיעור הכתוב וכי ימכור וכו' דהיינו שנעשקה ביד סט"א, שהיא אמה. "לא תצא"
וכו', פי' שלא יקחו חסידי אומות העולם, או ממזר ת"ח אלא פרכת מן ידה ובאה לתינוק ישראל
גמור. ואזי "אם רעה", דהיינו, אם תחמיץ והפדה ע"י המיתה קודם שתחמיץ. "אשר לא יעדה" ר"ל

פעה"כ

תרגום: ואם תאמר [ש]אותן נשמות יעשו טוב לעולם לא כך שכתוב אם רעה בעיני אדוניה שיחמיץ אותו האיש בה לאחר ימים אם יתקיים בה זו נעשקת ואחרת לא נעשקת ועל אלה כתוב ואראה את כל העשוקים וגו' והיינו אם רעה בעיני אדוניה.

אשר לא יעדה לא כתוב באל"ף אם תאמר שהרי באותו הצד האחר הזמין לה הקדוש ברוך הוא מיום שהיתה לא ועכשיו בגלגולי המאזנים לו יעדה בוא"ו מה שלא היה מקודם לכן. והפדה מה זה והפדה הקדוש ברוך הוא גאל אותה עכשיו שמעלה ריח טרם שתחמיץ ומעלה אותה לרומי מרומים בישיבה שלו ואם תאמר כיון שנעשקה מאותו הצד הרע נותן אותה כמו שאמרו לחסידי אומות העולם ולאותם ממזרים תלמידי חכמים בא הכתוב ומוכיח "לעם נכרי לא ימשל למכרה" ודאי "בבגדו בה" שעושק אותה בעשק של גלגול המאזנים אלא לישראל ודאי ולא לאחר וכשיוצאת מן המאזנים לא תצא כצאת העבדים אלא מתעטרת בעטרתה בהרמה על ראשה.

ואם תאמר שהצד הזה הכניס אותו לאותו תינוק לא כך אלא נוטלת אותה ושמחה עמה ופורחת מידה ונכנסת לאותו מקום והיא פוקדת את אותו תינוק ושמחה בו וצוחקת בו ותאבה את אותו הבשר עד שאחר כך נוטל הקדוש ברוך הוא את נשמתו והיא לגוף ואחר כך הכל ברשותו של הקדוש ברוך הוא.

ב ע"ג

כט. ופי' זה נתבאר אצלינו בענין שמות הג' כלים שיש בספירת החסד של ז"א ושם ביארנו כי שם הכלי האמצעי שבו הוא נקרא שם אלוה הוא בחי' אל כפול² כנ"ל שהוא במילוי גימטריא שע"ח עם ו' אותיות המילוי וכן עולה עש"ה עם הכולל³ וב' אותיות ו"ה שבשם אלוה הוא ענין מה שארז"ל ו"ה עם זכרי רמ"ח הם רמ"ח מ"ע והבן כל זה היטב.

ל. עי' ע"ח שער מב פרק ד: ונתבאר ענין החשמל וקליפת נוגה הנזכר פ' ויקהל (רג ע"ב). הנה כמו שג' גופות דבינה⁴ נכנסו תוך ז"א כנודע, כן גוף חיצון מכולם שהוא העור נשאר בחוץ סביב עור דז"א. והענין, כי תוך כלי הבשר דז"א נכנס כלי הבשר דנה"י דאמא, ובתוכו נפש פנימי דז"א, ואח"כ תוך כלי ב' שהוא גידין דז"א, נכנס כלי ב' דגידין דאמא ובתוכם הרוח פנימי דז"א, ואח"כ יש כלי ג' דעצמות ז"א, ובתוכם כלי ג' דעצמות דאמא, ובתוכם נשמה פנימית דז"א נשאר עתה עור דבינה, שהיה מהראוי שיכנס ג"כ תוך כלי העור דז"א ע"ד השאר, אכן לא כן היה אלא נשאר מבחוץ ע"ג העור דז"א עצמו, ונשארו בבחי' עור ע"ג עור ומבחוץ לכולם, הם הצלמים שהם אורות מקיפים דיושר דז"א שהם הלבושים שלו כנ"ל. והקליפה כבר נתבאר לעיל שהם בין הלבושים והאור המקיף דיושר ובין עור דז"א, וע"כ הושם עור בינה מחוץ לעור ז"א כדי שלא יוכלו הקליפות אשר שם לינק מז"א, כי עור הבינה מפסיק⁵ והוא בחי' החשמל והלבוש כנזכר אצלינו שנעשה (לזו"ן) [לז"א] מבינה בסוד (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו על

– מאיר הכוונה –

לא תעלה על דעתך דגזר עליה שתעשק ביד סט"א מיומא דהות אלא השתא בעון הדור לו יעדה בו' לעם נכרי הוא רמז לא תצא וכו' שאין לחסידי אר"ה חלק בה (מ"מ).¹ ולבתר (דפ"ו).

² חסר ומשובש כאן וכצ"ל מספר עולת תמיד שם אלוה ומשם נעשה לבוש אל הנשמה כמ"ש מנשמת אלוה יאבדו והוא החותם הנזכר בסבא דמשפטים (צו ע"ב ועי' פרשת לך לך צד ע"א) ונודע מ"ש בפ' ויחי דף רכד כי הלבוש נעשה ע"י מצוות עשה של האדם והם רמ"ח כנודע ושני אותיות ראשוונות של אלוה הוא בחינת א"ל כפול הנ"ל שהוא במלואו שע"ו עם ו' אותיות המלוי וכן (לש"ו).

³ ועי' עוד בדף קלו ע"ב [שער הקדישים פרק ד] (לש"ו)

⁴ בשר גידים ועצמות.

⁵ אור עור דנה"י דבינה דאצילות אשר היא מלביש ומקיף על העור דהז"א ומלכות (דע"ה ח"א סא ע"ג). הם עומדים בכל פרצוף רק מבחוץ ורחוק קצת כדי שיהא אפשר לו לקבל גם מאותן אורות העליונים אשר הם למעלה ממדריגתואך בחי' החשמל אשר אמרנו עליל בהעור דהזו"ן וכן בהעור דבינה המלבשת עליהם מהלבוש היורת חיצונה דנה"י שלה שרשם מהמלכים הראשונים דעולם הנקודות (דע"ה ח"א סא ע"ד), על אף שאמר שהאור שבעור הוא מהרפ"ח כי הם הצלם ולבוש לבד שהוא אמצעי בין נשמה לגוף (דע"ה ח"א סב ע"א). כל עור נמשך מעור זו (דע"ה ח"ב מו ע"ג).

שְׁעָה"כ

גוזליו ירחף, ואין זה מכלל הלבושים ממש רק הם בחי' עור ממש. ובזה העור נאחזת הקליפה הדקה שבכולם הנקרא קליפת נגה, יען בפנימיותו יש נגה ואור רפ"ח ניצוצין של המלכים שנשארו לברר, וזו הקליפה היא רוצה לדבק בז"א או בנוקבא וזה החשמל משמרן. וכאשר העונות גורמין, אז החשמל מסתלק ונשאר עור ז"א לבדו, ויש בו ניצוץ קדושה בפנימותו והוא ו' שבתוך עור, והעור עצמו נשאר רע שהוא קליפת נוגה, והיא יונקת משם¹. וכשמשיע ז"א בנוקבא, יונק' קליפה ההיא ונאחזת בעור יסוד של הנוקבא, ואז מושכת אליה טפת יסוד דכורא ומוציאתו לחוץ בסוד פולטת ש"ז² והבן זה מאד.

ע"י זהר ח"ב רג ע"ב: ואש מתלקחת דהא אשא דדינא קשיא לא אעדי מניה לעלמין³ ונגה לו סביב⁴ אף על גב דכל האי קיימא ביה⁵ נגה לו סביב מהכא אוליפנא דאף על גב דלית סטרא [דא] אלא סטרא דמסאבו⁶ נגה לו סביב ולא אצטריך ליה לבר נש לדחייא ליה לבר מאי טעמא בגין דנגה לו סביב סטרא דקדושה דמהימנותא אית ליה ולא אצטריך לאנהגא ביה קלנא ועל דא אצטריך למיהב ליה חולקא בסטרא דקדושה דמהימנותא.

רב המנונא סבא הכי אמר וכי נגה לו סביב ואצטריך לאנהגא ביה קלנא האי נגה לו לגו איהו ולא קיימא לבר ובגין דקיימא ההוא נגה לו מגו⁷ כתיב (יחזקאל א ד) ומתוכה⁸ כעין החשמל⁹ מתוך האש מתוכה דמאן מתוכה דההוא נגה כעין החשמל חש מל הא אוקמוה חיוון דאשא ממלא¹⁰.

אבל מבוצינא קדישא שמענא עלה רזא דרוזין כד ערלה שרי על קיימא קדישא לסאבא מקדשא¹¹ כדין ההוא מקדשא אתעכב מלגלאה רזא דאת קיימא מגו ערלה וכד האי נגה עאל לגו ואפריש בין ערלה ובין מקדשא כדין אקרי חשמל חש ואתגליא מל מהו מל כמה דאת אמר (יהושע ח ד) מל יהושע רזא דאת קיימא דלא אתעכב מלאתגלאה מגו ערלה. ואית רזא אחרא¹² דהא נהורא דיליה אתחזי ולא אתחזי וכד אתגליא חשמל אתעבר נהוריה אבל רזא קדמאה איהו ברזא דקרא כדקא יאות וכלא שפיר איהו ויאות הוא.

- מאיר הכוונה -

- ¹ שאז העור בחי' טו"ר (דע"ה ח"ב מט ע"ד).
- ² ע"י מבר"ש שער הקי' פרק ב' סמוך לסופו עש"מ וע"י בפע"ח בכוונת שמיני עצרת בסוד הנפילים (לש"ו).
- ³ פירוש שהדינים הקשים תמיד הם בו (מ"מ).
- ⁴ כל קיומו וחיותו גופה הוא יודע בעצמו היטיב שהוא ג"כ רק ע"י מה שנמשך לו מאור קדושה שלמעלה תמיד, ובסוד (יחזקאל א ד) ונגה לו סביב (דע"ה ח"א עט ע"א).
- ⁵ פי' אע"פ שיש בו דינים קשי' הנזכרי' עכ"ז ונגה לו סביב דהיינו ניצוצות הקדוש' שבתוך הנוגה שמשם חיותו (מ"מ).
- ⁶ סט ע"א (הערת הזהר).
- ⁷ פי' שנוגה הוא לפניו מג' קליפות אחרים (מ"מ).
- ⁸ דההוא נוגה (מ"מ).

⁹ כתב הרב בספר ק"י כי ג' קליפות רוח ענן ואש הם מילה ופריעה ואטיפו דדמא ובתוכם הבשר עטרת הגיד והוא החשמל ונקרא בשר כי אלהים דיר'דין ש' ובריבוע ר' וב' כוללים הרי בשר. וזה החשמל הוא חיות אש כי היא אלהים דיר'דין ש' עם הכולל. ועל זה החשמל סובב הנוגה קליפה ד' והוא העור הדק שעל עטרת הגיד עכ"ל. וז"ש הזוהר חיון דאשא ממלא כד ערלה שארי על קיומא קדישא. ז"ל הרב באוצ"ח דרוש המילה הנה נתבאר בזוהר בפ' ויקהל ענין הקליפות ואיך יש קליפה דקה הנקרא' קליפת נוגה בסוד כעין החשמל מתוך האש כדין איקרי חשמל חש ואיתגליא מל כד"א מל יהושע ואע"פ שאין כאן ביאורו נאמר בקיצור עניינו. הנה בתחלה טרם שיתפשטו החסדים הנה אז הערלה שהיא קליפת נוגה חופפת ונאחזת שם ביסוד שלו סביב ובהיות ערלה זו חופפת על היסוד אין החסדים יורדים עד היסוד שלא יינקו הקליפות מהם. ולא די שאינם יורדים עד היסוד אלא אפילו במקום המגולה למעלה שהוא בשני שלישים התחתונים דת"ת דזעיר ובנ"ה ולכן נשארים למעלה בשרשם בדעת דזעיר ואח"כ כשנימול וכורתים הערלה ההיא ומסתלקת משם קליפת נוגה הנזכר ואז יורדים החסדים ומתפשטים במקומם בשני שלישי הת"ת ובנ"ה דזעיר. והנה ב' הו"יות דנ"ה הם ג' ב"ן ו"ח שבת"ת הם ג' מ"ל מן חשמל כנזכר בזוהר בפר' ויקהל דכד איתעבר קליפת נוגה איקרי מ"ל עכ"ל. ובזה נבין דברי הזוהר מ"ש כד ערלה שארי על קיימא קדישא היא קליפת נוגה הסובבת על היסוד (מ"מ).

¹⁰ פא ע"ב (הערת הזהר).

¹¹ פי' שיונקת מהמלכות הנקרא מקדש (מ"מ).

¹² כאשר הגוונין דעינין הם מלוּבש בקליפין, וכן הגוונין דקשת הרי נעשה היחוד בצירוף הקליפין רחמ"ל, והרי הוא מכניס צלם בהיכל¹², ועליו נאמר (במדבר יט יג) את משכן ה' טימא, ע'.

פעה"כ

בהאי נגה מפתי לאתתא¹ לנטלא נהורא² ועל דא כתיב (משלי ה ג) וחלק משמן חכה שוי
ההוא נהורא לקבליה דברית ובגיני כך מפתי ליה ונטלא נהוריה ודא איהו פתויא דמפתי לאתתא
דכתיב (שם) נפת תטפנה שפתי זרה וגו'.

תרגום: ואש מתלקחת שהרי האש של הדין הקשה לא זזה ממנו לעולמים ונגה לו סביב אף
על גב שכל זה עומד בו נגה לו סביב מכאן למדנו שאף על גב שאין זה צד אלא צד של טמאה
נגה לו סביב ולא צריך לאדם לדחותו החוצה למה משום שנגה לו סביב צד של קדושה של
אמונה יש לו ולא צריך לנהג בו קלון ולכן צריך לתת לו חלק בצד הקדושה של האמונה.

רב המנונא סבא כך אמר וכי נגה לו סביב וצריך לנהג בו קלון הנגה לו הזה הוא בפנים ולא
עומד בחוץ ומשום שהנגה לו הזה עומד בפנים כתוב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש מתוכה
של מי מתוכה של אותו נגה כעין החשמל חש מל הרי פרשוה חיות של אש ממללות.

אבל מהמנורה הקדושה שמעתי עליה סוד הסודות כשערלה שורה על הברית הקדושה לטמא
את המקדש אז אותו מקדש מתעכב מלגלות את סוד אות הברית מתוך הערלה וכשהנגה הזה
נכנס פנימה ומפריד בין הערלה לבין המקדש אז נקרא חשמל חש ונגלה מל מה זה מל כמו
שנאמר (יהושע ה) מל יהושע סוד של אות ברית מתעכב מלהתגלות מתוך ערלה.

ויש סוד אחר שהרי אורו נראה ולא נראה וכשמתגלה חשמל מעבר אורו אבל הסוד הראשון
הוא בסוד הכתוב כראוי והכל הוא יפה ונאה הוא.

בנגה הזה מפתה את האשה ליטול את אורה ועל כן כתוב (משלי ה) וחלק משמן חכה שם את
אותו האור כנגד הברית ולכן מפתה אותה ונוטלת את אורו וזהו הפתוי שמפתה את האשה
שכתוב נפת תטפנה שפתי זרה וגו'.

לא. עי' זהר ח"ג יא ע"א: רבי אלעזר אמר³ כלהו עשרה שמהן כתיבי ואנן תנינן קדמאה⁴
אהיה דא סתימא עלאה כמאן דאמר אנא מאן דאנא ולא אתיידע מאן הוא לבתר אשר אהיה⁵ אנא

– מאיר הכוונה –

זוה"ק (בראשית נג ע"א) ופ' ויקהל (קצה רע"ב ורג ע"ב) ופ' אחרי (עד ע"א עט ע"א) ופ' בלק (קצז
ע"א) (דע"ה ח"ב פח ע"ג, ועי' עוד קמו ע"ד), עי' זהר אח"מ (עט ע"א) ופ' נח (סד ע"א) ופ' בשלח (ס
סע"ב) ופ' תשא (קצד ע"ב) ויקהל (דף קצה רע"ב ודף רג ע"ב) בלק (קצז ע"א) אד"ז (רצ ע"ב) (דע"ה
ח,ב קנה ע"א).

¹ לעיל קצה ע"ב ח"ג עט ע"א ובח"א נג ע"א ועי' שער מאמרי רשב"י באד"ר לא ע"ג ובדפ"ח
הוא מ ע"ג (לש"ו).

² ודע כי בחינת קליפה זו הנקרא נוגה רמזו אותה רז"ל בפ"ב דמס' מציעא וז"ל וכן ירדן שנטל
מזה ונתן לזה כו'. והענין הוא כי הירדן הוא סוד קליפת הנוגה הסובב לארץ ישראל שהוא סוד
הקדושה ולפעמים קליפת הנוגה חוזרת ומתהוות קצת בקדושה ופעמים מתהפכת ויוצאת אל
הקליפה והיא כדמיון הירדן אשר בעת שמימיו מתרבין לוקח קצת חלק מקרקע ארץ ישראל
וכאשר מימיו חסרים מתמעט ואדרבה ארץ ישראל ניתוספת ונוטלת חלק ממנו ונכנס קצתו
בתחום קרקע ארץ ישראל. וזה עצמו הוא בחינת תוספת שבת בסוד מיעוט וחסרון הירדן כי אז
ניתוספה קדושת השבת. דע כי בכל מקום דביקות עולם בעולם יש בו תוספת שבת פירוש כי היכל
קדש הקדשים העליון של העשיה חוזר להיות בחינת יצירה בערב שבת והיכל קדש הקדשים
דיצירה מתהפך להיות בריאה וכיוצא בזה בכלום ואותה הבחינה אשר מתהפכת אל עליו בדמיון
מה שלמעלה ממנו הוא סוד תוספת שבת בעצמו (שער מאמרי רשב"י).

³ ר"ל מ"ש הראשון שי' שמות מתחילין מן י"ה ואה"ה הוא כללא שהוא רומז בכל העולמות
ובכל התורה לא מצינו שנזכר א"א כלל כמ"ש באד"ר ולזה אמר כל הי' שמות הם כתובי' בתורה
והראשון הוא אה"ה אבל אינו רומז לא"א אלא רומז למציאות ז"א בתחילת מציאותו בסוד
המתקלא בא"א (זהר הרקיע). אה"ה אשר אה"ה כח"ב, אה"ה ב' דז"א, ומחכמה ולמטה הו"ה
ושלמה [אפשר דצ"ל שלימו (רד"ל), ועי' ז"ח שיה"ש נב ע"א] פירש הכל ז"א בעודו סתום במוח
אבא, ובשעת זווג ובשעת עיבור אה"ה אשר אה"ה ובשעת לידה הג'. ואח"כ שנוולד כולו הו"ה
וז"ש בגמ' (ברכות ט ע"ב) אני הייתי במצרים כו' בשעבוד מלכיות, כי כן הוא בגלות. ובמצרים היה
סתום יותר בלא תורה ושעבוד גדול, אבל בשעת התחלת הגאולה, אז היתה לידה, וז"ש ואמרת
אליהם כו' ואח"כ ביציאת מצרים וה' הולך כו' (יהל אור).

⁴ סה ע"א (הערת הזהר).

⁵ עתה אני מתחי' להתגלות וזהו מ"ש ריש' שמלת אשר הוא ראש וכשהתחיל אבא להתפשט בו
בעצמו ו"ק לפרצוף שלו שבתוכם יתגלה מציאות ז"א שכבר נודע שאבא לא הוצרך לעשות בפרצוף
שלו ו"ק אלא לצורך ז"א שאם לא היה הוא ברו"ק מהיכן יתהווה אח"כ לז"א אא"כ כשמתחיל
להתגלות ו"ק בו פי' באבא וזהו אשר אה"ה שתחילת זה הגילוי הוא להתגלות מדרג' לדרגא ר"ל
עד שיתגלה ממש למטה בהתלבשות בכלים דז"א ושם מתגלה שם הויה (זהר הרקיע). נראה שאמר

פעה"כ

דזמין לאתגליא¹ באינון כתרין (אחרנין) דהא בקדמיתא סתים ולבתר שרי לאתגליא² עד דמטי לגלוייא דשמא (ס"א דשלימו) קדישא וכך כתיב במשה אהיה בקדמיתא סתימו דכלא אנא הוא מאן דאנא לבתר אשר אהיה אנא זמין לאתגליא לבתר אהיה בתראה ודא כד אימא מתעברא ועדיין הוא סתים אימתי אתגליא בזמנא דכתיב (שמות ג טז) לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם יהוה אלהי אבותיכם וגו' דא שלימו דכלא והכא הוא גלוייא וקשורא דשמא קדישא בגין כך קדמא דכלא אהיה.

תרגום: רבי אלעזר אמר כל עשרת השמות כתובים, ואנו שנינו שהראשון אהיה זה הסתום העליון, כמי שאומר אני מי שאני ולא נודע מי הוא. אחר כך אשר אהיה, אני שעתידי להתגלות באותם הכתרים (האחרים), שהרי בראשונה סתום ואחר כך מתחיל להתגלות, עד שמגיע לגלוי

– מאיר הכוונה –

כן באה"ה הג' וכבר אמרנו שכאן לא נחית לפרש הדברים כ"כ כי שם פי' שמתעברת במלת אשר אה"ה ואה"ה הג' הוא מוכן לצאת שהתחיל לצאת ראשו ר"ל כתר שבו שנק' אה"ה (איוב יט כו) ומבשרי אחזה אלוה שהוולד מוציא מתחלה קצת מראשו שהוא הגולגולת וזה נקר' כתר ועדיין הוא סתים לפי שמציאות גילוי הוא הויה והויה אינו מתחיל אלא מחכמה שבו א"כ אעפ"י שהתחיל להוציא הגולגולת עדיין הוא סתים (זהר הרקיע). והנה אה"ה הראשון הוא על אימא עלאה הכלולה באות י', ופירושו הוא אנא הוא מאן דאנא, והיא כלל סתים כלל דכלא סתימא עלאה, ועליה נאמר (משלי ח ל) ואהיה אצלו אמון, לא ידע אנוש ערכה (איוב כח יג), וכמ"ש כ"ז בזוה"ק (ויקרא דף יא ע"א ובפ' אחרי מות דף סה ע"ב). ואה"ה הב' הוא על בחי' האימא דאות ה', ופירושו הוא אנא זמין לאתגליא, וכמ"ש בזוה"ק שם, כי הרי היא עתידה להאציל את הזרין ולהתגלות שם בשמא קדישא. ואה"ה הג' הוא על התחלת האצילות דזרין, והתחלת הגילוי דהשם הו"ה ב"ה. הנה על זה נאמר אה"ה הג', כלומר השתא יפוק ויתתקן כולא וכמו שנאמר שם אח"כ השם הו"ה ב"ה, וע' עוד בזוה"ק (ריש פ' בראשית דף טו סע"א ושם ע"ב) (ביאורים ח"א לו ע"א) יש בתבונה ב' בחי', כי בערך הזרין הנה היא ג"כ רק בבחי' שם אה"ה, אבל בערך הבינה הנה היא בבחי' שם הו"ה דס"ג (ביאורים ח"א לו ע"ב).

1 ר"ל עד עתה היה סתים אבל עתה שהתחיל להוציא ו"ד מן י' מזומן הוא להתגלות שתכלית זאת ההתחלה הוא להתגלות וזה ע"י התחברותו באי' ומזדווג עמה ומתעברת ממנו בז'ון ותכלית הדברים הוא מ"ש כאן ושם הוא שבמ' אשר אה"ה הוא שמתעברת אימא וכו' כך פי' שם לבתר נפיק מניה שירותא שרומז לר"ד הנז' והוא מלת אשר שהוא ראש והוא שירותא (זהר הרקיע). מה שנתעברה דאל"כ איך יאמר מזומן להתגלו' אלא וודאי שנתעברה במלת אשר אה"ה כמ"ש שם וכלל העולה במלה א' שאמר בלשון זמין לאתגלי' ר"ל כבר הוא מזומן להתגלות בה שלא היה עד עתה שהכל סתים ולפי שנתקשה לו כיון שאמר במלת אשר אה"ה מוכן ומזומן לא יש זה אלא אחר גילוי ואיך קרא לו אה"ה לזה תירץ ואמר שאמת הוא שאה"ה הב' הוא פרטי שבערך אה"ה הראשון הנק' כלל דכולא זה פרטי שהראשון הוא א"א וזה מציאות הז"א אלא שהז"א בעודו באימא ואפי' כשמתחיל לצאת הגולגול' כמ"ש שם כל שלא יצא מציאותו ומתיישבין מדרגותיו כל א' במקומו אינו נק' הויה לפי שהויה מורה על שכבר נתהווה ולזה אמר כד אימא מתעברה ועדיין הז"א סתום ועדיין היא מעוברת יקרא סתום. וזהו מה שנלע"ד בכללות המאמר דוק ותשכח א"כ שם הא' הוא אה"ה כתר דז"א שאלו הי' שמות הם בז"א שהוא כללות כל האצ' שחכמה שלו נעשה ע"י אבא ובינה שלו נעשה ע"י אימ' וכתר שלו נעשה ע"י א"א שבינה שלו יורדת ועושה לו כתר נמצ' כל האצ' בכללו הוא בז"א דוק ותשכח וזה הכתר דז"א שאמרנו הוא אה"ה בתראה (זהר הרקיע). עי' בהגר"א על ספד"צ כ ע"ב: הו"ה הוא דרגא דז"א שבו מנהיג העולם, והוא שמו של א"ס, ועל ידו מתגלה, וכל הדרגין שקודם לו הכל דרגין אליו שיתגלה, שעיקר הכוונה של א"ס הוא שיתגלה שמו בעולם וכו', ולכן שם של ז"א הוא עיקר השם המיוחד, וכל השמות שקודמין לו אה"ה ושאר השמות הן טפלין לו אע"פ שהן גבוהין יותר ממנו, והענין כי כל מה שיותר נעלם אין לו שם, עד שא"ס אין לו רמז לא בהרהור ולא במחשבה, וכל מה שמתחיל להתגלות יותר קונה לו שם יותר, כי השם הוא הגילוי, וכל השמות עד ז"א הם אינן שמות בעצמן רק על ז"א שיתגלה, שכאן רמז קצת על גילוי, כמ"ש במאמר הנ"ל (א"מ סה ע"ב) ואינן שם העצם אלא בז"א, ששם השם בעצמו מתגלה, וכן השמות מורין כן אה"ה שאהיה אח"כ ולא עכשיו והו"ה הוא יהיה בהוה [עי' בהגר"א על אר"ח סי' ה], כי יהיה לשון הוה כמו ככה יעשה איוב (איוב א ה), ונתחלף הי' לו' הואיל ונעשה מפעולה שם כמו מן חיה חוה כי היא אם כל חי (בראשית ג כ), וכל השמות הוא בז"א ששם הוא גילוי, וזהו כוונתו, וכל השמות שקודם הוא ששם מורה שיתגלה, וכל מה שמתגלה יותר הוא יותר גדול. עיקר כל הגילוי דאצילות הוא רק בז"א שיצא ממנה (הקדו"ש לח ע"ד).

2 וזהו מ"ש לבתר שארי לאולדא ולא כתיב אשר השתא יפוק ויתתקן כולא. פי' אחר שיצא נתקן הכל ונתגלה לבתר דנפיק כולא אתתקין וכו' שנק' כולא. ואמר הויה וכו'. פי' עד עתה שלא התחיל לצאת אלא גולגולת שלו אינו נקר' גילוי ועדיין אני אומר אה"ה ואחר שיצא הכל אינו נק' עוד אה"ה אלא הויה (זהר הרקיע).

פְּעֵה"כ

של השם (של שלמות) הקדוש, וכך כתוב במשה אהיה בראשונה הסתום של הכל אני הוא מי שאני. אחר כך אשר אהיה, אני עתיד להתגלות אחר כך. אהיה אחרון וזה כשהאם מתעברת ועדיין הוא סתום, מתי מתגלה, בזמן שכתוב לך ואספת את זקני ישראל, ואמרת אלהם ה' אלהי אבותיכם וגו', זו שלמות הכל, וכאן הוא הגלוי והקשר של השם הקדוש, לכן הראשון של הכל אהיה.

ועיי"ש סה ע"ב: אהיה¹ דא כללא דכלא² דכד שבילין סתימין ולא מתפרשין וכלילין בחד אתר כדין אקרי אהיה כללא כלא סתים ולא אתגלייא בתר דנפק מניה שירותא³ וההוא נהר אתעבר לאמשכא כלא כדין אקרי אהיה אשר אהיה כלו' ע"כ אהיה אהיה זמין לאמשכא ולאולדא כלא⁴. אהיה כלומר השתא אנא הוא⁵ כלל כלא כללא דכל פרטא אשר אהיה דאתעברת אמא זמינת לאפקא פרטין כלהו ולא אתגלייא שמא עלאה⁶ לבתר בעא משה למנדע פרטא דמלה מאן הוא עד דפריש ואמר אהיה (ס"א יהו"ה) דא הוא פרטא⁷ והכא לא כתיב אשר אהיה ואשכחנא בספרא דשלמה מלכא אשר בקיטורא דעדונא⁸ קסטירא⁹ בחברותא עלאה אשתכח¹⁰ כד"א (בראשית ל יג) באשרי כי אשורני בנות אהיה זמינא לאולדא¹¹.

תרגום: אהיה זה כלל של הכל, שכאשר שבילים סתומים ולא מתפרשים וכלולים במקום אחד, אז נקרא אהיה, הכלל של הכל, סתום ולא נגלה. אחר שיצאה ממנו ראשית, ואותו נהר עבר למשוך את הכל, אזי נקרא אהיה אשר אהיה, כלומר על כן אהיה, אהיה מזומן להמשיך ולהוליד הכל.

אהיה, כלומר עכשיו אני הוא הכלל של הכל, הכלל של כל פרט. אשר אהיה, שהתעברה האם ועתידה להוציא את כל הפרטים ולגלות את השם העליון. אחר כך רצה משה לדעת מהו פרט הדבר עד שפרש ואמר, אהיה (יהו"ה) זהו פרט, וכאן לא כתוב אשר אהיה. ומצאתי בספרו של שלמה המלך, אשר בקשר של עדון הממשלה נמצאת בחברותא עליונה, כמו שנאמר באשרי כי אשורני בנות, אהיה עתידה להוליד.

לב. כד בעיא (נפשא) לנחתא¹² להאי עלמא אומי לה קודשא בריך הוא למיטר פקודי אורייתא ולמעבד רעותיה ומסר לה מאה מפתחאן¹³ דברכאן דכל יומא¹ לאשלמא² לדרגין עלאין

- מאיר הכוונה -

1 שמות הכלליים דאצילות הוא רק אהיה יהו"ה אדנ"י שהם שמות דא"א ז'ו, ע' זוה"ק אחרי מות (סה ע"א וע"ב) ובתיקונים (קמב ע"ב), אבל או"א אין להם שמות בפנ"ע (כללים ח"א כז ע"ד).

2 פי' אריך ועיין פי' ויקרא בדף י"א ע"א (מ"מ).

3 פי' אחר שיצאו מאריך אבא הנקרא שירותא וההוא נהר שהיא בינה נתעברה בזו"ן כדין איקרי אשר אהיה שהם או"א אשר אב"א שהוא ראש, ואהיה בינה (מ"מ).

4 פי' כמ"ש הרב שאהיה מורה על העיבור (מ"מ).

5 פי' חזר לפרש הענין היטב שאהיה הא' הוא אריך אשר אהיה הם או"א (מ"מ).

6 פי' זעיר הנקרא הו"ה (מ"מ). הא"א הנה הוא רק השורש דכל עולם, שהרי הוא רק בהקוצו של י' דהשם הכללי שבכל עולם, וגילוי הוא באו"א זו"ן וכנ"ל, לכן נקרא א"א בשם אהיה, שהוראתו הוא על לעתיד, אנא זמין לאתגליא כמ"ש בפ' ויקרא (יא ע"א) ופ' אחרי (סה ע"ב), והוא במה שמתגלה אח"כ בהד' פרצופים או"א ז'ו, שהם הד' אותיות דהשם הו"ה ב"ה, אבל הוא עצמו הנה הוא רק בבחי' אהיה, כי אין לו גילוי בשם הו"ה ב"ה, אלא רק בקוצו של י' (הקדו"ש לד ע"ג), נקראו אורות המקיפים רק בשמות של אהיה וכמ"ש בשער השמות (פרקים ג ד ו), כי הוראת אהיה הוא רק לעתיד, אנא זמין לאתגליא כמ"ש בזוה"ק (אחרי מות דף סה ע"ב), כי כל המקיפים הוה עיקר גילויים רק לעתיד (ביאורים ח"א כג ע"ב).

7 פי' בינה ואהיה הג' שזה מורה על זמן הלידה דזעיר שאימא ילדתו כדמפרש בסמוך ובכך קראה פרטא, ואי גרסי' הו"ה זה היה פרטא א"ש שהוא זעיר הנק' הו"ה (מ"מ).

8 פי' בקשר העדון שהוא אבא הנק' עדן קסטירא עילאה שהיא אימא (מ"מ).

9 אוהל כי אהל היא בינה, כמד"א באשרי פי' שבינה נק' אשר על שם שמתחברת עם חבא הנק' אשר שהוא ראש (מ"מ).

10 דהיינו שמתחברת עם אבא ומזדווגים ומתעברה מזעיר ולכך נכתב ע"ג בקיטורא קשר וע"ש (מ"מ).

11 פי' אהיה הג' מורה על זמן הלידה וכדבסמוך (מ"מ).

12 ר"ל זהו ויאמר ה' אל אברם כו' (יהל אור).

13 הנה נודע כי אברהם הוא כאשד הה"ח מתפשטים למטה ביסוד ואז נקרא אב המון גוים שיוצאים התולדות לעולם וכשהחסדים למעלה בבינה הם נקרא אברם כי ר"ם בבינה ואז הוא א"ב

פעה"כ

כחושבן³ ל"ך ל"ך דהא כלהו אתמסר לה בגין לאתתקנא בהו לגנתא⁴ ולמפלא לה ולנטרא לה⁵ מארצ⁶ דא גנתא דעדן (וממולדתך דא גופא דאתקרי אילנא דחיי⁷ דאיהו תריסר שבטין עלאין ומבית אביך דא שכנתא אביך דא קודשא בריך הוא שנאמר (משלי כח כד) גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע וגו' ואין אביו אלא קודשא בריך הוא ואין אמו אלא כנסת ישראל אל הארץ אשר אראך דא איהו האי עלמא) [ומולדתך דא אילנא דחיי ומבית אביך תריסר תחומין שבטין עלאין⁸ אל הארץ⁹ אשר אראך¹⁰ דא איהו האי עלמא].

תרגום: כשרוצה (הנפש) לרדת לעולם הזה, משיבוע אותה הקדוש ברוך הוא לשמור את מצוות התורה ולעשות רצונו, ומוסר לה מאה מפתחות של ברכות של כל יום להשלים את הדרגות העליונות כחשבון ל"ך ל"ך. שהרי כולם נמסרו לה כדי לתקן בהם את הגן ולעבדה ולשמרה. "מארצך", זה גן העדן. ("ומולדתך" זה הגוף, שנקרא עץ החיים, שהוא י"ב שבטים עליונים. "ומבית אביך", זו השכינה. "אביך" זה הקדוש ברוך הוא, שנאמר "גוזל אביו ואמו ואמר אין פשע וגו'". ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, ואין אמו אלא כנסת ישראל. "אל הארץ אשר אראך", זה הוא העולם הזה). ("ס"א "וממולדתך" זה עץ החיים, "ומבית אביך" י"ב תחומים, שבטים עליונים, "אל הארץ אשר אראך" זהו העולם הזה).

– מאיר הכוונה –

ר"ם פי' אב"ר ס' סתומה ואז אין גילוי כ"א היסוד והעטרה שהוא המלכות שבו סתומה ולבחי' זו שהה"ח למעלה בבינה אז בהיותו ערל היה מתוקן כי למעלה אין צריך כ"כ תיקון אבל להמשיכם למטה צריך תיקון ולזה כשהיה ערל לא היה עולה בידם להמשיכם עד שימול וז"ם ויאמר ה' אבא באמירה אמר לאמא שיתפשטת זהו לך לך שיתפשט בז"א כ"א כלול מ'י' כמנין לך לך שכולם יסייעו בזווג והם ק' ברכאין וחלקם לבי תיבות כי הם ה' למעלה מכוסין וה' למטה מגולים וז"ס לך לך הם ל"ז ס"ג סוד ק' ברכאן וחלקם לב' תיבות לפי שהם ב' בחי' ביסוד עצמו של אי' (נ"א של ז"א) וזהו ס"ג ול"ז דהיינו בבחי' היותן ביסוד אי' בעצמן והב' בגילוי שהם ה"ח כשיוצאין מיסוד דאי' (זהר הרקיע). עי' תרומה קכז רע"ב (לש"ו). ס' מ' אשר בבינה ותבונה המבואר בדברי הרב בשער הזווגים (פרקים ד ה), והם סוד ס' מ' דאפרסמון אשר בזוה"ק (פ' תרומה קכז ע"א ע"ב), והם סוד מאה ברכאן כמ"ש בזוה"ר שם, והוא המאה ברכות שמברך הקב"ה להנשמה קודם צאתו לאויר העולם וכו' הקב"ה מוסר לכל נשמה ק' ניצוצי אורות מסוד ס' מ' הנז' דבינה ותבונה, כי בזה יש כח להאדם להתגבר על יצרו, משום שבבינה אין להרע אחיזה כלל וכו' כי סוד הס' שבבינה הוא ע"י כלילות בהו' ראשונות דהחכמה שהוא י', וו' פעם י' הוא ס', והוא הס' שבבינה כמ"ש הרב בזווגים (פרק ה) וכלילות הבינה בחכמה הוא דוחה את החיצונים כמ"ש בשער לאה ורחל (פרק ז).

וכן גם אם נמשך האדם אחר יצרו ונתקלקל, הנה יש לו תקנה בתשובה, והוא ג"כ רק ע"י הק'

ניצוצי אורות דבינה ותבונה שניתן לכל נשמה, כי כל ענין התשובה ותיקונה איך שמתקן כל

העונות עי"ז הוא ג"כ רק בבינה כנודע, והוא בהס' שבה, כי בה ניתר כל האיסורים שהם בטיילים

בס', וכמ"ש הגר"א בתיקונים (תיקון יט דף לז ע"ג ע"ש). וזהו הענין דהק' ברכאן שמתברך כל

נשמה [ומכאן תבין כי ענין התשובה הוא רק לישראל ולא לאו"ה] (דע"ה ח"ב נה ע"ב).

1 עי' שער מאמרי רשב"י, עי' ע"ח שער מ"ד ומ"ן פרק ה.

2 ר"ל לע"ס שכ"א כלול מעשר (יהל אור).

3 בחושבן (יהל אור). ר"ל זהו ויאמר כו' שא"ל שתקיים ל"ך ל"ך (יהל אור).

4 שכולן יורדין לגן (יהל אור).

5 כמ"ש לעבדה ולשמרה כו' (יהל אור).

6 ששם (נמחק בהעתק) [אולי צ"ל לבושיין. המסדר] דילה (יהל אור).

7 עי' ע"ח שער א"א יד, וכן שער כה פרק ג, שזהו כינוי לז"א. "וממולדתך דא אילנא דחיי"

שממש הולדתו, יסוד (יהל אור).

8 ומבית אביך תריסר שבטין עלאין דשכינתא - שהן י"ב שבטין שבמלכות כידוע שהן ביתו של

הקב"ה, ישראל סבא (יהל אור).

9 והן כנגד ד' לבושי הנשמה. רוח מו"ק שנכללין ביסוד, בסוד ת"ק פרסה. ונפש מימאן ר"ל ממל'.

ואלי צ"ל ממל' ש"ל. בית אביך. ולבוש כלל הנשמה, שהוא אמצעי בין הנשמה ובין הגוף כידוע,

והוא מגינתא, ובו מתלבש הרוח בג"ע, וגוף מהאי עלמא, והוא ממט"ט, שהוא גוף השכינה. וכן

למטה ממט"ט הרוח. ומעשיי הנפש. ומג"ע התחתון הלבוש. ומן הארץ הזה הגוף. וכולן לבוש

לנשמה מבריאה ולמעלה, כולן לבוש להנשמה מבינה. וממט"ט הן האיברים הפנימים, שנאמר ופני

לא יראו, שקאי על מט"ט כמ"ש לקמן. ואיברים החיצונים הן מעשיי שנקרא אחוריים, וראית את

אחורי, וכן למעלה וראית את אחורי מלכות כו', ולמטה מאביו ואמו איברים הפנימים והחיצונים

(יהל אור).

10 אל בטן אמו, ששם מראין לו מה לעשות, ועונשי המצות ושכרן, וכל התורה כולה כידוע (יהל

אור).

שְׁעָה"כ

לג. עי' שעה"פ ויצא: ענין בני לאה, שהיו ששה זכרים ואחת נקבה. כבר נתבאר לעיל בפסוק ויאהב יעקב את רחל. ועוד נבארם בע"ה, הנה הודעתך, כי לאה עומדת באחורי ז"א, ויוצאת מן הארת היסוד דאימא, המלוכש תוך ז"א, ומסתיים עד מקום החזה. ולכך גם לאה היוצאת מכח היסוד הנזכר, נגמר קומתה עד מקום החזה. ונמצא שיש לה שיעור קומה בשש ספירות ושליש, שהם, כח"ב דעת גדולה גבורה ושליש עליון דת"ת דז"א. וכל ספירה היא כלולה מי"ס כנודע, הרי הם בגימטריא ס"ג.

ובזה תבין, למה ההוי"ה דס"ג היא באימא, לפי שקומת ז"א הוא מאה אמות, בסוד אדה"ר שנתמעט עד מאה אמות, כמש"ה ותשת עלי כפכה. והוא, כי הלא יש בו י"ס, כל א' כלולה מעשר הרי מאה. אבל אימא עילאה, הנה"י שבה בלבד, הם המתלבשות תוך ז"א כנודע, ואלו הנה"י גם הם מתפשטות בבחי' מאה כמוהו. וז"ס הוי"ה דס"ג שבאימא, עם מלוי שלה בפני עצמו שהם ל"ז, יהיה הכל מאה.

וסוד הענין הוא, כי אימא נחלקת לב' בחי', האחת היא במקום הכסוי, שהוא מרישא דזעיר עד החזה, שבו נשלם היסוד שלה, המלביש את האורות בתוכו כנודע, ומקום זה הוא שעור ששה ספירות ושליש, והוא בחי' ס"ג דאימא כנזכר. השנית היא מן החזה ולמטה כי שם אורות אימא מתגלים, ושם הוא בחי' המלוי דס"ג שהוא ל"ז. לפי שלמעלה הוא בחי' אימא עצמה, אבל למטה מן החזה, אין אימא עצמה מתפשטת, אלא המלוי שבתוכה, שהם החסדים שהיו נעלמים תוך היסוד שבה, הממלאים חלל היסוד שבה, ואותו המלוי יצא לחוץ, בבחי' ההבל היוצא מפי היסוד שלה לחוץ. ולכן תראה, כי מלבד שהוא בחי' מלוי, להורות כי אינו העצמות, אלא מה שהוא בתוכו. גם נתוסף, כי המלוי הזה הוא בגימטריא הבל, להורות על זה.

עוד הוראה שלישית, כי גם מספר ל"ז יורה על התפשטות המלוי הזה, בשני שלישי הת"ת ובנה"י, כל אחד כלול מעשר, הם ל"ז, ע"ד מה שנתבאר בס"ג. וכנגדם ילדה ששה בנים, שהם כנגד הששים. ובאחרונה ילדה בת, כנגד הג', שלישי דת"ת, כי שם מלוכשת עטרת היסוד דאימא, שהיא נקבה.

ג ע"א

לד. עי' זהר ח"א יג ע"ב: פרשתא קדמאה (שמות יג ב) קדש לי כל בכור דא ו' דאייהו קדש¹ בוכרא דכל קודשין עלאין² פטר כל רחם בההוא שביל דקיק³ דנחת מן יו"ד דאיהו אפתח רחמא למעבד⁴ פירין ואיבין כדקא יאות⁵ ואיהו קדש עלאה.

תרגום: פרשה ראשונה "קדש לי כל בכור", זו י' שהיא קדוש, הבכור של כל הקדושים העליונים. "פטר כל רחם", כשביל הדק ההוא שיורד מיו"ד, שהוא פותח את רחמה לעשות פירות כראוי, והוא קדוש עליון.

ועיי"ש כט ע"ב: כגוונא דההוא שביל סתים וטמיר וגניז לעילא בר [ד]חד שביל דקיק וחד ארח ההוא דלתתא ארח כמה דאת אמר (משלי ד יח) וארח צדיקים כאור נוגה וההוא [דלעילא שביל דקיק] (דעילא שביל) כדכתיב (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט⁶ ורזא דכלא (ישעיה מג טז) הנותן בים⁷ דרך⁸ ובמים עזים⁹ נתיבה¹ וכתוב (תהלים עז כ) בים דרוכך ושבילך במים רבים²:

- מאיר הכוונה -

¹ חכמה (רח"ו).

² פי' כי אימא נקראת קדש בסוד "כי יובל היא קדש" וז"א לפעמים נק' קדש גם הוא, והמלכות נק' קדש בכמה דוכתי בזהר, אבל אבא הוא בוכרא דכל קודשין עילאין (מ"מ).

³ יסוד דאבא (רח"ו ומ"מ).

⁴ דאמא (רח"ו). דהיינו הנתיב המוליד בבינה (אור יקר). דהיינו ד"ו פרצופין שהעתיקם סוד הדעת מחכמה ונתנם אל הבינה כי בח' היו ו"ד שהוא מלוי היר"ד וכשהעתיקם בבינה נעשו ד"ו וסוד זה הם סוד ד"ו פרצופין שהם ת"ת ומלכות. ז"ת (נ"א). עטרת יסוד דאבא הרי הוא מלכות דידיה מצוי באימא עלאה תמיד, ועי' בלק קצג ע"ב (ביאורים ח"א סב ע"ב).

⁵ פי' שפותח דלתות שערי יסוד אימא, כדי להוציא הנשמות שנקראים פירין ואיבין (מ"מ).

⁶ והוא היסוד שבין או"א, והמה תרין ריעין דלא מתפרשין (כללים ח"א קיז ע"א).

⁷ מלכות (מ"מ).

⁸ יסוד (מ"מ).

⁹ בינה (מ"מ).

שְׁעָה"כ

תרגום: כדוגמת אותו שביל סתום וטמיר וגנוז למעלה, פרט לשביל אחד דק ודרך אחת. אותו שלמטה דרך, כמו שנאמר "ואורח צדיקים כאור נוגה". ואותו שלמעלה שביל דקיק, כמו שכתוב "נתיב לא ידעו עיט". וסוד של הכל "הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה", וכתוב "בים דרוך ושבילך במים רבים".

לה. עי' ע"ח שער כג פרק ו: והנה בכל פעם שרוצין להמשיך להם מוחין, צריך שתחלה יזדווגו או"א, ומשם ימשכו המוחין לזו"ן. אמנם בזווג ההוא צריך שיעלו זו"ן מ"ן³, וענין העלאתן מ"ן הוא המוח שלהם, שהם בחי' נשמה הפנימים שלהם. והנה קודם שיעלו בסוד מ"ן צריכין לקבל הארה מלמעלה, וא"א לקבלם אם לא ע"י זווג או"א⁴, ופי' הדבר כמ"ש, שב' זווגים יש באו"א⁵: א', זווגם הוא בסוד חיצוניתה, והוא תמיד להחיות העולמות חיות מוכרח לצורך עצמן, ואם זה הזווג יתבטל אפילו רגע א' יתבטלו כל העולמות ח"ו. והב', הוא בסוד הפנימיות והוא לתת מוחין לז"א [ונוק'], כדי שהם יולידו נשמות בעולם שהוא פנימיות העולמות כנודע, וזה אינו תדיר. והנה זווג א' התדיר א"צ שיעלו זו"ן בסוד מ"ן, אמנם ההוא רוחא דשביק אבא באמא בביאה ראשונה⁶, אשר ההוא רוחא שורש זו"ן וכל שאר הנשמות הנמשכין מזווג או"א, וההוא רוחא מספיק אז למ"ן. אך הזווג הב', הוא לצורך מוחין, שהוא לצורך זווג זו"ן להוליד נשמות שהם פנימיות העולמות, אז זו"ן ממש עולין במ"ן.

ע' ביאורים מול"מ פ"ד אות כא, וזה תמצית לשונו: מצינו בפה דא"א ב' זיווגים בפה, זיווג דחין וגרון וזיווג דחין ולשון ושיניים [וה"ה בפה דא"ק ואכ"מ]. הזיווג דחין וגרון הוא זיווג נעלם מאד, כי חין וגרון הם בבחי' או"א עלאין שבפה, ונמשכים מאורא ומו"ס. כך, שהחין וגרון הם חו"ב, והדעת הוא הרוחא שביניהם דנביעו תדיר מא"ס ומייחדם. מזיווג זה יוצאים ב' בחינות, הא' פנימי והשני חיצוני: החיצוני הוא חיות העולמות, והפנימי הוא הנשמות העליונות. הבחינה דחיות, עניינו הנהגת הטבע, ודרכו להיות בהסתר והוא תדיר, ואילו בחינת הנשמות הוא בחינה של הנהגה הניסית, והוא באתגליא ואינו תדיר. מבחינת הנשמות יוצאים שני מיני נשמה פנימיים, ה"ה נשמת הצדיקים ונשמת המלאכים המלמדים אותם תורה (עי' זהר בראשית נה ע"ב ולז ע"ב), [ועל אף שנשמת הצדיקים למעלה מהמלאכים הרבה אמנם מאחר שהם מלובשים בגוף לכן צריכים הת"ח לקבל דרך המלאכים]. הזיווג הב' הרי הוא חין שיניים ולשון, וזיווג זה הוא בסוד דיבור. והוא בבחי' ישו"ת שבפה. כלומר בעת תיקון מעשה התחתונים, והוא זיווג חיצוני יותר מאשר זיווג דחין וגרון, ולכן אין יוצאים מזיווג זה אלא נשמות התחתונות בלבד. והוא באתגליא ואינו תדיר, שכן אינו בא לידי מעשה אלא בשעת הדיבור. והנה נשמות אלו אף הם יוצאים בשני מינים כעין הזיווג הראשון, ואף כאן הוא נבחן בפנימי וחיצון: נשמות רוב בני האדם והוא הפנימי, ונשמות המלאכים החיצוניים הרי הם השרים הממונים על כל מיני שפע שבעולם הזה - והוא החיצון. והנה לכל אחד משני הזיווגים הנ"ל יש שני בחינות של זיווג, דהיינו זיווג פנימי דהיינו ג"ר (חכמה וכינה ע"י הדעת) והוא זיווג דאו"א עלאין (ואז כולל ז"ת ואכ"מ), וזיווג חיצון דהיינו ז"ת (וי"ק ומלכות) והוא זיווג ישו"ת. מה שנתבאר שנשמות העליונות נובעות מפנימיות דחין וגרון, הכוונה לזיווג ג"ר דחין וגרון, ושפע החיות דהעולמות נמשך מהחלק התחתון דהיינו מהז"ת דחין וגרון.

לפי היסודות הנ"ל נמצא לפעמים בדברי האר"י שאו"א עלאין לא מתפרשים, אבל ישו"ת לעתים מתפרשים זה מזו, ופעמים אומר להיפך. ועניינו לאור האמור, שכן הז"ת דאו"א עלאין

– מאיר הכוונה –

¹ יסוד אבא (מ"מ). עי' הקדו"ש צב ע"ג.

² עי' הקדו"ש צב ע"ג.

³ עי' זהר בראשית לה ע"א (כללים ח"ב קלז ע"א) [הובא בהמשך האות].

⁴ עי' שעה"כ דף כג ע"א וע"ב (לש"ו)

⁵ אור העיקרי הוא מהחיצוניות דאור עליון והתוספת מהפנימיות דאור עליון, כי רק בזיווג הפנימי יש התגלות האורות מלמעלה למעלה עד הדעת עלאה (דע"ה ח"א לח ע"ד), וזה דוגמת נשימת אדם (ביאורים ח"ב סז ע"ד).

⁶ עי' לעיל שער כ פרק ה', ט'.

שְׁעָה"כ

תמיד בזיווג, ולכן אפשר לומר שאו"א תמיד בזיווג ואז היסודות שאינם תמיד בזיווג כוונתו חך שיניים ולשון. אבל מאחר שהו"ק דזיווג דחך וגרון הוא עצמו בחי' ישו"ת דאו"א עלאין (ע' לעיל שער או"א פרק ח כלל ה') אפשר לומר שישו"ת תמיד בזיווג, ואז הג"ר יקרא או"א, שכן הם עצמם לא תמיד בזיווג.

וזה תמצית אות יב שם: לכאורה משמע מדבריו שגם בחי' השפע דחיות דכתר הופך אחוריו למטה ונפסק וקשה מאד, אלא השפע אשר לצורך החיות הוא מבחי' החיצונית ואחוריים וכן הוא ג"כ רק מהגילוי דהט' שרשים התחתונים אשר מאחר הכתר ולמטה, והשפע אשר לצורך זיווג הוא מבחי' הפנימיות, והוא כולל הגילוי השורש דכתר עליון עצמו, והשפע דחיות אינו נפסק לעולם, אך השפע דהזיווג אשר הוא מהפנימיות ומגילוי השורש דכתר עליון הוא רק לפרקים, ומש"כ שהכתר הופך אחוריו למטה, ר"ל שאינו מתגלה ומשפיע גם הוא אלא רק מהחיצונית שוב לכד המוכנה בשם אחוריים.

שפע דחיות נמשך רק ממדרגת העליון לכד ושפע דזיווג נמשך מלמעלה למעלה עד הנביעו דאור א"ס, ועי"ז התחתון עולה למעלה מדרגתו, ולכן אחרי דברינו שעצם עולם העקודים היא ט' ספירות דוגמת ז"ת דאצילות, לכן כדי חיות נמשך מהחכמה ולמטה, ולצורך הזיווג היא למעלה מזה, ולכן נחשב שבא הארה מפניהם של הט' תחתונות אפילו בתור חיות, אבל השתתפות הכתר מחויב שהרי כל שפע בא מא"ס למעלה למעלה אלא כשזה בתור חיות זה רק בא מאחוריים, ע"כ.

אור העיקרי הוא מהחיצונית דאור עליון והתוספת מהפנימיות דאור עליון, כי רק בזיווג הפנימי יש התגלות האורות מלמעלה למעלה עד הדעת עלאה (דע"ה ח"א לח ע"ד), וזה הזיווג התמידי דוגמת נשימת אדם (ביאורים ח"ב סז ע"ד).

ועי' זהר בראשית ח"א לה ע"א: תא חזי אדם וחווה דא בסטרא דדא אתבריאוי¹ מאי טעמא לא אתבריאוי אנפין באנפין בגין דכתיב (בראשית ב ה) כי לא המטיר יהו"ה אלהיים על הארץ וזווגא לא אשתכח בתקוניה כדקא יאות² וכד אתתקנו האי דלתתא ואתהדרו אנפין באנפין כדין אשתכח לעילא³ מנלן מן המשכן דכתיב (שמות מ יז) הוקם המשכן⁴ בגין דמשכן אחרא אתקם עמיה ועד לא אתקם לתתא לא אתקם לעילא.

אוף הכא כד אתתקם לתתא אתתקם לעילא ובגין דעד כען לא אתתקן לעילא⁵ לא אתבריאוי אנפין באנפין וקרא אוכח דכתיב כי לא המטיר יהו"ה אלהיים על הארץ⁶ ובגיני כך ואדם אין דלא הוה בתקוניה וכד אשתלימת חוה אשתלים אדם וקדם לכן לא אשתלים ורוא דא דעד כען לא אית את סמ"ך בפרשתא⁷ ואע"ג דחברייה אמרו⁸ אבל סמ"ך דא עזר ודא עזר דלעילא

- מאיר הכוונה -

¹ עי' פקודי רלא ע"א. [היינו אב"א] אמנם כל זה הוא רק ביחס לעולמות של אז (כללים ח"א קז ע"ד).

² פי' הגם כי כבר היה הזיווג רק לא אשתכח בתיקוניה, פי' כי עדיין לא היו המ"ן מתוקנים ומבוררים ועלתה המלכות אל הבינה, והמ"ן של הבינה הם אשר שימשו אל המלכות (מ"מ).

³ דהיינו על ידי המצוות והתפילות של אדה"ר (ע"ח נקודות פרק ו'). עי' לעיל לא רע"א שם משמע כי חזרו פב"פ ביום א' עצמו (לש"ו). עי' דע"ה ח"ב לג ע"א, וצד ע"ד, עי' כללים ח"ב קלז ע"א.

⁴ פי' מנלן שהעליונים תלויים בתחתונים דכתיב הוקם המשכן שרומז למשכן עליון מדלא כתיב הקים אלא הוקם, מאליו (מ"מ).

⁵ פי' כיון שזו"ן לא נתקנו עדיין והיו אב"א גם אדם וחווה לא אתבריאוי פב"פ (מ"מ).

⁶ ה' אלקים - אר"א. להאיר על הארץ - היא המלכות, לתקנה פב"פ בשביל שאין שם מי שיעלה מ"ן (מ"מ).

⁷ תימה דתרי זמני כתיב לעיל הוא הסובב וצ"ע (עי' בב"ר פי"ז) (ד"א). פי' פרשתא השייכא לאדם ויקח ה' אלקים את האדם עד ויסגור לא יש אות ס' ולא אמר בתורה אלא בפרשתא ואין כאן צ"ע. הרש"ב. ובמק"מ כ' מבראשית. ואפשר דהוא הסובב אינו מעיקר הפרשה רק ד' נהרות לבד, מא"ן (נ"א). עי' ביאורו לס"ח סימן רנט שמביא ממדרש ב"ר פ' יז שאמר שם ג"כ כדברי הזוהר ואח"כ מקשה שם המדרש בעצמו ואם יאמר לך אדם הוא הסובב תאמר לו כו' ע"ש ושם (לש"ו).

⁸ הטעם לפי הפשט אבל לפי הסוד בא לרמוז שלא חזרו זו"ן פב"פ עד שחזרו אדם וחווה פב"פ והיו עזר זה לזה (מ"מ).

שְׁעָה"כ

דאתהדר לעילא אנפין באנפין דכר ונוקבא אסתמך דא לקבל דא ודאי (תהלים קיא ח) סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישר סמוכים דא דכר ונוקבא דאינון סמוכים כחדא [נ"א דא] ודאינון סמוכים עולם תתאה בעולם עלאה דעד לא אתתקן עולם תתאה לא אתתקן ההוא עולם דקאמרן] (נ"א) האי עולם דקא אמרן תליא בעולם דלתתא וכד לא אתתקן עולם דלתתא לא אתתקן ההוא עולם דקא אמרן).

כי לא המטיר יהו"ה אלהי"ם על הארץ דהא דא בדא סמיך¹ עולם דא תתאה² כד אתתקן ואתהדרו אנפין באנפין ואתתקנו אשתכח סמך לעילא³ דהא מקדמת דנא⁴ לא הוה עובדא בתקונא ונ"א עולם בתיקוניהו בגין דלא המטיר יהו"ה אלהי"ם על הארץ ודא בדא תלייא מה כתיב בתריה (בראשית ב ו) ואד יעלה מן הארץ דא תקונא דלתתא לבתר והשקה את כל פני האדמה ואד יעלה מן הארץ דא תיאובתא דנוקבא לגבי דכורא⁵.

דבר אחר מאי טעמא לא המטיר בגין דלא אשתכח תקונא דיעלה מן הארץ ועל דא מן ארעא תתאה אתער עובדא לעילא⁶ תא חזי תננא סליק מן ארעא בקדמיתא⁷ ועננא אתער וכלא אתחבר לבתר דא בדא כגוונא דא תננא דקרבנא אתער מתתא ועביד שלימו לעילא ואתחבר כלא דא בדא ואשתלימו⁸ כגוונא דא לעילא⁹ אתערותא שרי מתתא ולבתר אשתלים כלא ואלמלא דכנסת ישראל שריא באתערותא בקדמיתא לא אתער לקבלה ההוא דלעילא ובתיאובתא דלתתא אשתלים לעילא.

תרגום: בא וראה, אדם וחיה נבראו זה בצד זה, ולמה לא נבראו פנים בפנים, בגלל שכתוב "כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ", והזווג לא נמצא בתקונו כראוי. וכשנתקנה זו שלמטה, וחזרו להיות פנים בפנים, כן נמצא למעלה. מנין לנו, מן המשכן, שכתוב "הוקם המשכן", בגלל שמשכן אחר הוקם עמו, וטרם שהוקם למטה לא הוקם למעלה.

גם כאן כשהוקם למטה הוקם למעלה. ומשום שעד עכשיו לא נתקן למעלה, לא נבראו פנים בפנים. והפסוק מוכיח, שכתוב "כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ". ולכן "ואדם אין", שלא היה בתקונו. וכשנשלמה חוה נשלם אדם, וקודם לכן לא נשלם. וזה הסוד שעד עכשיו אין אות סמך בפרשה, ואף על גב שהחברים אמרו, אבל סמך זה עזר, וזה עזר שלמעלה שחזר למעלה פנים בפנים, זכר ונקבה, נסמך זה כנגד זה בודאי, "סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישר". "סמוכים" זה זכר ונקבה שהם סמוכים כאחד (שהם סמוכים עולם תחתון בעולם עליון, שטרם שנתקן העולם שלמטה, לא נתקן אותו העולם שאמרנו). (העולם הזה שאמרנו תלוי בעולם שלמטה, וכשלא נתקן עולם שלמטה, לא נתקן אותו עולם שאמרנו).

"כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ", שהרי הם סמוכים זה בזה. ועולם זה התחתון, כשנתקנו וחזרו להיות פנים בפנים ונתקנו, נמצא סמך למעלה, שהרי מקודם לכן לא היה המעשה בתיקון (עולם בתיקונו), משום שלא המטיר ה' אלהים על הארץ. ואלו תלויים זה בזה. מה כתוב אחריו, "ואד יעלה מן הארץ", זה תיקון שלמטה. אחר כך "והשקה את כל פני האדמה". "ואד יעלה מן הארץ" זו השתוקקות הנקבה לזכר.

דבר אחר, למה לא המטיר, בגלל שלא נמצא תיקון שיעלה מן הארץ, ועל זה מן הארץ התחתונה התעורר מעשה למעלה. בא וראה, עשן עולה מן הארץ בהתחלה וענן מתעורר, ואחר כך הכל מתחבר זה בזה, כדוגמא זו עשן הקרבן מתעורר מלמטה ועושה שלמות למעלה, ומתחבר הכל זה בזה, ונשלמים כדוגמא זו למעלה. התעוררות מתחילה מלמטה ואחר כך הכל

- מאיר הכוונה -

¹ זה תלוי בזה, תחתונים בעליונים ועליונים בתחתונים (מ"מ).

² אדם וחיה (מ"מ).

³ חזרו זון פב"פ (מ"מ).

⁴ קודם בריאת העולם הזה, היו ז'ין אב"א (מ"מ).

⁵ פי' לא דלא המטיר נמשכת עד ואד יעלה וגו' וכן וכבודי לאחר לא אתן וגו' וכן ואל ימות ויהי מתיו מספר (ד"א).

⁶ כוונתו שעל ידי מעשי אדה"ר חזרו ז'ין דאצילות להיות פב"פ (כללים ח"ב קלז ע"א).

⁷ עשן עולה מלמטה תחלה והוא מבואר (ד"א).

⁸ מקבלים מוחין (מ"מ).

⁹ פי' כמו שהשכינה אינה מתעוררת אל הזווג עד דשריית אתערותא מתתא מסוד מעשה הצדיקים שמעלים לה מ"ן, כן הז"א אינו מתעורר עד שהמלכות תתקשט במ"ן שבה, ואז יתעורר הוא להשפיע בה מ"ד (מ"מ).

פְּעֵה"כ

נשלם. ואלמלא שכנסת ישראל מתחילה בהתעוררות בהתחלה, לא יתעורר כנגדה אותו שלמעלה. ובהשתוקקות שלמטה נשלם למעלה.

ג ע"א:

לו. עי' זהר ח"ב קד ע"ב: יהודה אתה [יודוך אחיך¹ (שם מט ח) כלהו אודן על שמא דא ו]היינו דאנן אמרין ברוך אתה איהו ברוך ואיהו (ואיהו) אתה לכלהו בנוי לא אמר יעקב אתה אלא לאתר דאצטריך דא איהו אתה.

שמא דא [ודאי אתה] יודוך אחיך כלהו אודן לך על שמא דא ודאי אתה יודוך אחיך על שמא דא אסתלק ואתכפיא סטר אחרא בגין דכד [אתקרי ואדכר] (אתברי) הא נפקת סטרא אחרא בהדה² כיון דאמרי אתה שלטנו ורברבנו אית לה וסטרא אחרא אתכפייא ולא אתחזיאית תמן ודאי בשמא דא אתרשים ואתבריר מסטרא אחרא ודא אסתלקו ושלטנו דיליה ותבירו וביש לסטרא אחרא כיון דיודוך אחיך (ו) על שמא דא אתה כדין ידך בערף אויביך מיד אתכפייך לגבך ושמא דא גרים.

ידענא חברייא ידענא דהא אתה שמא דא אתון אמרין לאתר אחרא עלאה דכתיב (תהלים קי ד) אתה כהן לעולם בימינא עלאה שפיר איהו דהא כיון [דאמר רבי] (דרבי) שמעון ואודן (אודאן) ליה עלאין ותתאין וזכה לכלא כל מה דאיהו אמר הכי איהו ושפיר.

אבל כד תהוון מטאן לגביה אמרו ליה ואדכרו ליה יומא דתלגא כד³ זרענא פולין לחמשין ותרין גוונין דהא ואתה כהן הכא אתקשר כוס [של] (ד) ברכה בימינא⁴ בלא פרודא כלל ובגין כך אתה כהן לעולם הכא אתקשר כוס בימינא כדקא יאות.

ועל דא אמר קרא יהודה אתה להאי אתה יודוך אחיך ולא כתיב (בראשית מט ח) יהודה יודוך אחיך ולא יתיר⁵ אלא על שמא דאתה אתר דא אצטריך לשמא דא ולא אחרא.

תרגום: יהודה אתה יודוך אחיך (כלם מודים על השם הזה) היינו מה שאנו אומרים ברוך אתה הוא ברוך והיא אתה לכל בניו לא אמר יעקב אתה אלא למקום שהצטרך זהו אתה.

השם הזה (ודאי אתה) יודוך אחיך כולם מודים לך על השם הזה ודאי אתה יודוך אחיך על השם הזה הסתלק ונכפה הצד האחר משום שכשנקרא ונזכר הרי יוצא אתו הצד האחר כיון שאומרים אתה שלטון וגדלה יש לה והצד האחר נכפה ולא נראה שם ודאי שבשם הזה נרשם ונבחר מהצד האחר וזו העליה והממשלה שלה ושבר ורע לצד האחר כיון שיודוך אחיך על השם הזה אתה אז ידך בערף אויביך מיד נכנעים אליך והשם הזה גורם.

- מאיר הכוונה -

¹ כל שהיה במדרגה וירד לא יעלה לעולם, וכן הוא בהיבם, כיון שהיה בידו לבנות אותו וסלק מחשבתו, וכמ"ש מאן יבמי להקים כו', והוא גילוי מחשבתו, ואח"כ עומד ואומר לא חפצתי לקחתה, והוא דבור, ואח"כ וחלצה נעלו, שהוא קשירתו בעקב, שהוא עולם העשיה עקב כידוע, ושם של נעלך כו' (שמות ג ה), זו אשה כו', והתיר הקשר שהי' המת קשור בו לתקנו, ואז לא יבנה עוד, והולך נע ונד עד דאשכח פרוקא ברחמים גדולים, ובזכות ובמעשים גדולים מאד של ת"ח גדול מאד שעולה, למדרגת או"א עילאין, דשם עלמא דחירו, ומוציאו מיד ס"א, וצריך לחליצה להתירו מקשר אחיו, לאשכח ליה פרוקא אחרא, ואף בועז שהיה קרוב הוצרכו לרחמים ובקשות גדולות, יתן ה' לך את האשה, ברכות כל הזקנים, ותקראנה לו השכנות שם כו', וכידוע וכן בתמר, אלא ששם היה על הענין אחר להעלותם למדרגתם הראשונה, שאביהם היה הגואל, ואמר בסבא שם, יהודה אתה יודוך אחיך בב' עניינים, א' שלא ירדו לאחור להתבנות, ועוד שזכו לעניינים הראשון, ולזו לא זכה שום אדם. והענין כי זה הבנין היה ע"י השי"ת שלא בידיעת יהודה, וכ"ה בענין בהמ"ק דבתחילה הי' ראוי להתבנות ב' בהמ"ק ע"י דקב"ה, והוא דרגא דאצילות, בינה ומלכות, וכשחטאו אבדו, וע"י תשובתם זכו לב' בהמ"ק, אבל ע"י דבר נש, ובעלמין דמט"ט בבריאה ועשי' (בהגרא א בתיקו"ז קז ע"א).

² פי' ד' דיהודה מורה על היותם אב"א ויש קצת יניקה לסט"א, ולכן אמר אתה שבייר הקדושה מסט"א (מ"מ).

³ צז ע"ב (הערת הזהר).

⁴ פי' בפסוק זה נתקשרה המלכות שהיא "אתה" העם החסד שהוא "כהן" (מ"מ).

⁵ עתה שהוא עד עת התיקון דלעת"ל, שליטת הבינה, שתתחיל אורה מעת ביאת המשיח והלאה, אי אפשר להחזיר את כל מה שנאבד ע"י החטא רח"ל, להחזיר להמדרגה שקודם החטא כמעט בשום אופן, ולא זכה לזה אלא רק כל מה שנעשה ביהודה עם תמר, [ור"ל בער ואונן שהם נתקנו בפרץ זורח, והרי חזרו ונולדו מיהודה עצמו], והיה זה ע"י הקב"ה, וכמ"ש (סוטה י ע"ב) יצתה בת קול ואמרה ממני יצאו הדברים כבושים (דע"ה ח"ב ק ע"ג).

שְׁעָה"כ

ידעתי חברים ידעתי שאתה הרי השם הזה אתם אומרים למקום עליון אחר שכתוב (תהלים קי) אתה כהן לעולם בימין העליון יפה הוא שהרי כיון שרבי שמעון מודים לו עליונים ותחתונים וזכה לכלל כל מה שהוא אומר כך זה ויפה.

אבל כשתהיו מגיעים אליו אמרו לו והזכירו לו את יום השלג כשזרענו פולים לחמשים ושנים צבעים שהרי אתה כהן כאן נקשר כוס של ברכה בימין בלי פירוד כלל ולכן אתה כהן לעולם כאן נקשר כוס בימין כראוי.

ועל זה אמר הכתוב יהודה אתה לאתה הזה יודוך אחיך ולא כתוב יהודה יודוך אחיך ולא יותר אלא על שם של את"ה אתה מקום זה הצטרך לשם הזה ולא אחר.

לז. עי' זהר ח"ג ער ע"ב: והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וגו' ואכלת ושבעת וברכת את יי' אלהיך וגו' פקודא דא' לברכא ליה לקב"ה על כל מה דאכיל ושתי ואתהני בהאי עלמא ואי לא בריך אקרי גזלן² לגבי קב"ה דכתיב גזול אביו ואמו והא אוקמוה חברייא בגין דברכאן דברך ב"נ לקב"ה אתי לאמשכא חייך ממקורא דחיי³ לשמיה דקב"ה קדישא⁴ ולארכא עליה מההוא משחא עלאה ואתי לאתמשכא מתמן לכל עלמא.

וכתיב ואכלת ושבעת וברכת את יי' אלהיך ואינון ברכאן אריק ב"נ באינון מלין⁵ מההוא מקורא עלאה ואתברכאן כל אינון דרגין ומקורין⁶ ואתמליין לארכא⁷ על כל עלמין ואתברכאן כלהו כחדא.

וע"ד אצטריך ב"נ לשואה רעותיה ברזא דברכאן⁸ בגין דיתברכון אבהן ובנין¹ כלא כחדא ומאן דמברך לקב"ה² אתברך ונטיל חולקיה מאינון ברכאן בקדמיתא דכל עלמא לתתא כיון

- מאיר הכוונה -

1 ידוע שבכל מה שמתנהג האדם יש בחינת בירורי מליךין קדמאין, שעיקרם מד' אותיות הוי"ה כנודע מדרוש רפ"ח, ושמהם סוד ד' חושים. והנה הבירורים האלה נפוצים בארבעה נמצאי העולם, אדם חי צומח ודומם, שגם הם בסוד ד' אותיות הוי"ה. ועל כל זה כתוב (תהלים כד א) לה' הארץ ומלואה, כי כל עולם התווה היה מבחינת הארץ בסוד מליכים, ונודע שהם ז' וסודם ו"ה, כנגד ז' נקודות וד' אחוריים שנפלו למקום הז' (נ"א הזה) (רמ"ז). הכלל במלת ברוך נתברכו חג"ת בג' תיבות אתה ה' אלהינו, חוזרות למעלה לאתקדשה בבחינת קדושה שמתחלה היו מתברכות בסו דאימא ואח"כ אסתלקו בסוד קדושה וזהו אשר קדשנו ונתוספו קדושה בנה"י וזהו תוספת קדושה שהן באין בתוספות במצותיו נו"ה וצונו יסוד וסיום מלכות ועניית אמן הוא ייחודא והוא יב"ק ונכלל באמן ג"כ יב"ק א' קדושה חכמה, מ"ם בינה, ו' ז"נ, והוא יחודא וכמ"ש בס"פ וילך מא' למ' וממ' לנר"ן (יהל אור).

2 ברוך הוא יסוד אבא הנברך ונעלם בתוך יסוד אמא, ומשם נמשך כח לחג"ת שעלו לאמא הנקרא מלך העולם וכו' יש חילוק בין גניבה לגזילה, כי הגנב שהוא בסתר פוגם באורות המכוסים, וגזלן שהוא בגילוי פוגם בנגלים. והנה המברך גורם הורדת השפע בגלוי בכל הזעיר, ונמצא שמי שלא מברך נקרא ממש גזלן (רמ"ז).

3 פי' שאין לזר"ן כח לעלות לקבל השפע אלא במה שאנו נקדים להמשיכו אליו, כי בלתו קצר כח חייהם (רמ"ז).

4 ה"ס חג"ת שבהם ג' אותיות יה"ו, וה' אחרונה היא בחזה. ואחרי עלותם לאמא אז מקבל השפע האמיתי. וכנגד זה אמר ולארכא עליה מההוא משחא, והוא מבואר (רמ"ז).

5 ברית הלשון ה"ס הדעת המתווכ (נ"א המתהווה) בין גרון וחיך שה"ס חו"ב, ושם הוא עיקר מושב שני יסודות דאו"א, ולכן באותם הדברים מתעוררים שני היסודות שכללותם נקרא מקורא עלאה, דהיינו השביל והנתיב וכמ"ש למטה (רמ"ז). ר"ל בתיבות של הברכה (יהל אור).

6 פי' דרגין הם הספירות בעצמן שיש בהם מעלות ומדרגות זו למעלה מזו, ומקורין ה"ס הפנימיות. אי נמי דרגין הם שני הקוים ימין ושמאל שאין להם התפשטות והמשכה שהרי אין הזרועות שופעות (נ"א שופכות) וממשיכות אל הירכים, אבל מקורין הוא בקו האמצעי ששם כל בחינת היסודות שהם ממש מקורין, והם מעיינות ונהרות נמשכים מזה לזה, וזה שופך ממש לזה (רמ"ז).

7 אמר כן מפני שיש מיני שפע שאינם ממהרים להמשך למטה, שיש עיבור שמתעכב למעלה ששה חדשים ויש לבו ביום, ועל דרך זה של ברכת הנהנין יהיה לאותה שעה שמיד נמשך אותו על כל העולמות. ולא עוד אלא ואתברכן כלהו כחדא, כי בענין התפילות מתקן הפנימיות, ואך בברכות מתתקן גם החיצוניות יחדיו. אבל אין ספק שכל זה הוא בבחינה פרטית לפי אותה המצוה שמברך עליה, או לפי אותה ההנאה שהיא תיקון איזו מדה פרטית וכמו שיתבאר בסמוך (רמ"ז).

8 פי' שישים רצונו ומחשבתו בסוד הברכות הם שני היסודות דאו"א המיוחדים כאחד, עד שנחשבים כאחד בסוד ברוך וברכה (רמ"ז).

שְׁעָה"כ

דשמה דקב"ה מתברך מתמן נחית ושרא על רישיה חולקא קדמאה³ והא אוקימנא⁴ דכתיב בכל המקום⁵ אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך (אזכיר כד"א יזכור כל מנחותיך) כיון דההיא ברכה אחייה ושרייה על רישיה מתמן אתפשט בכל עלמא.

בשעתא דאינון ברכאן⁶ נחתין מתעטרין גו חקל תפוחין קדישין ופגעיי בהו⁷ כמה דרגין דממנן בעלמא ונחתי בהו ואמרי ומכריזי דא איהו דורונא דשדר פלוני לקב"ה מאן אתר נחתי לבתר דנחתי⁸ מאתר רישא חדא דצדיק תמן סלקין מתערי לנחתא אחרנין מלעילא ואתמלייא מלעילא

– מאיר הכוונה –

¹ נראה שהוא במה שאנו מכוונים בברוך ג' מ"ב שהם בחג"ת, וג' מילואי עס"מ שהם בנה"י העולים ק"ב ועם ג' מ"ב קכ"ו הרי ברוך. ולפי שכל הששה חג"ת ונה"י הם נכללים במלת ברוך לכן אמר כחדא. והיינו דקאמר אבהן ובנין כחדא, שכולם מתברכים יחד מיסודות או"א אשר בדעת זעיר (רמ"ז).

² הוא זעיר בסוד ו"ק. ואמנם צריך לשום לב לכפל הדברים שאמר מאן דמברך וכו' ואחר כך חזר ואמר כיון דשמה וכו'. אך לפרשו נחזור לפרש עוד מ"ש דיתברכון אבהן ובנין, כי מ"ש בו הוא אמת אבל עוד ירמוז לסוד אחר והוא כי גם אנו מכוונים בברוך שעם ד' אותיות הוא רל"ב וה"ס השפע האמיתי היורד בברכה. ונמצא כי יש שתי כוונות בברוך, האחת להעלות חג"ת"ם לבינה וזה ע"י הכח המושפע עליהם, והשניה השפע שממשיכים עמהם ברדתם משם וה"ס רל"ב. והנה על הבחינה הראשונה אמר ומאן דמברך לקב"ה, שה"ס הבחינה הראשונה, ועל השניה אמר כיון דשמה וכו', שהיא הבחינה השניה הנעשית ממילא אחר שקדמה עלייתם. ולכן אמר מתברך, כלומר מעצמו. ואמר שמא, שה"ס רל"ב דהיינו ד' אותיות ההו"ה כנודע. והם אבהן ע"ב ס"ג, ובנין מ"ה וב"ן הנז"ל (רמ"ז).

³ הוא בחינת הכתרים של אותו השפע היורד. ואולי זהו רמז מלת וברכתך, שהוא צירוף ובכתיב (רמ"ז).

⁴ רלט ע"א (רמ"ז).

⁵ פי' בכל מדה ומדה. וכן הוא בברכת הנהנין, כי פרי האדמה הוא במלכות ופרי העץ בזעיר וכיוצא. ויצדק מאד לשון מקום, שרומז למדות שה"ס כלים והיינו מקום ממש, כי באור הפנימי לא יצדק שם מקום לרוב אורו (נ"א יחודו) מראש ועד סוף האצילות כד"א (תהלים כ, ד) יזכור כל מנחותיך, הוא לשון ביסוס, ויבא (נ"א ויכוין) אל השפע העיקרי שיכוין ליחד אותו אל ה' כי השפע הראשון הוא מיוחד למטה (נ"א לאדם) שהוא הגורם העליה. ולפי זה הול"ל אשר תזכיר וכמ"ש לעיל רלט א', אבל אזכיר הוא ה' ב"ה, שהוא המכסה ומייחד שמו וה"ס רל"ב. ודוק כי וברכתך יוכל להיות עבר כנודע מן הדקדוק. ולפי זה יש בפסוק רמז לשני מיני השפע שהזכרתי, והקדים העיקרי שהוא רמוז במלת אזכיר כאמור, ואחר כך אבוא אליך, בשמי זה המבוסס, וכבר ברכתך, עוד ברכה קודמת. כיון דההיא ברכה, זו היא מעלה אחרת וגדולה היא, שכל האור המושפע שורה על ראשו, והוא המקור שממנו מתפשט לכל העולם (רמ"ז).

⁶ כאן רומז למ"ש הרב, שהרי לקמן פירש רעיא מהימנא הברכה מן ברוך עד מלך העולם ולא יותר מכאן, וכאן רומז לשאר שהוא קדשנו במצוותיו בת"ת ובנ"ה, וצונו ביסוד, וסוף הברכה במלכות. וכבר ידעת שרחל נקראת חקל תפוחין קדישין, כשהיא מקבלת מתנה"י דז"א שה"ס (בראשית ב ה) וכל שיח השדה, כמבואר במקומו (רמ"ז).

⁷ אחרי צאתם ממלכות דאצילות (רמ"ז).

⁸ אחר שפירש מעלת המברך כנזכר חזר לפרש בזה הסוד בעיקר הברכות, ופירש מאיזה מקום יורד השפע האמיתי, ואמר לבתר דנחתי מאתר וכו', וירצה שתחילה צריך להעלות חג"ת אל יסוד הבינה וכמ"ש אחר כך בכוונת מלות הברכה, ואמנם העלאה זו היא בהורדת הכח מיסודות או"א בסוד ברוך, והם בראש קו האמצעי שנקרא אתר דרישא דצדיק, כי ראש צדיק הוא הדעת שהוא במקום הכתר, ושני היסודות אשר שם נקרא מקום של ראש הצדיק, וה"ס נקודות ברוך, קמץ ראש זעיר ושורק יסוד. ולפי שאין העלאה קודמת להורדה שהיא בברוך, וגם שאין ההורדה הזאת אל השפע האמיתי רק אל הכח המושפע בתחתונים שיעלו ליסוד אמא, לכן הזכיר הענין בדרך כללות ואמר שלאחר שיורדות הברכות מראש צדיק שה"ס הורדת האור מברוך, אז תמן סלקין מתערי וכו', פי' שם לראש צדיק עולים ומתעוררים בכח מ"ן, לנחתא אחרנין מלעילא, הוא השפע האמיתי שבא מן הפנים, כי הראשון בא מהחיצוניות של העולמות כנודע מקריאת שמע כח, שכל השפע הנשפע ליתן כח לעלות הוא מזווג החיצוניות, והשפע האמיתי הוא מהפנימיות, וז"ש מלעילא, שגם או"א מקבלין אותו מאריך ואריך מעתיק וכו'. ואתמלייא מלעילא ומתתא, מ"ד ומ"ן. והקדים העליונים מפני שגם להעלות התחתונים צריך להקדים כח העליון במלת ברוך כאמור. הה"ד (משלי י, ו) ברכות לראש צדיק וכו', ר"ל ששני מיני שפע הברכה ניתנים ונמשכים לראש צדיק שה"ס כט) הדעת. והבן האותיות הקודמות בא"ב לשם צדיק שהן פגט"צ ותמצא שעולות ז' פעמים הו"ה, כשם יעק"ב שה"ס הדעת המתפשט כנזכר באדם ישר בפירוש (בראשית כט, יב) אחי אביה הוא (רמ"ז). כ"ז הוא קושיא ור"ל לבתר דנחתי ממקור החיים לכל הספירות באיזה מקום ירדת השפע

שְׁעָה"כ

ומתתא הה"ד ברכות לראש צדיק כיון דהאי דרגא אתמלייא¹ אריק להאי כלה ומתמן נגדין ואתמשכן לתתא.

כד סלקין אינון ברכאן² מתתא לית פתחא ופתחא לעילא³ ולית ממנא לעילא דלא פתח כל אינון פתחין ומכרזי ואמרי בכל אינון רקיעין דא איהו דורונא דמלכא דשדר פלוני דא הוא דורונא בקיומא כדקא יאות⁴ ומאן איהו ברכה דאתיבו עליה אמן דכל ברכה דאתיבו עליה אמן דא איהו בקיומא כדקא יאות.

וכיון דהאי ברכתא סלקא כל דרגין דלעילא כלהו זמינין לגבי ההוא נהורא⁵ דלא נהיר בגין לאנהרא לגבה וכל שכן אי היא ברכתא דסגיאין מברכן לה ומעטרין לה בעטרין קדישין ברזא דאמן אמן הוא רזא דקשרי⁶ דכל יחודא וקדושה ברזא דמאריה ומעטר לה היא ברכתא בעטרין עלאין כדקא יאות.

– מאיר הכוונה –

לכל העולמות ואמר בצדיק וז"ש מאתר דרישא דצדיק דתמן כו', ואמר דרישא כו' לשון הכתוב וברכות לראש צדיק כמש"ו (יהל אור).

¹ שהוא בהתעלות חג"ת במלות אתה ה' אלקיננו, ושאז מושפע השפע האמיתי מהפנימיות כנזכר, ואז אריק להאי כלה ומתמן וכו', וזהו מ"ש בורא פרי העץ בורא פרי הגפן וכיוצא, שהוא השפע הניתן לכנסת ישראל ומשם לכל העולמות. ומתמן נגדין וכו', זה יורה מה שנז"ל כי בין בסגולת אותה המצוה וברכתה ובין בברכת הנהנין יורד ונמשך אותו השפע מיד, ובפרט בברכת הנהנין דבה קיימינן עד השתא, כי צריך שירד השפע מיד לתקן אותו הניצוץ אשר באותו המאכל, וגם להוריד הכח והחיות לזון גם את הנפש, והכל נכלל בסוד (ח ג) כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם. ומזל"ן שזו היתה אחת מכוונות רבי ייסא סבא הנזכר בפרשת בשלח סב ע"ב, דלא אתקין סעודתא בכל יומא עד דבעא בעותיה וכו', שהיה מתפלל שיזדמן לו ניצוץ קדוש ושימשך שפע לתקנו ולהחיות את נפשו (רמ"ז).

² הוא אותו הניצוץ הנעקר מקליפת נוגה ומתעלה בהבל הברכה. וכן הוא גם כן בעשיית איזו מצוה (רמ"ז).

³ כבר אמרנו שמלמעלה נמשך כח להעלות התחתונים למעלה, ואם כן כשעולה אותו הניצוץ שהוא מבחינת הפנימיות עולה עמו האור שהוריד עליו שהוא מבחינת החיצוניות, ולכן הפתחים נפתחים להכניס הניצוץ, וזה ע"י המלאכים הממונים שכוחם מהחיצוניות. ואומרו פתחא ופתחא, הוא בסוד שני היסודות דאו"א שבהם עיקר הכונה בברוך. ולכן מיד יוצא קול הנולד מביניהם, והוא כר"ז גי' ע"ב קס"א, המכריז דא איהו דורונא דמלכא, שהרי כל הניצוצות העולים מתוך נוגה הן משל רפ"ח ניצוצים, שהם משל זעיר וראויים לו (רמ"ז).

⁴ היינו מפני שסוד אמן כולו מיוסד על קו האמצעי, ובפרט על בחינת יסודות דאו"א ודז"א הנקרא ברית קיימא. וזו בחינה המעולה מאד משל הברכה, וכמ"ש וכיון דהאי ברכתא סלקא, ובכח עניית אמן, כל דרגין דאו"א ודז"א, כולם מוכנים להאיר לרחל בסוד בחינתה שבאחורי זעיר, שאז היא נקראת נהורא דלא נהיר, מה שאין כן בהיותה פנים בפנים עם בעלה, שאז היא מאירה. וכל שכן אי היא ברכתא דסגיאין וכו', שאז היא דבר שבקדושה ויש לה סגולה פרטית ומעולה מהארות אבא דאיהו י'. ונאה לדרוש כי ביסוד דאבא המברח בקו האמצעי דזעיר יש שם ע"ב, וכשהם עשרה [זוכים להארת כל היסוד שמאיר ברחל והיא מן החזה ולמטה בסוד וא"ו ה"א ועם ע"ב] הרי אמ"ן. וז"ש בעטרין קדישין. ואי נמי שם י"ה סתם הוא באבא ובג' מילואיו הוא בגי' אמ"ן. וזה נאמר לדרוש ולא לכוונה, כי עיקר כוונת אמן לפי מה שקבלנו ממרן זלה"ה הוא מ"ש אמן הוא רזא דקשרין. דע כי עיקר יחוד זל"ן הוא באמצעם כי פניהם (יחזקאל א, יא) וכנפיהם פרודות. והנה רחל מקומה מהחזה ולמטה וקשורה בג' מקומות בז"א, דהיינו בת"ת ויסוד שבהם שרש כתרה ודעתה, ועוד יש בחינת הבל היוצא מפי אמה דזעיר ומשל אבא שמגיע עד שם, והבל זה הוא לבנין וחיזוק גופה. וגם צריך שתדע מ"ש בתיקונים שיש הוי"ה בחסד ואדנ"י בגבורה ושניהם בת"ת, וכן יש שני השמות בנ"ה ושניהם ביסוד. ואמנם יש בחינה פרטית לג' אותיות אמן, שהם א' בחזה מקום סיום יסוד אמא ותחילת גילוי עטרת אבא, ומ' הוא ביסוד ונ' באותו ההבל. ואמנם ידוע שהם ג' בחינות של משה שת הבל כנזכר שם. ועל זה דרשו רז"ל (משלי כח, כ) איש אמונות רב ברכות, על משה רבנו ע"ה. ופשוטו של מקרא כי מי שעונה אמן הוא רב וגדול בברכות שגדול העונה אמן וכו' (רמ"ז).

⁵ מלכות (יהל אור).

⁶ שהם ג' המקומות שבה קשורה רחל לזעיר. ואמר דכל יחודא, מפני שבכאן הוא כל היחוד שיש ביניהם, וגם שדוקא בג' מקומות מתייחדים שני השמות, והיינו כל יחודא. ואומרו וקדושה ברזא דמאריה, ירמוז גם לאור אבא המאיר בה, בין הארת כל העטרה שמהחזה ולמטה, ובין ההבל היוצא מן היסוד, שסתם אבא יש בו הקדושה. ומעטר לה היא ברכתא וכו', ה"ס הארת עטרת אמא המסתיימת בחזה ומשפעת אור ברחל כנזכר בסה"כ. ונמצאת למד שבהצטרף אמן לברכה ישנם לג' יחודי יב"ק, י'חוד בקו האמצעי ב'רכה בפשוטה וק'דושה מצד אבא. ולעומת כן אמר ברזא דמאריה, שכל בחינות אמן הן בסוד היסוד (רמ"ז)

שְׁעָה"כ

וקב"ה אתרעי בהו¹ באינן דמברכין ליה ותיאובתיה בברכתא דלתתא דההיא ברכתא סלקא ונאנהיר בוצינא דלא נהיר ואתקיף לה בתוקפא² תקיפא לסלקא לעילא ועל רזא דא³ כתיב כי מכבדי אכבד אלין אינן דמברכין ליה לקב"ה וכוזי יקלו אלין אינן דלא מברכין ליה לקב"ה ומנעין ברכתא מפומייהו⁴.

רזא דרזין⁵ לאינן דידעי חכמתא דמאריהון למנדע רזא דברכאן בפקודי אורייתא ובכל הנאין וכסופין דהאי עלמא לארקא ברכאן מעילא לתתא כד⁶ (ס"א בר) ברכאן דצלותא דאינן תקונא דמאריהון מתתא לעילא ומעילא לתתא ברכאן דלאו אינן בצלותא סלקין מתתא לעילא⁷ עד

- מאיר הכוונה -

¹ נראה שר"ל שהם נקראים בעצם עושים רצונו של מקום, כיון שהשפע האמיתי המושפע בברכות הוא מפנימיות יסוד אבא, הלא נודע שאבא מושרש ברצון העליון נוצר חסד, והיינו אתרעי בהו. ותיאובתיה בברכתא דלתתא, פי' עיקר חשקו להיטיב לרחל, וכדמפרש ואומר דההיא ברכתא סלקא וכו', דבפירוש איתמר בסה"כ בכונה אל הלחם וז"ל, זו היא כוונת הברכות והוא להעלות המלכות אל הבינה ע"י חג"ת וכו'. וכמו שיתבאר יותר בפרטות מלות ברוך אתה ה' דבסמוך. והענין שבהתעלות חג"ת אל הבינה מתעלה עמהם מלכות שהיא דבוקה בת"ת. וז"ש ונאנהיר בוצינא דלא נהיר, שה"ס כתר רחל הדבוקה תמיד באחורי ת"ת וכמובא בסוד המשכת לולב כנגד הלב (רמ"ז).

² הוא שמייחד אותה עם חג"ת שיש בהם ג' אותיות יה"ו והיא ה', וכשמעלים אותה בעלותם יש לה כח גדול. אי נמי ירמוז אל ג' שמות מ"ב שעולים קכ"ו כמספר שם אדנ"י בריבוע, שכל כוונת הברכות והעליות הוא לתיקון רחל. ואמר תוקפא תקיפא, לרמוז אל ג' שמות מ"ב שהם ג' ידות בחינת גבורה וכו', וגם שעיקר מ"ב הוא כ"ח דהיינו מילוי המילוי (רמ"ז).

³ לפי הדרך הראשון שכתבתי מיחוד שם הוי"ה רמוז שפיר מכבדי, שהרי כב"ד בגי' שם הוי"ה. וגם לפי הדרך השני יכון רמז המספר, כי שמות של מ"ב האמורים הם משם הוי"ה. וגם לשון מכבדי רמז לברכה, כי לשון ברכה הוא ריבוי ותוספת, וגם מכבדי כן כד"א (משלי ח, כד) באין מעינות נכבדי מים. ובוזי יקלו, אלין אינן וכו', שאין לפרש בזיון זה כמשמעו שמבזה בדברי חירופים, או כמו (במדבר טו, לא) כי דבר ה' בזה, שאם כן לא הוה סגי במ"ש יקלו וכלומר מעצמם שהוא מהנפעל, אלא פירושו על העושים ענין שממנו ימשך צד בזיון כלפי מעלה. והוא שלא נותנים שבח לה' על הנאתם שמתראה כאילו לא יאמינו בטובו יתברך (רמ"ז).

⁴ וירצה שאין הפסוק מדבר במי שאינו יודע לברך או ששוכח לפעמים, אלא שמונע הברכה מפיו. אי נמי יהיה זה פירוש סוף הפסוק ובוזי יקלו, היינו להיפך מכבדי אכבד, שה' מרבה אותם בכל טוב, ולעומת זה הבוזים יקלו, יהיו קלים וחסרים כי לא תבוא ברכה מפייהם במה שהם אוכלים, ולא תהיה ברכה שרויה במעיהם (רמ"ז).

⁵ ירמוז לעיקר סוד ברכת הנהנין, שהוא להמשיך שפע ורב טוב משני יסודות אר"א, פי' מן השביל המסתתר ומיוחד תמיד בנתיב, ברוך בברכה, והיינו רזא דרזין. והוסיף עוד לאינן דידעי חכמתא וכו', מפני שעיקר תואר ברוך של ברכת הנהנין והמצוות הוא ביסוד חכמה. וצריך להציע דברי סה"כ וז"ל, דע כי כל הברכות הם מלמעלה למטה כדי להמשיך השפע, חוץ מ"ח ברכות דעמידה שהן להעלות מלמטה למעלה וכו', עד אומרנו והנה ברוך זה צריך לכיון בו ביסוד עליון דחכמה הנקרא שביל דקיק, להמשיך בו השפע ולחברו עם יסוד הבינה הנקרא נתיב, וזה נקרא ברוך וזאת ברכה והכל ענין אחד, עכ"ל. ובזה תבין מאמרנו שאמר כי ברכת המצוות ושל ההנאות הן לארקא ברכאן מעילא לתתא, וכמו שנז"ל שהכונה בהן להשפיע השפע מיד כדי לתקן אותו הניצוץ שיש במאכלים ולהוסיף חיות רוחני בו לבד מברכות העמידה דאינן תיקונא דמאריהון, דוק מלת דמאריהון שר"ל מאריהון של אותם הברכות דעמידה שהן זר"ן, ואין הכונה בהן לאר"א כשל הברכות, וכמבואר ליודעי כוונתן שכולן בזר"ן לתקן את המלכות תחילה מתתא לעילא כמו שהוא בברוך, שתחילה נכוין בו אל ו"ה בכריעת הגוף להוריד ו' לגבי ה', ואחר כך באתה י' לגבי ה', וכמו כן בהשם נכוין בו להעלות ה' לגבי ו' ואח"כ ה' לגבי י' והכל בת"ת זעיר והרי הכל מתתא לעילא. ואמנם משם ואילך הוא מעילא לתתא, הוא אלקינו ואלקי אבותינו עד סוף הברכה שנכנסים בז"א המוחין ונבנית המלכות. וכן כל הברכות של העמידה מן הראשונה ואילך כולן לתיקונה, ואין השפע יורד משם כי יש זווג דישראל ולאה בויעבור, ושל יעקב ורחל בנפילת אפים, והשפע יורד בעלינו לשבח (רמ"ז).

⁶ נמחק ביהל אור וגורס את המוסגר.

⁷ ה"ס אור חוזר העולה מלמטה, דהיינו ניצוצות מתוך הקלי' המתעלין בכח האור הראשון המושפע להעלותם. ולכן עולים עד נהורא דלא נהיר, באותה הברכה, ומתעלים עד כורסייא, היא הבינה, ואז יוצאות ברכות אחרות ממקור עליון הוא השביל הנזכר והוא השפע האמיתי. ואז פגע אור זה עם האור אשר עלה ויחדיו שורות בראש צדיק, הוא דעת דזעיר, להמשך שניהם למטה. וגם שהם נמשכים דרך קו האמצעי, מכל מקום אתברכן אבהן ובנין, שבשני הקוים דימין ושמאל. וכל שרגין דילהון, לאתווי לאה ורחל (רמ"ז).

שְׁעָה"כ

דמטו גו נהורא דלא נהיר ומתערי (לעילא) בתוקפא לההוא נהורא דלא נהיר בההיא ברכה¹ וסלקא אתערעו לעילא עד דמטו לכרסייא עלאה מקורא דכל חיין כדין נפקו מההוא מקורא עלאה ברכאן אחרנין ואערעו אלין באלין ונשקי אלין לאלין ואתאן ושריין לריש צדיק לארקא לתתא וכד נחתין אתברכין אבהן ובנין וכל שרגין דלהון.

ורזא דאלין ברכאן לאתערא מעילא לתתא ברזא דא ברוך דא רזא דמקורא עלאה² מכלא לארקא ולאמשכא ולאנהרא כל בוצינין³ ואיהו ברוך (נ"א בריך) תדיר דלא פסקין מימיו ומתמן

- מאיר הכוונה -

¹ דברכה היא בינה כידוע וז"ש "לכורסייא" בינה (יהל אור).

² ירמוז למ"ש בפרשת בלק (רד ע"א) שאות י' יש לה ג' בחינות רישא וגזעא ושבילא (רמ"ז).

³ דע כי אין ברוך שבתפלה דומה לברוך שבברכת הנהנין והמצות. כי ברוך שבתפלה הוא מלמטה למעלה, ויהיה ביאורו כך, ברוך מלכות בסוד יסוד הדבוק בה, אתה חסד, כי אין זווג אלא ע"י החסד, ה' בסוד הת"ת, הרי ממטה למעלה, עד החסד, ואח"כ עולים לקבל מבינה וחכמה, בסוד אלהינו בינה, ואלהי אבותינו חכמה, ומקבלין משם תרין עטרין דגניזין בחכמה ובינה, ואחר שנתקנו מלמטה למעלה עד חכמה, יורד השפע מלמעלה למטה, מחכמה לאבות העולם וזהו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, ואמנם שפע זה הוא בהיותם בתוך החכמה, כד עאלו אבהן במחשבה ובעלמא דאתי, וכשיוצאין לחוץ לירד למטה יוצאין באותו השפע, לכן אנו חוזרין ואומרים האל הגדול הגבור והנורא, שהם חסד גבורה ת"ת.

אמנם בברוך שבברכת הנהנין ובברכת המצות הוא מלמעלה למטה, כי תכף בעלות ברכת האדם בכונה למקום המלכות, יורד שפע מעולם הנעלם למטה והוא זה, כי ברוך ירמוז לבינה, בסוד נקודה אמצעית שבה, בהתחבר בזו הנקודה דעת עליון והוא נתיב לא ידעו עיט, והוא סוד (עיין בשער הלקוטים בפ' זה) ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נודעו. ואל יקשה בעיניך באומרנו שברוך ירמוז לבינה ממ"ש בזוהר ואי תימא עלמא דאתי אקרי ברוך לאו הכי אלא איהו ברוך ואיהי ברכה, שכבר נתרצה קושיא זו באומרנו שאין נקראת ברוך אלה בסוד דעת עליון המתחבר עמה, בסוד שביל דקיק דנחית מן יר"ד שהוא החכמה, ונמצא שברוך הוא סוד מלכות ובינה הנרמזי' בב"ת, וסוד חכמה הנרמזת בריש, דהיינו ראשית חכמה, וסוד דעת הנרמז בוא"ו, וא"ו עלאה, וסוד כתר הנרמז בכ' פשוטה, כי נתיב לא ידעו עיט הוא שער החמשים והוא כתר עליון כנז' בתיקונין לפי שממנו מושך הטיפה העליונה הנעלמה, והכל נכלל בברוך. והוא דוגמת ברוך שבתפלה, שפירשו בתיקונין ב', תרין, שכינתא עלאה ותתאה כו'.

אתה הוא חסד, כי אחר שהתחיל השפע מבינה על ידי חכמה ועדיין היה נעלם במקום גבוה נתגלה יותר בחסד, כי שם תחילת מקום הגילוי ולפיכך נקרא אתה, כד"א אתה כהן לעולם כנז' בזוהר, ומשם יורד השפע לת"ת הנקרא ה', ואח"ך אלהינו שהוא סוד השמאל הנקרא גבורה הכלול בימין, והימין בו דכד אשתלים מרז"א דתרין סטרין אתקרי אלהינו, כי אל בסוד הימין, וה"י בסוד השמאל הרי הימין בשמאל והשמאל בימין, ואין זה דומה לאלהים, כי אלהים יש בו שתי אותיות מהימין ושלשה מהשמאל, א"ל מהימין וה"י מהשמאל, ולפיכך הוא דין. אבל כאן יש שתי אותיות מכל אחד לבד. ואמנם נר"ן הוא מצד הדין רזא דסיהרא, וא"ו מצד ת"ת שהוא רחמים, ונמצא שמתחילת שם זה א"ל שהוא רחמים ימין נכלל בסוד ה"י שהוא דין שמאל, וסוד נר"ן שהוא דין שמאל נכלל בסוד ו' שהוא רחמים ימין, הרי סטרא דשמאלא דכליל בימינא וסטרא דימינא ביה כנז' בר"מ.

והנה עד כאן סוד השפע היורד מלמעלה להתברך המדות הנז' לצורך עצמן לא להשפיע לאחרים, ולפיכך אין מגיע השפע הזה רק עד הזרועות, וכאשר יתברכו מדות אלו הנז' לצורך עצמן, אז יחזרו למקומן לבינה לקבל שפע להוריד למטה, ואז תקרא הבינה מלך להיות שריה נשפיעין ומלובשין לבוש מלכות ועשירים, ואם זה השפע לא היה להם מתחיל לא יוכלו לחזור לשרשן לקבל שפע להריק למטה, כד"א ולא יראו פני ריקם, כי מדות אלו הם סוד הפנים פני משה. אמנם נצח והוד אינם עולים למקור העליון שהוא בינה בזרועות, כי אין דקותם כל כך לשיוכלו להכלל בעולם הנעלם ולעלות שם ולקבל שפע, ולפיכך הם לבר מן גופא והבן זה.

ומלך זה הוא העולם הנעלם ולפיכך אנו אומרים אשר קדשנו באורח נסתר באורח סתים ועולם זה הוא נקודה אמצעית שבבינה דוגמת ציון שבמלכות ואין המידות האלו עולים רק עד מקום זה בלבד ולא למעלה ממנו ומקום זה שעולים בו הוא בסוד התדבקות השביל העליון בתוכו ונקרא אש"ר כמו שישוד נקרא למטה אשר כד"א מאשר שמנה לחמו כן עלמא דאתי נקרא אשר בסוד דעת עליון הדבוק בו וזהו מלך העולם אשר ועם זה יתישבו שני מאמרים סותרים זה את זה בפירוש אשר ואשר זה הוא אשר אה"ה ושני בחינות אלו שהם סוד נקודה אמצעית שבבינה הנקר' עלמא דאתי וסוד דעת עליון שבתוכה הם קדושה ומצוה כי דעת עליון קדושה בסוד קדש עליון הנמש' מהחכמה ועלמא דאתי הוא מצוה עליונה כמו שמלכו' נקראת מצות המלך וזהו אשר קדשנו במצותיו וציונו וימשך קדושה ומצוה זו עד למטה בקדש תחתון ומצוה תחתונה וזהו במצותיו תרי מצוה עליונה ותחתונה וכל זה בברכת המצות כי המצוה תמשך השפע מעולם הנעלם אבל בברכת הנהנין אין אנו אומרים לא קדושה ולא מצוה כי אחרי שנתברכו האבות וחזרו ועלו להוריד שפע מבינה למטה לא יורידו שפע רק בסוד בינה עצמה מחצוניותה ולפיכך אנו

פעה"כ

שירותא¹ דאקרי עלמא דאתי ואיהו קצה השמים דההיא קצה קצה עלאה איהו בגין דאית קצה כגוונא דא לתתא ואיהו עלמא תתאה ואקרי אוף הכי ברוך לקבל תתאי לארקא לתתא ולאתערא מתתא לעילא בכרכאן דצלותא וברוך (קדמאה)² דא אקרי הכא ברזא דחכמתא עלאה דאמלי לההוא אתר בהדי שביל דקיק דאעיל ביה.

אתה³ לבתר שארי לאתגלייא דהא האי ברוך סתים איהו⁴ ובג"כ אקרי בארז סתים⁵ ברוך מקורא עלאה דלא אתגלייא⁶ אתה שירותא לאתגלייא לבר⁷ ובג"כ אקרי אתה ומאן איהו דא רזא דימינא⁸ ואקרי כהן לגבי ההוא אתר⁹ ורזא דא אתה כהן לעולם מאן כהן¹⁰ לההוא עולם אתה ודא איהו ימינא עלאה¹¹ דהא אשתכח לאתגלייא.

– מאיר הכוונה –

אומרים בורא פרי כו' שהוא סוד בינה דמקננא בתלת ספירן דבריאה וזהו סוד בורא ומשם יורד לעולם היצירה שהוא סוד פרי שהוא סוד ת"ת הנקרא ב"ן י"ה דמקננן בשית ספירן דיצירה והגפן או העץ או האדמה בסוד עשיה שהמלכות הנקראת ע"ץ או גפן או אדמה מקננת בעשיה (שער מאמרי רשב"י).

¹ ה"ס כללות הבינה בחכמה, עיין בשער התפילין פ"ג (רמ"ז).

² ר"ל דמקורא כנ"ל (יהל אור).

³ שני מיני שפע הם: האחד, המשפיע כח בתחתון להתעלות אל העליון, ואחר שנתעלו שם מקבלים השפע האמיתי למזון העולמות. והנה בברוך שם היא כוונת קיבול השפע הראשון, ואח"כ אומרים אתה ה' אלקינו, שהם ת"ת וגבורה שעולים אל הבינה שהיא מלך העולם, ושם מקבלים השפע והוא גמר הברכה וכמ"ש לקמן בפרטות. ונמצא כי אתה, הוא חסד שמשם מתחיל הגילוי (רמ"ז). ר"ל חסד ונק' אתה לנוכח שכאן התחיל להתגלות עולם חסד יבנה משא"כ ברוך בל' נסתר (יהל אור).

⁴ ירצה שהוא בהיותו למעלה בדעת ששם סתום לגמרי, לאפוקי כשמסתיים יסוד אמא שאז אינו סתום כל כך (רמ"ז).

⁵ שאז (נ"א שלא) נאמר תתברך אתה (רמ"ז).

⁶ ז"ס נפלא בעיני על שלא נאמר מברך אתה ה', והטעם שעיקר כוונתינו הוא באותו השביל שהוא ברוך, ונברך בנתיב העליון, וזה בלי ספק אפילו רגע, וכמו כן הלא תמיד מושפע בשפע הבא לו מלמעלה, וזהו ברוך, שתמיד הוא מושפע, אבל מה שמתפשט למטה הוא מברך, דהיינו אם יש כלי שיקבל להיות מברוך (רמ"ז).

⁷ יש להקשות שהול"ל שירותא דגילוייא. נלע"ד שירמוז למ"ש ששני מיני חסד הם, אחד הוא חסד העליון אחר הבינה, אחריה ברישי כתפין [דא"א] קודם התחלקות הזרועות, והוא נקרא יומא דכלהו יומי, ואחר כך יורד אל הגדולה שהוא החסד השני. ואעפ"י שכתוב כך בא"א, אין ספק אצלי שבכל פרצוף של הזכרים יש בחינה זו, ועליה אמר שירותא לאתגלייא, מפני שמשם מתחיל כח ראשית הגילוי. ולא יצדק לקראו לגמרי בשם גילוי עד הגיעו אל זרוע ימין ממש ששם הוא הגילוי הגמור. ולכן נקרא אתה לנכח על שני בחינות החסד, של הראשון שהוא העומד ומתחיל להגלות, והשני הוא הגדולה יד ימין כנזכר, אבל העיקר הוא החסד הראשון (רמ"ז).

⁸ דוק אומרו רזא דימינא ולא ימינא סתם. ואמנם לפי כללנו הכולל כי רזא תמיד סודו ביסוד, נראה לי שידוע שיש ביסוד אמא אשר בדעת זעיר ה' חסדים, ועוד בחינת ששית שהוא היסוד דחסדים הכולל כל הה', וזוהי התחתונה. ולכן אותו החסד הראשון המתחיל להגלות כנז"ל, הוא נמשך ממש מיסוד החסדים וז"ש רזא דימינא, ולכן נקרא יומא דכליל כלהו (רמ"ז).

⁹ שכן (נ"א שכהן) הוא משמש אל האור שביסוד אמא להגלות. ודייקא כה"ן משמש, כי התשמיש הוא ביסוד (רמ"ז).

¹⁰ ר"ל דמשמש לבינה (יהל אור). הוא וב"ד - כמ"ש (ב"ר פנ"א סי' ב) כל מקום שנאמר וה' כו', ומפרש ודא שכינתא עלאה ותתאה, ור"ל הוא שכינה עילאה, ועבד הלוי הוא, דג' דרגין הן, הוא ואתה ואני, נסתר ונמצא ומדבר בעדו, והן ג' דרגין דכללין כלהו, דאתה הוא מחסד עולם יבנה (תהלים פט ג), אתה כהן לעולם כמ"ש בפ' עקב (ער ע"ב). ואף שאמר בא"ז (רצ ע"א) דמחכמה מתחיל אתה, היינו ע"י דנחית בימינא דכהנא. ואני, מדבר בעדו, בשכינה, דהיא מדברת בעדנו, דהיא כלל ישראל, והיא נק' ב"ד וכמ"ש בפ' שופטים (רעד ע"ד). ור"ל דהן ח' אותיות בשילוב הנ"ל, דהו"ה אדנ"י הן חיות קטנות עם גדולות (תהלים קד כה) כמש"ל (נב ע"ב מג ע"ב). והנה בינה עם חג"ת הן חיות גדולות הו"ה, ובינה היא נשר הגדול, וח"ג אריה ושור, ות"ת אדם. ונה"ם חיות קטנות, אדנ"י כידוע דהן בניינה, והיא אדם. והוא שילוב הנ"ל, מים עליונים ומים תחתונים, ח' אותיות מבינה עד מלכות. והוא חשמ"ל, ח"ש בצלותא, מ"ל בק"ש. ואלו ח' אותיות עם ב' אל מלא דהן ביצירה ועשיה, ב' עלמין דמקננן בהון, הוא חושבן חשמ"ל, ועמ"ש בליקוטים (בהגר"א על תיקו"ז מח ע"ד).

¹¹ פ"י גם שבחינת חסד זה הוא באמצע, מכל מקום הוא ימין עליון, שכל חסד נקרא ימין. ולעד"ן שזה סוד אל עליון הנזכר שם, כשאברהם זכה לכהונה. אשתכח לאתגלייא, שהוא מתמצה להגלות ולכן נקרא אתה (רמ"ז).

שְׁעָה"כ

יהו"ה דא רזא דאמצעייתא¹ רזא דמהימנותא בכל סטרין אלהינו דא סטרא דשמאלא² דכליל בימינא³ וימינא ביה ואתכלילו דא בדא⁴ למהוי חד ועד הכא אתקשרו ברכאן דכיון דאלין אתברכאן כלהון דלתתא אתברכאן לבתר דאינון אתברכאן ונטלי ברכאן לגרמייהו אתהדרו כלילין כחד לההוא מקורא דאינון לא יכלין לאתהדרא לגבי ההוא אתר עד דאתברכין כיון דאתברכין בקדמיתא אתהדרו ועאלין לגבי ההוא אתר לנטלא ברכאן יתירין אחרנין לארקא לתתא ועד דאינון אתברכין לא עאלין ולא תאבין לגביה ורזא דא ולא יראו⁵ פני ריקם.

וכד תבין לגבי ההוא אתר ועלין תמן כדין אקרי ההוא אתר מלך ומלך לא אתקרי בר כד אינון מתקרבין לגביה מתברכין ומלכא אימתי אקרי מלך כד רברבנוי אתיין לגביה עתירין מסתפקן בכל מה דאצטריכו בלא חסרונא כדין איהו מלך מלך לתתא כד⁶ אלין מעטרן ליה בספוקא בעטרין קדישין והכי אקרי מלך⁷ ומאן איהו העולם אשר קדשנו וצונו ובגין דאיהו עלמא דלא אתגלייא לבר ואיהו סתים קרי ליה הכי בארח סתים ועל דא לא אקרי אלא בארח סתים.

ולעולם ימינא אתה כמה דאתמר ועל דא כהן כפיף לגבי ההוא אתר ברישא ובסופא ועלמא תתא⁸ כד אתקשר לימינא ואתדבק ביה קרי מתתא לעילא ברוך ולא אקרי ברוך בר ברזא דמקורא⁹ דאתדבק ביה ועייל ביה ואמלי ליה אתה רזא דההוא כהן לאתדבקא בהדיה וע"ד בצלותא ב"נ כורע בברוך דאיהו עלמא כפוף לגבי עילא ודא איהו שנוי בין ברוך דצלותא ובין ברוך דשאר ברכאן וכלא ברזא עלאה איהו לארקא ברכאן לכל עלמין.

ברוך דצלותא ב"נ כורע ביה בברכווי וגחין רישא באתה בגין דאתה אקרי ראש וע"ד כהן נטיל בראש ואיהו ראש תדיר ובג"כ כריעה בברוך וגחינו דרישא באתה וכהן בכל אתר דאקרי אתה¹⁰ גחין בצלותא מלך בתר דגחין תו לא זקיף מ"ט קב"ה אמר לה לסיהרא זילי אזעירי גרמיך תו לא זקפא ובג"ד ברכתא דב"נ בריך לקב"ה אתער לארקא ברכאן מלעילא לעלמין כלהו כמה דאתמר זכאין אינון ישראל בעלמא דיין ובעלמא דאתי.

כתיב כי אתה אבינו כי אברהם וגו' תנינן לזמנא דאתי אמרין ליה ליצחק וכו' בגין דשמאלא אתכליל בימינא אבל ימינא מנלן דאקרי אב דכתיב וישמהו לו לאב ולכהן ואע"ג דלעילא אקרי

- מאיר הכוונה -

¹ היינו ת"ת שסתמו נקרא כן בשם הוי"ה, כי שם נקבצו ד' יסודות ושרשי ח"ג נ"ה כנזכר בזוהר הרקיע פרשת ויקרא בסוד ארבע חיות הקדש מיכאל גבריאל אוריאל רפאל, שבהם מתחלקות ד' אותיות הוי"ה. וטעמו מפני שבת"ת מושב פתח יסוד אמא וגילוי דשל אבא, וזהו רזא דאמצעייתא, היסוד שהוא שם באמצע. ועוד רזא דמהימנותא וכו', הוא ממש ד' יסודות שיש בכאן, שהם כוללות כל האצילות, והם דאו"א וישראל ולאה, והרי הם ד' אותיות ממש וכולל כל סטרין (רמ"ז).

² ח"ב קנט ע"ב (לש"ו).

³ באל מן אלקינו (יהל אור).

⁴ מתבסמין הגבורות בחסדים ונמתקין ונעשים לרשפי אש שלהבת י"ה, שלהובין דרחימו, ובסוד (שיה"ש ב ו) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, וכמ"ש בזוה"ק ויחי (רמה ע"א) ופ' קדושים (פד ע"א), ואז הוה מציאות הגבורות וגילויים בטובה שאין למעלה מהם, כי אז הוד התכללות שמאלא בימינא וימינא בשמאלא (כללים ח"א עז ע"ג). בראשית (טז ע"ב) ובפ' וארא (כו סע"ב) ע"ש, ובפ' ויקרא (כד ע"א), ופ' קרח (קעח ע"א), וברע"מ עקב (רעא ע"ב). ועיקר הדברים בזה הוא בפ' תרומה (קנט ע"ב) וכו' וענין ההתכללות הנה הוא נעשה בכל יחוד וזווג ז'ן, ונעשה בהם התכללות כפול: אחד, כי הרי הז'ן עצמן הם כללות ימין ושמאל, חסדים וגבורות כנודע, וכשמתייחדים ז"ז הרי נכלל ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא. ב', כי הרי נכלל בהזווג ימין שלו בשמאל שלה ושמאל שלו בימין שלה. והרי נעשה בכל יחוד התכללות כפול, שהוא הן בכללות והן בפרטות, כי מתחילה הם נצטמצמו להיות כל א' בפנ"ע, כללות החסדים בז"א וכללות הגבורות בנוק', כדי שייצאו ויתגלו החו"ג כל א' על מדרגתו, ע"י שעומדים כל א' לבדו ובפנ"ע. וכן בפרטות הנה עומדים החו"ג שבז"א עצמו, וכן החו"ג שבהנוק' עצמו, החסד שבכל א' בימין שלו, והגבורה שבכל א' בשמאל שלו. והכל הוא כדי שיתגלה כל א' על מדרגתו הראויה לו, והוא ע"י שעומד כל א' בצד מיוחד בפנ"ע, ואח"כ הנה מתייחדים ונכללו כולם בחד, הן בכללות והן בפרטות וכנז' (ביאורים ח"א עז ע"ד).

⁵ ג' רגלים נגד ג' אבהן חג"ת כידוע (יהל אור).

⁶ דלעילא בבינה שנקראת מלך כד חג"ת עאלין לגבה לאתברך ומלכות נק' מלך כד חג"ת באין לאעטרא כמש"ו (יהל אור).

⁷ ר"ל כאן איקרי מלך בינה (יהל אור).

⁸ ר"ל בתפלה ברוך מלכות ואתה כהן וכו' לאתדבקא בהדי' כמש"ו (יהל אור).

⁹ בינה (יהל אור).

¹⁰ ר"ל בכל ברכה בסוף ברכה כורע כשמזכיר כידוע (יהל אור).

שְׁעָה"כ

רב¹ ואפילו לנהורא דלא נהיר בשעתא דאתדבק בימינא אקרי אתה כד"א אתה יי' אבינו גואלנו וגו'.

תרגום: והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וגו' ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך וגו' מצוה זו לברך את הקדוש ברוך הוא על כל מה שאוכל ושותה ונהנה בעולם הזה ואם לא ברוך נקרא גזלן לקדוש ברוך הוא שכתוב גזול אביו ואמו והרי פרשוה החברים משום שהברכות שמברך אדם את הקדוש ברוך הוא באות להמשיך חיים ממקור החיים לשמו של הקדוש ברוך הוא הקדוש ולהריק עליו מאותו השמן העליון ובא להמשיך משם לכל העולם. וכתוב ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך ואתן הברכות מוריק אדם באותם הדיבורים מאותו המקור העליון ומתברכים כל אותן הדרגות והמקורות ומתמלאים להריק על כל העולמות וכולם מתברכים כאחד.

ועל זה צריך אדם לשים רצונו בסוד הברכות כדי שיתברכו אבות ובנים הכל כאחד ומי שמברך את הקדוש ברוך הוא מתברך ולוקח חלקו מאותן הברכות בתחלה של כל העולם שלמטה כיון ששמו של הקדוש ברוך הוא מתברך משם יורד ושורה על ראשו החלק הראשון והרי בארנו שכתוב בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך (אזכיר כמו שנאמר יזכר כל מנחותך) כיון שאותה ברכה באה ושורה על ראשו משם מתפשטת בכל העולם.

בשעה שאותן הברכות יורדות מתעטרות בתוך שדה התפוחים הקדושים ופוגשות בהן כמה דרגות של ממונים בעולם ויורדות עמן ואומרות ומכריזות זהו הדורון ששלח פלוני לקדוש ברוך הוא מאיזה מקום יורדות לאחר שיוורדות ממקום ראש אחד של הצדיק שם עולות מתעוררות להוריד אחרות מלמעלה ומתמלא מלמעלה וזהו שכתוב ברכות לראש צדיק כיון שדרגה זו מתמלאת מוריקה לכלה הזו ומשם שופעות ונמשכות למטה.

כשעולות אותן הברכות מלמטה אין פתח ופתח למעלה ואין ממונה למעלה שלא פותח את כל אותם הפתחים ומכריזים ואומרים בכל אותם הרקיעים זהו דורון של המלך ששלח פלוני זהו דורון בקיום כראוי ומי הוא הברכה שהשיבו עליה אמן שכל ברכה שהשיבו עליה אמן זוהי בקיום כראוי.

וכיון שהברכה הזו עולה כל הדרגות שלמעלה כולם מזומנות לאותו האור שלא מאיר כדי להאיר לה וכל שכן אם היא ברכה שרבים מברכים אותה ומעטרים אותה בעטרות קדושות בסוד של אמן אמן הוא סוד הקשרים של כל יחוד וקדושה בסוד של רבונו ומעטר אותה הברכה בעטרות עליונות כראוי.

והקדוש ברוך הוא רוצה בהם באותם שמברכים אותו ותשוקתו בברכה שלמטה שאותה ברכה עולה ומאיר הנר שלא מאיר ומחזק אותה בתוקף חזק לעלות למעלה ועל הסוד הזה כתוב כי מכבדי אלה אותם שמברכים את הקדוש ברוך הוא ובוזי יקלו אלה אותם שלא מברכים את הקדוש ברוך הוא ומונעים ברכה מפייהם.

סוד הסודות לאותם שיודעים חכמת רבונם לדעת את סוד הברכות במצוות התורה ובכל ההנאות והכסופים של העולם הזה להוריק ברכות מלמעלה למטה. כאשר (פרטאחויץ) ברכות התפלה שהן תקון של רבונם מלמטה למעלה ומלמעלה למטה הברכות שאינן בתפלה עולות מלמטה למעלה עד שמגיעות לתוך האור שלא מאיר ומתעוררים (למעלה) בתוקף לאותו האור שלא מאיר באותה הברכה ועולה התעוררות למעלה עד שמגיעים לכסא העליון מקור כל החיים ואז יוצאות מאותו המקור העליון ברכות אחרות ופוגשות אלה באלה ונושקות אלה לאלה ובאות ושורות על ראש הצדיק להריק למטה וכשיוורדות מתברכים האבות והבנים וכל נרותיהם. וסוד הברכות הללו לעורר מלמעלה למטה בסוד זה ברוך זה הסוד של המקור העליון מהכל להריק ולהמשיך ולהאיר את כל המאורות והוא תמיד ברוך (מברך) שלא פוסקים מימיו ומשם הראשית שנקראת העולם הבא והוא קצה השמים שאותו קצה הוא קצה עליון משום שיש קצה כדוגמא זה למטה והוא העולם התחתון וגם הוא נקרא ברוך כנגד התחתונים להריק למטה ולהתעורר מלמטה למעלה בברכות התפלה והברוך (הראשון) הזה נקרא כאן בסוד החכמה העליונה שממלא אותו המקום בשביל אחד דקיק שנכנס בו.

אתה אחר כך מתחיל להתגלות שהרי הברוך הזה הוא נסתר ולכן נקרא בדרך נסתר ברוך המקור העליון שלא התגלה "אתה" הראשית להתגלות בחוץ ולכן נקרא אתה ומיהו זה סוד

- מאיר הכוונה -

¹ ר"ל חכמה מ"מ ימינא נק' אתה ברזא דחכמה שהוא בימינא (יהל אור).

פְּעֵה"כ

הימין ונקרא כהן אצל אותו מקום וזה סוד אתה כהן לעולם מי הכהן לאותו עולם אתה וזהו הימין העליון שהרי נמצא להתגלות.

יהו"ה זה סוד האמצע סוד האמונה בכל הצדדים אלהינו זה צד השמאל שכלול בימין והימין בו ונכללים זה בזה להיות אחד ועד כאן נקשרו הברכות שכיון שאלה מתברכים כולם שלמטה מתברכים. לאחר שהם מתברכים ולוקחים ברכות לעצמם חוזרים כלולים כאחד לאותו המקור שהם לא יכולים לחזור לאותו המקום עד שמתברכים כיון שהתברכו בתחלה חוזרים ונכנסים לאותו מקום לקחת ברכות יתרות אחרות להריק למטה ועד שהם מתברכים לא נכנסים ולא תאבים אליו וזה סוד ולא יראו פני ריקם.

וכששבים לאותו מקום ונכנסים לשם אז אותו מקום נקרא מלך ומלך לא נקרא רק כשהם מתקברים אליו ומתברכים ומלך מתי נקרא מלך כשגדוליו באים אליו עשירים מספקים בכל מה שהצטרכו בלא חסרון ואז הוא מלך מלך למטה כשאלו מעטרים אותו בספוק בעטרות קדושות וכאן נקרא מלך ומיהו העולם אשר קדשנו וצונו ומשום שהוא עולם שלא התגלה בחוץ והוא נסתר קורא לו כך בדרך נסתר ועל זה לא נקרא אלא בדרך נסתר.

ולעולם אתה זה ימין כמו שנתבאר ועל זה כהן כפוף לאותו מקום בראש ובסוף והעולם התחתון כשנקשר לימין ונדבק בו קורא מלמטה למעלה ברוך ולא נקרא ברוך רק בסוד המקור שדבק בו ונכנס בו וממלא אותו אתה הסוד של אותו הכהן להדבק איתו ועל זה בתפלה האדם כורע בברוך שהוא העולם שכפוף אל מעלה וזהו השנוי בין ברוך של התפלה ובין ברוך של שאר ברכות והכל הוא בסוד עליון להריק ברכות לכל העולמות.

בברוך של התפלה אדם כורע בברכיו וגוחן ראשו באתה משום שאתה נקרא ראש ועל זה כהן לוקח בראש והוא תמיד ראש ולכן כריעה בברוך וגחינת הראש באתה והכהן בכל מקום שנקרא אתה גוחן בתפלה המלך אחר שגוחן שוב לא זוקף למה הקדוש ברוך הוא אמר ללבנה לכי והקטיני את עצמך ושוב לא זקפה ולכן הברכה של אדם מברך לקדוש ברוך הוא מתעוררת להוריק ברכות מלמעלה לעולמות כולם כמו שנאמר אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

כתוב כי אתה אבינו כי אברהם וגו' שנינו לעתיד לבא אומרים ליצחק וכו' משום שהשמאל נכלל בימין אבל הימין מנין לנו שנקרא אב שכתוב וישמהו לו לאב ולכהן ואף על גב שלמעלה נקרא אב ואפילו לאור שלא מאיר בשעה שנדבק בימין נקרא אתה כמו שנאמר אתה ה' אבינו גואלנו וגו'.

לח. עי' זהר ח"א קנח ע"א: ותא חזי ודהכי הוא ודאי' בגין דעלמא עלאה כל מלוי באתכסיא ועלמא תתאה כל מלוי באתגליא בגין כך אתכסיא לאה במערתא דכפלתא ורחל בגלוייא דאורחא דא בסתרא ודא באתגליא ודא באתכסיא עלמא עלאה אתרשים דכתיב (שם ל יג) ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות ובגין כך קראה שמיא אשרא (בגין כך כל ברכאן דתרין עלמין באתגליא ובאתכסיא¹ ועם כל דא) ובגין דא כל חד² דהא כלא הוי מעלמא עלאה³ הכי נמי⁴ ובכל אתר תרין עלמין⁵ דא באתגליא ודא באתכסיא ואנן לא מברכינן לקב"ה אלא בתרין עלמין⁶ דכתיב (תהלים קו מח) ברוך יהו"ה אלהי ישראל¹ מן העולם ועד העולם² בגיני כך

- מאיר הכוונה -

¹ מפני שיש ברכות אחרות שאינם מב' עלמין דהיינו ברכה שאין בה אשר קדשנו וכו', והכל לנו לנוכח בגלוי ועכ"ז אין לשלול מאותה הברכה הבינה ח"ו (אור יקר).

² דהמלכות מיוחדת בבינה ע"י הת"ת המיוחדים דהיינו יעקב שהוא בין רחל ולאה ומאחדם ואין ברכה במלכות אלא מתוך הבינה (אור יקר).

³ ה"נ כמו שבברכת אשר קדשנו ירצה להמשיך הברכה מהבינה למלכות, כן באמרנו ברוך אתה ה' אין לה ברכה אלא מהבינה אמנם מה שיש בין זו לזו הוא "ובכל אתר וכו'" (אור יקר).

⁴ "כולא הוי מעלמא תתאה" נוסף בהקדו"ש מט ע"ד.

⁵ להזכיר ב' עלמין בשם כגון בא"י אמ"ה אשר קדשנו נצטרך להזכיר דא באתגליא ודא באתכסיא כדפי' ובמקום שלא נזכירו נאמר באתגליא אמנם הכל מעלמא עילאה לעולם (אור יקר).

⁶ יעלה על דעתך לומר שימצא הברכה למטה שימשך מלמעלה על ידי הת"ת המושך מזו לזו, דכתיב ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם בינה ועד העולם מלכות, שאם לא תאמר שבכלל ברוך אתה ה' נכללת הבינה כלל למה אנו קוראים המלכות את"ה, לא יצדק, שהרי היא נעלמת ג"כ מי עמד על מהותה, אפילו יחזקאל כל מה שהשיג וראה, לא ראה אלא בציורין דשעוה כדפי' בתיקו"ז אלא מפני ששם נכללת הבינה יצדק את"ה במלכות, כלומר נגלת היא בערך הבינה, וז"ש בגיני כך

שְׁעָה"כ

עלמא עלאה קרינן הו"א וקרינן לעלמא תתאה³ את"ה⁴ בגין דאיהו ברוך מעלמא עלאה על ידא דצדיק⁵ ה"ד (שם קלה כא) ברוך יהו"ה מציון שוכן ירושלם וגו' ודאי מציון⁶ איהו ברוך תא חזי כגוונא דא יהו"ה יהו"ה תרין עלמין⁷ נינהו דא באתגליא ודא באתכסיא ועל דא פסיק טעמא בגווייהו ומעלמא דא עד עלמא דא כלא חד.

תרגום: ובא וראה שכך זה ודאי, משום שהעולם העליון כל דבריו בנסתר, והעולם התחתון כל דבריו בנגלה, לכן נתכסתה לאה במערת המכפלה, ורחל בדרך הגלויה. זו בנסתר וזו בגלוי. ובנסתר העולם העליון נרשם, שכתוב "ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות", ולכן קראה שמו אשר. (לכן כל הברכות של שני העולמות בנגלה ובנסתר, ועם כל זה). ולכן הכל אחד, שהרי הכל הוא מן העולם העליון. כך גם [כאן], ובכל מקום, שני עולמות, זה בנגלה וזה בנסתר, ואנו לא מברכים את הקדוש ברוך הוא אלא בשני עולמות, שכתוב "ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם". לכן קוראים לעולם העליון הו"א, וקוראים לעולם התחתון את"ה, משום שהוא ברוך מן העולם העליון על ידי הצדיק. זהו שכתוב "ברוך ה' מציון שוכן ירושלים" וגו'. ודאי מציון הוא ברוך. בא וראה, כדוגמא זו ה' ה' שני עולמות הם, זה בנגלה וזה בנסתר, ועל כן מפסיק הטעם ביניהם, ומהעולם הזה ועד העולם הזה הכל אחד.

לט. עי' תיקון פב ע"א: אנכי ה' אלקי"ך אשר הוצאתיך מארץ מצרים אשר איהו רמזי במלת בראשית אשר דא אימא דאיהי אשר⁸ אהי"ה. אשר קדשנו במצותיו אשר קדש ידיד מבטן⁹ דאיהי בטן דאתמר ביה (איוב לח כט) מבטן מי יצא הקרח (יחזקאל א כב) הקרח הנורא מאי נורא דא עמודא דאמצעייתא מאי קדש ידיד (מבטן בטן דאתמר ביה) [ידיד] דא צדיק¹⁰ אשר

— מאיר הכוונה —

עלמא עלאה קרינן הו"א ועלמא תתאה קרינן את"ה שבערך העליונות יצדק אתה בבינה ובערך התחתונים יצדק הוא במלכות, א"כ כשנאמר אתה במלכות בלי ספק שם נכללת הבינה (אור יקר).
1 קנג ע"ב (הערת הזוהר).

2 עי' ע"ח שער הזווגים פרק ה': נקראת זאת תבונה ראשונה עולם הבא, והטעם כי הנקבות נקראות עולם כמ"ש בזהר (ויחי קנח ע"א) על פסוק (תהלים קו מח) מן העולם ועד העולם. וזה התבונה נקרא עולם הבא, עלמא דאתי, לפי שהיא יורדת למטה ומתגלית תמיד. אבל בינה עליונה נשאר למעלה ואינה יורדת, לכן בינה נקראת לעתיד לבא, כי המוחין עליונים דז"א המלובשים בנה"י דבינה עליונה, הם עתידין לבא אח"כ כאשר יתגדל מעלתו, ויהיה לו מוחין עליונים יותר, מן בינה, ולא מן התבונה, ואז יהיה לע"ל.
3 שמות קלח ע"ב (הערת הזוהר).

4 עי' ח"ג רצ ע"א.

5 ובאומרו ברוך דהיינו היסוד כאומרו והמלך שלמה ברוך בלי ספק ברכתו מהבינה והיינו בסוד נשמת כל חי בינה ביסוד והיינו א"ל ח"י כנודע, תברך את שמך מלכות והיינו כל טוב חיי עולם הבא לצדיקים (אור יקר).

6 ברוך ה' מלכות, וכן בזהר פ' ויקרא מציון יסוד שהוא שוכן ירושלים והיינו דמסיק "ה' ודאי מציון" איהו ברוך דהיינו נקודת ציון קדש הקדשים דהיינו בינה והיינו ממש עולם הבא והכל ענין א' (אור יקר).

7 באד"ר פי' שב' שמות אלו בא"א ובז"א והכא מייחס אותם לבינה ומלכות, ואינו דוחק שכל ענין א"א יתייחס לבינה וכל ענין ז"א במלכות, שכן הכתר נגלה לבינה והת"ת במלכות, ואם כן ב' שמות ב' הה"ן, ופסק באמצע סוד וא"ו, ת"ת, ו"ק כדפי', שנטיל מזה לזה ומזה לזה (אור יקר).
נשא קלח ע"א (הערת הזוהר).

8 עי' ע"ח שער טז פרק ב: ונחזור לענין, כי כבר ביארנו מציאות המ"ב שיורד מהחך לגרון בזווג פה העליון של א"א להוציא ז"ן. והנה אותיות גיכ"ק הם בחיך, והם רומזים אל הג' יה"ו העולין חק"ל, כי גיכ"ק עם הד' אותיות ועם המלה הכל גי' חק"ל, והרי כאן טפת מ"ד שעולה מ"ב. וכבר ידעת (תענית כה ע"ב) שאין טפה יורדת מלמעלה שאין טפיים עולה מלמטה (למעלה) כנגדה, והם סוד מ"נ של הגרון. והענין כי כבר ידעת (זווגים ב ג) כי מגרון א"א נעשה כתר לראש אר"א, והגרון כבר ידעת שהוא בינה דא"א, והנה הוא מוכרח שיהיו ב' בחי', א' לאבא ואחד לאימא, ושניהן ב' שמות של אה"ה המורים על היותן מבינה דא"א, וז"ס (שמות ג יד) אה"ה אשר אה"ה, כי כל מה שאמר הקב"ה למשה הוא שהודיעו ענין יצירה דז"א מתחלתו ועד סופה כמבואר בזהר (ויקרא דף יא ע"א), וזהו הענין כי האה"ה הא' בסוד אבא, ואה"ה הב' בסוד אמא, ואשר (הם) אותיות ראש באמצע ב' שמות אה"ה, להורות כי גרון זה נעשה ראש לב' אה"ה הנ"ל שהוא אר"א, ולכן הושם מלת אשר באמצע הב' אה"ה, כי אשר אותיות ראש.

9 עי' שם פח ע"ב: אשר קדש ידיד מבטן ודא אימא דאתמר בה מבטן מי יצא הקרח.

10 עי' ביאורים ח"א עד ע"ג שמצדיק את הגרסא בטן דא צדיק. { }

פְּעֵה"כ

דאיהי אימא עלאה קדשנו (בעמודא דאמצעייתא וצונו בצדיק) [בצדיק וצונו בעד"א] על כל פקודא ופקודא בגין דחד איהו מצווה וחד עושה חד מצווה על המצוה דאיהי שכינתא מצות ה' ברה מאירת עינים (תהלים יט ט) וחד עושה עשייתה דאיהו מעשה דפקודא דהכי אוקמוהו מארי מתניתין גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה.

תרגום: "אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", "אשר" מרומז הוא במלת בראשית, "אשר" זו האם שהיא אשר אהי"ה. "אשר קדשנו במצותיו", "אשר קדש ידיד מבטן" (ברכת המילה), שהיא הבטן שנאמר בה "מבטן מי יצא הקרח". "הקרח הנורא", מה זה נורא, זה העמוד האמצעי. מה זה "קדש ידיד מבטן", הבטן שנאמר בו "זה צדיק", אשר שהיא האם העליונה. "קדשנו" בעמוד האמצעי. "וצונו" בצדיק. על כל מצוה ומצוה משום, שאחד הוא מצווה, ואחד עושה. אחד מצווה על המצוה שהיא שכינה, "מצות יהוה" ברה מאירת עינים. ואחד עושה, עשייתה שהיא מעשה של מצוה. שכך פרשוהו בעלי המשנה "גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה".

בהגר"א: קדשנו בצדיק וצונו בעמודא דאמצעייתא - כצ"ל, דעמודא דאמצעייתא בעל הבית, מצוה וצדיק אורח! עושה פרי בה, ומעשה דפקודא הוא קדשנו, והוא בצדיק, כמש"ל קדש ידיד, וכן אמר בריש תיקון ל"ט ע"ש.

ועיי"ש ע"ב: ועוד מצווה דא עמודא דאמצעייתא דאיהו מצווה מסטרא דאבא דאיהו רא"ש ומסטרא דאימא [אשר קדשנו] דאיהי אש"ר והכי צדיק מצווה ועושה מתרוייהו ובגין דא אתמר על תרוייהו אשר קדשנו אמא קדשנו ואבא צונו על מאן על שכינתא תתאה דאיהי פטר כל רחם פתיחו דרחם דאיהו רמ"ח פקודין איהי מצות ה' בכל אבר ואבר דמלכא איהי מצוה ועוד אשר קדשנו [וצונו] מסטרא דאבא ואימא הה"ד ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור (בראשית א ג) ויאמר מסטרא דאבא דאיהו י' יהי מסטרא דאימא דאיהי ה' חד אמירה וחד הויה (עשייתה) [עשיה] דתרוייהו יהי אור.

תרגום: ועוד מצוה זה העמוד האמצעי, שהוא מצוה מצד האב, שהוא רא"ש. ומצד האם שהיא אש"ר. וכך צדיק מצווה ועושה משניהם. ולכן נאמר על שניהם, אשר קדשנו, האם קדשנו, והאב צונו. על מי, על השכינה התחתונה, שהיא "פטר כל רחם". פתיחת הרחם שהוא מאתים ארבעים ושמונה מצוות, היא מצות יהוה בכל איבר ואיבר של המלך, היא מצוה. ועוד "אשר קדשנו", מצד האב והאם, זהו שכתוב "ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור". "ויאמר" מצד האב, שהוא י', "יהי" מצד האם, שהיא ה'. אמירה אחת והויה אחת, עשייתה של שניהם "יהי אור".

בהגר"א: דאיהו ראש - ר"ל, כמו הראש שמצוה על כל דבר: *ומסט' דאימא אשר קדשנו - כצ"ל, ור"ל עושה כנ"ל: על מאן על כו' - ר"ל, הוא סיום הברכה, על נטילת לולב, שהוא המצוה עצמה, הוא במלכות, וכן בכל מצוה: בכל [אבר] ואבר דמלכא איהי מצוה - ר"ל, דז"א הוא התורה ברמ"ח מ"ע שבתורה, רמ"ח אברים, והיא כלולה בו, בכל מצוה בעשית המצוה: *ועוד אשר קדשנו וצונו מסט' דא"א - כצ"ל, ור"ל בין קדשנו בין צונו, שניהם מסט' דתרוייהו. וכמו שמפרש והולך, דבתחלה מפרש קדשנו וצונו, חד בעמודא דאמצעייתא וחד בצדיק, ואח"כ מפרש שניהם בשניהם, אלא קדשנו מסט' דאימא, וצונו מסט' דאבא, ועתה מפרש שניהם בשניהם: הה"ד ויאמר כו' - ר"ל, האמירה הוא צונו, ויהי הוא מעשה. ומפרש והולך ויאמר מסט' דאבא, יהי מסט' דאימא, והן תרוייהו בצווי: *עשיה דתרוייהו ויהי אור - כצ"ל, ור"ל כולל שניהם, שלכן נתוסף וא"ו.

מ. ז"ל זהר אחרי מות סא ע"ב: השתא האי קרא ברזא דחכמתא הוא ת"ח כתיב (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן² להשקות את הגן האי נהרא אתפשט בסטרוי בשעתא דמזדווג עמיה

- מאיר הכוונה -

1 עי' שם פא ע"א וכן תיקון כא מו ע"א: ואין בית עתה, אבל היא מלון אורחים, מצות בחו"ל ומצות התלויות בבית המקדש הוא בית:

2 הנה שם הכוונה על הזווג שלהם אשר לצורך הנשמות שהוא אינו תדירי, כי אע"ג דלא מתפרשין דא מן דא לעלמין, הנה הוא רק לצורך השפע אשר לחיות וקיום לבד. אבל השפע אשר לצורך הנשמות, הוא אינו תדירי וכנ"ל, וזה נקרא זווגא שלים. וזהו שאמר בשעתא דמזדווג עמה בזווגא שלים כו' כדן כו' ובהיא שעתא כו', כי הזווג אשר לצורך השפע הזה הוא מהג"ר דא"א עלאין והוא אינו תדירי. אבל הזווג אשר לצורך החיות והקיום הוא מה"ק דא"א עלאין, ועל זה אמרו דלא מתפרשין לעלמין ונמשך מהם השפע הזה תמיד (ביאורים ח"ב ע ע"ג).

פְּעֵה"כ

בזווגא שלים כדיל¹ האי עדן (זווגא) בההוא נתיב דלא אתידע לעילא ותתא² כד"א (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט³ ואשתכחו ברעותא דלא מתפרשן תדירא⁴ חד מחד⁵ כדין נפקין מבויעין ונחלין ומעטרי לבן קדישא בכל אינון כתרין כדין כתיב (שיה"ש ג יא) בעטרה שעטרה לו אמו ובההוא שעתא ירית ההוא בן אחסנתא דאבוי ואמיה כדין הוא אשתעשע בההוא ענוגא ותפנוקא.

ותאנא בשעתא דמלכא עלאה בתפנוקי מלכין יתיב בעטרוי כדין כתיב (שיה"ש א יב) עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו דא יסוד דאפיק ברכאן לאזדווגא מלכא קדישא במטרוניתא (בהא דרגא) וכדין אתייהבון ברכאן בכלהו עלמין (ונפקין) ומתברכן עלאין ותתאין והשתא הא בוצינא קדישא מתעטר בעטרוי דהאי דרגא והוא וחברייא סליקו תשבחן מתתא לעילא והיא מתעטרא באינון תשבחן השתא אית לאפקא ברכאן לכלהו חברייא מעילא לתתא בהאי דרגא קדישא⁶ ור' (ס"א דר') אלעזר בריה לימא מאינון מלין מעליין דאוליף מאבוי.

תרגום: עכשיו פסוק זה הוא בסוד החכמה, בא וראה כתוב ונהר יצא מעדן להשקות את הגן, הנהר הזה התפשט לצדדיו, בשעה שמזדווג עמו בזווג שלם, כאשר העדן הזה (זווגו) באותו נתיב שלא נודע למעלה ולמטה, כמו שנאמר נתיב לא ידעו עיט, ונמצאו ברצון שלא נפרדים תמיד אחד מאחד, אז יוצאים מעיינות ונחלים ומעטרים את הבן הקדוש בכל אותם הכתרים, ואז כתוב בעטרה שעטרה לו אמו, ובאותה שעה ירש אותו בן ירושת אביו ואמו, ואז הוא השתעשע באותו עונג ותפנוק.

ולמדנו בשעה שהמלך העליון בתפנוקי מלכים יושב בעטרויתו, אזי כתוב עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו, זה היסוד שמוציא ברכות לזווג את המלך הקדוש עם המלכה (בדרגה הזו), ואז נתנות ברכות בכל העולמות, (ויוצאים) ומתברכים עליונים ותחתונים. ועכשיו הרי הנר הקדוש מתעטר בעטרות הדרגה הזו, והוא והחברים מעלים תשבחות ממטה למעלה, והיא מתעטרת באותן התשבחות. עכשיו יש להוציא ברכות לכל החברים ממעלה למטה בדרגה הקדושה הזו. ורבי אלעזר (שרבי אלעזר) בנו יאמר מאותם הדברים המעולים שלמד מאביו.

ז"ל זהר בלק קצג ע"ב: כי עשית פלא כסויא ולבושא⁷ לאתלבשא נהורא סתימא עתיקא ראשיתא דרגא עלאה אדם קדמאה טמירא בכסויא דנהורא אחרא ד"א כי עשית פלא כי עשית אל"ף ומהו אלף הא תנינן אל"ף בי"ת⁸ אלף בינה אבל דיוקנא דא' איהו תלת סטרין ראשית

- מאיר הכוונה -

¹ נמחק בלש"ו.

² עי' לקמן קצג ע"ב (לש"ו).

³ כל אור"א הנה אבא הוא נעלם ואימא נגלה, ע' זוה"ק בלק (קצג ע"ב) ופ' אחרי (סא ע"ב), כי האבא הנה עליו נאמר (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט, וכן כתב ג"כ הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (ריש דרוש י) (כללים ח"ב יח ע"א), אור הדעת עלאה העיקרי אשר הוא בהגילוי דאור א"ס עצמו, הנה הוא האוירא עלאה אוירא דלא אתפיס (ז"ח דף ע ע"א, וס"י פ"ב מ"ו), כי הוא מת"ת דרדל"א והוא הרישא תנינא, ויחודו עם המ"ס שהיא רישא תליתאה הנה הוא יחוד חו"ב, כי האוירא הוא סיוס הגלגלתא יסוד דיליה, והוא נתיב לא ידעו עיט (איוב כח ז), פלא מאינון פלאות חכמה כמ"ש בפ' בלק (קנג ע"ב) ופ' אחרי (סא ע"ב), והוא אור הדעת עלאה המתפשט מאור א"ס, ובו הוא היחוד דגולגלתא עם המ"ס (כללים ח"ב מב ע"ג), כי לא נודע אם שהוא לאבא או שהוא לאימא ע"י שהוא טמיר בה ולא מתפרשן דא מן דא וע' פ' בלק קצג ע"ב ובהגהות מהר"ח שם אות ח' [פלא דא הוא חד דרגא מאינון פלאות - יסוד דאבא] וכן בפ' בראשית כ"ט ב' ובדברי הרב בשעה"כ דף ג' ע"א ובדברי הגר"א בספד"צ ב' ע"א (כללים ח"ב קיז ע"א).

⁴ עי' עוד אד"ז רצ ע"ב, וכן הוא בפ' בשלח נ' ע"ב נ"ה ע"א ופ' ויקרא ד' ע"א ס"א ע"ב (כללים ח"ב קכב ע"א).

⁵ לעיל ד ע"א (לש"ו).

⁶ הוא ר' אלעזר שהוא דוגמת היסוד שמקבל מלמעלה והוא משפיע למלכות ולבי"ע כן ר' אלעזר כל מה שלמד מאביו עכשיו יאמר אותו כדי לזרז את החברים, וז"ש ורבי אלעזר בריה לימא וכו' (מ"מ).

⁷ פי' שפרצוף התחתון מלביש לעליון ועי"ז מתמעטת הארתו ונוכל להשיגו. ובסע"ה ד' ל"ו כ' וז"ל וכמ"ש בזוה' בפ' בלק דף קצ"ג ע"ב כי עשית פלא כי עשית אל"ף ומהו אל"ף הא תנינן אל"ף בי"ת אל"ף בינ"ה וכו' וסיים שם ואיהו רזא דיחודא, ונז"ל כסויא ולבוש' לאתלבשא נהורא סתימא עתיקא טמירא בכסוי' דנהורא אחרא עכ"ל מכאן תבין שגם הפלא עליון מתגלה לפעמים בבניה להשפיע בזעיר לב' נתיבות חכמה בשלימו' ומהם יוצאי' לב' שיניים וז"ש שכולם מתאימות שגם הנתיב לב' מתגלה בך ואז הוא רחמים גמורי' וז"ש ושכולה שהוא בחינת דין אין בהם (מ"מ).

⁸ פי' שבינה נק' בי"ת ונק' אל"ף ולפ"ז כי עשית פלא היא בינה הנק' אל"ף (מ"מ).

שְׁעָה"כ

דרזא עלאה דאדם קדמאה² בגין דבדיוקנא דא' אית תרין דרועין חד מכאן³ וחד מכאן וגופא באמצעייתא וכלא רזא חדא ואיהו רזא דיחודא א' ובג"כ אלף לחושבנא אחד והיינו כי עשית פלא.

ורב המנונא סבא אמר הכי כי עשית פלא פלא דא הוא חד דרגא⁴ מאינון פלאות חכמה ומאן איהו דא נתיב לא ידעו עיט⁵ ואיהו פלא עצות מרחוק קרא להאי בקדמיתא פלא והכא אמר פלא עצות מרחוק⁶ אלא התם אצטריך לממני שית סטריך⁷ לדרגין עלאין פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום והכא לא אתא לממני חושבנא אבל עצות מרחוק מאי נינהו תרי בדי ערבות⁸ דכל עיטא דנביאי מתמן אתיא אינון אקרון עצות מרחוק אמונה אומן תרין דאינון חד נהר וגן דא נפיק מעדן ודא אשתקי מיניה הא הכא כל רזא סתימא דמהימנותא⁹.

תרגום: "כי עשית פלא" כסוי ולבוש להתלבש אור נסתר עתיק ראשית הדרגה העליונה, אדם הראשון טמיר בכסוי של אור אחר. דבר אחר "כי עשית פלא" כי עשית אל"ף, ומהו אל"ף, הרי שנינו אל"ף ביי"ת, אלף בינה, אבל דמות של א' היא שלשה צדדים, ראשית הסוד העליון של אדם הראשון, משום שבדמות א' יש שתי זרועות, אחת מכאן ואחת מכאן והגוף באמצע, והכל סוד אחד, והוא סוד היחוד א', ולכן אלף לחשבון אחד, והיינו "כי עשית פלא".

ורב המנונא סבא אמר כך, "כי עשית פלא", פלא זוהי דרגה אחת מאותם פלאות חכמה, ומיהו זה "נתיב לא ידעו עיט" והוא פלא. "עצות מרחוק" קרא לזה בתחלה פלא, וכאן אמר פלא עצות מרחוק, אלא שם צריך למנות ששה צדדים לדרגות עליונות, "פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום", וכאן לא בא למנות חשבון, אבל "עצות מרחוק" מי הם, שני בדי ערבות, שכל עצה של הנביאים בא משם, הם נקראים עצות מרחוק. "אמונה" אומן שנים שהם אחד, נהר וגן, זה יוצא מעדן וזה משקה ממנו, הרי כאן כל הסוד הנסתר של האמונה.

ועי' ספר הליקוטים (פרשת כי תשא - פרק לד): וסוד המסוה הוא זה, שפניו האירו מצד ס' על מ', כי משם קיבל כנו"ל, בהיות הבינה סותמת את אורותיה בהיותה בזווג, ומשם זכה משה לאלף חלקי אורה מצד פלאו"ת, פל"א או"ת, חכמה. והזווג נסתם ונסתר, בסוד (משלי ל' י"ז) דרך גבר בעלמה, שנפלאו ממנו, בסוד שאמר הודיעני נא את דרכיך, והשיב לו כי לא תוכל וכו'. ובהיות שלא זכו ישראל וחטאו בעגל, לא יכלו לקבל כי אם מבחינת המסוה, מ' על ס', מצד ד"ו מיו"ד, ומה שהיה מצד או"א שהוא יחוד י"ה בלי פרודא, עולם עליון, והיה חרות ממלאך המות, לא יכלו עתה לקבל, כי אם מצד בחינת ו"ה, שהם ד"ו פרצופין נבראו עולם תחתון. כי זווגם אינו בהתמדה, כי רגליה יורדות מות. והיא מצד לחות שניות, והיא תורה שבע"פ ותורה

– מאיר הכוונה –

¹ פי' חב"ד דאבא (מ"מ).

² חכמה (רח"ו).

³ חב"ד (רח"ו), ור"ל חב"ד דאבא שא"לף היא יו"י ב' יו"דין הם חו"ב ו' באמצע הוא הדעת (מ"מ).

⁴ יסוד דאבא (רח"ו).

⁵ כל או"א הנה אבא הוא נעלם ואימא נגלה, ע' זוה"ק בלק (קצג ע"ב) ופ' אחרי (סא ע"ב), כי האבא הנה עליו נאמר (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט, וכן כתב ג"כ הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (ריש דרוש י) (כללים ח"ב יח ע"א), הוא אור הדעת עלאה המתפשט מאור א"ס, ובו הוא היחוד דגולגלתא עם המ"ס (כללים ח"ב מב ע"ג), משום שאו"א הם ריעין דלא מתפרשין והיסוד שבו הוא לעולם טמיר באימא והוא נתיב לא ידעו עיט (איוב כח ז) דלא אתיידע לעילא ותתא כמ"ש בפ' אחרי מות ס"א ע"ב כי לא נודע אם שהוא לאבא או שהוא לאימא ע"י שהוא טמיר בה ולא מתפרשן דא מן דא וע' פ' בלק קצ"ג ב' ובהגהות מהרח"ו שם אות ח' וכן בפ' בראשית כ"ט ב' ובדברי הרב בשעה"כ דף ג' ע"א ובדברי הגר"א בספד"צ ג' ע"א ובדפוח"ח הוא ב' ע"א ומשום דאו"א הם תמיד מיוחדים שניהם יחד והם שניהם אחד לעולם גם בגילויים (כללים ח"ב קיז ע"א). עי' לעיל סא ע"ב ובח"א כט ע"ב (לש"ו).

⁶ ור"ל למה שינה דהתם כתיב יועץ והכא עצות. ותירץ דהתם מנה ו' דרגין שהם או"א שהם פלא יועץ וכו' והכא עצות הם נ"ה וכו' וכדמפרש (מ"מ).

⁷ פ' שבפ' פלא יועץ מנה ו' ספי' פלא חכמה יועץ בינה אל חסד גבור גבורה. אבי עד ת"ת. שר שלום יסוד (מ"מ).

⁸ פי' הם נ"ה והם נק' עצות. ופי' מרחוק מאבא הנק' רחוק משם מקבלים הארה א"נ בינה נק' רחוק בהשאלה. ונ"ה משם. בסוד ומבינה נביאים (מ"מ).

⁹ ור"ל גן זה היא מ' ונהר הוא יסוד שיוצא מהמוח הנק' עדז והיינו אמונה אומן דקרא כי אמונה היא מ' ואומן הוא יסוד (מ"מ).

פְּעֵה"כ

שבכתב, מ"ט טמא מ"ט טהור. בחמר ובלבנים, קושיות והויו"ת, א"כ הכל נכלל בסוד זה המ"ס ו"ה, מ'.

ג ע"ב:

מא. עי' זהר ח"ב מט ע"ב: פתח רבי יוסי ואמר (תהלים ח ב) יהו"ה אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ¹ יהו"ה אדונינו כד בעי קודשא בריך הוא לתברא חילא דעמין עעכו"ם אתקיף דיניה עלייהו² ותבר לון ואעבר מקמיה שולטנותא דלהון. אשר תנה הודך על השמים³ (תהלים ח ב) אשר נתת מבעי ליה או תנה הודך מהו אשר תנה הודך אלא דא הוא רזא דנהרא עמיקא דכלא⁴ ודוד בעא בעותיה למנגד מניה⁵ על השמים ודא הוא⁶ אשר כמה דאת אמר (שמות ג יד) אהיה אשר אהיה⁷. בשעתא דהאי נהרא⁸ עמיקתא⁹ דכלא נגיד ונפיק¹⁰ ועל השמים כדין כלא בחידו¹¹ ומטרוניתא¹² אתעטרת במלכא וכל עלמין¹³ כלהו בחידו¹⁴ ושולטנותא דעמין עעכו"ם¹⁵ אתעבר מקמי מטרוניתא וכדין זקפין רישא כל מאן דאחידו בה. תרגום: פתח רבי יוסי ואמר "ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ". "ה' אדונינו", כשרוצה הקדוש ברוך הוא לשבור את כח העמים עובדי כוכבים ומזלות, מחזק דינו עליהם ושובר אותם, ומעביר מלפניו את השלטון שלהם. "אשר תנה הודך על השמים", היה צריך לכתוב אשר נתת או תנה הודך. מהו "אשר תנה הודך". אלא זהו סוד של הנהר העמוק של הכל, ודוד בקש בקשתו, להמשיך ממנו על השמים, וזהו "אשר" כנאמר "אהיה אשר אהיה".

- מאיר הכוונה -

- 1 השם הזה הוא סוד שם אדנות ואדיר ותקיף מהדין, ולישראל הם ב' שמות יחד ה' אדונינו, בסוד יאהדונה"י הוא אדונינו ומנהיגנו אמנם האומות אין להם חלק בייחוד ולכך מה אדיר שמך, שם אדני", בכל הארץ שהם האומות וכיון שחלקם של ישראל בייחוד, התפלל שיושפע מהבינה ואמר "אשר אתקיף דינא עלייהו" (אור יקר).
- 2 שישראל יכולים לסבול הדין, אמנם האומות דינם הנשפע אליהם בחוזק ואינם יכולים לסבול (אור יקר).
- 3 "אשר" שאתה הבינה, "תנה הודך" תשפיע הודך, "על השמים" שהוא הת"ת ומלת אשר בבינה בהיותה מיוחדת בחכמה דהיינו אשר אה"ה (אור יקר). יש להדגיש שפסוק זה הוא הסיבה שלא נתנה התורה למלאכים, עי' לעיל ג ע"א.
- 4 וכדפי' בפ' אחרי מות וע"י ההוד הזה הנשפע לשמים לייחוד הוא ממש אובדן של אומות העולם שהייחוד נגמר ונשלם והחצונים מתבערים בתוקף הדין, וישראל שמחים בשמחת הבינה (אור יקר). יסוד דאימא (רח"ו).
- 5 ז"א (רח"ו). ור"ל מ"ש הרב וז"ל דע כי כל השפע בא מיסוד דאבא ליסוד דאימא ומשם לעטרת היסוד דאימא ששני בחי' אלו הם ציון וירושלים וסוד זה רמוז בפסוק אשר תנה הודך על השמים כי יסוד דאבא נק' ראש ויסוד דאימא נק' אשר ואמנם עטרת היסוד שבה נקרא תנה לפי שנעשית מג' שמות אה"ה שהם גימ' תנ"ה ושם בעטרה שלה יש ה' גבורות הנק' הודך לפי שהגבורות מתפשטים מחסד עד הוד, ולכן נק' כולם הודך וז"ש אשר תנה הודך וכו', כי מן אשר נמשך לעט' שלה הנק' תנה הודך כנזכר ומשם אל הזעיר הנק' שמים כי מן העטר' הנזכר יוצא השפע ומתפשט עד ד' מקיפים של המוחין דז"א עכ"ל, ובזה מובן לשון זה גם בס' אור ישראל פירש מאמר זה על הקדמה זו (מ"מ).
- 6 ויקרא סה ע"ב (הערת הזהר).
- 7 זה כמ"ש בפרשת בראשית דף טו דאהיה קדמאה הוא אבא, אשר היא בינה אהיה בתראה הוא ז"א ועיין מ"ש שם (מ"מ).
- 8 בינה (אור יקר). סג ע"ב בראשית רכא ע"א (הערת הזהר).
- 9 שיוצא מהחכמה בסוד היחוד (אור יקר).
- 10 אל הת"ת (אור יקר).
- 11 משמחת הבינה (אור יקר).
- 12 בסוד היחוד (אור יקר).
- 13 שהם הקדושים המשתלשלים למטה (אור יקר).
- 14 מצד חלקם ביחוד (אור יקר).
- 15 שהם חצונים, מלכות זדון וכו', ונמצא שאדירות השם והדין בכל הארץ דהיינו השרים, היינו "אשר" בינה, "תנה" דרך תפלה תנה הודך על השמים ויאבדו שנאיך וישמחו אהביך (אור יקר).

שְׁעָה"כ

בשעה שהנהר הזה העמוק של הכל נמשך ויוצא על השמים, אז הכל בשמחה. והמלכה מתעטרת במלך, וכל העולמות בשמחה, והשלטון של העמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות מועבר¹ מלפני המלכה, ואז זוקפים ראש, כל האחוזים בה.

מב. עי' זהר ח"א רמה ע"ב: תא חזי צדיק אחסין לה להאי ארץ ואריק עלה וברכאן בכל יומא ויהיב לה תפנוקין ועדונין בנגידו עלאה דנגיד עלה והא² אוקימנא מלה ורזא דכתיב (בראשית מט כ) מאשר שמנה לחמו³ והוא יתן מעדני מלך⁴ ועם כל דא מלה אחרא⁵ כמה דכתיב (שיר ו ט) ראוה בנות ויאשרוה ועל דא אמרה לאה (בראשית ל יג) באשרי⁶ כי אשרוני בנות וכלא שפיר ותא חזי מעלמא דאתי אתמשיך ונגיד להאי צדיק למיהב⁷ תפנוקין ועדונין להאי ארץ דאיהו לחם עוני [ואתעביד] (ועביד) לחם פנג הדא הוא דכתיב מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך ודאי והא⁸ אוקימנא תא חזי מאשר שמנה לחמו (בראשית מט כ) דא הוא אתר דכלא מאשרין ליה ומאי איהו⁹ עלמא דאתי דעלאי ותתאי¹⁰ מאשרין ליה ומכספין ליה שמנה לחמו ממאן¹¹ עד כאן לא פריש מאן הוא אתר.

אלא אית לחם ואית לחם כמה דאית אילנא ואית אילנא דחיי ואית אילנא דתלייא ביה¹² מותא אית לחם דאקרי לחם עוני ואית לחם דאקרי לחם פנג ומאן איהו (לחם) דא ו' ודא הוא לחמו לח"ם ו' ועל דא כתיב (שמות טז ד) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים מן השמים ודאי¹³ ועל דא מאשר שמנה לחמו לחם ו' דהא מניה אתון האי אילנא והוא מעטרא ליה כדכתיב (שיר ג יא) בעטרה שעטרה לו אמו וכד איהו נקיט ודאי הוא יתן מעדני מלך (בראשית מט כ) ומאן מלך דא כנסת ישראל דהא מניה אתונת והוא יהיב לה על ידא דצדיק דרגא קדישא את קיימא¹⁴ ומהכא לשאר דרגין¹⁵ דלתתא¹⁶ וכלהו כגוונא דלעילא¹⁷.

- מאיר הכוונה -

1

2 רלה ע"ב (הערת הזוהר).

3 פי' מאשר שהוא יסוד דז"א שמנה לחמו היא המלכות שהיא לחם של ו' (מ"מ).

4 פי' אשר הנזכר שהוא היסוד יתן מעדני מלך שהיא מלכות (מ"מ).

5 פי' מאשר היא הבינה (מ"מ).

6 פי' לאה היא אחוריים דמלכות דאימא והיא בחי' הבינה ואמרה באשרי נמצא שאשר היא הבינה (מ"מ).

7 פי' כמו דבר אחר, ושיעור הכתוב מאשר שהיא הבינה שמנה לחמו שהיא המלכות לחם של ו' והוא אשר הנז' שהיא הבינה יתן מעדני מלך שהיא המלכות וכל זה ע"י יסוד, שהבינה משפעת ליסוד דז"א ומשם נמשכת הארה למלכות הנקראת לחם (מ"מ).
8 עז ע"ב (הערת הזוהר).

9 הטעם שהבינה נק' אשר, כי שם אה"ה דיוד"ן באימא, וברבוע גימ' תקמ"ד, תסיר ריבוע הפשוט, שהוא מ"ד, ישאר ת"ק, ות"ק עם הכולל גימ' אשר. והנה יסוד הבינה נק' אשר, ועי' בפרי עץ חיים שער הברכות (זהר הרקיע).

10 זה פי' ג' בפסוק מאשר, ושיעור הכתוב לפי פי' זה מאשר שהיא הבינה שמנה לחם שהיא ו' שהבינה מעטרת לז"א והוא יתן מעדני מלך לחם הנז' שהוא ז"א יתן מעדני מלך שהיא המלכות (מ"מ).

11 מאן (דפ"ו).

12 נ"ל דהאי דאמר לישנא דתלייא בי' מותא על המ' לא ששייך לומר שם אחיזת הקלי' שהם המיתה ח"ו אלא במט"ט שמחציו ולמטה נאחזים והואיל ומט"ט אחוז ומושפע ממ' לפיכך נקרא מלכות אילנא דתלייא ביה מותא ושמור זה נ"ל. א"מ (נ"א).

13 ח"ב מ ע"א סא ע"ב ח"ג צה ע"ב ורצב ע"ב (לש"ו). כלומר מז"א (דע"ה ח"ב קלג ע"ד).

14 שהיסוד מעבר לשפע הנשפעת מהת"ת למלכות, ועיקר הת"ת שהוא את קיימא (אור יקר).

15 כי לזה נקראת המלכות מלך, להיות שהיא מלך על כל הנמצאים התחתונים ומשפיעם (מ"מ).

16 בי"ע (מ"מ).

17 כמו שבספירות נמשך הענין הזה ממדרגה למדרגה כדפי' מבינה לת"ת ומת"ת ליסוד, מיסוד למלכות, כן אל התחתונים מלכות במקום בינה, וממנה יש מדרגות נמשך דרך בם השפע, ונמשכו לפי זה הפירושים האלו בפסוק זה מדרגה אחר מדרגה, והכל צודק. ולזה אינם פירושים שונים. ולא אמר דבר אחר אלא ת"ח, מפני שבכל אי זה דרך שנפרש לא נוכל לומר שישפיע היסוד שלא יהיה סדר הענין, שתקבל הת"ת מהבינה והת"ת ישפיע למלכות ע"י היסוד, אלא הכל תלוי אם הפסוק יפרש קבלתה מהיסוד לבד, או נפרש ג"כ קבלתה מהבינה ע"י היסוד, או נפרש השפעת הבינה בת"ת, והת"ת משפיע למלכות ע"י היסוד, או נפרש שב' המדות יחד דהיינו ת"ת ומלכות הם

שְׁעָה"כ

בספר דרב המנונא סבא אמר הכי מאשר שמנה לחמו¹ דא לחם שבת דאיהו פנג על חד תרין כדכתיב (שמות טז כב) לקטו לחם משנה מאי לחם משנה אלא תרי לחם לחם מן השמים ולחם מן הארץ דא הוא לחם פנג ודא הוא לחם דמסכנא ובשבת אתכליל לחם תתאה בלחם עלאה ואתברך האי בגיני האי ואיהו לחם משנה ותו הוה אמר לחם משנה דשבת² נקיט משבת עלאה³ דאיהו נגיד ואנהיר לכלא ואתחבר לחם בלחם ואיהו משנה ובכל אתר ורזא דלחם נוקבא היא (לחם נוקבא⁴) בגין כך שמנה כתיב ולא שמן וכתיב (בראשית לט ו) כי אם הלחם אשר הוא אוכל דא אנתתיה ואי תימא (ש"א ט ז) כי הלחם אזל⁵ מכלינו ולא כתיב אזלת שאר מזונא לחם קרינן ליה ואשתמודען מלין מאן הוא שאר מזונא ומאן הוא לחם ממש לחם דלעילא בכל אתר דכר לחם תתאה⁶ ובכל אתרו נוקבא ואנן אשכחינא דזמנין כתיב דכר ולזמנין נוקבא⁷ וכלא חד מלה האי כהאי ושפיר כלא.

תא חזי אשר רשים לעילא ורשים לתתא בתקוני וכלהו (כלא) וכלהו תריסר שבטין ימא קאים עלייהו ואתתקן בהו הדא הוא דכתיב (מ"א ז כה) והים עליהם מלמעלה⁸ ורזא דמלה אתתקן לעילא⁹ ואתתקן לתתא [בארעא] אתתקן לעילא בתקונין ידיען כגוונא דעלמא עלאה ואתתקן לתתא בהני תריסר שבטין¹⁰ כגוונא דלעילא ועל דא שכינתא לעילא ושכינתא לתתא בגינייהו ונ"א בגוייהו דישראל ובתריסר שבטין ונ"א ובתרי שבטין [נ"א ובתריין סטריין] אתכלילת ואתתקנת אשר בתקונהא קיימא כשאר שבטין ואי לאו דגלי משה לא אתיידע דכתיב (דברים לג כד) וטובל בשמן רגלו לאחזאה אן הוא קשרא דיליה באתריה דאיהו נגיד ההוא משח רבות מלעילא בגיני כך כתיב (שם) ברוך מבנים אשר וגו'.

תרגום: בא וראה, צדיק יורש ארץ זו ומוריק עליה ברכות בכל יום, ונותן לה תפנוקים ועדונים בהמשכה עליון ששופע עליה. והרי בארנו את הדבר. וסוד הכתוב, "מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך". ועם כל זה דבר אחר, כמו שכתוב "ראוה בנות ויאשרוה", ועל זה אמרה לאה, "באשרי כי אשרוני בנות", והכל יפה. ובא וראה, מן העולם הבא נמשך ושופע לצדיק הזה לתת תפנוקים ועדונים לארץ הזו, שהיא לחם עוני, ונעשה לחם עונג. זהו שכתוב "מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך", ודאי. והרי בארנו.

בא וראה, "מאשר שמנה לחמו", זהו מקום שהכל מאשרים אותו, ומיהו, העולם הבא, שהעליונים והתחתונים מאשרים אותו ומשתוקקים אליו. "שמנה לחמו", ממי, עד כאן לא פרש מי הוא המקום.

אלא, יש לחם ויש לחם, כמו שיש אילן ויש אילן. יש עץ החיים ויש עץ שתלוי בו המות. יש לחם שנקרא לחם עוני, ויש לחם שנקרא לחם עונג. ומיהו (לחם), זה ו', וזה הוא לחמו, לח"ם ו', ועל זה כתוב "הנני ממטיר לכם לחם מן השמים", "מן השמים" ודאי. ועל זה, "מאשר שמנה

– מאיר הכוונה –

מקבלים מהבינה והיינו פי' רביעי דרב המנונא סבא ולא שהם מקבלים יחד בשוה (אור יקר). פי' יש לבי"ע שפע כמו אצילות (מ"מ).

¹ פי' לחמו הם זרין שנקראים לחם, ז"א נקרא לחם מן השמים, ומלכות לחם מן הארץ, והבינה מאירה לשניהם, וז"ש מאשר שהיא הבינה שמנה לחמו שהם זרין ואפשר שר"ה מפרש לחמו לחם ו' לחם היא מלכות ו' הוא ז"א, ושניהם יונקים מהבינה (מ"מ). לעיל מז ע"ב (הערת הזוהר).

² פי' זרין (מ"מ).

³ בינה (מ"מ).

⁴ פי' לחם בעצם הוא בנוק' (מ"מ).

⁵ פי' הרי שגם ז"א קרוי לחם, ותירץ שאר מזונא לחם קרינן ליה, פי' ז"א נקרא שאר מזונא לפי שאינו נק' לחם בעצם, ולחם בעצם היא מלכות. וז"ש ואשתמודען מלין מאן וכו' שר"ל לחם ממש, היא מלכות שהיא נקראת לחם בעצם, אבל ז"א נק' לחם בהשאלה לחם דלעילא בכל אתר דכר פי' בהשאלה (מ"מ).

⁶ נוק' פי' לחם בעצם (מ"מ).

⁷ פי' ר"ש ס"ל שכשם שהמלכות נק' לחם בעצם כן הז"א וז"ש וכולא חד מלה האי כהאי (מ"מ).

⁸ והוא שורש ה"ב שבטים והם מושרשים בבחינת נחש עקלתון שהוא בחי' הנוק' המתפשטת למטה (הקדר"ש צז ע"ג).

⁹ פי' מלכות נתקנת למעלה ע"י י"ב בקר ואתתקן לתתא בארע' ע"י י"ב שבטים וכדמפרש אתתקן לעילא בתיקונין ידיען וכו' פי' מלכות נתקנה בי"ב בקר כמו ה' ראשונה שנתקנה בי"ב ספירות שבז"א כמ"ש לעיל דף ר"מ תרין תיקונין דנוק' אמר שלמה וכו' ע"ש (מ"מ).

¹⁰ פי' נתקנה בי"ב שבטים כמו בי"ב בקר דכתיב וטובל בשמן רגלו, פי' שמן הוא באבא ואימא כלולה עמו נמצא שגם אימא תקרא שמן הרי שאשר הוא באימא (מ"מ).

שְׁעָה"כ

לחמו", לחם ו', שהרי ממנו נזון העץ הזה, והוא מעטר אותו, ככתוב "בעטרה שעטרה לו אמו". וכשהוא לוקחו, ודאי הוא יתן מעדני מלך. ומי המלך, זו כנסת ישראל, שהרי ממנו נזונית, והוא נותן לה על ידי הצדיק דרגה קדושה אות הברית, ומכאן לשאר הדרגות שלמטה, וכולם כדוגמא שלמעלה.

בספרו של רב המנונא הזקן אמר כך, "מאשר שמנה לחמו", זה לחם שבת, שהוא עונג, על אחד שנים, ככתוב "לקטו לחם משנה". מה זה "לחם משנה", אלא שני לחם, לחם מן השמים ולחם מן הארץ. זה לחם עונג, וזה לחם עוני. ובשבת נכלל לחם התחתון בלחם העליון, ומתברך זה בגלל זה, והוא "לחם משנה". ועוד היה אומר, לחם משנה של שבת לוקח משבת העליונה שנמשך ומאירה לכל, ומתחבר לחם בלחם, והוא משנה. ובכל מקום סוד של לחם נקבה היא, לכן "שמנה" כתוב ולא שמן, וכתוב "כי אם הלחם אשר הוא אוכל", זו אשתו. ואם תאמר, "והלחם אזל מכלינו", ולא כתוב אזלה. לשאר המזון קוראים לחם, והדברים ידועים מה הוא שאר המזון ומה הוא לחם ממש. לחם שלמעלה בכל מקום זכר, לחם תחתון בכל מקום נקבה. ואנו מצאנו שלפעמים כתוב זכר ולפעמים נקבה, והכל דבר אחד, זהו כמו זה, והכל יפה. בא וראה, אשר רשום למעלה ורשום למטה בתקוני כלה, ועל כל שנים עשר השבטים הים עומד ונתקן בהם. זהו שכתוב "והים עליהם מלמעלה". וסוד הדבר, נתקן למעלה ונתקן למטה בארץ. נתקן למעלה בתקונים ידועים כדוגמא של העולם העליון, ונתקן למטה בשנים עשר השבטים הללו כדוגמא שלמעלה, ועל כך שכינה למעלה ושכינה למטה בשביל (בתוכם של) ישראל. ובשנים עשר שבטים (ובשני שבטים) (ובשני צדדים) נכללת ונתקנת. "אשר" עומד בתקוניה כשאר השבטים. ואם לא שגילה משה, לא נודע, שכתוב "וטובל בשמן רגלו", להראות איפה הקשר שלו במקומו, שהוא ממשיך אותו שמן משחה מלמעלה. לכן כתוב "ברוך מבנים אשר" וגו'.

מג. ע"י תיקון"ז (ד ע"א): קום אליהו נביאה ליקרא דקודשא בריך הוא ושכינתיה ויתערון עמך שאר נביאי ועביד ליה קנא בהאי חבורא ולכל משריין דאזלין מתתרכי בתר קודשא בריך הוא ושכינתיה לחברא לון בהאי חבורא לאשתכחא ביה נייחא לאלין משריין דנשמתיין דאזלי מתתרכין משכינתא דאיהי יחידאה איכה ישבה בדד¹ (איכה א א) ולאשתכחא ביה נייחא למשריין דקודשא בריך הוא דאתמר בהון הן אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום מר יבכיון (ישעיה לג ז) ולית שלום אלא קודשא בריך הוא.

קום לחברא לון בהאי חבורא² דהא כד אית בישראל משכילים מאלין דאתמר בהון והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע³ (דניאל יב ג) דא דאתקרי ספר הזהר דידעין למפלח למאריהון¹

- מאיר הכוונה -

¹ בהקד"ת (דף ב' ע"א ד' ע"א י' ע"א) וכן בתיקון ו' (דף כ"ג ע"א ע"ב) וברע"מ תצא (רע"ח ע"א ושם רע"ז ב') אמר כי גם המלכות דבריהא, הנה בחובין דישראל יכילת לאתחללא בין אומין דעלמא, אך מלכות דאצילות עליה נאמר (ישעיה מב ח) אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן (דע"ה ח"א עז ע"ד).

² אהדר לקב"ה ושכינתיה, ואינון דאית לון חבורא בהדייהו כדפירשתי לעיל, ורצה בענין זה מפני שענייני הייחודים אי אפשר לתקנם כי אם על ידי בגי העולם הזה שהם בחיים חיייתם ויש להם יכולת על יד מעשה המצות, אבל באליהו ושאר נביאים וכן נשמות שבישיבות אין תורתם מייחדת למעלה כלל] גם כשרותם וטובתם לא יחדש שפע ואור לתחתונים לתקן בחינת הייחוד לתחתונים, שלא נתנו תיקוני הדברים הפנימיים רק לבני בשר שבעפר יסודם שהם הפוגמים והמתקנים, הן אמת שיש בכחם לעורר רחמים על ישראל בתפלתם להעביר האף והחימה, ולזה אבו מתפללים על המתים בבית הקברות כדפירשתי בפרשת אחרי מות, אמנם שיתקנו פגם ויעוררו ייחוד אין הכח בידם אלא ביד התחתונים לתקן, לזה אמר שאין הכוונה שבאור תורתם יהיו הם עושים חבור קן או בית (אור יקר).

³ הם רבי שמעון וחביריו כדפירשתי לעיל דהיינו בדורו, וכן בכל דור ודור מהדורות הבאים ללמדו לקח מתוך החבור הזה, וידעו להתפלל לפני קונם ערב ובקר וצהרים, וכן ידעו לעסוק בכונת המצוות ועסק התורה על פי ראשי פרקים אלו המסורים להם בחבור הזה, וישכילו מתוכם ויאירו אור עליון אל הייחוד מתוך מה שישכילו סתרי תורה מתוך החבור הזה, ויזהיר ■ מיידין הספירות כדמסיק וז"ש כד אית בהו בישראל משכילים מאלין דאתמר והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע, שמזככים עצמם להאיר נשמתם מצד זוהר ואור הרקיע דהיינו סוד הדעת, על יד הארתם בסודות העליונים דהיינו (ב) [ד]עת סתר הת"ת, והתפארת תורה, והדעת מסתתר בתוכו (אור יקר).

שְׁעָה"כ

ולאפקא אזכרות דשמהן דקודשא בריך הוא ושכינתיה² בכוונה ולחברא לון³ בקול דקריאת שמע ובדבור דצלותא דאינון תרין שמהן יאקדונק"י דבהון כלילין⁴ כל הוויין וכנויין⁵ ועשר ספירין⁶ כמה מלאכין דאינון חיוון דמרכבתא ושרפים ואופנים וכל עשר כתות דכלילין בהון דמשמשין לעשר ספירות כלהו ופניהם וכנפיהם פרודות לפומי לקבל אלין אזכרות דאינון יאקדונק"י בין בקריאת שמע בין בצלותא בין בשירות ותשבחות והודאות דבכל אזכרה דיפוק מפומי בכל אתר ובכל ממלל צריך לכוונא דיבור באדני"י קול ביהו"ה ולייחדא לון כחדא ביחודא דאיהו יחיד נעלם דמחבר לון ומיחד לון כחדא וביה צריך הכוונה דלא תליא למימר ביה קול ודבור אלא מחשבתא⁷.

תרגום: קום אליהו הנביא לכבוד הקב"ה ושכינתו, ויתעוררו עמך שאר הנביאים, ועשה לו קן בחבור הזה, ולכל המחנות שהולכים מגורשים אחר הקב"ה ושכינתו, לחברם בחבור הזה, שתמצא בו מנוחה למחנות הללו של הנשמות, שהולכים מגורשים מהשכינה, שהיא יחידה

– מאיר הכוונה –

¹ דהיינו שהם יודעים להזכיר וכו', והענין שהעבודה תתחלק לשני חלקים הא' המעשה והשני הדבור, והנה המעשה בטוב הכובה ייחד תמיד בסוד כוונת פרטי הענין אל המדות, ובהתחבר הכונה עם המעשה יפריח המעשה ההוא למעלה ויעשה פרי למטה הייחוד, וזה עיקר כונת נתינת התורה ליחד המדות העליונות, וזה כונת ציווי המצוות כדפירשתי בחש"ק בהקדמה סימן י"ג, ולזה אמר דידיעין למפלח למאריהון שזו היא העבודה ההגונה בתשלום כונת הבורא בבריאת האדם ונתינת התורה, אמנם השאר אינם יודעים גמר העבודה ועובדים ולא ככל כונת הבורא בבריאת האדם ונתינת התורה להם, הב' הדבור היוצא מפייהם בתפלה ותורה וכיוצא (אור יקר).

² דהיינו אזכרות המיוסדות בתפלה וברכותיה, ובברכות דק"ש ובכל שבח ושיר וברכת הנהנין וכל שאר ברכות, ידע שסוד ההזכרה יסודה שם יד"ר"ה והזכרתה שם אדני"י כדי לחבר קב"ה ושכינתיה בכונה, והיינו אומרו אזכרות דקב"ה ושכינתיה בכונה, ירצה בכונת הייחוד, עוד אפשר שיש אזכרות בשמהן שעולים במדרגות עליונות, ויש פרטיות בבחינה זו או בזו יכון בכל אחד ואחד בבחינתו, והיער כונת ההזכרות בפרטות (אור יקר).

³ נוסף עוד "ולחברא לון" לת"ת ולמלכות בקול דק"ש ובצלותא בדבור דרך כלל דאינון תרין שמהן יאהדונה"י דהיינו יהו"ה אדני"י כלל כל מציאות התפילה וק"ש וברכותיה, קול יהו"ה, דבור אדני"י, אמנם יש בקול כמה בחינות כמה שמות כמה עניינים ויש בדבור כיוצא בו כמה שמות ובחינות ועניינים כנזכר (אור יקר).

⁴ הענין שיסוד הכל ושורש לכל דרך כלל הם יהו"ה קול דק"ש, אדני"י דבור דצלותא, והיינו יחוד אחד הכולל כל המציאות כולו, ובייחוד הבולל הזה יתפרטו ענפים דהיינו כמה ייחודים פרטיים שיש בכל הזכרה והזכרה, ובכל שם ושם, ובסודות הרמוזים בכתובים, ולזה אמר דבהון כלילין כל הוויין, והענין שבשם זה המורה על ת"ת ומלכות הם כלולים כל ההיות שהם עשר היות שבעשר ספירות כדפירשתי בספ"ר, ועוד כמה היות פרטיות כעין י"ב צירופים שפירשתי בספ"ר שער פרטי השמות, וכעין ע"ב היות שפירשנו שם, וכינויים הם מלות התורה כי כל התורה הם שמותיו דהיינו כינויין, שאין תיבה בכל התורה שלא תהיה כעוי לספירה או לספירות רבות (אור יקר).

⁵ לא שנאן כסדרן לא ממטה למעלה ולא ממעלה למטה, מפני שהחוויות פשיטא שהם נכללות בשם בן ארבע שהוא הוא עצם שם בן ארבע, וכן כינויים מפני שכל המלות כינויים לשם בן ארבע, אבל שמות כולם נראה מחדש יותר, ולא זו אף זו קתני, אין צריך לומר היות שהרי שם בן ד' עצם ההיות אלא אפילו הכינויים כולם כלולים בשמות אלו, ואין צריך לומר כינויים שכל התורה כולה כינויים לשם בן ארבע אלא אפילו עשר ספירות דהיינו עשר שמות, ורצה בזה להורות לנו כי גם מה שלא כתוב בחבור הזה, מה שיתחדש בייחודם בביאור פרטי התפילות וייחוד ק"ש הכל נכלל בייחוד העליון ומועיל הכונה אליו, שאין לד פרט קטן או גדול שלא יוכלל בייחודם (אור יקר).

⁶ הם עשר שמות שאינם נמחקים שהם נשמות לכינויים, וכסאות להיות, וההויות נשמות לנשמות, והכל נכלל בשם בן שמנה אותיות המורכב משם יהו"ה ומשם אדני"י, ואפשר הטעם מפני ששם בן ארבע הוא סוד עשר ספירות ממעלה למטה באור ישר, ושם אדני"י הוא סוד עשר ספירות ממטה למעלה בסוד אור חוזר, והנה נכללו בשני שמות. אלו כל סוד האצילות כלליו פרטיו ועמודיו ואדניו, ומה גם בסוד הייחוד, לכך הוא הכל ובו נכלל הכל (אור יקר).

⁷ עי' לש"ו הקדר"ש מב ע"ד, תחילת הכוונה מוכרח להיות דווקא לשם הו"ה ואם בא להוסיף בכוונה יכול להוסיף שהוא עצמות א"ס יחיד פשוט המתגלה בשם זה, ומכאן רואים שתחילת הכוונה בכל האזכרות הו"ה אדני"י והם נעשים משולבות ע"י אור א"ס שבהם כי א"ס עצמו נתגלה בשם הזה הנכתב בהו"ה ונקרא באדני"י ע"י התלבשו ויחודו באצילות כדי לברוא העולמות ולקבל העבודה מברואיו.

גם בתפילה שהוא בקול ודיבור ובזו"ן צריך להעלות בהכוונתו למעלה למעלה עד רום המעלות כי אין לזו"ן אלא מה שנמשך להם מלמעלה כי הם כולם א' (דע"ה ח"ב קלח ע"ב)

שְׁעָה"כ

"איכה ישבה בדד", ולהמצא בו מנוחה למחנות הקב"ה, שנאמר בהם "הן אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום מר יבכיון", ואין שלום אלא הקב"ה.
קום לחברם בחבור הזה, שהרי כשיש בישראל משכילים מאלו שנאמר בהם "והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע", זה שנקרא ספר הזהר, שיודעים לעבוד את רבונם, ולהוציא אזכרות של השמות של הקב"ה ושכינתו בכוונה, ולחברם בקול של קריאת שמע ובדיבור של תפלה, שהם שני השמות יאהדונה", שבהם כלולים כל ההיות והכנויים ועשר הספירות, כמה מלאכים שהם חיות המרכבה, ושרפים ואופנים וכל עשר הכתות, שכלולים בהם, שמשמשים את עשר הספירות כולם, ופניהם וכנפיהם פרודות לפיו כנגד האזכרות הללו, שהן יאהדונה", בין בקריאת שמע בין בתפלה, בין בשירות ותשבחות והודאות, שבכל אזכרה שיוציא מפיו בכל מקום ובכל דיבור, צריך לכוון הדבור באדני", וקול ביהו"ה, וליחדם כאחד ביחוד, שהוא יחיד נעלם שמחבר אותם ומיחד אותם כאחד, ובו צריך הכוונה שלא תלוי לומר בו קול ודבור אלא מחשבה.

מד. עי' זהר ח"ב פה ע"ב: ומרישא דמלכא עד ההוא אתר דשארי האי צדיק אתי חד נהרא קדישא משחא¹ דרבות ואטיל בסגיאות תיאובתא בהאי ארץ² קדישא ונטל כלא האי ארץ וולבתו (ובתו) מהאי ארץ אתון כלא עלאי ותתאי כדכורא דא כד תיאובתיה לאתדבקה בנוקבא דאפיק זרעא דרבות מרישא דמוחא בההוא אמה ואטיל בנוקבא ומניה מתעברא נוקבא אשתכח דכלהו שייפין דגופא כלהו מתדבקן בנוקבא ונוקבא אחידא כלא כדוגמא דא תנינן כל דאשלים לעשרה קדמאי דבי כנישתא נוטל אגר כלהו רבי יוסי אומר לקבלי דכלהו.

תרגום: ומראש המלך עד אותו מקום ששורה הצדיק הזה בא נהר אחד קדוש שמן משחה ומטיל ברוב תשוקה בארץ הקדושה הזו והארץ הזו נוטלת הכל ואחר כך מהארץ הזו הכל נזונים עליונים ותחתונים כמו הזכר הזה כשתשוקתו להדבק בנקבה שמוציא זרע של רביה מראש המח באותה אמה ומטיל בנקבה וממנו הנקבה מתעברת נמצא שכל איברי הגוף כולם נדבקים בנקבה והנקבה אוחת הכל כדוגמא זו שנינו כל המשלים לעשרה ראשונים של בית הכנסת נוטל שר כולם רבי יוסי אמר כנגד כלם.

עיי"ש רנ ע"א: ואלין קיימי לאסתכלא כל אינון דמצלן צלותייהו דמקדמי לבי כנישתא ואתמנון מאינון עשרה קדמאי כדין סלקין וכתבין³ לון לעילא בגין דאלין אקרון חברים לגבייהו הדא הוא דכתיב (שם ח יג) חברים מקשיבים לקולך השמיעיני.
תרגום: ואלו עומדים להסתכל על כל אותם שמתפללים תפלותיהם שמקדימים לבית הכנסת ונמנים מאותם העשרה הראשונים ואז עולים וכותבים אותם למעלה משום שאלו נקראים חברים שלהם וזהו שכתוב (שם ח) חברים מקשיבים לקולך השמיעיני.

עי' ברכות מז ע"ב: ואמר רבי יהושע בן לוי: לעולם ישכים אדם לבית הכנסת כדי שיזכה וימנה עם עשרה הראשונים, שאפילו מאה באים אחריו - קבל עליו שכר כולם. שכר כולם - סלקא דעתך? אלא אימא: נותנין לו שכר כנגד כולם. ועי' עוד זהר ח"א קה ע"א, וכן שם רנה ע"א. עי' זו"ח מט ע"ד: תא חזי כיון דבני נשא אשתלימו שייפוי בהוא זימנא אתתקן כל שייפא כדקא יאות כגוונא דא כיון דשכינתא אקדימת לבי כנישתא בעיין עשרה דישתכחון תמן כחדא וישתלים מה דישתלים לבתר דיתתקן כלא ובמה הוא תיקונא דכלא כד"א ברב עם הדרת מלך וע"ד עמא דאתיא לבתר כן כלהו תיקונא דגופא.

וכד אתת ואקדימת שכינתא ובני נשא לא אתיין כחדא כדקא יאות קב"ה קארי מדוע באתי ואין איש מאי ואין איש דלא מתתקני שייפי ולא אשתלים אין איש ודאי ובג"ד ואין איש דייקא.

- מאיר הכוונה -

¹ פי' שיסוד עולה בסוד הדעת ומושך הטיפה מן המוח, שהם מוחין דאור"א הנקרא שמן, שגם אימא נקרא שמן על שם אבא כנודע (מ"מ).

² עי' כללים ח"א נג ע"ג הובא בעמוד הקודם.

³ ר"ל בסייעתא דילהון. וז"ש "בגין דאלין אקרון חברים לגבייהו". ר"ל שמקדישין עם ישראל ביחד, כמ"ש למטה "ואלין חברים קיימי תדיר כו' ולמהוי עמי' חברים לקדשא שמא דמאריהון ולזמרא כו'". וז"ס (ברכות ט ע"ב) כל הרגיל לבא לבית הכנסת ולא בא יום א', הקב"ה משאיל בו, שנאמר מי בכס ירא ה' כו', אשר הלך חשכים ואין נגה לו, שהן החברים המאירים לו מהיכל הזה, שהוא היכל נגה, וזה הלך חשכים לסט"א, שהוא דא לקבל דא, והוא היכל הג' דסט"א, שהוא היכלא דאפיל וחשיך, כמ"ש דף רס"ד ע"ב "היכלא תליתאה היכלא דא איהו היכלא דאפיל וחשיך, ולית בי' נהורא כלל". זהו ואין נגה לו, שהוא היכל נגה הזה, דלית (ביה) נהורא כלל (יהל אור).

שְׁעָה"כ

ות"ח בשעתא דגופא אשתלים לתתא קדושה עילאה אתיא ועאל בהאי גופא ואתעביד תתאה כגוונא דלעילא ממש וכדין כלהו בעיין דלא יפתחון פומא במילי דעלמא בגין דהא קיימי ישראל בשלימו עילאה ומתקדשי בקדושה עילאה זכאה חולקהון.

תרגום: בא וראה כיון שבני אדם נשלמו איבריו באותו זמן התתקן כל איבר כראוי כמו כן כיון ששכינה מקדימה לבית הכנסת צריכים להמצא שם עשרה יחד וישתלם מה שישתלם אחר שיתקן הכל ובמה הוא התקון של הכל כמו שנאמר (משלי יד) ברב עם הדרת מלך ועל כן העם שבא אחר כך כלם תקון הגוף.

וכשבאה השכינה ומקדימה ובני אדם לא באים יחד כראוי הקדוש ברוך הוא קורא (ישעיה נ) מדוע באתי ואין איש מה זה ואין איש שלא מתקנים האיברים ולא משתלם אין איש ודאי ומשום זה ואין איש דוקא.

ובא ראה בשעה שהגוף נשלם למטה הקדושה העליונה באה ונכנסת בגוף הזה ונעשה התחתון כמו העליון ממש ואז כלם צריכים שלא יפתחו פה בדברי העולם משום שהרי עומדים ישראל בשלמות עליונה ומתקדשים בקדושה עליונה אשרי חלקם.

ועי' תולעת יעקב (סוד התפילין): עשרה ראשונים הם כנגד עשרה מאמרות שבהם נברא העולם והם תשלום הקדושה, ולסוד זה ארז"ל (מגילה כא ע"ב) כל דבר שבקדושה אינו בפחות מעשרה, והבאים אחר עשרה ראשונים אינם אלא משום ברב עם הדרת מלך, שכבר נשלמה הקדושה בעשרה ראשונים בדוגמת עשרה עליונים.

ועי' עמק המלך (ש"ה פל"ד): זהו אמרם ז"ל בפרקי אבות [ה' ב'], 'עד שבא אברהם אבינו ע"ה וקבל עליו שכר כלם' והוא כמו אצל הראשון שבא לבית הכנסת מקבל שכר כנגד כלם. רצה לומר שהוא [אברהם] מקור השפע, והוא אוהב נאמן לשכינה, ונעשה מרכבה אליה, בעומדו תכף תחתיה. והאחרים עומדים תחתיו, נמצא שהם מוכרחים לקבל על ידו, ואור שפע רוחני אינו חסר כלום, לו ולהם, וזהו סוד אמרם ז"ל, 'זכה נוטל חלקו וחלקו חבירו בגן עדן' [חגיגה ט"ו א'] כי הוא נעשה מקור השפע המגיע לחבירו, זה נהנה וזה לא חסר, וזכה אל גוף הנשמה, שהוא ראש ועיקר, אל הענפים המתיחדים ומסתעפים, לקבל מהגוף.

ג ע"ג

מה. עי' זהר ח"ג רסה ע"א: אמר ר"ש בשעתא דב"נ אקדים בפלגות ליליא וקם ואשתדל באורייתא עד דנהיר צפרא¹ בצפרא² אנח תפילין ברישיה ותפילין ברשימא קדישא בדרועיה³ ואתעטף⁴ בעטופא דמצוה ואתי לנפקא מתרעא דביתיה אערע במזוזה רשימא דשמא קדישא בתרעא דביתיה ארבע מלאכין⁵ קדישין מזדווגן עמיה ונפקין עמיה מתרעא דביתיה ואוזפי ליה⁶ לבי כנישתא⁷ ומכרזי קמיה הבו יקרא⁸ לדיוקנא דמלכא קדישא⁹ הבו יקרא לבריה דמלכא¹⁰ לפרצופא יקרא דמלכא רוחא קדישא שריא עליה¹¹ אכרזי ואמר ישראל אשר בך אתפאר.

- מאיר הכוונה -

¹ "בפלגות ליליא וקם ואשתדל באורייתא עד דנהיר צפרא" נמחק באור יקר.

² עי' לקמן שא ע"א.

³ היינו יו"ד של יד שהוא יו"ד של שד"י כעין יו"ד של ברית מילה (אור יקר). נלע"ד לפי שהמוחין דנוקבא הם מהמוחין דזעיר לכך קראם רשימא לפי שאינם מוחין ממש כמו של זעיר (מ"מ 9).

⁴ עם היות שהקדים תפילין לציצית אין הכרח לסדר הנחתן כמו שכתב בפרשת במדבר (אור יקר).

⁵ לא נתבאר שמם ואפשר שהם מיכאל גבריאל אוריאל רפאל שהם מרכבת יצר הטוב כדפירשו ברעיא מהימנא (אור יקר), פי' כנגד תפילין של יד ושל ראש וציצית ומזוזה (מ"מ).

⁶ לשומר עד (אור יקר).

⁷ שנכנס בתוך השכינה שהיא אויר בית הכנסת כנודע (אור יקר).

⁸ שלא יפגעו בו החצונים שהאור מלא מהם (אור יקר).

⁹ צלם אלהים (אור יקר).

¹⁰ נשמה מזווגא דקב"ה ושכינתיה (אור יקר).

¹¹ על ידי התפילין (אור יקר).

שְׁעָה"כ

תרגום: אמר רבי שמעון בשעה שהאדם מקדים בחצות הלילה וקם ועוסק בתורה עד שמאיר הבוקר בבוקר מניח תפלין בראשו ותפלין ברושם קדוש בזרועו ומתעטף בעטוף של מצוה ובא לצאת משער ביתו פוגש את המזוזה רושם הקדוש בשער ביתו ארבעה מלאכים קדושים מזדווגים עמו ויוצאים עמו משער ביתו ומלכים אותו לבית הכנסת ומכריזים לפניו תנו כבוד לדמות המלך הקדוש תנו כבוד לבן המלך לפרצוף היקר של המלך הקדוש רוח קדושה שורה עליו מכריזה ואומרת ישראל אשר בך אתפאר.

ועיי"ש שא ע"א (שהוא ז"ח פה ע"א): א"ר נהוראי אסהדנא על מאן דנפק מתרע ביתיה בעיטופא דמצוה ותפלין בראשו בשעה דנפיק בין תרין תרעין אזדמנא שכינה עליה ותרין מלאכין דקיימין עליה חד מימינא וחד משמאלא וכולהון מלוין ליה עד בי כנישתא ומברכין ליה וחד מקטרגא דאיהו קיימא קמי פתחי דבר נש אזיל מבתריהו ועל כרחיה אתיב ואמר אמן.¹

תרגום: אמר רבי נהוראי אני מעיד על מי שיוצא משער ביתו בעטוף של מצוה ותפלין בראשו בשעה שיוצא בין שני השערים מזדמנת עליו שכינה ושני מלאכים שעומדים עליו אחד מימין ואחד משמאל וכלם מלוים אותו עד בית הכנסת ומברכים אותו ומקטרג אחד שעומד לפני פתחי האדם הולך מאחריהם ועל כרחו משיב ואומר אמן.

מו. ע"י זהר ח"ג קצא ע"ב: מאן דאזיל קמייהו סבא עלאה מאריה דביתא ההוא דאומי (נ"א דאזמין) ליה קב"ה ומנו אברהם דכתיב (תהלים מב ט) יומם יצוה יי' חסדו² וכתיב אם לא בריתי יומם ולילה יומא דכל יומין³ כלילין ביה יומא דשאר יומין איהו שאר כל יומין ודאי ועל דא אקרי יומם ולא יום ובג"כ (שמות יג כא) הולך לפנייהם יומם הוא אזיל ביממא וכלה אזלת בליליא דכתיב ולילה בעמוד אש להאיר להם דא כלה כל חד כדקחזי ליה ואתון חברייא יומם ולילה יהא קמיכו בכל שעתא נשקוהו וברכוהו כמלקדמין ואזלו.

תרגום: מי שהלך לפנייהם זקן עליון בעל הבית, אותו שהקדוש ברוך הוא נשבע (שהזמין) לו. ומיהו, אברהם, שכתוב "יומם יצוה ה' חסדו", וכתוב "אם לא בריתי יומם ולילה", יום שכל הימים כלולים בו, יום של שאר הימים הוא, שאר כל הימים בודאי, ועל זה נקרא "יומם" ולא "יום", ומשום זה הולך לפנייהם יומם, הוא הולך ביום, והכלה הולכת בלילה, שכתוב "ולילה בעמוד אש להאיר להם", זו כלה, כל אחד כראוי לו, ואתם חברים יומם ולילה יהיה לפניכם בכל שעה, נשקוהו וברכוהו כמקדם והלכו.

- מאיר הכוונה -

¹ ע"י תז"ח מה ע"א: ועוד אי זכה בר נש איהו עזר אימתי בליל שבת דאזמין תקין מלאכין לבר נש דא יצר הטוב ודא יצר הרע אי זכה יצר הטוב מברך לבעל הבית ולאנתתה וכל דילה ויצר הרע איהו עוזר לה בעל כרחה ועונה אמן ואי לאו איהו כנגדו ולייט לה ולכל דילה ובגין דא אתקרי לוט דאיתי לוטין על ההוא בר נש ועל ביתה ואיהו אעיל קטטה בביתה הדא הוא דכתיב ויהי ריב בין רועי מקנה אברם ובין רועי מקנה לוט

בהגר"א: אימתי בליל שבת - זמן הזיווג איש ואשה לכן אוזמין תרין מלאכין זר"נ כמש"ו ולכן הוא מברך לבע"ה ולאנתתיה נגד שני דרגין דילהון וז"ש. מברך לבע"ה כו' והוא שנאמר ויעל כו' הוא ואשתו וכל אשר לו. דלייט כו'. כמ"ש בגמ':

² ענני כבוד הם מחסד וכמבואר בזוה"ק (פ' אמור דף קג, ופ' בלק קצא ע"ב) כי הם בסוד הכתוב (תהלים מב ט) יומם יצוה ה' חסדו, והיו הם פריסת אור מהאור קדמאה, אשר עליה נאמר (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב, כמ"ש בזוה"ק (פ' בראשית מו ע"א). והיו הז' ענני כבוד מהז' חסדים המקיפים, ובסוד (שיה"ש ב ו) וימינו תחבקני כמ"ש הרב בכוונת סוכות (דף קד ע"ד ע"ש דרוש ד), ומשום שהם מבחי' חסדים גדולים לכן באו הם בנקל ולא עבר עליהם שום תלאה כלל (דע"ה ח"ב קלג ע"ד).

³ אין אחד מהו"ק מקבל אור הא"ס אלא רק ע"י אור החסד, והוא יומא דכולא יומין וכמ"ש בזוה"ק (בראשית מו ע"א ופ' אמור קג ע"ב ופ' בלק קצא ע"ב), והרי משתמש אור א"ס בספי' החסד להתגלה על ידו בכל הו"ק כולן, ולכן נקרא הוא בערכם בשם כהנא רבא (דע"ה ח"ב קד ע"א), בהגיעו להיסוד הנה יצא אז ונתגלה מהיסוד, ובסוד החסד שנתגלה בפומיה דאמה שאמרו באד"ר (קמב ע"א) ואותו החסד הוא אור המ"ה דהתיקון אשר על ידו נתקנו כל מעשה בראשית, והוא סוד מ"ש (תהלים פט ג) עולם חסד יבנה, שהוא החסד שנתגלה ביום ראשון, וכמ"ש בזוה"ק (בראשית מו ע"א) ההוא יום דנפיק אור קדמאה אתפשט בכלהו יומי כו', יומא קדמאה אזיל עם כלהו כו' (וע' ח"ג קג רע"ב וקצא ע"ב ובהגר"א בתיקונים עה ע"ג) (כללים ח"א נז ע"א, ועי' כללים ח"ב עג ע"ב).

שְׁעָה"כ

ועיי"ש קג ע"ב: בסכות תשבו (ויקרא כג מב) חסר¹ ודא עננא חד דכלהו קשירין ביה דכתיב (במדבר י לד) כי ענן יי עליהם יומם² וכתיב (במדבר יד יד) ובעמוד ענן אתה הולך לפניהם³ יומם דא הוא עננא דאהרן דאקרי יומם דכתיב (תהלים מב ט) יומם יצוה יי חסדו עננא חד נטיל עמיה חמש אחרנין⁴ ואינון שית ועננא אחרא דכתיב (שם) ובעמוד אש לילה דא נהרא להו לישראל מנהירו דאינון שית⁵.

תרגום: בסכת תשבו חסר, וזה ענן אחד שכולם קשורים בו, שכתוב כי ענן ה' עליהם יומם, וכתוב ובעמוד ענן אתה הולך לפניהם. יומם זהו עננו של אהרן שנקרא יומם, שכתוב (יומם יצוה ה' חסדו, ענן אחד נוטל עמו חמשה אחרים, והם ששה. וענן אחר שכתוב ובעמוד אש לילה, זה האיר לישראל מהאור של אותם הששה.

ע"י תיקון ע"א: וכלא אתכליל בשביעית דאיהי מלכות ה'שביעי ה' ודאי בכל שביעיות כלילא ואיהי ה' דיום הששי יום דא צדיק⁶ עליה אתמר והיה ה' למלך על כל הארץ וגו' (זכריה יד ט) איהו יום הששי ויום השביעי יום דכלהו יומין ועליה אתמר (רות ג יג) שכבי עד הבקר ודא הוא בקר דאברהם דכתיב וישכם אברהם בבקר וישכם (בראשית יט כז) לפורקנא וביה הבקר אור דאתמר ביה (משלי ו כג) ותורה אור והאי איהו אור דאתמר ביה (שמות י כג) ולכל בני ישראל היה אור ואיהו פסח דרועא ימינא וביה עתידין ליגאל.

תרגום: והכל נכלל בשביעית שהיא מלכות, השביעי, ה' ודאי, כלולה בכל השביעיות. והיא ה' של יום הששי. יום זה צדיק, עליו נאמר "והיה יהוה למלך על כל הארץ וגו'", הוא יום הששי. ויום השביעי, היום של כל הימים, ועליו נאמר "שכבי עד הבקר", וזהו בקר של אברהם, שכתוב "וישכם אברהם בבקר", וישכם לגאולה, ובו "הבוקר אור", שנאמר בו "ותורה אור". וזהו האור שנאמר בו "ולכל בני ישראל היה אור", והוא פסח, זרוע ימין, ובו עתידים להגאל.

בהגר"א: יום דא צדיק - ור"ל הששי דא צדיק, והיא אתכלילת ביה כנ"ל, אבל יום הוא חסד, דהוא יום דכלא יומין, ולכן אתמר בששי יום, וכן בשביעי יום, וכן בכלהו, ועליה אתמר והיה כו' ביום ההוא, דהוא יום הנ"ל, דעולם חסד יבנה (תהלים פט ג), חסד ה' כו', כנ"ל. ואמר עלי' אתמר שכבי כו', על ההוא יום כנ"ל (סה ע"ב), ורזא דמלה חי ה' שכבי עד הבקר ודא בקר כו' כמ"ש כאן. וענין יומא דכולא יומין⁷ שאמר כאן ובזוהר בכמה מקומות על החסד⁸, ואמר דאזיל בכלהו, כי יום נק' ע"ש האור, כמ"ש ויקרא אלקים לאור יום, ואור הוא בחסד, וכל ו"ק שנק' יום, ע"ש שמקבלין החסדים על ידו, ה"ח, ונק' כל א' יום באורו, וזהו יום דכתיב בכל מעשה

- מאיר הכוונה -

¹ פ' למדנו בחסרון הו' כי הסכה העיקרית הוא הראשון כי הו' טפלים לו כי הוא כולל כלם והרי כמו שאמר בסכה אחת תשב ואני מעלה עליך כאילו ישבת בכל הז' סכות כי הראשון הוא העיקר ולכן בסכת לשון רבים חסר ו' כאלו כתיב בסכה א' לשון יחיד (רח"ו).

² שהוא לשון יחיד, שהכוונה על החסד העיקרי שהוא הראשון, ומכל מקום יש רמז נכון במספר שם ענן, כי הנה יש שתי בחינות, האחת היא של החסד הראשון והשניה של השאר הקשורים בו. והנה ב' פעמים סכ"ה גי' ענ"ן, הרי שרומז לשני מיני חסדים (רמ"ז).

³ היא השכינה הנקראת אתה, ובפרט בהיותה מאירה מאור החסדים, דכתיב בחסד (תהלים קי, ד) אתה כהן לעולם. ויצדק אומרו אתה הולך, כי הוא כנגד נ"ה שבהם ההליכה. ועל של זעיר אמר עליהם, שהם העליונים (רמ"ז).

הרב (בסוף שער השמות), כי אין אחד מהו"ק מקבל אור הא"ס אלא רק ע"י אור החסד, והוא יומא דכולא יומין וכמ"ש בזוה"ק (בראשית מו ע"א ופ' אמור קג ע"ב ופ' בלק קצא ע"ב), והרי משתמש אור א"ס בספי' החסד להתגלה על ידו בכל הו"ק כולן (בהגר"א בתיקונים עה ע"ג).

⁵ דבר זה נתבא' בפ' יתרו (סח ע"ב) ובפ' תרומה (קלט ע"ב). והענין הוא כי אין הבינה עלאה מתלבשת ומתפשטת תוך ז"א אם לא על ידי שתתלבש תחילה בחסד שבה, אשר הוא השורש אל כו החסדים, ולכן חסד הזה נקרא יומם דכליל כולהו שית יומין, כי החסד הוא יום והגבורה לילה. ועל ידי החסד הזה, מאירה הבינה בכל מה שתחתיה, ואי אפשר להיות זולתו, ועל החסד הזה נאמר נאם ה' לאדוני שב לימיני, כי האדון היא הבינה. אשר נאמר ואמרה לאברהם שהוא מדת החסד שב לימיני שהוא החסד שלה בקו ימין שבה הנקרא יומם. ואברהם הוא החסד המקבל תחילת הכל מן החסד שהוא ימין הבינה הנקרא יומם כנז' וזמ"ש שב לימיני רוצה לומר שיקבל אברהם מימין שלה הנקרא יומם (שער מאמרי רשב"י).

⁶ "יום דא צדיק" נמחק בגר"א ובמקומו איתא "דא צדיק יום".

⁷ ע"י מבו"ש לב ע"א וע"ח שער הזווגים ה', אמנם בשער מאמרי רשב"י י"ח ע"א שזהו חסד פרטי, וע"י פת"ש עקודים א' שמשווה אותם יחד.

⁸ ח"א מו ע"א ח"ג קג ע"ב קצא ע"ב (לש"ו).

שְׁעָה"כ

בראשית, וערב מתייחד ביום, ביחודא שמקבלת ממנו, להמתיק גבורות שלה. אבל אין נק' יום, כי היא מסט' דגבורות, ולחשך קרא לילה (בראשית א ה), רק בחיבורה בו נק' יום שלם, ע"ש הדכורה, רק אור הלבנה בלילה. אבל לע"ל, והיה אור הלבנה כאור החמה (ישעיה ל כו), והיה לעת ערב יהיה אור (זכריה יד ז), שגם היא תקבל החסדים¹, וכנ"ל עולם חסד יבנה, חסד ה' מלאה הארץ. ולכן ביום השביעי, אין לילה כלל, וכמו בשבת בראשית, שהיה האור משמש². וביום הששי, שתלך הה"א ותתקשר בחדש ע"י הוא"ו, ניתוסף ה' ביום הששי, והוא בביאתו וקיבוץ גליות. אבל אח"כ, יום השביעי כנ"ל. וז"ש וביה הבקר אור, דמסטרית אור, וזהו וישכם אברהם בבקר דיליה, כנ"ל:

ועי' ע"ח שער הזווגים פרק ה: ועתה צריך ליתן טעם למה באות יו"ד נעלמת בינה ונגלית החכמה, ובאות ה' נגלית הבינה ונעלמת החכמה. והענין כמ"ש בדרוש אחר (שער א"א פרק ח), כי ב' כתרים דאור"א הם בגרון א"א, אשר שם הוא בחי' בינה דא"א³. גם בארנו⁴ בפ' (תהלים מב ט) יומם יצוה ה' חסדו, כי יש ב' מיני חסד⁵, א', הוא חסד עליון אחר הבינה, אשר מקום זה הוא ברישא דכתפין דא"א, קודם התפשטות והתחלקות הב' זרועות, ושם הוא מקום החסד העליון הנקרא יומא דכולהו בס"ה⁶, ע"כ.

עי' זו"ח לג ע"א: ולא כמא דחשבין טפשיין דקב"ה עביד עבידתא או טרח למעבד עבידתיה ונח ביומא שביעאה כבר נש דטרח בעבידתיה ולבחר דסיים נח ח"ו אלא בכל זמנא דשכינתא איהי בגלותא אתמר בה ולא מצאה היונה מנוח דלא אשתכח צדיקא דיהא לה נייחא ביה ונייחא דילה אינון צדיקיא דנחתת בהון כגון אברהם ואהרן וזרעיה יצחק ודוד וזרעיה יעקב ושלמה וזרעיה ועלייהו אתמר ויכל אלקים ביום השביעי וישבות ביום השביעי ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו.

יומא דכלהו נייחא דכלהו יום השביעי משה כליל כלהו ביה נח שכינתא מכלהו ודא איהו וישבות ביום השביעי שביתה דאלקים ודאי דאיהי שכינתא ולא אמר וישבות ה' דאימא איהו דטרחא בבנין הה"ד ובפשעיכם שולחה אמכם.

תרגום: ולא כמו שחושבים הטפשים, שהקב"ה עשה מלאכה, או שטרח לעשות מלאכתו, ונח ביום השביעי, כמו אדם הטורח במלאכתו, ואחר שסיים נח, חס ושלום, אלא בכל זמן שהשכינה היא בגלות, נאמר בה ולא מצאה היונה מנוח שלא נמצא לה צדיק שיהיה לה מנוח בו, והמנוחה שלה הם הצדיקים, שיוודת בתוכם, כגון אברהם ואהרן וזרעם, יצחק ודוד וזרעם, יעקב ושלמה וזרעם, ועל אלו נאמר ויכל אלהים ב"יום" (השביעי, וישבות ב"יום" השביעי, ויברך אלהים את "יום" השביעי ויקדש אותו).

- מאיר הכוונה -

¹ עי' בהגר"א בספרא דצניעותא יא ע"א ד"ה וזהו סוד השבת, אלא ששבת אינה חוזרת לשרשה אל בינה, אלא בינה מאיר לה שלא עי' ר"ק, ששת ימי המעשה, והיא שוה לגביה.

² עי' ב"ר (פ"א ס' ב): וימנע מרשעים אורם וזרוע רמה תשבר ומניין שהתקינה לצדיקים לעתיד לבא שנאמר (משלי ד) ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום ר' לוי בשם רבי זעירא אמר ל"ו שעות שימשה אותה האורה שנים עשר של ערב שבת וי"ב של לילי שבת וי"ב של שבת כיון ששקעה החמה במ"ש התחיל החושך ממשמש ובא ונתירא אדם הראשון שנאמר (תהלים קלט) ואומר אך חשך ישופני ולילה אור בעדני אותו שכתוב בו הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב בא להזדווג לי מה עשה הקב"ה זימן לו שני רעפים והקישן זה לזה ויצא מהן אור ובירך עליה הה"ד (שם) ולילה אור בעדני מה בירך עליה בורא מאורי האש אתיא כשמואל דאמר שמואל מפני מה מברכין על האור במוצאי שבת מפני שהיא תחלת ברייתה.

³ עי' שם בגליונות הלש"ו שר"ל ישס"ת שבא"א כמו"ש באנ"כ ח'.

⁴ שער כה פרק ב כללי חו"ג אות ח'.

⁵ א' הוא החסד הפרטי שהוא בזרוע ימין, ואח"כ הגבורה הולכת בזרוע השמאלית, וכן כיוצא, עד שנגמרים הה"ח להתפשט בהוד דא"א. ויש חסד גדול מכולם אשר הוא נמשך מדכורא דא"א, שהוא החכמה שבו, והחסד של זו החכמה יורד למטה עד הבינה שהוא הגרון. והענין כי כל שפע מזון וחיות ואכילה הנמשך לתחתונים הוא עי' החסד דדכורא, שבו מתלבש השפע, ואז החסד עצמו מלביש השפע ההוא ויורד ונותן לבינה, והבינה נותנת לעולמות שתחתיה עי' התלבשות אותו החסד הנק' יומם, יומא דכולהו, וכמ"ש בפ"ב ענין השפע הזה וענין האכילה הזו התלבש בחסד, ועי"ש היטב כדי שתבין כל מה שנבאר לך כאן (מבו"ש).

⁶ פרשת אמור קג ע"ב ופרשת בלק קצא ע"ב (לש"ו)

שְׁעָה"כ

יום של כלם, מנוחת כלם, יום השביעי [כנגד] משה, הכולל את כלם, כי יש מנוחה להשכינה מכלם, וזהו [נאמר] וישבות ביום השביעי, השביתה של אלהים ודאי, שהיא השכינה, ולא אמר וישבות יהוה, כי האם שהיא טורחת עם הבנים, זהו נאמר ובפשעיכם שולחה אמכם.

ע"י בהגר"א על ספד"צ ה ע"ב: אלא נ"ל כי כל ה' תקונין הן בגולגלתא, שהוא כתר של א"א, ולא חשיב מוחא שהוא חכמה, ספירה אחרת, וכן בכל א"ר וא"ז חשיב גולגלתא לרישא חדא, ומ"ס לרישא, ואמר לקמן (ח ע"א) ותליין בשבעה דגולגלתא, ובו מתלבש חסד דרדל"א כידוע, וידוע שחסד הוא יומא דכלהו יומין¹, ובו נכלל כל הז"ס, לכן נכלל בו שבעה תיקונין, וכן נכלל בו י"ג תיקונין דדיקנא ג"כ, מחסד דכליל בו י"ג מדות, שכולן הן חסד, כמ"ש בתז"ח (דף עה ע"ב ט ע"א) ליי"ג מכילין דכלילין בחסד כו' ע"ש.

מז. ע"י זהר ח"א יא ע"א: תא חזי עיטא לבר נש כד איהו סליק בליליא על ערסיה בעי לקבלא עליה מלכותא² דלעילא בלבא שלים ולאקדמא לממסר קמיה פקדונא דנפשיה³ ומיד אשתזיב מכל מרעין בישין ומכל רוחין בישין ולא שלטיין עליה⁴ ובצפרא קם מערסיה בעי לברכא למאריה ולמייעל לביתיה ולמסגד קמי היכליה בדחילו סגיא⁵ ובתר כן יצלי צלותיה ויסב עיטא מאינון אבהן קדישין דכתיב (תהלים ה ח) ואני ברוב חסדך אבא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך הכי אוקמוה לא לבעי ליה לבר נש לאעלא לבי כנישתא אלא אי אמליך בקדמיתא באברהם יצחק (ויעקב) בגין דאינון תקינו צלותא לקמי קב"ה הה"ד ואני ברוב חסדך אבא ביתך דא אברהם⁶ אשתחוה אל היכל קדשך ודא יצחק ביראתך דא יעקב⁷ (ביראתך דא יצחק)⁸ ובעי לאכללא לון ברישא⁹ ובתר כן ייעול לבי כנישתא¹⁰ ויצלי צלותיה כדין כתיב (ישעיה מט ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בכ אתפאר.

תרגום: בא וראה עצה לאדם, כשהוא עולה בלילה על מטתו, צריך לקבל עליו את המלכות שלמעלה בלב שלם, ולהקדים למסור לפניו את פקדון נפשו, ומיד נצול מכל המחלות הרעות ומכל הרוחות הרעות, ולא שולטים עליו. ובבוקר, קם ממטתו, צריך לברך לרבונו, ולהכנס לביתו, ולהשתחוות לפני היכלו ביראה רבה, ואחר כך יתפלל תפלתו. ויקח עצה מאותם האבות הקדושים, שכתוב "ואני ברוב חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך". כך פרשוה, שאדם צריך שלא להכנס לבית הכנסת אלא אם נמלך בתחילה באברהם יצחק ויעקב, משום שהם תקנו התפלה לפני הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב "ואני ברוב חסדך אבוא ביתך" זה אברהם, "אשתחוה אל היכל קדשך" זה יצחק, "ביראתך" זה יעקב. וצריך להכלילם בראש, ואחר כך יכנס לבית הכנסת ויתפלל תפלתו. אז כתוב "ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בכ אתפאר".

- מאיר הכוונה -

¹ וצ"ב, שכן נתבאר כאן דמיירי בגולגלתא וביאר רבינו שמתלבש בו חסד דרדל"א. אמנם ע"י לקמן ו ע"א, שז"ת דבינה דרדל"א הוא המתלבש בגולגלתא, ואילו חסד דרדל"א אינו מתלבש אלא באוירא וצ"ע.

ובהקדם, ע"י ת"ז עה ע"ב ובהגר"א הנ"ל. והנה חסד זה אינו החסד הפרטי שבז"ת אלא התפשטות השפע מהבחינות העליונות הנקרא חסד המתפשט ביסוד דבינה (וכן משמע לקמן סוף י ע"ד, וכן משמע במבר"ש לב ע"א וע"ח שער הזווגים ה').

ועתה יתיישב שפיר, שכן לקמן איירי בחסד הפרטי ואילו כאן אינו אלא החסד עליון.

² ע"י ק"ש על המטה (מ"מ).

³ בראשית י"ט ע"ב (הערת הזוהר). בפסוק בידך אפקיד רוחי, קודם שישן, שיש חשש שלא יקטרגו עליו מחמת עונותיו ולא תשוב נפשו אליו, אבל עכשיו, בפקדון, אין הקב"ה מועל בו ח"ו, עכ"ל הרח"ו (מ"מ).

⁴ ע"י שעה"כ ק"ש דרוש ה: ולכן צריך לכיון במלת אחד בשם יאהדונה"י ויכוין בד' מיתות ב"ד סקילה שריפה הרג וחנק ע"ד שידעת, וז"ס הכתוב כי עליך הורגנו כל היום.

⁵ כמ"ש האריז"ל בפסוק בבית אלהים נהלך ברגש דהיינו רגשא בגופא ודחילו סגיא (רח"ו). כתב הרב בספר הכוונות (שעה"כ ג ע"ג), בכניסתו לבית הכנסת אומר בבית אלהים נהלך בהרגשה ופחד (מ"מ).

⁶ יומא דאזיל עם כולהו והוא רב החסדים והגדול שבכולם (רח"ו).

⁷ גבורה משם יראה ממדת הדין (רח"ו).

⁸ ר"ל שיכלול מדת אברהם ויצחק ביעקב שממזגם וזהו בכפיפת ראשו ולפ"ז צ"ל ובעא עוד וכו' ודוק וכ' הז"ח כי טעות הוא בידינו לו' פ' זה כשנכנס בב"ה שמכאן נראה בפ"י שצ"ל מקודם. א"ם (נ"א).

⁹ ביעקב הכולל שניהם (רח"ו).

¹⁰ מלכות (רח"ו).

מח. פע"ח שער עולם העשייה פרק א: הגהה סוד הקפות בית הכנסת. פסוק לעשות בהם משפט כתוב הדר הוא לכל חסידיו הללויה יום א' אחר הקפה יאמר כתוב הדר הוא לכל חסידיו הללויה ר"ת גימטריה ע"ג שהוא ס"ג עם י' אותיותיו כתוב הדר' הוא' ס"ת גימטריה קנ"א ב"ן לכל חסידיו הללויה ס"ת גימטריה א"ם שהוא אהי"ה במלא ובמלא המלא ובפשוט יום ב' אחר הקפה יאמר לעשות בהם משפט ר"ת גימטריה ע"ב דיודין ס"ת גי' תמ"ט וע"ה תן כמנין י"פ מ"ה יום ג' לעשות גימטריה תת"ו אחורים דאלהים שהוא גי' אלף תסיר ר' ישאר ת"ת וה' אותיות והכולל בהם גימטריה מ"ז הוי"ה ואהי"ה יום ד' משפט גימטריה תכ"ט ע"ה גימטריה ה"פ אלהים כתוב גי' תכ"ח גי' אלהים דיודין תסיר פ"ו נשאר רי"ד וגי' מצפ"ן תסיר פ"ו נשאר רי"ד הרי חת"ך יום ה' הדר הוא גימטריה רכ"א גימטריה י' אהיה עולה רדו וי' שמות עצמן והכולל יום ו' לכל חסידיו גימטריה קע"ח ג' הויות גי' ע"ח ואדני ול"ד אותיות והכולל הרי ק' יום ז' הללויה גי' פ"ו אהי"ה אדנ"י ומלה זו דהללויה יכוין בכל יום ע"כ מהיחודים (נוסף בפע"ח). ועי' ספר שער היחודים - פרק טו: יחוד, 'לעשות בהם משפט כתוב' [תהלים קמ"ט], יום א' אחר הקפה יאמר לעשות בהם משפט, ר"ת ע"ב דיודין, ס"ת עם הכולל ת"ן יוד פעמים מ"ה. יום ב' אחר הקפה יאמר 'כתוב הדר הוא לכל חסידיו הללויה', ר"ת גימט' ס"ג ויוד אותיות, 'כתוב הדר הוא', ס"ת גימט' ב"ן קנ"א, 'לכל חסידיו הללויה' ס"ת מ"א אותיות דאהי"ה [פשוט ומלא ומלא דמלא]. יום ג' 'לעשות בהם', לעשות הוא מספר רבוע אלקים דההי"ן גימט' תתר"א, הסר ממנו רבוע שרשו שהוא ר' ישאר תת"א, ותוסיף ה' אותיות אלקים הרי גימט' לעשות, 'בהם' הוא הוי"ה אהי"ה. יום ד' 'משפט כתוב', משפט גימט' עה"כ ת"ל ה' פעמים אלקים, כתוב גימט' חת"ך, מספר אלקים דיודין [ש'] תסיר ממנו פ"ו [דפשוט] ישאר רי"ד, ומצפ"ן [הוי"ה בא"ת ב"ש] תסיר פ"ו ישאר ג"כ רי"ד, ב' פעמים רי"ד גימט' חת"ך. יום ה' 'הדר הוא' גימט' רכ"א יו"ד פעמים אהי"ה ויו"ד שמות והכולל. יום ו' 'לכל חסידיו' גימט' קע"ח, ג' הויות [ע"ח], ואדנ"י ול"ד אותיות דמילוי המילוי ועם הכולל. יום ז' הללויה גימט' אהי"ה אדנ"י, ומלת הללויה תכוין בכל יום.

ציצית

ד ע"א

מט. עי' זהר ח"ג קעה ע"א: ולא תתורו אחרי לבבכם (במדבר טו לט) ימנע מנכון בישין ארחין אחרנין ודאי לא תתורו ולא תעבדו בישין ועל דא סלקא גוון תכלא דא תכלת דמיא לכסא הכבוד מה כסא הכבוד עביד לבר נש למהך לארחא דמישר לדכאה ליה אוף האי תכלת עביד לב"נ למהך בארח מישר ודאי דכלא אית לדחלא מהאי אתר למיהך במשיר. כתיב (ישעיה כד טז) מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק ואומר רזי לי וגו' מכנף הארץ דא כנף דציצית דאיהו כנף הארץ זמירות שמענו אלין שאר חוטין דנפקין ותליין מאתר עלאה גו אינון¹ שבילין עלאין דנפקין מחכמה עלאה. צבי לצדיק דא צדיק חי העולמים² דאינון חוטין אינון שפירו דיליה דהא מניה נפקין וכל חוטא כלילא בתרין סטרין³ וכד אסתכלנא אמינא רזי לי רזי לי דהא מגו רזא עלאה דכל מהימנותא נפקין. וכד אסתכלנא בתכלת וחמינא רצועה לאלקאה אתר דחילו למדחל אמינא אוי לי דבני נשא לא ידעי לאשגחא ולאסתכלא על מה מתענשין לשקרא בהאי בוגדים בגדו (ישעיה כד טז) דהא קורין ק"ש בלא ציצית וסהדין סהדותא דשקרא ואלין אינון בוגדים דבגדו משקרי דגרמייהו.

- מאיר הכוונה -

¹ ל"ב נתיבות דנפקין מחכמה, וכלהו מתפשטין בגוף כידוע, כנגדו ל"ב חוטין (יהל אור).

² קשרין וחולין ח"י (יהל אור). ועי' הערה 1845.

³ זה יובן במ"ש הפוסקים שהחוטים יהיו כפולים לרמוז שהם כלולים חד בחברי' דין ברחמים ורחמים בדין (זהר הרקיע). דינא ורחמי, לכן כ"א כפול לשנים. ד' חוטין נגד ד' אותיות השם, כולם בחכמה עשית (יהל אור).

שְׁעָה"כ

ובגד בוגדים בגדו לבוּשָׁא דלהון בלא ציצית אקרי בגד בוגדים לבוּשָׁא דאינון בוגדים דבגדו דמשקרי וסהדין סהדותא דשקרא בכל יומא ווי לון ווי לנפשיהון דסלקי בההוא כרסייא דתכלא למידן ועלייהו כתיב (תהלים קא ז) דובר שקרים לא יכון לנגד עיני ההוא בגד דלהון אשתמודע לגבי כל מאריהון דדינין.

תרגום: "ולא תתורו אחרי לבבכם", ימנע מכם דרכים רעים אחרים, ודאי "לא תתורו", ולא תעשו רעות, ועל זה עולה גוון תכלת, זו תכלת דומה לכסא הכבוד, מה כסא הכבוד עושה את האדם ללכת בדרך ישר לטהרו, גם תכלת זו עושה את האדם ללכת בדרך ישר ודאי, שהכל יש לפחד ממקום זה ללכת ישר.

כתוב "מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק", ואמר "רזי לי וגו'". "מכנף הארץ", זה כנף הציצית, שהוא כנף הארץ, "זמירות שמענו", אלו שאר החוטים שיוצאים ותלויים ממקום עליון, תוך אותם שבילים עליונים שיוצאים מחכמה עליונה.

"צבי לצדיק", זה צדיק חי העולמים, שאותם חוטים אלו יפיו, שהרי ממנו יוצאים, וכל חוט כלול בשני צדדים, וכשהסתכלתי אמרתי, רזי לי רזי לי, שהרי מתוך סוד עליון של כל האמונה יוצאים.

וכשהסתכלתי בתכלת וראיתי רצועה להלקות, מקום יראה לפחד, אמרתי אוי לי שבני אדם לא יודעים להשגיח ולהסתכל על מה נענשים, לשקר בזה בוגדים בגדו, שהרי קוראים קריאת שמע ללא ציצית ומעידים עדות שקר, ואלו הם בוגדים שבגדו משקרים בעצמם.

"ובגד בוגדים בגדו", לבושם בלי ציצית נקרא בגד בוגדים, לבוש של אותם בוגדים שבגדו, שמשקרים ומעידים עדות שקר בכל יום, אוי להם אוי לנפשם, שעולים באותו כסא תכלת לדון, ועליהם כתוב "דבר שקרים לא יכון לנגד עיני", אותו בגד שלהם נודע לכל בעלי הדינים.

נ. עי' ע"ח שער יז פרק ב: ב', מן הפה דז"א יצאו ז' הבלים דקהלת, והם מקיפין אל ז"ת דנוק' דז"א¹, דוגמת הבל הפה דא"א המאיר לז"א כנ"ל. והנה אלו ההבלים כלול כל אחד מאש רוח מים עפר², וכל זה נותן ז"א לנוק' בהיותן פב"פ עמו מהחזה שלו ולמטה. ואלו המקיפים הם בחי' אהי"ה, כי כל אור"מ הוא שם אהי"ה³. ולפעמים בעונות התחתונים, כשיש שבועות שקר⁴, גורם לבטל ממנה (אורות)⁵ המקיפים שהם הבל דקדושה, וח"ו כביכול מתלבשת בז' הבלים דקלי' הנקרא (קהלת א יד) הבל ורעות רוח (עי' זהר ח"ג קכג ע"א).

- מאיר הכוונה -

¹ שורש הנ"ל מיסוד דבינה אשר מאיר ומתגלה בפה דז"א (ביאורים ח"א נה ע"ב), וחופץ מזה יש אורות ז"א שיוצאים לנוק' בפנימיותה (ביאורים ח"א נג ע"ג)

² נמחק בקה"י.

³ עי' ביאורים ח"א כג ע"א שזה הן בינה והן כתר, ששרשו בכתר ומתגלה מהבינה.

⁴ עי' גמ' שבת לג ע"א בעון שבועת שוא ושבועת שקר וחילול השם וחילול שבת חיה רעה רבה ובהמה כלה ובני אדם מתמעטין והדרכים משתוממין, עכ"ל.

ע' פת"ש נתיב מ"ד ומ"ן פתח יז וז"ל, והנשיקין ההם הם פנימיות האורות שלהם נדבקים יחד, והענין כי הנשיקין הם מסוד ז' הבלים שבפה שיוצאים מן הריאה אל הגרון שהם כלל ז"ת, ה' אונות וורדא וכלל הריאה, ואלו הבלים הם נעשים אור מקיף אל הז"ת שבהם מתקיים כל הבריאה וכו' והם ז' הבלים בסוד (משלי ט א) חצבה עמודיה שבעה אלו ז' ספרים שבתורה (שבת קט"ז ע"א) והם ג"כ סוד ז' קולות שאמר דוד על המים וסוד ה' קולות במתן תורה וב' כללים וכל העם רואים את הקולות (שמות כ טו) כמ"ש (ברכות ו' ע"ב) הנך דקודם מתן תורה שהם עצמם ז' הבלים הנ"ל, וז"ס הנשיקין כפולים בסוד תורה שבכתב ושב"ע"פ שצריכים להיות נכלל זה בזה, שצריך לכלול תורה שבכתב בתורה שב"ע"פ כמ"ש מנלן, מה"מ וכדומה, וכן תורה שב"ע"פ לכלול בתורה שבכתב לרמז שם כל הדינים של תורה שב"ע"פ, וע"י עסקו בשניהם גורם זיווג דנשיקין כפולים בג"ר דז"נ, וע"ז נאמר (שיה"ש א ב) ישקני מנשיקות פיה"ו, שבזה נכלל דו"נ כמ"ש רבינו הגדול ז"ל בכתבים, שפיו לשון זכר ופיה לשון נקבה, וכאן נרמזו שניהם, והם בסוד ה' חומשי תורה ו' סדרי משנה, וכתוב (שם) כי טובים דודיק מ"ן, חביבים דברי סופרים מיינה של תורה והם ג"כ בסוד נשיקין כפולים שגם דברי סופרים יש להם סמך בתורה שבכתב, ואלו הם הבלים שהעולם עומד עליהם כמ"ש (ירמיה לג כה) אם לא בריתי יומם ולילה וגו', ע"כ. וע' ת"ז קכ ע"ב דהיינו ז"א שהוא ז"ת דהיינו כפולות, שהם נוטים לטוב ולרע.

⁵ נמחק בקה"י.

פעה"כ

ע"י ע"ח שער כה פרק ב: אמנם משה זכה לדעת עליון¹, וז"ש בזה בראשית² דתרווייהו בדעת אלא דא בגופא ודא בנשמה, כי זה בדעת המתפשט בגופא, וזה בדעת עליון שבראש, הנקרא נשמה לזה התחתון. והנה זה הדעת עליון, מקורו נמשך מב' פנים דא"א³ שהם תיקון ז' מ"יג ת"ד, הנקרא ואמת, והוא כולל כל ו' תיקונים קדמאין, והוא שביעי להם, וכולל כולם. לכן יש בו ז' שמות ס"ג כנודע⁴, והם גימ' ואמ"ת. והנה מז' שמות אלו מתפשטין ז' מלואים בלבד⁵, שהם ז"פ הבל, והם ז' הבלים דקהלת. ולהיותן מס"ג נמשכין כולם עד אמא עילאה, ואח"כ הם נמשכין נגד פיה ויוצאין משם בסוד ז' הבלים היוצאין מהפה⁶, כנזכר בסוד השופר (שעה"כ ר"ה דרוש ו' ז'), ועיין ביחוד חוטם, ושרשם מתגלין בפה שלה⁷. וז"ס (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו, כי תורת אמת⁸ הוא ז"א הנמשך מ'ואמת" תיקון ז' דדיקנא, ונמשכה והיתה בפיהו דאמא. ואמר בפיהו ולא אמר בפיו או בפיה, לרמז על מילוי דס"ג המתפשט מתיקון ואמת, שהוא סוד ס"ג עצמו כנזכר ביחוד של חוטם, וזהו בפיהו, כי ה"י וי"ו במילוי גימטריא הבל, ע"ש שיוצאין ז' הבלים אלו מפיה, ומקיפים בסוד אור הבל המקיף אל הז"ת שלה עצמה כנ"ל. ומאלו הז' הבלים המקיפים לז"ת שבה נמשך סוד דעת עליון דז"א, ונכנס תוך יסוד תבונה בין ב' מוחין דחו"ב, בתוך נו"ה דתבונה, ומכריע ביניהן בסוד צלם דז"א. ונמצא, שדעת זה נעשה מז' הבלים והם גימטריא ס"ר⁹ עם הכולל, ולהיות שמשה הוא מרכבה אל הדעת הנז"ל, לכן נאמר בו

- מאיר הכוונה -

¹ ע"י לק"ת פרשת שמות דף נד ע"ב סמוך לסופו (לש"ו) וז"ל ותקרא שמו משה כי מן המשים משיתהו, נודע מן הדרושים כי בחי' משה הוא מיסוד אבא הסתום וגנוז תוך יסוד אמא והנה יסוד אבא הוא בחי' ע"ב ואחוריים דע"ב עולה קפ"ד ויסוד דאמא שהוא אה"ה דיוד"ן קס"א ס"ה גימ' משה. ע"י שער הנקודות פרק ד' שמשה הוא יסוד אבא בז"א וע"ש במבר"ש לא מביא בז"א, והוא הוא.

ע"י פת"ש גדלות דז"א כג ז"ל, סוד נבואתו של משה נשגב ממעלת כל הנביאים, שכולם היו רואים בסוד (ה)כלים החיצונים בגופא, וכמ"ש (הושע יב יא) וביד הנביאים אדמה, אבל משה שימש ברוחא בפנימיות בלבד זך ממוצע בין הנהגת הנצחיות שלמעלה מן הזמן, ובין הנהגת הזמן והוא מ"ש (יבמות מ"ט ע"ב) שכל הנביאים ראו באספקלריא שאינה מאירה, אבל משה הסתכל באספקלריא המאירה, וז"ש (במדבר יב ו) אם יהיה נביאכם וגו', (שם ז) לא כן וגו' (שם ח) פה אל פה וגו' ומראה ולא בחידות וגו', ותמונת ה' יב"ט, והוא מראה אחוריים קשר של תפילין שזכה אליו, והוא גי' לא"ה אה"ה, הוי"ה יב"ט.

² לא מצאתי בזה בראשית אלא רק בת"ז קיז ע"ב ז"ל, יעקב ומשה הוו קיימי בדרגא חדא בעמודא דאמצעייתא אבל דא בגופא ודא בנשמתא, וכן ע"ש כט ע"ב ז"ל יעקב ודאי איהו דיוקנא דעמודא דאמצעייתא מסטרא דלבר והא משה תמן הוה אלא מסטרא דלגאו הוה דא מגופא ודא מנשמתא.

³ כלומר הב' תפוחין.

⁴ ראיתי בכ"מ בפרע"ח (סליחות ח' ושופר א') ובליקוטי תורה (חיי שרה ושמות) אבל צ"ע אם יש לאר"י עצמו מקור. ועי' אח"ף סוף פרק ה'.

⁵ כלומר המילוי של ס"ג ללא כ"ו של שם הוי"ה עצמו.

⁶ כמו שיוצא ז' הבלים מפה דז"א ומקיפים אותו, והוא מיסוד דבינה, כן יוצאים ז' הבלים מפה דבינה ומקיפים אור"א (ביאורים ח"א נה ע"ב), אמנם צ"ע שבקושי מצאנו פה דבינה בכלל, ועי' ליקוטי תורה תהלים בפסוק הכל סג יחדיו כל מקיף שרשו מבינה שהוא קו ירוק המקיף את כתר העליון וכו' הבל אור המקיף של בינה היוצא משם ומקיף לז"ת ז"ו ואלו הם סוד ז' הבלים שאמר קהלת והם היוצאים מפה הבינה לכן הם ז' הבלים נגד ה' מוצאות הפה של הבינה והם גרון וחיך ולשון ושיניים ושפתים וה' מוצאות הם כנגד חג"ת נו"ה, ע"כ. ה' מוצאות הפה הם ה' קצוות שכל א' פועל פעולה נפרדת, ויש הכולל את כולם והוא מידת היסוד, ואחר כך יש התגלותה לחוץ הוא בחי' המלכות. אבל יש לעיין כאן דבר קשה שהרי לא מצאנו פה דאמא שמשפיע לז"א אלא רק כנ"ל בשעת יניקה וזה לא מפיה בכלל, ועוד כאן הוא משייך את זה לז' הבלים עי' פת"ש א"א לה ששורש השבועה היא בדיקנא, ועוד הוא מזכיר שהבינה מקיף לכתר, כלומר להתגלות הכתר רק דרך הבינה, וכן התגלות הדיקנא היא רק דרך הבינה, עי' סד"צ יט ע"ב בזמנא דמטא ירחא שביעאה משתכחו ירחי אלין תליסר בעלמא עלאה, ומתפתחי תליסר תרעי דרחמי, בהווא זמנא (ישעיה נה ו) דרשו ה' בהמצאו, וגר"א שם שמשייך את הגלות הדיקנא לבינה, אם כן אפשר לומר שכל כוונת הגר"ח כאן באומרו שז"א מקבל מפה דבינה היא באמת הדיקנא דא"א שכל התגלותו הוא רק דרך הבינה, וצ"ע גדול.

⁷ דוגמת חוטמא דא"א שמנשב לפומא כדי שיימא סלחתי (אד"ר קלג ע"א).

נמחק בקה"י.

⁹ ע"י לק"ת תהלים נג (לש"ו), ז"ל: (נג) כלו סג יחדיו נאלחו, הנה שם אל במילוי קפ"ה שהוא אותיות הקף כי הוא בחינ' הבל המקיף וכל מקיף שרשו מבינה שהוא קו ירוק המקיף את כה"ע

שְׁעָה"כ

(שמות ג ד) וירא ה' כי ס"ר לראות, ועיין שם במקומו. והנה הדעת התחתון נמשך מב' כתפין דא"א שהם חו"ג ונעשין בו ה"ח וה"ג המכריעין בין ב' עטריין דחו"ג, והם י' הויות כמנין ס"ר ג"כ, כמו העליון. והנה גם ע"ז רמז וירא ה' כי סר לראות, ואלו מתפשטים בגופא דז"א החסדים בו והגבורות בה כנודע. ודע, שגם לפעמים אפשר להמשיך הגבורות שבדעת העליון ג"כ בנוק¹, וזה זכה משה לעשות כמ"ש במקומו בע"ה.

ועי' שער ט"ל דרוש יא: ענין נשמות בני אדם הבאים מן הנשיקין, ויש באים מזווג תחתון. ונלע"ד שהבאים מהנשיקין הם בחי' אור מקיף, והבאים מזווג תחתון הם בחי' אור פנימי. ולענ"ד נראה² שהנשיקין הוא הבל היוצא מן הפה הנקרא מקיף, ואלו הם בחי' נדב ואביהו³ ואליהו מקיף הפנימי⁴.

נא. עי' ע"ח שער כה דרוש ב (ב): חמשה מוצאות היוצאת מן הפה העליון. ואמנם כבר הודעתוך כי ה"ח הם נכנסין תוך הגוף, והם או"פ. אמנם ה"ג הם פוגעות ברדתן אל הגרון בפה ויוצאות משם לחוץ, ושם נעשין אור מקיף מבחוץ בז"ת, והם סוד ז' הבלים דקהלת, וכנגדן הם ה"ח מבפנים. והנה החסדים ודאי שהם גדולים ומעולים מן הגבורות, ואמנם להיות החסדים תוך הז"א והגבורות מקיפים חוצה לו, הם מאירות יותר, ויש להם בבחי' זו מעלה על החסדים. ואמנם ביסוד דז"א שם כח הגבורות שנתפשטו מבפנים נקצות שם, והם או"פ. אמנם יוצא הבל מפי היסוד דרך העטרה לחוץ, וחוזר ועולה ומקיף את היסוד מבחוץ, והבל זה היוצא הוא בחי' החסדים, והפנימי בחי' גבורות, ע"כ. ועי' לקמן דרושי פסח יא.

ועי' ביאורים ח"א כב ע"ג: אך עומק הענין בכ"ז הוא, כי סוד שורש השרשים דאור המקיף ואור הפנימי, הנה הוא מאור א"ס המקיף והמוקף, וכו' עיקר האדם שהוא הרוח שבו, וכן כל הנרנח"י העיקרים אשר בהם נשלם על שלימותו, הנה הם מסוד אור א"ס המוקף, שהוא סוד הקו דאור א"ס הנמשך ומתפשט בתוך הצמצום, כי ממנו נעשה צורת בנין כל העולמות כמו שהם כולם עתה לפנינו, וממנו הוא צורת בנין האדם בכל הנרנח"י שבו, כי הצמצום שהוא סוד

– מאיר הכוונה –

והנה שם אל במילוי קפ"ה הוא באה"ה שהוא בינה כיצד א של אל צורתה יו"ד גימ' כ' ועם א' עצמה הוא כ"א כמנין אה"ה גם ס"ג של בינה יש בה אל יא"י והנה מילוי שם ס"ג שהוא גימ' ל"ז גי' הבל וזה לרמוז אל הבל אור המקיף של בינה היוצא משם ומקיף לז"ת ז"ר"נ ואלו הם סוד ז' הבלים שאמר קהלת והם היוצאים מפה הבינה לכן הם ז' הבלים נגד ה' מוצאות הפה של הבינה והם גרון וחיך ולשון ושיניים ושפתים וה' מוצאות הם כנגד חג"ת נ"ה. עוד יש ב' כוללים בפה העליון אשר הם כוללים כל ה' מוצאות הם כנגד חג"ת נ"ה. עוד יש ב' כוללים אשר הם כוללים כל ה' מוצאות הם כנגד חג"ת נ"ה. עוד יש ב' כוללים בפה העליון אשר הם כוללים כל ה' מוצאות והם יסוד ומלכות כי יסוד כולל כל ה"ג בתוכו וכן המלכות כולל ג"כ ה"ג פעם ב' כי זה כל וזה כלה כנודע הרי הם ז' והם ז' הבלים, וכפי זה נלע"ד כי גרון ושיניים וחיך הם חג"ת ושפתים נודע שהם נ"ה והלשון והפה הם ב' כוללים שהם יסוד ומלכות כנ"ל וזה סוד הכל ס"ג פי' הז"ת כל מציאותן מתקיימים ע"י הבינה שם ס"ג ואמר הכל לרבות ב' כוללים זשל הפה כנ"ל שהם יסוד ומלכות שהם כ"ל וכל"ה וגם הם משה ס"ג נמצא כל הז"ת מתקיימים בהב"ל מילוי שם ס"ג ז"ש יחדיו נאלחו פי' שכשהב' כוללים שהם יסוד ומלכות הנרמזים במלת הכל כאשר הם שניהן ביחד אז הכל ס"ג וז"ס הכל ס"ג יחדיו, אך כשאין עושה טוב פי' שעונות גורמים הסתלקות טוב העליון שהוא היסוד שאין בו כללות ה"ח אז אין גם א' כי גם המלכות מתבטלת כי אין לה קיום רק ע"י היסוד לכן כשמתבטל היסוד הנק' טוב אז אפי' א' לבד שהוא המלכות לא יש כי מתבטל. גם זהו הכל ס"ר יחדיו כי עשרה חו"ג הנכללים ביסוד ומלכות כנ"ל וכולם באין מיסוד בינה והם גי' ס"ר כי י' הויר"ת גי' ס"ר. גם אני חיים שמעתי דבר א' והוא כי ז' הבלים היוצאים משם ס"ג הם גי' ס"ר כי ז"פ הב"ל גי' ס"ר כי ז"פ הב"ל גי' ס"ר הרי כי הכל ס"ר והכל ס"ג ב' פסוקים אלו הם ענין א', היוצא מזה כי פה א"א אע"פ שנקרא פום ממלל רברבין עכ"ז אין יוצא ממנו אור המקיף אל הז"ת אבל הבינה אם הבנים מרחפת כאם על הבנים ונותנת להם אור המקיף להיפם ולשמרם בוסד כנשר יעיר קנו ובסוד ושמים לא זכו בעיניו כי שמים שהוא ז"א לא זכו בעיני הבינה שהיא אמו ותמיד נראה לה שעדיין צריך תיקון ולכן משפעת עליו תמיד באור המקיף הנ"ל לקשטו ולעטרו.

¹ עי' בהגר"א בסד"צ יא ע"א וז"ל, וזהו סוד השבת, וכו' בינה מאיר לה שלא עי' ו"ק, ששת ימי המעשה, והיא שוה לגביה.

² "ולענ"ד נראה" נמחק בקה"י (וכן הוא בלש"ו), ובמקומו איתא "וכנודע".

³ עי' שעה"כ דף יט ע"ג (לש"ו).

⁴ מוסגר בקה"י.

⁵ וכן הוא בספר הגלגולים פרק לה.

שְׁעָה"כ

היסודות והעגולים, שם הוא רק השורש. וכו' הנה מלבד זה הרי מתנהג גם עתה המציאות ג"כ בעוד הנהגה עליונה מזה הנמשך מאור המקיף את הקו מכל סביביו, שהוא אינו מצומצם בכלי כלל, והוא שולט על האור הפנימי להטותו לחפצו, והוא מנהיג את האור הפנימי ג"כ שיהא הולך ונמשך בכל הנהגתו רק ע"פ הכוונה התכליתית תמיד. אמנם הנהגה הזו היא בהעלם גדול, כי התכלית האחרון הנה נעלם השגתו מכל בריה, אבל עכ"פ הוא כי היא שולט בהעלם תמיד, ומשם הוא סוד כל הכבשי דרחמנא, וסוד צדיק ורע לו רשע וטוב לו (ברכות ז ע"א), וכן כמה פליאות שאנו רואין בהנהגה תמיד, כי הוא מהנהגת אור המקיף המשלח הארתו באור הפנימי להנהיג את הכל תמיד רק ע"פ הכוונה התכליתית. והרי נמצא, כי באור המקיף הנה הוא פועל גבורות תמיד, כי בו הוא כל ההנהגה אשר נגד החק והטבע. כי כל החק והטבע הוא רק ע"י אור הפנימי אשר הוא מצומצם בהגוף וכלי, אבל אור המקיף שהוא מבחוץ הנה ממנו הוא כל הנסים והנפלאות, ובו הוא פועל גבורות תמיד. וכו' והנה הוה אור המקיף בבחי' נוק', ובסוד נקבה תסובב גבר (ירמיה לא כא), שהיא לוקחת אליה אל חדר הורתה להעשות בה כל תכלית פעולת הזכר, כן הוא אור המקיף עם אור הפנימי, שכל הפעולות שנעשה בו הנה ממשיך האור המקיף את הכל אליו והם נשמרים בו, ונעשים בו להכוונה התכליתית שבהם. והרי עושה אור המקיף ב' מיני פעולות: כי בתחילה משלח הארתו בהאור הפנימי לשלוט עליו ולשמרו, שיהא כל הטייתו ופנייתו אליו וכנ"ל. ואח"כ לוקח הוא כל מה שנעשה בו ויצא ממנו, וממשיך אותם בתוכו לשומרם ולהשלימם לכוונתו ולחפצו התכליתית, והם נשמרים בו לעת קץ הימין. וכ"ז הנה הוא פעולת נוק', ובסוד (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה, שבה יתעלה ויושלם כל פעולתו לתכליתם האחרון. והנה הוה אור המקיף הישר מסוד היחידה שבכל פרצוף ושכל עולם, שהוא הכתר המיוחד בא"ס כמ"ש ברע"מ (פ' בא דף מב ע"ב, ופ' פינחס דף רנח סע"א), כי כן הוא האור המקיף הראשון אשר להקו, הנה הוא מאור א"ס המקיף, אשר בו יחזור הכל ויתוקן הכל לסוד האחדות הנעלמה, שהוא תכלית כל התכליות שאין לו קץ ותכלית.

והנה נמשכין כל המקיפים רק מבינה, כי הכתר עצמו הוא נעלם, וכל גילוי הוא רק ע"י הבינה, ולכן נקרא הבינה ג"כ בשם אהי"ה שהוא שם הכתר, כי בה הוא כל גילוי, וכמ"ש הגר"א בתיקונים (דף מו ע"ד). וכן הוא אור המקיף הראשון הכללי המקיף להקו, הנה הוא נמשך שם ג"כ מסוד שורש בחי' בינה שבמלכות דא"ס, כי על ידה נבחן הענין דאור א"ס המקיף, כי לולא הבינה לא היה הצמצום כלל, כמו שמתבאר בדברינו בהקדו"ש שער הפונה קדים פ"ה. ועומד הצמצום על עמדו רק ע"י הבינה, ונבחן ע"י מאור א"ס המקיף, וכל גילוי הוא בה, וכן נמשך על ידה ג"כ האור המקיף להקו.

נב. עי' זהר ח"ב צט ע"ב: והוה רוחא דשבק ואתדבק בהוה מאנא לא אתאביד דהא לית מלה אפילו זעירא בעלמא דלא הוי ליה אתר ודוכתא לאתטמרא ולא תכנשא תמן ולא אתאביד לעלמין ובגין כך ההוה רוחא דשבק בהוה מנא תמן הוא¹ ודאי רדיף בתר עקרא (דיליה) ויסודא דיליה דקא נפיק מניה² ואייתי ליה ובני ליה בדוכתיה באתר דהוה רוח בת זוגיה³ דנפקת בהדיה ואתבני תמן כמלקדמין ודא איהו בריה חדתא השתא בעלמא רוחא חדתא וגופא חדתא.

תרגום: ואותה רוח שהשאיר ונדבקה באותו הכלי לא נאבדה שהרי אין אפילו דבר קטן בעולם שאין לו מקום להטמן ולהתכנס לשם ולא נאבד לעולמים ולכן אותה הרוח שהשאיר באותו כלי שם הוא ודאי רודף אחר העיקר והיסוד (שלו) שיצא ממנו ומביא אותו ובונה אותו במקומו במקום של אותה רוח בת זוגו שיצאה עמו ונבנה שם כמקדם וזוהי בריה חדשה עכשיו בעולם רוח חדשה וגוף חדש.

- מאיר הכוונה -

¹ ענין זה ביארתי בדרוש אחד שביארתי בסוד אדם הראשון וחוה, איך נוצרו על ידי זוג אחר באחור, גם תבין משם מה ענין ביאור שם של מיין נוקבין. וזה הדרוש ביארתי בפרשת פקודי דף רנ"ד סוף ע"ב בדרוש ענין אותם השכ"ה ניצוצין דאתברירו במחשבה דזריק ניצוצין לש"ך עיבר וע"ש, גם עיין באדרת נשא בדף קלה ע"ב, בענין אשא דכיא ואוירא דכיא כי שם נתבאר היטב (שער מאמרי רשב"י).

² פי' רוחא דשבק באשה שרשו הוא מרוח ערטילאה (מ"מ).

³ לך לך פה ע"ב (הערת הזהר).

שְׁעָה"כ

ועיי"ש קא ע"ב: שאר בני נשא [בעלמא] אדעלמא (בעלמא דין) דקא מסתלקיין] מניה והא דענא דרוח דיליה שביק בהאי¹ אתתא² (דשבק) דהות ליה ורוחא אעיל תמן מה אתעביד מההוא רוח ואי נסבא (אוף הכי) האי אתתא [אוף הכי] מה אתעביד מההוא רוח דשבק בה בעלה קדמאה דהא גבר אחרא אתי עלה.

לאתקיימא רוח ברוח לא אפשר דהא האי דאתי עלה השתא רוח (אתי ו)אעיל בה (וכן) [ו]ההוא קדמאה דאסתליק רוח אעיל בה ההוא קדמאה דאסתלק בנין הווי ליה ודא דהשתא לאו פרוקא איהו רוח דשבק ההוא קדמאה בההוא מאנא ואתא האי אחרא ואעיל בה רוח ודאי לא יכלי תרווייהו (רוחייא) לאתקיימא בההוא גופא דאתתא כחדא אי נימא דאתאביד אי אפשר מה אתעביד מניה.

אוף הכי אי איהי לא אתנסיבת ההוא רוחא דשבק בה בעלה מאי אתעביד מניה אי נימא דאתאביד לאו הכי כל דא צריך [לגלאה] (לאגלאה) השתא סבא סבא (נ)חמי מה עבדת ובמה אעילת גרמך קום סבא ארים דגלך קום סבא ואשפיל גרמך קמי מארך.

פתח ההוא סבא ואמר (תהלים קלא א) יהו"ה לא גבה לבי³ ולא רמו עיני וגו' דוד מלכא אמר דא בגין דהוה מלכא עלאה ושליטא על כל מלכין (עלאין ושליטין דאית ממזרח) [דמזרח] ועד מערב ולא סליק על לביה לאסטאה מארחא ותדיר שפיל לביה קמי מאריה וכד הוה לעי באורייתא הוה מתגבר כאריא ועינוי (תדיר) מאיכין בארעא מדחילו דמאריה וכד הוה אזיל בין עמא לא הוה ביה גסות רוחא כלל.

ועל דא כתיב (תהלים קלא א) יהו"ה לא גבה לבי וגו' לא גבה לבי אף על גב דאנא מלכא שליטא על כל שאר מלכין דעלמא ולא רמו עיני בזמנא דאנא קיימא קמך לעי באורייתא ולא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני בשעתא דאנא אזיל בין עמא ואי דוד מלכא אמר הכי שאר בני עלמא על אחת כמה וכמה ואנא כמה אנא שפיל לבא ומאיך עינא קמי מלכא קדישא וחס לי דבמלין קדישין דאורייתא ירום לבאי בכה ודמעוי נפלין על דיקניה.

אמר סבא לאי בחילא כמה שפיראן דמעין על דיקנך כמה דהוה שפיר משחא טבא כד הוה נחית על דיקנא דסבא [טבא] דאהרן אימא מילך סבא דהא מלכא קדישא הכא שאר בני נשא דעלמא דקא אסתלקו מניה ושבקו רוחא בההוא מאנא דהווי משתמשי ביה ואתנסיבת ואתא אחרא ואעיל בההוא מאנא רוחא אחרא מה אתעביד מההוא קדמאה כמה דאתמר.

תא חזי כמה עלאין גבוראין⁴ דמלכא קדישא דקא עביד ומאן יכיל למללא לון כד האי אבעלה (בעלא) תניינא אתי ואעיל רוחא בההוא מאנא רוחא קדמאה מקטרגא בהאי רוח דעאל ולא אתיישבן כחדא⁵.

ובגיני כך אתתא לא אתיישבת כדקא יאות בהדי בעלה תניינא⁶ בגין דרוחא קדמאה מכשכשא בה וכדין איהי דכירת ליה תדיר ובכאת עליה או אתאנחת עליה¹ דהא רוחא דיליה מכשכשא

- מאיר הכוונה -

¹ בההיא (דפ"ק).

² עי' שער מוחין דצלם פרק ו, שזה מה שאבא נותן אימא בביאה ראשונה. ועי' שער המוחין פרק ה: ואמנם טפת הזרע נמשכת מהחומר של אב והרוחניות שבו מן הנפש עצמה שבאב, וכן כיוצא בזה בטפת האם, יש בה חומר האם עצמה ורוחניותיה שבה מהנפש שבה. והנה הנפש ההוא נקרא רוחא דשדי בגווה כנודע, ומשם נותנה קצת מן אותה הרוח בתוך הטפה ההוא. ועי' שער מ"ד ומ"ן פרק ז: ונודע מ"ש רז"ל (סנהדרין כב ע"ב) אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי. וגם ארז"ל (יבמות לד ע"ב) אין האשה מתעברת מביאה ראשונה.

³ ענוה בגימ' סמא"ל לרמוז מי שיש בו ענוה אין הסמא"ל שולט בו, ולכן מזמור ה' לא גבה לבי הוא מזמור קל"א לרמוז ע"ז כי מי שאין בו גאוה אין סמא"ל שעולה קל"א שולט עליו, וז"ס מ"ש בש"ס בירא דשתית מיניה מיא לא תשדי ביה קלא, "בירא" היא מלכות הנקרא באר, "לא תשדי ביה קלא" היינו שלא יגרום בעונו שינק סמא"ל שעולה קל"א מן המלכות ח"ו (מ"מ).

⁴ עי' זר"ח ב ע"ג, שפי' המושג "גבורות ה" היינו מידות של ה'.

⁵ והנה כל הבנים הנולדים משם ואילך הם נעשים בכח ההוא רוחא דשבק בה בעלה, וכולם לוקחים דבר מועט ואיזה ניצוץ מן ההוא רוחא, עד שנשלם ההוא רוחא. וכיון שנשלם ההוא רוחא, ולא נשאר באשה כלום מן ההוא רוחא אין האשה יולדת עוד (שעה"כ ק"ש ו), אח"כ מאז ואילך, כשחוזרים להזדווג יחד נותן הזכר טיפת מ"ד בנקבה, בגו ההוא כלי הנק' רוחא דגניז בגווה, ואז מצטייר שם צורת הולד (שעה"כ סב ע"א).

⁶ היינו באשה שלא חייבת ביבום ומתחנת פעם ב', אין לה את הסגולה של יבום שהרוחות מתאחדים אחרי שאינו גואל (של"ה כי תצא תורה אור ג).

שְׁעָה"כ

במעשה כחויא ומקטרגא בהדי רוח אחרא דעאל בה מבעלה תנינא עד זמן סגי מקטרגין דא בדא².

ואתערור (ואתער)³ דא דעאל לההוא (אתערור) דהוה קדמאה אלבתרו דא קדמאה נפיק ואזיל ליה ולזמנין דדחי דא קדמאה לההוא תניינא ואתעביד ליה מקטרגא עד דאפיק ליה מעלמא ועל דא תניינא דמתרין ולהלאה לא יסב בר נש להאי אתתא⁴ דהא מלאך המות אתתקף בה ובני עלמא לא ידעין דהא רוחא כיון ודאתתקף (דאתקף) וקא נצח לההוא רוחא אחרא תניינא מכאן ולהלאה לא יתערב בר נש אחרא בהדה.

חברייא הא ידענא דבאתר דא אית לכו למקשי ולימא אי הכי לא מית בדינא האי תניינא ולא דיינין ליה מלעילא תא חזי כלא איהו בדינא דינצח פלוני לפלוני או דלא יקטרג עליה פלוני לפלוני ומאן דנסיב ארמלתא כמאן דעאל בימא ברוחין [ועלעולין] תקיפין בלא חבלין ולא ידע אי יעבר בשלם אי יטבע גו תהומי.

תרגום: שאר בני האדם של העולם שעולים ממנו והרי ידענו שרוחו השאיר באותה אשה שהיתה לו והכניס לשם רוח מה נעשה מאותה הרוח ואם נשאת האשה הזו אף כך מה נעשה מאותה רוח שהשאיר בה בעלה הראשון שהרי איש אחר בא עליה.

להתקיים רוח עם רוח אי אפשר שהרי זה שעכשיו בא עליה הכניס בה רוח וכן אותו הראשון שהסתלק הכניס בה רוח אותו ראשון שהסתלק היו לו בנים וזה של עכשיו אינו גואל רוח שהשאיר אותו ראשון באותו כלי ובא האחר הזה והכניס בה רוח ודאי שלא יוכלו שניהם להתקיים באותו גוף האשה כאחד ואם נאמר שנאבד אי אפשר מה נעשה ממנו.

אף כך אם היא לא נשאה אותה רוח שהשאיר בה בעלה מה נעשה ממנה אם נאמר שתאבד לא כך כל זה צריך עכשיו לגלות זקן זקן ראה מה עשית ובמה הכנסת את עצמך קום זקן הרם דגלך קום זקן והשפל עצמך לפני רבונך.

פתח אותו זקן ואמר (תהלים קלא) ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני וגו' דוד המלך אמר את זה משום שהיה מלך עליון ושולט על כל המלכים העליונים והשליטים שיש ממזרח ועד מערב ולא עלה על לבו לסטות מן הדרך ותמיד שפל לבו לפני רבונו וכשהיה עוסק בתורה היה מתגבר כאריה ועיניו תמיד מנמכות לארץ מפחד רבונו וכשהיה הולך בין העם לא היתה בו גסות הרוח כלל.

ועל זה כתוב ה' לא גבה לבי וגו' לא גבה לבי אף על גב שאני מלך שליט על כל שאר מלכי העולם ולא רמו עיני בזמן שאני עומד לפניך ועוסק בתורה ולא הלכתי בגדלות ובנפלאות ממני בשעה שאני הולך בין העם ואם דוד המלך אמר כך שאר בני העולם על אחת כמה וכמה ואני

– מאיר הכוונה –

¹ המת הניח שם רוח, וזה שבא עתה כמו כן נותן בה רוח, והראשון מתעורר על השני, ועל כן המו מעיה לו (ע"פ ירמיה לא יט) ודמעתה על לחיה (ע"פ איכה א ב) וזוכרה אותו, ובכן כל דאליים גבר, לפעמים האחרון נוצח את הראשון ומגרש אותו, ולפעמים הראשון נוצח את השני ומת האיש האחרון. ולכן הנושא אלמנה מסוכן הרבה, כי לא ידע איך יפול דבר. ומטעם זה נשאת לשנים לא תנשא עוד, כי אחרי שכבר הוחזק הרוח הראשון בנצחון, לא ישוב אחור ימינו ועצום בכחו לכל יבא. ובאחרית דבריו אמר, כי הנצחון נתן למי שהוא בן זוגה. כי אם הראשון איננו בן זוגה, רק שנתנה לו עד יזכה בעלה בה כענין תמר ורות, כמובא בספר הזוהר במקומות רבו מספור, אז נדחה הראשון מפני השני. ואם הראשון הוא בן זוגה, יתרחק זה השני לפעמים, אם לא רב חילו (ש"ה שם).

² לפי זה מובן מצות חליצה, ועי' שער הפסוקים - פרשת תצא: וירקה בפניו וכו'. ארז"ל צריך שיהיה רוק ולא דם, ואם היו צחצוחי רוק מעורבים בדם יצא. והענין הוא, כי כשהאדם נושא אשה, הוא נותן בנקבה חלק ממנו ממש, זהו טעם למ"ש רז"ל, שאין ראוי לישא אשה אלמנה כלל, וכמ"ש חז"ל אל תבשל בקדרה שבשל בה חבירך, מפני שאותו הרוח מכשכש במעיה, ומתקוטט עם אותו אדם הנושא אותה. וכשאדם רוקק, בהכרח משליך עם אותו רוק קצת רוח חיוני ממש, וזהו ענין וירקה בפניו, שאותו הרוח של בעלה, שהיה בה, היא פורשת אותו ממנה, ע"י החליצה והרקיקה הזו, ואין זו האשה כאלמנה, שנשאר בה אותו הרוח כל "ב חדש, אלא מיד אחר שנחלצה, היא משלכת אותו החוצה, ע"כ. לפי זה מובן למה זה דווקא באלמנה ולא בגרושה, וכן מובן למה זה לא היה חסרון אצל תמר.

³ ואי אעבר (דפ"ו).

⁴ פי' שהאיש השני שמת ודאי רוחא קדמאה נצח ליה, וכיון שהוחזק רוחא קדמאה שנוצח מפני שהיא בת זוגו כמ"ש הזהר לקמן, לכך לא תנשא לשום אדם משם ואילך (מ"מ).

שְׁעָה"כ

כמה אני שפל לב עם עין נמוכה לפני המלך הקדוש וחבל לי שבדברים קדושים של התורה ירום לבי בכה ודמעותיו נופלות על זקנו.

אמר זקן עיף בכח כמה יפות הדמעות על זקן שלך כמו שהיה יפה השמן הטוב כשהיה יורד על הזקן של הזקן הטוב אהרן אמר דברך זקן שהרי המלך הקדוש כאן שאר בני אדם של העולם שהסתלקו ממנו והשאירו רוח באותו כלי שהיו משתמשים בו ונשאה ובא אחר והכניס לאותו כלי רוח אחרת מה נעשה מאותו ראשון כמו שנתבאר.

בא וראה כמה עליונים גבורות המלך הקדוש שהוא עושה ומי יכול להגיד אותם כשהבעל השני הזה בא ומכניס רוח לאותו כלי הרוח הראשונה מקטרגת ברוח הזו שנכנסה (נלחמת) ולא מתישבות כאחד.

ולכן האשה לא מישבת כראוי עם בעלה השני משום שהרוח הראשונה מכשכשת בה ואז היא זוכרת אותו תמיד ובוכה עליו או נאנחת עליו שהרי רוחו מכשכשת במעיה כנחש ומקטרגת עם הרוח האחרת שנכנסה בה מהבעל השני עד זמן רב מקטרגים זה בזה.

ואם מעבירה זו שנכנסה לאותה (התעוררות) שהיתה ראשונה (לאחר כך) זו הראשונה יוצאת והולכת לה ולפעמים שדוחה הראשונה הזו את אותה השניה ונעשית לה מקטרג עד שמוציאה אותה מן העולם ועל זה שנינו (יבמות סד ע"ב) שמשנים ומעלה לא ישא אדם את האשה הזו שהרי מלאך המות התחזק בה ובני העולם לא יודעים שהרי הרוח כיון שנתחזק ונצח את אותה הרוח האחרת השניה מכאן והלאה לא יתערב איש אחר עמה.

חברים הרי ידענו שבמקום זה יש לכם להקשות ולומר אם כך השני הזה לא מת בדין ולא דנו אותו מלמעלה בא וראה הכל הוא בדין שינצח פלוני את פלוני או שלא יקטרג עליו פלוני לפלוני ומי שנושא אלמנה כמו שנכנס לים ברוחות עזות בלי חבלים ולא יודע אם יעבר בשלום או יטבע לתוך התהומות.

ועיי"ש קב ע"ב: אתתא דא דלא אתנסיבת זמנא תניינא ההוא רוח דשבק בה בעלה מה אתעביד מניה יתיב תמן תריסר ירחי ובכל ליליא וליליא נפיק ופקדא לנפשא ואתהדר לאתריה לבתר תריסר ירחי דקא אסתלק דינא דההוא גברא¹ דהא כל אינון תריסר ירחי הא רוחא אתכפייא בעציבו כל יומא לבתר תריסר ירחי נפיק מתמן² ואזיל וקיימא לתרע גן עדן³ ופקדא להאי עלמא לגבי ההוא מאנא דנפיק מניה וכד האי אתתא אסתלקת מעלמא ההוא רוח נפיק ואתלבש בההוא רוח דילה⁴ וזכאת ביה לגבי בעלה [ונהרין] (ונדדן) תרווייהו כדקא יאות בחבורא חדא.

תרגום: האשה הזו שלא נשאה פעם שניה אותה רוח שהשאיר בה בעלה מה נעשה ממנה יושבת שם שנים עשר חדשים ובכל לילה ולילה יוצא ופוקד את הנפש וחוזר למקומו אחר שנים עשר חדשים כשהסתלק דינו של אותו האיש שהרי כל אותם שנים עשר חדשים זו הרוח כפופה בעצבות כל יום אחר שנים עשר חדשים יוצאת משם והולכת ועומדת בשער גן עדן ופוקדת את העולם הזה אל אותו הכלי שיוצאת ממנו וכשהאשה הזו מסתלקת מן העולם אותה רוח יוצאת ומתלבשת באותה רוח שלה וזוכה בה לבעלה ושניהם מאירים כראוי בחבור אחד.

ד ע"ב

נג. ז"ל שער תיקון הנוק': (ענין ש"ע נהורין שיש באנפין דנוקבא דז"א)⁵ דע שד'⁶ בחי נמשכות אל המלכות, וכן הוא (נ"א האחד הוא ב"ן) שמן⁷ הנפש שלה שנתן היסוד של הזכר בה כדי שתוכל לעורר מ"נ בעת הזווג, כי ע"י הנפש הזו היא נעשית כלי⁸. והב', הוא רוח. והג', הוא

- מאיר הכוונה -

¹ עי' ח"א דף רלח ע"ב: דינא דחייבי דגיהנם תריסר ירחין. ועי' עוד שם סח ע"ב.
² מכאן נראה שאחר י"ב חדש שמת בעלה, מי שנושא אותה אינו מסוכן כל כך, יען שכבר הלך משם ההוא רוחא (מ"מ).

³ אחורי הדף (הערת הזהר).

⁴ פי' רוחא קדמאה שהניח בה בעלה הוא מתלבש ברוח דילה בסוד נקבה תסובב גבר (מ"מ).

⁵ נמחק בקה"י.

⁶ זה שייך לשער ט"ל פרק יא כלל כ' (הגוב"י) וכן כלל יז (לש"ו), וזה הסיבה שנוק' נקראת אות ד' (דע"ה ח"א ד ע"ג)

⁷ "וכן הוא (נ"א האחד הוא ב"ן) שמן" נמחק בקה"י, ובמקומו איתא "א' הוא ענין".

⁸ ע' שער כט פרק ב.

שְׁעָה"כ

נשמה שנותן בה, והם שם מ"ה ושם ס"ג. והד', הוא מ"ש בפ' תרומה (קסו ע"ב) בריה דרב ספרא ע"פ אור זרוע לצדיק, שהנה נשמות הצדיקים הם עצמם מזדווגים עם המלכות והם העושים נשמות, כמ"ש (בראשית יב ה) ואת הנפש אשר עשו בחרן, והנה רוב הזווגים הנעשים בזמן הגלות הם באופן זה. והנה אלו הד' בחי' הנ"ל הם אלו הד' בחינות המלויין הנ"ל, וארבעתן נכללין בבחי' הא' שהוא כללות מהמילוי' והוא הנקרא נפש, נמצא שזה המילוי' כולו בכללו בחי' נפש, אך בו נרמזין כל הד' בחי' דרך פרט.

ז"ל שער מ"ד ומ"ן: דע כי ד' בחי' נמשכין אל המלכות: א', הוא ענין הנפש אשר לה, שנותן היסוד של הזכר בה כדי שתוכל לעורר מ"ן בעת הזווג, כי ע"י הנפש ההוא נעשית כלי. הב' והג', הוא בחי' הרוח והנשמה שנותן בה, הם שם ס"ג ומ"ה. הד', מ"ש בפ' תרומה (קסו ע"ב) דרש בריה דרב ספרא על פ' אור זרוע לצדיק [ע"י ע"ח מז ע"ג – לש"ן], שהנה נשמות הצדיקים הם עצמן מזדווגים עם המלכות, והם עושים נשמות, כמ"ש (בראשית יב ה) ואת הנפש אשר עשו בחרן. והנה רוב הזווגים הנעשים בזמן הגלות הוא באופן זה. והנה אלו הד' בחי' הנ"ל, הם אלו הד' מילויים הנזכרים, וארבעתם נכללים בבחי' ראשונה, שהיא כללות זה המילוי, והוא הנקרא נפש. נמצא שזה המילוי' כולו בכללו בבחי' נפש, אך בו (נפרטים) [נרמזים] דרך פרט כל הד' בחי'.

וז"ל שער דרושי אבי"ע: וכעד"ז נאמר (שמואל ב' כג ג) צדיק מושל ביראת אלהים, כי כמו שיש צדיק אשר עולה נשמתו בסוד מ"ן במלכות, כן יש מי שיעלה נשמתו בסוד מ"ד, כי אחר החרבן שאין זווג² ואין הגנן זורע גינתו, רק גינתו צומחת מן הספיחין³ אשר יצאו בה ומשם חוזרת וצומחת, והספיחין הם נשמות הצדיקים אשר צמחו ויצאו מהגינה העליונה מלכות, והם חוזרין לעלות שם בסוד מ"ן או מ"ד. וז"ס (תהלים צו יא) אור זרוע לצדיק, שכבר נזרע מעיקרא ואינו זורעו עתה מחדש, כנזכר זוהר פרשה תרומה (דף קסו ע"ב).

וז"ל השעה"ג: והענין הוא, כי אחר החרבן נתפרדו ז"א מנוקבא, והגנן העליון שהוא יסוד, איננו זורע גנתו. אמנם גנתו מזרעת מאיליה, מן הספיחים שיצאו וצמחו בה מתחלה, ומהם חוזרת וצומחת. והנה הספיחים הם נשמות הצדיקים, אשר טרם החרבן זרעם בגנה העליונה וצמחו בה. וכאשר חוזרת ונפטרים מן העה"ז, חוזרים לעלות שם בה בסוד מ"ן, או ביסוד שהוא הגנן העליון בסוד מ"ד, ומהם חוזרת וצומחת. וז"ס פסוק אור זרוע לצדיק, שכבר האורות האלו נזרעו בתחלה בגנה העליונה, והם עצמם שחוזרים ונזרעים, ואין זה זרע חדש והבן זה.

וז"ל שער המצות: ועתה נבאר ענין השביעית כי הנה העליית העולמות יש בכל שנת השביעית ג"כ כמ"ש אח"כ כי לכן נקרא שבת אבל זו העלייה היא עליה מועטת והיא קרובה אל מדריגת ימי החול ולכן כל המלאכות הותרו בשביעית וזלתי מלאכת עבודת הקרקע בלבד כגון חרישה וזריעה כו'. והענין מבואר כמ"ש כי בשנה הז' אין עלייה כלל למעלה ממלכות דעולם האצילות נמצא כי כל השביתה ותוספת קדושה היא במלכות לבדה הנקרא ארץ ולכן ושביתה הארץ שבת לה' ולכן לא נאסרו אלא מלאכת עבודת הארץ בלבד וכל שאר המלאכות שהם בבחינת של מעלה ממלכות הם מותרות. והנה המלאכות של הקרקע הם כגון חרישה וזריעה כו'. וכל המלאכות שהם בדכורא תועלתם הם להוריד מ"ד וכל המלאכות שהם בנוקבא תועלתם הם להעלות מ"ן וכל זה הוא לברר השבעה מלכים כנזכר והנה החרישה וכו' בימי החול נעשית ע"י האדם התחתון בסוד ואדם אין לעבוד את האדמה כי ע"י המצות שהוא מקיים בחרישה וזריעה כו' מברר בירורי המלכות כנ"ל ועובד עבודת הקרקע העליונה הנקרא מלכות. והנה ענין הזריעה היא בחינת הנשמות דמ"ן הטמונים בתוך הקרקע וצומחים על פני הארץ ומתגלים שם בסוד אור זרוע לצדיק זרוע מעיקרא ועתה הוא עולה וצומח מאליו ונזרע כנזכר בזוהר תרומה. וענין הקצירה יתבאר לך ממ"ש אצלינו באדרת נשא דקכ"ז ע"ב במ"ש ורזין אלין לא אתייהבו אלא למחצדי חקלא כי הוא ענין לידת הנשמות ויצאתם מסוד העיבור שבנוק' דז"א ונקצרות ממקום זריעתם שם ויורדות בגוף בעוה"ז ואין זה נעשה אלא ע"י תפלת הצדיקים הקוצרים שדה העליונה ונקראים מחצדי חקלא. והנה בשביעית כל מלאכת הקרקע נעשות מאליהן שלא ע"י מעשה התחתונים ומ"ן של בירור המלכים מתבררין ועולין מאליהן ולכן ספיחי שביעית מותרין

- מאיר הכוונה -

¹ המילוי (קה"י).

² עי' לעיל שער ט"ל דרוש יא אות כ' ובפרע"ח ר"ח פ"ג דף קז ע"ג (לש"ו).

³ כלומר בדינין וגבורות, בסוד קטנות, וע"י ב' נשיכים, אמנם מעט יש זיווג פנימיים, ועי' מקדש מלך בראשית ו ע"א ד"ה לרחוק (דע"ה ח"ב קכה ע"ד)

שְׁעָה כ

להיותם עולים מאליהן שלא ע"י מעשה האדם וכן כל שאר מלאכות עבודת קרקע. וז"ש ושבתה הארץ שבת לה' פירוש הארץ שהיא המלכות נעשית בחינת שבת ושובתת ואין מלאכות ב"א נעשית אז אלא מאליה מעלה מ"ן לגבי ז"א וז"ש שבת לה' ולכן תמצא בכל דיני השביעית אין נזכר אלא שביתת הארץ לרמוז כי כל בחינת שביעתה זו אינה אלא במלכות ולא למעלה ממנה.

וז"ל המקדש מלך: לרחוק דא יעקב וכו'. יובן במ"ש הרב בפ' טוב שכן קרוב שהוא היסוד הנקרא שכן קרוב מאח רחוק שהוא ז"א, והענין בסוד משחרב הבית ההוא גננא לא עאל בגנתא. געא שהוא יסוד דזעיר לא עאל בגנתיה שהיא מלכות, ורוב הזווגים הנעשים בימי הגלות הם ע"י ההוא רוחא דשבק בה בעלה, והרוח הזה שרשו מהיסוד והוא זכר ומזדווג בבחינת המלכות היורדת למטה בכריאה. ונמצא שבחינת ההוא רוחא שביסוד שלה, הוא מזדווג עם בחינתה היורדת למטה בכריאה, שאותה בחינה שלה נקראת ד ואז ההוא רוחא נכנס באותה ד ונעשית ה וזה הזווג הוא מינה ובה, כי ההוא גננא לא עאל בגנתיה ולפיכך נקרא יעקב רחוק כי כבר נתרחק ממנה בימי הגלות. אבל ההוא רוחא דשבק בה שרשו מן היסוד דזעיר הוא המזדווג עם בחינתה התחתונה ונקרא שכן קרוב והוא טוב מאח רחוק שהוא הזעיר שנתרחק ממנה בגלות. ובה תבין מ"ש הרב ז"ל שנשמות הצדיקים הם המזדווגים עם המ' בימי הגלות. כי ההוא רוחא דשבק בה בעלה הוא שרש אל י"ב שבטים ושל כל נשמות הצדיקים, וז"ס יבעלוך בניך ור"ת י"ב שהם שרש כל נשמות ישראל. ושרש הי"ב הוא ההוא רוחא וז"ס מחלוקת ר"א ור"י ר"א אין הארץ שותה אלא ממימי אוקינוס שנאמר נותן באוצרות תהומות מי גרם לאוצרות להתמלאות תהומות. ר"י אין הארץ שותה אלא מאוצר העליון שנאמר יפתח ה' לך את אוצרו הטוב. ובפרקי ר"א איתא בזמן שישראל עושים רצונו של מקום הארץ שותה מאוצר עליון שנאמר יפתח ה' לך וכו' וכשאינם עושים רצונו של מקום אז הארץ שותה ממימי אוקינוס שנאמר נותן באוצרות תהומות הרי שבפרקי ר"א פשר כין ב' הסברות ואלו דברי אלהים חיים כי בזמן שעושים רצונו של מקום גננא אעל בגנתיה וזרע כה שורין, וכשאינם עושים רצונו של מקום גננא לא אעל וכו' ושותה ממימי האוקינוס. ונודע כי השכינה: קראת ארץ ונקראת ים. ור"ל שותה מינה ובה וזהו ע"י ההוא רוחא דשבק בה בעלה שכבר היה בה מימי קדם וכאלו הוא מינה ובה. ואמר הרב ז"ל כי אי אפשר לחטים ומיני פירות ליגדל במיין נוקבין לבדם רק שהקב"ה ממשיך טיפה א' של מיין דוכרין תוך העננים ומתמתקים המים המלוחים והטיפה הזאת היא נמשכת מההוא רוחא דשבק בה בעלה ששרשו זכר מהיסוד דזעיר והוא כמו השאור לעיסה שכל המים נהפכים ונעשים זכרים ע"י אותה הטיפה וטוב לה שכן קרוב ההוא רוחא שהוא בחי' היסוד הקרוב אליה בגלות מזעיר שנתרחק ממנה.

ע"י שעה פ' וירא: ודע כי הנה מש"ל, כי בכל זווג דזו"ן, ממשיכים מוחין חדשים מלמעלה מן האין סוף, דרך המדרגות, והוא לוקח שפע מ"ד, והיא מ"ן, דע, כי זה הוא בענין הנשמות החדשות הבאות מלמעלה, בזווג ליל שבת ויו"ט. אבל בזווגים של ימי החול, אחר חרבן הבית, כבר ביארנו במצות שביעית, פרשת בהר סיני, כי כל המ"ן של אז, הם מהביירוין המתבררים מן המלכים שנפלו בקליפות, ומהם נעשים הנשמות ההם שבאלו הזווגים. והוא בסוד (תהלים צ"ז י"א) אור זרוע לצדיק, הנזכר בפרשת תרומה, בענין בריה דרב ספרא. וזכור הקדמה זאת.

נד. ז"ל: האי אור זרע ליה קודשא בריך הוא בגנתא דעדנוי¹ ועבד ליה שורין שורין ע"י דהאי צדיק דאיהו גננא דגנתא ונטיל להאי אור זרע ליה זרועא דקשוט² ועבד ליה שורין שורין בגנתא ואוליד ואצמח ועביד פרין ומנייהו אתון עלמא הדא הוא דכתיב (שם צז יא) אור זרוע לצדיק³ וגו'.

- מאיר הכוונה -

¹ שמ"ר פל"ה סי' א (לש"ו). בנקודת יסוד דהמלכות ששם נגנז האור (דע"ה ח"א ג ע"ד), ע"י דע"ה ח"ב סה ע"ב, הוא היסוד דהנוק' כמ"ש בשעה"כ (דף נד ע"ב), והוא ה' דאדנ"י, י' זעירא, שהוא מה' דהו"ה, כי כמו שהוא בז"א י' אתגלי בפומה דאמה (אד"ר קמב ע"א) והוא מאור הגנוז, כן הוא בה, ע' הגר"א ספד"צ (פרק ג ד"ה וי"ה כז ע"א, ובפ"א ד"ה כמה דה' יג ע"ג). ועכ"פ הוא כי האור שנגנז הוא בהיסוד דהנוק', ומשם הוא ג"כ כל שורש נשמת ישראל וכמו שאמרו בפ' בראשית (י"ג סע"א) (כללים ח"א פא ע"א).

² שור"ק כולו זרע אמת ניקוד שהיסוד שורק (רח"ו).

³ הוא סוד עץ החיים שבתוך הגן (ביאורים ח"ב פא ע"ג). שם נפל וירד אור הדעת ונתעלם שם, והוא סוד אור זרוע לצדיק וכמ"ש בספד"צ (פרק א יא ע"ב) אעבר וזעיר נטיל וגניז, ע"ש בהגר"א, וכן בתיקונים להגר"א (תיקון מ דף פט ע"ג), ובדברי הרב שער הארת המוחין (פרק ט), ודרושי מ"ן

שְׁעָה"כ

וכתיב (ישעיה סא יא) וכגנה זרועיה תצמיח מאן זרועיה אלין זרועי דאור קדמאה דאיהו זרוע תדיר¹ השתא אוליד ועביד איבין והשתא זרוע איהו בקדמיתא עד לא ייכול עלמא איבא דא אוליד זרועא דא ויהיב איבא ולא שכיך ועל דא [כל] עלמין אתזנו בספוקא [בההוא גננה] ודההוא גננא [בההוא גוונא] דאקרי צדיק [ד]לא שכיך ולא פסיק לעלמין בר בזמנא [דישראל בגלותא]² (דגלותא).

ואי תימא בזמנא דגלותא כתיב (איוב יד יא) אזלו מים מני ים ונהר יחרב ויבש היך עביד תולדין אלא כתיב (תהלים צז יא) זרוע זרוע איהו תדיר ומיומא [ההוא נהיר דאפסיק (ג"א דגלותא)] (דאפסיק ההוא נהר גנתא) וס"א בגנתא לא עאל ביה ההוא גננא וההוא אור דאיהו זרוע תדיר עביד איבין ומניה ומגרמיה אזרע כקדמיתא ולא שכיך תדיר כגנתא דעביד תולדין ומההוא זרועא נפיל ביה באתריה ומוגרמיה (ו)עביד תולדין כדבקדמיתא ואי תימא דאינן תולדין ואיבין [הוון] כמה דהוה בזמנא דגננא תמן לאו הכי אבל לא אתמנע זרוע דא לעלמין. תרגום: האור הזה זרע אותו הקדוש ברוך הוא בגן עדנו ועשה אותו שורות שורות על ידי הצדיק הזה שהוא הגנן של הגן ונטל את האור הזה זרע אותו זרע אמת ועשה אותו שורות שורות בגן והוליד והצמיח ועשה פירות ומהם נזון העולם זהו שכתוב אור זרע לצדיק וגו'. וכתוב וכגנה זרועיה תצמיח מי הם זרועיה אלה הם הזרעים של האור הראשון שהוא תמיד זרוע ועכשיו מוליד ועושה פרות ועכשיו הוא זרוע בראשונה בטרם שיאכל העולם את הפרי הזה הוליד הזרוע הזה ונותן פרי ולא שוכך ולכן כל העולמות נזונו בספוקו של אותו הגנן שנקרא צדיק שאינו שוכך ולא פוסק לעולמים פרט לזמן שישראל בגלות.

ואם תאמר בזמן הגלות כתוב אזלו מים מני ים ונהר יחרב ויבש ואיך עשה תולדות אלא כתוב זרע והוא תמיד זרוע ומיום שנפסק אותו נהר לא נכנס לגן (בגן) אותו הגנן ואותו אור שהוא תמיד זרוע עושה פרות וממנו ומעצמו נזרע כבראשונה ולא שוכך תמיד כמו גן שעושה תולדות ומאותו הזרוע נופל בו במקומו ומעצמו עושה תולדות כבראשונה ואם תאמר שאותם תולדות ופרות היו כמו שהיה בזמן שהגנן שם לא כך אבל לא נמנע הזרוע הזה לעולמים.

נה. ז"ל האד"ז רצה ע"ב: אתפשט דכורא בדעת ואתמליין אכסדרין ואדרין מרישא דגולגלתא שרי ואתפשט בכל גופא מחדוי ודרועוי ובכלא מאחורוי אתדבק ניצוצא דכוצינא דקרדינותא ולהטא ואפיק גלגלתא חדא סתימא מכל סטרוי ונהירו (ס"א ונחיתו) דתרי מוחי גליפן בה ואתדבקת בסטרוי דדכורא בגין כך אתקרי יונתי תמתי (שיר ה) אל תקרי תמתי אלא תאומתי ודאי.

תרגום: הזכר נתפשט בדעת, ונתמלאו אכסדראות וחדרים, מתחיל מתחילת הגולגולת ומתפשט בכל הגוף בחוזה שלו ובזרועותיו ובכולו. מאחוריו נדבק ניצוץ מהנר הקשה ולוהט, והוציא ראש אחד סתום מכל צדדיו, והארת (וירידת) ב' מוחין חקוקים בו, ונדבק בצד הזכר. משום זה נקראת "יונתי תמתי". אל תקרי "תמתי" אלא "תאומתי" ודאי.

אתפשט דכורא בדעת - כל הגדלות וההתפשטות הינן בדעת, כי זה יתוסף תמיד [שכן כל הספירות נמצאו בעולם הנקודות מלבד הדעת שנוספה רק בתיקון]. לכן אין קיום כי אם כל זמן שהדעת נמשכת מלמעלה. (מ"א רצט). ואתמליין אכסדרין ואדרין – אכסדרה הוא בחי' בית, ואדרין הם בסוד היכל. והנה ב' בחי' אלה הם בבחי' ראייה ושמיעה, וכן בבחי' תורה שבכתב ותורה שבעל פה (מ"א ש). בית והיכל מקבילים לעזרה ולהיכל של בית המקדש, כאשר העזרה

– מאיר הכוונה –

ומ"ד (דרוש ה), וע' עוד בזוה"ק (פ' בא דף לה ע"א) (דע"ה ח"ב קח ע"ב), בזוה"ק בראשית בתחילתו (דף א ע"א) אור דאתברי ואתגניז ואתכלל בברית כו', וההוא זרע קיימא באות ברית ממש, וע"ש בדברי הרב במאמרי רשב"י, וכן בדברי הרב בשער הכוונות (בדף לב ע"א) ע"ש. והרי לנו מכ"ז כי נשאר גנוז ביסוד הזכר והוא בסוד סירס את הזכר כנז' (כללים ח"א פא ע"א), אינו מאיר מעתה להנוק' שהוא המלכות הנעלמת בו אלא רק דרך דופני העטרה, ע' הארת המוחין (פרק ט) [וכמ"ש בזוה"ק פ' בא לה ע"א, ע"ש בהגהות מהרח"ו אות ג' ד', ובזוה"ק פ' תרומה קמח סע"ב וקמט רע"א, ושם קסו ע"ב וקסז ע"א כל הענין, ופ' פקודי רכ ע"ב ופ' אמור פח ע"א] (כללים ח"א קא ע"ג).¹ עי' לעיל דף לה ע"א (לש"ו).

² בעת שהזו"ן הם בגדלות ובמוחין שלימים, הנה אז נמשך בהנוק' מהאור שבו ג"כ, ע' זוה"ק (פ' בא לה ע"א, ופ' תרומה קסו ע"ב) ובדברי הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה), אמנם הוא רק בסוד נהיר לנוק' דרך דופן כמ"ש בהארת המוחין (פרק ט), אבל הוא נמשך בה עכ"פ והוא החסד שבחסד כנז' (דע"ה ח"ב קלד ע"א).

פְּעֵה"כ

היא בבחי' בית וההיכל הוא פנימי לה (באר יצחק שם). מרישא דגולגלתא שרי - תחילת ההשגה היא מרישא דגולגלתא, דהיינו מתוך מה שגילה לו כבר [שהוא בבחי' חו"ב], וכל מה שיתווסף ע"ז הוא בסוד בק"ע לגלגל"ת [דהיינו תוספת הדעת] (מ"א ש). **ואתפשט בכל גופא מחדוי ודרועוי ובכלא** - כלומר שמה שהשיג בדעת הוא שמתפשט בכל, והם בסוד הנבואה והראיה. ועיקר הראיה הוא מהחזה ולמטה, שכן אין לנו השגה אלא במה שהוא מתחת לחזה שהוא לבר מגופא. (מ"א ש). **מאחורי אתדבק ניצוצא דבוצינא דקרדינוחא** - זהו פירוש עניין גילוי הנוק', שכן היא אינה כי אם כלי ריק המחוסרת מילוי. כמו כן נוצר האדם עם ידיעת כל התורה, ואז היא משתכחת ממנו, ואז הוא נותר בבחי' אחוריים, וזוהי הבחי' התחתונה ביותר (מ"א ש). **ולהטא ואפיק גלגלתא חדא סתימא מכל סטרוי** - כשהנוק' היא אחורי ז"א היא גולגלתא סתימא בלא תיקונין דגלגלתא, ותיקונה היא נסירתה ותיקוני גלגלתא (בהגר"א על ספד"צ כו ע"ג ד"ה ויאמר). **ונהירו (ס"א ונחיתו) דתרי מוחי גליפן בה** - בבניין נוקבא דז"א שאחרי תיקונה לא נזכרת דעת, שהרי הדעת שלה אינה בחשבון הספירות שלה, שכן אין בה אלא עטרת דגבורות, בסוד "נשים דעתן קלות" (שבת ל"ג ע"ב) (פת"ש שבירה יז¹). ואתדבקת בסטרוי דדכורא, בגין כך אתקרי יונתי תמתי (שיר ה), אל תקרי תמתי אלא תאומתי ודאי.

ועי' בשער מאמרי רשב"י נו ע"ג שדעת שלה בגופה, ועי' ע"ח שער כו פרק ג: ודע, כי יש ג' חלוקים מן הדעת דז"א לדעת דנוקבא: א', כי הדעת שלו יש בו ה"ח וה"ג וכל א' הו"ה א', והם גימטריא ק"ל ק"ל, אך דעת שלה ה"ג לבד, שהם גימטריא ק"ל א' לבד, וזהו (שבת לג ע"ב) דעתן של נשים קל"ה. והב', כי דעת שלו נעשה מן יסוד דאור"א המתלבשים במוח שלו, ושניהן ניתנין תוך הדעת שלו ממש, ומקבל הארתן בהיותן שם ממש. אך הדעת שלה אינה רק מהארת יסוד ז"א שכנגד דעתה, ובולט בה הארתה לבדה, ופנימיות האור נשאר תוך יסוד ז"א, וממה שבולט דרך מסך יסוד ז"א לחוץ הוא סוד הדעת דנוקבא. הג', כי הנוקבא בראה ה' ית' צרה מלמעלה ורחבה מלמטה כדי לקבל הולד (ברכות סא ע"ב), נמצא כי היסוד דנוק' הוא רחבה למטה, לכן הדעת של ז"א הנעשה מיסוד הבינה שהוא רחבה מלמטה יש בו אור גדול. אך דעת הנוקבא מיסוד דז"א שהוא צר מאד ואורו מועט, ותבין מהיכן הוא שהנוקבא רחבה ונתפשטה בה (אור) זרועותיה וגופא (ברוחב), כי הוא (אור) של יסוד ז"א עב מלמעלה, לכן ראשה צר. ועי' גר"א תיקו"ז נא ע"ב שיסוד שלא בשעת הזיווג היא אבר מת. עי' שער כא פרק ב: בזכר יש ג' מוחין חב"ד, ופרטן ד', לפי שדעת כלול מב' בחי' שהם חו"ג, אבל דעת הנוקבא הוא ק"ל, ואין בו רק גבורות לבד.

נו. ז"ל: פקודא דא איהו לאדכרא כל פקודי אורייתא בגינה כד"א (במדבר טו לט) וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יי' ועשיתם אותם דא איהו סימנא דמלכא לאדכרא ולמעבד. כתיב (שמות כח לו) ועשית ציץ² זהב והא אוקימנא רזא דציץ לאתעטרא ביה כהנא רבא ודא איהו ציץ לאסתכלא ביה עיינין דאיהו סימן דעלמא עלאה דאתעטר ביה כהנא רבא ובגין כך אסתכלותא דיליה מכפרא על עזות פנים דלא קיימא לקמיה אלא פנים דקשוט רזא דכל אינון פנים עלאינון פנים.

- מאיר הכוונה -

¹ עי' ע"ח שער ז"א פרק ד'.

² מצות ציץ נזר הקודש, הנה ממוחין דאבא שבתוך ז"א יוצאים מצדם הארות לחוץ במצח דז"א בבחי' אור המקיף למוחין ההם ואותו אור המקיף בחי' ציץ של כה"ג ונק' ציץ לשון זכר כי הם מוחין דאבא שהוא זכר ולכן ציץ של כה"ג היה נתון במצחו למעלה מן התפילין כי תפילין הם ממוחים דאמא והציץ ממוחין דאבא ולכן כתוב בו קדש לה' (נ"א שז"ס ל' של לה' ה' דצלם שהוא בחי' המקיף כנודע) [נה"י דאבא] כי כל קודש הוא במוחין כנודע ובפרט במוחין דאבא שנקרא קודש כנודע שכל קודש בחכמה. והענין כי באבא יש הו"ה דיוד"ן ויש בו ד' יוד"ן וכל י' עולה ק' נמצא שד' יודין דע"ב הם גי' ת' וכללות ד' יוד"ן עצמן הרי הכל גי' קדש כמבואר אצלינו, והי' בוקע אור ד' מוחין הפנימים דאבא לחוץ במצח דז"א מב' צדדי המצח אצל האזנים [סוד הצדעים] והיתה יוצאת הארת חכמה דאבא וחסדים שבדעת דאבא מצד זה והארת בינה וגבור' מצד זה והיו כלם מתפשטים בכל המצח ונעשה בחי' ציץ של הכ"ג, ונלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל ג"כ שהו"ה הכתובה בציץ היתה עד"ז י"ו בצד ימין זה ע"ג זה וה"ה בצד שמאל זה ע"ג זה ואיני זוכר היטב. והנה הכ"ג דוגמת איש העליון ולכן היה לובש בגדי אדם עליון וכל אדם שעובר לפני הציץ אם כשר היה ניכר במצחו כי הבינה שבו נגלה במצח והאותיות בבינה כנ"ל ולכן אותיות מגלים במצח שהוא בינה שבו ואם היה רשע פניו נופלים בס"א ומתבייש לפני קדושה והיה שב בתשובה (טעמי המצות תצוה).

שְׁעָה"כ

דקשוט פנים דאמת דכלילין באמת דיעקב ציצית איהו נוקבא רזא דעלמא תתאה אסתכלותא דאדכרא ציץ¹ דכר ציצית נוקבא² ודא לכל ב"נ ציץ לכהנא. תרגום: מצוה זו היא להזכיר כל מצוות התורה בשבילה, כמו שנאמר "וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אותם", זהו סימן המלך להזכיר ולעשות. כתוב "ועשית ציץ זהב", והרי בארנו סוד הציץ להתעטר בו כהן גדול, וזהו ציץ להסתכל בו בעיניים שהוא סימן של עולם העליון שהתעטר בו כהן גדול. ומשום זה, הסתכלותו מכפרת על עזות פנים, שלא עומדת לפניו אלא פני אמת, סוד של כל אלו הפנים העליונים שהם פני אמת, פנים של אמת שכלולים באמת של יעקב. ציצית היא נקבה, סוד עולם התחתון, הסתכלות להזכיר. ציץ זכר, ציצית נקבה, וזה לכל אדם, ציץ לכהן.

נז. עי' זהר ח"ג קעב ע"א: בשעתא רביעאה קרי ואמר (תהלים כט ח) קול יי' יחיל מדבר³ וגו' בשעתא חמישאה⁴ קרי ואמר (שם ג) קול יי' על המים וגו' בשעתא שתיאה קרי ואמר (שם ט) קול יי' יחולל אילות וגו' לבתר קרי ואמר (ישעיה מ ו) קול אומר קרא⁵ ואמר מה אקרא וגו' ודא איהו תרנגולא דקרי ולא שכיך ולבתר קרי כמלקדמין.

- מאיר הכוונה -

1 עי' זהר שמות טו ע"א וע"ב ומאיר הזהר שם בשם הזהר הרקיע והגהות הלש"ו ומ"מ. כהן גדול הוא סוד ז"א המלוּבש בחושן ואפוד שהם לאה ורחל, ונקרא ז"א כה"ג בעת שמתפשטים בו המוחין דאבא, שהוא המוחין דגדלות שני, אשר על ידם הוא היחוד העיקרי דפב"פ דהזר"ן וכנ"ל, ונקרא אז ז"א כה"ג, והוא ע"י המוחין דמצד אבא, כי עיקר כה"ג הוא אבא, שהוא הנכנס לפני ולפנים לפני א"ס ית"ש, ובו משתמש א"ס ית"ש בכל גילוייו אשר באצילות כולו. וכמ"ש הרב בשער השמות (בסופו) כי אי אפשר להתלבש אור הא"ס בשום אחד מ' ספי' אם לא ע"י שיתלבש תחילה אור החכמה בהם, וזה סוד כולם בחכמה עשית (תהלים קד כד), וכן כתב עוד בשער סדר אבי"ע (פרק ב) ובכ"מ, ולכן נקרא החכמה שהוא אבא בשם כה"ג, והוא המלוּבש בחושן ואפוד, שהם זר"ן, וכמ"ש בפר' פקודי (רלא ע"א) ע"ש בהגהות מהרח"ו (דע"ה ח"ב קג ע"ד).

2 ודע כי ב' מיני ציציות הם, התכלת והלבן. ר"ל כי בזמן שבית המקדש קיים, היה חוט תכלת עם הלבן, ובזמן הזה לא יש כי אם לבן. והענין הוא כי כבר נתבאר ב' מיני בחי' מוחין יש בז"א, אם מצד אבא אם מצד אימא. אמנם המוחין דמצד אבא, אין לנו עתה עסק בהם, לפי שהאור היוצא מהם הוא סוד הציץ של כהן גדול, שהוא ממוחין דאבא, ולכן נקרא ציץ דכורא כנז', בפ' שלח לך (דף קעד ע"ב בר"מ) וע"ש. אבל הציצית הוא ממוחין דאימא, ולכן נקרא ציצית בלשון נקבה (שעה"כ ציצית ד).

מוחין דאבא - עי' אד"ר קלב ע"ב: ומה דיקנא אתגלייא, דיקנא דכהנא רבא עלאה - דיקנא דאבא עלאה (בהגר"א על ספד"צ יח ע"ב ד"ה בתליסר). אבא נכלל במזל העליון הרי הוא בחינת הדכר, ואילו אימא נכללת במזל התחתון הרי הוא בחינת הנקבה. מזל עליון כולל את כל ח' התיקונים הראשונים, כנגד ח' בגדי הכה"ג (בהגר"א על ספד"צ יח ע"ג ד"ה וידוע) שכן התיקונים מכונים בגדים. ובאמת בתחילה לא התלבשו על דיקנא דע"ק אלא ט' ת"ד. והנה אם כי משה רבינו ע"ה הזכיר בתורה את י"ג המדות, הם אינם אלא חיצוניות י"ג ת"ד דא"א שנעשו פנימיות לדיקנא דז"א. ולכן נקראים הם על שם ז"א, ככל חיצוניות של בחינה עליונה שנעשית פנימיות לבחינה תחתונה יותר ואעפ"כ נקראת על שם התחתון. והנה ז"א מכונה כהנא רבא ונוק' מכונה כהן הדיוט (והוא משתמש בד' בגדים בלבד, שכן אין לנוק' אלא אותם ד' ת"ד הפנויים משערות (דהיינו תיקונים ג' ה' ז' י"ב)). והת"ד דא"א שמתלבשים בדיקנא דז"א מכונים כהנא רבא עלאה (ב"ע קו ע"א). עיקר הדיקנא דכה"ג הוא באבא, שכן הוא הראשון לקבלת אור א"ס, ועל ידו משתמש אור א"ס בכל גילוייו. וזאת על ידי שהוא מקבל מהמזל העליון הרי הוא התיקון הח' דדיקנא, וכלול מכל ז' התיקונים העליונים (לש"ו דע"ה ח"ב קד ע"א). אבא מכונה כה"ג מכיוון שהוא נכנס לפני ולפנים לקבל מאור א"ס (לש"ו כללים ח"ב ע"ד). והנה בחינה זו שייכת גם בא"ק, שאבא דא"ק עולה באור האוזן (לש"ו כללים ח"ב יז ע"ב).

3 הענין כי בשעה ראשונה מלכות לצד הגבורה והתפארת לכך הם שתי קולות קול ה' בכח קול ה' בהדר כדפירשנו, שוב שעה שניה מלכות דבקה בהם והיינו שעה. שנית קול ה' לעיר, שוב היא דבקה בהוד שהוא לשמאל דין לא קשה כגבורה לכך הוא אומר קול ה' חוצב להבות אש שהיא בהוד כנודע וכדפירשו בזוהר ובתיקונים, בשעה רביעית נדבקת ביסוד והיינו "קול ח' יחיל מדבר" והיינו שהקב"ה מתחולל על שאין מדבר דברות קדש בעולם תחתון (אור יקר).

4 בשעה חמישית נדבקת לימין בחסד ונצח לכך קא קארי "קול ה' על המים" שהוא החסד וכן כל שאר קולות דהיינו קול ה' שובר ארזים בנצח כנודע, בשעה ששית שהיא באור בוקר קודם שעה מתעורר התפארת בעצמה עם כל הקולות ומתייחד עמה (אור יקר), שהוא הדעת אחר היסוד, והוא כלל ופרט וכלל (יהל אור).

5 היינו הקב"ה לעורר התחתונים לעזרת השכינה (אור יקר).

שעה"כ

ומאי קרי כל עובדין דבני עלמא¹ בגין דאיהו מאריה דאחמתא (ס"א דחכמתא) וקסת הסופר בחרצוי וכל עובדין דבני עלמא כתיב בכל יומא ובליליא בתר דקרי כל קריאן אלין קרי כל מה דכתב ביומא.

ואלמלא רגלוי אצבעאן דיליה² דאינון תרין דרגין חד ההוא דקיימא באמצעיתא דאיהו רב וההוא דקיימא מאחורא דאיהו זעיר דקא מעכבין ליה יהא מוקיד עלמא בשלהובוי. תרגום: בשעה רביעית קורא ואומר "קול ה' יחיל מדבר וגו'", בשעה חמישית קורא ואומר "קול ה' על המים וגו'". בשעה ששית קורא ואומר "קול ה' יחולל אילות וגו'". ואחר כך קורא ואומר "קול אמר קרא ואמר מה אקרא וגו'", וזהו התרנגול שקורא ולא שוכך, ואחר כך קורא כמו מקדם.

ומה קורא, כל מעשי בני העולם, משום שהוא בעל התיק (של החכמה) וקסת הסופר במתניו, וכל מעשי בני העולם כותב בכל יום, ובלילה לאחר שקורא כל הקריאות הללו קורא כל מה שכתב ביום.

ואלמלא רגליו, אצבעות שלו, שהם שתי דרגות, אחד אותו שעומד באמצע שהוא גדול, ואותו שעומד מאחור שהוא קטן, שמעכבים אותו, ישרף העולם בשלהבותיו.

נח. עי' תיקו"ז סג ע"א: איהי טלית דקודשא בריך הוא ובה אתעטף קודשא בריך הוא כמה דאת אמר (תהלים קד ב) עוטה אור כשלמה ואיהי ציצית דצדיק דאיהו עני בגלותא הה"ד תפילה לעני כי יעטף (תהלים קב א) עני ודאי דביה³ אתעטף בגין דאיהי (שמות כב כו) כסותה לבדה היא שמלתו לעורו דא משכא דתפלי דאתמר בהון ויעש ה' אלהי"ם לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם (בראשית ג כא).

תרגום: היא טליתו של הקדוש ברוך הוא, ובה מתעטף הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר "עוטה אור כשלמה". והיא ציצית של צדיק, שהוא עני בגלות, זהו שכתוב "תפילה לעני כי יעטף", עני ודאי, שבו מתעטף, משום שהיא "כסותה לבדה היא שמלתו לעורו", זה עור התפילין, שנאמר בהם "ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם".

איהי טלית כו' - כמ"ש (ר"ה יז ע"ב) מלמד שנתעטף הקב"ה כש"ץ, ואמרו אור מנין נברא נתעטף כו': כד"א עוטה אור כו' - כמ"ש בס' הבהיר (אות קמז"ד) והביאו בסוף ח"א (ח ע"א רסד ע"א) ואמר ר' יוחנן שני אורים הגדולים היו דכתיב כו', עש"ב, וראייתו ממ"ש כשלמה, והיא שמלתו, כמו שמפרש והולך: ואיהי ציצית דצדיק - דטלית הוא לבוש לגוף והוא ת"ת, אבל ציצית תלוין למטה מגוף נגד הברית: איהו עני כו' - הואיל ואמר עוטה מפרש מה שכתוב לעני כי יעטף: *דבה יתעטף כו' - כצ"ל: כסותה לבדה - כנ"ל דאיהי טלית שלו, ואמר לבדה, דבזמן בהמ"ק היו ד' בגדי לבן וד' בגדי זהב, ועתה לא נשאר אלא ציצית ותפילין, וע"ל ריש תיקון ל"ח: לאדם ולאשתו כו' - כמו שמפרש והולך תש"י ותש"ר, ונאמר וילבישם, וזהו שמלתו. אבל לעורו, מ' דלעור שמלתו, וצ"ל דקאי אתכלת שבציצית, דהיא לבושה וכסוי לתפילין, וזש"ל דא איהי כי כו', ואיהי תכלת שבציצית.

- מאיר הכוונה -

¹ כי אחר שקרא ולא שבו עד ה' ולא דרשוהו מלמד עליהם חובה (אור יקר).
² הם חמשה הרב תפארת הקטן מלכות, והם מתייחדים אז (בתפארת) בבוקר [דנים] [זנים] את העולם בחסד היתה הגבורה נדלקת בדיניה והיה העולם נשרף, ולהיות שתי אצבעות תפארת אמצעי רב ודאי מאחור זעיר מלכות כנודע מתייחדים בחסד אברהם (תפארת) בבוקר (אור יקר).
³ דבה (גר"א).

⁴ ז"ל: קמז. ואמר ר' יוחנן שני אורים גדולים היו שנאמר (שם) ויהי אור, ועל שניהם נאמר כי טוב. ולקח הקב"ה האחד וגנזו לצדיקים לעתיד לבא והיינו דכתיב (תהלים לא כז) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך גו', מלמד שאור הראשון אין כל בריה יכולה להסתכל בו שנאמר (בראשית א' ד) וירא אלהים את האור כי טוב, וכתיב (שם כ"א) וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד, ראה הקב"ה את כל אשר עשה וראה טוב מזהיר בהיר ולקח מאותו הטוב וכלל בו, שלשים ושתיים נתיבות החכמה ונתנו לעוה"ז והיינו דכתיב (משלי ד' ב) כי לקח טוב נתתי לכם תורתני אל תעזובו, הוי אומר זו אוצרה של תורה שבעל פה, ואמר הקב"ה אם ישמרו זאת המדה בעוה"ז שזאת המדה נחשבת בכלל העוה"ז, והיא תורה שבע"פ, יזכו לחיי העוה"ב שהוא הטוב הגנוז לצדיקים, ומאי ניהו, עוזו של הקב"ה, דכתיב (חבקוק ג' ד) ונוגה כאור תהיה, עתיד הנוגה שנלקח מן האור הראשון להיות כאור, אם יקיימו בנים התורה והמצוה אשר כתבתני להורותם (שמות כ"ד י"ב) דכתיב ומשלי א' שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמן.

נט. ז"ל קכט ע"א: בפלגותא דשערי אזיל חד ארחא דנהיר למאתן ושבעין עלמין ומניה נהיר ארחא דז"א דנהירין ביה צדיקיא לעלמא דאתי הה"ד (משלי ד) ואורח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום ומיניה ארחא אתפרשא לשית מאה ותליסר אורחין דאורייתא דפליג בזעיר אפיין דכתיב ביה (תהלים כה) כל ארחות יי' חסד ואמת וגו'.

תרגום: בהתחלקות השערות הולך דרך אחד שהוא מאיר למאתים ושבעים עולמות, וממנו מאיר הדרך של ז"א שממנו מאירים הצדיקים לעולם הבא וזהו שנאמר "ואורח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום". ומן האורח הזה מתחלק לתרי"ג דרכים שבתורה המתחלקים כ[בחינת] ז"א, שנאמר עליו "כל ארחות יהוה חסד ואמת וגו'".

בפלגותא¹ דשערי אזיל חד ארחא - בהארחא שבא"א הוא רברבא, ואילו בז"א הוא דקיק (בהגר"א על ספד"צ כג ע"א ד"ה וז"ש חד). ישנם ב' חיוורתי בגלגלתא דע"ק, והמה כוללים את כל י"ג החיוורתי: א) ההולך ומתפשט בפלגותא דשערי בקו א' והוא בסוד לויתן נחש בריח, ב) הסובב ומקיף את כל הראש מהעורף ועד המצח וחוזר חלילה, והוא בסוד לויתן נחש עקלתון. והמה שורש לזו"נ: הזכר הולך והנקבה סובב. והנה אור הנקבה נתעלמה ונגנזה לצדיקים לעתיד לבא, ולכן אין מפרטים באידרא את בחינות חיוורתא הנוק' אלא ברמז בכללות. לכן לא דבר כאן כי אם מן החיוורתא המתפשט ביושר בלבד². והנה יש בו עוד טעם כמוס, שכן יש כלל, שבכל אתר דאית דוכרא אין נוקבא עולה בשם³. השערות כוללות ב' סטרין דהיינו חו"ג, ולכן מתפשטים בב' צדדי הראש, ובאמצע הראש עובר החיוורתא, הרי הוא בחי' החסדים של הדעת. והארת החיוורתא הזאת מתפשטת דרך חוט השדרה עד היסוד, והיינו החסד המקיים את העולם. וז"ס מה שיסוד מכונה אורח וכמש"כ (משלי ל יט) "דרך גבר בעלמה", ויסוד הנעלה [דעתיק] אף הוא מכונה אורח והוא "נתיב לא ידעו עיט" (איוב כח ז). וכן הדבר כאן, שסוד החיוורתא הזה הוא החסדים הבאים מסט' דיסוד דבינה דרדל"א. ונוקט בלשון אור"ח (רמז לאור' וחסד), שכן הוא סוד החסד הגנוז באור של היום הראשון הנרמז בפס' "יהי אור ויהי אור" ב"פ אור, רמז לב' החיוורתי כאשר הנקבה נגנזת ואילו הדוכרא מאיר למטה דרך דופן⁴ כדי לקיים את העולם (ב"ע מו ע"ב⁵). דנהיר למאתן ושבעין עלמין - כל מקום שנוכרים ע"ר עלמין הוא מסטרא דבוצד"ק, שכן בע"ר עלמין נגנז הניצוץ של הבוצד"ק. והיינו כ"ז אותיות התורה המלבישים את הארת הבוצינא דקרדינותא⁶ (בהגר"א תז"ח יח ע"ב ד"ה ונפיק). ארחא דנחש בריח הוא כנגד תורה שבכתב, בחי' דכורא ונחש עקלתון הוא כנגד תורה שבעל פה, בחינת נוקבא. והנה התורה כלולה בכ"ז אותיות בסוד אי"ק⁷ בכ"ר וכו', וכל א' כלול מ'. אופן נוסף בביאור הע"ר - שהוא התגלות של כללות כ"ז אותיות יחד עם הנקודות, וכל נקודה היא י'. אופן שלישי, האור המאיר מהחיוורתי הוא אור שמאיר מסוף העולם ועד סופו, ואז א"א ערכם מאתיים וזו"ן ערכם שבעים, שכן לעולם א"א ערכו באלפים, וא"א ערכו במאות, וז"א בעשריות (ב"ע מו ע"ב). ומש"כ בכל האידרא להעריך בחינות ב'עלמין, שכן כל בחי' מהבחינות העליונות היא עולם מלא ופרצוף שלם (ב"ע מו ע"א). ומניה נהיר ארחא דז"א - כלומר מיסוד דא"א ששם גניז האור (ב"ע מו ע"א). דנהירין ביה צדיקיא לעלמא דאתי - שאז יתגלה האור שנגנז ביסוד, שלעת עתה

- מאיר הכוונה -

1 עי' בהגר"א על ת"ז קמג ע"א ד"ה בשערא, שגורס 'דפלגותא' וצ"ב.

2 עי' הקדו"ש צט ע"ב שמיקומו של החוורתא היא בתוך הנימא האמצעי.

3 זהר תרומה קלח ע"א וקלז ע"ב.

4 עי' בהגר"א ספד"צ יב ע"ב ד"ה והן זרין.

5 עי' פת"ש א"א כו.

6 דהיינו שבע"ר העולמות יש פירוט של הארת המו"ס. וע"ש בתיקונים, שבבחינה זו הוא ששהתחדשה המציאות שהתורה ניתנה לישראל מפי הגבורה. אמנם בביאור הקשר שבין מו"ס למצחא, עי' בהגר"א על ת"ז מו ע"ד שכתב שהתגלות המו"ס היא דרך המצחא.

7 עי' יהל אור ח"ב לט ע"ד, דהיינו שט' הספירות שמכתר עד יסוד שבג"ר (והוא כולל את א"א ואר"א שכן אר"א נכללים במזלין) הוא בסוד יחידות, ז"א בסוד עשירות ונוק' בסוד מאות. ועי' מקורו בת"ז כ' ע"א ד"ה וכלהו תליין מן א"ק.

8 ע"ש שמביא מדברי הגר"א בספד"צ יא ע"ד שהארת החיוורתי עובר דרך אר"א בבחי' מעבר לבד עד ליסוד דז"א, שכן אז יש כ"ז אותיות בז"א עצמו (כמש"כ לקמן בב"ע קנ ע"א).

שְׁעָה"כ

אינו מאיר אלא דרך דופן¹ (ב"ע מז ע"א). הה"ד (משלי ד) ואורח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום - דהיינו יסוד ועטרת היסוד מכונים "צדיקים", דהיינו צדיק (יסוד) וצדק (עטרה)², והם בסוד החיבורתי המכונים "ארחא" שנגזו ביסוד ובעטרת היסוד. ומה שדימהו הכתוב ל'אור נוגה', ר"ל החיבורתא אינה משתנה בירידתה ואינה עוברת דרך או"א אלא בתורת מעבר בלבד, וכמש"כ (שמות לד ו) "ויעבר ה' על פניו"³. ממילא כאן הוא מכונה או"ר נוג"ה ובגימ' ע"ר והיינו מעלת האור המאיר לע"ר עלמין הנ"ל. יסוד מכונה 'יום', אמנם כאשר האור הגדול הזה אכן יוצא מהיסוד אזי מאחר שהוא יוצא דרך דופן הוא משתנה ומאיר לנוק' באופן זה (ב"ע מז ע"א). ומיניה ארחא אתפרשא לשית מאה ותליסר אורחין דאורייתא דפליג בזעיר אפיין - החיבורתא המתפשט הוא השורש לתורה שבכתב וכנ"ל (וכן כלולה בו תורה שבעל פה דהיינו החיבורתא המקיף את הראש). אשר על כן צריך הוא לכלול בו "תרי"ג אורחין דאורייתא", הרי הם סוד תרי"ג המצות שבתורה. בז"א הוא שמצויים הארחין המתפרשים שכן שם הוא מקום גילויים, ואילו בע"ק אינו נמצא אלא שרשם בלבד, וממילא שם הם נכללים בחד אורחא ורק לעתיד לבא יתעלה ז"א לע"ק כדי שהצדיקים יהנו מתרי"ג המצוות שעשו (ב"ע מז ע"א). תרי"ג הארחין חיבורתין הפרטיים שבהגלגלתא המה בסוד יתיב על כרסייא דשביבין לאכפייא לון. פי' למתק את תרי"ג הדינים הנובעים משם אלקים⁴ שבז"א. וזהו שאמרו כאן כי אלו תרי"ג החיבורתין הפרטיים מתפשטים בז"א דרך הארחא דפלגותא לתרי"ג ארחין דאורייתא, שכן עיקר הגילוי של שם אלהים מתגלה בז"א, ולכן מתפשטים בו כל תרי"ג החיבורתין לתרי"ג ארחין דאורייתא, כדי להמתיק את כל הדינים כדי שיעשו לרשפי אש שלהבת י"ה שלהובין דרחימו. הארחא הי"ג הוא הארחא דפלגותא הרי הוא כלל כולם, והוא מתפשט ומאיר בז"א. ועל ידו מקבל ז"א את כל החיבורתין. והנה יש חילוק בין אופן קבלת ז"א את אור הארחא דפלגותא לבין האור של שאר החיבורתין, שכן את אור ארחא דפלגותא הוא מקבל בלי התלבשות כלל, אמנם את שאר החיבורתין הוא מקבל ע"י הנימין וכמ"ש לעיל קכ"ט רע"א. ובכל נימא אית מבוועא דנפיק ממור"ס, ונהיר ונגיד בההוא נימא לנימין דז"א כו' (לש"ו הקדו"ש צח ע"ד⁵). דכתיב ביה (תהלים כה) כל ארחות יי' חסד ואמת וגו' - "ארחות ה'" היינו ארחין דז"א, והם נהרין מארחא דע"ק שמכונה "חסד ואמת" שכן "חסד" הוא סוד החיבורתי שהוא חסד דגלגלתא דבינה דרדל"א (בהגר"א על ספד"צ י"ב ע"א ד"ה וז"ש וזעיר) ו"אמת" בעתיקא תליא (כמ"ש בזהר תרומה קמ ע"ב) (ב"ע מז ע"א).

וז"ל קלא ע"ב: תאנא מאי דכתיב (משלי א) "חכמות בחוץ תרונה" ולבסוף כתיב "ברחובות תתן קולה" האי קרא לאו רישיה סיפיה ולא סיפיה רישיה אלא חכמות בחוץ תרנה כד נגיד ממוחא סתימאה דאריך אפיין למוחא דזעיר אפיין באינן נימין כאלו מתחבראן לבר תרין מוחין ואתעביד חד מוחא בגין דלית קיומא למוחא תתאה אלא בקיומא דמוחא עלאה וכד נגיד מהאי להאי כתיב תתן קולה חד.

ובגין דנגיד ממוחא למוחא באינן נימין (כאלו מתחבראן לבר תרין מוחין ואתעביד חד מוחא באינן נימין) אינן לא אשתכחו קשישין מ"ט משום דאי אשתכחו קשישין לא נגיד חכמתא למוחא בהון בגיני כך לית חכמתא נפקא מבר נש דאיהו קשישא (ס"א קשיא) ומארי דרוגזא דכתיב (קהלת ט) דברי חכמים בנחת נשמעים ומהכא אוליפנא מאן דשערוי דרישיה קשישין לאו חכמתא מתישבא עמיה וע"ד אינן אריכי למיתי תועלתא לכלא מאי לכלא למיעל על חוטא דשררה דמתשקין מן מוחא.

- מאיר הכוונה -

¹ וכמ"ש בבהגר"א על ספד"צ י"ב ע"ב ד"ה והן זר"נ.

² עי' זהר בראשית ל"ב ע"א: תנינן, מל ולא פרע את המילה כאילו לא מל, בגין דתרין דרגין אינן, מילה ופריעה, זכור ושמור, צדיק וצדק, דכר ונוקבא, אות ברית דא יוסף, וברית דא רחל, ואצטריך לחברא לון [תרגום: שנינו מל ולא פרע את המילה כאילו לא מל, בגלל ששתי דרגות הן, מילה ופריעה, זכור ושמור, צדיק וצדק, זכר ונקבה. אות ברית זה יוסף, וברית זו רחל, וצריך לחברם].

³ עי' ענינו בבהגר"א על ספד"צ י"א ע"ד ד"ה אעבר.

⁴ הדינים הם ש"ך ופ"ר הרי הם ת"ר דינין, והמה ת"ר האותיות אשר בק"כ צירופי אלה"ם וכללותם הוא י"ג והמה י"ג האותיות דאלה"ם במילוי, וביחד הם תרי"ג דינין.

⁵ ע"ש צט ע"א שמחלק את הפרטים באופן זה: לכל אחד מ"ב החוורתין יש ל"ז נקודות (תמ"ד), ובנוסף הנחש בריח ס"ח נקודות, ונחש עקלתון ק' נקודות. סה"כ תרי"ב, תרי"ג עה"כ.

שְׁעָה"כ

תרגום: למדנו: מה שנאמר "חכמות בחוץ תרנה" ולבסוף נאמר, "ברחובות תתן קולה" פסוק זה אין תחילתו כסופו ולא סופו כתחילתו, אלא "חכמות בחוץ תרנה", כשנמשך ממוחא סתימאה של א"א למוח דז"א, באותן השערות נחשב הדבר כאילו מתחברים בחוץ שני מוחין ונעשים למוח אחד, לפי שאין קיום למוח התחתון אלא בקיום של המוח העליון וכשנמשך מזה לזה נאמר "תתן קולה" - אחד.

ולפי שנמשך ממוח למוח באלו הנימין, אין נמצאים קשים. מהו טעם הדבר? לפי שאם היו נמצאים קשים, לא יכול היה להימשך בהם חכמה למוח, לפי שאין חכמה יוצאת מאיש קשה ובעל חמה, שנאמר "דברי חכמים בנחת נשמעים". ועוד, מכאן אנו למדים: מי ששערות ראשו קשים, אין החכמה מתישבת עמו. ועל כן אלה (שערות הראש) ארוכים, כדי להביא תועלת לכל. מי הם הכל? כדי שיכנס לחוט השדרה להשקותו מן המוח.

כאן מפרש את סוד נגידו דמו"ס למוחא דז"א (ב"ע צב ע"ב). תאנא מאי דכתיב (משלי א) "חכמות בחוץ תרונה", ולבסוף כתיב "ברחובות תתן קולה", **האי קרא לאו רישיה סיפיה ולאו סיפיה רישיה** - פי', תחילת הפסוק הוא בלשון רבים וסופו בלשון יחיד. תחילה מדבר הפסוק בסוד ב' המוחין חכמה דע"ק וחכמה דז"א, שקודם הארת מו"ס המה ב' חכמות נפרדות, שכן מקום ז"א הוא מתחת לטבור, וכאשר נמשכת הארת מו"ס לז"א דרך הנימין אזי מתחברים להיות אחד. ובזאת יתבאר עניין נקיטת הפסוק בלשון נקבה, שכן עיקר עניינו קאי על סוד המו"ס שהוא מסטרא דנוק' (ב"ע צב ע"ב). **אלא חכמות בחוץ תרנה, כד נגיד ממוחא סתימאה דאריך אפיך למוחא דזעיר אפיך באינן נימין, כאלו מתחבראן לבר תרין מוחין ואתעביד חד מוחא** - כאן רואים שז"א מכונה "לבר" (בהגר"א על ספד"צ יח ע"א ד"ה וז"א). כאילו מתחבראן, כלומר שמו"ס ומוח דז"א מתחברים להיות אחד. אמנם אין זה יחוד גמור, מכיון שהוא על ידי האמצעי הרי הם הנימין (ב"ע צג ע"א). **בגין דלית קיומא למוחא תתאה אלא בקיומא דמוחא עלאה** - כל קיום העולמות הוא על ידי המו"ס, הרי הוא שירותא דמתקלא (בהגר"א על ספד"צ ב ע"א ד"ה וכן התחלת המתקלא). ויותר בפירוט, קיום המוחין דז"א הוא התיקון, והוא נעשה על ידי ג' ההוויות דמו"ס (ב"ע צג ע"א). **וכד נגיד מהאי להאי כתיב תתן קולה חד** - דהיינו בלשון יחיד.

ובגין דנגיד ממוחא למוחא באינן נימין¹ (כאלו מתחבראן לבר תרין מוחין ואתעביד חד מוחא באינן נימין) **אינן לא אשתכחו קשישין** - ע"י השערות דרישא דע"ק נמשכת הארת מו"ס למוחא דז"א. מכיוון שכן הוא, הוצרכו אותם השערות להיות רכיכין ושעיעין, כדי שלא יהיה עיכוב בהארת המוחין הנמשכין בהם. ואם היתה שם בחי' דין, לא היו מאירים למוחין דז"א, שכן לא היתה מתגלה הפנימיות של המשח רבות שבהם (ב"ע צג ע"א). **מ"ט, משום דאי אשתכחו קשישין לא נגיד חכמתא למוחא בהון, בגיני כך לית חכמתא נפקא מבר נש דאיהו קשישא (ס"א קשיא) ומארי דרוגזא דכתיב (קהלת ט) דברי חכמים בנחת נשמעים, ומהכא אוליפנא מאן דשערוי דרישיה קשישין לאו חכמתא מתישבא עמיה** - טבע הדינים הוא לצמצם את האורות. והנה ישנה כאן ראייה שאף האדם דלתתא ניכר ע"י שערות דיליה, שאם השערות שלו הם קשישין ותקיפין לית חכמתא שריא ביה, שכן אור המוחין שלו הם מצומצמים מאד. ומביא ראייה מלשון הפס' "דברי חכמים בנחת נשמעים", ללמדינו שכאשר האדם הוא ממארי דרוגזא, אין חכמה מתגלה בו (ב"ע צג ע"א). **וע"ד אינן אריכי למיתי תועלתא לכלא** - זהו תירוץ על הקושיא למה שערות דרישא הם ארוכים יותר, שכן תכליתם הוא 'למיתי תועלתא' לכל הפרצופים, ור"ל, שלא זו בלבד שז"א לבד מקבל הארה מהנימין הנ"ל, אלא אפילו או"א. ואף ע"פ שהם עוברים דרך או"א בבחינת מעבר בלבד (בהגר"א על ספד"צ יב ע"א ד"ה וז"ס ויעבור), מ"מ או"א נהנים ממנו, שכך היא המידה, שכל פרצוף שהארה עליונה כל שהיא עוברת דרך עליו, הוא נהנה ממנו (ב"ע צג ע"א). **מאי לכלא, למיעל על חוטא דשדרה דמתשקין מן מוחא**² - כוונתו שלא יקשה לך שלפי הנ"ל יעלה שעיקר אור הנימין הוא אינו אלא לז"א, ואם כן צ"ע כיצד מקבלים או"א הארה משם. לכן אמר דתכלית האור הוא "למיעל על חוטא דשדרא", שהארת הנימין נמשכים על העורף מאחור דרך חוטא דשדרה, הרי הוא סוד הדעת הנמשכת מהמוח ועד לטבור מאחור. ושם הוא מקום או"א הסובבים את א"א מב' צדדיו (ב"ע צג ע"א).

- מאיר הכוונה -

¹ עי' ב"ע צ"ג ע"א שכנראה שהוא לא גורס את המוסגר במקומו, שכן זה כבר כתוב לעיל, ושם הוא שמפרשו.

² עי' בהגר"א על ספד"צ כא ע"ג ד"ה בעמר. ועי' לש"ו כללים ח"א כט ע"ד שכל נה"י דעליון נותן עטרין לח"ב דתחתון, וזה מתקן את אחוריהם ע"מ שהזרע ירד דרכו למטה ליסוד.

שעה"כ

ס. עי' אד"ר קמא ע"ב: כד אתברי פרצופא דרישא דנוקבא תלייא חד קוצא דשערי מאחורוי דזעיר אפי' ותלי עד רישא דנוקבא ואתערו שערי ברישהא כלהו סומקי דכלל'ן בגו גוויי הה"ד ודלת ראשך כארגמן (שיר ד) מהו ארגמן גוויי דכליל'ן בגו גוויי. תרגום: כשנברא פרצוף הראש של הנקבה, נתלה קוץ אחד של שערות מאחורי ז"א והוא תלוי עד הראש של הנקבה, ונתעוררו שערות בראשה, כולם אדומים, הכלולים בתוך שאר הגוונים. וזהו שנאמר "ודלת ראשך כארגמן". מהו ארגמן? גוון הכלול בתוך שאר הגוונים. **כד אתברי פרצופא דרישא דנוקבא, תלייא חד קוצא דשערי מאחורוי דזעיר אפי' – זה נקרא קוצא דשערי שאז השערות והקוצים¹ נכללים כא', שכן נ' שערי הבינה אתקשרו בל"ב שבילין (מים אדירים יח). ותלי עד רישא דנוקבא –** שערות אלו מכסות על לאה כדי שלא ינקו ממנה החיצונים, שכן היא דינא קשיא, אמנם את שערותיה של רחל עלה ברצונו ית' לעשותם אדומים, כדי שלא תהיה שם יניקה לקלי' כלל, אלא רק שורש דינים בלבד ובסוד מאמרם ז"ל האי שחור אדום הוא אלא שלקה (גדה י"ט ע"א) (ב"ע רלב ע"א). **ואתערו שערי ברישהא כלהו סומקי דכלל'ן בגו גוויי, הה"ד ודלת ראשך כארגמן (שיר ד) מהו ארגמן גוויי דכליל'ן בגו גוויי² –** הרי הם ה' הגוונים ששרשם בכוצד"ק ובסוד ארגמן, והיינו סוד "דלת ראשך", דהיינו דל"ת הגוונים, והנה בנוק' כל הגוונים כלולים בצבע ארגמן (דהיינו אדום)³ (ב"ע רלב ע"א). ועי' שער מאמרי רשב"י נו ע"ג: זה הקוצא דשערי ודאי שיותר היה חפץ להתדבק בגופו עצמו ולכן אינו מכה אלא באחורי ת"ת גופא דז"א משתי צדדי רישא דנוקביה. ואם קוצא דא"א לא הכה בגופו עצמו אלא ברישא דז"א היה לפי שא"א נעלם ומתלבש גופו בתוך אבא ואימא ובתוך ז"א ואיננו יכול לפגוע ולנגוע בו אבל כאן שאין הנקבה מלבשת את גופא דז"א נמצא שזה הקוצא דשערי שצו יכול להתדבק בגופו עצמו דז"א וכיון שכן מתקרב אצל עצמו ושם מאיר בו ומכה בו ובוטש להאיר בו היטב.

סא. עי' אד"ר (קכט ע"א): קוצין דשערי תליין בתקונוי נקיי כעמר נקא עד כתפוי עד כתפוי ס"ד אלא עד רישי דכתפי דלא אתחזי קודלא משום דכתיב (ירמיה ב) כי פנו אלי עורף ולא פנים ושערא סליק אבתרוי דאודנין דלא לחפייא עלוי דכתיב להיות אזניך פקוחות. תרגום: הקוצין של השערות תלויים בתיקונם, נקיים כעמר נקי (והם תלויים) עד כתפיו. וכי יעלה על דעתך עד כתפיו? אלא רק עד ראשי (ותחילת) הכתפים, שלא יראה העורף, לפי שנאמר "כי פנו אלי עורף ולא פנים". והשערות עולים אחורי האזנים, כדי שלא יכסו עליהם שנאמר "להיות אזניך פקוחות".

קוצין דשערי תליין בתקונוי – שערות דא"א מתפשטים באחוריים שלו ומתפשטים עד רישא דז"א (העומד כנגד הטיבור דע"ק). וכן ממתיקים הם את שערות ז"א שלא יתאחזו בהם הקליפות, ועי"כ יתבטלו הדינים. וכן מתקנים הם את הדינים של העורף דע"ק (בהגר"א על ספד"צ יא ע"ד) עי' הרחמים הגמורים שבהם, שהמה מכסים על שורש הדינים שבעורף. ומ"ש 'תליין בתקונוי' פי' שהשערות מתפשטים למטה לתקן את כל העולמות. כך, שכולם מיתקנים על ידי ע"ק, ושורש התיקון הוא במו"ס וכנ"ל (לעיל קכט ע"א ד"ה וכל קוצא) ש"קוצין" עניינם שורשי הארת השערות שבמו"ס (ב"ע מא ע"א). **נקיי כעמר נקא עד כתפוי –** דהיינו שהם נמשכים על גבי העורף בכדי לבטל את הדינים שבגרון דע"ק המכונה כסא דין, המכונה בלשון האידרא "כורסייא דשביבין די נור" (לעיל קכח ע"ב). וזאת, מכיוון שבינה ירדה בגרון (ע"ח מלכים ח'), ומבינה דינין מתעריין (ב"ע מא ע"א). **עד כתפוי ס"ד, אלא עד רישי דכתפי –** רישי דכתפי' הוא סיום הגרון (ב"ע מא ע"ב)⁴. מש"כ שהיתה 'סלקא דעתא' שהשערות יורדות "עד הכתפים" כוונתו עד ועד בכלל. כלומר, שהם נמשכים על גבי הכתפיים עצמם. ומסקנתו היא, שהשערות אינן יורדות אלא עד תחילת הכתפיים בלבד. וקשה, שכן ידוע שהשערות מתפשטות עד כנגד טיבורא דליבא (עי' ע"ח א"א פ"ז) ומכסות את כל האחוריים, וצ"ע. והנראה, דצ"ל

- מאיר הכוונה -

¹ עי' שעה"כ ציצית פרק ב שיש ג' בחינות בשערות, הרי הם קוצים, נימין ושערות.

² עי' בהגר"א על תז"ח יח ע"ב ד"ה נציצו.

³ משא"כ בז"א שכל ד' הגוונים כלולים בתכלת.

⁴ עי' פת"ש א"א מד, שחלק התחתון דהגרון הוא כתר דא"א ואילו החלק העליון הוא חלק מהדיקנא עצמו.

פְּעֵה"כ

שהעורף מקביל לגרון שם נעשה הכתר דאו"א, וע"י שמתפשט מפרצוף עליון לתחתון הוא קונה שם חדש. ממילא בע"כ נמצינו למידים שהכתפין נחשבים לסיום מקום ע"ק בעצמו, ולכן השערות שמתפשטים עד הכתפין הם עדיין בבחינת קוצי דשערי, הרי הוא שם השערות במקור יציאתם מחיבורם שבגוף¹ (ולכן כאן הם עדיין נקיים). ומה שמצאנו שהשערות נמשכות גם על גבי הכתפין והלאה, הוא לאחר שכבר יצאו מבחינת בבחי' קווצות (וגם אינם נקיים כ"כ). שכן מעתה השתנו למדריגת או"א², ובבחינת השערות המתפשטות עד לטבורא דליבא. **דלא אתחזי קודלא** - צריך שלא יתראה העורף מכיוון ששם הוא שורש הדין (בהגר"א על ספד"צ יא ע"ד ד"ה וז"ש רישא). השערות צריכות לכסות את העורף כדי להגן בעד הדינים שנובעים משם, וכן השערות מאירות בדינים למתקם (ב"ע מא ע"ב). **משום דכתיב (ירמיה ב) כי פנו אלי עורף ולא פנים** - פסוק זה הינו ראיה שדווקא על העורף להיות מכוסה. והנה פסוק זה מדבר בפרצוף ז"א דווקא³, לומר לך שזוהי תוכחה לכלל ישראל על שהפנו עורפם ונתנו כח לסט"א, ונתכסו האודנין בשערות תחת שיהיו על העורף, שכן זהו המשקל: או שח"ו האזניים מכוסים או שהעורף מכוסה ואינו נראה לאויבים, וכמש"ו (ב"ע מא ע"ב). **ושערא סליק אבתרוי דאודנין דלא לחפיא עלוי** - בכדי שיהיו האזניים פתוחים, ויסתלקו מהם הדינים, ויוכלו להשפיע אורותיהם למטה. וביאור עניין ביעור השערות מעל האודנין דז"א, שבאודנין יש הארת מוחין, ובהם אתבחון בין טב לביש (אד"ז רצד ע"ב). וכאשר מכסים השערות את האודנין, אזי מגודל הדינים של השערות, ז"א אינו יכול להבחין בין טב לביש, ואז יתכן לפעמים שאפילו תפילת הצדיקים אינה נשמעת. והנה על ידי תורה ומעשים טובים מעבירים את השערות מעל האודנין, לכסות בהם את העורף כדי שלא יתגלו הדינים הגדולים שבעורף⁴. והנה לכל הנ"ל יש שורש בע"ק, שכן גם שם צריך שהשערות לא יכסו את האודנין, שכן האודנין הם חכמה דגלגלתא ובהם כלולה הבינה⁵. וכן המה שורש לאו"א עילאין, וממילא הם סתימין מאד, ואילו העורף הוא כנגד הגרון שאליו ירדה הבינה דהיינו ישו"ת. ממילא צריך שהשערות לא יכסו את האודנין שכן הם בבחי' חכמה דגלגלתא כנ"ל ובבחינה עליונה זו הם רחמים גמורים, ולעומת זאת יש לכסות את העורף הרי הוא בבחי' בינה, שכן מבינה דינים מתערין (זהו ויחי רכ ע"ב) (ב"ע מא ע"ב). דכתיב⁶ להיות אזניך פקוחות⁷.

סב. עי' אד"ר קלו ע"א: יתבין קוצי מסתבכין ותקיפין מנהון שעיעין ומנהון תקיפין וכלל קוצא וקוצא יתבין נימין תלין על תלין מתלהטן ותליין כגיבר תקיף מארי נצח קרבין בתקונא יאה בתקונא שפירא תקיפא (בחור כארזים) רברבין ותקיפין הה"ד (שיר ב) בחור כארזים.

- מאיר הכוונה -

- 1 עי' לעיל קכט ע"א ד"ה וכל קוצא.
- 2 עי' פעה"כ ציצית דרוש ב', ג' בחינות של שערות.
- 3 עי' לקמן קלג ע"א ד"ה בגין דאיהו שא"א אינו נזכר בבחי' המדבר והמצוה בכל הפיקודין דאורייתא, ובחינת המדבר עם משה וישראל לא היתה אלא בבחינת פרצוף ז"א (ב"ע קה ע"א).
- 4 ולכאורה קשה קצת, שכן כבר נתבאר ששערות הינם דינים וגם העורף הגלוי הוא דין, וכיצד יבא דין וימתק דין, והנלענ"ד שיש לומר שדיני השערות יותר ממותקים מהדין היוצא מן העורף, ובכך נתקן הדין בשרשו.
- 5 עי' בהגר"א על ספד"צ ח' ע"ב ד"ה והאודנין.
- 6 אין פסוק כזה בידינו, אמנם עי' תהלים (קל ב) "א-דני שמעה בקולי תהיינה אזניך קשובות לקול תחנוני", ועי' דבה"י (ב' ו מ) "יהיו נא עיניך פתוחות ואזניך קשובות לתפלת המקום הזה" (ועי' ב"עטרת צבי" על הזהר שמביא את הפסוק בדבה"י מהרמ"פ).
- 7 עי' ב"ע שם וז"ל, שיהיו פתוחים ויסתלקו מהם הדינים ויוכלו להשפיע אורות למטה, עכ"ל. והנה הפסוק שהזהר הביא למעלה קאי על ז"א, אמנם הדבר צ"ע שכן הסוגיא כאן היא א"א, והרי אין פסוקים שמדברים בבחינת א"א כלל שכן כל התורה אינה מדברת אלא בבחינת ז"א (עי' ב"ע קה ע"א), ואם כן לא יתכן שהזהר יביא פסוק לראיה על כך. ועוד קשה, שכן לפי הב"ע הרי שאזני א"א המה משפיעים ולא מקבלים, וכן פירש בפירושו שהאזניים צריכות להיות פתוחות להשפיע, והרי הפסוק אינו מדבר על השפעה אלא על קבלה. ואם כן הנלענ"ד שלכאורה י"ל שכוונת הזהר לבאר את ענין א"א כל כמה שיש לו דמיון בז"א (על אף שבז"א הפסוקים מדברים על קבלת תפילה שבוודאי אינו בא"א).
- 7 ב"ע גורס פתוחות.

שעה"כ

תרגום: יושבים קוצין מסתבכים וחזקים. יש מהם רכים, ויש מהם קשים. ובכל קוץ וקוץ ונמצאים שערות תלים על גבי תלים. מתלהטים ותלולים כגיבור חזק בעל ניצחון מלחמות בתיקון נאה יפה וחזק (בחור כארזים), והם גדולים וקשים. זהו שנאמר "בחור כארזים".

יתבין קוצי מסתבכין ותקיפין - שערות דז"א מתחלקות לג' חלקים (שעה"כ ציצית ב'): א' השערות עצמם, והם אריכין ומתפשטין עד כתר רחל¹. ב' הנימין המתפשטים עד כתר לאה בלבד, והם מבחי' יניקה. ג' קוצין תקיפין הבאים מבחי' גדלות, והם דינים גמורים אשר אין מקומם אלא על ראש ז"א בלבד (כלומר אותם השערות היושבות על הגלגלתא ולא מתפשטין כלל), ומבאר כאן שאלו האחרונים הם תקיפין (ב"ע קנח ע"א). **מנהון שעיעין ומנהון תקיפין ובכל קוצא וקוצא יתבין נימין תלין על תלין מתלהטין ותליין כגיבור תקיף** - כלומר שאפילו הנימין, הבאים מבחי' יניקה שהם שעיעין קצת, אף הם כלולים בקוצין. והם הגבורות שכן שערות דגלגלתא דע"ק הם מגבורה דרדל"א. אמנם ברדל"א הם חיורין, אבל עכ"פ שורש הדינים נמצא שם, ואילו בז"א כבר נתגלו כגבורות ממש עד כדי כך שהקלי' יונקים מהם (ב"ע קנח ע"א). **מארי נצח קרבין** - כל דבר נכרת בשורשו ולכן מהם נענשים הרשעים (ב"ע קנח ע"א). כלומר, ששורש מציאות הרשעים הוא בשורשי הדינים הרי הם השערות הנזכרים כאן. ממילא מכיוון ששורש מציאות הרע הוא ג"כ שורש הדין אזי נמצינו למידים שהשערות הוא ג"כ מקום הכרתתם של הרשעים. וכאשר כורתים אותם משרשם אזי ממילא אין להם מציאות כלל. **בתקונא יאה בתקונא שפירא** - השערות הם יופי לאדם². וכיון שכל תיקוני ז"א הם דינים, שכן ז"א נקרא אלקים לקיבליה דע"ק³. א"כ השערות שהם "נצחי קרבא" וכנ"ל, הם גופא היופי שלו, וכעין הבחור שיופיו הוא בכך שיוצא למלחמה, וכמ"ש "תפארת בחורים כחם" (משלי כ ט), ומקרא זה קאי על ז"א דווקא⁴ (ב"ע קנט ע"א). **תקיפא (בחור כארזים) רברבין ותקיפין הה"ד (שיר ב) בחור כארזים** - "תקיפא" להלחם עם הסט"א (ב"ע קנט ע"א).

סג. עי' זהר ח"א נ ע"א: א"ר שמעון כגוונא דא אורייתא קאים בין תרי בתים כמה דכתיב (ישעיה ח יד) לשני בתי ישראל וגו' חד סתימא עלאה וחד אתגליא יתיר (סתימא עלאה דא) [עלאה] קול גדול⁵ דכתיב (דברים ה יט) קול גדול ולא יסף והאי קול פנימאה⁶ איהו דלא אשתמע ולא אתגליא ודא הוא כד נביע בי גרון⁷ אפיק (ביה) ה' בחשאי ונביע תדיר ולא פסק ואיהו דקה פנימאה דלא אשתמע לעלמין ומהכא נפקא אורייתא דאיהו קול יעקב⁸ והאי [ד]אשתמע (ד)נפקא מההיא דלא אשתמע⁹ ולבתר אתאחיד דבור בהדיה ונפק לבר מחיליה ומתקפיה וקול דיעקב דאיהו אורייתא אחיד בין תרי נוקבי¹⁰ אחיד בההיא פנימאה דלא אשתמע ואחיד בהאי דלבר דאשתמע.

- מאיר הכוונה -

- 1 ולכאורה צ"ל שהם בבחינת עיבור.
- 2 עי' ב"ע לט ע"ב וז"ל, תיקונא יאה היא מצד השערות עצמם שהם מתגלים וזה יופיים של השערות, ומבוע הנמשך תוך השערות הם נעלמים ואינם מתגלים, ועליהם נאמר תיקונא שפירא, והם מחפין על גלגלתא דמכסין על החיורתי דגלגלתא שלא יתגלו כי אם דרך משיכו דשערות.
- 3 עי' בהגר"א על ספד"צ א ע"ג ד"ה ועיקר וז"ל ז"א שהוא נקרא אלקים נגד ע"ק, כמ"ש בא"ר (דף קמא ע"ב) רזא דע"ק ורזא דז"א כו' תרין שמהן דאתקרי שם מלא ה' אלקים.
- 4 עי' בהגר"א על ספד"צ כ"ה ע"א ד"ה והכל תלוי.
- 5 כוונתו לומר שבתורה הם ב' קולות. הא', קול סתם. והב', נקרא קול גדול. ואמר סתימא עלאה שהיא בינה, שיש לו מדרגה על הת"ת דא קול גדול, כי קול ירצ השהו אסתום כי הדובר אתגלייא. אמנם קול סתים קצת, אמנם סתימא עילאה איהו קול גדול וראיה שנוסף על קול סתם שהוא בת"ת יש קול גדול שהוא בבינה וזהו שאמר הכתוב קול גדול ולא יסף שפי' ולא פסק דהיינו נהרא דלא פסיק (אור יקר).
- 6 הוא שורש כח השמיעה והוא קול שלא נשמע ואינו פוסק לעולם. ועי' ויגש רי ע"א ותז"ח דף נ ונא ובבהגר"א שם (כללים ח"ב ג ע"ג). וכל התגלותה היא רק על ידי הת"ת (דע"ה ח"א ד ע"ג).
- 7 פי' כשמאירה חכמה דא"א לגרון שהיא בינה דא"א (מ"מ).
- 8 עי' ע"ח שער אח"ף פרק א' שזה ת"ת והוא בחי' הז"א. כלומר ת"ת, ועי' ויגש רי ע"א ופקודי רכו ע"ב רסב ע"ב (ביאורים ח"א לא ע"א).
- 9 פי' בינה (ביאורים ח"א לא ע"א), והוא מתפשט בכל הגוף (ביאורים ח"ב עט ע"ד), ועי' תז"ח יח יט נ ע"ד ובבהגר"א שם.
- 10 נקבי (דפ"ו).

פְּעֵה"כ

תרגום: אמר רבי שמעון, כדוגמא זו התורה עומדת בין שני בתים, כמו שכתוב "לשני בתי ישראל וגו'", אחד סתום עליון ואחד גלוי יותר. (הנסתר) העליון (זה) קול גדול, שכתוב "קול גדול ולא יסף", והקול הפנימי הזה הוא שלא נשמע ולא מתגלה. וזהו כשנובע בית הגרון, יוצאת (בו) ה' בחשאי, ותמיד נובע ולא פוסק. והוא דק פנימי שלא נשמע לעולמים. ומכאן יוצאת תורה שהיא קול יעקב, וזה נשמע, (שנשמע) שיוצא (יוצא) מאותה שלא נשמעת. ואחר כך הדיבור נאחז עמו ויוצא החוצה מכחו ומתקפו. וקול של יעקב שהוא תורה, אוחז בין שתי נקבות, אוחז בפנימי הזה שלא נשמע, ואוחז בזה שבחוץ שנשמע.

ועיי"ש ח"ב ג ע"א: תשורי מראש אמנה דא איהו גרון¹ דמתמן נפקא רוחא לאשלמא כלא ונ"א כלהו מרזא דלבנון סתים וגניז² מראש שניר וחרמון דא איהי לישנא³ רישא ואמצעיתא דמתכא לדבור ממעונות אריות אלין אינון שניים⁴ מהררי נמרים⁵ אלין אינון שפון שלימו דאשתלים בהו דבור⁶.

תרגום: "תשורי מראש אמנה", זהו הגרון, שמשם יוצאת רוח להשלים את הכל, מסוד הלבנון, הנסתר והגנוז. "מראש שניר וחרמון" זוהי לשון, ראש ואמצע, שחנתכת את הדיבור. "ממעונות אריות" אלה הם השיניים. "מהררי נמרים" אלה הם שפתיים השלמות, שבהם נשלם הדיבור.

ד ע"ד

סד. ז"ל: תאנא בגולגלתא דרישא אלף אלפי רבוא ורבוא רבבן קוצי דשערי אוכמן ומסתבכין דא בדא ומתערבין דא בדא ולית חושבנא לנימין דכל קוצא וקוצא דאחידן בהון דכין ומסאבן ומכאן אתאחדן טעמי אורייתא בדכיא ומסאבא בכל אינון סטרין דאינון מסאבן. תרגום: למדנו: בגולגולת הראש אלף אלפי רבוא ורבוא רבבות קוצי של שערות שחורים. והם מסובבים זה בזה ומעורבים זה בזה, אין שיעור לשערות שיש בכל קוצא וקוצא שנאחזים בהם, טהורים וטמאים. ומכאן נאחזים טעמי התורה בטהור וטמא, בכל אותם הצדדים שהם טמאים.

אחר שביאר את כללות עניין גולגלתא דז"א, הכתר שלו וג' מוחין חב"ד, בא לפרש את האורות שיצאו ע"י בקיעת המוחין לחוץ. ומתחיל בשערות הגולגלתא, שהם היותר עליונים ותליין בגולגלתא בכתר. והנה יש ג' מיני שערות (עי' לקמן ד"ה יתבין קוצין) ה"ה קוצין נימין ושערות, ומתחיל כאן בשערות הגדולות, ומספר השערות הוא כפי מספר שיעורי האורות הנמצאים במוחין. ויעויין לקמן דהשערות הם אוכמן וטעמו הוא כי שם הוא מקום אחיזת הקליפות ובסוד מש"כ חז"ל האי שחור אדום הוא אלא שלקה (נדה יט ע"א)⁷, כלומר כידוע שאדום הוא הצבע המרמז לדינים, והשחור בכללו (ב"ע קנה ע"ב). תאנא בגולגלתא דרישא אלף אלפי רבוא ורבוא רבבן קוצי דשערי אוכמן ומסתבכין דא בדא ומתערבין דא בדא – זהו חיסרון

- מאיר הכוונה -

¹ בינה (רח"ו).

² מסוד החיך יסוד אבא (רח"ו). ור"ל ששרש ז'רן היו בטיפת אבא ואח"כ נתנם באימא שהיא גרון, וז"ש הזהר דמתמן נפקא רוחא לא שלמא כולא דהיינו תכלית שלימותם הוא באימא, אבל השורש הוא מאבא, וז"ש מרזא דלבנון סתים וגניז, ואע"פ שעיקר חיך הוא ביסוד דמ"ס, כמ"ש באוצ"ח, ג"כ יסוד אבא נק' חיך בהשאלה (מ"מ).

³ סוד מזלא (רח"ו), ר"ל שתחילה הזכיר הכתוב זווג או"א, שמהם יצאו ז'רן, ולכך אמר אתי מלבנון קול אומר לדיבור וכו', ועיקר דתרווייהו מלבנון שהוא אבא ואחרי הנתנם באימא אמר תשורי וכו' דא איהו גרון, ומפני שכלל בידינו שכל מקום שיש זווג תחתון צריך שיקדום אליו זווג עליון דנשיקין שהוא בפה דכל פרצוף, לכך אמר הכתוב מראש שניר וחרמון שהוא הלשון שנק' דעת ונקרא מזלא שמזווג חו"ב שבפה, כמ"ש הרב ז"ל שחיק וגרון הם בחי' חו"ב ומזדווגים ע"י הלשון שהוא הדעת (מ"מ).

⁴ שינים (דפ"ו).

⁵ מהררי נמרים ג' שפתי עם ד' אותיות והכולל ונמר גימ' פ"ר עם י' אותיות דמנצפ"ך כפול והם סוד בחי' פ"ר דינים הנרמזים בשפתיים (רח"ו).

⁶ נמר בא"ת ב"ש טי"ג גימ' כ"ב אתון והיינו דאשתלים בהו דיבור (רח"ו).

⁷ לשון זו של חז"ל מובאת בבהגר"א על ספד"צ כ ע"א ד"ה חד רגשא, וכן בשער מאמרי רשב"י, ועי' ב"ע קסט ע"ב, שאורות המאירים דרך נקבי הראש באים מבקיעת המוחין בלבד, ולכן כאן על אף שהם "שערין אוכמין", אעפ"כ הם אינם אלא שורש הקלי' מסט' דקדושה.

שְׁעָה"כ

בז"א לגבי א"א, שנימין דז"א אינם דוחין את החיצונים משא"כ בא"א (בהגר"א על ספד"צ ד ע"ג ד"ה מתקלא, וכן ה ע"ג ד"ה עמר נקי, וכן בהגר"א על תיקון קמג ע"א אדהכי). פי' עניין הסיבוב, שכן בו נאחזים טהורים וטמאים כאחד, והן מתפרשין לכמה מדריגות כידוע, כמה מיני רחמים וכמה מיני דינים ומארי מתקלא (בהגר"א על ספד"צ ה ע"ד ד"ה וענין הסיבוב¹). כאן השערות תלויים על גבי האזנים כדי שלא יוכל לשמוע (בהגר"א על ספד"צ כג ע"א ד"ה אוכמין), השערות של ז"א אינם בסידור נכון כמו בע"ק. טעם הדבר, שכן בז"א השערות מסתבכין מכח יניקת הקליפות דאזלין בערבוביא וכמו שהיה בעולם התוהו, שכל אחד מהם היה נכנס בגבול חבירו ולוקח את האורות של חבירו (ע"ח נקודות ה'). והנה כתוב כאן גם ש"מסתבכים" וגם ש"מתערבין" לרמוז שא' הוא בקדושה בכלילות האותיות וכדלקמן, והב' הוא בקלי' דאחידן בהו (ב"ע קנו ע"א). כאן הוא השורש של הנהגת צדיק ורע לו, וכל מה שנראה עיוות הדין (פת"ש א"א יד). ולית חושבנא לנימין - דהיינו כל ההנהגות דכלילן במוחין, הרי הם כל פיקודין דאורייתא שאין להם גבול (ב"ע קנו ע"א). וז"ס מאמרם ז"ל "תילי תילי הלכות על כל קוץ וקוץ" (מנחות כט ע"ב) (ב"ע קנח ע"א). דכל קוצא וקוצא דאחידן בהון דכייין ומסאבן - כאן מתבאר החסרון המצוי בשערות הראש דז"א (בהגר"א על ספד"צ ד' ע"ג ד"ה ואבא), שכן יש כאן עירבוב של רחמים, דינים, ומארי מתקלא² (בהגר"א על ספד"צ ה' ע"ד ד"ה וענין הסיבוב). וז"ס נשמות ישראל³ דאתיין מסט' דקדושה ונמשכים מג' מוחין חב"ד, ובסוד מאמה"כ "רק עם חכם ונבון כו'" (דברים ד ו)⁴. והנה מש"כ שהם "מסאבן" הוא מחמת הקלי' דאחידן בהו, משם יונקים גם נפשין דאו"ה (ב"ע קנו ע"א). לכן כאן הוא שורש המציאות של יצר הטוב ויצר הרע, וכן מלאכים לטוב ולרע. והרע הוא שורש לכחות הטומאה (פת"ש גדלות דז"א נו). ומכאן אתאחדן טעמי אורייתא בדכיא ומסאבא בכל אינון סטרין דאינון מסאבן - השערות המה כנגד אותיות התורה, ומכח בחינה זו הוא שכל התורה היא בדכיו ובמסאבו, את זה תאכלו ואת זה לא תאכלו, בבחי' טמא וטהור, כשר ופסול, אסור ומותר⁵ וכ"ז כדי לאסתמרא מסט"א. ולכן יש צורך לתקן השערות דז"א כדי שלא יינקו מהם הקלי' (ב"ע קנו ע"א).

סה. עי' זהר ח"ג רכו ע"ב: סימנא חדא דיהא רשים בצלותיה בתכלת בכנפי מצוה ציצית דאיהו דמי לרקיע דאיהו מטטרון⁶ דיוקנא דיליה⁷ תכלת שבציצית ובגין דא שיעור הציצית אוקמוה רבנן טלית שהקטן⁸ מתכסה בה ראשו ורובו והאי איהו⁹ דאתמר ביה ונער קטן נוהג במ¹⁰ והאי איהו נוהג בד' חיון דאינון ד' ואיהו כליל¹¹ שש מעלות לכסא דאינון ו'. תרגום: סימן אחד, שיהיה רשום בתפלתו בתכלת בכנפי מצוה ציצית, שהוא דומה לרקיע, שהוא מטטרון, דמותו תכלת שבציצית. ומשום זה שיעור הציצית פרשוהו רבותינו, טלית שהקטן מתכסה בה ראשו ורובו, וזהו שנאמר בו "ונער קטן נוהג במ", וזהו נוהג בארבע חיות, שהם ארבע, והוא כולל שש מעלות לכסא, שהם ו'.

ה ע"א

- מאיר הכוונה -

- 1 ע"ש בדברינו.
- 2 לשון זה מובאת לקמן ד"ה תנא בכל קוצא.
- 3 ששרשם בז"א.
- 4 צ"ע לכאורה, שהרי אין מבואר בפסוק זה כי אם רמז לחכמה ובינה (חכם ונבון) והיכן רמז כאן לדעת. ואולי צ"ל שעיקר הראיה היא מזה שהעם שייך לב' הצדדים חו"ב כאחד, וממילא נכלל בהם דעת.
- 5 עי' פת"ש נתיב א"א פתח כ"ו שו' בחי' אלו טמא טהור וכו' הם מרמזים לו"ק.
- 6 עי' שעה"כ יב ע"ג. כמ"ש בז"ח פ' בראשית (ט ע"ב) וכן בת"ז תיקון ל' (פג ע"ב) (יהל אור).
- 7 כמ"ש שתכלת דומה לרקיע, ורקיע לכסה"כ, שהוא משמש לכסא, ודיוקניה דמיא לה, כי לקח אותו אלקים לשמשא בשמא דא דהוא כורסייא (יהל אור).
- 8 נער כמ"ש (יהל אור).
- 9 ר"ל נער מט"ט נוהג בד' החיות (יהל אור).
- 10 בשם מ"ב, כמ"ש בריש תכ"ב (יהל אור).
- 11 בשית אתון דיליה. והוא כסא בו' דרגין, וד' רגלין, שהן ד' חיות (יהל אור).

שְׁעָה"כ

סו. עי' ע"ח שער לג פרק א: ה"ח אשר ביסוד דאמא, הנה הם מתפשטין בז"א מחסד שבו עד הוד שבו, אבל ה"ג יורדין (בעטרת דיסוד) [ביסוד] ז"א כנוכר לעיל (שער לב פרק ט) בענין אפרים בן יוסף, כדי לתתם משם בדעת רחל מצד האחור המכוון ממש כנגד מקום זה¹. והנה קודם שאלו ה"ג ילכו אל דעת דנוקבא, צריך שיתמתקו תחלה עם החסדים, ולא יהיו דינין קשים וחזקים. אמנם מיתוקם הוא ע"י החסדים התחתונים המגולין, כי המכוסים אין אורם מאירין אפילו לצורך עצמם, מכ"ש לזולתם. ועוד טעם אחר כי הנה הם עומדין למעלה ואינן יכולין לירד למטה, כי מחיצות כלי היסוד דאמא הם מעכבות אותם [מ]לירד עד היסוד. אמנם החסדים המגולין יש בהם ב' הכנות: א', כי הם תחתונים ויכולין לירד עד היסוד דז"א עצמו, לפי שאין להם מחיצות שמעכבין מלירד. הב', הוא כי הם מגולין ויכולין למתק הגבורות הניתנין ביסוד דז"א. והנה נודע כי גלוי החסדים הוא מהחזה דז"א ולמטה, שהם ב"ש החסד שבת"ת דז"א וב' חסדים שלימים שבנ"ה דז"א הנקרא (ישעיה נה ג) חסדי דוד הנאמנים. נמצא כל הב' (נ"א ד')² חסדים הם שלימים ושוין בהשוואה א', אבל החסד הג' הנוגע לחלק ת"ת דז"א אינו שוה בחלקיו, כי החלק שלישי עליון הראשון הוא סתום ומכוסה ביסוד אמא, וב"ש התחתונים הם מגולין³, כנודע כי כל חסד וחסד מאלו הה' מתחלק לג' שלישים. והנה בזה החסד שבת"ת הנחלק לג"ש וכו'.

[פרק ב:] ה' גבורות אשר ביסוד דז"א הם בוקעים מצד האחור וניתנין בדעת רחל נוקבא כנודע, וממתקים החסדים את הגבורות ונשארו ממותקות, ולא יהיה דינין קשים מאד וחזקים. והענין, כי יורדין החסדים המתפשטין מדעת ז"א עד היסוד דיליה כנודע, ומכים שם בסוד הכאה בהמשך הירידה במרוצה, וממתקים את הגבורות אשר שם ע"י הארתן (נ"א הכאתן)⁴ אז בירידה. ודע, כי אין כח (כ"כ בחסדים) [בב' החסדים] להאיר בגבורות ולהמתיקם, אלא בהיותם מגולים, כי אז אין להם מחיצות הכלי של יסוד אמא כדי שיתעכבו, ולכן יורדין עד היסוד למתק הגבורות אשר שם. והנה כולם אי אפשר שימתקו לסבה הנ"ל, לפי שאין כל החסדים מגולים, רק ג' חסדים פחות שלישי שהם נצח הוד וב' שלישים תחתונים דת"ת, אבל ב' חסדים של חסד וגבורה ושלישי עליון (דחסד) דת"ת אינן מתגלין, ואין בהם כח למתק הגבורות. ובודאי כי אין יכולין למתק יותר משיעורם, שהם ג' גבורות פחות שלישי.

ובדרושי הצלם דרוש ב' הראשון: והנה תכף אחר צאת החסדים קודם שיחזרו לעלות, יוצאת גם ה"ג מיסוד אמא. והנה שם א"א להתפשט, כי כבר יש שם ב"ח ושליש⁵ כנ"ל, וגם כי הם יורדות לצורך בנין המלכות הנבנית מן הגבורות כמ"ש במקומו, כי דעת של רחל נגד יסוד ז"א,

- מאיר הכוונה -

¹ עי' פת"ש גדולת דז"א עז: הדעת דז"א הוא כולל ב' עטרין חו"ג והם ה"ח וה"ג שכל חלק מהם מאיר בספירה אחת ממנו, והיינו שהדעת הוא כולל הנהגת הטו"ר כפי הראוי לנבראים וכל מאור ומאור שבז"א צריך שיהיה נראה בו ב' כחות האלו של החסד והדין, ואלו החסדים חציים מכוסים וחציים מגולים, שעד החזה הם סתומים, והיינו שנשארים שם גנוזים בסוד הנהגת עוה"ב ואין מתגלה רק המעט מה שצריך לקיום הבריאה בהנהגה הזמניית בעולם התחתון והוא מן החזה ולמטה ובו צריך להיות החסדים גלויים כדי לבסס הדינים השולטים בו ויוכלו להתקיים, ואלו ה"ח הם בסוד ה' שמות הוי"ה שכל חסד הוא מתגלה בספירה אחת שהוא אילן שלם כולל כל הפרטים הנכנסים תחת סוג שם הוי"ה שהוא כלל האילן המתפרד לענפים ופרטים רבים.

² נראה עיקר כנ"א.

³ בחינת ת"ת שבז"א הוא ג"כ הוי"ה שלמה חסד א' שבה' חסדים הנ"ל, ומתחלק לג' שלישים, שב' שלישים ממנו שהם סוד הוי"ק שבו הוא מתגלה בהנהגת הזמן, אבל ג"ר שבו שהוא שלישי העליון הוא ממדרגת הנהגת עוה"ב, וב' שלישים התחתונים אף שגם הוא שייך להנהגת עוה"ב, מ"מ הוא הבחינה התחתונה שבהנהגה הזאה הנעשה בסוד כתר רחל נוקבא דז"א שהיא המנהגת התחתונים הנהגת העוה"ז עם הנהגת העוה"ב, והוא בסוד כתר רחל נוקבא דז"א שהיא המנהגת התחתונים כן בהנהגת הזמן ומקושר בהנהגת עוה"ב, שכפי הנהגת הזמן והכנת תיקון מעשה התחתונים כן נרשם הכל למעלה בחג"ת בהנהגת עוה"ב, ולכן הוי"ק שבו השייך לו' ימי המעשה, הוא מן החזה ולמטה שייך להנהגת הזמן, וג"ר שבו הם בסוד חב"ד בעולם הנשמות ולכן הוי"ה שבו מתחלק ג"כ לג' חלקים, והוא בכמה מדרגות, שבבחי' הרבה הוא מתחלק לחלקים שונים והם בסוד המילויים שבו, והם נקראים מדה ומשקל ומנין שכתב הרב ז"ל, והיינו ששם הוי"ה הזה בבחי' מילוי שבו מאיר בג' מדרגות שהם ע"ב ורי"ו ומ"ב, והם בסוד ג' מדות של חג"ת. צריך שתדע שת"ת הוא הכלל של ז"א, והוי"ק הם ענפים שלו שהם ב' ידיים בעוה"ב³ חו"ג וב' רגלים נו"ה בעוה"ז, ות"ת הוא הכולל שלהם ולכן צריך שיהיה נמצא בו כל הג' חלקי הנהגה של חד"ר (פת,ש גדלות דז"א עז).

⁴ נמחק באוצ"ח.

⁵ נ"א וב' שלישי (הגוב"י).

פעה"כ

ונעשה מה"ג שירדו ג"כ ביסוד¹. והנה ברדתן אל היסוד יורדות אחת לאחת, מתחלה יוצאת גבורה עליונה שבכולם, והוא גבורה שבחסד, ואחריה גבורה שבגבורה וכו' עד גבורה שבהוד. נמצא כי ברדת גבורה שבחסד ביסוד ז"א, יורדת למטה מכולם, והוא במקום שעומדת הוד דחסדים דז"א כנ"ל, ומתחברת שם הגבורה² עם חסד דהוד, וכן אחריה יורדת גבורה שבגבורות, ומתחברת עם חסד דנצח ז"א, (וגבורה שבת"ת) [ת"ת שבגבורה] יורדת (אחריה) אח"כ במקום שעומדין ב"ש חסד דת"ת דז"א, (וגבורה שבנצח) [ונצח שבגבורה] יורד אח"כ במקום שראוי אל חסד שבגבורה דז"א, אע"פ שאינו שם כנ"ל. (וגבורה שבהוד) [והוד שבגבורה] יורדת אחרון שבכולם במקום שהוא ראוי אל חסד שבחסד דז"א, הגם שאינו שם, נמצא כי ב' גבורות עליונות שהם של חו"ג, וב"ש (גבורות) תחתונים של [גבורות ה]ת"ת, שכל אלו ברדתן ביסוד דז"א חנו שם ועומדים עם החסדים אשר שם ומתמתקים עמהם. אך ב' גבורות דנו"ה ושליש א' דת"ת [דגבורה] לא מצאו שם החסדים ולא נמתקו. ונמצא, כי בהיות עדיין החסדים למטה ברדתן קודם שיחזרו לעלות, כבר המתיקו את [ג'] הגבורות (ג') פחות שלישי כנ"ל.

ושם בדרוש ב' השני במ"ב: כאשר הב' חסדים העליונים מן הה"ח רוצין להתפשט בב' זרועות של ז"א, הם אינן יכולין להתפשט בתוכם, כי הם עומדין בתוך יסוד דאמא, והוא מוקף מחיצות, וא"כ איך יעברו אותן מחיצות כדי ליכנס תוך הזרועות ההם, והרי אין לו פתח שיוכלו לצאת בו, רק למטה בפי היסוד במקום החזה, ששם הוא למטה מן הזרועות, וא"כ איך יכנסו אלו החסדים תוך הזרועות, והרי אמרנו תמיד כי ה"ח מתפשטים מחסד עד הוד. אמנם האמת הוא כי אלו ב' חסדים הראשונים מן הה"ח אינם יוצאין מן היסוד [דאמא] כלל, רק נשארין שם, ומשם עוברת הארתן דרך מחיצה ומאירין בב' הזרועות, והארתן מתפשטות תוך הזרועות. אך החסדים עצמן אינן יוצאין ומתפשטין חוץ מן היסוד תוך הזרועות, ושמור כלל זה בידך. אמנם כל שאר החסדים הם מתפשטין במקומן עצמן. נמצא, כי ב' החסדים ראשונים ושליש עליון דחסד דת"ת³ הם סתומים תוך יסוד אמא, וב' חסדים תחתונים וב"ש החסד הג' שבת"ת הם מגולין, ואינם מוגבלים תוך מחיצת יסוד אמא, לכן מקבל ז"א הארתן מגולה, [נמצא] כי ב' חסדים וב' שלישים יורדין ויוצאין לחוץ מיסוד אמא, ולכן כשיוצאין מפי יסוד אמא שהוא במקום החזה [דז"א], שאין להם משם ולמטה שום מחיצה כדי שיעכב מרוצתן, לכן הם רצין ברגע א' ויורדין במרוצה גדולה ונופלין דרך קו היושר עד היסוד דז"א, ואינן פונין אל הצדדין להתפשט במקומם שהם בנו"ה ואז כשירדין ביסוד דז"א חוזרין ועולין מתתא לעילא כנודע בדרך טבע, שכל הזורק מלמעלה למטה במרוצה גדולה הוא חוזר למעלה מכח תוקף ההכאה גדולה שהכה בארץ, וזה פשוט וכו'. אחר שירדו ויצאו החסדים תכף הגבורות יצאו וירדו אחריהן, ובכל גוף ז"א אינם מוצאות מקום להתפשט בו, כי כבר נתפשטו בו החסדים, ולכן כשיוצאין יורדין כל הה"ג ונופלין ביסוד דז"א. גם הטעם כי הגבורות הם צריכין להתפשט בגופא דנוקבא כנודע, ולכן אינם מתפשטין בגופא דז"א וכו'. עלו אלו החסדים דרך קו אמצעי, ואחר הגיעם אל הת"ת⁴ אז יתפרדו ויתפצלו לב' קוין, ויעלו דרך קו חג"ת ואז פגעו שם ב' גבורות (ושליש) בלתי ממותקות העומדין שם, ואז מתמתקות עם אלו החסדים העולין דרך עלייה. נמצא כי ג' גבורות פחות שלישי נמתקו דרך ירידת החסדים, וב"ג ושליש נמתקו דרך עליית החסדים ממטה למעלה.

עי פת"ש גדלות דז"א לג: ולכאור הענין יותר, צריך שתדע מ"ש למעלה שיש הפרש בין מיתוק הגבורות ע"י החסדים בין קודם חטא אדה"ר לאחר חטאו, שקודם חטאו ירדו החסדים תחילה ואח"כ הגבורות ואז ירדו הגבורות, בהיפוכא ולא נתמתקו רק של חג"ת בירידה, ושל נו"ה ע"י עליית החסדים למעלה, אבל אחר חטאו היה באופן אחר, שהגבורות ירדו תחילה ואח"כ ירדו החסדים המגולים למטה, ונתמתקו גבורות התחתונות של ב' שלישי ת"ת ושל נו"ה בירידה, אבל של חו"ג ושליש ת"ת נמתקו ע"י עליית החסדים למעלה, ועולים דרך קו האמצעי

- מאיר הכוונה -

¹ עי' פת"ש גדלות דז"א לא, שזה מסוד שקודם החטא החסדים קדמו לגבורות ולכן החסדים קדמו לגבורות כאן, עוד כדי ששירדו הגבורות בעת שהיו החסדים שבעת ביאת הגבורות ימצא כבר מיתוקים שלהם שהחסדים אין נותנים מקום שליט הלגבורות ולכן ירדו הגבורות בעת שהיו החסדים בדרך ירידה ולא בדרך עליה שאז לא היה המיתוק כל כך גדול, וזה דווקא בדרך החסדים למטה שהוא עזרה מן השמים ולא התעוררות התחתונים שהוא האור חוזר

² חסד שבגבורה (הגוב"י כת"י).

³ כלומר שיש ה' חסדים והשלישי היא חסד של הת"ת.

⁴ דיסוד.

שְׁעָה"כ

עד שמגיעים לחו"ג, אז מתפשטים דרך קווין, והיינו כדי שלא יתמתקו של נו"ה ב"פ וישאר המיתוק בחסד וגבורה, ולכן עולים דרך קו האמצעי, ואין פונים בעלייתם לנצח והוד רק דרך ת"ת אל חו"ג, כמ"ש הרב הקדוש בכוונת ציצית (דרוש ב') והיינו, שאף אחר חטאו של אדה"ר שיש לגבורות קדימה וממשלה גדולה בעולם עד שהרע נאחו בו ביותר, מ"מ צריכים שיהיו ג"כ ממותקים קצת כדי שלא יהיה להם (מעלה) [ממשלה] גדולה ועי"ז יוחזר העולם לתיקון וגם הרשעים אח"כ יכולים לחזור בתשובה, והוא ע"י רוח הקדושה המתעורר בנפשם שהם מסוד חסדים האלו, אבל לא ניתן להם כח גדול למתק הגבורות ביותר כדי שיהיה הבחירה קיימת וגם יהיה להם שליטה גדולה כ"כ כפי אשר גרם חטאו כפי שיעור מחשבה עליונה.

ולפי שאחר חטאו גרם פגם גדול בנה"י שהוא הנהגת עוה"ז, במה שנמשך אחר מחקר טבעי בסוד עץ הדעת טו"ר, שמזה בא הכחשה ח"ו בהשגחה ובתורה בסוד חכמות חיצוניות כמ"ש למעלה (פתח כה) לכן הוצרך שם מיתוק יותר גדול, והיינו שהגבורות של נצח והוד יהיו נמתקים בדרך ירידת החסדים שהוא באור ישר, והיינו שהקדושה והעזר אשר נמשך מצדו ית' שלא ע"פ מעשינו רק בסוד עזר מלמעלה, הוא עשה מיתוק במאורות הגבורות הנוגעים אל נו"ה, והוא סוד התורה שניתן בארץ למתק היצה"ר כמ"ש (שבת קמ"ו ע"א) ישראל שעמדו על הר סיני, פסקה זוהמתם מן הנחש שנשך בעקביו ברגלין של אדה"ר, והם סוד הלוחות בנו"ה כידוע¹ וכמו שית' עוד בסוד בנין הנוקבא (יעקב ולאח פתח כ') והוא סוד (שמות יט כ) וירד ה' על הר סיני וגו' (שמות כ א) וידבר אלקים וגו', והם הגבורות ששמעו אז בסוד (שמות יט טז) קולות וברקים וגו' (שם יח) ויחרד כל ההר וגו' שאז נתעוררו הגבורות בתקפם, אבל נמתקו ע"י הדברות בסוד (משלי לא כו) תורת חסד על לשונה (שמות יט יח) והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' באש וגו', שהגבורות ירדו תחילה ואח"כ נתן תורה לישראל, וכן הוא בכל זמן, והוא בסוד גילוי התורה ופנימיותה לצדיקים הזוכים אליה, שבזה נדחה היצה"ר מהם, כמ"ש (קידושין ל' ע"ב) בראתי יצה"ר בראתי לו תורה תבלין, והצדיקים במעשיהם הטובים אע"פ שע"י מתגבר הקדושה, אין מבטלים .....² ע"י מעשיהם היצה"ר וסט"א לדחות ולמתק הגבורות פעם שניה דרך קווין לתקן נו"ה של ז"א לגמרי ולבטל הנהגת הטבע ולגרום להם שיתגלה מעשיהם הטובים בעוה"ז, שעדיין לא בא העת לבטל הרע מכל וכל, ולכן הם עולים בקו השוה במישור, ואין פונים רק למעלה לחג"ת להנהגת עוה"ב ששם יאירו מעשיהם דרך קווין, וגם שלא יקבלו שכרם בעוה"ז וינוכה להם בעוה"ב, והוא מ"ש הרב, שאם היו עולים בנו"ה בדרך קווין, לא היה מיתוק בחג"ת של הגבורות, והיינו שאם היו מעשיהם גורם³ לפרוע להם כמדתם בעוה"ז, לא היה שכרם גדול כ"כ בעוה"ב, וגם היה נו"ה מתמתקים ב"פ, ושיערה חכמתו ית' שאם היה כן היה ביטול לרע יותר מכפי הצריך להנהגת הנבראים כפי מה שגרם חטאו של אדה"ר.

וכפי הסדר שקודם החטא שהחסדים היה להם קדימה, לא היה אחיזה כ"כ בנו"ה של הגבורות, לכן היו יורדים הגבורות בהיפוכא של חג"ת למטה במקום נו"ה של החסדים, ומתמתקים דרך קווין ובדרך אור ישר, והיינו שהיה הנהגת עוה"ב מתגלה יותר בעוה"ז שלא היה מיתה בעולם, וכל הנבראים של עוה"ז היו מקבלים הארה מרובה יותר מעין עוה"ב כמו הנהגת האבות⁴ ודומיהם, ובהארת פנים בסוד (במדבר ו כה) יאר ה' פניו וגו', אבל של נו"ה, לא היו צריכים כ"כ מיתוק גדול כמ"ש, והיה די המיתוק שעולה ממטה למעלה, שע"י התחתונים לבד היו יכולים לכוף יצרם, מאחר שלא היה כרוך בטבע האדם ובנבראי מטה, ולא היו צריכים כ"כ סיוע מלמעלה, שלא היה יצרם מתגבר כ"כ, ואם היה בזה מיתוק היצה"ר מסטרא דלעילא היה מתבטל היצה"ר לגמרי, ומתבטל הבחירה מכל וכל, והבן עומק דברים אלו.

ועי' שעה"פ בראשית: פגם ששי, כלול משני פגמים, או שלשה, והוא, כי בתחלה שמוח הדעת היה למעלה, במקום צר מאוד, היו החמשה חסדים מתחילים להתפשט בתחילה, ולירד

- מאיר הכוונה -

¹ עי' שעה"פ עקב.

² הכת"י לא כ"כ ברור ואולי יש להוסיף המילה 'ישראל'.

³ נדצ"ל גורמים.

⁴ עי' ב"ב ט"ז ע"ב וז"ל, ג' הטעימן הקב"ה מעין העולם הבא אלו הן אברהם יצחק ויעקב, עכ"ל, ועי' שבירה פתח כד שזהו גוונין דלא חזיין, ועי' יהל אור ח"א י"ב ע"ד וז"ל, וכולם (נה"י) גוונין דמתגלין לנביאים וחג"ת שהן ג' היכלות השניים אינן מתגלין הגוונים רק לאבות ועי' המשך דבריו שגילוי הנביאים היה נה"י דרך המלכות, ושל האבות היא חג"ת בהתלבשות בנה"י, ונתגלו בארץ, ע"כ.

שְׁעָה"כ

דרך מעבר הגרון, שהוא צר מאוד. ולהיות כי החסדים הם בחי' מים, הם מקדימים לצאת, ומרחיבים הפתח, כדרך טבע המים הנגרים, שמרחיבים דרך מעבר שלהם, ואז היו הם מתפשטים בגופא דזעיר, מחסד עד הוד שבו כנודע. ואח"כ היו הגבורות מוצאים פתח פתוח לרוחה, ויורדים גם הם עד היסוד דזעיר, וניתנים אל הדעת שבנוקבא, המכוון כנגד אחורי היסוד דזעיר, כנודע. ועי"כ לוקח ז"א עיטרא דחסדים, שהיא חלקו, ונותן הגבורות לנוקביה, שהיא חלקה. ועוד תועלת אחר, כי כיון שקדמו החסדים לצאת, הגבורות שירדו אח"כ, היו מתמתקות עם החסדים, ברדתם ביסוד, כנודע אצלינו. ועוד תועלת שלישי, כי כל החסדים והגבורות של בחינות התפשטות בגופא דזעיר, כלם היו מתפשטים כנודע, כי שרשיהם נשארים בדעת, וענפיהם מתפשטים בגופא.

אבל עתה [אחר החטא] שירד מוח עצמו של הדעת, למקום רחב, בתרין כתפין דז"א [עי' לעיל בשעה"פ פגם הג': ועתה אשר הוחשך האור של הכתר כנז', ואין בו כח להאיר במקומו. ומכל שכן, שאין בו כח להאיר בדעת ולהעלותו. ואז נפל מוח הדעת דז"א דמצד אימא למטה, בשליש העליון דת"ת עד החזה, בין שתי הכתפים דשני זרועותיו, הנקרא חו"ג, ונתרחק מן תרין מוחין חו"ב המאירים בו כנודע. והנה, כיון שנפל מוח הדעת במקום הגוף, אינו נקרא מוח, ויש בו אחיזה לחצונים כנז"ל, ובפרט להיות שעדיין אין שם מוחין דאבא, המבטל לגמרי אחיזת החצונים, וזה הוא פגם גדול, שיתאחזו החצונים אף בשרש המוח עצמו של הדעת, וגם שם ערב רע, ואל זה רמזו רז"ל בס"ה, האומר כי חטאו של אדה"ר הוא, שאכל מעץ הדעת טוב ורע, והנה הגבורות הם אש לוחט, דינים תקיפים, ומתגברות על החסדים, ומקדימים לצאת, ואז הם מתפשטים בגופא דזעיר, והחסדים נשארים בדעת, ואינם מתפשטים.

והנה יש בזה כמה פגמים: האחד הוא, כי אין הגבורות מתבסמות עם החסדים למטה בגופא דזעיר, כמו שהיה בתחלה. הב', הוא, כי תשש כח זעיר כנקבה, ונתפשטו בו הגבורות תמורת החסדים. הג' הוא, כי בתחלה היו כל החמשה חסדים מתפשטים מחסד עד הוד, ועתה שירד הדעת למטה בת"ת דזעיר, אין מקום התפשטות אלא בג' אחרונות, שהם נה"י דזעיר. ונמצא, כי כל הה' חסדים, וגם שתי הגבורות העליונות הנקרא חו"ג, נשארו למעלה בשרשם בדעת, וג' הגבורות תחתונות שהם נקראים תנ"ה, הם לבדם ירדו ונתפשטו למטה, בג' אחרונות שהם נה"י דז"א.

עי' לקמן פסח דרוש ז: ודע כי במוחין דגדלות, מקדימין החסדים לצאת מן הדעת ולהתפשט בגופא דז"א ואח"כ יוצאות הגבורות, אבל במוחין דקטנות אז הגבורות מתחילות להתפשט בגופא דז"א ואח"כ יוצאים החסדים. והטעם הוא לפי שהמוחין דקטנות הם דינים קשים, וזהו ג"כ סוד היצה"ט והיצה"ר, כי החסדים הם יצה"ט שבאדם, והגבורות הם היצה"ר, ובימי הקטנות של האדם מתחיל היצה"ר להתפשט באדם קודם שיבא היצה"ט וזכור הקדמה זאת. [ולכן עי' ריש פרק א' פיסקא ד"ה ולכן בהיות, שטלית גדול הוא בגדלות, וטלית קטן בקטנות, ולכן יש חיוב להרחיק רק עד ג' אצבעות בשניהם, וכל א' מטעמו]. {

ולענין יצר הטוב וכו' עי' ע"ח שער קיצור אבי"ע פרק ג: ונבאר עתה ענין ב' המלאכים הנקרא יצ"ט ויצה"ר, כי הנה במ"א נראה כי יצ"ט ויצה"ר הם השומרים את אדם ומיעצים אותו לטובה, כנזכר פרשת וישלח (קסה ע"ב) ע"ש, ובמ"א אמר שהיצ"ט הוא מלאך והיצה"ר הוא שד. אך הענין, דע כי חטא האדם בעץ הדעת כאשר נתבאר אצלינו כי עץ הדעת הוא סוד הדעת הכולל חו"ג, אשר בקדושה שניהן טובים, וכשהחצונים יונקים אז יכול להיות טו"ר כמ"ש. והענין, כי תחלה היו החסדים קודמין להתפשט בגופא דז"א קודם הגבורות, אך ע"י חטא אדה"ר ירד הדעת למטה בין תרין כתפין, ובהיותו שם ירדו הגבורות תחילה כמבואר בדרוש חטא אדה"ר. וע"ש כי ביארנו שם איך הגבורות נמתקין ע"י החסדים, וכיון שהגבורות ירדו תחלה לא נמתקו ע"י החסדים, והרי פגם א'. וגם פגם ב', כי לכן הגבורות מתפשטות תחלה בגופא דז"א, ואין שם עדיין התפשטות חסדים והחצונים נאחזין בהם. גם פגם ג' בחסדים עצמן המגולין, שהחצונים נאחזין בהם, אמנם כל אחיזת החצונים אינן אלא בגבורות, כי הרי הם שמרי הגבורה, אך אחיזתן בחסדים הוא דבר מועט מאד. והנה כשחטא אדם בעץ הדעת, שהיא מוח ג' דז"א הכולל חו"ג, וגרם בו ג' פגמים הנ"ל, נתאחזו בהן החיצונים, ואותן קלי' דנוגה נתאחזו בהן החיצונים ולקחו אותן האורות, ואז קלי' נוגה נעשית עץ הדעת טו"ר, לפי שהחסדים לעולם נשארים טוב, ואין שם שדים אלא בחי' מלאכים ממש דממנין על צבא השמים כנזכר בתקונים ס"ו (דף קיב ע"ב), וכו'.

שְׁעָה"כ

וכשאדם נולד, הנה אותו הנפש שלו צריכה לברר אותן הניצוצין המגיעין לחלקו שנפלו ממנה ע"י חטא אדה"ר בקלי' נגה, אשר זה כוונת לידת האדם בעולם הזה והבן זה. והנה ע"י המצות מבררת אותן החלקים שנפגמו ונפלו שם. וכו' העולה מזה כי יצר טוב ויצה"ר שניהן הם מלאכים, בחי' חו"ג של חלק אותו הנפש כנ"ל, כי המוחין הם כלים והנפש הוא עצמות, ולכן הנפש הוא מתלבשת באלו שני המלאכים שהם המוחין חו"ג. אך העצמות שהם הנפש דגדלות, אינה נכנסת כולה תכף בפ"א אלא כפי השנים והמצות. והנה אחר שנכנסו המוחין שהם הכלי יכולה הנפש ליכנס, כי א"א להכנס העצמות שהוא הנפש קודם הכלי. וז"ס בזוהר משפטים (צ"ח וק') דבהוה יומא דזכי לתליסר שנין נקרא בן לכ"י, לפי שהוא בחינת נפש. גם בזה תבין ענין האדם שאפשר שכל ימיו לא יזכה להשלים נפשו לפי שלא עשה מצות לברר הלבוש שהוא בנוגה, ואין הנפש יכולה ליכנס בו. ואפשר לומר כי בהכנס היצה"ר שהם הגבורות נכנס בחי' הנפש של הגבורות, וכשנכנס היצ"ט נכנס בחי' הנפש של החסדים ואז נשלם.

גם תבין למה נקרא זה יצ"ט וזה יצה"ר. והענין כי אותו קליפת נוגה מדעתה ומרצונה עושה אותן מלבושין לנפש כדי לצוד את הנפש לחלקה ליהנות ממנה וז"ס כתנות עור משכא דחויא והיא נהנית שמתלבש הנפש טהורה שם. ואמנם הנשמות הקדושות שכבר נטהרו, נעשה להם לבושין מכתנות אור, אך אותן הנשמות שלא נטהרו לגמרי, תכף בצאתן נעשה להם מלבוש גוף מכתנות עור, וגם מזווג זכר ונקבה שבקליפת נוגה כנזכר פרשת ויקהל (רי"ט ע"ב) ע"ש היטב בענין הפסוק (בראשית ד ז) לפתח חטאת רובץ, ושם תבין כי הלבוש והגוף ההוא נקרא יצה"ר שעליו נאמר לפתח חטאת רובץ. נמצא כי הלבוש הנעשה לנפש מצד הגבורות אשר בקלי' נוגה הם היצה"ר, כי עדיין לא נזדככו, והם עדיין מלאים קליפות וסיגים ונקרא שד, אך בבא היצ"ט שהוא לבוש החסדים, תכף בצאתן מקלי' נוגה הם נקרא יצ"ט, כי כבר נתרחקו מן הרע ואין הרע שולט בהם, כי הם חסדים. ואז דוגמת חסדים הממתקין הגבורות כנודע, יען הם זכר ונקבה, כן יצ"ט אחר הכנסו ממתיק את היצה"ר, ויכול לאחזרזא ליה משד למלאך כנזכר פ' תצא (דף רעז ע"א), ואז שניהן נקראים מלאכים השומרים את האדם, כי אף הגבורה טהורה היא אלא שנעשית שד, ובהסיר ממנו הרע שבה חוזר למלאך טוב. והבן סוד זה היטב הרמוז פרשת וארא (דף כו ע"ב) על בכל לבבך דא יצ"ט ויצה"ר, דא ימינא ודא שמאלא כו', הרי מבואר כי הם החו"ג הנקרא ימינא ושמאלא. והרי מובן בביאור איך היצה"ר יכול להיות טוב גמור כמו יצ"ט ממש. גם תבין כי ז"ס קין והבל, יצ"ט ויצה"ר, כנזכר בתקון ס"ט (דף קלה ע"א), כי קין הם הגבורות לכן נקרא יצה"ר, שכל זוהמת נחש בקין אתתקפה שהוא הגבורות, משא"כ בהבל שהוא החסדים. והוא סוד יעקב ועשו, וכל הגרים הבאים מעשו היו מהגבורות ארץ אדום, שכן עשו נקרא אדום, והבן זה.

ה ע"ב

סז. עי' זהר ח"א א ע"א: ולבתר אדכר זמנא אחרא אמאי אדכר זמנא אחרא בגין לאפקא חמש עלין תקיפין דסחרין לשושנה¹ ואינן חמש אקרון ישועות [ואינן] [ואקרון] חמש תרעין ועל רזא דא כתיב (תהלים קטז יג) כוס ישועות אשא² דא כוס של ברכה כוס של ברכה אצטרין למהוי על חמש אצבעין ולא יתיר כגוונא דשושנה דיתבא על חמש עלין תקיפין³ דוגמא דחמש אצבעין.

תרגום: ואחר כך הזכיר עוד הפעם [שם אלקים]. ולמה הזכיר פעם נוספת, כדי להוציא חמשה עלים חזקים שמסבבים את השושנה, ואלו החמשה נקראים ישועות, והם חמשה שערים. ועל סוד זה כתוב "כוס ישועות אשא", זה כוס של ברכה. כוס של ברכה צריך להיות על חמש אצבעות ולא יותר, כמו שהשושנה יושבת על חמשה עלים חזקים שהם דוגמת החמש אצבעות.

- מאיר הכוונה -

¹ ובהאזינו רפו ובשית טרפי ע"ש, כי יובן מתיקונים סט ע"ב [עט ע"א] כי עם היסוד הכוללם הוא שש הרי שית טרפי (רח"ו). אימא אפיק ה' גבורות מנצפ"ך להושיעם מן הקליפות (ד"א, ועי' שער מאמרי רשב"י ו ע"ד וכן ז ע"ב). ר"ל מאלהים ב' עד אלהים ג' ה' תיבות (נ"א). פנחס רלג וצ"ע בקז ע"א (הערת הזוהר), ועי' תיקו"ז פז סע"א.

² תרומה קסט ע"א (הערת הזוהר).

³ ענין העלין מובן על פי [פרשת] פנחס רלג ע"ב (רח"ו).

שְׁעָה"כ

סח. עי' זהר ח"ג קעה ע"ב: אתעטף בעטופא דמצוה בארבע זיויין דכסותיה ארבע מלכין נפקין לקדמות ארבע¹ ארבע סהדי קשוט דמלכא² תליין³ מארבע זיויין ותליין בהו כענבים באתכלא מה אתכלא דאיהו חד ותליין ביה כמה ענבים מהאי סטר ומהאי סטר כך האי מצוה חדא ותליין ביה כמה ענבים וזגין וזמורין צרירין בהו שבעה רהיטין אלין אינון⁴.
תרגום: מתעטף בעטוף של מצוה בארבע זויות כסותו, ארבעה מלכים יוצאים לכנגד ארבעה. ארבעה עדי אמת של המלך תלויים מארבע זויות, ותלויים בהם כענבים באשכול. מה אשכול שהוא אחד ותלויים בו כמה ענבים מצד זה ומצד זה, כך זה מצוה אחת ותלויים בה כמה ענבים זגים וזמורות צרורים בהם.

ועי' זהר ח"א כט ע"א: ולא קיימא עד⁵ דאתעטף בעטופא חד⁶ דזיהרא (עלאה דמחשבה) וברא עלמא⁷ [נ"א ימינא דעלמא קדמאה נ"א שמים] ואפיק (אילנין) [ארזיין]⁸ עלאיין⁹ רברביין¹⁰ מההוא נהורא [וזיוא רבא¹¹] [זיהרא עלאה]¹² ונ"א חד דזהר ימינא עלאהו ושוי רתיכר¹³ על תריין ועשרין אתוון¹⁴ רשימין¹⁵ אתגליפו בעשר אמירין¹⁶ ואתיישבו הה"ד (שיה"ש ג ט) מעצי הלבנון וכתיב¹⁷ (תהלים קד טז) ארזי לבנון אשר נטע [נ"א] דהא מאלין עביד ההוא אפריון¹⁸.
תרגום: ולא עמד עד שהתעטף בעיטוף אחד של זהר (עליון של מחשבה) וברא עולם (ימין של העולם הראשון) (שמים), והוציא (אילנות) ארזים עליונים גדולים מאותו האור, (וזיו גדול) זהר עליון (אחד של זהר ימין העליון) ושם מרכבתו על עשרים ושתיים אותיות רשומות שנחקקו בעשר אמירות והתיישבו. זהו שכתוב "מעצי הלבנון". וכתוב "ארזי לבנון אשר נטע" (שהרי מאלו עשה את אותו אפריון).

- מאיר הכוונה -

1 נראה לי שהם סוד ד' שמות אה"י כנגד ד' שמות יה"ו שכולם במילוייהם כמנין ציצית. והנה הם תלויים בטלית שהוא המקיף כענבים באשכול כי המקיף חיות הפנימי וד' שמות אלו הם בסוד פנימיות ובוקע לחוץ (זהר הרקיע). ל' זה הובא בס' דצנועתא פ"ה ופ'י הרח"ו שם ד' מלכין הם ד' יה"ו (מ"מ).

2 פירוש ד' ציציות הם עדי' על האדם (מ"מ).

3 פירשנוהו למעלה [עמוד א'] (מ"מ).

4 הם ז' שמות מרגלאין הרמוזים בתפלת שבת שעולה כן והם סוד הציצית היוצאין ממותרין מוחין בסוד קוצי דשערי דעליהון אתמר מלך אסור ברהטים דאינון רהיטי מוחא א"כ ד' מוחין ולבוש שלהם נה"י הם ז' רהיטין (זהר הרקיע). ז' שמות שהם הויה בניקוד צבאות בחסד, הויה בניקוד אלהים בגבורה, מצפצ בת"ת, אל בנצח, אלהים בהוד, מצפצ ביסוד, יה אדני במלכות, (וכמ"ש בזוה"ק פ' יתרו צב ע"א, וע"ש במקדש מלך, וביהל אור להגר"א, ובפע"ח שער שבת פ"ח, ובשער הכוונות שבת שם, ובדרושי ק"ש פ' ציצית דף כז ע"ב ועוד בכ"מ בזה). ואלו הז' שמות [הנ"ל ללא שם אלהים בהוד – שער היחודים יט] עם כללותם הם גימ' תת"נ כמספר תכלת שהוא במלכות, וכמ"ש בזוה"ק (פ' שלח קעה ע"ב), כי כל אלו הז' שמות הם נמשכין אל המלכות מן היסוד, שהוא סוד חלזון העולה מן הים פעם אחת לשבעים שנה (הקדור"ש צב ע"ד).

5 אע"פ שנתקן עתיק וא"א שהם רושם בעלמא מפני דקותם, כמ"ש והוה רשים ובני, אפילו הכי לא היה קיום האמיתי עד שנתלבש א"א באבא, וא"ס בתוך א"א ועתיק (מ"מ).

6 בינה (רח"ו).

7 היא הבינה שנתקנה ע"י אבא (מ"מ).

8 ו"ק דז"א שהיו באבא בקרני חגבים, ושם התחלת צמיחתם (מ"מ).

9 יוצא מחכמה (רח"ו).

10 ו"ק (רח"ו)

11 הוא אבא (מ"מ).

12 לחוויא רבא (רח"ו). כך היא נוסחת החיית ז"ל ע"ש יא ע"א ושם הבנת המאמר (ד"א).

13 שז"א הוא מרכבה לאו"א (מ"מ).

14 עשה מרכבתו על כ"ב אותיות התורה (ד"א).

15 הם הכלים והגוף דז"א ושרשם מטיפת אבא שנתן לצורך תיקון ז"א (מ"מ).

16 שהם עשרה אותיות דשם מ"ה והם עשרה הויות מנוקדות, שהם רוח דז"א (מ"מ).

17 יוצא קסב ע"ב (הערת הזוהר).

18 עיקר הענין שרצייתי מכאן הוא שעייטוף הוא בחי' התלבשות עליון תוך תחתון.

פְּעֵה"כ

ט. עי' זהר ח"א סט ע"ב: ויעל עולות עלת כתיב (חסר) חדא כתיב (ויקרא א יג) עולה הוא אשה ריח ניחוח ליהו"ה (לעולם עולה סלקא דכר¹ אי) [נייחא לה'] עולה סלקא דכר ולא סלקא נוקבא דכתיב (שם ג) זכר תמים יקריבנו אמאי כתיב אשה² דהא אש בעי לאשתכחא תמן אלא אע"ג דעולה [אתקריב] (ב) דכר ולא תריה אתקריב נוקבא לא בעיא לאתפרשא מניה אלא בה אתקריב בגין לחברא דא בדא דסלקא נוקבא לגבי דכורא לאתחברא כחדא³ ואע"ג דאשה לשום אישים⁴ נח אצטריך ליה למקרב עולה דאיהו באתר דדכורא⁵ עבד ליה קב"ה⁶ לאתחברא ולאעלאה בתיבה⁷ ועל דא אקריב עולה עולה הוא אשה אש ה' דאתחבר (בה) שמאלא בנוקבא⁸ דהא (כל) נוקבא מסטרא דשמאלא קא אתיא [נ"א ודכורא מסטרא דימינא באתדבקותא] (דאתדבק) דא בדא ובגין כך אקרי (עולה) נוקבא אשה⁹ אשה קטירו דרחימו דאחיד בה שמאלא לסלקא לה לעילא¹⁰ ולא תקשרא כחדא ובגין כך [כתיב] עולה הוא אשה¹¹ קשירו [ד] דכר ונוקבא דא בדא¹².

תרגום: "ויעל עולות", כתוב עלת, אחד. כתוב "עולה הוא אשה ריח ניחוח לה'", (לעולם עולה עולה זכר, אם) "עולה" עולה זכר ולא עולה נקבה, שכתוב "זכר תמים יקריבנו". למה כתוב "אשה", שהרי אש צריכה להמצא שם. אלא אף על גב שעולה נקבת זכר ולמקומה נקבת, הנקבה לא צריכה להיפרד ממנו, אלא עמה נקרב, בשביל לחבר זה עם זה. שעולה הנקבה אל הזכר להתחבר כאחד. ואף על גב שאשה לשום אישים. נח היה צריך להקריב עולה, שהוא במקום של הזכר, ועשה אותו הקדוש ברוך הוא להתחבר ולהיכנס לתיבה, ועל זה הקריב עולה. עולה הוא אשה, אש ה', שהתחבר (עמה) השמאל בנקבה, שהרי (כל) נקבה מצד השמאל באה, וזכר מצד הימין בהתדבקות זה בזה, ולכן נקראת (עולה) נקבה אשה. "אשה" קשר של האהבה שאוחז בה השמאל להעלותה למעלה ולהתקשר כאחד, ולכן כתוב "עולה הוא אשה", הקשר של זכר ונקבה זה עם זה.

ע. עי' זהר ח"א רב ע"ב: וישא עיניו וירא את בנימן אחיו בן אמו וגו' (שם כט) רבי חייא פתח ואמר (משלי יג יב) תוחלת ממושכה מחלה לב ועץ חיים תאוה באה דא הוא דתנן דלית

- מאיר הכוונה -

¹ הוצרך זה משום דהוה אפשר לפרש עולה הוא אשה דהיינו המלכות עולה למעלה ולא הוה קשי מידי לזה נשמר ואמר לעולם עולה סלקא דכר (אור יקר).

² פי' למה אמר אשה שרומז על הנוק', אש מיבעי ליה, דהא אש בעי לאשתכחא תמן, ותירץ בשביל שלא לעשות פירוד בין ז' לך כתיב אשה (מ"מ).

³ היינו אשה שהוא המלכות דסלקא דהיינו פירושו עולה לגבי דכורא דהיינו לה' ומטעם זה לאתרי דדכורא אתקריב אמנם היא המלכות העולה לגבי דכורא (אור יקר).

⁴ ואין הכרח כלל למה שפירשנו שאין מלת אשה במלכות אלא הוא הרמז במלאכים הנקראים אישים (אור יקר). פי' אע"פ שאז"ל (זבחים מו ע"ב) הקרבן צריך להקריבו לשם אישים [ז"ל: לשם ששה דברים הזבח נזבח לשם זבח לשם זובח לשם השם לשם אישים לשם ריח לשם ניחוח]. אפ"ה דרשינן ליה נמי לשון אשה שרומז על מלכות (מ"מ).

⁵ סוף סוף קשה היה לו להקריב קרבן תודה על הנס וכו' ותירץ כי נח אצטריך ליה למקרב עולה מפני היות מדתו בזכר דהא איהו באתרא דדכורא ביסוד, ולפיכך הקריב עולה להראות המלכות עולה אל מדתו (אור יקר).

⁶ פירוש זה טעם אחר למה הקריב עולה (מ"מ).

⁷ לטעם זה למה לא הקריב העולה מעת היותו מרכבה למדה זו, דהיינו קודם מי המבול, כדכתיב איש צדיק תמים היה, לזה אמר שהוא לא ידע שהיה מרכבה למדה זו, אלא במה דעבד ליה קב"ה לאתחברא ולאעלא בתיבה אמר כיון שכן ראוי שנעלה המלכות שהיא הנקבה למעלה במקום הזכר שהוא מדתו (אור יקר).

⁸ בחי' אשה ענין אחד ועולה ענין אחד, ולנח מתייחס ענין עולה ולא ענין אשה. כיצד, העולה הוא אשה מפני כי מלת אשה ירצה אש ה' דאתחבר שמאלא שהיא הגבורה בנוק' מלכות, והיינו סוד שמאלו תחת לראשי וענין זה אינו נוסף אליה אל הייחוד, כי זה טבע אליה ומנהגה בכך, וזה שאמר דהא נוק' מסטר שמאלא קא אתיא (אור יקר).

⁹ אין בענין אשה חלק אל הזכר כלל, כי בגין כך אתקרי נוק' אשה בלי הזכר, כי אדם היא מלה ושם משותף לשניהם, אמנם אשה שם לאשה לבדה (אור יקר).

¹⁰ ואם תאמר, היאך אפשר זה שהרי אשה מורה על חלק הייחוד קצת, לזה אמר אשה קטירו (אור יקר).

¹¹ ופירושו עולה וקשר עם אשה (אור יקר).

¹² אמנם לעולם אשה למטה ועולה ונקשר ומתייחד עמה עולה (אור יקר).

שְׁעָה"כ

ליה לבר נש לאסתכלא¹ בבעותיה לגבי קב"ה אי אתי אי לא אתי מאי טעמא בגין דאי איהו אסתכל ביה כמה מאריהון דדינא אתו לאסתכלא ביה בעובדוי ורזא איהו דהא ההוא אסתכלותא דאיהו מסתכל בההוא בעותא גרים ליה למחלת לב מאי מחלה לב דא איהו מאן דקאים תדיר עליה דבר נש לאסטאה לעילא ותתא ועץ חיים תאוה באה תנינן מאן דבעי דקב"ה יקבל צלותיה ישתדל באורייתא דאיהי עץ חיים וכדין תאוה באה מאן תאוה דא הוא דרגא דכל צלותין דעלמא בידיה ועאיל לון קמי מלכא עלאה כתיב הכא באה וכתוב התם (אסתר ב יד) בערב היא באה ודא הוא תאוה באה² באה קמי מלכא עלאה לאשלמא רעותא דההוא בר נש.

דבר אחר תוחלת ממושכה מחלה לב דא הוא אתר³ דאתייהיב ההיא מלה באתר אחרא דלא אצטריך ואתמשכא עד דאתייהיב מידא לידא ולזמנין דלא ייתי מאי טעמא בגין דאתפשטא ואתמשכא בכל אינון ממנן לנחתא ליה לעלמא ועץ חיים תאוה באה דא הוא תוחלת דלא אתמשכא בגין אינון ממנן רתיכין אלא דקב"ה יהיב [לון] לאלתר בגין דכד אתמשכא בין אינון ממנן רתיכין כמה אינון מאריהון דדינא דאתייהיב לון רשותא לעיינא ולאסתכלא בדיניה עד לא ינתנון ליה ומה דנפיק מבי מלכא ואתייהיב ליה לבר נש בין דזכי בין דלא זכי אתייהיב מיד ודא הוא עץ חיים תאוה באה.

דבר אחר תוחלת ממושכה דא יעקב דאתמשכא ליה⁴ תוחלתא דיוסף עד זמן אריך ועץ חיים⁵ תאוה באה דא הוא בנימן דהא מזמנא דתבע ליה יוסף עד ההוא זמנא דאתא לגביה לא הוה אלא זמנא זעיר דלא אתמשכא ההוא זמנא הה"ד (בראשית מג כט) וישא עיניו וירא את בנימן אחיו בן אמו מאי בן אמו דדיוקניה דאמיה⁶ הוה ביה והוה דמי דיוקניה לדיוקנא דרחל בגין כך כתיב וישא עיניו וירא את בנימן אחיו בן אמו.

תרגום: "וישא עיניו וירא את בנימן אחיו בן אמו" וגו'. רבי חייא פתח ואמר, "תוחלת ממושכה מחלה לב ועץ חיים תאוה באה". זהו ששנינו, שאין לאדם להתבונן בבקשתו אל הקדוש ברוך הוא אם באה ואם לא באה. למה, משום שאם הוא מתבונן בה, כמה בעלי הדין באים להתבונן במעשיו. וסוד הוא, שהרי אותה ההתבוננות שהוא מתבונן באותה הבקשה, גורמת לו למחלת לב. מה זה מחלת לב, זהו מי שעומד תמיד על האדם להסטיין למעלה ולמטה.

- מאיר הכוונה -

¹ היינו עיון תפלה, שמעיין בתפלתו, ונראה לו שהוא הגון וראוי להתקבל תפלתו, ולכך מעורר בעלי הדין עליו לקטרו על עוונותיו, והיא החצונים נקראים מחלת לב, שהם כואבים השכינה שהיא נקראת לב, וגם מפני שגורמין לתחתונים מכאובי לבותם בצרות ומיתות ורעות בני אדם, והכל ענין א' שפוגמין ברע למעלה ופועלים למטה, לכך יניח התפלה שהיא מלכות ולא יעיין בה, שהנחש כרוך אחריה, ויתפוס בת"ת שאין החצונים מגיעים שם, מפני שהוא עץ חיים, מהספירות העליונות חכמה ובינה כנודע, ואז תאוה שהיא מלכות באה לפניו למעלה, ויתנו לה צרכי האדם הזה ושאלותיו, שאין החצון מעכב ולא שולט כלל, ונקראת המלכות תאוה מפני שכל תפלות תאות בני אדם היא, והת"ת מתאוה לה בהתעוררותה מלמטה בתפלות כלל העולם (אור יקר).

² פירוש דע"י עץ חיים לימוד התורה גורם זיווג וזהו תאוה גימטריא בית באה לז"א פב"פ וגם באה גימטריא ח' שהיא מדה שמינית מבינה כידוע ומשם נענה בשאלתו ודר"ק (מא"י) (נ"א).

³ הענין שהתוחלת היא שאלת האדם בתפלתו שהוא מייחל אותה, ולפעמים היא ממושכה שנמשכת דרך כל המדרגות וכחות הדין, וכל א' מלמד קטיגוריא על האדם, אם ראוי לינתן לו, שאלה זו ואם אינו ראוי ויתגלגל הענין מבית דין לבית דין, והנה לזה יתעכב זמן עד בואה דרך כל בתי דינים, וידונו בה כפי הראות בכל בית דין ובית דין, ולפעמים ימצא קטיגור שיעכב בקטרוגו השאלה כולה שלא ינתן לו כלל, ומה גם אם בין זה לזה עשה שלא כהוגן שהתעכב מכל וכל מצד הקטרוג רעתו שעשה בשעתו. ולפעמים תבא מב"ד העליון חתומה ושלימה, ולא ינתן לבתי דינים לבדוק בה אלא היא משאת מאת פני המלך, ולא יבדק בבתי דינים כלל, דהיינו עץ חיים ממש משם תאוה באה ולא תבדק (אור יקר).

⁴ הענין שיעקב גופא, ומכיון שהתחיל הזווג להתעורר, עד גמר הענין נמשך כמה עד שיתוקן המלכות עד שתטבול ותעלה בין ב' זרועות כדי שיתעורר היסוד אל הזווג, לכך בין יעקב ליוסף תוחלת שהיא מלכות היא ממושכה ויש מחלת לב עד שתטהר המלכות מדיניה וישפיעם למטה כדי שתעלה אמנם עץ חיים דהיינו היסוד עץ (אור יקר).

⁵ היינו היסוד עץ פרי עושה פרי דהיינו א"ל ח"י שהוא משפיע החיים למלכות אין בין התעוררות היסוד להתאוות המלכות עד שתבא שום עכוב אלא מיד תאוה שהיא מלכות בנימן נקודת ציון בסוד ויהי בצאת נפשה כדפי' לעיל ועיקרו בפרשת ויצא מיד באה ליוסף, והיינו בן אמו ודאי אמו רחל בחי' גופא ליעקב ו"ק בר"ק דהיינו גופא בגופא, אמנם בנימין בן אמו נקודה ידועה ברחל (אור יקר).

⁶ לדיוקנא דרחל, שכל חשק הנקבה שם נכללות כל אבריה שם (אור יקר).

שְׁעָה"כ

"ועץ חיים תאווה באה". שנינו מי שרוצה שהקדוש ברוך הוא יקבל את תפילתו, יעסוק בתורה, שהיא עץ חיים, ואז תאווה באה. מי התאווה, זהו הדרגה שכל תפלות העולם בידיה, ומכניסה אותם לפני המלך העליון. כתוב כאן "באה", וכתוב שם "בערב היא באה". וזוהי "תאווה באה", באה לפני המלך העליון להשלים את רצון אותו האיש.

דבר אחר, "תוחלת ממושכה מחלה לב", זהו המקום שנתן אותו הדבר במקום אחר שאינו צריך, ונמשך עד שנתן מיד ליד, ולפעמים שלא יבא. למה, משום שמתפשט ונמשך בכל אותם הממונים להוריד אותו לעולם. "ועץ חיים תאווה באה", זוהי התוחלת שלא נמשכת, לפי אותם ממוני המרכבות, אלא שהקדוש ברוך הוא נותן (להם) לו מיד, משום שכאשר נמשכת בין אותם ממוני המרכבות, כמה הם בעלי הדין שניתנת להם רשות לעין ולהסתכל בדינו טרם יתנו לו. ומה שיצא מבית המלך ונתן לו לאדם, בין שזוכה בין שלא זוכה, נתן מיד, וזהו "עץ חיים תאווה באה".

דבר אחר, "תוחלת ממושכה", זה יעקב, שנמשכה לו התוחלת של יוסף עד לזמן ארוך. "ועץ חיים תאווה באה", זה הוא בנימין, שהרי מזמן שבקש אותו יוסף עד אותו זמן שהוא בא אליו לא היה אלא זמן מועט, שאותו הזמן לא נמשך. זהו שכתוב "וישא עיניו וירא את בנימין אחיו בן אמו". מה זה "בן אמו", שדמות אמו היתה בו, והיתה דומה דמותו לדמות רחל, לכן כתוב "וישא עיניו וירא את בנימין אחיו בן אמו".

{ } ועוד בענין ציצית ולב עי' זהר ח"ג קעה ע"ב: א"ר יצחק אינון חוטיין לאחזאה היך תליין מכאן ומכאן לד' סטרי עלמא מהאי אתר ואיהי שלטא על כלא¹ ברזא דלב² דאיהי לבא דכל האי עלמא ולבא דעלאי ותליא בלב עלאה³ וכלא הוא בלב דנפק⁴ מחכמה עלאה. תרגום: אמר רבי יצחק, אותם חוטים להראות איך תלויים מכאן ומכאן לארבעה צדדי העולם ממקום זה, והיא שולטת על הכל בסוד הלב שהיא לב כל העולם הזה, ולב העליונים ותלויה בלב העליון, והכל הוא בלב שיוצא מחכמה עליונה.

ה ע"ג

עא. [חור"ב] (חור"ג) הם ב' כתפין דא"א⁵ שהם קו ימין ושמאל, והם תריין עטרין כנודע, ובין ב' עטרין אלו סוד הדעת המזווגם ג"כ. ונמצא, שיש למעלה חור"ב ודעת עליון⁶, ולמטה מהם יש

- מאיר הכוונה -

¹ פי' מלכות (מ"מ).

² פי' שהמ' נקרא לב שיוצאה מכנגד הלב דזעיר ולכן היא לבא דעלמא (מ"מ).

³ פי' זעיר (מ"מ).

⁴ שהם סוד ל"ב נתיבות חכמה (רח"ו).

⁵ עי' לעיל שער המלכים פרק ו' שמהם מוחין דא"א ועי' שער טו פרק ה' משמע שהכתפין הם דעת דא"א וכן דרושי הצלם פרק א', ועי' שם בשעה"ק סא ע"ג, שהלשון היא הפרקים הראשונים דחור"ג דא"א מהם נעשה מוחי א"א.

עי' שעה"כ (ה ע"א): והיותם נק' אצבעות הוא במה שהודעתך כי אלו החסדים והגבורו' שבדע' ז"א הם מבחי' ב' הזרועות דא"א וה' אצבעות הימנים הם החסדים וה' אצבעות השמאלים הם הגבורות.

⁶ חוץ מהדעת דאבא וכן הדעת דאימא יש מזלין שהם מקיפים על א"א ומהם מתפשטים אור בא"א בתוכם ובפנימיותם והוא (בהתפשטו בתוך א"א) הדעת המכריע בין א"א (כללים ח"ב לג ע"ד), שהרי עי' בהגר"א על ספד"צ ג ע"ג ד"ה ותיקון של, שמביא דברי האד"ז לגבי ג' רישין וכותב ובמזלא תליין והן חב"ד וע"ש בלש"ו שכוונתו לומר שא"א הם חור"ב והמזלין הם דעת, אמנם יעויין באריז"ל (שער מאמרי רשב"י) שהדעת בין א"א אינו המזלין, ועי' לש"ו כללים ח"א כח ע"ג, שמביא מהאד"ז כאן ראייה לשיטתו. וכן עי' בהגר"א בספד"צ יג ע"ב ד"ה ויאמר, שמבאר שפשטות לשון האד"ז היא שהגר"ר תלויין במזלין, כלומר, אפילו הדעת תלוי במזלין. א"כ, אפילו לדעת רבינו הוי"ן הדעת והמזלין שני עניינים חלוקים זה מזה. וכן משמע שם יג ע"ג ד"ה וז"ש היינו, שאין זיווג א"א עד שיצא הדעת ואז אתכלילו במזלא, שכן המזלין הם שורש הדעת ובהם תליא זיווגם.

ועי' בכללים שם ע"ד, שכידוע המזלין הם המקיפים ה"ה ל"מ דצלם, והדעת המייחד את א"א הוא צ' דצלם. וממילא לפ"ז אכן יש מקום לומר ששני הבחינות היינו הך אלא שהמקיפים נהפכים לאורות פנימיים, ובאופן זה הופכים המזלין להיות הדעת הקיים בין א"א בתמידות. ולכן נקראים 'מזלין' שכן הם נוזלים ומשפיעים בתמידות (וכן הוא לש"ו כללים ח"ב לג ע"ד, ועי' עוד ח"א פה ע"ד).

שְׁעָה"כ

ב' עטרין ודעת תחתון¹. ואמנם, להיות שאלו ב' עטרין ודעת הם תחת מוחין העליונים, לכן שלשתן נקרא בשם דעת המכריע (ע"ש דעת המכריע) בין חו"ב (עלאין), מוחין העליונים, והבן זה. והנה החו"ב עלאין נקרא אחסנתא דאו"א כי הם העליונים², וחב"ד תחתונים נקרא ב' עטרין דירית ז"א מאו"א³, אך אינם אחסנתא דילהון⁴. נמצא, שעיקר מה שאנו מזכירין בחי' ב' דעות הם דעת עליון המכריע בין חו"ב, ודעת תחתון (ו'⁵ המכריע בין ב' עטרין. ועליהם רמזו (תהלים יח כו) כי א"ל דעות ה'. והנה דעת עליון כנגדו נקרא (שם כז) ל"א נתכנו עלילות, באל"ף, כי אינו מתפשט למטה. אך לו כתיב בו' נגד הדעת הב', שזה מתפשט בסוד עלילות, משונות זה מזה⁶ [וממלא אדרין ואכסדרין עלילות שונות זו מזו], שהרי מתפשט בחג"ת (נה"י) [נו"ה], וכל בחי' מהם אינה דומה לחברתה. ונמצא, שכל מה שאנו מזכירין תמיד שמתפשט הדעת בסוד ה"ח וה"ג בגופא דז"א, ומשם יוצאין הגבורות לנוקבא דז"א לדעת שלה, אנו מדברים בזה הדעת התחתון המכריע בין ב' עטרין, ואך לא הב' עטרין עצמן רק הדעת שלהם. וז"ס יעקב – מאיר הכוונה –

עי' ביאורים ח"א כ ע"ב שמחלק בין ג"ר הכללים שבכל פרצוף לג"ר הפרטיים שבכל פרצוף. שבג"ר הכללי הרי הם א"א ואו"א בהם הכתר מגולה והחו"ב מכוסה משא"כ בג"ר הפרטיים שבכל פרצוף לא ניכר אור הכתר שבהם מאומה וגילויים דהמוחין הם חב"ד, והוא משום שהג"ר הכלליים הם קרובים למדריגת אור א"ס ולכן לא ניכר הקצוות שבחו"ב ורק נגלה האור דק האמצעי לבד, אמנם גילוי שלמטה מהחו"ב והוא בדעת במקום הכתר אז ניכר בג"ר שרש הקוי דקצוות יותר מהקו האמצעי, ולכן כאשר אומרים שאו"א במזלא תליין (אד"ז רפט ע"ב) בג"ר הכללים אז החו"ב כלולים בדעת שהוא גבוה מהם במעלה כי הוא מיוחד בכתר עצמו והם נמצאים ויוצאים רק ממנו, אבל בג"ר הפרטיים שם נמשך ויוצא הדעת רק מהחו"ב והם ג' חללי גלגלתא (ועי' עוד כללים ח"א כז ע"א וכח ע"ב).

¹ והוא נשמת הו"ק ולכן הז"א שהוא הו"ק נקרא דעת (אד"ז דף רצא ע"א ודף רצב ע"ב – מבהגר"א בספד"צ יד ע"ד) (ביאורים ח"א עד ע"א)

² עי' אד"ז רצב ע"ב בחללא דגולגלתא נהירין תלת נהורין ואי תימא תלת ארבע אינון, כמה דאמינא אחסנתיה דאבוי ואמיה, ותרין גניזין דלהון דמתעטרין כלהו ברישיה ואינון תפלין דרישא לבתר מתחברן בסטרוי, ונהרין, ועאלין בתלת חללי דגולגלתא נפקין כל חד בסטרוי ומתפשטין בכל גופא [תרגום: בחלל הגולגולת מאירים ג' אורות. ואם תאמר, שלשה? הרי ארבעה הם, כמו שאמרתי, שהם ירושת אביו ואמו וב' הגנוזים שלהם שמתעטרין, כולם בראשו, והיינו תפלין ש"ר. ואח"כ מתחברים בצדדיו, ומאירים ונכנסים בג' החללים שבגולגולת, ויוצאים כל אחד בצד שלו, ומתפשטים בכל הגוף.] – דהיינו חב"ד שבגולגלתא דז"א (בהגר"א על ספד"צ כג ע"א ד"ה תלת), ז' מלכין היו חסרים ג' מוחין, לכך צריך ג' זיונים, וכל מוח ומוח מתפשט בכל ז"ת (בהגר"א על ספד"צ ג ע"א הגה"ה וכמ"ש). אם כן החו"ב עלאין שמדובר כאן היא החו"ב הפרטיים שבז"א והתחתונים הם חסדים וגבורות שבדעת דז"א

³ עי' אד"ז רצא ע"א ז"ל, וכד נהרין אלן אב ואם עליה, כלהו אקרון תפלין דרישא [הן ב' כתרין דנעשה ונשמע, שהן ד' בתים דתפלין, ב' אחסנתין דאו"א, וב' עטרין דכתר (בהגר"א בת"ז קנט ע"ג ד"ה מאי)] וכלא נטיל בן דא – ז"א הוא בן בכור, שנוטל שני חלקים, חו"ג, ונותן לנוקב' הגבורות (בהגר"א על ספד"צ כו ע"ד ד"ה ואמר ה') וירית כלא והאי ירית לברתא וברתא מניה אתזן ועכ"פ מכאן ברא ירית ולא ברתא, ברא ירית לאבוי ולאמיה ולא ברתא, ומניה אתזן ברתא, [תרגום: וכשמאירים אלה או"א עליו, כלם נקראים תפלין של ראש. והבן הזה לוקח את כולם ויורש את הכל, ואת זה הוא מוריש לבת, והבת ממנו נזונית. ועל כל פנים נשמע מכאן שהבן יורש ולא הבת, הבן יורש את אביו ואמו ולא הבת, וממנו נזונית הבת].

⁴ אלא אחסנתיה דז"א (עי' נסירה ו'). עי' בהגר"א על ספד"צ ד ע"ג וז"ל, המוחין חו"ב דז"א נקראין אוירא דכייא ואשא דכיא, ודעת דז"א נקרא אוירא ואשא סתם, כידוע בסוד עץ החיים שנק' מוחין דחו"ב וכו' ואין אחיזה בהן, ומוחין דדעת נקראו עץ הדעת טוב ורע, וכו', אבל מוח הג' דעת הוא ע"י התחברות המוחין ברישא דז"א כמ"ש בא"ז (דף רפט ע"ב) אלן תרין משיכין אתגלפו ומתחברן כו'.

⁵ ו' שני (לש"ו).

⁶ עי' גרסאות ועי' אד"ר קלו ע"א ז"ל, בחללא תליתאה [דעת] נפקין אלף אלפין אדרין ואכסדראין, ועי' ב"ע קנד ע"ב ש"אדרין" הוא כינוי לעטרין דחסדים, שכן תרגומו הוא גורן, וכמו שגורן הוא מקום אסיפת התבואה, ושם הוא נידוש כך שהפסולת מתבררת לבר והאוכל נשמר לאוצר לשם אכילת בני אדם. "אכסדרין" הוא כינוי לעט' דגבורות שכן אכסדרא אינה בית דירה בפ"ע אלא הוא הקיטון העומד לפני הבית ומצד עצמו אינו כלום, ותיקונו הוא להקרא ע"ש הבית ע"י התחברו עמו, כמו כן בעניין עטרין דגבורות שהם הולכים לנוק', והרי היא מצד עצמה לית לה מגרמה כלום (זהר וישב קפא ע"א) ואין תיקונה אלא בהתחברותה לדכר ע"י טיפה דחסדים. והם הכלים של הדעת (ב"ע קנד ע"ב), ועי' מ"א ש שאכסדרה הוא בית, ואדרין הם סוד היכל, וזה תורה שבכתב ותורה שבעל פה כנ"ל

שְׁעָה"כ

שנאמר בו יושב אהלים (בראשית כה כז), כי יעקב נמשך מזה הדעת התחתון המתפשט אח"כ בגופא ויש בו דין ורחמים, ב' אהלים, ב' אדרין משונים זה מזה. וז"ס (שמואל ב' כב כו) עם חסיד תתחסד, (שם כז) עם עקש תתפתל. וז"ס (בראשית כט יב) ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא, וארו"ל (מגילה יג ע"ב) אחיו ברמאות, וכי בן רבקה הוא בתמימות.

עב. ז"ל: בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ ראשי תיבות אהו"ה¹ דביה אתבריאו שמיא וארעא א"ה ביה אתבריאו שמיא ו"ה ביה אתבריאאת ארעא וכל מה דאית בה והוא יהיב תיאובתא בכל אילנין ועשבין די בארעא והוא מה דאמרו אין לך עשב ועשב מלמטה שאין עליו מלאך מלמעלה שמכה אותו ואומר לו גדל שנאמר (איות לח לג) הידעת חוקות שמים אם תשים משטרו בארץ עוד.

תרגום: בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ ראשי תבות אהו"ה שבו נבראו שמים וארץ א"ה בו נבראו השמים ו"ה בו נבראה הארץ וכל מה שיש בה והוא נתן תשוקה בכל האילנות והעשבים שבארץ והוא מה שאמרו אין לך עשב ועשב מלמטה שאין עליו מלאך מלמעלה שמכה אותו ואומר לו גדל שנאמר (איוב לח) הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ.

- מאיר הכוונה -

¹ עי' שעה"כ ה ע"ג: בז"א יש מוחין מצד אבא ומוחין מצד אימא, וכו' המוחין דאבא נק' חכמה ובינה חר"ג, וכן המוחין של אימא נק' ג"כ כך, וכו', מוחין דאבא הם כולם בחי' שמות של הויית במילויים, ודאימא הם שמות דאהיה במילויים וכו' אמנם החסדים והגבורות להיות שאינן מוחין ממש אלא מכריעין, לכך אינם לא שמות הויה ולא שמות אהיה, כי שתי שמות אלו אינן אלא בחכמה ובינה בלבד כנודע, אבל החסדים והגבורות בין אותם דאבא ובין של אימא הם בחי' אחרת.

עי' ספר הליקוטין ישעיה פרק מ: או יאמר מי מדד בשעלו מיים. הנה טיפת ז'וין הובררו ע"י אבא, שהוא מלביש זרוע ימני דא"א. והנה בימין יש ה' אצבעות, והם ה"ח. והנה אצבע, הוא סוד שם אהו"ה במילוי אלפ"ן, גימטריא אצבע, ובתוך כל אצבע יש חסד א', שהוא הו"ה א'. ועי' שעה"פ אמור: ולכן נרמז שם אהו"ה, בר"ת, 'הישראלית' את 'השם' ויקלל, שהוא השם הנרמז גם בר"ת, (ויקרא כ' ו') 'אל' 'האובות' ואל 'הידעונים'. וגם בר"ת, (בראשית א') 'את' 'השמים' ואת 'הארץ'. והוא במלכות. ובכח שם זה, נקב נקב בין יצירה לעשיה כנזכר. ועי' פע"ח חנוכה ופורים פרק ו'.

עי' ספר יצירה (פ"א מ"ג) עשר ספירות בלי מה במספר עשר אצבעות, בהגר"א: כי אצב"ע בגימ' שם אהו"ה במלוי יוד"ן, והוא חותם שנבראו בו שמים וארץ, כדכתיב (בראשית א א) "את השמים ואת הארץ".

ועי' דבריו בביאורו על תיקו"ז ע"ג ע"ב וז"ל, חותמא דגושפנקא - טבעת שעשוי העטרה כעין טבעת, והיא טבעת המלך, והוא חותמא דגושפנקא דחתים שמים וארץ, בר"ת את השמים ואת הארץ, בדעת יחודא דהו"ה אה"ה בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, עכ"ל. פי' דבריו, שתכלית היחוד של יהו"ה ואה"ה הוא לצרף אותיות א"ה של אה"ה, עם ו"ה של יהו"ה.

ועי' שם צח ע"ד: דבהאי שמא אתבריאו כו' - אע"ג דע"ב הוא בחג"ת כנ"ל הוא ג"כ בנה"י ענבים לבנים ושחורים כמ"ש בז"ח שיה"ש אלא דבחג"ת הוא וה"ו ששם חר"ג פשוטים הנהגת השמים אבל בנה"י שהם מורכבים ונק' חסדי דוד לכן גם הוד ישר כמו ת"ת וכמ"ש בפ' בשלח על ת"ת ע"ש והן ג' ווין לכן כאן י"ח דשיח שהוא ג' ווין אבל שם וה"ו הוא אהו"ה דגושפנקא ו"ה הן בחו"ג ו' השני הוא דת"ת שכולל ב' אותיות א"ה כי ד' אותיות דגושפנקא הן ד' עיטרין שנוטלין חג"ת ויעקב נוטל שנים ועבז"ח שיה"ש נ"ב.

ועי' בית עולמים קפה ע"ב, ז"ל, הדעת מתפשט בין הידים שהוא הדעת לישן כמ"ש בס"י וכתר לו ברית בי' אצבעות ידיו והוא ברית הלשון שמתפשט עד סיום דידיים עד האצבעות ושם הוא גמר מעשה ולכן שם אהו"ה שהוא שם הדעת במילוי אל"ף ה"י וי"ו ה"י גי' אצב"ע. ועי' פת"ש א"א לט: ומשה זכה לבינה וה"ס שם אהו"ה הדעת הנמשך מנ' שערי בינה, סוד כ"ל.

פְּעֵה"כ

עג. עי' זהר ח"ג רמו ע"ב: ד"א (בראשית כח יב) ויחלום והנה סלם¹ רעיא מהימנא מה ל' אסתלק על כל אתון² הכי את עתיד לאסתלקא³ על כל בריין בגין דאסתלק לשמא דיו"ד ה"י וא"ו ה"י דביה יי"י דחושבניה ל' דבקדמיתא הוית בשם יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו יאאא ב"יג מכילין דרחמי דאינון אחד כען תסתלק באל דאיהו ייאי דתרין שמהן סהדין הלא אל אחד בראנו הה"ד (מלאכי ב י) הלא אב אחד⁴ לכלנו הלא אל אחד בראנו ובג' יודין אלין יתקיים בכך (ישעיה נב יג) ירום ונשא וגבה מאד במ"ה דהכי סליק מא"ד לחשבן אד"ם ובהפוך אתון מאד הוא אדם.

ירום בארבע אנפין דאריה דאינון (במדבר ו כד) יברכך יהו"ה ונשא בארבע אנפין דשור דאינון ישא יהו"ה בשמאלא וגבה מאד יאר יהו"ה באמצעיתא ודא יוד הי ואו הי ישא יהו"ה פניו אליך וישם לך שלום⁵ רביעאה⁶ יהו"ה ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם. תרגום: דבר אחר "ויחלום והנה סולם", רועה נאמן מה ל' עולה על כל האותיות, כך אתה עתיד להתעלות על כל הבריות, משום שעלה לשם של יו"ד ה"י וא"ו ה"י, שבו שלש י"י י', שחשבונן שלשים, שבהתחלה היית בשם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהוא יא"א ב"יג מדות של רחמים, שהן אח"ד. כעת תתעלה בא"ל שהוא אותיות יא"י ששני שמות הם עדים "הלא אל אחד בראנו", זהו שכתוב "הלא אב אחד לכלנו הלא אל אחד בראנו". ובשלש יודיין אלו יתקיים בכך "ירום ונשא וגבה מאד". במ"ה, שכך עולה מא"ד לחשבון אד"ם, ובהפוך אותיות מאד הוא אדם.

- מאיר הכוונה -

1 מורה על עליות המדרגות, ובכל האותיות הם שלושה מדרגות מעצמן, האחד האותיות כמו ד' ר' ב' וכיוצא כי בלי ספק כיון שיש גגים לאותיות מורה על מדרגה עליונה על שאר גוף האותיות, והשנית גוף האות דהיינו קומת האותיות כגון קומת הו"א ו' ואורכה וכן קומת הזין וכן ד' ב' ו' וכל האותיות משך קומתם הוא מדרגה בפני עצמה והעד שיש אותיות (שיש) [שאינן] להם גגים אמנם קומה יש להם כגון ט"ן וז"א ווא"ו וכיוצא והשלישית מושב האותיות שהם יושבות קצתם כגון ג' או ב' וכן כ' וכיוצא, ושלושה מדרגות אלו לאותיות בלי ספק יורה קומתם על תפארת שהוא סוד ווין, וכן כל קומה הוא בו בסוד קומ"ה מקוה ישראל יהו"ה, והיינו סוד משך ששה קצוות ומושבים בסוד כסא שהיא מלכות אמנם יורה שם בחינות רבות, וגגיהם בסוד הבינה בסוד בחינתה שהיא אמא רביעא על בנין הכולל מן הימין לשמאל בחסד וגבורה, אמנם יש בשלושה מדרגות אלו נכללים סוד בריאה כסא דתמן מקנא אימא עילאה וסוד מלאך דתמן מקנן התפארת דהיינו יצירה וסוד אופן דהיינו עשיה דתמן מקנן מלכות, והנה אין בכל האותיות שיסתלק למעלה משלושה בחינות אלו שלושה מדרגות ולכך הם סולם קצר אבל הלמד עולה למעלה מכל האותיות בסוד שלש ראשונות עד סוד מגדל הפורח באויר דהיינו עד כתר עליון ולכך הוא סולם האחוז באצילות כי אין ביסוד בריאה יצירה ועשיה מבינה ולמעלה, ובסוד הלמד כולל גם בחכמה גם בכתר (אור יקר).

2 והוא הסולם האמיתי שמגעת בכל המדרגות ויש בה כח להעלות עד הכתר כדפירשנו (אור יקר).

3 הענין כי הנמצאים הנפרדים למטה מסוד האצילות כאומרו ונה"ר יוצא מעדן דהיינו סוד יה"ו, י' עדן, ו' נהר נמשך בה' להשקות את הגן ה' תתאה ומשם יפרד בסוד הפירוד והיה לארבעה ראשים שהם סוד ארבעה סמכין דכורסייא מסוד שלושה בחינות אלו שהם כסא בריאה והיכלות יצירה ויסודות רוחניים עשיה נמצאים כל הנבראים ונוצרים ונעשים והם אוחזים באצילות בסוד בינה תפארת ומלכות דהיינו שלושה אותיות הו"ה כדפירשנו, אמנם רעיא מהימנא עד עתה בסוד בריאה יצירה ועשיה כדפירשנו בסימן ג' הו"ז משער ראשון בסבת הגלות, אמנם לסבה זו אינו עולה לסוד יו"ד ה"י וא"ו ה"י ששם זה עולה עד הכתר כאשר נבאר ולכך אינו נזכר על כל מעשה בראשית שהם עש"ן עול"ם שנ"ה נפ"ש דהיינו בינ"ה תפארת ומלכות דהיינו בריאה יצירה ועשיה, אמנם כאשר יהיה הגאולה ויתגלה בו בסוד הגאולה נשמתא דאצילות יתגבר בסוד אות ל' עד הכתר כדפירשנו ולכך יסתלק לסוד שם יו"ד ה"י וא"ו ה"י שהוא בכתר, וכל מעשה בראשית שהם בסוד עול"ם שנ"ה נפ"ש כדפירשנו דהיינו כל נברא וכל נוצר וכל נעשה יהיו משועבדים תחת ידו, יעמוד השמש דהיינו שנה, יבקע ימים ונהרות דהיינו נפש, יעשה מופתים בשמים ובארץ דהיינו עולם וכל זה בסוד הגאולה והניסים, ושרי מעלה ומטה משועבדים תחת רשותו והיינו אומרו עתיד לאסתלקא על כל כריין כדפירשנו שהם נבראים נוצרים ונעשים וסילוקו בסוד אצילות, וסוד ענין זה תלוי בשמות הקדושים כדמסיק בגין דתסתלק בסוד נשמה כוללת עד הכתר (אור יקר).

⁴ א"ב גי' ג', ג' יודיין (יהל אור).

⁵ "ישא יהו"ה בשמאלא וגבה מאד יאר יהו"ה באמצעיתא ודא יוד הי ואו הי ישא יהו"ה פניו אליך וישם לך שלום" נמחק ביהל אור.

⁶ וזהו ואני מל', אברכם (יהל אור).

שְׁעָה"כ

"ירום" בארבע פנים של אריה שהם "יברכך יהוה", "ונשא" בארבע פני שור שהם "ישא יהוה" בשמאל, "וגבה מאד" "יאר יהוה" באמצעיתו, וזה יוד הי ואו הי, "ישא יהוה" פניו אליך וישם לך שלום". רביעי יהוה, "ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם".

ע"י תיקון קח ע"א: ואינון תלת גוונין רמיוזין בה' ה' תלת גגין דילה אינון לבושין נהירין דברתא דמלכא דאיהי י' בת עין ואיהי חמש אלפין שנין דבריאת עלמא ואיהי ה' זעירא דאברהם דדרגיה חס"ד דסליק לשבעין ותרין ה' י' מן אלהים ה"י מן יו"ד ה"א וא"ו ה"א (נ"א יו"ד ה"י וא"ו ה"י) ה' לבושא דכסי על י'.

ואותם שלשה גונים רמוזים בה' ה' שלשה גגות שלה הם מלבושים מאירים של בת המלך שהיא י' בת עין והיא חמשת אלפי שנים של בריאת העולם והיא ה' קטנה של אברהם שדרגתו חס"ד שעולה לשבעים ושנים ה' י' מן אלהים ה"י מן יו"ד ה"א וא"ו ה"א (יו"ד ה"י וא"ו ה"י) ה' לבוש שמכסה על י'.

בהגרא: ואינון תלת כו' - דה' היא שכינתא, והכל כמו בבית, והה"א מתפשט בג' עלמין: דברתא דמלכא דאיהי יו"ד - כצ"ל, והוא המפיק שבתוך, וע"י לעיל ד ע"א: ואיהי חמש כו' - ר"ל, שברתא דמלכא מכוסה בלבושין דה"א, ובאלף הששי יתגלה היו"ד וכנ"ל, והיא יו"ד דמילוי ה"י, כמו שמפרש והולך ה' מן יו"ד כו', וכן א' דמילוי ה"א או"ר שתתגלה, וע"ז נאמר חמשה ואלף וכן ה"י דאלקים דיו"ד דאלקים מסתתר בה"י, ונחה נח נסתר, וכן במילוי וז"ש ה"י מן אלקים ה"י מן כו' ואמר דסליק לע"ב, כנ"ל בבית.

וע"י תיקון קמא ע"ב: מוחא סתימא אתקרי אין סוף דאתפלג לתלת מוחין דאינון י' י' י' דאתרמיזו בהאי שמא יו"ד ה"א וא"ו ה"א (נ"א יו"ד ה"י וא"ו ה"י). וע"י דע"ה ח"ב דרוש ד ענף כה סימן ב: והענין בביאור הוא כי הנה מתבאר בדרוש ג' ענף ט' ושם ענף י"ד כי בערב שבת בראשית אחר חצות הנה עלה אז ז"א במדרגת א"א שהוא בהמ"ס רישא תליתאה והוא עיקר בחי' א"א כמו שכתבנו בכ"מ ובהמ"ס הנה בו הוא שם ס"ג כמ"ש בתיקונים קמ"א ב' מוחא סתימא אתקרי אין סוף דאתפליג לתלת מוחין דאינון י' י' י' דאתרמיזו בהאי שמא יוד הי ואו הי כו' ע"ש והנה היה עליית ז"א בהא' דמילוי וא"ו שבו כי שם הוא שורשו ופנימיותו של ז"א לעולם כי באותו הא' שם הוא הרזא דמתקלא שהוא הדעת עלאה הנמשך מהאורא עלאה אשר שם הוא האור הגנוז והוא האות א' דמילוי וא"ו אור דנפק מאור ומשם הוא השם מ"ה דמילוי אלפיין שהוא ז"א והרי הוה שורשו בהאות א' דמילוי וא"ו שבהס"ג דהמ"ס ושם עלה ז"א קודם החטא שהוא בערב שבת בראשית אחר שש שעות והיה אז ז"א בהגילוי דאור הדעת עלאה שבא"א שהוא הכתר והוא מה שאמרנו שעלה במדרגת א"א כי א"א הוא עצמו הגילוי דאור הדעת עלאה והדעת הוא כולל תלת כי הוא כללות הג"ר והם הג' יודיין הנ"ל שבהס"ג דהמ"ס כי אלו הג' יודיין הם הגילוי דאור הדעת עלאה שבפנימיותו שהוא האות א' דמילוי וא"ו שבו שהוא המוחא חדא דכליל תלת.

וע"י שעה"כ כב ע"א, אל הוא שם ייא"י שבהויה דס"ג והוא בחי' הה"ח דאבא שניתנו ביסוד דאימא, וע"י עוד כד ע"ג. }

ע"ח א"א יג: סוד הש"ע נהורין דאנפין, יש בכל צד של הפנים רבוע ע"ב, דהיינו קפ"ד מימין וקפ"ד בשמאל, והם גימ' עם הכוללים ש"ע נהורין. ואלו קפ"ד דאחוריים של ע"ב דיודיין הם שורש לש"ע נהורין אחרים שיש בפנים ג"כ, והם ב' א"ל במלואם, בב' צדדי הפנים ימין ושמאל, וא"ל במילואו גימטריא קפ"ה, ושניהם גימטריא ש"ע, ויש א"ל שלישי [חוץ מב' שמות א"ל בב' הפאות] גם כן בחוטם שהוא בין ב' עינים, וא"ל זה יוצא מן ייא"י דס"ג שהוא גימטריא א"ל.

- מאיר הכוונה -

¹ ע"י לעיל קלח ע"ד שגורס המוסגר, כן גורס הלש"ו כללים ח"א כ' ע"ד (וכן בדע"ה ח"א ז ע"ג) כמו שבא"א דאצילות המו"ס הוא שם ס"ג בפרטות המוחין אבל בכללות הרישא כולו הוא רק מכלל הע"ב הכללי כי הוא המוח הכללי דכליל לתלת וכל מוח הוא שם ע"ב

שְׁעָה"כ

ועי' שער כו פרק ג: וכבר ידעת כי א"ל של הדיקנא הוא סוד א"ל מאלקים שבפאה (שער א"א פרק יא), והוא שורש הדינין, לכן כופה את הדינין שבגרון הנקרא אלקים. וז"ס ג"כ (בראשית לט א) ויוסף הורד מצרימה, כי יוסף גימטריא חמשה פעמים א"ל הנ"ל, ויוסף הוא סוד היסוד דבינה שבז"א, ונאמר ביוסף "יפה תואר" ויפה "מראה, ר"ת יתום כמבואר אצלינו¹. ונקרא יפ"ת כנודע כי הסריס אין לו זקן, כי זה תלוי בזה, ולכן יוסף סוד היסוד יש לו הדרת פנים עליונים שהם ש"ע נהורין כנודע (שער א"א פרק יד). וכן בבינה עצמה, כי מן ס"ג יוצא שם ייא"י שהוא א"ל, כי ז"ס (תהלים לט ז) אך בצלם יתהלך איש, כי איש שהוא ז"א, הוא בסוד צלם הבינה הנקרא אהי"ה גימטריא א"ך, ואהי"ה זו במילוי יודי"ן גימטריא צלם עם הכולל, וזהו אך בצלם יתהלך איש, וזהו (בראשית טו) כי בצלם אלקים.

ועי' שער כט פרק ב שבחי' ייא"י היא פנימיות שם ס"ג.

ועי' בהגר"א על תיקו"ז מז ע"ד: **וחרבא איהי חתיכת לה להאי טפה לתלת טפיין בגין דא אזלא סגולתא דכד כו' - כצ"ל, ומפרש עתה "הולך סגולתא", דכד נחתא היא כלילא מג' טפיין, וכמו שמפרש והולך דכד נחיתת כו' ולבתר חתיכת לה לתלת כו'. ור"ל דכד מגיע לחג"ת בג' קוין מתחלקת לג' טפיין, והן ג' טפיין דאתמשיכו מג' מוחין, והוא משם ס"ג דהוא מילוי הוי"ה, והוי"ה הוא חרב כמו שמפרש והולך, דרישא דחרבא איהי י' כו'. ובו ג' יודי"ן, וז"ש דחתיכת לג' טפיין, והן בג' אבהן, הן כל אלה כו' (איוב לג כט), וכמ"ש בתז"ח שם וש"מ, וזהו הולך סגולתא כד הולך נעשית סגולתא, וז"ש ובג"ד אזלא סגולתא².**

ועיי"ש פא ע"ב: הה"א הוא הבל, להב כו' כמו שמפרש והולך. וזהו בחול, אבל בשבת שנתגלה ההיא נקודה יו"ד, נק' לבי³. והענין ה"א הנ"ל הוא בינה ועם ל"ב אלהים דילה היא להב המזבח כו', והוא בינה דילה לשרפא מוין ותבן שסובבין זו"נ דילה, ונשרפין בבינה כידוע. אבל בשבת הה"א נכלל ביו"ד, בנקודה דשבת, ושם יוד ול"ב (דיליה ל"ב נתיבות של חכמה) אלקים הנ"ל, והיא נקודה בהיכליה, דגש בתוך הב', ובי"ת הוא ביתא שהוא ההיכל בינה, ששם ל"ב אלקים וכו', וכן הוא ג"כ לבי בחכמה עצמה, יו"ד ול"ב נתיבות דידיה. אלא שאחד נעלם שם, שלכן נקרא יש, שא' אין, דבוק באין, וכן נהירו דיליה, אל גדול, והוא שם ס"ג, ל"א ול"ב כידוע ייא"י. והנשאר והן בחו"ב, אלי ולהב, והן ימינא ושמאלא, אור וחושך, חו"ג.

עי' בית עולמים (ח ע"א): אורות המקיפים הם ידועים שהם מסוד שם א"ל ייא"י דס"ג במילואו גי' היקף ומילוי ס"ג הוא הבל והם ז' הבלים דפומא.

עד. וי"אמר אל"הים יק"ו ו"המים וגו'⁴ (בראשית א ט) בארח קו'⁵ למהוי בארח מישר דהא מרזא דההיא נקודא קדמאה⁶ נפיק כלא בסתימו עד דמטי ואתכניש להיכלא עלאה⁷ ומתמן נפיק בקו מישר⁸ [ל] שאר דרגין עד דמטי לההוא אתר חד דכניש⁹ כלא בכלל דכר ונוקבא¹⁰ ומאן איהו

- מאיר הכוונה -

¹ שעה"ק לה ע"ג ושעה"פ מח ע"ב (לש"ו).

² כח"ב.

³ פי' ל"ב עם אות י' ולא אות ה' כמו בחול.

⁴ ר"ת יהו"ה (הערת הזוהר). עי' זוהר הרקיע.

⁵ ואמר אורח קו. כי הגבול לנוקבא הולכין דרך אחר. אבל ה"ח יורדין מנוקבא שהוא אבא להיכלא יסוד א'. ומשם לכל דרגין עד דמטי לאחד שהיא יסוד ז"א שבאתערותא דיליה כן איבר' דכורין נעשה אחד. ומבשרי אחזה אלקי. וכן איברי' נעשין אחד. ואח"כ שניהם נעשין אחד (ש"נ).

⁶ חכמה (רח"ו).

⁷ גבורה דבינה (רח"ו).

⁸ חוט שדרא דז"א (רח"ו). ומתמן נפיק בקו מישר כו' מכאן ראייה לדברי האומר שכך הוא סדר האצילות שחכמה האצילה חסד לנצח ובינה האצילה גבורה והוד וכתר האצילה ת"ת יסוד והמלכות ג"כ ועי' תרומה קע"ה ע"ב חסד עלאה מחכמה (גו מחשבה) (ד"א). פי' כתר האציל ת"ת וח' לבי' ובי' לז"א כמש"ל ע"ד א' מתמן נפקו אש"א ורוח"א ומייא וע"ל רנא ע"ב במתני' ומ"ש שם. הרש"ב (נ"א). הוא מש"ל כי נה"י דאימא מתפשטים ברו"ק דז"א (מ"מ).

⁹ יסוד (רח"ו).

¹⁰ יוצא מזכר ונכנס בנקבה (רח"ו).

שְׁעָה"כ

חי עלמין המים דנפקי מלעיל מאת ה' עלאה מתחת השמים ו' זעירא ועל דא ו'ו' חד שמים וחד מתחת השמים¹ כדין (שם) ותראה היבשה² דא ה' תתאה דא אתגלי וכל שאר אתכסי ומגו האי בתראה³ אשתמע בסוכלתנו ההוא דאתכסי⁴.

אל מקום אחד⁵ בגין דהכא הוא קשורא דיחודא דעלמא [עלאה] (תתאה) יהו"ה אחד⁶ ושמו אחד⁷ תרין יחודין⁸ חד דעלמא עלאה⁹ לאתיחדא בדרגוי וחד דעלמא תתאה¹⁰ לאתיחדא בדרגוי קשורא דיחודא דעלמא עלאה עד הכא איהו חי עלמין תמן אתבסיס ואתקשר עלמא עלאה ביחודא דיליה ובגין כך אקרי מקום אחד כל דרגין וכל שייפין מתכנשין תמן והווי כלהו [ביה] חד בלא פרודא כלל ולית דרגא דאתיחדן [תמן] ביחודא חד אלא האי וביה אתכסיין כלהו בארץ סתים בתיאובתא חד.

(ו)עד הכא בדרגא [דא] אתיחד עלמא דאתגלייא בעלמא דאתכסייא¹¹ עלמא דאתגלייא [אתיחד אופך הכי לתתא ועלמא דאתגלייא] איהו עלמא דתתאה"ה (ישעיה ו א) ואראה את אדני"י (שמות כד י) ויראו את אלהי ישראל¹² (במדבר יד י) וכבוד יהו"ה נראה (שם יז ז) וירא כבוד יהו"ה (יחזקאל א כח) כמראה הקשת וגו' כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד יהו"ה ודא איהו רזא ותראה היבשה (שם) [כמראה הקשת זה חי עלמין וזהו] (בראשית ט יג) את קשתי נתתי בענן¹³ [דא מלכות] נתתי מן יומא דאתברי עלמא ביומא דעיבא דאתחזי קשת ודאתער שמאלא לאתתקפא מראה דמות כבוד יהו"ה (יחזקאל א כח) אתער שמאלא לאתתקפא נפקת רחל ותקש בלדתה¹⁴.

מיכאל¹⁵ בסטרא דא רפאל¹⁶ בסטרא דא גבריאל¹⁷ בסטרא דא ואינון גוונין דאתחזיין בההוא דמות חירור וסומק וירוק כן מראה הנגה סביב נהירו דאתכסייא בגלגולא דחיוזו ודעינאו (דעיבא) הוא מראה דמות כבוד יהו"ה גוונין דאתיחדא יחודא תתאה¹⁸ לפום יחודא דאתיחדא יחודא דלעילא יהו"ה אלהינו יהו"ה¹⁹ גוונין סתימין דלא אתחזון ואתקשרן אל מקום אחד יחודא חדא בעלאה²⁰ גוונין [בקשת] (לקשת) לתתא²¹ לאתיחדא בהו חוור סומק וירוק²² כגוונין סתימין²³ ואינון יחודא אחרא רזא ושמו אחד.

- מאיר הכוונה -

1 יסוד (רח"ו).

2 מלכות (רח"ו).

3 מלכות (רח"ו).

4 בינה (רח"ו).

5 יסוד דנוק' (רח"ו).

6 ז"א (מ"מ).

7 מלכות (מ"מ). תרומה קלד ע"א (הערת הזוהר).

8 עי' ע"ח שער אח"ף פרק ה. "עלאה" הוא באצילות ו"תתאה" בבי"ע, שכן בבי"ע הוא המקום בו מתגלה שהוא ית' מהוה את הכל וממציא את הכל ומשגיח בכל ומנהיג את הכל (ביאורים ח"א מב ע"ג).

9 ת"ת (רח"ו).

10 מלכות (רח"ו).

11 אתיחד עלמא דאתגלי' בעלמא דאתכסי' כו'. נ"ב ועלמא דאתכסיא נקרא דא דלית ביה השגה. אבל בנוקבא כבר יש השגה. ונקרא ותראה היבשה (ש"נ).

12 גוונין דז"א סתימין ודנוק' אתגליין ושם הראיה וכו' ואמר את אלקי ישראל, "את" הוא הנוק' (יהל אור ח"א י ע"ג).

13 כלומר הקשת הוא בחי' היסוד, והיא ניתנה בענן, שהוא כינוי למלכות, ואז נהיה יחוד (דע"ה ח"ב פח ע"א).

14 אותיות קש"ת (רח"ו). נמצא כשהשמאל אתתקף המלכות מלאה דינים ורוצה להריק אותם על העולם להחריבו (מ"מ). ריש חיי שרה ומנחת יהודה דף ע (ותקש בהפוך אתוון וקשת) (ד"א).

15 פי' הם מרכבה של המלכות שמתראים בה הארת חג"ת וענפיהם הם מיכאל גבריאל רפאל שהם ענפי חג"ת (מ"מ).

16 פי' הגוונים של המלכות תלויים בגוונים של ז"א, כשמאירים של ז"א גם של המלכות מאירים (מ"מ).

17 הם חג"ת דז"א, ה' חסד, אלקינו גבורה, ה' ת"ת (מ"מ).

18 והוא יחוד ז"א (מ"מ).

19 פי' מיכאל גבריאל רפאל, שהם מרכבה דמלכות, והם הגוונים הנראים בקשת בעולם הזה (מ"מ).

20 פי' לחבר עמהם הארת חג"ת עם ענפיהם שהם מיכאל גבריאל רפאל שהם נגלים (מ"מ).

21 הם חג"ת העיקרים (מ"מ).

שְׁעָה"כ

בשכמל"ו יחודא דלתתא¹ יחודא עלאה (דברים ו ד) שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד דא לקביל דא יקוו מדידו דקו (ומשירותא הכא שית תיבין משירותא) [ומשחתא² הכא שית תיבין³ והכא שית תיבין משחתא] בוצינא דקרדינותא דכתיב (ישעיה מ יב) מי' מדד בשעלו מים ודא איהו (בראשית א ט) יקוו המים הכא שעורא דיוצר עלמין⁵ יו"ד ה"א וא"ו ה"א קדו"ש קדו"ש קדו"ש (ישעיה ו ג) דא איהו יקוו המים יהו"ה צבאות דא איהו אל מקום אחד ברזא דשמא דא מלא כל הארץ כבודו דא ותראה היבשה וזא גליפא שמא דיחודא כוז"ו במוכס"ז כוז"ו קדישא.

תרגום: "ויאמר אלהים יקוו המים וגו'", בדרך קו, להיות בדרך ישרה. שהרי מסוד של אותה נקודה ראשונה הכל יצא סתום, עד שהגיע והתכנס להיכל עליון, ומשם יצא בקו ישר לשאר הדרגות, עד שמגיע לאותו מקום אחד שכונס הכל בכלל של זכר ונקבה, ומיהו, חי העולמים. המים שיוצאים מלמעלה מאות ה' העליונה. "מתחת השמים" ו' קטנה, ועל זה ו"ו, אחד שמים, ואחד מתחת השמים, אז "ותראה היבשה" זו ה' תחתונה. זה התגלה, וכל השאר התכסה. ומתוך האחרונה הזו נודע בתבונה אותו שהתכסה.

"אל מקום אחד", בגלל שכאן הוא קשר היחוד של העולם העליון. "יהו"ה אחד ושמו אחד". שני יחודים, אחד של העולם העליון להתייחד בדרגותיו, ואחד של העולם התחתון להתייחד בדרגותיו. קשר היחוד של העולם העליון עד כאן הוא. חי העולמים שם מתבשם, ונקשר העולם העליון ביחוד שלו, ולכן נקרא מקום אחד. כל הדרגות וכל האיברים מתכנסים שם, ונהיו כולם בו אחד בלי פרוד כלל. ואין דרגה שמתייחדת שם ביחוד אחד אלא זו, ובו מתכנסים כולם בדרך סתום, בהשתוקקות אחת.

עד כאן בדרגה זו מתייחד העולם הנגלה בעולם הנסתר. העולם הנגלה מתייחד גם כן למטה, ועולם הנגלה הוא עולם התחתון, "ואראה את ה'", "ויראו את אלהי ישראל", "וכבוד ה' נראה", "וירא כבוד ה'", "כמראה הקשת וגו' כן מראה הנוגה סביב הוא מראה דמות כבוד ה'". וזהו סוד "ותראה היבשה". "כמראה הקשת" זה חי העולמים, וזהו "את קשתי נתתי בענן", זו מלכות, נתתי מיום שנברא העולם. ביום מעונן, כשנראית הקשת (כשמתעורר השמאל להתגבר) מראה דמות כבוד ה', מתעורר השמאל להתגבר. יוצאת רחל ותקש בלדתה.

מיכאל בצד זה, רפאל בצד זה, גבריאל בצד זה. והם הצבעים שנראים באותה דמות, לבן ואדום וירוק. "כן מראה הנוגה סביב", האור שהתכסה בגלגול מראה העין, הוא מראה דמות כבוד ה'. הצבעים שהתייחדו היחוד התחתון הם לפי היחוד שהתייחד יחוד עליון. "ה' אלהינו ה'". צבעים סתומים שלא נראים ומתקשרים אל מקום אחד. יחוד אחד בעליון, הצבעים בקשת למטה להתייחד בהם, לבן אדום וירוק, כמו צבעים סתומים, והם יחוד אחר, סוד ושמו אחד. "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", היחוד שלמטה. יחוד עליון "שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד". זה כנגד זה. "יקוו", מדידות של קו ומדה, כאן שש תיבות וכאן שש תיבות. מדידת הנר החזק, שכתוב "מי מדד בשעלו מים", וזהו "יקוו המים". כאן שיעור של יוצר העולמות, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. "קדוש קדוש קדוש" זהו "יקוו המים". "ה' צבאות", זהו "אל מקום אחד", בסוד של שם זה. "מלא כל הארץ כבודו", זה "ותראה היבשה", סוד חקיקת שם היחוד כוז"ו במוכס"ז כוז"ו הקדוש.

עה. עי' זהר ח"ב קטז ע"א: אועליהו (ועלה) אוקמוה מארי מתניתין ובחגיגה על מה העולם עומד על עמוד אחד ששמו צדיק שנאמר (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם ובודאי איהו ברית דשבועה דעליה קיימין א"ח⁶ ד' דאינון שמיא וארעא⁸ דכתיב (ירמיה לג כה) אם לא בריתי יומם

- מאיר הכוונה -

- 1 יחוד ו"ק דמלכות מן החיצונים (מ"מ).
- 2 פי' הם המוחין דז"א (מ"מ). עי' שעה"כ ה ע"ד.
- 3 פי' ז"א יש בו ו"ק, ועי' המוחין נגמר פרצופו (מ"מ).
- 4 ויחי רטו ע"ב וריש תקון כד ע"ב (ד"א).
- 5 בראשית כג ע"א (הערת הזוהר).
- 6 שכולל ט"ס כמנין א"ח (ט' גלגלים בשמים – מצאתי כתוב על הגליון) (יהל אור).
- 7 שד' הוא מלכות כידוע (מד' כנפות הארץ מצאתי כתוב על הגליון) (יהל אור).
- 8 עי' לקמן קעה ע"ב וח"ג שו ע"ב (לש"ו).

שְׁעָה"כ

ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי א"ח שמים הדא הוא דכתיב (מ"א ח ל) ואתה תשמע השמים¹ ד' הארץ הדא הוא דכתיב (ישעיה סו א) והארץ הדום רגלי.

תרגום: ועליו בארו בעלי המשנה בחגיגה על מה העולם עומד על עמוד אחד ששמו צדיק שנאמר וצדיק יסוד עולם ובודאי הוא ברית של שבועה שעליו עומדים א"ח ד' שהם שמים וארץ שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי א"ח שמים זהו שכתוב ואתה תשמע השמים ד' הארץ זהו שכתוב והארץ הדם רגלי.

ועי' ח"ג רנז ע"א: ואיהי פקודא רביעאה יחוד מסטרא דעמודא דאמצעייתא שמע ישראל ואיהי כ"ה כ"ה אתוון עמיה בשית תיבין דאינון שמע ישראל ובגינה אמר אברהם נלכה עד כ"ה ונשתחוה כ"ה תאמר לבית יעקב איהו א"ח עמודא דאמצעייתא ואיהי ד' שלימו דיחודא דיליה לאשלמא ביה אחד א"ח כליל ט' ספיראן דאינון א' אין סוף² ח' תמניא ספיראן מחכמה עד יסוד ד' מלכות קוצא דילה³ בה אשתלימו לעשרה⁴ דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א ד' כלילא מד' אתוון יהו"ה.

תרגום: והמצוה הרביעית היא⁵ יחוד מצד העמוד האמצעי, שמע ישראל, והיא כ"ה, כ"ה אותיות עמו בשש תיבות שהן שמע ישראל, ובגללה אמר אברהם, "נלכה עד כ"ה ונשתחוה" "כ"ה תאמר לבית יעקב". הוא א"ח, עמוד האמצעי, והיא ד' שלמות היחוד שלו להשלים בו אחד. א"ח כולל תשע ספירות, שהן א', אין סוף, ח' שמונה ספירות מחכמה עד יסוד, ד' מלכות הקוץ שלה, בה נשלמות לעשר שהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ד' כלולה מארבע אותיות יהו"ה.

ועי' עוד תיקו"ז צד ע"א: ועוד נעשה אדם שכינתא תתאה נטילת עצה מקודשא בריך הוא דאתמר ביה כתפארת אדם לשבת בית (ישעיה מד יג) דעמודא דאמצעייתא ושכינתא עלייהו אתמר זכר ונקבה בראם ואתקריאו אדם וכגוונא דיליה אמר לתתא באדם וחיה (בראשית ה ב) זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם וכמה דקודשא בריך הוא ושכינתיה אתקרי אחד הכי קרא לון אחד לאדם ולאנתיה הה"ד (ישעיה נא ב) כי אחד קראתיו ותפארת איהו א"ח כליל תשע ספירן מלכות ד' עשירית ליה כלילא מעשר דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א ואיהי ד' כלילא מארבע אתוון דאינון יהו"ה קוצא דאת ד' מורה על עשר וד' על ארבעה דהכי רשות היחיד רחבו ארבעה וגבהו עשרה והא אוקמוה.

תרגום: ועוד נעשה אדם השכינה התחתונה נוטלת עצה מן הקדוש ברוך הוא שנאמר בו כתפארת אדם לשבת בית שעל העמוד האמצעי והשכינה נאמר זכר ונקבה בראם ונקראו אדם וכמותו אמר למטה באדם וחיה זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם וכמו שהקדוש ברוך הוא ושכינתו נקרא אחד כך קרא לאדם ולאשתו אחד זהו שכתוב כי אחד קראתיו ותפארת הוא א"ח כולל תשע ספירות המלכות ד' עשירית לו כלולה מעשר שהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א והד' כלולה מארבע אותיות שהן יהו"ה הקוץ של האות ד' מורה על עשר וד' על ארבעה שכך רשות היחיד רחבו ארבעה וגבהו עשרה והרי פרשוה.

בהגר"א: דא עמודא דאמצעייתא ושכינתיה - ר"ל, אדם כתיב כתפארת ובית נוק' וזהו לשבת לשבת יצרה (ישעיה מה יח) ומ"מ איהי שלימו דאדם העשירית כמו שמפרש והולך ולכן שניהם יחד אדם א' כמו שמפרש והולך עלייהו: **כי אחר כו'** - דקאי על אברהם ושרה כמ"ש למעלה ואמר וכמה דקב"ה ושכינתיה כו' כמו שמפרש והולך דתפארת איהו א"ח כו'.

- מאיר הכוונה -

¹ ת"ת שהוא כלל הו"ק, והוא נקרא אתה, וכמ"ש (מלכים א' ח לב) ואתה תשמע השמים, ואמרו בזוה"ק (משפטים קטז ע"א) כי הוא קאי על ת"ת שהוא כלל הו"ק, ושם נתגלה המאציל בשם הויה ב"ה וכנ"ל שער ז', ועל זה נאמר ואתה תשמע השמים, כי הוא נקרא שמים, וכמ"ש בזוהר שם, וכן בזוהר (ח"א דף רסב ע"ב, ובח"ב דף רע"א ע"א), וכן אמרו בתיקונים (תיקון יט דף טל ע"ב), כי ת"ת שהוא כלל הו"ק, הוא נקרא אתה (הקדו"ש פח ע"ב).

² כתר (יהל אור).

³ ר"ל קוצא דאיהי ד' משלמת לעשר, וד' עצמה כלילא מל' כו' (יהל אור).

⁴ תבין כי קוץ הד' שבמלכות משלים ה"ס של יוד הא ואו הא נראה כי אלו הם י"ס מעילא לתתא וקוץ זה הוא מלכות האחרונה של הזכרים ולכן זה נרמז בקוץ הד' של אחד והבן זה היטב מאוד (זהר הרקיע).

⁵ כנ"ל

⁶ לעיל צב ע"א וזהר ח"א רנז ע"ב (לש"ו).

שְׁעָה"כ

עו. עי' זו"ח נו ע"ד: שיעורא דליה שיעורא למיעבד מדידין ושיעורין לסטרין כלהו יהו"ה אלקינו יהו"ה רזא דארביסר¹ אתון תלת שמהן פנימאין כללא דכלא רזא חדא עילא ואמצעיתא ותתא² הכא כללא דכל סטרין מאתר דלית ביה שיעורא דאקרי אין סוף עד סיפיי סטרא בתראה תתאה לכל דרגין.

חד לעילא אתר דשירותא דמתמן נפקין שבילין לכל סטרין חד באמצעיתא רזא דמשה אכליל גרמיה ביה³ בגו אברהם ויצחק חד כללא דדוד מלכא תיקונא וסמכא חד לכלהו וכד מתחברן אתון⁴ דמהימנותא אתגליין בחבורא וקישורא דכלא תרין עלמין עילאה ותתאה עילאה סלקא עד דלית שיעורא ואין סוף⁵.

תתאה נחתא בשעורא עד סוף דכל דרגין עלמא עילאה דמתקשרא וסלקא עד א"ס פליג אתווי בדרגוי שבע אתון יהו"ה אל"ה ע"ג רזא דעלמא עילאה דמתקשרא וסלקא עד א"ס ואתפליג באתווי שבעה עלמא תתאה דמתקשרא ביה ונחתא עד סוף דכל דרגין פליג אתווי בדרגוי שבע אתון ינ"ו יהו"ה תלת אתון עילאין בד' אלים רזא חדא חבורא וקישורא חדא דלית בהו פירודא ובג"כ לארביסר אתון ז' וז' וכלא חד אחד ואוקמוה דלית עילאה ורב על שאר אתון וכן רי"ש דאל אחר לאשתמודעא דלא לאחלפא רזא קדישא עילאה ולאכללא סטרא אחרא בהדיה סימן עי"ן דל"ת דאינון רברבין ע"ד לאסהדא סהדותא.

דרזי דרזין לאפקא משחתא חדא למשיחו דרזא דמהימנותא ומאן דידע רזא דא ידע רזא דמאריה ואחסין תרין עלמין⁶ עלמא דא ועלמא דאתי ומשחתא אקרי קו המדה ודא אתייהב לחכימי עליונים קדישין דידעין רזא דמאריהון ומשדלתי ביקריה ולא אתייהב לחייבי עלמא דלא ידעי ולא חיישי ליקרא דמאריהון ואינון זכאי קשוט די בהו רזא דמהימנותא עילאה להו אתייהב למנדע ולאסתכלא בגין דלא סטאן ימינא ושמאלא קו המדה אורך ורוחב⁷ קו המדה עומקא ורומא קו המדה עיגולא וריבעא בתליסר תרעין⁸ קיימא למנדע ואינון שיתא ועשרין לתרין סטרין⁹ כד מתגלפי בגילופייהו כלא חד במשחתא¹⁰ דא קו המדה סלקא ונחתא אתגליף בגליפוי לכל סטרין נהורא דלא קיימא בנהורא¹¹ גליף¹² ונפיק נציצו דכל נצוצין¹ ובטש גו רעוא

- מאיר הכוונה -

¹ עי' אריכות בבהגר"א בתז"ח יח ע"א.

² ר"ל בינה שכולל ג"ר נק' עילא ו"ק אמצעיתא מלכות תתא (בהגר"א בתז"ח יח ע"א).

³ ר"ל משה דרגא דת"ת בגו חו"ג אברהם ויצחק ואמר אכליל גרמיה ר"ל לכך אמר אלקינו לכלול גם עצמו והענין כי משה דרגא דהתפשטות בינה בעד"א וזהו בינה לבא בגו גופא עד"א וז"ש אכליל גרמיה (בהגר"א בתז"ח).

⁴ ר"ל תרין עלמין בינה ומלכות כידוע⁴ שכל עלמא הוא בנוק' מן העולם ועד עולם והן מתחברים ביחד עי"י עד"א כי בינה מסתיימת בו עד החזה ושם מתחלת מלכות כידוע וז"ש בפ' שלח לך (דף קסב ע"א) תרי אינון וחד אשתתף בהו ואינון תלתא וכד הוו תלתא אינון חד א"ל אלן תרין שמהן דשמע ישראל דאינון ה' ה' אלקינו אשתתף בהו ואיהו חותמא דגושפנקא אמת וכד מתחברין כחדא אינון חד ביחודא חדא והוא עד"א שהוא נקרא אמת חותמא דגושפנקא כמ"ש חותמו של הקב"ה אמת והענין כי מורה על ראשון ואחרון ואמצע שהן תלת דרגין בינה עד"א מלכות היה הוה יהיה⁴ וכולם מתייחדים בעד"א שלכן נקרא אמת א' ראש אותיות ות' סופן ומ' מכוון באמצע⁴ וכן האותיות מורים עליהם כידוע ועד"א בו ו"ק וחזה הוא באמצע כי חג"ת מתקשרין בבינה ונה"י במלכות כידוע בהרבה מקומות וזהו שאלקינו מתפלג תלת אתון לה' הראשון וג' לה' השני והן שבעה ושבעה כמש"ו, וכמ"ש שבע' ימים ושבע' ימים וכמ"ש בז"ח ש"ה (סב ע"ב) (בהגר"א בתז"ח)

⁵ ר"ל לכתר שנקרא א"ס כידוע (בהגר"א בתז"ח).

⁶ שזה הסוד בנוי על תרין עלמין כנ"ל (בהגר"א בתז"ח יח ע"א).

⁷ הן שית סטרין אורך ורוחב עומקא ורומא עיגולא ורבעא⁷ שיסוד קו המדה הוא (על עד"א והוא) וא"ו שהוא קו המדה כמ"ש בת"ה (כ' ע"ב) ודא איהו רזא דקו המדה דאיהו ו' כו' ע"ש כל הענין וכן בת"ט (לז ע"א) מאי קו דא אות ו' כו' (בהגר"א בתז"ח)

⁸ ר"ל זהו גימטרי' אחד (בהגר"א בתז"ח).

⁹ שכל מדה יש לו שני קצוות שלכן ו"ק מתפלגין ל"ב גבולי אלכסון ולכן בו שם הוי"ה גימטרי' כ"ו (בהגר"א בתז"ח).

¹⁰ ור"ל זהו אחד וכן בתז"ח (ע"ט ע"ג) ג' קשרין ה' אלקינו ה' כו' ומשחתא דלהון אחד במדידו דאורכא ופתיא ועומקא ורומא עגולא ורבעא כו' (בהגר"א בתז"ח).

¹¹ הוא רדל"א (בהגר"א בתז"ח).

¹² שהאי רדל"א הוא גליף במ"ס ואתטמר גו רעוא דרעוין כמ"ש (א"ז רפט ע"א) וההוא רישא סתימא דברישא דעתיקא דלא אתיידע כו' פשיט חד טורנא כו' ע"ש היטב וכן שם בדף הקודם ע"ב מצחא דאתגלי בע"ק רצון איקרי דהא רישא עילאה כו' עש"ה (בהגר"א בתז"ח).

פעה"כ

דרעוון² ואתמטר ביה ולא ידיע בזמנא דרעווא דא בעא לאתפשטא נפיק האי נציצו דטמיר גו האי רעווא בגין דאתחזי ולא אתחזי לאתקיימא כגוונא דא כד אתפשט רעווא דא בטש האי נציצו דאתחזי גוון ולא גוון ועאל בהווא³ אתפשטותא⁴ ונפק בגוונוי וסלקא וקיימא⁵ בסליקו גו רעווא ואתפשטותא בטש רעווא אתפשטותא דיליה בסתימו דלא אתיידע ואפיק נהורין דיקין צלילין כלילין כחדא כד בעאן לנפקא האי נציצו דביה גוונין בטש בהווא אתפשטותא ואתדחיק ומגו דחיקו נפקין אינון נהורין דיקין ואתמעו כחדא כדין האי נציצו אחזי בהו גוונוי ואצטבע כלהו כחדא חיור וסומק וירוק ואוכם ואתעכב ביה תריסר ירחין ולבתר אתעקרו מתמן ואשתילו באתר אחרא והאי נציצו סלקא ונחתא והאי איקרי בוצינא דקרדינותא⁶ האי אתקין ובטש בכל נטיען

– מאיר הכוונה –

¹ הוא בוצינא דקרדינותא הנז' בכ"מ כמ"ש למטה (בהגר"א בתז"ח). שכל סטרא דגבורה הוא מתנוצץ בגוונים כידוע והאי בוצינא שורש כל הגבורות וז"ש נציצו דכל נציצין וכן כל מדידו בסט' דגבורה שכל התפשטות הוא רחמים וכל מדידו וגבול הוא דין ולכן הוא קו המדה (בהגר"א בתז"ח).

² כמ"ש בא"ז (רפ"ט א') והווא רישא כו' בטש כו' ואתגליף כו' בהאי מצחא כו' והאי נצוצא נפיק מגו מוחא כמ"ש במאמר הנ"ל ובמ"ס הוא שורש הגבורות כידוע ובאורא שבין גלגלתא למ"ס שורש החסדים (בהגר"א בתז"ח).

³ בה הווא (בהגר"א בתז"ח).

⁴ ידוע שהבטישה הוא זיווג נעלם ולשון בטש כי ענין הזיווג הוא לזווג ב' הפכים ז'נ' שהם חר"ג אש ומים שיתמתקו כמ"ש בא"ר ובהרבה מקומות וזהו לשון הכאה ובטישה וידוע שנקבה תסובב גבר ונכללים שני הזרע שלו ושלה בה כמ"ש (א"ז רצב ע"ב) מבוצינא דקרדינותא נפיק ניצוצא כו' ואתכליל לבוצינא כו' וכד אתחברו תרווייהו כו' ובדף (רצה ע"א) כו' אימא אתמשכת ואתכלילת באורא דכיא כו' עש"ה: ונפיק בגוונוי - כי הגוונין הם מסטרא דגבורה כנ"ל רק שאינן מאירים הגוונים ואינן נראים כי הגבורה הוא סטרא דחשך אבל כשנכלל בה חסד שהוא אור אז מאירים הגוונים וכמ"ש בת"ה לענין בינה ומלכות ע"ש אע"ג דכאן הכל רחמים מ"מ שרשן כאן וז"ש לעיל דאתחזי ולא אתחזי שאע"פ שהוא כאן רחמים מ"מ שרש הדין הוא לכן אתחזי ולא אתחזי וכן אמר דאתחזי גוון ולא גוון כו' (בהגר"א בתז"ח).

⁵ וז"ש בכ"מ כד סליק ברעותי' וכאן הוא התחלת הגילוי להברא ראשית שהיא חכמה שירותא דכולא כמ"ש בא"ז (רצ ע"א) וכל"מ (בהגר"א בתז"ח).

⁶ וענין בוצינא דקרדינותא הוא דעת שהוא קו המדה וא"ו דנפיק כו' כנ"ל שהוא וא"ו כידוע והוא מתפשט בכל כמ"ש ובדעת חדרים ימלאו כו' וכמ"ש (א"ז רפט ע"ב) ועייל לגו דגופא ומלייא כל אינון אדרין כו' ע"ש ואמר בפ' משפטים (קכ"ג א') דעת גניז בפומא דמלכא והוא באלו ג' קשרים של חר"ל [חר"ל ר"ת חיך ולשוו] כמ"ש לקמן ובתז"ח (ע"ט) ע"ש כל המאמר שעל זה השורש הולך כל המאמר של שם ובדעת תרין עטרין חר"ג כמ"ש (א"ז רצא ע"א) דא תרין עטרין דהוו גניזין כו' ע"ש ובדף (רצב ע"ב) ותרין גניזין דיליה כו' ע"ש ובוצינא דקרדינותא הוא עיטרא דגבורה של הדעת והוא נקרא נציצו והוא גניז באימא כמ"ש שם תרין עיטרין דהוו גניזין כו' ומסט' דאימא חד עיטרא דאקרי גבורה ואמר שם (דף רצ"ב) כג"כ מבוצינא דקרדינותא נפיק ניצוצא פטישא תקיפא דבטיש כו' ואכליל לניצוצא דנפיק מבוצינא דקרדינותא דגניז במעוי דאימא כו' וז"ס ואלה המלכים כו' בארץ אדום שהיא בינה שע"י כן אתחברו כמ"ש בא"ר ושם בא"ז בדף (רצב ע"א) מאי סטרא דאימא גבורה תקיפא כו' ועיטרא דחסד נקרא אוריא דכיא והוא גנוז באבא כמ"ש במאמר הנ"ל ולכן ע"י התבסמות באוריא דכיא נתתקנו עלמין קדמאין כמ"ש במאמר הנ"ל בדף (רצה ע"א) נפיק ההוא נצוצא בוצינא דקרדינותא כו' כד אימא אתמשכת ואתכלילת באוריא דכיא ההוא חוורא נקיט אימא וניצוצא עאלת ונפקת ואתאחד דא בדא כו' ובא"ר (קלה ע"ב) תאנא כו' סליק ברעותי' כו' ואפיק מבוצינא דקרדינותא חד ניצוצא כו' ע"ש עד אתקרי גולגלתא תקיפא ואמר שם אשא מסט' חד ואוריא מסט' חד והן תרין עיטרין חר"ג ניצוצא ואוריא כמ"ש אבל בוצינא דא כו' ודינא מסטרוי אשתכח ור"ל שעטרא דגבורה שהוא במעוי דאמא אף שבאימא אין שם דין מ"מ דינא מסטרהא בהתפשטות למטה התרין עיטרין וזהו בכ"מ דבינה דינין מסטרהא ור"ל נהיר למאתן ושבעין עלמין הן מסטרא דבוצינא דקרדינותא וכן בכ"מ שנזכר מאתן וע' עלמין הוא מסטרא דבוצינא דקרדינותא כמו ברעווא דרעוין דשם גניז האי ניצוצא כמ"ש אמר בא"ר (קכט ע"ב) האי מצחא אתפשט במאתן וע' אלפין נהירין דבוצינא והן כ"ז אותיות התורה דאתגליפו בבוצינא דקרדינותא כידוע דבוצינא גליף גליפין וכמ"ש בס"י (פ"ב מ"ב) חקקן חצבן צרפן שקלן והכל בסטרא דגבורה שלכן וידבר אלקים את כל הדברים האלה, ובבינה ניתנה התורה, אנכי כו' כידוע בהרבה מקומות וכמ"ש תורה בגבורה ניתנה וכל אות סליק לעשר כידוע והן מאתן ושבעין עלמין קדמאין ע"י בוצינא דקרדינותא יצא ולכן לא אתקיימו בסטרא דדינא עד דאשתתף בהדיא אוריא עיטרא דחסד כמ"ש (א"ר קמב ע"א) בגין לאתבסמא גבורה דא דכליל ה' גבוראן בהאי חסד דכליל ה' חסדים כו' והן שני עטרין הנ"ל כידוע ה"ח וה"ג דעת, ואמר שם (אד"ר קמב ע"א) ובג"כ יכולהו כתרין כו' ע"ש עד אתבסמו ואתכלילו דא בדא, והענין כי תחלה יצאו בעטרא דגבורה והוא תקוני

שְׁעָה"כ

נהורין ואומר לו גדל כדין אפיק מבוועין ההוא אתפשטותא עילאה קדמאה ואשקי ונהיר לכלהו ואתרביאו בהאי בוצינא דקרדינותא נהיר מאן דנהיר וסלקא ונחתא ואתפשט לכל סטריין וכדין איקרי קו המדה וקיימא משחתא לעילא ותתא קו המדה בוצינא דקרדינותא בתימא דכל סתימן משחתא נכירא דאתקין שפירו לכלא ההוא שפירו דנפיק מפשיטו קדמאה איהו אתקין לון ביה קיימין למשחתא לעילא ותתא מאן דזכי בהאי וידע ביה זכה למנדע בחכמתא דמאריה זכאה חולקיה בהאי עלמא ובעלמא דאתי דא משחתא לרזא דמהימנותא קו המדה אורכא ופותיא בשיעורא עומקא ורומא בשיעורא עיגולא ורובעא בשיעורא כלא סחרא משחתא חדא כל נהורין וכל רזין לא סלקין ולא נחתין ולא מתפשטין אלא במשחתא דא בר לעילא לעילא דלית שיעורא ולא קיימא בהאי לאסתכלא ולמנדע כל שיעורין וכל משחתין הוא כליל לון וכולא אתכליל ביה קו המדה אינון גוונין דאצטבעו ביה וקיימין ביה אתפשטו וכד אתרביאו סלקין ומתפשטין לאורכא ולפותיא ועומקא ורומא ואיהו סלקא ומדיד לכלא במשחתא חדא שארי מלעילא מאתר דשארי שיעורא עד סוף דרגי מהימנותא תרעא קדמאה שירותא דשארי טמירא דטמירו והאי נציצו אתרבי ונציין דלא אתגלייא ולא אתידע עד דמטי לרעוא דרעוין ומתמן אתגלייא ולא אתגלייא עד דקשיר קשרין למשחתא כגוונא דאיהו מדיד הכי אתרביאו וסלקין לכל סטר קשרא דנעיין מתמן ושראין קשרין ההוא קשרא קדמאה תלתא אלפי עלמין קשרין ביה¹ חד עלמא סלקא לעילא וחד נחתא לגביה וחד נחתא לתתא מניה דאיהו דקיקא מכלהו בין עלמא ועלמא אלף עלמין.

עלמא תתאה מכלהו² ארכיה אלף אמין³ וחמש זרתין אתכלילו בהאי קשרא והאי קשרא אורכיה תלתא אלפי עלמין וחמש אצבעאן פותיה תלת אלפי עלמין וכלא אתקשר בעיגולא עיגולא דסלקא ונחתא בעיגולא חדא שית אלפין עלמין לגו מעיגולא חד והאי קשרא כליל כלא⁴ האי קשרא קדמאה קיומא נעיין מהכא ואתפשטו קשרין ומדידין מהאי קשרא שארי קו המדה לאתפשטא⁵ מדיד אלף דאיהו עיזקא חדא ואלף דאיהו עיזקא חדא לאתאחדא דא בדא.

– מאיר הכוונה –

נוקבא ואח"כ יצא עטרא דחסד תקוני דכורא כידוע שעטרא דחסד בז"א ועטרא דגבורה בנוקבא וכן הם תחלה באו"א כנ"ל וע"י שניהם נעשה אדם זו"נ ואתבסמו וכן שם (קלה ע"א) תאנא בצניעותא דספרא כו' בארץ אדום באתר דכל דינין כו' והוא עטרא דגבורה במעוי דאימא ושם תאנא הוא גזירת דינא כו' אלף אלפין כו' והוא דעת שבו אלף אלפין אכסדרין כמ"ש (שם קלו ע"א) מחללא תליתאה נפקי אלף אלפין כו' והוא דעת מוחא תליתאה כמ"ש בא"ר וא"ז ואמר שם (קלו ע"א) תאנא בכל קוצא וקוצא מתאחדין אלף אלפין כו' מאינון תקיפין ולכן לא יתקיימו עד שיצא עטרא דחסד וז"ש מתחלה עלה במחשבה לברוא במה"ד ראה שאין מתקיים העולם במה"ד שיתף עמו מדה"ר וזהו עלמין קדמאין דאתברירו במחשבה וזהו עלה במחשבה ונתחרבו וזהו ראה שאין מתקיים כו' שיתף כו' וזהו התיקון ואלו שני העיטרין גנוזים במעוי דאו"א כמ"ש במאמר הנ"ל בא"ז (רצא ע"א) ואוריתו לבן והדא יהיב עטרא דגבורה לברתא ותריין העיטרין באו"א אינון מעצמן כמ"ש שם גניזין בגווייהו אלא מחו"ג דא"א וחור"ג דא"א מחו"ב שלו כמו זו"נ מאו"א חו"ב, וחור"ב של או"א ירתין מחו"ג דרדל"א שהן גנוזין בתוך חו"ב דא"א כידוע ולמעלה מזה אין רשות לדבר שג"ר דרדל"א לא אתיידע ולא אתדבק וזהו התחלת הבוצינא דקרדינותא ואוירא דכיא חו"ג דרדל"א דבטש במ"ס של א"א כמ"ש בא"ז (רפ"ט) במאמר הנ"ל וההוא רישא סתימאה כו' כנ"ל ואתגליף במוחא ששם בוצינא כנ"ל ואוירא גניז גו אוירא דקד"א ששם חסד דרדל"א והוא רוחא דגניז בעתיק יומין חסד (בהגר"א בתז"ח).

¹ עי' באוה"ג ע"ז בתז"ח פ' ע"ב ד"ה סימנא דא ע"ש (יהל אור).

² עי' בהגר"א בתז"ח כג ע"א.

³ ועם ב' אלפי' שבין קשרא לקשרא הרי שלשת אלפים (בהגר"א בתז"ח כג ע"א).

⁴ כנ"ל שחכמה כלל כולה וכמ"ס כולם בחכמה עשית וכן י' כלל האותיות כידוע (בהגר"א בתז"ח).

⁵ שבקשרא קדמאה אין התפשטות רק יוד נקודה לבד אבל בקשרא תניינא אתפשט הבוצינא לאורכא ולפותיא ונעשה ד' באורך ורוחב ואתעברת ונעשית ה' והכל בהתפשטות הבוצינא כמ"ש בפ' משפטים דף קכג ע"ב) ת"ח הא חזינא ליה בחלמא כו' ויוד פשיט נהרא דא מכל סטרוי כו' ע"ש וכ"כ בס"ד ה' ד' הות ומדאתעברת ביה בגווה כו' ע"ש ובפ' א"מ דף סה ע"ב) ת"ח י' בקדמיתא כללא דכולא כו' ואי תימא נהר כתיב כו'. וה"ל התפשטות זה הוא נהר יוצא שהוא בינה כידוע רק שמקשה כאן בה' ג' התפשטות ותי' עס זו"נ הוא ג' התפשטות והוא מסכים למאמר זה דמשחתא דבוצינא הוא בג' שמהן בינה זו"נ כמ"ש לעיל י' ואלן עזקין כו'. וז"ש בתחלת פ' בראשית דף טו ע"א) קוטרא בגולמא נעיץ בעוזקא לא חיור כו'. קוטרא הוא קוטרא עלאה אוירא דכיא. בגולמא הוא קשרא קדמאה י' שהוא גולמא כידוע. נעיץ הוא קיומא דחכמה שנעיץ משם כמ"ש לעיל האי קשרא קדמאה קיומא נעיץ. מהכא. בעיזקא הוא קשרא תניינא עזקאן דכאן והוא חיבור חו"ב

שְׁעָה"כ

עו. ע"י ע"ח שער כג פרק ב: ועתה נבאר מהיכן נעשה בחי' הכתר הזה. והנה הוא נעשה מבחי' חצי התחתון של הת"ת דאמא הנקרא תבונה, וזהו ענינו. כי הנה כתבנו לעיל (שער או"א פרק ט), כי לסבת הכנסת נה"י דאמא הראשונים תוך ז"א בבחי' המוחין, הוצרכה להתגדל ולעשות לה נה"י חדשים אחרים. ושם בארנו איך היה הענין, ואמרנו כי האורות של נה"י דאמא עלו בחצי (ת"ת) התחתון [של הת"ת] של תבונה לרחות את הולד ש"יג"ד ויצא לחוץ. ואז אותן האורות הוציאו שם נה"י אחרים חדשים, כי בעלות האורות הנ"ל, האירו ונתנו כח לכלי ההוא של מחצית הת"ת התחתון, והגדילו (ממנו) [וממנו נעשו] ג"כ נה"י חדשים, ואז האורות הראשונים שנסתלקו נתלכשו תוך אלו הנה"י החדשים¹. כי הנה"י הראשונים הוצרכו להתרוקן לכמה סבות הנ"ל, אם לצורך לידת המוחין דז"א, ואם להעשות לבושין למוחין דז"א עצמו כנ"ל, אבל אלו שהם תשלום י"ס של תבונה עצמה חזרו האורות להתלבש בהם. והנה מזה המחצית התחתון של הת"ת ומן הנה"י, בבחינת כלים ובחינת אורות ג"כ שלהם עצמן, הם הנעשין כתר של ז"א. והרי זה הוא שינוי א' שיש בין הכתר אל המוחין, כי המוחין, הכלי שלהם הם של התבונה והאורות הם של ז"א, אבל הכתר הכלי והאור שלו הכל הוא של תבונה. ובזה תבין טעם למה אין הכתר במספר י"ס כנ"ל, אמנם מתחילין מן החכמה שהוא נקרא ראשית. והענין, כי הנה המוחין דז"א שהם חב"ד שלו, האורות הם של ז"א עצמו, ואע"פ שהכלים והלבושים הם נה"י הראשונים של התבונה כנ"ל, עכ"ז הם טפלים ונגררים אחר הרוחניות והאורות שבתוכו אשר הם מז"א עצמו, ולכן משם הם מתחילין מספר הי"ס, שהם חב"ד חג"ת נה"י שבו. ובפרט במ"ש לעיל, כי הכלים של נה"י הראשונים דתבונה נעשו בשר מבשרו וגופו ממש (דת"ת) דז"א. אמנם הכתר שלו, אין לו שייכות עמו, לא באורות ולא בכלים, כי כולם הם בחי' התבונה לבד, ואין בו בחי' דז"א כלל, זולתי שהוא מתחבר עמו ושורה עליו כעין כתר כמ"ש, ולכן אינו נחשב במספר י"ס דז"א, וזכור כלל זה וכו'. וז"ס מ"ש בתיקונים (קמט ע"ב²) הכתר הוא אמא על ברא. גם אמרו בתיקונים (קמב סע"א) כי כל הכתר הוא אה"ה³. והענין הוא כי מבחי' אמא, הנקרא אה"ה כנודע, נעשית כתר דז"א⁴ כנודע כפי מה שבארנו. ודע, כי לא ז"א לבד, אלא ע"ד הנ"ל הם כל בחי' של הכתרים של שאר הפרצופים, כמו א"א או"א נוקבא דז"א, כי כולם כתריהם נעשה מן ת"ת העליון שעליו עד"ז שבארנו בכתר דז"א וכו'.

– מאיר הכוונה –

וכאן לא חיזור כו' כמ"ש לעיל דכאן סתימא. מדיד משיחין עביד גוונין לאנהרא. הוא בקשרא תניינא דמשה מדיד כנ"ל ושם עביד גוונין כמ"ש¹ דשני ליה בתלת גווניו (בהגר"א בתז"ח).
¹ צ"ע אם עליית הנה"י היו בתור מ"ן, ואז ברור שהם יתלבשו בתוך הנה"י החדשים, אבל זה רק תמצית הארה מהם.

² ז"ל: גבוהים עליהם אלין אינון אבא ואימא כתרא על ראשיהון דאינון על גבי שרפים דתליין מכורסיא ועוד וגביהן דא אימא עלאה דאיהי על גבי ספירן דאינון תחותה דמינה כל אתוון וגבה להם דא חכמה דמתמן נקודין ויראה להם דא כתרא דתמן טעמי וגבותם מלאות עינים אינון אור צח אור מצוחצח אור קדמון וכמה נהורין דתליין מנייהו דנהרין מלאו כנשמתא בגופא. בהגר"א: כתרא על ראשיהון - ר"ל, שזהו וגבותם מלאות עינים שהן ככוכבים וכמרגליות בריש כתרא כמ"ש למעלה ואלו שלשה הן מקננין בכרסיא ולמטה שפי' בג"ר פ' וגבותם באור צח כו': ועוד וגביהן דא אימא כו' - דהכלל דבינה וזו"נ הן דוגמא דג"ר וכמו כתר שרש לט"ס כן ג' אור כו' שורש לג"ר:

³ ז"ל: א' איהו כתר על כלהו שמהן ואיהו אתקרי א"ל אה"ה אדנ"י אלה"ם אלה"י אלה"ה אלהינ"ו י' ביה אתקרי י"ה יה"ו יה"ה יה"י יה"ה כלהו שמהן דפתחין בהוי"ת ב' עיקרא דילהון בחכמה וכלהו שמהן דפתחין בא' עיקרא דילהון אימא עלאה וכמה דעמודא דאמצעיתא איהו כליל מימינא ומשמאלא הכי כתר עלאה כליל תרין שמהן אלין דאבא ואימא ואיהו כתר על רישייהו ואשכחנא תקונא כגוונא דא אה"ה כתר עלאה יה"ה עמודא דאמצעיתא אדנ"י שכינתא תתאה ומסטרא דכתר אתקריאו תלת ספירן אה"ה אשר אה"ה.

ועי' בהגר"א לו ע"א ד"ה ואינון חמש: ואינון חמש כו' - ר"ל, כי אויר נקרא כתר, אור ויוד גנוז בה כנ"ל (לה ע"ב), אח"כ נפיק הי"ד חכמה, ואח"כ יוצא האור והיא בינה, כי בכתר שורש חו"ב, זר"נ כידוע, והיא הי"ד והאור. ואח"כ יוצאין מהם חו"ב, ונק' בינה אור, ולכן נקרא בינה גלגלתא, וכן נקרא בכל שמות שבה אה"ה, וכן כולם כידוע שעיקר התגלות הכתר באור, ובינה היא ה' עילאה, לכן ה"פ אור, והם מתפשטין בה"ס מחסד עד הוד כידוע (זהר ח"ג רכג ע"ב), וכמו שמפרש והולך ועלייהו אתמר כו':

⁴ עי' שעה"כ ציצית א' שנוסף המילה "המקיף" ובעולת תמיד "המקיפן".

שעה"כ

עח. עי' אד"ר (קלב ע"א): עלמא קדמאה דנפיק מתקונא קדמאה שליט ונחית וסליק לאלף אלפין ורבוא רבבין מארי תריסין ומניה מתאחדין בקסטא בעזקא רבא. עלמא תניינא דנפיק מהאי תקונא שליט ונפיק ונחית וסליק לשבעה וחמשין אלף דרגין מארי דיבבא ומתאחדין מניה לאכפייא בקודלא בחיורא (ס"א בחיורא). עלמא תליתאה דנפיק מהאי תיקונא לצ"ו אלפין מארי דיללא ומתאחדין מני' בבוסיטא לקוסיטרא (ס"א כבוסינא לקוסרא).

תרגום: העולם הראשון שיצא מהתיקון הראשון שולט, ויורד ועולה לאלף אלפין ורבוא רבבות, בעלי מגינים וממנו נאחזים במידה קטנה בטבעת גדולה. העולם השני שיצא מהתיקון הזה שולט, ויוצא ויורד ועולה לחמשים ושבעה אלף מדרגות. בעלי יבבה נאחזים ממנו [כדי] לכפות בעורף, [בחלק ה]לבן. העולם השלישי שיצא מהתיקון הזה שולט, ויורד ועולה לתשעים וששה אלפים בעלי יללה. נאחזים ממנו בתואר הפנים שבשוטר ומושל.

עלמא קדמאה דנפיק מתקונא קדמאה – עתה הולך ומבאר כיצד נתקנים ג' עולמות. העולמות שמזכיר כאן עניינם ג' ההויות שבמו"ס המתגלים בתיקון הראשון דדיקנא. והנה עלמא קדמאה נמשך משורש מוח החכמה, וכל ההארות הללו של ג' המוחין מתפשטים בדיקנא ומאירים אח"כ אל כל העולמות. והנה בהיותם במו"ס הם בסוד עלמין סתימין דלא אתגליין, ואח"כ מהדיקנא ומטה הם מתחילים קצת להתגלות (ב"ע צט ע"ב²). ועי"ל בביאור עניינם, דהנה מבואר בספר זוהר הרקיע ש"עלמא קדמאה" הינו העולם הראשון מבין ג' העלמין ב"ע שנתבררו מג' מלכים הראשונים שכולם נתבררו במו"ס ואח"כ נתגלו בתיקון הא' דדיקנא, ומשם נתפשטו בג' עולמות שהם כנגד ג' פעמים א-ל: "א-ל שד"י" בבריאה, "א-ל י-הוה" ביצירה, ו"א-ל א-דני" בעשיה (ב"ע שם). מאחר שמתיקון א' דדיקנא נמשכים כל י"ג התיקונים מהמו"ס שהיא מוחא חדא דכליל תלת (לקמן קמ ע"א), ובו גנוזה הגבורה דרדל"א, ממילא בתיקון הא' דדיקנא נעשו ג' עלמין דגבורות הכלליים, הרי הם השרשים דכל הדינים כולם. ועיקר ג' העולמות האלו אינם יוצאים באמת אלא למטה דהיינו בעולמות הבי"ע, והוא נמשך לשם על ידי בחינות נהר דינור והיכל הזכות שיש בכל עולם ועולם מהעולמות ב"ע (לש"ו דע"ה ח"ב מב ע"א). ג' אלה מקבילים למלכין קדמאין, שכן העולם הראשון הוא כנגד הדעת והשנים הבאים אחריהם הם כנגד ו"ק ונוק' (לש"ו הקדו"ש נז ע"ג)³. שליט - כלומר ששולט על ידי הנהגתו ונותן כח לעולמות. ועוד, שמו"ס הוא שורש הדין (ב"ע ק ע"א), ועיקר אור הגבורה יורד מא"א למטה לעולם הבריאה. וממילא כוונת לשון "שליט" שכאן רואים את שרשו דהיינו שלטונו של א"א על הבריאה לכפותו ולמתקו בעת הצורך, שכן השורש יורד עם עולם הבריאה לתקן ולבסס את הגבורות שבבריאה (לש"ו דע"ה ח"ב מב ע"א). ונחית וסליק - כל אלו התיקונים הם בסוד או"פ ואו"מ. והנה אור פנימי מתפשט בעצמו מעילא לתתא, משא"כ אור מקיף שהוא אור חוזר והארתו היא מרחוק. לכן נקט בלשון "ונחית" כנגד האור הפנימי, ו"סליק" כנגד האור המקיף (ב"ע ק ע"א). לאלף אלפין - כל אלף הוא מסט' דחכמה, ואילו כאן הוא מסט' דשורש החכמה שבמו"ס שכולל את כל החכמות⁴, ולכן הם עולים לחשבון "אלף אלפין". ועוד י"ל, שחכמה כוללת את כל ג' המוחין חב"ד, ממילא אלף אלפין היא "אלף" כלו' אחד, ו"אלפין" כלו' ב' ויחד הם ג', כנגד חב"ד (ב"ע ק ע"א). שם שולט השם א-ל שד"י, שבמילואו הוא בגימ' אלף (בלש"ו דע"ה ח"ב מג ע"א). ורבוא רבבין - מידת החכמה היא בסוד אל"ף פל"א⁵. והוא סוד יו"ד דשם הוי"ה ב"ה, כאשר האות אל"ף הוא בציור ~~א~~ דהיינו בציור בו האות אל"ף כלול מהאותיות יו"ד' (ולא יו"י'). נמצא, שכל א' עולה ל'. ממילא האלפים המיוחדים, דהיינו אלף

- מאיר הכוונה -

¹ זהו חידוש של הב"ע עצמו, אמנם כן משמע מהגר"א בספד"צ יח ע"א ד"ה ואמר הו"ד לקמן ד"ה ומהאי תקונא מתכפין.

² ועי' שעה"כ דרושי עמידה דרוש ב'.

³ עי' באריכות בלש"ו דע"ה ח"ב סא ע"א בביאור כיצד ג' העולמות האלו הינן המדריגה השלישית של סעודות לויטן, זיז שדי ובהמות בהרי אלף ואכמ"ל.

⁴ עי' אד"ז רפ"ח ע"א וז"ל וחכמתא דא סתימאה רישא לכל רישיה דשאר חכמות.

⁵ דהיינו שלעולם הוא קשור לכתר. עי' ת"ז קל"ז ע"ב: א' מן אבגית"ץ איהו כתר אמון מופלא ומכוסה, ע"כ. ועי' פי' הגר"א שם וז"ל (דף קל"ח ע"א), אמון מופלא ומכוסה הן בג' רישין דביה, מ"ס הוא האמון דביה נעשה כל, וכו' ומכוסה הוא אורא עלאה, ומופלא הוא רישא עילאה לכל רישין ואל"ף מורה על כולם, עכ"ל.

פעה"כ

אלפין, עולים לחשבון רבוא רבבן (ב"ע ק ע"א). מארי תריסין - דהיינו בעלי המלחמות העסוקים במלחמה בסט"א לאכפייא הדינים ולתברא שנאינ¹, והם המגינים על ישראל מקטרוג הסט"א. ומדוע דווקא הם, שכן עיקר שורש כפיית הדינים והסט"א הוא בחכמה². וכן כל העולמות הנאחזים בעלמא קדמאה הרי הוא מסט' דחכמה, מכונים "מארי תריסין" בהיותם עבורינו מגן ומחסה. ואלו העולמות אינם בדיקנא עצמה, אלא הם לתתא, והתחתם ושורשם הוא מכאן (ב"ע ק ע"א). כמו כן המה המלאכים המכונים "בני אלהים" ששרשם מגבורה דרדל"א ומילוי דאלקים דההי"ן בבחי' אחוריים³, ובגימ' אלף וא'. והיינו האלף עליו מדבר כאן באידרא. כבר נתבאר לעיל שיש ג' שמות א-ל, והשם הראשון המבואר כאן כולל את כל ג' שמות א-ל ובגימ' הם כמספר מג"ן דהיינו תריס. והנה בעולם הבריאה עומד הטוב בפני עצמו והרע בפני עצמו ואינם מעורבים יחד, וזה נעשה על ידי בעלי התריסין הנ"ל⁴ (לש"ו דע"ה ח"ב מב ע"ב). ומניה מתאחדין בקסטא בעזקא רבא - העזקא הוא הגלגלתא, בינה דא"א⁵ (בהגרא בתז"ח כד ע"ג ד"ה קוטרא). דהיינו שהמארי תריסין נאחזים בתיקון הראשון דדיקנא ודרכו מקבלים הארה משורשם העליון של המו"ס. והנה כל הארה שמאיר פרצוף עליון בתחתון הוא בצמצום ממועט בכדי שיוכל התחתון לקבל. אור זה מכונה "קסטא" מלשון "קיסטא דחיותא" (זהר לך לך פג ע"א), שכן פ"י קסטא הוא מדה קטנה, ואותה הארה מועטת הם מקבלים ממו"ס אשר כינויו "עזקא רבא" המכונה כן ע"ש שכולל את כל העזקאין וכנ"ל (קלב ע"א ד"ה ומהאי) (ב"ע ק ע"א). ג' עלמין הנ"ל מתאחדין בקיסטא בעזקא רבא בסוד עזקא דהיינו בוצד"ק. "קוטרא בגולמא נעיף בעזקא" (ת"ז כ' ע"ב) עזקא זה הוא טבעת החותם והמדה שנותנת גבול וציוור לעולמות ולנבראים, וטבעת זו ניתנת על האצב"ע הרי הוא סוד הדעת (פת"ש קלי' יא). עזקא רבא הוא יסוד דבינה, ואילו יסוד דמלכות הוא עזקא זוטא, ובסוד נהר דינור והיכל זכות שבכל עולם ועולם מעולמות ביי"ע, והם נמשכים מגבורות שבבינה דאצילות, ו"ק דאצילות ומלכות שבאצילות. כך, שנהר דינור שבבריאה הוא מהגבורות שבבינה, ונהר דינור שביצירה הוא מהגבורות שב"ק, ושל עשיה הוא מגבורות שבמלכות, והבינה ו"ק ומלכות מקבלים מג' העולמות שבתיקון הראשון דהיינו מג' המוחין הכלולין במו"ס, אשר בו גניז גבורה דרדל"א. אם כן, מש"כ שהם "מתאחדין בקסטא, בעזקא רבא", כוונתו שמה שהם יונקים ואחוזים ביסוד דבינה דאצילות ומקבלים תמצית הארה ממנו, הוא בסיבת שורשם העליון שבעלמא קדמאה, שכן כאן הוא שורש הגבורות דהבינה. וכל ג' העלמין הללו נמשכים דרך אחוריים דוגמת שרשם הראשון שאף הוא מבחי' אחוריים דאלקים כנ"ל (לש"ו דע"ה ח"ב מג ע"א).

עלמא תניינא דנפיך מהאי תקונא - עולם זה נמשך משורש מוח הבינה המושרש במו"ס, והוא המתגלה כאן על ידי התיקון הראשון (ב"ע ק ע"א⁶). כאן הוא מראה את שלטונו על הגבורות שיצאו מכאן כלפי מטה בעולם היצירה בהיכל הזכות ובנהר דינור אשר שם, וכאן שרשם הוא בגבורות שבאחוריים דז"א דאצילות (לש"ו דע"ה ח"ב מג ע"א). שליט ונפיך - כלומר שההנהגה מתפשטת לתחתונים (ב"ע ק ע"א). ראשית כל הוא מתגלה בשלטונו עליהם ורק אח"כ יוצא בעצמו עמהם כדי שיהיו תמיד תחת השגחתו. והנה הנהגה זו שייכת בעיקר לעולם היצירה שכן שם הטוב והרע שקולים, ולכן הוא "נפיך" לשמור שלא תתפשטנה הגבורות יותר מכפי הצורך (לש"ו דע"ה ח"ב מג ע"א). ונחית וסליק - דהיינו או"פ ואו"מ כנ"ל (ד"ה הקודם) (ב"ע ק ע"א). לשבעה וחמשין אלף דרגין - בכינה כלולים נ' שערים (ושרשם הרי הוא במו"ס) וכמו כן בינה כוללת את ז"ת, יחדיו הם נ"ז דרגין המתגלים בבינה הכלולה במו"ס ומאירים בדיקנא, ולמטה נעשו מאורות אלו נ"ז עולמות. ונקראו כאן "דרגין", שכן מצד עצמה בינה היא רחמים, אלא שהיא שורש לדינים ולכן מכונים "דרגין" מכיוון שהם דרגין אל הדינים,

- מאיר הכוונה -

¹ כדלעיל קלא ע"ב ד"ה ואינון תליסר, שאלו הינן שתי פעולות של הדיקנא דא"א.

² מאחר שאין אחיזת החיצונים בחכמה כלל.

³ כלומר, החשבון הוא כדלהלן: מילוי אלהים דההי"ן הוא אל"ף למ"ד ה"ה יו"ד מ"ם. וממילא באחוריים הוא באופן זה: אל"ף, אל"ף למ"ד, אל"ף למ"ד ה"ה, אל"ף למ"ד ה"ה יו"ד, אל"ף למ"ד ה"ה יו"ד מ"ם.

⁴ משמע שהוא מצרף את דברי האריז"ל ליסוד הב"ע, ועי' פת"ש נתיב הקלי' פתח יא.

⁵ נלענ"ד שכוונתו לומר שזהו בהתפשטותו למטה, שכן השורש הוא המו"ס ושורשו הגבוה ממנו הוא האוירא, ולמעלה ממנו הגלגלתא עצמו, על פי בהגרא"א על ת"ז מו ע"ד (הו"ד לקמן קלה ע"ב ד"ה הוא טלא).

⁶ אלו הם דברי עצמו ודלא כהזהר הרקיע הנ"ל.

שְׁעָה"כ

דהיינו בחינה המביאה לידי דין על אף שהיא עצמה אינה דין (ב"ע ק ע"א). כאן שולט שם א-ל הו"ה שהוא בגימ' נ"ז, וכאן הוא עולה למספר נ"ז אלפים, שכן מה שמתפשט על ידי שעולה לשורשו, דהיינו לאלקים דההי"ן דאחוריים ובגימ' אל"ף כנ"ל בעלמא קדמאה¹. ונקראו 'דרגין', שכן מארי היבבא הללו אינם מתפשטים ויוצאים מהאותיות "א-ל הו"ה" להדיא אלא רק לאחר ההשתלשלות של כמה וכמה מדרגות, שכן השם הו"ה ב"ה הוא רחמים ואילו מארי דיבבא הם דין (לש"ו דע"ה ח"ב מג ע"א). מארי דיבבא ומתאחדן מניה לאכפייא - מכיוון שמבינה הדינין מתערין (זהר ויחי רכ ע"ב), לכן נזכרו כאן מארי דיבבא. טעם הדבר, שכן היבבא שרשה הוא בסט' דדינא, וזה שייך למלך השני הרי הוא יובב שהוא כנגד הגבורה, ובעולם התהו הגבורות קדמו לחסדים², והיינו המארי דיבבא המושרשים כאן בדיקנא אשר פעולתם היא לאכפייא דינין, שכן כאן כל הדינים מתמתקים בשרשם (ב"ע ק ע"א)³. מלאכים אלה הינם בבחינת "אבלי ציון" הבוכים על חורבן בית המקדש, חילול התורה וצערן של ישראל כדי לעורר רחמים. והנה יש עוד מלאכים שהם דינים, אמנם המה אינם יוצאים אלא לאחר סיום הדרגין (לש"ו דע"ה ח"ב מג ע"ב). בקודלא בחיורא⁴ (ס"א בחיזרא) - כל הדינים אחוזים בעורף, אמנם ע"י אורות הדיקנא שהם חיורין כתלגא (לעיל קל"א ע"ב ד"ה תאנא) מתבטלים אותם הדינים (ב"ע ק ע"ב). הגבורות שבעורף ז"א נמתקים על ידי החוורתא דא"א, והיינו המארי יבבא דכאן (לש"ו דע"ה ח"ב מג ע"ב⁵).

עלמא תליתאה דנפיק מהאי תיקונא - זוהי הארת מוח הדעת בדיקנא. והנה דעת דז"א יורד בגוף, ועי"ז יש לסט"א קצת אחיזה בדעת ובסוד עץ הדעת טו"ר⁶ (ב"ע ק ע"ב). לצ"ו אלפין מארי דיללא - עולם זה השלישי מתפשט מהאחוריים דמלכות דאצילות לעולם העשיה, שם שולטים ומאירים האותיות דשם א-ל אדני שהם בגי' צ"ו, ושרשם הוא מאלקיים דההי"ן, ממילא הוא מוכפל ב'אלף' (לש"ו דע"ה ח"ב מג ע"ב). יש בדעת ב' עטרין: חסדים להשפיע לז"א וגבורות לנוק', והם כנגד ב' השמות הו"ה ואדני ובגימ' צ"א, ועם הו' אדרין של הדעת דהיינו הו"ק, שהדעת הוא שורש אליהם, הם סה"כ צ"ז, והיסוד לא נחשב כי הוא כולל את כולם, ממילא מספרם צ"ו. עולמות אלו מכונים מארי דיללא, שכן יש אחיזה לסט"א בדעת מכח התפשטותו בגוף, ושרשם הוא בדעת המתגלה בדיקנא⁷ (ב"ע ק ע"ב). כאן הוא מקום הגבורות היותר קשים, ומהם באה הקלי' הגרועה ביותר, ה"ה ע"ז (לש"ו דע"ה ח"ב מג ע"ב). ומתאחדן מני' בבוסטא לקוסיטרא⁸ (ס"א כבוסינא לקוסרא) - (אם הגרסא היא קוסטירא): פי' בוסטא תואר פנים. וקוסטירא⁹ הוא שוטר ומושל. ור"ל כאן שהדינים תליין בעלמא תליתאה הנמשך מן הדעת המתגלה בדיקנא ומתגלה אח"כ בדעת התחתון של ז"א. והנה כל אבחנת הנהגת המושל אם הוא בזעף או בשמחה, תלויה במראה פניו (ב"ע ק ע"ב). (אם הגרסא היא קוסטירא): פי' קוסטירא סיג ופסולת, ודבריו כאן על הפנים (בוסטא) דהסיגים כוונתו לנהירו דיקק הנמשך מעלמא תליתאה דהיינו שורש החיות של הקלי', וכן הוא שורש לכפייתם של הקלי' לעתיד לבא (לש"ו דע"ה ח"ב מג ע"ג).

עי' זהר הרקיע ש"עלמא קדמאה" הינו העולם הראשון מביין ג' העלמין בי"ע שנתבררו מג' מלכים הראשונים שכולם נתבררו במו"ס ואח"כ נתגלו בתיקון הא' דדיקנא, ומשם נתפשטו בג' עולמות שהם כנגד ג' פעמים א-ל: "א-ל שד"י" בכריאה, "א-ל י-הוה" ביצירה, ו"א-ל א-דני"

- מאיר הכוונה -

1 עי' לעיל הערה 3499.

2 עי' בהגר"א על ספד"צ ב' ע"ד ד"ה ושאר הו'.

3 עי' פת"ש שבירה טו, שד"ז שנזכרים כאן יבבא ויללה, הוא מכיוון שבתחילה יצאה הדעת בסט' דגבורות בלבד (בהגר"א על ספד"צ ב' ע"ד ד"ה ושאר), ולכן לא היה בבחינת חו"ג אלא רק ב' גבורות.

4 ב"ע ק ע"ב לא גורס את המוסגר.

5 עי' ע"ח שער כה פרק ה שהמיתוק הוא ע"י אמא. ושיטת הלש"ו אינה עולה בקנה אחד לא עם דברי הזהר הרקיע ולא עם דברי הב"ע הנ"ל. אמנם הע"ח בסוף הפרק הנ"ל מבאר שדברי האד"ר איירי בא"א ומזה הוא מדמה לז"א.

6 עי' בהגר"א על ספד"צ ד' ע"ג ד"ה ואבא מקבל.

7 עי' קלג ע"א וב"ע שם, ש"מארי יללה" המה שלוחי מידת הדין בעולם העשיה, ואילו "מארי יבבא" המה בעולם היצירה. ועי' זהר פנחס רלא ע"ב, שהם כנגד דינא קשיא ודינא רפיא.

8 ב"ע ק ע"ב לא גורס את המוסגר.

9 בכל הדפוסים (וילנא, מנטובא ואמסטרדם) הגירסא היא "קוסטירא", אמנם בזהר בראשית נ"ח ע"א הוא מכונה "קוסטירא", וקשה להכריע.

פְּעֵה"כ

בעשיה. ועי' מבו"ש כט ע"ב שזה מדבר באמת על בינה ת"ת ומלכות דאצילות וענפיהם שהם בי"ע ועי' ב"ע צט ע"ב שזה מדבר על ג' מוחין דמו"ס ותולדותם בבי"ע.

עט. ז"ל: מאן דבעי לאתקנא ולמעבד יתקן בקדמיתא תקונוי. תאנא בצניעותא דספרא עתיקא דעתיקין סתרא דסתרין אתתקן ואזדמן (כלומר אשתכח ולא אשתכח לא אשתכח ממש אבל אתתקן ולית דידע ליה משום דהוא עתיק דעתיקין) (אבל בתקונוי ידיע).

כחד סבא דסבין עתיק מעתיקין טמיר מטמירין ובתיקונוי ידיע ולא ידיע מארי דחוור כסו (ס"א בסומק) וחיוזו בסיטא דאנפוי יתיב על כורסייא שביבין די נור לאכפייא לון. ארבע מאה אלפי עלמין אתפשט חוורא דגולגלתא ומנהירו דהאי חיוורא ירתי צדיקייא לעלמא דאתי ד' מאה עלמין הה"ד (בראשית כג) ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר. תרגום: מי שרוצה לתקן ולעשות, קודם לכל דבר יתקן תיקונוי.

למדנו בספרא דצניעותא: עתיקא דעתיקין (זקן הזקנים) נסתר הנסתרים נתקן והוכן (כלומר, נמצא ולא נמצא. לא נמצא ממש לא נתקן, ואין שיודע אותו, משום שהוא עתיק העתיקים) (אבל ידוע בתיקונוי).

כאחד שהוא זקן יותר מכל הזקנים, עתיק יותר מכל העתיקים נסתר יותר מכל הנסתרים, ובתיקונוי ידוע ולא ידוע, בעל הלובן כסו (באדום), ומראה תואר פניו יושב על כסא של ניצוצי אש כדי להכניעם.

לארבע מאות אלף עולמות התפשט הלובן של הגולגולת ומהארת אלו חלקי הלובן יורשים הצדיקים לעוה"ב ארבע מאות עולמות. זהו שנאמר "ארבע מאות שקל כסף, עובר לסוחר", ע"כ.

מאן דבעי לאתקנא ולמעבד יתקן בקדמיתא תקונוי - אי אפשר לפעול את תיקוני ז"א ללא שיקדמו לו תיקוני ע"ק (ב"ע טו ע"ב). תאנא בצניעותא דספרא¹ עתיקא דעתיקין - ראש א"א שאינו מתלבש. ונקרא עתיקא, מכיוון שהוא מרוחק ונעתק מהפרצופים התחתונים (מלשון "ויעתק משם ההרה" (בראשית יב ח)) (ב"ע יז ע"ב). סתרא דסתרין - גוף ע"ק, שנסתר ומתלבש באו"א שהם מכוונים "הנסתרות"² כמו שנאמר (דברים כט כח) "הנסתרות לה' אלקינו" וכמ"ש בזוהר בהרבה מקומות (בהגר"א על ספד"צ ה' ע"א ד"ה סתרא) פרצוף ע"ק מסתיים עד הפרסא, והוא עד סיום הדיקנא, שכן עד לשם מגיעה קומת או"א והיינו עיקר הפרצוף. למטה מזה הוא לבר מגופה (ב"ע יז ע"ב). אתתקן ואזדמן³ - גוף דע"ק מתגלה על ידי התיקונים דרישא ודיקנא (בהגר"א על ספד"צ ה' ע"א ד"ה ומה שחזר) ב' הלשונות הללו עומדים כנגד ב' חלוקות בפרצוף ע"ק, שכן חלק הראש לא שייך לומר בו רק "אזדמן" דהיינו הכנה לתיקון⁴. ואילו בגוף ע"ק יש תיקון ממש ועל זה אמר "אתתקן" (ב"ע יז ע"ב). (כלומר אשתכח ולא אשתכח לא אשתכח ממש אבל אתתקן ולית דידע ליה משום דהוא עתיק דעתיקין) (אבל בתקונוי ידיע) כחד סבא דסבין עתיק מעתיקין⁵ טמיר מטמירין - ע"ק נקרא עתיקא דעתיקין ר"ל זקן של זקנים וכמש"כ כאן סבא דסבין (בהגר"א על ספד"צ כח ע"ג ד"ה ואמר טמיר). ג' הלשונות הנ"ל, "סבא דסבין" "עתיק דעתיקין" ו"טמיר דטמירין" הוא סדר ג' הרישין דא"א מלמטה למעלה. סבא דסבין הוא כינוי למו"ס שהוא שורש הדיקנא, ותיקוני דיקנא נק' סבין כמ"ש (שמות יט לב) הדרת פני זקן, שהזקנה ניכרת בפנים על ידי הזקן. וכן בחינת ע"ק ניכרת אף היא בדיקנא שכן אף היא עניינה תיקון מדות הרחמים. עומק נוסף בלשון "סבא דסבין" הוא, שמהמו"ס נמשכת הארת פנימיות הדיקנא המכונה "משח רבות", ולכך נק' סבא דסבין, דהיינו פנימיות הדיקנא. "עתיק מעתיקין" הוא כינוי לרישא תניינא דהיינו גלגלתא, כתר דע"ק. וכמו שע"ק עצמו מכונה כתר דאצילות,

- מאיר הכוונה -

1 ד' ע"ב. ועי' שם דגורס 'סתרא גו סתרא' במקום 'סתרא דסתרין'.

2 עי' ב"ע יז ע"ב שם שמבאר הטעם, מכיוון שאו"א נסתרים ומתלבשים תוך ז' נ.

3 עי' בהגר"א על ספד"צ ה' ע"א ד"ה וכמ"ש בא"ר.

4 עי' בהגר"א על ספד"צ ה' ע"א ד"ה סתרא, שתיבת "אזדמן" עניינה כאן ההכנה לתיקון למטה, שהרי אין תיקון בא"א אלא רק בז"א, וזוהי ההכנה לתיקון אשר שם. ועי' ב"ע טז ע"ב, ש"אזדמן" הוא תיקון במקום שאין צורך בתיקון, מכיוון שאין שם שום קלקול [וכל מה שנעשה בו הוא תוספת הארה ויחוד עליון והיינו ה"תיקון" הנזכר כאן].

5 עי' מים אדירים ו', שלומד שזהו העתיק הראשון הרי הוא האור של היום הראשון, שכלול בזה שהוא יותר נעתק מהנעתק. לפ"ז מבואר החילוק שבין לשון "עתיקין" ללשון "עתיקי".

פְּעֵה"כ

כמו כן מכונה הכתר שלו עתיקא דעתיקין דהיינו הכתר של הכתרים. "טמירא דטמירין" הוא כינוי לרדל"א, שהוא טמיר מאד (ב"ע יז ע"א). הלשון "כחד סבא" עם כ"ף הדמיון, שזה התיקון דג' רישין הנ"ל, דהיינו רדל"א גלגלתא ומו"ס (אד"ז רפח ע"א) הרי הם שורש המתקלא שהתחיל בג"ר, דוגמת תיקון החג"ת הרי הוא עצם המתקלא, שכן בג"ר אין חסרון המצריך תיקון (ב"ע יז ע"ב).¹ ובתיקונו - כמו שסבא דעתו סתים ומוחיה שקיט ואינו מושג מה שבמחשבתו כי אם ע"י סימנים, שהוא ניכר בזיו הפנים (בסוד (קהלת ח א) חכמת אדם תאיר פניו, וכתיב (משלי טז טו) באור פני מלך חיים²), כמו כן ע"ק אף הוא אין עצמותו מושגת אלא ע"י הסימנים שלו, דהיינו ש"ע נהורין דגונוני דאנפוי (א"ז רצב ע"ב). וע"י י"ג תיקוני דיקנא, הרי הם מדות הרחמים, מתגלים החסדים שלו (ב"ע יח ע"ב). ידיע ולא ידיע - אין אלו הסימנים ניכרים כי אם בהתפשטותם אח"כ על ידי התלבשות או"א, ואח"ז מתגלים בז"א (ב"ע יח ע"ב). מארי דחוור כסו³ (ס"א בסומק) - החיוורי, דהיינו שסוד מדות החסד והרחמים דע"ק ניכרים ע"י כיוונו הרי הם הלבושים דיקר⁴ דהיינו י"ג תיקוני דיקנא (ב"ע יח ע"ב). וחיזו בוסיטא דאנפוי⁵ - זיו הפנים דע"ק, שם מאירים ש"ע הנהורין הכוללים את כל הפרצוף: שיי"ן בג"ר ועיי"ן בז"ת. וכל מה שנמצא בפנימיות הפרצוף ניכר בזיו הפנים שלו (ב"ע יח ע"ב). יתיב על כורסייא⁶ שביבין די נור לאכפייא לון - הפנים יושבים על הגרון שהוא התחלת הגוף, ושם בחי' יסוד דבינה (יהל אור ח"א כה ע"א), בגרון נאחזים הדינים, ומתהפכים לרחמים ומתכפיי"ן ע"י הדיקנא (ב"ע כ"ח ע"ב). עוד יש לפרש, שהא"א יושב על הז"א ע"מ לבסס את דינו והנה הגילוי של האור דא"א הוא על הכסא ותכליתו היא לאכפייא לון ולבסס הדינים על ידי גילוי בו"א וזאת על ידי גילוי י"ג ת"ד (ב"ע יט ע"א).⁷ המתקה זו נעשית על ידי נה"י דבינה, שלהם אין שייכות עם הקלי', וע"י זה היא שורפת ומכלה את כל הסיגים והזוהמא (לש"ו דע"ה ח"א סב ע"א).⁸ ארבע מאה אלפי עלמין אתפשט חוורא דגולגלתא - הללו יתגלו בימות המשיח⁹ (בהגר"א על ספד"צ יב ע"ב ד"ה חד לאלף). אלה ד' החיוורתי יוצאים מאחורי ראש דא"א, והם בחי' דעת¹⁰, ומהם נמשך חוט השדרה היורד להתפשט אל תוך הגוף. ומ"ט קרויים גילויים אלה 'חיוורא', שכן

- מאיר הכוונה -

1 ב"ע יח ע"ב גורס "ובסימנו", וכ"ה במהדורת מנטובא. אמנם פירוש הב"ע סובל אף את גירסת דפוס וילנא.

2 עי' לקמן קלא ע"א בתיקון הז' דת"ד דא"א, שמביא את הפסוק הזה לעניין התיקון הז', והוא שורש לדעת דז"א ממנו באים שע"ו הנהורין.

3 ב"ע יח ע"ב אינו גורס את המוסגר.

4 עי' בהגר"א על ספד"צ ג ע"ג דלבושין דיקר היינו הת"ד.

5 עי' בהגר"א על ספד"צ יח ע"א ד"ה מאדנין, ועי' ב"ע ק' ע"ב שפי' תואר פניו.

6 עי' לש"ו דע"ה ח"א ס ע"ד, שבחינת "הכסא" הוא בחי' עור וכן בחינת שם אלקים (עי' לש"ו דע"ה ח"ב קמז ע"א שבגרון הוא התחלת הק"כ צירופי אלקים), והמה המלכים שלא נתבררו ונקראים קלי' נוגה וחשמ"ל. ועיי"ש שמקשה הלש"ו שבשער החשמ"ל פרק ב' מבואר שבחינת הכסא הוא בחי' השר ולא עור, ומתרץ שהבחינה הראשונה קאי על מלכי עיגולים ואילו הבחינה השניה קאי על מלכי יושר. ואחר התיקון הם התחברו יחד להיות העור של האצילות.

7 עי' לש"ו דע"ה ח"א סב ע"א, שמבאר שד"ז נעשה על ידי נה"י דבינה דווקא, שכן להם אין חיבור לקלי', ומכח זה הוא שז"א שורף ומכלה את כל הסיגים והזוהמא. והנה עי' עוד בלש"ו דע"ה ח"ב קמז ע"א, לעניין מקומו של הז"א לגבי המקיפין שמעליו. והנה עי' לש"ו דע"ה ח"א ס ע"ד שהקשה שיש לכאורה סתירה, שכן בע"ח שער פרקי הצלם פרק ב' מבואר כי הכורסיא הוא בבחי' עור (ולא אור) ושם אלקים (ולא שם הו"ה ב"ה). והמה המלכים שלא נתבררו ונקראים קלי' נוגה וחשמ"ל. אמנם קשה שכן בשער קלי' נגה פרק א' מבואר שהוא בבחי' בשר ולא עור. והלש"ו מתרץ שפרקי הצלם עניינו במלכי העיגולים ושער קלי' נגה עניינו במלכי היושר, אלא שלאחר התיקון הם התחברו יחד להיות העור של האצילות.

8 והנה דבר זה שמתבאר כאן שגם הבינה וגם הא"א וגם הדיקנא פועלים את אותה ההשפעה, שכן עיקר קומת א"א הרי הוא הראש, שכן זהו הדבר היחיד שאינו מתלבש תוך או"א וזו"ן, ובראש הוא שנמצאות בחי' חו"ב דא"א, והבינה דא"א מסתיימת בגרון, שכן שם הוא מקום היסוד שלה, ועיקר גילוי היסוד היא ההארה שהוא מקבל מהנו"ה דא"א ובעיקר מיסוד זה הוא שיוצא הדיקנא. נמצינו למידים שכל שלשת הבחינות הם משלימים זה את זה להשפיע רחמים לז"א.

9 עי' בהגר"א שם ריש ע"ג, שד' אלה מקבילים לד' ת"ד שלע"ע ישנם אצל א"א אמנם עדיין לא האירו לז"א.

10 החוורתא נחלק לג' חלקים: ד' לצד ימין ד' לצד שמאל וד' כלפי אחור. והנה הד' שבצד ימין המה בבחינת חכמה וד' לשמאל המה בבחינת בינה, ואילו הד' של האחור המה בבחינת דעת. ועי' לקמן ד"ה האי גולגלתא חוורא.

פעה"כ

שרשם הוא במו"ס, והוא עצמו רחמים גמורים. והם מכונים כאן "ד' מאה", שכן הם גילוי של ד' אותיות שם הוי"ה ב"ה. וחשיבותו נערכת במאות ולא ביחידות או עשרות, שכן הארת המו"ס עצמה היא יו"ד דהיינו בחי' חכמה, וביציאתה למעלה מהקרקפתא (שכן החיבורתא הוא גילוי מעל הראש) כלומר בשבילים שבין השערות, בהכרח שבכדי להגיע לשם יעלו דרך האוירא דעל המו"ס. והאוירא מכונה חכמתא עילאה, ולכן אף הוא בבחי' יו"ד. וי' פעמים י' הוא ק', וכך הוא בכל ד' החיורתי. ממילא הוא בסה"כ ד' מאות. ועניין היותם כביכול מוכפלים ב"אלפין", הוא מכיוון שהם בחי' פרטיות בכתר, וכל בחינה שבאה מצד הכתר כל מספריהם באלפים ובסוד (חגיגה י"ג ע"א) במופלא ממך¹. טעם נוסף למספרם זה, שכן י"ג חיבורתא הוא מקום גילוי לג' הויות שבמו"ס, וכל שם הוי"ה שם הוא במילוי ע"ב (שכן חסד דעתיק מתלבש בגלגלתא – עי' בהגר"א על ספד"צ ו ע"א ד"ה וההוא). ועיקרו של שם ע"ב הוא ד' היודיים שבו, ובגימ' מ', ומכיוון שמקומם של החיורתי הוא במקום עליון יותר מכל המוחין דהיינו בכתר דע"ק² הרי שמשפרם גדול יותר דהיינו רבוא (ב"ע יט ע"ב). ומנהירו דהאי חיורא ירתי צדיקיא לעלמא דאתי ד' מאה עלמין³ - שרשם בלוייתן נחש בריח (בהגר"א על ספד"צ יב ע"ב ד"ה חד לאלף). אין החיבורתא בעצמו מתפשט למטה אלא עומד במקומו הרי הוא מקום הלובן שבין השערות דהיינו הקרקפתא ושם הוא באמת ד' מאה אלפי עלמין. ואין נהנים הצדיקים ממנו אלא נהירו בלבד, בערך ד' מאה עלמין בלבד, שכן ע"י התפשטות האור למטה הוא מצטמצם ומתעבה⁴ (ב"ע יט ע"ב). הה"ד (בראשית כג) ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר – "כסף" היינו עלמין דכסופין⁵ (בהגר"א על ספד"צ יב ע"ב ד"ה חד לאלף). אברהם אבינו ע"ה הוא סוד החסד של כלל העולמות, וכאן עניינו חסד עילאה דע"י הכולל את כל החסדים של האצילות. והוא סוד עלמא דמתקלא שע"י נתבסמו המלכים דמיתו (עי' בהגר"א על ספד"צ סוף י ע"ב). ולכן נאמר לעיל מינה (בראשית כג טז) "וישקול אברהם לעפרון", להורות שהאורות באו בשיקולא, ו"עפרון" הוא בסוד הצדיקים הישנים בעפר, שכן מיתת הצדיקים הוא משל למיתת המלכים שירדו אח"כ לבריאה, שם נפרדו מהם הסיגים. אח"כ עלו המלכים לאצילות ונתחברו עם האורות החדשים של שם מ"ה. ואחרי שמתו הצדיקים ואתבלע מנייהו ההוא וזהמא בעפרא, אז מקבלים הם את שכרם על ידי ת' עלמין דכיסופין ששרשם מן החיורתי וכו"ל. ⁶ (ב"ע כ ע"א).

פ. בענין זו שתכלת { } מתייחס למידת המלכות.

עי' זהר ח"א רס ע"ב: דהא⁷ ז' טורין וז' יומין וז' ארצות ברא קב"ה לעלמא דאינון לקבל ז' יומין עלאין ולא בחר מכלהו למיהב אורייתא אלא בהר סיני דאיהו רזא דכנסת ישראל ובים כנרת נמי דאתי מתמן תכלת דדמי לכסא הכבוד כנסת ישראל כנרת דא צדי"ק והאי ים דכנרת הוא כדאוקמוה חבריא.

- מאיר הכוונה -

- ¹ פלא אותיות אלף, ועי' אד"ר קלו ע"א.
- ² כל החשבון הזה מקורו בע"ח א"א ד'.
- ³ לש"ו בגליונות ציין לאד"ז רפ"ח ע"א, וצ"ע כוונתו.
- ⁴ לכאורה נראה שכוונת רבינו היא שעל אף שעיקר האור אינו מתגלה כי אם לימות המשיח, כיום מתגלה חלק א' מאלף מאותה האור בבחינת ד' מאות ביחס לד' מאות אלף וכו"ל.
- ⁵ כנזכר לקמן קלב ע"א וא"ז רפח ע"א.
- ⁶ והנה אלו ת' השקלים נתן אברהם לעפרון עבור מערת המכפלה. ועניינו הוא, כי סוד מערת המכפלה הוא שם ב"ן, שכן כל אות ממילוי שם הוי"ה היא כפולה (יר"ד ה"ה ו"ו ה"ה), וזהו סוד מקום קבורת האבות, הרי הם שורשי נשמותיהם של כל ישראל שאף הם צריכים למות ולהתבלע. "עובר לסוחר" פי' שהד' חיורתי עוברים מאחורי הראש ויורדים עד העורף, ומשם מתחילים להתעגל סחור סחור מצד העורף אל עבר הצד השני של הראש דהיינו המצח (עי' לקמן ד"ה האי גלגלתא מבהגר"א על ספד"צ יא ע"ג ד"ה זנבא, שזה מתחיל מאחורא ומגיע למצח, ומשם נפרד לשנים). וז"ס "לסוחר". כמו כן נק' "עובר" ע"ש שמתפשט אורם של החיורתי לתתא לצדיקים, והם שאר גולגלתין דלתתא, ונק' "לסוחר" וכוונתו לגלגלתא שסובב את כל הראש סחור סחור (ב"ע כ ע"א).
- ⁷ עי' ס"י (פ"ד מט"ו) שבע כפולות בג"ד כפר"ת שבהן נחקקין שבעה עולמות, שבעה רקיעין, שבע ארצות, שבעה ימים, שבעה נהרות, שבעה מדברות, שבעה ימים, שבעה שבועות, שבע שנים, שבע שמיטין, שבעה יובלות, והיכל הקדש לפיכך חבב את השביעיות תחת כל השמים. ועי' תיקור"ז מה ע"א שמזכיר ז' טורין. ועי"ש בגר"א.

שְׁעָה"כ

תרגום: שהרי שבעה הרים ושבעה ימים ושבע ארצות ברא הקדוש ברוך הוא בעולם, שהם כנגד שבעה ימים עליונים. ולא בחר מכולם לתת תורה אלא בהר סיני, שהוא הסוד של כנסת ישראל. וגם בים כנרת, שבא משם תכלת, שדומה לכסא הכבוד. כנסת ישראל, כנרת, זה הצדיק, וזהו ים כנרת, כפי שפרשו החברים.

ועי' ח"ב קלט ע"א: ותכלת דא איהו תכלת דציצית תכלת דא איהו כרסייא רזא דתפלה דיד תכלת דא איהו כרסייא דדיינין ביה דיני נפשות בגין דאית כרסייא דדיינין ביה דיני ממונות ואית כרסייא דדיינין ביה דיני נפשות ועל דא כל גוונין טבין לחלמא¹ בר גוון תכלא בגין דינדע דהא נשמתיא סלקא בדינא וכד נשמתיא סלקא בדינא גופא אתדן לאשתצאה ואצטריך (בר דאצטריך) ההוא חלמא לרחמין סגי אין.

תכלת דא איהו כרסייא דכתיב ביה (ויחזקאל א כו) כמראה אבן ספיר דמות כסא וכתוב ואש מתלקחת² ונגה לו סביב בגין דעבדין ביה כריכים לציצית וכד נגה לו אתהדר לגוון ירוק כגוון כרתי מההיא שעתא ואילך אשתרי זמנא דקריאת שמע דהא אשתני גוון תכלא מכמה דהוה ובגין כך אסיר למידן דיני נפשות בלילה בגין דשלטא ההוא גוון תכלא בההוא זמנא ואתיהיב רשו למחטף נפשא בלא משפט דהא משפט לא שלטא בההוא זמנא כד אתי צפרא ואתער ימינא ואלעילא נפיק ההוא נהורא ומטי עד האי תכלא ואשתני מכמה דהוה וכדין שלטא עליה ואתדבק ביה כרסייא אחרא קדישא מההיא שעתא ואילך זמנא דקריאת שמע.

תרגום: ותכלת זוהי תכלת של ציצית תכלת זהו הכסא סוד של תפלין של יד תכלת זהו הכסא שבו דנים דיני נפשות משום שיש כסא שדנים בו דיני ממונות ויש כסא שדנים בו דיני נפשות ולכן כל הצבעים טובים לחלום פרט לגון תכלת כדי שידע שהרי נשמתיא הרי עולה בדין וכשנשמתיא עולה בדין הגוף נדון להתכלות וצריך אותו החלום לרחמים רבים.

תכלת זהו כסא שכתוב בו כמראה אבן ספיר דמות כסא וכתוב ונגה לו סביב משום שעושים בו כריכות לציצית וכשנגה לו הופך לגון ירק כגון כרתי מאותה שעה ואילך מתחיל זמן קריאת שמע שהרי השתנה צבע תכלת מכמו שהיה ולכן אסור לדון דיני נפשות בלילה משום ששולט אותו צבע תכלת באותו זמן ונתנה רשות לחטף נפש בלי משפט שהרי משפט לא שולט באותו זמן כשבא הבוקר ומתעורר הימין שלמעלה יוצא אותו האור ומגיע עד התכלת הזאת ומשתנה מכמו שהיה ואז שולט עליו ונדבק בו כסא קדוש אחר מאותה שעה ואילך זמן קריאת שמע.

ועי' ח"ב קנב ע"ב: בשעתא דחמי בר נש להאי גוון אדכר בר נש למעבד פקודין דמאריה כגוונא דנחש הנחשת בשעתא דהוה חמאן ליה הוה דחלי מקמי דקודשא בריך הוא ומנטרן גרמייהו ומכל חובין ובשעתא דההוא דחילו דקודשא בריך הוא סלקא עלייהו מיד אתסיין מאן גרים לון ולדחלא מקמי קודשא בריך הוא והוא נחש ההיא רצועה דמסתכלן בה אוף הכי תכלת (במדבר טו לט) וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יהו"ה מההוא דחילו דיליה ועל דא תכלת אבמשכנא.

אמר רבי יצחק האי דאמר מר תכלת כרסייא דדינא איהי וכד איהי קיימא אבגוונא (כגוונא) דא כדין איהי כרסייא למידן דיני נפשאן אימתי איהי ברחמי אמר ליה בשעתא דכרוכים מהדרן אנפייהו³ דא עם דא ומסתכלן אנפין באנפין כיון דאינון כרוכים מסתכלן אנפין באנפין כדין כל גוונין מתתקנן ואתהפך גוון תכלא לגוון אחרא מתהפך גוון ירוק לגוון זהב⁴. ועל דא בהפוכא דגוונין אתהפך מדינא לרחמי וכן מרחמי לדינא וכלא בהפוכא דגוונין כמה דמסדרין ישראל תקונייהו לגבי קודשא בריך הוא הכי קיימא כלא והכי אתסדר ועל דא כתיב (ישעיה מט ג) ישראל אשר כך אתפאר באינון גוונין דכלילין דא בדא שפירו דכלהו [חסר כאן].

תרגום: בשעה שרואה אדם את הגון הזה נזכר האדם לעשות מצוות רבוננו כמו שנחש הנחשת בשעה שהיו רואים אותו היו פוחדים מלפני הקדוש ברוך הוא ושומרים את עצמם מכל החטאים ובשעה שאותו הפחד של הקדוש ברוך הוא עולה עליהם מיד נרפאים מי גרם להם לפחד מלפני

- מאיר הכוונה -

¹ קלה ע"א קנב ע"א בראשית נא ע"ב (הערת הזהר).

² "ואש מתלקחת" מוסגר בדפ"ק.

³ פי' מט"ט וסנדל מזדווגים ועולים בסוף מ"ן למלכות (מ"מ).

⁴ חוור (מ"מ).

שְׁעָה"כ

הקדוש ברוך הוא אותו נחש אותה רצועה שמסתכלים בה אף כך התכלת (במדבר טו) וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' מאותו הפחד שלו ועל זה תכלת במשכן.
אמר רבי יצחק זה שאמר האדון שתכלת היא כסא דין וכשהיא עומדת בגון הזה אזי היא כסא לדון דיני נפשות מתי היא ברחמים אמר לו בשעה שהכרובים מחזירים פניהם זה עם זה ומסתכלים פנים בפנים כיון שאותם כרובים מסתכלים פנים בפנים אז כל הצבעים מתתקנים ומתהפך צבע תכלת לגון אחר מתהפך צבע ירק לגון זהב (לבן).
ולכן בהפוך הצבעים מתהפך מדין לרחמים וכן מרחמים לדין והכל בהפוך הצבעים כמו שמסדרים ישראל תקוניהם לקדוש ברוך הוא כך הכל עומד וכך מסתדר ולכן כתוב ישראל אשר כך אתפאר באותם צבעים שכלולים זה בזה היופי של כלם.

ועי' ח"ג לג ע"א: אלא תלת אשין בשרגא אשא חוורא ואשא אוכמא ואשא תכלתא לקבל תורה נביאים וכתובים ולקבל כהן לוי וישראל ותכלת איהי שכינתא קריבא לן ואיהי אחידא באינון פתילות בכנפי מצוה¹ דאתמר בהון (במדבר טו לח) ועשו להם ציצית והאי תכלת דאיהי שכינתא איהי דינא דאכילת קרבנין ועלוון אי אשכחת בני נשא דאינון עצים יבשים כגוונא דאינון פתילות יבשין בלא משחא דאיהי אורייתא רחמי² איהו לון (דלידונין) שריפה ואוקידת לון ובגין דעמי הארץ אינון בעירן כמה דאוקמוה דאינון שקץ³ תכלת דאיהי אדנ"י אוקידת לון בגין דקרבין⁴ לגבה עם שרץ דאיהו יצר הרע זר הדא הוא דכתיב (שם ג י) והזר הקרב יומת.
תרגום: אלא שלשה אשים (יש) בנר, אש לבנה ואש שחורה ואש תכלת, כנגד תורה נביאים וכתובים, כנגד כהן לוי וישראל. ותכלת היא שכינה קרובה לנו, והיא אחוזה באותן פתילות בכנפי מצוה, שנאמר בהם ועשו להם ציצית. והתכלת הזו שהיא שכינה היא דין שאוכלת קרבנות ועולות, אם מוצאת בני אדם שהם עצים יבשים, כדוגמת אותן פתילות יבשות בלי שמן, שהיא תורה ורחמים, היא להם (שידונו) שרפה ושורפת אותם ומשום שעמי הארץ הם בהמות, כמו שבארוה, שהם שקץ, תכלת שהיא אדני שורפת אותם, משום שקרבים אליה עם שרץ שהוא יצר הרע, זר, זהו שכתוב והזר הקרב יומת.

ויש { } מקור שזה מידת ההוד: ח"ב קמח ע"א: ונחשת נפקא מזהב ואשתני לגרעונא (ד)דרועא שמאלא ותכלת ירכא שמאלא ותולעת שני ירכא ימינא ואתכליל בשמאלא ושש דא נהר⁵ דנגיד ונפיק דאיהו נטיל כל שית סטרין וואכגוונא דא לתתא⁶ והא אוקמוה ואתמר.
תרגום: ונחשת יוצאת מזהב ומשתנה לגרעון זרוע שמאל ותכלת ירך שמאל ותולעת שני ירך ימין ונכללת בשמאל ושש זה נהר ששופע ויוצא שנוטל כל ששת הצדדים וכמו זה למטה והרי פרשוה ונתבאר.

אמנם עי' שם קמט ע"ב: תכלת⁷ דא (ב)יומא תניינא אצטבע ובתריין (בשאר) גווינין סומק ואוכם⁸ ותכלת סומק איהו דיליה מיומא תניינא ממש⁹ כעין גוון אשא ודא איהו אלהים¹⁰ וירית גוון דדהבא¹¹ דכלא גוונא חדא¹² תכלתא נפיק מגו ההוא גוון סומק וכד נחית לתתא אתרחק גוון

- מאיר הכוונה -

1 שהן פתיל ותכלת וכן ישראל נקראו פתילות כידוע (יהל אור).
2 ראמי (יהל אור).

3 ועל בנותיהם נאמר כו' (פסחים מט ע"ב) (יהל אור). ז"ל: ולא ישא בת עמי הארץ מפני שהן שקץ ונשותיהן שרץ ועל בנותיהן הוא אומר ארור שכב עם כל בהמה.

4 ז"ש זבח רשעים כו' שצריך להתוודות ולהשליך החטא קודם, וכן במיתה דוגמת הקרבן כמש"ו (יהל אור).

5 וסי' ביוסף וילביש אותו בגדי שש (רח"ו במ"מ).

6 פי' גם במלוכת יש בה ו"ק (מ"מ).

7 עי' ח"א נא ע"ב וח"ג קסג ע"ב (לש"ו).

8 אינו סומק ולא אוכם גמור, אלא מהרכבת שניהם, והשתא קשה לייחס תכלת וארגמן ונשאר זהב וכסף ונחושת ועוד דנטיל גוון תכלת ושביק גוון עצם הגבורה (אור יקר).

9 בעי עירוב כחות (אור יקר).

10 פי' גבורה (מ"מ).

11 מצד הבינה, שהיא ג"כ נקראת אלהים (אור יקר). פי' בינה שתכלת שהיא מלכות מקבלת מגבורה ומבינה (מ"מ).

12 קרוב זה לזה אם כן אומרו זהב הוא אודם הגבורה וכסף החסד עצמה (אור יקר).

פְּעֵה"כ

סומק וועאלן גר¹ ההוא אתר² דאיהו ימא³ ואצטבע גוון תכלא⁴ ההוא סומקא עייל גו ימא ואתחלש גוון דיליה ואתהדר תכלא ודא איהו אלהים אבל לאו איהו תקיפא כקדמאה. תרגום: תכלת זה היום השני נצבע בשני צבעים אדם ושחר ותכלת האדם הוא שלו מהיום השני ממש כעין צבע האש וזהו אלהים וירש צבע הזהב שהכל צבע אחד תכלת יוצאת מתוך אותו צבע אדם וכשיורד למטה התרחק צבע אדם ונכנס לתוך אותו מקום שהוא הים ונצבע בגון תכלת אותו אדם נכנס לתוך הים ונחלש גונו והופך לתכלת וזהו אלהים אבל אינו חזק כמו הראשון.

ועי' ח"ג קנ ע"א: ר' אבא אמר אחסנתא דאורייתא ודאי⁵ הכי הוא ודרגא דא שתיאתא⁶ יהיב אגר (חד שתיאתא יהיב אגר)⁷ אורייתא ואחסין לה לכ"י אחסין חוורא לתכלתא⁸ וע"ד תנינן משיכיר בין תכלת ללבן דישתמודען גווני דהא כדין אקרי בק"ר וחורא אתי לעלמא ותכלתא אתעבר וע"ד כל קרבין דמלכא וכל זייני מלכא בידהא⁹ אתמנן והא אוקימנא. תרגום: רבי אבא אמר, ירושת התורה בודאי כך היא, ודרגה ששית זו נותנת שחר (ששית אחת נותנת שחר) תורה ומורישה לה לכנסת ישראל, מוריש הלבן לתכלת, ועל זה שנינו משיכיר בין תכלת ללבן, שידיעו הצבעים, שהרי אז נקרא בוק"ר, והלבן בא לעולם, והתכלת עבר. ועל זה כל קרבות המלך וכל כלי זיין המלך נמנו בידיה, והרי בארנו.

{ ואפשר שזה מקור שהוא מושרש בכינה }

עי' זהר ח"ב רלה ע"ב: תא חזי¹⁰ בכל עיבידן דמשכנא ובכלהו הוה [בכולהו] גוונא דתכלא בגין דתכלא איהו גוונא לאתעטרא ברזא דכל גוונין מה כתיב (שמות לט ל) ויעשו את ציץ נזר הקדש וגו' ויתנו עליו פתילו תכלת (וארגמן) וגו' והא אוקמוה ברזא דכתיב (שמות כח לד) ועשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פתוחי חותם קדש לה' ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש לה'.

תרגום: בא וראה בכל המעשים של המשכן בכלם היה צבע של תכלת משום שתכלת הוא צבע להתעטר בסוד כל הצבעים מה כתוב ויעשו את ציץ נזר הקדש וגו' ויתנו עליו פתיל תכלת וגו' והרי פרשה בסוד הכתוב ועשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פתוחי חותם קדש לה' ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש לה'.

ועי' ח"ב לד ע"ב: תא חזי והארץ היתה תהו ובהו וגו' [תנינן] (תנין) היתה ואוקימנא בגין דבהאי יאורא קדמאה דקאמרן כד האי התנין הגדול עאל ביה כדין אתמלייא¹¹ אושאטי¹² (ושטיף) ודעיך ניצוצין דאתלקטו באינון עלמין דאתחרבו בקדמיתא.

- מאיר הכוונה -

¹ לגו (מ"מ).

² פי' שאורות גבורה דז"א ירדו למלכות ואז נעשו גוון תכלא ומ"ש "ודא הוא אלהים" פי' מלכות אבל אינה תקיפא כגבורה (מ"מ).

³ דהיינו מלכות ים בחסד מים (אור יקר).

⁴ שמשנה האדום להיות דינו יפה, אמנם הוא סוף המדרגות שמכלה, ושמו יעיד עליו מפני שהוא במלכות המוציא הדין בפועל ומכלה (אור יקר).

⁵ העוסק בתורה או חז"ת וירש אותו כשאמרת ולפיכך יששכר היה בת"ת אמנם ממה שנקרא שמו יששכר מורה שהוא ביסוד כלומר שהוא נותן שחר התורה וזה אינו בת"ת אלא ביסוד (אור יקר).

⁶ יסוד (רח"ו), שהוא הששי לקצוות ומשפיע למלכות את שפע הת"ת (אור יקר).

⁷ נמחק @ בדרך אמת@.

⁸ חיוורא חסדים שביסוד לתכלתא גבורה שביסוד שלה תכלת (רח"ו).

⁹ דרך אמת@ ובדפ"מ בידא דא.

¹⁰ רלא ע"א (הערת הזהר).

¹¹ שאז תנין זה דכורא דנוגה חוזר להתמתק ואז כל הג' קלי' בטלים (רח"ו).

¹² בסוד המלכים בני ח' ואז הוא מברר מע' שנים ההם דהיינו מז' מלכים וחלזון הוא יוצא לע' שנה והוא מהם עצמם ולכן תכלת מרחיק החיצונים (רח"ו). החלזון הנה הוא מהבירור דז' מלכים דמיתו, ולכן צובעין בדמו תכלת כדי להרחיק את החיצונים, כי הם נכונים מהאור הגדול דהז' שמות שהוא גימ' תכלת, כי מאחר שהוא נברר מהם ונכלל בהז' שמות הם בורחים ממנו (הקדו"ש צב ע"ד).

פְּעֵה"כ

תרגום: בא וראה "והארץ היתה תהו ובהו וגו'", שנינו, היתה, ובארנו משום שבִּיאֹר הראשון הזה שאמרנו, כשהתנין הגדול הזה נכנס בו, אז מתמלא ושוטף ומכבה הניצוצות שנלקטו באותן עולמות שנחרבו בתחילה.

פא. עי' זהר ח"ב רנט ע"א: תרין אינון יעקב איהו לעילא יוסף לתתא תרין תיאובתינ אינון חד היכלא שתיאאה¹ וחד האי היכלא שביעאה² תיאובתא לעילא באינון נשיקין דנטל יעקב תיאובתא לתתא בהאי שמושא דנטיל יוסף מתרין סטרין אלין נטיל (האי) ארון הברית רוחא דחיי³ מסטרא דיעקב נטיל רוחא דחיי דלעילא⁴ דאתדבק ביה באינון נשיקין⁵ ואעיל (באינון נשיקין) (נ"א ועייל) רוחא דחיי דלעילא ביה⁶ לאתזנא מניה מסטרא דיוסף⁷ דאיהו לתתא בסיומא דגופא⁸ בהאי היכלא נטיל רוחין ונשמתינ לארקא לתתא להאי עלמא⁹.

תרגום: שנים הם יעקב הוא למעלה ויוסף הוא למטה שתי תשוקות הן אחד ההיכל הששי ואחד ההיכל השביעי הזה התשוקה שלמעלה באותן נשיקות שנוטל יעקב התשוקה שלמטה בשמוש הזה שנוטל יוסף משני הצדדים הללו נוטל (זה) ארון הברית את רוח החיים מהצד של יעקב נוטל את רוח החיים שלמעלה שנדבק בו באותן נשיקות ומכניס (באותן נשיקות) (ונכנס) את רוח החיים שלמעלה בו להזון ממנו מהצד של יוסף שהוא למטה בסיום הגוף בהיכל הזה נוטל רוחות ונשמות להריק למטה לעולם הזה.

ועי' זהר ח"ג קסב ע"ב: ארכינו אודנין ושמעו חד קלא דהוה אמר בצלא¹⁰ רביעאה¹¹ איהו לנהורין עלאין יוסף רביעאה איהו גו נהורין דאדם קדמאה¹² סליקו דלעילא חביבא דכלא עליה כתיב (במדבר כח ז) ונסכו רביעית ההין בקדש וגו' מאן דיסתכל וחמי יסמון עיניה מאן דלא יסתכל חמי ואתפתח אילנא דתמני¹³ סרי כד כפיף יזקוף ויתקיים אי לא כפיף חויא בישא¹⁴ אכיל ליה.

תרגום: הרכינו אזניים ושמעו קול אחד שהיה אומר, בצלא רביעי הוא לאורות עליונים, יוסף רביעי הוא תוך אורות אדם הראשון, עליה של מעלה חביבת הכל עליה כתוב "ונסכו

- מאיר הכוונה -

- 1 פי' יעקב שהוא בהיכל הרצון שהוא ששי (מ"מ).
- 2 פירוש יוסף שהוא בהיכל לבנת הספיר שהוא שביעי מלמעלה למטה (מ"מ).
- 3 פירוש בינה (מ"מ).
- 4 פירוש מלכות ע"י יעקב מקבלת הארת הבינה (מ"מ).
- 5 פי' שמ' דבוקה עם זעיר ע"י הנשיקין (מ"מ).
- 6 פי' שיעקב הנז' מכניס רוחא דחיי שהי' בינה במלכות (מ"מ).
- 7 הוא ייחוד תחתון בערך תחתון הזכר (אור יקר).
- 8 ואין ראוי שישאב חיים לעליונים אלא דרך פתח עליון שהם שני פתחים אל הגוף העליון הפה דרך בו הנשיקין ופה הברית דרך בו הזווג שהוא משם גם כן נוטל רוח חיי הגופים התחתונים (אור יקר).
- 9 שהוא חיי התחתונים, אמנם הוא הויה חדשה שמתילדת בנקבה והוא מציאות מיוחדת יפה בערך התחתונים ממציות רוחא דחיי בערך העליונים (אור יקר).
- 10 כי שיעור' בגופא ד' בריתות ונמצא שהוא רביעית מן השיעור א"נ כד חשבינן גוף וברית חד נמצא יסוד רביעי לחג"ת ועוד כשהוא עולה בסוד הדעת נמצא שהוא רביעי לנהורין כח"ב ושני עיקר (רח"ו).
- 11 לחב"ד כמש"ל ואמלא כו'. וע"ל קס"ד ע"א ואמר שם כד תנדעון כו'. ידוע בשם המפורש מג' ואמר יוסף איהו רביעאה. שהוא רביעי לחג"ת, מאמר תדשא הארץ. ועי' בתיקונים ל"ד ע"א דהוא יום הרביעי, שראשי נמלא טל. ואמר גו נהורא כו' סליקו לעילא. דסליק לחכמה, משכיל לאיתן כו'. ואמר חביבו דכלא. ידוע. והוא בג' מקומות כלול, במקומו חביבו דכלא, ורביעאה כו', וסליקו. ואמר עליה כתיב ונסכו כו'. שהנסכין אזלי לשיתין (סוכה מט.), דרגיה. ורביעית ההין בשמא מפ', ג' ההי"ן, רביעית השם, והוא רובע ישראל בשיעורי דמשחתא (יהל אור).
- 12 וזה יובן בהקדמה אחת שנקדים לך והיא כי כאשר איזו ספירה תחתונה תקבל הארה מלמעלה היא לבדה הנה תתעלה במעלה יותר מן הספירות הקודמות אליה ולפי שביוסף יש בו סוד זה לכן נקרא סליקו לעילא חביבא דכולא כו' (שער מאמרי רשב"י).
- 13 בשדרה י"ח חוליות (רח"ו).
- 14 שדרתו נעשית נחש (רח"ו).

שעה"כ

רביעית ההיץ בקדש וגו", מי שיסתכל ויראה יסמאו עיניו, מי שלא יסתכל יראה ויפתחו [עיניו], עץ של שמנה עשרה כשמתכופף יזקוף ויעמוד, אם לא מתכופף נחש רע יאכל אותו.

פב. עי' ע"ח שער לה פרק ג: אמרו בגמרא (בכורות מה ע"א) שיש דלתות ברחם האשה כמ"ש (איוב ג י) כי לא סגר דלתי בטני, ויש צירים לאשה כמ"ש (שמואל א' ד יט) כי נהפכו עליה ציריה, והענין כי כמו שבחומת העיר יש דלתות וצירים, כן בחומת המלכות הנקרא חותם יש שם צירין ודלתות¹. והענין הוא כמ"ש (בשער רוח"ק) ביחוד ה' ע"ש, והענין כי האדם מזריע טפת לובן בנוקבא והנוקבא מקבלת בבית רחם שלה ושם נעשית צורת הולד. ואמנם מנין יש כח באשה לקבל אותה טפה ברחם שלה, ושנתעכבת שם ולא תפול ותצא לחוץ, והיאך תוכל לצייר שם הולד. אך הענין הוא כי הלא כל (האברים) [הדברים] כולם, השאור שבעיסתן הם כ"ב אתוון שהם סוד האבנים שמהם נבנית הבית², וכבר ידעת שיש בתורה כ"ז אותיות שהם כ"ב אותיות וחמשה כפולות, ואמנם כשנצטיירה המלכות ונתן בה הכ"ב אותיות³, הנה האירו ונחתמו הכ"ב אותיות ביסוד שלה, ושם נשאר רשומן. ועל דרך זה כ"ב אתוון דדכורא נרשמים ביסוד שלו, כמו שכתב (בראשית כח יא) וישכב במקום ההוא, וי"ש כ"ב אותיות כנזכר בזוהר (ת"ז קנד ע"ב), ומשם הטפה יוצאה כלולה מכ"ב אתוון. גם ביסוד דנוקבא נרשמין כ"ב אתוון דידה, וע"כ יש כח ביסוד שלה לקבל שם הטפה ולציירה שם⁴.

עי' תיקו"ז קנד ע"ב: חמש תקונין אינון בפומא דאתמר בספר יצירה אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ ובהון אבנים [קלב ע"ב] שלמות תבנה לקודשא בריך הוא בכמה צלותין ופולחנין ועלייהו אמר יעקב וישכב במקום ההוא וישכב וי"ש כ"ב אתוון במקום ההוא י"ש להנחיל אוהבי יש כ"ב בך יברך ישראל בך בטחו אבותינו כי בך ארוץ גדוד ובך בחר ה' אשר נשבעת להם בך נגילה ונשמח בך בהון ב'רוך כ'בוד ה' ממקומו.

תרגום: יש חמש תיקונים בפה, שנאמר בספר יצירה אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ, ובהם אבנים שלמות תבנה להקב"ה בכמה תפילות ועבודות ועליהם אמר יעקב וישכב במקום ההוא, וישכב, וי"ש כ"ב אותיות במקום ההוא. י"ש, להנחיל אוהבי יש. כ"ב, בך יברך ישראל, בך בטחו אבותינו, כי בך ארוץ גדוד, ובך בחר ה' אשר נשבעת להם בך, נגילה ונשמח בך, בהם ב'רוך כ'בוד ה' ממקומו.

בגר"א: וישכב כו' יש להנחיל כו' - יש הוא חכמה וזהו אוהבי יש וע"ל קכח ע"א י' אתלבש באנשי כו' ותמן כו' ויש הוא ל"ב נתיבות דחכמה שאחד הוא אין והשאר יש בל"א נתיבות ומתמן נקודין כמ"ש בז"ח שיה"ש וב"ך אותיות הם בבניה והכל הוא בפומא שם הוא ב"ך אתוון בה' מוצאות הפה דהוא ה' דבינה והנקודין עשר ביו"ד דחכמה וזהו במקום ההוא דהוא עלמא עילאה ועבד הלוי הוא ועי' בפרשת קרח והכל נטל יעקב בלשון דכליל מתרווייהו והוא שוכב שם ואמר בך יברך כו' בך כו'. הכל בכ"ב אתוון דאורייתא ואמר בהון ברוך כו'. שהוא ר"ת ב"ך י"ם וים הוא ג"כ בנקודין ואתוון דבינה י"ם נ' שערי בינה אלא דנקודין דשם הוא כח מעשיו דלמעלה קכ"ח ב'.

- מאיר הכוונה -

¹ נמצא שיש ב' דלתות וב' צירים וב' מיני מ"ן ובהיות מתוקן בה חציים שהוא דלת א' וציר א' ומ"ן א' עדיין נקרא נער ובהנתן לה דלת הב' וציר הב' ומ"ן השנים אז נקרא נערה (נוסף במבו"ש).
² והנה נודע כנז' בספר יצירה כי האותיות דומות לאבנים וכמ"ש שם ג' אבני בונות ו' בתים וכו' כי כל בנין גוף הוולד אינו נעשה אלא על ידי כ"ב אותיות של הא"ב והם השאור של העיסה (מבו"ש).

³ על ידי הכ"ב אותיות צר בהם את כל היצור וכל העתיד לצור והם הכ"ב אותיות שבמלכות וגם המלכות עצמה נעשה מכ"ב אותיות (ביאורים ח"א נד ע"ג), כ"ב אלה הם י"ג ת"ד דא"א וט' דז"א (דע"ה ח"ב כט ע"ג)

⁴ וכאשר טיפת מ"ד, שהם הה' חסדים שביסוד, יוצאת היא כלולה מכל הכ"ב אותיות, הנרשמות שם ביסוד. וכן עד"ז, כאשר נצטיירו האיברים של הנקבה, ע"י הכ"ב אותיות האירו אותם הכ"ב אותיות, ויצאה כללות הארתם, הנק' חותם שלהם, ונחתמו ביסוד שבה, ושם נשאר הרושם שלהם קבוע. ועי"כ, יש כח ביסוד הנקבה, לצייר את הטפה ההיא, ברמ"ח איברים בכח כ"ב אותיות אשר שם.

והנה כ"ז אותיות יש בא"ב, ואמנם מן הכ"ב אותיות, נעשה בחי' הדלתות והצירים, שברחם הנק' יסוד, שהוא הכלי הנק' חותם הפנימי. והה' אותיות מנצפ"ך, הם האורות שבתוך הכלי הזה, והם ה' גבורות אשר שם כנודע, והם הנק' מ"ן שביסוד של הנקבה. וזהו החלוק שיש, בין ה' אותיות מנצפ"ך, לשאר הכ"ב אותיות (שעה"ק).

שְׁעָה"כ

פג. עי' ע"ח שער מא פרק ג: והנה ענין עור (שהוא לבוש) [של הלבוש] דז"א עצמו, אפשר שגם בו' יש בחי' ג' לבושין דמיון הכלים, אך נלע"ד כי הנה הם ב' לבושים לבד: א' הוא העור, וא' הוא השערות, בסוד (זכריה יג ד) אדרת שער. ובזה תבין איך הקליפות יונקים משערות, ונקרא סערה על שמם. וכנגדן יש ב' לבושים אחרים של מצות: א' של תפלין בסוד עור, וא' ציצית בסוד החוטין דמיון לשערות². אמנם אלו הם הלבושים של האדם בעוה"ב, בסוד (תיקו"ז קיז ע"א) כי היא כסותה זה ציצית, היא שמלתו לעורו [הוא חלוק] [חלק] הפנימי של העור והם התפלין. והענין כי ציצית ביצירה, ותפלין הם יותר פנימי' בבריאה³. נמצא כי עור דיצירה נקרא טלית דציצית, והעור דבריאה נקרא תפלין, כי הם יותר קדושים, והם במוח לבד, כי כן הבריאה בחי' ראש. אך היצירה סוד הגוף, לכן הציצית [מכסה] [סוכבים] כל הגוף וגם הראש, להורות כי יצירה מלבוש לבריאה. אך עור העשיה אין כנגדם במצות, כי בהם נאחזים החצונים לגמרי. אך בעור האצילות אין כנגדן רק עור האדם עצמו, כהדין קמצא דלבושא מיניה וביה⁴ (ב"ר פכ"א פ"ה), ואין לבושו נפרד ממנו כמו בבריאה ויצירה, שעור שלהם שהוא לבושם נפרד, בסוד תפלין וציצית. אך בעשייה אפי' בכלים עצמן יש אחיזה בסוד (ישעיה כח ח) קיא צואה, ובסוד (ברכות טו ע"א) יפנה ויטול ידיו, ובסוד (ישעיה ל כב) צא תאמר לו.

פד. עי' דע"ה ח"א מד ע"ג: מכמה מקומות במה שמסתפק הרח"ו הרבה מאד בענין עליית העולמות, אם שיש איזה עלייה להחיצוניות כלל, ונוטה דעתו יותר לומר שאין שום עלייה להחיצוניות דהעולמות מאומה, וכמ"ש בפע"ח (שער התפילה פ"ו) שאין עלייה להחיצוניות העולמות אלא בביאת המשיח דוקא, וכן אמר בשער פנימיות וחיצוניות (דרוש ח'), כי אם שהיה עלייה להחיצוניות ג"כ היינו רואין בעינינו את עלייתו, וכן אמר ג"כ בלקוטי תורה (פ' בראשית דף י"ג ע"א), ור"ל שהיינו רואין בעינינו שמזדככים מחומרותם ועביותן ונתעלו ונעשו לפנים חדשות ממה שהיו.

עי' שער מ פרק ג: כל עליית התפלה אפי' בשבתות אין עלייה והתכללותם רק בפנימיות העולמות ולא בחיצונית עד ימות המשיח דוקא ועי' שער מ דרוש ח: גם תבין היטב כי הרי אמרנו שבחול אין עליה רק לפנימיות שהם הנשמה והמוחין. והרי אנו רואים כי גם בחול עולין חיצוניות ופנימיות, והענין הוא כמ"ש במ"א, והוא כי לעולם אין עולה [מ]היצירה אל הבריאה רק פנימיות ג"ר דיצירה ולא חיצוניות. ואע"פ שעולין החיצוניות הוא מניה וביה בעולם היצירה עצמו, אך אינו משתנה חיצוניות יצירה להעשות בריאה. אך פנימיות יצירה חוזר להעשות בריאה, וזה נקרא עלייה, משא"כ בחיצוניות. וכעד"ז מבריאה לאצילות, ומעשיה ליצירה. אמנם יש שינוי בעשיה [כי גם] שחיצונית דג"ר דעשיה מלבישין (לפנימיות) מלכות דיצירה, (ואעפ"כ) אין זה עלייה, כי כבר ירדה מלכות דיצירה בעשייה כנזכר שם, לכן עדיין חיצוניות ג"ר דעשיה הם בעשיה עצמה והבן זה היטב. ואמנם בשבת שעולין מעלות רבות, אז נמצאו כי כל עשיה אף חיצוניות[ה], חוזרין להיות יצירה או בריאה כנזכר ושמור זה היטב. וגם תבין, כי כיון שכל[ים] חיצוניות עליונות ירדו להיות מוחין בתחתונים שהם פנימיות, וא"כ כשחוזרין לעלות בימי החול, חוזרין לקדמותן כשהיו.

ונמצא כי אין עלייה כלל בחיצוניות (העולם) [העולמות], כי לא עלה מחלקם דבר רק מהעליונים, משא"כ בימי השבת. אמנם צריך שתדע מ"ש בסוד הקדיש, עולה כל העשיה ביצירה, וכן כל היצירה בבריאה. אך (מלכות הנ"ל) נ"ל כי אינם עולין רק פנימיות הנשמה לבדם כנ"ל, אך החיצוניות לא עלה רק מה שהיה קודם הקדיש לבד, וראייה לזה שהרי העמוד שבין עולם לעולם היא (כנקודה) [בנקודה] בעולם, ואיך כל העולם יעלה דרך אותו עמוד. ויתורין במ"ש שאינן עולין רק הנשמות דרך העמוד כנזכר פרשה ויקהל ופ' ויחי (ריט ע"א). וצ"ל

- מאיר הכוונה -

¹ עי' קליפת נוגה פרק ב' (לש"ו).

² קשה שהרי זה רק שייך לראש וכן תפלין שונה מלמעלה.

³ עי' בשעה"כ יב ע"ב שתפילה של יד בבריאה ושל ראש באצילות.

⁴ כל אור שנתפשט ממקורו יורד למטה על ידי התפשטותו וירידתו נתעבה קצת, ומאותו העביית עצמו נעשה אח"כ הגוף והכלי לאור (דע"ה ח"א יח ע"ב, וכן סד ע"א), אבל החידוש שבאצילות היא שאין הבדל בין אורות ללבושו כמו שיש בבי"ע (דע"ה ח"א סא ע"ב), והוא הנוהג דאצילות שהוא כולו טוב ונכלל עם הבשר שהוא החשמ"ל וכמ"ש בשער קלי' נוגה פרק ב' (לש"ו).

שְׁעָה"כ

ולתרץ מ"ש במ"א, כי אין חיצוניות העולמות עולין, דא"כ היינו רואין בעינינו עלייתן¹. אך כיון שאין עולין רק הפנימית של קליפת נוגה, להיות חיצונית לחיצוניות מלכות דעשיה, אך כל שאר הקליפות והחומר נשאר במקומם. וראיה לזה שהרי נשאר חלל ביום השבת בין הקדושה לקליפה ולעוה"ז (י"ד) [ד'] מדרגות כנודע. ונמצא כי הנשמות עולין עשיה ביצירה, ויצירה בבריאה, ובריאה באצילות, והכל נכלל באצילות.

פה. עי' זהר ח"א ה ע"א: אמר ההוא טייעא דהוה טעין בתרייהו² ומהו ומקדשי תיראו אמר ליה דא קדושא דשבת [א"ל] ומהו קדושא דשבת³ א"ל דא קדושא דאתמשכא מלעילא⁴ [א"ל] אי הכי עבידת לשבת דלאו איהו קדש אלא קדושא דשריא עלוי מלעילא אמר רבי אבא והכי הוא (ישעיה נח יג) וקראת לשבת עונג לקדוש יהו"ה מכבד אדכר שבת לחוד וקדוש יהו"ה לחוד.

תרגום: אמר [להם] אותו סוחר שהיה מחמר אחריהם, ומה זה "ומקדשי תיראו". אמר לו, זה קדושת השבת. אמר לו, ומה זה קדושת השבת. אמר לו, זה הקדושה שנמשכת עליו מלמעלה. אמר לו, אם כך, עשית שהשבת אינה קודש, אלא קדושה ששורה עליו מלמעלה. אמר רבי אבא, וכך זה, [שכתוב] "וקראת לשבת עונג לקדוש ה' מכובד". הזכיר שבת לבד וקדוש ה' לבד.

פו. עי' זהר ח"ג רכח ע"ב: שלישי גדיל ושני שלישי ענף דאיהו תכלת וכל חוליא משולשת כל משולש מסטרא דקדושה ה"ד קדושה לך ישלשו וישראל שלישיה⁵ בגין דושלישים על כלו דציצית מסטרא דעמודא דאמצעיתא דאיהו תליתאה לאבהן וכל דבר משולש וה"ו יל"י כל תיבה משולשת מסטרוי חוליא⁶ כלילא מתלת כריכות משלשין דא שכינתא⁷ קדושה לך ישלשו ואיהו

- מאיר הכוונה -

¹ שזה היה כעין מיתה ועי' שער מאמרי רשב"י לח ע"א פרשת קדושים (כללים ח"א לו ע"ג). ציטוט מחלק א' אבל קשה על דבריו שהרי כל עליות של פרצופים אינם עליות כמשמעו אלא שנתוסף תוספת אור ומוחין לאור התחתון, ואז על ידי זה נעשה התחתון עצמו על ידי זה במדרגת הפרצוף העליון, ואז נקרא על שמו של עליון, ולכן אפשר לכל א' לעלות ממדרגה למדרגה עד אין קץ לולא החטא. לכן נסדרו כל הפרצופים שהם מכילים בעצמם רק מ"ה וב"ן וחסרים בחינות ע"ב וס"ג משום צורך הבחירה והשכר ועונש. לפי הקדמה זו יוצא אם כן, שאין שורש החלטי לז"א ולא לשום פרצוף, כי בפנימיותם הם תלויים כולם באור א"ס, ואפשר להם לעלות בנקל למעלה למעלה, ומש"כ ששורש ז"א בחוטם הוא רק שורש למדרגת ותכונת ז"א, וכן הוא הדבר באבא ששורשו בעיניים, שכל זה רק שייך לחיצוניותם אבל בעצמותם הם מושרשים כולם בא"ס, וכל דברי האר"י כאן הם באמת רק על בחי' חיצוניותם לבד, ור"ל איך ישתווה חיצוניותם עם פנימיותם, שהגם שיש פרטים בחיצוניות עד אין קץ, אבל הם נסדרו לפי כוונת הפנימיות שבהם, על אף שאין הנשמה מאירה בכל כחותיה ולכן כאן ז"א צריך להיות שייך גם לחוטם וגם לעיניים בחיצוניותם, והם מיוחדים זה בזה לעולם, והוא מה שאנו רואים שהריח בחוטם עולה עד המוח ששם כח הראיה, כלומר שהם מיוחדים ולא סותרים זה את זה גם בעת שאינם עולים (ביאורים ח"א לד ע"ד), ועי' עוד בביאורים ח"א עה ע"ב שעצם הסיבה שהוא יכול לעלות עד אין קץ, מאחר שהוא שייך לקו האמצעי שכולו א'. ועי' שנה ע"ג שמביא ראיה לדבריו מבהגר"א על ת"ז פא ע"א ד"ה ביה איהו וז"ל, והכל אחד כשזה נפתח זה נפתח ודעת ויסוד הוא א', עכ"ל.

² פי' סוחר שהיה נוסע אחריהם (ד"א).

³ פי' מלכות שבבחי' שבת (רח"ו).

⁴ המוחין הנמשכין לזו"ן, וכתוב וכבדתו, משמע דמשבת עצמו קאי (רח"ו). הם המוחין הנמשכים לזו"ן בעלותם למעלה, כי גם שם נמשכים להם מוחין מאו"א שעלו מעלה מעלה גם הם (מ"מ). ר"ל חכמה עלאה, שהוא קדוש, וז"ש למטה "לקדוש ה' מכובד" שכבוד ג"כ בחכמה (יהל אור).

⁵ פסוק הוא. אע"ג דאמר שלישי' לאשור ולמצרים, אמר בגין שלישים כו'. שהוא על כולם. וכן ישראל ת"ת, והוא כולל חו"ג, ולפיכך שלישי גדיל בת"ת, שבו מתחברין שני שלישי ענף, חו"ג, ששם וכנפיהם פרודות כנ"ל. ולכן צריך לאפרודי, מסטרא דעד"א (יהל אור).

⁶ ר"ל החוליא עצמה שכינה (יהל אור).

⁷ ר"ל החולי' עצמה הוא השכינה, כלילא מתלת כריכין הן האבהן. וכמו בשם ע"ב, דבכל א' ע"ב אתוון, ובה ע"ב תיבין, כלילא מכלהו, ובה קדושה ישלשו, דאיהו נק' קדושה, בלשון נקבה, כלל הקדושה. וכן בת דשבת כמש"ו. ולכן כלילא מג' יום השביעי, ג' אלקים, ג' סעודות, הכל בג' (יהל אור).

פעה"כ

משולשת בעמודא דאמצעיתא כליל תלת ענפי אבהן דאינון ש מן שבת שכינתא בת יחידה (ס"א מליא מן) חליא תכלת שבציצית.¹

תרגום: שלישי גדיל, ושני שלישי ענף שהוא תכלת. וכל חוליה משולשת, כל משולש מצד הקדושה, זהו שכתוב "קדושה לך ישלשו", וישראל שלישיה משום ש"ושלישים על כולו", שציצית מצד העמוד האמצעי שהוא שלישי לאבות, וכל דבר משולש, וה"ו יל"י, כל תיבה משולשת, מצדו חוליה כלולה משלש כריכות משולשות זו השכינה, קדושה לך ישלשו, והיא משולשת בעמוד האמצעי כלול משלשה ענפי האבות, שהם ש' משבת, שכינה בת יחידה, (מלאה מן) חוליה תכלת שבציצית.

פז. עי' זהר ח"ג קעה ע"ב: שבעה ציריין דתכלתא דבעי לכרכא ביה בכל חד וחד או לאסגאה עד תליסר² מאן דיוסיף לא יוסיף עלייהו על תליסר מאן דימעט לא ימעט משבעה. תרגום: שבעה רצים, אלו הם שבעה צורות של תכלת שצריך לכוון בה בכל אחד ואחד, או להגדיל עד שלשה עשר, מי שיוסיף לא יוסיף עליהם על שלשה עשר, מי שימעט לא ימעט משבעה.

ועיי"ש עוד: רבי יצחק אמר שבעה כריכן דאיהי שכינתא³ שביעתא דכלא ודאי דהא היא מתברכא משיתא אחרנין על ידא דצדיק ואי תלת עשר תלת עשר אינון כמה דאוקמוה בתלת עשר מכילין והאי היא פתחא דכלהו.

תרגום: רבי יצחק אמר שבע כריכות, שהיא שכינה, שביעת הכל בודאי, שהרי היא מתברכת מששה אחרים על ידי הצדיק, ואם שלשה עשר שלשה עשר הם כמו שבארוה, בשלש עשרה מדות וזהו פתח הכל.

ז ע"ג

פח. { כאן מה שחסר משעה"כ ומופיע בפע"ח:

(יד ע"ב): ויסמן אותו החוט בקשר א' שיקשור בסופו, כדי שלעולם יכרוך בו החוליות כולם. גם ישים סימן בד' חוטין שהם מצד א' של הנקב, שלעולם יהיו באותו צד כאשר קושר קשר גדיל וכו'. צריך לטוות החוטין שיהיה בכל חוט ד' חוטין נגד אותיות הויה, נמצא שהם ח', וח' פעמים ח' בכל כנף הם ס"ד כנפי כל ד' חיות, וכללותן הם רנ"ו, כמנין רנ"ו כנפי חיות⁴. והם סוד שערות של רחל המקולעים⁵, והמשוורים היוצאים משולי טלית תשלום מקיף זעיר אנפין המסתיים בחזה.

(שם ע"ד): אין טלית וציצית בלילה כי הטלית והציצית הוא אור מקיף של הבינה לז"א הנקרא מדת יום, אך המלכות מדת לילה, זמן שליטתה, אינה מוקפת משם. אך הט"ק צריך שישכב עמו אפילו במטה, כי בלילה הז"א ישן בסוד עיבור, שחוזר להתעבר תוך בינה בבחי' קטנות ג' כלילין בג', לעולם לא יתבטל, וזה אפילו בלילה אינו נפסק, רק של גדלות לבדו הוא שמתבטל. אבל ציצית דג' כלילין בג', לעולם לא יתבטל אפילו בלילה, לכן נקרא ט"ג וט"ק.

- מאיר הכוונה -

¹ ר"ל דחוליא הראשונה לבן, ג' כריכות, ג' אבהן, ואח"כ חוליא דתכלת ג"כ כלילא מנהון. ויותר נראה דל"ג כלל חוליא, אלא כצ"ל בת יחידה תכלת שבציצית. והוא חוט הרביעית, כדעת הראב"ד (פ"א מציצית ה"ו), וכמש"ש שכ"ה עיקר. וכ"ה בספרי שלנו (תצא רלד). כלילא מג' חוטין לבן, אות ד' שבשם. וכן עיקר (יהל אור).

² כתב מורינו ז"ל שיובן במ"ש הרב ז"ל כי כנ"ף הוא אה"ה דהה"ן ופשוט ומלא ומלא דמלא דאה"ה דה"ה ה"ה הוא ט"ל לכן לא ימעט מז' חוליות וכל חולייא ג' הם כ"א נגד אהיה פשוט. ולא יוסיף על תליסר וכל א' ג' הם ט"ל נגד פשוט ומלא ומלא דמלא דאה"ה עכ"ל (מ"מ).

³ פי' ר' יצחק בא לפ' סוד ז' חוליות היא מ' שמקבלת מו"ק דזעיר הרי ז'. וסוד י"ג שמקבלת מי"ג מדות דרחמי (מ"מ).

⁴ עי' לקמן אות פט.

⁵ יש להדגיש שזה תיקון שערות הנוק', עי' שבת צה ע"א: ויבן ה' אלהים את הצלע מלמד שקילעה הקדוש ברוך הוא לחוה והביאה אצל אדם, שכן בכרכי הים קורין לקלעיתא בניתא. עי' סוטה ט ע"א: היא קלעה לו את שיערה לפיכך כהן סותר את שיערה. אמנם הקלע של דוד הוא ג"כ תיקון הנוק', וזה אותו שורש מילה.

שעה"כ

ולכן ראוי לזהר שלא להסיר מעליו ט"ק בשום זמן אפילו בהיותו ישן, רק בכניסתו למרחץ, לכך ראה דוד עצמו ערום במרחץ (מנחות מג ע"ב) ולא בהיותו ישן, כי אז היה לו ט"ק, כנ"ל.

(טו ע"ב) ונחזור עתה אל הענין, כי הנה נתבאר אצלנו בענין האורות והמקיפים, כי יש ב' מקיפים אל ז"א: הא', הוא מקיף החיצון העליון מכולם, שמעולם לא נכנס בפנים תוך ז"א, אלא נשאר בחוץ ומקיף לכל כללות ז"א. והב', הוא מקיף יותר קטן ממנו, שאחר שנכנס אור הפנימי תוך ז"א, חוזר ובוקע ועולה מאור המוחין הפנימים למעלה בבחי' שערות הראש, ושם הם בבחי' א"מ חוזר, בג"ר שבו לבד, שהוא מקום הראש. ונמצא שכל מה שיש בפנים, שהם ג' מוחין פנימים, ג"כ עד"ז ממש בחוץ בבחי' א"מ חוזר. והם בחי' שערות הראש כנזכר. ונמצא כי זה א"מ של שערות הראש, הוא מקיף פנימי שברישא דז"א בלבד, ואלו הם בחי' הציצית של הטלית כמ"ש בע"ה. אמנם הטלית עצמו, הוא אור מקיף עליו, והוא אור יותר חיצון ממנו, והוא יותר גדול ממנו והוא מקיף לכל כללות ז"א כולו.

(טז ע"ג): והנה ביארנו איך הטלית הוא מקיף חיצון כולל כל ז"א, אך הציצית הם מקיפים הפנימים, שהם השערות שאינם מקיפים רק הג"ר לבד וכו'. ונחזור אל הנ"ל, כי ענין הציצית הם עצמן בחי' הקוצין היוצאין מן המוחין הפנימים של הקטנות דעיבור של ז"א, והם ד' מוחין, וכנגדן ד' ציצית. ולהיותן הם מתחברים ארבעתן יחד דרך אחורי ז"א כנ"ל, לכן נקרא חד קוצי דשערי בלבד¹, והבן זה מאוד, אם לבחי' ז"א אם לבחי' א"א.

(טז ע"ג): והנה הארבע ציצית שאנו נוהגין אחר החורבן, היוצאים מכללות הד' מוחין אשר במוח הבינה דאימא, והם ד' שמות אהי"ה כנ"ל במילואיהן. ובכל א' מהם יש ח' אותיות המילוי, שהם ד' ציצית, ובכל א' ח' חוטיין שלימים, וכולם לבנים, כי א"צ לחבר עמהם את התכלת שהוא בחינת המלכות ע"ד שנתבאר לעיל, ולכן אין תכלת נוהג בזמן הזה.

(טז ע"ד): הגה"ה: הנה הציצית צריך שיהא בה חוליות קשרים כריכות, וסימנם חק"ך, עם חי חוליות עם הקשרים וד' כנפות גימטריא כנף², כי כל כנף י"ג חוליות וחמשה קשרים, הרי ח"י, וז"ס כנף, ר"ל כמנין. כנף יש בין הכל. וזהו דרך כלל. אבל דרך פרט, בכל כנף ט"ל כריכות, ד"פ ט"ל כריכות הם קנ"ו, כמספר יוסף. וס' גודלים יש בכל הכנפות, כי ג' קשר אגודל בכל כנף, וי"ב גודלים בכל ציצית, שלישי גדיל וב' שלישי ענף, הרי ט"ו בכל כנף. וד"פ ט"ו הם ס', וז"ס הנה בנך יוסף בא אליך, כמנין הנ"ה גודלים, וכמנין בנ"ך חוליות וקשרים. ויוסף חשבון כל הכריכות יחד ט"ל בכל כנף, והחוטין הם ל"ב, והם שזורין הרי ס"ד, כמנין בא אליך. והכל רמז ליעקב.

ודע כי יוסף, בו ס' גבורות סביב, והם מסבבים למלכות, שהיא מטתו, שנאמר ששים גבורים סביב לה. וג"כ עוד סוד בנ"ך גי' ע"ב, הוא חסד המתגלה בפום אמה, והוא י"ח בכל כנף בסוד ט"ט דמטטרו"ן שהוא שדי³. וד' ציצית, שהם כנגד ד' חיות המרכבה, דכתיב והחיות רצוא ושוב, גימטריא שדי. וכנגדן הוא אור שבא בתוכם, והוא ד"פ יה"ו, שהם מוחין של ו"ק, וכל א' יש בו ח"י אותיות, בסוד ו' צירופים, והם בסוד ע"ב, ד' פעמים ח"י, וגם סוד ח"י אלף עולמות סביב הכסא (זו"ח מט ע"ג). ומילוי כל א' עולה ט"ל, וד"פ ט"ל עולה יוסף כנ"ל, וזהו "הנה" בנך "יוסף. ור"ת הוא י"ז, גימטריא גי"ד, והכולל הוא ח"י, לזה בן ח"י לחופה, כי נשלם לו עת הזיווג, ועיין בנע"ח זוהר פרשת בראשית בדרוש המתחלת יש ב' חללים.

(יז ע"ב): וכבר ביארנו לעיל בציצית, דתכלת ענין ל"ב חוטיין ול"ט כריכות שבהן. אמנם באלו הציצית דלבן ג"כ יש בהם ל"ב וט"ל כריכות, והוא כי כבר ביארנו, כי כל א' מהם נקרא כנף ע"ש אהי"ה דההי"ן. והנה בשם זה בפשוטו ומילוי ומילוי דמילוי יש בו ט"ל אותיות, וכנגדן הם ט"ל כריכות בכל ציצית.

(יז ע"ג): כדי שירד הארה לפחות מהפרק שיש ממנו רשימו בראש ז"א שאם עושין הנקב בפחות מן גודל ירד הארה מפרק שאין ממותק כנ"ל ואין בו הארת מתוק כלל שהרי עדיין לא הגיע שם שום פרק מנה"י אמא לכן במקום הזה שיש בו קצת רשימו שם נקב הציצית שיהיה בהם קצת הארה*.

- מאיר הכוונה -

¹ עי' שעה"כ ד ע"ג ד"ה דע כי.

² ר"ל האותיות ח' ק'ך' עם הח"י חוליות וקשרים והד' כנפות (לש"ו).

³ עי' הערות 43 717.

שְׁעָה"כ

*הגהה ונלע"ד חיים שלא הבין מי שכתב זה לדברי מורי זלה"ה והטעם מבואר אצלי כתוב בע"ח וז"ל ולהיות כי תסתלק הרשימו מאותן פרקים כנ"ל ולא נשאר כ"א הארת פרק אמצעי לכן לא יפחות מקשר אגודל שהוא פרק אמצעי.

(יז ע"ד): הגהה: ראוי לומר פסוק (תהלים לו ח) מה יקר חסדך אלהים כו' ובצל¹ כנפין יחסיון, בקול ערב, אחר עטיפת הציצית, עם ג"פ שלאחריו: ירויון מדשן כו' כי עמך מקור חיים וכו' משוך חסדך וכו'. ויש נוהגין לומר קודם עטיפת הטלית, ברכי נפשי וכו' עוטה אור כשלמה וכו'. כשילבש טלית קטן, יכוין הוי"ה בניקוד, י' בפת"ח ה' ציר"י ו' פת"ח ה' ציר"י, כי הציצית מוחין דאו"א, פתח צירי, ב"ה. ובט"ג יכוין הוי"ה בסגול וי"א בחולם, י"ה בקמ"ץ ו"ה בחולם. ובשבת י' קמץ ה' חולם ו' צירי ה' אחרונה בלי ניקוד. וי"א בשבת כולו קמץ. ונ"א מצאתי בחול יכוין ניקוד הוי"ה, זכרים קמץ, נקבות חולם, ובשבת כולו בקמץ.

(יח ע"א) הזהיר בציצית משמשין לו לעתיד לבא אלף ות"ת עבדים², והענין זה מספר הדרושים כי שם שדי בו' צירופים עולה אלף ת"ת, דהיינו ו"פ אות ש' לבדה, ונשאר ד"י לבד, והנה ו' פעמים ד"י גימטריא חנוך. והסוד הוא כי זהו ציצית של מטטרו"ן, כי הלוּבש ציצית של מטטרו"ן, הוא בסוד עבד, ישמשו לו עבדים, כמנין אלף ת"ת, ע"כ בשם האר"י זלה"ה מספר הדרושים.

פ.ט. ע"י זהר ח"ג רל ע"ב: ובג"כ חיוון אשא לעילא ממללן כענפין³ דאילנא דהוּו מתקבצין תמן במזמוטי חתן וכלה באן אתר בק"ש דתמן ואשמע⁴ את קול כנפיהם דאינון ס"ד לד"י⁵ גרפין ד' זמנין ס"ד סלקין רנ"ו והאי איהו רנו ליעקב שמחה אימתי⁶ לבתר דנטיל נוקמא משנאו ויוקיד טעוון דלהון הה"ד ובאבוד רשעים רנה איהו הנר (ס"א מ' שנין⁷) לאשלמא ע"ב ע"ב ע"ב. ותליין ס"ד⁸ מן תמני' א"ז והכי ס"ד⁹ מסתמני' א"ז לד' סטרין רנ"ו וכד מטי לל"ב¹⁰ דאינון א"ז א"ז א"ז א"ז דאינון ח' ח' ח' ח' אתחבר י"י¹¹ לכל סטר למהוי ח"י יהו"ה בח"י ברכאן דצלותא דאית בהון ח"י זמנין יהו"ה דסלקין ע"ב בההוא זמנא דמתחברא יהו"ה באדני' בח"י עלמין יאהדונהי מיד דחיון דאש חשות מה כתיב בהון (יחזקאל א כד) בעמדם תרפינה כנפיהם בעמדם ישראל בגלותא (נ"א בצלותא) תרפינה כנפיהם דלא ישתמודעון עד ההיא¹² שעתא. תרגום: ומשום זה חיות אש למעלה מדברות כענפי האילן, שהיו מתקבצות שם כמו בשחוק חתן וכלה. באיזה מקום, בקריאת שמע, ששם "ואשמע את קול כנפיהם" שהם ס"ד לארבע כנפים, ארבע פעמים ס"ד עולים רנ"ו, וזהו "רנו ליעקב שמחה", מתי, לאחר שנוטל נקמה משונאיו, וישרף האלילים שלהם, זהו שכתוב "ובאיבוד רשעים רנה" שהוא הנר (מ' שנים) להשלים ע"ב ע"ב ע"ב.

ותלויים ס"ד משמונה א"ז, וכך ס"ד משמונה, א"ז לארבעה צדדים, רנ"ו, וכאשר מגיע לל"ב, שהם א"ז א"ז א"ז א"ז, שהם ח' ח' ח' ח', מתחברת י' לכל צד, להיות ח"י, יהו"ה בח"י ברכות של התפלה, שיש בהן ח"י פעמים יהו"ה שעולים ע"ב, בזמן ההוא שמתחבר יהו"ה באדני', בח"י העולמים יאהדונהי, מיד חיות של אש שותקות. מה כתוב בהן, "בעמדם תרפינה כנפיהן" בעמידתם של ישראל בגלות, (בתפלה) תרפינה כנפיהן, כדי שלא יכירו עד השעה ההיא.

- מאיר הכוונה -

- 1 לשון הפסוק: ובני אדם בצל.
- 2 ע"י שבת לב ע"ב: אמר ריש לקיש: כל הזהיר בציצית זוכה ומשמשין לו שני אלפים ושמונה מאות עבדים, שנאמר כה אמר ה' [צבאות] בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשנות הגוים [והחזיקו] בכנף איש יהודי לאמר נלכה עמכם וגו'.
- 3 צ"ל בענפין. ור"ל כשמגיע לק"ש כמשי"ו (יהל אור).
- 4 ר"ל שמע ישראל (יהל אור).
- 5 כמ"ש בת"י ורש"י (יחזקאל א, ו). סלקין רנ"ו. ר"ל רנה ושבח דגדפי החיות (יהל אור).
- 6 ר"ל דזמן רנ"ו הוא הקץ, כמ"ש בתז"ח (ג, ד) (יהל אור).
- 7 ר"ל דג' ע"ב, דג' חיון חג"ת, ג"פ ע"ב הוא רנ"ו, נשאר מ' שנין עד רנ"ו, והוא מ' שנין בתראין (יהל אור).
- 8 עכשיו מפרש למה ס"ד בכל סטרא, ואמר מתמניא אז. שבצדיק א"ז, תמניא אתוון של ב' שמות, וצדיק כליל מח' ספירות (יהל אור).
- 9 עכשיו חוזר ומפרש רנ"ו (יהל אור).
- 10 לאשלמא לד"פ ע"ב חיה רביעית (יהל אור).
- 11 מן מ' הנ"ל (יהל אור).
- 12 עד ההיא נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא בההיא.

שְׁעָה"כ

ועיי"ש רמט ע"ב: ובג"ד אית לב"נ לגלאה רזין סתימין דבאורייתא בעשור ט' אינון לכל סטר לקבל ט' ירחין דיולדה כחושבן א"ח מאן יולדת ד' מן אחד א"ח איהו ט' לד' סטרין דאת ד' ואינון ארבעים¹ א"ח זכור ד' שמור הא ארבעין ותרין² אשתאר כבוד³ דאתמר ביה בשכמל"ו ואיהו כבוד ל"ב ד' זמנין⁴ לכל סטר דאת ד' הרי ס"ד לד' סטרין רנ"ו⁵ ואוקמוה כבוד לעילא⁶ ל"ב לתתא⁷ ובג"ד.

מייחדין בכל יומא תרין זמנין דאמרן בהו תרין זמנין כבוד דאיהו ס"ד ותרין זמנין ד' ד' מן אח"ד הרי ע"ב הרי ד' דאח"ד שלימו דמ"ב שמהן ושלימו דע"ב שמהן ובג"ד אמרינן⁸ במזמור לדוד מי זה מלך הכבוד יי' עזוז וגבור ובזמנא תניינא מי הוא זה מלך הכבוד.

תרגום: ומשום זה יש לאדם לגלות סודות נסתרים שבתורה. "בעשור", תשעה הם לכל צד כנגד תשעה חדשים של היולדת, כחשבון א"ח. מהי יולדת, ד' מאחד, א"ח היא ט', לארבעה צדדים של אות ד', והם ארבעים. א"ח זכור, ד' שמור, הרי ארבעים ושנים. נשאר כבוד שנאמר בו "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", והוא כבוד, ל"ב, ארבע פעמים לכל צד של אות ד', הרי ס"ד, לארבעה צדדים רנ"ו, ופרשוהו כבוד למעלה, ל"ב למטה, ומשום זה.

מייחדין בכל יום פעמיים, שאומרים בהם פעמיים כבוד, שהם ס"ד, ופעמיים ד' ד' מאחד הרי ע"ב, הרי ד' של אח"ד היא שלמות של מ"ב שמות ושלמות של ע"ב שמות, ומשום זה אומרים במזמור לדוד "מי זה מלך הכבוד ה' עזוז וגבור" ובפעם שניה אומרים "מי הוא זה מלך הכבוד".

ועיי' בהגר"א בתז"ח ג ע"ב ד"ה ומאתן וחמשין דשית: יסוד נקרא רנ"ו כמ"ש⁹ בהקדמת תיקו"ז (ט ע"א) אלף לכתר ומאתן לחו"ב וחמשין לחג"ת נו"ה שעד שם מתפשט נ' תרעין דבינה ושית ביסוד ו' זעירא שהוא יום הששי.

תפילין

צ. עיי' זהר ח"ב קיט ע"ב: זכאה מאן דסליק ליה במצוה דאיהי מצות תפילין דבהון ארבע פרשיות דבהון [שם] יהו"ה י' קדש לי ה' והיה כי יביאך ו' שמע ישראל ה' והיה אם שמוע במחשבה¹⁰ לקשרא לה ביד¹¹ דשכינתא והיה [נ"א ואיהי וי"ה]¹² כלילא ממעשה¹³ דאיהי ה' ודבור דאיהי בינה¹⁴ כלילא ו' ספיראן ובמחשבה דאיהי יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה י"ד אתוןן כחושבן יד ואתרמיזו בארבע פרשיין אויבתה דתפילין א' (ו) תרין רצועי דרישא [ורצועה דיד]¹⁵

- מאיר הכוונה -

¹ כמ"ש בחיבורא קדמאה, ט' נקודות בכל צד, עם נקודה האמצעית המשלמת לעשר, ד"פ הם ארבעים. והם א"ח ד"פ בכל צד, עם ד' באמצעיתא הם ארבעין (יהל אור).

² ר"ל זכור ושמור הן שתיים, והן מ"ב עם הארבעים הנ"ל (יהל אור).

³ ר"ל מן ע"ב, אחר שתקח ארבעים. וכן מן מ"ה, שהוא כבוד אח"ד, אחר שתקח אחד, נשאר כבוד (יהל אור).

⁴ ר"ל כבוד עם ל"ב, הוא ס"ד. שהוא כבוד לעילא, ל"ב לתתא כמ"ש (יהל אור).

⁵ גדפי החיות, רנו ליעקב כו' (יהל אור).

⁶ בינה (יהל אור).

⁷ מלכות (יהל אור).

⁸ ב"פ מלך בינה, וב"פ כבוד מל' כנ"ל (יהל אור).

⁹ פי' כמו שכתבתי.

¹⁰ ר"ל שם מ"ה (יהל אור).

¹¹ כמ"ש ו' דאותיות של ב' השמות (יהל אור).

¹² "איהו י"ה" דפ"ו.

¹³ עכשיו מפרש שם הוי"ה דאתכליל בשכינה (יהל אור).

¹⁴ ר"ל בינה בן י"ה בן הוא עד"א ו' הרי יה"ו, וז"ש כלילא שהיא כוללת גם עד"א ועם מעשה כל השם (יהל אור).

¹⁵ (נ"א ודידא) נוסף בדפ"ו.

שְׁעָה"כ

שבע [דתריין] [ותריין] שינין תשע וקשר [ד]רצועה¹ עשר [וד'] פרשיין דיד [הרי י"ד וי' שדי שכינתא] [וי' שדי שכינתא] איד דשכינתא ידו יהו"ה².

תרגום: אשרי מי שמעלהו במצוה שהיא מצות תפלין שבהן ארבע פרשיות שבהן שם יהו"ה י' קדש לי ה' והיה כי יביאך ו' שמע ישראל ה' והיה אם שמוע במחשבה לקשר אותה ביד שהשכינה היא י"ה וכלולה ממעשה שהיא ה' ודבור שהיא בינה כלולה ו' ספירות ובמחשבה שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה י"ד אותיות כחשבון יד ונרמזו בארבע פרשיות ובית התפלין א' ושתי רצועות הראש שבע ששני שיניין תשע וקשר הרצועה עשר וארבע פרשיות היד הרי י"ד יד השכינה יד יהו"ה.

ועי' תיקו"ז י ע"ב: ועוד אהי"ה אדנ"י סלקי לחושבן אלהי"ם דאיהו כללא דחמשה בתי תפלי יהו"ה ארבע פרשיין י' קדש לי (שמות יג ב) ודא חכמה ה' והיה כי יביאך (שם יא) ודא בינה ואינון לימינא ושמאלא דאינון חסד גבורה ו' שמע ישראל (דברים ו ד) תפארת כליל שית תיבין דיחודא ה' והיה אם שמע (שם יא יג) מלכות שכינתא תתאה.

תרגום: ועוד, אהי"ה אדנ"י עולים לחשבון אלהי"ם, שהוא הכלל של חמשה בתי תפלין. יהו"ה, ארבע פרשיות: י', קדש לי, וזו חכמה. ה', והיה כי יביאך, וזו בינה. והם לימין ושמאל שהם חסד וגבורה. ו', שמע ישראל (דברים ו ד), תפארת, כולל שש תיבות היחוד. ה', והיה אם שמוע, מלכות, שכינה תחתונה.

בהגרא: דאיהו כללא כו' הויה ד' פרשיין - וזהו שמא שלים³, יהו"ה אלקים, יהו"ה בד' פרשיות, אלקים בה' בתים: קדש כו' - עכשיו מפ' כל הע"ס בתפלין:

עי' תיקו"ז עג ע"א: שימני כחותם על לבך וכי מאן חמא (נ"א שוי) חותמא על לבא אלא אלין תפלין דאינון רצועין דלהון תליין על לבא ואלין תפלין דרישא ותפלה דיד דאיהו בשמאלא לקבל לבא ודא איהו כחותם על לבך וכחותם על זרועך תפילה דיד דאינון רשימו דשמא קדישא דאיהו י' קדש לי כל בכור (שמות יג ב) ה' והיה כי יביאך (שם יא) ו' שמע ישראל (דברים ו ד) ה' והיה אם שמוע (שם יא יג) ומההוא רשימו מזדעזעין אומין דעלמא הה"ד (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך והכי אוקמוהו שם ה' אלין תפלין דרישא.

תרגום: "שימני כחותם על לבך", וכי מי ראה (שם) חותם על הלב. אלא אלו תפלין, שאותם רצועות שלהן תלויות על הלב, ואלו תפלין של ראש, ותפלה של יד שהיא בשמאל כנגד הלב. וזהו "כחותם על לבך", ו"כחותם על זרועך". תפילה של יד שהם הרושם של השם הקדוש שהוא: י', קדש לי כל בכור. ה', והיה כי יביאך. ו', שמע ישראל. ה', והיה אם שמוע. ומאותו הרושם מזדעזעים אומות העולם, זהו שכתוב "וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך ויראו ממך", וכן פרשהו (ברכות ו ע"א) שם יהו"ה, אלו תפלין של ראש.

אלא אלין תפלין כו' - דאף דה' מסתיר פניו מאתנו בגלותא, רשימו דיליה בידינו, מסט' דמצות, דאינון אות כמו תפלין ומילה כו', דכתיב אות בהן, ואות הוא רשימו: ודא איהו כחותם כו' - תפלין דרישא דרצועין על לבך, אבל דיד אינון אלא נגד הלב ולא על הלב, וז"ש ודא על זרועך כו'. ולא אמר למעלה, דאיהו בשמאלא לקבל לבא, אלא לומר דרצועין תליין על לבא לאתאחדא בתפילה של יד, שהן כנגדן. והענין כי תפלין של ראש הוא החותם עצמו, ושם לא אמר כחותם על הראש. וקשר של ראש הוא דכורא, דבה לאה⁴, והיא גאה גאה⁵, בגאולת מצרים

- מאיר הכוונה -

¹ דיד (נוסף ביהל אור).

² יד דשכינתא יד יהו"ה נמחק ביהל אור ובמקומו גורס "ש' שד"י". ר"ל שדי שבתפלין ש' שכינה י"ד הו"ה הנ"ל (יהל אור).

³ עי' זהר ח"א כ ע"א.

⁴ עי' זהר ח"א צו ע"א: ה"א עלאה דאיהו עלמא דכורא.

⁵ עי' זהר ח"ב נד ע"ב: רבי ייסא אמר השירה הזאת ליהו"ה דא הוא נהרא דנפיק מעדן דכל משחא ורבו נפיק מניה לאדלקא בוצינין ומשמע לבתר דכתיב אשירה ליהו"ה דא הוא מלכא קדישא עלאה ועל דא לא כתיב אשירה לו ויאמרו לאמר (דא הוא) לדרי דרין בגין דלא יתנשי מנייהו לעלמין דכל מאן דזכי להאי שירתא בהאי עלמא זכי לה בעלמא דאתי וזכי לשבחא בה ביומי דמלכא משיחא בחדוותא דכנסת ישראל בקודשא בריך הוא דכתיב לאמר לאמר בההוא זמנא לאמר בארעא קדישא בזמנא דשרו ישראל בארעא לאמר בגלותא לאמר בפורקנא דלהון דישראל לאמר לעלמא דאתי אשירה ליהו"ה נשיר מבעי ליה מאי אשירה אלא בגין דהוו משבחן

שְׁעָה"כ

ולעתיד לבא. והרצועות דתליין סופן נגד הלב, שנכנסין בראש רחל, נגד תפילה של יד, וזהו כחותם על לבך, נגד תפילה של יד. ומתפילין של ראש "וראו כל עמי הארץ", כמו שמפרש והולך, הה"ד וראו כו', אלין כו', וכמ"ש בגמ' ג"כ. והוא לע"ל, אבל בגלותא, דהוא כחותם תפילה של יד, היא מכוסה עמנו בגלות. ומ"מ, ואף גם זאת כו' (ויקרא כו מד), נסים נסתרים עביד עמנו בהסתר. ואנכי הסתר כו', ידו נטויה עלינו (ישעיה ה כה), תפילה של יד בהסתר: **דאינון רשימו דשמא כו' - חוזר למעלה, מ"ש אלין תפלין כו' :**

צא. בענין שמות עסמ"ב: עי' תיקו"ז ז ע"א: איהו צייר בתריין אתוון תריין עלמין באת י' צייר עלמא דאתי ובאת ה' עלמא דין הדא הוא דכתיב כי ביה ה' צור עולמים (ישעיה כו ד) ומקורין דכל שמהן אינון יהו"ה יו"ד ה"י וי"ו ה"י יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א כל יו"ד איהי אחזי יהו"ה¹ כל א' אחזי אהי"ה לעילא אדנ"י לתתא הכא שם יהו"ה איהו בכנוייה חד בגין דמניה אשתכח כנוייה אבל מסטרא דעשר ספירן דבריאה לאו שם יהו"ה וכנוייה חד הדא הוא דכתיב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו' (שם מג ז) הרי דאית ספירות דאתקריאו בשם יהו"ה ובשם אדנ"י ואינון דאדנ"י אתבריאו².

תרגום: הוא צייר בשתי אותיות שני עולמות, באות י' צייר העולם הבא, ובאות ה' העולם הזה, זהו שכתוב "כי ביה ה' צור עולמים", והמקורות של כל השמות הם יהו"ה, יו"ד ה"י וי"ו ה"י, יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. כל יו"ד מראה יהו"ה, כל א' מראה אהי"ה למעלה, אדנ"י למטה. כך שם יהו"ה הוא בכנויו אחד, משום שממנו נמצא כנויו. אבל מצד של עשר הספירות של בריאה, אין שם יהו"ה בכנויו אחד, זהו שכתוב "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו'", הרי שיש ספירות שנקראו בשם יהו"ה ובשם אדנ"י, ואותם של אדנ"י נבראו.

בהגר"א: **באת יו"ד כו' - ר"ל, בינה דהיא עלמא דאתי (זהר ח"ב קטו ע"ב), נבראת מחכמה דהיא אות יו"ד, והעוה"ז דהוא עולם השפל, עולם העשיה נברא בה' אחרונה, דמל' מקנא באופן (לקמן כד ע"ב): ומקורין דכל כו' - ר"ל, מילוי ע"ב ומילוי מ"ה, מילוי ע"ב הן דיודיין,** - מאיר הכוונה -

תושבחתא דמטרוניתא (בעו לשבחה) ליהו"ה דא מלכא קדישא כי גאה גאה (כמה) דסליק ואתעטר בעטרוי לאפקא ברכאן וחילין וגבוראן לאסקא בכלא כי גאה גאה גאה גאה בהאי עלמא גאה בעלמא דאתי כי גאה בההוא זמנא גאה בגין דיתעטר בעטרוי בחדוותא שלימתא: תרגום: רבי ייסא אמר השירה הזאת לה' זהו הנהר שיוצא מעדן שכל שמן ומשחה יוצאים ממנו להדליק נרות ומשמע אחר כך שכתוב אשירה לה' זה המלך הקדוש העליון ועל זה לא כתוב אשירה לו. ויאמרו לאמר (זהו) לדורי דורות כדי שלא ישתכח מהם לעולמים שכל מי שזוכה לשירה הזו בעולם הזה זוכה לה בעולם הבא וזוכה לשבח בה בימות מלך המשיח בשמחת כנסת ישראל בקדוש ברוך הוא שכתוב לאמר באותו זמן לאמר בארץ הקדושה בזמן ששכנו ישראל בארץ לאמר בגלות לאמר בגאולת ישראל לאמר לעולם הבא. אשירה לה' היה צריך להיות נשיר מה זה אשירה אלא משום שהיו משבחים את תשבחת המלכה (הצטרכו לשבח) לה' זה המלך הקדוש כי גאה גאה (קמה) שעלה והתעטר בעטרוותיו להוציא ברכות וכחות וגבורות להתעלות בכל כי גאה גאה גאה בעולם הזה גאה לעולם הבא כי גאה באותו זמן גאה כדי שיתעטר בעטרוותיו בשמחה שלימה.

¹ דע"ה ח"א נה ע"ג ז"ל: אמנם שם אדני שהוא במלכות הנה מותר בו התפילה בודאי, וכמ"ש משרבע"ה (שמות ד י) בי אדני וכו'. והוא משום כי כל בניינו הוא רק מהשמות דאהיה והויה, וכמ"ש ברע"מ (פ' תצא רעא ע"א) אדני א' אהיה י' הויה, וכן הוא בהקדמת תיקונים (ז' ע"א וכן שם ג' ע"א) ובכ"מ. וכן האותיות ד"נ מאדני הוא כללות נ"ד צרופי הויה שהם שפע הקיום דכל הנמצאים, וכמ"ש בשערי אורה שער א' ובפרדס שער השמות פ"י ושער פרטי השמות פ' י"א, ושם ח"ב ק ע"ב ז"ל: הנהגת כל העולמות ב"ע הוא ע"י שם אדני, אדון כל הארץ, והא' דאדני הוא מן א' דאהיה, והי' דאדני הוא מהי' דהויה וכמ"ש ברע"מ פנחס (רפא ע"א) וכן בהקדמת תיקונים (ז ע"א), ושורשם הוא בא' י' דהג' רישין עלאין כנז', וכאשר נתעלם אור הגנוז למעלה ונסתלק מלמטה, הרי נעשה פגם בא' י' למעלה, והוא חסרון היחוד דהג' רישין עלאין, ופגם בא' י' דאדני ואשתאר דן.

² הקדר"ש דף נא ע"ג ז"ל: וכן הוא גילוי ית"ש בעולם הבריאה בשם אדנ"י וכמ"ש בהקדמת תיקונים (ז' סע"א) ואינון דאדנ"י אתבריאו, שהי' ספי' דשם אדנ"י, הנה הם מתפשטים בהעולמות ב"ע ומתגלים שם, וכן אמר הרב בשער הכוונות (ראש השנה צג ע"ג), כי כשיורדת המלכות בהיכל קודש קדשים דבריאה, נקרא בשם אדנ"י כי גילוי ית"ש בהעולמות ב"ע הוא רק בהשמות דאלהי"ם ואדנ"י, והם לבושים להאור דהשם הויה ב"ה שהוא בפנימיותם, והוא נעלם, ודע"ה ח"ב סט ע"ב ז"ל: בסוד המלכות היורדת בבריאה, ששם היא נקראת בשם אדני [וכמ"ש בהקדמת תיקונים (ז סע"א) ואינון דאדני אתבריאו, וכן הוא בפע"ח (סוף שער הקריאת שמע פרק כט) וכן הוא בשער הכוונות (צג ע"ג) וכן בשער כסא הכבוד (סוף פרק ד)].

שְׁעָה"כ

מרמז על שם הויה, מילוי מ"ה דאלפי"ן מרמז על אהי"ה אדנ"י כמו שמפרש והולך, ואלו הג' שמות הן יסוד כל האצילות וכל השמות אהי"ה כולל ג' ראשונות, הוי"ה ו"ק, אדנ"י מלכות (עי' לקמן קמב ע"ב):

עי' תיקו"ז כח ע"ב: תנינא בשיר דא חכמה שר י' ותלת יודי"ן אינון י' י' ו' ואינון רישא וסופא ואמצעיתא דאת י' ואינון רמזין בשמא סתים דאיהו יו"ד ה"י וא"ו ה"י באלין תלת שבח דוד מלכא לברתא דמלכא הה"ד (תהלים קכא א) שיר למעלות ל' מעלות אינון ודאי אינון תלתין דרגין דבהון בריתא סלקא לגבי אבא.

תרגום: השני, בשיר, זה חכמה, שר י'. ושלוש יודיים הן י' י' י', והם ראש וסוף ואמצע של האות י', והם רמוזים בשם נסתר שהוא יו"ד ה"י וא"ו ה"י, באלו השלוש שבח דוד המלך את בת המלך, זהו שכתוב "שיר למעלות", ל' מעלות הן, ודאי אותן שלשים דרגות שבהם הבת עולה לאב.

בהגר"א: **בשמא סתים כו'** - שמילוי אלפי"ן נקרא שמא מפרש כידוע (לעיל ח ע"ב זהר ח"ג כט ע"ב), שהוא למטה בז"ת², וזה בג' ראשונות הנסתרות כמש"ל (יט ע"א)³: ועי' תיקו"ז ל ע"א: (אל"ף ה"א יו"ד ה"א, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יו"ד ה"י וי"ו ה"י, יו"ד ה"י וא"ו ה"י, אל"ף ה"א וא"ו ה"א, יו"ד ה"ה וי"ו ה"ה, אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד).

בענין שם פשוט ומילוי: עי' רפ"ח ספ"א: שורש האורות ועיקרן הוא ד' אותיות הוי"ה פשוטים בלתי מלוואים, והם בחי' עצמות אור, ואמנם זהו בהיות האותיות ממש בצורתן. וכו' גם

- מאיר הכוונה -

¹ עי' זהר בלק רג ע"ב: כל יחודא שלים הכא איהו יי' אלקינו יי' דהא רזא דיליה מראש צורים איהו ואתייחד ברישא בגזעא ושבילא יי' דא רישא עלאה אוריא דסלקא אלקינו דא גזעא דאתמר גזע ישי יי' דא שבילא דלתתא ועל רזא דא אתייחד ביה כדקא יאות [תרגום: כל יחוד שלם כאן הוא ה' אלקינו ה"ה שהרי הסוד שלו "מראש צורים" הוא, והתייחד בראש בגזע ושביל. "ה" זהו הראש העליון האור העולה. "אלקינו" זה הגזע שנאמר "גזע ישי", "ה" זה השביל התחתון. ועל סוד זה התייחד בו כראוי], ע"כ. ועי' שער מאמרי רשב"י ה ע"ב ז"ל, שלש טיפין דאזדקו מן מוחא נמשכים מן ג' מוחין חכמה ובינה ודעת הנז' באדרא רבא ונרמזים ביו"ד עצמה קוצא לעילא וקוצא לתתא וגו' (נ"א ושוריק) באמצעיתא והם הם שרשא וגזעא ושבילא הנז' בפ' בלק בדף ר"ג סוף ע"ב.

² מ"ה הנה הוא נקרא באצילות בשם שמא מפרש, כי הוא מפורש ונגלה שם שהוא עיקר מדרגת האצילות, אבל השם ס"ג הוא נקרא באצילות בשם שמא סתים, כי הוא נסתר ונעלם שם, וכ"ז הוא משום שהוא למעלה ממדרגת האצילות כנז' (כללים ח"א נז ע"ב). באצילות רק שליטת המ"ה ור"ל המ"ה ע"י הבין ומשום כי שם הוא כל הגילוי רק מהשם מ"ה הנה לכך נקרא השם מ"ה בתיקונים בכמה מקומות בשם שמא מפרש שם המפורש משא"כ השם ס"ג הוא נקרא בתיקונים בשם שמא סתים משום שהוא נעלם שם (כללים ח"ב קט ע"ג, וכן ביאורים ח"ב כז ע"ג).

והגם שהרי גם א"א מתפשט ג"כ בכל האצילות וכן א"ק הנה הוא מתפשט בכל העולמות אך התפשטותם הנה הוא רק לבחי' אור א"ס עי' שער הכללים ספ"ט אשר אין לו שום תפיסה בשום שם כלל משא"כ התפשטות אור"א הנה הוא לבחי' אור האצילות והתפשטותם הנה הוא בבחי' השמות דע"ב וס"ג שהם בבחי' נשמה הכללי והחיה הכללי שהם הגדלות האמיתיות כנודע וכ"ז הוא ג"כ רק בפנימיות ובהעלם והוא מה שנקרא הס"ג בשם שמא סתים (כללים ח"ב קיח ע"ג).

והרי נתבאר לנו מכ"ז גילוי האימא באות ה' ראשונה דהשם הוי"ה ב"ה, וכ"ז הנה הוא ג"כ רק בבחי' עצמותה הכללי לבד, כי בזה הנה היא כלולה רק באות אחת, אבל בבחי' כחותיה הפרטיים שבה, הנה עומדת האימא בגילוי ה' אותיות דשם ס"ג, שהוא יו"ד ה"י וא"ו ה"י, שהם י' אותיות, כי זה מורה על המציאות דהי' ספי' שבה שבעצמותה גופה, הנה יצא כל ספי' שבה לפועל בכל תכונתה, ולכן נתגלה כל א' באות בפנ"ע, כי בעצמותה הרי היא פרצוף שלם, ונתגלה בה כל הי"ס בפרטיות. אמנם עכ"ז הנה היא רק בהגילוי דשם ס"ג לבד, שהוראתו הוא ג"כ על ההעלם, שהרי ההה"ן שבו הם במילוי יודי"ן, וכל י' הוא מורה העלם וכנ"ל פ"ב, ורק הו' שבו הוא במילוי א', וכל א' הוא אור והארה וגילוי, כי באותו הא' שם הוא השורש דהשם מ"ה שבז"א, שהוא הגילוי העיקרי שבאצילות וכמו שיתבאר לקמן פ"ד, ומשום שהוא נעשה ונבנה בהאימא, וניכר עיבורו בה, לכן נעשה הו' שבה במילוי א', משום שורש הז"א שנתגלה בה עכ"פ, אבל היא עצמה היא לעולם נעלם, וכהוראת ההה"ן שבה, שהם רק במילוי יודי"ן, ולכך נקרא גם השם ס"ג בתיקונים תמיד בשם שמא סתים (הקדו"ש לח ע"ד).

³ כל גילוייה דבחי' ה' ספי' שבה ובחי' הפרצוף שבה הוא רק לעצמותה לבד, אבל להזו"ן היא נעלם (הקדו"ש לח ע"ד).

שְׁעָה"כ

יש בחי' אחרת והוא ד' אותיות השם בהיותן במילוי, כי אז הם בחי' דינין, כי מילוי גי' אלהים. ועוד כי שורש הוי"ה הם ד' אותיות עצמן, אבל מלואם הוא ביאור הוי"ה, ויציאת אורותיהן לחוץ. וגם בבחי' המילוי יש בהם בחי' אותיות בעצמן ובחי' מספרם וכיוצא בזה בחי' רבות לאין קץ, במילוי ובמילוי וכו' עד אין קץ.

כל מילוי הוא שאור מתפשט ומתגלה והוא על ידי התעוררות התחתונים שהוא עליית המ"ן ואז עי"ז מתגלה אורו וכחו ומתמלא השם שלו אבל ללא עליית מ"ן עומד העליון כחו בעצמותו ללא גילוי (ביאורים ח"ב עד ע"ג), ענין המילוי הוא, שתחילה האור העליון עומד בעצמותו הפשוטה ללא גילוי וזהו בחינת שם הוי"ה ב"ה הפשוט, ועל ידי אתערותא דלתתא, הרי הוא עליית מ"ן, מתפשט האור ומתגלה, והיינו שמתגלים מילויי אותיות השם הפשוט.

והנה עי' זהר משפטים צד ע"ב דהוי"ה במילוי הוא "בשלימות יתיר" ולכאורה א"כ הוא היותר עיקרי, אמנם ד"ז צ"ע, שכן עי' שער לאה ורחל פ"ב שהוי"ה פשוט הוא בסוד כתר והמילויים הם בסוד חו"ב, וא"כ הוי"ה הפשוט הוא העיקר. והנראה לבאר שככל שבחינה גבוהה יותר הרי שהיא בהעלם גדול יותר כלפי התחתונים. עכ"פ, נמצא שכוונת דברי הזהר היא שעיקר התועלת לתחתונים הוא מהמילוי דווקא.

לפי זה יוצא כי ישנם ג' בחינות של עמידת הספירות, בזמנים שונים: א) לעתים הספירה או הפרצוף עומדים רק בהארת השם הפשוט שבו בלבד, ואז הארתו מועטה מאד, שכן היא מורה על שכחו נעלם בעצמותו ללא גילוי כלל ב) לפעמים הספירה או הפרצוף עומדים בהארת המילוי שבו בלבד, והשם פשוט שבו נעלם, ואז הארתו גדולה יותר ג) כאשר מאירים הספירה או הפרצוף באור השם עם המילוי כאחד, והיינו השלימות העיקרי, והוא כוונת הזהר משפטים הנ"ל (ביאורים ח"ב עד ע"ג).

ח ע"א

צב. עי' זהר ח"ג רסב ע"א: תאנא ברזא עלאה בספרא דצניעותא ג' חללין דאתוון רשימינ' א' אתגליין בה בגולגלתא דזעיר אנפין ותנינן ג' מוחי אינון² דסתימו באינון חללין ומשירותא (ס"א וממשיכותא) דמוחא עלאה³ סתימאה דעתיקא קדישא דאתמשיך בההוא ז"א אשתכחו ד' מוחי¹

- מאיר הכוונה -

¹ יה"ו וסוד ג' אותיות יה"ו הם חב"ד דז"א (רח"ו).

² חב"ד (רח"ו).

³ עי' הכאת קוצא דשערי בעורף ז"א דביה בקוצא נגיד שפע מ"ם גרים בקיעת יסוד דאמא לשנים ונעשה מהג' ד' (רח"ו). נלע"ד שזהו הנזכר באדרת נשא ק"מ א', וחד מוחא שקיט על בורייה, שפירש בשער התפילין שהם קוצא דשערי דאריך המתפשט עד רישא דז"א, ובמקום סיום השערות שהם צנורות היוצאים ממוחא סתימאה דאריך, משם דרך פיות השערות יוצאת הארה עצומה ומכה ובוטשת בעורף ז"א דהיינו אחורי הדעת שלו, ועוברת ההארה דרך פנימי של מוחי ז"א ודוחה אור המוחין לצד פנים של זעיר במצח שלו ששם חו"ג שבחלל אחד מתלת חללי רישא. ושם באותו חדר הנקרא דעת היו נחשבים למוח אחד, ובצאתם לחוץ נעשים שנים. והרי הם ארבע פרשיות של תפילין. ונמצא שהארת חכמה סתימאה דאריך מאירה ומוציאה מוח הדעת, ובמקום שהיו תלת מוחין הפנימיות נעשים ארבע במצח. ועל שם אותה ההארה הנפלאה המאירה במוחין ושהוא העיקר ליציאתם, לכן אמר בכאן שבכחה אשתכחו ארבע מוחי בז"א. ונלע"ד שטעם התייחסות מוחא סתימאה לענין זה, הוא מפני שעיקר החידוש של התפילין הוא שיהיו חלוקים החו"ג לשנים, היכר חילוק זה אינו מתחדש כל כך בחסדים, מפני שגם בהיותם במוח הדעת בפנימיות היו גוברים החסדים והיו הגבורות טפלות להם, אבל בהתחלקם לארבע מוחין ממש דהיינו בתפילין, אז מתגלות ונחלקות הגבורות לעצמן ומתגלה ה' אחרונה שבשם, כי טרם צאתם לחוץ לא היו רק ג' אותיות יה"ו כנודע, אלא שהגבורות נכללות כטפלות אל אות הו' שה"ס החסדים, אבל בהאירם במצח שאז הם ד' אז אינון שמא קדישא עילאה באתווי רשימן, באתווי רשימן דייקא, דהיינו שרישומן ניכר. וזה ידוע קעה) שמוחא סתימאה מתתקן בגבורה דעתיק יומין, ולכן מקבל כח הארתו (נ"א מקביל כח האריך) להופיע ולהאיר את הגבורות שתתחזקנה לצאת ולהתחלק. וזה נראה לי שרמז באומרו ומשירותא דמוחא עילאה וכו', שכן גבורה דעתיק היא ראשית והתחלת מוחא סתימאה (רמ"ז).

שְׁעָה"כ

ואלין ד' מוחין (ס"א דינא לית כתראי מכל כתרי מלכא) משתכחין ומתפשטין (ס"א בכלא ואינן וכו') בכל גופא² ואינן ד' ריהטי דארבע בתי דתפלין דאנח קב"ה:
תרגום: למדנו בסוד עליון בספרא דצניעותא שלשה חללים של אותיות רשומות התגלו בגולגולת של זעיר אנפין ושנינו שלשה מוחות הם שנסתרים באותם חללים ומראשית (וממשיכות) המח העליון הנסתר של העתיק הקדוש שנמשך באותו זעיר אנפין נמצאו ארבעה מוחות וארבעה המחות הללו (דין אין כתר מכל כתרי המלך) נמצאים ומתפשטים (בכל והם) בכל הגוף והם ארבע פרשיות של ארבעה בתי התפלין שמניח הקדוש ברוך הוא.

ע"י זהר ח"ב מג ע"א: והיה לאות על ידכה ולטוטפות בין עיניך וגו' (שמות יג טז)³ פקודא [תמינאה] דא פקודא דאקרי בגוונא אחרא⁴ ודלא (ולא) אקרי מצוה אלא קדושה ואלין אינן תפלין תפלה של יד ותפלה של ראש תקונא פארא⁵ שפירו⁶ דגוונין⁷ עלאי⁸ ועל דא אקרין טוטפות⁹ כמה דאת אמר¹⁰ (ישעיה מט ג) ישראל אשר בך אתפאר.
וכתיב (הושע יא א) כי נער ישראל ואוהבהו ישראל זוטא¹¹ ושמע ישראל ישראל סבא¹² שפירו דגוונין עילא ותתא יוסף סליק¹³ ואתעטר בתרין [דרגין] גוונין בקדמיתא נע"ר ובסופא צדי"ק כמה יאן ביה גוונין למחזי ורזא דא (בראשית לט ו) ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה שפירא בתרין סטרין ובתרין דרגין בתרין גוונין עילא ותתא.
כתיב (דברים ו יח) ועשית הישר והטוב הישר דא תפלה של יד ולאמשכא (לאסמכא)¹⁴ ליה בתפלין של ראש [לאתיחדא]¹⁵ כחדא ותפלה של יד אקדים לשל ראשן ואצטריך¹⁶ דלא הוי פרודא בינייהו כלל.

מאן דמתעטרא בתפלין קאים ברזא דגוונא עלאה וקאים באינן תרין רזין דקאמרן ברזא דעבד [כמו יוסף דאקרי נער ואקרי צדיק] נאמן וברזא¹⁷ דבן יחידאי ואלין אינן תפלה של יד ותפלה של ראש ואינן כללא חדא בלא פרודא.

– מאיר הכוונה –

1 פי' כי שורש המוחין הם ג' חב"ד כי הדעת כלול מח"ווג דאינן בחד חללא לבד. אך ע"י הנימין דנפקי ממוחא סתימאה דעתיק כנזכר באד"ר דף קל"א ומכים בעורף זעיר אנפין ונכנס האור שם ונעשה ב' מוחין אלו מוחא דעתיקא ומוחא דז"א חד מוחא ע"י חיבור אותן הנימין וזהו (משלי א כ) חכמת בחוש ר"ל כנגד העורף דז"א ואז מתרבה אור הפנימי ובוקע ויוצא כנגדו לצד המצח ואז יוצאין ב' עטרין של החלל הג' ונחלקין לחוש כמבואר אצלינו בכוונת התפלין. ונמצא כי ע"י שירותא דמוחא סתימאה דעתיקא נעשה בזעיר אנפין ד' מוחין פירש בצאתו לחוש בסוד התפילין אך בהיותן בפנים אינם אלא ג' מוחין כנזכר (זהר הרקיע).

2 שמתפשטים בכל הגוף (רח"ו).

3 בהר קח ע"ב ובשנה הז' (הערת הזהר).

4 ר"ל שכל הפקודין נק' מצות והיא נק' קדושה כמש"ו (יהל אור).

5 ר"ל שנק' פאר כידוע (יהל אור).

6 ר"ל לכך נקרא פאר (יהל אור).

7 כידעו שהד' פרישות הן ד' גווני אשלי"י [אדום שחור לבן ירוק] (יהל אור).

8 שהן עטרות דאור"א וכ"ע כידוע שהן חו"ב וב' עטרין דאור"א חו"ג כמש"ו דד' פרשיות הן חו"ב חו"ג (יהל אור).

9 שטוטפות הוא לשון תכשיט כמ"ש ולא בטוטפת (יהל אור).

10 ר"ל שנאמר אתפאר ר"ל בתפלין שנקראו פאר והתפלין הן דרגא דישראל כמש"ו וז"ש ישראל אשר כו' (יהל אור).

11 ר"ל מט"ט ששמו כשם רבו (יהל אור).

12 ת"ת דאצילות ור"ל ז"ש כי נער ישראל נער מט"ט ישראל ת"ת ומט"ט הוא יסוד דשכינה צדיק דלתתא (יהל אור). הם בהתבונה דשם ס"ג, וכמ"ש בזוה"ק (פ' בא דף מג ע"א, תרומה דף קס ע"ב, ויקהל דף רטז ע"א, ואתחנן דף רסב ע"ב) (ביאורים ח"א מב ע"א).

13 שקדום שנתקנא ובא לידי נסיון ה' בנוק' כמו שאר השבטים והי' ביסוד דילה ואח"כ עלה ליסוד דדכורא וז"ש בקדמיתא כו' (יהל אור).

14 ר"ל להסתמך לנוק' ביסוד דדכורא ולכך סומכין לה קשר של יד כידוע (יהל אור).

15 להתייחד ז"נ שהן תש"ר ותש"י וז"ש ותפלה של כו' (יהל אור).

16 ר"ל שלא להפסיק ביניהן כמ"ש (סוטה מד ע"ב מנחות לו ע"א) הסח בין תפילין לתפילין כו' דתש"ר באין להתייחד עם תש"י (יהל אור).

17 ברזא (דפ"ו). נדצ"ל "ברזא" וקאי אלעיל, ואקרי צדיק נאמן ברזא כו' ר"ל בסט' דתש"י נק' עבד כנ"ל וגם שהוא בסטרא דמלכות שמסט' נק' ישראל עבדים והוא אדון כל הארץ ומסט' דת"ת נק' בנים כי ת"ת אב הרחמים וז"ש אבינו מלכנו אם כבנים וכו' (יהל אור).

שְׁעָה"כ

ארבע פרשיין דתפלין בארבע בתים באינן תפלין של ראש וזכמה (ושל יד כמה) דאינן ארבע פרשיין באינן תפלין של ראש אוף הכי כלהו בתפלין של יד [בבית אחת] דהא בתפלה של יד¹ לית לה מגרמה כלום אלא מה דנקטא מלעילא ורזא דא (קהלת א ז) כל הנחלים הולכים אל הים ומגו דנקטא² לון ומלעילא אקרי תפלה ואתקדשת בקדושתהון וכלא³ אקרי קדושה ואקרי תפלה וכדין אקרי מלכות ומלכותו שמים שלימה⁴.

ארבע פרשיין [הא⁵ אוקימנא רזא דלהון בכמה דוכתי אבל פרשה] קדמאה (שמות יג ב) קדש לי כל בכור דא איהו רזא עלאה דכליל כל ארבע בתים ברזא דנהירו עלאה דנפקא מאין⁶.

וכל אינן ארבע אתרמיזו הכא קדש דא קדושה עלאה רזא דחכמתא עלאה דמתמן⁷ כלא אתקדש ברזא דגניזו עלאה אדיתקרו (אקרי) קדש לי דא ובינהו רזא דעלמא עלאה היכלא פנימאה⁸ ורזא דא (ויקרא כה נה) כי לי בני ישראל עבדים (במדבר ג יג) כי לי⁹ כל בכר (שמות יט ה) והייתם לי סגולה¹⁰ כ"ל רזא דחסד¹¹ בכל דוכתא בין לעילא בין לתתא בכור¹² דכתיב (שם ד כה) בני בכרי ישראל והאי בן בכר כליל כל סטרין וכל גוונין ובגין כך קרא כליל כלהו ארבע ברזא דחכמתא עלאה אבל דא בארז כלל למנדע דכלא כליל בהאי אבל בארז פרט וכל חד בלחודו דא איהי פרשתא קדמאה דכליל כל שאר פרשיין.

פרשה תניינא (שמות יג ה) והיה כי יביאך וגו' דא בינה דהא בפרשתא דא איהי יציאת מצרים דהוה מסטרא דיובלא ועל דא שירותא דילה והי"ה דהא מלה דא איהי ביובלא ובגין כך שמא דילה והי"ה דלית ויהיה (הויה) אלא באתר דא דאיהו זמין¹³ לאתמשכא לתתא ולאנהרא בוצינין ולאשתכחא בדרגא תתאה והיה כמאן דאמר על מלכא (דאיהו) [דיהוין] זמין¹⁴ לאתמשכא לתתא ולאנהרא בוצינין¹⁵ וכלא ברזא חדא ובגין אדאיהו¹⁶ (דאקרי) בארז טמיר לא אקרי באתגלייא בשמא דא אלא אתמסר לחכימין למנדע ועל דא אתרשים בשמא קדישא ובמלהו (מלה) דא.

פרשה תליתאה (דברים ו ד) שמע דא [איהו] רזא דימינא דאקרי חסד עלאה דאיהו קא מייחד יחודא דכלא לארבע סטרין וקודשא בריך הוא מסדר ביה סדורא דכל עלמא ודא איהו דקא מתפשט¹⁷ בכל סטרין אפילו גו [תהומי תתאי בדא] [תחומי תתאי] קודשא בריך הוא ברא עלמא

- מאיר הכוונה -

1 ר"ל ולפי שמקבלת מכולם לפיכך יש לה ג"כ ד' פרשיות ולפי שהיא כלל כולם ובה נכללים באחד לפיכך בה בית א' (יהל אור).

2 ר"ל לפיכך נק' ג"כ תפלה של יד וקדושה (יהל אור).

3 מוסגר בדפ"ק.

4 רומז למ"ש (ברכות דף יד טו) הרוצה שיקבל מלכות שמים שלמה יניח תפילין כו' ור"ל שמלכות שלמה עם שמים ת"ת בכל ד' גוונין (יהל אור).

5 ר"ל שכבר פ' הרבה פעמים אבל כאן יפרש יותר (יהל אור).

6 כידוע שחור"ב וחו"ג דתפילין יוצאין מב' ידים וב' כתפין דא"א (יהל אור).

7 כידוע שכל הספירות נקראו קודש כשמקבלין מחכמה שנקרא קודש (יהל אור).

8 שז' היכלות הן והיכל השביעי בינה קדש הקדשים לפני ולפנים (יהל אור).

9 ר"ל שבינה נק' לי וראיה מפסוק זה שמסט' דילה נפקו ממצרים כמ"ש לקמן (יהל אור).

10 מ"ורזא דא" עד כאן מוסגר בדפ"ק.

11 שהוא יומא דכליל לכולהו יומין (יהל אור).

12 ר"ל ת"ת כמש"ו והוא נוטל ב' חלקים דעת דחו"ג, ונוק' נוטלת דעת א' כידוע ובהאי בכור נרמז גבורה שהוא חלק ב' ולפי שבחכמה עלאה אין שם דין לפיכך לא נרמז שם גבורה בפ' רק בכללא (יהל אור).

13 שמחכמה ולמעלה אין גלוי אבל בינה קיימא לשאלה וע"י ז"ת מתבוננין בה ובסוד אה"ה דזמין לאולדא (יהל אור).

14 דהשם מורה על התגלות ובזה יגלה לנו אורה מה שהקשו כמה מקובלים קושיא עצומה מפני מה אה"ה בכתר ובינה והו"ה בת"ת הלא שם הו"ה ב"ה שם גדול הוא יותר משם אה"ה כי הוא כלל כל השמות כידוע אך בזה יתורץ מאד דהא השם מורה על התגלות והשם הוא התגלות ולכן בכתר ובינה ששם אין כ"כ התגלות כמו בת"ת ולכן שם שם אה"ה שאין גדול כמו שם הו"ה שאין גדול ההתגלות כמו התגלות שבת"ת וע"י היטב ותבין (יהל אור).

15 מ"והיה כמאן" עד כאן מוסגר בדפ"ק.

16 ר"ל שת"ת נק' הו"ה בגלוי אבל כאן הו"ה בהיפוך אתוון בטמירו לפי שהיא עצמה אינה נגלית (יהל אור). ע"י זר"ח עב ע"ד: והי"ה שם הכא אתמסר ליה למשה מה דלא אתמסר ליה מקדמת דנא דהא ההוא שמא דרתיכא קדישא אתמסר ליה בידיה.

17 שזן בחסדו מקרני ראמים והכל צריכין לחסדו (יהל אור).

פְּעֵה"כ

כד אתעטף¹ אקודשא בריך הוא בעטופא דזהרא ודא דקא מייחד יחודא ובגין כך שמע סמיך ליה"ה.

יחודא דכל יומא איהו² נלמנדע ולשואה רעותא יחודא דא הא אמרן בכמה דוכתי יחודא דכל יומא איהו³ יחודא דקרא (דברים ו ד) ושמע ישראל יהו"ה (קדמאה) אלהינו יהו"ה והא כללו חד ועל דא אקרי אחד הא תלת שמיהן אינון היך אינון חד ואף על גב דקרינון אחד והיך אינון חד. אלא בחזיונא דרוח קדשא אתיידע ואינון בחיזו דעינא אסתימא למנדע דתלתא אלין אחד ודא איהו רזא דקול דאשתמע³ קול איהו חד ואיהו תלתא⁴ גווינין אשא ורוחא ומיא וכלהו חד ברזא דקול ולא אינון אלא חד⁵ אופי הכא יהו"ה אלהינו יהו"ה אינון חד תלתא גווינין ואינון (דאינון) חד.

ודא איהו קול דעביד בר נש וביחודא ולשוואה רעותיהו (ולשוואה) ביחודא דכלא מאין סוף עד סופא דכלא בהאי קול דקא עביד בהני תלתא דאינון חד ודא איהו יחודא דכל יומא ודאנתגלי ברזא דרוח קדשא.

וכמה גווינין דיחודא אתערו וכלהו קשוט מאן דעביד האי עביד ומאן דעביד האי עביד אבל האי יחודא דקא אנן מתערי מתתא ברזא ודחד קולו (דקול) דאיהו חד ודא הוא ברירא דמלה האי בכללא לבתר⁶ אפרט (והיה אם שמוע פרט דחסד עלאה) כדקאמרן.

(ואיהו) פרשה רביעאה הוא רזא דדינא קשיא (שם יא טז) השמרו לכם⁷ ואלין אינון תפלין דרישא⁸ ותפלין דדרועא כגוונא דא בחד ביתא והא אתערנא בהו וכלהו רזא חדא. תרגום: "והיה לאות על ידכה ולטוטפת בין עיניך וגו'", מצוה זו מצוה שנקראת בגוון אחר, שלא נקראת מצוה, אלא קדושה. ואלו הן תפלין, תפלה של יד ותפלה של ראש. תקון פאר היופי של צבעים עליונים, ולכן נקראים טוטפות, כמו שנאמר "ישראל אשר בך אתפאר". ונאמר "כי נער ישראל ואהבהו", ישראל הקטן. שמע ישראל, ישראל הזקן. היופי של הצבעים למעלה ולמטה. יוסף עלה והתעטר בשני דרגות צבעים, בתחלה נע"ר ובסוף צדי"ק. כמה נאים בו הצבעים למראה. וסוד זה "ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה", יפה בשני צדדים, בשתי דרגות ובשני צבעים, עליון ותחתון.

כתוב "ועשית הישר והטוב", הישר זו תפלה של יד, להמשיך (להסמיך) אותו לתפלין של ראש, להתייחד כאחד. ותפלה של יד מקדים לשל ראש. וצריך שלא יהיה בהם פירוד כלל. מי שמתעטר בתפלין, עומד בסוד של צבע עליון, ועומד באותם שני סודות שאמרנו, בסוד של עבד, כמו יוסף שנקרא נער ונקרא צדיק נאמן, בסוד של בן יחידי. ואלה הם תפלה של יד ותפלה של ראש, והם כלל אחד בלי פרוד.

ארבע פרשיות של תפלין בארבעה בתים באותן תפלין של ראש. וכמו שהם ארבע פרשיות באותן תפלין של ראש, כמו כן כולן בתפלין של יד בבית אחד, שהרי בתפלה של יד אין לה מעצמה כלום, אלא מה שלוקחת מלמעלה. וסוד זה "כל הנחלים הולכים אל הים", ומתוך שלוקחת אותם מלמעלה, נקראת תפלה, ומתקדשת בקדושתם, והכל נקראת קדושה ונקראת תפלה. ואז נקראת מלכות, מלכות שמים שלמה.

ארבע פרשיות, הרי בארנו את הסוד שלהם בכמה מקומות. אבל פרשה ראשונה "קדש לי כל בכור" זהו סוד עליון שכולל כל ארבעה הבתים, בסוד האור העליון שיצא מאין.

וכל אותן ארבע נרמזו כאן. "קדש", זו קדושה העליונה, סוד החכמה העליונה, שמשם הכל מתקדש, בסוד הגניזה העליונה, שנקראת "קדש". "לי", זו בינה, סוד העולם העליון, ההיכל הפנימי, וסוד זה "כי לי בני ישראל עבדים", "כי לי כל בכור", "והייתם לי סגולה". "כל" סוד

- מאיר הכוונה -

¹ כמ"ש שנתעטף הקב"ה באור וברא העולם כמ"ש עוטה אור כשלמה כו' ואור הוא חסד כידוע (יהל אור).

² יחודא (נוסף בדפ"ו).

³ שקול כלול מאשא ורוחא ומיא כמ"ש בס"י (יהל אור). ח"א נ ע"ב רי ע"א (לש"ו).

⁴ ר"ל שה' אלהינו הן חו"ב ה' ז"א שהן למטה חג"ת שהן ג' גווינין (יהל אור).

⁵ "ולאו אינון אלא אחד" מוסגר בדפ"ק.

⁶ והיה אם שמוע (יהל אור).

⁷ דהשמר הוא ל"ת מסט' דינא כידוע (יהל אור).

⁸ ודע כי דוקא בשל ראש יש הו"ה ממש דהיינו חו"ב חו"ג אבל בשל יד אינו כך אלא כעין דוגמא שהרי אין בה חו"ג אלא ב' פעמים חו"ב, פ' חו"ב דאבא וחו"ב דאמא שהם בערך חו"ג לגבי חו"ב דאבא, ולכן אמר בכאן דדרועא כגוונא דא, כגוונא דייקא, ר"ל דמיון לבד (רמ"ז).

שְׁעָה"כ

החסד בכל מקום, בין למעלה בין למטה. "בכור" זה בן בכור, שנאמר "בני בכורי ישראל". ובן בכור זה כולל כל הצדדים וכל הצבעים, ולכן הכתוב כולל את כל הארבע בסוד החכמה העליונה. אבל זה בדרך כלל, לדעת שהכל כלול בזה. אבל בדרך פרט כל אחד לבדו, זוהי פרשה ראשונה הכוללת כל שאר הפרשיות.

פרשה שניה "והיה כי יביאך וגו'", זו בינה, שהרי בפרשה הזו היא יציאת מצרים, שהיתה מצד של יובל. ולכן הראשית שלה "והיה", שהרי דבר זה הוא ביובל, ולכן שמה "והיה" שאין והיה אלא במקום זה, שהוא עתיד להמשיך למטה ולהאיר מנורות, ולהמצא בדרגה תחתונה. והיה, כמי שאומר על המלך שאם שיהיה מוכן להמשיך למטה ולהאיר מנורות, והכל בסוד אחד. ומשום שהוא בדרך טמיר, לא נקרא בגלוי בשם זה, אלא נמסר לחכמים לדעת, ועל זה נרשם בשם הקדוש בדבר הזה.

פרשה שלישית, "שמע", זהו סוד הימין שנקרא חסד עליון, שהוא מיחד את היחוד של הכל לארבעה צדדים. והקדוש ברוך הוא מסדר בו את סדר כל העולם, וזהו שמתפשט לכל הצדדים, אפילו בתוך התהומות התחתונים. בזה הקדוש ברוך הוא ברא את העולם, כשהתעטף הקדוש ברוך הוא בעטוף של זהר, וזה שמיחד את היחוד, ולכן שמע סמוך לוהי"ה.

היחוד של כל יום הוא יחוד לדעת, ולשים את הרצון היחוד הזה. הרי אמרנו בכמה מקומות, יחוד של כל יום הוא היחוד שבפסוק "שמע ישראל ה' אלהינו ה'", הרי כולם אחד, ולכן נקרא אחד. הרי הם שלשה שמות, איך הם אחד. ואף על גב שקוראים אחד, איך הם אחד.

אלא בחזיון רוח הקודש נודע, והם במראה של עין סתומה, לדעת ששלשה אלה אחד. וזהו סוד של קול שנשמע, קול הוא אחד, והוא שלשה אופנים: אש, רוח, ומים. וכולם אחד, בסוד של הקול, ואינם אלא אחד, כמו כן כאן "ה' אלהינו ה'" הם אחד, שלשה אופנים והם אחד.

וזהו הקול שעשה האדם ביחוד, ולשים את רצונו ביחוד של הכל, מאין סוף עד סוף, הכל בקול הזה שעושה בשלשת אלה שהם אחד. וזהו היחוד של כל יום, שהתגלה בסוד של רוח הקדש.

וכמה אופנים של יחוד התעוררו, וכולם אמת. מי שעושה את זה, עושה. ומי שעושה זה, עושה. אבל היחוד הזה שאנו מעוררים מלמטה בסוד של קול, שהוא אחד, זהו בירור הדבר, זה בכלל, ואחר כך פרט, כמו שאמרנו.

פרשה רביעית, הוא סוד הדין הקשה, "השמרו לכם", אלה הן תפלין של ראש, ותפלין של זרוע כדוגמא זה בבית אחד, והרי התעוררנו בהם, וכולם סוד אחד. ועי' לקמן אות ריב.

צג. עי' ע"ח שער מיעוט הירח א: מיעוט הירח מאי ניהו דאמר לה (חולין ס ע"ב) לכי ומעטי את עצמך, היינו דכולהו מלכיות דידה דהוי בכל הט"ס¹, כולהו הפילו ונחתו לתתא בהדה מה דליתא הכי בכל ספיראן. דכולהו אית להו חולקיהו בספיראן (דלעילא) [בר] מנייהו² דהא כתר כלול מכולהו וכן חכמה (וכן כולם) [וכל די בתרא] אבל מלכות אתנטלית מכולהו³, וכולהו

- מאיר הכוונה -

¹ עליונות דידה עי' ש"ש (לש"ו).

² "והם שם לעולם" נוסף בלש"ו.

³ והם נחתו לתתא (נוסף בלש"ו). שכל הט' מלכיות של כל הט' ספירות מייצרים את המלכות כלומר המלכות דכתר מהוה הכתר דמלכות וכו' אבל זה רק אחר התיקון שנעשו למציאות של רה"י (דע"ה ח"א סח ע"ג), והיא משלמת לי' (דע"ה ח"א פח ע"ב), כלומר היא רק נקודה אחת ובגלל זה היא תמיד באור חוזר שחוזרת לשרשה (ביאורים ח"ב פא ע"ב), וממילא בשבירה היא ירדה כולה (ע' דע"ה ח"ב קיג ע"ד), ושם הוא סוד כל העביות והכלים (דע"ה ח"ב קיז ע"ב), יש ב' בחי' דמלכות א' פנימיות היא שורש כולם ועצמות כולם ויש גם בחי' שהיא יציאתה לגילוי פרטי ולפרצוף בפני עצמה ובחסרון היחוד הראוי, ובחי' הב' לא שייך לא"א ולעקודים, וכאן רק שייך לחלק החיצוני דמלכות (כללים ח"א נו ע"ג), וע' כללים ח"א נ ע"ד שאותה הנקודה אחת אשר יצא בנוק' בעת עולם הנקודות היא נקודה השרשית שבה אשר ממנה היא נבנית ונמשך לה מאימא עצמה אלא שהוא נמשך ובה דרך ז"א בסוד פסיעה לבר. וע' ת"ז קלד ע"ב ועוד אתמר בה בשכינתא תתאה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו דתהא כלילא מכל ספירן דכל עשר ספירן יהיבו בה כל חד חולקיה ומאי חולקיה אלא כל ספירה יהיב בה עשור דיליה דכל ספירה סליק לעשרה ויהבו ליה כל חד וחד עשור דיליה אשתארו אינן תשע תשע וכל חד וחד אשתלים בה לעשרה ובגין דא מעשרין חד מעשרה ובגין דאיהי כלילא מכולהו אתמר בה אהבת כלילותך כלילא מכלא ולבתר דאתכלילת מעלאין אתמר בה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ אתכלילת

שְׁעָה"כ

הוי ט' בלבד דכל¹ מה דהוי מינה לעילא בהדייהו נחית לתתא בהדה, ואיהי שלימא דכולהו, דבר מינה הוי כלהו ט"ס², דכולא³ דילה נחית לתתא, ומשו"ה הוי אור חוזר דלית לה (מדילה) [לעילא] כלום, (ובעית) [ובאת] להדרא ולסלקא לעילא, והיינו דלית לה מגרמא (כלום) [לעילא] אלא כלא לתתא בהדה], ולא קאמר דלית בה⁴ (אלא⁵ כולא לתתא), ומשו"ה בעינן לסלקא לה לעילא דלהדרו לאתרייהו כולהו מלכות דידה ואיהו בהדייהו. (ווי"ס (משלי לא כט) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה).

ע"י תיקון יב ע"ב: כד אתנטילת מכתר אתקריאת עטרת תפארת עטרה בראש כל צדיק תגא דספר תורה ובגינה אתמר כל המשתמש בתגא חלף כד אתנטילת מהאי חכמה עלאה דהיא ראשית אתקריאת על שמה וכד אתנטילת מבינה אתקריאת על שמה תבונה וכד אתנטילת מחסד אתקריאת תורה שבכתב דאתיהיבת מימינא דכתיב מימינו אש דת למו (דברים לג ב) וכד אתנטילת מגבורה אתקריאת תורה שבעל פה דהכי אוקמוהו מארי מתניתין תורה שבעל פה מפי הגבורה ניתנה ותמן גבורים עומדים בפרץ ולא יכיל למיקם בה אלא גבור במלחמתה של תורה גבור ביצרו.

כשנטלה { } כשהיא נלקחת מכתר נקראת עטרת תפארת, עטרה בראש כל צדיק (מגילה טו ע"ב), הכתר של ספר תורה. ובגללה נאמר כל המשתמש בתגא חלף (אבות פ"א מ"ג). כשנטלה מהחכמה העליונה הזו, שהיא ראשית, נקראת על שמה. וכשנטלה מבינה, נקראת על שמה תבונה. וכשנטלה מחסד נקראת תורה שבכתב, שנתנה מימין שכתוב "מימינו אש דת למו". וכשנטלה מגבורה נקראת תורה שבעל פה, שכך פרשה בעלי המשנה (עירובין נד ע"ב) תורה שבעל פה מפי הגבורה נתנה, ומשם גיבורים עומדים בפרץ (נוסח נפילת אפים לספרדים) { }, ולא יכול לעמוד בה, אלא גיבור במלחמתה של תורה, גיבור ביצרו.

כד כו' - מפרש כאן למה נקראת ראשית ואחרית (ואורייתא): **עטרת כו' עטרת בראש כו' -** ר"ל באלו הג' שמות נקראת⁶, שהיא עטרת בעלה (משלי יב ד), וכן בראש צדיק יסוד, ולכך היא תגא דס"ת עטרת בעלה: **ותמן גבורים -** ר"ל בתורה שבעל פה שעומדים בפרץ, בפרצה של הלכה, דאיהי קושיא, קליפה דחפיה עלה, וזהו מלחמתה של תורה.

– מאיר הכוונה –

בתתאין ואפילו בכל קליפין דסטרא אחרא אתלבשת לקיימא בה ומלכותו בכל משלה ובכל מה דאתלבשת אתכלילת (נ"א אתקריאת) בשמיה הא הכא אדם דעשיה ויצירה, וז"ל הגר"א שם, בכל משלה ועלה אתמר נעשה אדם (קלד ע"ד) בצלמנו כדמותנו והא אמרן דכל ע"ס כו' מעשרין חד מעשרה ובגין דאיהי כלילא מכלהו כו' אתקריאת בשמי' ובג"ד זמנין אתקריאת נשר כו' עד והאדם ידע כו' ואח"כ הא הכא אדם דעשיה כו' - ור"ל דנעשה נאמר על אדם דעשיה מלכות ונאמר עלה בצלמנו דכל ע"ס יהיבו כו' והיא ג"כ כלילא מתלת מב' דרגין מע"ס דלמעלה ומכל דיוקנין דלתתא מינה והיא עשירות דכל ספירה וע"ל מ"ו ב' ואמר הא הכא כו' אדם דבריאה כו' מאי כו' משום שרוצה לפרש בצלמו בצלם היכן רמיזין ביה ואיך הן בצלמו ואמר בב' ווין דוא"ו דאלף דביניהון הוא ת"ת דנק' א' ואמר דשכינתא עילאה ותתאה דנקראו צלם ודמות אדם שכינה עילאה דמות חכמה ושכינתא תתאה דמות עד"א (כללים ח"ב נא ע"ב)

ע"י ת"ז יב ע"ב יג ע"א שהוא מונה מציאות הנוק' כשנלקחת מכל הי"ס, וזה כל מציאותה, וע"י ע"ח מיעוט הירח פרק א'.

¹ וכל (לש"ו).

² תיקון"ז סא ע"ב קלד ע"ב (לש"ו) [הובא לקמן] { }.

³ וכולא (לש"ו).

⁴ כלומר כי באמת נקודה השרשית יש למלכות ג"כ אך שאר ה'ט' נקודות להשלימה לי' זה אשר מקבל מה'ט' עלאין וכן אות ההנקודה העצמותית שבה היא מתחלקת ג"כ לי' (ביאורים ח"ב כד ע"ג) ⁵ ואלו (לש"ו).

⁶ וע"י פת"ש : כלומר שיש ג' בחינות לעמידתה של ספירת המלכות, או שהיא יכולה להיות מתחת לר"ק בבחינת 'שמוש', או עומדת כנגדו ומתלבשת עליו בבחינת 'מאנא' דהיינו בגד, או למעלה ממנו כ'עטרה', ע"י רע"מ ח"ב קנח ע"א, כלומר שיש ג' בחינות לעמידתה של ספירת המלכות, או שהיא יכולה להיות מתחת לר"ק בבחינת 'שמוש', או עומדת כנגדו ומתלבשת עליו בבחינת 'מאנא' דהיינו בגד, או למעלה ממנו כ'עטרה' וע"י פת"ש א"א פתח מא ז"ל, שורשה של הנוקבא בד' מקומות: א', בחינת מלכות בעצמה. ב', נקודה בעטרת היסוד, ג', בת"ת בחזה, ד', בדעת דיליה, והם מקומות של נקבים, בעטרת היסוד, ובחזה בסוד הטבור, ובפה סוד הדעת שהוא סוד הצמצום והחסרון, שמצד זה צריכה תיקון באלו ה'ד' שרשים לפנות הדרך לפניו, עכ"ל. צריכים להביא את הזהר קנח? { }

שְׁעָה"כ

ועי' תיקו"ז סא ע"ב: כל ספירן כל חד איהו תשע ומלכות בה אשתלים כל חד לעשר. ועי' שם קלד ע"ב: ועוד אתמר בה בשכינתא תתאה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו דתהא כלילא מכל ספירן דכל עשר ספירן יהיבו בה כל חד חולקיה ומאי חולקיה אלא כל ספירה יהיב בה עשור דיליה דכל ספירה סליק לעשרה ויהבו ליה כל חד וחד עשור דיליה אשתארו אינון תשע תשע וכל חד וחד אשתלים בה לעשרה ובגין דא מעשרין חד מעשרה ובגין דאיהי כלילא מכולהו אתמר בה אהבת כלילותיך כלילא מכלא ולבתר דאתכלילת מעלאין אתמר בה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ אתכלילת בתתאין ואפילו בכל קליפין דסטרא אחרא אתלבשת לקיימא בה ומלכותו בכל משלה (תהלים קג ט) ובכל מה דאתלבשת אתכלילת (נ"א אתקריאת) בשמיהא הא הכא אדם דעשיה ויצירה.

תרגום: ועוד נאמר בשכינה התחתונה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו שתהיה כלולה מכל הספירות שכל עשר הספירות כל אחת נתנה בו חלקה ומה חלקה אלא כל ספירה נתנה בו עשור שלה שכל ספירה עולה לעשרה ונתנו לו כל אחת ואחת העשור שלה נשארו הן תשע תשע וכל אחת ואחת השתלם בה לעשרה ולכן מעשרים אחד מעשרה ומשום שהיא כלולה מכלם נאמר בה אהבת כלולותיך כלולה מן הכל ואחר שנכללה מן העליונים נאמר בה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ נכללה בתחתונים ואפילו בכל הקלפות של הצד האחר התלבשה לקיים בה ומלכותו בכל משלה ובכל מה שהתלבשה נכללה (נקראה) בשמו הרי כאן אדם של עשיה ויצירה.

צד. ז"ל הזהר ח"ג ל ע"ב: אמר ליה רבי יהודה שפיר בההוא דכתיב אל גבור אלא אל זועם בכל יום מהו דהא בכל יומא ויומא קיימא בדינא בין דבני עלמא זכאין בין דלא זכאין לא הוה בידיה אתו שאילו ליה לרבי שמעון אמר לון ודאי אל זועם בכל יום והא אוקמוה חברייא לזמנין הוא דינא לזמנין הוא רחמי אי זכאין בני עלמא הא אל קיימא והוא חסד ואי לא זכאין הא אל¹ קיימא ואקרי גבור ועל דא קיימא בכל יומא אבל מלה שפיר הוא אל בכל אתר נהירו (רב) דחכמתא עלאה הוא וקיימא בקיומיה² בכל יומא דכתיב (תהלים נב ג) חסד אל כל היום. תרגום: אמר לו רבי יהודה זה טוב, בזה שכתוב אל גבור, אלא אל זועם בכל יום מהו, שהרי בכל יום ויום עומד בדין, בין שבני העולם צדיקים בין שלא צדיקים, לא היה בידו. באו ושאלו לו לרבי שמעון, אמר להם ודאי אל זועם בכל יום, והרי בארוה החברים, לעתים הוא דין ולעתים הוא רחמים, אם בני העולם צדיקים הרי אל עומד והוא חסד, ואם לא צדיקים, הרי אל עומד ונקרא גבור, ועל זה עומד בכל יום. אבל דבר נאה הוא, אל בכל מקום זהו אור (רב) החכמה העליונה, ועומד בקיומו בכל יום, שכתוב חסד אל כל היום.

צה. עי' תיקו"ז ד ע"א: כד נחית קודשא בריך הוא בקריאת שמע אתמר בחיון ואשמע את קול כנפיהם (יחזקאל א כד) בעשר מיני הלולים בשיר פשוט דאיהו י' כתר כפול דאיהו י"ה חכמה ובינה משולש ביה"ו דאיהו חסד גבורה תפארת מרובע ביהו"ה דאיהו נצח הוד יסוד מלכות דנטרין צפרא קדישא ישראל בינייהו וקראן בה לישראל דאיהו עמודא דאמצעיתא והיינו שמע ישראל (דברים ו ד) הא נחית לגבה צריך לקשרא ליה בהדה וליחדא לון ביחודא חדא בלא פירודא כלל ובגין דא מאן דשח בינתים עבירה היא בידו ההיא שיחה (ואמאי)³ קשרין ליה בהדה לאח עם ד'⁴ כלילא מארבע פרשיין בגין דלא יהא פרח מינה ואשתארת יחידא איכה ישבה בדד (איכה א א) ובגין דא קשרין ליה בהדה בכמה קשורי דתפלי בכמה קשורי דציצית דלא יזוז מינה

- מאיר הכוונה -

¹ מהא משמע קצת דזמנין אל הוא בחי' גבורה ויתיישבו קצת דברי הרשב"א פ"ק דברכות עפ"ע דף יד ע"ד ועי' במאורי אור מאי"ן (נ"א), עי' מבו"ש א"א טז (לש"ו).

² תמיד הוא מתקיים ואינו משתנה ממדרגה למדרגה כי כל כך אורו למטה כמו למעלה כנזכר שם בספר הכוונות. ואיתא תו התם ששם אה"ה דיודין שבראש הבינה הוא מתליבש בחסד זה של חכמה, עיין שם. וידוע שעיקר שם אה"ה דיודין הוא שם אי"י והוא בגי' א"ל (רמ"ז).

³ ובמאי (הגהות הגר"א).

⁴ עי' לקמן מב ע"א ד"ה דאיהו וז"ל קוצא שהיא משלמת לעשרה א"ח ד' גבוה עשרה ורחבו ד' במילואו ופשוטו וכו' והוא זנב ופרצוף זנב בקוצא של ד' זנב לאריות דנכללת בדכורא וד' עצמה היא פרצוף וכו'.

שְׁעָה"כ

וכל קשר איהו מסטרא דאת י¹ ותרין קשרין אינון דאינון קשר דרישא קשר דדרועא שמאלא ואינון י' י' מן יאקדונק"י יהו"ה ארבע פרשיין דתפלי וראו כל עמי הארץ כי שם ה' וכו' (דברים כח י) אדני ארבע בתי דתפלין אהי"ה אשר אהי"ה (שמות ג יד) מלגאו דתפלין בכ"א אזכרות דתפלין דרישא ובכ"א אזכרות דתפלין דיד ודא אימא עלאה תפלי דמארי עלמא קרינון ליה תפלין על רישא דעמודא דאמצעייתא כסי ליה אימא בגדפהא דאינון רצועין דתפלין וקשרין ליה ישראל בשכינתא תתאה בתפלין דיד וליה אמרין שמע ישראל ברא דסבא דסבין² ודא חכמה עלאה ועל שמיא איתקרי עמודא דאמצעייתא ישראל³ שיר אל שיר משמאלא שיר דלויים אל מימינא דכהניא עמודא דאמצעייתא ישראל כליל תרוייהו.

תרגום: כשירוד הקב"ה בקריאת שמע, נאמר בחיות "ואשמע את קול כנפיהם", בעשרה מיני הלולים: בשיר פשוט שהוא י', כת"ר. כפול, שהוא י"ה, חכמ"ה ובינ"ה. משולש, ביה"ו שהוא חס"ד גבורה תפארה. מרובע ביהו"ה, שהוא נצ"ח הו"ד יסו"ד מלכו"ת. ששומרים את הצפור הקדוש, ישראל ביניהם, וקוראים בה לישראל שהוא העמוד האמצעי. והיינו, "שמע ישראל", הרי יורד אליה, צריך לקשרו עמה וליחדם ביחוד אחד ללא פרוד כלל, ולכן מי ששח ביניהם, אותה שיחה עבירה היא בידו. (ולמה) קושרים אותו עמה, לא"ח עם ד', כלולה מארבע פרשיות, כדי שלא יהיה פורח ממנה, ותשאר יחידה, "איכה ישבה בדד". ולכן קושרים אותו עמה בכמה קשורי תפלין, בכמה קשורי ציצית, שלא יזוז ממנה. וכל קשר הוא מצד של האות י'. ושני קשרים הם, שהם קשר של ראש, הקשר של זרוע שמאל, והם י' י' מן יאהדונה"י. יהו"ה, ארבע פרשיות התפלין, "וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה וכו'". אדני"י, ארבעה בתי התפלין, "אהי"ה אשר אהי"ה", מבפנים של התפלין, בעשרים ואחד אזכרות התפלין של ראש, ובעשרים וא' אזכרות התפלין של יד, וזו האם העליונה, תפלין של רבוננו של עולם, קוראים לו תפלין על ראש העמוד האמצעי, מכסה אותו האם בכנפיה שהן רצועות התפלין, וקושרים אותו ישראל עם השכינה התחתונה בתפלין של יד, ולו אומרים "שמע ישראל", הבן של זקן הזקנים, וזו חכמה עליונה, ועל שמו נקרא העמוד האמצעי ישראל, שיר אל, שיר משמאל, שיר של לויים, א"ל מימין, של הכהנים. העמוד האמצעי ישראל, כולל את שניהם.

בהגרא: צריך לקשרא ליה כו' - שצריך מקודם להניח תפלין, דבשעת ק"ש יהיה קשור בתפלין ומייחד בק"ש: ואמאי קשרין - צ"ל "ובמאי", ור"ל כיצד קושרין: אדני"י ד' בתי דתפלין - הוא בשל יד כדלקמן (ח ע"ב י ע"א) ע"ש, ולא נחית הכא אלא לפרושי שם הוי"ה ואדני"י דאיתנייהו בתפלין, ומפרש והולך דתפלין דרישא הוא דז"א הוי"ה, ודיד דנוקבא. והתפלין דז"א הוא אימא עילאה⁴, וזהו תפלין של ראש ותפלין של יד אנו מניחין לקשר זוין⁵: **ודא אימא כו' - ר"ל, השם אהי"ה: וקשרין ליה ישראל כו' - ר"ל, דתפלין דרישא אנו מניחים בכחינת ז"א שהוא מניח⁶, אבל תפלין של יד אנו מניחין בכחינת עצמנו לקשר זוין: ברא דסבא - לפי שנאמר (שמות ד כב) בני בכורי ישראל, והוא בכור שנוטל ב' חלקים דידיה ודנוקבא⁷: **דסבא דסבין - שחג"ת נקראו סבין¹: שיר דלויים - שהוא גבורה: אל מימינא - חסד.****

- מאיר הכוונה -

¹ דהיינו קוצא של ד' עי' גר"א הערה הקודמת.

² עי' א"ז רפח ע"ב שע"ק נקרא סבא דסבין.

³ דהיינו ישראל סבא (עי' דברינו בהגרא בסד"צ א ע"ג על המילים כנשר יעיר קנו, שזה דעת המתשפט בו"ק), וזה מה שכתוב שמע ישראל, ישראל סבא, עי' יהל אור ח"א ל ע"ב שה"ישראל" המוזכר בשמע ישראל הוא כל ישראל יחד וזה היחוד, ועי' לקמן קלט ע"א שישראל סבא היא ת"ת לאפוקי יסוד שזה נער ישראל.

⁴ הם מוחין דז"א והם באים מיסוד דאו"א ולכן נקראים לפעמים על שם אמא.

עי' זהר ח"ב צא ע"ב: נדר איהו לעילא, ואינון חיי מלכא, רזא דרמ"ח שייפין ותריסר קטירין כחושבן ונד"ר, ועל דא חמיר משבועה [תרגום: נדר הוא למעלה ואלה הם חיי המלך, סוד של רמ"ח אברים ושנים עשר קשרים כמנין 'ונד"ר' ולכן חמור הוא (הנדר) משבועה], עכ"ל. ועי' זהר פנחס רנה ע"א: כל הנשבע כאילו נשבע במלך עצמו, וכל הנודר כאילו נודר בחיי המלך, המלך עצמו אדני-י חיי המלך יהו"ה ובגין דא (שם ל) כי ידור נדר ליהו"ה, ע"כ. וע"ש רנה ע"ב: כל הנודר בהו"ה דאיהו תפארת, כאילו נודר בחכמה דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א חיי המלך, וכל הנשבע באלקים כאילו נשבע במלך עצמו, ע"כ.

⁵ לכן התפלין הם בחי' יסוד עי' לקמן י ע"א.

⁶ היינו "מרא עלמא", קב"ה.

⁷ דהיינו ז"א לוקח ב' חלקים של הדעת, עי' אד"ז רצא ע"א: וכד נהרין אלין אב ואם עליה, כלהו אקרון תפלין דרישא וכלא נטיל בן דא וירית כלא והאי ירית לברתא וברתא מניה אתזן ועכ"פ

פְּעֵה"כ

ע"י תיקון"ז סג ע"א: ארבע בתי דרישא אינון אהי"ה ארבע פרשיין דאינון קדש לי (שמות יג ב) והיה כי יביאך (שם יא) שמע ישראל (דברים ו ד) והיה אם שמוע (שם יא יג) דא יהו"ה ארבעה בתי דיד דא אדנ"י ארבע פרשיין דא יהו"ה ובהון מ"ב אזכרות בתמניא פרשיין דאתמר בהון (במדבר יב ט²) ה' בם דא איהו כי היא שמלתו לעורו ואיהי תכלת שבציצית איהי סוד היבום יבמה דיליה בגלותא י"ב מ"ה ב"י מ"ה [נו ע"א] תלת גלגולין דיליה אינון³ תלת אבהן דעלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר איהי ישועה דיליה גאולה דיליה בגין דקודשא בריך הוא לית ליה רשותא לאפקא מן גלותא עד דאיהי נפקת עמיה היא נבואה דיליה נבואה כלילא שית דרגין מסטרא דאת ו' דאיהו עמודא דאמצעיתא ואיהי חלום אחד משתין בנבואה ומאי שתין אלא לית שיב"ה פחותה משתין ודא ישראל סבא דסליק באת ו'⁴ שית זמנין עשר דאיהו שתין.

תרגום: ארבעת בתי הראש הם אהי"ה, ארבע פרשיות שהן: "קדש לי", "והיה כי יביאך", "שמע ישראל", "והיה אם שמע", זה יהו"ה. ארבעת בתי היד זה אדנ"י, ארבע פרשיות זה יהו"ה. ובהם מ"ב אזכרות בשמונה פרשיות, שנאמר בהם "ה' בם". זהו "כי היא שמלתו לעורו", והיא תכלת שבציצית, היא סוד היבום. היבמה שלו בגלות, י"ב מ"ה, ב"י מ"ה. שלשת הגלגולים שלה הם שלשת האבות, שעליהם נאמר "הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר". היא הישועה שלו, הגאולה שלו, משום שהקדוש ברוך הוא אין לו רשות לצאת מן הגלות, עד שהיא יוצאת עמו. היא הנבואה שלו, הנבואה כוללת שש דרגות מצד של האות ו', שהיא העמוד האמצעי, והיא חלום אחד מששים של נבואה (ברכות נו ע"ב). ומה זה ששים, אלא אין שיב"ה פחותה מששים, וזה ישראל סבא שעולה באות ו', שש פעמים עשר שהוא ששים.

אינון אהי"ה - דסוד אהיה הוא החשמל, דלבוש מלכו"ש, ואהי"ה מורה על מנין אזכרות שבתוכו כמו שמפרש והולך, ובהון ארבעים ותריין כו', ה' בם, ר"ל הויו"ת כמנין ב"ם. ואמר ואיהי תכלת, דתכלת גוון דילה תכלית דכולא כנ"ל, ותכלת הוא כיסוי כידוע⁵: **איהי סוד היבום** - אמר זה כאן, שאמר ה' בם, והוא אותיות יבמה, י"ה בם, דבם הוא ו"ה, תש"י ותש"ר: **בגלותא** - הוא סוד הגלגול בגלותא, וז"ש *י"ב מ"ה, מ"ה גלגולא דאדם י"ב תלת גלגולין אינון לקבל כו' - כצ"ל דיי"ב הן י"ב אנפי החיות דאבהן, וע"ל (סג ע"א עב ע"א) ואינון תרי עשר אנפין כו' ואדם רכיב כו' וע"ל סוד אלו ד' גלגולין, ולקמן תיקון ל"ב בארוכה ומש"ש: **כלילא שית דרגין** - שהן שוקיו עמודי שש (שיה"ש ה טו), דרגין דנבואה, ואמר מסטרא דוא"ו, הוא הנהר, שע"י הוא הנבואה. וע"י לעיל (מה ע"ב ס ע"א) והאי ו' כו', ואיהו נשיב בתריין שוקין בשית פרקין דאינון שוקיו עמודי שש, ועליה אתמר (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח ה': **לית שיבה כו'** - פליג על בן תימא, וכן אמר למטה, בן חמשים לזקנה, והוא מדלג בן חמשים לעצה: **ודא ישראל סבא** - ר"ל, שיבה דהוא ו' וסליק כו': **דאיהו שיתין** - והענין, כי כל דרגא מתחלק לעשר, והוא נוטל ט' חלקים והיא העשר, כמש"ל (מו ע"ב סא ע"ב) והנה החלום הוא מדרגה האחרונה מאינון

– מאיר הכוונה –

מכאן ברא ירית ולא ברתא, ברא ירית לאבוי ולאמיה ולא ברתא, ומניה אתזן ברתא, כמה דכתיב (דניאל ד) ומזון לכלא ביה (ואי תימא כל האי והאי אקרון צדיק וצדק בחד אינון וחד כלא). תרגום: וכשמאירים אלה או"א עליו, כלם נקראים תפלין של ראש. והבן הזה לוקח את כולם ויורש את הכל, ואת זה הוא מוריש לבת, והבת ממנו נזונית. ועל כל פנים נשמע מכאן שהבן יורש ולא הבת, הבן יורש את אביו ואמו ולא הבת, וממנו נזונית הבת כמו שנאמר "ומזון לכלא ביה" [מזון לכל בו] (ואם תאמר כל זה וזה נקרא צדיק וצדק, באחד הם ואחד הכל).

¹ ע"י לקמן מא ע"ב ודברי רבינו שם מא ע"ג, שזה שם לכל הו"ק אחרי התיקון ולא"א לפני כן, וע"י לקמן קלט ע"א וז"ל, התיקונים מדת יום שכינתא עלאה מאי יום עמודא דאמצעיתא דמניה יומין ארוכין וכו' וביאר הגר"א דת"ת נק' אריך אנפין ישראל סבא ויסוד זעיר אנפין נער ישראל ואוהבו סבין הן בחג"ת אברהם זקן כי זקן יצחק אבל זקן כי כבדו ונה"י נערים כידוע.

² אולי תהלים סח יח, ע"י ראב"ד בס"י לתת כחם זה בזה וזהו סוד כל הנבואות והעתידות והוא שם שבו נבראו שמים וארץ וכל אשר בם שנאמר ה' ב"ם סיני בקדש ולפיכך הוא יוצא מן בראשית עד ב' ובהו כאשר

³ ב"י מ"ה תלת גלגולין דילה אינון נמחק בגר"א ובמקומו איתא י"ב מ"ה, מ"ה גלגולא דאדם י"ב תלת גלגולין אינון לקבל.

⁴ י' (גר"א).

⁵ של המשכן

שְׁעָה"כ

שית דרגין דנבואה, פרק אחרון של הוד, ואף זה אינו כי אם בה, והוא א' משיתין, וז"ש *דסליק באת יו"ד שית כו' - כצ"ל, ור"ל בה שהיא יו"ד דבה מעשרין.

ועיי"ש פז ע"ב: בזמנא דהאי שושנה איהי בגלותא איהי אטומא בזמנא דיהא פורקנא בעלמא אתפתחת בחמש אור הה"ד ויאמר אלהי"ם יהי אור ובההוא זמנא דאתפתחת אתלבשת בכמה לבושין דנהורין דאורייתא ואתקשטת בכמה קשוטין דפקודין דעשה ובזמנא דאתפתחת ואתקשטת בקשוטהא בארבעה בגדי לבן דאינון יהו"ה ובארבעה בגדי זהב דאינון אדנ"י בארבע בתי דתפילין דיד ובארבע בתי דתפילין דרישא דאינון לקבלייהו ארבע לבושין דכהן הדיוט אינון לקבל ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה.

תרגום: בזמן שהשושנה הזו היא בגלות היא אטומה בזמן שתהיה גאלה בעולם נפתחת בחמשה אור זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם יהי אור ובאותו הזמן שנפתחת מתלבשת בכמה לבושים של אורות התורה ומתקשטת בכמה קשוטים של מצוות עשה ובזמן שנפתחת ומתקשטת בקשוטה בארבעה בגדי לבן שהם יהו"ה ובארבעה בגדי זהב שהם אדנ"י בארבעת בתי תפילין של יד ובארבעת בתי תפילין של ראש שהם כנגדם ארבעה לבושי כהן הדיוט הם כנגד ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה.

בזמנא דהאי כו' - דאז אינון ניכרין בה אלא ה' עלון דלבר שהיא נאלמתי מן מלא דומיה מי"ה וכמש"ל: ובזמנא דיהא פורקנא כו' - הוא ה' עילאה ימא דאורייתא בה' ספרים של התורה ה' פעמים אור וז"ש בכמה לבושין דנהורא דאורייתא וע"ל (נב ע"ב מג ע"ב) בפורקנא בתרייתא כלא בימא דאורייתא כו': יהי אור כו' - ר"ל, ה' אור: *ואתקשטת בכמה פקודין דעשה ואתקשטת בקשוטהא בארבעה כו' - כצ"ל והן תורה ומצוות והן אור וגוונין וע"ל ט"ו א' והאי ה' איהי אתפשטת לאנהרא בחמש גוונין כו' וכד אתפשטת ה' עילאה לאנהרא כו' בתכשיטהא ככלה דמתקשטא כו' וידוע דפקודין הן בה והן גוונין דידה וע"ל ט' ב' מענין הגוונין ואמר בפ' תרומה קס"ו א' פתח ר' אבא כו' מאן דאתעסק באורייתא זכי? לההוא נהורא כו': בארבעה כו' ובארבעה כו' - והן הכל בבריאה בזו"נ דבריאה וכן עולמין דילה ונק' לבושין כמש"ל ג' ב' וזכאה איהו מאן דלביש כו' כשמיה כו' והן ג' דרגין שכוללין כל ע"ס דבריאה נהורין דאורייתא בינה ואלו ב' : בארבע בגדי לבן - ר"ל, משמונה בגדים כתנת ומצנפת ואבנט ומכנסיים דשוין בכל הם בגדי לבן דאין בהם זהב וארבע שניתוסף בו בכולן זהב ומתייחדים ביה וכן בתפילין כמו שמפרש והולך אלא שתפילין הן בהיכלות שהן לבר ואלו בלבושין לכן אינון אלא בזמן הבית ואלו נק' בתי תפילין: ארבע דכהן הדיוט אינון לקבל ארבע כו' - ר"ל, אע"ג דאיכא עוד ארבע דכ"ה אלו אינון בבריאה אלא ביצירה דהיא מתכסה בהון מפני החיצונים לקבל ציצית כמו שמפרש והולך ועבר"מ פ' נשא קכ"א ב' דמיכאל איהו כהן הדיוט כו' וכן בציצית כמש"ש בפרשת פנחס רכ"ו ב' ציצית דאיהו דמי לרקיע דאיהו מטטרון דיוקנא כו' ע"ש בארוכה ותמן כסויא מקליפות דבעשיה שלא יזונו עיניהם ולהכי גוון דא נגד עיניהם כמ"ש בפ' תרומה לאו דאיהי לבושה דהא שש וארגמן לבושה ור"ל שש וארגמן הן ד"ו פרצופים ב' לבושים הנ"ל שש ו' ארגמן ד' והן ו' דרגין לכסא מד' חיות כמש"ש בר"מ.

צו. עי' בהגר"א בספד"צ ג ע"א ד"ה וזיוניהון ז"ל, או"א נקראו חיים כמ"ש (קהלת ז יב) והחכמה תחיה בעליה, ובניה נקראת חיים כמ"ש בזוהר (אחרי מות נח ע"א) ומה שמיה דההוא נהר, חיים שמיה, ונקראת אלקים חיים.

וז"ל הזהר אחרי מות: תא חזי כתיב (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן ותנינן מה שמיה דההוא נהר¹ הא אוקימנא יובל שמיה דכתיב (ירמיה יז ח) ועל יובל ישלח שרשיו² ובספרא דרב המנונא סבא חיים שמיה דמתמן נפקין חיים לעלמא³ ואינון אקרונן חיי מלכא¹ והא אוקימנא ההוא אילנא רבא ותקיפא דמזון לכלא ביה אקרי עץ חיים אילנא דנטע שרשוי באינון חיים² וכלא הוא שפיר.

- מאיר הכוונה -

¹ פי' יסוד אימא (מ"מ).

² פי' ועל יובל שהוא יסוד אימא ישלח ז"א שרשיו (מ"מ).

³ פי' שישוד דאימא מסתיים בחזה דז"א ומתגלים החו"ג שבו ומאירים לז"א וגם המוחין שבשני קוים דז"א ימין ושמאל מתגלים ע"י הארת חו"ג דיסוד אימא ומוציאים הארתם לחוץ נמצא שעיקר המוחין תלויין ביסוד דאימא, ולכך אמר הזהר דמתמן נפקין חיינו וכו' (מ"מ).

שְׁעָה"כ

תרגום: בא וראה כתוב ונהר יוצא מעדן, ושנינו מה שמו של אותו נהר, בארנו ששמו יובל, שכתוב ועל יובל ישלח שרשיו. ובספרו של רב המנונא סבא חיים שמו, שמשם יוצאים חיים לעולם, והם נקראים חיי המלך. והרי בארנו אותו עץ גדול וחזק שבו יש מזון לכל נקרא עץ החיים, האילן שנטע שרשיו באותם החיים, והכל הוא נאה.

ע"ח שער כט פרק ט: הטעם כי המוחין נקרא חיים של ז"א שהוא המלך, ואלו החיים נמשכים לו מאו"א הנקרא חיים כנודע. ע"י זהר ח"ב ק"ז ע"א: עץ החיים תפארת, חיים דיליה חכמה ובינה, חיי המלך ודאי.

ע"י בבהגר"א על ספד"צ יג ע"ד ד"ה והחיות, וע"י לג ע"ב ד"ה ואמר דכתיב, דמיניה משמע דיש לחלק בין 'חיי האדם' ל'חיי המלך'. והוא, שהכח של 'וחי לעולם' הרי הוא חיי המלך, הבאים ממוחין דאו"א ע"י זיווגם פב"פ. ואילו לעניין חיי האדם ע"י מש"כ הגר"א שם יג ע"ד ד"ה וענין רצוא, שחיי אדם (כוונתו שם לחיות האדם) באים מאו"א המצויים בבחינת זיווג אב"א בזיווג דלא מתפרשין לעולם. וע"י בהגר"א על תז"ח טז ע"ג ד"ה ואיהו, שם משמע שבחינת 'חיי האדם' היא חול לגבי בחינת 'חיי המלך'.

ע"י זהר ח"ב ק"ז ע"א: אי דן דינא דשקרא שליט עליה מלאך המות ושחיט ליה ולבחר אוקיד ליה [בגיהנם] ואי דן דין אמת קודשא בריך הוא ייעול ליה לגן עדן³ ואטעים ליה [מ]אילנא דחיי [דאמר ביה] (דכתיב עליה) (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם [דאתברי] (ואתברי) באורייתא דאתמר בה (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה עץ החיים תפארת חיים⁴ דיליה חכמה ובינה חיי המלך ודאי.

תרגום: אם דן דין שקר שולט עליו מלאך המות ושוחט אותו ואחר כך שורף אותו בגיהנם ואם דן דין אמת הקדוש ברוך הוא יכניסו לגן עדן ומטעים אותו מעץ החיים שכתוב עליו (בראשית ג) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם שנברא בתורה שבה נאמר עץ חיים היא למחזיקים בה עץ חיים תפארת חיים שלו חכמה ובינה חיי המלך ודאי.

ע"י זהר ח"ג רנה ע"א: ובגין דא נדר דיהו"ה דאיהו תפארת ושבועה דאדנ"י דאיהו מלכות דעבדו על גלותא דלהון בחכמה ובינה יהון שביקין ושבייתין לא שרירין ולא קיימין ונסלח לכל עדת בני ישראל דחסד איהו מים גבורה אש תפארת אויר ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין התר נדרים פורחים באויר ובגין דשבועה ממלכות⁵ דאיהי לתתא מיניה אוקמוה נדרים על גבי שבועות עולים ועוד אוקמוה כל הנשבע כאילו נשבע במלך עצמו וכל הנודר כאילו נודר בחיי המלך עצמו אדני חיי המלך יהו"ה ובגין דא כי ידור נדר ליהו"ה.

ואוף הכי⁶ אית רזא אחרא חיי המלך חכמה הה"ד החכמה תחיה בעליה כל הנודר ביהו"ה דאיהו תפארת כאילו נודר בחכמה דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א חיי המלך וכל הנשבע באדנ"י כאילו נשבע במלך עצמו דא אימא עלאה כאילו נשבע בה דאיהי עצם השמים⁷ לטוהר מסטרא דחסד עצם מעצמי ובשר מבשרי מסטרא דגבורה דא מלכות ובחכמה דאיהי חיי תפארת איהו סליק לאתקרי אדם הה"ד כתפארת אדם.

– מאיר הכוונה –

¹ ע"י ע"ח שער כט פרק ט: הטעם כי המוחין נקרא חיים של ז"א שהוא המלך, ואלו החיים נמשכים לו מאו"א הנקרא חיים כנודע. ע"י זהר ח"ב ק"ז ע"א: עץ החיים תפארת, חיים דיליה חכמה ובינה, חיי המלך ודאי. ע"י בבהגר"א על ספד"צ יג ע"ד ד"ה והחיות, וע"י לג ע"ב ד"ה ואמר דכתיב. וע"י שעה"כ ו ע"ג, ח ע"ג.

² אין להחיצונים אחיזה בהם, לכן נקראים הם חיים. וכ"ז הוא משום שהם קרובים לאור א"ס, מקור החיים. ולכן הדעת כאשר שהוא למעלה נקרא עץ החיים, כי הוא האות ו' דהשם, אילנא דחיי, כמ"ש בפ' במדבר (קכ"א ע"א ושם ק"ט ע"א) וכן בפ' אחרי (נח ע"א) אילנא דנטע שרשוי באינון חיים, והוא הדעת דנפק מהח"ב שנקראים חיים, ולכן נקרא אז עץ החיים (דע"ה ח"ב צז ע"ב).

³ שהוא היפוך של גיהנם, כי ג"ע הוא נוק' דקדושה, ועץ החיים ת"ת כמ"ש'ו (יהל אור).

⁴ ויקרא נח ע"א תיקון סו ע"ב (הערת הזהר).

⁵ כל הדין דהז"ת הוא בהמלכות כמ"ש הרב בשער טנת"א (פרק ז שם), וזהו שאמרו ברע"מ (פנחס רנה ע"א, ומשפטים קטו ע"ב) כי שבועה הוא במלכות, כי בה הוא מציאות השבועה, שהוא הוראת על הסכם כל הז"ת (דע"ה ח"ב קלז ע"א).

⁶ ר"ל בחו"ב כמ"ש'ו (יהל אור).

⁷ דעצם חיור ובשר סומק כידוע (יהל אור).

שְׁעָה"כ

תרגום: ומשום זה נדר של יהו"ה שהיא תפארת, ושבועה של אדני שהיא מלכות, שעשו על גלות שלהם, בחכמה ובינה, יהיו נעזבים ומושבתים ללא תוקף וללא קיום, "ונסלח לכל עדת בני ישראל" שחסד הוא מים, וגבורה אש, ותפארת אויר, ומשום זה בארו בעלי המשנה, התר נדרים פורחים באויר. ומשום ששבועה ממלכות שהיא למטה ממנו, פרשוהו נדרים עוליסחלים על גבי שבועות, ועוד פרשו, כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו, וכל הנודר כאלו נודר בחיי המלך. המלך עצמו, אדני. חיי המלך יהו"ה. ומשום זה נאמר "כי ידר נדר ליהו"ה".

וכמו כן כאן יש סוד אחר חיי המלך חכמה זהו שכתוב "החכמה תחיה בעליה", כל הנודר ביהו"ה שהוא תפארת כאלו נודר בחכמה שהוא שם יו"ד ה"א וא"ו ה"א חיי המלך. וכל הנשבע באדני כאלו נשבע במלך עצמו. עצמו זו אמא עליונה, כאלו נשבע בה שהיא "עצם השמים לטוהר" מצד החסד, "עצם מעצמי ובשר מבשרי" מצד הגבורה זו מלכות. ובחכמה שהיא חיי תפארת, הוא עולה לקראת אדם, זהו שכתוב "כתפארת אדם".

צז. עי' זהר ח"ג רג ע"ב: אשורנו וגו' (במדבר כג ט) ציורא ודיוקנא דאבוי אתרשים ביה ממש ומההוא זמנא דהוה במעהא דאמיה מסטרא דילה אתמתח ואושיט פסיעה לבר יתיר כי מראש צורם אראנו דא דיוקנא וציורא דאבוי (ממש) כיון דהוה במעהא דאמיה אשורנו אושיט

פסיעה לבר¹ כגוונא דא

- מאיר הכוונה -

1 ז"ל הרב בליקוטים. דע כי בעיבור הלבשו נה"י דזעיר על חג"ת דזעיר. והמ' עלתה למעלה על היסוד והלבישה אותו נמצא כי היסוד מלביש לת"ת והמ' מלבשת היסוד ובזה תבין מ"ש בפ' בלק אשורינו דאושיט פסיעה לבר. כי כאשר הלבוש יסוד לת"ת הנה הוא שוה לשאר ספירות בעובי כי גם נצח מלביש לחסד והוד לגבורה ויסוד לת"ת. אך בשגם המלכות מלבשת ליסוד נמצא יש שם ג' ענפים שם ת"ת ויסוד ומ'. ושם בעובי קצת יותר במקום המ' הוא כדמות פסיעה היוצאת לחוץ (מ"מ). עיקר עצמותה [דנוק] גופה שהוא נקודתה העצמית שבה יצאה מתחילה ג"כ כלולה רק בז"א, וכן נשאר שרשה בז"א לעולם, כי מתחילה בהיותם שניהם כלולים בבינה, והוא באות ה' ראשונה דהשם הו"ה ב"ה, אשר צורת אות ה' הוא ד' ו', הנה היתה כלולה שם עמו בסוף הקו דהו' (הקדו"ש מד ע"ג), מה שאמרנו כי בנין הנוק' הנה הוא מהי' מלכיות דז"א, הנה אין הכונה שהיא נוטלת אותם אחר שנשלם הוא בהם ואחר שיצאו בו בגילויים, וכמו שמשמע לכאורה בדברי הרב במיעוט הירח (פרק א בהמ"ק שם) ע"ש, כי הרי תחילת בנין הנוק' הנה הוא עם תחילת בנין הז"א ביחד, ונמשך מציאות שניהם יחד, כי נארגים שניהם כאחד מתחילת יצירתם וכמ"ש בזוה"ק בלק (רג ע"ב) ומההוא זמנא דהוה במעהא דאמיה מסטרא דילה אתמתח ואושיט פסיעה לבר יתיר (שהוא שורש הנוק') כו', כיון דהוה במעהא דאמיה אושיט פסיעה לבר כו' כו', ע"ש. והוא סוד הו' זעירא שבתוך ה' ראשונה דהבינה, ובו הוא הפסיעה לבר, והוא על שרשה אשר גם בהבינה עצמה וע' פע"ח שער התפילין (פרק טז דרך ב' ג') וכן בשעה"ק (דף נ ע"ב וע"ג). ומאותו הפסיעה לבר היא נתקנת בעת עיבור ז"ן למציאות עטרת היסוד שבו, ואח"כ נתקנת עמו בעת היניקה בהת"ת שבו ובסוד צלע, ואז הנה היא מדה אחד שלימה כשיעור ספי' הת"ת דז"א, והיא אז ה' תתאה של השם טפלה אליו, כי היא אז רק כשיעור מדה אחת שבו ודבוקה עמו (כללים ח"ב נא ע"ג), עי' שער המלכים פרק ז', ושעה"ק לא ע"ד (ביאורים ח"א טל ע"ב).

ע"ח שער תיקון הנוק' פ"ד, שער הירח פרק א' (לש"ו).

שְׁעָה"כ

ודא הוא ומגבעות אשורנו¹ במתיבתא עלאה גבעת חסר ו' (רמאה דכלא ההיא עלאה דכלא) במתיבתא דרקיעא ומגבעות באת ו' ואשלים לתרין סטרין חד דהא האי גבעת² לא אתפרשא מן ברה³ לעלמין ולא שבקת ליה וע"ד אתכליל ו' בהדה לעלם וחד דהא גבעה דלתתא ברא דאתכליל בה אצטריך לזמנא דאתי כד ייתי מלכא משיחא לנטלא ליה גבעת עלאה ולא עלא ליה גודפהא בגין לאתקפא ליה ולאוקמא ליה בחיין עלאין ומנה יפוק בההוא יומא משיחא דדוד. תרגום: "אשורנו וגו'", ציור ודמות אביו נרשם בו ממש, ומאותו זמן שהיה במעי אמו, מצד שלה התמתח והושיט פסיעה לחוץ יותר, כי "מראש צרים אראנו", זו דמות וציור אביו (ממש),

כיון שהיה במעי אמו, "אשורנו", הושיט פסיעה לחוץ כדוגמא זה **ד**. וזהו "ומגבעות אשורנו", בישיבה העליונה, גבעת חסר ו', (גבוהת הכל, אותה עליונת הכל) בישיבת הרקיע, "ומגבעות" באות ו', ומשלים לשני צדדים, אחד שהרי הגבעת הזו לא נפרדת מבנה לעולמים, ואינה עוזבת אותו, ועל כן נכלל ו' אתה לעולם. ואחד שהרי גבעה שלמטה, בנה שנכלל עמה צריך לעתיד לבא כשיבא מלך המשיח לקחת לו גבעת עליונה ולהכניסו תוך כנפיה, כדי לחזק אותו ולהעמידו בחיים עליונים, וממנה יצא באותו יום משיח של דוד.

צח. עי' אד"ז רצ ע"ב: (אבל) האי אימא לא אפסיק רעותא דתרווייהו לעלמין כחד נפקין כחד שריין לא אפסיק דא מן דא לעלמין ולא אסתלק דא מן דא ובג"כ כתיב ונהר יוצא מעדן יוצא תדיר ולא אפסיק הה"ד וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו (ישעיה נח יא) ובג"כ כתיב רעיתי ברעותא דאחיה שריין באחדותא שלימותא אבל הכא אקרי כלה דכד אתא דכורא לאתחברא עמה היא כלה כלה איהי אתייתא ממש ובג"כ תרי תקונין דנוקבי פריש שלמה תקונא דקדמיתא סתימא בגין דאיהי סתימא ותקונא תניינא פריש יתיר ולא סתים כולי האי.

תרגום: (אבל) אימא זו, לא נפסק הרצון של שניהם לעולם, כאחד יצאו וכאחד הם שרויים. אין נפסקים זה מזו לעולם, ואינם מסתלקים זה מזה. ולכך נאמר "ונהר יוצא מעדן" יוצא תדיר ואינו נפסק. וזהו שנאמר וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ולכך נאמר "רעיתי" [שכן] שרויים ברצון של אחיה ובאחדות שלימה. אבל כאן היא נקראת כלה, שכן כאשר בא הזכר להתחבר עמה, כזאת קרויה "כלה", - כ"כלה" ממש ולכך הינם ב' תיקונים, של ב' נקבות. שלמה פירש את התיקון הראשון הסתום, לפי שהיא סתומה, ואת התיקון השני פירש יותר, ולא סתם כל כך.

(אבל)⁴ האי אימא לא אפסיק רעותא דתרווייהו לעלמין - שכן זיווגם הוא תדירי, והוא זיווג כללי, ואם היה נפסק ח"ו היה נחרב העולם, וזיווג זה הוא מה שאנו מכנים "זיווג חיצוני" אשר תכליתו חיות העולמות (מ"א קי). כחד נפקין - כשיצאו או"א הם יצאו ממז"ס, וממילא בעל כרחך שבמ"ס יש שורש של בחינת דו"נ (שכן אין ו' ו' שאינו כעין המולידו), אלא שאין הנקבה ניכרת שם, ולכן או"א כחדא נפקין וכחדא שריין (בהגר"א על ספד"צ ה ע"ג ד"ה ועוד נ"ל). וכמו"כ י"ל בזיווג ע"ב וס"ג דא"ק (לש"ו כללים ח"ב יח ע"א וכן דף מ ע"ב). מש"כ "כחד

- מאיר הכוונה -

¹ ענין זה נתבאר בפ' נשא דקמ"א ע"ב והענין הוא כי בהיות ז"א בסוד העיבור במעי אימא עלאה היה שם בסוד ו' זעירא שבתוך ה' ראשונה של ההוי"ה הרומזת באימא ואותה הו' זעירא שבתוך ה' היא רומזת אל הז"א שהיה אז בו בחינת שש קצוות שבו. והנה בסיום הו' שם עומדת הנקבה והיא השביעית כי הנה חג"ת שלו עלו במקום חב"ד ונה"י שבו עלו במקום חג"ת שלו כנודע אצלנו ונמצא כי התחלת הנוקבא היא שם מאחורוי בסוד זו הו' שלו שהיא הת"ת כי שם הוא סיום שש קצוות שלו והוא סיום הו' ושם ברגל הו' זו מאחוריה שם נתדבק המלכות וזהו סוד אושיט פסיעה לבר כי המלכות היא שם בבחינת פסיעה בסוף הו' והיא לבר רוצה לומר מאחורוי מאחורי הו' ולא פנים בפנים ולכן צריך הסופר לכתוב ציור ה' ראשונה של ההוי"ה באופן זה ה' שאותה הו' אשר בתוך אות ה' תהיה ברגליה פסיעה אחת בולטת לחוץ מן אות ה' ולא לפנים ממש בתוך ה' כלפי פנים אלא כלפי חוץ וזמ"ש אשורנו לשון פסיעה מלשון תמוך אשורי במעגלותיך. עוד מצאתי כתוב קרוב אל הנז' וז"ל כבר הודעתוך ענין פסיעה זו שהיא בחינת הנוקבא דז"א שהיתה בחינת אותה הפסיעה שבסוף רגל אות ו' שבתוך ה' עלאה כמבואר לעיל והטעם להיותה שם הוא כדי שכאשר תתגדל בבחינת פרצוף בהיותה עדין בבחינת אהור בחזה ז"א כי שם ביתה ומקומה כנודע. ולכן כשנולד ז"א יצתה עמו בסוד פסיע' לבר בסיום ו' של ז"א ואז חזרה אל אחורי זו הו' ואח"כ כשנגדלה ונתארכו שלשה אחרונות של הו' שהם בחינת הנה"י של ז"א כנודע אז נשארה היא דבוקה באחורים שלהם (שער מאמרי רשב"י).

² בינה (רח"ו).

³ ז"א (רח"ו).

⁴ מים אדירים קי גורס את המוסגר.

שְׁעָה"כ

נפקין" הוא כעין מש"כ בזהר (ויקרא ד ע"א) שאו"א הינם "תרי רעין דלא מתפרשין" (לש"ו כללים ח"ב קכב ע"א), ועכ"ז אמא היא למטה מאבא (לש"ו דע"ה ח"ב קנח ע"ד). כחד שריין – לפני התיקון או"א לא היו משגיחין אפין באפין, הואיל ואו"א כחדא שריין, לכן החסרון הוא בשניהם בשוה¹ (בהגר"א על ספד"צ ג ע"א ד"ה בא"א לא). זיווגם של או"א הוא תדיר ולא פסיק לעלמין. והוא בחשאי, שכן זיווג זה הוא נעלם מאד, בסוד החכמה העליונה שאינה מושגת כלל (בהגר"א על ספד"צ יג ע"ד ד"ה וענין רצוא). וכך יהיה זיווג זו"נ לעתיד לבא (פת"ש א"א לו)². לא אפסיק דא מן דא לעלמין³ - אין בחי' המבדלת ביניהם, על אף שאבא מלביש את א"א מימין ואמא משמאל. אמנם אין בחי' הפסק ביניהם, אלא ימין ושמאל מחוברים ודבוקים זה בזה (מ"א קיא). ולא אסתלק דא מן דא, ובג"כ כתיב ונהר יוצא מעדן, יוצא תדיר ולא אפסיק - זוהי בחינת המים הבאים לאימא (מ"א קיג). הה"ד וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו (ישעיה נח יא) - זוהי בחינת המים היוצאים מאימא (מ"א קיג). ובג"כ כתיב רעייתי ברעותא דאחזה שריין באחדותא שלימותא - או"א הינם ב' רעין (בהגר"א על ספד"צ יד ע"ג ד"ה וזהו חכמה בכינה). בפסוק זה שבשיר השירים נקט בג' לשונות "אחותי" "רעייתי" "תמתי" כנגד זיווג, נישוק וחיבוק, ובשלשתם הם בבחינת רעים דלא מתפרשין (מ"א קיג⁴). אבל הכא אקרי כלה, דכד אתא דכורא לאתחברא עמה היא כלה, ככלה איהי אחיאי ממש, ובג"כ תרי תקונין דנוקבי פריש שלמה - בשיה"ש בתחילה קראה רעייתי, וכן לבסוף, ואילו באמצע קראה "כלה", למימרא שרעייתי הוא בחי' אמא עלאה, ועד שנכנסו לא"י עדיין לא נתגלתה הפרטיות והפנימיות של השגחתו ית' כי אם במקום המשכן, ואילו לאחר שנכנסו לא"י היא נתעלתה להיות בבחינת "כלה", ואח"כ בגלות חזרה להיות בבחינת "רעייתי" בלבד (מ"א קיג). תקונא דקדמייתא סתימא בגין דאיהי סתימא, ותקונא תניינא פריש יתיר ולא סתים כולי האי, ולבתר תליא כל שבחא בההיא דלעילא, דכתיב אחת היא לאמה ברה היא ליולדתה (שיר ו), ובגין דאיהי אימא, מתעטרא בעטרא דכלה, ורעותא דיו"ד לא אפסיק מנה לעלמין, אתיהיב ברשותה, כל חירו דעבדין כל חירו דכלא, כל חירו דחייביא, לדכאה לכלא - כאן הוא מקוה לכולהו, וכמש"כ בש"סמקוה ישראל ה', מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל (יומא פה ע"ב) (מ"א קטו). דכתיב כי ביום הזה יכפר עליכם (ויקרא טז) - וזה סוד יוה"כ, ובסוד אימא עלאה, ה"ה בבחינת קבלת אור השמש לאחר שנתו, דהיינו עשרה ימים אחרי מולד הלבנה, והוא מקבל מהעולם העליון, ובסוד בינה, ג"ע, ועולם הבא (מ"א קטו). וכתיב (שם כה) וקדשתם את שנת החמשים שנה יוכל היא - יוה"כ הוא בכל שנה ושנה, הרי הוא בינה, אַם הו"ק, אמנם יוכל הוא בינה דבינה, ובסוד השער הנו"ן (מ"א קיז). מאי יוכל, כמד"א ועל יוכל ישלח שרשיו (ירמיה יז), משום ההוא נהר דאתי ונגיד ונפיק ואתי תדיר ולא פסיק - "ולא פסיק" דהיינו לעלמא דאתי. ולכן הוא מכונה "יוכל" שכן תמיד הוא מוביל (מ"א קיז).

צט. עי' זהר ח"ג רלו ע"א: נצח והוד תריין פלגי גופא⁵ אינון כגוונא דתריין תאומים⁶ ובגין דא אתקריאו שחקים תרווייהו כחדא ו' ו' אינון מן ושט מסטרא דשמאלא ואינון תריין טוחנות מסטרא דימינא.

- מאיר הכוונה -

- 1 כלומר שהם היו בסוד אב"א.
- 2 עי' לש"ו כללים ח"א עד ע"ג שמעמיד את דברי האידרא על עניין היות חו"ב בסדר ג' קוים ולא קו א'. אמנם צ"ע אם כוונתו שהדבר הוא בדווקא.
- 3 גליונות הלש"ו: לעיל סא ע"ב ועי' בשלח נה ע"א.
- 4 רבינו לא פירש מהו החילוק ביניהם וצ"ע.
- 5 כלומר שאין לאחד פעולה בלי חברו שני כלים משמשים פעולה אחת יחד כריחים שהם ריחים ורכב והיינו שחקים, ולכן בשתי מדות אלו שם משותף אפיקי מים, שחקים, צבאות וכיוצא (אור יקר). עי' ע"ח שער השמות ו': נו"ה דז"א הוא סוד חד גופא בבחי' חיצונים אבל בבחי' פנימי' הם תרי פלגי גופא. ועי' בהגר"א על ספד"צ ז ע"ג, שמביא מקור לדבריו אלו מתז"ח בסופו (נא ע"ד): 'כל אומנותיה דחבריה איהו עביד'.
- 6 לא שיהיה הכוונה שהם מדה אחת חס ושלוש שאם כן הם תשעה ספירות אבל הכוונה שהם תאומים בכל פעולותם והאחד מסכים עם חברו לעולם, ויהיה הסבה לזה התפארת הפועל על ידם וזהו שאמר תרי תאומים מצד המוליד אותם שהם נמצאים מהתפארת המתחים אותם ומסכימם אל פעולה אחת והיינו על ידי היסוד קושרם יחד, ולכן שם צבאות שם משותף לשניהם יורה אות הוא היסוד בצבא שלו שהם נצח והוד (אור יקר).

שְׁעָה"כ

תרגום: נצח והוד, שני חצאי גוף הם, כדוגמת שני תאומים, ומשום זה נקראים שחקים שניהם כאחד, ו' ו' הם מן ושט מצד השמאל, והם שתי הטוחנות מצד הימין.

ועי' שער השמות ו: נצח והוד דז"א, דע כי נו"ה דז"א¹ הוא סוד חד גופא בבחי' חיצונים, אבל בבחי' פנימי' הם תרי פלגי גופא כנזכר בזוהר (פנחס רלו ע"א²). כיצד, הנה שם החיצון הוא שם צבאות, ושם זה כולל שניהם יחד, ואח"כ באמצע הוא שם א' לבד כולל לשניהם שהוא ברבוע, צ צב צבא צבאו צבאות. והרי כי מצד ב' (שמות) [לבושים] אלו (החצונים) [החיצוני והאמצעי] הם כלולים ביחד, אבל הג' והוא הפנימי מצדו הם נחלקים לב', שם הוי"ה בנצח ושם אדנ"י בהוד. ואמנם סוד הענין הוא, כי הנה נתבאר אצלינו, כי מקום רישא דנוקבא דז"א הוא אחורי חדוי דז"א כנזכר באדרא (קמא ע"ב), והנה נוקבא שיעור קומתה קצרה מקומת הזכר, כי הנה ראש הזכר הוא (כחב"ד) [בחב"ד] ורגליו הם למטה, והנוקבא ראשה היא בחזה [הזכר] ורגליה הם שוים ומסתיים עד סיום רגלי הזכר. ונמצא כי בנה"י של הזכר שם הוא קומת הנוקבא³. ולכן תמצא כי יש בנו"ה ב' כליות, ותרין ביעין דדכורא, וב' שוקיים, וב' ירכין, וב' רגלין, בכל אלו הבחי' הוא שיעור קומת הנוקבא מן המוחין שבה עד הרגלים שבה כמ"ש בע"ה. עי' תז"ח נא ע"ג: גליף גליפו ובטש בצירוא ואפיק ו' (נצח)⁴ דאזלא תדיר ואחיד רחיו, ושחיק נהירין למיזן עלמין באנון נהוריו, דשחיק חמש סמנין דקטרת, בוסמין אתערבן בהדיהו, איהו שחיק ונהיר, ולא אתבסם לבר, טמיר גרמה דלא יתבסם ולא יריחון בה ריחא קדמא לשמושא, ברזא [צ ע"ב] דת"ק רזין דמלכא.

קאם על קיומה, ומלכא תמיד עליה, בה שרין כל אנון מהימני קשוט, חד חברא אית לה יהיב רשו דא לדא מיומ' דהווי אולפי הכי גליף ובטש בגלפוי ואפיק ז' (הוד) ההוא מהימנא אחרנא דלגבי חברי' כל אומנותה דחברה איהו עביד קאים לגביה ברעוא סגי.

תרגום: מחוקק חקיקה ומכה בצירוי ומוציא ו' שהולכת תמיד ואוחז רחים ושוחק האורות לזון העולמים באותם האורות ששוחק חמשת סמנין קטרת הבשמים מתערבים עמם הוא שוחק ומאיר ולא מתבסם בחוץ טומן עצמו שלא יתבסם ולא יריחו בו ריח קדם לשמוש בסוד של חמש מאות רזים של המלך.

עומד על מקומו והמלך תמוך עליו שורים בו כל אותם נאמנים של אמת חבר אחד יש לו נותן רשות זה לזה מיום שהיו לומדים כך חוקק ומכה בחקיקותיו ומוציא ז' אותו הנאמן האחר שאצל חברו את כל אמנות חברו הוא עושה עומד אצלו ברצון גדול.

בהגר"א: דאזלא תדיר - שהן השוקיים וכמ"ש סומים באדם שוקיים: **דאחיד רחיין ושחיק כו'** - כמ"ש שחקים שהן נו"ה שבו רחיים וטוחנין מן לצדיקים ואמר בזוהר לצדיק וצדק והן כליות שמבשלין הזרע⁵: **חמש סמנין כו'** - שהן הכתוב בפ' (שמות ל לד) קח לך סמים כו' וחשיב סמים השני לחסד והן חמש נהורין דחמש ספירות כמ"ש: **ולא אתבסם לבר** - כמ"ש גנאי לת"ח שיצא כשהוא מבושם לשוק ונו"ה נקראין ת"ח כידוע (שעה"כ כא ע"ג) וכל בניך למודי ה' והן אינן מתבסמין עד שימושא צדיק בצדק שיראין שלא יצא לבר כמו הכליות שאין טוחנין עד הזיווג⁶: **ברזא דת"ק רזין כו'** - כמ"ש עץ החיים מהלך ת"ק שנה והן נ' שערי בינה שנכללין בה' ספירות מחסד עד הוד ונכללין ביסוד וכ"א נכלל מעשר כידוע וכמ"ש במדרש הנעלם פ' לך ע"ש.

ומלכא תמיד עליה - שהן תומכיה של עץ חיים כידוע: **ביה שריין כו' קשוט** - ר"ל הנביאים שנקראים נאמנים שמגלה להן הקב"ה רזין דיליה כמ"ש בכל ביתי נאמן הוא ובנו"ה הן הנביאים כידוע: **חד חבריה כו'** - הוד שהן תרי פלגי דגופא שכל מעשיהם ביחד כידוע⁷ וז"ש יהיב רשו

- מאיר הכוונה -

¹ לעיל שער מ' דרוש ח' דף פג ע"א (לש"ו).

² עי' עיונים אות צט.

³ "ונמצא כי בנה"י של הזכר שם הוא קומת הנוקבא" נמחק בשעה"ק, ובמקומו איתא "ונמצאו כל י"ס שלה נכללי' בשעור שני שלישי ת"ת ובהוד ויסוד."

⁴ עי' תיקו"ז עט סוף ע"ב שהגר"א גורס את המוסגר.

⁵ עי' רע"מ פנחס רל"ה ע"א תרין כוליינן האופים ומבשלין הזרע דנחית מן מוחא ומבשלין מיא דמקבלין מכנפי ריאה, עכ"ל.

⁶ אם כן היות הנו"ה לבר מגופא זה דווקא שלא בשעת זיווג, ולכן מובן מתאי מייחסים הנו"ה לרגלין ומתאי לכליות (וכן משמע בלש"ו כללים ח"א כא ע"ג), אבל ע' תז, סוף קו ע,א שהכליות הם לבר מגופא.

⁷ בהגר"א ת"ז צה ע"ג רגל א' בלא חבירו אינו משמש כלום

שְׁעָה"כ

כו' כמ"ש וקרא זה אל זה שנותנין רשות זה לזה כידוע והן בנו"ה שבהן שריין זו"נ כידוע ובהן י"ב צינורות בכ"א כידוע שבב' כליות בכ"א י"ב צינורות: מיומא דהו אולפי - שהן למודי ה' ותרגום וקרא זה כו' ומקבליו' דין מן דין כו' והן הכליות יועצות² והן בעץ החיים אילנא דחיי שניהם יועצין לטובה כידוע זו"ש כל אומנתיה דחבריה כו': קאים לגביה - שני השוקין וכליות ברעו סגי ששוחקין המן באהבה גדולה³ כידוע וד"ל: דא על דא קאים - שלכן נקראין מעלה ומטה כידוע: נטיל - כנ"ל מקבלין כו' (במדבר ב יז) וכאשר יחנו כן יסעו כו'.

ק. עי' זהר ח"ג רטז ע"ב: מאי להצהיל פנים משמן אינון י"ב פנים ד' דאריה ד' דשור ד' דנשר⁴ דאינון מיכאל אריה ארבע אנפין דיליה (יְהוָה) יהו"ה ארבעה אנפין⁵ דשור ואיהו גבריאל ואינון (יְהוָה) יוד ד' אנפין דנשר ואיהו נוריאל ואינון (יְהוָה) יהו"ה ואינון ממנן תחת חס"ד פח"ד אמ"ת דרגין דתלת אבהן ואוקמוה רבנן האבות הן הן המרכבה וסלקין (ס"א נקודין) נהורין⁶ לחשבון⁷ יב"ק ואינון מלך מלך ימלוך יהו"ה אהי"ה אדנ"י סך הכל יב"ק.

תרגום: מה זה "להצהיל פנים משמן" אלו שנים עשר פנים, ארבעה של אריה, ארבעה של שור, ארבעה של נשר, שהם מיכאל אריה ארבע פנים שלו יהו"ה, ארבע פני שור והוא גבריאל והם יהו"ה, ארבע פני נשר והוא נוריאל והם יהו"ה, והם ממונים תחת חס"ד פח"ד אמ"ת, דרגות שלשת האבות, ופרשוה רבותינו האבות הן הן המרכבה, ועולים (נקודים) האורות לחשבון יב"ק, והם מלך מלך ימלך, יהו"ה אהי"ה אדנ"י, סך הכל יב"ק.

ועיי"ש רכט ע"א: ורזא דמלה וגביהן וגובה להם וגבותם וגביהן גדפין וגובה להם אנפין וגבותם דאינון⁸ עלייהו מלאות עינים סביב לארבעתן כלהו מרובעות וכלא קשוט⁹ ע' ענפין (נ"א אנפין) לאורייתא גדפין אדני אנפין יהו"ה עיינין אהיה וסלקין יב"ק בחושבן אדני במעשה יהו"ה בדבור אדיד במחשבה.

תרגום: וסוד הדבר "וגביהן וגובה להם" "וגבותם וגביהן" כנפים, וגובה להם פנים, וגבותם שהם עליהם מלאות עיניים סביב לארבעתן, כולם מרובעות, והכל אמת. שבעים ענפים (פנים) לתורה, כנפים אדנ"י, פנים יהו"ה, עיניים אהי"ה, ועולים יב"ק, בחשבון אדנ"י במעשה, יהו"ה בדבור, אהי"ה במחשבה.

- מאיר הכוונה -

1 דהיינו מקבלים תורה א' משני, כלשון האדרא קל: קום רבי יוסי בקיומך קם ר' יוסי ואמר בימוי דמלכא משיחא לא ימרון חד לחד אליף לי חכמתא דכתיב (ירמיה לא) ולא ילמדו עוד איש את רעהו וגו'

2 יועצים א' את השני, במתור זיווג שמתאחדים הימין ושמאל יחד (ע' קסה. ד"ה כליות), וע' ככד ע"ג ד"ה רוח עצה, שיוצעות היא לשון של השקאה שנותנת חיות אין קשוי וזרע אלא בדעת.

3 והא. צ"ל והן (יהל אור). @@

4 בניקוד מְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ (ועי' ליקוט על ניקוד זה שנדפס בת"ז דף י"ח) (יהל אור). הויה אלהים הוא גימ' כמספר הנקודות דג' הויות דמְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ, כמ"ש ברע"מ (פינחס ריז ע"א) (דע"ה ח"ב מח ע"ב), סוד שם של י"ב, שהוא ג' הויות דמְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ, הו"ה והו"ה ויהי"ה, שהם י"ב אותיות דג' הויות וכמ"ש כ"ז בספר יצירה להגר"א (פרק א משנה א אופן ג דף ג ע"ד) ובכ"מ. וכן מְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ הוא גימטריא ר"פ, כמנין מנצפ"ך. וכן הנקודות דמְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ הוא גימטריא קי"ב, שהוא סוד יב"ק, יחוד ברכה קדושה, שהם בדעת, כי הדעת שהוא הקו האמצעי שם הוא היחוד, והוא כולל הב' קוין דימין ושמאל שהם ברכה וקדושה, וכמ"ש בפ' משפטים (דף קטז סע"א) ופ' עקב (דף רעב ע"ב) ובכ"מ בזוהר ותיקונים, וע' רע"מ פנחס (דף ריז רע"א). וכן הוא גימטריא הו"ה אלהים, שהוא כללות החו"ג, שהם בדעת וכו' אמנם בתפילת ר' נחוניא בן הקנה, מבואר כי השם י"ב שביסוד הנה הם ה"ב צרופי הו"ה, והם יוצאים ג"כ מהג' שמות הו"ה מלך הו"ה מלך הו"ה ימלך, ג' צירופים מהג' יוד"ן, וג' מהג' הה"ן, וג' מהג' וו"ן, וג' מהג' הה"ן האחרונים, ומקורי דלהון הוא הג' יוד"ן דשם ס"ג, וכמ"ש בהקדמת תיקונים (דף יא ע"א) וע"ש בהגר"א (ביאורים ח"א נה ע"ג).

6 ר"ל נקודין כמ"ש בת"ז (ת"ה כא.) (יהל אור).

7 שוא דימלוך לא חשיב שהוא נח. וכ"ז קאי על מ"ש בזוהר ר"ח פתח כו' ויין ישמח כו'. וג' חיוון הן בג' גלגולים, וזהו להצהיל פנים, י"ב פנים הנ"ל. מה שחרב י' מן יב"ק, עכשיו החזיר כנ"ל (יהל אור).

8 ו' תליתאה בינה, מרכבתא תליתאה כנ"ל (יהל אור).

9 ובלא קשוטה. צ"ל וכלא קשוט. ור"ל אע"ג דלעיל אמר דת"ת הוא עיינין, וכאן אמר שהוא אנפין ע' פנים כו' (יהל אור).

שְׁעָה"כ

ועי' תיקו"ז קמט ע"ב: ועוד עיינין גבוהין מסטרא דימינא ועיינין עמיקין מסטרא דשמאלא דא ענו ודא ביישן מסטרא אחרא דא גס רוח ודא עז פנים כרובי עינא ועפעפי עינא עלייהו אתמר והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפרת (שמות כה כ) דא כפורתא דעינא תלת גוונין דעינא אינון אהי"ה יהו"ה אדנ"י כלל ופרט וכלל ואינון יחודא ברכה קדושה וסימן י"עננו ב"יום ק"ראנו דהכי סליק חושבן תלת שמהן אלין כחושבן יב"ק אהי"ה כתר עלאה יהו"ה עמודא דאמצעיתא אדנ"י שכינתא תתאה אדנ"י כלל (נ"א יהו"ה) אהי"ה פרט יהו"ה (נ"א אדנ"י) וכלל.

ועי' בגר"א בתיקו"ז (קנד ע"ב): ויחוד דיליה שמע ישראל - דכולל ברכה וקדושה שהן עשרה ז' ברכות וג' קדושין והן יב"ק: א"כ משמע שברכה בהוי"ה, קידוש באהי"ה ויחוד באדנ"י.

עי' ע"ח שער כח פרק ה: ונחזור לעיל, כי נשארנו למעלה סוד ג' חללי דגלגלתא, שהוא אותו התלבוש הנעשה בת"ת דא"א (נ"א דז"א)¹ בלתי מוחין בפנים, ואז נשאר כל אלו החללים בסוד הקרומות דמוחין והיו² שבילי החכמה, ושערי הבינה ניכרין בהם בסוד קרומות וצינורות. ואח"כ נתעלו חג"ת ז"א ונעשה מהם סוד עצמות של גלגלתא על הקרומות הנ"ל, ואח"כ נכנסו בהם המוחין העיקרין, והם סוד ד' הויות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, מלובשים בנה"י דתבונה³ כנודע. וכבר ידעת, כי המוחין האלו מתפשטין בכל ט"ס דז"א, מוח חכמה בחח"ן, ומוח בינה בבג"ה, ומוח דעת בדת"י, וא"כ הוא מוכרח כי ברדת אלו ג' מוחין להתפשט בגוף שיעברו דרך הגרון, דרך ג' אלקים אשר שם, ואז נעשין שם הוי"ה אלקים ג"פ, והם ג"פ יב"ק בגרון⁴, וז"ס (בראשית לב כב) ויעבר את מעבר יב"ק שהוא גרון, והוא סוד ויעבור דיי"ג מדות שאנו אומרים בתפלה תחלה כדי⁵ ליקח מכאן את אור הגרון⁶ (נ"א המוחין) הנ"ל היורדין מכאן⁷.

ח ע"ד

קא. פע"ח שער התפילין טו: והענין בענין כתיבת שם הוי"ה, אבאר לך מאמר זוהר פרשת יקרא דף י"א ע"ב⁸, ובו יתבאר לך סדר כתיבתו. אמר מאן דבעי למיכתב שמא קדישא וכו'. וענין כתיבת שם זה הוא זה, כי תחלה יכתוב אות י', ויעשה קוצי קדמאה, ואח"כ קוצי תניינא, ואחר כך תליתאי. ויכוין כי באות זו כלולים ג' ראשונות, וגם הם רומזין לג' אותיות שיש במילוי

- מאיר הכוונה -

¹ נמחק בדרושים.

² ל"ב (נוסף בשעה"ק).

³ הבינה (דרושים).

⁴ יב"ק היא גימ' הוי"ה אלקים.

⁵ "תחלה כדי" נמחק דרושים.

⁶ דורשים גורס את המוסגר.

⁷ נוסף בשעה"ק: והנה נתבאר אצלינו במקומות רבים, כי ג' בחי' יש במוחין אלו דגדלות דז"א, שהם ג' אותיות צלם. וזהו פירושם האמיתי, כבר ידעת, כי להוליד אלו המוחין, הוצרך חכמה להכלל בישראל סבא. והוצרכה בינה לרדת למטה, עד מקום התבונה, ונכללה בה. ושם למטה, היה הזווג של או"א, והוציאו טפות מוחין אלו, ונתעכבו שם זמן העיבור בבטן התבונה. ואח"כ ילדה התבונה את המוחין האלו, ויצאו בסוד הלידה מן הרחם, שהוא היסוד שבה, ולחוט, ושם נתגלו מוחין אלו, בבחי' גילוי. והנה עתה, נה"י התבונה, הם למעלה מראשו של ז"א. והרי זו בחי' ראשונה אל המוחין האלו, ועתה הם בסוד א"מ על ראש ז"א, ועדיין לא נתלבשו בנה"י דתבונה. הבחי' הב' הוא, שהנה"י של התבונה, נכנסים ומתלבשים תוך הקרומות, שהם בחי' הראש, שהיה לו לז"א בזמן היניקה, כנז"ל, ואז המוחין הנז' דגדלות דז"א, נכנסים ומתלבשים תוך הנה"י דתבונה, שנתלבשו בתוך הקרומות כנזכר.

הבחי' השלישית הוא, אח"כ, כי נגדלים חג"ת דז"א, ועולים למעלה, ומהם נעשה עצם הגלגלת, המכסה וחופה על הקרומות הנזכר. ועתה, הוא עיקר זמן הכנסת המוחין בגלגלתא דז"א. ואלו הם הג' בחי', שנתבארו אצלינו במקום אחר, בסוד אותיות, צל"ם. וצ"ל. וצ". והם, בתחלה, המוחין מגולים אחר לידתם. השנית, כשנתלבשו תוך הנה"י דתבונה. והכוונה לומר, כי גם הנה"י דתבונה נתלבשו תוך הקרומות דרישא דז"א. ועדיין לא היה בו גלגלתא, ולכן עדיין אין זה נקרא הכנסה ברישא דז"א. והג', כשנעשה להם גלגלתא ממש, ולבחי' זו אנו קוראים הכנסת המוחין ברישא דז"א ממש.

⁸ הובא לקמן אות קג.

פעה"כ

יוד, שהם כוללים כל הי"ס כנודע. כי באות י' נכללין כח"ב, בג' קוצין שבה, ואות ו' היא כוללת ו"ק, ואות ד' כוללת המלכות¹. גם היו"ד גימטריא כ' שהם י"ס מתתא לעילא מעילא לתתא². אח"כ יכתוב אות ה', וכדי להורות ענין חיבור אות יו"ד בה', בסוד ונהר יוצא מעדן, דלא אתפרש לעלמין, אין לכתוב ה' זו כשאר ההי"ן, אבל קודם שיכתוב ה', יכתוב צורת אות י'³, ואח"כ ישלים צורת ה', כי יתפשט קו א' לאורך וקו א' לרוחב וקו ג' תלוי ועומד כזה ה'. ובזה נמצא שאות י' קשורה באות ה'. והנה הג' קוין הם חסד דין ורחמים, שהם חס"ד נצ"ח, גבור"ה היו"ד, ת"ת יסו"ד, ואלו הששה הם כלולים בג' קוין שבה, המתפשטין ויוצאין מן י' שבקין זויות הימני של הה', כמצוייר למעלה. והרי בזה היא מקושרת ה' עם י' שלפניה, ועם ו' שלאחריה, והרי ג' אותיות יה"ו כלולים ביחד.

אח"כ אות ו' שהוא בן בכור, אחר כך יכתוב אות ה' שנייה, דוגמת ה' ראשונה⁴, לרמז גם כן הקשר שיש לה עם התפארת. אמנם יש שינוי א' כי תמורת מה שכתבנו שיעשה צורת י' בקין זויות הימני דה' ראשונה, יעשה צורת ו' בקין זויות וזהו צורתה. והנה בזה כל ההוי"ה קשורה ביחד.

והזהר שאין כוונתי לומר שיניח ההי"ן פרודות כמצוייר לעיל⁵, אלא הענין הוא, כי בעת שכותב, יכתבנו בדרך הנ"ל, שיכתוב תחלה אות י', ואח"כ יכתוב ויצייר עליו צורת ה' בשלימותה, ויעבור הקולמוס על היו"ד גם כן בשוה לשאר צורת ה', ויעשנה כשאר כל ההי"ן, וכעד"ז יעשה באות ה' השניה.

ונבאר ענין זה הוי"ה בביאור יותר, ואכתוב מאמר אחד של אדרא זוטא דף רפ"ט ע"ב וז"ל אתגלף האי חכמתא וכו'⁶, ובו תבין כי ג' מציאות הן לאו"א: א', הוא מציאת אבא במקומו, בסוד י', ושם בקוין התחתון של ה', היתה הבינה כלולה בו. וב', אותיות של מילוי היוד, הם ברא וברתא, וכל זה הוא בכללות היו"ד. ואחר כך כשנתיישרה ונאצלה בינה במקומה, אז נעשית בנין גופה מבחי' ו"ד דמילוי יו"ד, דברא וברתא, לכן נעשית צורת ה'. ובזה תבין מ"ש בפרשת אחרי מות (דף סה ע"ב) דבקדמיתא ינקא להו, ולבתר איתעברה מינייהו⁷. והוא דבר שאין לו שחר, שאין השכל סובלתו, שיקדים היניקה אל העיבור. אמנם הענין כך הוא, כי בהיותה הבינה

- מאיר הכוונה -

¹ עי' דע"ה ח"א ד ע"ג י' סיבות שמלכות מכונה באות ד'.

² עי' זהר בלק רג הובא לעיל אות קב.

³ עי' לקמן הערה 3760. { }

⁴ עי' זהר ח"א קכח ע"ב: תא חזי ירושלם וכל ארעא דישראל אתכפל תחותה ואיהי קיימא לעילא ותתא כגוונא דא ירושלם לעילא ירושלם לתתא אחידא לעילא לתתא אחידא לתתא ירושלם לעילא אחידת בתרין סטרין לעילא ותתא ובגין כך כפלתא היא ועל דא האי שדה מההיא כפלתא איהו דביה שריא כגוונא דא כתיב (שם כז כז) כריח שדה אשר ברכו יהו"ה לעילא ותתא ובגין כך שדה המכפלה ודאי ולא שדה כפול תו רזא דמלה שדה המכפלה ודאי מאן מכפלה ה' דבשמא קדישא דאיהי מכפלה וכלא קיימא כחד ובגיניה קאמר בארס סתים [ה'] (ה)מכפלה דלא הוי בשמא קדישא את אחרא מכפלה בר איהי

תרגום: בא וראה, ירושלים וכל ארץ ישראל נכפלה תחתיו, והיא עומדת למעלה ולמטה. כדוגמא זו ירושלים למעלה, ירושלים למטה, אחוזה למעלה ואחוזה למטה, ירושלים למעלה ואחוזה בשני צדדים, למעלה ולמטה (ירושלים למטה אחוזה בשני צדדים, למעלה ולמטה), ולכן היא כפולה. ועל כן השדה הזו היא מאותה מכפלה שבו היא שורה. כדוגמא זו כתוב "כריח השדה אשר ברכו ה'", למעלה ולמטה, ולכן שדה המכפלה ודאי, ולא שדה כפול. עוד סוד הדבר, שדה המכפלה ודאי. מי המכפלה, ה' שבשם הקדוש שהיא מכפלה. והכל עומד יחד, ובשבילה אמר בדרך סתום ה' מכפלה, שאין בשם הקדוש אות אחרת כפולה פרט לזה.

שני ההי"ן אלו א' הן, כי מלכות נכללת בבינה, ולכן בע"ק ובז"א לא אשתכחו אלא ג' אותיות יק"ו, שה' אחרונה בכלל ה' ראשונה (בהגר"א בספד"צ כא ע"א ד"ה ואמר בה'). מוציא אל הפועל, והן כלל ופרט, ע"כ הה"א כפולה שהוא ענין אחד (בהגר"א בס"י י ע"ג).

⁵ אין לנו ציור מדויק בזה, אמנם בע"ח הובא בהערה 3760 נמצא ציור. { }

⁶ ז"ל: אתגליף האי חכמתא ואפיק חד נהרא דנגיד ונפיק לאשקאה גנתא ועייל ברישא דזעיר אנפין ואתעביד חד מוחא ומתמן אתמשיך ונגיד בכל גופא ואשקי כל אינון נטיעאן הה"ד ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו' (בראשית ב).

תרגום: נחקקה חכמה זו והוציאה נהר אחד, הנמשך ויוצא להשקות את הגן, ונכנס בראש ז"א ונעשה למוח א' ומשם הוא נמשך ויוצא בכל הגוף, ומשקה את כל אלו הנטיעות. זהו שנאמר "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וכו'".

⁷ עי' עוד שער מאמרי רשב"י נג ע"ב ונט רע"א.

פעה"כ

תחלה בקוץ התחתון של היו"ד, אז היא ינקא להו לב' אותיות ו"ד של מילוי יו"ד, שהם ברא וברתא. לבתר, כאשר אתפשטא וירדה במקומה, בסוד ה' שבשם, אז אתעברת מינייהו, כי מן אותן ב' אותיות, ו"ד של מילוי יוד, שהם ברא וברתא, בהיותו באבא, אתעברת מינייהו, וקבלתן בסוד עיבור בתוך מעיה פעם אחרת, בהיותה בבחי' אות ה' ראשונה של השם, ואז ב' אותיות ו ד נעשין ה. וז"ס בינה בן יה (אד"ז רצ ע"א), כי בינה עצמה היא מציאת הבן, אמנם להיותה נקבה¹, גבר בה כח הבת, שהיא ד', ועלתה על ראש הבן, שהוא ו', ונעשית צורת ה, שהוא צורת ד על ו'. אבל בהיותה תחלה בסוד חכמה, היתה להיפך ו' על ד', דכורא על נוקבא.

וז"ש פרשת ויקרא: ו ד מעילא לתתא ד ו מתתא לעילא, ובעת שנתפשטו הבן והבת, אז יוצא אות ו' מן הה', שהיא אמא, ונשארה בינה צורת ד, כי עיקרה היא מן ברתא, לפי שהיא נוקבא כנ"ל. ובסיום הו' יצאת הנקבה בסוד אושיט פסיעה לבר, כנזכר בפרשת בלק דף ר"ג².

והנה גם אז כשנאצלה הבינה במקומה בסוד ה', גם החכמה איתגליף עמה שם בסוד י' העומדת בעוקץ הה'³, אחוריה בקרן זויות העליון הימיני, כמבואר אצלינו למעלה בענין כתיבת שם הוי"ה, שצריך לכותבה בסוד י"ה, ועיין שם לעיל. הרי ג' בחינות שיש לאו"א א' הוא בסוד י', ב' בסוד יו"ד במילואו, כי שם נכללו שניהם, ג' בסוד ה' כי גם שם נכללו שניהם. ואחר כך איתגליפו ואתקריאו או"א. וענין או"א הוא שחידש הרשב"י בא"ז מה שלא הזכיר באדרא רבא.

קב. עי' זהר ח"ג ר"ג ע"ב: כל יחודא שלים הכא איהו יי' אלהינו יי' דהא רזא דיליה מראש צורים איהו ואתייחד ברישא⁴ בגזעא ושבילא יי' דא רישא עלאה אוריא דסלקא⁵ אלהינו דא גזעא דאתמר⁶ (ישעיה יא א) גזע ישי יי' דא שבילא⁷ דלתתא ועל רזא דא אתייחד ביה כדקא יאות ובגין דאתמתח ביה שבילא אצטריך (כאן חסר) רזא דאתגזר בתרי מתיבתי. זכאה חולקך רבי שמעון דזכית למלין עלאין דמאריך ומאריך אתרעי כך כמה שיעורא דמתיחן דשבילא דא בשיעורא עלאה דרישא וגזעא ושבילא ואתלבשן במתיחו דא (נ"א וע"ד מתיחו דאתח שיעורא דשית סטרין ובלא אתיחד בהאי את ד אח ד) וע"ד מתיחו דא' (נ"א ה') שיעורא דשית סטרין⁸ וכלא אתיחד בהאי את' (נ"א אח) ובג"כ לבדד ישכון (במדבר כג ט) כדקא יאות.

- מאיר הכוונה -

¹ עי' עוד הקדו"ש לח ע"ג.

² הובא לעיל אות צז.

³ קוצו העליון של ה"א בסוד חכם בבינה כידוע (ע"ח או"א ג') (בהגר"א על ס"י ד ע"א). ועי' ע"ח שער או"א פרק ג, ז"ל, אבא ואמא זה מחסד ולמטה, וזה מגבורה ולמטה, נמצא כי חג"ת דבינה, ונצח הוד יסוד דתבונה כנזכר בסוד ליל פסח, אך ג"ר הם א"א. ואבא בירר משם ב"ן ז"ת דחכמה דב"ן, ואמא ביררה ר"ת דבינה דב"ן, ושניהן או"א לקחו בינה דמ"ה. ואו"א נחלקו לד' פרצופים, כי אבא נחלק לאבא ויש"ס, ואמא לבינה ותבונה, והנה המוחין שלהם נעשו ע"י חג"ת דא"א אשר בתוכם נה"י דעתיק, שהם מוחין דאו"א. ואז אבא ויש"ס עומדין זה תחת זה בקו ימין דא"א, כי שם החסדים דמ"ה תוך זכר דא"א, ובינה ותבונה זה תחת זה בקו שמאלי דא"א, כי שם נוקבא דא"א שבתוכה גבורות דב"ן. והמוחין נעשין ע"י זוג מזל הח' דדיקנא דא"א עם מזל הי"ג, זה זכר וזה נקבה, ונעשין מוחין לאו"א כנ"ל, וכן בקונטרס החברים ששמעו הם. ומזל הח' נותן לבדו ה"ח לאבא, ומזל הי"ג נותן לבדו ה"ג לאמא. והנה מ"ה דאבא הוא לאבא, וב"ן דאבא לנוקבא דאבא הנקרא בינה, בסוד (ס"י פ"א מ"ד) הבן בחכמה, והוא י' שבשם (נ"א ו"ד שבי"ד). ומ"ה דאמא ליש"ס, וב"ן דאמא לתבונה בסוד (ס"י פ"א מ"ד) וחכם בבינה, והוא ה' שבשם כזה ז"ל. נמצא כי אבא ויש"ס כולו מ"ה, ובינה ותבונה כולו ב"ן. יען כי ב' אלו בימין דא"א, כי שם החסדים דמ"ה, וב' אלו בשמאל דא"א ששם הגבורה דב"ן. ועיין במ"א איך בינה דאבא מזדווג עם אמא, וכפי הנראה כי בינה דאבא הוא יש"ס או אפשר שהוא ב"ן דאבא עצמו.

פרצוף אימא הנה הוא כלול מדו"ן, שהוא ישראל סבא ותבונה, והם מרומזים ג"כ באות ה', והוא בעוקץ של ה' מאחריו אשר בקרן זוית הימיני, וכמ"ש בפע"ח (שער התפילין פ' ט"ו) שאותו הקרן זויות הוא בחי' י', והוא רמוז על יש"ס הכלול באימא, שהיא האות ה', וכן מילוי ה' שהוא י' או א', ושניהם מרומז על החכמה, שהוא יש"ס הכלול בבינה, וכמ"ש הגר"א בספד"צ פ"א (יד ע"ג) בד"ה אחתא (הקדו"ש לח ע"ד).

⁴ ג' קוצי ה' הם סוד חב"ד שנכללו בחכמה (רח"ו).

⁵ חכמה שבו אוריא דכיא (רח"ו).

⁶ בינה (רח"ו).

⁷ דעת המכריע ור"ל שדעת המזווג או"א משם יורדת הארה ליסוד דאבא הנק' שביל שהוא דעת דז"א וז"ש דא שבילא דלתתא (רח"ו).

⁸ ו"ק דמוחין שנכנסים בו (רח"ו).

שְׁעָה"כ

ובגוים לא יתחשב ישראל לון כתב ולשון² ובכל את יכלין לאסתכלא בדיוקנא וציורא כדקא יאות אבל בגוים עכו"ם לא יתחשב רזא דנא בגין דלית לון כתב ולשון ולית לון לאסתכלא ולמנדע כלום דהא (ירמיה י טו) הבל המה מעשה תעתועים³ ולא יתחשב רזא דנא במחשבה ובאסתכלותא דלהון הואיל ולית לון כתב זכאין אינון ישראל.

מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל (במדבר כג י) (מי) ההוא נקודה עלאה⁴ רישא וגזעא ושכילא בטמירו איהו ולא קיימא לשאלא לבר אבל משעתא דשארי לאתבנאה ולמעבד היכלא⁵ ברעותיה ואקרי מ"י⁶ שארי לאתבנאה דיוקנא⁷ דיליה ממש אפיק נוקבא דיליה⁸ בדיוקנא דאמיה⁹.

מאי מי דא רישא¹⁰ וגזעא ושכילא¹¹ (י) ואתפשט לאתבנאה בפשיטו דחד היכלא לתרין סטרין באני¹² ואע"ג דאפיק לישראל דאיהו ו' אוף הכי אפיק לנוקבא דיליה¹³ כחדא¹⁴ ואזמנה לגביה מנה כד"א (דניאל א ה) וימן להם המלך (אסתר ט יט) ומשלוח מנות יהב ליה נבזבזא רב ויקירא ואפיק לה כחדא מניה בההוא פשיטו דאתפשט אפיק תרווייהו כחדא (כגוונא דא פשוט להכא ולהכא אפיק ברא וברתא ברעא חדא וע"ד שמים וארץ ברעא חדא אתבריא חדא) בשעתא חדא.

– מאיר הכוונה –

1 מלכות ד' דאחד (רח"ו), ור"ל שבק"ש נכנסו ו"ק דמוחין דג' במלת אחד דזעיר ומשם למלכות הנקרא ד' דאחד כמ"ש הרב ז"ל (מ"מ).

2 אותיות קדושות שהם רומזות בצורתם הסודות, לשון מלות לשון הקדש הרומזות בספירות בסוד הכנויים (אור יקר).

3 שהם אותיות הסכמיות בלתי רומזות דבר רק גילוי הדברים בין אדם לחבירו ולא שיהיה בתם יחס דבר מה, מה שאין כן אותיות תורתנו הקדושה שהם אותיות המורות על מציאות הספירות היכלות לרוחניות ההוא במציאות צורתם כדפירשנו בסוד י' וא"ו וכיוצא, נמצא רוחניות החכמה ממש נמשך ושופע באות היר"ד, ומציאות רוחניות התפארת ממש נמשך ושופע באות וא"ו, מטעם שהאות היא מתייחסת ורומזת בצורתה לנשמתה, וייתחם האות לרוחניות המתלבש בו כיחס הנשמה אל הגוף, וממש כמו שכל ספירה וספירה פעלה בעולם התחתון הויה מתגלה ומשתלשלת מעילה לעלול למטה, כן הוא ענין האותיות שכל הויה מההויות הדקות הנרמזות בספירות בסוד אמ"ש שלש אמות בג"ד כפ"ת שבע כפולות וה"י זח"ט לנ"ס עצ"ק י"ב פשוטות, אותם הויות נשתלשלו מעילה לעלול עד שקבעו אותיות אלו בסוד כת"ב לשו"ן ל"ב, שהם מעש"ה דבר"ר ומחשב"ה, ובהיות האדם מניע אותיות אלו בסוד דיבור ומחשבה ואם תורה שבכתב גם כן מעשה יתנועעו ההויות הדקות ההם שהם ממש אוחזות באותיות בסוד עילה ועלול, והיינו ישראל שיש להם כתב ולשון דהיינו דבור ומעשה מבינים הסודות, אבל אומות העולם הבל המה מעשה תעתועים כי הבל פיהם וכץ מעשיהם הבל תעתועים בקליפות כענין שתם משתחווים להבל ולריק וכו' (אור יקר).

4 לא מפרש מלת מי עד לבסוף, אמנם מפרש הבחינה הקודמת למי והכי קאמר "האי נקודה עילאה" דהיינו חכמה "רישא" הוא ראש לאצילות כדי שיכנס בנקודה, כי נאצל ראשון אינו נקרא אפילו נקודה ולא ראש, כי תחלת הראשית הוא חכמה כדפירשנו בספ"ר בשער אם האין סוף הוא הכתר, אמנם "גזעא" שהוא הבינה ו"שכילא" שהוא התפארת אינו מתגלה אבל הוא "בטמיר" דהיינו מציאותם הנעלם בחכמה, והעלמם בחכמה הוא בטמירו עד שלא יתייחס בהם מלת מי דהיינו שאלה (אור יקר), פי' אבא שהוא נקודה עילאה הכולל רישא וגזעא ושכילא שהם חב"ד הנכללים באבא בטמירו איהו. ולא נקרא בשם מ"י. אבל משעתא דשארי וכו' אזי איקרי מי (מ"מ).

5 בינה (רח"ו).

6 פי' כמ"ש שאחר שנתלבש אבא באימא נק' מ"י כי יר"ד הוא אבא ומ' היא אימא. ולפ"ז מ' היא בינה ובתוכה אבא (מ"מ).

7 חכמה הוציאה זעיר (רח"ו), והיינו באמצעות הבינה לפי שכולם בחכמה עשית כנודע (מ"מ).

8 זעיר הוציא המ' (רח"ו), והנראה משפט הזוהר שעל אבא קאי וה"ק אבא אפיק נוקבא דיליה דזעיר בדיוקנא דאמיה כתב הרב ז"ל שהזכרים הם מאבא והנקבות מאימא (מ"מ).

9 שהזכרים הם מאבא והנקבות מאימא (רח"ו).

10 פי' כמ"ש שיר"ד של מי הוא אבא ומ' של מי היא אימא וז"ש ואתפשט לאתבנאה בפשוטו דחד היכלא שהיא בינה (מ"מ).

11 האותיות מ"י הנה הם בהג"ר ג"כ, כי עיקרם הם בבינה, ובסוד מ"י ברא אל"ה (בזוה"ק ח"א דף א ע"ב). אמנם כי הנה הם בכל הג"ר כולם, וכמ"ש בזוה"ק (פ' בלק רד ע"א) מאי מ"י, דא רישא וגזעא ושכילא (כללים ח"א מ ע"א).

12 פי' שאבא תקן אימא ותיקן זעיר (מ"מ).

13 פי' שגם כן אבא הוציא המ' בסוד כולם בחכמה עשית (מ"מ).

14 פי' שהיתה דבוקה באחוריו (מ"מ).

פעה"כ

תרגום: כל יחוד שלם כאן הוא "ה' אלהינו ה'", שהרי סודו "מראש צורים" הוא, והתייחד בראש בגזע ושביל, ה' זה הראש העליון, אויר שעולה, אלהינו זה הגזע, שנאמר "מגזע ישי", ה' זה השביל שלמטה, ועל סוד זה התייחד בו כראוי, ומשום שנמתח בו שביל, צריך סוד שנגזר בשתי ישיבות.

אשרי חלקך רבי שמעון שזכית לדברים עליונים של רבונך, ורבונך רוצה בך. כמה שעור של מתיחות של שביל זה, בשעור עליון של ראש וגזע ושביל והתלבשו בהמתחת זו (ועל זה המתחות של אחד שיעור של ששה צדדים, והכל התייחד באות ד' הזו, אח ד') ועל זה המתחות של א' (ה'), שיעור של ששה צדדים, והכל התייחד באות (אח) הזו, ולכן "לבדד ישכון" כראוי. "ובגוים לא יתחשב" לישראל יש כתב ולשון, ובכל אות יכולים להסתכל בדמות וציוור כראוי, אבל בגוים עובדי כוכבים ומזלות, לא יתחשב, הסוד זה, משום שאין להם כתב ולשון, ואין להם להתבונן ולדעת כלום, שהרי הכל המה מעשה תענועים, ולא יתחשב סוד זה במחשבה ובהתבוננות שלהם, הואיל ואין להם כתב, אשריהם ישראל.

"מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל", (מי) אותה נקודה עליונה, ראש וגזע ושביל בנסתר היא, ולא עומדת לשאלה לחוץ, אבל משעה שמתחילה להבנות ולעשות היכל ברצונו, ונקראת מ"י, מתחילה להבנות הדמות שלו ממש, מוציא נקבה שלו בדמות אמו.

מה זה "מי", זה ראש וגזע ושביל, (י) והתפשט להבנות בפשיטות היכל אחד לשני צדדים בונה, ואף על גב שהוציא את ישראל שהוא ו', גם כך הוציא את נקבתו כאחד והזמינה אליו מנה כמו שנאמר "וימן להם המלך", "ומשלוח מנות", נתן לו אוצר גדול ויקר והוציא אותה כאחד ממנו, באותה פשיטות שהתפשט הוציא שניהם כאחד, (כדוגמא זו פשוט לכאן ולכאן, הוציא בן ובת ברגע אחד, ועל זה שמים וארץ ברגע אחד נבראו כאחד) בשעה אחת. עי' תז"ח יז ע"ב וגר"א שם שזה נמצא בכל אות, ולא דווקא באות י'.

עי' שער מאמרי רשב"י כח ע"ד: האדם בתפלתו צריך שיעלה מחשבתו עד מקו' השקאת עמיקא דבירא שהוא נגיד ונפיק לז"א וזה ע"י השביל העליון הנכנס בעומק הבינה והוא נקודת ציון העליון שבבינה ושביל זה הוא קוץ התחתון של יוד כי יש לה שלשה קוצות האחד נקרא רישא והשני גזעא. והשלישי הדק והתחתון שבילא והם רישא וגזעא ושבילא האמורים בפ' בלק בד' ר"ג ע"ב וכו' ושביל זה הוא סוד ושבילך במים רבים שהוא סוד זווג חכמה ובינה כדאיתא בפ' בראשית והוא דעת עליון הנכנס בנקודת ציון שבה ונקודת ציון תקרא נתיב לא ידעו עיט. והשביל או הנתיב הנכנס שם יקרא דעת והוא פטר כל רחם.

, ועי' שער מאמרי רשב"י ה' ע"ב וז"ל, שלש טיפין דאזדרקו מן מוחא נמשכים מן ג' מוחין, חכמה ובינה ודעת הנז' באדרא רבא ונרמזים ביו"ד עצמה קוצא לעילא וקוצא לתתא וגיו"ו (נ"א ושוריק) באמצעיתא, והם הם שרשא וגזעא ושבילא הנז' בפ' בלק בדף ר"ג סוף ע"ב. ועי' תז"ח יא ע"ג: זכאה איהו מאן דסליק תלת צלותין לגבה בתלת נקודין דסגולתא דמנהון אתמשכו תלת טפין דתלת מחין עלאין דכד בר נש אתמשך זרע מנה אלין טפין דאתמשכו מנה אנון משופרי שופרי דמחא מבחר מכלא הכי כגונא דא כד קודשא בריך הוא אורית בבר נש תלת קטירין דאנון נשמתא ורוחא ונפשא משופרי שופרי דילה יהיב לון דאנון מתלת דסגולתא דאתרמיזו בשם יו"ד ה"י וא"ו ה"י ובגין דא אמר [עו ע"ג] לון (דברים כו) ובך בחר ה' להיות לו לעם סגלה.

ועי' יהל אור ח"א א ע"ד [להסביר את התז"ח הנ"ל] שזה ג' יודיין דשם ס"ג (עי' תז"ח שם יא רע"ב).

ועי' יהל אור ח"א ז' ע"ב: באות יו"ד אית בי' קוצא וגזעא ושבילא. קוצא הוא קוץ העליון. גזעא גוף היו"ד. ושבילא קוץ התחתון. ולכן ביו"ד התחברות כל ג"ר. כי גזעא גוף היו"ד הוא חכמה. ובקוצא נקשר כתר עליון. ובשביל התחתון בינה. והוא נעיץ בבינה בה"א של השם. שהוא קוץ הימין של ה"א שהוא י' כידוע.

עי' בהגר"א בס"י ה' ע"ג: היו"ד של חכמה יש לו עוד ב' קוצין מלבד קוץ העליון שהוא רמוז לכתר והן רגל ימיני וקוץ התחתון.

פעה"כ

קג. עי' זהר ח"ג יא ע"ב: ועל דא מאן דבעי למכתב שמא קדישא י' בקדמיתא קוצא חד לעילא וקוצא חד באמצעיתא וקוצא חד לתתא¹ והא אתמר² לבתר י"ה דלא מתפרשן דא מן דא לעלמין כגוונא דא א"י בגין דישתכחו תרווייהו בשלימו דכלא אב ואם בן ובת³ כגוונא דא י"א (ס"א ו"א) הרי לך כל שלימו דמהימנותא.

לבתר אתפשט מהימנותא⁴ ונפקין תרין בנין מכללא חד בארחייהו בן נפיק מתרווייהו והוא ו' דשמה קדישא בת נפקת מסטרא דאימא והיא ה' בתראה דשמה קדישא ולא אשתלימת אלא עם ו' בגין דמניה אתזנת ועל דא בעי למכתב ו' ולבית ה'⁵ כגוונא דא א"י הרי ו' והוא אתפשטותא דנפיק מניה כגוונא דהוא נהר דנפיק מן ו' בגין דמניה אתזנת ו' הרי בן דנפיק מניה לתתא⁶. תרגום: ולכן צריך לכתוב את השם הקדוש י' בראשונה קוץ אחד למעלה, וקוץ אחד באמצע, וקוץ אחד למטה, והרי נתבאר. אחר כך יה, שאין נפרדים זה מזו לעולמים, כמו כן ה, כדי

- מאיר הכוונה -

1 עי' לעיל אות קא. סדר הכתיבה היא כך כי בתחילה יכתוב אות הי' של הוי"ה ויעשה תחילה קוץ העליון ואח"כ קוץ אמצעי הנקרא גוף הוי"ד ואח"כ קוץ השלישי התחתון וטעם הדבר הוא לרמוז כי באות הוי"ד כלולו ג' ראשונות בשלשה קוצין שבה גם רומזין אל שלשה אותיות שיש במילוי אות יו"ד אשר הם כוללין כל עשר ספירות כנודע כי אות יו"ד עם ג' קוציה כוללים כתר חכמה ובינה ואות ו' כוללת שש קצוות ואות ד' היא המלכות גם יוד בגימט' עשרים שהם בחינת עשר ספירות ממעלה למטה וממטה למעלה ואח"כ יכתוב אות הא ראשונה באופן זה ה כי תחילה יכתוב אותה הנקודה שעומדת באחורי הה"א שהיא כעין י' ואח"כ יכתוב קו וגג העליון של הה"א וימשיכנה וידבקנה עם יוד הנז' ואח"כ ישלים לכתוב קו הימין שמעומד ואח"כ יכתוב קו השמאלי שמעומד אבל לא ידביקנו עם הגג רק ישאר תלוי ועומד כנודע וטעם הדבר הוא כי כבר ידעת כי ה' ראשונה היא בינה אשר לעולם חכמה קשירה בה ואין ביניהם פירוד בסוד ונהר יוצא מעדן דלא אתפרשו לעלמין ולכן יכתוב תחילה אותה היוד בסוד החכמה הנקשרת עמה ואח"כ יכתוב כל צורת הה"א שהיא הבינה עצמה ובזה נמצא כי החכמה נמצאת בבינה וקשורה בה גם ע"י הציור הנז' נמצא כי צורת הה"א נעשית בשלשה קוים ועל ידי כן הג' קוים תחתונים הכוללים שש קצוות חג"ת נה"י הנרמזים באות ו' של ההוי"ה הנה הם הם הנרמזים ונאחזים וכלולים בשלשה קוים הה"א הנז' בסוד חסד ונצח בקו ימין ות"ת ויסוד בקו אמצעי וגבורה והוד בקו שמאלי ונמצא כי השש קצוות הרמזים באות ו' נאחזים בג' קוים הה"א ושלשה קוים הה"א מתפשטין ונמשכין ויוצאין מן הי"ד שבאחורי הה"א והרי בזה מקושרות יחד שלשה אותיות יה"ו ואח"כ יכתוב אות ו' של ההוי"ה הרומזת אל ברא ביכרא ז"א ואח"כ יכתוב הה"א אחרונה על דרך מה שכתב הה"א ראשונה אלא שהוא באופן אחר כי בתחילה יכתוב קו ימין של הה"א בצורת ו' עם ראש ואח"כ יכתוב קו וגג עליון ויחברנה עם הו' הנז' ואח"כ יכתוב קו השלישי השמאלי תלוי ועומד כזה ה'. וטעם הדבר הוא כמו שבהא ראשונה כותב תחילה צורת י' באחורי הה' לרמוז אל התקשרות חכמה עם בינה גם בה' זו תתאה יכתוב תחילה צורת ו' בקו ימין של הה"א לרמוז אל התקשרות אות הו' עם הה' חיבור ז"א עם נוקביה והרי על ידי כן נמצאת כל ד' אותיות ההוי"ה הזאת מקושרות ומחוברות ואל תטעה במה שכתבתי לומר שצריך שיניח צורת ההי"ן ע"ד הנז' נפרדות הי"ד והוא"ו מן ההי"ן אמנם הכונה היא שבעת שמתחיל לכתוב יכתבם ע"ד הנז' ותכף אחר שכתב אות הי' בעוקץ הה' מאחריה יכתוב גג הה' ותכף יתחברנה עם הי' הנז' וכן יעשה באות ה' שניה ועיין בדף רפ"ט ע"ב באדרת האיזינו (שער מאמרי רשב"י).

2 פי' כבר כתוב למעלה לבתר י"ה פי' שיעשה י' וימשך הנהר ממנה רמז לאבא הבא להזדווג עם אימא ולתת לה מה שנעלם בו דהיינו ו"ד מילוי היוד וזהו ונהר יוצא מעדן ואח"כ ימשיך רגל ימין של הה' ויכוין שהוא ת"ת כליל מו"ק היוצא מאבא ומלכות העולם הד' שהגג העליון משמש לבינה ולמלכות שגם הוא נהר כנזכר ורגל ימין שאמרנו שהוא רמז לת"ת משמש ג"כ למלכות שממנה נבנית (זהר הרקיע).

3 כולם בה' שאבא בא להזדווג עם אימ' כנזכר (זהר הרקיע).

4 ר"ל שאור העצמו' הולך ומתפשט בכל המדרגות מתחלת בחכמה ועושה אותה פרצוף בכח בוצינא דקרדינותא ואח"כ לבינה מתפשט עוד ומתקן עוד למטה שיוצאין הב' בנים מבינה הבן היוצא משניהם כנזכר והמלכות מאימא וז"ש בפ' אחרי זהו הו' של השם דירית ב' חולקין ומלכות ה' אחרונה ולהורות שניזונין ממנה צריך לכתוב ו' אחת רגל הימין שלה ואח"כ ימשיך ממנה הגג העליון שהוא מלכות שהת"ת בא להזדווג עמה וזן אותה וזהו פי' בעי למכתב ו' ואח"כ וה' פי' שיכתוב ו' ויעשנה ה' הרי בן שיוצא ממנה למטה לרמוז לו' קצוות דבריאה (זהר הרקיע).

5 כזה א"י (רח"ו).

6 הוא סוד בנימין אבל בקו ימין הוא יוסף והוא בנה (כבעלה) וע"י מזדווגת בחול והוא מט"ט בשרשו והשני לתתא סנדל ב' כרובים משא"כ בשבת שהוא"ו של שם עצמו מזדווג בה וז"ש דאשתאר לה חד כרוב (יהל אור).

פְּעֵה"כ

שימצאו שניהם בשלמות הכל, אב ואם בן ובת, כדוגמא זה י"ה (ו"ה). הרי לך כל שלמות האמונה.

אחר כך מתפשטת האמונה ויוצאים שני בנים מכלל אחד בדרכיהם, הבן יוצא משניהם, והוא ו' של השם הקדוש, הבת יוצאת מצד האם, והיא ה' אחרונה של השם הקדוש, ואין נשלמת אלא עם ו', משום שממנו היא נזונית, ולכן צריך לכתוב ו', ואחר כך ה'. כדוגמא זה ה' הרי ו', ואותה ההתפשטות שיוצאת ממנו, כדוגמת אותו נהר שיוצא מ'י, משום שממנו נזונית ו', הרי בן שיוצא ממנו למטה.

ועיי"ש י ע"ב: רבי אבא אמר חמינא דהאי שמא קדישא עלאה כלא הוא שלום וכלא חד וארזח מתפרשאן להאי סטרא ולהאי סטרא (ס"א כאן חסר התחלת המאמר) יו"ד דשמא קדישא אתקשר בתלת קשרין בגין דא האי י' קוצא חד לעילא¹ וקוצא חד לתתא וחד באמצעיתא בגין דתלת קשרין² אשתלשלו (נ"א אתקשרו) בה חד קוצא לעילא כתרא עלאה³ דהוא עלאה מכל עלאין רישא דכל רישין והוא קאים על כלא.

חד קוצא באמצעיתא דהוא רישא אחרא בגין דתלת רישין הוו וכל חד וחד רישא בלחודוי ועל דא קוצא דאמצעיתא⁴ דא הוא רישא אחרא דנפיק מקוצא דלעילא והוא רישא לכל שאר רישין לאתבנהא שמא קדישא והאי רישא סתימא דכלא רישא אחרא תתאה⁵ הוא רישא לאשקאה לגנתא והוא מבוע דמיין דכל נטיעין אשתקייין מניה ודא הוא י' בתלת קשרין⁶ ועל דא שלשלת איקרי כהאי שלשלת דאתקשר דא בדא וכלא חד.

תרגום: רבי אבא אמר ראיתי שהשם העליון הקדוש הכל הוא שלום, והכל אחד, והדרכים נפרדות לצד הזה ולצד הזה. יו"ד של השם הקדוש קשורה בשלשה קשרים, משום זה ה' הזו קוץ אחד למעלה וקוץ אחד למטה ואחד באמצע, משום שלשה קשרים השתלשלו (התקשרו) בה קוץ אחד למעלה, כתר עליון, שהוא עליון מעל כל העליונים, הראש של כל הראשים, והוא עומד על הכל.

קוץ אחד באמצע שהוא ראש אחר, משום שהם שלשה ראשים וכל אחד ואחד ראש לבדו, ולכן הקוץ של האמצע זהו ראש אחר שיוצא מהקוץ שלמעלה, והוא ראש של כל שאר הראשים, שיבנה (ממנו) השם הקדוש, והראש הזה הוא סתום מהכל. ראש אחר תחתון הוא ראש להשקות את הגן, והוא מעיין המים שכל הנטיעות נשקות ממנו, וזהו י' בשלשה קשרים, ולכן נקראת שלשלת, כמו השלשלת הזו שנקשרה זה בזה והכל אחד.

קד. עי' זהר ח"א כא ע"א: תליתאה⁷ נהירו דכליל ארין⁸ (תמן) אלין נהירו דנהיר באסוותא רזא דכתיב ביעקב (בראשית לב לב) ויזרח לו השמש וגו' ודאי כד אתכליל בההוא פנות ערב⁹ מכאן ולהלאה והוא צולע על ירכו דא איהו נצח ישראל¹⁰ ירכו כתיב ולא ירכיו דא דרגא

- מאיר הכוונה -

¹ האות י' שבשם שהוא המציאות הראשון והכנה לכל האותיות, וישנו בהי' ג' קוצין (כמ"ש בזוה"ק (ויקרא י' ע"ב וי"א ע"ב) ופע"ח (שער התפילין פ' ט"ו ט"ז בארוכה)) חד לעילא שהוא כתר אשר מקומו הוא בקוצו העליון של י', וחד באמצעיתא שהוא גוף ה' עצמו, שהוא החכמה, וקוצא חד לתתא שהוא בינה הכלולה בחכמה, והרי מיוחד החכמה בכתר ע"י קוץ העליון (הקדו"ש לה ע"ד), עי' לקמן סה ע"ב (ביאורים ח"ב סד ע"א).

² כח"ב, וחכמה נקרא יראה, וכן לתתא ומקדשי תיראו, חכמת שלמה, כמ"ש בהקדמת תיקו"ז, את שבתותי כו', וז"ש בכל מקום בדחילו וברחימו, י"ה, אבל כאן קאי על כתר כמ"ש למטה חד דחילו כו' (יהל אור).

³ כתר (רח"ו).

⁴ חכמה (רח"ו).

⁵ דעת (רח"ו).

⁶ וזהו עצמו סוד קוצא גזעא ושבילא (רח"ו).

⁷ ת"ת (רח"ו).

⁸ הוא הת"ת שכולל חו"ג (מ"מ).

⁹ לפי שקבל הארה שרו של עשו מפנות ערב, לכך נתגבר על יעקב ונעשה צולע על ירכו (מ"מ).

¹⁰ כל זה מבואר בפרדס שער ירך יעקב (של"ה). בראשית כו ע"ב [עיקר צליעת יעקב הוא בסוד הוד ולא נצח. ועי' שער מאמרי רשב"י בראשית יג ע"ב - שזו"נ היו אב"א ולכן פגימה בנצח של ז"א היא בהוד דנוק', וזה לא נתקן על ידי שמואל אלא רק דוד או חרבן בית המקדש, שעה"ק נא ע"ג, פרע"ח פ"א דתפילין, מיעוט הירח פ"ב שהוא בהוד דרחל - כללים ח"א ע ע"ג, ועי' עא ע"א] וישלח קע ע"ב וקעא ע"א ומנחת יהודה דף פז פח ופרדס בשער ירך יעקב שהרי נצ"ח הוא בימין

שְׁעָה"כ

רביעאה¹ דלא אתנבי בר נש מתמן עד דאתא שמואל ועליה כתיב (שמואל א טו כט) וגם נצח ישראל וגו'² כדין אתתקן דהוה חלשא מכד אסתכן יעקב אבינו בממנא דעשו³.
תרגום: שלישי, אור שכולל שני אלו, אור שמאיר ברפואה, סוד הכתוב ביעקב "ויזרח לו השמש וגו'". ודאי כשנכלל באותו פנות ערב. מכאן והלאה "והוא צולע על ירכו", זהו נצח ישראל. "על ירכו", ירכו כתוב ולא ירכיו, זו דרגה רביעית שלא התנבא אדם משם עד שבא שמואל, ועליו כתוב "וגם נצח ישראל וגו'". אז נתקן שהיה חלש כשהסתכן יעקב אבינו עם הממונה של עשו.

וז"ל השער מאמרי רשב"י (יג ע"א): בענין נצח והוד דע כי הנה ז"א ונוקבי' בראשונה היו אחר באחר ונמצא כי אחר הנצח של ז"א היה דבוק באחורי ההוד של נוקביה וההוד דז"א היה דבוק בנצח דנוקביה ונמצא כי כאשר פגם סמאל ונחש בכף ירך יעקב הימנית שהיא הנצח בהאבקו עמו הגיע הפגם ההוא גם בהוד דנוקביה. וזהו סוד נתנני שוממה כל היום דוה כי ההוד שלה נהפך והיתה דוה וזה הטעם שאז"ל כי איסור גיד הנשה נוהג בימין ובשמאל לפי כי הוא נצח ימין דז"א והוד השמאלי דנוקבי' ושניהן נפגמו. אמנם עיקר הפגם הי' בנצח דז"א וממנו נמשך אל הוד דנוקביה וכאשר בא שמואל הנביא ע"ה תיקן את נצח דז"א ולכן נתנבא שמואל משם כמש"ה וגם נצח ישראל לא ישקר כו' וההוד של הנקבה נשאר עדין פגום עד שנחרב בית המקדש וזמש"ה כל היום דוה בקמץ תחת הוא"ו שהוא לשון נקבה ולא בסגול שהוא לשון זכר וכאשר בא יהושע בן נון נתנבא מהוד דז"א. וזמש"ה יהושע אתנבי מהודו של משה כי משה הוא בדכורא אבל ההוד של הנקבה היה פגום כנז'. אמנם כאשר משח שמואל למלך את שאול ואת דוד אז נתעלית הנקבה הנקראת מלכות כי משם נמשכת מלכות המלכים ואז נתקן גם ההוד של הנקבה ונמצאו נצח דז"א והוד דנוקביה שניהם נתקנים וז"ש ותו קב"ה כליל ליה בהוד שהוא בחיני' הוד הנקבה הכלולה ודבוקה בנצח הזכר כנז' ובענין ד' בתים דתפילין של ראש נתבאר היטב מאמר הזה שהוא קשה ההבנה.

קה. עי' פע"ח סוף פרק א': והנה אמרנו בתיקונים תיקון י"ח (לד ע"א)⁴: ובגין דא הוא קרית ארבע חבורא דד' שמהן דאינון בד' פרשיות דתפילין דיד וביד' בתים דתפילין דרישא. וצריך להבין למה אמר בתחלה בד' פרשיות גבי תפלה דיד, וגבי תפילין דרישא אמר בתי. אבל הענין הוא, כי הנה הז"א יש לו מוחין פנימיין ומקיפין, ובחי' מקיפין בחוץ הם ד' מוחין חו"ב ודעת דכליל ב' עטרין, ואלו הם ד' שמות הנ"ל, כי החו"ב הם הוי"ה אהי"ה, והחו"ג הם הוי"ה אדנ"י. ואלו הם בחינת תפילין שהם א"מ של המוחין. והנה ד' בתים הם שם אהי"ה, לפי שזה עיבור ב' של הז"א בתוך בינה, לעשות לו מוחין, לכן הם בחינת אהי"ה, כי הבתים לעולם בחינת א"מ, סוד התפילין, ואין עיבור אלא בסוד אהי"ה כנ"ל. ואז אותן הד' מוחין נשארין לו ד' בתים מקיפים. אמנם חג"ת שלו נתעלה אז בסוד הפנימית, אבל אור נה"י דבינה, הם סוד ד' בתים אלו, אבל בנוקבא, הם פרשיין ממש, כי נה"י דדוכרא נעשין לה פרשיין ולא בתים, כי אז אינם בסוד

– מאיר הכוונה –

זוהר תרומה קסח ע"ב (ד"א). פגם זה שבנצח נתקן קצת ע"י שמואל ובשלימות על ידי דוד, ואילו ההוד יתוקן רק לעתיד לבא (כללים ח"א סט ע"ד). פי' ע"י שמואל הנביא הרחיק יניקת שמאל מהנצח דז"א (מ"מ).

¹ משפטים קיא ע"ב (ד"א). דא דרגא רביעה וכו'. ר"ל ממטה למעלה וגם מחסד למטה (א"מ) (ש"נ).

² וגם נצח שהוא ז"א לא ישקר, ר"ל לא יש יניקה ממנו לקלי' הנק' שקר (מ"מ).

³ תקונים כה (הערת הזוהר). עי' שער מאמרי רשב"י.

⁴ ז"ל: מעילא לתתא יהו"ה אהי"ה תרוייהו חד בכתר עליון כגוונא דא יאההויה"ה בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה בתרין דרועין יהו"ה אהי"ה בעמודא דאמצעייתא תרוייהו כחדא בנצח והוד יהו"ה אהי"ה דא לימינא ודא לשמאלא בצדיק תרוייהו ביחודא כחדא וכן במלכות תרוייהו ביחודא כחדא כגוונא דא יהו"ה אדנ"י ובה מתחברין יהו"ה אהי"ה ובגין דא איהי קרית ארבע חבורא דארבע שמהן דאינון בארבע פרשיין דתפילין דיד ובארבע בתי דתפילין דרישא.

תרגום: ממעלה למטה יהו"ה אהי"ה שניהם אחד בכתר עליון כמו זה יאההויה"ה. בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה בשתי זרועות, יהו"ה אהי"ה בעמוד האמצעי שניהם כאחד, בנצח והוד יהו"ה אהי"ה זה לימין וזה לשמאל, בצדיק שניהם ביחוד כאחד. וכן במלכות שניהם ביחוד אחד כמו זה יהו"ה אדנ"י, ובה מתחברים יהו"ה אהי"ה, ומשום זה היא קרית ארבע, החבור של ארבעה שמות שהם בארבע פרשיות של תפילין של יד, ובארבעה בתי תפילין של הראש.

שְׁעָה"כ

אהי"ה, כי אהי"ה אינו אלא בסוד עיבור, והנה התנה"י שלו שהם ד' ספירות נעשה בה בחינת התפילין שלה.

וזה הוא שאמר באדר"ז דף רצ"ב ע"ב¹ בחללא דגלגלתא נהירין ג' נהורין וכו', פירוש כי כבר נתבאר באדר"ר דף קל"א, כי כשהם בבחי' מוחין, אינם רק ג' מוחין, כי הב' עטרין הם מתחברים בתוך הדעת. אבל בבחי' א"מ שלהם, שהם בחינת התפילין, אז הם ד' מוחין, כי הב' עטרין נחלקין לב'. וזהו מה שהקשה כאן ואמר, ואי תימא תלת ארבעה אינון וכו', כי לעולם כשהם בבחי' א"מ, הם ד', שהם אחסנתא דאבוה ואמא ותרין עטרין, וז"ש דמתעטרין כולה ברישא, ואינון תפילין דרישא, כי העטרה והתפילין הם בחי' אור מקיף. אבל לבתר, כשהם בבחי' א"פ, שהם מוחין דלגאו, אז הם ג' חללי דגולגלתא, כי אז אינם רק ג' מוחין, וז"ש ולבתר מתחברין ונהרין ועאלין גו ג' חללי דגולגלתא, כי עד עתה בבחי' א"מ היו ד', ועתה שנכנסו בפנים הם ג' לבד, וביאר הטעם ואמר משום דמוחא תליתאי כליל מאינון ב' עטרין ולכן אינם רק ג' לחוד.

קו. עי' זהר ח"ג רכח ע"ב: ש של תפילין הלכה למשה מסיני (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך ויראו ממך ואוקמוה מאי שם יהו"ה אלו תפלין שבראש ששל תפלין תרין שינין שית מאה ש שית דרגין² ושבע ענפין דתרין שינין הא **ש** תלת עשר וכלא תרי"ג ולית פקודא דלאו **ש** איהי שקילא לכל אורייתא.

תרגום: ש' של תפלין הלכה למשה מסיני, "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך". ובארוהו, מהו "שם ה'", אלו תפלין שבראש, ש' של תפלין. שתי שינין, שש מאות, שש מדרגות ושבעה ענפים של שתי שינין, הרי ש' **ש**, שלשה עשר, והכל תרי"ג, ואין מצוה שאינה ש' **ש** שקולה לכל התורה.

עי' תיקו"ז י ע"ב: שין של תפלין הלכה למשה מסיני ש' דתלת ראשין **ש** דארבע ראשין לקבל שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך (אסתר ב ט) ואינון בשחר שתים לפניו ואחת לאחריה ובערב שתים לפניו ושתיים לאחריה ולקבל אליו שבעה אית שבעה רואי פני המלך היושבים ראשונה במלכות (אסתר א יד).

תרגום: שין של תפלין הלכה למשה מסיני (שבת כח ע"ב), ש של שלוש ראשים, **ש** של ארבע ראשים, כנגד "שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך". והם בשחר שתים לפניו ואחת לאחריה, ובערב שתים לפניו ושתיים לאחריה (ברכות יא ע"ב). וכנגד השבע האלה, יש שבע "רואי פני המלך היושבים ראשונה במלכות".

בהגר"א: **שין של תפילין כו'** – שעד כאן פירש בתפילין מ"ב אזכרות שהיא בשכינה³, מסט' דג' ראשונות כח"ב⁴, ועכשיו מפרש ז' אחרונות דידה: **הלכה למשה מסיני** – ר"ל בוד' תחתונות דידה, דאיהי הלכה⁵ כמ"ש לקמן, והוא מסט' דז' תחתונות, מ"ט פנים טהור כו': **לקבל שבע כו'**

- מאיר הכוונה -

¹ עי' לעיל הערה 3407. { }

² ר"ל דב' שינין ש' ש' הוא שש, ששה. וז' ענפין ז' קוין, והוא ו"ק דיליה, וד' דילה, דבה נהי"ם מרכבה אחרונה, ולכן שין בד' ענפין, משא"כ דיליה הכל בתלת, דהיא המשלמת. ועי' בז"ח שיה"ש (סג ע"א) וזהו שית דרגין ושבע כו' (יהל אור).

³ עי' זהר ח"ב קפז ע"א, מ"ב קשה ודינא איהו ודאי, (ולבתר רך), כגוונא דא יומא דראש השנה מ"ב, דהא במ"ב (וברזא דמ"ב) אתוון אתברי עלמא, ועל דא אתברי בדינא.

⁴ עי' ע"ח שער או"א פרק ה, הנה תבין היטב כי אבא הוא כללות או"א והם הוי"ה ע"ב ואהי"ה דיודין בפנים וכן באחוריים ואמא כוללת יש"ס ותבונה והם הוי"ה דס"ג ואהי"ה דיודין בפנים שלהם וכן באחוריים ותראה במ"א שאין כל זה רק בז"ת של כ"א מהן אך בג"ר של כ"א מהם הוא מ"ב אתוון שהם ד' י' כ"ח ומספרם וחשבונם הם מ"ב במלכות של כ"א מהם וכן במ"ה וכן בב"ן וכן בזו"ן ד' פרצופים וענינם (הוא) כך בשם ע"ב וממנו תבין לכל השאר, ע"כ. וצ"ע אם כן אם כוונתו למ"ב אחרת.

⁵ שהוא השכינה.

⁶ עי' זהר (ח"ב דף קכג ע"א) ואפיקת חמש נהורין, (ד"א מאינון חמש), ומאינון חמש נהורין, אתגליפו חמשין תרעין דנהורין סגיאין, חמשין אינון, לקבליהון מ"ט פנים טהור מ"ט פנים טמא באורייתא. אשתאר חד, והאי חד אתנהיר בכלא.

תרגום: והוציא חמשה אורות (מאותן חמש) ומאותם חמש אורות נתלבשו חמשים שערים שמאירים הרבה חמשיים הם וכנגדם מ"ט פנים טהור רומ"ט פנים טמא בתורה ונשאר אחד זה ההאחד מאיר בכולם.

שְׁעָה כ

- ר"ל שבע היכלות¹ דאינון עולימין דאזלין בתרה, כמ"ש לקמן (טו ע"ב) דהלכה עולימא דמטרוניתא ע"ש²: ואינון בשחר כו' - דא איהו במילולא³ כנ"ל: אית שבעה רואי כו' - ואינהו ז' אחרונות של עצמה⁴, והם רואי פני המלך דאיהו קב"ה⁵: היושבים ראשונה כו' - קודם הנערות הנ"ל, ואינון דכורא לגבי הנערות שהן בכריאה, כמ"ש בזהר (ח"ב ד ע"א) ואע"ג דאיהי נוקבא איהי דכורא לגבי דלתתא ע"ש⁶. וכ' שם עוד, וכל דמקבל מאחרא איהו ביתא כו'⁷, ולכך אצל הנערות כתיב מבית המלך, ורואי הנ"ל יושבים במלכות:

ועיי"ש כז ע"א: ש של תפלין דא אימא עלאה עלה אתמר (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי ש"ם יהו"ה נקרא עליך ויראו ממך שי"ן⁸ סליק אתווי ש"ס ה' דיד כהה שס"ה ורמ"ח פקודין דכלילין ברמ"ח תיבין דקריאת שמע בארבע פרשיין הא תרי"ג עלייהו אתמר זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר (שמות ג טו) שמ"י עם י"ה שס"ה זכר"י עם ו"ק רמ"ח וכלא תרי"ג אורייתא איהי שמא דקודשא בריך הוא.

תרגום: ש' של תפלין זו האם העליונה, עליה נאמר "וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך ויראו ממך", שי"ן עולה אותיותיו ש"ס, ה' של יד כהה (מנחות לז ע"א), שלש מאות ששים וחמשה. ומאתים ארבעים ושמונה מצוות שכלולות במאתים ארבעים ושמונה תיבות של קריאת שמע בארבע פרשיות, הנה תרי"ג, עליהם נאמר "זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר", שמ"י עם י"ה שס"ה, זכר"י עם ו"ה רמ"ח, והכל תרי"ג. התורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא.

בהגרא: שם ה' כו' - שהוא שי"ן שבו, וראו, שהוא נראה, כמ"ש (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כו', אלו תפלין שבראש (ברכות ו ע"א), והוא שם ה' כמ"ש לקמן, שמי עם י"ה שס"ה, והוא בה י"ה, וכן שס"ה כמו שמפרש והולך שין כו'. [מצאתי ש"ס י"הוה נ"קרא ר"ת שין]: ה' דיד כו' - ר"ל, תפלין של יד, ור"ל תפלין של ראש ושל יד הן שס"ה, וכן שין עם י"ד של שד"י שהן ברצועות שהן יד כהה ה', ר"ל שצורת ה' הוא ד"י, יד הוא שס"ה: אורייתא כו' - ר"ל, תרי"ג מצות כנ"ל:

ועי' זהר ח"א רסו ע"ג: ? והאי איהו דאוקמוה מארי מתני' הראהו למשה קשר של תפלין ש דילך משה כליל תלת אנפי אבהן לעילא דתקיניו ג' צלותין דאיהו סימנם שחרית מנחה ערבית מ"ה דידך צלותא דשבת דאתמר ביה (בראשית א כח) ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ ואתכליל מרכבתא תתאה דאהרן דוד ושלמה ואדם קדמאה לעילא ובת זוגיה לתתא אם כל חי דאיהו צדי"ק ח"י עלמין ובגין דא אהרן אע"ג דאיהו ימינא אוקמוה רבנן ביה אהרן שושבינא דמטרוניתא⁹ הוה רעיא מהימנא יעקב איהו כליל תלת אבהן דביה רכיב אדם קדמאה ולא למגנא אוקמוה מארי מתני' שופריה דיעקב כשופרא דאדם קדמאה¹⁰.

— מאיר הכוונה —

עי' לקמן לז ע"ג.

¹ דבריהא.

² עיי"ש ד"ה דירית לה, שכל לימוד נגלה שייך להיכלות דבריהא.

³ לאפוקי הצורת שי"ן שהיא במעשה

⁴ של השכינה.

⁵ לאפוקי היכלות דבריהא שלא רואים

⁶ ז"ל: המלך סתם, מלך דא אף על גב דאיהו מלך עלאה, איהו נוקבא לגבי נקודה עלאה סתימא דכלא, ואף על גב דאיהו נוקבא, איהו דכורא לגבי מלך דלתתא, ובגין כך כלא כגוונא דא, ועל דא תתאי ברזא דא כתיב בהו איש וביתו באו.

תרגום: המלך סתם מלך זה אף על גב שהוא מלך עליון הוא נקבה אל נקודה העליונה סתומה מכל ואף על גב שהוא נקבה הוא זכר למלך שלמטה ולכן הכל כדוגמא זה ועל זה תחתונים בסוד זה כתוב בהם איש וביתו באו.

⁷ ז"ל: מהו דכתיב איש וביתו באו, אמר ליה ודאי הכי הוא, אלא הא תנינו, כל דמקבל מאחרא איהו ביתא מההוא דיהיב, ועל דא איש וביתו באו.

⁸ ר"ת שם ה' נקרא.

⁹ אהרן נקרא שושבינא דמטרוניתא. והענין הוא במה שהודעתיק, בפסוק (משלי ג' ט"ו) ה' בחכמה יסד ארץ, כי כל תיקון הנקבה הוא ע"י אבא, והוא ענין אהרן, כי הוא יסוד דאבא כנזכר, והוא מכונן [ומתקן] - שער מאמרי רשב"י מד ע"א] אותה, ולכן נקרא שושבינא דמטרוניתא (שעה"פ שמיני).

¹⁰ עי' אריכות ביהל אור כט ע"ב וע"ג, ועוד מהדורא ל ע"א.

שְׁעָה"כ

תרגום: תרגום: וזהו שהעמידו בעלי המשנה הראהו למשה קשר של תפילין. משה [האות] ש' שלך כוללת את שלשת פני האבות למעלה שתיקנו ג' תפילות, שכך סימנם: שחרית מנחה ערבית. מ"ה שלך היא תפילת שבת שנאמר בה "ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובהמה ובכל הארץ", ונכללה המרכבה התחתונה של אהרן דוד ושלמה ואדם הראשון למעלה ובת זוגו למטה, אם כל חי, שהוא צדי"ק, ח"י עלמין, ולכן, אהרן אע"ג שהוא ימין העמידוהו רבנן אותו, אהרן שושבין המלכה היה. הרועה נאמן, יעקב, הוא כולל שלשה אבות, שעליו רוכב אדם הראשון, ולא לחינם העמידו בעלי המשנה, יופיו של יעקב כיופיו של אדם הראשון.

קז. עי' תיקו"ז קלג ע"ב: בתר דהרהר תשובה אדם לתתא הדרא לכושא לגבי מוחא דאיהו אבא קרקפתא דתפלי ואתחבר מוחא דאיהי חכמה באימא מיד ויעש ה' אלהי"ם לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם (בראשית ג כא) ואינון תפלין דאינון מעור בההוא זמנא קמת תשובה דאיהי אימא קרקפתא דתפלי עם אדם לאגנא עליה ולכסיא עליה דהוה ערום כגוונא דאיהי כסי על מוחא עלאה וברי כל מאן דאנח תפלין כאלו כסי על מוחא עלאה ובגין דא שכינתא עלאה לא זזה מניה ורזא דמלה אם עונות תשמר י"ה אדנ"י מי יעמוד מ"י יעמוד ודאי דאיהי אימא עלאה תשובה הא קמת באדם עלאה ושכינתא דאיהי תפילה של יד באדם תתאה שכינתא עלאה נחתת עם אדם ושכינתא תתאה עם הבל ועם כל דא מארי דדכוי דקא אתיין מנייהו ובגין דא (רות א יט) ותלכנה שתיהן.

תרגום: אחר שהרהר תשובה אדם למטה חזר הלבוש למח שהוא האב הקרקפת של התפילין והתחבר המח שהוא החכמה באם מיד ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם והם התפילין שהם מעור באותו זמן עמדה תשובה שהיא האם קרקפת התפילין עם אדם להגן ולכסות עליו שהיה ערום כמו שהוא כסה על המח העליון ובני כל מי שמניח תפילין כאלו כסה על המח העליון ומשום זה השכינה העליונה לא זזה ממנו וסוד הדבר אם עונות תשמר יה אדנ"י מי יעמד מ"י יעמד ודאי שהיא האם העליונה התשובה הרי עמדה עם האדם העליון והשכינה שהיא תפלה של יד עם האדם התחתון השכינה העליונה ירדה עם אדם והשכינה התחתונה עם הבל ועם כל (זה) בעלי הטרהרה שבאים מהם ומשום זה ותלכנה שתיהן.

בהגר"א: בתר דהרהר תשובה ואתחבר מוחא דאיהי חכמה כו' - זהו תיקון לאימא דאיהי תשובה אבל לאבא דאסתלק מחשבה שלמעלה לא תקן כנ"ל וז"ש ובג"ד שכינתא עלאה לא זזה כו': באדם תתאה - ר"ל, הבל וכנ"ל מ"א ב'.

עי' זהר ח"ג רסה ע"א: רבי אבא שלח ליה¹ לר' שמעון ואמר ליה האי דאוקמיה מר בתפלין דמארי עלמא ד' פרשיין אינון קודשא דקודשין² שפיר משכא דעל תפילין ואינון רצועין אקרו קדושה³ אסמכתא מנלן שלח ליה ויעש יי' אלהים לאדם ולאשתו וגו'⁴ דייקא⁵ והכי אוקמיה רב המנונא סבא ואלין אינון⁶ דרישא ודרועא ידכה בה"א והא אוקמוה.

תרגום: רבי אבא שלח לו לרבי שמעון ואמר לו זה שבאר מר בתפלין של רבוננו של עולם ארבע פרשיות הן קדש הקדשים יפה עור שעל התפלין ואותן רצועות נקראות קדושה אסמכתא מנין לנו שלח לו ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו וגו' דווקא וכך בארו רב המנונא סבא ואלה אותם של ראש וזרוע ידכה בה"א והרי פרשוה.

ועי' תיקו"ז קיז ע"א: כסותה מסטרא דשמאלא דאיהו כסות עינים דתמן עריין לשמאלא בגין דסטרא שמאלא תמן פגימו הה"ד מצפון תפתח הרעה (ירמיה א יד) ובגין דא אתמר ביצחק

- מאיר הכוונה -

¹ הענין כי הבינה קדושה אחת והחכמה קודשא דקודשיין שהוא קדש והעלם גם בערך הבינה, והנה למעלה לפי הנדרש בענין התפילין וכפי מה שפירש ר' שמעון בפ' הורה היות תפילין הפרשיות בסוד מוחא דהיינו בחינות חכמה המתפשטות בגוף העליון, והעורות בסוד גולגולתא דהיינו בחינות הבינה כי היא גולגולתא כדפירשגו לעיל בענין י' מוחא אל"ף אורא (אור יקר).

² דהיינו הפרשיות עצמם (אור יקר).

³ אלו מוחא ואלו גולגולתא (אור יקר).

⁴ פי' ה' אלהים בינה, לאדם ולאשתו ת"ת ומלכות, (אור יקר). פי' ה' אלהים הם או"א לאדם ולאשתו הם זר"ן כתנות עור הוא העור של תפלין ורצועותיהם (מ"מ). עי' תיקו"ז קלג ע"ב.

⁵ "כתנות עור" היינו גולגולתין, ואדם ואשתו דווקא הכוונה שהתפארת נקרא אדם מצד החכמה שהוא מ"ה אדם, ואשתו רוצה לומר גוקביה מסטרא דחכמה שהם סוד יו"ד במילואה סוד ד"ו פרצופין, וזהו שאמר "לאדם ולאשתו דייקא" (אור יקר).

⁶ פירוש אדם ואשתו כנודע, והכריח הענין מידכה יד חי כמבואר לעיל (אור יקר).

פְּעֵה"כ

(בראשית כז א) ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות ותמן צריך כסויא ומשה בההוא אתמר ביה ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהי"ם ובגין דא ציצית ותפילין אינון כסויא דילה הה"ד (שמות כב כו) כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו (ובעור דתפילין כסותה לבדה היא שמלתו לעורו) בעור דתפילין כסותה על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה.

תרגום: כסותה מצד השמאל שהיא כסות עינים שמשם העריות לשמאל משום שצד השמאל שם הפגם זהו שכתוב מצפון תפתח הרעה ומשום זה נאמר ביצחק ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות ושם צריך כסוי ומשה באותו שנאמר בו ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהי"ם ומשום זה ציצית ותפילין הם הכסוי שלה זהו שכתוב כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו (ובעור של תפילין כסותה לבדה היא שמלתו לעורו) בעור של תפילין כסותה על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה.

דאיהו כסות עינים - דנאמר על יצחק של"ת מאבימלך נתעברה ופשטא דקרא כסות עינים שלא יסתכלו בה כמ"ש המפרשים: וז"ש דמתמן עריין כו' ואמר ובג"ד אתמר ביצחק כו': דהוא כסות עינים: ומפרש והולך ותמן צריך כסויא דשם דרגא דחושך וצריך ליזהר שלא להסתכל שם ולכן כהו עיניו שלא להסתכל אלא בעינים סתומות: ואמר ומשה בההוא כו': ר"ל שנאמר אל האלקים דהוא דרגי' דיצחק ואמר ובג"ד כו' כסויא דילה כו': ר"ל שנאמר כסותה בה' וכן תפילין בשמאלא בזרוע עוזו: ואמר ואם שלש אלה כו': כמש"ל בתל"ב ואם שלש כו' בתלת גלגולין דעביד ל' שאר כסות ועונה ויצאה כו' ועל ארבעה לא אשיבנו כו' וז"ש דהן כל אלה כו':

קח. עי' זהר ח"ג ח ע"א: (אלא דא הוא רזא דאלהי"ם אחרים ואית לך למנדע דשמא דקודשא בריך הוא (ישעיה נז טו) רם ונשא שוכן עד וקדוש שמו והיא בלחודוי מלכא על כל מה דאשתכח בין לעילא בין לתתא והיכלא קדישא דיליה באמצעיתא אתתקן וסחרניה אית שבעין כתרין¹ ומנהון אתמשכו שבעין רברבין ואתמנו על שבעין עמין דעלמא למהוי כל חד וחד שליט על עמיה ועל ארעיה וקודשא בריך הוא יחב לישראל רזא דשמיה בלחודיהון והוא שליט על ישראל וירושלם הדא הוא דכתיב (דניאל ט יט) כי שמך נקרא על עירך ועל עמך ולית לעמא אחרא חולקא ביה בקודשא בריך הוא דכתיב (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך וכתיב (מיכה ד ה) כי כל העמים ילכו איש בשם אלהי"ו² וגו' וכתיב (דברים לב ט) כי חלק יהו"ה עמו וגו'³.

תרגום: (אלא זהו סוד של אלהים אחרים, ויש לך לדעת שהשם של הקדוש ברוך הוא (ישעיה נז) רם ונשא שוכן עד וקדוש שמו, והוא לבדו מלך על כל מה שנמצא, בין למעלה בין למטה, וההיכל הקדוש שלו באמצע נתקן, וסביבו יש שבעים כתרים, ומהם נמשכו שבעים שרים ונפקדו על שבעים עמי העולם, להיות כל אחד ואחד שולט על עמו ועל ארצו, והקדוש ברוך הוא נתן לישראל סוד של שמו, להם בלבד, והוא שולט על ישראל וירושלים, זהו שכתוב (דניאל ט') כי שמך נקרא על עירך ועל עמך, ואין לעם אחר חלק בו בקדוש ברוך הוא, שכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך, וכתוב (מיכה ד') כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו וגו', וכתוב (דברים ל"ב) כי חלק יי' עמו וגו').

ועיי"ש כט ע"א: וכד ייתי שבת ויום טוב נחתת בינה דאיהו יה"ו על ה' דאיהו מלכות שמים נשמה יתרה ואיהו (שמות לב טז) חרות על הלוחות אנכי ביציאת מצרים ופרישת גדפהא על ברתא ועל משריין דילה ואית לון נייחא ואתמר במשריין דסמאל ונחש (דברים כח י) וראו כל

- מאיר הכוונה -

¹ ע' מלאכים סובבים הכסא, והם ע' שרי או"ה, וכמ"ש בפדר"א (פרק כד) וע' זוה"ק ויקרא (דף ח ע"א), וכתב בספר קהלת יעקב ערך ס"מ בשם מהרח"ו ז"ל, כי כל הע' שרים הם תחת רשות ס"מ ורהב, שהם שרי עשיו וישמעאל וכמ"ש ברע"מ (פנחס רמו ע"ב), כי כן הוא עשו וישמעאל הם השורש של כל הע' כמ"ש הגר"א בתיקונים (תיקון לב דף פד ע"ג) (דע"ה ח"ב קיז ע"א).

² מעשיהם אינם גורמים אלא רק עד השר שלהם לבד, ולכן אמר היטיב אליהוא לאיוב (שם לה ה) הבט שמים וראה ושור שחקים גבהו ממך, [ור"ל באותן העולמות אשר למעלה משרשך, ובפרט בעולם האצילות אשר שם אין חלק כלל לשום אומה ולשון אלא רק לזרע אברהם יצחק ויעקב לבד.] (דע"ה ח"ב ב ע"ד).

³ הגה"ה מבחוש ולא גרסי ליה ברוב הספרים, וכוונתו לפרש ענין השר וכבר ביארנו בו כל הצורך לעיל (אור יקר).

שְׁעָה"כ

עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך ויראו ממך אות תפילין ואות שבת ואות דיומין טבין ואות ברית כלהו שקילין.

תרגום: וכשיבא שבת ויום טוב, יורדת בינה שהיא יה"ו על ה' שהיא מלכות שמים, נשמה יתרה, והיא (שמות לב) חירות על הלוחות. אנכי ביציאת מצרים, ופורשת כנפיה על הבת, ועל המחנות שלה, ויש להם מנוחה. ונאמר במרכבותיו של סמא"ל ונחש, (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, אות תפילין, ואות שבת, ואות ימים טובים, ואות ברית, כולם שקולים.

ועיי"ש קג ע"ב: אית' כל בריין דשמיא וימא וארעא כגון חיות² עופות בהמות דגים וכמה תולדין דתליין מיניה ובגין דכלא אתברי בהאי צולמא דעל כל ישראל דאיהי צדיק אתמר בהון (בראשית ט ב) ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים וגו' ודא ממלל על בני נשא דאינון מתילין לחיון ברא ולבעירין ולעופין ולנוני ימא דאית בר נש דמזליה שור ומזליה אריה ומזליה נשר ומזליה אדם וכל אלין למה מתפחדין מהאי דיוקנא דאינון מתמן אתבריאו אלא משום דשם ה' שריא עליה.

וזא דמלה (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ וגו' וכל מאן דפגים עובדוי אתפגים דיוקניה ושם יי' לא שריא באתר פגים ובההוא פגימו שריא חשך בגין פגימו דסיהרא דשריא ביה חשוכא. תרגום: יש כל בריות השמים והים והארץ כמו חיות עופות בהמות ודגים, וכמה תולדות שתלויות ממנו, ומשום שהכל נברא בצלם הזה, שעל כל ישראל שהוא צדיק, נאמר בהם "ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים וגו'", וזה מדובר על בני אדם שמשולים לחיות השדה ולבהמות ולעופות ולדגי הים, שיש אדם שמזלו שור, ומזלו אריה, ומזלו נשר, ומזלו אדם, וכל אלה למה מתפחדים מדמות זו, שהם נבראו משם, אלא משום ששם ה' שורה עליו.

סוד הדבר "וראו כל עמי הארץ וגו'", וכל מי שפוגם מעשיו, נפגמת דמותו, ושם ה' לא שורה במקום פגום, ובאותו פגם שורה חושך בגלל פגימת הלבנה, שהחושך שורה בה.

ועיי"ש קמ ע"א: בגין כך אשתלימו ארבע פרשיות דכתיבין בתפילין³ דאתכליל בהו שמא קדישא דעתיק יומין עתיקא דעתיקין וזעיר אפיין דהאי הוא שלימותא דשמא קדישא דכתיב (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך ויראו ממך שם יי' שם יי' ממש⁴ דאינון ארבע רהיטי בתי דתפילין.

תרגום: ובשל כך נשלמו ד' הפרשיות הכתובות בתפילין, שנכלל בהם השם הקדוש של עתיק יומין, העתיק של העתיקין וז"א, שזהו השלימות של השם הקדוש. שנאמר "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך". "שם ה'" שם ה' ממש, הרי הם הד' חריצי הבתים של התפילין. ועי' תיקו"ז ד ע"א: יהו"ה ארבע פרשיין דתפלי וראו כל עמי הארץ כי שם ה' וכו' (דברים כח י) אדני ארבע בתי דתפילין.

ועי' תיקו"ז עג הובא בהערה צ עמוד 395.

קט. עי' תיקו"ז קג ע"א: בראשית ברא אלהי"ם אלהי"ם הא אוקמוה תמן דחילו מסטרא דאת ה' (נ"א ה"י) דאיהי לשמאלא דאף על גב דאת י' איהו רחמי באתר דשלטא ה' עלה נוקבא אתקריאת כג"ד ה"י ורזא דא אתגליא ביו"ד ה"י וא"ו ה"י דלית בריה בלא דכר ונוקבא דתרין

- מאיר הכוונה -

¹ "ובה אית" (יהל אור).

² משום פסוק שמביא אחר כך נקיט הני. והן ארבע מינים, חיות ועופות ובהמות, והן ג' מיני חיות שאדם עליהן. חיות אריה, בהמות שור, עופות נשר. והן בשמיא וארעא דאצילות. ומימא דבריאה הן דגים. והם שמיא וארעא וימא הן ז' כנ"ל. שמיא ת"ת. וארעא מלכות. וימא יסוד, גי' כ"ל, שבו דגים שנתברכו זרעו של יוסף, וידגו, מה דגים שבים המים מכסים אותם אף כו'. והוא פריסו דיסוד שהוא במקום נסתר שאין עין שולטת בו. חיות ובהמות כו' בח"ג נ"ה, חיות ובהמות בח"ג כנ"ל, אריה ושור. ועופות בנצח, שיעוף השמים לגבי ת"ת. ודגים הוד לגבי ימא יסוד ע"פ המים (יהל אור).

³ ביארתיו בביאור אדרת האזינו וע"ש (שער מאמרי רשב"י).

⁴ הם ארבע אותיות, סוד תרין מוחין ותרין עטרין, "דאינון ארבע רהיטי בתי דתפילין" ואין נחלק השם יתבאר בשער כתיבת השם בעזרת ה' ובישועתו (עמק המלך).

שְׁעָה"כ

שׁוֹתֵפִין אֵינוֹן בְּבָרָא וּבִרְתָּא אַבָּא וְאַימָא חַד יְהִיב טַפְּה דְכּוֹרָא וְחַד נוֹקְבָא וְכַד שְׁלִיט דְכּוֹרָא עַל נוֹקְבָא אִיהוּ דְכּוֹרָא אִיהוּ נוֹקְבָא וְהָא אוֹקְמוּהוּ בְּרוּזָא דְאַשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיִלְדָּה זֵכֶר (וִיקְרָא יב ב).

תְּרַגּוּם: בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֱלֹהִים הָרִי פִרְשׁוּהוּ שֵׁם יִרְאָה פַּחַד מִצַּד הָאוֹת ה' (ה"י) שֶׁהָיָה לְשִׁמְאֵל שָׂאֵף עַל גַּב שְׁהָאוֹת י' הֵיא רַחֲמִים בְּמִקּוּם שְׁשׁוּלְטַת ה' עָלֶיהָ הֵיא נִקְרָאת נִקְבָּה כְּדוֹגְמָא זֶה ה"י וְסוּד זֶה הִתְגַּלָּה (בִּי"ה ה"א וְאִ"ו ה"א) יו"ד ה"י וְאִ"ו ה"י (בִּי"ד ה"א וְאִ"ו ה"א) שֶׁאֵין בְּרִיָּה בְּלִי זֵכֶר וְנִקְבָּה שְׁשֵׁנִי שְׁתֵּפִים הֵם בְּכֵן וּבְכַתְּבָה הָאֵב וְהָאֵם אַחַד נוֹתֵן טַפְּה זֵכֶר וְאֶחָד נִקְבָּה וְכִשְׁשׁוּלְטָה הַזֵּכֶר עַל הַנִּקְבָּה הוּא זֵכֶר וְכִשְׁשׁוּלְטָה הַנִּקְבָּה עַל הַזֵּכֶר הֵיא נִקְבָּה וְהָרִי פִרְשׁוּהוּ בְּסוּד שֶׁל אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיִלְדָּה זֵכֶר.

בְּהִגְרָא: בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים הָא אוֹקְמוּהוּ תַמְנָן דַּחִילוֹ - ר"ל, שֵׁם אֱלֹקִים הוּא דַּחִילוֹ, דְּבִיָּה תְּלִיא יִרְאָה כַּמ"שׁ אֵת הָאֱלֹקִים אֲנִי יִרְאָ, יִרְאָ אֱלֹקִים, וְסֵר מֵרַע כִּי יִרְאָ אֱלֹקִים אֲתָהּ, וְכַהֲנָה רַבּוּת, וְאֵמֵר הָא אוֹקְמוּהוּ, וְהוּא לְמַעַלָּה בְּת"ל (עו ע"א) בְּרֵאשִׁית מֵאֵן כּו' וְדָא יִרְאָה כּו' אֱלֹקִים דָּא נְתִיב קְדָמָא כּו', וְעֵי בְּפִרְשַׁת וִיקְהַל (רַטְז ע"א) פִּתַח וְאֵמֵר כּו' וְכַתִּיב וִירְאָת מֵאֱלֹקִיךָ כּו' ע"ש, וְע"ל רִישׁ תַּלְג' תִּיקוּנָא קְדָמָא כּו', וְאֵמֵר שֵׁם הַכִּי אִיְהִי נְטַלְתָּ מִתְּרוּוִיָּהּ, מִסְט' דְּשִׁמְאֵלָא אַתְקְרִיאת יִרְאָה פַּחַד יִצְחָק, וּמִסְט' דִּימִינָא אַהֲבָה אַתְקְרִי כּו', וְהוּא שֵׁם אֱלֹקִים כִּידוּעַ, וְכַמ"שׁ בְּפ' וִיקְרָא (יָא ע"א) רְבִיעֵאָה כּו' וְשֵׁם ב' חֲמִישָׁאָה כּו', וְר"ל בְּכַאֵן לְרַמְזָה עַל פ' וִיצוֹ ה' אֱלֹקִים כִּמוֹ שְׁמִפְרִשׁ וְהוּלְךְ, וְהוּא מִצּוֹת ל"ת שְׁנַצְטוּה אֲדַה"ר, וְהוּא מִסְט' דִּירְאָה כַּמְש"ל סוּף תַּל"ו, וְסוּף תַּמ"א וְכַמָּה דְאַבְרָהָם כּו' ה"נ מִיִּצְחָק כּו', וְאֵמֵר שְׁהַעֲנִין שְׁהִירְאָה הוּא בּוּזָה הַשֵּׁם, מִצַּד שְׂבוּ אוֹת ה"א, וְה"א הוּא לְשִׁמְאֵלָא, אוֹת שְׁנֵי שֵׁל שֵׁם הוִי"ה, שְׁהוּא יִרְאָה, כִּי הִרְאִשׁוֹן הוּא אַהֲבָה, וְאֵע"ג דִּיו"ד שְׁהוּא אַהֲבָה ג"כ יֵשׁ בּוּ, מ"מ הֵיא קְדָם לּוּ, מִשְׁא"כ בְּשֵׁם הוִיָּה שְׁהִיו"ד קְדָם לְה"א, לְכֵן הוּא רַחֲמִים, וְזו"ש מִסְט' דָּאת ה' כּו' דָּאֵע"ג כּו' בַּאתֵר כּו', וְאֵע"ג דְּבִר"מ פ' נִשָּׂא (קָכָב ע"ב) יו"ד יִרְאָה כּו' דְּלֵא יַעֲבוּר עַל פְּקוּדִין דְּל"ת, ה' אַהֲבָה כּו', וְכֵן אֵמֵר בְּכ"מ, שֵׁם הוּא בְּנוֹק' דְּדוּד שְׁנֵי מִדּוֹת דִּילָיָה, וְאֵמֵר כַּהֲנִיךְ יִרְנָנוּ כּו' וְכַמ"שׁ בְּפִרְשַׁת פְּנַחַס ע"ש, וְאֵמֵר כְּגִיד ה"י וְרוּזָא דָּא אַתְגְּלִיא בִּיּו"ד ה"י וְאִ"ו ה"י, ר"ל בָּאוֹת ה"י מֵלֵא בִּיּו"ד שְׁהוּא נִקְבָּה, אֵע"ג דִּיו"ד בִּיָּה, כִּיּוֹן דְּה"א אַקְדִּימַת, הֵיא נִקְבָּה, וְאֵמֵר וְרוּזָא כּו', ר"ל בְּשֵׁם הַזֶּה, שְׁהֵהִי"ן מֵלֵאִים בִּיּוֹדִי"ן, וְשְׁנֵיהֶם הֵן נִקְבוּת, וְאֵמֵר דְּל"ת הָאֵיךְ בָּא הִיו"ד בְּתוֹכּוֹ הַזֵּכֶר, וְאֵמֵר שְׁבִין בְּזֵכֶר בֵּין בְּנִקְבָּה הוּא כְּלוּל מִזּוּ"נ, טַפְּת מ"ד וּמ"נ שֶׁל אֲבִיו וְאֵמֵר, אֵלֵא לְפִי הַתְּגַבְּרוּת וְהַקְּדָמָה, וְזו"ש דְּלִית בְּרִיָּה בְּלֵא דְכּוֹר וְנוֹק', ר"ל דְּכַל בְּרִיָּה הוּא כְּלוּל בְּתוֹכּוֹ דְכּוֹר וְנוֹק', וְכַמּוֹ שְׁמִפְרִשׁ וְהוּלְךְ דְּתִרִין שׁוֹתֵפִין אֵינוֹן בְּבָרָא וּבִרְתָּא, ר"ל בֵּין בְּזֵכֶר בֵּין בְּנִקְבָּה, אֵלֵא כַּד שְׁלִיט כּו' וְהָא אוֹקְמוּהוּ בְּרוּזָא דְאַשָּׁה כּו', וְכַמְש"ל (צ ע"א) וְהַכִּי צְרִיךְ לְאַתְעֵרָא כּו' כַּד אַקְדִּימַת בְּרֵתָא שְׁלִיט דְכּוֹרָא וְאַתְעֵבִיד כּו'.

וְעֵי זֶהר ח"ב רַטְז ע"א: פְּקוּדֵי אוֹרִיָּתָא דְאַמְרֵתוֹן בְּצְלוֹתָא וְדָאֵי הַכִּי הוּא פִּתַח וְאֵמֵר כְּתִיב (דְּבִרִים י כ) אֵת יְהו"ה אֱלֹהֵיךְ תִּירָא אוֹתוֹ תַעֲבֹד וְכַתִּיב (וִיקְרָא יט יד) וִירְאָת מֵאֱלֹהֵיךְ הֵיא קְרָא אֵת לְמִימֵר הַכִּי וִירְאָת אֱלֹהֵיךְ! בְּגִין דְּהָא כְּתִיב (דְּבִרִים ו יג) אֵת יְהו"ה אֱלֹהֵיךְ תִּירָא מֵהוּ מֵאֱלֹהֵיךְ

- מְאִיר הַכּוּוּנָה -

1 הֵיא קְרָא אֵת לְמִימֵר הַכִּי וִירְאָת אֱלֹהֵיךְ כִּי מֵאֱלֹהֵיךְ מִשְׁמַע מִקְצַת ח"ו וְלֵא מְכַל אֱלֹהֵיךְ. וְפִי' כִּי יִרְאָה תְּמִיד בְּמַלְכוּת וְאַהֲבָה הוּא בְּז"א כִּי בֵּה ה"ג וְבוּ ה"ח וְהֵם מ"ע שְׂאֵדָם מִקִּיָּם מֵאַהֲבָה וּמִל"ת שְׂאֵדָם יִרָא שְׁלֵא לְעַבּוּר עֲלֵיהֶם הֵם בְּמַלְכוּת. וְהֵנָּה בְּמַלְכוּת יֵשׁ ד' בְּחִי' שְׁהֵם מַלְכוּתוֹת דְּאַבְלִיעַ לְכֵן אֵמֵר מֵאֱלֹהֵיךְ כִּי הַמַּלְכוּת דַּעֲשִׂיָּה אֵף שֶׁהֵיא מִן הַקְּדוּשָׁה אֵין לּוּ לְאַדָם לִירָא מִמֶּנָּה מִפְּנֵי שֶׁהֵיא בְּלוּעָה בְּעַמְקֵי הַקְּלִיפּוֹת דַּעֲשִׂיָּה וְשֵׁם הָרַע מְרוּבָה וְאֵם יִרָא מֵאוֹתוֹ הַמַּלְכוּת יִרָא מֵהַקְּלִיפּוֹת ח"ו וְזֶהוּ הֵיא הַמַּלְכוּת שְׁאֵנָּה אוֹמְרִים שְׁכִינָה בְּגִלּוֹת ח"ו וְהֵיא בְּחִי' זוּ הַמַּעוּרְבֵת בְּעַמְקֵי הַקְּלִיפּוֹת לְכֵן אֵמֵר שְׁלֵא לִירָא אֵלֵא מִמַּלְכוּת דִּיצִירָה וְלַמַּעַלָּה. וְעִיקַר יִרְאָה זוּ הוּא בְּמַלְכוּ' דִּיצִירָה שְׁמִשֵּׁם תַּכְלַת כִּי לַמַּעַלָּה הֵם רַחֲמִים פְּשׁוּטִים יוֹתֵר וְהָאֵדָם אֵינוּ יִרָא כ"כ כִּי יוֹדַע שִׁימְחוּל לּוּ אֲבַל מִמַּלְכוּת דִּיצִירָה שֵׁם הוּא עִיקַר הִירְאָה כִּי אֵין שֵׁם מַחִילָה אֵלֵא בְּתִשׁוּבָה כְּנוּדַע וְזו"ש יִרְאָת מֵאֱלֹהֵיךְ וּדָאֵי מֵהָהוּא אַתְר דְּאַתְחַבְּר וְסַחְר' לְמוֹחָא דְלְגָאוּ כִּי הַמַּלְכוּת דִּיצִירָה סוֹבַבַת וְסוֹחֲרַת לְבִרְיָהּ וְאַצִּילוֹת כִּי הֵיא קְדוּשָׁה כִּמוֹ הֵם וּמוֹחָא דְלְגָאוּ הֵיא הַבְּרִיָּהּ וְהָאֵצִילוֹת וְדָא אִיְהוּ מֵאֱלֹהֵיךְ מִמַּלְכוּת דִּיצִירָה לְאַפּוּקִי מִמַּלְכוּת דַּעֲשִׂיָּה (זֶהר רְקִיעַ).

כִּי כְּשִׁכְתוּב בְּמ' הוּא מֵהַמְּסוּבָּב מִמֶּנּוּ אֲבַל בְּלֵא מ' הוּא מֵעַצְמוֹתוֹ ית"ש עַצְמ וְהוּא יִרְאָת הַרוממוֹת אֵךְ בְּמ' הוּא מֵהַמְּסוּבָּב מִמֶּנּוּ וּמִפְּעוּלוֹתוֹ שֶׁהוּא יִרְאָת הָעוֹנֵשׁ וְכַמּוֹ שְׁמִסִּיק וְעֵי בְּזוּהַר הַרְקִיעַ הָעֵנִין ע"פ סוּד וּבְדַע"ה ח"ב דְּרוּשׁ ד' עֵנַף יָא סִי' ג. וְעֵי"ש ח"א דְּרוּשׁ ו' סִימָן ד' אוֹת ח' (לש"ו).

שְׁעָה"כ

אלא רזא איהו מאלהיך ודאי מההוא אתר דאתחבר וסחרא למוחא דלגו ודא איהו מאלהיך דחילו דא למדחל ליה דהא תמן שריא דינא¹ ואיהו דינא דאשתאיב מגו דינא דלעילא² בהאי אתר. תרגום: מצוות התורה שאמרתם בתפלה ודאי כך הוא פתח ואמר כתוב את ה' אלהיך תירא אתו תעבד וכתוב ויראת מאלהיך בפסוק זה יש לומר כך ויראת מאלהיך משום שהרי כתוב את ה' אלהיך תירא מה זה מאלהיך אלא סוד הוא מאלהיך ודאי מאותו מקום שהתחבר וסובב את המח שלפנים וזהו מאלהיך יראה זו לפחד ממנו שהרי שם שורה הדין והוא דין שנשאב מתוך הדין שלמעלה במקום הזה.

ט ע"ב

קי. פע"ח שער התפילין פרק ב: ונבאר ענין הרצועות וענין קשר של תפילין של ראש וקשר ש"י. הנה ב' נשים יש לזעיר אנפין: א', היא למעלה אחורי הדעת, והיא הנקראת לאה, והוא בחי' קשר של תפילין של ראש. והב', היא למטה אחורי התפארת, והיא הנקראת רחל, והיא בחי' תפלה של יד. ונבאר עתה ענינים.

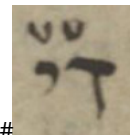
כי הנה אחר שנעשה התפילין ברישא דז"א, שהם בחי' ד' מוחין שלו, והם הד' פרשיות בראשו, שהוא הקרקפתא. הנה אח"כ נמשכין ממנה ב' רצועות, והם ח"ג, ומקיפין הראש, ונמשכין עד אחורי הראש, ושם אנו עושין קשר א', שהוא סוד התפארת, כי בו הוא קשור הכל כנודע, ואז נרשמת בו המלכות, והיא לאה, כי שם מקומה, באחורי הז"א. וזה הוא הד' הגדולה דאחד. וזהו ד' של יהודה כנודע אצלינו. וזה שארז"ל וראית את אחורי, מלמד שהראהו למשה קשר של תפילין, כי לאה היא העומדת אחורי הראש של ז"א, בסוד קשר של תפילין, ואינה כדוגמת רחל אב"א עם ז"א, אלא פנים באחור, כי פני לאה הם נגד אחוריים דז"א, וזהו וראית את אחורי, כי לאה הנקראת קשר של תפילין, היא רואה את אחורי ז"א, כי פניה הם מביטים אל אחוריו. וגם נאמר זה על מרע"ה, אשר סודו הוא לאה כנודע. והנה לאה זו אינה לוקחת הארת מוחין דז"א ממש כמו רחל, אבל היא לוקחת הארה בעלמא העוברת דרך העור של ז"א, ולכן היא נרמזת בבחינת קשר של תפילין, שאין שם בחי' פרשיות ממש כמו בתפילין עצמם, רק עור לבד, להורות שאינה יכולה לקחת מן המוחין עצמם, רק מן הלבושים שלהם, שהם נה"י דאמא, ומשם לוקחת הארה מועטת מן המוחין, לכן יש בקשר הזה צורת ד' כנודע, להורות שהיא דלה ועניה, ולהורות גם כן על לקיחתה הארה מועטת מן הד' מוחין, לכן צורתה ד'.

וגם כי הנה היסוד דבינה נחלקת לב', ונעשה לב' בתים דתפילין, ונ"ה דבינה הם ב' בתים אחרים כנ"ל. והנה הם ד' שמות אהי"ה. והד' אלפי"ן של אלו ד' אהי"ה, הם נעשים מוחין ללאה, והם בגימטריא מדת, כמבואר אצלינו על פסוק (תהלים לט ה) ומדת ימי מה היא³, וכנגד ד' אלפי"ן של ד' אהי"ה אלו, הוא קשר של תפילין, צורת ד'⁴. וטעם הדבר הוא לפי שעדיין המוחין שבתוך נה"י דבינה, שם למעלה הם סתומין, ואינם מתגלין אלא מן החזה ולמטה, ולכן כאן למעלה, אין בה הארה רק בחי' עור לבד. וכ"ז נתבאר בענין דרוש פרצוף דלאה, ובפסוק עור בעד עור וכו'.

ואח"כ, אחר הקשר הזה, שהוא בחי' ת"ת שלמטה מחסד וגבורה⁵, שהם ב' רצועות המקיפין את הראש כנודע, כי כל בחי' התפילין הוא א"מ, והתפילין עצמן הם ג"ר, ג' מוחין מקיפין. וב' רצועות המקיפין את הראש, הם חו"ג. ואחר כך מתקבצים ומתקשרים בקשר א', והוא הת"ת, ושם דבוקה עמו בחי' לאה, והבן זה. כי באחורי ת"ת היא עומדת, ומן הת"ת הזה, שהוא הקשר, יוצאין עוד נ"ה, והם ב' הרצועות הנמשכות ויוצאות מן הקשר למטה, ויורדין כנגד הגוף דז"א,

- מאיר הכוונה -

¹ פי' ביצירה שורה הדינים דתכלת (זהר הרקיע).
² פי' מדין הקדושה דבריאה ודאצילות משא"כ דין דעשיה ששם נעשה הדין ע"י הקליפות ואמר בהאי אתר אית אשא ואית אשא ועל הקדושה אמר בהאי אתר (זהר הרקיע).
³ עי' כל זה בשעה"כ יג ע"ג.

###* 4

⁵ נדצ"ל חסדים וגבורות, על אף שבכתי"י איתא חסד וגבורה.

שְׁעָה"כ

ונמשכו עד התפלה של יד, שהוא בחינת רחל דמוחזין המקיפין שלה, והרי נשלמו בחי' המקיפין שלה והבין זה מאוד.

והנה ענין הרצועות נתבאר בהקדמת התיקונים דף ט' (י ע"ב)¹, גם פרשת פנחס (דף רכח ע"ב)², והענין הוא כי רחל היא נעשית מבחי' נ"ה דז"א, ומקום התחלתה הוא בחזה דז"א, כנזכר באדרא דף קמ"א. אמנם עיקרה הוא מן ההוד, שהוא שמאל, כנודע דאיהו בנצ"ח ואיהי בהו"ד³. ולכן רצועות הימין שהוא נצח מסתיימת עד החזה לבד, לפי שמשם היא התחלת רחל, אבל רצועות השמאל הוא הוד, ולכן היא מתפשטת יותר למטה ושיעורה עד הטבור, כי הלא בטיבורא שלים כנזכר באדרא. וז"ש בתקונים (דף ט') בסוד הרצועות, כי רצועה הנצח קצר, ורצועה ההוד היא ארוכה. ואע"פ שבפרשת פנחס בר"מ (דף רכח ע"ב) נאמר כי הרצועה הימין היא ארוכה ורצועה השמאל היא קצרה⁴, אין זו קושיא, כי שם נאמר בבחינת המניח, אבל בתיקונים מדבר בבחינת הבינה עצמה, כי השמאל שבו הוא הימין שבה, והשמאל שבה הוא הימין שבו. והנה כיון שעתה מתפשטין עד רחל, שהיא פרצוף גמור, ואינה כמו לאה שהיא קשר של תפילין של ז"א לבד, ורחל היא תפלה של יד בפנימי ממש, וכל עצמ' של רחל הוא מנ"ה, ע"כ הב' הרצועות נמשכין דרך החזה, וא' נשאר שם בחזה, והב' מתפשטת עד הטבור כנ"ל. והנה כבר הודעתין כי נ"ה דז"א נתחדשו ונתכוננו ע"י בינה בסוד כונן שמים בתבונה וז"ש כאן תרין רצועין דאחידין בה' עלאה וכו'.

קיא. עי' זהר ח"א רמד ע"ב: תא חזי בתר דאתדבקו דא בדא והיא קבילת רעותא היא אמרת שימני כחותם על לבך אמאי כחותם⁵ אלא ארחיה דחותם כיון דאתדבק באתר חד אף על גב דאתעדי מיניה הא אשתאר רשימו בההוא אתר ולא אעדי מיניה דכל רשימו וכל דיוקנא דיליה ביה אשתאר כך אמרה כנסת ישראל הא אתדבקנא כך אף על גב דאתעדי מינך ואזיל בגלותא⁶ שימני כחותם על לבך (שיה"ש ח ו) בגין דישתאר כל דיוקני כך כהאי חותם דאשתאר כל דיוקניה בההוא אתר דאתדבק ביה.

תרגום: בא וראה, אחר שנדבקו זה בזה והיא קבלה רצון, היא אומרת, "שימני כחותם על לבך". למה "כחותם", אלא דרכו של חותם, כיון שנדבק במקום אחד, אף על גב שעוזב ממנו, הרי נשאר רושם באותו מקום ולא עוזב ממנו, שכל הרושם וכל הדמות שלו נשאר בו. כך אמרה כנסת ישראל, הרי נדבקתי כך, אף על גב שעזבתי ממך והלכתי לגלות, "שימני כחותם על לבך", כדי שישאר כל דמותי כך, כחותם הזה שישאר כל דמותו באותו מקום שנדבק בו. ועי' ח"ב קיד ע"א: פתח רבי חייא ואמר (שיר ח ה) שימני כחותם⁷ על לבך כחותם על זרועך וגו' שימני כחותם בשעתא דאתדבק⁸ כנסת ישראל בבעלה איהי אמרת שימני כחותם ארחא

- מאיר הכוונה -

¹ עי' לשונו הובא באות קכא.

² ז"ל: תפלין אמאי במוחא ולקבל לבא ושיעור רצועתהון אמאי אינון עד לבא לשמאלא ועד טבורא לימינא.

³ עי' אות **Error! Reference source not found.**

⁴ לא מצאתי*##

⁵ טעם לבקשה זו הוא מפני שכל מציאות שיצויר צורתה בו, אותו המציאות יהיה לה שורש להאיר ממנו דרך בו אפילו שתהיה נבדלת, ועם היות שהיא מושרשת בו, שהרי כל עלול מושרש בעלתו, היא רוצה להיותה נשרשת בבחינת תיקוניה, אחר היותה מתקשטת אל הייחוד אחרי רדתו אל התחתונים, וז"ש דישתאר כל דיוקני, לא מקצת דיוקני דהיינו המציאות הקודם אל אצילותה, אלא המציאות המתקשט אחר תיקוניה כדפי' (אור יקר).

⁶ ז"ל הרב בספר הכוונות דרוש התפילין: דע כי אחר התפילה מסתלקים המוחין מז"א ויוצאין מראשו ועומדים בסוד אור מקיף על ראשו. אמנם כבר נתבאר אצלנו, כי כל דבר רוחני של הקדושה, אע"פ שהוא מסתלק, נשאר חד רשימו תמן תדיר. והנה אלו המוחין, אע"פ שמסתלקים למעלה בסוד מקיפים, עכ"ז נשאר רשימו שלהם בתוך ז"א כל היום כולו, והמוחין של רחל הם ג"כ יוצאים בסוד מקיפים, והרשימו נשאר בה תדיר כל היום. ואמנם כשמתחלת הלילה, אז יוצא אפילו אותו הרשימו מסתלק מזו"ן, ואמנם הרשימו של ז"א יוצא בלילה בסוד אור מקיף על רישא דז"א והמוחין עצמם שהיו ביום אור מקיף נסתלקו וכו' (מ"מ).

⁷ בכל דבר שבקדושה וכן כל אור עליון אשר יורד ומתגלה למטה, הנה גם אחר שחוזר ומסתלק ועולה למעלה, הנה נשאר רושם אור ממנו בהמקום שהיה שם, ועל אותה הרשימו הנה הוא סוד מה שכתוב (שיה"ש ח ו) שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך (כללים ח"ב ז ע"ב).

⁸ דאתדבקא (דפ"ו).

שְׁעָה"כ

דחותם כיון דאתדבק בההוא אתר דאתדבק ושבין (שוי) ביה כל דיוקניה אף על גב דההוא חותם אזיל הכא והכא ולא קיימא תמן והא אתעבר מניה כל דיוקניה שביק תמן ותמן קיימא אף הכי (ק) אמרת ונסת ישראל כיון דאתדבקנא בך כל דיוקני ליהוי חקיק בך דאף על גב דאזיל¹ הכא או הכא תשכח דיוקני חקיק בך ותדכר לי.

פתח רבי חייא ואמר שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך וגו' שימני כחותם בשעה שנדבקה כנסת ישראל בבעלה היא אמרה שימני כחותם על לבך דרך החותם כיון שנדבק באותו מקום שנדבק משאיר בו את כל דיוקנו אף על גב שאותו חותם הולך כאן וכאן ולא עומד שם ונעבר ממנו כל דיוקנו משאיר שם ושם עומד אף כך אמרה כנסת ישראל כיון שנדבקתי בך כל דיוקני יהיה חקוק בך שאף על גב שאלך לכאן ולכאן תמצא את דיוקני חקוק בך ותזכר אותי. { דרך אגב עי' ח"א נג ע"ב שהסט"א רק שורה במקום שמוצא רשימו דיליה, ועי' פג ע"א בענין הרשימו אשר נשאר באדם כאשר הוא ישן.

קיב. זהר ח"ג נד ע"ב: תו פתח ואמר (שיר ח ו) שימני כחותם על לבך וגו' שימני כחותם כנסת ישראל אמרה דא לקודשא בריך הוא שימני כחותם מאן הוא חותם דא חותם דגושפנקא דקשוט. כחותם על לבך דא חותם של תפילין² דאנח בר נש על לביה כחותם על זרועך דא יד כהה³ דמנח בההוא זרוע ומנו יצחק וכנסת ישראל קאמר שימני כחותם חותם מבועי ליה מאי כחותם כאינון תפילין דרישא⁴ דאתי שבחא לכל גופא ועל דא תפילין בזרוע על הלב ובדא אשתכח בר נש שלים כגוונא דלעילא.

תרגום: עוד פתח ואמר שימני כחותם על לבך וגו', שימני כחותם, כנסת ישראל אמרה את זה לקדוש ברוך הוא, שימני כחותם, מי הוא החותם, זהו חותם הטבעת של האמת. כחותם על לבך, זהו חותם של תפילין, שמניח אדם על לבו, כחותם על זרועך, זו יד כהה, שמניח באותה זרוע, ומיהו יצחק. וכנסת ישראל אומרת, שימני כחותם, היה צריך להיות חותם, מה זה כחותם, כאותן תפילין של ראש שמביא שבח לכל הגוף, ועל כך תפילין בזרוע על הלב, ובזה נמצא אדם שלם כדוגמא שלמעלה.

קיג. ז"ל (יט ע"ב): איהי חותם דיליה (דמות דיליה) ועלה אתמר שימני כחותם על לבך דהכי (נ"א אמרת שכינתא) אמרין ישראל בגלותא אף על גב דאנת תסתלק לעילא דיוקנך לא אתעדי מנאי לעלם כההוא חותם דבההוא אתר דאתדבק ביה רשימו דמארי חותמא לא אתעדי מניה דיוקנא דחותמא לאשתמודעא ביה ובגין כך אמרה כנסת ישראל (נ"א אמרי ישראל בגלותא) שימני כחותם על לבך כרשימו דתפילין דיד דאינון לקבל לבא כחותם על זרועך כתפילין דרישא דאינון תליין רצועין לכל סטריין על לבא ודרועא ובהון אינון רשימין דאינון עמיה דקודשא בריך הוא ועוד שימני כחותם דא חותם דאות ברית קדש והוא אות ברית שבת קדש וימים טובים.

תרגום: היא חותם שלו (דמות שלו) ועליה נאמר "שימני כחותם על לבך", שכך (אמרה השכינה) ישראל בגלות אומרים, אף על גב שאתה מסתלק למעלה מהעולם, דמותך לא תזוז ממני לעולם, כמו אותו חותם, שבאותו מקום שנדבק, בו רישום של בעל החותם, לא זזה ממנו הדמות של החותם, להיות ניכר בו. ולכן אמרה כנסת ישראל (אמרו ישראל בגלות) "שימני כחותם על לבך", כרושם התפילין של יד שהן כנגד הלב, כחותם על זרועך, כמו תפילין של ראש שתלויות רצועות לכל הצדדים על הלב והזרוע, ובהן רשומים אלו שהם עמו של הקדוש ברוך הוא. ועוד "שימני כחותם על לבך", זהו חותם של אות ברית קודש, והוא אות ברית שבת קודש וימים טובים.

- מאיר הכוונה -

¹ דאיזיל (דפ"ו).

² פי' כתב הרב שביום באים מוחין לז"א, ואחר התפלה מסתלקים המוחין על ראשו, והרשימו של המוחין לבד הוא שנשאר, ובלילה עושה רשימו דז"א למעלה על ראשו, ורשימו דמלכות בתוך החזה דז"א כנגד הלב ובבוקר עולה כתר דנוק' עד שמאל דז"א ונקשר שם ונכנס בו רשימו דמלכות שהוא כנגד הלב, ואז ז"א מתקנא גם הוא ושואב רשימו דיליה וז"ס התפילין שהם רשימו דמוחין דאתמול. ועי' בפ' ויחי דף רמה ע"א מ"ש שם וז"ש דא חותם של תפילין שהוא רשימו דמוחין של מלכות שהם תפילין של יד (מ"מ).

³ פי' כתר דנוק' שהוא קשור בזרוע שמאל דז"א ובו נכנסים רשימו דמוחין (מ"מ).

⁴ פי' שהרשימו של המוחין דנוק' הם ברשימו דמוחין דז"א שהם תפילין של ראש (מ"מ).

שְׁעָה"כ

ועיי"ש דף עג ע"א הובא לעיל אות צ.

קיד. עי' זהר ח"א פו ע"א: דבר אחר (ישעיה מא ב) מי העיר ממזרח דמתמן שרותא¹ דנהורא לאנהרא² בגין דדרום³ ההוא תוקפא דנהורא דיליה מגו מזרח איהו⁴ ועל דא מי העיר ההוא נהורא דדרום ממזרח⁵ בגין דאיהו נטיל⁶ ואתון בקדמיתא ותיאובתא דההוא רקיעא עלאה⁷ למיהב ליה למזרח⁸ צדק יקראהו⁹ לרגלו דא מערב דאיהו קרי ליה תדיר ולא שכין כמה דאת אמר (תהלים פג ב) אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט אל בגין דמערב אתער תדיר לגביה יתן לפניו גוים ומלכים ירד דהא מניה קביל תוקפא לאכנעא כל אינון עמין דעלמא.

תרגום: דבר אחר, "מי העיר ממזרח", שמשם ראשית האור להאיר, משום שהדרום, אותו הכח של האור שלו הוא מן המזרח, ועל כן, "מי העיר" אותו האור של הדרום, "ממזרח" משום שהוא נוסע ונזון בראשונה, ותשוקתו של אותו הרקיע העליון לתת למזרח. "צדק יקראהו לרגלו", זה המערב, שהוא תמיד קורא לו ולא שוקט, כמו שנאמר "אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט א"ל". משום שהמערב תמיד מתעורר אליו. "יתן לפניו גוים ומלכים ירד", שהרי ממנו מקבל את הכח להכניע את כל אותם העמים של העולם.

ועיי"ש ע"ב: רבי אלעזר הוה אזיל לבי חמוי והוה עמיה רבי חייא ורבי יוסי ורבי חזקיה אמר רבי אלעזר הא חמינא דאתערותא דלעילא¹⁰ לאו איהו אלא כד אתער לתתא דהא אתערותא דלעילא בתיאובתא דלתתא¹¹ תלייא (מלתא).

פתח ואמר (תהלים פג ב) אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט אל דא הוא אתערותא דלתתא בגין לשלטאה אמר דוד אלהים אל דמי לך לאתערא לגבי עלאה ולאחברא גבי ימינא¹² מאי טעמא בגין (שם ג) כי הנה אויביך יהמיון וגו' (וכתיב) כי נועצו לב יחדיו עליך ברית יכרותו ובגין כך אלהים אל דמי לך לאתערא לגבי עלאה דהא כדין אתערת ימינא וקטירת לה בהדה וכד אתקשרת בימינא כדין אתבר שנאין דכתיב (שמות טו ו) ימינך יהו"ה נאדרי בכח ימינך יהו"ה תרעץ אויב.

ותא חזי בשעתא דאתחברו כל אינון מלכין לאגחא קרבא עליה דאברהם אתיעטו לאעברא ליה מן עלמא וכיון דשלטו בלוט בר אחוה דאברהם מיד אזלו דכתיב (בראשית יד יב) ויקחו את לוט ואת רכושו בן אחי אברם וילכו מאי טעמא בגין דדיוקניה דלוט הוה דמי לאברהם ובגין כך וילכו דכל ההוא קרבא בגיניה הוה מאי טעמא בגין דהוה אברהם אפיק בני עלמא מפולחנא נוכראה ואעיל לון בפולחנא דקב"ה ותו קב"ה אתער לון בעלמא בגין לגדלא שמא דאברהם

- מאיר הכוונה -

¹ פי' מת"ת שהוא ראשון לששה קצוות כי מהגוף מתפשטים הזרועות ולכך הבינה הנקראת מ"י העיר שפע ממזרח שהוא ת"ת לגבי דרום שהוא החסד (אור יקר).

² פי' מזרח הוא ת"ת דז"א ושם בחזה דז"א נשלם יסוד דאימא ונתגלו ה' חסדים דאימא חסד הראשון הלך לחסד דז"א, וחסד ב' לגבורה וכן על זה הדרך, וז"ש דמתמן שירותא דנהורא לאנהרא לפי ששם נתגלו החסדים וגבורות דאימא בלי מסך (מ"מ).

³ שהוא חסד (מ"מ).

⁴ שר"ל חסד ראשון של ה' חסדים דאימא שבא לחסד דז"א הוא מיסוד דאימא שבת"ת ז"א ומת"ת דאימא מתחלקים (מ"מ).

⁵ כנ"ל דאיהו נטיל ואתון בקדמיתא פי' שת"ת הוא מקבל הארת אימא בראשונה וז"ש ותיאובתא דההוא רקיעא עילאה למיהב ליה למזרח (מ"מ).

⁶ פי' הת"ת הוא על החסד לגבי בינה (אור יקר).

⁷ פירוש בינה (נ"א).

⁸ פירוש ת"ת. א"מ (נ"א).

⁹ צדק יקראהו אל הת"ת לרגלו להתחבר אליו כדלעיל מיניה קביל תוקפא מלכות מהת"ת (אור יקר).

¹⁰ ת"ת (אור יקר).

¹¹ תאות המלכות אל הת"ת להתייחד והיא אושידת מ"ן (אור יקר).

¹² ממילת "אל" דסיפיה דקרא דריש הכי, והכי פירושא, אל תחרש ואל תשקוט להדבק עם אל שהוא חסד ומפני שהיה אפשר לפרש אל דמי לך וכו' מלעשות נקמה בהם כי הנה וכו' לזה חזר ואמר ובג"כ אלהים אל דמי לך לאתערא לגבי עלאה כי מלת דמי אינו צודק על המלחמה ועוד שאין הדבר תלוי בה אלא בימין וזה שאמר דהא כדין אתערת ימינא וקשרת לה לבהדה וכד אתקשרת וכו' אם כן לפי מאי דסלקא דעתך הוה ליה למימר אל תחרש ואל תשקוט ואלהים אל דמי לך שהרי העיקר בימין וממה שאמר אלהים אל דמי לך מורה שהוא התעוררות המלכות לגבי עלאה ואח"כ ימינא אתקשרת (אור יקר).

שְׁעָה"כ

בעלמא ולקרבא ליה לפולחניה ורזא דמלה כיון דאברהם אתער למרדף אבתרייהו¹ כדין אלהים אל דמי לך² עד דאתקשר כולא באברהם וכד אתקשר כולא באברהם כדין אתברו כלהו מלכין מקמיה כדקא אמרן דכתיב (שמות טו ו) ימינך יהוה תרעץ אויב וגו'³.

תרגום: רבי אלעזר היה הולך לבית חמיו, והיו עמו רבי חייא ורבי יוסי ורבי חזקיה. אמר רבי אלעזר, הנה ראיתי שהתעוררות של מעלה אינה אלא כשמתעורר למטה, שהרי ההתעוררות של מעלה תלויה (הדבר) בתשוקה של מטה.

פתח ואמר, "אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל", זו היא ההתעוררות של מטה, כדי לשלוט. אמר דוד "אלהים אל דמי לך", להעיר אל העליון ולהתחבר אל הימין. למה, משום, כי הנה אויבך יהמיון וגו'", (וכתוב) "כי נועצו לב יחדיו עליך ברית יכרותו". ולכן "אלהים אל דמי לך", להעיר כלפי מעלה, שהרי אז מתעורר הימין וקושר אותה עמה. וכאשר נקשרת בימין, אז נשברים השונאים, שכתוב "ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב".

ובא וראה, בשעה שהתחברו כל אותם המלכים להילחם מלחמה על אברהם, התייעצו להעבירו מן העולם, וכיון ששלטו בלוט בן אחיו של אברהם, מיד הלכו, שכתוב "ויקחו את לוט ואת רכושו בן אחי אברם וילכו". למה, משום שדמותו של לוט היתה דומה לאברהם, ולכן "וילכו", שכל אותה המלחמה היתה בשבילו. למה, משום שאברהם היה מוציא את בני העולם מעבודה זרה ומכניס אותם לעבודת הקדוש ברוך הוא. ועוד, הקדוש ברוך הוא העיר אותם בעולם כדי לגדל את שמו של אברהם בעולם ולקרב אותו לעבודתו. וסוד הדבר, כיון שאברהם התעורר לרדוף אחריהם, אז "אלהים אל דמי לך", עד שהכל נקשר באברהם. וכשהכל נקשר לאברהם, אז נשברו כל המלכים מלפניו, כמו שאמרנו שכתוב "ימינך ה' תרעץ אויב וגו'".

ז"ל עז ע"ב: תא חזי מלה דלעילא⁴ לא אתער עד דאתער לתתא בקדמיתא על מה דתשרי ההיא דלעילא ורזא דמלה⁵ נהורא אוכמא⁶ לא אתאחיד בנהורא חוורא⁷ עד דאיהי אתערית בקדמיתא כיון דאיהי אתערית בקדמיתא מיד נהורא חוורא שרייא עלה ועל דא כתיב (תהלים פג ב) אלהים⁸ אל דמי לך אל תחרש⁹ ואל תשקוט¹⁰ אל בגין דלא יתפסק נהורא חוורא מעלמא לעלמין וכן (ישעיה סב ו) המזכירים את יהוה¹¹ אל דמי לכם בגין לאתערא לתתא במה דישרי אתערותא דלעילא¹² וכן כיון דאתער בר נש אתערותא בקדמיתא כדין אתער אתערותא דלעילא תא חזי כיון דכתיב (בראשית יא לא) ויצאו אתם מאור כשדים וגו' מיד (שם יב א) ויאמר יהוה אל אברם וגו'.

תרגום: בא וראה, הדבר שלמעלה לא מתעורר עד שמתעורר למטה בראשונה על מה שישרה עליו אותו שלמעלה. וסוד הדבר, האור השחור אינו נאחז באור הלבן עד שהיא מתעוררת בראשונה. כיון שהיא מתעוררת בראשונה, מיד שורה עליה האור הלבן. ועל זה כתוב "אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל", כדי שלא יפסק האור הלבן מן העולם לעולמים. וכן "המזכירים את ה' אל דמי לכם", כדי לעורר למטה במה שתשרה ההתעוררות שלמעלה. וכן כיון

- מאיר הכוונה -

- ¹ היינו התעוררות תחתון (אור יקר).
- ² היינו התעוררות המלכות לגבי עילא והיינו ב' הדרגות הנ"ל, מן התחתונים לאצילות, וממלכות לגבי הזכר (אור יקר).
- ³ כאן שייך עד דהוו אזלי הכתוב בדף שאחר זה באמצע הדף (ד"א).
- ⁴ ירצה שהשפע המקיים העולמות לא פסיק לעלמין, מ"מ שאני אור הפנימיות שבא מאו"א אינו מתכונן לבוא עד שיתעורר ויעלה מלמטה התעוררות פעולת התחתונים המקבלת להחזיק בתורה אותו השפע העליון (מ"מ). שהעליון זך מאד, וא"א להיות למטה בלא התלבשות והוא בהתעוררות התחתון וכן נשמתא בנפש (יהל אור).
- ⁵ וסוד הדבר ועיין לעיל נא ע"א וע"ב ופקודי רכו (ד"א). כלומר סוד הדבר באצילות ממש (נ"א).
- ⁶ גבורות (מ"מ). מלכות (נ"א).
- ⁷ סודו החסדים מאוירא דכיא, ויאיר הכל כא' (מ"מ). ת"ת. ז"ח (נ"א).
- ⁸ מלכות כנז' ולזה אמר דוד שלהיותה מיוסדת בגבורות שה"ס נהורא אוכמא שלא תדום מלשבח ומלהתפלל על יחוד החסדים (מ"מ).
- ⁹ מלענות (מ"מ).
- ¹⁰ מלהמשך שפע החסדים שהם שם א"ל (מ"מ).
- ¹¹ וכסדרה של מלכות כך סדרן של בניה הרוצים להמשיך שפע עליהם והיינו "המזכירים" פי' מושכים שפע החסדים מכח הזכר (מ"מ).
- ¹² (הגהה ולכן הנביאים יתעוררו למטה תחלה ואח"כ יערה עליהם רוח"ק מלמעלה) (ד"א).

שְׁעָה"כ

שמעיר אדם התעוררות בראשונה, אז מתעוררת התעוררות שלמעלה. בא וראה, כיון שכתוב "ויצאו אתם מאור כשדים וגו'", מיד "ויאמר ה' אל אברם וגו'".

קטו. עי' זהר ח"א קלו ע"א: וישב יצחק¹ עם באר לחי ראי היינו דכתיב (בראשית כה כ) בקחתו את רבקה ויתיב בהדה ואתאחיד עמה² חשך בלילה³ דכתיב (שיר ב ו) שמאלו תחת לראשי ותא חזי יצחק בקרית ארבע הוה בתר דמית אברהם מהו וישב יצחק עם באר לחי רואי דאזדווג ביה ואחיד ביה בההוא בירא לאתערא רחמותא כדקאמרן⁴. תרגום: "וישב יצחק עם באר לחי רואי", היינו שכתוב "בקחתו את רבקה", וישב עמה והתאחד עמה, חושך בלילה, שכתוב "שמאלו תחת לראשי". ובא וראה, יצחק היה בקרית ארבע אחרי שמת אברהם, מה זה "וישב יצחק עם באר לחי רואי", שהזדווג עמה, ואחז באותה הבאר לעורר האהבה, כמו שאמרנו.

ועי' זהר ח"א קמא ע"ב: כתיב ויקרא אלהי"ם לאור יום דא אברהם דאיהו נהורא דיממא ונהורא דיליה⁵ אזיל ונהיר ואתתקף בתקונא דיומא ובגין כך מה כתיב (בראשית כד א) ואברהם זקן בא בימים באינון נהרין דנהרין ואיהו סיב (ונהיר) כדין אזיל ונהיר כמה דאת אמר (משלי ד יח) הולך ואור עד נכון היום⁶ ובגין כך (בראשית א ה) ויקרא אלהי"ם לאור יום ולחשך קרא לילה דא יצחק דאיהו חשך ואיהו אזיל לקבלא ליליא בגויה ובגין כך איהו כד סיב מה כתיב (שם כז א) ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות הכי הוא ודאי דבעא לאתחשכא ולאדבקא (בחשך) בדרגיה כדקא יאות⁷.

תרגום: כתוב "ויקרא אלהים לאור יום", זה אברהם, שהוא אור היום, ואורו הולך ומאיר ומתחזק בתקון היום. ולכן מה כתוב, "ואברהם זקן בא בימים", באותם האורות שמאירים. והוא זקן, (ומאיר), אז הולך ומאיר כמו שנאמר "הולך ואור עד נכון היום", ולכן "ויקרא אלהים לאור יום". "ולחושך קרא לילה", זה יצחק, שהוא חושך, והוא הלך לקבל לתוכו את הלילה. ולכן

- מאיר הכוונה -

¹ בהאי פליג עלי דר' יצחק דאלו הוא פי' הענין כמשמעו סתם והשתא פריש ליה לעיל לגבי גבורה, דהיינו יצחק גרם שגבורה עליונה יתייחד עם המלכות כענין בקחתו את רבקה. וא"ת, א"כ השתא כפל כי כבר נאמר בקחתו את רבקה אשתו ותירץ כי בקחתו היינו לקיחתה אליו אמנם להורות על התמידות והיחוד הגמור לזה אמר וישב והיינו שפי' ואמר ויתיב בהדה (אור יקר).
² וזהו מלת וישב (אור יקר).

³ ר"ל ב' מדות מתייחסות מדת הדין הרעה ומדת הדין הקשה והיינו יצחק עם באר, כי מלת באר מתייחס עם יצחק כמו שנתבאר. וא"כ נמצאו מחריבין העולם ח"ו והעולם ישרף בדנס. לזה אמר שאינו כן אלא לטובה לחיבוק כענין שמאלו שהוא הגבורה יצחק תחת לראשי, דהיינו עם באר אל היחוד הגמור שבא אחר החיבוק דהיינו לחי רואי (אור יקר). היינו גבורה במ' (נ"א).
⁴ שהיה מתעורר מן השמאל ונגמר בימין ע"י אברהם שכבר נסתלק וכך דרך החיבוק בסוד צפונית מערבית מערבית דרומית (אור יקר).

⁵ פירוש שהת"ת שהוא ר"ק ו' ימים החסד מאיר בהם עד היסוד ששם הוא מתנוצץ היום ומשם ואילך לילה מ'. ז"ח (נ"א).

⁶ אחיזת אברהם בחסד אינו שוה בתחילת כניסתו בקדושה דהיינו זמן בחרותו כסוף ימיו. וכן יצחק בגבורה כי כל עוד שנמשך זמן הצדיק בעולם, בהיותו הולך ונתחזק באמתתו, לכך ראשונה אחז אברהם במדרגות החסד למטה והלך בתומו הולך ומתחזק עד סוף ימיו שזכה בעצם למדתו, וכל עוד שמדות חסד הולכות ומתקרבות לאצילות הולכות ומאירות, וזה שאמר ונהורא דיליה אזיל ונהיר וכו', והעד ע"ז בוקר נקרא אברהם חסד, שחר נקרא נצח, שהוא חסד אור ולא כחסד בוקר עצמו, שבחסד מאיר כל עו דשמתקרב למעלה יותר כיום שהולך ומאיר כדמסיק הולך ואור. וז"ש "ובגין כך מה כתיב ואברהם זקן בא בימים" בספירות שנכללות בחסד שבו, שששה ימים נכללים בכל שבת, וד' שבתות בכל חדש, וי"ב חדשים בכל שנה, וז' שנים בכל שמטה, וז' שמטות בכל יובל, כן זמנים אלו בכללות הספירה אם חסד ואם גבורה. ולפיכך בא בימים הולך בסוד סדר זמנים הנז' נכנס בימים העליונים הנכללים בחסד ומתקרב אל האור העליון, ולכך ראוי שיאיר לעולם יותר מהקודם (אור יקר).

⁷ מדרגות הגבורה מתחילות מחצי היום שהם קצת אור, ומתקרבות אל החשך עד הלילה, וזהו ויקרא אלקים לאור, שהוא חסד יום הולך ומאיר. ולחשך שהוא גבורה קרא לילה, הולך ומחשיך. ולפיכך כד סיב ותכהין שנתקרב אל הדין והחשך. ועתה יש לדקדק מה ענין העינים החשכתם או הארתם לזה י"ל כי לפי מה שנתבאר באדרא סוד העינים דז"א שבהם סוד הדין באדמימות, לפיכך עיני יצחק מתוקף הדין הגיע עד שנאדמו וחשכו וסלקו ההשגחה. ואברהם ימין סוד הראיה, ומשם פקח עיניך וראה את שוממותנו, ויעקב באמצע, ומשה רבינו ע"ה, להיותו בסוד הדעת שהוא מסתכל בעיני פקיחא תדיר, דהיינו בסוד הכתר, נאמר לא כהנה עינו וכו' (אור יקר).

פְּעֵה"כ

כשהוא זקן מה כתוב, "ויהי כי זקן יצחק ותכהינה עיניו מראות", כך זה ודאי, שרצה להחשך ולהדבק (בחושך) בדרגתו כראוי.

י ע"ב

קטז. עי' זהר ח"ג יב ע"ב: רבי חזקיה הוה יתיב קמיה דרבי יצחק קמו בפלגות לילא למלעי באורייתא פתח רבי יצחק ואמר (תהלים קלד א) הנה ברכו את יהו"ה כל עבדי יהו"ה וגו' האי קרא הא אוקמוה חברייא והא אתמר אבל האי שבחא הוא דכל אינון בני מהימנותא ומאן אינון בני מהימנותא אינון דמשתדלי באורייתא וידעיין ליחדא שמא קדישא כדקא יאות ושבחא דאינון בני מהימנותא אינון דקיימין בפלגו ליליא למלעי באורייתא ומתדבקי בה בכנסת ישראל¹ לשבחא ליה לקודשא בריך הוא במלי דאורייתא.

תא חזי בשעתא דבר נש קם בפלגות ליליא למלעי באורייתא ורוח צפון² אתער³ בפלגות ליליא⁴ ההיא אילתא⁵ קיימא ומשבחא ליה לקודשא בריך הוא⁶ ובשעתא דהיא קיימא כמה אלף וכמה רבבן קיימין עמה בקיומיהו וכלהו שארין לשבחא למלכא⁷ קדישא⁸.

ההוא מאן דזכי וקם בפלגות ליליא למלעי באורייתא קודשא בריך הוא אצית ליה כמה דאוקמוה דכתיב (שיר ח יב) היושבת בגנים⁹ חברים¹⁰ מקשיבים לקולך¹¹ השמיעני וכל אינון אוכלוסין לעילא וכל בני תושבתא דמזמרין למאריהון כלהו משתככי בגין תושבתא דאינון דלעו באורייתא ומכרזי ואמרי (תהלים קלד א) הנה ברכו את יהו"ה כל עבדי יהו"ה אתון ברכו את יהו"ה אתון שבחו למלכא קדישא¹² אתון אעטרו¹³ ליה¹⁴ למלכא וההיא אילתא מתעטרא ביה¹⁵ בההוא בר נש וקמת קמי מלכא ואמרת חמי במאי ברא אתינא לקמך במאי ברא אתערנא לגבך.

תרגום: רבי חזקיה היה יושב לפני רבי יצחק, קמו בחצות הלילה ללמוד תורה. פתח רבי יצחק ואמר (תהלים קלד) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' וגו', הפסוק הזה הרי פרשוהו החברים, והרי נתבאר. אבל השבח הזה הוא של כל בני האמונה, ומי הם בני האמונה, אותם שעוסקים בתורה ויודעים לייחד את השם הקדוש כראוי, והשבח של אותם בני האמונה, אותם שעומדים בחצות הלילה לעסוק בתורה ונדבקים בכנסת ישראל לשבח את הקדוש ברוך הוא בדברי תורה. בא וראה בשעה שאדם קם בחצות הלילה לעסוק בתורה, ורוח צפון מתעוררת בחצות הלילה, אותה אילה עומדת ומשבחת את הקדוש ברוך הוא, ובשעה שהיא עומדת כמה אלפים וכמה רבבות עומדים עמה במקומם, וכולם מתחילים לשבח את המלך הקדוש.

- מאיר הכוונה -

1 פי' רחל שהיא משבחת בלילה, אבל לאה היא מזדווגת עם יעקב (מ"מ).

2 ת"ת מצד הגבורה (אור יקר).

3 פי' ה"ג דאימא (מ"מ).

4 שהלילה היא נחצת על ידי התורה לשני חצאים, חציה ליל, חשך ודין מעורבת בחצונים, חמור נוער וכלבים צועקים, וחציה לילה, דהיינו שהיא מתאחדת ברוח צפון, ומנגנת בסוד שיר שבח (אור יקר).

5 כאומרו אילת השחר בחינתה הימנית שהיא מצד הנצח "קיימא" משכיבתה בתוך החצונים להשפיעם עד חצות, ועתה קמה מביניהם למעלה אל הנהגת הקדושים (אור יקר). פי' רחל (מ"מ).

6 בסוד "למען יזמר כבוד ולא ידום", והיינו סוד ההתעוררות שהיא מעורר חכמה לייחד בינה וחכמה כדפי' בזהר שיה"ש, ומכאן אני אומר שיחוד חצות לילה היא אל הת"ת והמלכות למטה בגן עדן תחתון, מפני שהם מתרחקים למטה לעורר משם היחוד בין בינה וחכמה, שזהו תכלית שבחה כדפי' (אור יקר).

7 בינה (מ"מ).

8 מיוחד עם חכמה בסוד שיר השירים אשר לשלמה (אור יקר).

9 פי' רחל היושבת בשני גנים גן עליון וגן תחתון (אור יקר ומ"מ), שהם בריאה ועשייה והצדיקים שבעולם הזה, גם הם משבחים עמה (מ"מ).

10 צדיקים שבגנים שהם חברים עם השכינה כולם (אור יקר).

11 אותה העוסק בתורה (אור יקר). הם הקב"ה ומלאכי השרת כדמפרש (מ"מ).

12 ז"א (מ"מ).

13 אתעטרו (מ"מ).

14 פי' שע"י תורתם ממשיכים מוחין לז"א (מ"מ).

15 פי' בסוד מ"ן (מ"מ).

שְׁעָה"כ

אותו מי שזכה וקם בחצות הלילה לעסוק בתורה, הקדוש ברוך הוא מקשיב לו כמו שבארוה, שכתוב (שיר ח) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני, וכל אותם אוכלוסים של מעלה, וכל בני התישבחות שמזמרים לרבונם, כולם נשקטים בשביל התישבחות של אותם שעסוק בתורה, ומכריזים ואומרים (תהלים קלד) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה', אתם ברכו את ה', אתם שבחו את המלך הקדוש, אתם עטרו את המלך, ואותה האילה מתעטרת באותו אדם, ועומדת לפני המלך ואומרת ראה באיזה בן באתי לפניך, באיזה בן התעוררתי אליך.

ק"ז. ע"י זהר ח"א רמה ע"א: תקיפו דרחימו דכנסת ישראל לגבי קב"ה כתקיפו דמותא בשעתא דבעי רוחא לאתפרשא מן גופא קשה כשאל קנאה (שם) כל מאן דרחים ולא קשיר עמיה קנאה לאו רחימותיה רחימותא כיון דקני הא רחימותא אשתלים מכאן אוליפנא דבעי בר נש לקנאה לאנתתיה בגין דיתקשר עמה רחימותא שלים דהא מגו כך לא יהיב עינוי באינתו אחרא מהו קשה כשאל אלא מה שאל קשיא בעינייהו דחייביא למיחת ביה כך קנאה קשיא בעינייהו דמאן דרחים וקני לאתפרשא מרחימותא.

תרגום: חוזק האהבה של כנסת ישראל לקדוש ברוך הוא כחוזק המות בשעה שרוצה הרוח להיפרד מהגוף. "קשה כשאל קנאה", כל מי שאוהב ולא קושר עמו קנאה, אין אהבתו אהבה. כיון שקנא, הרי האהבה השלמה. מכאן למדנו שצריך אדם לקנא לאשתו כדי שיתקשר עמה אהבה שלימה, שהרי מתוך כך לא יתן עינו באשה אחרת. מה זה "קשה כשאל". אלא מה שאל קשה בעיני הרשעים לרדת אליו, כך קנאה קשה בעיני מי שאוהב ומקנא להפרד מאהבה. כאן רואים הקנאה בין ז"א לנוק', וגם הקשור למיתה, שהרי כאן זה הרשימו שהיא הנשאר בקבר, וצ"ע.

ע"י זהר ח"ג (נד ע"ב): קשה כשאל קנאה בכל דרגין דגיהנם לא אית קשיא כשאל דנחית לתתא מנייהו בר ההוא דרגא דאקרי אבדון ודא אשתתפו כחדא ודא קשיא להו לחייביא מכלא כך קשה כשאל קנאה דלית קנאה אלא ברחימותא ומגו רחימותא אתי קנאה ומאן דקני לההוא דרחים יתיר קשיא ליה לאתפרשא מניה מההוא דרגא דאקרי שאל דאיהו קשיא מכל דרגין דגיהנם.

תרגום: קשה כשאל קנאה, בכל דרגות הגיהנם, אין קשה כמו השאל, שיורד למטה מכולם, פרט לאותה מדרגה שנקראת אבדון, וזה וזה השתתפו כאחד, וזה קשה לרשעים מהכל. כך קשה כשאל קנאה, שאין קנאה אלא באהבה, ומתוך אהבה באה קנאה, ומי שמקנא לאותו שאוהב ביותר, קשה לו להיפרד ממנו מאותה דרגה שנקראת שאל, שהיא קשה מכל דרגות הגיהנם.

ועי' תיקו"ז (יט ע"ב): כי עזה כמות אהבה תקיפא איהי אפרשותא דקודשא בריך הוא ושכינתא מישראל כפרישו דנשמתא ורוחא ונפשא מגופא ותו כי עזה כמות אהבה כד ישראל מייחדין שמא דקודשא בריך הוא ברחימו ואמרי הבוחר בעמו ישראל באהבה קשה כשאל קנאה דקודשא בריך הוא יקני עלייהו בזמנא דיפקון מן גלותא דאיהו יהא בההוא זמנא קנא ונוקם ובעל חמה רשפיה רשפי אש (שיה"ש ח ו) בההוא זמנא יתער שמאלא בשלהובין דיליה דאינון רשפי אש שלהבת י"ה ויוקיד כמה היכלין דבתי עבודה זרה ויטול נוקמין מעמלק דאיהו אומי בתרין אתון דשמא קדישא דאינון י"ה לנטלא נוקמא מיניה הה"ד ויאמר כי יד על כס י"ה ודא איהו רשפי אש שלהבת י"ה¹.

תרגום: "כי עזה כמות אהבה" (שיה"ש ח ו), חזקה היא הפרדת הקדוש ברוך הוא והשכינה מישראל כמו הפרדת הנשמה ורוח ונפש מהגוף. ועוד, "כי עזה כמות אהבה", כשישראל מיחדים את שם הקדוש ברוך הוא באהבה, ואומרים הבוחר בעמו ישראל באהבה, "קשה כשאל קנאה" (שם) של הקדוש ברוך הוא שהוא מקנא עליהם, בזמן שיצאו מהגלות, שהוא יהיה באותו זמן קנא ונוקם ובעל חמה, "רשפיה רשפי אש" (שם), באותו הזמן יתעורר השמאל בשלהבות שלו, שהם רשפי אש שלהבת י"ה, וישרוף כמה היכלות של בתי עבודה זרה, ויקח נקמות מעמלק, שהוא נשבע בשתי האותיות של השם הקדוש, שהם י"ה, ליטול נקמה ממנו, זהו שכתוב "ויאמר כי יד על כס י"ה" (שמות יז טז), וזהו "רשפי אש שלהבת י"ה".

ק"ח. שער מאמרי רשב"י (נו ע"ג): ונבאר עתה ענין התפלה של יד מה ענינה, ובכללה יתבאר תפילין דיעקב. הנה, אחר שנכנסו המוחין פנימיים בנוקבא דז"א הנקראת רחל, שהיא הבחינה החמישית, האירו ונצצו אורותיהם בסוד אור המקיף במצחא דילה, והיא הנקראת תפלה

שְׁעָה"כ

של יד, כמו שנבאר. וזו היא הבחינה הששית דמוחין דרחל, כדוגמת תפלה של ראש דז"א, וזה סדר התנוצצות האורות האלו לצאת במצחא דיליה.

דע, כי כמו שנתבאר לעיל כי אין תפלה דראש דז"א יוצאין, רק ע"י ההיא קוצא דשערי דאריך אפיין, הנמשכין עד כנגד העורף דרישא דז"א, ומכה ובטש תמן, ובוקע ונכנס. ואח"כ מוציא אורות המוחין לחוץ במצחו. כך ברישא דז"א יש חד קוצא דשערי הנמשך מאחורי רישא דז"א עד מצחא דרישא דנוקביה כנז' בפ' נשא דקמ"א ע"ב וז"ל כד אתברי פרצופא דרישא דנוקבא תלייא חד קוצא דשערי מאחורוי דז"א ותלי על רישא דנוקבא כו' ונלע"ד כי זה הקוצא דשערי הם ארבעה הציציות הנמשכות ממוחין דעיבור דז"א והם המוציאין תפלה של יד ועיין למטה בדרושי הציציות כי הוא מוכרח והנה נוקבא דז"א הנקראת רחל איננה מלבשת את ז"א כדרך שז"א מלביש את אימא אבל היא עומדת מאחוריו דבוקה אחור באחור מן החזה שלו ולמטה. ואמנם כל אורך גופא הוא שטחיי ורחב הוא מתדבק בו אבל ראשה שהוא עגול מאחוריו איננו מתדבק כל שטח רוחב אחורי ראשה בת"ת דז"א רק באמצעו לבד אבל שתי צדדיו אינן מתדבקים מצד ימין ושמאל עם אחורי הת"ת דז"א ונשאר אויר פנוי בשתי הצדדין. וכשנסתכל ונשער מקום דבקותו יהיה באחורי המוח דדעת שלה היושב באמצע אבל אחורי תרין מוחין דחכמה ובינה הם נפרדים מאחורי הת"ת דז"א והם שם בלתי מתדבקים. עוד אם נסתכל נראה (דף ג"ו ע"א) כי ראש הנקבה הוא עגול וצר ואחורי הת"ת דז"א הוא רחב ושטחיי ובהכרח נשאר מקום פנוי באחורי הת"ת דז"א שאין ראש הנקבה מתדבקת שם. כי אין רוחב ראשה ורוחב הת"ת שוים ונמצא כי כאשר קצה התחתון דהוא קוצא דשערי דז"א מכה במצח דרחל היושבת בסוד אחור באחור ונמצא כי קוצא דשערי הנז' נוגע במצחא אבל איננו מכה במצחא רק מן הצדדין באחורי הת"ת דז"א עצמו במקום שאין שם התדבקות רישא דנוקבא כנז'.

עוד סיבה שלישית והיא כי זה הקוצא דשערי ודאי שיותר היה חפץ להתדבק בגופו עצמו ולכן אינו מכה אלא באחורי ת"ת גופא דז"א משתי צדדי רישא דנוקביה. ואם קוצא דז"א לא הכה בגופו עצמו אלא ברישא דז"א היה לפי שא"א נעלם ומתלבש גופו בתוך אבא ואימא ובתוך ז"א ואיננו יכול לפגוע ולנגוע בו אבל כאן שאין הנקבה מלבשת את גופא דז"א נמצא שזה הקוצא דשערי שלו יכול להתדבק בגופו עצמו דז"א וכיון שכן מתקרב אצל עצמו ושם מאיר בו ומכה ובוטש להאיר בו היטב. והנה נתבאר לעיל כי תרין מוחין דז"א חכמה ובינה שבו מתפשטין כל אחד בכל קו שלו זה בכל קו ימין וזה בכל קו שמאל. ואעפ"י שבערך ז"א עצמו אינם נקראים מוחין אלא הבחינה העליונה שבהם דבגו חללי גלגלתא עכ"ז בערך נוקבא דז"א איקרו מוחין גמורין כי הרי המוחין שלה מנצח הוד ויסוד דז"א נעשו וכן לגבי יעקב בפני ז"א פנים באחור כמבואר במקומו כי פנים דז"א הם כלפי אחור דיעקב וגם לגבי יעקב הם בחינת מוחין ממש ונמצא כי קוצא דשערי דז"א מכה ובטש שם בשתי הקוים הימני והשמאלי אשר שם התפשטות תרין מוחין חכמה ובינה שבו וכבר ידעת כי מוחין דז"א הם כפולים חכמה ובינה ודעת מצד אמא ובתוכם חכמה ובינה ודעת דאבא ואז מכה בשתי חכמות דקו ימין ובשתי בינות דקו שמאל אבל בדעת דז"א שהוא באמצע כנגד מצחא דרחל איננו מכה בו כי הוא באמצע אחורי הראש במקו' דיבוק ראש הנקב' באחורי ת"ת ז"א. והנה בהיות קוצא דשערי מכה בקו הימין והשמאל בלבד כנז' הנה הוא בוקע ונכנס הארתו תוך שני הקוים הנז' עד שתי חכמות דמצד או"א המתפשטות בקו ימין דז"א ועד שתי בינות דמצד או"א המתפשטות בקו שמאל ומוציאין הארת ארבעה המוחין האלו כלפי פנים דז"א כי ההכאה שבאחור מוציא האורות כלפי פנים דז"א במקום ששם עומדת רישא דיעקב פנים באחור עם ז"א כנז'. וכשיוצאת האורות מתוך ז"א פוגעים באחורי רישא דיעקב שהוא כלפי פנים דז"א ובוקעים אותה במקום העורף דיעקב ונכנסת ההארה ההיא לתוך המוחין דיעקב ובוקעין במצח דיעקב ומוציאין ההארות במצחו כלפי פנים דיעקב ושם נעשים בחינת תפלה של ראש דיעקב ממש כדוגמת תפלה של ראש דז"א הנ"ל. ושם נעשים ארבעה פרשיות מארבע מוחין שהם חכמה ובינה דמצד אבא וחכמה ובינה דמצד אימא שבז"א כנז' כי לא בטש ההוא קוצא דשערי דז"א אלא בקו ימין ושמאל דז"א ולא בקו האמצעי וזה סדרן פרשת קדש חכמה דאבא. והיה כי יביאך בינה דאבא. שמע חכמה דאימא. והיה אם שמע בינה דאימא, כי חכמה ובינה דאימא (ע"ב) הם בבחינת חסד וגבורה דאבא ובערך זה אמרו בזוה' כי כל פרשת שמע והיה אם שמע חסד וגבורה. וכבר ישבנו זה בתפלה של ראש דז"א שהם תרין פרקין דחסד וגבורה דא"א הנקראי' תרין עטרין אבל האמת הוא שאינם כאן ביעקב אעפ"י שהם חכמה ובינה דאימא כיון שהם בערך חסד וגבורה דאבא הרי הם נקראים גם

פעה"כ

כן חסד וגבורה. אבל האמת הוא שאינם כאן ביעקב רק חכמה ובינה דאימא ואינן חסד וגבורה ממש.

ובענין תפלה של יד שהם תפילין של רחל יתבאר למה אין קוצא דשערי דז"א מכה גם באותם שני החסדים המתפשטים בנצח והוד דז"א, כי גם הם מן הצדדין עומדין, ויהיה בחינת אלו החסדים סוד הדעת ברחל או ביעקב, וע"ש הטעם. הנה מכח ההכאה דקוצא דשערי עד שהוציאה תפלה של ראש במצחא דיעקב כנז', היה גם כן בחינת אור חוזר ע"ד הנז' בתפילין דראש דז"א, וחזרו האורות ליכנס דרך אחר במוחין דיעקב הפנימיים, ומשם יצאו לחוץ בעורף שלו, ושם נעשה בחינת הקשר של התפילין דיעקב, שהיא גם כן בחינת לאה אחרת, אשת יעקב, והיא הנקראת אצלנו בשם דור המדבר, כמבואר במקומו.

ואח"כ חוזר עוד האור ההוא לאחור ונכנס תוך שני קווי ז"א ימין ושמאל, וחוזר ויוצא משם דרך האחור ופוגע בעורף רחל נוקבא דז"א, אשר דבוקו היא כנגד פני הת"ת דז"א, ונוקב שם ונכנס תוך המוחין דרישא דרחל, נוק' דיעקב, ומוציא הארתם דרך אור חוזר, לאחור עד מצחא דילה, שהוא פונה כלפי אחר, כנודע. ושם עושה במצחא תפלה של ראש, על דרך תפלה של ראש דז"א ודיעקב. וזהו סוד תפלה של יד, כי לגבי רחל נקראת תפלה של ראש ולגבי ז"א נקראת תפלה של יד כמו שנבאר. והרי נתבאר כי כל בחינות התפילין כולם אינן אלא במצח או במצחא דז"א או דיעקב או דנוקביה, כי בחינת התפילין אינה אלא סוד הארת המוחין הפנימיים שבולטות במצח, בסוד אור מקיף על הפנים, אבל לא יעלה בדעתך כי מן המוחים שבזרוע דז"א יוצאת תפלה של יד, כי זו טעות גמורה, כי לגבי ז"א אין המוחין אשר שם נקראים מוחין בשום אופן כלל כנ"ל. וכמו שנבאר בע"ה מה ענין קשירת תפלת היד בזרוע השמאל של האדם.

והנה הארבעה פרשיות שבתפלה של יד, שהם התפילין שברישא דרחל נוקבא דז"א, ההם הם ממש כדמיון ארבע פרשיות תפלה של ראש דיעקב, שהם חכמה ובינה מצד מוחין דאבא, וחכמה ובינה מצד מוחין דאימא שבז"א, וזמ"ש באדרת האזינו (דף רצו ע"א שורה א') וז"ל: ונהירו דתרי מוחי גליפין בה ואתדבקות בסטרוי דכורא כו'.¹ והענין הוא, כי אעפ"י שיש בה ארבעה מוחין הנה כללותם אינם רק תרין מוחין הנקראים חכמה ובינה בלבד, אעפ"י שהם כפולים, כי אם היו נמנין כל אחד בפני עצמו, היה ראוי למנות בז"א שמונה מוחין, ארבעה מצד אבא, וארבעה מצד אימא ויהיו שמונה פרשיות בתפלה שלו. אבל מן הדעת אין בה, כי נשים דעתן קלה,² כנ"ל שאין בה רק עיטרא דגבורה לבד. אבל העיטרא דחסד, היא כנגד פרשת שמע, אין בה. ונמצא כי חכמה ובינה דמצד אימא השלימו מקומם דחסד וגבורה שבדעת כנ"ל.

ואם תאמר, והרי יש בה עיטרא דגבורה ויהיו חמשה פרשיות. ותשובת דבר זה תתבאר בענין קשר תפלה של יד זו, כמו שיתבאר בע"ה. וכן כתב מורי זלה"ה במקום אחר, וז"ל: ונהירו דתרי מוחין גליפין בה כו', ענין זה נתבאר בכמה מקומות בהקדמת ביאור אדרת האזינו, ובפרט בענין התפלה של יד. גם נתבאר בברכת אבות של תפלה שמנה עשרה דשחרית. גם יובן במ"ש בפ' שלח לך (דף קע ע"א)³, בענין נשים דעתן קלה, כי שתי דיעות הם שעליהן נאמר דעתן קלה. והמלכות אין בה רק שני מוחין חכמה ובינה שבה, שהם שתי הויות דע"ב ודס"ג, העולים בגמטריא קל"ה. אבל מוח השלישי, הנק' דעת אין לה. וכבר נתבאר באדרת האזינו ובברכת אבות, כי מנצח והוד דז"א נעשין בה אלו השני מוחין עכ"ל.

והנה היות כל הארבעה פרשיות דתפילין של יד, שהם בראש רחל, בסוד בית אחת בלבד, ולא בד' בתים, כמו בתפלה של ראש. הטעם הוא, מפני שבז"א נמשכו בו ארבע מוחין עצמן דאז"א, אלא שבאו מלובשים בנה"י דאימא, ולכן היו בו ארבע בתים דתפילין, אבל בנוקבא דז"א המוחין שלה אינו רק בחי' נה"י דאימא, שנתפשטו תוך ז"א, ובלטו אורם לחוץ במצחו, ואח"כ חזרו בעורף ועשו שם הארת ד' דלאה, ומשם נמשכו ארבעה מוחי נוקבא דז"א כנ"ל.

ונמצא כי עיקר המוחין שלה אינן אלא מנצח והוד דאימא, ולא מן המוחין עצמם. ועוד כי הנצח וההוד דז"א, הם לבדם המתלבשין בראשה בסוד מוחין, אבל לא היסוד כנ"ל, וכללות ארבע מוחין שלה, אינן אלא בנצח והוד בלבד הנ"ל. @ ונודע כי נצח והוד, תרי פלגי גופא

- מאיר הכוונה -

¹ הובא לעיל אות נה.

² עי' שער הצלם ג: ודע, כי יש ג' חלוקים מן הדעת דז"א לדעת דנוקבא: א', כי הדעת שלו יש בו ה"ח וה"ג וכל א' הו"ה א', והם גימטריא ק"ל ק"ל, אך דעת שלה ה"ג לבד, שהם גימטריא ק"ל א' לבד, וזהו (שבת לג ע"ב) דעתן של נשים קל"ה.

³ לשונו הובא לקמן אות קיט.

שְׁעָה"כ

אינון¹, ושניהם אינם רק גופא חדא. לכן אין הבתים בתפלה של יד רק בית אחד, כי הבתים מנצח והוד נעשו שהם בחינה אחת, אבל הפרשיות הם ארבעה, משום הארבעה מוחין עצמם שבתוך הבתים דנצח והוד.

הנה אחר שבלטו אור המוחין במצחא דרחל נוקבא דז"א חזר האור פעם שנית בסוד אור חוזר גם כן ונכנס תוך המוחין פנימיים שלה ומתחברין ארבע מוחין אלו בתוך היסוד דז"א המלוכש תוך ראשה ואז בחי' היסוד הזה בולט דרך אחר בעורף שלה והוא סוד קשר תפלה של יד צורת יו"ד כי היוד הוא יסוד ובתוכו מלוכשין ההארות ארבע מוחין שבה על דרך שביארנו בקשר דתפלה של ראש דז"א ודע כי ענין זה שמעתי בתחילה ועוד שמעתי אז כי הארבעה פרשיו' שבתפלה של יד הם חכמה ובינה וחסד וגבורה.

ואעפ"י שעטר' דחסד אין בה כי נשאר לזכר כי היא דעתה קלה כנ"ל אבל הענין הוא כי על ידי כח הארת הכאת קוצא דשערי במוחין דילה במקו' היסוד דז"א מלוכש בתוכם נגדל איתו המעט שנשאר בי מן עיטרא דחסד כנ"ל והספיק ליעשות בחינה שלמה ונשלמו בה ארבע' פרשיות. אבל אח"ך מורי ז"ל גילה לי הדברי' יותר בפירוש ואמר לי מה שכתבתי לעיל בענין הארבעה פרשיות דתפלה של ראש של נוקבא דז"א הנק' תפלה של יד שאינון אלא חכמה ובינה דאבא וחכמה ובינה דאימא כנ"ל. וגם בענין הקשר של תפלה של יד גיל' לי הדבר באמיתותו ונקשר במ"ש בזוהר בפ' פנחס (דף רל"ו ע"ב) וז"ל יו"ד דא אצטריך דלא יעדי כלל מגו תפלה של יד דלא ועביד פירודא כו'. והענין הוא זה דע כי מצינו בענין קוצא דשערי דז"א יתרון גדול על קוצא דשערי דא"א כי ההוא קוצא לא האיר הארות גדולות רק בחינת הארת תפלה אחת במצחו דז"א בסוד אור ישר והארת קשר דתפלה של ראש בסוד אור חוזר אבל האי קוצא דשערי דז"א האיר הארות עצומות והם תפלה של ראש בראש יעקב וקשר תפלה שלו בסוד דור המדבר ותפלה של ראש ברחל נוקבא דז"א וקשר תפלה שלה הם ארבעה הארות. אבל התשובה היא כי האמת הוא שלא הוציא רק שלשה הארות אבל ההארה הרביעית שהוציא קשר תפלה של יד לא הוציא כמו שנבאר ענינה למטה ועכ"ז עדין קצת קושיא במקומה עומדת שהרי הם שתי הארות וכאן הם ג' הארות והטעם הוא לפי שבהיו' המוחין למעלה ברישא דז"א הם סתומין ומלוכשין בנה"י דאימא כנודע. ולכן אין כח בקוצא דשערי דאריך להכו' שם ולהוציא משם הארו' יתירו' אבל במקו' שמכה קוצא דשערי דז"א שהוא למטה בת"ת שבו כנ"ל ששם מתגלים החסדים דאימא בגילוי גדול כי כבר נפסק ונסתיים היסוד שלה שהיתה מלבישתם בחזה דז"א. ואותם החס' המגולי' אשר שם הם מאירי' אל הצדדי' בנצח והוד דאבא ובנצח והוד דאימא המתפשטים בקו ימין ושמאל' דז"א ולא עוד אלא שגם באותם הקוים יש התפשטו' ממש של חס' דאימ' כנודע ונוסף ע"ז כי היסוד דאבא המתפשט תוך הת"ת דז"א הנה הוא מגולה. ואין היסוד דאימא מכסה עליו כי נפסק בחזה הנז' ואור היסוד דאבא הוא גדול במאד מאד והוא מאיר גם כן בנצח והוד דאבא ואימא שבשני הקוים כנז'. ונמצא כי כמעט יותר הארות יש כאן למטה ממה שיש למעל' ברישא דז"א לסיכו' הנז' שהם בגילוי גמור ולכן היה כח בקוצא דשערי דז"א להאיר שם להוציא הארה שלישית יתירה על מה שהוציא קוצא דאריך ברישא דז"א וגם בטענות האלו יובן איך ממקו' הזה התחתון שאינו בחינת מוחין נעשו מוחין ברישא דיעקב ודרחל אבל הטעם הוא כי אעפ"י שבערך ז"א אינם שם בבחינת מוחין הנה בערך יעקב ורחל הם מוחין גמורים לסיכות הנז' שהם אורות מגולי' וגדולי' ועוד טענה אחרת והיא כי הנה כל דרך הליכה אחת היא וכל דרך חזרה אחת היא. נמצא כי בהיו' האור יוצא מקוצא דשערי דז"א ונמשך דרך יושר כלפי פנים האיר בכל המקומו' במצח בדרך הליכתו עד צאתו במצח דיעקב וכן בחזרתו האיר כל הבחינות שמצא דרך חזרתו עד צאתו במצח דרחל נוקבא דז"א ואם קוצא דשערי דא"א היה מוצא גם כן שם למעל' פרצופים אחרים גם היה מאיר בהם ומוציא בהם אורות דתפילין אלא שלא היו שם רק בחינת ז"א ולא כנ"ל. ובזה הטעם האחרון יתורץ איך לא הוציא קוצא דשערי דז"א קשר תפלה דיד בראש רחל כיון שאמרנו שהאורו' האלו הם גדולי' מאד ומגולי' אבל הטעם הוא כי טבע האור היוצא על ידי הכא' ובטישה בכח גדול הנה יהיה בו כח לרוץ דרך ישרה בהליכה ולחזור אח"ך בסוד אור חוזר פעם שנית כדרך הזורק אבן בכח שהולכת במרוצה דרך יושר ואח"כ חוזרת לאחור אל מקו' שזרקו אותה אבל שתחזור עוד פעם שלישית דרך ישר אין בה כח לחזור. ולכן לא חזר האור ממצח דרחל למקום העורף שבה לעשו' לה קשר תפילין והנה עתה צריך לבאר אם כן איך אנו מוצאים שיש קשר בצורת יוד בתפי' ש"י כנ"ל בשם ס' הזוהר בפ'

- מאיר הכוונה -

¹ עי' לעיל אות צט.

שְׁעָה"כ

פנחס (דף רל"ו ע"ב). והענין הוא כי אין קשר הזה דומה אל קשר תפלה של ראש ז"א כי אותו הקשר היה יוצא על ידי הכאת קוצא דשערי דאריך אפין ועוד כי היה בסוד אור חוזר בעורף דז"א להוציא ד' דאחד שהיא לאה אשת ז"א העליונה. ועוד כי היו בחי' הארת האורות דרך חזרה כנ"ל אבל אינו כאן בשו' אופן מאלו כי אין צורך ברחל להוציא קשר מאחורי שהיא נקבה ואינה מוציאה נקבה אחר' ולכן הקשר שבה איננו אלא בסוד אור ישר דרך פני' שלא כדמיון התפילין שלה שהם במצחא אבל זה הקשר הוא יותר למטה במקום פנים כנגד מקום הדע' שבה אשר ביארנו לעיל בסוד הרצועות דתפלה של ראש כי מקום דעת של הנוקבא הוא למטה בגופא בין תרין כתפין דילה בשליש העליון דת"ת שבה ואינו בדעת דדכורא שהוא למעלה בראשו ממש. וגם נתבאר שם כי הדעת שבה הוא קל ואין בו רק בחינת עיטר' דגבורה בלבד. וכמו שהמוחין שבה בלטו כלפי פנים במצח שלה גם הדעת שבה היושב בין תרין כתפין בלט שם במקומו בסוד אור מקי' גם כן לחוץ כלפי פנים. וזהו בחינת קשר תפלה של יד שהוא אור המקיף עצמו של הדעת שלה ואינו אור מועט חוזר ממנו אח"כ דרך אחר בעורף שלה בקשר תפלה של ראש והבן זה מאד. ובזה יתורץ איך אין בתפילין שלה חמשה פרשיות שהם הארבעה מוחין הנ"ל ועוד בחינת הדעת הזה של עיטרא דגבורה ובזה נתרצה קושיא זו כי הארבעה מוחין יצאו למעלה במקומם במצח והדעת שלה יצא למטה במקומו בין הכתפים גם כן כלפי פנים והוא שם גם כן בבחינת מוח מקיף אלא שהוא למטה ולהורות הדבר הזה כי גם הקשר הזה הוא מכלל המוחין שלה עם היותו למטה בגופא. לכן אצטריך דיו"ד דא לא יעדי כלל מגו תפלה דיד ויחברוהו תמיד עמו בגין דלא יעבי' פרודא כלומר שלא יעשה פירוד בין המוחין שלה ולא יאמרו שזה המוח דדעת שבה איננו ח"ו בחי' מוח והוא נפרד מהם כיון שהוא למט' בגופא כנו' כי אם נפריד ח"ו ביניהם נמצא שתהיה הנקבה בלתי דעת כלל ואין פגם גדול מזה. משא"כ בקשר דתפלה של ראש כי הוא פרצוף אחד נפרד הנק' לאה אשת ז"א וצריך להפרידה ממנו להורות כי הוא פרצוף בפני עצמו. ומ"ש בזוהר שם כי יו"ד זו בדכורא איהו ולא בנוקבא כו' מפורש עם הנ"ל כי אלו החמשה גבו' דדעת שבה באו אליה בהיותם מלובשים בתוך היסוד דז"א והיסוד ההוא הוא צורת יו"ד והוא דכורא וכל חדוה דנוק' בהאי יסוד הוא ואין להפרידו ממנה כנו' שם בזוהר והרי נתבא' היטיב ענין הקשר הזה איך איננו בחינת מוח הדעת ברישא דנוק'. ולכן איננו ג"כ בבחינת פרשה חמישית בתפלה של יד אבל הוא בבחינת קשר וגם שהוא בבחינת עור ולא בבחינת פרשה בכתיבה לפי שאינו בבחינת פרשה אלא מה שהוא מוח גמור בראש אבל המוח הזה כיון שהוא למטה בגופא איננו מכלל מוח ולכן ג"כ הוא בחי' עור בלבד ולכן גם כן הוא למטה נפרד מהתפנה שג יד עצמו אבל להורות כי גם הוא בחינת מוח אלא שירד למט' לכן אצטריך דלא יעדי האי יו"ד מגו תפלה ויתחברו יחד תמיד כנ"ל. גם יתבאר כי איננו בסוד קשר מאחורי העורף דרחל אלא כלפי פנים כנ"ל בסוד מוח ממש ועדין צריך לחקור למה לא היתה פרשה חמישית מבחינת דעת ממש דחסדים למעלה בראש נוקבא דז"א מאותם השני חסדים המתפשטים בשני קוים ימין ושמאל דז"א המגולים כנ"ל וכאשר מכה קוצא דשערי בנצח והוד דאבא ואימא להוציא אורם לחוץ בסוד תפילין למה אינו מוציא גם הארת שני חסדים האצו לחוץ ויעשו פרשה חמישית בסוד דעת דחסדים בראשה דנוקבא דז"א. ואם תאמר כי עטר' דחסד אין בה חלק אל הנקבה זה אינו כי הרי נתבאר אצלנו כי כל בנין הנקבה הוא על ידי אותם שני חסדים המגולים דנצח והוד דז"א. אבל התשו' היא כי הלואי שיספיקו אלו חסדים לבנות פרצוף הנקבה בעצמה ועוד כי אלו השתי חסדים צריכין גם כן להאיר באלו המוחין שבנצח והוד דז"א הארות רבות להוציא תפלה דיעקב ורחל וקשר דיעקב וקשר דרחל כנ"ל כי לא היה אפשר במוחין ההם להוציא מהם כל כך הארות לולי ע"י הארת אלו חסדים המגולים בהם וצכן אין בהם כח להוציא גם כן בחי' מוח דעת דחסדי' ועתה צריך לבאר כי מאחר שאלו הם תפילין של ראש דרחל איך נקראת תפלה של יד אבל הענין הוא במה שנודע כי ראש רחל מתחלת מן החזה ולמטה דז"א ונמצא כי התפילין דראש רחל שם הם מקומם בחזה דז"א ושם היה ראוי לינתן אבל להי"י כי הנקבה ליקחת עיטר' דגבו' וזהו עיקר מה שהיא לוקחת כי שאר המוחין שיש לה אינם רק הארה בלבד כי עיקרם לקחם ז"א לעצמו ולא נשאר לה רק הארתם בלבד אבל עיטר' דגבו' לא לקח הז"א כי אם האר' מועט ורובה נשאר לנוקב' כנ"ל והנה זו העיטר' דגבו' כבר נתבאר צעי' כי היא בחי' פרק התחתון של הזרוע השמאלי דא"א שהוא הדבוק עם הכתף שלו ולכן נקשר' זו התפלה דראש דרחל בפרק התחתון דזרוע שמאלי של ז"א הסמוך אל הכתף.

פעה"כ

והרי נתבאר טעם למה נקשרה בזרוע, ולמה הוא בזרוע שמאלי, ולמה הוא בפרק הסמוך אל הכתף. ונמצא כי בערך רחל נקראת תפלה של ראש שלה, ובערך ז"א נק' תפלה של יד דיליה, והבן זה. ואמנם עדין צריכין אנו אל טעם אחר, נתבאר אצלנו בסוד התפלין של יד, שמניחין בבקר קודם התפלה של שחר, מה ענינם. ושם נתבאר הטעם האמתי, והוא כי אז עדין נוקבא דז"א בסוד נקודה קטנה בלתי פרצוף, ולכן אין הנשים חייבות בתפלין, כי בחינת תפלה זו של יד, הוא בהיות רחל נקודה קטנה, ואז היא קשורה ממש בזרוע ז"א השמאלי, בסוד שימני כחותם על זרועך, כל הלילה עד הבקר, בתפלה שחרית, שבאין מוחין חדשים, ואז נעשים בחי' פרצוף גמור לרחל, וחוזרת עמו אפין באפי', ובחי' הראשונה היא הנשארת קשורה עמו בזרועו בסוד תפלה דיד דיליה וע"ש היטב.

קיט. עי' זהר ח"ג קע ע"א: א"ל ודאי הא ידענא דביתאי שכיבת¹ דלא ידענא מנה כלום וחברייא ידעין² נשין³ מ"ט דעתיהו קלה⁴ א"ל דעתא אתיא בשית דרגין⁵ וכל חד נטיל⁶ חולקיה מה דאשתאר קל איהו⁷ אבל יקירא דא אי לאו דאשת אשתתף בה¹ במלה דא לא תשאל²

- מאיר הכוונה -

¹ נמחק ביהל אור .

² וחברייא ידעין – נמחק ביהל אור

³ הנה מיעוט רבים שנים והם ב' נוק' שיש לז"א שהם בחי' לאה ורחל וז"ש נשין בלשון רבים (זהר הרקיע).

⁴ הסוד הוא כי הנה נודע כי כל אחת מאלו הב' נשים אינה לוקחת רק עטרא דגבורה שבדעת ולא כל הדעת רק הה"ג שהם ה' הויות העולים ק"ל ועם ה' כללות הרי קל"ה. וזהו בלאה הלוקחת מן הדעת ורחל נודע שהיא לוקחת ג"כ עטרא דגבורה לבד מדעת ז"א והם ה' גבורות ג"כ כמו שלוקחת לאה והם ג"כ כמנין קל"ה וזהו נשים דעתן קל"ה. ומ"ש דעתיהו קל"ה. ולא אמר קל"ה הטעם כי הנה רחל אינה לוקחת רק הה"ג דהיינו עטרא דגבורה אשר בדעת הז"א והם ה' הויות והם כוללים הרי קל"ה וכל א' היא בחי' בפ"ע לכן אמר קל"ה ר"ל נשין מ"ט דעתיהו קל"ה ר"ל של כל אחד ואחד הוא מספיק לה' והה"ג עולים ק"ל ולאה היא מבחי' ה' עלאה הרי קל"ה ורחל היא מבחי' ה' תתאה הרי ג"כ קל"ה ולזה אמר קל"ה ולא קל"ה. פי' אחר כי הנה נודע כי ב' נשים המה הנכללין בפרצוף ז"א לאה מן החזה ולמעלה אחורי ז"א ורחל מן החזה ולמטה והיא ג"כ מאחוריו. והנה לאה היא מלכות דאימא אשר בה שם ס"ג ורחל יש בה הויה בבחי' אחוריים כזה י' י"ה יה"ו יה"ה שהם גימ' ע"ב ס"ג וע"ב גימ' קל"ה וז"ש נשין בלשון רבים שהם לאה ורחל דעתיהו קל"ה. ומ"ש קל"ה ולא קלות הענין הוא כי בב' נשים אלו יש אותן ב' בחי' שהם ס"ג וע"ב אשר שניהם בהצטרפות אחד עולה גימט' קל"ה לכן אמר בלשון יחיד קל"ה. והנה רחל היא למטה מהחזה דז"א הנקרא מ"ה והיא באחור שלו העולה ק"ל והיא בחי' ה' אחרונה שבשם ותחבר הכל יהיה קל"ה. ומ"כ בלשון אחר קצת וז"ל והנה מהראוי היה לומר דעתיהו קלות אך דע שורש הדבר כי מן הז"א יוצאת מאחוריו ב' נשים לאה ורחל והנה כל א' נקראת ה' זו ה' רבתי וזו ה' זעירתה. והנה הדעת יש בו הה"ח והה"ג והה"ח מתפשטין בגופא דז"א והה"ג בגופא דנוקבא. והנה הה"ג הם ה' הויות כל הויה גימ' כ"ו וה"פ כ"ו עולה ק"ל ועם הה' הנק' נוק' הרי קל"ה הרי דעתיהו קל"ה כי בין ב' הדעת שלהן אין להם רק קל"ה. גם דע כי לאה יוצאת מאחורי הז"א ותופסת ממנו בחי' ס"ג כי כבר בארנו איך מלכות דתבונה שבמוח ז"א היא המוציאה את לאה וא"כ כשם שהבינה בה שם ס"ג כך לאה יש בה שם ס"ג אך המל' רחל לוקחת ממנו שם הויה בריבוע העולה ע"ב כזה י' י"ה יה"ו יה"ה והנה אם תצרף ע"ב וס"ג יעלה ק"ל והנוקבא נקראת ה' הרי קל"ה. וצ"ע שהרי ע"ב וס"ג עצמם עולה קל"ה (זהר הרקיע).

⁵ הענין הוא במה שנודע כי הדעת דז"א מלוּבש תוך היסוד דאימא עלאה והדעת הזה מתפשט עד שית דרגין שהם שש קצוות הזכר שהם החמש חסדים המתפשטים בו מחסד ועד הוד שבו ואח"כ מתקבץ כללותם ביסוד שבו ואלו הם שית דרגין שבהם מתפשט הדעת של ז"א שהם החסדים ומה שנשאר אל דעת הנקבה הוא דבר קל ומועט והוא מ"ש לעיל שהם חמש הגבורות שמספרם ק"ל ועוד כי אפילו מזה הדעת שנשאר אל הנוקבא צריך להשאיר ממנו בחינה להיותה אור מקיף על רישא דנוקבא ונמצא כי מה שנכנס בפנימיותו להיותו בסוד דעת שבה הוא דבר קל ומועט (שער מאמרי רשב"י).

⁶ הנה דעת מכריע בין חו"ב ובין חו"ג שמלכות יוצאה מכנגד נה"י ונשארו חב"ד חג"ת והדעת מכריע ביניהם ר"ק ומה שנשאר ממנו מן הדעת לקחתו המלכות שהיא מכנגד נה"י וז"ש דעת אתי בשית דרגין ומה דאתר קל איהו (רח"ו).

⁷ שם בן ארבע במילוי יודין עולה ע"ב ושם בן ארבע במילוי ג' יודין ואל"ף עולה ס"ג הרי קל"ה והבן. ודעת האשה התחתונה עולה ס"ג וזהו ואתה מחיה את כולם והבן מחיה הוא ס"ג וכו' נשין מ"ט דעתיהו קלה כו' וז"ל כבר נתבאר זה לעיל במקומו ונחזור עוד לבארו הנה ידעת כי דעת דז"א יש בו חמשה חסדים וחמשה גבורות והם עשרה הויות בגמטריא ר"ס. ואמנם דעת הנקבה אין לה

שְׁעָה"כ

דהא ידענא דלאו על דביתך שאלת אלא על מה דכתיב (ישעיה יט א) הנה יי' רוכב³ על עב קל וההוא עב קל אקרי דעת מההיא⁴ כלה יראת יי' ואיהי קיימא באמצעייתא כגוונא דדעת עלאה אבל (ס"א וע"ד) אקרי קל והא ידענא שאלתא דילך מאי היא.

תרגום: אמר לו ודאי, הרי ידעתי שאשתי מתה, שלא ידעתי ממנה כלום, והחברים יודעים נשים למה דעתן קלה. אמר לו הדעת באה בשש דרגות, וכל אחת לוקחת חלקה, מה שנשאר הוא קל, אבל נכבדה זו, אם לא שאשת כסילות משתתפת בה. בדבר זה אל תשאל, שהרי ידעתי שלא על אשתך שאלת, אלא על מה שכתוב "הנה ה' רוכב על עב קל", ואותו עב קל נקרא דעת, מאותה פלה, יראת ה', והיא עומדת באמצע כדוגמת דעת עליונה, אבל (ועל זה) נקראת קל, והרי ידעתי שאלתך מהי.

קכ. עי' זהר ח"ג רפג ע"א: כגוונא דתפלין⁵ דראש דאיהו בינה על תפארת מסטרא דאילנא דחיי דאצילות ומלכות תפלה דיד הכי לתתא באילנא דחיי דבריאה מסטרא דכרסייא עלאה⁶ תפלין דראש מטטרון תפלין דיד דיליה כסא תחתון⁷ והאי איהו דאמר נביא עליה כסא כבוד מרום מראשון אבל מסטרא דעין הדעת⁸ טוב ורע בקשורא דתפלין אתקשר יצה"ר תחות יצר הטוב כעבדא תחות מאריה בקלא דאורייתא⁹ בקלא דצלותא בקול דשופר קלא איהו רומ"ח לגביה¹⁰ ודא קול השופר קול דעמודא דאמצעייתא דאיהו כליל¹¹ אשא מיא ורוחא דאינון תלת

– מאיר הכוונה –

רק חמש הוי"ת של גבורות בלבד והם בגמטריא ק"ל ועם כללות החמשה עצמם הרי קלה. וזהו סוד נשים דעתן קלה אמנם אומרו נשים בלשון רבים הוא כי שתי נשים יש לז"א והם לאה ורחל וכל אחת משתייהן אין לה מוח הדעת אלא מן אותם החמשה גבורות לבד הנקרא עיטרא דגבורה ועיטרא זו משמשת בדעת של שתייהן נמצא כי כל שתי הנשים אין להם רק דעת אחד לבד לשתייהן והדעת ההוא הוא קלה כנז' ולזה לא אמר נשים דעותיהן קלות (שער מאמרי רשב"י – מכת"י הרב). עי' בספר יהל אור להגר"א ז"ל (בפ' שלח קסב ע"א) כי כרוב ק"ל הוא סוד המלכות, כי הכרובים הם סוד זר"ן כמ"ש בתז"ח (דף ג רע"ב) וכרוב קל הוא המלכות, בסוד (שבת לג ע"ב) דעתן של נשים קלה (דע"ה ח"ב עו ע"א), ועי' עוד לקמן רנה ע"ב (הקדו"ש מו ע"ג).

¹ דא אי לאו דאשת כסילות אשתתף בה – נמחק ביהל אור.
² ור"ל דלא ידע מאשתו, ר"ל כמש"ו דלאו על דביתך כו', ור"ל ששאל על דעתה מ"ט כו', שבעוה"ז הדבר נעלם להם, אבל אתון מסתמא ידעין. וא"ל במלה, כי שם עיניך רואות כו', פא"פ ידבר, דאין פחד, וכן את יקרא כמ"ש בס"פ א"מ (עט.) פא"פ כו', וכ"ש בג"ע. ומ"ש אתי בשית דרגין. בר"ק. והוא שם הגושפנקא. ואמר מההוא כלה יראת ה'. ר"ל דנא' יראת ה' ראשית דעת, והוא דעת דילה. ואמר עב קל. דהיא נק' עב, אחורים דשמא (יהל אור).

³ שהן עבי שחקים, עבים רכובו (יהל אור).
⁴ שדעת דנוק' בימי החול החיצון הוא ע"ב קל דהיינו הוי"ה באחרונים גימ' ע"ב והוי"ה דמ"ה באחרונים גימ' ק"ל והפנימי שם ב"ן ובשבת החיצון ב"ן והפנימי ס"ג (רח"ו).
⁵ זהו ענין בפ"ע (יהל אור).

⁶ הכסא עליון, בינה דבריאה, הוא תפלין של ראש על מט"ט, שהוא ת"ת דבריאה, שש מעלות לכסא, שש אותיות שבשמו כידוע (יהל אור).

⁷ ר"ל סנדל, והוא שרפרף הכסא. והן שני כסאות, כסא עליון וכסא תחתון. מרום מראשון, כסא עליון, שנק' מרום כידוע (יהל אור).

⁸ ר"ל ביצירה (יהל אור).

⁹ הענין כי הוא פירש היות סוד התפלין לפי בחינת המניח, אם בן רחמים בסוד האצילות, ואם עבד טוב לשעבדו לעבודה, ואם עבד רע להכניע החצוני תחת הקדושה, וכל זה הביאו לענין ראש השנה דהיינו עקידה לבן ולעבד טוב ולעבד רע כדפירשנו, ועתה פירש כי קול יש בו בחינות "קול דצלותא" דהיינו קול דמלכות, ו"קול דאורייתא" דהיינו קול דתפארת, "קול דשופר" דהיינו קול דבינה (אור יקר).

¹⁰ כמש"ו דכליל מרוח ומים ואש. וזהו אותיות רוח שברומ"ח, ומ"ם שבו, הוא מים שנכלל בו, לכן הוא בר"ת. ושמאלא נכלל בימין לעולם, וכן נכלל ג"כ כאן במ"ם דמים, והוא בכולל א' (יהל אור).

¹¹ דהיינו מציאות התפארת במציאותו מבינה ששם הוא כולל בעצמותו שלש אבות דהיינו אש מים ורוח, והם בו בדקות דהיינו שהקול הוא בעת יציאה הוא מתלהב בחומו ולכך אש תחלה, ואחר כן מתלחלח במים, וסופו רוח ולמטה הם שלשה אבות (אור יקר).

שְׁעָה"כ

אבהן דבהון¹ הי"ו ה' באברהם י' ביצחק בכל אתר ה' דשליט על י' דינא הוא והאי איהו הי"מ מן אלהים ובג"ד עלה אלהים בתרועה² ו' מן ואלהי יעקב ודא רוח השופר שכינתא מנא דכלהו תלת³ ואיהו ה' מן השופר.

תרגום: כדוגמא שתפלין של ראש שהוא בינה על תפארת מצד של עץ החיים של אצילות ומלכות תפלה של יד כך למטה בעץ החיים של בריאה מצד הכסא העליון תפלין של ראש מטטרון תפלין של יד שלו כסא תחתון וזהו מה שאמר עליו הנביא כסא כבוד מרום מראשון. אבל מצד עץ הדעת טוב ורע בקשר התפלין נקשר יצר הרע תחת יצר הטוב כמו עבד תחת רבו בקול התורה בקול התפלה בקול השופר קול שהוא רומ"ח אליו וזה קול השופר קול העמוד האמצעי שהוא כולל אש מים ורוח שהם שלשה אבות שבהם הי"ו ה' באברהם י' ביצחק בכל מקום ה' ששולטת על י' דין הוא וזהו הי"י מאלהים ולכן עלה אלהים בתרועה ו' מן ואלהי יעקב וזה רוח השופר שכינה כלי של כל השלש והוא ה' מן השופר.

קכא. עי' זהר ח"ג קעה ע"ב: קם בצפרא מברך כמה ברכאן אנו תפילין ברישיה בין עינוי בעי לזקפא רישיה חמי שמא קדישא עלאה⁴ אחיד ורשים על רישיה ורצועין תליין מהאי גיסא ומהאי גיסא על לביה הא אסתכל ביקרא דמאריה אושיט ידוי חמי ידא אחרא מתקשרא בקשורא דשמא קדישא⁵ אהדר ידיה ואסתכל ביקריה דמאריה.

תרגום: קם בבוקר, מברך כמה ברכות, מניח תפלין בראשו בין עינוי, רוצה להרים ראשו, רואה שם הקדוש העליון אחוז ורשום על ראשו, ורצועות תלויות לו מצד זה ומצד זה על לבו, הרי מסתכל בכבוד רבונו, מושיט ידיו רואה יד אחרת מתקשרת בקשר השם הקדוש, מחזיר ידו ומסתכל בכבוד רבונו.

עי' זהר ח"ג רלו ע"ב: תרין רצועין נפקין⁶ מסטרא דא ומסטרא דא רזא דתרין ירכין דלתתא דהאי א"ח דנביאי קשוט אחידן בהו דהא מלעילא נפקין תרין רצועין רזא דתרין דרועין מימינא ומשאלא ודל"ת אתאחידת בהו⁷.

לבתר נחתא ואתפשטו ירכין לתתא כיון דהיא אתאחידת לעילא כדקא יאות נחתא לתתא לאתאחדא באכלוסהא וכד איהי אתאחדת אחידא בשיפולי ירכין ורשימו דיווד ברית קדישא עלה מלעילא כדין איהי אתאחדת ביחודא חד.

תרגום: שתי רצועות יוצאות מצד זה ומצד זה, סוד של שתי ירכים שלמטה של זה הא"ח, שנביאי האמת אחוזים בו, שהרי מלמעלה יוצאים שתי רצועות סוד של שתי זרועות מימין ומשמאל, ודל"ת אחוזה בהן.

לבסוף יורדת ונתפשטו הירכים למטה, כיון שהיא אחוזה למעלה כראוי, יורדת למטה להתאחד עם עמה המוניהא וכלוסיה¹, וכאשר היא מתאחדת, נאחזת בסוף הירכים, ורושם של [אות] יו"ד ברית קודש עליה מלמעלה, אז היא אחוזה ביחוד אחד.

- מאיר הכוונה -

¹ היינו מצד הבינה מצד נקביותה ודינה משלטת ה' ראשונה על י' ולכך מהפכת המדות ממטה למעלה, והיינו בסוד גבורה שבחסד וחסד שבגבורה קשורות בשורשם, חסד שבגבורה קשורה בי' דהיינו מים קו החסד, וגבורה שבחסד קשורה בה' דהיינו אש קו הדין בענין דהיינו "ה"י מן אלהים" דהיינו מצד אלהים שבגבורה מצד הבינה שהיא נקראת אלהי אברהם אלהי יצחק דבתרווייהו. שליט ה' על י' אמנם ו' אינה מתהפכת, לעולם בתפארת (אור יקר).

² אלקים בתרועה ה' על י' שופרות כו'. ר"ל שופר ג' אותיות הי"ו, ה' דהשופר ה', הרי השם בו במילואו ופשוטו, שהן ע"ס, ועילת העילות דמתייחד בהן, שצריך להיות כן בכל פקודא ופקודא (יהא אור).

³ והיינו ה' דהשופר שאינה זזה ממקומה, לכך שם זה הוי"ה, ועם כל זה שופר סתם בינה בכל מקום, וסדר זה פרטיות הספירות בבינה, וכבר פירשנו פעמים הרבה כי הספירות מצד הבינה נכללות בשם יהו"ה ומצד החכמה בשם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ומטעם זה עתה שהם בסוד דשליט ה' על י' בכלל בקול השופר הם הוי"ה, ובפרט מצד החכמה הם ה"א יו"ד וא"ו ה"א והיינו עשרה אותיות (אור יקר).

⁴ פי' ד' אותיות אדנ"י שהם תפילין של ראש (מ"מ).

⁵ פי' ד' אותיות אדנ"י שבמ' (מ"מ).

⁶ נו"ה דבינה (רח"ו).

רצונות המקיפות חסד וגבורה דבינה (רח"ו) <מקומו?> { }

⁷ לאה שהיא קשר של תפילין (רח"ו).

שְׁעָה"כ

ע"י שם רנו ע"א: פקודא שתיתאה איהי תפלה של יד בדרועא שמאלא ומסטרטא דגבורה ה' דיד כהה מכתר ועד גבורה ה' ספיראן ואינן תפילין דרישא דעמודא דאמצעייתא ואיהי קשר תלת רצועות דאינן נצח הוד יסוד.

תרגום: מצוה ששית היא תפלה של יד בורוע שמאל, ומצד הגבורה ה' של יד כהה מכתר ועד גבורה חמש ספירות, והן תפילין של ראש של העמוד האמצעי, והיא קשר, שלש רצועות שהן נצח הוד יסוד.

ע"י תיקו"ז ד ע"א: כד נחית קודשא בריך הוא בקריאת שמע אתמר בחיון ואשמע את קול כנפיהם (יחזקאל א כד) בעשר מיני הלולים בשיר פשוט דאיהו י' כתר כפול דאיהו י"ה חכמה ובינה משולש ביה"ו דאיהו חסד גבורה תפארת מרובע ביהו"ה דאיהו נצח הוד יסוד מלכות דנטרין צפרא קדישא ישראל בינייהו וקראן בה לישראל דאיהו עמודא דאמצעייתא והיינו שמע ישראל (דברים ו ד) הא נחית לגבה צריך לקשרא ליה בהדה וליחדא לון ביחודא חדא בלא פיורודא כלל ובגין דא מאן דשח בינתים עבירה היא בידו ההיא שיחה (ואמאי)² קשרין ליה בהדה לאח עם ד'³ כלילא מארבע פרשיין בגין דלא יהא פרח מינה ואשתארת יחידא איכה ישבה בדד (איכה א א) ובגין דא קשרין ליה בהדה בכמה קשורי דתפלי בכמה קשורי דציצית דלא יזוז מינה וכל קשר איהו מסטרטא דאת י'⁴ ותרין קשרין אינן דאינן קשר דרישא קשר דדרועא שמאלא ואינן י' י' מן יאקדונק"י יהו"ה ארבע פרשיין דתפלי וראו כל עמי הארץ כי שם ה' וכו' (דברים כח י) אדני ארבע בתי דתפלין אהי"ה אשר אהי"ה (שמות ג יד) מלגאו דתפלין בכ"א אזכרות דתפילין דרישא ובכ"א אזכרות דתפילין דיד ודא אימא עלאה תפלי דמארי עלמא קרינן ליה תפילין על רישא דעמודא דאמצעייתא כסי ליה אימא בגדפהא דאינן רצועין דתפלין וקשרין ליה ישראל בשכינתא תתאה בתפילין דיד וליה אמרין שמע ישראל ברא דסבא דסבין⁵ ודא חכמה עלאה ועל שמיה איתקרי עמודא דאמצעייתא ישראל⁶ שיר אל שיר משמאלא שיר דלויים אל מימינא דכהניא עמודא דאמצעייתא ישראל כליל תרוייהו.

תרגום: כשיורד הקב"ה בקריאת שמע, נאמר בחיות "ואשמע את קול כנפיהם", בעשרה מיני הלולים: בשיר פשוט שהוא י', כתר. כפול, שהוא י"ה, חכמ"ה ובינה"ה. משולש, ביה"ו שהוא חסד גבורה תפארת. מרובע ביהו"ה, שהוא נצח הוד יסוד מלכות. ששומרים את הצפור הקדוש, ישראל ביניהם, וקוראים בה לישראל שהוא העמוד האמצעי. והיינו, "שמע ישראל", הרי יורד אליה, צריך לקשרו עמה וליחדם ביחוד אחד ללא פרוד כלל, ולכן מי ששח ביניהם, אותה שיחה עבירה היא בידו. (ולמה) קושרים אותו עמה, לא"ח עם ד', כלולה מארבע פרשיות, כדי שלא יהיה פורח ממנה, ותשאר יחידה, "איכה ישבה בדד". ולכן קושרים אותו עמה בכמה קשורי תפילין, בכמה קשורי ציצית, שלא יזוז ממנה. וכל קשר הוא מצד של האות י'. ושני קשרים הם, שהם קשר של ראש, הקשר של זרוע שמאל, והם י' י' מן יאהדונה". יהו"ה, ארבע פרשיות התפילין, "וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה וכו'". אדני, ארבעה בתי התפילין, "אהי"ה אשר אהי"ה", מבפנים של התפילין, בעשרים ואחד אזכרות התפילין של ראש, ובעשרים וא' אזכרות התפילין של יד, וזו האם העליונה, תפילין של רבוננו של עולם, קוראים לו תפילין על ראש העמוד האמצעי, מכסה אותו האם בכנפיה שהן רצועות התפילין, וקושרים אותו ישראל עם השכינה התחתונה בתפילין של יד, ולו אומרים "שמע ישראל", הבן של זקן הזקנים,

– מאיר הכוונה –

{ } 1

2 ובמאי (הגהות הגר"א).

3 ע"י לקמן מב ע"א ד"ה דאיהי וז"ל קוצא שהיא משלמת לעשרה א"ח ד' גבוה עשרה ורחבו ד' במילואו ופשוטו וכו' והוא זנב ופרצוף זנב בקוצא של ד' זנב לאריות דנכללת בדכורא וד' עצמה היא פרצוף וכו'.

4 דהיינו קוצא של ד' ע"י גר"א הערה הקודמת.

5 ע"י א"ז רפח ע"ב שע"ק נקרא סבא דסבין.

6 דהיינו ישראל סבא (ע"י דברינו בהגר"א בסד"צ א ע"ג על המילים כנשר יעיר קנו, שזה דעת המתשפט בוק), וזה מה שכתוב שמע ישראל, ישראל סבא, ע"י יהל אור ח"א ל ע"ב שה"ישראל" המוזכר בשמע ישראל הוא כל ישראל יחד וזה היחוד, וע"י לקמן קלט ע"א שישראל סבא היא ת"ת לאפוקי יסוד שזה נער ישראל.

פעה"כ

וזו חכמה עליונה, ועל שמו נקרא העמוד האמצעי ישראל, שיר א"ל, שיר משמאל, שיר של לויים, א"ל מימין, של הכהנים. העמוד האמצעי ישראל, כולל את שניהם.

צריך לקשרא ליה כו' - שצריך מקודם להניח תפילין, דבשעת ק"ש יהיה קשור בתפילין ומייחד בק"ש: ואמאי קשרין - צ"ל "ובמאי", ור"ל כיצד קשרין: אדנ"י ד' בתי תפילין - הוא בשל יד כדלקמן (ח ע"ב) ע"ש, ולא נחית הכא אלא לפרושי שם הוי"ה ואדנ"י דאיתנייהו בתפילין, ומפרש והולך תפילין דרישא הוא דז"א הוי"ה, ודיד דנוקבא. והתפילין דז"א הוא אימא עילאה¹, וזהו תפילין של ראש ותפילין של יד אנו מניחין לקשר זו"ן²: ודא אימא כו' - ר"ל, השם אהי"ה: וקשרין ליה ישראל כו' - ר"ל, תפילין דרישא אנו מניחים בבחינת ז"א שהוא מניח³, אבל תפילין של יד אנו מניחין בבחינת עצמנו לקשר זו"ן: ברא דסבא - לפי שנאמר (שמות ד כב) בני בכורי ישראל, והוא בכור שנטל ב' חלקים ידיה ודנוקבא⁴: דסבא דסבין - שחג"ת נקראו סבין⁵: שיר דלויים - שהוא גבורה: אל מימנא - חסד.

ועיי"ש י ע"א: וצריך לקשרא ליה ברצועין תפילין תרין בתרין קרנוי וחד בדוועא ולבתר ישחוט ליה בקריאת שמע בגין דלא יתקריב לסטרא דגבורה אבל מסטרא דספירן והויו"ת דלהון אתמר לא יגורך רע (תהלים ה ה) והזר הקרב יומת (במדבר א נא)⁶.

ועוד ה' דיד כהה דאיהי יונה קדישא מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין דזמירות שירות ותושבחות והודאות עד דנחתין לה לגבייהו הא נחתי לה לגבייהו קשרין לה ברצועה דאיהי ו' שית תיבין דיחודא והיינו רזא והיה לאות על ידכה (שמות יג טז) קשורא דתרוייהו דא י' ודא יחוד ובגין דא בקשורא דתרוייהו מאן דשח שיחה בינייהו דאיהי שיחת חולין עבירה היא בידו דעבד בה פרודא בין ו"ק דאיהי עמודא דאמצעיתא ומלכותיה.

תרגום: וצריך לקשר אותו ברצועות התפילין, שנים בשני קרנוי, ואחד בזווע. ואחר כך ישחוט אותו בקריאת שמע, כדי שלא יתקרב לצד הגבורה. אבל מצד של הספירות וההויות שלהן, נאמר "לא יגורך רע", "והזר הקרב יומת".

ועוד ה' של יד כהה (מנחות לו ע"א) שהיא יונה קדושה, מצפצפים לה בניה בכמה צפצופים של זמירות שירות ותושבחות והודאות, עד שמורידים אותה אליהם. הרי כשמורידים אותה אליהם, קושרים אותה ברצועה שהיא ו', שש תיבות היחוד. והיינו הסוד של "והיה לאות על ידכה", הקשר של שניהם זה י', וזה יחוד. ולכן בקשר של שניהם, מי ששח שיחה ביניהם, שהיא שיחת חולין, עבירה היא בידו (מנחות לו ע"א), שעשה בה פרוד בין ו"ה שהוא עמוד האמצעי ומלכותו.

- מאיר הכוונה -

¹ הם מוחין דז"א והם באים מיסוד דא"א ולכן נקראים לפעמים על שם אמא. עי' זהר ח"ב צא ע"ב: נדר איהו לעילא, ואינון חיי מלכא, רזא דרמ"ח שייפין ותריסר קטירין כחושבן ונד"ר, ועל דא חמיר משבועה [תרגום: נדר הוא למעלה ואלה הם חיי המלך, סוד של רמ"ח אברים ושנים עשר קשרים כמנין 'ונד"ר' ולכן חמור הוא (הנדר) משבועה], עכ"ל. ועי' זהר פנחס רנה ע"א: כל הנשבע כאילו נשבע במלך עצמו, וכל הנודר כאילו נודר בחיי המלך, המלך עצמו אדנ"י י חיי המלך יהו"ה ובגין דא (שם ל) כי ידור נדר ליהו"ה, ע"כ. וע"ש רנה ע"ב: כל הנודר בהו"ה דאיהו תפארת, כאילו נודר בחכמה דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א חיי המלך, וכל הנשבע באלקים כאילו נשבע במלך עצמו, ע"כ.

² לכן התפילין הם בחי' יסוד עי' לקמן י ע"א.

³ היינו "מרא עלמא", קב"ה.

⁴ דהיינו ז"א לוקח ב' חלקים של הדעת, עי' אד"ז רצא ע"א: וכד נהרין אלין אב ואם עליה, כלהו אקרון תפילין דרישא וכלא נטיל בן דא וירית כלא והאי ירית לברתא וברתא מניה אתזן ועכ"פ מכאן ברא ירית ולא ברתא, ברא ירית לאבוי ולאמיה ולא ברתא, ומניה אתזן ברתא, כמה דכתיב (דניאל ד) ומזון לכלא ביה (ואי תימא כל האי והאי אקרון צדיק וצדק בחד אינון וחד כלא).

תרגום: וכשמאירים אלה א"א עליו, כלם נקראים תפילין של ראש. והבן הזה לוקח את כולם ויורש את הכל, ואת זה הוא מוריש לבת, והבת ממנו נזונית. ועל כל פנים נשמע מכאן שהבן יורש ולא הבת, הבן יורש את אביו ואמו ולא הבת, וממנו נזונית הבת כמו שנאמר "ומזון לכלא ביה" [מזון לכל בו] (ואם תאמר כל זה וזה נקרא צדיק וצדק, באחד הם ואחד הכל).

⁵ עי' לקמן מא ע"ב ודברי רבינו שם מא ע"ג, שזה שם לכל ה"ק אחרי התיקון ולא"א לפני כן, ועי' לקמן קלט ע"א וז"ל, התיקונים מדת יום שכינתא עלאה מאי יום עמודא דאמצעיתא דמניה יומין ארוכין וכו' וביאר הגר"א דת"ת נק' אריך אנפין ישראל סבא ויסוד זעיר אנפין נער ישראל ואוהבו סבין הן בחג"ת אברהם זקן כי זקן יצחק אבל זקן כי כבדו ונה"י נערים כידוע.

⁶ עי' אות קי, ועי' שער מאמרי רשב"י א ע"א.

שְׁעָה"כ

בהגר"א: **בתריין קרנוי** - דלא ישלוט ויפגום בזו"ן של עולמות הנ"ל: **וחד בדוועא** - כמו שמפרש והולך, בגין דלא יתקרב לסט' דגבורה, והוא מסט' דלהון, והן ג' רצועות של תפילין, ב' של ראש, וא' בזרוע שמאל שהוא גבורה: **אבל מסט' כו'** - ר"ל דלכך א"צ אלא לו' סטריין: **ועוד ה' דיד כהה** - הוא ה' אחרונה שבשם כמ"ש לקמן (י ע"ב), ואמר, ועוד משום דלמעלה קמפרש ד' אותיות הוי"ה משום ה' אחרונה כנ"ל, ועכשיו מפרש והולך ג"כ כל השם: **מצפצפאן כו'** - הן פסוקי דזמרה: **קשרין לה ברצועה** - ר"ל כאן סוד תפילין וק"ש, דאינון ברזא חדא דנחתין לה בברכה¹ דתפלה של יד, וקשרין לה ברצועה שהיא ו', והקשר הוא י' שהוא יסוד, והוא היחוד בין זו"ן. וכן בק"ש דנחתין לה כנ"ל, וקשרין בשית תיבין, זהו שמע ישראל (דברים ו ד). והקשר הוא אחד², שהוא היחוד והוא יסוד, שהיא תיבה ששית משית תיבין, וכנגד תפילין של ראש שהוא ו', הוא ח"י ברכאין. לפיכך שניהם³ מעומד, כמ"ש בזהר (במדבר קכ ע"ב), שצריך לאחזאה בעובדא ובמילולא: **ובגין דא כו'** - ר"ל עד שיניח של ראש, וכן בין גאולה לתפלה. ושם י ע"ב: תלת רצועין נצח והוד ויסוד יסוד רצועה דקשיר וא"ו עם ה' (דבה"י א' כט יא) כי כל בשמים ובארץ דאחיד בשמיא ובארעא תריין רצועין נצח והוד דאחידין בה' עלאה והקרנים גבוהות (דניאל ח ג) והאחת גבוהה מן השנית אוף הכי תריין רצועין חד ארוכה וחד קצרה קצרה עד החזה ארוכה עד טבורא.

תרגום: שלש רצועות: נצח הוד ויסוד. יסוד רצועה שקושרת וא"ו עם ה', כי כל בשמים ובארץ, שמחבר בשמים ובארץ, שתי רצועות נצח והוד שאחוזים בה' עליונה. והקרנים גבוהים, והאחת גבוהה מן השנית. כמו כן כאן, שתי רצועות אחת ארוכה ואחת קצרה, קצרה עד החזה, ארוכה עד הטבור.

יט ע"ב: איהי חותם דיליה (דמות דיליה) ועלה אתמר שימני כחותם על לבך דהכי (נ"א אמרת שכינתא) אמרין ישראל בגלותא אף על גב דאנת תסתלק לעילא דיוקנך לא אתעדי מנאי לעלם כההוא חותם דבההוא אתר דאתדבק ביה רשימו דמארי חותמא לא אתעדי מניה דיוקנא דחותמא לאשתמודעא ביה ובגין כך אמרה כנסת ישראל (נ"א אמרי ישראל בגלותא) שימני כחותם על לבך כרשימו דתפליין דיד דאינון לקבל לבא כחותם על זרועך כתפליין דרישא דאינון תליין רצועין לכל סטריין על לבא ודרועא ובהון אינון רשימין דאינון עמיה דקודשא בריך הוא ועוד שימני כחותם דא חותם דאות ברית קדש והוא אות ברית שבת קדש וימים טובים.

תרגום: היא חותם שלו (דמות שלו) ועליה נאמר "שימני כחותם על לבך", שכך (אמרה השכינה) ישראל בגלות אומרים, אף על גב שאתה מסתלק למעלה מהעולם, דמותך לא תזוז ממני לעולם, כמו אותו חותם, שבאותו מקום שנדבק, בו רישום של בעל החותם, לא זזה ממנו הדמות של החותם, להיות ניכר בו. ולכן אמרה כנסת ישראל (אמרו ישראל בגלות) "שימני כחותם על לבך", כרושם התפילין של יד שהן כנגד הלב, כחותם על זרועך, כמו תפילין של ראש שתלויות רצועות לכל הצדדים על הלב והזרוע, ובהן רשומים אלו שהם עמו של הקדוש ברוך הוא. ועוד "שימני כחותם על לבך", זהו חותם של אות ברית קודש, והוא אות ברית שבת קודש וימים טובים.

ועיי"ש דף עג ע"א: הובא לעיל אות צ. { }

עיי"ש קנח ע"א: שעורא דרצועין דתפליין אינון עד לבא והכי שערין לון מארי מתניתין והכי שעורא דשערא דברתא דמלכא עד לבא וכל ענפא וענפא דאילנא דילה דאינון קני מנורה כלהו צריכין במדה במשקל ובמדה חדא דלא יהא דרועא חדא אריך מחבריה ולא שוקא חדא אריך מחבריה אלא כלהו במדה במשקל דא בדא והכי עיינין דיליה שקילין דא לדא והכי אודנין והכי נוקבא דחוטמא דילה והכי אנפין דילה והכי שפון דילה דלא יהא חד אריך וחד קציר אלא כלהו בשקולא חדא.

בהגר"א: **שעורא דרצועין דתפליין כו'**. ר"ל שהן שיעור השערות דילה וכמו שמפרש והולך והכי שעורא כו' והענין שעור הרצועות עד הלב דמשם מתחיל בח' נוק' דיליה תש"י, וע"כ הוא

- מאיר הכוונה -

¹ בבית (לש"ו).

² עי' סוף הק' לאד"ר שזה לימוד נסתר, העד"א המקשר בין שמים לארץ.

³ גם תפילת י"ח וגם תש"ר.

שְׁעָה"כ

בחי' תש"ר בחי' דכורא קשר של ראש שהראה הקב"ה למשה ד' רברבא, ומסתיים עד לבא, ומלבא נקרא לבר מגופא בחי' פרצוף אחר בכל פרצוף, והוא בחי' נוקבא של אותו פרצוף כידוע. ותש"ר הן ג"ר עם הדעת, וב' רצועות שמקיפות את הראש הן חו"ג, והקשר הוא בחי' הגוף דיליה ת"ת, וב' רצועות עד הלב הן נו"ה, וקשר של יד הוא יסוד דביק לה, מקורא דלא פריש מן בירא לעלמין, ועלמא עילאה דכורא הוא עלמא דאתכסיא שכל מעשה לאה באתכסיא והוא בבחינות התכסות בשערות אלא שגם השערות צריך להתכסות.

קסח ע"ב: בההוא זמנא הנצנים נראו בארץ אלין אבהן זכוון דלהון אתגליאן על שכינתא דאיהי ארץ החיים ועל בנהא דאתמר בהון והיה זרעך כעפר הארץ עת הזמיר הגיע (שמות טו א) אז ישיר משה ובני ישראל וקול התור נשמע בארצנו קול צופיך נשאו קול יחדיו ירננו כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון (ישעיה נב ח) בההוא זמנא קודשא בריך הוא משבח לה הה"ד ראשך עליך ככרמל (שיה"ש ז ו) דא תפלין דרישא ורצועין תליין מכאן ומכאן כזמורות דאינון ככרמל דתליין מגפן ודלת ראשך כארגמן דא תפילה דיד מה דהות דלת בגלותא עניה הה"ד (תהלים קב א) תפילה לעני כי יעטוף תהא לבושא כארגמן דאיהו סוד א"וריאל ר"פאל ג"בריאל מ"יכאל נ"וריאל מלך אסור ברהטים (שיה"ש ז ו) דא קודשא בריך הוא יהו"ה דיהא אסור בארבע בתים דילה דאינון אדנ"י ארבע רהטי מוחא דיהא אסור ברהטים כגוונא דא יאקדונק"י כי שמך בך ובך שמך ודא איהו סוד אמן מן ארגמן.

תרגום: באותו זמן הנצנים נראו בארץ אלו האבות זכיותיהם התגלו על השכינה שהיא ארץ החיים ועל בניה שנאמר בהם והיה זרעך כעפר הארץ עת הזמיר הגיע אז ישיר משה ובני ישראל וקול התור נשמע בארצנו קול צפיק נשאו קול יחדו ירננו כי עין בעין יראו בשוב יהו"ה ציון באותו זמן הקדוש ברוך הוא משבח אותה זהו שכתוב ראשך עליך ככרמל זה תפילין של ראש והרצועות תלויות מכאן ומכאן כמו זמורות שהן ככרמל שתלויים מן הגפן ודלת ראשך כארגמן זו תפילה של יד מה שהיתה דלת בגלות עניה זהו שכתוב תפלה לעני כי יעטף תהיה לבושה כארגמן שהוא סוד א"וריאל ר"פאל ג"בריאל מ"יכאל נ"וריאל מלך אסור ברהטים זה הקדוש ברוך הוא יהו"ה שיהיה אסור בארבעה בתים שלה שהם אדנ"י ארבעה בתי המח שיהיה אסור ברהטים כזה יאהדונה"י כי שמך בך ובך שמך וזהו הסוד אמן מן ארגמן.

בהגר"א: בההיא זמנא הנצנים כו' - קאי למעלה כי הנה הסתיו עבר כו' ואח"כ כתיב הנצנים נראו כו' ונתחלף המאמר זה וכצ"ל *הגשם חלף הלך לו שלטונתא דע"ד בההיא זמנא הנצנים נראו כו' עד יראו בשוב ה' ציון ואח"כ בההוא זמנא יימא לגבה שובי שובי השולמית כו' עד ויאמרו בגוים ה' מלך (תהלים צג א) ואח"כ בההוא זמנא קב"ה משבח לה ראשך עליך ככרמל כו' וכ"ה הכתובים כסדר וכן הענין הזה כסדר שאמר כו' אתוון דילה דאינון אדנ"י ונחזה בך ארבע כו' שהן תש"י ותש"ר כמש"ל דז"ש ראשך עליך כו' ודלת ראשך כו' כמו שמפרש והולך ונתחלפו אלו בההוא זמנא המוקדם למאוחר: **דא תפילין דיד - שהיא דלה דל"ל מגרמה יד כהה (מנחות לז ע"א) ואמר ודלת ראשך שתש"ר שריא בגווה וקשר של ראש הוא התחלה דילה שהוא דלת דו"ג דבה כידוע: **מה דהות דלת כו' בארגמן דאיהו סוד כו' -** הענין כי כאשר היא ד' בלא נקודה דבגווה וכאשר היא ה' אז היא עשירה והוא סוד ארגמן שהוא ה' ועבסת"א פרשת בראשית ה' ג' רזא דה"א אינון ד' כו' רתיכא דא מיכאל גבריאל רפאל אוריאל אלין אינון ארבע וחדא נקודה דקיימא עלייהו ואינון ה"א ולא אקרי ה"א אלא ברזא דאלין ארבע ונקודה בתראה דשריא עלייהו ורזא ה"א דא דל"ת וההוא נקודה דשריא עליה באמצעיתא אתעבד ה"א והוא נוריאל דהוא מטטרון דהוא צדיק ועי' בפרשת משפטים ק"ד א' ובז"ח שיה"ש בענין רזא דא"ת ב"ש ואמר הה"ד תפילה לעני כו' דהוא תפילה של יד תפילה לעני דלת כו' וע"ל קמ"ג א' ומה דהות בגלותא דלת תפילה לעני ודא תפילה דיד דבה הוה מתעטף עני בצלותא הה"ד תפילה כו' ר"ל צדיק דהוא עני מתעטף בח"י ברכאין דצלותא דהוא ביה וצריך שיהי' בתפלין כדי שיתעטף בה שיהי' מדוריה בה: **מלך אסור כו' -** דהוא ד' פרשיין דהן ד' אתוון דהו"ה כמ"ש בכ"מ ואסור ברהטים כו' בתים דאינון ד' אתוון דאדנ"י וע"ל ח' ב' ט' א' הה"ד אז תקרא וה' יענה כו' כו' בתי דתפלין דיד ואינון אדנ"י כו' יהו"ה ד' פרשיין כו' ולפ"ז מלך כו' קאי על תש"י. ואמר ד"א ראשך כו' מלך כו' על תש"ר: **סוד אמן של ארגמן -** דהן כוללין כל ארגמן דצפון נכלל בדרום ומערב במזרח דלכן לא היו תקיעות באלו ב' סטריין ובקרבות לא היו אלא מהנך ב' סטריין ונכללין בסט' דדרום ומזרח. אריה אכיל קרבנין ואדם מקבל כו' וזהו סוד אמן דנכללין**

שְׁעָה"כ

דו"ג שמאלא בימינא. ד"א כו' ראש דבדך אמת. שהוא עמודא דאמצעיתא שנק' אמת וז"ש ודלת כו' והוא כק"ש שמע ישראל וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דשם א"ל י"שוב דך' נ'כלם מלך אסור ברהטים ציצת ותפלין וכמו שמפרש והולך מלך דא אברהם כמ"ש נשיא אלקים כו' עמק שוה שהושוו כל האומות ועשאוהו למלך והוא בציצית והוכן בחסד כסא:

קכב. עי' אד"ר קל סע"א: ותא חזי מה בין עתיקא לזעיר אפיין דא מאריה דחוטמא מחד נוקבא חייין ומחד נוקבא חייין דחייין.

האי חוטמא הוא פרדשקא דביה נשיב רוחא לזעיר אפיין וקרנין ליה סליחה והוא נחת רוח. דרוחא דנפיק מהכא מאינון נוקבי חד רוחא נפיק לזעיר אפיין לאתערא (ס"א חייין מכל סטריין חירו מכל סטרי חייין דחייין) ליה בגנתא דעדן וחד רוחא דחיי דביה זמין לאתערא לזמנא לבריה דדוד למנדע חכמתא ומההוא נוקבא אתער ונפיק רוחא ממוחא סתימאה וזמין לאשראה על מלכא משיחא דכתיב (ישעי' יא) ונחה עליו רוח יי' רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יי' הא הכא ד' רוחין והא רוחא חדא אמרינן אמאי תלת. תרגום: ובא וראה: מה (ההפרש) בין עתיק לז"א? זהו בעל החוטם, מנקב א' יוצא (הבל שנקרא) חיים, ומנקב א' (יוצא הבל) חיים של חיים. זה החוטם הוא עמוד חלול שבו נושב רוח (החיים) לז"א ואנו קוראים אותו "סליחה", והוא נחת רוח.

הרוח היוצא מכאן, מאלה נקבים, הבל אחד יוצא לז"א לעוררו בגן עדן, והבל אחד של חיים שבו עתידה להתעורר להזמין את בן דוד לידיעת החכמה. ומזה הנקב מתעורר ויוצא רוח ממוחא סתימאה והוא עתיד לשרות על מלך המשיח. שנאמר "ונחה עליו רוח יהוה" רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהוה" (נזכר) כאן ארבע פעמים "רוח", והרי רוח אחד אמרנו, מה ענין שלשה (רוחות היתירים)?

ותא חזי מה בין עתיקא לזעיר אפיין, דא מאריה דחוטמא – ע"ק נק' מארי דחוטמא, שכן חוטמו כולל את כל החוטמים של כל האצילות שכן ע"ק הכללי כולל את כל הפרצופים (ב"ע עג ע"ב). מחד נוקבא חייין ומחד נוקבא חייין דחייין¹ - פרט כאן את תריין נוקבין דהפרדשקא, שכן הם ב' תיקונים נפרדים (ובשונה מהעניינים שעליהם נקט בלשון "עינא" בלשון יחיד) (בהגר"א על ספד"צ ו' ע"א ד"ה וההוא). ואכן מונה כאן ב' תיקונים המשמשים לב' דברים שונים (בהגר"א על ספד"צ ז' ע"ג ד"ה ואמר בעינא חד). התיקונים המה התיקון הו' והז' של תיקוני גלגלתא דא"א, הרי הם תריין נוקבין דפרדשקא, הרי הוא החוטמא (בהגר"א על ספד"צ ז' ע"א ד"ה תריין). ממילא המה ב' התיקונים דיסוד ומלכות דדכורא² ובהם מתלבשים יסוד ומלכות³ דעתיק (בהגר"א על ספד"צ ו' ע"א ד"ה וההוא). והנה, כאמור, הנוקבין דפרדשקא משמשים לב' תכליות נפרדות, שכן כאן הוא שורש ההבחנה בין כל ימין ושמאל (ואפילו במקום שהכל ימין ואין שמאל, הרי שבוודאי שהימין הוא יותר רחמים וכנ"ל) (לש"ו ביאורים ח"ב צו ע"ד). והנה מכאן הוא שנובע חיות לז"א, וכאשר בחינה זו מתגלה לגמרי, ההנהגה היא כמו בדורות ראשונים שחיו באריכות ימים מופלגת (בהגר"א על ספד"צ לד ע"ב לא ידון). והנה בע"כ דבחינת "חייין" גרידא היא בחינת הנקב השמאלי של הפרדשקין, ובחינת "חייין דחייין" היא הנקב הימני. ראייה לדבר שאין שייך לומר כי בנקב השמאלי הוא חייין דחייין, שכן הפרדשקין דא"א המה מקור השפע לפרדשקין דז"א, ובז"א הנקב הימני הוא שורש החיים לפרצוף ז"א ואילו בנקב השמאלי של ז"א אין חיות כלל שכן בו הוא שורש המיתה בסטרא דמלכות. ממילא בע"כ שבנקב הימני הוא החייין דחייין, כלומר חייין לשורש החיים המצוי בנקב הימני דז"א (ב"ע עג ע"ב). והנה בת"ד דא"א אין שיעור מתחת לחוטמא. וזאת, כדי שיעבור שם רוחא דחוטמא, ואז הפה יכול לומר "סלחתי"⁴ (בהגר"א על ספד"צ יח ע"ד קאים). שכן כאן הוא גילוי של סליחת

- מאיר הכוונה -

¹ עי' בהגר"א על ספד"צ לד ע"ב ד"ה לא ידון.
² דהיינו עטרת היסוד. ועי' בהגר"א בספד"צ ה' ע"ג ד"ה ועוד נ"ל: אין מלכות ניכרת בא"א ושורש המלכות כלול ביסוד של א"א בעטרת של היסוד, ע"כ, ועי' עוד פת"ש א"א יב. ונראה לענ"ד דכל זה הוא מלבד פרצוף הנוק' ששורשו בפה.
³ עי' פת"ש א"א יב שאין כוונתו למלכות אלא לעטרת היסוד.
⁴ כדלקמן קלג ע"א. ועי' לש"ו כללים ח"ב קט ע"א, שכותב שכאן הוא שורש התיקון הג' דת"ד דא"א.

שְׁעָה"כ

כל העוונות שביום הכיפורים, וכמו כן כאן יש בחי' 'כתבנו לחיים' שכן בחינה זו היא שורש החיים (בהגר"א על ספד"צ לה ע"ג ד"ה וז"ס מלחמת). ואלמלא תיקון זה, היה השפע נשאר בבחינת פשע (וכדלקמן קלג ע"א) (בהגר"א על ספד"צ יט ע"א ד"ה ואמר דכתיב). האי חוטמא, הוא פרדשקא - בתוך החוטם מפסיק עמוד א' בין שני הנקבים. "פרדשקא" פירושו עמוד, וכמש"כ הגר"א בספד"צ¹, וע"י העמוד הזה יש היכר והבדל בין ב' הנקבים, שאל"כ היה הכל נקב א'. והוא סוד (בראשית א ו) "יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים", כך ששני המימות עניינם בסוד מ"ד ומ"ן, ואילו הרקיע המבדיל הוא העמוד המפסיק². והוא דוגמת היסוד שיש בו ב' נקבים, הא' להוציא זרע והא' להוציא פסולת (בכורות מד ע"ב) (ב"ע עג ע"ב). דביה נשיב רוחא לזעיר אפיין - כלומר הארת א"א לז"א דרך הארחא (בהגר"א על ספד"צ יט ע"א ד"ה ואמר על פשע, וכן לד ע"ב ד"ה לא ידון)³. והנה שז"א מכונה רוח דהיינו יסוד האויר, ושורשו הוא ברוחא דחוטמא דע"ק, והוא בסוד רוחא דחיי. שכן בעולם התהו נפסקה הארת רוחא דחיי מע"ק ולא האירה לז"א (ב"ע עג ע"ב). וקרין ליה סליחה - העוונות פוגמים במלכים ושוברים אותם, שכן תכלית שבירת הכלים היתה לצורך הבחירה בטוב ורע ע"מ שתהיה אפשרות שווה לתקן או לקלקל ח"ו. והתשובה מביאה לידי ירידת אורות חדשים לברר את הבירורים מהסט"א. ועל כן היא נקראת "תשובה", ע"ש שיבת הניצוצות לשרשם למעלה במו"ס לאחר שנפלו לקלי' (עי' בהגר"א על ספד"צ ד ע"ד ד"ה ביה סליקו). על ידי העוונות מסתלקת אמא מעל בנין, ואח"כ חוזרת להיות חופפת עליהם בסוד חזרת המוחין אחר תיקון העולם (ב"ע עד ע"א). והוא נחת רוח - יסוד מכונה "נח", שכן הוא "נייחא דעילאין ותתאין" (זהר בראשית מז ע"ב). ולכן החוטם, ששם הוא מקום בחי' מידת היסוד, מכונה אף הוא "נחת רוח" (ב"ע עד ע"א). דרוחא דנפיק מהכא, מאינון נוקבי, חד רוחא נפיק לזעיר אפיין - יש בחוטם ב' נקבים, והם כנגד בחי' יסוד ועטרת היסוד⁴, ועט' היסוד הוא שורש המלכות⁵ (בהגר"א על ספד"צ ז' ע"ג ד"ה ואמר ואתער). לכן שורשה הוא בנקודה שתחת היסוד⁶, והוא בבחי' מיטתו שלשלמה (שיה"ש ג ז)⁷. ויסוד הוא כנגד בחי' ז"א ודכורא, ולכן מהנקב הימני שבחוטם יוצאת הארה לז"א, ובנין הז"א הוא על ידי ה"ח דיסוד, חייך דחייך ושם אין מיתה כלל. ואילו מהנקב השמאלי יוצאת הארה לנוק', ובניינה הוא על ידי ה"ג דיסוד ובסוד "חייך" סתם (וכנ"ל). והענין, כי בנוק' הוא סוד עה"ד טו"ר הרי הוא שורש כל הפגמים ובראשם המיתה, ועליה נאמר כי "רגליה יורדות מות" (משלי ה ה). טעם הדבר, מכיוון שהנוקבא היא "דלה ועניה דלית לה מגרמה כלום" (זהר ויחי רמט ע"ב), וכמו כן המלכין דמיתו היו כולם בסוד נקודות, כלומר בבחי' המלכות של כל א' מהם בלבד (ב"ע עד ע"ב). לאתערא (ס"א חייך מכל סטרין חירו מכל סטרי חייך דחייך) ליה בגנתא דעדן - כמ"ש (בראשית ב י) "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן". ו"נהר" הוא כנגד בחינת החוטמא, שכן נהר הינו כינוי למידת היסוד⁸, וכעין מה שנאמר "נהר יוצק יסודם" (איוב כב טז). ויסוד הוא הנהר ה"יוצא מעדן", דהיינו מו"ס לאתערא רוחא דחכמתא כדי "להשקות את הגן" דהיינו ז"א, כדי למתק את הדינים שבו ע"י רוחא דחיי הבא ממו"ס דע"ק, שם הוא מקום מיתוק כל הדינים. וכן יש מקום לפרש באופן אחר, שה"נהר" ה"יוצא מעדן" הוא ז"א, שכן נוטל עט' דחסדים מאבא המכונה "עדן" ונותנם לנוק', והוא עניין מ"ש "להשקות את הגן". והנה שורש כל החסדים שנוטל ז"א הוא ביסוד עילאה אשר מקומו בנקב הימני, רוחא דחיי וכנ"ל. באותה העת היסוד הוא בסוד אבר חי⁹ המתעורר לזיווג, כלומר גינתא דהיינו נוק' שזהו

- מאיר הכוונה -

¹ ז ע"א ד"ה תרין. וז"ל, פרדשקא הוא עמוד חלול פתוח כמ"ש הר"ש על אהלות (פ"ו מ"ז) ע"כ, ואם כן זה לכאורה דלא כב"ע, וצ"ע.

² עי' בהגר"א על ספד"צ ז ע"ב ד"ה ואע"ג שאמרנו.

³ והוא רוחו של משיח (בהגר"א על תז"ח ל ע"ד ד"ה ורוח אלקים).

⁴ עי' בהגר"א על ספד"צ ו' ע"א ד"ה והוא אוירא.

⁵ עי' בהגר"א על ספד"צ ה' ע"ג ד"ה ועוד נ"ל, שאין מלכות ניכרת בא"א, ורק שורש המלכות כלול בעטרה דיסוד של א"א.

⁶ עי' ע"ח הארת המוחין דזו"ן פרק ז', שהיינו בחי' המלכות.

⁷ עי' זהר אחרי מות ס ע"א.

⁸ עי' ת"ז ה ע"א, וכן הוא בהגר"א על ספד"צ ז ע"ג.

⁹ עי' בביאור הגר"א על תיקו"ז נ"א ע"ב וז"ל, שאדם רגע ללא תורה דעת שלו היא אבר מת ונקרא מת, וכל האברים תמיד בתוקפם לבד הברית שאינו חי כי אם על ידי התעוררות הדעת

שְׁעָה"כ

כינויה. וכ"ז הוא סוד בניינה של הנוק' על ידי אבא והיינו סוד "אבא יסד ברתא" (זהר פנחס רנח ע"א) (ב"ע עד ע"ב). וחד רוחא דחיי דביה זמין לאתערא לזמנא לבריה דדוד למנדע חכמתא - רוחא זה הוא מהנקב השמאלי שם הוא שורש הנוק' והוא בסוד "עטרת בעלה" ומשיח ב"ד. לכן מנקב זה דווקא הוא אשר תימשך למשיח הארה "למנדע חכמתא", שכן ע"י הרוחא דנשיב מתמן נמשכת הארה ממו"ס הנמשכת בשוה מן המוח דרך חלל החוטם. והוא בסוד הדעת, שכן היסוד עולה עד הדעת. והנה ב' הנקבים הללו הם שורש ב' המשיחים: משיח בן יוסף בא מהנקב הימני הרי הוא יסוד יוסף, ומשיח בן דוד מהנקב השמאלי. והנה אחרי שיופצו שניהם, יתחברו יחד "לזמנא לבריה דדוד" וכן "למנדע חכמתא" הרי היא התורה (ב"ע עד ע"ב). ב' נקבים אלו הם כנגד חיי עולם וחיי שעה, א' לא"א וא' לז"א. לכאן הוא שעולה ריח הקרבנות לריח נוח, ואף כאן הדבר מתחלק לימין ושמאל, שכן יש ב' סוגי קרבנות, הא' לתיקון הב"ן כגון חטאת ואשם, (ולכן מקום שחיטתן הוא בצפון שורש הרע) והשני לרצון¹ כגון שלמים ותודה (פת"ש א"א יט). ומההוא נוקבא אתער ונפיק רוחא ממוחא סתימאה, וזמין לאשראה על מלכא משיחא - מדיבור זה ועד לד"ה 'רוחא דעתיקא דעתיקין' מפרש האידירא והולך את גילוי ד' הרוחין הבאים מא"א, שכן כאשר הם מתגלים אין גילוי לה' הגבורות שבז"א² (בהגר"א על ספד"צ לה ע"ג ד"ה חמשה מלכים). "אתער" נפיק ו"זמין" המה ג' לשונות שקאי אמו"ס, והמה שורש לג' המוחין חב"ד, שכנגדם מושרשים שם ג' הויו"ת. משם נמשכת הארה לחוטמא, ומשם למלכא משיחא. לשון 'אתער' הוא כנגד חכמה שכן שם הכל בסתימו, וממילא אין שייך שם אלא לשון התעוררות גרידא. ולשון 'נפיק' הוא כנגד בינה ובסוד (אד"ז רפט ע"ב) "נהר דנגיד ונפיק" למימרא שהיציאה היא מהנהר והיינו בבחינת בינה המכונה "נהר". ולשון 'זמין' הוא כנגד הדעת המתפשט בגוף וממילא הוא אכן זמין ממש, לאשראה על מלכא משיחא (ב"ע עה ע"א). דכתיב (ישעי' יא) ונחה עליו רוח יי' - "רוח ה'" הינו רוחא דנפיק ממו"ס מחוטמא דא"א (יהל אור ח"ג לה ע"א). "רוח ה'" הוא בסוד הדעת וסוד העיבור, שבו יצא רוח דמשיח (בהגר"א על תיקו"ז קע ע"א ד"ה וביה). היא שורה בלב, שכן הלב כולל את הכל: המוחין, והזרועות והשוקים, וממנו חוזר ומתפשט השפע בכל, ואליו חוזרים הכל לשוב ולקבל. (בהגר"א על תיקו"ז ס ע"ב ד"ה והאי). "רוח ה'" הינו רוחא דחוטמא, ונח"ה בגי' חוט"ם. רמז נוסף, נ"ח הוא כנגד מידת היסוד, דהיינו נייחין דעילאין ותתאין (זהר בראשית מז ע"ב), והאות ה' הוא נשבא דפרדשקא (בהגר"א על ספד"צ כ ע"ב). וכן "נחה" הוא בלשון נקבה, שכן הוא בא מהנקב השמאלי ה"ה עט' היסוד (ב"ע עה ע"ב). רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יי' - כאן הוא בבחינת הרוח הנושבת כאשר לומדים את חכמת הקבלה בגלות (בהגר"א על תיקו"ז פא ע"ג ד"ה אינון). ואין מתעכבת ביאת המשיח אלא מחמת החסרון בלימוד חכמת הנסתר (בהגר"א על תיקו"ז פא ע"ד ד"ה ודא). והנה הרוח של המשיח כוללת ו' רוחות, והיינו ו"ק ה"ה בעלה של השכינה (בהגר"א על תיקו"ז פ"א ע"ד ד"ה ואיהו). וזהו ו"ק דז"א, וכמ"ש לקמן ד"ה 'כתרין קדישין דז"א' ש"רוח חכמה ובינה" הוא כנגד קו הימין, חכמה בחסד ובינה בנצח³, "רוח עצה וגבורה" הוא כנגד קו השמאל⁴, ו"רוח דעת ויראת ה'" הוא כנגד הקו האמצעי. "דעת" הוא בת"ת, "ויראת ה'" הוא מבוטא דבירא דלא פסיק מן בירא. והנה בצירוף ל"רוח ה'" הרי שד' הרוחות הללו הן כנגד ג' מוחין דז"א ומו"ס, שהן כנגד ד' פרשיות שבתפילין וכמ"ש (לקמן קמ ע"א) (יהל אור ח"ג לה ע"א). סופו של דבר, נמנו כאן ו' דברים הבאים ממו"ס: "חכמה ובינה" הרי הוא בינה דא"א והיינו מו"ס (בהגר"א על ספד"צ ו ע"ב ד"ה וגבורה דרדל"א) והוא כולל את חכמה דא"א⁵. "עצה וגבורה" הרי הוא בוצד"ק שורש הגבורות וכמ"ש כ (מלכים ב' יח כ) "עצה וגבורה"

— מאיר הכוונה —

לזיווג, וכן הוא באדם עד לעתיד לבא בזמן התחיה שהוא זמן התגלות העטרה וכו' דוד מלך ישראל חי וקיים, עכ"ל. כלומר שאין בחינת קישוי ללא הארת הדעת שאינו בא כי אם ע"י הארת א"א.

¹ נלע"ד בביאור דבריו, שמש"כ שהחטאת והאשם תכליתם "לתיקון הב"ן" כוונתו לתיקון הקלקול שעשינו במעשינו, ומש"כ שהשלמים והתודה המה "לרצון" כלומר לתקן את הניצוצין של המלכין קדמאין שלא נתקנו במע"ב.

² עי' לקמן ד"ה הא הכא ד' רוחין.

³ בינה הוא שורש הנבאואה (ע"פ ת"ז נה ע"א).

⁴ הנה הגר"א לא ביאר כאן כיצד מרמזים עצה וגבורה על פרטי הקו השמאלי, אמנם כנראה ש"גבורה" היא כנגד מידת הגבורה ו"עצה" כנגד מידת ההוד.

⁵ עי' בהגר"א בריש ס"י ב ע"א וז"ל, והם בספירות החכמה קדומה שהוא מוחא סתימאה ע"כ, וכן עי' בהגר"א על תז"ח יח ע"ג שמו"ס הוא חכמה ולא בינה.

שְׁעָה"כ

למלחמה¹. "ויראת ה'" ידוע שהוא במו"ס שכן כבר נאמר "ראשית חכמה יראת ה'" (תהלים קיא י) דהיינו שירותא דאצילות. והנה בפסוק זה כולל ג"כ את כל ז' תיקוני הגלגלתא. כולם נכללים בחוטמא, שכן כל תחתון כולל את כל העליונים ממנו. התיקון הראשון מז' תיקוני הגלגלתא הוא עצם הגלגלתא, הרי הוא בינה דרדל"א, וזהו מש"כ "נחה עליו רוח ה'", שעל כן היא העליונה מכולם שכן היא "עליו", ואח"כ הולך ומונה את כל התיקונים כסדרן, הרי הם "רוח חכמה ובינה", דהיינו קד"א, בוצד"ק ומו"ס שהם חו"ב דע"ק, ואח"כ "עצה וגבורה" דהיינו ב' עיינין, שנו"ה הינם כליות יועצות (ברכות סא ע"א), וב' עיינין הם כנגד תרין כולייין, ו"עצה" הרי הוא בימין² "וגבורה" בשמאל. "רוח דעת" במצחא ששם מצוי ת"ת דרדל"א ה"ה דעת עלאה, ו"יראת ה'" בחוטמא "והריחו ביראת ה'" (ישעיה יא ג) - ריחא דחוטמא, והמה ב' נוקבין: "יראה" בנקב השמאל ה"ה מידת המלכות המכונה יראה, ו"הוי"ה" בנקב ימין סט' דת"ת דכורא, וכל הארת משיח באה מרוחא דחוטמא שבמו"ס. ולכן מכונה הוא "משיח" שכן הוא משוח בשמן המשחה ה"ה שמן המשח רבות³ הרי הוא השפע הנובע ממו"ס. והנה כל הדינים באים ממו"ס ובוצד"ק וכמו שנאמר (ישעיה יא ד) "ושפט בצדק דלים". ולכן יהיה משיח מורח ודאין (סנהדרין צג ע"ב) (ב"ע עה ע"ב). הא הכא ד' רוחין והא רוחא חדא אמרינן אמאי תלת⁴ - ד' גווינין דרוח המה הנקודות⁵ היצאות ממו"ס (בהגר"א בתו"ח כ ע"ד ד"ה מתני'). פי', בפסוק זה נזכרת התיבה "רוח" ד' פעמים, וד' אלה הינם כנגד ג' הויות דמו"ס וע"ק דכליל לון (אד"ז רפט ע"ב), ולכן הם י"ג תיקונים⁶. וכולם נמשכים דרך החוטמא. וע"ז מקשה האידרא 'והא רוחא חדא אמרינן', כלומר שהוא סותר למ"ש תחלה דמחוטמא נפיק רוחא חדא, וממילא צ"ב 'אמאי תלת'. ואף שנזכרו כאן ד' פעמים רוח, מ"מ אין בחשבון כי אם ג', שמ"ש "נחה עליו רוח ה'" אינו אחד מהרוחות והיינו "רוחא חדא אמרינן", אלא הוא כלל דכל הג' רוחות. עומק הדברים, שבאמת הינם ג' רוחין אלא שהם נחשבים לחד שכן הם באים ממו"ס, ששם אמנם מתגלים ג' הויות כנגד ג' מוחין, ואעפ"כ הם נחשבים לחד, שכן מו"ס הוא חד חללא (ב"ע עה ע"ב).

קכג. עי' זהר ח"ג נד ע"ב: תו פתח ואמר (שם ח ז) מים רבים לא יוכלו לכבות וגו' מים רבים דא דרועא ימינא⁷ דבעי לקשרא ביה קשרא דתפלה על דרועא שמאלא לקיימא וימינו תחבקני (שם ג).

תרגום: עוד פתח ואמר, מים רבים לא יוכלו לכבות וגו', מים רבים זו זרוע ימין, שצריך לקשר בה קשר של תפלה על זרוע שמאל לקיים וימינו תחבקני.

ועיי"ש: בוז יבוזו לו כל אינון אכלוסין וכל אינון משריין דלעילא להווא הון יקר⁸ דהא לית רעותא⁹ לכולהו¹⁰ אלא בשעתא דכנסת ישראל מתקשרא ביה בקודשא בריך הוא¹ ומתעטרא

- מאיר הכוונה -

¹ וכמובן שדעת קאי על מו"ס, שכן המו"ס הוא שורש לכל בחי' הדעת. שכן המו"ס הוא שורש הדיקנא, ואילו הדיקנא הוא שורש הדעת.

² עי' בהגר"א על ת"ת קכד ע"ג ד"ה רוח עצה, שהוא מלשון השקיה.

³ עי' לקמן ד"ה תאנא בצניעותא.

⁴ עי' בהגר"א על ספד"צ לה ע"ג ד"ה חמשה.

⁵ לאפוקי אותיות.

⁶ עי' אד"ז דף רפח ע"ב: ב"ג מכילן דרחמי אשתכח בגין דהאי חכמתא סתימאה דביה מתפרש תלת זמנין לארבע ארבע והוא עתיקא כליל לון ושליט על כלא.

⁷ פי' חסד דז"א ושיעור הכתוב מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, היינו הגבורות שבה שמחממים אותה לזיווג, ולכאורה כשמאיר בה חסד דז"א אנו אומרים שכלים הגבורות הראשונים שגורמים האהבה כמ"ש הרב ז"ל משל למעיין הנוטף טיפין וטיפין וארובות השמים נפתחו עליו שאינם נראים אותם הטיפים, ולפי דבר אחר מים רבים הוא בינה יתפרש ג"כ על ענין זה וכמ"ש בפ' ויצא שאפילו הווי ליה כסותי מרקמן וכו' שפי' שם שהאורות של המלכות נקראים תבן ולבנים לגבי הארות הבינה ולכך אמר לא יוכלו לכבות וכו' (מ"מ).

⁸ נשמר דלמאי דהשתא מפרשינן "איש דא קב"ה" לא מתיישבא "יבוזו לו" לאיש ח"ו, לזה אמר כי יבוזו אהדר אל ההון שלא יתרוצו בו, וז"ש "להווא הון יקר" ואם תאמר למה, וכי הם נהנים אלא מהשפע והרי השפע למה יבוזו (אור יקר).

⁹ וירצה שהשפע, דהיינו הון, הוא נשפע מהבינה על ידי הת"ת להמלכות בחייליה. אמנם שפע רצון הכתר אינם משיגים אלא בהיות היחוד "דהא לית רעותא" דהיינו שפע הרצון (אור יקר).

¹⁰ יושפע לכל העולמות כולם יחד, ויתרוצו ממנו (אור יקר).

שְׁעָה"כ

בהדיה² כדין כל אינון אכלוסין³ וכל אינון משריין⁴ וכלהו עלמין⁵ כלהו בחדו⁶ בנהירו⁷ בברכאן⁸ (ועל דא אמר⁹) כתיב (שיה"ש ב ו) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני¹⁰.

מאן דאנח תפילין כד מנח תפלה של יד בעי לאושטא דרועא שמאלא לקבלה לה לכנסת ישראל ולקשרא קשרא עם ימינא בגין לחבקא לה לקיימא דכתיב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני לאתחזאה בר נש כגוונא דלעילא¹¹ ולא תעטרא בכלא¹² וכדין בר נש שלים בכלא בקדושה עלאה וקודשא בריך הוא קארי עליה (ישעיה מט ג) ישראל אשר בך אתפאר.

רבי חזקיה פתח ואמר (תהלים יז א) שמעה יהו"ה צדק וגו' כמה חביבה¹³ כנסת ישראל קמי קודשא בריך הוא דבכל זמנא¹⁴ דכנסת ישראל אתת לקמיה דקודשא בריך הוא¹⁵ קודשא בריך הוא אזדמן¹⁶ לקבלה הדא הוא דכתיב שמעה יהו"ה צדק הקשיבה רנתי האזינה תפלתי.

תרגום: בוז יבוזו לו, כל אותם אוכלוסים וכל אותם מחנות שלמעלה לאותו הון יקר, שהרי אין רצון לכלם אלא בשעה שמתקשרת כנסת ישראל עם הקדוש ברוך הוא ומתעטרת עמו, ואז כל אותם האוכלוסים וכל אותם המחנות וכל העולמות, כולם בשמחה באור ובברכות, (ועל זה אמר) כתוב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.

מי שמניח תפילין, כאשר מניח תפלה של יד, צריך להושיט זרוע שמאל לקבל את כנסת ישראל ולקשר קשר עם הימין, כדי לחבק אותה, לקיים את הכתוב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, שיראה האדם כדוגמא שלמעלה, ולהתעטר בכל. ואז האדם שלם בכל, בקדושה עליונה, והקדוש ברוך הוא קורא עליו ישראל אשר בך אתפאר.

– מאיר הכוונה –

¹ לא קב"ה בכנס"י שזהו אהבתו אליה, שעליה נאמר לא יוכלו לכבות את האהבה, אלא "כנס"י מתקשרא ביה בקב"ה" דהיינו אהבתה וחיבוקה אליו, שעל זה נאמר "אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה" תמורת אהבה זו "בוז יבוזו", והטעם כי אחרי השנות האהבה מכופלת ממנו אליה, ואח"כ ממנה אליו כדפי' (אור יקר).

² שמקבלת כל מה שבתוכו בה, דהיינו סוד עיטורין כדפי' בפרשת נח, וכל מה שמצוייר בזכר מצטייר בנקבה, ומחתים בה כל צורתו, ואז הרצון מתפשט בכל העולמות כולם, דרך כלל ופרט (אור יקר).

³ דלית אכלוסא פחותה מס' רבוא (אור יקר).

⁴ רבוא רבוון מתחלקת האוכלוסין למחנות, והעד, דגלי ישראל, וכן לא זו בלבד, אלא אפילו מציאות העולם ששכונים בו האוכלוסין והמשריין (אור יקר).

⁵ שכל מציאות המקום והעולם ששכונים בו גם כן חי בעצמו, ונהנה מהרצון הנשפע כדפי' (אור יקר).

⁶ מצד הבינה השמאלית (אור יקר).

⁷ מצד הדעת האמצעי (אור יקר).

⁸ מצד החכמה הימינית שהם ג' מקורו מהכתר חכמה ותבונה ודעת שורש לחסד גבורה ת"ת (אור יקר).

⁹ הוקשה לו, כי לפי הנראה אין ענין זה מהאהבה ממש אלא מה שנעשה אחר האהבה שהוא היחוד והשפעת הרצון, אם כן אמאי תלי בדלא תניא, לימא אם יתן איש את כל הון ביתו ברצון לא באהבה כיון שאינו העיקר, לזה אמר כדבריו לעיל "אלא בשעתא וכו'" שאותה השעה יגרום כל הטובה הנזכרת, ולזה ידוע להם שבאהבה תלוי הכל, שמיד בהיות האהבה מיד תהיה הרצון, ומטעם זה גם כן היא בעצמה לא תשאל מאת הת"ת הרצון או היחוד אלא האהבה לבד, שידועת היא שאחר היותה בין תרין דרועין דמלכא תו לא צריכא דממילא תבא אליה (אור יקר).

¹⁰ וכן פי' בענין שתפלת ערבית רשות והביא ראייה ממעשה המצוה "מאן דאנח וכו'" שעושה בהניח היד החבוק הזה ומיד הראש בא יבא אליה ברנה אחר חבוק היד בין ב' זרועות (אור יקר).

¹¹ בסוד חיבוק (אור יקר).

¹² בהנחת הראש ואז נמשך אליו כל הקדושה העליונה שהכל תלוי בזה כדפי' (אור יקר).

¹³ שאין עכוב הזווג מצדו אלא מצדה שאין לה הכנה (אור יקר).

¹⁴ ואם תאמר ולמה ידחה אותה דקאמר "דכל זמנא" ויש לומר דהיינו שיש בעולם בלתי הגונים ועכ"ז כיון שיש לה מציאות מועט להתעורר לבא אל היכל המלך "אזדמן לקבלה" ואינו מסתלק ממנה ומתעלם ממנה אלא כאשר אין לה עזר כלל (אור יקר).

¹⁵ בהתעוררות הזווג אינו מחזיר פניה ריקם בלך ושוב אלא קב"ה אזדמן להזדווג עמה בסוד השפע והעיקר כי התעוררות הזווג תלוי במעשים הטובים ובהם מאירה פניה נגד בעלה בסוד אור חוזר (אור יקר).

¹⁶ בסוד אור ישר (אור יקר).

פעה"כ

רבי חזקיה פתח ואמר, שמעה ה' צדק וגו', כמה חביבה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, שבכל זמן שכנסת ישראל באה לפני הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא מזדמן כנגדה, זהו שכתוב שמעה ה' צדק הקשיבה רנתי האזינה תפלתי.

ועי' עוד זהר ח"ב קלח ע"ב: ורזא דא כוס¹ של ברכה² דאצטריך לקבלא ליה בימינא ובשמאלא וכל עקר לא אשתאר אלא בימינא³ ושמאלא (אתעדי מניה)⁴ | אתער ימינא ולא אתדבק ביה בגין דאיהו אתייהיב בין ימינא ושמאלא⁵ ושמאלא אתאחיד תחותיה⁶ וימינא אתאחיד ביה לעילא⁷ כמה דאת אמר (שיר ב ז) שמאלו תחת לראשי⁸ וימינו תחבקי⁹ זהב וכסף¹⁰ כמה דאת אמר (חגי ב ח) לי הכסף ולי הזהב והא אתמר.

תרגום: וסוד זה כוס של ברכה שצריך לקבלה בימין ובשמאל וכל העקר לא נשאר אלא בימין (והשמאל נעזב ממנה ולא וכו') והשמאל מעורר את הימין ולא נדבק בו משום שהוא נתן בין ימין ושמאל והשמאל נאחז תחתיו וימין נאחז בו למעלה כמו שנאמר שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקי זהב וכסף כמו שנאמר לי הכסף ולי הזהב והרי נתבאר.

קכד. ז"ל: מעילא לתתא יהו"ה אהי"ה תרוייהו חד בכתר עליון כגוונא דא יאקקויק"ק בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה בתרין דרועין יהו"ה אהי"ה בעמודא דאמצעייתא תרוייהו כחדא בנצח והוד יהו"ה אהי"ה דא לימינא ודא לשמאלא בצדיק תרוייהו ביחודא כחדא וכן במלכות תרוייהו ביחודא חדא כגוונא דא יהו"ה אדנ"י ובה מתחברין יהו"ה אהי"ה ובגין דא איהי קרית ארבע חבורא דארבע שמהן דאינון בארבע פרשיין דתפלין דיד ובארבע בתי דתפלין דרישא.

תרגום: ממעלה למטה יהו"ה אהי"ה שניהם אחד בכתר עליון כמו זה יאהויה"ה. בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה בשתי זרועות, יהו"ה אהי"ה בעמוד האמצעי שניהם כאחד, בנצח והוד יהו"ה אהי"ה זה לימין וזה לשמאל, בצדיק שניהם ביחוד כאחד. וכן במלכות שניהם ביחוד אחד כמו זה יהו"ה אדנ"י, ובה מתחברים יהו"ה אהי"ה, ומשום זה היא קרית ארבע, החבור של ארבעה שמות שהם בארבע פרשיות של תפלין של יד, ובארבעה בתי תפלין של הראש.

עי' שער מאמרי רשב"י (א ע"ג): שם בתיקון י"ח בדף ל"ד ע"ב וז"ל ובגין דא איהי קרית ארבע חבורא דארבע שמהן דאינון בארבע פרשיין דתפלין דיד ובארבע בתי דתפלין דרישא עכ"ל. הנה נודע כי במוחין דז"א יש אור מקיף ואור פנימי והנה כשהם בבחינת אור המקיף הם ארבעה מוחין מבחוץ כי הנה התפלין הם אור המקיף ואז הם ארבע תרין נצח והוד שנעשין חכמה ובינה ותרין עטרין הנכללים בדעת הרי הם ארבעה ואלו הם ארבע שמהן אלו הנו' שהם יהוה אהיה בחכמה ובינה ושם יאהדונהי כלול משתי שמות הוא בדעת ועיין במה שכתבתי בדרוש סוד התפלין בטעם למה ארבעה בתים דיליה הם בסוד אהיה ושם ביארתי כי זה היה עיבור שני לתת מוחין לז"א בתוך הבינה ולכן הם בסוד אהיה כי כל בחי' התפלין הוא בחי' אור המקיף ואין עיבור אלא בסוד אהיה ואז אותם הד' מוחין נעשים לו ארבעה בתים מקיפים ואז חסד גבורה ות"ת שלו נתעלו אז ונעשו בחינת פנימיים ובחינת נה"י דבינה נעשו לו ארבעה בתים אבל בנקבה הם פרשיין ממש כי נצח והוד דז"א נעשין לה פרשיין ולא בתים ואינם בסוד אהיה לפי שאין אהיה אלא בסוד עיבור.

- מאיר הכוונה -

¹ הקדמה א ע"א (הערת הזהר). מלכות שעולה אלהים (אור יקר).
² להשפיע מהת"ת, וקודם לזה החבוק ונוטלו בב' ידיו, דהיינו שמאלו תחת לראשי וימינו וכו', ועכ"ז אל היחוד ואל הברכה "לא אשתאר וכו'" (אור יקר).
³ החסד גבורה, ולא תאמר א"כ ימצא בה החסד והגבורה, כיון שגם הגבורה התחילה בה, כדכתיב שמאלו וכו' (אור יקר).

⁴ דהיינו שגובר החסד כ"כ בה, עד שבטלה כל כח הדין מכל וכל, והא כיצד, כי מפני הקדמת השמאל הוא מתחלש, ומאן דאליים גבר, כי תחלה יקדם הגבורה, מפני שהיא יסודה מן הגבורה כדפי', ואח"כ באה החסד על ידן הגבורה, והוא למטה והחסד למעלה וגובר על הדין (אור יקר).
⁵ כשנוטל הכוס המברך בין ב' ידיו, צריך שיכוון שתהיה יד שמאל למטה מהכוס, ויד ימין למעלה מן הכוס (אור יקר).

⁶ מפני שהגבורה דין ומקדמת ונוטלת בחינות אחרונות שבה, שהם דין (אור יקר).

⁷ בבחינות ראשונות שבה, שהם רחמים וחסד (אור יקר).

⁸ דהיינו למטה בבחינות תתאה (אור יקר).

⁹ בבחינות עליונות למעלה (אור יקר).

¹⁰ היינו תרומה מלכות, תחלה זהב, ואח"כ תהיה כסף כנדרש (אור יקר).

שְׁעָה"כ

ועיי"ש בהגר"א: וכן במלכות כו' - ובה מתחברין כל כו' שמהן יחד בשילוב, וזהו קרית ארבע כו', וכמו תש"י דאינן רק בית א' לבד.

י ע"ג

קכה. ע' מול"מ פ"ד אות כא ואות יב (לש"ו). { }
תמצית דבריו באות כא: מצינו בפה דא"א ב' זיווגים בפה, זיווג דח"ך וגרון וזיווג דח"ך ולשון ושיניים [וה"ה בפה דא"ק ואכ"מ].

הזיווג דח"ך וגרון הוא זיווג נעלם מאד, כי ח"ך וגרון הם בבחי' או"א עלאין שבפה, ונמשכים מאורא ומו"ס. כך, שהח"ך וגרון הם חו"ב, והדעת הוא הרוחא שביניהם דנביעו תדיר מא"ס ומייחדם. מזיווג זה יוצאים ב' בחינות, הא' פנימי והשני חיצוני: החיצוני הוא חיות העולמות, והפנימי הוא הנשמות העליונות. הבחינה דחיות, עניינו הנהגת הטבע, ודרכו להיות בהסתר והוא תדירי, ואילו בחינת הנשמות הוא בחינה של הנהגה הניסית, והוא באתגליא ואינו תדירי. מבחינת הנשמות יוצאים שני מיני נשמה פנימיים, ה"ה נשמת הצדיקים ונשמת המלאכים המלמדים אותם תורה (ע"י זהר בראשית נה ע"ב ולז ע"ב), [ועל אף שנשמת הצדיקים למעלה מהמלאכים הרבה אמנם מאחר שהם מלובשים בגוף לכן צריכים הת"ח לקבל דרך המלאכים].

הזיווג הב' הרי הוא ח"ך שיניים ולשון, וזיווג זה הוא בסוד דיבור. והוא בבחי' ישו"ת שבפה. כלומר בעת תיקון מעשה התחתונים, והוא זיווג חיצוני יותר מאשר זיווג דח"ך וגרון, ולכן אין יוצאים מזיווג זה אלא נשמות התחתונות בלבד. והוא באתגליא ואינו תדירי, שכן אינו בא לידי מעשה אלא בשעת הדיבור. והנה נשמות אלו אף הם יוצאים בשני מינים כעין הזיווג הראשון, ואף כאן הוא נבחן בפנימי וחיצוני: נשמות רוב בני האדם והוא הפנימי, ונשמות המלאכים החיצוניים הרי הם השרים הממונים על כל מיני שפע שבעולם הזה - והוא החיצוני.

והנה לכל אחד משני הזיווגים הנ"ל יש שני בחינות של זיווג, דהיינו זיווג פנימי דהיינו ג"ר (חכמה ובינה ע"י הדעת) והוא זיווג דאו"א עלאין (ואז כולל ז"ת ואכ"מ), וזיווג חיצוני דהיינו ז"ת (ו"ק ומלכות) והוא זיווג ישו"ת. מה שנתבאר שנשמות העליונות נובעות מפנימיות דח"ך וגרון, הכוונה לזיווג ג"ר דח"ך וגרון, ושפע החיות דהעולמות נמשך מהחלק התחתון דהיינו מהז"ת דח"ך וגרון.

לפי היסודות הנ"ל נמצא לפעמים בדברי האר"י שאו"א עלאין לא מתפרשים, אבל ישו"ת לעתים מתפרשים זה מזו, ופעמים אומר להיפך. ועניינו לאור האמור, שכן הז"ת דאו"א עלאין תמיד בזיווג, ולכן אפשר לומר שאו"א תמיד בזיווג ואז הישו"ת שאינם תמיד בזיווג כוונתו ח"ך שיניים ולשון. אבל מאחר שהו"ק דזיווג דח"ך וגרון הוא עצמו בחי' ישו"ת דאו"א עלאין (ע' לעיל שער או"א פרק ח כלל ה') אפשר לומר שישו"ת תמיד בזיווג, ואז הג"ר יקרא או"א, שכן הם עצמם לא תמיד בזיווג.

ואות יב: @ is this clear here? { } לכאורה משמע מדבריו שגם בחי' השפע דחיות דכתר הופך אחוריו למטה ונפסק וקשה מאד, אלא השפע אשר לצורך החיות הוא מבחי' החיצונית ואחוריים וכן הוא ג"כ רק מהגילוי דהט' שרשים התחתונים אשר מאחר הכתר ולמטה, והשפע אשר לצורך זיווג הוא מבחי' הפנימיות, והוא כולל הגילוי דהשורש דכתר עליון עצמו, והשפע דחיות אינו נפסק לעולם, אך השפע דהזיווג אשר הוא מהפנימיות ומגילוי השורש דכתר עליון הוא רק לפרקים, ומש"כ שהכתר הופך אחוריו למטה, ר"ל שאינו מתגלה ומשפיע גם הוא אלא רק מהחיצונית שוב לבד המוכנה בשם אחוריים.

שפע דחיות נמשך רק ממדרגת העליון לבד ושפע דזיווג נמשך מלמעלה למעלה עד הנביעו דאור א"ס, ועי"ז התחתון עולה למעלה מדרגתו, ולכן אחרי דברינו שעצם עולם העקודים היא ט' ספירות דוגמת ז"ת דאצילות, לכן כדי חיות נמשך מהחכמה ולמטה, ולצורך הזיווג היא למעלה מזה, ולכן נחשב שבא הארה מפניהם של הט' תחתונות אפילו בתור חיות, אבל השתתפות הכתר מחויב שהרי כל שפע בא מא"ס למעלה למעלה אלא כשזה בתור חיות זה רק בא מאחוריים, ע"כ.

אור העיקרי הוא מהחיצונית דאור עליון והתוספת מהפנימיות דאור עליון, כי רק בזיווג הפנימי יש התגלות האורות מלמעלה למעלה עד הדעת עלאה (דע"ה ח"א לח ע"ד), וזה הזיווג התמידי דוגמת נשימת אדם (ביאורים ח"ב סז ע"ד).

שְׁעָה"כ

כבו. עי' נוסח הסידור (תפילת מוסף לשלש רגלים): יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי, שתעשה למען קדשת חסדיך וגדל רחמיך הפשוטים ולמען טהרת שמך הגדול הגבור והנורא, בן עשרים ושנים אותיות היוצאים מהפסוקים של ברכת כהנים (אנקת"ם¹ פסת"ם פספסי"ם דיונסי"ם) האמורה מפי אהרן ובניו עם קדושיך וכו'.

ועי' שושן סודות (אות רפג): שם בן כ"ב והוא אנקת"ם פסת"ם פספסי"ם דיונסי"ם והוא יוצא מר"ת של יברכך ה' יאר ה' ישא ה' ואלה השש תיבות עולה כ"ג, כ"ב מהם לארבע שמות אנקת"ם כו' והאחד לרמוז על מקורם הנושא אותם הויה תפארת הנקרא קו האמצעי. וכשתחלק משש תיבות האלו הנזכרים שהם יברכך יאר ישא באלפא ביתא, תמצא ארבעה שמות האלו ונרחיב בזה הדיבור. ויש מפרשים כי ד' השמות ר"ל לאנקת"ם כו' יוצאים מאלו ה' תיבות יברכך ה' וישמרך יאר ה' בזה הסדר אנקת"ם מן יברכך פסת"ם מן יהו"ה פספסי"ם מן וישמרך די"ו מן יאר נסי"ם מן יהו"ה.

עי' רמ"ז (ח"ג קמו ע"ב): יברכך ה' יאר ה' וכו', יברכך ה' אנקת"ם זה הקב"ה, יאר ה' פניו אליך פסת"ם שוק ימין ברוך הוא, ישא ה' פניו אליך פספסי"ם שוק שמאל ברוך הוא, וישם לך שלום צדיק יסוד דיונסי"ם הנקרא שלו"ם, ושמו את שמי מלכות הנקרא שמי, וכולם כ"ב אתוון, ע"כ. ונלע"ד שהוא בסוד האור היוצא ליעקב ורחל מת"ת נה"י דו"א שמשם בנינם, וידוע שביעקב יש שם מ"ה וברחל אדני" מלא ושניהם כ"ב אתוון כנגדם שם הקדוש הזה.

ועי' ספר הפליאה (&): אנקת"ם - אנא נורא קדוש תרבה מחילתך. פסת"ם - פשעינו סלחה תגלגל מדותיך. פספסי"ם - פתח סליחה פתח סגב ישע מנותיך. דיונסי"ם - דרוש יודעי ויעודך נא סמוך יחד מחנתך.

וז"ל תפילת ר' נחוניא בן הקנה: אקלסך בספירה הששית שהיא תפארת בתוקף שם בן עשרים ושנים [נ"א ושמותיה] אנקת"ם פסת"ם פספסי"ם דיונסי"ם.

וז"ל הלש"ו: ע' פרדס שער כא ר"פ י"ד ובזוה"ק פ' שמות ט' ע"א בהגהות מהרח"ו שם ופ' תרומה קנ"ו ע"ב ובהגר"א בספד"צ פ"ג בדה"מ תקונין [כ"ב אתוון אתגליפו בגווינהון - ר"ל כנגדן כ"ב אותיות שבתורה, ט' וי"ג, הן כ"ב תקונין בז"א, וכנגדן כ"ב אותיות התורה שהן בז"א² כידוע (פע"ח שער עמידה פרק ז'), כמ"ש בא"ר (דף קלט ע"א) והאי דיקנא שלימותא דפרצופא עד עשרין ותריין אתוון דאורייתא קדישא, וכן (קלב ע"א) ותניא עד כמה זהירין אלין תיקוני דדיקנא עד בחושבנא דאלין תליסר אשתכח³, ובפרשת נשא (דף קמו ע"ב) ובהני אתוון דהאי שמא סתימאן עד לקבל כ"ב אתוון מכילין דרחמי דכליל כלא ע"ש, ובא"ז (דף רצה ע"א) באלין תקרובין דבוסמא שארי דיקנא לאתחזאה⁴ עד בך יברך ישראל, וזהו שם של כ"ב בז"א כידוע בת"ת⁵, והן כ"ב תקונים דדיקנא שלו שהוא בתפארת כנ"ל (כד ע"ד), והן יוצאין מברכת כהנים כידוע⁶, והן י"ג יודי"ן שם בכל תיבה יו"ד עד וישם י"ג תיבות, ותשעה ווי"ן, וידוע שע"ק נקרא יו"ד וז"א ו', שלכן נגד י"ג תקונין הן יודי"ן, ונגד ט' תקונין דז"א הן ווי"ן, וכן השם כ"ב

- מאיר הכוונה -

¹ עי' לקמן אות קנג.

² אפילו ששורשם בהארת א"א לז"א אבל הדבר נחשב כאילו שהם עצמם בז"א.

³ זהו חידוש של רבינו בדיוק לשון האד"ר, שהרי הוא מבאר שכוונתו עד תליסר דלתתא, ובא להשמיענו שיש י"ג תיקונים בז"א. וע"ש בב"ע, וכן לעיל ג' ע"ד ד"ה ואמר שזה, מהם משמע שאליבא דאמת יש י"ג תיקונים גם בז"א. אמנם עי' ע"ח א"א יא, וכן קובע הלש"ו כללים ח"א כז ע"ד, שלעולם לא תמצא בז"א עצמו אלא ט' תיקונים בלבד, וכל הי"ג שיש בו אינו אלא הארת י"ג ת"ד דא"א שמאירים בז"א, ולכאורה צ"ע מכאן.

⁴ [תרגום: באלה הקרבנות של ריחות טובים מתחיל הזקן להיראות].

⁵ עי' כד ע"ד ד"ה ותוצא, שת"ת כולל את כל הפרצוף וכן את כל הדיקנא, והדיקנא נקרא ת"ת. עי' בבהגר"א על ס"י ז ע"ג שהנוק' נבנית מה' אותיות כפולות מנצפ"ך.

⁶ עי' שער הכוונות חזרת הש"ץ ה', ז"ל, בברכת כהנים יש י"ג יודי"ן כנגד י"ג תיקוני דיקנא דא"א ויש בה ט' ווי"ן כנגד ז"א הנק' ו' שבשם ויש בו ט' תיקוני דיקנא.

פְּעֵה"כ

נחלק לט' וי"ג, ב' שמות הראשונים ט' אותיות וב' האחרונים י"ג¹, וכן כד נהיר ע"ק בז"א נקרא ז"א ג"כ יוד² בסוד יהי כמש"ל פ"ב³, וזהו יודי"ן ווי"ן ולכן הן ששה ווי"ן⁴ וג' ווי"ן בג' שמות כמש"ל (כד ע"ד), דט' תקונין דז"א ששה הן, אלא עם ג' מוחין הן תשעה, וידוע שהמוחין דז"א נקראים הוי"ה, שז"א עצמו נקרא אלקים⁵ וע"י המוחין נקרא ז"א הוי"ה כידוע, ולכן הן ג' ווי"ן בג' הוי"ה, וכן הן שם ג' יודי"ן כנגד י"ג תקונים דע"ק שהן ע"ס דע"ק וג"ס דרדל"א⁶ נגד ג' יודי"ן דהוי"ה. [ובתיקונין סוף תיקון ד' [ושם כ"ב⁷ יוצא מברכת כהנים, שבו י"ג יודי"ן נגד י"ג תיקונין דיקנא דא"א, וט' ווי"ן נגד ט' תיקונין דיקנא דז"א, וכולין נכללין בו כידוע. והן כ"ב נגד כ"ב אותיות התורה והוא מסט' דת"ת, שם י"ב יוצא מפסוק (משלי יח י) מגדול עוז כו⁸, ושתי תיבות יהו"ה צדיק, והן י"ב אותיות ביושר וי"ב למפרע וי"ב ביושר, והן בצדיק יסוד עולם (משלי י כה), שנק' זה (זהר ח"א נח ע"א), י"ב מזלות ו"ו, ויוצא מג' היות ה' מלך כו⁹ כמש"ל (יא ע"א)].

- מאיר הכוונה -

1 וכן מדויק בלשון תפילת ר' נחוניא בן הקנה: אקלסך בספירה הששית שהיא תפארת בתוף שם בן כ"ב אנקת"ם פסת"ם פספס"ם דיונס"ם.
2 עי' לעיל יב ע"ד ד"ה ושעשע, שז"א בגדלות אינו מכונה ז"א כלל.
3 כ' ע"ד ד"ה ויהי, בעניין דשמה שלים.
4 דהיינו חוץ מהאותיות ו' שבשמות הוי"ה.
5 עי' לעיל א ע"ג מש"כ רבינו בשם האד"ר קמא ע"ב.
6 דהיינו כח"ב דרדל"א שלא מתלבשים בא"א.
7 עי' בהגר"א בסד"צ כ"ה ע"א וז"ל, כ"ב אתון אתגליפו בגוניהון ר"ל כנגדן כ"ב אותיות שבתורה ט' וי"ג, הן כ"ב תקונין בז"א, וכנגדן כ"ב אותיות התורה שהן בז"א כידוע וכו', וזהו שם של כ"ב בז"א כידוע בת"ת, והן כ"ב תקונים דדיקנא שלו, שהוא בתפארת כנ"ל, והן יוצאין מברכת כהנים כידוע, והן י"ג יודי"ן שם בכל תיבה יר"ד עד וישם י"ג תיבות, ותשעה ווי"ן, וידוע שע"ק נקרא יר"ד וז"א ו', שלכן נגד י"ג תקונין הן יודי"ן, ונגד ט' תקונין דז"א הן ווי"ן, וכן השם כ"ב נחלק לט' וי"ג, עכ"ל.
8 אנקת"ם פסת"ם פספס"ם דיונס"ם, תפילת ר' נחוניא בן הקנה: אקלסך בספירה הששית שהיא תפארת.
9 זהר ח"א לז ע"ב (לש"ו).

עי' ביאורים ח"א נה ע"ג ז"ל: וכ"ז הוא סוד המנפצ"ך, כי המנפצ"ך הוא בדעת, ושם הוא סוד שם י"ב שהוא בדעת. וכן הוא ג"כ שם י"ב ביסוד, והוא בפסוק (משלי יח י) מגדל עוז שם יהו"ה בו ירוץ צדיק ונשגב, וכמ"ש בזוה"ק (בראשית לז ע"ב) ועי' בהגר"א בתיקונים (סוף תיקון ד). אמנם בתפילת ר' נחוניא בן הקנה, מבואר כי השם י"ב שביסוד הנה הם הי"ב צרופי הוי"ה, והם יוצאים ג"כ מהג' שמות הוי"ה מלך הוי"ה מלך הוי"ה ימלך, ג' צירופים מהג' יודי"ן, וג' מהג' ההי"ן, וג' מהג' ווי"ן, וג' מהג' ההי"ן האחרונים, ומקורי דלהון הוא הג' יודי"ן דשם ס"ג, וכמ"ש בהקדמת תיקונים (דף יא ע"א) וע"ש בהגר"א. ואולי הוא כי אלו הי"ב צירופים הם הפנימיות להשם י"ב שבזוהר בראשית הנז', אך עכ"פ הוא כי ישנו שם י"ב בהיסוד ג"כ, וכ"ז הוא משום שהיסוד והדעת אחד הוא, כי מהיסוד דאימא נעשה הדעת דז"א, וכן מהדעת דז"א נעשה היסוד שבו, וכמ"ש בזוה"ק משפטים (דף קכג ע"א) מעוי בדעת אתתקנן. ולכן שם י"ב בדעת ושם י"ב ביסוד, כי שניהם אחד הוא, והם מהיסוד דאימא ומהמנפצ"ך שבהפה דז"א, כי מהיסוד דאימא נעשה הדעת שבו, והוא נמשך ומתגלה בפה, כי שם נחתמין ומצטיירין הפיתוחי חותם דאימא, ומהם נחקקין המנפצ"ך שהם שורש כל הה' מוצאות הפה, וכללות כל הפה כולו וכנ"ל, וזהו שאמר דעת גנוז בפומא דמלכא.

9 עי' ביאורים ח"א פד ע"ג ז"ל: וזה סוד וקרא זה אל זה י"ב בי"ב דת"ת ודיסוד - כי זה גימט' י"ב, ומאיר הת"ת בהי"ב שבו להי"ב דהיסוד, ומזה הוא שם של י"ב ביסוד היוצא מפסוק (משלי יח י) מגדול עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב, וכמ"ש בזוה"ק (בראשית לז ע"ב), והוא יוצא מהג' הוי"ה דמלך מלך ימלך כמ"ש הגר"א בתיקונים (סוף תיקון ד דף כ ע"ב ד"ה כללי שמות), והם הג' הוי"ה דהי"ב פשוטות כנ"ל אות י"א. ועי"ז מתגלה כבוד מלכותו ית"ש לעילא ותתא, כי היסוד משפיע תיכף להמלכות, וזהו שאמר (ישעיה ו ג) וקרא זה אל זה, שנמשך האור מהי"ב שבת"ת להי"ב שביסוד, ואמר (שם) קדוש קדוש קדוש, שהוא קדוש לעילא, קדוש באמצעיתא, קדוש לתתא, וכמ"ש בפ' בשלח (נ"ב סע"א), ועי"ז מלא כל הארץ כבודו, כי מקבל המלכות, שהיא הארץ קדישא, הארץ אשר נשבע לאבותינו, הנה מקבל היא את גילוי אורו מהיסוד, ומאירה ומתגלה למטה ויתקיים מ"ש (תהלים י טז) ה' מלך (תהלים צג א) ה' מלך (שמות טו יח) ה' ימלך לעולם ועד, ואז מלא כל הארץ כבודו.

שְׁעָה"כ

ובנ"א מצאתי בזה השם ג"כ מסודר בדרך תפילה בכל ראשי תיבו' ובלשון זה. אנא נורא קדוש תרבה מחילתך. פשעינו סלחה תגלגל מדותיך. פתתי סליחה פתח סגב ישע מנתך. דרוש יודעי ויעודך. נא סמוך יחד מתנותיך.

ונראה לי עוד כי כל התפילות הנמצא בס' שערי ציון אשר הם בר"ת השמות המוזכר כאן הם כולם מתפילת רנבה"ק עצמו וע' עוד בספר ברית מנוחה בדף מב ע"ב עד דף מד ע"א מדפוס ווארשא תרמ"ד ישנו שם ג"כ תפילה נוראה ארוכה וכתוב שם בסופו כי יש אומרים שהוא ג"כ לר' נחוניא בן הקנה [וע' עוד בענין שם כ"ב בדברי האריז"ל בכוונת התקיעות].

ז"ל הזהר ח"ב ט ע"א: לבד בך ונזכיר שמך רזא דשמא קדישא כללא דעשרין ותריין אתוון¹ וכנסת ישראל לא מתברכא אלא מגו שמא דא דאקרי בך כמה דאת אמר (שמות לב יג) אשר נשבעת להם בך (בראשית מח ב) בך יברך ישראל² (תהלים יח ל) כי בך ארוץ גדוד.

תרגום: "לבד בך נזכיר שמך", סוד השם הקדוש, כלל של עשרים ושתיים אותיות. וכנסת ישראל לא מתברכת אלא מתוך שם זה, שנקרא "בך", כמו שנאמר "אשר נשבעת להם בך", "בך יברך ישראל" "כי בך ארוץ גדוד".

וז"ל הזהר ח"ב קנו ע"ב: עשרה שליטין עשר זיני חכמתא³ אינון בה באורייתא בעשר שמהן גליפין⁴ ואתכלילו בשמא חד דעשרין ותריין אתוון [אתוון] (שמהן) גליפין⁵ רזין דעלמא דאתי באינון זיהרין דלא שלטא עינא למחמי ואפילו בסכלתנו למנדע ולאסתכלא בההוא עדונא וכסופא דקודשא בריך הוא אחסין לון לצדיקיא לעלמא דאתי כמה דאת אמר (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו.

תרגום: עשרה שליטים עשרה מיני חכמה הם בתורה בעשרה שמות חקוקים ונכללו בשם אחד של עשרים ושתיים אותיות חקוקות סודות העולם הבא באותם זהרים שאין העין שולטת לראות ואפילו בשכל לדעת ולהסתכל באותו עדון ותשוקה שהקדוש ברוך הוא הוריש לצדיקים לעולם הבא כמו שנאמר (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו.

י ע"ד

קכו. עי' זהר ח"ג רמח ע"א: ורזא דמלה בחכמה יסד ארץ חכמה אבא ארץ ברתא כונן שמים⁶ דאיהו ברא עם אימא דאיהו תבונה והאי איהו יהה"ו הויות באמצע⁷.

תרגום: וסוד הדבר, "בחכמה יסד ארץ" חכמה אבא, ארץ בת, "כונן שמים" שהוא בן, עם אמא שהיא תבונה, וזהו צרוף יהה"ו, הויות באמצע.

ועיי"ש רנח ע"א: ועוד שמע ישראל (דברים ו ד) שם ע' רבתי ד' מן אח"ד רבתי היינו ע"ד בין ש"ם מן שמע א"ח מן אח"ד עד י"י בכס ועל כל אחד ואחד דמיחד אותו בעולם ועל כן אמר דוד אנכי אשמח ביי' ש"מ מן שמע א"ח מן אח"ד הרי אשמח.

- מאיר הכוונה -

¹ פי' כי שם כ"ב הוא ז"א, ושמך היא מלכות אנו מזכירים השם שהיא מלכות אדנ"י לבד בך כלומר שלא נשלם ב"ך כי יש בעו"ה פירוד (רח"ו).

² פי' על ידי ז"א שנק' ב"ך יברך א"ס ישראל של מטה (מ"מ).

³ הם עשר ספירות מהחכמה, הם עשר חכמות, והענין שמה שמאירה החכמה בחסד שבה אינו דומה למה שמאיר בגבורה שבה, וכו' בענין שעשר ספירות מיארות עשר מיני חכמות בתורה, והמשכיל בה ישתמש בכלם, פעמים יונק מחכמה בספירה פלונית ומפרש סוד זה בבחינה זו, פעמים יונק מחכמה בספירה אחרת, ומפרש סוד זה בענין אחר, והיינו שהם "בעשר שמהן" וכו' (אור יקר).

⁴ יהיה עשרה שמות שאינם נמחקים: אה"ה, י"ה, אל, יְהוָה אלהים יהו"ה, צבאות שדי או אל חי אדני, הם י' שמות המחלקים עשר ספירות ודוגמתם בחכמה, ואפשר היותם י, יה, ה', יהוה היו יוה הוי ויה והי, יהו"ה הם עשר (אור יקר).

⁵ שם בן כ"ב אנקת"ם וכו' ונודע ששם בן כ"ב בזעיר כמ"ש בפ' שמות וז"ש רזין דעלמא דאתי שזעיר יונק מבינה (רח"ו במ"מ).

⁶ דהיינו ליסד המלכות ולתקנה, וכן כונן שמים דהיינו תפארת בתבונה. אימא שהיא נקראת כן כאשר אין החכמה עמה, והיינו מה שיש בין בינה לתבונה (אור יקר).

⁷ והיינו ייחוד נחמד ודאי בסוד. התפילין שהיד לבדו והראש לבדו יהה"ו בסוד ארבע פרשיותיו אמנם ראש ויד נקשרים ומיוחדים (אור יקר), היינו תפילין דר"ת (פע"ח תפילין ט).

שְׁעָה"כ

ועוד ד' רבתי ד' בתי תפילין דמנח להון א"ח ואתעטר בהו ואינן פאר על רישיה ואינן [יהו"ה] (יהה"ו) י' עטרא על ה' דאיהי ברתא והיינו יהו"ה בחכמה יסד ארץ אבא יסד ברתא ה' אמא עלאה עטרה על ו' דאיהו ברא' והיינו כונן שמים בתבונה באמא כונן ברא והאי איהו דעולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם.² וברתא איהי תפלה של יד כה"ה י' קשר דיליה ה' עלאה אימא תפלין דרישא על ראש תפארת תפלין דיליה כסדר יהו"ה דאיהו קדש לי והיה כי יביאך שמע והיה אם שמוע אבל בעלמא דאתי הויות באמצע³ דאינן ה' ה' ובג"ד אמר הנביא בזאת י"תהלל ה"מתהלל ה"שכל ו"ידוע אותי כי אני יהו"ה.

ובג"ד אוקמוה מארי מתניתין דאית ברישא אתר לאנחא תרי זוגי דתפלי⁴ ודא זכי לתרין פקודין דאוקמוה עלייהו לא כל אדם זוכה לשתי שולחנות⁵ דאינן י' חכמה ה' בינה ו' עמודא דאמצעייתא ה' מלכות קדישא רישא דאתעטר בארבע אתון דא כתר ריהטא⁶ דרישא דאסחר לון וכסי לון אהבה חסד ק"ש דשקילא לאורייתא דאתייהבת מימינא תפלין עז משמאלא דגבורה עמודא דאמצעייתא כליל כלא כנפי דמצוה נצח והוד תכלת ולבן מזוזה רשים שדי צדיק ושכינתא תרעא דמזוזה זה השער ליהו"ה.

תרגום: ועוד "שמע ישראל" שם ע' רבתי, ד' מן אח"ד רבתי, זהו ע"ד, בין ש"ם מן שמע, א"ח מן אח"ד, עד ה' בכס, ועל כל אחד ואחד שמיחד אותו בעולם, ועל כן אמר דוד "אנכי אשמח בה'", ש"מ מן שמע, א"ח מן אח"ד, הרי "אשמח".

ועוד ד' רבתי, ארבעה בתי תפלין שמניח אותם א"ח, ומתעטר בהם, והם פאר על ראשו, והם יהו"ה (יהה"ו), י' עטרה על ה' שהיא בת, וזהו "יהו"ה בחכמה יסד ארץ", אבא יסד בת, ה' אמא עליונה, עטרה על ו' שהוא בן, וזהו "כונן שמים בתבונה" באמא כונן בן, וזהו שעולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם.

ובת היא תפלה של יד, כה"ה, י' קשר שלה, ה' עליונה אמא, תפלין של ראש, על ראש תפארת, תפלין שלו כסדר יהו"ה, שהוא "קדש לי", "והיה כי יבאך", "שמע", "והיה אם שמע". אבל בעולם הבא הויות באמצע, שהם ה' ה', ומפני זה אמר הנביא "בזאת י"תהלל ה"מתהלל ה"שכל ו"ידע אותי כי אני יהו"ה".

ומפני זה פרשוהו בעלי המשנה, שיש בראש מקום להניח שני זוגות תפלין, וזה זוכה לשתי מצוות, שפרשו עליהן, לא כל אדם זוכה לשני שולחנות. שהם י' חכמה, ה' בינה, ו' העמוד האמצעי, ה' מלכות קדושה, הראש שמתעטר בארבע אותיות זה כתר ריצת⁷ הראש שמסבב אותם ומכסה אותם. אהבה, חסד, קריאת שמע ששקולה לתורה שנתנה מימין. תפלין עוז משמאל של גבורה, העמוד האמצעי כולל הכל, כנפי המצוה נצח והוד תכלת ולבן, [ב]מזוזה רשום שדי צדיק, והשכינה שער המזוזה "זה השער לה".

ע"י תיקון י' ע"א: תפילין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו ו' איהי ה' עלאה אימא עלאה עטרת תפארת עלה אתמר פארך חבוש עליך (יחזקאל כד יז) אלו תפילין שבראש.

- מאיר הכוונה -

¹ הכח הזה להוציא דוגמתה להאציל הה' תתאה מה' עלאה הנה אין לה הכח הזה מעצמה, אלא הוא נתחדש ובא לה מאבא שהוא משפיע בה שפע וכח להוציא דוגמתה, וניתוסף ממנו בטיפת הזרע שבו שפע מיוחדת לזה. והרי נעשית מציאות הנוקבא רק משפעו, ולכן אמרו אבא יסד ברתא. ומ"ש ואימא ברא, כי ע"י תשוקתה אליו היא מעלה מ"ן לבחי' זכר כמו שיתבאר (כללים ח"ב כב ע"ג).

² כנ"ל דעטרה על ו' אימא עילאה, עוה"ב (יהל אור).

³ ר"ל ב' ההי"ן באמצע סבר' ר"ת. והוא דווקא בעלמא דאתי, ששם ה' על ו', עטרותיהם בראשיהם, משא"כ בעוה"ז, שהיא שימושא כידוע (יהל אור).

⁴ ע"י בהקדמת תיקון י' ע"א ובתז"ח יד ע"א (לש"ו).

⁵ כסדר העוה"ז, והויות באמצע העוה"ב כנ"ל. והענין שבתפילין כסדר זוכה לשתייהן, בד' פרשיות כסדר העוה"ז, ובבתים וקשרים העוה"ב. ותש"י י' על ה', ותש"ר ה' על ו', הרי י"ה ה"ו כנ"ל. וראש הוא כתר וז"ש רישא כו'. ועכשיו חוזר כל הע"ס בפרטיות. ד' פרשיות חבת"ם. רישא כתר. ק"ש ותפילין חו"ג. תכלת ולבן נו"ה. מזוזה והשער יסוד ומל'. וכלם כלילין בק"ש (יהל אור).

⁶ משמע מתוך לשון זהר ויחי ריח ע"א שזהו לשון של מקור שפע, וע"י מים אדירים ריח, שזהו מלשון ריצה, דהיינו שדרך השכל להשיג במרוצה.

⁷ לבדוק עוד פעם

שְׁעָה"כ

תרגום: תפילין של ראש של הקדוש ברוך הוא שהוא ו', היא ה' עליונה, האם העליונה, עטרת תפארת, עליה נאמר פארך חבוש עליך אלו תפילין שבראש (ברכות יא ע"א).
בהגרא"א: **עטרת תפארת** - ר"ל שהיא עטרת על תפארת מצד הכתר, כמ"ש לקמן (יב ע"ב) מעוטר בכתר על רישיה: **עלה אתמר פארך כו'** - ר"ל פארך תפילין של ראש, שהוא ו', תפארת חבוש עליך, ר"ל על האדם.

ע"י תיקו"ז (יא ע"א): ועיקר דתפילין משמאלא ובגין כך נשבע ה' בימינו (ישעיה סב ח) זו תורה ובזרוע עזו אלו תפילין ומסטרא דשמאלא ה' תפילין על ו' אימא על ברה בגין דבה אתבני הדא הוא דכתיב כונן שמים בתבונה (משלי ג ט) י' אבא תפילין על ברתא ה' דביה אתבניאת הדא הוא דכתיב ה' בחכמה יסד ארץ ודא הוא הוי"ה ודא הוא רזא ארבע משמרות הויה לילה. ואית דאמר הוי"ת באמצע כגוונא דא יהה"ו י' קדש לי (שמות יג ב) ה' ה' והיה כי יביאך (שם יא) והיה אם שמע (דברים יא יג) ו' שמע ישראל (דברים ו ד) הוי"ה ו"י באמצעיתא יהה"ו ה"ה באמצעיתא.

תרגום: ועיקר של התפילין משמאל, ולכן "נשבע יהוה בימינו" זו תורה, "ובזרוע עזו" אלו תפילין (ברכות ו ע"א). ומצד השמאל, ה' תפילין על ו', אם על בנה, משום שבה נבנה, זהו שכתוב "כונן שמים בתבונה". י', אבא, תפילין על הבת, ה', שבו נבנית, זהו שכתוב "יהוה בחכמה יסד ארץ", וזהו הוי"ה, וזה סוד ארבע משמרות הויה הלילה (ברכות ג ע"א).

ויש אומרים הוי"ת באמצע, כמו זה, יהה"ו. י', קדש לי. ה"ה, והיה כי יביאך, והיה אם שמוע. ו', שמע ישראל. הוי"ה, ו' י' באמצע. יהה"ו, ה' ה' באמצע.

בהגרא"א: **ודא הוא רזא כו'** - ר"ל, דלילה דהוא מסט' דשמאלא. ד' אותיות של השם, שהוא נגד ד' משמרות, הוי סדרן הוי"ה, וזהו הויה לילה¹, ר"ל דה' דהלילה, שדי למלת הוי, דהלילה הוא ה' תתאה, והוא חוזר ומפרש כאן מה שאמר דבתפילין, הויה באמצע, וחוזר ומפרש בדרך אחר, וז"ש ואית דאמר כו': **הוי"ה ו"י כו'** - ר"ל דלכך קרא ה"ה שבאמצע הויות, מלבד הטעם שכתב התוס' שפרשיות הן והיה, מ"מ למה קרא הוי"ה בסדר הזה, אמר דהויה הוא ו"י באמצע, והוא מסט' דאות ה', לכך קראן ה"ה שבאמצע הויה, וז"ש יהה"ו ה' ה' באמצע.

וע"י תז"ח יד ע"א: מסטרא דאמא אנון הויות באמצע כמא דאוקמוה והא אתמר ובגין דלא בקיאיין אלין דדרא בתראה שוין תרין זוגין דתפילין דלא ידעין ברזא דא ועוד מאן דשוי תפילין כדקא חזי האי איהו מקים מצוה כמאמרה.

תרגום: מצד האם אותם ההויות שבאמצע כמו שבארוה והרי נתבאר ומשום שלא בקיאים אלו של הדור האחרון שמים שני זוגות תפילין מספק שלא יודעים בסוד הזה (שניהם נצרכים) ועוד מי ששם תפילין כראוי זהו שמקים המצוה כמאמר.

בהגרא"א: **דבגין דלא בקיאיין כו'** - ר"ל שאמרו בירושלמי הויות באמצע והן אין מבינים על מה רמזו וסוברין שב' הפרשיות והיה כי יביאך דהיה אם שמוע באמצע כמ"ש בתוספת והכל בגין דלא ידעין ברזא דא: **ועוד מאן כו' מצוה כמאמרה** - ר"ל שאמרו כל המקיים מצוה כמאמרה וכאן הוא מצוה כמאמרה כמ"ש לעיל ד' בתים כו' וד' פרשיין כו' שהן ד' אותיות דמצוה.

יא ע"א

קכח. **ע"י תז"ח (מו ע"ג):** דרגא דעמודא דאמצעיתא ואיהו עקרא דתפילין ובה צריך לקשרא (נ"א לסדרא) לון כגונא דא חכמה קדש לי ודא י' בינה והיה כי יביאך ודא ה' שמע ישראל לימינא ו' והיה אם שמוע לשמאלא ודא ה' ובעמודא דאמצעיתא אתכלילין.
תרגום: הדרגה של העמוד האמצעי והוא עקר התפילין ובו צריך לקשר (לסדר) אותם כמו זה חכמה קדש לי וזה י' בינה והיה כי יביאך וזו ה' שמע ישראל לימין ו' והיה אם שמע לשמאל וזו ה' ובעמוד האמצעי נכללים.

- מאיר הכוונה -

¹ ע"י דע"ה ח"ב כד ע"ד שזה כאשר בריאה נפרד מאצילות, ואז רואים באצילות אש, ובבריאה רוח, ומים רק רואים ביצירה.

שְׁעָה"כ

בהגרה"א: ואיהו עיקרא דתפילין כו' - ר"ל כמ"ש ע"ג מחלוקת דאיהו בין חבר בתפילין כו' בימינא ושמאלא איהו אבל בעד"א לית תמן מחלוקת בגין דאיהו עיקרא דגמרא כו' ור"ל מחלוקת שהוא בין רש"י ור"ת בתפילין¹ הוא בימינא ושמאלא שימינא הוא דעת רש"י כסדר ושמאלא הוא דעת ר"ת הוויות באמצע כמ"ש בתיקונים שהוויות באמצע הוא בשמאלא ע"ש אבל בעד"א אין שם מחלוקת כי הוא מכריע והוא מכריע לימין כידוע והוא כדעת רש"י וז"ש כאן ואיהו עיקרא דתפילין וביה צריך לסדרא לון כגוונא דא כו' וכן הוא בכל מחלוקת כמו ב"ש וב"ה כאלו ואלו דברי אלקים חיים והלכה כב"ה שב"ה מימין וב"ש משמאל כמ"ש לעיל ובימינא ושמאלא מחלוקתן ואלו ואלו דברי אלקים חיים בינה שמשם אצילתן אבל הלכה בעד"א ששם מקומה של הלכה כב"ה שהוא נוטה לימין כנ"ל דף פ"ה בספירות מסט' דימינא כו' ומסט' כו' ואי לא אסתכמו תרווייהו בעד"א כו' דאינון במותב תלתא כו' וכמ"ש הלכה כרבים אין רבים אלא שלשה בשער בת רבים בת ג' אבהן בת עין וכ"ה בכל מחלוקת של תנאים כל שהוא מסט' דנוקבא נוטה לשמאל ומסט' דדכורא לימין כמ"ש ל' או טפה דדכורא גוברת כו' ע"ש.

קכט. ע"י ע"ח שער לב (הארת המוחין) פרק ט: ונבאר בחי' אחרת שיש ביסוד של ז"א הוא בחי' אפרים בן יוסף. הנה נודע, כי ביסוד יש ב' עורות זעג"ז, וכשמוהלין כורתין הערלה והוא עור הראשון העליון והחיצון, ואז לא יש שם מחיצה מפסקת רק עור אחד לבד, ואז² מתגלה עטרת היסוד לבדה, אבל היסוד עצמה עם³ האורות שבתוכה עדיין הם סתומים ואין אורם יוצא לחוץ, כי ב' עורות אשר עליו מונעין יציאתן להאיר, אבל בעטרת היסוד שנגלית כנ"ל, אז יכולין האורות שבתוכו לבקוע מחיצות⁴ העטרה עצמה ולהאיר לחוץ דרך צדדי דופני העטרה⁵, לפי שאין שם ב' מחיצות כמו שיש ביסוד עצמו. והנה הארה זו איננה הארה היוצאת מפי היסוד, רק הארה זו⁶ דרך צדדי דופני כלי העטרה עצמה. וזו ההארה היא בחי' אפרים בן יוסף, כי היסוד עצמו דז"א הוא יוסף⁷, ואפרים בנו הוא ההארה היוצאת מדופני צדדי העטרה שבו. ושכחתי מה ששמעתי ממורי זלה"ה אם הוא מהארה היוצאת מצדדי העטרה דרך פנים או אחור.

ועי' בהגרה"א בספד"צ יב ע"ב: סירס את הזכר שגנזו ביסוד⁸, ואינו יוצא ממנו, והוא סוד הסירוס שאין היסוד מוליד, והרג את הנקבה שאין מתפשט כלל למטה, ומלחה לצדיקים לע"ל, שאז יתגלו שניהם, והחילוק שבין הסירוס לבין הריגה, כי אע"פ שאין יוצא החסד הזה ע"י פי

- מאיר הכוונה -

¹ ע"י ע"ח שער ה סוף פרק א.

² וכשפורעים גם עור הב' אז (נוסף בכת"י הגוב"י).

³ נמחק באוצ"ח.

⁴ מחיצת (אוצ"ח).

⁵ זה בגלל סירס את הזכר, והוא כל בחי' הארת היסוד דא"ק חוץ מיום הראשון שאז האיר ללא הסירוס (כללים ח"א קא ע"ג), ובו זן בחסדו את כל בשר והוא בהסתר פנים (דע"ה ח"ב מה ע"ג), וע"ח שער מ"ד ומ"ן דרוש ה' [שכל אור שיורד עד היסוד נשאר אותו מעלה ורק נגזז ביסוד (כללים ח"א ל ע"ג)] וזהו בא לה ע"א עי' הארת המהרח"ו ז"ל @, לעיתים רחוקים יוצא מעין עיקר האור ג"כ והוא נשמת הרשב"י והאריז"ל וכיוצא והוא גילוי הזהר וכל תורת האריז"ל שהם מהאור הגנוז כמש"כ בתנא דבי אליהו רבא פ"ג שכל מה שאמרו דכל דבר שעתידי להיות הוא עתה לפרקים (דע"ה ח"ב קי ע"ג) אינו נמשך לנוק' אלא רק תמצית הארה דרך דופני הטרסה (ע' שער הארת המוחין פרק ט') והוא סוד סירס את הזכר ונשאר עיקר האור ביסוד שבו ואינה מקבלת הנוק' מאותו האור העיקרי עצמו מאומה ועי' זהר תרומה דף קסז (כללים ח"א פא ע"א).

⁶ היא בחי' אחרת היוצאת (נוסף באוצ"ח).

⁷ עי' הקדו"ש מה ע"א עי' זהר פ' משפטים (דף קד ע"ב), ויוסף ובנימין הם מיסוד ועטרה דרחל, ואח"כ [כשנלקח יוסף (בהגרה"א בס"ד י ע"ג ה' וענין אפרים) כלומר כשנמכר (ב"ע קלח ע"ב), וע' הקדו"ש שער ז פרק ה' אות ז' שזה כאשר עמד בנסיון.] עלה יוסף ביסוד דז"א ובנימין עלה ביסוד דרחל.

⁸ עי' פת"ש א"א כד, שהכוונה כאן היא ליסוד דחיוורא הגנוז באורא. אמנם בביאור כוונת דבריו יש לדעת, שהלוייתן הוא החוורתא הי"ג (עי' לקמן יב ע"ד ד"ה קולטרא) הרי הוא עטרת היסוד, ואם כן בע"כ שעיקר הסירוס הוא בעטרת היסוד דווקא, וממילא צ"ל שהאור הנשאר ביסוד לא נתגלה. וכן הוא מפורש בלש"ו כללים ח"א פב ע"ג, שנחש בריח שבחוורתא הוא ביסוד, אמנם לא בכל היסוד אלא בחלק היסוד שבתוך העטרה המקיפו, וכן עי' שם עט ע"ג שמהחלק הזה שביסוד הוא שיוצאת הארת החסד לנוק' מפום אמה דרך דופן.

שְׁעָה"כ

היסוד, מ"מ נהנין ממנו, כידוע בסוד¹ נהיר לנוק' דרך דופן, והוא החסד שמנהיג את כל הדורות וזן בחסדו כל בשר מקרני ראמים ועד ביצי כנים, אלא שהוא בהסתר פנים, ואין נסים נגלים עד לעתיד, שאז יתגלה בפום אמה, אבל אור הנקבה נתבטל הכל עד לע"ל, ולכן² הנקבה היא גבורה כנ"ל, וחסד הזכר אינו נפסק אפילו רגע אחת כנ"ל.

עי' בהגר"א בת"ז פא ע"א: וענין הסתימה בחול שמאיר לה מבחוץ דרך דופן היסוד³, וכן הוא בה ג"כ ההארה מבחוץ כדרך הנתינה. אבל בשבת, בזיווג דעייל בגוה, ומכניס השפע דרך פי היסוד דרך אות ברית.

ועי' זהר ח"ב קסו ע"ב: י"ש אלין תלת מאה ועשר עולמות⁴ גניזין תחות עלמא דאתי ועל⁵ אינון מאתן ושבע דאינון מסטרא דימינא אקרון אור קדמאה בגין דאפילו אור שמאלא אקרי אור אבל אור קדמאה איהו זמין למעבד תולדין לעלמא דאתי ואי תימא לעלמא דאתי ולא יתיר אלא אפילו בכל יומא ויומא⁶ דאי לא הוה האי אור עלמא לא יכיל למיקם דכתיב (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה⁷.

האי אור זרע ליה קודשא בריך הוא בגנתא דעדנוי⁸ ועבד ליה שורין שורין ע"י דהאי צדיק דאיהו גנא דגנתא ונטיל להאי אור זרע ליה זרועא דקשוט⁹ ועבד ליה שורין שורין בגנתא

- מאיר הכוונה -

1 ע"ח הארת המוחין ט', ועי' בבהגר"א על ת"ז פט ע"ג, ועי' זהר תרומה קסו ע"ב וקסז ע"א (לש"ו).

עי' לש"ו כללים ח"ב עז ע"ג, שמה שכתוב כאן "דרך דופן" אין הכוונה דרך פומא דאמה ממש אלא דרך צדדי הדופן של העטרה, ויסודו ממש"כ בבהגר"א על ת"ז פא ע"א ד"ה ביה איהו. וע"ש עוד שכתב שכל זה בימות החול, אבל בשבת מתגלה דרך פי האמה ממש ע"ש. והנה עי' פת"ש גדלות דז"א כט ז"ל, והכח הזה [זרע הבעל] אנו רואים שיש בו אור ומי"ם, שהזרע הוא מאור העינים וכח הגוף, והוא האור המושרש במוח שממש בא האור אל העין, ואח"כ בזיווג כשנותן בה הטיפה נמשך האור והמים ביחד, ונשאר האור גנוז ביסוד בברית שלו, ויוצא מים לבד, ומ"מ קצת אור נכנס עם המים, והוא תענוג של האשה בזיווג דנהיר לה דרך דופן, ואור ומים הנ"ל הם חו"ג של הדעת, עכ"ל.

2 כלומר שזהו הטעם שנוק' היא גבורות החל מעת הריגת הנוק' דהלויתן.

3 עי' ע"ח שער לה פרק ב: כי אורות אלו הנמשכין מז"א לנוקבא אינן יוצאין ממש, ומאירין ועוברין דרך דופני המחיצות דז"א כולם אל הנוק', דא"כ ברגע אחת היו ניתנין בה כל המוחין, אך הם ממש דוגמת מוחין דז"א.

4 דע כי י"ש עולמות הם בבינה והם כ"ב אותיות המתחלקים בחג"ת דז"א כמ"ש בפ' בראשית [טז ע"ב ועי' זהר הרקיע יא ע"א ושער הכוונות כט ע"ב (לש"ו)]. וכבר הודעתך כי עלמא דאתי הוא תבונה שתמיד בא השפע ממנה תוך ז"א ואמנם עיקרם בג"ר דז"א אך הארתם יוצאת לחץ אחר כלות יסוד הבינה אשר בחזה דז"א ואז מתחילים הג' קוים ונמצא כי עיקר הארתה בחג"ת דז"א וז"ש בזהר שהם תחות עלמא דאתי שהוא בסיום יסוד הבינה בחזה דז"א גם פירושו שהם אחר הבינה דז"א עצמו (רח"ו).

5 מוסגר בדפ"ק.

6 קמט רע"א (לש"ו). תמצית הארה [תיקון המ"ה] מזה מוכרח להיות תמיד, כי בלא זה לא היה אפשר שיתקיים העולם אפי' רגע אחת וכמ"ש בזוה"ק (תרומה קמט רע"א ושם עוד קסו ע"ב) (דע"ה ח"ב עה ע"ד), באשר שכל גילוי הנה נעשה מאחר הפרסא ולמטה, והרי היה גילוי ע"י הפסק, לכן היה גילוי רק כרגע, וחזר ונגזו ואינו משתמש העולם בו אלא בתמצית הארה ממנו. ובזה מתקיים העולם ונוהג בחסדו כל דור (ע' זוה"ק פ' בא לה ע"א תרומה קמט רע"א קסו ע"ב ופ' אמור פח ע"א) (כללים ח"ב עז ע"ג).

7 מ"ש אמרתי עולם חסד יבנה הכוונה הוא רק על מה ששיתף מדת החסד למדת הדין, אבל עיקר הבריאה היתה במדת הדין, בראשית ברא אלהים (בראשית א א), וכנ"ל אות א' שבשם מ"ב נברא העולם שהוא גבורה (ביאורים ח"א נט ע"ב).

8 שמ"ר פל"ה סי' א (לש"ו). בנקודת יסוד דהמלכות ששם נגזו האור (דע"ה ח"א ג ע"ד), עי' דע"ה ח"ב סה ע"ב, הוא היסוד דהנוק' כמ"ש בשעה"כ (דף נד ע"ב), והוא הי' דאדנ"י⁸, י' זעירא⁸, שהוא מהי' דהוי"ה, כי כמו שהוא בז"א י' אתגלי בפומה דאמה (אד"ר קמב ע"א) והוא מאור הגנוז, כן הוא בה, ע' הגר"א ספד"צ (פרק ג ד"ה וי"ה כז ע"א, ובפ"א ד"ה כמה דה' יג ע"ג). ועכ"פ הוא כי האור שנגזו הוא בהיסוד דהנוק', ומשם הוא ג"כ כל שורש נשמת ישראל וכמו שאמרו בפ' בראשית (י"ג סע"א) (כללים ח"א פא ע"א).

9 שור"ק כולו זרע אמת ניקוד שהיסוד שורק (רח"ו).

שְׁעָה"כ

ואוליד ואצמח ועביד פרין ומנייהו אתזן עלמא הדא הוא דכתיב (שם צז יא) אור זרוע לצדיק¹ וגו'.

וכתיב (ישעיה סא יא) וכגנה זרועיה תצמיח מאן זרועיה אלין זרועי דאור קדמאה דאיהו זרוע תדיר² השתא אוליד ועביד איבין והשתא זרוע איהו בקדמיתא עד לא ייכול עלמא איבא דא אוליד זרועא דא ויהיב איבא ולא שכיך ועל דא [כל] עלמין אתזנו בספוקא [בההוא גננה] ודההוא גננא [בההוא גוונא] דאקרי צדיק [ד]לא שכיך ולא פסיק לעלמין בר בזמנא [דישראל בגלותא]³ (דגלותא).

ואי תימא בזמנא דגלותא כתיב (איוב יד יא) אזלו מים מני ים ונהר יחרב ויבש היך עביד תולדין אלא כתיב (תהלים צז יא) זרוע זרוע איהו תדיר ומיומא [ההוא נהיר דאפסיק (נ"א דגלותא)] (דאפסיק ההוא נהר גנתא) וס"א בגנתא לא עאל ביה ההוא גננא וההוא אור דאיהו זרוע תדיר עביד איבין ומנייה ומגרמיה אזרעע כקדמיתא ולא שכיך תדיר כגנתא דעביד תולדין ומההוא זרועא נפיל ביה באתריה וומגרמיה (ו)עביד תולדין כדבקדמיתא ואי תימא דאינן תולדין ואיבין [הוון] כמה דהוה בזמנא דגננא תמן לאו הכי אבל לא אתמנע זרוע דא לעלמין.

תרגום: י"ש אלה שלש מאות ועשרה עולמות שגנוזים תחת העולם הבא (ועל) אותם מאתים ושבעה שהם מצד הימין נקראים אור ראשון משום שאפילו אור השמאל נקרא אור אבל האור הראשון עתיד לעשות תולדות לעולם הבא ואם תאמר לעולם הבא ולא יותר אלא אפילו בכל יום ויום שאם האור הזה לא היה העולם לא יוכל להתקיים שכתוב אמרתי עולם חסד יבנה.

האור הזה זרע אותו הקדוש ברוך הוא בגן עדנו ועשה אותו שורות שורות על ידי הצדיק הזה שהוא הגן של הגן ונטל את האור הזה וזרע אותו זרע אמת ועשה אותו שורות שורות בגן והוליד והצמיח ועשה פירות ומהם נזון העולם זהו שכתוב אור זרע לצדיק וגו'.

וכתוב וכגנה זרועיה תצמיח מי הם זרועיה אלה הם הזרעים של האור הראשון שהוא תמיד זרוע ועכשיו מוליד ועושה פרות ועכשיו הוא זרוע בראשונה בטרם שיאכל העולם את הפרי הזה הוליד הזרוע הזה ונותן פרי ולא שוכך ולכן כל העולמות נזונו בספוקו של אותו הגן שנקרא צדיק שאינו שוכך ולא פוסק לעולמים פרט לזמן שישראל בגלות.

ואם תאמר בזמן הגלות כתוב אזלו מים מני ים ונהר יחרב ויבש ואיך עשה תולדות אלא כתוב זרע והוא תמיד זרוע ומיום שנפסק אותו נהר לא נכנס לגן (בגן) אותו הגן ואותו אור שהוא תמיד זרוע עושה פרות וממנו ומעצמו נזרע כבראשונה ולא שוכך תמיד כמו גן שעושה תולדות ומאותו הזרוע נופל בו במקומו ומעצמו עושה תולדות כבראשונה ואם תאמר שאותם תולדות ופרות היו כמו שהיה בזמן שהגן שם לא כך אבל לא נמנע הזרוע הזה לעולמים.

עי' זהר ח"ב לד סע"ב: ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור נהיר נהירו דלעילא ובטש על גבי רוחא דנשיב ואסתלק⁴ מעל תהומא ולא חפא ליה כיון דתהומא אתנהיר ואיהו אסתלק כדין הוה נהיר⁵.

- מאיר הכוונה -

¹ הוא סוד עץ החיים שבתוך הגן (ביאורים ח"ב פא ע"ג). שם נפל וירד אור הדעת ונתעלם שם, והוא סוד אור זרוע לצדיק וכמ"ש בספד"צ (פרק א יא ע"ב) אעבר זועיר נטיל וגניז, ע"ש בהגר"א, וכן בתיקונים להגר"א (תיקון מ דף פט ע"ג), ובדברי הרב שער הארת המוחין (פרק ט), ודרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה), וע' עוד בזוה"ק (פ' בא דף לה ע"א) (דע"ה ח"ב קח ע"ב), בזוה"ק בראשית בתחילתו (דף א ע"א) אור דאתברי ואתגניז ואתכלל בברית כו', וההוא זרע קיימא באות ברית ממש, וע"ש בדברי הרב במאמרי רשב"י, וכן בדברי הרב בשער הכוונות (בדף לב ע"א) ע"ש. והרי לנו מכ"ז כי נשאר גנוז ביסוד הזכר והוא בסוד סירס את הזכר כנז' (כללים ח"א פא ע"א), אינו מאיר מעתה להנוק' שהוא המלכות הנעלמת בו אלא רק דרך דופני העטרה, ע' הארת המוחין (פרק ט) [וכמ"ש בזוה"ק פ' בא לה ע"א, ע"ש בהגהות מהרח"ו אות ג' ד', ובזוה"ק פ' תרומה קמח סע"ב וקמט רע"א, ושם קסו ע"ב וקסז ע"א כל הענין, ופ' פקודי רכ ע"ב ופ' אמור פח ע"א] (כללים ח"א קא ע"ג).

² עי' לעיל דף לה ע"א (לש"ו).

³ בעת שהז'ן הם בגדלות ובמוחין שלימים, הנה אז נמשך בהנוק' מהאור שבו ג"כ, ע' זוה"ק (פ' בא לה ע"א, ופ' תרומה קסו ע"ב) ובדברי הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה), אמנם הוא רק בסוד נהיר לנוק' דרך דופן כמ"ש בהארת המוחין (פרק ט), אבל הוא נמשך בה עכ"פ והוא החסד שבחסד כנז' (דע"ה ח"ב קלד ע"א).

⁴ היינו מן המלכים שנתבררו ונשאר רח"פ מ"ת והשאר נברר (רח"ו).

⁵ נהירו (דפ"ו).

שְׁעָה"כ

דא נהיר על רישיה ומיא הוּו נפקי מגו אפותיה ורוחא נשיב לעילא ונהיר מנהירו דא עד דהוה נחית נהוריה מנצנצא¹ לשבעין ותריין נהריין² דשמשא כיון דאינון [נהורין] [נהריין] אתרשימו בגו שמשא לתתא הוּו³ חייביא דעלמא ידעין בהו והוּו פלחין לשמשא כיון דאסתכל קודשא בריך הוא באינון חייביא סליק נהוריה וגניז ליה אמאי גניז ליה בגין דההוא תנין הוּו סליק ונחית ובטש באינון יאוריין עד אדגנזו (דגנזו) ליה ולא אתגליא.

וזרע ליה זרועא [בחד צדיק⁴] [לחד] דאיהו⁵ [גננא] [גוונא] דגנתא וזרועא דזרע [בגנתא⁶] בגניזו בטמירו האי⁷ אור איהו.

תרגום: "ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור", האיר האור שלמעלה והכה על גב הרוח שנשבה, והסתלק מעל התהום ולא כיסה אותו. כיון שהאיר התהום, והוא הסתלק, אז היה אור.

זה מאיר על ראשו, ומים היו יוצאים מתוך מצחו, ורוח נושבת למעלה, ומאירה מאור זה, עד שהיה יורד אורו מנצנץ לשבעים ושנים אורות של השמש. כיון שאותם אורות נרשמו בתוך השמש למטה, היו הרשעים של העולם יודעים בהם, והיו עובדים לשמש. כיון שהסתכל הקדוש ברוך הוא באותם הרשעים, סלק את אורו וגנז אותו. למה גנז אותו. משום שאותו תנין היה עולה ויורד ומכה באותם יאורים, עד שגנז אותו ולא התגלה.

וזרע אותו הזרע בצדיק אחד, שהוא הגנן של הגן. והזרע שנזרע בגן, הוא גניזת וטמינת של האור הזה.

קל. עי' זהר ח"ב כב ע"א: והאי עד תיאובתא דכלא⁸ ביה כמה דאת אמר (שם כו)⁹ עד תאות גבעות עולם מאן אינון גבעות עולם אלין אינון תריין אמהן¹⁰ נוקבי אוכל ושמטה דאקרין

- מאיר הכוונה -

1 בסוד חסד דאתגלי בפום אמה שיצא בהדר (רח"ו).

2 נהורין (דפ"ו).

3 קפח ע"א (הערת הזהר).

4 לקמן קמט רע"א קסו ע"ב רכ ע"ב (לש"ו).

5 היינו יסוד דא"ק טיפת לובן (רח"ו). אותו האור עצמו שהוא הגילוי דהשם מ"ה העיקרי, הנה הוא חזר ונתעלם ונגנז ג"כ תיכף בהיסוד עצמו, וכמ"ש בפ' פקודי (דף רכ ע"ב) וההוא נהורא דאברהם גניז ליה קוב"ה כו' ע"ש, ונגנז בהיסוד עצמו, בסוד (תהלים צז יא) אור זרוע לצדיק, כמ"ש שם (רכ ע"ב) וע"ש קמח סע"ב וקסו סע"ב ולה ע"א). ואינו מאיר מאז ולהלאה אלא דרך דופני העטרה, והוא החסד שמנהיג בו כל הדורות (כללים ח"א לה ע"א, נז סע"א, פא ע"א, ח"ב סח ע"ב), ע' הערת המוחין (פרק ט) [וכמ"ש בזוה"ק פ' בא לה ע"א, ע"ש בהגהות מהרח"ו, ובזוה"ק פ' תרומה קמח סע"ב וקמט רע"א, ושם קסו ע"ב וקסז ע"א כל הענין, ופ' פקודי רכ ע"ב ופ' אמור פח ע"א (שם קא ע"ג). ונשאר עיקר האור גניז בהיסוד לצורך תיקון העתיד, וגם האור שיצא ממנו בסוד החסד דאתגלייא בפום אמה לצורך התיקון דמעשה בראשית, הנה הוא נתלבש בהמלכות הנעלמת בו כמ"ש מהרח"ו שם, ויצא ע"י המלכות, ומזה נעשה כל התיקון דמעשה בראשית (שם ח"ב עו ע"א).

6 במ' הנעלמת בו שתקנה התהו (רח"ו). עיקר אור התיקון אשר ממנו נתקנו הנקודות וכל האצילות כולו וכל מעשה בראשית כולם, הנה הוא האור המ"ה הפנימי, כי הוא מבפנים לכולם וכמ"ש אליהו זל"ט (תיקו"ז יט ע"א) מלגאו איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו ארח אצילות איהו שקיו דאילנא כו'. וכן הוא נמשך ויצא דרך פנימיות כל הא"ק, והוא תולדות היסוד, שבו חסד דאתגלי בפום אמה, והוא באמת אינו עיקר אור הגנוז עצמו שהוא אור האוירא עלאה, אלא הוא רק תולדתו כי הוא יצא ונולד רק מהיסוד ומלכות דא"ק (כללים ח"א קי ע"ג), האור המקיף הוא מהזווג עליון דהמוחין אוירא ומ"ס, והאור הפנימי הוא מהזווג תחתון דהיסוד ומלכות (שם ע"ד) והנה בעת שהזו"ן הם בגדלות ובמוחין שלימים, הנה אז נמשך בהנוק' מהאור שבו ג"כ, ע' זוה"ק (פ' בא לה ע"א, ופ' תרומה קסו ע"ב) ובדברי הרב בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש ה), אמנם הוא רק בסוד נהיר לנוק' דרך דופן כמ"ש בהארות המוחין (פרק ט), אבל הוא נמשך בה עכ"פ והוא החסד שבחסד כנז' (דע"ה ח"ב קלד ע"א).

7 דהאי (ס"א האי) (דפ"ו).

8 בינה ומלכות (רח"ו).

9 בראשית נ ע"א רמז ע"ב (הערת הזהר).

10 בינה ומלכות (רח"ו). ונקרא בינה עלמא עלאה ומלכות עלמא תתאה, וכן בינה נקרא עלמא דאתכסייא ומלכות עלמא דאתגלייא (זהר ויצא דף קנב ע"א), וכן עולם הבא הוא בינה ועולם הזה הוא מלכות, וכמ"ש בזוה"ק בראשית (דף לד ע"א), ופ' ויחי (דף רמח ע"ב), ואמר שם, דעלאה עלמא דדכורא אתקשר בתתאה עלמא דנוקבא כו' תריין עלמין נינהו כדכתיב (תהלים קו מח) מן העולם

שְׁעָה"כ

גבעות] (דאקרוין) עולם כמה דאת אמר (תהלים קו מח) מן העולם ועד העולם יובל ושמטה כל חד [מנהון] אקרי עולם ואלין אקרון גבעות עולם.¹

ותיאובתא דילהון בהאי עד² ודאיהו קיומא דכל סטרין (מ"ט) תיאובתא דיובלא³ [לגבי דעד] לאעטרא ליה⁴ ולנגדא עליה ברכאן⁵ ולאקא עליה מבועין⁶ מתיקין הדא הוא דכתיב (שיר ג יא) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו תיאובתא דשמטה⁷ לאתברכא מניה⁸ ולאנתהרא מניה⁹ ודאי האי עד תאות גבעות עולם איהו.

בגין כך (ישעיה כו ד) בטחו ביהו"ה עדי עד דהא מתמן ולעילא אתר טמיר (הוא) וגניז ואיהו דלא יכיל לאתדבקא אתר הוא דמניה נפקו ואצטיירו עלמין הדא הוא דכתיב (שם) כי ביה יהו"ה צור עולמים והוא אתר גניז וסתים ועל דא בטחו ביהו"ה עדי עד עד הכא אית רשו לכל בר נש לאסתכלא ביה מכאן ולהלאה לית ליה רשו לבר נש לאסתכלא ביה דהא איהו גניז מכלא ומאן איהו יה יהו"ה דמתמן אצטיירו עלמין כלהו ולית מאן דקאים על ההוא אתר.

תרגום: וה"עד" הזה, תשוקת הכל בו, כמו שנאמר "עד תאות גבעות עולם". מי הם "גבעות עולם", אלה הם שתי האמהות, הנקבות, יובל ושמטה, שנקראות גבעות עולם. עולם כמו שנאמר "מן העולם ועד העולם". יובל ושמטה כל אחד מהם נקרא עולם, והם נקראים גבעות עולם.

ותשוקתם ב"עד" הזה, שהוא קיום של כל הצדדים. תשוקת היובל אל "עד" לעטר אותו ולהמשיך עליו ברכות, ולהריק עליו מעיינות מתוקים, זהו שנאמר "צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו". תשוקת השמטה להתברך ממנו, ולהיות מאירה ממנו, ודאי שה"עד" הזה הוא "תאות גבעות עולם".

לכן "בטחו בה" עדי עד", שהרי משם ולמעלה מקום טמיר וגנוז הוא, שלא יכול להתדבק. הוא מקום שממנו יצאו והצטיירו העולמות, זהו שנאמר "כי ביה ה' צור עולמים", והוא מקום גנוז ונסתר, ועל זה "בטחו בה" עדי עד". עד כאן יש רשות לכל אדם להתבונן בו, מכאן ולהלאה, אין רשות לאדם להתבונן בו, שהרי הוא גנוז מהכל. ומי הוא, "יה יהוה", שמשם הצטיירו כל העולמות, ואין מי שעומד על אותו מקום.

ועיי"ש קמג ע"א: פתח ואמר (תהלים קכה א) שיר המעלות הבטחים ביהו"ה¹⁰ כהר ציון¹¹ לא ימוט¹² לעולם ישב¹ האי קרא אוקמוה אבל שיר המעלות תושבחתא דקאמרי אינון דרגין קדישין

– מאיר הכוונה –

ועד העולם ואע"ג דתרין נוקבי נינהו כו' דא שבע ודא בת שבע דא אם ודא אם כו' ע"ש (ביאורים ח"א נט ע"ג)

¹ מ"יובל ושמטה" עד כאן מוסגר בדפ"ק.

² יסוד (רמ"ז בשם הזהר הרקיע).

³ לאה (רמ"ז בשם הזהר הרקיע). ואין יובל סתם כי אם אמא (רמ"ז).

⁴ קשה איך אמר "לאעטרא ליה", דאדרבה לאה היא מקבלת ממנו. וגם עד, שיהא ביסוד, אין בכאן ענין לזה דאיך יאמר בטחו בה' עדי עד. ולי נראה דעד הוא בדעת זעיר דתמן יסוד או"א ששם הוא עיקר ותכלית הכוונה (רמ"ז).

⁵ מנו"ה דידה הנקרא (משלי י ו) ברכות לראש צדיק (רמ"ז).

⁶ מת"ת דידה שהוא כתר שלו שהוא מבועין של כל הד' מוחין (רמ"ז).

⁷ היא נוק' (רמ"ז).

⁸ משני חסדי נר"ה (רמ"ז).

⁹ מיסוד, וזש"ה (בראשית מט כו) ברכות אביך, שהוא בקו האמצעי, גברו על ברכות הורי, שהם לימין ולשמאל, וברכות אלו הם מן ע"ד שהוא דעת שבו תאות גבעות עולם, שהן אמא וברתא, זו להשפיע וזו לקבל, אבל משם ולמעלה הוא סתום וכו' (רמ"ז).

¹⁰ הבוטח בה' שם מבטחו, שהיא השכינה, המפרנסת כל העולם. "בה" ודאי, בת"ת והבטוח באדם, הוא מפרידה מן הת"ת ומשכינה למטה, ונקרא נרגן מפריד אלוף. ולכך קאים בארור, כאומר ארור הגבר אשר יבטח באדם, ומסיק ומן ה' יסור לבו, דהיינו השכינה ומפרידה, אמנם הבוטח בה' כדוד, ודאי מצד הצדיק. והנה השכינה תלויה לפי הדין, ולפי זה פעמים שהיא בדין, הבטחתו מתמוטטת, מפני שגרם העוון והפריד, ונתחייב בדין. אמנם לעתיד תהיה המלכות קבועה במקומה בלתי מתמוטטת, שאין עון גורם פירוד, ואז תהיה ההבטחה שלימה (אור יקר). עי' שעה"כ יא ע"א, דרושי פסח יב, זהר ח"ב כב ע"א, לקוטי תורה ישעיה, פת"ש עקודים יט.

¹¹ לא יהיה כזמן זה שההבטחה בלתי קיימת אלא "כהר ציון" מלכות הנקראת הר, שהיא מיוחדת ביסוד, והיינו הר ציון ודאי (אור יקר).

¹² שהיא אז מיוחדת שלא ימוט, והנה היחוד העתיד, יש לו ב' מעלות טובות על היחוד הנמצא בעולם הזה, אפילו בעת עלותה למעלה להתייחד, יש מקטרגין ומעוררים עד שהם מפרידים. ואין

שְׁעָה"כ

עלאין² מסטרא דגבורין³ עלאין ואינון כגוונא דלואי לתתא⁴ ואינון מעלות⁵ דרגין על דרגין ופלחין ברזא דחמשין שנין⁶ והאי איהו שיר המעלות הבטחים ביהו"ה⁷ כהר ציון ודא אינון צדיקיא דאינון מתרחצן ביה בעובדין דלהון כמה דאת אמר (משלי כח א) וצדיקים ככפיר יבטח.

ואי תימא הא צדיקיא לא אתרחצן⁸ בעובדיהון כלל ותדיר דחלין כאברהם דכתיב ביה (בראשית יב יא) ויהי כאשר הקריב לבא מצרימה וגו' כיצחק דכתיב ביה (שם כו ז) כי ירא לאמר אשתי כיעקב דכתיב ביה (שם לב ח) וירא יעקב מאד ויצר לו ואי הני לא אתרחיצו בעובדיהון כל שכן שאר צדיקי עלמא ואת אמרת וצדיקים ככפיר יבטח.

אלא ודאי ככפיר כתיב דהא מכל אינון שמהן לא כתיב אלא כפיר ולא כתיב לא אריה ולא שחל ולא שחץ אלא כפיר דאיהו חלשא וזעירא מכלהו ולא אתרחיץ בחיליה אף על גב דאיהו תקיף כך צדיקיא לא אתרחיצו בעובדיהון והשתא אלא ככפיר אף על גב דידעיין דתקיף חילא דעובדיהון לא אתרחצן אלא ככפיר ולא יתיר.

ובגיני כך הבטחים ביהו"ה כהר ציון ורגו' לא ככפיר ולא כאריה ולא ככלהו שמהן אלא כהר ציון ואוקמוה מה הר ציון איהו תקיף ולא ימוט תדיר אוף הכי בההוא זמנא להו כהר ציון ולא כהשתא דלא אתרחיצו אלא ככפיר דדחיל ולא אתרחיץ (מתגבר) בחיליה ואתון בני קדישי עליונין⁹ רחצנותא דלכון כהר ציון ודאי זכאין אתון (עמא קדישא) בעלמא דין ובעלמא דאתי.

תרגום: פתח ואמר "שיר המעלות הבטחים בה' כהר ציון לא ימוט לעולם ישב" פסוק זה פרשוהו אבל שיר המעלות תשבחת שאומרות אותן דרגות קדושות עליונות מצד של הגבורות העליונות והם כמו הלויים שלמטה והם מעלות דרגות על דרגות ועובדים בסוד של חמשים שנים וזהו שיר המעלות הבטחים בה' כהר ציון אלו הם הצדיקים שבוטחים בו במעשים שלהם כמו שנאמר (משלי כח) וצדיקים ככפיר יבטח.

ואם תאמר הרי הצדיקים לא בוטחים במעשיהם כלל ותמיד פוחדים כמו אברהם שכתוב בו (בראשית יב) ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה וגו' כמו יצחק שכתוב בו (שם כו) כי ירא לאמר

– מאיר הכוונה –

היחוד נגמר, ואז "לעתיד" לא ימצא מזה כלל, שאין שטן ואין פגע רע, וז"ש "לא ימוט" אלא יעלה בלי התמוטטות כלל. השנית, כי היחוד בעולם הזה אפילו לא ימצא לא מערער ולא משטין מצד עצמו, אינו אלא זמן מועט. ומיד שכינה באה אל מקומה למטה, לנהל התחתונים, מלאה מן השפע שקבלה באותו רגע היחוד, ולעתיד לא יהיה כך, אלא לעולם ישב השכינה למעלה בחיק בעלה, ולא תדר למטה, אלא מלמעלה ינהיג התחתונים בסוד השבת (אור יקר).

¹ ואז יהיה ההבטחה בלי בושת, שאין עון גורם לו שום פירוד, ואין צדיקים יראים מההבטחה, ולזה אינה כאריה וכשחל שההבטחה במעשיהם אלא כהר ציון, שהם בטוחים בו מצד יחודו ואין צריך כח מעשים, שאז המעשה הטוב הוא מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת (אור יקר).

² הנה מן הגבורה ודיניה נמשכין כחות הרבה, ראשונה ממטה למעלה הם החצונים, ואינם בעלי שיר ושבח, שניה הם אותם שהם קדושים וממונים על החצונים, והם משוררים בכלל הקדושים, שלישית הם הקדושים העליונים למעלה מכולם, ואין להם חלק בחוץ כלל, אלא מתקדשים ומתטהרים מכל וכל, ועל אלו כוון ואמר "דרגין קדישין" לאפוקי חצונים, "עילאין" לאפוקי אותם שהם קדושים למטה מופקדים על החצונים (אור יקר).

³ לא מהגבורה שהוא דין חזק לכללות, אלא מצד גבורות הבינה המתמתקות בשיר הלויים ונהפכת לשמחה (אור יקר).

⁴ משמרות משמרות ממש, כמשמרות הלויים הימן וידותין ואיתן כדפרשו בפרשת אחרי מות (אור יקר).

⁵ כל הנדרש נרמז באומרו המעלות בה' הידיעה, לשלול כל אותם האחרים, וטעם אומרו המעלות ה' מעלות, שהם בסוד ועבד הלוי הוא, שעבודתו בסוד הבינה "ברזא דחמשין שנין" (אור יקר).

⁶ אח"כ ישוב מצבא העבודה, ואפשר שהמעלות יהיו ג"כ חמשה מעלות או חמשים (אור יקר). בסוד ועבד הלוי הוא וידוע כי הוא היא בינה ובה נ' שערים ולכך מבין חמשים שנה ישוב מצבא העבודה (רח"ו).

⁷ "הבוטחים בה" זה תחילת השיר, ואמר "הבוטחים בה" בזמן זה אין בטחונם חזק, מפני שהם יראים שמא גרם החטא, ונמצא בוטחים מצד א' ויראים מצד ב', והם אומרים ידוע ודאי שיש בו כח לזה, וליותר מזה, אמנם שמא עוונותינו גרם שאנו חייבין מן הדין, אמנם לעתיד לא יהיה בטחונם בה' כזה (אור יקר).

⁸ מתרחצן (דפ"ו).

⁹ שאין ר' שמעון וחבריו בעולם התחתון אלא אחוז בסוד האצילות, ואז דבקים ביחוד העליון, והם עולים ויורדים עם השכינה והם מבוטחים בה', שהם המייחדים תדיר ודאי (אור יקר).

שְׁעָה"כ

אשתי כיעקב שכתוב בו (שם לב) ויירא יעקב מאד ויצר לו ואם אלה לא בטחו במעשיהם כל שכן שאר צדיקי העולם ואתה אומר וצדיקים ככפיר יבטח.

אלא ודאי כתוב ככפיר שהרי מכל אותם שמות לא כתוב אלא כפיר ולא כתוב לא אריה ולא שחל ולא שחץ אלא כפיר שהוא החלש והקטן מכולם ולא בוטח בכחו אף על גב שהוא חזק כך הצדיקים לא בוטחים במעשיהם עכשיו אלא ככפיר אף על גב שיודעים שחזק כח מעשיהם לא בוטחים אלא ככפיר ולא יותר.

ולכן הבטחים בה' כהר ציון וגו' לא ככפיר ולא כאריה ולא כמו כל השמות אלא כהר ציון ופרשה מה הר ציון הוא חזק ולא ימוט תמיד אף כך באותו זמן יהיו כמו הר ציון ולא כמו עכשיו שלא בוטחים אלא ככפיר שפחד ולא בוטח בכחו ואתם בני קדושים עליונים בטחונכם כהר ציון ודאי אשריכם בעולם הזה ובעולם הבא.

ועי' לקוטי תורה: (ישעיה כו ד) בטחו בה' עדי עד כי ביה ה' צור עולמים. צריך לכוון בטחו בה' עדי עד כמ"ש בזוהר פ' וארא ונקרא ז"א עד תאות גבעות עולם שהבינה מתאוה להשפיע בו תמיד בסוד ושמים לא זכו בעיניו כפי' הזוהר וגם הנוק' מלכות מתאוה להתחבר עמו להתקבל ממנו בסוד הזיווג וזהו עד שהוא הז"א תאות גבעות עולם ועיקר הכוונה לכוון באו"א וא"א י"ה שמתלבש בהן א"א שבו א"ס ב"ה שהוא מחבר הכל ונשמה לכל ועיקר הכוונה בו לזה אמר כי ב"ה ה' יוד אבא ה' בינה על ידם ובאמצעם צור העולמים צייר כל העולמות כולם ואפי' יש"ס ותבונה נחקקים ונצטיירים באמצעם לצורך התלבשות מוחין דז"א וזהו ה' שהוא א"א רזא דשמא קדישא באמצעות י"ה שהם או"א שנתלבשו המוחין בב' עולמים דאינון יש"ס ותבונה ואח"כ נתלבשו בזו"נ נמצא כשיכוון האדם בז"א לבד מספיק כי שם נמצא א"א וא"א מתלבשין זה תוך זה תוך ז"א ולזה ס"ת אין בו טעמים ונקודות כי הם רמוזים לשורש ז"א שבו א"א ואו"א כי הטעמים בא"א והנקודות באבא ואינו מתגלה רק האותיות שהם בז"א ותגין שהוא הארת בינה תגא דרישא, אמנם א"א ואבא דהוא טמיר וגניז תדיר לא אתגליא כלל וצריך שיכוון הקורא לטעמים ונקודות להורות דא"א ואבא מתלבשים שם אלא שהם נעלמים ובקריאתו מתעורר אור א"א תוך אבא ואבא תוך אמא ואמא תוך ז"א עד שמאירים לכל העולמות ולזה ארז"ל כל הקורא בלא נעימה עליו הכתוב אומר וכו'.

ועי' דרושי פסח יב.

עי' יהל אור ח"ג ה ע"א: האמונה והבטחון תלויים בחסד. וסוד הבטחון הוא ענין סילוק האור, כי אף שאין מגיע לו הטוב והשכר למטה, הוא בוטח במה שעתיד להיות. והוא עיקר כוונת הבריאה, שיהיה האור בבחינת מטי ולא מטי, בכדי שיהיה הבחירה מסורה. ולכן, ההשגחה עם הבטחון קשורים זה בזה, כי לפי ערך הבטחון כך הוא ענין ההשגחה, כי לפי ערך התקשרות מחשבתו לתלות הכל בהשגחה עליונה, הוא בסוד מ"ן שגורם מ"ד באצילות (פת"ש עקודים יט).

עי' אדר"ר (קלד ע"ב): שערוי שקילין סוחרנא דפומא ופומא אתפני מכל סטרוי ובהאי אתרחיצו אבהתנא לאתלבשא בהאי רוחא דמתפשט לכמה עיברין באתר דכל שערי שקילין בסוחרנוי.

תרגום: השערות שלו שוים מסביב לפה, והפה נתפנה מכל צדדיו. ובזאת בטחו האבות להתלבש בזה הרוח שמתפשט לכמה צדדים במקום שכל השערות שוות מסביבו.

שערוי שקילין סוחרנא דפומא ופומא אתפני מכל סטרוי - זהו טעם ג' לכך שאין שערות בפה, מכיוון שעיקר תיקונם של שערות הדיקנא הוא לאתגליא, ולכן י"ג מידות הרחמים מכונים מדות של א"ס, משא"כ הפה שהוא סתימא ולא אתגליא (ב"ע קלג ע"ב). ובהאי אתרחיצו אבהתנא לאתלבשא בהאי רוחא דמתפשט לכמה עיברין - הפה הוא בסוד כללא דאבהן ושם הוא בחינת שבועת האבות. פי' אתרחיצו' הוא בטחונם של האבות בשבועת ארץ ישראל, והתלבשותם היא בהבל הפה, שכן בו היא הארת המו"ס ה"ה ג' ההויו"ת שמתפשט לכמה עיברין" ר"ל ליי"ב אותיות (ב"ע קלג ע"ב).

ועי' שער הפסוקים (פרשת בלק): כל הבל הוא בחי' אור מקיף, כי ביוצאו מן הפה הוא מקיף את כל הגוף, שהם ז"ת. וז"ס מ"ש באדרת נשא דף קל"ד ע"א, ובהאי אתרחיצו אבהתנא

שְׁעָה"כ

לאלתבשא, בהאי רוחא דנפיק מפומא וכו' גם בו מתלבשים נביאי מהימני, שהם למטה מן האבות. ועי' שער מאמרי רשב"י מה ע"ב: עתה אין כח להשיג ההיא רוחא והטעם הוא לפי שכיון שהוא רישא עלאה אינו יכול להתלבש כלל בשום אופן. ועיי"ש מט ע"ג: דעתידין לאלתבשא ביה לעתיד אבל לא עתה. ועי' מבוא שערים (ש"ג ח"ב פ"ג): עתה עדיין הוא סתום ואינו מתגלה רק להאיר לד"א.

{ ועי' ב"ע רט ע"ב שבטחון מושרש במילה בטוח, וזה רק מתייחס לחו"ב ולא לדעת, שדעת אינה קבוע.

ועי' דע"ה ח"ב קלה ע"ב: אין דבר עומד נגד הביטחון, וכמ"ש במדרש תהלים (מזמור לב) והבוטח בה' חסד יסובבנו, אפי' רשע הבוטח בה' חסד יסובבנהו. ואמרו שם עוד, רבים מכאובים לרשע לפי שאינו תולה בטחוננו בהקב"ה, והבוטח בה' אפי' רשע כו' ע"ש. וכן אמר הרמב"ן בספר האמונה והביטחון (פרק א) כי זהו שנאמר בטח בה' ועשה טוב, ולא אמר עשה טוב ובטח בה', כי הביטחון אינו תלוי במעשים טובים כלל אלא בטח בה', בין שתהיה צדיק בין שתהיה רשע, בטח בה', אלא שאח"כ אמר, ועשה טוב כי אל"כ הרי יפרע ממך עכ"פ, כי הקב"ה מאריך רוחיה וגבי דיליה, וימצא עת וזמן לפרע ממך עכ"פ וכו', זהו עצמו כל מלאכת האדם בעולמו, לסבול מנכלי הייצ"ר ולא לתור אחריו, ואין כפיית הייצ"ר גדול מזה, ועל זה הוא כל שכר התורה והמצוה.

יא ע"ד:

קלא. [הוספות מפע"ח] שער התפילין פרק ג: ונבאר עתה כללות אחר בענין תפילין של ראש ורצועותיו והקשר שלו ותפילין של יד ותפילין של יעקב ורצועותיו והקשר שלו. כבר נתבאר במ"א כי המוחין דז"א נעשו מזיווג או"א. והנה יש בהן ג' בחי' שהם ו', והם ג' פנימים וג' מקיפים. בחי' ראשונה הוא כי תחלה כשנעשו ד' מוחין אלו תוך או"א, ע"י זיווגם, ונשאר הד' שם בסוד עיבור בבחינת מוחין פנימים.

בחינה ב' הוא, כי כמו שהמוחין הנ"ל הפנימים היו מבחי' זיווג התריין מזלות דדיקנא דעתיקא, ואח"כ נמשכו אל המוחין דאו"א, ואז נתרבה הארת המוחין דאו"א, ונעשין מוחין לזו"ן. וכן עד"ז, על ידי אותו הארה דמזלא קדישא, ניתוסף הארה באלו המוחין פנימים אשר עומדים שם בסוד העיבור, ואז מתנוצץ מבוחין להם שם במקומם כנגד הפנימים ונעשין שם א"מ.

בחי' ג', כי משם נמשכת הארתו עד למטה, בנה"י דאמא, והם נכנסים תוך פנימית של נה"י דאמא, ומתלבשים ועומדים שם, עד שיוצאין ונולדו ויוצאין לחוץ.

ודע כי כל בחי' אלו, אין הכוונה שנעקרו ממקומן ח"ו, רק ע"י ריבוי הארה דמזלא קדישא כנ"ל, ניתוסף בהם כח ומאירין למטה ממקומם, ושורשם נשאר קיים לעולם למעלה.

אך יש הפרש אחר, והוא כי השניים הנקראים תריין אחסנתא דאו"א, אלו הם שאינן יוצאין, הם עצמם רק הארה שלהם לבד. אך ב' עטרין הם עצמם יוצאים ונמשכין בז"א, כי אלו הם גנוזים באו"א, אבל אינם אחסנתוי דאו"א, רק הם של ז"א, אלא שנגנזים תוך או"א, דרך גניזת פקדון לבד, והם נקרא תריין מוחין דחו"ג, הנכללין ונעשים מוח אחד, והוא דעת דז"א.

ונחזור לענין, כי כאשר אלו הד' מוחין יוצאין מן העיבור שבתוך הבינה העליונה, הנה הב' מוחין הנקראין חו"ב, שהם אחסנתוי דאו"א כנ"ל, אינם יורדים הם עצמם, רק הארה שלהם לבד, ושורשם נשאר למעלה בכל הבחי' כולם. אבל ב' מוחין הנקראים תריין עטרין, שהם חלק ז"א עצמו כנ"ל, הנה עצמותם ממש, הם אשר יורדין ונמשכין בז"א ולא הארתן לבד.

וביאור הענין הוא, כי אחר שהיו תחלה בסוד עיבור באו"א, נתלבשו שם בכח הארת או"א. וכאשר יצאו ונתלבשו תוך גולגלתא דז"א למטה, הוא בכח ההלבשה שנתלבשו תחלה באו"א, ואז נתלבשו ב' מוחין דחו"ב בנו"ה דאימא.

בחי' הד', כי שם ממש כאשר נתלבשו תוך נה"י דאמא, טרם שירדו ונתלבשו תוך גולגלתא דז"א, ניתוסף בהם הארה עצומה, ויצאו הארתן מבוחין של נה"י דאמא עצמה, והאירו שם בבחי' א"מ ב' ג"כ, כי כמו שבהיותן למעלה תוך או"א, הם בבחי' א"פ ומקיפין, כך ברדתן בגולגלתא

פְּעֵה"כ

דז"א, נעשה מוח א' הנקרא דעת. והרי עתה הם ג' מוחין לבד, עם היותן ד' מוחין. ובצאתן משם מאו"א, נתלבשו תחלה בנה"י דאמא, ושם היו בב' בחי' שונות, בחינת מוחין פנימית בתוך נה"י דאמא, ובחינת מוחין מקיפין מחוץ להם.

בחי' ה' ובחי' ו', אחר כך נתלבשו הנה"י דאמא עם המוחין שבתוכם בתוך רישא דז"א, בבחי' ג' מוחין לבד, תוך ג' חללי דגולגלתא דז"א. ושם ג"כ היו בבחי' ג' בחי' מוחין פנימים ובחי' מוחין מקיפין כנ"ל, שלעולם כל מקום שהיתה שם קדושה, אינה מסתלקת. נמצא כי כל אלו הבחי', הם קיימות, אעפ"י שנכנסו המוחין אח"כ תוך ז"א, שרשם נשאר למעלה קיים, אלא שניתוסף בהם הארה, ונמשכה עד למטה ג"כ, והרי נשלמו ו' בחי' הנ"ל.

נמצא עתה, שיש ב' מיני מקיפים לז"א, מלבד הב' בחינות הראשונות של אורות מוחין פנימים ומקיפין בהיותן תוך או"א כנ"ל. כי אלו אין אנו עסוקין בהם, רק אחר צאתן לחוץ מאו"א, מסוד העיבור, כי אז הם ב' בחי' מוחין שניות, פנימית ומקיפין. וב' בחי' שלישית, מוחין פנימיות ומקיפין. הא' הוא בהיות המוחין מתלבשין בנה"י דאמא, טרם שיכנסו ברישא דז"א, כי אז מלבד המוחין הפנימים אשר בתוך נה"י, היה ג"כ להם א"מ שלהם מבחוץ נה"י דאמא. והב' הוא אחר שנכנסו המוחין מלובשים תוך הנה"י, והכל יחד נכנסו בגולגלתא דז"א, כי גם אז חזרו לצאת בבחי' א"מ שלהם.

והנה יש חילוק בין ב' מקיפים אלו האחרונים, כי המקיף הראשון מהם, כיון שהוא עומד למעלה יותר, לכן הנה משם נעשה בחי' א"מ אל כל הגולגלת מלמעלה הימנו, וגם את המוחין, לפי שהוא עליון על כולם, וחופף על כולם. וא"מ הזה הוא עיקר מציאת א"מ העצמי של ז"א ממש, ממקומו בהיותו למעלה בנה"י דאמא. אבל המקיף הב', היוצא אחר שנכנסו המוחין והנה"י דאמא תוך רישא דז"א, אין זה נקרא א"מ של המוחין, כי אדרבא מהן יצאו לחוץ, ואיך יהיו מקיפים אליהם. אמנם הם יוצאין וכולטין במצח דז"א, ושם הוא מקומם ממש, באמצעי בין השתי עינים, וזה המקיף נקרא א"מ אל כל הבחי' הפנים של ז"א, והבן זה.

וז"ש באדר"ז (דף רצב ע"ב), כי מן המוחין מנהירו נהיר אנפוי ואסהיד באו"א גוונא דאנפוי¹. וז"ש והיו לטוטפות בין עיניך, כי א"מ זה אשר במצח דז"א, הם עצמן סוד התפילין ממש, אשר הם במצח דז"א, שהם א"מ אל כל הפנים שלו, ומקומן הם בין שתי העינים במצח, במקום הנחת תפילין. ושם בולט אור מקיף הזה מכנגד בין שתי העינים. ומקיף הפנים של ז"א אשר הם למטה מן העינים כנודע, כי הם נקראין תרי תפוחין כנזכר באידרא (קלא ע"א).

ועתה יתבאר לך היטב, כי כ"א אזכרות שבתפילין הם כנגד אהי"ה, וד' פרשיות נגד שם הויה, וד' בתים נגד שם אהי"ה, כנזכר בהקדמת תיקונים דף ט'². והענין הוא במה שהודעתך, כי כל בחי' א"מ של זו"ן כולם, הם מבחי' שם אהי"ה. והנה צריך שיהיו ג' מבחי' אחרונות באלו התפילין: א', היא בחי' א"מ הראשון העליון, היוצא מנה"י דאמא, טרם התלבשותן תוך רישא דז"א. והב', הוא בחינת המוחין הפנימים אחר שנכנסו בג' חללי דגולגלתא דז"א. והג', הוא בחי' א"מ הכולט מתוכם במצח.

והנה עיקר התפילין הוא א"מ אשר במצח, אמנם צריך שיהיה בו הב' בחי' שקדמו אליו וגם בחי' עצמו, ולכן הבחי' ראשונה של המקיף הראשון, הוא שם אהי"ה כנ"ל, כי כל אהי"ה הוא א"מ. אמנם מקומו שם למעלה מראשו דז"א, ואי אפשר לנו לעשות רמז תפילין כנגד בחינתו לרוב העלמם ולא נזכרו, רק עיקר מציאתם נשאר למעלה בסוד א"מ העליון, וגם הם מתגלין ומאירין למטה במוחין פנימים אחר שנתלבשו בחללי גולגלתא דז"א.

והנה כנגד ד' מוחין הפנימים, שמשם יצאו אלו התפילין, יש ד' פרשיות התפילין האלו, והם בחי' ד' אותיות הוי"ה, ואינם אהי"ה כמו המקיפין. וכנגד א"מ העליון למעלה מן המוחין פנימים, נכתבין בפרשיות האלו כ"א אזכרות, שהם ניצוצי האורות, הא"מ במוחין הפנימים, שהם בחי' הפרשיות. ויען הם מציאת ניצוצין ההם, בהיותן למטה, לכן הם ג"כ שמות הוי"ה. ולהיותן מבחי' א"מ, הנה חשבונם כ"א אזכרות, כמנין שם אהי"ה, שהוא שם א"מ. נמצא כי אור הכ"א אזכרות גדול יותר מן הפרשיות עצמן, לכן נרמזו בבחי' שמות ואזכרות והבן זה.

וכנגד הבחי' הג', שהוא המקיף של מצח היוצא מן הא"פ, היו בחינת הד' בתים של הפרשיות, שהם בחי' א"מ, אשר הוא כעין בית, המקיף אל המוחין הפנימיות, ונקראים אהי"ה לסבת היותם א"מ.

- מאיר הכוונה -

¹ הובא דבריו לקמן אות קלב.

² עי' לעיל הערה 3799, ולפי זה צריך לתקן את הדף.

שְׁעָה"כ

נמצא כי כל ג' בחי' של רישא דז"א, שהם ג' הבחי' הנ"ל, כולם נרמזו בתפילין בלבד, שהם מקיף עליון ופנימי ומקיף קטן, והם בחי' אהי"ה הוי"ה אהי"ה. ובמ"א ביארנו זה דרך הסתר והעלם, ואמרנו כי אהי"ה הראשון של כ"א אזכרות הוא נגד עיבור א', ואהי"ה הב' של בתים, הוא נגד עיבור הב', ושם הוי"ה שבאמצע הוא ד' פרשיות, ועתה גלינו לך סודו יותר בפרשיות. כתב מהרח"ו כלל העולה שהתפילין ודיקנא הם אור מקיפין מפנימית ז"א בסוד אור חוזר, להיות לו מקיף, אבל הל"ם דצלם הם אור מקיפין, שמעולם לא נכנסו בפנימית ז"א ושומר חילוק זה.

שער התפילין פרק ד

ועתה נבאר מי הוא הגורם אל בליטת אור המוחין הפנימים לצאת לחוץ במקום המצח, להיות שם א"מ. ובזה נתבאר הטעם היות קטן פטור מן התפילין. והענין הוא, כי בחי' הז"א הוא בבחי' ו"ק לבד, שהוא זמן קטנות, היה ראש שלו במקום שהוא עומד הת"ת שלו בימי הגדלות, וקוצי דשערי דרישא דא"א דנגיד מאחוריו עד רישא דז"א, איננו מגיע ומתפשט שם. אמנם כאשר הגדיל ז"א, ונכנסו בו מוחין דגדלות ונשלם ליי"ס, אז ראשו נגדל ועולה למעלה, ואז מגיע עד חצי התבונה כנודע, ואז יש שם באחורי הז"א ההוא קוצי דשערי דרישא דא"א, ומסתיים שם ממש במקום הדעת דז"א, בהיותו הוא גדול כשיעור הזה הנ"ל, שמגיע עד חצי התבונה, ואז ע"י ההוא קוצי דשערי דרישא דא"א, המגיע אל הדעת דז"א, יוצאין התפילין. משא"כ בהיותו בזמן הקטנות, שראשו הוא למטה במקום שהוא ת"ת של זמן הגדלות, אז אין לו ההוא קוצא. וא"ת והרי בזמן יניקה דז"א, כבר נתבאר שאז עולה ז"א ועומד בין שתי זרועותיה, דוגמת מה שמגיע ראשו בזמן הגדלות ויונק משם, ואז קוצי דא"א כבר מגיעין בדעת שלו, ולמה לא נתחייב אז בתפילין.

והנה התירוץ דקושיא זו כבר שמעתי ענין א' ממורי זלה"ה, ויש לי ספק איזה מאלו ב' דרכים שנזכיר הוא מה ששמעתי, אבל בודאי שא' מהם אמת. והוא כי כבר נתבאר בענין הרביצה, שפירושו הוא שיוורת האם למטה ממקומה ומשפלת עצמה עד שיוכל הנער לינק מן השדים שלה. אבל בגדלות, הוא עצמו עולה למעלה יותר, בין ב' זרועותיה, שהם חו"ג, כדי שיינק מן הדדים אשר שם למעלה. ונמצא שהוא גבוה, ואין היא יורדת, ואז ההוא קוצא דשערי מגיע. והספק אצלי אם אמר הוא להיפך מזה, והוא כי הז"א בגדלותו הוא מגיע ראשו עד חצי התפארת של התבונה, אבל ביניקה, האם מגביהתו למעלה בין ב' זרועותיה, שהם חו"ג, כדי שיינק מן הדדים אשר שם. ונמצא שהוא גבוה למעלה יותר ממקומו, ואין שם בחי' תפילין, על דרך שביארנו בענין שבת שפטור אז מן התפילין לסבה זו, אך נ"ל שהראשון הוא עיקר. והנה כדי שיתבאר לך האי קוצי דשערי דרישא דא"א, שהוא הגורם בליטת אלו התפילין במצח דז"א, צריך שנבאר קצת ממקומות שבאדר"א, ולחקור קצת חקירות. והוא, כי הנה המוחין הם ג' חב"ד, ואיך הפרשיות של התפילין הם ד'. גם מ"ש באידרא (דף קמ ע"א)¹ כי ג' מוחין דהוי בז"א עם חד מוחי דשקיט על דורדייא דא"א, ומתחברין כחדא.

- מאיר הכוונה -

¹ ז"ל: כתיב חכמות בחוץ תרנה (משלי א כ) מאי בחוץ בהאי זעיר אפין דמתחברין תרי מוחי תרי מוחי ס"ד אלא אימא ארבע מוחי תלת מוחי דהוו בזעיר אפין ואשתכחו בתלת חללי דגולגלתא דרישא וחד מוחא שקיט על בורייה דכליל כל תלת מוחי דאתמשך מניה משיכן כלילן שקילן בשערי חוורי להאי זעיר אפין לתלת מוחי דביה ומשתכחו ארבע מוחי בהאי זעיר אפין בגין כך אשתלימו ארבע פרשיות דכתיבין בתפילין דאתכליל בהו שמא קדישא דעתיק יומין עתיקא דעתיקין וזעיר אפין.

תרגום: נאמר "חכמות בחוץ תרנה", מהו "בחוץ"? בז"א הזה [בן] מתחברים שני מוחין. וכי יעלה על דעתך שני מוחין? אלא אמור ד' מוחין: ג' מוחין שיש בז"א, הנמצאים בג' החללים של הגולגולת של ראשו, ומוח אחד השוקט על מכונו וכולל את כל הג' מוחין הנמשכים ממנו בהמשכות כלולים ושקולים בשערות הלבנות לז"א זה, לג' מוחין שבו. ואז נמצאים ד' מוחין בז"א זה. ובשל כך נשלמו ד' הפרשיות הכתובות בתפילין, שנכלל בהם השם הקדוש של עתיק יומין, העתיק של העתיקין וז"א

כתיב חכמות בחוץ תרנה (משלי א כ) – 'בחוץ' היינו המוח דא"א שמשותף עם ג' מוחין דז"א שהם בחוץ (בהגר"א על ספד"צ לה ע"ד ד"ה ד' מלכין). כל המוחין נכללין בחכמה, וכל זמן שלא נתגלתה עדיין החכמה היו נקראים מוחין דז"א ע"ש ג' המוחין הסתומים תוך מו"ס (כלומר ג' היות שבמו"ס), ובהתגלות החכמה נק' כולם "חכמות" (ב"ע ריג ע"ב). מאי בחוץ בהאי זעיר אפין דמתחברין תרי מוחי, תרי מוחי ס"ד אלא אימא ארבע מוחי, תלת מוחי דהוו בזעיר אפין ואשתכחו

פעה"כ

ואינון ד' פרשיות שבתפילין וכו'. ומלבד זה כי זה המאמר סותר והורס כל הבנין שאמרנו למעלה, כי הד' מוחין דז"א הם הד' פרשיין, גם הלשון בעצמו הוא דחוק מאוד, כי איך אפשר שיתחבר מוחא דא"א עם ג' מוחא דז"א ויהיו ד' פרשיות שבתפילין ברישא דז"א, ואין לדבר זה שחר.

גם צריך להבין מ"ש באידרא דף קכ"ט ודף קל"א¹, כי שערי דרישא דא"א נמשכין עד רישא דכתפוי, בגין למיגד מן מוחא דיליה למוחא דז"א. וצריך להבין למה השערות האלו נמשכין דרך האחור בעורף של א"א, ועוד כי הנה מקום סיום או"א הוא בטבורא דליביה דא"א, ומשם ולמטה מתחיל ז"א מטיבורא דליבא ולתתא, כנזכר באדרא. וא"כ על הלב היו צריכין להמשיך אותן השערות, כדי למיגד ברישא דז"א, ולא עד רישא דכתפין אשר אין ראש זעיר אנפין מגיע שם.

אבל הענין הוא מובן במה שביארנו בענין הדעת דז"א, הכולל הב' עטרין דחו"ג, ואמרנו שם כי אותן הב' עטרין הם בחי' ב' פרקין עילאין דב' זרועות דא"א, דהיינו כתפיים, שהם פרקין תתאין בסוד הגבהת ידים על הראש. והנה נקראין רישי כתפין דא"א. נמצא, כי מה שכתב באדרא דההוא קוצי דשערי אתמשך עד רישא כתפין, אין פירושו שם למעלה בא"א עצמו, רק באותו רישא כתפין דיליה, שנעשו בחי' ב' עטרין דז"א, הנקרא דעת שלו. ונמצא כי סיום קוצי דשערי דא"א, הוא כנגד אחורי הדעת של ז"א, מוח הג' שבו, הנקרא רישי כתפין דא"א. והנה להיות ב' עטרין אלו בבחי' מוחין פנימי דדעת, הוא מוח א' לבד, כלול מב' עטרין, לפי שהוא מלוכב ביסוד דאמא, וע"י ההוא קוצי דשערי, הגורם שיוצא מהם א"מ של התפילין, נחלק הדעת לב', בסוד א"מ, והיו ב' מוחין זולת תרין מוחין אחרנין שהם חו"ב דז"א, ואלו הם הד' פרשיות שבתפילין.

וביאור הענין הוא זה, כי הנה ההוא קוצי דשערי דרישא דא"א, הוא היוצא וצומח מן המוחא אסתימאה דא"א, וכל שערות ההם שבההוא קוצא, הם צינורות דקים וחלולים. ובמקום סיום השערות אלו, שם הם פיות כל השערות, ומשם יוצא הארת מ"ס דא"א לחוץ. והנה נודע ג"כ² כי ז"א מלביש את או"א הנה"י שלהם, ונה"י דאו"א מלבישים לנה"י דא"א³. ונמצא, כי קוצי דשערי דא"א אשר מקום סיומו עד טבורא דיליה דא"א, אשר שם הוא רישא דז"א. ונמצא כי קוצי דשערי הנמשך דרך העורף מאחורי א"א, איננו מסתיים ממש בהתדבקות בגופא דא"א או או"א, רק ברישא דז"א ממש, שהוא מלביש את כולם כנ"ל, ושם כנגד הדעת מאחוריו, במקום העורף דז"א, שם נוגע קוצי דשערי דא"א, ושם הוא מסתיים. ואותן האורות דמוחין סתימאה הנמשכות דרך צינורי השערות הנ"ל, הם נגלים בסוף האי קוצי דשערי דיליה, והם מאירים בעורף דז"א באחורי הדעת שלו, אשר שם תרין רישי דכתפוי דא"א הנ"ל, שהם ב' עטרין בדעת. וכח אותן האורות העצומים היוצאות שם, שהם ממוחין דא"א, מכים ומבטשין שם במקום ההוא, ועוברת הארתם לפנים תוך המוחין דז"א, שהוא כנגד העורף, אשר שם הכאת קוצי דשערי ויוצאין שם הארתן בכחינת אור מקיף דתפילין.

– מאיר הכוונה –

בתלת חללי דגולגלתא דרישא, וחד מוחא שקיט על בורייה – ג' המוחין הם בז"א, ומ"ס מתחבר עמהם (בהגר"א על ספד"צ ג' ע"א הגה"ה וכמ"ש ויתנצלו). כ"ז הוא כנגד חב"ד (יה"ו) דגולגלתא דז"א, והוא בכלל התיקון הראשון דתיקוני גולגלתא דז"א (בהגר"א על ספד"צ כג ע"א ד"ה תלת) מוחי דז"א נחלקים ל"ב וחד הכולל אותם, כמו מ"ס שהנחלק אף הוא ל"ב וא' הכולל את כולם (בהגר"א על ספד"צ יג ע"ב ד"ה תרין הוו). 'חד מוחא' הוא מ"ס הכולל את הגולגלתא והאוריא ומ"ס (לש"ו כללים ח"א צב ע"ג), וזהו הטעם שמ"ס הוא השורש לכל גבול – שהרי הוא שורש למוחין דז"א ששם הוא שורש הגבול שכן הוא מצומצם מצד עצם מהותו (לש"ו כללים ח"א צד ע"ג). דכליל כל תלת מוחי דאתמשך מניה משיכן כלילן שקילן בשערי חוורי להאי זעיר אפין לתלת מוחי דביה – דהיינו שנמשכת הארת ג' הויות דמו"ס, הרי הם סוד המתקלא, שכן שם הוא תחילת המתקלא (ב"ע ריב ע"ב). ומשתכחן ארבע מוחי בהאי זעיר אפין, בגין כך אשתלימו ארבע פרשיות דכתיבין בתפילין דאתכליל בהו שמא קדישא דעתיק יומין, עתיקא דעתיקין וזעיר אפין – תפילין הם כינוי למוחין (בהגר"א על ספד"צ ג' ע"א הגה"ה וכמ"ש).

¹ הובא לקמן אות קלג.

² עי' דע"ה ח"ב קטו ע"ד, קמא ע"א אמצע, כללים ח"ב טו ע"ד, יט ע"ד, סח ע"ג, בביאורים ח"א כה ע"ג.

³ בספר עולת תמיד דף כח ע"א וכן הוא בשעה"כ ר"ה ו בדף צה ע"א ד"ה והענין וכן בנקודות פרק ג' ובתיקון נוק' פרק ב' אות יד וכן הוא ג"כ כאן בפע"ח לעיל דף ה' ע"ג שורה ה' (לש"ו).

שְׁעָה"כ

ומכח הכאת קוצי דשערי באחורי הדעת, דוחה את הא"פ שיצא לחוץ במצח מכנגד מקום הכאה¹, ודוחה את האור לצד הפנים של ז"א במצח שלו. ולטעם זה, נמשך קוצי דשערי דרך האחור, כדי להכות שם בעורף ז"א, ועל ידי ההכאה ודחיפה זו, יתנוצצו אורות המוחין דז"א מכנגד מקום ההכאה אשר בעורף, ואז מאירין במצח ז"א ונעשין בחי' התפילין.

ונמצא, כי בתחלה לא היו מוחין בהיותן בפנים רק ג' מוחין, ועתה ע"י האור הניתוסף בהם ע"י ההוא קוצי דשערי דא"א כנ"ל, נחלקו הב' עטרין שבדעת ונעשו בחוץ ב' מוחין, מה שאין כן בהיותן בפנים. ועתה נעשו ד' פרשיות בתפילין, והם הם ד' פרשיות, שהם ד' מוחין דזעיר אנפין.

אמנם להיות שאינם רק ג' כנ"ל, ומי הוא שגרם להם להיות ד', הוא הקוצי דשערי, ולכן אמרו שם באדרא דף ק"מ כי האי מוחא עליונה דא"א עם ג' מוחין דז"א אינון ד' פרשיות דתפילין, ר"ל, כי ע"י התחברות האי מוחא עלאה עם הג' מוחין דז"א באמצעות קוצי דשערי, הוא גורם להיותן ד' פרשיין ולא ג'.

ובזה תבין למה יהא ד' בתים בתפלה של ראש מה שאין כן בתפלה של יד, כי כיון שעיקר אלו הארבע פרשיות הם הארבע מוחין עצמן דזעיר אנפין כנזכר לעיל, רק שנתלבשו תוך נצח הוד יסוד דאמא, לכן גם הבתים יהיו ד'. משא"כ בנוקבא כמ"ש בע"ה. ונמצא עתה כי המוחין האלו בהיותן תחלה בסוד אור מקיף הראשון העליון היו ד' מוחין, ואח"כ כשנתלבשו בנה"י של הבינה ונכנסו תוך הגלגלת דז"א, נעשו ג' לבד, כי הב' עטרין נתלבשו יחד ביסוד של התבונה, לכן בתפילין של ראש הם ב' שינין א' של ד' רישין וא' של ג' רישין.

שער התפילין פרק ה

ונבאר עתה ענין הרצועות והקשר של ראש. הנה ענין קשר של תפילין של ראש ענינו כך הוא, כי כל מציאת אור, יש בו אור חוזר. והנה האור הזה שיצא מקוצי דשערי כנ"ל, ונמשך עד תפלה של ראש במקום המצח, צריך שיהיה לו אור חוזר למקום הראשון, שהוא בהוא אתר דתמן קאי האי קוצא דשערי דא"א, אשר מכחם האירו בתפלה של ראש, לכן חזר האור של ד' פרשיות האלו, ומתנוצץ לפנים בג' מוחין הפנימים, ובלטו לאחור עד מקום הקשר של תפילין, ושם נעשית ד' זו, שהוא סוד ד' דאחד, כדרך מי שמכה במקום אחד, שמכח ההכאה חוזר לאחור, וכדרך מי שזרק אבן בכח גדול למקום אחד, שחוזר האבן לאחור.

וענין הד' זו הוא כך. כי הנה, תמיד אנו אומרים שנה"י של התבונה נכנסו עם המוחין תוך הגולגלתא דז"א, אמנם המלכות של התבונה, שהיא יותר תחתונה מהן, בודאי הוא שגם היא נכנסת עמהם, והיא שם דבוקה עם הנה"י בדעת של ז"א, לפנים מן הגולגלתא, אבל איננה בכלל המוחין. והנה כאשר האור חוזר, ר"ל של ד' פרשיות דתפילין של ראש חזר לאחוריו, ונכנס דרך המוחין פנימים, אז האירו ד' האורות שם מבפנים, ונתלבשו באור המלכות של התבונה, הנקראת גם היא ד', נגד האורות אלו המתלבשים בה, ואז נוקב האור שלהם כאחור העורף מבחוץ, במקום קשר של תפילין, ושם נתגלית בחינת המלכות, שהיא בחי' ד' של קשר, ובתוכה מתלבשין ד' אורות של ד' מוחין.

אמנם, לפי שאין שם רק מציאת המלכות, לכן אין שם רק בחי' עור², כי העור הוא בסוד המלכות, ואין שם בחי' פרשיות כתובות, לפי שאין שם מוחין ממש כמו בתפילין. ועיין בדרוש ח"י נשים של המלך, ושם יתבאר ענין ד' זו³. והרי נתבאר ענין הקשר. ודע, כי בחי' ד' זו, שהוא הקשר של תפלה של ראש, היא בחי' א"מ עצמה של המלכות, הנקראת רחל, שהוא עומד כאן למעלה, ומכאן הוא מקיף אליה.

והנה מן הד' זו, שהיא קשר ש"ר, והוא אור המקיף של המלכות הנקראת רחל, שהוא בחי' תפלה של יד כמ"ש, הנה יצא מד' זו הרצועות של תפלה של ראש, והנה הם כוללים הד' מוחין באופן זה: כי הרצועה הימנית שבו, הוא בחי' חכמה וחסדים של ז"א, והרצועה השמאלית שם הוא בינה וגבורה⁴ דז"א. והנה הד' מוחין נתלבשו בנה"י דאמא, אבל לפי שביסוד אמא, שם עיקרי עטרה דחסד, ולא ניתן אל הנוקבא, אלא אותו המיעוט הנשאר ממנו, ולכן אין אנו

- מאיר הכוונה -

¹ הרי העורף אינו כנגד המצח, אבל למעשה שניהם סוף השערות*##.

² עי' לעיל אות קז.

³ עי' לקמן אות קלד.

⁴ נדצ"ל גבורות.

שְׁעָה"כ

מזכירים רק הנ"ה לבד, ולכן אלו הב' רצועות נקראים נ"ה לבד¹, ולפי שהד' בעצמה אינה רק בחי' עור כנ"ל, לכן גם הרצועות הם עור לבד, וכולם הם מבחי' א"מ מבחוץ.
וכבר נתבאר ענין נ"ה הנ"ל, בעת כניסת המוחין פנימים להתלבש בתוכם. ואמרנו כי תחלה נתלבש מוח החכמה בנצח, ואח"כ נתלבש מוח בינה בהוד, ואח"כ ב' עטרין ביסוד. והטעם הוא, כי לעולם בחי' נצח בין בא"א בין בבינה בין בז"א, לעולם הנצח שבהם הוא יותר גבוה מן הוד, ועי"ז נמצא שהנצח הוא יותר גבוה מההוד, ועליהם נאמר בתיקונים (דף ט') והקרנים גבוהות², והא' גבוה מן חברתה, וז"ס שנקראים נ"ה שחקים³, שהם שתי הרחיים הטוחנות מן לצדיקים לעתיד לבא. וא"כ הוא, מוכרח שיהיו זו למעלה מזו, וזכור כלל זה לכמה מקומות שתצטרך אליו מאוד. והנה ע"י היותם כן, נמצא כי כאשר יכנסו הנה"י עם המוחין שבתוכם להתלבש גו גולגלת דז"א, הנצח עם החכמה, היא הנכנסת תחלה, ואחריו ההוד עם הבינה ואחריו היסוד עם הדעת.

ונבאר עתה ענין הרצועות, כי הרצועה הימנית שהוא הנצח של הבינה, היא קצרה ולא נתפשטת רק עד טבורא דלבא דזעיר אנפין. ורצועה שמאלית, שהוא ההוד של בינה, נתפשטה עד ההוד של ז"א. וזהו ענין מ"ש בהקדמת תיקונים דף ט' ומתפשט וכו' דה' עילאה עד הוד אתפשטת, כי זה מורה שההוד שלה לבד הוא שנתפשטה עד ההוד דז"א, משא"כ בנצח, שהיא היותר קצרה ונשארה למעלה כנ"ל. וטעם הדבר הוא, כי לעולם הנה הנצח הוא בסוד התפארת, וההוד הוא בסוד המלכות כנ"ל⁴. ולכן לא נמשך הנצח בבינה אלא עד החזה, שהוא נקרא טבורא דלבא, לפי שעד המקום הזה, הוא בחי' ז"א לבדו, אך מהחזה ולמטה מתחיל בנין המלכות כנודע. ועד שם נתפשט הנצח לצורך הז"א. ואח"כ נתפשטה ההוד לבד, עד למטה, עד ההוד דז"א, לפי שמשם, מן הפרק הראשון דהוד ז"א, משם נעשין מוח בינה דמלכות. והנה ההוד הוא מן הבינה העליונה שהיא אמא, ונמשכה עד מוח בינה של המלכות. ולפי שבטיבורא שלים, לכן שיעורה עד הטבור.

וסוד הענין מבורא יותר, כי הנה נודע כי ז"א רובו הוא מצד החסדים, אבל הנוקבא רובו שלה הוא מצד הגבורות, לכן הוא יונק ולוקח כל עטרת החסדים אשר בדעת שלו, ואינו נשאר אל הנוקבא, רק מעט מזעיר ממנו לבד. ולטעם הזה נקרא הז"א מטה כלפי חסד⁵, ולכן הרצועה הימנית, שם הוא בחינת החסדים כנ"ל, היא נגזרת בטבורא דלבא דזעיר אנפין, ונכנסת תוך פנימית דלבא דזעיר אנפין, שהוא במקום החזה שלו, לפי שמשם ולמטה הוא התחלת ראש הנוקבא בחוץ. ולכן שם בחזה נפסק וכלה בחי' החסדים הזה שברצועות⁶ הנצח. ומה שנשאר ממנו, שהוא דבר מועט מאוד, נכנס ונגנז שם בפנימותו דז"א, ומתפשטים שם בפנימיות עד היסוד דז"א עצמו.

אך דע, שאעפ"י שעטרא דחסד נשארה בז"א לבדו, עכ"ז בחי' מוח החכמה של ז"א, לרוב גדלות האור שלו, לא נפסק מפני זה. אמנם גם נשתלשל עד המלכות. אמנם רצועות⁷ הגבורות השמאלית, הנקרא הוד, גם היא מקפת מבחוץ ומתפשטת גם עד מקום הנוקבא, ונפסק עד מקום הטבור עצמו של ז"א. ואין זה טבורא דלבא הנ"ל כי זה נקרא טבורא דגופא. והנה טעם הדבר שנפסק הוא, לפי ששם הוא התחלת נה"י דז"א, ונכנסים הגבורות שם להתלבש ביסוד ז"א, כמו המוחין של ז"א, שנתלבשו בנה"י של אמא. ולפי שהז"א הוא רובו חסד כנ"ל, לכן לא לקח

- מאיר הכוונה -

1 עי' לעיל אות קכא.

2 הובא לעיל אות קכא.

3 עי' לעיל אות צט.

4 איהו בנצח איהי בהוד.

5 עי' תיקו"ז לה ע"א: מסטרא דעמודא דאמצעייתא איהו אות תלוי ארוך אם זכוון עובדין דעלמא מטה כלפי חסד ואם לאו כלפי דינא והכי אינון תלת אחרנין כגוונא דא ולחכימא ברמיזא. תרגום: מצד העמוד האמצעי הוא אות תלוי ארוך, אם זכויות המעשים של העולם מטה כלפי חסד, ואם לא כלפי דין. וכך הם שלשה האחרים, כמו זה ולחכם ברמז.

בהגר"א: תלוי ארוך - ו' אריכא, וביסוד ו' זעירא (זהר שמות קטו ע"ב): והכי אינון כו' - שיסוד תלוי בין ב' רגלין, ולפי שהוא דבר שצריך לכסות ולא לדבר בגלוי, אמר ולחכימא ברמיזא.

6 נדצ"ל שברצועות.

7 נדצ"ל רצועות.

שְׁעָה"כ

מהאי עטרא דגבורה רק מעט מזעיר, וכולה נשאר אל הנוקבא. נמצא עתה, כי לא יש להמלכות רק ג' מוחין לבד, שהם חו"ב וגבורה¹.

והבן עתה היטב ענין זה, כי כמו שבארנו למעלה בתחלת דרוש זה, ענין ג' בחינות שיש אל המוחין דז"א, ובכל א' יש מוחין פנימים ומקיפין, והמקיפין התחתונים שבכולם, הם בחי' התפילין שבמצח. כן הוא ברחל נוקבא דז"א, כי הנה תחלה, היתה בחינת המקיף העליון שבכולם בבחי' קשר תפלה של ראש כנ"ל, כי אותו הקשר הוא המקיף העצמי של רחל. והנה אחר כך, נמשכו בבחי' הרצועות בסוד א"מ עצמו, ובאלו ב' רצועות היו נכללין חסדים וחכמה מצד ימין, ובינה וגבורה² מצד שמאל. ואותה של ימין, בחי' החסדים שבה, נפסק בטבורא דלבא, ומשם נכנס תוך ז"א, ונתפשט עד היסוד שבו. אך מוח החכמה אשר ברצועה הימנית, נתפשט עד המלכות, במקום שהוא מוח חכמה שבה. וכן הרצועה השמאלית, הכוללת מוח בינה ועטרה דגבורה, נתפשט עד הבינה שבמלכות, ומקום זה הוא טבורא דגופא.

ונמצאין עתה ג' מוחין לבד, שהם חו"ב וגבורות, ואלו נכנסו דרך טבורא דגופא דז"א, ונתלבשו תוך נ"ה דז"א, באופן זה חכמה בנצח ובינה וגבורה בהוד, וזהו בחי' מוחין פנימים שלה נתלבשו בנ"ה דז"א. ואז יצא אור הארתו לחוץ מן הנה"י דז"א בסוד א"מ ב', ואחר כך נתלבשו ונכנסו נה"י דז"א תוך חללי דגולגלתא דרישא דנוקבא עצמה. ובתוכה ג' המוחין שלה בסוד פנימית, ואחר כך חזרו לצאת בבחי' א"מ שלה בסוד תפלה של יד כמ"ש בע"ה. והרי נתבארו כל בחי' המוחין של המלכות, איך הם ממש דוגמת מה שביארנו בתפלה של ראש ומוחין דזעיר אנפין בכל בחינותיהן.

שער התפילין פרק ו

ונבאר עתה ענין המוחין פנימים בתוך גולגלת דנוקבא, ונבאר ענין התפלה של יד שהוא המקיף שלה במצח שלה. והענין כי הנה המוחין הפנימים אינם רק בבחי' ב' מוחין לבד, לפי שהיסוד של ז"א אינו מתפשט עד מקום הנוקבא כנודע. וגם לטענה הנ"ל, כי העטרא דחסד נגזר אותו המועט שנשאר ממנו ביסוד שבו, לכן אין בה רק ב' מוחין שהם נ"ה דז"א. והנצח בו כח החכמה וההוד בו כח הבינה והגבורות, ובזה תבין איך המלכות היא בשמאל, כי הרי רובה מן השמאל³, כי יש בשמאל בינה וגבורה ובימינה אין בו רק חכמה בלבד.

ואמנם ודאי הוא, כי היסוד של זעיר אנפין, ודאי שהוא נכנס ברישא דנוקבא, ובתוכו נתלבש עטרא דגבורות. ובזה תבין מ"ש בזוהר (תז"ח כו ע"ד⁴) דיסוד נטל שמאלא ורובו הוא דין, והוא בחי' היסוד בהיותו כאן במלכות, לפי שעטרא דחסד שבו הוא מועט מאוד, ועיקר מה שיש כאן ביסוד למטה, בהיותו במלכות, הוא בבחינת עטרא דגבורה, ולכן נקרא בחי' היסוד בחינת דין.

ובזה תבין טעם למה נשים דעתן קלה⁵, והוא לפי שעדיין אין בה רק עטרא חדא דגבורות, בחי' חצי הדעת, לפי שהדעת הוא כולל ב' עטרין כחדא, בשביל שיכול להיות מכריע בין חו"ב, ע"י שכולל את שניהם בבחי' חו"ג. אבל הדעת שלה, אינה רק עטרא חדא דגבורה, וכמ"ש על פסוק בלחם הקלקל, כי דעת עליון יש בו ה' הויות חסדים, שהם גי' ק"ל אחת⁶, וה' הויות גבורות גימטריא ק"ל שנית⁷, וזהו קלקל. אבל זה הדעת דמלכות, אין בו רק עטרא דגבורה, שהוא ק"ל א' לבד, ולכן אמרו שדעתן של נשים קלה.

והנה נבאר תפלה של יד, כי הנה, כמו שנתבאר לעיל איך ע"י קוצי דשערי דא"א שהכה בעורף של ז"א, גורם יציאת הארת מוחין במצחו בבחי' תפילין של ראש, ג"כ יש חד קוצי דשערי דנחית מרישא דז"א לרישא דמטרוניתא, כנזכר באדרא דף קל"א⁸, והוא מכה בעורף שלה, ואז נוצצין וכולטין אורות המוחין במצח שלה, ונעשין שם בחי' התפילין שלה, הנקרא

- מאיר הכוונה -

¹ היינו עטרא דגבורות דדעת.

² נדצ"ל וגבורות.

³ עי' זהר (ח"א ל ע"א): דכר מסטרא דימינא קא אתי, ונוקבא מסטרא דשמאלא.

⁴ צדיק איהו נטיל לשמאלא דאיהו יצחק ק"ץ ח"י חי עלמין קשיר בשמאלא.

⁵ עי' לעיל כו סע"ד ועי' לעיל הערה אות קיט. עי' שער הצלם ג: ודע, כי יש ג' חלוקים מן הדעת דז"א לדעת דנוקבא: א', כי הדעת שלו יש בו ה"ח וה"ג וכל א' הויה א', והם גימטריא ק"ל ק"ל, אך דעת שלה ה"ג לבד, שהם גימטריא ק"ל א' לבד, וזהו (שבת לג ע"ב) דעתן של נשים קלה.

⁶ }

⁷ }

⁸ עי' הערה אות נט.

שעה"כ

תפלה של יד, כמו שיתבאר. והנה מכח הכאת האור דקוצי דשערי דז"א ברישא דנוקבא, נגדל אותו המעט מזער מעטרא דחסד הגנוז תוך היסוד דז"א כנ"ל, ועי"כ נשלמו ד' פרשיות בתפלה של יד.

ודע כי אע"פ שאמרנו כי הב' עטרין הם ביסוד ז"א, עכ"ז עיקרם תליין בחו"ב שלה, שהם בנ"ה דז"א, רק שאח"כ הם מתחברים ביסוד של ז"א, לצורך הדעת שלה, כמ"ש בע"ה למטה בסוף הדרוש הזה, כי עיקרה אינה רק ב' מוחין לבד, שהם נ"ה דז"א כמ"ש בע"ה.

והנה טעם היות ד' פרשיות של תפילין שלה בבית א' בלבד, משא"כ בתפילין של ראש, שהם בד' בתים, הוא במה שנתבאר לעיל, כי בתפילין של ראש, נמשכין הד' מוחין עצמן של או"א בתוך הז"א, רק שנתלבשו בנה"י דאמא, ולכן נעשה להם ד' בתים ש"ר. אך המלכות, עיקר המוחין שלה, אינם רק בחי' התלבשות נה"י דאמא תוך ז"א, ואח"כ בלטה לחוץ במצח, ואח"כ חזרו להאיר בעורף דז"א, בבחי' קשר של ד' של תפלה של ראש, כי משם נמשכין המוחין של מלכות כנ"ל. ונמצא כי עיקר המוחין של נוקבא, הם בבחי' נ"ה דאמא ולא במוחין עצמן. וגם למטה בז"א, אין מתלבשים בה רק הנ"ה בלבד כנ"ל, ובשניהן בלבד הוא כללות המוחין שלה. וכבר ידעת, כי הנ"ה הם ב' פלגי דגופא¹, ואינן רק גופא חד, ולכן אין במלכות רק בית א' בלבד, אבל הפרשיות הם ד', כי סוף סוף ד' מוחין אינן בגווה.

והנה כמו שבתפילין של ראש חזר האור בעורף שלו, ונעשה שם בחי' הקשר שלהם. כן בתפילין שלה, חוזר בחי' האור החוזר מן המצח שלה, ומכה בפנימית במוחין שלה, ומתחברין אלו הד' אורות בתוך היסוד של ז"א אשר בה, ואז בולט בחוץ בעורף שלה, ואז נעשה בה הקשר דתפילין של יד, שהוא צורת י', לפי שנעשה מן היסוד דז"א אשר בה, שהוא צורת י'. ובתוכו הוא בחי' ד' מוחין שלה, שהם ד' פרשיות דתפלה של יד, על דרך שביארנו בתפלה של ראש.

והנה נתבאר כי התפילין של יד הם המקיפין של המוחין במצחא דנוקבא תתאה, רחל. וצריך לתת טעם למה נתינתה הוא בזרוע שמאלי של אדם. אך הענין הוא כמש"ל, כי ראש המלכות הוא בטיבורא דלבא, שהוא החזה של ז"א, והיא קרובה אל הלב ואל הזרוע שמאלי דז"א, מצד עטרא דגבורה אשר לה כנ"ל, כי רובה מהשמאל. לכן אנו מניחין אותה התפלה שלה בזרוע שמאל של הזכר, כי שם מקומה של ראשה.

והנה נודע מ"ש לעיל, כי מן הד' מוחין עילאין, כמעט אינה לוקחת מהם, רק עטרא דגבורה לבד. וכל הג' מוחין אחרים לוקחים הז"א כמעט כולם. והנה עטרא דגבורה, הוא בחי' פרק הזרוע השמאל הדבוק אל הכתף הנ"ל, ולכן מקום הנחתה הוא שם, בפרק הג' של זרוע השמאל דז"א, הדבוק אל הכתף כנ"ל, כי שם אחיזתה של עטרא שלה. וגם כי הנה ביארנו לעיל, כי ב' עטרין הם מתרין רישין דכתפין דא"א, ומשם נמשכו כתף ימינא, שהם עטרא דחסדים אל הז"א. והכתף השמאלי דא"א, שהם עטרא דגבורה, אל הנוקבא. ולכן גם בכאן, בז"א נקשרת באותו פרק של הכתף.

גם טעם אחר נתבאר לך במה שנתבאר לעיל בענין נט"י על ענין אחר, למה אין נט"י גם מן הזרועות ולמעלה, ושם נתבאר כי השמאלי הוא גבורות, ודרך שם בפנימית נמשך רוחא דחיי דע"ק אל המלכות, הניתנית שם בבחינת תפלה של יד בדרך סתום. אך לעתיד לבא, ימשך בגילוי אל המלכות, הנקראת אז מלכא משיחא, כנזכר באדרא בענין התרין נוקבין חוטמא.

שער התפילין פרק ח

ואחר שנתבאר כל הטעמים אל השאלות הנ"ל, וביארנו מה ענין של התפילין אלו כולם. נבאר עתה סדר יציאת תפילין אלו. אמנם תפילין של ראש דז"א כבר נתבאר לעיל היטב בדרושים הקודמים לזה, ונבאר עתה תחלה תפלה של ראש דיעקב, ואח"כ תפלה דרחל, כי כן הוא סדר יציאתן כמ"ש בע"ה.

והנה על דרך שנתבאר לעיל בתפלה של ראש, שהם יוצאין ע"י הכאת קוצי דשערי דא"א ברישא דז"א, כן הוא הענין כאן, כי גם ברישא דז"א, יש חד קוצי דשערי, ומתפשט דרך אחוריו עד מקום אחורי החזה שלו עצמו, אשר שם הוא רישא דרחל באחורי זעיר אנפין, ושם הוא נסתיים ונגמר, ההוא קוצי דשערי, המתפשט דרך אחוריו נגד המצח של רחל ממש, כנ"ל בדרוש ציצית, לפי שהיא עומדת אב"א עם הז"א, ונמצא פנימה כלפי האי קוצי דשערי.

שְׁעָה"כ

והנה רחל אינה מלבשת את הז"א ממש, רק באחוריו עומדת בלבד. ואע"פ שגופה היא מחוברת ודבוקה ממש בגופא של ז"א, אמנם הראש שלה, שהוא עגול, אינו דבוק ומחובר לגמרי כולו בת"ת דז"א, רק אמצעית עגול שבראשו לבד, הוא המתחבר. אמנם ב' צדדי הראש בימין ובשמאל, אינם מחוברים, ויש שם מקום פנוי וחלל ואויר ביניהם, ונמצא אם כן, כי מקום הדעת שלה בלבד העומד באמצע, הוא הנדבק באחורי הז"א, אבל חו"ב שבה אינם דבוקים עמו.

גם יש ענין אחר, והוא כי הראש שלה הוא קטן, אך רוחב מקום החזה שלו, הוא יותר רחב מן הראש שלה כנודע. וכאשר ראשה נדבק בגופו מאחורי ז"א, יעדיף רוחב גופו דז"א מב' צדדי ראש הנוקבא. ונמצא כי ההוא קוצי דשערי דז"א נחלק לב', ומכה בגופו דז"א עצמו מב' צדדי המצח של הנוקבא, ואינו מכה במצחא דנוקבא כמו שמכה קוצי דשערי דא"א בראש ז"א עצמו, לפי ששם היה מלביש הז"א את א"א שם, והיה הסיבוב ראשו מפסיק בין ההוא קוצי דשערי לההוא גופא דא"א. אבל כאן, שיש מקום בגופו עצמו מב' צדדי הראש הנוקבא, לכן כל מה שיכול להתחבר עם בחי' עצמו של ז"א, הוא מתחבר ומאיר שם.

ועוד כי בז"א, שם האי קוצי דא"א, מכים בעורף דז"א, מקום שערות כמותם. אבל כאן, שהוא מצח דנוקבא, אינה מכה. והנה נודע כי הג' מוחין דז"א מתפשטין מראשו עד רגליו דרך ג' הקוין שלו, אעפ"י שבערך הז"א עצמו אין התפשטות ההוא נקרא מוחין, עכ"ז בערך יעקב ורחל, נקרא מוחין. ומההארתם היוצאין מהם, נעשין מוחין ליעקב ולרחל כנודע. נמצא כי האי קוצי דשערי המכה בב' צדדי גופא דז"א, הוא מכה בב' הקוין שמן הצדדין, שהם ב' פרקין אמצעים דנה"י דא"א, הגנוזים תוך ח"ג דז"א, ששם ההתפשטות חו"ב דז"א, הכלולים מחו"ב דא"א. אך בדעת של ז"א אמצעי, אינו מכה מפני ששם מחובר ז"א כנ"ל.

והנה בהיות ההוא קוצי דשערי מכה בב' הקוין דחו"ב דז"א עצמו כנ"ל, והוא מאיר בהם ע"י הארות הנמשכין דרך השערות שלו, מן המוחין שלו, ע"ד הנ"ל בקוצי דשערי דא"א, המכה בראש ז"א, ואז מוציא שם חכמה וחכמה דא"א ובינה ובינה דא"א, אז מוציא אותן כלפי פנים דז"א, ויוצאין לחוץ לצד הפנים שלו, ושם פוגעים באחורי רישא דיעקב, העומד אחר בפנים עם הז"א, כי אחורי יעקב הפוכים כלפי פנים זעיר אנפין כנודע. ואז פוגע הכאה ההוא קוצי דשערי בעורף של יעקב, ונכנס תוך רישא דיליה ובמוחא דיליה, ומוציאין אותו לחוץ במצחו של יעקב, ושם נעשין תפילין במצח דיעקב.

ויש בהם ד' פרשיות, ואינם כמו ד' פרשיות של תפלה של ראש דז"א, שהם מחו"ב וח"ג של אמא. וכן באבא¹ בסוד תפילין של ר"ת, ואכתוב לקמן בע"ה. אמנם בתפילין דיעקב, לא יש רק ב' חכמות וב' בינות דא"א, ואז פרשה קדש היא נגד חכמה דאבא, ופרשה והיה כי יביאך היא בינה דאבא, ופרשה שמע היא חכמה דאמא, ופרשה והיה אם שמוע היא בינה דאמא, וח"ב דאמא הם בערך חו"ג לגבי חו"ב דאבא.

ואח"כ מכת ההכאה ההוא, חוזרות האורות אל האחור. וכמו שההכאה בהם, גרמו שילכו לצד פנים עד הסוף, שהוא רישא דיעקב. כן בחזירתן לצד האחור, חוזרין עד הסוף, שהוא רחל, ובכל מקום שפוגעין, עושין ההארה. הא כיצד, הרי שהם חוזרין אל אחורי רישא דיעקב במקום העורף, ושם הם מוציאין ההארה הא' הנקרא לאה אשת יעקב, ונקרא אצלינו דור המדבר כמבואר במקומו. ואז מאירין שם, ועושין שם קשר של תפילין דיעקב, שהיא בחי' לאה אשת יעקב, ע"ד הנ"ל בלאה אשת ז"א, שנעשית קשר של תפילין בעורף של ז"א, וכל זה נתבאר שם יותר היטב בארוכה במקומו וע"ש.

ואחר כך חוזרת ההארה יותר לצד אחור, עד שפוגע בז"א ונכנס שם, וחוזר ויוצא מן ז"א ונכנס ברישא דרחל בעורף שלה, כי הלא אחורי ראשה, הם כנגד אחורי ז"א, לכן תחלה פוגע בעורף שלה ונכנס ברישא ויוצא במצח שלה, ושם נעשין התפילין דנוקבא שבראש, הנקרא תפלה של יד כנ"ל. והנה אלו התפילין של רחל, הנקרא תפלה של יד, גם הם יש בהם ד' פרשיות, ואינם כמו ד' פרשיות דתפילין דרישא דז"א, שהם חו"ב חו"ג, אמנם הם ע"ד שביארנו בתפילין של יעקב, והם חו"ב דאבא הם קדש והיה כי יביאך, וח"ב דאמא הם שמע והיה אם שמוע, וח"ב דאמא הם חו"ג לגבי ערך חו"ב דאבא. ואעפ"י שכזה פרשת בא (מג ע"א²) נתבאר כי גם

- מאיר הכוונה -

¹ נדצ"ל של אבא, וצ"ע אם תפילין דר"ת הם בראש אמא או בראש אבא, ואז ממילא הם נ"ה דאבא או נ"ה דא"א, עי' לעיל הערה 1063.

² הובא לעיל הערה צב.

שְׁעָה"כ

ד' פרשיות דתפילין של יד הם חו"ב חו"ג, הוא לסבה הנ"ל, כי חו"ב של אמא נעשה בה בבחינת חו"ג לגבי חו"ב דאבא.

ובזה יתבאר מאמר באדרא זוטא (דף רצו ע"א¹) וז"ל, ונהירו דתרין מוחין גליפין בה. והנה משם נראה כי אין בה רק ב' מוחין בלבד, ודעת אין בה. ובפרשת בא קאמר שם איפכא, דד' פרשיות ש"י הם חו"ב וחו"ג. אבל יתורצו ב' מאמרים במ"ש, כי אמת הוא שיש בה חו"ב וחו"ג, אלא שכל עיקרם אינם רק ב' מוחין לבד, כי החו"ג שבה אינן אלא ב' מוחי דחו"ב דאמא לבד, אלא שהם כפולים של או"א.

אמנם מה שקראם, ונהירו דתרי מוחין, ולא אמרו דתרי מוחין גליפו בה, הענין הוא, כי הם אור נמשך בסוד חותם מן הנ"ה דז"א, וע"כ בהיותה בה, נקרא נהירו דתרי מוחין. ועתה צריך לתרין קושיא אחרת יותר גדולה, כי הרי בפרשת שלח (דף קע²) אמר דדעת של הנוקבא התחתונה נקרא ק"ל, ובסוד דעתן של נשים קלה. וגם אנחנו ביארנו במקומות אחרים רבים כי הם בחי' עטרא דגבורה, שהם ה' הויות, ה"ג שהם בגימטריא ק"ל. ואיך אמרו באדר"ז ונהירו דתרי מוחין גליפין בה. אמנם ענין זה נתבאר במ"א, כי יש חילוק בענין הדעת דז"א אל הדעת דנוקבא, כי הדעת של ז"א הוא למעלה בראשו ממש. אמנם דעת של הנוקבא הוא למטה מראשה והוא בגופא ממש, והוא באמצע בין ב' הכתפים שלה, שהם ח"ג שלה. ושם בשליש עליון של הת"ת, שם עומד הדעת שלה תמיד. אמנם למעלה בראשה, לא יש רק ב' מוחין לבד, שהם חו"ב דאבא, ועוד יש לה חו"ב דאמא תמורת חו"ג כנ"ל. ונמצא כפי זה, שאין בראשה רק ב' מוחין לבד, שהם חו"ב, ועכ"ז נחלקין לד' מוחין כנ"ל ע"ד הנ"ל. כי הדעת האמיתי שלה, שהם עטרא דגבורה, הוא למטה בגוף שלה, לכן אינו עולה בשם מוחין. וע"כ לא היה ה' פרשיות בתפילין של יד, כי התפילין הם כנגד המוחין שבראשו, וע"כ הם ד' פרשיות ממש דוגמת תפילין של ראש דז"א. אבל הדעת שלה, שהיא למטה בבחי' גוף ואינם בבחינת מוחין, ולכן לא היה פרשה כנגדה.

אמנם ענין הדעת שבה, היא בחי' הקשר בתפילין של יד, לכן הוא בצורת י', שהוא בחינת הדעת שצורתו י', כמו היסוד כנודע. ולהיותה למטה בגוף, אין צורתו רק י' מן העור בלבד, ואין בתוכו פרשה שהוא בחינת המוח כשאר הפרשיות.

אמנם, דע כי אין קשר זה כקשר תפלה של ראש, כי שם הוא בחי' אחרת, שהוא לאה אשת ז"א, נפרדת ממנו, ועומדת שם באחוריו. וע"כ קשר תפלה של ראש, הוא רחוק מן התפילין עצמם, כי תחלה נמשכין ב' רצועות מן התפילין, ואחר כך רחוק מן התפילין, אנו עושין שם קשר שהוא קשר רחוק מאד מהם. אבל הקשר הזה, הוא עצמות רחל ממש, בבחי' הדעת בעטרה דגבורה שלה מצד הפנים שלה, ולא באחוריה, כקשר תפלה של ראש. אלא שלסיבת היותה למטה מן הראש, לכן לא היה תוך התפילין, המורים על המוחין. אמנם הוא למטה מהם בבחי' עור לבד, לסיבת שאינו מוח, אבל עכ"ז הנה הוא בחי' מוח, אע"פ שהוא למטה בגוף. וע"כ כתב בזוהר פרשת פנחס (דף רלב ע"ב³) דאיצטריך דלא יעדי האי קשר מתפלה של יד ולא תתפרד ממנה כלל ועיקר, שאם יתפרד הדעת שבגופה מן המוחין שלה, הוא פגם גדול מאוד מאוד, לכן הזהיר שם בזוהר מאוד על י' הזו דלא לאפרשא לה מגו תפלה של יד. כי הכל הוא בחי' פרצוף רחל עצמה, אלא שאלו הם המוחין בה וזה גוף. משא"כ בקשר דתפילין של ראש, שאין בו בחי' ז"א עצמו, רק פרצוף א' של לאה. א"כ צריך להפרידו ולהרחיקו מן התפילין של הראש עצמן, אלא שיש לה דבקות עמו על ידי הרצועות לבד.

ואם כן, נמצא כי קשר תפלה של יד אינה דומה כלל לקשר תפילין של ראש, כי תפילין של יד הוא גם כן מכללות המוחין של רחל, שהוא הדעת של ה"ג שלה. ולהיותו למטה בגוף שלה, הוא בחי' עור, אבל על כ"ז הוא מכלל המוחין שלה, אלא שירד למטה. אמנם פרצוף של רחל עצמה, איננה נרמזה כלל בתפלה של יד, לפי שהיא נקודה קטנה של כתר, לכן אין אנו עושין לה זכר אלא למוחין שבה, עם הדעת שלמטה שהם תפלה של יד והקשר שלה. אמנם עכ"ז אנו קושרין תפלה זו בזרוע שמאלי, להורות כי שם גם כן נמצאת הנקודה ההיא ונקשרת שם כנ"ל. אך בתפלה של יד עצמה, אין לה שום זכר, רק אל המוחין שלה בלבד, לפי שהם מוחין שלמים

- מאיר הכוונה -

¹ הובא לעיל הערה נה.

² הובא לעיל אות קיט.

³ עי' לעיל הערה 1132.

שעה"כ

בבחי' כל הפרצוף רחל שלימה. וזכור אל תשכח כי כל זה הוא מבחי' הרשימו של המוחין בלבד כנ"ל. @

והנה בזה תבין ענין האי קוצי דשערי דז"א שאמרנו לעיל, שאינו מכה באמצע כנגד הדעת, רק מב' צדדיו, שהוא בב' הקוין של חו"ב. והטעם כבר נת"ל. אמנם עוד הוא לטעם הזה, כי אחרי שאין שם דעת דנוקבא, אם כן למה יכה שם ויאיר על חנם, במקום שאין שם מוח. ואמנם למטה לא יצא בבחי' קשר כמו אותה של לאה בבחי' קשר ש"ר, שהרי אין הקוצי דשערי מגיע שם, ואינו מכה בו, ואיך יצא לחוץ בבחי' קשר. אבל ענינו הוא מוח הדעת עצמו של רחל', שנשאר במקומו ממש ואינו בולט לאחור כנ"ל. ואם תשאל ותאמר, כי הרי חסדדים המגולים של אמא המתפשטין תוך ז"א, בכל הקוין ימין ושמאל ואמצע כנודע, וא"כ כאשר הקוצי דשערי דרישא דז"א הכה בב' קוין דז"א, איך אינו מכה אלא בחו"ב אשר שם, ואינו מכה בחסדדים המתפשטים שם בנ"ה דז"א, ואז מכה ההכאה, יכול לעשות דעת דרחל למעלה בראש בבחי' חסדדים. ואי תימא כי עטרא דחסדדים הוא לז"א ולא לנוקבא, אי אפשר, כי הרי פשוט אצלינו, כי כל בנין גופא של רחל נעשה ע"י ב' חסדדים. אבל הענין הוא, כי אדרבא מפני שהוצרכו לבנות פרצוף רחל עצמה, לכן הלואי שיספיקו לזה הענין. ומפני זה אין עוד כח בהם לעשות בה בחי' דעת.

ועוד, כי הנה אפילו המוחין עצמן, שהם חו"ב, לא היו יכולין לצאת לולי על ידי הב' חסדדים המאירין בהן, והם אשר נותנים בהם כח להוציא הארתן לחוץ, שיוכלו לעשות בהם בחינת התפילין לרחל, והלואי שיספיקו לזה.

וכבר הודעתך, שאל תשכח, כי כל זה הוא מבחי' הרשימו של המוחין בלבד. אמנם הקוצי דשערי דז"א, אשר האיר שם בחו"ב, שיש בב' קוים דז"א, לא היה בו כח להוציא אלו המוחין של חו"ב לרחל, אלא ע"י הארת של ב' חסדדים אשר בפנים כנ"ל. וטעם הדבר הוא, לפי שקוצי דשערי צריך להוציא הארות רבות, שהם תפילין דיעקב, והקשר שלהם, שהיא לאה דיעקב ותפילין דרחל. לכן הוצרך אל אלו הב' חסדדים הנ"ל, להוציא מוחין דרחל ולא יכלו החסדדים לעשות דעת ברחל בראשה למעלה.

ובזה תבין טעם אחר למה קוצי דשערי דז"א לא הוציא רק הארות תפילין דזעיר אנפין והקשר שלהם בלבד, וקוצי דשערי דז"א הוציא הארות רבות, והם תפילין דיעקב והקשר שלהם ותפילין דרחל. וגם למה כיון שהוציא תפילין דיעקב וקשר שלהם באור החזור, למה לא הוציא קשר לתפילין דרחל ג"כ. אך יובן עם הנ"ל, והוא כי קוצי דשערי דרישא דז"א הכה בראש ז"א אשר שם האורות סתומים בב' מחיצות נה"י דאבא ונה"י דאמא כנודע, וע"כ לא היה כח בקוצי דשערי דז"א להוציא רק תפילין דז"א וקשר שלהם בלבד. אבל קוצי דשערי דז"א, הוא מכה במקום שהחסדדים מגולים בתוך ז"א, שהם ב' חסדדים הנ"ל, וגם כי שם נגלה יסוד אבא כנודע, ואורו גדול, וגם הוא מאיר בב' הקוין ימין ושמאל. וגם אותן הב' חסדדים הנ"ל בנה"י דז"א, אשר בתוכם חו"ב דז"א. ונמצא כי כאן יש אורות רבות מאוד, וע"כ היה בו כח לעשות כל הבחי' הנ"ל, שהם תפילין דיעקב והקשר שלהם ותפילין דרחל.

ואע"פ שבערך הז"א עצמו, אינו שם בחי' מוחין, עכ"ז בערך יעקב ורחל, הם נעשין להם מוחין ממש גמורים כנודע. בפרט לסבות היותם שם בגילוי גדול ובאורות רבים כנ"ל. אבל עכ"ז, די להם שהיה להם כח לעשות כל הבחי' הנ"ל, שהם תפילין דיעקב ולא אשתו, ותפילין

- מאיר הכוונה -

1 עי' כללים ח"ב ז ע"ג: ונודע הוא כי כ"ז הנה הוא סוד תפילין של יד דז"א, שהוא תפילין של ראש דרחל מרושם אור שבה, והיא נעשית אח"כ פרצוף שלם באחורי ז"א, ר"ל כי מתחילה היא בסוד תפילין של יד דז"א, ואח"כ נעשית פרצוף שלם מאחוריו. ואח"כ הנה היא חוזרת פב"פ בתפילין בראשה, והרושם נשאר בו לעולם בסוד תפילין של יד, כמ"ש כ"ז בדרושי תפילין (שעה"כ דרוש ה), וכן הנה נשלמת ונתקנת ג"כ אח"כ מהתפילין של ראש דז"א מהקשר של ראש ע"י ב' הרצועות הנמשך מהקשר, (ז ע"ג) והם נמשכין עד ראש רחל באור מקיף, ונשלמת ע"ז במוחין חדשים, ע' פע"ח (תפילין ספ"ח).

ונראה לענ"ד (וה"י יכפר) כי עיקר הקשר של יד, שהוא ג"כ בבחי' מוחין מוח הדעת דרחל כמבואר שם, הנה הוא נעשה ג"כ ע"י התוספות מוחין הללו אשר ע"י הקשר של ראש, כי משם הוא העטרין דחו"ג היורד בהיסוד דז"א, אשר ממנו הוא הדעת דרחל, וע"י הארת הב' הרצועות הנמשך שם, הנה עולה ע"ז אור היסוד דז"א למציאות הדעת דרחל, אשר מקומה הוא כנגד הזרוע שמאל דז"א, ונשלם ע"ז מוח הדעת שלה שהוא הי' דקשר של יד כמבואר בהדרושים שם. @@@ לא עשיתי

שְׁעָה"כ

דרחל. אבל קשר לרחל לא יכול לעשות, לפי שכבר האיר דרך הליכה מכח הכאה באחורי ז"א, ובלטו עד מצח יעקב, שהוא מרחק גדול. ואחר כך בסוד אור חזור, חזרו האורות דרך חזרה פעם שנית, אל מקום שיצאו לכתחלה במקום רחל, והוציאו את התפילין כנ"ל במצח שלה. ואיך עתה יחזרו פעם שלישית לאחור אל העורף שלה, להוציא קשר אליה. וזהו נראה מחוש הטבעי, שכשהאדם זורק אבן בכח גדול אל מקום אחד, הולכת שם ואח"כ חוזרת לאחור מכח ההכאה הגדולה שהיה בעת אשר נזרקה. אבל שתחזור פעם ג' לילך ולחזור ככתחלה, זה אי אפשר. ועוד כי הרי כח גדול היה לעשות כל הבחי' הנ"ל, מה שלא עשו כן קוצי דא"א. ומכ"ש שלא יכול לעשות יותר. וע"כ לא יש קשר בתפלה של יד כדמיון הקשר בתפלה של ראש.

אמנם הקשר של תפלה של יד שהוא צורת י', כבר ביארנו לעיל, שאין קשר בולט באחורי התפילין, כמו הקשר הראשון. אמנם הוא מוח הדעת הפנימי עצמו של רחל, אלא שלהיותה למטה בגוף שלה כנ"ל, לכן הוא מחוץ אל התפלה של יד, שהוא בחי' מוחין שבראשה למעלה. הרי נתבאר מכל הנ"ל, כי בחי' התפילין הם לעולם במצח, או במצח דז"א או במצח דיעקב או במצח דרחל, כי אין התפילין יוצאין אלא מבחי' המוחין אשר בתוך הראש, ובולטין ההארטן לחוץ. א"כ התפלה של יד אי אפשר, כמו שחשבו קצת חכמי דורנו, שהם יוצאין מזרוע עצמו דז"א, שהרי אין שם מוחין. אמנם הם תפילין היוצאין מן המוחין דרחל עצמה, במצח שלה. אלא שלהיותה עומדת שם בזרוע שמאלי דז"א, אנו קושרים אותה שם כנ"ל. והנה שם למעלה נתבאר כי תפלה של יד הוא בבריאה, ותפלה של ראש הוא באצילות, וכפי הדרוש הנ"ל נראה שגם התפלה של יד הוא באצילות.

שער התפילין פרק ט

והנה הרי כשהיו החסדים מקיפים היו יכולין לצאת במצח קודם הגבורות וא"כ מה טעם כניסתן לפני מן היסוד כי על ידי כן נתאחרו ויצאו אחר הגבורות והענין כי אי אפשר לצאת לחוץ במצח אם לא בהיותן מלובשים בלבוש שלהם שהם הנה"י עצמן דאבא שהם בחינת הבתים שלהם של התפילין בחוץ וע"כ הוצרכו לכנוס בפנים כדי שיצאו אח"כ עם לבושיהם¹.

שער התפילין פרק י

מע"ח וצריך להניח תפלה של יד מיושב מפני שמראים אנחנו שהיא בעת הבוקר בבריאה ואסמכיה רשב"י על פסוק ותתן טרף לביתה וחוק לנערותיה וכל דבר שבבריאה צריך מיושב כי להורות שאנו קושרין אותה בשמאל של הזכר ולמתק אותה ולתת לה הארה אבל הטלית שאינו נותן לה הארה לבד שהוא ביצירה בחי' ז"א עולם הזכר עולם האצילות צריך להיות מעומד כלומר צריך ליתן הארה ביצירה וממילא מתעורר למעלה באצילות. ומורי זלה"ה צוה לעשות התפילין שבראשו שיהיו החריצים עמוקים עד המעברתא ויהיו נפרדים הד' בתים כל א' מחבירו עד למטה במקום מושב המעברתא שלהם.

גם צוה שיעברו הגידין בשעת התפירה מעבר לעבר להפסיק בהם באמצע החריצין בין בית לבית כאשר היו תופרים אותם וכבר ידעת כי הם י"ב תפירות ג' מכל צד. להאר"י זלה"ה יש לכוין בש"ר ב"ב צרופי הויה צרוף בכל תפירה ובשל יד בכל תפירה מצד פנים צרוף א' מאדנ"י ומצד ב' עד שיושלמו כ"ד צרופים וככה יעשה מצד שמאל יכוין להקים סכת דוד הנופלת ואח"כ כשישים הגידיים תוך המחט יכוין שהמחט הוא סוד ו' של השם ואח"כ בראש עצמו בכניסת החוט במחט יכוין באות י' של השם ואחר כך בתפירה ראשונה שיכנוס המחט תוך התפילין יכוין באות ה' ראשונה ובהוציאו מצד אחר של התפילין יכוין באות ה' אחרונה.

ואחר כך² בתפירה שניה יכוין כזה יהוה ובג' יהוה ובד' הוהי ובה' הויה ובו' ההוי ובו' והיה ובח' וההי ובט' ויהי ובי' הויה ובי"א ההי ובי"ב היה ואח"כ בתפירות ש"י כשישים גידיים במחט יכוין באות ו' שבין ב' יודין של א' וכשיכניס המחט יכוין שמקום י"ב אותיות דאדנ"י אלף דלת נון יוד ומקיימו בב' ויין של ד כזה ואח"כ הנקב של התפירה יכוין לאות ו והנקב של מחט יכוין לאות י ועיין במשנת חסידים. @

- מאיר הכוונה -

##* 1

2 עי' משנת חסידים פרק ט (לש"ו).

שְׁעָה"כ

שער התפילין פרק יב

כבר נתבאר באורך בדרוש הכולל כי ג' כלים הם והנה על הג' כלים הנ"ל מכסים העור דז"א הנה הנשמות נמשכין מפנימיות הכלים שהם נר"ן והעולמות נמשכין מהג' כלים עצמם והעור הוא החיצונית שני בפ"ע והוא נקרא חיצונית לחיצונית והם באחורי החיצונית וזה העור עצמו הוא עור א' עב שהם ב' עורות דבוקים הנקרא גויל והוא כותל המפסיק בין זו"ן והוא כולו שמות אלהים הנקראים כורסייא דשביבין הנזכר באדרא.

ואחר הנסירה נחלק זה העור וננסר לב' כנודע כי אין החיבור בבשר אלא בעור כי כל א' יש לה גוף בפ"ע ואינן דבוקים אלא בעור ואז נחלק הגויל ונעשה ב' עור קלף ודוכוסוסטס לזעיר אנפין קלף לתפילין כי הלא היא בחי' מוחין והדוכוסוסטס למזוזה למלכות.

והנה ענין כ"א אזכרות בתפילין כי היה בו אז בעיבור ראשון ז"ת דנצח ז"א וז"ת דהוד ז"א וז"ת דיסוד דז"א וכל אלו בחי' העשייה והם כ"א אזכרות ואלו לא נסתלקו מז"א אח"כ אלא אדרבא היה ניתוסף בו יותר ומתלבש היצירה תוך העשייה ובריאה תוך יצירה וכו' והכל יחד נקרא זעיר אנפין וע"כ הוא מוכרח שכל הבחי' יהיו רשומים בתפילין שהם כ"א אזכרות מבחי' מקיפים דמוחין דעיבור.

ואח"כ ניתוסף בו ג"ר דנצח וג"ר דהוד וג"ר דיסוד והמקיפים שלהם שהם ב' שלישי ת"ת כתר לג"ת.

ואח"כ ביניקה נכנסו בו ז"ת דחסד וז"ת דגבורה וז"ת דת"ת ואח"כ ניתוסף בו מוחין שהם ג"ר דחסד וג"ר דגבורה וג"ר דת"ת ואח"כ המקיפים שלהם שהם ב' שלישי הדעת כתר לג' אמצעית וכן בבריאה ז"ת דחכמה וז"ת דבינה וז"ת דדעת בק"ש ואח"כ ג"ר דחכמה וג"ר דבינה וג"ר דדעת בעמידה ואחר כך המקיפין שהם הכתר של ג"ר וזה הכתר של ג"ר הוא הנקרא כתר האמיתי דז"א ונקרא כתר דכללות של כל הז"א ואינו כתר הפרטי כנ"ל.

והנה צ"ע במ"ש במ"א כי התפילין הם מוחין והם חיצונית ונלע"ד כמ"ש במ"א כי התפילין הם חיצונית לבד כי אין קליפה אחוזה בפנימית וגם זה מ"ש במ"א כי מוחין דתפילין הם רשימו לחוד דמוחין ולא מוחין עצמן וזה הוא קודם תפלה כי אחר התפלה ניתוסף בהם מוחין עצמן כנזכר במקומו והרשימו הוא אור פנימי דחיצונית וזהו אמת ואע"פ שלפעמים נקראים מוחין אינם רק רשימו דמוחין ואם כן אינו רק חיצונית העולמות כרשימו דמוחין.

הנה כשהמוחין דזעיר אנפין מסתלקין עתה אחר החורבן כנודע כי אינן אלא בעת התפלה ע"י מעשינו ואח"כ חוזרין ומסתלקין ויוצאין ועומדין על ראש ז"א בסוד המקיף והמקיפים הראשונים שהיו לו כאשר היו מוחין בסוד פנימים הם ג"כ מתעלין למעלה יותר ממקומם מקיפין על המוחין שנסתלקו ונעשו מקיפים כנ"ל.

אמנם כשמסתלקין אלו המוחין כבר נודע שכל דבר של קדושה נשאר רושם תמיד לעולם ולכן אפילו כשהמוחין נסתלקו נשאר הרושם שלהם בתוכו בסוד מוחין והן מקיימין את הז"א במדת גדלותו וגם בזה הרשימו נעשה בחי' המוחין עצמן ויוצא ממנו בחינת התפילין כנזכר בדרוש התפילין ויש בו הבחי' עצמה של המוחין אמיתים אלא שהם בבחינת רשימו לבד אמנם בלילה אף הרשימו ההיא מסתלק ממנו ועולה בסוד מקיף והמוחין שיצאו ביום בסוד א"מ מתעלין יותר למעלה והמקיפים האמיתיים גם הם עולין יותר למעלה ואז הרשימו שנשאר בנוקבא ביום אחר התפלה נכנס בפנימית ז"א ומשם נעשה בסוד מקיף אל הנוקבא ועי' במקומו כי לעולם אינו חסר בחי' ו"ק פנימית דאמא ע"ש נמצא כי כאשר בלילה יוצא אף הרשימו אז ז"א חוזר אל בחי' ו"ק ונוקבא בסוד נקודה וזהו תכלית המיעוט שיש להם כי המוחין שהם בג"ר נסתלקו לגמרי מהם באופן כי התפילין של שחרית הם נעשין מהרשימו שחוזר אז לכנוס בהם ואח"כ בק"ש חוזרין אז לכנוס המוחין עצמן דגדלות.

והנה בענין הדיקנא דז"א לא נתבאר לי היטב זמן הוייתה אמנם מה שקבלתי ממורי זלה"ה הוא כי בתחלה יש לו ט' ת"ד בלבד ואח"כ היות לו כ' שנה שנכנסו מקיפים אבא ל"ם דצלם נעשה לו זקן גמור ב"ג תיקונים וז"ס עד שנתמלא זקנו כי זה ג"כ כוונת ברכת כהנים שהם מקיפי אבא כנזכר במקומו ונמצא כי מילוי הזקן אינו רק אחר כ' שנה אמנם היות בו ט"ד לא ידעתי פרטי זמן הווייתם אם הוא תיכף אחר שנכנסו המוחין פנימים דאו"א שהם צ' דצלם שהוא אחר שנת י"ג ויום א' או אחר שנכנסים מקיפי אמא וצ"ע.

אמנם הכלל עולה כי הדיקנא דז"א וגם התפילין כנ"ל כולם הם אורות מקיפין היוצאין מפנימיות ז"א ואינם כמו המקיפים ל"ם דצלם שהם מקודם שנכנסו תוך ז"א כלל אמנם אלו

שְׁעָה"כ

המקיפים הם מהארת פנימים עצמן שחזרו לצאת בסוד אורות מקיפין והבן הפרש זה כמו שהודעתך במ"א.

ובודאי כי תחלה התחילו לצאת המקיפים של התפילין שהם יותר גבוהים מאלו של הדיקנא כי הרי האיש נתחייב במצות תפילין אחר היותו בן י"ג שנה והדיקנא מתאחרת לצאת יותר אח"כ.

ואלו הב' מיני מקיפים שהם תפילין ודיקנא הם בבחינת הששית כנזכר בספר דרושים וע"ש כל הו' בחי' שהם ג' מקיפים גדולים לכל כללות ז"א לכל מה שתחתיו עד התהום והם שלימים גדולים יותר מהפנימים כלים והם סוד הטלית שמעולם לא נכנסו בפנים והם המוחין דעיבור ויניקה ומוחין דגדלות.

ואח"כ יש ג' מקיפים יותר פנימים קטנים שיצאו מפנימותו שלא יוכלו להצתמצם בפנים וחוזרין מתתא לעילא בבחי' שערות ונימין וקוצין היוצאין ג"כ מגדלות ויניקה ועיבור והקוצין מקיף ארוך עד ראש רחל והנימין עד ראש לאה והשערות בראש הז"א עצמו ואח"כ ג' מקיפים דיושר בולטים במצח בבחי' תפילין והם ג' בחינות עיבור ויניקה ומוחין בתפילין עצמן כנזכר במקומו זהו דרך כללות.

עוד יש דרך פרטיות כי יש תפילין דאבא ותפילין דאמא וציצית דחכמה דאמא תכלת וציצית דבינה דאמא לבן ועד"ז יהיו במוחין דאבא ועד"ז יהיו בכל פרטי המקיפין הנ"ל וכל זה בראש לבדו ואח"כ יוצאין מכל המינים הנ"ל מהיסוד דז"א אלא שאלו אינם לעצמו אלא נוקבא ויש שם כל הבחינות הנ"ל שבז"א עצמו ממש כי מיסוד דאמא יצאו כל מיני המקיפים הנ"ל אל הז"א.

גם יש מקיפים אחרים זולת אותן של הטלית והם ג' מקיפים א' סוד התפילין שהיו להם בהיותן תוך עיבור דאמא במצח שלו דוקא הב' הוא סוד התפילין שהיו לו בהיותן תוך נה"י דאמא טרם יכנסו בזעיר אנפין והיה להם אור מקיף במצח שלהם דוקא הג' הוא במצח דזעיר אנפין במקומו (א) באופן כי כל ג' מיני מקיפים הנ"ל שם אינם רק בחינת מקיף המצח והפנים לבד ואין אלו כמו המקיפים של הטלית.

הגהה (א) ס"א יש עוד וז"ל ודע כי המקיפים שהם מבחי' הציצית הנ"ל הם גרועים ממקיפין של הטלית עצמן לפי שהציצית אינן מקיפים אלא לכל הראש.

ס"א כי בחי' המקיפים אינם מקיפים רק המצח והפנים לבד ולא כל הראש ודע שגם התפילין הם ג' מקיפים והם א' בהיותן בעיבור תוך הבינה במצח שלו דוקא הב' בהיותן בנה"י דאמא טרם יכנסו בז"א ובמצח שלהם דוקא ג' בהתלבשות תוך מצח דז"א עצמו והבן מאוד וכנגד ג' מקיפים אלו יש ממש ג' בחינות פנימים היוצאין מן הפנים אל המצח.

ונמצא כי ג' מיני מקיפים הם א' הוא כל האורות טרם שיכנסו כלל בשום בחינה מהבחי' הפנימיות ואלו הם סוד הטלית והם אורות מקיפים גדולים מאוד מן הפנימית כולם והם המקיפים שלימים לכל הכללות כולו של הגוף דז"א ולכל מה שיש תחתיו והשניים והשלישים הם בחי' א' נחלק לב' והוא כי שניהם הם מהאורות שכבר הם מבחי' פנימים והא' שיצא לחוץ אח"כ דרך השערות שלא יכלו להיות שם מצומצם והם בחי' ציצית וטלית ואינם מקיפים רק לכל הראש בלבד של הפרצוף ההוא ומ"מ הם גדולים מן הפנימים שבראש ומן הפנים שבגוף ומן המקיפים של התפילין כי הוא המקיפים היוצאין מן הפנימים אל המצח בסוד תפילין כי אלו הם גרועין מן הפנים וגם שאינן מקיפים רק הפנים והמצח לבד ולא כל הראש.

והנה ג' בחי' אלו של המקיפים עם ג' בחי' הפנימית כמותם כולם הם נמצאים בג' בחינות אחרים שהם א' בהיותן בעיבור תוך הבינה במצח שלו דוקא הב' בהיותן בנה"י דאמא טרם יכנסו בז"א והיה להם א"מ במצח שלהם דוקא ג' בהתלבשם תוך ז"א עצמו והבן זה מאוד.

הנה התפילין הם מוחין פנימים עם מקיפים שלהם מבחינת העולמות ובק"ש הם מוחין פנימיים מבחי' נשמות ובעמידה א"מ מבחי' נשמות.

שער התפילין פרק טז

ונבאר ה' דרכים בענין שם הוי"ה דרך א' הוא זה ובו יתבאר מה שאמר בספר יצירה הבן בחכמה וחכם בבינה הנה נודע כי אבא נחלק לשני פרצופים הראשון עד החזה והוא הנקרא אבא עלאה הב' הוא ישראל סבא מהחזה ולמטה ועד"ז הוא באמא שנחלקת לב' ועד החזה היא נקראת אמא עלאה בינה ומשם ולמטה נקרא תבונה והנה ב' אותיות ראשונות של הוי"ה שהם

שְׁעָה"כ

י"ה הם רומזים לאו"א ולכן צריך שיהיו בו כל הד' בחינות כנ"ל וכל זה יתבאר כמש"ל בענין סדר כתיבת השם וביאור הענין זה דע כי באות י' שבשם בה נרמזו או"א עילאין ובאות ה' נרמזו ישראל סבא ותבונה.

והענין כי האות יו"ד במילוי הם ג' אותיות י' הוא אבא הנקרא י' וגם הוא רומז לי"ס שבו וב' אותיות ו"ד מילוי היו"ד הם רומזים אל הבינה כי גם הם גימטריא י"ס של אמא וגם ציורה היא נעשית ה' בסוד ד' על ו' כי כבר ידעת כי הבינה נקרא ה' ולפי שאמא עלאה טמירא יתיר מן תבונה לכן לא נרמזה בציור אות י' עצמה רק במילואה לבד כנ"ל משא"כ בשאר פרצופים וזהו להורות ההעלם הגדול.

וגם נודע כי לעולם כל מציאות הנוקבא היא בחי' מילוי הזכר לרמז שהיא טפלה אליו והוא כדוגמת מלכות עם ז"א כי לקח תרין עטרין של ח"ג ואח"כ נותן הגבורות לנוקבא ותחלה היתה אותו עטרא דגבורה בתוכו ומילוי גופא של ז"א היו בחי' הגבורות לכן נקרא הנוקבא מילוי של זכר גם הענין הוא כי הז"א הוא שם מ"ה דאלפין ומילוי הוא י"ט ומשם נעשית המלכות הנקרא חוה גי' י"ט שהוא המילוי של שם מ"ה גם ענין כי מילוי גימטריא אלהים והוא דין ולפי שהנוקבא הוא דין לכן לוקחה המילוי שלו שהוא דין.

וכן הוא הענין בכאן באו"א כי אבא הוא יוד ואמא לוקחת המילוי של אבא שהם ו"ד ונעשית ה' כנ"ל וזהו הענין הבן בחכמה ר"ל שאע"פ שנתבאר אצלינו כי היו"ד הוא חכמה עכ"ז הבן בחכמה ותשתף את הבינה עם החכמה כי גם באות חכמה הרמוזה באות יוד ראשונה של השם שם היא הבינה משתתפת עמו.

ואמר עוד וחכם בבינה פירוש כי אע"פ שנתבאר שאות ה' ראשונה היא בינה עכ"ז תצרף חכמה עמה כי גם החכמה רמוזה באות ה' זו שנייה שבשם והענין הוא כי גם בה' זו יש או"א ביחד והם בחי' ישראל סבא ותבונה והוא ע"ד מש"ל ע"פ מאמר ויקרא דף י'.

וגם בכתיבת צורת אות ה' דהוי"ה שבתפילין צריך לצייר בה תחלה בעוקף קרן זויות הימיני שלה כעין יו"ד ואח"כ ישלימנה ונעשה צורתה ה' כזה ונמצא כי העוקף שבאחורי הה' היא צורת י' מחוברת עם ה' והוא חיבור ישראל סבא עם תבונה והרי נרמזו ב' זווגים עליונים בב' אותיות י"ה וכולם יחד נקראו או"א בסוד הבן בחכמה וחכם בבינה כנ"ל.

והנה סוד הענין הוא כי נודע שזיווג או"א לא פסיק לעלמין תדיר ולהורות על זה החיבור והקשר האמין הזה נתחברה הבינה באות י' של אבא ונתחבר אבא באות ה' של הבינה ומכח החיבור הזה נעשה ב' בחי' שהם או"א ויש"ס ותבונה כנ"ל.

ונבאר ענין זה יותר ונאמר טעם למה באות י' נטפלה נוקבא לדכורא ובאות ה' נטפל הדכורא אל הנוקבא אך הענין הוא כי נודע מ"ש זוהר דאו"א כחדא נפקין וכחדא שריין ולא פסיק זיווגיהן לעלמין הוא באו"א עילאין אבל בישראל סבא ותבונה יש זמנים שאין זיווגם תדיר והוא בזמן יניקת זו"ן שאז התבונה היא בסוד האם רובצת על האפרוחים כי אז אמא היא בתוך ז"א ואין שם זיווג.

ובזה יתבאר לך מה שאמרו רז"ל נשבע הקב"ה שלא יכנס לירושלים של מעלה עד שישראל יכנסו לירושלים של מטה שנאמר לא אבא בעיר וכו' ונודע שירושלים של מעלה היא אמא ושל מטה היא מלכות ואם כן איך אמר באדרא דאו"א לא פסיק זיווגיהו לעלמין דעלייהו אתמר ונהר יוצא מעדן וכו' אך הענין הוא מבואר עם האמור כי או"א עילאין הם שאין להם הפסק כלל אך ישראל סבא ותבונה יש להם הפסק ואין להם זיווג אלא לפרקים נמצא עתה כי אבא ואמא עילאין דזיווגיהו תדיר ולכן אמא נקשרה ונתחברה עמו יחוד גמור באות י' עצמו ולא באות ה' הנפרדת מן אות יוד אבל ישראל סבא ותבונה נרמזו באות ה'.

וביאור הענין הוא זה והבינהו כי הנה ישראל סבא ותבונה מתלבשין זה תוך זה כדי לכנוס בבחי' מוחין תוך רישא דז"א ואז נמצא כי ישראל סבא מוכלל ומלוכב תוך תבונה והוא סוד אות י' הנכללת בה' ראשונה שבשם כמצוייר לעיל והנה אח"כ ב' אותיות ו"ה שבהוי"ה הנה הם בחי' זו"ן.

דרך ב' ועמו ניתוסף ביאור דרך הא' הנ"ל וזה הדרך הב' הוא בענין עיבור ז"א תוך אמא הנה נתבאר לעיל כי ב' אותיות י"ה הם או"א והנה האות ה' הרמוזה באמא הוא צורת ו"ד כנ"ל והנה עצמות הבינה היא אות ד' ואות ו' שבתוכה היא רמז לעיבור ז"א תוך אמא כי כבר ידעת כי ג' זמנים היו לז"א והם עיבור ויניקה ומוחין וג' זמנים אלו צריך שיהיו רומזים בשם הוי"ה כיצד

- מאיר הכוונה -

1 עי' אד"ז הובא בעיונים אות צח.

שְׁעָה"כ

הנה נודע כי ז"א הוא בחי' ו' נקודות לבד וכאשר נכנס בסוד העיבור במעי אמו אז אתכלל ג' ג' ג' כנודע והנה בתחלה לא היה ז"א בבחינת קוין רק ו' נקודות זה על גבי זה כי לסבה זו היתה מיתת המלכים כנודע ואז היה צורת ו' ארוכה שהם ו' נקודות זו למעלה מזו וכאשר נכנס בסוד העיבור אז נכלל ג' ג' ג' והיו ג' הנקודות בבחי' ו' זעירא¹ נמצא כי תחלה היה ו' ארוכה ועתה בהיותם תוך אמא נעשה ו' זעירא והוא בחי' ו' זעירא שבתוך הה' והיא ו' קטיעה בלתי ראש כי הראש הם ג"ר ולפי שלא היה בו רק ו' נקודות לבד לכן אין ראש לאות ו' שבתוך ה' ראשונה שהיא אמא ולא עוד אלא שאפילו אינה שיעור ו' ארוכה בלתי ראש אלא ו' קטיעה בלתי ראש כלל לפי שהוא בחי' ג' ג' ג'.

ולטעם זה הוא מ"ש בגמרא דכרעיה דה' היא תלויה ואינה דבוקה בגגה להורות שאינה מכלל גוף הבינה אמנם היא בחינת זעיר אנפין שהוא בתוכה בסוד העיבור.

ואחר כך יצא לחוץ ואז נעשה בחי' אות ו' שבשם אמנם בעת צאתו מבטן אמו לחוץ בא היניקה ואז נתפשט ונעשה ו' ארוכה כי מתחלה היה ג' כליל בג' ועתה נתפשט ונתארך אמנם היה חסר לו ראש² ולא היה בו רק ו"ק מתפשטין והוא זמן היניקה³ ואח"כ ניתוסף בו בחי' ראש ואז הוא זמן מוחין כנודע ואז באו לו ג"ר ונשלם והיה בו בחי' י"ס גמורות הנכללות בצורת אות ו' בהיות לו ראש.

ונבאר ענין המלכות כי הנה מתחלה היתה בבחי' אותה פסיעה לבר⁴ נקודה בסוף אות ו' בהיותה במעי אמה ואחר צאתה משם אז גם היא נעשית פרצוף ונעשית בבחי' אות ה' אחרונה של השם כנודע והנה עיקרה אינו אלא ד' וכנ"ל בענין אימא אמנם כאשר נודע עמה הז"א בביאה ראשונה והניח בה שרשו ורשימו והיא בחי' ההוא רוחא דשדי בגווה ואז נעשית תוך ד' שלה צורת ו' אחת ואז נעשית גם היא צורת ה' שלימה.

דרך הג' ובו יתבארו ב' דרכים הראשונים והוא ענין מה שארו"ל אשה מזרעת תחלה יולדת זכר איש מזריע תחלה יולדת נקבה והענין כי הנה או"א הם ב' אותיות י"ה של שם הוי"ה ואות יו"ד במילואו הם ג' אותיות ואמרו בזהר ובתיקונים כי י' אבא ה' אמא ו' ברא ה' ברתא שהיא גנתא ופירוש הדבר הוא כי הנה עקר אבא הוא אות י' שהם י"ס שלו והנה כאשר הוא מזריע תחלה טפת הזרע צריך שיהיו כוללת דכר ונוקבא בודאי שהם זו"ן ואלו הם ב' אותיות ו"ד שבמילוי יוד ונמצא כי כאשר האיש מזריע הזרע טפת דכר ונוקבא כחדא וכשנתנם גו אמא נתהפכו ומה שהיה ו"ד נעשה ד"ו ולכן צורת אמא היא ה' צורת ד' על ו' נוקבא על דכורא הרי כי כאשר האיש מזריע תחלה יולדת נקבה תחלה ואח"כ דכורא ואח"כ כשמזריע הבינה הוציאה לחוץ תחלה הזכר ואח"כ הנוקבא שהם ב' אותיות ו"ה שבשם הוי"ה.

וביאור הענין הוא כי הנה כתיב כולם בחכמה עשית כי תחלת הכל היה בחכמה היוד וכאשר היו בניו נרשמים בתוכו שהם זו"ן היו נרשמים בבחי' ו"ד ו' על ד' פירוש כי ז"א הוא מכח ו' ראשונים שבו ונוקבא נמשך מכח ד' אחרונות שבו כי כבר ידעת כי גם בהיות הנוקבא אב"א עם ז"א נקראת הנוקבא ד' כי אין לה מקום רק בד' תחתונות שבו שהם תנה"י או נהי"ם וכן הוא שרשם באבא ואז היו זו"ן בבחי' ו"ד במילוי היו"ד בהיותן באבא.

ואח"כ כשנבראת הבינה ונתנם אלו הבנים במעיה ואז אמא נעשית עצמותה מן אותן האורות הניתנין בתוכה של זו"ן ולהיות כי אמא היא נוקבא לכן מתחלפין בה האורות והד' של נוקבא עומדת לעולם בבחי' ד"ר שבה וו' של ז"א עומד למטה בבחינות ו"ק שלו ואז היא בבחי' ד' על ו' והוא צורת ה' ממש שהיא עצמות אמא.

והנה אמא נקראת עולם הבא אשר שם צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם והנה בחי' ז"א נקראת צדיק עליון היושב בעולם הבא שהיא בינה ועטרה שלו בראשו והיא הנקבה שהיא בחי' ד' כעין עטרה על ראש הו' שהוא הצדיק וזהו ועטרותיהן בראשיהם פי' כי הד' עשויה כעין עטרה ממש ומקיף על ראש הו' הרי כמו שהיה בתחלה בתוך אבא שהוא הזכר בחי' ו"ד ו' על ד' נתהפך החותם בעת שנחתם באמא ונעשה ד"ו שהוא בת תחלה.

אמנם כאשר הזריעה בינה והוציאה אותן לחוץ אז נתהפכו ויצא ו' על ד' ו' בתחלה שהוא זכר ואח"כ נוקבא ונעשה ב' אותיות ו"ה של הוי"ה כי האשה גורמת להיות יולדת זכר תחלה ולפי

- מאיר הכוונה -

¹ כללים ח,ב נא ע"ג תחתון@@

² הקדו,ש מא ע"ב עליון@@

³ עי' שער העמידה פרק י (לש"ו).

⁴ עי' שער תיקון הנוק' פרק ד וירח פרק א' ושעה"ק דף נ ע"ב וע"ג (לש"ו)

שְׁעָה"כ

הדרך הנזכר הוא ענין סברת תפילין דר"ת והוא לפי שזווג או"א הוא לצורך הת"ת וכשהיא יולדת זכר אשה מזרעת תחלה והרי אימא נתנה בינה תחלה ואח"כ אבא נתן חכמה ובעת הלידה הנכנס אחרון יצא ראשון ולזה חכמה יצאה קודם שהוא פרשת קדש ואח"כ בינה שהיא פרשת והיה כי יביאך וכשנתנה ב' עטרין שהם חו"ג הם לצורך המלכות והיולדת נקבה איש מזריע תחלה לכן כשנתן אבא טיפת חכמה נתן תיכף טיפת חסד הגנוז בגוויה ואח"כ נתנה היא טיפת הגבורה הגנוזה בגווה ולכן בעת הלידה הגבורה שנתהוה באחרונה יצאה ראשונה והוא פרשת והיה אם שמוע ואח"כ יצאה החסד והוא פרשת שמע ואהבת רומז חסד.

דרך הד' הוי"ה הוא בענין החסדים והגבורות כי תחלה הוא אות י' בסוד הדעת של ז"א שיש בו ה"ח ה"ג הרי י' אח"כ אות ה' הם ה"ח המתפשטין תוך ז"א מחסד עד הוד שבו אח"כ אות ו' הוא היסוד שבו הנקרא ו' זעירא כי שם נקבצים הה"ג בסוד והיה האוכל לפקדון לארץ והה"ג האלו עצמם הם ה' אחרונה דהוי"ה (ז).

הגהה (ז) קשה לי כי ו' של השם אינו רומז ליסוד כי אם לז"א עצמו והוא ו' קטנה הוא יסוד מילוי של ו' הגדולה שהוא ת"ת ונלע"ד ג"כ כי זה רומז בסוד ב"ן כי יו"ד הוא הדעת מצד אבא הנקרא יו"ד ה"ה ה"ג מאמא הנקראת ה' ובאין לדעת ז"א ונקרא ו' ואח"כ יורדין ליסוד הנקרא ו' קטנה ומשם יורדין להנוקבא הנקראת ה"ה שהה"ג הם למטה.

הדרך הה' הוא בחי' צירוף של הויה הוא יהו"ו היוצא מר"ת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי הנזכר בתיקונים בהקדמה כי אות י' הם ה"ח ה"ג ה' ראשונה הם ה"ח המתפשטין ה' אחרונה ה"ג הנשארים למעלה בדעת להמתיק ו' הוא היסוד באחרונה כי שם יורדין ומקבצין יחד כולם החו"ג ושם מתמתקים.

שער התפילין פרק יז

בענין ב' שינין של תפילין נתבאר כי הם ד' מוחין דקטנות דז"א וג' לבושין דנה"י דאמא דקטנות וכולם הם שמות אלהים ומאלו המוחין דקטנות שהם אלהים נמשכין י"א סמני הקטרת שהם רוחניות הקליפות לכן כל בחי' הקליפות הם משם אלהים והקליפות עצמן הם אלהים אחרים ועיין שם בביאור אדרא רבא דף כ"ח על מאמר כורסייא דשביבין דנורא וכו' (א).

הגהה (א) יחוד אל ישראל הוא נותן וגו' פי' כשאדם הוא לובש טלית ותפילין יש בו כ"ב שמות של הוי"ה שהם גי' אל ישראל היינו כ"א בתפילין וא' בטלית וגם הוי"ה כזה יוד פעמים ה"ה ה"ה פעמים ו"ו ו"ו פעמים ה"ה גי' טלת ע"ה הוא היינו א"א נותן עוז ותעצומות לעם ברוך אלהים היינו שמברכים ומתקנים הגבורה שבו"א עוד ס"ת ותעצומ"ת לע"ם ברוך אלהים הוא מכת"ם היינו מילוי של שד"י וכן ברוך אלהים גי' שדי ע"כ.

מכת"ם הרח"ו זלה"ה וז"ל אלו התגין ממורי זלה"ה פרשת קדש יד חמץ והיבוסים למען תורת למועדה מימים ימימה פרשת והיה כי יביאך ונתנה פטר הזכרים ישלאך יד הקשה לשלחנו ויהרג הזכרים ולטוטפת יד פרשת שמע שמע אחד פרשת והיה ומלקוש ואספת דגנך ותירושך ויצהרך יפתה וקשרתם ע"כ מכת"ם הרב ר' חיים וויטאל זלה"ה ועיין במ"ח.

ק"ל. ז"ל הזהר (ח"ג רצב ע"ב): ואלין מתחברין בתרי מוחין ומוחא תליתאה כליל לון ואחיד בהאי סטרא ובהאי סטרא ומתפשטין בכל גופא ואתעביד מיניה תרי גוונים כלילן כחדא ונהיר אנפוי ואסהיד באבא ואימא גווני דאנפוי והוא אקרי דעות ב' דעות וכתוב כי אל דעות ה' וגו' (שמואל א ב) בגין דאיהו בתרי גווני לו נתכנו עלילות אבל לעתיקא קדישא סתימאה לא נתכנו באלף מ"ט נתכנו להאי בגין דירית תרין חולקי וכתוב עם חסיד תתחסד וגו' (שם ב כב).

תרגום: ואלו מתחברים בב' המוחין ובמוח הג' הכוללם ואחוז בצד זה ובצד זה, ומתפשט בכל הגוף, ונעשה ממנו ב' גוונים הכלולים כאחד ומאיר את פניו, וצבעי הפנים שלו מעידים על אבא ואמא, והוא נקרא "דעות" - ב' דעות. ונאמר "כי א-ל דעות ה' וגו'" ומשום שהוא בב' גוונים - "לו נתכנו עלילות". אבל לעתיקא קדישא הסתום "לא נתכנו" - באל"ף. למה "נתכנו" לזה? משום שירש ב' חלקים, ונאמר "עם חסיד תתחסד".

ואלין מתחברין בתרי מוחין, ומוחא תליתאה כליל לון, ואחיד בהאי סטרא ובהאי סטרא, ומתפשטין בכל גופא ואתעביד מיניה תרי גוונים כלילן כחדא¹ - בכל דבר צריך שיתכללו בו ב'

- מאיר הכוונה -

¹ כן הוא בבהגר"א על תיקו"ז ובכת"י של בהגר"א על ספד"צ, אמנם בהגר"א על ספד"צ (הנדפס) יד ע"ב גורס "כליל בחדא".

שְׁעָה"כ

גוונין ה"ה "צח ואדום" (מ"א רב). חיבור של מוחין המתפשטים בגוף הוא בחינת החיבור של שמות הוי"ה ואלקים (פת"ש גדלות דז"א עד). ונהיר אנפוי ואסהיד באבא ואימא גווני דאנפוי והוא אקרי דעות¹, ב' דעות - תיבת "דעות" היא באותיות "עדות", שכן היא מעידה על הימצאותם של אז"א על ידי החסדים והגבורות שבה שהם באו אליו מאז"א (בהגר"א על תיקון"ז קיד ע"ג ד"ה ותרוויהו, וכן בהגר"א על ספד"צ יד ע"ב ד"ה וז"ש כאן). וכתוב כי אל דעות ה' וגו' (שמואל א ב) - שני הדעות הם דעת הכוללת את החסד בגבורה, והדעת השניה היא הכוללת את הגבורה בחסד (באר יצחק על מ"א ר). ז"א מכונה דעת² (לש"ו גליונות), שכן ז"א הוא בבחינת הדעת הכללי דאצילות (לש"ו דע"ה ח"ב נו ע"א). בגין דאיהו בתרי גווני, לו נתכנו עלילות - בז"א, רצונו ית' האמיתי נסתלק ונעלם. והנה כמו כן יש בו פעולות ערמוניות ותחבולות (מ"א רב). אבל לעתיקא³ קדישא סתימאה, לא נתכנו באלף - האות א' כולל את כל הדעות בכח, וכולם כלולים בא', אמנם בז"א המה לו' (באר יצחק על מ"א ר). מ"ט נתכנו להאי, בגין דירית תרין חולקי - הדעת הוא זכר, דירית תרין חולקין בסוד זכר (בהגר"א על ספד"צ טו ע"ב ד"ה וזה יכתוב). וכתוב עם חסיד תתחסד וגו' (שם ב כב) - אם חסיד מתהלך בהנהגה של לפני משורת הדין, אף הקב"ה מתנהג עמו לפני משורת הדין, ובשורשו זוהי הנהגת ע"ק (מ"א רג).

קלג. ז"ל האדר"ר קכט ע"א: ובכל נימא ונימא אית מבוע דנפק ממוחא סתימאה דבתר כותלא ונהיר ונגיד בההוא נימא לנימין דזעיר אנפין ומהאי מתקן מוחיה וכדין נגיד ההוא מוחא לתלתין ותריין שבילין.

תרגום: ובכל נימא ונימא יש מעיין היוצא מהמוח הסתום [מכאן ואילך: מו"ס] דרך כותל ומאיר ונמשך דרך אותה שערה לשערות ז"א, ועי"ז נתקן מוחו, ואז נמשך אותו מוח לל"ב שבילים.

ובכל נימא ונימא אית מבוע דנפק ממוחא סתימאה - שערות הם כלים וצינורות לאור הנובע בתוכם (דהיינו בחינת המשח רבות - עי' לקמן קלא ע"א) מהמו"ס (ב"ע ל"ח ע"א). ואפילו שעיקר המשכת הנימים הוא ממו"ס כמש"כ כאן, אמנם היותם נעשים לבחי' שערות הוא על ידי הקד"א (לש"ו ביאורים ח"א מ"ח ע"ד). דבתר כותלא - למימרא שאין הארת שערות הראש כאורות אח"ף והזקן, שכן אלו האחרונים יוצאים דרך נקבים פתוחים (בהגר"א על ספד"צ ה ע"ד ד"ה וידוע). וכונתו לאחורי הקרומא שהוא סוד כותל המפסיק בין אורא לגלגלתא. והנה כמו כן הגלגלתא נקרא אף הוא כותלא המקיף את האורא ומו"ס, והשערות הנ"ל, דרכם נמשך מבועא ממו"ס מתתא לעילא דרך הקרומא והגלגלתא דהיינו "בתר כותלא" (ב"ע לח ע"א). "בתר כותלא" פי' שנתמעט האור (פת"ש שער התיקון כ"ב). ונהיר ונגיד בההוא נימא לנימין דזעיר אנפין, ומהאי מתקן מוחיה⁴ - דהיינו הארה הנמשכת דרך אחריים לנימין דז"א, ואח"כ מתקנת את מוחין דז"א, כלומר שהיא מתחלקת לד' מוחין⁵ (ב"ע לח ע"א). וכדין נגיד ההוא מוחא לתלתין ותריין שבילין - בחכמה דז"א יש ל"ב נתיבות, והם מאירים על ידי הארת מו"ס שמאירה בהם על ידי השערות. שכן כל ל"ב הנתיבות כלולים במו"ס בהעלם בציור האות א (וכמבואר לעיל דף קכח ע"ב ד"ה ועכ"פ), הרי הם שורש ל"ב הנתיבות שבחכמה⁶. ולכן אמרו בס"י (פ"א מ"א) בל"ב נתיבות פליאות חכמה וכו'. ר"ל, שהם מפליאות החכמה העליונה דע"ק, שעליו נאמר במופלא ממך⁷ (חגיגה יג ע"א) (ב"ע לח ע"א). על ידי הארת מו"ס מאירים ל"ב שבילין במוחין דז"א, וממוחין דז"א מאירים ל"ב השבילין ליסוד דז"א. שכן על ידי שיש לז"א מוחין, אזי הוא בגדלות וממילא ראוי לזיווג (ב"ע לט ע"ב).

- מאיר הכוונה -

¹ כן הוא בבהגר"א על תיקון"ז המובא כאן, אמנם בהגר"א על ספד"צ יד ע"ב גורס "דעת". ועי' ב"ע יח ע"ב שהוא כינוי לש"ע נהורין.

² עי' בהגר"א על ספד"צ יד ע"ד ד"ה וכו"ה כאן.

³ גי' מים אדירים רג "בעתיקא".

⁴ עי' בהגר"א על ספד"צ ג' ע"ג ד"ה ותיקון של, וכן כא ע"ג ד"ה בעמר.

⁵ עי' בהגר"א על ספד"צ יח ע"ג ד"ה וידוע וז"ל, כשנהיר מוחא סתימאה למוחא דז"א שאז לו ד' מוחין וכלא כליל מ"ס דא"א שכנגדן ירית עוד ד' תיקונים.

⁶ שכן כלולים בציור א' זו האותיות י' ו' י' העולים יחד ל"ב.

⁷ שהוא המו"ס, עי' בהגר"א על ספד"צ ד' ע"ד.

פעה"כ

וז"ל קלא ע"ב: כל נימין שקילין דרישא ודיקנא דרישא אריכין על כתפין למיגד מרישא לרישא דזעיר אפין מההוא משיכא דמוחא למוחא דיליה ובגיני כך לא הוו קשיין וע"ד אתחזון למהוי רכיכי.

תרגום: כל הנימין שקולים, בין של הראש ובין של הזקן. של הראש ארוכים עד הכתפים, כדי להמשיך מן הראש (של א"א) לראש דו"א, מהמשכה של המוח למוח שלו. לכן הם לא היו קשים לכן הם ראויים להיות רכים.

אלא כל נימין שקילין דרישא ודיקנא - דהיינו ששניהם מסתיימים בשוה כנגד רישא דו"א (ב"ע צב ע"ב). **דרישא אריכין על כתפין למיגד מרישא לרישא דזעיר אפין מההוא משיכא דמוחא למוחא דיליה ובגיני כך לא הוו קשיין** - זהו הטעם ששערות הראש הינם יותר דינים משל דיקנא, שכן שערות הראש דא"א יורדים לז"א (בהגר"א על ספד"צ ה ע"ד וידוע). מוחין דו"א מקבלים מהעמר נקי (בהגר"א על ספד"צ כא ע"ג ד"ה בעמר עד אתוון¹), דהיינו שהעמר נקי ממשיך את ההארה ממו"ס למוחין דו"א. אין תכלית שערות העמר נקי אלא למיזן² את המוחין דו"א משא"כ שערות הדיקנא אשר תכליתם גם לשבור את השונאים³. ולכן אין שערות הראש קשים כשערות הדיקנא. (ב"ע צב ע"ב). **וע"ד אתחזון למהוי רכיכי** - דהיינו ששערות הראש אינם כ"כ רחמים כשל הדיקנא, ורק למראה העין הוא ש"אתחזון למהוי רכיכי", למימרא שפעולתם אינה לתברא שנאין וכנ"ל (ב"ע צב ע"ב).

קלד. ע"י שער המצות - פרשת שופטים: מצות ולא ירבה לו נשים נודע מ"ש רז"ל (סנהדרין דף כ"א), שהמלך מותר לישא ח"י נשים. וראיתי לכתוב טעם אל חשבון הזה. דע, כי בהתלבש המוחין דו"א מצד אבא בנה"י דאבא, והמוחין דיליה דמצד אימא בנה"י דאימא, ואח"כ מתלבשים נה"י דאבא תוך נה"י דאימא, ואח"כ מתלבשין הנה"י דאימא עם כל הבחינות הנזכרות אשר בתוכם, ונכנסין תוך ז"א, ונקרא צלם דאבא וצלם דאימא. ומוכרח הוא שגם, שני מלכיות דאו"א נכנסו עמהם, כי הלא הם למטה מן הנה"י. ואלו ב' המלכיות הם בחינת ב' העטרות של שני היסודות דאו"א כנודע. והנה בחינת נה"י דאבא או דאימא שהם ספירות זכרים הם בז"א לצורכו, ולצורך היותם כלים אל ג' מוחין שבו כנזכר. אבל ב' המלכיות, הם נוקבין כנודע, ואינן לצורך ז"א עצמו. אמנם, הם מוציאים לחוץ בחינת לאה אשר אחורי הדעת דו"א, כי המלכות קשורה ביסוד, ולכן לאה קשורה באחורי הדעת. וכבר נתבאר אצלנו בשער זה בסופו בדרוש כל המהלך ארבע אמות בא"י כו' ובדרוש קין והבל ותאומות יתירות כי ד' בחינות של לאה יוצאות מאלו שני המלכיות הנזכרות, והם אלו: לאה א' דבוקה ביסוד דאבא, והב' והג' ביסוד דאימא המלביש ליסוד אבא והרביעית באחורי ז"א.

הנה הא' והג' הם הארות דאבא, והב' והד' הארות דאימא, וסדרן הן או"א או"א. כי השתים אשר ביסוד דאימא, הראשונה שבהן, היא הארה דאימא. והשנית, היא הארה דאבא, שיצאת במקום ההוא. והנה ד' מוחין הם באבא, חו"ב וחו"ג, וכל הד' הארות אלו יוצאות בלאה הא', והג' האחרונות בלאה הב'. והב' האחרונות בלאה הג'. והארה אחרונה מכלם לבדה, שהן הגבורות דאבא, הם בלאה הד' החיצונה שבכלם. גם נמצא כי המלכות עצמה דאבא, היא נעשית פרצוף א' הנקרא לאה הראשונה, והמלכות עצמה דאימא היא נעשית פרצוף א' הנקרא לאה הב'. ואח"כ לאה הראשונה דאבא, מוציאה הארתה לחוץ, ובוקעת עד מקום לאה הב', שהיא מלכות דאימא ויצאה שם ונעשית לאה הג'. גם לאה הב' דאימא, מוציאה הארתה ובוקעת הדעת דו"א, ויוצאת מאחורי העורף דו"א, והיא לאה הד', הנקרא קשר דתפילין של ראש כנודע.

ודע כי לאה החיצונה שבכולם, כיון שהיא בחוץ לז"א, אין לה זווה אלא עם ישראל, שהוא עצמו ז"א, או עם יעקב הנודע אצלנו, שיוצא גם הוא מן הארת יסוד דאבא מחוץ לז"א על דרך

- מאיר הכוונה -

¹ ע"י בהגר"א על ספד"צ כ"א ע"ג ד"ה בעמר, שזה אינו לידת המוחין אלא תיקון המוחין, וע"י שם מה שהבאנו מהב"ע ראייה לזה.

² זה לשון האדרא קכט ע"א: דנפק ממוחא סתימאה (דבתר כותלא) ונהיר ונגיד בההוא נימא לנימין דזעיר אנפין, ומהאי מתקן (ס"א מתזון) מוחיה, וכדין נגיד ההוא מוחא לתלתין ותריין שבילין.

³ נקט כאן בלשון שבירה לגבי שונאים, וקשה קצת, שכן אמנם לשון שבירה שייך כאן וכמ"ש בדף קלא ע"ב שם בעניין דיקנא דא"א הלשון היא "לתברא ולאכפייא כל גזרי דינין" אך לשון "שונאים" הוא שייך בעיקר לגבי דיקנא דו"א וכמ"ש לקמן קלט ע"ב "לאכנעא שנאוי" ואילו בדיקנא דא"א יותר שייך לשון "דינים" וכנ"ל, וצ"ע. ואולי רבינו לא דייק כ"כ בלשונו.

פעה"כ

לאה הרביעית ממש, אלא שזה דכורא מן היסוד דאבא, וזו נוקבא מן מלכות דאימא, ולכן הם מזדווגין יחד.

ולאה הא' והג', שהם מלכות דאבא והארתה היוצאת ממנה, מזדווגים עם יסוד דכורא דאבא. ולאה השניה, שהיא מלכות דאימא ממש, מזדווגת עם היסוד עצמו דאימא. והנה היסוד דאבא הוא הבל בן אדה"ר, ולכן יש לו שני תאומות שהם הא' והג'. והיסוד דאימא הוא קין אחיו, ואין לו רק תאומה אחת, שהיא המלכות דאימא ממש, כי התאומה האחרת, שהיא הארתה היוצאת מחוץ ז"א, שהיא לאה הרביעית, אינה בפנים סמוכה עם יסוד דאימא, כי היא בחוץ, ואין לה זווג כלל עם היסוד דאימא הנקרא קין.

ודע, כי כל אלו הארבעה, נקרא בשם לאה, אעפ"י שיש לכל אחת מהן שם בפני עצמה, כמו שיתבאר. עוד צריכין אנו להודיעך, כי הנה כל ארבע בחינות לאה האלו, הם מבחינת מוחין דפנימיים דז"א, הנקרא צ' דצלם, אשר כבר נתבאר עניינו במקום אחר. ונחזור לכותבו פה דרך קצרה. דע כי המוחין דז"א יש בהם ג' בחינות, והם סוד ג' אותיות דצלם, ואות הצ' היא המוחין הפנימיים, ושני אותיות ל"מ הם שני בחינות מקיפים שלהם, והרי זה בצלם דמוחין דז"א מצד אימא, ועד"ז הם ג"כ במוחין דז"א מצד אבא.

ונמצא שיש צלם מצד אבא וצלם מצד אימא. אבל דע כי עיקר קריאת שם צלם, אינו אלא בלבושין דמוחין שהם נה"י דאימא, כי צלם גי' אהיה דיודין, שהוא באימא. ונמצא שהנה"י דאימא, הם הנקרא צלם. אבל המוחין עצמן, שהם האורות, אינן נקראים צלם. וגם הנה"י דאבא, שהם הכלים דמוחין האחרים, הם ג"כ נקרא צלם, לפי שכאשר נכנסין הנה"י דאבא תוך נה"י דאימא ומתלבשין בתוכה, כנ"ל בתחלת הדרוש, וכאשר הארתם יוצאת לחוץ, מוכרח הוא שיעברו דרך נה"י דאימא, הנקרא צלם. והארתם מתלבשת תוך הארה נה"י דאימא, אף בצאתה לחוץ. ולכן נקרא צלם גם הוא. באופן, כי הם צלם א' דאבא, וצלם א' דאימא, שהם בחינת הכלים הנקרא נה"י. אבל המוחין שלהם, אינן נקרא צלם. ונחזור לענין, כי הצ' הוא בנה"י דאימא או דאבא, והל' בחג"ת, והמ' בחב"ד, כי ג' אותיות צלם כוללים כל י"ס דאימא הנקרא אהיה דיודין, כמנין צלם. גם נודע שהמ' דצלם הם המוחין המקיפין העליונים, והם מוחין בלי לבושים וכלים דאימא, אבל הל' דצלם, הם מוחין המקיפים השניים, והם מוחין תוך כלים דחג"ת דאימא. כן הצ' דצלם הם מוחין פנימיים והם מוחין תוך כלים דנה"י דאימא.

ונמצא כפי זה, כי כמו שיוצאין ד' בחינות לאה ממוחין דפנימיים הנקרא צ' דצלם, כך יוצאים ד' בחינות אחרות ממוחין המקיפין השניים, הנקרא ל' דצלם, כי גם שם יש כלים דאימא. אבל במוחין מקיפין עליונים הנקרא מ' דצלם, אין יוצאין מהם שום בחינה של לאה כלל, לפי שאין בחינת לאה נעשית מן המוחין, אלא מן המלכיות של הכלים דאימא או דאבא כנ"ל. והנה אלו המקיפין העליונים הם בלתי כלים כלל כנ"ל, ולכך אין בהם בחינת לאה כלל. אבל דע כי ארבעה בחינות לאה אשר במוחין המקיפין השניים, הנקרא ל' דצלם כנזכר, נקראות אה"ל, תמורת לאה, לפי שהם בחינת אורות מקיפין אל בחינת לאה דמוחין פנימיים, ולכן נקרא אה"ל כדמות האה"ל המקיף על האדם. כך בחינת לאה שבמקיפין נעשין אוהל אל בחינות לאה הפנימיים, ועל אלו המקיפין רמז הכתוב באומרו ויבא באהל לאה. גם בחינות אלו נקראים ירושלים של מעלה, פירוש, כי נודע כי רחל נקראת ציון, והיא רחמים. ולאה נקראת ירושלים, והיא דינא. ולאה העליונה שבמקיפין נקרא ירושלים של מעלה. ונמצא כי יש חילוק בין ג' אותיות צלם והוא כי באות צ' דצלם שהם המוחין דפנימיים יש שם בחינת לאה ורחל כי הנה הנה"י דאימא מתלבשות תוך חב"ד דז"א.

ונמצא שמלכות דאימא מוציאה הארתה כנגד אחורי הדעת ונעשית לאה. והנה היסוד דאימא מגיע עד החזה, ושם נגמר ונשלם, והאורות מתגלים משם ולמטה, ואז מכנגד החזה ולמטה, שהם אורות מגולים, יוצא רחל באחורי ז"א. והנה רחל היא הספירה העשירית דעולם האצילות בכללות, ונקרא מלכות דכללות עולם דאצילות כולו, אבל לאה היא מלכות פרטית דאימא דאצילות. ובאות ל' דצלם, שהוא המקיפין השניים, יוצאת בחינת לאה, כי גם שם בחינת מלכות דאימא כנ"ל וממנה נעשית, אבל רחל אינה יוצאת שם לטעם הנ"ל. הא', הוא כי רחל אינה יוצאת ממלכות דאימא, אבל היא ספירת בפני עצמה, העשירית שבאצילות, ואינה יוצאת אלא למטה במקומה כנגד אחורי החזה דז"א. ועוד טעם ב', כי צ' דצלם נתלבשה תוך ז"א, ויש בה בחינת אור מכוסה עד החזה, שמשם יוצאת לאה, ובחינת אור מגולה מן החזה ולמטה, שמשם יוצאת רחל, אבל אות ל' דצלם לא נתלבשה בז"א, ואין שם בחינת גילוי וכסוי של אורות. ובאות

טעה"כ

מ' דצלם, שהם מקיפין העליונים, שהם אורות מוחין בלתי כלים, אין שם לא לאה ולא רחל לסיבות הנ"ל.

והנה נתבאר כללות צלם דאו"א, ועתה נבאר בחינות אחרות והוא כי נודע שיש מוחין וצלם דקטנות דזמן דיניקה דז"א מאו"א, ויש צלם ומוחין דגדלות דז"א מאו"א. והרי הם שתי בחינות ונחלקים לג', ואלו הן: בחינה ראשונה, הם המוחין דקטנות דיניקה, והם שמות של אלהים. בחי' ב', היא כאשר נכנסין בו הו"ק דמוחין דגדלות. בחי' ג', היא כשנכנסין גם ג"ר דמוחין דגדלות. וטעם התחלקות המוחין דגדלות לשני בחינות, הוא לפי שנודע, כי כשנכנסין ג"ר דמוחין דגדלות, הם דוחין את המוחין דקטנות למטה, ויורדין תחלה בגרון דז"א, ואח"כ יותר למטה עד היסוד כמבואר במקומו, ויתבאר לקמן. אבל כשנכנסין ו"ק בלבד דמוחין דגדלות, אין המוחין דקטנות נדחין למטה, אבל עומדין יחד עמהם.

נמצא כי שתי בחינות הם, לפי שבזמן היותם מחוברים ו"ק דמוחין דגדלות עם המוחין דקטנות, מחמת התחברותם והכאת אורותיהם זה בזה, מוציאין בחינות הארות אחרות, שאינן כערך בזמן היותם מוחין דקטנות לבדם, ולא כבזמן היותם מוחין דגדלות לבדם. והנה כפי הנזכר, נמצא כי בזמן היות קטנות לבדו, אז יוצאין ארבע הארות לבדו הנקרא לאה כנ"ל, וכן בבחינה הג', שהוא בזמן היות גדלות לבדו, יוצאות ארבע הארות הנקרא לאה ג"כ. אבל בבחינה האמצעית, שהם מוחין דקטנות עם מוחין דז"א דגדלות, אז יש עשרה הארות הנקרא לאה, והם ארבע הארות דמוחין דקטנות ע"ד הנ"ל, והם מלכות דאבא דבוקה במקומה עם היסוד דאבא. ומלכות דאימא במקומה עם היסוד דאבא שבה. והארת מלכות דאבא שיצאה במקום המלכות דאימא סמוכה לה. והארת מלכות דאימא שיצאה לחוץ באחורי הדעת דז"א הנקרא קשר של תפילין.

ועתה שיש אורות רבים, והם מוחין דקטנות וו"ק דגדלות, נוסף כח במלכות דאבא להוציא עוד הארה אחרת שלישית מחוץ לז"א הסמוכה עם לאה החיצונה, והרי הם ה' בחינות לאה דמוחין דקטנות, ג' ממלכות דאבא ושנים ממלכות דאימא. ועד"ז יש ה' בחינות לאה אחרת ממוחין דז"א דגדלות ע"ד הנזכר ממש.

והנה הטעם למה מלכות דאבא הוציאה ג' הארות ומלכות דאימא שתיים. הטעם הוא, כי אין לה מקום שלישי במקום שיכה הארתה שם ותוציא הארה שלישית, כי מלבד ז"א אין עוד מקום אחר. אבל מלכות דאבא, היו לה ג' מקומות להתפשט שם הארותיה, ולכן יש לה ג' הארות. וכבר נתבאר לעיל טעם למה אנו חוזרין למנות פעם אחרת כל ארבע הארות דקטנות וד' דגדלות, ולא היה לנו למנות רק שני הארות הניתוספות עתה, א' בגדלות וא' בקטנות. אבל הטעם הוא, כי עתה, שיש אורות רבים מעורבין בו, ודאי שאין אלו ההארות היוצאות עתה דומות אל הארות שהיו יוצאות בזמן קטנות לבדו, או בזמן גדלות לבדו, כי ארבע הארות דזמן העירוב, הם מאירות ומעולות יותר מארבע הארות שיצאו בזמן הקטנות לבדו. והם גרועות מן ארבע הארות, היוצאות בזמן הגדלות לבדו. והרי נתבאר י"ח בחינות לאה היוצאות למעלה בג' זמנים הנזכרים, וכלם מן המלכיות דאו"א.

ובזה יתבאר טעם למה המלך רשאי ליקח י"ח נשים לפי שכבר יש דוגמתם למעלה, אבל יותר מ"ח אינו רשאי ליקח, כיון שאין דוגמתן למעלה, וא"ת א"כ למה הוא רשות ליקח י"ח נשים, ולמה אינו מצוה וחובה עליו ליקחם. והענין הוא זה, כי אלו הי"ח אינן נמצאות יחד בזמן אחד, אמנם הם בג' זמנים. ועוד שכל בחינה מהי"ח, היא נפרדת מחבירתה, ואינן במקום א', ולכן אינו מחויב ליקח כולם. גם בזה יובן טעם למה המלך נתחייב במצוה זו ולא שאר בני אדם כולם, והטעם הוא כי כל אלה הי"ח הם בחינת מלכיות כנזכר, והם ראויות אל המלך לבדו ולא ההדיוט בכלל זה. ועתה נבאר פרטיות אלו הי"ח נשים היכן נרמזים בתורה.

הנה לאה הרביעית החיצונה מכולם שהיא בחוץ באחורי הדעת דז"א יש בה שש בחינות וכלם חיצוניות. א' הוא הארת מלכות דאימא דגדלות גמור. ב' היא הארת מלכות דאימא דקטנות גמור. ג' וד' הם הארות מלכות דאבא דגדלות ודקטנות דזמן תערובת קטנות וגדלות. ה' וו' הם הארות מלכות דאימא דקטנות ודגדלות דזמן תערובת קטנות וגדלות. והנה לאה דאימא דגדלות גמור היא לאה אשת יעקב או אשת ישראל שהוא ז"א כנו"ל. ולאה דאימא דקטנות גמור היא אחות לוטן תמנע כמו שיתבאר. אבל ארבע אחרות שהם דמלכיות דאבא ודאימא דקטנות ודגדלות בזמן תערובת לא קבלתי פירושם. והנלע"ד בזה כי הנה מצינו לאה דגדלות דאימא מזדווגת עם ז"א הנקרא ישראל מן החזה ולמעלה וגם מצינו זווג שני דלאה דקטנות דאבא דזמן

שְׁעָה"כ

התערובת עם יעקב מן החזה ולמטה גם מצינו זווג שלישי דלאה דגדלות דאבא דזמן התערובת עם יעקב כשיעור כל קומת ז"א כולו והרי הם ג' בחינות לאה והרביעית היא תמנע כנזכר כנלע"ד. ובזה תבין ענין יעקב שנשא את לאה החיצונה מכולם שהיא מבחינת גדלות גמור דאימא אבל להיותה בחינה חיצונה מכולם לא היה כ"כ חפץ בה כמו ברחל לפי שרחל היא הספירה העשירית דכללות עולם האצילות הנקראת עקרת הבית ואינה בחינת הארה בלבד כדרך י"ח נשים הנזכרים שכולם הם הארות של מלכיות דאז"א ולכן כתיב ויאהב יעקב את רחל אבל לאה שאינה רק הארה בלבד ולא עוד אלא שהיא חיצונית מכלם לכן לא היה לו אהבה עמה. אבל כיון שאינה בחינת קטנות לכן לקחה, אבל תמנע אחות לוטן לא רצה יעקב לישאנה לפי שהיא תכלית הדינין לד' טעמים א' כי היא הארה בלבד כנזכר ועוד כי היא דאימא אשר דינין מתערין מינה ועוד שהיא יותר חיצונה מכלם ועוד שהיא בחינת קטנות גמור לבדו באופן שהיא תכלית הדינין יותר מכל הי"ח נשים הנז"ל וכו'.

וזל בטעמי המצות שם: בזמן היניקה שהוא הקטנות יוצאים ד' בחינות נשים ובגדלות דו"ק יוצאים י' נשים ובגדלות גמור ד' נשים הרי הכל ח"י נשים. ועתה נבאר אותן הד' דקטנות והם מלכות דאבא במקומו מלכות דאמא במקומה מלכות דאבא במקום אמא מלכות דאמא מחוץ לז"א הרי ד' מלכיות דקטנות. ואלו ד' מלכות דגדלות גמור הם ממש ע"ד הנזכר, כי אין שם רק מוחין דגדלות לבד, ואז הם ד' מלכות: מלכות דאבא במקומו, מלכות דאמא במקומה, מלכות דאבא במקום אמא, מלכות דאמא מחוץ לז"א. ואלו הם מלכות דגדלות דו"ק ודשל הקטנות ממש ע"ד הנזכר בזמן היניקה, אך עתה הוסיפה אחרת, והוא כי המלכות דאבא הוציאה הארה ג' היורד מאחוריו לז"א, נמצא כי מלכות דאבא הוציאה ג', ומלכות דאמא ב' לבד. וכן בענין הה' נשים אחרות הוציאו המוחין דגדלות דו"ק עד"ז דקטנות הרי הם י' נשים. ואמנם הטעם למה כשהוא קטנות לבד או גדלות לבד אינם מוציאים רק ד' ועתה מוציאים ה' והוא כמ"ש כי עתה יש הארות רבות מוחין דגדלות ודקטנות ולכן יש עתה היותר כח למלכו' דאבא להוציא אחרת גם באחורי ז"א בין בבחינת קטנו' בין בבחינת גדלות.

יב ע"א

קלה. ע"י תיקו"ז כד ע"ב: ביצים אינון מסטרא דאופנים אפרוחים מסטרא דנער מטטרו"ן בנים מסטרא דכורסא דאיהי סכת שלום דאיהי קנא דשכינתא דאימא עלאה מקנא בכורסא בתלת ספירן עלאין עמודא דאמצעיתא כליל שית ספירן מקננן במטטרו"ן אימא תתאה מקנא באופן דאתמר ביה (יחזקאל א טו) והנה אופן אחד בארץ.

תרגום: ביצים הם מצד של אופנים, האפרוחים מצד של הנער מטטרו"ן, הבנים מצד של הכסא שהיא סוכת שלום שהיא הקן של השכינה, שהאם העליונה מקננת בכסא בשלש הספירות העליונות, העמוד האמצעי כולל שש ספירות שמקננות במטטרו"ן, האם התחתונה מקננת באופן, שנאמר בו "והנה אופן אחד בארץ".

ע"י תז"ח (לב ע"ג): ועתה צריך אתה לדעת כיון שהאדם בה יפיק רצונו ובה משיג שם ה' שזהו סוד על זאת יתפלל כל חסיד ועל זאת ודאי לשם ה' שהוא על זאת למה תקנו בשחרית תפלה למדה ידועה וכן במנחה למדה ידועה וכן בערבית למדה ידועה וכן בשבת למדה ידועה וכן ביום טוב למדה ידועה וכן בעשרת ימי תשובה למדה ידועה אלא מה שאמר על זאת הוא מורה שיהו"ה הוא ככל ספירה וספירה כמה שאמר דוד לך ה' הגדלה והגבורה.

וכל ספירה אין לה פעלה בתחתונים אלא על ידי המלכות שנאמר בה ומלכותו בכל משלה אבל בזמן שצריך הקדוש ברוך הוא להצדיק צדיק ולעשות עמו צדקה שהוא מלכות עם התחתונים נכללים בו כל הספירות ונקראים צדיקים על שמו וה' נקרא על שמו צדיק שנאמר צדיק ה' בכל דרכיו ומרחם על בריותיו בצדקה.

ואין צדקה אלא תפלה שהיא צ' תשעים אמנים ד' ד' קדשות בכל יום ק' מאה ברכות ה' חמשה חמשי תורה וזה וצדקה תרומם גוי ועליו נאמר לאברהם ויחשבה לו צדקה. וכשהוא רוצה להגן בה נאמר בה (ישעיה נט) וילבש צדקה כשריון מצד ה' היא צדקה ומצד י' היא כובע על ראש צדיק אות ברית עטרה בראש כל צדיק ומצד ו' נאמר בה ארכה מארץ מדה מצד ה' עליונה ורחבה מני ים.

שְׁעָה"כ

וכשרוצה הקדוש ברוך הוא להמשיך נבואה כל הספירות כלולים בה ונקראו נביאים ומלכות היא דמיון כלם שנאמר (הושע יב) וביד הנביאים אדמה כמה שנאמר ודברתי על הנביאים שהיא כמו אספקלריא שכל הפנים נראים בה וכן כל הספירות מראים בה כחם ודמיונם וצורותם לכל נביא כפי השגתו למעלה וכמו כן למטה היא מתלבשת בכסא הכבוד ובכל המלאכים והאופנים וחיות הקדש ובכל הרקיעים והכסאות שבהם המלאכים התלויים מהם שיש מלאכים גבוהים עליהם שנאמר (קהלת ה) כי גבה מעל גבה שומר וגבוהים עליהם וכן בכל כוכב ומזל כמו שנאמר ומלכותו בכל משלה וזהו וביד הנביאים אדמה לכל אחד נדמה כפי כחו שהיא נשמתו והבן אמרם העונה אמן בכל כחו ה' הוא בכתר שהיה קדם שנברא העולם הוא ושמו לבד בכתר כשברא העולם במדת ראשית ירד עליו ולא היה חסר מלמעלה וכן בכל ספירה וספירה כמדליק נר מנר ואינו חסר מן הראשונה ולא מחברתה עד אין סוף ואין תכלית ומי שמכיר אותה בזאת כאלו מכיר אותה בעליונים ובתחתונים בעבור שהיא כלולה [פג ע"ב] מהעליונים והיא יחוד וקשר כלם והיא מתלבשת בכל התחתונים ועל זה אמר הנביא (ירמיה ט) כה אמר ה' אל יתהלל חכם כי אם בזאת וגו' השכל וידוע אותי היא נקראת נבואה מצד הנביאים חכמה מצד החכמים שכל הספירות נקראים חכמה.

קל. עי' ע"ח שער מא פרק ג: והנה ענין עור (שהוא לבוש) [של הלבוש] דז"א עצמו, אפשר שגם בו' יש בחי' ג' לבושין דמיון הכלים, אך נלע"ד כי הנה הם ב' לבושים לבד: א' הוא העור, וא' הוא השערות, בסוד (זכריה יג ד) אדרת שער. ובוזה תבין איך הקליפות יונקים משערות, ונקרא סערה על שמם. וכנגדן יש ב' לבושים אחרים של מצות: א' של תפלין בסוד עור, וא' ציצית בסוד החוטיין דמיון לשערות. אמנם אלו הם הלבושים של האדם בעוה"ב, בסוד (תיקו"ז קיז ע"א) כי היא כסותה זה ציצית, היא שמלתו לעורו (חלק) [הוא חלוק] הפנימי של העור והם התפלין. והענין כי ציצית ביצירה, ותפלין הם יותר פנימי' בבריאה. נמצא כי עור דיצירה נקרא תלית דציצית, והעור דבריאה נקרא תפלין, כי הם יותר קדושים, והם במוח לבד, כי כן הבריאה בחי' ראש. אך היצירה סוד הגוף, לכן הציצית (סובבים) [מכסה] כל הגוף וגם הראש, להורות כי יצירה מלבוש לבריאה. אך עור העשיה אין כנגדם במצות, כי בהם נאחזים החצונים לגמרי. אך בעור האצילות אין כנגדן רק עור האדם עצמו, כהדין קמצא דלבושא מיניה וביה² (ב"ר פכ"א פ"ה), ואין לבושו נפרד ממנו כמו בבריאה ויצירה, שער שלהם שהוא לבושם נפרד, בסוד תפלין וציצית. אך בעשייה אפי' בכלים עצמן יש אחיזה בסוד (ישעיה כח ח) קיא צואה, ובסוד (ברכות טו ע"א) יפנה ויטול ידיו, ובסוד (ישעיה ל כב) צא תאמר לו.

יב ע"ב

קלז. ז"ל הזהר המוזכר בפע"ח (ח"א ריז ע"ב): כל יומא ויומא קלא דכרוזא אשתמע במאתן וחמשיין עלמין תנא עלמא חדא אשתמודע לעילא וכד כרוזא נפיק ההוא עלמא מזדעזעא ומתחלחלא נפקי תריין צפריין³ [דאסתלקון] (ואסתלקון) מההוא עלמא⁴ דמדוריהון תחות אילנא

- מאיר הכוונה -

¹ עי' קליפת נוגה פרק ב' (לש"ו).

² כל אור שנתפשט ממקורו יורד למטה על ידי התפשטותו וירידתו נתעבה קצת, ומאותו העביית עצמו נעשה אח"כ הגוף והכלי לאור (דע"ה ח"א יח ע"ב, וכן סד ע"א), אבל החידוש שבאצילות היא שאין הבדל בין אורות ללבושו כמו שיש בבי"ע (דע"ה ח"א סא ע"ב), והוא הנוהג דאצילות שהוא כולו טוב ונכלל עם הבשר שהוא החשמ"ל וכמ"ש בשער קלי' נוגה פרק ב' (לש"ו).

³ קסב ע"ב (הערת הזוהר). ב' צפרין אלה המה בסוד ב' בנות לבן, הרי הן לאה ורחל (דע"ה ח"ב סג ע"ב). עי' ע"ח שער מב פרק ג', וכן שער מח פרק ב', שב' המוחין דנוקבא דקלי' דאצילות נקראין "שתי צפרים", ועי' ע"ח שער מט פרק ט שב' צפרין דנוקבא דנגה יניקתם בלילה.

⁴ כמו שיש ד' עולמות אבי"ע דקדושה כן יש כנגדם ד' עולמות אבי"ע של הטומאה הנקראים קליפות. ומקום אלו הקליפות הם כנגד אחורים של הארבע עולמות אבי"ע. וכו' בקדושה יש בכל עולם מן הארבעה עולמות בחינת חמשה פרצופין הנקראים א"א אר"א וזר"נ וכו', האמנם בקליפות אינו כך כי בעשייה יש קלי' כנגד אריך אפין ואבא ואימא וז"א ונוקביה, וכו' ובאצילות אין קליפות אלא כנגד ז"א ונוקביה בלבד דקדושה וכו' תריין מוחין דקליפה דז"א דאצי' הם סוד אותם שני אנשים המרגלים הנז' בספרא דצניעותא ובפ' אחרי מות בדרך ס' ע"ב בענין תריין בנין ינקין בכל יומא כו' ולפי שהם למעלה כנגד ז"א דאצילות דקדושה נקראי' בשם אנשים שני מוחין דקליפה דנוקבא דז"א דאצילות הם נקראים שתי צפרים כו' והם אותם תריין צפריין הנז' בפ' ויצא (דף קסב סע"ב) בפסוק וללבן שתי בנות, כי במקום הקליפה כנגדו במקום לבן יש שתי בנות שהם תריין

שְׁעָה"כ

דחיזו דחיי ומותא ביה נפקא חד צפורא לסטר דרומא וחד צפורא לסטר צפונא¹ וחד צפורא כד נהיר יממא וחד כד אתחשך [יממא] (ליליא) כל חד וחד קרי ומכרזא מה דשמעין מההוא כרוזא לבתר בעו לאסתלקא לאתרייהו ומשתמטי רגלייהו בנוקבא דתהומא רבא ומתלכך בגויה עד דאתפליג ליליא כד אתפליג ליליא כרוזא קרי (קהלת ט יב) וכצפרים הנאחזים² בפח כהם יוקשים בני האדם³.

תרגום: כל יום ויום קול הכרוז נשמע במאתים חמשים עולמות. שנינו, עולם אחד נודע למעלה, וכשהכרוז יוצא, אותו העולם מזדעזע ומתחלחל, יוצאות שתי ציפורים שעולות מאותו העולם, שמדורם תחת העץ שמראה החיים והמות. יוצאת צפור אחת לצד דרום, וצפור אחת לצד צפון, וצפור אחת כשמאיר היום, ואחת כשנחשך היום, וכל אחת ואחת קוראת ומכריזה מה ששומעים מאותו כרוז. אחר כך רוצות להתעלות למקומן, ונשמטות רגליהן בנקב תהום רבה, ונלכדות בתוכה עד שנחלק הלילה, וכשנחלק הלילה הכרוז קורא, "וכצפורים האחוזות בפח כהם יוקשים בני האדם".

קלח. ז"ל: רבי אלעזר שאיל לרבי שמעון אבוי⁴ ואמר הא קשורא דכלא אתקשר בקדש הקדשים לאתנהרא אתדבקותא דרעוא דכהני ליואי וישראל לעילא עד היכן איהו סלקא אמר ליה הא אוקימנא עד אין סוף⁵ דכל קשורא ויחודא ושליומו לאצנעא בההוא צניעו דלא אתדבק ולא אתידע דרעוא דכל רעוין ביה אין סוף לא קיימא לאודעא ולא למעבד סוף ולא למעבד ראש דאין (נ"א ראש כמה דאין) קדמאה אפיק ראש וסוף מאן ראש דא נקודה עלאה דאיהי רישא דכלא סתימאה דקיימא גו מחשבה ועביד סוף דאקרי סוף דבר אבל להתם אין סוף לאו רעותין לאו נהורין לאו בוצינין בההוא אין סוף כל אלין נהורין ובוצינין תליין לאתקיימא בהו ולא קיימי לאתדבקא מאן דידע ולא ידע לאו איהו אלא רעו עלאה סתימאה דכל סתימין אין.

תרגום: רבי אלעזר שאל את רבי שמעון אביו ואמר, הרי הקשר של הכל נקשר בקודש הקדשים כדי להאיר הדבקות של הרצון של כהנים ליום וישראלים למעלה, עד היכן היא עולה. אמר לו הרי בארנו, עד אין סוף, שכל קשר ויחוד ושלמות להצניע באותה צנעה שאינה מושגת ולא נודעת, שבה רצון כל הרצונות. אין סוף אינו עומד להודיע ולא לעשות סוף ולא לעשות ראש של אין (ראש כמו שאין). הראשון הוציא ראש וסוף, מי הראש זה הנקודה העליונה, שהיא ראש של הכל, הסתום שעומדת בתוך המחשבה, ועושה סוף שנקרא סוף דבר, אבל לשם אין סוף

– מאיר הכוונה –

צפרין, וכו' ודע כי כל המוחין שיש בעול' הבריאה והיצירה והעשייה בין באבא בין באימא בין בז"א בין בנוקביה נקראי' שתיים נשים זונות הנז' בפ' אחרי מות (דף ס ע"ב) ולפי שג' עולמות אלו הם עולמות של הנקבה וכו' יש אריכות גדולה!!! (שערי מאמרי רשב"י).

¹ הנה אלו שתי צפרים הם מלאכים עליונים א' ענף החס"ד שהוא סוד הדרו"ם וא' ענף הגבורה שהוא סוד הצפ"ן כנודע (ד"א).

² ז"ל בשלימות: כי גם לא ידע האדם את עתו כדגים שנאחזים במצודה רעה וכצפרים האחוזות בפח כהם יוקשים בני האדם לעת רעה כשתפול עליהם פתאם.

³ עי' אריכות בדע"ה ח"ב סג ע"ד וסד ע"א.

⁴ שמות רלט ע"א (הערת הזהר).

⁵ עי' אריכות בעולת תמיד ח ע"ב. נודע מ"ש הרב בפירוש מאמר זה בפרשת פקודי רלח ע"ב (מ"מ). ועי' בהגר"א בספד"צ א ע"ב, ומאיר הספרא הערה 33. והנה זהו מה שגורם הקרבן תיקון ואור וברכה בהעולמות ב"ע, וכן בעוד יותר הרבה הנה גורם האדם המקריב את הקרבן אור ברכה ויחוד למעלה למעלה שהוא באצילות ג"כ, כי ע"י שמקריב את הקרבן לה' והרי מייחד עי"ז את כל הכחות דהבי"ע אליו ית"ש, שיהיו כולם קודש לה'. וכל הכחות דהבי"ע הנה כולם הם מהמלכות דאצילות, ועי"ז הנה מעלה היא מ"ן למעלה מהבירורין שעלו בה, [ואלו הבירורין שעולין בה הוא בסוד מ"ש ג"כ בזוהר פנחס (רמ ע"ב) הנ"ל דהקרבנות הוא בסוד הבהמה דרביעא על אלף טורין, ואלף טורין אכלית בכל יומא], ועי"ז אלו המ"ן נעשה יחוד בהזר"ן, וכן עולים בירורים מה ששייך לאו"א ונעשה יחוד באו"א, וכן למעלה למעלה וכמ"ש בדרושי מ"ן ומ"ד (דרוש יא) ובחשמל (פרק ג), וגורם עי"ז יחוד בכל הפרצופים. ונוסף ומתחדש עי"ז אור באצילות לאין קץ, כי כל מה שמתגדל היחוד מתגדל הגילוי דא"ס ית"ש בכל אצילות כולו. והרי נעשה עי"ז כל קרבן תוספות אור וקדושה למעלה למעלה, ומתכפייא ומתדחייא הסטרא אחרא עי"ז הרבה מאד, וכמ"ש פ' צו (דף כז ע"ב) ובפ' פנחס (רכד סע"א ברע"מ) ופ' פקודי (רלז ע"א ושם רלט ע"א), ע' במקומות הנז' שמבואר שם כי עי"ז הקרבנות מתכפייא הסטרא אחרא ואתבר חילה ותוקפה, ואשא דמדבחא מבערא רוח מסאבא, וזינין בישין מעלמא וסלקא רוח קודשא ואתעטרא לעילא ונהיר דא בדא, עד סוד א"ס ית"ש כמ"ש בפ' פקודי (רכו ע"א ושם רלט ע"א) (דע"ה ח"ב קנו ע"ד).

פְּעֵה"כ

אין רצונות ואין אורות ואין נרות, באותו אין סוף כל האורות והמאורות הללו תלויים להתקיים בהם, ולא עומדים להשגה { } ולהתדבק, מי שיודע ולא יודע, אינו אלא רצון עליון סתום של כל הסתומים, אין.

ע"י עוד ח"ב רס ע"ב: היכלא שביעאה ואדני שפתי תפתח רזא דרזין בלחישו ולא אשתמע קלא (אלא) הכא איהו רעותא דלבא ולא תכוונא (לא תכוון) ולסלקא רעותא ומתתא לעילא¹ עד אין סוף ולקשרא שביעאה בשביעאה וכלא חד בחד² דא בדא (מתתא לעילא) ולבתר מעילא לתתא³ לאמשכא ברכאן בכלהו ועלמין (כדקא חזי) ממקורא דחיי (דאיהו שביעאה לעילאה) ודאיהו היכלא שביעאה עלאה (ודא שכנתא⁴) ברעותא (ודא דכנתא דרעותא) דלבא ובסתימו אדעינין דרזא דאתון דשבע שמהן⁵ עלאין קדישין.

תרגום: ההיכל השביעי אדני שפתי תפתח סוד הסודות בלחש שלא נשמע הקול כאן הוא רצון הלב להתכון ולהעלות רצון ממטה למעלה עד אין סוף ולקשר שביעי בשביעי (וכל אחד באחד) זה בזה (ממטה למעלה) ואחר כך ממעלה למטה למשך ברכות לכל העולמות ממקור החיים (שהוא שביעי למעלה) שהוא ההיכל השביעי העליון (וזה השכינה) ברצון הלב ובסתימת העינים של סוד האותיות של שבעה שמות עליונים קדושים.

קלט. ז"ל: וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים עליה⁶ באר דרגא דאדון כל הארץ⁷ בשדה חקל תפוחין קדישין⁸ שלשה עדרי צאן תלת דרגין עלאין קדישין מתתקנן על ההוא בירא⁹ ואינון נצ"ח והו"ד ויסודא דעלמא. ואלין משכין מיא מלעילא ומליין להאי בירא¹⁰ בגין דההוא מקורא יסודא דעלמא¹² וכד שארי בגו ההוא בירא ועביד פירא ונביע תדיר ואתמליא ההוא בירא מניה כיון דאתמליא ודאי כי

- מאיר הכוונה -

1 פירוש לקשר מהיכל הראשון ולמעלה זה בזה (מ"מ).

2 וכלא חד בחד (מוסגר בדפ"ק).

3 פירוש להמשיך השפע מלמעלה למטה דהיינו מהבינה ולמטה וז"ש ממקורא דחיי דאיהו שביעאה שהיא הבינה (מ"מ).

4 פי' ממשיכים מהבינה למלכות שהיא עליונה ע"ג בי"ע (מ"מ).

5 פירוש השמות שיש בכל היכל והיכל (מ"מ).

6 כלומר שלעולם מקבלת מלכות מנה"י (דע"ה ח"א כא ע"ג), והנה"י הוא בחי' בהמה (דע"ה ח"ב כב ע"ד). עיקר האדם הוא בחי' החג"ת שלו, והנה"י הם בחי' הב"ן ה"ה בחי' בהמ"ה וכמש"כ כאן (כללים ח"א לא ע"א). הנה"י נכללים בנוק' (ביאורים ח"ב יב ע"ג), גם הנה"י וגם המלכות המה לצורך התחתון ושורש לתחתון (ביאורים ח"ב סו ע"ד).

7 ח"ג סב ע"א (לש"ו).

8 קשיא ליה, היינו באר היינו שדה. ופי' כי שאני באר משדה בבחינות שונות, וזה כי באר היא בחי' דקה יותר משדה, כי באר היא בחינת אדון כל הארץ דהיינו בסוד היחוד היותה ארון והיכל לתורה שבכתב, כדכתיב הנה ארון הברית אדון וכו' ובחי' שדה היא בחי' מג' אבות סתם, היותה מקבלת ג' גוונים עליונים, שהם חוור וסומק וירוק. ואל אלו קאמר שדה תפוחין, שהיא מקבל מג' אבות. ונודע שיקדם החבוק שהוא סוד שדה תפוחין אל הזווג שהוא בחי' הבאר, וז"ש באר בשדה (אור יקר).

9 שתקון העליונים מהתחתונים, ובסוד הנשמות שהם צאן קדשים צאן ירושלים ועליהם ואתנה צאני צאן מרעיתי שהם ג' עדרים בסוד פי' ואתה תחזה כדפי' בתיקו"ז (אור יקר).

כלומר שלעולם מקבלת מלכות מנה"י (דע"ה ח"א כא ע"ג), והנה"י הוא בחי' בהמה (דע"ה ח"ב כב ע"ד). עיקר האדם הוא בחי' החג"ת שלו, והנה"י הם בחי' הב"ן ה"ה בחי' בהמ"ה וכמש"כ כאן (כללים ח"א לא ע"א). הנה"י נכללים בנוק' (ביאורים ח"ב יב ע"ג), גם הנה"י וגם המלכות המה לצורך התחתון ושורש לתחתון (ביאורים ח"ב סו ע"ד).

ע"י שער כז פרק ב ושער ל פרק ב, ז"ל: פרצוף של המלכות אין פחות משיעור זה בסוד וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים עליה שהם נה"י כנזכר בזוהר ופחות מג"ס אין נקרא פרצוף.

10 משה אהרן ויוסף – ג' מרכבה לג' מדות אלו, והם מתקנים אותם כדי שישפיעו למלכות. ומלת רובצים יהיה עתה מגזרת שוכבים לשון יחוד וזווג (אור יקר).

11 "ואלין משכין מיא מלעילא ומליין להאי בירא" נמחק באור יקר, ובמקומו איתא "ד"א והנה שם וכן השם הפכו משה ואלין משכין מיא מלעילא משה אהרן ויוסף אלין אינון תלת עדרין קדישין ומליין לההוא בירא דאיך אדני".

12 כל א' מהם עביד שמוש בההוא בירא ע"י היסוד שהוא מקור הברכות לבאר בהיותו בתוכיות המלכות ממש, ושם מתרוקן הברכות ולא מלמעלה לה (אור יקר).

שְׁעָה"כ

מן הבאר ההיא ישקו העדרים אלין אינון כל אוכלוסין ומשריין¹ קדישין דכלהו שקיין ושתאן מההוא בירא וכל חד וחד כמה דאתחזי ליה.

תרגום: "וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים עליה". "באר" הדרגה של אדון כל הארץ, "בשדה", שדה התפוחים הקדושים. "שלשה עדרי צאן", שלש דרגות עליונות קדושות מתוקנות על אותה הבאר, והן נצח והוד והיסוד של העולם.

ואלו מושכות מים מלמעלה וממלאים את הבאר הזאת. משום שהמקור ההוא, יסוד העולם, כשורה בבאר הזו, הוא עושה פירות ונובע תמיד, ואותה הבאר מתמלאת ממנו. כיון שהתמלאה, ודאי כי מן הבאר ההיא ישקו העדרים, אלו הם כל האוכלוסים והמחנות הקדושים, שכולם משקים ושותים מהבאר ההיא, וכל אחד ואחד כראוי לו.

יג ע"א

קמ. עי' מבו"ש ש"ב ח"ג פ"ח דף יח יט [טז ע"ב] (לש"ו על ע"ח שער ט פרק ב). וז"ל, והם הם י"א סמני הקטורת אשר בהקטירם אותם עולים למעלה ומסתלקים מתוך הסיגים הנקראים מות ואז מתבטלים הסיגים והמות והמגפה נעצרה והבן זה ואמנם שרשם אינם רק ט' לבד כנזכר ולכן נרמזו בשם ב"ן שהוא מקורם כנז' אשר הוא כנוי אל המלכות ולכן נקראו גם הם מלכים כנז"ל והנה מצינו בשם ב"ן במילוי ט' אותיות ומשם נרמזים ונאחזים וכמ"ש בפ' זה ויהי בימי אמרפל כו' ע"ש בליקוטים דף קיו ע"ב ודע כי כל הט' מלכים שהם י"א בחינות כנז"ל כולם נקראים בחי' אחת והוא בתוך עשרה קליפין בסוד ומלכותו בכל משלה והיא סוד ונגה לו סביב והיא קלי' נוגה הנזכר בכל מקום שהיא טוב ורע ולכן נקראו הקלי' י"א יריעות כי הי' הם קליפין והחיות המחיה אותם נק' הכל בחי' א' ואינם בתוכם רק בסו דמקיף וחופף עליהם ולכן איהי בגריעו כנז"ל בפר' תרומה ע"כ.

כלומר לא האורות, אלא הניצוצין, דהיינו הרפ"ח ש"ך ושכ"ה ניצוצין (כללים ח"ב קלג ע"ג). ועי' פ"ח שער הזמירות ה' שרפ"ח ניצוצין יצאו מן ו"ה בסוד י"א סממני הקטורת. ונמצא כי כל מה שנפל מכל הבחינה שהם ז' מלכים ואחוריהם דד' פרצופים או"א וישו"ט הם י"א בחינות, אשר מהפסולת שבהם נעשו הקלי', ומה שלא נתברר מהם עדיין הם נתונים תוך הי"א קלי', הלא הם סוד י"א סממני הקטורת שהם האורות שם תוך הקלי' כנז' בפרשת יתרו דף סט ע"א ובפרשת ואתחנן ובתיקונים תיקון יח דף לו דלית סטרא אחרא דלית בי הנהירו דקיק חד דנהיר סחרניה, כד"א ונגה לו סביב וכו', וז"ס ומלכותו בכל משלה, ובכל יום ויום אנו מבררים מהם ומעלים אותם, ולכן מועיל הקטורת למיתת המגפה כי המגפה מן הבריור כמ"ש בע"ה (מבו"ש ט ע"ב).

קמא. ז"ל: ²תו בזמנא דקודשא בריך הוא אתי לבי כנישתא (דאיהו מקדש מעט) וכל עמא אתיין כחדא ומצלאן ואודן ומשבחן ליה לקודשא בריך הוא כדין הדורא דמלך איהו דמלך סתם דא מלכא קדישא (ד"א משיחא) דאתתקן בשפירו ובתקונא לסלקא לעילא.

ובאפס לאם מחתת רזון וכד איהו אקדים לבי כנישתא ועמא לא אתיין לצלאה ולשבחא ליה לקודשא בריך הוא כדין כל ההוא שלטנותא דלעילא וכל אינון ממנן ומשריין עלאין כלהו אתברו (ס"א אתעברו) מההוא עלויא דמתתקני בתקוני ההוא מלך.

מאי טעמא בגין דבההיא שעתא דישראל לתתא קא מסדרי צלותהון ובעותהון ומשבחן למלכא עלאה כל אינון משריין עלאין מסדרין שבחין ומתתקנן בההוא תקונא קדישא בגין דמשריין עלאין כלהו חברין אינון בישראל לתתא לשבחא לקודשא בריך הוא כחדא למהוי סלוקא דקודשא בריך הוא עילא ותתא כחדא.

וכד אינון מזדמנן למהוי חברים בהו בישראל וישראל לתתא לא אתיין לסדרא צלותהון ובעותהון ולשבחא למאריהון כלהו משריין קדישין שלטנותא עלאה אתברו (ס"א אתעברו) מתקוניהון דהא לא סלקין בסלוקא ולא יכלין לשבחא למאריהון כדקא יאות בגין דשבחי דקודשא בריך הוא אצטריך למהוי כחדא עילא ותתא עלאין ותתאין בשעתא חדא ועל דא מחתת רזון ולא מחתת מלך.

- מאיר הכוונה -

¹ חיילות ומחנות (ד"א).

² עי' לשונות הקודמת אות קלח. { }

פְּעֵה"כ

ואפילו דלא אסגיאו בבי כנישתא אלא עשרה באינן עשרה מזדמנן משריין עלאין למהוי עמהון חברים מאי טעמא בגין דכל תקוני דההוא מלך אינן בעשרה ועל דא די בעשרה אי לאו אינן יתיר.

תא חזי במשכן מה כתיב ואת המשכן תעשה עשר יריעות עשר בגין דתקונא דמשכנא (ג"א דשכינתא) בעשרה איהו למהוי כדקא יאות עשר מאי טעמא עשר ולא עשרה אלא עשר בכל אתר איהו בלא שכינתא דלאו איהי בחושבנא כגוונא דא (מ"ב ז כח) עומד על שני עשר בקר שכינתא לאו איהי בחושבנא דהא איהי קיימא לעילא דכתיב (שם) והים עליהם מלמעלה ובאלין דוכתי דרמיזי לרזא דלעילא דחסר מנהון (ס"א ה') הא שכינתא יתיר על ההוא חושבנא דלאו איהי בחושבנא.

לסטרא אחרא יהבי חושבנא יתיר ואיהי במניינא בגריעו (ד"א לא תימא חושבנא יתיר אלא תוספת את וחושבנא בגריעו) כגון עשתי והא אוקמוה ובכל אתר דאתון אתוספן כגוונא דא איהו לגריעותא כגון (ש"ב יג כ) האמינן אחיך דסגיא אמנן ובסטרא דקדושא גרע את ואיהו תוספת.

תרגום: עוד בזמן שהקדוש ברוך הוא בא לבית הכנסת (שהוא מקדש מעט) וכל העם הולכים כאחד ומתפללים ומודים ומשבחים את הקדוש ברוך הוא אזי הוא הדורו של מלך שמלך סתם זה מלך הקדוש (המשיח) שהתתקן ביפי ותקון לעלות למעלה.

ובאפס לאם מחתת רזון וכשהוא מקדים לבית הכנסת והעם לא באים להתפלל ולשבח את הקדוש ברוך הוא אז כל אותו שלטון שלמעלה וכל אותם ממונים ומחנות עליונים כולם נשברים (מעברים) מאותו עלוי שמתתקנים בתקוני אותו המלך.

למה משום שבאותה שעה שישראל למטה מסדרים תפלותיהם ובקשותיהם ומשבחים את המלך העליון כל אותם מחנות עליונים מסדרים שבחים ומתתקנים באותו תקון קדוש משום שכל המחנות העליונים כולם חברים עם ישראל למטה לשבח את הקדוש ברוך הוא כאחד להיות עליתו של הקדוש ברוך הוא מעלה ומטה כאחד.

וכשהם מזדמנים להיות חברים עם ישראל וישראל למטה לא באים לסדר תפלתם ובקשתם ולשבח את אדונם כל המחנות הקדושים של השלטון העליון נשברים (מעברים) מתקוניהם שהרי לא עולים בעליה ולא יכולים לשבח את רבונם כראוי משום ששבחי הקדוש ברוך הוא צריכים להיות כאחד מעלה ומטה עליונים ותחתונים בשעה אחת ועל זה מחתת רזון ולא מחתת מלך.

ואפילו שלא התרבו בבית הכנסת אלא עשרה באותם העשרה מזדמנים המחנות העליונים להיות עמהם חברים למה משום שכל תקוני אותו המלך הם בעשרה ולכן די בעשרה אם אינם יותר.

ובא וראה במשכן מה כתוב ואת המשכן תעשה עשר יריעות עשר משום שתקון המשכן (השכינה) הוא בעשרה להיות כראוי עשר למה עשר ולא עשרה אלא עשר בכל מקום הוא בלי שכינה שאינה בחשבון כגון זה (מלכים א' ז) עמד על שני עשר בקר השכינה אינה בחשבון שהרי היא עומדת למעלה שכתוב והים עליהם מלמעלה ובמקומות הללו של רמזים לסוד שלמעלה שחסר מהם (ה') הרי שכינה יתרה על אותו חשבון שאינה בחשבון.

לצד האחר נותנים חשבון יותר והיא במנין בגריעות (לא תאמר חשבון יותר אלא תוספת את והחשבון בגריעות) כמו עשתי והרי פרשוה ובכל מקום שנוספות אותיות כגון זה זה לגריעות כמו האמינן אחיך שמספיק אמנן ובצד הקדושה גורע אות והיא תוספת.

ועי' שער מאמרי רשב"י כ ע"ג: ואת המשכן תעשה עשר יריעות כו' הענין הוא כי הנה בסוד פטום הקטורת ביארנו ענין אחד עשר סמנין אשר בו שהם בחינת הקליפה אשר יש בה עשר ספירות בקליפ' ובתוכן יש כח אחד של קדושה המחיה אותם אמנם איננה מצטרפת עמהם ולכן נקראים עשתי עשר כי איננה מחוברת בהם. ונמצא שהיותם נמנין בחשבון יתר אדרבה גרעון הוא להם כי אינ' מצטרפ' עמהם אבל בקדושה אינו כך כי הנקודה אשר מחיה אותם בין בעשר ספיר' דעשיה ובין בי"ס דבריאה כו' הנה היא נכללת ודבוקה עמהם ולכן היא והם נכנסין במנין עשרה בלבד ונמצא כי גריעות מספרם הוא עליון ושבח להם.

קמב. עי' עמק המלך (הקדמה שניה - פרק ה): השם של מ"ב יש בכל תיבה ששה אותיות, וכל אות נקרא כנף שפורח בו מלאך, וכן גם הנשמה למעלה, כמו שנאמר, "בשמים יכסה פניו,

שְׁעָה"כ

ובשתיים יכסה רגליו, ובשתיים יעופף" (ישעיה ו ב), הם ששה אותיות בכל תיבה, שלש פעמים "שתיים" הנזכרים בפסוק הזה, וכן לוקח מכל תיבה שבו. ומפני שהשם הזה הוא מדת הדין, יש לו טבע האש העולה תמיד למעלה, ואינו יורד כמו שם של ע"ב שהוא חסד, וטבע המים היורדים ונגרים בירידה תמיד. לכן פעולתו להעלות הנשמה אחר פטירתו מן העולם הזה, וגם בכל לילה, וגם עליית התפילה בידו, לכן טוב לכל אדם לאומרו בדרך בקשה של "אנא בכח" ויכוין בראשי תיבות שהוא השם עצמו. הענין הזה הוא מבואר בספרי באר היטב במקומו, לכן אקצר בו.

ע"י עמק המלך (תקוני שבת - פרק יג): וזאת היא התפילה המיוחדת על צירוף שם זה, והם ז' תיבות, כי כל מה שיש למעלה ולמטה נברא במספר ז', "שבעה ושבעה מוצקות", ז' ימי השבוע, ז' שבועות העומר, ז' שני שמיטה, ז' שמיטות הם יובל אחד. ז' ימים, ז' אקלמים של העולם, ז' ארצות זו למעלה מזו, ז' רקיעים, ז' ככבי לכת שצ"ם חנכ"ל, ז' היכלות למעלה בגן עדן עליון ותחתון, וגם יש ז' מדורים, ולכן צריך לפרוה בז' שמות הללו לבוא לז' מדורין, וז' היכלי גן עדן, והמבין יבין וזאת היא התפילה.

אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה, חסד, קדש קדשים, כולל חב"ד דיצירה, אבג יתן. קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא, גבורה, היכל הרצון, גבורה דיצירה, קרע שטן. נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם, תפארת דיצירה, היכל אהבה, נגד יכש. ברכם טהרם רחמי צדקתך תמיד גמלם, נצח, מדור והיכל זכות, בטר צתג. חסין קדוש ברוב טובך נהל עדתך, הוד דיצירה, מדור והיכל נוגה, חקב טנע. יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדושתך, יסוד דיצירה, מדור עצם השמים, יגל פזק. שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות, מלכות דיצירה, מדור לבנת הספיר, שקו צית. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

ויכוין בראשי תיבות דאלו [המילים] ותראה השם באותיותיו, אבל אסור להגות השם, שלא בדרך בקשה וכו' [דרך בקשה]: אנא בכח שיסד רבי נחוניא בן הקנה ע"ה – שם שט"ז פמ"ו]. עיי"ש (שי"ז פי"א): ובאמרנו הפסוק הזה בקר בסדר הקרבן, מתעוררים האופנים האלו להתנוצץ בו, ואלו של מ"ב שמות שבצד צפון, ויוצאים משם של מ"ב של 'אנא בכח' א'דיריון ב'היריון ג'היריון י'גבהיה ת'למיה צ'נתניה. ק'דמיה ר'גהיה ע'ריריה ש'תניה ט'הטיה ג'הריה, נ'סמריה ג'עריה ד'הריה י'עליה יכ'נסיה ש'גיוניה, ב'פליה ט'ורדיה ר'מיה צ'יצציה ת'תבהביה ג'לגליה. ח'ונניה ק'תקיה ב'היה ט'בטביה נ'גנניה ע'ממיה, י'הויה ג'ודמיה ל'ממידה פ'קודקוריה ז'והר ז'הריה ק'וליה, ש'תהוריה ק'דושיה ו'האלאליה צ'עדיה י'ההדיה ת'מתטליה.

ועי' זו"ח ב ע"ג: סטר דא דאיהו ימינא איקרי אל רתיכא דיליה איקרי גדול בכללא כד אתפרשן האי רתיכא דאלין אינון תלת גונוין הכי אינון שמהן איקרון גדו"ל חסי"ן קדו"ש הני אינון רתיכא לימינא דאיקרי אל רזא עילאה מאינון שמהן עשרה כמה דאוקימנא. תרגום: הצד הזה שהוא ימין נקרא אל המרכבה שלו נקראת גדול בכלל כשנפרדת המרכבה הזו של אלו הם שלשה גונים כך נקראים השמות הללו גדו"ל חסי"ן קדו"ש אלו הם המרכבה לימין שנקרא אל הסוד העליון מאותם עשרת השמות כמו שבארנו.

יג ע"ב

קמג. שער עולם העשיה פרק ה: כתב בע"ח הכוונה זו מועיל מאד כדי להחזיר החוטא בתשובה והוא שיאמר פיטום הקטורת בכוונה הכתובה לפניך לעיל וצריך למנות הסמים באצבעות הידים א' לא' כדי שלא ידלג ח"ו א' מהם וגם הוא טוב להנז' ובכל פעם שהיה אומר פיטום הקטורת היה אומר אח"כ ג"פ ה' צבאות ואח"כ וערבה. ואם ח"ו היה בזמן המגפה לא היה אומר רבון העולמים ולא שאר הפסוקים שנוהגים זולת אלו ג"פ הנז' ואח"כ וערבה.

כתב האר"י ז"ל שם הזה אבגית"ן כל אות הוא שולט שעה אחת ביום ראשון ומו' ולמעלה מתהפך השם כדי לפעול דין צתיגב"א וכן כל הז' שמות בז' ימי השבוע. ועתה נבאר הכוונה שצריך לכווין בשם מ"ב הנה נודע כי יש ב' בחינות באצילות א' שהוא רוצה לעלות למעלה לשרשו אלא שיש להם יראה גי' גבורה וזהו יראה פנימית ויראה חיצונית

שְׁעָה"כ

היא שלא ירד שום בחינה למטה ממדרגתו וכ"ז ע"י שם מ"ב שמעכב שלא יעלה לשרשו כי מעיקרא קודם התיקון היו כל הבחינות בסוד גלגולת ופנים לבד ואח"כ בא התיקון ונתפשט ג"כ הגוף והוא רוצה לעלות לשרשו ושם מ"ב מעכבו.

והנה שם מ"ב מתחלק לד' אותיות הפשוט שהם העיקר בכתר וי' אותיות המילוי הם בחו"ב וכ"ח אותיות מילוי המילוי בז"ת וזה בכל בחינה ובחינה וי' אותיות וז"ש בשתים יכסה פניו וכו' כי מאלו הו' אותיות שבכל בחינה בב' אותיות מהם מכסה פניו כדי שלא יעלה למעלה למקום שהיה גלגולת בתחלה בהיותה סוד נקודה א' וצריך ב' אותיות א' לעכב א"פ והב' לא"מ.

פניו גי' קמ"ו שהם ב' שמות ס"ג עם י' אותיות הם ב"פ ע"ג והם בב' פניו א' בימין וא' בשמאל והם כמנין פניו ואלו השמות הם פנים עליונים כמו שנבאר בסוד ואמת שבי"ג מדות שהם הב' תפוחין שהם ז' שמות ס"ג שהם כמנין ואמת כי הפנים בסוד ס"ג ועולה עם כל ע"ג מאלו הפנים מילוי מ"ה שהוא י"ט גימטריא חוה והנה י"ט וע"ג כמנין צ"ב וזהו ר"ת "בשתים" יכסה "פניו וב' אותיות מכסים הפנים "ובשתים" יכסה "רגליו ר"ת רי"ו וז"ס אשר שמתי חול גבול לים חק עולם ב"פ חק גימטריא רי"ו וז"ס "קול" דודי "דופק" ר"ת גימטריא חק שדופק למטה והם ב' חק א' נגד המקיף וא' נגד הפנימי שלא יעבור מהגבול ובשתים יעופף עד מקום הפנים שבנקודה לבד כלהבה זו שעולה למעלה אצל השרש ולכן אין יכולת לעלות רק למקום שהיה תחלה בחינת הפנים בהיותם סוד נקודה והם ב' אותיות א' של אלקים נגד הפנים וב' שם אהי"ה דיודין נגד המקיף וזהו יעופף יע"ו גי' אלהים פ"ף גי' קס"א ע"ה ואלהי"ם לעולם בסוד ראש כי אלהים ביודי"ן גימטריא ש' ואלהים דאחוריים גימטריא ר' ואלהים באחוריים דההי"ן גימטריא אלף הרי ראש וטעם שמעכב שם מ"ב לעלות הוא כדי שלא תתבטל מתיקונה שלא תוכל לקבל האור.

רבון העולמים וכו' ושחט אותו על ירך המזבח וכו' הפסוקים שנוהגים לומר עורי צפון ובואי תימן וכו' לא היה נוהג מורי זה"ה לאומרם לפי שאין אנו ראוים עכשיו כ"כ שיעורר הצפון לקבל חלקם בקרבנות.

קמד. שער עולם העשיה פרק ו': והנה אין ספק כי התורה התחתונה שנדרשת בי"ג מדות אלו שנמשכים אליה מי"ג מדות עליונות תורה שבכתב הנדרשת בי"ג מדות אלו דוגמת י"ג אלו כי כל מה שיש בתחתונים יש בעליונים ומשם נתפשט בתחתונים והנה תורה עליונה שהיא ת"ת נחלקת בסוד ו"ק שבה כלולה מדין ורחמים וכללותה הרי י"ג.

מקל וחומר דרשא זו מצד המלכות שמקבלת מהת"ת פעם כך ופעם כך כי פעם תקבל מחו"ג שבת"ת וזהו מקל כי קל רמז לרחמים המקילים את הדין ומרחמים על העולם וחומר רומז אל הדין המחמיר לרדן את העולם הרי מדה א' ומדה זו כשהעולם נידון קצת ממנו בדין גמור וקצת ממנו ברחמים גמורים ומרחם על העולם.

מגזרה שוה לפעמים תקבל מת"ת שבת"ת שהוא מכריע בקו השוה בין החו"ג ואז יהיה העולם נידון בדרך ממוזג לא רחמים גמורים ולא דין גמורים אלא גזרה שוה לשניהם ממוצעת בסוד הת"ת מבנין אב מכתוב אחד לפעמים תקבל מצד הת"ת הנקרא אב בנטותו לצד הנצח או ההוד הנקרא כתוב אחד וזהו בנין אב מכתוב אחד.

מבנין אב משני כתובים לפעמים בהכרעה בין שניהם נ"ה זו ב"א מב"כ שהם נ"ה. מכלל ופרט לפעמים תקבל המלכות מכללות ת"ת מכל הו"ק וזהו מכלל ופרט כלל ואח"כ פרט ותהיה אז ההנהגה במדת המלכות כי אין בכלל אלא מה שבפרט.

מפרט וכלל לפעמים תקבל המלכות מכללות הת"ת כנ"ל ומתגבר מדת הת"ת עליה ותתנהג העולם על ידו ומדת מלכות נכללת בו והוא יהיה עיקר בהנהגה כי פרט וכלל מתרבה הכלל ויהיה הכלל עיקר כי יתגבר ו"ק שלו על ו"ק שלה ולפעמים להיפוך וזה מכלל ופרט מפרט וכלל כלל ופרט וכלל וכו' לפעמים תעלה המלכות למעלה מן היסוד ותכריע היא בין היסוד והת"ת וזהו כלל ופרט וכלל כי כלל הוא הת"ת שבו כלולים ו"ק ופרט היא המלכות דלית לה מגרמה כלום ועוד ששם הדברים נפרטים ומתפרשים בסוד ופרט כרמך לא תעולל לעני ולגר תעזוב אותם כי שם מקומם וכלל הוא היסוד הנקרא כל דכליל שית בקרטופא חדא ואז יתנהג העולם כפי הכרעת מדת מלכות וזהו אי אתה דן אלא כעין הפרט שהוא מדת המלכות.

מכלל שהוא צריך לפרט וכו' כי לפעמים תעלה המלכות למעלה בסוד עטרת בעלה ותשפיע לת"ת ויתנהג העולם ע"י ברדתה למטה בבחינה זו וזהו מכלל שהוא צריך לפרט שהכלל שהוא

שְׁעָה"כ

ת"ת הנזכר צריך לפרט שהיא מלכות שהיא למעלה ממנו ולפעמים תחסר אור המלכות ותצטרך לקבל מת"ת האור כדי להשלים עצמה ותתנהג העולם בבחי' זו הגרועה שאין לה אלא לצורך עצמה ולא להשפיע כי כל הבחינות שנזכר לעיל הם שמקבלת המלכות שפע לצורך העולם מלבד צורך עצמה אמנם מדה זו היא שצריכה לצורך עצמה ואין לה לצורך אחרים וזהו מפרט שצריך לכלל.

וכל דבר שהיה בכלל וכו' לפעמים מקבלת מן הת"ת בסוד למודי ה' ע"י נצח או הוד ותהיה המלכות בהוד והת"ת בנצח בסוד שם הוי"ה בנצח ואדנ"י בהוד והנה זו הנהגת תחלת בריאתו של עולם כי תחלה היו למעלה ד"ו פרצופים והמלכות שנקראת דבר היתה בכלל הת"ת הנקראת כלל ונכללה בו ויצא מן הכלל שהוא ת"ת ונדבקה בלמודי ה' וזהו כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד ע"ע יצא על המלכות לבד שתהיה היא לבדה בלמודי ה' למטה אלא ללמד על הכלל כולו יצא שגם הת"ת יזדווג עמה שם בלמודי ה' למטה כיצד ת"ת בנצח בימין בשם הוי"ה והמלכות בשמאל בשם אדנ"י ויתחברו אז שניהם ע"י היסוד בסוד יאהדונה"י כנזכר בתיקונים נמצא שע"י ירידתה במקום הת"ת ירד הת"ת ג"כ עמה בלמודי ה' שהוא נ"ה וזהו אלא ללמד כו' ועוד כאשר ירדה המלכות מאת פני המלך למטה לא לבד גרמה לת"ת שנקרא עצמו כמשארו"ל משה מפי עצמו אמרו שהוא המקום שהיתה שם תחלת אצילותה בין ב' זרועין כי יצטרך המלך כאשר ירצה לדבר עם הכלה לרדת למקומה בלמודי ה' כי זולת זה א"א להתדבק גופא בגופא אלא גם ראש המלך בסוד רישא ירד גם הוא למטה כדי שיהיה החיבוק שלם גופא בגופא אנפין באנפין דרועין בדרועין רגלין ברגלין וזהו ללמד על הכלל כולו יצא לומר שהת"ת כולו בכללו ירד בלמודי ה' ולא הת"ת בלבד שהוא בסוד גופא ועוד גם טרם רדתה למטה יצדק אומרו כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד כי נוקבא יצאה מאחוריו בין ב' דרועין דיליה לעומת החזה ומשם נעשה לה ראשה וזרועותיה שהם חו"ג שבה נגד נ"ה שבזכר ונ"ה שלה שהם למודי ה' יצאו מן הכלל שהוא ת"ת ואין להם על מה שיסמוכו בת"ת והוצרך הזכר העליון למשוך את רגליו למטה ג"כ להיות היא עזר כנגדו ולא חוצה לו וזהו כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד הם נ"ה שיצאו מן הכלל סוד הת"ת לא ללמד ע"ע כו' אלא ללמד על הכלל כולו יצא שהוצרכו למודי ה' הזכר העליון להתפשט למטה וכל זה בכלל מדה שמינית.

וכל דבר כו' לפעמים יתנהג העולם בסוד עיבור המלכות להוליד למטה דוגמת עליונים בסוד תיבת נח שיצאו ממנה ג' גוונים שם חם ויפת שהן דין ורחמים וכללותם דמיון הת"ת הכולל דין ורחמים אלא שלפעמים תתעבר בסוד הרחמים בלבד ויהיו כל הג' גוונים נוטים לצד הרחמים וזהו כל דבר שהיה בכלל בסוד האצילות למעלה מת"ת ויצא לטעון טעון א' למטה בסוד עיבור ונתעברה בג' גוונים הנז' כלולים זה בזה בסוד הרחמים שהוא כענינו כענין ו' הוא בסוד הת"ת נוטה לצד הרחמים ואזי יצא להקל בסוד הרחמים להוליד ג' גוונים כולם בסוד הרחמים ולא מצד הדין.

וכל דבר שהיה בכלל כו' ולפעמים בסוד דין ורחמים ביחד ולא כענין ו' שהוא ת"ת נוטה לצד הרחמים ואז יצא להקל ולהחמיר ותתעבר ותלד למטה ג' גוונים דין ורחמים וממוזגים. וכל דבר כו' ויצא לדון כו' ולפעמים מתנהג העולם במדת המלכות ברדתה למטה ממקום אצילותה עם הת"ת ותרד למטה ביצירה בסוד מטטרו"ן שהוא נער חגור חרצין בסוד ס' פולסי דנורא שהם ס' גבורים מצד הדין וזהו ויצא לידון ולפי שמטטרו"ן תמיד מתחדש כמד"א אנוש כחציר ימיו כציץ השדה כן יציץ כנזכר בזוהר פניחס וזהו בדבר החדש ואז ברדתה למטה בסוד מטטרו"ן הוא סוד הגלות בסוד אי לך ארץ שמלכך נער וזהו אי אתה יכול להחזירו לכללו כי הזווג הוא בטל בזמן הגלות ואין לה יכולת לעלות אצל בעלה עד שיחזירנו הכתוב שהוא סוד נצח כמד"א למנצח על אילת השחר שחרין דאיילתא ולפי שההוד הוא בגלות כמ"ש כל היום דוה צריך נצח עם ת"ת להחזירה למקומה ותהיה החזרה נגלית לעיני כל חי ולא תהיה סתומה אלא מפורשת וזהו עד שיחזירנו הכתוב לכללו בפירוש דבר הלמד מענינו כו' לפעמים יתנהג העולם הנקרא דבר סוד מלכות בנ"ה ונ"ה שבה מקבלים מת"ת וזהו הלמד מענינו מענין ו' הוא הת"ת או יהיו מקבלים נ"ה שבה מסוף הת"ת שהוא יסוד וזה דבר הלמד מסופו סוף ו' הוא ת"ת וסופו הוא היסוד סוף הת"ת.

וכאן שני כתובים וכו' ולפעמים מתנהג העולם ע"י נ"ה שבמלכות שהם ב' כתובים המכחישים זא"ז זה דין וזה רחמים וע"י היסוד שהוא הכתוב הג' המכריע ביניהם יתמזגו ויתנהג

שְׁעָה"כ

העולם ע"י מיזוג היסוד והכרעתו בתוך המלכות דידה וזהו המדה הי"ג ע"כ מדברי הרח"ו
זלה"ה שמצא מכת"י האר"י זלה"ה בעצמו.

קמה. וכד נקודה עלאה ועלמא דאתי אסתלקו לא ידעין בר ריחא כמאן דארח בריחא
ואתבסם ולא דא נייחא (ס"א ניחח) דהא כתיב (ויקרא כו לא) ולא אריח בריח ניחחכם דהא ריח
ניחח ריחא דרעותא דכל הני רעותא דצלותא ורעותא דשירותא ורעותא דכהנא דכלהו רזא דאדם
כדין כלהו אתעבידו רעותא חדא וההיא אקרו ניחח רעותא כתרגום כדין כלא אתקשר ואתנהיר
כחדא כדקא יאות כמה דאתמר ועל דא אתיהיבת האי סטרא אחרא בידא דכהנא דכתיב צו את
אהרן ואת בניו לאמר (ויקרא ו ב) רזא הכא דהא אוקימנא לית צו אלא עבודה זרה והכא
אתיהיבת ליה לאתוקדא ההוא מחשבה רעה ולאעברא לה מגו קודשא בהאי רעותא דסלקא
לעילא ובהאי תנא ותרבין דאתוקדן בגין לאתעברא מן קודשא והאי צו ברשותיהו קיימא (ס"א
לאפרשא לה מן קודשא) מגו האי קרבנא¹.

ואי תימא צו את בני ישראל הכי נמי דהא ברשותיהו קיימא לאפרשא לה מן קודשא כל זמנא
דעבדי רעותא דמאריהון דלא יכלא לשלטאה עלייהו והאי קרא כלא אתיא לאחזאה רזא דמלה
לאעטרא להאי רוח קודשא לעילא לעילא ולאפרשא לה לדא רוח טומאה לנחתא לה לתתא
לתתא דא ברעותא ובצלותא כדקאמרן ודא בעובדא כלא כדקחזי ליה והאי קרא מוכחא עלייהו
דכתיב צו את אהרן ואת בניו לאמר צו דא עבודה זרה רוח מסאבא² לאמר דא אתתא דאקרי יראת
יהו"ה כתיב הכא לאמר וכתיב התם (ירמיה ג א) לאמר הן ישלח איש את אשתו והא אוקמוה
בגין כך כלא אתמר וכהנא קיימא לאתתקנא כלא ברזא דאדם ובהמה זכאה חולקהון דצדיקיא
בעלמא דין ובעלמא דאתי דאינון ידעי אורחי דאורייתא ואזלי בה בארח קשוט עלייהו כתיב
(ישעיה לח טז) יהו"ה עליהם יחיו מאן עליהם אלין ארחי דאורייתא יחיו יתקיימון בעלמא דין
ובעלמא דאתי.

תרגום: וכשהנקודה העליונה והעולם הבא התעלו, אינם יודעים פרט לריח, כמי שהריח ריח
והתבשם, ואין זה נחת (ניחוח), שהרי כתוב ולא אריח בריח ניחחכם, שהרי ריח ניחוח (הוא)
ריח של רצון שכל הרצונות הללו, של תפלה ורצון, של שירה ורצון. הנהנים שכולם סוד של
אדם, אזי כולם נעשים רצון אחד, וההוא נקרא ניחוח, רצון, כתרגומו. אז הכל נקשר ומאיר
כאחד כראוי, כמו שנתבאר. ועל כן נתן הצד האחר ביד הכהן, שכתוב צו את אהרן ואת בניו
לאמר. סוד כאן, שהרי בארנו אין צו אלא עבודה זרה, וכאן נתן לו לשרוף את אותה מחשבה
רעה, ולהעבירה מתוך הקודש ברצון הזה שעולה למעלה, ובעשן הזה ובחלבים שנשרפים, כדי
שיעברו מן הקודש. וה"צו" הזה עומד ברשותם להפרידו מן הקודש מתוך הקרבן הזה.

ואם תאמר צו את בני ישראל, כך גם, שהרי ברשותם עומד להפריש אותה מן הקדושה, כל
זמן שעושים רצון רבונם, שלא יוכל לשלוט עליהם. והפסוק הזה הכל בא להראות סוד הדבר,
לעטר את רוח הקודש למעלה למעלה, ולהפריד את רוח הטומאה הזו ולהורידה למטה, וזה
ברצון ובתפלה כפי שאמרנו, וזה במעשה, הכל כמו שראוי לו. והכתוב הזה מוכיח עליהם,
שכתוב צו את אהרן ואת בניו לאמר, צו זו עבודה זרה, רוח הטומאה. לאמר, זו האשה שנקראת
יראת ה'. כתוב כאן לאמר, וכתוב שם (ירמיה ג) לאמר הן ישלח איש את אשתו, והרי פרשוה,
לכן הכל נאמר. והכהן עומד לתקן את הכל בסוד של אדם ובהמה, אשרי חלקם של הצדיקים
בעולם הזה ובעולם הבא, שהם יודעים את דרכי התורה והולכים בה בדרך אמת, עליהם כתוב
(ישעיה לא) אדנ"י עליהם יחיו. מי עליהם, אלו דרכי התורה. יחיו, יתקיימו בעולם הזה ובעולם
הבא.

קמו. עי' זהר ח"א קעז ע,ב: רבי יהודה פתח ואמר (ישעיה מא יד) אל תיראי תולעת יעקב
מתי ישראל אני עזרתך נאם יהו"ה וגואלך קדוש ישראל תא חזי כל עמין עעכו"ם דעלמא קב"ה
יהב לון לממנן שלטנן ידעין כמה דאתמר וכלהו אזלי בתר אלההון כמה דכתיב (מיכה ד ה) כי
כל העמים ילכו איש בשם אלהיו [וכלהון] (ומניהו) אושדין דמין ומגיחין קרבא גזלין וקפחין

- מאיר הכוונה -

¹ נעשה ע"י כל קרבן תוספות אור וקדושה למעלה למעלה, ומתכפייא ומתדחייא הסטרא אחרא
ע"ז הרבה מאד, וכמ"ש פ' צו (דף כז ע"ב) ובפ' פנחס (רכד סע"א ברע"מ) ופ' פקודי (רלז ע"א
ושם רלט ע"א) (דע"ה ח"ב קנו ע"ד).
² בראשית לח, נח ס (הערת הזהר).

שְׁעָה"כ

ומנאפין ואתערבי בכמה עובדין לביש ואתתקפו בחילהון לאבאשא וישראל לית לון תוקפא וחילא לנצחאה לון בר בפומהון כתולעתא דא דלית לה תוקפא וחילא אלא בפומא¹ ובפומא מתבר כלא ועל דא אקרין ישראל תולעת.

תו אל תיראי תולעת יעקב (ישעיה מא יד) מה תולעת לית (ליה) לבריה דעלמא כהאי תולעת דמשי² דסיסטרא דמנה נפקי כל לבושי יקר³ [טיסטרי] (סיסטרי) דמלכין לבתר זרע זרעין ומית ולבתר מההוא זרעא דאשתאר מניה אתקיים כמלקדמין והא איהו בקיומא כך ישראל אינון כהאי תולעת דאף על גב דמתין יתהדרון ויתקיימון בעלמא כמלקדמין והא אתמר (דכתיב) (ירמיה יח ו) כי כחמר ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל מאי כחמר אלא דא הוא חמר דההוא זכוכית דאף על גב דאתבר אתתקן ואית ליה תקנה כמלקדמין מתי ישראל דא אילנא דחיי דבגין דישראל אינון אתדבקו באילנא דחיי בגין כך יהא חייין להון ויקומון מעפרא ויתקיימון בעלמא ויהון לעם חד למפלח ליה לקב"ה כמה דאת אמר (צפניה ג ט) לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד.

תרגום: רבי יהודה פתח ואמר, "אל תיראי תולעת יעקב מתי ישראל אני עזרתך נאם ה' וגואלך קדוש ישראל". בא וראה, כל העמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות של העולם, הקדוש ברוך הוא נתן אותם לממונים שליטים ידועים כמו שנאמר, וכולם הולכים אחרי אלהיהם, כמו שכתוב "כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו". וכולם שופכים דמים ועורכים קרבות, גוזלים שודדים ונואפים, ומעורבים בכמה מעשים רעים, ומתחזקים בכחם להרע. ולישראל אין תוקף וכח לנצח אותם פרט בפה שלהם, כתולעת הזו שאין לה תוקף וכח אלא בפייה, ובפייה היא שוברת הכל, ולכן נקראו ישראל תולעת.

עוד, "אל תיראי תולעת יעקב", מה תולעת אין בריה בעולם כמו תולעת המשי הזו שטווים בו, שממנה יוצאים כל לבושי כבוד, לבושי המלכים, אחר כך זורעת זרעים ומתה, ומאותו הזרע שנשאר ממנה מתקיימת כמו מקודם, והרי היא בקיום. כך ישראל הם כמו התולעת הזו, שאף על פי שמתים, יחזרו ויתקיימו בעולם כמו מקודם. והרי נאמר (שכתוב) "כי (הנה) כחומר ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל". מה זה "כחומר", אלא זהו חומר של אותה זכוכית, שאף על גב שנשבר, נתקן, ויש לו תקנה כמו מקודם. "מתי ישראל" זה עץ החיים, שמשום שישראל דבוקים בעץ החיים, לכן יהיו להם חיים ויקומו מן העפר ויתקיימו בעולם ויהיו לעם אחד לעבוד את הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר "לקרא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד".

יג ע"ג

קמו. עי' זהר ח"ב קלט ע"א: וארגמן⁴ דא כנופיא [דכלילא] (דכלא) כל גוונין כחדא ותולעת⁵ שני⁶ כתיב שני וכתוב שנים⁷ דכתיב (משלי לא כא) כי כל ביתה לבוש שנים אלא האי איהו גוון דאקרי⁸ שני דנטיל כל גוונין ביה וכלא איהו [חד] שני ושנים שנים כד כלהו כלילין ביה

- מאיר הכוונה -

¹ שהקדושה מתעוררת ומתגברת בסוד התורה והתפלה (אור יקר).

² כתולעת הזה שעושה משי (ד"א).

³ שעושין ממנו מלבושים נכבדים (ד"א). כלי מלת למלכים (הרשב"ב) (נ"א).

⁴ ת"ת (רח"ו).

⁵ מלכות (רח"ו).

⁶ עיין מה שכתבתי פרשת בראשית (ו ע"ב) על פסוק (משלי לא, כא) כי כל ביתה לבוש שנים (רמ"ז). ז"ל: והנה תולעת שני הם חסדים כנז' בפרשת תרומה, ותולעת שני שהוא מיכאל שריכם, שהוא ירקיב ויכלה כל שרי אומות העולם, וידוע שמיכאל הוא בחסד, ואע"ג דתולעת שני הוא אדום שהוא גבורה, חסדים דאימא קאמר, שהיו גבורות דאבא שבאו ביסוד דאימא ונעשו כאן חסדים דאימא בסוד חכם בבינה.

⁷ זה יתבאר לך ממה שיתבאר בפ' אמור (דף קנ ע"ב) וממה שביארנו לעיל בפ' יתרו (דף סח ע"ב) בתוספתא ההיא ושם נתבאר כי מציאות החסד נקרא יומם יומא דכליל לכולהו יומין כי הוא מתפשט בחמש הספירות אשר למטה ממנה. וכולן אינן מקבלות אור ושפע אלא על ידה ובאמצעותה כנז' שם. והנה היא לבדה נקראת שני בערך עצמה בלשון יחיד, כי היא נוטלת כל גוונין בה כי לכן נקראת יריעה מרקמה כנז' שם, אבל בבחינת כל שאר החסדים המתפשטים למטה ממנה נקראת שנים בלשון רבים (שער מאמרי רשב"י).

⁸ אקרי (דפ"ו).

שְׁעָה"כ

כחדא שני דנפיק מכרסייא עלאה דשלטא על תכלת מסטרא דימינא¹ ודא איהו אפוטרופוסא דישראל דכתיב ביה (דניאל י כא) מיכאל שרכם תולעת דחיליה בפומיה כתולעת דמתבר כלא ועקר כלא².

תרגום: וארגמן זה כנוס שכולל כל הצבעים כאחד ותולעת שני, כתוב שני, וכתוב שנים, שכתוב "כי כל ביתה לבוש שנים". אלא זהו צבע שנקרא שני שנוטל בו את כל הצבעים והכל אחד שני ושנים שנים כשכלם כלולים בו כאחד שני שיוצא מהכסא העליון ששולט על תכלת מצד הימין וזהו האפוטרופוס של ישראל שכתוב בו (דניאל י) מיכאל שרכם תולעת שכחה בפיה כתולעת שמשברת הכל ומעקרת הכל.

קמח. עי' זהר ח"ג ס ע"ב: פתח רבי חזקיה ואמר יי' אלהים נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר וגו' (ישעיה נ ד) זכאין אינון ישראל דקודשא בריך הוא אתרעי בהו מכל שאר עמין וקראן קדש דכתיב (ירמיה ב ג) קדש ישראל ליי' ויהיב להו חולק לאתאחדא בשמא קדישא ובמה אחידו ישראל בשמא קדישא בגין דזכו באורייתא דכל מאן דזכי באורייתא זכי ביה בקב"ה (נ"א בקדש)³.

ותנינן קמיה דמר מאי קדש שלימותא דכלא דאקרי חכמה עלאה ומהאי אתר (נגיד משח רבות קדישא בשבילין ידיען לאתרא דאקרי בינה עלאה) ומתמן נפקין מבוועין ונחלין לכל עבר עד דמטו להאי זאת (ומאתר דא אתער רוחא קדישא) והאי זאת כד מתברכא אקרי קדש ואקרי חכמה.

וקראן ליה (נ"א והאי זאת כד אתברכא מאתרא עלאה דא דאקרי קדש ואקרי חכמה קראן לה) רוח הקדש כלומר רוח מההוא קדש⁴ דלעילא וכד נפקין ומתערין מנה רזי אורייתא כדין אתקרי לשון הקדש ובשעתא דנגיד ההוא רבות קדישא לאינון תרין קיימין⁵ דאקרון למודי יי' ואקרון צבאות אתכנש תמן וכד נפיק מתמן בההוא דרגא דאקרי יסוד לההוא חכמה זעירא⁶ כדין אתקרי לשון למודים ונפיק לאתערא לאינון קדישי עליונים כדין כתיב (ישעיה נ ד) יי' אלהים נתן לי לשון למודים ולמה לדעת לעות את יעף דבר.

- מאיר הכוונה -

1 פירוש כי החסד העליון נק' תולעת והוא היוצא מכרסייא שהיא הבינה שבבריאה, והתולעת הוא החסד שביצירה, ושני הוא בחי' החסד החיצונה שביצירה (נ"ל שבעשיה שהיא לבוש אל התולעת שהוא החסד שביצירה) ואומר שני דנפק מכרסיא הוא כי כיון שהוא לבוש של החסד עצמו היוצא מן הכרסייא. לכן גם זה נאמר עליו שגם הוא יוצא מן הכרסייא, ולכן נקרא שני להורות כי התולעת הוא הראשון, וזה הוא שני לו. ומן זה השני נפק מיכאל אפוטרופוסא דישראל. ואמנם יש בזה קצת קושיא כי הרי החסד הוא לובן ואיך קראו תולעת שני שהוא אודם. וזה יתבאר ממ"ש תולעת שני תרין גוונין כחדא דימינא ושמאלא חיוור וסומק. והענין הוא במה שנודע גם כן. כי פני אריה הוא בימין שהוא בחסד והנה אריה הוא בגמטר' גבורה. אמנם הענין הוא להורות הכלל הנודע כי החסד כלול בגבורה והגבורה כלולה בחסד ונמצא כי בחסד עצמו יש גבורה ונמצא שהוא כלול מתרין גוונין ימינא ושמאלא. ונמצא כי מה שקראהו תולעת שני שהיא אל בחינת הגבורה הכלולה בו שהוא אריה בגמטריא גבורה כנז' (שער מאמרי רשב"י).

2 והכל כאן, דכאן נטיל כל גוונין וכאן פומא, וכאן הוא מיכאל דכליל כל הד' חיות, ולכן אע"ג שהוא ימינא מ"מ הוא שני בכל גוונין (יהל אור ח"א יט ע"ד).

3 רצא ע"א (הערת הזהר).

4 והנה נאמר בשלמה (מלכים א' ג כח) כי חכמת אלהים בקרבנו, והוא חכמה היורדת בבריאה, שזהו מה שירת שלמה, ולכן נאמר כי חכמת אלהים, שהוא הבריאה שנברא בשם אלהים, בראשית ברא אלהים (בראשית א א), והוא חכמה זעירא, וכמ"ש בפ' פינחס (רכג ע"א) וה' נתן חכמה לשלמה חכמה זעירא, ואמר הגר"א בספד"צ (פ"ד ל ע"ג ד"ה ואמר ובי"ד) שהוא אור היסוד (שהוא י' זעירא והוא חכמה זעירא) דהמלכות דאצילות, והוא יורד בבריאה, ואליו זכה שלמה. אבל לא שנתחכם בהמלכות שבאצילות רק בהי' זעירא שלה היורדת בבריאה, וכמ"ש בספד"צ (פ"ה לג ע"ב) דמינה אתחכם לתתא, וע' בהגר"א שם (לה ע"א ד"ה ויחכם). ואותו הי' זעירא הוא רוח הקודש, שהוא רוח מההוא קודש דלעילא, שהוא י' עלאה, חכמה עלאה אבא, כמ"ש בפ' אחרי מות (סא ע"א) ומשום שזכה לההוא י' זעירא (דע"ה ח"ב פה ע"א).

5 אל תתמה יחס תרין ביעין בלישנא דתרין קיימין כי כן הדרך בזהר (רח"ו).

6 מלכות (רח"ו). הנקודה הוא ג"כ שורש המלכות אדנ"י, כי הי' דאדנ"י הוא מהי' דהוי"ה, והיא נקרא ג"כ חכמה, חכמה זעירא, כמ"ש בפ' אחרי (דף סא ע"א) וכן היא נקרא ג"כ ראשית, ראשית דרכו, ראשית לנבראים, כמ"ש בהקדמת תיקו"ז (שם יב סע"ב) (ביאורים ח"א סב ע"ב), הי' זעירא שהוא העטרה והוא חכמה זעירא כמ"ש בפ' אחרי (סא ע"א) ובאד"ז (רצו ע"א) (ביאורים ח"ב עח ע"ד).

שְׁעָה"כ

תרגום: פתח רבי חזקיה ואמר, אדני יהוה נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יְעָף דבר וגו', אשריהם ישראל שהקדוש ברוך הוא רוצה בהם מכל שאר העמים, וקראם קדוש, שכתוב קדוש ישראל לה' ונתן להם חלק להאחזו בשם הקדוש, ולמה אחזו ישראל בשם הקדוש, משום שזכו בתורה, שכל מי שזוכה בתורה זוכה בקדוש ברוך הוא (בקדש).

ושנינו לפני מורנו, מה זה קדש, שלמות הכל, שנקראת החכמה העליונה. ומהמקום הזה (נמשך שמן משחת קודש בשבילים ידועים למקום שנקרא בינה עליונה), ומשם יוצאים מעיינות ונחלים לכל צד, עד שמגיעים לזאת הזו, [וממקום זה מתעוררת רוח קדושה], וכשמתברכת הזאת הזו, נקראת קודש, ונקראת חכמה.

וקוראים לה (והזאת הזו כשמתברכת ממקום עליון זה שנקרא קודש ונקרא חכמה, קוראים לו) רוח הקודש, כלומר רוח מאותו קודש שלמעלה, וכשיוצאים ומתעוררים ממנה סודות התורה, אז נקראת לשון הקודש, ובשעה שנמשך אותו משחת קדש לאותם שני עמודים שנקראים למודי ה' ונקראים צבאות, מתכנס לשם, וכשיוצא משם באותה דרגה שנקראת יסוד לאותה חכמה קטנה, אז נקראת לשון למודים ויוצאת להעיר אותם קדושים עליונים, אז כתוב ה' אלהים נתן לי לשון למודים. ולמה, לדעת לעוות את יעף דבר.

ועי' תיקון"ז קב ע"ב: ש"ם הדורש איהו צדיק עליה אתמר (ישעיה נ ד) ה' אלהי"ם נתן לי לשון למודים ודא (ז') י"ו זעירא לדעת לעות את יעף דבר אינון ה"ה דבהון ועוף יעופף על הארץ ונקודה דשם הכותב והמכתב מכתב אלהי"ם הוא דא ה' ש"ם הדורש ה' אלהי"ם נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר ודא ה' ידעית קודשא בריך הוא בשכינתיה בהאי נקודה יתהלל המתהלל השכל וידוע ודא יהו.

תרגום: ש"ם הדורש הוא צדיק עליו נאמר יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים וזה (ז') י"ו זעירא לדעת לעות את יעף דבר הם ה"ה שבהם ועוף יעופף על הארץ ונקודה של שם הכותב והמכתב מכתב אלהי"ם הוא זה יהוה ש"ם הדורש יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר וזה יהוה ידעית הקדוש ברוך הוא עם שכינתו בנקודה הזו יתהלל המתהלל השכל וידוע וזה יהו.

בהגרא"א: יעף דבר ודא יהו"ה שם הדורש איהו צדיק כו' ודא ז' י"ו זעירא כו' יעופף על הארץ ידעית קב"ה כו' - כצ"ל ואמר ונקודה דשם הכותב ר"ל שמושי השמות שהן שמות הכותב והדורש והידיעה כמ"ש בב"מ ושאר ספרים וכל שם צריך למקור והוא שם הויה ולכן כתב שהכתיבה והחתימה י"ל הוי"ה שלימה כמ"ש בב' אופנים והן רמיזין בפ' זה והמכתב מכתב כו' שהן כתיבה וחתימה ולכן אמר שניקודו הוא ג"כ בר"ת של פ' זה כי השמות שמקורן ההוי"ה כל הוי"ה יש לו ניקוד אחר ולכן נשתנו השמות ג"כ וניקודו כאן הוא שו"א חירק ח"ס? שורק כו' אתון ושם הדורש שו"א ח"ס? קמץ חירק ומפרש והולך האיך בשם הדורש יש הוי"ה ואמר דשם הדורש הוא צדיק יום השביעי ז' וז' הוא י"ו ברית ועטרה וזהו לשון למודים (ישעיה נ ד) דלשון הוא ברית דהן מכוונים ברית הלשון והמעור והוא הדורש בלשון ויעף דבר הן ב' ההי"ן כמו שמפרש והולך דבהון ועוף כו' דהן ימינא ושמאלא כמ"ש בפרשת בראשית שהן מיכאל וגבריאל כמ"ש מיכאל באחת וגבריאל בשתיים יעופף מועף ביעף והן ב' שפתים שהן מעופפים כדיבור והן הלמודים נו"ה ב' ההי"ן דבימינא ושמאלא כנ"ל ושם הידיעה הוא חירק פתח פתח שו"א וכמו שמפרש והולך כל אלין נקודין כו'.

קמט. פע"ח שער עולם העשה ד: ושמעתי ממורי זלה"ה כאשר יש לו מוחין דאמא הם נקראים קטורת וכשיש בו מוחין דאבא נקרא שמן והענין כי שמן הוא בחשאי כנזכר בזוהר תזריע וכן אבא הוא בחשאי הנקרא מחשבה שהוא בחשאי ואז נקרא ז"א שמים גימטריא שמן וז"ס שמן וקטורת ישמח לב ולכן היו נעשים ביחד שהוא העלאת נרות המנורה וענין הקטורת. אמנם ענין הקטורת הם המוחין מצד אמא המלובשים בנה"י דאמא שהם המחיתה שבה היו נותנין הקטורת ונודע כי נה"י דאמא הם ג' שמות אהיה דיודי"ן דא"לפי"ן דה"הי"ן שהם גימטריא מחתה ע"ה כמ"ש בענין נדב ואביהוא ע"ש.

הגהה: במהדורא בתרא כתב הרח"ו זלה"ה כי מוח אבא הם בסוד יה"ו והנה יה"ו דאלפי"ן עולה ט"ל והם סוד חב"ד דבינה דאבא כנו' בכוננת ציצית והנה י"פ ט"ל גי' שמים וז"ס ויתן לך מטל השמים וז"ס כשמן הטוב כו' וכטל חרמון וכו' ע"כ.

שְׁעָה"כ

קנ. עי' ספר הליקוטים כי תצא כג וכן טעמי המצות כי תצא: עי' בינה המבררת ולזה רמזו רז"ל כסף מטהר ממזרים כי כסף גי' קס"א ע"ה שהוא שם הבינה והיא המברר ומטהרת ממזרים שהם בחינת רפ"ח ניצוצין וז"ס משארז"ל כל ישראל בני מלכים הם פי' כי הם בירורים הנמשכים מבירור אותן המלכים ולזה לא נאמר כל ישראל מלכים רק בני מלכים כי אינם המלכים עצמן במדרגתם הראשונה רק ממדרגתם אחר התיקון שלהם כי אז נבררים מהם סוד הנשמות ולכן נקראו בנים, ונלע"ד כי זה יובן במה שידעת כי מבירור המלכים נעשה שם ב"ן אחר התיקון שהוא הנוקבא לשם מ"ה כמבואר אצלנו ודע כי בהיכל ז' שבס"א שם באותו היכל יש נשמות מעורבות מ טוב ורע ואלו הם נשמות ממזרים ושם נאמר ומהכא נפקין כל אילין זיקין דמיתדעכו לאלתר משום דהכא נשארין מן הרפ"ח ניצוצין שנפלו מה שלא הוברר והם היו אור חזק דהיינו מן המלכים הראשונים.

אמנם עי' זהר ח"א כז ע"ב: סוף סוף בזמנא דערב רב מעורבין בישראל לית קריבו ויחודא באתוןן שם יהו"ה ומיד דיתמחון מעלמא אתמר באתוןן דקב"ה (זכריה יד ט) ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד ובג"ד אדם דאינון ישראל אית לון יחודא באורייתא דאתמר בה (משלי ג יח) עץ חיים היא למחזיקים בה ואיהי מטרוניתא מלכו"ת דמסטרעה אתקריאו ישראל בני מלכים¹ ובג"ד אמר קב"ה לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו (בראשית ב יח) דא משנה² אתתא דההוא נער ואיהו אנ"א ואיהו שפחה דשכינתא³.

תרגום: סוף סוף בזמן שערב רב מעורבים בישראל, אין קירבה ויחוד באותיות שם יהו"ה, ומיד כאשר ימחו מהעולם, נאמר באותיות של הקדוש ברוך הוא, "ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד". ולכן אדם, שהם ישראל, יש להם יחוד בתורה, שנאמר בה "עץ חיים היא למחזיקים בה", והיא המלכה, מלכות שמצדה נקראו ישראל בני מלכים, ולכן אמר הקדוש ברוך הוא, "לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו", זו משנה, אשתו של אותו נער, והוא (והיא) שפחה השכינה.

ועי' לקמן סוכות ד' שזה מצד בחי' המלכות דאצילות, ולא המלכים קדמאים.

קנא. עי' ספר היחודים פרק יג: תחילה במלת משה תכוין בשם הקדוש מהש במילואו מ מה שין גימט' השם מה"ש קפ"ד קס"א, היוצאים מר"ת 'מעלי שמרי החומות', וניקוד כמו שהוא ניקוד בפסוק, אח"כ יכוין במילואו, והה"א במילוי א', והפשוט נקוד כנו"ל, והמילוי, ניקוד הם (סתומים) [סתומה] בפתח, והיו"ד במילוי שי"ן בצירי, וסגולתו לעצור המגפה, שהיא במילואו גימט' מות למתק המות בסוד ד' אלפין דבמד"ת, וניקודו [קמץ סגול] גימט' מ"ו מילוי ע"ב, ותכוין להמשיך אל"ף מתיקון (באמת) [ואמת] שבפני דא"א להופכו ממות לאמת, והם אהי"ה פעמים אהי"ה או יה"ו פעמים יה"ו, וזה טוב לסלק המות מכל חולי [עד כאן מדפוס לבוב].

קנב. רבי פנחס פתח קרא דכתיב (במדבר יז יא) והנה החל הנגף בעם וכתיב (שם) ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה וגו' וכתיב (שם יג) ותעצר המגפה כתיב הכא מהר וכתיב התם מהרי שלש סאים מה להלן קרבן לאשתזבא אף כאן קרבן לאשתזבא.

אמר רבי פנחס זמנא חדא הוינא אזלי בארחה וערעית ביה באליהו אמינא ליה לימא לי מר מלה דמעלי לברייתא אמר לי קיים גזר קודשא בריך הוא ועאלו קמיה כל אלין מלאכיא דממנן לאדכרא חובי דבר נש די בעדנא דיכרון בני אנשא קרבניא דמני משה [ושוי לביה ורעותיה בהו דכלהו ידכרון ליה לטב ועוד בעדנא דיערע מותנא בכני אנשא קיימא] אתגזר וכרוזא אעבר על

- מאיר הכוונה -

¹ עי' ע"ח שער כט פרק ג' דעולם הבריאה הוא בני מלכים דאצילות. עי' תיקו"ז לא ע"א: ישראל בגין דנטרין ברית זכו למלכותא ואתמר בהון כל ישראל בני מלכים. ועי' ספר הליקוטים (כי תצא כג): כל הנשמות, הם ממה שהוברר מן השבעה מלכים. וכו' וז"ס מ"ש ז"ל כל ישראל בני מלכים הם, פירוש, כי הם בירורים הנמשכים מאותם המלכים. ולזה לא אמר כל ישראל מלכים הם, רק בני מלכים, כי אינם המלכים עצמם במדרגה ראשונה, רק ממדתם אחר התיקון, כי אז נבררים מהם סוד הנשמות, ולכן נקראים בנים.

² מלכות דעולם היצירה נק' משנה (רח"ו).

³ דאצילות (רח"ו).

שעה"כ

כל חילא דשמיא דאי ייעלון בנוהי בארעא בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ויימרון ברעות נפשא ולבא עניינא דקטרת בוסמין¹ דהוו להו לישראל דיתבטל מותנא מנייהו.

אמר רבי יצחק בא וראה מה כתיב ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת אמר לו אהרן למה אמר כי יצא הקצף מלפני יהו"ה וגו' מה כתיב (שם יב) וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם וכתוב (במדבר יז יג) ויעמוד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה ולא יכיל מלאכא דמחבלא² לשלטה ונתבטלה מותנא.

תרגום: רבי פנחס פתח פסוק שכתוב "והנה החל הנגף בעם", וכתוב "ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה וגו'", וכתוב "ותעצר המגפה". כתוב כאן מהר, וכתוב שם מהרי שלש סאים, מה להלן קרבן להנצל, אף כאן קרבן להנצל.

אמר רבי פנחס, פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגשתי את אליהו. אמרתי לו, יאמר לי מר דבר שמועיל לבריות. אמר לו, ברית גזר הקב"ה, ונכנסו לפניו כל המלאכים שממונים להזכיר חטאי האדם, שבזמן שיזכירו בני אדם הקרבנות שצוה משה, ומכוון לבו ורצונו בהם, כולם יזכירו אותו לטוב. ועוד בזמן שיארע מגפה בבני אדם, הברית נגזרה, והכרוז עובר על כל חיילות השמים, דאם יעלו בניו בארץ בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ויאמרו ברצון נפש ולב ענינים של קטורת בשמים שהיו להם לישראל, שיתבטל המות מהם.

אמר רבי יצחק, בא וראה מה כתוב, "ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטורת". אמר לו אהרן, למה, "כי יצא הקצף מלפני ה' וגו'". מה כתוב, "וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם", וכתוב "ויעמוד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה". ולא יכל מלאך חבלה לשלוט ונתבטל המגפה.

יד ע"ב
קנג.

- מאיר הכוונה -

¹ עי' תיקו"ז סב ע"ב: מאי קטרת דיליה שכינתא תתאה דאיהי סלקא בכמה ריחין ובוסמין טבין וכו'. ועי' שעה"פ פרשת שמיני: מוחין דאימא נקראים קטורת, וכו' להקטיר קטורת, כדי להמשיך מוחין דאימא בנוקבא, ועל ידי כן תחזור פב"פ להזדווג עם זעיר. וזהו לשון קטרת, לשון התקשרות הנוקבא בבעלה. עי' שעה"כ תפלת השחר ג: "א סממני הקטרת שהעשרה הם עשר ניצוצות הקדושה שירדו למטה בתוך הקליפה להכניעם והא' הנוסף עליהם הוא אור מקיף לעשר הנזכר ולכן התיקון הוא שיכוין לסלקם מתוכם ועי"כ ישארו הקליפות מתים בלתי חיות (עי' עוד שער המלכים פרק י').

² עי' זר"ח כא ע"א שזה הפיך של מלאכי דקדושה.

שְׁעָה"כ

לאהבה ולכלי זיין, כנודע לי, שהוא מסוגל גם כן ללסטים. והוא יוצא מסוף [אותיות אחרונות] פסוקי פרשה ראשונה דבראשית¹, ויש [גם] קכ"ד צירופים משם אלה"ם, [ולכן] עולים כמנין רמ"ח, ולזה השם הזה צמר"ד הוא נעשה לאהבה ליודעי מקורו המשתמשים בשמות (עמק המלך שט"ז פל"ז), סוד זיווג ליל שבת. יכוין בשם היוצא מס"ת של פרשה ראשונה של בראשית, והוא צמר"ד עם הנקודות אלו צ' בקמץ מ' בפתח ר' בחולם כ' בפתח ד' בסגול. וגם בשם (פע"ח ק"ש על המטה יא).

ט – עי' לעיל יד ע"ב: ר"ת ג' פסוקים האחרונים הם יא"י (של תהלים סז: יודוך, ארץ, ברכנו) כמנין שם אהי"ה².

י – עי' זו"ח מב ע"א: מחיה אית ביה מ"ט תיבין ברזא דחמשין תרעין חסר חד ואית ביה שמא רזא דגבורות ה' ואיהו את"ה גבור"ר לעול"ם אדני ורזא דיליה אגל"א וברזא אחרא יגל"א וכולא רזא חדא מן גבורתא דברכאן "יהודה אתה יודוך" גור אריה יהודה "לא יסור שבט מיהודה" אוסרי לגפן עירה בדא איתער יהודה בגבורתא קדישא ודא איהי ברכתא שמאלא.

תרגום: במחיה יש ארבעים ותשע תבות בסוד חמשים שערים חסר אחד ויש בו שם הסוד של גבורות ה' והוא את"ה גבור"ר לעול"ם אדני והסוד שלו אגל"א ובסוד אחר יגל"א והכל סוד אחד מן הגבורה של הברכות (בראשית מט) "יהודה אתה יודוך" גור אריה יהודה "לא יסור שבט מיהודה" אוסרי לגפן עירה בזה התעורר יהודה בגבורה קדושה וזו היא ברכת השמאל. } - יא

יב – עי' לעיל יח ע"א: ר"ת פותח את ידיך, פא"י, והוא שם א' מע"ב שמות דויסע ויבא ויט, גם סודו הוא חיבור ב' שמות הויה ואדני, יאהדונהי, וכבר ידעת מ"ש בזוהר ובתיקונים (ח ע"ב) פותח את ידיך, אל תקרא ידיך אלא יודיך. והם שני יודיך של יאהדונהי, ראשונה ואחרונה, וביניהם ו' אותיות כמנין ו', וצורת ו' היא נקודת פתח, וזהו פותח את ידיך יודיך כנו' בהקדמת התיקונים (ח ע"ב). גם ס"ת פותח את ידיך חת"ך, והוא שם קדוש המכונה בספרי המקובלים שם הפרנסה. גם תכוין כי שם הנז' בחילוף אתב"ש הוא סא"ל, והוא שם א' משמות ע"ב דויסע ויבא ויט. גם שם סא"ל הוא בגימטריא שם פא"י, כמנין יאהדונהי כנו' בר"ת פא"י³.

יג – עי' סודי רזיא (אות ש): ב' מלאכים מלוים אותו, כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכך ר"ת כמי"ל לב"ד.

יד – עי' לעיל יד ע"ג: אמור בכל יום מזמור יושב בסתר כו' ותתחיל מפסוק הקודם לו, ויהי נועם ה' כו', וצריך לאומרו ז' פעמים, ובכל פעם מהם תכוין בס"ת פ' כי מלאכיו יצוה לך, אל שם יוה"ך⁴. גם תכוין באות כ' של כו', ואות ל"ך מן מלאכיו, לשם כלך. ותזכור בפך ב' שמות יוה"ך כל"ך אחר שתסיים הפסוק הנזכר, כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך.

טו – אאהלידה – עי' שער תיקוני עונות פרק ד: שם אחד משמות ע"ב שהוא אל"ד גימט' אגל"א, [שם בוכ"ן] עם הכולל, וכן עי' פירוש שני לספרא דצניעותא מהאר"י ז"ל: יכוון שמשם אגל"א נעשה שם אל"ד שחשבונן שוה ויכוון אלד משולב באהי' אאהליד"ה שאחר שנמתקין הגבורות בשורשן נעשה סוד הלידה והמתקה, יקהרועה – עי' דרושי ר"ה ט, שזה שילוב קר"ע עם הוי"ה.

טז – צום עי' לעיל יד ע"ב: ס"ת ג' פסוקים האחרונים הם מוץ⁵, כמנין קול.

טז* – תהלים נא יב.

– מאיר הכוונה –

פח): עמ"ר נק"י, צמר"ד, סוד צמר"ד, ס"ת של פסוקי יום ראשון, אך נשתנה לתרגום בסוד ע"ת גי' עמ"ר נק"י.

¹ בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המי: ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור: וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך: ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אח: ² עי' דרושי ר"ה ט.

³ "שם פא"י, כמנין יאהדונהי כנו' בר"ת פא"י" נמחק בפע"ח, ובמקומו איתא "יאהדונהי" כמו הר"ת.

⁴ עי' ע"ח (שער מ דרוש טו): שם יוה"ך כולו בצירי בעשייה.

⁵ "גימט' ה' הוי"ת שהם" נוסף בשער היחודים. ועי' דרושי יום הכיפורים דרוש א: סוד ה' קולות פנימי' היוצאים מפי אימא ומשם מקבלת המלכות עתה ה' בחי' אכילה ושתייה כו' גם בחי' ה' ענויים עצמם הם כנגד ה' קולות אלו לפי שהתענית נקרא צו"ם וצום בגי' קול כי הוא ממשיך ה' קולות הפנימיים העליונים ע"י ה' צומות אלו מאכילה ושתייה וכו' הגופניים.

שְׁעָה"כ

יז – עי' אות טז.

יח – {}.

יט – עי' ספר הפליאה (&): אנקתם - אנא נורא קדוש תרבה מחילתך: פסתם - פשעינו סלחה תגלגל מדותיך: פספסים - פתח סליחה פתח סגב ישע מנותיך: דיונסים - דרוש יודעי ויעודך נא סמוך יחד מחנתך. ועי' ספר הליקוטים (פרשת בשלח - פרק יד): ויסר את אופן מרכבותיו וינהגו בכבדת: בכבדת, חסר ו' כתיב, קרי ביה שני מלות, בכ"ב אותיות התורה היו משקיעים את מצרים להציל את ישראל, שכנגדם שם של כ"ב אותיות אנקת"ם של מצרים לא תשמע. פסת"ם, פיוסו של איש תם תקבל, דהיינו זכותו. וכן פספסי"ם, זכות יוסף שהיה לו כתונת פסים, והוא משלים במקום יצחק כנודע. דיונסי"ם, הפוך די"ו יו"ד, הרי עשרה נסים שנתנסה אברהם, וכולם עמדו לנו על היס. ועי' עמק המלך (שער יא - פרק ג): ולכן אומר שם הזוהר 'ובשעתא דנהיר דקנא קדישא יקרא עתיקא דעתיקין בהאי דקנא דזעיר אפיין, נגדין תליסר מבוועין דמשחא עילאה בהאי דקנא, ומשתכחין ביה עשרין ותרין תיקונין' [במדבר קל"ט א'], שהוא סוד י"ג תיקונים שמקבל מלמעלה, עם ט' תיקונים שלו, שהם שקיין דגופא דיליה והם כ"ב. וזהו סוד כך יברך ישראל, רזא דשמא קדישא של 'אנקתם' שהוא כ"ב, כללא דעשרין ותרין אתוון של זעיר, הנקרא תורה שבכתב בי"ג תיקונין וט' דיליה שהם כ"ב, שאומר הזוהר פרשת שמות דף ד' ענף י"ו עלה ב' בסופו, אומר, 'לבד כך נזכיר שמך, רזא דשמא קדישא כללא דעשרין ותרין אתוון'. 'וכנסת ישראל לא מתברכא אלא משמא דא דאקרי כך', כי משם מגיע לה שש תיקונין, כמה דאת אימר 'שש מעלות לכסא'. כמה דאת אמר 'אשר נשבעת להם כך' 'בך יברך ישראל' 'בך ארוץ גדוד'. ובזמנא דשלימו אשתכח לא הוה מתפרש דא מן דא, [זוהר שמות ט' א'] עד כאן. וכן במאמר האדרא שהתחלנו, מבאר גם כן הארת רישא דלא אתידע בזעיר אפיין, 'תאנא, כד נחית מן דיקנא יקרא עילאה קדישא סתים וטמיר מכלא במשח דרבו קדישא לדיקנא דזעיר אפיין' [במדבר קל"ט א'], ולכן שאר תיקוני הגוף, אמר שלמה המלך ע"ה על זעיר אנפיין כאמור, והזקן דלא אתידע מזכיר שמאיר בו [בז"א], והבן.

כ – יהושע א ח.

כא – בראשית מט יח.

צ"ע למה זה חלק לג' אותיות {}.

כב – {}.

כב* - עי' לעיל יד ע"ב: יכוין כי ר"ת ג' פסוקים הראשונים הם אל"י.

כג – {}.

כד – עי' לעיל (יד ע"ב): הוא יוצא מר"ת צרי דבש נכאת לט בטנים ושקדים אדע.

כה – עי' פרי עץ חיים (שער העמידה - פרק יט): מע"ח - קודם סיום הברכה, צ"ל תפלה על הפרנסה - ירמ"י או"א, שתתן לי ולכל הסמוכים על שולחני, היום ובכל יום מזונותי ומזונותיהם בכבוד ולא בבזוי, בהיתר ולא באיסור, בזכות שמך הגדול דיקרנוסא, גי' חתך, היוצא מפסוק והריקותי לכם ברכה עד בלי די, ומפסוק נסה עלינו אור פניך ה', ואל תצריכנו לידי מתנת בשר ודם, כי אם מידך המלאה, ומאוצר מתנת חנם תכלכלני ותשפיעני, אמן סלה. והניקוד זה יוצא נסה.

כו – תהלים כד ה.

כז - מהש - עי' לעיל אות קנא, ועי' זהר ח"א קח ע"ב בענין ע"ב שמות של ויסע ויבא ויט,

וכן ז"ח סח ע"ב, ושער ק"ש ח.

כח – עי' לעיל אות יד.

כט – עי' לעיל אות יג.

ל - ##*.

לא – עי' לעיל יד ע"ב: ס"ת ג' פסוקים הראשונים הם, הכם, כמנין שם אדני.

לב – י"ה שלום כך ##*.

לג – ##*.

יד ע"ד:

שְׁעָה"כ

קנד. ז"ל: לבתר עבד משמשין לאלין מאנין כרסייא בארבע סמכין ושית דרגין¹ לכרסייא הא עשר וכלא איהו כרסיא כגון כוס דברכה² דתקיננו ביה עשרת דברים³ בגין תורה דאתייהיבת בעשרה דברן בגין עלמא דאיהו מעשה בראשית דאתברי בעשרה מאמרות.

ותקינ לכרסיא כתות לשמשא ליה דאינון מלאכים⁴ [שרפים] אראלים חיות אופנים חשמלים⁵ אלים [אלהים]⁶ בני אלהים אישיים ולאלין עביד שמשין סמא"ל וכל כתות דיליה דאינון כעננים למרכב בהון לנחתא בארעא ואינון כסוסין לון.

ומנלן דעננים אקרון מרכב [הדא הוא] דכתיב (ישעיה יט א) הנה יהו"ה רוכב על עב קל ובא מצרים ודא ממנא דמצרים ומיד דחזו וממנא דאלהא די הוא ואלהא ממנא דלהון חזו ליה כסוסיא תחות מרכבתיה דקודשא בריך הוא מיד (שם) ונעו אלילי מצרים [מפניו ולבב מצרים ימס] נעו מאמונה דלהון ולב דלהון נמס כדונג מההיא אמונה [אמרין] (ואמרין) וכי עד כען [אמונה] ממנא דילן כסוסיא הוה נע לבהון מאמונה דלהון ונמס כדונג ומנלן דימס לשון נמס כדונג איהו כמה דאת אמר (תהלים כב טו) היה לבי כדונג נמס בתוך מעי.

תרגום: אחר כך עשה משמשים לכלים הללו, כסא בארבעה עמודים ושש דרגות לכסא, הרי עשר, והכל הוא בכסא. כמו כוס של ברכה, שתקנו בו עשרה דברים, משום התורה שנתנה בעשר דברות, ומשום העולם שהוא מעשה בראשית שנברא בעשרה מאמרות.

ותיקן לכסא כיתות לשמש אותו, שהם⁷ מלאכים שרפים אראלים חיות אופנים חשמלים אלים אלהים בני אלהים אישיים. ולא להא הוא עשה שמשים, סמא"ל וכל הכיתות שלו, שהם כמו עננים לרכוב בהם לרדת לארץ, והם כמו סוסים להם.

ומנין לנו שעננים נקראו מרכב, זהו שנאמר "הנה ה' רוכב על עב קל ובא מצרים". וזהו ממונה של מצרים. ומיד שראו ממונה שאלוה, שהוא אלוה ממונה שלהם, ראו אותו כמו סוס תחת מרכבתו של הקדוש ברוך הוא. מיד "ונעו אלילי מצרים מפניו ולבב מצרים ימס". "נעו" מאמונה שלהם, "ולבב נמס", כדונג מאותה אמונה, ואומרם, וכי עד עכשיו אמונה ממונה שלנו, כמו סוס, היה נע לב שלהם מהאמונה שלהם, ונמס כדונג. ומנין לנו שימס הוא לשון נמס כדונג, כמו שנאמר "היה לבי כדונג נמס בתוך מעי".

קנה. עי' אבות פ"ד מט"ו: רבי ינאי אומר, אין בידנו לא משלות הרשעים ואף לא מיסורי הצדיקים. רבי מתיא בן חרש אומר, הוי מקדים בשלום כל אדם. והוי זנב לאריות, ואל תהי ראש לשועלים.

עי' זהר ח"ב קמז ע"ב: תו הא תנינן כתיב (בראשית א טז) ויעש אלהים את שני המארת הגדולים⁸ וגו' ואף על גב דהא אוקמוה חברייה והכי איהו אבל שני המארת הגדולים אלין שמן

- מאיר הכוונה -

¹ עי' שעה"כ יד ע"ד.

² שכוס גימ' הכסא שהוא גימ' אלקים שהוא בכסא ושם ל"ב אלקים דמעשה בראשית, גימ' כבוד כידוע, וז"ש כסא הכבוד, וז"ש בגין עלמא כו', וכן תורתנו הוא תורת הבריאה כידוע (תיקור"ז ה ע"ב, תז"ח מא ע"ג) וז"ש בגין תורה כו', והכל הוא ראייה שגם בכסא ע"ס ונ"ל דבכולם צ"ל כגון (יהל אור).

³ ישנם בכל א' ענין הד' חיות וארגמן. והתחתון שבכולם הוא האישים, ומהם היה הג' מלאכים שנשלחו לאברהם אבינו ע"ה, כמ"ש הרב שם בשער קיצור אבי"ע (פרק ח) (דע"ה ח"ב כט ע"ב).

⁴ עי' פרקי מרכבה פרק ה' ועי' בספר זהר הרקיע ריש פ' ויקהל סדר ממטה למעלה ובספר ברית מנוחה דף לח (לש"ו).

⁵ עי' דע"ה ח"א סב ע"ג.

⁶ הם המארי תריסין הללו שעומדים בהיכל זכות דבריה לפני נהר דינור אשר שם. והטעם שנקראים בני אלהים, כי הרי אמרנו ששורשם הוא מהגבורה דרדל"א הגנוז בהמ"ס דא"א, וכל גבורה הנה בו הוא שם אלהים (דע"ה ח"ב מב ע"ב), עיי"ש אריכות.

⁷

⁸ מה שנודע כי מיעוט הירח היה ביום ד', הנה הוא רק על ירדתה למטה בעולמות ב"ע, אבל מה שהיא במיעוט מהז"א הנה זה היה גם מתחילה. וכן אמרו בזוה"ק (פ' תרומה דף קמז וקמח) כי מ"ש את שני המארות הגדולים (בראשית א טז), הוא משום כי כל זמן שהיתה היא באצילות עם ז"א ביחד נקרא היא ג"כ גדול על שמו, כי זנבא דאריא אריא איהו בלא פירודא, ולכן אע"ג דדא זנבא לדא אתקרון שניהם גדולים. אבל מאחר שנגזר עליה לירד למטה למיהוי רישא לשועלים, כדין אקרי קטן ע"ש. אמנם כל מה שנתייסד גם למעלה למעלה שהנקבה היא לעולם במיעוט מהזכר וכנז', הנה כ"ז הוא הכל מהכוונה והכנה לעיקר מיעוט הירח הנעשה בהנוק' דאצילות, במה

שְׁעָה"כ

המאור ושמן למאור עלמא עלאה ועלמא תתאה חד דכר וחד נוקבא וכל זמנא דדכורא ונוקבא אתיין כחדא¹ תרווייהו קריין בלישנא דדכורא ובגיין דעלמא עלאה אקרי (עלאה אקרי) גדול בגיניה עלמא תתאה דאתחבר בהדיה בכללא אקרי גדול.

כיון דאתפרש דא מן דא אדכרו בפרט כל חד וחד כדקא חזי ליה דא אקרי גדול ודא אקרי קטן ובגיין כך אמרו קדמאי דליהוי בר נש זנבא לאריוותא ולא רישא לשועליא ודכד איהו (דעד דאיהו) קיימא גו אריוותא (לא) אקרי כלא (אלא) בכללא דאריוותא זנבא דאריא אריא איהו בלא פירודא ואיל בגו שועלים אפילו איהו רישא רישא דשועל שועל איהו בלא פרודא ושועל אקרי. ורזא דא האי קרא דהא בקדמיתא כד יתבין כחדא שני המאורות הגדולים² אתקרון אף על גב דדא זנבא לגבי דעלאה כיון דדא אתפרש מעלאה כביכול למהוי רישא לשועלים כדין אקרי קטן ועל רזא דא שמן המאור דלא פסיק לעלמין וקיימא בסליקו עלאה למשלט ביממא שמן למאור פסיק ואקרי קטן ושלטא בליליא.

תרגום: עוד הרי שנינו כתוב ויעש אלהים את שני המארת הגדלים וגו' ואף על גב שהרי פרשוהו החברים וכך הוא אבל שני המאורות הגדולים האלה שמן המאור ושמן למאור עולם עליון ועולם תחתון אחד זכר ואחד נקבה וכל זמן שהזכר והנקבה באים כאחד שניהם קרויים בלשון זכר ומשום שהעולם העליון נקרא גדול בשבילו העולם התחתון שמתחבר עמו בכלל נקרא גדול.

כיון שנפרדים זה מזה הם נזכרים בפרט כל אחד ואחד כראוי לו זה נקרא גדול וזה נקרא קטן ולכן אמרו הראשונים שיהיה אדם זנב לאריות ולא ראש לשועלים שכשהוא עומד בתוך האריות נקרא הכל בכלל של אריות זנב האריה הוא אריה בלי הפרדה ואם בתוך שועלים אפילו שהוא ראש ראש השועל הוא שועל בלי הפרדה ונקרא שועל.

וזה סוד הפסוק הזה שהרי בראשונה כשיושבים כאחד שני המארת הגדלים נקראו אף על גב שזה זנב אל העליון כיון שזה נפרד מהעליון כביכול להיות ראש לשועלים אז נקרא קטן ועל סוד זה שמן המאור שלא פוסק לעולמים ועומד בעליה עליונה לשלט ביום שמן למאור פוסק ונקרא קטן ושולט בלילה.

ועי' תיקון ק"ז ע"ב: שני השם דא מצפ"ץ דאיהו בא"ת ב"ש יהו"ה שני מעשה דא שבת דצריך כל כלאחר יד כל דאיהו צדיק אחר יד דאיהו שכינתא דא שני מעשה ובזמנא דאיהו כלאחר יד לית תמן סגידו דאתמר ביה כל הכורע כורע בכרוך תעלה בעידיניה סגיד ליה דבזמנא דאיהו כלאחר יד אתעביד זנב ועם כל דא דאמר תעלה³ בעידיניה סגיד ליה באתריה אבל חוץ מאתריה הוי זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים.

תרגום: שני השם זה מצפ"ץ שהוא בא"ת ב"ש יהו"ה שני מעשה זה שבת שצריך כל כלאחר יד כל שהוא צדיק אחר יד שהיא השכינה זה שני מעשה ובזמן שהוא כלאחר יד אין שם השתחוויה שנאמר בו (ברכות יב ע"א) כל הכורע כורע בכרוך (מגילה טז ע"ב) השעולה בזמנו השתחוה לו שבזמן שהוא כלאחר יד נעשה זנב ועם כל זה שאמר כשהשועל בזמנו השתחוה לו במקומו אבל מחוץ למקומו הוי זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים (אבות פ"ד מט"ו).

בהגר"א: **שינוי השם דא כו'** - דהוא במט"ט דכיה כל התמורות והשינויים וזהו שינוי השם דהשם הוי"ה עצמו נשתנה בו ומ"מ קב"ה דאיהו מלגאו לא נשתנה כמש"ל וז"ש אל תמירני בו: **שינוי מעשה** - בעשיה דשם המעשה ועבתז"ח פ"ד ד' ומש"ש בארוכה.

ועי' זו"ח עא ע"א: אמרה סיהרא קמי קב"ה אפשר למלכא חדא דלשתמש בתרין כתרין כחדא אלא דא בלחודוהי ודא בלחודוהי.

– מאיר הכוונה –

שנעשית ראש לשועלים בירידתה לעולמות ב"ע, כי הנה כ"ז הוא באמת מעיקר עומק הכוונה דתכלית כל הבריאה כולה (דע"ה ח"ב קנח ע"א).

¹ עי' קלח ע"א, עיקר התיקון והבירור דהב"ן היה רק ע"י המ"ה כנודע, ולכן אינו עולה בחשבון וכו' אלא רק המ"ה לבד (דע"ה ח"א עה ע"ד), עי' ח"א מט ע"א (כללים ח"א קב ע"ב), ביאורים ח"ב פד ע"ג סוף אות לד.

בראשית מט ע"א (הערת הזהר).

² כל זמן שהיא באצילות הנה נקרא היא ג"כ גדולה כמוהו על שמו (דע"ה ח"ב קנח ע"ב). ועי' קמז ע"ב והערה שם בשם הדע"ה ח"ב.

³ נדצ"ל תעלא.

פְּעֵה"כ

אמר לה חמינא בכ דרעותך למהוי ראש לשועלים זילי ואזעירי גרמיך דהא אע"ג דאת תהוי רישא להון אזעירו אית לך מכמה דהוית.

ודא איהו דאמרת סיהרא הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איכדין אפשר לך לאנהגא עלמא בתרין כתרין כחדא איכה תרביץ בצהרים דהא סיהרא לית היא כדאי לאנהרא ואי אפשר לך לאנהגא בתרין כתרין כחדא בשמשא ובסיהרא דהא סיהרא מה נהורא אית לה בצהרים בג"כ אי אפשר לך לאשתמשא בתרין כתרין כחדא.

תרגום: אמרה הלבנה לפני הקדוש ברוך הוא אפשר שמלך אחד ישתמש בשני כתרין יחד אלא זה לבדו וזה לבדו.

אמר לה ראיתי אותך שרצונך להיות ראש לשועלים לכי והקטיני את עצמך שהרי אף על גב שאת תהיי ראש להם הקטנה תהיה לך מכמו שהיית.

וזהו שאמרה הלבנה הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איך זה אפשר לך להנהיג העולם בשני כתרין יחד איכה תרביץ בצהרים שהרי ללבנה לא כדאי להאיר ואי אפשר לך להנהיג בשני כתרין יחד בשמש ובלבנה שהרי הלבנה איזה אור יש לה בצהרים משום כך אי אפשר לך להשתמש בשני כתרין יחד.

טו ע"א:

קנו. ז"ל רס ע"ב: היכלא שביעאה ואדני שפתי תפתחו רזא דרזין בלחישו ולא אשתמע אקלא (אלא) הכא איהו רעותא דלכא ולא תכוונא (לא תכוון) ולסלקא רעותא ומתתא לעילא¹ עד אין סוף ולקשרא שביעאה בשביעאה וכלא חד בחד² דא בדא (מתתא לעילא) ולבתר מעילא לתתא³ לאמשכא ברכאן בכלהו ועלמין (כדקא חזי) ממקורא דחיי (דאיהו שביעאה לעילאה) ודאיהו היכלא שביעאה עלאה (ודא שכנתא⁴) ברעותא (ודא דכנתא דרעותא) דלכא ובסתימו אדעינין דרזא דאתון דשבע שמהן⁵ עלאין קדישין היכלא שביעאה ועילאה⁶ דא דאיהו מקורא⁷ דחיי⁸ דא איהו וברכתא קמייתא ודא איהו היכלא קדמאה שירותא דכלא מעילא לתתא⁹ ולנטלא שביעאה מתתא¹⁰ לאתחברא דא בדא שביעאה בשביעאה¹¹ דהא מהאי דלתתא עייל מאן דעייל להיכלא עלאה¹².

תרגום: ההיכל השביעי אדני שפתי תפתח סוד הסודות בלחש שלא נשמע הקול כאן הוא רצון הלב להתכון ולהעלות רצון ממטה למעלה עד אין סוף ולקשר שביעי בשביעי (וכל אחד באחד) זה בזה (ממטה למעלה) ואחר כך ממעלה למטה למשך ברכות לכל העולמות ממקור החיים (שהוא שביעי למעלה) שהוא ההיכל השביעי העליון (וזה השכינה) ברצון הלב ובסתימת העינים של סוד האותיות של שבעה שמות עליונים קדושים. ההיכל השביעי העליון הזה שהוא

- מאיר הכוונה -

1 פירוש לקשר מהיכל הראשון ולמעלה זה בזה (מ"מ).

2 וכלא חד בחד (מוסגר בדפ"ק).

3 פירוש להמשיך השפע מלמעלה למטה דהיינו מהבינה ולמטה וז"ש ממקורא דחיי דאיהו שביעאה שהיא הבינה (מ"מ).

4 פי' ממשיכים מהבינה למלכות שהיא עליונה ע"ג בי"ע (מ"מ) 9.

5 פירוש השמות שיש בכל היכל והיכל (מ"מ).

6 פי' היכל קדשי הקדשים (אור יקר, מ"מ).

7 רכה ע"א (הערת הזהר).

8 מפני שערך הבינה לספירות הוא היכל זה להיכלות (אור יקר). פי' קרי להיכל זה מקורא דחיי לגבי היכלות שתחתיו (מ"מ).

9 שעם היות שבספירות יש על הבינה מדרגות בהיכלות אי אפשר לפרש כן מפני שהיכל זה ראש להיכלות שאין אלא שבעת היכלות והוא בסוד הכללות נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן כענין שהמלכות עולה אל הבינה כך היכל לבנת הספיר שהוא שביעי ממעלה למטה עולה אל היכל קדש הקדשים שהוא שביעי ממטה למעלה (אור יקר). פי' היכל זה הוא ראשון מלמעלה למטה (מ"מ).

10 פי' היכל לבנת הספיר שגם הוא היכל הז' וז"ש לאתחברא דא בדא שביעא בשביעאה דהיינו היכל לבנת הספר בהיכל קה"ק (מ"מ).

11 ועם היותם שני קצוות יש לשניהם יחס (אור יקר).

12 ולכך יקשר ויתייחס ההיכל שביעי להיכל השביעי, ורצה בזה משום דמלת ברוך מפרש בסוד המשכת הברכות והשפע בכלה נמצאים הרבים שהם עיקר בהיכל לבנת הספיר כדפי' לעיל מה רבו מעשיך ה' והיינו בהיכל קדש הקדשים והוא מן הקצה אל הקצה לכך ייחסם יחד (אור יקר).

פְּעֵה"כ

מקור החיים זוהי הברכה הראשונה וזהו ההיכל הראשון ראשית הכל ממעלה למטה ולטל השביעי מלמטה לחבר זה בזה שביעי בשביעי שהרי מזה שלמטה נכנס מי שנכנס להיכל העליון.

ועי' עוד ח"א מה ע"א: דהא כד מתחברן כלהו רוחי דא בדא ואשתלימו דא עם דא כדקא חזי כדין [אתער] [יתער] רוחא עלאה¹ נשמתא דכלא לגבי עילא סתימא דכל סתימין לאתערא על כלא לאנהרא לון מעילא לתתא ולאשלמא לון לאדלקא בוצינין וכד כלא ונ"א איהו בשלימו בנהירו דכלא ונחית נהירו עלאה² כדין האי היכלא שביעאה איהו היכלא סתימאה בסתימו דכלא לקבלא ההוא קדש הקדשים³ נהירו דנחית ולאמליא מתמן כנוקבא דמתעברא מן דכורא ואתמלייא⁴ ולא אתמלייא אלא מהאי היכלא⁵ דמתתקנא לקבלא ההוא נהירו עלאה.

ורזא דא היכלא שביעאה איהו אתר דחבורא דזווגא⁶ לאתחברא שביעאה בשביעאה⁷ למהוי כלא חד שלימו [חד] כדקא חזי ומאן דידע לקשרא יחודא דא זכאה חולקיה רחים לעילא רחים לתתא קב"ה (איהו) גזיר ואיהו מבטל סלקא דעתין דאיהו מקטרגא (במאריה) [דמאריה] לאו הכי אלא בגין דכד איהו קשיר קשירין וידע ליחדא יחודא וכל אנפין נהירין וכל שלימו אשתכח וכלא אתברכא כדקא יאות כל דינין מתעברין ומתבטלין ולא אשתכח דינא בעלמא זכאה חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי דא הוא לתתא דכתיב ביה (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם דא הוא קיומא דעלמא בכל יומא קארי עלוי כרוזא (ישעיה מא טז) ואתה תגיל ביהו"ה בקדוש ישראל תתהלל.

תרגום: שהרי כשמתחברים כל הרוחות זה בזה ונשלמים זה עם זה כראוי, אז מתעורר רוח עליון נשמת הכל כלפי מעלה נסתם כל הסתומים להתעורר על הכל ולהאיר להם מלמעלה למטה, ולהשלים אותם להדליק נרות. וכשהכל (הוא) בשלמות באור של הכל, ויורד אור עליון, אז ההיכל השביעי הזה הוא היכל בסיתום הכל סתום כנגד אותו קדש הקדשים אור שיורד, ולהתמלא משם כמו נקבה שמתעברת מן הזכר ומתמלאת, ולא מתמלאת אלא מהיכל זה שמתקן לקבל אותו אור עליון.

וזה סוד ההיכל השביעי, הוא מקום של חבור הזווג להתחבר שביעי בשביעי, להיות הכל אחד שלמות (אחת) כראוי. ומי שיודע לקשר יחוד זה, אשרי חלקו, אהוב למעלה ואהוב למטה, הקדוש ברוך הוא (הוא) גזור והוא מבטל. היעלה על דעתך שהוא מקטרג ברבוננו, לא כך, אלא משום שכשהוא קושר קשרים ויודע ליחד יחוד וכל הפנים מאירות, וכל השלמות נמצאת, והכל מתברך כראוי, כל הדינים מסתלקים ומתבטלים ואין דין נמצא בעולם. אשרי חלקו בעולם הזה ובעולם הבא. זהו למטה שכתוב בו "וצדיק יסוד עולם", זהו קיום העולם. בכל יום קורא עליו הכרוז "ואתה תגיל בה" בקדוש ישראל תתהלל".

ועי' זו"ח סב ע"ב: ואלין תרין כתרין מוצקות לנרות חד מסטרא דא וחד מסטרא דא ואע"ג דאינון במניינא דאינון נרות ועל כל דא שבחא מאלין תרין דאינון שבעה ושבעה דמוצקות לגבייהו דאינון נרות דקא נהרין על רישא דההוא מנורה וההוא מנורה קא מנהרא מחילא דילהון לסלקא לגביה עילא וכד סלקא סלקא מדרגא לדרגא ומכתרא לכתרא עד דאתאחדא כלא לעילא ורזא דא שיר השירים אשר לשלמה.

- מאיר הכוונה -

1 פי' בינה עולה לקבל הארה מא"א הנק' סתימא דכל סתימין, לפי שאו"א סתומים תוך זו"ן וא"א סתום תוך או"א לכך נקרא א"א סתימא דכל סתימין (מ"מ).

2 בינה (מ"מ).

3 בינה (מ"מ).

4 פי' מלכות מתמלאת מן השפע (מ"מ).

5 המלכות אינ המתמלאת שפע אלא ע"י האי היכלא שהוא היכל קה"ק שנכלל בה עם כל היכלין דבגויה ועולים בסוד מ"ן בה ואז יורד יסוד דז"א ומעלה אותה לאצילות (מ"מ).

6 יורד ז"א ומעלה אותה לפי שהיתה המלכות בהיכל קדש קדשים כלולה מכל הני היכלין ויורד יסוד דז"א להעלותה (מ"מ).

7 עי' ע"ח שער מו פרק ב' וה'. פי' כל היחודים והתפילות אינם פועלים רק בהיכלות וביחוד ההיכלות יש יחוד באצילות, כי כשהיכלות מתייחדים בשביעאה אז גם זו"ן עולים להיות מ"ן לאו"א ואז מקבל האם מעתיק ע"י יחוד דאבא ומשם ולמעלה אין שייך זווג דלית תמן נוק', וז"ש לאתחברא היכלא שביעאה בשביעאה סוד אימא שכנגדה היכל זה הנק' קודש קדשים (זהר הרקיע). שביעאה הם ז' דמלכות דאצילות, בשביעאה הוא היכל קה"ק שיש בו כחב"ד דבריאה ונה"י דמלכות דאצילות שהם סוד כסא שם בבריאה (מ"מ).

שְׁעָה"כ

תרגום: ושני הכתרים הללו מוצקות לנרות אחד מצד זה ואחד מצד זה ואף על גב שהם במנין של אותם הנרות ועם כל זה השבח מאלו השנים שהם שבעה ושבעה (למוצקות) שמוצקות אליהם שאותם הנרות שמאירים על ראש אותה המנורה ואותה מנורה מאירה מכחם לעלות אליו למעלה וכשעולה עולה מדרגה לדרגה ומכתר לכתר עד שהכל מתאחד למעלה וזה סוד שיר השירים אשר לשלמה.

קנז. עי' זהר ח"א רד ע"ב: זכאה איהו בר נש דאסתמר למיהך בארח קשוט ולא תדבקא במאריה תדיר דכתיב (דברים י כ) וכו תדבק¹ וכתיב (שם ו יג) את יהו"ה אלהיך תירא ואותו תעבוד וכו תדבק ובשמו תשבע² וכו תשבע לא כתיב אלא ובשמו מאי תשבע כמה דאוקימנא למהוי מתדבק ברזא דמהימנותא שבעה דרגין לעילא³ עלאין על כלא⁴ רזא דשלימו דמהימנותא⁵ ורזא דשבעה דרגין דלתתא⁶ מנייהו⁷ דאינון חבורא חד וקשורא חד אלין באלין למהוי כלהו חד ובגין כך כתיב (מ"א ח סה) שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום וכלא חד וקשורא חד ועל דא כתיב (דברים ו יג) ובשמו תשבע מלעילא ומתתא⁸ זכאה איהו מאן דזכי לאתדבקא ביה בקב"ה כדקא יאות זכאה הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי דקב"ה פתח ליה אוצרין טבין קדישין בשעתא דאצטרך לקבלא צלותיה וכד"א [נ"א ומאן דמייחד אלין באלין עליה כתיב] (כדכתיב) (שם כח יב) יפתח יהו"ה לך את אוצרו הטוב את השמים אלין אוצרין⁹ דלעילא ותתא שבעת ימים ושבעת ימים כלהו חד¹⁰ דכתיב את אוצרו הטוב את השמים אוצרו חד ואיהו את השמים (זכריה ד ב) שבעה ושבעה מוצקות ואינון חד.

תרגום: אשרי האיש שנשמר ללכת בדרך אמת ולהדבק תמיד ברכונו, שכתוב "וכו תדבק" (וכתוב "את יי אלהיך תירא אותו תעבוד וכו תדבק"). "ובשמו תשבע", וכו תשבע לא כתוב אלא "ובשמו", מה זה "תשבע", כמו שבארנו, להיות דבק בסוד האמונה. שבע דרגות למעלה עליונות על הכל, הסוד של שלמות האמונה, והסוד של שבע דרגות שלמטה מהם, שהם חיבור אחד וקשר אחד, אלו עם אלו, שכולם יהיו אחד. ולכן כתוב "שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום", והכל אחד וקשר אחד. ועל כן כתוב "ובשמו תשבע", מלמעלה ומלמטה. אשריו, (מי שזוכה להתדבק בקדוש ברוך הוא כראוי, אשרי הוא בעולם הזה ובעולם הבא. שהקדוש ברוך הוא פותח לו אוצרות טובים קדושים בשעה שיצטרך לקבלת התפלה, כמו שנאמר נ"א ומי שמיחד אלו עם אלו, עליו כתוב) "יפתח ה' לך את אוצרו הטוב את השמים", אלו האוצרות שלמעלה ולמטה. שבעת ימים ושבעת ימים כולם אחד, שכתוב "את אוצרו הטוב את השמים". אוצרו אחד, והוא "את השמים", "שבעה ושבעה מוצקות", והם אחד.

- מאיר הכוונה -

¹ הדבקות שאין בו פרוד, והיינו "תדיר" דקאמר אפילו בפרטים שאינם גופי המצות, באלו מתרחק מהם מפני שהם מרוחקים מהקב"ה, ומתדבק בכל אשר בחר ומתקרב אליו (אור יקר).

² אלו אמר "ובר", היה מורה המדרגה העליונה, אמנם עתה שאמר "ובשמו", הכוונה במלכות הנקראת שמו, ותשבע היינו המשכת השבעה העליונות אליה, והיינו שהם ז' ימים או שנים בקדושה כדפי' (אור יקר).

³ פי' ז"ק דז"א (מ"מ).

⁴ הן אמת הם ז' מדרגות בבניה עצמה, ולכך כתיב ויבנהו ז' שנים. ויש בעצמות הספירות ז', ויש במלכות ז', ויש למטה מהמלכות בהיכלות ז' כענין שהם בספירות ז' מהבינה, ויש ז' מהספירות עצמן, ולזה אמר "שבעה דרגין לעילא לעילא עילאין על כולא" להורות שהם כמה מעלות שבעיות בקדושה, ואלו עליונים על כולם, לא שהם רזא דמהמנותא סתם אלא "רזא דשלימו דמהימנותא" (אור יקר).

⁵ שעל ידי אלו העליונים משתלמין התחתונים למטה, ויש למטה מהם עוד ז', ולא שהם תחתונים מכולם כעין ההיכלות (אור יקר).

⁶ פי' ז"ק דמלכות (מ"מ).

⁷ דהיינו ז"ס למטה מהבינה (אור יקר).

⁸ פי' שמחבר ז"ק דז"א במלכות הנקרא שם (מ"מ).

⁹ פי' "את" הם ז"ק דמלכות, "השמים" ז"ק דז"א (מ"מ).

¹⁰ פי' ז' היכלי ז"א דאצילות הנק' את השמים ע"ד ז' היכלי ז"א דבריאה הנק' אוצרו הטוב, כי הם אוצר ז' דז"א דאצי'. ואלו דכורין ואלו נוקבין. ובעינין לייחדא לון, והם ז' היכלות הנזכר בפ' פקודי, וחיבורם בסוד העמידה והיכלי נוק' דבריאה נקרא לילות (זהר הרקיע). שמתחברים ז"ק דז"א, בז"ק דמלכות (מ"מ).

שְׁעָה"כ

קנת. עי' זהר ח"ב רג ע"א: תא חזי¹ בשעתא דיומא שתיתאה² מטי זמנא דערב כדין ככבא³ חד מסטרא דצפון נהיר ועמיה שבעין ככבין⁴ אחרנין וההוא ככבא בטש באינון ככבין אחרנין ואתכלילו כלהו בההוא ככבא ואתעביד חד כללא דשבעין וההוא ככבא אתפשט ואתעביד כמדורא חדא להיטא בכל סטרין כדין אתפשט ההוא מדורא סחרנייהו⁵ דאלף טוריין וקיימא כחד חוטא דסחרא.

תרגום: בא וראה (ביום הששי בשעה שמגיע) בשעה שביום ששי מגיע הערב אז כוכב אחד מצד צפון מאיר ועמו שבעים כוכבים אחרים ואותו כוכב מכה באותם הכוכבים האחרים וכולם נכללים באותו כוכב ונעשה כלל אחד של שבעים ואותו כוכב מתפשט ונעשה כמדורה אחת לזהטת בכל הצדדים אזי מתפשטת אותה מדורה סביב אלף הרים ועומדת כחוט אחד שמקיף. ועי' שער מאמרי רשב"י (לב ע"ב): דע כי השבעה ספירות שהם חסד גבורה ת"ת נצח הוד יסוד מלכות הם משפיעין בעולם ושולטין בשבעת ימי השבוע כסדרן חסד ביום ראשון גבורה ביום שני כו' מלכות ביום השבת. ולכן בהתקרב זמן השבת בין הערבים של יום ששי רואים הקליפות כי מתקרב זמן שליטת מלכות שהיא סיום וסוף הקדושה והנה הם קרובים אליה ואז הם רוצים לעלות כדי להתאחז במלכות כדי להתעלות עמה. ואז הוא יתברך זורקן ומשליכן למטה אל נוקבא דתהומא רבא המבואר אצלנו בפ' ויחי בדף רי"ז.

ועי' זהר שם ע"ב: בהאי נגה מפתי לאתתא⁶ לנטלא נהורא⁷ ועל דא כתיב (משלי ה ג) וחלק משמן חכה שוי ההוא נהורא לקבליה דברית¹ ובגיני כך מפתי ליה ונטלא נהוריה ודא איהו פתויא דמפתי לאתתא דכתיב (שם) נפת תטפנה שפתי זרה וגו'.

- מאיר הכוונה -

1 (ס"א ביומא שתיתאה בשעתא דמטי) (נוסף בדפ"ו).

2 מוסף על מה שנזכר משם הרח"ו בגליון איתא בספר הכוונות שקליפת נוגה יודעת שבשבת העולמות מתעלים ומקבלים שפע מן הקדושה ולכן היא רוצה להתעלות גם היא ולקבל ממנו. והנה יום הששי סודו ביסוד, ולכן לעת ערב שקרובה קדושת שבת לבוא אז מתעורר אותו הכוכב הצפוני, שהוא יסוד הקליפה יום הששי שלהן שבו נכללים ז' מלכין דמיתו שהם השבעין כוכבין, וכיון שהקליפה רואה שהעולמות מעותדים להכלל זה בזה גם היא מתקוממת לעשות כן. ועל כן בטש באינון כוכבין, ליתן בהם כח להתייחד עמה כדי שתוכל לעלות אל הקדושה ולקבל שפע בר מינן, ובהתכללם מתרבה אש להבתם ונעשה הכל כמדורה. וכל זה ירצה לומר שמתחזק כח גבורותיהם, סחרנייהו דאלף טוריין, בזוהר הרקיע אמר שאלף טוריין הם בבריאה ששם מאיר שם א"ל שד"י שבמילואו עולה אל"ף, ולעד"ן שכאן ירמוז להיכל לבנת הספיר שהוא יסוד הבריאה וגם בו יש שם א"ל שד"י בפרטות. והענין שכל מגמת הקליפה להדבק בהיכל זה וכנזכר לקמן בסוד החשמל. ולפי שכל עצם הקליפה כאין לגבי הקדושה, לכן בכל כח ההתכללות האמור היא כחד חוטא דסחרא, וכמש"ה (יחזקאל א, ד) ונגה לו סביב. ועוד נלע"ד שגם נוכל לומר שאלף טוריין ה"ס ה' גבורות ובכל אחת שם אלה"ם מרובע העולה ר' ועם ה' חלקי הרבוע הרי ה"ר, וגם עם ט"ו אותיות של הרבוע הוא ט"ר, והיינו אלף טוריין. גוונין אחרנין, פי' מלבד גוונן שהוא גוון האש. וענין אלו הגוונים נוכל לומר שהם כעין אורות מקיפים סביב יסוד הבריאה, וזו המדורה מתגברת ונכנסת לתוכן כמ"ש בדף האחר לקמן ק). וסלקא לעילא לאעלא גו גוונין, עד שמתקרבת קרוב ליסוד עצמו. למיטל נהורא, ואז יורדת שלהבת י' ומשפילה עד מטה מטה וכנזכר בספר הכוונות, ועל ענין זה נאמר לא תבערו אש וגו', פי' לא תגרמו ח"ו שאותה המדורה תבער ותשלוט וזה בחילול שבת חלילה (רמ"ז).

3 ס"מ של אש מתלקחת (רח"ו).

4 עי' שרים (רח"ו). דע כי השבעה ספירות שהם חסד גבורה ת"ת נצח הוד יסוד מלכות הם משפיעין בעולם ושולטין בשבעת ימי השבוע כסדרן חסד ביום ראשון גבורה ביום שני כו' מלכות ביום השבת. ולכן בהתקרב זמן השבת בין הערבים של יום ששי רואים הקליפות כי מתקרב זמן שליטת מלכות שהיא סיום וסוף הקדושה והנה הם קרובים אליה ואז הם רוצים לעלות כדי להתאחז במלכות כדי להתעלות עמה. ואז הוא יתברך זורקן ומשליכן למטה אל נוקבא דתהומא רבא המבואר אצלנו בפ' ויחי בדף רי"ז (שער מאמרי רשב"י).

5 והיינו נוגה ועי' ענין אלף טוריין בפ' בראשית שהם נגד אל שד"י במילואו (רח"ו).

6 לעיל קצה ע"ב ח"ג עט ע"א ובח"א נג ע"א ועי' שער מאמרי רשב"י באד"ר לא ע"ג ובדפ"ח הוא מ ע"ג (לש"ו).

7 ודע כי בחינת קליפה זו הנקרא נוגה רמזו אותה רז"ל בפ"ב דמס' מציעא וז"ל וכן ירדן שנטל מזה ונתן לזה כו'. והענין הוא כי הירדן הוא סוד קליפת הנוגה הסובב לארץ ישראל שהוא סוד הקדושה ולפעמים קליפת הנוגה חוזרת ומתהוות קצת בקדושה ופעמים מתהפכת ויוצאת אל הקליפה והיא כדמיון הירדן אשר בעת שמימיו מתרבין לוקח קצת חלק מקרקע ארץ ישראל

שְׁעָה"כ

תרגום: בנגה הזה מפתה את האשה ליטול את אורה ועל כן כתוב (משלי ה) וחלק משמן חכה שם את אותו האור כנגד הברית ולכן מפתה אותה ונוטלת את אורו וזהו הפתוי שמפתה את האשה שכתוב נפת תטפנה שפתי זרה וגו'.

ועיי"ש בשער מאמרי רשב"י: עיין בפ' נשא בדקצ"ח ע"ב בביאור האדרא במ"ש יתיב על כרסייא דשביבין לאכפייא לון כו' ושם ביארנו ענין זה. ודע כי בחינת קליפה זו הנקרא נוגה רמזו אותה רז"ל בפ"ב דמס' מציעא וז"ל וכן ירדן שנטל מזה ונתן לזה כו'. והענין הוא כי הירדן הוא סוד קליפת הנוגה הסובב לארץ ישראל שהוא סוד הקדושה ולפעמים קליפת הנוגה חוזרת ומתהוות קצת בקדושה ופעמים מתהפכת ויוצאת אל הקליפה והיא כדמיון הירדן אשר בעת שמימיו מתרבין לוקח קצת חלק מקרקע ארץ ישראל וכאשר מימיו חסרים מתמעט ואדרבה ארץ ישראל ניתוספת ונוטלת חלק ממנו ונכנס קצתו בתחום קרקע ארץ ישראל. וזה עצמו הוא בחינת תוספת שבת בסוד מיעוט וחסרון הירדן כי אז ניתוספה קדות השבת.

שם: דע כי בכל מקום דביקות עולם בעולם יש בו תוספת שבת פירוש כי היכל קדש הקדשים העליון של העשיה חוזר להיות בחינת יצירה בערב שבת והיכל קדש הקדשים דיצירה מתהפך להיות בריאה וכיוצא בזה בכולם ואותה הבחינה אשר מתהפכת אל עליוי בדמיון מה שלמעלה ממנו הוא סוד תוספת שבת בעצמו.

קנט. עי' זהר ח"ב רמו ע"ב: באמצעייתא דהיכלא ודא קיימא חד עמודא² נעיץ מהיכלא דא להיכלא תניינא בהאי סליק רוחא דלתתא לגבי רוחא דלעילא ולא תאחדא רוחא ברוחא וכן עד לעילא מכלהו למהוי כלהו רוחא חדא כמה דאת אמר ורוח אחד להם.

עמודא דא דקיימא באמצעייתא ואדרהניא"ל (אהרהניא"ל) שמייה ורזין דמפתחן דשמא קדישא בידיה כד צלותין סלקאן ומטאן להאי עמודא כדין נטלי כלהו דאינון בהיכלא דא לגו היכלא תניינא לאתאחדא דא בדא³ למהוי כלא ברזא חדא לאתיחדא עילא ותתא כחדא⁴ למהוי שמא קדישא שלים כדקא יאות⁵.

תרגום: באמצע ההיכל הזה עומד עמוד אחד הנעוץ מההיכל הזה להיכל השני בזה עולה רוח שלמטה אל הרוח שלמעלה להאחז רוח ברוח וכן עד מעל לכלן להיות כולן רוח אחת כמו שנאמר ורוח אחד להם.

– מאיר הכוונה –

וכאשר מימיו חסרים מתמעט ואדרבה ארץ ישראל ניתוספת ונוטלת חלק ממנו ונכנס קצתו בתחום קרקע ארץ ישראל. וזה עצמו הוא בחינת תוספת שבת בסוד מיעוט וחסרון הירדן כי אז ניתוספה קדושת השבת. דע כי בכל מקום דביקות עולם בעולם יש בו תוספת שבת פירוש כי היכל קדש הקדשים העליון של העשיה חוזר להיות בחינת יצירה בערב שבת והיכל קדש הקדשים דיצירה מתהפך להיות בריאה וכיוצא בזה בכולם ואותה הבחינה אשר מתהפכת אל עליוי בדמיון מה שלמעלה ממנו הוא סוד תוספת שבת בעצמו (שער מאמרי רשב"י).

¹ עיין בפ' נשא בדף קצח ע"ב בביאור האדרא במ"ש יתיב על כרסייא דשביבין לאכפייא לון כו' ושם ביארנו ענין זה. ודע כי בחינת קליפה זו הנקרא נוגה רמזו אותה רז"ל בפ"ב דמס' מציעא וז"ל וכן ירדן שנטל מזה ונתן לזה כו'. והענין הוא כי הירדן הוא סוד קליפת הנוגה הסובב לארץ ישראל שהוא סוד הקדושה ולפעמים קליפת הנוגה חוזרת ומתהוות קצת בקדושה ופעמים מתהפכת ויוצאת אל הקליפה והיא כדמיון הירדן אשר בעת שמימיו מתרבין לוקח קצת חלק מקרקע ארץ ישראל וכאשר מימיו חסרים מתמעט ואדרבה ארץ ישראל ניתוספת ונוטלת חלק ממנו ונכנס קצתו בתחום קרקע ארץ ישראל. וזה עצמו הוא בחינת תוספת שבת בסוד מיעוט וחסרון הירדן כי אז ניתוספה קדות השבת: שם דע כי בכל מקום דביקות עולם בעולם יש בו תוספת שבת פירוש כי היכל קדש הקדשים העליון של העשיה חוזר להיות בחינת יצירה בערב שבת והיכל קדש הקדשים דיצירה מתהפך להיות בריאה וכיוצא בזה בכולם ואותה הבחינה אשר מתהפכת אל עליוי בדמיון מה שלמעלה ממנו הוא סוד תוספת שבת בעצמו (שער מאמרי רשב"י).

² הוא סוד היסוד, כמ"ש למטה (יהל אור).

³ ההיכלות זה בזה, והרוח שבהיכל הזה ברוח שבהיכל הב', עד היכל הז', כל הד' רוחין רוח א' (יהל אור).

⁴ עילא הוא להתאחד ז' רקיעין עלאין כא', והן י"ס דדכורא שבעולם אצילות, וזהו ה' אחד, ותתא הוא ז' היכלין כא', וזהו ושמו אחד, ואח"כ שניהן כא' בסוד ייחוד ק"ש כידוע, וז"ש למהוי שמא כו' (ובפרשת בראשית ההוא רוחא סלקא לאתקשרא עמש"ש) (יהל אור).

⁵ והוא הוי"ה אלקים (יהל אור).

שְׁעָה"כ

העמוד הזה שעומד באמצע שמו אדרהניא"ל וסודות המפתחות של השם הקדוש בידו כשתפלות עולות ומגיעות לעמוד הזה אזי כל אלו שבהיכל הזה נוסעים לתוך ההיכל השני להאחז זה בזה להיות הכל בסוד אחד להתיחד מעלה ומטה כאחד להיות שם קדוש שלם כראוי.

ע"י זהר ח"א מב ע"א: ההוא רוחא סלקא לאתקשרא וההיא חיותא אסתכייא לעילא לגבי היכלא תניינא ואסתכיינ' דא בדא באמצעייתא דהיכלא דא נעיץ חד עמודא דסלקא עד אמצעייתא דהיכלא אחרא ואיהו נקיב ונעיץ [נ"א נתיב נעיץ] מתתא לעילא לאתדבקא רוחא ברוחא וכן עד לעילא מכלהו למהוי כלהו רוחא חדא כמה דאת אמר (קהלת ג יט) ורוח אחד לכל².
תרגום: אותה רוח עולה להתקשר, ואותה חיה מסתכלת למעלה אל ההיכל השני, ומסתכלים זה בזה. באמצע ההיכל הזה נעוץ עמוד אחד שעולה עד אמצע ההיכל האחר, והוא נקיב ונעוץ (נתיב נעוץ) מלמטה למעלה להדבק רוח ברוח, וכן עד למעלה מכולם להיות כולם רוח אחת, כמו שנאמר "ורוח אחד לכל".

קס. ע"י זהר ח"ב קלב ע"ב: שמא דמ"ב אתוון רזא דיליה אבהן דקא מתעטרין³ בעלמא עלאה ועלמא עלאה במה דלעילא וס"א וסלקא רזא לעילא לעילא עד דאתעטרא באין סוף ועל דא סליק ולא נחית⁴ אתעטר גו מחשבה ועילאה זכאה חולקא (עלאה זכאה חולקיה) דמאן דידע ליה ואזדהר ביה.

שמא דע"ב אתוון דוד דקא⁵ מתעטרא באבהן ורזא דיליה סליק ונחית כגוונא דא מצפ"ן ומצפ"ן שמא דתליסר מכילין דרחמי⁶ אינון תריסר רזא דרתיכא קדישא דנפקין מחד דשריא

- מאיר הכוונה -

1 פי' מבטת ורואה למעלה תרגום הבט נא אסתכי כען. הרש"ב (נ"א).

2 ע"י אריכות ביהל אור.

3 ויקרא עח ע"א קח רנו ע"ב (הערת הזהר).

4 רוב אותיותיו מצורפות על סוד העליה, כיצד, אבגית"ץ הרי כל הו' אותיות עולות ולא יורדות כי ע' פשוטה היא תשע מאות, ק"ר ע"ש ט"ן הרי ג' זוגות עולות ולא יורדות (גדיכ"ש הם אותיות עולות ולא יורדות), בט"ר הרי ג' עולות, צ"ת הם ג"כ עולות, ח"ק בטנ"ע הרי זוג עולה וד' עולות, גל"ף הרי ג' עולות, ז"ק הרי זוג עולה, קו"צ הרי ג' עולות, י"ת הרי זוג עולה נמצא כל השם עולה ואינו יורד אלא מעט מזער לכך עיקרו עולה, ושם ע"ב יקרא עולה ויורד בסוד היושר וההפוך כדפי'. ושם מצפ"ץ יקרא עולה ויורד על שם הא"ב, וענין העליה משובחת אלא שאין בה עונ"ג לתחתונים, דהיינו כעין יום שבת היא א"ת ב"ש, עולה להקשר ברוחניות העליון, ויורד במנוחה לישראל, ויש בו ענג ומותר באכילה ושתייה, ושאר ענג שבת, אמנם כעין שבת ויום הכפורים היא א"ל ב"ם, דהיינו מיותר בקדושה, אמנם עולה ונקשר והתחתונים אין להם שפע, דהיינו יוה"כ אסור בענ"ג (אור יקר). פי' כיון ששם מ"ב רמוז באלב"ם דהיינו ב"ם דאלב"ם כמ"ש לקמן לכ"א סליק (מ"מ). הנה אמרנו כי כל הבירור נעשה ע"י בחי' הגבורות, כי הגבורות הם דוחין ומכלין את הקליפות והחיצונים, והוא משום כי בחי' החסד הרי הוא סובל הכל טוב ומטיב לרעים ולטובים. משא"כ הגבורות הם דינים, ובהם הוא כל ההבחנה בין רע לטוב, והוא דוחה את הרע ומברר את הטוב אליו. וכן בחי' החסד דרכו הוא להתפשט למטה, כי הוא עושה חסד עם כל כנוז', והוא תכונת מים שהם מתפשטים ויורדים תמיד, משא"כ הגבורות הוא כתכונת אש שהוא תמיד עולה למעלה. והוא ענין שם מ"ב דהוא סליק ולא נחית כמ"ש בזוה"ק (תרומה קלב ע"ב), ולכן הוא כי רק הגבורות הם המבררים ומעלים למעלה, ועל ידם נעשה כל העליות כולם (דע"ה ח"ב נד ע"ג). והנה יש שם מ"ב בכל עולם ועולם לבד בעשיה, כמ"ש הרב בסוף שער כסא הכבוד, והשם מ"ב אשר בעולם אצילות הנה הוא הו"ה פשוט ומלא ומלא דמלא, שהוא מ"ב אותיות. ובעולם הבריאה הוא הב' שמות אה"ה, דאה"ה אשר אה"ה (שמות ג יד), וכן אה"ה יה"ו. ובעולם היצירה הוא השם אבגית"ץ כו', וכמ"ש כ"ז בתיקונים (תיקון סט דף קיט ע"ב). ושורשו דכל שם מ"ב הוא בגבורה, כי הוא מסוד הצמצום, והוא סליק ולא נחית וכמ"ש בפ' תרומה (דף קלב ע"ב), וע' עוד בתיקונים (דף קכ ע"א) כל הענין שם. וזהו שאמר הספר יצירה בל"ב נתיבות פליאות חכמה חקק כו', ואמר פליאות כי מרמז בזה על הרשימו שבהצמצום שהיא פלא, מופלא ומכוסא, גנוז ונעלם, והוא העשר פנימיות, כי כל רשימו הוא בסוד י', והוא הנקרא פליאות חכמה, וממנה יצא כל הל"ב נתיבות, ועם אותה הרשימו הוא מ"ב, והוא השם מ"ב שבו נבראו כל העולמות כולם כמ"ש בפ' פקודי (דף רלד ע"א) וכנ"ל (ביאורים ח"א נט ע"א).

5 בראשית לג ע"ב רז ע"ב רלד ע"ב ויקרא קנ ע"ב (הערת הזהר).

6 פי' כל השמות יוצאים בחילוף האלפא ביתות, והנה י"ג מדות של (שמות לד ו) ויעבור מתחלפים בא"ת ב"ש, וא"ת ב"ש סליק ונחית, וגם אלו השמות סלקין ונחתין (זהר הרקיע). הוא

שְׁעָה"כ

עלייהו¹ ובגין כך סליק ונחית וכלהו סלקין ונחתין בר האי דסליק ולא נחית ועל דא² שמא דע"ב סליק ונחית³ סליק מסטרא דא ונחית מסטרא דא שמא דתליסר מכילין סליק מסטרא דא ונחית מסטרא דא והוא דנחית בגין לאמשכא טיבו לתתא ועל דא א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ ו"פ ז"ע ח"ס ט"ץ י"ם כ"ל אתוון קדמאי סלקין בחושבנא ואתוון אחרנין נחתי בחושבנא בגין לאמשכא טיבו ודלעילא לתתא (לעילא ותתא).

שמא דמ"ב איהו מתעטרא לרתיכא עלאה⁴ שמא דע"ב איהו מתעטרא לרתיכא תתאה⁵ זכאה חולקיה מאן דמשתדל למנדע למאריה זכאה איהו בעלמא דין ובעלמא דאתי. תרגום: השם של מ"ב אותיות הסוד שלו האבות שמתעטרים בעולם העליון והעולם העליון במה שלמעלה (ועולה הסוד שלמעלה למעלה עד שמתעטר באין סוף) ולכן עולה ולא יורד ומתעטר בתוך המחשבה העליונה אשרי חלקו של מי שמכיר אותו ונזהר בו.

השם של ע"ב אותיות דוד המתעטר באבות וסודו עולה ויורד כמו זה מצפ"ץ (מצפ"ץ) שם של שלש עשרה מדות הרחמים הם שתיים עשרה סוד המרכבה הקדושה שיוצאים מאחד ששורה עליהם ולכן (עולה ויורד וכולם עולים ויורדים חוץ מזה השם של מ"ב שעולה ולא יורד ועל זה) השם של שבעים ושתיים עולה ויורד מצד זה ויורד מצד זה השם של שלש עשרה מדות עולה מצד זה ויורד מצד זה ואותו שיורד כדי למשך טוב למטה ועל זה א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ ו"פ ז"ע ח"ס ט"ץ י"ם כ"ל האותיות הראשונות עולות בחשבון ואותיות אחרות יורדות בחשבון כדי למשך את הטוב שלמעלה למטה.

השם של ארבעים ושתיים הוא מתעטר למרכבה העליונה השם של שבעים ושתיים מתעטר למרכבה התחתונה אשרי חלקו של מי שמשתדל להכיר את רבונו אשריו בעולם הזה ובעולם הבא.

קסא. היכלא שביעאה ועילאה⁶ דא דאיהו מקורא⁷ דחיי⁸ דא איהו וברכתא קמייתא ודא איהו היכלא קדמאה שירותא דכלא מעילא לתתא⁹ ולנטלא שביעאה מתתא¹⁰ לאתחברא דא בדא שביעאה בשביעאה¹¹ דהא מהאי דלתתא עייל מאן דעייל להיכלא עלאה¹².

– מאיר הכוונה –

מצפ"ץ מצפ"ץ תע"ך גספ"י וכו' (רמ"ז). פי' כתב הרב ה' ה' הם ב' מצפ"ץ והם ב' פאות דא"א ומשפיעים לדיקנא שהם י"ג מכילין דרחמי (מ"מ).

¹ נוצר חסד הוא כולל כולם וכן מזל ונקה כולל כולם, נמצא שהי"ב האחרים יוצאים ממזל הח' או ממזל ונקה (מ"מ).

² "סליק ונחית וכלהו סלקין ונחתין בר האי שמא דמ"ב דסליק ולא נחית ועל דא" מוסגר בדפ"ק.

³ ר"ת וס"ת הולך כסדר הפסוקים ואמצע הוא להיפך וכ"ה רוב השמות וכמעט כולם כידוע וז"ש (לעיל) שמא דמ"ב [כו'] סליק ולא נחית שהוא כסדר וכ"ה שמא דתליסר מכילין ג"כ סליק ונחית כנ"ל (יהל אור).

⁴ בכח"ב ד' אותיות הוי"ה בכתר וי' דמילוי בחכמה וכ"ח דמילוי המילוי בבינה, אדם ישר בדרוש השמות, וע"ב ו' פעמים י"ב בו"ק (רמ"ז), פי' חג"ת כמ"ש לעיל שע"י מ"ב חג"ת עולים לאימא, ואימא לאבא (מ"מ).

⁵ פי' כמ"ש דוד שהיא מלכות עולה עד לחג"ת (מ"מ).

⁶ פי' היכל קדשי הקדשים (אור יקר, מ"מ).

⁷ רכה ע"א (הערת הזהר).

⁸ מפני שערך הבינה לספירות הוא היכל זה להיכלות (אור יקר). פי' קרי להיכל זה מקורא דחיי לגבי היכלות שתחתיו (מ"מ).

⁹ שעם היות שבספירות יש על הבינה מדרגות בהיכלות אי אפשר לפרש כן מפני שהיכל זה ראש להיכלות שאין אלא שבעת היכלות והוא בסוד הכללות נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן כענין שהמלכות עולה אל הבינה כך היכל לבנת הספיר שהוא שביעי ממעלה למטה עולה אל היכל קדש הקדשים שהוא שביעי ממטה למעלה (אור יקר). פי' היכל זה הוא ראשון מלמעלה למטה (מ"מ).

¹⁰ פי' היכל לבנת הספיר שגם הוא היכל הז' וז"ש לאתחברא דא בדא שביעא בשביעאה דהיינו היכל לבנת הספר בהיכל קה"ק (מ"מ).

¹¹ ועם היותם שני קצוות יש לשניהם יחס (אור יקר).

¹² ולכן יקשר ויתייחס ההיכל שביעי להיכל השביעי, ורצה בזה משום דמלת ברוך מפרש בסוד המשכת הברכות והשפע בכלה נמצאים הרבים שהם עיקר בהיכל לבנת הספיר כדפי' לעיל מה רבו מעשיך ה' והיינו בהיכל קדש הקדשים והוא מן הקצה אל הקצה לכך ייחסם יחד (אור יקר).

פעה"כ

אודא הוא רזא¹ ברוך² רבויא דכלהו³ תתאי כלילא אבחיזון (דחייז) ושרפים ואופנים⁴ וכלהו היכלין⁵ רבויא דרזא דקדש הקדשים⁶ דשריא בגויה בגניזו⁷ וכדין אקרי ברו"ך⁸ בכל אלן רבויין וברכאן ורזין דאשתלימו בה(ו).

תרגום: ההיכל השביעי העליון הזה שהוא מקור החיים זוהי הברכה הראשונה וזהו ההיכל הראשון ראשית הכל ממעלה למטה ולטל השביעי מלמטה לחבר זה בזה שביעי בשביעי שהרי מזה שלמטה נכנס מי שנכנס להיכל העליון.

וזהו סוד ברוך רבוי של כל התחתונים כלול בחיות ושרפים ואופנים וכל ההיכלות רבוי של סוד קדש הקדשים ששורה בתוכו בגניזה ואז נקרא ברו"ך בכל הרבויים הללו והברכות והסודות שנשלמו בו.

קסב. ז"ל (א ע"ב): רבי שמעון פתח מי ימלל גבורות ה' מי ישמיע כל תהלתו וגו' (תהלים קו ב) מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה כי בכל חכמי הגוים וגו' (ירמיה י' ז) באתון רשימין⁹ דמחקקן ע"ג סתימו דסטרא דקיומא¹¹⁰ סלקן רתיכין¹² ברתיכין קדישין כל רתיכא ורתיכא סלקא באת רשימא¹³ אתרשים את בקיומיה סליק בגויה ההוא רתיכא כל את ואת קאים על קיומיה דההוא רתיכא דאתחזי ליה מהכא סלקא מלה לאתפרשא כל את ואת ברזא דרתיכין קדישין בארבע סטרי עלמא¹⁴.

רזא דאת קדמאה¹⁵ סלקא ונחתא סליק בעיטרוי לגבי עלמין¹⁶ לקביל דא את יו"ד סלקא ברעו דמחשבה¹ ואסתים ולא אתידע.

- מאיר הכוונה -

1 בראשית מה ע"א (הערת הזהר).

2 היא מלכות דאצילות (מ"מ).

3 הענין כי ברוך בכל מקום כולל הכתר ועד המלכות עשר ספירות וכו' והוא רצה לייחס ברוך על דרך זה על כל הנמצאים הנכללים בהיכל קדש הקדשים ששם נכללים מהיכל לבנת הספיר ולמעלה כל רבויי וכו' שהם נכללים שם ומלמעלה מתלבש בתוכם אבר אל אבר (אור יקר).

4 ור"ל שמלכות כלולה מיצירה ששם חיות ומבריאה ששם השרפים ומעשיה ששם האופנים (מ"מ)

5 פי' מלבד שכוללת פרצופים שבבי"ע שהם הפנימיות גם כוללת החיצוניות ששם ההיכלות (מ"מ).

6 ששם באותה נקודה נכלל מא"ס ועד המלכות (אור יקר).

7 בתוך אלו הנכללים יגזז אור הספירות ויתלבש בתוכם בהעלם גדול (אור יקר). פי' כמ"ש הרב וז"ל והנה מה שעולה עתה אל האצילו תהוא סוד ט' ספירות דמלכות דאצילות הנתונים בהיכל קה"ק דבריאה ועולים יחד למעלה באצילות וכל שאר העלמות כלולים זה בזה עד שנמצאו כולם כלולים בהיכל קה"ק דבריאה והוא כלול במלכות דאצילות אבל כתר דמלכות דאצילות כבר עלה בבוקר ע"י תורת הצדיקים כנודע עכ"ל. ולכך אמר רבויא דרזא דק"ק דהיינו היכל קה"ק וכל העולמות כלולים בו הוא בתוך המלכות וז"ש דשריא בגויה בגניזו (מ"מ).

8 דהיינו שכולל מראש עליון עד נקודה אחרונה בסוד התלבש אצילות ביצירה בכללות הכל בהיכל קדש הקדשים כדפי' והם ג' בחי': הא', רבויין, כללות הנמצאים התחתונים. הב', ברכאן, שהברכות באות אליהם. הג', ראזין, דהיינו דקות הספירות ואור עליון המתלבש בהם (אור יקר). פי' כשנכללים בה כל אלו הנז' נק' ברוך (מ"מ).

9 עי' בהגר"א בתז"ח כג ע"א ד"ה ובסתר איותות - ג' דרגין הם: א', האותיות של השם שהן עצם של ע"ס. ב', קיומא דלהון כמ"ש למטה וכדין נהרין מגווה תמניא אחרנין וכלהו קיימין כו'. ג', רתיכין שהן הסמכין כמ"ש שם אשתכחו לאת יו"ד ט' סמכין על מה דאסתמין וכלהו רתיכא לאת דא כו'. וז"ש אתרשים את בקיומיה סליק בגווה ההוא רתיכא כו'???

10 כל סתימות סטרא דקדושה חקיק בד' אותיות ה' הוי"ה והקדושה מקיימת את הטומאה בסוד ואתה מחיה את כולם (הדרת מלך 214).

11 נראה לי שכאן המילה קיומא מתייחס לשורש השפע של הדבר, שכל מרכבה יש לה קיום ושורש לעצמו

12 פי' כי גם ד' אותיות הוי"ה הם רתיבין למה שלמעלה מהם (הדרת מלך).

13 פי' ולא כלן בבת אחת (הדרת מלך).

14 ר"ל שכל רתיכא הוא לד' סטריין כי מרכבה הוא ד' חיות לד' סטריין כידוע כמ"ש לקמן דף ו' מ"ב ואע"ג דלית רתיכא אלא בארבע כו' ואע"ג דאיהי בארבע כו' (כג ע"ב) ויתבאר שם (גר"א בתז"ח).

15 ר"ל אות יו"ד של השם (בהגר"א על תז"ח).

16 נ"ל דצ"ל עלאיו (בהגר"א על תז"ח).

שְׁעָה"כ

אתחפייא תחותיה חד אגוזא² דחפייא² טמירא טמירו ואיהי רתיכא דקיימא³ תחות ההוא רזא טמירא וההוא את⁴ קיימא בגניזו נקודה חדא תחותיה⁵ ההוא אגוזא קיימא בשית סמכין וסמכין לה בשית סטרין⁶ אינון שית סטרין גניזין בגו ההוא אגוזא.

מגו סטרא (נ"א סטרא) דאת דא נפקא רתיכא חד קדישא ואיהי רתיכא גניזו ולא אתגלייא בר כד נהיר נהירו דההיא אגוזא טמירא כדין אתגלי ההוא רתיכא וההוא רתיכא טמיר וגלייא. תרגום: רבי שמעון פתח "מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו וגו'", "מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתה וגו'", באותיות רשומות שחקוקות על גבי הנסתר של צד (סריטת) הקיום, עולות מרכבות עם מרכבות קדושות, כל מרכבה ומרכבה עולה עם אות רשומה. כשנרשמת האות בקיומה, עולה בתוכה אותה המרכבה כל אות ואות עומדת על קיומה של אותה המרכבה שראויה לה. מכאן עולה הדבר שתתפרש כל אות ואות בסוד המרכבה הקדושה בארבעת צדדי העולם.

סוד האות הראשונה עולה ויורדת. עולה בעטרותיה אל עולמות, כנגד זה עולה האות י' ברצון המחשבה ונסתרת ולא נודעת.

מתכסית תחת אגוז אחד שמכסה הטמונה בטמונה, והיא המרכבה שעומדת תחת אותו סוד טמיר. ואותה האות עומדת בגניזה, נקודה אחת תחתיה. אותו האגוז עומד עם ששה עמודים ותומכים אותו בששה צדדים, אותם ששת הצדדים גנוזים בתוך אותו האגוז.

מתוך הצד (הסתר) של האות הזו יוצאת מרכבה אחת קדושה, והמרכבה הזו גנוזה ואינה מתגלה, פרט לכאשר מאיר האור של אותו אגוז טמיר, אז מתגלה אותה המרכבה ואותה מרכבה טמירה וגלויה.

{ אמנם הגר"א ציין לדרך ז ע"א: וע"ד לא איתחזון באת ו"ו ירכין וההוא דרקיעא כלא אסתים בגויה בסתימו ברזא דרזין ואיתחזו ו"ו בלחודוי כמאן דאישתלילו מכלא וכדין איהו זמין ואתקשר לגבה דנוקבא וע"ד זמין את ו"ו ברזא דשמא קדישא לאתחזאה כלא וקיימא ה"א בתראה שלימא ומליא כמא דאתחזי זכאה איהו חולקיה מאן דעאל ונפק וידע אורחין ושבילין ברזא דהימנותא לאשתמודעא למאריה זכאה איהו בעלמא הדין ובעלמא דאתי.

דיוקנא דאת יו"ד נקודא קדמאה דסלקא במחשבה ואסתים ולא ידיע האי נקודא קיימא בסתימא דמחשבה בגין דלא אתפשט כלל ולא ידיע לאן אורחא הוא ולאן אזיל ומאן איהו ומאן נפקא וע"ד כלהו קיימין בר בההוא נקודה (דקיימא) ברעו דמחשבה דלא אתידע כלל.

ואיהי נקודה דקיימא באת ה"א עילאה דקיימא על כל אינון שית סמכין דקאמרן ואינון חמש כדקאמרן ואינון פליאות וע"ד איקרי רזא דא פלא ואות אלף⁷ סלקא הכא והכא כלא אות פלאות והא אוקיימנא.

וכל אלין סמכין וכל אלין רתיכין דקאמרן כד סלקא ה"א בתראה לאתקשרא באת ו"ו אינון רתיכין (דלא) (נ"ל דילה) כלילין באינון רתיכין עילאין כלהו חפייין בסחרנא דנוקבא. רזא דא כד נוקבא לא אתקשרת בדכורא חפיה לה חד קליפה תקיפא דסתים נהורה וכד אתקשרת בדכורא חפייין לה⁸ כל הני רתיכין עילאין ותתאין אינון קליפה קדישא דחפייין לכו ואתלכשת בהו והיא אתקשרת באת ו"ו.

– מאיר הכוונה –

¹ הוא מוחא סתימאה חכמה קדומה שבכתר שחכמה הוא מחשבה וכתר רעותא כידוע ולכן חכמה שבכתר קוראה רעו דמחשבה וחכמה תתאה סלקא למחשבה עלאה כמ"ש בפ' פקודי בסופו ובפ' נח ובכמה מקומות וכמ"ש למטה בארוכה (בהגר"א על תז"ח⁹).

² דחפייא לההוא את למוחא (בהגר"א בתז"ח).

³ ר"ל תחת המוחא (בהגר"א בתז"ח).

⁴ ר"ל מוחא טמיר וגניז (בהגר"א בתז"ח).

⁵ ר"ל תחת האות והוא סיום האות דקיימא בגניזו וההיא נקודה הוא חין דעבדא בניינא בגרון כמ"ש בתז"ח שם ובפ' נח ע"ש (בהגר"א בתז"ח).

⁶ שית סמכין הוא הלשון קשרא תניינא כי חין הוא קשרא קדמאה ולשון קשרא תניינא והוא ו' ו"ק כמ"ש בס"ד לישן ו' (כד ע"א) כו' וכן בתז"ח שם ברזא דוא"ו דאיהו לישן כו' האי קלא דאיהו וא"ו לישן כו' ובו ו"ק קול יעקב גוד"א כנ"ל וז"ש אינון שית סטרין גניזין כו' (בהגר"א בתז"ח).

⁷ עי' ח"ג קצג ע"ב.

⁸ מ"מ ח"א 501

שְׁעָה"כ

לעילא נטלא בה"א דנקודה עילאה סתים בגווה וכד איהי נטלא לון וכלהו בה כדין איתעבידו כלהו כגונא דא (נ"א) ואסתים נקודה עילאה דקיימא באמצעיתא איהו ו"ו דאזלא בעיגולא למעבד גופא לאסתמא להאי נקודה.

תרגום: ועל כן אין נראות באות ו"ו ירכים וההוא של הרקיע הכל נסתר בתוכו בסוד הסודות ונראים ו"ו לברו כמי שנתפשטו מן הכל ואז הוא מזמן ונקשר אל הנקבה ועל כן מזמנת האות ו"ו בסוד השם הקדוש להראות הכל ועומדת ה"א אחרונה שלמה ומלאה כמו שראוי אשרי חלקו של מי שנכנס ויצא ויודע הדרכים והשבילים בסוד האמונה להכיר את רבונו אשריו בעולם הזה ובעולם הבא.

הדיוקן של האות יו"ד הנקדה הראשונה שעלתה במחשבה ונסתרה ולא ידועה הנקדה הזו עומדת בסתר המחשבה משום שלא התפשטה כלל ולא ידוע לאיזו דרך היא ולאן הולכת ומאיפה היא ומאיפה יצאה ועל כן כלם עומדים בחוץ באותה הנקדה שעומדת ברצון המחשבה שלא נודעה כלל.

והיא הנקדה שעומדת באות ה"א העליונה שעומדת על כל אותם ששה העמודים שאמרנו והם חמשה כפי שאמרנו והם פליאות ולכן נקרא הסוד הזה פלא והאות אלף עולה כאן וכאן הכל אות פלאות והרי בארנו.

וכל אלו העמודים וכל אלו המרכבות שאמרנו כשעולה ה"א האחרונה להקשר עם האות וא"ו אותן המרכבות שלה פרושות על הנקבה כפי שאמרנו וכל אותן המרכבות שלא (שלה) כלולות באותן המרכבות העליונות כלן מכסות סביב הנקבה.

הסוד הזה כשהנקבה לא נקשרת לזכר מכסה אותה קלפה אחת חזקה שמסתירה אורה וכשנקשרת בזכר מכסות אותה כל אותן המרכבות העליונות והתחתונות הן קלפה קדושה שמכסות אותה ומתלבשת בהם והיא נקשרת עם האות ו"ו.

למעלה נוסעת עם ה"א שהנקדה העליונה נסתרת בתוכה וכשהיא נוטלת אותם וכלם בה אז כלם נעשים כמו זה כ ומסתיר הנקדה העליונה שקימת באמצע שהיא ו"ו שהולכת בעגול לעשות גוף להסתיר הנקדה הזו.

קסג. ע"י זהר ח"א סב ע"ב: ולא עוד אלא בזמנא דישראל אתיבו בקול רם אמן יהא שמיה רבא מברך קב"ה אתמלי רחמין וחייס על כלא ורמיז (למלאכא) [למלאכא] דממנא על תרעי דגיהנם סמריאל שמיה ותלת מפתחין בידיה ופתח תלת תרעין¹ דבסטר מדברא וחמאן נהורא דהאי עלמא אתא תננא דנורא וסתים אורחין כדין תלת ממנן דתחות ידיהו² תלת מגרופין³ מנשבן בידיהו ואתיבו תננא לאתריהו ורווחין לון⁴ שעתא ופלאות⁵ שעתא⁶ ולבתר תייבין לאשייהו וכן תלת זמנין ביומא ובכל זמנין דאמרי ישראל אמן יהא שמיה רבא מברך וכו'⁷ אינון רווחין לון זכאין אינון צדיקיא דאורחיהון מנהרא בהוא עלמא לכל סטרין כמה דאת אמר (משלי ד יח) ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום [עד כאן לשון התוספתא]⁸.

תרגום: ולא עוד, אלא בזמן שישראל עונים בקול רם אמן יהא שמיה רבא מברך, הקדוש ברוך הוא מתמלא רחמים וחס על הכל, ורומז למלאך הממונה על שערי הגיהנם ששמו סמריאל¹ ושלושה מפתחות בידו, ופותח שלושה שערים שבצד המדבר, ורואים את אור העולם הזה. בא עשן של אש וסותם הדרכים. ואז שלושה ממונים שתחת ידיהם שלש מגרפות, מנשבים

- מאיר הכוונה -

¹ שכן יש לו ג' פתחים א' למדבר וא' בים וא' בירושלים. ז"ח (נ"א).

² בארתי לעיל והוא כמין כף שמגיסין בו הקדרה (ד"א).

³ פי' מניחין הרצועות ומניפין בידם להרויח להם. ז"ח (נ"א).

⁴ מהרח"ו ז"ל ביאר שניצול ממדור ז' הקשה שנקרא שעתא ופלאג אך שאר דיני גיהנום לא בטילי מיניה והאריך בזה. י"ב. ובהכי ל"ק קושית מז"ה בז"ח שכתב צ"ע למה מרווחים שעתא ופלאג. אמנם הרמ"ז הקשה על מהרח"ו ושייר דרך לעצמו והאריך מאד ע"ש. והרואה יראה שיש להשיב על קושיותיו. מא"ן (נ"א).

⁵ ופלאג (זוהר הרקיע).

⁶ ע"י זהר הרקיע וכן הוא בהגהות רח"ו מכת"י.

⁷ מכאן ראה שסגולת הקדיש להוציא את הרשעים מגיהנום ע"כ הוא דוקא מסוגל להוציא אביו ואמו ולא קדושה או תפלה או קס"ת וכו' ויש ראה מילקוט ישעיה סימן רצו ע"ש. ז"ח (נ"א).

ע"י ז"ח מט ע"א וע"ב.

⁸ ילקוט ישעיה סי' רצו (ד"א).

שעה"כ

בידיהם ומחזירים עשן למקומם, ונותנים להם רוחה שעה וחצי. ואחר כך שבים לאש שלהם, וכך שלש פעמים ביום. ובכל זמן שאומרים ישראל אמן יהא שמיה רבא מברך וכו', מרוויחים להם, אשריהם הצדיקים שדרכם מאירה באותו עולם לכל הצדדים, כמו שנאמר "ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום".

ע"י ז"ח מט ע"א: ות"ח כל איניש דאיהו דל וחב קמי קב"ה לא חשיב ליה קב"ה חובה בגין דלאו איהו בדעתיה ומנא לון מאיוב דשעתא דאמר קב"ה לשטן מאין תבא כו' השמת לבך אל עבדי איוב אמר ליה השטן לקב"ה אית ב"נ בעלמא דיהיב ליה מאריה כספא ודהבא ומרגליות ובנים וכל טובא דעלמא ויהא ביש.

א"ל הנה כל אשר לו בידך רק אליו אל תשלח ידך יהב ליה בידו וקטיל בנוי ולא נשאר בידו כלום לבתר הדר ואמר וגע אל עצמו ואל בשרו עד דקב"ה אמר ליה הנו בידך אך את נפשו שמור.

בההיא שעתא נפק איוב מדעתיה ואמר הכי הטוב לך כי תעשוק הטוב זה העושק שתעשה לי אבי ואמי עשו הגוף ואתה התחברת עמהם בשותפות ונתת בי נפש ונשמה הנפש שהוא שלך אמרת אך את נפשו שמור והגוף שעשו לי אבי ואמי אמרת עשה בו כל מה שתרצה וכי הוא טוב זה העושק שתעשה לי.

ד"א אשרי משכיל אל דל מהו דל אדם שימות בלא בנים יצאה נשמתו ממנו בשעת פטירתו מן העולם ראה מה אמר עליו הפסוק יד ליד לא ינקה רע ואם נשאר לו בן בעולם אם יחזיק בו א' וילמדנו תורה יעשה שלום לי וכיום רעה ימלטהו ה'.

ות"ח גברא חד אזיל לבי טורי קרדונייא הוא ותרין עמיה וחמא גומין בקיעין דאשא ותננא נפיק מן גומין ושמע גברא חד דאמר ווי ווי אמר ודאי אתר חד מן דוכתי דגיהנם הכא.

אדמוך וחזא בחלמיה לאינש חד והדא גדישא מן קוצין על כתפוי ותרין ממונין מן גיהנם עאלין נורא תחות גדישא דמן קוצין ואיתקד והוה צעיק והוה אמרין ליה תרין מלאכין קדישין שלוחין מן השופט דלעילא דדן ליה את שבקת להקב"ה ולמלאכין דיליה דהוה נטרין לך בעלמא דין ובעלמא דאתי ואת עבדת רעווא דקוצין דאינון רשעים דאינון מסטרא דסמאל ונחש הקוצין ישרפו אותך.

א"ל לההוא חייבא דגיהנם מאן אנת אמר יודאי חייבא אנא וממונין דגיהנם לא מדכרין לי שמי ותלת זמנין דיינין לי ביומא ותרין בליליא אמר ליה שמא דדוכתך ידעית אמר ליה גלילא עילאה ושבקת בר בעלמא.

אמר ינוקא שבקנא ואנא קצבא הוינא ומן בישין סגיאין דעבידנא בקדמיתא הוה דיינין לי מפי ומרגלי ומידי ומלאך שהוא ממונה על הקברות אומר לי בשעתא דדיינין לי אוי למי שנשבע לקיים את התורה ונשבע על שקר ווי לקרקפתא דלא מנחא תפלין מעולם ואו לידים שמשו בהבלי העולם.

ואוי לרגלים שהיו הולכים בהבלי העולם בשעתא שהיו מלקין אותי מכות מרדות אמרתי כל מה שעשיתי ובאה נשמתו והמלאך שהיה ממונה על נשמתו ונתנו כתב אחד מכל מה שעשיתי ונשמתו עשתה עדות עם המלאך ואמרו ע"פ שנים עדים או שלשה עדים יומת המת וע"ד משוכבת חיקך שמור פתחי פיך ומאן איהו דא נשמתא דהיא מעידה על בר נש בשעת מיתתו.

איתער משינתיה ההוא גברא אזיל לגלילא עילאה ואמר לגברא חד חזיתא לינוקא דאיהו בן קצבא דמית בזמן פלוני א"ל ינוקא דא דאת שאיל עליה אינו אזיל בבי מטבחיא ואיהו רשע כאבוהי כך וכך יהא ליה ולאבוה ולמיניקתא דיניקא ליה אזיל למדרשא חד שמע לינוקא דהוה אמר אם תבקשנה ככסף וגו'.

אזל לבי מטבחיא וחזא לינוקא דהוה משחק עם הנערים בבי מטבחיא א"ל ברי זיל עמי ואזל עמיה ואלביש יתיה ויהב ליה לרב חד דהוה אוליף ליה אורייתא עד דרבא רביא וקרא ועבד ליה דיימר הפטרה בבית הכנסת ועבד ליה דיתפלל עד דקרא וזנה ואתחכם יותר עד דקרו ליה רבי.

ההוא ב"נ מית דהוה אבוהי דינוקא דהוה דיינין ליה אתא בחלמא לחכם דא ואמר ליה רבי כמה דנחמת לי ינחם לך קב"ה בשעתא דאמר בני הפטרה בקהל אפקעי לי מן דינא בשעתא דעבר לתפלה ואמר קדיש קרעו לי גזר דין מכל וכל ובשעתא דאתחכם יהבו לי חולקא בגנתא דעדן ודא הוא חלק דאמרי חלק לעה"ב חלק שיש לכל צדיק וצדיק בפני עצמו ועאלו לי עם הצדיקים בישיבה דילהון.

שְׁעָה"כ

ובשעתא דאתחכם יותר וקרו ליה רבי אעטרו לי בכתרא דצדיקייא אתעטרין ביה ויהבו לי אכילה ושתייה מההיא שנהנין מזיו השכינה ודא הוא דאמרי צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו השכינה וכל גברא דנהנה מזיו השכינה כאלו אכל ושתה ובשבילך רבי זכניא לכל האי יקר זכאה חולקך שבשביל דא אית לך חולקא עילאה יתיר בעלמא דין ובעלמא דאתי וזכאה איהו מאן דזכי דישבוק ברא בעלמא.

תרגום: ובא ראה כל איש שהוא דל וחוטא לפני הקדוש ברוך הוא לא מחשיב לו הקדוש ברוך הוא חטא משום שאינו בדעתו ומנין לנו מאיוב בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לשטן (איוב א) מאין תבא כו' (איוב ב) השמת לבך אל עבדי איוב אמר לו השטן לקדוש ברוך הוא יש אדם בעולם שנותן לו אדונו כסף וזהב ומרגליות ובנים וכל טוב העולם ויהיה רע.

אמר לו הנה כל אשר לו בידך רק אליו אל תשלח ידך נתן אותו בידו והרג את בניו ולא נשאר בידו כלום אחר כך חזר ואמר (שם) וגע אל עצמו ואל בשרו עד שאמר לו הקדוש ברוך הוא (שם) הנו בידך אך את נפשו שמר.

באותה שעה יצא איוב מדעתו ואמר כך (שם י) הטוב לך כי תעשק הטוב זה העשק שתעשה לי אבי ואמי עשו הגוף ואתה התחברת עמהם בשתפות ונתת בי נפש ונשמה הנפש היא שלך אמרת אך את נפשו שמר והגוף שעשו לי אבי ואמי אמרת עשה בו כל מה שתרצה וכי הוא טוב זה העשק שתעשה לי.

דבר אחר (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל מה זה דל אדם שימות בלא בנים יצאה נשמתו ממנו בשעת פטירתו מן העולם ראה מה אמר עליו הפסוק (משלי יא) יד ליד לא ינקה רע ואם נשאר לו בן בעולם אם יחזיק בו אחד וילמדנו תורה יעשה שלום לי וביום רעה ימלטהו ה'. ובא ראה אם אחד הלך לבין הרי אררט הוא ושנים עמו וראה גמות ובקעים של אש ועשן יוצא מהגמות ושמע איש אחד שאומר וי אמר ודאי מקום אחד ממקומות הגיהנם כאן.

נרדם וראה בחלומו איש אחד וגדיש זה של קוצים על כתפיו ושני ממנים מהגיהנם מכניסים אש תחת הגדיש של הקוצים ונשרף והיה צועק והיו אומרים לו שני מלאכים קדושים שלוחים מהשופט של מעלה שדן אותו אתה עזבת את הקדוש ברוך הוא ואת מלאכיו שהיו שומרים אותך בעולם הזה ובעולם הבא ואתה עשית הרצון של הקוצים שהם הרשעים שהם מצדו של סמא"ל ונחש הקוצים ישרפו אותך.

אמר לו אותו יהודי לאותו הרשע של הגיהנם מי אתה אמר יהודי רשע אני והממנים של הגיהנם לא מזכירים את שמי ושלוש פעמים דנים אותי ביום ופעמים בלילה אמר לו את שם מקומך ידעת אמר לו הגליל העליון והשארית בן בעולם.

אמר תינוק השארתי ואני הייתי קצב ומהרעות הרבות שעשיתי בראשונה היו דנים אותי מפי ומרגלי ומידי והמלאך שהוא ממנה על הקברות אומר לי בשעה שדנים אותי אוי למי שנשבע לקים את התורה ונשבע על שקר אוי לקרקפת שלא הניחה תפלין מעולם ואוי לידים ששמשו בהבלי העולם ואוי לרגלים שהיו הולכים בהבלי העולם.

בשעה שהיו מלקים אותי מכות מרדות אמרתי כל מה שעשיתי ובאה נשמתי והמלאך שהיה ממנה על נשמתי ונתנו כתב אחד מכל מה שעשיתי ונשמתי עשתה עדות עם המלאך ואמרו (דברים יז) על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת ועל זה (מיכה ז) משכבת חיקך שמר פתחי פיך ומי הוא זו הנשמה שהיא מעידה על אדם בשעת מיתתו.

התעורר משנתו אותו איש הלך לגליל העליון ואמר לאיש אחד ראית תינוק שהוא בן של קצב שמת בזמן פלוני אמר לו התינוק הזה שאתה שואל עליו הוא הולך לבית המטבחים והוא רשע כמו אביו כך וכך יהיה לו ולאביו ולמינקת שהיניקה אותו הלך לבית מדרש אחד שמע תינוק שהיה אומר (משלי ב) אם תבקשנה ככסף וגו'.

הלך לבית המטבחים וראה תינוק שהיה משחק עם הנערים בבית המטבחים אמר לו בני לך עמי והלך עמו והלביש אותו ונתן אותו לרב אחד שהיה מלמד אותו תורה עד שגדל התינוק וקרא ועשה אותו שיאמר הפטרה בבית הכנסת ועשה אותו שיתפלל עד שקרא ושנה והתחכם יותר עד שקראו לו רבי.

אותו האיש המת שהוא אבי הילד שהיו דנים אותו בא בחלום לחכם זה ואמר לו רבי כמו שנחמת אותי ינחם אותך הקדוש ברוך הוא בשעה שאמר בני הפטרה בקהל הפקיעו אותי מן הדין בשעה שעבר לתפלה ואמר קדיש קרעו לי גזר הדין מכל וכל ובשעה שהתחכם נתנו לי חלק בגן עדן וזהו החלק שאומרים חלק לעולם הבא החלק שיש לכל צדיק וצדיק בפני עצמו והכניסו

שעה"כ

אותי עם הצדיקים לישיבה שלהם.

ובשעה שהתחכם יותר וקראו לו רבי עטרו אותי בכתר שהצדיקים מתעטרים בו ונתנו לי אכילה ושתייה מאותו תענוג שנהנים מזיו השכינה וזהו שאומרים צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה וכל איש שנהנה מזיו השכינה כאלו אכל ושתה ובשבילך רבי זכיתי לכל הכבוד הזה אשרי חלקך שבשביל זה יש לך חלק יותר עליון בעולם הזה ובעולם הבא ואשריו מי שיזכה שישאיר בן בעולם.

קסד. ואי תימא הא קדושתא דקדיש דאיהו תרגום אמאי לאו איהו ביחיד תא חזי קדושתא דא לאו ואיהו (איהי) כשאר קדושאן ודאינון (דאנן) משלשין אבל קדושתא דא איהי סלקא בכל סטריין לעילא ותתא ובכל סטרי מהימנותא ותברא מנעולין' וגושפנקן דפרזלא וקלפין בישין וס"א ודא איהו שבחא דאסתלק ביה יקרא דקודשא בריך הוא יתיר משבחא אחרא ואסתלקותא דא יתיר מכלא מאי טעמא בגין דאיהו גרים לאתכפייא סטרא אחרא ולאסתלקא לאסתלקא יקרא דקודשא בריך הוא על כלא ואנן בעינן למימר לה בלישנא דסטרא אחרא ולאסתלקא בחילא תקיף אמן יהא שמיה רבא מברך בגין דיתבר חילא דסטרא אחרא ויסתלק קודשא בריך הוא ביקריה על כלא וכד אתבר בקדושתא דא חילא דסטרא אחרא קודשא בריך הוא אסתלק ביקריה ואדכר לבנוי ואדכר לשמיה ובגין דקודשא בריך הוא אסתלק ביקריה בקדושתא דא לאו איהי אלא בעשרה.

תרגום: ואם תאמר הרי הקדשה של הקדיש שהיא תרגום למה אינה ביחיד בא וראה קדושה זו אינה כשאר הקדשות שהם משלשים אבל קדושה זו היא עולה בכל הצדדים למעלה ולמטה ולכל צדדי האמונה ושוברת מנעולים וחותרות של ברזל וקלפות רעות (וזהו השבח שמתעלה בו כבוד הקדוש ברוך הוא יותר משבח אחר והתעלות זו יתרה מהכל למה משום שהוא גורם להרפות את הצד האחר ולהעבירו) להעלות את כבוד הקדוש ברוך הוא על הכל ואנו רוצים לומר אותה בלשון של הצד האחר ולהשיב בכח חזק אמן יהא שמיה רבא מברך כדי שישתבר כחו של הצד האחר ויתעלה הקדוש ברוך הוא בכבודו על הכל וכשנשבר בקדשה זו כחו של הצד האחר הקדוש ברוך הוא מתעלה בכבודו ונזכר לבנוי ונזכר לשמו ומשום שהקדוש ברוך הוא מתעלה בכבודו בקדשה הזו אינה אלא בעשרה.

- מאיר הכוונה -

1 עי' שעה"כ טו ע"ג: הנה הקדיש נתקן בלשון תרגום וכו' בזוהר פ' תרומה וז"ל דאיהו מתבר שלשלאין דפרזלא כו', והענין הוא במה שהודעתך בשער המצות בפרשת ואתחנן (לו ע"א) איך התרגום ה"ס אחוריים דקדושה, והוא קדושה(ה) ג"כ, אלא שהחיצונים יונקים משם. וכבר נתבאר שהקדיש נתקן להעלות את העולמות למעלה ממדרגתם, כגון העשיה ביצירה וכיוצא. והנה אנו מתייראים פן ח"ו ע"י עליית העולמות יעלו גם (הקליפות) [החיצוניות] עמהם, (ויתאחזו בהם ויינקו שפע מהם), ולכן נתקן בלשון תרגום, דאיהו לישנא דלא משתמע למלאכין עלאין, כנז' בזוהר פ' נח (דף עח ע"ב) ובפ' לך לך (דף פט ע"א). והטעם הוא לפי שהם מצד הפנים, והם מדברים בלשון הקדש שהוא בחינת הפנים. אך (הקליפות הם נאחזים באחוריים והם) [החיצונים שיונקין מן האחוריים לכן הם] מבינים בלשון תרגום שהוא אחוריים, ובהיותנו אומרים השבח הגדול והקדוש הזה של הקדיש בלשון תרגום שהם מבינים אותו, אז הם נכנעים ואינם עולים למעלה [עם העולמות]. והנה הקליפות הם [י"א בחי'] כולם נמשכים מסוד י"א סממני הקטרת, שהם סוד עשתי עשרה יריעות עזים, אשר סודם הם שני אותיות אחרונות דשם הויה, שהם ו"ה, שהם בגימ' י"א. והענין הוא במה שהודעתך, כי י"א סמנים הם אחוריים שלמעלה שירדו בעת מיתת המלכים וביטולם, וירדו אחוריים דא"א במקום ז"ן, שהם ז"ס האחרונות, וגם הם בחינת שני אותיות ו"ה הנז' של שם הויה. ואלו האחוריים נכללין בכלל ז"ן, ולכן תמצא כי אין שום פגם תחתון מגיע אלא בז"ן ולא בא"א, ולכן תקנו י"א אותיות בשני תיבות יתגדל ויתקדש כנגד ה"א הנז'. עוד ירצה, כי כבר ביארנו, כי יתגדל ויתקדש יש בהם אחת עשרה אותיות כנגד י"א סממני הקטרת וכו'. והנה כוונת הקדיש הוא לסלק ולהסיר אותו הרוחניות שהם ה"א סממנים משם, וזה נעשה ע"י (העלאת) [שאנחנו מעלים] ב' אותיות ו"ה עד א"א, שהם י"ה, ואז יתחברו עמהם, ועי"כ יתבטלו הקליפות. וזמ"ש יתגדל ויתקדש שמיה רבא, פי' כי השם של י"ה, הרמוז במלת שמיה, ר"ל שם י"ה, שהם א"א, יהיו שם י"ה רבא, וזה ע"י שנתחברו עם שני אותיות אחרונות ו"ה, ועי"כ יהיה השם גדול ושלם, כי בעוד שהאותיות אלו נפרדות זו מזו ח"ו, אין השם שלם וגדול, ע"כ. ובזה מובן לשון זה "מלין דכתרא וכו'" (מ"מ).

שְׁעָה"כ

ועי' זהר ח"א קכו ע"א: אמר ליה כל הני עובדין וכל מה דידע בלעם מאן אתר אוליף ליה א"ל מאבוי¹ אבל באינן הררי קדם² דאיהו ארץ קדם אוליף כל חרשין וכל זיני קוסמין³ בגין דבאינן טורי אינן מלאכי עז"א ועזא"ל דאפיל לון קב"ה מן שמיא ואינן קטירין בשלשלאי דפרזלא ואודיעין חרשין לבני נשא ומתמן הוה ידע בלעם כמה דאת אמר (שם כג ז) מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם.

תרגום: אמר לו, כל המעשים הללו וכל מה שידע בלעם, מאיזה מקום למד אותם. אמר לו, מאביו. אבל באותם הררי קדם, שהיא ארץ קדם, למד כל הכשפים וכל מיני קסמים, משום שבאותם ההרים הם המלאכים עז"א ועזא"ל שהקב"ה הפיל אותם מן השמים, והם קשורים בשלשלאות של ברזל, ומודיעים כשפים לבני אדם. ומשם היה יודע בלעם, כמו שנאמר "מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם".

קסה. ז"ל: אהלה⁴ דההוא כרם כגוונא דא בני אהרן דתנינן שתויי יין הווי⁵ וכי מאן יהיב לון חמרא בההוא אתר למשתי אי ס"ד דאינן חציפין הווי דרוו חמרא [לאן] הכי אלא ודאי מההוא חמרא ווו דכתיב (ויקרא י א) ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה⁶ כתיב הכא אש זרה וכתוב התם (משלי ז ה) לשמרך מאשה זרה⁷ וכלא חד מלה וכן כגוונא דא וישת מן היין וישכר ויתגל (בראשית ט כא) ועל דא אתער חם אבי כנען⁸ כמה דאתמר ואתיהיב אתר לכנען לשלטה [ומה] [ומאי] דהוה אהרין צדיק ברזא¹⁰ דברית סרסו ותניא [כדתנינן] דאעבר מיניה ההוא קיומא אובגין כן [וע"ד] אמר ארור דהא לווטין אתערו בקדמיתא על ידיה בעלמא [ועל דא ויאמר ארור כנען דהא לווטין ייתון על עלמא כדקדמיתא] עבד עבדים יהיה כמה דאת אמר ארור אתה מכל הבהמה וגו' כלא יתקן לזמנא דאתי והוא לא יתקן¹¹ וכלא יפקון לחירו והוא לא יפוק ורזא איהו לאינן דידיע ארחוי ושביילי דאורייתא.

תרגום: אהלה של אותה כרם. כדוגמא זו בני אהרן ששנינו שהיו שתויי יין, וכי מי נתן להם יין באותו מקום לשתות, ואם תעלה בדעתך שהיו חצופים ששתו יין, לא כך, אלא ודאי מאותו יין שתו, שכתוב "ויקריבו לפני ה' אש זרה", כתוב כאן "אש זרה", וכתוב שם "לשמרך מאשה זרה", והכל דבר אחד. וכן כדוגמא זו, "וישת מן היין וישכר ויתגל", ועל זה התעורר חם אבי

- מאיר הכוונה -

1 שהיה בן בנו של לבן (אור יקר). לבן הארמי אבי אביו של בלעם והוא עצמו נתגלגל בבלעם וממנו למד בלעם בן בנו מעשה כשפים וחכמה הזאת היתה חכמתו של לבן הארמי (ע"ח שער לח פ"ג). לבן נתגלגל בבלעם וכל הקסמים שלהם היו באופן אחד. ובפרט במה שביארנו שם, כי בלעם שרשו הוא לבן, והוא נמשך מאלו האורות המובלעים באלו העקבים, ולכן נקרא בלעם. ולכן היה שקול כמשה, שהוא הדעת דקדושה, ולכן נאמר בו, (במדבר כ"ד ט"ז) ויודע דעת עליון. ונמצא, כי ענין לבן, כל חכמתו היתה ע"י התרפים, שהם בחי' האורות היוצאים בגלוי, ממקום התורף דיסוד דתבונה בחזה דז"א, ויוצאים ונכנסים בעקבים דלאה, שהם דינים גמורים, ומשם נמשכים לו, ולכן נקראת חכמתו, חכמת התרפים. וכו' ונודע, כי לבן הוא הקליפה, שכנגד לבנון העליון חכמה אבא, אשר לאה ורחל ב' בנותיו, וז"א בנו, ובפרט במש"ל כי לבן הוא בלעם והוא כנגד משה בקדושה, שהוא יסוד דאבא שבדעת עליון דז"א כנודע (שער הפסוקים - פרשת ויצא).

2 הררי קדם אלו הם בחי' אלו המלכים [היינו מלכין קדמאין] הנקר' חכמת כל בני קדם יען קדמו למלכי ישראל (שער מאמרי רשב"י מא ע"ג). עי' זהר הרקיע קלג ע"ב.

3 שמות קיב (הערת הזוהר).

4 ז"ס הכתוב באברהם ויט אהלה שתיקן מה שפרץ נח והקים הוא. א"ח (נ"א).

5 כלומר שהם נכנסו לאותו הנסיון של נח וכנ"ל (דע"ה ח"ב פד ע"ג).

6 עי' לקמן קצב ע"א וקמח ע"ב וח"ב קצג ע"א וח"ג לג ע"ב ולז ע"ב ולח ע"ב דף ס ע"א ונו ע"ב ונז ע"ב (לש"ו).

7 כלומר במקום נוק' דאצילות, והשכינה התרחקה (דע"ה ח"ב פד ע"ג).

8 "ואשלים" נוסף באור יקר.

9 [לפי הנוסח שלון] השלים הפרצה מין במינו מיד אתייהיב ליה אתר לשלטה ליכנס החצוני פנימה (אור יקר).

10 היינו הסירוס שלו שהברית העליון יסתלק ממנו (אור יקר).

11 כתיב ובלע המות לנצח, ולא כתיב בלע מלאך המות, והענין שיש מות ויש צלמות, כי מות הוא הפעולה למטה וצלמות הוא צלו העליון, ולפיכך הקלי' עליונות נטהרות וכו' והיינו סוד הקלי' הפנימית העליונה הקרובה אל הקדושה, וכו' אמנם המות עצמו שהוא קליפת הערלה החצונית מעבירים אותה והיא המות שאינה נתקנת לעולם והוא הנחש וכנען שאין לו תיקון ולא יצאו לחירות מקללותיהם (אור יקר).

שְׁעָה"כ

כנען כמו שנתבאר, וניתן מקום לכנען לשלוט. ומה שהיה זה הצדיק בסוד הברית, סירס אותו. ושנינו, שהעביר ממנו אותו קיום. ולכן אמר "ארור", שהרי הקללות התעוררו בתחילה על ידו בעולם. (ועל זה "ויאמר ארור כנען", שהרי קללות יבואו על העולם כבתחלה). "עבד עבדים יהיה", כמו שנאמר "ארור אתה מכל הבהמה וגו'", הכל יתוקן לעתיד לבא, והוא לא יתוקן. וכולם יצאו לחרות, והוא לא יצא. וסוד הוא לאותם שיודעים דרכי ושבילי התורה.

קסו. ז"ל: אשר מחזה שדי יחזה יחזה סתים הוה מלה מגו מלאכי השרת בגין דלא יהא לון פטרא¹ דקודשא בריך הוא ממלל בהווא ערל מסאבא² דהא מלאכי קדושי לאו (יקרון) [נזקין] בלשון תרגום³.

(ו)אי תימא דלא ידעי והא גבריאל אוליף ליוסף ע' לשון ותרגום חד מע' לשון הוא אלא מנדע ידעי אבל לא נזקין תנן דלא חיישי ולא משגיחין עליה דהא מאיס איהו קמייהו מכל שאר לשון.

ואי תימא הואיל ומאיס איהו ממלאכי עלאי אמאי תרגום אונקלוס אורייתא בהאי לשון ויונתן בן עוזיאל המקרא⁴ אלא מאיס הוא קמייהו והכי אצטריך דלית⁵ קנאה למלאכי עלאי בהדייהו דישראל יתיר ועל דא תרגום תורה ומקרא כך ולא מאיס איהו דהא בכמה דוכתי אקודשא בריך הוא כתב וכו' אורייתא הכי ובגין כך סתים איהו מגו מלאכי עלאי קדישי.

תרגום: "אשר מחזה שדי יחזה", "יחזה", [כלומר] הדבר היה סתום ממלאכי השרת כדי שלא יהיה להם פתחון פה שהקדוש ברוך הוא מדבר עם אותו הערל הטמא, שהרי המלאכים הקדושים אינם (קוראים) נזקקים ללשון תרגום.

אם תאמר שלא יודעים, והרי גבריאל למד את יוסף שבעים לשון, והתרגום הוא אחד משבעים לשון. אלא ידוע יודעים, אבל שנינו שלא נזקקים, שאין חוששים ואין מתבוננים עליו, שהרי הוא מאוס לפנייהם מכל שאר הלשונות.

ואם תאמר, שהואיל והוא מאוס מן המלאכים העליונים, למה תרגם אונקלוס את התורה בלשון הזו, ויונתן בן עוזיאל את המקרא. אלא מאוס הוא לפנייהם, וכך צריך, שאין קנאה למלאכים העליונים עם ישראל יותר, ועל כן תרגום תורה ומקרא כך, ואינו מאוס, שהרי בכמה מקומות כתב הקדוש ברוך הוא בתורה כך, ולכן הוא סתום מתוך המלאכים העליונים הקדושים.

טו ע"ב

טו ע"ג

קסז. פ"ח שער עולם העשיה פרק ד: והנה כ"א מי"א נקראים אדם מבחינת ארץ אדום וי"א פעמים אדם גימטריא תולע וז"ס לעו"ת אד"ם בריב"ו אדני לא ראה ע"י י"א אדם אלו שהם גימטריא לעו"ת משם נמשך עיוות הדין אל האנשים והנה כל זה הוא בקליפות ולכן אדני" לא ראה כי אינם במקום קדושה הנקרא אדני".

וזהו ענין ואמר אי אלהימו כי תחלק מלת אלהי מ"ו כזה וכ"א עולה בגימטריא אדם ע"ה שלו והם י"א אדם כמנין אי וזהו אי אלהימו וזהו ענין ג"כ תביאמו ותטעמו פי' תביא לאותם מ"ו ותטעם לאותם מ"ו ותזככם בי"א סמני הקטורת ותביאמו ותטעמו בהר נחלתך שהוא הקדושה וגם בתיבת תביאמו יש תיבת א"י מ"ו שהם י"א אדם הנז' וגם הם עולים שו"ר וזשארז"ל ענין שור שחור ביומי וכו'.

קסח. עי' זהר ח"ב קה ע"א: ועל דא לית שציאו לישראל לעלם ולעלמי עלמין וחס ושלום⁶ אלמלא ישתציאו שמא דא לא הוי [הדא הוא] דכתיב (יהושע ז ט) והכריתו את שמנו מן הארץ

- מאיר הכוונה -

¹ פתחון פה (ד"א) (נ"א).

² עד ע"ב עה ע"ב (הערת הזוהר).

³ עי' לעיל ט ע"ב.

⁴ מכאן מוכח דתרגום יב"ע של תורה אינו יב"ע כאשר הוכחתי במקומו בראיות ברורות (מא"י) (נ"א).

⁵ דאית כצ"ל (של"ה).

⁶ כמש"כ מלאכי (ג ו) כי אני ה' לא שניתי ואתם בני יעקב לא כליתם.

שְׁעָה"כ

ומה תעשה לשמך הגדול שמא גדול דא בניינא קדמא שמא קדמא אלהים והשתא דישראל אינון בגלותא כביכול כל בניינא נפל ולזמנא¹ דאתי כד יפרוק קודשא בריך הוא לבנוי מגלותא (יתחבר) מ"י ואל"ה דהוה בהו פרודא² בגלותא (ו)יתחברון כחדא³ ושמא דאלהים יהא שלים על תקוניה ועלמא יתבסס הדא הוא דכתיב (ישעיה ס ח) מי אלה כעב תעופינה וכיונים אל ארובותיהם.

ובגין דאיהו שמא חדא לא כתיב מי ואלה אלא מי אלה שמא חדא בלא פרודא [והוא אלהים] דהשתא בגלותא אסתלק מי לעילא כביכול אימא מעל בנין ובנין נפלו ושמא דהוה שלים דהוה שמא עלאה רברבא קדמא נפל⁴.

ועל דא אנן מצלן ומקדשן בבתי כנסיות על שמא דא דיתבני כמה דהוה ואמרי יתגדל ויתקדש שמיה רבא אמנ⁵ יהא שמיה רבא מברך מאן שמיה (ההוא) רבא ההוא קדמא דכלא⁶ בגין דלית ליה בניינא אלא בהדן מ"י לא יתבני לעולם אלא באלה⁷ ועל דא בההוא זמנא מי אלה כעב תעופינה ויחמון כל עלמא דהא שמא עלאה אתתקן על תקוניה⁸.

ואי שמיה רבא דא אתקן ואתבני על תקוניה הא ישראל שליטין על כלא וכל שאר שמהן [יתהדרון] (יהדרון) על תקוניהו וישראל ושלטיין (שלטיין) על כלא דהא כלהו תליין בשמיה רבא קדמא לכל בניין.

(ו)רזא דא כד ברא אקודשא בריך הוא עלמין קדמא לכל בניין שמא דא אתבני דכתיב (ישעיה מ כו) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה ברא שמיה על תקוניה וכד ברא אלה ברא שמיה⁹ אליה בכל [חילין דאתחזון] וחילין דיתחזון (מלין דיתחזון)) ליה למהוי שמיה על תקוניה כדקא יאות דכתיב (שם) המוציא במספר צבאם.

תרגום: ולכן אין כליון לישראל לעולם ולעולמי עולמים וחס ושלום אלמלא יכלו השם הזה לא היה זהו שכתוב (יהושע ז) והכריתו את שמנו מן הארץ ומה תעשה לשמך הגדול שם הגדול זה הבנין הראשון שם הראשון אלהים ועכשיו שישראל בגלות (יתחבר) כביכול נפל כל הבנין ולעתיד לבא כשיגאל הקדוש ברוך הוא את בניו מהגלות מ"י ואל"ה שהיו בפירוד בגלות יתחברו כאחד ושם האלהים יהיה שלם על תקונו והעולם יתבסס זהו שכתוב מי אלה כעב תעופינה וכיונים אל ארבתיהם.

- מאיר הכוונה -

¹ לזמנא (דפ"ו).

² "בהו פרודא" נמחק בדפ"ו, ובמקומו איתא "דפרודא".

³ הפגם דהתתקע"ד דורות הנה הוא בסוד האותיות אל"ה מאלהים, שנפרדו אל"ה ממ"י שהוא קיצוץ בנטיעות רחמ"ל כנודע מזוה"ק (ח"א דף ב' ע"א) (כללים ח"א קז ע"ב).

⁴ נפיל (דפ"ו).

⁵ קסה ע"ב (הערת הזהר).

⁶ פ"י בינה שנק' שם הגדול, כמ"ש ומה תעשה לשמך הגדול (עי' מבר"ש ש"ג ח"ב פ"ו) ואנו מתפללים שיתגדל שמיה רבא, שהיא בינה הנק' שם הגדול, דהיינו שע"י הגלות, נסתלקו נה"י דבינה מז"א, ולעתיד יחזרו ויתחבר מי עם אלה, שהם נה"י דאימא בז"א, ואזי השם שלם (מ"מ).

⁷ חצי אמא נקרא מ"י כנודע, וכשמתפשטים כאן בבחי' לאה, שהם אותיות אלה, נעשית אלהים, לפי שבחינותיה העליונות של אמא נקרא מ"י, אבל מחצי ת"ת שלה ולמטה המתלבשין בז"א כנודע נקרא אל"ה, וחבור הכל ביחד נקרא אלהים. והנה אלה הנ"ל נעשית ממנו בחי' לאה הנ"ל (ע"ח לאה ורחל ב).

⁸ ובאמן של קדיש יש לכוין יאהדונה"י גי' אמון, קב"ה ושכינתיה, כמ"ש פ' תרומה. כי ע"כ בקדושה זו, קב"ה אסתלק ביקריה, ויקריה היינו שכינתיה. ואח"כ יש"ר, שם י"ה רבא ודאי, ככתוב ומה תעשה לשמך הגדול, כי כיון שנכנס בירושלים של מטה, ודאי שיבא בירושלים של מעלה, בסוד י"א ה"ה ו"י ה"ה. וז"ס בסבא דמשפטים, דהא בגלותא אסתלק מי מאלהים לעילא כביכול מעל בנין, ובנין נפלו, ושמא קדישא דהוי שלים, ההוא שמא עלאה נפל, וע"ד אנו מצלאין על שמא דא, דיתבני כמה דהוי, ודא יתגדל ויתקדש שמיה רבא ההוא קדמא דכולא בגין דלית ליה בניינא אלא בהדה מי לא אתבני לעלם אלא בהדה. ובזוהר בראשית מי בעי באלהים לאתגליא ולאיתקרי בשמיה ולאיתלביש בלבוש יקר ונהיר וברא אלה ואתחברו אתוון ואשתלים בשמא דאלהים ועד דלא ברא אלה לא אסתלק בשמא דאלהים. ובפרשת פנחס העונה איש"ר בכל כחו, ודאי אצטרך לאתערא כל שייפוי בחילא תקיף, בגין דיתבר חילא ותוקפא דסט"א, ובפ' נח בזימנא דישראל מתיבין בקול רם איש"ר, קב"ה איתמלי רחמין וחיים על כולא (פע"ח שער חזרת העמידה א).
⁹ מוסגר בדפ"ק.

שְׁעָה"כ

ומשום שהוא שם אחד לא כתוב מי ואלה אלא מי אלה שם אחד ללא פירוד והוא אלהים שעכשיו בגלות התעלה מי למעלה כביכול האם מעל הבנים והבנים נפלו והשם שהיה שלם שהוא השם העליון הגדול הראשון נפל.

ועל זה אנו מתפללים ומקדשים בבתי כנסיות על השם הזה שיבנה כמו שהיה ואומרים יתגדל ויתקדש שמייה רבא אמן יהא שמייה רבא מברך מי זה שמו הגדול אותו הראשון של הכל משום שאין לו בנין אלא עמנו מ"י לא יבנה לעולם אלא באלה ועל זה באותו זמן מי אלה כעב תעופינה ויראו כל העולם שהרי השם העליון נתקן על תקונו.

ואם שמו הגדול הזה נתקן ונבנה על תקונו הרי ישראל שולטים על הכל וכל שאר השמות יחזרו על תקונם וישראל שולטים על הכל שהרי כולם תלויים בשמו הגדול ראשון לכל הבנינים. סוד זה כשברא הקדוש ברוך הוא את העולמות ראשון לכל הבנינים שם זה נבנה שכתוב שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה ברא שמו על תקונו וכשברא אלה ברא (שמו) אותו בכל החילות שנראים לו להיות שמו על תקונו כראוי שכתוב המוציא במספר צבאם.

קסט. עי' זהר ח"ג רכב ע"א: אמר רעיא מהימנא¹ ווי לון לבני נשא דאינון אטימין לבא סתימין עיינין דלא ידעין דכד אתי ליליא² תרעין דגיהנם אתפתחו דאיהי מרה ועשנין דילה דמתפשטין סלקין עד מוחא וכמה חיילין דיצר הרע מתפשטין בכל אברין דגופא ותרעין דאיהו לבא דג"ע מסתמין ולא מתפתחין³ דכל נהורין דעיינין מלבא נפקין.

- מאיר הכוונה -

¹ רוב מאמר זה מפורש באדם ישר (ע"ח טנת"א ה'), והענין בקיצור שהגוף נעשה מכ"ב אותיות וכו', י' ספירות מצד נפש, ואחר כך באים לו י' ספירות מסוד רוח והם חיות הלב שסודו מכ"ב אותיות, וי' ספירות של הנפש הרי ל"ב. ובעת השינה הרוח עולה למעלה, והנפש אז מסתתרת בתוך הלב מפחד המזיקים. זהו תוכן הענין הכתוב שם. ונלע"ד שכן בז"א שלא נשאר בו כי אם אותו קיסטא דחיותא ה"ס הנפש דהיינו ו"ק של קטנות דאי' בפנימיות, וכן היה בזמן נח שנאמר (בראשית ו ג) לא ידון רוחי באדם, שנסתלקו י' ספירות דרוח שהוא בחינת אדם ממש, ולכן כתוב (שם ו, ו) ויתעצב אל לבו, פי' שנצתמצם ונסתלק ללב ואז גברו כחות הדין והם המבול שסודו מכל האחוריים, דהיינו ע"ח אותיות שיש בפק"ד קס"ו ק"ל ועולים ת"פ, כי אז גברה נוק' דתהומא רבא שכל כחה מסוד הנקבה הקדושה, וה' פעמים א"ל אדנ"י הוא ת"פ. והנה מ"ש שנחלק י"ס (נ"א י"ה) ה"ס הרוח שהוא מסוד הנקודות והוא מאבא דאיהו י"ה, ולכן כל סוד התיבה נבנה על שם י"ה, יפ"ה חמשים הרי רוחבה, יר"ד פ' ה"י שלש מאות הרי אורכה, יר"ד ה"ה שלשים הרי קומתה. וכל זה היה להמשיך עליו כח הרוח להתקיים, וכן כתוב (ח, א) ויעבר אלקים רוח על פני הארץ וישוכו המים, כי לפי הטבע ברוח הומים המים, אלא כי היה חסר הרוח מן הנפש והיתה הומה בעבורו, וידוע כי מים סודם בנקבה בסוד אור מים רקיע, וכבר כתבתי בתי' ס"ט א', כי כל הכ"ב במילואן עולה ס"ה פ' ס"ה, דהיינו סוד הנקבה. וגם מים במ"ם רבתי דאי"ק עולה תר"ן, דהיינו י' פעמים אדנ"י בסוד י' ספירות דנפש (רמ"ז). בהקדמת תיקונים שלפנינו (דף ט ע"א) וכו', [קורא] להאותיות בשם מלאכים משום שהם למטה במדרגה מהנקודות, והנקודות מתגלים בהם, ומשתמשים על ידיהם. כן קורא הרע"מ הנז' להנהורין דלבא המתפשטין בכל אברים, והם הכחות דנפש המתפשטים מן הלב להחיות כל הגוף בשם מלאכים, כי הם שלוחי הנפש. וכן כי הרי הנפש הוא שותפא דגופא (תיקו"ז יג ע"ב), וכללא דאתוון כנ"ל אות י"ג, ונקרא הנפש והאותיות בתיקונים הנז' בשם מלאכים (ביאורים ח"א עב ע"א).

² אבל בתפלת ערבית שנפסקו כל המוחין לגמרי, ולכן כל שליטת החיצונים והמזיקין הוא בלילה, כנז' בר"מ (פ' פנחס) בלילה אסתתמו תרעי ג"ע ואתפתחו תרעי גהינם דאיהו מרה כו', כנודע שהדינין וגבורות של הלילה הם גדולים כמה מדרגות יותר מן הדינין שבשעת המנחה, כי שליטת וממשלת החיצונים האמיתית אינה אלא בלילה כנודע (שעה"כ ק"ש ג).

³ נוקביה דז"א צריכה שתהיה תמיד בסוד בתולה לפי שהיא עומדת למטה בבחינת העשיה אשר שם הקליפו' וצריכ' להיותה סתומה וסגורה בסוד בתולה ובפרט בלילה שאז הוא שליטת החיצונים ובפרט בימי הגלות והחרבן כי אז תרעין דילה סתימן בתולה ואיש לא ידעה (שער מאמרי רשב"י מד ע"א).

שְׁעָה"כ

ותרעין דלבא אינון עיינין¹ מסתמין בגין דלא מסתכלין באלין מזיקין דאינון לילית ולא שלטין בנהורין דלבא דאינון מלאכים דמתפשטין² בכל אברים כענפין דאילנא לכל סטרא בההוא זמנא³ אינון כלהו נהורין סתימין בלבא ומתכנשין לגביה כיונים אל ארבותיהם כנח ואתתיה וכל מין ומין דעאלו עמיה בתיבה ומזיקין דמתגברין על כל אברים דגופא כמי טופנא דגברו עליה ט"ו אמה בגין דחב ב"ה ואסתלק⁴ י"ה מן גופא⁵ ואשתאר אלם⁶ בלא ראייה ושמיעה וריחא ודבור.

ורזא דמלה (תהלים לט ג) נאלמתי דומיה⁷ (החשיתי מטוב וכאבי נעכר) דומי"ה דו"ם י"ה כההוא זמנא חמש עשרה אמה גברו מזיקין על גופא ואינון ככסלא לעוגיא. תרגום: אמר רועה הנאמן, אוי להם לבני אדם שהם אטומי לב סתומי עיניים, שלא יודעים שכשבא הלילה שערי הגיהנם נפתחים, שהיא מרה, ועשנים שלה שמתפשטים עולים עד למח, וכמה חיילות יצר הרע מתפשטים בכל אברי הגוף ושערים שהוא לב גן עדן נסתמים ולא נפתחים, שכל אורות העיניים יוצאים מהלב.

ושערי הלב, אותם עיניים נסתמות, משום שלא מסתכלות במזיקים הללו, שהם לילית, ולא שולטים באורות הלב, שהם מלאכים שמתפשטים בכל האיברים, כענפי העץ לכל צד. באותו זמן הם כולם אורות נסתרים בלב ומתכנסים אליו, כמו יונים לארבותיהם, כמו נח ואשתו, וכל מין ומין שנכנסו עמו לתיבה. ומזיקים שמתגברים על כל אברי הגוף, כמו מי המבול שגברו עליו ט"ו אמה, משום שחטא ב"ה, והסתלק י"ה מהגוף, ונשאר אל"ם, בלי ראייה ושמיעה וריח ודיבור. וסוד הדבר "נאלמתי דומיה (החשיתי מטוב וכאבי נעכר)", דומי"ה דו"ם י"ה, כאותו זמן חמש עשרה אמה גברו המזיקים על הגוף, והם כמו תלם לערוגה.

קע. עי' זו"ח סו ע"ד: דכתיב אתה כוננת מישרים וחכך כיון הטוב הולך לדודי למישרים כלהו ברזא דאלין אתוון אינון דאקרוון מישרים ואלין אתוון כתרין גניזין גו עלמא דאתי אינון

- מאיר הכוונה -

¹ גן עדן הוא יסוד אי' שהוא גן ליסוד אבא שהוא עדן. והנה בלילה מסתלקים כל מוחין דזעיר אפילו הרשימו שלהם כנזכר בדרוש התפילין (שעה"כ תפילין ה), וידוע שעיקר פתיחת יסוד אי' הוא בחזה דזעיר בלב שלו, שה"ס מה שכתבתי ריש פרשת לך לך, כי אם תסלק מע"ב ד' יודין שהוא עיקריותו ישאר ל"ב, וכן י"א"י מס"ג, וכן י"א"א מן מ"ה, והנה בין היודין ובין האלפין רמוזים בעינים כנזכר בברכת המפיל חבלי שינה על עיני, שה"ס היודין, ועפעפי סוד האלפין, ואם כן שפיר קארי לגן עדן עיינין דלבא (רמ"ז). וכ"ז [מש"כ ברמ"ז] מחמת התגברות החיצונים שמתגברין אז, והוא כגוונא דתבת נח שנסתם מחמת מי המבול, וכן נסתם עי"ז ג"כ כל כחות הנפש בהלב וכמו שמפרש והולך (ביאורים ח"א עב ע"א).

² מתפשטין בכל איברין דגופא, ותרעין דלבא דאיהו ג"ע מסתמין ולא כו', בגין דלא יסתכלון בהון אלין מזיקין דשלטין בלילא, ונהורין דלבא דאינון מלאכים דמתפשטין בכל אברים כענפין דאילנא כו', בההוא זמנא (יהל אור).

³ ור"ל דגם נהורין כלהו מתכנשין בלבא כו' (יהל אור).

⁴ דחב ב"ה ואסתלק" נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא דאסתלק.

⁵ ור"ל הנשמתא ונשמתא לנשמתא דאסתלקו לגמרי בלילא. ואדם הוא צלם אלקים, והרוח הוא מלא י"ק. והנפש בצלם אלקים ברא אותו, צלם שני, ה' אותיות דאלקים. ואמר בלא ראייה כו'. דהן ה' כידוע, שהן ה' חושין דכלילן בד', ונהורין דמתפשטין באברים עשרה, דמתכנשין, והן י"ה, דנעשית אלם מהן (יהל אור).

⁶ בשינה (יהל אור).

⁷ הרב אמר בפע"ח שער חג המצות (פרק א) כי בגלות מצרים היו הזו"ן בבחי' תלת כלילן בתלת כבזמן היותן בעיבור ראשון, ור"ל כי נסתלקו מהם המוחין והיו רק בבחי' הקטנות היותר אפשרי. והיינו כי גם המוחין דיניקה שהם שמות אלהים הנה גם הם לא האירו בשלימות בהזו"ן, ונתעלמו האותיות יה שבהם ולא נתגלו רק האותיות אלם לבד שהם המוחין דעיבור, ונעשו בסוד (תהלים לט ג) נאלמתי דומיה, דום יה⁷. כי האותיות יה שבאלהים נעשו דוממין כי נתעלמו וכמ"ש בזה"ק (פ' וארא כו ע"א וברע"מ פנחס רכב ע"א), והרי היו אז רק בבחי' המוחין דעיבור לבד וע' מבוי"ש (שער ה ח"א פט"ו). וזהו שאמרנו שהיו בבחי' תלת כלילן בתלת שהוא בחי' עיבור, ר"ל שלא היה מתגלה בהם רק המוחין דעיבור לבד (דע"ה ח"ב קיב ע"ג), הגם שהמוחין דיניקה הם לא נסתלקו לעולם, והם המוחין דאלהים שהם עומדים תמיד, עכ"ז הנה נתעלמו אז ג"כ האורות דיה שבהם, ובסוד (תהלים לט ג) נאלמתי דומיה, דום יה⁷, שהאורות דיה היו אז דוממין מלהאיר בהזו"ן, וכמ"ש בזה"ק (פ' וארא כו ע"א, ופ' פנחס רכב ע"א), ולא נתגלה אז בהם אלא רק האותיות אלם מאלהים, שהם מוחין דעיבור וכמ"ש במבוי"ש (שער ה ח"א פרק ט"ו) (דע"ה ח"ב קכ ע"ד).

שעה"כ

וכלהו נביעו בתר נביעו גו מחשבה בגליפו דרזין דשמהן קדישין בגליפו דכר ונוקבא לאסתכמא כחדא דהא לית בכל אתוון אסכמותא אלין באלין למהוי דא בדא בר אלין.

תו מישרים אלין יה דרחימו דלהון לגבי ו' ואינון אסכמותא דכלא וברעותא חדא לגבי ו ועל דא משכני לגביך למהוי עמך דהא אתוון קדישין עילאין אינון יה אתחבר עמהון ו' ואיהו שמא קדישא עילאה ה דיתבא תחותיה ולית לה מגרמה כלום תיאובתה ידיה לסלקא לגביה לאתחבר בהדיה ולא סלקא אלא ברשו ואיהי אומרת משכני למהוי בהדך בחיבורא חדא.

הביאני במלך חדריו ואתקין לי בכל זיני תיקונין בשפירו עילאה בגין למהוי לגבך וע"ד נגילה ונשמחה בך אנא וכל תיקוני כד אהא לגבך בחיבורא חדא.

נזכירה דודיך כמה דאיתמר נרווי לכל חד וחד ונחדי לון מההוא יין דחדי כולא ולא נפסיק מלמחדי לון דהא מישרים אהבוך ולא יפסקון למיתן לך הואיל והם אהבוך למיתן לך ולאראקא בך ולאנהרא לך.

אר"ש אי ניחא קמי דמר הא כתיב אתה כוננת מישרים אי אינון יה מאן יכיל לאתתקנא לון בר עתיקא דכל עתיקין דלא ידיע כלל וההוא דלא אתידיע טמיר וגניז לא אקרי אתה והיכי קאמר וכתוב אתה כוננת מישרים.

אמר ליה הא אתמר דלית דיוקנא לאתוון דגלימו דלהון עד דנפקי לבר כיון דנפקי אתגלימו ואתתקנו ואתקרי בהו באינון אתוון קב"ה ובגין כך אתה כוננת מישרים כיון דמטו לההוא אתר דאקרי אתה כדין אתתקנו מישרים.

תרגום: וכתוב (תהלים צט) אתה כוננת מישרים (שיר ז) וחכך כיון הטוב הולך לדודי למישרים כלם בסוד האותיות הללו אותם שנקראים מישרים והאותיות הללו הם כתרים גנוזים בתוך העולם הבא וכלם נביעה אחר נביעה תוך המחשבה בחקיקת הסודות של השמות הקדושים בחקיקת זכר ונקבה להסכים יחד שהרי אין ככל האותיות הסכמה אלו עם אלו להיות זה עם זה פרט לאלו.

עוד מישרים אלו יה שאהבתם לו' והם הסכמת הכל וברצון אחד לו' ועל זה משכני לגביך להיות עמך שהרי האותיות הקדושות העליונות הן יה מתחבר עמהם ו' והוא השם הקדוש העליון ה' שיושבת תחתיו ואין לה מעצמה כלום תשוקתה לעלות אליו להתחבר עמו ואין עולה אלא ברשות והיא אומרת משכני להיות עמך בחבור אחד.

הביאני המלך חדריו והתקין אותי בכל מיני תקונים ביפי עליון כדי להיות אצלך ועל זה נגילה ונשמחה בך אני וכל תקוני כשאהיה אצלך בחבור אחד.

נזכירה דודיך כמו שנאמר נרוה לכל אחד ואחד ונשמח אותם מאותו היין שמשמח את הכל ולא נפסיק מלשמח אותם שהרי מישרים אהבוך ולא יפסיקו לתת לך הואיל והם אהבוך לתת לך ולהריק בך ולהאיר לך.

אמר רבי שמעון אם נוח לפני מר הרי כתוב (תהלים צט) אתה כוננת מישרים אם הם יה מי יכול לתקן אותם פרט לעתיק כל העתיקים שאינו ידוע כלל וההוא שלא נודע טמיר וגנוז לא נקרא אתה ואיך אמר וכתוב אתה כוננת מישרים.

אמר לו הרי נתבאר שאין דיוקן לאותיות בהתגלמות שלהם עד שיוצאות החוצה כיון שיצאו התגלמו ונתקנו להקרא בהם באותן האותיות הקדוש ברוך הוא ומשום כך אתה כוננת מישרים כיון שמגיעים לאותו מקום שנקרא אתה אזי התתקנו מישרים.

קצא. עי' זהר ח"א ס ע"א: רבי שמעון אמר בשעתא דקב"ה מתעטר בעטרוי¹ מתעטר מעילא ומתתא² מעילא מאתר דעמיקא דכלא³ מתעטר מתתא⁴ כמה בנשמתהון דצדיקיא⁵ כדין

- מאיר הכוונה -

¹ מתעטר בכתרו שהם מדותיו ית' וית'. פרדס רמונים מהרמ"ק שער מ פ"י דף ס (ד"א).

² ר"ל מ"ד ומ"ן (יהל אור).

³ ר"ל מן הדעת שהוא חר"ג והן ב' עטרין דיליה והדעת נק' עמיקא כמ"ש באד"ז (רפט ע"ב) בחד רישא עמיקא דבירא, ר"ל של בינה שהיא באר מים חיים (יהל אור), ועי' בהגר"א על ספד"צ ד ע"ג ד"ה ואבא מקבל. עי' בשלח סג ע"ב ומאמרי רשב"י שם ש"אתר דעמיקא דכלא" כינוי לבינה. יסוד אימא (רמ"ז).

⁴ בשעת הזווג אז הצדיקים מעלים נשמותם בסוד מ"ן (רמ"ז).

⁵ הוא מ"ן (יהל אור).

פעה"כ

אתוסף חיים¹ מעילא ומתתא ואתכלל אתר מקדשא² מכל סטרין ובירא אתמליא³ וימא אשתלים⁴ וכדין יהב לכלא⁵.

כתיב (משלי ה טו) שתה⁶ מים מבורך ונוזלים מתוך בארך אמאי (הכא) בורך בקדמיתא ולבתר בארך דהא בור לא אקרי אלא ריקניא דלא נביע באר מיין דנבעין אלא כלא אתר חד הוא אלא אתר דמסכני [נ"א דמסכנותא] אחידן ביה אקרי בור דלית ליה מדיליה אלא מה דיהבין בגויה ומאן איהו דל"ת לבתר אתעביד באר דאיהו [נביעו דמליא] (מליא) אנביע ומליא נ"א דמליא מכל סטרין ומאן איהו ה"א אתמליא מעילא.

תרגום: רבי שמעון אמר, בשעה שהקדוש ברוך הוא מתעטר בעטרותיו, מתעטר מלמעלה ומלמטה, מלמעלה ממקום של עומק הכל. מתעטר מלמטה במה, בנשמות הצדיקים. ואז נוספים חיים מלמעלה ומלמטה, ונכלל מקום המקדש מכל הצדדים, והבאר מתמלאת והים נשלם, ואז נותן לכל.

כתוב "שתה מים מבורך ונוזלים מתוך בארך". למה (כאן) בתחלה [כתוב] "בורך" ואחר כך "בארך", שהרי בור לא נקרא אלא ריק שאינו נובע, ובאר מים שנובעים. אלא הכל מקום אחד הוא, מקום שהעניינים (שהעני) אחוזים בו נקרא בור, שאין לו משלו אלא מה שנותנים לתוכו, ומיהו, דל"ת. אחר כך נעשה באר שהוא נובע ומלא (שמתמלא) מכל הצדדים, ומיהו, ה"א. מתמלאת מלמעלה.

ועיי"ש רלה ע"א: רבי אלעזר שאיל שאלתא⁷ לרבי שמעון אמר הואיל וקב"ה גלי קמיה דבני נשא ימותון אמאי נחית נשמתין לעלמא ואמאי אצטריך ליה אמר ליה שאילתא דא קמיהו דרבנן שאילו כמה וכמה ואוקמוה אבל קב"ה יהיב נשמתין דנחתין להאי עלמא לאשתמודעא יקריה ונקיט לון לבתר אי הכי אמאי נחתו אלא רזא דא הכי הוא פתח ואמר (משלי ה טו) שתה מים מבורך ונוזלים מתוך בארך (ו)הא⁸ אוקימנא בור אתר דלא נביע מגרמיה ואימתי נבעין הני מיא בשעתא דאשתלים נשמתא בהאי עלמא⁹ כד סלקא לההוא אתר דאתקשר ביה כדין הוא שלים [מכל סטרין] מתתא ומעילא (ומכל סטרין) וכד נשמתא סלקא כדין אתער תיאובתא דנוקבא לגבי דכורא¹⁰ וכדין נבעין מיא מתתא לעילא ובור אתעביד באר מיין נביעאן וכדין אתחברותא (ויסודא ותיאובתא ורעוא ויחודא אשתכח להא צדיקא) [ויחודא אשתכח דהא בהאי נשמתא דצדיקא] אשתלים ההוא אתר ואתער חביבותא ורעותא לעילא ואתחבר כחד.

רבי אלעזר שאל שאלה את רבי שמעון. אמר, הואיל וגלוי לפני הקדוש ברוך הוא שכני אדם ימותו, למה הוריד נשמות לעולם, ולמה הוא צריך את זה. אמר לו, שאלה זו לפני רבנן שאלו כמה וכמה, ובארוה, אבל הקדוש ברוך הוא נותן נשמות שיורדות לעולם הזה להודיע את כבודו,

- מאיר הכוונה -

¹ הן המוחין שנק' חיי המלך (יהל אור).

² הוא חכמה דמלכות, שבז"א נק' קדש ובה מקדש ובה אתברירו מ"נ במחשבה (יהל אור). מלכות (מ"מ).

³ הוא בינה דילה שנק' בירא כנ"ל ונתמלא מן החכמה (יהל אור). יסוד (מ"מ).

⁴ הוא הדעת שנק' ים כמ"ש ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים וכן במדורין הים בהיכל הששי שם דעת (יהל אור). מלכות דידה שנק' ירושלים (מ"מ).

⁵ הוא בחי' רביעית שמקבלת ונשלמת מכולם (יהל אור).

⁶ מקץ קצד ע"ב ויחי רלה ע"א (ד"א).

⁷ סבבתי על צדדי המציאות ואיני רואה מקום לשאלה זו מאי קא מבעיא ליה, אם שלא יברא אדם כלל א"כ תורה ומצות מאי עביד להו. ועוד מי איכא למימר לא יברא האדם, הרי נמצא העולם חסר מציאות בריה א', שהוא האדם, ועוד דאנשמתין קא מבעיא ליה לא אאדם, ואם שיברא ויהיה בלא נשמה א"כ יהיה כשאר הבהמות ומה יתרון לאדם בבריאתו על שאר הבהמות, ועוד ימשך אחר החומר ויהיה כולו רע ויהי הפחות מן הבהמה, שהרי הנשמה מיעצת אותו לבחור בחיים ואם כוונתו לשאול מה תועלת מגיע אל הנשמה ברדתה אל העולם השפל וכו' אין זה שאלתו שהרי אמר הואיל וקב"ה גלי קמיה דבני נשא ימותון, דמשמע דאם לא ימותו לא קשיא ליה ולא היא, דלכולהו פי' קשה כיון שהיא למעלה בין פורפירא דמלכא מה תועלת לה ברדתה למטה, ואדרבה אם לא ימות יקשה יותר ששוב לא תעלה, ועתה שמת סוף סוף הנשמה חוזרת אל מקומה כדכתיב והרוח תשובה אל האלהים אשר נתנה (אור יקר).

⁸ ס ע"א (הערת הזוהר).

⁹ כאן מתבאר שיש במיתת הצדיקים עליית מ"ן לשם תיקון כמו בשעת עשיית מצוות ומעשים טובים של צדיקים (כללים ח"ב כב ע"ד).

¹⁰ כ"ז לקמן רמה ע"א וע"ב ע"ש (לש"ו).

שְׁעָה"כ

ולוקח אותן אחר כך. אם כך למה ירדו, אלא סוד זה כך הוא, פתח ואמר, "שתה מים מבורך ונוזלים מתוך בארך". הרי פרשוה, "בור", מקום שלא נובע מעצמו. ומתי נובעים המים הללו, בשעה שנשלמה הנשמה בעולם הזה, כשעולה לאותו מקום שנקשרה בו, אז הוא שלם מכל הצדדים, ממטה וממעלה (ומכל הצדדים). וכשנשמה עולה, אז מתעוררת תשוקת הנקבה לזכר, ואז נובעים מים מלמטה למעלה, ובור נעשה באר, מים נובעים, ואז התחברות (ויסוד) ויחוד ותשוקה ורצון נמצאים (לזה), שהרי בנשמת הצדיק נשלם אותו מקום, ומתעוררת חביבות ורצון למעלה ומתחברים כאחד.

קעב. שער המצות - פרשת ואתחנן¹: ועתה נבאר כוונות הקריאות הנזכרת. נודע ענין מ"ש בהקדמת התיקונים ובמ"א כי מארי מקרא אינון בעשייה, ומארי משנה ביצירה, ומארי תלמוד בבריאה, ומארי קבלה באצילות. ולכאורה נראה תימא, כי המקרא היא תורה שבכתב, והמשנה והתלמוד והקבלה הם תורה שבע"פ, למטה ממדרגת תורה שבכתב. אבל הענין הוא, כי עולם האצילות כולל את כל העולמות שלמטה ממנו, ויש שם תורה שבכתב, והוא המקרא, וגם המשנה והתלמוד והקבלה. ובבריאה חסר ממנו הקבלה, ויש שם ג' האחרות. וביצירה חסרים הקבלה והתלמוד, ואין שם אלא שתיים האחרות. ובעשייה חסרים שלשתם, ואין שם אלא מקרא בלבד. ולכן הקבלה נקראת ע"ש האצילות, לפי שאינו נמצא אלא בו. והתלמוד נקרא ע"ש הבריאה, לפי שנמצא בו ולא העולמות שתחתיו. והמשנה ע"ש היצירה, לפי שאין נמצא בעולם שתחתיו. והעשייה אין בו אלא מקרא, ולכן נקרא על שמו.

והנה יש מאמרים בזוהר חלוקים אשר מהם נראה כי כל בחינות אלו הם בנוק' ובפרט בספר התיקונים בסוף תיקון כ"א דף ס"א ע"ב. גם יש מאמרים אחרים בתיקונים כי הנביאים הם בנו"ה דדכורא, והכתובים ביסוד דדכורא. ולהבין כולם נבאר לך הענין בקצרה. דע כי כל בחינות אלו בנקבה. והנה בנקבה כוללת כל מה שלמטה ממנה, עד סוף העשייה. כל זה נקרא עלמין דנוק' כנודע. ונמצא שהקבלה היא במלכות דאצילות, והתלמוד בבריאה, והמשנה והמדרשים והאגדות ביצירה, והמקרא בעשייה, ונמצא כי כולם הם עלמא דנוקבא. ודע כי בקבלה עצמה יש דרכים ובחינת מדרגות הרבה, ונחלקים בי"ס דנוקבא דאצילות. גם התלמוד כל חלקיו נחלקים בי"ס דבריאה, והמשנה שהם שיתא סדרי משנה הם ביצירה, אלא שהם בו"ק, נוק' דז"א דיצירה. והמדרשים והאגדות והרמזים הם בשאר בחינת היצירה. והמקרא בעשייה באופן זה, כי תורה היא בת"ת דעשייה, ונביאים בנו"ה דעשייה, וכתובים ביסוד ומלכות דעשייה. ודע כי מ"ש שהתלמוד הוא בבריאה, הוא פירושן של המשניות עצמם, שהם נקראים תלמוד. אבל כל המימרות של התלמוד ושאר הדינים של התלמוד, שאינן ביאור ופירוש המשניות עצמן, אלו אינן בכלל התלמוד, והם למטה ביצירה עם שאר האגדות והמדרשים כולם. ולכן צריך האדם שבכל יום ידבק נפשו ויכלול אותה בד' עולמות, ויקרא מקרא כנגד עשייה, ואח"כ משנה נגד יצירה, ואח"כ תלמוד נגד בריאה, ואח"כ קבלה נגד אצילות והרי כונה זו דרך כלל.

קעג. { } צ"ע שהרי עי' זהר ח"א ו ע"ב, יב ע"א, עד ע"ב, צו ע"א, קט ע"ב, קיט ע"ב, קכו ע"ב וכו' משמע שזה מידת הגבורה ולא בינה כלל, אמנם עי' שם (קנא ע"א): כתיב יהיה בית אלהי"ם לעלמין בית אלהי"ם בית יהו"ה מבעי ליה כמה דאת אמר לכוונן² את בית יהו"ה וכן (תהלים קכב א) בית יהו"ה נלך אלא אתר דבי דינא איהו מתרין סטרין עלאין מסטרא דיובלא דאיהו אלהי"ם חיים ומסטרא דיצחק ואלהי"ם| אמר רבי אלעזר יובלא אע"ג דדינין (נפקין מינה וכלהו רחמי ודינין כל חידו מינה נפקין והוא) [מתערין מינה³ וכלהו רחמי כל חידו מינה נפקין

- מאיר הכוונה -

¹ צ"ע לאן זה שייך בשעה"כ.

² צ"ע שאין כזה פסוק, ואפשר שהכוונה למלכים א' (ט א): ויהי ככלות שלמה לבנות את בית ה' ואת בית המלך ואת כל חשק שלמה אשר חפץ לעשות. ועי' שם (ח סג): ויזבח שלמה את זבח השלמים אשר זבח לה' בקר עשרים ושנים אלף וצאן מאה ועשרים אלף ויחנכו את בית ה' המלך וכל בני ישראל. אמנם עי' דבה"י ב' (ג ג) ושם (ז ה) שהוא בלשון בית האלהים ולא בית הו"ה.

³ ולכן כאן הוא בחינת עולם הבריאה וכסא דין (בהגר"א על ס"י יא ע"ד). והנה יש דוגמתם בארצות שהארץ העליונה היא "תבל" ובה ג"ע שהוא בסוד עולם הבא ותחתיו אש שהוא שורש הגיהנם שעל הארקא דמינה דינין מתערין (שם יב ע"ג).

שְׁעָה"כ

[והוא] חדרותא ונ"א והוא חירותא דכלא אלא בית אלהי"ם¹ סטרא דדינא קשיא אי לטב בסטרא (דיובלא) [דשמאלא] אתער ביה רחמותא כמה דאת אמר (שיר ב ו) שמאלו תחת לראשי אי לביש בסטרא דשמאלא אתער ביה דינא קשיא כמה דאת אמר (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה על כל יושבי הארץ ודאי בית אלהי"ם רבי שמעון אמר בית אלהי"ם היינו דכתיב (תהלים מח ג) קרית מלך רב אית מלך וסתם ואת מלך ורבו ודאי עלמא עלאה מלך רב איהו ודא הוא קרית מלך רב.

תרגום: כתוב "יהיה בית אלהים", לעולמים. "בית אלהים", היה צריך לכתוב בית ה', כמו שנאמר "לכונן את בית ה'", וכן "בית ה' נלך". אלא מקום בית הדין הוא משני צדדים עליונים, מצד היובל שהוא אלהים חיים, ומצד של יצחק אלהים. אמר רבי אלעזר, היובל, אף על גב שהדינים (יוצאים) מתעוררים ממנה וכולם רחמים (ודינים), כל שמחה יוצאת ממנה, והוא שמחה (והוא חרות) הכל, אלא בית אלהים, הצד של הדין הקשה, אם לטוב, בצד (היובל) השמאל מתעוררת בו אהבה, כמו שנאמר "שמאלו תחת לראשי". אם לרע, בצד השמאל מתעורר בו דין קשה, כמו שנאמר "מצפון תפתח הרעה על כל יושבי הארץ". ודאי בית אלהים. רבי שמעון אמר, "בית אלהים", היינו שכתוב "קרית מלך רב", יש מלך סתם ויש מלך רב, ודאי שהעולם העליון הוא מלך רב, וזוהי קרית מלך רב.

קעד. עי' זהר ח"ב רנד ע"ב: תא חזי בגין דרבי עקיבא² סליק לעילא כדקא יאות עאל בשלם ונפק בשלם³ ודודו שאיל שאלתא ולא אתפרש דכתיב (תהלים יז יד) ממתים ידך יהו"ה ממתים

- מאיר הכוונה -

1 פי' ר"א ס"ל בית אלהים בית גבורה שנקרא אלהים אבל יש בו ב' אופנים כשמעשה התחתונים טובים אזי אלהים הנזכר שהם הגבורות יהיו מתוקים, וכשאינן מעשיהם מתוקנים אזי יהיו הגבורות קשים בלי מיתוק, וז"ש אי לביש בסטרא דשמאלא אתער ביה דינא קשיא (מ"מ).
2 אמנם ר' עקיבא הנה ע"י גדולת תורתו וקדושתו, שהיה כל ימיו עובד מאהבה, וכמ"ש (ברכות סא ע"ב) כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך כו', וכן בזה"ק בהיכלות פקודי (רנד ע"א), הנה נתעלה ע"י מעשיו עד מוח הדעת עצמו ובהחסדים שבדעת, [ע' שער המוחין (סוף פרק ט) ובמפרשים שם מה שהעירו בזה, וע' פע"ח (שער ספירת העומר פ"ז) וכן בשער הכוונות (שם דף פו ע"ד ופז ע"א), וע' שם ושם שאמר כי ע"י המעשים טובים נתגדלו ועלו למעלה למעלה (דע"ה ח"ב קז ע"א ועיי"ש עד ע"ב).

3 דסליק לימינא כנ"ל. ושם הוא הברית שלום. ושם ב' שלומות, ברית שלום דנוק', וברית שלום דדכורא, שהוא שומר הברית, נטיר כל גנזין דמארי' (לעיל רנג). ור"ע ע"ה אתער תיאובתא דרחימו דעילא ותתא כחדא כנ"ל, וזהו עאל בשלם ונפיק בשלם. וז"ש (חגיגה יד ע"ב) א"ל ר"ע כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים משום שנאמר דובר שקרים כו'. כי שם שני מיני מים, מ"ד ומ"נ, ושם אתחברו כחדא, והם נקראין אבני שיש דאתגלידו, ושם הם בייחוד, ולכן לא תאמרו ב"פ מים, ששם הם בייחוד, ובדיבור בלבד תעשו קיצוץ ותטרדו, שנאמר דובר שקרים, ושקר הוא סוד הפירוד. וז"ש בפ' בראשית שם אר"א אבא יומא חד הוינא בבי מדרשא ושאלו חבריאי מאי ניהו דאמר ר"ע לתלמידי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסתכנון גרמיכו דכתיב דובר שקרים לא יכון לנגד עיני. אדהכי הא סבא דסבין [ר"ל אדה"ר] קא נחית א"ל רבנן במאי קא משתדלין. א"ל ודאי בהא דאר"ע לתלמידי כשתגיעו לאבני שיש כו'. אמר לון ודאי רזא עלאה אית הכא כו'. אבני שיש טהור אינון דמנהון מין דכין נפקין, ואינון רמיזין באת אל"ף רישא וסופא [ר"ל ב' יודין של אלף] וא"ו דאיהי נטוי בינייהו איהו עץ חיים מאן דאכל מניה וחי לעולם. ואלין ב' יודין אינון רמיזין בוייצר, ואינון תרין יצירות, יצירה דעלאין ויצירה דתתאין. ואינון חכמה בראש וחכמה בסוף, תעלומות חכמה ודאי אינון תעלומות מחכמה עלאה דתחות כתר עלאה. ואינון לקבל ב' עיינין דבהון תרין דמעין נחתי לימא רבא. ואמאי נחתו, בגין דאורייתא מתרין לוחין אלין הוה משה נחית לישראל, ולא זכו בהון ואתברו ונפלו. ודא גרם אבודא דבית ראשון ושני. ואמאי נפלו, בגין דפרח וא"ו מנייהו, דאיהו וא"ו דוייצר, ויהיב לון אחרנין מסט' דעץ הדעת טו"ר, דמתמן אתייהבת אורייתא באסור והיתר, מימינא חיי ומשמאלא מותא. ובג"ד אמר ר"ע לתלמידי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים לא תהוון שקילין אבני שיש טהור דאינון ב' יודין דוייצר, חכמה עלאה וחכמה תתאה, לאבנין אחרנין דאינון חיי ומותא, דמתמן לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו. ולא עוד אלא תסתכנון גרמיכון, בגין דאלין דעה"ד טו"ר אינון בפרודא, ואבני שיש טהור אינון ביחודא בלא פרודא כלל. ואי תמרון דהא אסתלק עץ החיים מנייהו ונפלו ואית פרודא בינייהו, דובר שקרים לא יכון לנגד עיני, דהא לית תמן פרודא לעילא כו'. וכן אמר בתיקונים תס"ו דף ק"א ע"א (לפנינו בתיקון מ' דף צא). ע"ש. והענין כי ב' יודין ב' חכמות הן, חכמה דז"א וחכמה דנוקב', שהן ב' יודין, וי"ד דהוי', וי"ד דאדנ", שבה ממטה למעלה כידוע. והן ב' יודין דשילוב יאהדונה"י, וזהו חכמה בראש וחכמה בסוף, וא"ו באמצע וא"ו אותיות שבינתיים. והן כלולין באות אלף, י' בתחלה וי' בסוף, וא"ו באמצע. והן מ"ד, שהן מחכמה דז"א,

שְׁעָה"כ

מחלד חלקם בחיים¹ (ס"א תוהא) על דא² [תוהא] (מה) אלין דאתקטלו בקטולי עלמא³ זכאין צדיקיא(א)⁴ דלא חאבו חובה בגין דיתענשון⁵.

תא חזי ממתים ידך יהו"ה ממתים מחלד חלקם בחיים הכא איהו תרי סטרי ידך יהו"ה וחלד ידך יהו"ה דא קודשא בריך הוא⁶ ודנשמתא (ונשמתא) אתכניש לגביה ממתים מחלד דא סטרא אחרא דגופא⁷ איהו שלטא עלוי דכתיב (ישעיה לח יא) (ו)לא אביט אדם עוד עם יושבי חדל.

– מאיר הכוונה –

ומ"נ שהם מחכמה דנוק'. וכן הם ב' יוד"ן בינה ומלכות, וא"ו ז"א באמצע, והכל שם הויה. וכ"ז הוא בחסד שבו האלף הזה, כמ"ש בה"ת ה ע"ב בט' מראות, בחסד, ואיהו לעילא כגוונא דא, ותחת רגליו כו' כגוונא דא #, וכולא א כו', והכי סליק אלף יהו"ה יר"י. והתחברות' בחסד, שהוא אלף כידוע, אור הגנוז, שם ואיש כי יקח את אחותו חסד הוא כידוע. ואמר ואלין ב' יוד"ן אינון רמיזין בוויצר. שהן ב' יוד"ן דויצר, שהן ב' יצירות שבעה"ד טו"ר, הן ב' יצרים, יצ"ט ויצה"ר, לב חכם לימינו כו', שהן דו"ג, אור וחשך, אור דכורא וחשך נוק', כמ"ש"ל דף כ"ג. וכאן הן ב' יצירות שניהם טוב, דו"ג. וז"ש יצירה דעלאין ויצירה דתתאין. שהוא ע"ס דאצילות, וע"ס דבריאה. ואמר תעלומות חכמה. לראיה ששני חכמות הן, ושניהן נעלמין, כמ"ש בתיקונין תיקון י"ח ותל"ט דף ל"ז נקודה טמירא גניזא דאתמר בה ונעלמה מעיני כל חי וכו' והאי בת נקודה סתימא כו'. ואמר ואינון לקבל ב' עיינין. שהן נו"ה דחכמה, ושם ייחוד ז"ג, כמ"ש בת"ז דף י"ד ע"ב והיו הכרובים פרשי כנפים למעלה, אינון תרין כרובי עינא. פרשי כנפים אלין עפעפי עינא. אינון עיינין בזמנא דאסתכלן בארץ מישור, אתמר בהון ופניהם איש אל אחיו. ובזמנא דלאו מסתכלין בארץ מישור, הא נחש עקלתון תמן, עליה אתמר כי המות יפריד כו'. והוא בארץ מישור עץ החיים בייחודא, ולא בארץ מישור מסט' דעה"ד טו"ר, ששם הפירוד, והמות מפריד שם. וז"ש דובר שקרים לא יכון לנגד עיני. שענין, לוחות הראשונות הן בייחודא, עץ החיים, והוא דובר שקרים ומפריד, לכן לא יכון לנגד עיני בעץ החיים, ונפרד משם. ואמר דבהון תרין דמעין כו'. הוא סוד כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה, הן תאומים, כמ"ש שכלם מתאימות. והן ב' לוחות האחרונות מע"ה, אבל מעה"ח הן עינא אחת, חוורא בגו חוורא. ואמר ואמאי נפלו בגין דפרח וא"ו מינייהו כו'. הוא הכתב שע"ג הלוחות, כמ"ש"ל (כ"ו) ע"א וויצר כו' בתרין לוחין יקירין, יר"ד יר"ד דאיהו וא"ו חרות עלייהו. וב' יוד"ן הוא שכינתא עלאה ושכינתא תתאה, שהן חכמה בראש וחכמה בסוף כנ"ל. וא"ו עד"א באמצע, ייחודא דתרווייהו. וכמ"ש שם וא"ו יחודא דתרווייהו כו' דאיהו ישראל עד"א כליל שכינתא עלאה ותתאה כו'. וז"ש ודא גרים אבודא דבית ראשון ושני. שהן נגד שכינה עלאה ושכינה תתאה כידוע, והכל ע"ש שלא זכו לע"ח, אלא לעה"ד, כמ"ש"ל (כ"ו) ע"א ומעה"ד טו"ר לא תאכל ממנו דאינון ע"ר, וגלי לון קוב"ה דביום אכלו ממנו. שהוא עשיית העגל, דוגמת חטא אדה"ר בעה"ד. גרמו דאבדו ב' אבודין דאינון בית ראשון ובית שני דא איהו כי ביום אכלך ממנו מות תמות, ב"פ, ואינון גרימו דצדיק יחרב ויבש, בבית ראשון דאיהו שכינתא עלאה, ובבית שני דאיהו שכינתא תתאה כו'. והן ב' לוחין, מים עליונים ומים תחתונים וביניהם כמלא נימא, וא"ו דאלף שבינתים. והם אבני שיש טהור דאתגלדו, כמ"ש בפ' יתרו דף ס"ד ע"ב תאנא מההוא טלא עלאה דנגיד מע"ק וכי נגיד מע"ק ואחמשך לחקל תפוחין קדישין נטל קוב"ה תרין כפורי מינייהו ואתגלדו ואתעבידו תרין אבנין יקירין נשב בהו ואתפשטו לתרין לוחין כו'. והן המים. ואמר טהור. כנ"ל, מיין דכיין שבימינא הן שם טהור, כמ"ש בתיקונים תמ"ז דף פ"ז ע"ב טהרה מסט' דכהנא כו' ע"ש. וכ"ז הזהיר אותם שיעלו לעץ החיים ולא יסתכנו. והם נחתו לעה"ד טו"ר, וכלם נענשו שם. ועל היותר אחר, שירד בגיחון, ששם הנחש הולך על גחון, ושם נתפתה אדה"ר ג"כ, שלכן ישב בגיחון ק"ל שנה, ואלמלא לא הציצו היו מתקנים חטא אדה"ר מכל וכל. ואחר יותר מכלם, ששם משה קבור, התנין הגדול. ושם סוד התנין הגדול. ושם סליקו דשלמה, כמ"ש פ' בא דף ל"ה ע"א כד האי התנין הגדול חמי דצמח בגנתא זרועא דאור דא, כדין אתער לס"א לההוא נהר דאקרי גיחון כו'. ומגו ההוא רבו דזרועא דא אסתלק לרבו שלמה מלכא כד אסתלק למלכו, דכתיב והורדתם אותו אל גיחון וכתיב ומשח אותו שם שם ולא באתר אחרא כו', ומימיו אחרנין אסתלק למלכו אחרא, ודא איהו מלכא דאיהו תקיפא. ר"ל החי' הרביעית. והאי התנין הגדול אתער ליה כו' בההוא נהר כו' (יהל אור).

1 ר"ל כמ"ש (ברכות סא ע"ב) אמרו מ"ה לפני הקב"ה זו תורה וזו שכרה ממתים ידך ה' כו'. א"ל חלקם בחיים. ולא נתפרש השאלה, מה היתה התשובה על שאלתם. ומפ' והולך כאן (יהל אור).

2 מה דא (דפ"ק).

3 ר"ל עשרה הרוגי מלכות (יהל אור).

4 צדיקיא זכאין (דפ"ו).

5 שמיתתם היה בסוד הקרבן, כמ"ש למטה. וזהו דוקא שמת בלא חטא, דאל"ה לא סליק בסוד הקרבן, כל מום בו, כידוע בסוד מסירת נפש בק"ש (רע"מ צו לג.) (יהל אור).

6 שהוא יד ה', שכינה, ששם אתכניש נשמתא, ויאסוף רגליו אל המטה, יד ה' (יהל אור).

7 בסוד קץ כל בשר, הכסיל חובק את ידיו ואוכל את בשרו. ואמר לקמן (רסט.) דקץ כל בשר אתהני מקרבנין, מבשרא דקרבנין. וס"א נקרא חלד כמ"ש"ו. והוא בסוד האזינו כל יושבי חלד, וכמ"ש (חולין קכז.) כל מה שביבשה יש בים חוץ מחולדה. והוא סוד ונחש עפר לחמו. והוא סוד

פעה"כ

תא חזי נשמתא דאלין לאשלמותא דרוחא קדישא [דלהון] (דליהוון) עשרה רוחין מתתא כדקא יאות וגופא דלהון יתמסר [למלכות הרשעה] ולמלכו חייבא¹ (למלכו אחרא) כל חד נטיל חולקיה (ומהכא רזא) וברזא דקרביני².

תרגום: בא וראה משום שרבי עקיבא עלה למעלה כראוי נכנס בשלום ויצא בשלום דוד שאל שאלה ולא התפרש שכתוב ממתים ידך ה' ממתים מחלד חלקם בחיים (תוהה) על מה זה אלה שנהרגו בהרוגי העולם צדיקים זכאים שלא חטאו חטא כדי שיענשו.

בא וראה ממתים ידך ה' ממתים מחלד חלקם בחיים כאן הוא שני צדדים ידך ה' וחלד ידך ה' זה הקדוש ברוך הוא שהנשמה מתכנסת אליו ממתים מחלד זה הצד האחר שהגוף הוא שולט עליו שכתוב (ישעיה לח) לא אביט אדם עוד עם יושבי חדל.

בא וראה הנשמות של אלו להשלמת רוח הקודש שלהם עשר רוחות מלמטה כראוי וגופם נמסר למלכות הרשעה כל אחד נוטל חלקו בסוד הקרבנות.

קעה. עי' זהר ח"ב רסב ע"ב: דכמה סטרין ודרגיין אית ליצר הרע נחש עקלתון שטן מלאך המות יצר הרע והא אוקמוה (בגיין) דאף על גב דבשמהן אלין אקרי שבע שמהן אינון ליה³ ושטן טמא (רע טמא שטן) שונא אבן מכשול ערל ורעו צפוני אלין אינון שבע שמהן⁴ לקבל שבע דרגיין

– מאיר הכוונה –

החלודה שמכלה את הכל ומרקב הכל. והוא ג"כ קץ כל בשר. ומכלה הגוף ומרקב אותו. וז"ס ורקב עצמות קנאה, שהוא הנחש דקני לאדה"ר כידוע (יהל אור).

¹ עתה צריך שיתבררו מיין נוקבין של אימא שכבר היו מבוררי' ועתה נפלו בקליפות ונתערבו שם וגם צריך לברר מיין נוקבין של נוקבא דז"א אשר עדין לא נתבררו ותמיד היו נתונים בעמקי הקליפות. והנה הנשמות של אלו העשרה הם מעלים תמיד מאז ועד ביאת המשיח כנז' בחינת מיין נוקבין של אימא אשר נפלו למטה בקליפות. וזמ"ש תא חזי נשמתא דאילין רוצה לומר בחינת הנשמות של אלו העשרה הרוגי מלוכה הוא לאשלמותא דרוחא קדישא כלומר להשלים החסרון של רוחא קדישא עלאה סטרא דקדושה שהרי אותם המיין נוקבין שלהם הנתונים בעמקי הקצי' וכדי להעלותם משם בעי דלהוון עשרה רוחין מתתא כדקא יאות רוצה לומר שאלו העשרה דורות ונשמות של אלו הצדיקים הרוגי מלוכה שיהיו מתתא רוצה לומר שיעלו את המיין נוקבין מתתא לעילא כדקא יאות וזה מדבר בבחינת מיין נוקבין של אימא וכנגד העלת מיין נוקבין של המלכות אמר וגופא דלהון יתמסר למלכו' אחרא פירוש כי על ידי הצער שסבלו גופם ממש במה שנהרגו יש יכולת בגופם לעלות את המיין נוקבין של המלכות הנתונים ומוטבעים תוך הקלי' הנקראים מלכו אחרא שכנגד המלכות דקדושה וכיון שאותם הגופים שלהם נמסרו ביד מלכות הרשעה של הקליפות היה יכולת בהם ללקט משם הנשמות הנק' מיין נוקבין הנתונים שם ולהעלותם אל המל' של הקדושה. וכמו שביארנו בפסוק עת אשר שלט האדם באדם לרע לו וכו' אל תתמה לומר איך אפשר כי גופתם יש בהם כח להעלות מיין נוקבין כי על ידי מעשיהם הגדולים ובפרט כאשר נהרגו אח"כ על קדוש השם אין ספק כי נזדככו גופם בתכלית הזיכוך ונעשה רוחני ממש כנודע כי לסיבה זו לא נזכרה מיתה בצדיקים ועוד ראינו גמורה ממש ע"ה שעלה גופו למרום. ואלוהו ז"ל שעלה גופו בסערה השמימה וחנך ז"ל וכן אותם העשרה שנכנסו חיים בגוף ונפש בג"ע הארץ כר' יהושע בן לוי וחביריו ומה גם אלו שנהרגו באותה ההריגה המשונה נוסף על גודל חסידותם ושרש נפשם היותם סוד השבטים בעצמן כי בלי ספק שנתעלו גופם יותר מנשמו' שאר בני אדם (שער מאמרי רשב"י). ע' בזה בס' יהל אור להגר"א בפ' פקודי ד' ל' ול"א שם ובשער מאמרי רשב"י בפ' פקודי בד' כ"ד ע"ג ובד' ס"ב ע"ג וס"ג ע"ב ובספר הגלגולים החדש פ' ט"ל ומ"ב ומ"ג וכו', לכך נקראו הרוגי מלוכה, כי הם ממש אלו הז' מלכים, ר"ל כי אלו הז' מלכים ממש הם אשר הרגו אותם (ביאורים ח"ב קב ע"א). ועי' ע"ח מ"ד ומ"ן א.

² זה תבין במה שביארנו בכונת התפילות בפרשת קרבן התמיד איך ע"י הקרבן ההוא היו מתקרבים העולמות ועולים ממטה למעל' ועולם העשיה נקשר בעולם היצירה ויצירה בבריאה כו' עד רזא דא"ס כנז' בסוף פרשה זו דרס"ח ע"ב. וכן הדבר הזה כי מעלים את המיין נוקבין מלמטה למעלה עד שגורמין התקשרות וזווג עליון כנז' (שער מאמרי רשב"י). עי' אריכות בע"ח שער מ"ד ומ"ן פרק א'. ר"ל כמו הקרבן, שהבשר עולה לקץ כל בשר, ורוחא ורעותא עולה ומשלים את הקדושה. כן ג"כ עשרה הרוגי מלכות. והן עשרה לקבל עשרה כתרין קדישין ועשרה כתרין דמסאבותא, זה לעמת זה. כן היו י' גופין וי' נשמותין, כל א' השלים דרגא אחת (יהל אור).

³ פי' מלבד שנק' נחש עקלתון מלאך המות. עוד יש לו ז' שמות אלו רע טמא וכו' ונכתב על הגליון: שטן א'. טמא ב' שונא ג', אבן מכשול ד', ערל ה', רע ו', צפוני ז' (רח"ו במ"מ). ועשה הסדר הזה ממ"ש לקמן בהיכלא תניינא האי איקרי שחת לקבל שמא דאיקרי טמא בגין דהיכלא קדמאה איקרי בור לקביל שמא דאיקרי שטן. ש"מ שטן הוא בהיכל ראשון, וטמא בהיכל ב', וכן תמצא בכלם שהזכיר בהם שם יצ"הר כמו שסידר הרב בהג"הה (מ"מ).

⁴ עי' לעיל רמט ע"ב ויהל אור שם. ועי' ז"ח עט ע"א:

שְׁעָה"כ

דהיכלין¹ ודיליהו דכלהו מסטרא מסאבא כדקאמרן לקבל אלין שבעה שמהן אינון דאקרי בהו גיהנם אתר דאתדנו ביה חייביא דעלמא ואלין אינון בור² שחת³ דומה⁴ טיט היון⁵ שאול⁶ צלמות⁷ ארץ תחתית⁸ כל אלין שבעה מדורין דגיהנם לקבל אלין שבעה שמהן דאית ליה ליצר הרע. תרגום: שכמה צדדים ודרגות יש ליצר הרע נחש עקלתון שטן מלאך המות יצר הרע והרי פרשוה שאף על גב שנקרא בשמות הללו יש לו שבעה שמות שטן טמא שונא אבן מכשול ערל רע צפוני אלו הם שבעה שמות כנגד שבע דרגות של ההיכלות שלו שכלם מצד הטמאה כפי שאמרנו כנגד שבעה השמות הללו אותם שנקרא בהם גיהנם המקום שבו נדונים הרשעים של העולם ואלו הם בור שחת דומה טיט היון שאול צלמות ארץ תחתית כל אלו שבעת מדורי הגיהנם כנגד שבעת השמות הללו שיש ליצר הרע. ועי' עוד ח"א סב ע"ב, וכן ח"ג קעח ע"א.

קעו. עי' זהר ח"א לד ע"א: תא חזי ככבים ומזלות⁹ בברית קיימין¹⁰ דאיהו (שמשא דקאמרן ודא) רקיע השמים דרשימין ביה וגליפין ביה ככבים ומזלות (ולתתא כלא ביה) וביה תליין לאנהרא רבי ייסא סבא הוה אמר הכי יהי מארת¹¹ דתלייא ברקיע השמים ודא סיהרא דתלייא ביה כיון דכתיב (בראשית א טו) והיו למאורות הא שמשא וכאן חסרו ולמועדים דהא זמנייא וחגיגין¹² ירחין ושבתיה בהו תליא והווי וכלא בעבידתא¹³ קדמאה עלאה דשמייה קדישא¹⁴ אתאחיד ביה ואיהו הוא כלא שבעה ככבי אינון לקבל שבעה רקיעין וכלהו¹⁵ מדברי עלמא ועלמא עלאה עלייהו ותרין עלמין נינהו¹⁶ עלמא עלאה ועלמא תתאה תתאה כגוונא דלעילא דכתיב (ד"ה א טז לו) מן העולם ועד העולם מלך עלאה ומלך תתאה¹⁷ (תנינן) כתיב¹⁸ יהו"ה מלך יהו"ה מלך

- מאיר הכוונה -

1 פירוש ז' שמות אלו הם נגד ז' היכלות דס"א דבסמוך. והם נגד אינון דאיקרי בהו גיהנם, כי ז' היכלות אלו הם ז' מדורי גיהנם אלא שפירש הענין היטב (מ"מ).
2 נגד מל' דל"ל מגרמה כלום, וכן הוא הבור רק כו', אבל נתמלא ממה שלמעלה נחשים כו' (יהל אור ח"ב לז ע"ג).

3 נגד משחית זרעו (יהל אור שם).

4 נגד נו"ה, ושם מקטרגין לת"ח רביין, והרצים, והכל נגד הקדושה (יהל אור שם). ועי' ח"ג ריט ע"ב אמר לון, רבנן דכל דרא, הויתו בזמניכון, כל שכן בוצינא קדישא, דנהיר חכמתיה בכל דרין דהווי אבתריה, אל תתנו דמי לקודשא בריך הוא באורייתא (יהל אור שם).

5 חובה, נגד הזכות (יהל אור שם). שם נכתבים כל העבירות, ושם נשקעים, דוגמת הבטן דקדושה, שררך כו' כמ"ש"ל (יהל אור שם).

6 נגד אהבה, ששם הברית, כמ"ש בהיכל אהבה שומר הברית והחסד, ומשם אתגלי כו', ועמ"ש"ש (פקודי כד ע"ג) [ר"ל כל החסדים שמקבלת מן דכורא, מנהר דנגיד ונפיק אתגניז כאן. והוא נטיר, שלא יצאו לחיצונים. וזהו שומר הברית, שהטפה הוא סוד החסדים, וזהו שמירת הברית, שלא יצאו החסדים לחוץ, חסד דמתגלי בפום אמה, כמ"ש בא"ר (קמא). ולכן ניתן המילה לאברהם. וכל שמירת הברית הוא בסוד זה, וכמ"ש שומר הברית והחסד], והיא היכל איבה נגד אהבה (יהל אור שם). היא עמוקה, ושם ירד קרח, ששם כל המחלוקות, נגד האהבה (יהל אור שם).

7 כללא דכל היכלין, צלמות כמ"ש (רסו ע"ב), וכללא דכל יצה"ר, נגד ת"ת שכולל כל היכלין (יהל אור שם). נגד חיים דיעקב, ששם כל החיים, יעקב לא מת (תענית ה ע"ב) (יהל אור).

8 נגד עלאה דכולא (יהל אור).

9 קסב ע"ב ופ' פקודי רלב ע"א ורעז ע"א ובהקדמה ע"א ע"ב ובשמות ד' ע"א (ד"א).

10 ומזלות בברית קיימין כתב הרב ז"ל כי החסדים נקראים כוכבים והגבורות נק' מזלות והם יורדים ליסוד ז"א (מ"מ).

11 מלכות (מ"מ).

12 פ' המועדים: פסח ושבועות וסוכות, שנקראים חג. וגם ר"ה ויוה"כ שנק' זמנים תלויים בזו"ן (מ"מ).

13 וגם זו"ן עצמם תלויים בבינה (מ"מ).

14 עלמא עילאה בינה, עלמא תתאה מלכות (מ"מ).

15 וכלם הם מנהיגי העולם שמתנהג על ידם (ד"א).

16 הרי הם בינה ומלכות, ועי' לקמן ויחי רמח ע"ב. ורק מהז"ת שלהם ולמטה נקראים הם "עולם" (ביאורים ח"א נט ע"ג).

17 עי' ע"ח שער הצלם פרק א' שכל עולם הוא בחי' נוק'. והנה ד"ז שבינה ומלכות מכונים "עולם" הוא רק קאי על הז"ת שלהם, שכן הג"ר הם מוחין, והם מבפנים והם נסתרות, ועיקר הכינוי "עולם" קאי על כללות הנושא את כל המציאויות כולם, הנכללים בד' יסודות (ביאורים ח"א נט ע"ג עי"ש).

18 בפסוקי דזמרה בפיט' יהי כבוד'. ועי' ע"ח שער כה דרוש ע"א קשר שלו למנצפ"ך.

שְׁעָה"כ

יהו"ה ימלוך לעולם ועד יהו"ה מלך לעילא¹ יהו"ה מלך באמצעיתא² יהו"ה ימלוך לתתא³ רבי אחא אמר יהו"ה [דא חכמה עילאה] מלך דא עלמא עלאה דאיהו עלמא דאתי יהו"ה מלך דא תפארת ישראל יהו"ה ימלוך דא ארון הברית⁴ ונ"א רבי אחא אמר יהו"ה מלך דא חכמה עלאה יהו"ה מלך דא עלמא עלאה דאיהו עלמא דאתי יהו"ה ימלוך דא תפארת ישראל אתא זמנא אחרא דוד ואהדר לון מתתא לעילא ואמר (תהלים י ז) יהו"ה מלך עולם ועד יהו"ה מלך לתתא עולם באמצעיתא ועד לעילא דתמן ויעודא⁵ וקיומא ואשלימותא דכלא מלך לעילא ימלוך לתתא. תרגום: בא וראה, כוכבים ומזלות עומדים בברית שהוא (שמש שאמרנו וזה) רקיע השמים, שרשומים וחקוקים בו כוכבים ומזלות, ובו תלויים להאיר. רבי ייסא הזקן היה אומר כך, יהי מארת, שתלויים, ברקיע השמים, וזו הלבנה שתלויה בו. כיון שכתוב "והיו למאורות", הרי השמש. "ולמועדים", שהרי זמנים וחסדים חדשים ושבתות תלויים בהם והווים. והכל במעשה ראשון עליון ששמו הקדוש נאחז בו, והוא הוא הכל. שבעה כוכבים הם כנגד שבעה רקיעים, וכולם מנהיגי העולם, והעולם עליון עליהם. ושני עולמות הם, עולם עליון ועולם תחתון, תחתון כמו הצורה שלמעלה, שכתוב "מן העולם ועד העולם", מלך עליון ומלך תחתון. (שנינו) כתוב "ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך לעולם ועד". "ה' מלך" למעלה, "ה' מלך" באמצע, "ה' ימלוך" למטה. רבי אחא אמר, "ה' (זו החכמה העליונה) מלך" זה עולם העליון שהוא העולם הבא, "ה' מלך" זו תפארת ישראל, "ה' ימלוך" זה ארון הברית. (ר' אחא אמר, "ה' מלך" זו חכמה עליונה, "ה' מלך" זה עולם העליון שהוא עולם הבא, "ה' ימלוך" זו תפארת ישראל). בא זמן אחר, ודוד החזיר אותם מלמטה למעלה, ואמר, "ה' מלך עולם ועד", "ה' מלך" למטה, "עולם" באמצע, "ועד" למעלה, ששם התועדות וקיום ושלמות הכל. "מלך" למעלה, "ימלוך" למטה.

ע"י ח"ג ריז ע"א: דאינון מיכאל אריה ארבע אנפין דיליה (יְהוָה) יהו"ה ארבעה אנפין⁶ דשור ואיהו גבריאל ואינון (יְהוָה) יוד ד' אנפין דנשר ואיהו נוריאל ואינון (יְהוָה) יהו"ה ואינון ממנן תחות חס"ד פח"ד אמ"ת דרגין דתלת אבהן ואוקמוה רבנן האבות הן הן המרכבה וסלקין (ס"א נקודין) נהורין⁷ לחשבן⁸ יב"ק ואינון מלך מלך יהו"ה אהי"ה אדני" סך הכל יב"ק. תרגום: שהם מיכאל אריה ארבע פנים שלו יהו"ה, ארבע פני שור והוא גבריאל והם יהו"ה, ארבע פני נשר והוא נוריאל והם יהו"ה, והם ממונים תחת חס"ד פח"ד אמ"ת, דרגות שלשת

- מאיר הכוונה -

1 א"א (מ"מ).

2 אר"א (מ"מ).

3 זר"ן (מ"מ). ע"י בבהגר"א על ספד"צ ד ע"ב בהגה"ה וז"ל, הן ג' הוי"ת שבמ"ס, ע"כ, וע"י בבהגר"א על ס"י ג ע"ד דהיינו שם י"ב.

4 "עלמא עילאה" כולל ג"ר, ת"ת כולל חג"ת, ו"ארון הברית" כולל נה"י. וע"י בבהגר"א על ס"י פ"א מ"א אופן ג' (דע"ה ח"ב קמ ע"ב).

5 ר"ל מקום בית ועד וכניסת כל האורות (שעה"כ כה ע"ג), ועי"ש שמשמע שזה מלכות דלאה, פירוש הוא יסוד דאימא ששם מתקבצים כל ההארות (מ"מ).

6 בניקוד מְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ (וע"י ליקוט על ניקוד זה שנדפס בת"ז דף י"ח) (יהל אור). הויה אלהים הוא גימ' כמספר הנקודות דג' הויות דמְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ, כמ"ש ברע"מ (פינחס ריז ע"א) (דע"ה ח"ב מח ע"ב), סוד שם של י"ב, שהוא ג' הויות דמְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ, הו"ה והו"ה ויה"ה, שהם י"ב אותיות דג' הויות וכמ"ש כ"ז בספר יצירה להגר"א (פרק א משנה א אופן ג דף ג ע"ד) ובכ"מ. וכן מְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ הוא גימטריא ר"פ, כמנין מנצפ"ך. וכן הנקודות דמְלֶךְ מְלֶךְ מְלֶךְ הוא גימטריא קי"ב, שהוא סוד יב"ק, יחוד ברכה קדושה, שהם בדעת, כי הדעת שהוא הקו האמצעי שם הוא היחוד, והוא כולל ה' קוין דימין ושמאל שהם ברכה וקדושה, וכמ"ש בפ' משפטים (דף קטז סע"א) ופ' עקב (דף רעב ע"ב) ובכ"מ בזוהר ותיקונים, וע' רע"מ פנחס (דף ריז רע"א). וכן הוא גימטריא הו"ה אלהים, שהוא כללות החו"ג, שהם בדעת וכו' אמנם בתפילת ר' נחוניא בן הקנה, מבואר כי השם י"ב שביסוד הנה הם הי"ב צרופי הו"ה, והם יוצאים ג"כ מהג' שמות הו"ה מלך הו"ה מלך הו"ה ימלך, ג' צירופים מהג' יוד"ן, וג' מהג' הה"ן, וג' מהג' וו"ן, וג' מהג' הה"ן האחרונים, ומקורי דלהון הוא הג' יוד"ן דשם ס"ג, וכמ"ש בהקדמת תיקונים (דף יא ע"א) וע"ש בהגר"א (ביאורים ח"א נה ע"ג).

7 ר"ל נקודין כמ"ש בת"ז (ת"ה כא.) (יהל אור).

8 שוא דימלוך לא חשיב שהוא נח. וכ"ז קאי על מ"ש בזוהר ר"ח פתח כו' ויין ישמח כו'. וג' חיוון הן בג' גלגולים, וזהו להצהיל פנים, י"ב פנים הנ"ל. מה שחרב י' מן יב"ק, עכשיו החזיר כנ"ל (יהל אור).

שְׁעָה"כ

האבות, ופרשוה רבותינו האבות הן הן המרכבה, ועולים (נקודים) האורות לחשבון יב"ק, והם מלך מלך ימלך, יהו"ה אהי"ה אדנ"י, סך הכל יב"ק.

קצו. ז"ל: אסתכל למעבד עלמא תתאה¹ עבד היכלא אוחרא² ועאל ביה ומניה אסתכל ורשים קמיה כל עלמין לתתא³ וברא לון הה"ד (חבקוק ב כ) ויהו"ה בהיכל קדשו הס מפניו כל הארץ ה"ס מפניו ה"ס רשים קמיה כל נקודין דכל עלמא דאינון שתיין וחמש⁴ כחושבן ה"ס שתיין אינון⁵ וחמש אינון וכלהו רשים קמיה כד ברא עלמא בגין כך יקרא דקודשא בריך הוא לאו איהו אלא לאינון דידיעין ארחוי ומהכין בה באורח קשוט כדקא יאות.

תרגום: הסתכל לעשות העולם התחתון, עשה היכל אחר ונכנס בו, וממנו הסתכל ורשם לפניו את כל העולמות למטה וברא אותם. זהו שכתוב "וה' בהיכל קדשו הס מפניו כל הארץ". "הס מפניו", ה"ס רשום לפניו כל הנקודות של כל העולם, שהם ששים וחמש כחשבון ה"ס, ששים הן וחמש הן. וכולם רשומים לפניו כשברא את העולם, לכן כבודו של הקדוש ברוך הוא אינו אלא לאותם שיודעים דרכיו והולכים בהם בדרך אמת כראוי.

יז ע"ד

קעח. מהחברים ברוך שאמר והיה העולם לרדל"א ברוך הוא רישא דאי"ן ברוך עושה בראשית רישא דאריך אנפין ברוך אומר ועושה אבא ברוך גוזר ומקיים אמא ברוך מרחם על הארץ ז"א ברוך מרחם על הבריות נוקבא ברוך משלם שכר טוב ליראיו רמז לכתר דבריאה ששם יש שכר לפעולתו ברוך חי לעד אבא דבריאה ברוך פודה ומציל בינה דבריאה ברוך שמו ז"א דבריאה ברוך אתה י"י מלכות דבריאה ועם כתר דעולם היצירה המשולבים הוי"ה אדנ"י ובזה מתעורר השפע מן הטהירו לרדל"א וכן מזה לזה על הסדר האל אב הרחמן חכמה דיצירה המהולל בינה דיצירה משובח ומפואר זעיר אנפין דיצירה בלשון חסידיו דאינון נשמת ישראל המתחסדים עם קונם ונמסרין על קידוש שמו ועבדיו זה עשר כתות דמלאכים הנמצאים בעולם הזה⁶ ובשירי דוד עבדך יסוד ומלכות נהללך ה' אלהינו אריך אנפין דעשיה בשבחות הם ה' חסדים ובזמירות הם ה' גבורות ונגדלך אבא דעשיה ונשבחך אמא ונפארך זעיר אנפין ונמליכך נוקבא ויש זיין ויין בר"ת ממלת ובשירי דוד עבדך עד ונמליכך מספרם מ"ב שבכח מ"ב הוא ממשיך לעולם עשייה ונזכיר שמך מלכנו אלהינו יחיד יסוד זעיר אנפין הרומז לכל העולמות בכלל ח"י העולמים שכבודו מלא ומחיה את כולם מלך משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול שקילוסו תמיד ונצחיית בעוה"ז ובעה"ב בא"י מלך זעיר אנפין דאצילות מהולל בתשבחות מג' עולמות ב"ע שכולם מקבלין ממנו ומשוררין לפניו ויכוין הוי"ה זו זכרים קמציין נקבות בחולם שכל עולם יצירה הוא בזעיר הרומז לחולם ומכ"ש מה שתחתיו מושפעים מן הראשונים העליונים שהם חו"ג וב"ש רומז לאצילות כי הוא עדות לישראל המעידין עליו יתברך ובמאמרו נעשו ד' עולמות אצילות בריאה יצירה עשייה וכל אשר בהם ועל זה נאמר נפל פתקא מן שמיא. ברוך שאמר מעומד ובזה ממשיכין י"ג מדות של רישא דאין מפנים לאחור שהוא א"ת ב"ש כנודע והרמז לרדל"א כי אעפ"י שהוא ראוי להיות תמיד פנים בפנים הנה עתה לצורך זעיר

- מאיר הכוונה -

- ¹ נוקבא תתאה הוא נוקבא דז"א (שער מאמרי רשב"י).
- ² הוא בינה שבז"א כי כשם שחכמה עלאה ההיכל שלה בינה עלאה כן הז"א החכמה שבו עשה לה היכל והיא בינה שבז"א (שער מאמרי רשב"י).
- ³ שש קצוות שבבריאה יצירה עשייה עד סוף המדרגות (שער מאמרי רשב"י).
- ⁴ שש קצוות בהיותה בבינה הם בסוד שתיין, כל אחד כלולה מעשר, וכו' וברדתם למטה שש קצוות אלו הם שש בסוד ששים ושש וכו' ואינו עובר האור להם אלא דרך אור קדמאה ונמצא שהם ששה עמו והם החמשה לבד כי הוא עובר בכלום בבינה שהרי היא מתלבשת בו וכו' כל אלו נרשמו במלכות וזהו ה"ס מפניו כל הארץ שהיא המלכות, כל אלו קבלה הארץ, ולפיכך נקראת אדנ"י שעולה ה"ס (שער מאמרי רשב"י). שהן של ע"ב אתוון דא"ב ובהון ותרב חכמת שלמה מספר תר"ב ונקודין בחכמה ומפסרין בחכמת שלמה, ששם המספר ושם פרפראות כו', ובזה קיימא סיהרא באשלמותא (יהל אור).
- ⁵ ר"ל של ר"ק ומלכות מצה פרוסה והיא ה' חציין וז"ס שס"ה של חנוך ושל השמש שהן חד דרגא שהן באשלמות הפרצוף עם ג"ר שהן בדרגא דמאות ואחר שהולך בנין נתעלה בדרגא דא"ו א ולכן סלקו (יהל אור).
- ⁶ דיצירה (לש"ו).

שְׁעָה"כ

ונוקבא יספיק שיבוא השפע ממקומו בסוד הארה שיוכלו העולמות התחתונים ליהנות ממנו ועל ידם יגיע אלינו.

וב"ש הוא רומז לעולם יצירה נגד א"א ראשו כתם פ"ז כנ"ל לראש עולם יצירה שהוא מעורר למעלה לז"א דאצילות המקנן ביצירה וכן עולם עשייה מתעורר למלכות דאצילות וכן תיקוני עולם בריאה מעורר אמא דאצילות ותיקוני אצילות מעוררין לאבא דאתנהיר ממזלא נמצא התעוררות זה מגיע למעלה בתלת רישין ומהן יוצאין שפע רב לזו"נ שיכינו עצמם לזיווג אחר הנסירה.

מהחברים ברוך שאמר ידוע מפסוק והמלך שלמה ברוך שהוא זעיר אנפין שהוא מלך שהשלוש שלו וכאן רומז לז"א מדות תחתונים דרדל"א ז"א שבו שאמר ש גי' מצפ"ץ תמורת הוי"ה ויותר נכון לדרוש כי ש' אלהים ביודי"ן שהוא בנצח אמא א"מ שבאמצע המלה הם ממש יסוד דאמא והם גימטריא י"ה הוי"ה כי כל יסוד יש בו הוי"ה קו האמצעי וי"ה הם הו"ה² דאינון ב' יסודים מלובשים זה בזה וכן אל"ף מ"ם יו"ד ה"י³ יהו"ה זה וזה במילוי עם ב' כוללים הם גימטריא אלהים באלפ"ן שהוא ביסוד ר' אלה"ם ברבוע הוד דאמא.

ונודע כי אמירה ודיבור שניהם במלכות אלא שהדיבור לשון קושיא מלכות שבמלכות בלי מיתוק ואמירה ממותקת מיסוד שבמלכות מהדבוק עטרה ליסוד שהוא אמירה שפה לפיו סביב וכאן רומז במלה זו לג' מלכיות שבנה"י דאמא.

והיה הוא צירוף ח' של הוי"ה ואעפ"י שהוא בבריאה מ"מ עכשיו מאיר ביצירה בסוד הארת מוחין לזו"נ דאיהו ו"ה מן אמא דאינון י"ה.

העולם עולם ז"א דנפיק מאמא שהיא ה' ואיהו נמי ז"א ו' גופא ותיקונו ע' שהוא ז' ספירות בכללות י' מחסד עד מלכות ופרצופיו ב' ישראל בחג"ת דאיהו ל' ויעקב בנה"י דאיהו ס"ד ובשבח זה יורד השפע דרך העולמות לג' מלכים⁵ של נה"י דאמא הנ"ל וכנ"ל.

ברוך הוא כבר אמרנו כי ברוך הוא רומז לרישא דאי"ן כי ה' דא א"א שכל קומתו של אין גנוזה בתוכו ו' דא ז"א שברדל"א העושה תיקונים לרישא דאי"ן ג"ט קר"ע פ"ח א' הוא הגלגול של רישא דאין בשליש כתר שלה העודף על רישא דא"א שאל"ף מתחלק י"ו וי"ו ומשם התחלת ל"ב נתיבות החכמה ובשבח זה יורד השפע דרך המעלות לג' יסודות שבנה"י דאמא לצורך ז"א. ברוך עושה בראשית רישא דא"א כי בינה נקרא מעשה בראשית שכתה מתפשט עד סוף עשיה כיון דדינין מתערין מינה ואין קיום הקליפות שבעולם השפל אלא מהם ובשבח זה יורד השפע דרך המעלות לג' אדנ"י שבנה"י דאמא לצורך ז"א.

ברוך אומר ועושה הרי או' ומ' רומז לפרצוף עליון דאבא שהוא בנוי מד' ספירות של זרוע ימין דאריך אנפין דאינון חו"ב חו"ג שבו הרי מ' פתוחה ויש עמהם קנ"ה חכמה מימין גרון דא"א שהוא כתר אבא ושתי ספירות בכח לבד וחצי ת"ת של זרוע ימין וחלק ת"ת שבא"א עצמו מצד ימין עד החזה הרי ב' ספירות אחרות בלתי משולבים שכנגדן מם פתוחה שהוא בכח תוך מ' פתוחה שבמלת אומר.

ר' רומז לפרצוף תחתון של יש"ס שהוא ראשית בנינו של ז"א ונקרא ישראל כמוהו אלא שזה סבא וזה זוטא ושאר אותיות יש א"ל רמז לאבא חכמה שהוא יש מאין ואל חסד א"א א"כ כולו שנקרא אל בסוד ייא"י דס"ג שבא"א.

ועושה רמז לאמא שאין פעולה משלמת לאבא אלא על ידיה כנ"ל בסוד עושה בראשית ובשבח זה יורד שפע דרך מעלות לג' הויות שבנה"י דאמא לצורך ז"א.

ברוך גוזר ומקיים אמא דאיהי פומא ממלל רברבן דגזיר גזירין פי' חותך השפע מלמעלה לצורך הז"א ועוד גוזר ומשריש הקליפות מכח הדינין הקדושים כמ"ש בגזירת עירין פתגמא וקיומו של ז"א בכלי אבא אבל תלוי באמא שהיא קרובה אליו ובשבח זה נכנסת נקודת ת"ת שבנה"י אמא לראש הז"א והוא משפיע בכחו זה לכתר יצירה ולכתר עשיה.

- מאיר הכוונה -

¹ לר' (לש"ו).

² אר"א (לש"ו).

³ מ"ש ה"י הוא ט"ס וצ"ל במילוי א' כזה ה"א והוי"ה הוא במילוי יוד"ן שהוא ע"ב ובזה עולה הגימ' רצ"א כמנין אלהים דאלפין אח"כ מצאתי בנ"א שכצ"ל יו"ד ה"י יהו"ה זה וזה במילוי ס"ג עם ב' כוללים כו' (וכן הוא העיקר) (לש"ו).

⁴ בנה"י דאיהו ס' נמחק בלש"ו ובמקומו איתא בנה"ם ואיהו מ'

⁵ מלכיות (לש"ו).

שְׁעָה"כ

ברוך מרחם על הארץ זו"נ שרחמו עליו ומתגבר לחב"ד ברחמיו שכח גבורות שבנה"י דאמא הנכנסים עתה לראש זו"א וממנו לחב"ד דיצירה וחב"ד דעשיה ע"כ מהחברים. והנה מכלל רמ"ח איברים יש מהן ט' בראש לפי שהוא לבדו כולל כל תיקונים דז"א ואלה ט' כלולים מ"י הרי צ' חסר מהם ג' שהם שרשין חב"ד עצמן שהם קשורים בפרקי אמצעי אמא ומתוקנים ממנה ומה שנשאר ממנו הוא ראשו כתם פז ומלת כתם עולה ת"ס נגד ג' מילוי אהיה עולין תנ"ה וג' שמות וב' כוללים א' לשמות וא' למספרן הרי ת"ס שהם בנה"י דאמא בפרקין ראשונים קס"א בנצח קמ"ג ביסוד קנ"א בהוד וכשאנו פותחין בברוך שאמר בבוקר מתעורר פרק נה"י דאבא להולכים בנה"י דאמא ומתחילין פרקי ראשונים דאבא להכנס בראש זו"א דאצילות דעשיה ומיכאל משורר עמהן ומעורר המוחין לזעיר אנפין בט' תיקונים וזהו הרמז בברוך שאמר וכו'.

קעט. כתב הרב רבי ישראל סרוג הריעו לה' כל הארץ ר"ת הלכה כי מיום שחרב בהמ"ק אין להקב"ה בעולמו אלא ד"א של הלכה והוא פנימיותה הנכלל בד' אותיות השם והוא המכוין באמרם תורה לשמה אל השם המתלבש בהלכה ומאיר בתוכו למי שישים אליו לבו ואז רוחו ונשמתו אליו יאסוף שיאיר כולם בעיונו אלמא הלכה לבד בלתי הסוד אינה מספקת והני ד' אמות גופייהו אי גמירי להו אינשי בהדי הלכה אין אי לא לא השלימו מצותן עוד ארבע אמות ג' תש"ך וכן תמים דרכו עם אותיות הא"ל הרי שנו"ת חיים והנה תש"ך הוא ע"ב דא"א בכללות עשר והיינו ג' פום ממלל רברבן שמדבר בפשט ומכוון לרזי תורה "של" הלכה בגי' שמים דא זו"א וכן השכינה ששניהם נכללין בכוונת לשמ"ה וכן עולה לשמה ע"ה מ"ק. עוד ארבע אמות של הלכה גי' אלף רבתא בכללות עשר היינו אלף קי"א סוד אי"ק מקור האותיות הכולל כל התורה כולה וכשם שכל הקרבנות בטלות לעתיד לבא חוץ מן התודה כן כשנחרב בה"מ כל השלימות בטלה חוץ מד"א של הלכה כדקאמרן שאין בטלות לעולם וז"ס סמיכות הפסוק זה לתחלתו שהוא מזמור לתודה והכוונה כי אחר חרבן חזרה המלכות אב"א לד"ס תחתונות שהוא תנה"י והקב"ה מפורש כאן בסוד מלכות שאין לה אלא ד' אמות של הלכה שהיא הכלה ובזכותם נזכה במה דכתיב "הקיצה" לפקוד "כל" הגוים ר"ת הכלה וזה הטעם שאסור לילך אחורי אשה בד"א שלה כי שם מקומה ותופסת כל שיעור הזה ואין לגרוס בה דינין ח"ו.

עוד ד' אמות הם הוי"ה ואהי"ה שהם גי' אמ"ה ע"ה והנה שיתוף ע"ב עם קס"א אמא א' וס"ג עם קס"א אמא שנית ומ"ה עם קמ"ג אמא ג' וב"ן עם עם קנ"א אמא ד' וז"ס הזוגות הללו רג"ל דר"ך פק"ח ר"ג וביארנו במקום אחר והם גי' ארבע אמות בתוספות ד' מלואים מ"ו ל"ז י"ט כ"ו עכ"ל.

קפ. עי' זהר ח"ב קמו ע"ב: (ו) על דא אמר שלמה בסיום שבחיה (שיר ח ז) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה מים רבים אלין מים עלאין דנגדין גו"ס"א מגו"טלא עלאה ונהרות לא ישטפוה אלין אינון נהרי אפרסמונא דכיא דאינון תליסר ההוא ממנא איהו מלאכא דשליח מן קדם יהו"ה ודא איהו רב משריין דקשיר כתרין למאריה¹ רזא ואכתרי"אל² (אכתריאל) מעטר עטרין למאריה בשמא גליפא מחקקא יהו"ה י"ה צבאות¹.

- מאיר הכוונה -

¹ עי' לעיל נח ע"א ובח"א קסז ע"ב (לש"ו).

² המלאך הקושר כתרים לקונו, הרי נודע הוא שהוא סנדלפון וכמ"ש בגמרא (חגיגה יג ע"ב) וכן בזוה"ק וישלח (קסז ע"ב) ופ' בשלח (נח ע"א). והמלאך סנדלפון הנה הוא בא"א דעשיה ובזר"ן דיצירה ובנוק' דבריאה וכמ"ש בשער סדר אבי"ע (פרק ו), אך עכ"פ הוא כי הקושר כתרים לקונו הוא אינו אכתריאל כלל. ובאמת כי הרי בזוה"ק תרומה בלשון הנז', הרי אמר מקודם מלאכא כו' דקשיר כתרין למאריה, ואח"כ אמר רזא אכתריאל מעטר עטרין למאריה, והרי צריך להבין מהו מלת "רזא" שאמר כי מה סוד איכא בזה. ולכן נראה לי שאין כוונת הזוה"ק שהמלאך הקושר כתרים לקונו הוא אכתריאל עצמו, אלא הכוונה הוא שהוא נמשך ויוצא מניצוצי אורו. כי אכתריאל עצמו הנה הוא הכתר דבריאה, והוא בחי' לבוש על המלכות דאצילות השוכן שם בסוד הנשמה דהבריאה, והוא אכתריאל הצלם דהנשמה. והוא נרשם בשמא גליפא יה יהוה צבאות, לומר ששם הוא גילוי אלהות דאצילות השוכן בהבריאה, והוא בהג"ר דבריאה, שעל זה מרמז הג' שמות הללו כנ"ל, כי בהם מתגלה אור התנה"י דהמלכות, נוק'. והם הד' מוחין דהבריאה שהם כחב"ד, והמוחין הרי נודע הוא כי בכללן הם ג' ובפרטן הם ד' ע' שער הכוונות (דרוש א דקדיש דף

פְּעֵה"כ

תרגום: ועל זה אמר שלימה בסיום שבחו מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה מים רבים אלו מים עליון ששופעים תוך (מתוך) הטל העליון ונהרות לא ישטפוה אלה הם נהרות אפרסמון זך שהם שלשה עשר אותו ממנה הוא מלאך שליח מלפני ה' וזהו גדול המחנות שקושר כתרים לרבנו סוד של אכתריא"ל מעטר העטרות לרבנו בשם מגלף מחקק יהוה יה צבאות.

קפא. עי' זהר ח"ג רכו ע"ב: יחזקאל כד חמא שכינתא מגו קליפין² חזא עמה עשר ספיראן³ בלא פרודא כלל ואלין אינון מוחא מלגו כלהו חזא לון מגו נהר כבר דלתתא⁴ איהי (תהלים סח יח) רכב אלהים רבותים כל רבוא עשר אלפין רבותים כ' אלף אפיק תרי שאינן⁵ אשתארו תמני סר בחושבן ח"י עלמין דכליל עשר ספיראן דאתלבש בט"ט מן⁶ מטטרון ט"ט מן טטפת⁷ ואתמר ביה (דברים ו ח) והיו לטטפת בין עיניך.

תרגום: כשראה יחזקאל את השכינה מתוך הקליפות, ראה עמה עשר ספירות בלי פירוד כלל, ואלה הם מח מבפנים את כולם, ראה מתוך נהר כבר שלמטה, היא רכב אלהים רבותיים, כל רבוא עשרה אלפים, רבותיים עשרים אלף, תוציא שנים שאינם, נשארו שמונה עשר, בחשבון שמונה עשר עולמות שכוללים עשר ספירות שהתלבש בט"ט ממטטרון, ט"ט מטטפת, ונאמר בו "והיו לטוטפת בין עיניך".

קפב. תא חזי דוד מלכא כתב⁸ (שם) יהו"ה אלה"י ישועתי וגו' יהו"ה אלה"י ישועתי אימתי איהו ישועתי בההוא יומא דאקדמית תושבחתא בליליא לגבך כדין איהו ישועתי ביממא ותא חזי דהא בליליא מאן דמשבח למאריה בתושבחתא דאורייתא כדין אתקף בתקיפו ביממא בסטרא דימינא דהא חוטא חד נפקא מסטרא דימינא⁹ וכדין אתמשך עליה ואתתקף ביה ועל דא אמר

– מאיר הכוונה –

יד ע"ד), ועל זה הם הג' שמות הללו שהם ג'כ בכללן ג' ובפרטן ד', והם כולן אלהות. והם הכסא השוכן בהכחב"ד דהבריאה עצמה, שהם הד' רגלין דהכסא כנודע בשער כסא הכבוד (פרק א) וכו' (דע"ה ח"ב קיג ע"א).

¹ דע כי אהבה זו היא עולה מן עולם היצירה אל היכל אהבה אשר בבריאה שהוא אחד מאותם שבע' היכלות שנזכרו בפ' פקודי והנה ג' ראשונות דיצירה הם סוד שמות הנז' באופן הזה כי הכתר נקרא אכתריאל והחכמה נקרא יה והבינה נקראת ה' צבאות כי הוא סוד ועונתה עונה טמירא הנז' בפ' משפטים בדף צ"ז ע"ב וז"ל ועונתה מאן איהו דא משיכו דעלמא דאתי דביה כולא ה' צבאות איהו כו' והנה שם הנז' הוא נשמת ג' עליונות שביצירה ומטטרון הוא נשמת שש קצוות היצירה. והעשיה דיציר' שהיא המלכות היא למטה בהיכל קדש הקדשים דעשיה כנודע אצלינו והוא סנדלפון הנקרא כסא דין. ואמנם מטטרון נעשה גוף אל ששת קצוות הבריאה ולכן נקרא בס' הזוהר גופא דאמתא דמלכא ונודע כי הבריאה נקראת אימא בערך האצילות הנקרא מטרוניתא (שער מאמרי רשב"י).

² כמ"ש והנה רוח סערה כו' (יהל אור).

³ עשר מראות כמ"ש (יהל אור).

⁴ מט"ט, שהוא בדוגמת עד"א, נהר היוצא מעדן. שמט"ט נק' נהר פלגיו מימינא, נהר דינור משמאלא, נהר כבר באמצעיתא (תקו"ז ה.), שהוא רכב לת"ת, כבר אותיות רכב. וז"ש איהו רכב כו' (יהל אור).

⁵ כמ"ש בגמ' (ע"ז ג): שנאן שאינן (יהל אור). דאינון בדרגא דכ"ע. והן ע"ס באור ישר, וע"ס באור חוזר, ושנים נעלמים, ואראה ואפול כו' (יהל אור).

⁶ שהוא פנים של מט"ט. וע"ז אמרו (חגיגה טו:): ר"מ רמון מצא, שהוא חיצוניות של מט"ט, אותיות החיצונות שבו, מ"טטרו"ן, תוכו אכל קליפתו זרק, שהוא עה"ד טו"ר (יהל אור).

⁷ שבו תפלין כמ"ש בפ' בא (יהל אור).

⁸ אעפ"י שהפסוק אמרו בשם עצמו, אין כוונתו עליו דוקא, כי הוא מדה יתירה היתה בו יותר מעולה שלא היה ישן יותר משינת הסוס כנז"ל, אבל לא באלה הדברים כי אם לזרז את כל האדם ולכן אמר כתב, כלומר שישאר לזכר ולמוסר מפני שזה דבר ראוי לכל אדם לעשות [לאשתדל בשבחה דאורייתא בלילה] (רמ"ז).

⁹ חוט של חסד ה"ס שלישי ראשון של החסד שהוא כ"ד בגי' חו"ט ע"ה, ואמנם ידוע ששליש של יסוד אבא הוא היוצא מיסוד אי' שבחזה זעיר ומגיע עד יסוד זעיר, וידוע שיסוד נקרא ו' זעירא שהוא מילוי ו'ו והוא כמין חוט, וזה החסד תופר ומחבר כל העולמות, וכו' נפקא מסטרא דימינא, דייקא נפקא שכן הוא יוצא חוץ ליסוד בינה, וגם כי הוא שם באמצע בתוך ת"ת זעיר, מכל מקום מקורו ועצמותו הוא מסטרא דימינא שכן אבא הוא ראש לכל צד ימין (רמ"ז).

שְׁעָה"כ

יהו"ה אלהי ישועתי¹ יום צעקתי וגו' (בלילה נגדך) ובגין כך אמר (שם קטו יז) לא המתים יהללו יה² לא המתים³ בגין דאצטריך לשבחה חי לחי⁴ ומת לחי לאו הכי⁵ דכתיב לא המתים יהללו יה ואנחנו נברך יה⁶ דהא אנן חייין ולית לן חולקא בסטרא דמותא כלל חזקיהו אמר (ישעיה לח ט) חי חי הוא יודך כמוני בגין דחי אתקרב לחי דוד מלכא איהו חי וקורבא דיליה לחי העולמים ומאן דאתקריב לגביה(ו) איהו חי דכתיב (דברים ד ד) ואתם הדבקים ביהו"ה אלהיכם חיים כלכם היום וכתיב (ש"ב כג כ) ובניהו בן יהוידע בן איש חי רב פעלים ומקבצאלו (מקבציאל)⁷.

תרגום: בא וראה, דוד המלך כתב, "ה' אלהי ישועתי" וגו'. "ה' אלהי ישועתי", מתי הוא "ישועתי". באותו יום שהקדמתי שבח בלילה אצלך, אז הוא ישועתי ביום. ובא וראה, שהרי בלילה מי שמשבח את רבונו בשבח של התורה, אז מתחזק בחוזק ביום בצד הימין, שהנה חוט אחד יוצא מצד הימין, ואז נמשך עליו ומתגבר בו, ועל כן אמר "ה' אלהי ישועתי יום צעקתי" וגו'. ולכן אמר "לא המתים יהללו יה". "לא המתים", משום שצריך לשבח חי לחי. ומת לחי לא כן, שכתוב "לא המתים יהללו יה", "ואנחנו נברך יה", שהרי אנו חיים, ואין לנו חלק בצד המות כלל. חזקיהו אמר, "חי חי הוא יודך כמוני", משום שחי מתקרב לחי. דוד המלך הוא חי, והקירבה שלו לחי העולמים, ומי שנקרב אליו הוא חי, שכתוב "ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום", וכתוב "ובניהו בן יהוידע בן איש חי רב פעלים מקבצאל".

קפג. עי' תיקו"ז ח ע"ב: ועוד רזא נקודי צריך לאחזרא עלייהו פתח בחושבן אותיותיו איהו יו"ד וכתוב פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון (תהלים קמה טז) ואוקמוהו אל תקרי ידך אלא יודי"ך ואינן י"י מן יאקדונק"י ובאן אתר מתפתחין ברקיעא דאיהו פתח ואיהו מפתח כליל אקדונ"ק שית אתון באמצע י"י ותרין יודין עם רקיע דאיהו ו' סליק לחושבן ה'.

תרגום: ועוד הסוד של הנקודות צריך לחזר עליהם. פתח בחשבון אותיותיו, הוא יו"ד, וכתוב פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון. ופרשוהו אל תקרי ידך אלא יודי"ך, והם י"י מן יאהדונה"י. ובאיזה מקום נפתחים, ברקיע, שהוא פתח, והוא מפתח הכולל אהדונה"ה, שש אותיות באמצע י"י, ושני יודים עם רקיע שהוא ו' עולה לחשבון יהו"ה.

בהגרא: איהו יו"ד - ר"ל יו"ד מלא: אלא יודיך ואינן כו' - דבקמין אינן סתימין באות יו"ד דאיהי קמין כמ"ש לעיל (ה ע"ב), והיא חכמה יו"ד עילאה, יו"ד של המילוי דבה תרין יודין, ואינן חכמה עילאה תתאה⁸ דאבא יסד ברתא (זהר ח"ג רנח ע"א), וז"ש ואינן י"י מן כו' ומתפתחין בפתח שהיא הבינה: ובאן אתר מתפתחין - דביו"ד איהו סתימין בקמין כמ"ש לעיל:

- מאיר הכוונה -

¹ אלהי גי' מ"ו שהוא ב' פעמים חו"ט, והוא מילוי ע"ב שסודו מתפשט בנה"י דזעיר כנודע מכוונת אלקי אברהם וכו'. והעיקר הוא הו"ה, והרי ה' אלקי שעולה ע"ב והוא חס"ד. וגם בזה יכון לומר נפקא, שכן מילוי מ"ו יוצא למטה מתוך הויות שבחג"ת זעיר שה"ס גומל חסדים טובים, גומ"ל גי' ג' הויות כנודע ליודעים (רמ"ז).

² פי' בגין כך שצריך וראוי לאדם להתעורר משינתו קודם שיעיר השחר (רמ"ז).

³ שהם הנשקעים בשינה שהיא אחד מששים במיתה שעיקרו לחיצונים שאין להם כח לעורר ולהמשיך שפע מן הקדושה (רמ"ז).

⁴ הוא האדם הישראלי שהוא מקבל השפע מיסוד הנקרא ח"י, ח' פעמים י' יסוד, וגם ח"י נוטריקון ח'כמה יסוד כנז"ל. ועוד י"ל שהצדיק הקם בחצות מאריך היום ח"י שעות (רמ"ז).

⁵ שתפלותם (או"ה) זבחי מתים ומשם מושפע להם שפעם (רמ"ז).

⁶ סודו יסוד או"ה המקננים באצילות ובריאה, ושם חלק ישראל שנשמותם עולה אל גן עדן העליון ומשם מושכת האור מן האצילות, אבל החיצונים אין להם שום אחיזה אלא ביצירה ועשיה ולפעמים ממלכות הבריאה ולא יותר. וזה מה שאמרו רז"ל אין השם שלם והכסא שלם עד שימחה וכו'. והנה הא' של כס"א אמר הרב זלה"ה שהוא מלכות הבריאה, כי הנה הכ' חו"ב והס' ו"ק והא' מלכות, והשם חסר ו"ה שהוא היצירה והעשיה שחסרה שלימותו מפני החיצונים המונעים התפשטות אורם כראוי. אבל י"ה הנזכר הוא דוקא לישראל, וז"ש לא המתים יהללו, דהיינו העלאת מ"ן לשם, אבל אנחנו נברך, לא מבעיא שנהללנו אלא אפילו נברך שהוא להרבות כחם דהיינו סוד ברוך כנודע (רמ"ז).

⁷ עי' לעיל ו ע"א.

⁸ היינו מלכות עי' זהר ח"א רכג ע"ב.

שעה"כ

קפד. עי' זהר ח"ב סא ע"ב: מזונא עלאה יתיר מכלא הוא מזונא דחברייא¹ אינון דמשתדלי באורייתא דאכלי מזונא דרוחא ונשמטא² ולא אכלי מזונא דגופא כלל והיינו מאתר עלאה יקרא על כלא ואקרי חכמה³ בגיני כך חליש גופא דחברייא יתיר מבני עלמא דהא לא אכלי מזונא דגופא כלל ואכלי מזונא דרוחא ונשמטא מאתר רחיקא עלאה יקרא מכלא ובגיני כך ההוא מזונא דקיק מן דקיקא יתיר מכלא זכאה חולקהון הדא הוא דכתיב (קהלת ז יב) החכמה תחיה בעליה זכאה חולקא דגופא דיכיל לאתזנא במזונא דנפשא.

תרגום: המזון היותר עליון מהכל, הוא מזון החברים, אותם שעוסקים בתורה, שאוכלים מזון של רוח ונשמה ולא אוכלים מזון הגוף כלל, והיינו ממקום עליון נכבד על הכל, ונקרא חכמה. לכן חלש גוף החברים יותר מבני העולם, שהרי לא אוכלים מזון הגוף כלל, ואוכלים מזון של רוח ונשמה, ממקום רחוק עליון נכבד מהכל, ולכן אותו המזון דק מן הדק יותר מהכל. אשרי חלקם, זהו שנאמר "החכמה תחיה בעליה", אשרי חלקו של הגוף שיכול לזון במזון הנפש.

קפה. עי' זהר ח"ב ט ע"א: אמר רבי שמעון ודאי השתא הוא עדנא דקב"ה אדכר לבנוי ואחית תרין דמעין לגו ימא רבא⁵ וכד נחתין פגעין בהאי צנורא דשלהובא דאשא וישתקעו דא בדא בימא בכה רבי שמעון ובכו חברייא אמר רבי שמעון הא ואתערנא ברזי דאתוון דשמא קדישא בסתרא דאתערותא דיליה לגבי בנוי אבל השתא אית לי לגלאה מה דלא אתיהיב רשו לבר נש אחרא לגלאה אלא זכו דדרא דא יקיים עלמא עד דייתי מלכא משיחא⁶ אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה ולרבי אבא קומו בקיומייכו קמו רבי אלעזר ורבי אבא בכה רבי שמעון זמנא אחרא אמר ווי מאן יקום במה דאמינא אנ"א דחמינא גלותא יתמשך מאן יכיל למסבל.

תרגום: אמר רבי שמעון, ודאי עכשיו הוא זמן שהקדוש ברוך הוא נזכר בבניו, ומוריד שתי דמעות לים הגדול. וכאשר יורדות הן פוגעות בצניור הזה של שלהבת אש וישתקעו זה בזה בים. בכה רבי שמעון ובכו החברים. אמר רבי שמעון, הרי התעוררנו בסודות האותיות של השם הקדוש בסתר ההתעוררות שלו אל בניו, אבל עכשיו יש לי לגלות מה שלא נתנה רשות לאדם אחר לגלות, אלא זכות הדור הזה תעמיד את העולם עד שיבא מלך המשיח. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו ולרבי אבא, קומו בעמדכם, קמו רבי אלעזר ורבי אבא, בכה רבי שמעון פעם אחרת ואמר, אוי מי יעמוד במה שאמרתי (נ"א שראיתי) שתמשך הגלות, מי יכול לסבל.

ועי"ש יח ע"א: רבי דוסתאי אמר בעדנא דאתמסרן בנוי דקודשא בריך הוא לשלטני עממין מתכנפין תריסר בתי דינין ומשתקען גו תהומא רבה געי טרנא געין (רהיטיין) [תריסין] וורהיטין

- מאיר הכוונה -

¹ הוא מה' קולות הפנימיים שהם סוד מזון הבינה בעצמה שהוא משפע חכמה סתימאה בעצם שבתוך פנימיות הבינה ועיין בסה"כ בכוונת יום הכפורים. ולכן נאמר (טז ד) למען אנסנו הילך בתורתך, ואמרו רז"ל לא נתנה התורה להדרש אלא לאוכלי המן, והוא מבואר. ואמנם בהקדמה זו של סודות המן יובן הפסוק הנ"ל (תהלים עח, כה) לחם אבירים אכל איש, והוא שצריך אני לומר שבמוחא סתימאה נדרש שם כוז"ו במוכס"ו כוז"ו, שכן הוא סוד טלא דבדולחא סוד גבורה דעתיק ובו תחיית המתים דכתיב (קהלת ז, יב) החכמה תחיה, ושם זה גי' אב"ר. ולהיות שהמן הוא נמשך ממנו נקרא לחם אבירים, וכבר אמרנו שמזון זה מצד חיצוניות הבינה והוא סוד ב"ן קנ"א כמ"ש בסה"כ בסודות יוה"כ בפסוק בראשית ברא, ולכן דרשו רז"ל לחם שנבלע באבירים, היינו אב"ר סוד ב"ן קנ"א. והנה ב"ן קנ"א זה הוא בחסד הבינה כנזכר שם בסוד אל קנא, וח' פעמים א"ל הוא מחספ"ס, שכן עיקר מזון זה הוא ממוח הבינה. ומן הדעת עד סופה הם ח' מידות, וידוע שהדעת הוא היורש בנין הגוף והוא בסוד בל"ע, וז"ש שנבלע באבירים, וגם מ"ן מלא הוא א"ל מלא עם הכולל (רמ"ז).

² כפי הסוד רוחא ונשמטא הם ז"א ובינה ונודע שהם ניזונים מחכמה נמצא שת"ח הם אוכלים מזון של ז"א ושל בינה וז"ש דאכלי מזונא דרוחא ונשמטא וכן נמי לעיל במזון שבא משמים שהוא ז"א אמר דעייל יתיר לנפשא שהמלכות היא נפש, וכולא כגוונא דלעילא הוא כמו שאמר תחילה דאשתלימו ישראל דלעילא (מ"מ).

³ עי' ח"ג ס סע"א בסוד ממרחק תביא לחמה וע"ש עוד רמט ע"א (לש"ו).

4

⁵ עי' בראשית דף ד ע"ב וכו ע"ב.

⁶ בזמן רשב"י הית' לס"א התגברות גדולה כפי שהי' בזמן עשרה הרוגי מלכות (שעה"ג כו) שלולי שמסרו את עצמם על קידוש ה' היה חוזר העולם לתוהו ובוהו (עי' ע"ח מ"ד ומ"ן א) כמו בעת שבירת הכלים, וע"י מיתתן העלו מ"ן מתתא לעילא. וע"י שרשב"י עם החברים גילו את הסודות הגדולים [של האד"ר], לא הוצרכו לזה וכמ"ש האריז"ל (שעה"ג הק' לט).

שְׁעָה"כ

(נ"א תריסין) ונחתין תרין דמעין¹ לשקיעא דימא רבא דהא הוא דכתיב (תהלים לו ז) משפטיך תהום רבה ומתגלגלן עלאין לתתא אתבקען תתאין ונחתין מאתן וארבעין² דרגין דהא הוא דכתיב (עמוס ג ח) אריה שאג מי לא יירא.

תרגום: רבי דוסתאי אמר, בזמן שנמסרים בני הקדוש ברוך הוא לשליטי העמים, מתכנסים שנים עשר בתי דין, ונשקעים לתוך תהום רבה. גועה הארון, גועים ורצים, ויורדות שתי דמעות לשקוע של הים הגדול, זהו שנאמר "משפטיך תהום רבה". ומתגלגלים עליונים למטה, מתבקעים התחתונים, ויורדים מאתים וארבעים דרגות, זהו שנאמר "אריה שאג מי לא יירא".

ועי"ש יט ע"א: אמר רבי אלעזר בא וראה רחמנותו של הקדוש ברוך הוא כשהוא מרחם על ישראל כופה למדת הדין ומורידה ומרחם עליהם והיינו דתנן שהקדוש ברוך הוא מוריד שתי דמעות³ לים הגדול מאן אינון שתי דמעות אמר רבי יוסי לאו מלה ברירא היא⁴ דהא אמר ליה לאובא טמיה דהוא כדיב ומליה כדיבן.

ע"י אד"ר קלז ע"ב: תאנא, בהני עיינין בתרין גווינין מנייהו בסומקא ואוכמא שראן תרין דמעין, וכד בעי קודשא דקודשין לרחמא על ישראל, אחית תרין דמעין לאתבסמא בימא רבא, מאן ימא רבא, ימא דחכמתא עלאה, כלומר דיתסחון בנהרא (ס"א בחוורא) במבועא דנפיק מחכמתא רבא ומרחם להו לישראל.

תרגום: למדנו, באלה שני העינים בשני צבעים, מהם באדום ושחור, שורות שתי דמעות. וכאשר רוצה קדש הקדשים לרחם על ישראל, מוריד ב' דמעות למתקם בים הגדול. מי הוא הים הגדול? זהו הים של החכמה העליונה. כלומר שיתרחצו בנהר, במעיין היוצא מהחכמה הגדולה ומרחם על ישראל].

תאנא בהני עיינין בתרין גווינין מנייהו בסומקא ואוכמא שראן תרין דמעין – בעינים דז"א נראין ג' גווינין וכנגד ג' אבות הכלולים בנו"ה (בהגר"א על ספד"צ ז ע"א ד"ה ואמר עינא). בעיני א"א מתלבשים נו"ה דרדל"א, שכן העיינין הם לעולם כנגד נו"ה, והן ג"כ בבחינת שתי הדמעות שהן בסוד קין והבל, שכן הן לבר מגופא (בהגר"א על ספד"צ ו ע"ד ד"ה ובהן מתלבש). והם בבחינת ב' האבנין אוכמא וסומקא דאתפרשין באסחותא דימא רבא, וכמו כן אינון ב' הדינין דב' השמות אלקים כנגד ה' עילאה וה' תתאה ה"ה בבחינת הגווינין אוכס וסומק. והנה כל הנ"ל הוא מסט' דע"ה טו"ר כו'. אמנם בעה"ח א"צ את הדמעין הללו שכן שם כולו חיים (בהגר"א על תיקו"ז צ' ע"ב ד"ה ואינון). וכד בעי קודשא דקודשין⁵ לרחמא על ישראל⁶ אחית תרין דמעין לאתבסמא בימא רבא, מאן ימא רבא ימא דחכמתא עלאה – דהיינו חכמה דא"א, ה"ה מו"ס, ועל ידו מתפרשין ב' הדינין (בהגר"א על ספד"צ כב ע"א ד"ה חד רגשא). כלומר דיתסחון בנהרא (ס"א בחוורא) במבועא דנפיק מחכמתא רבא ומרחם להו לישראל – דהיינו שהם לא מתבסמים מהמו"ס עצמו, אלא בהארט חיורא דעינא פקיחא שבא משם (כ"ע קפא ע"ב).

ע"י ב"ע קסו ע"ב ז"ל, שהב' דמעות ב' עיינין חו"ג יורדים לים הגדול נוק' ע"י הנסירה. וע"י לש"ו דע"ה ח"ב מג ע"ג, שהורדת הדמעות היא מיתוק הדינים שנמתקו ברחמים ויוצאים ונפרדין ועי"ז מתכפיין כל הדינים קשים.

- מאיר הכוונה -

¹ ע"י הקדמת זוהר בראשית (דף ד רע"ב) ולקמן (דף יט סע"א ורע"ב) ופ' ויקהל (קצה ע"ב וקצו ע"א) וכו' מ"ש שהקב"ה מוריד שתי דמעות לים הגדול, הוא ע"ד שכתוב (שיה"ש ו יא) אל גינת אגוז ירדתי וכו', כי האי ירידה עלייה הוא, שעולין הב' דינין להמ"ס, ושם הם נמתקין, כי מיתוק הדינין הוא לעולם ע"י עלייתן בשרשם וכו', אמנם בהגהות מהרח"ו ז"ל על גליון הזוהר שם (קצה ע"ב) פ' בדרך אחר [הם ש"ך ופ"ר בים החכמה דהיינו מלכות החכמה] [דע"ה ח"ב צג ע"ב]. ע"י לקמן יט ע"ב (לש"ו).

² גימ' מ"ר וסי' מר יבכיון (רח"ו).

³ ע"י אריכות לעיל יח ע"א.

⁴ פ' ענין ב' דמעות לא ידענו פירושם דהא א"ל וכו' דהיינו ששאלתי לאובא טמיה על פי' ב' דמעות, ונמצא שקרן (מ"מ).

⁵ גי' הב"ע קפא ע"ב "קב"ה".

⁶ זהר בראשית ד' ע"ב וע"י פרשת שמות י"ח ע"א וי"ט ע"ב ויקהל קצ"ו ע"א ושם קצה ע"ב וע"י עוד לקמן קמ"ג ע"א (גליונות הלש"ו). וע"י ב"ע קפא ע"ב דגורס 'בנוי'.

שְׁעָה"כ

ע"י ב"ע נח ע"ב ז"ל, נו"ה נקראים 'אפיקי מים', ובנו"ה עילאין נדרשים כמין חומר שהם באמת מליין ממים של מו"ס, וז"ס גדול מ"ש רז"ל שהקב"ה מוריד ב' דמעות לים הגדול, והם סוד ב' עיינין דז"א, כשהם בגוון סומק ומלאים דין ורפואתם ע"י מים חיים, כמ"ש בגמ', והוא סוד מיתוק העינים ע"י שורשם בעינא דע"ק דמתסחאן בחלבא דנהיר, ומתמתקין בשורשם במו"ס, שכל הגבורות נמתקים בשורשם כמ"ש כמ"פ, והוא סוד ים הגדול שהוא כלול בבטישו דאוריא חסד עילאה שנק' גדולה, עכ"ל. כלומר תיקונם של הדמעות היא להוציא אותם החוצה על ידי השפע מהמו"ס שהוא תוספת מים לעין לנקותו.

וע"י & : אמר רבי אלעזר לאו בתר אובא טמיה אזלינן דברירא דמלה הוא¹ דתנן בעשרה כתרי מלכא² אית³ תרין דמעין⁴ ולקודשא בריך הוא⁵ והן שתי מדות דין⁶ שהדין בא משתיהן כמה דאת אמר (ישעיה נא יט) שתיים הנה קוראותיך וכשהקדוש ברוך הוא⁷ זוכר את בניו⁸ הוא מוריד⁹ אותם לים הגדול שהוא¹⁰ ים החכמה להמתיקן והופך מדת הדין למדת רחמים ומרחם עלייהו אמר רבי יהודה שתי דמעות שמהם באים הדמעות מהם בא הדין.

תרגום: אמר רבי אלעזר לא הולכים אחר אוב עצמות, שביור הדבר הוא ששנינו, בעשרה כתרי המלך יש שתי דמעות לקדוש ברוך הוא, והן שתי מדות דין. שהדין בא משתיהן, כמו שנאמר "שתיים הנה קוראותיך". וכשהקדוש ברוך הוא זוכר את בניו, הוא מוריד אותם לים הגדול, שהוא ים החכמה להמתיקן, והופך מדת הדין למדת הרחמים ומרחם עליהם. אמר רבי יהודה שתי דמעות, שמהן באות הדמעות, מהן בא הדין.

- מאיר הכוונה -

¹ ואמרו בפ' הרואה דף נט רב קטינא הוה עבר אפתחא דאובא טמיה שמע רעש אמר כלום ידע אובא טמיה מאיזו סיבה הרעש בא וא"ל אובא טמיה קטינא קטינא בשעה שהקב"ה זוכר את בניו בגלות מוריד ב' דמעות לים הגדול ומהם בא הרעש. א"ר קטינא אובא טמיה הוא כדיב ומילוי כדיבין וא"כ למה לא יהיה הרעש ב' זמני זה אחר זה נגד ב' דמעות. ואמר הש"ס ולא היא דתרי זמני הוי הרעש אם כן אמאי אמר רב קטינא דהוא כדיב. כי היכי דלא ליטעו בני עלמא אבתריה דאובא טמיה, עכ"ל. משמע שדברי אובא טמיה אמת אלא כי היכי דלא ליטעו וגם רב קטינא מודה בענין ב' דמעות אלא שאמר שאינו ענין לרעש דא"כ יהיה ב' פעמים, ואפשר לפרש שר"ק אינו מודה בענין ב' דמעות, ולכן אמר דהוא כדיב וכו' ולפי זה פי' דברי הזהר א"ר יוסי לאו מלה דברירא היא ר"ל שענין ב' דמעות אינו אמת ומביא ראיה מרב קטינא שאמר לאובא טמיה דהוא כדיב בענין הב' דמעות נמי. ומ"ש הש"ס ולא היא ר"י לא ס"ל הכי אלא כדס"ד מעיקרא והגם שר"ק אמורא ור' יוסי תנא ולא ראו זה את זה אפשר שאירעא מעשה כזה בימי ר' יוסי, ור' אלעזר השיב לר' יוסי לאו בתר אובא טמיה וכו' לא ממנו למדנו ענין ב' דמעות אלא רבותינו אמרו זה ומלה ברירא היא כדמפרש (מ"מ).

² עשר ספירות (אור יקר).

³ מ ע"א (הערת הזהר).

⁴ אינם נקראות דמעות מפני שהם יוצאות מהעינים העליונים אלא מפני שהם גורמות על ידי הדין דמעות לעולם כדמפרש ר' יהודה והם ב' מדות הדין גבורה הוד, או מלכות, מפני שיש בחי' דין בהוד או במלכות, והנראה שעיקרו במלכות מאומרו שהדין בא משתיהם דהיינו מגבורה עליונה נמשך למלכות ומהמלכות לתחתונים ואפשר לפרש מגבורה והוד בא למלכות (אור יקר). אינון ב' כחות הדין. ועניינם הוא, כי הנה נודע שאימא עילאה נקראת אלהים חיים, בלשון רבים, לרמוז על ב' בחי' אלהים שיש בה, שהם נו"ה שבה, הנקראים אלהים צבאות. ונקרא חי, גם ע"ש היסוד שביניהם, שנקרא חי כנודע. גם דע, כי הנצח וההוד דאינהו לבר מגופא, והם בחי' הדין. גם נודע, כי אלו הנה"י דאימא, מתלבשים תוך ז"א בסוד מוחין, ומהם נמשך אל שתי העינים דז"א. וז"ס מ"ש בס"ה, כי הנצח וההוד נקראים תרין עיינין. והנה אלו העינים של ז"א, הם נקרא ענבים, שבתוכם היין, שהם תרין דמעין עילאין, כחות הדין הנמשכים מנו"ה דאימא כנזכר וכו', ותרין עיינין דז"א, הם נקראים ענבים שבתוכם היין והדינים, וגם הם ב' שמות אלהים (שעה"פ תולדות).

⁵ בראשית ד רע"ב ולעיל יח ע"א ולקמן קצו ע"א ובאד"ר קלז ע"ב (לש"ו)

⁶ נו"ה (רח"ו).

⁷ בינה (אור יקר).

⁸ נשמות קדושות שבתוך הגלות (אור יקר).

⁹ לשון יורדי מרכבה שהוא עליה, והיינו שמעלה אותם אל הבינה אשר שם שורש הדין וממתיקן (אור יקר).

¹⁰ ויקרא קלז ע"ב (הערת הזהר).

שְׁעָה"כ

קפו. עי' זהר ח"ב נד ע"א: ובההיא שעתא דנפק [נ"א דנחת] ולנחתא לארעא בזרעא דלוי אתתקנו ארבע מאה ועשרין וחמש בוצינין¹ [נ"א כוריין/כרסיין] למלכא² וארבע מאה ועשרין וחמש גליפין ממנן אוזפיה לההוא רוחא לאתריה כד אנפקו (נפיק) לעלמא אתנהרא ה באנפוי³ וביתא אתמלייא מזיותיה ביה שעתא קרא עליה קודשא בריך הוא (ירמיה א ה) בטרם אצרך בבטן ידעתך ובטרם תצא מרחם הקדשתיך נביא לגוים נתתיך.

רבי יצחק אמר ביה שעתא קטל [נ"א אפיל] קודשא בריך הוא לרברבא ממנא דמצראי וחמו ליה משה ובני ישראל כדין אמרו שירה הדא הוא דכתיב (שמות ד לא) וירא ישראל את מצרים מתו (שם ה א) אז ישיר משה ובני ישראל.

תרגום: ובאותה שעה שיצא לרדת לארץ בזרע של לוי, נתקנו ארבע מאות ועשרים וחמש נרות למלך, וארבע מאות ועשרים וחמש חקיקות ממונים לוו את אותה רוח למקומה. כשיצא לעולם, האירה ה' בפניו, והבית התמלא מזויו. באותה שעה קרא עליו הקדוש ברוך הוא "בטרם אצרך בבטן ידעתך ובטרם תצא מרחם הקדשתיך נביא לגוים נתתיך".

רבי יצחק אמר, באותה שעה, הרג (נ"א הפיל) הקדוש ברוך הוא את השר הממונה של מצרים. וראו אותו משה ובני ישראל, ואז אמרו שירה, זהו שנאמר "וירא ישראל את מצרים מתו", "אז ישיר משה ובני ישראל".

קפו. עי' זהר ח"ג רעד ע"א: חרב דקב"ה י' רישא דחרבא⁴ ו' גופא דחרבא ה' ה' תרין פיפיות דילה צדק צדק תרדוף חתכין תרין דינין דינא מפי ב"ד דלעילא⁵ ודינא מפי ב"ד דלתתא⁶ ומהכא אשתמודע אין אדם נוקף אצבעו מלמטה עד שנתן לו רשות מלמעלה⁷.

תרגום: חרב של הקדוש ברוך הוא י' ראש החרב ו' גוף החרב ה"א ה"א שתי פיפיות שלה צדק צדק תרדוף חותכים שני דינים דין מפי בית דין שלמעלה ודין מפי בית דין של מטה ומכאן נודע (חולין ז ע"ב) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה עד שנתנת לו רשות מלמעלה.

ועי' ספר הבהיר (אות לד [עה]) ומאי צדק צדק (דברים שם) תרי זימני, א"ל דכתיב (תהלים י"ח יג) מנגה נגדו, צדק ראשין צדק ממש והיא שכינה כדכתיב (ישעי' א' כא) צדק ילין בה, ומאי צדק שני, זה צדק שמפחיד את הצדיקים,

קפח. עי' אד"ו רצא ע"ב: ת"ח כד אשתכח זכאה עלאה בעלמא רחימא דקב"ה אפילו כד אתער צדק בלחודוי יכיל עלמא לאשתזבא בגיניה וקודשא בריך הוא בעי ביקריה ולא מסתפי מן

- מאיר הכוונה -

¹ שם תכ"ה (רח"ו).

² שמעתי אומרי' משם מורי ז"ל בביאור לשון הזה כי הענין הוא רומז אל שם כה"ת [אשר הוא שם א' מע"ב שמות - זהר הרקיע] היוצא מן ר"ת כ"ל ה'נשמה ת'הלל יה והוא יוצא מן שם י"ה באופן הזה יו"ד פעמים ה"י הם ש' ויו"ד ה"י עצמו הרי של"ה. ועוד יש בו גם כן שלשה מילויים שהם יוד הי יוד הא יוד הה. והם בגמטריא צ"א ועם של"ה הרי תכ"ה (א"ש עם הכולל). וכולו הוא משם יה וזהו כ"ל ה'נשמה ת'הלל יה כי מן יה יוצא ר"ת כ"ל ה'נשמה ת'הלל. ויען השם הזה נעשה על ידי הכאת יו"ד בה"י כנז' לכן נקרא גם כן כה"ת לרמוז שנעשה על ידי הכאות הנז' (שער מאמרי רשב"י יח ע"א). עי' פע"ח (שער הזמירות פ"ה) ובשער רוח הקודש (דף לז ע"ב ביחוד ד) ובלק"ת (סוף תהילים), ומבואר שם כי בזה השם הכה משה רבע"ה את המצרי, והוא צירוף שם כה"ת, שם שמיני משם ע"ב (ביאורים ח"א לה ע"ד).

³ ראתה עמו שכינה ונתמלא הבית אורה (רח"ו).

⁴ היינו ז"א הנקרא חרב רישא דילי' עיקר מוחין נעשה מסטרא דאבא כנזכר בביאור מורינו זלה"ה על פ' תרומה דף רס"ו ע"ב כי אמאי איקרי נ"ר. והנה הז"א הוא הנקרא משפט ועיקר משפט שם בסוד (תהילים פט טו) צדק ומשפט מכון כסאך מאז דהיינו זעיר אנפין משפט ונוקבא צדק. והנה הב' ההין שהם בינה ומלכות תרין פיפיות דילה כי על ידם נגמר ונעשה הדין כי בינה נקראת בי דינא עלאה ונוקבא נקראת בי דינא תתאה ומשם נחתך ונגמר הדין. ענין למה נקרא פיות יובן בענין ציור ההין כי כל ה' יש לה ג' ציורין ד"י ד"ו ג' וו"ן שהם גימ' מ"ב. והנה כל ה' מוציאה ה' אחרת וב' ההין בציור זה עולה פ"ד וע"ה פ"ה. והנה בכאן יש ב' ההין שהם בינה ומלכות הרי חרב פיפיות וז"ש (דברים טז כ) צדק צדק היינו ה' בינה ורחל ה' צדק תתאה וז"ש חתיכין ב' דינין עוד יש בזה פיפיות פי' נאה (זהר הרקיע).

⁵ בינה (יהל אור).

⁶ מלכות כידוע, והן ב' ההי"ן ובשניהן פי כמ"ש מפי ב,ד כו' הרי פיפיות (יהל אור).

⁷ ר"ל מלמטה הוא נוק' ב"ד שלמטה שמכריזין מלמעלה הוא ב"ד שלמעלה ר"ל שאין ב"ד של מטה פוסקין עד שנגמר בב"ד שלמעלה וזהו צדק צדק ב' ב"ד הנ"ל (יהל אור).

שְׁעָה"כ

דינא וכד ההוא זכאה לא קיימא בקיומיה מסתפי אפילו ממשפט ולא יכיל למיקם ביה כ"ש בצדק וכד ההוא זכאה לא קיימא בקיומיה מסתפי אפילו ממשפט ולא יכיל למיקם ביה כ"ש בצדק.

דוד מלכא בקדמיתא אמר (תהלים כו) בחנני יי' ונסני דהא אנא לא מסתפינא מכל דינין אפילו מהאי צדק וכ"ש דאחידנא ביה מה כתיב (שם יז) אני בצדק אחזה פניך בצדק ודאי לא מסתפינא למיקם בדינוי בחר דחב אפילו ממשפט מסתפי דכתיב (שם קמג) ואל תבא במשפט את עבדך. ת"ח כד מתבסמא האי צדק ממשפט כדין אקרי צדקה ועלמא מתבסמא בחסד ואתמליא מניה דכתיב אוהב צדקה ומשפט חסד יי' מלאה הארץ (שם לג) " אסהדנא עלי דכל יומאי הוינא מצטער על עלמא דלא יערע בדינוי דצדק ולא יוקיד עלמא בשלהובוי כמה דכתיב אכלה ומחתה פיה (משלי ל).

תרגום: בא וראה: כשנמצא הצדיק העליון בעולם, שהוא אוהבו של הקב"ה, אפילו כשנתעורר הצדק בלבד, יכול העולם לינצל בעבורו, והקב"ה רוצה בכבודו, ואינו מתירא מן הדין. וכאשר אותו הצדיק אינו עומד בקיומו אז הוא מתירא אפילו ממשפט, ואינו יכול לעמוד בו, וכל שכן בצדק.

דוד המלך בתחילה אמר "בחנני ה' ונסני" כי אני איני מתירא משום דינים, אפילו מהצדק הזה, וכל שכן לפי שאני מאוחד בה. מה נאמר? "אני בצדק אחזה פניך", בצדק ודאי איני מתירא לעמוד בדיניה. אחר שחטא, אפילו ממשפט היה מתירא, שנאמר ואל תבא במשפט את עבדך. בא וראה: כשזה הצדק מתמתק מהמשפט, אז הוא נקרא צדקה, ואז העולם נמתק בחסד ומתמלא ממנו. שנאמר "אוהב צדקה ומשפט חסד ה' מלאה הארץ". אני מעיד על עצמי, שכל ימי הייתי מצטער על העולם שלא יפגע בדיני הצדק, שלא ישרוף את העולם בשלהבתו כמו שנאמר "אכלה ומחתה פיה".

{ } ביאור: ת"ח כד אשתכח זכאה עלמא בעלמא רחימא דקב"ה - דהיינו צדיק גדול, שיגיע למדרגה עליונה כ"כ עד שיהא אהוב למעלה (מ"א קס). אפילו כד אתער צדק בלחודוי, יכיל עלמא לאשתזבא בגיניה, וקודשא בריך הוא בעי ביקריה, ולא מסתפי מן דינא - דהיינו ללא משפט, ובסוד יסוריין של אהבה שמקבל הצדיק על עצמו, ובזכותו יהיה רווח לעולם (מ"א קס). וכד ההוא זכאה לא קיימא בקיומיה, מסתפי אפילו ממשפט ולא יכיל למיקם ביה כ"ש בצדק. וכד ההוא זכאה לא קיימא בקיומיה, מסתפי אפילו ממשפט ולא יכיל למיקם ביה כ"ש בצדק.

דוד מלכא בקדמיתא אמר (תהלים כו) בחנני יי' ונסני, דהא אנא לא מסתפינא מכל דינין אפילו מהאי צדק, וכ"ש דאחידנא ביה³, מה כתיב (שם יז) אני בצדק אחזה פניך, בצדק ודאי לא מסתפינא למיקם בדינוי בחר דחב אפילו ממשפט מסתפי, דכתיב (שם קמג) ואל תבא במשפט את עבדך.

ת"ח כד מתבסמא האי צדק ממשפט כדין אקרי צדקה, ועלמא מתבסמא בחסד - ולא רק ע"פ משפט שמתנהג העולם לפי חוקים (מ"א קסא). ואתמליא מניה - התפשטות עד כדי מילוי אינה שייכת כי אם למידת החסד שכן הוא בלי גבול, ואילו צדקה אין ביכולתה כי אם למתק את הדינים המצויים כבר (מ"א קסא). דכתיב אוהב צדקה ומשפט חסד יי' מלאה הארץ (שם לג) - "אוהב" הוא כינוי למדת החסד, וכאשר יש משפט צדקה וחסד ביחד, ה"ה ר"ת מצ"ח, אזי מתגלה בארץ מצח הרצון, וזהו עיקר התיקון (מ"א קסא). אסהדנא עלי דכל יומאי הוינא מצטער על עלמא - רשב"י היה מקבל ע"ע צער ויסוריין כדי שלא יארע דין לעולם, וזהו חסד דרשב"י ש"מצטער על עלמא" (מ"א קסא). דלא יערע בדינוי דצדק - זהו מקרה רע הקורה מחמת דין (מ"א קסא). ולא יוקיד עלמא בשלהובוי - זוהי שריפה שבאה לעולם בגלל השלהבת של הצדק, והיא בסוד קלי' נוגה (מ"א קסא). כמה דכתיב אכלה ומחתה פיה (משלי ל) - הוא סוד דינוי דצדק הנ"ל, שהנוק' דסט"א שורפת בהבל פיה על ידי הפיתוי שלה שמראה את עצמה כאילו היא מידת הצדק גופא שכן יש בה שלהובי דצדק (מ"א קסא).

- מאיר הכוונה -

¹ גי' מים אדירים קס "במשפט".

² גי' מים אדירים קס "במשפט".

³ גליונות הלש"ו: לעיל מ ע"ב ופרשת ויחי רמח ע"ב והשמטות רנט ע"א וכן בפרשת פנחס ריג ע"ב.

פעה"כ

קפט. ע"י זהר ח"א קכב ע"א: פתח ואמר (קהלת ה ח) ויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד ויתרון ארץ¹ בכל היא ודאי דהא מתמן נפקין² רוחין ונשמתינ ותועלתא³ לעלמא מלך לשדה נעבד מאן מלך דא קב"ה⁴ לשדה נעבד⁵ כד איהו אתתקן⁶ כדקא יאות ומלך⁸ דא (דא) מלך עלאה⁹ דאתחבר לשדה כד איהו נעבד¹⁰ מאן שדה דא שדה אשר ברכו יהו"ה דכתיב (בראשית כז כו) כריח שדה אשר ברכו יהו"ה דכד איהו (אתעבר¹¹) נעבד ואתתקן [ב]כל מה דאצטריך ליה כדקא יאות כדן מלך עלאה אתחבר עמיה.

תרגום: פתח ואמר, "ויתרון ארץ בכל היא מלך לשדה נעבד". "ויתרון ארץ בכל היא" ודאי, שהרי משם יוצאות הרוחות והנשמות ותועלת לעולם. "מלך לשדה נעבד", מי המלך, זה הקדוש ברוך הוא, "לשדה נעבד", כשהוא נתקן כראוי. "ומלך", זה (זה) המלך העליון שמתחבר לשדה כשהוא נעבד. מי השדה, זה השדה אשר ברכו ה', שכתוב "כריח שדה אשר ברכו ה'", שכשהוא (נעשה) נעבד ונתקן בכל מה שצריך לו כראוי, אז המלך העליון מתחבר עמו.

וע"י זהר ח"ב קלד ע"ב: ומאן אתר נטלי ההוא רעותא דמאריהון לאמשכא ליה לגבייהו¹² נטלין ליה¹³ מאתר חד עלאה קדישא דמניה נפקין כל רעותין קדישין¹⁴ ומאן איהו כל איש דא צדיק דאתקרי כל¹⁵ כמה דאת אמר (קהלת ה ח) ויתרון ארץ בכל היא (תהלים קיט קכח) על כן

- מאיר הכוונה -

1 היינו היסוד הנקרא כ"ל שכולל נ' שערי בינה ונקראת המ' כלה שהיא ה' הכוללת הנ' שערים (נ"א).

2 היינו ב' בחינות שיש ליסוד הא' שמוציאה נשמות הב' השפעת המזונות ושאר הצרכים (נ"א).
3 היינו יתרון ותוספת טובה לארץ שהיא המלכות ואפשר נמי ארץ העולם התחתון והכל אמת (אור יקר).

4 ת"ת (אור יקר ונ"א).

5 שדה מלכות כדמפרש לקמיה, ופי' תיקון ועבודת המלכות כדכתיב לעבדה ולשמרה ופי' רז"ל אלו מצות עשה ולא תעשה (אור יקר).
6 "בתיקונא עלאה" נוסף באור יקר.

7 דהיינו השפעה והתיקון על ידי עסק התורה והמצוה כנודע בסוד ההתעוררות. והשתא קשה כי עבודת אותו שדה ותיקונו הוא מאור הת"ת א"כ היינו המלך בעצמו ולמה אמר מלך שהוא הת"ת לשדה נעבד אחר שהמלך בעצמו עבוד את השדה (אור יקר). כשהיא מתוקנת ומקובלת ממצות ומע"ט מהתחתונים אז המלך ת"ת מתחבר לשדה זו מ'. ז"ח (נ"א). עז ע"ב (הערת הזוהר).
8 מאן מלך (אור יקר).

9 היינו הת"ת בבחי' עליונה שהוא נקרא מלך מולך על כל הקצוות, אמנם בחי' זו של הת"ת אינה מתייחדת עמה אלא אחר שהיא מתוקנת מבחי' אחרת שבה שאינה נקראת מלך, ואח"כ מתייחד מלך לשדה הנעבד מלמטה ממלך כדפי', וזה שאמר דאתחבר לשדה כד איהו נעבד וכדמסיק, והריח התיקון הקודם היותו מן הת"ת מאומרו שדה אשר ברכו ה', ומפני שאין בחי' היחוד מלך עם שדה אלא מלך עם מלכות או מלך בהיכל, אמנם שדה אינה בחי' המתייחסת עם מלך (אור יקר). בבינה דילה ק"ק ומקודם צריך ו' היכלין דילה מתתקנין בצדיקייא עבודת אדם להוציא כו' וז"ס לעבדה ולשמרה כמ"ש שמור את יום כו' ששת וכו' (יהל אור).
10 ואתתקן בכל מה דאצטריך ליה עד שיצא מכלל שדה לגנה וכיוצא (אור יקר).

11 אתעבד (דפ"ו).

12 ירצה איזהו המקור העליון שבו מתעלים ומתדבקים כדי שיוכלו מיד להמשיכו עליהם (רמ"ז).
13 נמחק בדפ"ו.

14 הוא יסוד אבא בסוד השביל, דהיינו קודש עליון הנז"ל שהוא כולל כל היסודות העליונים המושפעים בו ממזל נוצר חסד דביה אחיד אבא (רמ"ז).

15 מב ע"ב (הערת הזוהר). דיבר בלשון שאלה לפי שהשביל האמור [יסוד אבא] לא אתידע וכו' ולכן תמה ושאל ומאן הוא, והשיב כל איש וכו', וירצה שהוא בחינתו התחתונה שהיא נודעת בתוך הזעיר דאתקרי כל, שהכל תלוי בו, וכמ"ש (תהלים קד, כד) כולם בחכמה עשית. ומפני שגם שאר היסודות נקראים כל אמר כמד"א (קהלת ה ח) ויתרון וגו', ולא אמר כדכתיב מפני שלהבין ראיית הפסוק צריך לימוד, והוא מה שידוע ליודעים בפסוק (משלי ג, יט) ה' בחכמה יסד ארץ, ואמרינן אבא יסד ברתא, וזהו יתרון המלכות על זעיר, שהרי בכל חב"ד חג"ת דילה שהם עצמו דזעיר כמבואר שהם ו"ק שלו, שמתעלים להיות חב"ד חג"ת דילה, ואין יסוד אבא מתגלה בהם אלא במקום בנין רחל, ולפי שבהתגדל זעיר נה"י שלו מתעלים לחג"ת לכן יצדק שם ארץ ברחל שהיא ממש הדום רגליו. אמנם להודיע מעלת כ"ל זה הביא פסוק (תהלים קיט, קכח) על כן כל פקודי כל ישרתי, שכל התורה היא ביסוד החכמה וכו', ואע"ג שמצוות לא תעשה הן סוד גבורות ואבא כולו חסדים, הא תנן היושב ולא עבר עבירה נותנין לו שכר כשכר מצוה, דהיינו מצוות עשה, והרי שהגבורות הם חסדים, וז"ש ישרתי, שזהו היושר שלהם. ואמר פקודי, מפני שהנודע ונגלה מאבא

פְּעוּרָה

כל פקודי כל [ישרתי] איש כמה דאת אמר¹ (בראשית ו ט) איש צדיק דא איהו צדיקא (כל איש) מאריה דביתא² דרעותיה תדיר³ לגבי מטרוניתא כבעלה דרחים לאתתיה (ו)תדיר⁴ ידבנו לבו איהו רחים לה ולבו דאיהי מטרוניתא דיליה ידבנו לאתדבקא ביה.

תרגום: ומאזזה מקום נוטלים אותו רצון רבונם למשך אותו אליהם הם נוטלים ממקום אחד עליון וקדוש שממנו יוצאים כל הרצונות הקדושים ומי הוא כל איש זה צדיק שנקרא כל כמו שנאמר (קהלת ה) ויתרון ארץ בכל היא (תהלים קיט) על כן כל פקודי כל ישרתי איש כמו שנאמר איש צדיק זהו צדיק (כל איש) בעל הבית שרצונו תמיד למלכה כמו בעל שאוהב את אשתו תמיד ידבנו לבו הוא אוהב אותה ולבו שהיא המלכה שלו ידבנו להדבק בה.

קצ. עי' תיקון"ז (כ ע"ב): 'י' איהי מדה דילה ה' עלאה חמש אור ה' תתאה חמש גוונין דנהרין בהון חמש אור וכד אתפשטת ה' עלאה לאנהרא בה' תתאה בחמש גוונין דנהרין דילה מיד אתפשט ו' לגבה ודא איהו נוטה שמים כיריעה (תהלים קד ב) דודאי כד איהי נהירא בגוונין דילה אתמר בה וראיתיה לזכור ברית עולם (בראשית ט טז) וראיתיה בתכשיטהא ככלה דמתקשטא לגבי בעלה ומיד נוטה שמים כיריעה דאתי בעלה לגבה ודא איהו רזא דקו המדה דאיהו ו' מההיא מדה דאיהי 'י' ולבתר דאיהי נטלא שמא קדישא אתעבידת איהי מדה מתתא לעילא.

תרגום: 'י' היא מדה שלה. ה' עליונה, חמשה אור. ה' תחתונה חמשה צבעים שמאירים בהם חמשה אור. וכשמתפשטת ה' העליונה להאיר בה' התחתונה בחמשת הצבעים שמאירים שלה, מיד מתפשטת ו' אליה, וזהו "נוטה שמים כיריעה", שודאי כשהיא מאירה בצבעיה, נאמר בה "וראיתיה לזכור ברית עולם". וראיתיה בתכשיטה כמו כלה שמתקשטת לבעלה, ומיד נוטה שמים כיריעה, שבא אליה בעלה, וזהו סוד של קו המדה, שהוא ו' מאותה מדה שהיא 'י', ואחר שהיא נוטלת את השם הקדוש היא נעשית מדה ממטה למעלה.

בהגרא: 'י' איהי מדה דילה - כמ"ש לעיל ד"י הוא מדה, והוא דחמשין תרעין דילה אתפשטת עד הוד, עשר בכל ספי', וזהו 'י' מדה, שמודד עשר בכל ספי': נוטה שמים כיריעה - ר"ל, כיריעה שהיא פרוסה, כך האור אתפשט, וזהו נוטה שמים: וראיתיה לזכור כו' - כמו האדם שרואה באשתו, וזהו לזכור ברית, וכל התפשטות הוא ע"י ה"ס שנכללין ביסוד וחוזרין ונכללין במלכות, והכל נהיר לה מברית, ואח"כ מתייחד עמה כידוע, וז"ש לעיל בהקדמה תיקון ה' (יא ע"ב), דהוי"ה הוא נהורין ואדנ"י גוונין: ולבתר דאיהי כו' - דאיהי ה' תתאה ובה נהרא ה' עלאה במדה דילה, 'י' ו' אתפשט לגבה, וביה אתכלילת מכל השם הוי"ה: עי' אריכות בזו"ח נז ע"א ובהגרא בתז"ח יח ע"א.

קצא. עי' זו"ח נז ע"א: כד בעאן לנפקא האי נציצו דביה גוונין בטש בההוא אתפשטותא ואתדחיק ומגו דחיקו נפקין אינון נהורין דקיקין ואשתמעו כחדא כדין האי נציצו אחזי בהו גוונין ואצטבע כלהו כחדא חיות וסומק וירוק ואוכס ואתעכב ביה תריסר ירחין ולבתר אתעקרו מתמן ואשתילו באתר אחרא והאי נציצו סלקא ונחתא והאי איקרי בוצינא דקרדינותא⁵ האי אתקין ובטש בכל נטיעין נהורין ואומר לו גדל כדין אפיק מבויעין ההוא אתפשטותא עילאה קדמאה ואשקי ונהיר לכלהו ואתרביאו בהאי בוצינא דקרדינותא.

— מאיר הכוונה —

היא בחינת פק"ד שנאמר (לג, כג) וראית את אחורי, ומש"ה רבינו גי' תר"ג, ובבחינה זו נקראת התורה תורת חסד (רמ"ז).

¹ ידוע נח סודו ביסוד אבא, ונקרא בשם איש שנראה מיותר, שאם יאמר נח צדיק תמים היה די, אלא מפני שיסוד זעיר גם הוא נקרא צדיק וגם נקרא בבחינה שהוא זכר ומשפיע, מכל מקום הוא כולל חו"ג ממש, אבל יסוד אבא לו יצדק בעצם שם איש מפני שכולו חסדים, וזהו כל איש, פי' כולו איש, ולכן הוא מיסוד המלכות שיציאתה במקום גילוי החסדים וכמש"ה (ישעיה טז, ה) והוכן בחסד כסא (רמ"ז).

² ירצה זה הנקרא איש צדיק או כל איש, הוא מאריה דביתא, שנאמר (משלי כד, ג) בחכמה יבנה בית, ובסוד כתר שלה שהוא בשני אורות העולים ב"ת (רמ"ז).

³ יש בחינת רחל הפנימית הנקראת כלת משה והיא הנקראת מטרוניתא בעצם (רמ"ז).

⁴ ה"ס יעקב הפנימי הנבקע בתוך זעיר בסוד יעק"ב יבק"ע. ולפי שיעקב הוא מאבא לכן אמר שאבא שהוא יסודו הוא תמיד אצל המטרוניתא כבעל (רמ"ז).

5

שְׁעָה"כ

תרגום: כאשר רצה להוציא את הניצוץ שבו הצבעים, הכה באותו ההתפשטות ודחק ומתוך הדחק יצאו אלו האורות דקיקים, ונשמעו כא', אז אותו הניצוץ הראה בהם צבעים, ונצטבע כולם כאחד: לבנה אדם וירוק ושחור, ונתעכב בו י"ב חדשים ואחר כך נתעקרו משם ונשתלו במקום אחר, והניצוץ הזה עלה ויר דוזה נקרא ניצוץ הקשה, זה תיקן והכה בכל הנטיעות המאירות, ואמר להם גדל, ואז הוציא באר אותו התפשטות העליון הראשון והשקה והאיר לכולם ונתרבו אותו הניצוץ הקשה.

בהגרא (בתז"ח יח ע"א): וענין בוצינא דקרדינותא הוא דעת שהוא קו המדה וא"ו דנפיק כו' כנ"ל שהוא וא"ו כידוע והוא מתפשט בכל כמ"ש ובדעת חדרים ימלאו כו' וכמ"ש (א"ז רפט ע"ב) ועייל לגו דגופא ומלייא כל אינון אדרין כו' ע"ש ואמר בפ' משפטים (קכ"ג ע"א) דעת גניז בפומא דמלכא וכו' כל המאמר שעל זה השורש הולך כל המאמר של שם ובדעת תרין עטרין חו"ג כמ"ש (א"ז רצא ע"א) דא תרין עטרין דהו גניזין כו' ע"ש ובדף (רצב ע"ב) ותרין גניזין דיליה כו' ע"ש ובוצינא דקרדינותא הוא עיטרא דגבורה של הדעת והוא נקרא נציצו והוא גניז באימא כו' ועיטרא דחסד נקרא אוירא דכיא והוא גנוז באבא כמ"ש במאמר הנ"ל ולכן ע"י התבסמות באוירא דכיא נתקנו עלמין קדמאין וכו' ע"י בוצינא דקרדינותא יצא ולכן לא אתקיימו בסטרא דדינא עד דאשתתף בהדיא אוירא עיטרא דחסד.

קצב. ע"י זהר ח"ג קנ ע"א: באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם (במדבר כא יח) באר דא כנסת ישראל¹ חפרוה שרים דא אבא ואמא² דאולידו לה כרוה נדיבי העם אלין אבהן דכתיב (תהלים מז י) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם וגו' בגין לאתברכא מנהון ע"י דדרגא חד ומנו צדיק דקאים עלה וע"ד אמרינן כד האי באר נטלא בסיועא דאבהן נטלא ואקרי באר ואקרי ים אקרי באר בשעתא דיצחק נפק מזיינא מסטרא דאימא ואתי לאמשכא אבתרא דדא ומלי לה כדין אקרי באר דיצחק³ באר דמרים והא אוקמוה.

תרגום: "באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם", באר זו כנסת ישראל, חפרוה שרים זה אבא ואמא שהולידו אותה. כרוה נדיבי העם, אלו האבות שכתוב "נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם וגו'", בשביל להתברך מהם על ידי דרגה אחת, ומי הדרגה, צדיק, שעומד עליה. ועל זה אמרנו, כשבאר זו נוטלת בסיוע האבות, נוטלת ונקראת באר, ונקראת ים. נקראת באר בשעה שיצחק יוצא מזויין מצד אמא, ובא להמשיך אחרי זה וממלא אותה, אז נקראת באר יצחק באר מרים והרי בארנו.

וע"י ע"ח שער טז פרק ה: תמר שמן ע"ש שמעכו באצבע, ולא הוצרכו אלא ביאה ראשונה. והענין הוא כי הלא להיות כי א"א הוא זכר בלי נוק', והזווג הוא מקצתו אל קצתו בלי נוק', לא הוצרך לזה לעשות כלי, ומכח זה נמשך אל יעקב ולכל מעכות של בית רבי, ועכ"ז הוצרך להיות חצי היסוד דא"א באבא בסוד מ"ד, וחצי באמא בסוד מ"ן ביסוד שלה, אך לא הוצרך לביאה ב' לטעם הנ"ל.

- מאיר הכוונה -

¹ יסוד שבה (רח"ו).

² והנה כל אלו הבתולים והחותמות אשר בהנוק' הנה הוא רק בזמן הקטנות, והם בלא זווג, וכדי להרחיק את אחיזת החיצונים וכנז'. אך כשמתגבר הרחמים ועולה ברצון המאציל ית"ש לזווגם וכדי להוציא שפעת חסדים על ידם, הנה ממשיכים או"א את אור החג"ת שלהם בהיסוד דנוק' ומתירים ופותחים את החותמות שבה. וכן מתקנים ג"כ את סוד הבתולים שבה, כי הרי כל אלו החותמות והבתולים הנה הם נעשים מהנה"י דאו"א, כי ע"י הגבורות דהנה"י נמשך בה סוד הבתולים ונסתם פתחה בשני החותמות. אבל ע"י החסדים דחג"ת נתמעכו הגבורות דסוד דם בתולים ונמתקו, וכן נפתחו החותמות ונשלם הכלי דהיסוד שלה, וזה סוד מקדש אדני (שהוא היסוד דנוק') כוננו ידיך (שמות טו יז), כי הוא נתקן ונתכונן ע"י הידים העליונים שהם החג"ת דאימא. וזהו סוד מה שאמרו בזוה"ק (בהעלותך דף קנ סע"א וכן בס"פ וילך רפו ע"א) באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם, באר דא כנסת ישראל (יסוד דהנוק') שמשם הוא כל נשמות ישראל, חפרוה שרים דא אבא ואמא דאולידו לה, כרוה נדיבי העם אלין אבהן, ר"ל החג"ת דאו"א, כי החג"ת נקראים אבות כנודע. ומ"ש "חפרוה", ר"ל על פתיחת החותמות, כי ע"ז נתגלה היסוד שבה, כי חפירה הוא לשון גילוי שנתגלה היסוד. ומ"ש "כרוה", הוא על מיעוץ הבתולים, כי ע"י אור החג"ת הנה נתמעכו ונמתקו (דע"ה ח"ב קכט ע"ד).

³ שהם הגבורה שנובעים בסוד המים גבורת גשמים (רח"ו).

שְׁעָה"כ

קצג. עי' זהר ח"א לו ע"א: תא חזי בראש השנה אתיליד אדם בראש השנה ודאי רזא לעילא ותתא ר"ה לעילא¹ ר"ה לתתא² בראש השנה עקרות נפקדות מנלן דבראש השנה הוה דכתיב (בראשית כא א) ויהו"ה פקד את שרה ויהו"ה דייקא³ דא ר"ה ובגין דנפיק אדם [מר"ה ונפיק] (בר"ה נפיק) בדינא ועלמא קיימא בדינא ובגיני כך לפתח ודאי חטאת רובץ בגין לאתפרעא מינך ואלריך תשוקתו עד דתשתצי ואתה תמשל בו רזא הוא דכתיב (נחמיה ט ו) ואתה מחיה את כלם מכאן אמרו לא שליט קב"ה אלא בזמנא דישתצון חייבי עלמא ועל דא כיון דמלאך המות ישצי לון⁴ כדין קב"ה שליט עלוי דלא יפוק לאבאשא עלמא דכתיב (בראשית ד ז) ואתה תמשל בו (בתיובתא) ואתה דייקא אמר רבי יצחק בקוטרא דפלגא⁵ אקפסירא⁶ (קסטירא) שכיח⁷ רבי יהודה אמר ואתה תמשל בו בתיובתא.

תרגום: בא וראה, בראש השנה נולד אדם, בראש השנה ודאי סוד למעלה ולמטה. ראש השנה למעלה, ראש השנה למטה. בראש השנה עקרות נפקדות. מנין לנו שבראש השנה זה היה, שכתוב "וה' פקד את שרה", וה' דוקא זה ראש השנה. ומשום שאדם יצא בראש השנה, יצא (ויצא) בדין והעולם עומד בדין, ולכן לפתח ודאי, "חטאת רובץ", כדי להפרע ממך. "ואלריך תשוקתו", עד שתכלה. "ואתה תמשל בו", סוד הוא, שכתוב "ואתה מחיה את כולם", מכאן אמרו, לא שולט הקדוש ברוך הוא אלא בזמן שיכלו רשעי העולם, ועל זה, כיון שמלאך המות יכלה אותם, אז הקדוש ברוך הוא שולט עליו שלא יצא להרע לעולם, שכתוב "ואתה תמשל בו" (בתשובה), ואתה דוקא. אמר רבי יצחק, בקשר של המחלוקת המושל מצוי. רבי יהודה אמר, "ואתה תמשול בו" בתשובה.

קצד. עי' זהר ח"ג מג ע"א: אשה כי תזריע רבי חזקיה פתח (תהלים קד כד) מה רבו מעשיך יהו"ה כמה סגיאין עובדוהי דמלכא קדישא בעלמא משל לבר נש דנטיל בידוהי כמה מקטורין⁸ כחדא זורע לון בזמנא חדא ולבתר נפיק כל חד וחד בלחודוהי כך קודשא בריך הוא עביד עובדוהי בחכמה⁹ ובחכמה נטיל כלא כחדא¹⁰ זורע לון¹¹ ולבתר נפקו¹² כל חד וחד בזמניה הדא הוא דכתיב (תהלים קד כד) כלם בחכמה עשית.

- מאיר הכוונה -

¹ מלכות (מ"מ).

² סוף כי תצא (הערת הזוהר).

³ וה' הוא ובית דינו, ו' של ר"ה הוא ז"א הו"ה היא מלכות בית דינו (מ"מ).

⁴ פי' כיון שימית הגוף אז לא יתן הקב"ה לו למישלט עוד על הנשמה ובראשית חכמה איתא שהנשמה נק' אתה והיינו דקאמר ואתה תמשל בו. א"מ (נ"א).

⁵ בחבור וקשר הקטרוג ומחלוקת (ד"א).

⁶ השוטר והמושל שכיח שם, כדי לקיים הדין שבין החולקים. והוא רמז ביאור של "ואתה תמשל בו", שכן כאן היה מחלוקת קטרוג מחמת הקיצוף, אזי המלאך המות שהוא השוטר הכופה לקיים דין העליון, היה נמצא מיד ביניהם (ד"א).

⁷ פי' בחבור ובקשר הקטרוג נמצאת הממשלת, ר"ל כשתהיה המחלוקת המושלח מצוי שם לעשות דין ביניהם, וכיון שאלריך תשוקתו והוא נלחם עמך ואת הנלחם עמו להנצל מידו, אז ואתה, שהיא השכינה שנקרא אתה, תמשול בו, היא המושלח לעשות דין (מ"מ).

⁸ הם צרורי זרעים כל אחד ואחד ממין אחר, וכשהוא עת הזרע זורעם יחד ביום אחד, אבל יציאתם וצמיחתם הוא בזמנים שונים כאשר נראה במוחש (רמ"ז).

⁹ יש שני זווגים, זווג האחד הוא לעשות כלי ביסוד הנוק' להשפיע בו ההוא רוחא וזהו מסוד ג' ע"ב דסמ"ב ועולים גבור"ה, והשני הוא ע"ב דע"ב שהוא חס"ד ובו כח ההולדה להוליד נשמות מכל הד' בחי' דד' ע"ב שמהם נעשים המוחים, וכמ"ש באדם ישר. ותו איתא בכללי הרח"ו סי' נ"ד שהזווג הראשון הוא בסוד ר"ו אתוון של ויסע ויבא ויט והשני הוא בסוד ע"ב השמות, וז"ס עיבור ע"ב ר"ו, ונמצא ששם ע"ב זה כולל כל הד' בחי' של רפ"ח. וז"ש שהקב"ה עושה מעשיו בחכמה, שהרי אין הולדה אלא בה כאמור (רמ"ז).

¹⁰ היינו בהארת חכמה דא"ק שנתלבשה במלכות א"ק ונאצלו כל העולמות כמ"ש בע"ח שער סדר האצילות כי שם נדרש פסוק זה על כך (רח"ו). ה"ס התכללות הרי"ו אתוון בשם ע"ב (רמ"ז).

¹¹ בכאן לא אמר בזמנא חדא, מפני שלפי האמת הם שני זמנים, אבל הוא דוגמא למשל שאמר בזמנא חדא, מפני שבזווג השני שהוא העיקר כולל בעצמו כל הזווג הראשון ונותן בו כח וחיות חדש להיות גם הוא נזרע (נ"א נכלל), שהרי כל נשמה נכללת מכל הרפ"ח כנודע (רמ"ז).

¹² זה כמ"ש בספר הכוונות בכוונת עצרת שהשפע נקלט ונעצר ברחם הנוק' שלכן היא נקראת עצרת, אבל הלידה אינו בזמן אחד שיש לבו ביום ויש לכמה ימים ויש לו' חדשים כמסוכות לפסח, עיי"ש. וז"ש ולבתר נפקו כל חד וחד בזמניה הה"ד כלם בחכמה עשית, כי מלת כולם לפי הפשט אינה מחדשת כלום, שהיל"ל מה רבו מעשיך ה' ובחכמה עשית, אלא הכוונה כי כל עשייה ומעשה

שְׁעָה"כ

אמר רבי אבא¹ מה רבו מעשיך יהו"ה (תהלים קד כד) כמה סגיאין אינון עובדוהי דמלכא קדישא וכלהו סתימין בחכמה הדא הוא דכתיב כלם בחכמה עשית כלהו בחכמה כלילין ולא נפקי לבר אלא בשבילין ידיען² לגבי בינה ומתמן אתעבידו כלא ואתתקנו הדא הוא דכתיב (משלי כד ג) ובתבונה יתכונן ועל דא כלם בחכמה עשית³ בבינה מלאה הארץ הארץ דא כנסת ישראל דמתמן אתמליא מכלא כמה דאת אמר (קהלת א ז) כל הנחלים הולכים אל הים וגו' קנינך דהיא אפיקת לון לבתר הדא הוא דכתיב (בראשית ב ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם בה' בראם בגיני כך מלאה הארץ קנינך.

תרגום: אשה כי תזריע, רבי חזקיה פתח מה רבו מעשיך ה', כמה רבים מעשי המלך הקדוש בעולם. משל לאדם שלקח בידו כמה קשרים [של זרעים] יחד וזרע אותם בפעם אחת, ואחר כך יוצא כל אחד ואחד לבדו. כך הקדוש ברוך הוא עשה מעשיו בחכמה, ובחכמה נטל הכל יחד וזרע אותם, ואחר כך יצאו כל אחד ואחד בזמנו, וזה שכתוב כולם בחכמה עשית.

אמר רבי אבא מה רבו מעשיך ה', כמה רבים מעשי המלך הקדוש, וכולם סתומים בחכמה. זהו שכתוב כולם בחכמה עשית, כולם כלולים בחכמה ולא יוצאים החוצה אלא בשבילים ידועים כלפי הבינה, ומשם נעשים הכל ונתתקנים, זהו שכתוב ובתבונה יתכונן, ועל זה כולם בחכמה עשית. בבינה מלאה הארץ, הארץ זו כנסת ישראל, שמשם מתמלא מהכל, כמו שנאמר כל הנחלים הולכים אל הים וגו'. קנינך, שהיא מוציאה אותם אחר כך, זהו שכתוב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה' בראם, לכן מלאה הארץ קנינך.

יח ע"ג

קצה. הרי כי ה' הללויה הם והם כוללים כל הי"ס דיצי' ויש בו ששה פסוקים סוד י"ס דיצי' שהם ו' אותיות ו"ק דמטטרו"ן והכוונה לעלות עשיה ליצירה "כל הנשמה תהלל יה ר"ת כה"ת שם א' מע"ב שמות וגם עולה במספר שמיע"ה⁴ שהוא באוון בסוד הנשמה בדרושים כתב

– מאיר הכוונה –

הוא במלכות שבה נגמר כל פועל ובה הוא הריבוי כנז"ל, וזהו "מה רבו מעשיך", אבל כדי שלא תבין שזה הריבוי נמשך ממנו לכן אמר כלם בחכמה עשית, והוא מ"ש ובחכמה נטיל כלא כחדא (רמ"ז).

¹ ר"ל דלא צריך לייחס הריבוי למדת המלכות כמ"ש רבי חזקיה, אלא גם בחכמה יצדק, וז"ש "כמה סגיאין אינון", כלומר הם בעצמם, ולכן לא אמר בעלמא כמ"ש רבי חזקיה. והענין שידוע שיש בחכמה שורש דין מבחינת חכמה סתימאה, ולזה כל ההויות במחשבה אתברירו, וניחא לרבי אבא שמתייחס הריבוי למעשי ה' מפאת עצמם ולא מצד מקום השפעתם, אבל יקשה איך ייחס מעשים לאבא שהם מבחינת עשיה, ועוד שידוע שהחכמה היא נעלמת מאד, לכן אמר "וכלהו סתימין בחכמה", ירצה לא תחשוב שהריבוי בעצם הוא בחכמה, אלא בבחי' כוללות להיותה מקור כל ההויות אבל הוא בהעלם גדול. והענין הוא שבה שרשי כל הנמצאים אך הוא בדרך כוללות, על דרך מ"ש בהיולי שבו הכל, רק שהוא בהתכוללות ובהעלם, וכמו שהחושבים מושרשים בהעלם בחוש המשותף. הה"ד כלם בחכמה עשית (רמ"ז).

² יסוד אבא (רח"ו).

³ הנה החכמה הוא האומר ובינה הוא העושה כנודע והענין הוא כי כבר ידעת כי יסוד דאבא נעלם ומתלבש תוך היסוד של בינה. כמבואר אצלינו בדרוש המוחין של ז"א ונמצא כי יסוד בינה הוא המתגלה והוא העושה כל הדברים ואם כן מ"ש כולם בחכמה עשית אין פירושו שהחכמה הוא העושה אלא שהחכמה בהיותה מתלבשת בבינה עושה הבינה כל המעשים וזמ"ש כולם בחכמה עשית בבינה כלומר בהיותה מלובשת בתוך הבינה (שער מאמרי רשב"י). הוקשה גם זה להם מי נתן העשיה בחכמה לכן אמר כולם הם בחכמה ואח"כ עשיה היתה בבינה כי הנה כל הקודם לא"א הוא אצילות אדם קדמון לכל הקדומים א"א בריאה אבא יצירה אימא עשיה וזהו שאמר כולם בחכמה עשית בבינה (זהר הרקיע).

⁴ ע' מאמרי רשב"י (פ' בשלח דף א ע"ב) ובפע"ח (שער הזמירות פ"ה) ובשער רוח הקודש (דף לז ע"ב ביחוד ד) ובלק"ת (סוף תהילים), ומבואר שם כי בזה השם הכה משה רבע"ה את המצרי, והוא צירוף שם כה"ת, שם שמיני משם ע"ב⁴, ועליו אמרו בזוה"ק (בשלח דף נד ע"א) ובההיא שעתא דנפק לנחתא לארעא (ר"ל על אור נשמת משה רבינו ע"ה) בזרעא דלוי אתתקנו ארבע מאה ועשרין וחמש בוצינן למלכא, וארבע מאה ועשרים וחמש גליפין ממנן אוזפוח לההוא רוחא לאתריה⁴ (וראיתי בספר זח"י ביאור על זה עמוק מאד). והשם הזה הוא יוצא מן שם י"ה, כי יר"ד פעם ה"י הוא ש', ויר"ד ה"י עצמו הוא ל"ה הרי של"ה, וג' מלואי יר"ד ה"י, יר"ד ה"א, יר"ד ה"ה, הוא צ"א ועם של"ה הוא תכ"ה עם הכולל. והרי לנו כי הוא יוצא משם י"ה וזהו כ"ל הנשמה ת'הלל י"ה (ביאורים ח"א לה ע"ד).

שְׁעָה"כ

וז"ל והוא יוצא מפסוק ויאמר לרשע למה תכה רעך כי בזה השם הכה משה את המצרי והוא בסוד ב' אלהים בסוד אחוריים וכ"ו אותיות מלואן¹ שז"ס על מה תכ"ו עוד וז"ס רק בעיניך תבי"ט עם ד' אותיות עולה כה"ת והענין כי ע"ב ק"ל הם ב' עינים שבהם מביט בכח השם הזה היו מסתכלים רי"ב וב"פ רי"ב ע"ה עולה כה"ת הרי כה"ת ב' עינים שבהם מביט בכח השם הזה היו מסתכלים ברשעים ומענישים וז"ס ושלומת רשעים תראה ובהכפל פסוק ז' יהיה ז"פ נגד ז' אותיות דסנדלפון שהוא העשיה המתחבר ביצירה.

מע"ח הנותן שלג כצמר הנה שלג הוא ד' מוחין שנכנסין בנה"י דאמא ונעשין ג' לבד ואז ג' אלפין של ג' אהי"ה שבהם יוצאין לחוץ ללאה והם כמנין שלג שבקדושה וכשתסיר שורש ג' אלפין נשאר צמר וז"ס הנותן שלג כצמר.

מהחברים הללו כי טוב זמרה יש בו ה' הויות נגד ה"ח שהם ביסוד הנקרא טוב ובו נמתקים הגבורות ונותן למלכות דרך מעבר שלו ולזה נקרא שלום הללו את ד' מן השמים הוא ת"ת דיצירה יש בו ד' הויות נגד ד' אותיות השם ולמעלה הללו מן השמים מקור אצילות במרומים בריאה מלאכיו יצירה צבאיו עשיה אח"כ חוזר ועולה ממטה למעלה וכלל אותן זה בזה הללוהו שמש וירח כולל יצירה ועשיה הרמוזים בשמש וירח הללוהו כל כוכבי אור יצירה בבריאה יצירה הם כוכבים של אור שהוא בריאה הללוהו שמי השמים והמים אשר מעל השמים הם בריאה באצילות והאצילות משבח לעילת העילות א"ס ב"ה וזהו הללו את שם ד' כי הוא צוה ונבראו הוא לההוא דסתים הללויה שירו לה' שיר חדש תהלתו בקהל חסידים הכוונה למתק החסידים שלו בני ציון יגילו במלכם הם נ"ה שבונים לציון שהוא יסוד יגילו במלכם שהוא ת"ת או נוכל לומר במלכם מלכות למתק הגבורה שלה יעלו חסידים הם נ"ה נקראים חסדי דוד הנאמנים בכבוד זה מלכות הללו אל בקדשו הי"ס דיצירה מלמעלה למטה וחותרם כל הנשמה וכו' ואומר ויברך דוד כאן רמוזים הי"ס של בריאה כדי לכלול יצירה בבריאה ואלו הם לך ה' הגדולה וכו' כי כל בשמים ובארץ אלו הם ז' ימים של הבנין לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש הם ג"ר.

קצו. והנה נפרש אותיות צדקה דע כי אות צדיק אות יוד שבה הופכת פנים מן הנ' כפופה ומורה אב"א ד' גם זה מורה לשון דלות ועניות ק' אע"פ שיש איזה זיווג אמנם רגליה ארוך ומגעת עד החיצונים ולבסמא צריך שיתן צדקה ולמלאה באות ה' כי הוא זיווג אמיתי גם אות ק' מורה על קין קינא דמסאבותא והתפשטות הנחש ובנתנית צדקה יכוין שחוזר התפשטות רגל הק' לעלות למעלה ונעשית ה' בסוד הכל ושם אין אחיזה לקליפות והנה כשהוא אב"א נקרא צדק וכשהוא פב"פ נקראת צדקה שהיא מקבלת ה"ח להמתיק וזהו בכוונת הצדקה שאנו עושין להמשיך ה"ח שלו כדי שתהיה עמו פב"פ וזהו אוהב צדקה ומשפט ר"ל המשפט הוא אוהב צדקה ודע כי צדקה ותפלה הוא ליחד שם י"ה הנפרד מן ו"ה לחברם ביחד גם צריך לכוין כי צדקה גימטריא אלהי"ה אדנ"י ומ"ה וד' אותיות השם עולים צדקה ע"ה והכוונה על ידי שם אלהים והוא דין הקשה ואדנ"י הוא דין הרפה ושם מ"ה דאלפין הוא המתקת שניהם ולכן צריך קודם שיעשה מצוה או צדקה לומר ליחדא שמא דקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו לחבר י"ה עם ו"ה בשם כל ישראל ויתן פרוטה ויכוין כי פרוטה הוא סוד פרט ו"ה והוא כי שורש הדינין הם רפ"ח ניצוצין וע"ה הם רפ"ט והם יצאו מן ו"ה בסוד י"א סממני הקטורת שהם גימטריא ו"ה ועיין בסוד קדיש וע"י התחברות שם י"ה עמהם [עי' מ"ח פ"ז מ"ד. – לש"ן] ע"י הצדקה אז נמתקו הדינים של זו"נ שהם ו"ה ונמתקים ג"כ הרפ"ח ניצוצין כנודע ודי בזה (נוסף בפע"ח).

יח ע"ד

קצו. שער הזמירות פרק ו - אז ישיר יש בו ח"י אזכרות מן אז ישיר עד ביום ההוא יהיה ה' אחד הם נגד ח"י אזכרות שיש ביהי כבוד והוא בסוד ה' פרצופים שיש ביצירה כי כבר פירשנו למעלה בויברך דוד שאל תתמה שהזכרנו הספירות והדברים כפולים ומכופלין כי יש כמה פרצופים בכל עולם ועולם לכן אע"פ שאמרנו הח"י הויות ביהי כבוד מ"מ צריך להזכיר אותן כאן בשירת הים פעם אחר מטעם הנ"ל ע"כ (ט).

- מאיר הכוונה -

1 עי' שער רוה"ק לז ע"ב ביחוד ד' ועי' עוד בזה בליקוטי תורה סוף תהלים ובמאמרי רשב"י בשלח א ע"ב (לש"ו).

שְׁעָה"כ

הגהה (ט) אז ישיר כאן רמז ליו"ד הויות הנ"ל א' רומז לג"ר חשובים כאחד ז' לז"ת גם אז הויה"א אדני"ח אותיות גם לשם אזבוג"ה שכל חלק ממנו גימטריא ח' ואת רודפיהם השלכת במצולות ר"ת רה"ב שהוא שר של מצרים וזהו שארז"ל וירא ישראל שר שלהם ראן.
צ"ל ה' ימלוך לעולם ועד ב"פ שמו"ת כי כן היה נוהג האר"י זלה"ה ופסוק כי בא סוס פרעה כי כל זה הוא מן השירה כי הח"י הויות שהתחילו מאז ישיר שמשם התחילו את השירה עד ושמו א' לכן אין לומר שמע ישראל כי אז יהיה כ' ואנו צריכין רק ח"י הויות.
(מע"ח אין לומר פסוק שמע ישראל).
מהר"ס בהר נחלתך ר"ת ב"ן וסמך ליה לשבתך פעלת ה' מקדש אדני ר"ת קס"א שהוא אהיה דיודין.

מתלמידי האר"י זלה"ה את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו ר"ת בפסוק זה איוב וז"ש רז"ל משל לרועה שהיה רוצה לעבור צאנו וכו' כך הקב"ה כשרצה לעבור לישראל בים בא שר עשו לקטרג ומסר לו איוב וכו' וזהו רמז 'את ה' ויאמינו "בה' ר"ת איוב אז ישיר וכו' סוס ורוכבו רמה בים ס"ם ונוקביה בנוקבא דתהומא רבא ה' איש מלחמה שהוא מלא גבורות ונקרא שמו מלחמה גבור חיל ומהו הגבורות שלו מרכבות פרעה וחילו ירה בים בכח הגבורות כמנין יר"ה עם הכולל ומבחר שלישי מבוחר הג"ר שלו שהם כנגד נה"י למעלה אותן שהיו למטה בטומאה טובעו בים סוף בנוקבא דתהומא רבא תהומות יכסומו וכו' כמו אבן שירדה אבן שהיא מלכות בית דוד עד מלכות דעשיה כך ירדה הטומאה בעשיה שהיא מלכות החיצונה שירדה בעשיה של טומאה ימינך ה' להציל את ישראל וכו' אמר איוב כאן רמז ה' אלפי"ן בר"ת נגד ה' אלפי"ן מבריאת עולם ובששי ע"ש ובשביעי שבת אין שופ"ר אחלק שלל הלמ"ד ב' של שלל אחלק אותן ויהי חצי ש"ל כמנין משה פי' תחלק הלמ"ד של שלל האחרונה ויהיה ט"ו ומספרו כמשה וג"כ מנין שילה ואז יתגלה ולו יקתה עמים א"נ ה' אלפי"ן ומנין שילה תמלאמו נפשי אריק חרבי מי' כמוכה ס"ת י"ה באלים ה' ס"ת מ"ה וחזר פעם אחר מי כמוכה שהוא י"ה והם ב' פעמים י"ה וכנגדן אמר דוד מן המצר קראתי י"ה ענני במרחב י"ה ב"פ י"ה נורא תהלות עושה פלא הוא ת"ת שמעו עמים ירגזון¹ וכו' הם כוחות הטומאה מצד ישמעאל ואז נבהלו אלופי אדום אילי מואב הם שאר כל השרים שהם נכנעין תחתיהן תפול וכו' עד מקדש אדני וכו' מכאן שעתידי הקב"ה להוריד בהמ"ק עשוי מלמעלה ויהיה מעשה ידיו להתפאר ואז יהיה ה' למלך וכו' ע"כ עולם היצירה ישתבח והקדיש חלל הבריאה ע"כ.

עולת תמיד אחר הזמירות יאמר השירה אשר הוא רומז ליסוד שהוא מדרגה האחרונה שבנוקבא² המקננא במט"ט הנקראת תורה שבכתב ואז מתחלת לתקן ע"י תורה שבכתב ואז נכנסת לעולם הרחמים צבאות המלך מעולם מט"ט מקדש אדני כוננו ביחודים לקמן ובע"ח.
דרושים אשירה לה³ כי גאה גאה הנה אות א' של לאה היא בחינת המלכות שהיא שורש עיקרית בחינת לאה ואות ל' של לאה הוא ג"ס אחרונות נה"י דאימא הרי הם ד"ס שלוקחת ואז נעשית צורת ה'⁴ והיא אות ה' של לאה ואז כל בחינות אלו נקראות לאה וז"ס אשירה לה' כי גאה גאה כי פסוק זה נאמר על לאה שנתגאה ועלתה למעלה בדעת ז"א למעלה מן ראש רחל במקום גבוה ושם נעשית בחי' גאה כי הג' הם נה"י דאימא והא' היא מלכות דאימא ונתחברו ארבעתן ונעשו פרצוף בצורת ה' כנו' וחבור ג' אותיות הוא גאה והוא ממש בחשבון לאה כי ג' ול' הם בחשבון א' במספר אי"ק בכ"ר וזהו כי גאה גאה ר"ל שנתגאה ועלתה למעלה במקום גאה ורם וגם נעשית בחי' גאה באותיות ממש.
נשפת ברוחך ר"ת ב"ן כסמו ים צללו כעופרת במים אדירים ר"ת גי' קמ"ג שהוא אהיה דאלפי"ן.

ימינך ה' נאדרי בכח ר"ת גי' ע"ב נאדרי בכח לבדו גי' ב"ן נאדרי בכח ימינך ה' ג"כ גי' ע"ב והב"ן ממוצע בין ב' ע"ב.

בהר נחלתך ר"ת ב"ן וסמך ליה לשבתך פעלת ה' מקדש אדני ר"ת ע"ה קס"א שהוא אהי"ה דיודין תביאמו ותטעמו⁵ כבר פירשתי למעלה בסוד י"א סמני הקטורת מקדש אדני כוננו ידיך

- מאיר הכוונה -

¹ דע"ה ח,ב קכה ע"ב עליון

² שבר"ק (לש"ו).

³ שער יעקב ורחל פרק ד' (לש"ו).

⁴ פרצוף שלם בצורת ה' שיש בה ג' קוין (לש"ו).

⁵ עי' מ"ח פ"ח משנה ד' וה' (לש"ו).

שְׁעָה"כ

נודע מ"ש האר"י זלה"ה בדרוש הנוקבא בבחינת הו' ע"פ באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם הם האבות הנק' נדיבים כנודע והם חג"ת שחוקקין חותמם שהוא חג"ת ביסוד והוא ש' של שדי וזש"ה והיה שדי בציריך כי ש' דשדי נעשה מן הצירים שביסוד כי ציר ש' דשדי ע"ש¹ וזה הש' של הציר נמשך מן אותיות י"ד העליונים שהם חג"ת יד הגדולה יד החזקה יד רמה וזהו שדי ש' יד וז"ס משארז"ל יצחק מיעך באצבע² והבן זה גם זש"ה מקדש אדני כוננו ידיך ר"ל כי הידים העליונים שהם ג' אבות כוננו ותקנו בחי' מקדש של אדני שהיא הנקבה ונודע כי ציון שהוא יסוד נקרא קודש קדשים וז"ש מקדש אדני שהוא נקודת ציון שבה ובכוונות ק"ש נבאר ב"ה ענין אחר בפ' בידך אפקיד רוחי³ ושורש הדברים הם כי בזמן הראשונים הוציאו הבתולים באצבע⁴ כדי שתהיה נכר הכלי שלה מתוקן ואז תוכל להתעבר מביאה ראשונה והנה גם בחי' זו היתה בנוקבא העליונה מלכות כי ירדה יד של אימא ביסוד שלה ושם מיעכה ביד ונשאר שם אותן ה' אצבעות לצורך כלי המלכות וז"ש מקדש אדני כוננו ידיך פ"י המקדש הנקרא אדני כוננו אותו ידים העליונים דהיינו יד א' של אימא כלולה מב' ידים כמ"ש בדרוש באר חפרוה שרים⁴ ע"ש ודי בזה.

קצח. מה חסר משעה"כ שמופיע בפע"ח: שער הזמירות פרק א { }
הגהה (א) מהודו עד אל נקמות רצ"ה תיב"ן גי' אלהים דההי"ן והודו גי' אהי"ה שנכלל עתה הכתר דעשיה הנקרא אהיה במלכות דיצירה לכן יש בו כ"א הויות אל נקמות אדני ר"ת גי' ב"ן אדני אל נקמות ר"ת ב"ן אחר לזווג מ"ן דעשיה שיש בכאן מ"ן ומ"ד ויש קי"א תיבות והכולל יב"ק להתעוררות הזיווג ויש י"א הויות עולין רפ"ו סוד פ"ר דינין הנרמזים במלך מלך ימלוך מהחברים הנה ע"י הקדיש שקודם הודו אז נה"י שבאצילות דעשיה עולין עד מקום חג"ת ומלכות עולה עד מקום יסוד להיות אצלו ולפי מה שנתעלו העולמות כן היא משתרבת ומתחדשת למטה שלא ישאר מקום פנוי וכן חג"ת שבאצילות דעשיה עולין לחב"ד וחב"ד לנה"י דיצירה ונה"י לחג"ת ולפי שהראש עגול בסוד נקודה והמדות התחתונים מרובעים בסוד צלעות והכוונה להאיר שמות הקדושים וצורתיהן הנעשין כעין מסך בין עולם א' לחבירו ובהגיעם אל הקדושה וזר לא יקרב אליהם וממזמור לתודה עד סוף תהלת ה' הוא תיקון יצירה דיצירה וה' הללויה שהם י' כשתמנה תחלה וסוף הוא תיקון בריאה דיצירה ממלכות עד חכמה דהיינו הללויה דריש מזמור בתראה וי' מיני הלולים שבו הם תיקוני כתר בריאה דיצירה ממעלה למטה ונכללו בהללויה בתראה ויברך דוד תיקון אצילות דבריאה וכן ג"כ כתם פז כי כן מנין אותיותיו עד ועתה מחיה וכו' ואז במלת כולם עולה יצירה בו"ס עליונים חג"ת חב"ד תוך בריאה עד ב' שלישים שבה ושירת הים וישתבח תיקון לחלל זה

קדיש וברכו מעלין כתרי יצירה קרוב למקום דעת הבריאה
שער הזמירות פרק ב

בהודו לה' קראו עד ה' מלך כבר נתבאר לעיל כי כל זה הוא כדי לשבר כח הקליפות וזהו כי כל אלהי העמים וכו' לכן תיכף אחר פסוק זה נמשך אחריו פסוק הוד והדר לפניו המדבר על ג"ת דיצירה כנ"ל באמרך לשפוט את הארץ תכוין שר"ת הוא לאה כי משם כל הדינין המשפטים כי היא דינא קשיא כנודע באמרך והלל ליהו"ה תכוין לחבר אדני גי' הל"ל עם הויה דכורא והלל ליהו"ה

הגהה (ב) מע"ח הנה ר"ת של פסוק זה יוצא שם קדוש נח"ל רמז ג"כ בר"ת נוצר חסד לאלפים גם במלת חכתה בהפריד אות ח' נשאר כה"ת שם קדוש משם ע"ב
שער הזמירות פרק ד

(א) מע"ח דע כי בברכה שוין עליונים ותחתונים כי נמשך מזון ופרנסה ע"י הברכות לכן העליונים אומרים ברוך כבוד ה' ממקומו ותחתונים אומרים ימלוך ה' לעולם וכו' לכן ב"ש והיה העולם ר"ת בשוה לרמז כי עליונים ותחתונים שוין בברכה שבח שאומרים מהש"ר לפני כסא

- מאיר הכוונה -

¹ שער הירח פרק ג (לש"ו).

² פרקי דרבי אלעיזר פרק טז (לש"ו).

³ עי' לקמן דף קלא ע"א שער ר"ה פרק ג (לש"ו).

⁴ שער הארת המוחין ז' (לש"ו)

שְׁעָה"כ

כבודו י"ת יש לאומרו בכל יום ויש בו פ"ז תיבות והוא כתם פז עם כולל וראוי לנו לאומרו קודם כתם פ"ז דב"ש וזהו נוסחו האדרת והאמונה וכו' (ב"ש הוא בהיכל ק"ק שבראש היצירה וזהו ראשו כתם פז והנה היצירה הוא ו' ובמלוי הוא וא"ו גימטריה י"ג לכן יש י"ג ברוך בברוך שאמר (ב)

קצט. כן הוא ב"ש הוא כתר דיצירה ולכן יש בו י"ג ברוך כמנין אחד והם סוד י"ג מכילין דא"א דיצירה¹ ואח"כ ח"י פסוקים שיש בהם ח"י הויות נגד ח"י ברכאין שהם בז"א דיצירה ויען שיש ב"ס דיצירה ג"כ ה' פרצופים א"א או"א ז"נ לכן יש ח"י הויות אחרות בחלק שני בסוף יצירה בשירת הים.

ואח"כ צ"ל גדולה גבורה וכו' כמ"ש בזוהר ולא כמו שכתבו ס"א גבורה גדולה ואח"כ אומר אל ההודאות "אדון הנפלאות" בורא כל הנשמות "רבוץ כל המעשים" הבוחר בשירי זמרה "מלך אל חי העולמים והוא ר"ת אברהם שא"א ע"ה תיקן זה אבל לא שמעתי זה ממורי זלה"ה². צריך לומר בתשבחות בחירק בניקוד של תפארת³ ולא בשורק טוב לומר בעשי"ת בין ישתבח ליוצר מזמור ממעמקים כי סוד עומק הוא גבורה גי' רי"ו וכל יום מאלו העשרה מתעורר א' מעשרה העמקים וכולם הם בסוד רי"ו ואלו הם י' עמקים הנז' בס"י ואלו הן יום א' עומק ראשית יום ב' עומק ראשית יום ג' עומק אחרית יום ד' עומק טוב ורע יום ה' עומק דרום יום ו' עומק צפון יום ז' עומק מזרח יום ח' עומק רום ועומק תחת יום ט' עומק מערב יום עשירי ג"כ עומק מערב.

ר. עי' זהר ח"ב קלב ע"א: כיון דמטי בר נש לישתבח⁴ נטל קודשא בריך הוא ההוא כתרא ושוי ליה קמיה וכנסת ישראל שריאת לאתתקנא⁵ למיתי קמי מלכא עלאה⁶ ואצטריך לאכללא לה בתליסר מכילין אדרחמי עלאי דמנהון (עלאי דמניהון) אתברכת ואינון תליסר בוסמין עלאין כמה דאת אמר (שיר ד יד) נרד וכרכום⁷ קנה וקנמון וגו' [והכי] (והכא) אינון שיר ושבחה הלל וזמרה

- מאיר הכוונה -

- 1 כ"ה בזהר תרומה קלב ע"א (לש"ו).
  - 2 וכמדומה לי שראיתי בסידור נועם מגדים ששלמה המלך ע"ה תי' זה ומרומז בר"ת שמך לעד מלכינו האל (לש"ו).
  - 3 צ"ל בניקוד הת' של תפארת (לש"ו).
  - 4 כתר זה נכלל ונשלם בהשלים ה' אחד ושמו א', והיינו "כיון דמטי לישתבח וכו'" שהוא סוד ההשגחה המתפשטת בתחתונים וסוד בריאתם משם, והוא נקשר בהם, והיינו "שוי לה קמיה וכו'" (אור יקר).
  - 5 מפני שהיא רוצה ליכנס דרך היכל לבנת הספיר ולעלות מעולם העשיה אל עולם היצירה ששם סוד שומר ישראל מטטרין דתמן מקנן הת"ת (אור יקר).
  - 6 לזה אצטריך לאכללא לה בתליסר מכילין, שהם סוד י"ב גבולי אלכסון והנקודה האמצעית, שאלו המדות הם מתחוקקות בכל המדות, ושורשם בכתר, ושם נמצאים מדרגה אחר מדרגה עד המלכות, שהם מקורי הברכות, ומהם מתברכת ומתבסמת והם סוד י"ב הויות הנכללות בג' שמות כזה
”	”	”
הוה	ההו	והה
ה	ה	ה
”יוה	”יהו	”היו
”	”	”
יהה	היה	ההי
ה	ה	ה
”הוי	”ויה	”והי

ראשי תיבותם יה"ה יה"ה יה"ה דהיינו סוד ג' שמות אלו, ולזה סדרם י' שיר, ה' שבחה, ו' הלל, ה' זמרה, הרי ד' אותיות מצד החסד, עוד י' עוז, ה' ממשלה, ו' נצח, ה' גבורה, הרי ד' אותיות מצד הגבורה, עוד י' גדולה, ה' תהלה, ו' ת"ת, ה' קדושה, הרי ד' אותיות מצד הת"ת, דהיינו יה"ה מלך יה"ה מלך יה"ה ימלוך, נקודת ג' שמות, והנקודה האמצעית העולה ל"ג, והיינו ומלכות עצם השכינה שהיא היא מקושטת באלו (אור יקר).

7 אלו הם י"ג דשבת, אבל בחול הם אל רחום וכו' כמ"ש הרב בסידור (מ"מ).

שְׁעָה"כ

עז וממשלה נצח גדולה וגבורה תהלה ותפארת קדושה הא תריסר ולבחר לחברא לה בהדיהו¹ ולומר ומלכות וזהו תליסרו בגין דאיהי מתברכא מנייהו.

ועל דא אצטריך בשעתא דאתכלילת בינייהו לשוואה לבא אורעותא (ורעותה) בהאי ולא לישתעי כלל דלא לפסוק בינייהו ואי פסיק בינייהו מתחות גדפי כרובייא נפיק חד שלהובא וקארי בחילא ואמר פלניא די פסיק גאותא דקודשא בריך הוא ישתצי ויתפסק דלא יחמי גאותא דמלכא קדישא כמה דאת אמר (ישעיה כו י) ובל יראה גאות יהו"ה בגין דאלין תליסר אינון גאות יהו"ה.

תרגום: כיון שמגיע אדם לישתבח נוטל הקדוש ברוך הוא אותו הכתר ושם אותו לפניו וכנסת ישראל מתחילה להתקן לבא לפני המלך העליון וצריך לכלל אותה בשלש עשרה מדות הרחמים העליונות שמהן מתברכת והם שלשה עשר בשמים עליונים כמו שנאמר (שיר השירים ד) נרד וכרכם קנה וקנמון וגו' וכאן הם שיר ושבתה הלל וזמרה עז וממשלה נצח גדולה גבורה ותפארת קדושה הרי שנים עשר אחר כך לחברה עמם ולומר ומלכות והיו שלשה עשר משום שהיא מתברכת מהם.

ולכן צריך בשעה שנכללת ביניהם לשים בזה לב ורצון ולא לדבר כלל שלא להפסיק ביניהם ואם מפסיק ביניהם יוצאת שלהבת אחת מתחת כנפי הכרובים וקוראת בחיל ואומרת פלוני שהפסיק את גאות הקדוש ברוך הוא יתכלה ויפסק שלא יראה גאות המלך הקדוש כמו שנאמר ובל יראה גאות ה' משום ששלשה עשר האלה הם גאות ה'.

רא. שער הקריאת שמע פרק א: ברכו יכוין כי הוי"ה פשוטה גימטריא כ"ו ובריבועו ע"ב וגם הוי"ה דמ"ה ברבוע גימטריא ק"ל הרי כ"ו ע"ב ק"ל גימטריא ברכו. המבורך יכוין ה' מ"ב ר"ך פירוש מן ה' תעשה מ"ב ר"ך כי הלא ג' ציורים יש לאות ה' ד"י ד"ו וו"ו וג' ציורין אלו גימטריא מ"ב וכשתכה ה"י במילוי יו"ד על ה"י מילוי יו"ד² עולה רכ"ה וכאשר תסיר הה' עצמה נשאר ר"ך הרי מן ה' עצמה נעשה מ"ב ר"ך וזהו המבורך ר"ל שמאות ה' יוצאת תיבת מבר"ך.

בענין פיוטים שנהגו האשכנזים לומר היה נוהג מורינו זלה"ה לומר והיה אומר שאין בהם שום הפסק כי הכל הולך אחר החיתום והואיל ומסיימים מעין הברכה לא הוי הפסק. כתוב בדרושים היצירה אע"פ שהנוקבא שלהן גדולים מהדוכרא³ עכ"ז באים מסוד דוכרא אפילו הנוקבא שבה לכן נקרא יוצר אור כי היצירה כולו רחמים ודוכרא כנודע בסוד יוצר אור ובורא חושך הם דוכרא ונוקבא וזהו יוצר אור לשון יצירה ובורא חושך לשון בריאה והנה הבריאה נעשה מכח הבינה היא אימא מקננא בכורסייא ולכן נוקבא דבריאה שלטין על דוכרא ולכן היא דינים וז"ס ובורא חושך כי מכח הנוקבא נעשית גם דע כי אין עליה וירידה רק במעלות המדרגות וזה מבואר יוצר אור ובורא חושך כי הבריאה להיותה סתומה נקראת חושך⁴ והיא גרועה מן היצירה המגולה הנקראת אור וז"ס תחתונים למעלה ועליונים למטה כי אדרבה מקום הגילוי נקרא אור ומקום הסתום נקרא חושך כי מניעת אור גורם לירידה ובפרט כשמסתלקין ומתעלים בגרון שאז הוא חסרון האור לגמרי ע"כ.

בשעה שהחזן אומר ברכו יאמרו הקהל יתברך וישתבח ויתפאר וכו' והאר"י זלה"ה אמר אפילו מי שמשכים ללמוד ולעסוק בתורה אינו חוזר בו נשמתו עד שיתפלל ויענה ברוך ה' המבורך לעולם ועד חזרה אליו הנשמה⁵ לכן יש בו ה' תיבות נגד ה' שמות של נ"ר נח"י שיש לנשמה.

- מאיר הכוונה -

¹ והיינו שהיא נקודה מתנגדת לבחי' האמצעית להסתעף בהם, ונקרא גאות ה', שמהכתר הנק' גאווה נכתר שם השם באלו, והפוסק ח"ו מצדו הוא פוגם הכתר הזה, ומפסיק הברכות העליונות ואחר שחתם הברכה בקישוטי השכינה, נתארך חיתום הברכה מעלמא אריכא, דהיינו אל ההודאות לכלול שם הת"ת (אור יקר).

² ר"ל יו"ד פעם ה' הוא ק' וכן ה' פעם יו"ד הוא ק' וה' פעם ה' הוא כ"ה ובס"ה הוא רכ"ה ובסידו קו' יע' ראיתי שהבין בפשטות שהכוונה הוא ה"י פעם ה"י ר"ל ט"ו פעם ט"ו שהוא רכ"ה וכ"ה העיקר (לש"ו).

³ מבואר בע"ח שער סר אבי"ע פרק ד (לש"ו).

⁴ הקדוש, ש מ ע"ג שליש תחתון

⁵ ביאורים ח"ב כו ע"ג שליש תחתון

שְׁעָה"כ

כבר נודע מהזוהר שמצות צריכות עובדא ומילולא והנה בתחלת עליית עולם לעולם מד' עולמות אבי"ע צריך לרמוז ב' דברים הנ"ל כי בנט"י שהוא התחלה לעלות עולם העשיה הנה הנטילה עצמה הוא עובדא והברכה הוא מלולא וכן בתחלת עליית עולם היצירה שהוא ב"ש צריך לאחוז ביד ימין רק ציצית ב' שלפניו וזהו עובדא וב"ש הוא מלולא וכן בתחלת עליית עולם הבריאה שהוא יוצר אור צריך לאחוז בתפילין ולמשמש במ בתפילין של יד וזהו עובדא אח"כ יוצר אור הוא מלולא וכן בשאר המצות צריך ג"כ עובדא ומלולא.

מהחברים ניקוד הוי"ה דיוצר אור הוא ציר"י אהבת עולם הזכרים הוא פת"ח והנקבות הוא סגו"ל נ"א ג' אותיות ציר"י והד' בלי ניקוד גאל ישראל סגו"ל והיכל פי' והיכל ששם הניקוד של הוי"ה בסגו"ל יהיה משולב באדנ"י זהו היכל סגו"ל נ"א בפתיחה וחתימה של יוצר בציר"י הבוחר בעמו פת"ח סגו"ל פת"ח סגו"ל נ"א יה"ו שלשתן בציר"י והד' בלי ניקוד וחתומות הגאולה הוי"ה סגו"ל ואדנ"י משולב בו.

מהחברים סוד ברכת ק"ש הוא כללות פנימיות ההיכלות דבריאה אמנם ברכת של שחרית הם היכלות דז"א דבריאה ובערבית בנוקבא דבריאה ושל ערבית דשבת הם כאמא דבריאה ושל שחרית של שבת הם היכלות דאבא דבריאה ותפילות עמידה הוא לעולם באצילות).

רב. היכלא קדמאה¹ יוצר אור ובורא חשך נהירו דאבן טבא² ספירו דאבן טבא³ נציץ לתריץ סטריץ⁴ כמה דאוקימנא⁵ לימינא ולשמאלא⁶ אור וחשך מה רבו מעשיך יהו"ה כלם בחכמה עשית (תהלים קד כד) כלהו אופנים וגלגלים מלאה הארץ קניניך וגו' המלך המרום⁷ ולבדו מאזו שמא קדישא יאהדונה⁸ כללא דשמא קדישא שלים בתרי שמהן ודא הוא סליק באורא⁹ ומתנשא מימות עולם.

- מאיר הכוונה -

1 פירוש הם היכלות הנז' וכאן מסדר אותם רש"י על סדר היוצר (מ"מ), ההיכל הזה הוא ביסוד הבריאה. והנה כבר עתה עולים העשיה והיצירה והמלכות דבריאה, אשר עומדת בהיכל ק"ק דיצירה, אשר העשיה והיצירה כלולים בה, והיא עתה עולה להיכל זה, ומתחברת עם היסוד דבריאה. וז"ס חיבור שם זה של יאהדונה⁸, כנודע, כי שם זה הוא ביסוד, בהתחבר עמו המלכות, כדי להעלותה אל הת"ת, כמו שאנו עתידים לעשות בעמידה. וכונת שם הנז' הוא במלת "מאז". כי אז הוא בגימ' ח' אותיות של שם הנז', ובכמה מקומות נתבאר, כי מלת אז רומזת אל השם הזה (שעה"כ יט ע"א), הז' היכלין דזו"ן דבריאה הם מתפתחין בשחרית וערבית דחול (ע' כסה"כ פ' ד ו, ושער הכוונות דף יח ע"ד לב ע"ד נב ע"ב ודף עג סע"א), והם ההיכלות אשר בפ' פקודי (דף רמה וע"ש רס ע"ב) (דע"ה ח"ב קטז ע"ב).

2 היא עטרה הנק' לבנה ואבן טבא היא המלכות שהיא עטרה (מ"מ).

3 פי' שהספיר הוא היסוד ואבן טבא היא עטרת היסוד והם לבנת וספיר שבהיכל זה וז"ש "ספירו דאבן טבא", ר"ל ספירו שהוא היסוד הנק' ספיר. שבו אבן טבא שהיא עטרה שלו (מ"מ).

4 הוי"ה אדנ"י שם יאהדו'נהי ימין ושמאל שבהיכל זה והם יסוד ועטרה (רח"ו במ"מ).

5 רנ ע"א (הערת הזהר).

6 פירוש שיסוד נקרא ימין ועטרה נק' שמאל והם אור וחשך (מ"מ) 9.

7 מלבד הנזכר בספר הכוונות על השם הזה עוד ירמוז למ"ש בדרוש השמות באוצרות חיים, שעשר כלים פנימיים דז"א דאצילות הם נשמה לז"א דבריאה. והנה השם הזה הוא ממש פנימי דיסוד דז"א דאצילות והוא נשמה בהיכל זה. ובאוצרות חיים אמר שהוא המשך הדעת שיורד ומתגלה למטה בהיכל זה שהוא יסוד, והוא נשמת היכל זה בסוד הדעת שהוא נשמת ר"ק (רמ"ז).

8 ור"ל שהמ' דבריאה שבהיכל ק"ק דיצירה עלתה ונתחברה עם יסוד דבריאה והם יאהדו'נהי וז"ל הרב בס"ה. המלך המרום לבדו מאז ביאר בזוהר שהוא שם יאהדו'נהי. וענין דברים אלו כי הלא היכל זה הוא יסוד דבריאה וכבר עלו עשיה ויצירה והמלכות דבריאה אשר כולם תלויים בה היא עלתה עתה להיכל הזה ונתחברה מ' ביסוד וז"ס שם יאהדו'נהי כנודע כי שם זה הוא ביסוד כשמתחבר עם המלכות להעלותה אל הת"ת כמו שאנו עתידים לעשות בעמידה. ולכן כוונת שם זה הוא באומדן המלך המרום לבדו מאז שהם שמנה אותיות של שם זה כמנין א"ז וזה נתבאר בזוהר בכמה מקומות כי אז הוא כינוי לשם זה עכ"ל (מ"מ).

9 עיין מ"ש בסוף היכל הראשון בדברי האר"י ז"ל ותבין מ"ש "סליק באורא דכליל אתון זעירין" וכו'. פי' בהיכל זה יש כ"ב אותיות דאב"גד וכו' שהם אל ברוך גדול דעה וכו' והם כ"ב אותיות זעירין שבמלכות כמ"ש הזוהר בפ' תרומה דף קל"ב. ולקשרא שביעאה בשביעאה. ז"ל הרב באוצ"ח שביעאה בשביעאה הם ז' היכלות דמ' דאצילות. בשביעאה הוא היכל ק"ק שיש בו כח"ב דבריאה ואור מתנ"הי דמ' דאצילות הם ז' עכ"ל. ודעת אינו נמנה כנודע (מ"מ) 9.

שְׁעָה"כ

היכלא תניינא אל ברוך גדול דעה אורפניא¹ אל (רזין¹ דכליל אתוון זעירין) ודכליל רזין דאתוון זעירין דאלפא ביתא הכא אינון דקאמרי קדוש וברוך והכא איהו קדושה וברוך כבוד יהו"ה. היכלא תליתאה לאל ברוך נעימות יתנו².

היכלא רביעאה המחדש טובו³ בכל יום תמיד מעשה בראשית בגין דהכא מתגלגלין נהורין ודינין דעלמא מאן דאיהו לחיים מתחדש כמלקדמין לאתקיימא בעלמא בנהורא דימינא דאקרי אל כדקאמרן.

היכלא חמישאה היכלא דא (ד)אקרי אהבת עולם ודא איהו ומשיכו (משיכאן) דרחימותא דהיכלא דאקרי ואהבה ודא הוא אהבת עולם אהבתנו יהו"ה אלהינו ברוך אתה יהו"ה הבוחר בעמו ישראל באהבה ברזא דאו"ל שדו"א¹.

היכלא שתיתאה אמת ויציב ונכון וקיים ובעינין דלא לאפסקא בין היכלין אלין לאלין⁴ דהא במשיכו דצלותא ורעותא מתחבראן כחדא ואתקשראן אלין באלין ברזא דשמהן קדישין דשליטין בכל חד וחד.

היכלא שביעאה ואדני שפתי תפתחו רזא דרזין בלחישו ולא אשתמע וקלא (אלא) הכא איהו רעותא דלכא ולא תכוונא (לא תכוון) ולסלקא רעותא ומתתא לעילא⁵ עד אין סוף ולקשרא שביעאה בשביעאה וכלא חד בחד⁶ דא בדא (מתתא לעילא) ולבתר מעילא לתתא⁷ לאמשכא ברכאן בכלהו ועלמין (כדקא חזי) ממקורא דחיי (דאיהו שביעאה לעילאה) ודאיהו היכלא שביעאה עלאה (ודא שכינתא⁸) ברעותא (ודא דכינתא דרעותא) דלכא ובסתימו ודעינין דרזא דאתוון דשבע שמהן⁹ עלאין קדישין.

תרגום: ההיכל הראשון (ישעיה מה) יוצר אור ובורא חשך האור של האבן הטובה ספיר שאבן טובה נוצצת לשני צדדים כמו שבארנו לימין ולשמאל אור וחשך מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית כולם אופנים וגלגלים מלאה הארץ קניניך וגו' המלך המרומם לבדו מאז השם הקדוש יאהדונה"י הכלל של השם הקדוש שלם בשני שמות וזהו שעולה באויר ומתנשא מימות עולם.

ההיכל השני אל ברוך גדול דעה אורפניא¹ (הסוד שכולל אותיות קטנות) שכולל הסודות של אותיות קטנות של אלף בית כאן הם שאומרים קדוש וברוך וכאן היא הקדשה וברוך כבוד ה' ההיכל השלישי לאל ברוך נעימות יתנו.

ההיכל הרביעי המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית משום שכאן מתגלגלים האורות והדינים של העולם מי שהוא לחיים מתקדש כמקדם להתקיים בעולם באור הימין שנקרא אל כמו שאמרנו.

ההיכל החמישי ההיכל הזה נקרא אהבת עולם וזוהי משיכה של אהבה של ההיכל שנקרא אהבה וזוהי אהבת עולם אהבתנו ה' אלהינו ברוך אתה ה' הבוחר בעמו ישראל באהבה בסוד של א"ל שד"י.

ההיכל הששי אמת ויציב ונכון וקיים וצריכים שלא להפסיק בין היכלות אלו (לא לו) שהרי בהמשכת התפלה והרצון מתחברים כאחד ונקשרים אלה באלה בסוד השמות הקדושים ששולטים בכל אחד ואחד.

ההיכל השביעי אדני שפתי תפתח סוד הסודות בלחש שלא נשמע הקול כאן הוא רצון הלב להתכון ולהעלות רצון ממטה למעלה עד אין סוף ולקשר שביעי בשביעי (וכל אחד באחד) זה בזה (ממטה למעלה) ואחר כך ממעלה למטה למשך ברכות לכל העולמות ממקור החיים (שהוא שביעי למעלה) שהוא ההיכל השביעי העליון (וזו השכינה) ברצון הלב ובסתימת העינים של סוד האותיות של שבעה שמות עליונים קדושים.

- מאיר הכוונה -

¹ רזא (דפ"ו).

² מו ע"ב (הערת הזהר).

³ בטובו (דפ"ו).

⁴ מוסגר בדפ"ק.

⁵ פירוש לקשר מהיכל הראשון ולמעלה זה בזה (מ"מ).

⁶ וכלא חד בחד (מוסגר בדפ"ק).

⁷ פירוש להמשיך השפע מלמעלה למטה דהיינו מהבינה ולמטה וז"ש ממקורא דחיי דאיהו

שביעאה שהיא הבינה (מ"מ).

⁸ פי' ממשכים מהבינה למלכות שהיא עליונה ע"ג ב"ע (מ"מ) 9.

⁹ פירוש השמות שיש בכל היכל והיכל (מ"מ).

שְׁעָה"כ

רג. עי' זהר ח"א כב ע"א: פתח ואמר למלכא דהוה ליה כמה בניינין למבני והוה ליה אומנא וההוא אומנא לא הוה עבד מדעם אלא מרשו דמלכא כמה דאת אמר (משלי ח ל) ואהיה אצלו אמון מלכא ודאי איהו חכמה עלאה [לעילא] ועמודא דאמצעייתא מלכא לתתא אלהי"ם אומנא לעילא ודא אימא עלאה אלהי"ם אומנא לתתא ודא שכינתא¹ דלתתא² ואתתא לית לה רשו למעבד מדעם בלא רשו בעלה³ וכל בניינין דהוו בארץ אצילותא הוה אמר אבא באמירה לגבי אימא⁴ יהא כדין וכדין ומיד הוה כמה דאת אמר (בראשית א ג) ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור⁵ ויאמר הוה אמר לאלהי"ם⁶ יהי אור מארי דבניינא⁷ איהו אומר ואומנא⁸ עביד מיד והכי כל בניינין בארץ אצילותא הוה אמר יהי רקיע יהי מארת וכלא אתעביד מיד כד מטא לעלמא דפרודא⁹ [דאיהו עולם הנבדלים] אמר אומנא למארי בניינא¹⁰ (בראשית א כו) נעשה אדם¹¹ בצלמנו כדמותנו.

תרגום: פתח ואמר, [משל] למלך שהיו לו כמה בנינים לבנות והיה לו אומן, ואותו אומן לא היה עושה דבר אלא מרשות המלך. כמו שאתה אומר "ואהיה אצלו אמון". המלך הוא ודאי חכמה עליונה למעלה, ועמוד האמצעי מלך למטה. אלהים אומן למעלה, וזו אִם העליונה. אלהים אומן למטה, וזו שכינה שלמטה. ולאשה אין רשות לעשות דבר בלי רשות בעלה, וכל הבנינים שהיו בדרך אצילות, היה אומר אבא באמירה לאמא, יהיה כזה וכזה, ומיד נהיה. כמו שנאמר "ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור", ויאמר, היה אומר לאלהים יהי אור. בעל הבנין הוא אומר, והאומן עושה מיד. וכך כל הבנינים בדרך אצילות היה אומר יהי רקיע יהי מאורות, והכל נעשה מיד. כשהגיע לעולם הפירוד שהוא עולם הנבדלים, אמר האומן לבעל הבנין, נעשה אדם בצלמנו כדמותנו.

עי' תיקו"ז קכה ע"ב: ומאנא דנקודין איהו נפש נשמתא איהי כתר על כלהו ומינה כתרין דאינון טעמי תנועה דנקודין ואתוון ואיהי תליא במחשבתא ונקודין תליין באמירה אתוון בעשייה ודא איהו אומר ועושה מסטרא דימינא אמירה מסטרא דשמאלא עשיה עמודא דאמצעייתא כליל תרוייהו אומר ועושה ובמאי אומר ועושה בהויה דאתמר בה יהי אור ויהי אור (בראשית א ג) יהי אור יהי י' באור ואתעביד אויר דאחיד בתרוייהו בעמודא דאמצעייתא. תרגום: והכלי של הנקודות הוא הנפש הנשמה היא כתר על כולם וממונה הכתרים שהם טעמי התנועה של הנקודות והאותיות והיא תלויה במחשבה והנקודות תלויות באמירה האותיות בעשיה וזהו אומר ועושה מצד הימין אמירה ומצד השמאל עשיה העמוד האמצעי כולל את שניהם אומר ועושה ובמה אומר ועושה בהויה¹ שנאמר בה יהי אור ויהי אור יהי אור יהי י' באור

- מאיר הכוונה -

- ¹ תיקונים ע"ב דף צז ע"א (הערת הזוהר).
- ² עי' לקמן כט ע"ב (לש"ו). כלומר, שכל מציאות עולמות ב"ע שרשה במלכות דאצילות (דע"ה ח"ב קיא ע"ב), כלומר שכל העולם הנברא הרי הוא עולם הבריאה, ולא נתגלו בו ר"ק. אמנם הכל נעשה מהמלכות ע"י הר"ק שנכללין בה ומתגלין בה (דע"ה ח"ב סו ע"ג). עי' הקדו"ש פב ע"א, ביאורים ח"א נט ע"ד, כללים ח"א, עח ע"ב, קד ע"ד, קט ע"ג, ח"ב נג ע"א. עיקר אור התיקון הוא על ידי אבא (כללים ח"ב קלו ע"ב), וכל זה בלידה ממש (כללים ח"א קג ע"ג – עי' מקורו בע"ח). ועי' ע"ח שער מ"ד ומ"ן סוף דרוש יד ובשער השמות פ"א ששורש כולם בניצוק והשב"כ דהמלכות שנפלו בעולם התהו והם המ"ן שלה אשר נתבררו תמיד (דע"ה ח"ב קנג ע"ב).
- ³ זעיר אבא (רח"ו).
- ⁴ כל פרי תולדות או"א הם רק ז'ין שהוא עיקר עולם האצילות (הקדו"ש נז ע"א), ועי' תז"ח מ ע"ג (ביאורים עב ע"ג).
- ⁵ פי' חכמה (נ"א).
- ⁶ פי' בינה. א"מ (נ"א).
- ⁷ חכמה (רח"ו).
- ⁸ בינה (רח"ו).
- ⁹ פי' בחינת הרוחין שבהן מתחיל הפירוד בבחינות שאינם אלהות (ע"ח שער מג בהק). פי' עולם הזה (מ"מ).
- ¹⁰ ת"ת (רח"ו). פי' אמא אמרה לאבא (מ"מ).
- ¹¹ פי' אימא אמרה לאבא נעשה אדם, וזהו ויאמר אלקים, שהיא אימא אמרה לאבא נעשה אדם, משא"כ כל ויאמר אלקים דשאר מאורות, שר"ל ויאמר אבא לאלקים שהיא בינה כי אבא אומר ובינה עושה (מ"מ).

שְׁעָה"כ

ונעשה אויר שאוחז בשניהם בעמוד האמצעי.

רד. וּלְכַד מִטָּא לְהָאֵי אַתְר דְּאֶקְרִי הֵיכַל אַהֲבָה אַתְדַּבֵּק בִּיה בְּרַעְו דְּלִבָּא¹ אִמְר הָאֵי הֵיכַל אֶרְיכָא אִיהוּ לְדַבְקָא לִיה בְּהֵיכַל דְּלַעִילָא בְּאַהֲבָה רַבָּה² כְּדִין אֶשְׁתַּלִּים בְּרַזָּא דְמַהִימְנוּתָא וְאִיהוּ סְלִיק וְאֶשְׁלִים אַהֲבָה זֹטָא בְּאַהֲבָה רַבָּא³ כְּדָקָא חֲזִי וְעַל דָּא מִית בְּאַהֲבָה וּנְפַק נְשִׁמְתִיה בְּהָאֵי קְרָא וְאַהֲבַת⁴ זְכָאָה חוֹלְקִיהָ.

תרגום: וכשהגיע למקום הזה שנקרא היכל אהבה נדבק בו ברצון הלב אמר ההיכל הזה צריך הוא להדביקו בהיכל שלמעלה באהבה רבה ואז השתלם בסוד האמונה והוא עלה והשלים אהבה קטנה באהבה גדולה כראוי ולכן מת באהבה ויצאה נשמתו בפסוק הזה ואהבת אשרי חלקו.

רה. עִי' זֶהֱר ח"ב מו ע"א: וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים (שמות יג יח). חד מחמשה הוּו ורבי יוסי אומר חמשה מישראל וחד מנייהו רבי יהודה אומר וחמשים אחד מחמשים אמר רבי שמעון בגין⁵ דההוא יובלא⁶ סליק לון ממצרים בגין כך וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים ואי לאו לא סליקו ועל דא אתעכבו חמשין יומין לקבלא אורייתא ומההוא אתר נפקת אורייתא ואתיהיבת ועל דא וחמשים חסר דבגין דא עלו בני ישראל ממצרים⁷ וכו'. ויהו"ה הולך לפניו יומם⁸ (שמות יג כא) רבי יוסי פתח (תהלים כב א) למנצח על אילת השחר מזמור לדוד כמה חביבה אורייתא קמיה דקודשא בריך הוא דכל מאן דאשתדל באורייתא

- מאיר הכוונה -

1 שכאן צריך לאהבה שלימא ורעו דלבי בסוד ייחוד ק"ש בהיכל זה (יהל אור).
2 ר"ל לדבק זה ההיכל בהיכל דאברהם באצילות, שנקר' אהבה רבה, וזה ההיכל נקרא אהבה זוטא, בסוד המאור הגדול ואת המאור הקטן, כמ"ש בפ' בראשית דף כ' ע"א כדין אזעירת גרמה למיהו רישא לתתאי כו' בכל אינון דרגי דילה, אע"ג דאיהי רישא עליהו, דהא לית אתתא (בריביא) כר עם בעלה כחדא. את המאור הגדול הו"ה, ואת המאור הקטן אלקים כו' ע"ש. וז"ש כדין אשתלים ברזא דמהימנותא. שהוא ייחוד ז"ו"נ (יהל אור).
3 רבה (דפ"ו). כי יש כמה מדריגות באהבה, וכן בכל דבר, יש שמגיע בעולם העשיה לבד, ויש למעלה מזה, וכן בכל עולם כמה מדריגות, ויש באהבה דבריאה לבד. והוא הגיע אפילו לאהבה רבה דאצילות. ולכן אמר שלימא חסידא. ומעלתו גבה מאד בכל השלימות, כמ"ש ע"א דאינון נשמתין דמתערי תיאובתא דרחימו דעילא ותתא כחדא אינון נשמתין עלאין כגון ר"ע וחברוי כו'. ולכן אשלים אהבה זוטא באהבה רב' כדקא חזי. וזהו שנקרא חסידא שלימא כנ"ל (יהל אור).
4 ר"ל כמ"ש (ברכות סא ע"ב) א"ל תלמידיו רבינו ע"כ, א"ל כל ימי הייתי מצטער ע"פ זה ואהבת בכל נפשך כו'. היה מאריך באחד עד שיצאה נשמתו באחד. והוא כי הייחוד של ק"ש באחד, הוא בהיכל אהבה, להדבק באהבה רבה דלעילא, בסוד ואיש כי יקח את אחותו חסד הוא. ולכן היה מאריך באחד. והוא תיאובת' דרחימו דעילא ותתא, כידוע בסוד ייחוד ק"ש. וזו היא מיתת נשיקה כנ"ל. לכן יצאה נשמתו באחד. וז"ש בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך, אפילו בשעה זו להדבק באהבתו. וז"ש בכל ימי הייתי מצטער בכל לבבך אפילו נוטל את נפשך, מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימני, שאמרו לו עד כאן, ר"ל כמ"ש המפרשים ששאלו לו למה מאריך בזה הפסוק ואינו קורא יותר. וז"ש ועכשיו שבא לידי כו' והוא בתיבת אחד כנ"ל. וז"ש יצתה בת קול אשריך ר"ע שיצתה נשמתך באחד, יצתה ב"ק אשריך ר"ע שאתה מזומן לחיי עוה"ב. ופרשו ז"ל (תוס' כתובות קג ע"ב) בלא דין כלל. והוא כמ"ש דאינון נשמתין דמתערי תיאובת' דרחימו כו' כגון ר"ע וחברוי דאלין לא אתקריבו לאסתחאה בנהר דינור דהא כל שאר נשמתין כו'. וז"ש זכאה חולקי' (יהל אור).

5 בראשית נא ע"ב (הערת הזהר).

6 ישראל כד נפקו ממצרים כדין טעימו טעמא דמותא, והוא מחמת התגברות החיצונים ע"י חזרת הקטנות, אלא שהקב"ה עשה עמהם נסים גם אז וכמ"ש (שמות יג כא) וה' הולך לפניו כו', כי נמשך להם הארה מהבינה להגן עליהם (דע"ה ח"ב קכו ע"ג).
7 מארץ מצרים (דפ"ו).

8 כללות ענין זה ליתן טעם להליכת ה' לפני עמו יומם ולילה, שהוא לייחד מדת יום במדת לילה, והוא הוא עיקר סגולת העבודה בזמן אילת השחר, שהוא מתווך בין יום ולילה, ואז הוא יותר רחמים מכל זווגי הלילה וכנזכר בדרוש הקשר של הרב זלה"ה עם תלמידיו. ואילת פירשוה המפרשים אור או כוכב השחר וכו', והוא ממש יעקב ולא, ולכן אז היה מתגבר דוד שהוא מלאה, ולהיות שאז הוא זוג חדש לזה נמשלה לאילה שרחמה צר, ולהיות שזוג יעקב ולא בכל אורך זעיר מתחיל מחצות ואילך, לכן אז גדולה מעלת לימוד התורה. ועל כן מתחיל להקדים וללמד גדולת התורה (רמ"ז).

פְּעֵה"כ

רחים הוא לעילא רחים הוא לתתא¹ קודשא בריך הוא אצית ליה למלולוי² לא שביק ליה בהאי עלמא ולא שביק ליה בעלמא דאתי³.

ואורייתא בעי למלעי בה ביממא ובליילא דכתיב (יהושע א ח) והגית בו יומם ולילה וכתוב (ירמיה לג כה) אם לא בריתי יומם ולילה⁴ וגו' תינח ביממא⁵ בליילא אמאי בגין דיהא שכיח לגביה שמא קדישא שלים⁶ כמה דלית יומם בלא ליליא⁷ ולא איהו שלים⁸ אלא דא עם דא כך בעי אורייתא לאשתכחא עמיה דבר נש יומא וליילא⁹ למהוי שלימותא לגבי דבר נש יומם ולילה. והא אתמר דעקרא¹⁰ דליילא מפלגותא ואילך ואף על גב דפלגו קדמיתא בכללא דליילא הוא אבל בפלגות ליליא קודשא בריך הוא עאל בגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקיא וכדין בעי ליה לבר נש למיקם ולמלעי באורייתא.

והא אתמר דקודשא בריך הוא וכל צדיקיא אדבגנתא (דגנתא) דעדן כלהו צייתין לקליה הדא הוא דכתיב (שיר ח יג) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעיני והא אוקמוה היושבת בגנים דא כנסת ישראל דאיהי משכחת ליה לקודשא בריך הוא בשכחא דאורייתא בליילא זכאה חולקיה מאן דאשתתף בהדה לשכחא ליה לקודשא בריך הוא בשכחא דאורייתא.

וכד אתי צפרא כנסת ישראל אתיא ומשתעשעא ביה בקודשא בריך הוא ואושיט לה לגבה שרביטא דחסד ולא עלה בלחודהא אלא עלה ועל אינון דמשתתפין בהדה והא אתמר דכתיב (תהלים מב ט) יומם יצוה יהו"ה חסדו ובליילה וגו' ועל דא אילת השחר אקרי.

אמר¹¹ רבי שמעון בשעתא דבעי לאתנהרא¹² צפרא אתחשך ואתקדר נהורא וקדרותא אשתכח כדין אתחברת אתתא בבעלה¹³ אדתנין אשה מספרת עם בעלה למשתעי בהדיה ועאלת להיכליה. לבתר כד בעי שמשא למיעל אתנהיר ואתת ליליא ונטיל ליה כדין כל תרעין סתימין וחמרין נערין וכלבין נבחין כד אתפלג ליליא שארי מלכא (למקרי)¹⁴ אלמיקס ומטרוניתא לזמרא ואתי

- מאיר הכוונה -

1 שיש לו כח לזווג שני הזווגים דמוחין ודגופא, שהרי חלקי הפרד"ס הוא כנגד א"א וז"ו, וכמו כן שתי התורות דכתב ודע"פ, והוא כמו שאמרו על רשב"י וחביריו שהיו פטורים מהמצוות מפני שבתורתם היו משלימים הכל [וכן הוא בב"ע קמג ע"ב] (רמ"ז).

2 שאם יתפלל בקהל אנשי מעשה, ה' יעתר לו מפני שפיו מקודש בדברי תורה וההבל שלו הוא מקיף מעולה (רמ"ז).

3 ירצה שבכל הזווגים הנעשים תמיד הוא יזכר שם בין בחייו ובין במותו (רמ"ז).

4 ירצה שמביא פסוק שני שלא תאמר דדוקא לצדיק גדול כיהושע יאות להגות בתורה יומם ולילה, לזאת מביא פסוק כולל שמירה, שקיום העולם תלוי בתורת יום ולילה (רמ"ז).

5 שהתורה היא מיסוד אבא והיא תורת חסד אבל לילה דין הוא (רמ"ז).

6 כי הלילה הוא של ה' אחרונה והיום הוא של ו', והוא מ"ש (תהלים מב, ט) יומם יצוה ה' חסדו, חס"ד ו', ובליילה שירה, ש"ר ה' (רמ"ז).

7 נראה שר"ל מ"ש הטבעיים שאלמלא שהשמש בא בערב והולך לו לא היה אפשר לעולם להתקיים מחמת רוב חומו, וכן אי אפשר לחסדים בלי הגבורות שאלמלא הן לא יוכל העולם לקבל רוב החסדים וריבוי השפע (רמ"ז).

8 והוא על דרך אברהם [קדמאה לא] שלים וכו', וכמ"ש בסוד העקידה, ששלימות החסדים הוא בהתערבם עם הגבורות (רמ"ז).

9 שהיא כלולה ממצוות עשה ומצוות ל"ת חו"ג, ולכן בעסוק בה יומם ולילה יהיה הייחוד שלם אשא במיא ומיא באשא, והוא הוא שלימות יומם ולילה העליונים יום בלילה ולילה ביום (רמ"ז).

10 וירצה שבתחילה הלילה ועד חצות הדינין חזקים ואין כח למתקם שלכן אז יוצאים החיצונים דתרעין סתימין וכדאמר בסמוך, אבל עיקר שלימות הלילה הוא מחצות ואילך שאז מתפשטת לאה בכל מקומה של רחל והיינו תנה"ם דזעיר והוא סוד ה' הנוסף על ליל, כי קודם חצות ה"ס לאה מן החזה ולמעלה וה"ס ז' בניה כנודע וכו', ולהיותו בעיקריות זעיר לכן הוא מספר עשיריות, והוא מ"ש דפלגו קדמיתא וכו', שהוא בחינת ליל, מכל מקום העיקר הוא חצי האחרון סוד ה' שהוא בחינת גילוי האורות שלאה מתפשטת שם, ולכן אעפ"י שגם חצי הראשון גם הוא בסוד לאה שבה כל זווגי הלילה בכל זאת העיקר מחצות ואילך (רמ"ז).

11 ואמר (דפ"ו).

12 בעת שהיו הזו"ן בקטנותן, והיתה אז המלכות בסוד אילת השחר, כאילה זו שפתחה סתום ורחמה צר וחביבה על בעלה, אילת אהבים ויעלת חן (עירובין נד ע"ב, זוהר ויקרא כא ע"ב) (דע"ה ח"ב קכו ע"א).

13 עי' לעיל י ע"א (לש"ו).

14 פי' ויקץ כישן ה' הדורמיטא (רח"ו).

שְׁעָה"כ

מלכא ואקיש לתרעא¹ דהיכלא ואמר (שיר ה ו) פתחי לי אחותי רעיתי וגו' וכדין משתעשע בנשמתהון דצדיקיא.

זכאה חולקיה דההוא דאתער ההוא זמנא במלי דאורייתא בגין ודא כלו (דכל) אינון דבני היכלא דמטרוניתא כלהו בעיין אלמיקם בההוא זמנא לשבחה למלכא וכלהו משבחן קמיה ושבחה דסליק מהאי עלמא² דאיהו רחיק יתיר³ דא ניחא ליה לקודשא בריך הוא מכלא⁴. כד אסתליק ליליא ואתי צפרא ואתחשך⁵ ואתקדר כדין מלכא ומטרוניתא ברזא בחדוה ויהיב לה מתנן ולכל בני היכלה זכאה חולקיה מאן דאיהו במניינא.

תרגום: "וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים", אחד מחמשה היו. ורבי יוסי אומר חמשה מישראל ואחד מהם. רבי יהודה אומר "וחמושים", אחד מחמשים. אמר רבי שמעון, משום שאותו יובל העלה אותם ממצרים, לכן "וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים", ואם לא, לא עלו. ולכן התעכבו חמישים יום לקבל תורה. ומאותו מקום יוצאת תורה, ונתנה. ועל זה "וחמשים" חסר, שבגלל זה עלו בני ישראל מארץ מצרים וכו'.

"וה' הולך לפניו יומם", רבי יוסי פתח "למנצח על אילת השחר מזמור לדוד", כמה חביבה התורה לפני הקדוש ברוך הוא, שכל מי שעוסק בתורה אהוב הוא למעלה ואהוב הוא למטה, הקדוש ברוך הוא מקשיב לדבריו, ולא עוזב אותו בעולם הזה, ולא עוזב אותו לעולם הבא. וצריך לעסוק בתורה ביום ובלילה, שנאמר "והגית בו יומם ולילה". ונאמר "אם לא בריתי יומם ולילה וגו'", מובן ביום, אבל למה בלילה. כדי שיהיה מצוי אצלו השם הקדוש שלם, כמו שאין יום בלי לילה, ואינו שלם אלא זה עם זה, כך צריך בתורה להמצא עם האדם יום ולילה, להיות שלמות לאדם יומם ולילה.

והרי נאמר, שעיקר הלילה מחצות ואילך. ואף על גב שמחצית הראשונה בכלל הלילה היא, אבל בחצות הלילה, נכנס הקדוש ברוך הוא לגן עדן להשתעשע עם הצדיקים, ואז צריך לאדם לקום ולעסוק בתורה.

והרי נאמר שהקדוש ברוך הוא וכל הצדיקים שבגן עדן, כולם מקשיבים לקולו, זהו שנאמר "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני". והרי פרשה "היושבת בגנים", זו כנסת ישראל, שהיא משבחת את הקדוש ברוך הוא בשבח התורה בלילה. אשרי חלקו של מי שמתתף עמה, לשבח את הקדוש ברוך הוא בשבח התורה.

וכשבא הבוקר, כנסת ישראל באה ומשתעשע בהקדוש ברוך הוא, ומושיט לה שרביט של חסד. ולא רק עליה לבדה, אלא עליה ועל אלו שמשתתפים עמה. והרי נתבאר, שנאמר "יומם יצוה ה' חסדו ובלילה וגו'", ועל זה נקראת אילת השחר.

ואמר רבי שמעון, בשעה שרוצה להאיר, הבוקר נחשך, והאור נהיה קודר, וקדרות נמצאת. אז מתחברת אשה בבעלה, ששנינו אשה מספרת עם בעלה, לדבר עמו ונכנסת להיכלו.

אחר כך, כשרוצה השמש להיכנס, מאיר ובא הלילה, ונוטל אותו. אז כל השערים סתומים, וחמורים נוערים וכלבים נובחים. כשנחצה הלילה מתחיל המלך לקום, והמלכה לזמר, ובא המלך ומקיש על שער ההיכל, ואומר "פתחי לי אחותי רעיתי וגו'", ואז משתעשע בנשמות הצדיקים.

אשרי חלקו של אותו שמתעורר באותו זמן בדברי תורה, ולכן כל אותם בני היכל המלכה, כולם צריכים לקום באותו זמן לשבח את המלך. וכולם משבחים לפניו. והשבח שעולה מהעולם הזה, זה שהוא רחוק יותר, זה נחת רוח לקדוש ברוך הוא מהכל.

כשמסתלק הלילה ובא הבוקר, ומחשיך והתקדר, אז המלך והמלכה בסוד בשמחה, ונותן לה מתנות, ולכל בני היכלה. אשרי חלקו של מי שהוא במנין.

עיי"ש י ע"א: פתח ואמר (תהלים כב א) למנצח על אילת השחר מזמור לדוד אילת השחר דכד נהירו אנפוי דמזרח ואתפרשא חשוכא דליליא חד ממנא אית לסטר מזרח ומשיך חד חוטא

- מאיר הכוונה -

¹ יסוד דלאה (רח"ו).

² דא (נוסף בדפ"ו).

³ מוסגר בדפ"ק.

⁴ כתב הרב כי נ"ר הוא לזו"ן שאינם מזדווגים אבל יעקב ולאה עסוקים בזווג (רח"ו).

⁵ מוסגר בדפ"ק.

שְׁעָה"כ

דנהירו דסטר דרום עד דאתי ונפיק שמשא ובקע באינן כוי רקיעא ואנהיר עלמא וההוא חוטא אפריש חשוכא דליליא.

כדין אילתא דשחרא אתי ואתי נהירו אוכמא בקדרו לאתחברא ביממא ונהיר יממא ונהירו דיממא כליל ושאיב בגויה לההוא אילתא¹ ועל האי אילתא כד אתפרש מיומא לבתר דכליל לה אמר דוד שירתא דכתיב למנצח על אילת השחר ומאי קא אמר אלי אלי² למה עזבתני דהא אתפרש אילתא דשחרא מנהירו דיממא³ עד דהוו אזלי נהיר יממא ומטא (עדן) [עידן] צלותא אמר רבי אלעזר נצלי צלותא וניזיל יתבו וצלו לבתר קמו ואזלו.

תרגום: פתח ואמר "למנצח על אילת השחר מזמור לדוד", "אילת השחר" שכשמאירים פני המזרח ונפרד חשך הלילה, יש ממונה אחד לצד מזרח ומושך חוט אחד שמאיר לצד דרום, עד שבא ויוצא השמש ובוקע באותם חלוני הרקיע ומאיר לעולם, ואותו חוט מפריד את חושך הלילה.

אז באה אילת השחר, ובא אור שחר בקדרות להתחבר ביום, ומאיר היום, ואור היום כלול ושאוּב בתוכו את אותה האילת, ועל האילת הזאת, כשנפרד מהיום, אחר שכלל אותה, אמר דוד שירה, שנאמר "למנצח על אילת השחר". ומה אמר "אלי אלי למה עזבתני", שהרי נפרדה אילת השחר מאור היום. בעוד שהיו הולכים האירי היום, והגיע זמן תפלה, אמר רבי אלעזר, נתפלל תפלה ונלך, ישבו והתפללו, אחר כך קמו והלכו.

רו. עי' זהר ח"א קלב ע"ב: ותא חזי צלותא⁴ דמנחה אתקין ליה יצחק ודאי כמה דאתקין אברהם צלותא דצפרא לקבל ההוא דרגא דאתדבק ביה (וכן) [כך] יצחק אתקין צלותא דמנחה לקבל ההוא דרגא דאתדבק ביה⁵ ועל דא צלותא דמנחה מכי נטי שמשא לנחתא בדרגוי לסטר מערב דהא עד לא נטה שמשא לצד מערב אקרי יום מצפרא עד ההוא זמנא דכתיב (תהלים נב ג) חסד אל כל היום ואי תימא עד חשכה תא שמע דכתיב (ירמיה ו ד) אוי נא לנו כי פנה היום כי ינטו צללי ערב⁶ כי פנה היום לקבל צלותא דצפרא דכתיב חסד אל כל היום דהא כדין שמשא איהו לסטר מזרח כיון דנטה שמשא ונחתא לסטר מערב הא כדין איהו זמן צלותא דמנחה וכבר פנה היום ואתו צללי ערב ואתער דינא קשיא בעלמא ופנה היום דאיהו דרגא דחסד ונטו צללי ערב דאינון דרגא דדינא קשיא וכדין אתחבר בי מקדשא ואתוקד היכלא ועל דא תנינן דיהא בר נש זהיר בצלותא דמנחה דאיהו זמנא דדינא קשיא שרייא בעלמא.

תרגום: ובא וראה, יצחק תיקן את תפלת מנחה ודאי, כמו שאברהם תיקן תפילת הבוקר כנגד אותה הדרגה שנדבק בה. וכן (כך) יצחק תיקן תפילת מנחה כנגד אותה דרגה שנדבק בה. ועל כן תפילת מנחה מאז שנוטה השמש לרדת בדרגתו לצד מערב, שהרי בטרם נטה השמש לצד מערב, נקרא יום מן הבקר עד הזמן ההוא, שכתוב "חסד אל כל היום". ואם תאמר עד חשכה, בא וראה, שכתוב "אוי לנו כי פנה היום כי ינטו צללי ערב". "כי פנה היום" כנגד תפילת הבוקר, שכתוב "חסד אל כל היום", שהרי אז השמש היא לצד מזרח. כיון שנטה השמש וירד לצד מערב, הרי אז הוא זמן תפילת המנחה, וכבר פנה היום ובאו צללי ערב והתעורר הדין הקשה בעולם. ופנה היום שהיא הדרגה של חסד, ונטו צללי ערב שהם הדרגה של הדין הקשה, ואז נחרב בית המקדש

- מאיר הכוונה -

¹ עי' לקמן מו ע"א (לש"ו).

² והיינו בחי' חסד (רח"ו).

³ סוד איילת השחר, דע כי בקדרוניתא דצפרא חוזרת לאה להזדווג עם יעקב פעם שנית, ובחי' זו נק' אילת השחר, ולאה שאחר חצות נקרא חשוכא דליליא (זהר הרקיע).

⁴ ג' תפילות ושירות בחצות, שהם ד' עתים הן האבות ודוד, ז"ל, כל א' כליל מחו"ג, וכ"ה ביום ובלילה קודם חצות ואחריו, אלא שהן מלמטה למעלה בסוד התפלה ודינין דדכורא וכו' [נייחין ברישא וקשין בסופא] ודנוק' כו' [קשין ברישא ונייחין בסופא - המסדר], ומתחברין ערב ובקר דינא בדינא ורחמי ברחמי בערב נכלל הוא בה והוא חיבור דינא כו' ובבקר נכללת היא בו אילת השחר ואז מחדש מעשה כו' וז"ש יוצר אור כו' עושה שלום ובורא כו' ויוצאים ממנה מאורי אור ובערב שנכללין יוצאין כו' (יהל אור).

⁵ משמע משש שעות ולמעלה זמן מנחה דהיינו מחצות היום ואילך וזה נקרא צללי ערב כדמפרש ואזיל. א"מ (וכן הכריח הפר"ח ואני הדל הבאתי ראיות לזה. מא"ן) (נ"א).

⁶ פי' שם אלהים יש בו ק"ך צירופים גימ' צל ושני פעמים צל הם ב' פעמים ק"ך וזהו צללי ערב כי הקל' אינם יונקים רק משני אלהים שהם חו"ב דקטנות וז"ש לקמן ונטו צללי ערב דאינון דינא קשיא וטעם שרמז רק ב' אלהים נגד חו"ב ולא הזכיר הדעת לפי שהדעת אינו נגלה בקטנות כמ"ש הרב ואין שם רק חו"ב (מ"מ).

פְּרָשָׁה כ

ונשרף ההיכל. ועל כן שנינו שיהיה אדם זהיר בתפילת המנחה, שהוא הזמן ששרוי הדין הקשה בעולם.

רז. עי' זהר ח"ג רכח ע"ב: קול דא שמע ישראל דביה (יחזקאל א כד) ואשמע את קול¹ כנפיהם ודא יהו"ה דאיהו קול² כד נפיק לקבלא שכנתא בצלותא בחשאי³ דאיהו דבור דביה אדנ"י שפתי תפתח (תהלים נא יז) כל אברין פתיחן⁴ כלהו גרפייהו ברמ"ח תיבין דאינון בד' פרשיין⁵ דק"ש דבהון נחית קלא.

ובהווא זמנא דנחית יהו"ה⁶ לגבי אדנ"י בכל אבר אתמר בהו (יחזקאל א כד) בעמדם תרפינה כנפיהם והאי רזא דחשמלי⁷ חיות אש עתים חשות ועתים ממללות ואמרו מארי מתניתין במתניתא תנא כשהדבור יוצא מפי הקב"ה חשות וכשאין הדבור יוצא מפי הקב"ה ממללות בהווא זמנא דמתייחדין⁸ קול ודבור כחדא דאינון יאהדונהי חשות אבל בזמנא דפניהם וכנפיהם פרודות יהו"ה מן אדנ"י בפרודא איהו אשתכח⁹ בארבע אנפי חיון כלהו פתיחן לקבליה ממללות למשאל מזונא בגין דמזון¹⁰ לכלא ביה אדנ"י אשתכח בכנפי החיות כלהו פתיחן לגבי חיון¹¹.

תרגום: קול זה שמע ישראל, שבו "ואשמע את קול כנפיהם", וזה יהו"ה, שהוא קול כשיוצא לקבל שכנה בתפילה בחשאי שהוא דיבור, שבו "אדנ"י שפתי תפתח", כל האיברים פותחים כולם את כנפיהם ברמ"ח תיבות, שהם בארבע פרשיות קריאת שמע, שבהן יורד הקול.

ובאותו הזמן שיוורד יהו"ה אל אדנ"י, בכל אבר נאמר בהם "בעמדם תרפינה כנפיהם", וזה סוד החשמלי, חיות אש, עתים חשות ועתים ממללות. ואמרו בעלי המשנה, במתניתא למדנו כשהדיבור יוצא מפי הקדוש ברוך הוא, הן חשות, וכשאין הדיבור יוצא מפי הקדוש ברוך הוא הן ממללות. באותו זמן שמתייחדים קול ודיבור כאחד, שהם יאהדונהי, חשות. אבל בזמן שפניהם וכנפיהם פרודות, יהו"ה מאדנ"י בפרוד, הוא נמצא בארבע פני החיות, כולם פתוחים לעומתן ממללות לשאול מזון, משום שמזון לכל בו. אדנ"י נמצא בכנפי החיות, כולם פתוחים לחיות.

ועיי"ש רנ ע"א: אסתחר¹² ההוא¹³ היכלא ופתח תרעא אחרא דסטר דרום (ד"א צפון) בשבעין ותריין עטרין לבתר אפתח תרעא תליתאה לסטר מזרח בחמשין (ותרין) נהורין דחמשין תרעין דבינה לבתר אפתח תרעא אחרא דלסטר צפון (ד"א מערב) בע"ב עטרין וכלהו רמ"ח בחושבן

- מאיר הכוונה -

1 ר"ל זהו שמע, שבו צריך להשמיע קולו, והוא הו"ה, שמע ישראל עד"א (יהל אור).

2 באורים חא סט ע"ד אות ס' הקדו"ש ע"ח ע"א ד"ה והנה כל (צ"ע על מיקום של הקדו"ש)

3 ר"ל בלא קול. המשמיע קולו בתפלתו כו' (מקטני אמנה. ברכות כד:) (יהל אור).

4 דהאדם הוא בדמות מט"ט, דנעשה מרכבה לקוב"ה ושכינתיה, והוא בגוף ונפש, ורמ"ח אברין דנפש פתיחין לאשפעא לגוף. והוא רוח ונפש, רוח לנפש, דנפש איהי שתופא דגופא. והוא בקריאת שמע ותפילה כמש"ו. וז"ש שיחת מ"ה. ברוחא, מלאכיו רוחות. שיחות עופות. בנפש. שיחת דקלים. בגופא, ע' ענפין כו'. והנפש הוא משרתיו אש לוהט, אש בלבא, מלאכיו בריאה כנ"ל, והמקרה במים במוחא. ונשמתא בשמים דהוא עליותיו (יהל אור).

5 עם ושמתם. נגד ד' אותיות הו"ה (יהל אור).

6 ר"ל בחזרת הש"ץ, דבלחש איהי פתיחא לקבלא כו' ושם ממללות, הדיבור. וכאן חשות בחזרה, תרפנה כו', כמש"ו. והוא בחזרה, בשרפים, שלכן שם הקדושה. ובלחש אופנים. ובק"ש חיות כמש"ו (יהל אור).

7 ר"ל תפלה בקול רם, כלהו חשין ושותקין לשמוע מפי ש"ץ, ובלחש כלהו ממללין, שהש"ץ דוגמת הקב"ה. וז"ש (חגיגה יג:) כשהדבור כו' (יהל אור).

8 בתפלת הש"ץ שעונין אמן, שכולל ב' השמות, אבל בלחש הו"ה במחשבה, ובדבור אדנ"י, כמ"ש בת"ז (כו.) (יהל אור).

9 ר"ל הו"ה (יהל אור).

10 כידוע בעד"א, שהוא אילנא רבא ותקיף כו' (יהל אור).

11 וזהו פניהם וכנפיהם פרודות (יהל אור).

12 אסתתם (מנטובא)

13 קאי על חיבורא קדמא שאמר היכל הראשון כהנא רבא, חסד, במ"ב אתוון, והוא פ' ראשונה דק"ש מ"ב תיבין. והיכל צפון, הוא גבורה, והיה אם שמוע בגבורה כידוע, עד ושמתם בכלל ע"ב תיבות. ושמתם עד ויאמר נ' תיבין, היכל השלישי, עד"א. ויאמר עם ג' תיבין, ע"ב תיבות, היכל הרביעי, מל', ציצית כידוע. ד' פרשיין ד' אותיות הו"ה (יהל אור).

שְׁעָה"כ

תיבין דפרשיין דק"ש ומה דבבדמיתא ההיא חיה הות זעירא בההוא זמנא אתרביאת הדא הוא דכתיב (ישעיה ו ג) מלא כל הארץ כבודו דאיהו כבוד עלאה ותתאה. מסתובב אותו היכל ופותח שער אחר של צד דרום (צפון) בשבעים ושנים עטרות, ואחר כך פותח שער שלישי לצד מזרח בחמשים (ושנים) אורות של חמשים שערי בינה, לבסוף פותח שער אחר של צד צפון (מערב) בשבעים ושנים עטרות, וכולם בחשבון רמ"ח תבות של פרשיות קריאת שמע. ומה שבהתחלה היתה אותה חיה קטנה, באותו זמן נגדלת, זהו שכתוב "מלא כל הארץ כבודו" שהוא כבוד עליון ותחתון.

ועי"ש רעב ע"א: א"ל (מלכים א' כ יא) אל יתהלל חוגר כמפתח דהא ודאי בק"ש אוקמוה כל הקורא ק"ש על מטתו כאילו אוחז חרב פיפיות דכתיב רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות בידם ונענועא דחרבא צריך לנענע ליה לשית סטרין כמה דאוקמוה כדי שתמליכוהו על השמים ועל הארץ ועל ד' רוחות העולם ודא ו' גוף החרב י' ראש החרב ה"ה תרי פיות נרתקא דחרבא אדנ"ל¹.

רומחא רמ"ח בק"ש עם שית תיבין דיחודא הא רומ"ח מג"ן עם חרבא מיכאל גבריאל נוריאל שמשין דג' אבהן קשת דזריק חצים וכל זרע דאינו יורה כחץ אינו מוליד קירטא דא ק"ש ה' אבנין דקירטא (דברים ו ד) שמע ישראל יי' אלהינו יי' לקבליהו ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל וכד שוי להון בקירטא דאיהי שפה² ואיהי שכינתא אתעבידו חד כלהו ה' וקטיל לפלשתאה.

תרגום: אמר להם אל יתהלל חוגר כמפתח שהרי ודאי בקריאת שמע פרשוה כל הקורא קריאת שמע על מטתו כאלו אוחז חרב פיפיות שכתוב רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות בידם ונענוע החרב צריך לנענעה לששה צדדים כמו שבארוה כדי שתמליכוהו על השמים ועל הארץ ועל ארבע רוחות העולם וזו ו' גוף החרב י' ראש החרב ה"ה שתי פיפיות נרתק החרב אדני. רומח רמ"ח בקריאת שמע עם שש תבות היחוד הרי רומ"ח מג"ן עם חרב מיכאל גבריאל נוריאל השמשים של שלשת האבות קשת שיורה חצים וכל זרע שאינו יורה כחץ אינו מוליד מקלע זה קריאת שמע חמשה אבני מקלע שמע ישראל ה' אלהינו ה' כנגדם ויקח דוד חמשה חלקי אבנים מן הנחל וכששם אותם במקלע שהיא שפה והיא שכינה נעשו אחד כל החמשה והרג את הפלשתי.

רח. עי' זהר ח"ג קפו ע"א: רבי יצחק ורבי יהודה הוו אזלי באורחא³ מטו לההוא אתר דכפר סננין דהוה תמן רב המנונא סבא אתארחו באתתא דיליה דהוה לה ברא חדא זעירא⁴ וכל יומא הוה בבי ספרא⁵ ההוא יומא⁶ סליק מבי ספרא ואתא לביתא חמא לון⁷ לאלין חכימין א"ל אמיה קריב לגבי אלין⁸ גוברין עלאין ותררוח מנייהו ברכאן קריב לגבייהו עד לא קריב אהדר

- מאיר הכוונה -

¹ פי' שגילוי הדינים בהיכלות בלבושי המלכ' ששם הנק' אדנ"י ושרשה באצילות הנקרא ה' של השם כנז' אצלינו בכוונת אדנ"י שפתי תפתח וגו' (זהר הרקיע).

² גי' שכינה (יהל אור).

³ שני חכמים אלה ע"ה להיותם בחינת חו"ג כנז"ל בריש האדרא, והם בסוד חסדים הסתומים, לכן אין מעלתם כשל הינוקא שהוא משורש יסוד אבא וסתום הוא מאד בין הזרועות (רמ"ז).

⁴ סוד חכמת ינוקא זה ושאר ינוקי הנזכרים בזוהר, הוא מפני שכבר היו פעם אחת בעולם וזכו לנר"ן, ואחר כך הוצרכו לחזור לאיזה תיקון, ואז נכנסו בהם כל הנר"ן יחד בזמן קטנותם, ולכן היו חכמים מופלאים, וכ"כ בדרוש אחר של הגלגולים (ספר הגלגולים יב). וז"ש לקמן קצ"א ב' שזה הינוקא הוה בדעתא שלים, ור"ל שהיו מוחיו שלמים, ועיין עוד מה שכתבתי ריש משפטים צד ע"ב (רמ"ז).

⁵ זו הוראה על גודל נשמתו שסתם תינוק בורח מבית הספר, כי להיותו מבחינת הקטנות שולט בו יצה"ר, מה שלא היה כן בתינוק זה שהיה מסוד הגדלות (רמ"ז).

⁶ נראה דרוח ה' נוספה בו להודיעו מעלת האורחים שבאו לביתו ולכן יצא ובא לביתו (רמ"ז).

⁷ אפשר שירמוז שהציץ בפניהם ולא נתחשבו בעיניו עד ששאל אמו (רמ"ז).

⁸ וכלומר דע שהם מהיכלו של רשב"י שהם מסוד פרצוף החסדים וראויים הם לברכך, וכל שכן שהם גדולים בחסידות (רמ"ז).

שְׁעָה"כ

לאחורא א"ל לאמיה לא בעינא לקרבא לגבייהו דהא יומא דא לא קרו ק"ש¹ והכי אולפי לי כל מאן דלא קרי ק"ש בעונתיה² בנדוי הוא כל ההוא יומא.

שמעו אינון ותוהו ארימו ידיהו ובריכו ליה אמרו ודאי הכי הוא ויומא דא אשתדלנא בהדי חתן וכלה דלא הוה לון צרכייהו והו מתאחרן לאזדווגא ולא הוה ב"נ לאשתדלא עלייהו ואנן אשתדלנא בהו ולא קרינן ק"ש בעונתיה ומאן דאתעסק במצוה פטור מן המצוה אמרו ליה ברי במה ידעת א"ל בריחא דלבושייכו ידענא³ כד קריבנא לגבייכו תוהו יתבו נטלו ידיהו וכריכו רפתא.

תרגום: רבי יצחק ורבי יהודה היו הולכים בדרך, הגיעו לאותו מקום של כפר סכנין, שהיה שם רב המנונא סבא. התארחו אצל אשתו, שהיה לה בן אחד קטן, וכל היום היה בבית הספר, אותו יום עלה מבית הספר ובא הביתה, ראה את אותם החכמים, אמרה לו אמו, התקרב לגברים העליונים הללו ותרויח מהם ברכות, קרב אליהם, ועד שלא קרב חזר לאחור, אמר לאמו איני רוצה לקרב אליהם, שהרי יום זה לא קראו קריאת שמע, וכך למדוני, כל מי שלא קרא קריאת שמע בעונתה הוא בנדוי כל אותו היום.

שמעו הם ותמהו, הרימו ידיהם וברכוהו, אמרו ודאי כך זה, ויום זה השתדלנו יחד עם חתן וכלה שלא היו להם צרכיהם, והיו מתאחרים להזדווג, ולא היה אדם שיעסק עליהם, ואנו השתדלנו בהם, ולא קראנו קריאת שמע בעונתה, ומי שעוסק במצוה פטור מהמצוה. אמרו לו, בני איך ידעת, אמר להם בריח לבושכם ידעתי כשקרבתי אליכם, תמהו, ישבו, נטלו ידיהם וכרכו פת.

ט. רבי חייא יוסי אערעו חד ליליא במגדלא דצור אתארחו תמן וחדו דא בדא אמר רבי יוסי כמה חדינא דחמינא אנפי שכינתא דהשתא בכל ארחא דא אצטערנא בחדא סבא טייעא דהוה שאיל לי כל ארחא מאן הוא נחשא דפרח באוירא ואזיל בפרודא⁴ ובין כך ובין כך אית

- מאיר הכוונה -

1 אבל תפילה לא קאמר מפני שהיתה תורתם אומנותם ופטורים מתפילה אך לא מקריאת שמע. ונלע"ד שטעם הדבר הוא מפני שעיקר התפילה הוא באצילות ולהמשיך מוחין דאבא, ולכן העוסק בתורה פטור ממנה מפני שהתורה היא באבא. ונראה דגמרא דייק דוקא כרשב"י וחביריו, דקשה דאטו לא היו חכמי ישראל אחרים שהיתה תורתם אומנותם, אלא דלאו כולי עלמא קבלה גמירי, וכמו שמצינו כמה חכמים שלא היו חכמים בקבלה, אך רשב"י וחביריו בני ישיבתו כל לימודם, היה על דרך הסוד והוא הוא בתוכיות האצילות שעיקרה באבא. אבל קריאת שמע הוא ב"ק דגדלות אי, וצריך לומר שאם [לא] ימשיכם לא יועיל בתורתו להמשיך היותר גדולים (רמ"ז).

2 שהוא רביע היום, שהוא זמן המסוגל לכללות העולם להמשיך המוחין, ואם עבר זמן זה שוב אין לו חלק בקדושה הנמשכת על רמ"ח איברים, ולכן נבדל מן הקדש והיה לחרם, מצאתי כתוב שיובן במ"ש במדרש רות שאדה"ר מריח בק"ש שאדם קורא ורואה אם חסר ממנה איזו תיבה. וטעם היותו תלוי בריח הוא במ"ש פרשת פנחס דף רל"ג ב', שה' תיבות של פרשת שמע הם ה' עלין דשושנה שהיא בעלת הריח, ועוד שרמ"ח מצוות יש להן רמ"ח מיני ריח. ואמר הינוקא שכל מיני ריח היה מריח בלבושם חוץ משל ק"ש, עכ"ל (רמ"ז).

3 פירש מורינו ז"ל שיובן במ"ש הרב רמ"ח תיבות יש בק"ש נגד איברי האדם וכשישן האדם ומסתלקת נשמתו מגופך נכנסים ברמ"ח איבריו רמ"ח איברי הקליפה. ואחר שניעור אפילו יעסוק בתורה ויעשה כמה מצות'אין הטומאה הנזכר יוצאת מרמ"ח איבריו עד שקורא ק"ש וסגולת ק"ש שבכל תיבה שהוא קורא מפנה הטומאה מאבר אחד מאיבריו. והאברים הנזכר' כיון שלא קראו ק"ש עדיין הקליפה לא יצאה מרמ"ח איבריהם אעפ"י שעשו מצות חתן וכלה שפטורים מק"ש. וז"ש בריחא דלבושייכו שהריח ריח הקליפה בגופם עכ"ל מורינו ז"ל: אבל לקמן דף קפ"ח ע"א אמר בריחא דלבושייכו ידענא דעמון ומואב מתגרי בכו ושם לא שייך האי טעמא: ונלע"ד שכל מעשה האדם נרשם רוחניו בגופו וז"ש כאן בריחא דלבושייכו שהוא הגוף מלבוש הנשמה שבו נרשם ענין זה שלא קראו ק"ש וכן לקמן שהיו עסוקין בעמון ומואב נרשם בגופם ג"כ. נטלו ידיהו נטילה ראשונה לאכול פת (מ"מ).

4 זה יובן במ"ש בפ' בלק בדף קצ"ו אשר הלך חשכים אשר הלכו מבעי ליה. אמר ר' אלעזר בגין דאינון שריין בחיבורא ומיד אתפרשאן, הלך חיבורא, חשכים אתפרשאן כו'. ושני מאמרים האלו יובנו בסוד העגלים שעשו בני ישראל בצאתם ממצרים ושעשה ירבעם. ולכן נבאר תחילה ענינם: כבר ידעת כי הקליפה אצל הקדושה כקוף בפני אדם. והנה בקדושה היא ז"א ונוקביה מחוברים אחור באחור, ואח"כ ננסרו, ואח"כ הוחזרו פנים בפנים. ונודע מה שביארנו בפ' תצוה על אותן תרין נקודין שיש באדם, האחת היא אות יסוד ברית קדש, ולמעלה ממנה יש נקודה אחרת והיא נקודת הטיבור. ושתי נקודות אלו, התחתונה היא ביסוד, והעליונה היא בבינה כנז' אצלנו שם. ולכן הטיבור סתום בסוד בינה, עלמא סתימא, ואינו נפתח אלא בהיות התינוק בסוד עיבור,

שְׁעָה"כ

– מאיר הכוונה –

בעלמא דאתי במעוי דאימא, ואז התינוק יונק משם. ושתי נקודות אלו הם מצד הפנים, אבל בצד האחורים של האדם אין נקודה באחור מכנגד נקודת הטיבור, לפי שאין אחיזה אל החצונים במקום הבינה. אמנם יש נקודה אחת כנגד נקודת היסוד, והיא הנקראת נקודת האחורים, כי שם יש מקום אחיזה אל החצונים. ולהיות כי אותו הדור שיצאו ממצרים היו מבחינת הבינה עלמא דאתי, כי הנה לסיבה זו לא נכנסו לארץ, אבל מתו במדבר כמבואר במקומו, ולכן רצו הערב רב אשר ביניהם לתת אחיזה אל הקליפות אף גם בנקודת הטיבור מכנגדה בצד האחורים, ולהתאחז אף בבינה. ונודע כי מן הטיבור היא התחלת בנין המלכות מצד האחור כנז' באדרא, בטיבורא שארי ובטיבורא שלים. ולכן עשו העגל כלול מזכר ונקבה מחוברים אחור באחור. וזמ"ש קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו בלשון רבים. והענין הוא כי בהיותם אחור באחור, נמצא שיש אל העגל הזה פנים נראים משני צדדיו, ואחורים מכוסים ומחוברים, וזמ"ש אשר ילכו לפנינו, כלומר שבהיותם נעשים בסוד חיבור אחור באחור, הנה ילכו לפנינו בבחינת פנים, כי פנים שלהם ניכרין, ואחוריהם נכסין. ומילת "לפנינו" הוא מלשון פנים. וכבר ידעת מ"ש בזוהר שיר השירים, כי לא חזרו ז"א ונוקביה דקדושה אפין באפין עד שלמה המלך ע"ה כשבנה בית המקדש, אבל בימי משה בדור המדבר, עדין היו אחור באחור לעולם. ולכן גם הערב רב עשו העגלים בסוד אחור באחור, דוגמת הקדושה. ומ"ש עשה לנו אלהים, הוא כי משם אלהים הוא אחיזת כל הקליפות, כמבואר אצלנו בסוד תיקון הגאווה והליצנות וע"ש. גם צריך שתדע כי סוד שם אלהים הוא ה' אותיות מנצפ"ך, שהם בחינת ה' הגבורות הנודעות. ושתי אותיות מ"י הם בחינת הב"ל, בן אדם הראשון, והוא סוד מי אסף רוח בחפניו, כי הוא סוד החוטם האוסף ומקבץ כל החמש גבורות למקומם, ושם מתבסמין ונמתקים, לפי שכולם חוזרים ועולים בחוטם, בסוד גבורה אחת בלבד בבינה. וזהו סוד פסוק, וכבס האוסף את אפר הפרה, כי היא הבינה האוספת, אשר היא בסוד החוטם האוספת את הרוח לתוכה. ומה שהיו בתחילה ה' גבורות, שהם סוד פרה, שרוצה לומר פ"ר ה', שהם ה' אותיות מנצפ"ך העולים פ"ר, חזרו עתה להתאחד ונעשו אחד, וזהו לשון אפ"ר, רוצה לומר פ"ר א'. לפי שכולן נכללו עתה כאחד בסוד החוטם ושם נתבסמו. וג' אותיות אל"ה הם בחינת קין בן אדם הראשון, וסודם א' הוא הזרוע אשר משם בחינת קי"ן כנודע אצלנו. ול' היא היד. וה' הם חמש אצבעות היד. ולפי שהערב רב מבחי' קין, לכך אמרו אלה אלהיך ישראל לרמוז אל אותיות אל"ה של שם אלהים, ועכ"ז היו רוצים להמשיך אליו גם בחינת הב"ל, שהוא בחינת הבל היוצא מן החוטם והפה, וזמ"ש זובחי אדם עגלים ישקון, כי סוד הנשיקה היא בפה, וכן ר"ת של ידע ש"ור קי'נהו ו'חמור הוא יש'קו וארז"ל שהערב רב היו מנשקין את העגל. וענין נשיקה זו היתה כונתם להוריד אליו הבל הדינין והגבורות של הפה ושל החוטם כנז' אצלנו לקמן, בסוד קי"ן והב"ל. איך מתחלקים בענין החמשה גבורות, וזה לוקח שתיהם, וזה שלש הנשארים. ואם היו ח"ו יכולין להמשיכם, היה העולם אבד, לפי שהיו הדינין והקליפות מגיעין עד הבינה, אבל לא עלה בידם רק ג' גבורות אלה לבד. אלא שעכ"ז בכח שתי גבורות הפה והחוטם הנרמזים במ"י של אלהים, מהם עשו את העגל. וזהו סוד שם הקדוש יל"י שהוא בגמטריא מ', ונרמז בר"ת ישראל לא ידע. וזהו מ"ש רז"ל כי היה שם הקדוש חקוק על טס של זהב שהעלה בו משה לארונו של יוסף. והשליכוהו לכור הזהב ויצא העגל הזה, והוא סוד השם הנז'. וזכור ענין זה כי שם הזה של יל"י הוא בחי' שתי הגבורות הנז' של החוטם ושל הפה, שהם ב' אותיות מי של אלהים. והרי נתבאר ענין העגל שעשו ישראל שהיה בבחינת אחור באחור בלבד, כדמיון הקדושה, כקוף בפני אדם. וכאשר בא שלמה ובנה בית המקדש, החזירם פנים בפנים לז"א ונוקביה דקדושה. וכשבא ירבעם אח"ך, רצה להחזיר גם הקל"י פנים בפנים, ולנסור את שני העגלים ועשאים שנים. ואת האחד נתן בבית אל, והאחד נתן בדן. ואמנם לא עלה הדבר בידו להחזירם פנים בפנים בחבור ממש. אמנם אחר שנסרם לשנים, נשאר בפירודא ולא אתחברו אפין באפין, וזהו סוד הנחשא דפרח באוירא, היא סוד הקליפה אשר רוצה להתדמות אל הקדושה כקוף בפני אדם, והתחילה להיותם שארי בחיבורא. רוצה לומר שאני רוצה לומר בחיבור אחד בסוד אחור באחור. אבל כאשר ננסרו ונפרדו לא עלה בידם להתחבר אפין באפין. אבל נשאר נפרדין לשנים, ולא נתחברו עוד, וזמ"ש וסיים בפירודא. כי אם ח"ו היו מתחברים אפין באפין היה העולם חרב. ועתה נבאר הדבר הזה גם בתחילת ברייתו של עולם כי הנה בתחילה, היו הקליפות מחוברין אחור באחור דוגמת הקדושה, וכאשר בא ערב שבת, אשר אז ננסרו דבר ונוקבא של הקדושה, כדי שיוכלו להתחבר אח"כ ביום שבת עצמו, להזדווג אפין באפין ולא בחול. ננסרו גם זכר ונוקבא של הקליפות. ובבא יום שבת דמעשה בראשית חזרו ז"א ונוקביה דקדושה אפין באפין ונזדווגו יחד, אבל הקליפה שאין לה אחיזה ביום השבת לא יכלה לחזור פנים בפנים. ונשאר זעיר ונוקביה דקליפה, ננסרין ונפרדים זה מזה, ולא אתחברו פנים בפנים. נמצא כי הקדושה עם שבאמצע היה פירודה שהיא הנסירה. אמנם שארי בתחילה בחיבורא בהיותם אחור באחור, וגם בסיום סיים בחיבורא והוחזרו אפין באפין בחיבור גמור. ונמצא כי הפירוד שבאמצע היה בתכלית החיבור האחרון המעולה. אבל הקל"י שארי בחיבורא בבחינת אחור באחור. ואח"כ ננסרו ונשארה בסיומא בפירודא כי עוד לא הוחזרה אפין באפין (שער מאמרי רשב"י). עי' אריכות בזהר הרקיע.

פְּעֵה"כ

נייחא לחד נמלה דשכיב בין שנוי שרי בחבורא וסיים בפרודא¹ ומאי איהו נשרא דקא מקנא באילן דלא הוה בנוי ודאגגולו (דאגגורו) ולא מן בריין דאתבריאו באתר דלא אתבריאו כד סלקין נחתין כד נחתין סלקין² תרין דאינון חד וחד דאינון תלתא מהו עולימתא שפירתא³ ולית לה עיינין⁴ וגופא טמירתא ואתגליא איהי נפקת בצפרא ואתכסיאת ביממא אתקשטת בקשוטין דלא הוה.

תרגום: רבי חייא ורבי יוסי נפגשו לילה אחד במגדל צור התארחו שם ושמחו זה בזה אמר רבי יוסי כמה שמחתי שראיתי פני השכינה שעכשיו בכל הדרך הזאת הצטערתי בזקן אחד סוחר שהיה שואל אותי כל הדרך. מי הוא נחש הפורח באויר והולך בפירוד ובין כך ובין כך יש מנוחה לנמלה אחת ששוכבת בין שניו התחיל בחבור וסיים בפירוד ומה הוא נשר שמקנן באילן שלא היה בנוי שנגזלו ולא מהבריות שנבראו במקום שלא נבראו כשעולים יורדים כשירודים עולים שנים שהם אחד ואחד שהם שלש מה זה נערה יפה ואין לה עיניים והגוף נסתר ומתגלה היא יוצאת בבוקר ונתכסית ביום ומתקשטת בקשוטים שלא היו.

רי. עי' זהר ח"ב רנג ע"ב: היכלא שתיאה⁵ דא הוא היכלא דאקרי היכלא דרצון דאיהו [רעוא דאקרי] מוצא פי יהו"ה⁶ (דברים ח ג) חדוה דאתדבקוה דכלא והכא איהו רעוא דרעוין⁷ ברזא דכתיב (שיר ד ג) כחוט השני שפתותיך רעוא דכל נשמתין דנפקי מההוא מוצא פי יהו"ה. האי היכלא היכלא דרעוא דקיימן הכא כל ושאלתין (שאלתא) וכל בעותין דעלמא⁸ בגין דרעוא דכל רעוין כד נשיקין⁹ אשתכחו ברזא דכתיב (בראשית כט יא) וישק יעקב [לרחל] (סימן) וכדין כד נשיק דא לדא כדין אקרי עת רצון¹⁰ בגין דהא כדין שלימו אשתכח וכל אנפין נהירין וכד צלותין סלקין כדין איהו עת רצון לאשתכחא¹¹ ועל דא כתיב (תהלים סט יד) ואני תפלתי לך יהו"ה עת רצון דאיהו חבורא דא עם דא.

- מאיר הכוונה -

¹ הרע נברא ונעשה מהגבורות דעולם הנקודות, וכן כל קיומם הוא ע"י שהם מושרשים בהגבורות דעולם האצילות. וכל זמן שהם קרובים להקדושה ויונקים מן הקדושה, אז הם מתחברים, ויש להם קיום והעמדה, וכמו שהיה בעת שנבראו בראשונה, אבל כשנברר הקדושה מהם ונפסק יניקתם, אז הם מתפרדים ומתבטלים. וכן יהיה לעתיד (הקדו"ש סה ע"א).

² עי' אריכות בזהר הרקיע.

³ רחל, שנקראת יפת תואר ויפת מראה (שעה"כ נט ע"ג). עי' אריכות בזהר הרקיע. צריכים אנחנו עבדיה לעשות לה עינים בכוונותינו (עמק המלך שט"ז פמ"ה).

⁴ שקומתה מתחילה מהחזה (שעה"כ נט ע"ג).

⁵ היכל רצון תפארת (הערת הזהר).

⁶ שכאן הוא סוד הפה כנ"ל (לעיל רנג ע"א בדברי רבינו). ור"ל שז"ש כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם, כמש"ל (שם) דמכאן נפיק אוירא דרוחא דקיומא דנפשיין. וכאן ומשביע לכל חי רצון, נפתלי שבע רצון, ובנפתלי הוא סוד השחוק. וז"ש "חדוה דאתדבקוהא כו' (דכלא)" (יהל אור).

⁷ שרעוא דרעוין מע"ק מתגלה כאן, בסוד אוירא דדעת שמתגלה בפה כנ"ל. וז"ש "ברזא דכתיב כחוט השני כו'" וכאן סוד הת"ת שבו הדעת (יהל אור).

⁸ בסוד ואני תפלתי לך ה' עת רצון, בעת רצון עניתיך, וכמש"ו כדין אקרי עת רצון כו'. וסוד ח"י ברכות, ג"ר בחג"ת, וג"א בנה"י, וביניהם י"ב אמצעיות בקשות צרכיו, כי ה"ב הם נגד י"ב של הדעת, שמתגלה בת"ת, שכנגדן הוא בהיכל הזה י"ב חיות ונהורין, והדעת הוא הרעוא דרעוין, ולכן (ברכות דף לד.) לא ישאל צרכיו לא בג"ר ולא בג"א, אלא באמצעיות. שכאן קיימין כל שאלתין ובעותין (יהל אור).

⁹ ר"ל כאשר מתחבר היכל הזה עם יעקב, שמים כנ"ל (יהל אור).

¹⁰ ר"ל עת הוא לשון חבור, כמו אשר פריו יתן בעתו, ור"ל שמתחבר עת נוקבא, עם רצון, שמים. וז"ש וכד צלותין סלקין כו' (כדין איהו עת רצון לאשתכחא, וע"ד כתיב ואני תפלתי לך יהו"ה עת רצון), דאיהו חבורא דא עם דא. שהרצון היא בדכורא, וממנו מקבל הנוק', ונקר' ע"ש רצון ג"כ. ור"ל וכד צלותין סלקין, רומז על מ"ש (ברכות דף ח.) אימתי עת רצון בשעה שהציבור מתפללין (יהל אור).

¹¹ ר"ל להמציא הרצון, כמ"ש מצא טוב ויפק רצון מה'. וז"ס על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא. ואמרו (ברכות שם) לעת מצוא זו אשה, שנאמר מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה'. במערבא אמרי מצא או מוצא כו' והוא כאן כמש"ל. ר"נ אמר לעת מצוא זו תורה, שנאמר כי מוצאי מצא חיים כו' והוא ג"כ כאן, כמש"ל שכאן הוא סוד התורה, וכאן סוד החיים כמש"ל, ולקמן דף רנ"ט ע"ב מסטרא דיעקב נטיל רוחא דחיי כו', והוא בסוד כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם כנ"ל. ר"נ ב"י אמר לעת מצוא זו מיתה כו', ניחא שבכולן נשיקה כו'. והוא ג"כ כאן כמ"ש למטה בהאי היכלא אתכניש משה ברחימו ונשיק נשיקין (יהל אור).

שְׁעָה"כ

בהיכלא דא קיימן שית פתחין¹ ארבע פתחין לארבע סטריין דעלמא וחד לעילא וחד לתתא באלין פתחין אתמנא חד רוחא² דאיהו רב על כלהו די ממנן בכל אלין פתחין ורזיא"ל שמה³ והאי אתמנא ואתפקד בכל אינון רזין עלאין דפומא לפומא ממללן דנשקין דא לדא⁴ ברחימו דרחימותא.

תרעין⁵ [נ"א תרעי רזין] לא קיימן לגלאה⁶ [אבל כד תרעין] (כד) אתפתחו כדין ידעין כלהו היכלין וכל אינון רוחין וכל אינון משיריין דהא תרעי דרצון אתפתחו⁷ ולא עאלין באלין תרעין אלא רעוי דצלותין רעוי דשבחא רעוי דנשמתיין קדישיין עלאין.

האי איהו היכלא דמשה בהאי היכלא אתכניש משה ברחימו ונשיק נשיקין בהאי היכלא (שמות יט יט) משה ידבר והאלהים⁸ יעננו בקול כד אתדבקו נשיקין בנשיקין⁹ דא עם דא ועל דא כתיב (שיר א ב) ישקני מנשיקות פיהו וגו'¹⁰ לית נשיקין ודחדוה ורחימותא בחדוה אלא כד [מתדבקן דא עם דא] ומתדבקן דא בדא פומא בפומא רוחא ברוחא דכדין רוואן דא [עם] (ו) דא בתפנוקין דכלא ובחדוה מנהירו עלאה¹¹.

תרגום: ההיכל הששי זהו ההיכל שנקרא היכל הרצון שהוא רצון שנקרא מוצא פי ה' שמחה של הדבקות של הכל וכאן הוא רצון הרצונות בסוד הכתוב (שיר השירים ד) כחוט השני שפתותיך רצון כל הנשמות שיוצאות מאותו מוצא פי ה'.

ההיכל הזה היכל הרצון ששם עומדות כל הבקשות וכל השאלות שבעולם משום שרצון כל הרצונות כשנשיקות נמצאות בסוד הכתוב וישק יעקב לרחל ואז כשנושק זה לזה אז נקראת עת רצון משום שהרי אז נמצאת שלמות וכל הפנים מאירות וכשתפלות עולות אז הוא עת רצון להמצא ועל כן כתוב ואני תפלתי לך ה' עת רצון שהוא חבור זה עם זה.

בהיכל הזה עומדים ששה פתחים ארבעה פתחים לארבעה צדדים של העולם ואחד למעלה ואחד למטה בפתחים הללו התמנה רוח אחד שהוא גדול על כל הממנים בכל אותם הפתחים ושמו רזיא"ל וזה התמנה ונפקד על כל אותם הסודות העליונים שמדברים פה לפה שנושקים זה לזה באהבת האהבה.

- מאיר הכוונה -

¹ שהן נגד ר"ק שכלולין כאן. והן שית היכלין שנכללן כאן. ולכן הפתחים הם לר"ק העולם. וכן בת"ת, וא"ו צינורות לכל הו"ק, והן פתחים (יהל אור). היכל רצון הוא היכל ת"ת וכמו שמבואר כ"ז בארוכה בשער כסא הכבוד (פרקים ג ד), ואמר שם הרב כי זהו מ"ש ב' בראשית (מד ע"ב) על היכל הרצון, האי רוחא אתכליל בשית וקיימא בשית, אתכליל בשית דלתתא בהדיה, וקיימא בשית עלאין (ביאורים ח"א פה ע"ב).

² והיא הרוח שבהיכל הזה, ששולט על כל ההיכל, וכל שבהיכל הזה כולם יצאו ממנו, כמ"ש בפ"ב "הכא רוחא כו" האי רוחא אתכליל ובג"כ האי רוחא אפיק כו" ע"ש (יהל אור).

³ כמ"ש שממונה על רזין (יהל אור).

⁴ ר"ל ברחימו כמ"ש. וז"ש פא"פ אדבר בו, שהוא כאן, בהיכלא דמשה וכמ"ש (יהל אור).

⁵ רזין (דפ"ו).

⁶ כמ"ש דרשו ה' בהמצאו, שהוא לעת מצא כנ"ל. וכמ"ש (ר"ה יח). כאן ביחיד כאן בציבור, וכמ"ש וכן צלותין סלקין, אימתי עת רצון בשעה שהציבור מתפללים כנ"ל. ואמרו (ר"ה שם) ויחיד אימת בעשרת ימים שנין ר"ה ליוה"כ. והוא כמ"ש בס"ד (רפ"ב) בזמנא דמטא ירחא שביעאה כו' ומתפתחי תריסר תרעי דרחמי. והוא כאן, י"ב נהורין, והן תליסר עם הרוחא דכליל, בסוד המזלא. וכאן אני אעביר כל טובי על פניך כו' ויעבור ה' על פניו ויקרא כו', י'ג מדות, שכאן הוא סוד פני' משה (יהל אור).

⁷ ר"ל כד שיערי ההיכל הזה נפתחין, יודעין כולם שיערי רצון העליון מע"ק לז"א ומז"א לחקל תפוחין קדישיין, כלם נפתחו, ורצון של הש"י מתגלה בעולם (יהל אור).

⁸ ר"ל משה שמים העליונים, דרגא דמשה, ידבר, והאלקים נוק', יעננו, שהוא נשיקין דא לדא ודא לדא, וכמ"ש למטה ת"ח משה ידבר כו'. והוא סוד פא"פ אדבר בו, רוחא ברוחא של היכל זה, עם הא' דנטיל לי' כנ"ל. וכאן הוא סוד הדיבור בפה. וכאן סוד אלקים דכליל כל היכלין, כמ"ש לקמן דף רנ"ו ע"ב כד נטיל יעקב בהאי היכלא שתינתא כדין אקרי נשמה קדישא כו' ה' אלקים. וכאן הוא סוד כלת משה, שלכן נקרא איש האלקים, בעלה דמטרוניתא (עיין הקדמת הזוהר ו ע"ב), וכ"ז בסוד הדעת, משה מלגאו יעקב מלבר (תיקון י"ג כט ע"ב) (יהל אור).

⁹ קאי אמ"ש בהאי היכלא משה ידבר (יהל אור).

¹⁰ כנ"ל, סוד הנשיקין, וסוד הפה (יהל אור).

¹¹ ר"ל מבינה. וז"ס בינה, דרגא דמשה, שמתגלה בינה בת"ת, כמ"ש בתיקונים (סוף תמ"ז) (יהל אור).

שְׁעָה"כ

הסודות הללו אינם עומדים לגלוי אבל כשנפתחים השערים אז יודעים כל ההיכלות וכל אותן רוחות וכל אותם מחנות שהרי נפתחו שערי רצון ולא נכנסים לשערים הללו אלא רצונות של תפלות רצונות של שבח רצונות של נשמות קדושות עליונות.

זהו היכלו של משה בהיכל הזה התכנס משה באהבה ונשק נשיקות בהיכל הזה משה ידבר והאלהים יענו בקול כשנדבקות נשיקות בנשיקות זו עם זו ועל כן כתוב (שיר השירים א) ישקני מנשיקות פיהו וגו' אין נשיקות של שמחה ואהבה אלא כשנדבקים זה בזה פה בפה רוח ברוח שאז רוויים זה עם זה בתפנוקי הכל ובשמחה מהאור העליון.

ריא. עי' זהר ח"ב קסא ע"ב: ולדעתו (מהו למנדע) כי יהו"ה הוא האלהים דא איהו כללא דכל רזא דמהימנותא¹ [דכל אורייתא² כללא דעילא ותתא³ ברזא] ודכל אורייתא כללא דעילא ותתא ורזא (כללא דעילא ותתא כללא דכל רזא דמהימנותא והכי הוא ודאי⁴ כללא דכל אורייתא⁵ דא איהו רזא דתורה שבכתב ודא איהו רזא דתורה דבעל פה⁶ וכלא חד כללא דרזא דמהימנותא בגין דאיהו שם מלא (דא) ודאיהו רזא דמהימנותא ומאן⁷ איהו יהו"ה אחד ושמו אחד⁸ יהו"ה אחד שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד דא איהו יחודא חד ושמו אחד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד הא יחודא אחרא למהוי שמייה חד ורזא דא (מ"א יח לט) יהו"ה הוא האלהים [דא כתיב] כד אינון ביחודא חדא.

תרגום: לדעת כי ה' הוא האלהים זהו הכלל של כל סוד האמונה (כלל) של כל התורה כלל שלמעלה ומטה וסוד זה הוא הכלל של כל סוד האמונה וכך זה ודאי הכלל של כל התורה זהו סוד התורה שבכתב וזהו סוד התורה שבעל פה והכל אחד הכלל של סוד האמונה בשביל שהוא שם מלא שהוא סוד האמונה ומיהו ה' אחד ושמו אחד ה' אחד שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד זהו יחוד אחד ושמו אחד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד הרי יחוד אחר להיות שמו אחד וסוד זה ה' הוא האלהים זה כתוב כשהם ביחוד אחד.

- מאיר הכוונה -

1 היינו כל ענין האלהות ויחוד הספירות נכלל בב' מלות אלו כאשר יבאר (אור יקר). פי' שז"ן שהם ה' אלהים נקראים אמת ואמונה (מ"מ), עי' לעיל עמוד א' הערה בשם ספר הדע"ה, כי הוא גימט' יב"ק, כמספר אהיה הויה אדני, שהם השמות דכלל האצילות, אהיה הוא בהג"ר (שהוא שם הכתר ושם הבינה וחכמה בינתיים), והויה הוא בז"א, ואדני במלכות. וכן ג' יחודים הם הויה אהיה, הויה אלהים, הויה אדני, שהם גימ' נ"ר כנודע. והויה אלהים הוא כוללם, כי אלהים הוא גימט' אהיה אדני, וכן כשתעמוד הג' שמות כזה

אהיה אדני, וכן כשתעמוד הג' שמות כזה יהו"ה אדני, הרי תראה שחציים הימיני הוא גימטריא הויה, וחציים השמאלי הוא גימ' אלהים, כמ"ש הגר"א בליקוטיו בסוף הספד"צ מדפוס ראשון (ליקוט ד). וכן הויה אלהים הוא גימ' כמספר הנקודות דג' הויות דמלך מלך מלך, כמ"ש ברע"מ (פינחס ריז ע"א) (דע"ה ח"ב מח ע"ב), באשר שכל יניקתם הנה הוא רק משם אלהים, לכן כאשר שמתייחד הויה באלהים, שרק הויה לבדו ב"ה הוא האלהים, הנה עי"ז מוציא בלעם מפייהם, ומתבטל יניקתם וחיותם ונכרתו משורשם ונעשו כלא היו (כללים ח"א טל ע"ד).

2 פי' ז"ן נקרא תורה שבכתב ותורה שבע"פ וכדמפרש (מ"מ).
3 כי שם הויה יכלול כל עילא כל האצילות האלהים יכלול כל מה שמדת המלכות ולמטה עד כל המציאות הטהור והקדוש (אור יקר) פירוש שזעיר הוא עילא ומלכות היא תתא (מ"מ).
4 פירוש חוזר לפרש מ"ש לעיל כללא דכל אורייתא וכן מ"ש בסמוך כללא דעילא ותתא חוזר לפרש ענין ראשון (מ"מ).

5 היינו ממש תורה שבכתב ה' ותורה שבעל פה הוא האלהים, ועם היות שיש בעבודה אלהית פרטים ועניינים רבים כל סוד מציאותם נרמז בזה כגון דרכי העבודה וז"ש "כללא דכל רזא דמהימנותא" (אור יקר).

6 היא סוד יהו"ה היינו תורה שבכתב יסודה בת"ת וכוללת כל עשר ספירות יחד כענין שם יהו"ה שאנו מייחסים אותו בת"ת ויסודו עשר ספירות יחד ונודע ששם יהו"ה אין מציאותו מתגלה אלא על ידי שם אלהים שבמלכות שהיא תורה שבעל פה כך תורה שבכתב נעלמת ואין עניינה מתבארת אלא על ידי תורה שבעל פה, והאוחז בתורה שבתכב בלי תורה שבעל פה הוא נרגן מפריד אוף ואינו אוחז בשום דבר, מפני שאין אחיזת הת"ת אלא על ידי המלכות, והרוצה לאחוז בו חוץ מהיכלו נמצא נרגן מפריד אלוף ואינו אוחז כלל וז"ש "וכלא חד" כל ב' תורות הם אחת ואין להפרידם (אור יקר).

7 ר"ל ומאי (ביאורים ח"א מב ע"ד).

8 כמ"ש קלד ע"א עיי"ש, ועי' ספר הדע"ה ח"א דרוש ו' סי' ד' אות יג אות קטן ה' (לש"ו).

פעה"כ

ריב. עי' זהר ח"ב קס ע"ב: שמע ישראל דיחודא יאות דהאי לדרשא קאתי¹ הני אחרנין אמאי אלא כלהו לדרשא קאתו שמע ישראל דיחודא ודאי האי לדרשא קא אתיא והכא רמיז ואתחזי יחודא דחכמתא עלאה שמע עי' מאתוון רברבין² איהי אמאי אלא רמז קא רמיז³ בכללא חדא לאכללא עילא⁴ ותתא⁵ כחדא ביחודא חדא⁶ שמע⁷ שם עי'⁸ הכא אתכליל האי שם באינון עי'⁹ שמהן עלאי¹⁰ [לאכללא לון] דהא שם¹¹ אתברכא מנייהו¹² ואתכליל בהו¹³ ואצטריך לאכללא לון כחדא ביחודא חד¹⁴ ולשוואה רעותיה בהו¹⁵.

דהא ודאי עי' שמהן אינון ברזא דרתיכא עלאה¹⁶ ומהאי רתיכא עלאה אתברכא האי שם ואתכליל בגווייהו¹⁷ ולבתר ישראל בכלל¹⁸ אבל הא תנינן דא ישראל סבא¹⁹ למהוי ישראל בכללא חדא²⁰ ההוא אתר דבקותא דכלא ועל דא שמע ישראל השתא אתדבקת אתתא בבעלה והוי כלא בכללא חדא ודא שמע ישראל דיחודא ישראל²¹ ולבתרו קא מיחד תלת סטרין¹ יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד למהוי כלא חד.

- מאיר הכוונה -

- 1 "דהאי לדרשא קאתי" מוסגר בדפ"ק.
- 2 בענין אתוון רברבין, עי' אות ריג עמוד 76.
- 3 הענין שבהיות עי' מאותיות גדולות הורה עניינים רבים, האחד הורה ש"מ לעצמם עי' לעצמם לדרוש ש"ם עי' שתי תיבות, עוד הורה ממה שהיה אפשר להיות ש"מ גדולות ועי' קטנה והיה מרובה, כי אותיות ש"מ הם במעלה מאות עי', אמנם עתה שאות עי' גדולה הורה שאות עי' במעלה יותר מאותיו ש"מ, אם כן לזה פירש כי עי' הם שבעים שמות יעלאין במע' גבוה, וש"ם למטה אתברכא מנייהו (אור יקר).
- 4 בינה (מ"מ).
- 5 היינו ש"ם שאינם גדולות (אור יקר). מלכות כי שמע שם מקבלת מן עי' וז"ש שמע שם עי' (מ"מ).
- 6 ממה שבאו שני מדרגות אלו במלה אחד שמע, ועוד הורה על ייחוד שני במלת אחד ולזה הם כחדא בייחודא חדא, ואלו היה קשר וייחוד לבד היה ראוי שיהיו עש"ם, דהיינו עי' למעלה קשורים בש"ם שהיא למטה מהם, אמנם אמר שמ"ע דהיינו השבעים כלולים בש"ם (אור יקר).
- 7 רטז ע"א (הערת הזהר).
- 8 שמע היא שם עי', פי' כי המלכות הנקראת "שם", היא המקבלת עתה הארה מן השבע תחתונות דאימא, אשר כל א' מז' כלולה מי', ונמצא שהם עי', ולכן עי' זו של שמע הוא עי' רבתי, לרמזו שהיא רומזת באימא, כנודע שאלפא ביתא רבתי באימא, ובינונית בת"ת, וזעירין ביסוד כנז' בתיקונים (קכא ע"א) וע"ש. וביאור הענין הוא כי הנה המל' נק' "שם", והטעם הוא במה שהודעתין כי כל האחוריים העליונים שנפלו בימי המלכים שמתו, הנה אותם הביטולים שנתבטלו הם בחי' המ"ן שאנו מעלים תמיד לתקנם כמבואר אצלינו (שעה"כ כג ע"ב).
- 9 קח ע"א (הערת הזהר).
- 10 והיאך יוכלו בו (אור יקר).
- 11 שהיא מלכות (אור יקר).
- 12 ובהכרח יש בה בחינה כנגד כולם (אור יקר).
- 13 והיה ראוי לפי זה שיאמר שמ"ע אות עי' דומה לשם אחד שהם כלולים בה, אמנם באה אות עי' גדולה לרמזו על שהם למעלה, וצריך אל המייחד לקושרם למטה (אור יקר).
- 14 ואם תאמר ולמה לא נרמזו בפירוש כשאר מדרגות הייחוד ה' אלהינו ה' (אור יקר).
- 15 אינו בפירוש המלות אלא התעוררות אל הכוונה שיכוון בהם בלבד, והטעם שאלו מעצמם הם (אור יקר).
- 16 אלו הם באצילות שבעים שמות נגד ז' ספירות כלולות מעשר, והמלכות בחינה אחרונה ש"ם ודאי מקבלת מכולם, וכנגדם יש לה בהיכלות שבעים כחות שכל פרקי נתחי ההיכלות ואיבריהם הם נכללים בהם, ראשם ארבעה שהם מיכאל גבריאל אוריאל רפאל שבהיכל הרצון, ומשם ולמטה הם משתלשלים עד שבעים בענין שהיא מתברכם מהם מאותם הזכרים העליונים (אור יקר). פי' בינה שהיא כסא לאריך (מ"מ).
- 17 ויש להם כנגדם והיא כלולה ביניהם כשפי' בזהר וירא והיא נקודה אמצעית ואפשר דהיינו אומרו "ואתכליל בגווייהו" והיינו ש"ם גובר, ואח"כ עי' (אור יקר).
- 18 כי כבר נאמרו בפרט סוד שבעים מדרגות הם פרקי אברי הת"ת אלא חזר ואמר ישראל דרך כללותם יחד (אור יקר). פירוש זעיר הנק' ישראל (מ"מ).
- 19 הפסוק שמע ישראל שיש בו כ"ה אתוון, ותלויים אלו הכ"ה אתוון בהכ"ה הנז', שהם בהתבונה דשם ס"ג, וכמ"ש בזה"ק (פ' בא דף מג ע"א, תרומה דף קס ע"ב, ויקהל דף רטז ע"א, ואתחנן דף רסב ע"ב) שמע ישראל, ישראל סבא. והרי כי הוא תלוי בישוס"ת, וכמ"ש בפע"ח (שער הק"ש פרק י') (ביאורים ח"א מב ע"א).
- 20 פי' ישראל זוטא שהוא הזעיר מקבל מי"שם שהוא אבא כמ"ש הרב בכוונת ק"ש (מ"מ).
- 21 מוסגר בדפ"ק.

שְׁעָה"כ

תרגום: שמע ישראל של היחוד הוא נאה והאחרים הללו למה. אלא כולם באים לדרשה שמע ישראל של היחוד ודאי שזה בא לדרש וכאן רמוז ונראה היחוד של החכמה העליונה שמע ע' היא מהאותיות הגדולות למה אלא רמוז הוא רמוז בכלל אחד לכלל מעלה ומטה כאחד ביחוד אחד שמע שם ע' כאן נכלל השם הזה באותם שבעים שמות עליונים להכלילם שהרי השם מתברך מהם ונכלל בהם וצריך להכלילם כאחד ביחוד אחד ולשים רצונו בהם.

שהרי ודאי שבעים שמות הם בסוד המרכבה העליונה ומהמרכבה העליונה הזו מתברך השם הזה ונכלל בתוכם ואחר כך ישראל בכלל אבל הרי שנינו זה ישראל סבא להיות ישראל בכלל אחד אותו מקום של דבקות הכל ועל זה שמע ישראל עכשיו נדבקה האשה בבעלה ונהיה הכל בכלל אחד וזה שמע ישראל של היחוד (ישראל) אחר כך מיחד שלשה צדדים ה' אלהינו ה' אחד להיות הכל אחד.

ריג. עי' זהר ח"א קנט ע"ב: תא חזי כגוונא דאינון אתוון עלאין דעלמא עלאה² הכי נמי אתוון אחרנין לתתא אתוון עלאין רברבין ואתוון תתאין זעירין³ וכלא דא כגוונא דא וכל הני רזין ברזא דדכר ונוקבא כלא חד בשלימו⁴.

תרגום: בא וראה, כדוגמא שאותן אותיות עליונות של העולם העליון, כך גם האותיות האחרות למטה, אותיות עליונות גדולות, ואותיות תחתונות קטנות, והכל זה דוגמת זה. וכל הסודות הללו הם בסוד של זכר ונקבה, הכל אחד בשלמות.

עי' תיקו"ז קלד ע"א: אמר רבי אלעזר אבא הא אתגליא א' ברזא עלאה כד אסתלק עלת העלות באת י' ואשתאר ו"י אלא מאי או"י אמר ליה (א' עלאה) (נ"א אות א') לעילא מן א' דאית א' מאתוון רברבין ואית א' מאתוון זוטין ואית א' מאתוון בינוניים (נ"א זה שייך לרף פג ע"ב ועוד נעשה אדם) אינון אדם דבריאה אדם דיצירה אדם דעשיה ועלייהו אתמר כי גבוה מעל גבוה שומר ואית תלת עלאין עלייהו בארץ אצילות ועליהם אתמר וגבהים עליהם.

תרגום: אמר רבי אלעזר אבא הרי התגלתה א' בסוד עליון כשהסתלק עלת העלות באות י' ונשאר וי אלא מה זה אוי אמר לו (א' העליונה) (יש א') למעלה מן א' שיש א' מהאותיות הגדולות ויש א' מן האותיות הקטנות ויש א' מן האותיות הבינוניות הם אדם של בריאה אדם של יצירה אדם של עשיה ועליהם נאמר כי גבה מעל גבה שמר ויש שלשה עליונים עליהם בדרך אצילות ועליהם נאמר וגבהים עליהם.

ועי' שער רוח הקודש ג ע"ב: כ"ב אותיות של הנפש הם קטנות, וכ"ב אותיות שברוח הם בינוניים. וכ"ב אותיות של הנשמה הם גדולות.

ריד. עי' זהר ח"ג לג ע"א: וצריך למתודה לקודשא בריך הוא לקבלא לקרבא ה'⁵ בשמיה דאכיל ושצי ולאחזרה בתיוכתא לגבי יהו"ו¹ אהייה כחושבן מ"ב² דאדנ"י קרינן ליה דינא

– מאיר הכוונה –

¹ פירוש הם א"ו שהם ה' אלהינו ודעת המזווג א"ו שהוא מזלא דדיקנא דעתיקא הוא הו"ה השנית וע"י הזעיר שעולה בסוד מ"ן הם מתייחדים ומזדווגים (מ"מ).

² היא בינה, ששם שורש האותיות, ומשם מוצאם בה' ספירות שהם ה' מוצאות הפה: אחה"ע בגרון, גיכ"ק בחיך, זסשר"צ בשיניים, דטלנ"ת בלשון, בומ"ף בשפתים (ס"י פ"ב מ"ג), וה' מוצאות הם ה' ספירות שסודם ה' עלאה, בינה, דהיינו חגתנ"ה ויסוד ומלכות כלולים בת"ת. וכמו שהם כ"ז אותיות בבינה, כי מנצפ"ך ירמזו בסוד הה' מוצאות עצמם, שהם ה' ספירות הנעלמות בבינה. הכי נמי ראוי שיהיו אתוון אחרנין לתתא, כ"ז, ולהשלים מספר האותיות במנצפ"ך עצמן אין ראוי, מפני דאתוון עלאין רברבין להורות על העלמם במקום א"א, לכך הם פשוטות וזקופות ולמטה אינן כך (אור יקר).

³ לכך באו להשלים הה' מקורות ה' מוצאותיות יהו"ו שהם חסד גבורה ת"ת, וב' אותיות אחרות במקום נו"ה כפולות, בענין שכולא חד כגוונא חד ועכ"ז הה' העליונות משפיעות בה' תחתונות, דהיינו ה' עלאה משפעת בה' תתאה ע"י סוד וא"ו שהיא אמצעית קושרת הכל (אור יקר).

⁴ עי' תיקו"ז (קלד ע"א): אמר ליה א' עלאה (נ"א אות א') לעילא מן א' דאית א' מאתוון רברבין, ואית א' מאתוון זוטין, ואית א' מאתוון בינוניים, אינון אדם דבריאה, אדם דיצירה, אדם דעשיה, ועלייהו אתמר כי גבוה מעל גבוה שומר, עכ"ל, ועי' שם (קנח ע"ב), שמפרש שהם אימא ז"א ונוק'. ועי' שער רוח הקודש ג ע"ב: כ"ב אותיות של הנפש הם קטנות, וכ"ב אותיות שברוח הם בינוניים. וכ"ב אותיות של הנשמה הם גדולות.

⁵ לקרבא ה" נמחק ביהל אור, ובמקומו איתא מיתה

שְׁעָה"כ

דמלכותא דינא ויכוון בשמא מפרש דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א בלב אחד³ וביה יפוק רוחיה בנפש דיליה מקבל עליה מיתה ויסוריין ובנשמתא מודה בכמה ודויין ומתחרט בנפש מקבל⁴ עליה מיתה שחיטה שריפה.

ואי צריך⁵ ארבע מיתות בית דין דאינון סקילה שריפה הרג וחנק מקבל ליה מאדנ"י בנפש דיליה ובנשמתיה מודה בכמה ודויין וחוזר בתשובתא לגבי אהי"ה דאחיד⁶ בתרין שמהן יהו"ה יהו"ה במחשבתיה יכוין לאפקא וידוי וקבלת מיתה עליה בלב אחד דאיהו שמא מפרש כגוונא דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א (כבוד) ביה כהנים כורעים ומשתחוים על פניהם ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד כבוד איהו ל"ב⁷ בחושבן וביה היה מתכוין לגמור את השם (וא"ו איהו אחד בלב).

תרגום: וצריך להתוודות אל הקדוש ברוך הוא לקבל, ולקרב ה' שבשמו שאוכלת ומכלה, ולהחזיר בתשובה ליה"ו אהי"ה כחשבון מ"ב. שאדנ"י קוראים דין של מלכות דין, ויכוון בשם המפורש שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א בלב אחד, ובו תצא רוחו, בנפש שלו מקבל עליו מיתה ויסורים, ובנשמה מודה בכמה וידויים ומתחרט. בנפש מקבל עליו מיתה שחיטה שריפה.

ואם צריך ארבע מיתות בית דין, שהם סקילה שרפה הרג וחנק, מקבל אותם מאדנ"י בנפש שלו. ובנשמתו מודה בכמה וידויים וחוזר בתשובה אל אהי"ה, שאחוז בשני שמות יהו"ה יהו"ה במחשבתו, יכוון להוציא וידוי, וקבלת מיתה עליו בלב אחד, שהוא שם המפורש כדוגמא זה יו"ד ה"א וא"ו ה"א (כבוד), שבו הכהנים כורעים ומשתחוים על פניהם ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. כבוד הוא ל"ב בחשבון, ובו היה מתכוון לגמור את השם (וא"ו הוא אחד בלב).

ע"י תיקון⁸ סז ע"א: ו' עץ גבוה חמשים אמה (אסתר ה יד) דא ה' דסליקת ב'י לחמשין זרקא קו דחניקת⁸ בתלת אתוון דשכינתא תתאה איהו דן ארבע מיתות בית דין איהי חניקת לחייביא והרג לון בשריפה וסקילה ובגין דא ראו עתה כי אני הוא הה"ד (ויקרא כו כח) ויסרתי אתכם אף אני וגו' וכמה דבשמיה קטיל למאן דאעבר על כריתות ומיתות בית דין דאורייתא הכי מסי ומחיה בשמיה למאן דמקיים לון.

תרגום: ו', "עץ גבוה חמשים אמה", זו ה' שעולה ב'י לחמשים. זרקא, קו שחונקת בשלש אותיות, שהשכינה התחוננה היא דנה ארבע מיתות בית דין. היא חונקת את הרשעים והורגת אותם בשרפה ובסקילה. ולכן, "ראו עתה כי אני הוא", זהו שכתוב "ויסרתי אתכם אף אני וגו'". וכמו שבשמו הורג את מי שעובר על כריתות ומיתות בית דין של התורה, כך מרפא ומחיה בשמו את מי שמקיים אותם.

עיי"ש סז ע"ב: ועוד ושחטתם בזה דא אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד דביה דן קודשא בריך הוא כל נזיקין ועל כל אלין דקטלין חד לחבריה ועל כל אלין דגולין יהו"ה איהו דן דאתלבש בתהו ובהו וחשך ותהום ודן בהון ארבע מיתות בית דין והא אוקמוהו כלהו באתוון י' גחלת ו' שלהובא ה"ה גוונין ונהורין דנורא דא איהו שרפה (דברים ד כד) כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא סקילה בתלת אבנין י' י' ואינון יהו"ה כ"ו וארבע אתוון י' י' הרג בחרבא י' רישא דחרבא ו' גופא דחרבא ה"ה תרין פפיות דילה חנק ו' (ס"א ג') אתעביד חוט כגוונא דא זרקא ועלה י' דעזקא בחוטא למהוי כריך לה על צואר ורזא דמלה (במדבר כז ג) אבינו מת במדבר מק"ף והול"ך אינון ה"ה חד מקיף ליה וחד הולך עד דחנקין ליה ובגין דא אמר קודשא בריך הוא (דברים לב לט) ראו עתה כי אני הוא אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל.

– מאיר הכוונה –

- 1 לגבי בינה תשובה ששם יה"ו כמ"ש בפקודין הקודמין ונשלם השם בשם אדנ"י שהיא ה' וכן שם אהי"ה שם (יהל אור).
- 2 שהוא בבינה כידוע (יהל אור).
- 3 גימ' מ"ה כמ"ו, בלב הוא הרוח, וז"ש וביה יפוק כו' (יהל אור).
- 4 ומקבל (יהל אור).
- 5 כמ"ל מחמת סרכות דמרה חוורא (יהל אור).
- 6 ר"ל שהוא בגימ' יה"ו ועם ה' נשלם (יהל אור).
- 7 כאן שייך מ"ש בח"א סימן מ"ו (הערת הזהר).
- 8 ו' עץ גבוה חמשים אמה דא ה' דסליקת ב'י לחמשין זרקא קו דחניקת" נמחק בגר"א.

פעה"כ

תרגום: ועוד "ושחטתם בזה", זה אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד, שבו דן הקדוש ברוך הוא את כל הנזיקין. ועל כל אלו שהורגים אחד את חברו, ועל כל אלה שגוזלים יהו"ה, הוא דן, שמתלבש בתהו ובהו וחשך ותהום, ודן בהם ארבע מיתות בית דין. והרי בארו את כולם באותיות: י', גחלת. ו', שלהבת. ה"ה הצבעים והאורות של האש, זוהי שרפה, "כי יהו"ה אלהי"ך אש אוכלה הוא". סקילה, בשלש אבנים י' י' י', והם יהו"ה כ"ו וארבע אותיות, י' י' י'. הרג בחרב, י' ראש החרב, ו' גוף החרב, ה"ה שתי פיפיות שלה. חנק ו' (ג) נעשה חוט, כמו זה זַרְקָא, ועליה י' של טבעת בחוט, להיות כרוך לה על צוארה. וסוד הדבר "אבינו מת במדבר", מקף- והולך הם ה"ה, אחד מק"ף אותו, ואחד הולך, עד שחונקים אותו. ולכן אמר הקדוש ברוך הוא "ראו עתה כי אני אני הוא אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל".

ועי' תז"ח לא ע"ב: וד' אתון דשם יהו"ה שלטין על ד' מיתות בית דין סקילה שרפה הרג וחנק י' עבירת סקילה בה"ו ה' עביד שרפה בתה"ו דאיהו קו ירק ואיהו תשובה ה' אתלבשת בה למעבד דינא בחיביא ו' אתלבש בחשך למעבד בה חנק ה' אתלבש בתהום דאיהו המות למעבד בה הרג והארץ כליל מכלהו קלפין ושכינתא מתלבשת בה לבער רוח הטמאה כד"א ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ ואית מאן דאמר דבאלין קלפין איהו שמא קדישא בהפוכא הוה"י ורזא דמלה וכל זה איננו שו"ה ל"י ואנון ה' בתהו ו' בבהו ב"ו הו"א אנ"י וה"ו וחשך על פני תהום וחשך בה ה' תהום בה י' וכד איהי ה' זעירא בקלפה דאיהי תהו מה כתיב לא תהו בראה דלית לה חבורא דיחודא עם בעלה כד איהי מתלבשא בתהו ואלין קלפין אתקריאו עריות ועליהו אתמר ערות אביך וערות אמך לא תגלה דא חשך ותהום דאנון ערות אבא ואמא דאנון י"ה ערות אשה ובתה תהו וחשך ערות אחותך בת אביך או בת אמך דא ה' זעירא כלהו עריין אנון הכא (תהו) והכא אתמר (ישעיה כג) לאכל לשבעה ולמכסה עתיק.

תרגום: וארבע האותיות של שם יהו"ה שולטות על ארבע מיתות בית דין סקילה שרפה הרג וחנק י' עושה סקילה בה"ו ה' עושה שרפה בתהו שהוא קו ירק והוא תשובה ה' מתלבשת בו לעשות דין ברשעים ו' התלבשה בחשך לעשות בו שרפה ה' התלבש בתהום שהוא המות לעשות בו הרג והארץ כלולה מכל הקלפות והשכינה מלבשת בה לבער את רוח הטמאה כמו שנאמר ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ ויש מי שאומר שבקלפות הללו הוא השם הקדוש בהפוך הוה"י וסוד הדבר וכל ז"ה איננו שו"ה ל"י והם ה' בתהו ו' בבהו ב"ו הו"א אנ"י וה"ו וחשך על פני תהום וחשך בו ה' תהום בו י' וכאשר ה' הקטנה בקלפה שהיא תהו מה כתוב לא תהו בראה שאין לה חבור ויחוד עם בעלה כשהיא מתלבשת בתהו והקלפות הללו נקראות עריות ועליהם נאמר ערות אביך וערות אמך לא תגלה זה תהום וחשך שהם ערות האב והאם שהן י"ה ערות אשה ובתה תהו וחשך ערות אחותך בת אביך או בת אמך זו ה' הקטנה כל העריות הן כאן וכאן נאמר (ישעיה נג) לאכל לשבעה ולמכסה עתיק.

בהגרא: י' עבירת סקילה בהו - אבני' כנ"ל: *ה' עביד - שריפה. בתהו. עד תשובה ל"ג וטעות המגיהים הוא וצ"ל שריפה בחשך כנ"ל: ה' אתלבשת כו' - באש של גיהנם נהר יוצק יסודם נהר דינור והיא נהר כידוע וכן בקדושה בה ה"פ אור כנ"ל: *ו' אתלבש בתהו דאיהו קו ירוק למעבד כו' - כצ"ל שהוא"ו הוא קו כידוע: ה' אתלבש כו' - שרגליה יורדות כו' והן ד' יסודות כסדר י' בהו מים ה' חשך אש ו' תהו רוח ה' תהום עפר כנ"ל והן ד' גוונים והארץ הוא גוון חמישי שהן ה' גוונים וכלהון חשוכין וכד נהיר בהו ה' עילאה ה"פ אור כנ"ל וז"ש. והארץ כליל כו' כמ"ש בעמוד ד' דהארץ חד כו' כתנות עור חשיכין דעיינין ע"ש: **דשכינתא מתלבשא בה - ר"ל בארץ וז"ש לבער אש כו' מן הארץ וז"ש עת אשר שלט האדם באדם לרע לו כידוע: וכל זה כו' - השם בהיפוך והמן ועשרה בניו הן עישר כתרין דמסאבותא שבהן ד' קליפין הנ"ל כמ"ל: אנ"י וה"ו - ר"ל שכינה וקב"ה והוא ראייה שוא"ו נקרא הוא וזהו בו הוא שכבהו הוא ו' קב"ה: לא תהו בראה - ר"ל אז לשבת יצרה משא"כ קודם דהות בתהו: **עדיות - ער הוא קליפה ער בכורו רע בהיפוך אתון וזהו ערוה דמכסין לו"ה עריה תעור כו' דמכסין ל"ה תעור אותיות ערות והן קליפין לד' אותיות: דא חשך כו' - לאית מאן דאמר: **ערות אשה כו' - ב' ההיו: דא ה' זעירא - בת אביו אבא או כו'. שהן ב' היות. יהה"ו יוקק כמ"ש בתי' תי"ח שבראשונה היא בת אביו ובשניה בת אמו ע"ש וכ"ז אזהרה לו' של השם שע"י הייחוד שבו כל הנחלים כו' שהוא יחודא דכולא ובזמן שקב"ה באלין קליפין לית יחודא לכן כל העריות לא תגלה וז"ש כלהו עריין כו' וכצ"ל *ה' זעירא תהו וכלהו עריין אינון הכא והכא כו' . . והכא איתמר כו'. ר"ל כמ"ש******

שְׁעָה"כ

ולמכסה עתיק דברים שכסן עתיק יומין שבאלין הקליפות אסור ההתבוננות כמ"ש כל המסתכל מה לפניו כו' שהוא באלו הקליפין שבהן בונה עולמות ומחריבן כמ"ש בעמוד ד' תהו היתה מקדמת דנא וז"ש לפניו מה דהוה הוה כו' משל לאדם שבונה פלטרין על האשפה אין רצונו להזכיר שם האשפה וזהו סוד דעולם התהו שאמר בא"ר דמלכין קדמאין מיתו כו' וז"ש וכל שלא חם על כבוד קונו כו' כבוד אלקים הסתר דבר ואמרו זה העובר עבירה בסתר ועבירה הוא נקרא בכל הגמ' עריות הרהור עבירה וכן בהרבה מקומות והן אלו העריות ואמרו זה המסתכל בקשת והוא כמ"ש בזהר דאסור לאסתכלא בקשת משום דמתכסיא באלין קליפין שהן גוונין דקשת דלא נהירין ובזמנא דגוונוי נהירין תצפי כו' כנ"ל ולכן אסור בהן ההסתכלות כמ"ש כל המסתכל בעריות קשתו ננערת כמ"ש וראה את ערותה והיא כו' וז"ש בן זומא הציץ ונפגע דאסתכל באלין קליפין כמ"ש בדף הקודם תלת דעאלו בתלת שניה כו' ואמרו בגנו' ועליו הוא אומר דבש מצאת אכול דין כו' וז"ש כאו. לאכול לשבעה.

רטו. עי' זהר ח"א קכד ע"ב: מהו (בראשית כג יא) השדה נתתי לך והמערה אשר בו אמר רבי יוסי הפקדא דשלוה ומנוחה רבא אמר רבי שלום בר מניומי אין לך כל צדיק וצדיק מאותם העוסקים בתורה שאין [לו] (בו) מאתים עולמות וכסופין בשביל התורה הה"ד (שיר ח יב) ומאתים לנוטרים את פריה ומאתים על שמוסרים עצמם בכל יום כאילו נהרגו על קדושת שמו נצחו כהאי פסוקא ונ"א וכך אמרו בהאי פסוקא דכתיב (דברים ו ה) ואהבת את יהוה וגו' ותאנא כל המכוין לבו בהאי פסוקא כדין למסור נפשו על קדושת שמו מעלה עליו הכתוב כאלו נהרג בכל יום עליו הה"ד (תהלים מד כג) כי עליך הורגנו כל היום אמר רב נחמן כל המוסר נפשו בהאי פסוקא נוחל ארבע מאות עולמות! לעולם הבא אמר רב יוסף והא תנן מאתים [אמר רב נחמן מאתים] על התורה ומאתים על שמסר עצמו בכל יום על קדושת שמו.

תרגום: מה זה "השדה נתתי לך והמערה אשר בו", אמר רבי יוסי, הבטחה של שלוה ומנוחה רבה. אמר רבי שלום בר מניומי, אין לך כל צדיק וצדיק מאותם העוסקים בתורה שאין לו מאתים עולמות וכסופים בשביל התורה. זהו שכתוב "ומאתים לנוטרים את פריה". "ומאתים" על שמוסרים עצמם בכל יום כאילו נהרגו על קדושת שמו, ונצחו כמו הפסוק הזה, (וכך אמרו בפסוק הזה, שכתוב "ואהבת את ה' וגו', ולמדנו, כל המכוין את לבו בפסוק הזה כדי) למסור נפשו על קדושת שמו, מעלה עליו הכתוב כאלו נהרג בכל יום עליו. זהו שכתוב "כי עליך הורגנו כל היום". אמר רב נחמן, כל המוסר נפשו בפסוק זה, נוחל ארבע מאות עולמות לעולם הבא. אמר רב יוסף, והרי שנינו מאתים. אמר רב נחמן, מאתים על התורה, ומאותם על שמסר עצמו בכל יום על קדושת שמו.

יט ע"א

רטז. דע כי היכל לבנת הספיר מתפשט והולך עד אל ברוך גדול דעה ומן אל ברוך הוא היכל עצם השמים² ונקרא עצם השמים לפי שהוא עצמות ז"א דבריאה הנקרא שמים ובזה ההיכל יש אל"ף ביי"ת ולמה אל"ף ביי"ת בזה ההיכל לפי שאותיות הם מבינה הוא היכל ק"ק ומתפשט נגד נש"ב כל א' כלול מי' ויבוא עד הוד שהוא רומז מאת היכל האל"ף ביי"ת ומהיכל זה הם השרפים בעל כנפים וכאן הוא חשמ"ל הנקרא אור פניאל וז"ס ויקרא את שמו פניאל.

- מאיר הכוונה -

¹ אד"ר קכח ע"ב ואד"ז רפח ע"א (לש"ו).

² עי' זהר ח"ב קלב ע"א: יוצר אור ובורא חשך עושה שלום ובורא את הכל והא אתערנא ביה ואתערו חברייא דהני אינון תקונין דעלמא עלאה (ס"א מצ' כאן אל אדון): אל"ל [אדון] בר"ך תקוני דעלמא תתאה דאינון כ"ב אתוון זעירין בגין דאית אתוון רברבן ואתוון זעירין אתוון מעלמא תתאה אתוון רברבן מההוא עלמא דאתי: תרגום: יוצר אור ובורא חשך עשה שלום ובורא את הכל והרי התעוררנו בזה והתעוררו החברים שאלה הם תקוני העולם העליון (אל אדון). אל"ל ב"רוך תקוני העולם התחתון שהם כ"ב אותיות קטנות משום שיש אותיות גדולות ואותיות קטנות האותיות הקטנות מהעולם התחתון ואותיות גדולות מאותו עולם הבא. אתוון רברבן עלאין ואתוון תתאין זעירין אלו מעולם העליון בינה ואלו מעולם התחתון מלכות (שער מאמרי רשב"י י ע"ד).

שְׁעָה"כ

ודע כי עצם השמים הוא הנק' אלהים צבאות וכן אלהים צבאות ע"ה כמנין עצם השמים כי הוא בהוד של בריאה ואל"ף ביי"ת עד וקדושתו הוא כ"ו תיבות כמנין הוי"ה ומשם עד היכל נוגה הבא אחריו ק"ל תיבין שהם ה' הוי"ת והם ה"ח למתק ההיכל זה.

אח"כ נכנס להיכל נוגה הרמוז לנצח דבריאה והוא מתחיל מן לאל ברוך ומתפשט והולך עד אדון הנפלאות ובוזה ההיכל רמוזים עצמות הבריאה והם מלמעלה למטה מרום כתר וקדוש חכמה פועל גבורות בינה עושה חדשות חסד ובעל מלחמות גבורה זורע צדקות ת"ת ומצמיח ישועות נצח בורא רפואות הוד נורא תהלות יסוד אדון הנפלאות מלכות הרי לך י"ס שהם עצמות הבריאה ומהיכל זה הם חיות הקדש ושם הממונה בזה ההיכל שנקרא נג"ה רומז לנצח דבריאה ונקודו יו"ד ה"א וא"ו ה"א ויוד אותיות כמנין נג"ה (א).

הגהה (א) ונ"ל שהוא ס"ג עם כולל כמנין נוג"ה מלא וא"ו שהוא נצח דבריאה שנקרא הוי"ה ונקרא צבאות כנז' כי הוי"ה ג"כ עולה צבאות כזה י"פ יו"ד ר' ה"פ ה"ה נ' והשם עצמו עם ד' אותיות עולה ל' וא"ו פ' וא"ו עולה ק"ע וה' אחרונה ג"כ נ' הרי צבאות נמצא בנצח כנלע"ד.

אח"כ נכנס להיכל זכות שבזה ההיכל הסנהדרין אלו מזכין ואלו מחייבין והיכל זה של זכות נגד גבורה שבבריאה והיכל זה הממונה שבו נק' אליהו וז"ס ואלהי לצור מחסי והוא אליהו המלמד זכות על ישראל ויש בזה ההיכל י"ט תיבות נגד י"ס וט' נקודות שבהן ועוד דע כי ע' אותיות עד ברוך אתה נגד ע' סנהדרין ולזה נקרא זכות לרמז גבורה דבריאה אח"כ נכנס להיכל אהבה שהוא חסד דבריאה ומתפשט היכל זה עד אמת ויציב והממונה שבהיכל זה נקרא אל שד"י לשון שדיים והדברים עתיקין ובוזה ההיכל הוא סוד נשיקין שנאמר וישק יעקב לרחל וישא את קולו ויבך ז' תיבות נגד היכל זה שהוא ממטה למעלה ז' היכל כנס"י נק' מל' אבל לא רצה הרשב"י לזכור אותו ואחריו לבנת הספיר ואחריו עצם השמים ואחריו נוגה ואחריו זכות ואחריו אהבה ואחריו רצון ואע"פ שכתוב היכל אהבה קודם ואחריו היכל רצון עכ"ז הוא ידוע שהרצון קודם וידוע כי חסד ז' מלמטה למעלה.

ודע כי עד שמע ישראל יש קל"ח תיבין לרמוז שישראל הם חלק ה' וג"כ לפי שהוא נכנס עתה לחלק תפוחין בסוד היחוד והוא מריח ריח עליון כמ"ש בע"ה עוד חל"ק גימטריא אהי"ה הוי"ה הוי"ה אדנ"י ע"כ מהחברים.

ריז. סוד הקדושה דיוצר הוא בבריאה ותכוין קדוש הא' הוא ת"ת העולה לקבל הארה מחכמה² קדוש ב' בת"ת החוזר עם הארה למקומו קדוש ג' להמשיך הארה זו שירדה עם הת"ת להורידה עד נה"י דידיה וז"ס ה' צבאות יסוד ונ"ה ואח"כ הם ממלאים לארץ עליונה המלכות משפע זה הנקרא כבוד וזהו כבוד ו' אח"כ קדושת העמידה והוא עד"ז ממש רק שתכוין שהוא באצילות.

גם יש כוונה אחרת בסוד ג"פ קדוש והוא כי תוריד הארה מרישא דא"א מג' היות דיודין שיש שם וכל א' גימטריא קדוש שהוא ת"י כנודע ג"פ קדוש תכוין להמשיך שערות דאו"א³ לז"א פירוש כי הנה הנימין שלו הם גימטריא קדוש והם ת"י נימין ת"י עיבר ת"י עלמין כנזכר באיד"ר דף קכ"ח לכן אומרים ג"פ קדוש.

ענין הקדושה דע כי כבר הודעתין כי בחול עולה המלכות בהוד בת"ת בנצח והנה סוד קדושת יוצר עניינה להעלות מלכות דבריאה העומדת בהיכל ק"ק דיצירה להעלותה בהוד דבריאה שהוא היכל עצם השמים ולכך קדושה זו באל ברוך ואנו ממשיכין לה שפע וכח רוחניות מג"ר חב"ד ולכך אבאר לך סדר פירוש הקדושה בכל מקום קדוש בסוד החכמה ברוך בסוד הבינה ימלוך בסוד הדעת והנה ענין קדוש הענין הוא כי תחלה עולה סוד ו' של ת"ת לקבל הארה מחכמה הנקרא קדוש⁴ ונעשה קדוש ואח"כ מתפשט עד הת"ת בסוד הקדוש העליון ונעשה שם קדוש ב' ואח"כ מתפשט ביסוד ונעשה שם קדוש ג' נמצא כי לעולם סוד קדוש פירוש קדש ו' ובקדוש ג' אנו מחברים יסוד עם נ"ה וזה הוא ה' צבאות נה"י ומשם מתפשט במלכות הנקרא מלא כל הארץ כבודו והרי נתקדשה בסוד חכמה.

- מאיר הכוונה -

1 דע"ה ח"ב ס ע"ב תחתון

2 זהר ח"ג צג ע"א (לש"ו).

3 ד"א (לש"ו).

4 צ"ל כי תחלה עולה סוד ו' שהוא ת"ת וכו' מחכמה הנקרא קדש וכו' (לש"ו).

שְׁעָה"כ

אח"כ אנו מברכים אותה מבינה וזהו ברוך כבוד ה' שהוא מלכות ברוך ממקומו שהוא בינה (נ"א להיפך) וז"ס ההתפשטות הבינה עד הוד כי הלא הבינה היא סוד הבריאה כנודע. ואח"כ בסוד הדעת אנו אומרים ימלוך וכו' ומתחילין במלכות ולהעלותה דרך עליותה עד ה' שהוא הדעת ואז היא אצלו ממש בהוד לכן ר"ת אלהיך ציון לדור ודור הוא אצלו כי אנו מעלין אותה אצלו אצל ו' הת"ת ובוה ימלוך לעולם אמנם בקדושה דעמידה אנו מעלים המלכות דאצילות בהוד עם הת"ת לכן אחר אשר האירה המלכות מן חסד גבורה בסוד חזרת התפלה כמו שידעת בב' ברכות ראשונים אז תתחבר ע"י אותה ההארה עם הת"ת ואז אנו אומרים קדו"ש ברוך ימלוך ע"ד קדושת יוצר.

ואמנם בקדושת ובא לציון הוא סוד ירידת המלכות בבריאה בהיכל ק"ק כנ"ל ששם מקומה תמיד ואנו צריכין להמשיך לה שפע קדושה ואנו חוזרים ואומרים קדוש ברוך ימלוך ע"ד הנ"ל ולפי שקדושת ובא לציון הוא דרך ירידה ואנו מקבלים שפע לזה אומרים ומקבלין דין מן דין וכו' אמנם יש חילוק כי בקדושת יוצר אנו מעלין אותה לכן אין רצונינו להוריד התפארת אצלה בבריאה לכן אין אנו אומרים ימלוך יהו"ה שהוא בסוד הת"ת רק בעמידה שאז שניהם יחד אך בקדושת ובא לציון אז אנו מורידין הת"ת עמה לכן אין אומרים ימלוך רק במקומו אנו אומרים ה' ימלוך לעולם ועד והענין כי עתה הוא מקדים לרדת אצלה להיות עמה ולכן מקדים ה' ימלוך והנה בזה תבין למה קדושה זו בלה"ק ותרגום אך לפי שהוא למטה בבריאה לפיכך אומרים בלה"ק ואנו מכסים אותה בסוד התרגום כי היא נסתרת ונעלמת בו.

לאל ברוך כו' למלך אל חי הלמדין בקמץ והאופנים וחיות הקדש מתנשאים לעומת השרפים וכו' כי האופנים הם בעשיה והחיות ביצירה והם מתנשאים ועולין למעלה לעומת השרפים שבבריאה וכולם לעומת דו"א ונוקבא ברוך יאמרו ברוך כבוד ה' ממקומו כי הוא לבדו מרום וקדוש וכו' ואין לומר אור חדש כו' וגם לא והתקין מאורות שנהגו הספרדיים וצ"ל המחדש בטובו ולא המחדש טובו כמנהג הספרדים.

יט ע"ב

ריח. הגהה (ג) וצריך שיקח כנפות הציצית כשיאמר מהר והבא וכו' למתק הדין של כנף העולה כע"ס עוד מלת כנף עם ג' אותיות כמנין נקב שרומז לנוקבא וצריך מיתוק והמיתוק לשום הכנפות בחזה שהוא נגד הלב והחזה הוא ממתק אותן לפי שמשם מתחילין החסדים להגלות מהחזה ולמטה כנודע.

הגהה (ד) וצ"ע הלא דבריו סותרין זא"ז דלעיל אמר תסירים הציצית מעל כתפך וכו' וכאן אמר תשים הכנפות על כתפך ונ"ל שזה התיקון לשום על הכתפות היה להרח"ו דוקא שכן מ"כ בספר עץ חיים וז"ל מישוא מבחינת קין יעלה הציצית על הכתפיים אבל מי שהוא בשורש הבל יפרידם מעל זרועותיו בסוד וכנפיהם פרודות וכו' ואני חיים הייתי נוהג לעולם להעלותן למעלה לפי שאני משורש קין עכ"ל וק"ל והנה מזה תבין מ"ש בפנים החילוק וכו' וכדי לידע אדם מאיזה שורש הוא אעתיק פה לשון א' של סע"ח וז"ל כל מי שהוא משורש קין מתפחד מהמים כי המים מכבים האש גם ירא מאוד מן המזיקין כי כל זרע קין הם מזיקין בארקא כנזכר בזוהר גם הוא בעל מלאכה ובעל ציורין כענין יובל ותובל קין בני קין ששרשו בדברים ציורים כי האש כולו ציור אך מי שהוא מהבל אינו כ"כ בעל מלאכה אך הוא דברן ודרשן בסוד הבל הפה ומי שהוא מקין אינו בדיבור כ"כ כמו במלאכה וגם מי שהוא מקין הוא יותר חזק ובעל כח כמו הגבורות ומי שהוא מצד החסדים שהוא הבל הוא דל ודק וחלש ודוגמתו הכסף והזהב וכו' וכן עיין בגילגולים סימנים.

יט. אמנם ענין זכירה זו הוא ענין כי הטעם שיותר נזכיר יציאת מצרים משאר יציאות כגון בבל מדי ויון וכיוצא דע כי הלא ארץ מצרים ארץ טומאה הוא מכל הארצות והשכינה היה גולה שם בגלות ישראל וכבר ידעת איך אותו הגלות היה ע"י חכמה נפלאה של כשפים שעשו המצרים שלא יכלו ישראל לעלות משם כנז' בזוהר ואמנם כבר הודעתך ענין גלות השכינה באמתיות מה ענינו! כי הלא ע"י חטא אדה"ר נפלו כל הניצוצין של נשמות הקדושות לתוך

- מאיר הכוונה -

ידע"ה ח"א עט ע"א שליש עליון והלאה וע"ג שליש תחתון, ביאורים ח"א כח ע"ג וע"ד שליש עליון

שְׁעָה"כ

הקליפות ואין בהם כח לצאת משם לולי רחמי הש"י שגלתה שכינה עמנו ואז ע"י הכנסתה תוך הקליפות היא מלקטת אותן הנשמות הקדושות וכאשר יסתיים קיבוץ גלות זה מבלוע הקליפות אז הוי עידנא דהוי מטא רגלין ברגלין ואז יתקיים הכתוב בלע המות לנצח כנז' בזוהר פ' פקודי. אמנם בכל הגאולות שנגאלו ישראל נק' על שם העיקר אך אינה גאולה שלימה כמו בכל מדי וין לא היה גאולה שלימה כי נשארו קצת ניצוצות הקדושה שלא יכלו להתברר אך נקרא גאולה אך גאולת מצרים היתה גאולה שלימה כי אז וינצלו את מצרים שעשאוהו כמצולה שאין בה דגים ולא נשאר בהם שום ניצוץ קדושה והיתה גאולת השכינה לגמרי משא"כ בשום גאולה אחרת וזהו הטעם לזכור יציאת מצרים יותר מכל שאר הגאולות כי היא גאולה שלימה אך האחרות צריכין עדיין תשלום אמנם לעתיד לבא תהיה גאולה שלימה יותר מגאולת מצרים כי גאולת מצרים היתה פרטיות אבל לעתיד תהיה גאולה שלימה וכלליות בכל העולם כי אז לא ישאר שום ניצוץ קדושה בכל הגוים אשר הדיחנו שמה לכן לא נאמר חי ה' אשר העלנו ממצרים כי אם חי ה' אשר העלה ישראל מכל הארצות כנז' בירמיהו לכן גאולת מצרים היתה אחריה הפסק כי עדיין בכל שאר הארצות הוי שם ניצוצין אך לעתיד תהיה גאולה שאין אחריה הפסק כי היא כללות בכל עולם ובזה תבין סוד גדול בסוד כל גליות שהוצרכו ישראל לגלות שם בכל ד' רוחות העולם כמאמר רז"ל שגלו ישראל בכל ע' לשון כי כיון שגלה א' מישראל בין אומה א' וא' מישראל בין אומה אחרת נחשב כאלו גלו כל ישראל שם נמצא כי כל ע' אומות שלטו בישראל וגלו ישראל לשם וטעם הדבר תבין עם הנ"ל ובפרט כאשר תסתכל בכתוב כאשר ראייתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם וכתוב לא תוסיפו לשוב בדרך הזה עוד ולמה נאסר דירת מצרים מכל שאר ארצות רק סוד הדבר כי הלא גם זה לעומת זה עשה אלהים וכאשר חטא אדה"ר פגם בכל העולמות וא"כ היה מוכרח שנפלו ממנו ניצוצי הקדושים ונתערבו בכל ד' רוחות העולם ובכל ע' אומות כל א' נטל את חלקו והנה אותן הניצוצין אין בהם כח לצאת משם רק ע"י ישראל העושים מצות ותפלות וע"י תפלותיהן מעלין אותן בסוד מ"נ כנודע ליודעי חן ומתבררין אז כולן ודוגמת זה הוא ג"כ בעה"ב אחר פטירת הצדיק מהע"ז שאין לך כל צדיק וצדיק מישראל שאינו עובר ונכנס בגיהנם אע"פ שהוא אינו ראוי אליו אך הענין כשמעבירין אותו בתוך גיהנם לחטוף ולהוציא משם נשמות בכח מעשיו לאיזה רשע מישראל אשר בגיהנם וזה ג"כ עושיין הצדיקים בחייהם בעה"ז כי הם גולים אצל האומות כדי להוציא משם מתחת ידן אותן הניצוצין וזה סוד אשר ישלוט האדם באדם לרע לו כי שולטין האומות בישראל להוציא מידם אותן הניצוצות ואותן הניצוצין הם המחיים את הקליפות כי הקליפות הם מתים כי הרשעים אפילו בחייהם קרויים מתים כי אין בהם נשמת קדושה מן היסוד הנקרא אל חי רק מן הקליפות הנק' מות וצלמות וע"י אותן הניצוצין הם חיים וזהו סבת חפץ ורצון הקליפות לאחוז נשמות ישראל להחטיאן כי אין להם חיות לולא ע"י חטאינו שאז יש להם יכולת לחטוף נשמות קדושות והם חיים לכן גדול עונש הרשע שהוא ממית הקדושה שהוא נותנה ביד מות והקליפה ומחיה את הקליפה אמנם ישראל צריכין להגלות עם השכינה בכל ע' לשון אשר שם ניצוצי הקדושה ללקטן משם ובזה תבין איך חטא אדה"ר גרם כל הגליות עד ימות המשיח. והנה בזה תבין הטעם ג"כ למה הוצרכו ישראל להגלות לבבל ומדי ויון וכיוצא וגם תבין למה מזכיר דווקא אלו הגליות מאחר שגלו בכל לשון וגם למה באלו הד' גלו כל ישראל אך בשאר ע' לשון אפילו א' מישראל גלה שם מעלה עליו כאלו כל ישראל גלו שם (כמ"ש במדרש שיר השירים בפ' קול דודי הנה זה בא וכו') אך הענין כי הלא ידעת כמו שעיקר הקדושה הם ד' נהרות הגן והם ד' אותיות הוי"ה כך כנגדן יש ד' נהרות אחרות היוצאין בקליפה והם כוללים הכל וכשגלו הנשמות עיקר כל ניצוצי הנשמות הלכו לשם לאלו הד' נהרות היוצאין בקליפה ולכך הוצרכו כל ישראל להיותן גולים באלו הד' כי כפי בחינתם כל אדם ואדם כפי שורש הנשמות כך יוכל לברר להוציא משם אמנם בשאר ע' אומות יש מהם שלא נטל רק בחי' א' אז גלה אותו יהודי הבא מן אותו שורש ומן בחי' נשמת ההיא כדי להוציא משם ובזה תבין כל השאר מעצמך וגם לטעם זה גלו למצרים תחלה כי הוא ראשון מד' נהרות וכן בכל אנת הוא רישא דדהבא כי סדרי הגלות כך הוא שמתחלת הקדושה לכנוס מן הראש ואילך עד למטה עד הרגלים לכן כאשר נכנסה השכינה ברגלין אז הוא תגבורת החיצונים אך אדרבא הוא כי יבא כנהר צר וכו' ובא לציון גואל כי אדרבא תוקף הגלות הוא סיבת הגאולה כי כיון שנשתלמו הרגלים להתברר אז בלע המות לנצח אמנם בגלות יון ואדום לא היו כל ישראל כי עשרת

שְׁעָה"כ

השבטים גלו תחלה והוא כי בחי' ניצוצין שביון ואדום הם מאלו השבטים וכיוצא בהם ואין להאריך והמשכיל יבין מעצמו ויקיש אל השאר.

והנה בכל הגאולות לא היו שלימות כי עדיין נשארו איזו ניצוצין קטנים אשר גברה יד הקליפה בהם מאוד ולא יכלו להתברר כ"א באריכות הזמן ולכן לא הוצרכו ישראל להתאחר שם ויצאו מן הגלות ההוא ואמנם לטעם זה לא אסרה תורה חזרה למקום ההוא כי עדיין צריך שיגלו לשם אותו אדם הבא משורש אותן ניצוצין שנשארו שם כדי להוציאם משם אך במצרים לא נשאר בה שום שורש ועיקר כלל וא"כ מה צריך לחזור שם וא"כ בשאר ארצות אע"פ שכאשר גלה ישראל ביניהם הוא מכניע הקדושה ומכניסה הוא שם לצורך בסוד עת אשר שלט האדם באדם לרע לו¹ אבל מי שחוזר ליכנס למצרים בחנם הוא גורם גלות השכינה על חנם ללא תועלת וחוזר ומחיה את החיצונים אחר שמתו אמנם לטעם זה תראה כי אין לך שום גלות מאלו שלא היה מעלה וגדולה להם כי כשגלו ישראל למצרים היו מולכים בכל העולם כי השכינה גלה שם ועיקר החיות מושכת לשם ושאר ארצות טפילות להם ולכן בצאת ישראל ממצרים אח"כ נשארה ממלכה שפלה אך לא מתו ונתבטלו לגמרי והטעם כי לא היה גאולה כוללת כי אחרי שיש גלות בשאר ארצות יש להם יניקה משם אך לעתיד לבא שתהיה גאולה שלימה כוללת ואין שום גלות עוד אז לא תהיה שום יניקה להקליפות ויתבטל החיות מהם לגמרי ואז בלע המות לנצח שהוא מס"א.

יט ע"ד

רכ. פ"ח שער עולם העשיה פרק ב: אמנם סוד מה אנו מה חיינו פי' כי מלת מה מלכות ופי' אנו ישראל ממדת המלכות ומה חיינו לפי שכל הנשמות מיוחסת אליה והיא משפעת לנו ומה חסדנו פי' כי אנו מקבלים מחסד ע"י המלכות הנקראת מה מה ישועתינו מלכות למעלה הלא כל הגבורים כאין לפניך בהסתלק שפע השכינה מהם ועי"ז² מצילין תיק הספר עם הספר וזהו לבד הנשמה אבל הגויים כאין לפניך שהם נגדך כמר מדלי.

הק"ש שאומרים בקרבנות ראוי לאומרה אפילו למתפלל תפלת הוותיקין וענין כונתה נתבאר באורך בענין הק"ש של יוצר ושם נתבאר כל הצורך אבל הקיצור נבאר פה כי צריך לכוין כי המלכות שנקרא שם מקבלת מע' כל הפירושים שבארנו בשמע דיוצר ויכוין כי בלילה נסתלקו המוחין ממש ולא נשארו בו רק פנימים דקטנות דאמא שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ועתה במלת ישראל להיות שהוא יום יש בו כח להמשיך בו ב' מדרגות יחד והם מקיפים דקטנות דאמא ופנימית דקטנות דאבא ויכוין במלת ישראל שם שד"י במלואו לבד שהוא גימטריא ש"ר ואלי גימטריא מ"א אותיות הפשוט ומלא ומלא המלא דאה"ה דאלפי"ן ה' אלהינו ה' יכוין שזו"ן עולים לשם מ"ן לאו"א והוא ישתתף עמהם כנזכר בק"ש דיוצר אז א"א מוריד הטפה שהוא שם ע"ב ונעשים ד' מוחין לז"א ועתה זו הטפה באה מפנימיות א"א ובזה נכנסים מקיפים דקטנות אבא ו"ק דגדלות אמא בשכמל"ו כ"ז יכוין כאשר מפורש בק"ש דיוצר ע"כ הקיצור.

רכא. ז"ל: אמרו ליה תו אמר³ תרין אינון וחדא אשתתף בהו ואינון תלתא וכד הוו תלתא אינון חד אמר לון אלין תרין שמהן⁴ דשמע ישראל דאינון יי' יי' אלהינו⁵ אשתתף בהו ואיהו חותמא דגושפנקא אמת⁶ וכדומתחברין כחדא אינון חד ביחודא חדא.

- מאיר הכוונה -

¹ הקדו"ש נ ע,א אמצע, דע"ה ח,ב קטו ע"א תחתון.
ספר הגלגולים רפ"ב וספר הליקוטים כי תצא קיא ע"א ושם יח ע"ד מד ע"ג קכז ע"ג ושער הגלגולים טז ע"ד ושעה"מ מחע, א (לש"ו).

² ועכ"ז הרי (לש"ו).

³ הוא סוד קו המדה, והוא כמו הראשון, וז"ס דוד, מזוקק שבעתיים, והוא במקום אמת דג' תיבות האחרונות, כמ"ש בז"ח רות (עז ע"ב) (יהל אור). דנצח נשאר, דא"ל הפסק מצד המלאכים, וגם נצח ישראל לא ישקר, עולם חסד יבנה, משא"כ עבודה דבטילה בעו"ה (יהל אור).

⁴ הם זר"נ (רח"ו).

⁵ אימא (רח"ו).

⁶ אה"ה פעמים אה"ה גימ' אמ"ת (רח"ו).

שְׁעָה"כ

תרגום: אמרו לו, עוד אמר שנים הם ואחד השתתף בהם, והם שלשה. וכשהיו שלשה הם אחד. אמר להם אלה שני שמות של שמע ישראל, שהם ה' ה', אלהינו השתתף בהם, והוא חותם הטבעת אמת, וכשמתחברים כאחד הם אחד, ביחוד אחד.

כב ע"ג:

רכב. זהר תרומה קלג סע"א ופקודי רכ ע"ב (לש"ו פע"ח) ז"ל הזהר פקודי: רבי אלעזר פתח ואמר (ישעיה טז ה) והוכן בחסד כסא¹ וישב עליו באמת [וגו'] והוכן בחסד כסא הא אוקימנא כד מחשבה² סליק ברעו³ דחדוה מטמירא דכל טמירין⁴ דלא אתיידע ולא אתדבק מטי ההוא חדוה ובטש גו מחשבה⁵ וכדין עאל באתר דעאל⁶.

עד דאתגניז בחד היכלא עלאה⁷ דאיהו טמיר לעיל ומתמן נגדין ואתמשכן כל נהורין דימינא דנטיל בקדמיתא ולבתר נטיל⁸ כלהו ומההוא סטר ימינא אתקן כרסייא לתתא דהא קודשא בריך הוא אתקין לההוא כרסייא בחסד וישב עליו באמת דאיהו תקונא דחותמא דכלא ולא יתיב על ההוא כרסייא אלא בחותמא דא דאיהו אמת באהל דוד דאיהי בי כרסייא [לתתא].

תרגום: רבי אלעזר פתח ואמר והוכן בחסד כסא וישב עליו באמת וגו' והוכן בחסד כסא הרי בארנו כשעלתה מחשבה ברצון של שמחה מטמיר כל הטמירים שלא נודע ולא נדבק הגיעה אותה שמחה והכתה לתוך המחשבה ואז נכנס למקום שנכנס.

עד שנגנו בהיכל עליון אחד שהוא טמיר למעלה ומשם שפעו ונמשכו כל האורות של ימין נסע בראשונה ואחר כך כולם נסעו ומאותו צד הימין נתקן הכסא למטה שהרי הקדוש ברוך הוא התקין אותו הכסא בחסד וישב עליו באמת שהוא התקן של החותם של הכל ולא יושב על אותו כסא אלא בחותם שהוא אמת באהל דוד שבו הוא הכסא למטה.

וז"ל זהר: מטה אתיהיבת ליה ליעקב⁹ לאתתקנא ועל דא יעקב אתקין צלותא דערבית שלחן אתקין דוד מלכא באינון שירין ותושבחן דאיהו אתקין כמה דאת אמר (תהלים כג ה) תערך לפני שלחן נגד צוררי כסא אתקין אברהם באתקשרותא דיליה¹⁰ ודעבידו טיבו ושלימו דנשמתין לכל

- מאיר הכוונה -

¹ בהדורות האחרונים הללו אשר מדורו של האריז"ל והלאה שהיה במאה הרביעי, שהוא שליטת דספי' החסד, ומאז התחיל להתנוצץ בפנימיות העולמות אור התיקון דימות המשיח, שהוא בעטרת היסוד, מלך הדר, מלכות דז"א, ועל המלכות נאמר (שם ה) והוכן בחסד כסא, כמ"ש בפ' תרומה (דף קלג סע"א) ופקודי (דף רכ ע"ב), וע' פע"ח (שער הקריאת שמע רפ"ד), ולכן מאז התחיל להתנוצץ אור התיקון דימות המשיח, והוא מתקרב והולך בכל יום (ביאורים ח"א כא ע"ד), קץ הימין הוא כאשר יגיע זמן שליטת המלכות דאצילות, שעליה נאמר (ישעיה טז ה) והוכן בחסד כסא, כמ"ש פ' תרומה (קלג ע"א) ופ' פקודי (רכ ע"ב). והחסד הוא ימין ולכן נקרא המלכות ימין (ביאורים ח"ב מב ע"ד).

² מוחא סתימאה (רח"ו)

³ יסוד דכתר (רח"ו).

⁴ מושך הטיפה מדעת הגנוז ברדל"א (רח"ו).

⁵ אבא (רח"ו).

⁶ יסוד דאבא (רח"ו). אור התיקון דימות המשיח, שהוא בעטרת היסוד, מלך הדר, מלכות דז"א, ועל המלכות נאמר (שם ה) והוכן בחסד כסא (ביאורים ח"א כא ע"ד), ועי' שעה"כ ק"ש ו: ברכת אהבת עולם הוא בהיכל אהבה שהוא בחי' החסד. ונודע מה שאמר הכתוב (ישעיה טז ה) והוכן בחסד כסא. ועי"ש יט ע"א: אהבת עולם, שהיא אהבה זוטא של המלכות הנק' עולם, אשר היא עדיין למטה בעולם הבריאה.

⁷ בינה (רח"ו).

⁸ נטלי (דפ"ו).

⁹ צ"ע יעקב שהוא בחור שבאבות למה לא תיקן רק מטה, שהיא בהיכל ק"ק דבריאה. ויצחק תיקן מנורה שהיא פנים בפנים. וכן דוד שהוא האחרון, למה לא תיקן רק שלחן שהוא נקודה תחת היסוד. וכן אברהם תיקן כסא שהיא אב"א, ויעקב ודוד האחרונים לא תיקנו כמותו (מ"מ).
¹⁰ נמחק בדרך אמת@.

שְׁעָה"כ

בני עלמא ולית תקונא דכסא אלא ובחסד דאברהם| (חסד דאברהם)¹ כמה דאת אמר (ישעיה טז ה) והוכן בחסד כסא².

תרגום: המטה נתנה ליעקב להתתקן ולכן יעקב תקן תפלת ערבית שלחן תקן דוד המלך באותם שירות ותשבחות שתקן כמו שנאמר תערך לפני שלחן נגד צררי כסא תקן אברהם בהתקשרותו שעשה טוב ושלמות הנשמות לכל בני העולם ואין תקון הכסא אלא בחסד של אברהם כמו שנאמר (ישעיה טז) והוכן בחסד כסא.

ועי' עוד תיקון¹ עד ע"ב: וה' דא רזא דאתקשר שביעי ביומא קדמאה ומאן שביעי דא צדיק אות דשבת ויומין טבין ורזא דמלה חי ה' שכבי עד הבקר ודא בקר דאברהם ההוא דאתמר ביה וישכם אברהם בבקר (בראשית יט כז) ואיהו חסד דיליה בגין דבהאי חסד אתתקן כורסיא דאיהי נפילה הה"ד (ישעיה טז ה) והוכן בחסד כסא וביה תקום ורזא דמלה ובחסד עולם רחמתיך וכל ספירן מתקשרין בימינא בגין דעליה אתמר מימינו אש דת למו מימינא אתייהיב אורייתא בגין דא מוליך לימין משה זרוע תפארתו ובוקע מים דאורייתא מתמן מה' דאברהם למהוי ליה בה שם עולם ובה אשתלים ה' דמשה דאיהי במשכונא לגביה דאברהם במשה דאייתי אורייתא עד דיפרוק לבנוי ורזא דמלה כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

תרגום: וה', זה הסוד שנקשר השביעי ביום הראשון. ומי השביעי, זה צדיק, האות של שבת וימים טובים. וסוד הדבר "חי יהוה" שכבי עד הבוקר", וזה הבוקר של אברהם, אותו שנאמר בו "וישכם אברהם בבקר", והוא החסד שלו, משום שבחסד הזה נתקן הכסא, שהיא נפילה, זהו שכתוב "והוכן בחסד כסא". ובו תקום וסוד הדבר ובחסד עולם רחמתיך וכל הספירות נקשרות בימין משום שעליו נאמר מימינו אש דת למו מימין נתנה תורה בגלל זה מוליך לימין משה זרוע תפארתו ובוקע המים של התורה משם מה' של אברהם להיות לו בה שם עולם ובה השתלמה ה' של משה שהיא במשכון לגבי אברהם במשה שהביא את התורה עד שיפדה את בניו וסוד הדבר כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות

בהגר"א: וה' דא רזא כו' - ר"ל, ה' דהששי, דאתקשר בויכלו, דאיהו ע"ב, חסד, הוא רזא התקשרות ה', מלכות, בחסד, ה' דאברהם, ברתא דאברהם³, חסידה ברושים ביתה. כי למעלה אמר ע"ב בשכינה, וכאן דריש על חסד, והכל אחד, דשכינתא אתכלילת בחסד⁴, ומסט' דחסד נקרא ע"ב. ואע"ג שלמעלה אמר בכל ג' אבהן, היינו מצד כלילותם באברהם, חסד, וכמ"ש בתז"ח (עג ע"ב) ובהאי ע"ב דאיהו חסד כו', ונטיל בימינא דאיהו חסד דכליל ע"ב: ומאן שביעי כו' - ר"ל, לא יום השביעי, אלף השביעי, דאיהו במלכות, דהגאולה תהיה באלף הששי, ואמר שביעי דא אות דצדיק אות ברית, ר"ל עטרת הברית, ה' דהששי, ה' בתראה דשם, והיא סיהרא דתתמלא, והיה אור הלבנה כו', הברית דיתגלה. והוא חי וקיים, דלא מית בעולם התהו⁵. ולכן, אז בלע המות לנצח, ויסורו הערלה והפריעה משם, והיא ברית דאברהם, והיא שביעי דכאן. וז"ש מאן שביעי, דלא תטעי לומר על מלכות, אדני.

ועי' ע"ח שער לה פ"ד: לעולם המגדיל המלכות הם החסדים (המתפשטים שם) שהם סוד המים המגדילין האילן ואת הנטיעות והוא סוד והוכן בחסד כסא. ועי' ביאורים ח"א כא ע"ד: אור התיקון דימות המשיח, שהוא בעטרת היסוד, מלך הדר, מלכות דז"א, ועל המלכות נאמר (שם ה) והוכן בחסד כסא (ביאורים ח"א כא ע"ד) ועי' פקודי רכ ע"ב. והוא קץ הימין עי' בפ' בראשית (נד סע"א) ובפ' בא (לד ע"א) (ביאורים ח"ב מב ע"ד), ועי' ע"ח שער ט"ל פרק א.

³ עי' לעיל הערה. **Error! Bookmark not defined.**

⁴ עי' שעה"כ כב ע"ג: מדת החסד הוא המתקן לזו"ן והמזווג אותם.

⁵ היינו מלך הדר עי' בהגר"א ספד"צ ט ע"ד.

- מאיר הכוונה -

¹ נמחק בדרך אמת@.

² פי' מלכות התבוננותה על ידי החסד (מ"מ). אור התיקון דימות המשיח, שהוא בעטרת היסוד, מלך הדר, מלכות דז"א, ועל המלכות נאמר (שם ה) והוכן בחסד כסא (ביאורים ח"א כא ע"ד) ועי' פקודי רכ ע"ב. והוא קץ הימין עי' בפ' בראשית (נד סע"א) ובפ' בא (לד ע"א) (ביאורים ח"ב מב ע"ד), ועי' ע"ח שער ט"ל פרק א.

³ עי' לעיל הערה. **Error! Bookmark not defined.**

⁴ עי' שעה"כ כב ע"ג: מדת החסד הוא המתקן לזו"ן והמזווג אותם.

⁵ היינו מלך הדר עי' בהגר"א ספד"צ ט ע"ד.

פעה"כ

רכג. זהר ח"ג ז ע"א: ובוצינא קדישא¹ הכי אמר הנה מה טוב ומה נעים וגו' כמה דאת אמר (ויקרא כ יז) ואיש אשר יקח את אחותו² ובספרא דרב ייבא סבא ואיש דא קודשא בריך הוא אשר יקח את אחותו דא כנסת ישראל וכל כך למה חסד הוא חסד הוא ודאי³ והא אוקמוה ועל דא הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד קודשא בריך הוא וכנסת ישראל גם לרבות ישראל דלתתא כדאמרין דהא בשעתא דכנסת ישראל (ס"א באחוותא) באחדותא בקודשא בריך הוא ישראל דלתתא שריין בחדוותא גם אינון בקודשא בריך הוא ובגין כך גם יחד כתיב.

ובספרא דרב המנונא סבא⁴ גם יחד לרבות צדיק בה בכנסת ישראל דאינון זווגא חד וכלא מלה חד ותנינן בפרשתא דשמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד (דברים ו ד) מהו אחד דא כנסת ישראל דאחיד ביה בקודשא בריך הוא דאמר רבי שמעון זווגא דדכר ונוקבא אקרי אחד באתר דנוקבא שריא אחד אקרי מאי טעמא בגין דדכר בלא נוקבא פלג גופא אקרי ופלג לאו הוא חד וכד מתחברן כחדא תרי פלגי אתעבידו חד גופא וכדין אקרי אחד והשתא קודשא בריך הוא לא אקרי אחד.

תרגום: והנר הקדוש כך אמר, הנה מה טוב ומה נעים וגו', כמו שנאמר (ויקרא כ) ואיש אשר יקח את אחותו. ובספרו של רב ייבא סבא, ואיש זה הקדוש ברוך הוא, אשר יקח את אחותו, זו כנסת ישראל. וכל כך למה, חסד הוא. חסד הוא ודאי, והרי פרשוה, ולכן הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, הקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל, גם לרבות ישראל שלמטה, כמו שאמרנו, שהרי בשעה שכנסת ישראל (באחיה) באחדות עם הקדוש ברוך הוא, ישראל שלמטה שרוים בשמחה גם הם עם הקדוש ברוך הוא, ולכן כתוב גם יחד.

ובספרו של רב המנונא סבא, "גם יחד" לרבות צדיק בה בכנסת ישראל, שהם זווג אחד והכל דבר אחד. ושנינו בפרשת שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, מהו אחד זו כנסת ישראל, שאחווה בקדוש ברוך הוא. שאמר רבי שמעון זווג של זכר ונקבה נקרא אחד, במקום שהנקבה שורה אחד נקרא. למה, בגלל שזכר בלי נקבה נקרא חצי גוף, וחצי אינו אחד. וכשמתחברים כאחד שני חצאי נעשים גוף אחד, ואז נקרא אחד, ועכשיו הקדוש ברוך הוא לא נקרא אחד.

ועי' בהגר"א בספד"צ יז ע"א: יום אחד שנתייחדו שניהם ע"י יום אחד שהוא ת"ת, וייחודם ע"י חסד כנ"ל, בסוד ואיש אשר יקח את אחותו חסד הוא (ויקרא כ יז) כידוע, לכן נאמר יום אחד שהוא חסד יום ראשון, והוא יומא דכלהו יומין וזהו יום אחד, ע"כ. ועי"ש י' ע"ד וז"ל, חסד בפום אמה כנ"ל, והוא אור יום הראשון שאדם רואה מסוף העולם עד סופו, שהוא יומא דכלהו יומין שכולל כל הו"ק שהן כל העולם.

- מאיר הכוונה -

¹ ובוצד"ק רשב"י מפרש הנה מה טוב הם החסדים ומה נעים הם הגבורות כמ"ש בפ' אחרי מות דף נט וכן פי' שם הרח"ו ז"ל בהגהותיו ואחים הם זרין (מ"מ).

² פי' איש הוא ז"א, אחותו היא מלכות (מ"מ).

³ ז"ל הרב בסה"כ ואמנם עיקר הנסירה היא, כי הלא כשנדבקו הדינים יחד, הנה כדי להחזירם פב"פ, היה צריך להמשיך כל הדינים בנקבה, כדי שתוכל להפרד מן הזכר. וכל אותם הדינים שבאחוריו, כולם ננסרו ונתנו לה, והוא נשאר בסוד החסד והיא בסוד דינים. ואמנם כדי לדחות אותם הדינים שבאחורי הזכר, ליתנם אל הנקבה, זה נעשה בכח החסד העליון של הבינה, וז"ס כי יקח את אחותו חסד הוא, ובזהו אחרי מות דף עז ע"ב פי' כי ע"י החסד אתפרשו גזעין שהוא סוד האחורים שלהם ואז לקחה לאשה, ופי' הדבר כי הלא כבר ידענו שאע"פ שהאדם ישן, עכ"ז נשמתו מושכת לו חיים וחסד מלמעלה, אל אותו הכח קיסטא דחיותא הנשאר בגופו. והנה אע"פ שעתה הז"א נרדם בשינה, עכ"ז נשמתו מושכת אליו מסוד החסד של הבינה, ונתפשט בכלו, ואז הדינים שבאחוריו היו נדחים מאליהם ונדבקים באחורי הנקבה, וז"ש באדרא דף קמב ע"ב ובאתרה' שקיע רחמי וחסד והענין כי הלא כאשר היה נמשך בו החסד היה נחדה הדין ונשאר החסד שקוע במקום הדין וז"ש ובאתרהא שקיע רחמי וחסד עכ"ל. ובזה תבין לשון זה, וע"ד הנה מה טוב וכו'. ושיעור הכתוב אימתי מתחברים טוב שהם החסדים, עם נעים שהם הגבורות, כששבת אחים יחד, שהם זרין, לפי שהז"א נבנה מהחסדים, ומלכות מהגבורות. וכשמתחברים זרין, אזי גם החו"ג מתחברים ישראל דלתתא שריין בחדותא, גם אינון בקב"ה, פי' שנפשם ורוחם של ישראל עולים בסוד מ"ן למלכות, נמצא בשעה שהמלכות מזדווגת עם ז"א, והיא שמחה, גם ישראל יש להם שמחה, שגם הם מזומנים לאותו זווג (מ"מ).

⁴ רב ייבא סבא ביאר הענין היטב, וכן הוא דעת הרשב"י ע"ה, ששניהם לדבר א' נתכוונו (מ"מ).

שְׁעָה"כ

ע"י תיקו"ז (קג ע"ב): והכי שכינתא עלאה עם חכמה צריך לקרבא לון בצדיק וכל ענפין תמן מתייחדין ומתקשרין ומשלבין ומקבלין דא מן דא וכלא על ידא דצדיק ובלא צדיק לית קורבא דיחודא אלא אחוה ובגין דא חסד תמן אתקרי ו' אח וה' אחות מסטרא דימינא ובהאי אתר אתמר ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגו' חסד הוא ועם כל דא דחסד הוא ונכרתו לעיני בני עמם מאן דמחבר אתוון באתר דפרודא כאלו אפריש ביניהו ובגין דא ונכרתו מדה לקבל מדה.

תרגום: וכך השכינה העליונה עם חכמה צריך לקרבם לצדיק וכל הענפים שם מתייחדים ונקשרים ומשלבים ומקבלים זה מזה והכל על ידי הצדיק ובלי צדיק אין קרבת היחוד אלא אחוה ומשום זה חסד שם נקרא ו' אח וה' אחות מצד הימין ובמקום הזה נאמר ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגו' חסד הוא ועם כל זה שחסד הוא ונכרתו לעיני בני עמם מי שמחבר אותיות במקום של פרוד כאלו הפריד ביניהן ולכן ונכרתו מדה כנגד מדה.

בהגר"א: ובג"ד תמן אתקרי וא"ו אח וה"א אחות - ואמר בת אביו או בת אמו והן בסוד לאה ורחל לאה בת אמו ורחל בת אביו אבא יסד ברתא בחכמה יסד ארץ והן הוי"ה שלימה וכמו שמפרש והולך והכי י"ה בימינא דזיווגא דלאה נק' י"ה כידוע ועמש"ל ריש תמ"ט פ"ד ב'.

רכד. ע"י זהר ח"ב רמא ע"ב: ויקם משה את המשכן¹ רבי יהודה פתח (מיכה ז ח) אל תשמחי² אויבתי לי כי נפלתי קמתי וגו' מאן אויבתי לי דבכו דמלכו אחייבא במלכותא (במלכא³) קדישא⁴ והאי קרא כנסת ישראל אמר ליה אל תשמחי⁵ אויבתי לי⁶ כי נפלתי קמתי⁷ מה דלית לך (לה) הכי⁸ דכיון דתפול לא תקום לעלמין אבל כנסת ישראל אף על גב דנפלת תקום וקמת שאר זמנין דכתיב כי נפלתי קמתי:

דהא כמה זמנין נפלת⁹ כנסת ישראל בגלותא ויתבא בין אינון מארי דבכו [כל] (דשאר)¹⁰ עמין קמו עליהו דישראל לשיצאה לון מעלמא ולא יכיל¹¹ כמה דאת אמר (תהלים פג ד) על עמך יערימו סוד וכתיב (תהלים פג ו) כי נועצו לב יחדו וגו' אמרו לכו ונכחידם מגוי ועם כל דא אף

- מאיר הכוונה -

¹ ועיקר קיום המקדש בהקמתו תלוי כענין נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, ואם תאמר וכיון שהוקם על ידי משה היאך נחרב, ויש לומר שלא נחרב אלא נגנז, ומשכן שילה משכן שני היה שכבר נגנז הראשון, עוד יש לומר שנחרב מפני שלא נכנס משה לארץ אלא הפקירו ביד יהושע פני לבנה ויש שם שליטה לחצונים, עוד יש לומר שלא שלטו אויבים בו כלל כמו שלא שלטו באבני יסודי המקדש שפירשו לעיל, והם נגנזות אלו באלו ואלו באלו משכן בתוך מקדש ומקדש בתוך ספירים לעתיד לבא, והכל גנוז כדפירשנו בסימן י' (אור יקר).

² דקדק בכתוב אחת אומרו אל תשמחי וכי מפני שתקום לא תשמח בנפילתה סוף סוף נפילה היא, ב' אומרו אויבתי לי שני כנויים שהיוד (שהיוד) כנוי לי ולי, ג' אומרו כי נפלתי קמתי, אקום היה לו לומר, ולזה פירש קודם ואמר כי להבנת ענין זה צריך לדעת כנגד מי אמר (הוא) [רוח] הקדש פסוק זה, אם אמרו ישראל כנגד האומות אין לו ענין וקשה כל מה שקשה (אור יקר).
³ במלכו (דפ"ו).

⁴ והענין במה שפירשו בפרשת ואלה שמות כי אין ענין נעשה מהחצונים שלא ברשות גבוה חס ושלום, ואפילו מה שאמר פרעה מי ה' אשר אשמע וכן הבה נתחכמה לו וכל כיוצא הכל ברשות גבוה, אם כן נמצא שדבבו דמלכו(ת) חייבא שהם הקליפות אינם מצד עצמם אלא כח הנתן להם מלמעלה (אור יקר).

⁵ כיון דדבבו דמלכו חייבא במלכו קדישא הוה מהקדש ממש והיא כאם המייסרת את בניה ובוכה עמהם (אור יקר).

⁶ אני הוא הנותן לך כח להיות לי לאויבת, וזה רצה באומרו אל תשמחי כי אין הכח ממך אלא ממני היה הכח הנותן לך לייסר ולהוכיח את בני (אור יקר).

⁷ ממש כשנפלתי יש לי ממש קימה שאינה נפילה, שאם היו האויבים יכולים לה(ע)א[ב]יד ישראל היו נופלים אבל גדול הרועה ששומר את צאנו אם כן הנפילה אינה נפילה כיון ששמירת קונם עמם (אור יקר).

⁸ (נ"א לה הכי) למלכו אחרא (נוסף בדפ"ו).

⁹ ועתה פירש נפלתי כמה פעמים וקמתי תמיד באותם נפילות כדמפרש ואזיל (אור יקר).

¹⁰ ושאר עמין עכו"ם (דפ"ו).

¹¹ ולא יכילו (מוסגר בדפ"ק).

שְׁעָה"כ

על גב דשאר עמין קמו עלייהו קודשא בריך הוא לא אנח¹ לון בידייהו ואי נפלו קמו דכתיב כי נפלתי קמתי דהא קודשא בריך הוא אקים לה תדיר:

תרגום: ויקם משה את המשכן רבי יהודה פתח אל תשמחי איבתי לי כי נפלתי קמתי וגו' מי איבתי לי זו מלכות הרשעה ששונאת את מלכות הקדושה ופסוק זה אמרה אותו כנסת ישראל אל תשמחי איבתי לי כי נפלתי קמתי מה שאין לך כך (לה כך) במלכות אחרת שכיון שתפל לא תקום לעולמים אבל כנסת ישראל אף על גב שנפלה תקום וקמה שאר הפעמים שכתוב כי נפלתי קמתי. שהרי כמה פעמים נפלה כנסת ישראל בגלות וישבה בין אותם שאר בעלי יריבות ושאר העמים קמו על ישראל להשמידם מהעולם כמו שנאמר על עמך יערימו סוד וכתוב כי נועצו לב יחדו וגו' אמרו לכו ונכחידם מגוי ועם כל זה אף על גב ששאר העמים קמו עליהם הקדוש ברוך הוא לא הניח אותם בידיהם ואם נפלו קמו שכתוב כי נפלתי קמתי שהרי הקדוש ברוך הוא מקיים אותה תמיד.

רכה. עי' זהר ח"ג רסו ע"ב: ד"א ובאו האובדים² מאן אינון אלין צדיק וכנסת ישראל דאקרון אובדים מנלן כנסת ישראל דכתיב על מה אבדה הארץ³ אבודה או נאבדת לא כתיב אלא אבדה הארץ דא כנסת ישראל⁴ צדיק דכתיב (ישעיה נז א) הצדיק אבד אבוד או נאבד לא כתיב אלא אבד והא אוקמוה:

תרגום: דבר אחר ובאו האובדים מי הם אלו הצדיק וכנסת ישראל שנקראים אובדים מנין לנו כנסת ישראל שכתוב על מה אבדה הארץ לא כתוב אבודה או נאבדת אלא אבדה הארץ זו כנסת ישראל הצדיק שכתוב הצדיק אבד לא כתוב אבוד או נאבד אלא אבד והרי פרשוה.

רכו. עי' זהר ח"ג מח ע"א: תאנא בכמה דרגין אתקרי בר נש אדם⁵ גבר⁶ אנוש⁷ איש⁸ גדול שבכלם אדם (משום) דכתיב (בראשית א כז) ויברא⁹ אלהים את האדם בצלמו וכתוב (שם ט ו) כי בצלם אלהים עשה את האדם¹⁰ ולא כתיב גבר אנוש איש אמר רבי יהודה אי הכי והא כתיב (ויקרא א ב) אדם כי יקריב מכם קרבן ליהו"ה (ולא גבר אנוש איש) מאן בעי למקרב קרבנא מאן דאיהו חטאה וכתוב אדם¹¹.

- מאיר הכוונה -

¹ השלישית יאמר הפסוק הזה לעתיד עתידה כנסת ישראל לומר אל תשמחי ואז יצדק נפלתי בגלות וקמתי בגאולה (אור יקר).

² כל אחד מהם אובד אבדה אחת, ואין רוצה לומר אבודים עצמם אלא אובדים אבודות אחרות (אור יקר).

³ המלכות אבדה אבדה אחת [והיינו הצדיק] וכן הצדיק אבד אביחי, אחת [והיינו המלכות] והיינו אובדים והטעם כי השכינה אבדה הצדיק והצדיק אבד השכינה, והטעם שהם בעצמם חס ושולם אינם אבודים אלא שאבדו ייחודם ולזה לא אמר אבודה או אבוד (אור יקר).

⁴ פי' אבדה הארץ שאבדה לבעלה או שאבדה השפע. וכן ג"כ הצדיק אבד אבד למטרונותא או אבד השפע (מ"מ).

⁵ הם סוד אבי"ע, "כל הנק' בשמי", אדם דנשמתיא דאצילות נקרא אדם, א"נ אדם י' חכמה, מ"ה אד"ם (אור יקר).

⁶ "בראתיו" אדם דבריאה, דאית ביה נשמה דבריאה נקרא גבר סוף סוף גובר, א"נ גבר ה' דתמן יסוד הגבורה (אור יקר).

⁷ "אף עשיתיו", אדם דעשיה, דאית ביה נפש דעשיה, נקרא אנוש, אנוש הוא ודאי, א"נ אנוש, ה' אנושה מכותיה (אור יקר).

⁸ "יצרתי", אדם דיצירה, דאית ביה רוח דיצירה נקרא איש, כענין המלאכים והאיש גבריאל, א"נ איש, ו' דהיינו סוד ה' איש (אור יקר).

⁹ "ויברא אלהים" בינה, "את האדם בצלמו" שצלם ורוחניות הבינה היא החכמה ומכח החכמה ברא האדם, והיינו לפי מה שפירשתי אדם מ"ה חכמה, ולמה שפי' כל הנקרא בשמי וכו', "ויברא אלקים" בסוד הכסא שעולה בחשבון אלהים, את האדם בצלמו, שצלם הכסא הוא האצילות, ואדם נברא בצלם ההוא (אור יקר).

¹⁰ אחר שבאו מוחין לז"א נקרא אדם שלם ב"ס, ואז הצלם נקרא צלם אדם, ובהיות ז"א כן ו"ק נק' איש, והצלם של אז נק' "אך בצלם יתהלך איש" (מ"מ).

¹¹ לפי דבריך, מי שהוא במדרגה כזה, אין חטא בא על ידו. והשיב, אדרבה אין קרבן ראוי ליקרב אלא על ידי מדרגה זו, שעל ידו מתקיימין "עלאין ותתאין", והקושר הכל הוא אדם שעולה אפילו בחכמה, וכל שכן באצילות, לעשות נייחא לקב"ה, וצריך לעלות עד למעלה בקרבנו (אור יקר).

שְׁעָה"כ

תרגום: שנינו בכמה דרגות נקרא בן אדם, אדם, גבר, אנוש, איש. גדול שבכולם אדם, (משום) שכתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו, וכתוב כי בצלם אלהים עשה את האדם, ולא כתוב גבר אנוש איש. אמר רבי יהודה, אם כך והרי כתוב אדם כי יקריב מכם קרבן לה' (ולא גבר אנוש איש), מי צריך להקריב קרבן, מי שהוא חוטא וכתוב אדם.
כג ע"ב

רכז. עי' זהר ח"ב רנג ע"א: ומיומא דאתחבר בי מקדשא לא עאלו הכא נשמתין אחרנין¹ וכד יסתיימו אלין היכלא (לא) קיימא בריקניא [ויתפקד מלעילא] וכדין ייתי מלכא משיחא² וואתער היכלא דא לעילא ויתער היכלא לתתא³:

תרגום: ומיום שנחרב בית המקדש לא נכנסו לכאן נשמות אחרות וכשיסתימו אלה ההיכל עומד בריקנות ויפקד מלמעלה ואז יבא מלך המשיח ויתעורר ההיכל הזה למעלה ויתעורר ההיכל למטה.

עי' זו"ח כ ע"ב. ועי' שער ההקדמות (סג ע"א): יש עוד בחי' אחרות בענין הזווגים, אם הוא לברוא נשמות חדשות ממש. ואם הוא לחדש ולתקן ולהחיות נשמות ישנות שכבר נבראו ולחדש להם מוחין. וכ"ז הוא בזמן שבית המקדש היה קיים. אמנם אחר החרבן, אין שום זווג, לא לאבא עם אימא. ולא לז"א עם נוק', לברוא נשמות חדשות. וז"ס מ"ש רז"ל ולא אבא בעיר, נשבע הקב"ה, שלא יכנס בירושלים של מעלה, עד שיכנס בירושלים של מטה. שהוא הזווג העליון של אבא באימא, וזווג התחתון, של ז"א בנוק'. באופן, שאחר החרבן אין שום זווג פנימי, לא שוה בשוה, ולא בהרכנת הראש. בין באו"א, בין בזו"ן, ואין זווג לנשמות חדשות, רק להחיות את הישנות חיות המוכרח להם, הנקרא מזון, וגם לחדש להם בחינת מוחין. ועי' דרושי הלילה פרק ג שעכ"ז זה נחשב חדשות, אבל זה מזווג אב"א.

ועי' עיונים אות קלא עמוד 467 שער התפילין פרק טז ד"ה ובזה יתבאר.

רכז. מהחברים טעם היות הד' ע"ב הנ"ל בע"ב השני א' מיותר ובע"ב הג' א' חסר הוא סוד נקודות זעיר אנפין המושרש באמא לכן יש עודף א' בע"ב דאמא וא' חסר בז"א לפי ששורש ז"א נשאר במעוי דאמא כדי שאבא יתן לו מוחין⁴ כי אלו המוחין אינם ניתנים לו תמיד אלא בשעת זווג ובשעות ידועות שהוא עת קריאת שמע ובג' ברכות אשונות וזהו טעם שיש פיסוק טעמים

- מאיר הכוונה -

¹ לא עלו נשמתין חדתינ בתר דאתחבר בי מקדשא (שעה"מ נה ע"א). עי' שעה"ג הק' ו: אין בנו כח בכל הזמן הזה רק להמשיך אלו הנשמות החדשות, אותם שהם מן הבי"ע, שהם סוד נשמה רוח נפש כנודע. אבל לעתיד לבא אחר התחיה, יבואו נשמות חדשות יותר מעולות, שהם מעולם האצילות והם מבחי' הנשמה דאצילות שהיה לאדה"ר, הנקראת בשם זיהרא עילאה, וכו' וז"ס מ"ש בס"ה פרשת פקודי (דף רנג ע"א), שמיום שנחרב בית המקדש, לא נכנסו נשמות בהיכל האהבה. כי אלו החדשות דפנים בפנים מן עולם האצילות, לא נכנסו שם. אבל הנשמות שמן הבי"ע החדשות, אפשר שיבואו אפילו בזמן שלאחר החרבן.

² ר"ל שכאן עומדים כל הנשמות שיוצאין מברית העליון, שהוא שומר הברית. ומיום שחרב בהמ"ק לא נכנסו בו נשמות חדשות, וכשיסתיי' הנשמות יבוא משיח, כדי שלא יעמד ההיכל ריקן, וכמ"ש (יבמות סב. וש"מ) אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף (פירש"י פרגוד שבין השכינה). והוא ההיכל הזה, שכאן הוא גוף, שלמעלה מזה הוא ראש. והיכל הז' הוא רוחא בלא גופא. וז"ש (יבמות שם) שנאמר כי רוח מלפני יעטוף כו', והוא כמו תפלה לעני כי יעטף, בעטף עולל כו', שנפשו ריקן (יהל אור). אמנם הנה בדברי הרב בשער הצלם (פרק ב), אמר שם כי כוונת מאמרם ז"ל הוא על הצלם שהוא לבוש להנשמה, ועל ידה מתלבש הנשמה בהגוף ומתקשרים זב"ז כי היא אמצעי בין הגוף להנשמה. וכל הצלמים כולם הנה הם מהרפ"ח ניצוצין המתבררים, וכשיוגמרו להתברר כל הצלמים כולם שהם כלל הלבוש והגוף לכלל כל הנשמות אז יבא משיח. וזהו שאמרו, עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, ור"ל עד שיושלמו כל הנשמות כולם בהגוף והלבוש הראוי לכל אחד ואחד (כללים ח"א קה ע"ג).

³ ר"ל היכל חסד דדכורא, ודלתתא דנוקבא, ואז יבא משיח, אם יגאלך טוב יגאל. והטעם כי כל דבר שיתרוקן, אז נתמלא כבתחלה, ולכן כשיגיעו רגלין ברגלין אז יבא משיח כמ"ש לקמן (רנח ע"א) (יהל אור).

⁴ עי' בהגה (לש"ו)

שְׁעָה"כ

כפ' והיה אם שמוע' לכוין ע"א תיבין ומלת ושמתם המשלים לע"ב היא דבוקה לכ"ב² ויתר על חשבון נ' להשלמת ז"א כנ"ל
הגהה (ו) והטעם מפורש וז"ל מה שיש א' עודף באמא דהיינו בשם ס"ג וא' חסר בז"א דהיינו בשם מ"ה לפי ששורש זעיר נשאר במעי אמא כדי שאמא תתן לה מוחים וע"ש באורך חלק א' סי' כ"א ע"כ הגה"ה

רכט. לא מצאתי אריכות שם, אמנם עי' בפרשת וירא: וצריך שנבאר בחי' הנפש הזאת הנקראת רוחא דשבק בה בעלה כנוכר, כי הרי איך אפשר שעתה יכנס הנפש שבה בביאה ראשונה, והרי מעת שנאצלה יש בה נפש. והענין הוא זה, דע, כי תרין עיטרין שיש בדעת דז"א שהם חו"ג, והם שתי הויו"ת, הויו"ה דמ"ה דאלפין, היא עטרא דחסדים. והויו"ה דב"ן דההי"ן, היא עיטרא דגבורות. ונודע, כי תרין עיטרין אלו, הם עיטרא דחסדים לצורך הגדלת ז"א עצמו, שהוא הויו"ה דמ"ה. ועטרא דגבורות, לצורך הגדלת נוקביה, שהיא הויו"ה דב"ן. וחלקה נמשכת לה ע"י בעלה כנז"ל, ולכן ה' חסדים מתפשטים בגופא דזעיר. וה' גבורות הם יורדות ביסוד שלו, ואז עדיין נוקביה עומדת עמו אב"א מן החזה ולמטה, והדעת שלה מכוון כנגד היסוד דזעיר כנודע, והארת אותם הגבורות עוברות דרך מחיצת כלי יסוד דזעיר לחוץ, ונכנסת דרך מחיצת כלי הדעת דנוקביה, ועי"כ מתפשטים אותם הארות דגבורות בגופה, ונגדל פרצופה, ע"ד הגדלת פרצוף זעיר ע"י החסדים. ואחר שנבנה פרצופה, חוזרת פב"פ, והם מזדווגים יחד, ואז נותן בה ה' הגבורות עצמם, שהיו ביסוד שלו, וניתנים ביסוד שלה בביאה ראשונה, ואלו נשארים שם תמיד, והם החיות שלה, ונפש שלה. אבל מה שנגדל פרצופה בתחלה, לא היה אלא ע"י הארתם בלבד, אבל עתה הם עצמות הגבורות ממש כנוכר. ובחי' זו נקראת רוחא דשבק בה בעלה בביאה א'. והנה אלו הגבורות הראשונות נשארות שם תמיד, כעין שאור המחמץ את העיסה, והוא, כי הנה כאשר חוזרים ומזדווגים פעם אחרת, אז האי רוחא מעלה בה את המ"ן לקבל מ"ד, ומשניהם נוצר הולד כמו שנבאר וכו'.

ואל תטעה לומר, כי כל החסדים הראשונים, או כל הגבורות הראשונים, נעשים מלבוש אל הנשמה ההיא, אבל הענין הוא, כי כל הבנים או הבנות שיולדת הנקבה, כלם הם לוקחות חלק אחד קטן, מאותם החו"ג הראשונות, וכשנשלם כחם, ואין להם מה ליתן עוד לזולתם, רק החיות הצריך לעצמם לבד, אז אין האשה יולדת, ונפסק ממנה ארח כנשים, כנודע כי מן הכלים והלבושים של הגבורות הראשונות שבאשה, נמשך הדם של אורח הנשים, כמבואר אצלינו באורך, בדרוש ליל פסח ויציאת מצרים וע"ש. בסוד ה' דמים טהורים, וה' דמים טמאים. ואותם דמים שהם לבושי הגבורות, נעשים שאור לצייר צורת הוולד, שהוא מן החדשות. כשכלה השאור, ואין בו כח להחמיץ, זולתו אין עיסה חדשה להתחמץ, ולא נשאר בה רק כח והרוחניות שצריכים לעצמה. ואם גם זאת היה יוצא ממנה, היתה מתה, כמ"ש לקמן על בצאת נפשה כי מתה, כי מבחי' השארית הזה, נעשה בנימין:, אמנם עי' ע"ח שער טל פרק ח.@@@

רל. עי' זהר ח"ג קטז ע"א: כגוונא דא אר"ש (שמואל ב' ח יג) ויעש דוד שם³ וכי דוד עביד ליה⁴ אלא בגין דאזיל⁵ בארחי דאורייתא ועביד פקודי אורייתא ואנהיג מלכותא⁶ כדקא

- מאיר הכוונה -

1 ר"ל שיש הפסק פסוק קודם ושמתם הגם שהוא משלים לע"ב עכ"ז הנה הוא מחובר להנ"ג' תיבות שאחריו שהם בבינה והוא משום כי שורש ז"א נשאר באימא כנ"ל ומשום שבספר תורה אין היכר בפסוקים רק ע"י הטעמים שהוא סוף פסוק לכך קורא אותו פיסוק טעמים ור"ל סו"פ (לש"ו).
2 לע"ב (לש"ו).

3 מלת "שם" היא במלכות, שהיא שם ולבוש והיכל לשם יהו"ה דהיינו אדנ"י (אור יקר).
4 אלא על הדרך שפי', ועם היות שעתה יקשה שתים האחת וכי דוד לבדו עשה שם והרי כל ישראל הם אחוזים בתורה ובמצות ועושים השם, וכל צדיקהם, וחסידיהם זוכים בשם זה א"כ מהו אומר ויעש דוד שם, ועוד קשה שהרי פי' ועשיתם אותם היינו שם אדנ"י ושם יהו"ה (אור יקר). פי' והלא ה' אמר לו שיעשה לו שם (רמ"ז).

5 שה"ס משפט וחוק, וזה בכללות בכל צדיקי ישראל (רמ"ז).
6 וזה בפרטות הנוגע לו שהגדיל את שורשו היא השכינה, בתחילה בשלשים מעלות כמספר יהוד"ה וכנגד נה"י, שלשים שנה היו לו כשמלך שאז הגיע לת"ת זעיר, וידוע מסוד ברוך אתה של תחילת העמידה שגם שעולה המלכות עד נה"י לא נקרא עלייה כי אם בזקיפה בשם שאז עולה לת"ת, וכן היתה עלייה אז לדוד. ועוד מלך בחברון שבע שנים ונתעלה לכתר מלכות, ושלשים

שְׁעָה"כ

יאות כביכול עשה שם לעילא¹ ולא הוה מלכא בעלמא דזכה להאי כדוד דהוה קם בפלגות ליליא והוה משבח ליה לקב"ה עד דסליק² שמא קדישא בכורסייה בשעתא דסליק נהורא דיממא כביכול הוא עבד שם ממש כד"א (ויקרא כד יא) ויקוב בן האשה הישראלית את השם ויקלל ובג"כ (שמואל ב' ח יג) ויעש דוד שם ועל דא ועשיתם אותם³ כתיב:

תרגום: כדוגמא זה אמר רבי שמעון "ויעש דוד שם" וכי דוד עשה אותו, אלא משום שהלך בדרכי התורה ועשה מצוות התורה והנהיג את המלכות כראוי, כביכול עשה שם למעלה, ולא היה מלך בעולם שזכה לזה כמו דוד, שהיה קם בחצות הלילה והיה משבח את הקדוש ברוך הוא עד שעולה השם הקדוש בכסא, בשעה שעולה אור היום, כביכול הוא עשה שם ממש, כמו שנאמר "ויקוב בן האשה הישראלית את השם ויקלל" ולכן "ויעש דוד שם" ועל זה כתוב "ועשיתם אתם".

ועי' זהר ח"א קטז ע"א: רבי יהודה פתח ואמר (תהלים קיט קכו) עת לעשות ליהו"ה הפרו תורתך עת לעשות ליהו"ה מהו אלא הא אוקמוה אבל עת דא כנסת ישראל⁴ דאקרי עת כמה דאת אמר (ויקרא טז ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש מאי ואל יבא בכל עת⁵ כמה דאת אמר (משלי ז ה) לשמרך מאשה זרה ודא הוא (ויקרא י א) ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה וגו' מאי טעמא עת בגין דאית לה עת וזמן לכלא⁶ לקרבא⁷ לאתנהרא⁸ לאתחברא⁹ כדקא יאות¹⁰ כמה דאת אמר (תהלים סט יד) ואני תפלת¹² לך יהו"ה עת רצון לעשות ליהו"ה¹³ כמה דכתיב (ש"ב ח יג) ויעש¹⁴ דוד שם דכל מאן דאשתדל באורייתא כאילו עביד ותקן האי עת לחברא לה בקב"ה וכל כך למה בגין דהפרו תורתך דאילו לא הפרו תורתך לא אשתכח פרודא דקב"ה מישראל¹⁵ לעלמין תרגום: רבי יהודה פתח ואמר, "עת לעשות לה' הפרו תורתך". מה זה "עת לעשות לה'", אלא הרי פרשוה, אבל "עת" זו כנסת ישראל שנקראת עת, כמו שנאמר "ואל יבא בכל עת אל הקדש". מה זה "ואל יבא בכל עת", כמו שנאמר "לשמרך מאשה זרה", וזה הוא "ויקריבו לפני ה' אש זרה" וגו'. ולמה [נקראת] "עת", משום שיש לה עת וזמן לכל להתקרב להיות מאירה

– מאיר הכוונה –

ושלש שנים עלה לדעת, ששם לאה, והרי כל שרשי המלכות. כביכול עשה ש"ם לעילא, שד"י הו"ה, וגם הו"ה אדנ"י שסודו זר"ן (רמ"ז).

1 פי' שדוד ע"ה ע"י מעשיו הטובים תקן המלכות ועשה אותה פרצוף (מ"מ).
2 שע"י עסק התורה מעלה את המלכות מעולם הבריאה ולכלול בנקודה שתחת היסוד את ט' חלקיה שבבריאה בכורסיא שבאצילות כי בלילה יורדות לבריאה בסוד ותתן טרף לביתה (רח"ו).
3 יש לדקדק דכיון דועשיתם אותם הוא מיותר כדאקשי לעיל, והוא מוסב אל החוקים והמשפטים שסודם זר"ן כמבואר לעיל, אם כן מכח הייתור הווה דרשינן דעבדי ומתקני זר"ן, דלעשיית החוקים והמשפטים למטה דהיינו קיומם לא אצטריך קרא, ואם כן למאי אצטריך דרשא דאתם כתיב. ויש לומר בדקדק עוד מאי כביכול דאמר, והרי הענין ממש כן בפועל שהצדיקים הם העולים ומעלים את המלכות והם בונים אותה ממש ומאי כביכול. ויש לומר דנהי דהתם מעלים (נ"א דגם נה"י מעלים) מ"ן מכל מקום העיקר הוא מה שהעליונים עושים, דהיינו שזר"ן מעלים מ"ן לאר"א ואר"א לאריך ואריך לעתיק וכן עד רום המעלות עד המשפיע הראשון, ואז כל עליון משפיע לשלמטה ממנו והכל נחשב אל הצדיק, שמעלה עליו השי"ת כאילו הוא העולה עד המדרגה העליונה וכאילו הוא המשפיע העיקרי, וסוד זה נרמז במלת אתם. ואתי שפיר אומרו כביכול, כלומר כאילו אתם עשיתם הכל בלי שום סיוע וכח מאחר (רמ"ז).

4 נוק' נקראת עת. והטעם, שזיווגה תלייא לפרקים דלא כמו באר"א שהם לא מתפרשין לעלמין (ב"ע ב ע"ב). ועי' בהגר"א בספד"צ ב ע"ב: עת הוא זיווג כידוע בסוד (תהלים א ג) אשר פרי יתן בעתו, והערת המאיר הספרא שם.

5 משום דאית עת טובה דהיינו אשת חיל עטרת בעלה, ועת רעה דהיינו לשמרך מאשה זרה נמצאת למד דאיהי אתקריאת עת (אור יקר).

6 הם כ"ח עתים ללבנה (אור יקר).

7 היינו קורבתה לקבל מלמעלה להתקשט (אור יקר).

8 היינו קישוטה מאור העליון אחר קורבתה (אור יקר).

9 היינו יחודא עם בעלה אחר הקישוט (אור יקר).

10 "והאי איהו עת לעשות לה' דאיהו כנסת ישראל" נוסף באור יקר.

11 והאי איהו עת – פי' לעשות לתקן (אור יקר).

12 מלכות (אור יקר).

13 ייחודה עם הת"ת עד שנעשה עת רצון ודאי (אור יקר).

14 תקן ה' ת"ת לדוד שם היא המלכות שדוד מרכבה אליה (אור יקר).

15 שישאל תלויים בשכינה ובהיות שכינה נפרדת מהת"ת, הם מתרחקים ג"כ ממנו בגלות (אור יקר).

שְׁעָה"כ

ולהתחבר כראוי, כמו שנאמר "ואני תפלתי לך ה' עת רצון". "לעשות לה" כמו שכתוב "ויעש דוד שם", שכל מי שעוסק בתורה כאלו עשה ותיקן את העת הזאת לחבר אותה עם הקדוש ברוך הוא. וכל כך למה, משום שהפרו תורתך, שאלו לא הפרו תורתך, לא נמצא פירוד של הקדוש ברוך הוא מישראל לעולמים.

ע"י כללים (ח"א ג ע"ד): כי כל גילוייו ית"ש אשר באצילות הוא ג"כ רק בשביל ישראל וע"י הצדיקים וע"י זוה"ק פ' בחקותי קי"ג סע"א בסוד הכתוב (שמואל ב ח) ויעש דוד שם.

ר"ל. ע"י זהר ח"א קסד ע"א: רבי יצחק ורבי ייסא הוּו אזלי בארחה אמר רבי ייסא הא שכינתא לגבן נתעסק במלי דאורייתא דכל מאן דעסיק במלי דאורייתא וישתדל בה זכי לאמשכא ליה בהדיה פתח רבי יצחק ואמר (תהלים יח מז) חי יהו"ה וברוך צורי וירום אלה"י ישעי האי קרא איהו רזא חי יהו"ה וכי לא ידענא דקב"ה אקרי חי¹ אלא אפילו צדיק גמור² איהו אקרי חי דהא חי צדיק איהו לעילא וצדיק איהו לתתא לעילא קב"ה אקרי חי לתתא צדיק אקרי חי דכתיב (ש"ב כג כ) ובניהו בן יהוידע בן איש חי אמאי אקרי חי בגין דאיהו צדיק דהא צדיק חי אקרי חי העולמים³.

תרגום: רבי יצחק ורבי ייסא היו הולכים בדרך. אמר רבי ייסא, הנה שכינה אצלנו, נתעסק בדברי תורה, שכל מי שעוסק בדברי תורה ומשתדל בה, זוכה להמשיך אותה עמו. פתח רבי יצחק ואמר, "חי ה' וברוך צורי וירום אלוהי ישעי", הפסוק הזה הוא סוד. "חי ה'", וכי לא ידענו שהקדוש ברוך הוא נקרא חי, אלא אפילו צדיק גמור, הוא נקרא חי, שהרי חי, צדיק הוא למעלה וצדיק הוא למטה, למעלה הקדוש ברוך הוא נקרא חי, למטה הצדיק נקרא חי, שכתוב "ובניהו בן יהוידע בן איש חי". למה נקרא חי, משום שהוא צדיק, שהרי צדיק נקרא חי, חי העולמים.

ר"ל. ע"י שעה"כ לה רע"א: ע"י שאו"א אתכלילו במזלא שהוא הדעת עלאה אשר הוא למעלה מאו"א (ע' דרושי הצלם דרוש ב כללי חו"ג כלל טו ונסירה סוף פרק ג ודרושי מ"ן ומ"ד ריש דרוש י ושער מאמרי רשב"י נא רע"א), הנה נמשך עי"ז אור גדול מהמזלא אל הדעת אשר בין או"א וכו', וכן הוא ג"כ בפע"ח (שער העמידה פרק ד) והרי לנו מכ"ז סברת הרב, כי ישנו בחי' דעת בין או"א וזולת המזלין נוסף על המזלין, ובפע"ח שם אמר בפירושו שהוא דעת הב', ור"ל שהוא הב' להמזלין. וכן נמצא ג"כ סברא זו בדברי הרב עוד בע"ח (שער א"א פרק ז ד"ה ז"א, וכן הוא ג"כ בשער רוח הקודש, בתיקון נדר ושבועה בדף יד ע"ב, ע"ש בלוח הטעות והשמטות אשר בסוף הספר, דף עו ע"א מדפוס ראשון תרכ"ח, וכן הוא ג"כ בספר שער היחודים, לעמבערג דף טל ע"ג). והיה האריז"ל עצמו כמסתפק בזה אם ישנו מציאות בחי' דעת בין או"א וזולת המזלין או לא, אמנם אח"כ הנה הכריע שם הוא ז"ל עצמו כי המזלא גופה הנה הוא הדעת שביניהם ואין זולתו ביניהם שום דעת אחרת כלל, וכן תפס אח"כ בפשיטות במאמר שם (דף נ ע"ד).

והאדרא זוטא (דף רפט ע"ב) שאמר שם בענין או"א אחר שנמשכו מהמ"ס ויצאו ונעשו ע"י המזלין, הנה אמר שם אתנהירו ג' רישין עילאין תריין רישין (שהם או"א) וחד דכליל לון (שהוא הדעת) ובמזלא תליין ואתכלילין ביה' עכ"ל. והרי הלשון הזה הוא מורה כי הדעת שביניהם

- מאיר הכוונה -

¹ ירצה אם הכוונה כפשט הענין חי ה' להורות על חיות ה' וקיומו על כל הנמצאים אמנם התיקון שהחי היא מלה פשוטה והחדוש הוא ה' (אור יקר).

² "אפילו צדיק גמור" נמחק באור יקר, ובמקומו איתא "ודאי צדיק". ועתה ההודעה חי שהוא היסוד כמו שידעת ישתלם עד שיקרא יהו"ה והטעם דפשיטא לן דאיקרי חי דתלי שמא קדישא במלת חי כדפי' דהא חי צדיק איהו לעילא וצדיק איהו לתתא ומלה זו מפורסמת בלשון הרבה והענין פשוט לכל הבא לחקור, ויאמר לעילא קב"ה אקרי חי, לתתא צדיק אקרי חי, א"כ כשיחקור החוקר אמאי אקרי חי, מיד שכלו יכוון אל ההקדמה המסוכמת שהוא מפני שהוא מרכבה אל המדה הזאת מדת היסוד, והטעם שיכוון אל היסוד מפני שכשמו כן הוא, צדיק יסוד עולם חי העולמים (אור יקר).

³ כשבא הכתוב לומר חי ה' לא הודיענו שהשם הוא חי אבל בא להודיענו חי שהוא צדיק הוא הויה שם שלם, שעד עתה לא שמענו שם זה אלא בת"ת מפני שלמות המדה אמנם עתה נתחדש לנו היותו נקרא יהו"ה מפני שלמותו ותקונו ומעין זה הוא מלת וברוך צורי (אור יקר).

⁴ תרגום: האירו ג' ראשים עליונים: שני ראשים, וראש אחד הכולל אותם. והם תלויים במזל ונכללים בו.

שְׁעָה"כ

הכולל אותם הוא זולת המזלא, ומזה הוא סברת האריז"ל שבתחילה, כי ישנו בחי' דעת בין או"א זולת המזלין. אמנם אח"כ הנה הכריע האריז"ל ואמר שם כי יותר נראה שמה שאמר ובמזלא תליין הנה הוא עצמו החד דכליל לון, וז"ל השער מאמרי רשב"י: והענין הוא כי כמו שביארנו לעיל ענין תלת רישין עלאין שהם עתיק יומין עם כתר וחכמה דא"א שהם רישא דיליה כן כאן יש תלת רישין אחרו' והם תרין רישין דאו"א וחד רישא דכליל לון הוא בחי' מזלא דדיקנא היורד ומתפשט עד טיבורא דלבא כשיעור קומת או"א וחופף ומכסה עליהם וזהו מה שביאר ואמר ובמזלא תליין ואתכלילין ביה להיותם מכוסים וטמונים תחתיו ולכן אין אבא ואימא יכולין להזדוג אם לא על (נ"א ע"א) ידי דעת עליון שהוא המזל דתי' י"ג והמזל דתיקון ח' דדיקנא דאריך המתפשט ומכסה עליהם והוא כולל את שניהם ואינון אתכלילו ביה ואבא עיקר יניקתו ממזל השמיני העליון כנ"ל ואימא ממזל הי"ג התחתון ולפי ששני המזלות האלו נחתין כחדא בשיקולא חדא עד טיבורא דלבא ומכסין על או"א.

עכ"ז הנה יש מקום היטיב להעמיד ג"כ את לשון האריז"ל בכל המקומות הנ"ל אשר מזכיר שם בחי' דעת בין או"א נוסף על המזלין, והיינו כי הנה כבר אמרנו לעיל ענ"א שכל ענין המזלין הנה הם בבחי' ל' מ' דצל"ם מהרדל"א, שהם אורות מקיפים ממנו על העטרין דחו"ג שבו שבאו"א, ונודע הוא כי בכל עת גדלות יותר מעולה הנה נמשכים ונכנסים המקיפים בפנימיותו, ע' שעה"כ (בברכת כהנים דרושי חזרת העמידה דרוש ה) ובכ"מ, ואז נמשכים מקיפים אחרים מלמעלה. וכן הוא בענינינו, כי הרי כל תקוני דיקנא הנה הם צנורות השפע הנובע ממ"ס, ונמשכים דרך הי"ג ת"ד שורש כולם הוא מרדל"א, שפעת החו"ג שבו, ונכללין בהמזלין, שהם העטרין דחו"ג מהרדל"א. אמנם הם רק בחי' המקיפים על הכלים דהנה"י דרדל"א שהם או"א, כי העטרין דחו"ג הפנימיים דהרדל"א הם החג"ת דא"א שהם הפנימיים דהאו"א וכנ"ל ענ"א כ"ז. והנה אותן העטרין שהם שפעת המזלין, הנה הם מהדעת דרדל"א ע' א"א (פרק ו), לכן נקראין המזלין בשם דעת עלאה. ובאשר שהמקיפים הנה הם נכנסים ובאים בפנים, כי הם מתחלפים ממקיפים לפנימיים כנז', והרי נמשכים תמיד אור המזלין באו"א בפנימיותם, והנה נעשה אור המזלין אז לבחי' דעת בין או"א המייחד את שניהם וכו', כי הרי הדעת הוא לעולם למטה מהחו"ב ובפנימיותם, אבל המזלין הרי הם למעלה מהם ומקיפים עליהם, אך לפי מה שאמרנו עתה הנה שניהם אמת (כלל ח' ענף ב' אות ב').

רלג. עי' זהר ח"ב קכב ע"א: ועל דא זכו ישראל לאתקרי אחים לקב"ה דכתיב (תהלים קכב ח) למען אחי ורעי וגו' לבתר אקרון קדש ממש דכתיב (ירמיה ב ג) קדש ישראל ליהו"ה ראשית תבואתה קדש ולא אנשי קדש בגיני כך כל אכליו יאשמו וכתיב (ויקרא כב י) וכל זר לא יאכל קדש (שם יד) ואיש כי יאכל קדש בשגגה:

תרגום: ועל זה זכו ישראל להקרא אחים לקדוש ברוך הוא שכתוב (תהלים קכב) למען אחי ורעי וגו' אחר כך נקראו קדש ממש שכתוב קדש ישראל לה' ראשית תבואתה קדש ולא אנשי קדש לכן כל אכליו יאשמו ונאמר וכל זר לא יאכל קדש ואיש כי יאכל קדש בשגגה.

– מאיר הכוונה –

ז"ל המאיר האדרא: כד אתנהיר – מו"ס (מ"א נד). נהיר ממזלא יקרא. אתנהירו ג' רישין עלאין - דהיינו חב"ד דאתכלילין במזלא (בהגר"א על ספד"צ ד ע"ב ד"ה אתקלו). ואז נתהוו בבחי' ג' רישין (מ"א נד). תרין רישין וחד דכליל לון, ובמזלא תליין ואתכלילין ביה – אף מכאן מתבאר ד"ז שאמרנו לעיל, שאו"א נכללים במזלא (בהגר"א על ספד"צ כא ע"ג ד"ה בעמר, ג' ע"ג ד"ה לבושין). והנה המתקלא כאן דומה למתקלא שבגופא דא"א עצמו (בהגר"א על ספד"צ כז ע"ד ד"ה וענין כלל). כמו כן מדויק מכאן שאין גילוי לקצוות אלא על ידי הקו האמצעי, והוא א"א הרי הוא הכתר, והמזלין הרי הוא הדעת (לש"ו ביאורים ח"ב קו ע"ג). ומכאן ראייה לכך שב' המזלין מגיעים עד טיבורא דליבא ומסתיים שם בשוה (לש"ו כללים ח"א עט ע"ד). מכאן שארי לאתגלייא יקירו דדיקנא דאיהו מזלא סתימאה ואינון מתתקנו – כלומר שהמו"ס מאיר בדיקנא והוא שורש לאו"א (בהגר"א על ספד"צ יח ע"ב ד"ה ואמר כ"ש). כמה דעתיקא קדישא תלת רישין מתעטרין ביה הכי כלא בתלת רישין - התיקון של המתקלא מתחיל מע"ק, וכמ"ש כאן. ועניינו הוא לתקן את הכל בסוד תלת תלת (בהגר"א על ספד"צ א ע"ד ד"ה והמתקלא). וכד אתנהרין תליין כלהו דא בדא בתלת רישין, תרין מתרין סטרין וחד דכליל לון – א"א הוא בסוד המתקלא, דוגמת ז"א [שהרי א"א נסתם מהשגתו, ולא הוי אלא כעין דו"ן (עי' לקמן רצ ע"א)] (בהגר"א על ספד"צ כז ע"ד ד"ה וענין כלל). ועי' בהגר"א על תיקו"ז קטז ע"א: המזל שהוא הדעת הבא מב' מזלות נוצר ונקה חו"ב ובו י"ב ה"ח וה"ג חו"ב.

שְׁעָה"כ

ועי' זהר ח"ג ז ע,ב: תו פתח ואמר (תהלים קלג א) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד זכאין אינון ישראל דלא יהב לון קודשא בריך הוא לרברבא או לשליחא אלא ישראל אחידן ביה והוא אחיד בהו' ומחביבותא דלהון קרא לון קודשא בריך הוא עבדין² הדא הוא דכתיב (ויקרא כה נה) כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם לבתר קרא לון בנימ³ הדא הוא דכתיב (דברים יד א) בנימ אתם ליהו"ה אלהיכם לבתר קרא לון אחים הדא הוא דכתיב (תהלים קכב ח) למען אחי ורעי וגו' ובגין דקרא לון אחים בעא לשוואה מדוריה בהו ולא יעדי מנייהו כדין כתיב הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד⁴:

תרגום: עוד פתח ואמר הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, אשריהם ישראל שלא נתן אותם הקדוש ברוך הוא לשר או לשליח אלא ישראל אחוזים בו, והוא אחוז בהם. ומחביבותם קרא להם הקדוש ברוך הוא עבדים, זהו שכתוב כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם, אחר כך קרא להם בנימ, זהו שכתוב בנימ אתם לה' אלהיכם, אחר כך קרא להם אחים, זהו שכתוב למען אחי ורעי וגו', ומשום שקרא להם אחים רצה לשים את מדורו בהם ולא יסור מהם, ואז כתוב הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.

וזהו הענין מ"ש בזוה"ק ויקרא ז' ע"ב כי בג' מיני שמות נקרא ישראל להקב"ה היינו עבדים ובנימ ואחים וכמ"ש כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם כן נאמר בנימ אתם לה' אלהיכם ונאמר למען אחי ורעי ע"ש (ועי' פע"ח שער עולם הבריאה פ' ה' ופ' י"ב) והוא ע"פ דברינו הנז' כי מצד שרשם הראשון הנעלם הרי הוה הבי"ע עם האצילות משורש אחד ובזוה הם נקראים אחים אבל מצד התפשטות הב' שהוא מציאותם העיקרי אשר בזה הם נמשכים רק מהאצילות וכנו' הנה מצד זה הם נקראים בנימ ובחי' עבדים יתבאר למטה וכ"ז הוא כי משום ששורשם הראשון הוא בא"ק עצמו וכו' (לש"ו כללים ח"ב צה ע"ד).

ועי' זהר ח"ג כב ע"א: ולא עוד אלא דאלין אקרון אחים ורעים ליה⁵ דכתיב (תהלים קכב ח) למען אחי ורעי⁶ אדברה נא שלום בך⁷ ואקרון חברים⁸ בהדי מלאכין עלאין ומשריין עלאין⁹ דכתיב¹⁰ (שיר ח יג) חברים מקשיבים לקולך כד אתי ימא כרוזא קאים וכריו ופתחין דסטר דרומא¹¹ אתפתחו ומתערין כוכבים ומזלות¹² ופתחין דרחמי¹³ אתפתחו ומלכא יתיב¹⁴ וקביל תושבחן¹⁵:

- מאיר הכוונה -

1 עי' לעיל ד ע"ב בשם לש"ו דע"ה ח"ב צא ע"ג.

2 עי' פע"ח שער עולם הבריאה שער ק"ש פרק יב: נשמה לנשמה היא באה מאבא ונשמה מאמא ורוח מת"ת ונפש ממלכות הרי כי נשמה לנשמה ונשמה של אדם הם בנימ של אר"א ואחים גמורים של הת"ת ומלכות אמנם הרוח והנפש הם בנימ גמורים של זר"ג וזהו סוד למען אחי ורעי כי קראם הקב"ה לישראל אחים ורעים נגד הנשמות ובנימ אתם לה' אלהיכם נגד רוח ונפש.

3 פי' מצד רוח ונפש שיש בהם, ולכן נק' בנימ דזר"ג כמ"ש הרב ז"ל (מ"מ).

4 פי' אימתי טוב ונעים הדבר כששבת אחים גם יחד, שהם הקב"ה עם ישראל שנק' אחים (מ"מ).

5 פי' שכתב הרב שהצדיקים מפני שיש להם חיה ונשמה מאר"א, נק' אחים ורעים לזר"ג, ואינו זוכה לקום בתמידות בחצות אלא מי שיש לו מן נשמה ולמעלה דאצילות, וכן איתא ג"כ בספר ראשית חכמה (מ"מ).

6 פי', ז"א אומר למלכות, למען אחי ורעי למען הנשמות העולות בך, שהם אחי ורעי, שעולים בסוד מ"ן בשבילם, "אדברה נא שלום בך" שהוא היסוד (מ"מ).

7 הם ממש המייחדים קב"ה ושכינתיה על ידי היסוד, מה שאין כן חברים, שאין להם אלא הבאת שפע וברכה אליה (מ"מ).

8 פי', חברים של מעלה, הם הקב"ה והצדיקים שבג"ע, שמקשיבים לקול תורת הצדיקים שבעולם הזה, ומדקרי להקב"ה והצדיקים שהם חברים, ש"מ שישראל שבעולם הזה, נק' גם הם חברים (מ"מ).

9 "בהדי מלאכין עלאין ומשריין עלאין" נמחק באור יקר.

10 שאין זה היחוד אלא ריעים, אדרבה נא שלום בך, שלום בתוכך (אור יקר).

11 שערי חסד השולט בבוקר (אור יקר).

12 כדכתיב ברן יחד ככבי בוקר, וכתיב הללוהו כל ככבי אור (אור יקר).

13 שערי הת"ת (אור יקר).

14 ת"ת (אור יקר).

15 תפילתן של ישראל ושאר שבחי העולמות והמלאכים הנותנים שירה, ושאר שרי חיות ועופות וכל הבריות בסוד פרק שירה, והיינו שהם מושכים שפעם על ידי זה (אור יקר).

שְׁעָה"כ

תרגום: ולא עוד אלא שאלו נקראים אחים ורעים שלו, שכתוב למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך, ונקראים חברים של המלאכים העליונים והמחנות העליונים, שכתוב (שיר ח) חברים מקשיבים לקולך. כשבא היום, הכרוז עומד ומכריז, והפתחים של צד דרום נפתחים ומתעוררים כוכבים ומזלות, ופתחי הרחמים נפתחים, והמלך יושב ומקבל תשבחות.

ועי' ח"ג קס ע"ב: מאי טעמא אעדי משום דיי' אתנו אל תיראום (במדבר יד ט) כלא אעדיאו בגין אורייתא זכאה חולקהון דאינון דמשתדלי באורייתא לשמה דהא מתקשרי בקב"ה ממש ואקרון אחים ורעים² הה"ד (תהלים קכב ח) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך:

תרגום: למה סר, משום שה' אתנו, אל תיראם, הכל זו בגלל התורה, אשרי חלק אותם שעוסקים בתורה לשמה, שהרי מתקשרים בקדוש ברוך הוא ממש, ונקראים אחים ורעים, זהו שכתוב "למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך".

רלד. עי' תיקון"ז ב ע"א: זכאה איהו מארי מתיבתא מארי מדרש מארי תורה דגם צפור מצאה בית (תהלים פד ד) בית דנשמעין ביה פתגמי אורייתא דבאתר דאית תמן תורה דאיהו עמודא דאמצעיתא גם צפור מצאה בית תמן ובגין דא אוקמוה רבנן כל בית שאין נשמעין בו דברי תורה לסוף תחרב ואלין דנשמעין דברי תורה בהון אתקריאו ביצים אפרוחים בניס ביצים מארי מקרא אפרוחים מארי משנה בניס מארי קבלה ועלייהו אתמר והאם רובצת על האפרחים או על הביצים (דברים כב ו) שלח תשלח מנייהו אבל על מארי קבלה אתמר לא תקח האם על הבנים דלית סכלתנו לאשתמודע בשכינתא כאלין מארי קבלה ואלין עבדין לה דירה ולקודשא בריך הוא ופרחין עמה בכל אתר דאיהי פרחת כלהו מנדדין עמה בשליחותא דילה אבל אפרוחי לית גדפין דלהון שלימין דפרחין בהון דאינון פקודי דעשה כל שכן ביצים ובגין דא אתמר עלייהו לגבי אימא שלח תשלח את האם (שם ז).

תרגום: אשרי הוא בעלי הישיבה בעלי המדרש בעלי התורה, ש"גם צפור מצאה בית", בית שנשמעים בו דברי תורה. שבמקום שיש שם תורה שהוא עמוד האמצעי גם צפור מצאה בית שם, ולכן פרשוה רבותינו (סנהדרין צב ע"א) כל בית שאין נשמעים בו דברי תורה לסוף תחרב. ואלו שנשמעים בהם דברי תורה נקראו: ביצים, אפרוחים, בניס. ביצים בעלי מקרא, אפרוחים בעלי משנה, בניס בעלי קבלה. ועליהם נאמר "והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים", "שלח תשלח" מהם, אבל על בעלי קבלה נאמר "לא תקח האם על הבנים" שאין תבונה לדעת את השכינה כאותם בעלי קבלה ואלו עושים לה דירה ולקדוש ברוך הוא ופורחים עמה בכל מקום שהיא פורחת, כולם נודדים עמה בשליחותה, אבל האפרוחים אין כנפיהם שלמים שפורחים בהם, שהם מצוות עשה, כל שכן ביצים. ולכן נאמר עליהם כלפי האם "שלח תשלח את האם".

עיי"ש כו ע"א: ובההוא זמנא דמתייחדין ישקני מנשיקות פיהו (שיה"ש א ב) מאי נשיקות פיהו תרין שפון דיליה ותרין דילה אינון ארבע גדפין דחיוון דאתמר בהון וארבע כנפים לאחת להם (יחזקאל א ו) וכד אתכלילן תרין אנפין דיליה ותרין דילה וארבע דרועין דתרוייהו אתמר בהון וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להם (יחזקאל א ו) ואינון ארבע אנפין יהו"ה ארבע גדפין אדני"י בחבורא חדא יאקדונק"י.

תרגום: תרגום: באותו זמן שמתייחדים, "ישקני מנשיקות פיהו", מה זה נשיקות פיהו, שתי השפתים שלו ושתיים שלה הם ארבע כנפי החיות, שנאמר בהם "וארבע כנפים לאחת להם" וכשנכללים שני הפנים שלו ושנים שלה וארבעת הזרועות של שניהם, נאמר בהם "וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להם", והם ארבעה פנים יהו"ה, ארבע כנפים אדני"י, בחבור אחד יאהדונה"י.

- מאיר הכוונה -

1 ר"ל אורייתא כנ"ל. וכמ"ש (משלי כה, כא. סוכה נב.) אם רעב כו' וה' ישלימנו לך. וז"ש כלא אעדיאו כו'. וז"ש זכאה חולקהון כו' בקב"ה ממש. ר"ל דאמר וה' אתנו כו' כנ"ל. ואמר ואקרון אחים ורעים. ר"ל דזהו שמו אחים זו"נ, ורעים או"א, כמ"ש בר"פ ויקרא (ד.). והן העוסקים בתורה כנ"ל. וזהו אדברה נא שלום בך, כמ"ש (סוף ברכות וש"מ) ת"ח מרבים שלום בעולם שנאמר כו', למען אחי כו'. ואחים הם בתורה שבכתב ובע"פ, ורעים בסודות שבהן, הנסתרות כו', במה שניתן רשות, שהוא התפשטותן בז"ת, שהן דרגא דשם הו"ה (יהל אור).

2 פי' שיש בהם חיה ונשמה מאו"א ולכן נקראים אחים לזו"ן (מ"מ).

שְׁעָה"כ

ועיי"ש צב ע"ב: לקבליה מטטרו"ן דשמיה כשם רביה י' רישא דעופא ו' גופא דיליה ה"ה תרי גדפוי דבהון פרח לעילא ונחית לתתא ואלין תרינן גדפין אינון תרינן הבלים ה"ה דבהון אתמר והחיות רצוא ושוב (יחזקאל א יד) דאינון י"ו הבל סליק ב"י הבל נחית בו' תרגום: כנגדו מטטרו"ן ששמו כשם רבו י' הראש של העוף ו' הגוף שלו ה"ה שני כנפיו שבהם פורח למעלה ויורד למטה ואלו שני הכנפים הם שני הבלים ה"ה שבהם נאמר והחיות רצוא ושוב שהם י"ו הבל עולה ב"י הבל יורד בו'

רלה. ע"י זהר ח"ג קנג ע"א: ועוד (בפ' הרואה) הרואה תמרים¹ בחלום תמו עונותיו הה"ד (איכה ד כב) תם עונך בת ציון בגין דתמרים ביה תם דרגא דיעקב דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם חובין מרים² וע"ד תמרים³ תמן ת"ם ותמן מ"ר.

הכא רמיז וימתקו המים הה"ד (שמות טו כה) ויורהו י"י עץ וימתקו המים מהכא מאן דאשתדל באורייתא דאיהו עץ חובין דיליה דאתמר בהון (שמות א יד) וימררו את חייהם בעבודה קשה קב"ה מחיל ליה ויתחזרון מתיקין.

תרגום: ועוד בפרק הרואה, הרואה תמרים בחלום תמו עונותיו, זהו שכתוב "תם עונך בת ציון", משום שתמרים בו, תם דרגת יעקב, שנאמר בו "ויעקב איש תם". עבירות מרות, ועל כך תמרים שם ת"ם ושם מ"ר.

כאן רמוז "וימתקו המים", זהו שכתוב "ויורהו ה' עץ וימתקו המים", מכאן מי שעוסק בתורה שהיא עץ, עונותיו שנאמר בהן "וימררו את חייהם בעבודה קשה" הקדוש ברוך הוא מוחל לו, ויחזרו מתוקים.

רלו. ע"י זהר ח"ג רלו ע"ב: תו אית ביה ש"מ דאתכליל מן ע' רברבא⁴ אלין שבעין שמהן⁵ ברזא דאבהן קדישין ודא הוא שמע שם ע' ישראל י"י אלהינו י"י אלין ארבע בתי⁶ דתפלין דאחיד לון א"ח ההוא דאמר (שיה"ש ה ב) פתחי לי אחותי רעיתי ד' דא קשר של תפלין⁷ דהיא אחידת בהו² רזא לחכימין אתמסר דלא לגלאה:

- מאיר הכוונה -

¹ ור"ל דבתורה מתלבן עונותיו (יהל אור).

² ר"ל מסלק (יהל אור).

³ ועוד תמרים כו'. ר"ל הוא עץ טו"ר ונמתקו (יהל אור).

⁴ מלכות מקבלת מן ע' שמות דויסע ויבא ויט שהם סוד ג' פסוקים נגד ג' אבות (רח"ו).

⁵ והוא יין דחדי לכולא, כמ"ש בז"ח ש"ה (מרגליות ס"ד א' וב') כי טובים דודיך כו', והוא שם ע"ד, עם הנשיקות. ע"ד הוא כלילות דר"נ בה, ע' הוא שבעין שמהן דאבהן, ע' נפש דיעקב. וד' נוק'. והן ו' דרגין, ז' היכלות וד' רגלין, והכל בכסא דבינה. ש"מ א"ח, (א"ח) ידוע, ט"ס דיליה, והוא ו' הנ"ל עם עטרין דיליה, וח' הוא דכורא, א' כתר מלכות, דלא נחית עליה עד כו' (תז"ח טו, ד). ש"מ ש' דשבת דאבהן, ומ"ם בה, וכמש"ו מ' פתיחא כו', רגל רביעי דאתכלילת מד' כמ"ש בז"ח ש"ה (מרגליות סג.) אופן (או) און) פן כו' פני אדם (יהל אור).

⁶ והכל מרומז בתפלין, דיחודא דק"ש הכל הוא בתפלין בעובדא. ד' תיבות ד' בתים. שמ"ע ש"מ ע' הוא ב' שינון דתפלין, שעליו נאמר וראו כל עמי הארץ כי שם ה', והוא כי בז' ענפין דבהון הוא שם מ"ב, ב' ההין וא"ו באמצע, ז' קני מנורה, וז' נרות עליהו י"ד דשם, ז' הן ע', שם ע"ב, והוא ע' ומ"ב, שהוא יב"ק. וזהו שמע, ש' השינון, מ"ב הוא מ"ם עם ב' אודנין, וע' כנ"ל. ובג' מקומות מקום מל', בסוד חש"ח, ג' נקודות, בסוד שם (מ"ב) (י"ב). והוא ג' אותיות דשד"י, ש' בג"ר, במקום בתי התפלין, ד' בחג"ת כמ"ש למטה, י' עטרת הברית בתש"י. ישראל ה' כו' ד' תיבין ד' בתים. א"ח הוא ת"ת, הרצועה, דאחיד בבתים, דבתים הן ג"ר, מוחין, והרצועה מקום התפלין הוא ת"ת דאחיד כל הד' עטרין. וב' רצועין שסובב הראש חו"ג. ומקום הקשר ג"כ בת"ת שהוא מבריח כו', הצואר למעלה מהם והגוף, ושם הדלת, בחי' לאה. ומשם נמשכין נו"ה. ורצועה ש"י יסוד, קרן א' ה"ל במצחו (תקו"ז יא. ע"ז ח.), ושם י"ד של שם, והוא קוצו של ד' של אחד, והוא עיקר הייחוד, דבי' נעשה שדי ואחד. וד' של אחד ד' של ראש. ושמע הוא ש"יין כנ"ל. ובשכמל"ו הוא תש"י עצמן, כמ"ש בפ' תרומה (קסד.) בשכ"מ ד' פרשיות. ואף דשם אמר דבש"כ הן ד', מ"מ אמר שם דמלכותו כוללם, והוא הבית. לעולם ועד התפשטותה ונהירו דילה בג' עלמין, כמ"ש בת"א (שמות טו, יח) לעלם ולעלמי עלמיה. והראשון לעלם, דשם עולם הייחוד כמ"ש בפ' שלח (קנט.). וי"ד הקשר, הוא הייחוד, דכל הבחינות של ראש מאירין בה ומתייחדין בה, אלא דיסוד דבוק ונכלל בה, לכן הרצועה של יד נאחז בה (יהל אור).

⁷ כללים ח"ב לב ע"ג סוף

שְׁעָה"כ

תרגום: עוד יש בו ש"מ שנכלל מן ע' גדולה, אלו שבעים שמות בסוד האבות הקדושים, וזהו שמע, שם ע', ישראל ה' אלהינו ה', אלו ארבעה בתי התפלין שמאחד אותם, א"ח אותו שאמר "פתחי לי אחותי רעיתי", ד' זה קשר של תפלין, שהיא אחוזה בהם, סוד לחכמים שלא לגלות.

כה ע"ב

רלז. עי' תיקו"ז קכא ע"ב: וכד שכינתא איהי בגלותא אתמר בה אני ישנה ולבי ער (שיה"ש ה ב) כד איהי ישנה לית בה דפיקו בגין דקב"ה דאיהו קול דפיקו דילה אתרחק מינה הה"ד (תהלים לט) נאלמתי דומיה החשיתי מטוב למה נאלמתי מי"ק דאיהו דומיה דאתרמיז באלהי"ם דאיהו ל"ב אלהי"ם דמעשה בראשית דדפיק רוחא דקודשא דאתמר ביה (בראשית א) ורוח אלקים בגין דהחשיתי מטוב דאיהו קול בההוא זמנא אשתארת בת יחידא בלא קול בגין דא לית בת קול בגלותא ובגין דלית בת קול בגלותא הביאו לה בחשאי ובג"ד צלותא איהי בחשאי אע"ג דרזין סגיאין אית הכא שבעין אנפין אית לאורייתא.

תרגום: וכשהשכינה בגלות נאמר בה אני ישנה ולבי ער כשהיא ישנה אין בה דפק משום שהקדוש ברוך הוא שהוא הקול הדפק שלה התרחק ממנה זהו שכתוב נאלמתי דומיה החשיתי מטוב למה נאלמתי מי"ה שהיא דומיה שנרמז באלהי"ם שהוא שלשים ושנים אלהים של מעשה בראשית שרוח הקדש דופק שנאמר בו ורוח אלהי"ם משום שהחשיתי מטוב שהוא קול באותו הזמן נשאר בת יחידה בלי קול ומשום זה אין בת קול בגלות ומשום שאין בת קול בגלות הביאו לה בחשאי ומשום זה התפלה היא בחשאי אף על גב שסודות גדולים יש כאן שבעים פנים יש לתורה.

בהגרא"א: למה נאלמתי מי"ה כו' - ר"ל, דאלקים הוא מלא י"ה והוא יה"ו והיא מליאה מהם אותיות מליאה ועתה דום י"ה דומיה וכד אסתלק י"ה נשאר אלם והחשיתי מטוב הוא ו' שית זמנין טוב דמעשה בראשית והן דפיקין דאמ"ש כנ"ל והיא נשאר בלא קול דקול הוא רוח הקודש שכלול ממים ואש כנ"ל ובגלותא אין נביא וחכם ואין רה"ק (והרביעית בת קול כמ"ש למטה) ואמר למה נאלמתי ומשני מי"ה דאיהי דומיה אלם מי"ה כנ"ל: *דאתרמיז באלקים דאיהי ל"ב אלקים דמעשה בראשית דדפיק דוחא דקודשא דאתמר ביה ורוח אלקים בגין דהחשיתי מטוב דאיהי קול בההוא זמנא אשתארת בת יחידה בלא קול - כצ"ל (הגהה ותיקון זה משוכש וע"ל בהגהה ועיין לקמן ל"ה ב' שאביא הסדר הזה בקצרה) כמ"ש (קז ע"ב) למטה ור"ל דרוח אלקים מרומז דרוח הקודש דדפיק הוא בתיבת אלקים דהוא מלא י"ה: אע"ג דרזין סגיאין כו' - ר"ל, על ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד וצלותא דהן בחשאי:

ועי' זהר ח"ב קלד ע"א: ואי תימא הא כתיב אחד לעילא ולתתא לא כתיב אחד ועד הוא אחד בחלופי אתוון³ אתוון דדכורא לא מתחלפי אתוון דנוקבא מתחלפי ודהא (ודא) שבחא דדכורא על נוקבא ובגין דלא תשלוט עין הרע אנן מחלפי אתוון דלא ואמרינן (אמרן) אחד באתגלייא⁴ ובזמנא דאתי דיתעבר עין הרע⁵ מעלמא ולא תשלוט בהדה⁶ כדין יתקרי אחד באתגלייא⁷ בגין

– מאיר הכוונה –

¹ לאה (רח"ו), עי' ח"א רנו ע"ב ולעיל פרשת אמור צג רע"ב (לש"ו).

² שמד' מוחין נמשכים לה ד' אלפי"ן (רח"ו).

³ פי' א' מתחלפת בו' באותיות אה"י, ח' מתחלפת בע' באותיות אחע"ה (מ"מ).

⁴ עתה כל זמן שמתקיים הסטרא אחרא בעולם, הנה נמשך ונעשה כל יחודו ית"ש רק בהסתר ובהעלם גדול, אבל לעתיד יתגלה, ויתגלה אז גם על כל הזמן של עתה איך שהוא הכל רק ממנו לבדו ומרצונו ית"ש, ואיך שהוא הכל רק בכוונה עמוקה ממנו על התיקון האחרון (ביאורים ח"א מב ע"ד). עכשיו הוה אחדותו ית"ש רק בהעלם, אבל לעתיד יתגלה, והוא היחוד דהויה אלהים, שיוכללו העולמות ב"ע באצילות ויהיה כולא עלמין אחד. ומבואר שם (קסא ע"ב) כי היחוד דהויה אלהים הוא כללא דכל רזא דמהימנותא, כי הוא גימט' יב"ק, כמספר אהיה הויה אדני, שהם השמות דכלל האצילות (דע"ה ח"ב מח ע"א).

⁵ עין הרע (נמחק במ"מ).

⁶ מוסגר בדפ"ק.

⁷ בהדיה (נוסף במ"מ). פי' שכתב הרב ז"ל במלת מלכותו שמביאים לה עשרה אה"ה בחשאי כמנין ציק"י קדרה, אבל כשתהיה בסוד אחד מביאים להם עשרה אה"ה ולא בלחישו אלא בהדיא (מ"מ).

שְׁעָה"כ

דהשתא דההוא סטרא אחרא אתדבק בהדה לאו איהי אחד אלא דאנן מיחדין לה בלחישו ברזא דאתוון אחרנין ואמרי ועד:

אבל בזמנא דאתי דיתפרש ההוא סטרא מינה ויתעבר ומעלמא (מינה) כדין יתקרי אחד ודאי דלא יהא בהדה שותפו ודביקו אחרא כמה דאת אמר (זכריה יד ט) ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד באתגליא בהדיא ולא בלחישו ולא ברזא:

תרגום: ואם תאמר הרי כתוב אחד למעלה ולמטה לא כתוב אחד ועד הוא אחד בחלופי אותיות אותיות הזכר לא מתחלפות אותיות הנקבה מתחלפות שהרי שבח הזכר על הנקבה וכדי שלא תשלט עין הרע אנו מחליפים אותיות שלא אומרים אחד בגלוי ולעתידי לבא כשתעבר עין הרע מן העולם ולא תשלט (אצלה) אז יקרא אחד בגלוי משום שעכשיו כשאותו הצד האחר נדבק עמה אינה אחד אלא שאנו מיחדים אותה בלחש בסוד האותיות האחרות ואומרים ועד.

אבל לעתידי לבא שיפרד אותו הצד ממנה ויעבר מהעולם אז יקרא אחד ודאי שלא יהיה עמה שתפות ודבקות אחרת כמו שנאמר ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד בגלוי בפרוש ולא בלחש ולא בסוד.

ר' ל' ז"ל: ורזא דא' ברוך דא רזא דנקודא עלאה² דאיהו ברוך דכל ברכאן נבעין מתמן³ ואי תימא עלמא דאתי⁴ אקרי ברוך לאו הכי דהא נקודה עלאה איהו דכר עלמא דאתי נוקבא איהו ברוך ואיהי ברכה ברוך דכר ברכה נוקבא ועל דא ברוך איהו נקודא עלאה⁵ שם דא עלמא דאתי⁶ דאיהו שם גדול כמה דאת אמר (יהושע ז ט) ומה תעשה לשמך הגדול כבוד דא כבוד עלאה⁷ דאיהו ימינא ושמאלא⁸:

וכלהו כלילין בהאי תפלה של יד דאיהו מלכותו⁹ ונטיל כלא בגויה ובהאי מלכותו אתכלילין ביה עלמין כלהו למיזן לון ולספקא לון בכל מה דאצטריכו וועל דא לעולם ועד:

תרגום: וסוד זה ברוך זה סוד הנקדה העליונה שהוא ברוך שכל הברכות נובעות משם ואם תאמר העולם הבא הוא שנקרא ברוך לא כך שהרי הנקדה העליונה היא זכר העולם הבא נקבה הוא ברוך והיא ברכה ברוך זכר ברכה נקבה ולכן ברוך הוא נקודה עליונה שם זה העולם הבא שהוא שם גדול כמו שנאמר (יהושע ז) ומה תעשה לשמך הגדול כבוד זה הכבוד העליון שהוא ימין ושמאל.

וכלם כלולים בתפלה זו של יד שהיא מלכותו ונוטלת הכל לתוכה ובמלכותו הזו נכללים כל העולמות לזון אותם ולספק להם בכל מה שצריכים ועל זה לעולם ועד.

ר' ל' עי' זהר ח"ג קכג ע"ב: הנסתרות¹ יראה ואהבה² דאינון במוחא ולבא בחללא דגופא וברישא³ והנגלות התורה והמצוה דאינון בגופא וברישא לבר⁴ ורזא דמלה הכי הוא ודאי דאי ב"נ

- מאיר הכוונה -

¹ קלה ע"ב (הערת הזהר).

² חכמה (ביאורים ח"א מג ע"א). כי ברוך רומז אל החכמה, ושם אל הבינה, וכבוד לחו"ג, והוא עצמו הד' מוחין עצמם שאמרנו, יען כי דעת כלול מחו"ג (שעה"כ כה ע"ב). כתב הר"ח זל"הה היא חכמה דלאה (מ"מ).

³ הבינה גופה הנה היא הבריכה העליונה אשר כל ברכאן נפקין מתמן (כמ"ש בפ' נח סד ע"ב ופ' תרומה קס"ב ע"א ופ' אחרי ס"ה ע"א ופ' ואתחנן רס"ד ע"ב וע' פע"ח שער הברכות רפ"א) (הקדו"ש כז ע"ד).

⁴ בינה (ביאורים ח"א מג ע"א).

⁵ ר ע"א (הערת הזהר).

⁶ פירוש בינה דלאה (מ"מ).

⁷ הם חו"ג דלאה (מ"מ).

⁸ כשבאו האבות, והעלו הנקודה כתר על ראשיהם בג' כתרים, כתר כהונה וכתר כו', תגא בריש אבהן, כמ"ש"ל (נה ע"ב), והן ג' אבנין הנ"ל, ולכן אמר יעקב ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, דהן ג' אבנין הנ"ל, וכמ"ש בפ' תרומה (קסב ע"א) תפלין דדרועא כללא כו' ורזא דא ברוך כו' שם דא עלמא דאתי כו' כבוד דא כבוד עילאה דאיהו ימינא ושמאלא, ר"ל דעת, והן חב"ד, והן תלת אבהן, כמ"ש בפ' שמות (יד ע"ב) עבד לאברהם ברזא דחכמה כו' ויעקב כליל תלת אבהן דעמודא דאמצעייתא כליל ימינא ושמאלא, ולכן אמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (בהגר"א על תיקו"ז סט ע"ג).

⁹ פירוש כמו שלא מקבלת מד' מוחין דזעיר כן המלכות שהיא רחל הנק' תפלה של יד מקבלת מהם (מ"מ).

שְׁעָה"כ

דחיל לקב"ה או רחים ליה דא לא ידע ב"נ אחרא בגין דאיהו מלה דלא אתגליא אלא בינו לבין קונו.

תרגום: הנסתרת יראה ואהבה, שהם במח ובלב, בחלל הגוף ובראש. והנגלות התורה והמצוה, שהם בגוף ובראש מבחוץ. וסוד הדבר כך הוא ודאי, שאם האדם פוחד מהקדוש ברוך הוא, או אוהב אותו, את זה לא יודע אדם אחר, משום שזהו דבר שלא התגלה אלא בינו לבין קונו.

רמ. לקבל מנרתא דאיהו ו' ושית קני מנרתא דאינון ה' ה' שית ווי"ן ורזא דמלה שבעה ושבעה מוצקות (זכריה ד ב) עד דסלקין ליי"ד דאיהו יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א ודא איהו ודוד מנגן ביד (שמואל א' יט ט) י"ד לקבל י"ד וסלקא ה' (זעירא) באת ו' ולבתר סליק ו' ב"י שית זמנין עשר עד דסליק לשתיין ואינון אתוון הדבקות בקריאת שמע דבגינייהו אתמר כל המשים ריוח בין הדבקים מצננים ליה גהינם ושלמה עלייהו אמר הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה (שיה"ש ג ט) ואינון נטריין (ג"א נטליין) ערסיה ולקבלייהו (שיה"ש ו ח) ששים המה מלכות אלין דכורין ואלין נוקבין אלין דקריאת שמע דתקין משה דכורין אלין דשלמה נוקבין ואלין בית קבול לאלין דרגין דשלמה אינון בית קבול לדרגין דמשה וכד מתחברין כלא כאחד שלמ"ה אתהפך למשה

תרגום: כנגד המנורה שהיא ו', וששה קני המנורה שהם ה' ה', שש ווי"ן. וסוד הדבר "שבעה ושבעה מוצקות", עד שעולים ליי"ד, שהוא יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וזהו "ודוד מנגן ביד", י"ד כנגד י"ד, ועולה ה' (קטנה) באות ו', ואחר כך עולה ו' ב"י, שש פעמים עשר עד שעולה לששים, והם אותיות הדבקות בקריאת שמע, שבשבים נאמר, כל המשים רוח בין הדבקים מצננים לו גיהנם (ברכות טו ע"ב²). ושלמה אמר עליהם "הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה" והם שומרים [ס"א נוטלים] את מטתו, וכנגדם ששים המה מלכות, אלו זכרים ואלו נקבות, אלו של קריאת שמע שתקן משה זכרים, אלו של שלמה נקבות, ואלו בית קבול לאלה. הדרגות של שלמה הן בית קבול לדרגות של משה, וכשמתחברים הכל כאחד שלמ"ה מתהפך למש"ה.

– מאיר הכוונה –

1 עי' תיקו"ז יט ע"א שהנסתרות לה' אלקינו הם אר"א, והנגלות הם זר"ן.
2 עי' שער רוה"ק י ע"ב: א"ל כונת הצדקה והתפלה והוא לייחד שם י"ה הנפרד מן ו"ה וקודם שהאדם יעשה איזו מצוה או צדקה יאמר לייחדא שמא דקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו בשם כל ישראל ויכוין לחבר שם י"ה שהם דחילו ורחימו עם ו"ה שהם קב"ה ושכינתיה. ועי' פע"ח שער הזמירות פרק ה: צריך קודם שיעשה מצוה או צדקה לומר לייחדא שמא דקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו לחבר י"ה עם ו"ה בשם כל ישראל.

3 דתורה ברישא בפה כמש"ו. ונגדו יראה בחללא דרישא. וכך מצוה בגופא בידין ורגלין, ואהבה נגדו בחללא דגופא. (מ"כ עה"ג. והנה יראה היא חכמה בפנים וכנגדו הפה מבחוץ, וזש"ה פי ידבר חכמות. ואהבה היא בינה בפנים בלב, וז"ש והגות לבי תבונות) (יהל אור).

4 באברים דלבר, ויראה ואהבה באיברים הפנימיים שלהם, ג"כ ברישא ובגופא במוח ולבא. וישראל עלה במחשבה, בן מאב ובת מאם. ובמ"א אמר בתיקונים להיפך, דמלכות בפומא ועד"א באברים, וכן אמר בהקדמה ב' דתיקונים (יט ע"א) דרועא ימינא וכו', ע"ש כל האברים ברו"ק ופומא מלכות תורה שבעל פה ע"ש. והענין כי באברים עצמן ודאי כן, אבל בתורה ומצות שבפנים ברוחא הוא להיפך כמ"ש בסוף תיקון כ"א וכן הוא ביראה ואהבה שבמוחא ולבא וע"ש סא ע"א מוחא איהו בהיפוכא חום כו' ואיהו אריה כו' ע"ש (יהל אור).

הג"ר שהם חב"ד דז"א עצמו הם המוחין, והם הנקראו פנימיות, אך החיצוניות, אפילו בראש עצמו נקרא ז"א. ובזה תבין מ"ש במ"א, כי לעולם אינו רק ו"ק דחיצוניות, ונגדלין ונחלקים לפרקים, ומהם עצמן נעשה ג"ר. נמצא, כי בחי' החיצוניות אינו רק ו"ק לבד, אלא שנחלקים ל"ס, אך המוחין הם הפנימיים, הם י"ס גמורות (ע"ח מוחין דצלם ז). מכאן רואים דהגלגלתא והראש הוא ג"כ רק מכלל הו"ק (הקדו"ש לח ע"ג), המוחין אשר הם מלובשים בהגלגלתא והם מלגאו, כבר למדנו הגר"א זללה"ה בהיכלות בראשית היכל א' (בספר יהל אור דף י"א ע"ד) כי הנה הם רק הג"ר דהרוח גופה, שהוא רק מבחי' הז"ת (דע"ה ח"א מו ע"א).

5 ז"ל: תני רב עובדיה קמיה דרבא ולמדתם שיהא למודך תם שיתן ריוח בין הדבקים עני רבא בתריה כגון על לבבך על לבבכם בכל לבבך בכל לבבכם עשב בשדך ואבדתם מהרה הכנף פתיל אתכם מארץ אמר רבי חמא ברבי חנינא כל הקורא קריאת שמע ומדקדק באותיותיה מצננין לו גיהנם שנאמר בפרש שדי מלכים בה תשלג בצלמון אל תקרי בפרש אלא בפרש אל תקרי בצלמון אלא בצלמות.

שְׁעָה"כ

שבעה ושבעה כו' - ר"ל, שמנורה הוא שבעה, ו' עם י' ז', וז' ווי"ן הרי שבעה ושבעה, וז"ש שלשה קני מנורה מצדה הא' ושלשה כו', שי"ו באמצע וב' ההי"ן מב' הצדדים כמו בעוף השמים דלעיל, ב' גדפוי מצדדים: **וסלקא ה' באות ו'** - ונכללת ג"כ מו', שית תיבין דבשכמ"ל: **ולבתר סליק כו' - ר"ל**, ונכללין שניהם מששים, וזהו שיר דסליק ליוז באות ו' כנ"ל: **ואינון אתוון כו' - עבשל"ה¹**, וע"ה כ², שהן ט"ז אותיות דקאמר בגמ', בכל לבבך כו'³, שמספר קטן גי' ששים: **ריוח בין הדבקים** - שהן ו"ק דזו"נ שדבוקים באחוריים, ונותן ריוח זהו הנסירה להזדווג בפנים: **ושלמה עלייהו כו' - על ששים הדבקות שהן דכורין אמר ששים כו' מגבורי ישראל דלעילא, עמודא דאמצעיתא, שנטרין מטתו, וז"ש ואינון כו': ולקבלייהו כו' - ר"ל**, הן נוקבין לקבל ששים דכורין:

רמא. מה בין האי להאי אלא בשעתא דסתים ואתגניז בגויה גו נקודאה [נ"א נהורא] עלאה לעילא כדין איהי קיימא בדיוקנא דא(ת) סמ"ך סתים בגויה ואתגניז ביה לסלקא⁴ לעילא ובשעתא דהדרא ויתבא רביעא על בנין (ד)לתתא לינקא לון כדין איהי קיימא בדיוקנא דאת [ס'] (ס) רביעא סתימא לגו ארבע סטרין דעלמא⁵:

תרגום: מה בין זה לזה אלא בשעה שנסתרו ונגנזו בתוכו תוך (נקדה) אור עליון למעלה אז היא עומדת בדמות (הזה) של אות סמ"ך נסתרו בתוכו ונגנזו בו לעלות למעלה ובשעה שחוזרת ויושבת רבוצה על הבנים למטה להיניק אותם אז היא עומדת בדמות של אות ם רבוצה נסתרת לתוך ארבעת צדדי העולם.

רמב. עי' זהר ח"ג רמה ע"ב: ונותן עיניו בו בגין דהאי כוס דאיהו לקבל ארעא דישראל דאתמר בה (דברים יא יב) תמיד עיני יי' אלהיך בה ועיינין דלעילא אינון שבעין סנהדרין ומשה ואהרן עלייהו תרין עיינין עלאין חד עין ימין וחד עין שמאלא ואינון ע"ב כמנין ביין והאי איהו רזא דנותן בכוס עינו⁶.

תרגום: ונותן עיניו, בו משום שכוס זה הוא כנגד ארץ ישראל, שנאמר בה "תמיד עיני ה' אלהיך בה", ועיניים של מעלה הם שבעים סנהדרין, ועליהם משה ואהרן, שתי עיניים עליונות,

- מאיר הכוונה -

¹ מסכת תמיד (נר מצוה אות כב): אלה הם המקומות אשר ראוי לקורא קריאת שמע בקר וערב לדקדק בכל הפרשיות ובפרשה ראשונה כשהולך לשכב על מטתו, והם ששים מקומות, ועליהם רמז גם כן הכתוב (שה"ש ג, ז), ששים גבורים סביב לה, כמו שכתוב בתקון ד' וזה לשונו, וסליק בעשרה שית זמנין עשר עד דסליק לששים, ואינון אתוון הדבקות בקריאת שמע, דבגיניהו איתמר כל המשים ריוח בין הדבקים מצננין לו גיהנם. ושלמה עלייהו אמר בספרו הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה, ואינון נטרין ערסיה, ולקבלייהו ששים המה מלכות, אילין דכרין ואילין נוקבין, אילין דקריאת שמע דכרין, אילין דתקין שלמה נוקבין, ואילין בית קיבול לאילין, דרגין דשלמה אינון בית קיבול לדרגין דמשה, וכד מתחבר כלא חד, שלמה אתהפך למשה, עד כאן. פירוש כי אותיות שלמה הם אותיות למשה בצרוף, עד כאן לשונו.

##*²

³ עי' לעיל הערה 4772.

⁴ עיין קפ ע"א (הערת הזהר).

⁵ פ' תצוה (דף קפ ע"א) ובתיקונים (ריש תיקון ה דף כ ע"ב) וע' בהקדמת זוהר בראשית (דף ה סע"ב) ונבנה כל אות ממאה נקודות. ובשורש סוד מ' וס', ריבוע בגו עיגולא, שורש היושר ועגולים (הקדו"ש סד ע"ד), הם סוד מאה ברכאן כמ"ש בזוהר שם, והוא המאה ברכות שמברך הקב"ה להנשמה קודם צאתו לאויר העולם, כמ"ש בסתרי תורה (פ' לך לך דף עו סע"ב) (דע"ה ח"ב נה ע"א ועיי"ש ע"ב), עיקר הוראת אות ס' הנה הוא על גדלות הזו"ן שעולים עד הבינה אימא עלאה, שהיא הס' משום שהיא תופסת הו' ספי' העליונים דהאבא, וכאשר נשלמו הזו"ן בו' שלם עם ראש אז הנה עולים ג"כ עד הבינה עלאה כמ"ש הרב בזווגים (פרקים ד ה) ע"ש. ואותו הס' הוא הס' דאפרסמין כמ"ש בזוה"ק (תרומה קכז ע"א) וכאשר עולין הזו"ן שם עד אותו הס' הנה תמן אתמליין מכל כסופין דנהרי דאפרסמונא דכיא (כללים ח"ב לה ע"ד). כללות העולם כולו הנה היא מסודר בבחי' עגולא וריבוע, היינו ריבוע דנפקא מגו עגולא [עי' ספר הבהיר אות קיד, ע' עוד יהל אור ח"ג י"ג ע"ב, ועי' גר"א תיקו"ז עז ע"א וקנח ע"ב], כי העגולא הוא מבחוץ וריבוע מבפנים, והם בסוד ס' ומ' סתומא, כי העטרת היסוד הוא בסוד ס', והו"ק הם בסוד מ' סתומא, והם ג"כ סוד ס' מ' דאפרסמון שאמרו בזוה"ק (תרומה דף קכז ע"ב), וקאי שם על בינה ותבונה וכמ"ש הרב בזווגים (פרק ד ה) (ביאורים ח"א ס ע"א). ועי' ע"ח או"א ט (ביאורים ח"א מג ע"א).

⁶ ר"ת ע"ב (יהל אור).

שְׁעָה"כ

אחת עין ימין ואחת עין שמאל, והם ע"ב כמנין "ביין", וזהו סוד של נותן עיניו בכוס.
ועיי"ש רעג ע"ב:

ונותן עיניו בו שהם בסוד יאהדונהי יי' (ד"א יו"ד) מאיר בבת עין יהו"ה¹ בשלשה צבעי העין
אדני מאירה בשני כרובי העין ואישוני² עפעפי העין
ע"י שער מאמרי רשב"י ו ע"ד: ודע כי סוד שמים אלו הם סוד כוס של ברכה ומחמש גבורות
יצאו ולפיכך נאמר עליהם מעשה אצבעותיך כגוונא דכוס של ברכה דיתבא על חמש אצבען
דאינון חמשה גבורות כדפרישית לעיל וכמו שכוס של ברכה צריך להסתכל בו כמ"ש נותן עיניו
בו. אוף הכא אית ליה לבר נש לאסתכלא בהו. וכמו שצריך לכוין שיתברך כוס של ברכה
מהמקור העליון וכמו שאנו אומרים נברך שאכלנו משלו כן צריך לברכא ליה. ולפי דרכנו למדנו
שכוס של ברכה הוא סוד ששה קצוות שבבריאה. ולפי שאימא עלאה מתלבשת בברי' כנודע
אמר מי ברא אלה וכן אמרו ברעיא מהימנא פ' בא אל פרעה בדף מ"ג ע"א וזכיתי להסכים לאמת
וכבר נודע שחמש גבורות הם מבינה שהיא נקראת בעל גבורות וממנה יצאו ובמקום הבריאה
שם ירדו ושם נתלבשה בינ' בהם ומקנת שם כנז' בתקונין ואפ' שז"ש הכתו' בורא חשך כי
בריאה בסוד הגבורות שהם מסטרא דחשך נעשית ולפיכך צריך להגביהו מן הקרקע טפח כי
קרקע זה מקום הגבורות הקשות אשר לא נתמתקו בסו' העפר אשר יהיה בקרקע המשכן מקו'
הקלי' ולהפריד בין גבורות אלו לגבורו' אלו אמרו בגמ' שצריך להגביהו טפח ובזהר אמרו זרת
ושני שיעורים אלו כולם עולי' למקו' אחד כי שיעור טפח הוא שיעור חמשה אצבעו' אלו
הרומזים לחמשה גבו' אלו כי גבהו מהאחרים שהם קדש וכל השאר יש בהם חול וטומאה והיא
דבוקה באלו שהם קדש נצריך להגביה ולהפרידה מן האחרי' שהם חול וכו' ואמנם נתינת עין
שאמרו נותן עיניו בו הוא משו' דכוס של ברכה היא עולימתא שפירתא ולית לה עיינין דמסטרא
דחשך קא אתיא וצריך ליתן עיניו בה להיות לה לעינים להאיר בה ועוד שהעיני' הם נצח והוד
שבחכמה כי משם נמשך האור לעינים ושפתים הם בסוד נצח הוד שבבינה סוד פומא וצרי'
להאיר ולהמשיך לה רחמי' מהחכמ' העליונ' למתק גבורותיה ולמזגם ולמשוך מאור נצח הוד
שבחכמ' למטה.

כז ע"ג

רמג. הגהה (א) תיקון הכעס הנה כעס הוא כמנין כנף שהוא שם אהי"ה דיודי"ן כמנין כנף
וד' כנפות שיש בציצית הרי ד"פ כנף גימטריא ציצית והנה אמרו כי בק"ש צריך לשום ד' ציצית
נגד החזה והנה שם בחזה דז"א מתגלים החסדים כנזכר לכן בעוד שציצית שם בחזה יכוין למתק
הכעס שהוא כמנין כנף ע"י החסדים המתגלים עתה שם בחזה דז"א אשר שם הכנפות נתונים
ויכוין בחסדים הממתקין הכנף וכל כנף הוא מנין כע"ס אשר החזקתיך מקצות הארץ דע כי ד'
שמות אהו"ה ב' דיודין וא' דאלפין וא' דההי"ן גימטריא קצו"ת ואלו הד' כנפות הם סוד ד'
שמות הם כנפות הארץ כזה אל"ף ה"י וי"ו ה"י אל"ף ה"י וא"ו ה"י אל"ף ה"א וא"ו ה"א אל"ף
ה"ה ו"ו ה"ה ע"כ

רמד. פקודא וכ"ד למהוי דכיר יום השבת כמה דאת אמר זכור את יום השבת לקדשו רזא
דשבת הא אוקימנא בכל אינון דוכתי יומא [דוכרנא] דנייחא דעלמא³ ואיהו כללא דאורייתא
ומאן דנטיר שבת כאילו נטיר אורייתא כלה:
והא אתמר דוכרנא דשבת לקדשא ליה בכל זיני קדושין מאן דאדכר למלכא אצטריך לברכא
ליה⁴ ומאן⁵ דאדכר שבת צריך לקדשא ליה והא אתמר:
זכור לדכורא איהו שמור איהו לנוקבא ודא בלא פרודא¹ יום שבת רזא דכל מהימנותא
דתליא מרישא עלאה² עד סופא דכל דרגין שבת איהו כלא:

- מאיר הכוונה -

¹ צ"ל ה"ה (יהל אור).

² נמחק ביהל אור.

³ העולם הבא (יהל אור).

⁴ כמו שכתוב זכר צדיק לברכה (יהל אור), עיי"ש אריכות.

⁵ ומאן (דפ"ו).

שְׁעָה"כ

תלת דרגין אינון וכלהו אקרון שבת³ שבת עלאה⁴ שבת דיומא שבת⁵ דליליא :
וכלהו חד ואקרי כלא שבת וכל חד כד איהו שלטא נטיל לחברוי וזמין לון בהדיה בההוא
שלטנו דיליה וכד האי אתי לעלמא כלהו אתיין וזמינין בהדיה :

כד אתי ליליא זמין בהדיה לשבת דיממא זמין ליה בהיכליה ואתממר בהדיה כיון דהאי
אתיא שבת עלאה אתמשך עליה וכלהו גניזין בהיכלא דליליא ובגין דא סעודתא דליליא חמור
[כד ביממא] ומביממא (דביממא)⁶ :

כד אתי יממא זמין בהדיה לתרין אלין אחרנין דרגא עלאה ודרגא תתאה דא דאנהיר ליה ודא
דאתנהיר מניה וכלא כחדא אקרי שבת ושלטין ביומא דשבת ואלין תלת דרגין אינון כללא ורזא
דכל אורייתא תורה שבכתב⁷ נביאים וכתובים מאן דנטיר שבת נטיר אורייתא כלא :

תרין מרגלן⁸ אינון וחד סיכתא⁹ בהדייהו בגווייהו דקאים בין האי ובין האי מרגלא עלאה לית
ביה גוון לית ביה חיזו באתגלייא¹⁰ :

האי מרגלא כד שארי לאתגלייא נהרין שבע אתוון גליפין בלטיין¹¹ ונצצין ובקעין בקיעין
וקסטירין ונהרין כל חד וחד ואינון שבע אתוון אינון תרין שמהן מחקקין בההוא מרגלא וביומא
דשבת נצצין ונהרין ופתחין פתחין ונפקי [ושלטי] (משלטי) ואינון אהי"ה יה"ו מתנצצי אתוון
ובנצצו דלהון עאלין דא בדא ונהרין דא בדא :

וכד עאלין דא בדא נהרין דא מגו דא בתרין גוונין חד גוון חוור¹² וחד גוון סומק ומאינון תרין
[גוונין] אתעבידו תרין שמהן אחרנין עד דסלקין אתוון לשבע שמהן¹³ :

– מאיר הכוונה –

¹ "ודא ודא בלא פרודא" מוסגר בדפ"ק.

² כמש"ו דשבת עילאה בינה ובה כלולין ג"ר, שבת דיומא וכו' (יהל אור).

³ הרב בטע"מ (פרשת בהר) אמר דשבת הוא מלכות, וכן הוא ג"כ בתיקונים (תיקון ט דף כה ע"א) שבת דאיהי שכינתא, אמנם הנה הוא רק ע"י הבינה שמאיר לה כמ"ש הגר"א בספד"צ (פרק א בד"ה שביעאה עלייהו יא ע"א), כי עיקר שבת הוא בבינה, יום שכולו שבת (סנהדרין צז ע"א). וכן אמרו ברע"מ פינחס (רנז ע"א) שכינתא אתקריאת שבת מסטרא דתלת דרגין עלאין דאינון כח"ב כו', אבל מבינה ולעילא איהי מנוחה כו', והגם שעיקרה הוא מהגר"ר והיא נעלמת מאד, אך ע"י שהיא אם הבנים, והיא מתפשטת בהם ומשתתפת עמהם תמיד, לכן היא מצטרפת עמהם ונחשבת לעולם להשביעי להם וכמ"ש כ"ז הגר"א בספד"צ (פרק א בד"ה וענין אלו התיקונים ו ע"ב ושם עוד בד"ה בראשית ברא שית עלייהו ח ע"א), אמנם התפשטותה בהם הרי נודע הוא כי הוא רק מטברה ולמטה, שהוא לבר מגופה (זהר בראשית כא ע"ב), אבל עצמותה ועקרה היא למעלה למעלה כי היא מהגר"ר ממש והיא נעלמת מאד (כללים ח"ב נב ע"ב).

⁴ הוא יום שכולו שבת (יהל אור).

⁵ שייך כאן מה שבסוף הספר סימן ח' (הערת הזהר).

⁶ שכולן נכללין בה, משא"כ ביום (יהל אור).

⁷ ר"ל דתנ"ך נגד ג' מדרגות הנ"ל, דאורייתא מבינה, ימא דאורייתא, כמ"ש בתיקו"ז, ונביאים נ"ה דמלכא, וכתובים במלכות כידוע (יהל אור).

⁸ בינה ומלכות (יהל אור).

⁹ ר"ק (יהל אור).

¹⁰ עי' הערה בסוף הספר.

¹¹ אהי"ה יה"ו (רח"ו).

¹² שהז' אותיות וז' שמהן דנפקין מנהון הן בז"ת אה"י בג"ס חג"ת, יה"ו בנה"י ממטה למעלה, וה' דאה"ה במלכות באמצע כמש"ו, והיא משלמת לאה"ה למעלה. ולהו"ה למטה, שהיא ח"י רביעית, מתהלכת בין החיות, כמ"ש בתיקו"ז. וכל ב' אותיות דעאלין זה בזה, הן בקו א', א' עם ר' בקו ימין בח"נ, ב' הה"ן בקו שמאל ג"ה ב' יודין באמצע ת"י ולג' ראשונות חג"ת קורא גוון חוור ולג' נה"י קורא גוון סומק לפי שחג"ת חסדים נגדם כידוע (יהל אור).

¹³ של אהי"ה יה"ו (רח"ו). הם ז' שמות היוצאים מהז' אותיות אהיה יהו, שהם שם מ"ב שבעולם הבריאה (ע' שער הכוונות דרושי הלילה דרוש י דף נח ע"א). ויוצאים מאלו הז' אותיות ז' שמות שהם הויה בניקוד צבאות בחסד, הויה בניקוד אלהים בגבורה, מצפצ בת"ת, אל בנצח, אלהים בהוד, מצפצ ביסוד, יה אדני במלכות (וכמ"ש בזוה"ק פ' יתרו צב ע"א, וע"ש במקדש מלך, וביהל אור להגר"א, ובפע"ח שער שבת פ"ח, ובשער הכוונות שבת שם, ובדרושי ק"ש פ' ציצית דף כז ע"ב ועוד בכ"מ בזה) ואלו הז' שמות עם כללותם הם גימ' תת"נ כמספר תכלת שהוא במלכות, וכמ"ש בזוה"ק (פ' שלח קעה ע"ב), כי כל אלו הז' שמות הם נמשכין אל המלכות מן היסוד, שהוא סוד חלזון העולה מן הים פעם אחת לשבעים שנה, וכמ"ש (במנחות מד רע"א, ומגילה ו ע"א, ובזוה"ק בשלח מח ע"ב ואמרו במנחות שם) שבריינו דומה לדג, והוא יסוד כמ"ש בזוה"ק (שלח קסג ע"ב) ובההוא ימא דילה גו שבעין שנין נפקא נונא חדא ואפיק מניה גוון תכלת כו', כי מן היסוד מקבל המלכות כל אותן הז' שמות שהם גימ' תכלת, ואלו הז' שמות כלולים כ"א מי'

שְׁעָה"כ

א' נפיק ונציץ ועאל באת ר' ונהרין תרווייהו בתרין גוונין ואינון תרין שמהן חד אקרי יהו"ה¹ וחד אקרי א"ל² ונהרין כחדא ה' נפיק ונציץ ועאל באת ה' ונהרין תרווייהו בתרין גוונין ואינון תרין שמהן חד אקרי (יהו"ה) וְהָיָה רִזָּא דְאֵלֵהִים³ וחד אקרי אלהים ונהרין כחדא י' עאל ב' ונהרין ונציצין כחדא ועאלו דא בדא ונהרין תרווייהו גליפין מחקקן כחדא ואינון זקפן רישא⁴ נהרין מנציצין ענפין סלקין מהאי סטרא ומהאי סטרא⁵ ואינון חד סרי ענפין:
ואלין תרין אתוון דנהרין מתחבקן דא בדא אינון יהו"ה יהו"ה מצפץ מצפץ ברזא דתליסר⁶ מכילין דרחמי ואלין תרין אתוון וכד עאלין דא בדא וכד מתחבקן דא בדא⁷ וכד מתדבקן דא בדא⁸ (וכד עאלין דא בדא) זקפין רישא ונהרין ומנציצין על כלא⁹ באינון חד סרי¹⁰ ענפין דנפקין בכל סטר:

ה' דאשתאר איהי סלקא בשמא חד לאתחברא בהדייהו ואיהי אדני וכל אלין שמהן בלטין ונציצין ונפקי ושלטי בהאי יומא כיון דאלין שלטי נפק ההוא מרגלא עלאה בלטא מנציצא ומגו נציצו דילה לא אתחזי בה גוון:

כד נפקא בטש באלין שמהן חד שמא מנייהו אדני דאיהו שביעאה מתעטרא ועאל במרגלא תתאה ואתיישב שמא אחרא תחותיה ואיהו י"ה ואסתחר ההוא מרגלא עלאה ביה ומתעטרא ההוא נציצו דנציץ בהאי שמא:

לבתר דכניש¹¹ [נ"א דבטש] בהני שמהן נפקין מינייהו שבעים ענפין לכל סטר ומתחברין כלהו כחדא ואתעביד רתיכא וכרסייא חדא לההוא מרגלא עלאה ושלטא בעטרוי מלכא בכרסייא

– מאיר הכוונה –

ומתפשטים לע' ענפין, וכמ"ש בזה"ק (יתרו צב ע"ב) ושרשם הוא בהע' אורות דענינינו, וזהו שאמר כי אותן הע' אורות הם ציורא דקיקא לשבע מרגלאין קדישין רזא דתכלת (כי הם גימ' תכלת וכן הם נמשכין אל המלכות שהיא תכלת) דחלזון, כי התכלת הרי הוא מחלזון. וכן נמשכין אלו הז' שמות אל המלכות שהיא תכלת מהיסוד שהוא חלזון. והנה אלו הז' שמות הם בבריאה, ומהיסוד שבבריאה שהוא הנונא חדא היוצא לשבעין שנין, שהם הז"ת דבריאה שאמרו בפ' שלח (קסג ע"ב), מקבלת המלכות דבריאה אותן הז' שמות, ויוצא מהם גוון תכלת אל היצירה להרחיק את החיצונים שלא יכנסו פנימה למקום הקודש העליון גו' ע' שנין עלאין, וכמו שהאריך בזה האריז"ל בפ"א ספד"צ פ"א בזהר הרקיע (דף קיא וקיב) והובא בקצרה בספר קהלת יעקב ערך תכלת. והנה העולמות ב"ע הם יצאו ונעשו ע"י העלם האור שבחורבן המלכים וכמ"ש בע"ח (שער שביה"כ פ"ז), וזהו שאמר רזא אילנא דחרובא חד לע' שנין (שהוא מהתיקון דחורבן המלכים שנחרבו אחר שיצא מהם הע' אורות, ואח"כ נתקנו, וזהו אילן חרוב שיוצא לע' שנין, והנה נעשה מזה העולמות ב"ע, ונמשך בהם הארה מהע' אורות ונעשה בהם ע"ז) ציורא דקיקא לשבע מרגלאין קדישין. ויוצא מהם רזא דתכלת דחלזון, כדי להרחיק את החיצונים שלא להסתכל ולאחוז במקום הקודש, והוא ע"י קדושת האור דאותן השמות המאיר בב"ע. וע' עוד במקדש מלך בזה"ק (פרשת בא דף לד ע"ב) (והובא ג"כ בס' ק"י ערך חלזון) כי החלזון הנה הוא מהבירור דז' (צג ע"א) מלכים דמיתו, ולכך צובעין בדמו תכלת כדי להרחיק את החיצונים, כי הם נכונים מהאור הגדול דהז' שמות שהוא גימ' תכלת, כי מאחר שהוא נברר מהם ונכלל בהז' שמות הם בורחים ממנו (הקדו"ש צב ע"ד).

¹ חסד (רח"ו).

² נצח (רח"ו).

³ נ"ל פשוט כי מאחר שת"ת ויסוד נקראים מצפ"ץ והם קו אמצעי מאירים לענפין שבצדדים שגבורה וחסד נחשבים להו"ה א' ד' אתוון ואל אלהים ז' אתוון הרי י"א זרועות ושוקים נקרא ענפי הגוף (רח"ו).

⁴ שהן בקו האמצעי שהוא מבריח מקצה אל הקצה (יהל אור).

⁵ ר"ל מקו ימין ומקו שמאל כידוע שהקו אמצעי כוללן (יהל אור).

⁶ ר"ל שהשני שמות הו"ה הן מתחלפין בא"ת ב"ש, והן ב' הפאות כידוע. וכן כאן ב' השמות שבקו האמצעי מתחלפין (יהל אור).

⁷ קו האמצעי מתגבר ועולה (רח"ו).

⁸ "וכד מתדבקן דא בדא" מוסגר בדפ"ק.

⁹ ר"ל, על כל ה' שמות שכוללן את כולם כנ"ל (יהל אור).

¹⁰ ידוע שב' האותיות דעאלין דא בדא, מגדיל אות הקטן כמו אות הגדול, כידוע בסוד נח נח, וכל האותיות כאן שוין חוץ מן הא' עם הו', וכן בב' שמות אה"ה אה"ה, אין חילוק בהם רק הא' עם הו'. וכשעאלין מתגדל הא' ונעשה ו', נמצא בצד ימין ו"ה, וכן בצד שמאל. והן י"א ענפים מכל צד כמ"ש, והן נכללן בב' היודין כי י' הוא עשר וכללות א', והן כ"ב אותיות התורה כמ"ש (יהל אור).

¹¹ דכניס (דפ"ו).

פְּעֵה"כ

ביומא דא וחדרי כלא כיון דחדרי כלא יתיב מלכא על כרסייא [סליק] (וסלקין) בשבעין ענפיין¹ כרסייא כדקאמרן:

תרגום: מצוה כ"ד להיות זוכר את יום השבת כמו שנאמר זכור את יום השבת לקדשו סוד של שבת הרי בארנו בכל אותם מקומות יום זכרון של מנוחה של העולם והוא כלל של התורה ומי ששומר שבת כאלו שמר כל התורה

והרי נתבאר זכרון של שבת לקדש אותה בכל מיני קדושים מי שמזכיר את המלך צריך לברך אותו מי שמזכיר שבת צריך לקדש אותה והרי נתבאר.

זכור הוא לזכר, שמור הוא לנקבה, (וזה וזה בלי פרוד) יום שבת הסוד של כל האמונה שתלויה מהראש העליון עד סוף כל הדרגות שבת היא הכל.

שלש דרגות הן וכולן נקראות שבת שבת עליונה שבת של היום שבת של הלילה.

וכולן אחת והכל נקרא שבת וכל אחת כשהוא שולט לוקח את חבריו ומזמינה אותן עמה באותו השלטון שלו וכשזה בא לעולם כולם באים ומזמנים עמו.

כשבא הלילה מזמין עמו שבת של היום ומזמין אותו להיכלו ומסתתר עמו כיון שזה בא שבת העליונה נמשכת עליה וכולם גנוזים בהיכל של הלילה ולכן סעודת הלילה חמורה מביום (כמו של היום).

כשבא היום מזמין עמו את שתי האחרות הללו דרגה עליונה ודרגה תחתונה זו שמאירה לה וזו שנאורה ממנה וכולן כאחת נקראות שבת ושולטות ביום שבת ושלש הדרגות הללו הן כלל וסוד של כל התורה תורה שבכתב נביאים ונאמרים מי ששומר שבת שומר את כל התורה.

שתי מרגליות הן ויתד אחד עמן בתוכן שעומד בין זו ובין זו המרגלית העליונה אין בה צבע ואין בה מראה בהתגלות.

המרגלית הזו כשמתחילה להתגלות מאירות שבע אותיות חקוקות בולטות ונוצצות ובוקעות בקעים והיכלות² ומאירים כל אחד ואחד ואותן שבע האותיות הן שני שמות חקוקים באותה המרגלית וביום השבת נוצצים ומאירים ופותחים פתחים ויוצאים ושולטים ואותם אה"ה יה"ו מתנוצצות האותיות ובהתנוצצות שלהן נכנסות זו בזו ומאירות זו בזו.

וכשנכנסות זו בזו מאירות זו מתוך זו בשני צבעים צבע אחד לבן וצבע אחד אדום ומאותם שני צבעים נעשים שני שמות אחרים עד שעולות האותיות לשבעה שמות.

א' יוצא ונוצץ ונכנס באות ו' ומאירים שניהם בשני צבעים ואותם שני שמות אחד נקרא יהו"ה ואחד נקרא א"ל ומאירים כאחד ה' יוצאת ונוצצת ונכנסת באות ה' ומאירות שניהם בשני צבעים ואותם שני שמות אחד נקרא יהוה סוד של אלהים ואחד נקרא אלהים ומאירים כאחד י' נכנסת ב"י ומאירות ונוצצות כאחת ונכנסות זו בזו ומאירות שתיהן חקיקות חקוקות כאחת והן זוקפות ראש מאירות ונוצצות הענפים עולים מן הצד הזה ומן הצד הזה והם אחד עשר ענפים.

ושתי האותיות הללו שמאירות מתחבקות זו בזו הן יהו"ה יהו"ה מצפץ מצפץ בסוד של שלש עשרה מדות הרחמים ושתי האותיות הללו כשהן נכנסות זו בזו וכשמתחבקות זו בזו (וכשנדבקות זו בזו) זוקפות ראש ומאירות ונוצצות על הכל באותם אחד עשר הענפים שיוצאים בכל צד.

ה' שנשארה היא עולה בשם אחד להתחבר עמם והיא אדני וכל השמות הללו בולטים ונוצצים ויוצאים ושולטים ביום הזה כיון שאלה שולטים יוצאת אותה המרגלית העליונה בולטת נוצצת ומתוך ההתנוצצות שלה לא נראה בה צבע.

כשיוצאת מכה בשמות הללו שם אחד מהם אדני שהוא שביעי מתעטר ונכנס למרגלית התחתונה ומתיישב שם אחר תחתיו והוא י"ה ומקפת בו אותה המרגלית העליונה ומתעטרת אותה ההתנוצצות שנוצצת בשם הזה.

אחר שמכה בשמות הללו יוצאים מהם שבעים ענפים לכל צד ומתחברים כולם כאחד ונעשית מרכבה וכסא אחד לאותה המרגלית העליונה ושולטת בעטרותיה מלך בכסא ביום הזה והכל שמחים כיון שכלם שמחים יושב המלך על הכסא ועולה בשבעים ענפים הכסא כמו שאמרנו.

- מאיר הכוונה -

¹ שכל א' כלול מעשר (יהל אור).

²

שְׁעָה"כ

רמה. עי' זהר ח"ג קסד ע"ב: ורבי כרוספדאי¹ חמיד לבא² פריש האי קרא עד לא אסתלק ופריש שפיר מגדל עז דא תיבה וס"ת³ דאיהו עז לשואה ביה ולאפקא ליה מגו היכל⁴ דיוקנא⁵ דהיכל פנימאה דמניה נפקא תורה וההוא (משלי יח י) מגדל⁶ שם יי' איהו ודיוקנא דיליה ואצטריך בשית דרגין:

בו ירוץ צדיק במאן במגדל או בס"ת אלא קרא דריש בהאי ובהאי כד דרש במגדל אצטריך צדיק דא דליהוי חזן הכנסת זכאה דקשוט ודיוקנא דצדיק עלאה:
תרגום: ורבי כרוספדאי חמוד הלב פירש פסוק זה עד שלא הסתלק, ופירש יפה, "מגדל עז" זו תבה וספר תורה, שהוא עז לשים בו ולהוציאו מתוך ההיכל, דמות היכל הפנימי, שממנו יצאה תורה, ואותו מגדל "שם ה'" הוא ודמותו, וצריך בשש דרגות.
"בו ירוץ צדיק", במה, במגדל או בספר תורה, אלא הפסוק נדרש בזה ובזה, כשדורשים במגדל, צריך צדיק זה שיהיה חזן הכנסת, צדיק אמת, ודמות של צדיק עליון.

רמו. עי' זהר ח"ב רטז ע"ב: ובגין דא בעי לאחזאה פורקנא דאית ביה ארבע גאולות אורזא הכא בשעתא דנפקא שכינתא בגלותא דמצרים תבעת מקודשא בריך הוא דתיפרוק⁷ לה השתא ארבע זמנין דאינון ארבע גאולות לקבל ארבע גליות בגין דתהא בת חורין ולא תהא ומתרכה (תרוכה)⁸ ובהיא שעתא קיימא ואתפרקת ארבע גאולות בהיא יציאת מצרים והשתא דאצטריכת בתקונהא לאתחברא בבעלה אצטריך לאחזאה ההיא גאולת מצרים דאית בה ארבע גאולות.

ועל דא אית לאדכרא בהיא גאולה וארבע זמנין אמת אמת אמת אמת⁹ [ד' זמנין] עד עזרת אבותינו דדא הוא עזרה וסמך לישראל כלהו ומתמן ולהלאה ארבע זמנין אחרנין אמת אמת

- מאיר הכוונה -

1 ור' כרוספדאי פי' יתיר הגם שכמעט הוא כפי' הנזכר אך אוקמוהו על קריאת ס"ת ואמר מגדול עוז המלכות שהוא מגדל של עוז שהוא הת"ת הנקרא ס"ת בסוד (תהילים כט יא) ה' עוז לעמו יתן. אך המגדל שהוא תיבת בית הכנסת העשויה כמגדל ורומזת למלכות ונותנים בו הס"ת שהוא ת"ת לחברו עם המל' ומוציאין הס"ת מן ההיכל שהיא הבינה היכל החכמה כי כן הס"ת נרמז בסוד אותיות שבבינה כי בינה היא דמינה נפקין ומוציאין אותו משם ומייחדין אותו במל' הרומזת למגדל. וזהו המגדל עז הוא הנקרא שם ה' שהוא המלכות ופי' למה נקרא שם ה' כי כמו שהשם הוא פי' הדבר בעצמו והשם מורה על פירושו כן המלכות היא דיוקנא דת"ת ובזה נרמז מציאותו ולכן נקרא שמה הויה שהוא שם בן ד' שבת"ת בסוד אדנ"י הויה שכלולין זה בזה. ועוד כשאנו קורין שם בן ד' אנו קורין אותו בשם אדנ"י וזהו שם ה' וזה המגדל שהוא התיבה צריך להיות בו ו' דרגין בסוד ו"ק המלכות שבהם מתייחדים ו"ק הת"ת שהוא הס"ת. והנה הצדיק רץ במגדול ובס"ת פי' הענין כי כשרץ במגדול היא התיבה שהוא בעת התפלה שהוא החזן הש"ץ צריך שיהיה צדיק וכשרץ בס"ת הוא בסוד היסוד כי יסוד הוא הקורא ששי לס"ת שהוא בסוד הצדיק כי הוא היסוד שהוא ששי מן הו"ק וששי לס"ת (זהר הרקיע). והוא [רשב"י] עשה ספר הזוהר, ונתגלה אליו ניצוץ נשמתו, שהוא ניצוץ משה רבנו ע"ה, ולמד עמו החיבור של הרעיא מהימנא, שנעשה אחר כך, כנזכר בפרשת פנחס "ובחבורא קדמאה". ובאותו זמן נעשה ספרא "דרבי כרוספדאי חמיד לבא" [זוהר במדבר קסד ע"ב], והוא ניצוץ הציצית של הטלית העליון, כי תרגומו של גדילים תעשה לך הוא כרוספדאין. והוא ממש סוד ניצוץ עיני זעיר (הקדמת עמק המלך).

2 עי' בסוף תיקונים (ק"ס) (יהל אור).

3 ר"ל עז ס"ת, כמ"ש (זבחים קטז.) על פ' עז לעמו יתן כו' (יהל אור).

4 ר"ל דבהיכל הוא בדרגא דבינה, לכן סתום הוא, כד סליק למעלה, ומפקין ליה לתיבה, ושם נפתח ונתגלה (יהל אור).

5 יסוד דאימא שמשם יצא ז"א (רח"ו).

6 עז (נוסף בפסוק). כי מגדל ועז בחושבן חד, והוא שמא דילה, דקיימא על י"ב מרגליטין, י"ב אתוון דשמא דידה. וכ"ה בשם המפורש ג"כ. ושניהם חושבן ע"ז. וכן חושבן שבעה ושבעה, ימי הפסח וסוכות, ז' וז' מוצקות, ושבע דלמעלה נכללין בעשר, שבעין שנין דגלות בבל, וזהו ע"ז. וב' עטרין הן, כתר ועטרה, השם י"א י"א, וכפולין משבעה, והן מגדל עז, עמ"ש בסוף תיקו' (קנט, ג), וכ"ה מגדל, אלא דשם הוא בכלל, ובה הוא בפרט, ג"ד, ב' המרכבות, אנפי רברבי ואנפי זוטרא. וידוע שדכורא ונוקבא הם כלל ופרט, וז"ש ודיוקנא כו'. ואמר ואצטריך בשית כו'. דוגמת ו"ק דידיה, והן שית היכלין, והיא התיבה השביעית, עז כנ"ל (יהל אור).

7 דיפרוק (דפ"ו).

8 מתתרכא (דפ"ו).

9 לאפוקי מנוסח האשכנזים שיש בו ו' פעמים אמת בלבד (רח"ו).

שעה"כ

אמת אמת¹ למהוי ארבע גאולות [אלין] בקיומא תקיף בחותמא תקיף דגושפנקא דמלכא² ארבע גאולות כפולין בקיומא.

תרגום: ולכן צריך להראות גאולה שיש בה ארבע גאולות וסוד כאן בשעה שיצאה שכינה מגלות מצרים בקשה מהקדוש ברוך הוא שיפדה אותה עכשיו ארבע פעמים שהן ארבע גאולות כנגד ארבע גליות כדי שתהיה בת חורין ולא תהיה מגרשת ובאותה שעה עמדה ונגאולה ארבע גאולות באותה יציאת מצרים ועכשיו שהצטרכה בתקוניה להתחבר עם בעלה צריך להראות אותה גאלת מצרים שיש בה ארבע גאולות.

ועל זה יש להזכיר באותה גאולה ארבע פעמים אמת: אמת אמת אמת עד עזרת אבותינו שזוהי עזרה וסמך לישראל כולם ומשם והלאה ארבע פעמים אחרות אמת אמת אמת אמת להיות ארבע הגאולות הללו בקיום חזק בחותם חזק של טבעת המלך ארבע גאולות כפולות בקיום.

כח ע"ב

רמז. ז"ל: ובסדורא דצלותא³ בההוא תקונא דצלותא דמיושב אתקינו עולמתהא⁴ וכל אינון דילה ומתקשטן כל אינון בהדה לבתר דאתתקן כלא⁵ ואתסדרו⁶ כד מטו לאמת ויציב כדין כלא מתתקנא איהי ועולמתהא⁷ עד דמטו לגאל ישראל כדין אצטריך למיקם כלא על קיומייהו. בגין דכד בר נש מטי לאמת ויציב וכלא אתתקן עולמתהא נטלי לה ואיהי נטילת גרמה לגבי מלכא עלאה⁸ כיון דמטו לגאל ישראל⁹ כדין מלכא קדישא עלאה¹⁰ נטיל בדרגוי ונפיק לקבלא לה¹¹.

ואנן מקמי מלכא עלאה בעינן לקיימא על קיומנא באימתא ברעדה דהא כדין אושיט ימיניה לגבה ולבתר שמאליה דשוי לה תחות רישה ולבתר אתחבקו תרווייהו כחדא בנשיקו ואלין אינון תלת קדמייתא ובעי בר נש לשוואה לביה ורעותיה ולכוונא בכל הני תקונין וסדוריין דצלותא פומיה ולביה ורעותיה כחדא.

השתא דמלכא עלאה ומטרונייתא אינון בחבורא בחדוה באינון נשיקין מאן דאצטריך למשאל שאלתין ישאל דהא כדין שעתא דרעותא איהו כיון דשאל בר נש שאלתוי מקמי מלכא ומטרונייתא כדין יתקין גרמיה ברעותיה ולביה לתלתא אחרנין לאתערא חדוה דטמירו דהא מאלין תלת אתברכא בדבקותא אחרא ויתקין בר נש גרמיה למיפק מקמייהו ולאנחא לון בחדוה¹² גניזא דאלין תלת ועם כל דא דיהא רעותיה דיתברכון תתאי מאינון ברכאן דחדוה טמירא

- מאיר הכוונה -

¹ נמחק בדפ"ו.

² פי' אמת הוא חותמו של הקב"ה (רח"ו).

³ זהו מיוצר עד העמידה. וקורהו צלותא, מפני שיש סדר קדושה כמו עמידה, וגם יש בו קצת תפילות כגון רחם עלינו אדון עוזינו, וכן באהבת עולם רובה תחנונים. עולמתהא, הם ז' היכלות דזעיר דבריאה, שכל היכלות הבריאה הם בבחינת נקבות לגבי מלכות דאצילות. וכל אינון דילה, הם היכלות מלכות הנכללים ביום עם היכלות זעיר דבריאה, וזהו וכל, פי' בהתכוללות (רמ"ז).

⁴ היכלותיה (רח"ו)

⁵ אמר כך בדרך קצרה לרמוז לכמה תיקונים שנעשים בקריאת שמע בין באצילות בין בב"ע כנזכר בפירוש חותמא דגושפנקא דפרשת שלח לך קסב ע"א (רמ"ז).

⁶ נראה שר"ל תיקון רמ"ח איברים דקריאת שמע המסודרים מלמעלה למטה ויורדים אל היכל אהבה שהוא שמו של אברה"ם העולה רמ"ח (רמ"ז).

⁷ חזר לומר זה לרמוז להיכלות הכלולים בהיכל הרצון שהם אמת ויציב (רמ"ז).

⁸ ה"ס פרצוף הארה לישראל היורד להיכל הרצון שעליה אמרו בזהר ישראל נחית לקבלה (רמ"ז).

⁹ פי' לתחילתו דהיינו תהלות לאל עליון וגואלם, ולכן אנו עומדים אז מפני שאותה ההארה היא מן האצילות, וידוע שכל ענייני האצילות הם בעמידה (רמ"ז).

¹⁰ פי' יסוד אבא שאז מתחיל לירד במסעיו תוך ז"א, ובגאל ישראל כבר התחיל להכנס תוך רישא דז"א ונמשכת הארתו עד יסוד ז"א ומשם מאיר למלכות שבבריאה, ועיין בספר הכוונות בסוד תהלות לאל עליון (רמ"ז).

¹¹ פי' נפיק אורו היוצא לבריאה חדוה דטמירו, מזל"ן שהם נה"י דאי' שבג' אחרונות מקבלת מהם ועיין בסה"כ (רמ"ז).

¹² כי ג"ר סוד החיבוק והאמצעיות סוד הנשיקין והאחרונות סוד הזווג (רח"ו). ע"י && שחביקו היא חג"ת ונשיקין הם בחבד ????

שְׁעָה"כ

תרגום: ובסדור התפלה באותו התקון של תפלת מישוב מתקינים את עלמותיה וכל אלו שלה ומתקשות כל עלמותיה ואחר כך הכל מתקנים ומסדרים וכשמגיעים לאמת ויציב אז הכל מתקנים היא ועלמותיה עד שמגיעים לגאל ישראל ואז צריך לעמד הכל על מקומם. משום שכאשר מגיע אדם לאמת ויציב והכל מתקן עלמותיה נוטלות אותה והיא נוטלת את עצמה למלך העליון כיון שמגיעים לגאל ישראל אזי המלך הקדוש העליון נוסע בדרגותיו ויוצא לקבל אותה.

ואנו מלפני המלך העליון צריכים לעמד על מקומנו באימה ברעדה שהרי אז הוא מושיט ימינו אליה ואחר כך את שמאלו ששם לה תחת ראשה ואחר כך מתחבקים שניהם כאחד בנשיקה ואלה הן השלש הראשונות וצריך אדם לשים לבו ורצונו ולכוון בכל התקונים והסדורים הללו של התפלה פיו ולבו ורצונו כאחד.

עכשיו שהמלך העליון והמלכה הם בחבור אחד בשמחה באותן נשיקות מי שצריך לבקש בקשות יבקש שהרי אז שעת רצון היא כיון ששואל אדם שאלותיו מלפני המלך והמלכה אז יתקין עצמו ברצונו ולבו לשלש אחרות לעורר שמחה שבסתר שהרי מאלו השלש הוא מתברך בדבקות אחרת ויתקין אדם את עצמו לצאת מפניהם ולהניחם בשמחה גנוזה של אלו השלש ועם כל זה שיהיה רצונו שיתברכו התחתונים מאותן ברכות של שמחה נסתרת.

רמח. עי' זהר ח"א פז ע"א: דבר אחר ומלכי צדק דא עלמא בתראה מלך שלם דא עלמא עלאה דאתעטר חד בחד בלא פרודא תרין עלמין כחדא ואפילו עלמא תתאה כלא הוא וחד מלה איהו הוציא לחם ויין דתריין אלין ביה¹ והוא כהן לאל עליון משמש עלמא לקבל עלמא² והוא כהן דא ימינא³ לאל עליון עלמא עלאה⁴ ובגין כך בעי כהנא לברכא עלמא תא חזי ברכאן (כד) נטיל האי עלמא תתאה כד אתחבר בכהנא רבא כדין ויברכהו⁵ ויאמר ברוך אברם [וגו'] לאל עליון⁶ הכי הוא ודאי.

תרגום: דבר אחר, "ומלכי צדק" זה העולם האחרון, "מלך שלם" זה העולם העליון, שהתעטר אחד עם אחד מבלי פירוד, שני עולמות יחד. ואפילו העולם התחתון הכל הוא ודבר אחד הוא. "הוציא לחם ויין", שבו שני אלה. "והוא כהן לאל עליון" משמש עולם נגד עולם, "והוא כהן" זה הימין, "לאל עליון" העולם העליון, ולכן צריך הכהן לברך את העולם. בא וראה, הברכות [כאשר] נוטל העולם התחתון הזה, כשמתחבר עם הכהן הגדול, ואז "ויברכהו ויאמר ברוך אברם" (וגו'), "לאל עליון" כך זה ודאי.

רמט. עי' תיקו"ז נו ע"א: ורזא דמלה (רות ג יג) ליני הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל טוב דאיהו ברית יגאל ואם לא יחפוץ לגאלך וגאלתיך אנכי חי ה' שכבי עד הבקר אנכי דאיהי אימא עלאה אנכי דיציאת מצרים חי ה' שכבי עד הבקר דאיהי ימינא דביה תוקפא דאורייתא דבכתב דאיהי עמודא דאמצעייתא דמימינא אתייהיבת אורייתא דבכתב ומשמאלא אתייהיבת אורייתא דבעל פה דאיהי נוקבא.

תרגום: וסוד הדבר "ליני הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל", טוב שהוא הברית "יגאל ואם לא יחפוץ לגאלך וגאלתיך אנכי חי ה' שכבי עד הבקר". אנכי שהיא האם העליונה, אנכי של יציאת מצרים, "חי ה' שכבי עד הבקר", שהוא ימין, שבו כח התורה שבכתב, שהיא העמוד האמצעי, שמימין נתנה תורה שבכתב, ומשמאל נתנה תורה שבעל פה, שהיא נקבה. בהגר"א: **אנכי דאיהי אימא כו'** - דחירות בידהא, עלמא דחירו⁷, וז"ש אנכי דיציאת מצרים, והיא תגאל בימינא דאברהם, דהוא ימינא דידה, ימינו פשוטה לקבל שבים⁸: **דבכת' דאיהו עמודא דאמצעייתא דמשם אתייהיבת ומשמאלא אתייהיבת אוריית' דבע"פ כו'** - דדו"נ הן ימינא

- מאיר הכוונה -

¹ פי' לחם ויין הם חו"ג שהם במלכות ומוציאתם לתחתונים (מ"מ)

² פי' מלכות שנק' כהן משמשת לבינה שנקרא אל עליון (מ"מ).

³ פי' כמו דבר אחר הוא, שכהן הוא חסד ואל עליון בינה (מ"מ).

⁴ פי' בינה ועיין פ' תרומה קנב ע"א (ד"א).

⁵ פי' ויברכהו למלכות (מ"מ).

⁶ ברוך אברם, שהוא השפע שמביאים לחג"ת ומלכות עמהם, כדי שיוכלו לעלות, וכו' אל עליון הוא השפע האמיתי שמקבלים ויורדים מלאים שפע וכדמסיק הזהר לקמן (מ"מ).

⁷ עי' זהר ח"ב קפו ע"א שזה בינה.

⁸ עי' לעיל כד ע"א.

פְּעֵה"כ

ושמאלא, שהוא נוטל חסדים והיא גבורות, ונאמר מימינו, ואמרו (ברכות ו ע"א) מימינו זו תורה שנאמר כו':

כח ע"ג

רנ. עי' בהגר"א בס"י י ע"ד: [ז"ל הס"י: (פ"א מ"ט) עשר ספירות בלימה, אחת רוח אלקים חיים, ברוך ומבורך שמו של חי העולמים קול ורוח ודבור והוא רוח הקדש]. ברוך ומבורך - ברוך הוא ע"י עצמו, והוא מלמעלה למטה, ומבורך ע"י הצדיקים ממטה למעלה.¹

רנא. עי' זהר ח"א קלב ע"ב: תא חזי צלותא דבר נש מעומד בגין דתרי צלותי נינהו חד מיושב וחד מעומד ואינון חד לקביל תרין דרגין² תפלה של יד ותפלה של ראש לגבי יום ולילה וכלא חד אוף הכא תפלה מיושב לגבי תפלה של יד לאתקין לה (כמה) [כמאן] דאתקין לכלה וקשיט לה לאעלאה לחופה הכי נמי מקשטין לה ברזא דרתיכאה [ומשירייהא] [ומשיריאה] יוצר משרתים ואשר משרתיו והאופנים וחיות הקדש וכו' ועל דא צלותא מיושב³ כיון דעאלת לגבי מלכא עלאה⁴ ואיהו אתי לקבלא לה⁵ כדין אנן קיימין קמי מלכא עלאה⁶ דהא כדין (דרגא) דכורא

- מאיר הכוונה -

1 ובה יובן לנו מאמרם ז"ל ברכות נג ע"ב גדול העונה אמן יותר מן המברך כי באמן הנה יש ב' הוראות אחד על קיום הדבר שמסכים שכן הוא האמת ואחד ע"ד תפילה כמו הלואי שכן יהיה וכמ"ש בגמ' שבועות לו ע"א מירמיה שאמר אמן כן יעשה ה' ע"ש וא"כ הרי נעשה באמן ב' התיקונים (לש"ו).

עי' זהר ח"ג רעא ע"א: רזא דרזין לאינון דידיעי חכמתא דמאריהון למנדע רזא דברכאן בפקודי אורייתא ובכל הנאין וכסופין דהאי עלמא לארקא ברכאן מעילא לתתא [כד] [בר] ברכאן דצלותא דאינון תקונא דמאריהון מתתא לעילא ומעילא לתתא ברכאן דלאו אינון בצלותא סלקין מתתא לעילא עד דמטו גו נהורא דלא נהיר ומתערי (לעילא) בתוקפא לההוא נהורא דלא נהיר בההיא ברכה וסלקא אתערעו לעילא עד דמטו לכרסייא עלאה מקורא דכל חיינ כדין נפקו מההוא מקורא עלאה ברכאן אחרנין ואערעו אלין באלין ונשקי אלין לאלין ואתאן ושריין לריש צדיק לארקא לתתא וכד נחתין אתברכין אבהן ובנין וכל שרגין דלהון.

תרגום: סוד הסודות לאותם שיודעים חכמת רבונם לדעת את סוד הברכות במצוות התורה ובכל ההנאות והכסופים של העולם הזה להוריק ברכות מלמעלה למטה. כאשר (חופ) ברכות התפלה שהן תקון של רבונם מלמטה למעלה ומלמעלה למטה הברכות שאינן בתפלה עולות מלמטה למעלה עד שמגיעות לתוך האור שלא מאיר ומתעוררים (למעלה) בתוקף לאותו האור שלא מאיר באותה הברכה ועולה התעוררות למעלה עד שמגיעים לכסא העליון מקור כל החיים ואז יוצאות מאותו המקור העליון ברכות אחרות ופוגשות אלה באלה ונושקות אלה לאלה ובאות ושוורות על ראש הצדיק להריק למטה וכשיורדות מתברכים האבות והבנים וכל נרותיהם.

ועיי"ש בשער מאמרי רשב"י (מכת"י הרב): אין ברוך שבתפלה דומה לברוך שבברכת הנהנין והמצות כי ברוך שבתפלה הוא מלמטה למעלה ויהיה ביאורו כך. ברוך מלכות בסוד יסוד הדבוק בה אתה חסד כי אין זוג אלא ע"י החסד ה' בסוד הת"ת. הרי ממטה למעלה עד החסד וכו', ואחר שנתקנו מלמטה למעלה עד חכמה יורד השפע מלמעלה למטה וכו'. אמנם בברוך שבברכת הנהנין ובברכת המצות הוא מלמעלה למטה כי תכף בעלות ברכת האדם בכונה למקום המלכות ירד שפע מעולם הנעלם למטה. והוא זה כי ברוך ירמוז לבינה בסוד נקודה אמצעית שבה בהתחבר בזו הנקודה דעת עליון והוא נתיב לא ידעו עיט והוא סוד ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נודעו. עי' אריכות בכללים ח"ב סה ע"א.

2 עד תפילת שמונה עשרה הוא בבי"ע והם עלמין דנוק' (רמ"ז).

3 תפילה מיושב מלכות, תפלה מעומד ת"ת ואינון חד שצריך לייחדם ושלא להפסיקם וכו' (אור יקר).

4 ז"ל הרב בס' הכוונות (פע"ח ק"ש כט) הארת יסוד אבא יורדת ביסוד דז"א ומשם מאיר אל המלכות שהיא בבריאה להעלותה, וז"ש בזהר ומלכא עילאה נפק לקבלה, כי מלכא עילאה הוא יסוד דאבא, כי הוא עליון נגד יסוד אימא, ולכך צריך לקום מעומד כשאומר תהלות לאל עליון וכו', לכבוד מלכא עילאה דנפיק וכו' שהוא יסוד אבא, עכ"ל. וז"ש כיון דעאלת לגבי מלכא עילאה פי' אחר שיורד יסוד ז"א בהארת יסוד דאבא שבתוכו ומעלה אותה מהבריאה ויש בו ביסוד דז"א הארת יסוד דאבא, נמצא שהיא עומדת אצל הארת יסוד דאבא (מ"מ).

5 יסוד דז"א בכח הארת יסוד דאבא שבתוכו מעלה אותה (מ"מ).

6 פי' הוא יסוד דאבא, כמ"ש הרב שצריך לקום לכבודו באומרו תהלות וכו', דהא כדין אתחבר דכורא בנוק', פי' שיסוד דז"א מתחבר עם המלכות, וז"ש ובגין דלא יפסוק בין גאולה לתפלה, שהגאולה ביסוד ותפלה במלכות (מ"מ).

שְׁעָה"כ

אתחבר בנוקבא ובגין כך לא יפסיק בין גאולה לתפלה (נ"א) וגאולה¹ ותפלה תרין דרגין אינון רזא דצדיק וצדק יוס"ף ורח"ל) ובגין דבר נש קאים קמי מלכא עלאה נטל ארבע אמות לצלותיה² ואוקמוה (ד)בשיעורא דסורטא דיוצר כלא³ וכל מה דאתי בסטרא דדכורא בעי ליה לאיניש למיקם בקיומיה ואזדקף ונ"א ויזדקף כגוונא דא כד איהו כרע כרע בברוך וכד איהו זקיף זקיף בשם בגין לאחזאה שבחא דדכורא על נוקבא.

תרגום: בא וראה, תפלה של אדם מעומד, משום ששתי תפלות הן, אחת מיושב ואחת מעומד, והן אחת כנגד שתי דרגות, תפלה של יד ותפלה של ראש. כלפי יום ולילה, והכל אחד. אף כאן תפלה מיושב כלפי תפלה של יד, לתקן אותה כמו (כמי) שמתקן את הכלה ומקשט אותה להכניסה לחופה, כך גם מקשטים אותה בסוד המרכבה ומחנותיה, יוצר משרתים ואשר משרתיו והאופנים וחיות הקדש וכו'. ועל זה תפלה מיושב, כיון שנכנסת למלך העליון והוא בא לקבל אותה. אז אנו עומדים לפני המלך העליון, שהרי אז (הדרגה) הזכר מתחבר עם הנקבה, ולכן לא יפסיק בין גאולה לתפילה. (וגאולה ותפילה הן שתי דרגות, הסוד של צדיק וצדק, יוסף ורחל). ומשום שאדם עומד לפני המלך העליון, לוקח ארבע אמות לתפלתו, והקימוה שבשיעור (בשיעור) עומק של יוצר כל. וכל מה שבא בצד הזכר, צריך לאדם לעמוד בקיומו ומזדקף (ויזדקף). כדוגמא זו כשהוא כורע, כורע בברוך, וכשהוא זוקף, זוקף בשם, כדי להראות את שבח הזכר על הנקבה.

כח ע"ד

מה שלא מופיע בשעה"כ ק"ש

רנב. שער הקריאת שמע פרק א

צ"ל יוצר משרתים ואשר משרתיו בוי"ו ואשר כי בו רמז שם מו"ם שם האחרון משמות ע"ב והוא גימטריא אלהים

מהר"ס באמרך כלם עומדים גימטריא יו"ד הוויות ובמלת כלם גימטריא אדנ"י (נ"א הוי"ה אדנ"י) עומדים המ' רבתי גימטריא יו"ד שמות דס"ג עם יוד אותיות של כל א' מהם ברום עולם גימטריא שכינה עם ט' תיקונים שמשפיעים למעלה להגדילה ממה שהיתה נקודה שתהא קומתה שלימה והם גי' מלואים של ג' אהיה שהם ק"ל קכ"ב ק"מ עם ג' כוללים ומשמיעים גי' יושר (נ"ל שרי"ו ג' קווין ועמהם אלהים ביודין גי' שיי"ן או מצפ"ץ וזה בסוד רגל רביעי) ומשמיעים ביראה יחד גימטריא שנו"ת חיים אשר ידעת סודו וצ"ל עונים באימה ואומרים ביראה כמו הספרדים ולא כמו האשכנזים שמדלגים באימה ואומרים עונים ואומרים ביראה ע"כ ממהר"י סרו"ג

שער הקריאת שמע פרק כ

ענין קריאת שמע בקיצור מופלג (צמח ר"ל שעל המטה)

תחלה נעשה זיוג החיצוניות דיסו"ת ומשך נמשך הארה לז"א והוא שניתוסף בו המקיף דאבא דיניקה ונשלם בכל מוחין דיניקה ועתה שנשלם יכול לעלות למ"ן משא"כ מקודם שנשלם בכל מוחין דיניקה לא היה יכול לעלות כי כל מוחין דיניקה הם אלהים ונמשכים מחיצוניות הבינה אך מוחין דגדלות הם הויות והם מפנימית הבינה ואחר כך מזדווגים או"א אחר העשותן כל הד' פרצופים שנים לבד ומזדווגים בבחינת הפנימיות והם תחלה מקבלין מוחין חדשים לצורך הנשמות מדרגה למעלה ממדרגה עד רום המדרגות ויורד להם הארה ודיקנא אריך מזל

- מאיר הכוונה -

¹ שמות קנז ע"א (הערת הזוהר).

² כבר ביארנוהו בשיעור סרטיא ופלטיא של מלך עליון ית' והיינו בסוד האצילות שהוא סרטיא ופלטיא שלו והוא מענין שיעור קומה הנזכר לעיל דף כד ע"ב (ד"א).

³ פי' שד' אמות הם נגד ד' אותיות הוי"ה שרמוז בהם' ה' פרצופים קוץ הי' הוא א"א וארבע אותיות הם אר"א וזו"ן וכו' שהם שיעור קומה (מ"מ).

שְׁעָה"כ

הח' מאיר באבא ונותן בו הארה בדעת שלו ומשם נמשך ליסוד שלו ואז מזדווג עם אמא ואז פנימית ז"א שהוא מוחין והנשמה שלו הם עולין בסוד מ"ד עד אבא ונוקבא מעלה בסוד מ"נ עד אמא ואז מזדווגים או"א יחד ואז יורד הטפה דכורין והוא שם ע"ב דיודין כנזכר אצלנו בדרוש או"ר מים רקי"ע ע"ש ויורדתן מן מוחו עד היסוד שבו ומשם ביסודה ואז היא נכללת בתוכו ומצטיירין ונעשין ד' מוחין כנודע מד' אותיות דע"ב במלואן יוד הי ויו הי ואז בהצטיירם נעשין ד' שמות גמורים והם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן

ואמנם נעשין ד' מוחין גמורים אשר אח"כ יתפשטו בז"א בט' ספי' שבו כנודע ואח"כ ט' בחי' אלו אינן שוין כי ג"ר יהיו שמותן באופן א' וג"א באופן אחר וג"ת באופן אחר וכל זה במוחין דאמא וכעד"ז במוחין דאבא וכל זה במוחין עצמן וגם במלבושים שהם הצלמים (צמח הצללים) של או"א יש בהן כמה מדרגות שונות ע"ד הנ"ל במוחין אמנם המוחין של ו' קצוות דגדלות נתבאר בדרוש הציצית ע"ש שהם יה"ו מלאים וד' אה"י לבושיהן ודע כי עד"ז יהיו במוחין דעיבור כמה בחינות וכן ביניקה כמה בחי' ודבר זה נכתב במ"א

ונחזור לענין כי הו' קצוות הם באופן אחר ונדבר בדרוש ציצית וכן בק"ש ודע כי אינן רק ו"ק דאמא אותן דק"ש ולא אבא והנה אחר זה צריך זיווג ב' כדי שיכנסו ג"ר דמוחין דאמא ואחר זה תיכף נכנסין כל הט' דאבא ותחלה נבאר זה ואח"כ נחזור לענין

דע כי צלם דאמא היא אהי"ה דיודין וב' אותיות א"ה במילוי יודין הם לבושי ג"ר דמוחין וב' אותיות י"ה דאהי"ה דיודין הנ"ל הם לבושי ו"ק דמוחין ודע כי תיכף כשנכנסים ג"ר דאימא וג"ת דאבא אז מתחיל לצמוח שער זקנו ואני מסופק כי נלע"ד שחסר פה כיון שתחלה נכנסים ל"מ דצלם אמא ואח"כ צ' דאבא גם נראה לע"ד שהיה זיוג אחר גם לצלם דאבא ואולי גם לכל פרטי מהם יש זיוג אחר שהוא ל"מ דצלם דאימא ול"צ ול"מ דאבא וצ"ע אמנם ברדת ג"ר דאימא יורדין ג"ר דיניקה בגרון וגרון גי' ג"פ אלהים וז"ס בחינת אבר הגרון דז"א ומזה נעשה וכשנכנסו ג"ת דאבא אז יורדין עד חג"ת וכעד"ז ג"א דאמא דגדלות שהיו בראש כשנכנסו ג"ר דאמא בראשו ירדו הם יחד עם מוחין של היניקה בגרון

ואח"כ יורדין ג"א בחג"ת וגם המוחין דקטנות יורדין בחג"ת עמהם ואז יורדין ג"ת דגדלות עם ג"ת דקטנות בנה"י דז"א גם ברדת ג"א ממקומן אז מתפשטין ה"ח במקומן כי כבר העטרה דאמא הוא בחזה ונפתחת שם גם ברדתה שם נגדלים חג"ת עצמן דז"א כנודע ע"י ג"פ האמצעים דאמא שנעשית שם ק"ו המדה כנודע ולא אתפשטו שם אמצעים רק ג"ח דחג"ת ועתה קצת היסוד דאבא שהוא ארוך מדאמא אע"פ שלא נכנסו בו רק ג"ת דאבא כבר מתחיל קצת לכנוס ויורד הארתו למטה עד ת"ת דז"א גם ברדת ג"ת בנה"י דז"א אז נה"י עצמן נגמרין ע"ד הנ"ל בחג"ת ואז מתפשטין ג"כ הב' חסדים בנה"ה ואחר כ"ז נכנסו ג"א דאבא בחב"ד דז"א ונדחין ג"ת בחג"ת דז"א ומשם מאירין לנה"י דז"א ונתקנין יותר ואח"כ נכנסים ג"ר בחב"ד וג"א בחג"ת וג"ת בנה"י ונשלם ז"א ודע כי בסוד העמידה ראיתי כי השינוי של ט' ספירות דמוחין דאבא הוא זה כי ג"ת הג' מלויין דע"ב והג"א ג' היות ממש אלא שהם פשוטות והג"ר ג' היות שלימות מלאים ביודין דע"ב ודע כי אלו ג"א דאבא אינן נוסעין ב' מסעות א' בגרון וא' בחג"ת רק מסע א' עד חג"ת לבד והנה יש זיווג אחר כדי להכניס ג"ר דאבא ונעשה ע"י הארת מזלא דדיקנא דא"א ודע כי אחר שנכנסו גם הנה"י נגדלין כנודע כי נה"י נעשין מחדש ע"י הארת א"א הנ"ל וגם היסוד נעשה ע"י זה כנזכר בדרושים ע"ש ואחר שנעשה היסוד ניתן בו כללות ה"ח אשר לכן נק' כל ומתפשטין בו עד ו"ק שבו כנודע דכליל שית בקיטופא חדא ושם גם כן מתפשטין בו"ק הה"ג ומשם נמשכין לרחל והנה יסוד אבא מסתיים ביסוד ז"א ממש ודע כי להכניס מוחין דג"ר אע"פ שיש זיוג דאו"א א"צ להעלות מ"ן.

בק"ש נעשו מוחין בסוד א"פ לז"א ונמשכו מזווג או"א בבחינת חצונית שלהם ובברכת אבות חוזרים או"א להזדווג בבחינת אמצעי שלהם ואז נעשין מוחין מקיפין לז"א וזהו בחול אך בשבת נעשין לז"א מקיף למקיף מבחינת פנימיות של אבא ואמא

שער הקריאת שמע פרק כא

מ"ב ענין הק"ש שם ב"ן הוא ביש"ס ותבונה המעלה מ"ן שם וזהו בבחינת חיצונית וכן יש בפנימיות רק שאין זווג בפנימית דיש"ס ותבונה אם לא בהצטרף עמם למטה או"א עלאין כנו' במקומו כי ב' זווגים הם חיצון ופנימי באו"א ושניהן ביש"ס ותבונה אמנם החצון נעשה או

- מאיר הכוונה -

1 כללים ח"ב לג ע"ג עליון

שְׁעָה"כ

למעלה או למטה אך הפנימי בזמן שבהמ"ק היה קיים נעשה למעלה ואחר החורבן נעשה למטה והבן אוד נמצא כי שם ב"ן המעלה מ"ן דאמא עלאה אחר כלולותיה למטהאינו ב"ן אלא ס"ג ועתה צריך ז"נ שמוחין שלהם יעלו מ"ן ממש לצורך זווג הפנימי ובהכנס מ"ן דגדלות עדיין ראשו הוא מבחי' חג"ת כנז' במקומו ודע כי בהיות הנוקבא בבריאה יש לה פרצוף י"ס ובעלותה למעלה באצילות אינה עולה רק באחור היסוד לבדו בבחי' נקודה כי כל פרצוף י"ס דבריאה אינה רק נקודה ביסוד ואף זה באחור ואח כ צריכה להגדיל חצי האחור ואח"כ נגדלת כל האחור ואחר כל זה אינה רק נקודה אחת בפנים עם היסוד

ואח"כ צריכה להגדיל חצי הפנים עד הת"ת שבו שהוא החזה ואח"כ צריך שגם ז"א יחזור עליה אחרת גדולה ואז צריכה גם היא לחזור בסוד נקודה לבד באחור ואח"כ נגדלת כל האחור ואח"כ נקודה בפנים ואח"כ נגדלת בכל חג"ת דז"א פב"פ וזהו בחזרת עמידה דחול דשחרית ואם תרצה לעלות יותר גם ז"א עולה יותר וצריכה היא לחזור נקודה באחור ואח"כ נגדלת פב"פ עד חב"ד דז"א וכל אלו הם זווגים דיעקב ורחל

ואח"כ חוזרת נקודה באחור כי גדל הז"א ואח"כ נגדלת פב"פ עם הז"א עד כתר הז"א ואז הזיווג ישראל ורחל וכעד"ז הוא אם יעלה ז"א עליה צריכה להחזיר לאחור ואח"כ נתקנה פב"פ וזכור כלל זה ואח"כ זווג אחר לו באו"א להמשיך מוחין דג"ר דז"א וא"צ מ"ן כי כבר הם עומדים בסוד מקיף ואינו חסר רק הכנסתן

אח"כ יש זווג אחר לאו"א להמשיך מוחין חדשין יותר עליונים לנוקבא להיותן זו"ן פב"פ ולכן צריך עתה מ"ן אחרים שיעלה ז"א לבדו ואז נתרוקנים נה"י דאמא מתוך ז"א ונתנין לנוקבא ונגדלת כל האחור ואז חוזרת פב"פ ביסוד ונלע"ד חיים כי תהלה בהיותה באחור ניתנין לה המוחין הראשונים עצמן אליה שלא ע"י ז"א כי תחלה לא יצאו הארתן רק מחזה ולמטה אך עתה כל הארתן גלויה ולוקחת כולם לכן נגדלת כל האחור

ואח"כ מוחין חדשים ניתנת אליה פב"פ ע"י ז"א ואח"כ מסתלקין ממנה וניתנין אל הז"א אלו החדשים והיא מתמעטת עד חציו פב"פ ונמצא א"כ כי תחלה אב"א ניתנין המוחין ההם אליו ואח"כ אליה והמוחין החדשים תחלה ניתנין אליה פב"פ ואח"כ אליו וזה יובן בענין ר"ה כללים א' ה' בירורים הם הא' אל הז"א עצמו וזה בהיותה היא עמו אב"א אלא שגם האיר ברחל ויעקב העומדים אב"א וישראל ביניהן אח"כ היו ב' מיני בירורים לרחל א' בהיותה אב"א והב' בהיותה פב"פ וכעד"ז ב' מיני בירורים ליעקב א' פעם א' בהיותה רחל אב"א וא' בהיותה פב"פ ושניהן ע"י הז"א אמנם ב' בירורים דרחל קבלה ע"י הז"א וגם על ידה לבדה בין באחור בין בפנים כנ"ל וכבר ע"י זה נתקנו המוחין של כולם ואח"כ צריכין ה' בירורים אחרים לצורך נשיקין ולצורך זווג והוא לצורך י"ב אמצעים של העמידה הנק' נשיקין

ב' בחזרת העמידה עולה גם ז"א עצמו חג"ת שלו למקום חב"ד ונה"י במקום חג"ת ואז אמא אינה רובצת אלא זקופה ובברכת כהנים (אינם) נכנסים מקיפים ל"ם דצלם דאבא ואפשר שבחזרת עמידה נכנסים מקיפי אמא לכן זקופה ואינה רובצת בו כי גם היא עלתה כמו ז"א

ג' בהיותן אב"א עד חציו מסתלקין מוחין דאו"א ושניהם ניתנין בה להגדילה כנגד כל האחור ואח"כ בהיותה שוה אליו בבחינת אב"א אז יהיה לה כח להחזיר פב"פ אך עכ"ז כשהיא פב"פ צריכה להגדיל בחינת פב"פ כי כל הארות אב"א אינה רק בחינת נקודה לבד בערך בחינת פב"פ ד' ענין הנסירה הוא כי היא אינה דבוקה עמו רק להיותה יונקת המוחין שלה דרך אחוריו על ידו ובהסתלק המוחין ממנו אין לה קשר עמו ונסירה וזכור זה

ה' י' אלהים דאחוריים הם ננסרים וא' יתירה הוא בחינת הנסירה כולה והם י"א סמני הקטרת ו' בהיותן אב"א בחול הם דינין בבחי' אלהים באחוריים שלו שהוא גימטריא ר' ופב"פ דחול אז הוא בחינת רחל לבדה מחזה ולמטה ואז חזרה היא בפנים של אלהים דיודין גימטריא ש' והוא נעשה שם מ"ה דהוי"ה דפנים ובשבת אז רחל עלתה עמו פנים בפנים בכל אורך ז"א כמוהוזה נ"ל יותר אמיתי ממה שנכתב במקום אחר (ח)

ז' הנה הדעת החצון דאב"א שלה בחול הוא ע"ב ק"ל ובפב"פ דחול הוא רי"ו ע"ב קד"ם ובשבת הפנימי הוא ב"ן וגם זה צ"ע עמ"ש במ"א כי בביאה ראשונה עושה בה אל הנוק' כלי רי"ו ע"ב קד"ם ואינה הכלי עצמה רק רוחא דיליה המעלה מ"ן והוא לוקח ע"ב דיודין ונחלק לב' ב"ן א' לו וא' לה בסוד רי"ו כנזכר במ"א כי הכלי שבו מעלה מ"ן הוא ע"ב קד"ם והוא גימטריא גבורה כי היא מגבורה נעשית וב"ן עצמו הם מ"ן ומ"ה הם מ"ד ושם ב"ן בהיותה

שְׁעָה"כ

בדעת וביסוד ז"א נקרא יוסף וכשנותנה בביאה ראשונה של בריאת העולם נקרא ב"ן ימ"ן
בדעת שלה וכן ביסוד שלה ונמצאו שהוא רוח מצדו ובה נקרא נפש
ונלע"ד שזה הסוד קין הבכור רוחא דשדי בגווה והם גבורות ראשונות ככתוב במקומו והוא
כי דע כי הגבורות כשהם בזעיר אנפין יוצאות הארתן המועטות לבד דרך מחיצות אחוריים בנקב
החזה אל רחל ונעשה פרצופה מהתפשטותם בה אך שרשן נשאר בדעת ז"א לכן הארתן יותר
גדולה מזה שיצא אל הנוקבא ומתפשטין עם ה"ח בגופא דז"א עצמו ואחר כך בביאה ראשונה
נותן בה הגבורות אלו שבו ונקרא גבורות זכרים והוא עליות ב"ן מהתפשטות הגבורות שבה
שהם נוקבא ויצאו קין ותאומתו מב' בחי' הנ"ל והבן זה מאוד כי אין שום נשמה יוצאת אלא זכר
ונקבה זו ממ"ן וזו ממ"ד והנה גם הנוקבא לוקחת הארת חסדים בביאה ראשונה שלה כנודע ואז
כבר כלו ממ"ן דגבורה וכן ממ"ד דגבורה ואז בזיווג ב' מעלה היא ממ"נ גם מהארת חסדים הנוקבין
והוא מוריד ממ"ד מחסדים דכורין והרי כל המוחין זכרים ונקבות ואז צריכין למוחין חדשים
בפעם אחרת וכן תמיד וזה אינו רק בחטא של אדה"ר אך בפעם אחרת אז החסדים הזכרים
יוצאין תחלה בזווג ראשון ואח"כ הגבורות בזווג ב' ונ"ל כי כל אב"א יוצאין תחלה הגבורות כי
כן זווג אדם וחווה היה אב"א
ח' תרין עטרין בדעת ז"א בהיותן אב"א והם החו"ג והם ע"ב ק"ל ע"ב חסד דכורא ק"ל
גבורה נוקבא
ט' יש זווג אב"א מחציו ולמטה ויש בכל קומתן שוין וזהו במנחה כמ"ש באורך במ"א

שער הקריאת שמע פרק כג

כשתאמר אני ה' אשר הוצאתי אתכם תכוין לקיים מצות עשה להאמין ולזכור יציאת מצרים
ביום ובליילה

מהחברים ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך יכוין הם ב' לבבות לכלול ימין בשמאל ב' זרועות
שהוא החסד בשמאל שהוא הגבורה אח"כ תכלול המלכות עמהם בין זרועות שמאלו תחת
לראשי וימינו תחבקני וזהו ובכל נפשך שנק' נפש אח"כ תעלם ותכללם למעלה בחב"ד וזהו
ובכל מאדך ודברת במ תכוין מ"ב הנז' כנודע והוא ברישא דז"א בג"ר שבו וכן יש בפ' זו מ"ב
תיבין ובפ' והיה ע"ב תיבין הם בג' אמצעים דז"א וזהו תכוין במלת עש"ב והוא ע"ב שמות כי
הם אותיות עב"ש כי ש' הוא ג' אבות שהם אמצעים ויש בהן ע"ב שמות והוא עשב ע"ב שמות
דויס"ע ויב"א וי"ט שהם נחלקים בג' אבות כ"ד כ"ד ג' פסוקים ויס"ע ויבא ויט עד ושמתי
שהוא הטבור ומן ושמתי עד על הארץ יש נ' תיבין נגד נש"ב מכנגד הטבור עד הירכיים ובפ'
ציצית יש ע"ב תיבין נגד נה"י ופי' כמו שבזרועות יש בהם ג' פרקין ע"ב ויס"ע ויב"א וי"ט
שעולין רי"ו להחיות כך כנגדן בשוקיים בנה"י

שער הקריאת שמע פרק כד

נתתי מטר המטר הוא אור עליון היורד מלמעלה שהם ממ"ד וכנגדו עולין ניצוצות הקדושה
אשר בעמקי הקליפות בסוד ממ"נ והוא בירור המלכים דמיתו לקראת אותו היורד ועולין
ומתדבקין ומתבררים כי הם מתאווים וחושקים לעלות אל מקומם וכשיושלם זה הברור יבא
משיח צדקנו וזה סוד גדול יום הגשמים כיום קיבוץ גלויות

כתב האר"י זלה"ה עולימתא שפירתא דלית לה עיינין היא הכלה הכלולה דמסטרא דיצחק
אתי דכתיב ביה ותכהן עיניו מראות ועיינין הם למטה בהיכל הזכות והם ע' קתדראות כדאיתא
בזוהר פרשה ויחי ופרשה פנחס ובהם מקום החשבון כדכתיב עיניך ברכות בחשבון כדאיתא
התם אבל למעלה באצילות שהיא שפירתא לית לה עיינין לכן היה רבינו הקדוש מעביר ידיו על
עיניו בשעת ק"ש ביחוד הכלה וגם גופא לית לה דהא נפקא מתדבקת מאחוריו בראש האצילות
כדאיתא באדרא ולא מתפרשא אלא בדרועין וירכין וכך כתב הרמ"ק עצמו וז"ס ד' שא"ל אלא
ב' דרועין ושוקין ובשעת היחוד דהיינו א"ח ד' שהיתה ד' בתחלת אצילותה צריך להעביר ידו על
עיניו כדכתיבנא ואפשר שלזה נהגו העולם לכוף ראשם על ברכיהם בשעת היחוד לכל יראה
הגוף ומנהג ישראל תורה היא והנה לא נזכר עיני הכלה וזה יורה על מה שכתבנו וטעם הדבר כי
נוקבא דזעיר אנפין היא כולה דינין ואלו הוית לה עיינין הות מוקדא עלמא בשלהוביתא וז"ס

שְׁעָה"כ

הסבי עיניך מנגדי שיהיו למטה ולא כנגד החתן וז"ס המתפלל צריך שיתן עיניו למטה למטה ממש בהיכל הזכות ולבו למעלה באצילות

פעם אחת חששתי אני חיים בעיני וישבתי קרוב לב' חדשים חולה מן העינים ושאלתי למורי זלה"ה ואמר לי על שלא כוונתי בליל שבת בקידוש כי הלא פסיעה גסה נוטלת א' מת"ק מאור עיניו של אדם ואינה חוזרת אלא בקידוש ליל שבת ולפי שאז לא כיונתי בו לכן אירע לי זה ואח"כ שאלתי לו יותר סיבת הדבר ואמר לי שגם היה בו מציאות אחר שפעם א' הייתי מסתכל בהרב זלה"ה בשעת התפלה שהוא היה מכוון כוונות עליונות ויש שם קדושה רבה מאוד והשראת השכינה מאוד ולא היה ראוי להסתכל בו ואמר לי לפחות לא אסתכל בו בג' זמנים אלו כשהיה אומר ק"ש וכשהיה אומר ב"כ וכשהיה אומר קדושה מעומד כי באלו המקומות הם כוונות גדולות וביום א' שמנעתי מלהסתכל בו בג' זמנים אלו ונתרפא עיני מיד ברגע ההוא

שער הקריאת שמע פרק כה

מהחברים ואהבת יש בפרשה זו מ"ב תיבין וכו' ודברת ב"ם וצריך לכוין בה לשם פשוט ומילוי ומילוי דמ"ה שהם י"ד אותיות וכ"ח דמילוי המילוי הרי מ"ב בסוד ראשו של ז"א וכן פשוט בכתר מלא בחכמה מילוי דמילוי בכינה והם נחלקים לג' חלקים שוין שהם חב"ד י"ד אותיות לכל אחד מהן

אח"כ פרשת והיה אם שמוע עד מלת ושמתם והוא בכלל יש ע"ב תיבות וסימן ונתתי עשב ע"ב ש' רמז לג' אבות שכנגדן יש בפרשה זו ג' היות ע"ב הוא בחינת מספר התיבות לפיכך צריך לצייר בשכלו אותן ההיות של עגולים ג' לי' ג' לו' ט' לכל ה' הרי כ"ד עיגולין לכל הויה וכולן יחד עולין ע"ב ואלו העגולים הם כל א' כדמות עין האדם אל כל תגין שהם גבינין דעינא הרי ע"ב תגין לכל הויה צירוף שלשתן רי"ו גווינין דעינא הרי ע"ב עיינין רי"ו תגין צירופם ע"ב רי"ו

והכוונה כל זה לחג"ת דז"א וגובה של ראש לאה למטה מקשר תפילין של ראש שעני לאה נגד כתפיו שהכלים חלושים כדכתיב ועיני לאה רכות והם קרובים למוחי ז"א הנותן להם הארה ובשבילם ציירנו ההו"ה בעיינין

ויכוין הוי"ה ראשונה בחדס ונקודם כל ד' אותיות בסגול וסימן לאהבה את ה' שהם י"ב יודין מספרם ק"ך למתק ק"ך צירופי אלהים שכל שנים מהן הן י' אותיות משלמת הנקודות לששים המה מלכות

בהויה הב' שהיא שמאלית גבורה וסימן וחרה אף ה' שד' אותיות בניקוד שב"א שהם ח' נקודות ח' יודי"ן גי' פ' בסוד שמונים פילגשים

הוי"ה ג' בת"ת יכוין ניקוד ד' אותיותיה בחולם וצירוף ארבעתם ם בסוד ם' דלמרבה המשרה ודע כי כמו שיש לז"א ע"ב חסר א' שהוא צירוף מ"ה וכ"ו והמשלים לע"ב הוא א' הנותר בע"ב דס"ג דאמא שהוא ס"ג וי' אותיות הרי ע"ג כך יש כאן תיבות ושמתם שהוא סוף תיקונו ושלימותו לפרשה של אחריה שהוא באמא לפיכך יש בה נ' תיבין כמנין אדמה שבפסוק אחרון שבפרשה והכוונה למלכות דתבונה שעשתה כוננת בז"א בכטן ומעיים שהם למטה מן החזה יש לאחוריו ראש רחל ואותיות אדמה הן מ"ה כמשמעה וד' אותיות הפשוט וא' כולל השם ובפרשת ויאמר יש בו ס"ט תיבות נגד ג' שורות של סנהדרין כ"ג בכל שורה ויש נשיא ואב"ד ושכינה עליהם להשלים מספר ע"ב ויכוין שכללות הפרשה זו הוא בנה"י דז"א וכל א' הויה בעיינין כנ"ל אלא שהה' אחרונה אין לה אלא ב' עגולים בתוך ו' שבתוכה ומנין כל התגין שבג' הויות אלו גי' אור זרוע לצדיק עד שיושלם ש"ץ שהוא ת"ת שליח ל"ס דז"א למנין ע"ב רי"ו מדת הנשיא הויה אלהיכם מדת אב"ד אמת שכינה עלאה דאהי"ה פ' אהיה גי' אמת והנה נה"י אלו הם ראשי מתנייין וכנגדן עינים דרחל ושבה אותה הכתוב בהן יפת תואר ויפת מראה כי הכלים חזקים אמנם הגבורות חזקים והמוח חזק ולפיכך לית לה הארת עיינין אלא בסיוע הנותן בו עינו וכמארז"ל שיתן עיניו בכוס של ברכה ומשיתחיל פ' ציצית יקח הציצית ביד ימינו ויסתכל בהם עד שמגיע למלת לעד ואז ישים על עינו לעשות לה הארת עיינין מב' שמות ע"ב קס"א מאו"א כי היא עולימתא שפירתא דלית לה עיינין עד שתקבל הארה מכח נה"י דאמא שהם עיינין ואז ניקוד ד' אותיות שבהויה ראשונה דכתיב בה וראיתם וכו' הוא חירק לארבעתן שמנצח ז"א מתקן קו ימין דנוק' וד' נקודות של חירק גי' מ' פתוחה והויה השניה ד' קבוצין שהוד ז"א מתקן לה קו

שְׁעָה"כ

שמאל מכח אמא עלאה דעד הוד אתפשטותא וי"ב נקודים אלו הם סוד ג' ממין והם המם פתוחה והמם סתומה דלסרבה המשרה ועוד מם פתוחה אחרת השייכת במקום הסתומה בראש התיבה הוי"ה שלישי אחרונה שבסוף הפ' ניקוד ד' אותיות הוי"ה בשורק שכולל חכמה וגבורה דהיינו ב' אלפין שכל ו' שורק חצי א אחת משם אהי"ה דאמא הרומוז ליסוד תבונה שהוא קצר ורחב וחצי מלבר מכוסה סוד מערת המכפלה חדר ועלייה וחצי מגולה היא הפרוזדור לפיכך פלגינן אלף י"ו חצי מגולה חצי מכוסה דהיינו האלף שניה ואחת היא אמצעה ושם מ"ה דז"א שגם היא חצי מגולה וחצי מכוסה ע"כ מהחברים

שער הקריאת שמע פרק כו

ואח"כ תכוין לשאר הכוונות והוא תועלת גדולה לנשמה שלא תבא חטא ע"י גם להשיג הראיה בציצית תועלת גדול לו

שער הקריאת שמע פרק כח

מהחברים מכאן ואילך נכנס בהיכל הרצון שהוא ת"ת דבריאה גנוז בסוד היכל הרצון שהוא אור ת"ת של בריאה והוא היכל הרצון (ב)

הגהה (ב) נ"ל שממנו עולה לרצון עלמין רעוא דרעוין שהיא המחשבה העליונה ודע כי רצון עולה שמ"ו להורות כי זה השם של רצון הוא לבוש שנתלבש בו ת"ת לזה אמרו שהוא היכל רצון שהוא היכל של ת"ת

ודע כי יש כאן ח"פ אמת נגד ד' גאולות כפולות והראשון נגד שם אהי"ה אח"כ מן אמת זה עד אמת הג' אמת ואמונה וכו' תמצא מ"ה תיבין נגד שם מ"ה אח"כ מן זה האמת עד האחר שהוא אמת שאתה הוא וכו' יש ד' תיבות נגד ד' אותיות השם ומכאן עד אשרי איש לשם אמת והוא אמת אשרי איש וכו' יש מ"ח תיבין נגד ת"ת שיש בו י"ב צירופים וכל צירוף ד' אותיות הרי מ"ח אותיות נגדן כאן מ"ח תיבין ומכאן עד אמת אתה הוא אדון יש ט' תיבין נגד ט' נקודין התורה ומכאן עד אתה הוא ראשון יש יוד תיבין נגד י"ס דבריאה שנתלבש היצירה בבריאה עתה ומכאן עד אמת ממצרים שהוא האחרון יש בו י"ב תיבין נגד י"ב צירופים שיש בת"ת דיצירה וכן יש בת"ת דבריאה וכן יש בת"ת דאצילות אלא שיש הפרש כי למטה נקרא י"ב תחומין דעשיה וביצירה י"ב גבולים ובבריאה י"ב שבטים שבטי יה עדות וכו' ובאצילות י"ב צירופי הוי"ה ומכאן ואילך עד אל מלך חי וקיים יש מ"ה תיבין נגד שם מ"ה שביצירה ומכאן עד מי כמוכה באלים יש מ"א תיבין נגד בינה דיצירה הנק' א"ם לבינה תקרא ומכאן רמז עצמות היצירה המלוכשת בבריאה א"כ עתה רומז בעצמות הבריאה

רם ונשא גדול ונורא חו"ב משפיל גאים גבורה ומגביה שפלים חסד מוציא אסירים ת"ת פודה עניים נצח ועוזר דלים הוד העונה לעמו ישראל יסוד בעת שועם אליו מלכות הנקרא שועת ואח"כ חוזר וקורא וכולל הכל לכתר

ומכאן עד גאל ישראל מ"א תיבין נגד מ' יום שעמד משה בהר לקבל התורה וא' יותר הוא התורה הנק' מן אל"ף ונאמר האלף לך שלמה הוא למשה אותיות שלמה הכל אחד

שער הקריאת שמע פרק כט

(זה מצאתי בס' כוונת אחרים וראיתי להעתיקם פה וז"ל אח"כ אנו ממשיכין הארה לכל העולמות בהיכל הרצון והם ח"פ אמת ולזה בין ויאמר לאמת ויציב לא יפסיק שכל הק"ש נעשה להוריד זה האור להיכל הרצון והנה זה האור בא מן האצילות אור דוכרא ונוטלין כל העולמות כמ"ש בעז"ה

והנה יוסף הצדיק נטל היכל לבנת הספיר וו' צדיקים נטלו ו' היכלין וזה ההיכל הרצון יש בעצמותו ו' היכלין לפי שהוא ו' וכולל כל מה שלמטה ממנו וג"כ עלו ה' היכלות והוא הרי ו' והנה צריך שיבא האור בכל היכל כיצד אמת א' הוא אור יסוד דאצילות דז"א בהיכל זה אמת ב' אור הוד אמת ג' נצח אמת ד' ת"ת הרי ד' אמת הראשונים תנה"י אבל ח"ג אין אנו זוכרין אותן אעפ"י שבאים ג"כ אבל ברמז בעלמא נזכרים וא"כ כשבאים ח"ג הרי נשלמו כל בחינות שיש

שְׁעָה"כ

בהיכל זה שאין בו רק ו' בחינות אלו וכדי להשלימו ליו"ד צריך ד' אחרים אנו מביאים להיכל ק"ק דבריאה שהוא כולל ד' כחב"ד וכוללים אותו בזה ההיכל וזהו בעזרת וכו' ואחר שהשלמו ליו"ד אנו מביאים ד' אמת אחרים ויתלבשו בד' החדשים שנעשו לו והטעם שלא זכרנו אלא כחב"ד ותנה"י לפי שהם מקום לאה ורחל ד' עלאה וד' תתאה לכן ח"ג לא זכרנו והנה עתה נכללו כל העולמות כללות א' בהיכל הרצון ואחר כך עולין כלולים בהיכל ק"ק

והנה המלכות דאצילות בהיכל ז' דבריאה כולל כחב"ד ואלו הם ד' רגלי הכסא ושאר היכלות הם ו' דרגין לכורסייא וא"ת א"כ מי הוא הכסא והענין המלכות דאצילות הנקרא אדנ"י ירדה בהיכל זה קדשי קדשים ולפי שכשהיא באצילות היה לה נצח הוד יסוד דז"א לכן עתה כשבאה לבריאה ומתלבשת בהיכל ז' הכולל ג"ר ומתנה"י שלה נעשין מוחין לכחב"ד דבריאה והוא לבוש חיצון שלה ומתלבש בכחב"ד בערך התבונה בז"א וזה נקרא כסא שהם המוחין דחב"ד והמלכות דאצילות שירדה לכאן בכללות י"ס נקרא אדם הרוכב על הכסא כי היא נשמה לאלו המוחין ורוכבת עליהן וז"ס כסא הכבוד כי הכבוד הוא מלכות דאצילות בכללות י"ס ומוחין להם כסא וכחב"ד דבריאה הם רגלי הכסא לכן צריך לסמוך גאולה שהוא היכל ז' לתפלה שהיא מלכות כי הם סמוכים לעולם והענין כי יש הפרש בין אצילות לשאר עולמות שאעפ"י שאנו אומרים שהמלכות דבריאה ירדה בהיכל ק"ק דיצירה לא ירדה אלא בחינה אחת דהיינו בחינה עשירית דמלכות דבריאה שהיא מלכות שבמלכות וכן מלכות דיצירה בעשייה מלכות שבמלכות אבל מלכות דאצילות ירדה בכל י"ס לכן הם סמוכים לעולם ואין ביניהם הפסק והשח בנתיים עבירה גדולה היא לכן צריך לסמוך גאולה היכל הז' לתפלה היא המלכות שהיא אדנ"י¹ והנה המוחין הם ג' ומתלבשים בכחב"ד הרי ז' לכן אמרו בזוהר לאיתדבקא שביעאה בשביעאה פי' כי זה ההיכל ז' ויש בו ג"כ ד' רגלי הכסא וג' מוחין שהם ז' ומדבקים אותו במלכות דאצילות הרי ז' בז' והנה המלכות עתה נכללת מכל חיילותיה שלמטה ונכללו עמה סביב וא"כ ניתוסף בה הרבה מלמטה ואז מיד מתעורר ברוך עליון שהוא יסוד דאצילות לתת לה ברכות ונמצא מתברכת מלמעלה ומלמטה והכל רומז בברוך ע"כ מצאתי

(ב) ומורי זלה"ה היה מתפלל מתוך הסיודור הקרבנות ומזמורים וק"ש חוץ מן העמידה והיה מתפלל בעינים סגורות וידיו אסורות ימין על שמאל נגד לבו גם בחזרת עמידה עיניו סגורות והיה מכוין לענות אמן אחר כל ברכה וברכה והיה שומע מפי הש"ץ ע"כ

הגהה (ב) מע"ח למה ק"ש שהיא דאורייתא אנו אומרים מיושב ותפלה שהוא אליבא דחד מ"ד דרבנן הוא מעומד והוא כי בק"ש עדיין אנו בבריאה ובתפלה שאז אנו באצילות צריכין לקום כשאדם מתפלל צריך לשום ידיו זו ע"ג זו ימנית על שמאלית כי החסדים המתפשטים בגופא דז"א בחזה צריך לחזק² ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא לאכללא שמאלא בימינא וימינא בשמאלא ועי"ז תמתיק שמאלא בימין עכ"מ

רנג. עי' פע"ח שער התפילה פרק ז: ענין כללות צורך התפילה בכללותיה מה עניינה. דע כי אין לך דבר שאין מבחי' אותן המלכים הז' שמתו בארץ אדום, וכל העולמות כולם הם מבחי' אלו המלכים³. והנה אם אלו המלכים לא היו מתים ומתבטלין ונעשין קליפות מהם, היו הם עצמם מבוררים ומתוקנים, ולא היו צריכין להתברר לשום תיקון כלל. אמנם כיון שמתו ונתבטלו ונעשה מהם בחי' הקליפות, וע"כ צריך שיתקנו ויתבררו ויצרפו ויתלבנו כל הקדושה אשר בהם, וישארו הסיגים למטה, שהם הקליפות. וכשיושלם הבירור והצירוף הזה לגמרי, ולא ישאר שום ניצוץ קדושה למטה, וכל הניצוצות של הקדושה יעלו, אז ישארו הסיגים לבדם למטה בלתי חיות כלל, ואז יתקיים הפסוק בלע המות לנצח, וזה יהיה אחר ביאת המשיח ב"ב.

והנה אי אפשר שיתבררו הניצוצין מאליהן אם לא ע"י מי שיבררו אותם, והוא כי על ידי התפלה והמצות כולם של בני אדם התחתונים, נעשה הבירור הזה, וע"י סיוע הי"ס עליונות דאצילות⁴. כי הנה התחתונים צריכין לסיוע עליון להספיק דברים אלו שיעשו על ידם. וגם

- מאיר הכוונה -

¹ דע"ה ח"ב סט ע"ב תחתון

² לחבק (לש"ו)

³ חלק הראוי לכל הנבראים שבכל העולמות הכל נתהוו מאותן הבירורים שנתבררו מהם, ומהפסולת של אותן ז' מלכים נתהוו כל הקלי' (ספר הגלגולים פרק א).

⁴ בספר הגלגולים פרק א' וב' מבואר שהוא בחי' השכינה ע"ש (לש"ו)## לא מצאתי, ועי' ספר הליקוטים (פרשת ויצא - פרק לו): והנה כל מעשה המצות אשר אנו עושים כל ימי חיננו, וגם

שְׁעָה"כ

העליונים צריכין למעשה התחתונים, וכמ"ש תנו עוז לאלהים. והענין הוא כמ"ש לעיל, כי אין דבר בעולם שלא נעשו מאלו המלכים. ויש בהם בירור הצריך אל ד' עולמות אבי"ע הם בעצמן, ויש בהם בירור לצורך נשמות התחתונים. כי מה שנשאר אחר הבירור הצריך לעולמות הנ"ל, משם יסודם של הנשמות. ומלבד זה, אפילו כל ענייני העולם הזה השפל, הצמחים וב"ח וכל הנבראים כולם, הם מבירור אותן המלכים, אחר בירור הנשמות כנזכר. וכל זה נעשה ע"י תפלות ומצות התחתונים בעוה"ז, וזהו בכח סיוע העליונים כנ"ל.

והענין, כי ע"י מצות של אדם בעולם הזה, ובפרט מן תפלות התחתונים בעוה"ז, שהם עיקר ושורש לכל זה, ואין דבר גדול יותר לענין זה כמו התפלות¹, וע"כ קראו רז"ל אל התפלות דברים העומדים ברומם של עולם. וע"י התפלות גורם אדם זיווג עליון, ואז מתבררים המלכים הנ"ל, ועולין למעלה בבחינת מ"נ², ושם הם מתוקנים ומתבררים לגמרי, כנזכר אצלנו בדרוש תיקון המלכים ובדרוש מ"נ וע"ש. גם יתבאר ענין זה בדרוש השבת ובספר טעמי המצות פרשת בהר.

והנה קודם שחטא אדם הראשון היו כל העולמות העליונים למעלה במקומן כמו שהיו בעת האצילים ובריאה ראשונה. ואחר שחטא אדם הראשון, ירדו כל העולמות ממקומם. וענין הירידה הזאת, תכליתה היא כדי לברר בירור המלכים הנ"ל, שהם למטה. ואין ענין זה נעשה רק בימי החול, כי אז הותרו כל המלאכות, והוכר [והותר – עולת תמיד] הבירור והתיקון בכל ענינם, ובכל מיני מלאכות. ואז יורדין כל העולמות העליונים כדי לברר ולתקן בירורים הנ"ל, והם מתלבשים במדרגות התחתונים אשר למטה מהם. וזה הטעם שירדה זו"ן דאצילות, ומתלבשות למטה בששת ימי המעשה, ימי החול, כדי לברר בירורין הנ"ל על ידי זיווגם שהם מזדווגים שם, בהיותם למטה במקומן. והנה אין כח בזה רק בז"א בלבד, לפי שהוא הזכר, ויש בו כח לברור הבירור הנ"ל ע"י זיווגם, ולכן הם ו' ימי החול בלבד, כי הו"ק דז"א מתלבשים בהם, והם המבררים בלבד.

אמנם ביום השבת, שהוא נגד המלכות, והיא נקבה, ואין בה כח לברר. ואדרבה ע"י מה שנתקן בימי השבוע, היא עולה ביום השבת, שהוא יום שלה, ומתחברת עם ז"א. ואז כל העולמות ההם עולין למעלה, במקומן כמו שהיו בתחלת האצילות. ואז לא יש בירור כלל ועיקר כנ"ל, כי לסבת זה, הם עולין למקומן³, ואז מוציאים נשמות חדשות ביום השבת⁴.

כלל העולה כי כל ימי החול, העולמות כולם הם למטה ממדרגתן. והיה זה כדי לברר בירור המלכים בסוד מ"ן. ומה שאנו עושין בתפילתנו בימי החול כנ"ל, הוא ב' הכנות: א', הוא לתקן תחלה את זו"ן במקומן למטה, כי בתחלה שלא בשעת התפלה היו חסרים, כי ז"א לא היה לו רק ו"ק, והמלכות נקודה אחת. ואח"כ ע"י תפילתנו נתקנו שניהם בפרצוף גמור, כל אחד מהם כלול מ"י"ס שלימות. וכל זה בהיותן עדיין אחר באחור. ואח"כ ההכנה הב', היא להחזירם פב"פ, ואז ע"י ב' תיקונים אלו הם מזדווגים זה בזה, ומבררים בירור המלכים, ומעלין אותן

– מאיר הכוונה –

המיתה, הכל לצורך הבירורין הללו, ואחר שיושלם כל הבירור אז יבא משיח בע"ה. וזהו ענין המטר היורד מלמעלה, וגורם להוציא הצמחים. כי מי נתן אותם הצמחים שיוצאים מן העפר העכור הזה, אלא הם ניצוצות הקדושה המעורבים בתוך הקליפה, ויוצאים לחוץ. והנה ענין הבירור הוא, כי יורד אור עליון מן הקדושה של מעלה, ואז הניצוצות של הקדושה אשר בעמקי הקליפות, עולים לקראת האור היורד ומתדבקים ועולים ומתבררים. והנה המטר הוא האור העליון היורד מלמעלה, שהם מ"ד, וכנגדם עולים אלו המ"ן, שהם הניצוצות כאמור. וזמ"ש רז"ל שאין טיפה יורדת מלמעלה שאין טפיים עולות מלמטה, משום שניצוצות אלו שהם מן הקדושה, והם אסורים בכבלי ברזל בעמקי הקליפה, והם מתאווים וחושקים לעלות אל מקורם, ואין לאל ידם עד שיהיה להם סיוע מן העליונים, ואז עולות בחשק גדול טפיים כנגד טיפה אחת. ולהיות כל טובתנו תלויה בזה הבירור, כי כשיושלם כל הבירור יבא משיחנו בע"ה, והבירור תלוי במטר, לכן לא נזכר עונש גדול בתורה כמו מניעת המטר, והשכר היותר גדול (דברים י"א) ונתתי מטר ארצכם, משום שבמטר תלויה ביאת המשיח. וז"ש ז"ל גדול יום הגשמים כיום קבוץ גלויות, כי מה שייכות לזה עם זה, אלא קבוץ הגלויות עצמן, הוא קבוץ כל הניצוצות הללו שהם שבויים בגלות. ולכן גדול יום הגשמים, כי הוא קבוץ גלויות עצמו. וז"ש בגמ' (תלים קל"ו ד') שובה ה' את שבותינו כאפיקים בנגב, שהוא המטר.

¹ ולא לימוד התורה? ##

² צ"ע פירוש הדבר שהתפילה עולה למעלה, וגורם ירידת מ"ד ואז זה גורם לתיקון המלכים הוא עוד פעם עליית מ"ן.

³ עי' עיונים אות פד.

⁴ עי' זהר ח"א יד ע"א.

שְׁעָה"כ

בסוד מ"ן כנ"ל. ואחר התפלה חוזרין ומתמעטין כבראשונה, וזה עושין תמיד בכל תפלה ותפלה של ימי החול כמו שכתבתי בע"ה כל דבר ודבר במקומו.

וגם כל זה התיקון אינו רק בהיותם למטה במקומן האמיתי, שהיו בשעת הבריאה שנבראו. ובמקומו נבאר בע"ה ענין ירידה אחרת שיש להם יותר מזו, והוא אחר התפילה, שחוזרין ומתעטין התפלה. ב', ירידה אחרת יותר תחתונה, והיא שלא בשעת התיקון, ובלילה כמ"ש כל הענין במקומו בע"ה.

אמנם ביום השבת, תיכף בלילה בתחלתה, נעשין מאליהם ב' התיקונים שאנו עושין בתפלת החול, וחוזרין פב"פ במקומם למטה. ואחר כך ע"י תפלתנו ביום השבת, אז חוזרין מעלה אחר מעלה, עד מקומם שהיו בשעת האצילות. ועומדים שם פב"פ, ואז כל בחי' זיווגם שם למעלה, הוא לברא נשמות חדשות, לא מבירור המלכים.

ומ"ש למעלה, כי אחר כל תפילה ותפילה מסתלקין המוחין מזעיר ונוקבא וחוזרים ומתמעטין, אל תטעה בזה ותחשוב, כי אותן המוחין עצמן אשר נסתלקו, הם עצמן החוזרים אחר כך בבחינות מוחין בתפילה אחרת. וכן על דרך זה בכל תפלה ותפלה. אמנם אין הענין כן. אמנם בכל תפלה ותפלה מתחדשים מוחין¹ חדשים גמורים לגמרי, ואין לך כל תפלה ותפלה שלא יתחדשו אז אורות חדשים גמורים, לא ראי זה כראי זה².

- מאיר הכוונה -

¹ עי' לעיל הערה 915.

² ובכל דור ודור יוצאין הנשמות הטוב מתוך הרע ההוא ובאין לעולם הזה ע"י מצות פריה וריבה שצונו הקב"ה לטעם זה והבינהו. וכפי שהוא אותו דור כן כפי ערך ההוא יוצאין הנשמות מהקלי', פעמים מאבר הראש, ופעמים מהרגלים, והענין כי כפי בחי' אבר השכינה המתלבשות שם אז בזמן ההוא כן יהיו בחי' הנשמות המתבררות ויוצאות משם בזמן ההוא עד שימאצ כי בדור הזה האחרון שאנחנו בו הנה השכינה ברגלי' עומדת וכל הנשמות היוצאים הם בחי' הרגלים, של אדה"ר וכשיגמרו אלו להתברר כדין ייתא משיחא, וכו' וכאשר נגמרו (ספר הגלגולים פרק א).